Bundel - Raadsvergaderingen 2022-2026 van 21 september 2022

Agenda bijlagen

Agenda_raadsvergadering_21_september_2022

22-725 220922 Beantwoording openstaande vragen commissies september 2022

1 Opening

2 Vaststellen agenda

3 Z/22/431091 Instellen commissie geloofsbrieven

De raad wordt voorgesteld de volgende personen te benoemen als lid van de Commissie van Geloofsbrieven:
Mw. J. M. Koenen
Mw. T.J.E.M. Riswick-Keultjes
Dhr. C.P.J.M. van Aken

Raadsvoorstel en -besluit instellen commissie geloofsbrieven

4 Z/22/431062 Tijdelijke toelating raadslid

De raad wordt voorgesteld de heer B.A. Metz toe te laten als tijdelijk raadslid voor de periode van 14 september 2022 tot en met 3 januari 2023 als tijdelijke vervanger van het raadslid mevrouw M.B.M. Jansen.

Raadsvoorstel en -besluit tijdelijke toelating raadslid

5 Afscheid Loid Stegeman als kinderburgemeester van Zevenaar en installatie, benoeming en beëdiging Catoo Berns als nieuwe kinderburgemeester van Zevenaar (Z/22/431214)

Er zal afscheid genomen worden van Loid Stegeman als kinderburgemeester van Zevenaar.
De raad wordt voorgesteld Catoo Berns tot kinderburgemeester van de gemeente Zevenaar te benoemen voor de duur van het schooljaar 2022/2023.
Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk

Raadsvoorstel en -besluit kinderburgemeester

6 Vragenuur

6.a Beantwoorden schriftelijke vragen door het college

Er is door de fractie van het CDA een schriftelijke vraag ter mondelinge beantwoording ingediend inzake problematiek verenigingen door sterk gestegen energielasten.

22-722 220923 Beantwoording SVMBR 220920 CDA Problematiek verenigingen door sterk gestegen energielasten (raad 220921)

6.b Mededelingen raadsleden vanuit hun vertegenwoordigende rol in diverse besturen gemeenschappelijke regelingen

6.c Mededelingen college

6.d Wijze van afdoening van de ingekomen stukken

220921 Lijst ingekomen stukken raad 21 september 2022

1. 220701 Brief aan college ontwikkeling zonnepark Duiven en mogelijkheden in Zevenaar

2. 220704 Brief raadslid Witjes beëindiging lid Regionale Agendacommissie De Groene Metropool

3. 220706 VNG ledenbrief 22-041 Verkeersveiligheid, subsidie en ondersteuning beschikbaar voor gemeenten

4. 220707 Brief FNV Kostendelersnorm onder de 27 jaar

5. 220713 Opzegging commissielidmaatschap Henk Visser

6. 220714 Brief Raad van State inzake toezending stukken beroep bestemmingsplan Holtkamp Zevenaar

7a. 220714 Aanbieding jaarstukken (incl. controleverklaring) 2021 BVO DRAN

7b. 220714 Brief MJPB 2023-2026 BVO DRAN incl. gewijzigde begroting 2022 en reactienota zienswijzen

8. 220714 Publicatie Raad Voor Dierenaangelegenheden (RDA) zienswijze Dilemma's in de Wildopvang

9. 220714 Motie raad gemeente Pijnacker-Nootdorp 220630 brief over procedure advies aan Commissariaat_ aanwijzing lokale publieke omroep

10. 220714 VNG Ledenbrief 22-044 ontwikkelingen asielopvang en vluchtelingen

11. 220714 VNG Ledenbrief 22-042 generiek functieprofiel voor de griffier

12. 220715 VNG Ledenbrief 22-043 versterken gemeentelijke dienstverlening, samen aan de lat

13. 220719 Verzoek 040722 schadevergoeding in verband met datalek(scan) incl. reactiebrieven

14. 220720 Motie aanpak stikstof gemeenten De Wolden Steenwijkerland Etten-Leur Oldenbroek

15. 220721 Verzoek openbaarmaking op grond van de Wet open overheid

16. 220722 Onderzoeksrapport NVVK 220706 meetbare en merkbare waarde van financiële hulpverlening

17. 220722 VNG Ledenbrief 22-045 Stikstof

18. 220726 Brief College van Beheer Protestante Gemeente Zevenaar

19. 220726 Verzoek openbaarmaking op grond van de Wet openoverheid

20. 220728 Verzoek openbaarmaking op grond van de wet open overheid

21. 220801 Ingekomen brief 220731 Ontheffing gedeputeerde Staten voor aankoop snippergroen

22. 1. Brief schadeclaim nav datalek 220729

22 2a. Aanhouden brief schadeclaim nav datalek 220729

23. 220802 Raad van State inzake voorlopige voorziening

24. 220802 Advies aanvraag t.a.v. aanvraag Liemerse Omroep Stichting

25. 220809 Verzoek uitvoering wob-verzoek 16 januari 2021

25a. 220815 Besluit op Wob verzoek 16 januari 2021

26. 220812 Brief Stichting Drugsbeleid inzake organisatie nationaal Burgerberaad drugsbeleid

27. 220818 Uitspraak RvS 220817 voorlopige voorziening bp Holtkamp Zevenaar_webversie RvS

28. 220818 Brief RvS toezending stukken betr. beroep bp Holtkamp Zevenaar

29. 220824 Brief Code Verantwoordelijk Marktgedrag aan gemeentes inzake impuls aan verbetering uitbestedings- en inleningsbeleid

30. 220901 Burgerbrief 220830 inzake uitvoering extra 500 euro energietoeslag

31. 220906 Zienswijze ontwerp bestemmingsplan Sleeg 23 Babberich

32. 220906 Brief Provincie richtlijn extra gelden jeugdzorg 2023

33. 220907 Brief raadslid Jansen verzoek tijdelijk ontslag

34. 220909 Brief Stichting Suïcide Preventie Centrum inzake suïcidepreventie in de gemeente, verzoek afspraak

35. 220912 RAD Jaarverslag 202

36. 220912 Zienswijze tegen wijzigen van het bestemmingsplan Pastoor Slingerstraat ongenummerd 6987 Giesbeek

37. 220914 Brief Liebregts Leistra 12 sept. 2022 pro-formazienswijze ontwerp bestemmingsplan Pastoor Slingerstraat te Giesbeek

38. RIB 2022-056 Vervolg Ariadneproject

39. RIB 2022-054 Jaarverslag bezwarencommissie 2021

40. RIB 2022-055 Bekrachtiging besluit openbaarheidsbeperkingen raadsenqête stukken

41. RIB 2022-046 CEO Jeugdhulp en WMO over 2021

42. RIB 2022-045 Jaarverantwoording kinderopvang 2021

43. RIB 2022-057 Update ontwikkelingen Vesterbos

44. RIB 2022-058 Nieuwe opvanglocatie vluchtelingen uit Oekraïne

45. RIB 2022-062 Uitvoeringsdruk in de jeugdgezondheidszorg

46. RIB 2022-063 Vervolgonderzoek sportpark Hengelder

7 Vaststellen besluitenlijst van de vorige vergadering

De raad wordt gevraagd de concept-besluitenlijst van de raadsvergadering van 6 juli jl. vast te stellen.

Concept-besluitenlijst_raadsvergadering_6_juli_2022

8 Z/19/342350 Adviesrecht en verplichte participatie onder de Omgevingswet

De raad wordt voorgesteld om de notitie 'Adviesrecht en lijst met verplichte participatie bij afwijkingen van het omgevingsplan' vast te stellen.
Portefeuillehouder: Aad van Orden
Door de fracties van de VVD, SP en CDA is een amendement "adviesrecht voor opwekken en/of opslag van vormen van energie" ingediend.
Naar aanleiding van de informatieve bijeenkomst van woensdag 7 september jl. over enkele onderdelen van de Omgevingswet, geagendeerd voor deze commissie, is op verzoek het mandaat- en volmacht register bijgevoegd.

1109205 Raadsvoorstel en raadsbesluit Adviesrecht en verplichte participatie onder de Omgevingswet

Geamendeerd raadsbesluit Adviesrecht en verplichte participatie onder de Omgevingswet

1109608 Bijlage 1 Adviesrecht en verplichte participatie onder de Omgevingswet

Besluit mandaat-, volmacht- en machtiging Zevenaar 2020

AANVAARD Amendement VVD, SP en CDA Adviesrecht opwekken energie

9 Z/19/342350 Participatieleidraad Zevenaar voor een goede omgevingsdialoog

De raad wordt voorgesteld om de Participatieleidraad Zevenaar voor een goede omgevingsdialoog vast te stellen.
Portefeuillehouder: Aad van Orden

1109651 Raadsvoorstel en raadsbesluit Participatieleidraad Zevenaar voor een goede omgevingsdialoog

1109609 bijlage 1 Participatieleidraad Zevenaar voor een goede omgevingsdialoog

10 Z/21/402773 Integrale Laadvisie gemeente Zevenaar 2022

De raad wordt voorgesteld om de Integrale Laadvisie gemeente Zevenaar 2022 vast te stellen.
Portefeuillehouder: Bart Kagei
Door de fractie van D66 is bij dit raadsvoorstel een motie laadpalen ingediend.

1090247 Raadsvoorstel en raadsbesluit Integrale Laadvisie gemeente Zevenaar 2022

1094384 Bijlage 1 Integrale Laadvisie gemeente Zevenaar 2022

INGETROKKEN Motie D66 laadpalen

11 Z/22/420725 Beschikbaar stellen bestemmingsreserve voor het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid - extra inzet

De raad wordt voorgesteld:
1. het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid - extra inzet 2023-2024-2025 (exclusief eigen vastgoed) vast te stellen;
2. het bedrag (€ 996.500 (excl. vastgoed)) uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid beschikbaar te stellen voor de uitvoering van dit plan;
3. de periode van de bestemmingsreserve Duurzaamheid met één jaarschijf te verschuiven (van 2022-2024 naar 2023-2025).
Portefeuillehouder: Bart Kagei
Bij dit raadsvoorstel zijn moties ingediend door de fracties van D66 (warmtenet Angerlo) en Ons Zevenaar en VVD (term leefbaarheid)
In de raadsvergadering van 19 oktober 2022 heeft een rectificatie van de motie van D66 plaatsgevonden. De stemming is op 21 september jl. niet rechtsgeldig verlopen omdat er 2x gestemd is. De eerste stemming is derhalve geldig en hiermee is de motie verworpen (zie de informatie en stemverhouding op de motie zelf)

1109637 Raadsvoorstel en raadsbesluit Beschikbaar stellen bestemmingsreserve voor het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid - extra inzet

1095225 Bijlage 1 Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid - extra inzet 2022-2023-2024

INGETROKKEN Motie Ons Zevenaar en VVD Term leefbaarheid

VERWORPEN Motie D66 warmtenet Angerlo (rectificatie 221019)

12 Z/22/428415 Benoeming commissievoorzitters

De raad wordt voorgesteld te benoemen als commissievoorzitter de heren:
- dhr. F.H.F. Jansen
- dhr. J.W.H. Winters
- dhr. G.A. Stokman

Raadsvoorstel Benoeming commissievoorzitters.docx

13 Z/22/426197 Benoeming voorzitter Rekenkamercommissie Zevenaar

De raad wordt voorgesteld de heer A.C. Barske met ingang van 22 september 2022 tot en met de gemeenteraadsverkiezingen in Zevenaar in 2026 te benoemen als voorzitter van de Rekenkamercommissie van de gemeente Zevenaar.

Raadsvoorstel benoeming voorzitter Rekenkamercommissie

14 Z/22/431228 Benoeming leden Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

De raad wordt voorgesteld:
Dhr. K. Godschalk te benoemen tot lid namens de gemeenteraad Zevenaar in de Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Dhr. H.L.M. Meijer te benomen als plaatsvervangend lid namens de gemeenteraad Zevenaar in de Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Raadsvoorstel en -besluit benoeming leden Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen

15 HAMERSTUK Z/22/411961 Vaststellen Samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen

De raad wordt voorgesteld:
De Regiovisie samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen vast te stellen.
De brief aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling vast te stellen.
Portefeuillehouder: Stef Bijl

1077351 Raadsvoorstel en raadsbesluit Regiovisie samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen

1075883 Bijlage 1 Regiovisie Samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen

1093166 Bijlage 2 Brief aan de MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland

16 HAMERSTUK Z/21/389010 Vaststelling bestemmingsplan Meentsestraat 112-114

De raad wordt voorgesteld:
1. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen, zoals opgenomen in de zienswijzennota 'Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114';.
2. Het bestemmingsplan "Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114", bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal, overeenkomstig de bijgevoegde stukken;
3. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.
Portefeuillehouder: Aad van Orden

1114217 Raadsvoorstel en raadsbesluit Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Meentsestraat 112-114 te Giesbeek

1114270 Bijlage 1 Zienswijzennota

1114279 Bijlage 2 Zienswijze

1114398 Bijlage 3 Verbeelding

1114396 Bijlage 4 Regels

1114394 Bijlage 5 Toelichting

1075387 Bijlage 6 Vormvrije mer -beoordeling

1075388 Bijlage 7 Bodemonderzoek

1075389 Bijlage 8 Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai

1075390 Bijlage 9 Notitie Watermanagement en natuurinclusief bouwen

1075391 Bijlage 10 Quickscan natuur

1075392 Bijlage 11 Onderzoek stikstofdepositie

1075393 Bijlage 12 Aanvullend natuuronderzoek

1075394 Bijlage 13 Archeologisch onderzoek

220907 Bijlage 14 Parkeerdrukonderzoek Meentsestraat

220907 Inspraakreactie schriftelijk inspraak 7 sept. 2022 - Zienswijze Meentsestraat 112-114

22-719 220909 Beantwoording TV VVD 220906 vaststelling bestemmingsplan Meentsestraat 112-114 - nota van zienswijzen (cie. Ruimte)

17 HAMERSTUK Z/22/420217 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Prins Clauslaan te Giesbeek

De raad wordt voorgesteld:
1. het bestemmingsplan "Prins Clauslaan, Giesbeek" bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal, overeenkomstig de bijgevoegde stukken;
2. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.
Portefeuillehouder: Aad van Orden

1112706 Raadsvoorstel en raadsbesluit Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Prins Clauslaan te Giesbeek

1114574 Bijlage 1 Verbeelding

1114576 Bijlage 2 Regels

1114575 Bijlage 3 Toelichting

1098020 Bijlage 4 Staat van bedrijfsactiviteiten

1098023 Bijlage 5 Verkennend bodemonderzoek

1098026 Bijlage 6 Akoestisch onderzoek

1098029 bijlage 7 Waterhuishoudkundig plan

1098032 Bijlage 8 Archeologisch onderzoek

1098033 Bijlage 9 Archeologisch booronderzoek

1098034 Bijlage 10 AERIUS berekening

1098037 Bijlage 11 Quickscan Natuur

1098038 Bijlage 12 Aanvullend ecologisch onderzoek

1098780 Bijlage 13 Advies VGGM omgevingsveiligheid

1114583 Bijlage 14 Ontheffing Wnb

18 HAMERSTUK Z/19/342350 Delegatiebesluit onder de Omgevingswet

De raad wordt voorgesteld om in te stemmen met het Delegatiebesluit gemeente Zevenaar: Besluit bevoegdheden raad bij procedures omgevingsplan.
Portefeuillehouder: Aad van Orden

1108890 Raadsvoorstel en raadsbesluit Delegatiebesluit onder de Omgevingswet

1109329 Bijlage 1 Delegatiebesluit gemeente Zevenaar: Besluit bevoegdheden raad bij procedures omgevingsplan

19 HAMERSTUK Z22/421828 Watertakenplan 2022 -2026

De raad wordt voorgesteld:
1. het Watertakenplan De Liemers 2022-2026, inclusief de technisch/inhoudelijke rapportage Zevenaar vast te stellen;
2. in te stemmen met de jaarlijks lineaire tariefontwikkeling voor de rioolheffing van 0,0% tot en met het jaar 2026;
3. de budgetten en investeringen conform de planning in het Watertakenplan De Liemers 2022-2026 voor de jaarschijf 2022 op te nemen in de 2e voortgangsrapportage 2022;
4. de budgetten en investeringen jaarlijks conform de planning in het Watertakenplan De Liemers 2022-2026 vanaf 2023 op te nemen in de meerjarenbegroting 2023-2026;
5. de afschrijvingstermijn voor rioolvervanging vrijverval te verlagen naar zestig jaar en hierop de nota van activerings- en afschrijvingsbeleid 2019 aan te passen en wijzigen naar de nota van activerings- en afschrijvingsbeleid 2022;
6. voor investeringen in klimaatadaptieve maatregelen en vervangen oeverbeschoeiing een afschrijvingstermijn van respectievelijk 60 en 45 jaar te hanteren en hierop de nota van activerings- en afschrijvingsbeleid 2019 aan te passen en wijzigen naar de nota van activerings- en afschrijvingsbeleid 2022.
Portefeuillehouder: Bart Kagei

1114000 Raadsvoorstel en raadsbesluit Watertakenplan 2022 - 2026

1113379 Bijlage 1 Watertakenplan De Liemers 2022-2026

1094413 Bijlage 2 Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie in de Liemers

20 HAMERSTUK Z/22/428963 Aanwijzen specifiek digitaal kanaal voor het indienen van verzoeken in het kader van de Wet open overheid aan de gemeenteraad

De raad wordt voorgesteld:
1. Te besluiten dat voor elektronische verzoeken op grond van de Wet open overheid (Woo) gebruik kan worden gemaakt van het hiervoor bedoelde webformulier; ingediende Woo-verzoeken via andere elektronische kanalen worden niet in behandeling genomen.
2. Te bepalen dat dit besluit in werking treedt met ingang van de dag na de datum van bekendmaking.
Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk

1113946 Raadsvoorstel en raadsbesluit specifiek elektronisch kanaal verzoeken Wet open overheid (Woo)

1113943 Bijlage 1 Webformulier 'Verzoek openbaarmaking op grond van de Wet open overheid'

22-718 220916 Beantwoording TV VVD 220906 aanwijzen specifiek digitaal kanaal voor het indienen van verzoeken ihkv Woo aan gemeenteraad (cie. Middelen)

21 Moties vreemd aan de orde van de dag

Er zijn geen moties vreemd aan de orde van de dag ingediend.

22 Sluiting

Agenda raadsvergadering 21 september 2022

Tijd	19:30 uur
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	L.J.E.M. van Riswijk

1	**Opening**
2	**Vaststellen agenda**
3	**Z/22/431091 Instellen commissie geloofsbrieven** De raad wordt voorgesteld de volgende personen te benoemen als lid van de Commissie van Geloofsbrieven: • Mw. J. M. Koenen • Mw. T.J.E.M. Riswick-Keultjes • Dhr. C.P.J.M. van Aken
4	**Z/22/431062 Tijdelijke toelating raadslid** De raad wordt voorgesteld de heer B.A. Metz toe te laten als tijdelijk raadslid voor de periode van 14 september 2022 tot en met 3 januari 2023 als tijdelijke vervanger van het raadslid mevrouw M.B.M. Jansen.
5	**Afscheid Loid Stegeman als kinderburgemeester van Zevenaar en installatie, benoeming en beëdiging Catoo Berns als nieuwe kinderburgemeester van Zevenaar (Z/22/431214)** Er zal afscheid genomen worden van Loid Stegeman als kinderburgemeester van Zevenaar. De raad wordt voorgesteld Catoo Berns tot kinderburgemeester van de gemeente Zevenaar te benoemen voor de duur van het schooljaar 2022/2023. Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk
6	**Vragenuur** a. Beantwoorden schriftelijke vragen door het college *Er is door de fractie van het CDA een schriftelijke vraag ter mondelinge beantwoording ingediend inzake problematiek verenigingen door sterk gestegen energielasten.* b. Mededelingen raadsleden vanuit hun vertegenwoordigende rol in diverse besturen gemeenschappelijke regelingen

	c. Mededelingen college d. Wijze van afdoening van de ingekomen stukken
7	**Vaststellen besluitenlijst van de vorige vergadering** De raad wordt gevraagd de concept-besluitenlijst van de raadsvergadering van 6 juli jl. vast te stellen.
8	**Z/19/342350 Adviesrecht en verplichte participatie onder de Omgevingswet** De raad wordt voorgesteld om de notitie 'Adviesrecht en lijst met verplichte participatie bij afwijkingen van het omgevingsplan' vast te stellen. Portefeuillehouder: Aad van Orden Door de fractie van de VVD is een amendement "adviesrecht voor opwekken en/of opslag van vormen van energie" ingediend.
9	**Z/19/342350 Participatieleidraad Zevenaar voor een goede omgevingsdialoog** De raad wordt voorgesteld om de Participatieleidraad Zevenaar voor een goede omgevingsdialoog vast te stellen. Portefeuillehouder: Aad van Orden
10	**Z/21/402773 Integrale Laadvisie gemeente Zevenaar 2022** De raad wordt voorgesteld om de Integrale Laadvisie gemeente Zevenaar 2022 vast te stellen. Portefeuillehouder: Bart Kagei Door de fractie van D66 is bij dit raadsvoorstel een motie laadpalen ingediend.
11	**Z/22/420725 Beschikbaar stellen bestemmingsreserve voor het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid - extra inzet** De raad wordt voorgesteld: 1. het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid - extra inzet 2023-2024-2025 (exclusief eigen vastgoed) vast te stellen; 2. het bedrag (€ 996.500 (excl. vastgoed)) uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid beschikbaar te stellen voor de uitvoering van dit plan; 3. de periode van de bestemmingsreserve Duurzaamheid met één jaarschijf te verschuiven (van 2022-2024 naar 2023-2025). Portefeuillehouder: Bart Kagei

	Bij dit raadsvoorstel zijn moties ingediend door de fracties van D66 (warmtenet Angerlo) en Lijst10 (term leefbaarheid)
12	**Z/22/428415 Benoeming commissievoorzitters** De raad wordt voorgesteld te benoemen als commissievoorzitter de heren: - dhr. F.H.F. Jansen - dhr. J.W.H. Winters - dhr. G.A. Stokman
13	**Z/22/426197 Benoeming voorzitter Rekenkamercommissie Zevenaar** De raad wordt voorgesteld om de heer A.C. Barske met ingang van 22 september 2022 tot en met de gemeenteraadsverkiezingen in Zevenaar in 2026 te benoemen als voorzitter van de Rekenkamercommissie van de gemeente Zevenaar.
14	**Z/22/431228 Benoeming leden Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen** De raad wordt voorgesteld: 1. Dhr. K. Godschalk te benoemen tot lid namens de gemeenteraad Zevenaar in de Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen 2. Dhr. H.L.M. Meijer te benomen als plaatsvervangend lid namens de gemeenteraad Zevenaar in de Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
15	**HAMERSTUK Z/22/411961 Vaststellen Samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen** De raad wordt voorgesteld: 1. De Regiovisie samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen vast te stellen. 2. De brief aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling vast te stellen. Portefeuillehouder: Stef Bijl
16	**HAMERSTUK Z/21/389010 Vaststelling bestemmingsplan Meentsestraat 112-114** De raad wordt voorgesteld: 1. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen, zoals opgenomen in de zienswijzennota 'Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114';. 2. Het bestemmingsplan "Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114", bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal, overeenkomstig de bijgevoegde stukken; 3. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

	Portefeuillehouder: Aad van Orden
17	**HAMERSTUK Z/22/420217 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Prins Clauslaan te Giesbeek** De raad wordt voorgesteld: 1. het bestemmingsplan "Prins Clauslaan, Giesbeek" bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal, overeenkomstig de bijgevoegde stukken; 2. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen. Portefeuillehouder: Aad van Orden
18	**HAMERSTUK Z/19/342350 Delegatiebesluit onder de Omgevingswet** De raad wordt voorgesteld om in te stemmen met het Delegatiebesluit gemeente Zevenaar: Besluit bevoegdheden raad bij procedures omgevingsplan. Portefeuillehouder: Aad van Orden
19	**HAMERSTUK Z22/421828 Watertakenplan 2022 -2026** De raad wordt voorgesteld: 1. het Watertakenplan De Liemers 2022-2026, inclusief de technisch/inhoudelijke rapportage Zevenaar vast te stellen; 2. in te stemmen met de jaarlijks lineaire tariefontwikkeling voor de rioolheffing van 0,0% tot en met het jaar 2026; 3. de budgetten en investeringen conform de planning in het Watertakenplan De Liemers 2022-2026 voor de jaarschijf 2022 op te nemen in de 2e voortgangsrapportage 2022; 4. de budgetten en investeringen jaarlijks conform de planning in het Watertakenplan De Liemers 2022-2026 vanaf 2023 op te nemen in de meerjarenbegroting 2023-2026; 5. de afschrijvingstermijn voor rioolvervanging vrijverval te verlagen naar zestig jaar en hierop de nota van activerings- en afschrijvingsbeleid 2019 aan te passen en wijzigen naar de nota van activerings- en afschrijvingsbeleid 2022; 6. voor investeringen in klimaatadaptieve maatregelen en vervangen oeverbeschoeiing een afschrijvingstermijn van respectievelijk 60 en 45 jaar te hanteren en hierop de nota van activerings- en afschrijvingsbeleid 2019 aan te passen en wijzigen naar de nota van activerings- en afschrijvingsbeleid 2022. Portefeuillehouder: Bart Kagei

20	**HAMERSTUK Z/22/428963 Aanwijzen specifiek digitaal kanaal voor het indienen van verzoeken in het kader van de Wet open overheid aan de gemeenteraad** De raad wordt voorgesteld: 1. Te besluiten dat voor elektronische verzoeken op grond van de Wet open overheid (Woo) gebruik kan worden gemaakt van het hiervoor bedoelde webformulier; ingediende Woo-verzoeken via andere elektronische kanalen worden niet in behandeling genomen. 2. Te bepalen dat dit besluit in werking treedt met ingang van de dag na de datum van bekendmaking. Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk
21	**Moties vreemd aan de orde van de dag** Er zijn geen moties vreemd aan de orde van de dag ingediend.
22	**Sluiting**

Zevenaar, 14 september 2022.
De burgemeester van Zevenaar,
L.J.E.M. van Riswijk

commissie	Portefeuille houder	afdeling	Onderwerp	Vraag, opmerking, toezegging	antwoord
Ruimte	Van Orden	RO	Omgevingswet	Adviesrecht en verplichte participatie onder de Omgevingswet: er komt een memo naar de raad met een voorstel hoe de termijn van 8 weken zo effectief mogelijk ingezet kan worden.	Tijdens de behandeling in de commissie is inderdaad aangegeven dat we met een voorstel komen hoe om te gaan met adviesrecht van de raad en de 8 weken termijn van vergunningverlening. Dit voorstel vergt de nodige zorgvuldigheid en verschillende aspecten zullen hierbij moeten worden meegenomen. Voorstel is om dit eerst te bespreken met de griffie en het voorstel vervolgens via de raadswerkgroep voor te leggen aan de raad.
Ruimte	Van Orden	RO	Integrale laadvisie	college gaat kijken wat er juridisch mogelijk is om klevers van laadpalen tegen te gaan; ter vergadering	De laadvisie regelt het jaarlijks kunnen plaatsen van laadpalen. Maatregelen tegen

				zijn suggesties gedaan als de blauwe parkeerschijf, parkeer-app, betalen na een aantal uren laden, invoering progressief tarief.	'parkeerklevers' wordt onderzocht en meegenomen in de aanstaande parkeervisie. Daar vindt ook de juridische- en technische toets plaats.
Ruimte	Albers	BOR	Watertakenplanm2022-2026	Watertakenplan 2022 - 2026: - er komt nog een antwoord op de vraag waarom het lidmaatschap bij de Stichting Steenbreek is opgezegd (Toon Albers) - er komt nog een antwoord op de vraag waar (in welk plan) de hittestress-problematiek wordt meegenomen/opgepakt (Toon Albers)	Het huidige lidmaatschap vd Stichting Steenbreek loopt nog t/m 30 april 2023. Het lidmaatschap is nog niet opgezegd, alleen hebben we aangegeven dat we begin volgend jaar beoordelen of we nog gebruik gaan maken v.d. diensten v.d. Stichting Steenbreek. Klimaatmaatregelen en plannen m.b.t. tegengaan van Hittestress zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie.

Middelen	Riswijk	BV	Medewerkerstevredenheidsonderzoek	De portefeuillehouder zegt toe de raad voor de raadsvergadering te informeren wanneer het laatste onderzoek heeft plaatsgevonden en de resultaten te delen met de raad	Zie bijlage bij dit overzicht.
Samenleving	Bijl	MO	Beschermd wonen	De wethouder zegt toe de raad voor de raadsvergadering te informeren over eventuele "lijken in de kast" mb.t. de formatie.	De uitkomst van het gesprek van de burgemeesters wordt teruggekoppeld in het RPO. Daarna wordt er dan door de wethouders met beschermd wonen in de portefeuille en de wethouders Financiën van Arnhem, Renkum en Rheden gekeken naar een proces om te komen tot een oplossing.
Samenleving	Bijl	MO	Beschermd wonen	De wethouder zegt toe de raad voor de raadsvergadering te informeren of de andere regiogemeenten dezelfde mening hebben als Zevenaar	Bij de besluitvorming van de kadernota is afgesproken dat de regiogemeenten de middelen die ze krijgen van het rijk beschikbaar houden

				m.b.t. de inzet van de ontvangen doelgelden.	om aan beschermd wonen te besteden. Gemeente Arnhem heeft tot nu toe aangegeven dat ze de middelen naar de regio over maken die nodig zijn om de primaire kosten te dekken. De regiogemeenten hebben zich op voorhand bereid getoond om alle middelen aan te spreken. Uiteraard voor zover dat nodig is en dat er een gezamenlijk standpunt komt over de middelen die niet regionaal ingezet hoeven te worden. De afspraken moeten nog geregeld worden in een convenant. Dit convenant is nog niet afgesloten door het verschil van mening over de totale middelen (proces burgemeesters).

Samenleving	Bijl	MO	Energieplan	De wethouder zegt toe dat in de commissievergadering van 4 oktober het energieplan aan de orde komt.	Aan de agendacommissie om dit onderwerp te agenderen
Samenleving	Bijl	MO	Beantwoording vragen SP over nota dierenwelzijn	De wethouder gaat na wanneer de SP antwoord krijgt op de vraag naar de stand van zaken m.b.t. de nota dierenwelzijn	Verkend wordt of en op welke wijze we invulling kunnen geven aan een dierenwelzijnsnota. Naar verwachting kunnen we daar aan het einde van dit jaar meer duidelijkheid over geven. T.a.v. punt 2 uit de motie van de SP dd 29 september 2021 : "het dierenwelzijnsbeleid expliciet te benoemen binnen de portefeuilleverdeling van het college en daarmee expliciet bij één van de portefeuillehouders onder te brengen". Hieraan is voldaan . Wethouder Kagei heeft

					het in zijn portefeuille.

Beantwoording vraag commissie Middelen

Onderwerp	Beantwoording vraag uit commissie middelen van 15 september 2022 m.b.t. medewerkerstevredenheidsonderzoek
d.d.	19 september 2022
Portefeuillehouder	Lucien van Riswijk
Behandelende afdeling	Bedrijfsvoering

In de commissie middelen van 15 september 2022 is aan de raad toegezegd een antwoord te geven op de vraag wanneer het laatste medewerkerstevredenheidsonderzoek heeft plaatsgevonden en wat de resultaten zijn geweest.

In juni 2018 is volgens de planning door SKB een medewerkerstevredenheidsonderzoek gehouden.
Het onderzoek is gehouden op diverse onderwerpen. Onder andere op de onderwerpen het werk, de organisatie, de arbeidsomstandigheden, vitaliteit, gezondheid, klanttevredenheid, verzuim en verloop.

Om de resultaten goed te kunnen duiden is binnen het onderzoek een vergelijking gemaakt met referentiegemeenten. In deze vergelijking scoren wij als gemeente Zevenaar op 5 van de 41 items beter dan de referentiegroep, op 12 items slechter en op 24 items gelijk. Per saldo betekent dit dat wij op 71% van de items beter of gelijk scoren dan de referentiegemeenten.

We scoren echter slechter op de onderwerpen vitaliteit, werk(inhoud), innovatie en arbeidsomstandigheden. En dat laatste manifesteert zich vooral op geluid, licht en klimaat.

In het plan van aanpak dat naar aanleiding van dit MTO in 2019 is opgesteld zijn deze onderwerpen opgenomen. Deze zijn deels op organisatieniveau aangepakt en deels op afdelingsniveau.

In 2020 hebben we naar aanleiding van de corona maatregelen opnieuw een "corona specifiek MTO" gehouden. In dit onderzoek kwamen vooral de onderwerpen naar voren die gerelateerd waren aan het thuiswerken in relatie tot vitaliteit, werk en arbeidsomstandigheden.

In 2023 wordt opnieuw een MTO gehouden maar dan in combinatie met een Periodiek Medisch Onderzoek (PMO). Oorspronkelijk was het idee om iedere twee jaar een onderzoek te doen en om en om een PMO of een MTO. Omdat blijkt dat Tevredenheid niet volledig los gezien kan worden van de fysieke en geestelijke gesteldheid van medewerkers hebben we besloten deze in 2023 als één onderzoek uit te voeren.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Instellen commissie geloofsbrieven
Zaaknummer	Z/22/431091
Documentnummer	INT/22/1119238
Portefeuillehouder	L.J.E.M. van Riswijk
Portefeuille	
Behandelend ambtenaar/afdeling	R. Heemsbergen/Griffie
Telefoon	0316-595382
E-mail	griffie@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Op grond van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad benoemt de raad uit zijn midden drie leden voor de Commissie voor Geloofsbrieven (hoofdstuk 2 art. 4 lid).
Middels dit voorstel wordt, in verband met het toelaten van dhr. B.A. Metz als tijdelijk lid van de gemeenteraad, een drietal leden van de raad ter benoeming tot lid van de commissie geloofsbrieven voorgedragen.

2. Raadsvoorstel

De volgende personen te benoemen als lid van de Commissie van Geloofsbrieven:

- Mw. J. M. Koenen
- Mw. T.J.E.M. Riswick-Keultjes
- Dhr. C.P.J.M. van Aken

3. Waarom naar de raad

Op basis van het Reglement van Orde, hoofdstuk 2 art. 4 lid, wordt bepaald dat bij de toelating van een raadslid, de raad uit haar midden een Commissie van Geloofsbrieven van drie raadsleden samenstelt. De commissie onderzoekt de geloofsbrieven van het te benoemen tijdelijke raadslid, doet verslag van haar bevindingen aan de raad en adviseert de raad over toelating van het tijdelijke raadslid tot de gemeenteraad.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Samenstellen van een Commissie van Geloofsbrieven ten behoeve van toelating tot de gemeenteraad van dhr. B.A. Metz

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten
n.v.t.

Alternatieven
n.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

n.v.t.

7. Klimaat en duurzaamheid
n.v.t.

8. Communicatie
n.v.t.

9. Kosten, baten en dekking
n.v.t.

10. Bijlagen
--

De griffier,
I.M. van Dijk

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Instellen commissie geloofsbrieven
Zaaknummer	Z/22/431091
Documentnummer	INT/22/1119238

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat er voor de benoeming van leden van de gemeenteraad een Commissie van Geloofsbrieven moet worden samengesteld;

gelezen het voorstel van de voorzitter en de griffier van de gemeenteraad;

gelet op artikel 4 lid 1 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Zevenaar ;

besluit:

1. De volgende personen te benoemen als lid van de commissie van geloofsbrieven:

   - Mw. J. M. Koenen
   - Mw. T.J.E.M. Riswick-Keultjes
   - Dhr. C.P.J.M. van Aken

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 21 september 2022.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Raadsvoorstel

Onderwerp	Tijdelijke toelating raadslid
Zaaknummer	Z/22/431062
Documentnummer	INT/22/1119154
Portefeuillehouder	L. van Riswijk
Portefeuille	
Behandelend ambtenaar/afdeling	R.Heemsbergen/Griffie
Telefoon	0316-595382
E-mail	griffie@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Het raadslid mevrouw M.B.M. Jansen (PvdA) heeft de voorzitter van de gemeenteraad verzocht haar tijdelijk ontslag te verlenen voor de periode van 14 september 2022 tot en met 3 januari 2023, wegens operatie en herstel. Op grond van artikel X10 van de Kieswet is dit mogelijk en kan een raadslid zich ten hoogste drie maal 16 weken laten vervangen per zittingsperiode. Mevr. M.B.M. Jansen vraagt bij deze voor de eerste maal in de zittingsperiode 2022-2026 tijdelijk verlof aan. De voorzitter van het centraal stembureau heeft dit verzoek ingewilligd en de heer B.A. Metz als tijdelijk lid benoemd, conform het bepaalde in artikel X12, lid 1 van de Kieswet. De gemeenteraad besluit tot toelating van een raadslid.

2. Raadsvoorstel

De heer B.A. Metz toe te laten als tijdelijk raadslid voor de periode van 14 september 2022 tot en met 3 januari 2023 als tijdelijke vervanger van het raadslid mevrouw M.B.M. Jansen.

3. Waarom naar de raad

De raad besluit over de toelating van een (tijdelijk) raadslid.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Installatie van raadslid waardoor voorzien wordt in de opvolging van een opengevallen plaats door een tijdelijk ontslag vanwege het ondergaan operatie en herstel van een raadslid.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De voorzitter van het stembureau benoemt de raadsleden. Op grond van de Kieswet benoemt de voorzitter van het centraal stembureau raadsleden. Dit gebeurt aan de hand van de volgorde van de kandidatenlijst. De voorzitter van het centraal stembureau heeft dit verzoek ingewilligd en de heer B.A. Metz op 14 september 2022 als tijdelijk lid benoemd, conform het bepaalde in artikel X12 lid 1 van de Kieswet.
De procedure is doorlopen en de heer B.A. Metz (PvdA) heeft zijn tijdelijke benoeming aanvaard.

1.2 Er is een commissie onderzoek geloofsbrieven. Overeenkomstig artikel 4.1 van het "Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Zevenaar" stelt de raad bij elke benoeming een commissie in bestaande uit drie leden van de raad. Deze commissie onderzoekt de geloofsbrieven en de daartoe overlegde stukken van nieuw benoemde leden van de raad. De commissie

toetst de geloofsbrief aan de eisen van de Kieswet en aan de eisen van de Gemeentewet. Concreet betekent dit, dat de commissie toetst of het benoemde leden: - voldoen aan het leeftijdsvereiste, - voldoen aan het vereiste van ingezetenschap, - voldoen aan het vereiste van kiesgerechtigheid, - geen onverenigbare betrekkingen hebben, - geen verboden handelingen verrichten, - de nevenfuncties openbaar zijn gemaakt. De commissie bericht de raad in de vergadering van 21 september over haar bevindingen.

1.3 1.3 Op grond van de Kieswet besluit de raad tot toelating van het raadslid. De raad besluit vervolgens tot toelating van het raadslid. Als de stukken akkoord worden bevonden, wordt u voorgesteld de heer B.A. Metz toe te laten als (tijdelijk) lid van de raad van de gemeente Zevenaar. Het lidmaatschap van het raadslid aan wie tijdelijk ontslag is verleend, herleeft van rechtswege met ingang van de dag waarop 16 weken zijn verstreken sinds de dag van ingang van tijdelijk ontslag. Degene die als vervanger is benoemd, houdt op lid te zijn met ingang van de dag waarop 16 weken zijn verstreken.

Alternatieven
N.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
N.v.t.

7. Klimaat en duurzaamheid
klik hier en beschrijf
N.v.t.

8. Communicatie
klik hier en beschrijf

9. Kosten, baten en dekking
Het raadslid dat vervangen wordt behoudt de raadsvergoeding en de helft van de onkostenvergoeding. De vervanger ontvangt de volledige raadsvergoeding en de volledige onkostenvergoeding.

10. Bijlagen
--

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Tijdelijke benoeming raadslid
Zaaknummer	Z/22/431062
Documentnummer	INT/22/1119154

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat ;

gelezen het voorstel van de voorzitter en de griffier van de gemeenteraad;

gelet op artikel X10 en artikel 12, lid 1 van de Kieswet,

besluit:

1. De heer B.A. Metz toe te laten als tijdelijk raadslid voor de periode van 14 september 2022 tot en met 3 januari 2023 als tijdelijke vervanger van het raadslid mevrouw M.B.M. Jansen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 21 september 2022 .

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Raadsvoorstel

Onderwerp	Kinderburgemeester
Zaaknummer	Z/22/431214
Documentnummer	INT/22/1119514
Portefeuillehouder	L.J.E.M. van Riswijk
Portefeuille	
Behandelend ambtenaar/afdeling	R. Heemsbergen/Griffie
Telefoon	0316-595382
E-mail	griffie@zevenaar.nl

1. Samenvatting

In de raadsvergadering van 29 september 2021 werd Loid Stegeman tot kinderburgemeester van Zevenaar benoemd voor de duur van het schooljaar 2021/2022. In mei is daarom de zoektocht gestart naar de volgende kinderburgemeester. Hierop zijn negen reacties ontvangen.
Uit al deze inzendingen heeft een jury (bestaande uit de burgemeester, de kinderburgemeester, de griffier, twee raadsleden en de ambtelijke contactpersonen) een keuze gemaakt. Daarbij is vooral gelet op de manier van presenteren en de motivatie. Alle kinderen hebben veel werk gemaakt van hun sollicitatie. De selectiecommissie draagt voor als nieuwe kinderburgemeester:
- Catoo Berns uit Tolkamer

De uiteindelijke keuze voor de kinderburgemeester is unaniem door de selectiecommissie gemaakt.

2. Raadsvoorstel

Catoo Berns tot kinderburgemeester van de gemeente Zevenaar te benoemen voor de duur van het schooljaar 2022/2023.

3. Waarom naar de raad

De raad benoemt de burgemeester en daarom ook de kinderburgemeester.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De raad wil meer participatie met de inwoners, daar horen ook kinderen bij.
Door de benoeming van een kinderburgemeester wil de raad kinderen meer betrekken bij de gemeente en kinderen laten ervaren dat zij invloed kunnen hebben op hun eigen leefwereld. Edelsmid Colin van Elderen heeft, tegelijk met de nieuwe ambtsketen van Zevenaar, een ambtsketen tbv de kinderburgemeester van Zevenaar ontworpen. Iedere nieuwe kinderburgemeester zal een nieuwe schakel toevoegen. In overleg met Catoo heeft Colin een schakel ontworpen die bewegen en gezondheid symboliseert.
Samen met de burgemeester zal Catoo regelmatig op pad gaan tijdens officiële momenten of op momenten die een relatie met kinderen hebben.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten
Het is goed om kinderen al op jonge leeftijd te betrekken en via een kinderburgemeester in contact te staan met kinderen. Daarnaast kan een kinderburgemeester vanuit het perspectief van kinderen ideeën aandragen waar de raad en het college van kan leren en mee aan de slag kan gaan

Alternatieven
n.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Uit de vorig jaar gehouden evaluatie is gebleken dat één activiteit per maand gemiddeld een goed uitgangspunt is. Alle activiteiten worden in overleg gepland. Het is belangrijk om aan te sluiten op de actualiteit en op onderwerpen die dichtbij de interesses van de kinderburgemeester liggen. Er lag het afgelopen jaar noodzakelijkerwijs veel nadruk op de communicatie via sociale media. Het is goed om dat vol te houden, maar echte aanwezigheid geeft het 'ambt' natuurlijk veel meer glans. Voor het komende jaar zullen we meer inzetten op echte (fysieke) ontmoetingen.
Tevens geven we aan in hoeverre er vanuit de ontwikkeling op het gebied van jeugd mogelijkheden ontstaan voor bijvoorbeeld een jeugdgemeenteraad of andere initiatieven die bijdragen aan participatie van kinderen en/of jongeren.

7. Klimaat en duurzaamheid
n.v.t.

8. Communicatie
Afdeling communicatie ondersteunt waar dat nodig of mogelijk is.

9. Kosten, baten en dekking
Er is een beperkt budget beschikbaar voor de kinderburgemeester. Dit budget is niet toereikend.

10. Bijlagen

De griffier,
I.M. van Dijk

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Kinderburgemeester
Zaaknummer	Z/22/431214
Documentnummer	INT/22/1119514

De raad van de gemeente Zevenaar besluit;

gelezen het voorstel van de burgemeester om:

1. Catoo Berns tot kinderburgemeester van de gemeente Zevenaar te benoemen voor de duur van het schooljaar 2022/2023.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 21 september 2022.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde (beantwoording binnen 30 dagen)

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen over onderwerpen geagendeerd voor een commissie- en/of raadsvergadering

D. Overige technische vragen (vragen die geen betrekking hebben op een voorliggend raadsvoorstel of onderwerp op de commissieagenda; beantwoording binnen 30 dagen)

Categorie: ~~A~~ / B / ~~C / D~~ (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: Problematiek verenigingen door sterk gestegen energielasten

Naam en fractie: Frank Evers, CDA

Datum indienen: 20 september 2022

Afdeling: …….

Contactpersoon: …….

Inleiding/Aanleiding
Recent ben ik door verschillende mensen benaderd die het lidmaatschap voor hun (sport) vereniging niet meer kunnen betalen cq het signaal krijgen dat er leden zijn die dit niet meer kunnen. Het betreft hier zowel volwassenen als jeugdleden uit de kleine kernen van het Gelders eiland. Voor de leefbaarheid is het van belang dat de verenigingen blijven bestaan en dat kan alleen als er voldoende leden blijven en er geen leden om financiële redenen moeten afhaken.

Vraag/Vragen:

Vragen aan college.

1. Heeft het college zulke signalen ook ontvangen.
2. Kan er iets worden gedaan voor deze inwoners of bestaan hiervoor al regelingen.
3. Als dat zo is hoe kunnen inwoners dan kenbaar maken dat ze graag gebruikt willen maken van deze regelingen.

Antwoorden:

1. Het college herkent het signaal dat er inwoners zijn die als gevolg van gestegen lasten niet meer kunnen deelnemen aan sport.

2. Inwoners met een inkomen tot 120% kunnen gebruik maken van de Gelrepas voor sportactiviteiten.
Voor kinderen van 4 tot 17 staat hier een tegoed op van € 225,-
Voor inwoners ouder dan 18 staat hier een tegoed op van € 125,-
Ingeval deze regeling ontoereikend is, kan voor kinderen van 4 tot 17 kan tevens een beroep worden gedaan op Stichting Leergeld.
Het college zal onderzoeken of de getroffen koopkrachtmaatregelen van het kabinet voldoende zijn en of bijstelling van het minimabeleid en/of bijzondere bijstand nodig is.

3. Gelrepas kan worden aangevraagd via de website: https://www.gelrepas.nl/
Ondersteuning via Leergeld kan worden aangevraagd via: https://www.leergelddeliemers.nl/
Inwoners kunnen zich ook altijd melden bij de formulierenbrigade van Caleidoz voor ondersteuning bij het aanvragen voor bovengenoemde regelingen.Meer informatie hierover is te vinden op: https://www.caleidoz.nl/zevenaar/formulierenbrigade

Lijst ingekomen stukken raad t.b.v. raadsvergadering 21 september 2022

Nr.	Datum van ontvangst	Titel	Wijze van afdoening
1.	01-07-2022	Brief aan college ontwikkeling zonnepark Duiven en mogelijkheden in Zevenaar	Ter afdoening in handen stellen van het college
2.	04-07-2022	Brief raadslid Witjes beëindiging lid Regionale Agendacommissie De Groene Metropool	Voor kennisgeving aannemen
3.	06-07-2022	VNG ledenbrief 22-041 Verkeersveiligheid, subsidie en ondersteuning beschikbaar voor gemeenten	Voor kennisgeving aannemen
4.	07-07-2022	FNV Kostendelersnorm onder de 27 jaar	Voor kennisgeving aannemen
5.	13-07-2022	Opzegging commissielidmaatschap Henk Visser	Voor kennisgeving aannemen
6.	14-07-2022	Brief Raad van State inzake toezending stukken beroep bestemmingsplan Holtkamp Zevenaar	Voor kennisgeving aannemen
7.	14-07-2022	BVO DRAN brief Meerjarenprogrammabegroting 2023-2026 incl. gewijzigde begroting 2022 en reactienota zienswijzen + aanbieding jaarstukken (incl. controleverklaring) 2021	Voor kennisgeving aannemen
8.	14-07-2022	Publicatie Raad Voor Dierenaangelegenheden (RDA) zienswijze Dilemma's in de Wildopvang	Voor kennisgeving aannemen
9.	14-07-2022	Motie raad gemeente Pijnacker-Nootdorp 220630 brief over procedure advies aan Commissariaat_ aanwijzing lokale publieke omroep	Voor kennisgeving aannemen
10.	14-07-2022	VNG Ledenbrief 22-044 ontwikkelingen asielopvang en vluchtelingen	Voor kennisgeving aannemen

Lijst ingekomen stukken raad t.b.v. raadsvergadering 21 september 2022

Nr.	Datum van ontvangst	Titel	Wijze van afdoening
11.	14-07-2022	VNG Ledenbrief 22-042 generiek functieprofiel voor de griffier	Ter afdoening in handen stellen van de werkgeverscommissie
12.	15-07-2022	VNG Ledenbrief 22-043 versterken gemeentelijke dienstverlening, samen aan de lat	Voor kennisgeving aannemen
13.	19-07-2022	Verzoek 4 juli 2022 schadevergoeding in verband met datalek	Ter afdoening in handen stellen van de gemeenteraad reactiebrief en aanhoudingsbrief zijn bijgevoegd
14.	20-07-2022	Motie aanpak stikstof gemeente De Wolden Steenwijkerland Etten-Leur Oldenbroek (20/7 -29/7)	Voor kennisgeving aannemen
15.	21-07-2022	Verzoek openbaarmaking op grond van de Wet open overheid	Voor kennisgeving aannemen
16.	22-07-2022	Onderzoeksrapport NVVK 220706 meetbare en merkbare waarde van financiële hulpverlening	Voor kennisgeving aannemen
17.	22-07-2022	VNG Ledenbrief 22-045 Stikstof	Voor kennisgeving aannemen
18.	26-07-2022	Brief College van Beheer Protestante Gemeente Zevenaar fietsstraat aanpassing Babberichseweg	Voor kennisgeving aannemen
19.	26-07-2022	Verzoek openbaar making op grond van de Wet open overheid	Voor kennisgeving aannemen
20.	28-07-2022	Verzoek openbaarmaking op grond van de wet open overheid	Voor kennisgeving aannemen
21.	01-08-2022	Ingekomen brief 220731 Ontheffing gedeputeerde Staten voor aankoop snippergroen	Ter afdoening in handen stellen van de griffie

Lijst ingekomen stukken raad t.b.v. raadsvergadering 21 september 2022

Nr.	Datum van ontvangst	Titel	Wijze van afdoening
22.	01-08-2022	Verzoek schadevergoeding 220729 in verband met datalek/reactie griffier	Ter afdoening in handen stellen van de griffie
23.	02-08-2022	Raad van State inzake voorlopige voorziening	Voor kennisgeving aannemen
24.	02-08-2022	Advies aanvraag t.a.v. aanvraag Liemerse Omroep Stichting	Ter afdoening in handen stellen van het college
25.	09-08-2022	Verzoek uitvoering Wob-verzoek 16 januari 2021	Ter afdoening in handen stellen van het college; brief is inmiddels beantwoord en de reactie op de brief treft u bijgaand aan
26.	12-08-2022	Brief Stichting Drugsbeleid inzake organisatie nationaal Burgerberaad drugsbeleid	Ter afdoening in handen stellen van het college
27.	18-08-2022	Uitspraak Raad van State 17 aug. 2022 voorlopige voorziening bestemmingsplan Holtkamp Zevenaar	Voor kennisgeving aannemen
28.	18-08-2022	Brief Raad van State toezending stukken betreffende beroep bestemmingsplan Holtkamp Zevenaar	Voor kennisgeving aannemen
29.	24-08-2022	Brief Code Verantwoordelijk Marktgedrag aan gemeentes inzake impuls aan verbetering uitbestedings- en inleningsbeleid	Ter afdoening in handen stellen van het college
30.	01-09-2022	Burgerbrief 220830 inzake uitvoering extra 500 euro energietoeslag	Ter afdoening in handen stellen van het college

Lijst ingekomen stukken raad t.b.v. raadsvergadering 21 september 2022

Nr.	Datum van ontvangst	Titel	Wijze van afdoening
31.	06-09-2022	Zienswijze ontwerp bestemmingsplan Sleeg 23 Babberich	Ter afdoening in handen stellen van het college; stuk komt nog in commissie en raad aan de orde
32.	06-09-2022	Brief Provincie richtlijn extra gelden jeugdzorg 2023	Voor kennisgeving aannemen
33.	07-09-2022	Brief raadslid Jansen verzoek tijdelijk ontslag	Voor kennisgeving aannemen
34.	09-09-2022	Brief Stichting Suïcide Preventie Centrum inzake suïcidepreventie in de gemeente, verzoek afspraak	Voor kennisgeving aannemen
35.	12-09-2022	Jaarverslag 2021 Regionale Adviesraad Doelgroepenvervoer regio Arnhem Nijmegen (RAD)	Voor kennisgeving aannemen
36.	12-09-2022	Zienswijze tegen wijzigen van het bestemmingsplan Pastoor Slingerstraat ongenummerd 6987 Giesbeek	Ter afdoening in handen stellen van het college; stuk komt nog in commissie en raad aan de orde
37.	14-09-2022	Brief Liebregts Leistra 12 sept. 2022 pro-formazienswijze ontwerp bestemmingsplan Pastoor Slingerstraat te Giesbeek	Ter afdoening in handen stellen van het college; stuk komt nog in commissie en raad aan de orde
Raadsinformatiebrieven			
38.	05-07-2022	2022-056 Vervolg Ariadneproject	Voor kennisgeving aannemen

Lijst ingekomen stukken raad t.b.v. raadsvergadering 21 september 2022

Nr.	Datum van ontvangst	Titel	Wijze van afdoening
Raadsinformatiebrieven			
39.	05-07-2022	2022-054 Jaarverslag bezwarencommissie 2021	Voor kennisgeving aannemen
40.	05-07-2022	2022-055 Bekrachtiging besluit openbaarheidsbeperkingen raadsenquête stukken	Voor kennisgeving aannemen
41.	06-07-2022	2022-046 CEO Jeugdhulp en WMO over 2021	Voor kennisgeving aannemen
42.	18-07-2022	2022-045 Jaarverantwoording kinderopvang 2021	Voor kennisgeving aannemen
43.	20-07-2022	2022-057 Update ontwikkelingen Vestersbos	Voor kennisgeving aannemen
44.	10-08-2022	2022-058 Nieuwe opvanglocatie vluchtelingen uit Oekraïne	Voor kennisgeving aannemen
45.	07-09-2022	2022-062 Uitvoeringsdruk in de jeugdgezondheidszorg.	Voor kennisgeving aannemen
46.	14-09-2022	2022-063 Vervolgonderzoek sportpark Hengelder	Voor kennisgeving aannemen

IX Zon
DUURZAME ENERGIE

Schipholweg 103
2316 XC Leiden
Tel: 088-8860808
Email: info@ixzon.nl
Web: www.ixzon.nl

Betreft: ontwikkeling zonnepark Duiven en mogelijkheden in Zevenaar

Leiden, 01-07-2022

College van B&W gemeente Zevenaar
Tav wethouder Kagei
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

Geachte wethouder Kagei,

In uw positie als nieuwe Raad wil ik onszelf graag aan u introduceren, vooruitlopend op een mogelijk toekomstig persoonlijk gesprek. Daarnaast informeer ik u over onze werkzaamheden in de nabijheid van uw gemeente, én breng ik onder uw aandacht welke kansen onze werkzaamheden voor uw gemeente zou kunnen bieden.

IX Zon is een team van specialisten op het gebied van techniek, wetgeving en duurzaamheid. Met jarenlange ervaring, expertise en toewijding in huis, hebben wij de missie om Nederland naar een schone energievoorziening te helpen.

Onze ambitie is om flink wat duurzame energie op te wekken, op het moment dat de maatschappij voor een grote uitdaging staat in de vorm van de energietransitie. Dit doen we met respect voor de omgeving en in goede samenwerking met alle betrokkenen.

IX Zon is lid van Holland Solar, de in 1983 opgerichte brancheverenigingen van de Nederlandse zonne-energiesector. Hiermee is de verbinding tussen IX Zon en de Nederlandse zonne-energiesector nog meer versterkt. Door het merk van Holland Solar te dragen benadrukt IX Zon het belang van een goede samenwerking om succesvolle projecten te kunnen uitvoeren die bijdragen aan de duurzame energiedoelstellingen.

Ontwikkeling zonnepark in Duiven

Allereerst wil ik u op de hoogte brengen van de ontwikkelingen in uw buur gemeente Duiven. Nu de gemeente Duiven het “Beleidskader zon- en wind heeft vastgesteld, is IX Zon concreet bezig met de ontwikkeling van een zonnepark van ca. 25 hectare. Op de afbeelding op de volgende pagina ziet u de betreffende percelen gemarkeerd met een groene kleur. Na de zomer hopen we daarvoor de procedure voor de omgevingsvergunning te kunnen starten. Op dit moment zijn we bezig met de dialoog met de omgeving en de uitwerking van de financiële participatie. Zoals u ziet grenzen deze percelen direct aan het grondgebied van de gemeente Zevenaar. In het plaatje is het plangebied van

ons zonnepark in Duiven ingetekend. Bij de dialoog met de omgeving maken wij overigens geen onderscheid in welke gemeente mensen wonen. We zullen de mensen die in de lokale omgeving (binnen 600 meter) van het te ontwikkelen zonnepark allemaal persoonlijk benaderen, echter toevalligerwijs woont er niemand in de gemeente Zevenaar binnen deze 600 meter.
Daarnaast zal de wijdere omgeving (inwoners van gemeente Duiven, Zevenaar en Westervoort buiten deze 600 meter) worden geïnformeerd en wellicht geïnteresseerd in het project door middel van advertenties in de lokale kranten en sociale media zodra de inrichting van het park en financiële participatie met de direct omwonenden en lokale omgeving in concept is uitgewerkt. Mocht u nadere toelichting willen over de ontwikkeling van dit project dan zijn wij van harte bereid deze te geven.

Mogelijkheden voor uitbreiding zonnepark Duiven in gemeente Zevenaar

Wat wij daarnaast onder uw aandacht willen brengen is dat wij grondcontracten hebben afgesloten om een zonnepark te kunnen ontwikkelen voor de percelen direct grenzend aan het in Duiven te ontwikkelen zonnepark. De ligging hiervan ziet u in onderstaande plaatje. Dit betreft ongeveer 16 hectare. Hoewel wij hier reeds met u als gemeente over in gesprek zijn geweest en het college destijds heeft gekozen voor de ontwikkeling van zon op andere locaties, willen wij dit nog eens onder uw aandacht brengen. Dit omdat de ontwikkeling in Duiven nu concreet wordt, wat betekent dat er hoe dan ook een effect gaat zijn op de leefomgeving van de lokale omgeving. Daarnaast zijn de percelen in Zevenaar gelegen in het RES-zoekgebied WZ5 en past de ontwikkeling van een zonnepark op deze percelen dus binnen de regionale strategie voor het behalen van lokale/regionale energiedoelstellingen.

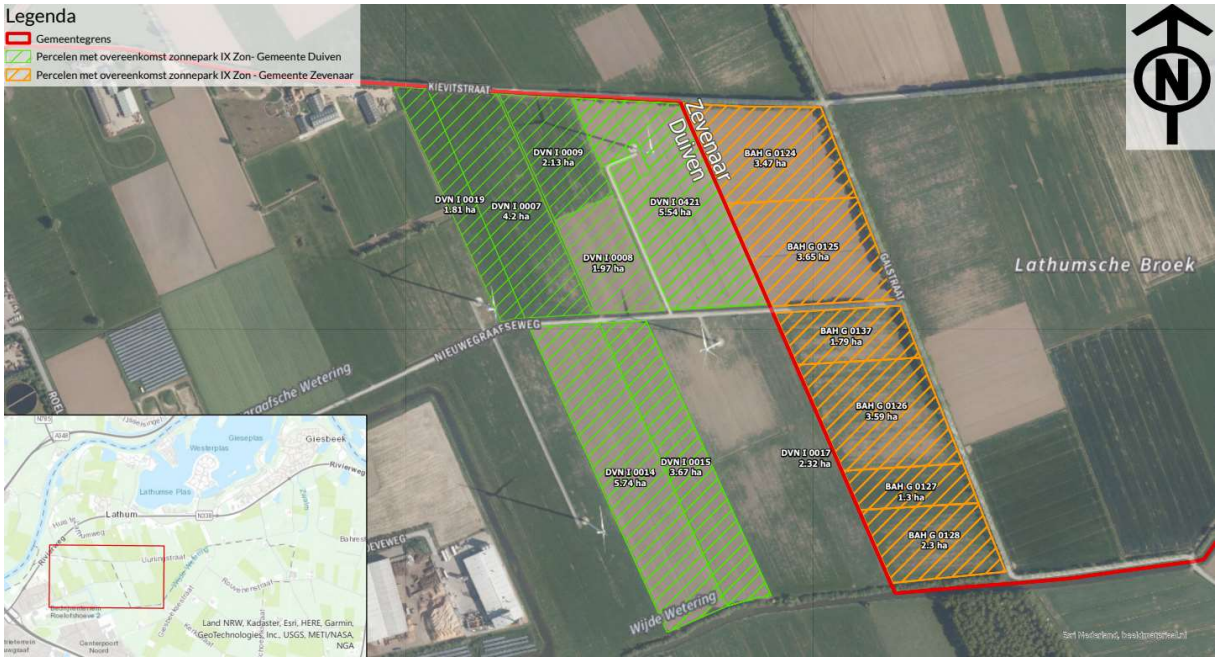

Wij denken dat een zonnepark op deze plek in de gemeente Zevenaar kan worden ontwikkeld met minimale extra impact op de leefomgeving van de lokale omgeving. Graag zouden we daarom met u in gesprek gaan over de mogelijkheden voor de ontwikkeling van een zonnepark op deze locatie.

In afwachting van uw reactie,

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Judith Jehee
Projectontwikkelaar IX zon

Betreft: Terugtrekken lid agendacommissie De Groene Metropool

Geachte lezer,

Door recente ontwikkelingen en plannen binnen de politiek buiten de gemeente Zevenaar en binnen de provincie Gelderland, ben ik genoodzaakt mij terug te trekken als lid van de agendacommissie van De Groene Metropool.

Door mijn terugtrekking wil ik een mogelijke schijn van eigenbelang of partijbelang van partijen waar ik bij betrokken ben of betrokken ga zijn voorkomen. In mijn optiek is het, al helemaal in de politiek vandaag de dag, absoluut noodzakelijk dat elke vorm van schijn moet worden tegengegaan. Door iedereen binnen de politiek.

Uiteraard zal ik tot het moment er een nieuw lid is gekozen, mijn werkzaamheden voortzetten. Er is wel haast geboden, daar mijn inzet, betrokkenheid en zichtbaarheid nog voor het zomerreces begint, wordt gevraagd. Het is voor mij niet mogelijk geweest dit eerder aan u kenbaar te maken, daar de plannen pas afgelopen week definitief geworden zijn.

Hopende op uw begrip en vertrouwende u voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Martin H.A.G. Witjes

Aan de leden

Datum
6 juli 2022
Kenmerk
TLE/U202200470
Lbr. 22/041
Telefoonnummer
070 373 8393
Bijlage(n)
Infographic VNG rapport

Onderwerp
Verkeersveiligheid: subsidie en ondersteuning beschikbaar voor gemeenten

Geachte leden van college en gemeenteraad,

In 2018 is het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV) gestart, met een vernieuwde visie op en aanpak voor verkeersveiligheid. Overheden en maatschappelijke partijen zetten binnen het SPV gezamenlijk in op een meer ‘risicogestuurd’ verkeersveiligheidsbeleid: ongevallen voorkómen door de belangrijkste risico’s in het verkeerssysteem proactief aan te pakken. Dat betekent dat gemeenten als wegbeheerders een risicoanalyse maken voor het eigen wegennet en op basis daarvan een uitvoeringsprogramma opstellen om die risico’s te verminderen. Uit onderzoek van de VNG blijkt echter dat veel gemeenten nog niet zover zijn. Momenteel werkt een derde van de gemeenten nog niet risicogestuurd. Vooral bij kleinere gemeenten ontbreekt het daarvoor aan capaciteit en middelen.

Graag informeren we via deze ledenbrief over actuele mogelijkheden voor subsidie voor verkeersveiligheidsmaatregelen en praktische ondersteuning rond risicogestuurd werken.

Investeringsimpuls Verkeersveiligheid
Het rijk heeft voor de periode 2020-2030 in totaal € 500 miljoen beschikbaar om een impuls te geven aan het verbeteren van de verkeersveiligheid van provinciale, gemeentelijke en waterschapswegen. Dit geld wordt in verschillende tranches besteed. Van 1 juli 2022 tot en met 1 oktober 2022 kunnen gemeenten een aanvraag indienen voor de tweede subsidietranche. Bij deze tweede tranche is voor decentrale overheden € 100 miljoen beschikbaar in de periode 2022 en 2023. Een aanvraag kan worden ingediend voor een rijksbijdrage van maximaal 50% voor infrastructurele maatregelen die de verkeersveiligheid verbeteren. In de Regeling Stimulering Verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 is opgenomen welke maatregelen dit zijn.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Ondersteuning beschikbaar voor verplichte risicoanalyse
Om een subsidieaanvraag te kunnen doen, moet uw gemeente beschikken over een risicoanalyse. Gemeenten die nog geen risicoanalyse gereed hebben kunnen, bij het rijk ondersteuning aanvragen om de risicoanalyse op te stellen. Het ministerie van IenW stelt hiervoor een expertteam beschikbaar dat gemeenten gaat helpen bij het opstellen van een risicoanalyse en een uitvoeringsprogramma. De ondersteuning bestaat uit maximaal 2 dagdelen. Van de gemeente wordt ook minimaal 2 dagdelen inzet verwacht. Het expertteam kan bijvoorbeeld een lightversie van de risicoanalyse leveren en samen met de gemeente de verkeersveiligheidsrisico's prioriteren.

Meer informatie over de subsidieregeling en de aanvraagprocedure (investeringsimpulsspv.nl)
Meer informatie over het ondersteuningsprogramma en het aanmeldformulier (kennisnetwerkspv.nl)

VNG-rapport 'Verkeersveiligheid bij gemeenten'
In 2021 is de VNG met gemeenten in gesprek gegaan over de voortgang en uitvoering van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030. De uitkomsten hiervan zijn gebundeld in het rapport 'Verkeersveiligheid bij gemeenten - Wat is nodig om echt risicogestuurd te gaan werken?'**.** Uit de gesprekken wordt duidelijk welke knelpunten gemeenten ondervinden bij risicogestuurd werken. Er worden 5 randvoorwaardelijke uitdagingen en 5 inhoudelijke uitdagingen uitgelicht, waarbij gemeenten hulp kunnen gebruiken. Het rapport maakt daarna in 7 oproepen aan verschillende partijen duidelijk hoe gemeenten geholpen kunnen worden.

Bijgaand treft u een infographic aan met de belangrijkste conclusies van dit rapport.

Bestuurlijk en ambtelijk netwerk
Als VNG blijven we aandacht houden voor verkeersveiligheid en daarom starten we met een bestuurlijk netwerk op dit thema en breiden we het ambtelijke netwerk uit. Heeft u belangstelling voor meer informatie over het onderwerp of wilt u aansluiten bij het ambtelijke of bestuurlijke netwerk op het thema Verkeerveiligheid vanuit de VNG? Neem dan contact op met Robert Smits, beleidsadviseur mobiliteit, via robert.smits@vng.nl.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur

Verkeersveiligheid bij gemeenten

Wat is nodig om echt risicogestuurd te gaan werken?

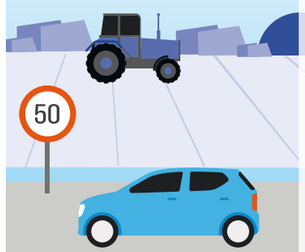

Waarom deze 100 gesprekken met gemeenten? Het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) introduceert een nieuw perspectief: risico's in het verkeer structureel terugdringen in plaats van maatregelen treffen als er ergens ongevallen hebben plaatsgevonden. Om deze aanpak te laten landen moeten ook gemeenten aan de slag. Lukt dat? Deze infographic geeft daar een beeldende samenvatting van. Alle (achtergrond) informatie kunt u vinden in de eindrapportage waar op deze infographic gebaseerd is.

Aantal gevoerde gesprekken in 2021

54 met wethouders

46 met ambtenaren

12 herhaal-gesprekken

Aantal gevoerde gesprekken per provincie

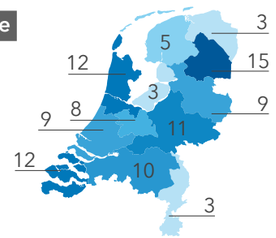

Verdeling SPV instrumenten binnen gemeenten

54% heeft een risicoanalyse

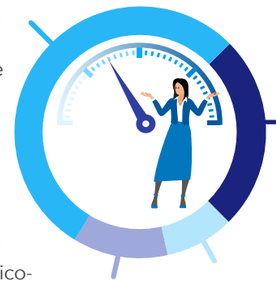

25% werkt niet risicogestuurd

12% heeft een risico-analyse en plan

9% onbekend

Redenen om geen risicoanalyse te hebben

35% meerwaarde onduidelijk

20% vindt het te complex

10% provincie heeft het voortouw of is leidend

35% gebrek aan capaciteit en kennis ambtenaren

Grote verschillen tussen gemeenten

Kleinere gemeenten zijn minder ver dan grote met de implementatie van het SPV. Er bestaat dus een verband tussen de omvang van gemeenten en de mate waarin het SPV geïmplementeerd is.

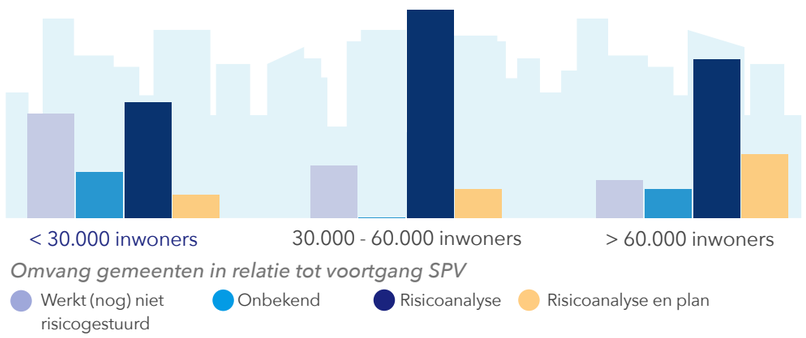

Zelfde verband bij subsidieaanvraag

Dit verband is ook zichtbaar bij de subsidieaanvraag uit de eerste tranche: hoe minder inwoners in een gemeente, hoe kleiner het aandeel dat subsidie heeft aangevraagd voor verkeersveiligheids-maatregelen.

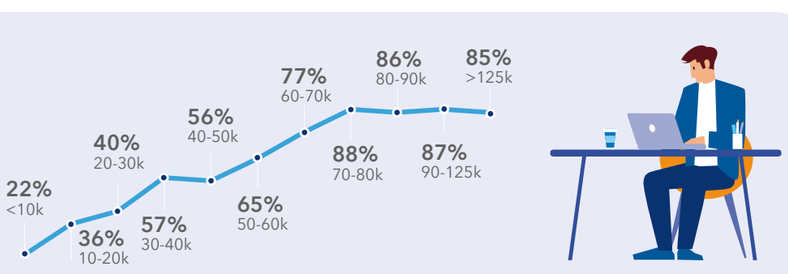

Waar lopen gemeenten tegenaan? Drie knelpunten

1 Meerwaarde risico-gestuurde aanpak is onduidelijk, urgentie ontbreekt.

2 Onvoldoende capaciteit, tijd en middelen

3 Samenwerking in regio stokt

Wat hebben gemeenten nodig?

Randvoorwaardelijke uitdagingen

Capaciteit: genoeg fte, kennis, expertise en budget.

Data: voldoende en makkelijk beschikbare gegevens.

Budget voor maatregelen.

Handhaving: prioriteit op handhaving en meer technische middelen.

Governance: betere samenwerking op de juiste schaalgrootte.

Inhoudelijke uitdagingen

Heterogeniteit: grote verschillen in modaliteiten.

30 km/u als uitgangspunt in de bebouwde kom.

Gedrag: stimuleren van het juiste gedrag.

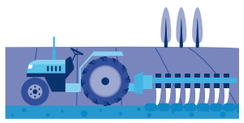

Erkenning van het landelijk gebied met hun eigen uitdagingen.

Burgerparticipatie: betrekken inwoners bij aanpak.

En nu? Zeven oproepen aan betrokken partijen

Aan Infrastructuur en Waterstaat

1 Geef kleinere gemeenten meer mogelijkheden risicoanalyses en uitvoeringsplannen te maken en ondersteun hen hierbij.

2 Stel duidelijke inhoudelijke kaders voor een risicogestuurde aanpak.

Aan Kennisnetwerk SPV

3 Breng beschikbare hulpmiddelen beter onder de aandacht.

Aan de ondertekenaars SPV-startakkoord

4 Focus op inrichten van een goede governance, samenwerking op behapbare schaal.

Aan Justitie en Veiligheid

5 Zet politiecapaciteit slim in, meer prioriteit aan handhaving op gemeentelijke wegen.

Aan VNG

6 Houd de focus op verkeersveiligheid. Stel bijvoorbeeld een klankbordgroep samen met wethouders van verschillende soorten gemeenten.

Aan gemeenten zelf

7 Zet de risicogestuurde aanpak verkeersveiligheid steviger op de kaart en integreer verkeersveiligheid als eis bij andere gemeentelijke plannen.

Meer weten?

Voor meer informatie: zie **vng.nl/rubrieken/onderwerpen/mobiliteit**. Ook kunt u het online seminar van de VNG terugkijken via **https://verkeersveiligheid.vngconnect.nl**. Dit is een digitale talkshow op het gebied van datagedreven werken, succesvolle burgerparticipatie en handhaving.

Per email verzonden

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum
6 juli 2022

Ons kenmerk
22-094/KJ/JvR/tvm

Betreft / Onderwerp
Kostendelersnorm onder de 27 jaar

Doorkiesnummer
088-3681834

Email contactpersoon
jessica.vanruitenburg@fnv.nl

Bijlage(n)
-

Geachte leden van de gemeenteraad,

De regering is van plan om vanaf 1 januari 2023 de kostendelersnorm niet meer toe te passen voor jongeren onder de 27 jaar. Dit is volgens FNV een goede eerste stap. Onder andere de gemeenten Rotterdam en Arnhem hebben aangekondigd om vanaf 1 juli 2022 al de kostendelersnorm niet meer toe te passen voor jongeren onder de 27 jaar. De FNV wil ook uw gemeenteraad oproepen om dit voorbeeld te volgen en nu al meer ruimte te bieden voor jongeren en hun ouders.

Problematiek vanwege de kostendelersnorm
De FNV is tegen de kostendelersnorm in de Participatiewet voor alle leeftijden. De kostendelersnorm leidt tot armoede en tot dakloosheid. Ongeveer 10% van de bijstandsgerechtigden, zo'n 41.600 (cijfers 2019) hebben te maken met de kostendelersnorm. Samen met andere organisaties is FNV een petitie gestart om de kostendelersnorm uit de Participatiewet te halen. Ook de SER adviseerde in het Middellange termijn advies tot afschaffing van de kostendelersnorm.

Uitkeringsgerechtigden die vanwege mantelzorg bij een naaste in woonden of uitkeringsgerechtigden met thuiswonende kinderen komen hierdoor in problemen wanneer hun uitkering verlaagd wordt. Dit zijn ingewikkelde tijden waar de bestaanszekerheid flink onder druk staat, door de stijging van de energieprijzen en de dagelijkse boodschappen. Bovendien zorgt de problematiek op de woningmarkt er voor dat jongeren vaak niet uit huis kunnen, hoe graag ze ook willen.

De FNV vindt het daarom positief dat een eerste stap is gezet om de kostendelersnorm niet toe te passen voor inwonenden onder de 27 jaar. Dit voorkomt dat gezinnen in de bijstand niet direct in grote problemen komen wanneer een kind 21 wordt. Op grond van de Participatiewet hebben gemeenten de mogelijkheid om de menselijke maat te hanteren bij het al dan niet toepassen van

Hertogswetering 159
3543 AS Utrecht

Postbus 9208
3506 GE Utrecht

T 088-368 03 68
I fnv.nl

de kostendelersnorm. We vragen uw gemeenteraad dan ook om nu al vooruitlopend op de inwerkingtreding van de wet, de kostendelersnorm voor inwonenden onder de 27 jaar niet toe te passen.

Tot slot
De FNV ziet de aanpassing van de leeftijdsgrens in de kostendelersnorm naar 27 jaar zoals gezegd een goede eerste stap, maar de kostendelersnorm zou volgens FNV volledig afgeschaft worden. Maar ook met een leeftijdsgrens van 27 jaar voor de kostendelersnorm, komen uitkeringsgerechtigden in de knel. Bijvoorbeeld wanneer men samenwoont met een familielid dat ziek is of een beperking heeft. Het punt van mantelzorg is extra actueel omdat de minister voor Langdurige zorg juist deze week een plan heeft gelanceerd rond de ouderenzorg, waarin zij voorstelt dat ouderen nóg zelfredzamer moeten zijn en het beroep op mantelzorg alleen maar zal toenemen. Sociale steun bieden aan elkaar wordt door de kostendelersnorm bestraft in plaats van gestimuleerd. Om die reden zou de kostendelersnorm volledig afgeschaft moeten worden.

Met vriendelijke groet,

Kitty Jong
Vicevoorzitter FNV

H.T.W. Visser

Zevenaar, 13 juli 2022

Gemeente Zevenaar
Mevrouw I. van Dijk
Griffier

i.vandijk@zevenaar.nl

Betreft: neerleggen commissielidmaatschap

Geachte mevrouw Van Dijk, beste Inge,

Bij deze bevestig ik hetgeen ik maandag al informeel heb laten weten. Ik leg per 1 augustus 2022 mijn taken als raadscommissielid namens het CDA Zevenaar voor de Commissie Ruimte van de gemeente Zevenaar neer. Gevolg hiervan is dat ik ook het voorzitterschap van de commissie Samenleving neerleg.

Ik dank u, de overige griffie medewerkers, de raads- en commissieleden en het college voor de prettige samenwerking en wens hen alle goeds.

Met vriendelijke groet,

Henk Visser

GEMEENTE ZEVENAAR
14 JULI 2022
INGEKOMEN

Raad van de gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA ZEVENAAR

Datum
13 juli 2022

Ons nummer
202203446/1/R4

Uw kenmerk

Inlichtingen
[redacted]

Onderwerp
Zevenaar
bestemmingsplan Holtkamp Zevenaar

Procedure
Beroep

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij stuur ik u stukken die zijn ingediend in bovengenoemde procedure.
De naam en het nummer van deze zaak zijn u eerder meegedeeld. U vindt ze bovenaan dit bericht onder "Onderwerp" en "Ons nummer".

Ik verzoek u naar aanleiding van de stukken een verweerschrift in te dienen. U krijgt daarvoor tot en met 10 augustus 2022 de tijd.

Privacy
De Afdeling stuurt de stukken die u stuurt, door aan de andere partijen. Houdt u daar rekening mee als u stukken met privacygevoelige informatie stuurt. Voor meer informatie gaat u naar www.raadvanstate.nl/privacyverklaring.

Aangezien dit bericht geautomatiseerd is aangemaakt, is dit niet ondertekend.

Hoogachtend,
de griffier

Postbus 20019 - 2500 EA Den Haag - T 070 426 44 26 - F 070 365 13 80 - www.raadvanstate.nl

MEMO

regio arnhem nijmegen VERVOERSORGANISATIE

Aan: AB BVO DRAN

Onderwerp: Vaststelling jaarrekening 2021

Datum: 27 juni 2022

Afzender: Vervoersorganisatie (Coen Wenting)

Aanleiding:
Een gemeenschappelijke regeling is wettelijk verplicht om uiterlijk 15 juli na afloop van het boekjaar de vastgestelde jaarrekening bij de toezichthouder (in deze de Provincie Gelderland) aan te leveren. Om te voldoen aan deze verplichting ontvangt u hierbij, ter vaststelling, de jaarrekening 2021.

Resultaat:
In het AB van 24 maart j.l. zijn u de financiële gegevens 2021 van de BVO DRAN verstrekt. Voorafgaand aan de accountantscontrole hebben nog een aantal marginale correcties in de administratie van de BVO DRAN plaatsgevonden waardoor de concept jaarrekening cijfermatig iets afwijkt van de financiële gegevens.

Uit de accountantscontrole zijn geen correcties naar voren gekomen op de door de BVO DRAN opgestelde concept jaarrekening. De definitieve afrekening 2021 is daardoor nagenoeg gelijk aan de in maart aan u gepresenteerde financiële gegevens. Per saldo wordt € 5.990.840 aan de gemeenten terugbetaald. Hoofdoorzaak voor dit resultaat is de afname van het vervoer door de coronacrisis. Door de hoogte van het verwachte resultaat heeft gedurende 2021 aan de gemeenten al een terugbetaling van € 4.277.489 plaatsgevonden.

Overzicht baten en lasten gemeenten 2021

Gemeenten	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Covid-19 2021	Resultaat 2021
Vervoer (bruto)	23.179.972	15.040.329	2.004.279	6.135.364
Klantbijdragen (incl. Btw)	-1.430.799	-758.818	0	-671.981
Wmo subsidie	-1.491.725	-1.491.725	0	0
Vervoer (netto)	20.257.448	12.789.786	2.004.279	5.463.382
BVO (bruto)	1.104.251	769.487	450	334.314
Beheerbijdrage provincie	-267.764	-267.764	0	0
BVO (netto)	836.487	501.723	450	334.314
Regie	619.383	426.239	0	193.144
TOTAAL	**21.713.318**	**13.717.748**	**2.004.729**	**5.990.840**

Accountant:
De controlerend accountant heeft een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven op de jaarrekening 2021. De ondertekende verklaring, de gewaarmerkte jaarrekening en het accountantsverslag zijn als bijlage toegevoegd bij dit memo. Na vaststelling van de jaarrekening door het bestuur van de BVO DRAN kunnen de jaarrekening en de accountantsverklaring worden verzonden aan Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.

In het accountantsverslag wordt de vervoersorganisatie aanbevolen om in 2022 de interne controles te formaliseren in een intern controleplan. Dit ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording voor komende jaarrekeningen.

In de aanbiedingsbrief heeft de accountant aangegeven wat gemeenten in acht moeten nemen bij openbaarmaking van de controleverklaring van de accountant.

Besluit:
1. Vaststellen van de Jaarrekening 2021 BVO DRAN
2. Akkoord te gaan met verzending van de jaarrekening aan gedeputeerde staten van de provincie Gelderland
3. Akkoord te gaan met verzending van de jaarrekening (via de bestuurssecretariaten) aan de raden van de deelnemende gemeenten

Aan de leden van het bestuur
van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer
Regio Arnhem-Nijmegen
Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ ARNHEM

ZOETERMEER, 15 juni 2022

Betreft: Controleverklaring bij de jaarstukken 2021

Geachte directie en bestuur,

Hierbij ontvangt u een gewaarmerkt exemplaar van de jaarstukken 2021 voorzien van onze controleverklaring d.d. 15 juni 2022. Tevens zenden wij u twee losse exemplaren (getekend en ongetekend) van bovengenoemde controleverklaring. Wij bevestigen u akkoord te gaan met het opnemen van deze controleverklaring in exemplaren van de jaarstukken 2021, die overeenkomen met het bijgevoegde gewaarmerkte exemplaar.

Ondertekening, vaststelling en openbaarmaking van de jaarrekening

Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening, dit exemplaar is ten behoeve van uw eigen archief. Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Wij verzoeken u bij openbaarmaking van de controleverklaring gebruik te maken van het exemplaar van de controleverklaring dat niet is voorzien van een persoonlijke handtekening.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening openbaar wordt gemaakt, mits de opgemaakte jaarstukken ongewijzigd worden vastgesteld door het bestuur. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met deze jaarstukken. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op Internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de Internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").

Astrium Overheidsaccountants B.V.
Edelgasstraat 57, 2718 SX Zoetermeer
www.astrium.nl

Tel: (079) 36 23 613
Fax: (079) 361 57 77
info@astrium.nl

IBAN NL10RABO0322622360
BTW nr. NL810591625B01
KVK: 34168056

Een exemplaar van de jaarstukken dient te worden ondertekend door het bestuur.
De jaarstukken dienen te worden vastgesteld in een vergadering en de vaststelling dient te worden genotuleerd. Gaarne ontvangen wij een exemplaar van de definitieve jaarstukken per ommegaande retour.

Controlebevindingen

Gedurende de audit hebben wij uitgebreid met u gesproken over onze controlebevindingen. De belangrijkste signaleringen, bevindingen en conclusies zijn opgenomen in een separaat accountantsverslag en zijn met het bestuur besproken.

Gebeurtenissen na balansdatum

Indien er, voor vaststelling van de jaarrekening, omstandigheden met belangrijke financiële gevolgen voor uw organisatie (gebeurtenissen na balansdatum) blijken, dient de jaarrekening te worden aangepast. Uiteraard vervalt in die situatie onze bovengenoemde toestemming.

Kwaliteit IT-omgeving

Op grond van artikel 2:393 lid 4 BW is de accountant verplicht om zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking te rapporteren. Wij hebben in dit kader geen bevindingen.
De verantwoordelijkheid met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking ligt primair bij de directie en het bestuur van uw organisatie. Het doel van de jaarrekeningcontrole is het vormen van een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening als geheel. Het is niet de doelstelling van een jaarrekeningcontrole om zekerheid te verschaffen over de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of delen daarvan.

Wij zijn niet gevraagd een separaat onderzoek uit te voeren naar de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of delen daarvan.
Wij wijzen u erop dat, als wij aanvullende werkzaamheden zouden hebben verricht naar de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of delen daarvan, wij wellicht aanvullende bevindingen zouden hebben geconstateerd en gerapporteerd die voor u van belang zijn.

Fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude en onjuistheden berust bij de directie. Het bestuur ziet erop toe dat de directie hiertoe adequate procedures volgt en actie onderneemt als daartoe aanleiding bestaat. Als uw accountant hebben wij de verantwoordelijkheid om risico's van fraude te herkennen, voor zover deze risico's kunnen leiden tot materiele fouten in de jaarrekening.

Zouden wij tijdens de controlewerkzaamheden een fraude hebben ontdekt, dan zouden wij deze aan u hebben gerapporteerd. Indien, in het geval van fraude van materieel belang ten aanzien van de financiële verantwoording, door u geen adequate maatregelen worden getroffen, zijn wij gehouden hiervan melding te maken bij de bevoegde autoriteiten.

Tijdens onze controle van de jaarrekening 2021 zijn ons geen aanwijzingen van fraude gebleken.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Astrium Overheidsaccountants B.V.

[redacted]

P.J.D. Bosch RA

[redacted]

Bijlagen:
- Gewaarmerkt exemplaar van de jaarstukken 2021;
- Losse verklaringen (getekend en ongetekend).

Aan het bestuur van de
Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer
Regio Arnhem – Nijmegen
Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ ARNHEM

Datum
15 juni 2022

Ons kenmerk
2022-AV-3000.8701

Onderwerp
Accountantsverslag 2021

Geachte leden van het bestuur,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2021. Dit verslag bevat de belangrijkste uitkomsten van onze werkzaamheden, waarvan wij vinden dat die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2021, en voor het beoordelen van de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2021 gecontroleerd.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem – Nijmegen.

Wij hebben deze rapportage met de organisatie afgestemd en eventuele vragen beantwoord. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Het verslag van bevindingen is, zoals hiervoor reeds verwoord, bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2021. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij bedanken de medewerkers van de gemeenschappelijke regeling voor de prettige samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Hoogachtend,

Astrium Overheidsaccountants B.V.

[redacted]

Drs. P.J.D. Bosch RA

[redacted]

Astrium Overheidsaccountants B.V.
Edelgasstraat 57, 2718 SX Zoetermeer
www.astrium.nl

Tel: (079) 36 23 613
Fax: (079) 361 57 77
info@astrium.nl

IBAN NL10RABO0322622360
BTW nr. NL810591625B01
KVK: 34168056

Accountantsverslag

Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Arnhem - Nijmegen – Boekjaar 2021

1. Inleiding

In het kader van de door het bestuur aan ons verstrekte opdracht voor de controle van de jaarrekening 2021 van Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Arnhem – Nijmegen (hierna: BVO DRAN) brengen wij u hierbij verslag uit van onze belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze eindejaars controlewerkzaamheden die wij onlangs hebben uitgevoerd.

Dit accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2021. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van uw gemeenschappelijke regeling.

Onze werkzaamheden zijn erop gericht een oordeel te kunnen geven over de jaarrekening 2021 van BVO DRAN en niet primair op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie. De bevindingen in deze brief zijn daarom beperkt tot de punten die voortvloeien uit de controle van de jaarrekening.

Wij bespreken deze rapportage met de organisatie en verstrekken het definitief verslag aan het bestuur.

Het accountantsverslag is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 1	Inleiding
Hoofdstuk 2	Kernpunten van de controle
Hoofdstuk 3	Analyse vermogen en resultaat
Hoofdstuk 4	Interne beheersing en automatisering
Hoofdstuk 5	Rechtmatigheid
Hoofdstuk 6	Overige bevindingen (jaarrekeningcontrole 2021)
Bijlagen:	
A.	Niet-gecorrigeerde controleverschillen
B.	Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening

2. Kernpunten van de controle

2. Kernpunten van de controle

2.1 Controle-verklaring	De jaarrekeningcontrole is uitgevoerd zoals overeengekomen in de opdrachtbevestiging. De uitgevoerde werkzaamheden resulteren in een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2021 voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze controleverklaring wordt u separaat toegezonden.
2.2 Reikwijdte van de controle	Met de opdrachtbevestiging heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2021. De reikwijdte van onze controle staat hierin omschreven. Er is gedurende het verloop van de controle over 2021 op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2021 voldoende voor de doelstelling van onze controle.
2.3 Grondslagen	De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek naar de toepassing van de juistheid van de grondslagen in de jaarrekening. Naar onze mening zijn de door het bestuur gekozen grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar, conform wet- en regelgeving en consistent toegepast. In het boekjaar 2021 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van de belangrijkste verslaggevingsgrondslagen uit het BBV.
2.4 Onafhankelijkheid	▪ Astrium Overheidsaccountants B.V. (hierna: Astrium) en KSG Registeraccountants B.V. (hierna: KSG) zijn onafhankelijk van BVO DRAN en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. ▪ Ons zijn geen relaties bekend tussen Astrium, KSG en BVO DRAN, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. ▪ Bijlage B bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid.
2.5 Schattingen	Schattingen op basis waarvan een aantal jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld. Wij hebben vastgesteld dat de schattingen en veronderstellingen aanvaardbaar zijn in het kader van de jaarrekening als geheel.

2.6 Goedkeurings- en rapporteringstolerantie

De materialiteit bij de planning en uitvoering van de jaarrekeningcontrole 2021 is € 154.000 (2020: € 105.474). Deze materialiteit vloeit voort uit de wettelijk voorgeschreven (minimum)vereisten, zoals opgenomen in het Bado en het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol, hetgeen voldoet aan de wettelijke minimumvereisten. De rapporteringsgrens is conform het 'Controleprotocol van de BVO DRAN', zoals vastgesteld op 15 april 2019, bepaald op € 25.000.

Goedkeuringstoleranties		
Fouten	1% van de totale lasten	€ 154.000 (2020: € 105.474)
Onzekerheden	3% van de totale lasten	€ 462.000 (2020: € 316.422)
Rapporteringstoleranties		
Fouten		€ 7.700
Onzekerheden		€ 23.100
Realisatie fouten en onzekerheden *Zie bijlage A van deze rapportage*	**Getrouwheid**	**Rechtmatigheid**
Fouten	€ -	€ -
Onzekerheden	€ -	€ -

Getrouwheid:

De totale omvang van de fouten is lager dan de tolerantie van 1% van de totale lasten (€ 154.000) en heeft derhalve geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring.

De totale omvang van de onzekerheden is lager dan de tolerantie van 3% van de totale lasten (€ 462.000) en heeft derhalve geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring.

	Rechtmatigheid: De totale omvang van de fouten is lager dan de tolerantie van 1% van de totale lasten (€ 154.000) en heeft derhalve geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring. De totale omvang van de onzekerheden is lager dan de tolerantie van 3% van de totale lasten (€ 462.000) en heeft derhalve geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring.
2.7 Analyse vermogen en resultaat	Het totale resultaat komt als gevolg van een kostendekkende bijdrage van de aangesloten gemeenten op een saldo van € nihil en is in overeenstemming met de begroting. De jaarrekening 2021 sluit ook met een netto resultaat van € nihil. Voor een toelichting hierop verwijzen wij u naar het overzicht van baten en lasten in de jaarstukken 2021. In hoofdstuk 3 gaan wij nader in op het resultaat en de ontwikkeling van het (weerstands)vermogen.
2.8 EU-aanbestedingen	De gemeenschappelijke regeling dient te voldoen aan de EU-aanbestedingsregels zoals eveneens middels uw eigen normenkader is vastgesteld. Uit de door ons gecontroleerde SPEND analyse is gebleken dat er geen sprake is van onrechtmatigheden ten aanzien van de EU-aanbestedingsregels.

3. Analyse vermogen en resultaat

3. Analyse vermogen en resultaat

3.1 Eigen vermogen

Het BBV kent een duidelijk onderscheid tussen resultaatbepaling (het gerealiseerde saldo van baten en lasten) en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. De gemeenschappelijke regeling mag geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen muteren.

Resultaat 2021	**(x € 1.000)**
De totale baten van de bedrijfsvoeringsorganisatie over 2021 bedragen:	€ 770
De totale lasten van de bedrijfsvoeringsorganisatie over 2021 bedragen:	€ 770
Het resultaat bedraagt (saldo baten en lasten programma's **voor reservemutaties**):	€ -

3.2 Financiële positie	Het eigen vermogen van uw organisatie ultimo 2021 bedraagt € nihil. De totale vermogenspositie wordt onder andere tot uitdrukking gebracht door middel van het solvabiliteitspercentage. Dit percentage wordt bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Ultimo 2021 bedraagt dit solvabiliteitspercentage 0% (2020: 0%) waarmee de voor overheden gebruikelijke norm van de Provincie niet wordt behaald. Het ontbreken van een vermogenspositie is u bekend en is een bewuste keuze van de betrokken gemeenten. Door gebrek aan eigen reserves dient BVO DRAN volledig te steunen op reguliere en aanvullende bijdragen van de gemeenten om eventuele toekomstige tegenvallers op te vangen. Dat is de consequentie van de samenwerking zoals die voor de organisatie is geregeld in de gemeenschappelijke regeling.
3.3 Weerstands-vermogen	Ten einde een oordeel te geven over de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling dienen naast het eigen vermogen ook de risico's zoals opgenomen in de risicoparagraaf te worden betrokken. In de jaarrekening zijn de risico's weergegeven in de paragraaf weerstandvermogen en tekstueel toegelicht. In de jaarrekening 2021 is de actuele stand van zaken ten aanzien van de risico's opgenomen. Wij adviseren u vanaf de jaarrekening 2022 de risico's ook financieel te kwantificeren zodat daarmee ook de financiële impact van de risico's in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing inzichtelijk wordt gemaakt. Aangezien BVO DRAN geen eigen vermogen kent, betekent dit dat de gemeenten de lasten van BVO DRAN volledig moeten dragen voor eventuele tegenvallers. Eventuele financiële risico's die zich openbaren moeten net als in voorgaande jaren volledig worden opgevangen door de gemeenten.
3.4 Conclusie financiële positie	Het ontbreken van eigen vermogen in combinatie met eventuele risico's geven een signaal voor een verhoogd risico omdat BVO DRAN zelf geen algemene reserves en weerstandsvermogen kent. Door gebrek aan eigen reserves dient BVO DRAN volledig te steunen op de bijdragen van de gemeenten om eventuele toekomstige tegenvallers op te vangen. Dat is de consequentie van de samenwerking zoals die voor de organisatie is geregeld in de gemeenschappelijke regeling. Op basis van het uitgangspunt dat de deelnemende gemeenten eventuele tekorten moeten aanzuiveren, achten wij de financiële positie voldoende. Wij adviseren te overwegen om een buffervermogen op te bouwen door het vormen van een algemene reserve (eventueel met een maximaal plafond). Het ontbreken van een vrije algemene reserve om risico's op te vangen bij een gemeenschappelijke regeling of bedrijfsvoeringsorganisatie is wel een landelijk beeld. Het algemene beleid van

	deelnemende gemeenten in een gemeenschappelijke regeling of bedrijfsvoeringsorganisatie is dat het aanwezig zijn van eigen vermogen in een GR niet noodzakelijk is. De gemeenten staan namelijk toch aan de lat voor negatieve resultaten, maar dit geldt vice versa voor de positieve resultaten.

4. Interne beheersing en automatisering

4. Interne beheersing en automatisering

4.1 Samenvatting bevindingen management-letter 2021	Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2021 hebben wij in het najaar 2021 de tussentijdse (interim) controle uitgevoerd. Deze interimcontrole is primair gericht op de bedrijfsvoering binnen BVO DRAN en behelst de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB). De door ons verrichte werkzaamheden zijn beperkt tot voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Uit onze interimcontrole blijkt dat BVO DRAN gemeenten haar zaken beheersmatig op orde heeft, voor zover wij dat beoordelen in het licht van de jaarrekeningcontrole. Ons beeld is dat de administratieve organisatie en interne beheersing (de controles binnen de processen, gecombineerd met de verbijzonderde interne controles) van BVO DRAN **voldoet aan de daaraan te stellen eisen**.
4.2 Betrouwbaar-heid en continuï-teit van de automatiserings-omgeving	Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening hier niet specifiek op is gericht.

	Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

5. Rechtmatigheid

5. Rechtmatigheid

5.1 Begrotings-rechtmatigheid	De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet. Deze normen dient het algemeen bestuur zelf nader in te vullen en te concretiseren. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat de directie belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig meldt aan het bestuur, zodat zij hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat de directie inbreuk maakt op het budgetrecht van het bestuur. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft door de accountant niet in alle gevallen te worden meegewogen in zijn oordeel. In die gevallen dat het bestuur geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat de accountant deze lastenoverschrijdingen betrekt bij de beslissing of hij al dan niet een goedkeurend rechtmatigheidsoordeel kan afgeven. Essentieel is dat het algemeen bestuur nadere regels kan stellen wanneer: 1. Lastenoverschrijdingen zijn gecompenseerd door direct gerelateerde baten 2. Lastenoverschrijdingen passen binnen het beleid of 3. Lastenoverschrijdingen bij open einde regelingen. Daarnaast moet de accountant deze **lasten**overschrijdingen – waarvan de directie in de jaarrekening moet aangeven dat het bestuur deze nog dient te autoriseren – in het verslag van bevindingen aan de orde stellen. Extra lasten die zijn gemaakt omdat extra baten daarvoor de ruimte bieden, terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten en waarbij het algemeen bestuur nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra baten, zijn onrechtmatig. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid kijkt de accountant naar de lastenoverschrijdingen per programma die de rapportagetolerantie overschrijden.

	Voor het boekjaar 2021 is **geen begrotingsoverschrijding** op de lasten geconstateerd, welke de rapportagetolerantie overschrijdt.
5.2 Europese aanbestedingen	Het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole, zoals vastgesteld door het bestuur, bevat onder andere de Europese aanbestedingswetgeving. Bij onze jaarrekeningcontrole hebben wij aan de hand van een door uw organisatie uitgevoerde crediteurenanalyse gecontroleerd of de Europese aanbestedingswetgeving gedurende het boekjaar 2021 is nageleefd. Naast inzicht in de rechtmatigheid van individuele dossiers geeft deze analyse ook inzicht in de beheersing van het inkoopproces, die (ook) het naleven van de aanbestedingswetgeving moet waarborgen. Daarbij zijn ons de volgende zaken opgevallen: 1. De organisatie heeft zelf een inkoopanalyse uitgevoerd. Wij constateren in 2021 een mooie doorontwikkeling op de interne beheersing ten aanzien van inkooprechtmatigheid en een toenemende aandacht die de organisatie heeft voor het naleven van de Europese aanbestedingsregels. 2. Er is geen afwijking van de Europese aanbestedingsrichtlijnen geconstateerd en derhalve nemen wij ook geen rechtmatigheidsfout mee in ons oordeel.
5.3 Schatkist-bankieren	Op 15 december 2013 is de wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn alle overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. De hoogte van het drempelbedrag is afhankelijk van de financiële omvang van een decentrale overheid, afgemeten aan de omvang van de begroting (dezelfde maatstaf die ook wordt gebruikt voor de berekening van de kasgeldlimiet). De drempel is voor de periode 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021 gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. De drempel is in genoemde periode nooit lager dan € 250.000, wat betekent dat een decentrale overheid altijd gemiddeld € 250.000 buiten de schatkist mag houden. **Vanaf 1 juli 2021** is de drempel voor het schatkistbankieren verhoogd naar € 1.000.000. In onderstaande tabel is aangegeven welke bedragen gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist zijn gehouden. Per 31 december 2021 stond een bedrag van € 6.252.458 op de rekening bij de schatkist.

Drempelbedrag schatkistbankieren	2021
Maximaal toegestaan drempelbedrag (0,75% van lasten primaire begroting of minimum) tot en met 30 juni 2021	€ 250.000
Maximaal toegestaan drempelbedrag **vanaf 1 juli 2021**	€ 1.000.000
Gemiddeld saldo buiten schatkist gehouden 1e kwartaal	€ 11.428.000
Gemiddeld saldo buiten schatkist gehouden 2e kwartaal	€ 12.303.000
Gemiddeld saldo buiten schatkist gehouden 3e kwartaal	€ 10.822.000
Gemiddeld saldo buiten schatkist gehouden 4e kwartaal	€ 6.709.000

In de jaarrekening is de uitvoering van het schatkistbankieren conform art 52c van het BBV verantwoord. In alle kwartalen van 2021 is deze drempel overschreden, de organisatie heeft gedurende het jaar dit geconstateerd en heeft passende maatregelen getroffen. BVO DRAN heeft het advies uit het accountantsverslag 2020 opgevolgd en daarmee vindt automatische afroming inmiddels plaats. Aan deze overschrijdingen zijn geen financiële gevolgen verbonden.

5.4 Rechtmatig-heidsverklaring uitgesteld naar 2023

De benodigde formele wetswijzigingen voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording zijn op 31 mei 2022 door de Tweede Kamer aangenomen en gaan nu voor besluitvorming naar de Eerste Kamer. Tevens zal het BBV hierop in de komende periode aangepast worden. Inmiddels is ook bekend geworden dat de rechtmatigheidsverantwoording zal worden ingevoerd met ingang van het boekjaar 2023. Dat betekent dat het algemeen bestuur, voor het eerst in de jaarrekening 2023, een rechtmatigheidsverantwoording moet opnemen. De accountant zal dan zijn/haar oordeel geven over de getrouwheid van de jaarrekening waar de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van uitmaakt. De accountant verstrekt met ingang van het boekjaar 2023 geen afzonderlijk rechtmatigheidsoordeel meer.

Inmiddels is een standaardtekst voor deze rechtmatigheidsverantwoording ontwikkeld. Hierin geeft het algemeen bestuur aan dat er zich geen rechtmatigheidsfouten (alleen de 3 criteria: begroting, voorwaarden en M&O) in de financiële handelingen gedurende het kalenderjaar hebben voorgedaan boven een gestelde verantwoordingsgrens. De keuze van de hoogte van deze grens – de verantwoordingsgrens – wordt aan het algemeen bestuur overgelaten en is maximaal 3% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan reserves. Overigens merken wij hierbij op dat de huidige drempels ten aanzien van foutevaluatie volgens het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden

	(BADO) uitgaan van maximaal 1% afwijking (ook ten aanzien van getrouwheid). Dit geldt voor fouten én onzekerheden. Als deze zich gezamenlijk boven de grens bevinden dan is het vereist aan te geven welke afwijkingen het betreft. Van het algemeen bestuur wordt tevens verwacht dat in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording wordt gegeven en welke acties zij neemt om dergelijke afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Om deze verplichting te kunnen invoeren moet onder andere de Gemeentewet, het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en het BBV nog worden aangepast. De wijziging in de verantwoordelijkheden ten aanzien van rechtmatigheid betekent dat het algemeen bestuur zelfstandig een controlesystematiek moet inrichten, deze moet laten uitvoeren en over de uitkomsten moet rapporteren middels een rechtmatigheidsverantwoording. Wij adviseren een notitie rechtmatigheidsverantwoording door de organisatie op te stellen waarin de kaders en de aanpak voor de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording bij BVO DRAN worden vastgelegd. Daarnaast moet het interne controleplan, in afstemming met de accountant, verder doorontwikkeld worden en adviseren wij de organisatie nu al te starten met het uitvoeren van interne controles over het eerste kwartaal van 2022. Met het uitstellen van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording kan het boekjaar 2022 ook als een “oefenjaar” worden gebruikt en dat raden wij sterk aan.

6. Overige bevindingen jaarrekeningcontrole 2021

6. Overige bevindingen jaarrekeningcontrole 2021

6.1 Wijziging in verslaggevings-voorschriften en overige wet- en regelgeving	In de jaarrekening 2021 zijn geen stelsel- of schattingswijzigingen verwerkt. De gemeenschappelijke regeling heeft de jaarrekening verder aangepast conform de vereisten en recente wijzigingen in het BBV.
6.2 Bevestiging van het bestuur	Wij hebben van het bestuur een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.
6.3 Beperking in reikwijdte van de controle	Er zijn geen meningsverschillen met het management noch het bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers en het bestuur van uw gemeenschappelijke regeling de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
6.4 Wet Normering Topinkomens (WNT)	De Wet Normering Topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen. Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd, beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging van € 209.000 niet te boven gaan. Daarnaast dient u het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000. Uit de werkzaamheden blijkt dat in 2021 voor de topfunctionarissen en overige medewerkers geen sprake van een overschrijding van de grensbedragen en dat de WNT juist is verantwoord in de jaarstukken.

	Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is. In onze controleverklaring hebben wij bovenstaande expliciet opgenomen.
6.5 Fraude als onderdeel van de accountants-controle	In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Hoewel wij een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht. Wij hebben een fraudediscussie gevoerd binnen het controleteam en met de ambtelijke organisatie van BVO DRAN. Tijdens dit overleg is gesproken of het management aanwijzingen en of vermoedens heeft gehad voor de mogelijke aanwezigheid materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of de werknemers zijn betrokken die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing, of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn voor de jaarrekening. Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop gericht waren om het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht. Conclusie: Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2021 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.
6.6 COVID-19 algemeen	In maart 2020 is het Covid-19 virus uitgebroken en na een jaar is nog geen sprake van volledig herstel. Maatschappelijk en economisch heeft dit grote gevolgen en veel organisaties worden financieel geraakt. Ook voor BVO DRAN brengt dit onzekerheden met zich mee. Enerzijds worden de contouren van de economische en maatschappelijke impact van het virus steeds duidelijker, anderzijds is nog steeds sprake van (economische)

	beperkingen en heeft dit mogelijk ook impact op de door de gemeenschappelijke regeling te realiseren doelstellingen. In 2021 heeft de gemeenschappelijke regeling analyses uitgevoerd van de impact van Covid-19. Deze zijn op diverse plaatsen in de jaarrekening / programma's toegelicht. De uitkomst laat zien dat er geen risico's zijn geïnventariseerd die een significant hogere weerstandscapaciteit voor de risico's vragen (zie ook hoofdstuk 3.3). Vooralsnog ondervindt de gemeenschappelijke regeling, in financieel opzicht, geen grote hinder van de Corona-pandemie. De directie schat op basis van de uitgevoerde analyses het doorvoeren van een duurzame waardevermindering op de activa van de gemeenschappelijke regeling niet van toepassing. De in de jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op een positieve continuïteitsveronderstelling. Hoewel de toekomstige financiële impact van de uitbraak van Covid-19 ten tijde van het opmaken van deze jaarrekening niet duidelijk is, is de directie van mening dat op basis van de thans beschikbare informatie, de inmiddels genomen maatregelen en de huidige liquiditeitspositie, dat de bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerde continuïteitsveronderstelling niet materieel wordt beïnvloed.
6.7 COVID-19 verwerking in de jaarrekening	De commissie BADO heeft op 26 februari 2021 de 'Notitie effecten en risico's voor decentrale overheden vertaald naar de jaarrekening' uitgebracht. In deze notitie zijn richtlijnen, voorstellen en aandachtspunten opgenomen ten aanzien van de verantwoording van de impact van Covid-19 in de jaarrekening. In de notitie is in hoofdstuk 4.3 opgenomen dat de organisatie de mogelijkheid wordt geboden om een onverplichte paragraaf in de jaarrekening op te nemen. De directie heeft ervoor gekozen om geen separate paragraaf Covid-19 op te nemen in de jaarrekening. In de jaarrekening 2021 van BVO DRAN is op diverse plaatsen in de jaarrekening en het jaarverslag een toelichting opgenomen op de impact van Covid-19. Wij concluderen dat de huidige wijze van toelichten voldoet aan de vereisten zoals voorgeschreven door de commissie BBV en de BADO notitie.
6.8 EMU saldo	Artikel 4 van het BBV schrijft voor dat de indeling van begroting en jaarstukken identiek is. In artikel 20 lid c van het BBV is bepaald dat de uiteenzetting van de financiële positie onder andere bestaat uit de geprognosticeerde balans en het EMU saldo. De koppeling met artikel 4 van het BBV leidt derhalve tot de conclusie dat de geprognosticeerde balans als het EMU-saldo opgenomen moet worden in zowel de begroting als in jaarrekening en

	dat dit dient te geschieden in de jaarrekening op een vergelijkbare plek als in de begroting. BVO DRAN heeft onderstaande toelichting opgenomen in de paragraaf financiering. Het EMU saldo wordt berekend op transactiebasis. Deze berekeningswijze is in grote mate vergelijkbaar met het kasstelsel zoals dat voor de Rijk van toepassing is. Het BBV schrijft voor decentrale overheden echter een administratie op basis van het baten/lastenstelsel voor. Het EMU saldo wordt dan berekend door – afhankelijk van de kasmutatie – enkele posten erbij te tellen dan wel eraf te trekken en dan de individuele referentiewaarde (wet HOF) hier tegen af te zetten. Voor een BVO is geen referentiewaarde vastgesteld waardoor het berekenen van het EMU saldo geen toegevoegde waarde heeft. Wij concluderen dat deze toelichting toereikend is en daarmee voldoende invulling is gegeven aan het vereiste omtrent het EMU saldo.
6.9 Te hoge doorbelasting vervoerslasten één aanbieder	Bij één vervoerder is geconstateerd dat er in 2021 een te hoog bedrag aan vervoerslasten in rekening is gebracht bij de BVO DRAN. Dit bedrag heeft betrekking op enkele percelen binnen het routevervoer en daarmee geen betrekking op het vraagafhankelijk vervoer. Wij hebben hierbij vastgesteld dat dit geen impact heeft op de subsidieverantwoording over 2021 aan de Provincie Gelderland, omdat het routevervoer geen onderdeel uitmaakt van de opgenomen lasten in de subsidieverantwoording. Deze constatering wordt bevestigd in het assurance rapport van de accountant van deze vervoerder en is daarin als volgt toegelicht. Wij hebben geconstateerd dat er waarschijnlijk een te hoog bedrag aan reistijd en starttarief in rekening is gebracht bij enkele percelen. Dit is veroorzaakt doordat de facturatie per perceel los wordt verzorgd, waardoor een route, die op meerdere percelen betrekking heeft, tweemaal in rekening gebracht kan zijn. Betreffende vervoerder heeft geen inschatting kunnen maken van de omvang van dit bedrag. Deze waarschijnlijke fout is niet gecorrigeerd in de verantwoording Routegebonden Vervoer behorend bij het assurance rapport. Deze onzekerheid zorgt uiteindelijk voor een vordering op de vervoerder en direct ook een verplichting van dezelfde omvang aan de gemeenten binnen deze percelen. Deze correctie heeft derhalve geen enkele impact op het resultaat of eigen vermogen van de BVO DRAN. Daardoor heeft de BVO DRAN ervoor gekozen om dit alleen toe te lichten onder de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen. De opgenomen toelichting in de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen achten wij toereikend.

Bijlagen

Bijlage A – Niet-gecorrigeerde controleverschillen en / of onzekerheden

Toleranties t.b.v. foutenevaluatie (getrouwheid en rechtmatigheid)	Fouten	Onzekerheden
Goedkeuringstolerantie (respectievelijk 1% en 3% van de totale lasten)	€ 154.000	€ 462.000
Rapporteringtolerantie fouten en onzekerheden (grens waarboven gerapporteerd wordt aan het bestuur)	€ 7.700	€ 23.100

Foutenevaluatie	Fouten		Onzekerheden	
Aard van de fouten	Getrouwheid	Rechtmatigheid	Getrouwheid	Rechtmatigheid
	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Bevestiging van het bestuur

Wij hebben van de directie een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het bestuur bevestigt dat geen sprake is van niet- gecorrigeerde fouten die, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening materieel (kunnen) zijn.

Conclusie: Bij de jaarrekening 2021 kan een **goedkeurende** verklaring worden verstrekt inzake getrouwheid en rechtmatigheid.

Bijlage B – Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening

Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met de Nederlandse Corporate Governance Code dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het bestuur.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van BVO DRAN in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

Astrium beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersings- maatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Astrium en KSG.
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen.

- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Astrium en KSG wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een audit commissie of algemeen bestuur, overwegen wij ook een van deze beide instanties te raadplegen.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met de gemeenschappelijke regeling

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Astrium en KSG, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en de gemeenschappelijke regeling die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021 van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen te Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen per 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de bedrijfsvoeringorganisatie, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader 2021 dat is vastgesteld door het bestuur op 20 februari 2020.

De jaarrekening bestaat uit

1. de balans per 31 december 2021;
2. het overzicht van baten en lasten over 2021;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 20 februari 2020 en de Regeling Controleprotocol WNT (Wet normering topinkomens) 2021 vallen.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 154.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2021. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde fouten en onzekerheden groter of gelijk aan € 7.700 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwantitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de bedrijfsvoeringsorganisatie, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader 2021 dat is vastgesteld door het bestuur op 20 februari 2020.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de bedrijfsvoeringsorganisatie in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de bedrijfsvoeringsorganisatie.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 20 februari 2020 en de Regeling Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de bedrijfsvoeringsorganisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde afweging dat de bedrijfsvoeringsorganisatie in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de bedrijfsvoeringsorganisatie haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de bedrijfsvoeringsorganisatie de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zoetermeer, 15 juni 2022
Astrium Overheidsaccountants B.V.

P.J.D. Bosch RA

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021 van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen te Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen per 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de bedrijfsvoeringorganisatie, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader 2021 dat is vastgesteld door het bestuur op 20 februari 2020.

De jaarrekening bestaat uit

1. de balans per 31 december 2021;
2. het overzicht van baten en lasten over 2021;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 20 februari 2020 en de Regeling Controleprotocol WNT (Wet normering topinkomens) 2021 vallen.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 154.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2021. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde fouten en onzekerheden groter of gelijk aan € 7.700 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwantitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de bedrijfsvoeringsorganisatie, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader 2021 dat is vastgesteld door het bestuur op 20 februari 2020.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de bedrijfsvoeringsorganisatie in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de bedrijfsvoeringsorganisatie.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 20 februari 2020 en de Regeling Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de bedrijfsvoeringsorganisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde afweging dat de bedrijfsvoeringsorganisatie in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de bedrijfsvoeringsorganisatie haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de bedrijfsvoeringsorganisatie de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zoetermeer, 15 juni 2022
Astrium Overheidsaccountants B.V.

Was getekend,

P.J.D. Bosch RA

Jaarstukken 2021

Versie: 8 juni 2022

regio arnhem nijmegen
VERVOERSORGANISATIE

Inhoudsopgave

1. n ei in 3

2. Jaar ers a 3

2.1. n ei in 3

2.2. Pro ramma erantwoor in 5

2.2.1. Pro ramma raa afhanke ijk er oer 5

2.2.2. Pro ramma route er oer 11

2.2.3. Pro ramma beste in sp an 14

2.2.4. O erzicht o erhea 15

2.3. Para rafen 17

2.3.1. Weerstan s ermo en en risicobeheersin 17

2.3.2. Financierin 18

2.3.3. Be rijfs oerin 21

3. Jaarrekenin 23

3.1. O erzicht an baten en asten 23

3.2. Specificatie BVO 23

3.3. Ba ans 24

3.3.1. Toe ichtin ba ansposten 25

3.3.2. Gron s a en jaarrekenin 28

3.4. Gebeurtenissen na ba ans atum 28

3.5. Rechtmati hei s erantwoor in 29

3.6. Wet Normerin Topinkomens 29

3.6.1. Lei in e en e topfunctionarissen 29

3.6.2. Toezichthou en e topfunctionarissen Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

3.6.3. Uitkerin en we ens beëin i in ienst erban 32

3.6.4. O eri e rapporta e erp ichtin en WNT 32

Bij a e 1: Totaa o erzicht er oerskosten 34

Bij a e 2: Totaa o erzicht kosten ca center 35

Bij a e 3: 6frekenin 2021 ee nemers 36

Bij a e 4: O erzicht baten en asten per taak e 37

Bij a e 5: O erzicht baten en asten 6 an 38

1. Inleiding

Hierbij bie en we u het jaar ers a en e jaarrekenin 2021 an e Be rijfs oerin sor anisatie Doe roepen er oer Re io 6rnhem-Nijme en (BVO DR6N) aan. Dit ocument is op este o ens het Bes uit be rotin en erantwoor in pro incies en emeenten (BBV). n e BBV staan e oorschriften waaraan e jaarrekenin an een emeenschappe ijke re e in moet o oen.

6rnhem, 8 juni 2022

2. Jaarverslag

2.1. Inleiding

De BVO DR6N is op ericht op 14 apri 2016, tij ens e eerste er a erin an het 6 emeen Bestuur an e BVO DR6N. De BVO DR6N kent één bestuursor aan: het 6 emeen Bestuur. De oorzitter wor t uit het 6 emeen Bestuur ekozen. Op 31 ecember 2021 beston het 6 emeen Bestuur uit:

Gemeente	Lid	Plaatsvervanger
6rnhem	De heer R. an er Zee	Me rouw C. Bouwkamp
Ber en Da	Me rouw S. F euren	Me rouw . an e Scheur
Beunin en	De heer F. Houben	De heer P. e K ein
Doesbur	De heer P. Bo en	Me rouw B. an Ve huizen
Druten	De heer 6. Sprin e	De heer S. an E k
Dui en	Me rouw . Knuiman	De heer T. Spaar aren
Heumen	Me rouw 6. Stunnenber	De heer R. Waas
Lin ewaar	De heer 6. S ob	Me rouw H. Witjes
Montfer an	De heer O. an Leeuwen	Me rouw G.J.M. Mijnen
Mook en Mi e aar	De heer P. Baneke	De heer G. Wienho en
Nijme en	De heer J. Wijnia	Me rouw G. Visser
O erbetuwe	De heer R. En e s	De heer D. Horsthuis-Tan e er
Renkum	Me rouw L. Ro ink	Me rouw M. Mu er

Gemeente	Lid	Plaatsvervanger	
Rhe en		De heer D. Komber	De heer M.F.H. Bu e
Rozen aa	De heer 6. Lo emann	Me rouw M. 6 bricht	
Wester oort		De heer H. Breunissen	De heer H. S uiter
Wijchen		De heer P. Loermans	De heer T. Bur ers
Ze enaar		Me rouw C. Koers	De heer H. Winters

Algemene ontwikkelingen

Net a s in 2020 hebben Co i -19 omstan i he en het jaar 2021 e omineer . De R VM(er oers)richt ijnen (hy iëneprotoco en, 1,5 meter afstan , combinatiebeperkin en) ken e een forse impact en ei e tot ee ra en anuit reizi ers en chauffeurs.

Vanwe e e fors teru open e er oers raa zijn met er oer ers continuïteitsafspraken emaakt. Voor het route er oer betrof it in 2021 e ock own perio es in januari, februari en e aatste weken an ecember. Met betrekkin tot het raa afhanke ijk er oer is oor het ehe e jaar sprake eweest an fors a ere ritaanta en.

6ans uiten aan e zomer akantie wer en ook e 6 an er oer ers, o ereenkomsti het an e ijk bee , econfronteer met schaarste op e arbei smarkt. Dit in combinatie met een hoo ziekte erzuim, me e ten e o e an Corona, zor e oor ee ruk bij e uit oerin . Het wer en an chauffeurs b eek een enorme uit a in .

n o er e en in samenwerkin met emeenten en er oer ers zijn op ossin en ezocht oor ontstane kne punten. Op een aanta momenten heeft e kwa iteit an het er oer zeker on er ruk estaan, maar a e reizi ers zijn naar hun bestemmin en ebracht en ehaa . n no ember en ecember 2021 zien we at e chauffeurs acatures weer wor en op e u en e uit oerin zich weer herste naar het ewenste kwa iteitsni eau.

Financieel resultaat

Het financië e resu taat an 2021 wor t bepaa oor e pro ramma's raa afhanke ijk er oer (Wet maatschappe ijke on ersteunin en OV- an net), route ebon en er oer (eer in en, jeu wet en a beste in) en e o erhea (kosten be rijfs oerin sor anisatie).

n er e ijkin met e ewijzi e be rotin 2021 heeft e BVO DR6N in werke ijkhei circa € 6,0 m n min er bestee an was oorzien. Hoof oorzaak oor eze on erschrij in is e afname an het er oer oor e coronacrisis. Door e hoo te an e erwachte on erbeste in heeft e uren e 2021 aan e emeenten a een teru beta in an € 4.277.489 p aats e on en.

Uit te voeren taken

Door e ee nemers is e sturin en (financië e) beheersin an uit oerin staken en uit oerin an on ersteunen e processen op het ebie an oe roepen er oer en aan u en er oer bij e BVO DR6N neer e e . On er e werkin ssfeer an e met e pro incie Ge er an af es oten "Samenwerkin s- o ereenkomst Basismobi iteit" erzor t e BVO DR6N het OV- an net er oer.

n e o en e para rafen wor t er er in e aan op e uit oerin an e pro ramma's en het on er ee o erhea .

2.2. Programmaverantwoording

Indeling en opzet programma's

De pro ramma's zijn in ericht o ens e 3 W- ra en (art. 8 i 3 BBV):

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we hier oor e aan?
- Wat heeft het ekost?

On er het kopje "Wat wi en bereiken?" wor t bij het er oer naast een a emene beschrij in o er wat we wi en bereiken ook in e aan op specifieke prestatie in icatoren oor e uit oerin an 6 an.

De pro ramma erantwoor in bestaat uit e o en e pro ramma's:

1. Vraa afhanke ijk er oer
2. Route er oer
3. Beste in sp an

En het o erzicht:

4. O erhea

De in e in an e pro ramma's in e jaarrekenin is o ereenkomsti e be rotin .

2.2.1. Programma vraagafhankelijk vervoer

Wat wilden we bereiken?

- Een kwa itatief oe e uit oerin an het raa afhanke ijk er oer met 6 an oor het ca center en e er oer ers. De BVO DR6N monitort e kwa iteit an e ienst er enin aan e han an kritische prestatie in icatoren (KP 's). n het Pro ramma an Eisen (P E) raa afhanke ijk er oer en het P E ca center staat weer e e en we ke KP 's zijn bepaa en naar we ke normen wor t estreef .

  Vraagafhankelijk vervoer

  a. 6anta ataritten per kwartaa > 95%
  b. 6anta e ron e en erwijtbare k achten per kwartaa < 0,4%
  c. 6anta erwijtbare oosme in en per kwartaa < 0,4%
  . Gemi e e ertrekpunctua iteit ritten per maan > 95%
  e. Gemi e e in i i ue e reistij ritten per maan > 95%
  f. 6anta ritten met ophaa tij en met een mar e an meer an 30 minuten (te roe / te aat) < 0,5%

  Callcenter

  a. 6anta e ron e en erwijtbare k achten per kwartaa < 0,05%
  b. 6anta erwijtbare oosme in en per kwartaa < 0,05%
  c. Gemi e e wachttij inkomen e esprekken per maan < 26 secon en.

- Ge uren e e contractperio e met e er oer ers (au ustus 2020 tot en met ju i 2030) is e ambitie om uiter ijk 1 januari 2030 te komen tot een o e i emissie oos oe roepen er oer binnen 6 an. n 2021 zijn e uurzaamhei seisen oor het raa afhanke ijk er oer bepaa op 65% uurzame ki ometers en 10% an e tota e ki ometers wor t e enereer oor o e i zero emissie aan e re en oertui en.
- Een oe e sturin en (financië e) beheersin an e uit oerin an het raa afhanke ijk er oer met 6 an.

Wat hebben we bereikt?

Vraagafhankelijk vervoer (kwaliteit)

Naar aan ei in an e erea iseer e kwa iteit zijn in 2021 conform bestek ma ussen op e e aan e er oer ers an het raa afhanke ijk er oer. Door wisse en e omstan i he en, me e eroorzaakt oor R VM protoco en (combinatiebeperkin) en e on erwachte f uctuaties in het er oer, staan prestaties on er ruk. Vanaf het er e kwartaa an 2021 ontstaat een bijkomen prob eem, name ijk het moeizaam in u en an chauffeurs acatures ten e o e an e krapte op e arbei smarkt in combinatie met een sterke stij in an e ritaanta en. De ar umenten oor het econstateer e kwa iteits er ies zijn met name Corona ere ateer en zijn mee ewo en in het bepa en an e op e e e ma ussen.

a. Dataritten

Door niet functioneren e ata-apparatuur of prob emen in e erzen in an ata kan het inci entee oorkomen at rit e e ens niet wor en ere istreer . n 2021 was het percenta e niet- ataritten 1,0% an het jaartotaa aanta ritten raa afhanke ijk er oer. De rea isatie per kwartaa a tussen e 0,7%en 1,7%en aarmee ruim binnen e norm an 5,0%niet- ataritten.

b. Ge ron e en erwijtbare k achten

Een k acht is e ron in ien e op rachtnemer iets heeft e aan wat in aat te en e re e s, of heeft na e aten wat ha mo en wor en erwacht op ron an e re e s ie oortkomen uit e aanbeste in s ocumenten. s er sprake an een o ermachtssituatie an zou mo e ijk e k acht a s niet erwijtbaar kunnen wor en ec assificeer . Een oorbee hier an zijn ertra in en oor he i e sneeuw a of p otse in optre en e a hei . n 2021 was het percenta e e ron e en erwijtbare k achten 0,27% an het jaartotaa aanta ritten raa afhanke ijk er oer. Per kwartaa bekeken b eef het percenta e e ron e en erwijtbare k achten ook binnen e este e norm an maximaa 0,4%

c. Verwijtbare oosme in en

Een rit wor t oos eme na at een reizi er niet wor t aan etroffen op het af esproken a res/ ocatie. Wanneer e op rachtnemer aan meer ere oorwaar en niet o oet is er sprake an een erwijtbare oosme in . Hierbij a t te enken aan het ebruik an e be ser ice, aantoonbare GPS positie oertui en erp ichte wachttij . n 2021 was het percenta e erwijtbare oosme in en 1,10% an het jaartotaa aanta ritten raa afhanke ijk er oer. n a e kwarta en b eef het percenta e erwijtbare oosme in en bo en e este e norm an maximaa 0,4%

. Vertrekpunctua iteit

Binnen e ban bree te an 15 minuten oor tot 15 minuten na e ewenste ophaa tij moet een reizi er zijn in estapt. Het ewenste ertrektij stip an e reizi er wor t oor het ca center ast e e . De ertrekpunctua iteit in het raa afhanke ijk er oer a in 2021 op 91,9%en aarmee a er an e este e norm an 95,0% n een enke kwartaa is e ewenste kwa iteit behaa , aarbij aan eteken at in e maan ecember een ui e ijk herste te zien is met een punctua iteit an 95,8%

e. n i i ue e reistij

Voor het combineren an erschi en e reizi ers is zo enaam e omrij tij toe estaan. Deze omrij tij is emaximeer . Per rit wor t eze maxima e omrij tij bepaa en af ezet te en e feite ijke in i i ue e reistij an e reizi er. De in i i ue e reistij wor t bepaa anaf e ere istreer e instaptij tot e ere istreer e uitstaptij an e reizi er. Het percenta e an e ritten at in 2021 binnen e maximaa toe estane in i i ue e reistij is ere en is 93,7%en aarmee a er an e este e norm an 95,0% 6 een in het eerste kwartaa (96,2%) an 2021 is we o aan aan e este e norm.

f. Ophaa tij en

Voor ritten met een ophaa tij ie meer an 15 minuten te roe of te aat zijn wor t een boete op e e . Dit zijn ritten waarbij een reizi er us 30 minuten oor of na e eboekte ophaa tij ertrekt. n 2021 was het percenta e ritten waarbij eze boete is op e e 1,58% an het jaartotaa aanta ritten raa afhanke ijk er oer. n a e kwarta en b eef het percenta e o erschrij in en ook bo en e este e norm an maximaa 0,5% We is in e maan ecember een ui e ijke ooruit an te zien met een rea isatie an 0,7%

Callcenter

Naar aan ei in an e erea iseer e kwa iteit zijn in 2021 conform bestek ma ussen op e e aan het ca center. Door wisse en e omstan i he en, me e eroorzaakt oor R VMprotoco en (thuis werken), staan prestaties on er ruk. Vanaf het er e kwartaa an 2021 ontstaat een bijkomen prob eem, name ijk het moeizaam in u en an ca centerme ewerkers acatures ten e o e an e krapte op e arbei smarkt. De ar umenten oor het econstateer e kwa iteits er ies zijn met name Corona ere ateer en zijn mee ewo en in het bepa en an e op e e e ma ussen.

a. Ge ron e en erwijtbare k achten

Een k acht is e ron in ien e op rachtnemer iets heeft e aan wat in aat te en e re e s, of heeft na e aten wat ha mo en wor en erwacht op ron an e re e s ie oortkomen uit e aanbeste in s ocumenten. Een k acht is erwijtbaar a s e op rachtnemer niet aan kan tonen at er sprake is an o ermacht. n 2021 was het percenta e e ron e en erwijtbare k achten 0,04% an het jaartotaa aanta ec arabe e ritten raa afhanke ijk er oer. Per kwartaa bekeken b eef het percenta e e ron e en erwijtbare k achten ook binnen e este e norm an maximaa 0,05%

b. Verwijtbare oosme in en

Een rit wor t oos eme na at een reizi er niet wor t aan etroffen op het af esproken a res/ ocatie. s e oorzaak an e oosme in her ei baar naar een fout an e op rachtnemer an is sprake an een erwijtbare oosme in . Te enken a t aan het er eten te annu eren an ritten of het maken an een foutie e ritboekin . n 2021 was het percenta e erwijtbare oosme in en 0,01% an het jaartotaa aanta ec arabe e ritten raa afhanke ijk er oer. n a e kwarta en b eef het percenta e erwijtbare oosme in en ook ruim binnen e este e norm an maximaa 0,05%

c. Wachttij te efonie

De emi e e wachttij an a e inkomen e esprekken ma o er een perio e an één maan niet meer be ra en an 25 secon en. n 2021 was e emi e e wachttij an e inkomen e esprekken 46 secon en. Met name anaf het er e kwartaa zien we e wachttij en op open met een piek an emi e 108 secon en in e maan en september en oktober. De maan ecember wor t na enoe op e este e norm af es oten met een wachttij an emi e 25,8 secon en.

Vraagafhankelijk vervoer (duurzaamheid)

n 2021 is 75,5% an e ere en ki ometers a s uurzaam te beschouwen. Dit percenta e i t ruim bo en e ewenste uurzaamhei sambitie an 65% oor 2021. Van e totaa aanta ki ometers is in 2021 a 19,8% ere en oor zero emissie oertui en. Ook it percenta e i t ruim bo en e este e norm (10,0%) oor 2021.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Contractbeheersin / mana ement informatie

n 2021 zijn continu ana yses op e (rea time) rittenbakken, e mana ementinformatie en an ere uit oerin sinformatie uit e oer . De resu taten zijn perio iek besproken met e op rachtnemers. Op basis aar an is (bij) estuur op e uit oerin an 6 an. Hierbij zijn e KP 's zoa s beschre en in e P E's het uit an spunt oor e monitorin en contro es. De be in in en ie hieruit o en hebben in oe op e bonus/ ma us re e in ie an toepassin is.

Continuïteitsbij ra en Co i -19

Ge uren e 2021 heeft met name het raa afhanke ijk er oer no ee in oe eken an coronamaatre e en ie anuit e rijkso erhei wer en op e e . n ijn met e VNG a iezen heeft e BVO DR6N in 2021 aan er oer ers continuïteitsbij ra en uit ekeer .

Contro e erk arin er oerskosten

Voor e erantwoor in o er 2021 wor t an e ke er oer er raa afhanke ijk er oer en het ca center een contro e erk arin ont an en an respectie e ijk het er oer binnen het betreffen e percee en e kosten ca center. Het aten uit oeren an een jaar ijkse au it op e (financië e) processen en (financië e) systemen is een contractue e erp ichtin .

6fstemmin BVO DR6N en ee nemen e emeenten

n 2021 hebben meer ere o er e en met emeenten p aats e on en o er raa afhanke ijk er oer ere ateer e zaken ia het o er e contactambtenaren 6 an. Perio iek zijn oor e BVO DR6N financië e rapporta es aan het a emeen bestuur erstrekt.

Re iona e 6 iesraa

n 2021 hebben meer ere o er e en an e Re iona e 6 iesraa (R6D) oe roepen er oer p aats e on en om er arin en an ebruikers mee te nemen in e (bij)sturin an e uit oerin an 6 an. Bij a e o er e en an e R6D is een af e aar i e an e BVO DR6N aanwezi eweest.

Communicatie

Via e website www.a an- er oer.n wor t ecommuniceer met reizi ers. Op eze site wor en oor e BVO DR6N perio iek nieuwsbrie en epub iceer . On er het kopje "Nieuws" wor en reizi ers eïnformeer o er recente ontwikke in en en e entue e aanpassin en aan het er oer. De nieuwsbrie en wor en ook emai aan a e reizi ers waar an het mai a res beken is bij het ca center.

Daarnaast is er oor ebruikers o.a. e o en e informatie te in en: k antenser ice, e kosten oor er oer, reser erin s- en k achtente efoonnummers, reistij en, proce ures, re ementen en afspraken. Te ens kunnen reizi ers ia e website een rit boeken, een k acht in ienen of een opmerkin / raa sturen naar e BVO DR6N. Op basis an er arin en en reacties an ebruikers wor t e website perio iek eoptima iseer en aan epast.

Kantte re enhei son erzoek

n 2021 zijn oor het raa afhanke ijk er oer onafhanke ijke k antte re enhei son erzoeken (KTO's) uit e oer . Vanaf het twee e kwartaa an 2021 wor t oor het raa afhanke ijk er oer een continu KTO uit e oer . Daar oor wor en a e ijks ijf reizi ers ebe ie e af e open a en ebruik hebben emaakt an 6 an en e raa naar hun er arin en o er it recente ebruik. Deze er arin en wor en ebun e in een kwartaa rapporta e en er o ens in een jaarrapporta e.

n a e kwarta en i t e a emene o era score minimaa op een 8,0 waarbij e este e norm 7,7 is. Ook e scores op e afzon er ijk te on erschei en on er e en zijn minimaa een 8,0 waarbij e norm op tenminste 7,0 is bepaa . Een uitzon erin betreft e k achtbehan e in ie met kwartaa scores an respectie e ijk 5,4, 6,4 en 6,5 on er e este e norm an 7,0 uitkomt. De resu taten uit e KTO's zijn an in oe op e bonus/ ma us berekenin oor e er oer ers.

Wat heeft het gekost?

Programma 1: Vraagafhankelijk vervoer	Vervoer (bruto)	Bonus/ malus	Covid-19 (Continuïteits-bijdrage)	Klant-bijdragen (incl. Btw)	Wmo subsidie
	A	B	C	D	E
Arnhem	1.420.253	-32.916	462.141	-184.491	-399.171
Berg en Dal	247.311	-3.121	21.475	-38.242	-69.328
Beuningen	149.916	-2.002	27.431	-22.924	-42.174
Doesburg	46.884	-342	10.801	-5.293	-8.719
Druten	214.532	-3.004	49.552	-30.741	-47.455
Duiven	143.173	-476	44.770	-17.805	-35.721
Heumen	91.679	-1.194	14.613	-16.004	-24.672
Lingewaard	387.059	-17.472	191.612	-53.118	-83.282
Montferland	273.012	-977	82.245	-35.744	-62.930
Mook en Middelaar	36.710	-673	33.241	-5.726	-10.829
Nijmegen	844.459	-11.156	-	-122.184	-296.199
Overbetuwe	287.462	-12.627	130.185	-37.251	-61.542
Renkum	379.985	-2.789	85.561	-47.348	-92.424
Rheden	457.535	-3.133	53.264	-59.499	-109.751
Rozendaal	1.716	-45	5.314	-193	-708
Westervoort	98.114	-370	38.997	-13.438	-27.320
Wijchen	190.617	-2.556	35.977	-28.798	-47.814
Zevenaar	322.948	-958	68.725	-40.019	-71.686
Provincie Gelderland OV vangnet	554.463	-6.723	60.290	-311.932	-
TOTAAL	**6.147.828**	**-102.535**	**1.416.194**	**-1.070.750**	**-1.491.725**

Programma 1: Vraagafhankelijk vervoer	Vervoer (netto)	Callcenter	Covid-19 (callcenter)	Overige kosten vervoer	Totaal
	A t/m E = F	G	H	I	F t/m I
Arnhem	1.265.815	96.383	-	2.350	1.364.548
Berg en Dal	158.095	20.807	-	953	179.855
Beuningen	110.247	14.647	-	476	125.371
Doesburg	43.330	5.816	-	97	49.243
Druten	182.884	15.706	-	658	199.249
Duiven	133.941	13.153	-	119	147.212
Heumen	64.422	9.090	-	308	73.819
Lingewaard	424.799	24.037	-	726	449.563
Montferland	255.605	19.371	-	540	275.517
Mook en Middelaar	52.723	6.006	-	107	58.837
Nijmegen	414.920	72.911	-	3.602	491.433
Overbetuwe	306.227	19.032	-	498	325.757
Renkum	322.985	26.180	-	787	349.951
Rheden	338.416	29.963	-	1.101	369.479
Rozendaal	6.083	5.063	-	16	11.162
Westervoort	95.983	10.722	-	78	106.783
Wijchen	147.427	15.929	-	799	164.154
Zevenaar	279.010	21.422	-	555	300.987
Provincie Gelderland OV vangnet	296.098	71.030	-	-	367.128
TOTAAL	**4.899.012**	**497.269**	**-**	**13.768**	**5.410.049**

Toe ichtin

Bestedingen

Met name oor e coronacrisis zijn e bruto er oerskosten in 2021 ruim 30% a er uit e a en an in e be rotin (€ 11,4 m n) oorzien. n ijn met e VNG a iezen heeft e BVO DR6N in 2021 aan er oer ers continuïteitsbij ra en uit ekeer . Hier oor is in het ka er an raa afhanke ijk er oer een tota e continuïteitsbij ra e an € 1.416.194 aan er oer ers uit ekeer . De tota e bruto er oerskosten raa afhanke ijk er oer komen aar oor in 2021 uit op € 7.564.022 (€ 6.147.828 + € 1.416.194).

Voor e kosten ca center is een ze f e tren te zien, circa 25%on erschrij in an e be rotin . Het percenta e i t wat a er an bij e er oerskosten oor at een root ee an e er oe in ca center een ast ee betreft en aarmee niet afhanke ijk is an e hoe ee hei er oer.

Financiering

De ont an en k antbij ra en zijn in 2021 ca 40% a er uit e a en an be root, e toe eken e Wmo subsi ie is we e ijk aan e be rote bij ra e. De werke ijke bij ra e anuit emeenten en e pro incie is aanzien ijk a er uit e a en an in e be rotin oorzien. De tota e bij ra e an € 5.410.049 a t bijna 40% a er uit an e be rote bij ra e an € 8,7 m n.

Door at e ont an en Wmo subsi ie e ijk b ijft aan het be rote subsi iebe ra , is e on erschrij in an e emeente ijke en pro incia e bij ra e oor het raa afhanke ijk er oer ho er an e be rotin son erschrij in an e beste in en.

2.2.2. Programma routevervoer

Wat wilden we bereiken?

- Een kwa itatief oe e uit oerin an het route er oer met 6 an oor e er oer ers. De BVO DR6N monitort e kwa iteit an e ienst er enin aan e han an kritische prestatie in icatoren (KP 's). n het Pro ramma an Eisen (P E) route ebon en er oer staat weer e e en we ke KP 's zijn bepaa en naar we ke normen wor t estreef .
  a. 6anta ataritten per kwartaa > 95%;
  b. 6anta e ron e en erwijtbare k achten per kwartaa < 0,3%;
  c. Gemi e e aankomstpunctua iteit ritten per maan > 95%;
  . Gemi e e ertrekpunctua iteit ritten per maan > 95%;
  e. 6anta ritten met ertrektij met een mar e an meer an 30 minuten (te aat) < 0,5%
- Ge uren e e contractperio e met e er oer ers (au ustus 2020 tot en met ju i 2030) is e ambitie om uiter ijk 1 januari 2030 te komen tot een o e i emissie oos oe roepen er oer binnen 6 an. n 2021 zijn e uurzaamhei seisen oor het route er oer bepaa op 65% uurzame ki ometers en 0% an e tota e ki ometers wor t e enereer oor o e i zero emissie aan e re en oertui en.
- Een oe e sturin en (financië e) beheersin an e uit oerin an het route er oer met 6 an.

Wat hebben we bereikt?

Naar aan ei in an e erea iseer e kwa iteit zijn in 2021 conform bestek ma ussen op e e aan e er oer ers an het route er oer. Door wisse en e omstan i he en, me e eroorzaakt oor RVMprotoco en (combinatiebeperkin) en e on erwachte f uctuaties in het er oer, staan prestaties on er ruk. Vanaf het er e kwartaa an 2021 ontstaat een bijkomen prob eem, name ijk het moeizaam in u en an chauffeurs acatures ten e o e an e krapte op e arbei smarkt. De ar umenten oor het econstateer e kwa iteits er ies zijn met name Corona ere ateer en zijn mee ewo en in het bepa en an e op e e e ma ussen.

a. <u>Dataritten</u>

Door niet functioneren e ata-apparatuur of prob emen in e erzen in an ata kan het inci entee oorkomen at rit e e ens niet wor en ere istreer . n 2021 was het percenta e niet- ataritten 2,5% an het jaartotaa aanta ritten route er oer. De rea isatie per kwartaa a tussen e 1,3%en 3,0%en aarmee ruim binnen e norm an 5,0%niet- ataritten.

b. <u>Ge ron e en erwijtbare k achten</u>

Een k acht is e ron in ien e op rachtnemer iets heeft e aan wat in aat te en e re e s, of heeft na e aten wat ha mo en wor en erwacht op ron an e re e s ie oortkomen uit e aanbeste in s ocumenten. s er sprake an een o ermachtssituatie an zou mo e ijk e k acht a s niet erwijtbaar kunnen wor en ec assificeer . Een oorbee hier an zijn ertra in en oor he i e sneeuw a of p otse in optre en e a hei . n 2021 was het percenta e e ron e en erwijtbare k achten 0,04% an het jaartotaa aanta ritten route er oer. Per kwartaa bekeken b eef het percenta e e ron e en erwijtbare k achten ook ruim binnen e este e norm an maximaa 0,4%

c. <u>6ankomstpunctua iteit</u>

Het uit an spunt is at reizi ers op tij op e ocatie aanwezi zijn, at is oor aan an an e acti iteit. De aankomstpunctua iteit in het route er oer a in 2021 op 90,5%en aarmee a er an e este e norm an 95,0%

. Vertrekpunctua iteit

Binnen 15 minuten na af oop an een acti iteit moeten a e reizi ers anaf e ocatie zijn ertrokken. Op basis an ere istreer e oorrij tij , instaptij en GPS ocatie in t monitorin p aats. De ertrekpunctua iteit in het route er oer a in 2021 op 95,6%en aarmee binnen e este e norm an 95,0%

e. Vertrektij en

Voor ritten met een ertrektij anaf een ocatie ater an 30 minuten na ein e an e acti iteit wor t een boete op e e . n 2021 was het percenta e ritten waarbij eze boete is op e e 0,20% an het jaartotaa aanta ritten route er oer. n a e kwarta en b eef het percenta e o erschrij in en binnen e este e norm an maximaa 0,5%

Duurzaamhei

n 2021 is 65,9% an e ere en ki ometers a s uurzaam te beschouwen. Dit percenta e i t bo en e ewenste uurzaamhei sambitie an 65% oor 2021. Van e totaa aanta ki ometers is in 2021 a 1,5% ere en oor zero emissie oertui en. Dit terwij e este e norm oor 2021 no op 0%zero emissie ki ometers a .

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Contractbeheersin / mana ement informatie

n 2021 zijn continu ana yses op e (rea time) rittenbakken, e mana ementinformatie en an ere uit oerin sinformatie uit e oer . De resu taten zijn perio iek besproken met e op rachtnemers. Op basis aar an is (bij) estuur op e uit oerin an 6 an. Hierbij zijn e KP 's zoa s beschre en in e P E's het uit an spunt oor e monitorin en contro es. De be in in en ie hieruit o en hebben in oe op e bonus/ ma us re e in ie an toepassin is.

Continuïteitsbij ra en Co i -19

Met uitzon erin an e ock own perio es, waarin het eer in en er oer niet meer wer ere en, heeft het route er oer e uren e 2021 weini in oe eken an coronamaatre e en ie anuit e rijkso erhei wer en op e e . n ijn met e VNG a iezen heeft e BVO DR6N e uren e e ock own perio es in januari, februari en ecember 2021 aan er oer ers route er oer continuïteitsbij ra en uit ekeer .

Contro e erk arin er oerskosten

Voor e erantwoor in o er 2021 wor t an e ke er oer er route er oer een contro e erk arin ont an en an het er oer binnen het betreffen e percee . Het aten uit oeren an een jaar ijkse au it op e (financië e) processen en (financië e) systemen is een contractue e erp ichtin .

6fstemmin BVO DR6N en ee nemen e emeenten

n 2021 hebben meer ere o er e en met emeenten p aats e on en o er route er oer ere ateer e zaken ia het o er e contactambtenaren 6 an. Perio iek wor en oor e BVO DR6N financië e rapporta es aan het a emeen bestuur erstrekt.

Re iona e 6 iesraa

n 2021 hebben meer ere o er e en an e Re iona e 6 iesraa (R6D) oe roepen er oer p aats e on en om er arin en an ebruikers mee te nemen in e (bij)sturin an e uit oerin an 6 an. Bij a e o er e en an e R6D is een af e aar i e an e BVO DR6N aanwezi eweest.

Communicatie

Via e website www.a an- er oer.n wor t ecommuniceer met reizi ers. Op eze site wor en oor e BVO DR6N perio iek nieuwsbrie en epub iceer . Op e website kunnen reizi ers uit het route er oer ook e contact e e ens an e er oer ers in en. On er het kopje "Nieuws" wor en reizi ers eïnformeer o er recente ontwikke in en en e entue e aanpassin en aan het er oer. Ook kunnen reizi ers ia e website een k acht in ienen of een opmerkin / raa sturen naar e BVO DR6N. Op basis an er arin en en reacties an ebruikers wor t e website perio iek eoptima iseer en aan epast.

Nieuwe reizi ers in het route er oer wor en na aanme in per post eïnformeer o er het 6 an er oer. Communicatie o er e ritten ebeurt ia e betreffen e er oer ers. Via het route er oerportaa kunnen ou ers en reizi ers e aatste informatie in en o er bij oorbee e ophaa tij en of kunnen zij in ien no i hun rit afme en.

Kantte re enhei son erzoek

n 2021 is oor het route er oer een onafhanke ijk k antte re enhei son erzoek (KTO's) uit e oer . Door e aar an het er oer wor t oor het route er oer jaar ijks een KTO uit e oer . Het on erzoek heeft in apri en mei 2021 p aats e on en.

De a emene o era score an het route er oer is een 7,8 waarbij e este e norm 7,6 is. De scores op e afzon er ijk te on erschei en on er e en a en tussen 7,6 en 8,2 waarbij e norm op tenminste 7,0 is bepaa . Een uitzon erin betreft e k achtbehan e in ie met een score an 5,5 on er e este e norm uitkomt. De resu taten uit e KTO's zijn an in oe op e bonus/ ma us berekenin oor e er oer ers.

Wat heeft het gekost?

Programma 2: Routevervoer	Vervoer (bruto)	Bonus/ malus	Begeleiding	Covid-19 (Continuïteits-bijdrage)	Vervoer (netto)
	A	B	C	D	A t/m D = E
Arnhem	2.295.111	-26.785	3.433	117.601	2.389.360
Berg en Dal	363.858	-2.458	-	24.165	385.565
Beuningen	323.383	-2.366	-	20.224	341.241
Doesburg	325.851	-4.150	-	20.028	341.730
Druten	221.713	-1.516	-	16.674	236.872
Duiven	240.802	-3.305	-	20.523	258.020
Heumen	142.373	-1.006	-	14.002	155.368
Lingewaard	921.383	-9.097	-	49.171	961.456
Montferland	-	-	-	-	-
Mook en Middelaar	81.686	-481	-	5.924	87.128
Nijmegen	1.059.528	-7.707	-	80.348	1.132.169
Overbetuwe	1.125.509	-11.199	-	64.858	1.179.168
Renkum	174.261	-1.975	-	-	172.286
Rheden	875.557	-10.698	-	37.001	901.860
Rozendaal	27.099	-232	-	402	27.269
Westervoort	251.645	-4.528	-	17.598	264.715
Wijchen	435.640	-3.154	-	36.588	469.075
Zevenaar	759.178	-9.850	-	47.585	796.914
TOTAAL	**9.624.578**	**-100.507**	**3.433**	**572.693**	**10.100.197**

Programma 2: Routevervoer	Overige kosten vervoer	Covid-19 (overige kosten)	Totaal
	F	G	E t/m G
Arnhem	356	18.865	2.408.581
Berg en Dal	60	2.955	388.580
Beuningen	32	2.568	343.842
Doesburg	50	2.611	344.390
Druten	24	1.711	238.607
Duiven	46	2.124	260.190
Heumen	24	1.108	156.501
Lingewaard	141	6.072	967.669
Montferland	-	-	-
Mook en Middelaar	17	612	87.757
Nijmegen	168	8.784	1.141.121
Overbetuwe	97	7.284	1.186.550
Renkum	63	1.421	173.770
Rheden	184	7.032	909.075
Rozendaal	10	218	27.497
Westervoort	35	2.186	266.937
Wijchen	66	3.443	472.584
Zevenaar	131	6.688	803.733
TOTAAL	**1.504**	**75.683**	**10.177.384**

Toe ichtin

Bestedingen

Met name oor e coronacrisis zijn e bruto er oerskosten in 2021 on e eer 20% a er uit e a en an in e be rotin (€ 12,7 m n) oorzien. n ijn met e VNG a iezen heeft e BVO DR6N in 2021 aan er oer ers continuïteitsbij ra en uit ekeer . Hier oor is in het ka er an route er oer een tota e continuïteitsbij ra e an € 572.693 aan er oer ers uit ekeer . De tota e bruto er oerskosten route er oer komen aar oor in 2021 uit op € 10.197.271 (€ 9.624.578 + € 572.693).

n ijn met R VM protoco en is e uren e ehee 2021 in het route er oer e erp ichtin eweest om tij ens het er oer mon kapjes te ra en en o eri e hy iëne maatre e en te treffen. Voor eze meerkosten zijn in 2021 aan e er oer ers in het route er oer er oe in en oor een ee an eze meerkosten erstrekt. Het totaa be ra an eze Co i -19 ere ateer e er oe in be raa t € 75.683.

Financiering

De werke ijke bij ra e anuit emeenten is aanzien ijk a er uit e a en an in e be rotin oorzien. De tota e bij ra e an € 10.177.384 a t on e eer 20% a er uit an e be rote bij ra e an € 12,8 m n. De a ere bij ra e i t o e i in ijn met e a ere beste in en in 2021.

2.2.3. Programma bestedingsplan

n e samenwerkin so ereenkomst Basismobi iteit met e pro incie Ge er an is o ereen ekomen at oor o er eb e en e en ie bestem waren oor het OV- an net er oer tot en met 2020 oor het bestuur an e BVO DR6N beste in sp annen in e ien kunnen wor en bij e pro incie Ge er an . Vanaf 2021 is het niet meer mo e ijk om beste in sp annen in te ienen.

2.2.4. Overzicht overhead

Wat hebben we bereikt?

Sturin en (financië e) beheersin an uit oerin an het er oer met 6 an

n 2021 zijn e k kwartaa financië e mana ementrapporta es aan het bestuur erstrekt. n eze rapporta e wor t e oort an an e (epro nosticeer e) beste in en en erstrekte continuïteitsbij ra en per er oerssoort en per emeente inzichte ijk emaakt. Op basis an e erwachte on erschrij in er oerskosten uit eze rapporta es heeft in 2021 a een tussentij se afrekenin (teru beta in) met e emeenten p aats e on en.

De Coronacrisis heeft ook in 2021 tot aan u en e werkzaamhe en e ei oor e BVO DR6N, ee a met financië e consequenties. Door e BVO DR6N zijn in 2021 continuïteitsbij ra en bepaa op basis an oor e VNG aan e e en uit an spunten. De BVO DR6N heeft e bij ra en oor externe specia isten aten toetsen op mo e ijke staatssteun en kunnen conc u eren at aar an een sprake is.

Ein 2021 is estart met het inrichten an een systeem erichte contractbeheersin om na e in an e contracten en aarmee e kwa iteit an e uit oerin no beter te kunnen monitoren en bor en. De erwachtin is at ein 2022 kan wor en estart met e systeem erichte contractbeheersin .

Een oor open proces b ijft e ezamen ijke zoektocht an e BVO DR6N en emeenten om e kosten an het er oer zo ee mo e ijk te beperken oor het oor oeren an optima isaties en in oeren an beheersmaatre e en. Het ebruik an e systeem erichte contractbeheersin za hier een rote bij ra e aan e eren.

On ersteunen en faci iteren an het bestuur in haar taakuit oerin

Om te komen tot e e en bes uit ormin wor en a e on erwerpen ie oor e BVO DR6N zijn ea en eer oorbesproken in het oorberei en ambte ijk o er e (V6O). Op e momenten at specifieke etai toe ichtin noo zake ijk wor t eacht, wor en er oor e BVO DR6N naast it V6O no extra (financië e) bijeenkomsten eor aniseer . De BVO DR6N is in e bestuur ijke o er e en aan es oten en eeft toe ichtin op e oor hen ea en eer e on erwerpen. De BVO DR6N zor t ook oor e ers a e in an e bestuur ijk o er e en.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

6fstemmin BVO DR6N en ca center/ er oer ers

Frequent wor en er o er e en e oer met e er oer ers en het ca center o er operationele aspecten an e samenwerkin . Binnen eze o er e en wor en aan e han an e contractuee o ereen ekomen KP 's e prestaties an e op rachtnemers besproken. Hier oor heeft een oe e bewakin p aats kunnen in en ten aanzien an het beha en an e normen an in para raaf 2.2.1 en 2.2.2 op esom e KP 's.

nrichtin er oer en ca center

n e hui i e contracten wor t oor het raa afhanke ijk er oer ewerkt o ens een ca centermo e . Hierbij is e ritaanname be e bij een ca center en wor t e feite ijke p annin en uit oerin erzor oor e er oer ers. Binnen het route er oer zijn e ca centertaken ook be e bij e er oer er ze f.

Ver oe in er oer en ca center

De perio ieke er oe in aan er oer ers raa afhanke ijk er oer is ebaseer op het aanta be a en ki ometers, oor het route er oer op het aanta be a en uren erhoo met een starttarief en e er oe in aan het ca center op het aanta ec arabe e ritten en ere istreer e OV-reisa iezen.

Re iona e afstemmin

Om te komen tot meer rip op e emeenschappe ijke re e in en, heeft e riffierskrin Rijk an Nijme en een perio iek o er e eïnitieer tussen e riffiers an e emeenten uit eze re io en a e emeenschappe ijke re e in en waaraan eze emeenten ee nemen. De BVO DR6N is sin s 2019 ee nemer an eze o er e en. Daarnaast neemt e BVO DR6N ee aan er e ijkbare pro incia e bijeenkomsten.

Wat heeft het gekost?

Overzicht Overhead	Vraagafhankelijk	Route	Covid-19 (BVO)	Totaal BVO (bruto)
Arnhem	35.872	53.130	92	89.094
Berg en Dal	9.413	13.941	20	23.374
Beuningen	7.517	11.134	15	18.666
Doesburg	4.385	6.495	6	10.886
Druten	6.011	8.903	11	14.925
Duiven	7.400	10.961	15	18.376
Heumen	5.520	8.176	9	13.705
Lingewaard	11.895	17.618	27	29.539
Montferland	24.001	-	21	24.022
Mook en Middelaar	3.675	5.443	4	9.122
Nijmegen	39.585	58.630	102	98.316
Overbetuwe	12.122	17.954	27	30.103
Renkum	8.669	12.840	18	21.528
Rheden	11.292	16.725	25	28.042
Rozendaal	2.015	2.984	1	5.000
Westervoort	5.192	7.690	9	12.891
Wijchen	10.721	15.878	24	26.623
Zevenaar	11.260	16.677	25	27.962
Provincie Gelderland	107.920	159.843	-	267.764
TOTAAL	**324.464**	**445.023**	**450**	**769.937**

2.3. Paragrafen

n e jaarstukken wor t in afzon er ijke para rafen in e aan op e be ei s ijnen met betrekkin tot re e ante beheersmati e aspecten an e or anisatie. n e BBV (art. 26) staat aan e e en at in het jaar ers a e para rafen op enomen moeten zijn ie ook in e be rotin zijn op enomen. Dit betreft oor e jaarstukken 2021 an BVO DR6N e o en e para rafen:

- weerstan s ermo en en risicobeheersin
- financierin
- be rijfs oerin

2.3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstan s ermo en eeft aan in we ke mate e BVO DR6N in staat is te en a ers op te an en. Bij het opste en an e be rotin en e jaarrekenin ienen e oorzienbare en kwantificeerbare risico's zo oe mo e ijk in bee ebracht te wor en.

n e para raaf weerstan s ermo en en risicobeheersin ient ten minste te wor en op enomen:

- een in entarisatie an e weerstan scapaciteit
- een in entarisatie an e risico's
- het be ei omtrent e weerstan scapaciteit en risico's
- financië e ken eta en

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstan scapaciteit bestaat uit mi e en en mo e ijkhe en om niet be rote kosten, ie on erwachts en substantiee zijn, op te kunnen an en. Binnen e financiën an e BVO DR6N zijn een tweeta posten te ui en a s weerstan scapaciteit: reser es en posten on oorzien.

Ten aanzien an a e beste in en oor e BVO DR6N is e 'open ein e' systematiek an toepassin . Dit hou t in at bij een tekort een ee nemer bij moeten beta en en bij een o erschot e teru krij t. Dit bren t een financiee risico met zich mee oor betreffen e ee nemer. De erantwoor e ijkhei oor het ormen an een a itione e post on oorzien i t aar oor bij e ee nemers. Om at jaar ijks het resu taat wor t erreken met e ee nemers, wor t er oor e BVO DR6N ook een reser e op ebouw .

n e be rotin zijn een reser es en een exp iciete posten on oorzien op enomen. Binnen het sa o an e BVO asten ("O erhea ") is een post on oorzien op enomen om niet be rote BVO ere ateer e kosten te kunnen ekken.

Inventarisatie van de risico's

30%clausule overeenkomsten vervoerders

Door in oerin an beheersmaatre e en bestaat tij ens e contractperio e e mo e ijkhei at er oer o umes schomme en. Binnen het contract zijn afspraken emaakt oor het e a at er oers o umes structuree met meer an 30%toe- of afnemen en it ei t tot een onre e ijke financië e situatie oor er oer er of op racht e er. Bei e partijen tre en in it e a tij i in o er e .

Kosten medereiziger

De WMO reizi er is toe estaan zich te aten er eze en oor een niet eïn iceer e me ereizi er. De kosten an eze me ereizi er wer en betaa oor e pro incie a s on er ee an e OV an net afspraken. Deze er oe in er a t anaf het twee e kwartaa an 2022. Bestuur ijk is af esproken e oorzienin me ereizi er te continueren (met mo e ijkhei tot stopzetten) te en een ho ere ei en bij ra e an e reizi er. Voor het tota e raa afhanke ijke er oer binnen 6 an is it risico beraam op maximaa € 50.000 per jaar (0,5% an e er oerskosten).

Kosten brandstof

De sterk stij en e bran stofprijzen in e eerste maan en an 2022 hebben een root effect op e kosten in het oe roepen er oer. Op erzoek an het Sociaa Fon s Mobi iteit heeft Panteia (NE6 in exatie) enke e scenario's oor ereken om te zien wat e e o en hier an kunnen zijn oor e kostenontwikke in en oor e op racht e ers in het oe roepen er oer. De o eri e kostenontwikke in en an oon, afschrij in en, erzekerin en, etc. zijn hierbij no niet mee enomen. Op basis an eze scenario's i t e erwachte stij in oor enke e bran stof in een ban bree te an +2,2%tot +5,6%

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's

De inrichtin an het er oer is ebaseer op een 'open ein e' systematiek. Dit betekent at e kosten op open wanneer een ee nemer meer of aan epast ebruik inbren t of at er in een perio e meer ritten hebben p aats e on en an be root. Dit bren t een financiee risico met zich mee oor betreffen e ee nemer. Door perio iek inzicht te e en in het o ume an het aanta ritten en e bijbehoren e kosten wor en e e o en an erwachtte toenames an ritten en/of kosten oor e BVO DR6N ecommuniceer met e emeenten en e pro incie Ge er an .

De emeenten stre en naar het ersterken an e ei en kracht an e reizi er en een toename an het ebruik an a emene oorzienin en in combinatie met een afname an het oe roepen er oer. Bij oorbee het ebruik an openbaar er oer en rijwi i ers. Daarnaast sturen er oer ers bij het p annen op efficiency. Bij oorbee het afstemmen an erschi en e er oers ormen en s im koppe en an eze er oersstromen binnen e p annin .

Financiële kengetallen

Door at e BVO DR6N niet o er ei en ermo en, aste acti a en aste passi a beschikt, kan er een netto schu quote en so abi iteitsratio wor en bepaa . Door e 'open ein e' systematiek is e structure e exp oitatieruimte ewaarbor .

2.3.2. Financiering

Het financierin s raa stuk an e BVO DR6N is an een beperkte om an . Dit heeft oora te maken met het feit at e meeste be rijfs oerin son er e en wor en af enomen an e emeente 6rnhem en e Connectie. Daarnaast bestaat het rootste ee an e beste in en uit personee skosten of aaraan ere ateer e kosten. De financierin srisico's zu en om ie re en s echts beperkt zijn.

Renterisicobeheer

6 emene uit an spunten met betrekkin tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen o erschrij in an e renterisiconorm conform e Wet Fi o.
- Nieuwe enin en/ uitzettin en wor en af estem op e bestaan e financië e positie en e iqui iteitsp annin .
- De rentetypische ooptij en het renteni eau an e betreffen e enin / uitzettin wor t zo ee mo e ijk af estem op e actue e rentestan en e rente isie.

EMU saldo

Het EMU sa o wor t bereken op transactiebasis. Deze berekenin swijze is in rote mate er e ijkbaar met het kasste se zoa s at oor het Rijk an toepassin is. De BBV schrijft oor ecentra e o erhe en echter een a ministratie op basis an het baten/ astenste se oor. Het EMU sa o wor t an bereken oor – afhanke ijk an e kasmutatie – enke e posten erbij te te en an we eraf te trekken en an e in i i ue e referentie-waar e (wet HOF) hier te en af te zetten. Voor een BVO is een referentiewaar e ast este waar oor het berekenen an het EMU sa o een toe e oe e waar e heeft.

Geprognosticeerde balans

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	150	100	50	0	0
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	**150**	**100**	**50**	**0**	**0**
Vlottende activa					
Vorderingen met een looptijd < 1 jaar	3.000	3.250	3.500	3.750	4.000
Liquide middelen	7.850	6.650	6.200	6.500	6.750
Overlopende activa	500	500	750	750	750
Totaal vlottende activa	**11.350**	**10.400**	**10.450**	**11.000**	**11.500**
Totaal activa	**11.500**	**10.500**	**10.500**	**11.000**	**11.500**
PASSIVA					
Vaste passiva					
Eigen vermogen	0	0	0	0	0
Voorzieningen	0	0	0	0	0
Schulden met een looptijd > 1 jaar	0	0	0	0	0
Totaal vaste passiva	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vlottende passiva					
Schulden met een looptijd < 1 jaar	750	750	750	750	750
Nog te betalen bedragen	2.500	2.500	2.500	3.000	3.000
Vooruitgefactureerde bijdrage gemeenten	6.000	6.000	6.500	6.500	7.000
Vooruitontvangen subsidie	1.500	500	0	0	0
Overige schulden	750	750	750	750	750
Totaal vlottende passiva	**11.500**	**10.500**	**10.500**	**11.000**	**11.500**
Totaal passiva	**11.500**	**10.500**	**10.500**	**11.000**	**11.500**
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Kasgeldlimiet

De oor het Rijk op e e e kas e imiet beperkt het risico an stij en e rente asten oor e kort open e financierin . Met het kas e imiet is in e Wet Fi o een norm este oor het maximum be ra waarop e or anisatie haar financië e be rijfs oerin met kort open e mi e en (ooptij < 1 jaar) ma financieren. Deze norm be raa t oor emeenschappe ijke re e in en in 2021 8,2% an het be rotin stotaa . De hui i e stan an e netto- otten e schu eeft een aan ei in om op e korte termijn maatre e en oor te ste en.

(bedragen x € 1.000,-)	Begroot	Werkelijk	Verschil	Analyse
Toegestane kasgeldlimiet				
Begrote lasten	€ 25.271	€ 18.920	€ -6.351	€ -
Percentage conform wet Fido, uitvoeringsregeling	8,2%	8,2%	8,2%	
Toegestane kasgeldlimiet	€ 2.072	€ 1.551	€ -521	€ -
Berekening netto vlottende schuld				
Vlottende schuld	€ 11.500	€ 10.608	€ -892	€ -
-/- Vlottende middelen	€ 11.350	€ 10.608	€ -742	€ -
Netto vlottende schuld	€ 150	€ -	€ -150	€ -
Ruimte kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	€ 2.072	€ 1.551	€ -521	€ -
-/- Netto vlottende schuld	€ 150	€ -	€ -150	€ -
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	€ 1.922	€ 1.551	€ -371	€ -

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op e an open e financierin . De norm be or ert e sprei in an e ooptij an e kapitaa markt enin en (ooptij > 1 jaar) oor e om an te beperken an e enin en waar oor e rente in een bepaa jaar moeten wor en aan epast. Het Rijk heeft e maxima e om an an enin en met een renteaanpassin ast este op 20% an het be rotin stotaa . De hui i e stan an e an open e schu en eeft een aan ei in om op e korte termijn maatre e en oor te ste en.

Schatkistbankieren

Naast emeenten, pro incies en waterschappen zijn ook rechtspersonen (openbare ichamen) ie zijn in este op basis an e wet Gemeenschappe ijke re e in en (W r) erp icht tot ee name aan schatkistbankieren. Voor ecentra e o erhe en betekent schatkistbankieren at zij a hun o erto i e mi e en aanhou en in e schatkist bij het ministerie an Financiën. Om te bepa en wat o erto i e mi e en zijn, wor t een rempe be ra ehanteer . Het rempe be ra is oor e eerste twee kwarta en an 2021 e ijk aan 0,75% an het be rotin stotaa , waarbij het rempe be ra minimaa € 250.000 be raa t. Vanaf 1 ju i 2021 e t oor het bepa en an het rempe be ra 2,0% an het be rotin stotaa en een minimum an € 1.000.000.

n 2021 resu teert it oor e BVO DR6N tot e rempe be ra en € 250.000 en € 1.000.000 oor een be rotin stotaa in e ewijzi e be rotin 2021 an € 27.072.876. n na o in an het a ies in het accountants ers a 2020, is oor e BVO DR6N in 2021 het schatkistbankieren in ericht. Vanaf 7 ecember 2021 in t afromin an o erto i e mi e en p aats naar e schatkist bij het ministerie an Financiën. Hier oor wor t in a e kwarta en an 2021 het rempe be ra no o erschre en.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**250**		**1.000**	
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**11.428**	**12.303**	**10.822**	**6.709**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	-	-
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	11.178	12.053	9.822	5.709
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	27.073			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	27.073			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
Tot 1 juli 2021 (1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000 **Vanaf 1 juli 2021** (1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	250		1.000	
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	1.028.517	1.119.539	995.665	617.247
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	11.428	12.303	10.822	6.709

Relatiebeheer

Het beta in s erkeer is be e bij e Bank Ne er an se Gemeenten.

2.3.3. Bedrijfsvoering

Waar staat de BVO DRAN voor?

De BVO DR6N is in este oor e emeenschappe ijke beharti in an e be an en an e ee nemers met betrekkin tot het tot stan bren en, ontwikke en en in stan hou en an een kwa itatief hoo waar i , herkenbaar, efficiënt en een ou i te ebruiken oe roepen er oer. Hierbij wor t rekenin ehou en met e mo e ijkhe en an reizi ers en hun socia e netwerk en wor t erop toe ezien at het aan u en er oer ook in het buiten ebie en e k eine kernen o oen e ewaarbor is. Tens otte wor t een optima e aans uitin an het er oer op het openbaar er oer netwerk oorzien.

Doelen en taken

De BVO DR6N heeft tot oe e ezamen ijke sturin en (financië e) beheersin an uit oerin staken en uit oerin an on ersteunen e processen op het ebie an oe roepen er oer en aan u en er oer oor e ee nemers. De sturin en (financië e) beheersin an uit oerin staken en uit oerin an on ersteunen e processen op het ebie an oe roepen er oer en aan u en er oer wor en aar oor o er e ra en aan e BVO DR6N.

Samenwerkingsovereenkomst provincie Gelderland
Voor het uit oeren an e taak aan u en er oer is e BVO DR6N een samenwerkin so ereenkomst aan e aan met e pro incie Ge er an waarin is o ereen ekomen at e BVO DR6N e taak an het aan u en er oer (basismobi iteit) uit oert oor e pro incie Ge er an .

Vervoersmodel
n e hui i e contracten wor t oor het raa afhanke ijk er oer ewerkt o ens een ca centermo e . Hierbij is e ritaanname be e bij een ca center en wor t e feite ijke p annin en uit oerin erzor oor e er oer ers. Binnen het route er oer zijn e ca centertaken ook be e bij e er oer er ze f.

De perio ieke er oe in aan er oer ers raa afhanke ijk er oer is ebaseer op het aanta be a en ki ometers, oor het route er oer op het aanta be a en uren erhoo met een starttarief en e er oe in aan het ca center op het aanta ec arabe e ritten en ere istreer e OV-reisa iezen.

Dienstverleningsovereenkomsten
Voor 2021 zijn met e Connectie en e emeente 6rnhem ienst er enin so ereenkomsten (DVO) af es oten. De Connectie e ert in erichte werkp ekken, i erse (financië e) app icaties en functionee beheer, een o e i financiee a ministratie e erwerkin (inc usief sa arisa ministratie) en archi erin . 6 s bij a e bij e DVO met e Connectie is ook een erwerkerso ereenkomst op enomen. De DVO met e emeente 6rnhem betreft afspraken o er inzet an specia istische expertise.

Rapporteren
6an e ee nemers wor t per pro ramma erapporteer . Het is een o erzicht an e e e er e prestaties. De rapporta es (inc usief financiën) wor en ha fjaar ijks op este .

Vennootschapsbelasting
Het kabinet heeft ein 2014 wet e in ast este , ie erop is ericht at o erhei sbe rij en, ie economische acti iteiten uitoefenen, op eze f e wijze a s pri ate be rij en aan ennootschapsbe astin (Vpb) zu en wor en on erworpen. Deze wetswijzi in is per 1 januari 2016 in werkin etre en. 6an ezien e BVO DR6N een winstoo merk heeft en in e GR is bepaa at positie e rekenin resu taten aan e ee nemers wor en teru betaa , hoeft e BVO DR6N een rekenin te hou en met Vpb.

Beleidsindicatoren

Omschrijving	Eenheid	Waarde
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	0,01
Bezettin	Fte per 1.000 inwoners	0,01
6pparaatskosten	Kosten per inwoner	0,83
Externe inhuur	Kosten a s % an e tota e oonsom + tota e kosten inhuur externen	4,83%
O erhea	Kosten o erhea a s % an e tota e asten	4,07%

3. Jaarrekening

3.1. Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO)			
Lasten	1.104.251	769.937	736.987
Baten	1.104.251	769.937	736.987
Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**

Toe ichtin

n 2021 zijn e beste in en binnen e be rotin erea iseer . n para raaf 3.2 wor t er ere toe ichtin e e en.

3.2. Specificatie BVO

Overzicht Overhead	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten			
Structureel			
Personeelskosten	695.000	498.616	196.384
Ondersteunende taken	40.000	35.256	4.744
Huisvesting	27.500	22.925	4.575
Accountant en fiscaal advies	25.000	20.306	4.695
Kantoorkosten, ICT	130.000	67.755	62.245
Consumenten, klachten	77.500	63.139	14.361
Onvoorzien	15.750	-	15.750
Covid-19	-	450	-450
Subtotaal	**1.010.750**	**708.447**	**302.303**
Incidenteel			
Personeelskosten	48.500	44.545	3.955
Systeemontwikkeling	25.000	5.940	19.060
Juridisch advies oude contracten	10.000	-	10.000
Implementatie nieuwe contracten	10.000	11.005	-1.005
Subtotaal	**93.500**	**61.490**	**32.010**
TOTAAL	**1.104.250**	**769.937**	**334.313**

Overzicht Overhead	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Baten			
Bijdrage gemeenten	836.487	502.173	334.314
Beheerbijdrage provincie	267.764	267.764	-
TOTAAL	**1.104.251**	**769.937**	**334.314**

Toe ichtin

n 2021 is een ee (€ 334.314) an het beschikbare bu et niet bestee oor e er oersor anisatie. Door at ook in 2021 no ee tij beste in an e BVO DR6N heeft ezeten in a e e o en an e Coronacrisis, zijn acatures no niet of in e oop an 2021 in e u . Binnen het bu et is persone e inzet oor een hee jaar oorzien.

De on erschrij in an e o eri e structure e bu etten wor t roten ee s erk aar oor het achterb ij en an kosten oor e teru oop an er oer a s e o an e coronacrisis. Ook zijn e eerste stappen om te komen tot e inrichtin an e systeem erichte contractbeheersin ein 2021 ezet.

3.3. Balans

Balans per 31-12-2021

ACTIVA		31-12-2021	31-12-2020
Vaste activa		0	0
Totaal vaste activa		**0**	**0**
Vlottende activa			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			
Vorderingen op openbare lichamen	(1)	3.558.317	3.114.656
Uitzettingen in 's Rijks schatkist		6.252.485	0
Overige vorderingen		0	3.155
		9.810.802	3.117.812
Liquide middelen			
Banksaldi		238.189	9.257.310
Overlopende activa			
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	(2)	558.593	627.490
Totaal vlottende activa		**10.607.584**	**13.002.611**
TOTAAL GENERAAL		**10.607.584**	**13.002.611**

PASSIVA		31-12-2021	31-12-2020
Vaste passiva		0	0
Totaal vaste passiva		**0**	**0**
Vlottende passiva			
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			
Overige schulden	(3)	45.469	547.775
Overlopende passiva			
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	(4)	1.472.534	3.494.061
Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	(5)	7.376.230	6.038.371
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	(6)	1.713.351	2.922.404
		10.562.115	12.454.837
Totaal vlottende passiva		**10.607.584**	**13.002.611**
TOTAAL GENERAAL		**10.607.584**	**13.002.611**

3.3.1. Toelichting balansposten

Vorderingen op openbare lichamen	(1)	3.558.317
Berg en Dal Q1-2022		244.656
Beuningen Q1-2022		182.132
Doesburg Q1-2022		150.499
Druten Q1-2022		179.821
Heumen Q1-2022		93.146
Montferland Q1-2022		151.907
Mook en Middelaar Q1-2022		58.581
Nijmegen Q1-2022		802.272
Overbetuwe Q1-2022		571.476
Renkum Q1-2022		258.860
Rheden Q1-2022		484.875
Wijchen Q1-2022		90.577
Omzetbelasting 2021	(a)	289.515
		3.558.317

Omzetbelasting 2021	(a)	289.515
Aangifte omzetbelasting Q4-2021		288.791
Nog te corrigeren omzetbelasting 2021		724
		289.515

Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	(2)	558.593
Nog te ontvangen bedragen		
Wmo subsidie provincie	(b)	338.510
OV-vangnet provincie	(c)	86.167
Vervoerskosten	(d)	101.027
Overige kosten		18.862
Overige bedragen		
Vooruitbetaalde bedragen		14.027
		558.593

Wmo subsidie provincie	(b)	338.510
Subsidiebeschikking 2021		1.692.548
Ontvangen 80% voorschot		-1.354.038
		338.510

OV-vangnet provincie	(c)	86.167
Afrekening kosten OV-vangnet o.b.v. samenwerkingsovereenkomst		
Basismobiliteit 2017-2019		367.128
Gefactureerd januari t/m september 2021		-280.961
		86.167

Nog te ontvangen vervoerskosten	(d)	101.027
Correctie perceeloverstijgend vervoer		3.391
Malus 2021		93.254
Nog te factureren vervoerskosten		4.382
		101.027

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	(3)	45.469
Crediteuren		45.469
		45.469

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	(4)	1.472.534
Nog te betalen bedragen		
Vervoerskosten	(e)	1.408.596
Overige kosten	(f)	34.274
Overige bedragen		
Loonbelasting		29.664
		1.472.534

Nog te betalen vervoerskosten	(e)	1.408.596
Vervoer december 2021		1.233.930
Vervoer mei 2021		100
Continuïteitsbijdrage december 2021		153.494
Mondkapjes 2021		21.072
		1.408.596

Nog te betalen overige kosten	(f)	34.274
BVO lasten 2021		26.567
Callcenter Q4-2021		566
Pensioenpremie december 2021		7.141
		34.274

Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	(5)	7.376.230
Vooruitgefactureerde bijdrage gemeenten		5.976.775
Vooruitontvangen Wmo subsidie 2022-2023		1.399.456
		7.376.230

De deelnemende gemeenten hebben op 16 december 2021 voorschotfacturen voor het eerste kwartaal van 2022 ontvangen.

Op 8 januari 2021 is het voorschot van 80% van het subsidiebedrag 2021-2023 door de BVO DRAN ontvangen.

Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	(6)	1.713.351
Nog te betalen bedragen		
Bijdrage gemeenten 2021	(h)	1.713.351
		1.713.351

Bijdrage gemeenten 2021	(h)	1.713.351
Arnhem		473.897
Berg en Dal		61.465
Beuningen		30.699
Doesburg		30.067
Druten		39.087
Duiven		70.648
Heumen		16.386
Lingewaard		104.392
Montferland		31.966
Mook en Middelaar		-2.972
Nijmegen		325.022
Overbetuwe		121.955
Renkum		60.265
Rheden		118.524
Rozendaal		-1.895
Westervoort		76.318
Wijchen		45.669
Zevenaar		111.860
		1.713.351

Per saldo moet er een bedrag worden terugbetaald aan de gemeenten. Gemeenten met een negatief saldo moeten echter nog bijbetalen.

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Covid-19

De financiële e o en an het Co i -19 (Corona) irus zijn in e jaarrekenin 2021 erwerkt. n 2022 hebben eze e o en no stee s effect op e om an an e beste in en. Het is niet on enkbaar at in 2023 en o en e jaren ook no effecten optre en. Hoe root e financië e impact za zijn is nu onmo e ijk te bepa en.

We bewaken onze risico's en ie an onze ketenpartners oort uren . De BVO DR6N oopt een risico oor e continuïteit, aan ezien e aar an onze acti iteiten toezien op ast i en e afspraken met emeenten oor minimaa an er an 1 jaar. We nemen zo no i maatre e en om onze taken e uren e eze crisis zo oe mo e ijk te aten uit oeren.

Verrekening perceel overstijgende combiroutes

Bij contro e is be in 2022 eb eken at er binnen e perce en D, H en sprake is an een re atief root aanta percee o erstij en e combinatie routes. De hui i e erwachtin is at anaf 2020 het percee o erstij en combineren in toenemen e mate oorkomt, waarbij anaf e twee e he ft an 2021 een forsere toename anwe e e acatureprob ematiek bij chauffeurs. n zeer beperkte mate spee t it binnen percee D (in combinatie met H en/ of). n e perce en H en is e om an an combiroutes forser.

De tota e financië e om an o er e perio e au ustus 2020 tot en met ecember 2021 is momentee asti in te schatten. Een oorzichti e in icatie an het oor e er oer er te cre iteren be ra i t naar erwachtin tussen e € 250.000 en € 500.000. De ban bree te is ebaseer op het in maart 2022 econstateer e effect an e combiroutes en het feit at er af oop zit in e erwachte procentue e correctie richtin het be in an e contractperio e in au ustus 2020.

Door at e bepaa e ban bree te ebaseer is op e ana yse an een enke e maan , e ho e mate an onzekerhei o er e om an an het be ra en e constaterin een in oe heeft op het resu taat 2021 en het ei en ermo en an e BVO DR6N, is er oor ekozen om te o staan met eze toe ichtin in e jaarrekenin 2021.

3.3.2. Grondslagen jaarrekening

De jaarrekenin is op este met inachtnemin an e oorschriften uit e BBV. Vor erin en wor en ewaar eer te en e nomina e waar e on er aftrek an een mo e ijke oorzienin we ens oninbaarhei . Liqui e mi e en, o er open e acti a en schu en en kort open e schu en zijn ewaar eer te en e nomina e waar e.

3.4. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn een ebeurtenissen na ba ans atum eweest ie na ere informatie e en o er e feite ijke situatie per ba ans atum an we ebeurtenissen ie an be an zijn oor e oor ee s ormin an e ebruikers an e jaarrekenin .

3.5. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid bestuur gemeenschappelijke regeling BVO DRAN

n eze rechtmati hei s erantwoor in eeft het bestuur aan in hoe erre e in e jaarrekenin erantwoor e baten en asten, a sme e e ba ansmutaties, rechtmati tot stan zijn ekomen. Dit hou t in at eze in o ereenstemmin zijn met e ast este e ka ers zoa s e be rotin , het contro eprotoco accountants iensten en bepa in en in e re e ante wet- en re e e in . Deze erantwoor in betreft e rechtmati e uit oerin an e taken en om at het be rotin s-, oorwaar en-, en misbruik- en onei en ijk ebruik criterium bij e esbetreffen e financië e beheershan e in en en transacties.

Deze erantwoor in hanteert een rensbe ra om at a een e an be an zijn e aspecten in e erantwoor in hoe en te wor en betrokken. Deze rapporterin sto erantie is met astste in an het contro eprotoco accountants iensten oor het bestuur bepaa en be raa t 5% an e oe keurin sto erantie en is aarmee ast este op € 9.500. n e para raaf be rijfs oerin kan een toe ichtin wor en e e en o er e oorzaken an e econstateer e onrechtmati he en met erk arin .

Conclusie

Het bestuur is an menin at e in eze jaarrekenin erantwoor e baten en asten a sme e e ba ansmutaties rechtmati tot stan zijn ekomen binnen e aar oor este e rens.

3.6. Wet Normering Topinkomens

Per 1 januari 2013 e t e Wet normerin bezo i in topfunctionarissen pub ieke en semipub ieke sector (WNT) beperkin en op aan e bezo i in an topfunctionarissen in e pub ieke sector en e semipub ieke sector.

WNT-verantwoording 2021 BVO DRAN

De WNT is an toepassin op e Be rijfs oerin sor anisatie Doe roepen er oer Re io 6rnhem-Nijme en (BVO DR6N). Het oor e BVO DR6N toepasse ijke bezo i in smaximum is in 2021 € 209.000 en betreft het a emeen bezo i in smaximum.

3.6.1. Bezoldiging topfunctionarissen

a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2021	
bedragen x € 1	**M. van den Beucken**
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 84.371
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.088
Subtotaal	*€ 100.459*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 100.459
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2020	
bedragen x € 1	**M. van den Beucken**
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 83.284
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.182
Subtotaal	*€ 99.466*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000
Bezoldiging	€ 99.466

b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet an toepassin oor e BVO DR6N in 2021.

c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet an toepassin oor e BVO DR6N in 2021.

n e jaarrekenin 2020 is e bezo i in aan het bestuur an e BVO DR6N onjuist erwerkt. Deze staat bij 1c. Toezichthou en e topfunctionarissen, terwij it 1 . Topfunctionarissen met een tota e bezo i in an € 1.700 of min er ha moeten zijn. Dit is in e jaarrekenin 2021 aan epast en oor het ontbreken an er oe in en heeft it er er een impact.

d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder.

Gegevens 2021 NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
R. Engels	Voorzitter
R. van der Zee	Lid
S. Fleuren	Lid
F. Houben	Lid
P. Bollen	Lid
A. Springveld	Lid
I. Knuiman	Lid
A. Stunnenberg	Lid
A. Slob	Lid
O. van Leeuwen	Lid
P. Baneke	Lid
H. Tiemens	Lid
J. Wijnia	Lid
L. Rolink	Lid
D. Klomberg	Lid
A. Logemann	Lid
H. Breunissen	Lid
P. Loermans	Lid
C. Koers	Lid

e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700

De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen).

Niet an toepassin oor e BVO DR6N in 2021.

f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700.

Niet an toepassin oor e BVO DR6N in 2021.

g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1d, Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder.

Niet an toepassin oor e BVO DR6N in 2021.

3.6.2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkerin en we ens beëin i in ienst erban aan topfunctionarissen met of zon er ienstbetrekkin inc usief e enen ie op ron an hun oorma i e functie no 4 jaar a s topfunctionaris wor en aan emerkt hebben in 2021 niet p aats e on en.

3.6.3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast e hierbo en erme e topfunctionarissen zijn er een o eri e functionarissen met een ienstbetrekkin ie in 2021 een bezo i in bo en het in i i uee toepasse ijke rempe be ra hebben ont an en.

Bijlagen

Bijlage 1: Totaaloverzicht vervoerskosten

Totale kosten vervoer	Vraagafhankelijk (bruto)	Bonus/ malus	Covid-19 (Continuïteits-bijdrage)	Klant-bijdragen (incl. Btw)	Wmo subsidie	Vraagafhankelijk (netto)
	A	B	C	D	E	A t/m E = F
Arnhem	1.420.253	-32.916	462.141	-184.491	-399.171	1.265.815
Berg en Dal	247.311	-3.121	21.475	-38.242	-69.328	158.095
Beuningen	149.916	-2.002	27.431	-22.924	-42.174	110.247
Doesburg	46.884	-342	10.801	-5.293	-8.719	43.330
Druten	214.532	-3.004	49.552	-30.741	-47.455	182.884
Duiven	143.173	-476	44.770	-17.805	-35.721	133.941
Heumen	91.679	-1.194	14.613	-16.004	-24.672	64.422
Lingewaard	387.059	-17.472	191.612	-53.118	-83.282	424.799
Montferland	273.012	-977	82.245	-35.744	-62.930	255.605
Mook en Middelaar	36.710	-673	33.241	-5.726	-10.829	52.723
Nijmegen	844.459	-11.156	-	-122.184	-296.199	414.920
Overbetuwe	287.462	-12.627	130.185	-37.251	-61.542	306.227
Renkum	379.985	-2.789	85.561	-47.348	-92.424	322.985
Rheden	457.535	-3.133	53.264	-59.499	-109.751	338.416
Rozendaal	1.716	-45	5.314	-193	-708	6.083
Westervoort	98.114	-370	38.997	-13.438	-27.320	95.983
Wijchen	190.617	-2.556	35.977	-28.798	-47.814	147.427
Zevenaar	322.948	-958	68.725	-40.019	-71.686	279.010
Provincie Gelderland OV vangnet	554.463	-6.723	60.290	-311.932	-	296.098
TOTAAL	**6.147.828**	**-102.535**	**1.416.194**	**-1.070.750**	**-1.491.725**	**4.899.012**

Totale kosten vervoer	Routevervoer (bruto)	Bonus/ malus	Begeleiding	Covid-19 (Continuïteits-bijdrage)	Routevervoer (netto)	Totaal vervoer (netto)
	G	H	I	J	G t/m J = K	F + K
Arnhem	2.295.111	-26.785	3.433	117.601	2.389.360	3.655.175
Berg en Dal	363.858	-2.458	-	24.165	385.565	543.660
Beuningen	323.383	-2.366	-	20.224	341.241	451.488
Doesburg	325.851	-4.150	-	20.028	341.730	385.060
Druten	221.713	-1.516	-	16.674	236.872	419.756
Duiven	240.802	-3.305	-	20.523	258.020	391.961
Heumen	142.373	-1.006	-	14.002	155.368	219.790
Lingewaard	921.383	-9.097	-	49.171	961.456	1.386.255
Montferland	-	-	-	-	-	255.605
Mook en Middelaar	81.686	-481	-	5.924	87.128	139.851
Nijmegen	1.059.528	-7.707	-	80.348	1.132.169	1.547.089
Overbetuwe	1.125.509	-11.199	-	64.858	1.179.168	1.485.395
Renkum	174.261	-1.975	-	-	172.286	495.271
Rheden	875.557	-10.698	-	37.001	901.860	1.240.275
Rozendaal	27.099	-232	-	402	27.269	33.352
Westervoort	251.645	-4.528	-	17.598	264.715	360.699
Wijchen	435.640	-3.154	-	36.588	469.075	616.502
Zevenaar	759.178	-9.850	-	47.585	796.914	1.075.924
Provincie Gelderland OV vangnet	-	-	-	-	-	296.098
TOTAAL	**9.624.578**	**-100.507**	**3.433**	**572.693**	**10.100.197**	**14.999.209**

Bijlage 2: Totaaloverzicht kosten callcenter

Totale kosten callcenter	Callcenter	Bonus/ malus	Covid-19 (callcenter)	Totaal
Arnhem	97.167	-784	-	96.383
Berg en Dal	20.986	-179	-	20.807
Beuningen	14.800	-153	-	14.647
Doesburg	5.886	-70	-	5.816
Druten	15.877	-171	-	15.706
Duiven	13.302	-149	-	13.153
Heumen	9.154	-64	-	9.090
Lingewaard	24.263	-225	-	24.037
Montferland	19.590	-219	-	19.371
Mook en Middelaar	6.074	-67	-	6.006
Nijmegen	73.473	-562	-	72.911
Overbetuwe	19.209	-176	-	19.032
Renkum	26.419	-239	-	26.180
Rheden	30.229	-267	-	29.963
Rozendaal	5.129	-66	-	5.063
Westervoort	10.850	-128	-	10.722
Wijchen	16.090	-162	-	15.929
Zevenaar	21.656	-234	-	21.422
Provincie Gelderland OV vangnet	71.437	-407	-	71.030
TOTAAL	**501.592**	**-4.323**	**-**	**497.269**

Bijlage 3: Afrekening 2021 deelnemers

Afrekening 2021

> alle bedragen zijn excl. Btw, m.u.v. klantbijdragen (incl. Btw)

	Vervoer				BVO			
	Voorschot	Realisatie	Covid-19	Resultaat	Voorschot	Realisatie	Covid-19	Resultaat
Gemeenten								
Arnhem	5.376.684	3.078.140	598.606	1.699.938	157.302	89.002	92	68.208
Berg en Dal	718.848	499.033	48.595	171.220	38.277	23.354	20	14.903
Beuningen	554.351	404.342	50.223	99.786	29.750	18.651	15	11.084
Doesburg	482.636	354.377	33.440	94.819	15.661	10.880	6	4.775
Druten	531.331	354.211	67.937	109.182	22.975	14.914	11	8.050
Duiven	637.494	326.833	67.417	243.245	29.225	18.361	15	10.849
Heumen	285.656	191.508	29.723	64.425	20.765	13.695	9	7.060
Lingewaard	1.744.279	1.146.340	246.855	351.084	49.443	29.513	27	19.904
Montferland	399.878	173.901	82.245	143.732	39.451	24.001	21	15.429
Mook en Middelaar	165.192	100.812	39.776	24.605	12.465	9.117	4	3.343
Nijmegen	2.296.289	1.470.511	89.132	736.646	174.004	98.214	102	75.688
Overbetuwe	1.853.982	1.290.947	202.328	360.707	50.464	30.076	27	20.361
Renkum	801.848	410.559	86.983	304.306	34.934	21.510	18	13.406
Rheden	1.627.816	1.151.295	97.297	379.224	46.732	28.017	25	18.690
Rozendaal	32.208	27.662	5.934	-1.388	5.000	4.999	1	0
Westervoort	604.990	304.217	58.781	241.992	19.291	12.882	9	6.400
Wijchen	740.478	544.801	76.009	119.668	44.161	26.599	24	17.538
Zevenaar	1.403.487	960.300	122.998	320.189	46.587	27.937	25	18.625
Subtotaal	**20.257.447**	**12.789.786**	**2.004.279**	**5.463.382**	**836.487**	**501.723**	**450**	**334.314**
Provincie Gelderland								
OV-vangnet	296.098	235.808	60.290	0	0	0	0	0
Wmo subsidie	1.491.725	1.491.725	0	0	267.764	267.764	0	0
Subtotaal	**1.787.824**	**1.727.534**	**60.290**	**0**	**267.764**	**267.764**	**0**	**0**
TOTAAL	**22.045.271**	**14.517.320**	**2.064.569**	**5.463.382**	**1.104.251**	**769.487**	**450**	**334.314**

	Callcenter				Totaal				Afrekening	
	Voorschot	Realisatie	Covid-19	Resultaat	Voorschot	Realisatie	Covid-19	Resultaat	Tussentijds	Eind
Gemeenten										
Arnhem	161.791	96.383	0	65.408	5.695.777	3.263.525	598.697	1.833.555	-1.359.658	473.897
Berg en Dal	29.373	20.807	0	8.566	786.498	543.194	48.615	194.689	-133.225	61.465
Beuningen	19.475	14.647	0	4.828	603.576	437.640	50.238	115.698	-84.999	30.699
Doesburg	5.000	5.816	0	-816	503.297	371.073	33.447	98.777	-68.710	30.067
Druten	21.823	15.706	0	6.117	576.129	384.832	67.948	123.349	-84.261	39.087
Duiven	18.703	13.153	0	5.550	685.422	358.347	67.431	259.644	-188.996	70.648
Heumen	14.323	9.090	0	5.233	320.744	214.293	29.733	76.719	-60.333	16.386
Lingewaard	42.759	24.037	0	18.722	1.836.481	1.199.890	246.881	389.710	-285.317	104.392
Montferland	27.356	19.371	0	7.985	466.685	217.273	82.266	167.146	-135.180	31.966
Mook en Middelaar	11.127	6.006	0	5.121	188.784	115.935	39.780	33.069	-36.040	-2.972
Nijmegen	93.780	72.911	0	20.869	2.564.073	1.641.636	89.234	833.203	-508.182	325.022
Overbetuwe	28.997	19.032	0	9.965	1.933.443	1.340.055	202.355	391.033	-269.078	121.955
Renkum	34.136	26.180	0	7.956	870.918	458.249	87.001	325.669	-265.404	60.265
Rheden	37.114	29.963	0	7.151	1.711.662	1.209.275	97.322	405.065	-286.542	118.524
Rozendaal	5.000	5.063	0	-63	42.208	37.724	5.935	-1.451	-444	-1.895
Westervoort	15.907	10.722	0	5.185	640.188	327.821	58.790	253.577	-177.260	76.318
Wijchen	21.210	15.929	0	5.281	805.849	587.328	76.033	142.488	-96.820	45.669
Zevenaar	31.509	21.422	0	10.087	1.481.583	1.009.659	123.023	348.901	-237.041	111.860
Subtotaal	**619.383**	**426.239**	**0**	**193.144**	**21.713.317**	**13.717.748**	**2.004.729**	**5.990.840**	**-4.277.489**	**1.713.351**
Provincie Gelderland										
OV-vangnet	71.030	71.030	0	0	367.128	306.838	60.290	0	0	0
Wmo subsidie	0	0	0	0	1.759.489	1.759.489	0	0	0	0
Subtotaal	**71.030**	**71.030**	**0**	**0**	**2.126.617**	**2.066.327**	**60.290**	**0**	**0**	**0**
TOTAAL	**690.413**	**497.269**	**0**	**193.144**	**23.839.935**	**15.784.075**	**2.065.019**	**5.990.840**	**-4.277.489**	**1.713.351**

Bijlage 4: Overzicht baten en lasten per taakveld

Overzicht lasten en baten per taakveld			Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021
Programmaplan	**Taakveld**			
P1 Vraagafhankelijk vervoer	Taakveld 6.4 begeleide participatie (Wmo)	Lasten	10.429.075	6.867.225
		Baten	10.429.075	9.757.093
	Taakveld 6.1 collectief aanvullend vervoer (OV)	Lasten	946.551	608.030
		Baten	946.551	608.030
	Taakveld 6.2 toegang tot 1e en 2e lijnsvoorzieningen (Regie)	Lasten	656.668	497.269
		Baten	656.668	690.413
	Totaal	Lasten	12.032.294	7.972.524
		Baten	12.032.294	11.055.536
		Saldo	-	3.083.012
P2 Routegebonden vervoer	Taakveld 4.3 leerlingenvervoer	Lasten	9.567.296	8.194.591
		Baten	9.567.296	9.567.296
	Taakveld 6.4 begeleide participatie (Wmo)	Lasten	2.320.156	1.004.528
		Baten	2.320.156	2.320.156
	Taakveld 6.72 vervoer jeugdhulp 18-	Lasten	863.445	978.264
		Baten	863.445	863.445
	Taakveld 6.2 toegang tot 1e en 2e lijnsvoorzieningen (Regie)	Lasten	-	-
		Baten	-	-
	Totaal	Lasten	12.750.897	10.177.384
		Baten	12.750.897	12.750.897
		Saldo	-	2.573.513
P3 Bestedingsplan	Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	Lasten	-	-
		Baten	-	-
		Saldo	-	-
Overzichten				
Overhead	Taakveld 0.4 Overhead ondersteuning organisatie	Lasten	1.104.251	769.937
		Baten	1.104.251	1.104.251
		Saldo	-	334.314
Bedrag onvoorzien	Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	Lasten	-	-
		Baten	-	-
		Saldo	-	-
		Saldo	-	334.314
Saldo van baten en lasten			-	**5.990.840**

Bijlage 5: Overzicht baten en lasten Avan

Overzicht baten en lasten AVAN 2021

AVAN	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Covid-19 2021	Resultaat 2021
Vervoer (bruto)	23.476.070	15.588.069	2.064.569	5.823.432
Klantbijdragen (incl. Btw)	-1.430.799	-1.070.750	0	-360.050
Wmo subsidie	-1.491.725	-1.491.725	0	0
Vervoer (netto)	20.553.546	13.025.594	2.064.569	5.463.382
BVO (bruto)	1.104.251	769.487	450	334.314
Beheerbijdrage provincie	-267.764	-267.764	0	0
BVO (netto)	836.487	501.723	450	334.314
Callcenter	690.413	497.269	0	193.144
TOTAAL	**22.080.446**	**14.024.587**	**2.065.019**	**5.990.840**

Aan de gemeenteraden via de Colleges van B&W
van de deelnemende gemeenten Bedrijfsvoeringsorganisatie
Doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen

Datum:	12 juli 2022
Onderwerp:	MJPB 2023-2026 BVO DRAN
Uw kenmerk:	n.v.t.
Ons kenmerk:	n.v.t.

Geachte heer/mevrouw,

Bijgaand treft u de Meerjarenprogrammabegroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022) aan, zoals vastgesteld in de bestuursvergadering van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) van 7 juli 2022.

Tevens wordt u de Reactienota zienswijzen op de door de gemeenteraden ingediende zienswijzen verstrekt.

Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen kunt u (gemeenteraden) ter zake bij Gedeputeerde Staten uw zienswijze naar voren brengen.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van de BVO DRAN

M. van den Beucken
Secretaris BVO DRAN

Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen
Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ Arnhem
www.vervoersorganisatie.nl
info@vervoersorganisatie.nl
026 3775204
KVK: 66191084
BTW: 856435065B01
IBAN: NL70 BNGH 0285 1694 91

MJPB 2023-2026 BVO DRAN

(inclusief gewijzigde begroting 2022)

Versie: 27 juni 2022

regio arnhem nijmegen VERVOERSORGANISATIE

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

1.1. Procedure begroting 4
1.2. Uitgangspunten MJPB 2023-2026 5
1.3. Uitgangspunten gewijzigde begroting 2022 8
1.4. Afwijkende uitgangspunten gemeenten 12

2. Beleidsbegroting 14

2.1. Programmaplan 14
2.1.1. Programma vraagafhankelijk vervoer 15
2.1.2. Programma routevervoer 17
2.1.3. Overzicht overhead 19
2.2. Paragrafen 20
2.2.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 20
2.2.2. Financiering 22
2.2.3. Bedrijfsvoering 23

3. Financiële begroting 24

3.1. Overzicht baten en lasten 24
3.2. Toelichting baten en lasten 25
3.3. Reserves en voorzieningen 26

Bijlage 1: Overzicht baten en lasten per taakveld 28

Bijlage 2: Overzicht gemeentelijke bijdragen 29

Bijlage 3: Geprognosticeerde balans 31

1. Inleiding

Hierbij treft u de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) 2023-2026, inclusief de gewijzigde begroting 2022, van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN) aan.

Het Algemeen Bestuur heeft met vaststelling van de Kaderbrief 2023 de algemene financiële uitgangspunten voor de opbouw van de meerjarige begroting bepaald. Deze uitgangspunten zijn door de BVO DRAN gehanteerd, tenzij een deelnemende gemeente het verzoek heeft ingediend hiervan af te wijken of er op basis van nadere analyses door de BVO DRAN is gekozen voor een afwijkend algemeen uitgangspunt. In paragraaf 1.2 en 1.3 wordt ingegaan op de (eventueel gewijzigde) algemene financiële uitgangspunten van deze MJPB. Door gemeenten gewenste afwijkingen worden in paragraaf 1.4 toegelicht.

Vanaf medio maart 2020 heeft de Coronacrisis forse impact op het feitelijk gebruik van het vervoer. Naar verwachting zullen deze effecten nog steeds merkbaar blijven tot in 2022. Vanwege de onvoorspelbaarheid van deze Coronaeffecten is hiermee bij het opstellen van de begroting tot nu toe geen rekening gehouden. Bij het opstellen van de MJPB 2023-2026 en de gewijzigde begroting 2022 wordt, voor zover mogelijk en van toepassing, wel rekening gehouden met structurele Coronaeffecten.

Besluit Begroting en Verantwoording
Bij het opstellen van een meerjarige begroting voor Gemeenschappelijke Regelingen (GR) dient te worden geconformeerd aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit zorgt voor de volgende opzet van de MJPB van de BVO DRAN.

In de basis bestaat de begroting uit 2 onderdelen (art. 7 lid 1 BBV):
- de beleidsbegroting (hoofdstuk 2)
- de financiële begroting (hoofdstuk 3)

De beleidsbegroting bestaat ook uit 2 onderdelen (art. 7 lid 2 BBV):
- het programmaplan (paragraaf 2.1)
- de paragrafen (paragraaf 2.2)

De financiële begroting bestaat uit 3 onderdelen (art. 7 lid 3 BBV):
- het overzicht baten en lasten (paragraaf 3.1)
- de financiële positie (paragraaf 3.2)
- de reserves en voorzieningen (paragraaf 3.3)

Taakvelden
Naast de indeling van de begroting naar programma's moet de begroting ook worden ingedeeld naar taakvelden. De voorgeschreven taakvelden zijn opgenomen in het Iv3 informatievoorschift Gemeenten en Gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast is in het BBV (art. 7 lid 3) voorgeschreven dat er een overzicht van lasten en baten per taakveld als bijlage in de begroting opgenomen moet worden (bijlage 1).

Beleidsindicatoren
De commissie BBV heeft aangegeven (vraag en antwoord BBV 2018.12.4) dat de opname van beleidsindicatoren in de begroting voor een GR op grond van het BBV verplicht is gesteld. Het ministerie van BZK heeft daarbij aangegeven dat een GR alleen die indicatoren hoeft op te nemen die behoren bij de taakvelden waarbinnen de GR haar activiteiten uitvoert. Beleidsindicatoren die buiten de taakvelden van de GR vallen, kunnen worden weggelaten. De BVO DRAN zijn geen door deelnemende gemeenten opgelegde beleidsindicatoren bekend.

Overhead
Op de programma's mogen alleen de direct toe te rekenen lasten worden verantwoord. Het is niet toegestaan om overheadkosten in een programma te verantwoorden. Overheadkosten moeten op aparte overzichten worden gepresenteerd. Dit heeft tot gevolg dat alle kosten van de BVO DRAN in de meerjarige begroting als "Overhead" moeten worden gelabeld. Het overzicht overhead is opgenomen in paragraaf 2.1.4 van deze begroting.

Ambtelijke voorbereiding
Samen met de financials en contactambtenaren van de deelnemende gemeenten is deze meerjaren begroting tot stand gekomen.

Btw routegebonden vervoer
De kosten die samenhangen met het vraagafhankelijk vervoer worden in de MJPB exclusief Btw verantwoord. Deze Btw is voor de deelnemers aftrekbaar. Kosten die samenhangen met het routegebonden vervoer worden daarentegen inclusief Btw verantwoord. Deze Btw is namelijk compensabel noch aftrekbaar en daardoor kostenverhogend voor de gemeenten.

'open einde' systematiek
De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een deelnemer meer of aangepast gebruik inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. Door periodiek inzicht te geven in het volume van het aantal ritten en de bijbehorende kosten worden de gevolgen van verwachtte toenames van ritten en/of kosten door de BVO DRAN gecommuniceerd met de gemeenten.

Binnen de bedragen in deze MJPB is zeer beperkt rekening gehouden met dergelijke onvoorziene wijzigingen in de kosten van vervoer of callcenter. De verantwoordelijkheid voor het vormen van een extra post onvoorzien volgend uit de risico's van een open einde systematiek, ligt daardoor bij de deelnemers. Deze extra post onvoorzien komt dan bovenop de in deze MJPB meerjarig begrote bijdragen van de deelnemers.

1.1. Procedure begroting

Voor de aanbieding en vaststelling van de MJPB 2023-2026 (inclusief de gewijzigde begroting 2022) gelden de volgende processtappen. Om te komen tot tijdige vaststelling van de MJPB 2023-2026 en rekening te houden met de gemeentelijke raadsplanningen, wordt de volgende planning gehanteerd:

Processtap	Datum
1. Vaststelling ontwerp MJPB 2023-2026 door Algemeen Bestuur	24 maart 2022
2. Verzending ontwerp MJPB 2023-2026 aan gemeenten	25 maart 2022
3. Deadline indienen zienswijze door gemeenteraden	17 juni 2022
4. Vaststelling MJPB 2023-2026 door Algemeen Bestuur	7 juli 2022
5. Verzending MJPB 2023-2026 aan gemeenten	8 juli 2022

1.2. Uitgangspunten MJPB 2023-2026

Voor het opstellen van de MJPB 2023-2026 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden per jaar de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van de reeds vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de meerjarige bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaande opsomming worden de uitgangspunten benoemd.

Vervoer vraagafhankelijk (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per declarabele kilometer per perceel, jaarlijks rekening houdend met NEA indexatie (2023-2026: +2,0%)
- Hoeveelheid declarabele kilometers in de periode september tot en met december 2019, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen vraagafhankelijk vervoer
- Vanaf 2022 een jaarlijkse toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
- Vanaf medio 2024 een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 5% van de begroting bruto vraagafhankelijk vervoer

Callcenter vraagafhankelijk (lasten)

- Contractueel overeengekomen vaste component te verhogen met een tarief per declarabele rit, jaarlijks rekening houdend met CPI indexatie (2023-2026: +3,4%)
- Hoeveelheid declarabele ritten in de periode september tot en met december 2019, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen callcenter vraagafhankelijk vervoer
- Vanaf 2022 een jaarlijkse toename van de hoeveelheid declarabele ritten in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar

Eigen bijdrage vraagafhankelijk (baten)

- Gemiddeld werkelijk maandbedrag eigen bijdrage per deelnemer in de periode september tot en met december 2019
- Bedragen zijn inclusief Btw, jaarlijks rekening houdend met OV indexatie (2023-2026: +2,1%)
- Vanaf 2022 een jaarlijkse toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar

Wmo subsidie provincie (baten)

- Geïndexeerde jaarbedragen overeenkomstig de beschikking 2021-2023
- Verdeling naar gemeenten op basis van de begroting bruto vraagafhankelijk vervoer

Vervoer routegebonden jeugdwet en leerlingenvervoer (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per beladen uur per perceel verhoogd met het starttarief per route, jaarlijks rekening houdend met NEA indexatie (2023-2026: +2,0%)
- Hoeveelheid beladen uren in de periode september tot en met december 2021, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer
- Jaarlijkse toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +15% (jeugdwet) en +5% (leerlingenvervoer) ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
- Vanaf medio 2024 een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 15% van de begroting bruto routegebonden vervoer

Vervoer routegebonden dagbesteding (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per beladen uur per perceel verhoogd met het starttarief per route, jaarlijks rekening houdend met NEA indexatie (2023-2026: +2,0%)
- Hoeveelheid beladen uren in de periode september tot en met december 2021, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer en vermeerderd met een opslag van +20% om het coronaeffect uit 2021 te corrigeren
- Jaarlijkse toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
- Vanaf medio 2024 een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 15% van de begroting bruto routegebonden vervoer

Begeleiding routegebonden (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per begeleider per beladen uur, jaarlijks rekening houdend met CPI indexatie (2023-2026: +3,4%)
- Hoeveelheid beladen uren in de periode september tot en met december 2021, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer
- Jaarlijkse toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar

BVO (lasten)

- Structurele en incidentele BVO lasten uit primitieve begroting 2022 geactualiseerd op basis van ervaringscijfers 2020 en 2021, jaarlijks rekening houdend met CPI indexatie en Cao loonindexatie (2023-2026: +3,9%)
- Structurele BVO lasten jaarlijks rekening houdend met een taakstelling (2023-2026: -3%)
- Verdeling naar gemeenten op basis van het aantal inwoners per 1-1-2021
- Verdeling naar vraagafhankelijk en routegebonden vervoer op basis van verhouding bruto vervoerskosten

Bijdrage beheerskosten provincie (baten)

- Geïndexeerde jaarbedragen overeenkomstig de beschikking 2021-2023

Overige opmerkingen

Coronaeffecten vervoer

Gedurende de jaren 2020 en 2021 heeft de Coronacrisis een aanzienlijke impact gehad op het feitelijk gebruik van het vraagafhankelijk vervoer. Binnen de begroting vraagafhankelijk vervoer is tot nu toe vanaf 2020 rekening gehouden met een jaarlijkse vervoerstoename van +10%. Op basis van het feitelijk lagere volume van het vraagafhankelijk vervoer in 2020 en 2021 en de verwachte dempende effecten voor de komende jaren kan de conclusie worden getrokken dat deze toename vanaf 2020 geen realistisch uitgangspunt voor de meerjarige begroting vraagafhankelijk vervoer vanaf 2022 meer is. Voor het vraagafhankelijk vervoer wordt als uitgangspunt voor het opstellen van de MJPB 2023-2026 het werkelijk vervoer 2019 (periode september t/m december) +10% toename vervoer in 2022 gehanteerd.

Voor het routevervoer is het feitelijk gebruik in het overgrote deel van 2021 wel te gebruiken als uitgangspunt voor het opstellen van de MJPB. In deze periode wordt het vervoer, met uitzondering van het vervoer voor dagbestedingen, namelijk wel weer volledig uitgevoerd. Er is geen sprake meer van Coronaeffecten die de huidige omvang van het leerlingen- en jeugdwetvervoer beïnvloeden. Doordat dat bij dagbesteding nog wel het geval is, gebruiken we hier een opslag van +20% op de feitelijke realisatie in 2021 (periode september t/m december).

Meerkosten zero emissie

Eind 2021 is gestart met de ontwikkeling van de infaseringsplannen zero emissie. Op basis van de huidige ontwikkelingen en inzichten is de verwachting dat de transitie naar zero emissie een kostenverhogend effect heeft op de vervoerskosten. In de Kaderbrief 2023 is voorgesteld om vanaf het tweede half jaar van 2024 rekening te houden met een kostentoename zero emissie van 10% van de vervoerskosten vraagafhankelijk en routevervoer. Uit nadere analyse door de vervoersorganisatie dient de verwachte kostenontwikkeling genuanceerd te worden. Er wordt nu uitgegaan van een kostentoename zero emissie van 5% op het vraagafhankelijk vervoer en 15% op het routevervoer. Voor het opstellen van de MJPB 2023-2026 zijn, in afwijking op de Kaderbrief 2023, daardoor de percentages 5% en 15% gebruikt.

NEA indexatie

Sinds 1 augustus 2020 zijn de nieuwe contracten met vervoerders ingegaan. De prijs (P) per perceel is contractueel vastgelegd en is daarmee een gegeven en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (NEA index). De NEA index wordt jaarlijks berekend door Panteia. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2022 is vastgesteld op +3,5%. Meerjarig bezien is een jaarlijkse NEA indexatie van +2,0% het structurele niveau. Voor de jaren vanaf 2023 wordt daardoor een NEA index van +2,0% als uitgangspunt gehanteerd.

Provinciale bijdrage OV-vangnet

In 2021 is, na een verzoek daartoe van de provincie, besloten om de samenwerkingsovereenkomst met de provincie betreffende het OV Vangnet te verlengen tot en met het eerste kwartaal van 2022, dit was tot dan toe 31 december 2021. Aangezien het OV Vangnet een gemandateerde taak is die volledig wordt vergoed door de provincie en de periode in 2022 slechts een kwartaal betreft, wordt in de begroting geen rekening gehouden met deze vervoerssoort.

Callcenter
In de Kaderbrief 2023 is aangegeven dat het feitelijk gebruik in 2021 voor de begroting callcenter te gebruiken is als uitgangspunt voor het opstellen van de MJPB. Uit nadere analyse door de vervoersorganisatie is geconcludeerd dat het uitgangspunt dat is gekozen voor het vraagafhankelijk vervoer een meer betrouwbare basis is voor de meerjarige begroting callcenter. Voor de kosten callcenter wordt daardoor als uitgangspunt (in afwijking op de Kaderbrief 2023) voor het opstellen van de MJPB 2023-2026 het werkelijk vervoer 2019 (periode september t/m december) +10% toename vervoer in 2022 gehanteerd.

CPI indexatie
Het contract met het callcenter is ingegaan op 1 augustus 2020. Ook hier is de prijs (P) contractueel vastgelegd en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (CPI index). De CPI index wordt periodiek bepaald door het CBS. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2022 is vastgesteld op +3,4%.

Eigen bijdrage (Btw effect)
De Wmo-reiziger betaalt een eigen bijdrage die als baten in de begroting zijn opgenomen. Verrekening door de BVO DRAN van deze eigen bijdragen met vervoerders en deelnemers gebeurt inclusief Btw. In de MJPB zijn daardoor alle eigen bedragen ook inclusief 9% Btw verantwoord.

Eigen bijdrage (indexatie)
Jaarlijks worden de tarieven van het reguliere bus OV vastgesteld. De indexatie van de eigen bijdrage binnen Avan volgt deze OV indexatie. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2022 is vastgesteld op +2,1%.

BVO lasten (structureel)
Op basis van de ervaringscijfers uit 2020 en 2021 is de structurele begroting BVO lasten vanaf 2022 geactualiseerd. Naast enkele incidentele effecten gerelateerd aan de coronacrisis, zijn er ook structurele effecten zichtbaar geworden. Dit heeft ervoor gezorgd dat dat deel van de structurele begroting van de vervoersorganisatie in 2022 substantieel naar beneden is bijgesteld (-7%). Daar tegenover staat een aanpassing van (hogere) indexatie en nieuwe (incidentele) begrotingsposten. Per saldo is de totale begroting BVO lasten in 2022 nagenoeg gelijk gebleven en is deze vanaf 2023 naar beneden bijgesteld. Vanaf 2023 is er een structurele taakstelling van -3% ingeboekt.

BVO lasten (indexatie)
De BVO lasten wordt jaarlijks geïndexeerd met de CPI index. Door het aanzienlijke deel aan personeelskosten binnen de begroting BVO lasten kan de Cao loonindexatie voor een aanpassing van de CPI index zorgen. De CPI index voor 2022 is bepaald op +3,4%. Vanuit de Cao SGO 2021-2022 blijkt dat de salarissen in 2022 +3,9% stijgen ten opzichte van 2021. De jaarlijkse indexatie van de BVO lasten is door al deze factoren in de MJPB op +3,9% bepaald.

1.3. Uitgangspunten gewijzigde begroting 2022

Voor het opstellen van de gewijzigde begroting 2022 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van de reeds vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaande opsomming worden de uitgangspunten benoemd.

Vervoer vraagafhankelijk (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per declarabele kilometer per perceel, rekening houdend met NEA indexatie +3,5%
- Hoeveelheid declarabele kilometers in de periode september tot en met december 2019, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen vraagafhankelijk vervoer
- Toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar van 2022

Callcenter vraagafhankelijk (lasten)

- Contractueel overeengekomen vaste component te verhogen met een tarief per declarabele rit, rekening houdend met CPI indexatie +3,4%
- Hoeveelheid declarabele ritten in de periode september tot en met december 2019, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen callcenter vraagafhankelijk vervoer
- Toename van de hoeveelheid declarabele ritten in het tweede half jaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar van 2022

Eigen bijdrage vraagafhankelijk (baten)

- Gemiddeld werkelijk maandbedrag eigen bijdrage per deelnemer in de periode september tot en met december 2019
- Bedragen zijn inclusief Btw, rekening houdend met OV indexatie 2,1%
- Toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar van 2022

Wmo subsidie provincie (baten)

- Geïndexeerd jaarbedrag overeenkomstig de beschikking 2021-2023
- Verdeling naar gemeenten op basis van de begroting bruto vraagafhankelijk vervoer

Vervoer routegebonden jeugdwet en leerlingenvervoer (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per beladen uur per perceel verhoogd met het starttarief per route, rekening houdend met NEA indexatie +3,5%
- Hoeveelheid beladen uren in de periode september tot en met december 2021, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer
- Toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar met +15% (jeugdwet) en +5% (leerlingenvervoer) ten opzichte van het eerste half jaar van 2022

Vervoer routegebonden dagbesteding (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per beladen uur per perceel verhoogd met het starttarief per route, rekening houdend met NEA indexatie +3,5%
- Hoeveelheid beladen uren in de periode september tot en met december 2021, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer en vermeerderd met een opslag van +20% om het coronaeffect uit 2021 te corrigeren
- Toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar van 2022

Begeleiding routegebonden (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per begeleider per beladen uur, rekening houdend met CPI indexatie +3,4%
- Hoeveelheid beladen uren in de periode september tot en met december 2021 (dagbesteding met een opslag van +20%), overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer
- Toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar van 2022

BVO (lasten)

- Structurele en incidentele BVO lasten uit primitieve begroting 2022 geactualiseerd op basis van ervaringscijfers 2020 en 2021, rekening houdend met CPI indexatie en Cao loonindexatie +3,9%
- Structurele BVO lasten rekening houdend met een taakstelling -2%
- Verdeling naar gemeenten op basis van het aantal inwoners per 1-1-2021
- Verdeling naar vraagafhankelijk en routegebonden vervoer op basis van verhouding bruto vervoerskosten

Bijdrage beheerskosten provincie (baten)

- Geïndexeerd jaarbedrag overeenkomstig de beschikking 2021-2023

Overige opmerkingen

Coronaeffecten vervoer

Gedurende de jaren 2020 en 2021 heeft de Coronacrisis een aanzienlijke impact gehad op het feitelijk gebruik van het vraagafhankelijk vervoer. Binnen de begroting vraagafhankelijk vervoer is tot nu toe vanaf 2020 rekening gehouden met een jaarlijkse vervoerstoename van +10%. Op basis van het feitelijk lagere volume van het vraagafhankelijk vervoer in 2020 en 2021 en de verwachte dempende effecten voor de komende jaren kan de conclusie worden getrokken dat deze toename vanaf 2020 geen realistisch uitgangspunt voor de meerjarige begroting vraagafhankelijk vervoer vanaf 2022 meer is. Voor het vraagafhankelijk vervoer wordt als uitgangspunt voor het opstellen van de gewijzigde begroting 2022 werkelijk vervoer 2019 (periode september t/m december) +10% toename vervoer in 2022 gehanteerd.

Voor het routevervoer is het feitelijk gebruik in het overgrote deel van 2021 wel te gebruiken als uitgangspunt voor het opstellen van de gewijzigde begroting. In deze periode wordt het vervoer, met uitzondering van het vervoer voor dagbestedingen, namelijk wel weer volledig uitgevoerd. Er is geen sprake meer van Coronaeffecten die de huidige omvang van het leerlingen- en jeugdwetvervoer beïnvloeden. Doordat dat bij dagbesteding nog wel het geval is, gebruiken we hier een opslag van +20% op de feitelijke realisatie in 2021 (periode september t/m december).

NEA indexatie

Sinds 1 augustus 2020 zijn de nieuwe contracten met vervoerders ingegaan. De prijs (P) per perceel is contractueel vastgelegd en is daarmee een gegeven en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (NEA index). De NEA index wordt jaarlijks berekend door Panteia. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2022 is vastgesteld op +3,5%.

Provinciale bijdrage OV-vangnet
In 2021 is, na een verzoek daartoe van de provincie, besloten om de samenwerkingsovereenkomst met de provincie betreffende het OV Vangnet te verlengen tot en met het eerste kwartaal van 2022, dit was tot dan toe 31 december 2021. Aangezien het OV Vangnet een gemandateerde taak is die volledig wordt vergoed door de provincie en de periode in 2022 slechts een kwartaal betreft, wordt in de begroting geen rekening gehouden met deze vervoerssoort.

Callcenter
In de Kaderbrief 2023 is aangegeven dat het feitelijk gebruik in 2021 voor de begroting callcenter te gebruiken is als uitgangspunt voor het opstellen van de gewijzigde begroting. Uit nadere analyse door de vervoersorganisatie is geconcludeerd dat het uitgangspunt dat is gekozen voor het vraagafhankelijk vervoer een meer betrouwbare basis is voor de meerjarige begroting callcenter. Voor de kosten callcenter wordt daardoor als uitgangspunt (in afwijking op de Kaderbrief 2023) voor het opstellen van de gewijzigde begroting 2022 het werkelijk vervoer 2019 (periode september t/m december) +10% toename vervoer in 2022 gehanteerd.

CPI indexatie
Het contract met het callcenter is ingegaan op 1 augustus 2020. Ook hier is de prijs (P) contractueel vastgelegd en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (CPI index). De CPI index wordt periodiek bepaald door het CBS. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2022 is vastgesteld op +3,4%.

Eigen bijdrage (Btw effect)
De Wmo-reiziger betaalt een eigen bijdrage die als baten in de begroting zijn opgenomen. Verrekening door de BVO DRAN van deze eigen bijdragen met vervoerders en deelnemers gebeurt inclusief Btw. In de gewijzigde begroting zijn daardoor alle eigen bedragen ook inclusief 9% Btw verantwoord.

Eigen bijdrage (indexatie)
Jaarlijks worden de tarieven van het reguliere bus OV vastgesteld. De indexatie van de eigen bijdrage binnen Avan volgt deze OV indexatie. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2022 is vastgesteld op +2,1%.

BVO lasten (structureel)
Op basis van de ervaringscijfers uit 2020 en 2021 is de structurele begroting BVO lasten vanaf 2022 geactualiseerd. Naast enkele incidentele effecten gerelateerd aan de coronacrisis, zijn er ook structurele effecten zichtbaar geworden. Dit heeft ervoor gezorgd dat dat deel van de structurele begroting van de vervoersorganisatie in 2022 substantieel naar beneden is bijgesteld (-7%). Daar tegenover staat een aanpassing van (hogere) indexatie en nieuwe (incidentele) begrotingsposten. Per saldo is de totale begroting BVO lasten in 2022 nagenoeg gelijk gebleven. In 2022 is een taakstelling van -2% ingeboekt.

BVO lasten (indexatie)
De BVO lasten wordt jaarlijks geïndexeerd met de CPI index. Door het aanzienlijke deel aan personeelskosten binnen de begroting BVO lasten kan de Cao loonindexatie voor een aanpassing van de CPI index zorgen. De CPI index voor 2022 is bepaald op +3,4%. Vanuit de Cao SGO 2021-2022 blijkt dat de salarissen in 2022 +3,9% stijgen ten opzichte van 2021. De jaarlijkse indexatie van de BVO lasten is door al deze factoren in de gewijzigde begroting op +3,9% bepaald.

1.4. Afwijkende uitgangspunten gemeenten

Op verzoek van een gemeente kan worden afgeweken van de algemene uitgangspunten voor het opstellen van de meerjarige begroting. Bij voorkeur gaat dit verzoek gepaard met een (financiële) onderbouwing ten behoeve van toekomstige analyses.

Ten behoeve van het opstellen van eerdere MJPB zijn in de afgelopen jaren door meerdere gemeenten afwijkende uitgangspunten aangegeven. Deze gewijzigde uitgangspunten zijn in deze MJPB wederom verwerkt. Alle afwijkende uitgangspunten die nog relevant zijn voor het opstellen van de MJPB 2023-2026 en gewijzigde begroting 2022 worden in deze paragraaf toegelicht.

Gemeente Beuningen
Op basis van een gemeentelijke analyse van het aantal deelnemers in het leerlingenvervoer van de gemeente Beuningen is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +5% een te hoge aanname is. Rekening houdend met demografische ontwikkelingen wordt door de gemeente gevraagd een jaarlijkse toename van +2% in de MJPB op te nemen.

Gemeente Heumen
De gemeente Heumen heeft het bestaand lokaal vrijwilligersvervoer, het zgn. Buurtvervoer Heumen, nieuwe impulsen gegeven. De verwachting is dat het gebruik van dit vervoer vanaf 2021 fors gaat toenemen. De jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer kan hierdoor vanaf 2022 bijgesteld worden van 10% naar 0%.

Op basis van een gemeentelijke analyse van het routevervoer van de gemeente Heumen is door de gemeente geconcludeerd dat de jaarlijkse toename in het routevervoer over de volle breedte naar beneden bijgesteld kunnen worden. De jaarlijkse toename routevervoer is in de MJPB vanaf 2022 op 0% bepaald.

Gemeente Overbetuwe
Door een tweetal beleidsontwikkelingen rondom vervoer naar jeugdhulplocaties wordt vanaf 2021 geen groei verwacht van het aantal deelnemers jeugdwet vervoer in de gemeente Overbetuwe. De gemeente Overbetuwe heeft daardoor aangegeven vanaf 2022 de jaarlijkse toename van het jeugdwet vervoer in de MJPB bij te stellen van 15% naar 5%.

Op basis van een gemeentelijke analyse van het vraagafhankelijk vervoer van de gemeente Overbetuwe over de periode 2018-2019 is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +10% voor Overbetuwe een te hoge aanname is. Daarnaast is door de gemeente besloten om vanaf 1 januari 2020 kilometerbudgetten voor het vraagafhankelijk vervoer in te voeren en vanaf 2021 vrijwilligersvervoersdiensten te versterken en te benutten. De gemeente Overbetuwe heeft door deze constateringen aangegeven de jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer, met uitzondering van 2022, in de MJPB bij te stellen van 10% naar 0%.

Gemeente Renkum
Op basis van een gemeentelijke analyse van het vraagafhankelijk en routegebonden vervoer van de gemeente Renkum over de periode 2019 is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +10% (vraagafhankelijk) en 5%-15% (routegebonden) te hoge aannames zijn. Daarnaast zijn er beleidsinitiatieven bepaald om de kosten van vraagafhankelijk vervoer te reduceren.

Hierdoor heeft de gemeente Renkum verzocht om de jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer en het routegebonden vervoer vanaf 2022 op +0% te zetten in de MJPB. Ook heeft de gemeente Renkum gevraagd om in de begroting rekening te houden met bedragen die door de gemeente zelf zijn bepaald en daarmee geen overeenkomst hebben met de algemene uitgangspunten uit de Kaderbrief 2023.

Gemeente Rheden
Op basis van een gemeentelijke analyse van het vraagafhankelijk en routegebonden vervoer van de gemeente Rheden over de periode 2019 is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +10% (vraagafhankelijk) en 5%-15% (routegebonden) te hoge aannames zijn. Daarnaast wordt vanaf 2020 door de gemeente de omvang van het vervoer nog scherper gemonitord en indien noodzakelijk beleidsinitiatieven ingediend om de kosten van vervoer te reduceren.

Hierdoor heeft de gemeente Rheden verzocht om de jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer, met uitzondering van 2022, op +0% te zetten in de MJPB. Voor al het routegebonden vervoer is ook gevraagd om rekening te houden met een jaarlijkse toename van het vervoer van +0%.

Gemeente Wijchen
Begin 2022 heeft de vervoersorganisatie een analyse uitgevoerd op de werkelijke bestedingen routegebonden vervoer. Voor alle gemeenten zijn de werkelijke bestedingen in januari 2022 vergeleken met de uitgangspunten voor de ontwerpbegroting. Op basis van deze analyse heeft de gemeente Wijchen gevraagd om de gewijzigde begroting 2022 jeugdwet vervoer te verhogen met € 10.000.

Gemeente Zevenaar
Op basis van een gemeentelijke analyse van het vraagafhankelijk en routegebonden vervoer van de gemeente Zevenaar is door de gemeente geconcludeerd dat de uitgangspunten uit de Kaderbrief 2023 voor het vraagafhankelijk vervoer en leerlingenvervoer bijgesteld kunnen worden.

De gemeente Zevenaar heeft besloten om de begroting vraagafhankelijk vervoer gebaseerd op de uitgangspunten uit de Kaderbrief vanaf 2022 structureel met € 115.000 naar beneden bij te stellen. De plannen om dit te realiseren zijn bij de vervoersorganisatie niet bekend.

Voor het vraagafhankelijk vervoer wordt vanaf 2023 een jaarlijkse toename van het vervoer van +3% verwacht (Kaderbrief +10%). Dit zelfde wordt vanaf 2022 verwacht voor het leerlingenvervoer (Kaderbrief +5%).

2. Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit 2 onderdelen (art. 7 lid 2 BBV):

- het programmaplan
- de paragrafen

2.1. Programmaplan

Hierna wordt per programma aangegeven wat onze uitgangspunten zijn bij de uitvoering van onze taken.

Uit te voeren taken
Door de deelnemers is de sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer bij de BVO DRAN neergelegd

Beleidskaders
Bij de uitvoering van de taken op het gebied van doelgroepenvervoer gelden, naast de wettelijke voorschiften, de beleids- en/of toetsingskaders die worden aangegeven door de deelnemende gemeenten.

Ontwikkelingen
Het is van belang om tijdig in te spelen op veranderingen en voorspelbaar te blijven voor de deelnemende gemeenten. Het kan gaan om beleidsaanpassingen, maar ook om veranderende wet- en regelgeving voor gemeenten en gecontracteerde marktpartijen. Daarnaast is de instroom van nieuw vervoer een belangrijke factor die invloed heeft op de omvang van de werkzaamheden van de BVO DRAN.

Indeling en opzet programma's
De programma's zijn, naast een algemene omschrijving, ingericht met de 3 W-vragen (art. 8 lid 3 BBV):

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

Onder "Wat willen we bereiken?" wordt bij het vervoer naast een algemene beschrijving over wat we willen bereiken ook ingegaan op specifieke prestatie indicatoren voor de uitvoering van Avan. Bij "Wat mag het kosten?" zijn naast de lasten ook de bijdragen van de deelnemers en provincie geraamd.

Het programmaplan bestaat uit de volgende programma's:

1. Vraagafhankelijk vervoer
2. Routevervoer

En het overzicht:

3. Overhead

De indeling van de programma's in de begroting beoogt de financiële inzichtelijkheid van het totale takenpakket zo goed mogelijk in beeld te brengen, te kunnen budgetteren en later in de jaarrekening over te kunnen verantwoorden.

2.1.1. Programma vraagafhankelijk vervoer

Wat willen we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer met Avan door het callcenter en de vervoerders. De BVO DRAN monitort de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van kritische prestatie indicatoren (KPI's). In het Programma van Eisen (PvE) vraagafhankelijk vervoer en het PvE callcenter staat weergegeven welke KPI's zijn bepaald en naar welke normen wordt gestreefd.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van de uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer met Avan.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Afspraken omtrent het vraagafhankelijk vervoer zijn vastgelegd in de contracten met het callcenter en de vervoerders. Met behulp van systeemgerichte contractbeheersing wordt naleving van de contracten en daarmee de kwaliteit en de financiële afhandeling van de uitvoering gemonitord en geborgd.
- De vervoerders en het callcenter hebben de contractuele verplichting om jaarlijks een audit uit te laten voeren op hun (financiële) processen en (financiële) systemen.
- Analyseren van de (realtime) rittenbakken, zowel kwalitatief als financieel. Het verzorgen van periodieke managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie en op basis daarvan rapporteren en (bij)sturen op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in de PvE's het uitgangspunt voor de monitoring en controles.
- Voorafgaand aan ieder bestuurlijk overleg (5x per jaar) is er minimaal één voorbereidend ambtelijk overleg om de onderwerpen van het bestuurlijk overleg voor te bespreken. Aanvullend worden de financiële aspecten separaat besproken met de financials van de gemeenten.
- Structureel, voorafgaand aan het voorbereidend ambtelijk overleg, afstemming met gemeenten over vraagafhankelijk vervoer gerelateerde zaken.
- Structurele aanwezigheid bij het overleg Regionale Adviesraad doelgroepenvervoer om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan.
- Goede communicatie over de uitvoering van het vervoer met betrokken partijen en gebruikers Avan.

Wat mag het kosten?

Programma 1: Vraagafhankelijk vervoer	Primitieve begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten						
Vervoer	11.383.233	10.018.178	11.084.128	12.179.175	13.372.352	14.720.030
Zero emissie	-	-	-	315.737	668.618	736.003
Callcenter	675.731	589.245	632.634	678.414	729.049	785.154
Totaal lasten	12.058.964	10.607.423	11.716.762	13.173.326	14.770.019	16.241.187
Baten						
Arnhem	2.741.934	2.239.987	2.674.737	3.248.082	3.730.759	4.180.941
Berg en Dal	397.323	327.775	391.406	475.548	545.989	611.385
Beuningen	231.765	218.146	260.260	315.914	362.533	405.827
Doesburg	87.989	75.341	89.427	107.924	123.547	138.133
Druten	365.531	298.238	356.326	433.106	497.387	557.047
Duiven	280.387	229.716	273.595	331.389	380.104	425.571
Heumen	146.456	139.374	151.243	162.776	170.559	174.100
Lingewaard	812.441	704.097	840.808	1.021.029	1.172.742	1.314.181
Montferland	506.225	400.346	477.921	580.235	666.262	746.383
Mook en Middelaar	99.043	86.938	103.591	125.547	143.966	161.065
Nijmegen	1.303.860	1.092.662	1.303.916	1.582.654	1.817.175	2.035.857
Overbetuwe	529.199	485.547	553.475	612.028	640.666	652.999
Renkum	554.772	543.713	602.011	677.794	694.040	707.430
Rheden	580.873	596.615	678.771	748.946	783.378	798.354
Rozendaal	13.759	12.031	13.555	15.508	17.194	18.786
Westervoort	195.653	157.130	186.853	226.009	258.999	289.782
Wijchen	304.151	246.494	294.547	358.165	411.273	460.449
Zevenaar	333.732	390.499	456.549	519.460	559.379	586.917
Provincie Gelderland bijdrage OV	-	-	-	-	-	-
Eigen bijdrage	1.554.527	1.343.429	1.485.359	1.631.212	1.794.067	1.975.980
Subsidie provincie Wmo	1.019.344	1.019.345	522.412	-	-	-
Totaal baten	12.058.964	10.607.423	11.716.762	13.173.326	14.770.019	16.241.187
Mutaties reserves						
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.1.2. Programma routevervoer

Wat willen we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het routevervoer met Avan door de vervoerders. De BVO DRAN monitort de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van kritische prestatie indicatoren (KPI's). In het Programma van Eisen (PvE) routegebonden vervoer staat weergegeven welke KPI's zijn bepaald en naar welke normen wordt gestreefd.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van de uitvoering van het routevervoer met Avan.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Afspraken omtrent het routevervoer zijn vastgelegd in de contracten met de vervoerders. Met behulp van systeemgerichte contractbeheersing wordt naleving van de contracten en daarmee de kwaliteit en de financiële afhandeling van de uitvoering gemonitord en geborgd.
- De vervoerders hebben de contractuele verplichting om jaarlijks een audit uit te laten voeren op hun (financiële) processen en (financiële) systemen.
- Analyseren van de (realtime) rittenbakken, zowel kwalitatief als financieel. Het verzorgen van periodieke managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie en op basis daarvan rapporteren en (bij)sturen op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in het PvE het uitgangspunt voor de monitoring en controles.
- Voorafgaand aan ieder bestuurlijk overleg (5x per jaar) is er minimaal één voorbereidend ambtelijk overleg om de onderwerpen van het bestuurlijk overleg voor te bespreken. Aanvullend worden de financiële aspecten separaat besproken met de financials van de gemeenten.
- Structureel, voorafgaand aan het voorbereidend ambtelijk overleg, afstemming met gemeenten over vraagafhankelijk vervoer gerelateerde zaken.
- Structurele aanwezigheid bij het overleg Regionale Adviesraad doelgroepenvervoer om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan.
- Goede communicatie over de uitvoering van het vervoer met betrokken partijen en gebruikers Avan.

Wat mag het kosten?

Programma 2: Routegebonden vervoer	Primitieve begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten						
Vervoer	14.629.711	12.691.669	13.587.016	14.544.877	15.569.334	16.692.588
Zero emissie	-	-	-	1.021.830	2.335.400	2.503.888
Begeleiding vervoer	46.471	-	-	-	-	-
Totaal lasten	14.676.182	12.691.669	13.587.016	15.566.707	17.904.735	19.196.476
Baten						
Arnhem	3.810.763	2.952.182	3.195.046	3.706.445	4.315.256	4.683.372
Berg en Dal	491.120	459.360	493.930	568.407	657.461	707.767
Beuningen	434.730	418.244	437.457	489.376	551.458	578.034
Doesburg	486.063	446.766	484.395	563.125	656.844	714.446
Druten	286.701	273.981	295.640	341.668	396.652	428.906
Duiven	494.984	323.173	350.672	408.012	476.352	518.624
Heumen	185.163	191.501	195.332	212.827	233.706	238.380
Lingewaard	1.298.202	1.217.300	1.314.936	1.521.852	1.768.453	1.914.815
Montferland	-	-	-	-	-	-
Mook en Middelaar	109.986	108.917	117.553	135.891	157.797	170.676
Nijmegen	1.548.981	1.419.588	1.527.480	1.759.276	2.036.384	2.194.147
Overbetuwe	1.637.554	1.452.395	1.555.516	1.782.352	2.051.877	2.197.559
Renkum	379.320	379.320	394.580	438.936	471.317	480.742
Rheden	1.239.900	1.115.904	1.138.222	1.240.599	1.361.838	1.389.075
Rozendaal	31.578	37.403	41.016	48.314	56.995	62.814
Westervoort	540.195	302.962	326.379	376.475	436.298	470.813
Wijchen	593.470	611.185	656.339	755.196	873.406	940.097
Zevenaar	1.107.472	981.488	1.062.523	1.217.956	1.402.641	1.506.209
Totaal baten	14.676.182	12.691.669	13.587.016	15.566.707	17.904.735	19.196.476
Mutaties reserves						
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.1.3. Overzicht overhead

Overzicht Overhead	Primitieve begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten						
BVO	1.135.941	1.150.307	1.084.188	1.103.276	1.119.493	1.163.333
Totaal lasten	1.135.941	1.150.307	1.084.188	1.103.276	1.119.493	1.163.333
Baten						
Arnhem	190.880	195.458	195.056	212.249	214.978	223.403
Berg en Dal	45.803	46.403	46.480	50.360	51.131	53.131
Beuningen	35.411	36.046	36.156	39.112	39.746	41.300
Doesburg	18.237	18.390	18.556	19.935	20.337	21.130
Druten	27.153	27.663	27.800	30.007	30.531	31.723
Duiven	34.770	34.770	34.884	37.725	38.343	39.842
Heumen	24.459	24.830	24.976	26.929	27.416	28.487
Lingewaard	59.414	60.221	60.253	65.368	66.320	68.916
Montferland	45.041	45.401	45.502	49.291	50.017	52.002
Mook en Middelaar	14.342	14.699	14.877	15.926	16.280	16.914
Nijmegen	211.238	212.930	212.471	231.225	234.184	243.362
Overbetuwe	60.659	61.849	61.877	67.137	68.110	70.776
Renkum	41.729	42.199	42.290	45.795	46.510	48.329
Rheden	56.109	56.364	56.409	61.179	62.080	64.510
Rozendaal	5.243	5.446	5.655	5.877	6.110	6.344
Westervoort	22.662	23.010	23.162	24.954	25.417	26.409
Wijchen	52.975	53.715	53.769	58.302	59.169	61.484
Zevenaar	55.932	57.032	57.075	61.904	62.815	65.273
Provincie Gelderland	133.882	133.882	66.941	-	-	-
Totaal baten	1.135.941	1.150.307	1.084.188	1.103.276	1.119.493	1.163.333
Mutaties reserves						
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.2. Paragrafen

In de begroting wordt in afzonderlijke paragrafen ingegaan op de beleidslijnen met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten van de organisatie. In de BBV (art. 9 lid 2) staat aangegeven dat in de begroting ten minste de volgende paragrafen opgenomen moeten zijn, tenzij het desbetreffende aspect niet aan de orde is:

- lokale heffingen
- weerstandsvermogen en risicobeheersing
- onderhoud kapitaalgoederen
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid

De paragrafen “lokale heffingen”, "onderhoud kapitaalgoederen", “verbonden partijen” en “grondbeleid” zijn niet op de BVO DRAN van toepassing. De overige paragrafen staan hieronder toegelicht.

2.2.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de BVO DRAN in staat is tegenvallers op te vangen. Bij het opstellen van de begroting en de jaarrekening dienen de voorzienbare en kwantificeerbare risico’s zo goed mogelijk in beeld gebracht te worden.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing dient ten minste te worden opgenomen:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- een inventarisatie van de risico's
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's
- financiële kengetallen

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Binnen de financiën van de BVO DRAN zijn een tweetal posten te duiden als weerstandscapaciteit: reserves en posten onvoorzien.

Ten aanzien van alle bestedingen door de BVO DRAN is de ‘open einde’ systematiek van toepassing. Dit houdt in dat bij een tekort een deelnemer bij moet betalen en bij een overschot geld terug krijgt. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. De verantwoordelijkheid voor het vormen van een additionele post onvoorzien ligt daardoor bij de deelnemers. Omdat jaarlijks het resultaat wordt verrekend met de deelnemers, wordt er door de BVO DRAN ook geen reserve opgebouwd.

In de MJPB zijn geen reserves en geen expliciete posten onvoorzien opgenomen. Binnen het saldo van de BVO lasten ("Overhead") is een post onvoorzien opgenomen om niet begrote BVO gerelateerde kosten te kunnen dekken.

Inventarisatie van de risico's

30% clausule overeenkomsten vervoerders

Door invoering van beheersmaatregelen bestaat tijdens de contractperiode de mogelijkheid dat vervoervolumes schommelen. Binnen het contract zijn afspraken gemaakt voor het geval dat vervoervolumes structureel met meer dan 30% toe- of afnemen en dit leidt tot een onredelijke financiële situatie voor vervoerder of opdrachtgever. Beide partijen treden in dit geval tijdig in overleg.

Of hiervan sprake zal zijn zal mede afhangen van de mate van herstel van het vervoervolume ten gevolge van corona in combinatie met het wegvallen van het OV Vangnet vanaf het tweede kwartaal van 2022. Door de vierde coronagolf ligt het ritvolume eind 2021 en begin 2022 op ongeveer 65% in vergelijking met 2019, het basisjaar van de overeenkomsten met de vervoerders. Door het stoppen van het OV-vangnet vervoer valt er vanaf het tweede kwartaal van 2022 structureel een deel van het contractueel overeengekomen vervoervolume weg. Het OV-vangnet vervoer bedraagt in 2019 ongeveer 5% van het ritvolume en ongeveer 7% van het financieel volume.

In het geval sprake is van een noodzakelijke tariefverhoging ten gevolge van de 30% clausule zal deze in alle gevallen passend zijn binnen de begroting van de BVO DRAN, rekening houdend met de algemene uitgangspunten uit de Kaderbrief 2023.

Kosten medereiziger

De WMO reiziger is toegestaan zich te laten vergezellen door een niet geïndiceerde medereiziger. De kosten van deze medereiziger werden betaald door de provincie als onderdeel van de OV vangnet afspraken. Deze vergoeding vervalt vanaf het tweede kwartaal van 2022. Bestuurlijk is afgesproken de voorziening medereiziger te continueren (met mogelijkheid tot stopzetten) tegen een hogere eigen bijdrage van de reiziger. Voor het totale vraagafhankelijke vervoer binnen Avan is dit risico beraamd op maximaal € 50.000 per jaar (0,5% van de vervoerskosten).

Kosten brandstof

De sterk stijgende brandstofprijzen van de afgelopen periode hebben een groot effect op de kosten in het doelgroepenvervoer. Op verzoek van het Sociaal Fonds Mobiliteit heeft Panteia (NEA indexatie) enkele scenario's doorgerekend om te zien wat de gevolgen hiervan kunnen zijn voor de kostenontwikkelingen voor de opdrachtgevers in het doelgroepenvervoer. De overige kostenontwikkelingen van loon, afschrijvingen, verzekeringen, etc. zijn hierbij nog niet meegenomen. Op basis van deze scenario's ligt de verwachte stijging voor enkel de brandstof in een bandbreedte van +2,2% tot +5,6%.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's

De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een deelnemer meer of aangepast gebruik inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. Door periodiek inzicht te geven in het volume van het aantal ritten en de bijbehorende kosten worden de gevolgen van verwachtte toenames van ritten en/of kosten door de BVO DRAN gecommuniceerd met de gemeenten.

De gemeenten streven naar het versterken van de eigen kracht van de reiziger en een toename van het gebruik van algemene voorzieningen in combinatie met een afname van het doelgroepenvervoer. Bijvoorbeeld het gebruik van openbaar vervoer en vrijwilligers. Daarnaast sturen vervoerders bij het plannen op efficiency. Bijvoorbeeld het afstemmen van verschillende vervoersvormen en slim koppelen van deze vervoersstromen binnen de planning.

Financiële kengetallen
Doordat de BVO DRAN niet over eigen vermogen, vaste activa en vaste passiva beschikt, kan er geen netto schuldquote en solvabilteitsratio worden bepaald. Door de ‘open einde’ systematiek is de structurele exploitatieruimte gewaarborgd.

2.2.2. Financiering

Het financieringsvraagstuk van de BVO DRAN is van een beperkte omvang. De meeste bedrijfsvoerings-onderdelen worden afgenomen van de gemeente Arnhem en de Connectie. Daarnaast bestaat het grootste deel van de begroting BVO lasten uit personeelskosten of daaraan gerelateerde kosten. De financieringsrisico's zullen om die reden slechts beperkt zijn.

Renterisicobeheer
Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisiconorm conform de Wet Fido.
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet
De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. Met het kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

Renterisiconorm
De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

Schatkistbankieren
Naast gemeenten, provincies en waterschappen zijn ook rechtspersonen (openbare lichamen) die zijn ingesteld op basis van de wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) verplicht tot deelname aan schatkistbankieren. Voor decentrale overheden betekent schatkistbankieren dat zij al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. De verantwoording van schatkistbankieren gebeurt in de jaarrekening.

Relatiebeheer
Het betalingsverkeer is belegd bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

2.2.3. Bedrijfsvoering

Waar staat de BVO DRAN voor?
De BVO DRAN is ingesteld voor de gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepenvervoer. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van reizigers en hun sociale netwerk en wordt erop toegezien dat het aanvullend vervoer ook in het buitengebied en de kleine kernen voldoende gewaarborgd is.

Doelen en taken
De BVO DRAN heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer voor de deelnemers. De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer worden daardoor overgedragen aan de BVO DRAN.

Vervoersmodel
Vanaf augustus 2020 is het vraagafhankelijk vervoer ingericht volgens het "callcentermodel". Hierbij worden de ritaannames en de direct daarbij behorende activiteiten uitgevoerd door een callcenter. Alle overige taken, waaronder de planning en uitvoering, zijn belegd bij de vervoerders. Voor het routegebonden vervoer zijn ook de callcenter taken belegd bij de vervoerders.

Rapporteren
Aan de deelnemers wordt per programma gerapporteerd. Het is een overzicht van de geleverde prestaties. De rapportages (inclusief financiën) worden halfjaarlijks opgesteld.

Vennootschapsbelasting
Het kabinet heeft eind 2014 wetgeving vastgesteld, die erop is gericht dat overheidsbedrijven, die economische activiteiten uitoefenen, op dezelfde wijze als private bedrijven aan vennootschapsbelasting (Vpb) zullen worden onderworpen. Deze wetswijziging is per 1 januari 2016 in werking getreden. Aangezien de BVO DRAN geen winstoogmerk heeft en in de GR is bepaald dat positieve rekeningresultaten aan de deelnemers worden terugbetaald, hoeft de BVO DRAN geen rekening te houden met Vpb.

3. Financiële begroting

3.1. Overzicht baten en lasten

Onderstaand is de financiële meerjarenbegroting van de BVO DRAN weergegeven. Per onderdeel wordt in paragraaf 3.2 een toelichting gegeven.

	Primitieve begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten deelnemers (BVO, callcenter en vervoer)						
BVO						
Personeelskosten	741.510	720.568	737.560	766.019	795.154	826.097
Ondersteunende taken	41.629	44.223	46.912	47.059	47.081	47.056
Huisvesting	31.221	26.013	28.668	28.758	28.772	31.371
Accountant en fiscaal advies	26.018	23.412	23.456	23.530	23.541	26.142
Platform opdrachtgevers doelgroepenvervoer	0	20.811	20.850	26.144	26.156	26.142
Kantoorkosten, ICT	156.107	117.060	117.280	117.648	117.704	122.869
Consumenten, klachten	80.655	85.844	88.612	88.890	88.932	91.498
Onvoorzien	28.885	26.491	27.513	25.874	26.777	28.136
Taakstelling BVO	-22.121	-21.288	-32.726	-33.718	-34.623	-35.979
Incidentele kosten BVO	52.036	107.175	26.062	13.072	0	0
Callcenter						
Vraagafhankelijk WMO	675.731	589.245	632.634	678.414	729.049	785.154
Vraagafhankelijk OV	0	0	0	0	0	0
Vervoer						
Vraagafhankelijk WMO	11.383.233	10.018.178	11.084.128	12.179.175	13.372.352	14.720.030
Vraagafhankelijk zero emissie	0	0	0	315.737	668.618	736.003
Vraagafhankelijk OV	0	0	0	0	0	0
Routegebonden	14.629.711	12.691.669	13.587.016	14.544.877	15.569.334	16.692.588
Routegebonden zero emissie	0	0	0	1.021.830	2.335.400	2.503.888
Onvoorzien						
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Overige						
Routegebonden begeleiding	46.471	0	0	0	0	0
Lasten	27.871.087	24.449.399	26.387.966	29.843.310	33.794.247	36.600.996
Baten deelnemers (BVO, callcenter en vervoer)						
BVO						
Vraagafhankelijk WMO en routegebonden	1.002.059	1.016.426	1.017.247	1.103.276	1.119.493	1.163.333
Vraagafhankelijk OV (subsidie provincie)	133.882	133.882	66.941	0	0	0
Callcenter						
Vraagafhankelijk WMO	675.731	589.245	632.634	678.414	729.049	785.154
Vraagafhankelijk OV (bijdrage provincie)	0	0	0	0	0	0
Vervoer						
Vraagafhankelijk WMO	8.809.362	7.655.404	9.076.357	10.863.700	12.246.903	13.480.053
Vraagafhankelijk WMO (subsidie prov.)	1.019.344	1.019.345	522.412	0	0	0
Vraagafhankelijk OV (bijdrage provincie)	0	0	0	0	0	0
Routegebonden	14.676.182	12.691.669	13.587.016	15.566.707	17.904.735	19.196.476
Reizigersbijdrage						
Reizigersbijdrage WMO (regie en vervoer)	1.554.527	1.343.429	1.485.359	1.631.212	1.794.067	1.975.980
Reizigersbijdrage OV (regie en vervoer)	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien						
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Baten	27.871.087	24.449.399	26.387.966	29.843.310	33.794.247	36.600.996
Onttrekking bestemmingsreserve	0	0	0	0	0	0
Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	0	0	0	0	0	0

3.2. Toelichting baten en lasten

Lasten deelnemers

BVO

Personeelskosten

Bij de personeelskosten wordt uitgegaan van de feitelijke personeelslasten voor functies die zijn bezet. Voor niet bezette functies wordt uitgegaan van gebruikelijke normbedragen. Daarnaast is binnen personeelskosten een bedrag voor de inhuur van derden opgenomen.

Ondersteunende taken

De kosten voor ondersteunende taken zijn gebaseerd op een dienstverleningsovereenkomst met de Connectie.

Huisvesting

De kosten voor huisvesting zijn gebaseerd op een huurovereenkomst met de gemeente Arnhem.

Accountant en fiscaal advies

Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren.

Platform opdrachtgevers doelgroepenvervoer

Kosten zijn gebaseerd op de meerjarige begroting van het in oprichting zijnde platform.

Kantoorkosten, ICT

Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren.

Consumenten, klachten

Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren.

Onvoorzien

De post onvoorzien bedraagt ongeveer 2,5% van de totale structurele BVO lasten.

Taakstelling

Het Algemeen Bestuur heeft besloten om vanaf 2021 een taakstelling te leggen op het budget voor de BVO lasten. De taakstelling bedraagt voor 2022 -2% en voor de jaren vanaf 2023 is de taakstelling structureel -3%.

Callcenter

Kosten zijn gebaseerd op contractueel overeen gekomen tarieven en verwachte hoeveelheden vervoer.

Vervoer

Kosten zijn gebaseerd op contractueel overeen gekomen tarieven en verwachte hoeveelheden vervoer.

Baten deelnemers

Algemeen

De baten zijn verdeeld over de onderdelen BVO, callcenter, vervoer, reizigersbijdrage en de Wmo subsidie. Binnen de meerjarige begroting is de subsidie van de provincie opgenomen onder BVO (bijdrage beheerkosten) en het vraagafhankelijk vervoer.

Subsidie en bijdrage beheerkosten provincie Gelderland

De Wmo subsidie van de provincie voor het vraagafhankelijk Wmo vervoer is voor de jaren 2022 en 2023 opgenomen conform de ontvangen beschikking voor de jaren 2021 tot en met 2023. Vanaf 2021 wordt de subsidie in drie jaren afgebouwd tot nul (75%, 50% en 25%, basisjaar 2020). Deze afbouw is ook van toepassing op de vaste bijdrage van de provincie op de beheerkosten.

3.3. Reserves en voorzieningen

Doordat jaarlijks het geraamde saldo van baten en lasten wordt verrekend met de deelnemers, worden er geen onttrekking of dotaties aan een bestemmingsreserve voorzien.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen van 7 juli 2022,

de secretaris,

M. van den Beucken

de voorzitter,

R.W.M. Engels

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht baten en lasten per taakveld

Overzicht lasten en baten per taakveld			Primitieve begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Programmaplan	**Taakveld**							
P1 Vraagafhankelijk vervoer	Taakveld 6.4 begeleide participatie (Wmo)	Lasten	11.383.233	10.018.178	11.084.128	12.494.912	14.040.970	15.456.033
		Baten	11.383.233	10.018.178	11.084.128	12.494.912	14.040.970	15.456.033
	Taakveld 6.1 collectief aanvullend vervoer (OV)	Lasten	-	-	-	-	-	-
		Baten	-	-	-	-	-	-
	Taakveld 6.2 toegang tot 1e en 2e lijnsvoorzieningen (Regie)	Lasten	675.731	589.245	632.634	678.414	729.049	785.154
		Baten	675.731	589.245	632.634	678.414	729.049	785.154
	Totaal	Lasten	12.058.964	10.607.423	11.716.762	13.173.326	14.770.019	16.241.187
		Baten	12.058.964	10.607.423	11.716.762	13.173.326	14.770.019	16.241.187
		Saldo	0	0	0	0	0	0
P2 Routevervoer	Taakveld 4.3 leerlingenvervoer	Lasten	10.960.377	9.900.413	10.540.720	11.985.413	13.715.963	14.594.846
		Baten	10.960.377	9.900.413	10.540.720	11.985.413	13.715.963	14.594.846
	Taakveld 6.4 begeleide participatie (Wmo)	Lasten	2.682.698	1.583.689	1.679.020	1.905.020	2.159.604	2.285.733
		Baten	2.682.698	1.583.689	1.679.020	1.905.020	2.159.604	2.285.733
	Taakveld 6.72 vervoer jeugdhulp 18-	Lasten	1.033.106	1.207.566	1.367.276	1.676.274	2.029.168	2.315.897
		Baten	1.033.106	1.207.566	1.367.276	1.676.274	2.029.168	2.315.897
	Taakveld 6.2 toegang tot 1e en 2e lijnsvoorzieningen (Regie)	Lasten	-	-	-	-	-	-
		Baten	-	-	-	-	-	-
	Totaal	Lasten	14.676.182	12.691.669	13.587.016	15.566.707	17.904.735	19.196.476
		Baten	14.676.182	12.691.669	13.587.016	15.566.707	17.904.735	19.196.476
		Saldo	0	0	0	0	0	0
P3 Bestedingsplan	Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	Lasten	-	-	-	-	-	-
		Baten	-	-	-	-	-	-
		Saldo	0	0	0	0	0	0
Overzichten								
Overhead	Taakveld 0.4 Overhead ondersteuning organisatie	Lasten	1.135.941	1.150.307	1.084.188	1.103.276	1.119.493	1.163.333
		Baten	1.135.941	1.150.307	1.084.188	1.103.276	1.119.493	1.163.333
		Saldo	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	Lasten	-	-	-	-	-	-
		Baten	-	-	-	-	-	-
		Saldo	0	0	0	0	0	0
		Saldo	0	0	0	0	0	0
Geraamd saldo van baten en lasten			0	0	0	0	0	0

Bijlage 2: Overzicht gemeentelijke bijdragen

In onderstaande overzichten is per deelnemer te zien wat de totaal begrote bijdragen zijn voor de jaren 2022 (gewijzigde begroting) en 2023 (primitieve begroting).

Bijdragen deelnemers gewijzigde begroting 2022	Programma 1 2022	Programma 2 2022	Overhead 2022	Programma 3 2022	Totaal 2022
Lasten					
Vervoer	10.018.178	12.691.669	1.150.307		23.860.154
Callcenter vraagafhankelijk vervoer	589.245				589.245
Begeleiding routevervoer		-			-
Bestedingsplan				-	-
Totaal lasten	10.607.423	12.691.669	1.150.307	0	24.449.399
Baten					
Arnhem	2.239.987	2.952.182	195.458		5.387.626
Berg en Dal	327.775	459.360	46.403		833.538
Beuningen	218.146	418.244	36.046		672.436
Doesburg	75.341	446.766	18.390		540.497
Druten	298.238	273.981	27.663		599.882
Duiven	229.716	323.173	34.770		587.659
Heumen	139.374	191.501	24.830		355.705
Lingewaard	704.097	1.217.300	60.221		1.981.618
Montferland	400.346	-	45.401		445.747
Mook en Middelaar	86.938	108.917	14.699		210.554
Nijmegen	1.092.662	1.419.588	212.930		2.725.180
Overbetuwe	485.547	1.452.395	61.849		1.999.791
Renkum	543.713	379.320	42.199		965.232
Rheden	596.615	1.115.904	56.364		1.768.883
Rozendaal	12.031	37.403	5.446		54.880
Westervoort	157.130	302.962	23.010		483.102
Wijchen	246.494	611.185	53.715		911.394
Zevenaar	390.499	981.488	57.032		1.429.019
Provincie Gelderland bijdrage OV	-	-	133.882		133.882
Eigen bijdrage	1.343.429				1.343.429
Subsidie provincie Wmo	1.019.345				1.019.345
Bestedingsplan				-	-
Totaal baten	10.607.423	12.691.669	1.150.307	0	24.449.399
Mutaties reserves					
Ontrekking bestemmingsreserve	0	0	0	0	0
Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0

Bijdragen deelnemers begroting 2023	Programma 1 2023	Programma 2 2023	Overhead 2023	Programma 3 2023	Totaal 2023
Lasten					
Vervoer	11.084.128	13.587.016	1.084.188		25.755.332
Callcenter vraagafhankelijk vervoer	632.634				632.634
Begeleiding routevervoer		-			-
Bestedingsplan				-	-
Totaal lasten	11.716.762	13.587.016	1.084.188	0	26.387.966
Baten					
Arnhem	2.674.737	3.195.046	195.056		6.064.838
Berg en Dal	391.406	493.930	46.480		931.816
Beuningen	260.260	437.457	36.156		733.873
Doesburg	89.427	484.395	18.556		592.378
Druten	356.326	295.640	27.800		679.766
Duiven	273.595	350.672	34.884		659.151
Heumen	151.243	195.332	24.976		371.551
Lingewaard	840.808	1.314.936	60.253		2.215.997
Montferland	477.921	-	45.502		523.423
Mook en Middelaar	103.591	117.553	14.877		236.021
Nijmegen	1.303.916	1.527.480	212.471		3.043.867
Overbetuwe	553.475	1.555.516	61.877		2.170.868
Renkum	602.011	394.580	42.290		1.038.881
Rheden	678.771	1.138.222	56.409		1.873.402
Rozendaal	13.555	41.016	5.655		60.226
Westervoort	186.853	326.379	23.162		536.394
Wijchen	294.547	656.339	53.769		1.004.655
Zevenaar	456.549	1.062.523	57.075		1.576.147
Provincie Gelderland bijdrage OV	-		66.941		66.941
Eigen bijdrage	1.485.359				1.485.359
Subsidie provincie Wmo	522.412				522.412
Bestedingsplan				-	-
Totaal baten	11.716.762	13.587.016	1.084.188	0	26.387.966
Mutaties reserves					
Ontrekking bestemmingsreserve	0	0	0	0	0
Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0

Bijlage 3: Geprognosticeerde balans

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
ACTIVA							
Vaste activa							
Materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vlottende activa							
Vorderingen met een looptijd < 1 jaar	3.118	3.250	3.250	3.500	4.000	4.750	5.000
Liquide middelen	9.257	6.500	6.500	6.750	7.500	7.750	8.750
Overlopende activa	627	500	500	500	500	500	500
Totaal vlottende activa	**13.002**	**10.250**	**10.250**	**10.750**	**12.000**	**13.000**	**14.250**
Totaal activa	**13.002**	**10.250**	**10.250**	**10.750**	**12.000**	**13.000**	**14.250**
PASSIVA							
Vaste passiva							
Eigen vermogen	0	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Schulden met een looptijd > 1 jaar	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste passiva	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vlottende passiva							
Schulden met een looptijd < 1 jaar	548	250	500	500	500	500	500
Nog te betalen bedragen	3.494	2.500	2.750	2.750	3.000	3.250	3.750
Vooruitgefactureerde bijdrage gemeenten	6.038	6.000	6.000	6.750	7.750	8.500	9.250
Overige schulden	2.922	1.500	1.000	750	750	750	750
Totaal vlottende passiva	**13.002**	**10.250**	**10.250**	**10.750**	**12.000**	**13.000**	**14.250**
Totaal passiva	**13.002**	**10.250**	**10.250**	**10.750**	**12.000**	**13.000**	**14.250**
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Reactienota zienswijzen ontwerp MJPB 2023-2026 BVO DRAN

(inclusief gewijzigde begroting 2022)

Versie: 27 juni 2022

regio arnhem nijmegen VERVOERSORGANISATIE

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

2. Besluitvorming 3

3. Beantwoording zienswijzen 4

3.1. DEEL A: zienswijzen en beantwoording 4

3.1.1. Meerjarenprogrammabegroting 4

3.1.2. Kostenbeheersing 5

3.1.3. Zero emissie 6

3.1.4. NEA indexatie 8

3.2. DEEL B: zienswijze per gemeente 8

3.2.1. Zienswijze gemeente Arnhem 8

3.2.2. Zienswijze gemeente Berg en Dal 9

3.2.3. Zienswijze gemeente Beuningen 9

3.2.4. Zienswijze gemeente Doesburg 10

3.2.5. Zienswijze gemeente Druten 10

3.2.6. Zienswijze gemeente Duiven 11

3.2.7. Zienswijze gemeente Heumen 12

3.2.8. Zienswijze gemeente Lingewaard 13

3.2.9. Zienswijze gemeente Montferland 13

3.2.10. Zienswijze gemeente Mook en Middelaar 13

3.2.11. Zienswijze gemeente Nijmegen 13

3.2.12. Zienswijze gemeente Overbetuwe 14

3.2.13. Zienswijze gemeente Renkum 14

3.2.14. Zienswijze gemeente Rheden 15

3.2.15. Zienswijze gemeente Rozendaal 15

3.2.16. Zienswijze gemeente Westervoort 15

3.2.17. Zienswijze gemeente Wijchen 16

3.2.18. Zienswijze gemeente Zevenaar 16

1. Inleiding

In het bestuurlijk overleg van 24 maart 2022 is de ontwerp Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) 2023-2026 (incl. gewijzigde begroting 2022) besproken en vastgesteld. De ontwerp begroting is op 28 maart 2022 voor zienswijze aan de deelnemende gemeenten gestuurd met als uiterste reactietermijn 17 juni 2022.

De vervoersorganisatie heeft van alle gemeenten tijdig een (concept) zienswijze of mededeling dat er geen zienswijze wordt ingediend ontvangen op de ontwerpbegroting. De zienswijzen vanuit de gemeenten Beuningen en Overbetuwe zijn verstrekt onder voorbehoud van vaststelling door de gemeenteraad. Raadsbehandeling van de concept zienswijze vindt in beide gemeenten plaats op 12 juli 2022 en daarmee na de behandeling van deze Reactienota in de bestuursvergadering van 7 juli 2022.

De (concept) zienswijzen zijn gebundeld en beantwoord in deze Reactienota zienswijzen ontwerp MJPB 2023-2026 (incl. gewijzigde begroting 2022).

De MJPB 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022) staat op 7 juli 2022 ter vaststelling geagendeerd voor het bestuurlijk overleg.

2. Besluitvorming

De zienswijzen hebben uitsluitend voor de gemeente Heumen aanleiding gegeven tot het aanpassen van de ontwerpbegroting. Het voorstel van de vervoersorganisatie aan het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN is daarom als volgt:

- Kennis te nemen van de ingebrachte zienswijzen van gemeenten;
- De wijziging van de gewijzigde begroting 2022 als gevolg van de door de gemeente Heumen ingebrachte zienswijze, om de procentuele toename van het vraagafhankelijk vervoer voor de gemeente Heumen naar beneden bij te stellen van 10% naar 0%, vast te stellen.

3. Beantwoording zienswijzen

DEEL A: De zienswijzen samengevat inclusief beantwoording
DEEL B: De zienswijze per gemeente

3.1. DEEL A: zienswijzen en beantwoording

De zienswijzen die zijn ingediend over de ontwerp begroting hebben betrekking op verschillende onderwerpen. Onderstaand zijn de onderwerpen en de zienswijzen samengevat weergegeven en voorzien van een reactie vanuit de vervoersorganisatie.

3.1.1. Meerjarenprogrammabegroting

1. Meerdere gemeenten spreken hun waardering uit over de voorliggende ontwerp MJPB 2023-2026 en begrotingswijziging 2022. Het wordt daarbij op prijs gesteld dat de BVO DRAN ondanks de moeilijke Covid-19 omstandigheden een beter inzicht heeft kunnen geven in de reëel te verwachten kosten in het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer. Ten slotte wordt geconstateerd dat de ontwerpbegroting in goede bestuurlijke en ambtelijke afstemming tot stand is gekomen.
   Reactie vervoersorganisatie:
   De BVO DRAN dankt u voor de uitgesproken waardering.

2. De gemeenten Duiven en Westervoort hebben het volgende kenbaar gemaakt:
   “De gemeenteraad wil de BVO DRAN meegeven dat het gebruik van het jeugdvervoer in onze gemeente van kwartaal tot kwartaal en van jaar tot jaar sterk kan fluctueren. Dit komt doordat het gaat om kleine aantallen, waarbij enkele individuele gevallen de uitgaven flink kunnen beïnvloeden. De gemeenteraad volgt het advies van de BVO DRAN om de kosten voor het jeugdvervoer langdurig te begroten met een jaarlijkse indexatie, en laat schommelingen in de realisatie voor wat ze zijn.”
   Reactie vervoersorganisatie:
   Voor kennisgeving aangenomen.

3. De gemeente Heumen heeft het volgende kenbaar gemaakt:
   “Vorig jaar is middels de zienswijze al besloten om vanwege de inzet van lokaal vrijwilligersvervoer ‘Buurtvervoer Heumen’ in de meerjarenbegroting voor de gemeente Heumen geen rekening te houden met voorgestelde groeivolume voor vraagafhankelijk vervoer. De jaarlijkse toename is destijds, met uitzondering van 2022, bijgesteld van 10% naar 0%. Omdat Buurtvervoer in 2020 en 2021 ondanks corona een forse toename kent in de aanvraag van ritten, heeft de raad besloten het groeivolume voor vraagafhankelijk vervoer ook voor 2022 alsnog bij te stellen van 10% naar 0%.

   Deze stijging in de ritten is overigens te verklaren doordat inwoners vanaf mei 2021 voor ritten binnen de gemeentegrenzen en naar de ziekenhuizen in Nijmegen geen gebruik meer kunnen maken van Avan in het geval dat Buurtvervoer beschikbaar is. Ook komt deze toename doordat inwoners steeds makkelijker de weg weten te vinden naar Buurtvervoer.”

Reactie vervoersorganisatie:
Door het toegenomen gebruik van buurtvervoer in de gemeente Heumen, vraagt de gemeente Heumen een aanpassing van het groeivolume voor vraagafhankelijk vervoer. De door de gemeente Heumen gewenste actualisatie van het in de gewijzigde begroting 2022 gehanteerde percentage voor de toename van het vraagafhankelijk vervoer is verwerkt in de definitieve begroting die 7 juli 2022 ter vaststelling wordt aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN.

4. De gemeente Lingewaard heeft het volgende kenbaar gemaakt:
   "Wij verwachten lagere groeipercentages 2024-2027 als waarmee gerekend wordt in de meerjarenbegroting. Bij de behandeling van de meerjarenbegroting in 2023 zullen wij deze inbrengen."
   Reactie vervoersorganisatie:
   Voor kennisgeving aangenomen.

5. De gemeente Westervoort heeft het volgende kenbaar gemaakt:
   "Gemeente Westervoort heeft in 2021 een aantal maatregelen doorgevoerd waarvan een remmend effect wordt verwacht op de vraag en de kosten (opstapplaatsen leerlingenvervoer; eigen bijdragen voor de Wmo-pas en voor vervoer naar dagbesteding). Deze maatregelen hebben we bewust niet vooraf in laten boeken omdat de effecten afhankelijk zijn van de afwegingen van reizigers, die niet geheel voorspelbaar zijn (ook is er samenloop met de pandemie, die eveneens een remmend effect op het gebruik heeft gehad)."
   Reactie vervoersorganisatie:
   Voor kennisgeving aangenomen.

3.1.2. Kostenbeheersing

Algemene reactie vervoersorganisatie in het kader van kostenbeheersing
De gemeenten zijn verantwoordelijk voor kostenbeheersing binnen het doelgroepenvervoer. Als verlengstuk van de gemeenten verzorgt de vervoersorganisatie de monitoring, bewaking en bijsturing binnen de gegeven (contract)kaders en gemaakte afspraken. De vervoersorganisatie analyseert vervoersdata, monitort (landelijke) vervoersontwikkelingen en adviseert gemeenten, gevraagd en ongevraagd, betreffende (beleids)ontwikkelingen.

De Vervoersorganisatie rapporteert aan het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN en legt daaraan verantwoording af over haar functioneren. Eventueel verantwoording naar raden is de verantwoordelijkheid van de bestuurder waarbij de vervoersorganisatie kan ondersteunen.

6. Meerdere gemeenten vragen de BVO DRAN het Algemeen Bestuur actief te (blijven) informeren over de kosten en kostenverhogende effecten. Dit mede gezien door de Corona effecten die nog steeds invloed hebben op het vervoersvolume. Mocht het vervoer zich verder herstellen zou dit kunnen leiden tot overschrijding van de begroting en wordt een spoedige actualisatie van de begroting gevraagd.
   Reactie vervoersorganisatie:
   Door het monitoren en rapporteren van kostenontwikkelingen, het analyseren daarvan en adviseren daarover in kader van verdere efficiëntie en kwaliteitsverbetering, worden zowel kosten als kwaliteit van de uitvoering voor de gemeenten inzichtelijk gemaakt door de vervoersorganisatie. In samenwerking tussen gemeenten, vervoersorganisatie en vervoerders moet gezocht worden naar verdere kostenbeheersing.

Voor een verdere professionalisering van de monitorfunctie en het ontwikkelen van voor gemeenten toegankelijkere rapportages (dashboardfunctie) is vanaf 2021 budget beschikbaar gesteld voor de implementatie van systeemontwikkeling. Inmiddels is de vervoersorgansiatie gestart met de inrichting van deze systeemontwikkeling.

7. De gemeente Beuningen geeft aan dat ze ervaren dat de pijler “aanvaardbare kosten” meer en meer onder druk komt te staan en dat noopt tot een bezinning op hoe we het doelgroepenvervoer ook in de toekomst vorm kunnen blijven geven. Als gemeente willen we graag samen met de vervoersorganisatie aan de slag om na te denken over de vraag hoe we op de langere termijn de ambitie op het gebied van doelgroepenvervoer waar kunnen maken. Daarbij stellen we ons als gemeente op het standpunt dat voorstellen die bijdragen aan kostenbeheersing, maar tegelijk enigszins afdoen aan de kwaliteit van het vervoer niet bij voorbaat afgewezen dienen te worden. We staan als gemeente open voor de vraag of we aanpassingen kunnen doen die bijdragen aan meer financiële beheersbaarheid zonder de kwaliteit in onaanvaardbare mate aan te tasten.
   Reactie vervoersorganisatie:
   Door het monitoren en rapporteren van kostenontwikkelingen, het analyseren daarvan en adviseren daarover in kader van verdere efficiëntie en kwaliteitsverbetering, worden zowel kosten als kwaliteit van de uitvoering voor de gemeenten inzichtelijk gemaakt door de vervoersorganisatie. In samenwerking tussen gemeenten, vervoersorganisatie en vervoerders moet gezocht worden naar verdere kostenbeheersing.

   De afweging tussen het kwaliteitsniveau van het vervoer in relatie tot verdere reductie van kosten is aan het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN. De vervoersorganisatie is daarbij ondersteunend.

3.1.3. Zero emissie

8. Meerdere gemeenten onderschrijven de doelstellingen richting zero emissie doelgroepenvervoer, waar met ingang van medio 2024 sterk op wordt ingezet. Daarbij wordt het op prijs gesteld dat er inzage wordt gegeven in de vanaf 2024 te verwachten kosten voor het realiseren van deze beweging. Er wordt gevraagd van de BVO DRAN om de gemeenten actief te blijven informeren over de verwachte financiële effecten van zero emissie.
   Reactie vervoersorganisatie:
   Op basis van de huidige ontwikkelingen en inzichten is de verwachting dat de transitie naar zero emissie een kostenverhogend effect heeft op de vervoerskosten. De in de MJPB 2023-2026 verwerkte budgetten meerkosten zero emissie zijn een inschatting op basis van de huidige inzichten.

   Een exacte doorrekening is momenteel niet te maken. Deze zal wel onderdeel zijn van de infaseringsplannen zero emissie die eind 2022 door de vervoerders worden opgeleverd. In de ontwerp MJPB 2024-2027 kan hierdoor een meer nauwkeurige inschatting worden gegeven van de budgetten meerkosten zero emissie die vanaf 2024 op kunnen treden.

9. De gemeente Beuningen heeft het volgende kenbaar gemaakt:
   “Ter informatie melden we u dat we in Beuningen nadrukkelijk bezig zijn met de inrichting van een dekkende laadinfrastructuur in de kernen van onze gemeente. Het is nu nog te vroeg om een standpunt in te nemen in hoeverre dat bijdraagt aan de kostenbeperking voor zero emissie in het doelgroepenvervoer, maar we nemen uw oproep ter harte om als gemeente voortvarend aan de slag te gaan met een dekkende laadinfrastructuur.”
   Reactie vervoersorganisatie:
   Voor kennisgeving aangenomen.

10. De gemeente Doesburg heeft het volgende kenbaar gemaakt:
    “Als Doesburg benadrukken we het belang van zero emissie, echter zijn de verwachte meerkosten in deze meerjarenprogrammabegroting 2023-2026, en de impact die dat voor de begroting van Doesburg heeft, enorm. We zouden daarom toch graag deze kostenstijging getemperd zien, zonder in te boeten op de kwaliteit van de dienstverlening.”
    Reactie vervoersorganisatie:
    In de huidige Programma’s van Eisen zijn de duurzaamheidseisen aan het vervoer door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Daarmee zijn ook bestuurlijk de kwaliteitseisen van de dienstverlening aangegeven.

    Aan de huidige vervoerders de opdracht om gedurende de initiële periode, voor 1 januari 2023, een infaseringsplan op te stellen met als doel uiterlijk 1 januari 2030, of zoveel eerder, "zero emissie in het doelgroepenvervoer" te realiseren. Met behulp van de infaseringsplannen is een meer nauwkeurige inschatting te maken van de verwachte meerkosten zero emissie. Op dit moment is niet te bepalen welke wijziging dit zal geven op de huidige budgetten meerkosten zero emissie binnen de MJPB 2023-2026.

11. De gemeente Heumen heeft het volgende kenbaar gemaakt:
    “Tot slot willen we via deze zienswijze meegeven dat we de ambitie voor 100% zero emissie in het doelgroepenvervoer, zowel voor het vraagafhankelijk vervoer als het routevervoer, mee willen realiseren. Voor wat betreft het routevervoer geeft de raad wel aan dat zij deze ambitie wil temporiseren. De kostenstijging die hiermee gepaard gaat, is op dit moment nog hoog. Daarom willen we met name inzetten op het gebruik van biobrandstof, dit in afwachting van de ontwikkeling in de techniek en de beschikbare financiële middelen vanuit onze gemeente (dit in relatie tot de inkomsten van rijk en provincie).
    Reactie vervoersorganisatie:
    In de huidige Programma’s van Eisen zijn de duurzaamheidseisen aan het vervoer door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Daarmee is ook bestuurlijk de doorlooptijd voor de infasering aangegeven.

    In de initiële periode van de contracten (de eerste 4 jaren) wordt ingezet op het vergroten van de duurzaamheid binnen het doelgroepenvervoer. Ten eerste door het efficiënt organiseren van het vervoer en ten tweede door het aanwenden van beschikbare biobrandstoffen en elektriciteit.

    Aan de huidige vervoerders de opdracht om gedurende de initiële periode, voor 1 januari 2023, een infaseringsplan op te stellen met als doel uiterlijk 1 januari 2030, of zoveel eerder, "zero emissie in het doelgroepenvervoer" te realiseren. Met behulp van de infaseringsplannen is een meer nauwkeurige inschatting te maken van de verwachte meerkosten zero emissie. Op dit moment is niet te bepalen welke wijziging dit zal geven op de huidige budgetten meerkosten zero emissie binnen de MJPB 2023-2026.

3.1.4. NEA indexatie

12. Meerdere gemeenten vragen de BVO DRAN aandacht te hebben voor de snelle stijging van de brandstofkosten. Op het moment dat hier zich landelijke ontwikkelingen voordoen wordt gevraagd deze te verkennen voor onze regio en deze verkenning voor te leggen aan het Algemeen Bestuur.
    Reactie vervoersorganisatie:
    In november 2022 wordt de definitieve NEA indexatie bekend voor 2023. Daarover zal de vervoersorganisatie de gemeenten op dat moment informeren. Ten behoeve van het opstellen van de ontwerp MJPB 2024-2027 inclusief de gewijzigde begroting 2023 worden vervolgens verschillenanalyses gecommuniceerd. Op het moment dat in een eerder stadium nieuwe inzichten zijn, zal daarover worden gerapporeteerd aan het Algemeen Bestuur.

13. De gemeenten Druten en Wijchen hebben het volgende kenbaar gemaakt:
    "Ook zijn wij akkoord met de verwerking van de verwachte fors hogere indexatie vanaf 2023 in de gewijzigde begroting 2023. In onze eigen gemeentelijke begroting reserveren wij al wel voor deze verwachte kostentoename."
    Reactie vervoersorganisatie:
    Voor kennisgeving aangenomen.

3.2. DEEL B: zienswijze per gemeente

3.2.1. Zienswijze gemeente Arnhem

Naar aanleiding van uw brief van 28 maart 2022 delen we u mee dat uw ontwerpbegroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022) is behandeld in de raadsvergadering van 1 juni 2022.

De raad van de gemeente Arnhem heeft kennisgenomen van uw ontwerpbegroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022). Ten aanzien van de ontwerpbegroting heeft de raad van de gemeente Arnhem de volgende zienswijze:

- Ondanks de moeilijke COVID-19 omstandigheden stelt de raad het op prijs dat de BVO DRAN met deze ontwerp begroting een beter inzicht heeft kunnen geven in de reëel te verwachten kosten in het Vraagafhankelijk vervoer en Routevervoer. Ook weet de raad het te waarderen dat er een gewijzigde begroting 2022 is opgesteld, waarbij o.a. rekening wordt gehouden met de uitnutting van het Jeugdwet-vervoer op basis van het verloop van pashouders.

- In het kader van de moeilijke COVID-19 omstandigheden vraagt de raad aandacht voor het actief informeren van het Algemeen Bestuur (AB) wat betreft de kosten. Mocht het vervoer zich herstellen naar pre-corona volumes, kan er een financieel probleem ontstaan gezien we wellicht te krap begroot hebben wegens te weinig zicht op de benutting van het doelgroepenvervoer na COVID-19.

- De raad geeft aan geen specifieke wijzigingsverzoeken wat betreft de begroting door te willen voeren. In het voortraject zijn we als gemeente bestuurlijk en ambtelijk betrokken geweest en zijn onze aandachtspunten verwerkt. De raad is erg tevreden over deze wijze van samenwerken.

- Het afgelopen jaar heeft de BVO DRAN extra aandacht geschonken aan de duurzaamheid van het doelgroepenvervoer. De raad waardeert het dat de BVO DRAN dit actief heeft opgepakt richting vervoerders. De toename in kosten voor 2022 en verder zijn reeds opgenomen in de gewijzigde begroting. De raad vraagt echter aandacht voor wat voor effect deze duurzaamheidsmaatregelen in de toekomst (financieel) zullen hebben.

- De raad vraagt de BVO DRAN aandacht te hebben voor de snelle stijging van de brandstofkosten. Op het moment dat hier zich landelijke ontwikkelingen voordoen vraagt de raad deze te verkennen voor onze regio en deze verkenning voor te leggen aan het AB.

3.2.2. Zienswijze gemeente Berg en Dal

Op 28 maart 2022 ontvingen wij uw ontwerpbegroting 2023-2026. Onze gemeenteraad heeft de ontwerpbegroting behandeld tijdens haar vergadering van 23 juni 2022.

De gemeenteraad stemt in met de meerjarenprogrammabegroting 2023-2025. Ook stemt de raad in met de eerste begrotingswijziging 2022.

De gemeenteraad heeft besloten geen zienswijze in te dienen.

3.2.3. Zienswijze gemeente Beuningen

ONDER VOORBEHOUD VAN VASTSTELLING DOOR DE GEMEENTERAAD

Eind maart 2022 ontvingen we de ontwerp-meerjarenprogrammabegroting BVO DRAN 2023-2026 en de gewijzigde begroting 2022. In deze brief maken we u als bestuur graag deelgenoot van onze zienswijze op beide stukken.

Reageren onder het voorbehoud van goedkeuring door gemeenteraad
Omdat onze gemeenteraad op 12 juli 2022 een definitief besluit neemt over deze zienswijze sturen we u als college vast deze zienswijze, waarbij we het voorbehoud maken dat de gemeenteraad deze nog wel formeel vast moet stellen. Daarom bevat deze zienswijze de reactie van gemeente Beuningen onder het voorbehoud van vaststelling door de gemeenteraad.

Instemming met meerjarenprogrammabegroting 2023-2026 en gewijzigde begroting 2022
We stemmen in met de meerjarenprogrammabegroting 2023-2026 (hierna: MJPB) en de gewijzigde begroting 2022. De MJPB en de gewijzigde begroting 2022 zijn helder opgebouwd en onzes inziens is op een heldere manier onderbouwd hoe deze begrotingen tot stand zijn gekomen. Hoewel de meerjarige kostenontwikkeling ons wel zorgen baren, vormt dat als zodanig geen reden om de MJPB of gewijzigde begroting 2022 als zodanig af te keuren.

Kostenontwikkeling
Als Beuningen hebben we de ambitie om ook in de toekomst kwalitatief goed doelgroepenvervoer te hebben voor inwoners die dat nodig hebben en dat alles tegen aanvaardbare kosten. Als gemeente willen we richting de BVO DRAN onze erkentelijkheid uitspreken voor het feit dat de kwaliteit van het vervoer goed is en dat we onze inwoners die het nodig hebben, volwaardig vervoer aan kunnen bieden, ondanks complicerende factoren zoals de coronacrisis of personeelstekorten. Wel ervaren we dat de pijler ‘aanvaardbare kosten’ meer en meer onder druk komt te staan en dat noopt tot een bezinning op hoe we het doelgroepenvervoer ook in de toekomst vorm

kunnen blijven geven. Als gemeente willen we graag samen met de vervoersorganisatie aan de slag om na te denken over de vraag hoe we op de langere termijn de ambitie op het gebied van doelgroepenvervoer waar kunnen maken. Daarbij stellen we ons als gemeente op het standpunt dat voorstellen die bijdragen aan kostenbeheersing, maar tegelijk enigszins afdoen aan de kwaliteit van het vervoer niet bij voorbaat afgewezen dienen te worden. We staan als gemeente open voor de vraag of we aanpassingen kunnen doen die bijdragen aan meer financiële beheersbaarheid zonder de kwaliteit in onaanvaardbare mate aan te tasten.

Duurzaamheid
Als gemeente Beuningen steunen we het voorstel om in de MJPB rekening te houden met de overgang naar zero emissie-doelgroepenvervoer. Dit sluit nadrukkelijk aan bij de ambitie die Beuningen heeft op het gebied van klimaat en duurzaamheid. De overgang naar zero emissie-doelgroepen leidt weliswaar tot een toename in kosten, maar als zodanig vormt dat voor ons geen belemmering om onze instemming te betuigen met de MJPB. Ter informatie melden we u dat we in Beuningen nadrukkelijk bezig zijn met de inrichting van een dekkende laadinfrastructuur in de kernen van onze gemeente. Het is nu nog te vroeg om een standpunt in te nemen in hoeverre dat bijdraagt aan de kostenbeperking voor zero emissie in het doelgroepenvervoer, maar we nemen uw oproep ter harte om als gemeente voortvarend aan de slag te gaan met een dekkende laadinfrastructuur.

3.2.4. Zienswijze gemeente Doesburg

Met uw brief van 28 maart 2022 heeft u de Ontwerp Meerjaren Programmabegroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022), zoals vastgesteld in de bestuursvergadering van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) van 24 maart 2022, aangeboden.

U biedt daarbij aan de gemeenteraad de mogelijkheid een zienswijze op deze MJPB in te dienen. Onze gemeenteraad heeft hier in zijn vergadering van 25 mei 2022 over gesproken en kennisgenomen van de inhoud.

Middels deze brief breng ik u op de hoogte van het besluit van de gemeenteraad. De raad van de gemeente Doesburg heeft besloten een zienswijze over de meerjarenprogrammabegroting BVODRAN 2023-2026, inclusief gewijzigde begroting 2022, bij het bestuur van de BVO-DRAN naar voren te brengen.

De zienswijze luidt als volgt:
Als Doesburg benadrukken we het belang van zero emissie, echter zijn de verwachte meerkosten in deze meerjarenprogrammabegroting 2023-2026, en de impact die dat voor de begroting van Doesburg heeft, enorm. We zouden daarom toch graag deze kostenstijging getemperd zien, zonder in te boeten op de kwaliteit van de dienstverlening.

3.2.5. Zienswijze gemeente Druten

Naar aanleiding van uw brief van 28 maart 2022, delen we u mee dat uw Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022) is behandeld in de raadsvergadering van 23 juni 2022.

De raad van de gemeente Druten heeft kennisgenomen van uw Ontwerp Meerjarenbegroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022). Ten aanzien van de ontwerpbegroting heeft de raad van de gemeente Druten de volgende zienswijze:

Wij stemmen in met de gewijzigde begroting 2022 en de ontwerp MJPB 2023-2026.

De raad complimenteert u met de Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting zoals die nu voorligt en constateert dat deze meerjarenbegroting in goede ambtelijke afstemming tot stand is gekomen. De begroting is goed onderbouwd en geeft vertrouwen, ook meerjarig.
Ook zien wij dat u in de afgelopen moeilijke Corona-periode adequaat en goed geacteerd heeft op de problemen waarmee de vervoersorganisatie is geconfronteerd.

Wij zijn akkoord met de geformuleerde zero emissie ambitie en het vanaf 2024 reserveren van de verwachte meerkosten (5% voor het vraagafhankelijk vervoer en 15% voor het routevervoer) in de meerjarenbegroting. Ook zijn wij akkoord met de verwerking van de verwachte fors hogere indexatie vanaf 2023 in de gewijzigde begroting 2023. In onze eigen gemeentelijke begroting reserveren wij al wel voor deze verwachte kostentoename.

3.2.6. Zienswijze gemeente Duiven

Naar aanleiding van uw brief van 28 maart jl. delen we u mee dat uw ontwerpbegroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022) is behandeld in het college van 31 mei jl. Het college heeft naar aanleiding hiervan de onderstaande concept-zienswijze opgesteld.

Deze zienswijze wordt voorgelegd aan de gemeenteraad voor de vergadering van 5 juli a.s. Deze planning betekent dat de gemeenteraad zijn zienswijze niet kan indienen vóór de door u gestelde termijn van 17 juni aanstaande.

Wij verzoeken u daarom om de onderstaande zienswijze op te nemen in de definitieve begroting, onder vermelding van “onder voorbehoud van instemming door de gemeenteraad.”

Ten aanzien van de ontwerpbegroting heeft het college van de gemeente Duiven de volgende concept-zienswijze vastgesteld en voorgelegd aan de gemeenteraad:

- De gemeenteraad stelt het op prijs dat de BVO DRAN ondanks de moeilijke COVID-19 omstandigheden met deze ontwerpbegroting een beter inzicht heeft kunnen geven in de reëel te verwachten kosten in het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer. Ook weet de gemeenteraad het te waarderen dat er een gewijzigde begroting 2022 is opgesteld. Gezien de grote schommelingen in het vervoer (en daarmee ook de uitgaven) is deze actualisatie zeer welkom.

- De gemeenteraad heeft begrip voor de keuze om er niet langer van uit te blijven gaan dat de vervoervolumes zich snel zullen herstellen tot het niveau van vóór de coronacrisis. In dit kader vraagt de gemeenteraad aandacht voor het actief informeren van het Algemeen Bestuur (AB) en daarmee ook van het college, wanneer dit herstel alsnog zou optreden. In die situatie moet de begroting hierop zo spoedig mogelijk kunnen worden aangepast.
- De gemeenteraad heeft geen specifieke wijzigingsverzoeken voor de begroting. In het voortraject zijn we als gemeente bestuurlijk en ambtelijk betrokken geweest en zijn onze aandachtspunten verwerkt. De gemeenteraad is erg tevreden over deze wijze van samenwerken.

- Het afgelopen jaar heeft de BVO DRAN extra aandacht geschonken aan de duurzaamheid van het doelgroepenvervoer, vooruitlopend op verlenging en vernieuwing van contracten vanaf 2024. De gemeenteraad waardeert het dat de BVO DRAN dit actief heeft opgepakt richting vervoerders en vraagt de BVO DRAN om de gemeente actief te blijven informeren over de verwachte financiële effecten van zero emissie en de bijdrage die de gemeente via het laadpalenbeleid kan leveren aan kostenbeheersing op middellange termijn.

- De gemeenteraad vraagt de BVO DRAN aandacht te hebben voor de snelle stijging van de brandstofkosten in 2022. Op het moment dat zich hier landelijke ontwikkelingen voordoen vraagt de gemeenteraad deze te verkennen voor onze regio en deze verkenning voor te leggen aan het AB.

- De gemeenteraad wil de BVO DRAN meegeven dat het gebruik van het jeugdvervoer in onze gemeente van kwartaal tot kwartaal en van jaar tot jaar sterk kan fluctueren. Dit komt doordat het gaat om kleine aantallen, waarbij enkele individuele gevallen de uitgaven flink kunnen beïnvloeden. De gemeenteraad volgt het advies van de BVO DRAN om de kosten voor het Jeugdvervoer langdurig te begroten met een jaarlijkse indexatie, en laat schommelingen in de realisatie voor wat ze zijn.

3.2.7. Zienswijze gemeente Heumen

U heeft op 28 maart 2022 de Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2023-2026, inclusief de gewijzigde begroting 2022 van de BVO DRAN ter zienswijze voorgelegd aan de deelnemende gemeenten. Deze stukken zijn op 9 juni 2022 behandeld door de gemeenteraad van de gemeente Heumen.

Op de eerste plaats danken wij jullie voor de grote inzet, betrokkenheid en flexibiliteit. Ook gezien het gegeven dat de afgelopen periode corona weer een enorme impact heeft gehad op de opgave voor het doelgroepenvervoer.

Wij berichten u dat de gemeente Heumen instemt met de Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2023-2026, inclusief de gewijzigde begroting 2022. Daarnaast stemmen wij in met de jaarrekening 2021 die gebaseerd is op voorlopige cijfers. Door middel van deze zienswijze vragen wij wel aandacht voor de ontwikkeling van het vraagafhankelijk vervoer in 2022 in de gemeente Heumen en voor het tempo in het realiseren van de zero emissie ambitie.

Vorig jaar is middels de zienswijze al besloten om vanwege de inzet van lokaal vrijwilligersvervoer ‘Buurtvervoer Heumen’ in de meerjarenbegroting voor de gemeente Heumen geen rekening te houden met voorgestelde groeivolume voor vraagafhankelijk vervoer. De jaarlijkse toename is destijds, met uitzondering van 2022, bijgesteld van 10% naar 0%. Omdat Buurtvervoer in 2020 en 2021 ondanks corona een forse toename kent in de aanvraag van ritten, heeft de raad besloten het groeivolume voor vraagafhankelijk vervoer ook voor 2022 alsnog bij te stellen van 10% naar 0%.

Deze stijging in de ritten is overigens te verklaren doordat inwoners vanaf mei 2021 voor ritten binnen de gemeentegrenzen en naar de ziekenhuizen in Nijmegen geen gebruik meer kunnen maken van Avan in het geval dat Buurtvervoer beschikbaar is. Ook komt deze toename doordat inwoners steeds makkelijker de weg weten te vinden naar Buurtvervoer.

Tot slot willen we via deze zienswijze meegeven dat we de ambitie voor 100% zero emissie in het

doelgroepenvervoer, zowel voor het vraagafhankelijk vervoer als het routevervoer, mee willen realiseren. Voor wat betreft het routevervoer geeft de raad wel aan dat zij deze ambitie wil temporiseren. De kostenstijging die hiermee gepaard gaat, is op dit moment nog hoog. Daarom willen we met name inzetten op het gebruik van biobrandstof, dit in afwachting van de ontwikkeling in de techniek en de beschikbare financiële middelen vanuit onze gemeente (dit in relatie tot de inkomsten van rijk en provincie).

3.2.8. Zienswijze gemeente Lingewaard

Met uw brief van 28 maart 2022 hebben wij de ontwerpbegroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022) ontvangen. U heeft gevraagd om een zienswijze uiterlijk 17 juni 2022 kenbaar te maken. Dat laatste is mogelijk, omdat de raadscyclus waarin dit onderwerp wordt besproken, eindigt met de raadsvergadering op 16 juni 2022.

Wij hebben kennisgenomen van uw ontwerpmeerjarenbegroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022). Ook hebben wij kennis genomen van de voorlopige cijfers 2021 en vooral het dempende effect van Corona op de uitgaven gesignaleerd. Ten aanzien van de ontwerpbegroting hebben wij de volgende zienswijze: Wij waarderen het dat de BVO DRAN met deze ontwerpbegroting een inzicht heeft kunnen geven in de reëel te verwachten kosten voor het doelgroepenvervoer. Ook waarderen wij het dat er een gewijzigde begroting 2022 is opgesteld.

We stellen vast dat de BVO een goede start heeft gemaakt met het beheersen van de kosten als gevolg van een nieuw contract. Het is goed dat we als gemeente een verder inzicht hebben verkregen in de kosten. Dit is een goede basis voor de maatregelen die wij treffen om de kosten te beheersen. Wel verwachten wij lagere groeipercentages 2024-2027 als waarmee gerekend wordt in de meerjarenbegroting. Bij de behandeling van de meerjarenbegroting in 2023 zullen wij deze inbrengen.

Met in achtneming van onze opmerkingen, kunnen wij instemmen met de ontwerpbegroting 2023-2026 van de BVO DRAN, inclusief de gewijzigde begroting 2022.

3.2.9. Zienswijze gemeente Montferland

De gemeenteraad van de gemeente Montferland heeft op 9 juni 2022 ingestemd met de begroting 2023 van de BVO DRAN. Daarmee heeft de gemeenteraad heeft besloten geen zienswijze in te dienen.

3.2.10. Zienswijze gemeente Mook en Middelaar

De raad van de gemeente Mook en Middelaar heeft kennisgenomen van de ontwerp meerjarenprogrammabegroting van de BVO-DRAN inclusief gewijzigde begroting 2022.

De gemeenteraad heeft besloten geen zienswijze in te dienen.

3.2.11. Zienswijze gemeente Nijmegen

Naar aanleiding van uw brief d.d. 24 maart 2022, delen we u mee dat uw ontwerpbegroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022) is behandeld in de raadsvergadering van 8 juni 2022.

Wij hebben kennisgenomen van uw ontwerp-meerjarenbegroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022) en kunnen u hierbij meedelen dat de gemeente Nijmegen instemt met de Meerjarenprogramma begroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022). Ten aanzien van de begroting willen wij u de volgende zienswijze meegeven:

Het wordt op prijs gesteld dat de begroting 2022 is aangepast en dat er inzicht wordt gegeven in de ontwikkelingen voor 2022 en verder. Er staat met de transitie van duurzaam naar zero emissie vervoer een grote uitdaging voor de deur. Kijkend naar de landelijke ontwikkelingen en onze gemeentelijke ambitie steunen wij deze transitie. Echter zien wij ookdat door de reserveringen voor deze transitie de begroting en daarmee ook onze gemeentelijk begroting (nog) verder onder druk komt te staan. Dit komt bovenop forse stijging in de vraag naar het vervoer de hoge indexaties op personele kosten en brandstoffen als gevolg van de coronapandemie en de oorlog in Oekraïne.

Wij willen u verzoeken om deze kostenverhogende effecten goed te blijven monitoren en uw keuzes zorgvuldig af te wegen met daarbij ook aandacht voor de financiële situatie van de deelnemende gemeenten. Wij verzoeken u dit nauwlettend te blijven monitoren en ons te informeren mocht daar aanleiding toe zijn.

3.2.12. Zienswijze gemeente Overbetuwe

ONDER VOORBEHOUD VAN VASTSTELLING DOOR DE GEMEENTERAAD

Op 28 maart 2022 ontvingen wij de ontwerp meerjarenprogrammabegroting 2023-2026 van de BVO DRAN inclusief de gewijzigde begroting 2022 (hierna MJPB en gewijzigde begroting 2022). U verzocht de gemeenteraad zijn zienswijze over de MJPB en gewijzigde begroting 2022 schriftelijk aan u kenbaar te maken.

De gemeenteraad van Overbetuwe heeft de MJPB en de gewijzigde begroting 2022 in zijn voorbereidende vergadering van 29 juni 2022 besproken en dient onder voorbehoud van het raadsbesluit tijdens de vergadering van 12 juli 2022 de volgende zienswijze in.

De raad heeft kennisgenomen van de voorlopige jaarcijfers over 2021. De resultaten laten zien dat de coronamaatregelen ook in 2021 een grote impact op het gebruik van het vervoer hebben gehad. De BVO DRAN is ondanks de moeilijke omstandigheden erin geslaagd om de continuïteit van de dienstverlening richting inwoners te waarborgen. Hiervoor spreken wij onze waardering uit.

De meerjarenprogrammabegroting geeft een helder inzicht in de kostenontwikkeling van het doelgroepenvervoer. We onderschrijven de doestellingen richting zero emissie doelgroepenvervoer, waar met ingang van medio 2024 sterk op wordt ingezet. We stellen het daarbij op prijs dat er inzage wordt gegeven in de te verwachten kosten van het realiseren van deze beweging. We kunnen dan ook instemmen met zowel de begrotingswijziging 2022 als de meerjarenprogrammabegroting 2023-2026.

3.2.13. Zienswijze gemeente Renkum

Op 25 mei 2022 heeft de gemeenteraad van Renkum besloten geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting/MJB 2023-2026 inclusief de gewijzigde begroting 2022.

3.2.14. Zienswijze gemeente Rheden

De raad van de gemeente Rheden heeft op 28 juni 2022 kennisgenomen van uw ontwerp Meerjarenprogrammabegroting BVO DRAN 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022).

Hierbij delen wij u mee dat de gemeenteraad in haar vergadering van 28 juni 2022 heeft besloten een positieve zienswijze te geven op de Meerjarenprogrammabegroting BVO DRAN 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022).

3.2.15. Zienswijze gemeente Rozendaal

De raad van de gemeente Rozendaal heeft kennisgenomen van de conceptbegroting 2023-2026 van de BVO-DRAN inclusief gewijzigde begroting 2022.

De gemeenteraad heeft besloten geen zienswijze in te dienen.

3.2.16. Zienswijze gemeente Westervoort

Naar aanleiding van uw brief van 28 maart jl. delen we u mee dat uw ontwerpbegroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022) is behandeld in de gemeenteraad . De gemeenteraad heeft naar aanleiding hiervan de bijgaande zienswijze vastgesteld.

- De gemeenteraad stelt het op prijs dat de BVO DRAN ondanks de moeilijke COVID-19 omstandigheden met deze ontwerpbegroting een beter inzicht heeft kunnen geven in de reëel te verwachten kosten in het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer. Ook weet de gemeenteraad het te waarderen dat er een gewijzigde begroting 2022 is opgesteld, waarbij o.a. rekening wordt gehouden met de uitnutting van het vervoer over de eerste maanden van 2022.

- In het kader van de moeilijke COVID-19 omstandigheden vraagt de gemeenteraad aandacht voor het actief informeren van het Algemeen Bestuur (AB) en (daarmee ook van het college van Westervoort) wat betreft veranderingen in de kosten. Mocht het vervoer herstellen naar pre-corona volumes, dan kan er een financieel probleem ontstaan, gezien we wellicht te krap begroot hebben wegens te weinig zicht op de benutting van het doelgroepenvervoer na COVID-19.

- De gemeenteraad heeft geen specifieke wijzigingsverzoeken voor de begroting. In het voortraject zijn we als gemeente bestuurlijk en ambtelijk betrokken geweest en zijn onze aandachtspunten verwerkt. De gemeenteraad is erg tevreden over deze wijze van samenwerken.

- Het afgelopen jaar heeft de BVO DRAN extra aandacht geschonken aan de duurzaamheid van het doelgroepenvervoer, vooruitlopend op verlenging en vernieuwing van contracten vanaf 2024. De gemeenteraad waardeert het dat de BVO DRAN dit actief heeft opgepakt richting vervoerders en vraagt de BVO DRAN om de gemeente actief te blijven informeren over de verwachte financiële effecten van zero emissie en de bijdrage die de gemeente via het laadpalenbeleid kan leveren aan kostenbeheersing op middellange termijn.

- De gemeenteraad vraagt de BVO DRAN aandacht te hebben voor de snelle stijging van de brandstofkosten in 2022. Op het moment dat zich hier landelijke ontwikkelingen voordoen vraagt de gemeenteraad deze te verkennen voor onze regio en deze verkenning voor te leggen aan het AB.

- De gemeenteraad wil de BVO DRAN meegeven dat het gebruik van het jeugdvervoer in onze gemeente sterk fluctueert doordat het gaat om kleine aantallen, waarbij enkele individuele gevallen de uitgaven flink kunnen beïnvloeden. De gemeenteraad volgt het advies van de BVO DRAN om de kosten voor het Jeugdvervoer langdurig te begroten met een jaarlijkse indexatie, en laat schommelingen in de realisatie voor wat ze zijn.

- Gemeente Westervoort heeft in 2021 een aantal maatregelen doorgevoerd waarvan een remmend effect wordt verwacht op de vraag en de kosten (opstapplaatsen leerlingenvervoer; eigen bijdragen voor de Wmo-pas en voor vervoer naar dagbesteding). Deze maatregelen hebben we bewust niet vooraf in laten boeken omdat de effecten afhankelijk zijn van de afwegingen van reizigers, die niet geheel voorspelbaar zijn (ook is er samenloop met de pandemie, die eveneens een remmend effect op het gebruik heeft gehad).

3.2.17. Zienswijze gemeente Wijchen

Naar aanleiding van uw brief van 28 maart 2022, delen we u mee dat uw Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022) is behandeld in de raadsvergadering van 16 juni 2022.

De raad van de gemeente Wijchen heeft kennisgenomen van uw Ontwerp Meerjarenbegroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022). Ten aanzien van de ontwerpbegroting heeft de raad van de gemeente Wijchen de volgende zienswijze:

Wij stemmen in met de gewijzigde begroting 2022 en de ontwerp MJPB 2023-2026.

De raad complimenteert u met de Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting zoals die nu voorligt en constateert dat deze meerjarenbegroting in goede ambtelijke afstemming tot stand is gekomen. De begroting is goed onderbouwd en geeft vertrouwen, ook meerjarig. Ook zien wij dat u in het afgelopen moeilijke Corona-jaar adequaat en goed geacteerd heeft op de problemen waarmee de vervoersorganisatie is geconfronteerd.

Wij zijn akkoord met de geformuleerde zero emissie ambitie en het vanaf 2024 reserveren van de verwachte meerkosten (5% voor het vraagafhankelijk vervoer en 15% voor het routevervoer) in de meerjarenbegroting. Ook zijn wij akkoord met de verwerking van de verwachte fors hogere indexatie vanaf 2023 in de gewijzigde begroting 2023. In onze eigen gemeentelijke begroting reserveren wij al wel voor deze verwachte kostentoename.

3.2.18. Zienswijze gemeente Zevenaar

De raad van de gemeente Zevenaar heeft kennisgenomen van de ontwerp Meerjarenbegroting 2023-2026 en de gewijzigde begroting 2022 van de BVO DRAN.

De gemeenteraad heeft besloten geen zienswijze in te dienen.

Van: Secretaris RDA <secretaris@rda.nl>
Verzonden: donderdag 14 juli 2022 15:02
Onderwerp: Publicatie RDA zienswijze "Dilemma's in de Wildopvang"

Geachte griffie en provinciesecretarissen,

Recent heeft de Raad voor Dierenaangelegenheden (RDA) de zienswijze 'Dilemma's in de wildopvang' gepubliceerd. Deze zienswijze is op verzoek van de minister van LNV opgestelde over de vraag of en hoe hulpbehoevende wilde dieren moeten worden geholpen en door wie. Het thema komt voort uit maatschappelijke discussies over wenselijkheid en noodzaak van hulp aan wilde dieren. Aangezien de aanbevelingen alle overheidslagen treffen is de zienswijze interessant voor bijvoorbeeld raadsleden die dierenwelzijn en natuur in hun portefeuille hebben of voor bestuurders. Wij verzoeken u dan ook de zienswijze bij hen onder de aandacht te brengen.

De RDA vindt dat een wild dier geholpen moet worden als het zich niet meer zelfstandig kan aanpassen aan de situatie en als er een kans is op herstel en terugplaatsing in de natuur. Dat geldt bijvoorbeeld voor gewonde, vervuilde of verstrikte dieren. Voor verzwakte, uitgeputte en zieke dieren moet in de afwegingen naast het belang van het individuele dier ook het effect op de populatie en het ecosysteem worden meegewogen. Het maken van de goede afweging is voor de meeste mensen onmogelijk. De RDA vindt dat de wettelijke zorgplicht moet worden opgevat als 'zoekplicht naar deskundigheid': het inschakelen van de dierenambulance of hulpdiensten, of 144 bellen voor advies.

Voor de praktijk van de dierenhulpsector ziet de Raad, ondanks het vele goede werk van vrijwilligers en medewerkers, een aantal verbeterpunten op het gebied van o.a. kwaliteit, continuïteit en informatievoorziening. Volgens de Raad ontbreekt het in de dierenhulpsector aan structurele financiële ondersteuning en moeten kwaliteitscriteria worden verbeterd. Ook is meer voorlichting nodig omdat burgers niet weten wat ze voor hulpbehoevende dieren kunnen of mogen doen. De RDA vindt het faciliteren van de noodzakelijke verbetering een verantwoordelijkheid van de rijksoverheid. In het belang van het welzijn van wilde dieren, raadt de RDA de minister aan om samen met de sector en andere overheden in te zetten op de volgende aanbevelingen:

- Zorg voor continuïteit en maak afspraken over structurele financiering
- Zorg voor een landelijke basiskwaliteit van de hulp
- Zorg voor goede informatievoorziening en stimuleer onderzoek en kennisuitwisseling

Omdat de regionale functie van wildopvangcentra en de verantwoordelijkheden voor natuurbeheer en het verlenen van ontheffingen aan wildopvangcentra bij de provincies ligt, ligt het voor de hand om de zorg voor een structurele financiering daar te leggen. Provincies kunnen aansluiten bij de betrokkenheid die een aantal gemeenten nu al tonen bij wildopvang.

De RDA vindt het belangrijk dat er harmonisering plaatsvindt in de sector en dat er in alle regio's goede hulp voor wilde dieren aanwezig is. Om dat te realiseren is volgens de Raad een rondetafelgesprek van overheden en de sector de eerstvolgende stap.

Op onze website zijn de zienswijze en de publiekssamenvatting terug te vinden: https://www.rda.nl/nieuws. Eveneens zijn de zienswijze en de publiekssamenvatting in de bijlage toegevoegd.

In de herfst willen we onze zienswijze bespreken met diverse betrokkenen in een webinar. U zult hiervoor ook een uitnodiging ontvangen.

Met vriendelijke groet,

Ir. Marc Schakenraad
Secretaris, hoofd RDA team

RAAD VOOR DIERENAANGELEGENHEDEN

Raad voor Dierenaangelegenheden(RDA)
T: + 31 70 3784312
M: + 31 6 53340633
E: m.schakenraad@rda.nl
W: www.rda.nl

Bij een bezoek aan de RDA dient u in het bezit te zijn van een geldig legitimatiebewijs.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.
De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

RAAD VOOR DIERENAANGELEGENHEDEN

Dilemma's in de wildopvang

Zorg voor hulpbehoevende wilde dieren

Samenvatting

Doel en activiteiten van de Raad

De Raad voor Dierenaangelegenheden (RDA) is een onafhankelijke raad van deskundigen die de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gevraagd of op eigen initiatief adviseert over multidisciplinaire vraagstukken op het gebied van dierenwelzijn inclusief diergezondheid en ethische vraagstukken. De RDA bestaat uit ongeveer veertig leden met zeer uiteenlopende achtergrond en deskundigheid, die er op persoonlijke titel en zonder last of ruggespraak zitting in hebben.

De Raad voor Dierenaangelegenheden behandelt vraagstukken over de volle breedte van het dierbeleid: over gehouden en niet-gehouden, dus 'in het wild levende' dieren, over hobbydieren, over gezelschapsdieren, en over productie- en proefdieren.

De RDA legt het resultaat van zijn beraadslagingen neer in een zogenaamde zienswijze. Die geeft een overzicht van wetenschappelijke en maatschappelijke achtergronden van een vraagstuk, en adviseert over beleidsrichtingen en oplossingsrichtingen voor dilemma's. Consensus is niet noodzakelijk: een zienswijze van de Raad kan minderheidsstandpunten bevatten.

Woord vooraf

Als een dier in onze omgeving ziek of gewond is, schakelen we hulp in. Daarover is geen discussie voor gezelschapsdieren of productiedieren. Voor dieren in het wild ligt dat ingewikkelder. De minister van LNV heeft daarom gevraagd een zienswijze op te stellen. De vraag óf we dieren in nood moeten helpen is gemakkelijk te beantwoorden. Daarvoor geldt een wettelijke zorgplicht. Maar dieren in de natuur horen we zoveel mogelijk met rust te laten, zoals we in de zienswijze Zorgplicht Natuurlijk Gewogen hebben vastgesteld.

Mensen helpen een dier graag, maar het is niet altijd even eenvoudig om in te schatten of een wild dier hulp nodig heeft of juist met rust moet worden gelaten. De minister van LNV heeft daarom gevraagd een zienswijze op te stellen over de vraag of hulpbehoevende dieren moeten worden geholpen, hoe en door wie.

We hebben hiervoor veel gesprekken gevoerd met de mensen in de praktijk. We zien dat deze sector draait op bevlogen, hardwerkende medewerkers en vrijwilligers, allen zeer betrokken bij natuur en dierenwelzijn.

In onze zienswijze geven we handvatten om met het dilemma om te gaan wanneer dieren onze zorg nodig hebben en wanneer we ze met rust moeten laten. We vinden dat de wildopvang meer aandacht verdient van de verschillende overheden. De opvang van hulpbehoevende wilde dieren is weliswaar een zaak voor iedereen, maar overheden kunnen sterker dan nu kwaliteit, kennisdeling en financiering faciliteren. Samen met een goede informatievoorziening aan burgers kan dit de zorg aan hulpbehoevende wilde dieren verbeteren.

Deze publieksuitgave is een beknopte weergave van de zienswijze. De integrale versie is beschikbaar op de website van de RDA.

Den Haag, juli 2022

Jan Staman, voorzitter

Marc Schakenraad, secretaris

RAAD VOOR DIERENAANGELEGENHEDEN

Dilemma's in de wildopvang

Zorg voor hulpbehoevende wilde dieren

Samenvatting

RAAD VOOR DIERENAANGELEGENHEDEN

Interview forumvoorzitter Jacques van Alphen

‘Zorgplicht is voor burgers zoekplicht naar deskundigheid’

De vraag óf hulpbehoevende dieren in het wild geholpen moeten worden is eenvoudig te beantwoorden: ja. Burgers die een dier in nood aantreffen, moeten professionele deskundigheid kunnen inschakelen. Bij de organisatie en uitvoering van de hulp zijn echter een aantal verbeterpunten, constateert de RDA in de zienswijze ‘Dilemma’s in de wildopvang, zorg voor hulpbehoevende wilde dieren’.

De zienswijze is opgesteld op verzoek van de minister van LNV. De minister wilde weten of een hulpbehoevend dier geholpen moet worden, op welke manier en door wie. “Deze vraag komt onder meer voort uit eerdere maatschappelijke discussies over wilde dieren die geholpen werden terwijl dat juist niet moest,” vertelt Jacques van Alphen.

Van Alphen, gepensioneerd hoogleraar dierenecologie, is de voorzitter van het RDA-forum dat de zienswijze heeft voorbereid. “De RDA heeft al eerder een zienswijze over dieren in de natuur geformuleerd, waarbij de belangrijkste boodschap de zogenaamde ‘afblijfplicht’ was. Dat betekent dat we wilde dieren zoveel mogelijk met rust laten. Nu de vraag wordt gesteld over hulpbehoevende wilde dieren, komt daar nog iets bij, namelijk de zorgplicht”, legt hij uit. “We hebben eerst gekeken naar de wettelijke achtergronden en dan moeten we, kort door de bocht, de vraag van de minister met ‘ja’ beantwoorden: een hulpbehoevend wild dier moet geholpen worden vanuit de wettelijke zorgplicht.”

“Daarna hebben we nagedacht over wanneer wél en wanneer niet, en ook over het ‘hoe’. Het is een ingewikkelde vraag, omdat er zoveel soorten dieren zijn. Bovendien is er ook een ethisch dilemma, omdat opvangcentra hun best doen om dieren op te lappen en weer uit te zetten, terwijl er daarnaast dieren worden afgemaakt om de populatie te beheersen of overlast te voorkomen. Dat speelt bijvoorbeeld bij het wettelijke verbod om exoten van bepaalde soorten weer uit te zetten en de wettelijke plicht om deze te bestrijden“.

“Het traject van beoordeling voor wel of niet helpen vraagt om deskundigheid. Zo is een burger die een hulpbehoevend wild dier aantreft verplicht hulp in te schakelen. We noemen dit: zoekplicht naar deskundigheid.“

Om grip te krijgen op het complexe traject zijn voor deze zienswijze verschillende instanties en deskundigen die zich bezighouden met opvang en hulpverlening voor dieren, geïnterviewd. “Zo hebben we informatie over de vraagstukken en knelpunten uit de praktijk.”

Knelpunten

“In onze zienswijze hebben we ons gebogen over de vragen en mogelijke antwoorden, en daarnaast ook knelpunten in de praktijk gesignaleerd. Die hebben te maken met de vraag òf en hoé hulpbehoevende dieren geholpen moeten worden. Daarbij gaat het vooral om de organisatie en financiering van de betrokken instanties zoals opvangcentra en dierenambulances. Dit ligt in woord bij de provincies, maar in de praktijk vooral bij

Forum-voorzitter Jacques van Alphen

de gemeentes. Daar komt bij dat het budget voor de instanties vaak maar tijdelijk is, zodat ze geen plannen kunnen maken voor de lange termijn. Het zijn vaak lokale initiatieven, met hun eigen gewoontes. Dat betekent dat er landelijk verschillen zijn in hoe dieren vervoerd en opgevangen worden. Het betekent ook dat er, vooral als het gaat om dierenambulances, geen toetsing is van de kwaliteit van het vervoer. Terwijl de deskundigheid over wat het beste is voor een hulpbehoevend wild dier, daar zou moeten beginnen."

Eindverantwoordelijkheid

Wat zijn de aanbevelingen van de RDA? "De vraag of een hulpbehoevend (wild) dier geholpen moet worden, kunnen we – vanuit wettelijke en ook ethische redenen – met 'ja' beantwoorden. De rijksoverheid heeft daarin een eindverantwoordelijkheid; vooral voor (structurele) financiering en ook voor het faciliteren van het delen van kennis zodat betrokkenen van elkaar kunnen leren", aldus Van Alphen. "Daarnaast heeft de overheid een verantwoordelijkheid voor het maken van een

pakket van kwaliteitseisen dat door iedereen geaccepteerd wordt. Het gaat om het professionaliseren van in ieder geval de dierenambulances, omdat deze - samen met 144 - de eerste lijn zijn bij hulpbehoevende dieren.
We vinden ook dat er meer aandacht mag zijn voor informatie richting een breder publiek, want het zijn vaak burgers die een hulpbehoevend wild dier vinden. Wat moeten ze doen in verschillende gevallen? En hoe kunnen we alle burgers bereiken? Kortom: dit zijn de zaken waar het rijk zich over kan buigen: structurele financiering, kwaliteitseisen, delen van kennis en ervaring en voorlichting aan de burgers."

Foto: Dierenbescherming

De mogelijke kans op terugkeer in de natuur is een belangrijk uitgangspunt

Korte weergave van de zienswijze

Achtergrond en aanleiding

Op 20 augustus 2020 ontving de RDA van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) de vraag óf en hóe een hulpbehoevend wild dier moet worden geholpen; en door wie.

Wet dieren

Hulpbehoevende wilde dieren moeten worden geholpen, op grond van een voorschrift in de Wet dieren (H2, paragraaf 1, artikel 2.1 Dierenmishandeling, lid 6 en 7): "*6) Een ieder verleent een hulpbehoevend dier de nodige zorg. 7) Het bij en krachtens het eerste tot en met het zesde lid bepaalde is tevens van toepassing ten aanzien van andere dan gehouden dieren*". In de Memorie van Toelichting van de Wet dieren, pag. 82 staat een verwijzing naar dit artikel *"Ook de plicht tot het verlenen van de nodige zorg aan hulpbehoevende dieren is ten aanzien van wilde dieren van toepassing".*

Niet altijd ingrijpen

In eerdere zienswijzen heeft de RDA zijn beschouwing gegeven over de wijze waarop mensen in de praktijk invulling geven aan hun morele verantwoordelijkheid voor het welzijn van (wilde) dieren, eerder benoemd onder de term 'zorgplicht', als term die alle gradaties van zorg omvat (RDA, 2012; RDA, 2017). Dieren zijn levende, voelende wezens en hebben intrinsieke waarde. De mens heeft direct of indirect invloed op de mogelijkheden van individuele dieren en van dierpopulaties, om zich aan te passen aan de heersende omstandigheden. Dat betekent niet dat alle dieren altijd geholpen moeten worden. Ingrijpen is noodzakelijk *"Indien het aanpassingsvermogen van het dier is overschreden en ingrijpen fysiek/technisch mogelijk is en er geen mens- of dier gerichte belangen zijn die zwaarder wegen dan welzijnsaantasting en als interventie/maatregelen maatschappelijk aanvaardbaar zijn of lijden maatschappelijk onaanvaardbaar is"* (RDA, 2017). Dieren in de natuur raken in de problemen, verzwakken, lijden of sterven, al dan niet door toedoen van ziekten en predatoren. Dat is onderdeel van de levenscyclus in het ecologische systeem.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming en de Wet dieren beogen niet het lijden van wilde dieren in algemene zin aan te pakken. De Wet natuurbescherming geeft aan dat een ieder voldoende zorg

Jonge haasjes komen door onwetendheid vaak onterecht in de opvang

Foto: Slowmotiongli/Adobe Stock

Lijden en sterven zijn onderdeel van het ecologisch systeem

in acht neemt voor in het wild levende dieren en hun directe leefomgeving, en handelen met mogelijke nadelige gevolgen in principe achterwege laat.
Zorg voor wilde dieren is dus op verschillende manieren in de wetgeving opgenomen. De RDA ziet vanwege deze verschillen als centrale vraag wanneer een dier wel of niet hulpbehoevend is.

Hulpbehoevendheid

Of een dier hulpbehoevend of zelfredzaam is, hangt af van het aanpassingsvermogen van het dier in een specifieke omstandigheid. Steeds vaker komen mens en dier elkaar tegen en is onderscheid tussen natuurlijke leefomgeving van dieren en leefomgeving van mensen niet goed meer te maken. In een stedelijke context waarin lijdende dieren worden aangetroffen door mensen is het inschatten van dit onderscheid door burgers dan ook lastig, zij kunnen vaak moeilijk vaststellen of het aanpassingsvermogen van het dier is overschreden. Voor afwegingen omtrent wel of niet ingrijpen (en op welke manier) is vaak (veterinaire en biologische) deskundigheid[1] nodig.
Gewonde en gecontamineerde dieren (olie, afval) zijn hulpbehoevend, zij kunnen niet langer voor zichzelf zorgen en kunnen zich niet meer aanpassen aan de situatie. Voor verzwakte, uitgeputte en zieke dieren moeten specifieke afwegingen worden gemaakt; niet alleen op het niveau van het individuele dier, maar ook vanwege het effect op de populatie en het ecosysteem waartoe ze behoren. Jonge dieren en oververmoeide dieren zoals trekvogels zijn meestal niet hulpbehoevend en kunnen zich nog aanpassen aan de situatie.

Zoekplicht naar deskundigheid

In eerste instantie worden dieren in het wild zoveel mogelijk met rust gelaten. Wanneer iemand een (levend) dier aantreft

[1] Het “redden” van vogels met vogelgriep kan bijvoorbeeld een gevaar voor de gezondheid van de mens betekenen. Botulisme slachtoffers kunnen daarentegen wel worden geholpen.

dat op zijn/haar toenadering niet reageert, gebrekkige pogingen onderneemt om te vluchten, te dreigen of te vechten, moet worden aangenomen dat dit dier niet meer kan functioneren zonder hulp. Ook van een gewone burger wordt dan verwacht dat hij of zij hulp verleent. Deze hulp bestaat uit wat we noemen een 'zoekplicht naar deskundigheid': het inschakelen van de dierenambulance of hulpdiensten, of 144 bellen voor advies over de mate van hulpbehoevendheid van het dier en bijbehorend handelingsperspectief.

Het is belangrijk bij de zoekplicht naar deskundigheid dat burgers weten welke handelingsperspectieven ze hebben wanneer ze een hulpbehoevend wild dier aantreffen en waar ze voor deskundige hulp en noodzakelijke informatie terecht kunnen (wat ze als eerste moeten doen). Dat is dus niet het zelf vangen en vervoeren van dieren en zeker niet het zelf verzorgen. Wat de beste hulp is voor een hulpbehoevend dier kan het beste door een specialist/deskundige worden beantwoord. Dit is niet alleen om het welzijn van het dier te garanderen, maar ook voor de veiligheid van degene die een hulpbehoevend (wild) dier vindt. In sommige gevallen kunnen capabele burgers wel zelf dieren verplaatsen, maar bij twijfel moet toch deskundige hulp of advies worden gevraagd.

Deskundige hulp

De zorgplicht geldt voor iedereen, maar niet iedereen heeft dezelfde verantwoordelijkheid. Mensen hebben empathie voor hulpbehoevende dieren en voelen een urgentie om te helpen, maar missen vaak de kennis en ervaring om in te schatten of en welke hulp nodig is.

Het beste is om de mensen vooraf en generiek te informeren over de noodzaak om hulp in te schakelen van een deskundige die elke situatie kan beoordelen en een goede afweging

Dieren raken vaak in de problemen door menselijk handelen

Het is belangrijk dat burgers weten welk handelingsperspectief ze hebben als ze een hulpbehoevend wild dier aantreffen

kan maken. Hoe een hulpbehoevend wild dier moet worden geholpen is namelijk afhankelijk van de omstandigheden. Elke situatie is uniek en vraagt om een specifieke beoordeling van de beste hulp. Hiervoor is ervaring vereist. De hulpverlening aan wilde dieren bestaat uit een keten van verschillende hulpverleners - zoals 144, wildopvangcentra, dierenambulances en dierenartsen - met fasen van besluitvorming.

Overal dezelfde basiskwaliteit gewenst

Goede zorg kan bestaan uit het tegengaan van lijden, of goede verzorging als er perspectief is op weer leven in de natuur. Om daar recht aan te doen moet volgens de RDA hulp aan hulpbehoevende wilde dieren verbeterd worden en moeten alle dieren overal dezelfde basiskwaliteit van hulp (kunnen) krijgen. Het vinden van voldoende financiering en daarmee bestaanszekerheid en continuïteit in zorg en hulp aan hulpbehoevende wilde dieren is een groot probleem dat wildopvangcentra naar eigen zeggen niet alleen kunnen oplossen. Bij een wettelijk vastgelegde zorgplicht voor de burger ligt het in de lijn der verwachting dat de overheid de middelen zou verschaffen om de uitvoering van de zorgplicht te faciliteren zodat er voldoende uniformiteit en continuïteit van wildopvang is. Gezien de regionale functie van wildopvangcentra en de verantwoordelijkheid voor natuurbeheer bij de provincies, dient ook op dat niveau ondersteuning te worden gegeven. De RDA ziet hiervoor verbeterpunten met daarin een trekkende rol voor de rijksoverheid en doet daarom onderstaande aanbevelingen.

Aanbevelingen

In het belang van het welzijn van wilde dieren, raadt de RDA de minister aan om in overleg en samenwerking met de sector en andere overheden in te zetten op de volgende 3 punten ter verbetering van hulp:

1. Zorg voor continuïteit: lange termijn financiering wildopvang

- De RDA vraagt aan het Rijk om met andere overheden in gesprek te gaan en afspraken te maken over ieders verantwoordelijkheden in de opvang van hulpbehoevende wilde dieren, inclusief structurele financiële ondersteuning vanuit de overheid van wildopvang in Nederland.
- Omdat de regionale functie van wildopvangcentra en de verantwoordelijkheden voor natuurbeheer en het verlenen van ontheffingen aan wildopvangcentra bij de provincies ligt, ligt het voor de hand om de zorg voor een structurele financiering daar te leggen. Provincies kunnen aansluiten bij de betrokkenheid die een aantal gemeenten nu al tonen bij wildopvang.
- De wildopvangcentra hebben suggesties gedaan op welke wijze structurele financiering kan worden ingezet (bijvoorbeeld instandhoudingsbijdrage, professionaliseringsbijdrage, kosten per dier, fonds). Werk samen met hen aan de concrete invulling en vormgeving van de ondersteuningsstructuur vanuit gezamenlijke belangen.

2. Zorg voor een landelijke basiskwaliteit van hulp

- De rijksoverheid heeft een leidende rol in het faciliteren van een landelijk netwerk voor uniformiteit, continuïteit en basiskwaliteit als het gaat om hulpverlening aan (wilde) dieren.
- Landelijke beleidsregels en kwaliteitseisen van dierenhulpverlening zijn niet alleen nodig voor wildopvangcentra, maar moeten ook opgesteld worden voor vervoerders van dieren en andere hulpverleners in de keten. (Bestaande) private keurmerken en kwaliteitsinitiatieven van dierenambulances dienen te worden gestimuleerd en wellicht zelfs te worden voorgeschreven, waaronder regels over landelijke dekking en acceptabele aanrijdtijden zodat deskundige hulp voor alle dieren in het land bereikbaar is.
- De overheid heeft een controlerende taak om 'wildgroei' van onprofessionele opvangcentra in de sector te voorkomen. Dat kan door het faciliteren van transparante regels, ethologische, veterinaire, juridische en morele afbakening en het regelen van toezicht. Bij dierenambulances kan een kwaliteitsslag gemaakt worden door het regelen van bovenstaande punten, toezicht en een openbare handelwijze.
- Een in het leven te roepen overkoepelende instantie zou geregeld overleg moeten voeren met de wildopvangcentra over noodzakelijke deskundigheid, opleidingsniveau en zorgen voor continue bewaking en verbetering van hulp vanuit het oogpunt van dierenwelzijn.

Hulp aan dieren vereist noodzakelijke deskundigheid, ook vanwege de eigen veiligheid

3. Zorg voor goede informatievoorziening en stimuleer onderzoek en kennisuitwisseling
   - Burgers moeten op de hoogte zijn wanneer een dier wel of niet hulpbehoevend is, welk handelingsperspectief zij hebben als ze een hulpbehoevend dier aantreffen en waar deskundige hulp te vinden is. Goede voorlichting en informatievoorziening dient door de overheid gefaciliteerd te worden. Dit kan door de dierenhulpsector te ondersteunen bij hun communicatie, of door zelf voorlichting te geven. Door bredere en herhalende communicatie hierover, kunnen mensen beter op de hoogte worden gebracht. Informatievoorziening zou op alle niveaus in de keten een plek moeten hebben. Ook bij meldpunt 144 en 'triage' meldkamers dient juiste en specifieke informatie aanwezig te zijn om specialistisch advies te kunnen geven, ook voor het vervolgtraject.
   - Als de overheid stabiliteit en continuïteit in de sector faciliteert, heeft de sector meer ruimte om aandacht te besteden aan voorlichting, educatie en bijdragen aan onderzoek. Zoals trends in dieren die binnenkomen, oorzaken daarvan, succespercentages van uitzettingen, dierziekten en verspreiding. Ook het beter inzetten op dataverzameling bij meldpunt 144 kan van toegevoegde waarde zijn.

De RDA vindt het belangrijk dat er harmonisering plaatsvindt in de sector en dat er geen grote ongelijkheid is of ontstaat in de hulp aan dieren door regionale verschillen. De Raad ziet een ronde tafelgesprek met overheden en de sector als een eerste volgende stap. Hierin kunnen tevens 'best practices' aan de orde komen en kan worden gesproken over de aanvullende waarde van het opstellen van een praktische handleiding (belangrijkste do's en dont's) voor burgers waarbij het 'leereffect' kan worden vergroot.

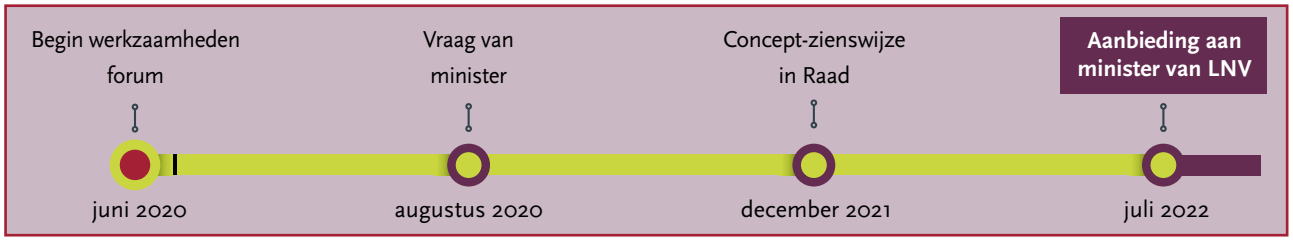

Foto: corepics/Adobe Stock

Onderzoek en kennisdeling dragen bij aan succesvolle revalidatie

Bijlage

Samenstelling forum en Raad

Deze zienswijze van de Raad voor Dierenaangelegenheden is voorbereid door een forum bestaande uit de raadsleden prof. Dr. J.J.M. van Alphen (voorzitter forum), W.T.A.A.G.M. van den Bergh, drs. D. van Gennep, mr. drs. J. Staman en Jong-RDA lid S.A.M. van der Hoeven MSc. Het forum is ondersteund door een klankbordgroep uit de RDA, bestaande uit de leden mr. A.G. Dijkhuis, drs. F.E. Rietkerk, mr. C.W. Ripmeester, prof. dr. ir. T.B. Rodenburg, Prof. dr. G.R. de Snoo, drs. R.A. Tombrock, drs. F.A.L.M. Verstappen en Jong-RDA lid M.A.A.M. van Gerwen MSc.

Ter voorbereiding op deze zienswijze is het forum 7 maal bijeen geweest. Het forum is bij hun werkzaamheden ondersteund door secretaris ir. M.H.W. Schakenraad en adjunct-secretaris drs. R.L. van Oudheusden van het RDA-team. De voorliggende zienswijze van de Raad is op verzoek van de minister van LNV.

De concept zienswijze is ter beoordeling voorgelegd aan de gehele raad. Deze zienswijze is daarmee een product van de hele Raad.

Foto: Colin Seddon/Shutterstock

Jonge eendjes kunnen verlaten zijn en redden het niet zonder moeder

De RDA bestond op 1 april 2022 uit de volgende leden:

Prof.dr. J.J.M. van Alphen
Dr.ir. G.B.C. Backus
J.P. van den Berg
W.T.A.A.G.M. van den Bergh
Dr. J.J.L. Candel MA
Drs. H.R. Chalmers Hoynck van Papendrecht
Prof.dr.ir. G. van Dijk
Dr. N. Endenburg PhD
Prof.dr. R. Gehring
Drs. D. van Gennep
Prof.dr. M.A.M. Groenen
Prof.dr. S. Haring
Prof.dr.ir. L.A. den Hartog
A.L. ten Have-Mellema
Prof.dr.ir. J.A.P. Heesterbeek
Drs. G. Hofstra
J.A.M. Huijbers
Prof.dr.ir. A. van Huis
Prof.dr.ir. B. Kemp
A. Kemps
Prof.dr. M.F.M. Langelaar
Dr. L.J.A. Lipman
Drs. F.E. Rietkerk
Mr. C.W. Ripmeester
Prof.dr.ir. T.B. Rodenburg
Dr. M.C.Th. Scholten
Prof.dr. Y.H. Schukken
Ir. G.C. Six
Drs. M. Slob
Prof.dr. G.R. de Snoo
Mr.drs. J. Staman, voorzitter
Dr.ir. J.W.G.M. Swinkels
Drs. R.A. Tombrock
Prof.dr.ir. J.C.M. van Trijp
Dr. H.A.P. Urlings
Dr. J.B.F. van der Valk
J. van de Ven
Drs. F.A.L.M. Verstappen
Mr.dr. J. Vink

Secretaris van de Raad is ir. M.H.W. Schakenraad

Meer informatie over de Raad voor Dierenaangelegenheden vindt u op onze website: www.RDA.nl. Daar kunt u ook alle eerder uitgebrachte adviezen downloaden.

2022, Raad voor Dierenaangelegenheden, Den Haag
© Sommige rechten zijn voorbehouden / Some rights reserved
Voor deze uitgave zijn gebruiksrechten van toepassing zoals vastgelegd in de Creative Commons licentie Naamsvermelding 3.0 Nederland. Voor de volledige tekst van deze licentie zie http://www.creativecommons.org/licenses/by/3.0/nl/

Productie en eindredactie:
Bert Kleiboer

Tekst:
Rosanne van Oudheusden, Erica Pierik

Foto omslag:
ANP/Novum RegioFoto Venema Media

Foto's binnenwerk:
Copyright vermeld bij de foto

Opmaak en drukwerk:
Xerox/Osage, Den Haag

www.rda.nl

Raad voor Dierenaangelegenheden
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

RAAD VOOR DIERENAANGELEGENHEDEN

Bij de productie van deze samenvatting is gebruik gemaakt van papier dat het keurmerk Forest Stewardship Council® (FSC®) draagt. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid. Ook is het papier 100% chloorvrij gebleekt en 100% gerecycled.

RAAD VOOR DIERENAANGELEGENHEDEN

Dilemma's in de Wildopvang

Zorg voor hulpbehoevende wilde dieren

Inhoudsopgave

Procedure 4

Leeswijzer 4

Samenvatting 5

1. Inleiding 8

1.1 Aanleiding en vraagstelling 8

1.2 Uitgangspunten en afbakening 8

2. OF een hulpbehoevend wild dier moet worden geholpen 10

2.1 Wet- en regelgeving 10

2.2 Morele verantwoordelijkheid en zorgplicht 11

2.3 Wanneer is een dier hulpbehoevend? 12

2.3.1 Hulpbehoevendheid in kader Wet dieren 12

2.3.2 Aanpassingsvermogen van wilde dieren 12

2.3.3 Inschatting van hulpbehoevendheid wilde dieren 13

2.3.4 Oorzaken hulpbehoevendheid 16

2.4 Maatschappelijke rol en functie hulp en opvang 17

2.5 Dilemma's en verlegenheden 18

3. HOE een hulpbehoevend wild dier moet worden geholpen 19

3.1 Verschillende fasen en manieren van hulp 19

3.2 Zoekplicht naar deskundigheid 20

3.3 Knelpunten huidige praktijk 21

4. Door WIE moet een hulpbehoevend wild dier worden geholpen 23

4.1 Verplichtingen, verdeling en verwachtingen 23

4.2 Behoeftes partijen 25

5. Conclusies en aanbevelingen 26

5.1 Conclusies 26

5.2 Aanbevelingen 28

Geraadpleegde bronnen 30

Bijlage 1 Adviesaanvraag betreffend de zorgplicht voor en opvang van wilde dieren 31

Bijlage 2 Brief Tweede Kamer kenmerk 2020D30659 32

Bijlage 3 Gelijkheid van dieren 36

Bijlage 4 Oorzaken van hulpbehoevendheid en aansprakelijkheid 37

Bijlage 5 Schets uitgangssituatie opvang wilde dieren 39

Samenstelling van de Raad 48

Procedure

Deze zienswijze van de Raad voor Dierenaangelegenheden is voorbereid door een forum bestaande uit de raadsleden prof. Dr. J.J.M. van Alphen (voorzitter forum), W.T.A.A.G.M. van den Bergh, drs D. van Gennep, mr. drs. J. Staman en Jong-RDA lid S.A.M. van der Hoeven MSc. Het forum is ondersteund door een klankbordgroep uit de RDA, bestaande uit de leden mr. A.G. Dijkhuis, drs F.E. Rietkerk, mr. C.W. Ripmeester, prof. dr. ir. T.B. Rodenburg, Prof. dr. G.R. de Snoo, drs. R.A. Tombrock, drs. F.A.L.M. Verstappen en Jong-RDA lid M.A.A.M. van Gerwen MSc. De zienswijze is een product van de hele Raad.

Ter voorbereiding op deze zienswijze is het forum 7 maal bijeen geweest. Het forum is bij hun werkzaamheden ondersteund door secretaris ir. M.H.W. Schakenraad en adjunct-secretaris drs. R.L. van Oudheusden van het RDA-team. De voorliggende zienswijze van de Raad is op verzoek van de minister van LNV.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 start met een inleiding, waarin vraagstelling, aanleiding, uitgangspunten en afbakening van deze zienswijze zijn opgenomen. Hoofdstuk 2 geeft een beschouwing op de vraag of een hulpbehoevend wild dier moet worden geholpen en gaat in op de zorgplicht in de wet en morele verantwoordelijkheid van mensen voor het welzijn van dieren. Een belangrijke vraag die in dit hoofdstuk aan de orde komt is wat hulpbehoevendheid is en wanneer dieren dat wel en niet zijn naarmate hun aanpassingsvermogen is aangetast. Maatschappelijke achtergronden, dilemma's en verlegenheden bij hulp en opvang van dieren komen hier ook aan de orde. In hoofdstuk 3 staat centraal hoe hulpbehoevende dieren het beste kunnen worden geholpen en welke knelpunten in de huidige praktijk de RDA is tegenkomen in interviews met de sector. In hoofdstuk 4 komt aan bod wie hulpbehoevende dieren zou moeten helpen, welke taken, verantwoordelijkheden maar ook welke behoeftes verschillende partijen op het gebied van wildopvang hebben. Hoofdstuk 5 sluit af met uit deze zienswijze voortkomende conclusies. Tevens doet de RDA de minister van LNV een aantal aanbevelingen om, in overleg en samenwerking met de sector, verbeteringen door te voeren in hulp aan dieren, vanuit het belang van het welzijn van het dier.

Samenvatting

Op 20 augustus 2020 ontving de RDA van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de vraag of en hoe een hulpbehoevend wild dier moet worden geholpen en door wie.

Hulpbehoevende wilde dieren moeten worden geholpen, op grond van een voorschrift in de Wet dieren (H2, paragraaf 1, artikel 2.1 Dierenmishandeling, lid 6 en 7): *"6) Een ieder verleent een hulpbehoevend dier de nodige zorg. 7) Het bij en krachtens het eerste tot en met het zesde lid bepaalde is tevens van toepassing ten aanzien van andere dan gehouden dieren"*.
In de Memorie van Toelichting van de Wet dieren, pag. 82 staat een verwijzing naar dit artikel *"Ook de plicht tot het verlenen van de nodige zorg aan hulpbehoevende dieren is ten aanzien van wilde dieren van toepassing"*.

In eerdere zienswijzen heeft de RDA zijn beschouwing gegeven over de wijze waarop mensen in de praktijk invulling geven aan hun morele verantwoordelijkheid voor het welzijn van (wilde) dieren, eerder benoemd onder de term 'zorgplicht', als term die alle gradaties van zorg omvat (RDA, 2012; RDA, 2017). Dieren zijn levende, voelende wezens en hebben intrinsieke waarde. De mens heeft direct of indirect invloed op de mogelijkheden van individuele dieren en van dierpopulaties, om zich aan te passen aan de heersende omstandigheden. Dat betekent niet dat alle dieren altijd geholpen moeten worden. Ingrijpen is noodzakelijk *"Indien het aanpassingsvermogen van het dier is overschreden* ***en*** *ingrijpen fysiek/technisch mogelijk is* ***en*** *er geen mens- of dier gerichte belangen zijn die zwaarder wegen dan welzijnsaantasting* ***en*** *als interventie/maatregelen maatschappelijk aanvaardbaar zijn of lijden maatschappelijk onaanvaardbaar is" (RDA, 2017)*.

Dieren in de natuur raken in de problemen, verzwakken, lijden of sterven, al dan niet door toedoen van ziekten en predatoren. Dat is onderdeel van de levenscyclus in het ecologische systeem. De Wet natuurbescherming en de Wet dieren beogen niet het lijden van wilde dieren in natuurlijke situaties in algemene zin aan te pakken. De Wet natuurbescherming geeft aan dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor in het wild levende dieren en hun directe leefomgeving en handelen met mogelijke nadelige gevolgen in principe achterwege laat.

Zorg voor wilde dieren is dus op verschillende manieren in de wetgeving opgenomen. De RDA ziet vanwege deze verschillen als centrale vraag wanneer een dier wel of niet hulpbehoevend is.
Of een dier hulpbehoevend of zelfredzaam is, hangt af van het aanpassingsvermogen van het dier in een specifieke omstandigheid. Steeds vaker komen mens en dier elkaar tegen en is onderscheid tussen natuurlijke leefomgeving van dieren en leefomgeving van mensen niet goed meer te maken. In een stedelijke context waarin lijdende dieren worden aangetroffen door mensen is het inschatten van dit onderscheid door burgers dan ook lastig, zij kunnen vaak moeilijk vaststellen of het aanpassingsvermogen van het dier is overschreden. Voor afwegingen omtrent wel of niet ingrijpen (en op welke manier) is vaak (veterinaire en biologische) deskundigheid[1] nodig.
Gewonde en gecontamineerde dieren (olie, afval) zijn hulpbehoevend, zij kunnen niet langer voor zichzelf zorgen en kunnen zich niet meer aanpassen aan de situatie. Verzwakte, uitgeputte en zieke dieren vereisen specifieke afwegingen, niet alleen op het niveau van het individuele dier, maar ook vanwege het effect op de populatie en het ecosysteem waartoe ze behoren. Jonge dieren en oververmoeide dieren zoals trekvogels zijn meestal niet hulpbehoevend en kunnen zich nog aanpassen aan de situatie.

[1] Het "redden" van vogels met vogelgriep kan bijvoorbeeld een gevaar voor de gezondheid van de mens betekenen. Botulisme slachtoffers kunnen daarentegen wel worden geholpen.

In eerste instantie worden dieren in het wild zoveel mogelijk met rust gelaten. Wanneer iemand een (levend) dier aantreft dat op zijn/haar toenadering niet reageert, gebrekkige pogingen onderneemt om te vluchten, te dreigen of te vechten, moet worden aangenomen dat dit dier niet meer kan functioneren zonder hulp. Ook van een gewone burger wordt dan verwacht dat hij of zij hulp verleent. Deze hulp bestaat uit wat we noemen een 'zoekplicht naar deskundigheid': het inschakelen van de dierenambulance of hulpdiensten, of 144 bellen voor advies over de mate van hulpbehoevendheid van het dier en bijbehorend handelingsperspectief. Het is belangrijk bij de zoekplicht naar deskundigheid dat burgers weten welke handelingsperspectieven ze hebben wanneer ze een hulpbehoevend wild dier aantreffen en waar ze voor deskundige hulp en noodzakelijke informatie terecht kunnen (wat ze als eerste moeten doen). Dat is dus niet het zelf vangen en vervoeren van dieren en zeker niet het zelf verzorgen. Wat de beste hulp is voor een hulpbehoevend dier kan het beste door een specialist/deskundige worden beantwoord. Dit is niet alleen om het welzijn van het dier te garanderen, maar ook voor de veiligheid van degene die een hulpbehoevend (wild) dier vindt. In sommige gevallen kunnen capabele burgers wel zelf dieren verplaatsen, maar bij twijfel moet toch deskundige hulp of advies worden gevraagd.

De zorgplicht geldt voor iedereen, maar niet iedereen heeft dezelfde verantwoordelijkheid. Mensen hebben empathie voor hulpbehoevende dieren en voelen een urgentie om te helpen, maar missen vaak de kennis en ervaring om in te schatten of en welke hulp nodig is. Het beste is om de mensen vooraf en generiek te informeren over de noodzaak om hulp in te schakelen van een deskundige, die elke situatie kan beoordelen en een goede afweging kan maken. Hoe een hulpbehoevend wild dier moet worden geholpen is namelijk afhankelijk van de omstandigheden. Elke situatie is uniek en vraagt om een specifieke beoordeling van de beste hulp. Hiervoor is ervaring vereist. De hulpverlening aan wilde dieren bestaat uit een keten van verschillende hulpverleners zoals 114, wildopvangcentra, dierenambulances en dierenartsen met fasen van besluitvorming.

Goede zorg kan bestaan uit het tegengaan van lijden, of goede verzorging als er perspectief is op weer leven in de natuur. Om daar recht aan te doen moet volgens de RDA hulp aan hulpbehoevende wilde dieren verbeterd worden en zouden alle dieren overal dezelfde basiskwaliteit van hulp moeten kunnen krijgen. Het vinden van voldoende financiering en daarmee bestaanszekerheid en continuïteit in zorg en hulp aan hulpbehoevende wilde dieren is een groot probleem dat wildopvangcentra naar eigen zeggen niet alleen kunnen oplossen. Bij een wettelijk vastgelegde zorgplicht voor de burger ligt het in de lijn der verwachting dat de overheid de middelen zou verschaffen om de uitvoering van de zorgplicht te faciliteren, zodat er voldoende uniformiteit en continuïteit van wildopvang is. Gezien de regionale functie van wildopvangcentra en de verantwoordelijkheid voor natuurbeheer bij de provincies, dient op dat niveau ook ondersteuning te worden gegeven. De RDA ziet hiervoor verbeterpunten met daarin een trekkende rol voor de rijksoverheid en doet daarom onderstaande aanbevelingen.

In het belang van het welzijn van wilde dieren, raadt de RDA de minister aan om in overleg en samenwerking met de sector en andere overheden in te zetten op de volgende 3 punten ter verbetering van hulp:

1) **Zorg voor continuïteit: lange termijn financiering wildopvang**
   - De RDA vraagt aan het Rijk om met andere overheden in gesprek te gaan en afspraken te maken over ieders verantwoordelijkheden in de opvang van hulpbehoevende wilde dieren, inclusief structurele financiële ondersteuning vanuit de overheid van wildopvang in Nederland.
   - Omdat de regionale functie van wildopvangcentra en de verantwoordelijkheden voor natuurbeheer en het verlenen van ontheffingen aan wildopvangcentra bij de provincies

ligt, ligt het voor de hand om de zorg voor een structurele financiering daar te leggen. Provincies kunnen aansluiten bij de betrokkenheid die een aantal gemeenten nu al tonen bij wildopvang.
- De wildopvangcentra hebben goede voorbeelden en nieuwe ideeën op welke wijze structurele financiering kan worden ingezet (bijvoorbeeld instandhoudingsbijdrage, professionaliseringsbijdrage, kosten per dier, fonds). Werk samen met hen aan de concrete invulling en vormgeving van de ondersteuningsstructuur vanuit gezamenlijke belangen.

2) **Zorg voor een landelijke basiskwaliteit van hulp**
   - De rijksoverheid heeft een leidende rol in het faciliteren van een landelijk netwerk voor uniformiteit, continuïteit en basiskwaliteit als het gaat om hulpverlening aan (wilde) dieren.
   - Landelijke beleidsregels en kwaliteitseisen van dierenhulpverlening zouden niet beperkt moeten zijn tot wildopvangcentra, maar ook opgesteld moeten worden voor vervoerders van dieren en andere hulpverleners in de keten. (Bestaande) private keurmerken en kwaliteitsinitiatieven van dierenambulances dienen te worden gestimuleerd en wellicht zelfs te worden voorgeschreven, waaronder regels over landelijke dekking en acceptabele aanrijdtijden zodat deskundige hulp voor alle dieren in het land bereikbaar is.
   - De overheid heeft een controlerende taak om 'wildgroei' van onprofessionele opvangcentra in de sector te voorkomen. Dat kan door het faciliteren van transparante regels, ethologische, veterinaire, juridische en morele afbakening en het regelen van toezicht. Bij dierenambulances kan ook een kwaliteitsslag gemaakt worden door het regelen van bovenstaande punten, toezicht en een openbare handelwijze.
   - Een in het leven te roepen overkoepelende instantie zou geregeld overleg moeten voeren met de wildopvangcentra over noodzakelijke deskundigheid, opleidingsniveau en zorgen voor continue bewaking en verbetering van hulp vanuit het oogpunt van dierenwelzijn.

3) **Zorg voor goede informatievoorziening en stimuleer onderzoek en kennisuitwisseling**
   - Burgers moeten op de hoogte zijn wanneer een dier wel of niet hulpbehoevend is, welk handelingsperspectief zij hebben als ze een hulpbehoevend dier aantreffen en waar deskundige hulp te vinden is. Goede voorlichting en informatievoorziening dient door de overheid gefaciliteerd te worden. Dit kan door de dierenhulpsector te ondersteunen bij hun communicatie, of door zelf voorlichting te geven. Door bredere en herhalende communicatie hierover, kunnen mensen beter op de hoogte worden gebracht. Informatievoorziening zou op alle niveaus in de keten een plek moeten hebben. Ook bij meldpunt 144 en 'triage' meldkamers dient juiste en specifieke informatie aanwezig te zijn om specialistisch advies te kunnen geven, ook voor het vervolgtraject.
   - Als de overheid stabiliteit en continuïteit in de sector faciliteert, heeft de sector meer ruimte om aandacht te besteden aan voorlichting, educatie en bijdragen aan onderzoek. Zoals trends in dieren die binnenkomen, oorzaken daarvan, succespercentages van uitzettingen, dierziekten en verspreiding. Ook het beter inzetten op dataverzameling bij meldpunt 144 kan van toegevoegde waarde zijn.

De RDA vindt het belangrijk dat er harmonisering plaatsvindt in de sector en dat er geen grote ongelijkheid is of ontstaat in de hulp aan dieren door regionale verschillen. De Raad ziet een rondetafelgesprek met overheden en de sector als een eerste volgende stap. Hierin kunnen tevens 'best practices' aan de orde komen en kan worden gesproken over de aanvullende waarde van het opstellen van een praktische handleiding (belangrijkste do's en don'ts) voor burgers waarbij het 'leereffect' kan worden vergroot.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en vraagstelling

Op 20 augustus 2020 ontving de RDA de volgende vraag, inclusief een brief met toelichting, van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (zie bijlagen 1 en 2):

> **Vraag Minister aan RDA**
> ..."verzoek ik u om een zienswijze uit te brengen met betrekking tot de vraag of en hoe een hulpbehoevend wild dier moet worden geholpen en door wie".

In voorliggende RDA-zienswijze staat de vraag van de minister centraal, *"of en hoe een hulpbehoevend wild dier moet worden geholpen en door wie"*. Het verzoek aan de RDA is aangekondigd aan de Tweede Kamer en komt tegemoet aan verschillende moties (zie bijlagen 1 en 2).

1.2 Uitgangspunten en afbakening

Deze zienswijze heeft als doel de beantwoording van de vraag van de minister. Hierbij gaat de RDA bij zijn zienswijze uit van de huidige wetgeving, met name de Wet dieren en de Wet natuurbescherming. De zienswijze concentreert zich op het proces en de afwegingen bij (wilde) dieren in nood.

In het verzoek aan de RDA heeft de minister aangegeven wat zij verstaat onder wilde dieren: *"De term wilde dieren wordt hier gebruikt voor dieren behorend tot een van nature in Nederland voorkomende diersoort"* (zie bijlage 1). De minister geeft hierbij niet aan welke dieren zij daar niet onder verstaat. De RDA zal in voorliggende zienswijze, waar relevant, ingaan op categorieën dieren waarvoor niet duidelijk is waar ze onder vallen. Dit om aan te geven dat onderscheid tussen wild en niet wild, maar ook tot 'van nature' en 'niet van nature' in Nederland voorkomend niet altijd even duidelijk is en dat er ook bij 144, ambulances en opvangcentra niet altijd zo'n zwart-wit onderscheid wordt (of kan worden) gemaakt. Denk daarbij bijvoorbeeld aan gehouden dieren met (onbekende) eigenaar, zoals een ontsnapte siervogel of -huiskat), verwilderde (huis)dieren en exoten. De Wet dieren en de Wet Natuurbescherming maken onderscheid in verschillende categorieën dieren en in mate van bescherming. Dat onderscheid heeft geen betrekking op hulpbehoevende dieren. In de Wet dieren (H2, paragraaf 1, artikel 2.1 Dierenmishandeling, lid 6 en 7) is aangegeven:
"6) Een ieder verleent een hulpbehoevend dier de nodige zorg.
7) Het bij en krachtens het eerste tot en met het zesde lid bepaalde is tevens van toepassing ten aanzien van andere dan gehouden dieren".

De opvang van zeehonden is niet (expliciet) meegenomen in deze zienswijze, omdat hierover in 2020 met de sector een Zeehondenakkoord is gesloten. Tussen de partijen die betrokken zijn bij de opvang van zeehonden zijn hierover afspraken gemaakt.

Het forum erkent de ambivalentie van het enerzijds tegemoet willen komen aan de gevoelens van mensen die dieren willen helpen en anderzijds dat de natuur en de daarin voorkomende dieren vooral met rust gelaten moet worden (beiden volgend uit voorschriften uit verschillende wetten).

Voor deze zienswijze zijn om achtergrondinformatie te verkrijgen over de actuele praktijksituatie in Nederland 10 interviews gehouden met partijen die zich in de praktijk bezig houden met opvang van wilde dieren. Verschillende opvangcentra, geselecteerd op verschillende grootte en ligging door Nederland en daarnaast medewerkers van 144, Dierenbescherming en Dierenlot zijn hiervoor benaderd. De informatie is gebruikt om een actueel beeld te krijgen van de praktijksituatie van de wildopvang. Informatie hieruit is opgenomen in de bijlagen. Natuurbeheerders, natuurbeschermers en ecologen wiens taken vooral gericht zijn op beheer van natuurgebieden en het in stand houden van populaties zijn niet benaderd.
Uit het andere RDA-traject 'Dieren in het huis van Thorbecke' is in een aantal interviews tevens informatie over wildopvang vanuit gemeenten en provincies naar voren gekomen. Die informatie is ook in voorliggende zienswijze verwerkt.

2. OF een hulpbehoevend wild dier moet worden geholpen

Kort antwoord: Ja, om twee redenen. Hulpbehoevende wilde dieren moeten worden geholpen op grond van een wettelijk voorschrift in de Wet dieren (2.1) en vanwege de breed levende opvatting onder burgers dat op hen een morele verantwoordelijkheid rust voor het welzijn van dieren (2.2). Vanwege het uitgangspunt om dieren in de natuur zoveel mogelijk met rust te laten, is van belang wanneer dieren wel en niet hulpbehoevend zijn en of het aanpassingsvermogen van het dier is overschreden. Dit kan vaak alleen door een deskundige worden beoordeeld.

2.1 Wet- en regelgeving

- Voor de zorg voor een ziek of verwond (wild) dier gelden de volgende punten uit artikel 2.1 van de Wet Dieren (artikel over dierenmishandeling):
  - *lid 1: "Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen[2]".*
  - *lid 6 "Een ieder verleent een hulpbehoevend dier de nodige zorg".*
  - *lid 7 "Het bij en krachtens het eerste tot en met het zesde lid bepaalde is tevens van toepassing ten aanzien van andere dan gehouden dieren".*

Artikel 2.1 van de Wet dieren is van toepassing op alle dieren, ongeacht of zij gehouden zijn of in het wild leven[3]. In de Memorie van Toelichting staat hierover twee verwijzingen:

- *"Ook de plicht tot het verlenen van de nodige zorg aan hulpbehoevende dieren is ten aanzien van wilde dieren van toepassing"* (pagina 82). De toelichting vervolgt: *"Dit vereist evenwel een menselijke interventie, die op gespannen voet kan staan met het genoemde «handen af principe». Dat vraagt dus om een afweging"*. De toelichting gaat over de verhouding tot de toenmalige Flora- en faunawet (bescherming van dieren behorende tot in het wild levende diersoorten), die later is overgegaan in de Wet natuurbescherming.
- *"Wat de «nodige zorg» inhoudt kan bij in het wild levende dieren en gehouden dieren echter verschillen"* (pagina 100). Hier volgt een verwijzing naar een andere paragraaf in de Memorie van toelichting, waar vervolgens verwezen wordt naar de Nota Dierenwelzijn.
- Wet natuurbescherming, artikel 1.11:
  - *lid 1 "Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving".*
  - *lid 2 "De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:*

[2] In 2021 is hier door de Tweede Kamer een amendement aan toegevoegd: *"Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23). De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding op 1 januari 2023.* Bron: Kamerbrief Tweede Kamer, 2020b.

[3] Ook de erkenning van de intrinsieke waarde van dieren in de Wet dieren geldt voor álle dieren, gehouden of niet gehouden, wild of niet wild.

– *dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,*
  a. *indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of*
  b. *voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.*

Dit artikel draagt iedereen ('een ieder') in Nederland op om voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren. Dit betekent vooral het nalaten van handelingen die een nadelig gevolg kunnen hebben op in het wild levende dieren[4].

De Wet natuurbescherming draagt dus vooral op om te voorkomen dat dieren in de problemen komen. Voor de zorg voor een ziek of verwond wild dier verwijst de Memorie van Toelichting van de Wet natuurbescherming naar de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren, die inmiddels grotendeels is opgegaan in de Wet dieren (Kamerstuk Tweede Kamer, 2008).

Om (hulpbehoevende) wilde dieren op te kunnen vangen is een ontheffing van de Wet Natuurbescherming vereist, onder andere voor artikel 3.5 waar het verbod op doden en vangen van dieren onder valt en voor artikel 3.24, waar het 'onder zich hebben' van dieren onder valt. De ontheffingverlening liep eerder via de Rijksoverheid, maar is nu grotendeels belegd bij de provincies door decentralisatie van het natuurbeleid naar de provincies, uitzonderingen daargelaten (RVO, 2020). Aan de ontheffing voor de opvang van wilde dieren zijn (minimum) voorwaarden en eisen gekoppeld (zie bijlage 5 voor overzicht). Daarnaast moet een opvang voldoen aan de voorschriften die zijn opgenomen in de (bijlage van) Beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten[5]. Hierin zijn regels en kwaliteitseisen opgenomen over doelstellingen, handelwijze, bereikbaarheid en samenwerking met andere opvangcentra. De kwaliteitsregels proberen tegemoet te komen aan de behoeften van het dier/ de diersoort. Het welzijn van het dier en de mogelijke kans op terugkeer in de natuur zijn daarbij belangrijke uitgangspunten (Beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten, 2017).

2.2 Morele verantwoordelijkheid en zorgplicht

De intrinsieke waarde van dieren wordt erkend in de Wet dieren, artikel 1.3. Er is een breed gedeeld gevoel in de samenleving dat de mens een morele verantwoordelijkheid heeft voor het welzijn van dieren[6]. Dieren zijn levende, voelende wezens. De mens heeft direct of indirect invloed op de mogelijkheden van individuele dieren en van dierpopulaties om zich aan te passen aan de heersende omstandigheden. In eerdere zienswijzen heeft de RDA zijn beschouwing gegeven over de wijze waarop mensen in de praktijk invulling geven aan hun morele verantwoordelijkheid voor het welzijn van (wilde) dieren, benoemd onder de term 'zorgplicht', als term die alle gradaties van zorg omvat (RDA, 2012; RDA, 2017). Zorgplicht[7] is volgens de RDA de wijze waarop we in de praktijk invulling kunnen en moeten geven aan morele verantwoordelijkheid voor het welzijn van

[4] De memorie van toelichting van de Wet natuurbescherming geeft aan dat deze 'zorgplicht' bedoeld is voor burgers, overheden en ondernemers (MvT, onder ander pag. 66).

[5] Deze worden momenteel ge-update, en zijn (tevens) voor een vrijstelling van artikel 2.2, eerste lid, van de Wet dieren.

[6] De RDA volgt in voorliggende zienswijze, evenals in zijn eerdere zienswijzen zoals Wegen van Welzijn van Dieren in de Natuur (2017) en Zorgplicht Natuurlijk Gewogen (2012) de volgende lijn: "Onze morele verantwoordelijkheid voor het welzijn van dieren is daarbij context-overschrijdend (het hangt niet af van de situatie) en geldt voor zowel gehouden als niet-gehouden of semi gehouden dieren. Deze morele verantwoordelijkheid staat los van de vraag hoe we hieraan invulling geven via de zorgplicht".

[7] *"Deze zorgplicht kan ook bestaan in de plicht om NIET in te grijpen. Dit wordt vaak 'afblijfplicht' genoemd"*(RDA, 2012).

dieren (RDA, 2012). Dit is gerelateerd aan een context, namelijk de situatie waarin het dier zich bevindt en wordt mede bepaald door menselijke beschikkingsmacht[8] en door de mate waarin dieren ingeperkt worden in hun mogelijkheden om zich te kunnen aanpassen aan bestaande omgevingscondities.

De RDA gaf in 2017 op de algemene vraag "Wanneer is ingrijpen noodzakelijk?" antwoord in zijn zienswijze 'Wegen van welzijn van Dieren in de Natuur': *"Indien het aanpassingsvermogen van het dier is overschreden **en** ingrijpen fysiek/technisch mogelijk is **en** er geen mens- of dier gerichte belangen zijn die zwaarder wegen dan welzijnsaantasting **en** als interventie/maatregelen maatschappelijk aanvaardbaar zijn of lijden maatschappelijk onaanvaardbaar is".*

Alleen wanneer het aanpassingsvermogen van dieren (of van een groep dieren) wél overschreden wordt, geeft de zorgplicht aanleiding tot het overwegen en uiteindelijk nemen van maatregelen om onaanvaardbaar lijden te voorkomen. De maatregelen zijn dan altijd gerelateerd aan het aanpassingsvermogen van het dier of gericht op het elimineren van de belemmerende omgevingsomstandigheden.

2.3 Wanneer is een dier hulpbehoevend?

In het kader van zijn advies wil de Raad graag de volgende punten betrekken:
- Hulpbehoevendheid dieren in kader Wet dieren
- Aanpassingsvermogen wilde dieren
- Inschatting hulpbehoevendheid en onderscheid categorieën
- Oorzaken hulpbehoevendheid

2.3.1 Hulpbehoevendheid in kader Wet dieren

In de Wet dieren wordt in het kader van hulpbehoevendheid gesproken over 'een hulpbehoevend dier'. Dat betreft een individu, niet een populatie. De focus in deze zienswijze ligt dan ook bij het hulpbehoevende individu. Een dier dat afhankelijk is, hulp nodig heeft en (lichamelijk) niet in staat om zichzelf te redden uit een situatie waarin het is geraakt, kan ondersteuning nodig hebben om niet te sterven of onnodig (lang) te lijden.

2.3.2 Aanpassingsvermogen van wilde dieren

Dieren in de natuur kunnen in problemen raken, verzwakken, lijden en sterven, al dan niet door toedoen van predatoren. Dat is onderdeel van de levenscyclus in het ecologische systeem, lijden is niet altijd problematisch. De Wet natuurbescherming en de Wet dieren beogen niet om dit type lijden van dieren in natuurlijke situaties in algemene zin aan te pakken. Alleen in uitzonderingsgevallen grijpen beheerders in, zoals brand, droogte en overstroming en alleen wanneer het aanpassingsvermogen wordt overschreden. Wilde dieren in hun natuurlijke situaties worden zoveel mogelijk met rust gelaten, zoals de Wet natuurbescherming ook beoogt (zoals het niet verstoren van nesten en leefgebieden). Deze beheerfilosofie wordt breed en wereldwijd gedragen.

Vanuit ecologisch perspectief is de natuurlijke wijze waarop populaties zich handhaven erg belangrijk. De heersende opvatting is dat er voor de mens een marginale rol is weggelegd en

[8] Zorgplicht kan ingeperkt worden door fysieke/technische beperkingen, mens- of diergerichte belangen die zwaarder wegen dan welzijnsaantasting en door maatschappelijke (on)aanvaardbaarheid van interventie maatregelen/lijden. Zie voor verdere uitwerking RDA,2012 en RDA, 2017.

dan vooral nog de rol om dat wat door mensen wordt verstoord te mitigeren of te herstellen. Het lijden van dieren in de natuur bijvoorbeeld door verhongering wordt dan vaak als normaal en onvermijdbaar opgevat.

Morele problemen ontstaan vaak wanneer door de mens de natuurlijke aanpassingsmechanismen worden geblokkeerd of teniet gedaan. Er is een verschil tussen het aanpassingsvermogen van een individu en het aanpassingsvermogen van een populatie. Het helpen van zwakkere individuele dieren kan een negatieve invloed hebben op de populatie. Daardoor komen dan mogelijk nog meer individuen in de problemen.

2.3.3 Inschatting van hulpbehoevendheid wilde dieren

Het inschatten van hulpbehoevendheid van wilde dieren is niet altijd even makkelijk. Soms is het duidelijk: als een dier wordt aangereden en gewond is, als een vogel onder de olie op het strand wordt aangetroffen of als een dier verstrikt is in een net of hek; in die gevallen heeft het hulp nodig. Maar soms is het moeilijker. De natuurlijke omgeving van dieren raakt aan de leefomgeving van mensen. De invloed van mensen op die natuurlijke omgeving is verreikend. Steeds vaker komen we elkaar tegen en is onderscheid niet goed meer te maken. Mensen treffen ook gezonde dieren aan die hulp lijken nodig te hebben, zoals reekalfjes of jonge vogels die net uit het nest zijn. Ondanks dat deze dieren zichzelf vaak goed kunnen redden, voelen mensen de morele en emotionele drang om de, in hun ogen, 'hulpeloze' dieren te helpen. In de vaak stedelijke context waarin lijdende dieren worden aangetroffen door mensen is het inschatten van de situatie door burgers dan ook lastig en is moeilijk vaststellen of het aanpassingsvermogen van het dier is overschreden. Deze afweging kan onderwerp van menselijke bemoeizucht (en willekeur) worden. Het aanpassingsvermogen van dieren in een stedelijke context zal in die zin vaak beperkt zijn (door de aanwezigheid van mensen, verkeer, menselijke activiteiten, et cetera). Voor afwegingen omtrent wel of niet ingrijpen (en de manier waarop) is vaak (veterinaire en biologische) deskundigheid[9] nodig.

Wanneer iemand een (levend) dier aantreft dat op zijn/haar toenadering niet reageert, gebrekkige pogingen onderneemt om te vluchten, te dreigen of te vechten, zal op het eerste gezicht (moeten) aannemen dat dit dier niet meer kan functioneren zonder hulp en - wanneer aan zichzelf overgelaten - zal sterven. Ook van een gewone burger wordt dan verwacht dat hij of zij hulp verleent. Die hulp is gericht op het zorgen dat een dier de juiste hulp krijgt, bijvoorbeeld door het inschakelen van 144, dierenambulance of andere hulpdiensten en niet gericht op zelf verzorgen, vangen en vervoeren van dieren. Dit geldt overigens ook voor niet-wilde/ gehouden dieren die onbeheerd zijn achtergelaten (zoals een hond in een oververhitte auto of een verwilderde gewonde kat) of aangereden (wilde of niet-wilde) dieren. Niet altijd zal deze inschatting terecht zijn; egels die hulp lijken nodig te hebben terwijl ze in winterrust zijn of jonge vogels die er hulpeloos uitzien maar net zijn uitgevlogen en nog door de ouders worden verzorgd.

Wat de beste hulp is voor een hulpbehoevend dier kan het beste door een specialist/deskundige (die in een keten van hulpverlening geschakeld zijn) worden beantwoord. Dat betekent dat je als burger eigenlijk vrij snel de hulp van specialisten inschakelt, via 144 of andere meldkamer, de dierenarts of een opvangcentrum. Dit is niet alleen om het welzijn van het dier te garanderen, maar niet zelden ook voor de veiligheid van degene die een hulpbehoevend (wild) dier vindt. Belangrijk te weten is dat hulp aan (wilde) dieren ook gevaarlijk kan zijn voor mensen, vanwege fysieke uitdagingen (het dier kan alsnog aanvallen/ verwonden, een reiger kan bijvoorbeeld zo een oog uitpikken), veiligheid in

[9] Het "redden" van vogels met vogelgriep kan bijvoorbeeld een gevaar voor de gezondheid van de mens betekenen. Botulisme slachtoffers kunnen daarentegen wel worden geholpen.

het verkeer of vanwege (ook voor mensen) besmettelijke ziektes/zoönosen (bijvoorbeeld bij het beetpakken van vogels met vogelgriep). Bij onoordeelkundig handelen kan een dier daarbij veel stress ondervinden. In sommige gevallen kunnen capabele burgers wel zelf dieren verplaatsen, maar bij twijfel moet toch deskundige hulp of advies worden gevraagd.

Wie is toch die deskundige?

De volgende hoofdstukken van deze zienswijze gaan uitgebreid in op hoe en wie in welke situatie het beste ingeschakeld kan worden en wie wat zou moeten doen in de keten van hulpverlening aan hulpbehoevende dieren. Omdat de 'deskundige' (of specialist) vaker genoemd wordt wil de RDA hierbij wel alvast benadrukken dat het niet gaat om één type deskundige of specialist. Omdat hulp en opvang van dieren zich in een keten voltrekt, is er in elke fase een andere manier van deskundigheid nodig voor de inschatting die op dat moment nodig is. Het is nadrukkelijk niet bedoeld om een 'deskundige' alleen te versmallen in de vorm van een dierenarts, bioloog of betaalde coördinator. Ook geschoolde en/of ervaren vrijwilligers zijn in bepaalde fasen van de keten (meldkamer, ambulance, opvang) deskundig. DE deskundige bestaat wat dat betreft niet. Elke fase vereist eigen deskundigheid. Daarvoor kunnen natuurlijk wel voorwaarden en eisen worden opgesteld. Hier zal in volgende hoofdstukken nader op worden ingegaan.

Zoals eerder genoemd is het inschatten van hulpbehoevendheid van wilde dieren niet altijd even eenvoudig (en ook niet altijd in te schatten bij een eerste contact). De RDA heeft in onderstaande tabel ter illustratie hiervan getracht onderscheid weer te gegeven tussen verschillende categorieen dieren. Per categorie is aangegeven of deze (door de RDA) wel of niet hulpbehoevend worden gevonden. Daarnaast kan de locatie waar het dier wordt aangetroffen van invloed zijn op de beoordeling van hulpbehoevendheid; in een stedelijke omgeving kan een verzwakt dier een andere afweging vragen dan in een natuurgebied. Hulp kan ook bestaan uit niets doen, met rust laten of euthanasie (zie ook 3.1). De categorisering is niet bedoeld als een zwart-wit onderscheidingscriterium, maar om aan te geven dat het inschatten van hulpbehoevendheid complex is en een afweging vereist. Gewonde en zieke dieren kunnen bijvoorbeeld niet altijd uit elkaar worden gehouden en dieren kunnen in meer of mindere mate gewond of vervuild zijn.

Categorie (zie ook paragraaf 2.3.4).	Hulpbehoevend ja/ nee	Toelichting
Gewonde dieren (ongeluk, verkeer, windmolens, hoog-spanningsleidingen, gepakt door huisdieren, etc.).	Ja	Dieren die niet langer voor zichzelf kunnen zorgen en die niet door populatiegenoten (i.e. ouders of groepsleden) worden verzorgd. Deze dieren zijn derhalve hulpbehoevend. Ze kunnen zich niet meer aanpassen aan de situatie.
Gecontamineerde dieren (bijv. olieslachtoffers, verstrikt (in afval))	Ja	
Verzwakte en uitgeputte dieren	Ja, maar afweging moet worden gemaakt	Dieren die na een periode van voedselschaarste verzwakt en vermagerd zijn, kunnen worden beschouwd als hulpbehoevend[10], immers hun toestand is te verhelpen/verbeteren. Hier moet naast de afweging voor het individuele dier ook door deskundigen de afweging worden gemaakt welk effect zoiets heeft op de populatie en de omgeving waaruit het dier afkomstig is[11].
Zieke dieren	Afweging moet worden gemaakt	Zieke dieren vormen een aparte groep. Als de ziekte veroorzaakt is door een parasiet of een pathogeen, dan kan de ziekte een aanwijzing zijn dat deze dieren een zwak immuunsysteem hebben. Hier moet naast de afweging voor het individuele dier ook de afweging worden gemaakt welk effect zoiets heeft op de populatie en de omgeving waaruit het dier afkomstig is[12]. Als de ziekte een gevolg is van vergiftiging met pesticiden, is zo'n dier wel hulpbehoevend.
Jonge (niet zelfstandige) dieren die nog onvoldoende over motorische capaciteiten beschikken.	Mogelijk (vaak niet) afhankelijk van situatie en context	Dieren die vaak niet hulpbehoevend zijn. Ze kunnen of na een rustperiode weer voor zichzelf zorgen, of worden waarschijnlijk nog door ouders verzorgd. Ze kunnen zich aanpassen aan de situatie. Er zijn uitzonderingen, maar dat is aan het oordeel van een specialist (mogelijke uitzonderingen bijvoorbeeld een uit het nest gewaaide jonge ooievaar, of jonge eenden waarvan de moeder is doodgereden).
Dieren die oververmoeid zijn (bijvoorbeeld trek-vogels die een lange vlucht achter de rug hebben)	Mogelijk (vaak niet) afhankelijk van situatie en context	

In de praktijk betreft het grootste deel van de opgevangen dieren vogels. De opvangcentra die de RDA gesproken heeft noemen percentages van 80% vogels en 20% zoogdieren. Van de zoogdieren gaat het bij een groot deel om egels, sommige centra noemen percentages van 60-70% egel van de opgevangen zoogdieren[13].

[10] De Wet Natuurbescherming kent specifieke bepalingen over het bijvoeren van groot wild (beginselverbod, tenzij besluit van de provincie in het kader van weersomstandigheden e.d.).

[11] Ongeremde populatiegroei door deze dieren te helpen zal in toekomst leiden tot steeds meer verzwakte en vermagerde dieren, en hulp nu vergroot het gevaar in de toekomst. Hulp aan vermagerde dieren kan de natuurlijke selectie remmen. Soms kan het ook juist gewenst zijn.

[12] Als dat een erfelijke basis heeft, dan zou hulp aan zo'n dier de natuurlijke selectie tegenhouden en daardoor het welzijn van de populatie negatief beïnvloeden (bijv. longworm bij egels).

[13] Deze zienswijze gaat vooral over vertebraten, maar zorgplicht kan ook gelden voor evertebraten. Zoals een nachtvlinder die door het kunstlicht van een huis is gedesoriënteerd en op de ruit zit verplaatsen naar een lichtarm bosgebied.

2.3.4 Oorzaken hulpbehoevendheid

Een dier in nood dat hulp nodig heeft, kan zowel door menselijke als door natuurlijke oorzaken in die situatie terecht zijn gekomen. Ter illustratie daarvan zijn in de bijlage enkele voorbeelden opgenomen en zijn in de vorige paragraaf daar al mogelijke afwegingen over genoemd. Maakt het voor het geven van hulp aan dieren uit wat de oorzaak is dat het dier in nood is gekomen? Om achterliggende discussies te belichten, gaat deze paragraaf in op verschillende discussies die omtrent deze vraag spelen.

Als eerste komt de ambivalentie naar voren, dat afwegingen op het gebied van het individuele dier anders kunnen zijn dan op het gebied van de populatie (andere individuen) van dezelfde soort, van andere soorten en van het ecosysteem. Een dier in het wild staat nooit op zichzelf. Het functioneert bijvoorbeeld als onderdeel van een populatie, als prooidier of predator in een ecosysteem, of is een bron van voedsel of nutriënten voor andere dieren en de omgeving. Zieke en verzwakte dieren kunnen juist ook een belangrijke rol hebben voor andere dieren. Daarom is in elke situatie een deskundige afweging van belang.

Een andere discussie gaat over of het verschil uitmaakt voor onze morele zorgplicht als mens of een dier door menselijk toedoen in de problemen is geraakt. Moeten mensen altijd zorg bieden, of alleen als een dier door de mens in de problemen is gekomen? Of moeten we extra zorg verlenen als het door ons komt of daar meer voor betalen? De mogelijkheid om te interveniëren wordt daarnaast ingeperkt door fysieke en technische omstandigheden zoals moeilijk bereikbare plekken en terreinen en soms ook door financiële (on)mogelijkheden vanwege buitensporige kosten voor een ingewikkelde operatie om een dier te redden. Vanuit moreel oogpunt zou kunnen worden beargumenteerd dat de mogelijkheid om van een interventie af te zien in het kader van (financiële) haalbaarheid, niet of beperkt mag worden gebruikt indien er sprake is van een menselijke oorzaak voor het letsel.

Los van dat het voor het dier niets uitmaakt hoe het hulpbehoevend is geworden, kan er wel discussie worden gevoerd over 'extra' verantwoordelijkheid en verplichtingen wanneer menselijk handelen de oorzaak is van het probleem. In de trant van 'de vervuiler betaalt' zou hier 'de veroorzaker betaalt' een uitgangspunt kunnen zijn. Aansprakelijkheid en schuldvraag vallen theoretisch te verdedigen, de schademaker (indien duidelijk aanwezig) zou dan moeten betalen voor de kosten rondom opvang en verzorging van het hulpbehoevende dier[14]. Tegelijkertijd is in de praktijk vaak lastig te achterhalen hoe een dier in de problemen is gekomen. En kunnen dieren juist ook door goed bedoelende mensen in de problemen komen (bijvoorbeeld jonge vogeltjes of haasjes waarvan mensen denken dat ze hulp nodig hebben).

De RDA benoemt hier mogelijke (morele) afwegingen, maar neemt zelf geen standpunt in. Deze manier van afwegen zou tegenstrijdig zijn met het perspectief van het dier: voor het lijdende dier is het niet relevant hoe het gewond is geraakt of in een hulpbehoevende situatie is gekomen. Ook voor de dierenarts of andere professionals maakt de reden van verwonding niet uit. De zorgplicht voor hulpbehoevende dieren (Wet dieren) geeft aan dat we een dier in nood moeten helpen, ongeacht menselijke oorzaak van de nood. Wel vraagt de Raad zich af of niet meer zou moeten worden ingezet op preventieve maatregelen (dus voorkomen dat dieren door menselijk toedoen in de problemen komen) van belang. Dit komt terug in H3.

[14] Zie ook bijlage 2.

2.4 Maatschappelijke rol en functie hulp en opvang

De rol van dierenhulp en -opvang kan zowel vanuit dierperspectief als vanuit (verschillende) mensperspectieven worden bezien. De RDA licht beide kanten hier kort toe, ter illustratie van achtergronddiscussies die spelen. Vanuit dieren bekeken heeft hulp en opvang voor het individuele dier effect. Dieren wordt verder lijden bespaard. Een groot gedeelte van de inkomende dieren wordt al snel na aankomst bij dierenarts of wildopvang geëuthanaseerd (zie ook paragraaf 3.3.5). Lijden en sterfte van individuen wordt tegengegaan en dieren krijgen een tweede kans als ze weer in de natuur worden teruggezet. Als re-integratie niet haalbaar is, kun je jezelf afvragen of het welzijn van de dieren niet te erg geschaad wordt door dieren mee te nemen naar de opvang/op te vangen (zie ook beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten) en of met rust laten of euthanasie ter plaatse aan de orde is.

Er kan een spanningsveld bestaan: wat goed is voor het individu is niet per se goed voor een populatie of ecosysteem en andersom (zie ook paragraaf 2.4.2). Naast de discussie of opvang vanuit natuurlijk perspectief wenselijk is, bestaat er ook discussie of opvangcentra wel of niet kunnen bijdragen aan populatiebehoud. Bij uitbraken van ziektes of calamiteiten kan dierenopvang bijdragen aan het behoud van de populatie, zoals in het verleden met zeehonden, of na olierampen. Dit effect staat (bij ecologen) ter discussie. Geïnterviewde opvangcentra zelf staan hier ook verschillend in, soms niet, soms wel, soms ook afhankelijk van de soort. Sommigen zien een directe bijdrage aan de instandhouding van de populatie, anderen zien alleen een indirecte bijdrage door hun voorlichtingsfunctie aan burgers hoe om te gaan met wilde dieren.

Een belangrijke functie volgens de sector zelf is dat zij een vinger aan de pols kunnen houden wat betreft de monitoring van dierziekten en natuurbeheer (bijvoorbeeld bij egels). Zij kunnen ziekten signaleren en verspreiding in de gaten houden. Dit kan ook relevant zijn bij zoönosen, aldus de sector. Opvangcentra kunnen veranderingen afmeten aan wat er binnenkomt: worden er veel egels binnengebracht omdat er ook veel zijn, of is er iets anders aan de hand?

Ook is er volgens de sector een indirecte bijdrage aan respect en begrip voor dieren en een grotere betrokkenheid bij burgers. Het gaat dan om aandacht en draagvlak voor dieren, natuur, voorlichting, educatie en adviezen. Juist ook om mensen ervan bewust te maken wanneer dieren met rust moeten worden gelaten en je ze niet moet pakken, zoals bij jonge haasjes, reekalfjes en jonge vogels. Voor mensen geldt vooral dat ze iets (goeds) willen doen, dieren willen helpen, dierenwelzijn willen verbeteren en willen voorkomen dat dieren (onnodig) lijden. De rol en functie van dierenhulp en -opvang wordt volgens enkele betrokkenen uit de opvangpraktijk niet altijd (h)erkend (door overheden). Vaak worden vooral opvangcentra naar hun idee weggezet als ‘hobbyclub’, of als ‘dierenknuffelaars’. Dit doet volgens hen geen recht aan alle kennis en professionaliteit die aanwezig is in de opvang. Erkenning en waardering, waaronder die van de overheid, is belangrijk voor de sector. Zij doen naar eigen zeggen in de ogen van de burger veel ‘goeds’. Veel opvangcentra geven aan naast de hulp aan dieren een maatschappelijke en sociale functie te hebben door vrijwilligerswerk, dagbesteding en mogelijkheden voor re-integratie aan te bieden.

2.5 Dilemma's en verlegenheden

Uit de interviews met opvangcentra en ook gesprekken met bestuurders in het kader van de RDA zienswijze 'Dieren in het huis van Thorbecke' komen verschillende dilemma's en verlegenheden naar voren. Deze worden in deze paragraaf kort aangeduid. De RDA ziet als grootste dilemma de ambivalentie, van het enerzijds tegemoet willen komen aan dieren willen helpen en anderzijds dat de natuur en de daarin voorkomende dieren vooral met rust gelaten moet worden.

Andere dilemma's die te maken hebben met de of-vraag van opvang van hulpbehoevende dieren staan hieronder genoemd.

In het debat over hulp aan dieren in nood is er vaak sprake van 'publieksdilemma's'. Zo bestaan er in de maatschappij altijd verschillende opvattingen bestaan over de noodzaak tot ingrijpen. Die kunnen onder meer voortkomen uit levensbeschouwelijke opvattingen, morele afwegingen of professionele standaarden. Wat een burger vindt dat nodig is, kan bijvoorbeeld verschillen van wat een professional weet dat nodig is of wat beter is vanuit het dier bezien. De verwachtingen over de mogelijkheden van hulp komen niet altijd overeen met de perspectieven die een dier heeft. Niet alle dieren kunnen worden geholpen en soms is het beter om niks te doen, dieren met rust te laten of dieren uit welzijnsoverwegingen in te laten slapen.

Dan is er de door opvangcentra ervaren paradox dat individuele centra of professionals hun uiterste best doen om dieren op te lappen, terwijl die vervolgens worden afgeschoten of bestreden. Vanuit de overheden is dit ook een dilemma; moeten we als maatschappij zowel investeren in hulp voor als bestrijding van dezelfde dieren? Dat geldt niet alleen voor 'inheemse' soorten die schade kunnen veroorzaken, maar ook voor hulpbehoevende (invasieve) exoten die een gevaar vormen voor inheemse soorten en niet-beschermde dieren.

Hulp aan en opvang van dieren is volgens de sector grotendeels het bestrijden van symptomen in plaats van het aanpakken van de oorzaak van dierenleed. Is dit dan dweilen met de kraan open en zou je niet beter kunnen investeren in aanpakken van oorzaken? Dit zou je namelijk breder moeten zien door bescherming van het leefgebied en preventie van hulpbehoevendheid (denk aan de afblijfplicht die je zou kunnen zien als 'de mens bemoeit zich niet/ zo min mogelijk met natuur of wilde dieren).

Andere genoemde dilemma's liggen op het gebied van doden van dieren, het (bij)voeren van dieren, hoe om te gaan met dierplagen binnen opvangcentra, dierziekten en zoönosen, exoten en uitheemse dieren. Ook is er de kwestie van 'aaibaarheid' van verschillende organisaties, die voor onderlinge concurrentie kunnen zorgen. Een opvang voor kleine zoogdieren zoals jonge haasjes kan mogelijk op meer sympathie rekenen dan een vogelopvang. Dit zorgt voor concurrentie bij subsidies en bijdrages. Opvangcentra zijn daardoor genoodzaakt om een 'verdienmodel' op te stellen.

3. HOE een hulpbehoevend wild dier moet worden geholpen

In het vorige hoofdstuk is geschetst of en wanneer we hulpbehoevende wilde dieren zouden moeten helpen. De volgende vraag is dan: hoe we dat moeten doen? Dit is afhankelijk van verschillende factoren. Elke situatie is uniek en vraagt om een specifieke beoordeling van de aard en omvang van het probleem en de hulp die het beste kan worden verleend. Hiervoor zijn kennis en vaardigheden vereist. Mensen hebben empathie voor hulpbehoevende dieren en voelen een urgentie om te helpen, maar missen de kennis en vaardigheden om de aard en omvang van het probleem vast te stellen en om in te schatten welke hulp nodig is. Het beste is om de mensen vooraf en generiek te informeren over de noodzaak om hiervoor deskundige hulp in te schakelen, die elke situatie kan beoordelen en een afweging kan maken wat de beste hulp is. De huidige praktijk kent een aantal aandachtspunten die in dit hoofdstuk aan de orde komen.

3.1 Verschillende fasen en manieren van hulp

Hulp bieden aan dieren in nood kan, zoals in het vorige hoofdstuk aangeduid, bekeken worden vanuit het perspectief van de mens (wat wil de mens dat er gebeurt?) en vanuit het perspectief van het dier (wat heeft het dier nodig?). Het antwoord op de vraag 'hoe moet een dier worden geholpen?', gezien vanuit perspectief van het dier, is afhankelijk van verschillende factoren:

- soort en stressbestendigheid;
- ernst van de verwondingen;
- mate van lijden van het dier, kortdurend versus chronisch lijden;
- aantasting van welzijn gedurende de hulp, kans voor latere uitzet in natuur;
- situatie: locatie en omstandigheden ter plaatse;
- nabijheid van opvang en reis- en wachttijd.

Vrijwel alle situaties zijn uniek. Wel kan er, door categorisering van hulpbehoevendheid zoals benoemd in hoofdstuk 2, duiding worden aangebracht in welke patronen van hulp er zijn.

Hulp moet in principe altijd zo snel mogelijk worden verleend, passend bij de situatie. Hulp aan wilde dieren in nood kent daarin meerdere fasen. Het begint met een eerste afweging en reactie door de vinder van het dier. De vondst van een dier in nood gebeurt meestal door een burger. Daarom is het belangrijk dat zij goed worden voorgelicht en op de hoogte zijn van hoe te handelen wanneer zij een hulpbehoevend dier vinden, ook omdat het voor het dier stressvol is om door mensen te worden benaderd. Dan volgt de eerste, vaak telefonische, melding bijvoorbeeld bij 144 of de dierenambulance en een eerste inschatting en respons vanuit deze instanties (wel of geen actie). Daarnaast bellen burgers in zo'n situatie ook met politie, brandweer (hulpdiensten), dierenambulances, direct met opvangcentra, dierenartsen, overheidsinstanties of inspectiediensten. Als er na de eerste melding door de betreffende instantie besloten wordt tot actie, wordt daarna door een deskundige hulpverlener ter plaatse een inschatting gemaakt van de situatie (triage in het veld), en er wordt besloten wat er met het dier moet gebeuren (wel of geen behandeling, eventueel weer uitzetten). Dan volgt een fase van vervoer, gevolgd door triage/ inschatting bij de opvang of de dierenarts. Daar worden keuzes over euthanasie of behandeling gemaakt, met het oog op het welzijn van het dier en de kans op een succesvolle terugplaatsing in de natuur. Dit is een keten van hulpverlening met fasen van besluitvorming.

Hulp kan in al deze verschillende fasen bestaan uit veel verschillende dingen, te bepalen door iemand met kennis en vaardigheden. Hierbij gaat het om een eerste inschatting via telefoon, advies over in te schakelen specialistische hulp, ter plaatse bevrijden uit benarde positie, vrijlaten, verplaatsen, hulp inroepen van anderen, opvang, zorg, permanente opvang, of uit lijden verlossen (euthanasie, hanteren, transport). Een deskundige kan ook besluiten dat **niets doen** het beste is. Dit kan ook hulp zijn, juist vanuit het welzijn van een dier, van andere dieren of in het belang van de populatie of het ecosysteem. Dat betekent een dier in nood met rust laten, laten sterven of juist de gelegenheid geven om op eigen kracht (trachten) te herstellen. Niet pakken en vervoeren, waarmee verdere stress voorkomen wordt. Eenmaal aan de deur van de opvang wordt (meestal) elk dier aangenomen. Hier besluiten ter plaatse aanwezige deskundigen wat de beste vervolgstappen zijn. Vanuit het welzijn van het dier en kansen op herstel maken zij een afweging over verdere behandeling of euthanasie. Opvangcentra geven aan dat veel dieren alsnog overlijden binnen 24-48 uur[15] in de opvang.

3.2 Zoekplicht naar deskundigheid

Uit het voorgaande blijkt dat mensen vanuit empathie voor hulpbehoevende dieren een urgentie voelen om te helpen én dat de zorg voor hulpbehoevende wilde dieren is opgenomen in wet- en regelgeving. Het is belangrijk om altijd rekening te houden met de emoties van mensen die willen helpen. Ze moeten dan wel weten wat ze moeten doen in zo'n geval. 'Nadelig handelen' achterwege laten is het algemene uitgangspunt, met de concrete uitzondering van hulpbehoevende van wilde dieren. Helpen is een wettelijke plicht, maar het is niet toegestaan om voor wilde dieren te zorgen en ze op te vangen zonder ontheffing, kennis en vaardigheden (zie ook hoofdstuk 2). Als leek mag je niet thuis een wild dier verzorgen.

Daarom moeten mensen vooraf deskundig geïnstrueerd worden om een (hulpbehoevend wild) dier niet aan te raken of te verplaatsen, maar iemand met kennis en vaardigheden in te schakelen. Daarmee zal vaak ook meteen afdoende invulling gegeven worden aan de wettelijke zorgplicht uit de Wet dieren. We noemen dit 'zoekplicht naar deskundigheid'. Niet zelf onbekwaam hulp bieden, maar helpen voorzien in de juiste hulp voor het dier op dat moment. Dat betekent in eerste instantie bellen naar de juiste instellingen en eventueel een foto sturen. Hier zijn deskundigen of geschoolde vrijwilligers aanwezig die kunnen helpen met de vervolgstap. Het advies kan ook zijn om het dier zorgvuldig te verplaatsen, zodat het dier rustig kan sterven. De dierenambulance vraagt vaak om hulpbehoevende dieren zelf te vangen en beschikbaar te houden. Deels vanuit praktische overweging vanwege de veiligheid van zowel mens als dier, en ook vanuit de capaciteit van de ambulances. Daarnaast is de overweging wanneer een dier niet te vangen blijkt, er waarschijnlijk ook niet veel aan de hand is. Dit is een soort eerste selectie voor de inschatting van de hulpbehoevendheid van een dier. Toch is zelf vangen meestal niet wenselijk vanuit stress voor het dier of vanuit het gevaar van ziekten of verwondingen die een dier kan veroorzaken en ook is het niet altijd mogelijk. Het is afhankelijk van verschillende factoren of dit de beste oplossing is. Deskundigen kunnen de burger helpen om in elke situatie de juiste afweging te maken. In sommige gevallen kunnen capabele burgers wel zelf dieren verplaatsen, maar bij twijfel moet toch is deskundige hulp of advies worden gevraagd.

Het is belangrijk bij de 'zoekplicht naar deskundigheid' dat burgers weten welke handelingsperspectieven ze hebben wanneer ze een hulpbehoevend wild dier aantreffen en waar ze voor deskundige hulp en noodzakelijke informatie terecht kunnen (wat ze als eerste moeten

[15] Geïnterviewde opvangcentra geven aan hierover gegevens bij te houden.

doen). Dat betekent dat communicatie hierover en deze blijvend herhalen, van belang is om mensen wetend maken. Dat kan op verschillende manieren, maar tegelijkertijd moet men beseffen dat voorlichting, zelfs frequente, beperkingen kent. Ook hier zal in het volgende hoofdstuk nader op worden ingegaan.

3.3 Knelpunten huidige praktijk

In de bijlage is op basis van de gehouden interviews een situatieschets opgenomen van de wijze waarop hulp aan wilde dieren momenteel in Nederland geregeld is. Daarin wordt ook beschreven welke knelpunten er in de huidige praktijk zijn en hoe deze worden ervaren. Op basis van deze situatieschets constateert de RDA onderstaande aandachtspunten.

Ontheffing, protocollen en kwaliteit

- Noodzakelijke professionalisering van de sector heeft als keerzijde extra vereisten en (financiële) lasten;
- Verantwoordelijk voor ontheffingen van opvangcentra ligt nu bij provincies, daardoor zijn er risico's voor verschillen in eisen aan en kwaliteit van opvang tussen provincies;
- Er zijn geen wettelijk vastgestelde regels voor dierenambulances, evenmin is 'dierenambulance' een beschermde titel. Er bestaan landelijk veel verschillen in visie en handeling van betreffende organisatie achter de verschillende ambulances.

Melding en opvolging

- Het is voor de burger niet altijd even eenvoudig om zelf uit te vinden waar je welke melding kan maken. Meldnummer 144 is nog niet overal bekend. Een burger maakt meestal geen onderscheid in gehouden of niet-gehouden dieren, of tussen huisdieren en wilde dieren;
- Goede voorlichting aan burgers aan de 'voorkant' van hulpverlening, over de noodzaak van wel of niet handelen, voorkomt onnodige problemen later in de keten door onnodig ingrijpen bij dieren die geen hulp nodig hebben. Die voorlichting zou volgens de RDA in de gehele hulpverleningsketen een goede plek moeten krijgen;
- Het is volgens de RDA een gemiste kans om niet in alle fasen van de hulpverleningsketen gegevens te verzamelen, die beeld geven over aard en omvang van de problematiek. Deze kunnen helpen bij het signaleren van calamiteiten, dierziekten, zoönosen en plotselinge achteruitgang in natuurlijke populaties.

Vervoer van dieren

- Er zijn risico's op het gebied van kwaliteit, kennis, vaardigheden en handelswijze door het ontbreken van kwaliteitseisen en beleidsregels voor vervoer van dieren in dierenambulances;
- De burger weet door bovengenoemde verschillen niet altijd waar hij op aan kan bij het raadplegen van een dierenambulance.

Opvang, behandeling en financiering

- Bestaanszekerheid van wildopvangcentra en continuïteit in zorg en hulp aan hulpbehoevende wilde dieren komen in de knel door onvoldoende financiering;
- Er is een spanningsveld tussen natuur en dierenwelzijn op het gebied van hulpbehoevende dieren;
- Er is vanuit de opvangsector veel onduidelijkheid welke bestuurslaag verantwoordelijk is voor opvang van hulpbehoevende wilde dieren;
- De overheid en een deel van de sector ziet het als een probleem dat wildopvangcentra als sector niet één geluid kunnen laten horen in bijvoorbeeld een samenwerkingsverband of een koepelorganisatie;
- Er is onder wildopvangcentra een brede behoefte om elkaar meer en beter te vinden en samen te werken. Niet alleen op het gebied van informatie, kennis en ervaring uitwisselen over de verzorging en behandeling van hulpbehoevende dieren, maar ook om samen financiële middelen te zoeken.

4. Door WIE moet een hulpbehoevend wild dier worden geholpen

Wilde dieren zijn van niemand en van ons allemaal. Iedereen verleent een hulpbehoevend dier de nodige zorg, maar er zijn wel verschillen in verantwoordelijkheid. Bij een wettelijk vastgelegde zorgplicht voor de burger ligt het in de lijn der verwachting dat de overheid de middelen zou verschaffen om de uitvoering van de zorgplicht te faciliteren. In dit hoofdstuk komen verplichtingen, verdeling, verwachtingen en behoeftes die partijen (van elkaar) hebben naar voren.

4.1 Verplichtingen, verdeling en verwachtingen

In de voorgaande hoofdstukken is al in kaart gebracht of en hoe hulpbehoevende wilde dieren moeten worden geholpen en welke aandachtspunten de RDA in de huidige praktijk ziet. Gekoppeld aan het HOE zit natuurlijk het WIE. Wie moet wat doen? Wie is waarvoor verantwoordelijk? Welke verwachtingen zijn er van elkaar? In onderstaande tabel staan bevindingen hierover uit de vorige hoofdstukken samengevat.

Partij	Verantwoordelijkheid	Verplichting	Verwachtingen
'Een ieder'[16]	Dieren in de natuur zijn niemands eigendom en daarom van ons allemaal (*res nullius*). Ook al zijn dieren niemands bezit of eigendom, er is wel verantwoordelijkheid vanwege de zorgplicht/ hulpverleningsplicht	'Een ieder' in Nederland is verplicht om hulpbehoevende dieren de nodige zorg te verlenen. 'Een ieder' neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.	De verantwoordelijkheden voor dierenwelzijn en dieren in de natuur liggen bij verschillende partijen. Wat kunnen we verwachten van de handelende onwetende/onbekwame burger in situaties wanneer dieren in nood zijn? Dat bepaalt welk systeem het meest geschikt is om dieren te helpen, hoe dat moet functioneren en worden bekostigd, en wat er moet worden gefaciliteerd

[16] Een ieder betreft zowel de burgers als de overheid.

Partij	Verantwoordelijkheid	Verplichting	Verwachtingen
Burgers	Zoekplicht naar deskundigheid	De wettelijke verplichting kan niet verder reiken dan wat mensen redelijkerwijs aankunnen. Na de eerste hulp is voldaan aan de zorgplicht. Daar neemt iets of iemand het van de burger over, er moet iets geregeld zijn door ons allemaal, als gemeenschap. We kunnen niet een zorgplicht in de wet opnemen en er collectief niets voor over hebben.	Burgers moeten worden geïnformeerd op welke wijze zij hulpbehoevende dieren het beste kunnen helpen (en ook wat ze NIET moeten doen)
Overheid	Dierenwelzijn ligt primair bij de minister van LNV. De verantwoordelijkheid voor natuurbeleid en de daarin levende wilde dieren ligt primair bij de provincies. Provincies gaan tevens meestal over de vergunningen en ontheffingen voor opvangcentra. Gemeenten hebben op grond van het Burgerlijk Wetboek een gemeentelijke bewaarplicht voor zwervend aangetroffen gevonden dieren (asielen). Zij hebben vaak afspraken met dierenambulances over het vervoer van dieren, vaak met inbegrip van hulpbehoevend aangetroffen wilde dieren.	Bij een wettelijk vastgelegde zorgplicht voor de burger ligt het in de lijn der verwachting dat de overheid de middelen zou verschaffen om de uitvoering van de zorgplicht te faciliteren.	De staat legt de wettelijke verplichting op. Er zou (beter) moeten worden gefaciliteerd (regelen van financiën, institutionele arrangementen) en/of gesubsidieerd). De overheid dient haar burgers te informeren over hoe hulpbehoevende wilde dieren moeten worden geholpen.
Deskundigen (melding, vervoer, opvang, behandeling)	Hulp aan dieren vanuit oogpunt van welzijn van het dier en mogelijk kans op terugplaatsing in de natuur.	Voldoen aan vereisten voor opvang en hulp aan wilde dieren. Voldoen aan Beleidsregels kwaliteit opvang.	Burgers verwachten dat hulpbehoevende dieren worden geholpen. Van deskundigen wordt professionaliteit, kennis en ervaring vereist. Deskundigen verwachten ondersteuning van de overheid.

Wat is in belang van het dier?

Maakt het voor het dier uit wie hulp verleent? Niet als in welke persoon of partij. Het individuele dier is wel gebaat bij het voorkomen van lijden en het krijgen van goede zorg. Daarvoor zijn van belang:

- Toekomstperspectief voor het dier- kwaliteit van leven na de opvang;
- De beste zorg krijgen;
- Professionaliteit, kennis en expertise;
- Landelijke dekking en uniformiteit (basiskwaliteit), regionale spreiding en aanrijtijden;
- Voorlichting burgers.

4.2 Behoeftes partijen

Uit voorgaande hoofdstukken blijkt dat er grote verschillen bestaan in zowel dierenvervoer als dierenopvang. Wel delen ze allemaal de behoefte aan:

- meer en structurele financiering;
- onderling overleg en uitwisseling;
- eenduidige kwaliteitseisen (waar ook weer een financieel plaatje aan hangt).

Hieronder staan de behoeften per partij uitgeschreven.

Partij	Behoefte	Wat is daarvoor nodig en van wie?
Burgers	• Een dier kunnen helpen • 'Iets' goed kunnen doen • Handelen vanuit hun betrokkenheid en gevoelens	• Lokale en regionale beschikbaarheid en bereikbaarheid van vervoer en opvang van dieren • Voorlichting over wat goede hulp is en wanneer een dier niet geholpen wordt
Deskundigen (melding, vervoer, opvang, behandeling)	• Erkenning rol en maatschappelijke functie • Professionaliteit, kennis en expertise delen, samenwerking (triage, rol en verbindende schakels). • Duidelijkheid over financiering: bestaanszekerheid, stabiele betalingsstructuur • Meer opleidingsmogelijkheden • Tijd voor zorg i.p.v. zorgen over voortbestaan • Voldoende capaciteit, vaste medewerkers vs. vrijwilligers • Handelingsperspectieven voor medische verrichtingen • Duidelijke voorlichting burgers	• Goed en sterk netwerk van opvangcentra en vervoer - verschil in inzicht of dieren beter geholpen zijn met weinig grote centra of juist met een fijnmazig netwerk van kleinere centra. • Duidelijkheid over verantwoordelijkheden en financiën vanuit overheid. • Opzetten samenwerkingsstructuur voor delen kennis en informatie • Voorlichtingscampagne voor burgers • Perspectief medische handelingen

5. Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

De minister van LNV heeft de RDA gevraagd om antwoord te geven op de vraag 'Of, en hoe een hulpbehoevend wild dier moet worden geholpen en door wie'[17]. De zienswijze van de RDA is als volgt:

Ja, een hulpbehoevend wild dier moet worden geholpen om verschillende redenen. We moeten hulpbehoevende wilde dieren helpen op grond van een wettelijk voorschrift in de Wet dieren (artikel 2.1) dat aangeeft dat een ieder een hulpbehoevend dier de nodige zorg verleent. De uitleg van dit artikel in de Memorie van Toelichting geeft aan dat dit ook voor wilde dieren geldt. Daarnaast is er de breed levende opvatting onder burgers dat op hen een morele verantwoordelijkheid rust voor het welzijn van dieren. In eerdere zienswijzen heeft de RDA zijn beschouwing gegeven over de wijze waarop mensen in de praktijk invulling geven aan hun morele verantwoordelijkheid voor het welzijn van (wilde) dieren, eerder benoemd onder de term 'zorgplicht', als term die alle gradaties van zorg omvat (RDA, 2012; RDA, 2017). Dieren zijn levende, voelende wezens en hebben intrinsieke waarde. De mens heeft direct of indirect invloed op de mogelijkheden van individuele dieren en van dierpopulaties, om zich aan te passen aan de heersende omstandigheden. Dat betekent niet dat alle dieren altijd geholpen moeten worden. Dieren in de natuur raken in de problemen, verzwakken, lijden of sterven, al dan niet door toedoen van predatoren. Dat is onderdeel van de levenscyclus in het ecologische systeem. De Wet natuurbescherming en de Wet dieren beogen in algemene zin niet het lijden van wilde dieren in natuurlijke situaties aan te pakken. De Wet natuurbescherming geeft aan dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor in het wild levende dieren en hun directe leefomgeving en handelen met mogelijke nadelige gevolgen in principe achterwege laat. Wilde dieren in hun natuurlijke situaties worden zoveel mogelijk met rust gelaten. De centrale afweging is hier wanneer een dier wel of niet hulpbehoevend is en wanneer ingrijpen noodzakelijk is.

Wanneer iemand een (levend) dier aantreft dat op zijn/haar toenadering niet reageert, gebrekkige pogingen onderneemt om te vluchten, te dreigen of te vechten, zal op het eerste gezicht moeten aannemen dat dit dier niet meer kan functioneren zonder hulp. Of een dier hulpbehoevend of zelfredzaam is, hangt af van het aanpassingsvermogen van het dier in een specifieke omstandigheid. Dit kan vaak alleen door een deskundige (in de keten van melding, vervoer en opvang van dieren) worden beoordeeld. Gewonde en gecontamineerde dieren (olie, afval) zijn als regel hulpbehoevend, zij kunnen niet langer voor zichzelf zorgen en kunnen zich niet meer aanpassen aan de situatie. Verzwakte, uitgeputte en zieke dieren vereisen specifieke afwegingen, niet alleen op het niveau van het individuele dier, maar ook het effect op de populatie en het ecosysteem. Jonge dieren en oververmoeide dieren zoals trekvogels zijn meestal niet hulpbehoevend en kunnen zich nog aanpassen aan de situatie. De oorzaak van hulpbehoevendheid maakt vanuit het (lijdende) dier bezien niet uit. Van cruciaal belang is de kans op succesvolle terugplaatsing in de natuur.

De zorgplicht geldt voor iedereen, maar niet iedereen heeft dezelfde verantwoordelijkheid. Ook van een gewone burger wordt verwacht dat hij of zij hulp verleent aan een hulpbehoevend dier. Deze hulp bestaat meestal uit wat we noemen een 'zoekplicht naar deskundigheid': het inschakelen van de dierenambulance of hulpdiensten, of 144 bellen. Het is belangrijk bij de zoekplicht naar

[17] Op de aanvullende vragen van LNV zijn in de bijlage specifieke antwoorden opgenomen.

deskundigheid dat burgers weten welke handelingsperspectieven ze hebben wanneer ze een hulpbehoevend wild dier aantreffen en waar ze voor deskundige hulp en noodzakelijke informatie terecht kunnen (wat ze als eerste moeten doen). Dat is niet het zelf vangen en vervoeren van dieren en zeker niet het zelf verzorgen. Wat de beste hulp is voor een hulpbehoevend dier kan het beste door een specialist/deskundige (in de keten) worden beantwoord. Dit is niet alleen om het welzijn van het dier te garanderen, maar ook voor de veiligheid van degene die een hulpbehoevend (wild) dier vindt. In sommige gevallen kunnen capabele burgers wel zelf dieren verplaatsen, maar bij twijfel moet toch deskundige hulp of advies worden gevraagd.

Bij een wettelijk vastgelegde zorgplicht voor de burger ligt het in de lijn der verwachting dat de overheid de middelen zou verschaffen om de uitvoering van de zorgplicht te faciliteren. Mensen hebben empathie voor hulpbehoevende dieren en voelen een urgentie om te helpen, maar missen vaak de ervaring en ervaring om in te schatten of en welke hulp nodig is. Het beste is om burgers vooraf en generiek te informeren over de noodzaak om hiervoor altijd deskundige (veterinaire) hulp in te schakelen, die elke situatie kan beoordelen en een afweging kan maken wat de beste hulp is.

Hoe een hulpbehoevend wild dier moet worden geholpen is namelijk afhankelijk van verschillende factoren. Elke situatie is uniek en vraagt om een specifieke beoordeling van de beste hulp. Hiervoor is ervaring vereist. Vanuit de verschillende partijen die een rol spelen in de keten van hulpverlening aan hulpbehoevende wilde dieren bestaan weliswaar verschillende verplichtingen, verantwoordelijkheden, verwachtingen en behoeften, maar voor de RDA staat het dier centraal. Goede zorg, perspectief op leven in de natuur en de kwaliteit daarvan, tegengaan van lijden, daar hebben individuele dieren wat aan. Om daar recht aan te doen zou volgens de RDA hulp aan wilde dieren verbeterd moeten worden en moeten alle dieren overal dezelfde kwaliteit van hulp kunnen krijgen. Er zijn verschillende knelpunten om dit in de huidige praktijk waar te maken, waardoor een dier niet altijd en overal die goede zorg kan krijgen. Voor de bestaanszekerheid en de continuïteit van de zorg aan hulpbehoevende wilde dieren en de verschillende maatschappelijke rollen die de opvangcentra daarbij vervullen zijn er voor de RDA (vanuit het dierperspectief) twee belangrijke verbeterpunten:

1) Hulp aan hulpbehoevende wilde dieren moet verbeterd worden

Welzijn van het dier en perspectief op uitzetting in de natuur staan centraal. Vervoer en opvang van wilde dieren gebeurt door steeds professionelere organisaties en deze ontwikkelen zich wat betreft de kwaliteit van hulp en zorg aan dieren. Burgers moeten op de hoogte zijn welk handelingsperspectief ze hebben als ze een hulpbehoevend dier aantreffen en wanneer een dier wel of niet hulpbehoevend is. Dat betekent dat er (vanuit een overkoepelende organisatie of vanuit de overheid) goede voorlichting en informatievoorziening moet zijn. Vanuit de overheid is het belangrijk om 'wildgroei' van onprofessionele opvangcentra in de sector te voorkomen. Dat kan door transparantie en ethologische, veterinaire, juridische en morele afbakening en toezicht te regelen. De dierenhulpverlening als invulling van de wettelijke zorgplicht moet door de staat worden gefaciliteerd. Deskundigheid kost geld, zowel vaste krachten als goed opgeleide vrijwilligers. Beleidsregels en kwaliteit van dierenhulpverlening dienen zich niet te beperken tot wildopvangcentra, maar gelden ook voor vervoerders van dieren.

2) Alle dieren moeten overal dezelfde kwaliteit van hulp (kunnen) krijgen

De algemeen geldende zorgplicht uit de Wet dieren geldt voor alle wilde dieren in Nederland. Deskundige hulp moet bereikbaar zijn voor alle dieren in het hele land. Verschillen in visie en handelswijze tussen regio's of door lokale inzet kunnen zorgen voor ongelijke hulp aan dieren. Dan maakt de vindplaats uit of je als dier goed geholpen wordt en dat is ongewenst. Bestaande autonomie en specialiteit van opvangcentra in diersoorten heeft voordelen, tegelijkertijd zou de overheid moeten landelijke dekking en acceptabele aanrijtijden moeten faciliteren. Burgers dienen op de hoogte te zijn waar ze deskundige hulp kunnen vinden. Door bredere en herhalende communicatie hierover, kunnen mensen beter op de hoogte worden gebracht. Daarin moet duidelijk worden gemaakt wanneer je dieren wel en niet moet helpen. Dat kan complex zijn, hulp aan dieren is sterk emotie gedreven. Toch is voorlichting geven beter dan geen voorlichting geven. Veel mensen zullen in het geval van het vinden van een hulpbehoevend dier op internet opzoeken wat zij het beste kunnen doen. Zorgvuldige informatie op relevante websites en sociale media of apps kunnen hier zeker bij helpen. Het opstellen van do's & don'ts voor de burger ('wat kan ik doen, wat moet ik doen, wat moet ik vooral niet doen, hoe help je een dier het beste') geeft handelingsperspectief.

Het vinden van voldoende financiering en daarmee bestaanszekerheid en continuïteit in zorg en hulp aan hulpbehoevende wilde dieren is een groot probleem dat wildopvangcentra naar eigen zeggen niet alleen kunnen oplossen.
De rijksoverheid zou voldoende uniformiteit en continuïteit van wildopvang moeten faciliteren. Gezien de regionale functie van wildopvangcentra en de verantwoordelijkheid voor natuur bij de provincies dient op dat niveau ook ondersteuning te worden gegeven. Goede handhaving van landelijke voorwaarden en regels is van belang.

De RDA ziet voor deze verbeterpunten een trekkende rol voor de rijksoverheid en doet daarom onderstaande aanbevelingen.

5.2 Aanbevelingen

In het belang van het welzijn van wilde dieren, raadt de RDA de minister aan om **in** overleg en samenwerking met de sector in te zetten op de volgende 3 punten ter verbetering van hulp:

1) **Zorg voor continuïteit: lange termijn financiering wildopvang**
   - De RDA vraagt aan het Rijk om met andere overheden in gesprek te gaan en afspraken te maken over ieders verantwoordelijkheden in de opvang van hulpbehoevende wilde dieren, inclusief structurele financiële ondersteuning vanuit de overheid van wildopvang in Nederland.
   - Omdat de regionale functie van wildopvangcentra en de verantwoordelijkheden voor natuurbeheer en het verlenen van ontheffingen aan wildopvangcentra bij de provincies ligt, ligt het voor de hand om de zorg voor een structurele financiering daar te leggen. Provincies kunnen aansluiten bij de betrokkenheid die een aantal gemeenten nu al tonen bij wildopvang.
   - De wildopvangcentra hebben zelf goede voorbeelden en nieuwe ideeën op welke wijze structurele financiering kan worden ingezet (bijvoorbeeld instandhoudingsbijdrage, professionaliseringsbijdrage, kosten per dier, fonds). Werk samen met hen aan de concrete invulling en vormgeving van de ondersteuningsstructuur vanuit gezamenlijke belangen.

2) **Zorg voor een landelijke basiskwaliteit van hulp**
   - De rijksoverheid heeft een belangrijke rol in het faciliteren van een landelijk netwerk voor uniformiteit, continuïteit en basiskwaliteit als het gaat om hulpverlening aan (wilde) dieren.
   - Landelijke beleidsregels en kwaliteitseisen van dierenhulpverlening zouden niet beperkt moeten zijn tot wildopvangcentra, maar ook opgesteld moeten worden voor vervoerders van dieren en andere hulpverleners in de keten. (Bestaande) private keurmerken en kwaliteitsinitiatieven van dierenambulances dienen te worden gestimuleerd en wellicht zelfs voor te worden geschreven, waaronder regels over landelijke dekking en acceptabele aanrijdtijden zodat deskundige hulp voor alle dieren in het land bereikbaar is.
   - De overheid heeft een controlerende taak om 'wildgroei' van onprofessionele opvangcentra in de sector te voorkomen. Dat kan door het faciliteren van transparante regels, ethologische, veterinaire, juridische en morele afbakening en het regelen van toezicht. Bij dierenambulances kan een kwaliteitsslag gemaakt worden door het regelen van bovenstaande punten, toezicht en een openbare handelwijze.
   - Een in het leven te roepen overkoepelende instantie zou geregeld overleg moeten voeren met de wildopvangcentra over noodzakelijke deskundigheid, opleidingsniveau en zorgen voor continue bewaking en verbetering van hulp vanuit het oogpunt van dierenwelzijn.

3) **Zorg voor goede informatievoorziening en stimuleer onderzoek en kennisuitwisseling**
   - Burgers moeten op de hoogte zijn wanneer een dier wel of niet hulpbehoevend is, welk handelingsperspectief zij hebben als ze een hulpbehoevend dier aantreffen en waar deskundige hulp te vinden is. Goede voorlichting en informatievoorziening dient door de overheid gefaciliteerd te worden. Dit kan door de dierenhulpsector te ondersteunen bij hun communicatie, of door zelf voorlichting te geven. Door bredere en herhalende communicatie hierover, kunnen mensen beter op de hoogte worden gebracht. Informatievoorziening zou op alle niveaus in de keten een plek moeten hebben. Ook bij meldpunt 144 en 'triage' meldkamers dient juiste en specifieke informatie aanwezig te zijn, om specialistisch advies te kunnen geven, ook voor het vervolgtraject .
   - Als de overheid stabiliteit en continuïteit in de sector faciliteert, heeft de sector meer ruimte om aandacht te besteden aan voorlichting, educatie en bijdragen aan onderzoek. Zoals trends in dieren die binnenkomen, oorzaken daarvan, succespercentages van uitzettingen, dierziekten en verspreiding. Ook beter inzetten op dataverzameling bij meldpunt 144 kan van toegevoegde waarde zijn.

De RDA vindt het belangrijk dat er harmonisering plaatsvindt in de sector en dat er geen grote ongelijkheid is of ontstaat in de hulp aan dieren door regionale verschillen. De Raad ziet een ronde tafelgesprek met overheden en de sector als een eerste volgende stap. Hierin kunnen tevens 'best practices' aan de orde komen en kan worden gesproken over de aanvullende waarde van het opstellen van een praktische handleiding (belangrijkste do's en don'ts) voor burgers waarbij het 'leereffect' kan worden vergroot.

Geraadpleegde bronnen

Beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten, 2017. Geraadpleegd via: *https://wetten.overheid.nl/BWBR0037263/2017-01-01#Artikel3*

Burgerlijk Wetboek. *Boek 5.* Geraadpleegd via: *https://wetten.overheid.nl/BWBR0005288/2018-09-19*

Censas, 2021. *Adviesrapport dodingsmethoden toepasbaar in wildopvangen door niet-dierenartsen.* In opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Centre for Sustainable Animal Stewardship (CenSAS), maart 2021

Kamerbrief Tweede Kamer, 2020. Kamerbrief van Minister van LNV Schouten inzake Dierenwelzijn. Kenmerk 2020D30659

Kamerbrief Tweede Kamer, 2020b. Kamerbrief van Minister van LNV Schouten inzake Stand van zaken en vervolg analyse amendement artikel 2.1 Wet dieren. Kenmerk DGA-DAD 21180149

Kamerstuk Tweede Kamer, 2008. *Een integraal kader voor regels over gehouden dieren en daaraan gerelateerde onderwerpen (Wet dieren). Memorie van Toelichting.* Tweede Kamer vergaderjaar 2007–2008, 31 389, nr. 3

Raad voor Dierenaangelegenheden, 2019. *Staat van het Dier. Beschouwingen en opinies over de verschuivende relatie tussen mens en dier in Nederland.* Raad voor Dierenaangelegenheden, Den Haag

Raad voor Dierenaangelegenheden, 2017. *Wegen van Welzijn van Dieren in de Natuur. Toepassing afwegingskader voor fauna.* Raad voor Dierenaangelegenheden, Den Haag

Raad voor Dierenaangelegenheden, 2012. *Zorgplicht Natuurlijk Gewogen.* Raad voor Dierenaangelegenheden, Den Haag

RVO, 2020. Taken en rolverdeling bevoegdheden. Website: *https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/wet-natuurbescherming/taken-en-rolverdeling-bevoegdheden*

Wet dieren, 2011. Geraadpleegd via: *https://wetten.overheid.nl/BWBR0030250/2021-07-01*

Wet natuurbescherming, 2015. Geraadpleegd via: *https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01*

Bijlage 1 Adviesaanvraag betreffend de zorgplicht voor en opvang van wilde dieren

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Raad voor de Dierenaangelegenheden
T.a.v. de heer mr. drs. J. Staman, voorzitter
Bezuidenhoutseweg 73
2954 AC DEN HAAG

Directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied
Cluster Soorten

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6011 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lnv

Datum 20 AUG. 2020
Betreft Adviesaanvraag betreffend de zorgplicht voor en opvang van wilde dieren

Ons kenmerk
DGNVLG-S / 20210333

Geachte heer Staman,

Zoals aangekondigd in de onlangs verstuurde brief aan de Tweede Kamer over de uitvoering van enkele moties en toezeggingen met betrekking tot de opvang van wilde dieren[1] (kenmerk 2020D30659), verzoek ik uw raad om een zienswijze uit te brengen met betrekking tot de vraag of en hoe een hulpbehoevend wild dier moet worden geholpen en door wie. Ambtelijk is hierover reeds met u en uw secretaris van gedachten gewisseld.

Ik wil u vragen om mij de zienswijze uiterlijk het eerste kwartaal van 2021 te doen toekomen.

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met mevrouw Sandra van der Graaf (a.vandergraaf@minlnv.nl) van het Directoraat-Generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied / Natuur.

Hoogachtend,

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

[1] De term 'wilde dieren' wordt hier gebruikt voor dieren behorend tot een van nature in Nederland voorkomende diersoort.

Pagina 1 van 1

Bijlage 2 Brief Tweede Kamer kenmerk 2020D30659

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2019–2020

33 576 **Natuurbeleid**

28 286 **Dierenwelzijn**

Nr. 196

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 juli 2020

In december 2019 zijn een tweetal moties aangenomen met betrekking tot de zorgplicht voor en de opvang van wilde dieren[1, 2]. Daarnaast heb ik tijdens het VAO Dierenwelzijn van 12 december 2019 (Handelingen II 2019/20, nr. 36, item 4) een tweetal toezeggingen gedaan aan uw Kamer met betrekking tot dit onderwerp[3, 4]. Met deze brief informeer ik uw Kamer over de afhandeling van deze moties en toezeggingen.

Kort na het betreffende debat heb ik contact opgenomen met de vogelopvang in Naarden over hun situatie. Naar aanleiding hiervan heeft nog in december 2019 een eerste gesprek plaatsgevonden tussen het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en een aantal wildopvangcentra om te spreken over structurele oplossingen voor knelpunten die de opvanglocaties ervaren. Deze gesprekken zijn in 2020 vervolgd, waarbij ook dierenwelzijnsorganisaties aanwezig waren. Hieruit bleek dat wildopvangcentra, naast financiële problemen, ook andere knelpunten ervaren, zo ervaren zij bijvoorbeeld onduidelijkheden in regelgeving.

Onderstaand informeer ik uw Kamer over de stappen die ik, telkens in overleg met de wildopvangcentra en dierenwelzijnsorganisaties, heb genomen. Ik wil hierbij voor de goede orde duidelijk maken dat wanneer

[1] Motie van de leden Graus en Wassenberg (Kamerstuk 28 286, nr. 1079) – verzoekt de regering, in gesprek te gaan met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en betrokken provinciebestuurders inzake hun verplichting om aan de zorgplicht voor wilde en/of verwilderde dieren te voldoen.

[2] Motie van de leden Wassenberg en Graus (Kamerstuk 33 576, nr. 182) – verzoekt de regering, om in samenwerking met gemeenten, provincies en stakeholders een uniforme landelijke richtlijn te ontwikkelen voor vergoedingen aan lokale en regionale wildopvangcentra.

[3] Mijn toezegging tijdens het VAO Dierenwelzijn op 12 december 2019 om in overleg te gaan met de vogelopvang en NVWA over betreffende casus.

[4] Mijn toezegging tijdens het VAO Dierenwelzijn op 12 december 2019 om in overleg te gaan met zowel provincies als gemeenten om te praten over het dierenwelzijn van wilde dieren en de Tweede Kamer te informeren over de uitkomsten van die gesprekken.

kst-33576-196
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2020

ik het in deze brief heb over «wilde dieren», ik het heb over dieren behorend tot een van nature in Nederland voorkomende diersoort.

1. Zorgplicht voor wilde dieren en verantwoordelijkheid voor het welzijn van wilde dieren

De motie van de leden Graus en Wassenberg verzoekt de regering om in gesprek te gaan met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en betrokken provinciebestuurders inzake de zorgplicht voor wilde dieren. De afgelopen maanden heb ik deze gesprekken gevoerd.

Zowel de Wet natuurbescherming als de Wet dieren bevat een zorgplicht aangaande wilde dieren. In beide wetten wordt de zorgplicht niet bij een overheidsinstantie gelegd, maar bij «een ieder». De zorgplicht uit de Wet natuurbescherming (art 1.11) roept een ieder op om voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en om handelingen die een nadelig gevolg kunnen hebben op in het wild levende dieren achterwege te laten dan wel de gevolgen van die handeling te voorkomen. De Wet natuurbescherming roept dus vooral op om te voorkomen dat dieren in de problemen komen. Voor de zorg voor een ziek of verwond wild dier verwijst de memorie van toelichting van de Wet natuurbescherming naar de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren, de voorganger van de Wet dieren. Van belang is in het bijzonder het thans in de Wet dieren opgenomen artikel 2.1, dat van toepassing is op alle dieren, ongeacht of zij gehouden zijn of in het wild leven. Ingevolge het eerste lid van dat artikel is het verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van een dier te benadelen. Ingevolge het zesde lid van dat artikel is eenieder verplicht om hulpbehoevende dieren de nodige zorg te verlenen.

In 2012 heeft de Raad voor de Dieraangelegenheden (RDA) in de zienswijze «Zorgplicht natuurlijk gewogen»[5] de vragen behandeld welke verantwoordelijkheid de mens en de maatschappij zouden moeten hebben voor het welzijn van niet-gehouden dieren en hoe we daar in de praktijk vorm aan kunnen geven. De zienswijze biedt handvatten om de verantwoordelijkheden ten opzichte van het welzijn van wilde dieren consequent vorm te geven. De RDA zet de vraag centraal of ingrijpen nodig is, voorafgaand aan de vraag wat er moet gebeuren.
Het afwegingskader en het bijbehorende stroomschema is vooral bedoeld als hulpmiddel voor beleidsmakers en terreinbeheerders die besluiten moeten nemen over dieren in de natuur. De werkwijze leent zich goed voor zorgvuldige overwegingen op voorhand, maar is niet geschikt voor ad-hoc beslissingen. De zienswijze geeft daarom geen antwoord op de vraag of en hoe een hulpbehoevend dier moet worden geholpen en door wie. Om die reden heb ik met de wildopvangcentra, de VNG, het IPO (Interprovinciaal Overleg) en dierenwelzijnsorganisaties afgesproken de RDA te vragen met een aanvulling op hun zienswijze te komen die is toegespitst op dit probleem. Deze vraag is reeds gesteld en het resultaat verwacht ik begin volgend jaar. Ik zal dit met uw Kamer delen.

[5] https://www.rda.nl/publicaties/zienswijzen/2012/11/12/rda-zienswijze-zorgplicht-natuurlijk-gewogen

2. Richtlijnen voor vergoedingen voor opvangcentra voor wilde dieren

De motie Wassenberg/Graus[2] verzoekt de regering, om in samenwerking met gemeenten, provincies en stakeholders een uniforme landelijke richtlijn te ontwikkelen voor vergoedingen aan lokale en regionale wildopvangcentra.

Uit gesprekken en uit een inventarisatie onder alle wildopvangcentra blijkt dat er grote verschillen zijn tussen opvangcentra, in grootte en professionaliteit, de diersoorten die opgevangen worden, maar ook wat betreft uitgaven en inkomstenbronnen. Deze grote variatie betekent dat er maatwerk nodig is wat betreft de noodzaak tot financiering alsook het doel ervan. Om deze reden kan er geen uniforme richtlijn geformuleerd worden. Veel opvangcentra hebben wel behoefte aan structurele hulp om hun bestaanszekerheid te borgen. Daarom moedig ik gemeenten en provincies aan om in gesprek te gaan met de lokale wildopvangcentra over welke hulp zij nodig hebben. Dat hoeft niet altijd een financiële bijdrage te zijn maar kan ook hulp zijn bij het werven van fondsen of vrijwilligers en bijvoorbeeld hulp bij (duurzame) investeringen die de exploitatiekosten kunnen verminderen.

Samen met de provincies heb ik de wildopvangcentra gestimuleerd om een goed georganiseerde overkoepelende organisatie op te richten die de belangen van de opvangcentra vertegenwoordigt. Zo'n organisatie kan als centraal aanspreekpunt fungeren voor de overheid, kan helpen in de verbetering van de onderlinge uitwisseling van kennis en ervaring en versterkt de positie van de opvangcentra. Ook heb ik de wildopvangcentra aangeraden om gezamenlijk inzichtelijk te maken wat de opvang van wilde dieren kost. Het helpt provincies, gemeenten en andere geldschieters als er een duidelijk beeld is van de globale kosten van de opvang van wilde diersoorten. Ik ondersteun van harte dat vanuit de opvangsector het initiatief is genomen om een kennisplatform op te zetten om onderling kennis en informatie te delen. Ik zal zorgen dat de uitkomsten van de acties die door mijn ministerie worden uitgevoerd ook met dit platform gedeeld worden.

3. Aanvullende acties

Naast financiële problemen ervaren de opvangcentra ook andere knelpunten. Ik heb, samen met de gesprekspartners, geïnventariseerd welke acties ik hierin kan nemen. Mijn insteek is hierbij om de opvangcentra een betere en duidelijke basis te bieden op grond waarvan zij hun activiteiten kunnen uitvoeren.

3.1 Aanpassing beleidsregels

Een opvangcentrum heeft een ontheffing nodig van de provincie op basis van de Wet Natuurbescherming voor het onder zich hebben van beschermde wilde dieren. Het «Protocol opvang niet aangewezen diersoorten en beschermde diersoorten»[6] dat bij de «Beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten» hoort, geldt op dit moment bij bijna alle provincies als voorschrift voor de ontheffing. In de gesprekken met de opvangcentra bleek dat hetgeen in dit protocol is opgenomen niet altijd aansluit bij de praktijk. Naar aanleiding van deze constatering is door mijn ministerie geïnventariseerd waar de knelpunten zitten. Hierbij zijn zowel de opvangcentra als een tweetal provincies actief betrokken. Op basis hiervan werk ik aan een aanpassing van de Beleidsregels kwaliteit opvang

[6] https://wetten.overheid.nl/BWBR0037263/2017-01-01#Bijlage

diersoorten en het bijbehorende Protocol. Ik doe dit in nauw overleg met de provincies met de insteek dat zij bij de verlening van de ontheffing naar de nieuwe beleidsregels zullen gaan verwijzen. Ik verwacht de Kamer na de zomer te kunnen informeren over de planning voor deze aanpassing.

3.2 Handelingsvrijheid van opvangcentra

Naar aanleiding van de casus van de vogelopvang Naarden leefden er bij de opvangcentra veel vragen over de handelingsvrijheid van de opvangcentra zelf vs. handelingen waarvoor altijd een dierenarts ingeschakeld moet worden. In overleg met de KNMvD (De Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde) en de wildopvangcentra heeft het ministerie in kaart gebracht welke veterinaire handelingen momenteel zijn voorbehouden aan dierenartsen. De KNMvD werkt momenteel samen met de opvanglocaties en andere stakeholders aan een voorstel voor een uitzondering voor opvangcentra voor het onder voorwaarden uitvoeren van enkele veterinaire handelingen, zoals deze ook geregeld is voor veehouders. Ik verwacht de Kamer na de zomer hierover verder te kunnen informeren.

De gesprekken die ik met de opvangcentra, provincies en andere stakeholders heb gevoerd waren prettig, informatief en constructief. Ik heb er vertrouwen in dat bovenstaande acties van eenieder bij zullen dragen aan de verbetering van opvang van wilde dieren en meer duidelijkheid zullen scheppen voor de opvangcentra.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten

Bijlage 3 Gelijkheid van dieren

Zijn alle dieren gelijk, of zijn sommige dieren meer gelijk dan andere dieren?

Het forum heeft een (principiële) discussie gehad, of in deze zienswijze er onderscheid moet worden gemaakt over de aard van (hulpbehoevende) dieren waar we het over hebben. Deze discussie komt op sommige plekken in de zienswijze naar voren maar heeft niet een uitgebreide plek gekregen in de uiteindelijke zienswijze. Daarom in deze bijlage ter illustratie een korte schets van invalshoeken die aan de orde zijn geweest,

Moeten we een (zinnig) concreet handelingsperspectief beperken tot bepaalde dieren, zoals alleen gewervelde dieren? Of geldt het ook voor reptielen, vissen en zelfs insecten? De RDA heeft besloten dat een poging om een antwoord te vinden op deze vraag een theoretische filosofische exercitie zou zijn die in deze zienswijze niet veel zou toevoegen aan de bestaande situatie in de praktijk. Het blijkt namelijk dat 99% van de opvang in de praktijk bestaat uit gewervelde dieren. Hoewel de vraag 'wat is de definitie van een dier' voorafgaat aan de vraag 'wanneer is een dier hulpbehoevend', voegt het antwoord voor deze zienswijze te weinig toe.

Toch is de vraag op een hoger niveau wel interessant, omdat steeds meer onderzoek uitwijst dat de cognitieve vaardigheden van dieren groter zijn dan we tot nog toe dachten. Maakt het onderscheid tussen dieren uit voor de mate van hulp? Zowel op soortniveau als binnen een soort tussen individuen? Kunnen, mogen en willen we ergens een streep zetten en hoe zit dat juridisch? In deze discussies worden ook vaak zaken betrokken als zeldzaamheid van dieren, afwegingen tussen individuen en populaties, 'nut' en 'schadelijkheid' van dieren en of deze uitmaken voor het al dan niet verlenen van hulp aan dieren. Deze vragen, hoewel intrinsiek interessant, worden voor deze zienswijze evenwel niet meegenomen. Voor de RDA geldt dat, welk onderscheid ook, het niet uitmaakt voor het individuele lijdende dier.

Dan volgt daarna de vraag waarom we dieren zouden moeten helpen. De morele, juridische en sociale redenen zijn al aan bod gekomen, maar ook hier kunnen we onszelf andere, filosofische vragen stellen die in het maatschappelijk debat of politiek discours ook voorbij kunnen komen. Historisch gezien heeft hulp aan dieren te maken met gevoelens van mensen bij het treffen van hulpbehoevende dieren ('kwestie van fatsoen', 'openbare zeden' en 'nare aanblik' van lijdende dieren). Het gevoel van verplichting om lijdende dieren te helpen kan ook ontstaan uit schuldgevoel, omdat we misschien oorzaak zijn van het leed, of omdat we overtuigd zijn dat de mens oorzaak is van een structureel verstoorde natuur is en dat die verstoring de reden waarom dieren hulp nodig hebben. Of dat we oprechte compassie met dieren voelen en geëmotioneerd raken bij het zien van lijdende dieren. Diezelfde compassie zorgt voor de huidige betrokkenheid bij natuur en natuurbehoud.

Ook kunnen er stemmen opgaan die zeggen dat lijden een onderdeel van de natuur is. Eten en gegeten worden. Maar dat is vaak toch de ongerepte, wilde natuur waar wij als mensen nauwelijks onderdeel van zijn. Hier geldt vooral de afblijfplicht, maar wilde dieren in een omgeving waar ook mensen een rol spelen maken automatisch onderdeel uit van onze menselijke wereld.

Bijlage 4 Oorzaken van hulpbehoevendheid en aansprakelijkheid

	Oorzaken (voorbeelden)
Natuurlijk	Voedsel(tekort), weersinvloeden, verkleining leefgebied, gevechten, prooi zijn en natuurlijke verlating door ouders
Menselijk	Ruimtebeslag, prikkeldraad, scheepvaart en olieslachtoffers, verwondingen door contact met scheepsschroeven van zeehonden en potvissen, visserij en het lot van bijvangsten, windmolen slachtoffers (vogels en vleermuizen), transport van elektrische energie via hoogspanningsleidingen en vogels die tegen deze leidingen botsen, vuurtorens die de het gedrag van trekvogels verstoren, landbouw: gemaaide hazen en jonge weidevogels, vergiftigde roofvogels en andere slachtoffers van pesticiden, wegenbouw en het verkeer, amfibieën, dassen, otters, herten en wilde zwijnen die essentiële verplaatsingen of contact met de populatie waartoe ze behoren niet kunnen realiseren zonder een weg over te steken, vogels die in botsing komen met het verkeer of ramen/ ruiten, beten van honden en katten.

Deze zienswijze van de RDA gaat vooral over het helpen van wilde dieren, als ze al hulpbehoevend zijn. Het forum heeft echter ook uitgebreide (principiële) discussies gehad, die niet altijd een plek hebben gekregen in de uiteindelijke zienswijze. Daarom in deze bijlage ter illustratie een korte schets van invalshoeken tijdens deze discussies, over wat de beste hulp is voor dieren en het de rol van preventie maatregelen versus curatieve maatregelen.

Zijn dieren wel beter geholpen met hulp als ze al hulpbehoevend zijn geworden, met zogenaamde curatieve maatregelen? Misschien dat er beter geïnvesteerd kan worden in het voorkomen van hulpbehoevendheid, dus inzet op preventie en maatregelen vooraf? Wat is duurder: de zorgverlening of de preventie? Denk aan investering in preventieve maatregelen zoals tunnels, ecoducten, schermen, maar ook in een andere inrichting en gebruik van het landschap. Dat is niet eenvoudig en eenduidig vast te stellen. In principe geldt 'alles wat je kan voorkomen hoef je niet te repareren'. Maar wat is de beste preventie en tot hoe ver gaan preventieve maatregelen? Wat verwachten we daarvan? Niet al het leed kunnen we immers voorkomen, hoe goed we ons best ook doen. Wat hoort nog bij een natuurlijke situatie en een goed functionerend ecosysteem?

Andere vragen gaan over wie welk deel van preventieve maatregelen zou moeten betalen of hoe foute ontwerpen hersteld zouden moeten worden. Ook heeft het forum gediscussieerd over hoe structureel 'leedveroorzakende sectoren' (zoals elektriciteitsbedrijven, windmolens, oliereders, wegen provincie-RWS, landbouwsector, etc.), al dan niet sectoraal, op een structurele manier kunnen bijdragen aan hulp. Dat zou kunnen door financiële maatregelen, bijvoorbeeld via (wegen)belastingen, innovatiefondsen, verzekeraars, afspraken met overheden of via zelfregulering met convenanten of een fonds. Hierbij speelt wel de vraag of deze bedrijven 'schuldig' zijn, of dat juist overheden moeten worden aangesproken op het stellen van regels. Gelijktijdig is een wild dier niet jouw eigendom of 'ieders eigendom' die een claim op jou kan leggen. Zorgplicht, houderschap, eigenaarschap en locatie waar het dier is aangetroffen zou je hier ook bij kunnen betrekken. Het forum heeft nagedacht of grondeigenaren (beheerder/ eigenaar) als 'tijdelijke zorger' voor het dier kunnen optreden (zoals bij beheren en besturen van gemeenschappelijke hulpbronnen, de 'commons' zoals aangehaald in literatuur van E Ostrom). Burgers dienen dan de terreineigenaar in te lichten. Het gaat echter vaak om dieren in de openbare, publieke ruimte of om dieren in de natuur, die als uitgangspunt niet van iemand zijn. Een daadwerkelijk wild dier heeft geen eigenaar of houder of bezitter.

Op zich is natuurlijk vaak juist wel kenbaar waar het dier is aangetroffen, en van wie deze grond dan is (zal vaak juist openbare ruimte zijn). Maar het lijkt een –juridisch- tamelijk onzinnige weg om de grondeigenaar kosten te laten vergoeden voor dieren die dus niet van hem zijn. Daarbij zal in de praktijk niet vaak te achterhalen zijn wie dan weer de veroorzaker van het leed is. Steeds weer uitzoeken wie 'schuld' heeft en op wiens grondgebied het dier is aangetroffen is kan, zeker voor de burger, lastig zijn en brengt veel vingerwijzen en rompslomp met zich mee (om maar niet te spreken over rechtszaken, etc.).

Bijlage 5 Schets uitgangssituatie opvang wilde dieren

Ontheffing, protocol en kwaliteit

Om hulpbehoevende dieren op te kunnen vangen is een ontheffing vereist (Wet natuurbescherming). De ontheffingverlening liep eerder via de Rijksoverheid, maar is nu goeddeels belegd bij de provincies door decentralisatie van het natuurbeleid naar de provincies. Zij zijn nu (grotendeels) verantwoordelijk voor vergunningen en ontheffingen op het gebied van natuur, een aantal uitzonderingen daargelaten (zeezoogdieren, uitheemse diersoorten en exoten lopen via de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland). Wel bestaat er vanuit LNV nog een werkgroep over de opvang van wilde dieren.

Aan de ontheffing voor de opvang van wilde dieren zijn (minimum) voorwaarden en eisen gekoppeld. Om een ontheffing te krijgen is normaliter vereist:

- ...moet het opvangcentrum een stichting of vereniging zijn.
- ...is het doel tijdelijke opvang, verzorging en revalidatie van beschermde diersoorten.
- ...is het doel dat dieren zo snel mogelijk weer teruggaan naar de natuur.
- ...kan het dier zich in de opvang zoveel mogelijk natuurlijk gedragen.
- ...moet het opvangcentrum een vakbekwaam dierverzorger hebben.
- ...houdt de opvang een register van elk dier of elke diergroep bij.
- ...heeft het opvangcentrum ook als doel om voorlichting te geven en het houden van beschermde diersoorten te ontmoedigen.

Een opvang moet voldoen aan de voorschriften die zijn opgenomen in de (bijlage van) Beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten (2015). Hierin zijn regels en kwaliteitseisen opgenomen over doelstellingen, handelwijze (opnamebeleid, huisvesting, verzorging, hygiëne, opleidingseisen, doden van dieren e.d.), bereikbaarheid, samenwerking met andere opvangcentra. De kwaliteitsregels proberen tegemoet te komen aan de behoeften van het dier/ de diersoort. Zo wil je omwille van de stressreactie geen roofdieren bij prooi- en vluchtdieren houden en heeft een opgevangen dier voldoende schuilgelegenheid nodig. Het welzijn van het dier en de mogelijke kans op terugkeer in de natuur zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.

Uit de interviews die de RDA met meerdere opvangcentra heeft gehouden, kwam een aantal keer naar voren dat het vaststellen van de Beleidsregels in 2015 heeft gezorgd voor een kwaliteitsslag in toenmalig 'wildopvangland'. De beleidsregels vereisen een mate van professionaliteit waar toen niet iedereen aan kon voldoen. Daardoor zijn er destijds opvangcentra afgevallen. De keerzijde van deze professionaliseringsslag is volgens de geïnterviewden dat de aanscherping van de regels zorgt voor meer vereisten, zowel praktisch als administratief. Dat brengt extra (financiële) lasten met zich mee.

Omdat de verantwoordelijkheid voor de ontheffingen nu bij de provincies is neergelegd, bestaat er volgens de geïnterviewden een risico dat er verschillen ontstaan op welke manier ontheffingen worden afgegeven. Dit kan ook gevolgen hebben voor verschillen in kwaliteit. Eerder kon de Rijksoverheid een totaalbeeld vormen van de centra in Nederland, nu is dat meer versnipperd. Provincies hebben niet altijd onderling contact met andere provincies, om af te stemmen welke en hoeveel (nieuwe) opvangcentra in hun regio's wenselijk en nodig zijn. Wel zijn de beleidsregels vaak onderdeel van de ontheffingsvoorwaarden.

Uit de interviews komt naar voren dat omdat er geen wettelijk vastgelegde regels voor dierenambulances zijn en het evenmin een beschermde titel is, er landelijk veel verschillen zijn, zowel in het praktisch handelen als in visie van betreffende organisaties achter de ambulances. Er bestaan verschillen in kwaliteitseisen per soort ambulance en er zijn een aantal keurmerken van organisaties, met onderscheid in aanpak, expertise en opleidingsniveau. Dat heeft tot gevolg dat er ook geen echte eenheid is. Daarnaast is het de RDA niet duidelijk waarom de wildopvang aan beleidsregels en kwaliteitseisen van de overheid moet voldoen, maar er vanuit de overheid aan dierenambulances geen minimum vereisten worden gesteld en gestuurd wordt op zelfregulering door middel van keurmerken. Terwijl vangen en vervoer, bekeken vanuit het welzijn van het dier bezien, kan zorgen voor veel stress en spanning, en dat verkeerd hanteren kan leiden tot onnodige schade aan dieren. Er gelden volgens de geïnterviewden geen algemene regels en minimale eisen aan opleidingsniveau, daardoor kunnen soms foutieve handelingen met dieren worden uitgevoerd die gewond zijn. Zoals het verkeerd vervoeren van dieren met gebroken lichaamsdelen, ondanks alle goede bedoelingen[18].

Alle centra die de RDA gesproken heeft, houden een register bij over inkomende en opgevangen dieren. Die verschillen in wijze en uitgebreidheid van registratie, maar overal is terug te vinden hoeveel dieren van welke soort er per jaar zijn opgenomen, welke behandeling is uitgevoerd met welke geneesmiddelen, hoe die behandeling heeft uitgepakt (overlijden, euthanasie, herstel en terugplaatsing in de natuur). De meeste centra publiceren hier zelf jaarverslagen over op hun website.

Melding en opvolging

Meldingen over hulpbehoevende dieren komen op verschillende manieren bij verschillende instanties binnen. Wanneer iemand een dier in nood vindt, is vaak de eerste stap om daar een melding van te maken. Meestal telefonisch, maar ook via digitale wegen komen meldingen binnen (bijvoorbeeld via meldformulieren en sociale media). Dit gebeurt onder meer via bellen met 144 Red een Dier, het landelijke meldpunt van de politie voor meldingen van dierenleed en dierenmishandeling. Maar er wordt door de burger/vinder ook direct contact gelegd met de (lokale) dierenambulance, het opvangcentrum zelf of een dierenarts. Ook komen er meldingen binnen via andere hulpverlenende instanties, zoals brandweer, Rijkswaterstaat, doorgezette meldingen via 112, NVWA en LID. Maar ook andere instellingen zoals natuur- en dierorganisaties krijgen meldingen binnen. Bij de landelijke Vogelbescherming in Zeist worden soms zielige vogels in dozen bij de balie gebracht. Er zijn goede contacten met lokale opvangcentra om deze vogels verder op te vangen.

Het is voor de burger niet altijd even eenvoudig om zelf uit te vinden waar je welke melding kan maken. Burgers maken daarbij zelf niet altijd het onderscheid tussen gehouden en niet gehouden dieren, of tussen huisdieren en wilde dieren, dus de instanties krijgen meldingen binnen over beide categorieën. Afhankelijk van de melding en de noodsituatie, worden meldingen doorgezet naar de meest relevante hulpinstantie. Dat kan (vaak) de dierenambulance zijn, maar ook de bijvoorbeeld de dierenbescherming, of een (gespecialiseerd) opvangcentrum. Het is voor de burger niet altijd even eenvoudig om zelf uit te vinden waar je welke melding kan maken. Gelukkig weten de meeste instanties elkaar wel te vinden.

[18] Door de onbeschermde status van de dierenambulance, zou er in principe ook misbruik van kunnen worden gemaakt.

Wanneer bel je **niet** met 144?

- Gevonden dode kleine dieren (zoals vogels en egels): de afdeling milieu van uw gemeente;
- Gevonden dode huisdieren: lokale dierenambulance en/of de afdeling milieu van uw gemeente;
- Gevonden dood groot wild: 0900-8844;
- Overlast van dieren (blaffende honden e.d.): uw wijkagent via 0900-8844;
- (Overlast van) zwerfkatten: lokale afdeling van de Dierenbescherming;
- Vermiste/gevonden huisdieren: lokale dierenambulance.

Er komen jaarlijks zo'n 100.000 telefoontjes binnen bij 144. Er worden geen cijfers bijgehouden over de meldingen, het is onbekend hoeveel procent van de meldingen gaat over wilde dieren in nood. Wanneer iemand belt naar 144, krijgt hij/zij een centralist aan de lijn. Deze heeft van te voren een interne opleiding gehad, is gekoppeld aan een mentor en volgt ook nog een opleiding bij de politieacademie. Na een jaar zit het hele opleidingstraject erop voor een centralist, maar ook daarna blijven medewerkers trainen en oefenen tijdens werkoverleggen, wanneer ze denken dat er iets nodig t.b.v. de kwaliteit. Er werken ongeveer 32 mensen voor 144 (groei van 11 naar 25 fte). Ze werken in een gemeenschappelijk call center met collega's van 112-meldingen en opsporingstelefonie. De 144 centralisten blijven lang werkzaam bij 144 (langer dan bij 112), er zijn er nog een aantal van het eerste uur. Voorheen werden mensen eerst op 112 aangenomen en vervolgens kon 144 erbij genomen worden. Nu worden er ook specifiek mensen aangenomen op 144, die later pas 112 erbij kunnen doen.

De centralist van 144 maakt de melding aan en zet de melding door. Aan de hand van een matrix bepaalt de centralist naar welke organisatie de melding wordt doorgezet. Met alle ketenpartners is afgesproken wie waarover gaat en hoe ze de zaak routeren, dat zijn interne afspraken. De centralist stelt een meldformulier op en stuurt deze door naar de opvolgpartij. Dat kan zijn de politie (acute zaken of misdrijven), de NVWA (landbouw- en productiedieren), LID (onthouden van welzijnszaken) of een dierenambulance (klein wild). Als de (spoed)melding over groot wild gaat zet 144 de melding door naar het operationeel centrum van de politie, de politiemeldkamer of naar een regionaal servicecentrum) van de politie. Voor wilde dieren zijn dierenambulance en politie de enige samenwerkingspartners.

144 is niet gericht op het informeren van burgers, maar op het doorzetten van meldingen naar de juiste instantie. Het is aan de opvolgpartijen om te registreren waar de melding over gaat, wat voor dier het betreft en welke vervolgactie wordt genomen. Als 144 een melding doorzetten naar de dierenambulance zetten ze er in die melding niet bij of het gaat over wilde soorten of over andere soorten. Er wordt ook niet geregistreerd hoe de melding is opgelost. In een enkel geval wordt er wel nagegaan hoe het probleem is opgelost, maar dat is niet standaard. Als de melding is uitgegeven, is het in feite klaar. Net zoals bij 112 is 144 alleen betrokken bij het aannameproces, de opvolging is niet voor het meldpunt. Er wordt gewerkt met de SPOED, NU, LATER methodiek. SPOED is binnen 15 minuten, NU is binnen een halfuur, LATER kan ook morgen gebeuren. Een schaap op de rug is een voorbeeld van een SPOED/NU-melding. Dieren op wegen zijn een gevaar voor openbare orde, het kan gevaar of hinder opleveren voor het verkeer. Dus dat gaat dan rechtstreeks door naar het operationeel centrum. Bij een SPOED-melding is er wél warm contact tussen de centralist van 144 en het operationeel centrum.

De Dierenbescherming heeft een eigen meldkamer. Zij krijgen vele tienduizenden telefoontjes per jaar binnen (75.000 in 2020) die worden doorgezet via 144, maar met name ook direct van burgers zelf. Er wordt het meest gebeld voor niet gehouden dieren, 60 á 70% van de telefoontjes gaan daarover. Dat zijn voornamelijk vogels, maar ook in grotere mate hazen, konijnen, egels, en in kleinere mate eekhoorns marterachtigen en vossen (in die volgorde).

Dierenambulance Amsterdam is (op lokaal niveau) een van de grootste van het land. Het is een zelfstandige organisatie en heeft onder de inwoners van Amsterdam een hoge naamsbekendheid: 93-94% van de burgers van Amsterdam weet ze zelf te vinden. In andere regio's rijden ook andere ambulances waarmee je te maken kan hebben, dan is niet altijd duidelijk wie gebeld kan worden. Bij Dierenambulance Amsterdam komen 40.000-50.000 telefoontjes per jaar binnen.

Dierenambulances en wildopvangcentra houden allerlei gegevens bij over aantallen dieren, wat er binnenkomt, aard van de hulpbehoefte, mogelijke behandeling en succespercentage van uitzetting. Het meldpunt 144 daarentegen houdt geen cijfers bij over meldingen, het is bijvoorbeeld niet bekend hoeveel procent van de meldingen wilde dieren betreft. Het is volgens de RDA een gemiste kans om niet in alle fasen van de hulpverleningsketen gegevens te verzamelen, die beeld geven over aard en omvang van de problematiek. Deze kunnen helpen bij het signaleren van calamiteiten, dierziekten, zoönosen en plotselinge achteruitgang in natuurlijke populaties.

Het informeren van burgers is volgens de geïnterviewden cruciaal om te zorgen dat dieren de hulp krijgen die ze nodig hebben, maar ook om te voorkomen dat er onnodig wordt ingegrepen bij bijvoorbeeld jonge haasjes, reekalfjes en jonge vogels. Goede voorlichting aan de voorkant voorkomt veel (onnodige) problemen later in de keten. Die voorlichting zou volgens de RDA dan ook in alle delen van de keten een goede plek moeten krijgen. Nu is bijvoorbeeld 144 niet gericht op het informeren van burgers, maar op het doorzetten van meldingen naar de juiste instantie. Het is aan de opvolgpartijen om te registreren waar de melding over gaat, wat voor dier het betreft en welke vervolgactie wordt genomen.

Vervoer van dieren

Nadat een melding is gedaan van een dier in nood, en de vinder is zelf niet in staat of geschikt om zelf hulp te verlenen, dan is de volgende stap dat het dier opgehaald wordt voor beoordeling/behandeling. Dit kan ter plekke (bevrijden, vangen en vrijlaten) of in een daartoe geschikte instelling zoals een wildopvangcentrum of bij een dierenarts (zorg, behandeling, euthanasie). Soms brengen particulieren zelf de dieren naar een dierenarts of een opvangcentrum (schattingen van 20-50%% van de gevallen genoemd in interviews), maar het vervoer van wilde dieren in nood gebeurt voornamelijk door dierenambulances (in interviews geschat op 50-80%).

Er zijn maar heel beperkt wettelijk vastgelegde regels voor dierenambulances en het is evenmin een beschermde titel. Er staan veel ambulances ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Als je Dierenambulance op je auto hebt staan, is meteen de ontheffing geldig. Er zijn dan ook veel verschillende dierenambulances in het land, zowel in 'doen' als in visie. Dat heeft tot gevolg dat er ook geen echte eenheid is. Er zijn verschillende ambulancediensten:

- Dierenbescherming (ongeveer 180[19] eigen wagens)
- Federatie Dierenambulances Nederland (FDN) met 30 aangesloten dierenambulances
- (Overige ambulances(personen, verenigingen, stichtingen)
- Van de hiervoor genoemde aantallen worden er 150 gesponsord door Dierenlot

[19] In een eerder interview werd hier een getal van 25-28 gegeven, dit is later gecorrigeerd.

Er bestaan verschillen in kwaliteitseisen per soort ambulance en er zijn een aantal keurmerken, met onderscheid in aanpak, expertise en opleidingsniveau. De FDN, waar een klein aantal ambulances is aangesloten, stelt voor de eigen leden kwaliteitseisen en -criteria zoals 7 dagen per week beschikbaarheid. Er bestaan verschillende keurmerken voor dierenambulances. Sommige keurmerken toetsen meer op de veiligheid van het voertuig en hygiëne, maar je hebt ook keurmerken waar dierenwelzijnsaspecten mee worden genomen. Hoe ver ambulances daarin willen gaan is voornamelijk afhankelijk van de 'goodwill' van de partij zelf. Ook voor uitzetten van de opgelapte wilde inheemse dieren zijn geen vervoersregels. Veel van de FDN ambulances hebben het keurmerk van Stichting Dierkeur (geïnitieerd door Dierenbescherming, zelfstandige stichting). Daarin zitten eisen voor opleidingsniveau, veiligheid voor alles bij medewerkers, hygiëne, kennis van vogels tot reptielen die door het keurmerk worden geborgd. Aan het keurmerk van de wagens van Dierenlot zijn geen eisen verbonden. Deze fondsenwervende organisatie stelt materialen, middelen en kennis beschikbaar stelt voor hun achterban, vooral voor kleinere organisaties in Nederland. Dierenlot is niet aangesloten bij de FDN. Een deel van de leden van FDN rijdt met Dierenlot wagens. De eigen ambulances (wagens+ logo) van de Dierenbescherming hebben een eigen kwaliteitsstandaard. Dierenbescherming steunt de FDN met een gift, maar zijn zelf geen lid van de FDN.

Financiering is erg verschillend per ambulance. Er wordt gerekend met verschillende kostprijzen, dat kan variëren van 15 euro tot 75 euro per rit. De vergoedingen die dierenambulances ontvangen zijn ook divers. Veel gemeenten hebben contracten met dierenambulances (Dierenbescherming, lokale partijen) vanuit hun verplichtingen voor het opvangen van gevonden dieren met een vermeende eigenaar (bewaarplicht van twee weken volgens Burgerlijk Wetboek). Verschillende gemeenten nemen als 'extra dienst' bij deze opvangorganisaties het vervoer (en soms opvang) van gewonde wilde dieren geheel of gedeeltelijk af, naar eigen zeggen als invulling van de zorgplicht. Er zijn ook gemeenten die voornamelijk subsidies verstrekken, er zijn gemeenten waar alleen mondelinge afspraken mee zijn, en er zijn gemeenten die niet willen betalen. Een (groot) deel van de kosten wordt meestal niet door de overheid gedekt. Daarnaast zijn er verschillende andere manieren van financiële steun, zoals steun van burgers, subsidies, inkomsten van donateurs, giften en erfenissen.

De (mogelijke) risico's door het ontbreken van duidelijke beleidsregels en kwaliteitseisen voor dierenambulances vanuit de overheid zijn al genoemd in paragraaf 3.3.1. Wat daarnaast volgens de geïnterviewden de kwaliteit van vervoer van dieren kan beïnvloeden, zijn de vele verschillen in financiering en ondersteuning van de kosten. Een (groot) deel van de kosten wordt meestal niet door de overheid gedekt. Gemeenten die wel contracten hebben, stellen niet vaak eisen. Er is volgens enkele geïnterviewden kwaliteitsverschil en de partijen die gecontracteerd zijn hebben niet altijd evenveel kennis en expertise, of ruimte om zich te verdiepen. Daar hebben ze ook niet allemaal dezelfde mogelijkheden voor, aldus enkele geïnterviewden. Het zijn in de kern, behalve een enkele uitzonderingen zoals Dierenbescherming, allemaal vrijwilligersorganisaties, volgens sommige geïnterviewden vaak bestaande uit mensen die vanuit gedrevenheid instappen en soms al 20-30 jaar rondrijden. Volgens sommige geïnterviewden is daar niet altijd ruimte voor nieuwe inzichten op het gebied van dierenhulpverlening, zelfreflectie en overdracht van dieren. In één van de interviews kwam naar voren dat een overheid hier meer sturing aan zou kunnen geven door goede vragen te stellen, zoals 'Hoe leiden jullie mensen op?', 'Met welk materiaal werken jullie?', 'Hoe vindt inwerken plaats?', 'Hoe zit het met de veiligheid van medewerkers 's nachts, gaan ze alleen of met z'n 2-en op pad, hoe handelen ze bij problemen?'. Door goed te bevragen kan volgens de geïnterviewde zo een goed beeld worden gekregen van de organisatie, nog los van

actuele kennis over hulp aan dieren, over bijv. de persoonlijke bescherming van medewerkers, dingen die ze wel en ook niet verrichten.
De verschillen leiden volgens enkele geïnterviewden ook tot verschillen in handelswijze. Zo rijdt de ene dierenambulance dag en nacht voor elk dier en kunnen ze door hun professionaliteit ook worden ingezet voor EHBO aan mensen (AED, zuurstof aan boord); de andere (een enkeling) rijdt alleen onregelmatig voor de 'leuke' dieren of heel specifiek voor bepaalde dieren. De burger weet niet altijd waar hij van op aan kan.

Opvang en behandeling

De keus bij binnenkomst van dieren bij een wildopvang of dierenarts is gericht op de mogelijkheid voor terugkeer van het dier in de natuur en houdt rekening met het welzijn van het dier op korte (tijdens behandeling en opvang) en langere termijn (daarna). Welke dieren zijn kansrijk en welke niet? Langdurige verzorging van dieren die niet meer kunnen worden uitgeplaatst, die geen soortbehoudswaarde hebben, en waarvan het welzijn door de opvang (niet opzettelijk maar wel een gevolg ervan) wordt aangetast is niet gewenst: niet vanuit het dier, niet vanuit de opvang en ook niet vanuit de wet.

In Nederland zijn rond de 70 opvangcentra die zich bezighouden met de opvang van uit het wild afkomstige dieren. Deze opvangcentra kennen een grote variatie, onder andere qua:

- **grootte** – varieert van kleine centra die enkele dieren per jaar opvangen tot grote opvangcentra met wel 11.000 dieren per jaar
- **specialisatie en expertise** – sommige opvangcentra zijn gespecialiseerd in bepaalde soorten zoals egels, eekhoorns of vleermuizen, andere opvangcentra vangen meerdere soorten dieren/diergroepen op
- **kennis, kunde, professionaliteit** – Sommige centra kunnen bouwen op jarenlange ervaring en continue ontwikkeling daarvan, andere komen nog maar net kijken en zoeken daarin hun weg.
- **regionale spreiding** – sommige regio's zijn goed voorzien van verschillende centra waardoor aanrijtijden voor dieren niet lang zijn, andere regio's zijn minder goed bedeeld of hebben helemaal geen mogelijkheden in de omgeving (in Maastricht wordt bijvoorbeeld samengewerkt met opvang over de grens)
- **historie** – sommige opvangcentra bestaan al tientallen jaren en kennen een uitgebreide voorgeschiedenis en ontwikkeling met bekendheid in de omgeving, andere centra zijn jonger
- **organisatie** – sommige opvangcentra hebben een aantal vaste medewerkers en een grote pool van vrijwilligers, andere opvangcentra draaien geheel op een groep vrijwilligers
- **opleidingseisen voor medewerkers** – van uitgebreide interne opleiding tot leren 'on the job'
- **financiële basis en stabiliteit** – net zoals bij vervoer zijn financiële bronnen en verdeling bij alle opvangcentra verschillend, maar geen enkel opvangcentrum kent een stabiele financiële structuur voor langer dan een jaar-enkele jaren. De meeste centra weten niet of ze volgend jaar nog kunnen bestaan.
- **bijdrage aan onderzoek** – alle opvangcentra registreren informatie over dieren die binnenkomen en wat er mee gebeurt. Sommigen registreren basisinformatie, anderen proberen meer bij te houden voor onderzoeksdoeleinden en informeren burgers wat er met 'hun' dieren is gebeurd. Het ontbreekt meestal aan tijd en capaciteit om zelf iets onderzoeksmatig met geregistreerde gegevens te doen. Meerdere opvangcentra gaven in de interviews bijvoorbeeld aan dat ze ook oorzaken bijhouden. Ter illustratie getallen van een opvangcentra:
  - in 2020 was 1/3 van de binnengekomen dieren verweesd
  - in 2020 was 1/3 van de binnengekomen dieren ziek (botulisme/vogelgriep)
  - in 2020 was 1/3 van de dieren gewond (ramen, honden, katten)

Onderling weten de opvangcentra elkaar te vinden als het gaat om behandeling van bijzondere dieren of bijzondere gevallen. Iedereen weet dat je voor watervogels ergens anders moet zijn dan voor roofvogels. Ze wisselen kennis en informatie uit, maar ook dieren. Ze bellen elkaar met vragen, hebben app-contact en -groepen en proberen bij nieuwe gevallen niet zelf het wiel uit te vinden. Sommige overleggen op regelmatige basis met elkaar.

Er is geen overkoepelende organisatie (meer) voor opvangcentra van wilde dieren. In het verleden is een aantal keer geprobeerd om zoiets op te zetten. Zoals de oprichting in 1998 van VOND (Vereniging Opvang Niet-gedomesticeerde Dieren), die met o.a. het opstellen van kwaliteitsprotocollen heeft bijgedragen aan de borging van dierenwelzijn, revalidatie en terugplaatsing in de natuur en professionaliteit en controleerbaarheid van de opvangcentra. Ook was er in 2014 de oprichting van de BVVN (Belangenbehartiging van Vogelopvangcentra Nederland), die in 2017 weer werd ontbonden. Dit soort initiatieven zijn volgens geïnterviewden 'doodgebloed door gebrek aan financiering' of doordat ze 'van buitenaf waren opgelegd'. Ook wordt de 'eigenwijsheid' van de sector meerdere keren genoemd. Geïnterviewden vinden zowel zichzelf als andere opvangcentra eigenwijs in ideeën over en aanpak van de opvang van wilde dieren. Iedereen kent zo zijn eigen manieren van voer, voeren, verzorgen en behandelen en heeft daarin zijn eigen succeservaringen. Iedere opvang koestert daarin zijn eigen identiteit en respecteert doorgaans de identiteit van de andere centra, ook als ze het helemaal anders doen.

Een nieuw initiatief is de in 2021 opgerichte stichting wildopvang.nl. Deze probeert vanaf 2016 wildopvangcentra bij elkaar te brengen, door contact te verbeteren, relaties te onderhouden en het organiseren van ad-hoc initiatieven om onderling vertrouwen te kweken. De stichting heeft een online platform, waar bijvoorbeeld in het kader van vogelgriep opvangcentra in een afgesloten groep informatie uit kunnen wisselen. Ook is er een groep voor de overheid.

De grotere dierenorganisaties zoals Dierenbescherming en Stichting Dierenlot zijn op verschillende manieren bezig met wildopvang. Dierenbescherming heeft een tweetal eigen opvangcentra en diverse dierenambulances (en een eigen meldkamer). Dierenlot helpt zelfstandige opvangcentra met financiering en ondersteuning, zowel kosten als middelen. Dierenlot organiseert elk jaar een landelijk congres en een landelijke bijeenkomst over dierenhulpverlening (zowel gezelschapsdieren als wilde dieren). Dierenbescherming en Dierenlot hebben onderling contact en overleg.

Door sommige centra in interviews genoemd, maar zeker niet door alle centra ook zo herkend is dat er momenteel sprake zou zijn van een overgang van een 'oudere generatie' opvang naar een 'nieuwere generatie'. De oudere generatie zou gaan om de pioniers die al 20-30 jaar in het vak zitten en de kwaliteitsslag door de beleidsregels van 2015 hebben 'overleefd'. De oudjes zouden opereren als eenzame eilandjes en weinig willen samenwerken. De nieuwere generatie zou daarbij beter openstaan voor brede samenwerking, nieuwe (wetenschappelijke) ontwikkelingen in opvangland, best practices, leren van professionele buitenlandse experts en organisaties en leergieriger zijn.

De subsidiering van wildopvangcentra is momenteel diffuus. Vanuit de rijksoverheid wordt niets bijgedragen. Er zijn 3 provincies die opvangcentra in hun regio financieel ondersteunen. Ook Noord-Holland (100.000 euro per jaar, voor 2020 en 2021), Limburg (kostendekkend vervoer naar opvangcentrum in België) en Utrecht (vanaf 2020 per jaar 50.000 euro, waarvan 10.000 euro noodfonds en rest gericht op professionalisering en verbeteringen). In het verleden heeft de provincie Noord-Brabant ook voor een periode financiële ondersteuning gegeven aan een samenwerkingsverband van een aantal centra die hiervoor gezamenlijk bij hen aanklopten. Gemeentelijke bijdrages zijn erg verschillend. Geen enkele bijdrage, financiële ondersteuning

van een opvang in de eigen gemeente tot overeenkomsten en contractuele afspraken tussen opvangcentra en verschillende gemeenten waarvoor ze de dieren opvangen: alles komt voor. De meeste opvangcentra vangen op voor dieren uit meerdere gemeenten, niet al die gemeenten dragen bij. Volgens de geïnterviewde partijen dragen de meeste gemeenten niets bij.

Het vinden van voldoende financiering en daarmee bestaanszekerheid en continuïteit in zorg en hulp aan hulpbehoevende wilde dieren in wildopvangcentra wordt in de interviews benoemd als grootste probleem. Uit de interviews van de RDA komt naar voren dat geen enkele van de geïnterviewde opvangcentra een stabiele financiële structuur kent voor langer dan een jaar tot enkele jaren. De meeste centra weten niet of ze daarna nog kunnen bestaan.

Er is in de gehouden interviews volop discussie over wie wat zou moeten doen qua ondersteuning van wildopvangcentra vanuit de overheid. Opvangcentra zien zelf vaak hun regionale functie en benoemen dat provincies, die verantwoordelijk zijn voor dieren in de natuur en ontheffingen aan opvangcentra, meer verantwoordelijkheid hebben en zouden moeten nemen dan nu het geval is. Voor opvangcentra is het belangrijker dat het geregeld wordt, dan wie dat doet en betaalt. Gemeentes wijzen volgens geïnterviewden voor verantwoordelijkheid en financiering vaak naar provincies en andersom; provincies zelf zien opvang van wilde dieren niet (altijd) als hun verantwoordelijkheid, omdat opvang naar hun idee niet bijdraagt aan de verantwoordelijkheden voor het voortbestaan van populaties en soorten. Daar zit volgens de RDA een spanningsveld in ideeën over natuur en dierenwelzijn. Dierenwelzijn staat niet altijd gelijk aan soortenbescherming en andersom. Een deel van de opvangcentra is het eens met dat zij niet direct aan populatiebehoud bijdragen, maar sommigen zien wel degelijk een toegevoegde waarde van het opvangen en uitzetten van dieren. Ze zijn het wel eens over dat de functie van opvang van wilde dieren indirect bijdraagt aan meer kennis en begrip van burgers over wilde dieren en natuur. Op deze manier worden mensen betrokken bij de dieren in hun leefomgeving en kunnen ze daar naar hun idee actief aan bijdragen.

De zelfstandigheid van alle individuele wildopvangcentra maakt het volgens de meeste geïnterviewden soms lastig om één geluid te laten horen als sector. De meeste centra vinden het ook niet prettig als een andere organisatie ze als spreekbuis vertegenwoordigt. Er is behoefte om elkaar meer en beter te vinden en samen te werken. Niet alleen op het gebied van informatie, kennis en ervaring uitwisselen over de verzorging en behandeling van hulpbehoevende dieren, maar ook om samen financiële middelen te zoeken. De keren dat opvangcentra op lokale/regionale schaal samen zijn opgetrokken om bij overheden subsidies te krijgen lijken doorgaans succesvol. Centra lijken elkaar volgens geïnterviewden daarvoor nu vaker op te zoeken dan vroeger, maar werken ook erg in de waan van de dag. “Dat is ook niet zo gek als je vandaag niet weet of je morgen nog kunt bestaan en er elke dag weer nieuwe dieren op de stoep staan om opgevangen te worden” (citaat geïnterviewde). Samenwerkingsverbanden vallen dan ook snel weer uit elkaar. Een regisseur of koepel wordt bijvoorbeeld in de interviews wel geopperd en zou kunnen helpen om uit de dagelijkse waan te stappen. Om daarin de eigen identiteit van centra te respecteren zou een goede vorm moeten worden gezocht om dat mogelijk te maken. Vooral het uitwisselen van inhoudelijke kennis en informatie zou voor geïnterviewden een belangrijke reden zijn om hieraan deel te nemen.

Euthanasie, uitzetten en permanente opvang

Opvang van wilde dieren is altijd tijdelijk en gericht op het weer uitzetten in het wild. Permanente opvang is geen optie voor wilde dieren en daarom zullen opvangcentra in hun triage altijd rekening houden met de kansen op succesvolle uitzetting. Voor sommige dieren is het belangrijk om weer uitgezet te worden in een bekend gebied, zoals egels, en voor sommige dieren zoals vogels die beter zelf hun plek kunnen vinden, maakt het minder uit. Uitzetten gebeurt in elk geval altijd op veilige locaties met de meeste kans op herstel van het dier.

De verschillende opvangcentra die de RDA heeft gesproken noemen diverse percentages van succesvolle behandeling en kans op uitzetting. Globaal gezien komen de volgende getallen naar voren:

- 1 op de 3 dieren bij de dierenambulance gaat naar de opvang, 2 van de 3 sterven alsnog of worden geëuthanaseerd
- in de opvang sterft 30% van de binnengebracht dieren binnen 24 uur/in de eerste dagen (uit zichzelf of door euthanasie). Er worden percentages tussen de 33 en 50% genoemd voor totale sterfte.
- de meeste centra schatten terugplaatsingscijfers tussen de 33 en 50%. Een enkele noemt een uitschieter tot 60-70%. Door andere centra worden zulke hoge aantallen juist niet mogelijk geacht (of alleen in specifieke gevallen voor centra met specifieke soorten) en twijfelen ze aan de correctheid daarvan.

Wanneer de kans op herstel of op een succesvolle uitzetting nihil is, wordt euthanasie overwogen. Deze overweging gebeurt op verschillende momenten, namelijk bij elke volgende triage (van vondst en melding tot aankomst bij de opvang en behandeling). Euthanasie is altijd gericht op het voorkomen van (verder) lijden van het dier of een dieronwaardig bestaan.

Over de afvoer van kadavers is weinig opgemerkt tijdens interviews, alleen dat het soms zonde is dat dieren niet gebruikt mogen worden als voer voor andere dieren.

Voor euthanasie is het belangrijk dat deze wordt uitgevoerd door een deskundige met voldoende kennis en ervaring. In de praktijk worstelen opvangcentra daar soms mee. Als er voor elke euthanasie volgens de regels een dierenarts aanwezig moet zijn, is dat moeilijk uit te voeren in praktijk, gezien de grote aantallen dieren per opvang. Zowel qua capaciteit als qua kosten. Ook kunnen de meest diervriendelijke oplossingen meer kosten met zich meebrengen. Te alle tijde moeten onkunde en ondeugdelijke methoden worden voorkomen. Hiervoor is door de minister een apart advies gevraagd bij CenSAS. In 2021 is een rapport opgeleverd over geschikte methoden van doding van dieren in wildopvangcentra door niet-dierenartsen (CenSAS, 2021). De RDA gaat er vanuit dat heikele kwesties hierin voldoende aan de orde zijn gekomen en zal hier verder niet op ingaan.

Samenstelling van de Raad

De Raad voor Dierenaangelegenheden (RDA) is een onafhankelijke raad van deskundigen die de staatssecretaris van Economische Zaken gevraagd en ongevraagd adviseert over multidisciplinaire vraagstukken op het gebied van dierenwelzijn en diergezondheid. De RDA bestaat uit wetenschappelijke experts en praktijkdeskundigen die op persoonlijke titel, zonder last of ruggespraak, zitting hebben in de Raad.

De concept zienswijze is ter beoordeling voorgelegd aan de gehele raad. Deze zienswijze is daarmee een product van de hele Raad.

Suggestie voor referentie: RDA, Raad voor Dierenaangelegenheden (2022). Dilemma's in de wildopvang. Zorg voor hulpbehoevende wilde dieren. Den Haag, Nederland. 47 pp.

De RDA bestond op 1 april 2022 uit de volgende leden:

Prof.dr. J.J.M. van Alphen
Dr.ir. G.B.C. Backus
J.P. van den Berg
W.T.A.A.G.M. van den Bergh
Dr. J.J.L. Candel MA
Drs. H.R. Chalmers Hoynck van Papendrecht
Prof.dr.ir. G.M. van Dijk
Dr. N. Endenburg PhD
Prof.dr. R. Gehring
Drs. D. van Gennep
Prof.dr. M.A.M. Groenen
Prof.dr. S. Haring
Prof.dr.ir. L.A. den Hartog
A.L. ten Have-Mellema
Prof.dr.ir. J.A.P. Heesterbeek
Drs. G. Hofstra
J.A.M. Huijbers
Prof.dr.ir. A. van Huis
Prof.dr.ir. B. Kemp
A. Kemps
Prof.dr. M.F.M. Langelaar
Dr. L.J.A. Lipman
Drs. F.E. Rietkerk
Mr. C.W. Ripmeester
Prof.dr.ir. T.B. Rodenburg
Dr. M.C.Th. Scholten
Prof.dr. Y.H. Schukken
Ir. G.C. Six
Drs. M. Slob
Prof.dr. G.R. de Snoo
Mr.drs. J. Staman, voorzitter
Dr.ir. J.W.G.M. Swinkels
Drs. R.A. Tombrock
Prof.dr.ir. J.C.M. van Trijp
Dr. H.A.P. Urlings
Dr. J.B.F. van der Valk
J. van de Ven
Drs. F.A.L.M. Verstappen
Mr.dr. J. Vink

Secretaris van de Raad is ir. M.H.W. Schakenraad

Meer informatie over de Raad voor Dierenaangelegenheden vindt u op onze website: www.RDA.nl. Daar kunt u ook alle eerder uitgebrachte adviezen downloaden.

M1

MOTIE ADVIES AAN COMMISSARIAAT VOOR DE MEDIA

De Raad van de gemeente Pijnacker-Nootdorp;
in vergadering bijeen op 30 juni 2022;
gelet op artikel 44 van het Reglement van Orde van de Raad van Pijnacker- Nootdorp 2016;
gelezen het voorstel over 'Aanwijzing lokale publieke omroep 2022 - 2027

constaterende dat:

- De gemeenteraad van Pijnacker – Nootdorp door het Commissariaat voor de Media is gevraagd om een advies uit te brengen over de aanwijzing van een lokale omroep voor de periode 2022 – 2027;

overwegende dat:

- Twee partijen kandidaat zijn om aangewezen te worden als lokale omroep;
- Het ongewenst is om de gemeenteraad een keuze te laten maken tussen beide partijen, aangezien tussen de gemeenteraad en lokale omroep geen afhankelijkheid mag bestaan;
- Het logisch is dat het Commissariaat voor de Media zelf een keuze maakt voor de aanwijzing van een lokale omroep in de toekomst;

Verzoekt de griffie:

- Onderstaande brief aan het Commissariaat voor de Media te sturen, waarin de raad zijn ongenoegen uit over de procedurele gang van zaken en het Commissariaat voor de Media verzoekt om zelf een keuze te maken in de toekomst;

En gaat over tot de orde van de dag.

Monique de Veld CDA	Rodney Bos EA	Jan-Willem Maas PPN	Matthijs Feenstra Trots
Carla van Viegen PvdD	Rob van der Welle CU/SGP	Nita Graafland Fractie Graafland	

gemeente Pijnacker-Nootdorp

adres Oranjeplein 1, 2641 EZ Pijnacker
post Postbus 1, 2640 AA Pijnacker
telefoon 14 015
e-mail griffie@pijnacker-nootdorp.nl
internet www.pijnacker-nootdorp.nl

Commissariaat voor de Media
t.a.v. Michiel Willemsen
Hoge Naarderweg 78
1217 AH Hilversum

Per e-mail: aanwijzing@cvdm.nl

onderwerp Reactie op verzoek tot voorkeursadvies raad over aanwijzing lokale omroep
verzenddatum 4 juli 2022
uw brief van 24 februari 2022
uw kenmerk 885619/900084

Geacht Commissariaat,

Wij hebben uw brief 24 februari 2022 ontvangen. Wij hebben geconstateerd dat er in het proces dat u voorstelt een afhankelijkheid ontstaat tussen de media en de politiek. Hierbij is de onafhankelijkheid van de media in het geding. Als we het proces doorlopen begrijpen wij de wettelijke toetsing conform artikel 2.61 voor de twee lokale omroepen. Daarnaast vraagt u aan het college om de partijen bij elkaar te brengen.

Vervolgens vraagt u om uit te zoeken of beide omroepen aan de criteria van VNG/NLPO getoetst kunnen worden. U heeft de raad met uw brief verzocht om zelf nadere vragen te stellen. Als hier ook aan wordt voldaan, verzoekt u de raad om haar voorkeur uit te spreken middels een voorkeursadvies. Doen wij dat niet, dan zal de zittende omroep blijven zitten.

Hier ontstaat een onwenselijke situatie, waarbij wij van mening zijn dat een dergelijk besluit niet van een gemeenteraad mag worden verwacht. Immers, hiermee ontstaat er een afhankelijkheid tussen media en politiek. Zo is er vanaf het begin een onwenselijk situatie, omdat er een afhankelijkheid ontstaat tussen media en politiek. Daarnaast maakt de raad hierbij altijd een keuze, ook als zij geen voorkeur uitspreekt. In een democratie is het van groot belang dat de media onafhankelijk zijn. Het commissariaat is verantwoordelijk voor de toetsing en het besluit. Wij mogen dan ook van u verwachten dat u een weloverwogen keuze maakt voor één van de omroepen en hopen dat u de procedure aanpast zodat een volgende keer de hierboven beschreven afhankelijkheid niet meer ontstaat.

Wij zullen deze brief doorzetten aan de staatssecretaris van Cultuur en Media en Tweede Kamerleden, zodat ook zij op de hoogte wordt gesteld van deze wijze van toetsen, waarbij de onafhankelijkheid van de media in het geding is.

Wij zijn te allen tijde bereid om u bij vragen nader te woord te staan.

Met vriendelijke groet,
Namens de fracties van CDA, Eerlijk Alternatief, Progressief Pijnacker-Nootdorp, Trots, Partij voor de Dieren, CU/SGP en Fractie Graafland,

Monique de Veld

Rodney Bos

Jan-Willem Maas

Matthijs Feenstra

Carla van Viegen

Rob van der Welle

Nita Graafland

M1

Uitslag stemming

Voor	Fractie	Tegen
5	EA	
6	D66	
	VVD	2
4	PPN	
3	CDA	
2	Trots	
	GB	2
1	PvdD	
1	CU-SGP	
1	Graafland	
23	Totaal	4

Aangenomen/~~verworpen~~/~~ingetrokken~~

Aan de leden

Datum
14 juli 2022
Kenmerk
TLE/U202200509
Lbr. 22/044
Telefoonnummer
070 373 83 93
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Ledenbrief over ontwikkelingen asielopvang en vluchtelingen

Geachte leden van college en gemeenteraad,

De opvang van vluchtelingen vraagt veel van alle overheden. Gemeenten leveren hun bijdrage door Oekraïense ontheemden op te vangen, in veel gevallen locaties voor asielopvang te leveren[1], crisisnoodopvang en noodopvang te organiseren vanwege het tekort aan reguliere asielopvangplekken, en door statushouders te huisvesten.

De huisvestingstaakstelling voor statushouders en de behoefte aan asielopvangplekken zijn communicerende vaten. Voor zowel de korte als lange termijn is inzetten op uitstroom van statushouders naar huisvesting, die verschillende vormen kan hebben, de belangrijkste oplossing. De afgelopen 12 maanden hebben gemeenten gezamenlijk hun taakstelling gehaald, en in totaal meer dan 25.000 statushouders gehuisvest. Er resteert per 1 juli nog een achterstand uit de coronatijd van minder dan 1.900 statushouders. Dit is echt een prestatie van formaat, gezien de enorme krapte op de woningmarkt. De VNG heeft grote waardering voor alle bestuurders en ambtenaren die dit gezamenlijk hebben gerealiseerd, en roept gemeenten, waar mogelijk nog sprake is van een achterstand, op deze zo snel mogelijk in te lopen.

Om te komen tot een structurele oplossing is de VNG in overleg met het kabinet om een samenhangend pakket aan maatregelen af te spreken voor de middellange en lange termijn. Tegelijkertijd blijven voor de asielopvang op korte termijn crisismaatregelen noodzakelijk. Hierover zijn tussen kabinet, VNG en Veiligheidsberaad afspraken gemaakt. Tot slot vangen gemeenten Oekraïense ontheemden op. Inmiddels zijn circa 74.000 personen in de BRP ingeschreven die onder de Europese richtlijn Tijdelijke Bescherming vallen, overwegend Oekraïners en voor circa

[1] waarbij de opvang en beheer door het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers COA wordt verzorgd

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

7,5% overige nationaliteiten die voor het uitbreken van de oorlog in Oekraïne verbleven. Van deze 74.000 mensen verblijven circa 50.000 in een gemeentelijke opvanglocatie.

In deze ledenbrief:

- Huisvesting statushouders en asielopvang
- Crisismaatregelen asiel
- Bestuurlijk afsprakenkader vluchtelingen uit Oekraïne
- Ontheffingskader voor Russische contracten
- Evaluatie Regeling opvang ontheemden Oekraine
- “Derdelanders”

Structurele aanpak huisvesting statushouders en asielopvang

De VNG is met het kabinet in gesprek over een samenhangend pakket aan afspraken en maatregelen om te komen tot een structureel goed werkende keten van asiel, wonen en integratie. De Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen is hiervoor de basis. We verwachten begin september dit samenhangende pakket te kunnen presenteren. Elementen die hierin terugkomen zijn:

- Versnelde implementatie van de Uitvoeringsagenda, met meer mogelijkheden voor kleinschalige opvang en flexibele huisvestingsmogelijkheden voor diverse doelgroepen, waarvoor extra financiële stimuleringsmaatregelen wenselijk zijn;
- Een werkende governance via de Provinciale Regietafels om landelijk vier aanmeldlocaties, locaties voor bijzondere groepen en een stelsel van regionale opvanglocaties met satellietlocaties te realiseren;
- Voldoende middelen voor gemeenten: aandacht voor structurele gezonde financiën, en vergoeding van specifieke kosten, zowel voor gebouwen, sociale infrastructuur als voor de uitvoering. Onder dat laatste verstaan we onder meer de groeiende kosten van inburgering naarmate het aantal statushouders stijgt, een financieel adequate mee-ademende bekostiging van de onderwijsroute, de vergoeding van de opvang en begeleiding van meerderjarige AMV-ers, (garantie-)regelingen op het gebied van flexibele woonvormen voor diverse doelgroepen;
- Een financieringssystematiek voor het COA die een einde maakt aan het huidige jojo-beleid.

Het kabinet heeft aangegeven in een brief naar de Tweede Kamer te werken aan een wettelijke taak voor gemeenten op asielopvanglocaties beschikbaar te stellen. Dit naast het al bestaande “dwingend instrumentarium” op het terrein van ruimtelijke ordening De VNG heeft hiervoor begrip maar daarvoor zijn wél een aantal randvoorwaarden noodzakelijk; hierover hebben we u in een ledenbrief over geïnformeerd. Dan gaat het om een transparante afweging, een escalatieladder en een belasting van gemeenten die congruent is met omvang en ruimte en recht doet aan de inspanningen die een gemeente al levert, en recht doet aan de verdeelsleutel van de Uitvoeringsagenda. Dit met het oog op een evenwichtige spreiding van de last over alle gemeenten en het behoud van draagvlak onder alle inwoners.

Behoefte aan opvangplekken blijft

De behoefte aan opvangplekken, de huisvestingstaakstelling en integratie zijn communicerende vaten. Op dit moment geeft het COA aan per 1 januari 2023 behoefte aan opvangplekken van 51.000 (conform het nieuwe Capaciteitsbesluit). Op dit moment verblijven ruim 43.000 mensen in de asielopvang. Hiervan heeft ruim een derde al enige maanden een status (circa 14.500). Zouden al deze mensen worden gehuisvest, dan zou de behoefte aan opvangplekken lager liggen. Het

grootste voordeel is uiteraard dat mensen kunnen gaan leven, werken en inburgeren in de gemeente waar zij langere tijd blijven wonen.

Omdat er sprake is van een stijgende lijn in het aantal asielaanvragen, maar vooral ook omdat sprake is van relatief meer “kansrijke” asielzoekers, stijgt het aantal statushouders sneller dan aanvankelijk geraamd. We moeten daarom rekening houden met een stijging van de huisvestingstaakstelling in de toekomst. Deze taakstelling bedraagt nu 13.500 in de tweede helft van 2022 voor alle gemeenten gezamenlijk. Daar komt de eerder opgelopen achterstand van bijna 1.900 nog bij: in totaal moeten in de tweede helft van 2022 15.400 statushouders worden gehuisvest. De opgave verschilt per gemeente, omdat de ene gemeente een achterstand heeft, waar een andere gemeente al voorloopt. Het verdient aanbeveling, zowel vanuit het belang van de statushouder als van de gemeente en het COA, om statushouders zo snel mogelijk te huisvesten en de in de tweede helft van 2022 méér mensen te huisvesten dan de formele taakstelling. Het risico bestaat anders dat de behoefte aan asielopvangplekken zelfs hoger wordt dan 51.000. Via het forum asiel en integratie van de VNG delen we ervaringen en voorbeelden hoe verschillende gemeenten dit aanpakken.

Huisvesting
Het kabinet heeft aangegeven de uitvoerbaarheid van een hogere taakstelling te willen verbeteren door de huisvestingsmogelijkheden te verbeteren. Dit kan door meer tijdelijke huisvesting (bijvoorbeeld in hotels of recreatiewoningen) te realiseren, door tussenvoorzieningen te creëren, rijksvastgoed of rijksgrond te benutten, of door meer corporatiewoningen beschikbaar te stellen voor statushouders en/of door meer flexibele woningen te realiseren. Passend bij de Uitvoeringsagenda Flexibilisering asielketen streven we ernaar locaties te realiseren die voor meerdere doelgroepen gebruikt kunnen worden en die aansluiten bij de steeds veranderende vraag. Bij het rijk bepleiten wij voor extra financiële stimuleringsmaatregelen. Hieraan wordt mede via het programma “Een thuis voor iedereen” invulling gegeven.

Uit het rapport van het Planbureau voor de Leefomgeving “Flexwoningen als aanvulling op het woningaanbod” blijkt dat partijen diverse obstakels tegenkomen bij de realisatie van flexwoningen. In dat kader willen we u wijzen op de “Taskforce versnelling tijdelijke huisvesting”. Deze heeft tot doel om gemeenten en corporaties te helpen versneld flexibele huisvesting te realiseren. De Taskforce heeft diverse mogelijke locaties in beeld gebracht en onderzocht welke mogelijkheden er zijn om de bouw van woningen ook daadwerkelijk te realiseren. Ook kan de Taskforce helpen capaciteit van bouwers te ontsluiten en zijn er financiële ondersteuningsmogelijkheden zoals een garantieregeling. Al in augustus komt er een eerste tranche van een gezamenlijke inkoop van flexwoningen. Het is nu nog mogelijk daarop in te tekenen. U kunt de Taskforce bereiken via info@realisatiehuisvesting.nl.

Crisismaatregelen asiel
Zoals bekend zijn sinds 17 juni diverse crisismaatregelen rondom de asielopvang van kracht. Daarbij gaat het om het organiseren van crisisnoodopvang en het versneld huisvesten van statushouders.
Er is een coördinerende rol belegd bij de Veiligheidsregio’s, om per regio 225 plekken crisisnoodopvang te realiseren. Om het aantal statushouders in de asielopvang op korte termijn drastisch te verminderen, is tussen kabinet en gemeenten afgesproken dat binnen 6 weken 7.500 statushouders *versneld* worden gehuisvest. Dit traject loopt nu en wordt in augustus afgerond. De Veiligheidsregio’s vervullen een coördinerende rol. Door COA is samen met vertegenwoordigers

van de Veiligheidsregio's en VNG een plan van aanpak opgesteld; u heeft hierover inmiddels vanuit COA bericht ontvangen. Deze 7.500 statushouders zijn onderdeel van de huidige taakstelling voor de tweede helft van 2022 (zoals eerder in deze ledenbrief vermeld). Als in een Veiligheidsregio alle toegewezen statushouders zijn geplaatst, wordt in die regio de crisisnoodopvang voor asielzoekers weer afgebouwd.

Het kabinet werkt ondertussen aan een aantal tijdelijke grootschalige opvanglocaties, zoals cruiseschepen, maar ook landlocaties. Vanuit humanitair oogpunt zijn dit soort locaties vele malen beter dan crisisnoodopvang; de hoop is dan ook dat op korte termijn enkele van dit soort locaties kunnen worden geopend.

Actualiteiten rond opvang Oekraïense ontheemden en effecten oorlog in Oekraïne

Bestuurlijk afsprakenkader vluchtelingen uit Oekraïne
Vorige week is het Bestuurlijk afsprakenkader ontheemden uit Oekraïne ondertekend. De ondertekenaars (ministerie van JenV, VNG en Veiligheidsberaad) beschouwen dit kader als de basis voor de tijdelijke wet en als basis voor samenwerking zolang er geen tijdelijke wet is en het staatsnoodrecht nog geldt. Het bestuurlijk afsprakenkader bestaat uit twee hoofdthema's:

- De bestendiging van alle afspraken en randvoorwaarden bij de opvang van ontheemden uit Oekraïne tot nu toe.
- Ondersteuning van de VNG en het Veiligheidsberaad voor de intentie van het kabinet om de (nood)opvang van Oekraïense ontheemden in de tijdelijk wet als taak aan het college van burgemeester en wethouders op te dragen, inclusief de toezichthoudende rol van de gemeenteraad.

Donderdag 7 juli jl. heeft de Tweede Kamer ingestemd met verlenging van het staatsnoodrecht. In het Kamerdebat is door de minister van JenV aangekondigd snel na het zomerreces met de tijdelijke wet te komen, zodat de noodwet kan worden beëindigd. Voorafgaand aan de invoering van de tijdelijke wet, is het belangrijk om zicht te krijgen op de impact hiervan voor gemeenten. Daarbij hanteert de VNG als randvoorwaarden dat de inhoud van de wet uitlegbaar, uitvoerbaar en betaalbaar moet zijn. Naast de inhoud van de tijdelijke wet, blijven we met JenV in gesprek over voldoende doorlooptijd om een zorgvuldige uitvoeringstoets te kunnen doen.

Evaluatie Regeling opvang ontheemden Oekraine
De afgelopen weken heeft de VNG met de hulp van meerdere gemeenten gewerkt aan de evaluatie van de Regeling Opvang Ontheemden Oekraïne (ROOO). De evaluatie is specifiek gericht op de uitvoerbaarheid van de regeling door gemeente en heeft tot doel om knelpunten en onbedoelde effecten te signaleren en voorstellen te doen om deze waar mogelijk aan te passen. De eindrapportage van de evaluatie staat op het VNG forum Oekraine en is aangeboden aan het Ministerie van JenV.

Het ministerie is momenteel bezig met aanpassingen van de regeling en de knelpunten die benoemd zijn in de evaluatie worden hierin meegenomen. De VNG brengt daarbij de praktijkervaringen van gemeenten in. We verwachten dat de aangepaste ROOO begin augustus gereed is. Daarna gaat de VNG een uitvoeringstoets uitvoeren. Tot die tijd blijft de regeling ongewijzigd van kracht.

Indien gemeenten nog punten willen aandragen die niet zijn opgenomen in de evaluatie kunnen mailen naar Oekraine@vng.nl. Vermeld in het onderwerp dat het om een aanvulling van de evaluatie van de ROOO gaat.

“Derdelanders”
Vanuit meerdere gemeenten komen signalen over zogenoemde “derdelanders”. Dit zijn mensen die rechtmatig in Oekraïne verbleven voordat de oorlog uitbrak en daarmee mogelijk vallen onder de Europese richtlijn voor tijdelijk verblijf. Binnen deze groep zijn weer verschillende subgroepen te onderscheiden (vluchtelingen, arbeidsmigranten, studenten e.d.). Lidstaten geven een eigen invulling aan hoe met de verschillende subgroepen om te gaan binnen de kaders van de Europese richtlijn. De signalen worden door het kabinet gehoord en opgepakt. Binnenkort volgt nadere berichtgeving. Wij zullen de ontwikkelingen op ons forum delen.

Ontheffingskader voor Russische contracten
Op 23 juni jl. is het definitieve ontheffingskader voor bestaande contracten met Russische partijen (o.a. Gazprom) door middel van een beleidsregel gepubliceerd. Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) geeft hiermee weer aan welke criteria moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor ontheffing. De uitvoering van de ontheffingsbevoegdheid is belegd bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Aanvragers kunnen vanaf 24 juni bij het RVO-loket een aanvraag indienen voor ontheffing. Het uitgangspunt is dat ontheffingen in beginsel terughoudend worden verleend. Meer informatie staat op de website van Europa Decentraal: Ontheffingskader voor Russische contracten gepubliceerd - Europa decentraal

Als uw gemeente een contract heeft met een Russische (gas)leverancier (o.a. Gazprom), is het belangrijk om te weten welke stappen gezet moeten worden. Europa Decentraal heeft hiervoor een stappenplan uitgewerkt. Aan de hand hiervan kunt u nagaan welke acties voor uw gemeente zijn aan te raden.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur

Aan de leden

Datum
14 juli 2022
Kenmerk
TLD/U202200451
Lbr. 22/042

Telefoonnummer
070-3738393
Bijlage(n)
2

Onderwerp
Generiek functieprofiel voor de griffier

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Sinds de invoering van de Wet dualisering gemeentebestuur in 2002 heeft de functie van griffier, als belangrijkste adviseur van de gemeenteraad, zich doorontwikkeld en geprofessionaliseerd. Dit past in het streven naar een sterkere positie van gemeenteraden in onze lokale democratie van vandaag en morgen.

Strategische ondersteuning
Elke gemeenteraad moet kunnen rekenen op goede, strategische ondersteuning. In de praktijk bestaan er echter grote verschillen in de wijze waarop de griffiersfunctie wordt ingevuld en gewaardeerd. Het is daarom in het belang van de gemeenteraad dat de griffiersfunctie wordt vastgelegd in één generieke functiebeschrijving. De gemeenteraad is overigens zelf de werkgever van de griffier en voert die taak uit via de zogenoemde werkgeverscommissie.

Met het uitbrengen van het advies ‘Op weg naar gelijkwaardige verhoudingen’ hebben de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden en de VNG samen een belangrijke stap gezet naar een uniforme en sterke positie van raadsgriffiers. Het advies bevat zowel een generiek functieprofiel als suggesties voor toepassing en implementatie ervan. Het bestuur van de VNG heeft ingestemd met dit advies.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Advies ‘Op weg naar gelijkwaardige verhoudingen’

Met deze brief biedt de VNG dit advies aan aan gemeenteraden, zodat de lokale werkgeverscommissies het functieprofiel kunnen implementeren. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden zal in de tweede helft van 2022 trainingen voor werkgeverscommissies verzorgen. Een stappenplan voor het gebruik van dit profiel is eveneens als bijlage bij deze brief gevoegd.

Bijlagen

Deze ledenbrief bevat twee bijlagen:

Bijlage 1. Advies ‘Op weg naar gelijkwaardige verhoudingen’.

Bijlage 2. Stappenplan ‘Naar een eenduidig profiel voor de griffier’.

Vragen

Met inhoudelijke vragen en vragen over de handreiking kunt u terecht bij het Klantcontactcentrum van de VNG (070 - 3738393 of email: info@vng.nl) of bij de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden (070 – 3738195 of email: info@raadsleden.nl). De ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder “Producten”- “Brieven”.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur

Stappenplan ‘Naar een eenduidig functieprofiel voor de griffier’

juli 2022

De griffier is de belangrijkste adviseur van de gemeenteraad. Om er voor te zorgen dat de gemeenteraad goed en krachtig in positie komt, is het belangrijk dat de griffiers in ons land een stevige en gelijkwaardige positie hebben. Het bestuur van de VNG heeft daarom ingestemd met het gebruik van een generiek functieprofiel voor de griffier, zoals vastgelegd in het advies ‘Op weg naar gelijkwaardige verhoudingen’. De gemeenteraad is werkgever van de griffier en voert deze taak uit via de werkgeverscommissie. Dit stappenplan geeft aan langs welke weg gemeenteraden en werkgeverscommissies dit profiel kunnen invoeren.

Stap 1 - De basis:

Het belang van de griffier als rechterhand van de raad:
https://www.raadsleden.nl/raadsacademie/goede-raad/de-griffier-als-rechterhand-van-de-raad

Zie ook: https://youtu.be/ryKTDZ2wHqA

De raad als werkgever van de griffier:
https://www.raadsleden.nl/sites/www.raadsleden.nl/files/documenten/de_griffier_als_rechterhand_van_de_raad2.pdf

Stap 2 – Functieprofiel:

De gemeenteraad neemt kennis van het generiek functieprofiel in het advies ‘Op weg naar gelijkwaardige verhoudingen’ en geeft de werkgeverscommissie opdracht hiermee aan de slag te gaan.

Zie de VNG Ledenbrief over dit onderwerp.

Stap 3 – Werkgeverstaak van de gemeenteraad

De werkgeverscommissie voert de werkgeverstaak uit op basis van ‘de tien treden voor goed werkgeverschap’: https://www.raadsleden.nl/raadsacademie/ondersteuning/tien-treden-van-goed-werkgeverschap

Stap 4 – Toepassing van functieprofiel

De werkgeverscommissie betrekt bij de uitvoering van de werkgeverstaak het profiel in ‘Op weg naar gelijkwaardige verhoudingen’ en onderneemt daartoe de volgende stappen:

a. Het bestaande profiel van de griffier wordt aangepast in de huidige raadsperiode, met als uitgangspunt de tekst van het profiel in ‘Op weg naar gelijkwaardige verhoudingen’.

b. Wanneer er in deze raadsperiode een vacature ontstaat voor raadsgriffier, gebruikt de raad/werkgeverscommissie dit profiel.

c. Bij het gebruik van het profiel wordt de griffier op voet van gelijkwaardigheid ingeschaald en vindt waar nodig een functiewaardering plaats.

d. Het VNG-bestuur roept alle partijen op die werken met salarissystemen voor de griffier gebruik te maken van dit profiel.

Nadere informatie:

- VNG Klantcontactcentrum: 070 - 3738393 of email: info@vng.nl
- Nederlandse Vereniging voor Raadsleden: 070 – 3738195 of email: info@raadsleden.nl

Op weg naar gelijkwaardige verhoudingen

Positionering van de functie Griffier binnen de lokale democratie

Opdracht van:
Nederlandse Vereniging voor Raadsleden

De aanleiding

Vanaf het moment dat de wet dualisering gemeentebestuur in 2002 is vastgesteld, is een zoektocht ontstaan binnen het lokale bestuur, gericht op het vinden van een juiste balans tussen de doelstellingen van deze wet, diverse majeure ontwikkelingen binnen het lokale bestuur, het omgaan met verschillen in lokale identiteit en de praktische vertaling ervan.

Met andere woorden, vanuit het perspectief van de Griffie-functie is vanaf 2002 binnen de lokale overheid een zoektocht gestart omtrent de positie van de Griffie. In de praktijk zien we hierin grote verschillen ontstaan hetgeen voor de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden onwenselijk is omdat immers alle Raden en raadsleden een kwalitatieve ondersteuning 'verdienen'. Kern hierbij is de gelijkwaardigheid. Zie ook de position paper van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden, aangeboden in september 2020 aan de VNG.

Er is, grosso modo, commitment over de doelstellingen van deze dualiseringskeuze en dat dit betekent dat de Griffier belast is met het terzijde staan van de raad, raadscommissies en individuele raadsleden. De Griffier levert daarmee een bijdragen aan het versterken van de lokale democratie, door:

- de kwaliteit van besluitvormingsprocessen te verhogen;
- de raad te begeleiden bij het maken van heldere beleidskeuzes en het controleren van de uitvoering door het college van raadsbesluiten en taken van rijkswege- of provinciewege opgelegd aan de gemeente;
- de raad en raadsleden te ondersteunen bij hun verbindende rol met de inwoners van de gemeente.

Rechtspositioneel is geregeld dat de Gemeenteraad optreedt als werkgever van de Griffier en griffieorganisatie en bepaalt welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden worden toegekend. Er ontstaat hierdoor een onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeentelijke organisatie.

Na 19 jaar ervaring opdoen in de praktijk is door de verschillende betrokken belangen- en beroepsverenigingen in 2021 besloten het ontwikkelperspectief voor de Griffier functie eenduidig vast te leggen in één generieke functiebeschrijving; één noodzakelijke (eind)propositie welke lokaal kan worden gewaardeerd. Dit naar analogie van het proces op basis waarvan de functie Gemeentesecretaris in recente verleden ook op de juiste waarde is gepositioneerd.

In deze notitie bieden wij dit generieke profiel aan. Tevens larderen wij in deze notitie dit profiel met thema's welke ondersteunend kunnen zijn bij de discussie die gaat ontstaan in de praktijk en gedurende het implementatie pad wat lokaal moet worden doorlopen.

Op weg naar gelijkwaardige verhoudingen; vanuit een gedragen visie, een wettelijke basis, heldere kaders, aandacht voor de menselijke maat, focus op het bewust ontwikkelen van professionele verhoudingen van betrokken partijen en het juist doorlopen van gevoelige paden.

1 Generiek profiel functie Griffier

Functie-informatie

Functienaam	Griffier
Sector	Gemeenten

Functiebeschrijving

Positie en omgeving

De Griffier wordt op basis van de Gemeentewet door de Gemeenteraad benoemd.
Voor de praktische en dagelijkse uitvoering van de werkgeverstaak wordt doorgaans, op grond van artikel 83 Gemeentewet (bestuurscommissie), gebruik gemaakt van een werkgeverscommissie met raadsleden die belast is met de specifieke werkgeversfunctie.
De CAO Gemeenten is van toepassing. De griffier is gemandateerd om arbeidsvoorwaardelijke besluiten te nemen voor het griffiepersoneel.

In het duale bestuur, conform wet dualisering gemeentebestuur 2002, vervult de Griffier een centrale verbindingsrol binnen een politiek gevoelig en bestuurlijk complex krachtenveld, waarin sprake is van diepgaande en wisselende belangentegenstellingen en verschillen van politiek en maatschappelijk inzicht. Deze (verbindings) rol wordt vormgegeven in bestuurlijke afstemming tussen Gemeenteraad, College van Burgemeester en wethouders, griffieorganisatie en de gemeentelijke ambtelijke organisatie: de zogenaamde driehoek. De griffier vervult zijn/haar rol vanuit de belangen van de gemeenteraad. Het duale bestuur wordt binnen deze driehoek op basis van gelijkwaardigheid van rollen, vanuit de verschillende posities, gezamenlijk vormgegeven.

De griffieorganisatie ondersteunt de Gemeenteraad, de leden van de gemeenteraad en de (raads)commissies in de meest brede zin en levert als zodanig een bijdrage aan de vormgeving en invulling van de lokale democratie. De Griffier bepaalt de vertaling van de koers van deze ondersteuning vanuit een eigenstandige griffieorganisatie. Deze richt zich op het faciliteren van het primaat van de politiek en is de eerstverantwoordelijke voor de inzet van diensten van de griffieorganisatie ten behoeve van Gemeenteraad, fracties, leden gemeenteraad, presidium, werkgeverscommissie, raadscommissies en Burgemeester als voorzitter van de Gemeenteraad. Stemt (pro)actief af met de Gemeentesecretaris als hoofd van de gemeentelijke ambtelijke organisatie.

Resultaatgebieden

Resultaatgebied 1. Strategische advisering (leden van) gemeenteraad.

- Adviseert op strategisch niveau over politieke-, bestuurlijke- en organisatorische processen en vraagstukken. Neemt deel aan strategische bestuurlijk-ambtelijke trajecten met een focus op strategisch perspectief voor de lange termijn, gebaseerd op een verkenning van zienswijzen, beweegredenen en inzichten van bestuurders en besluitvormers.
- Adviseert over positioneringsvraagstukken binnen de context van lokale democratie (zoals belangengroeperingen, pers, sociale media).
- Adviseert over positioneringsvraagstukken t.o.v. andere (semi)overheden zoals samenwerkingsverbanden, regio's, provincie, rijk en ministeries.
- Adviseert de gemeenteraad over (nieuwe) vormen van externe oriëntatie (o.a. communicatiebeleid, vormen van participatie, uitdaagrecht) en ontwikkelt en introduceert innovatieve en grensverleggende werkvormen.
- Adviseert over verbinding tussen o.a. politieke partijen, fracties, gemeenteraad, college, burgemeester, ambtelijke organisatie, maatschappelijke groeperingen, inwoner(s).
- Bevordert en bewaakt de kwaliteit van lokale politiek-bestuurlijke besluitvormingsprocessen en doet verbetervoorstellen.

- Adviseert over en ondersteunt de gemeenteraad bij bijzondere onderzoeken en activiteiten
- zoals strategisch overleg met partners en instanties, hoorzittingen, raadsonderzoeken en rekenkameronderzoeken. Adviseert over en ondersteunt de gemeenteraad en de burgemeester ten aanzien van integer politiek bestuur en kwesties van integriteit en weerbaarheid van raad(sleden).

Resultaatgebied 2. Ondersteuning gemeenteraad.

- Treedt op als eerste aanspreekpunt en eerste adviseur van de gemeenteraad, de raadsvoorzitter,
- het presidium, de raadscommissies, de raadsfracties en de raadsleden zowel gevraagd als
- ongevraagd. Bewaakt hierbij de positie van de gemeenteraad binnen de gedachtegang van dualisme.
- Stimuleert, ondersteunt en faciliteert het 'vakmanschap' (toerusting en deskundigheid) van gemeenteraad en raadsleden in de meest ruime zin en in het bijzonder betreffende de effectiviteit van de bijdrage aan het besluitvormings- en communicatieproces.
- Bewaakt mede de scheiding van rollen en verantwoordelijkheden van alle betrokken spelers bij het politieke besluitvormingsproces, spreekt betrokkenen hierop aan en draagt bij aan een uitgebalanceerde positiebepaling van de gemeenteraad.
- Draagt (mede) zorg voor een optimale afstemming tussen gemeenteraad enerzijds en de ambtelijke organisatie anderzijds en coördineert daartoe rondom informatieverzoeken, adviesaanvragen en verzoeken om ambtelijke bijstand van de gemeenteraad in overleg met de gemeentesecretaris.
- Draagt zorg voor organisatie- en faciliteren van incidentele raadsbrede activiteiten richting bevolking, waaronder wijkbezoeken en inspraakavonden en onderhoudt structurele contacten met vertegenwoordigers van de lokale samenleving, bedrijven, instellingen, media en inwoners.
- Verwijst en/of begeleidt inwoners met vragen en/of opmerkingen naar de juiste plaats voor het verkrijgen van gehoor.
- Zorgt ervoor dat raadsleden alle informatie of analyses ontvangen welke nodig zijn voor de uitoefening van hun rol en voornemen tot agendasetting.
- Bereidt raadsvergaderingen voor, draagt zorg voor de integrale toetsing van voorgelegde adviezen, ondersteunt en neemt deel aan raadsvergaderingen, draagt zorg voor totstandkoming termijnagenda gemeenteraad. Bewaakt het vullen van de termijnagenda door het college en het nakomen van toezeggingen aan de gemeenteraad en raadscommissies. Bewaakt tevens de afdoening van moties, amendementen, initiatiefvoorstellen, voorstellen en vragen van de gemeenteraad.

Resultaatgebied 3. Bedrijfsvoering.

- Stuurt en draagt zorg voor de planning en control van de raadsprocessen in brede zin.
- Bevordert en draagt zorg voor de ontwikkeling en implementatie van beleids- en beheersinstrumenten.
- Bevordert en draagt zorg voor de optimale inrichting en beheer van het informatiemanagement.
- Bewaakt de budgetten van de gemeenteraad en signaleert budgetoverschrijdingen en zorgt voor rapportages.
- Is eindverantwoordelijk voor de organisatie en uitvoering van secretariële, administratieve en
- logistieke ondersteuning van de gemeenteraad, commissies en politiek.
- Verzorgt het contractbeheer met in- en externe partijen, leveranciers, belanghebbenden.

Resultaatgebied 4. Integraal management.

- Draagt zorg voor het management van de griffieorganisatie en organiseert de raadsprocessen.
- Draagt zorg voor de juiste inzet van mensen en middelen ter realisatie van de gewenste producten en diensten, ook als het gaat om ondersteuning vanuit de ambtelijke organisatie aan het raadsproces (bodedienst, ICT).
- Draagt zorg voor de totstandkoming van resultaatgerichte afspraken met medewerkers en het monitoren en bijsturen van de prestaties
- Draagt zorg voor de deskundigheidsbevordering en innovatie van de griffieorganisatie.
- Is bestuurder in de zin van de WOR aangaande medewerkers van de griffieorganisatie.
- Is adviseur van de werkgeverscommissie.
- Is verantwoordelijk voor de effectiviteit van ontwikkeld beleid en ontwikkelde en uitgevoerde programma's voor de gemeenteraad.

Resultaatgebied 5. Netwerken.

- Ontwikkelt en onderhoudt een functioneel relatienetwerk.
- Initieert en bevordert samenwerking met politieke partijen, lokaal bestuur, ambtelijke organisatie, verbonden partijen en belanghebbenden.
- Creëert draagvlak voor beleid, uitvoering en evaluatie.

Kennis en vaardigheden

- Academisch werk- en denkniveau.
- Diepgaande kennis van en diepgaand inzicht in sociaal-maatschappelijke, financieel-economische en politiek-bestuurlijke aangelegenheden.
- Kennis en inzicht met betrekking tot het functioneren van bestuurlijke circuits en van complexe politiek/bestuurlijke besluitvormingsprocessen.
- Brede kennis van en inzicht in wet- en regelgeving met betrekking tot het lokale bestuur, de besluitvormingscircuits en bestuurlijke verhoudingen met andere overheden.
- Brede kennis van en inzicht in de hoofdlijnen van de politieke agenda rekening houdend met politieke en maatschappelijke gevoeligheid.
- Ervaring met het werken binnen de zogenaamde bestuurlijk- ambtelijke driehoek.
- Vaardigheid in het formuleren van strategische inhoudelijke politiek-bestuurlijke adviezen.
- Kennis van en vaardigheid in het behartigen van het integraal management van de griffieorganisatie in een politiek gevoelige context.
- Communicatieve, advies-, onderhandelings- en netwerkvaardigheden.
- Vaardigheid in management en leidinggeven.
- Vaardigheid in het omgaan met belangentegenstellingen.

Contacten

- Met (leden van) gemeenteraad, politieke partijen, burgemeester, raadscommissies, gemeentesecretaris, griffieorganisatie, het gemeentelijke ambtelijk apparaat en de gemeentelijke omgeving (inwoners, instellingen en belangengroeperingen) om draagvlak te verwerven voor bestuurlijke besluitvormingsprocessen, waarbij diepgaande, politieke en/of maatschappelijke belangentegenstellingen en bestuurlijke vernieuwing een rol kunnen spelen.
- Met de rekenkamer en accountant om (resultaten van) onderzoeken af te stemmen en de raad daarover te informeren.
- Met bestuurders en ambtenaren van andere overheden, vertegenwoordigers van maat- schappelijke organisaties, bedrijfsleven e.d. om opiniërende, informerende en draag- vlakvormende themabijeenkomsten, werk- en veldbezoeken en overleggen te organiseren.
- Met ambtelijke functionarissen op regionaal en nationaal niveau (raads- en Statengriffiers, VNG, VvG, VvR, ministeries) om beleidsvoornemens af te stemmen.
- Met raadsleden en bestuurders over (inter)nationale ontwikkelingen, beleidsaangelegenheden binnen de organisatie en fundamentele verschillen in beleidsmatig inzicht, om beslissingen te realiseren en draagvlak te creëren voor het beleid, alternatieve oplossingsrichtingen e.d...
- Met medezeggenschap en vakbonden, commissies en advies- en overlegorganen om de ontwikkeling en uitvoering van het beleid uit te dragen en te verdedigen.
- Met externe instanties, media en belangengroeperingen om beleid toe te lichten, positieve beeldvorming te creëren, draagvlak te verwerven en/of om afspraken te maken.

Speelruimte

- Neemt beslissingen bij het vervullen van de rol als schakel tussen gemeenteraad, politieke partijen, college en ambtelijke organisatie, bij het fungeren als sparringpartner van de voorzitter, werkgeverscommissie, presidium, bij het aansturen van de griffieorganisatie, bij het formuleren en coördineren van de visievorming, strategische beleidsontwikkeling en -aansturing, bij het initiëren en formuleren van het meerjarig (organisatie)beleid, bij het integraal management van de organisatie, bij het vertegenwoordigen van de gemeente en bij het innemen van standpunten en behartigen van de belangen van de gemeenteraad en griffieorganisatie.

- Fundamenteel richtinggevende beleidsuitgangspunten en relevante nationale wet- en regelgeving vormen het kader.
- Legt verantwoording af aan de gemeenteraad. Omdat strategische beleidslijnen voor de uitvoering van de griffiefunctie niet geformuleerd zijn, is er sprake van een hoge handelingsvrijheid. Overleg vindt plaats met de werkgeverscommissie en bij de uitvoering van de werkzaamheden heeft de Griffier vrijheid om fundamentele verschuivingen in de strategische koers aan te brengen en nieuwe ontwikkelingsrichtingen vast te stellen.
- De vrijheid om keuzes te maken bij de aanpak én vormgeving van de werkzaamheden strekt zich uit tot de mogelijkheid te beslissen dat de werkzaamheden op geheel nieuwe wijze worden ingericht en uitgevoerd.

Competenties

- Sturend vermogen (waaronder leiderschap)
- Inlevingsvermogen (waaronder politieke- en bestuurlijke sensitiviteit)
- Onafhankelijkheid
- Initiatief (waaronder durf en lef)
- Resultaatgerichtheid (waaronder onderhandelen)
- Communiceren en luisteren
- Samenwerken
- Visie
- Omgevingsbewustzijn (waaronder netwerken en maatschappelijke oriëntatie)
- Analytisch vermogen
- Coachen
- Stressbestendigheid (waaronder zelfkennis en energie)

II De route naar lokale implementatie

A Inleiding

Eén nieuw, generiek profiel voor de Griffier vaststellen is het doel van deze notitie. Een Griffier die op voet van gelijkwaardigheid kan functioneren namens de gemeenteraad in de lokale driehoek met burgemeester en gemeentesecretaris en waardoor gemeenteraden gekwalificeerde ambtenaren krijgen voor een effectieve en efficiënte ondersteuning. Wij bevelen elke gemeenteraad aan dit generieke profiel te gebruiken om zo deze gewenste en na te streven doelstelling te realiseren. Wij begrijpen dat niet elke gemeente per ommegaande tot deze keuze zal gaan komen, daarom bespreken wij in de volgende paragrafen enkele praktische vragen die verband houden met het toepassen en het implementeren van dit generiek profiel voor de griffier.

Enkele thema's en vragen dienen ter ondersteuning van de discussie welke gaat ontstaan in de praktijk en gedurende het implementatie pad wat lokaal dient te worden doorlopen. Ook zullen in deze paragraaf enkele vragen die verband houden met waarderingssystemen worden besproken en van toelichting worden voorzien.

B Inhoudelijk

1 Van ontwikkelplan naar beoordeling

Het is bekend dat er bij gemeenten gewerkt wordt met verschillende functiebeschrijvingen en beoordelingsmethodieken. Door een analyse te maken van de verschillen tussen de bestaande, lokaal vastgestelde beschrijving en het nieuwe generieke profiel, wordt zichtbaar welke elementen van de functie nieuw zijn qua taak of qua niveau. Op basis hiervan kan bepaald worden welke elementen in de praktijk nog verder moeten worden ontwikkeld, vormgegeven of ingevuld. Een **ontwikkelplan** met concrete ontwikkelafspraken helpt om het groeiproces van de Griffier, indien natuurlijk benodigd, te begeleiden en vorm te geven. Doel van de werkgever is immers om duidelijkheid te geven over de verwachtingen (kaderstellend door vaststellen functieprofiel) en om te **beoordelen** of er sprake is van een volledige- en goede functievervulling.

Indien het ontwikkelplan duidelijke stappen in zich heeft, en zich richt op een nieuwe eindsituatie met een hogere beloning, dan kan ook bepaald worden op welke momenten in het ontwikkelproces beoordelingen plaats vinden en kunnen hieraan ook beloningsstappen c.q. beloningsafspraken gekoppeld worden.
Ook wanneer de conclusie is dat het beoogde perspectief (het generieke Griffie profiel) voor een functievervuller **niet haalbaar** is, kunnen afspraken gemaakt worden om op een andere wijze de gewenste ondersteuning en advisering aan de raad en raadscommissies te bieden of te laten. Het behouden en respecteren van de menselijke maat is ook een kracht van een goede werkgever!

2 Beloning

Beloning van de functie Griffier komt tot stand volgens de lokale spelregels. Indien dit generieke profiel wordt gehanteerd, dan kan waardering van de zwaarte van de functie ook lokaal plaatsvinden. De uitkomst van de functiewaardering van de generieke functie van Griffier staat overigens los van het oordeel over het functioneren van de Griffier door of namens de Gemeenteraad.

'Span of control' is in de beleving van veel mensen één van de elementen waarop de zwaarte van een functie wordt gebaseerd. Vaak wordt de omvang van een gemeentelijke organisatie vergeleken met de omvang van een griffieorganisatie. Wat van belang is bij beloning, althans bij sommige waarderingssystemen, is het aantal functionarissen waaraan **direct** leiding gegeven wordt. Voor een Gemeentesecretaris is dat vaak de ambtelijke top, voor een Griffier de totale griffieorganisatie. Voor de functie van Griffier merken we op dat daarbij óók betrokken mag worden de persoonlijke ondersteuning van de leden van de gemeenteraad, wat als een zwaarwegend complex aspect geduid kan worden.

Zowel de Griffier als de Gemeentesecretaris dragen eindverantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering, effectiviteit, doorontwikkeling, innovatie en integraal leiderschap van de gehele organisatie, respectievelijk gemeentelijke organisatie en griffieorganisatie. Daarnaast is er een verschuiving naar de Griffier waarneembaar waar de Griffier steeds vaker primair (proces)ondersteunend is bij complexe processen als bijvoorbeeld verkiezingen, formatieproces en het op te stellen coalitieprogramma/raadsprogramma/raadsakkoord dat, in opzet, voor de ambtelijke organisatie 4 jaar lang leidend is qua werkzaamheden.

Het vaststellen van een nieuw profiel voor de functie Griffier kan leiden tot een ander functieniveau, waardoor ook de beloningsverhoudingen ten opzichte van de andere griffiefuncties wijzigen. Dit betekent niet automatisch dat er meer beloningsruimte ontstaat voor deze griffiefuncties. Een herwaardering van een functie is immers niet gebaseerd op ruimte binnen het beloningshuis van de gemeente c.q. griffieorganisatie, maar gebaseerd op de opgedragen werkzaamheden vastgelegd in een functiebeschrijving, de positionering in de lokale driehoek en de grootte van de gemeente.

Volledigheidshalve merken we op dat bij de totstandkoming van de waardering van een functie in de meeste waarderingssystemen, competenties geen of een ondergeschikt onderdeel zijn van het wegings- en valideringsproces.

C Procesmatig.

1 Verander-proces

Het positioneren van de Griffier volgens dit generieke profiel kan in sommige lokale situaties rekenen op weerstand. Mogelijk ontstaat er een gevoel van balans- of machtsverstoring bij een van de samenwerkingspartners. Of is er onbegrip over deze positioneringsontwikkeling.
Herkennen en accepteren van deze reactie is stap één, hetgeen niet betekent dat het veranderdoel of perspectief daarmee van de baan is. Het expliciet maken van gevoelens en het bespreken van de reactie, de weerstand, het onbegrip van de ander door te bevragen welke onderliggende opvattingen deze reactie veroorzaken en hierop op basis van feiten te reageren, is een begaanbare weg naar de gewenste nieuwe balans, van acceptatie en mogelijk een nieuwe vorm van professionele samenwerking binnen het lokale bestuur. De gemeenteraad, de fracties, de commissies en de individuele raadsleden hebben behoefte aan en recht op een proactieve ondersteuning van een bekwame, kwalitatieve Griffier.

2 Speelveld

1 Samenwerking met Gemeentesecretaris

De wet dualisering is helder over de positie van de functies Griffier en Gemeentesecretaris. Beide functievervullers mogen aangesproken worden op hun professionele verantwoordelijkheid om dualisme, samen met de Burgemeester, op een transparante manier vorm te geven en (indien nodig) door te ontwikkelen naar een gelijkwaardige positie binnen de zogenaamde lokale overleg-driehoek. Indien de onderlinge verhoudingen hierdoor onder druk komen te staan is dat juist de reden om actief dit veranderproces op te pakken om te komen tot een versterking van dit overleg en de onderlinge samenwerking ten goede van de lokale samenleving. In sommige situaties kan het handig zijn hierbij externe ondersteuning te organiseren.

2 Samenwerking met Burgemeester

Als voorzitter van de raad en als voorzitter van het college van burgemeester & wethouders werkt de burgemeester samen met zowel de Gemeentesecretaris als de Griffier. Vanuit deze positie zit zij/hij op het snijvlak van dualisme.
Alle deelnemers mogen aangesproken worden op hun professionele verantwoordelijkheid om dualisme op een transparante manier vorm te geven en (indien nodig) door te ontwikkelen naar een gelijkwaardige positie binnen de zogenaamde lokale overleg-driehoek. Indien de onderlinge verhoudingen hierdoor onder druk komen te staan is dat juist de reden om actief dit veranderproces op te pakken om te komen tot een versterking van dit overleg en de onderlinge samenwerking ten goede van de lokale samenleving. In sommige situaties kan het handig zijn hierbij externe ondersteuning te organiseren.

3 Rol ten aanzien van raadsleden

De griffier ondersteunt raadsleden bij het vormgeven van hun functie. Dit in de meest brede zin van het woord. Bij het inwerken van nieuwe raadsleden (vaak nog als nevenfunctie) en hen de weg wijzen binnen de politieke- en bestuurlijke processen, het ondersteunen bij de eigen strategische positionering, het verwijzen van informatievragen of klachten van burgers of maatschappelijke organisaties naar raadsleden (doorzettingsrol).

Door de positie, het netwerk en de contacten vervult de griffier een soort van regierol als het gaat om het voorkomen van klachtenprocedures of processen.

De griffier ondersteunt daarnaast de raadsleden om het nemen van besluiten in complexe besluitvormingstrajecten overzichtelijk te maken en ondersteunt de raad om vanwege de toenemende complexiteit van vraagstukken en projecten keuzes te maken waarbij de raad zowel ten opzichte van het college en de regio als ten behoeve van de samenleving adequaat in positie wordt gebracht.
De griffier heeft daarmee als de belangrijkste ondersteuner van de raad een rol niet alleen om de kwaliteit van de besluitvorming te bewaken maar levert daarmee voor de raad ook een bijdrage om het functioneren van de lokale democratie te bevorderen.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93
info@vng.nl

november 2021

vng.nl

Aan de leden

Datum
14 juli 2022
Kenmerk
TISA/U202200478
Lbr. 22/043
Telefoonnummer
070 373 83 93
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Versterken gemeentelijke dienstverlening: samen aan de lat

Geachte leden van college en gemeenteraad,

In reactie op de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) heeft het vorige kabinet voorstellen gedaan om de publieke dienstverlening fundamenteel te verbeteren. Met het programma Werk aan Uitvoering (WaU) werken rijk, uitvoeringsorganisaties en gemeenten hier samen aan. Als onderdeel van de aanpak heeft het vorige kabinet vanaf 2021, in ieder geval tot en met 2027, jaarlijks € 150 miljoen extra vrijgemaakt voor het versterken van de gemeentelijke uitvoering aan inwoners in kwetsbare posities (POK-middelen).

U bent op 12 december 2021 geïnformeerd over de POK middelen en de verdeling ervan over acht aandachtsgebieden (actielijnen). Het grootste deel gaat via het Gemeentefonds rechtstreeks naar gemeenten. Een deel van de middelen is gereserveerd voor een programma om als gemeenten van elkaar te leren en samen op te trekken om de dienstverlening en uitvoering te versterken (lerende aanpak). Het aantoonbaar maken van de impact van de extra financiering en de lerende aanpak bepalen mede hoe financiering na 2027 wordt gecontinueerd.

Hiervoor staan we samen aan de lat. Met deze brief informeren we u over hoe wij de komende periode met u aan de slag willen. De uitwerking is nog in volle gang en willen we met u bepalen. We doen nadrukkelijk de oproep om hieraan mee te doen, zodat we tot een aanpak komen die past bij de behoeften uit de praktijk van uw gemeente. De brief is op hoofdlijnen; meer uitgebreide informatie kunt u vinden op onze website.

De transitie van dienstverlening is in volle gang

Op landelijk niveau en in veel gemeenten lopen initiatieven om de uitvoering te versterken en dienstverlening aan kwetsbare inwoners toegankelijker te maken. Enkele concrete resultaten die afgelopen periode al zijn neergezet en waar (we) gemeenten ons voordeel mee kunnen doen:

- Er zijn Informatiepunten Digitale Overheid opgezet bij bibliotheken voor mensen die digitaal minder vaardig zijn en hulp nodig hebben voor de (digitale) dienstverlening van de overheid;
- Het Meldpunt Fouten in Overheidsregistraties (MFO) helpt inwoners en bij het corrigeren van een fout in een overheidsregistratie en/of het oplossen van de onbedoelde gevolgen hiervan;
- Er is een landelijk referentiekader vastgesteld over de menselijke maat en het leveren van maatwerk ondersteuning aan de kwetsbare inwoners. Dit vormt het kader voor de vervolgwerkzaamheden van de diverse actielijnen, waaronder het 'no wrong door'-principe;
- Er is een nieuw Integraal Afwegingskader (IAK) opgesteld waarin het belang van de uitvoerbaarheid van nieuwe wet- en regelgeving door gemeenten is geborgd.

Samen leren, samen groeien

De inzet van de VNG en ketenpartners met de lerende aanpak is dat gemeenten de dienstverlening en uitvoering versterken op basis van de behoefte van inwoners. Gemeenten leren van elkaar en zij worden gefaciliteerd door passende en samenhangende regelgeving en financiering vanuit het rijk. Samen met u gaan we verder op een reeds ingeslagen weg. We maken goed gebruik van bestaande samenwerkingsstructuren en initiatieven zoals de regioteams in het sociaal domein en de kennisnetwerken privacy en gegevensuitwisseling. We versterken de werkwijze met een aantal trajecten waarmee we de samenwerking met gemeenten in perspectief plaatsen en verbinden. We belichten twee van deze trajecten die de werkwijze goed illustreren:

1. *Focus op Uitvoering*

Met het programma Werk aan Uitvoering (WaU) maken rijk, uitvoeringsorganisaties en medeoverheden werk van het versterken van overheidsbrede uitvoering. Als vervolg op ons position paper hebben we de beweging Focus op Uitvoering gestart. De doelstellingen van de beweging zijn het verbeteren van de uitvoerbaarheid van gemeentelijke taken, het versterken van de menselijke maat in de gemeentelijke uitvoering, en het vergroten van de uitvoeringskracht van gemeenten. In dit kader is afgelopen maand de eerste gemeentelijke Stand van de Uitvoering gepubliceerd. Vanuit de leefwereld van de inwoner en de uitvoeringspraktijk van de gemeentelijke professional is in beeld gebracht wat goed gaat en waar het knelt. Deze Stand van de Uitvoering vormt de basis voor de (ondersteunings)activiteiten die we oppakken samen met gemeenten, rijk, uitvoeringsorganisaties en ketenpartners.

2. *Samenwerkingsplatform sociaal domein*

Het versterken van samenwerking binnen het sociaal domein is een continu proces. We geven hieraan, samen het ministerie van BZK, een impuls met het Samenwerkingsplatform Sociaal Domein. Vanuit dit platform denken regioadviseurs graag met u mee over lokale en regionale vraagstukken. Voor een deel kent u deze adviseurs al op het terrein van Zorg en Veiligheid (eerder Vlot) en het Ketenbureau i-Sociaal Domein. Deze teams vullen we aan met adviseurs voor het gehele sociaal domein. We brengen kennis en ervaring online samen en organiseren thematische en regionale leerbijeenkomsten. We beogen daarbij met de ervaringen en lessen uit de praktijk bij te dragen aan een meer integraal landelijk beleid voor het sociaal domein.

Gemeenten komen in aanmerking voor een eenmalig ondersteuningsbudget van maximaal € 10.000,00 voor de ontwikkeling van dienstverlening. Voorwaarde is dat de activiteiten aansluiten op de aandachtsgebieden van de POK-middelen. Voorbeelden zijn de ontwikkeling van een aanpak voor versterking van wijkgericht werken, of het versterken van de positie van de gemeentelijke ombudsman. Meer informatie kunt u hier vinden.

Voortgang volgen

Voor het vervolg van de POK-middelen na 2027 gaan we toetsen en volgen in hoeverre deze aansluiten op de vraagstukken waaraan gemeenten werken en of dit aanpassing behoeft. We zullen hiervoor zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande data. Voor een steekproef worden enkele gemeenten gericht benaderd om de besteding van de POK-middelen inzichtelijk te maken. Voor de evaluatie leggen we de nadruk op de lessen en vraagstukken van gemeenten. Hiervoor zullen we een aantal gemeenten uitnodigen voor een gesprek.

Wat betekent dit voor de ambtelijke organisatie?

Het versterken van de gemeentelijke dienstverlening is onze gezamenlijke ambitie. We doen nadrukkelijk de oproep om mee te doen met de uitwerking van de aanpak en zullen u daarvoor mogelijk ook benaderen. We staan voor gerichte ondersteuning aan gemeenten, leren van kennis en ervaring en het versterken van de dialoog tussen de lokale en landelijke overheid. Voor meer informatie over de trajecten verwijs ik u naar onze website.

Heeft u vragen?

Voor vragen naar aanleiding van deze brief kunt u contact opnemen met het Klantcontactcentrum (KCC) van de VNG via info@vng.nl of telefonisch op 070 - 3738393.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur

Burgemeester en wethouders van Zevenaar
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

GEMEENTE ZEVENAAR
04 JULI 2022
INGEKOMEN

[redacted]

Zevenaar, 4 juli 2022

Onderwerp: verzoek schadevergoeding in verband met datalek

Geacht college,

Op 10 juni 2022 heeft u mijn brief van 10 juni 2022 zonder mijn toestemming geplaatst op de openbaar toegankelijke website van de gemeente Zevenaar zonder mijn directe persoonsgegevens zoals naam, adres en handtekening weg te lakken. Daardoor waren deze gegevens door een ieder in te zien en heeft u mijn privacy en mijn persoonlijke levenssfeer geschonden, en heb ik schade geleden. Op grond van artikel 82 van de Algemene Gegevensverordening in samenhang met artikel 8:90 van de Algemene wet bestuursrecht verzoek ik u mij voor deze door u reeds erkende datalek en inbreuk op mijn privacy en persoonlijke levenssfeer, een schadevergoeding toe te kennen van € 2500,-- en hiertoe over te gaan binnen 8 weken na ontvangst van deze brief.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

GEMEENTE
ZEVENAAR

ONTVANGSTBEWIJS

Vandaag, 4 juli 2022

ontvangen van [redacted]

een schrijven van

gericht aan Burgemeester en Wethouders van Zevenaar

over het onderwerp Verzoek schadevergoeding in verband met dakdek

A4: 1x

Gemeente Zevenaar,

[redacted]

GEMEENTE ZEVENAAR
04 JULI 2022
INGEKOMEN

Kerkstraat 27 • Postbus 10 • 6900 AA Zevenaar • gemeente@zevenaar.nl • www.zevenaar.nl

Aan Burgemeester en Wethouders van Zevenaar

Postbus 10

6900 AA Zevenaar

GEMEENTE ZEVENAAR
04 JULI 2022
INGEKOMEN

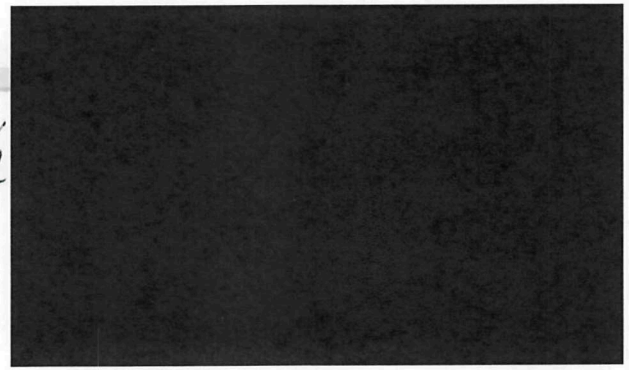

GEMEENTE
ZEVENAAR

[redacted]

datum
zaaknummer Z/22/422508/UIT/22/1104242
onderwerp reactie op datalek
contactpersoon Inge van Dijk, telefoonnummer 0316- 595 111

Beste [redacted],

Op maandag 13 juni 2022 is onverhoopt en onbedoeld een brief die u schreef gericht aan de gemeenteraad van Zevenaar gedateerd 10 juni 2022 online gepubliceerd op de website van de gemeente met daarin uw adresgegevens (naam, adres en woonplaats). De online publicatie van uw adresgegevens had natuurlijk nooit mogen plaatsvinden. Ik bied u daarvoor mijn oprechte excuses aan.

Een medewerker van de griffie heeft maandagavond nadat het datalek was ontdekt direct de fout hersteld en heeft alsnog de brief geanonimiseerd geplaatst. Het tijdsbestek waarin uw persoonsgegevens online zichtbaar waren was tussen 17.00 en 21.00 uur.

Op dinsdagochtend 14 juni hebben wij telefonisch contact met elkaar gehad en heb ik u woordelijk mijn excuses aangeboden. Dinsdagochtend is er van deze gebeurtenis melding gemaakt bij de Functionaris Gegevensbescherming (FG) binnen de gemeente Zevenaar. Met hem heeft u dinsdagmiddag telefonisch contact gehad. De FG heeft inmiddels geoordeeld dat de melding wordt doorgezet naar de Autoriteit Persoonsgegevens.

Tijdens ons telefoongesprek gaf u aan graag schadeloos te willen worden gesteld. Indien de gemeente hier niet met u in gesprek over zou willen gaan, bent u voornemens een officiële klacht in te dienen en de publiciteit op te zoeken. In ons gesprek heb ik aangegeven dat het u vrij staat om een klacht in te dienen en dat u de daarvoor bij u bekende wegen kunt bewandelen.

Ik hoop u op deze manier voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

Inge van Dijk
Griffier

GEMEENTE ZEVENAAR

[redacted]

datum 14 juli 2022
zaaknummer Z/22/426011/UIT/22/1109030
onderwerp Aanhouden reactie schadeclaim
contactpersoon I.M. van Dijk

Beste [redacted],

U heeft op 4 juli 2022 een verzoek om schadevergoeding ingediend in verband met een datalek bij het college. In uw verzoek verwijst u naar een brief waarin uw persoonsgegevens op de website van de gemeente Zevenaar zijn geplaatst. De brief waar u naar verwijst is door de gemeenteraad op de website geplaatst. Het college heeft uw verzoek daarom doorgestuurd naar de gemeenteraad.

Aanhouden
De gemeenteraad zal een besluit moeten nemen op uw verzoek. Vanwege het zomerreces is het echter pas mogelijk om uw verzoek te agenderen voor de raadsvergadering van 21 september 2022. Uw verzoek zal daarom worden aangehouden tot de eerstvolgende raadsvergadering op 21 september 2022.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

de griffier

I.M. van Dijk

MOTIE vreemd aan de orde van de dag:
Stikstofaanpak startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied

De Raad van De Wolden bijeen in de vergadering van 30 juni 2022

Overwegende dat:

- Het kabinet op vrijdag 10 juni 2022 de startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied heeft gepubliceerd
- Hierin voor de gemeente De Wolden richtinggevende stikstofreductie-doelstellingen zijn opgenomen van 12 tot maximaal 95 procent voor bepaalde gebieden
- Deze stikstofreductiedoelstellingen onevenwichtig zijn gericht op de landbouw, terwijl een integrale aanpak vereist is waarbij alle sectoren, waaronder de industrie, verkeer en luchtvaart, betrokken worden.
- Gemeente De Wolden onderdeel uitmaakt van de Gebiedsgerichte aanpak Drenthe

Is van oordeel dat:

- Het kabinet voorbij gaat aan de reeds in gang gezette innovatie in de landbouwsector die het doel heeft om de stikstofuitstoot te reduceren en natuurherstel te realiseren
- De agrarische sector een substantieel deel is van onze gemeente. Stikstofreducties zoals deze nu op tafel liggen niet goed onderbouwd zijn en grote nadelige gevolgen hebben voor de leefbaarheid van het platteland van De Wolden
- Door het Natuurnetwerk Nederland plotseling bij deze plannen te betrekken er groot nadeel ontstaat voor Drenthe en ook voor De Wolden als het gaat om het voortbestaan van agrarische bedrijven
- Dat waar Nederland goed in is, innovatieve en kennisintensieve landbouw, door de plannen van het kabinet verloren dreigt te gaan.

Verzoekt het college:

- Aan het bestuur van de provincie Drenthe aan te geven dat:
    - De doelstelling uit de startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) verstrekkende gevolgen heeft voor de agrarische sector, aanverwante bedrijven en het platteland van gemeente De Wolden
    - Er per direct gestopt moet worden met het Natuurnetwerk Nederland onderdeel te laten zijn van deze plannen
    - Doorgegaan moet worden met de gebiedsgerichte aanpak zowel voor natuur als voor de landbouw met daarin de gedefinieerde doelen, van onderop, en betrek daar ook de gebiedscoöperatie Zuidwest-Drenthe bij.
    - We niet achter deze onevenwichtige aanpak staan, waarbij de landbouw sterker getroffen wordt. In plaats hiervan gekozen moet worden voor een integrale aanpak van alle sectoren

- Deze motie te sturen naar Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe en de regiegroep / Bestuurlijke Tafel Stikstof
- De motie bij alle gemeenteraden in Nederland kenbaar te maken

En gaat over tot de orde van de dag.

Zuidwolde, 30 juni 2022

De fracties van Gemeentebelangen, PvdA, CDA en VVD

gemeente
DE WOLDEN

Aan de gemeenteraadsleden van alle
Nederlandse gemeenten

DATUM 19 juli 2022
ONDERWERP Motie over stikstofaanpak
ONS KENMERK Z.343245/D.586427

Geachte heer/mevrouw,

Op verzoek van de gemeenteraad van gemeente De Wolden informeren wij u over bijgevoegde motie over de stikstofaanpak die op 30 juni 2022 is aangenomen.

Vragen
Heeft u nog vragen over deze brief? Dan kunt u contact opnemen met Marjon van den Brand. Wilt u bij correspondentie altijd het kenmerk van deze brief vermelden?

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Roelof Pieter Koning
gemeentesecretaris

Gerrie Hempen-Prent
loco-burgemeester

Bijlage:
- Motie stikstofaanpak startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied

Postadres
Postbus 20
7920 AA Zuidwolde

Bezoekadres
Raadhuisstraat 2
7921 GD Zuidwolde

Telefoon
14 0528

E-mail
gemeente@dewolden.nl

Internet
dewolden.nl

Steenwijkerland

Gemeenteraden van Nederland

ons kenmerk 419337
behandeld door Petra Wagenaar
uw kenmerk
bijlagen -2-

Steenwijk, 26 juli 2022

Onderwerp Motie Statement stikstofreductiedoelstellingen

Geachte heer/mevrouw,

Op 5 juli jl. heeft de gemeenteraad van Steenwijkerland de motie Statement Reductiedoelstellingen aangenomen. De gemeenteraad roept het college op om deze motie toe te sturen naar het Rijk, Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten van Overijssel, en de Regiegroep van de Gebiedsgerichte Aanpak Noordwest Overijssel, evenals de motie kenbaar te maken bij alle gemeenteraden in Nederland.

Wij brengen de motie hierbij onder uw aandacht.

Onderdeel van de beraadslagingen van de gemeenteraad op 5 juli jl. was bijgaand pamflet. Een aantal individuele fracties in de gemeenteraad heeft dit pamflet ondertekend. Voor de volledigheid sturen wij u dit pamflet als bijlage mee.

Contact
Heeft u nog vragen of wilt u meer informatie? Dan kunt u contact opnemen met het Klantcontactcentrum (KCC), telefoonnummer 14 0521 of een e-mail sturen naar info@steenwijkerland.nl onder vermelding van ons kenmerk. Dit vindt u rechtsboven in deze brief. Het KCC is telefonisch bereikbaar van maandag tot en met donderdag van 8.30 - 16.30 uur en op vrijdag van 8.30 - 12.30 uur.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,

waarnemend gemeentesecretaris, de burgemeester,

Henriëtte de Jong Rob Bats

Adresgegevens Postbus 162, 8330 AD Steenwijk • Vendelweg 1 Steenwijk • telefoon 14 0521 •
e-mail info@steenwijkerland.nl • www.steenwijkerland.nl • bankrekeningnummer NL19 BNGH 0285 0924 21
Gemeentelijke producten kunt u ook aanvragen via onze website.

Steenwijkerland

Boerenprotest, 4-07-2022

Gemeente Steenwijkerland

Het College van B&W van Steenwijkerland roept het kabinet op en de coalitiefracties D66, VVD, CDA en CU in de Tweede Kamer om de plannen van de minister zodanig aan te passen dat de agrarische sector een onderdeel van de oplossing wordt.

Het College van B&W is tegen de huidige plannen en wil zich sterk maken om samen met de agrarische sector, Provincie Overijssel en het gemeentebestuur te zoeken naar passende oplossingen.

Voor akkoord,

CPB, R. Lassche

BGL, A. Bus

PvdA, S. Bunt

VVD, M. Slomp-Dekkers

CU, J. Drijfhout

Veur Elkaar, A. Makken

CDA, E. Homan

MOTIE vreemd aan de orde van de dag: onaanvaardbare stikstofaanpak

Voorstel nr. :

Onderwerp:
Stikstofaanpak startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied

De raad van de gemeente Steenwijkerland in vergadering bijeen op 5 juli 2022

De raad gehoord de beraadslaging,

Constaterende dat:

- Het kabinet op vrijdag 10 juni 2022 de startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied heeft gepubliceerd;
- Hierin voor de gemeente Steenwijkerland op basis van een kaartbeeld in een door velen onhaalbaar tijdsbestek stikstofreductiedoelstellingen worden opgelegd waardoor het onaanvaardbaar is;
- Deze stikstofreductiedoelstellingen - oplopend tot 75% minder stikstofuitstoot in en om natura 2000 en NNN gebieden - op dit moment te eenzijdig gericht zijn op landbouw, terwijl een integrale aanpak vereist is waarbij alle sectoren, waaronder industrie, verkeer en luchtvaart, betrokken worden;
- Er grote maatschappelijke onrust is ontstaan bij, agrarische ondernemers, inwoners , ondernemers in algemene zin en de gebiedspartners in Steenwijkerland;
- Door de strakke kaders in de startnotitie zonder een helder perspectief voor de agrarische sector te bieden het vertrouwen in de Rijksoverheid ernstig is geschaad.
- De gemeente Steenwijkerland van onder op de regie voert in een gebiedsproces dat onderdeel uitmaakt van de Gebiedsgerichte Aanpak Noord West Overijssel.
- Dit gebiedsproces bij uitstek kansen biedt voor een zorgvuldig proces om goede resultaten te bereiken maar door de impact van de startnotitie tot stilstand dreigt te komen.
- De sociaal- economische impact van de voorgestelde maatregelen voor gezinnen en bedrijven en daaraan gelieerd de leefbaarheid in de vele kernen die Steenwijkerland rijk is zeer groot is.
- De nood zo hoog is dat agrariërs de gemeente verzoeken een hulploket in te richten vanwege economische en psycho-sociale vraagstukken;
- Onduidelijk is wat voor gevolgen deze stikstofreductiedoelstellingen concreet hebben voor onze woon- en leefomgeving.

Overwegende dat:

- De in de startnotie NLPG opgestelde richtinggevende doelstellingen voor specifieke stikstofverbindingen onze bijzondere gemeente met veel natura 2000 en NNN gebieden heel hard raakt;

- De balans tussen leefbaarheid, ecologie en economie in onze mooie gemeente Steenwijkerland onder druk komt te staan omdat de agrarische sector geen perspectief wordt geboden over hoe hun toekomst er uit ziet;
- De sociaal- economische gevolgen van deze startnotitie, zonder perspectief voor de landbouw, desastreus gaan uitpakken voor de leefbaarheid in de plattelandsgemeente die Steenwijkerland is;
- De startnotitie NPLG de gemeente de mogelijkheid ontneemt om zelf regie te nemen met alle andere gebiedspartners, agrarische bedrijven en inwoners in integrale gebiedsopgaven, die voor onze gemeente van belang zijn.
- Om bovengenoemde redenen de gemeenteraad Steenwijkerland deze startnotitie afwijst.

Roept het college op:

- Het "noodloket ondernemers" dat twee jaar terug is ingericht voor ondernemers die geraakt waren door corona economische en psychosociaal bij te staan, zo in te richten dat agrariërs hier terecht kunnen voor ondersteuning met hun vragen en zorgen.

- Richting Rijk en de provincie Overijssel aan te geven dat:
  a. De doelstellingen uit de startnotitie NPLG zeer ingrijpende gevolgen hebben voor de agrarische sector, aanverwante bedrijven, de natuur en leefbaarheid in de gemeente Steenwijkerland, waarbij helder is dat zonder perspectief voor agrariërs deze opgave in dit tijdspad onaanvaarbaar is.
  b. Het lopende proces met betrekking tot de brede integrale gebiedsgerichte aanpak het uitgangspunt is voor de stikstofaanpak.
  c. Het daarnaast van groot belang is dat er met spoed een integrale aanpak komt waarbij alle sectoren evenredig betrokken worden.
  d. In gezamenlijkheid met alle sectoren te komen tot een haalbaar tijdpad voor stikstofdoelstellingen.
  e. Gemeente Steenwijkerland verzoekt om concrete gegevens vanaf 2000 tot heden hoe het stikstof depositie verloop in die jaren is geweest en hoe groot de reductie al is geweest.

- Deze motie toe te sturen naar het Rijk, PS, GS van de provincie Overijssel en de regiegroep GGA NWO.
- Deze motie bij alle gemeenteraden in Nederland kenbaar te maken.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

BGL	**André Bus**
CPB	**Ronnie Lassche**
PvdA	**Steven Bunt**
VVD	**Miriam Slomp-Dekkers**
CDA	**Erik Homan**
CU	**Jantina Drijfhout**
Veur Elkaar	**Aletta Makken**

Motie is aangenomen met 26 stemmen van (BGL[8], CPB[5], PvdA[4], VVD[3], CDA[3], CU[2], VE[1], D66[1]) en 1 stem tegen (GL)

MOTIE

Voorstel
Motie over een niet op de agenda opgenomen onderwerp.
De raad van de gemeente Etten-Leur in vergadering bijeen 11 juli 2022
Onderwerp: Zorgvuldig Stikstofbeleid
De raad van Etten-Leur roept de Tweede Kamer op bij het kabinet te bepleiten het stikstof beleid aan te passen, waarbij • Uitgegaan wordt van metingen en feiten in plaats van modellen en berekeningen; • De feitelijke staat van de natuur wordt beoordeeld en ook wordt onderzocht welke (naast stikstof) andere bepalende en te beïnvloeden factoren er zijn; • Wordt nagegaan welk natuurbeheer nodig is voor de instandhouding van de aangewezen soorten en in hoeverre daaraan wordt/werd voldaan; • Wordt vastgesteld waar sprake is van feitelijk onhaalbare natuurdoelen, waarna, ondersteund door onderzoek en metingen, ingezet wordt op aanpassing; • Technologie en innovatie de basis vormen voor oplossingen waarbij juridische houdbaarheid een voorwaarde is; • Perspectief wordt geboden aan boeren, mede vanuit het willen zijn van een betrouwbare overheid, ook voor PAS-melders; en • De sociale cohesie op het platteland behouden blijft en de maatregelen meer zijn gericht op, handelingsperspectief vanuit de menselijke maat *een plan te presenteren waarbij alle sectoren tegelijkertijd een bijdrage leveren *het plan wat het landbouwcollectief in 2020 heeft gepresenteerd hiervoor als input mee te nemen • Verzoekt deze motie zo snel mogelijk door te sturen naar de Tweede Kamer, alle gemeenteraden en Provinciale Staten En gaat over tot de orde van de dag,
Ondertekening en naam: CDA Mariette Nooijens Leefbaar Etten-Leur Clasien de Regt ONS Etten-Leur Denise Huijbregts

Aangenomen met 16 stemmen voor en 9 stemmen tegen tijdens de openbare raadsvergadering van 11 juli 2022

w.g. m. Vaeten
griffier

Gemeente Oldebroek

Raadhuisplein 1
8096 CP Oldebroek

www.oldebroek.nl
0525 63 82 00

Aan de gemeenteraadsleden van alle Nederlandse gemeenten

Uw brief/kenmerk	Zaaknummer	Inlichtingen	Bijlage(n)
nvt	1038909	J.W. van Hoorn	1

Onderwerp
Motie over stikstofaanpak

Datum
27 juli 2022

Geachte heer, mevrouw ,

Op verzoek van de gemeenteraad van gemeente Oldebroek informeren wij u over bijgevoegde motie over de stikstofaanpak die op 30 juni 2022 is aangenomen.

Vragen
Heeft u nog vragen over deze brief? Dan kunt u contact opnemen met Jan Willem van Hoorn.
Wilt u bij correspondentie altijd het kenmerk van deze brief vermelden?

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Oldebroek,

T.H. Haseloop-Amsing,
burgemeester

P.H. Lensselink
secretaris

Zaaknummer : 1038909
Verzenddatum: 27 JULI 2022

Graag uw zaaknummer vermelden bij correspondentie

→ Unaniem aangenomen

M1

SGP Oldebroek | CDA OLDEBROEK | ChristenUnie Oldebroek | VVD | CVO Christelijk Verbond Oldebroek | Algemeen. Belang. Oldebroek.

Motie vreemd aan de orde van de dag

Onderwerp: Stikstofaanpak startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied

Oldebroek, 30 JUNI 2022

De raad van de gemeente Oldebroek, in vergadering bijeen op 30 juni 2022,

Aldus besloten,
de gemeenteraad van Oldebroek,
de griffier, de voorzitter,

Constaterende dat:

- Het kabinet op vrijdag 10 juni 2022 de startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied heeft gepubliceerd.
- Hierin voor de gemeente Oldebroek richtinggevende stikstofreductiedoelstellingen zijn opgenomen van 12%, 58% (waarvan 80% voor stallen) en >95% voor bepaalde gebieden.
- Deze stikstofreductiedoelstellingen eenzijdig gericht zijn op de landbouw, terwijl een integrale aanpak vereist is waarbij alle sectoren, waaronder industrie, verkeer en luchtvaart, betrokken worden.
- De gemeente Oldebroek van onder op de regie voert in een gebiedsproces dat onderdeel uitmaakt van de aanpak Gelderse Maatregelen Stikstof (GMS).

Overwegende dat:

- De gepresenteerde startnotitie Nationaal Programma Landelijk gebied de constructieve aanpak Gelderse Maatregelen Stikstof van de provincie doorkruist, ondergraaft en het vertrouwen van de betrokken gesprekspartners ondermijnt.
- De richtinggevende doelstellingen grote, nadelige gevolgen hebben voor het platteland in de gemeente Oldebroek.
- De sociaaleconomische gevolgen van deze startnotitie desastreus zijn voor het toekomstperspectief van de agrarische sector in de gemeente Oldebroek.
- Agrariërs essentieel zijn voor een goed agrarisch natuurbeheer in onze gemeente.

Roept het college op:

- Richting de provincie Gelderland aan te geven dat:
    - De doelstellingen uit de startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied onaanvaardbare gevolgen hebben voor de agrarische sector, aanverwante bedrijven, de natuur en het platteland in de gemeente Oldebroek
    - De gevolgen van deze startnotitie desastreus zijn op sociaaleconomisch gebied, gezinnen direct raakt en een leegloop van het platteland tot gevolg kan hebben.

- Stikstof grote gevolgen heeft voor de hele samenleving waardoor het van groot belang is dat er een integrale aanpak komt waarbij alle sectoren waaronder onder andere industrie, verkeer en luchtvaart, bouwen betrokken worden.
- Het lopende proces met betrekking tot de aanpak Gelderse Maatregelen Stikstof van de provincie en de daarin gedefinieerde doelen het uitgangspunt moet zijn voor de stikstofaanpak en dit proces niet doorkruist moet worden door het Rijk.

- Deze motie in te dienen bij PS en GS van de provincie Gelderland en de colleges en raden van de gemeenten in de regio Noord-Veluwe voor de gebiedsgerichte stikstofaanpak.
- Deze motie bij alle overige gemeenteraden in Nederland kenbaar te maken.

En gaat over tot de orde van de dag.

De fracties van:

SGP

CDA

CU

VVD

CVO

Duurzaam Oldebroek

ABO

[redacted]

Van: Gemeente Zevenaar
Verzonden: donderdag 21 juli 2022 08:26
Aan: DIV
Onderwerp: Verzoek openbaarmaking op grond van de Wet open overheid

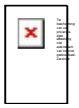

Verzoek openbaarmaking op grond van de Wet open overheid

Gegevens aanvragerAchternaam Onderzoeksbureau Wijzz
Voorletter(s) [redacted]

Adres [redacted]

Telefoonnummer [redacted]

E-mailadres [redacted]

InformatieOmschrijf zo precies mogelijk waarover u informatie wilt ontvangen (bijvoorbeeld een aangelegenheid) Alle niet openbare collegebesluiten (gemandateerd en/of niet gemandateerd genomen) vanaf 1 januari 2018 -
1 januari 2019. U kunt dit Woo-verzoek tevens aanmerken als een verzoek om opheffing van eventuele geheimhouding.
Welk(e) document(en) wilt u ontvangen? Alle niet openbare collegebesluiten vanaf 1 januari 2018 -
1 januari 2019. Gemandateerd en/of niet gemandateerd genomen.

Over welke periode wilt u de informatie ontvangen? vanaf 1 januari 2018 tot 1 januari 2019.

Hoe wilt u de gegevens ontvangen? Inzien

Opmerkingen: Mochten er kosten aan het inzien zijn verbonden dan graag prijsopgaaf kosten vooraf.

Zevenaar © 2022

Van: Auke Schouwstra <a.schouwstra@nvvk.nl>
Verzonden: woensdag 6 juli 2022 11:29
Aan: Auke Schouwstra <a.schouwstra@nvvk.nl>
Onderwerp: Ter attentie van de leden van het college van B en W en de Raad van de gemeente: onderzoek NVVK

Utrecht, 6 juli 2022

Geacht college, geachte Raad,

De NVVK, de branchevereniging van financiële hulpverleners in Nederland, bestaat dit jaar 90 jaar. Sinds 1932 helpen onze leden inwoners met financiële zorgen en problemen. We zien dat anno 2022 steeds meer hulpvragers zich melden die hun huishoudboekje niet meer sluitend kunnen krijgen, en voor wie het haast onmogelijk is een schuldregeling overeen te komen. Ook als ze gewoon een inkomen hebben, hetzij uit werk, hetzij uit een uitkering.

Hun bestaanszekerheid is in het geding. Daarvoor vragen we aandacht bij het Rijk. Bij u vragen we aandacht voor het belang van **lokaal investeren in financiële hulpverlening**. Daarvoor is het goed om te weten wat de impact van financiële hulp is op de maatschappij en op de hulpvragers zelf.

In de bijlage vindt u een onderzoek dat we lieten doen naar het **meetbare** effect van ons werk. Op donderdag 15 september organiseren we in Utrecht een congres waar we een documentaire presenteren die inzicht geeft in het **merkbare** deel van ons werk. Hulpvragers, hulpverleners en andere betrokkenen vertellen in de documentaire over de impact van schuldhulpverlening.

We hopen dat u kennis wilt nemen van de inhoud van ons onderzoek. Wanneer dit vragen oproept, staan we u graag te woord. Bijvoorbeeld over het nut van een lidmaatschap van uw gemeente van onze vereniging.

We hopen u ook te ontmoeten op ons congres. Daarover vindt u hier meer informatie.

Met vriendelijke groeten,

Namens de NVVK,

Marco Florijn, voorzitter

Vragen?
Auke Schouwstra
Communicatie en perscontacten NVVK

Adres:
Koningin Wilhelminalaan 5
3527 LA Utrecht

e. a.schouwstra@nvvk.nl
t. 085 - 489 57 41
m. 06 – 51 24 22 61
tw. @schuldhulp
w. www.nvvk.nl

nvvk 90 jaar
financiële hulpverleners

2022: ons jubileumjaar
Dat vieren we met een niet-te-missen nazomercongres, op donderdag 15 september.
Meld je snel aan via onze website.
Hartelijk welkom!

NVVK 90 jaar

Meetbare en merkbare waarde van financiële hulpverlening: een nieuw perspectief

Brede effecten van financiële hulpverlening voor hulpvrager, schuldeiser en maatschappij

nvvk 90 jaar
financiële hulpverleners

Colofon en dankbetuiging

Samenwerken aan bestaanszekerheid
Dit onderzoek naar de waarde van financiële hulpverlening is uitgevoerd door Purpose en ondersteund door de Hogeschool van Amsterdam. Opdrachtgever is de NVVK, de brancheverenigingvoor financiële hulpverlening. De leden van de NVVK dragen door hun werk bij aan de bestaanszekerheid van mensen met financiële vragen en problemen. De NVVK staat voor samenwerking met alle betrokken partners en partijen in de branche. De totstandkoming van dit onderzoeksrapport is exemplarisch voor de samenwerking die de NVVK met haar leden en partners voorstaat en nastreeft. De NVVK spreekt dan ook haar dank uit aan iedereen die hier met passie en inzet aan bijgedragen heeft.

Publicatie: april 2022

Onderzoekersteam:
- Purpose: Jonathan Fink-Jensen, Kim Jochemsen, Bente van Logtestijn, Sander Spinder en Frank van Jeveren (projectleider)
- Hogeschool van Amsterdam: Roeland van Geuns (adviseur)
- Living Image en EyeOpenerWorks (filmproductiehuis): Henrik Looij (procesbegeleider), Nelleke Noort (regisseur)

Dit rapport is tot stand gekomen met dank aan en de hulp van de volgende partners en schuldeisers:

Uitvoeringspartners
Gemeente Alphen aan den Rijn
Gemeente Den Haag
Gemeente Hoeksche Waard
Gemeente Hollands Kroon
Gemeente Roermond
Gemeente Rotterdam
Gemeente Tilburg
Kredietbank Limburg
Kredietbank Nederland
Orionis Walcheren
PLANgroep
Pot Jonker Advocaten
Schuldhulp De Schie
Stadsring51
De Tussenvoorziening Utrecht
Zuidweg & Partners

Partners
Divosa
Stimulansz

Schuldeisers
CAK
T-Mobile
Vattenfall
Alle leden van de Schuldeiserscoalitie

'De NVVK is in het bijzonder Nationale-Nederlanden zeer erkentelijk voor de sponsoring van dit onderzoek, dat zonder de steun van het maatschappelijk programma NN Future Matters niet in deze vorm tot stand was gekomen.'
Marco Florijn, voorzitter NVVK

Speciale dank voor de onderzoekers in het filmproject

Onze dank gaat uit naar de hulpverleners en hulpvragers die als duo's hebben meegedaan aan het filmproject over de merkbare waarde van financiële hulpverlening, voor hun tomeloze inzet en hun openhartigheid:

- Schuldhulp De Schie: Bahattin Türkoğlu (schuldhulpverlener) & Urchibert Stroop (hulpvrager, niet op de foto)
- Gemeente Hollands Kroon: Rianda Kelder (schuldhulpverlener) & Deborah Akkerman (hulpvrager)
- Kredietbank Nederland: Edith van Dijk (Wsnp bewindvoerder) & Keoma van Dijk (hulpvrager)
- Pot Jonker Advocaten: Martje Denayère-Pos (Wsnp bewindvoerder) & Eveline van Wouw (hulpvrager)

En natuurlijk ook veel dank aan de procesbegeleider:

- EyeOpenerWorks: Henrik Looij

Ook de schuldeisers die een rol hebben gespeeld in het filmproject willen wij hartelijk danken voor hun bijdrage (niet op de foto):

- Vattenfall: Martin Neef (Head of Payment and Collections) & Samantha Reijnier (Energieadviseur)
- CAK: Remi Langenberg (Strategisch Adviseur)

Voorwoord
90 jaar relevant

Stephanie liep het buurthuis binnen, keek even zoekend om zich heen en liep toen naar mij. Wanhopig begon ze te vertellen over haar verloren opdrachten in coronatijd, haar hoge zorgkosten en het feit dat ze een stevige huur betaalt voor een tochtig huis met een mega energierekening. Om te eindigen met de vraag: “Ken jij een gezin dat mijn kinderen kan overnemen? Ik vrees dat ik ze niet meer kan geven wat ze nodig hebben.”

Daar word je stil van.

Zij en vele anderen zijn de reden waarom ik me inzet in het sociaal domein. Stephanie wordt geholpen door een hulpverlener die met een warm hart en een koel hoofd een weg probeert te vinden in een oneindig complex en soms uitzichtloos woud van regelingen, goede bedoelingen, maatschappelijke verleidingen en tegenslagen. Hulpverleners zien hoe mensen het vertrouwen verloren in de overheid. Zij zien hoe de afgelopen jaren de bestaanszekerheid in Nederland achteruit ging. Maar zij zien ook mogelijkheden, nieuwe samenwerkingen en lichtpuntjes.

Financiële hulpverleners zijn actief in het hart van het sociaal domein. Bijna alle mensen die daar hulp vragen hebben het financieel moeilijk. Het lukt gelukkig om jaarlijks tienduizenden mensen te helpen. Maar we moeten meer mensen beter bereiken. We zijn er nog niet.

90 jaar geleden ontstond de NVVK om woekerrentes tegen te gaan. Nederlanders werden bruut uitgebuit. Terwijl ze amper rond konden komen, kregen ze leningen aangeboden tegen een veel te hoge rente. Sociale kredietbanken verenigden zich en boden alternatieven.

Inmiddels zit de NVVK in het hart van het sociaal domein en vieren wij 90 jaar relevantie. Met onderzoek vanuit de mensen om wie het gaat, in combinatie met cijfers en wetenschappelijke inzichten. Die treft u aan in deze bundel.

Een mooi cadeau van een 90-jarige aan de samenleving. We zijn nog steeds innovatief, vitaal en strijdbaar. We doen dat niet alleen, maar samen met schuldeisers, hulpvragers, hulpverleners van allerlei pluimage en de overheid. Samen creëren we oplossingen om meer mensen beter te bereiken.

Laat dit cadeau u inspireren om liefdevol mee te bouwen aan een beter Nederland.

Marco Florijn, voorzitter NVVK
April 2022

nvvk 90 jaar
financiële hulpverleners

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Samenvattende titel	
Management samenvatting	Onderzoek toont waarde van financiële hulpverlening voor hulpvrager, schuldeiser en maatschappij	6
Inleiding en aanpak	Multi-perspectief onderzoek naar de meetbare en merkbare waarde van financiële hulpverlening	13
1. Context van financiële hulpverlening	Bestaanszekerheid in toenemende mate onder druk voor groeiende groep mensen	19
2. De hulpvrager in beeld	Problemen op meerdere leefgebieden concentreren zich bij doelgroep met specifieke kenmerken	25
3. Effecten van financiële hulp voor de hulpvrager	Financiële hulpverlening zorgt voor optelsom van opvallende verbeteringen over meerdere leefgebieden	29
4. Effect op jongeren en ondernemers	Jongeren, ondernemers en zzp'ers wijken af van (oudere) particulieren, wat vraagt om doelgroepbenadering	41
5. Effect van bewindvoering, beheer en saneringskredieten	Bewindvoering, budgetbeheer en saneringskredieten helpen om goede resultaten te bereiken bij kwetsbare doelgroepen	53
6. Effect op de maatschappij (MKBA)	Elke geïnvesteerde euro in financiële hulpverlening levert de maatschappij tot 2 euro op	61
7. Waarde voor schuldeisers	Schuldeisers werken intensief samen met financiële hulpverlening om mensen met problematische schulden te helpen	69
8. Toekomst van financiële hulpverlening	Meer tijd voor persoonlijke aandacht en intensievere samenwerking kan maatschappelijk rendement vergroten	75
Bijlagen		83

Groeiende druk op bestaanszekerheid leidt tot problemen op meerdere leefgebieden

Meer mensen in kwetsbare situaties dan tien jaar geleden

Ca. 1 miljoen personen hebben jaarlijks te maken met armoede

Hoge zorgkosten leiden tot geldproblemen

Flexibele arbeidsmarkt verhoogt risico op armoede in specifieke groepen

Woningmarkt steeds minder toegankelijk

Een deel komt in zware financiële problemen, lang niet iedereen vindt de weg naar hulp

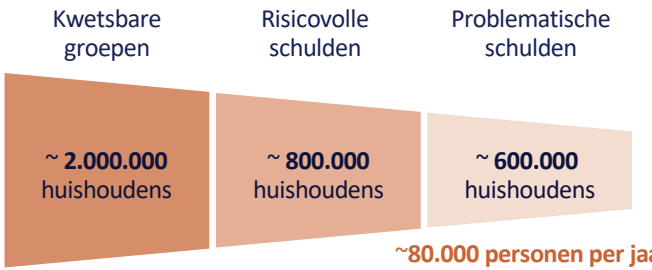

~80.000 personen per jaar
melden zich voor financiële hulp

Problematische schulden gaan vaak gepaard met problemen op andere leefgebieden

Kenmerken hulpvragers uit onderzoek

- 58% man
- 87% 24-64 jaar
- 53% met kinderen
- 77% alleenstaand
- 93% laag of middelbaar opleidingsniveau
- 60% inkomen uit uitkering

Particuliere hulpvragers in het onderzoek hebben een gemiddelde schuld van € 33.000

Ondernemers en zzp'ers in het onderzoek hebben een gemiddelde schuld van € 102.000

Hulpvragers hebben vaak problematiek op meerdere leefgebieden[1]

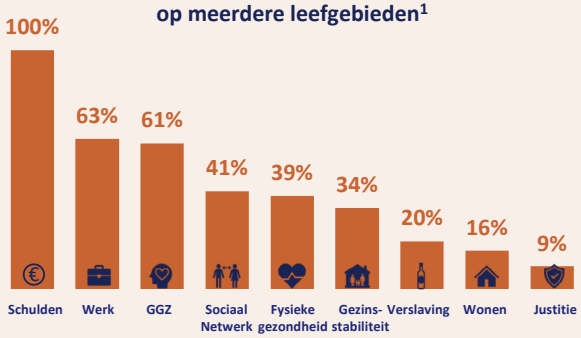

1. Problematiek bij aanvang financiële hulpverlening van onderzoekspopulatie uit dit onderzoek

Financiële hulpverlening blijkt mensen op meer leefgebieden te helpen dan alleen schulden

Door financiële hulpverlening krijgen mensen perspectief en kunnen ze weer meedoen in de maatschappij

Verbetering van groep hulpvragers in derde jaar schuldregeling (T3) t.o.v. groep bij aanvang hulpverlening (T1)

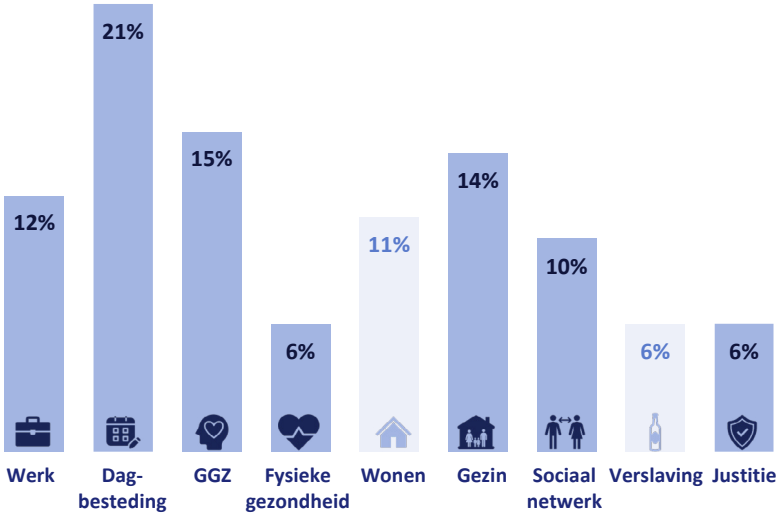

Toelichting grafiek

De grafiek toont de ontwikkeling van alle particuliere hulpvragers op het gebied van zware tot medium problematiek per leefgebied. In groep T3 is het percentage hulpvragers dat geen werk of opleiding heeft bijvoorbeeld 12 procentpunt lager dan in de groep T1. Wonen en verslaving zijn lichter van kleur omdat een deel van de vooruitgang hier mogelijk wordt verklaard door voortijdige uitstroom van hulpvragers met zwaardere problematiek. Deze hulpvragers bereiken T3 niet omdat stabiele huisvesting en een gestabiliseerde verslaving voorwaarden zijn voor toelating tot een schuldregeling.

Jongeren en ondernemers hebben baat bij een specifieke aanpak

Jongeren hebben gemiddeld een lagere schuld (ca. €22.000) en op de meeste leefgebieden minder achterliggende problematiek dan ouderen. Jongeren vallen wel vaker uit tijdens hulpverlening. Hulpverleners denken dat dit deels komt omdat jongeren moeilijk afscheid kunnen nemen van hun levensstijl. De ervaring leert dat gerichte coaching en de inzet van saneringskredieten uitval kan voorkomen.

Ondernemers en zzp'ers hebben hogere en complexere schulden (ca. €102.000). Ze kennen minder achterliggende problematiek bij aanvang, maar tijdens de hulpverlening neemt het aantal ondernemers met werk af. Mogelijk komt dit doordat ondernemers een uitkering aanvragen om tot een schuldregeling te komen, waarna ze moeilijk een eigen onderneming kunnen starten of in loondienst komen.

Met beschermingsbewind en budgetbeheer worden voor de meest kwetsbare groep goede resultaten behaald

Beschermingsbewind en budgetbeheer worden het vaakst ingezet bij problematiek met verslaving, criminaliteit en geestelijke gezondheid. Bij beschermingsbewind is de vooruitgang van fysieke en geestelijke gezondheid opvallend hoog. Bij budgetbeheer wordt de meeste vooruitgang geboekt bij dagbesteding, sociaal netwerk en criminaliteit.

Saneringskrediet leidt tot sterkere ontwikkeling, nazorg ontbreekt

Hulpvragers met saneringskredieten laten positievere ontwikkeling zien dan hulpvragers met schuldbemiddeling. Vooral op de thema's werk, dagbesteding en lichamelijke gezondheid zijn er opvallende uitschieters. Het aantal ingezette saneringskredieten is verhoudingsgewijs veel hoger bij mensen zonder dan met werk (+ 34%). Saneringskredieten zijn mogelijkerwijs minder aantrekkelijk voor schuldeisers zolang er nog zicht is op verbetering van toekomstige inkomsten. Opvallend is dat nazorg vaak ontbreekt, vooral bij saneringskredieten.

Elke geïnvesteerde euro in financiële hulpverlening levert de maatschappij tot 2 euro op

Elke euro voor financiële hulpverlening levert de maatschappij € 1,40 - € 2,00 op

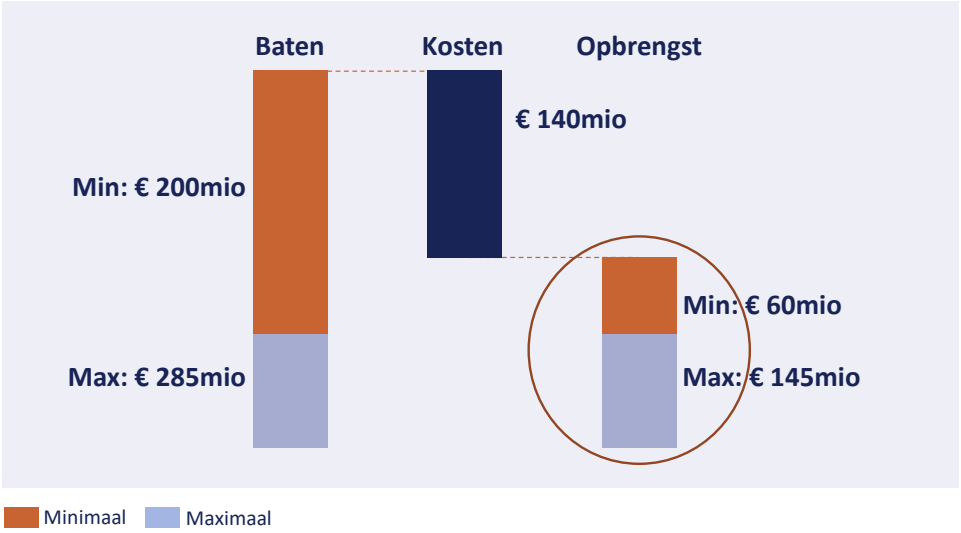

De **baten** per succesvol geholpen hulpvrager bedragen € 9.956 (minimaal) tot € 14.244 (maximaal). Vermenigvuldigd met 20.000 geholpen hulpvragers in 2020 bedragen de totale maatschappelijke baten € 200-285 miljoen. De totale **kosten** van hulpverlening bedragen € 140 miljoen, waardoor de **opbrengsten** € 60-145 miljoen per jaar bedragen. Door de baten door de kosten te delen komen we op een **social return on investment (SROI)** van 1,4-2,0: elke geïnvesteerde euro levert € 1,40 - € 2,00 op. Dit is in lijn met eerdere onderzoeken.[1]

Schuldeisers zien waarde van hulpverlening voor hun klanten en voor henzelf

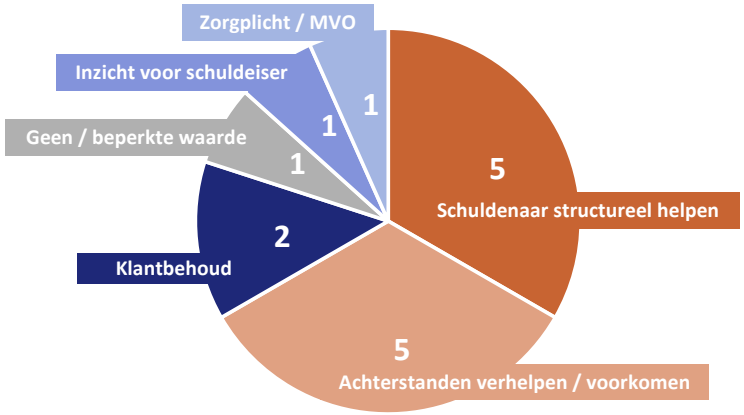

Schuldeisers zien dat de achterliggende problematiek de afgelopen jaren een veel grotere rol is gaan spelen bij het ontstaan van schulden. De waarde van financiële hulpverlening is volgens schuldeisers dan ook dat klanten hulp krijgen die zij zelf niet kunnen bieden bij het **oplossen van problematische schulden en stress**. Door hulpvragers **duurzaam** te helpen worden niet alleen actuele achterstanden opgelost maar ook toekomstige problemen voorkomen.

1 Van Geuns et al. (2011) Schuldhulpverlening loont!; Gemeente Nijmegen (2016), Maatschappelijke opbrengst van Schuldhulpverlening

Aanbevelingen hulpvragers: investeer in effectiviteit financiële hulpverlening, van preventie tot nazorg

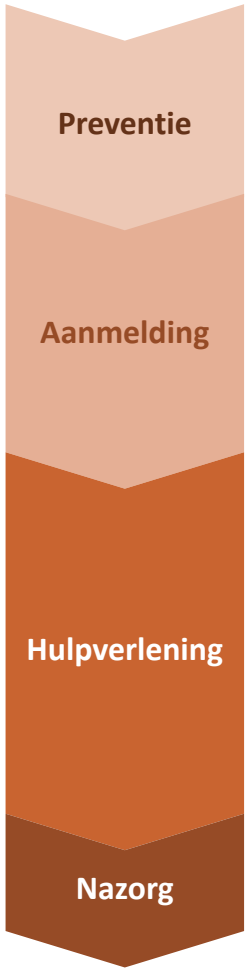

Vergroot financiële bestaanszekerheid en financiële educatie om schulden te voorkomen

Kwetsbare doelgroepen zijn oververtegenwoordigd in de populatie met problematische schulden. Voorkom schulden door:

- De bestaanszekerheid te vergroten, bijvoorbeeld door het wettelijk minimumloon en de netto bijstandsuitkering te verhogen
- Financiële educatie aan te bieden aan onderbelichte kwetsbare doelgroepen, zoals jongeren en mensen met migratieachtergrond

Vergroot bereik hulpverlening door belemmerende overtuigingen en culturele verschillen bespreekbaar te maken

Hulpvragers ervaren verschillende drempels om zich te melden voor financiële hulp. Niet alleen schaamte, maar ook eigen belemmerende overtuigingen, onbekendheid met hulp en culturele verschillen vormen drempels. Verlaag deze drempels door:

- Mentale en administratieve drempels voor aanmelding te verlagen
- De bekendheid van financiële hulpverlening te vergroten
- Een specifieke aanpak voor mensen met een migratieachtergrond te ontwikkelen

Vergroot de effectiviteit door rekening te houden met emoties, specifieke aanpakken en inzet van saneringskredieten

Niet alle hulpvragers bereiken een schuldregeling, waardoor de schuldsituatie onopgelost blijft. Verschillende doelgroepen hebben baat bij verschillende aanpakken. Verhoog de effectiviteit van hulpverlening verder door:

- Rekening te houden met de emotionele staat van mensen in verschillende fasen (bijv. door stress-sensitieve hulpverlening)
- Cultureel-sensitieve hulpverlening te bieden voor mensen met een niet-Westerse achtergrond
- Te onderzoeken hoe hulpvragers met verslaving en/of een instabiele woonsituatie, die nu uitvallen, toch geholpen kunnen worden
- Specifieke jongerenaanpakken in te zetten binnen gemeenten, met aandacht voor coaching en inzet van saneringskredieten
- Te onderzoeken waarom ondernemers en zzp'ers moeilijker aan het werk komen en wat effectieve instrumenten zijn om toch vooruitgang te boeken op het leefgebied werk
- Saneringskredieten in plaats van schuldbemiddeling in te zetten

Ontwikkel nazorg om hulpvragers een zachte landing en duurzaam perspectief in de maatschappij te geven

Hulpvragers ontvangen vaak geen of beperkte nazorg, terwijl de afloop van een traject als spannend ervaren wordt. Vooral na inzet van saneringskredieten hebben hulpverleners vaak geen contact meer met hulpvragers. Ontwikkel daarom een nazorgaanpak.

Aanbevelingen hulpverleners en schuldeisers: investeer in maatwerk en samenwerking

Perspectief hulpverleners

Samenwerking

Perspectief schuldeisers

Meer tijd voor maatwerk

Hulpverleners willen meer tijd kunnen besteden aan maatwerk en een brede uitvraag van problemen. Dit kan door:

- De caseload per hulpverlener te verlagen
- Hulpverleners toe te rusten in het uitvoeren van een brede uitvraag en in stress-sensitief werken
- Digitalisering van administratieve handelingen, zodat er meer tijd voor het echte gesprek overblijft
- Samenwerking met andere hulpverleners in het sociaal domein
- Hulpvragers nazorg te verlenen door ze langere periodes te volgen en ondersteunen

Betere samenwerking en snellere communicatie

Om meer hulpvragers sneller te kunnen helpen willen hulpverleners en schuldeisers beter communiceren en samenwerken. Dit kan door:

- Beschikbare data te koppelen, om mensen met financiële problemen eerder in beeld te krijgen en hulp te kunnen bieden
- Te onderzoeken of en onder welke voorwaarden er een centrale plek gecreëerd kan worden met een overzicht van schulden en schuldeisers per hulpvrager
- Per hulpvrager één aanspreekpunt per schuldeiser te hebben voor communicatie met de hulpverlener

Meer onderlinge samenwerking

Brede samenwerking tussen schuldeisers is essentieel om klanten te helpen. Dit kan door:

- Het gevoel van 'het moet beter' van de schuldeiserscoalitie verder uit te breiden onder schuldeisers
- De samenwerking tussen publieke schuldeisers te verdiepen om hulpvragers vanuit de overheid één betalingsregeling aan te kunnen bieden
- De samenwerking tussen publieke en private schuldeisers verder te versterken
- Samen in te zetten op Collectief Schuldregelen

Financiële hulpverlening van de toekomst: meer mensen nóg beter helpen

Inleiding en aanpak

Multi-perspectief onderzoek naar de meetbare en merkbare waarde van financiële hulpverlening

NVVK heeft Purpose en HvA gevraagd om een impactmeting uit te voeren naar de waarde van financiële hulpverlening

Aanleiding van dit onderzoek

De NVVK is de brancheverenigingvoor financiële hulpverlening: schuldhulp, sociaal krediet, budgetbeheer en beschermingsbewind.

- In 2022 bestaat de NVVK 90 jaar. In het kader van dit jubileum wil de NVVK een uitgebreid onderzoek uit laten voeren naar de maatschappelijke waarde van financiële hulpverlening.
- De NVVK constateert dat financiële hulpverlening nog wel eens wordt behandeld als een kostenpost, in plaats van een duurzame investering in de toekomst van mensen.
- 10 jaar geleden is er ook onderzoek gedaan naar de waarde van financiële hulpverlening. In de tussentijd zijn er zowel positieve als negatieve ontwikkelingen geweest in de maatschappij. Ook de hulpverlening is veranderd. De vraag is óf en hoeveel waarde financiële hulpverlening in de huidige context oplevert.

nvvk 90 jaar
financiële hulpverleners

Vraag aan Purpose

De NVVK heeft Purpose gevraagd met ondersteuning van de Hogeschool van Amsterdam (HvA) een impactmeting uit te voeren naar de waarde van financiële hulpverlening. Het onderzoek moet:

- Aantonen of investeren in financiële hulpverlening loont
- Meetbare en merkbare impact van financiële hulpverlening in beeld brengen
- Perspectieven belichten van hulpvragers, hulpverleners en schuldeisers
- Aanbevelingen bevatten voor de verdere ontwikkeling van financiële hulpverlening

PURPOSE

Hogeschool van Amsterdam

De NVVK vraagt Purpose met ondersteuning van HvA een impactmeting uit te voeren die de meetbare en merkbare waarde van financiële hulpverlening in kaart brengt

Multi-perspectief onderzoek naar meetbare en merkbare waarde van financiële hulpverlening

Onderzoek vanuit 4 perspectieven[1]	Onderzoek naar meetbare en merkbare impact	
	Meetbaar	**Merkbaar**
Hulpvrager	Van 803 hulpvragerdossiers zijn de startsituatie (H2), de vooruitgang en resultaten per leefgebied (H3), de situatie per doelgroep (H4) en de vooruitgang per instrument (H5) bepaald	Participatieve video: film, portretten (H3-H6) en quotes in dit rapport *Hulpvragers en hulpverleners onderzoeken samen de waarde van financiële hulpverlening middels video. Ze vertellen zelf over hun beleving van de schuldensituatie, de hulpverlening en de onderlinge relatie. Het resultaat is een film. In dit rapport is een aantal quotes en portretten opgenomen*
Hulpverlener	Survey onder 95 hulpverleners naar de waarde van financiële hulpverlening (H8)	
Schuldeiser	Survey onder 14 schuldeisers naar de waarde van financiële hulpverlening (H7 en H8)	Portret en visie (H7) van participerende hulpvragers, hulpverleners en schuldeisers
Maatschappij	Contextanalyse (H1) en Maatschappelijke Kosten-Baten Analyse (H6)	*Nieuwsgierig naar het resultaat? Scan de QR code voor de trailer van de film (de definitieve film komt in het najaar uit)*

1. Zie bijlage voor uitgebreide toelichting op de gevolgde aanpak en methodiek

Voor ‘meetbaar’ hebben 95 hulpverleners van 13 organisaties in totaal 803 hulpvragerdossiers anoniem aangeleverd

Data en methode voor het onderdeel ‘meetbaar’

Fase	T1	T2	T3
Definitie	**Stabilisatie:** min. 2 maanden na intake[1], max. 6 maanden in stabilisatie	**Na akkoord regeling:** max. 6 maanden na akkoord schuldregeling	**3e jaar schuldregeling:** in 3e jaar regeling saneringskrediet of schuldbemiddeling
Aantal dossiers	273	288	242

Vergelijkbaarheid

Om de ontwikkeling van hulpvragers tijdens de financiële hulpverlening te meten zijn de groepen T1, T2 en T3 met elkaar vergeleken. Met de Chi-kwadraat toets is vastgesteld dat de drie groepen goed vergelijkbaar zijn op basis van achtergrondkenmerken (zoals geslacht en opleidingsniveau) en blokkerende achterliggende problematiek bij start hulpverlening (geestelijke gezondheid, justitie, niet-saneerbare schulden, niet-afgewikkelde echtscheiding). Op de leefgebieden *Huisvesting en Verslaving* wijkt de groep T3 enigszins af van de groep T1. Deels komt dit doordat stabiele huisvesting en een gestabiliseerde verslaving voorwaarden zijn voor toelating tot een schuldregeling. Hulpvragers waarbij dit niet is opgelost bereiken T3 niet. Bij de analyse van deze leefgebieden is hier rekening mee gehouden en waar nodig is dit in de grafieken aangegeven. Doordat de groepen een ander moment van instroom hebben is niet uit te sluiten dat maatschappelijke veranderingen ook deels van invloed zijn geweest op de samenstelling en ontwikkeling van de groepen. *(Zie Bijlage D)*

Representativiteit

De data van de onderzoekspopulatie zijn vergeleken met die van alle hulpvragers bij financieel hulpverleners in 2020.[2] Alle kenmerken zoals geslacht, inkomen, gemiddelde schuld en aantal schuldeisers komen goed overeen met de data uit het onderzoek. *(Zie Bijlage C)*

Spreiding opgevraagde hulpvragerdossiers

1. Uit eerder onderzoek blijkt dat de eerste fase van hulpverlening het grootste risico op uitval met zich meebrengt. Om de vergelijkbaarheid van de groepen te waarborgen zijn alleen hulpvragers op T1 geselecteerd die minimaal 2 maanden na intake nog in beeld zijn. Purpose en Schouders Eronder (2019), Gemeenten zetten de Schouders Eronder
2. NVVK Jaarverslag (2020)

Voor ‘merkbaar’ hebben hulpverleners, hulpvragers en schuldeisers zelf opgetreden als onderzoekers

Betrokkenen voeren zelf video-onderzoek uit

Niet alle opbrengsten van financiële hulpverlening zijn te vangen in harde data. We hebben daarom de methode ‘participatieve video’ gebruikt om vanuit verschillende perspectieven de merkbare waarde van financiële hulpverlening in beeld te brengen. De methode bestaat uit twee innovatieve elementen:

1. Participatief onderzoek: hulpverleners, hulpvragers en schuldeisers treden in dit onderzoek zelf op als (mede-)onderzoekers. Op basis van de hoofdvraag ‘Wat is voor jou de waarde van financiële hulpverlening?’ hebben ze hun eigen onderzoeksplan opgesteld, dat ze onder begeleiding van een coach ook zelf hebben uitgevoerd. Het resultaat is een collectief leerproces, waarbij het gevoel van eigenaarschap de betrokkenheid van deelnemers vergroot. Daarnaast biedt deze methode de ruimte om tot écht nieuwe inzichten te komen en eventuele *biases* van externe onderzoekers te omzeilen.
2. Video als middel: deelnemers hebben zelf opnames gemaakt, een professioneel camerateam heeft de plenaire bijeenkomsten vastgelegd. Het verzamelde beeldmateriaal wordt verwerkt tot een korte documentaire waarin de kijker wordt meegenomen in het onderzoekstraject en in de uitkomsten van het onderzoek. De documentaire geeft letterlijk een inkijkje in de levens van de deelnemers en de context waarbinnen hun ervaringen plaatsvinden.

Proces: deelnemers worden begeleid maar voeren zelf het onderzoek uit

Hoofdstuk 1

Context van financiële hulpverlening

Bestaanszekerheid in toenemende mate onder druk voor groeiende groep mensen

“Door institutionele veranderingen komen meer mensen in kwetsbare situaties terecht dan tien jaar geleden”

Dr. Roeland van Geuns is een erkend expert op het gebied van armoede en schulden. Hij is Lector Armoede Interventies aan de Hogeschool van Amsterdam, bestuursvoorzitter van Fonds Bijzondere Noden en actief als zelfstandig adviseur. Als zelfstandig ondernemer werkt hij mee aan verschillende advies- en onderzoeksprojecten.

Hoe heb je kwetsbare groepen in Nederland zich zien ontwikkelen in de afgelopen 10 jaar?
De samenstelling van de bevolking is niet fundamenteel veranderd, maar de institutionele inbedding van mensen in kwetsbare situaties wel. Vergeleken met 10 jaar geleden zijn er bijvoorbeeld niet meer mensen die niet kunnen lezen of schrijven, en ook niet meer mensen met een verstandelijk beperking. Maar deze mensen komen nu wel veel sneller in kwetsbare situaties, omdat de context is veranderd.

Over welke institutionele veranderingen heb je het dan?
Er is gedraaid aan institutionele knoppen onder andere vanuit de gedachte meer mensen aan het werk te krijgen, maar het gevolg is dat de situatie voor veel mensen verslechterd is. Zo is er bewust voor gekozen om in kleine stappen het verschil tussen een netto bijstandsuitkering en het netto minimumloon te vergroten, dat proces loopt nog steeds. Dat betekent dat voor mensen met een uitkering het vrij besteedbaar inkomen daalt, omdat de vaste lasten stijgen. Dit leidde al tot druk op de bestaanszekerheid, wat nu versnelt door prijsstijgingen van o.a. energie.

Een ander voorbeeld is de invoering van de Participatiewet in 2015, waarmee voor mensen met nog enige arbeidscapaciteit de toegang tot de Wajong werd afgesloten. Deze mensen moeten nu actief solliciteren en bewijzen aanleveren en ze krijgen te maken met een partner- en vermogenstoets. Het resultaat is dat hun materiële zekerheid wordt aangetast. Mensen met chronische ziekteklachten moeten voor allerlei verschillende regelingen een eigen bijdrage betalen, waardoor hun financiële positie verzwakt. Door de stijging van het eigen risico bij de zorgverzekering vindt er meer zorgmijding plaats. En inkomensondersteunende regelingen zijn zo ingewikkeld gemaakt dat mensen afhaken. Daardoor komen ze financieel in de knel te zitten, zoals Nibud al in 2015 aantoonde.[1]

Wie zijn eigenlijk de mensen die we als kwetsbaar zien?
Er wordt vaak gedacht dat het alleen mensen met een minimuminkomen zijn, we moeten echt af van deze nauwe focus. Zeker met de inflatie komen ook inkomens tussen minimum en modaal in de problemen. Voor minder dan 1200-1500 euro vind je geen huurwoning in Amsterdam. Tel daar 1000 euro aan leefgeld bij op en je komt op een benodigd netto inkomen van minimaal 2200 euro per maand. Dit is in je eentje al niet meer te betalen. Als we het over de kwetsbare groep hebben, zou ik dus liever praten over de groep met onvoldoende geld om van te leven.

1. Nibud (2015), Geldzaken in de praktijk

"Oorzaken schuldenproblematiek *en* mensbeeld zijn sterk veranderd"

Sommige mensen komen vervolgens in zware financiële problemen, wat denk jij dat daarvan de grootste oorzaak is?

De belangrijkste reden voor problematische schulden is een disbalans tussen het beschikbare inkomen en de noodzakelijke uitgaven. Deze disbalans kan ontstaan door life events, maar steeds vaker ook door het langzaam uithollen van de bestaanszekerheid. We zien dit terug in het type schulden dat mensen maken. Vroeger stonden webwinkels en consumptieve schulden in de top 5 van schuldeisers. Nu zijn het de Belastingdienst, leveranciers van vaste lasten en banken door roodstand.

Dit heeft ook iets gedaan met het beeld over mensen in schulden, hoe heb je dat zien veranderen?

Het beeld is sterk veranderd van 'eigen schuld dikke bult' en 'armoede is het gevolg van ons gedrag' naar 'gedrag is het gevolg van armoede'. Financiële hulpverlening is in dezelfde lijn ook veranderd van een strakke uitvoering van een proces naar de introductie van de menselijke maat. Daarbij zijn nieuwe en effectieve instrumenten zoals saneringskredieten en collectief schuldregelen in het leven geroepen.

Hoe kijk je terug op de afgelopen 10 jaar financiële hulpverlening?

Het kan natuurlijk altijd beter, maar als je mij 10 jaar geleden had verteld dat financiële hulpverlening er nu zo voor zou staan had ik gezegd: ik help het je hopen. Qua financiële hulpverlening is er al veel verbeterd, nu de context nog.

Sleutelmomenten volgens Roeland voor veranderende beeldvorming van mensen in schulden

Sleutelmoment	Gevolg
Rapport 'Klantprofielen voor schuldhulpverlening'[1]	Klantmotivatie en gedrag als uitgangspunt voor hulpverlening in 180 gemeenten
Publicatie boek 'Schaarste'[2]	Inzicht in verband armoede en gedrag, daardoor inzet gedragswetenschappen bij bestrijden armoede en schulden
Documentaire 'Schuldig'[3]	Verandering kijk op schulden bij schuldeisers, beleidsmakers en maatschappij
Toeslagenaffaire	Brede bewustwording dat de overheid mensen in de problemen kan brengen

1. Van Geuns, Jungmann en de Weerd (2011), Klantprofielen voor schuldhulpverlening | 2. Mullainathan en Shafir (2013) Schaarste | 3. HUMAN (2016), Schuldig. Wie betaalt de rekening?

Groep waarbij bestaanszekerheid onder druk staat groeit

Grote groep met te weinig geld, ondanks economische groei

Huishoudens met laag inkomen *en* weinig vermogen[1]

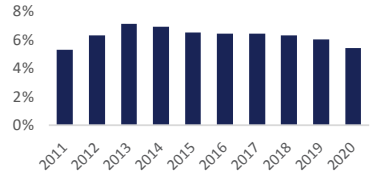

Armoede in Nederland is een hardnekkig probleem waarmee, afhankelijk van de conjunctuur, ongeveer één miljoen personen jaarlijks te maken hebben. Ongeveer 1 op de 12 kinderen leeft in een huishouden met armoede. (SCP[2])

Hogere zorgkosten leiden tot geldproblemen en zorgmijding

Hoogte eigen risico[5]

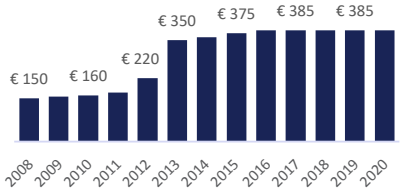

Door verplichte eigen betalingen zijn de zorgkosten voor een groep hoger dan ze kunnen betalen. Deze mensen kunnen hierdoor niet rondkomen, mijden zorg en/of maken schulden. (Zorgwijzer[6])

Flexibilisering arbeidsmarkt leidt tot verhoogd risico op armoede bij specifieke groepen

Aandeel flexibel dienstverband en ZZP'ers in arbeidsmarkt[3]

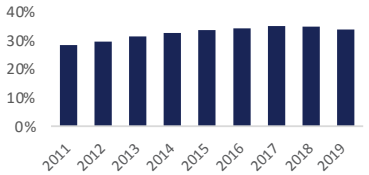

Werkverlies brengt een groot risico op armoede met zich mee voor mensen met een flexibel contract. Werknemers met een niet-westerse migratieachtergrond, laag opgeleide mensen en mensen met een arbeidsbeperking zijn hierbij oververtegenwoordigd. (SCP[4])

Woningmarkt steeds minder toegankelijk

Aantal woningen van 2009-2018[7]

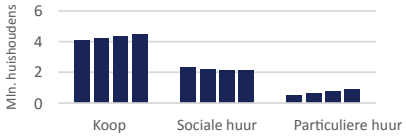

De corporatiesector werd in de afgelopen decennia kleiner, terwijl de particuliere huursector groeide. De woonquote (woonlasten t.o.v. inkomen) is vaak veel hoger bij particuliere huur dan bij sociale huur. (CBS[8])

1. CBS (2021), Armoede en sociale uitsluiting | 2. SCP (2020), Kansrijk Armoedebeleid | 3. CBS (2021), Profiel van flexwerkers in Nederland | 4. SCP (2020), Beleidssignalement maatschappelijke gevolgen coronamaatregelen
5. Independer (2021) | 6. Zorgwijzer(2019), Nederlanders in extreme geldproblemen door hoge zorgkosten | 7. SCP (2020), De sociale staat van Nederland | 8. CBS (2019)

Druk op bestaanszekerheid heeft ongewenste sociale en financiële gevolgen

Groeiende groep afhankelijk van hulp voedselbanken

Het aantal mensen dat een beroep doet op voedselbanken is door de jaren heen gestegen van 20.000 naar 37.500 huishoudens: een stijging van 88%. (Voedselbanken Nederland[1])

Toename incidenten met verwarde personen

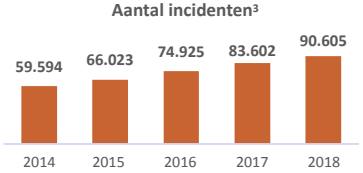

'Als burgers hulp nodig hebben omdat zij mensen met gedrag zien dat zij niet begrijpen, bellen zij in toenemende mate de politie omdat er geen alternatief lijkt te zijn. Terwijl dit soort meldingen vaak niet gaan over gedrag dat overlast gevend, crimineel of gevaarlijk is. Het gaat om kwetsbare mensen, die de grip op hun leven dreigen te verliezen en die gewoon goede, passende hulp nodig hebben.' (Politie.nl[3])

Gevolgen van de coronacrisis, inflatie, energieprijzen en oorlog in Oekraïne zullen deze ontwikkelingen versterken

Meer Nederlanders in de bijstand

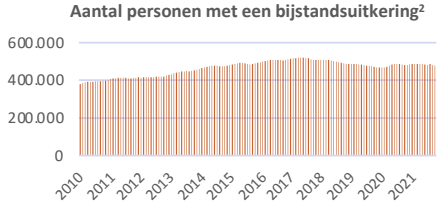

Tussen 2009–2016 nam het aantal mensen in de bijstand jaarlijks toe, met ruim 160 duizend personen. Tussen eind 2016 en eind 2019 was er elk jaar een daling. In 2020 was er weer een toename. Vooral onder jongeren (tot 27) was de toename het sterkst in 2020. (CBS[2])

Groeiende groep daklozen

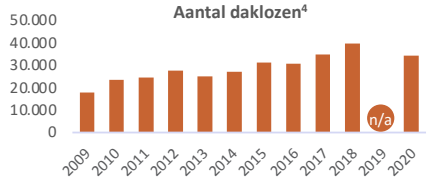

Op 1 januari 2020 telde Nederland naar schatting ruim 36 duizend daklozen. De jarenlange stijging, tot 39 duizend in 2018, lijkt hiermee tot stilstand gekomen. Er waren vooral minder jonge daklozen. Cijfers van 2019 waren niet beschikbaar. Ruim 8 op de 10 daklozen is man. Daklozen zijn naar verhouding vaak te vinden in één van de vier grote steden. (CBS[4])

1. Voedselbanken Nederland (2020) | 2. CBS en CBS (2021) | 3. Politie.nl (2019) | 4. CBS (2021)

Hoofdstuk 2
De hulpvrager in beeld

Problemen op meerdere leefgebieden concentreren zich bij doelgroep met specifieke kenmerken

Een deel van de kwetsbare groep komt daadwerkelijk in zware financiële problemen, maar lang niet iedereen meldt zich

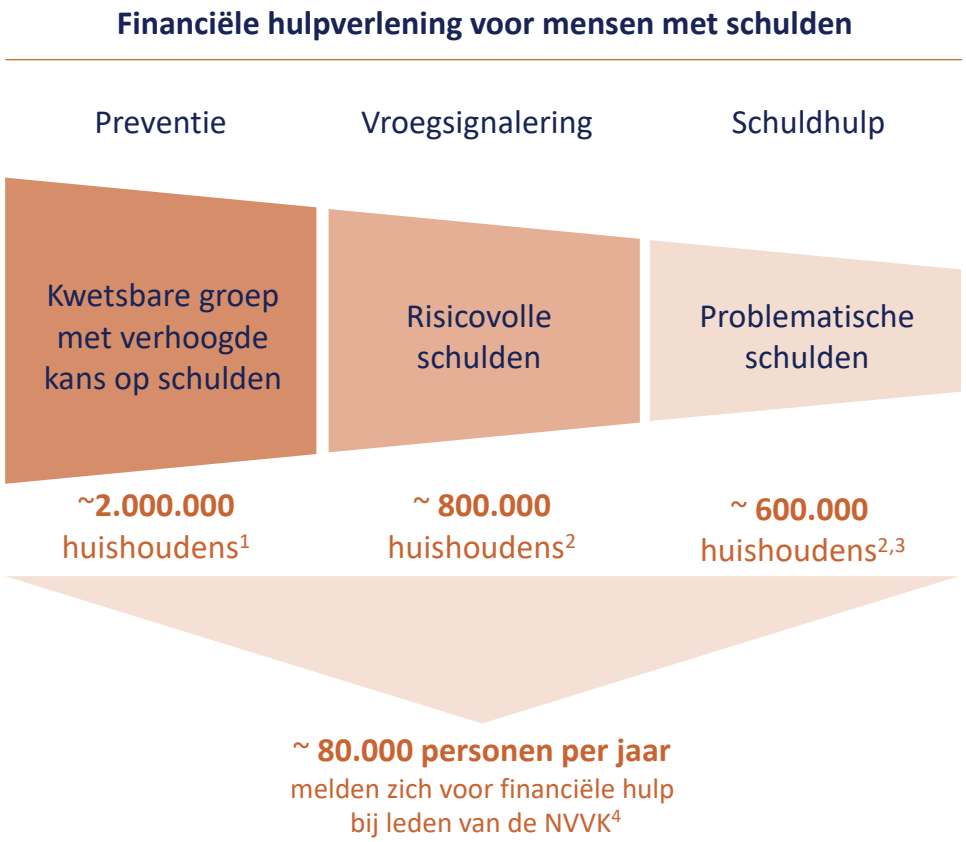

1,4 miljoen huishoudens met schulden

Er is veel onderzoek gedaan naar de omvang van financiële problemen in Nederland, maar er is nog geen eenduidige definitie en data van de verschillende groepen. We gebruiken daarom verschillende bronnen. Uit onderzoek van Deloitte (2021) blijkt dat 25% van de huishoudens in Nederland financieel kwetsbaar is.[1] In 2018 had een op de vijf huishoudens in Nederland volgens Nibud te maken met lichte (800.000) of ernstige (550.000) betalingsachterstanden.[2] In 2020 waren er volgens het CBS ca. 615.000 huishoudens met *geregistreerde* problematische schulden.[3]

Ongeveer 80.000 personen melden zich

Van de groep met problematische schulden melden zich 78.000 – 85.000 personen per jaar voor financiële hulpverlening.[4] Het is al langer bekend dat door schaamte en stress veel mensen lang wachten met het zoeken naar hulp (gemiddeld min. 5 jaar). Ook positieve emoties kunnen een drempel vormen, zoals we zien in het participatieve videoproject. Bijvoorbeeld wanneer mensen hopen dat ze het zelf kunnen oplossen of dat tijden vanzelf beter worden.

Lang niet alle hulpvragers bereiken een schuldregeling

Niet alle hulpvragers stromen door naar een minnelijke of wettelijke schuldregeling. Tussen de 40%-60% stopt met het traject voordat een regeling getroffen kan worden.[5] Ook tijdens de schuldregeling vindt uitval plaats.[6] Het voorkomen van uitval is al langere tijd een belangrijk thema binnen financiële hulpverleningsorganisaties.

1. Deloitte (2021), In balans | 2. Nibud (2019), Financiële problemen 2018 | 3. CBS, Schuldenproblematiek in beeld | 4. NVVK Jaarverslag 2020 | 5. Purpose en Schouders Eronder (2019), Gemeenten zetten de Schouders Eronder
6. In 2016 werd 92% van de schuldsaneringstrajecten met succes afgerond, tegen 51% bij schuldbemiddeling. NVVK Jaarverslag 2016

Alleenstaanden, lager opgeleiden en lage inkomens zijn over-vertegenwoordigd in de groep met problematische schulden

Veel hulpvragers uit dit onderzoek zijn alleenstaand, hebben een laag of middelbaar opleidingsniveau en een laag inkomen

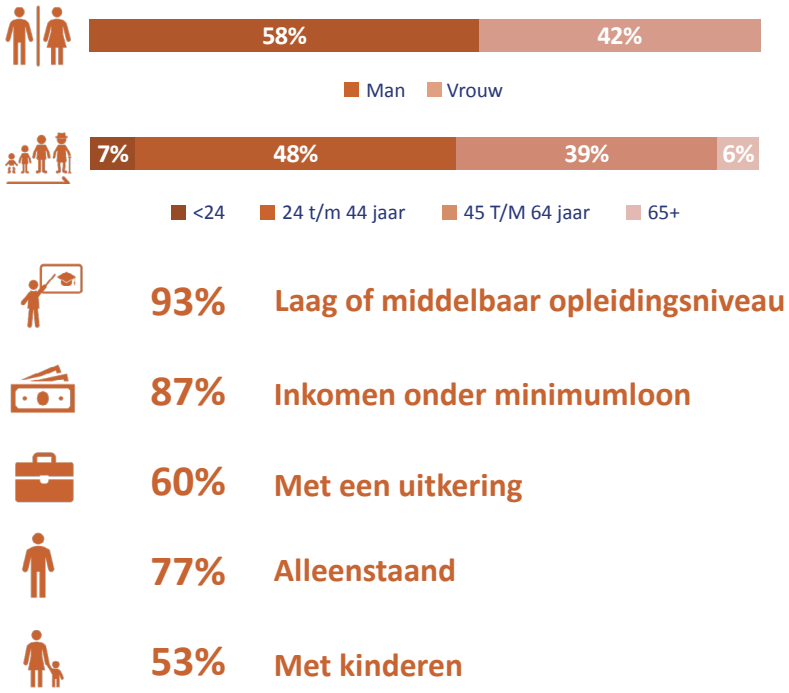

93% Laag of middelbaar opleidingsniveau

87% Inkomen onder minimumloon

60% Met een uitkering

77% Alleenstaand

53% Met kinderen

Particuliere hulpvragers in het onderzoek hebben een gemiddelde schuld van € 33.000 bij 12 schuldeisers

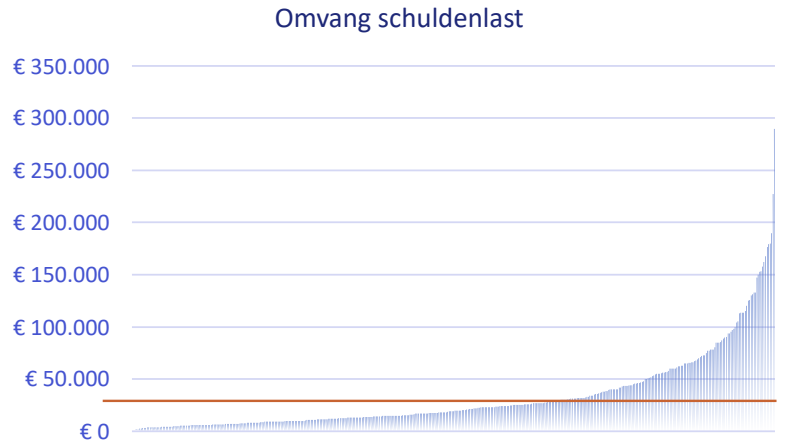

Niet alle schulden altijd in beeld bij aanvang van hulpverlening

De gemiddelde schuld van de groep na akkoord schuldregeling (T2+T3) is € 33.000. Dit ligt iets lager dan de cijfers van de NVVK uit 2020 (€ 38.000). De gemiddelde gemeten schuld van de groep T1 (start hulpverlening) ligt op € 22.000. Hierin is duidelijk het effect zichtbaar dat veel schulden pas later tijdens het traject in volle omvang in beeld komen.

Hulpvragers hebben behalve schulden ook vaak problemen op andere leefgebieden

Meest voorkomende problemen naast schulden: geen betaald werk, gezondheidsproblemen en een klein netwerk om op terug te vallen

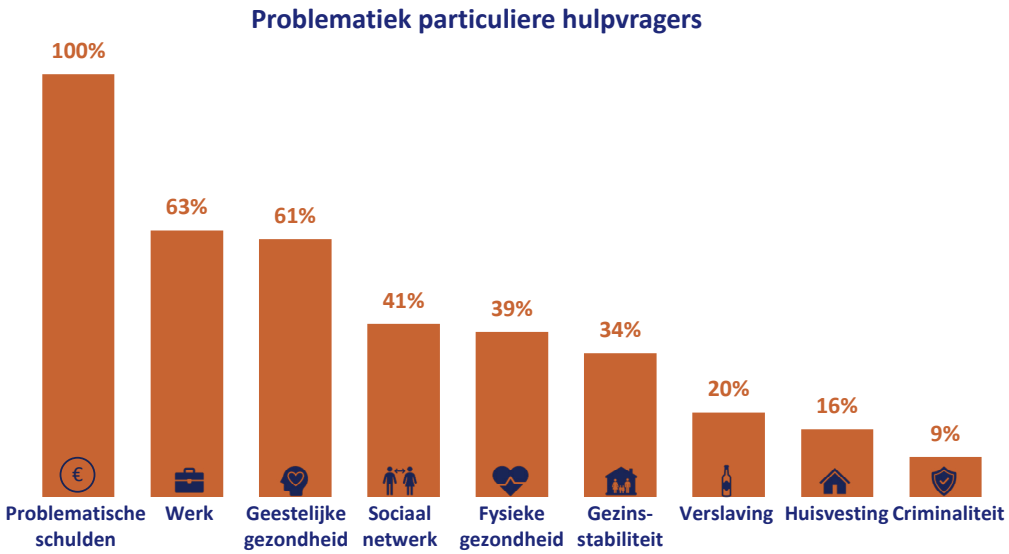

Naast schulden hebben veel hulpvragers ook andere problemen

De meeste hulpvragers ervaren zware tot lichte problemen op meerdere leefgebieden. Naast schulden worden het niet hebben van werk en gezondheidsproblematiek veel genoemd. Veel hulpvragers hebben ook geen of een beperkt sociaal netwerk waarop ze kunnen terugvallen.

Oorzaak en gevolg lopen hier vaak door elkaar. Bijvoorbeeld: schulden veroorzaken vaak stress en hebben impact op zowel fysieke als geestelijke gezondheid. De stress kan er tegelijkertijd voor zorgen dat mensen verder in de problemen komen, bijvoorbeeld wanneer ze belangrijke beslissingen uitstellen.

"Ik was in die tijd heel erg ziek. Ik ben mijn baan verloren. Ik heb kinderopvangtoeslag moeten terugbetalen. En ik zag ook wel in dat ik dus niet zelf die schulden zou kunnen oplossen."
Hulpvrager filmproject

Hoofdstuk 3

Effecten van financiële hulp voor de hulpvrager

Financiële hulpverlening zorgt voor optelsom van opvallende verbeteringen over meerdere leefgebieden

Naam: Rianda Kelder
Rol: Schuldhulpverlener bij Gemeente Hollands Kroon

Visie

"Ik vind het heel jammer dat mensen in deze tijd toch nog vaak worden gezien als schuldig als je schulden hebt. Maar het kan echt iedereen overkomen, iedereen."

Merkbare waarde

"Je komt bij mensen die totaal geen uitweg meer zien. Ze weten niet meer wat ze moeten doen en jij komt daar en je ziet gewoon dat mensen hun masker af doen en zich helemaal overgeven. En die hand die ik ze dan reik, dat ze die pakken en meegaan op reis naar een schuldenvrij leven. [...] Zo sprak ik laatst een vrouw die ik jaren terug heb geholpen. Zij gaf ook aan: de dag voordat jij kwam ben ik weggelopen. Op zoek naar een plek waar ik zelfmoord kon plegen. En ze zei gewoon letterlijk tegen mij: als jij er niet was geweest had ik dat gewoon gedaan."

Naam: Deborah Akkerman
Rol: Hulpvrager

Oorzaak schulden

"Ruim vijftien jaar geleden werd mijn man heel erg ziek. We kregen wel wat hulp, maar heel veel kosten werden niet vergoed. Zo zijn we er een beetje in gerold. We konden steeds nét ons hoofd boven water houden. Mijn man is afgekeurd. Ik moest volop werken en doorgaan, en op een gegeven moment liep ik toen zelf tegen een burn-out aan. En toen liep alles spaak."

Fase traject

"Wij zitten nog niet in het traject. De laatste puntjes moeten nog op de i gezet worden."

Merkbare waarde

"Wat schuldhulpverlening voor mij betekent is wel een stukje rust straks. [...] Je hebt best wel een hele hoop stress in je leven. Zowel mijn man als ik hebben lichamelijke en psychische klachten. Als we niet naar de gemeente waren gegaan waren we over 2 à 3 jaar veel verder in de put geweest en misschien in nog wel veel slechtere gezondheid."

Financiële hulpverlening verbetert het leven van hulpvragers op alle leefgebieden

Op alle leefgebieden staat de groep op T3 (3e jaar regeling) er een stuk beter voor dan de groep op T1 (start financiële hulpverlening)

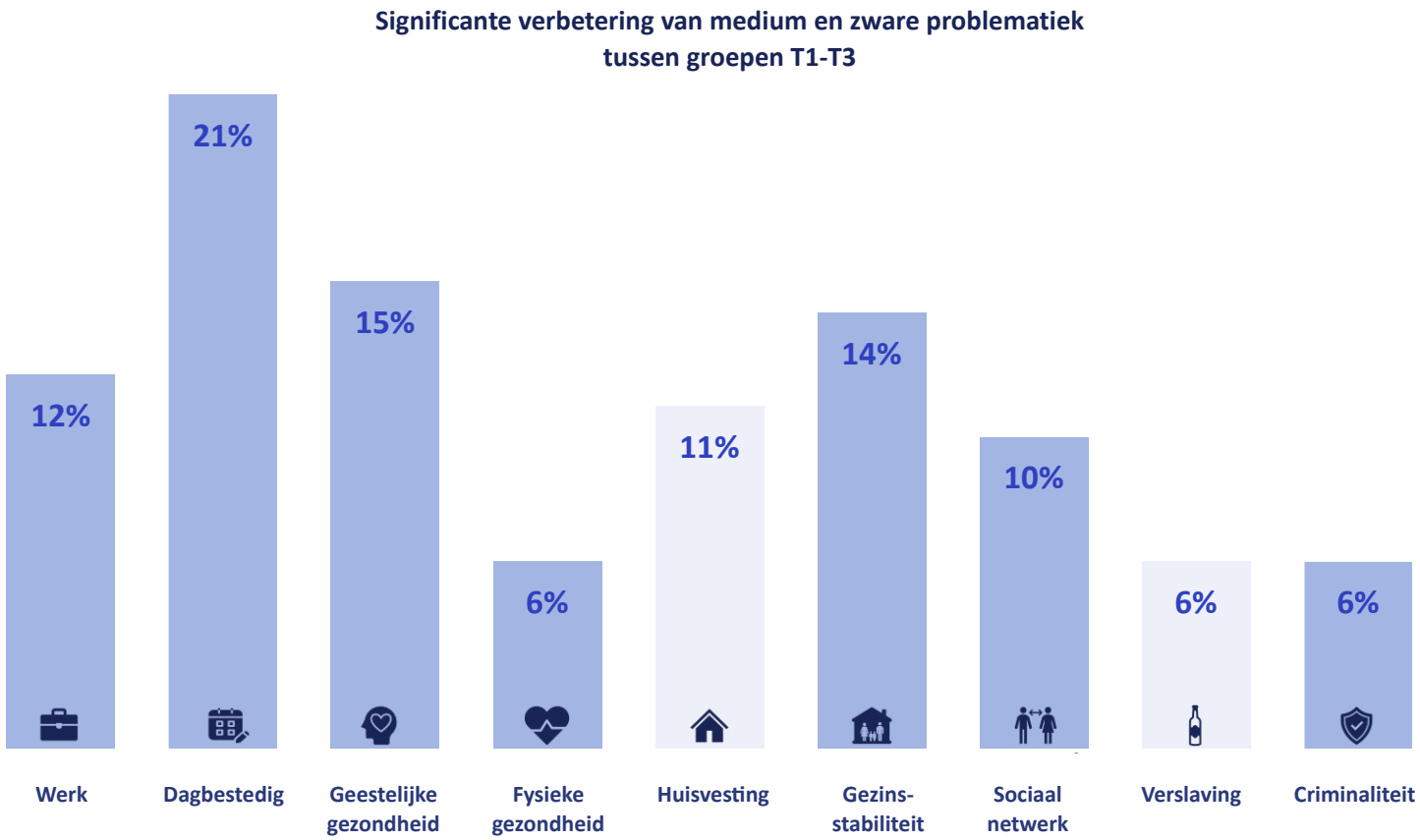

Sterke verbetering van gemiddelde en zware problematiek

De grafiek geeft een overzicht van de verbetering op het gebied van zware tot medium problematiek per leefgebied. De groep in T3 (derde jaar schuldregeling) staat er een stuk beter voor dan de groep op T1 (start hulpverlening). Vooral op de thema's werk en inkomen, dagbesteding, geestelijke gezondheid, huisvesting en gezinsstabiliteit scoort de groep in het derde jaar van de schuldregeling veel positiever. In deze groep is het percentage hulpvragers dat geen werk of opleiding heeft bijvoorbeeld 12 procentpunt lager dan in de groep bij start financiële hulpverlening (T1).

Lichte verbetering lichamelijke gezondheid, verslaving en criminaliteit

Bij de probleemgebieden lichamelijke gezondheid en criminaliteit ligt de verbetering een stuk lager dan op andere leefgebieden. Bij de leefgebieden criminaliteit en verslaving hebben hulpvragers minder te maken met problematiek dan bij andere thema's, zodat er relatief gezien ook minder te verbeteren is. Bij lichamelijke gezondheid treedt mogelijk een 'vakantie-effect' op, zoals we toelichten op pagina 29.

Deel vooruitgang huisvesting en verslaving mogelijk verklaard door voorwaarden van hulpverlening

Er is een significant verschil in de startsituatie tussen de populatie op T1 (start) en T3 (3e jaar regeling) op het gebied van huisvesting en verslaving. Dit betekent dat in de T3 populatie minder mensen zitten die bij de start van het traject huisvestings- of verslavingsproblematiek hadden dan in de T1 populatie. De maximale verbetering op huisvesting is 11 procentpunt en op verslaving 6 procentpunt. In werkelijkheid zal de verbetering iets lager liggen door hulpvragers die T3 niet bereiken omdat stabiele huisvesting en een gestabiliseerde verslaving voorwaarden zijn voor toelating tot een schuldregeling.

Hulpvragers in het derde jaar schuldregeling hebben 12% vaker werk

Werk

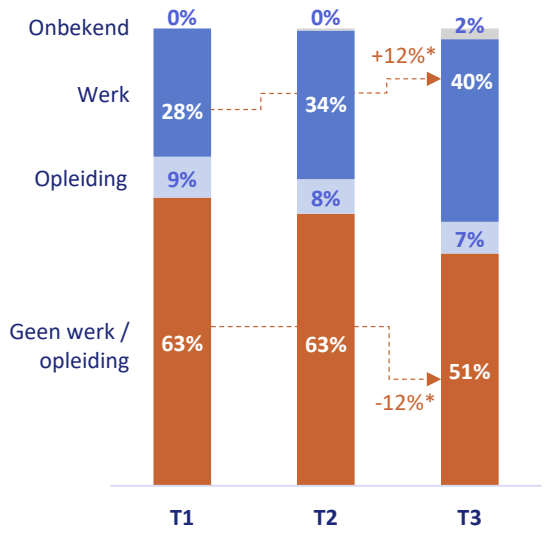

Dagbesteding

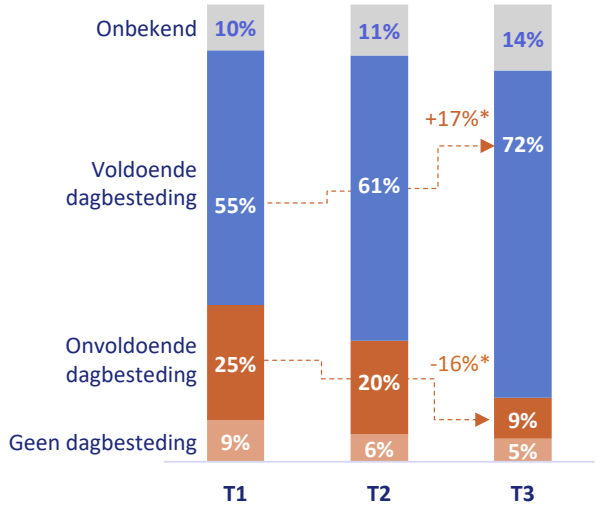

Weer meedoen in de maatschappij

Van de groep op T3 (3e jaar regeling) is het aantal hulpvragers dat werk heeft 12 procentpunt hoger dan op T1 (start financiële hulpverlening). Maar ook in de groep op T3 heeft 51% van de hulpvragers nog geen inkomen uit werk.

Bij dagbesteding is het verschil nog groter. De groep in het derde jaar schuldregeling (T3) met voldoende dagbesteding is 17 procentpunt hoger dan op T1 (start hulpverlening).[1] Dit duidt er op dat hulpvragers ook op andere manieren weer meedoen met de maatschappij. Er is geen significante ontwikkeling te zien in het wel of niet volgen van een opleiding.

"Ik had een eigen zaak maar die redde het niet. Ik kreeg een baan aangeboden via een voormalige klant, daar werk ik nu 24 uur per week. Ik ga nu weer solliciteren: ik wil graag fulltime werken."
Hulpvrager filmproject

"Mijn werk was mijn passie. Ik werkte als bloembindster en decorateur. Maar dat ging op een gegeven moment niet meer: ik kreeg een burn-out. Ik weet ook niet of het ooit nog gaat lukken om weer te werken, ik hoop het wel."
Hulpvrager filmproject

* Significant verschil t.o.v. T1
1. Voldoende dagbesteding is gedefinieerd als: voldoende activiteiten die plezierig / nuttig zijn en geen verstorend dag-nacht ritme

Hulpvragers in het derde jaar schuldregeling ontvangen 10% minder vaak bijstand

Inkomen

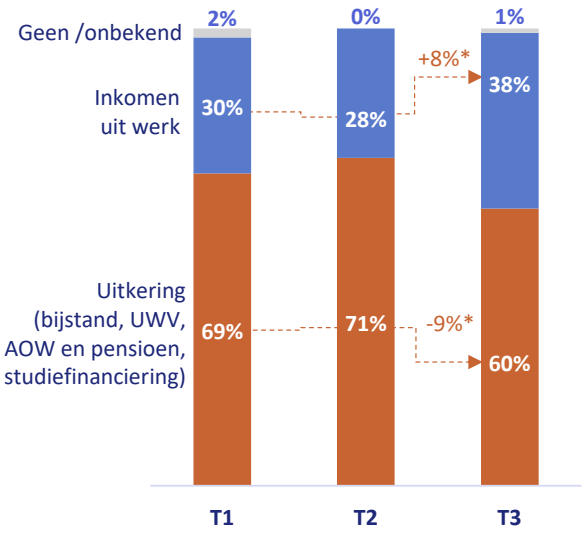

Verdieping: bijstand

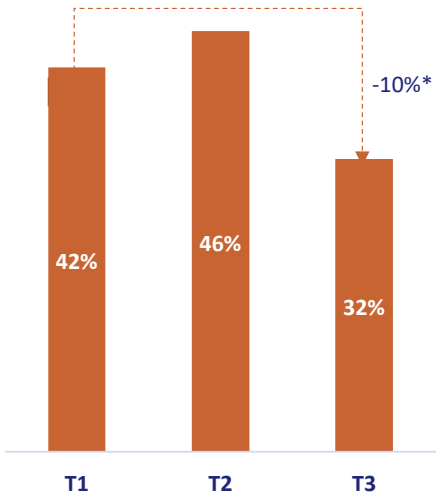

Daling uitkeringen pas na akkoord schuldregeling

Het aantal mensen dat een uitkering ontvangt is in de T3 groep (3e jaar regeling) 9 procentpunt lager dan bij de groep bij aanvang van financiële hulpverlening in T1. Het aandeel hulpvragers dat inkomen uit werk krijgt is 8% hoger in de groep T3 dan in de groep T1.

Opvallend genoeg stijgt het aantal mensen met een uitkering in eerste instantie: de groep T2 (rond akkoord schuldregeling) heeft een hoger percentage hulpvragers met een uitkering dan de groep T1 (start hulpverlening). De verklaring hiervoor is dat een aantal mensen eerst aan een uitkering geholpen wordt om financieel stabiel te worden, wat als voorwaarde geldt om een schuldregeling te kunnen organiseren.

"De problemen kwamen in zicht doordat mijn partner zijn baan verloor. Zijn salaris was enorm teruggelopen vanwege de uitkering."
Hulpvrager filmproject

"Het is makkelijker om van een klein budget te leven dan om een schuld op je schouders te moeten dragen."
Hulpvrager filmproject

* Significant verschil t.o.v. T1

Hulpvragers in het derde jaar schuldregeling hebben 9-13% minder vaak geestelijke en lichamelijke gezondheidsproblemen

Geestelijke gezondheid

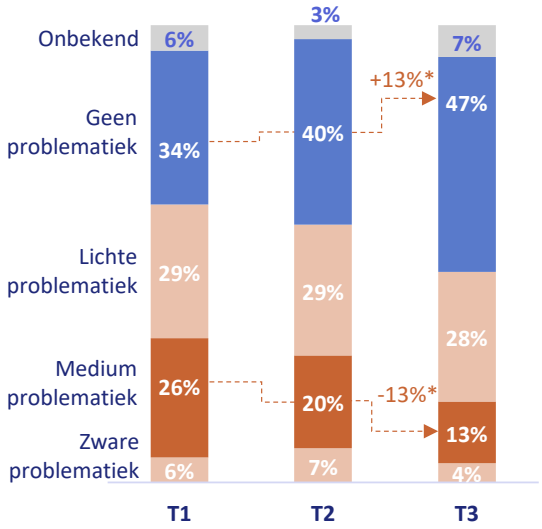

Lichamelijke gezondheid

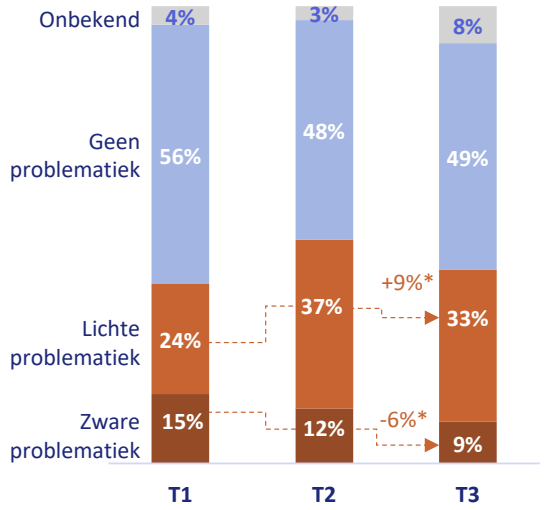

"Het is vreselijk om elke dag in geldzorgen te zitten. Het doet iets met mensen. Geestelijk en lichamelijk word je gewoon veel minder stabiel."
Hulpverlener filmproject

"Je kropt het maar op. Je gezondheid wordt er ook niet beter van... het gaat ook in je koppie zitten."
Hulpvrager filmproject

* Significant verschil t.o.v. T1
1. Werksessie met 15 hulpverleners, 17 februari 2022

Mogelijk vakantie-effect bij lichamelijke gezondheid

Hulpvragers op T3 (3e jaar regeling) hebben minder geestelijke gezondheidsproblematiek dan de groep op T1 (start financiële hulpverlening). Vooral de medium problematiek is lager. Dit resulteert ook in een lagere zorgvraag: de inzet van huisartsen/POH (11 procentpunt), basis GGZ (10 procentpunt) en specialistische zorg (8 procentpunt) is een stuk lager voor hulpvragers op T3.

Op lichamelijke gezondheid is het beeld minder eenduidig. De zware problematiek is lager voor de groep op T3 dan T1. Maar in zowel T2 (akkoord regeling) als T3 (3e jaar regeling) is de groep met lichte lichamelijke problematiek juist vergroot ten opzichte van T1 (start hulpverlening). Mogelijk is hier sprake van een 'vakantie-effect: wanneer de ergste stress voorbij is treden lichamelijke gezondheidsklachten op. Ten opzichte van de groep op T1 (41%) is de inzet van WMO wel 13 procentpunt lager voor de groep op T3 (28%).

Hulpverleners benoemen dat hulpvragers met financiële problemen vaak zorg mijden.1 Dit kan te maken hebben met eigen bijdragen en eigen risico's die ze niet kunnen betalen. Financiële hulpverlening kan er toe leiden dat hulpvragers minder vaak zorg mijden: ze worden zich bijvoorbeeld bewuster van fysieke klachten en/of hebben weer tijd en geld om hulp te zoeken voor fysieke klachten.

Hulpvragers in het derde jaar schuldregeling hebben vaker stabiele huisvesting

Huisvesting

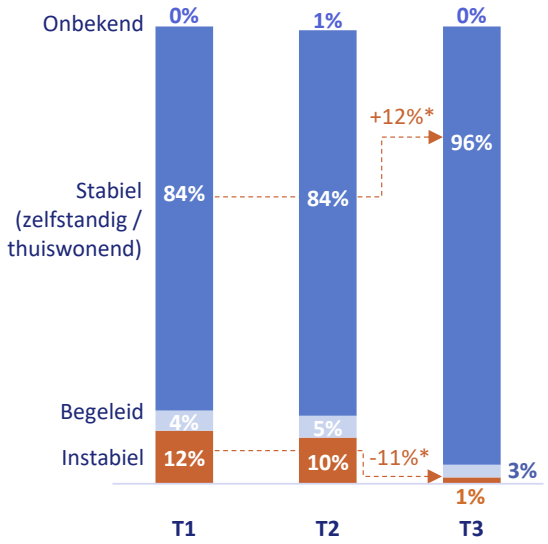

Verdieping: instabiele huisvesting

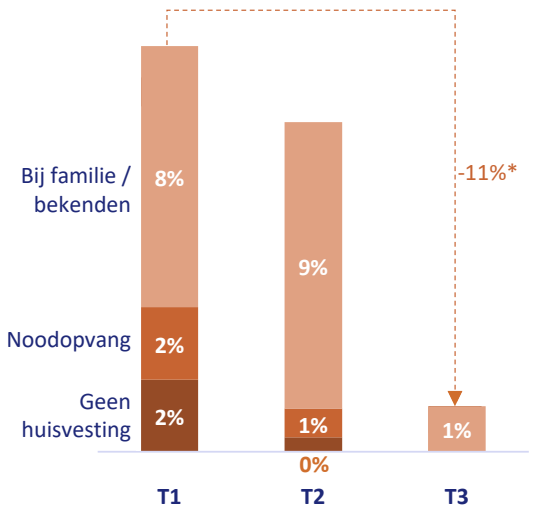

Forse afname instabiele huisvesting

Het aantal hulpvragers met een instabiele woonsituatie is maximaal 11 procentpunt lager in de groep T3 (3e jaar regeling) dan in de groep T1 (start financiële hulpverlening).

Onder instabiele huisvesting valt 'geen huisvesting' (dakloos), 'noodopvang' (bijv. Leger des Heils), 'bij familie / bekenden'. Hoewel mensen soms uit eigen keuze bewust bij familie of bekenden wonen komt het vaak voor dat men dit doet vanwege financiële problematiek.

In alle drie de varianten is een verbetering te zien tussen de groepen op T1 en T3, ondanks de huidige woningnood. Omdat de samenstelling van de groepen T1 en T3 significant verschillen op het gebied van huisvesting wordt een deel van deze verbetering mogelijk verklaard door uitval van hulpvragers met een instabiele huisvestingssituatie. Mogelijk heeft de vooruitgang ook te maken met het speciale crisistraject dat veel gemeenten bieden wanneer er sprake is van dreiging tot huisuitzetting.

"Ons huis is ons destijds ontnomen. Ik heb toen een tijdje met de kinderen in een opvanghuis gewoond. Daarna heb ik weer een huisje gekregen via de gemeente."
Hulpvrager filmproject

"Een dreigende huisuitzetting brengt veel stress met zich mee. Mensen beseffen dan ineens dat de huur niet betalen niet de handigste zet is. Dat maakt dat ze in het hulpverleningstraject de juiste beslissingen gaan nemen."
Hulpverlener filmproject

* Significant verschil t.o.v. T1

Hulpvragers in het derde jaar schuldregeling hebben vaker een stabiele gezinssituatie en een sterker sociaal netwerk

Gezinsstabiliteit

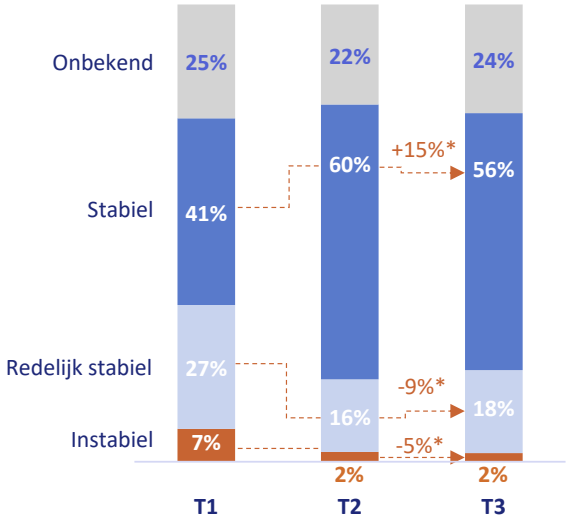

Sociaal netwerk

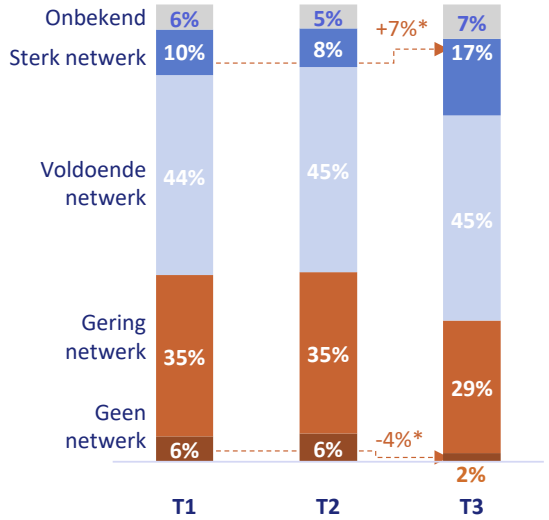

Stabielere thuissituatie en sterker sociaal netwerk
Het percentage hulpvragers met een instabiele of redelijk stabiele gezinssituatie is in totaal 14 procentpunt lager bij de groep in T3 (3e jaar regeling) dan in T1 (start financiële hulpverlening). Dit effect lijkt vrij snel op te treden, omdat ook in de T2 groep (bij akkoord schuldregeling) al een daling zichtbaar is. De inzet van jeugdzorg is op T3 (3%) 4 procentpunt lager dan op T1 (7%).

Onder een instabiele gezinssituatie valt 'geweld in huiselijke kring', 'verwaarlozing', 'mishandeling'. Onder redelijk stabiele gezinssituatie vallen 'relationele problemen in huishouden' en 'spanning in huwelijk'.

Ook het sociale netwerk is voor de groep T3 sterk verbeterd ten opzichte van de T1 groep. Het is een bekend fenomeen dat veel hulpvragers in een isolement raken door schaamte of simpelweg geen geld meer hebben om sociale activiteiten te ondernemen.

"We zijn in die periode gescheiden. Ik denk dat we er niet gelijkwaardig in stonden. Ik wilde het verleden het verleden laten en knokken voor de toekomst. Maar mijn partner had heel veel moeite met omschakelen."
Hulpvrager filmproject

"Als je er zelf niet over kan praten, wordt de afstand steeds groter naar anderen toe. Als je het niet meer durft te bespreken, ontstaat er een verwijdering."
Hulpvrager filmproject

* Significant verschil t.o.v. T1

18% minder criminaliteit en 12% verslaving in derde jaar schuldregeling, niet volledig toe te wijzen aan financiële hulp

Verslaving

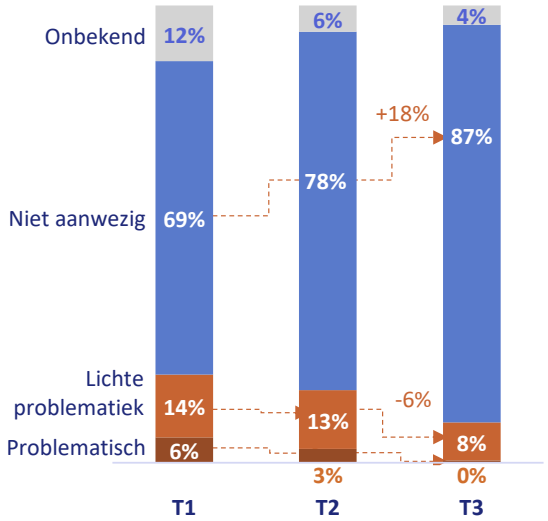

Criminaliteit

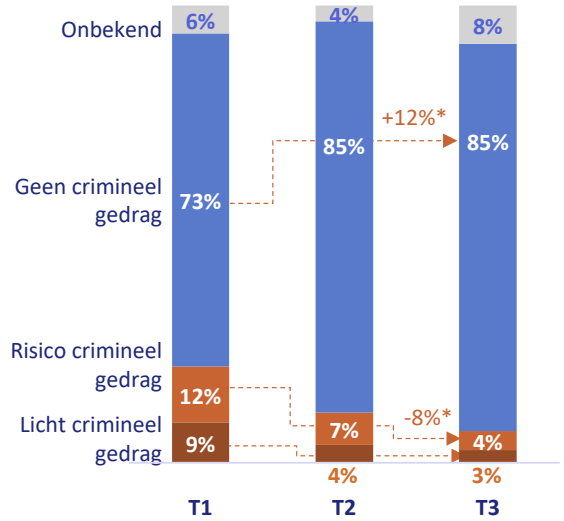

Minder criminaliteit en verslaving, uitval kan een rol spelen

In de groep op T3 (3e jaar regeling) hebben minder hulpvragers te maken met criminaliteit dan de groep op T1 (aanvang van de financiële hulpverlening). Ook het aantal hulpvragers in de groep T3 dat te maken heeft met een (problematische) verslaving is lager dan in de groep T1. De inzet van verslavingszorg is op T3 0%, tegen 8% op T1.

Hierbij moet worden opgemerkt dat mensen met problemen op het gebied van criminaliteit of verslaving mogelijk eerder stoppen met de hulpverlening. Statistisch gezien vallen de groepen T1 en T3 binnen de marges om ze te kunnen vergelijken. Maar het valt niet uit te sluiten dat uitval wel een rol speelt bij de verschillen tussen groep T3 en T1 (crimineel gedrag komt bijvoorbeeld vaker voor bij de jongere onderzoekspopulatie, en in deze groep is de uitval ook iets hoger). Een deel van de hulpvragers is dus mogelijk gestopt, en een deel is daadwerkelijk gebaat bij de hulpverlening en verbetert daardoor op deze leefgebieden.

"Tijdens het traject zie ik vaak wel een terugval. Maar het valt op dat de terugval minder lang duurt, dat men sneller hulp zoekt en dat men sneller het goede leven weer oppakt. Dat komt omdat er iemand op de achtergrond is."
Hulpverlener filmproject

"Criminaliteit komt vaker voor bij schulden. Je gaat ook wegen zoeken die het daglicht niet kunnen verdragen. Vaak gaat het beter in de schuldsanering omdat er (financiële) rust is."
Hulpverlener filmproject

* Significant verschil t.o.v. T1

Hoofdstuk 4

Effect op jongeren en ondernemers

Jongeren, ondernemers en zzp'ers wijken af van (oudere) particulieren, wat vraagt om doelgroepbenadering

Naam: Edith van Dijk
Rol: Wsnp bewindvoerder bij Kredietbank Nederland

Visie

"Schuldhulpverlening, daar zou ik een ander woord van willen maken: schulddienstverlening. Het woordje 'schuld' vind ik al lastig. Ik vind niet dat iemand met schulden schuldig is. Iedereen heeft zijn eigen verhaal. En dan het woord 'hulpverlening', dat suggereert dat wij alles oplossen voor een ander. Wij moeten wel de helpende hand reiken, maar uiteindelijk moet de schuldenaar het toch zelf doen. Anderzijds zijn wij natuurlijk gewoon mensen, en de mens helpt de medemens. Het menselijke aspect is in mijn beleving echt van het allergrootste belang."

Merkbare waarde

"Mensen die na 3 jaar Wsnp, maar na vele jaren problemen, volledig schuldenvrij zijn, zijn altijd zo ontzettend blij. En daar doe ik het voor. Ik krijg ook altijd bedankjes, hetzij een kaart of een telefoontje. Je hoort en leest de emotie. Het doet wat met ze. Als het vonnis van de schone lei binnenkomt is er zo'n opluchting. Het blijft tot het laatste moment spannend voor mensen."

Naam: Keoma van Dijk
Rol: Hulpvrager

Oorzaak schulden

"6 jaar geleden was ik gewoon aan het werk, alles ging gewoon goed. Toen kreeg ik last van clusterhoofdpijn. Ik kon letterlijk niets meer, betaalde niet al mijn rekeningen en verloor mijn baan. Uiteindelijk vorderde de Belastingdienst ook nog mijn Kinderopvangtoeslag terug."

Fase traject

"Ik ben er inmiddels een soort van uit. Ik heb een schone lei. Maar omdat ik ook gedupeerde van de Kinderopvangtoeslag-affaire ben, duurde het toch wat langer. Maar goed, het voelt voor mij heel bevrijdend. Onofficieel gezegd heb ik geen schulden meer. Dus ik hoef aan niks, niemand meer wat af te betalen. Het enige wat ik nog moet betalen zijn mijn huidige rekeningen."

Merkbare waarde

"Voor mij waren die schulden, en ik denk ook voor vele anderen, heel depressief makend. Gekmakend. Je verliest gewoon jezelf... Nu hoef ik geen brieven meer te verstoppen of weg te gooien. Ik leef nu weer. En voor mij is de waarde van schuldhulpverlening dan ook: alles. Ja, alles."

Jongeren hebben betere uitgangspositie, maar kampen vaker met problematiek bij huisvesting, gezin en criminaliteit

Jongeren (18-34 jr) hebben betere aanvangspositie dan ouderen behalve op wonen, gezinsstabiliteit en criminaliteit

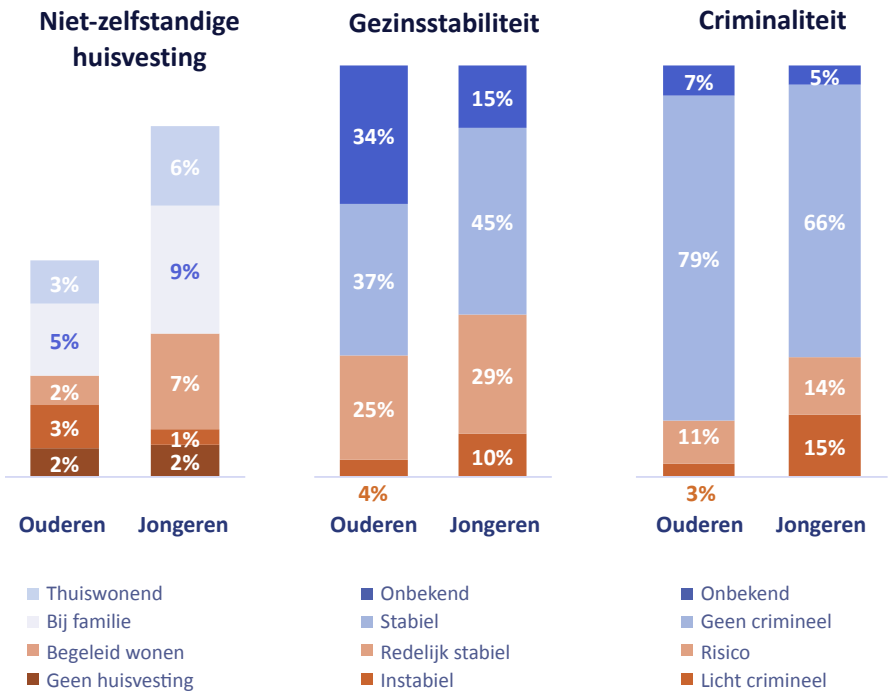

De startpositie van jongeren (18-34 jr) is over het algemeen gunstiger dan die van ouderen

De gemiddelde schuld van jongeren is problematisch, maar lager dan gemiddeld: € 22.113,- tegen € 33.000,- voor ouderen. Daarbij moet wel genoemd worden dat jongeren ook minder levensjaren hebben gehad om schulden op te bouwen.

Bij aanvang van het traject hebben jongeren vaker werk of opleiding (+11%), hebben ze vaker een groot sociaal netwerk (+18%) en hebben ze vaker een goede lichamelijke gezondheid (+29%). Jongeren hebben ook minder zware geestelijke gezondheidsproblematiek, maar dit verschil is beperkt en wordt mogelijk deels verklaard door de lagere gemiddelde schuld.

Wel meer problemen met wonen, gezinsstabiliteit en criminaliteit

Vergeleken met ouderen wonen minder jongeren zelfstandig, met name de groep 'begeleid wonen' is groter (+5%). Jongeren zitten ook vaker in een instabiele (+6%) of redelijk stabiele thuissituatie (+4%) dan ouderen. Tot slot zijn jongeren vaker in aanraking gekomen met justitie (+12%) of lopen ze daar een risico op (+3%).

DISTRICT NORRES
ABP

Jongeren passen minder goed in het reguliere traject en zijn gebaat bij een specifieke aanpak

Jongeren (18-34 jr) lijken vaker te stoppen met reguliere financiële hulpverlening

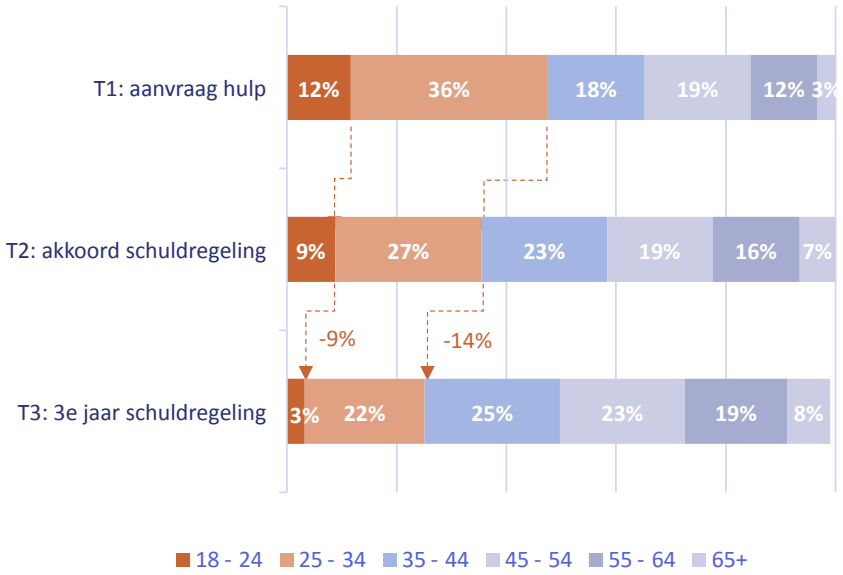

Omdat inkomsten en uitgaven moeilijker in balans te brengen zijn vallen relatief veel jongeren uit

Op T3 (3e jaar schuldregeling) zijn er 23% minder jongeren (18-34 jr) in de groep dan op T1 (aanvang financiële hulpverlening). Hulpverleners benoemen dat het vooral moelijker is om de inkomsten en uitgaven van jongeren in balans te krijgen, terwijl dit noodzakelijk is voor een schuldregeling. Hulpverleners geven hiervoor de volgende verklaringen[1]:

1. Jongeren stoppen sneller met het reguliere traject omdat ze minder snel geneigd zijn hun levensstijl aan te passen
2. Jongeren zijn minder snel bereid om in budgetbeheer of onder beschermingsbewind gesteld te worden

Daarnaast speelt corona wellicht nog een rol. Omdat jongeren onevenredig hard geraakt zijn door de coronacrisis (bijvoorbeeld omdat ze in de horeca werkzaam waren), is het mogelijk dat meer jongeren zich hebben gemeld voor schuldhulpverlening waardoor er in de T1 groep meer jongeren zitten.

Coaching en inzet saneringskredieten kan uitval voorkomen

Volgens hulpverleners van het Jongeren Perspectief Fonds (JPF) vallen er bij hen veel minder jongeren uit. Zij geven aan dat er met de JPF-aanpak minder uitval is door de coachingsaanpak en de inzet van sanerings-kredieten. Andere hulpverleners beamen dat saneringskredieten voor deze groep beter lijken te werken dan schuldbemiddeling. Dit komt mede doordat ze bij saneringskredieten veel minder stukken hoeven aan te leveren.

1. Werksessie met 15 hulpverleners, 17 februari 2022

Jongeren die wel akkoord schuldregeling bereiken verbeteren relatief het meest op gezinsstabiliteit en criminaliteit

Jongeren (18-34 jr) boeken vooral meer vooruitgang op leefdomeinen criminaliteit en gezinsstabiliteit

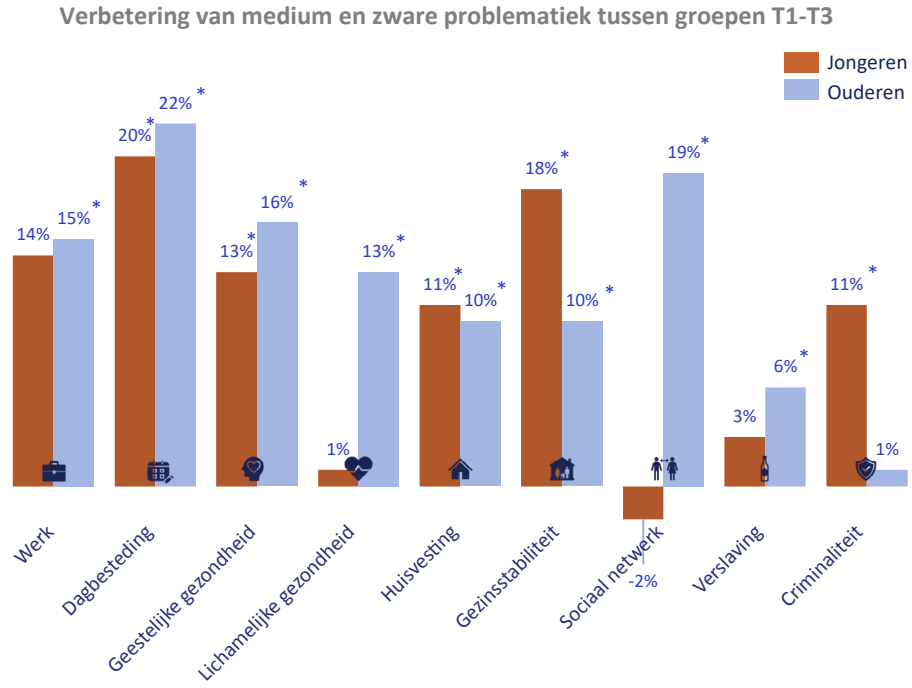

Grotere vooruitgang op leefdomeinen waar startsituatie minder gunstig was

Vergeleken met de oudere hulpvragers boeken jongeren een vergelijkbare vooruitgang op werk, inkomen en huisvesting. Jongeren boeken meer vooruitgang op gezinsstabiliteit en criminaliteit. Hier was de uitgangspositie ook slechter dan die van ouderen, waardoor er meer vooruitgang mogelijk is.

Minder vooruitgang dan ouderen op leefdomeinen waar startsituatie gunstiger was

Jongeren boeken duidelijk minder vooruitgang op geestelijke en mentale gezondheid dan ouderen. Hulpverleners benoemen dat dit mogelijk te maken heeft met lange wachttijden in de GGZ. De lichamelijke gezondheid van jongeren is bij start veel beter dan die van ouderen (+29%), waardoor er minder verbetering mogelijk is.

Opvallend is de lichte (weliswaar niet significante) verslechtering van het sociale netwerk. Ook dit kan gedeeltelijk verklaard worden doordat jongeren een relatief goede startpositie hebben (63% heeft een voldoende / groot netwerk).

* Significant t.o.v. T1

Vomar
VOORDEELMARKT
Vomar

Ondernemers en zelfstandigen hebben bij start meer schulden, maar minder problemen op andere leefgebieden

Bij aanvang hebben ondernemers...

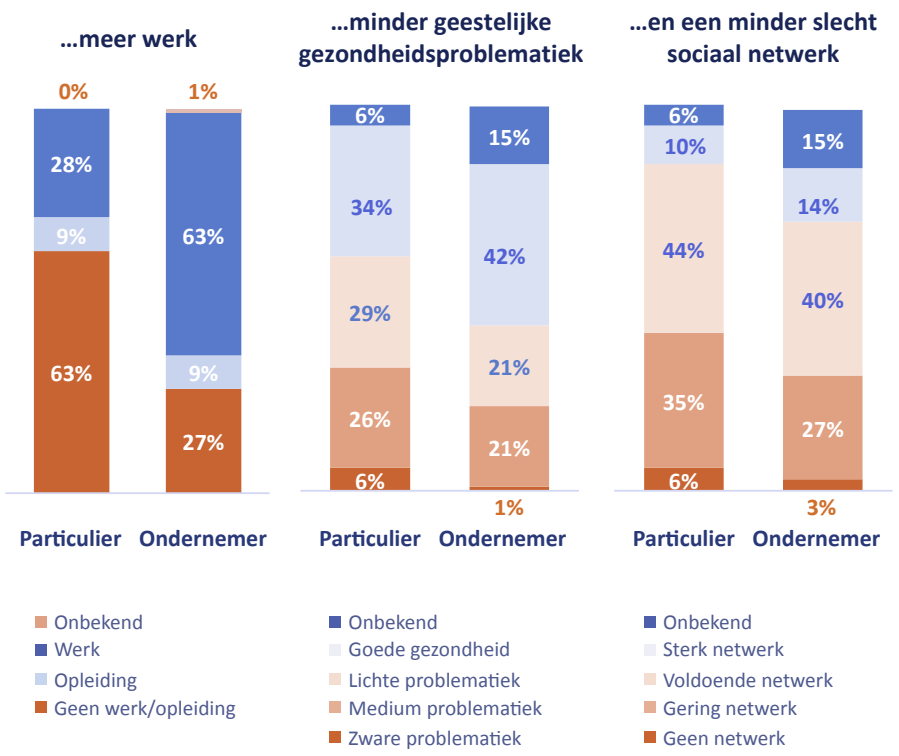

Meer (oudere) mannen dan bij particuliere hulpvragers

Ten opzichte van de particuliere groep bevat de groep ondernemers en zzp'ers 24% meer mannen. De groep ondernemers is ook iets hoger opgeleid (+8%) en iets ouder (+13% ouder dan 45) dan de groep particulieren.

Ondernemers hebben meer en complexere schulden

De gemiddelde schuld van ondernemers en zzp'ers is met gemiddeld €102.000 drie keer hoger dan bij particulieren. De schuldenstructuur van ondernemers is vaak veel complexer omdat die bestaat uit zowel particuliere als zakelijke schulden.

Ondernemers hebben minder vaak achterliggende problematiek op andere leefdomeinen

Hoewel de startsituatie van ondernemers op veel leefgebieden vergelijkbaar is met die van particulieren, hebben ze minder vaak te maken met problemen op werk, geestelijke gezondheid, dagbesteding en sociaal netwerk. Niet geheel verassend treedt het grootste verschil op bij het thema werk: ondernemers hebben bij aanvang veel vaker werk of een opleiding (73%) dan particuliere hulpvragers (37%).[1]

1. Ondernemers met 'geen werk' zijn in de hulpvragerdossiers gecodeerd als ex-ondernemer of ex-zzp'er

Deel ondernemers en ZZP'ers wordt na start hulpverlening doorverwezen naar andere hulpkanalen

Het aantal ondernemers / zzp'ers op T3 is een stuk lager dan op T1

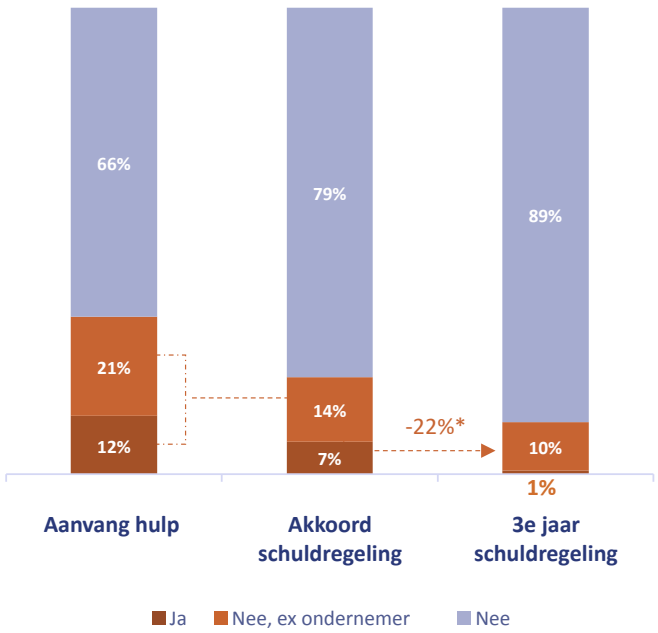

Minder ondernemers en zzp'ers in groep T3

Het aantal ondernemers in de groep 3e jaar schuldregeling (T3) is een stuk lager dan bij aanvang van de financiële hulp (T1) (-22%). Ook valt op dat de groep T3 relatief ouder is, gemiddeld een hoger opleidingsniveau heeft en gemiddeld vaker vrouw is dan de groep ondernemers T1.

Voor het lagere percentage (ex-)ondernemers in het derde jaar schuldregeling (T3) zijn, naast uitval, verschillende mogelijke verklaringen gegeven door hulpverleners[1]:

1. Ondernemers krijgen vaak sneller een verwijzing naar Wsnp (bijvoorbeeld als de Belastingdienst niet meewerkt). Wsnp valt buiten scope van dit onderzoek en deze groep zit daarom niet in T3
2. Faillissementen / turbo-liquidaties worden door andere partijen opgelost
3. Sommige ondernemers ontvangen een saneringskrediet en kunnen dus ondernemer blijven. Hulpverleners lijken vaak geen contact meer te hebben met hulpvragers nadat het saneringskrediet is afgesloten
4. Door de coronacrisis zijn meer ondernemers in de problemen gekomen. Wellicht zijn er daardoor verhoudingsgewijs meer (jonge) ondernemers in T1

Omdat een deel van de (ex) ondernemers ergens anders wordt geholpen is de T3 groep mogelijk minder goed vergelijkbaar met de T1 groep.

1. Werksessie met 15 hulpverleners, 17 februari 2022

Ondernemers en ZZP'ers komen moeilijk aan betaald werk

Minder ondernemers met inkomen uit werk in het derde jaar van de schuldregeling dan bij aanvang hulpverlening

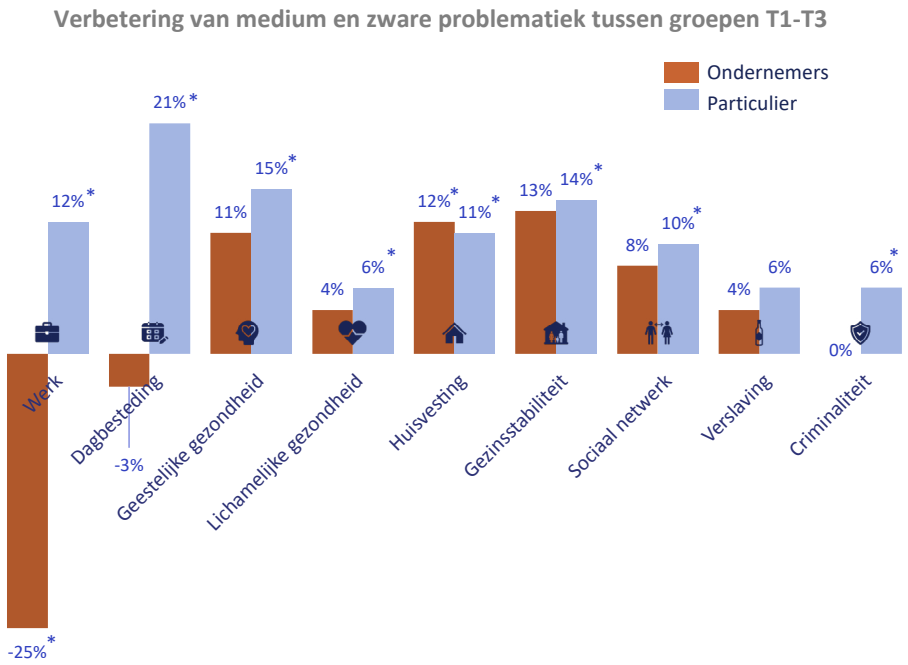

Omdat een deel van de T3 groep mogelijk via andere kanalen is geholpen, zijn bovenstaande resultaten indicatief.

Op veel leefgebieden is de vooruitgang vergelijkbaar met particulieren

Op de meeste leefgebieden is de vooruitgang van ondernemers vergelijkbaar met die van particulieren. Omdat de startsituatie van ondernemers gunstiger is bij geestelijke gezondheid en sociaal netwerk is de vooruitgang op deze domeinen wel opvallend.

Maar ondernemers gaan achteruit qua werk (en dagbesteding)

Waar particuliere hulpvragers vaker aan werk komen gedurende de hulpverlening, neemt het aantal ondernemers met werk, vanuit een relatief gunstige startpositie, af. De afname van werk verklaart ook de achteruitgang op dagbesteding.

Volgens hulpverleners kan de achteruitgang verklaard worden doordat ondernemers en zzp'ers eerst een uitkering aanvragen om tot een schuldregeling te komen.[1] In Nederland is het voor ondernemers die failliet zijn verklaard moeilijk om een nieuwe onderneming te starten. Daarnaast is het ook moeilijker voor (ex)ondernemers om werk in loondienst te vinden, omdat:

1. Werkgevers liever niet iemand in dienst nemen die als zelfstandige heeft gewerkt
2. Ze zelf liever niet onder een baas willen werken
3. Ze in een sector en gebied werken waar alleen werk als zelfstandige beschikbaar is

* Significant t.o.v. T1

1. Werksessie met 15 hulpverleners, 17 februari 2022

Hoofdstuk 5

Effect van bewindvoering, budgetbeheer en saneringskredieten

Inzet van bewindvoering, budgetbeheer en saneringskredieten helpt om goede resultaten te bereiken bij kwetsbare doelgroepen

Naam: Martje Denayère-Pos
Rol: Wsnp bewindvoerder bij Pot Jonker Advocaten

Visie

"Ik ben Wsnp bewindvoerder omdat ik het een mooi instrument vind. Zeker als je een onoverzichtelijke schuldensituatie hebt, is de Wsnp gewoon de allerbeste, en de enige wettelijke manier, om écht schuldenvrij te worden. [...] Ik kreeg laatst een mailtje van iemand die bij mij in de Wsnp heeft gezeten, om mij te bedanken. Ik wil net het stapje extra zetten voor iemand, zodat het draagbaar wordt. Eigenlijk is dat de essentie van mijn vak. En dat zijn dan de mailtjes waar je het eigenlijk voor doet.

Merkbare waarde

"Ik merk heel vaak dat het een bevrijding is als mensen zijn toegelaten tot de Wsnp. Dat de last niet meer alleen bij henzelf ligt, maar ook bij mij. Ze ervaren het als een bevrijding dat iemand hen duidelijk vertelt wat de regels zijn waar ze zich aan moeten houden. Die regels geven houvast voor mensen. Het is helder, duidelijk. En de allermooiste bevrijding die mensen kunnen krijgen is die schone lei aan het eind van de Wsnp."

Naam: Eveline van Wouw
Rol: Hulpvrager

Oorzaak schulden

"Mijn schulden zijn ontstaan in 2012, na de kredietcrisis. De omzet van mijn eigen zaak vloog naar beneden en mijn ex-man verloor zijn baan... Daarna stortte alles als een kaartenhuis in."

Fase traject

"Ik zit nog in de Wsnp. In oktober 2022 loopt de regeling af, als alles gaat zoals het moet."

Merkbare waarde

"De waarde is echt enorm. Ik was er nooit zelf uitgekomen. Dan had ik tot aan mijn graf toe die schulden met mij meegedragen. Eind dit jaar heb ik eindelijk een schone lei. Maar de weg is dan 10 jaar lang geweest. Dat is extreem zwaar en heeft ook echt wel heel veel met me gedaan. Ik kan het me bijna niet voorstellen! Dat na 10 jaar mijn leven weer gewoon normaal is."

Bewindvoering en budgetbeheer vooral ingezet voor particulieren met GGZ-problematiek, verslaving of criminaliteit

Minder inzet van bewind en beheer onder ondernemers / zzp'ers

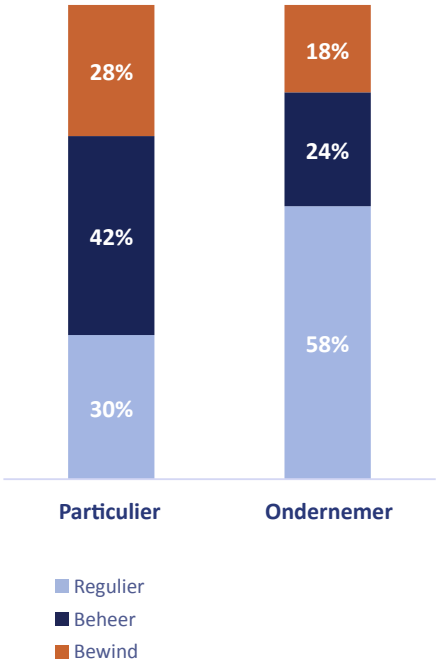

Meer inzet van bewind en beheer bij GGZ, verslaving en criminaliteit

Inzet bewind en beheer bij particuliere hulpvragers

90% **bij problematische verslaving (bewind 40%, beheer 50%)**

89% **bij licht crimineel of risico op crimineel gedrag (bewind 28%, beheer 61%)**

77% **bij medium-zware GGZ problematiek (bewind 39%, beheer 39%)**

Toelichting

Vooral beschermingsbewind wordt de laatste jaren steeds vaker ingezet. Hulpverleners geven aan dat de verschillende vormen van financiële hulp op maat worden ingezet, afhankelijk van de behoefte en wensen van de hulpvragers.

Opvallend is dat ondernemers en ZZP'ers weinig budgetbeheer en beschermingsbewind ontvangen. Hulpverleners zien twee mogelijke verklaringen[1]:

1. Dit type hulpvrager vindt autonomie belangrijker dan gemiddeld en laat zich moeilijker onder beschermingsbewind of budgetbeheer plaatsen
2. Er zijn weinig partijen die beschermingsbewind voor ondernemers aanbieden

Een andere verklaring is dat ondernemers relatief hoger opgeleid en gewend zijn om hun geldzaken zelf te regelen. Daardoor hebben ze mogelijk minder vaak behoefte aan ondersteuning.

1. Werksessie met 15 hulpverleners, 17 februari 2022

Beschermingsbewind en budgetbeheer behalen voor de meest kwetsbare groep opvallend goede resultaten

Bij kwetsbare groepen onder bewind of beheer is de situatie van de T3 groep verbeterd ten opzichte van de T1 groep

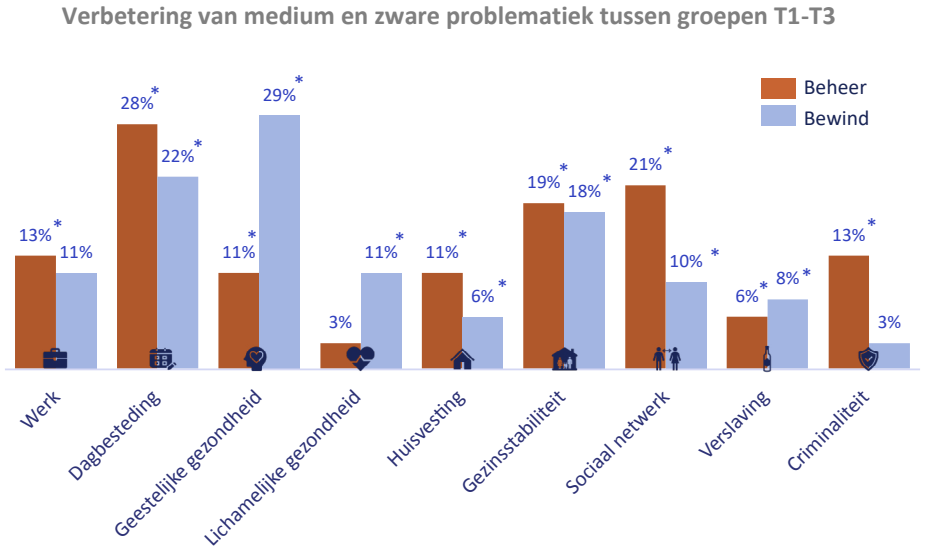

* Significant t.o.v. T1

Vooruitgang voor kwetsbare groepen

Hulpvragers die geholpen worden middels beschermingsbewind en/of budgetbeheer zijn over het algemeen de meer kwetsbare groep met meer achtergrondproblematiek. Met de inzet van deze instrumenten ten tijde van of naast een schuldhulpverleningstraject is de situatie van de T3 groep (3 jaar schuldregeling) een heel stuk verbeterd ten opzichte van de T1 groep (aanvang hulpverlening).

Opvallend is dat met beschermingsbewind vooral op het gebied van geestelijke en lichamelijke gezondheid tussen de groepen veel positief verschil te zien is. Daarbij moet benoemd worden dat onder bewind staande hulpvragers bij aanvang vaker te maken hadden met medium tot zware problematiek bij geestelijke gezondheid (15%), lichamelijke gezondheid (7%) en criminaliteit (6%). De verbeterpotentie was dan ook groter. Budgetbeheer steekt er positief bovenuit op het gebied van werk, dagbesteding, huisvesting, sociaal netwerk en criminaliteit.

"Ik zit in budgetbeheer. Dat heb ik zelf aangevraagd omdat ik psychisch zó'n dreun heb gehad, dat ik het gewoon moeilijk vind te bepalen wanneer ik wel of niet zelf mijn rekeningen kan betalen. En ik wilde daar zeker geen misstappen in maken."
Hulpvrager filmproject

Toenemend gebruik van saneringskredieten, vooral bij mensen met een uitkering

Saneringskrediet vaker ingezet dan schuldbemiddeling na akkoord regeling (T2)[1]

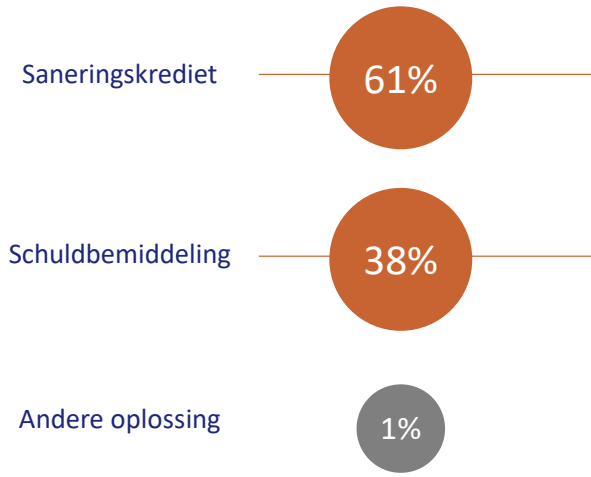

Hogere inzet saneringskredieten bij werkloosheid

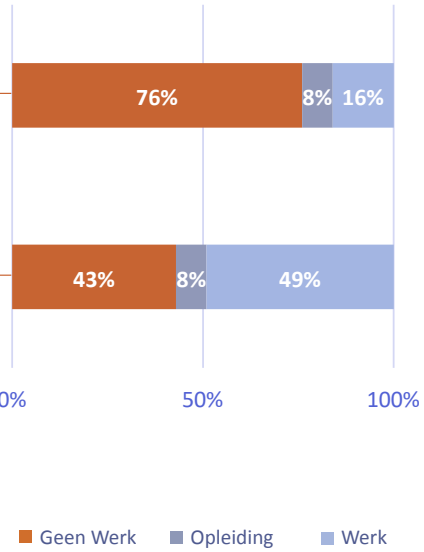

Hulpverleners zetten saneringskredieten steeds vaker in

Veel hulpverleningsorganisaties hanteren de laatste jaren het beleid om meer saneringskredieten toe te passen. De achterliggende overtuiging is dat saneringskredieten hulpvragers sneller en beter helpen dan schuldbemiddeling.

Ten tijde van dit onderzoek is de verhouding tussen de inzet van schuldbemiddeling en saneringskrediet ongeveer 40/60. De verwachting is dat de trend zich zal doorzetten naar meer saneringskredieten.

Vooral veel saneringskredieten bij mensen zonder werk

Het aantal ingezette saneringskredieten is verhoudingsgewijs veel hoger bij mensen zonder werk (+34%). Een mogelijke verklaring is dat een saneringskrediet minder aantrekkelijk is voor schuldeisers zolang er nog zicht is op verbetering van toekomstige inkomsten. Wanneer hulpvragers een uitkering ontvangen is het niet aannemelijk dat de inkomsten toe zullen nemen, waardoor schuldeisers eerder akkoord gaan met een saneringskrediet zodat de schuld in één keer wordt afgekocht.

1. Ontwikkeling vanaf T2 omdat op T1 nog niet voor alle hulpvragers bekend is welk instrument wordt ingezet.

Inzet saneringskrediet verbetert situatie werk en dagbesteding, maar nazorg ontbreekt vaak

Meer vooruitgang bij saneringskredieten dan bij schuldbemiddeling

Ontwikkeling medium en zware problematiek tussen groepen T2-T3

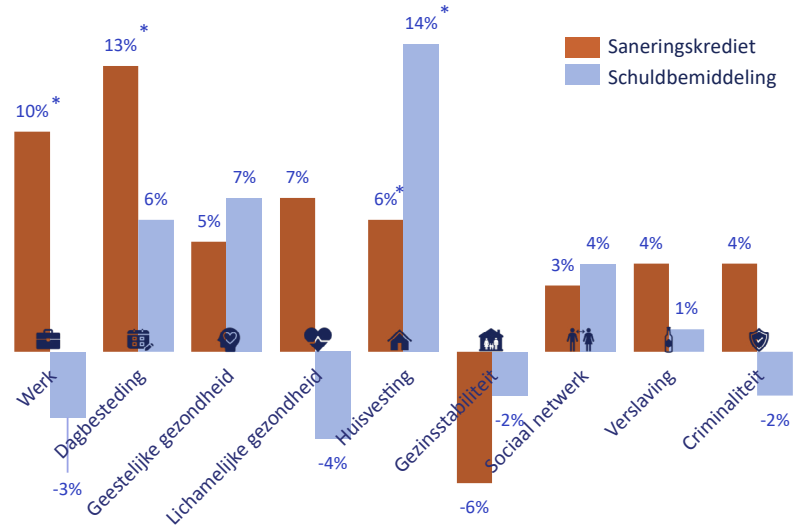

Ontwikkeling wordt weergegeven vanaf T2 omdat op T1 nog niet voor alle hulpvragers bekend is welk instrument wordt ingezet. Dit verklaart waarom op de leefgebieden gezinsstabiliteit en criminaliteit de ontwikkeling (licht) negatief is: hier vindt de grootste positieve ontwikkeling plaats tussen T1 en T2 (zie H3).

* Significant t.o.v. T2

1. Werksessie met 15 hulpverleners, 17 februari 2022

Vooral bij werk en dagbesteding sterkere vooruitgang bij saneringskredieten

Hulpvragers met saneringskredieten laten een grotere positieve ontwikkeling zien tussen de groepen T2 (akkoord schuldregeling) en T3 (3e jaar regeling) dan hulpvragers met schuldbemiddeling. Vooral op de thema's werk, dagbesteding en lichamelijke gezondheid zijn er opvallende uitschieters.

Het verschil bij werk en dagbesteding wordt deels verklaard door de startpositie: omdat saneringskredieten vaker worden ingezet voor werkloze hulpvragers is er meer ruimte voor vooruitgang. Toch verklaart dit niet waarom er bij schuldbemiddelingen juist een (licht) negatieve ontwikkeling plaatsvindt.

Ervaring hulpverleners sluit aan bij uitkomsten[1]

1. Hulpvragers hebben meer mentale ruimte en een sterkere motivatie om inkomen te generen bij saneringskredieten. Inkomen uit werk komt ten goede aan het opbouwen van hun eigen bestaan
2. Hulpvragers vallen minder snel uit bij saneringskredieten, omdat er minder administratief werk te verzetten is, vooral door de hulpvrager
3. Hulpvragers ervaren meer rust bij saneringskredieten. Ze betalen drie jaar lang een vast maandelijks bedrag, zonder onzekerheid over verrekeningen. Bij schuldbemiddeling ervaren ze onrust omdat ze bijvoorbeeld bang zijn hun werk te verliezen en de regeling niet kunnen nakomen

Nazorg ontbreekt vaak bij saneringskredieten

Nadat saneringskredieten zijn afgesloten hebben hulpvragers vaak weinig of geen contact meer met hulpvragers. Dit betekent ook dat er weinig tot geen nazorg wordt verleend aan de hulpvragers.

Hoofdstuk 6

Effect op de maatschappij (MKBA)

Elke geïnvesteerde euro in financiële hulpverlening levert de maatschappij tot 2 euro op

Naam: Bahattin Türkoğlu
Rol: Schuldhulpverlener bij Schuldhulp De Schie

Visie

"Schuldhulpverlening is voor mij: klaarstaan om mensen te helpen. Klaarstaan om anderen dienstbaar te zijn. Zoals Desmond Tutu heeft gezegd: niemand is op de wereld compleet gekomen. We hebben altijd hulp van anderen nodig. [...] Ik vind het heel belangrijk om in alles wat we doen rekening te houden met de culturele achtergrond van de hulpvrager. Want hij of zij draagt, naast de schulden, ook een culturele bagage bij zich. Als we daar oog voor hebben, en proberen te begrijpen en voelen wat de andere voelt, dan groeit het vertrouwen en daarmee de kans op een succesvolle afronding van het traject van de schuldregeling."

Merkbare waarde

"Ik ben van mening dat de waarde van schuldhulp niet ophoudt bij de uitvoering van het schuldregelingstraject. De waarde is omvangrijker. Wij raken betrokken bij het leven van de mensen. Ze delen hun vreugde en hun leed met ons."

Naam: Urchibert Stroop
Rol: Hulpvrager

Oorzaak schulden

"Ik ben opgegroeid in Curaçao, daar kende ik geen deurwaarder. Ik ben naar Nederland gekomen met mijn ex-partner toen we 18 jaar waren, omdat zijn familie onze relatie niet accepteerde. Omdat we uit Curaçao kwamen konden we geen uitkering aanvragen. We kenden het Nederlandse systeem ook niet goed en hadden weinig financiële opvoeding gehad. Mijn ex-vriend deed de financiën, maar hij betaalde niets en maakte schulden op mijn naam. Toen is hij er vandoor gegaan en bleef ik achter met zijn schulden."

Fase traject

"Ik zit middenin het traject. Ik ben nu aan het sparen en los elk jaar af aan de schuldeisers. Dus het gaat heel goed nu."

Merkbare waarde

"Ik was heel boos, maar ik heb nu rust. Ik heb mijn kracht teruggekregen. Ik had altijd het gevoel van onrecht: schuldeisers luisterden nooit naar mij. Maar de schuldhulpverlener heeft die power wel. Het was heel fijn dat er iemand was die naar mij kon luisteren. Iemand die ook uit het buitenland komt, die mij begrijpt. Inmiddels ben ik zelf aan het roer en heb ik de regie."

Elke geïnvesteerde euro in financiële hulpverlening levert de maatschappij tot 2 euro op

Positieve Social Return on Investment (SROI) van 1,4 – 2,0

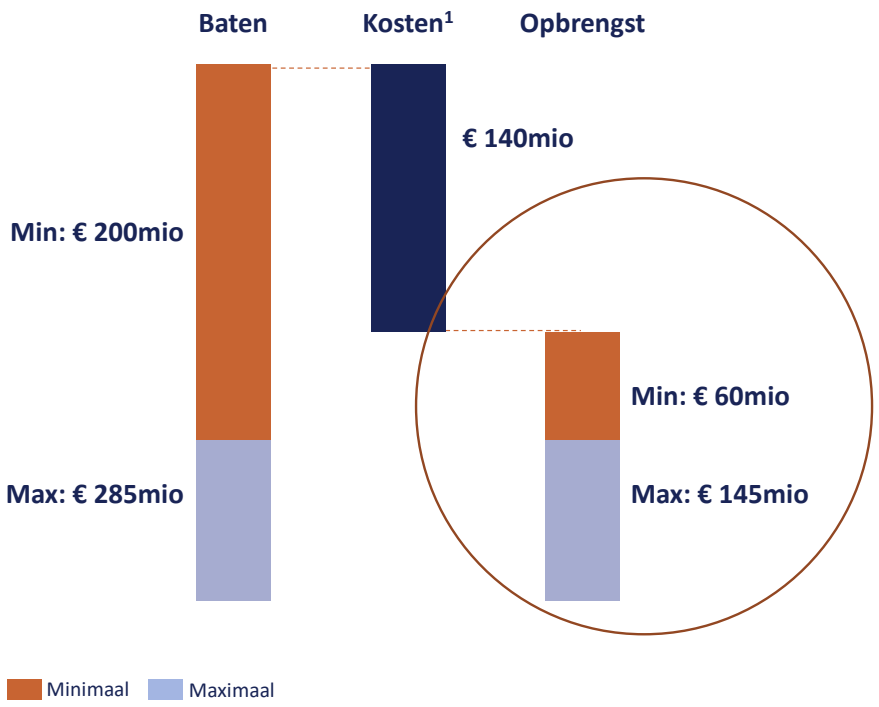

Minimale en maximale baten per hulpvrager

Op basis van de vooruitgang van hulpvragers op de leefdomeinen kunnen we berekenen welke maatschappelijke kosten worden uitgespaard. Het betreft hier alleen de meetbare impact: veel effecten op het welzijn en welbevinden van hulpvragers zijn niet in geld uit te drukken. Omdat we de vooruitgang niet volledig kunnen toeschrijven aan financiële hulpverlening rekenen we met een minimum en maximum scenario. De baten per succesvol geholpen hulpvrager bedragen min. € 9.956, en max. € 14.244. Zetten we dit af tegen een totaal aantal geholpen hulpvragers van ca. 20.000 per jaar dan komen we op een totaal van € 200-285 mio.[1]

Kosten van hulpverlening

De totale kosten van schuldhulpverlening bedragen per inwoner € 8,121. Dit komt neer op een totaal van € 140 mio. Dit bedrag omvat alle kosten van intake tot en met nazorg.[2]

Opbrengst: de Social Return on Investment (SROI)

Hiermee komt de totale positieve bijdrage (baten-kosten) van schuldhulpverlening op € 60 – 185 mio. Hierbij moet worden opgemerkt dat dit de minimale opbrengst is. Aangezien de totale kosten voor SHV worden meegenomen en de baten alleen voor de succesvol afgeronde trajecten zal de daadwerkelijke opbrengst hoger zijn. Immers ook bij niet-succesvol afgeronde trajecten zullen baten gerealiseerd worden.

De SROI bedraagt minimaal 1,4 -2,0 (baten/kosten). Dit betekent dat elke euro die wordt geïnvesteerd in financiële hulpverlening de maatschappij minimaal € 1,40 - € 2,00 oplevert. Dit is in lijn met eerdere onderzoeken.[3]

1 NVVK Jaarverslag 2020 | 2. Kosten voor Schuldhulpverlening in Nederland gebaseerd op de gemiddelde kosten per inwoner o.b.v. Armoede en Schulden Benchmark Divosa (2020)
3. Van Geuns et. al (2011), Schuldhulpverlening loont!: SROI 1,7-2,6; Gemeente Nijmegen (2016), Maatschappelijke opbrengst van Schuldhulpverlening: SROI 1,4

Grootste baten voor de maatschappij zitten in het helpen naar werk en het voorkomen van verzuim en huisvestingsproblemen

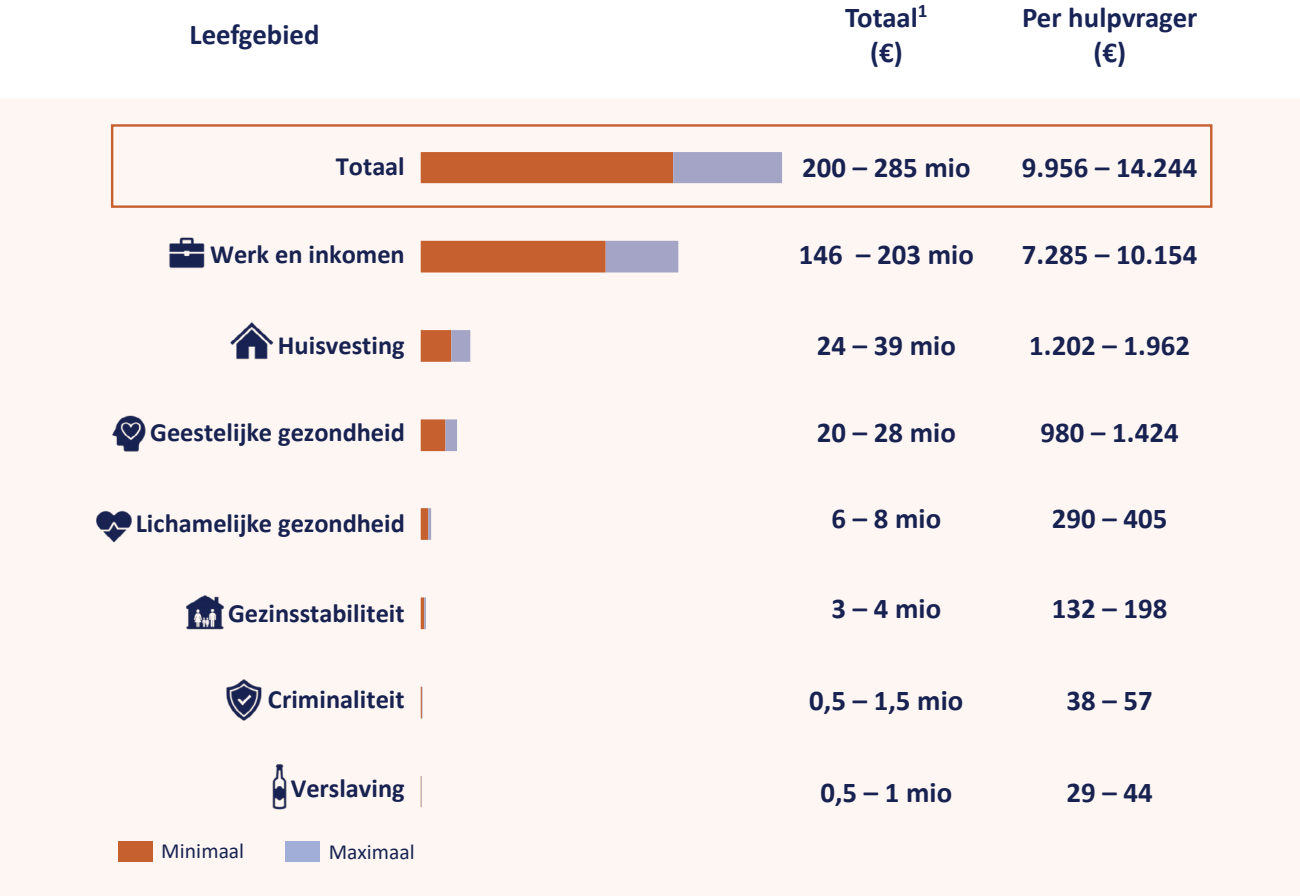

Grootste besparing op werk en inkomen en op huisvesting

De grootste baten zitten in de toeleiding naar werk waardoor mensen uitstromen uit de bijstand en WW (€ 75-100 mio). Daarna is de grootste besparing het voorkomen van dakloosheid, van huisuitzetting en van (kinder)noodopvang (€ 24-38 mio).

Conservatieve schatting van scenario's

De baten per hulpverlener zijn in kaart gebracht op basis van een minimum en maximum scenario. In beide scenario's hanteren we een conservatieve schatting en zijn alleen de direct-aanwijsbare besparingen meegenomen. Zo is voor de preventie van ziekteverzuim en productiviteitsverlies als gevolg van schulden bijvoorbeeld maar 1 jaar meegenomen, terwijl mensen langer in ziekteverzuim kunnen zitten als gevolg van schulden. Dezelfde conservatieve schatting van 1 jaar is gehanteerd bij de stijgende inkomstenbelasting als gevolg van toename van het aantal mensen met werk.

1. Om de totale baten te berekenen zijn de baten per hulpvrager vermenigvuldigd met het totaal aantal geholpen inwoners = ~20.000 (NVVK jaarverslag 2020)

Grootste baten komen ten goede aan gemeenten, ook werkgevers, zorgverzekeraars en Rijksoverheid profiteren

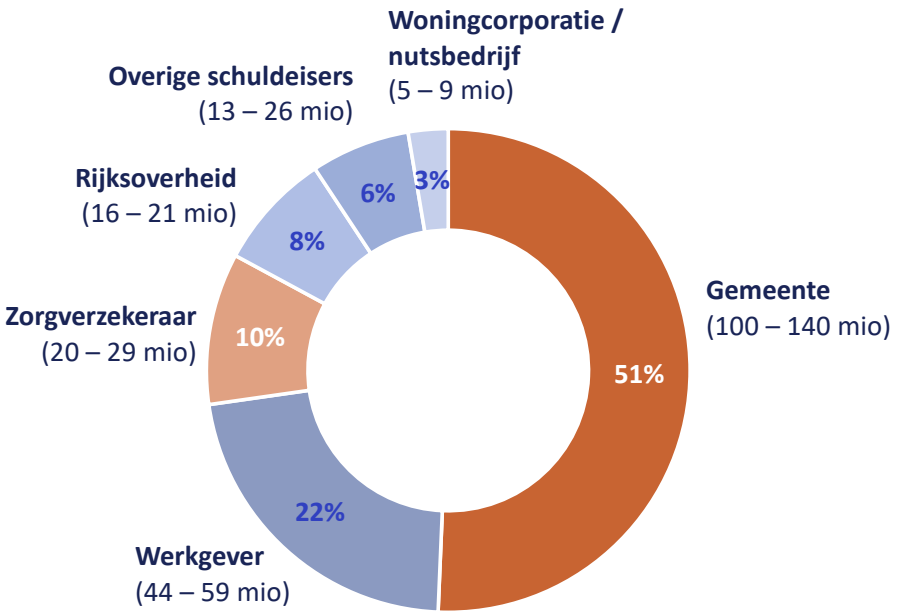

Baten per partij toegelicht

De grootste besparingen komen ten goede aan de **lokale overheden** vanwege de besparingen op onder andere bijstandsuitkeringen, maatschappelijke opvang en kosten met betrekking tot daklоosheid.

Werkgevers besparen vooral op het voorkomen van ziekte en productiviteitsverlies als gevolg van werknemers met schulden.

Zorgverzekeraars besparen vooral op de zorgkosten, zowel voor de eerstelijns- als de tweedelijnszorg.

De **Rijksoverheid** bespaart op kosten m.b.t. WW-uitkeringen. Daarnaast zal er als gevolg van een toename van het aantal werkenden meer Inkomstenbelasting geïnd worden.

De baten voor **schuldeisers** bestaan uit het deel van de schulden dat met een schuldregeling toch geïnd kan worden, dat anders afgeschreven had moeten worden. Daarnaast vindt een vermindering van de kosten voor het incassoapparaat plaats.

Woningcorporaties en **nutsbedrijven** besparen op kosten m.b.t. afsluitingen en huisuitzettingen.

Hoofdstuk 7

Waarde voor de schuldeisers

Schuldeisers werken intensief samen met financiële hulpverlening om mensen met problematische schulden te helpen

Naam: Martin Neef
Rol: Schuldeiser bij Vattenfall

Visie

"Het is belangrijk dat onze klanten zo vroeg mogelijk hulp krijgen en dat ze duurzaam geholpen worden. Als iemand eerder hulp zoekt zijn de achterstanden lager, kan iemand sneller uit de problemen komen en lopen wij als schuldeiser minder financieel risico. Daarmee zijn wij als schuldeiser geholpen, maar vooral ook de klant zelf."

Naam: Remi Langenberg
Rol: Schuldeiser bij het CAK

Visie

"Mijn diepste zorg zit bij de burgers die we nu nog niet bereiken. Met data moeten we een integraal klantbeeld kunnen maken van burgers waarvan we weten dat ze schulden hebben. Het is mijn droom dat we deze burgers vanuit publieke schuldeisers één gezamenlijke schuldregeling aan kunnen bieden."

Schuldeisers zien waarde van hulpverlening in klantbehoud en het duurzaam oplossen van schulden voor hun klanten

Wat is de waarde van schuldhulpverlening voor jouw organisatie (als schuldeiser)?[1]

Zorgplicht / MVO

"Invulling van onze zorgplicht en MVO"

Inzicht voor schuldeiser

"Signalering dat we 'achteraf betalen' hebben aangeboden aan een klant die de financiële lasten niet kan dragen"

Geen / beperkte waarde

"De waarde is nog niet groot"

Klantbehoud

"Hogere garantie op toekomstige betaalde omzet"

Aantal keren genoemd

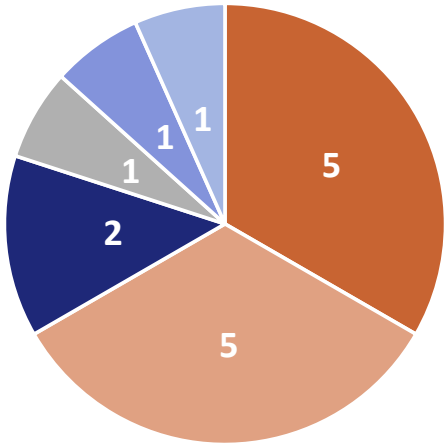

Schuldenaar structureel helpen

"Zonder schuldhulp géén oplossing voor problematische schulden"

"Schuldhulpverlening biedt onze klant wat wij onze klant niet bieden: hulp bij financiële problemen. Schuldhulpverleners kunnen financiële stress bij onze klant wegnemen"

Achterstanden verhelpen / voorkomen

"Om actuele betaalachterstanden op te lossen, maar vooral ook om deze in de toekomst te voorkomen."

"Het draagt bij aan betalingsoplossingen"

"Als je heel streng kijkt kost schuldhulpverlening ons geld, want we boeken achterstanden af. Maar door klanten zo vroeg mogelijk te bereiken kunnen ze sneller uit de problemen komen en lopen we minder financieel risico. Daar zit voor ons de waarde."
Martin Neef, Vattenfall (filmproject)

1. N = 12, een beperkt aantal t.o.v. het totaal aantal schuldeisers in Nederland.

Schuldeisers zien en pakken steeds vaker hun rol in het voorkomen van schulden, mede door veranderd mensbeeld

In hoeverre vind je dat je als schuldeiser een rol hebt in het *voorkomen* van schuldenproblematiek?

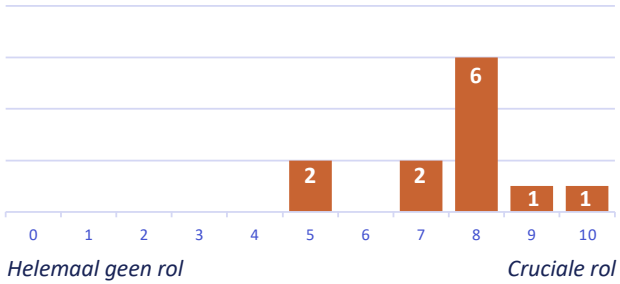

7,3
Gemiddelde

Wat denk jij zelf dat de *grootste oorzaak* van de schuldenproblematiek in Nederland is?

#	Oorzaak (totale ranking)
1	Overbesteding door achterliggende problematiek
2	Onvoorziene inkomensterugval
3	Overbesteding door lage financiële vaardigheden
4	Onvoorziene grote kostenpost
5	Overbesteding door verwijtbaar gedrag
6	Anders, nl....

Schuldeisers zien voor zichzelf een rol in voorkomen en oplossen van schulden
Schuldeisers geven aan dat ze een grote rol hebben in het oplossen van schuldenproblematiek (gemiddelde score van 7,6 op een schaal van 1 op 10). De meesten geven ook aan dat ze een rol spelen in het voorkomen van de schulden (gemiddeld 7,3).

Dit komt mede door het veranderend beeld van schuldeisers over mensen met schulden. De meerderheid van de 12 bevraagde schuldeisers geeft aan dat zij denken dat de belangrijkste oorzaak ligt in overbesteding door achterliggende problematiek, gevolgd door onvoorziene inkomensterugval. Geen van hen acht de kans het grootst dat schulden veroorzaakt worden door verwijtbaar gedrag. Schuldeisers zien dus ook dat de achterliggende problematiek een veel grotere rol is gaan spelen de afgelopen jaren.

"Vroeger wachtten we altijd totdat iemand zich meldde bij de gemeente. Daar zijn we nu vanaf gestapt, we zien een grotere rol voor onszelf bij het bereiken en helpen van klanten met betalingsproblemen."
Martin Neef, Vattenfall (filmproject)

"We kijken nu totaal anders naar schuldenproblematiek dan bij de invoering van de Zorgverzekeringswet."
Remi Langenberg, CAK (filmproject)

Hoofdstuk 8
Toekomstvisie

Meer tijd voor persoonlijke aandacht en intensievere samenwerking kan maatschappelijk rendement vergroten

Hulpvragers benadrukken het belang van goed luisteren en andere kijk op schaamte om meer mensen te kunnen helpen

"De vraag die je bij de rechtbank krijgt is vooral: hoe kwam je in de schulden?"
Hulpvrager filmproject

"Je bent een dossiernummer. Ze behandelen je niet naar je situatie."
Hulpvrager filmproject

"Bij wie leggen we het probleem van schaamte? Willen we hulpvragers overtuigen dat ze zich minder moeten schamen, of moet de maatschappij anders met hen omgaan, zodat ze zich niet hoeven te schamen?"
Hulpverlener filmproject

"Ik was er nooit zelf uitgekomen. Dan had ik tot aan mijn graf toe die schulden met mij meegedragen."
Hulpvrager filmproject

"Voor mij is de waarde van schuldhulpverlening een stuk rust die je terugkrijgt. Het voelt echt als een bevrijding."
Hulpvrager filmproject

Aanmelden | **Hulp krijgen** | **Resultaat**

Drempels belemmeren het zoeken van hulp

Bij wie leggen we de oorzaak en oplossing van schaamte?

Hulpvragers zijn afhankelijk van goede hulp

Rust, opluchting en hoop

Het is bekend dat mensen met schulden vaak **laat hulp zoeken**. Hulpverleners en hulpvragers geven hier verschillende verklaringen voor:

- Ontkenning
- Schaamte
- Hoop dat het zelf nog lukt
- Controle willen houden
- De weg niet kennen
- Belemmerende overtuigingen, bijvoorbeeld de eigen problemen zelf op moeten lossen
- Afstand tot de gemeente ervaren

Ondanks de paradigmashift met betrekking tot schulden, ervaren hulpvragers de gevolgen van hun financiële problemen nog vaak als straf. Ze **voelen zich veroordeeld** en moeten zich dikwijls verantwoorden. Er wordt in hun beleving nog steeds weinig écht naar ze geluisterd: ze voelen zich een dossiernummer in plaats van een mens met een verhaal. Schaamte wordt niet (alleen) opgelost door mensen te vertellen dat ze zich niet hoeven te schamen.

Het belang van beschikbare hulp is groot, zeker omdat hulpvragers aangeven dat zij zelf echt niet meer uit hun situatie kunnen komen. Maar hierdoor ontstaat er een grote afhankelijkheid van goede hulp. Hulpvragers geven aan dat een **persoonlijke benadering** van de hulpverleners bepalend is voor hoe zij de hulp ervaren.

Verder uitgewerkt op de volgende pagina

Wanneer hulpvragers goede hulp ontvangen wordt financiële hulpverlening ervaren als een zeer **waardevolle ondersteuning**, met (blijvende) rust als één van de belangrijkste resultaten. Verschillende betrokkenen benadrukken wel de noodzaak van goede nazorg, terwijl die nu niet altijd geboden wordt.

Hulpvragers en hulpverleners in het filmproject zien persoonlijke betrokkenheid als grootste succesfactor

Persoonlijke betrokkenheid van hulpverlener is van grote waarde

Hulpvragers in het filmproject noemen de persoonlijke betrokkenheid van hun hulpverlener als de belangrijkste succesfactor van financiële hulpverlening. De waarde van hulpverlening zit voor hen niet alleen in de uiteindelijke schone lei als eindresultaat: het proces daarnaartoe en de interactie tussen de hulpvrager en hulpverlener zijn minstens zo waardevol. Hulpvragers geven aan hoe belangrijk het voor hen is om iemand te hebben die naast ze staat, zodat ze zich gehoord, begrepen en gesteund voelen. Persoonlijke betrokkenheid kan zich uiten door:

- Een persoonlijke toon
- Een brede uitvraag
- Een gevoel van gelijkwaardigheid
- De bereidheid om een stapje extra te doen
- Cultuur-sensitief werken

Persoonlijke klik

"De klik was er gewoon gelijk. En dat is zo fijn als je dingen gewoon heel persoonlijk met elkaar kunt bespreken en niet zakelijk." Hulpvrager filmproject

Breed perspectief

"Het gaat niet alleen om de schulden in schuldhulpverlening. Het gaat om het geheel. Want schulden komen niet alleen." Hulpverlener filmproject

Vanuit gelijkwaardigheid

"Jij hebt mij altijd een waardig gevoel gegeven. Je hebt nooit op me neergekeken." Hulpvrager filmproject

Een stapje extra

"In de wet staat niet dat ik na de Wsnp nazorg moet verlenen. Maar volgens mij ben ik ook een mens van vlees en bloed. En het zou toch heel raar zijn als ik na drie jaar tegen iemand zeg: doei, tot ziens." Hulpverlener filmproject

Cultuur-sensitief

"Door rekening te houden met de culturele en religieuze achtergrond is er bij haar een situatie ontstaan waarin ze zich veilig voelde en mij vertrouwde. Ze vertelde mij namelijk ook dat het niet goed gaat met haar huwelijk." Hulpverlener filmproject

95 ondervraagde hulpverleners wensen met name betere samenwerking met schuldeisers en tijd voor maatwerk

Wat is nodig om meer waarde te kunnen leveren als hulpverlener?

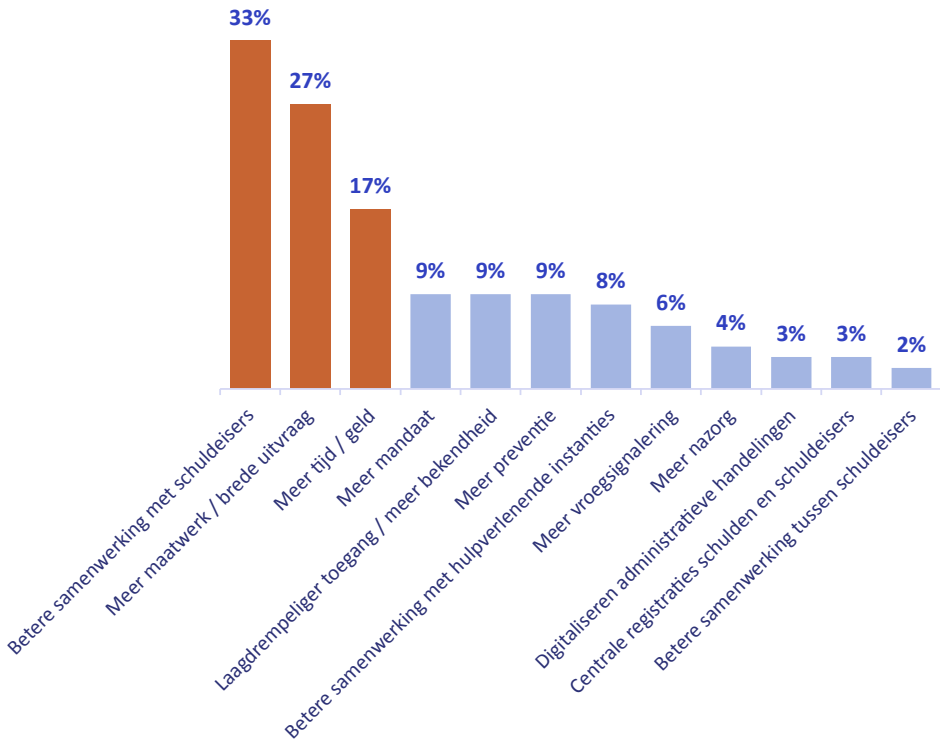

Hulpverleners willen graag beter samenwerken met schuldeisers

Aan 95 hulpverleners is de open vraag gesteld hoe zij nog meer waarde kunnen leveren als hulpverlener. De antwoorden zijn gecodeerd en onderverdeeld in elf categorieën. 33% van de hulpverleners geeft aan dat zij een betere samenwerking en communicatie met de schuldeisers wensen, om hulpvragers sneller te kunnen helpen:

"Een vast contactpersoon bij schuldeisers, waardoor samenwerken efficiënter en duurzamer wordt"

"Betere en snellere informatieuitwisseling tussen schuldeisers en hulpverleners, zodat saneringen/ trajecten sneller gaan en er geen onnodige kosten worden gemaakt"

Hulpverleners willen ook meer tijd om maatwerk te leveren

Op nummer twee en drie staan: meer tijd en geld voor maatwerk en een brede uitvraag van problemen. Deze wens heeft te maken met de toenemende achterliggende problematiek bij hulpvragers:

"Vooral tijd is nodig om mensen uitgebreid te spreken en je in te kunnen leven in hun situatie. Daardoor kan je samen aan doelen werken en de hulpvrager met kleine stapjes steeds meer perspectief bieden."

"Ik zou willen dat ik meer tijd had voor een dossier om af en toe een gesprek met de hulpvrager aan te gaan hoe ze het ervaart."

12 ondervraagde schuldeisers willen net als hulpverleners betere onderlinge samenwerking en communicatie

Welke aspecten in de samenwerking met schuldhulpverlening zou jij graag verbeterd zien?

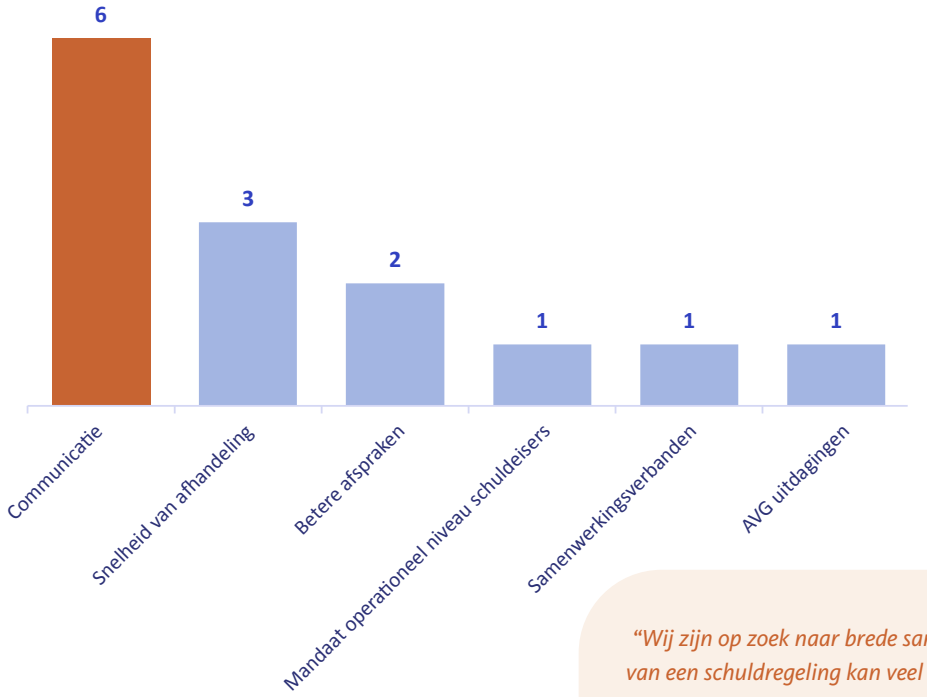

Samenwerken om klanten sneller en beter te kunnen helpen

In een open vraag is aan 12 schuldeisers van de schuldeiserscoalitie de vraag gesteld wat zij graag verbeterd zouden zien in de samenwerking met financiële hulpverlening.

Vrijwel alle schuldeisers zien de grootste verbeterpotentie bij communicatie tussen schuldeisers en hulpverleners en de snelheid van afhandeling. Door snel en volledig te communiceren kunnen klanten sneller en beter geholpen worden bij het vroeg signaleren en verhelpen van betalingsproblemen.

"Schuldhulpverleners hebben een enorm moeilijke taak. We moeten hen maximaal faciliteren met data, data en data."

Remi Langenberg, CAK (filmproject)

"Wij zijn op zoek naar brede samenwerking. Tussen de hulpvraag en de start van een schuldregeling kan veel tijd zitten. Met het schuldenknooppunt en de schuldeiserscoalitie proberen we dit te versnellen. Samenwerking en gegevens-uitwisseling tussen schuldeisers en hulpverleners is essentieel."

Martin Neef, Vattenfall (filmproject)

“Financiële hulpverlening heeft zich in samenwerking met schuldeisers ontwikkeld om meer mensen beter te helpen”

Als voorzitter van de NVVK is Marco Florijn sinds 2017 actief bezig met het door-ontwikkelen van de financiële hulpverlening in Nederland. Ook als wethouder in Rotterdam en Leeuwarden had hij schuldhulpverlening in zijn portefeuille. Marco is tevens programmaleider Jongeren INC bij FNO Zorg voor Kansen en zit in de Raad van Toezicht van o.a. Sociale Banken Nederland, Ouder- en Kindteams Amsterdam en Stimulansz.

Tussen 2006-2014 had je als wethouder schuldhulpverlening in je portefeuille, inmiddels ben je 5 jaar voorzitter van de NVVK. Hoe heb je het veld zien ontwikkelen in de afgelopen tien jaar?

Een heel belangrijke ontwikkeling is dat schuldeisers zelf de handschoen hebben opgepakt, bijvoorbeeld door het opzetten van de Schuldeiserscoalitie. De overheid stond voorheen als schuldeiser vaak buiten schot, maar CAK en CJIB hebben een beweging ingezet om vanuit incasserende organisaties na te denken over de eigen rol, bijvoorbeeld doordat het CJIB de noodstopprocedure heeft geïntroduceerd. Ook zorgverzekeraars namen het voortouw bij initiatieven rondom sociaal incasseren.

Hoe verklaar je dat schuldeisers hun rol gingen veranderen en wat betekende dat voor jullie?

Partijen zagen dat de problematiek onbeheersbaar aan het worden was, zoals bijvoorbeeld de sterke toename van het aantal mensen in de wanbetalersregeling. We kwamen uit een tijd waarin weleens over mensen met schulden werd gezegd: ‘je kan een kale kip niet plukken, maar je kan hem wel koken’. Dat is volledig veranderd. Schuldeisers zijn ook gaan inzien dat het najagen vaak meer geld kost dan een professioneel opgezette regeling. Daarnaast zijn wij schuldeisers ook gaan zien als gelijkwaardige partners. Vroeger waren we er nog teveel alleen voor de hulpvragers. Financieel hulpverleners staan juist tussen de hulpvrager en de schuldeiser in.

Wat zie je nog meer als een belangrijke mijlpaal?

Een belangrijke ontwikkeling was natuurlijk ook dat gemeenten in 2012 de regiefunctie kregen over schuldhulpverlening. Sindsdien zijn ze ook bezig geweest met de verandering van: ‘volgen we de juiste processen en procedures?’ naar ‘bereiken we ons doel met wat we doen?’. En daar zijn veel mooie initiatieven uitgekomen.

Interessant, wat voor initiatieven bedoel je dan?

Ik denk bijvoorbeeld aan gegevensuitwisseling via het schuldenknooppunt, de ontwikkeling van een nieuw kwaliteitskader vanuit de NVVK en de inzet op saneringskredieten. Toen ik begon bij de NVVK verwonderde ik me al over het feit dat we vrijwel altijd aanstuurden op schuldbemiddeling in plaats van saneringskredieten. Ik begreep daar niks van: waarom zoveel tijd besteden aan juridische zaken en administratie terwijl je die uren ook vrij kan maken voor het voeren van het echte gesprek?

Marco's droom: mensen op maat perspectief bieden

De NVVK bestaat nu 90 jaar, we weten dat jullie midden in een proces zitten om na te denken over de toekomst van financiële hulpverlening. Wat is jouw droom voor de financiële hulpverlening in Nederland?

Ik zou het allereerst fantastisch vinden als we, net zoals het Jongeren Perspectief Fonds, voor alle hulpvragers werken vanuit de vraag aan welk perspectief zíj willen werken, in plaats van ons alleen te richten op de financiële situatie. Ten tweede moeten we denk ik veel meer gaan differentiëren. De ene hulpvrager is bijvoorbeeld geholpen met drie maanden hulp, de ander heeft wel drie jaar hulpverlening nodig. Ik heb me lang geleden al verwonderd over waarom we iedereen standaard in een 3-jaars traject stoppen. Moet de situatie van de hulpvrager daar niet bepalend in zijn?

Jullie motto is: 'meer mensen beter helpen'. Wat zijn wat jou betreft hierin de thema's?

Er is nog zoveel te doen, maar goed, zo maar even een greep: preventie en nazorg worden sowieso nog belangrijker. Er is nu al veel aandacht voor preventie met het nieuwe wettelijk kader en de inzet op vroegsignalering, maar nazorg is nog onontgonnen terrein. Verder denk ik ook aan meer aandacht voor cultureel-sensitief werken. Ik vermoed dat we nog heel weinig mensen bereiken vanuit die hoek. En als laatste denk ik aan de verdere verbetering van de samenwerking alle partijen in het sociaal domein. In het bijzonder tussen de hulpverleners in het sociaal domein, de vrijwilligers en de bewindvoerders.

Betere samenwerking met bewindvoerders?

Jazeker, bewindvoering is te lang buiten beeld gebleven terwijl bewindvoerders wel een heel waardevole rol spelen bij het oplossen van problematische schulden. Ik heb het dan met name over schuldenbewinden. Ik vind zelf dat toestandbewinden in de langdurige zorg thuishoren, maar dat schuldenbewindvoerders echt horen bij de hele keten van schuldhulpverlening in de gemeenten. We gaan de komende jaren werken om deze vakgebieden beter op elkaar aan te laten sluiten. Dat gebeurt nu al steeds beter.

En vanwaar de noodzaak om de samenwerking tussen vrijwilligers en professionals te verbeteren?

Door preventie en vroegsignalering bereiken we straks veel meer mensen. De inzet van vrijwilligers wordt daarmee nog belangrijker. Tegelijkertijd zie ik in de praktijk dat daar nog vaak spanning zit. Vrijwilligers helpen vaak vanuit drive voor de mens maar kunnen nog wel eens onbedoeld fouten maken, die grote gevolgen hebben voor de hulpvrager. Als je een betalingsregeling bijvoorbeeld niet goed aanpakt breng je iemand alleen maar verder in de problemen. Professionele hulpverleners, daarentegen, mogen soms wat meer het grijze gebied opzoeken om hulpvragers echt te helpen. Spannend voor hen, omdat het ook juridische consequenties kan hebben als je iets fout doet. De onderlinge samenwerking zal dus cruciaal zijn om met elkaar mensen effectief te helpen.

Wat betekent dit voor de NVVK en haar leden?

Dat we organisaties moeten blijven helpen om te leren en om professionals te beschermen wanneer ze buiten de lijntjes kleuren. Als je nooit valt met skiën dan zit je niet op de goede piste. We zullen dus van elkaar moeten tolereren dat we fouten maken en blijven leren en verbeteren. De NVVK zet zich elke dag in om dit proces te faciliteren voor al onze leden.

Bijlagen

Inhoudsopgave bijlagen

Bijlage	Inhoud	
A. Verder lezen	Literatuurlijst aanverwante onderzoeken	85
B. Methode Meetbaar onderzoek	Overzicht van het proces van data uitvraag tot en met data-analyse	87
C. Representativiteit	Verantwoording representativiteit onderzoekspopulatie	88
D. Vergelijkbaarheid	Verantwoording onderlinge vergelijkbaarheid populatie T1, T2 en T3	90
E. Leefdomeinen	Definities van middel en zware problematiek per leefgebied	93
F. Methode MKBA	Opbouw en aannames maatschappelijke kosten-batenanalyse	94
G. Perspectief schuldeisers & hulpverleners	Uitleg methodiek perspectief schuldeisers en hulpverleners	98

Leeslijst aanverwante onderzoeken

- Aarts et al., 2011. Op weg naar effectieve Schuldhulp: Kosten en baten van schuldhulpverlening. APE & Stimulansz
- Alexander Impactwetenschappers, 2021. Impactonderzoek en Maatschappelijke Kosten-Baten Analyse Sterk uit Armoede
- Bouterse & Blekker, 2020. Op de goede weg: Kosten, opbrengsten en verbetermogelijkheden van de Klantreis Financiële Hulpverlening. Regioplan
- Fransman & Bakker, 2020. Minder schade door schuld: Beleidsvoorstellen om slimmer met problematische schulden om te gaan en 20 miljarden te besparen. De Argumentenfabriek
- De Nooij, 2021. Maatschappelijke kosten-batenanalyse Van Overleven Naar Leven
- Deloitte en SchuldenlabNL, 2021. Nederlandse Schuld-hulproute Impactmeting 2020
- Effectencalculator, 2016. Maatschappelijke prijslijst
- Gemeente Nijmegen, 2016. Maatschappelijke opbrengst van Schuldhulpverlening
- In 't Veld, Westerbeek & Winters, 2016. Een onbemind probleem: voorstudie maatschappelijke kosten-baten-analyse schuldenproblematiek. Tilburg University
- Larsen, Lubbe & Van Hulten, 2014. MKBA Sociale Wijkteams in Dordrecht. LPBL
- Movisie, 2020. Wat werkt bij de aanpak van armoede en schulden
- Nibud, 2017. Personeel met schulden
- Over et al., 2016. Maatschappelijke kosten-baten analyse van cognitieve gedragstherapie voor alcohol- en cannabisverslaving
- Purpose en Schouders Eronder, 2019. Gemeenten zetten de Schouders Eronder
- Rechtbank Zeeland - West-Brabant & Gemeente Tilburg, 2019. T-aanpak Schuldenbewind. Evaluatie pilot Rechtbank Zeeland – West-Brabant – gemeente Tilburg
- Van der Laan & Van Geuns, 2018. Meer nodig dan schuldhulpverlening om uit de bijstand te komen. ESB Sociale Zekerheid, 103(4760), 168-171
- Van Geel & De Wit, 2016. MKBA Sociaal Domein Amsterdam. GGD Amsterdam
- Van Geuns, Jungmann et al., 2011. Schuldhulpverlening loont! Een onderzoek naar de kosten en baten van schuldhulpverlening. Hogeschool Utrecht & Regioplan
- Van Geuns, Mak & Boonstoppel, 2021. Van Schulden Naar Kansen: Weten Wat Werkt
- Van Ommeren, de Ruig & Coenen, 2014. Amsterdam: Vroeg Eropaf. Businesscase vroegsignalering en preventie van schulden. Panteia
- Van Ommeren, De Ruig & Coenen, 2014. Tilburg: Fix Up Your Life. Businesscase preventie en vroegsignalering van schulden. Panteia

Overzicht proces data uitvraag, collectie, check en analyse

1. **Werven gemeenten en hulpverleners**
   Alle leden van de NVVK zijn uitgenodigd voor deelname aan het onderzoek. Met geïnteresseerde leden is kennisgemaakt en is de dataverzameling opgestart

2. **Data uitvraag**
   Voor de data uitvraag is een vragenlijst opgesteld op basis van eerdere onderzoeken in het domein, onderzoeken van Purpose, het model van positieve gezondheid en expertise van Roeland van Geuns. De vragenlijst is getoetst bij hulpverleners op compleetheid en op haalbaarheid

3. **Data collectie**
   Hulpverleners is gevraagd 'at random' hulpvragers te selecteren uit de verschillende groepen (T1/T2/T3), om *selection bias* te voorkomen. Bij saneringskrediet is er doorgaans geen contact meer met de hulpvrager vanwege het ontbreken van hercontrole. In het geval van hulpvragers in de T3-groep met saneringskrediet is hulpverleners daarom verzocht de hulpvrager kort telefonisch te benaderen om te vragen naar zijn/haar huidige situatie

4. **Data cleaning**
   Alle ontvangen data is uitvoering onderzocht en eventuele ontbrekende en/of verkeerd ingevulde data is gecorrigeerd (eventueel in overleg met de desbetreffende hulpverlener)

5. **Data check (representativiteit en vergelijkbaarheid)**
   De ontvangen data is vergeleken met die van alle hulpvragers bij financieel hulpverleners in 2020 (NVVK). Daarnaast is middels Chi-kwadraat getoetst of de groepen T1/T2/T3 onderling vergelijkbaar zijn.

6. **Data analyse**
   Om de vooruitgang per leefgebied te toetsen is per leefgebied een vergelijking gemaakt tussen het percentage hulpvragers op T1, T2 en T3 dat te maken had met middel tot zware problematiek. Verschillen zijn getoetst middels de Z-test voor proporties, waarbij een z-waarde van 0,05 is aangehouden voor het bepalen van significantie

Onderzoekspopulatie vergeleken met alle financiële hulpvragers in Nederland

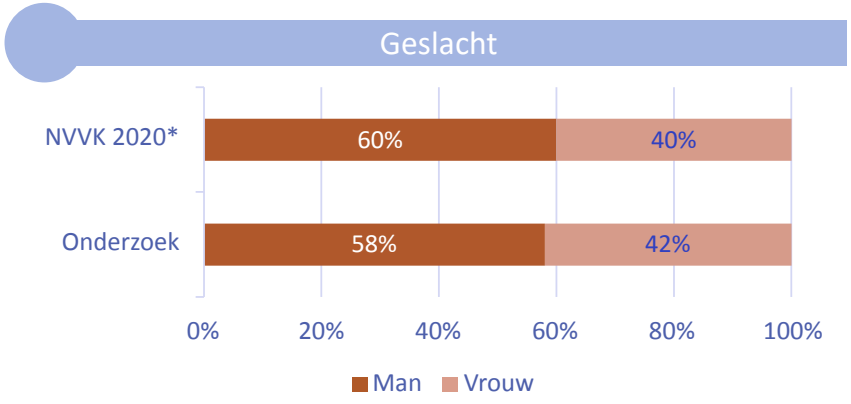

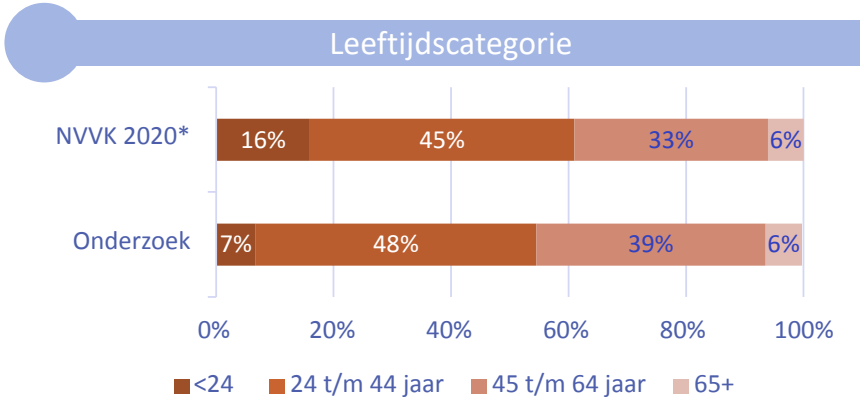

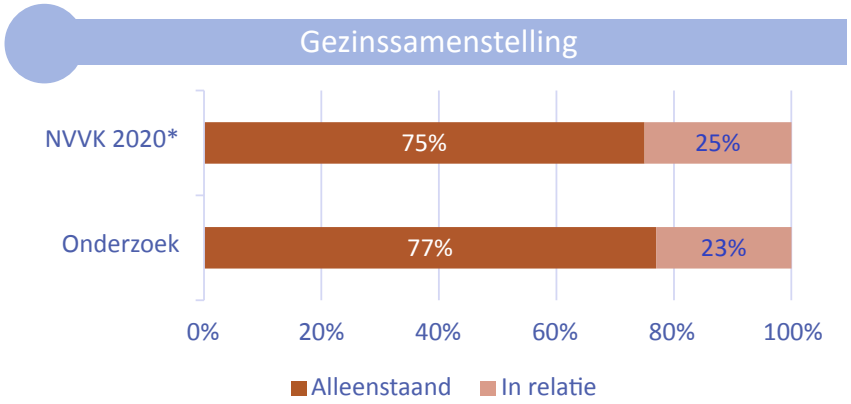

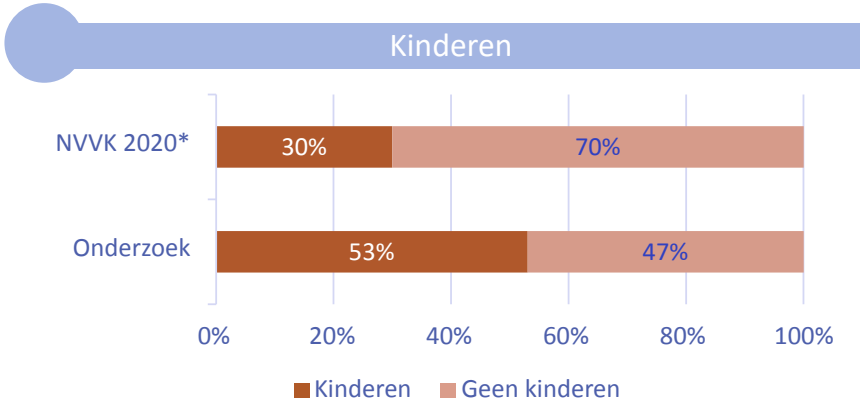

* Data uit NVVK jaarverslag 2020

Gemiddelde schuld

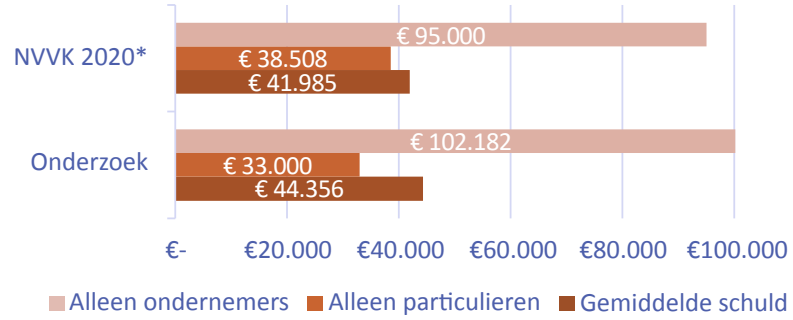

Gemiddeld aantal schuldeisers

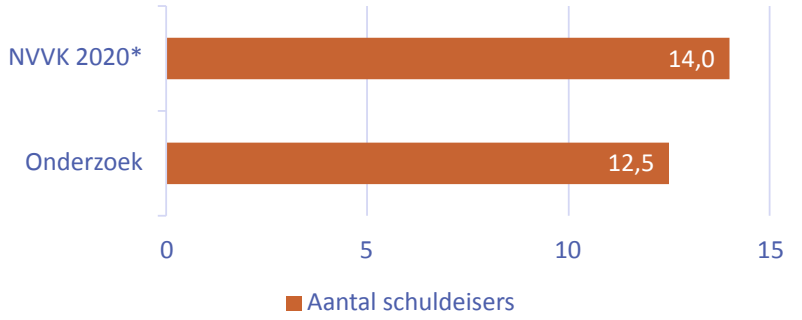

Voornaamste inkomstenbron

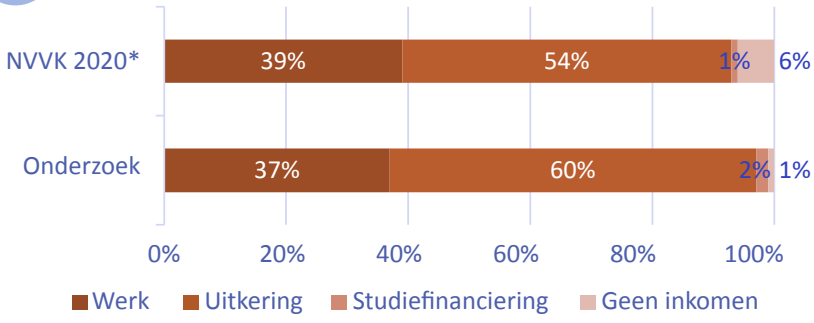

Inkomenscategorie

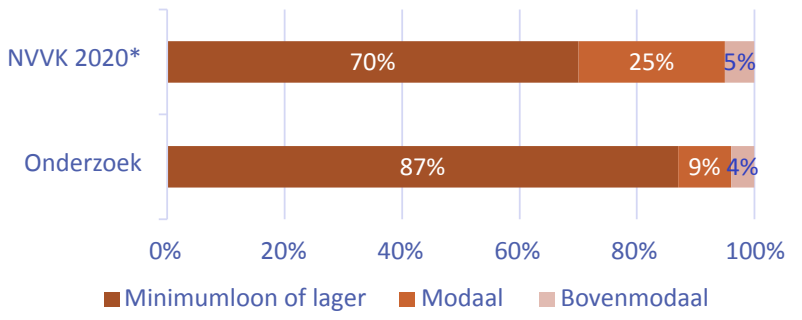

* Data uit NVVK jaarverslag 2020

Achtergrondkenmerken – particuliere hulpvragers

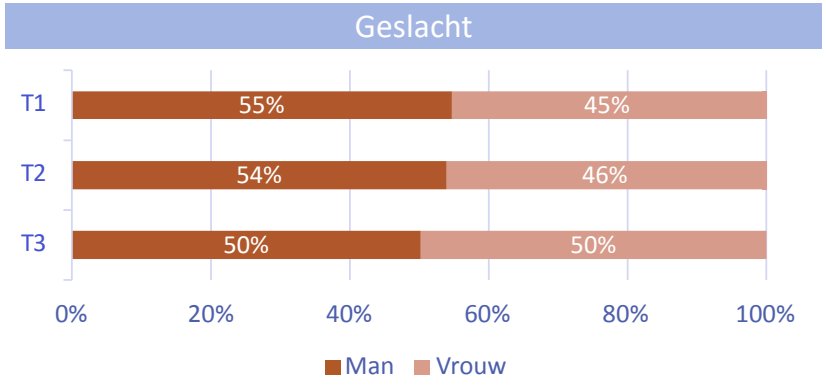

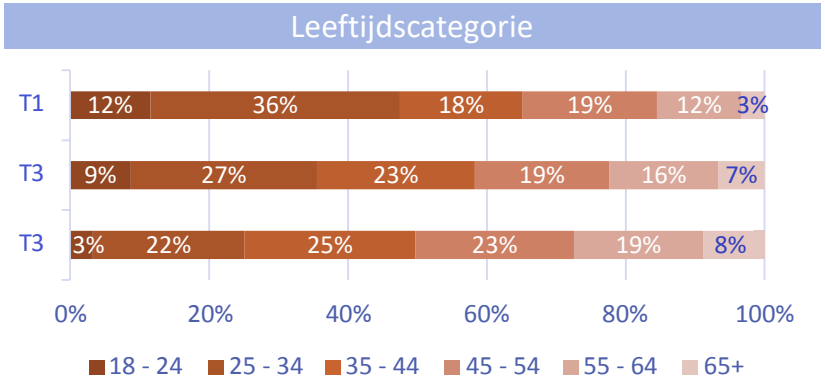

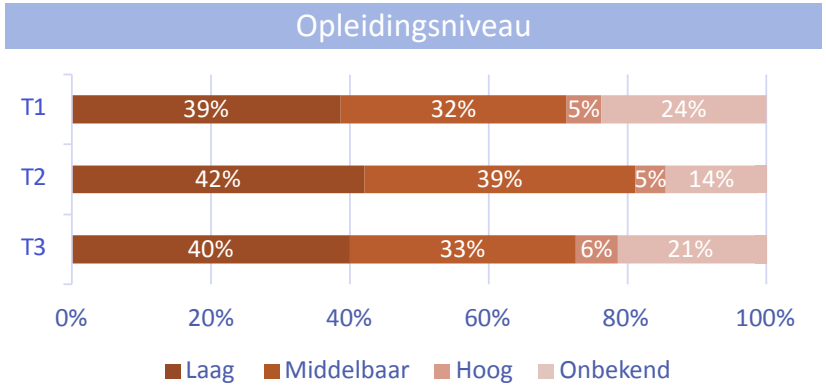

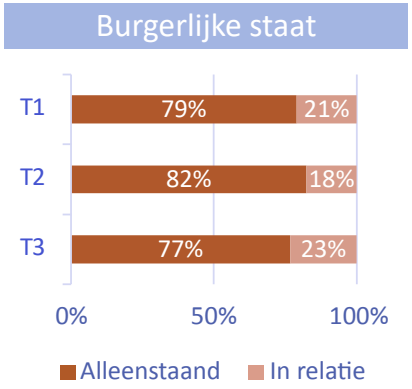

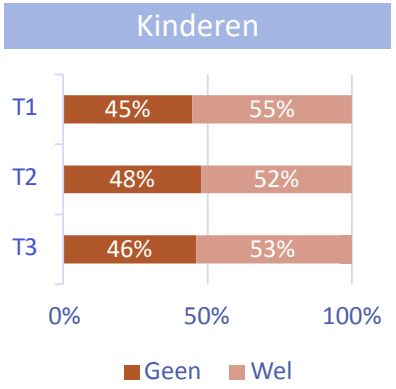

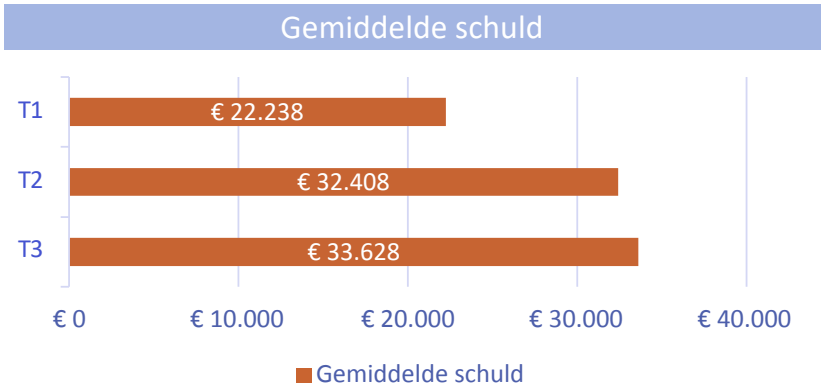
Gemiddelde schuld
T1
T2
T3
€ 22.238
€ 32.408
€ 33.628
€ 0
€ 10.000
€ 20.000
€ 30.000
€ 40.000
Gemiddelde schuld

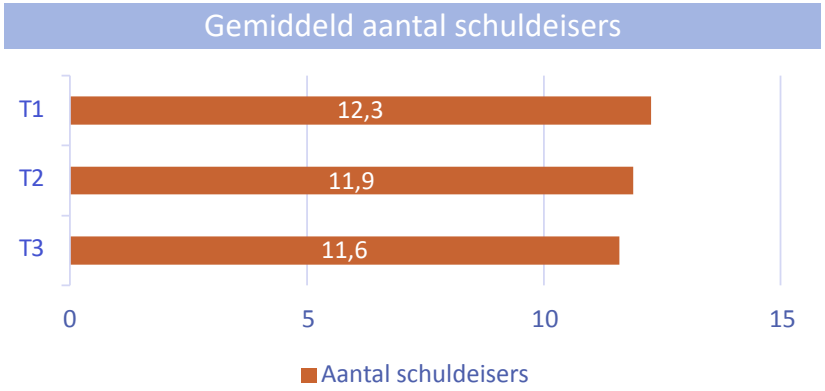
Gemiddeld aantal schuldeisers
T1
T2
T3
12,3
11,9
11,6
0
5
10
15
Aantal schuldeisers

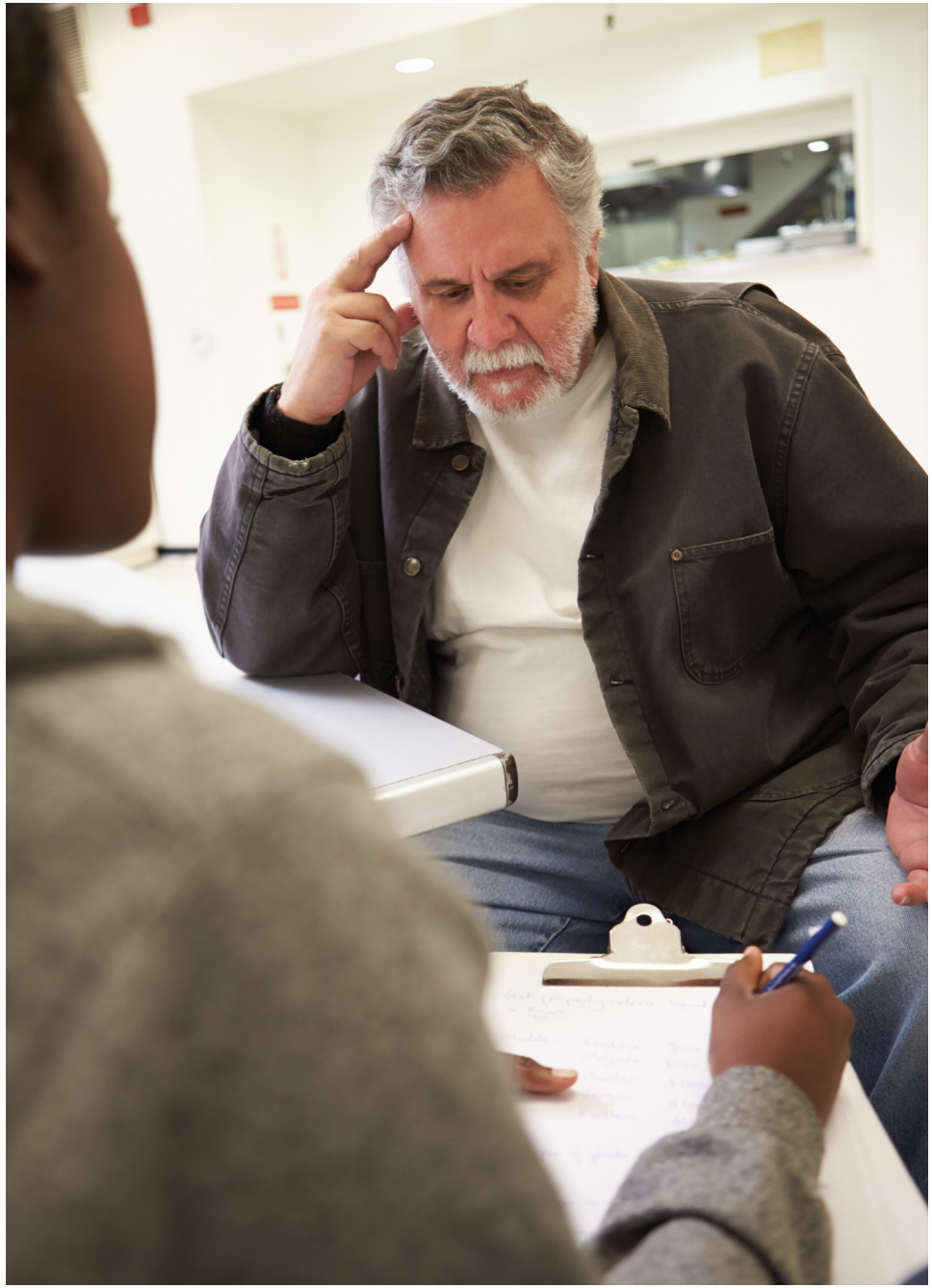

Problematiek bij start hulpverleningstraject - particulier

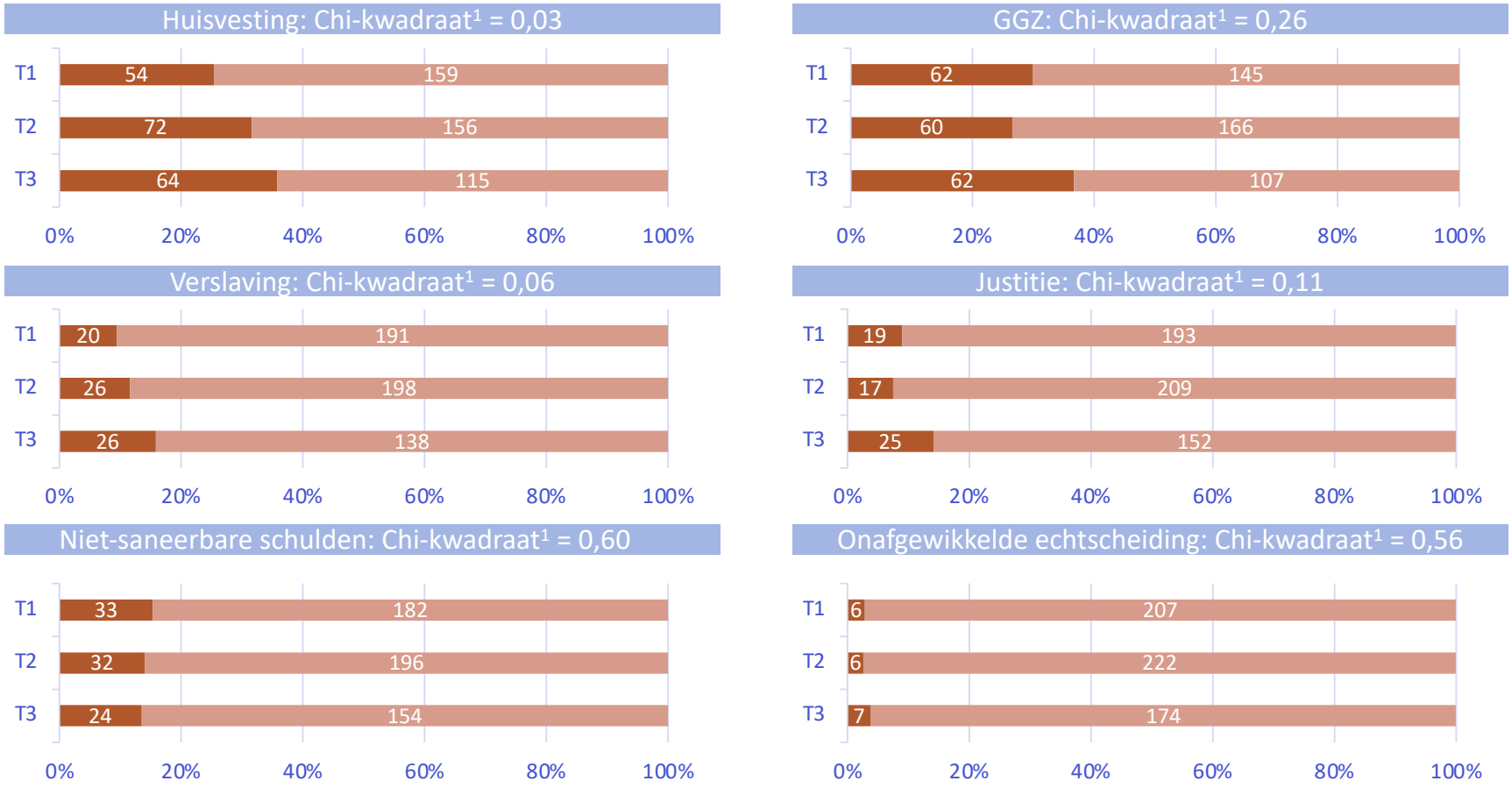

1. Chi-kwadraat berekend op basis van T1 en T3, drempelwaarde 0,05. Bij huisvesting is er een significant verschil tussen T1 en T3. Bij verslaving is het verschil op de grens van de drempelwaarde

Definities van uitgevraagde problematiek per leefgebied

Leefgebied	Geen problematiek	Lichte problematiek	Middel problematiek	Zware problematiek
Werk	Opleiding of werk (flex/vast contract, zzp'er/ondernemer)		Geen werk of opleiding	
Dagbesteding	Goed: tijd is nuttig / plezierig besteed en gezond ritme	Voldoende: voldoende activiteiten die plezierig / nuttig zijn en dag-nacht heeft geen negatieve invloed	Onvoldoende: onvoldoende activiteiten en enige afwijking	Geen: onvoldoende activiteiten, geen goed
Geestelijke gezondheid	Geen beperking in functioneren	Geen medische hulp noodzakelijk, functioneren licht beperkt	Geestelijke aandoening, functioneren beperkt (bv. depressie)	Noodsituatie, gevaar voor zichzelf / anderen
Lichamelijke gezondheid	Goede gezondheid: geen beperking in functioneren	Medische hulp niet noodzakelijk, functioneren licht beperkt	Kritieke situatie, medische hulp aanwezig / nodig	
Huisvesting	Zelfstandige woning (koop of huur), thuiswonend	Begeleid wonen	Bij familie / bekenden	Geen (dakloos), noodopvang (bv. Leger des Heils)
Gezinsstabiliteit	Stabiel: steun binnen huis-houden, communicatie goed		Redelijk stabiel: relationele problemen in huishouden,	Instabiel: geweld in huiselijke kring, verwaarlozing, mishandeling
Sociaal netwerk	Sterk netwerk: veel steunende contacten en netwerk	Voldoende netwerk: voldoende contact en steun	Gering netwerk: weinig contacten en steun	Geen netwerk: sociaal isolement, geen contacten
Verslaving	Niet aanwezig	Verleden of onder controle, geen problemen gerelateerd aan gebruik	Problematisch: ernstig gebruik, veroorzaakt problemen, hulp nodig	
Criminaliteit	Geen crimineel gedrag	Risico: verleden in criminaliteit, strafblad	Licht: incidenteel (eens per jaar) contact politie, zaken bij kantonrechter, boetes	Zwaar: regelmatig contact politie (maandelijks), zaken bij rechter, drugs, diefstal, moord

Methode maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA)

MKBA
Voor het opstellen van de MKBA zijn de totale baten en kosten van schuldhulpverlening in Nederland in kaart gebracht

Baten
Om de totale baten van financiële hulpverlening te berekenen zijn per leefgebied de besparingen bepaald.
Vervolgens is per besparing in kaart gebracht:

1. wat de verbetering is van de groep T3 ten opzichte van T11
2. wat de hoogte is van de besparing
3. wat de impact is van financiële hulpverlening. Een deel van de verbetering had mogelijk ook zonder financiële hulpverlening plaatsgevonden of is toe te schrijven aan andere flankerende hulpverlening. Daarom rekenen we slechts een deel van de verbetering toe aan financiële hulpverlening

Dit is vervolgens vermenigvuldigd met het totaal aantal hulpvragers om de resultaten van dit onderzoek te extrapoleren naar de totale baten van financiële hulpverlening.

	% verbetering (T3 t.o.v. T1)	X	Hoogte besparing	X	% impact Schuldhulpverlening	X	Totaal aantal geholpen hulpvragers	=	Totale besparing
Bron	*Resultaten uit dit onderzoek*		*Op basis van literatuur*		*Inschatting op basis van literatuur en expert opinie*		*Jaarverslag NVVK 2020*		
Voorbeeld: *Uitstroom uit de bijstand*	*10% minder hulpvragers in Bijstand op T3 t.o.v. T1*	X	*Kosten bijstand € 1.517 per maand x 21 maanden gemiddeld in de bijstand*	X	*60% - 80%*	X	*20.000*	=	*40 – 53 mio*
Voorbeeld: *Minder beroep op basis GGZ*	*10% minder hulpvragers met beroep op basis GGZ op T3 t.o.v. T1*	X	*Kosten basis GGZ € 8.000*	X	*50% - 70%*	X	*20.000*	=	*8 – 11 mio*

Kosten
Totale kosten van schuldhulpvering per inwoner zijn € 8,12 (Armoede en Schulden Benchmark Divosa (2020)), deze zijn vermenigvuldigd met het totale inwoneraantal van Nederland

1. Aangezien de startsituatie van de groepen op T3 en T1 significant verschillen op de leefgebieden Huisvesting en Verslaving is hier niet de volledige verbetering meegenomen, maar slechts 50%

Overzicht bronnen voor berekenen besparingen (1/2)

Besparingsonderdeel	Variabele voor berekening	Hoogte	Bron
Voorkomen kosten dakloosheid	Kosten dakloosheid	€ 50.000	Michiel de Nooij, MKBA VONL (2021)
Besparen kosten noodopvang	Kosten noodopvang	€ 30.000	Michiel de Nooij, MKBA VONL (2021)
Voorkomen kosten huisuitzetting	Kosten huisuitzetting	€ 6.000	Maatschappelijke Prijslijst (2016)
Voorkomen kosten uithuisplaatsing kinderen bij huisuitzetting	Kosten opvang kinderen na huisuitzetting	€ 35.000	Michiel de Nooij, MKBA VONL (2021)
Voorkomen kosten afsluiting	Kosten afsluiting	€ 790	Maatschappelijke Prijslijst (2016)
Voorkomen kosten inzet WMO	Gemiddelde kosten inzet WMO	€ 4.601	CBS (2020)
Voorkomen kosten inzet huisarts / POH	Gemiddelde kosten GGZ (licht) - inzet huisarts en POH	€ 1.000	Maatschappelijke Prijslijst (2016)
Voorkomen kosten inzet basis GGZ	Gemiddelde kosten deeltijdbehandeling 2e lijn GGZ (16 weken)	€ 8.000	Maatschappelijke Prijslijst (2016)
Voorkomen kosten inzet specialistische GGZ	Gemiddelde kosten GGZ-cliënt met ernstig psychiatrische aandoening (EPA)	€ 17.000	Maatschappelijke Prijslijst (2016)
Voorkomen kosten inzet jeugdzorg	Gemiddelde kosten inzet jeugdzorg	€ 7.500	Maatschappelijke Prijslijst (2016)
Voorkomen kosten inzet verslavingszorg	Gemiddelde kosten inzet verslavingszorg	€ 2.000	Over et al., 2016, MKBA van cognitieve gedrags-therapie voor alcohol- en cannabisverslaving
Voorkomen kosten criminaliteit	Gemiddelde kosten lichte criminaliteit per persoon per jaar	€ 1.580	MKBA en impactonderzoek Sterk uit Armoede (2021)
Voorkomen kosten werknemer met schulden	Kosten per jaar voor werkgever als gevolg vanwege productiviteitsafname, toename ziekteverzuim en verwerken loonbeslag	€ 13.000	Nibud, personeel met schulden (2017)

Overzicht bronnen voor berekenen besparingen (2/2)

Besparingsonderdeel	Variabele voor berekening	Hoogte	Bron
Uitstroom uit bijstand	Kosten bijstand per jaar	€ 16.940*	Rijksoverheid.nl; Berenschot
	Gemiddelde duur in bijstand (maanden)	41	CBS
Uitstroom uit WW	Gemiddelde kosten WW per jaar	€ 15.136**	CBS; Rijksoverheid.nl
	Gemiddelde duur in WW (maanden)	10,5	CBS
Voorkomen uitval werk bij dreiging	% instroom in WW	90%	Van Geuns et al. (2011) Schulphulpverlening loont!
	% gebruik van re-integratietraject WW	12%	Van Geuns et al. (2011) Schulphulpverlening loont!
	Kosten re-integratietraject WW	€ 4.700	Van Geuns et al. (2011) Schulphulpverlening loont!
	% instroom in Bijstand	10%	Van Geuns et al. (2011) Schulphulpverlening loont!
	% gebruik van re-integratietraject Bijstand	70%	Van Geuns et al. (2011) Schulphulpverlening loont!
	Kosten re-integratietraject Bijstand	€ 3.000	Van Geuns et al. (2011) Schulphulpverlening loont!
Extra inkomsten voor schuldeisers	Gemiddelde percentage aflossing	6,4%	NVVK jaarverslag 2019
Extra inkomstenbelasting	Minimum jaarinkomen	€ 20.218	Rijksoverheid.nl
	% inkomstenbelasting laagste schijf	37,1%	Belastingdienst.nl
	Arbeidskorting tot inkomen € 21.044	€ 463 + 28,771% x (arbeidsinkomen - € 10.108)	Belastingdienst.nl
	Heffingskorting tot inkomen € 21.044	€ 2.837	Belastingdienst.nl

* (Hoogte bijstand per jaar gehuwd 2021 = € 18.436 * % gehuwd in onderzoek = 21%) + (Hoogte bijstand per jaar alleenstaande 2021 = € 12.905 * % alleenstaand in onderzoek = 79%) + uitvoeringskosten per jaar = € 2.900

** (Minimum inkomen per maand 2021 = € 1.685 * 75% vergoeding * 1ste 2maanden) + (Minimum inkomen per maand 2021 = € 1.685 * 70% vergoeding * volgende 10 maanden) + uitvoeringskosten per jaar = € 2.900

Overzicht % impact SHV voor minimaal en maximaal scenario

Leefgebied	% impact SHV	Besparingsonderdelen
Werk	60% - 80%	Voorkomen kosten werknemer met schulden Uitstroom uit WW Uitstroom uit Bijstand Extra inkomstenbelasting (door toeleiding naar werk)
	40% - 60%	Voorkomen uitval werk bij dreiging uitval (en instroom WW / Bijstand)
Huisvesting	40% - 60%	Voorkomen kosten dakloosheid Besparen kosten noodopvang Voorkomen kosten huisuitzetting (bij dreiging) Voorkomen kosten afsluiting (bij dreiging) Voorkomen kosten uithuisplaatsing kinderen bij dreigende huisuitzetting
	20% - 40%	Voorkomen kosten huisuitzetting bij potentiële dreiging (2-3 maanden achterstand) Voorkomen kosten afsluiting bij potentiële dreiging (2-3 maanden achterstand) Voorkomen kosten uithuisplaatsing kinderen bij potentiële dreigende huisuitzetting
Lichamelijke gezondheid	50% - 70%	Voorkomen kosten inzet WMO
Geestelijke gezondheid	50% - 70%	Voorkomen kosten inzet huisarts / POH Voorkomen kosten inzet basis GGZ
	40% - 60%	Voorkomen kosten inzet specialistische GGZ
Gezinsstabiliteit	40% - 60%	Voorkomen kosten inzet jeugdzorg
Verslavingszorg	40% - 60%	Voorkomen kosten inzet verslavingszorg
Criminaliteit	40% - 60%	Voorkomen kosten criminaliteit

Respondenten en vragen survey schuldeisers

#	Partij	Sector	Functie
1	NHG	Financieel	Ketenmanager
2	NHG		Ketenmanager
3	Rabobank		Productmanager
4	Essent	Energie	Teammanager Incasso
5	Vattenfall		Manager Tijdig Betalen
6	T-Mobile	Telecom	Debt Collection Agency Manager
7	KPN		Manager C2C B2C
8	CZ	Verzekeraar	Coördinator kwaliteit & opleiding
9	Aegon		Teamleider
10	Gemeente A'dam	Overheid	Beleidsadviseur Schuldhulpverlening
11	Rochdale	Woningstichting	Teamleider Huurzaken
12	bol.com	Retail	Credit Manager

Vragen:

1. Wat denk jij zelf dat de grootste oorzaak van de schuldenproblematiek in Nederland is? (ranking)
   a. Onvoorziene inkomensterugval
   b. Onvoorziene grote kostenpost
   c. Overbesteding door achterliggende problematiek
   d. Overbesteding door lage financiële vaardigheden
   e. Overbesteding door verwijtbaar gedrag (onverstandige keuzes maken)
   f. Anders, nl....
2. In hoeverre vind je dat je als schuldeiser een rol hebt in de oplossing van schuldproblematiek? (Score 1 – 10)
3. In hoeverre vind je dat je als schuldeiser een rol hebt in het voorkomen van schuldproblematiek? (Score 1 – 10)
4. Wat is de waarde van schuldhulpverlening voor jouw organisatie (als schuldeiser)? (open vraag)
5. Hoe goed vind je nu de samenwerking tussen jouw organisatie (als schuldeiser) en schuldhulpverlening? (Score 1 – 10)
6. Welke aspecten in de samenwerking met schuldhulpverlening gaan nu goed? (open vraag)
7. Welke aspecten in de samenwerking met schuldhulpverlening zou jij graag verbeterd zien? (open vraag)

Ontwerp: Janneke van den Biggelaar - ZuidWester design
Druk: WK Creatieve Communicatie

PURPOSE
nvvk
financiële hulpverleners
Hogeschool
van Amsterdam

Aan de leden

Datum
21 juli 2022
Kenmerk
POM/U202200516
Lbr. 22/045
Telefoonnummer
070 373 8393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Ledenbrief stikstof

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Een nieuwe aanpak voor stikstofreductie om stikstofgevoelige natuur te beschermen is noodzakelijk, omdat sinds 2019 de vergunningverlening voor allerlei ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijfsontwikkelingen stokt. Het rijk koerst daarbij op een duurzame landbouwsector die functioneert in samenhang met het natuurlijke systeem van bodem, water en klimaat. En het rijk probeert tegelijkertijd met allerlei ingewikkelde juridische constructies vergunningen toch nog te verlenen. De recente kamerbrieven over de stikstofreductie en de perspectieven voor de agrarische sector van het ministerie van LNV zijn hiervoor de eerste uitwerking.

Op welke manier de balans ook gevonden gaat worden, lokale bestuurders maken zich in toenemende mate zorgen over de leefbaarheid in met name de landelijke gebieden. De VNG mist in de aanpak van het rijk een totaal perspectief. Dat leidt tot maatschappelijke onrust en die begrijpen en voelen gemeenten als geen ander. Lokale bestuurders merken de impact van beleidsveranderingen of het ontbreken van perspectief in beleid. Het zijn geen letters op papier, maar de toekomst en het bestaansrecht van bedrijven en mensen.

Recentelijk kwam de agrarische sector met protesten, maar eerder uitte ook de bouwsector haar ongenoegen over het beleid. De VNG is aangesloten bij overleggen over de stikstofaanpak van het rijk, maar de primaire uitvoerende taak (natuurbeleid) ligt bij de provincies. Met deze ledenbrief informeren wij u over de activiteiten van de VNG tot nu toe op dit onderwerp en op onze inzet in de komende tijd.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

De activiteiten van de VNG zijn en blijven gericht op het perspectief voor het landelijk gebied. Gemeenten zijn weliswaar niet beleidsverantwoordelijk, maar de richting van het beleid heeft wel degelijk grote impact en effect op de lokale samenleving en gemeentelijk beleid. Hierbij hebben we de volgende uitgangspunten:

1. De instandhouding, het herstel en de verbetering van de natuur; een gezonde leefomgeving is de basis van onze toekomst;
2. Duurzaam toekomstperspectief voor het landelijk gebied; de landbouw maakt hier heel belangrijk onderdeel van uit;
3. Vlot trekken van de vergunningverlening; dit is belangrijk voor maatschappelijke opgaven van o.a. woningbouw, infrastructuur, maatschappelijke voorzieningen en bedrijven(terreinen);
4. Uitvoerbaarheid en effectiviteit van beleid; zorgen voor uitvoeringskracht, expertise, financiële middelen en voldoende beleidsruimte.

Het vorige kabinet prioriteerde vooral het vlot trekken van de vergunningverlening. De bestuurlijke overleggen stonden dan ook vaak in het teken van de technisch-juridische kant van vergunningverlening. Met behulp van het door ons ingerichte ambtelijke en bestuurlijke netwerk rond het stikstofdossier hebben we de gemeentepraktijk en sentiment daarin aangebracht.

Bereidheid nodig om mee te willen werken

Met de recente kabinetsplannen zijn we in een nieuwe fase beland. Het belangrijkste is dat er meer integraliteit komt en dat de gebiedsprocessen op gang komen. Toch merken we dat het kabinet nog steeds onvoldoende doordrongen is dat zonder concreet toekomstperspectief voor de landbouw de onrust groter wordt. Deze onrust belemmert het gesprek over de aanpak in de gebieden. Om te komen tot een constructieve dialoog is het noodzaak dat iedereen aan tafel zijn wensen en zorgen kenbaar kan maken. Dit is de eerste en cruciale stap om draagvlak te verwerven voor de te maken plannen die inzetten op een leefbaar landelijk gebied voor inwoners, boeren en bedrijven. Het kabinet moet nu inzetten op de-escaleren van de maatschappelijke spanningen die alsmaar manifester worden. Dat is nodig zodat gemeentebestuurders niet verder onder druk komen te staan vanuit de samenleving.

Inzet VNG nu: gemeenten vroegtijdig aan tafel

In de gebiedsprocessen heeft de provincie een belangrijke rol als gebiedsautoriteit. De rol van gemeenten in deze gebiedsprocessen is eveneens cruciaal: het heeft impact op onze inwoners, bedrijven en de kwaliteit en identiteit van onze gebieden. Gemeenten hebben een integrale visie op de ruimtelijke, sociale, economische en ecologische ontwikkeling van hun gebieden. Daarnaast kennen de gemeenten hun gebieden tot in de haarvaten en hebben ze direct contact met inwoners en bedrijven. Ze weten wat nodig is om het gebied leefbaar te houden en hebben oog voor de bijdrage van de landbouw en agribusiness aan de economische vitaliteit van het gebied en de sociale samenhang. De VNG blijft zich ervoor inzetten dat gemeenten bij de gebiedsprocessen goed aan tafel komen en vanuit die integrale visie en gebiedskennis hun inbreng kunnen leveren. Op veel plekken in Nederland zijn al goede praktijkvoorbeelden van zorgvuldige gebiedsprocessen. Het blijkt dat de boeren hier zelf ook een constructieve en innoverende rol in kunnen spelen. Deze voorbeelden inbrengen in de gesprekken met het rijk en provincies over de aanpak van de transitie in het landelijk gebied, verdient meer aandacht.

We zetten voorts in op een samenhangende integrale aanpak van de doelen door het maken van slimme combinaties tussen landelijke opgaven en lokale belangen: dat stimuleert draagvlak en lokale innovatie. Met zo'n integrale benadering krijgen we beter zicht op de gevolgen van alle maatregelen en kansen voor een breed gedragen duurzaam perspectief vanuit de samenleving enerzijds en de uitvoerbaarheid voor gemeenten anderzijds. Daarmee komt ook zicht op wat gemeenten nodig hebben om de doelen te kunnen halen, maar ook wat er bij gemeenten aan uitvoeringskracht nodig is.

Overlegstructuren
De komende weken gaat de VNG bestaande ambtelijke en bestuurlijke netwerken verbreden naar een netwerk voor het landelijk gebied. Dat doen we in nauwe samenwerking met de P10 (plattelandsgemeenten). Doel van de netwerken: leren van elkaar op proces en vooral het voeden van onze bestuurders aan de Haagse tafels met goede praktijkvoorbeelden, vraagstukken en sentimenten uit ons netwerk. Daarbij gaan we de overleggen over stikstof, het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de klimaatdoelen samenvoegen. Ook bij het rijk en de provincies wordt deze verbreding ingezet.

Vervolgstappen
Naar aanleiding van de recente boerenprotesten heeft de VNG op 15 juli jl. een rondetafelgesprek met een aantal betrokken bestuurders georganiseerd. Dat heeft geresulteerd in een brief naar minister-president Rutte om de zorgen van deze bestuurders onder de aandacht te brengen. Dit overleg herhalen we na de zomer nog enkele malen, eventueel op provinciaal niveau.

Verder werken we de komende tijd aan de volgende acties:

- We formuleren een VNG-perspectief voor het landelijk gebied, dat de basis gaat zijn voor de VNG-inzet op gesprekken met het rijk en de provincies op het landelijk gebied. Daarbij staat de praktijk centraal;
- We organiseren met het ministerie van LNV een webinar over de vraag hoe gemeenten zich kunnen voorbereiden op het gebiedsproces en -plan van het Nationaal Programma Landelijk Gebied. Goede voorbeelden van al bestaande gebiedsprocessen willen we daarin ook aanreiken aan betrokken ministeries.
- We gaan in gesprek met de provinciale afdelingen van de VNG om te kijken naar mogelijkheden om gesprekken te arrangeren met de provincies over een gezamenlijke aanpak.

In de VNG commissies EKEM en RWM geven we een regelmatige update over dit thema. Daarnaast informeren we u ook via onze website over het Landelijk gebied en Stikstof en op het forum Aanpak Stikstof

Tot slot
Doel van deze ledenbrief is, om u op de hoogte te houden over wat we doen op bovengenoemde onderwerpen. Heeft u suggesties over onze rol en/of het position paper over het landelijk gebied, of wilt u een actieve rol spelen neemt u dan vooral contact op met Sander Simonse (sander.simonse@vng.nl) of Wendela de Ridder (wendela.deridder@vng.nl) van het Team Landelijk Gebied.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur

Protestantse Gemeente Zevenaar

GEMEENTE ZEVENAAR
26 JULI 2022
INGEKOMEN

College van Beheer Protestante Gemeente Zevenaar
Postbus 235
6900 AE ZEVENAAR

Zevenaar 25 juli 2022

Aan: leden Gemeenteraad Zevenaar
Postbus 10 6900 AA Zevenaar

Bijlage 1: brief aan College van B&W Zevenaar

Betreft: Fietsstraat aanpassing Baberichseweg

Geachte leden van de gemeenteraad;

Onderstaand treft u aan een schrijven vanuit het College van Beheer Protestante Gemeente Zevenaar aan het college van B&W met betrekking tot de aanpassing van de Baberichseweg en parkeerplaatsen nabij de begraafplaats van de Protestante Gemeente Zevenaar. Ik verzoek u hier aandacht aan te besteden.

Hoogachtend

[redacted]

Protestantse Gemeente Zevenaar

College van Beheer Protestante Gemeente Zevenaar
Postbus 235
6900 AE ZEVENAAR

Zevenaar 25 juli 2022

Aan: College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA Zevenaar
Betreft: Fietsstraat aanpassing Baberichseweg

Geacht College

Al sedert 1874 ligt er aan de Baberichseweg de begraafplaats van de Protestante Gemeente Zevenaar en worden er jaarlijks nog steeds tussen de 5 en 10 bijzettingen gedaan en bezoeken nog veel families de laatste rustplaats van hun overleden familieleden. Op de begraafplaats zijn ruim 650 graven.

U ziet deze Begraafplaats wordt dus nog steeds gebruikt en om die reden zijn twee vertegenwoordigers van het College van Beheer Protestante Gemeente Zevenaar, de beheerder van de Begraafplaats ook aanwezig geweest op de voorlichtingsbijeenkomst over de Fietsstraat/aanpassing Baberichseweg.

Zij hebben daar voornamelijk aandacht gevraagd om bij de ingang van de begraafplaats een beperkt aantal parkeerplaatsen te realiseren voor bezoekers, die meestal op leeftijd zijn. Bij begrafenissen kunnen de meeste bezoekers gebruik maken van de parkeerplaatsen nabij het winkelcentrum en moeten dan een paar minuten lopen naar de begraafplaats, maar dat dus voor sommige mensen op leeftijd wat lastig, dus vandaar de vraag om aandacht te besteden aan de mogelijkheden voor parkeren nabij de begraafplaats.

Afgelopen periode kregen we terugkoppeling onder ogen van de eerdergenoemde bijeenkomst. Tot onze verbazing wordt er met geen woord gesproken over de begraafplaats. Je zou kunnen zeggen de begraafplaats laatste rustplaats voor veel overleden bewoners van Zevenaar wordt gewoon genegeerd. Tijdens de bijeenkomst is van beide kanten gesproken over mogelijke ideeën voor oplossingen. Natuurlijk weten ook wij dat de (financiële) mogelijkheden beperkt zijn.

Helaas is er ook op geen enkele manier, na de bijeenkomst, contact opgenomen met de vertegenwoordigers namens het College van Beheer Protestante Gemeente Zevenaar terwijl zij wel hun contact gegevens hebben achter gelaten.

Bij deze vragen wij als College van Beheer Protestante Gemeente Zevenaar uw aandacht voor de parkeergelegenheid bij de begraafplaats en verzoeken wij U om toch te kijken naar de mogelijkheden voor een beperkt aantal eenvoudige parkeerplaatsen bij de ingang van de begraafplaats. Wij zijn ten alle tijden bereid met u in overleg te treden en in gezamenlijkheid de (beperkte) mogelijkheden te bezien.

Hoogachtend

[redacted]

NIEUWEG
25.VII.22-22
NEDERLAN
402

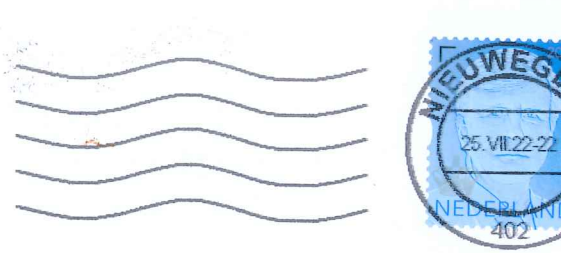

Aan: leden Gemeenteraad Gemeente Zevenaar

Postbus 10

6900 AA Zevenaar

NS2CC #X900X0X#00#

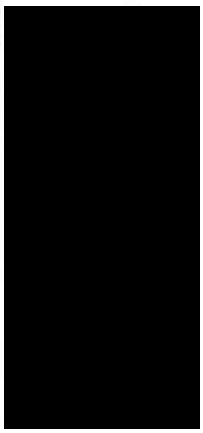

[redacted]

Van: Gemeente Zevenaar
Verzonden: woensdag 20 juli 2022 22:44
Aan: DIV
Onderwerp: Verzoek openbaarmaking op grond van de Wet open overheid

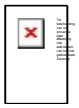

Verzoek openbaarmaking op grond van de Wet open overheid

Gegevens aanvragerAchternaam [redacted]
Voorletter(s) [redacted]

Adres [redacted]

Telefoonnummer [redacted]

E-mailadres [redacted]

InformatieOmschrijf zo precies mogelijk waarover u informatie wilt ontvangen (bijvoorbeeld een aangelegenheid) Legaliseren van een illegaal bouwwerk wethouder van Dellen
Welk(e) document(en) wilt u ontvangen? Alle documenten van de besluiten van het college zowel openbaar als niet openbaar, en mail wisselingen en app berichten tussen wethouders en ambtenaren over deze zaak. inclusief interne memo's en ambtelijke adviezen

Over welke periode wilt u de informatie ontvangen? 2017,2018

Hoe wilt u de gegevens ontvangen? Inzien

Opmerkingen: Graag kostenopgave vooraf

Zevenaar © 2022

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: zaterdag 30 juli 2022 12:44
Aan: Woo-verzoeken - ZVN
Onderwerp: Z/22/427508

Beste Mevrouw Geltink,

Naar aanleiding van mijn WOO verzoek, vraagt u om een extra precisering.
Ik zou graag alle B&W besluiten, openbaar en niet openbaar inclusief alle ambtelijke adviezen, eventuele handhavingsverzoeken en eventuele documenten van de Commissaris van de Koning willen ontvangen van het perceel Aanduiding (Gemeentecode-Sectie-Nummer) [redacted] inzake het legaliseren van een illegaal bouwwerk op dit kavel. Al dan niet gehonoreerd.

Mocht dit niet voldoende zijn dat verzoek ik u om op grond van artikel 4.1 van de woo mij behulpzaam te zijn bij het preciseren.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

Van: Gemeente Zevenaar
Verzonden: woensdag 27 juli 2022 12:47
Aan: DIV
Onderwerp: Verzoek openbaarmaking op grond van de Wet open overheid

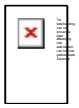

Verzoek openbaarmaking op grond van de Wet open overheid

Gegevens aanvragerAchternaam [redacted]
Voorletter(s) [redacted]

Adres [redacted]

Telefoonnummer [redacted]

E-mailadres blauwbeek@hotmail.com

InformatieOmschrijf zo precies mogelijk waarover u informatie wilt ontvangen (bijvoorbeeld een aangelegenheid) Op 26-07-2022 heeft de gemeente Zevenaar op overheid.nl gepubliceerd dat zij voornemens is tot verkoop gemeentegrond aan de voorzijde van De Pas 2b te Pannerden over te zullen. [redacted] Tevens is het adres de Pas 2b het inschrijfadres van de politieke partij "Wij zijn Zevenaar" die vertegenwoordigd is met 4 zetels in de gemeenteraad van Zevenaar. [redacted]
Voormalig wethouders Winters en van Dellen zijn sinds januari 2022 lid van Wij zijn Zevenaar en zijn tot 14 juni 2022 wethouder van de gemeente Zevenaar geweest. Ik verzoek u om het collegebesluit en alle achterliggende stukken m.b.t. het voornemen om gemeentegrond (reststrook) aan de Pas 2b te Pannerden aan/verkopen.
Welk(e) document(en) wilt u ontvangen? Ik verzoek u om openbaarmaking van alle stukken m.b.t. de aanvraag en het besluit tot aan/verkoop van gemeentegrond betreffende de Pas 2b te Pannerden. Collegebesluit.
Ik verzoek u daarbij om openbaarmaking van alle achterliggende stukken m.b.t. de aanvraag en de verkoop van gemeentegrond aan de Pas 2b te Pannerden zoals interne notities, telefoonnotities, email-berichten, WhatsApp en sms-berichten tussen de gemeentelijke organisatie en aanvrager (s). Specifiek noem ik alle correspondentie tussen voormalig wethouders Van Dellen en Winters en aanvrager (s) en wethouder van Loon in functie en alle correspondentie tussen de burgemeester van Zevenaar en aanvrager (s) / raadslid /wethouder van Loon. Ik verzoek u daarbij om openbaarmaking van de toestemmingsverklaring van de Commissaris van de Koning van Gelderland waarin toestemming aan

raadslid/ wethouder van Loon van de gemeente Zevenaar door de commissaris wordt verleend om gemeentegrond van de gemeente Zevenaar aan te mogen kopen. Alle correspondentie tussen de provincie Gelderland , de commissaris van Koning van Gelderland en gemeente Zevenaar over ver/aankoop gemeentegrond aan de Pas 2b te Pannerden. Verkeersbesluit.wat is genomen om te komen tot functieverandering van de openbare weg aan de Pas 2b te Pannerden. Alle correspondentie over aankoop/verkoop gemeentegrond aan de Pas 2b te Pannerden van voormalig wethouder van Loon (in functie) aan en van de gemeentelijke organisatie. Overzicht van de grondprijs die gehanteerd is voor verkoop van gemeentegrond aan de Pas 2b te Pannerden. U kunt dit Woo- verzoek tevens aanmerken als een verzoek tot opheffing van geheimhouding.

Over welke periode wilt u de informatie ontvangen? 1 januari 2018 - tot heden

Hoe wilt u de gegevens ontvangen? Inzien

Opmerkingen: Prijsopgaaf kosten vooraf

Zevenaar © 2022

Gemeenteraad van Zevenaar
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

GEMEENTE ZEVENAAR
- 1 AUG. 2022
INGEKOMEN

Zevenaar, 30 juli 2022

[redacted]

Onderwerp : ontheffing gedeputeerde Staten voor aankoop van snippergroen

Geachte leden van de gemeenteraad van Zevenaar,

In raadsvergaderingen reageerde raadslid van Loon van "Wij zijn Zevenaar" erg explosief m.b.t. het onderwerp Woo-verzoeken en veelschrijvers. Dit is mij niet ontgaan. Wat mij ook niet is ontgaan is het volgende;

Op 26 juli 2022 heeft de gemeente Zevenaar via overheid.nl openbaar bekend gemaakt dat zij voornemens is tot verkoop over te zullen gaan van gemeentegrond aan de voorzijde van De Pas 2b te Pannerden, kadastraal bekend gemeente Pannerden, sectie B nummer 2944. [redacted] betreft het [redacted] van voormalig wethouder van Loon thans raadslid van de politieke partij "Wij zijn Zevenaar". De Pas 2b is tevens het postadres van de politieke partij "Wij zijn Zevenaar". Deze politieke partij is met 4 zetels vertegenwoordigd in de raad van Zevenaar.

Artikel 15 van de Gemeentewet verbiedt raadsleden grond van de gemeente (onderhands) te kopen of te huren. Hiervoor is ontheffing nodig van gedeputeerde staten. De prijs moet marktconform en/of gelijk met de prijs die derden aan de gemeente betalen voor snippergroen-gemeentegrond zijn.
De verkoop van snippergroen- gemeentegrond aan een raadslid mag daarbij niet leiden tot bevoordeling ten opzichte van derden (buurtbewoners) die mogelijk ook aanspraak maken op het stukje snippergroen-gemeentegrond. De te volgen procedure is vastgelegd.

Hierbij verzoek ik om openbaarmaking van de ontheffing van gedeputeerde staten waarin staat dat raadslid van Loon toestemming heeft gekregen van gedeputeerde staten om snippergrond- gemeentegrond van de gemeente

Zevenaar aan te kopen. Ik verzoek u daarbij om openbaarmaking van de verkoopprijs per m2 van de grond en inzicht in de gevolgde procedures waaronder het onderzoek naar mogelijke benadeling van derden, het collegebesluit en ambtsadviezen.

Voorts verbaast het mij dat raadslid van Loon anders dan in de gemeentelijke verordening staat wel snippergroen kan aankopen, dit terwijl er geen snippergroen wordt verkocht aan inwoners. Raadslid/ voormalig wethouder van Loon is hier schijnbaar een uitzondering op. Uit dit alles blijkt dat er wel degelijk behoefte is aan een veelschrijver en/of de noodzaak van het indienen van Woo-verzoeken; daar de raad van Zevenaar schijnbaar dit alles is ontgaan.

Ik verzoek u hierbij om in het openbaar aandacht te besteden aan de verkoop van snippergroen-gemeentegronden aan raadslid van Loon en de procedure hieromtrent.

De ontheffing van gedeputeerde staten zie ik gaarne openbaar gepubliceerd tegemoet.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Gemeenteraad van Zevenaar

Postbus 10

6900 AA Zevenaar

Burgemeester en wethouders van Zevenaar
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

Afzender:
[redacted]

Duiven, 29 juli 2022

GEMEENTE ZEVENAAR
- 1 AUG. 2022
INGEKOMEN

Onderwerp: verzoek schadevergoeding in verband met datalek

Geachte college,

Constatering datalek - AVG
Sedert 20-04-2022 heeft u de brief van [redacted] advocaten geplaatst zonder mijn toestemming op de openbare website van de gemeente Zevenaar zonder de directe persoonsgegevens zoals voornaam en achternaam weg te lakken dan wel de opmerkingen te verwijderen. Daardoor waren en zijn tot op de dag van vandaag deze gegevens door een ieder in te zien en is mijn privacy en persoonlijke levenssfeer geschonden en heb ik schade geleden. De schade zal tevens voortduren door indexatie en caches van diverse zoekmachines ondanks de verwijdering van uw eigen gemeentelijke website.

Vordering artikel 82 AVG, 8:90 Awb
Op grond van Artikel 82 van de Algemene Gegevens Verordening in samenhang met artikel 8:90 van de Algemene Wet bestuursrecht verzoek ik u mij voor dit datalek en inbreuk op mijn privacy en persoonlijke levenssfeer, een schadevergoeding toe te kennen van € 2500,-- en hiertoe over te gaan binnen 8 weken na ontvangst van deze brief.

Vaststelling
Het document staat online en is voor iedereen te vinden via zowel de website van de gemeente Zevenaar:

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

Melding maken bij de Functionaris Gegevensbescherming van de gemeente Zevenaar
Ik verzoek u vriendelijk doch dringend om dergelijke indexatie onmogelijk te maken, het betreffende document te verwijderen en bij google een verzoek tot het recht op vergetelheid in te dienen.
De Functionaris Gegevensbescherming zal moeten beoordelen of de melding moet worden doorgezet naar de Autoriteit Persoonsgegevens. Ik ontvang op basis van mijn verzoek(en) graag bevestiging(en).

Met vriendelijke groet,

[redacted]

GEMEENTE
ZEVENAAR

ONTVANGSTBEWIJS

Vandaag, 1-8-22

ontvangen van [redacted]

een schrijven van

gericht aan Burg & Wethouders Zevenaar

over het onderwerp Schade vergoeding ivm Datalek

Btw I

Gemeente Zevenaar,

Kerkstraat 27 • Postbus 10 • 6900 AA Zevenaar • gemeente@zevenaar.nl • www.zevenaar.nl

gemeente Zevenaar
Griffie

GEMEENTE ZEVENAAR
- 1 AUG. 2022
INGEKOMEN

GEMEENTE ZEVENAAR

[redacted]

datum 23 augustus 2022
zaaknummer [redacted]
onderwerp Aanhouden reactie schadeclaim
contactpersoon I.M. van Dijk

Beste [redacted],

U heeft op 29 juli 2022 een verzoek om schadevergoeding ingediend in verband met een door u geconstateerd datalek. In uw verzoek verwijst u naar een brief die zonder uw toestemming zou zijn geplaatst op de openbare website van de gemeente Zevenaar. De brief waar u naar verwijst is door de gemeenteraad op de website geplaatst. Het college heeft uw verzoek daarom doorgestuurd naar de gemeenteraad.

Aanhouden
De gemeenteraad zal een besluit moeten nemen op uw verzoek. Vanwege het zomerreces is het echter pas mogelijk om uw verzoek te agenderen voor de raadsvergadering van 21 september 2022. Uw verzoek zal daarom worden aangehouden tot de eerstvolgende raadsvergadering op 21 september 2022.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

de griffier

[redacted]

I.M. van Dijk

GEMEENTE ZEVENAAR
- 2 AUG. 2022
INGEKOMEN

Raad van de gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA ZEVENAAR

Datum	Ons nummer	Uw kenmerk
1 augustus 2022	202203446/2/R4	

Inlichtingen	Onderwerp
H. Wever 070-4264156	Zevenaar bestemmingsplan Holtkamp Zevenaar

Procedure
Voorlopige voorziening

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij stuur ik u - ter informatie - stukken die gaan over bovengenoemde procedure.

Zoals u is meegedeeld, zal de zaak op 4 augustus 2022 worden behandeld op een zitting.

Aangezien dit bericht geautomatiseerd is aangemaakt, is dit niet ondertekend.

Hoogachtend,
de griffier

Postbus 20019 - 2500 EA Den Haag - T 070 426 44 26 - F 070 365 13 80 - www.raadvanstate.nl

PER AANGETEKENDE POST

RAAD VAN STATE
INGEKOMEN
01 AUG. 2022
ZAAKNR:
AAN: W6VG RV
BEHANDELD DD: PAR:

Raad van State
Postbus 20019
2500 EA Den Haag

Datum
26-07-2022

Uw nummer
202203446/2/R4 en 202203446/1/R4

T.a.v.
H. Wever

Onderwerp
Zevenaar
bestemmingsplan Holtkamp Zevenaar.

Geachte heer Wever,

In uw brief van 09-06-2022 geeft u het volgende aan:

- U dient het spoedeisende belang aan te geven in verband met de door u gevraagde voorlopige voorziening/schorsing.

In de brief van 16-06-2022 gericht aan de Gemeente Zevenaar schreef de griffier:

- "De voorzieningenrechter ziet zich gesteld voor de vraag of sprake is van een spoedeisend belang bij de gevraagde voorziening. Hiervoor is van belang of een aanvraag om verlening van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen op korte termijn te verwachten is.

In aanvulling op mijn eerdere schrijven ontvangt uw Afdeling hierbij aanvullende bewijsstukken m.b.t. de gronden voor het spoedeisende belang en de vordering:

Vaststelling van het spoedeisende belang

- De gemeente Zevenaar heeft per e-mail **(bijlage 1)** bevestigd dat zij zoals betoogd door appellant reeds is aangevangen met de verkoop van de grond aan de projectontwikkelaar:

  "..Wij zijn momenteel de koopovereenkomst met Red Concepts (De ontwikkelaar) aan het afronden.. "

- Uit de e-mail in **(bijlage 1)** blijkt dat zoals door appellant betoogd de gemeente voornemens was de komst van een centrum voor de wijk - refererende aan het behouden van het groene erf / groene centrum te realiseren. Dit wordt door de gemeente in hetzelfde schrijven dan ook niet ontkend:

  "..Ik zie hier zo snel geen vergunning op, maar volgens mij moet dit een soort "centrum" van dit plan worden toch?"

- Uit eerdere telefonische gesprekken met de Gemeente werd reeds de indruk gewekt dat de gemeente het bestreden besluit / de kavel reeds heeft gegund, ondanks het didam arrest, met een achteraf toegepaste alcatel termijn van 20 dagen en een onjuiste publicatie, een koopovereenkomst/projectovereenkomst wenst te sluiten met de projectontwikkelaar en dat er al een concept was ingediend. Dit wordt ook niet ontkend door de Gemeente. De gemeente was voorheen niet bereid om te naam van de ontwikkelaar te noemen.

  Uit de recente e-mail **(bijlage 1)** blijkt dat de gemeente op korte termijn de koopovereenkomst met de projectontwikkelaar wenst te formaliseren. Door appellant niet anders worden geconcludeerd dan dat de kavel / (project)overeenkomst zonder de toewijzing van de provisionele vordering aan appellant spoedig zal worden verkocht aan en gestart door de projectontwikkelaar.

  Een logische redenatie van appellant is dan ook dat zijn verwachting juist is en de eerste gesprekken reeds hebben plaatsgevonden en de omgevingsvergunning aanvraag van de projectontwikkelaar op

korte termijn zal volgen. In de aanbestedingsprocedure moet immers door de projectontwikkelaar een concept zijn overhandigd aan de gemeente waaruit blijkt dat alleen hij voldoet aan de selectiecriteria.

Omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen op korte termijn te verwachten

Op 26-07-2022 heeft Appellant na het verkrijgen van de naam van de ontwikkelaar, contact gehad met de projectontwikkelaar (Red Concepts) hierna projectontwikkelaar. De gemeente heeft eerder aangeven niets te kunnen delen en dat dit aan de projectontwikkelaar zou zijn. De projectontwikkelaar geeft echter te kennen dat het juist de gemeente is welke de projectontwikkelaar een geheimhouding heeft opgelegd.

Ondanks dat de projectontwikkelaar bereid is om de plannen te overhandigen aan o.a. appellant is het volgens de projectontwikkelaar juist aan de gemeente om de benodigde informatie te delen. De projectontwikkelaar kan dit zelf pas wereldkundig maken ná het tekenen van de aanstaande (project)overeenkomst met de Gemeente gezien diverse clausules.

De projectontwikkelaar verwacht net als de Gemeente Zevenaar de koop van de grond en de (bouw)overeenkomst volgens haar zeggen binnen één maand wereldkundig te kunnen maken.

Voor Appellant zijn deze termijn en de uitspraken van de projectontwikkelaar en de Gemeente Zevenaar evidente redenen voor het toewijzen van de voorlopige voorziening. Het niet toewijzen zal immers resulteren in de verkoop van de grond en het verkrijgen van de aanstaande omgevingsvergunning met als resultaat onherstelbare schade voor appellant.

Vaststelling van het belang van appellant

- Op 27-06-2022 heeft Appellant uw Afdeling een afschrift van het vonnis van de Rechtbank Gelderland met zaaknummer C/05/402961 / HA ZA 22-176 van 22 juni 2022 toegezonden.

  Appellant [redacted] en c.s. hebben allen via de Advocaat aan de gemeente laten weten nog steeds interesse te hebben in de kavels en deze zo snel mogelijk wensen af te nemen.

  Appellant is in het vonnis vermeld onder nummer 1.
  Appellant staat op de uitgiftelijst van de twee onder één kap woningen op plek 2.

  De persoon vermeld onder nummer 5 in het vonnis:
  [redacted] staat op de uitgiftelijst van de twee onder één kap woningen op plek 1.

  Als gevolg dient nummer 5 ([redacted] eerst een optie te nemen op één van de vier beschikbare twee onder één kapwoningen.

  In de email **(bijlage 2)** vindt uw Afdeling een bevestiging van [redacted] en de optie welke hij voornemens is af te nemen en zoals bij de gemeente Zevenaar kenbaar is gemaakt.

  Uit het door appellant eerder bij uw Afdeling aangeleverde kavelpaspoort blijkt dat er één tweekapper kavel in het zuiden van de wijk ligt (dit is de optie / kavel voorkeur van [redacted], zo blijkt uit de bevestiging). De overige 3 kavels met tweekappers liggen gesitueerd direct noordelijk aan het bestreden bestemmingsplan / besluit.

  Appellant heeft recent vernomen dat één van de mogelijke verweren van de gemeente gaat zijn dat appellant geen belang zou hebben bij het bestrijden van dit besluit. Appellant wens dit verweer direct te bestrijden.

  Uit bijlage 2 blijkt namelijk dat een optie voor een twee onder één dak woning kavel voor appellant enkel gelegen kan zijn aan de noordkant van het bestreden besluit. Volgens Appellant is hiermee het directe belang van appellant aangetoond, zoals dit tevens bij de Gemeente bekend is.

Inspraak terinzagelegging ontwerpplan

- Appellant overweegt dat er geen wettelijke verplichting bestaat om voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerpplan inspraak te bieden. In de Awb, in de Wro, noch in enig ander wettelijk voorschrift valt een bepaling aan te wijzen op grond waarvan de projectontwikkelaar of de gemeente gehouden is om ook al voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerpplan informatie aan en communicatie met omwonenden te initiëren.

  Een ieder kan voorafgaand aan de vaststelling van het plan zijn reactie kenbaar maken door middel van een zienswijze over het ontwerpplan. Dit heeft de wetgever voldoende gevonden om een visie op het plan naar voren te brengen. Appellant heeft hiertoe zoals eerder betoogd geen kans gekregen. Appellant overweegt ook dat het ontbreken van draagvlak bij omwonenden, een wettelijk voorschrift of beleid op zichzelf niet betekent dat de raad/gemeente het plan niet had mogen vaststellen.

  Op de vraag of de gemeente verplicht is geweest om het ontwerp van de bebouwing te delen na herhaaldelijk verzoek is Appellant van mening dat de gemeente hiertoe op basis van de Wob verplicht is tot openbaarmaking van informatie, in het kader van het publieke belang en het directe belang van de personen welke op het punt staan de kavels te verkrijgen. De gemeente heeft dit echter herhaaldelijk en zonder motivering geweigerd.

  Alles overwegend blijft voor Appellant vaststaan dat indien uw Afdeling het bulk van de gronden van Appellant inzake de aantasting van het woon- en leefklimaat dan wel de goede ruimtelijke orde en overigen afwijst blijft voortbestaan dat het vertrouwen in de Gemeente niet kan worden hersteld. De gemeente heeft immers iets anders toegezegd dan wat er in het aangevochten besluit is vastgesteld.

Scherp geformuleerd of onnodig grievend?

Appellant is in de beroepsprocedure bij uw Afdeling evenals de bodemprocedure onder zaaknummer C/05/402961 / HA ZA 22-176 betrokken bij beide procedures. Appellant overweegt dat deze procedures juridisch los staan. De bodemprocedure gaat over het verkrijgen van een bouwkavel, de beroepsprocedure gaat over het 'pogen tegen te houden van het onrechtmatige vastgestelde gewijzigde bestemmingsplan'.

De huisadvocaat (Hekkelman Advocaten, dhr mr T. Lam) van de Gemeente Zevenaar heeft een voorstel gedaan aan Appellant waarbij hij het 'verzoek' kreeg om de beroepsprocedure in te trekken om zo de bouwkavels te verkrijgen c.q. zeker te stellen voor alle partijen (c.s.) in de bodemprocedure. Bij het niet gehoor geven aan deze voorwaarde: het laten vallen van de beroepsprocedure door Appellant zouden de kavels niet aan [redacted] en c.s. in de bodemprocedure worden geleverd.

Gedragsregel 7 van de orde van advocaten stelt dat een advocaat zich niet onnodig grievend dient uit te laten.

Appellant is juridisch niet onderlegd maar de mening toegedaan dat het het voorstel van de advocaat van de Gemeente zevenaar oneigenlijk, onbehoorlijke, getekend is door de grote mate van misbruik en laakbaar handelen betreft omdat deze wijze onnodig druk uitoefent op Appellant waar hij voor zijn eigen- en het recht van derden probeert op te komen en onnodig grievend is. Een advocaat hoort zich betamelijk te gedragen.

Dat dit voorstel onnodig grievend is blijkt wel uit het feit dat de huisadvocaat van de Gemeente Zevenaar bekend is met het feit dat het Appellant in beide procedures aan de spreekwoordelijke kar trekt. Deze aanbieding is dus enkel gedaan om c.s. druk uit te laten oefenen op Appellant in de bodemprocedure.

Afdreiging, afpersing, chantage of vermoedelijk laakbaar handelen?
Voor recht verschillend maar voor Appellant dezelfde connotatie.

Verzoek aan uw Afdeling / de voorzieningenrechter.

Op basis van Artikel 8:86 Awb lid 1 en 2 verzoek ik uw Afdeling / de voorzieningenrechter om kortsluiten / kortsluiting toe te passen in de voorlopige voorziening en onmiddellijke uitspraak in de hoofdzaak te doen.

Gronden voor toepassing:

1. Het feitencomplex is in de voorlopige voorziening niet anders als in de hoofdzaak.
2. De gemeente heeft zo blijkt uit het feit dat er geen stukken zijn ontvangen:
    a. geen inhoudelijke reactie gegeven aan uw Afdeling op het verzoek van datum 16-06-2022 gericht aan de gemeenteraad.
    b. geen inhoudelijke reactie gegeven aan uw Afdeling op het verzoek van datum 13-07-2022 inzake het verweerschrift.

Vordering

In de brief met datum 14-06-2022 verzonden aan uw Afdeling door Appellant staat onder het verzoek aan uw Afdeling enkel het verzoek tot het nietig verklaren van het aangevochten besluit. Dit had moeten zijn:

- 1) Appellant vordert een nietig verklaring en/of het vernietigen van het aangevochten besluit.
- 2) Een door uw Afdeling uitgesproken verbod voor de Gemeente Zevenaar om het bestemmingsplan te wijzigen / opnieuw uit te geven / te publiceren om alsnog tot uitvoer te komen van een gewijzigd dan wel vastgesteld of een nieuw bestemmingsplan anders dan het aan Appellant zijnde bevestigde: "een nieuwe invulling die overigens nog steeds kan refereren aan de oude opzet". en;
- 3) Appellant vordert een direct opeisbare boete van de Gemeente indien zij overgaat tot verkoop van de grond, het ten uitvoer brengt van het gewijzigde bestemmingsplan of een (project)overeenkomst sluit gedurende: de looptijd van de beroepsprocedure, het verkrijgen van een einduitspraak van uw Afdeling dan wel hoger beroep / behandeling in tweede aanleg met een boetebedrag van 420.500 euro ter betaling aan Appellant met een aanvullende boete van 1000 euro per dag dat de overtreding van lid 2 voortduurt.
- 4) De gemeente Zevenaar te veroordelen tot vergoeding van schade die hij lijdt en zal lijden als gevolg van het vastgestelde onrechtmatige besluit en planschade bij een geprognotiseerde woningwaarde van € 650.000 en een waardevermindering ten minste € 300.000 minus het eigen risico van 2% over de waarde van de woning, gemaximaliseerd tot de competentiegrens van € 25.000,00 op basis van de gestelde schadeoorzaak: niet nakomen toezegging.
  Waarbij Appellant de aanspraak op vergoeding van de schade die uitstijgt boven de € 25.000,00 niet opgeeft en dat hij, afhankelijk van de uitspraak op zijn verzoek, de door hem in te stellen vervolg rechtsmiddelen daarop zal afstemmen.

Bijlagen

1: e-mail-25-07-2022-gemeente-zevenaar-hoofd-gronduitgifte-dhr-van-der-wens - 2 pagina's.
2: bevestiging-kavel-optie-voorkeur-nummer-1-inschrijflijst-tweekappers - 2 pagina's.

[redacted]

Hoogachtend,

[redacted]

Bijlage 7

Gmail [redacted]

RE: Vraag inzake [redacted]

1 bericht

[redacted] 25 juli 2022 om 12:11

Aan: [redacted]
Cc: Vergunningen <vergunningen@zevenaar.nl>, [redacted]

Beste heer [redacted]

Er is nog geen vergunning voor het perceel ingediend. Wij zijn momenteel de koopovereenkomst met Red Concepts (De ontwikkelaar) aan het afronden. Waarschijnlijk zal de ontwikkelaar pas na afronding van de overeenkomst een vergunning indienen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Projectleider

ZEVENAAR

[redacted]
Kerkstraat 27, 6901 AA Zevenaar
Postbus 10, 6900 AA Zevenaar
www.zevenaar.nl

Van: Vergunningen <vergunningen@zevenaar.nl>
Verzonden: maandag 11 juli 2022 08:47
Aan: [redacted]

Onderwerp: FW: Vraag inzake [redacted]

Hoi [redacted]

Zie onderstaande vraag.

Ik zie hier zo snel geen vergunning op, maar volgens mij moet dit een soort "centrum" van dit plan worden toch?

Met vriendelijke groet,

[redacted]

bijlage (2)

Gmail [redacted]

Re: Kavelvoorkeur op de Holtkamp - tweekappers

1 bericht

[redacted] 25 juli 2022 om 18:16

Aan: [redacted]

Beste [redacted]

Dit is correct, het gaat om kavel [redacted] in het zuiden van het plan.

Zie bijlage.

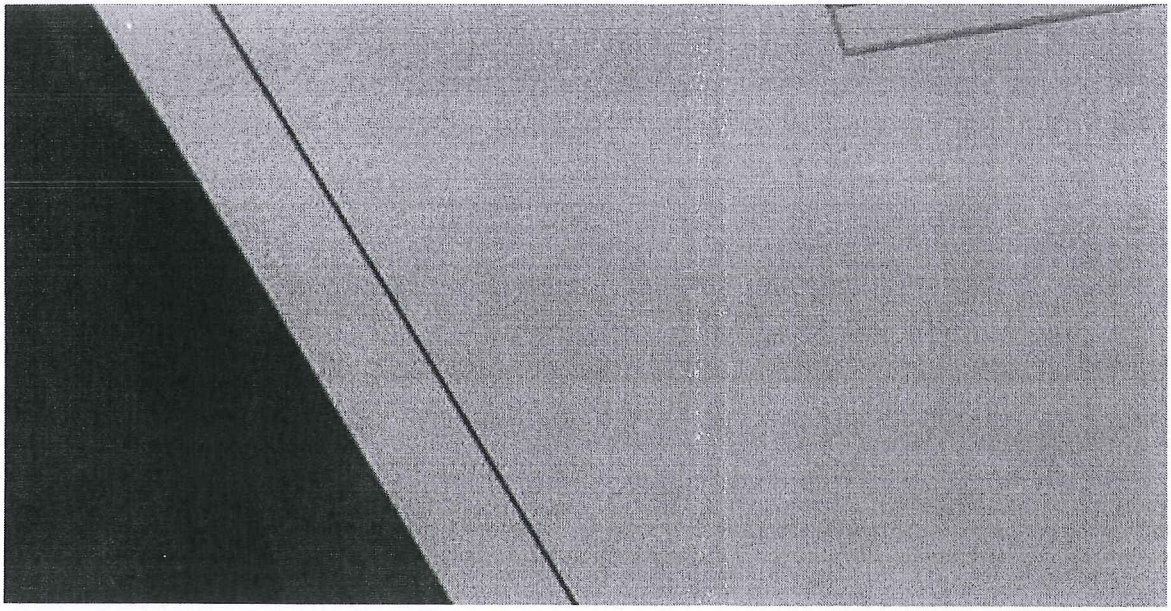

Groet [redacted]

Op 25 jul. 2022 om 15:08 heeft [redacted] het volgende geschreven:

Goedemiddag [redacted]en medebouwers,

Jij/jullie staan op plek 1 voor het maken van de keuze voor één van de beschikbare tweekappers op de Holtkamp te Zevenaar.

Onderling hebben wij reeds besproken dat jullie voorkeur uitgaat naar de tweekapper op de kavels met de nummers: [redacted] (in het zuiden van het plan).

Zou je mij dit nogmaals willen bevestigen? Merci!

Met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted]

COMMISSARIAAT VOOR DE MEDIA

Hoge Naarderweg 78 | 1217 AH Hilversum |
Postbus 1426 | 1200 BK Hilversum | cvdm@cvdm.nl | www.cvdm.nl |
T 035 773 77 00 | F 035 773 77 99 |

Gemeente Zevenaar
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 10
6900 AA ZEVENAAR

Per e-mail: I.vanDijk@zevenaar.nl

Datum	Onderwerp		
2 augustus 2022	Advies gevraagd t.a.v. aanvraag Liemerse Omroep Stichting (meerdere gemeenten)		
Uw kenmerk	**Ons kenmerk**	**Contactpersoon**	**Doorkiesnummer**
	894275 / 913388	[redacted]	[redacted]

Geachte griffier,

Per brief van 11 januari 2022 hebben wij u geïnformeerd over de openstelling van de procedure tot aanwijzing van een lokale publieke media-instelling voor uw gemeente, voor de vijfjarige periode vanaf 1 januari 2023. In deze brief informeren wij u over de ingediende aanvraag. Ook informeren wij u in deze brief over wat er in de aanwijzingsprocedure van uw gemeente wordt verwacht.

Ingekomen aanvraag
Het Commissariaat voor de Media (hierna: het Commissariaat) heeft een aanwijzingsaanvraag voor uw gemeente ontvangen van de Liemerse Omroep Stichting (h.o.d.n. RTV Connect). De aanvraag van Liemerse Omroep Stichting heeft ook betrekking op de gemeenten Duiven, Doesburg en Westervoort.

Alle documenten die onderdeel uitmaken van de aanvraag van Liemerse Omroep Stichting treft u bijgaand aan.

Wettelijk advies gemeenteraad
Voordat het Commissariaat een beslissing neemt over de ingediende aanvraag, dient uw gemeenteraad op grond van artikel 2.61, derde lid, van de Mediawet 2008 het Commissariaat te adviseren over de vraag of de aanvragende partij voldoet aan de eisen om voor aanwijzing als lokale publieke media-instelling in aanmerking te komen.

Vereisten om voor aanwijzing in aanmerking te komen
Artikel 2.61, tweede lid, van de Mediawet 2008 bepaalt dat voor aanwijzing slechts in aanmerking komen instellingen die:

a. rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid zijn;
b. zich volgens de statuten uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel stellen het op regionaal respectievelijk lokaal niveau uitvoeren van de publieke mediaopdracht door het verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in een provincie, een gemeente of een deel van de provincie waarop de instelling zich richt leven, en het verrichten van alle activiteiten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te vervullen; en

c. volgens de statuten een orgaan hebben dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt en dat representatief is voor de belangrijkste in de desbetreffende provincie of gemeente voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen.

Wat verwacht het Commissariaat in het wettelijk advies van de gemeenteraad?
De raad van uw gemeente moet in zijn advies de volgende vragen gemotiveerd met ja of nee beantwoorden:

- Is de aanvrager een rechtspersonen naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid? Met andere woorden: is het een stichting of vereniging?
- Stelt de aanvrager zich ten doel op lokaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren door media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in de gemeente leven?
- Heeft de aanvrager volgens de statuten een orgaan dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt?
- Is dit programmabeleidbepalende organen (hierna: pbo) representatief samengesteld?

Gezamenlijk advies gemeenten
Nu de aanvraag van Liemerse Omroep Stichting betrekking heeft op meerdere gemeenten, namelijk de gemeenten Zevenaar, Duiven, Doesburg en Westervoort, geldt dat Liemerse Omroep Stichting alleen in aanmerking komt voor een aanwijzing in alle aangevraagde gemeenten, indien de gemeenteraden een gezamenlijk advies uitbrengen.

Aan de voorwaarden van een gezamenlijk advies is voldaan als:
- de betrokken gemeenteraden in hun adviezen verwoorden dat zij in aanmerking hebben genomen dat het een aanwijzingsaanvraag betreft voor meerdere gemeenten;
- de betrokken gemeenteraden over dezelfde pbo-ledenlijst advies hebben uitgebracht;
- de adviezen eensluidend zijn. De adviezen worden geacht eensluidend te zijn als de conclusies van de gemeenteraden over de representativiteit van het pbo overeenstemmen.

Het is niet nodig dat de betrokken gemeenteraden in een gezamenlijke vergadering en in gelijke bewoordingen een advies uitbrengen over de aanvraag.

Wij sturen de raadsgriffiers van Duiven, Doesburg en Westervoort ook een brief met het verzoek om advies uit te brengen over de aanvraag van Liemerse Omroep Stichting.

Aanvullende stukken/wijzigingen
Voor de goede orde wijzen wij u erop dat uw gemeente zelf dient te beoordelen in hoeverre de door de aanvrager ingediende stukken, die u bijgaand aantreft, toereikend zijn voor het kunnen geven van een gemotiveerd advies door uw gemeenteraad. Desgewenst dient uw gemeente aanvullende informatie in te winnen bij de aanvrager.

Als zich wijzigingen voordoen die van invloed zijn op de aanwijzingsprocedure of op de advisering door uw raad, dan stellen wij u daarvan op de hoogte.

Termijn voor het advies
Artikel 6, tweede lid, van de Mediaregeling 2008, bepaalt dat de gemeenteraad binnen achttien weken na ontvangst van de aanvraag advies uitbrengt aan het Commissariaat. Wij ontvangen het advies van uw gemeenteraad graag **uiterlijk 1 december 2022.**

Tijdige advisering is van belang om vóór het aflopen van de lopende aanwijzingsperiode een besluit te kunnen nemen voor de opvolgende periode. De huidige aanwijzing vervalt van rechtswege na 5 jaar. Het is daarom belangrijk dat de adviseringstermijn niet wordt overschreden. Het Commissariaat kan periodiek contact opnemen met de gemeente om te overleggen over de voortgang van het advies.

Mocht de gestelde termijn problemen opleveren, dan kunt u een (onderbouwd) verzoek tot uitstel indienen bij het Commissariaat. U kunt hierover contact opnemen met de contactpersoon van het Commissariaat. De contactinformatie vindt u onderaan deze brief.

Welke stukken moet de gemeente toesturen?
Uw gemeenteraad brengt advies uit aan het Commissariaat door toezending van de volgende documenten aan het e-mailadres aanwijzing@cvdm.nl:

- een ondertekend en gemotiveerd raadsbesluit, waarin het wettelijk advies is opgenomen;
- het bijbehorende raadsvoorstel, met daarin de motivering van het raadsbesluit;
- een link naar de website waarop de raadsvergadering teruggeluisterd of -gekeken kan worden;
- eventuele andere documenten die aan het advies ten grondslag zijn gelegd en waarvan de inhoud bij het Commissariaat niet bekend is.

Vervolg procedure na advies
Nadat alle betrokken gemeenteraden advies aan het Commissariaat hebben uitgebracht, toetst het Commissariaat of de adviezen zorgvuldig tot stand zijn gekomen en deugdelijk gemotiveerd zijn. Is dat het geval, dan gaat het Commissariaat in beginsel tot besluitvorming over.

Ontvangstbevestiging sturen
Wij verzoeken u binnen twee weken na de ontvangst van deze brief, bij voorkeur via een e-mailbericht aan aanwijzing@cvdm.nl, een ontvangstbevestiging aan ons toe te sturen en daarbij tevens te vermelden wie de behandelend ambtenaar binnen uw gemeente is en wat de contactgegevens van deze ambtenaar zijn. Wij stellen het op prijs als u bij uw reactie het bovengenoemde kenmerk vermeldt.

Contactpersoon Commissariaat
Mochten er nog vragen zijn dan kunt u contact opnemen met de behandelaar van dit dossier binnen het Commissariaat, [redacted] Hij is op werkdagen van maandag tot en met donderdag tussen 11:00 en 12:00 uur telefonisch bereikbaar via het bovenstaande telefoonnummer of via e-mail naar aanwijzing@cvdm.nl.

Een afschrift van deze brief gaat naar het bestuur van Liemerse Omroep Stichting.

Hoogachtend,
[redacted]

Bijlagen:

- documenten behorende bij de aanvraag van Liemerse Omroep Stichting

aanvraag aanwijzing lokale publieke media-instelling

Statutaire naam: .Liemerse Omroep Stichting

.....

Station-call: *RTV Connect* .....

Correspondentieadres: .....Ringbaan Zuid 8b.

6905 DB Zevenaar

Studioadres: idem .....

.....

Telefoonnummer: ...0316 333333.....

Faxnummer:

E-mailadres: [redacted]

Internetadres: www.rtvconnect.nl

Contactpersoon: ....[redacted].....

Telefoonnummer: .....[redacted]

Voor de gemeente(n): Zevenaar, Doesburg, Westervoort en Duiven

Deze aanvraag gaat vergezeld van:

- x uittreksel inschrijving bij de Kamer van Koophandel
- x samenstelling programmabeleidbepalend orgaan (bijlage B)
- xnotarieel vastgestelde statuten
- voorstel tot statutenwijziging
- redactiestatuut
- huishoudelijk reglement
- overeenkomst(en)

Datum: 30 juni 2022

[redacted]

overzicht van de leden van het programmabeleidbepalend orgaan (pbo)

Zie bijlage

Leden PBO RTV Favoriet per september 2021

1. [redacted]

   - Voorzitter van bestuur Katholieke Ouderen Bond (KBO) afdeling Westervoort;
   - Lid Cliëntenraad Regionale Sociale Dient (RSD) namens de Gemeente Westervoort;
   - Deelneemster Armoede convenant gemeenten Duiven en Westervoort.

   "Een lokale omroep vind ik belangrijk waarbij de omroep aandacht besteed aan relevante onderwerpen binnen een programmabeleid waar alle leeftijdsgroepen (ook ouderen) aan bod komen. Tevens moet er bij sportprogramma's ook aandacht zijn voor gehandicaptensport"

2. *Kerkgenootschappen*
   [redacted]mail.com

   - Bestuurslid Vrouwenvereniging Passage;
   - Lid Cliëntenraad Regionale Sociale Dient (RSD) namens de Gemeente Westervoort;
   - Actief in kerkgemeenschap kath. kerk St Werenfridus te Westervoort.

   "*ik vind het belangrijk dat in deze tijd van steeds sneller en groter er ook aandacht is voor het geestelijke en spirituele welzijn van mensen. Het uitzenden van kerkvieringen door de omroep tijdens de hoogtijdagen van de Coronacrises hielp hier echt bij* "

3. *Maatschappelijke zorg en welzijn*
   [redacted]

   - Voorzitter FNV Lokaal de Liemers;
   - In mijn werkzame leven gewerkt in de intramurale en extramurale gezondheidszorg; Hierbij o.a. actief geweest in geestelijke gezondheidszorg en voor ouderen;
   - Tot voor kort lid van de cliëntenraad van de regionale sociale dienst RSD "de Liemers";
   - Lid geweest van Raad v Sociaal Domein Duiven een adviesraad van B&W gemeente Duiven.

   "Als FNV kijken we naar werkgelegenheid, werk en inkomen en uitkeringsgerechtigden. Een van de belangrijke aandachtpunten is: Hoe sociaal zijn de Liemerse gemeentes. Dit wordt o.a. in kaart gebracht door 2-jaarlijkse enquête – meting. Deze wordt besproken met de gemeentes en verbeterpunten geformuleerd. Daarnaast o.a. hoe gaat de uitvoering van de Participatiewet, WMO en de jongeren. De lokale omroep is daarbij een onontbeerlijke "waakhond" te noemen"

4. *Werkgevers*

[redacted]

- Eigenaar van [redacted];
- Lid bestuur Lionsclub "de Liemers";
- Lid beleidsadviescommissie ANKO (werkgeversvereniging kappersbranche).

"Ik streef een evenwichtige programmering na van de lokale radio-omroep, Waarbij actualiteit, (lokale) sporten, maatschappelijk belang hand in hand gaan. Een omroep, waar elke leeftijdscategorie zich thuis voelt; en waar het een plezier is, om dagelijks te naar te luisteren."

5. *Cultuur en Kunst*

[redacted]

- Werkzaam als Pr en Marketingmedewerker bij;
  Kunstwerk! de Bibliotheek, Kunstwerk! Educatie, Kunstwerk! Het Musiater, Kunstwerk! Liemers Museum. Kortom de grootste Culturele organisatie in de Liemers.

"Het is van cruciaal belang dat alle belangrijkste maatschappelijke stromingen binnen de Liemers worden vertegenwoordigd bij de lokale omroep. Ik vertegenwoordig Cultuur en houd toezicht op het aanbod van cultuur tijdens de radio-uitzendingen. Ik zie het PBO als een klankboord van het bestuur. Wij kunnen sturing geven aan het mediabeleid en hoe de uitzendingen overkomen op de luisteraar"

6. *Sport en recreatie (en voorzitter PBO)*

[redacted]

- Actief geweest in het opstarten van de lokale omroep in Doesburg en deze uiteindelijk weten onder te brengen bij RTV Favoriet/Liemerse Omroepstichting
- Lid geweest van de Programmaraad Oost-Gelderland en in deze hoedanigheid enige ervaring opgedaan met media aanbieders

"Mijn deelname aan het PBO is op persoonlijke titel en mijn motivatie is gebaseerd op een warme belangstellingen voor het lokale gebeuren in de breedste zin van het woord. Als geen ander kan de lokale omroep hierin een mooie verbindende rol spelen"

7. *Etnische minderheden*

[redacted]

- Event manager voor de vereniging EHBO Doesburg
- Jonge mensen training en sessies geven op het gebied van dans en voeding bij Molukse tradities

"Als vertegenwoordiger van de etnische minderheden vind ik het juist van belang bij een streekomroep, zoals RTV Favoriet, om aandacht te besteden aan deze groepering. Ik ben zelf aanspreekpunt voor de Molukse gemeenschap binnen de wijk Ooi in Doesburg, op het gebied van huurwoningen IJsselland, het bestuur van de wijkraad en het contact met overige nationaliteiten."

8. *Jongeren*

[redacted]

- Actief geweest als jongerenwerker in de voormalige gemeente Rijnwaarden, Duiven en ruim 10 jaar in Westervoort
- Werkzaam als support coördinator bij Vitesse Betrokken, de maatschappelijke afdeling van voetbalclub Vitesse, waarbij ik op kom voor de belangen van de (jongere) supporters.

"Mijn deelname aan het PBO is op persoonlijke titel. Ik vind het fijn om op te komen voor belangen van anderen. Met mijn achtergrond als jongerenwerker in de regio, en uiteraard nog een jonge geest, luister ik niet alleen zelf graag naar de diversiteit op Favoriet FM, maar hoor ik ook aan van jongeren wat zij vinden van het aanbod (muziek, lokale nieuws, programmering etc.) om hierdoor een bijdrage te kunnen leveren aan het PBO.''

29 OKT. 2013

STATUTENWIJZIGING

Heden, achtentwintig oktober tweeduizend dertien, verscheen voor mij, ———
mr. MARK HOFMAN, notaris te Zevenaar: ———
de heer [redacted] wonende te Gegevens verwijderd door KvK
Gegevens verwijderd door KvK geboren te Tomohon op twaalf maart ———
negentienhonderd achtenveertig, zich legitimerend zich legitimerend met ———
paspoort nummer: Gegevens verwijderd door KvK afgegeven te Westervoort op zestien februari —
tweeduizend twaalf, gehuwd; ———
te dezen handelend als secretaris van de stichting: **LIEMERSE OMROEP** ——
STICHTING, statutair gevestigd te Zevenaar, kantoorhoudende te Zevenaar, —
Schoolstraat 15 A (6901 HD), ingeschreven in het handelsregister van de Kamer
van Koophandel Centraal Gelderland onder nummer 09071398, hierna ook te —
noemen: "de stichting". ———

INLEIDING ———

De comparant, handelend als gemeld, verklaarde als volgt: ———

- blijkens notulen van de bestuursvergadering de dato eenentwintig oktober ——
  tweeduizend dertien is, met inachtneming met het daaromtrent bepaalde in ——
  artikel 15 van de statuten van de stichting, besloten de statuten van de stichting –
  te wijzigen; ———
- van gemeld besluit zijn de notulen aan deze akte **gehecht**; ———
- blijkens artikel 15 lid 4 van de statuten van de stichting is iedere bestuurder ——
  bevoegd tot het doen verlijden van de notariële akte waarin de statutenwijziging
  is opgenomen. ———

STATUTENWIJZIGING ———

Ter uitvoering van het vorenstaande verklaarde de comparant, handelend als gemeld,
de statuten van de stichting vanaf heden gewijzigd vast te stellen als volgt: ———

NAAM ———
artikel 1 ———
De stichting draagt de naam: **Liemerse Omroep Stichting**. ———
ZETEL ———
artikel 2 ———
Zij heeft haar zetel in de gemeente Zevenaar ———

DOEL ———
artikel 3 ———

1. De stichting heeft tot doel: ———
   a. het verzorgen van media-aanbod bestemd voor de gemeenten Doesburg, ——
      Duiven, Rijnwaarden, Westervoort en Zevenaar, hierna ook te noemen: "de
      gemeenten"; ———
   b. het op lokaal niveau uitvoeren van de publieke mediaopdracht door het ——
      verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de bevrediging van ———
      maatschappelijke behoeften die in de gemeenten waarop de instelling zich —
      richt leven, en het verrichten van alle activiteiten die nodig zijn om daarmee
      een publieke taak te vervullen. ———
2. De stichting gebruikt haar zendtijd geheel voor een media-aanbod dat in het ——
   bijzonder betrekking heeft op de gemeenten. ———

3. Zij tracht dit doel en al hetgeen daarmee in de ruimste zin verband houdt te verwezenlijken door het aanwenden van alle geoorloofde middelen, welke voor de verwezenlijking van het doel van de stichting bevorderlijk zijn.

BEGUNSTIGERS

artikel 4

1. Begunstigers zijn zij die zich bereid verklaard hebben de stichting financieel te steunen met een door het bestuur vast te stellen minimum bijdrage.
2. Het bestuur beslist omtrent de toelating van begunstigers.
3. De rechten en plichten van een begunstiger kunnen te allen tijde wederzijds door opzegging worden beëindigd.
4. De begunstigers zijn gehouden tot het betalen van de bijdrage, dat door het bestuur is vastgesteld.
   Zij kunnen daartoe in categorieën worden ingedeeld die een verschillende bijdrage betalen.
5. Begunstigers hebben geen andere rechten en verplichtingen dan die welke hun bij of krachtens de statuten zijn toegekend en opgelegd.

GELDMIDDELEN

artikel 5

1. De geldmiddelen van de stichting bestaan uit de bijdragen van de begunstigers, uit de eventuele uitgifte van een programmablad, uit eventuele verkrijging ingevolge erfstellingen, legaten en schenkingen en tenslotte uit eventuele overige geoorloofde baten.
2. De stichting is niet dienstbaar aan het maken van winst door derden.

BESTUUR

artikel 6

1. Het bestuur bestaat uit tenminste drie (3) personen. Het aantal leden wordt door het bestuur vastgesteld.
2. De voorzitter, secretaris en penningmeester worden in functie benoemd.
3. Bij huishoudelijk reglement worden nadere regelen aangaande de bestuurssamenstelling gegeven.
4. De bestuurders worden door het bestuur benoemd uit een of meer voordrachten, behoudens het bepaalde in lid 5. Tot het opmaken van zulk een voordracht zijn bevoegd zowel het bestuur, leden van het bestuur als het media-aanbodbeleidbepalend orgaan.
5. Aan elke voordracht kan het bindend karakter worden ontnomen door een met tenminste twee/derde van de uitgebrachte stemmen genomen besluit van het bestuur, genomen in een vergadering waarin tenminste twee/derde van de bestuursleden tegenwoordig of vertegenwoordigd is.
6. Is geen voordracht opgemaakt, of besluit het bestuur overeenkomstig het voorgaande lid de opgemaakte voordrachten het bindend karakter te ontnemen, dan is het bestuur vrij in de keus.
7. Indien er meer dan één bindende voordracht is, geschiedt de benoeming uit die voordrachten.
8. Bij het ontstaan van een (of meer) vacature(s) in het bestuur, zullen de overblijvende bestuursleden (of zal het enig overblijvende bestuurslid) zo spoedig mogelijk na het ontstaan van de vacature(s) daarin voorzien door de benoeming van een (of meer) opvolgers(s).

9. Mocht(en) in het bestuur om welke reden dan ook één of meer leden ontbreken, dan vormen de overblijvende bestuursleden, of vormt het enige overblijvende bestuurslid niettemin een wettig bestuur.
10. De leden van het bestuur genieten geen beloning voor hun werkzaamheden. Zij hebben wel recht op vergoeding van de door hen gemaakte kosten.

EINDE BESTUURSLIDMAATSCHAP

artikel 7

1. Een bestuurder defungeert:
   a. door zijn overlijden of indien de bestuurder een rechtspersoon is, door haar ontbinding of indien zij ophoudt te bestaan;
   b. door het verlies van het vrije beheer over zijn vermogen;
   c. door zijn aftreden;
   d. door ontslag door de gezamenlijke overige bestuurders;
   e. door ontslag op grond van artikel 2:298 Burgerlijk Wetboek.
2. Elk bestuurslid treedt uiterlijk drie jaar na zijn benoeming af, volgens een door het bestuur op te maken rooster van aftreding.
3. De aftredende is terstond herbenoembaar voor ten hoogste eenmaal de maximale benoemingstermijn.

BESTUURSVERGADERINGEN EN BESLUITVORMING IN HET BESTUUR

artikel 8

1. Ieder kalenderkwartaal wordt tenminste één vergadering gehouden.
2. Vergaderingen zullen voorts telkenmale worden gehouden, wanneer de voorzitter dit wenselijk acht of indien één der andere bestuursleden daartoe schriftelijk en onder nauwkeurige opgave der te behandelen punten aan de voorzitter het verzoek richt. Indien de voorzitter aan een dergelijk verzoek geen gevolg geeft zodanig, dat de vergadering kan worden gehouden binnen drie weken na het verzoek, is de verzoeker bevoegd zelf een vergadering bijeen te roepen met in achtneming van de vereiste formaliteiten.
3. De oproeping tot de vergadering geschiedt - behoudens het in lid 2 bepaalde - door de voorzitter, tenminste zeven dagen tevoren, de dag van de oproeping en de dag van de vergadering niet meegerekend, door middel van oproepingsbrieven.
4. De oproepingsbrieven vermelden, behalve plaats en tijdstip der vergadering, de te behandelen onderwerpen.
5. Zolang in een bestuursvergadering alle in functie zijnde bestuursleden aanwezig zijn, kunnen geldige besluiten worden genomen over alle aan de orde komende onderwerpen, mits met algemene stemmen, ook al zijn de door de statuten gegeven voorschriften voor het oproepen en houden van vergaderingen niet in acht genomen.
6. De vergaderingen worden geleid door de voorzitter van het bestuur; bij diens afwezigheid wijst de vergadering zelf haar voorzitter aan.
7. Van het verhandelde in de vergaderingen worden notulen gehouden door de secretaris of door één der andere aanwezigen, door de voorzitter daartoe verzocht. De notulen worden vastgesteld en getekend door degenen, die in de vergadering als voorzitter en secretaris hebben gefungeerd.
8. Het bestuur kan ter vergadering alleen dan geldige besluiten nemen indien de meerderheid in functie zijnde leden ter vergadering aanwezig of vertegenwoordigd is.

Een bestuurslid kan zich ter vergadering door een medebestuurslid laten vertegenwoordigen op overlegging van een schriftelijke, ter beoordeling van de voorzitter der vergadering voldoende, volmacht. Een bestuurslid kan daarbij slechts voor één medebestuurslid als gevolmachtigde optreden.

9. Het bestuur kan ook buiten vergadering besluiten nemen, mits alle bestuursleden in de gelegenheid zijn gesteld schriftelijk, via enig communicatie middel, hierop hun mening te uiten.
   Van een aldus genomen besluit wordt onder bijvoeging van de ingekomen antwoorden door de secretaris een relaas opgemaakt, dat na medeondertekening door de voorzitter bij de notulen wordt gevoegd.
10. Ieder bestuurslid heeft het recht tot het uitbrengen van één stem.
    Voor zover deze statuten geen grotere meerderheid voorschrijven worden alle bestuursbesluiten genomen met volstrekte meerderheid der geldig uitgebrachte stemmen.
11. Alle stemmingen ter vergadering geschieden mondeling, tenzij de voorzitter een schriftelijke stemming gewenst acht of één der stemgerechtigden dit vóór de stemming verlangt.
    Schriftelijke stemming geschiedt bij ongetekende, gesloten briefjes.
12. Blanco stemmen worden beschouwd als niet te zijn uitgebracht.
13. In alle geschillen omtrent stemmingen, niet bij de statuten voorzien, beslist de voorzitter.

BESTUURSTAAK - VERTEGENWOORDIGING

artikel 9

1. Het bestuur is belast met het besturen van de stichting.
2. Het bestuur is bevoegd onder zijn verantwoordelijkheid bepaalde onderdelen van zijn taak te doen uitvoeren door andere organen van de stichting.
3. Het bestuur is bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten tot het kopen, vervreemden of bezwaren van registergoederen.
4. Het bestuur is niet bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten, waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een derde verbindt.
5. Het bestuur vertegenwoordigt de stichting.
6. De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt mede toe aan twee gezamenlijk handelende bestuurders, waarvan er tenminste één de titel voorzitter, secretaris of penningmeester dient te hebben.

MEDIA-AANBODBELEIDBEPALEND ORGAAN

artikel 10

1. De stichting kent een media-aanbodbeleidbepalend orgaan (mbo) van minimaal vijf (5) leden. Deze heeft tot taak:
   a. het bepalen van het beleid voor het media-aanbod;
   b. toetsing van de in het media-aanbodbeleid verwoorde uitgangspunten;
   c. het geven van adviezen, gevraagd en ongevraagd, aan programmastaf en bestuur;
   d. het opstellen van een jaarlijkse rapportage aangaande het gevoerde en gerealiseerde programmabeleid.
2. Het aantal leden wordt door het media-aanbodbeleidbepalend orgaan, met in achtneming van lid 3 vastgesteld.

3. Het media-aanbodbeleidbepalend orgaan dient zodanig te zijn samengesteld, dat het representatief is voor de in de gemeenten voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen. In het media-aanbodbeleidbepalend orgaan is minstens een vertegenwoordiger uit de stroming "etnische en culturele minderheden" opgenomen.
In het reglement media-aanbodbeleidbepalend orgaan worden nadere regels aangaande de samenstelling van het media-aanbodbeleidbepalend orgaan gegeven.
4. Voorzitter van het media-aanbodbeleidbepalend orgaan is afwisselend het hoofd programmastaf radio in de oneven jaren en het hoofd van de programmastaf televisie in de even jaren. Het media-aanbodbeleidbepalend orgaan wijst uit haar midden een secretaris aan. Zij kan voor elk hunner een vervanger aanwijzen.
5. De vergaderingen van het media-aanbodbeleidbepalend orgaan worden bijgewoond door een vertegenwoordiger van het bestuur. Deze heeft een adviserende stem.
6. De leden van het media-aanbodbeleidbepalend orgaan worden door het media-aanbodbeleidbepalend orgaan benoemd uit een of meer voordrachten, behoudens het bepaalde in lid 7.
Tot het opmaken van zulk een voordracht zijn bevoegd zowel het bestuur, leden van het media-aanbodbeleidbepalend orgaan als bij huishoudelijk reglement aan te wijzen organisaties of groepen van organisaties.
7. Aan elke voordracht kan het bindend karakter worden ontnomen door een met tenminste twee/derde van de uitgebrachte stemmen genomen besluit van het media-aanbodbeleidbepalend orgaan, genomen in een vergadering waarin tenminste twee/derde van de leden van het media-aanbodbeleidbepalend orgaan tegenwoordig is.
8. Is geen voordracht opgemaakt, of besluit het media-aanbodbeleidbepalend orgaan overeenkomstig het voorgaande lid de opgemaakte voordrachten het bindend karakter te ontnemen, dan is het media-aanbodbeleidbepalend orgaan vrij in de keus.
9. Indien er meer dan één bindende voordracht is, geschiedt de benoeming uit die voordrachten.
10. Voordrachten en benoemingen geschieden onverminderd het bepaalde in lid 3.
11. Bij het ontstaan van een (of meer) vacature(s) in het media-aanbodbeleidbepalend orgaan, zullen de overblijvende leden (of zal het enig overblijvende lid) binnen zes maanden na het ontstaan van de vacature(s) daarin voorzien door de benoeming van een (of meer) opvolgers(s).
12. Mocht(en) in het media-aanbodbeleidbepalend orgaan om welke reden dan ook - één of meer leden ontbreken, dan vormen de overblijvende leden, of vormt het enige overblijvende lid niettemin een wettig media-aanbodbeleidbepalend orgaan.

<u>EINDE LIDMAATSCHAP MEDIA-AANBODBELEIDBEPALEND ORGAAN</u>
<u>artikel 11</u>

1. Het lidmaatschap van het media-aanbodbeleidbepalend orgaan eindigt:
   a. indien het lid van het media-aanbodbeleidbepalend orgaan heeft opgehouden vertegenwoordiger te zijn van een stroming;
   b. door bedanken;
   c. door ontzetting door het bestuur.

2. Ontzetting uit het lidmaatschap van het media-aanbodbeleidbepalend orgaan kan alleen worden uitgesproken wanneer het lid in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de stichting handelt of wanneer het lid de stichting op onredelijke wijze benadeelt. Het bestuur stelt het lid zo spoedig mogelijk van het besluit in kennis, onder opgave van redenen. Het betrokken lid is bevoegd binnen één maand na de ontvangst van de kennisgeving tegen het genomen besluit bij het bestuur in beroep te gaan. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is het lid geschorst. Een geschorst lid heeft geen stemrecht.
3. Elk lid van het media-aanbodbeleidbepalend orgaan treedt uiterlijk vier jaar na zijn benoeming af, volgens een door het media-aanbodbeleidbepalend orgaan te maken rooster van aftreding.
4. De aftredende is terstond herbenoembaar voor ten hoogste eenmaal de maximale benoemingstermijn.

PROGRAMMASTAF – HOOFD PROGRAMMASTAF

artikel 12

1. De stichting kent twee programmastaven, respectievelijk een programmastaf radio en een programmastaf televisie (verder in deze statuten zowel samen als ieder afzonderlijk ook te noemen: "programmastaf") , bestaande uit een door het bestuur te bepalen aantal medewerkers onder wie een hoofd programmastaf, belast met de leiding van de programmastaf.
   Een programmastatuut, taakomschrijving van de programmastaf en nadere regelen ter zake van de verhouding tussen hoofd programmastaf, programmastaf en andere organen van de stichting worden vastgelegd door het bestuur, nadat deze de daarbij belanghebbenden daarover geraadpleegd heeft.
2. Het hoofd programmastaf wordt door het bestuur aangesteld.
   Het hoofd programmastaf kan uitsluitend op voordracht van het media-aanbodbeleidbepalend orgaan door het bestuur uit zijn functie worden ontheven. Een zodanig besluit dient tevoren in overleg met de programmastaf te worden onderworpen, indien het ontslag op journalistieke gronden is gebaseerd.
3. Het bestuur kan hoofd programmastaf in de uitoefening van zijn functie voor onbepaalde tijd schorsen.
   De schorsing vervalt indien niet binnen een maand na het schorsingsbesluit het in het tweede lid van dit artikel bedoelde overleg een aanvang heeft genomen.
4. De overige leden van de programmastaf worden op voorstel van hoofd programmastaf en/of overige leden van de programmastaf benoemd door het bestuur, volgens door het bestuur nader vast te stellen regels.
   Eventuele ontheffing uit de functie geschied door het bestuur na overleg met hoofd programmastaf.
   Wil het ontslag op journalistieke gronden verleend kunnen worden, dan behoeft het de voorafgaande instemming van hoofd programmastaf.
5. Voor de inhoud van alle uitzendingen en voor alle werkzaamheden is hoofd programmastaf verantwoordelijk en jegens het bestuur en het media-aanbodbeleidbepalend orgaan verantwoording verschuldigd.

COMMISSIES EN WERKGROEPEN

artikel 13

1. Het bestuur kan commissies en werkgroepen instellen.
2. Bij reglement worden taak en werkwijze van commissies en werkgroepen vastgelegd.

JAARVERSLAG - RAPPORTAGE MEDIA-AANBODBELEIDBEPALEND ORGAAN - REKENING EN VERANTWOORDING

artikel 14

1. Het stichtingsjaar tevens boekjaar loopt van één januari tot en met eenendertig december.
2. Het bestuur is verplicht van de vermogenstoestand van de stichting zodanig aantekeningen te houden dat daaruit te allen tijde haar rechten en verplichtingen kunnen worden gekend.
3. Het bestuur stelt binnen zes maanden na afloop van het stichtingsjaar zijn jaarverslag op en de penningmeester doet, onder overlegging van een balans en een staat van baten en lasten, rekening en verantwoording over zijn in het afgelopen boekjaar gevoerd bestuur. De jaarrekening wordt opgesteld conform de eisen die het Commissariaat voor de Media stelt en die zijn opgenomen in het Handboek Financiële Verantwoording Publieke Lokale Media-instellingen.
4. Het media-aanbodbeleidbepalend orgaan stelt binnen zes maanden na afloop van het stichtingsjaar jaarlijkse rapportage aangaande het gevoerde en gerealiseerde programmabeleid, zoals vernoemd in artikel 10, lid 1 onder d, vast.
5. De jaarstukken worden door het bestuur vastgesteld.
6. Na vaststelling kan door een ieder kennis worden genomen van het jaarverslag, de rapportage van het media-aanbodbeleidbepalend orgaan en de jaarstukken.
7. Het bestuur is verplicht bescheiden bedoeld in lid 3 en 4 tien jaar lang te bewaren.

STATUTENWIJZIGING

artikel 15

1. In de statuten van de stichting kan geen verandering worden gebracht dan door een besluit van het bestuur, waartoe is opgeroepen met de mededeling dat aldaar wijziging van de statuten zal worden voorgesteld.
2. Zij die de oproeping tot een vergadering van het bestuur ter behandeling van een voorstel tot statutenwijziging hebben gedaan, moeten tenminste vijf dagen voor de vergadering een afschrift van dat voorstel, waarin de voorgedragen wijziging woordelijk is opgenomen, op een daartoe geschikte plaats ter inzage leggen tot na afloop van de dag waarop de vergadering wordt gehouden. Bovendien wordt een afschrift als hiervoor bedoeld aan alle leden van het bestuur toegezonden.
3. Een besluit tot statutenwijziging behoeft tenminste twee/derde van de uitgebrachte stemmen, in een vergadering waarin tenminste twee/derde van de bestuursleden tegenwoordig is.
   Is niet twee/derde van de leden tegenwoordig, dan wordt binnen vier weken daarna een tweede vergadering bijeengeroepen en gehouden, waarin over het voorstel zoals dat in de vorige vergadering aan de orde is geweest, ongeacht het aantal tegenwoordige bestuursleden, kan worden besloten, mits met een meerderheid van tenminste twee/derde van de uitgebrachte stemmen.
4. Een statutenwijziging treedt niet in werking dan nadat hiervan een notariële akte is opgemaakt. Tot het doen verlijden van de akte is ieder bestuurslid bevoegd.

ONTBINDING

artikel 16

1. De stichting kan worden ontbonden door een besluit van het bestuur. Het bepaalde in de leden 1, 2 en 3 van het voorgaande artikel is van overeenkomstige toestemming.

2. Een eventueel batig saldo van de ontbonden stichting wordt besteed aan een kwalificerende goeddoelinstelling, dan wel op enige andere wijze die het algemeen belang dient.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT

artikel 17

1. Het bestuur stelt een huishoudelijk reglement vast.
2. Het huishoudelijk reglement mag niet in strijd zijn met de wet, ook waar die geen dwingend recht bevat, noch met de statuten.

SLOTBEPALING

artikel 18

1. In alle gevallen, waarin deze statuten niet voorzien, beslist het bestuur.
2. Onder schriftelijk wordt in deze statuten verstaan elk via de gangbare communicatiekanalen overgebracht bericht, waarvan uit geschrift blijkt.

SLOT AKTE

De comparant is mij, notaris, bekend en de identiteit van de bij deze akte betrokken comparant/partij is door mij, notaris, aan de hand van het hiervoor vermelde en daartoe bestemde document vastgesteld.

Waar in deze akte is vermeld ongehuwd of nimmer gehuwd geweest is daaronder tevens begrepen niet geregistreerd als partner in de zin van het geregistreerd partnerschap of als zodanig geregistreerd geweest.

WAARVAN AKTE is verleden te Zevenaar op de datum als in het hoofd van deze akte vermeld.

De inhoud van de akte is aan de comparant opgegeven en toegelicht.

Na zakelijke opgave van de inhoud van deze akte aan de comparant heeft deze verklaard tijdig vóór het verlijden van de akte hiervan een ontwerp te hebben ontvangen, van de inhoud van deze akte te hebben kennisgenomen en op volledige voorlezing geen prijs te stellen.

Vervolgens is deze akte na beperkte voorlezing door de comparant en mij, notaris, ondertekend.

(Volgt ondertekening)

UITGEGEVEN VOOR AFSCHRIFT:
op heden, 28 oktober 2013

Gegevens verwijderd door KvK

Uittreksel Handelsregister
Kamer van Koophandel®

KvK-nummer 09071398

Rechtspersoon

RSIN	802342061
Rechtsvorm	Stichting
Statutaire naam	Liemerse Omroep Stichting
Statutaire zetel	gemeente Zevenaar
Bezoekadres	Ringbaan-Zuid 8 B, 6905DB Zevenaar
Datum akte van oprichting	13-11-1989
Datum akte laatste statutenwijziging	28-10-2013
Activiteiten	SBI-code: 6010 - Radio-omroepen Het uitzenden van muziek en informatieve programma's voor de regio de liemers 24 uur per dag.

Onderneming

Handelsnaam	Favoriet FM
Startdatum onderneming	01-09-1990
Activiteiten	SBI-code: 6010 - Radio-omroepen
Werkzame personen	0

Vestiging

Vestigingsnummer	000011122358
Handelsnaam	Favoriet FM
Bezoekadres	Ringbaan-Zuid 8 B, 6905DB Zevenaar
Telefoonnummer	0316342242
Internetadres	www.rtv-favoriet.nl
E-mailadres	secretaris@rtv-favoriet.nl
Datum vestiging	01-09-1990
Activiteiten	SBI-code: 6010 - Radio-omroepen Het verzorgen van media-aanbod bestemd voor de gemeenten Doesburg, Duiven, Rijnwaarden, Westervoort en Zevenaar. Het op lokaal niveau uitvoeren van de publieke mediaopdracht door het verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in de gemeenten waarop de instelling zich richt leven, en het verrichten van alle activiteiten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te vervullen.
Werkzame personen	0

Bestuurders

Naam	[redacted]

WAARMERK
KAMER VAN KOOPHANDEL®

Dit uittreksel is gewaarmerkt met een elektronische zegel en is een officieel bewijs van inschrijving in het Handelsregister. In Adobe Reader kunt u de elektronische zegel bovenin het scherm controleren. Meer informatie hierover vindt u op www.kvk.nl/egd. De Kamer van Koophandel adviseert dit uittreksel alleen digitaal te gebruiken zodat de integriteit van het document gewaarborgd en de elektronische zegel verifieerbaar blijft.

2022-06-29 14:56:44

Uittreksel Handelsregister
Kamer van Koophandel®

KvK-nummer 09071398

Geboortedatum	[redacted]
Datum in functie	04-06-2019 (datum registratie: 18-06-2019)
Titel	Secretaris
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)

Naam	[redacted]
Geboortedatum	[redacted]
Datum in functie	29-12-2021 (datum registratie: 31-12-2021)
Titel	Voorzitter
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)

Naam	[redacted]
Geboortedatum	[redacted]
Datum in functie	01-01-2022 (datum registratie: 03-01-2022)
Titel	Penningmeester
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)

Uittreksel is vervaardigd op 29-06-2022 om 14.56 uur.

WAARMERK
KAMER VAN KOOPHANDEL®

Dit uittreksel is gewaarmerkt met een elektronische zegel en is een officieel bewijs van inschrijving in het Handelsregister. In Adobe Reader kunt u de elektronische zegel bovenin het scherm controleren. Meer informatie hierover vindt u op www.kvk.nl/egd. De Kamer van Koophandel adviseert dit uittreksel alleen digitaal te gebruiken zodat de integriteit van het document gewaarborgd en de elektronische zegel verifieerbaar blijft.

2022-06-29 14:56:44

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

Betreft : verzoek tot onmiddellijke uitvoering WOB verzoek van 16 januari 2021 zonder opschorting

[redacted], 9 augustus 2022

Geachte College,

Op grond van de uitspraak van de rechtbank Gelderland van 29 juni 2022 met zaaknummer ARN 20 / 5287 WOB 67 waarbij de rechtbank het standpunt van belanghebbende volgt. "Uit het feit dat artikel 14 van de Aw aan een ieder de bevoegdheid toekent om archiefbescheiden te raadplegen volgt dat degene die een dergelijk verzoek doet belanghebbende is. Degene die een verzoek om inzage doet maakt daarbij immers gebruik van een bij wet toegekende bevoegdheid."

Derhalve eis ik dat ik binnen twee weken vanaf heden de volledige stukken ontvang zoals door mij bij WOB verzoek van 16 januari 2021 is gedaan op papier ontvang. Het betreffende zaaknummer was Z/21/380239/UIT/21/1005693 volgens de ontvangstbevestiging. De opschortingsbrief die ik op 26 januari 2021 namens de gemeenteraad Zevenaar heb ontvangen is niet legitiem gebleken.

Tevens heeft juridisch adviseur [redacted] zich niet gehouden aan "Uiteraard laten wij het u weten wanneer er een datum bekend is dat het verzoek tot opheffen van de geheimhouding behandeld wordt." Tot op heden heb ik hierover niets mogen vernemen van noch het College noch de gemeenteraad Zevenaar.

Ik voel mij ernstig benadeeld door het College en de gemeenteraad Zevenaar in mijn goede procesorde. Uit het niets kreeg ik in de zaak ARN20/6389 WOB 241 van de rechtbank het verzoek om toestemming te verlenen aan de rechter tot inzage in de door mij opgevraagde stukken van 16 januari 2021. Gezien de uitspraak van 27 juli 2022 in deze procedure heb ik deze stukken niet als bewijs kunnen overleggen bij deze zitting. Ik houd u daarvoor verantwoordelijk.

Ik wens in hoger beroep te gaan met gebruikmaking van deze door mij legitiem opgevraagde stukken van 16 januari 2021 binnen de daarvoor gestelde termijn van 6 weken. Gezien uw overtreding van de archiefwet geef ik u hierbij de opdracht om dit ook mogelijk te maken en de procesgang niet te saboteren. Ik stel: het reces mag in deze niet als excuus aangevoerd worden.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

CC. de leden van de gemeenteraad van de gemeente Zevenaar 2022

GEMEENTE
ZEVENAAR

[redacted]

datum 15 AUG 2022
zaaknummer Z/21/380239/UIT/22/1114632
onderwerp reactie op brief 9 augustus 2022

Beste [redacted],

U heeft bij brief van 9 augustus jl. verzocht de volledige stukken te ontvangen, zoals door u eerder is verzocht bij het Wob-verzoek van 16 januari 2021.

Dat u niets meer heeft vernomen nadat de behandeling van uw Wob-verzoek is opgeschort is op zichzelf niet vreemd. Immers, de openbaarheidsbeperkingen ten aanzien van de stukken van de Enquetecommissie gelden nog steeds. Alleen het Eindrapport van de Enquetecommissie en de correspondentie tussen het college en de Enquetecommissie zijn openbaar.

U heeft in uw Wob-verzoek samengevat verzocht om;
a. de notulen van het verhoor van oud griffier Henk Westra door de Enquetecommissie;
b. alle stukken die betrekking hebben op de duiding van zijn horen door de Enquetecommissie;
c. alle correspondentie over de stukken die u de Enquetecommissie heeft doen toekomen;
d. de stukken uit de andere verhoren met betrekking tot besloten raadsvergaderingen of andere besloten vergaderingen.
e. de correspondentie tussen de Enquetecommissie en het college inzake het hierboven gevraagde.

Besluit
Hieronder treft u onze reactie aan, waarbij wij opmerken dat de informatie onder d en e reeds openbaar is.

Ad a. en b.
Er zijn geen notulen of stukken betreffende het verhoor, omdat de heer Henk Westra niet is verhoord dan wel geïnterviewd. Dit is ook terug te zien op pagina 67, 68 en 69 van het Eindrapport van de Enquetecommissie, waarin een overzicht is opgenomen van de personen die zijn geïnterviewd dan wel verhoord.

Ad c.
Bijgaand treft u de brief gericht aan de Enquetecommissie aan. Andere documenten zijn niet aanwezig.

Ad d.
De stukken die openbaar zijn maken onderdeel uit van het Eindrapport van de Enquetecommissie. Dit rapport kunt u op afspraak komen inzien.

Ad e.
Alle correspondentie tussen het college en de Enquetecommissie is openbaar. Het betreft echter een groot aantal documenten (22 ordners). U kunt een afspraak maken om deze documenten (in gelakte vorm) te komen inzien.

Wijze van openbaarmaking
Een geanonimiseerde versie van dit besluit wordt op een later tijdstip gepubliceerd op onze website.

Bezwaar
Indien u het niet eens bent met dit besluit, dan kunt u daartegen bezwaar maken. Dat kan door een gemotiveerd en ondertekend bezwaarschrift te sturen naar: Burgemeester en wethouders van Zevenaar, Postbus 10, 6900 AA Zevenaar. Het bezwaarschrift moet zijn ingediend binnen zes weken nadat dit besluit is bekendgemaakt.

Vragen
Heeft u vragen? Dan kunt u contact met mij opnemen via het algemene telefoonnummer (0316) 595 111.

Met vriendelijke groet,
Namens burgemeester en wethouders van Zevenaar,

[redacted]

E. Geltink
Afdelingshoofd Bedrijfsvoering

Z015D993D4C

Zevenaar

Onderzoekcommissie gemeente Zevenaar

Gemeente Zevenaar
Kerkstraat 27
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

(0316) 595 111
gemeente@zevenaar.nl
www.zevenaar.nl

datum : 21 maart 2017
zaaknummer : Z/17/272806 / UIT/17/772292
onderwerp : doorzending verzoek
contactpersoon :

Geachte Onderzoekscommissie,

Wij hebben op 10 maart jl. een schrijven ontvangen van [redacted]

[redacted] heeft ons gevraagd om deze brief aan u door te geleiden. Bijgaand treft u dit schrijven aan.

Voor de volledigheid wijzen wij u erop dat bij de brief een USB-stick met documenten en vragen is bijgesloten.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

mr. S.E.G. Wiersma
secretaris

drs. J.M. Staatsen
burgemeester

Bijlage(n): 1
-brief met USB-stick

De Stichting Drugsbeleid (opgericht 1996) zet zich in voor een drugsbeleid met minder gezondheidsrisico's en minder criminaliteit.
Het bestuur bestaat uit onafhankelijke deskundigen. In de Raad van Advies hebben oud-ministers en prominente personen uit medische en juridische kring zitting.
Website: www.drugsbeleid.nl
mr Raimond Dufour, voorzitter; Groot Heiligland 67, 2011 EP Haarlem; tel. 023-5310133
Email: r.dufour@chello.nl

Aan:
Het College van Burgemeester & Wethouders
en:
De leden van de Gemeenteraad.

Dames en Heren,

Zoals U maar al te bekend is gaat ons land gebukt onder drugscriminaliteit en drugsgebruik.

Gemeenten en haar inwoners worden geconfronteerd met grimmige problemen op het gebied van openbare orde en veiligheid. De enorme illegale bedragen die met productie van en handel in drugs worden verdiend leiden tot ondermijning en corruptie, bedreigingen en aanslagen.

Het probleem neemt al zo'n 40 jaar gestaag toe en de politiek komt niet tot een oplossing. Voorstanders van toestaan en voorstanders van repressie staan lijnrecht tegenover elkaar.

Het huidige Kabinet zet het cannabis-experiment voort. De resultaten daarvan komen echter pas over enkele jaren. Voor xtc komt een commissie die therapeutisch gebruik gaat onderzoeken. Voor de overige drugs zijn geen plannen.
Daarnaast wordt stevig geïnvesteerd in het voorkomen dat jongeren de drugshandel in worden gezogen, en in het bestrijden van zware ondermijnende misdaad. Die laatste bestaat voor een overgroot deel uit drugscriminaliteit.
Zoals de voorzitter van het College van Procureurs-Generaal onlangs verklaarde kan bestrijding echter, hoewel nodig, nooit de oplossing zijn.
Voor de komende jaren is die dan ook niet in zicht.

Maar het drugsprobleem blijft urgent. Daarom stellen wij een uitweg voor: het organiseren van een nationaal ***Burgerberaad over het drugsbeleid***.

Het burgerberaad is een nog relatief nieuw democratisch middel. Het onderscheidt zich op 3 essentiële punten van de gebruikelijke inspraak, referenda en petities.
Het *eerste* is dat het beraad niet wordt samengesteld uit deskundigen of belanghebbenden, maar door middel van loting. Net zoals in het oude Athene waar de democratie is ontstaan!
Het *tweede* is dat de deelnemers zich eerst terdege laten informeren over alle facetten van het probleem en dan pas tot een oordeel komen.
Het *derde* verschil is dat bij een goed georganiseerd beraad de politiek zich vooraf in zekere mate committeert aan de uitkomsten.

De vraagstelling zou kunnen luiden:
"Is een drugsbeleid mogelijk met minder criminaliteit en minder gezondheidsrisico's? ".

Het proces ziet er in grote lijnen meestal zo uit.
In een periode van ongeveer 9 maanden komt het burgerberaad 6 à 7 weekenden bijeen, waarbij het zich eerst laat informeren door allerlei deskundigen. Daarna wordt onderling gediscussieerd en worden in subgroepen aanbevelingen ontwikkeld die met de gehele groep worden besproken. De bijeenkomsten worden voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. De deelnemers krijgen een dagvergoeding en alle te maken kosten worden vergoed.
Het proces wordt begeleid door een deskundige organisatie. De uitkomsten zijn ongewis en weldoordacht.

Ierland gaat als eerste land een Burgerberaad, een “Citizens Assembly” over drugs organiseren, en wel in de eerste helft van het komend jaar. Het land slaagde er eerder in, via een burgerberaad het politiek uiterst omstreden onderwerp abortus tot een algemeen geaccepteerde oplossing te brengen.

Onze vraag is of U dit idee wilt ondersteunen. Mogen wij uw reactie ontvangen?
Wij willen het gezamenlijk gaan voorleggen aan Kabinet en Kamers. Het kan een doorbraak betekenen voor de impasse waarin wij al zo lang verkeren!

Met vriendelijke groet – Raimond Dufour, voorzitter Stichting Drugsbeleid

_____
_____

ECLI	ECLI:NL:RVS:2022:2364
Datum uitspraak	17 augustus 2022
Inhoudsindicatie	Bij besluit van 20 april 2022 heeft de raad van de gemeente Zevenaar het bestemmingsplan "Holtkamp Zevenaar" vastgesteld. Het plan heeft betrekking op het centrale deel van de te ontwikkelen buurtschap De Holtkamp. In de bestaande situatie is op deze gronden een boerderij aanwezig. Het plan maakt de realisatie mogelijk van 24 woningen. Voor het gebied ten noorden en ten zuiden van het plangebied heeft het college van burgemeester en wethouders eerder, bij besluit van 27 juli 2021, het uitwerkings- en wijzigingsplan "De Holtkamp" vastgesteld. Dat uitwerkings- en wijzigingsplan maakt de bouw mogelijk van 160 woningen. [verzoeker] betoogt dat de raad bij het vaststellen van het plan heeft gehandeld in strijd met het gewekte vertrouwen over de beoogde inrichting van het plangebied.

Volledige tekst

202203446/2/R4.
Datum uitspraak: 17 augustus 2022

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak van de voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op een verzoek om het treffen van een voorlopige voorziening (artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht) in het geding tussen:

[verzoeker], wonend te [woonplaats],

verzoeker,

en

de raad van de gemeente Zevenaar,

verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 20 april 2022 heeft de raad het bestemmingsplan "Holtkamp Zevenaar" vastgesteld.

Tegen dit besluit heeft [verzoeker] beroep ingesteld.

[verzoeker] heeft de voorzieningenrechter verzocht een voorlopige voorziening te treffen.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

De voorzieningenrechter heeft het verzoek ter zitting behandeld op 4 augustus 2022, waar [verzoeker], en de raad, vertegenwoordigd door mr. G.J.J. Schut en ing. G. van der Wens, zijn verschenen.

Overwegingen

1. Het oordeel van de voorzieningenrechter heeft een voorlopig karakter en is niet bindend in de bodemprocedure.

2. Het plan heeft betrekking op het centrale deel van de te ontwikkelen buurtschap De Holtkamp. In de bestaande situatie is op deze gronden een boerderij aanwezig. Het plan maakt de realisatie mogelijk van 24 woningen. Voor het gebied ten noorden en ten zuiden van het plangebied heeft het college van burgemeester en wethouders eerder, bij besluit van 27 juli 2021, het uitwerkings- en wijzigingsplan "De Holtkamp" vastgesteld. Dat uitwerkings- en wijzigingsplan maakt de bouw mogelijk van 160 woningen.

3. De gronden van het plangebied zijn bestemd voor "Wonen". Het bestemmingsvlak is ook aangeduid als "bouwvlak", met uitzondering van de gronden langs de begrenzing van het plangebied. Blijkens artikel 3.2.1, aanhef en onder a, van de planregels zijn gebouwen alleen toegelaten binnen het bouwvlak. Blijkens artikel 3.2.1, aanhef en onder c, geldt voor de gezamenlijke bouwwerken binnen het bouwvlak een maximaal bebouwingspercentage van 30. Het aantal woningen/wooneenheden mag blijkens het bepaalde onder d niet meer dan 24 bedragen. In het bepaalde onder e staat dat de bebouwing uit maximaal 3 bouwlagen bestaat, waarbij een maximale bouwhoogte van 14 m geldt.

Belang

4. De raad stelt dat [verzoeker] geen belanghebbende is bij het bestreden besluit, omdat hij in [plaats] woont. [verzoeker] heeft geen gronden in of nabij het plangebied, aldus de raad.

4.1. [verzoeker] stelt dat hij belanghebbende is bij het bestreden besluit, omdat hij een optierecht heeft op een kavel ten noorden van het plangebied, op gronden binnen het plangebied van het uitwerkings- en wijzigingsplan "De Holtkamp".

4.2. De voorzieningenrechter gaat er op voorhand vanuit dat [verzoeker] belanghebbende is bij het bestreden besluit als hij een optierecht heeft op een kavel in de directe nabijheid van het plangebied (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 29 januari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:300). In het navolgende zal worden beoordeeld of dit het geval is.

In 2021 heeft de gemeente een uitgifteprocedure ingesteld, waarbij geïnteresseerden zich konden inschrijven voor een kavel binnen het plangebied van het hiervoor genoemde uitwerkings- en wijzigingsplan "De Holtkamp". [verzoeker] heeft zich ingeschreven voor een kavel en hij is na de afronding daarvan terechtgekomen op de tweede plek op de lijst. Op grond hiervan zou [verzoeker] in beginsel een optie krijgen op een van de beschikbare kavels.

Deze kavels liggen op een afstand van ongeveer 25 m en 30 m ten noorden van de in het plan voorziene bebouwing. Nadien heeft het college van burgemeester en wethouders echter besloten om de uitgifteprocedure ongeldig te verklaren en de kavels opnieuw aan te bieden. Naar aanleiding hiervan heeft [verzoeker] in een civiele procedure een verklaring voor recht gevorderd dat de gemeente onrechtmatig heeft gehandeld door de (eerste) uitgifteprocedure te beëindigen. Ook heeft hij de rechtbank Gelderland verzocht om bij wijze van voorlopige voorziening de gemeente te verbieden om de tweede uitgifteprocedure te starten. Bij vonnis van 22 juni 2022, ECLI:NL:RBGEL:2022:3065, heeft de rechtbank de incidentele vordering van [verzoeker] toegewezen en de gemeente verboden om de tweede uitgifteprocedure te starten totdat de rechtbank einduitspraak heeft gedaan in de bodemprocedure.
Gelet op het vonnis van de rechtbank is de voorzieningenrechter voorshands van oordeel dat [verzoeker] een optierecht kan verkrijgen op een van de drie kavels ten noorden van het plangebied en dat hij daarom belanghebbende is bij het bestreden besluit.

Het verzoek inhoudelijk

Vertrouwensbeginsel

5. [verzoeker] betoogt dat de raad bij het vaststellen van het plan heeft gehandeld in strijd met het gewekte vertrouwen over de beoogde inrichting van het plangebied. Volgens [verzoeker] hebben ambtenaren van de gemeente de indruk gewekt dat het plangebied een groene invulling zou krijgen, met behoud van het (bestaande) centraal gelegen historische erf. De voorgenomen invulling van het plangebied met 24 woningen is volgens [verzoeker] niet in overeenstemming met aan hem verstrekte informatie over de invulling van het plangebied. Hij wijst in dit verband op een aantal schetsen waarop de toekomstige inrichting van De Holtkamp is weergegeven. Daaruit kan volgens [verzoeker] niet worden opgemaakt dat er woningen zouden worden gebouwd op de gronden van de bestaande boerderij. Bij deze schetsen was nadrukkelijk vermeld dat sprake zou zijn van "een centraal gelegen historisch erf midden in de buurtschap met bijbehorende beplanting en een fraaie erftoegang vanaf de zuidelijke Sleeg". [verzoeker] behoefde gelet hierop geen rekening te houden met de realisatie van 24 woningen met een maximale bouwhoogte van 14 m in het plangebied.

5.1. In haar uitspraak van 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1694, heeft de Afdeling een uiteenzetting gegeven van de voorwaarden voor een geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel. Allereerst is vereist is dat wie zich beroept op het vertrouwensbeginsel aannemelijk moet maken dat van de kant van de overheid toezeggingen of andere uitlatingen zijn gedaan of gedragingen zijn verricht waaruit in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs een welbewuste standpuntbepaling van het bestuur over de manier waarop in zijn geval een bevoegdheid al dan niet zal worden uitgeoefend kon en mocht worden afgeleid.

5.2. De voorzieningenrechter overweegt dat de schetsen waarop [verzoeker] heeft gewezen een beeld geven van de mogelijke toekomstige inrichting van buurtschap De Holtkamp. Op deze schetsen zijn geen woningen ingetekend op het centrale deel van de buurtschap, dat wil zeggen de gronden van het plangebied van het bestemmingsplan "Holtkamp Zevenaar". De voorzieningenrechter begrijpt het betoog van [verzoeker] aldus dat hij gelet hierop er gerechtvaardigd op mocht vertrouwen dat dit deel van buurtschap De Holtkamp onbebouwd zou blijven en dat alleen op de gronden van het plangebied van het uitwerkings- en wijzigingsplan "De Holtkamp" woningen zouden worden gerealiseerd. De voorzieningenrechter is van oordeel dat [verzoeker] zijn verwachtingen over de invulling van deze gronden niet uitsluitend heeft mogen baseren op een aantal inrichtingsschetsen. Ook

wijst de voorzieningenrechter erop dat in de toelichteng waarop [verzoeker] heeft gewezen is vermeld dat "de huidige bebouwing plaatsmaakt voor een nieuwe invulling die overigens nog steeds kan refereren aan de oude opzet". Voor zover deze schetsen een bepaalde indruk hebben gewekt over de voorgenomen invulling van het plangebied van het bestemmingsplan "Holtkamp Zevenaar" had [verzoeker] de juistheid hiervan kunnen - en in redelijkheid moeten - verifiëren door kennis te nemen van het ontwerpplan. Dat is immers ter inzage gelegd vanaf 20 mei 2021 en dus ruim voor de (afronding van de) uitgifteprocedure voor een kavel binnen het plangebied van het uitwerkings- en wijzigingsplan "De Holtkamp". Ook het ontwerpplan ging uit van 24 woningen met een maximale bouwhoogte van 14 m. De voorzieningenrechter ziet geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in strijd heeft gehandeld met het vertrouwensbeginsel door een plan vast te stellen dat voorziet in de bouw van 24 woningen. Het betoog slaagt niet.
Woon- en leefklimaat

6. [verzoeker] vreest voor aantasting van de bezonningssituatie bij zijn toekomstige woning. Ook vreest hij voor aantasting van zijn privacy en uitzicht. Hierbij wijst hij in het bijzonder op de omstandigheid dat het plan gebouwen mogelijk maakt met een maximale bouwhoogte van 14 m.

6.1. De raad heeft toegelicht dat uit de verrichte zonnestudie blijkt dat de kavels ten noorden van het plangebied alleen in de maand december enige mate van schaduwhinder zullen ondervinden. In het voorjaar, de zomer en het najaar is er geen sprake van schaduwwerking op de noordelijk gelegen kavels. [verzoeker] heeft de bevindingen van de zonnestudie niet bestreden. Gelet hierop is de voorzieningenrechter van oordeel dat de vrees van [verzoeker] voor ernstige schaduwhinder niet gegrond is. Het betoog slaagt niet.

6.2. Het plan leidt volgens de raad niet tot een ernstige aantasting van de privacy en het uitzicht van [verzoeker] als toekomstig bewoner, gelet op de afstanden van ongeveer 25 m en 30 m tussen de voorziene bebouwing in het plangebied en de kavels waarvoor [verzoeker] in aanmerking komt. De voorzieningenrechter volgt dit standpunt van de raad. Daarbij wijst de voorzieningenrechter erop dat binnen een stedelijk gebied veelal zelfs sprake is van kleinere afstanden tussen woningen. Het betoog slaagt niet.

Uitvoerbaarheid

7. [verzoeker] betoogt dat het plan niet uitvoerbaar is, omdat niet kan worden voorzien in de benodigde parkeerplaatsen op eigen terrein. Voor de in het plan voorziene woningen zijn 32 parkeerplaatsen nodig. Deze moeten worden gerealiseerd op eigen terrein. De fysieke ruimte daarvoor ontbreekt echter, gelet op het maximaal toegelaten bebouwingspercentage van 30, aldus [verzoeker].

7.1. Volgens de raad zijn parkeerplaatsen geen bouwwerken, zodat deze niet meetellen voor het bebouwd oppervlak. Bovendien is het uitgangspunt dat parkeerplaatsen zo veel mogelijk op eigen terrein moeten worden gerealiseerd, maar het plan verzet zich niet tegen de aanleg van parkeerplaatsen in het openbaar gebied, aldus de raad.

7.2. Het standpunt van de raad dat parkeerplaatsen geen bouwwerken zijn is naar het oordeel van de voorzieningenrechter juist. Artikel 3.2.1, aanhef en onder c, van de planregels, waarin is vastgelegd dat het bebouwingspercentage binnen het bouwvlak maximaal 30 bedraagt, geldt daarom niet voor de parkeerplaatsen. Reeds hierom ziet de voorzieningenrechter geen aanleiding voor het oordeel dat het niet mogelijk is de benodigde parkeerplaatsen op eigen terrein te realiseren. Overigens staat in artikel 3.4.1 van de planregels dat een

omgevingsvergunning voor het bouwen slechts wordt verleend, indien bij de aanvraag wordt aangetoond, dat wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid "op eigen terrein in samenhang met de aan de ontwikkeling toe te kennen parkeermogelijkheden in de openbare ruimte". Hoewel het kennelijk de bedoeling is dat op eigen terrein in de parkeerbehoefte wordt voorzien, verzet de planregeling zich niet tegen de aanleg van parkeerplaatsen in het openbaar gebied. Het betoog slaagt niet.
Waardevermindering

8. Wat de eventueel nadelige invloed van het plan op de waarde van de (toekomstige) kavel van [verzoeker] betreft, bestaat geen aanleiding voor de verwachting dat die waardevermindering zo groot zal zijn dat de raad bij de afweging van de belangen hieraan een groter gewicht had moeten toekennen dan hij heeft gedaan. Het betoog slaagt niet.

Overige beroepsgronden

9. Wat [verzoeker] voor het overige heeft aangevoerd geeft voorshands geen aanleiding voor het oordeel dat het plan is vastgesteld in strijd met een goede ruimtelijke ordening of anderszins in strijd is met het recht.

Conclusie

10. Gelet op het vorenstaande bestaat aanleiding het verzoek om het treffen van een voorlopige voorziening af te wijzen.

Proceskosten

11. De raad hoeft geen proceskosten te vergoeden.

Beslissing

De voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

wijst het verzoek af.

Aldus vastgesteld door mr. H.C.P. Venema, voorzieningenrechter, in tegenwoordigheid van mr. D. Milosavljević, griffier.

w.g. Venema
voorzieningenrechter

w.g. Milosavljević
griffier

Uitgesproken in het openbaar op 17 augustus 2022

739

GEMEENTE ZEVENAAR
18 AUG. 2022
INGEKOMEN

Raad van de gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA ZEVENAAR

Datum	Ons nummer	Uw kenmerk
17 augustus 2022	202203446/1/R4	

Inlichtingen
[redacted]
070-4264156

Onderwerp
Zevenaar
bestemmingsplan Holtkamp Zevenaar

Procedure
Beroep

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij stuur ik u - ter informatie - stukken die gaan over bovengenoemde procedure.

Aangezien dit bericht geautomatiseerd is aangemaakt, is dit niet ondertekend.

Hoogachtend,
de griffier

Postbus 20019 - 2500 EA Den Haag - T 070 426 44 26 - F 070 365 13 80 - www.raadvanstate.nl
Bij correspondentie de datum en het nummer van deze brief vermelden

RAAD VAN STATE
INGEKOMEN
15 AUG. 2022
ZAAKNR.
AAN:
BEHANDELD. DD: PAR:

Raad van State
Postbus 20019
2500 EA Den Haag

Datum
11-08-2022

Uw nummer
202203446/1/R4

T.a.v.
[redacted]

Onderwerp
Gewijzigd bestemmingsplan Holtkamp Zevenaar.
Repliek verweerschrift Gemeente Zevenaar.

Geachte [redacted],

Op 04-08-2022 is er een zitting geweest bij de Raad van State inzake de voorlopige voorziening met zaaknummer: 202203446/2/R4.

Bij binnenkomst bij de Raad van State is er door de ontvangstbalie van een gedeelte van mijn pleitnota een kopie gemaakt. Tijdens de zitting heeft de voorzieningenrechter Staatsraad Venema van mij ter zitting 2 bijlagen (e-mails) in ontvangst genomen. In de pleitnota wordt door mij verwezen naar de additionele bijlagen C, D. Voor de volledigheid van de Afdeling in de hoofdzaak voeg ik deze bijlagen toe voor het dossier:

- **Bijlage C**: bevestigings e-mail van de Gemeente Zevenaar waaruit blijkt dat Appellant een zienswijze heeft ingediend ingediend. - *1 pagina.*
- **Bijlage D**: bevestigings e-mail van de Gemeente Zevenaar waaruit blijkt dat Appellant een zienswijze heeft ingediend. - *1 pagina.*

Tijdens de zitting van 04-04-2022 heeft de gemeente een 'interne versie' van de bouwregels voor de holtkamp - 24 woningen laten zien op het grote scherm ter raadpleging. Dhr en tevens Staatsraad Venema vroeg ter zitting aan Appellant waar precies stond dat er expliciet werd geschreven "uitsluitend" en waaruit zou moeten blijken dat parkeerplaatsen alleen binnen het bouwvlak gebouwd mochten worden, m.b.t. het bouwvlak en de gebouwen- en niet gebouwen zijnde parkeerplaatsen.

Ter zitting kreeg Appellant dit onder de 'druk om direct te antwoorden' niet zo snel teruggevonden.
Het bleek echter om een 'intern stuk' te gaan en niet de definitieve versie als Appellant bij het indienen van de beroepsprocedure heeft ingezonden als bewijsstuk. - Bijlage 3 (pagina 100 t/m 115). Het betrof van de gemeente een poging om de gronden van Appellant in twijfel te trekken.

Om het antwoord aan staatsraad Venema te geven zoals verzocht ter zitting: "Het antwoord op uw vraag staat op pagina 110 onder de volgende artikelen van de bestemmingsregels:

- **artikel 1.4: definitie van bebouwing:**
  Eén of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.
- **artikel 1.19: definitie van een bouwwerk:**
  Elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die zich op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren.
- **artikel 3.2.2. lid a:**
  bouwwerken, geen gebouwen zijnde mogen **uitsluitend binnen het bouwvlak** worden gebouwd, uitgezonderd toegangspoorten welke ook buiten het bouwvlak gebouwd mogen worden.

  Ter onderbouwing waarom parkeerplaatsen uitsluitend op eigen terrein (bouwvlak) dienen te worden gerealiseerd.

Repliek op het verweerschrift van de gemeente van datum 02-08-2022 in logische volgorde, bij uw afdeling ingezonden onder zaaknummer 202203446/1/R4:

Feiten / tijdlijn:
De gemeenteraad stelt in haar verweer dat op 2 november 2020 de gemeente de eerste informatie heeft vrijgegeven met betrekking tot het uitgeven van kavels in het buurtschap De Holtkamp. Het betrof een grove verkavelingskaart. De exacte beschikbare kavels waren op dat moment nog niet bekend."
Het verweer van de Gemeente Zevenaar is volgens Appellant niet correct.

Op 18 augustus 2020 heeft de gemeente telefonisch laten weten aan appellant er voor de uitgifte van de kavels op de holtkamp gewerkt werd met een lijst en de wijze waarop de kavels zouden worden gaan aangeboden:

> ***Gemeente Zevenaar: "De woonwensen hebben we ontvangen van jullie en die zitten in de map en dat gaat op volgorde van binnenkomst dat we kavels gaan aanbieden."***

Bijlage 1: audio transcriptie 18-08-2020 - Appellant en mevr. [redacted] Gemeente Zevenaar. - 2 pagina's

> **"Wij zullen de kavels aanbieden aan de hand van de lijst met belangstellenden te beginnen met de personen die bovenaan staan."**

Verweerschrift gemeente Zevenaar van datum 02-08-2022 - bijlage 2 - pagina 1.

De gemeente heeft gepoogd een beeld te schetsen voor uw Afdeling:
Bij de e-mail van 22 april 2021 zijn geïnteresseerden voor een bouwkavel op de hoogte gebracht dat het uitwerkings- en wijzigingsplan van de holtkamp én de herziening van het bestemmingsplan De Holtkamp in mei in procedure zou gaan.

Tijdens de zitting op 04 augustus 2022 inzake de behandeling van 202203446/2/R4 is door Appellant ter tafel gebracht en overhandigd aan Staatsraad Venema, twee e-mails in de vorm van bijlage A en B.

> **Bijlage A van datum 28-04-2021 gaat over de wijziging i.v.m. het mogelijke fietspad.**
> **Bijlage B van datum 12-04-2022 gaat over de wijziging i.v.m. het mogelijke fietspad met aanduiding.**

Ter zitting op 04 augustus 2022 ingediend bij Staatsraad Venema.

Vervolgens stelt de gemeente de volgende alinea om het beeld te schetsen voor uw Afdeling:
Op 10 mei 2022 heeft appellant de projectassistent een e-mail verstuurd. In die e-mail laat hij weten dat hij heeft vernomen dat zij '(...) een plekje in de goede richting waren gezakt, naar nummer 4. 'en stelt hij een aanvullende vraag. Diezelfde dag heeft de projectassistent op de e-mail van appellant geantwoord. Verwezen wordt naar bijlage 3 uit het verweerschrift van de Gemeente.
Het verweer van de Gemeente Zevenaar is volgens Appellant niet correct.

Volgens Appellant beoogt de gemeente met deze alinea het beeld te wekken bij de Afdeling dat de gemeente iedereen netjes heeft geïnformeerd over de inhoud van het wijzigingsplan van de holtkamp. De waarheid is echter anders.

Appellant stelt dat in bijlage 3 uit het verweerschrift van de Gemeente juist blijkt dat Appellant en derden zelfs op 10 mei 2021 toch echt een ander idee hadden bij de uitwerking van de plannen door de Gemeente. De datum zoals geschetst door de gemeente klopt niet en had zoals aangetoond 10 mei 2021 moeten zijn.

> **Gemeente Zevenaar: "De kavelpaspoorten waarin o.a. maatvoering, bouwvlak en stedenbouwkundig plan opgenomen, moeten nog worden uitgewerkt..."**

Verweerschrift gemeente Zevenaar van datum 02-08-2022 - bijlage 3 - pagina 1.

Deze e-mail van de Gemeente Zevenaar had volgens Appellant en derden niets te maken met het aangevochten besluit: vastgestelde wijzigingsplan van de Holtkamp (24 woningen) waaraan de gemeente probeert te refereren.

De gemeente vergeet hierbij tevens te vermelden dat alle eisers in de bodemprocedure aanhangig bij de Rechtbank Gelderland net als Appellant verklaren dat met hen gecommuniceerd is betreft de wijziging: het fietspad betrof:

Mede eisers in de bodemprocedure inzake de Holtkamp verklaren allen dat zij door de gemeente voor en na deze datum op het verkeerde been zijn gezet en dat deze wijziging inhoudelijk betrof: De realisatie betrof volgens hen een door fietspad door het geel gearceerde gebied op de holtkamp.

Bijlage 2: verklaringen m.b.t. het wijzigingsplan van de Holtkamp en het vertrouwensbeginsel. - 5 pagina's.

Zienswijze:

- De gemeenteraad stelt dat zij op 29 juni 2022 aan de RVS heeft laten weten dat appellant geen zienswijze heeft ingediend. Appellant zou dat zelf erkennen in zijn stukken.
  Het verweer van de Gemeente Zevenaar is volgens Appellant niet correct.
  Ter voorkoming van herhaling verwijst Appellant naar de pleitnota van de zitting op 04 augustus 2022 bij uw Afdeling.

  In de pleitnota van Appellant op 04 augustus 2022 staat onder de kop; ingediende zienswijze niet behandeld en ingediende zienswijze nooit beantwoord dat er 3 zienswijze zijn ingediend zonder een inhoudelijke reactie te hebben mogen ontvangen.

- De gemeenteraad stelt dat appellant zelf de publicaties in de gaten moest houden....
  Het verweer van de Gemeente Zevenaar is volgens Appellant niet correct.
  Ter voorkoming van herhaling verwijst Appellant naar de pleitnota van Appellant tijdens de zitting op 04 augustus 2022 bij uw Afdeling. Het verweer van Appellant staat vermeld onder de koppen: Uitzondering op de formele rechtskracht, ter kennis nemen van de publicaties, verschoonbare termijnoverschrijding zienswijze; redenen voor het niet tijdig hebben ingediend van een zienswijze en de verklaring medestanders. Dit zijn alle redenen waarom het verweer van de gemeente niet slaagt.

Belanghebbende:

- De gemeenteraad stelt dat appellant te ver weg woont en daarom geen belanghebbende kan zijn.
- De gemeenteraad stelt dat bijzondere omstandigheden zijn en dus geen belanghebbende kan zijn.
- De gemeenteraad stelt dat de uitspraak in de bodemprocedure 'slechts' een vonnis in incident betreft en appellant daarom geen belanghebbende kan zijn.
- De gemeenteraad stelt dat er veel te veel onzekerheid is om te kunnen spreken van een rechtstreeks betrokken belang en daarom zou appellant geen belanghebbende zijn.
- De gemeenteraad stelt dat appellant geen kavel optie heeft gehad, dat de uitgifteprocedure definitief was gestaakt en daarom geen belanghebbende kan zijn.
- De gemeenteraad stelt dat er met appellant geen overeenstemming was inzake kavel en prijs daarom geen belanghebbende kan zijn.
- De gemeenteraad stelt dat appellant daarna nog kon kiezen uit drie kavels. Volgens de gemeenteraad kan appellant de kavel kiezen met het minste overlast en zou daarom geen belanghebbende zijn.

  Het verweer van de Gemeente Zevenaar in de boven 7 punten is volgens Appellant niet correct.
  Ter voorkoming van herhaling verwijst Appellant naar de pleitnota van Appellant en de zitting beantwoording van de vragen van Staatsraad Venema op 04 augustus 2022 bij uw Afdeling.

  Het verweer en het belang van Appellant is tijdens de zitting uitgebreid en succesvol betoogt.

TUSSENCONCLUSIE:

- De gemeenteraad stelt dat er geen zienswijze is ingediend binnen een verschoonbare termijnoverschrijding.
  Het verweer van de Gemeente Zevenaar is volgens Appellant niet correct.
  Appellant verwijst naar de kop en het verweer van Appellant onder Zienswijze hierboven.

Schending van vertrouwen, onbehoorlijke handelswijze en onbehoorlijk bestuur:

- De gemeenteraad stelt dat appellant het ontwerp had kunnen inzien op ruimtelijkeplannen.nl en zich een beeld kon vormen van het plan.
  Het verweer van de Gemeente Zevenaar is volgens Appellant niet correct.
  Het ontwerp en de verbeelding was niet in te zien op ruimtelijkeplannen.nl zoals de gemeente betoogt. Uit de gronden aangeleverd door Appellant bleek eerder al dat er alleen een vlak te zien was, dat de verbeelding ontbrak en dat uitgebreide bebouwing van 24 woningen afwijkt van wat in onder het vertrouwensbeginsel is gedeeld met Appellant en derden.
- De gemeenteraad stelt dat het slechts op twee punten afwijkt.
  Het verweer van de Gemeente Zevenaar is volgens Appellant niet correct.
  Van 1 naar 24 woningen is een grote afwijking net als de toevoeging van 0 naar 32 parkeerplaatsen. De historische invulling wijkt tevens af van het bestaande en de bouwregels zijn in grote mate anders dan die van het omliggende en het bestaande / pre gewijzigde plan.
- De gemeenteraad stelt dat er niet strak is omlijnd vastgelegd is waar precies mag worden gebouwd, dit biedt meer flexibiliteit.
  Het verweer van de Gemeente Zevenaar is volgens Appellant niet correct.
  De juridische driehoek van de verbeelding, bouwregels en het bestemmingsplan zorgen juist voor een strakke omlijning. De bouwregels zijn vastgesteld en bieden geen flexibiliteit i.c.m. met het bestemmingsplan.
- De gemeenteraad stelt dat er niet zoals in de bouwregels staat tot 14 meter hoog gebouwd kan worden.
- De gemeenteraad stelt dat er natuurlijk nooit een gebouw van 14 hoog met een footprint van 4251 m2 zijnde het volledig bouwvlak gebouwd kan worden.
  Het verweer van de Gemeente Zevenaar is volgens Appellant niet correct.
  Appellant heeft in de eerder aangeleverde gronden aangetoond voor uw Afdeling dat in de bouwregels staat dat er zelfs een 10% afwijking mogelijk is tot een hoogte van 15.4 m.

Ter zitting is op 04 augustus 2022 bij uw Afdeling door Staatsraad Venema bevestigd dat de bouwhoogte betreft: 14 m + 10% afwijking. (15.4 m bouwhoogte)

- De gemeenteraad stelt dat de plansystematiek niet onderdoet voor de wens om een groen erf met behoud van historische structuur te realiseren.
- De gemeenteraad stelt dat er in het plan zelf immers ook tuinen erven enz toegestaan. Daarom staat het bestemmingsplan niet in de weg van de ambitie.
- De gemeenteraad stelt dat wat er in het kavelpaspoort staat van appellant niet afwijkt van de plansystematiek.
  Het verweer van de Gemeente Zevenaar is volgens Appellant niet correct.
  De bovenstaande 3 punten van de Gemeente Zevenaar stellen dat de gemeente Zevenaar een groen erf met behoud van historische structuur wenst te realiseren. Het concept zoals ter zitting getoond wijkt dusdanig af dat er van behoud én een historische structuur (1 woning met omliggend groen) geen sprake is.
- De gemeenteraad stelt dat de conceptschets van de ontwikkelaar laat zien dat het mogelijk is om binnen de regels recht te doen aan de kavelpaspoorten.
  Het verweer van de Gemeente Zevenaar is volgens Appellant niet correct.
  Tijdens de zitting bij uw Afdeling op 04 augustus 2022 is er een 'concept' getoond door de Gemeente. Dit concept kan volgens de bouwregels en het bestemmingsplan niet worden gerealiseerd.

Aan het getoonde concept kunnen geen recht worden ontleend.

Indien de ontwikkelaar zich op een moment terugtrekt, sinds er geen koopovereenkomst noch een projectovereenkomst is afgesloten valt niet uit te sluiten dat een andere invulling zal worden gegeven aan het plan op basis van de bouwregels en het bestemmingsplan door een andere ontwikkelaar.

Het recht doen aan de kavelpaspoorten en het gewekte vertrouwen qua invulling van het bestemmingsgebied kan op de wijze (op basis van het concept) niet worden waargemaakt.

- De gemeenteraad stelt dat kan worden opgemerkt dat er met het vastgestelde plan een nieuw erf wordt gerealiseerd dat zou kunnen verwijzen naar het oude deel.
  Het verweer van de Gemeente Zevenaar is volgens Appellant niet correct.
  Tijdens de zitting op 04 augustus 2022 is door Staatsraad Venema de vraag gesteld aan de Gemeente Zevenaar hoe zij de verwijzing zag naar het historische karakter van het erf zelf zag. Op deze en anders geformuleerde vragen met eenzelfde strekking kwam geen antwoord beter dan; er stond bebouwing en dat komt er nu wederom. Na het realiseren van het beoogde plan van de Gemeente is er geen sprake meer van een erf.

De definitie van een erf is een woning met een lap grond rondom het gebouw.

Uit jurisprudentie op het gebied van erfgoed en ruimte heeft uw Afdeling diverse uitspraken gedaan over het beschermde stadsgezicht, aanhoudingsplicht, cultuurhistorische kwaliteiten, overige ruimtelijke overwegingen en beschermde stads- en dorpsgezichten.

Uit de jurisprudentie valt vast te stellen dat dit betekent dat (aangezien onderzoek naar de effecten van bebouwing op o.a. cultuurhistorische kwaliteiten niet is verricht) het plan in staat is met de goede ruimtelijke ordening.

Het onderzoek indien er al sprake kan zijn van een onderzoek is niet met de vereiste zorgvuldigheid voorbereid en het plan zou daarom moeten worden vernietigd.

Bijv zaaknummer 200700399/1 datum 26 maart 2008, en 201113385/1/R2 van datum 17 oktober 2012.

Een gemeente is bij vaststelling van een bestemmingsplan verplicht in de toelichting aan te geven op welke manier rekening is gehouden met cultuurhistorische (archeologische en 'overige') waarden.

Een gemeente dient aan te geven hoe met deze waarden rekening is gehouden en wat de relatie met het omringende gebied is. Bovendien moet worden aangegeven wat de verhouding met aangrenzende gebieden is.

In de uitspraak van de RvS (200402189 van datum 13 10 2004) is een semi vergelijkbare situatie omschreven ivm een bestemmingsplan met een dubbelbestemming en was deze in strijd geacht met het rechtszekerheidsbeginsel. De gemeente had in deze uitspraak een nadere afweging ingebouwd bij de aanvraag van een vergunning. Dit had tot gevolg dat de wenselijkheid van een ontwikkeling pas op een later moment beoordeeld zou worden.

Hiermee werd niet voldaan aan de eis dat (bij vaststellen van het plan) voldoende zekerheid moet bestaan over alle mogelijke ontwikkelingen.

Erkenning en behoud van het historische erf
De gemeente stelt invulling te willen geven aan het historische behoud. Dit is een erkenning van de bijzondere cultuurhistorische waarde van een gebied.

Het doel van het behoud van het bestaande erf zou dan ook moeten zijn om bij wijzigingen te streven naar zo weinig mogelijk aantasting van de kenmerkende karakteristieken van het erf en gezicht.

Appellant is van mening dat bovenstaande uitspraken en andere waardeoordelen en uitspraken van de Afdeling tevens van toepassing zijn op het aangevochten besluit en deze daarom moet worden vernietigd.

bronverwijzing naar uitspraken van uw Afdeling:
https://www.cultureelerfgoed.nl/binaries/cultureelerfgoed/documenten/publicaties/2017/01/01/jurisprudentie-op-het-gebied-van-erfgoed-en-ruimte/Jurisprudentie_op_het_gebied_van_erfgoed_en_ruimte.pdf (Document van de Rijksdienst).

- De gemeenteraad stelt dat er niet is gecommuniceerd dat het oude erf in stand zou blijven.
  Het verweer van de Gemeente Zevenaar is volgens Appellant niet correct.
  Vast staat dat de boerderij op het erf gesloopt moest worden. De invulling en de mate waarin het erf in stand zou blijven is wel gecommuniceerd. Appellant en anderen verwijzen naar de eerder ingebrachte verklaring.

Geen goede ruimtelijke ordening:

Frustreren duurzaam bouwen:

- De gemeenteraad stelt dat de kavels verplicht op het warmtenet worden aangesloten.
- De gemeenteraad stelt dat er van onaanvaardbare beperking van lichtinval en het frustreren van duurzaam bouwen geen sprake is.
  Het verweer van de Gemeente Zevenaar in de bovenstaande 2 punten is volgens Appellant niet correct.

Appellant wil juist af / geen gebruik maken van de aansluiting op het warmtenet, een houtsnipper verbrandend (warmtenet). Dit is alleen mogelijk gebleken ná de afkoop van een kettingbeding.

Bijlage 3: concept koopovereenkomst kettingbeding warmtenet artikel 19, 19.1, 19.2 en 19.3. - 3 pagina's.

Appellant wenst een groener alternatief te plaatsen o.b.v. warmtepomp. Appellant wordt hierin gefrustreerd doordat hij dit van de Gemeente enkel mag realiseren na het betalen van de boete van het kettingbeding inzake de stadsverwarming.

De gemeente had de voorwaarden voor het opzeggen moeten opnemen in de warmteovereenkomst en niet in de koopovereenkomst van de grond.

De gemeente had tevens kunnen kiezen voor een kwalitatieve verplichting m.b.t. het duurzaam bouwen en de warmtevoorziening.

Appellant betwist of een kettingbeding stand houdt bij de aanwezigheid van alternatieve mogelijkheden waaronder de opname van een kwalitatieve verplichting. Een beding dat door inhoud of strekking in strijd is met de goede zeden of de openbare orde is nietig.

Appellant vraagt van uw afdeling een verklaring voor recht dat het een kettingbeding zoals beoogd door de Gemeente m.b.t. de afname van de stadsverwarming waarbij enkel afstand kan worden gedaan door het betalen van een boete, nietig is doordat het voorts niet voorziet in een afbakening van datgene waarop de afstand van rechtsbeschermingsmogelijkheden betrekking heeft. Anders gezegd, degene die afstand doet van zijn grondrecht, weet eigenlijk niet waar hij precies afstand van doet. Volgens het beding mag de eigenaar van de grond / woning en bij de verkoop van de grond op een later moment namelijk niet zonder het kettingbeding op te nemen bezwaar maken. Appellant vraagt uw Afdeling dan ook om het kettingbeding onverenigbaar te verklaren met de in de Nederlandse rechtsorde verankerde fundamentele rechtsbeginselen.

Indien uw afdeling van mening is dat het betreffende kettingbeding rechtsgeldig is accepteert Appellant dit onder de door de gemeente Zevenaar uitgesproken "er valt over het contract niet te onderhandelen".

Privacy:

- De gemeenteraad stelt dat appellant een andere kavel kan kiezen.
  Het verweer van de Gemeente Zevenaar is volgens Appellant niet correct.

> **Appellant heeft ter zitting op 04 augustus 2022 op verzoek van Staatsraad Venema aangewezen dat de beschikbare kavels geen verschil brengen in de meer- of mindere mate van aantasting van Appellant. Het aangevochten besluit heeft een direct effect op alle omliggende kavels.**

Parkeren:

- De gemeenteraad stelt dat appellant stelt dat parkeerplaatsen moeten worden gezien als bouwwerken en derhalve dienen mee te tellen als bebouwd oppervlak.
- De gemeenteraad stelt dat deze stelling te weerspreken.
- De gemeenteraad stelt dat bij parkeren is geen sprake van een constructie. Daarom zijn ze niet aan te merken als bouwwerken.
- De gemeenteraad stelt dat parkeerplaatsen daarom niet meetellen als bebouwd oppervlak.
- De gemeenteraad stelt dat het realiseren van 32 parkeerplaatsen zoveel als mogelijk op eigen terrein dient plaats te vinden, maar dat mag ook in openbaar gebied worden vormgegeven.
- De gemeenteraad stelt dat het realiseren van de benodigde parkeerplaatsen zonder meer mogelijk is en zonder dat de ruimtelijke uitstraling in het geding komt.
- De gemeenteraad stelt dat parkeerplaatsen planologisch zijn toegestaan en dat het valt af te leiden uit de genoemde plansystematiek.
- De gemeenteraad stelt dat gebouwde parkeerplaats voorzieningen apart worden benoemd in de bestemmingsomschrijving en dat daar niet aan af valt te doen?
- De gemeenteraad concludeert dat het aspect parkeren geen belemmering vormde voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

Het verweer van de Gemeente Zevenaar in de bovenstaande 9 punten is volgens Appellant niet correct.

Zoals eerder betoogd staat in de bouwregels letterlijk:

artikel 1.4: definitie van bebouwing:
Eén of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

artikel 1.19: definitie van een bouwwerk:

> **Elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die zich op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren.**

artikel 3.2.2. lid a:
bouwwerken, geen gebouwen zijnde mogen **uitsluitend binnen het bouwvlak** worden gebouwd, uitgezonderd toegangspoorten welke ook buiten het bouwvlak gebouwd mogen worden.

Het verweer van de Gemeente Zevenaar dat er random in de wijk parkeerplaatsen gerealiseerd mogen worden wordt door Appellant bestreden. Dit staat nergens

> **Parkeerplaatsen dienen uitsluitend in het bouwvlak gerealiseerd te worden.**

In het vonnis van 23-12-2019 (**ECLI:NL:RBGEL:2019:6061**) is door de rechtbank geoordeeld dat klinkerbestrating kan worden aangemerkt als bouwwerk. De rechtbank is van oordeel dat als een weg als bouwwerk wordt aangemerkt dit voor een klinkerweg niet anders

is. Ook de omstandigheid dat het hier gaat om bestrating op (met name) eigen terrein maakt dit niet anders. Daar komt bij dat de klinkerbestrating niet gemakkelijk te demonteren en te verplaatsen is. Gelet hierop is de rechtbank van oordeel dat klinkerbestrating dient te worden aangemerkt als bouwwerk.

In het Paraplubestemmingsplan Parkeren Gemeente Zevenaar
url: https://api1.ibabs.eu/publicdownload.aspx?site=zevenaar&id=100091604

Er zijn geen regels opgenomen waaruit blijkt dat parkeren / parkeerplaatsen random geplaatst in Zevenaar gekoppeld kunnen worden aan het bestreden besluit. Bovendien is bij enige afwijking van het besluit een uitgebreide motivering nodig waaruit blijkt dat de ruimtelijke kwaliteit gewaarborgd blijft en moet een wijzigingsplan voorzien worden van een goede ruimtelijke motivering waaruit de noodzaak en gevolgen voor de wijziging worden toegelicht.

<u>Woon- en leefklimaat en waardevermindering:</u>

- De gemeenteraad concludeert dat er geen woon- en leefklimaat en waarde verminderde belemmeringen zijn.
  Het verweer van de Gemeente Zevenaar is volgens Appellant niet correct.

  Het woon- en leefklimaat en waarde verminderende belemmeringen zijn evident.

  Het aangevochten besluit staat naast alle reeds aangeleverde gronden in de weg aan het speelterrein welke bedoeld is voor de kinderen in de buurt en draagt daarmee niet bij aan de leefbaarheid van de buurt en daarmee de goede ruimtelijke ordening.

<u>Locatiekeuze:</u>

- De gemeenteraad stelt dat appellant verwijst naar een niet juridisch bindende toelichting op het bestemmingsplan.

  Tijdens de zitting op 04 augustus 2022 is Staatsraad Venema door Appellant gewezen op de tegenstrijdigheid van de Gemeente Zevenaar in haar beroep en verweer onder de door Appellant aangeleverde pleitnota kop: Verweer van de gemeente inzake de toelichtingen van het bestemmings- en het wijzigingsplan.

- De gemeenteraad stelt dat de stelling van appellant dat er ook ten westen van de holtkamp nog gebouwd had kunnen worden niet klopt, dit zou niet voor de hand liggen.
- De gemeenteraad stelt dat juist op het bevochten besluit grote getallen woningen moeten worden gerealiseerd.
- De gemeenteraad stelt dat ook deze grond niet kan leiden tot vernietiging van het vaststellingsbesluit.

  Het verweer van de Gemeente Zevenaar in de bovenstaande 4 punten is volgens Appellant niet correct.

  De wijk de holtkamp bestaat uit meerdere plandelen. Het blauwe, het rode (het bestreden besluit) en het paarse gebied.

  Het paarse plangebied biedt per definitie een betere ruimtelijke ordening en lag daarmee voor de hand om het benodigde aantal of gewenste woningen te realiseren.

  Het aangevochten besluit dient daarom vernietigd te worden.

De gemeente heeft geen aanvullende verweren aangeleverd of appellant is hiervan niet op de hoogte.

Waar nodig verzoekt Appellant uw Afdeling om de ingezonden brieven met gronden en bijlagen als herhaald en ingelast te beschouwen.

Appellant verzoekt uw Afdeling om in zaak 202203446/1/R4 Appellant voor recht gelijk te geven en het aangevochten besluit nietig te verklaren en/of te vernietigen met toewijzing van de overige vorderingen van Appellant.

Hoogachtend,

[redacted]

Gmail [redacted]

RE: Z/21/379355 - INT/22/1081744 - Gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan

1 bericht

[redacted]@zevenaar.nl> 20 april 2022 om 11:26
Aan [redacted]@gmail.com>

Goedemorgen [redacted]

Bedankt voor uw e-mail.

Gelet op het feit dat het bestemmingsplan De Holtkamp vanavond als hamerstuk wordt behandeld, kunt u helaas geen zienswijze meer indienen. Bezwaar indienen is in het kader van een bestemmingsplanprocedure sowieso niet mogelijk, het is altijd of een zienswijze of beroep bij de Raad van State. Dit omdat een bestemmingsplan wordt voorbereidt via de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure.

U vraagt mij of ik u kort kan informeren welke mogelijkheden er bestaan om te ageren tegen dit bestemmingsplan. Helaas is het na de vaststelling nog alleen mogelijk om beroep in te stellen bij de Raad van State. Let op, u dient wel te motiveren in uw beroepsschrift waarom u belanghebbende bent en u zal voor de behandeling van uw beroepsschrift griffierechten moeten betalen.

Na de vaststelling van het bestemmingsplan zal vaak binnen twee weken gepubliceerd worden dat het bestemmingsplan is vastgesteld en dat het voor zes weken ter inzage ligt voor het beroepstermijn. In deze publicatie wordt ook uitgelegd hoe u beroep kunt indienen. De publicatie wordt gepubliceerd in het Gemeenteblad (was altijd Staatscourant) en de Zevenaar Post. De publicatie in het Gemeenteblad is ook te vinden op https://www.officielebekendmakingen.nl/

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Beleidsmedewerker ruimte

bijlage 6

 bijlage ①

Gmail [redacted]

RE: Inzake Raadsvergaderingen 2022-2026 - 8 juni 2022.

1 bericht

Griffie Zevenaar <Griffie@zevenaar.nl> 8 juni 2022 om 17:06
Aan: [redacted]

Beste [redacted],

Uw brief aan de gemeenteraad van vandaag inzake beroepschrift Holtkamp 24 woningen is bij ons in goede orde ontvangen. De gemeenteraad neemt kennis van uw brief via de lijst ingekomen stukken in ons Raadsinformatiesysteem (ris). Vandaag is de brief door ons in het ris geplaatst en tevens worden de raads- en commissieleden eind van de middag nog geattendeerd op de ingekomen brief via onze "dagmail". Uw NAW-gegevens zijn vanwege privacy-redenen onzichtbaar gemaakt. Wanneer de inhoud om wat voor reden niet geschikt is voor publicatie op internet, laten wij dat na. Uw brief wordt dan op een andere wijze onder de aandacht van de raad gebracht.

Tegelijkertijd met het publiceren van uw brief op de website wordt er een behandeladvies gegeven. Gelet op het karakter en de inhoud van de brief luidt het behandeladvies van de raad: voor kennisgeving aannemen. Dat betekent dat er verder geen antwoord op uw brief vanuit de gemeenteraad als orgaan wordt gegeven. Het is echter wel mogelijk dat een afzonderlijk raadslid of fractie, op eigen initiatief, naar aanleiding van uw brief contact met u zoekt.

De volledige lijst met ingekomen stukken, waaronder uw brief, zal vervolgens in de raadsvergadering van 6 juli a.s. op de agenda worden geplaatst (de lijst van ingekomen stukken voor de raadsvergadering van vanavond is vorige week al afgesloten). Op dat moment neemt de gemeenteraad een formeel besluit over de behandeling van uw brief. Wanneer het besluit afwijkt van bovenstaand behandeladvies, wordt u van deze beslissing door de griffie op de hoogte gesteld. De gemeenteraad kan wel besluiten uw brief voor de eerstvolgende commissievergadering te agenderen en de brief in algemene zin te bespreken. Ook hiervan wordt u dan door de griffie op de hoogte gesteld.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u nog vragen heeft, kunt u altijd contact met ons opnemen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Algemeen secretaris griffie/commissiegriffier

ZEVENAAR

Griffie@zevenaar.nl

(0316) 595168
Kerkstraat 27, 6901 AA Zevenaar
Postbus 10, 6900 AA Zevenaar
www.zevenaar.nl

bijlage (1)

1d20200818140526pnull_gemeente_zevenaar	
Aantal minuten:	1
Aantal sprekers:	2
Taal:	Nederlands

Spreker 1: [redacted]
Spreker 2:

[01:16 – 01:26]

SP1: We hebben de woonwensen, hebben we ontvangen van jullie en die zitten in de map en dat gaat gewoon op volgorde van binnenkomst, dat ik mogelijk een kavel kan aanbieden.

bijlage (1) factuur/ opdrachtbevestiging

Gmail [redacted]

Bestelling #30939

1 bericht

Uitgetypt <info@uitgetypt.nl>
Aan: [redacted]gmail.com

9 augustus 2022 om 14:45

UITGETYPT.NL

Bestelbevestiging

Wij nemen je bestelling in behandeling en informeren je op dit e-mailadres zodra je transcript gereed is. In verband met de vakantieperiode herinneren wij je er graag aan dat je vanaf dat moment 30 dagen hebt om de transcripten te downloaden vanuit je account, daarna worden de transcripten automatisch verwijderd.

Deze e-mail is automatisch gegenereerd en betreft een bestelbevestiging, het is niet de definitieve factuur. Je ontvangt de factuur nadat jouw transcripties zijn afgeleverd. Het bedrag in deze bestelbevestiging is berekend met de opgegeven specificaties. De factuur wordt achteraf opgemaakt op basis van de daadwerkelijke specificaties van uw opnamen, het factuurbedrag kan daarom mogelijk afwijken van deze bestelbevestiging.

Besteldetails van bestelling #30939:

1 x	1d20200818140526pnull_gemeente_zevenaar.m4a	€ 3,93

Factuurgegevens
E-mail
[redacted]@gmail.com

Adres

[redacted]
Nederland

Betaalmethode
Vooraf betalen via iDeal / CreditCard / e.d.

BTW: € 0,68

Order Totaal: € 3,93

Bedankt voor uw bestelling!

bijlage (2) 1/8

DERDEN VERKLARING

Naam: [redacted]
Adres:
Plaats:

Hierbij verklaar ik het volgende:

De gemeente Zevenaar heeft in het kavelpaspoort, updates van het projectbureau, telefonische communicatie en/of e-mails duidelijk de situatie en verwachting geschetst dat het gewijzigde bestemmingsplan De Holtkamp een wijziging betrof in de vorm van een 'aan te leggen fietspad door het plan'. Ons is uitdrukkelijk verteld dat het groen behouden zou blijven.

Datum: 10-08-2022 Plaats: Zevenaar

Handtekening:

[redacted]

DERDEN VERKLARING

Naam: [redacted]
Adres:
Plaats:

Hierbij verklaar ik het volgende:

De gemeente Zevenaar heeft in het kavelpaspoort, updates van het projectbureau, telefonische communicatie en/of e-mails duidelijk de situatie en verwachting geschetst dat het gewijzigde bestemmingsplan De Holtkamp een wijziging betrof in de vorm van een 'aan te leggen fietspad door het plan'. Ons is uitdrukkelijk verteld dat het groen behouden zou blijven.

Datum: 11-08-22 Plaats: Zevenaar

Handtekening: [redacted]

DERDEN VERKLARING

Naam: [redacted]
Adres:
Plaats:

Hierbij verklaar ik het volgende:

De gemeente Zevenaar heeft in het kavelpaspoort, updates van het projectbureau, telefonische communicatie en/of e-mails duidelijk de situatie en verwachting geschetst dat het gewijzigde bestemmingsplan De Holtkamp een wijziging betrof in de vorm van een 'aan te leggen fietspad door het plan'. Ons is uitdrukkelijk verteld dat het groen behouden zou blijven.

Datum: 10-08-22 Plaats: Zevenaar

Handtekening: [redacted]

Bijlage 2 4/5

DERDEN VERKLARING

Naam: [redacted]
Adres:
Plaats:

Hierbij verklaar ik het volgende:

De gemeente Zevenaar heeft in het kavelpaspoort, updates van het projectbureau, telefonische communicatie en/of e-mails duidelijk de situatie en verwachting geschetst dat het gewijzigde bestemmingsplan De Holtkamp een wijziging betrof in de vorm van een 'aan te leggen fietspad door het plan'. Ons is uitdrukkelijk verteld dat het groen behouden zou blijven.

Datum: 10-08-2022 Plaats: Zevenaar

Handtekening:

[redacted]

bijlage (2) 5/5

DERDEN VERKLARING

Naam: [redacted]
Adres:
Plaats:

Hierbij verklaar ik het volgende:

De gemeente Zevenaar heeft in het kavelpaspoort, updates van het projectbureau, telefonische communicatie en/of e-mails duidelijk de situatie en verwachting geschetst dat het gewijzigde bestemmingsplan De Holtkamp een wijziging betrof in de vorm van een 'aan te leggen fietspad door het plan'. Ons is uitdrukkelijk verteld dat het groen behouden zou blijven.

Datum: 11-08-'22 Plaats: Zevenaar.

Handtekening:

[redacted]

bijlage(3)

GEMEENTE
ZEVENAAR

CONCEPT KOOPOVEREENKOMST
BOUWGROND WOONRUIMTE

KAVEL .....

KOPER: .....

DATUM OVEREENKOMST : _____

NUMMER OVEREENKOMST : Z/22/_____

VBS-NUMMER : _____

18.3 Voor de overgang van de kavel naar de openbare ruimte is de koper verplicht om op eigen terrein de volgende hagen aan te planten en stand te houden:

- Aan de voorkant van het verkochte betreft dit een veldesdoorn (Acer campestre) welke na 4 jaar 1 m hoog zal moeten zijn
- Voor de zijdelingse perceelsgrens betreft dit een veldesdoorn (Acer campestre) welke eveneens na 4 jaar 1 meter hoog zal moeten zijn maar waarbij het deel achter de voorgevelrooilijn tot aan de kavelgrens tot ongeveer 1,80 meter hoog mag uitgroeien vanwege privacy.

Zie ook de uitgiftetekening **(bijlage 1)**.

Koper plaatst op de door de gemeente op de tekening aangegeven locatie(s) een deugdelijke paal – draadconstructie ten behoeve van de te planten haag. Koper is verplicht om de haag c.q. paal – draadconstructie op een afstand van minimaal 30 cm uit de erfgrens met het openbaar gebied te planten c.q. te plaatsen. Koper is verplicht ervoor zorg te dragen dat de grond, waar de haag geplant moet worden geschikt is om een haag tot volle wasdom te laten komen.

De koper is verplicht tegen de paal – draadconstructie de haag te planten in het eerste plantseizoen, dat aanbreekt, nadat de woning 2 maanden is opgeleverd met voldoende grote planten en in een passende dichtheid, zodat na 4 jaar een dichte haag van ongeveer 1,80 meter hoog, respectievelijk 1 meter hoog is ontstaan. Koper is verplicht zelf zorg te dragen voor het beheer en onderhoud van de haag. Indien na 4 jaar de haag niet voldoet aan het gestelde in dit lid en dit is aantoonbaar te wijten aan bezonning en was door Koper niet middels bemesting en verzorging c.a. te bewerkstelligen dan is uitgangspunt dat Koper toch aan zijn verplichting uit dit artikel heeft voldaan.

19. KWALITATIEVE VERPLICHTING MET KETTINGBEDING T.B.V. ENNATUURLIJK

19.1 Energiebedrijf Ennatuurlijk zal de woning aansluiten op het collectieve warmtenet. Daartoe zal Ennatuurlijk in de woning een warmteafleverset en warmtemeter, hierna te noemen installatie, plaatsen. De eigenaar is verplicht te dulden dat deze aansluiting en installatie in de woning aanwezig is en zal deze in stand laten tot tenminste 1 januari 2044. Voor deze aansluiting en installatie is de eigenaar een vastrecht aan Ennatuurlijk verschuldigd. De eigenaar zal voor de verwarming van de woning en de productie van warmtapwater tot tenminste 1 januari 2044 exclusief warmte afnemen vanuit deze installatie en is hiervoor verbruikskosten aan Ennatuurlijk verschuldigd.

19.2 Bij doorverkoop van de woning of bij verhuur is de eigenaar, vervreemder of verhuurder verplicht ervoor te zorgen dat de koper c.q. de huurder een kopie ontvangt van dit kettingbeding en daarmee schriftelijk instemt. De vervreemder of verhuurder is voorts verplicht om van de koper c.q. huurder te bedingen dat ook deze laatste weer schriftelijke instemming met dit kettingbeding zal bedingen van de hem opvolgende koper c.q. onderverhuurder.
Doorverkoop of verhuur zonder opneming van dit kettingbeding vermeld in dit artikel (inclusief de verplichting tot opneming van een kettingbeding) is onrechtmatig ten opzichte van Ennatuurlijk of haar eventuele rechtsopvolgers.

19.3 Bij niet naleving van een der verplichtingen vermeld in de artikelen 19.1 en 19.2, verbeurt de nalatige dan wel overtreder aan Ennatuurlijk voor iedere niet naleving of overtreding een niet voor matiging vatbare boete van 200% van de totaal gederfde inkomsten met een minimum van € 5.000,-. Deze boete is verschuldigd door het enkele feit der niet naleving of overtreding, zonder dat enige uitdrukkelijke ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst behoeft plaats te vinden.

20. BODEMKWALITEIT

20.1 Omtrent de aanwezigheid van voor het milieu of de volksgezondheid gevaarlijke of niet aanvaardbare stoffen in de vrije kavels bouwgrond zal tijdens en voor het bouwrijp opleveren van het verkochte een uitkeuringsonderzoek plaatsvinden in opdracht van de gemeente naar de geschiktheid van de bodem alsmede het grondwater van het verkochte (dit onderzoek kan een meer omvattend geheel van percelen bevatten waar het verkochte onderdeel van uitmaakt). De resultaten van dat onderzoek zullen worden neergelegd in een rapport. Geconcludeerd zal moeten worden dat op basis van de onderzoeksresultaten het verkochte geschikt is als bouwlocatie voor woningen.

20.2 De koper heeft van de verkoper de rapportage van bedoeld bodemonderzoek (documentkenmerk 2001/283/BST-01 en d.d. 17 november 2020) ontvangen en is dan ook bekend met de resultaten van bedoeld onderzoek. Het voorblad van bedoelde rapportage is als **bijlage 5** bij de overeenkomst gevoegd. De koper verklaart hierbij de resultaten van dat bodemonderzoek zoals deze zal worden vastgelegd in het bovengenoemde rapport uitdrukkelijk te aanvaarden.

20.3 Onder voor het milieu gevaarlijke of niet aanvaardbare stoffen wordt niet verstaan: funderingsrestanten, puin of andere restanten van bouwkundige aard, noch de aanwezigheid van de draagkracht van de grond beïnvloedende omstandigheden, noch stobben van bomen of struiken.

20.4 Voor de voorwaarde van de aanwezigheid van voor het milieu of de volksgezondheid gevaarlijke of niet aanvaardbare stoffen, ten tijde van de levering zijn de in artikel 20.1 vermelde onderzoeken bepalend. Onverminderd het bepaalde in artikel 20.3 kan de gemeente niet aansprakelijk worden gesteld voor later ingevloeide of bijgestorte stoffen.

21. KETTINGBEDING: ZELFBEWONINGSVERPLICHTING EN VERVREEMDINGSVERBOD

21.1 De koper zal het gekochte en de daarop te stichten woning uitsluitend hebben en houden voor zelfbewoning. Het is koper verboden het verkochte te vervreemden of hierop een zakelijk of persoonlijk genots- of gebruiksrecht (daaronder begrepen verhuur van de woning) te vestigen, waardoor het feitelijk gebruik door anderen wordt verkregen, gedurende een termijn van vier jaar vanaf de datum waarop de juridische levering van het verkochte heeft plaatsgevonden.

Aan het College van Burgemeester en Wethouders en de Raadsgriffie

nummer:	202208
onderwerp:	Code Verantwoordelijk Marktgedrag, een impuls aan de verbetering van het uitbestedings- en inleningsbeleid
bijlage(n):	-
datum:	augustus 2022

Beste leden van het College van Burgemeester en Wethouders, beste gemeenteraadsleden,

Kwalitatief inkopen, een eerlijke prijs en verantwoordelijk marktgedrag, waarbij aandacht is voor de mensen die het werk gaan uitvoeren, met als doel een optimale uitkomst voor alle betrokkenen. Dat begint al met het beleid dat organisaties formuleren voor het aanbesteden van diensten. Van de wijze waarop dat georganiseerd is, de zorgvuldigheid waarmee de eisen die aan potentiële aanbieders van diensten worden geformuleerd tot en met een goed en actief toezicht op de uitvoering. Voor uw gemeente liggen hier, naast uiteraard verantwoordelijkheid, ook kansen. De Code Verantwoordelijk Marktgedrag biedt uitkomst. Wij lichten het toe.

Het belang
Waarom is het belangrijk om aan te sluiten bij de Code Verantwoordelijk Marktgedrag en deze te volgen? Om de eenvoudige reden dat het u helpt om op een maatschappelijk verantwoorde manier uw inkoop van diensten vorm te geven en te laten zien dat u oog heeft voor alle belangen, ook die van medewerkers die in dienst van de dienstverlener en in opdracht van en voor de gemeente werkzaam zijn.

Wie wij zijn
De Stichting Code Verantwoordelijk Marktgedrag, kortweg CVM, is een kleine 10 jaar geleden ontstaan op initiatief van een aantal grotere opdrachtgevers/aanbesteders van facilitaire diensten in samenspraak met opdrachtnemers, vakorganisaties FNV en CNV, intermediairs en adviesbureaus op het gebied van facilitaire diensten. Een uniek en duurzaam gebleken initiatief dat inmiddels door ruim 1600 organisaties, waaronder een aantal gemeenten, is ondertekend.
De CVM heeft een ideële doelstelling en wordt in belangrijke mate gefinancierd door de aangesloten branches. De branches die wij vertegenwoordigen zijn de (contract-)catering, (project-)verhuizers, beveiliging en schoonmaak.

Hoe werkt het?
U als gemeente ondertekent de Code Verantwoordelijk Marktgedrag. Daarmee geeft u het krachtige signaal af zich te willen inzetten voor goed opdrachtgeverschap, kwaliteit van dienstverlening en oog te hebben voor het sociaal beleid dat uw opdrachtnemers hanteren.

Ook geeft u daarmee uw commitment af voor de opvolging van de code. Uiteraard kunt u hierin van ons ondersteuning verwachten. Een voorbeeld daarvan zijn de handreikingen die u kunt vinden op onze website.

Velen gingen u al voor. Uw aanvraag voor ondertekening is heel eenvoudig; meld u bij ons aan voor een online ondertekensessie. Een overzicht van onder meer de reeds aangesloten gemeenten vindt u op onze website.

Het resultaat
Het aanbesteden van diensten en goed, sociaal opdrachtgeverschap kunnen niet zonder elkaar. De code helpt u daarbij en draagt concreet bij aan een verbetering op dit gebied. Duurzaam en inclusief. Uiteraard versterkt het ondertekenen van de code en het uitdragen van de code in uw aanbestedingen ook uw imago als partij die daadwerkelijk oog heeft voor alle omstandigheden die bij het aanbesteden van diensten komen kijken.

Aan u het verzoek om de Code Verantwoordelijk Marktgedrag te agenderen voor de eerstvolgende raadsvergadering dan wel dit te bespreken in het college van B&W. Meer over de code is te vinden op onze website. Ook kunt u altijd contact met ons opnemen via:
Geert van de Laar (voorzitter): gvdlaar@icloud.com of 06-51360860
Mirjam van der Molen (projectmanager): info@codevm.nl of 013 - 59 44 199

Met vriendelijke groet,
Stichting Code Verantwoordelijk Marktgedrag

Geert van de Laar
Voorzitter Stichting Code Verantwoordelijk Marktgedrag

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 30 augustus 2022 20:13
Aan: Griffie Zevenaar <Griffie@zevenaar.nl>
Onderwerp: Uitvoering van de extra €500,00 energietoeslag

Geachte leden van de raad,

Op de website van de gemeente Zevenaar is een artikel gewijd aan de energietoeslag.
Na de eerste tegemoetkoming van €800,00 is er door de regering een extra tegemoetkoming van €500,00 aangekondigd. Op 15 juli 2022 publiceerde de gemeente dat over de uitvoering van deze €500,00 nog nagedacht moest worden. "Wanneer er meer bekend is publiceren we dit op de website. Houd daarom de website in de gaten." was de opmerking.
Inmiddels zijn we in september aanbeland en is het nog steeds niet duidelijk hoe de uitvoering van de extra tegemoetkoming gaat verlopen. Ook vragen aan het gebiedsteam en de beleidsmedewerker leverde geen antwoord op.
"We weten het gewoon nog niet".

Waar is nu het wachten op?

We weten toch wie er voor in aanmerking komen, namelijk diegene die 120 % van het sociaal minimum aan inkomen hebben. Ook is er voor de eerste aanvraag van de €800,00 een formulier vastgesteld.

Kan de verantwoordelijk wethouder aangeven hoe het met de uitvoering van de door de regering toegezegde €500,00 energietoeslag staat? Kan hij ook aangeven waar het wachten op is?

Met vriendelijke groet,
[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Aan gemeente Zevenaar
Postbus 10,
6900 AA Zevenaar.

[redacted], 5 september 2022

Onderwerp: Zienswijze ontwerp bestemmingsplan Sleeg 23 te Babberich

Geacht gemeenteraad,

Middels dit schrijven willen wij een zienswijze indienen tegen het ontwerp bestemmingsplan Sleeg 23 in Babberich. Het ontwerpbesluit ligt van 28 juli 2022 tot en met 7 september ter inzage voor het indienen van zienswijzen, waarmee deze zienswijze binnen de gestelde termijn is ingediend. Wij, [redacted], zijn de bewoners van [redacted], daarmee de [redacted] buren van het initiatief en daardoor direct belanghebbende.

De huidige omvangrijke kavel, met een omvang van ongeveer 9.000m2, bestaand uit een voormalige agrarische complex met woning, bedrijfsbebouwing en kassen. Deze bebouwing zal worden geamoveerd en drie woningen komen terug. 1 van deze 3 woningkavels wordt in de uiterst mogelijke zuidoost hoek, 5 meter van de erfgrens, tegen ons eigendom gepositioneerd.

In het afgelopen jaar werden wij geïnformeerd over de herontwikkeling van de locatie De Sleeg 23. Vervolgens hebben we verschillende malen contact gezocht met de initiatiefnemer en de gemeente Zevenaar. Ons bezwaar bestaat uit het feit dat ons zicht vanuit de woning en de tuin zeer ernstig wordt belemmerd. Hetgeen tevens waardevermindering en planschade tot gevolg heeft.

We hebben meermaals verzocht om de kavel tegen ons eigendom te laten verschuiven richting noordwestelijke richting. Vanaf het begin hebben we ons constructief opgesteld. Wij zijn niet tegen het initiatief maar zien graag dat rekening wordt gehouden met onze belangen.

Wij begrijpen totaal niet dat de kavel zo dicht als mogelijk tegen ons perceel aan gelegen moet liggen. Het gehele agrarische buitengebied is in transformatie. Zevenaar-Oost komt steeds dichterbij. Er is ruimte in overvloed. Waarom deze strenge normen? Dit stuk van De Sleeg is en wordt een overgangsgebied tussen binnen en buiten de bebouwde kom. Van ritmische lint bebouwing met vier bestaande woningen (De Sleeg [redacted] tm [redacted]) kan geen sprake zijn als De Sleeg [redacted] als agrarisch bouwblok dit ritme reeds onderbreekt.

Wij verzoeken de gemeente Zevenaar dan ook nogmaals rekening te houden met onze belangen en de zuidoostelijke kavel verder van onze kavel af te positioneren. Naar onze mening is hier gezien de omvang van de kavel van 9.000 m2 ruimte genoeg voor.

We zijn gaarne bereid tot een nadere toelichting en/of het aanleveren van nadere informatie over het initiatief en zien uw reactie gaarne tegemoet,

Hoogachtend, [redacted]

[redacted]

Datum
6 september 2022

Zaaknummer
2022-011820

Onderwerp
Richtlijn extra gelden jeugdzorg 2023

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Geachte gemeenteraad,

Inleiding
Veel gemeenten hebben de afgelopen jaren te maken gehad met oplopende kosten voor de uitvoering van de jeugdzorg. De middelen die hiervoor in het Gemeentefonds waren toegevoegd bleken ontoereikend. Om de ergste nood te verlichten, heeft de Rijksoverheid de afgelopen jaren telkens extra geld beschikbaar gesteld in het Gemeentefonds voor het eerste begrotingsjaar. De afgelopen jaren mocht u een stelpost op nemen in de begroting om zo te kunnen anticiperen op extra geld voor de jeugdzorg in de meerjarenraming.

Ook dit jaar is er voor gemeenten in 2023 extra geld toegevoegd aan het Gemeentefonds, maar is er nog geen besluit genomen over 2024, 2025 en 2026. Van u wordt wel verwacht dat u een meerjarenbegroting vaststelt. Zonder duidelijkheid is het niet mogelijk een goed financieel beleid te voeren en meerjarenbegroting op te stellen. Om hier aan tegemoet te komen hebben het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) namens het Rijk en de VNG hierover afspraken gemaakt en aan ons als toezichthouder voorgelegd. We zijn akkoord gegaan met dit voorstel.

De richtlijn
In de uitspraak en advies ‘Jeugdzorg: een onderwerp van aanhoudende zorg’ van 18 mei 2021 is de aangestelde arbitragecommissie tot de conclusie gekomen dat de middelen die zijn toegevoegd aan het Gemeentefonds onvoldoende zijn om de uitvoering van de jeugdzorg door de gemeenten te bekostigen. Ook is in dit rapport berekend hoe hoog het verwachte tekort is voor de komende jaren.

Momenteel lopen er onderhandelingen tussen BZK namens het Rijk, de VNG en andere betrokkenen over de financiering van de jeugdzorg en de Nederlandse gemeenten in het algemeen. Om die reden is er nog geen besluit genomen of en hoeveel extra geld gemeenten krijgen voor de jeugdzorg na 2023. De verwachting is dat hier in november 2022 meer duidelijkheid over komt. Tot die tijd mogen gemeenten er vanuit gaan dat de bedragen zoals aangegeven door de arbitragecommissie voor 2024, 2025 en 2026 ook daadwerkelijk en volledig toegevoegd gaan

worden aan het Gemeentefonds. Het is daarom toegestaan een stelpost op te nemen in uw meerjarenraming waarbij u anticipeert op deze verhoging van het Gemeentefonds.

In het coalitieakkoord 2021 van de landelijke regeringspartijen is overeengekomen dat er een uitname gedaan wordt uit het Gemeentefonds die oploopt tot € 511 miljoen. Om dit te bewerkstelligen heeft de Staatssecretaris van VWS gegarandeerd dat er wettelijke maatregelen in de jeugdzorg zullen volgen, waardoor gemeenten een vergelijkbaar bedrag minder aan kosten zullen maken of via andere wegen inkomsten kunnen genereren. Daarom dient de hoogte van de stelpost voor de verhoging van het Gemeentefonds verminderd te worden met deze uitname. Daartegenover kunt u al wel anticiperen op verlaging van de kosten of verhoging van de inkomsten met een extra stelpost als gevolg van de beloofde maatregelen van de Staatsecretaris. Door het opnemen van deze extra stelpost is de uitname op basis van het coalitieakkoord per saldo neutraal voor uw gemeente. Voor meer details verwijzen we u naar de bijlage met daarin de afspraken tussen BZK en de VNG.

Tot slot
Als gemeente kunt u gebruik maken van de stelposten omschreven in de richtlijn, maar u bent u hier niet toe verplicht. De richtlijn geeft aan wat wij bij de begrotingsbeoordeling 2023 als grenswaarde beschouwen. U kunt er ook voor kiezen geen van beide stelposten op te nemen in uw meerjarenraming. Ook kunt u de uitname van € 511 miljoen uit het coalitieakkoord direct verrekenen met de stelpost voor de extra inkomsten. Dit is nadelig voor uw begrotingsresultaat, maar neemt wel de onzekerheden weg over de effecten van de extra stelpost op de meerjarenbegroting.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Miriam Nienhuis-van Doremaele
Secretaris

Bijlage(n)
- ‘Afspraken jeugdmiddelen in de meerjarenraming’

Afspraken jeugdmiddelen in meerjarenraming

Rijk en VNG werken op dit moment aan de Hervormingagenda jeugdzorg. Deze zal naar verwachting dit najaar worden afgerond. Vooruitlopend hierop zijn voor de jaren 2022 en 2023 reeds aanvullende, incidentele middelen toegevoegd aan het gemeentefonds, in lijn met de financiële reeks van de uitspraak van de Commissie van Wijzen (CvW). Naast de besparingsopgave die volgt uit de uitspraak van de Commissie van Wijzen heeft het kabinet besloten tot het realiseren van de aanvullende besparing van structureel € 511 miljoen, welke een Rijksverantwoordelijkheid is gemaakt. Concreet betekent dit dat het aan de Rijksoverheid is om de besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen. Het gaat daarbij om maatregelen waardoor gemeenten minder middelen nodig hebben of waarbij alternatieve inkomsten gegenereerd worden (bv door middel van de invoering van een eigen bijdrage). Ook draagt het Rijk het budgettaire risico ingeval (een deel van) deze maatregelen geen of niet tijdig doorgang vinden.

Partijen erkennen de noodzaak om op deze ontwikkelingen te anticiperen en aanvullende afspraken te maken ten aanzien van de te verwachten ruimte in de gemeentelijke begroting aanvullend op de meicirculaire.

Zij spreken daarom het volgende af:

- Gemeenten mogen in de jaarschijven 2024 tot en met 2026 de middelen die op de aanvullende post zijn gereserveerd meenemen in hun meerjarenraming[1]. Concreet gaat het om respectievelijk €1.265 miljoen, €758 miljoen en €367 miljoen (zie tabel).
- Daarnaast mogen gemeenten in hun begroting rekening houden met een besparing van €100 miljoen in 2024, €500 miljoen in 2025, € 500 miljoen in 2026 en vanaf 2027 € 511 miljoen structureel als gevolg van maatregelen die het Rijk zal uitwerken.

Het gaat hier om afspraken die gehanteerd worden voor het toezicht op de meerjarenraming in de gemeentebegroting voor 2023.

Uit de Hervormingsagenda zal een combinatie van een set van maatregelen en een financieel kader volgen waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. De aanpassingen van de ramingen vormen geen budgettaire garantie.

De provincies vervullen de wettelijke toezichttaak naar de gemeenten en het is uiteindelijk aan de weging door de colleges van Gedeputeerde Staten.

Nadere uitwerking.

- Voor het financieel toezicht gelden verder onverminderd de uitgangspunten van het Gemeenschappelijk Toezichtskader.
- De vertaling van de genoemde bedragen naar gemeentelijk niveau is aan de gemeenten zelf (eventueel in overleg met de toezichthouder), bijvoorbeeld op basis van het aandeel in het cluster jeugd van de Algemene Uitkering.

[1] Deze middelen zijn nog niet verwerkt in het Gemeentefonds.

Bijlage. Tabel diverse reeksen

De omvang van de aanvullende post (AP) is gelijk aan de reeks van de commissie van wijzen (CvW) verminderd met de opbrengst van de maatregelen hervormingsagenda (HA) en de extra korting uit het coalitieakkoord (CA).

	2023	**2024**	**2025**	**2026**
Uitgangspunt CvW t.a.v. tekort gemeenten	1828	1828	1828	1828
Te dekken met maatregelen in hervormingsagenda conform CvW	374	463	570	961
A: Resterend tekort gemeenten	1454	1365	1258	867
Aanvullende maatregelen (besparing) CA[1]		100	500	500
B: Toegevoegd aan algemene uitkering Gemeentefonds/uitvoering HA	1445 gemeenten 9 VWS			
Gereserveerd op AP		**1265**	**758**	**367**
Mee te nemen door gemeenten	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Lager te ramen uitgaven		100	500	500
Raming middelen		1265	758	367

1) Het coalitieakkoord vermeld dat ” vanaf 2024 in aanvulling op de huidige hervormingsagenda extra beleidsmaatregelen in de jeugdzorg genomen worden”. Voor de jaren 2024, 2025 en 2026 gaat het om een besparing van respectievelijk 100 miljoen, 500 miljoen en 500 miljoen Vanaf 2027 en structureel gaat het om € 511 miljoen.

Van: M. Jansen <m.jansen@raad.zevenaar.nl>
Verzonden: dinsdag 6 september 2022 19:03
Aan: Lucien van Riswijk
CC: Griffie Zevenaar <Griffie@zevenaar.nl>; DL_ZEV_RC_Raads_en_commissieleden
Onderwerp: Verzoek tijdelijk ontslag

Beste Lucien,

Zoals eerder besproken zit ik sinds enige tijd in een medisch traject. Vandaag werd ik gebeld door mijn behandelteam dat de operatie naar voren wordt gehaald en dat ik woensdag 14 september opgenomen zal worden. Ik zal naar verwachting 5 dagen in het ziekenhuis blijven, maar het is een vrij ingrijpende operatie waarvoor een behoorlijke hersteltijd staat. Omdat ik niet verwacht binnen 10 weken mijn taken als raads- en commissielid noch die van commissievoorzitter op te kunnen pakken, doe ik een verzoek tot tijdelijk ontslag.

De regeling ' tijdelijk ontslag' is een verlofregeling die mij in de gelegenheid stelt om rustig te kunnen herstellen en re-integreren tot ik weer naar behoren bovengenoemde taken kan uitoefenen. Indien de raad het verzoek goedkeurt, stelt dit mijn fractie in de gelegenheid om tijdelijk een vervanger aan te stellen gedurende mijn afwezigheid. Graag zou ik daarom zien dat dit voorstel aan de raad wordt voorgelegd op zo kort mogelijke termijn. Bij voorbaat dank.

Met vriendelijke groet,

Maaike
PvdA Zevenaar

Van: info@suicidepreventiecentrum.nl <info@suicidepreventiecentrum.nl>
Verzonden: vrijdag 9 september 2022 12:47
Aan: koos@suicidepreventiecentrum.nl
Onderwerp: Suïcidepreventie in uw gemeente, ter attentie van de raad

Goedemiddag,

Morgen is het wereld suïcidepreventie dag. Een dag waarop wereldwijd wordt stilgestaan bij het thema suïcidaliteit.
Ook in Nederland is hier de afgelopen dagen veel aandacht aan geschonken.
Op maandag 5 september startte de Roadtrip van 113zelfmoordpreventie met de Walk into the Light in Vlissingen (en 7 andere locaties) die georganiseerd werd door de Stichting Suïcide Preventie Centrum. De Roadtrip bezocht elke dag een regio waar activiteiten waren die in het teken stonden van suïcidepreventie.
Gisteren, 8 september, organiseerde 113zelfmoordpreventie samen met Pakhuis de Zwijger (Amsterdam) een bijeenkomst over mannen van middelbare leeftijd, een van de grootste risicogroepen op dit moment.

Maar deze aandacht mag natuurlijk niet stoppen na morgen. Het thema suïcidaliteit verdient doorlopende aandacht, elk moment van het jaar.
Vandaar dat ik, namens de Stichting Suïcide Preventie Centrum, door middel van deze mail en bijgaande brief uw gemeente wil uitnodigen om met mij in gesprek te gaan. Dit om te kijken hoe we samen ervoor kunnen zorgen dat de aandacht niet verslapt en hoe we samen het aantal suïcides en pogingen daartoe in uw gemeente kunnen verminderen.

Ik hoop dat u deze mail en bijgaande brief onder de aandacht wilt brengen van uw gemeenteraad.

In afwachting van uw reactie,

Met vriendelijke groet,

Koos de Boed
Landelijk Coördinator
Stichting Suïcide Preventie Centrum
Adviseur
Stichting Herstelproces

www.letztalk.cafe
www.letztalk.online

Suïcide Preventie Centrum

Geachte leden van de raad,

Door middel van deze brief wil ik graag uw aandacht vragen voor het thema suïcide, of liever gezegd het voorkomen hiervan. Zoals u ongetwijfeld weet is 60% van de mensen die uit het leven stappen niet bekend bij hulpverleners. Deze groep mensen weet dus niet de juiste hulp te bereiken op het moment dat zij daar behoefte aan hebben. Naast de mensen die uit het leven stappen zijn er ook mensen die een poging doen, maar overleven. De laatste schattingen hiervan lopen uiteen van 50.000 tot 150.000 mensen per jaar, vanwege het (nog) niet registreren hiervan zijn de werkelijke aantallen niet vast te stellen.

U bent waarschijnlijk ook op de hoogte van de toename van het aantal jongeren dat zelfmoord pleegt. Uit de cijfers van vorig jaar blijkt hier een toename van 15% te zijn. Hieruit blijkt dat er elke dag 1 jongere uit het leven stapt. Een ontwikkeling die bij iedereen als erg zorgelijk wordt ervaren.

Suïcidepreventie is een zaak die ons allemaal aangaat

Suïcidepreventie is een zaak die ons allemaal aangaat en waar iedereen een rol in kan spelen. Dit vergt ook een inspanning van iedereen die zich hiervoor wil inzetten. De belangrijkste inspanning is misschien wel het tot stand brengen van samenwerkingen waarin elkaars meerwaarde en rol gezien en gerespecteerd worden. Samenwerkingen waarin ook de beperking van het eigen kunnen en de eigen rol duidelijk zijn. Te vaak wordt er nog te lichtzinnig over suïcidepreventie gedacht, of juist te zwaar. Suïcidaliteit is zeker niet alleen een zaak voor de psychiatrie (te zwaar denken) maar ook zeker niet een thema waarbij je het redt met alleen maar theoretische en wetenschappelijke kennis.

Suïcidepreventie gaat niet over het voorkomen van suïcidale gedachten, maar over het voorkomen van suïcide en pogingen daartoe. Daarnaast gaat suïcidepreventie over het bieden van nazorg om recidive te voorkomen. De meerwaarde van het inzetten van ervaringsdeskundigen suïcidaliteit (mensen die zelf te maken hebben gehad met suïcidaal gedrag) wordt door veel mensen gezien. Dit heeft ertoe geleid dat de inzet van ervaringsdeskundigen en naasten als aandachtpunt is opgenomen in de Landelijke Agenda Suïcidepreventie 2021-2025.

Suïcidepreventie gaat ook over de juiste zorg op de juiste plek, oftewel het beschikbaar/bereikbaar zijn van die hulp/ondersteuning waar de persoon in kwestie behoefte aan heeft. Hierbij is alle kennis en kunde die er beschikbaar is noodzakelijk. Kennis opgedaan in de praktijk (vanuit eigen ervaring) naast theoretische kennis.

Inzet ervaringsdeskundigen suïcidaliteit

Ervaringsdeskundigen zijn als geen ander in staat om mensen te ondersteunen en begeleiden in hun behoefte aan hulp. Zij weten als geen ander hoe het is om met suïcidale gedachten rond te lopen, zij weten hoe het is als je een poging overleeft, zij weten hoe het is om niet begrepen te worden. Zij kunnen dan ook heel goed ondersteunen om de eerste stap te zetten naar activiteiten/initiatieven die de mensen kunnen ondersteunen in het weer deelnemen aan de maatschappij en het ervaren van een meer zinvol leven.

Suïcide Preventie Centrum

Dit gezegd hebbende is het ook duidelijk dat niet iedereen die eigen ervaringen heeft ingezet kan worden op het thema suïcidaliteit. Het is nodig dat de betreffende ervaringsdeskundige voorzien is van kennis en kunde over niet alleen het thema, maar ook over bijvoorbeeld groepsdynamiek. De ervaringsdeskundigen die verbonden zijn aan de Stichting Suïcide Preventie Centrum zijn door middel van training en opleiding voorzien van de juiste kennis en kunde om zich op dit thema in te zetten.

Herstel en Suïcidaliteit

In veel gemeenten worden er door verschillende organisaties activiteiten uitgevoerd die gericht zijn op herstel bij psychische problematiek. In veel gevallen is het in gesprek gaan over je doodswens niet mogelijk, de activiteiten zijn gericht op het leven en niet op de dood. Deelnemers aan de activiteiten krijgen zodoende niet de ruimte om hierover te praten waardoor zij een grote kans lopen steeds meer te verzanden in de gedachten. Het, veelal, happy moeten zijn (De zon schijnt, ga iets doen wat je leuk vindt) brengt juist nog meer druk op de doodswens waardoor die alleen maar gaat groeien.

Ook uitspraken als ‘je wilt niet dood, maar je wilt dit leven niet’ zijn een fijn groei bed voor de gedachten om uit het leven te stappen. Er wordt met een enorme kracht voorbij gegaan aan de gevoelens van de mens in kwestie, het eigen gevoel wordt ontkend waardoor het gevoel te falen enorm wordt versterkt.

In het kader van de herstelgedachte is dit soort uitingen aan de orde van de dag, en kloppend met de herstelgedachte, en dus helpend. Maar dan moet iemand daar wel aan toe zijn. Iemand die nog rondloopt met de gedachte aan zelfmoord, plannen maakt om uit het leven te stappen is daar nog niet aan toe. Vanuit dit standpunt kan het deelnemen aan herstel activiteiten zelfs de doodswens versterken.

Activiteiten die door de Stichting Suïcide Preventie Centrum worden uitgevoerd zijn te zien als voorliggend aan de herstelactiviteiten. Door deel te nemen aan de preventieactiviteiten zetten de deelnemers (met suïcidale gedachten) de eerste stap naar de reguliere ondersteuning en voorzieningen, langzaam, maar met succes.

Een ander aspect wat pleit voor preventieve activiteiten gescheiden van herstelactiviteiten is het uitgangspunt van waaruit de mens met suïcidale gedachten denkt. Zoals gezegd is 60% van het aantal mensen dat suïcide heeft gepleegd niet in beeld bij hulpverleners. Bij deze groep mensen spelen maatschappelijke problemen vaker een rol bij het ontwikkelen van suïcidale gedachten dan psychische aandoeningen. De groep mensen waarbij dit speelt vinden zichzelf niet ziek en ervaren zeker geen psychische aandoening. Dus is herstel voor hun niet passend en zullen zij zich minder aangetrokken voelen tot herstelactiviteiten, ook al zouden die gericht zijn op verminderen van suïcidale gedachten. Het zou zelfs het gevoel van schaamte kunnen laten toenemen, ‘als ik daar heen ga zullen anderen ook nog eens denken dat ik gek ben’.

Stichting Suïcide Preventie Centrum

De Stichting Suïcide Preventie Centrum (www.suicidepreventiecentrum.nl) zet zich in om mensen die te maken hebben met suïcidaliteit (zelf, als naaste, als nabestaande of als hulpverlener) te ondersteunen door het inzetten van ervaringsdeskundigen. Dit doet de stichting door zowel activiteiten/initiatieven op te starten als door het adviseren over beleidsvorming. Medewerkers van de stichting zijn bijvoorbeeld betrokken geweest bij het tot stand komen van de Landelijke Agenda Suïcidepreventie, bij het tot stand komen van het ingediende wetsvoorstel (https://www.113.nl/actueel/nieuw-wetsvoorstel-voor-integrale-suicidepreventie-0) en zijn betrokken bij het tot stand komen van een nieuwe richtlijn suïcidaliteit.

Activiteiten die de stichting landelijk initieert zijn onder andere de lotgenootgroepen Over Leven en Mee Leven, lotgenootgroepen voor jongeren, suïcidepreventie trainingen, BOS-trainingen, voorlichtingen, lezingen, netwerkbijeenkomsten, casuïstiek ondersteuning, individuele ondersteuning en nazorg trajecten. Alle activiteiten worden uitgevoerd door mensen die zelf ervaringen hebben opgedaan met suïcidaliteit.

Een van de doelstellingen van de Stichting Suïcide Preventie Centrum is het tot stand brengen van een landelijk netwerk van ondersteuningspunten suïcidaliteit. Laagdrempelige locaties waar mensen die, op welke manier ook, te maken hebben met suïcidaliteit terechtkunnen met vragen en voor ondersteuning. Zoals u ongetwijfeld weet is schaamte en onbegrip een van de grootste belemmeringen om over zelfmoordgedachten in gesprek te gaan. Door het laagdrempelig bereikbaar maken van ondersteuning en begeleiding door ervaringsdeskundigen wordt het voor mensen makkelijker om de stap te maken naar hulpverlening. Dit kan de stap naar GGZ zijn, naar de huisarts maar ook de stap naar bijvoorbeeld schuldhulpverlening (niet elke suïcide komt voort uit een psychische aandoening).

Uitnodiging

Ik nodig u uit om met ons in gesprek te gaan over suïcidepreventie in uw gemeente en te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om activiteiten te starten waar de inwoners van uw gemeente behoefte aan hebben.

Ik hoop dat u op mijn uitnodiging ingaat om zodoende, samen, iets te betekenen om het aantal suïcides en pogingen te verminderen.

Met vriendelijke groet,

Koos de Boed
Landelijk Coördinator
Stichting Suïcide Preventie Centrum
koos@suicidepreventiecentrum.nl
@koosdeboed

Suïcide Preventie Centrum

Toevoeging:

Samenwerkingspartners:

- 113zelfmoordpreventie
- MIND
- Ypsilon
- Stichting Aurora
- Stichting Zorg en Zelfdoding
- Stichting HerstelTalent
- Herstelcentrum De Stijl
- Stichting Kompassie
- Stichting Zelfhulp Netwerk Zuid Oost Brabant
- Stichting Stilgeweest
- GGD IJsselland
- GGD NOG
- GGD Fryslan
- GGZ Friesland
- GGZ Centraal
- GGZ Drenthe
- GGZ Rivierduinen
- Arkin GGZ
- Parnassia GGZ
- Reinier van Arkel GGZ
- GGzE
- Gemeente Harderwijk
- Gemeente Oldebroek/Wezep
- Gemeente Elburg
- Gemeente Nunspeet
- Gemeente Ermelo
- Gemeente Putten
- Gemeente Den Haag
- Gemeente Den Bosch
- Gemeente Leeuwarden
- Gemeente Steenwijkerland

Suïcide Preventie Centrum

Social Media:

Eigen websites:

- www.suicidepreventiecentrum.nl
- www.spcharderwijk.nl
- www.spcsteenwijk.nl
- www.letztalk.cafe
- www.letztalk.online
- www.walkintothelight.nl

Overige kanalen:

- Instagram: @jongerensuicidepreventie
- Instagram @suicidepreventiecentrum
- Instagram: @walkintothelight
- Facebook: /lotgenotensg of suïcide preventie centrum
- LinkedIn: /suicidepreventiecentrum

Regionale Adviesraad Doelgroepenvervoer (RAD)
regio Arnhem Nijmegen

Aanbiedingsbrief bij jaarverslag 2021

Elst, 12 september 2022

Betreft: RAD jaarverslag 2021

Geachte lezer,

Met genoegen bied ik u hierbij het jaarverslag 2021 aan van de Regionale Adviesraad Doelgroepenvervoer regio Arnhem Nijmegen (RAD).

Ook in het afgelopen jaar had de voortdurende corona-epidemie onmiskenbaar veel invloed op het doelgroepenvervoer. En opnieuw is mede daardoor de noodzaak van directe betrokkenheid van reizigers/gebruikers bij beleid en uitvoering van dat vervoer bewezen. Het is dan ook van groot belang dat alle gemeenten die deelnemen aan de instandhouding van AVAN via een ervaringsdeskundige in de RAD vertegenwoordigd zijn. Wij zetten ons actief in om vacatures in onze raad vervuld te krijgen.

Zorgen maken we ons over de volhoudbaarheid van de kwaliteit van het doelgroepen-vervoer in relatie tot het, juist ook in deze sector, bestaande personeelstekort.
We zien inmiddels dat in een aantal gemeenten, mede vanwege financiële problemen, vervoer met inzet van vrijwilligers wordt bevorderd. Voor vrijwilligersinitiatieven hebben wij vanzelfsprekend veel waardering! Wel vinden we dat dergelijke initiatieven niet ingezet mogen worden als alternatief voor professioneel doelgroepenvervoer als basisvoorziening.

Rest mij nog om onze waardering uit te spreken voor de ook in 2021 weer uitstekende samenwerking met de uitvoerders van AVAN: bestuur, directie en medewerkers van BVO DRAN (BedrijfsVoeringsOrganisatie Doelgroepenvervoer regio Arnhem Nijmegen)!

Tot het geven van nadere toelichting en informatie zijn wij graag bereid.
Ons e-adres is radsecretariaat@gmail.com.

Namens de leden van de RAD,

Dirk H. van Uitert
(onafhankelijk voorzitter)

Bijlage: 1

Regionale Adviesraad Doelgroepenvervoer (RAD)

regio Arnhem Nijmegen

JAARVERSLAG 2021

Regionale Adviesraad Doelgroepenvervoer (RAD)

regio Arnhem Nijmegen

INHOUD

Voorwoord
Avan – BVO – RAD…….. 1
Verslagjaar 2021…….. 3
Vergaderingen…….. 3
Behandelde onderwerpen……... 3
Adviezen……..…….. 9
Voorlichting en communicatie…...……. 9

Juli 2022

VOORWOORD

Ook in 2021, het tweede coronajaar, hebben we als Regionale Adviesraad Doelgroepenvervoer (RAD) - weliswaar langs digitale weg - onze functies andermaal op een goede en efficiënte wijze kunnen vervullen. Daarbij ging het vanzelfsprekend met name om het gevraagd en ongevraagd adviseren van de intergemeentelijke 'BedrijfsVoeringsOrganisatie Doelgroepenvervoer Arnhem Nijmegen' (BVO DRAN).

Korte en open communicatielijnen waren opnieuw kenmerkend voor de wijze waarop wij als RAD konden samenwerken met BVO DRAN en waardoor wij onze inbreng hadden bij de besluitvorming over en de uitvoering van het Avan-vervoer.

Mede op verzoek van de RAD werd door de BVO in 2020 besloten tot het verrichten van een marktonderzoek met de bedoeling om inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden van betere kostenbeheersing onder gelijktijdig behoud van de kwaliteit van het Avan-vervoer. De RAD was nadrukkelijk betrokken bij de opzet van het onderzoek en de te hanteren onderzoeksvragen.
Het onderzoeksrapport verscheen in 2021 en in dit verslag kunt u lezen dat de RAD akkoord is gegaan met de door de BVO overgenomen aanbevelingen.

Zowel voor het routegebonden vervoer (o.a. leerlingenvervoer) als voor het Wmo-vervoer is in 2021 een systematiek ontwikkeld voor het verrichten van KlantTevredenheidOnderzoek (KTO).
De RAD heeft daar een adviserende bijdrage aan geleverd en aanvullend geopperd om naast het 'kwantitatief' meten van de tevredenheid van de Avan-reiziger ook kwalitatief onderzoek te doen door middel van het interviewen van reizigers. De BVO heeft laten weten dit advies te zijner tijd in welwillende overweging te zullen nemen.

Ook in 2021 werd door de BVO alles in het werk gesteld om, ondanks de corona-maatregelen, toch een zo hoog mogelijk niveau van dienstverlening te handhaven. Evenals in 2020 bleek in 2021 opnieuw dat diverse vrijwilligersinitiatieven op het gebied van aanvullend vervoer hun diensten moesten staken. Hieruit blijkt andermaal de noodzaak van een goed georganiseerd intergemeentelijk systeem van doelgroepen-vervoer zoals dat door de BVO via Avan gerealiseerd wordt.

De trend om dergelijke vrijwilligersinitiatieven bij de Wmo-indicatiestelling te beschouwen als 'voorliggende voorziening' zette zich in 2021 onverkort door.
Niets gezegd ten nadele van al die mooie vrijwilligersinitiatieven, blijven wij als RAD toch van mening dat juist het regionale doelgroepenvervoer (van Avan) maximaal bereikbaar moet zijn en blijven.
Avan is voor velen een absolute voorwaarde tot maatschappelijke participatie. Deze mensen voor hun participatie afhankelijk maken van de aanwezigheid van vrijwilligers-initiatieven achten wij ongewenst. Dergelijke initiatieven moeten te allen tijde aanvullend blijven. Wij roepen de gemeentelijke adviesraden voor het sociale domein in de Avan-regio dan ook wederom op om toe te zien en aan te dringen op een zo 'drempelloos' mogelijke toegang tot het regionale doelgroepenvervoer.

Recentelijk is er veel aandacht voor de landelijke en regionale woonagenda's. Wonen van, voor en door ouderen speelt daarin een grote rol. Doorstromen van ouderen naar kleinere woningen - gecombineerd met zo lang mogelijk thuis wonen - is daarin een goed uitgangspunt. En juist dan zijn goede mobiliteitsvoorzieningen voor deze ouderen van groot belang. Het regionale doelgroepenvervoer, uitgevoerd door Avan, is daarbij in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen van absoluut belang. Dit thema mag in gemeentelijke woonvisies en woonagenda's dan ook niet ontbreken. Ook op dit punt roepen wij de gemeentelijke adviesraden voor het sociale domein op zeer alert te zijn.

Inmiddels is duidelijk geworden dat in 2022 in Gelderland een definitieve 'knip' zal worden aangebracht tussen (de uitvoering van) het regionale doelgroepenvervoer en het aanvullend openbaar vervoer.
De provincie Gelderland gaat in samenwerking met Overijssel en Flevoland haltetaxiRRReis 'in de markt zetten'. De RAD heeft zich de afgelopen jaren steeds tegen deze ontwikkeling gekeerd. Onzes inziens had er juist door het vervoer van halte naar halte te blijven combineren met het vervoer van deur tot deur een verbeterd en inclusief systeem van aanvullend vervoer gerealiseerd kunnen worden. Daarin werden we weliswaar gesteund door de diverse Gelderse regio's voor doelgroepenvervoer, maar niet door de provincie Gelderland.
Wij zullen de voortgang van haltetaxiRRReis vanzelfsprekend nauwlettend volgen.

Tot slot benut ik dit voorwoord om alle leden van de RAD, de medewerkers en bestuurders van Avan en niet in de laatste plaats ons secretariaat hartelijk te danken voor hun inzet in 2021.

Elst, 6 juli 2022

Dirk H. van Uitert
Onafhankelijk voorzitter RAD Arnhem Nijmegen

1. Avan – BVO – RAD

Sinds 1 september 2016 is het regiotaxivervoer vervangen door doelgroepenvervoer. In de regio Arnhem Nijmegen heet dit doelgroepenvervoer Avan: Aanvullend Vervoer Arnhem Nijmegen.
Avan verzorgt vervoer van deur tot deur: Wmo-vervoer, leerlingenvervoer, vervoer in het kader van de jeugdwet, dagbestedingsvervoer en vervoer in buslijnarme gebieden (OV-vangnet).

Het bestuur van Avan, de zogenoemde Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN), wordt gevormd door wethouders uit de 18 deelnemende gemeenten.[1]

De **Regionale Adviesraad Doelgroepenvervoer regio Arnhem Nijmegen**, kort genaamd de RAD, is gesprekspartner en officieel adviesorgaan van de BVO DRAN.

De RAD is bewaker van het Programma van Eisen, waarbij de leden van de RAD de belangen behartigen van gebruikers van het Avan-vervoer door het aangeboden vervoer te evalueren, de kwaliteit van het vervoer te bewaken en punten ter verbetering onder de aandacht te brengen van de BVO.
Tevens waakt de RAD voor een goed evenwicht tussen het tarief van het Avan-vervoer en de geboden kwaliteit. Dit alles gebaseerd op het Programma van Eisen en het Instellingsbesluit RAD.

De RAD adviseert gevraagd en ongevraagd aan de BVO.

Leden van de RAD zijn gebruiker van het Avan-vervoer en/of hebben zitting in een belangenorganisatie of adviesraad binnen het sociaal domein in de deelnemende gemeenten en weten wat onder de gebruikers van Avan leeft.

[1] Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen, Zevenaar.

In 2021 wordt de RAD gevormd door:

	achtergrond:
De heer D.H. van Uitert, vz	: welzijn, zorg, duurzaamheid, bestuurlijke ervaring
Mevrouw P. van Bladel, vv	: Gehandicaptenraad Westervoort, Raad voor Sociaal Domein Duiven
De heer H. de Beer	: gebruiker Avan, Adviesraad Cliënten- en Inwoners-participatie Rheden-Rozendaal
Mevrouw L. Bok	: Adviesraad Sociaal Domein Doesburg
De heer G. Clairbois	: leerlingenvervoer Heumen en Mook en Middelaar
De heer R. van Dijk	: Zelfregiecentrum Nijmegen
De heer P. den Duijf	: Arnhems Platform Chronisch zieken en Gehandicapten (APCG), ROCOV Gelderland
De heer J. Elemans	: gebruiker Avan, gemeente Druten
De heer A. Hoogerbrugge	: Participatieraad Overbetuwe
De heer P. Jansen	: gebruiker Avan, gemeente Lingewaard
Mevrouw J. Postma	: vrijwillig ouderenadviseur Zevenaar
De heer B. Statema	: Cliëntenraad Beuningen
Mevrouw T.M.A. Wieland	: Seniorenraad Berg en Dal, ROCOV Gelderland

Rooster van aftreden;
In de vergadering van 20 januari 2021 wordt het rooster van aftreden vastgesteld waarbij de oudgedienden uit de voormalige Gebruikersadviesraad worden herbenoemd voor 4 jaar, verdeeld over de jaren 2022 t/m 2025.

Volgens het rooster van aftreden is mevrouw L. Bok in december 2021 herbenoembaar. In de vergadering van 8 december 2021 wordt zij voor een tweede termijn van 4 jaar herbenoemd.

Vanwege langdurige afwezigheid door ziekte heeft de RAD in november 2021 afscheid moeten nemen van mevrouw J. Postma. Mevrouw Postma was sinds 2011 lid van de voormalige Gebruikersadviesraad en de huidige RAD. Namens de RAD heeft de voorzitter haar op passende wijze bedankt voor haar jarenlange inzet.

Samenstelling RAD;
Gedurende het verslagjaar heeft de RAD zich ingespannen om vertegenwoordiging te verkrijgen uit meerdere doelgroepen, met name uit de nog niet in de RAD vertegenwoordigde gemeenten.
Ultimo 2021 ontbreekt vertegenwoordiging in de RAD vanuit de gemeenten Montferland, Renkum, Wijchen en Zevenaar. In de nieuwsbrief van Avan wordt een oproep ter ledenwerving geplaatst.

Nevenfuncties;
De heer Van Uitert, voorzitter van de RAD, is op voordracht van Ieder(In) (op persoonlijke titel) benoemd in de Raad van Advies van het AanbestedingsInstituut Mobiliteit. Het AIM is opgericht door werkgevers en werknemers in het contractvervoer en houdt zich op dit terrein actief bezig met het vergaren van informatie en het verstrekken van advies.
De heer Van Uitert is voorzitter van deze Raad van Advies.

2. Verslagjaar 2021

De coronapandemie, die in 2020 ieders leven beheerste, deed dat ook in 2021. Dat jaar begon met een lockdown met avondklok en een derde golf aan besmettingen. Het Avan-vervoer dat hoofdzakelijk voor corona kwetsbare mensen vervoert, werd beperkt tot één reiziger per bank in een voertuig met de verplichting van het dragen van een medisch mondkapje.
Vanwege de kwetsbare doelgroep bleef het medisch mondkapje het gehele jaar verplicht.
Het jaar 2021 eindigde met wederom een harde lockdown.
De leden van de RAD hebben elkaar in 2021 alleen in video-overleg gesproken.

3. Vergaderingen

De RAD hecht waarde aan contacten met het callcenter en met vervoerders, zodat vragen beantwoord kunnen worden, ervaringen van gebruikers kunnen worden gedeeld en suggesties voor verbeteringen kunnen worden aangedragen.
Daarnaast onderhoudt de RAD contact met de contactambtenaren doelgroepenvervoer van de regiogemeenten en met de werkgroep Toegankelijk aanvullend OV van het ROCOV (Regionaal Overleg Consumentenorganisaties Openbaar Vervoer). Daar waar nodig worden de krachten gebundeld en worden adviezen met de werkgroep afgestemd en/of gezamenlijk uitgebracht.

De contacten en vergaderingen waren in 2021 voornamelijk digitaal. Gasten die op uitnodiging van de RAD deelnamen aan de vergaderingen waren:
- de contractmanager BVO
- de directeur/secretaris van de BVO
- de voorzitter van het bestuur van de BVO.

De RAD wordt ondersteund door de contractmanager van de BVO. De BVO faciliteert de RAD met secretariële ondersteuning van bureau Stand-by te Groesbeek.

4. Behandelde onderwerpen

In 2021 zijn de volgende onderwerpen aan de orde geweest:
a. Marktonderzoek
b. Klanttevredenheidsonderzoek Avan
c. haltetaxiRRReis
d. Ritten met aankomsttijdgarantie
e. Gesprek met voorzitter BVO
f. Corona en Avan
g. Overige onderwerpen

a. Marktonderzoek;
De RAD heeft eerder de wens geuit voor een onafhankelijk onderzoek naar behoud van de klanttevredenheid over het Avan-vervoer versus kostenbeheersing. Deze wens wordt door de BVO gehonoreerd. In 2020 wordt door een gerenommeerd onderzoeksbureau gedegen studie verricht onder alle relevante stakeholders en pashouders van Avan. De onderzoeksvraag betreft:

Welke maatregelen dragen het meest bij aan een gezonde balans tussen kostenreductie en behoud van een passend voorzieningenniveau?

De RAD spreekt zijn complimenten uit over het onderzoek dat op kwalitatief hoogwaardig niveau is uitgevoerd.

In navolging van de onderzoekrapportages brengt de RAD op 25 januari 2021 advies uit aan de BVO over de maatregelen die de BVO zou moeten doorvoeren.
Uitgangspunt van de RAD daarbij is:

> Gelijkwaardige mogelijkheden voor iedereen:
> een goede mobiliteitsvoorziening is een voorwaarde
> voor maatschappelijke participatie.

Kostenbeheersing en efficiency mogen nimmer de bedoeling van het vraagafhankelijke vervoer ondermijnen. Het Avan-vervoer reikt verder dan personenvervoer.

Het Avan-vervoer draagt bij aan de kwaliteit van leven en behoud van de zelfredzaamheid.

Die ‘opbrengst’ op het gebied van welzijn en gezondheid moet naar de mening van de RAD ook worden meegewogen in de keuzes van maatregelen voor kostenreductie.

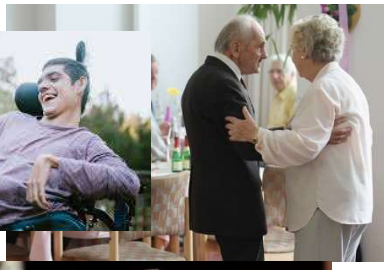

Niettemin begrijpt de RAD dat maatregelen nodig zijn om het doelgroepenvervoer betaalbaar te houden. Het onderzoeksbureau heeft de mogelijke maatregelen goed afgewogen tegen de waarde van het vervoer voor de doelgroepen. Er moeten keuzes gemaakt worden. Veel mogelijke maatregelen zijn ter besluitvorming door de individuele (18*) gemeenten.
De BVO kiest voor nadere uitwerking van de maatregelen:
- een toeslag voor kort tevoren reserveren;
  om eerder reserveren te stimuleren waardoor de vervoerder meer tijd heeft om ritten slimmer te plannen (is ook beter voor het milieu)
- het voorkomen van loosmeldingen;
  door nabellen bij herhaaldelijk loosmelden om de oorzaak hiervan op te lossen.

De RAD adviseert om, in plaats van een toeslag, een positieve impuls te geven aan kostenbeheersing door het bieden van korting bij vroeg reserveren en het bevorderen van het boeken van ritten via internet. Dit advies wordt door de BVO niet overgenomen.

De RAD krijgt de toezegging van de BVO dat de RAD op de hoogte wordt gehouden van de bevindingen en van de maatregelen die de individuele gemeenten gaan nemen in het kader van kostenreductie binnen het Avan-vervoer.

b. Klanttevredenheidsonderzoek (KTO) Avan;

Medio 2021 gaan twee klanttevredenheidsonderzoeken van start: één voor het routevervoer en één voor het vraagafhankelijk vervoer.
Het KTO routevervoer betreft een schriftelijke vragenlijst die drie jaar lang jaarlijks wordt verstuurd naar de Avan-reiziger in het routevervoer.
Het KTO vraagafhankelijk vervoer betreft een telefonische bellijst: wekelijks worden 35 reizigers gebeld en bevraagd over hun ervaring met een recente rit.

In zijn vergadering van 14 april wordt de uitvoering van beide KTO's met de contractmanager BVO besproken. De concept vragenlijsten van beide KTO's worden ter advisering aan de RAD voorgelegd.
In een brief d.d. 18 mei geeft de RAD zijn reactie op de vragenlijsten en pleit daarbij voor een aanvullend kwalitatief onderzoek waarbij reizigers in het routevervoer persoonlijk diepgaander worden geïnterviewd. De BVO beantwoordt de reactie van de RAD op de vragenlijsten en geeft aan een aanvullend kwalitatief onderzoek in overweging te zullen nemen nadat beide KTO's volledig zijn uitgevoerd.

In oktober worden de uitkomsten van beide KTO's met de RAD gedeeld, deels vertrouwelijk omdat het KTO vraagafhankelijk vervoer nog niet representatief is.
De RAD spreekt zijn complimenten uit voor de score van 7,8 van de reizigers voor de kwaliteit van het routevervoer.
De RAD spreekt zijn waardering uit dat het vroegtijdig is betrokken bij de opstart van de KTO's en dat de voorlopige uitkomsten met de RAD worden gedeeld.

* Zie voetnoot pag. 1.

c. HaltetaxiRRReis;
In zijn vergadering van 20 januari geeft de directeur/secretaris van de BVO toelichting op het voornemen van de provincie Gelderland voor introductie van een 'hubtaxi', vervoer van halte naar halte, ter vervanging van het huidige OV-vangnet in Gelderland.
De RAD ziet geen heil in een tweede vervoersysteem naast het Avan-vervoer. De reizigers die nu zonder Wmo-indicatie met Avan reizen, kunnen door hun beperking waarschijnlijk niet met het haltevervoer reizen. Daarbij betekent dit een kostbare investering in een vervoersysteem dat er, met gebruik van Avan als aanvullend OV, al is.

De voorzitter van de RAD zoekt hierover contact met de directeuren in het OV-vangnet binnen de samenwerkende regio's, met het ROCOV Gelderland en met het regionale portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit.
Op 17 maart spreekt de voorzitter namens de RAD in tijdens de oordeelsvormende bijeenkomst van de Provinciale Staten Gelderland. Hij pleit voor behoud van het integrale vervoersysteem binnen de samenwerkende zes regio's.

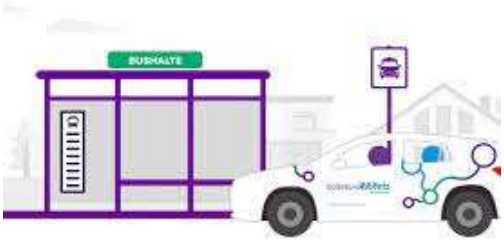

In mei wordt duidelijk dat de provincie Gelderland de aanbesteding voor een hubtaxi, de haltetaxiRRReis, in gang gaat zetten. Per 3 april 2022 kunnen alleen reizigers met een Wmo-indicatie gebruik maken van Avan. Voor overige reizigers is de haltetaxi beschikbaar en het reguliere OV.
De RAD adviseert de BVO om de gevolgen van dit besluit goed te communiceren richting de Avan-reiziger.

d. Ritten met aankomsttijdgarantie;
In elke vergadering van de RAD wordt de managementrapportage (marap) van Avan besproken. De rapportage biedt een overzicht van het aantal ritten per gemeente en klachten en prestaties op diverse criteria die aan Avan worden gesteld.
In januari vraagt de RAD met klem aandacht voor het lage percentage ritten met aankomsttijdgarantie dat op tijd komt, vooral in de regio Oost. Daarnaast is de RAD van mening dat bij toekenning van een mogelijke vergoeding van de ritprijs onvoldoende is gelet op het belang van een rit met aankomsttijdgarantie en dat een betere genoegdoening op zijn plaats zou zijn.

In de vergadering van 26 mei licht de contractmanager BVO toe dat het aantal ritten met aankomsttijdgarantie dat niet op tijd kwam, vooral ritten betrof waarbij de taxi te vroeg was. Te vroeg (meer dan 30 minuten voor aankomsttijd) is weliswaar beter dan te laat, maar niet wenselijk en niet volgens afspraak. De vervoerders zijn hierop aangesproken. De contractmanager BVO zegt toe de ritten met aankomsttijdgarantie te gaan monitoren.

De RAD is van mening dat het vergoeden van de ritprijs en/of een bos bloemen bij te laat arriveren niet in verhouding staat tot de gemiste activiteit. De RAD dringt er bij de BVO op aan om standaard beleid te ontwikkelen waarbij de compensatie voor de reiziger uniform en ruimhartig is.
De BVO onderschrijft de mening van de RAD dat ingeval van een gemiste activiteit ondanks het boeken van een rit met aankomsttijdgarantie, gedegen beoordeling dient plaats te vinden. Het maken van beleid echter, laat minder ruimte voor de menselijke maat. Daarnaast is het aantal ritten met aankomsttijdgarantie dat te laat komt, gering. Om die redenen besluit de BVO om geen standaard beleid te ontwikkelen, maar om per situatie te beslissen over een passende compensatie.

Eind 2021 is de prestatie op ritten met aankomsttijdgarantie nog steeds beneden de norm. Uit de monitoring door de BVO blijkt dat meer dan 90% van de ritten met aankomsttijdgarantie die niet op tijd zijn, te vroeg waren.

e. Gesprek met voorzitter BVO;
Zoals te doen gebruikelijk is de voorzitter van de BVO, het bestuur van Avan*, eens per jaar, ditmaal op 3 november, in de (online) vergadering van de RAD aanwezig.

Er wordt gesproken over de impact van corona op het Avan-vervoer. De RAD is het met de wethouder eens dat vanuit Avan steeds adequaat en duidelijk wordt gecommuniceerd over de coronamaatregelen in het Avan-vervoer. Daardoor worden problemen voorkomen en zijn er relatief weinig klachten.

De RAD stelt het vrijwilligersvervoer aan de orde. De RAD maakt zich zorgen over het feit dat gemeenten steeds vaker verwijzen naar vrijwilligersvervoer, terwijl mensen met een beperking, die over een indicatie beschikken, recht hebben op professioneel vervoer. De beschikbaarheid van vrijwilligersvervoer mag niet ten koste gaan van het professionele vervoer, temeer daar corona de kwetsbaarheid van het vrijwilligersvervoer heeft aangetoond: de buurtbussen hebben tijdens corona nauwelijks gereden.
De suggestie van de RAD om het aanbod aan vrijwilligersvervoer in kaart te brengen binnen het Avan-gebied wordt door de BVO meegenomen.

De RAD bespreekt met de voorzitter van de BVO ook het besluit van de provincie voor invoering van de haltetaxiRRReis per april 2022. Een voldongen feit, dat door de RAD zeer wordt betreurd.

f. Corona en Avan;
Dit onderwerp wordt in nagenoeg elk overleg met de BVO besproken. De BVO volgt binnen het Avan-vervoer de richtlijnen van het RIVM en daarnaast van KNV TAXI. Dit resulteert soms in strengere regels dan die voor het OV gelden, zoals de medische mondkapjes. Dit brengt verwarring met zich mee. De BVO houdt de RAD voortdurend op de hoogte van de geldende maatregelen in het taxivervoer. De RAD houdt vinger aan de pols over heldere communicatie hierover op de website en naar de specifieke doelgroepen binnen het Avan-vervoer.

Het jaar 2021 begint met een lockdown, scholen zijn gesloten. Het leerlingenvervoer rijdt alleen naar de noodopvang. De bezetting in het Avan-vervoer is beperkt tot één reiziger per bank of rij stoelen. Het dragen van een medisch mondkapje in het voertuig is verplicht. Vanwege de avondlockdown vertrekt de laatste rit om 20.00u.
Medio februari start het leerlingenvervoer naar basisscholen weer op, Vanaf juli neemt het aantal reizigers weer toe, maar de vervoerders hebben hier nog niet op gerekend. Zij kampen met personeelstekort.
Vanaf oktober mogen de voertuigen weer volledig worden bezet. Het medisch mondkapje is nog steeds verplicht.

De RAD houdt vinger aan de pols over de stiptheid van de ritten en de telefonische wachttijd bij het callcenter, beide te wijten aan personeelstekort. De RAD dringt aan op goede communicatie via de website en nieuwsbrief. Daarnaast dient de RAD een voorstel in om reizigers te compenseren. Zie 4d.

De RAD laat zich ook informeren over de financiële gevolgen van corona voor het Avan-vervoer en over de financiële compensatie aan vervoerders.

e. Overige onderwerpen;
Naast voorgaande onderwerpen heeft de RAD in 2021:
- In elke vergadering de managementrapportage van Avan besproken met de BVO;
- zich laten informeren over de communicatie en afschaffing van het contant betalen in het voertuig, over de regelgeving als het pinautomaat in het voertuig niet werkt en over andere betalingsalternatieven;
- het vernieuwde online ritboekingsportal getest en verbetervoorstellen gedaan;
- de BVO op de hoogte gesteld van het niet verschijnen van de Avan-banner in 9292 via de mobiel;
- bij de BVO aandacht gevraagd voor het hoge percentage loosmeldingen in Arnhem Noord;
- een interview gegeven voor TaxiPro over vrijwilligersvervoer versus regulier zorgvervoer, zie bijlage I.
- op het Nationaal Congres Contractvervoer van TaxiPro het bestaan en de werkwijze van de RAD als adviesorgaan van het doelgroepenvervoer onder de aandacht gebracht;
- elkaar voortdurend op de hoogte gehouden van berichtgevingen in de media over het doelgroepenvervoer in de regio en in den lande.

5. Adviezen

De RAD is een officieel adviesorgaan van de BVO, de bedrijfsvoeringsorganisatie waarin de deelnemende gemeenten (zie voetnoot pag. 1) zijn verenigd. De RAD brengt gevraagd en ongevraagd advies uit over het Avan-vervoer en alles wat daaraan gerelateerd is.

In de contacten met de BVO, in en buiten de vergadering, heeft de RAD op diverse onderdelen van het doelgroepenvervoer zijn inbreng geleverd. Deze inbreng is terug te lezen in dit jaarverslag.

In 2021 heeft de RAD desgevraagd geadviseerd over:

- het marktonderzoek 2020 door Moventem;
- maatregelen in het kader van kostenreductie;
- de concept vragenlijsten voor de klanttevredenheids-onderzoeken;
- een spraakgestuurde reserveringslijn;

omwille van de klantvriendelijkheid en gelet op de doelgroep heeft de RAD negatief geadviseerd.

De RAD heeft ongevraagd geadviseerd om:
- standaard beleid te ontwikkelen voor compensatie aan reizigers ingeval een rit met aankomsttijdgarantie te laat arriveert;
- vaste opstaplocaties aan te wijzen bij winkelcentra en in steden;
- de reizigers in het Avan-vervoer zonder Wmo-indicatie goed te informeren over de gevolgen van de komst van haltetaxiRRReis in 2022.

6. Voorlichting en communicatie

De volgende bijeenkomsten zijn door RAD-leden (fysiek of online) bijgewoond:
- 2 maart, bijeenkomst Ieder(in) i.k.v. Verkiezingen 2021
- 24 juni, bijeenkomst Min. VWS en IenW inz. Inclusief OV en doelgroepenvervoer
- 16 september, Nationaal Congres Contractvervoer
- 14 december, Hulpmiddelen en Mobiliteit

De website van Avan (www.avan-vervoer.nl) biedt actuele informatie over het Avan-vervoer en over de RAD. De RAD heeft een eigen brochure en is via e-mail bereikbaar voor opmerkingen en ervaringen van o.a. contactambtenaren en gebruikers van Avan: radsecretariaat@gmail.com

BIJLAGE I

Interview TaxiPro, 7 oktober 2021

Vrijwilligersvervoer nooit meer dan een aanvulling op zorgvervoer’

Vrijwillige vervoersinitiatieven schieten als paddenstoelen uit de grond. Gemeenten stellen dit vervoer ook steeds vaker boven het doelgroepenvervoer, onder het mom van participatie. Dit baart de Regionale Adviesraad Doelgroepenvervoer (RAD) in Arnhem Nijmegen grote zorgen. Vrijwilligersvervoer biedt volgens hen namelijk “absoluut niet dezelfde mogelijkheden” als het reguliere zorgvervoer of het OV.

“Vrijwilligersvervoer moet altijd een aanvulling blijven op het reguliere zorgvervoer”, stelt Dirk van Uitert. Als voorzitter van de RAD stelt hij dat zij niet tegen de vrijwillige vervoersinitiatieven zijn, maar dat dit nooit de enige vervoersoptie mag worden. Gemeenten zijn door de participatiewet en de komst van de jeugdzorg in hun takenpakket in een zware financiële situatie terechtgekomen. Mede daarom wordt er op veel plaatsen gekeken hoe er bezuinigd kan worden op het doelgroepenvervoer.

Het gebruikmaken van vrijwillige vervoersdiensten is een manier waarop dit wordt gedaan. In Nederland zijn er steeds meer zelfstandig wonende ouderen, aldus Van Uitert. “Deze mensen wil de overheid zo lang mogelijk aan huis voorzien van zorg en zo lang mogelijk faciliteren om van A naar B te gaan. Daarmee laat je hen ook participeren in de samenleving, omdat ze onder de mensen komen. Het is prima om vrijwilligers hier een rol in te geven, maar niet in plaats van het professionele doelgroepenvervoer.”

Doordeweeks en minimaal twee dagen van tevoren

Vicevoorzitter Patricia van Bladel-Meussen – tevens voorzitter van de Gehandicaptenraad Westervoort – legt uit waarom vrijwilligersvervoer geen alternatief kan zijn voor het zorgvervoer. “Denk aan de reistijden en de tarieven, maar ook aan de aanmeldtijd. Een rit met de Plusbus in Westervoort moet minimaal twee dagen van tevoren geboekt worden. Daarbij wordt er van maandag tot en met zaterdag gereden van negen uur ’s ochtends tot zes uur ’s avonds. Avondritten kunnen alleen doordeweeks als er een chauffeur bereid gevonden wordt.”

Tegelijkertijd speelt er een groot chauffeurstekort in de zorgvervoer- en taxibranche. Vrijwillige vervoersinitiatieven kunnen als middel gezien worden om de problemen die hiermee gepaard gaan te verlichten. Toch is dit volgens Van Uitert geen structurele oplossing. “Toen corona uitbrak, waren de eerste bussen die uitvielen de buurtbussen. De vrijwilligersinitiatieven worden namelijk gerund door mensen uit een kwetsbare doelgroep: ouderen. Zij leggen het werk neer in zulke situaties, waardoor alternatief vervoer nodig blijft.”

Financiële doel bereikt, maar participatiedoel niet

In Westervoort moeten gebruikers van het Wmo-vervoer sinds 1 oktober 5 euro per maand betalen aan de gemeente voor het doelgroepenvervoer, naast het tarief dat men al betaalt om te reizen. Op deze manier worden de mensen volgens Van Bladel gepusht om gebruik te maken van alternatieve vervoersmiddelen. “Hoewel de keuze voor het vraagafhankelijke zorgvervoer er nog is, wordt dit vervoer wel minder aantrekkelijk gemaakt.”

Al veel mensen hebben volgens de vicevoorzitter daardoor afscheid genomen van hun vervoerspas. “Hiermee heeft de gemeente haar financiële doel bereikt, maar het participatiedoel niet. Velen moeten er namelijk niet aan denken om afscheid te nemen van de Wmo-pas. Zij willen altijd garantie hebben dat zij zich op een zelfstandige manier kunnen verplaatsen en willen niet afhankelijk zijn van anderen.” Daarbij zijn de kosten van het vrijwilligersvervoer voor de reizigers volgens Van Bladel ook niet lager dan de kosten van het doelgroepenvervoer.

In strijd met VN-verdrag voor gelijke rechten

De RAD begrijpt dat de gemeenten te maken hebben met beperkte budgetten, maar blijft er voor waken dat het niet nog verder ten koste gaat van het vraagafhankelijke vervoer. “De gemeenten in het hele land moeten ervoor blijven zorgen dat iedereen die niet met het openbaar vervoer kan reizen, op dezelfde tijden, voor hetzelfde tarief en onder dezelfde voorwaarden moet kunnen reizen als iedere andere burger die dat wel kan met het OV.”

Zolang mensen het prima vinden om te reizen onder andere voorwaarden, zoals bij de Plusbus, zouden vrijwillige vervoersystemen volgens Van Bladel wel kunnen blijven bestaan. “Zolang er daarnaast maar een systeem blijft bestaan dat wel een gelijkwaardig alternatief vormt aan het OV. Het vervangen van het reguliere doelgroepenvervoer door een vrijwillige vervoersdienst vergroot de afhankelijkheid van het netwerk. Bovendien is het in strijd met het VN-verdrag voor gelijke rechten van mensen met een handicap.”

Regionale Adviesraad Doelgroepenvervoer (RAD)

regio Arnhem Nijmegen

Juni 2022

GEMEENTE ZEVENAAR
12 SEP. 2022
INGEKOMEN

Aan de gemeenteraad van de gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

Betreft: Zienswijze tegen ontwerp bestemmingsplan

Giesbeek, 11 september 2022

Onderwerp: zienswijze tegen wijzigen van het bestemmingsplan Pastoor Slingerstraat ongenummerd, 6987 Giesbeek: het wijzigen van het bestemmingsplan ten behoeve van het realiseren van 8 sociale levensloopbestendige huurwoningen

Geachte raad,

Hierbij maken wij onze zienswijze kenbaar over het wijzigen van de bestemming van de grond bestemming "groen" naar bestemming "woningbouw" en het ontwerp voor de bouw van 8 woningen op het perceel.

Een aantal argumenten ligt aan deze ter grondslag. Deze komen hieronder puntsgewijs aan de orde.

Inleiding

Deze zienswijze wordt collectief geschreven en ingediend door ondertekende belanghebbende [redacted]

Belanghebbend omdat bij het wijzigen van het bestemmingsplan en de bouw van 8 woningen wij allemaal te maken krijgen met een drastische verandering van onze directe woonomgeving.

Collectief omdat wij gemeenschappelijk belangen hebben die worden geschaad door het wijzigen van het bestemmingsplan en de bouw van huizen op grasveld achter de kerk.

Wij zijn de bestaande bewoners van de [redacted] Het kan toch niet zo zijn dat onze belangen moeten worden geschaad omdat er een woningtekort is in Giesbeek?

Daarnaast zijn wij van mening dat het wijzigen van het bestemmingsplan en de bouw van 8 huizen op het grasveld achter de kerk niet alleen ons schaadt, maar het Giesbeek zelf en al haar inwoners nadelig raakt.

In de volgende alinea's onze argumenten tegen de bouw van 8 woningen op het grasveld achter de kerk.

Persoonlijke schade

Bij het kopen of huren van een woning is uitzicht vanuit verschillende delen van een huis een heel belangrijk punt om een huis al dan niet te kopen/huren. Dit was ook bij ons aan de orde.

Omdat de grond achter de kerk als bestemming "groen" is gedefinieerd en ook bijv. nergens in de structuurvisie van Gemeente Zevenaar 2030 d.d. 20 februari 2013 – Samen kijken naar de toekomst 2012 | 2030 wordt gesproken over het aanpakken van de grond achter de kerk, is er geen enkele aanleiding geweest om te denken dat de grond van bestemming zou veranderen.

Er is geen enkele aanleiding geweest om bij de koop/huur van onze woning rekening te houden met een uitzicht op andere woningen op het grasveld. Wij hechten allemaal op onze eigen manier en om persoonlijke redenen waarde aan het uitzicht op het groen achter de kerk.

Ons woonplezier wordt met de bouw van 8 woningen ernstig aangetast.

Privacy

Door de bouw van maar liefst 8 woningen wordt de privacy van een aantal van ons flink beperkt. Het ontwerp, zoals deze is gepresenteerd, laat zien dat een woning zelfs zo dicht op het perceel van een van ons wordt gebouwd en de ramen zo zijn ontworpen dat je letterlijk bij elkaar naar binnen kunt kijken. Wij hebben daarom zeker ook bezwaar tegen de hoeveelheid woningen, het ontwerp, en de indeling.

Financieel

Ook is op basis van argumenten genoemd bij punt "persoonlijke schade" door belanghebbenden die hun woning hebben gekocht, geen rekening gehouden met daling van de waarde van de woning. Dit is namelijk een logisch gevolg als het groen achter de kerk wordt vervangen door woningen en er minder "groen" is in de wijk en het uitzicht veranderd in "steen".

Onderzoek heeft uitgewezen dat de prijs van een woning tot 10% kan dalen als de woning niet meer in het "groen" ligt (div. bronnen). Het is dus aannemelijk dat wijziging van de bestemming van het stuk gras achter de kerk van "groen" naar "woningbouw" naast financiële schade, ook (flinke) financiële gevolgen heeft voor belanghebbenden met een koopwoning. Ook hier wordt naar ons inziens op geen enkele manier rekening mee gehouden door de gemeente Zevenaar en Plavei.

Overlast

Het hele bouwterrein van de KWS is nog niet weg en het volgende "chaos en lawaai" project lijkt er weer aan te komen. Jaren hebben wij in het lawaai en rotzooi geleefd ten behoeve van de revitalisering van Giesbeek. Met uitzicht op een bouwterrein, lawaai van 's-ochtends (erg) vroeg tot einde van de middag en zand en stof van onder tot boven in de woning.

Wij zijn van mening dat wij de afgelopen jaren al genoeg "rust" en "woonplezier" hebben moeten inleveren ten behoeve van Giesbeek. Om ons nu weer met lawaai en overlast op te zadelen kan niet de bedoeling zijn.

Mentale gezondheid en sociale verbinding

Onderzoek heeft uitgewezen dat groen in de straat zorgt voor allerlei gunstige effecten. Het zorgt bijvoorbeeld voor meer biodiversiteit, een beter ervaren gezondheid en minder stress en depressie. Daarnaast versterkt het sociaal gedrag van jong en oud en is goed voor de sociale samenhang in de buurt. Groen loont voor onze buurt.

Aangezien het grasveld achter de kerk het enige, echte groene, gezamenlijke stuk is in onze buurt worden wij als belanghebbenden ook geschaad in onze mentale gezondheid als het grasveld achter de kerk versteend door de bouw van 8 huizen.

Wadi's

De wadi's, die worden aangelegd aan de kant van de Tuinstraat, zijn een mooie buffer voor het regenwater en zijn duurzaam. Dit is goed. Echter de wadi's vereisen veel onderhoud. De gemeente zal dit onderhoud moeten gaan verzorgen om stank en ander overlast te voorkomen. Wij hebben twijfels over hoe het onderhoud van de wadi's door de gemeente zal worden gedaan.

De wadi's brengen ook directe gevaren met zich mee. Er lopen dagelijks veel kinderen voorbij en kinderen spelen graag in water. Er is verdrinkingsgevaar en uit onderzoek (WUR, 2014, Water in de openbare ruimte heeft risico's voor de gezondheid) is gebleken dat 10% van de kinderen die in wadi's speelt ziek wordt. De kwaliteit van het water in de wadi's is vergelijkbaar met verdund rioolwater. Op de locatie waar de wadi's nu zijn gepland is het zeer aanlokkelijk voor kinderen om hier te gaan spelen. Een mooi veld, die van zichzelf al water vasthoudt en duurzaam is, heeft geen wadi's nodig en is veilig voor kinderen.

De 2 bomen

Tijdens de bijeenkomst op 28 juni is aangegeven dat de 2 prachtige grote bomen op het veld weg worden gehaald. Deze konden niet worden verplaatst vanwege asbest onder de bomen, wat blijkbaar uit onderzoek door mannen zonder beschermende kleding, is gekomen.

Wij hebben twijfels bij dit onderzoek, waar wij de resultaten niet van hebben gezien. Dat de bomen niet verplaatst kunnen/mogen worden kunnen wij enigszins begrijpen. Maar waarom de bomen niet kunnen blijven staan begrijpen wij niet en hebben wij bezwaar tegen. De bomen zorgen voor schaduw, zijn een leef plek voor veel dieren en een aanwinst voor de omgeving.

Vleermuizen

Regelmatig zien wij, als het donker wordt, vleermuizen overvliegen in onze tuinen maar ook bij de kerk. Een aantal van ons hebben recent met vleermuisspotters gesproken die de aanwezigheid van vleermuizen bij de kerk hebben bevestigd. Door de bouw van 8 woningen kan de Wet natuurbescherming worden overtreden. De vleermuizen kunnen door de werkzaamheden in hun gedrag worden verstoord wat in strijd is met de wet natuurbescherming. Daarom zien wij ook de aanwezigheid van vleermuizen als argument om het perceel achter de kerk niet te bebouwen.

Pad tussen de kerk en de woningen

Het ontwerp laat een pad zien achter de woningen en de kerk. Dit pad is wellicht voor de vrijwilligers van de kerk en de bewoners van de sociale huurwoningen ideaal, maar voor de bewoners van de Tuinstraat een bezwaar. Niet alleen voor het aanzicht dat niet aantrekkelijk is. maar ook omdat er geen zicht is op wat hier gebeurd. Zeker in de avond kan dit pad ongewenst "publiek" aantrekken. Bovendien ligt het pad voor de uitrit van [redacted], en is een extra toegang naar de Tuinstraat waar de regels van het eenrichtingsverkeer vaak wordt overtreden. Beide kunnen gevaarlijke situaties kan opleveren als bijvoorbeeld ineens een fietser het pad uitschiet.

Dorpsbeeld Giesbeek

Een van de meest karakteristieke en historische gebouwen van Giesbeek is toch wel de kerk in het hart van het dorp. Vooral van de achterzijde is het een prachtig aanzicht.

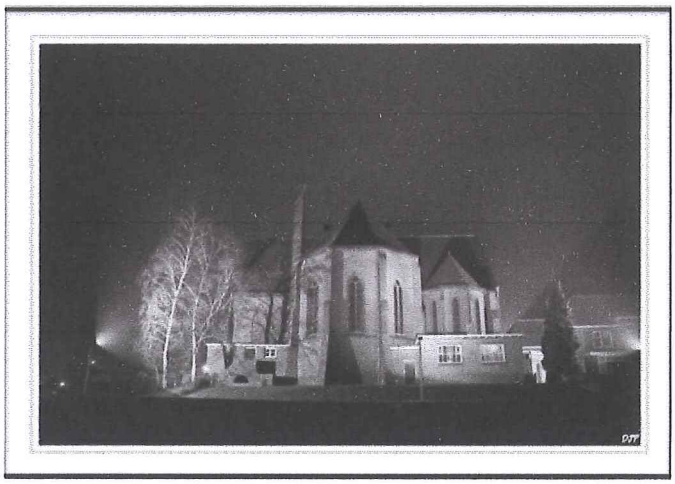

De Sint Martinus kerk is een monumentaal bouwwerk dat niet "verstopt" mag worden achter huizen. Het is een indrukwekkend gebouw en hoort bij de identiteit van Giesbeek en het dorpsbeeld. Bovendien heet een Kerkhof niet voor niets een Kerkhof en hoort het hof van de kerk te zijn en dat is niet meer van toepassing als er huizen op het grasveld worden gebouwd.

Ook komen een aantal tradities van Giesbeek met het wijzigen van het bestemmingsplan te vervallen. Denk hierbij bijv. aan de "kofferbakverkoop" en het "Vogelschieten". Het verdwijnen van deze tradities, het wegnemen van het aanzicht van de kerk en het kerkhof niet meer het "hof" van de kerk laten zijn willen wij als belanghebbenden ook als bezwaar aandragen.

Veiligheid en parkeren

De Tuinstraat is een éénrichtingsstraat. Echter, dit wordt heel vaak genegeerd. Op 25 september 2021 is hier zelfs een melding van gemaakt (fixi, [redacted]). Na de recente revitalisering van de straat, is deze straat aanzienlijk smaller geworden. Tijdens schooldagen vinden in de Tuinstraat de meest gevaarlijke en vervelende situaties plaats omdat ouders die hun kind ophalen met de auto. De straat staat vol auto's, kinderen fietsen en lopen van boven naar beneden en van alle kanten komt

verkeer aan. Wij hebben dan ook twijfels bij het parkeeronderzoek dat is uitgevoerd en de representatie van de werkelijkheid. Het ligt er maar net aan wanneer je "bezette" parkeerplaatsen gaat tellen natuurlijk.

Door de bouw van 8 woningen is er geen zicht meer op (school)kinderen en ouders die naar beneden racen. De kinderen, ouders die door de Tuinstraat naar de Pastoorslingerstraat fietsen zien het verkeer zowel links als rechts van de Pastoorslingerstraat niet meer. En andersom ook niet. De Tuinstraat is een populaire straat voor kinderen om te fietsen en spelen. Als dan ook nog eens het eenrichtingsbord wordt genegeerd ontstaan er hele gevaarlijke situaties.

Als de Gemeente Zevenaar akkoord gaat met het wijzigen van de bestemming en de bouw van de 8 woningen en bijbehorende parkeerplaatsen in de Tuinstraat, zal het verkeer in de Tuinstraat alleen maar toenemen doordat de bewoners hier willen parkeren maar ook omdat ouders, opa's en oma's etc. hun auto hier willen parkeren. Met als gevolg dat er nog meer gevaarlijke situaties ontstaan met alle gevolgen van dien.

Normen en waarden

Het laatste bezwaar wat wij willen aandragen heeft te maken met normen en waarden, waar wij als belanghebbenden, als inwoners van Giesbeek, als mensen, veel waarde aan hechten.

Want voelt het eigenlijk wel goed om de kerk en het kerkhof van elkaar te scheiden door er huizen tussen de bouwen?

Is het eigenlijk wel menselijk om bezoekers die hun overleden dierbaren op het kerkhof bezoeken of begraven de kerk en privacy achter hen te ontnemen?

En is het wel oké om mensen die heel graag een (andere) woning willen terwijl er praktisch geen woningkeus in Giesbeek is, huizen aan te bieden met uitzicht op het Kerkhof en zij deze wel "moeten" nemen omdat er niets anders is?

En zou het niet eerlijk zijn de oorspronkelijke tuin terug te brengen zoals dit jaren geleden, helaas mondeling, aan de inwoners van Giesbeek is beloofd?

Of om op het veld eindelijk eens iets voor de jeugd van Giesbeek te maken zoals een simpele ontmoetingsplek met speelveld waarvan ook de Paulusschool al van heeft aangegeven behoefte aan te hebben?

Want is het Dorpsplein nu eigenlijk wel geworden wat de Gemeente Zevenaar heeft omschreven in de structuurvisie 2012|2030: *een verbeterslag; dé centrale plek waar het nodige te doen is door in te zetten op inrichting en dynamische functies?* Waar alle kinderen van de Paulusschool druk zijn geweest om een ontwerp voor te maken en waar vervolgens op geen enkele manier naar is geluisterd?

Op bovenstaande vragen weten wij het antwoord wel: nee, het voelt niet goed om de bestemming "groen" van het grasveld achter de kerk te wijzigen naar "woningbouw". En ja, het voelt wel goed om iets met het grasveld te doen als bijvoorbeeld terugbrengen naar de oorspronkelijke tuin of een plek van te maken voor de jeugd.

Dat er woningen in Giesbeek gebouwd moeten worden zijn ook wij van bewust. Maar dat Zevenaar wel kan uitbreiden zoals bijvoorbeeld Groot Holthuizen, en de kleine dorpskernen het moeten doen met inbreiding is niet oké en biedt niet de oplossing.

Op basis van bovenstaande argumenten maken wij, belanghebbende van de Tuinstraat en Pastoor Slingerstraat bezwaar tegen het verzoek van Plavei bij de Gemeente Zevenaar om het bestemmingsplan te wijzigen van het grasveld achter de kerk met als huidige bestemming "groen" naar bestemming "woningbouw".

Naar aanleiding van het voorafgaande verzoeken wij u, met inachtneming van onze zienswijze, de aanvraag voor het wijzigen van het bestemmingsplan m.b.t. het grasveld achter de kerk, Pastoor Slingerstraat ongenummerd, 6987 Giesbeek en het daarbij horende ontwerp van Plavei voor de bouw van 8 woningen zoals deze er nu ligt, af te wijzen.

Wij gaan er vanuit dat u ons op de hoogte houdt en staan open voor gesprek.

Vriendelijke groet,

[redacted]

GEMEENTE
ZEVENAAR

ONTVANGSTBEWIJS

6 blz.

Vandaag, 12-9-2022

ontvangen van [redacted]

een schrijven van

gericht aan Gemeenteraad Zevenaar

over het onderwerp zienswijze tegen
ontwerp bestemmingsplan

Gemeente Zevenaar,

[redacted]

Gemeenteraad van de gemeente
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

LIEBREGTS
LEISTRA

E info@liebregtsleistra.nl
W www.liebregtsleistra.nl
A Willemsplein 27
6811 KC Arnhem
KvK 65249313
BTW NL856037217B01

GEMEENTE ZEVENAAR
14 SEP. 2022
INGEKOMEN

Gemeente Zevenaar
t.a.v. de Gemeenteraad van Zevenaar
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

Betreft: Pro-formazienswijze ontwerp bestemmingsplan Pastoor Slingerstraat te Giesbeek
Ons kenmerk: LL2021555
Uw kenmerk: ontwerp bestemmingsplan "Pastoor Slingerstraat te Giesbeek"

Arnhem, 12 september 2022

Geachte raad,

Namens clienten, [redacted], wonende aan [redacted] te [redacted], bericht ik u als volgt

Op 4 augustus jl. heeft u in het Gemeenteblad van de gemeente Zevenaar bekendgemaakt dat er een ontwerp bestemmingsplan hetende ''Pastoor Slingerstraat te Giesbeek'' ter inzage ligt (nr. 3357611). Hierin wordt tevens vermeld dat een ieder tot en met 14 september 2022 een zienswijze naar voren kan brengen tegen voornoemd ontwerp bestemmingsplan. Een kopie van deze bekendmaking voeg ik als **bijlage 1** bij deze pro-formazienswijze.

Hierbij breng ik namens clienten deze pro-formazienswijze naar voren tegen het ontwerp bestemmingsplan ''Pastoor Slingerstraat te Giesbeek''. Ik verzoek u namens clienten een termijn te stellen waarbinnen de gronden bij uw raad kenbaar moeten worden gemaakt.

Hoogachtend,

Anke Nijenhuis
advocaat

Bijlage 1:
Gemeenteblad van Gemeente Zevenaar, nr. 357611, inzake 'Ontwerp bestemmingsplan Pastoor Slingerstraat te Giesbeek', d.d. 04-08-2022.

BIJLAGE 1

GEMEENTE ZEVENAAR

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Zevenaar

Nr. 357611

4 augustus 2022

Ontwerp bestemmingsplan Pastoor Slingerstraat te Giesbeek

Het college van burgemeester en wethouders van gemeente Zevenaar maakt bekend dat op grond van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening het ontwerp bestemmingsplan "Pastoor Slingerstraat te Giesbeek" met ingang van 4 augustus 2022 gedurende zes weken door iedereen kan worden ingezien.

Inhoud van het bestemmingsplan

Dit ontwerpbestemmingsplan voorziet in een omzetting van de bestemming Groen naar een woonbestemming en de realisatie van acht sociale levensloopbestendige huurwoningen aan de Pastoor Slingerstraat te Giesbeek.

Ter inzage

Het ontwerp bestemmingsplan ligt vanaf 4 augustus 2022 inzage voor het indienen van zienswijzen. De stukken zijn op afspraak door iedereen gedurende openingstijden in te zien in het gemeentehuis Zevenaar, Kerkstraat 27 in Zevenaar. Het is digitaal te raadplegen via de gemeentelijke site: https://0299.ropubliceer.nl/ en via de landelijke site: www.ruimtelijkeplannen.nl met IDN: NL.IMRO.0299.BP05PASTOORSLINGER-ON01.

Zienswijzen

Een ieder kan in de periode van 4 augustus 2022 tot en met 14 september 2022 een zienswijze tegen het ontwerp bestemmingsplan "Pastoor Slingerstraat te Giesbeek" naar voren brengen bij de gemeenteraad van Zevenaar, Postbus 10, 6900 AA Zevenaar. Voor mondelingen zienswijzen en reacties kan een afspraak worden gemaakt met mevrouw R. van Aartsen tel: (0316) – 595111.

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2022-056

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum	5 juli 2022
Zaaknummer	Z/22/425528 /ADV/22/1107113
Onderwerp	Vervolg Ariadneproject
Portefeuillehouder	L. van Riswijk

Contactpersoon	Marijke Hartjes
E-mail	M.Hartjes@zevenaar.nl
Telefoon	

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding
Er is een aantal ontwikkelingen over de voortgang van het Ariadne-project. Via deze raadsinformatiebrief informeert het college u daarover.

Kernboodschap
Op 30 september 2021 heeft in het kader van het project Ariadne een integrale controle (gemeente, provincie, openbaar ministerie, politie en belastingdienst) plaatsgevonden op een vakantiepark. Tijdens deze controle is geconstateerd dat er permanent gewoond wordt op het recreatiepark. Dit is in strijd met de voorschriften van de beheersverordening. Op 5 juli 2022 hebben wij besloten om vervolg te geven aan het Ariadneproject. Dit betekent dat wij handhavend gaan optreden tegen permanente bewoning op het recreatiepark. Behoudens de personen die beschikken over een persoonsgebonden gedoogbeschikking die in het verleden is afgegeven.

Context
☐ Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
☐ Collegeprogramma
☐ Motie/amendement/toezegging
x Anders, namelijk het informeren over een besluit van het college

Inhoudelijke boodschap
Op basis van de voorschriften van de beheersverordening is het enkel toegestaan om hier recreatief te verblijven. Het doel is dat de recreatiewoningen op het recreatiepark weer worden gebruikt voor toeristische en recreatieve doeleinden zoals opgenomen in de beheersverordening.

Communicatie en vervolgproces
Voor de handhaving bij recreatieparken hebben wij een aparte beleidsregel vastgesteld zodat voor iedereen duidelijk is welke stappen wij gaan nemen in het handhavingsproces. In de bijlage treft u de "Beleidsregels omtrent handhaving permanente bewoning recreatieverblijven". De controles worden uitgevoerd vanaf juli 2022.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlagen
1. Beleidsregels omtrent handhaving permanente bewoning recreatieverblijven

Beleidsregels omtrent handhaving permanente bewoning recreatieverblijven

1. Aanleiding

De gemeente heeft het vermoeden dat er permanente bewoning op recreatieparken plaatsvindt. Dit vermoeden is onder andere gebaseerd op het feit dat er personen in de Basisregistratie personen (hierna te noemen: BRP) ingeschreven staan op recreatieparken.

1.1 Redenen voor handhaving op permanente bewoning

- Beginselplicht tot handhaving

Permanente bewoning is in strijd met het bestemmingsplan. De gemeente heeft een beginselplicht tot handhaving. Het enerzijds vastleggen van bepaalde regels en anderzijds het niet handhaven van diezelfde regels, doet afbreuk aan de geloofwaardigheid van de gemeente. Wij willen geen precedent scheppen.

- Het voorkomen van onveilige situaties

Recreatieverblijven zijn niet gebouwd voor permanente bewoning. Een recreatieverblijf hoeft aan mindere strenge eisen te voldoen dan een woning. Met name de brandveiligheid van de recreatieverblijven kan hierdoor niet gewaarborgd worden. Dit leidt mogelijk tot onveilige situaties.

- Het voorkomen van visuele verloedering

Indien een recreatieverblijf wordt gebruikt voor permanente bewoning in plaats van recreatie, ontstaat het risico op visuele verloedering. Bijvoorbeeld het toevoegen van schuurtjes, hekken en terrassen op het van oorsprong "natuurlijk" – ogende recreatieterrein.

- Traceerbaarheid creëren

Recreatieparken worden soms gebruikt door mensen om onder de radar te blijven. Traceerbaarheid is onder andere van belang om mogelijke fraude, criminele activiteiten en onveilige situaties te voorkomen.

- Onttrekking van recreatieverblijven voorkomen

Als recreatieverblijven worden gebruikt voor permanente bewoning, blijven er minder recreatieverblijven over voor recreatie. De gemeente wilt recreatieverblijven kunnen faciliteiten.

1.2 Doel handhavingsbeleid

In dit handhavingsbeleid wordt de handhavingsprocedure met betrekking tot permanente bewoning van recreatieverblijven uiteengezet. Hiermee wordt bijgedragen aan de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid, omdat de burger weet wat hij kan verwachten bij de voorgenoemde handhavingsprocedure en er niet op een willekeurige manier wordt gehandeld. Het doel van handhavend optreden is om van een illegale situatie naar een legale situatie te gaan, de overtreding te beëindigen en herhaling te voorkomen.

1.3 **Juridisch kader**

Het bestemmingsplan
In het bestemmingsplan is opgenomen welk gebruik is toegestaan. Bij de recreatieparken is dat veelal recreatief gebruik. Op basis van de voorschriften is permanente bewoning niet toegestaan.

Wet ruimtelijke ordening (WRO)
De algemene regels voor bestemmingsplannen zijn vastgelegd in de Wet ruimtelijke ordening (hierna te noemen: Wro). Op grond van deze wet dient het college van burgemeester en wethouders zorg te dragen voor de bestuurlijke handhaving van strijdig gebruik van de bestemming.

Art. 7.1 lid 1 Wro luidt als volgt:

> *Burgemeester en wethouders dragen zorg voor de bestuursrechtelijke handhaving van het bepaalde bij of krachtens deze wet.*

Wet algemene bepaling omgevingsrecht (Wabo)
In artikel 2.1 lid 1 onder c van de Wabo is bepaald dat het verboden is gronden te gebruiken in strijd met een bestemmingsplan.

Algemene wet bestuursrecht (Awb)
Titel vijf van de Algemene wet bestuursrecht (hierna te noemen: Awb) voorziet in de algemene regelgeving over bestuursrechtelijke handhaving. In dit handhavingsbeleid worden de in deze wet voorgeschreven rechten en plichten in acht genomen.

Het college heeft meerdere handhavingsinstrumenten tot haar beschikking. Uit onderzoek is gebleken dat in beginsel de last onder dwangsom het meest geschikt is voor de behandeling op permanente bewoning van een recreatieverblijf. Op grond van artikel 135 Gemeentewet jo. artikel 5:32 Awb is het college bevoegd om een last onder dwangsom op te leggen.

Op grond van artikel 5:31d Awb wordt onder een last onder dwangsom verstaan:

> De herstelsanctie, inhoudende:
>
> a. een last tot geheel of gedeeltelijk herstel van de overtreding, en
> b. de verplichting tot betaling van een geldsom indien de last niet of niet tijdig wordt uitgevoerd.

Op grond van artikel 5:2 lid 1 sub b Awb wordt onder een herstelsancie verstaan: een bestuurlijke sanctie die strekt tot het geheel of gedeeltelijk ongedaan maken of beëindigen van een overtreding, tot het voorkomen van herhaling van een overtreding, dan wel tot het wegnemen of beperken van de gevolgen van een overtreding.

1.4 Bijzondere en/of persoonlijke omstandigheden

De bijbehorende risico's van de overtreding zijn in beginsel voor de overtreder. Bijzondere omstandigheden die zich kunnen voordoen of persoonlijke omstandigheden van bewoners zijn veelal tijdelijk, zodat het legaliseren van permanente bewoning in dergelijke gevallen niet wenselijk is. Deze omstandigheden zullen dan ook van invloed zijn op de lengte van de begunstigingstermijn en geen omstandigheid waardoor definitief afgezien wordt van handhaving.

De betrokkene kan bijzondere omstandigheden vermelden in een zienswijze. Het college beoordeelt vervolgens of er sprake is van een bijzondere omstandigheden.

2. Handhavingsproces

Hieronder beschrijven wij het handhavingsproces dat wordt doorlopen bij de constatering van permanente bewoning op een recreatiepark. Het gaat hier om het proces waarbij een bestuursrechtelijke sanctie wordt opgelegd.

Handhavingsproces	
1e controle	Er wordt een overtreding geconstateerd. Hiervan wordt een rapport opgemaakt
Vooraankondiging last onder dwangsom	Per brief wordt een vooraankondiging tot handhaving naar de overtreder gestuurd. In de vooraankondiging worden de overtreding en verzamelde feiten uitgelegd. Ook wordt vermeld hoe de betrokkene de overtreding kan beëindigen. De betrokkene wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen binnen 4 weken. Het kan zo zijn dat wij in verband met de vakantieperiode bijvoorbeeld of bijzondere omstandigheid een langere termijn geven.
Hercontrole	Na het verstrijken van de begunstigingstermijn controleren wij of de overtreding is beëindigd. Hiervan wordt een rapport gemaakt.
Zienswijzetermijn en beschikking last onder dwangsom	Als de overtreder een zienswijze indient wordt deze meegewogen bij het besluit om wel of niet de sanctie op te leggen. Een zienswijze kan zwaarwegende argumenten naar voren brengen op basis waarvan kan worden afgezien van handhaving. Indien dit niet het geval is neemt het college een besluit om de sanctie op te leggen. De overtreder ontvangt een beschikking waarin het college aangeeft welke overtreding moet worden beëindigd, hoe hoog de dwangsom is die wordt opgelegd en binnen welke termijn (begunstigingstermijn) de dwangsom van rechtswege wordt verbeurd als geen gehoor wordt gegeven aan de last.
Dwangsomcontrole	Na het verlopen van de begunstigingstermijn wordt gecontroleerd of voldaan is aan de last onder dwangsom. Hiervan wordt een rapport gemaakt.
Overtreding is beëindigd	Als voldaan is aan de last eindigt het handhavingstraject. De overtreder krijgt een schriftelijke bevestiging dat geconstateerd is dat de overtreding is beëindigd. De dwangsom verbeurt niet en het traject komt ten einde.
Overtreding is niet beëindigd	Als niet voldaan is aan de last volgt een invorderingstraject en kan een nieuwe last onder dwangsom (met een hogere dwangsom) of een last onder bestuursdwang opgelegd worden om de overtreding alsnog te doen beëindigen.

2.1 Begunstigingstermijn

Volgens vaste jurisprudentie strekt de begunstigingstermijn tot opheffing van de overtreding. Als uitgangspunt geldt dat de begunstigingstermijn niet wezenlijk langer mag worden gesteld dan noodzakelijk is om de overtreding te kunnen opheffen.

De begunstigingstermijn wordt vanaf het moment van verzending van de vooraankondiging gesteld op **zes maanden**. Deze termijn wordt redelijk geacht om de betrokkene in de gelegenheid te stellen

aan de overtreding een einde te maken. Uiteraard kan er in bijzondere gevallen aanleiding zijn om de begunstigingstermijn te verlengen indien de bijzondere omstandigheden van het geval hiertoe aanleiding geven.

2.2 Hoogte dwangsom

De hoogte van de dwangsom moet voldoen aan de evenredigheidseis: hij moet in verhouding staan tot de zwaarte van geschonden belang en tot de beoogde werking van de dwangsom. De dwangsom moet een "financiële prikkel" vormen. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het belang van de betrokkenen.

Gelet op het bovenstaande, wordt de dwangsom gesteld op een bedrag van **20.000 euro** ineens. De dwangsom verbeurt ineens, om het aantal controles beperkt te houden. Als aan de eerste last onder dwangsom niet is voldaan, wordt een tweede dwangsom opgelegd van **30.000 euro** ineens.

2.3 Bezwaar- en beroepsprocedure

De handhavingsbeschikking is vatbaar voor bezwaar en beroep. De wettelijke termijn voor het indienen van een bezwaarschrift is zes weken. Deze termijn vangt aan op de dag nadat het besluit op de voorgeschreven wijze bekend gemaakt is. Enkel het maken van bezwaar leidt niet tot opschorting van de begunstigingstermijn.

Indien de betrokkene meent dat er sprake is van een spoedeisen belang, kan de betrokkene een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank.

3. Vervolgfase

Wanneer aan de last wordt voldaan, ontstaat er een beheersituatie. Er wordt één keer per maand actief een Brp-check uitgevoerd. De personen die zich inschrijven in de Brp op het adres van het recreatiepark ontvangen een wrakingsbrief. In deze brief wordt vermeld dat permanente bewoning in het recreatieverblijf niet is toegestaan en we handhavend gaan optreden. Daarnaast wordt de exploitant van het recreatiepark verzocht om signalen van permanente bewoning door te geven aan de gemeente.

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2022-054-

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum	5 juli 2022
Zaaknummer	Z/22/423438 /ADV/22/1101467
Onderwerp	Jaarverslag bezwarencommissie 2021
Portefeuillehouder	L. van Riswijk

Contactpersoon	Marvin van Helden
E-mail	M.vanHelden@zevenaar.nl
Telefoon	

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding
De gemeente Zevenaar heeft een Adviescommissie voor bezwaarschriften. Alle bezwaarschriften worden aan de Adviescommissie voorgelegd voor advies. Hiervan uitgezonderd zijn de bezwaarschriften gericht tegen parkeerboetes en belastingaanslagen.

Op grond van artikel 21 van de Verordening Adviescommissie voor bezwaarschriften Zevenaar brengt de commissie jaarlijks verslag uit over haar werkzaamheden aan de bestuursorganen aan wie zij advies heeft uitgebracht.

Kernboodschap
Middels het jaarverslag informeert de Adviescommissie de bestuursorganen over de afhandeling van de bezwaarschriften binnen de gemeente Zevenaar over het jaar 2021. Doel van het jaarverslag is het verbeteren van de juridische kwaliteitszorg en het bijdragen aan een betere dienstverlening.

Context
☐ Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
☐ Collegeprogramma
☐ Motie/amendement/toezegging
X Anders, namelijk verplichting op grond van artikel 21 van de Verordening Adviescommissie voor bezwaarschriften Zevenaar.

Inhoudelijke boodschap
De commissie heeft een analyse gemaakt van de adviezen die zijn uitgebracht. Uit deze analyses zijn een aantal conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan. Deze vindt u terug in hoofdstuk 4 van het jaarverslag (zie bijlage). Er is ook een infographic opgesteld die de belangrijkste cijfers en conclusies inzichtelijk maakt. De belangrijkste conclusies zijn:

-Gelijke doorlooptijden aan 2020
Het heeft in een aantal gevallen, net als in 2020, wat langer geduurd om een bezwaar af te handelen. Als gevolg van Corona zijn namelijk hoorzittingen uitgesteld, waardoor de afhandeling van bezwaren langer heeft geduurd.

-Veel bezwaren worden alsnog ingetrokken als gevolg van het herzien van een besluit
Dit speelt met name bij de Sociale Kamer, waarbij een deel van de besluiten is herzien nadat een bezwaarschrift is ingediend. Oorzaak hiervan is dat er informatie in een bezwaarschrift wordt vermeld die nog niet eerder bekend was en die dan aanleiding geeft om een besluit te herzien.

-Toename percentage gegronde bezwaren
In 2021 werd er 18% meer bezwaarschriften (deels) gegrond verklaard ten opzichte van 2020
In 2020 betrof dit 6 bezwaren (6% van het totaal) en in 2021 betrof dit 9 bezwaren (24% van het totaal).
Deze bezwaren waren met name gericht tegen besluiten op grond van de Wob en de Archiefwet.

De aanbevelingen uit het jaarverslag 2020 zijn opgevolgd.

Communicatie en vervolgproces
Communicatie
Het jaarverslag wordt aan alle afdelingshoofden toegezonden.
Er vindt een mondelinge terugkoppeling plaats per afdeling, waarbij wordt ingezoomd op de conclusies uit het jaarverslag.

Vervolgproces
Over het jaar 2022 zal er in de loop van 2023 wederom een verslag worden opgesteld en zal gekeken worden of de aanbevelingen uit dit verslag zijn opgevolgd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

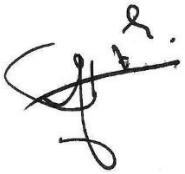

Danielle Jansen
Secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlagen

1. Jaarverslag Adviescommissie 2021 (1106156)
2. Infographic (1106411)

- Jaarverslag 2021 -

Adviescommissie voor bezwaarschriften
Zevenaar

Voorwoord

Beste lezer,

Een voorwoord bij het jaarverslag over 2021. Het betrof het 2e jaar waar heel Nederland te maken had met de coronapandemie en de daarbij behorende wisselende maatregelen. Desondanks is de commissie verheugd dat de hoorzittingen nagenoeg allen zoveel mogelijk fysiek hebben plaatsgevonden. Een jaar waarin we ook als voorzitters kennis hebben gemaakt met de burgemeester. We zijn verheugd met de betrokkenheid van het bestuur bij het werk van de commissie en merken dat we worden gewaardeerd om onze adviezen. Wij zijn trots en verheugd dat u ons weer als commissie voor de komende 4 jaar heeft benoemd.

2021 was ook een jaar waarin de gevolgen van de Toeslagenaffaire merkbaar zijn en dit gevolgen heeft voor een veranderde kijk op regelgeving. Immers, overduidelijk is dat er sprake is van een afnemend vertrouwen van burgers in de overheid. Het zal zeker nog wel even duren voor het vertrouwen in de overheid weer terug is. Wij als commissie vinden het belangrijk dat wij als onafhankelijk orgaan trachten dat vertrouwen terug te winnen. Met name een hoorzitting, waarin partijen worden gehoord draagt hieraan bij. Immers, recht staat niet altijd gelijk aan rechtvaardigheid. Rechtmatig is niet hetzelfde als rechtmatigheid. En gelijk hebben mondt niet altijd uit in gelijk krijgen. Duidelijkheid scheppen en goed motiveren waarom het bestreden besluit is genomen draagt daar ook bij aan het vertrouwen van burgers in de overheid.

Termen als menselijke maat, evenredigheidsbeginsel, hardheidsclausule, coulance betrachten, bedoeling van de wetgever, komen dan ook regelmatig voorbij bij onze afwegingen. Meer dan ooit tevoren. Wat is het effect van je besluit voor de inwoner ? Strookt dat wel met de bedoeling van de wet ? Wordt er geen precedent geschapen of is er sprake van een individueel bijzondere situatie ? Er is dan ook een roep binnen gemeenteland om wetgeving aan te passen, zodat gemeenten meer ruimte krijgen om af te wijken. Echter, ook de huidige wetgeving geeft al op heel veel manieren die mogelijkheid. Wij zijn ons bewust dat we als commissie met een open mind, neutraal en onafhankelijk naar de zaken die we voorgelegd krijgen moeten kijken en beoordelen.

Een kritische blik van de commissie op de genomen besluiten kan kwaliteitsverhogend werken en draagt bij aan het herstel van het vertrouwen in de overheid en het wederzijds respect. Ook al zijn het kleine stappen.

Als commissie zijn wij ook verheugd te zien dat u als gemeente in gesprek gaat met de belanghebbende om op voorhand al tot een vergelijk te komen. Dit ziet u terug in de cijfers over 2021. Wij als commissie stellen dit zeker op prijs. Oplossingsgericht werken, in gesprek blijven en vooral luisteren naar de inwoner zijn van groot belang om serieus te worden genomen en het vertrouwen terug te winnen.

Positief is de commissie over de ondersteuning door het secretariaat en de verbeterslag die heeft plaatsgevonden bij het aanleveren van de stukken, door die voortaan te voorzien van een inventarisatielijst. De prettige samenwerking wordt erg gewaardeerd. Ook de vertegenwoordigers van het college dragen hieraan bij door zich goed voor te bereiden op de zitting en het gesprek te voeren met de belanghebbende.

We kijken uit om ook in 2022 u van goede adviezen te voorzien en waar we kunnen ook maatwerk te verrichten.

Voorzitter Algemene Kamer	Voorzitter Sociale kamer
mr. H.J.W. Leenen	A.M. Dekker

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: De Adviescommissie
1.1 Inleiding.. 4
1.2 Soorten kamers 4
1.3 Hoofdtaak commissie 4
1.4 Vergaderfrequentie 2021……..5
1.5 Samenstelling Adviescommissie 5

Hoofdstuk 2: Statistische gegevens
2.1 Inleiding 6
2.2 Algemene Kamer..... 6
2.3 Sociale Kamer 7

Hoofdstuk 3: Beslistermijnen
3.1 Inleiding 8

Hoofdstuk 4: Conclusies en aanbevelingen
4.1 Kwaliteit besluitvorming..... 9
4.2 Opvallende zaken..... 9
4.3 Aanbevelingen uit 2020..... 10

Hoofdstuk 1: De Adviescommissie

1.1 Inleiding

Op grond van artikel 7:13 Algemene wet bestuursrecht (Awb) kan een bestuursorgaan een adviescommissie instellen bij de behandeling van bezwaarschriften. De bestuursorganen van de gemeente Zevenaar hebben hiertoe besloten.

Volgens het bepaalde in artikel 21 van de Verordening Adviescommissie voor bezwaarschriften Zevenaar brengt de commissie jaarlijks voor 1 juli verslag uit van haar werkzaamheden.

De commissie hoort belanghebbenden en brengt aan het bestuursorgaan advies uit. De advisering over bezwaarschriften is de hoofdtaak van de commissie. De commissie adviseert niet over bezwaarschriften gericht tegen gemeentelijke belastingen en leges.

De bezwaarschriftprocedure zorgt ervoor dat het bestuursorgaan de gelegenheid heeft om eventuele fouten te herstellen. Dit zorgt er indirect voor dat er minder procedures voor de rechter komen. Indien een bezwaarschrift gegrond wordt verklaard, wordt bij het beleid stil gestaan en waar nodig aangepast. Het doel hiervan is om enerzijds gemaakte fouten te herstellen en anderzijds lering uit de gemaakte fouten te trekken.

1.2 Soorten Kamers

1. Sociale Kamer (SK): adviseert over bezwaarschriften aangaande sociale uitkeringen, zoals de Participatiewet en voorzieningen in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet;
2. Algemene Kamer (AK): adviseert over bezwaarschriften die onder andere betrekking hebben op omgevingsvergunningen, verkeersbesluiten, de APV en subsidiebesluiten.

1.3 Hoofdtaak commissie

Een belangrijk deel van het werk van de commissie bestaat uit het doornemen van stukken en het horen van belanghebbenden en verweerder. Daarnaast worden ook eventuele derde-belanghebbenden gehoord. De zittingen van de Algemene Kamer zijn openbaar. Vanwege privacygevoelige aspecten vinden de zittingen van de Sociale Kamer in beginsel achter gesloten deuren plaats.

De hoofdtaak van de commissie is het adviseren van het bestuursorgaan. De bevoegdheid om te beslissen op het bezwaarschrift blijft voorbehouden aan het bestuursorgaan. Het advies van de commissie en het bijbehorende verslag worden tegelijkertijd met de beslissing op bezwaar verzonden. Het bestuursorgaan is niet verplicht het advies van de commissie over te nemen. Wanneer het advies van de commissie een gegrondverklaring betreft, heeft de vakafdeling de mogelijkheid om een contrair advies uit te brengen. Wil het bestuursorgaan afwijken van het advies van de commissie, dan moet in de beslissing de reden van afwijking worden vermeld (art. 7:13, lid 7 Awb). Indien het advies niet wordt overgenomen door het bestuursorgaan, wordt de commissie hiervan op de hoogte gesteld.

De toetsing die plaatsvindt, is een volledige heroverweging van zowel de juridische als beleidsmatige aspecten. Zo nodig wordt in een extra overweging een opmerking gemaakt over beleidsmatige of procesmatige aspecten van de zaak.

De Awb schrijft de commissie niet voor in welke vorm zij de conclusies van haar adviezen moet verwoorden. Aan het slot van elk advies formuleert de commissie één van de volgende dicta over het bezwaarschrift.

Hieronder volgt een omschrijving van situaties waarin de verschillende dicta worden geadviseerd:

- **Kennelijk ongegrond**: het bezwaar kan zonder hoorzitting worden afgedaan, omdat van tevoren vaststaat dat het bestreden besluit in stand kan blijven.
- **Ongegrond**: het bestreden besluit kan in stand blijven, bijvoorbeeld omdat het in redelijkheid en op juiste, rechtmatige gronden is genomen.
- **Gegrond**: het bestreden besluit kan niet in stand blijven. Er dient een nieuw besluit te worden genomen.
- **Gedeeltelijk gegrond**: aan het bestreden besluit kleeft een gebrek, er is nog wel een mogelijkheid tot reparatie in het besluit op bezwaar.
- **Niet-ontvankelijk**: het bezwaarschrift is gericht tegen een niet-appellabele bestuurshandeling, bezwaarmaker is geen belanghebbende, het bezwaarschrift is te laat ingediend of het bezwaarschrift voldoet niet aan de eisen die de wet stelt.
- **Kennelijk niet-ontvankelijk**: het bezwaar kan zonder hoorzitting worden afgedaan, omdat van tevoren vaststaat dat er sprake is van een ontvankelijkheidsgebrek.

1.4 Vergaderfrequentie 2021

De vergaderingen van de commissie vinden op woensdagavond plaats. Een vergadering kent de volgende onderdelen: voorbespreking (in beslotenheid), het horen zelf en de beraadslaging (in beslotenheid). Ondanks de Coronacrisis hebben de hoorzitting zoveel mogelijk fysiek plaatsgevonden. Een enkele keer is er telefonisch dan wel digitaal gehoord.

1. De Algemene Kamer: vergaderde 9 keer
2. De Sociale Kamer: vergaderde 7 keer

1.5 Samenstelling van de Adviescommissie

Elke kamer van de commissie bestaat uit leden die geen binding hebben met de gemeente Zevenaar. Hiermee wordt de onafhankelijkheid gewaarborgd ten opzichte van de verschillende bestuursorganen.

De voorzitter van de commissie is tevens voorzitter van de Algemene kamer.
In 2021 kende de commissie de volgende samenstelling:

De Algemene Kamer:

- De heer mr. H.J.W. Leenen (voorzitter)
- De heer mr. M. Nieuwenhuis
- De heer mr. ing. B.M. Brandenburg-Stroo
- Mevrouw mr. N. Hoos
- Mevrouw mr. J.J.M.C. Hendriks-Voncken
- De heer mr. P.B.A. Klaassens

De Sociale Kamer:

- De heer A.M. Dekker (voorzitter)
- De heer mr. G.J.O. van der Wal
- De heer M.K. Riemersma
- Mevrouw mr. E. Verhage

Het secretariaat van de commissie werd ingevuld door de heer mr. M.J.S. van Helden en mevrouw mr. M.E.G. Otten.

Hoofdstuk 2: Statistische gegevens

2.1 Inleiding

In 2021 zijn er 83 bezwaarschriften ontvangen. Dit is een afname ten opzichte van 2020 en 2019, toen er 99 respectievelijk 91 bezwaarschriften zijn ontvangen.

2.2 Algemene Kamer

De aard van de door de AK te behandelen bezwaarschriften is behoorlijk divers. Dit laat zich verklaren doordat in deze kamer alle categorieën bezwaarschriften worden behandeld die niet in de sociale kamer is ondergebracht. In het verslagjaar zijn bezwaarschriften ingediend gericht tegen de volgende besluiten:

Onderwerp/regeling	**Aantal 2021**
Wet openbaarheid van bestuur (Wob)	7
Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)	1
Beperkingen openbaarheid stukken (Archiefwet)	2
Last onder dwangsom (Wabo)	2
Omgevingsvergunning activiteit bouwen	12
Omgevingsvergunning activiteit uitweg	4
Omgevingsvergunning activiteit aanleggen	1
Verkeersbesluit	2
Basisregistratie Personen	4
Aanwijsbesluit locatie afvalinzameling (Afvalstoffenverordening)	5
Wet voorkeursrecht gemeenten	7
Rioolaansluiting	1
Regeling veilig gebruik luchthavens	1
Gemeentelijk Incidenten Register	1
Totaal	50

Naar aanleiding van de 50 in 2021 ingediende bezwaarschriften zijn 32 adviezen uitgebracht, 3 bezwaarschriften zijn ingetrokken en 5 bezwaarschriften zijn niet behandeld omdat die zagen op aanvragen omgevingsvergunning. Op 31 december 2021 waren 10 bezwaarschriften nog in behandeling. Dit waren de bezwaarschriften die laat in 2021 zijn ingediend en op 31 december nog niet waren afgehandeld.

In onderstaande tabel zijn de adviezen van de AK naar aantallen en percentages aangegeven.

Aantal uitgebrachte adviezen

Geadviseerde beslissing	aantal	%
(Kennelijk) niet-ontvankelijk	11	34,4%
Ongegrond	15	46,9%
Deels gegrond/deels ongegrond	5	15,6%
Gegrond	1	3,1 %
Totaal	32	100 %

Er is geen enkele keer geadviseerd de gevraagde vergoeding voor proceskosten toe te kennen.

Er zijn vier contraire besluiten genomen naar aanleiding van de adviezen van de commissie. Deze besluiten hadden allen betrekking op de openbaarheid van de stukken van de Enquetecommissie.

2.3 Sociale Kamer

De SK behandelt bezwaarschriften die voornamelijk gericht zijn tegen besluiten ingevolge de Participatiewet (PW), de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet. In het verslagjaar zijn bezwaarschriften ingediend gericht tegen de volgende besluiten:

Onderwerp/regeling	**Aantal 2021**
Participatiewet herziening/terugvordering uitkering	2
Participatiewet beëindiging uitkering	1
Participatiewet bijzondere bijstand	12
Participatiewet arbeidsverplichtingen	1
Wmo woonvoorziening	2
Wmo hulp bij het huishouden	5
Wmo vervoersvoorziening	3
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	1
Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO)	3
Leerlingenvervoer	1
Gehandicaptenparkeerkaart	1
Algemene wet bestuursrecht (buiten behandelingstelling aanvraag)	1
Totaal	33

Naar aanleiding van de in 2021 ingediende bezwaarschriften zijn 5 adviezen uitgebracht. Er zijn 16 bezwaarschriften ingetrokken. Een deel hiervan is ingetrokken nadat het bestreden besluit door de vakafdeling is herzien voordat er een hoorzitting heeft plaatsgevonden. 3 bezwaarschriften zijn niet behandeld, omdat alsnog de aanvraag in behandeling is genomen (bezwaar tegen buiten behandeling stellen aanvraag) of een andere oplossing is bereikt. Op 31 december 2021 waren 9 bezwaarschriften nog in behandeling.

In onderstaande tabel zijn de adviezen van de SK naar aantallen en percentages aangegeven.

Aantal uitgebrachte adviezen

	Aantal	%
Gegrond	3	60 %
Ongegrond	2	40 %
Deels gegrond/deels ongegrond		0 %
Niet-ontvankelijk		0 %
Totaal	5	100%

Er is 1 keer geadviseerd om de gevraagde vergoeding van de proceskosten toe te kennen voor een bedrag van 1.068 euro.

Er zijn geen contraire besluiten genomen naar aanleiding van de adviezen van de commissie.

Hoofdstuk 3: Beslistermijnen

3.1 Inleiding

Er geldt een wettelijke beslistermijn van 12 weken voor de afdoening van een bezwaarschrift als een adviescommissie is ingesteld. Deze termijn kan met zes weken worden verlengd. Tevens is het zo dat de termijn pas gaat lopen als de termijn van zes weken, waarbinnen bezwaar op het besluit moet zijn gemaakt, verstreken is.

Niet alle ingekomen bezwaarschriften worden inhoudelijk behandeld. Het komt regelmatig voor dat een bezwaarschrift wordt ingetrokken. Daarnaast komt het voor dat een bezwaarschrift niet voldoet aan de wettelijke ontvankelijkheideisen (ex art. 6:5 tot en met 6:13 Awb). Voorbeelden zijn onder andere het overschrijden van de bezwarentermijn, het ontbreken van gronden etc. Het is overigens niet zo dat een dergelijk bezwaarschrift minder werk met zich meebrengt. Er vindt weliswaar meestal geen hoorzitting plaats, maar het ambtelijk secretariaat is de nodige tijd kwijt om het bezwaarschrift op een zorgvuldige wijze af te handelen.

In 11 gevallen is er niet binnen de 12 weken-termijn beslist op het bezwaar (wel voor afloop van de verdagingstermijn).

In 10 gevallen is ook niet beslist nadat is verdaagd (18 weken-termijn). Hiervan waren 7 bezwaren gericht tegen een besluit van de raad (Wet voorkeursrecht gemeenten), waarvan de afhandeling, gelet op de doorlooptijd voor de raadsvergadering, wat langer heeft geduurd. De 3 andere gevallen betroffen bezwaren rondom de overbrenging van stukken van de Enquetecommissie naar het archief, waar het college meer tijd nodig heeft gehad om te beslissen op het bezwaar.

Voorts is het goed om te vermelden dat in 2021, net als in voorgaande jaren, geen dwangsom verschuldigd is geweest vanwege het niet tijdig beslissen op bezwaar.

Hoofdstuk 4: Conclusies en aanbevelingen

4.1 Kwaliteit besluitvorming

De doorlooptijden van de bezwaarschriften zijn ongeveer gelijk gebleven aan die van 2020. Dit heeft alles met de Coronacrisis te maken. Met enige regelmaat zijn hoorzittingen uitgesteld op verzoek van betrokkenen vanwege een Corona-besmetting, waardoor er vertraging is opgetreden in de afhandeling van de bezwaren.

Intrekking bezwaren
Vooral bij de Sociale Kamer wordt een groot deel (16 van de 33) van de bezwaarschriften ingetrokken. In de meeste gevallen is het bestreden besluit alsnog herzien. Dit gebeurde in een aantal gevallen al voor de hoorzitting en dus zonder tussenkomst van de commissie. Ook is in een aantal gevallen de inhoudelijke behandeling tijdens de hoorzitting aanleiding geweest om een besluit te herzien.

Wat opvalt is dat niet altijd zorgvuldig onderzoek is gedaan naar de beperkingen en omstandigheden van degene die een voorziening op grond van de Wmo heeft aangevraagd. Naar aanleiding van het bezwaar wordt dit dan alsnog gedaan, wat dan vaak leidt tot een ander besluit en intrekking van het bezwaar.

Gegronde bezwaren
In 2021 is in 9 gevallen (ongeveer 24% van het totaal) geadviseerd het bezwaar (deels) gegrond te verklaren. Dit is aanzienlijk meer dan in 2020 (6%) het geval was.

De bezwaren hadden voornamelijk betrekking hebben op besluiten op grond van de Wob en de Archiefwet.

Beroep
Er is in 2021 4 keer beroep aangetekend tegen een beslissing op bezwaar (van de AK). Deze zaken hadden allen betrekking op de Wob en de Archiefwet.
Alle beroepen moeten nog door de rechtbank worden behandeld.

Er is geen enkele keer een verzoek om voorlopige voorziening ingediend.

Bij de SK is er in 2021 2 keer beroep aangetekend tegen een beslissing op bezwaar (intrekking/terugvordering bijstandsuitkering). In beide gevallen is het beroep ongegrond verklaard. In één van deze gevallen is hoger beroep ingesteld. Dit loopt nog.

Ten opzichte van 2020 is het aantal beroepszaken ongeveer gelijk gebleven. Er zijn minder verzoeken om voorlopige voorziening ingediend.

Verweer
De commissie is tevreden over de tijdige aanlevering van de stukken en de kwalitatieve inbreng van de verweerders. De stukken zijn voornamelijk digitaal (via een beveiligde omgeving) aangeleverd aan de commissie.

4.2 Opvallende zaken

De AK heeft zich een aantal keer mogen buigen over bezwaarschriften die gericht waren tegen besluiten die betrekking hadden op de openbaarheid en overbrenging van documenten betreffende de Enquetecommissie.

Bij de SK zijn in 2021 geen opvallende zaken aan de orde geweest.

4.3 Aanbevelingen uit 2020

De commissie heeft in voorgaande jaarverslagen gewezen op het zorgvuldig doorlopen van het stappenplan van de Centrale Raad van Beroep bij Wmo-aanvragen. Bij de zaken die in 2021 aan de commissie zijn voorgelegd is gebleken dat het college dit ter harte heeft genomen.

Vorig jaar heeft de commissie ook aandacht gevraagd voor het goed informeren van omwonenden bij het nemen van verkeersbesluiten. Uit de zaken die in 2021 aan de commissie zijn voorgelegd is gebleken dat het college hier aandacht voor heeft gehad. De commissie is hier tevreden over.

BEZWARENCOMMISSIE IN BEELD | 2021

83 Bezwaarschriften

Een inwoner die het niet eens is met een besluit

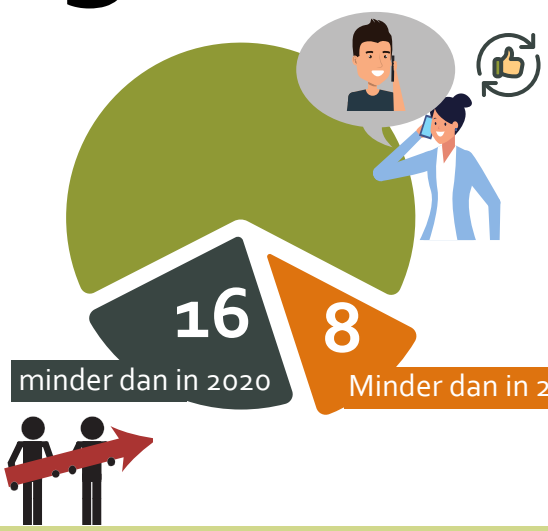

Type bezwaarschriften algemene kamer (50)

de aard van de bezwaarschriften uit 2021 is erg divers van aard

- 24% van de bezwaarschriften ging over een omgevingsvergunning rondom bouwen
- 14% ging over Wet Openbaarheid van Bestuur
- 14% ging over Wet voorkeursrecht gemeenten

Uitgebrachte adviezen

34,4%	(Kennelijk) niet-ontvankelijk
46,9%	Ongegrond
15,6%	Deels gegrond, deels ongegrond
3,1%	Gegrond
100%	Totaal

0%	Niet-ontvankelijk
0%	Deels gegrond, deels ongegrond
40%	Ongegrond
60%	Gegrond
100%	Totaal

Type bezwaarschriften sociale kamer (33)

De bezwaarschriften uit 2021 zijn met name gericht tegen besluiten over de Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning en Jeugdwet

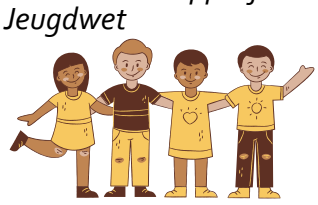

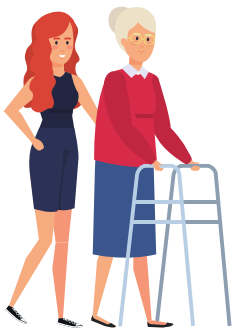

Conclusies

1. Gelijke doorlooptijden aan 2020
   - *Verband met de coronacrisis. Soms werden hoorzittingen uitgesteld vanwege een besmetting. Hierdoor was er soms vertraging*

2. Intrekking bezwaren
   - *Groot deel van bezwaren, met name bij de sociale kamer, werd ingetrokken*
   - *Niet altijd goed onderzoek naar beperkingen en omstandigheden van de aanvrager van Wmo-voorzieningen*
3. Gegronde bezwaren
   - *In 2021 werd er 18% meer bezwaarschriften (deels) gegrond verklaard. Deze gingen vooral over besluiten op grond van de Wob en de Archiefwet.*

Aanbevelingen 2020

1. Zorgvuldig doorlopen stappenplan van de Centrale raad van Beroep bij Wmo-aanvragen
   - ✓ *College heeft aanbevelingen opgevolgd*

2. Goed informeren omwonenden verkeersbesluiten
   - ✓ *College had hier aandacht voor. Commissie is hier tevreden over.*

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2022-055

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum	5 juli 2022
Zaaknummer	Z/20/375025 /INT/22/1107405
Onderwerp	Bekrachtiging besluit openbaarheidsbeperkingen raadsenquête stukken
Portefeuillehouder	L. van Riswijk

Contactpersoon	E. Sloot
E-mail	E.Sloot@zevenaar.nl
Telefoon	-

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding
In de raadsinformatiebrief van 29 juni 2022 met nummer 2022-053 en onderwerp: Uitspraak rechtbank inzake inzage verzoek raadsenquête stukken SALD, hebben wij u geïnformeerd over die uitspraak van de rechter. Via deze raadsinformatiebrief informeren wij u over ons genomen besluit in vervolg op deze uitspraak.

Kernboodschap
De rechtbank heeft overwogen dat het besluit van de enquêtecommissie d.d. 25 oktober 2017 onbevoegdelijk is genomen en dat niet de enquêtecommissie bevoegd is, maar dat het college als zorgdrager van het archief bij uitsluiting bevoegd is om een besluit openbaarheidsbeperkingen te nemen.

Om te voorkomen dat, als gevolg van de rechtbankuitspraak de enquêtestukken voor een ieder openbaar zouden zijn en ter bescherming van betrokkenen, hebben wij inmiddels besloten om het besluit openbaarheidsbeperkingen van 25 oktober 2017 van de enquêtecommissie te bekrachtigen.

Context
- ☐ Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
- ☐ Collegeprogramma
- ☐ Motie/amendement/toezegging
- x Anders, namelijk informeren over besluit van college.

Inhoudelijke boodschap
In aanvulling op voornoemde kernboodschap verwijzen wij u naar bijgevoegd bekrachtigingsbesluit voor onze inhoudelijke overwegingen.

Vervolg
N.v.t.

Communicatie en vervolgproces

De Streekarchivaris is op de hoogte gebracht van het genomen bekrachtigingsbesluit en het besluit wordt gepubliceerd in het Gemeenteblad.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlagen:
- Bekrachtigingsbesluit beperkingen openbaarheid (INT/22/1107375).

GEMEENTE ZEVENAAR

Het college van burgemeester en wethouders van Zevenaar

Overwegingen
de Enquêtecommissie gemeente Zevenaar heeft op 25 oktober 2017 een besluit genomen tot het opleggen van openbaarheidsbeperkingen met betrekking tot de stukken van de enquêtecommissie die de commissie heeft overgebracht naar de archiefbewaarplaats (hierna: het besluit openbaarheidsbeperkingen) (zie bijlage);

dit besluit is bekendgemaakt aan de Streekarchivaris van het SALD en op 12 augustus 2020 gepubliceerd in het Gemeenteblad;

het besluit openbaarheidsbeperkingen heeft tot gevolg dat de betreffende stukken gedurende een periode van 75 jaar na het moment van het nemen van het besluit van 25 oktober 2017 niet openbaar zijn;

de rechtbank heeft in haar uitspraak van 29 juni 2022 geoordeeld dat de enquêtecommissie niet het bevoegd orgaan is om het besluit openbaarheidsbeperkingen te nemen en dat het college als zorgdrager bij uitsluiting bevoegd is dit besluit te nemen;

het college staat achter het besluit openbaarheidsbeperkingen en had dit besluit genomen als hij onderkend had dat hij bevoegd was;

gelet op de uitspraak van de rechtbank en voor zover nodig wil het college het besluit openbaarheidsbeperkingen van de enquêtecommissie d.d. 25 oktober 2017 voor zijn rekening nemen en bekrachtigen met ingang van de datum waarop dat besluit openbaarheidsbeperkingen is genomen;

Besluit
Te bekrachtigen het besluit van de Enquêtecommissie gemeente Zevenaar d.d. 25 oktober 2017. Dit besluit luidt:

1. Met toepassing van Artikel 15, lid 1 onder a en c van de Archiefwet tot het opleggen van geheimhouding op onderzoeksdocumenten, waarover de commissie geheimhouding heeft opgelegd, gedurende de maximale termijn van 75 jaar na datum van dit besluit (16 mei 2012), zoals bedoeld in artikel 15, lid 4 van de Archiefwet.
2. Deze geheime onderzoeksdocumenten met in achtneming van het bepaalde hierover in de Archiefwet over te brengen naar en te laten bewaren in het Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg.

Als gevolg waarvan met ingang van de datum van het nemen van het besluit openbaarheidsbeperkingen van 25 oktober 2017 op de stukken van de enquêtecommissie openbaarheidsbeperkingen rusten die de archivaris in acht moet nemen.

Zevenaar, 5 juli 2022
Burgemeester en wethouders van Zevenaar

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2022-046

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum 06 juli 2022
Zaaknummer Z/22/418818 /ADV/22/1103228
Onderwerp CEO Jeugdhulp en WMO over 2021
Portefeuillehouder S. Bijl

Contactpersoon Julia Koeman
E-mail J.Koeman@zevenaar.nl
Telefoon

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding
Graag delen wij met u de uitkomsten van de cliëntervaringsonderzoeken WMO en Jeugdhulp gemeente Zevenaar over 2021.

Kernboodschap
Wij hebben deze uitkomsten intern besproken met medewerkers van beleid en uitvoering.
Daarbij hebben we ook besproken hoe we met de aanbevelingen uit deze rapporten onze aanpak voor de inwoners van Zevenaar kunnen versterken t.a.v. de WMO en Jeugdhulp ondersteuning.

Context
☐ Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
☐ Collegeprogramma
☐ Motie/amendement/toezegging
■ Anders, namelijk

Inhoudelijke boodschap
Dit jaar zijn we (veel) eerder gestart met het onderzoek. Het onderzoek is dit jaar eerder uitgevoerd dan voorgaande jaren om de aanbevelingen n.a.v. de ervaringen met de ondersteuning in 2021 te kunnen verwerken in de aanpak in 2022. Daarnaast zijn we bezig om de aanpak van de onderzoeken zelf te verbeteren. We gaan deze zodanig aanpassen dat ze ingebed worden in de werkprocessen rondom het verlenen van zorg en ondersteuning i.p.v. "achteraf" onze inwoners te benaderen. We zullen u hierover nader informeren.

Analyse van de data
Wat betreft de vergelijkbaarheid van dit onderzoek met de resultaten van voorgaande jaren. In de vragenlijsten van deze cliëntervaringsonderzoeken (en die van vorig jaar) zijn op verzoek van de Participatieraad Zevenaar de antwoordschalen gesynchroniseerd. Er waren verschillen tussen de antwoordschalen, omdat in de verplichte vragenset een andere schaal werd gebruikt. Dit werd als verwarrend ervaren. Vanaf de cliëntervaringsonderzoeken over 2020 is bij alle relevante schalen het antwoordalternatief 'neutraal' toegevoegd. Omdat de respondenten bij sommige vragen sindsdien uit vijf antwoordalternatieven konden kiezen in plaats van vier, kan het voorkomen dat de resultaten van deze cliëntervaringsonderzoeken een vertekend beeld geven in vergelijking met de cliëntervaringsonderzoeken van voor de aanpassing. Bij het interpreteren en beoordelen van de resultaten moet de lezer hier rekening mee houden.
Daarnaast is belangrijk op te merken dat de uitkomsten van het onderzoek niet los kunnen worden gezien van corona. Veel (voorliggende) voorzieningen waren minder goed toegankelijk. Het is echter lastig te achterhalen wat de invloed precies is geweest.
Verder van belang is het gegeven dat we vorig jaar pas in oktober de clientervaringsonderzoeken over 2020 besproken. De aandachts- en verbeterpunten die daaruit kwamen hebben we opgepakt, maar de effecten ervan waren nog niet in 2021 te zien.

We zien dat de klanttevredenheid op dit moment nog ruim voldoende tot goed is. En ook vind het merendeel van onze inwoners dat ze snel geholpen zijn. We zien wel een lichte stijging in de wachtlijsten. Zowel op producten als diensten. De verwachting is dat dit komend jaar iets gaat toenemen door met name externe factoren. Bouwbedrijven hebben langere wachttijden voor het verrichten van woningaanpassingen, zorgaanbieders kampen met personeelstekorten, de levertijd van hulpmiddelen loopt op en er is sprake van langere wachttijden voor extern medisch advies. Tot slot zijn personele ontwikkelingen (werving 'vaste' consulenten) binnen de gemeente ook een aandachtspunt.

Cliëntervaringsonderzoek jeugdhulp
Het cliëntervaringsonderzoek Jeugdhulp is een onderzoek naar de toegang tot jeugdhulp, het contact met de consulenten van de gebiedsteams en de kwaliteit en effectiviteit van de jeugdhulp.

Voor het cliëntervaringsonderzoek over 2021 zijn jongeren (12 tot en met 17 jaar) en ouders met kinderen (tot en met 15 jaar) die in het kader van de Jeugdwet zorg gebruiken uit de gemeente Zevenaar benaderd. In 2022 is ervoor gekozen om een brief te sturen naar:

- Jeugdcliënten van 12 tot en met 17 jaar, met nieuwe of hernieuwde indicatie in 2021
- Ouder van jeugdcliënten toten met 15 jaar, met nieuwe of hernieuwde indicatie in 2021

De volgende groepen zijn niet benaderd voor het onderzoek omwille van hun privacy en de gevoeligheid van hun situatie:

- Geheime plaatsingen/ jongeren die anoniem in zorg zijn;
- Jongeren die zonder medeweten van hun ouders hulp hebben gezocht.

In totaal zijn 499 ouders van jongeren benaderd en 194 jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar. 54 ouders en 31 jongeren hebben de vragenlijst (gedeeltelijk) ingevuld en teruggestuurd. Daarmee komt de respons bij de ouders op 10,8% (vorig jaar: 19,1%) en bij de jongeren op 16,0% (vorig jaar: 14,4%). De respons onder de jongeren is iets hoger dan vorig jaar, maar de respons onder de ouders is juist lager.

De resultaten van dit onderzoek geven in statistische zin daarmee een onvoldoende betrouwbaar beeld, maar geven wel een indicatie van hoe jongeren en ouders denken over de verschillende onderwerpen.

Het onderzoek laat een overwegend positief beeld zien van de beleving van jeugdigen en hun ouders over de toegang tot jeugdhulp, het contact met de consulenten van de gebiedsteams en de kwaliteit en effectiviteit van de jeugdhulp. Wel zijn er een tweetal aandachtpunten:

- de onafhankelijk clientondersteuner is nauwelijks bekend,
- de algemene voorzieningen zijn nauwelijks bekend.

Deze aandachtpunten zijn voor ons herkenbaar. En t.a.v. deze aandachtspunten zijn in 2021 en begin 2022 verbeteringen doorgevoerd:

1. n.a.v de uitkomsten van het CEO over2020 hebben we in november 2021 als gemeente een projectaanvraag ingediend bij het Rijk , en gehonoreerd gekregen , rondom de versterking van de onafhankelijke client ondersteuning. Dit driejarige project is in q2 van 2022 gestart. In dit project pakken we de knelpunten op zoals gesignaleerd bij het vorige CEO. De ervaringen met dit project zijn dus nog niet terug te zien in de uitkomsten van het CEO WMO over 2021.
2. We hebben "wegwijs in Zevenaar" ontwikkeld. Onder de noemer 'Wegwijs in Zevenaar' is er een website en een app ontwikkeld. Alle voorliggende voorzieningen en zorgaanbieders binnen de gemeente Zevenaar en de omliggende regio zijn vindbaar in deze app, met zowel de contactdata als een korte bedrijfspresentatie. Tevens biedt de site en app de mogelijkheid om nieuwsberichten, activiteiten en initiatieven te delen met de gebruikers van deze digitale gemeenschap. Deze zal naar verwachting in de tweede helft van dit jaar "live" gaan.

Cliëntervaringsonderzoek WMO
Het cliëntervaringsonderzoek WMO is een onderzoek naar de toegang tot maatschappelijke ondersteuning, het contact met de medewerkers van de gebiedsteams en de kwaliteit en de effectiviteit van de maatschappelijke ondersteuning.

Voor het onderzoek zijn alle inwoners benaderd die in 2021 (opnieuw) Wmo-cliënt zijn geworden; in totaal 693 inwoners. 287 personen hebben de vragenlijst ingevuld en teruggestuurd.

Het betrouwbaarheidsniveau van dit onderzoek is daarmee 97% en dat ligt boven de grens van 95%.
De resultaten van dit onderzoek geven een in statistische zin betrouwbaar beeld.

Het gemiddelde rapportcijfer dat de respondenten geven voor hun contact met de gemeente bedraagt een 7,4 t.o.v. een 7,0 vorig jaar.

Het onderzoek laat een overwegend positief beeld zien van hoe Wmo cliënten de toegang tot maatschappelijke ondersteuning, het contact met de medewerkers van de gebiedsteams en de kwaliteit en de effectiviteit van de maatschappelijke ondersteuning ervaren.

- Over de gesprekken met de consulenten Wmo bestaat tevredenheid onder de cliënten. De resultaten zijn significant verbeterd in vergelijking met het vorige cliënt ervaringsonderzoek.
- De cliënten vinden dat zij voldoende informatie hebben gekregen over de ondersteuning en dat zij de hulp krijgen die zij nodig hebben.
- De kwaliteit van de ondersteuning wordt door de cliënten als goed ervaren en de ondersteuning is meestal ook geschikt. De resultaten komen vrijwel overeen met de resultaten van het vorige cliënt ervaringsonderzoek.

- De Wmo-ondersteuning heeft een positief effect op het dagelijkse leven van de inwoners en ervaren zij een betere kwaliteit van leven. De resultaten komen vrijwel overeen met die van het vorige onderzoek.

Er zijn ook een aantal aandachtspunten:

- Net als bij de respondenten van het CEO Jeugdhulp is de bekendheid van de onafhankelijke cliëntondersteuner nog steeds onvoldoende. Een meerderheid van de cliënten (69%) is onbekend met de onafhankelijke cliëntondersteuner. Dat geldt in het bijzonder voor cliënten tot 55 jaar. 27% van de respondenten zegt behoefte te hebben gehad aan een onafhankelijke cliëntondersteuner;
- het merendeel van de inwoners met een hulpvraag vindt het lastig om hulp te vragen. 41% van de respondenten zegt het in meer of mindere mate lastig te vinden om hulp te vragen aan mensen uit hun omgeving. Schaamte- en schuldgevoel spelen hier onder andere een rol in mee;
- de algemene voorzieningen zijn redelijk bekend onder de cliënten, maar er wordt niet veel gebruik van gemaakt. 57% (vorig onderzoek: 66%) van de cliënten is bekend met de algemene voorzieningen in de gemeente Zevenaar. 12% van de respondenten (vorig onderzoek: 23%) maakt weleens gebruik van de algemene voorzieningen.

Deze aandachtpunten zijn voor ons herkenbaar. En t.a.v. deze aandachtspunten zijn in 2021 en begin 2022 al verbeteringen doorgevoerd. Dit zijn dezelfde verbeterpunten als geformuleerd bij het CEO Jeugdhulp:

1. n.a.v de uitkomsten van het CEO over2020 hebben we in november 2021 als gemeente een projectaanvraag ingediend bij het Rijk , en gehonoreerd gekregen , rondom de versterking van de onafhankelijke client ondersteuning. Dit driejarige project is in q2 van 2022 gestart. In dit project pakken we de knelpunten op zoals gesignaleerd bij het vorige CEO. De ervaringen met dit project zijn dus nog niet terug te zien in de uitkomsten van het CEO WMO over 2021.
2. We hebben "wegwijs in Zevenaar" ontwikkeld. Onder de noemer 'Wegwijs in Zevenaar' is er een website en een app ontwikkeld. Alle voorliggende voorzieningen en zorgaanbieders binnen de gemeente Zevenaar en de omliggende regio zijn vindbaar in deze app, met zowel de contactdata als een korte bedrijfspresentatie. Tevens biedt de site en app de mogelijkheid om nieuwsberichten, activiteiten en initiatieven te delen met de gebruikers van deze digitale gemeenschap. Deze zal naar verwachting in de tweede helft van dit jaar "live" gaan.

Belangrijk om op te merken dat de laatste twee aandachtpunten niet eenvoudig zijn op te lossen en de aanpak ervan vanuit diverse kanten benaderd kan worden, waaronder bijvoorbeeld de mentaliteit ofwel de intrinsieke drempel die bij de mensen zelf ten grondslag ligt.
Daarbij ook nog van belang te noemen dat het voornemen er ligt om met de participatieraad een gesprek in te plannen om van gedachten te wisselen over de zelfredzaamheid van mensen en de rol die de methodiek positieve gezondheid daarin kan spelen.

Communicatie en vervolgproces
We delen de rapporten en onze bevindingen met de participatieraad.
We leveren de data voor 1 juli 2022 aan bij het Rijk.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

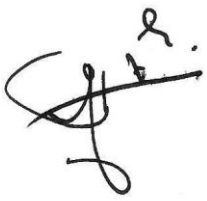

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlagen
n.v.t.

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2022-045

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum	14 juni 2022
Zaaknummer	Z/22/421870 /INT/22/1098251
Onderwerp	Jaarverantwoording Kinderopvang 2021
Portefeuillehouder	B. Kagei

Contactpersoon	Leny Thuss
E-mail	L.Thuss@zevenaar.nl
Telefoon	0316 - 5959235

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding
Wij bieden u de jaarverantwoording Kinderopvang 2021 ter kennisgeving aan.

Kernboodschap
Jaarlijks vindt er een verantwoording Kinderopvang plaats op basis van de registratie in het Landelijk Register kinderopvang (LRK). Het vaststellen van een jaarverantwoording is een wettelijke taak. Het college besluit in deze en vervolgens ziet de Raad toe op de uitvoering van de wettelijke taken. Op basis van de score bepaalt de Inspectie van het Onderwijs de status van de gemeente. De gemeente Zevenaar scoort al vele jaren de hoogste score (zijnde A-status).

Context
☐ Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
☐ Collegeprogramma
☐ Motie/amendement/toezegging
x Anders, namelijk toezicht op de uitvoering van de wettelijk taak.

Inhoudelijke boodschap
De jaarverantwoording geeft inzicht in de wijze waarop de organisatie (lees gemeente) invulling geeft aan de wettelijke taken die verbonden zijn aan de registratie kinderopvang. De jaarverantwoording Kinderopvang 2021 gemeente Zevenaar is als bijlage toegevoegd.

Communicatie en vervolgproces

Communicatie naar buiten
De jaarverantwoording Kinderopvang 2021 wordt voor 1 juli verzonden aan de Inspectie van het Onderwijs.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlagen
1. Z/22/421870/INT/22/1100331 Jaarverantwoording Kinderopvang 2021 gemeente Zevenaar.

Jaarverantwoording Kinderopvang 2021, gemeente Zevenaar

Inleiding
De kinderopvang omvat de volgende voorzieningen: Kinderdagverblijven (KDV), Buitenschoolse Opvang (BSO), Gastouderbureaus (GOB) en Voorzieningen voor Gastouderopvang (VGO). Gemeenten zijn volgens de Wet kinderopvang verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de kwaliteit van kinderopvangvoorzieningen. Het College van burgemeester en wethouders legt over de uitvoering van haar taken jaarlijks verantwoording af aan zowel de gemeenteraad (de horizontale toezichthouder), als de Inspectie van het Onderwijs (de interbestuurlijk toezichthouder). Verantwoording richting de Inspectie vindt plaats via de jaarverantwoording. Deze moet uiterlijk 1 juli worden ingediend en betreft het verslag van het voorgaande jaar.

Ook in 2021 heeft de uitbraak van het coronavirus helaas geleid tot sluiting van voorzieningen. Er was een sluiting aan het begin van het jaar (KDV tot 8 februari gesloten, BSO tot 19 april gesloten) en een sluiting aan het einde van het jaar (BSO vanaf 21 december gesloten). Deze sluitingen zijn, samen met andere maatregelen ter bestrijding van het coronavirus (zoals het advies om zoveel mogelijk thuis te werken), van invloed geweest op de uitvoering van de wettelijke taken kinderopvang. De Inspectie zal de normen die hiervoor gelden daarom niet onverkort hanteren bij de beoordeling van de taakuitvoering door gemeenten in 2021, maar maatwerk toepassen. Om dit maatwerk mogelijk te maken, is het nodig dat gemeenten in de jaarverantwoording informatie verstrekken over keuzes en afspraken die zij in 2021 met hun GGD hebben gemaakt.

Opbouw
De jaarverantwoording over 2021 bestaat uit drie delen: A, B en C.

- De vragen in deel A zijn bedoeld om een goed beeld te krijgen van de manier waarop en de mate waarin de coronamaatregelen van invloed zijn geweest op de uitvoering van de wettelijke taken in 2021.
- Deel B van de vragenlijst bevat vragen over de uitvoering van de wettelijke taken in 2021.
- Deel C bevat benchmarkgegevens die u kunt gebruiken om de gegevens van uw eigen gemeente te vergelijken met die van gemeenten in dezelfde grootteklasse, gemeenten in dezelfde GGD-regio, en gegevens op landelijk niveau.

DEEL A

Hebben de coronamaatregelen de uitvoering van de wettelijke taken toezicht en handhaving kinderopvang in 2021 beïnvloed?

Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Ja, de coronamaatregelen hebben ertoe geleid dat de GGD de verplichte inspecties niet allemaal of niet volledig heeft kunnen uitvoeren.
- ☐ Ja, de coronamaatregelen hebben ertoe geleid dat de gemeente haar registratietaak (het tijdig afhandelen van aanvragen en het bijhouden van het LRK) en/of haar handhavingstaak niet goed heeft kunnen uitvoeren.
- ☑ Geen van bovenstaande.

DEEL B

De vragen in deel B hebben betrekking op de volgende vier wettelijke taken van gemeenten:

1. Het uitvoeren van de registertaak van het Landelijk Register Kinderopvang (LRK).
2. Het tijdig afhandelen van aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen.
3. Het laten uitvoeren van de verplichte onderzoeken door de toezichthouder.
4. Handhavend optreden.

U kunt, indien het de coronasituatie betreft, bij het beantwoorden van de vragen in deel B ook verwijzen naar antwoorden die u in deel A van de vragenlijst heeft gegeven.

1 Criterium Registervoering

Toelichting wettelijke taak

- Het LRK moet juist en volledig zijn gevuld en het moet actueel zijn. Mogelijke tekortkomingen hierin zijn:
- Wijzigingsverzoeken die niet (op tijd) zijn verwerkt;
- Niet correcte aanduiding van het aanbod van gesubsidieerde voorschoolse educatie;
- Het ontbreken van de publicatie van onherroepelijke juridische handhavingsbesluiten (aanwijzing, boete, last onder dwangsom, last onder bestuursdwang en exploitatieverbod).

NB: Wijzigingen die de houder niet heeft doorgegeven vallen buiten dit criterium.
NB: Het gaat bij dit criterium uitdrukkelijk om het op orde zijn van het LRK, niet om het op orde zijn van GIR-Handhaven en/of GIR-Inspecteren.

Verantwoordingsinformatie registervoering

Was het LRK gedurende het jaar 2021 juist, volledig en actueel?

- (●) Ja
- ( ) Nee, niet helemaal

2 Criterium tijdig afgehandelde aanvragen KDV, BSO, GOB, VGO

Toelichting wettelijke taak

Dit criterium betreft het tijdig afhandelen van alle aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen die door de gemeente zijn ontvangen in de periode van 1 oktober 2020 tot 1 oktober 2021. Voor deze termijn is gekozen, omdat aanvragen die aan het einde van deze periode binnenkomen nog voor 31 december 2021 kunnen worden afgehandeld. Voor het tijdig afhandelen wordt een termijn gehanteerd van tien weken, eventueel vermeerderd met de (in het LRK vastgelegde) opschorting. Binnen deze termijn moet de voorziening in het LRK de vervolgstatus ‘geregistreerd’, ‘afgewezen’ of ‘ingetrokken’ hebben gekregen.

Verantwoordingsinformatie tijdig afgehandelde aanvragen

De gemeente heeft in de periode 1 oktober 2020 tot 1 oktober 2021 21 aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen ontvangen, waarvan er 21 tijdig afgehandeld zijn. Dit betekent dat 100 % van de aanvragen tijdig afgehandeld is.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op dit criterium.

Dit is niet verplicht.

3 Criterium uitvoering inspecties

Toelichting wettelijke taak

Het toezicht op de kinderopvang wordt door de GGD uitgevoerd in opdracht van de gemeente. Hierbij geldt het volgende:

I. Ieder geregistreerd kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang, en gastouderbureau moet jaarlijks worden geïnspecteerd. Bij iedere nieuwe voorziening dient binnen 3 maanden na inschrijving in het LRK een onderzoek na registratie plaats te vinden.
II. Elke nieuwe voorziening voor gastouderopvang dient voor registratie geïnspecteerd te worden.
III. Tenminste 5% van de geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang moet jaarlijks worden geïnspecteerd (de zogenaamde steekproef).

I. Verantwoordingsinformatie inspecties geregistreerde en nieuwe KDV, BSO en GOB

De GGD heeft in het jaar 2021 40 van de 40 voorzieningen geïnspecteerd. Dat betekent dat 100% van de voorzieningen is geïnspecteerd.

II. Verantwoordingsinformatie inspecties nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang

De gemeente heeft in het jaar 2021 bij 14 van de 14 nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang een onderzoek voor registratie laten uitvoeren. Dat betekent dat 100 % van de nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang vóór exploitatie en registratie is geïnspecteerd.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op dit criterium.

Dit is niet verplicht.

III. Verantwoordingsinformatie inspecties geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang (de zogenaamde steekproef)
Op 1 januari 2021 stonden 62 voorzieningen voor gastouderopvang geregistreerd. Hiervan zijn er 11 in de loop van jaar uitgeschreven en niet geïnspecteerd. Het aantal voorzieningen voor gastouderopvang dat de basis vormt voor het percentage geïnspecteerde voorzieningen is daarom 51.

De gemeente heeft in het jaar 2021 16 voorzieningen voor gastouderopvang geïnspecteerd. Dat betekent dat de steekproef van geïnspecteerde voorzieningen 31.4% bedraagt.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op dit criterium.

Dit is niet verplicht.

4 Criterium Handhaving

Toelichting wettelijke taak

Als er sprake is van tekortkomingen heeft de gemeente een beginselplicht tot handhaving. In sommige omstandigheden kan het College van burgemeester en wethouders echter afzien van handhaving. We noemen dit beredeneerd niet handhaven. Voorbeelden van redenen voor beredeneerd niet handhaven zijn: het niet meer in exploitatie zijn van de voorziening, zicht op legalisatie en strijd met de beginselen van behoorlijk bestuur.

Informatie over het gebruik van GIR-Handhaven door de gemeente

Maakte uw gemeente gedurende het jaar 2021 gebruik van GIR-Handhaven?

- (●) Ja, tijdens het hele jaar
- ( ) Ja, gedurende een deel van het jaar
- ( ) Nee, wij hebben de GIR in 2021 niet gebruikt

Verantwoordingsinformatie inzet van herstelaanbod

Wanneer er tijdens een onderzoek tekortkomingen zijn geconstateerd, kan de GGD-inspecteur de houder in bepaalde gevallen een herstelaanbod doen. De houder krijgt dan de gelegenheid om de tekortkoming voor afronding van het inspectierapport te herstellen. Dit herstelaanbod is een eerste actie om de tekortkomingen op te lossen.
N.B.: Ook als de tekortkomingen wel zijn hersteld, is het mogelijk dat de gemeente er, gezien de aard van de tekortkoming, voor kiest een vervolgactie in te zetten.

Onderstaande tabel geeft, naast een beeld van de inzet van herstelaanbod, ook een beeld van het resultaat van het herstelaanbod dat in 2021 door de GGD is ingezet.

Tabel 1: Inzet en resultaat van herstelaanbod op het totale aantal tekortkomingen in alle inspectierapporten, dus met en zonder handhavingsadvies

Zevenaar 2021	**Aantal**	**Percentage**
Beoordeelde voorwaarden zonder tekortkoming	1046	98.4%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, geen herstelaanbod	8	0.8%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, wel herstelaanbod	9	0.8%
Tekortkoming hersteld	*9*	*0.8%*
Tekortkoming niet hersteld	*0*	*0%*
Totaal	**1063**	**100%**

Verantwoordingsinformatie ingezette handhavingstrajecten bij rapporten met advies 'handhaven'

Wanneer het inspectierapport definitief is geworden, wordt het ter beschikking gesteld aan de gemeente. De gemeente moet vervolgens alle rapporten waarin de GGD het advies 'handhaven' geeft, oppakken.

De GGD heeft 49 afgeronde inspecties uitgevoerd. In 6 van deze inspectierapporten werd de gemeente geadviseerd te handhaven conform het handhavingsbeleid. Dat betekent dat het percentage rapporten met een handhavingsadvies 12.2% bedraagt.

Naar aanleiding van de 6 inspectierapporten met handhavingsadvies heeft de gemeente 6 handhavingstrajecten ingezet. Dat betekent dat 100% van de rapporten met een handhavingsadvies door de gemeente is opgepakt.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op dit criterium.

Dit is niet verplicht.

Verantwoordingsinformatie ingezette handhavingsacties bij tekortkomingen

Onderstaand overzicht geeft weer in welke mate de gemeente handhavingsacties heeft ingezet.

NB: het totaal beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen bedraagt 9. Het onderaan in tabel 2 genoemde totaal kan hiervan afwijken (groter zijn) doordat gemeenten in de praktijk soms meerdere soorten acties inzetten op dezelfde tekortkoming. In dergelijke gevallen tellen de percentages ook op tot meer dan 100%.

Tabel 2: Ingezette handhavingsacties op het totale aantal tekortkomingen in alle inspectierapporten met een handhavingsadvies (NB: dit is inclusief de tekortkomingen in deze rapporten die hersteld zijn na herstelaanbod)

Zevenaar 2021	**Aantal**	**Percentage**
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop een handhavingsactie is ingezet	8	88.9%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop beredeneerd niet is gehandhaafd, omdat de tekortkoming is opgelost na herstelaanbod	1	11.1%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop beredeneerd niet is gehandhaafd vanwege andere redenen	0	0%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarvoor geen handhavingsactie is geregistreerd	0	0%
Totaal	9	**100%**

Op de in totaal 9 tekortkomingen uit alle inspectierapporten met een handhavingsadvies heeft de gemeente:

- 8 keer een handhavingsactie ingezet,
- 1 keer beredeneerd niet gehandhaafd vanwege herstel na herstelaanbod,
- 0 keer beredeneerd niet gehandhaafd vanwege andere redenen, en
- 0 keer geen handhavingsactie geregistreerd.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op dit criterium.

Dit is niet verplicht.

5. Algemene toelichting

De doelstelling van toezicht en handhaving op de kinderopvang is: het bevorderen van veilige en kwalitatief hoogstaande kinderopvang. Naast het uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving kunnen gemeenten ook andere activiteiten (laten) uitvoeren die aan dit doel bijdragen. U kunt dan bijvoorbeeld denken aan preventieve handhavingsactiviteiten, zoals houderbijeenkomsten, en speciale aandachtspunten in toezicht en handhaving.

Indien gewenst, kunt u hieronder extra informatie toevoegen over de uitvoering van toezicht en handhaving in 2021.

Dit is niet verplicht.

DEEL C

Benchmarkgegevens

De volgende tabellen kunnen worden gebruikt om de gegevens van de gemeente te vergelijken met die van gemeenten in dezelfde grootteklasse, gemeenten in dezelfde GGD-regio en gegevens op landelijk niveau.

Percentage tijdig afgehandelde aanvragen	**2021**
Zevenaar	100%
20 000 - 50 000 inwoners	96.3%
GGD-Regio	98.5%
Landelijk	97.1%

Percentage inspectierapporten met advies Handhaven	**2021**
Zevenaar	12.2%
20 000 - 50 000 inwoners	12.7%
GGD-Regio	6.9%
Landelijk	13.1%

Percentage uitvoering inspecties KDV, BSO, GOB	**2021**
Zevenaar	100%
20 000 - 50 000 inwoners	83.4%
GGD-Regio	99.4%
Landelijk	85.4%

Percentage nieuwe VGO geïnspecteerd voor registratie	**2021**
Zevenaar	100%
20 000 - 50 000 inwoners	99.7%
GGD-Regio	100%
Landelijk	99.9%

Steekproefpercentage geregistreerde VGO geïnspecteerd	**2021**
Zevenaar	31.4%
20 000 - 50 000 inwoners	18%
GGD-Regio	50.7%
Landelijk	20.1%

Herstelaanbod 2020 en 2021	% tekortkomingen waarop herstelaanbod is aangeboden 2020	% tekortkomingen hersteld na herstelaanbod 2020	% tekortkomingen waarop herstelaanbod is aangeboden 2021	% tekortkomingen hersteld na herstelaanbod 2021
Zevenaar	1.3%	1.2%	0.8%	0.8%
20 000 - 50 000 inwoners	1.5%	1.4%	1.3%	1.2%
GGD-Regio	1.5%	1.4%	0.7%	0.6%
Landelijk	1.4%	1.2%	1.2%	1.1%

Handhaving 2021	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop een handhavingsactie is ingezet	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop beredeneerd niet gehandhaafd is na herstelaanbod	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop beredeneerd niet gehandhaafd is (anders dan niet handhaven na herstelaanbod)	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop geen handhavingsactie is geregistreerd
Zevenaar	88.9%	11.1%	0%	0%
20 000 - 50 000 inwoners	66.6%	5.4%	20.8%	12.1%
GGD-Regio	62.7%	6%	24.6%	7.5%
Landelijk	69.9%	6.7%	19.6%	8%

GEMEENTE ZEVENAAR

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2022-057

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum	20 juli 2022
Zaaknummer	Z/22/412244 /ADV/22/1109689
Onderwerp	Update ontwikkelingen Vestersbos
Portefeuillehouder	B. Kagei

Contactpersoon	Wytske Dijkstra
E-mail	W.Dijkstra@zevenaar.nl
Telefoon	0316-595307

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Er is een aantal belangrijke ontwikkelingen die betrekking hebben op de locatie Vestersbos 4 in Zevenaar. Via deze raadsinformatiebrief informeert het college u daarover.

Extra onderzoek Vestersbos

In november 2021 heeft uw raad besloten tot het doen van aanvullend onderzoek naar twee varianten voor onderwijshuisvesting op de locatie Vestersbos. Na een nieuwe afweging is besloten om door te gaan met onderzoek naar één van de varianten en een onderzoek te starten naar mogelijkheden voor woningbouw.

Context

- ☐ Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
- x Collegeprogramma
- ☐ Motie/amendement/toezegging
- ☐ Anders, namelijk

Aanvullend onderzoek Vestersbos

Het college wenst voor de locatie Vestersbos de mogelijkheden voor woningbouw te onderzoeken.
In overleg met de schoolbesturen LiemersNovum en Quadraam is een nieuwe afweging gemaakt en het volgende besloten:

1) Het onderzoek naar de variant 2A met kinderopvang, basisonderwijs en een gymzaal op de locatie Vestersbos gaan we continueren.
2) Voor de huisvesting van het voortgezet onderwijs zoeken we naar een alternatief op een andere locatie. Variant 3A is hiermee geen optie meer voor locatie Vestersbos.

Parallel aan dit onderzoek starten we een onderzoek naar de mogelijkheden van woningbouw op de locatie Vestersbos.

Communicatie en vervolgproces

Communicatie naar buiten
De buurtbewoners van Vestersbos zijn via een brief geïnformeerd over deze ontwikkelingen. Na de zomer organiseren we een inloopbijeenkomst over de resultaten van de verschillende onderzoeken.

Andere betrokkenen, zoals de gemeenten Duiven en Montferland, informeren we ook over deze nieuwe ontwikkelingen.

Vervolgproces
Door deze nieuwe ontwikkelingen verschuift de planning voor de besluitvorming naar achteren. Begin van het jaar 2023 komen we bij u terug met een voorstel voor de locatie Vestersbos 4.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Toon Albers
locoburgemeester

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2022-058

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum	9 augustus 2022
Zaaknummer	Z/22/428510
Onderwerp	Nieuwe opvanglocatie vluchtelingen uit Oekraïne
Portefeuillehouder	Aad van Orden, loco-burgemeester

Contactpersoon	Zwanet van Kooten
E-mail	z.vankooten@zevenaar.nl
Telefoon	(0316) 595 169

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding
Door de oorlog in Oekraïne ontvluchten veel inwoners hun land. Samen met de andere gemeenten in onze veiligheidsregio vangen we deze vluchtelingen op in opvanglocaties. In Zevenaar hebben we nu twee locaties waar samen 30 vluchtelingen worden opgevangen. Met de nieuwe locatie Vliegenwaard krijgt de gemeente de mogelijkheid om circa 150 vluchtelingen op te vangen. Door middel van deze brief informeren wij u over deze opvanglocatie in onze gemeente.

Context

X Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
☐ Coalitieafspraak
☐ Motie/amendement/toezegging
☐ Anders, namelijk

Inhoudelijke boodschap
Alle gemeenten hebben de taak gekregen om vluchtelingen uit Oekraïne op te vangen. Wij hebben ons als doel gesteld om 100 – 125 vluchtelingen op te vangen. Door de voortdurende oorlog en de grotere vraag naar huisvesting voor deze groep vluchtelingen, openen wij per september een locatie op Vliegenwaard in Spijk.

Situatie
Door de voortdurende oorlog in Oekraïne bestaat een grote behoefte aan gemeentelijke noodopvanglocaties. De gemeenten in de Veiligheids- en Gezondheid regio Midden-Gelderland (VGGM) hebben een gezamenlijke resultaatsverplichting voor het realiseren van 2000 gemeentelijke opvangplekken. Dit aantal wordt nu niet gehaald. In verband met de grote vraag naar gemeentelijke opvangplekken heeft het Kabinet gevraagd om regionaal minimaal 3000 opvangplekken te realiseren. Dit betekent voor de gemeente Zevenaar dat wij, op basis van dit aantal, 187 plekken moeten realiseren.

Locatie Vliegenwaard
In verband met de noodzaak om voldoende opvangplekken te realiseren zoeken wij voortdurend naar mogelijkheden om dit te realiseren en daarmee te voldoen aan de grote vraag naar opvang. De locatie Vliegenwaard is relatief eenvoudig en snel te ontwikkelen voor de opvang van de vluchtelingen.

Het in gebruik nemen van de locatie Vliegenwaard en de plaatsing van 25 chalets is een grote stap in het realiseren van voldoende gemeentelijke opvangplekken. De chalets zijn voorzien van eigen sanitair, kookvoorziening, inrichting en inventaris, TV, airco en verwarming. Elk chalet is geschikt voor 6 vluchtelingen. Met deze huisvesting en de daarbij behorende voorzieningen zorgen wij voor humane opvang van de vluchtelingen. Vluchtelingen worden hiermee in staat gesteld om een zo zelfstandig en zelfredzaam mogelijk leven te leiden.

Op het terrein staat een kantoorpand. Dit kantoorpand wordt aangepast voor ontmoeten, recreëren en studeren. Er worden kantoorruimtes ingericht voor ondersteunende diensten (huisarts- gemeente, vluchtelingenwerk et cetera) en een ruimte als wasgelegenheid met wasmachines en drogers. Het dubbele woonhuis op het terrein wordt ingezet als quarantaine ruimte.

De gemeente wordt ontzorgd. De verhuurder zorgt voor beveiliging en crisismanagement, de beschikbaarheid van een huisarts, schoonmaak van centrale ruimtes en buitenomgeving, het wassen van beddengoed en handdoeken en de beschikbaarheid van een 6-persoonsbus. Dit betekent echter niet dat wij geen regie hebben op de locatie: door de inzet van gemeentelijke locatiemanagers houdt de gemeente regie en wordt een humane opvang geborgd.

Naar verwachting is de locatie per september operationeel en kan de gemeente de eerste vluchtelingen huisvesten. De kosten die met deze voorziening gepaard gaan passen binnen het financiële kader van het Rijk.

Omwonenden en bedrijven
De omwonenden en bedrijven worden door middel van een brief geïnformeerd over de opening van deze locatie.

Openbare orde en veiligheid
Bij opening van de locatie worden afspraken gemaakt met de wijkagent en andere ondersteunende diensten. Signalen die duiden op openbare orde en veiligheidskwesties worden op de voet gevolgd en gemonitord door de afdeling OOV. Indien nodig worden aanvullende afspraken gemaakt.

Vervolgproces
Zodra duidelijk is wanneer de volgende opvanglocatie geopend wordt, wordt u geïnformeerd. Dit geldt vanzelfsprekend ook voor de direct omwonenden van de betreffende locatie. Daarnaast is er een algemene pagina aangemaakt op www.zevenaar.nl. Deze wordt continu aangevuld met actuele informatie. Hierop staat ook hoe inwoners kunnen helpen. Overige communicatie vindt plaats via de gemeentelijke kanalen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Rob IJnzen
loco secretaris

Aad van Orden
loco burgemeester

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2022- 062

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum	7 september 2022
Zaaknummer	Z/22/428665 /ADV/22/1113851
Onderwerp	Uitvoeringsdruk in de jeugdgezondheidszorg
Portefeuillehouder	S. Bijl
Contactpersoon	Anneke Kolmans
E-mail	A.Kolmans@zevenaar.nl
Telefoon	0316-595 411

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding
In deze Raadsinformatiebrief informeren wij u over de maatregelen die de Veiligheidsregio Gelderland-Midden (VGGM), specifiek de GGD, heeft getroffen in verband met de onverwacht hoge druk op het personeel van de jeugdgezondheidszorg (JGZ).

Kernboodschap
Er is in Nederland sprake van grote personeelskrapte in verschillende sectoren, onder andere in de zorgsector. Door het personeelstekort bij de GGD is de uitvoering van de jeugdgezondheidszorgtaken niet volledig meer uit te voeren. De GGD heeft de regiogemeenten in juni 2022 laten weten dat zij de basiszorg tijdelijk af moeten schalen. Wij hebben u hierover in uw vergadering van 6 juli 2022 al mondeling geïnformeerd. De maatregelen zijn nu concreet en gelden voor het merendeel tot 1 januari 2023 en deels tot 1 augustus 2023. Deze maatregelen zijn vooraf afgestemd met de betrokken gemeenten, waaronder gemeente Zevenaar.

Context
x Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
☐ Collegeprogramma
☐ Motie/amendement/toezegging
☐ Anders, namelijk

Inhoudelijke boodschap
De VGGM voert voor ons een aantal taken uit, waaronder taken in de jeugdgezondheidszorg. Het gaat om preventieve jeugdgezondheidszorg voor jeugdigen in de leeftijd van 0-18 jaar (Wet Publieke Gezondheid). Daarnaast voert de VGGM extra zorg uit om specifiek de risicodoelgroepen te bereiken.

De jeugdgezondheidszorgafdeling van VGGM kampt met een tekort aan jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen. Er is sprake van te weinig instroom aan nieuw personeel, maar er is ook werk bij gekomen. Denkt u aan de extra inzet op zorg voor (Oekraïense) vluchtelingkinderen.

Om op korte termijn de personeelsproblemen het hoofd te kunnen bieden, moet de VGGM keuzes maken om sommige werkzaamheden tijdelijk niet uit te voeren. Er is al sprake van uitval van personeel door teveel werk. Wij zien daarom de noodzaak van de maatregelen, maar vinden het wel belangrijk dat het effect van de maatregelen zo beperkt mogelijk blijft. De gemeenten hebben met VGGM afgesproken dat de dienstverlening voor de kwetsbare ouders en kinderen overeind blijft. Ook gaan de noodzakelijke medische onderzoeken en vaccinaties altijd door. VGGM blijft hiermee voldoen aan de wettelijke verplichtingen.

VGGM monitort de gevolgen van de tijdelijke maatregelen. Dit doet VGGM om indien nodig tijdig bij te sturen. De maatregelen duren voor het merendeel tot 1 januari 2023. Zodra dit eerder kan, gaan activiteiten uiteraard weer eerder opgestart worden. Want VGGM werkt binnen de jeugdgezondheidszorg hard aan het werven en opleiden van extra personeel.

Communicatie en vervolgproces
VGGM heeft in een brief informatie over de concrete maatregelen gegeven aan ouders, scholen en andere ketenpartners.

Verwacht wordt dat het personeelstekort in de jeugdgezondheidszorg de komende tijd zal blijven. Daarnaast zal de werkdruk hoog blijven, onder andere vanwege de zorg voor vluchtelingen. VGGM en regiogemeenten gaan onderzoeken op welke wijze de dienstverlening op peil kan blijven in de toekomst. Zodra hier meer over bekend is, informeren we u hierover.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

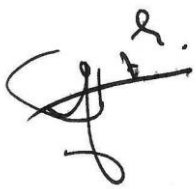

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlagen
1. *INT/22/1117515 Tijdelijke maatregelen jeugdgezondheidszorg VGGM uitvoeringsdruk 2022-2023*

Bijlage 1: *Tijdelijke maatregelen uitvoeringsdruk jeugdgezondheidszorg VGGM 2022-2023*

Om op korte termijn de personeelsproblemen het hoofd te kunnen bieden, is de GGD genoodzaakt om de basiszorg beperkt af te schalen, met in achtneming van bovenstaande uitgangspunten. Dit doen zij deels tot 1 januari 2023, deels tot en met juli 2023.

Concreet gaat het om de volgende maatregelen:

- De telefonische vragenlijn voor ouders van kinderen 0-4 jaar gaat tot eind 2022 dicht. Contact is mogelijk via de website (www.ggdgm.nl), waarmee ouders vragen per mail kunnen stellen of kunnen chatten met een jeugdverpleegkundige. Ook kunnen ouders tussendoor terecht op een van de inloopspreekuren.
- Voor gezonde peuters, bij wie geen problemen zijn in de groei of ontwikkeling, worden tot 1 juli 2023 enkele contactmomenten samen gevoegd, waardoor er in de periode van 1-4 jaar niet 5, maar 3 of 4 afspraken zijn. Dit betreft het samenvoegen van de contactmomenten bij 3 jaar en 3 jaar en 9 maanden, naar één contactmoment bij 3 jaar en 6 maanden. Daarnaast vervalt het 18 maanden consult. Bij eerder gesignaleerde zorgen blijven deze reguliere contactmomenten wel beschikbaar.
- Huisbezoeken vanaf het tweede kind zullen tot eind 2022, daar waar dit kan, vervangen worden door (beeld) bellen of een afspraak op het consultatiebureau. Dit geldt niet in situaties waarin er sprake is van een verhoogd risico of eerste kind, dan vindt er altijd een huisbezoek plaats.
- Gedurende schooljaar 2022-2023 worden voor zorg op scholen meer contactmomenten uitgevoerd door jeugdverpleegkundigen, in plaats van door de jeugdarts.
- Gedurende schooljaar 2022-2023 worden minder standaardonderzoeken uitgevoerd, dit geldt voor klas 4 mavo/havo/vwo en enkele onderzoeken op het speciaal (basis)onderwijs.
- Jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen zullen tot eind 2022 mogelijk minder deelnemen aan niet-kind gebonden overleggen.
- Tot eind 2022 worden er minder groepsvoorlichtingen georganiseerd. Voorlichtingen die al gepland staan, gaan door.
- De GGD is gewend preventief te werken, waarin vroegsignalering heel belangrijk is. Gezien de schaarste aan personeel, verdelen zij hun personeel over de meest kwetsbare kinderen, en de jongste kinderen waar de meeste groei en ontwikkeling plaatsvindt. Om die reden vraagt de GGD haar lokale samenwerkingspartners mee te helpen in de signalering bij de andere kinderen en jongeren. Zodra er zorgen zijn, dan is de GGD te allen tijde bereid om mee te denken.
- Voor specifiek lokale taken verlenen wij ook subsidie aan VGGM. Personeel bestemd voor dit lokale aanbod zal deels worden ingezet voor de uitvoering van de basiszorg. De GGD verwacht hierdoor ongeveer 25% van de lokaal ingekochte diensten niet uit te kunnen voeren dit jaar. De GGD maakt de komende maanden afspraken met de individuele gemeenten welk deel van het aanbod afgeschaald kan worden.

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2022-063

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum	14 september 2022
Zaaknummer	Z/21/397664 /ADV/22/1117525
Onderwerp	Vervolgonderzoek sportpark Hengelder
Portefeuillehouder	A. Boone

Contactpersoon	Erwin Goutbeek
E-mail	E.Goutbeek@zevenaar.nl
Telefoon	0316-595541

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding
De afgelopen periode is de initiatiefgroep Hengelder, begaan met de ontwikkelingen en herinrichting van sportpark Hengelder, druk bezig met de volgende fase binnen dit project. De initiatiefgroep heeft onder andere tijdens de informatieve raadsbijeenkomst van 18 mei 2022 een toelichting gegeven op de uitkomsten van het behoefteonderzoek op Sportpark Hengelder dat de afgelopen periode heeft plaatsgevonden. In deze toelichting is gevraagd om een vervolg en daarmee financiële middelen, zodat dit burgerinitiatief snelheid kan behouden. Tijdens de toelichting is aangegeven dat uitstel niet wenselijk is, gelet op de staat van de accommodaties van enkele verenigingen op het sportpark. De portefeuillehouder heeft de toezegging gedaan u een update te geven over het project en daarbij te kijken naar financiële middelen om de volgende fase in te gaan. Met deze raadsinformatiebrief wordt daar gevolg aan gegeven.

Kernboodschap
Wij informeren u over stand van zaken, het vervolgonderzoek (verdere haalbaarheid) en het locatieonderzoek aangaande sportpark Hengelder. Deze onderzoeken volgen op een eerste behoefteonderzoek in opdracht van de Initiatiefgroep sportpark Hengelder. Voor het vervolg- en locatieonderzoek stellen we een budget beschikbaar van €100.000.

Context
X Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
☐ Collegeprogramma
☐ Motie/amendement/toezegging
☐ Anders, namelijk

Inhoudelijke boodschap

Visie / doelstellingen

Het toekomstige sportpark Hengelder moet invulling geven aan diverse doelen. Een aantal doelstellingen zijn mede door de initiatiefgroep opgesteld. De doelstellingen sluiten aan bij het sportbeleid 2021-2028 van de gemeente Zevenaar:

- Door middel van clustering van sport en gerelateerde voorzieningen bijdragen aan een toekomstbestendig voorzieningenniveau in Zevenaar, waar iedereen kan sporten.
- Een omgeving waar sporten en bewegen op 1 staat. Het toevoegen van andere sociaal-maatschappelijke functies zoals zorg, onderwijs, kinderopvang of participatie is van meerwaarde als dit ook een bijdrage aan het sporten/bewegen levert. Meerdere functies op het sportpark kan een laagdrempelige en toegankelijke voorziening creëren voor vele inwoners van de gemeente.
- Effectief gebruik van de sportaccommodatie door middel van multifunctioneler en intensiever gebruik.
- Een diversiteit aan sporten aanbieden: ook nieuwe sportvormen zullen een plek op Hengelder moeten kunnen krijgen. Dit vraagt om de nodige flexibiliteit t.a.v. de inrichting en de accommodaties en van de gebruikers. Hierdoor creëren we zowel "traditionele" georganiseerde sportbeoefening in clubverband als ongeorganiseerde sportbeoefening op het sportpark.
- Een sportpark als ontmoetingsplek waarbij inwoners zich met elkaar verbonden voelen. Een sportpark waar iedereen zich thuis kan voelen. Zowel als sporter als bezoeker.

Gedane acties

Vanuit of in opdracht van de initiatiefgroep zijn al diverse stappen gezet om inzichtelijk te krijgen wat er met de toekomst van sportpark Hengelder moet gebeuren:

1. Gebruikers van sportpark Hengelder hebben een intentieverklaring ondertekend om samen te werken naar een toekomstbestendig sportpark
2. Analyse huidige gebruik en toekomstige vraag (behoefteonderzoek)
3. Uitwerking 3 potentiële toekomstscenario's door bureau ICS
4. Werkgroepen die aan de slag zijn met de uitwerking van diverse aspecten. Vanuit de Initiatiefgroep zijn 3 werkgroepen gevormd: werkgroep cultuur en identiteit (1), de werkgroep rekenen en tekenen (2) en de werkgroep duurzaamheid (3).

Vervolgonderzoek

Los van de stappen die al genomen zijn (initiatieffase 1), en de werkzaamheden die de werkgroepen zelf kunnen verzetten, vraagt de initiatiefgroep ondersteuning (en dient ondersteuning te krijgen) op diverse gebieden (definitiefase 2 en deel ontwerpfase 3):

1. Opstellen programma van wensen / concept programma van eisen
2. De verdere verkenning en haalbaarheid van voorkeursscenario 3 (zoals weergegeven in bijgevoegde rapportage)
3. Ondersteuning in het globale teken- en rekenproces
4. Ondersteuning in het begeleiden van de samenwerking

Bovenstaand is een globaal overzicht van werkzaamheden waarbij ondersteuning nodig is. De daadwerkelijke kaders en resultaten voor en van dit vervolgonderzoek worden nader uitgewerkt door de gemeente en de initiatiefgroep. Het college heeft naast een haalbaarheidsonderzoek de wens om parallel een locatieonderzoek uit te voeren. Dit dient in opdracht van de gemeente te gebeuren. Daarbij is de centrale vraag of de huidige locatie van sportpark Hengelder de meest geschikte locatie is, of dat er nog andere geschikte locaties zijn voor het vernieuwde Hengelder.

Voorwaarden
In het vervolgproces dient op een bepaald moment een stop te komen op het aantal betrokken partijen. De vraag daarbij is tot wanneer men kan aanhaken bij het project? De partijen die betrokken zijn dienen dan ook een duidelijk commitment te overleggen. Hoe verderop in het proces, hoe meer commitment van de deelnemers gevraagd wordt. De intentieverklaring heeft geen formeel karakter en laat onverlet dat partijen middenin het traject eruit kunnen stappen (zonder gevolgen). Met de initiatiefgroep wordt bepaald hoe we dit aan de voorkant willen organiseren. Dit komt aan de orde bij de uitwerking van cultuur en samenwerking.

Alle partijen die de intentieverklaring ondertekenen zijn volwaardig partner, ook die partijen die later in het traject van visievorming aansluiten. In de samenwerking tussen de partners prevaleert gezamenlijk belang boven deelbelang.

In de afstemming en in het opdrachtgeverschap dient een duidelijke rolverdeling te zijn tussen de gemeente en de initiatiegroep. Voor het vervolgonderzoek is de initiatiefgroep de formele opdrachtgever, waarbij de gemeente optreedt als adviseur. Voor wat betreft het locatieonderzoek is de gemeente opdrachtgever.

Financiën
Er is een financiële bijdrage van €75.000 gevraagd vanuit de initiatiefgroep. Dit bedrag is nodig voor hetgeen hierboven genoemd staat onder het vervolgonderzoek (definitiefase 2 en deel ontwerpfase 3). Daarvoor dient een extern bureau ingeschakeld te worden. Het bedrag voor het vervolgonderzoek zou opgenomen worden in de begroting voor 2023 (in relatie tot het coalitieakkoord en het collegeprogramma). Omdat het bedrag in dat geval pas in 2023 uitgegeven kan worden, en idealiter de start van het vervolgonderzoek al in 2022 plaatsvindt, wordt een bedrag van €75.000 in 2022 beschikbaar gesteld, zodat de initiatiefgroep verder kan. Deze wijziging wordt opgenomen in de 2e voortgangsrapportage 2022. De initiatiefgroep wil de snelheid erin houden: wij zien deze urgentie en willen daarom nu uitsluitsel geven over het beschikbare budget. De urgentie slaat vooral terug op de korte termijn investeringen (binnen nu en 4 jaar) die eraan komen vanwege de staat van diverse opstallen en vervanging van kunstgrasvelden.

De wens om parallel een locatieonderzoek uit te voeren brengt het totaalbedrag naar €100.000. Deze extra €25.000 wordt ook opgenomen in de 2e voortgangsrapportage 2022, maar dan voor het jaar 2023.

Communicatie en vervolgproces

Communicatie naar buiten
Deze raadsinformatiebrief is mede geschreven op basis van input van de initiatiefgroep. De communicatie verloopt laagdrempelig.
Na vaststelling van de 2e voortgangsrapportage 2022 en het beschikbaar stellen van bovengenoemde financiële middelen, wordt de initiatiefgroep hierover geïnformeerd.

Vervolgproces
De concrete uitwerking van voorwaarden, kaders en resultaten voor het vervolgonderzoek worden door de gemeente nader uitgewerkt, in overleg met de initiatiefgroep. Vooruitlopend op het verkrijgen van de financiële middelen door de initiatiefgroep, kan alvast aangevangen worden met de offerte uitvraag bij

diverse externe bureaus. De definitieve keuze voor een bureau valt op het moment nadat de 2e voortgangsrapportage 2022 is vastgesteld.

Afhankelijk van de uitkomsten van dit vervolgonderzoek worden de volgende stappen bepaald. Hierin wordt u gemeenteraad nader geïnformeerd en geconsulteerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

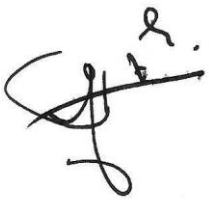

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
Burgemeester

Bijlagen

1. Rapportage sportaccommodaties Zevenaar (1093013)

ICS
ADVISEURS

Initiatiefgroep

GEMEENTE
ZEVENAAR

Onderzoek sportaccommodaties
Gemeente Zevenaar

Opdrachtgever
Initiatiefgroep Zevenaar

Datum
4 april 2022

Referentienummer
2210212/20220404Lke01

Auteurs
Michel de Boer
Rowan van Houwelingen
Jarno Thole

Onderdeel van **ICS Ruimteregiegroep BV**

ICS

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
1.1 Aanleiding en projectopdracht 4
1.2 Scope 5
1.3 Leeswijzer 5

2. Huidig aanbod en gebruik 8
2.1 Gemeente en kernen 8
2.2 Huidige gebruikers 8
2.3 Huidige sportaccommodaties en voorzieningen 10
2.4 Locatie van sportbeoefening 11
2.5 Kwalitatieve beoordeling sportaccommodaties 12
2.5.1 Buitensportaccommodaties 14
2.5.2 Binnensportaccommodaties 16
2.5.3 Overige binnensportaccommodaties 17
2.5.4 Openbare ruimte en voorzieningen 17
2.6 Behoefte aan samenwerking scholen en sportverenigingen 18

3. Huidige vraag 19
3.1 Huidige vraag onderwijs 19
3.2 Huidige vraag sportverenigingen 19

4. Toekomstige vraag 20
4.1 Woningbouwontwikkelingen 20
4.2 Demografische ontwikkelingen 20
4.3 Ontwikkeling sportdeelname 22
4.4 Geschiktheid sportaccommodaties 28
4.5 Leerlingenprognoses 28

5. Constateringen 30
5.1 Huidig aanbod 30
5.2 Huidige vraag 30
5.3 Toekomstige vraag 30

6. Nadere verkenning: Sportpark Hengelder 32
6.1 Gesprekken met betrokkenen 32
6.1.1 Gesprekken met verenigingen 32
6.1.2 Vervolggesprekken 33
6.1.3 Gesprekken met het onderwijs 35
6.1.4 Gesprekken met maatschappelijke organisaties 35
6.1.5 Gezamenlijke bijeenkomst 35

7. Toekomstscenario's **37**
7.1 De drie scenario's 37
7.1.1 Scenario I: 'Alles blijft bij het oude' 38
7.1.2 Scenario II: 'Een tussenvariant' 39
7.1.3 Scenario III: 'Toekomstdenken' 42
7.2 Waardering en vergelijking 46
7.3 Financiële doorrekening 47
8. Conclusies en aanbevelingen **48**
Bijlage I - Ledenverwachting per sportvereniging in 2021 **51**
Bijlage II - Globale kostenraming scenario II en III **52**

De inhoud van deze uitgave is eigendom van ICS adviseurs B.V. te Zwolle. Enkel de opdrachtgever waarmee ICS adviseurs B.V. een overeenkomst is aangegaan, heeft een gebruiksrecht voor deze uitgave. De inhoud en omvang van dat gebruiksrecht zijn vastgelegd in de algemene voorwaarden van ICS adviseurs B.V., gedeponeerd bij de Rechtbank Overijssel onder nummer 9/2021, dan wel in de overeenkomst zoals hiervoor bedoeld. Elk ander gebruik van deze uitgave, door opdrachtgever en of derden is uitgesloten, inhoudende dat niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, via internet, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ICS adviseurs B.V.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en projectopdracht

Sporten in de openbare ruimte, een beweegvriendelijke omgeving, multifunctionele sportaccommodaties, inclusiviteit. Het zijn termen die tegenwoordig steeds vaker terugkomen in de sport- en beweegsector. Niet alleen Zevenaar, maar veel gemeenten en verenigingen zijn op zoek naar een passende oplossing voor een effectieve inzet van de openbare ruimte om sport en bewegen in combinatie met welzijn, zorg en onderwijs te stimuleren.

Dit komt voort uit verschillende ontwikkelingen. Zo groeit de ongeorganiseerde sport en zijn outdoor sport- en beweegactiviteiten in opkomst. Daarnaast neemt de druk op de exploitatie van binnensportaccommodaties toe en is er steeds meer aandacht voor een gezonde leefomgeving met een verbinding tussen stad, dorp of wijk en omliggende natuur. Verder zien we ontwikkelingen waar verenigingen steeds meer de krachten bundelen met als doel in te spelen op bovenstaande ontwikkelingen en samenwerken om te komen tot een gezamenlijk toekomstbestendig sportaanbod. Om vanuit de gemeenschap in Zevenaar in te spelen op deze trends en ontwikkelingen is er een initiatiefgroep opgericht, die via een burgerinitiatief heeft gevraagd om voor dit onderwerp een haalbaarheidsonderzoek te laten uitvoeren.

De bovenstaande ontwikkelingen vragen om een brede kijk en toekomstige blik naar de sportvoorzieningen en openbare ruimte in Zevenaar en omgeving. In dit rapport Uw vraag aan ICSadviseurs is om een

haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar de toekomstige trends en ontwikkelingen rondom sport en bewegen in Zevenaar en de effecten hiervan op de sportaccommodaties in de stad Zevenaar. Hierbij ligt de focus op de relatie van de sportaccommodaties met welzijn-, zorg- en onderwijsfuncties in combinatie met een mogelijke herinrichting van Sportpark Hengelder. In dit onderzoek gaan we hier nader op in en schetsen we denkrichtingen (scenario's) die een eerste richting geven aan gewenste ontwikkelingen voor het Sportpark Hengelder.

In het onderzoek is de volgende fasering aangebracht:

1. Inventarisatie van de huidige gebruikers en het bestaande aanbod aan sportaccommodaties en voorzieningen in de openbare ruimte;
2. Bepalen huidige en toekomstige vraag naar accommodaties en voorzieningen op basis van behoeften, lokale en landelijke trends en ontwikkelingen;
3. Het opstellen van verschillende toekomstscenario's (inhoudelijk en financieel op hoofdlijnen) voor Sportpark Hengelder op basis van trends, ontwikkelingen, behoeften en input van verenigingen en verder betrokkenen.

1.2 Scope

Het onderzoek concentreert zich op de sportaccommodaties binnen Zevenaar, Groot Holthuizen en Babberich, met de nadruk op Sportpark Hengelder. Hierbij gaat het om de fysieke sport, waardoor accommodaties voor de denksporten niet in het onderzoek worden meegenomen. De volgende sportaccommodaties worden in dit onderzoek meegenomen:

Zevenaar

- Ataro Lentebad
- Sportpark Hengelder
- Tennisbanen Hengelder
- Atletiekbaan De Liemers
- Sportpark Griethse Poort
- Bent Sports Tennis
- Gymzalen de Schilderspoort
- Sporthal Heerenmäten
- Sportzaal Liemerscollege
- Gymzaal de Brug
- Sporthal Lentemorgen
- Bent Sports
- Sportcentrum NLG Zevenaar
- Polly's Gym
- Fitness Centrum Zevenaar
- FSCA Zevenaar Kickboxen
- Funktional Fitness/DJF Dance Centre
- Fit20 Zevenaar Sportschool
- Vida Studio's
- Studio DansPodium

Groot Holthuizen

- Liemerscollege locatie Landeweer
- Gymzaal Groot Holthuizen

Babberich

- Sportpark De Buitenboom
- Kulturhus & Gymzaal De Borg

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van het huidige aanbod aan binnensportaccommodaties in Zevenaar en Babberich in typen accommodatie en beschikbare uren ten behoeve van het bewegingsonderwijs en verenigingen.

In hoofdstuk 3 wordt de huidige vraag aan sporturen vanuit het onderwijs en de verenigingen uiteengezet.

Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van de toekomstige vraag waar we ingaan op relevante ontwikkelingen en prognoses in relatie tot de binnensportaccommodaties.

In hoofdstuk 5, op basis van de resultaten zoals weergegeven in de voorgaande hoofdstukken, worden de (voornaamste) constateringen samengevat.

Hoofdstuk 6 geeft een verdiepingsslag over hoe sportverenigingen, het onderwijs en maatschappelijke en gezondheidsorganisaties denken over Sportpark Hengelder.

Vervolgens schetst hoofdstuk 7 de verschillende scenario's.

Tot slot bevat hoofdstuk 8 de conclusies en aanbevelingen.

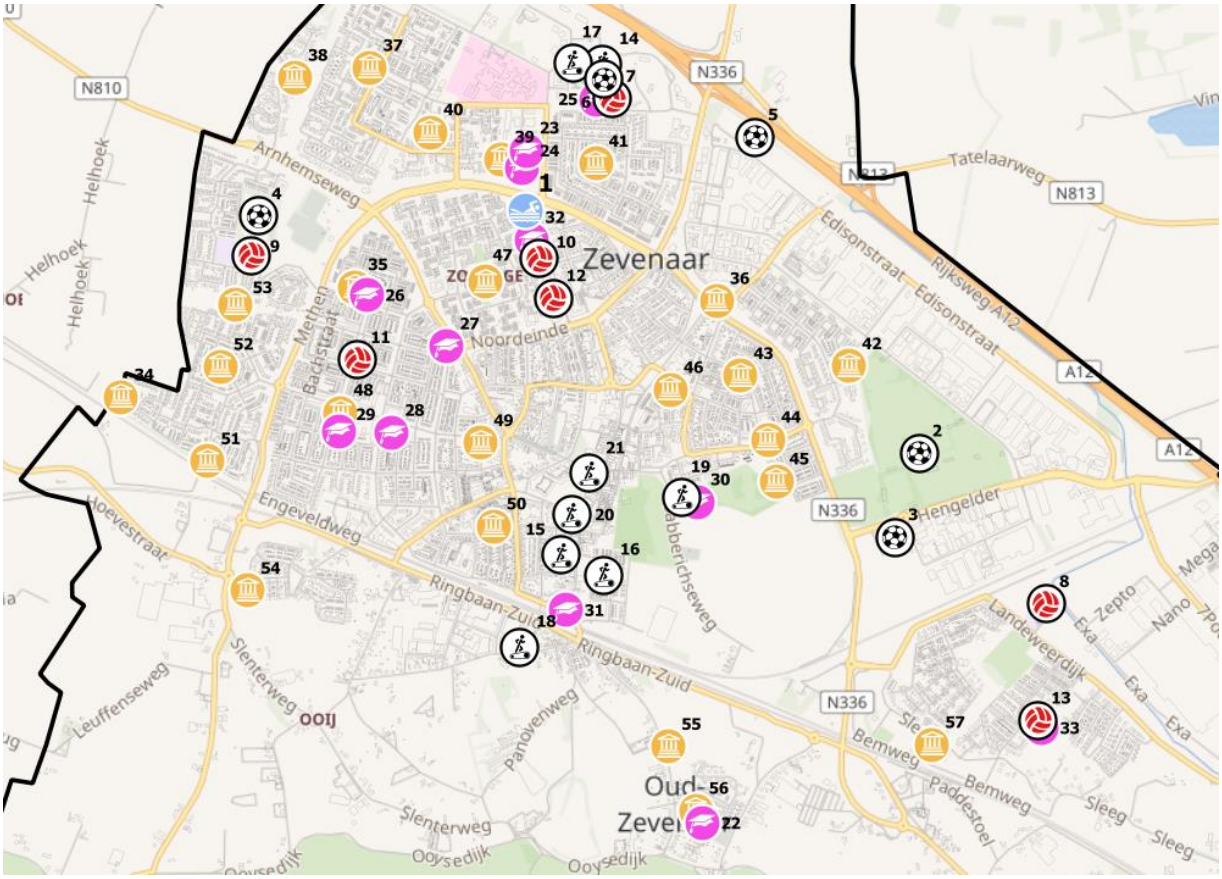

Figuur 1.1 Totaaloverzicht sportaccommodaties Zevenaar

Legenda Zevenaar

Zwembaden

1. Ataro Lentebad

Buitensportvoorzieningen

2. Sportpark Hengelder
3. Tennisbanen Hengelder
4. Atletiekbaan De Liemers
5. Sportpark Griethse Poort
6. Bent Sports Tennis

Overige binnensportvoorzieningen

7. Gymzalen de Schilderpoort
8. Liemerscollege Landeweer
9. Sporthal Heerenmäten
10. Sportzaal Liemerscollege Zonegge
11. Gymzaal de Brug
12. Sporthal Lentemorgen
13. Gymzaal Groot Holthuizen

Overige binnensportvoorzieningen

14. Bent Sports
15. Studio DansPodium
16. Polly's Gym
17. Fitness Centrum Zevenaar
18. FSCA Zevenaar Kickboksen
19. Funktional Fitness/DFJ Dance Centre
20. Fit20 Zevenaar Sportschool
21. Vida Studio's

Onderwijs

22. De Brede Martinus
23. KDV De Kleine Wereld
24. IKC Platanenlaan
25. De Schilderpoort
26. IKC Carrousel Bizetstraat
27. IKC De Wissel
28. IKC Carrousel
29. De Tamboerijn
30. Rijn IJssel Babberichseweg
31. Rijn IJssel Stationsplein
32. Liemerscollege locatie Zonegge
33. Sterreschool & De Bem

Overige voorzieningen

34. Trapveld/speeltuin Joseph Bechstraat
35. J.C. Cruijfcourt
36. Skatebaan
37. Trapveldje Korte stuk
38. Grasveld Roodwilligen
39. Voetbalveldje Lindenhage
40. Trapveld/speeltuin Boterhek
41. Trapveld/speeltuin De Olmen
42. Trapveld Scherpershof
43. Trapveld/speeltuin Huygenslaan
44. Buitengym & basketbalveld Vondellaan
45. Trapveld Guido Gezellestraat
46. Trapveld Steenhuizen
47. Trapveld Zonegge
48. Trapveld Paganinistraat
49. Basketbalveld Rembrandtplein
50. Voetbalveld Oranjehof
51. Trapveld Brusselse Straat
52. Trapveld/speeltuin Hallsteinstraat
53. Trapveld/speeltuin Spriet
54. Wielekescamp
55. Trapveld/speeltuin Zevenaarseweg
56. Voetbalkooi Martinusweg
57. Trapveld Sleef

2. Huidig aanbod en gebruik

2.1 Gemeente en kernen

In de gemeente Zevenaar wonen circa 44.000 inwoners verdeeld over de volgende twaalf kernen: Aerdt, Angerlo, Babberich, Giesbeek, Herwen, Lathum, Lobith, Pannerden, Spijk, Tolkamer (inclusief Tuindorp), Zevenaar en Oud-Zevenaar (inclusief Ooy). In Zevenaar, als grootste kern, wonen ongeveer 25.000 inwoners en in Babberich 2.000 inwoners. De gemeente kent een rijk verenigingsleven; ongeveer 29% van de inwoners in 2020 is lid van een sportvereniging (het landelijk gemiddelde is 25%). Daarnaast zijn er ook grote groepen inwoners die anders georganiseerd sporten (29%) en ongeorganiseerd sporten (36%)[1]

2.2 Huidige gebruikers

Primair kennen de sportvoorzieningen drie typen gebruikers: het onderwijs, (sport)verenigingen en overige gebruikers (maatschappelijk/commercieel). Bij het in kaart brengen van de huidige situatie en vraag naar binnensportaccommodaties worden deze drie typen gebruikers apart inzichtelijk gemaakt:

1. **Onderwijs**

Zowel het primair als het voortgezet onderwijs maken gebruik van de sportaccommodaties in Zevenaar en Babberich. In Zevenaar zijn er 9 verschillende scholen binnen het primair onderwijs, 1 voor het speciaal basisonderwijs en 1 school voor het voortgezet onderwijs. Het voortgezet onderwijs, het Liemerscollege, heeft 3 verschillende locaties in Zevenaar. Babberich heeft 1 locatie voor het primair onderwijs. Het onderwijs maakt voornamelijk gebruik van de gemeentelijke (ondersteunde) accommodaties zoals gymzalen en sporthallen, waarbij `s zomers uitgeweken kan worden naar sportparken. Zie voor een totaaloverzicht figuur 1.1 en figuur 2.1.

2. **Verenigingen**

In Zevenaar en Babberich zijn er verschillende verenigingen die gebruikmaken van de sportaccommodaties en buitenruimten. In totaal zijn er circa 60 sportverenigingen in de gemeente Zevenaar verdeeld over 35 verschillende takken van sport. Deze verenigingen maken voornamelijk gebruik van de gemeentelijke (ondersteunde) accommodaties zoals sportparken, gymzalen en sporthallen[2].

3. **Overige gebruikers**

Maatschappelijke en commerciële organisaties maken landelijk steeds meer gebruik van sportaccommodaties. Deze organisaties maken vaak gebruik van de accommodaties onder hun eigen begeleiding om hun cliënten door middel van sport te laten herstellen van een blessure of het welzijn te verbeteren. Voorbeelden hiervan zijn; hersteltrainingen gegeven door fysiotherapeuten, valpreventie voor ouderen, weerbaarheidstrainingen voor kwetsbare jongeren, etc.

[1] Resultaten sportdeelname onderzoek & vereniging monitor December 2020
[2] Niet alle sportverenigingen waren opgenomen in de aangeleverde data.

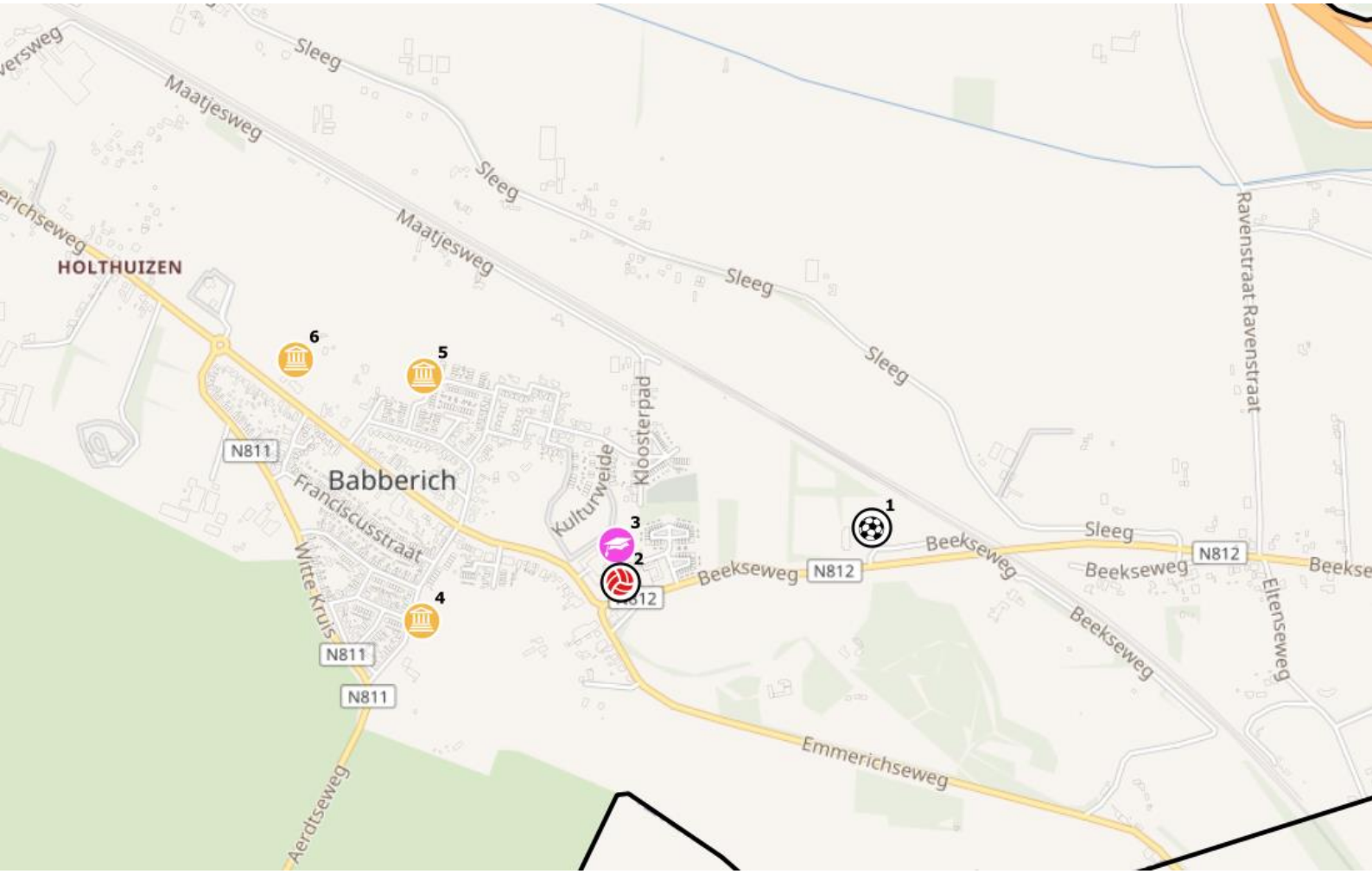

Figuur 2.1 Totaaloverzicht Babberich

Legenda Babberich

Buitensportvoorzieningen

1. Sportpark De Buitenboom

Binnensport

2. Kulturhus & Gymzaal De Borg

Onderwijs

3. Sint Franciscusschool

Overige voorzieningen

4. Speeltuin/trapveld Zwanenwaay
5. Speeltuin/trapveld Landkamp
6. Trapveld Dorpsstraat

2.3 Huidige sportaccommodaties en voorzieningen

Zevenaar heeft een ruim aanbod aan sportaccommodaties dat inwoners uitnodigt om te sporten en te bewegen; er zijn vier buitensportaccommodaties, zeven binnensportaccommodaties, één zwembad en diverse commerciële/individuele sportaccommodaties. Babberich heeft daarnaast nog één buitensportlocatie en één binnensportaccommodatie. Zie voor een totaaloverzicht figuur 1.1 op pagina 7 en figuur 2.1 op pagina 9.

De sportaccommodaties zijn in te delen in verschillende typen die hieronder worden toegelicht:

1. Buitensportaccommodaties
De buitensportaccommodaties zijn locaties waar veldsporten en atletiek in verenigingsverband beoefend kunnen worden. In dit onderzoek zijn dat Sportpark Hengelder (zie figuur 2.2) Sportpark de Griethse Poort, Sportpark de Buitenboom en de Atletiekbaan van de Liemers. Sportpark Hengelder is van deze accommodaties het grootst met een hockeyvereniging, twee tennisverenigingen, twee voetbalverenigingen, een korfbalvereniging, een rugbyvereniging en een Jeu de Boules vereniging. De accommodatie van Hobbycentrum De Liemers, die zich eveneens op Sportpark Hengelder bevindt, wordt in dit rapport niet als sportaccommodatie meegenomen.

2. Binnensportaccommodaties
Binnensportaccommodaties bestaan uit gymzalen, sportzalen en sporthallen. Dit zijn sportruimten die geschikt zijn voor het bewegingsonderwijs en de diverse zaalteamsporten. In dit onderzoek zijn dat Gymzalen de Schilderpoort, Liemerscollege Landeweer, Sporthal Heerenmäten (in eigendom van Quadraam), Sportzaal Liemerscollege Zonegge, Gymzaal de Brug, Sporthal Lentemorgen, Gymzaal Groot Holthuizen en Kulturhus & Gymzaal De Borg.

3. Overige binnensportaccommodaties
De acht overige binnensportaccommodaties zijn locaties waar gesport kan worden in de binnenruimte die niet hoeven te voldoen aan de afmetingen of voorzieningen voor het bewegingsonderwijs dan wel de binnensporten. Voorbeelden hiervan zijn dansstudio's, sportscholen, squashbanen, etc. In dit onderzoek zijn de accommodaties meegenomen van Bent Sports, Studio DansPodium, Polly's Gym, Fitness Centrum Zevenaar, FSCA Zevenaar Kickboksen, Funktional Fitness/DFJ Dance Centre, Fit20 Zevenaar Sportschool en Vida Studio's.

4. Openbare ruimte en voorzieningen
De openbare ruimte wordt steeds meer gebruikt als een alternatieve sportlocatie. Door de individualisering van de sport en de coronapandemie wordt er steeds meer van de openbare ruimte gebruikt als sportvoorziening. Dit kunnen sporten zijn als hardlopen en fietsen, maar ook beweegtuinen, trapveldjes en basketbalveldjes.

Figuur 2.2 Overzichtskaart Sportpark Hengelder

2.4 Locatie van sportbeoefening

Zoals in paragraaf 2.3 valt te lezen, wordt sport beoefend op verschillende locaties in Zevenaar. Maar hoe populair is elke locatie en zijn hier trends te ontdekken? Een belangrijk onderzoek dat hier antwoorden op geeft is het 'Onderzoek & verenigingsmonitor december 2020' van de gemeente Zevenaar. Hierin is aan de inwoners van Zevenaar gevraagd waar zij het vaakst sporten. De belangrijkste conclusies uit het onderzoek zijn als volgt:

- De helft van de inwoners beoefent de sport bij sportaccommodaties in de eigen gemeente, zoals op een voetbalveld, tennisbaan, sporthal, fitnesscentrum of zwembad;
- 17% van de inwoners maakt gebruik van sportvoorzieningen in de openbare ruimte in de eigen gemeente, zoals een park, bos, basketbalpleintje, skatebaan en trapveldjes (in 2016 was dit 22%).
- 18% van de inwoners sport bij sportaccommodaties buiten de gemeente Zevenaar. De overige inwoners sporten buiten Zevenaar.
- Naarmate inwoners van Zevenaar ouder worden, sporten zij minder vaak in een sportaccommodatie in de eigen gemeente. Uitzondering hierop is de oudste leeftijdsgroep.

- De leeftijdsgroep jonger dan 21 jaar (91%) en 21 tot en met 30 jaar (63%) sport het vaakst in een sportaccommodatie in Zevenaar. Inwoners ouder dan 70 jaar (52%) sporten ook redelijk vaak in een sportaccommodatie binnen de eigen gemeente.
- Fitness is de populairste sport in Zevenaar, daarna volgen wandelsport, fietsen, hardlopen en zwemmen.

2.5 Kwalitatieve beoordeling sportaccommodaties

Naast de aantallen sportaccommodaties is het van belang inzage te hebben in de kwaliteit van de betreffende accommodaties. Accommodaties kunnen theoretisch voldoen aan de vraag (kwantiteit), maar als het aanbod (kwaliteit) niet aansluit op de vraag zullen accommodaties in onbruik raken. Hierdoor ontstaat er een tekort aan kwalitatieve goede accommodaties.

De gemeente Zevenaar heeft in 2020 de tevredenheid onder inwoners, en daarmee de gebruikers, geïnventariseerd voor geheel Zevenaar. Deze inventarisatie is weergegeven in tabel 1. Het beeld wat hieruit ontstaat is dat inwoners over het algemeen (zeer) tevreden zijn over de openingstijden, bereikbaarheid en toegankelijkheid. Minder tevreden zijn gebruikers over de kleedruimten, het sanitair en de horecagelegenheden.

Tabel 2.1 Tevredenheid sportaccommodaties. (Bron: Sportonderzoek 2020 Gemeente Zevenaar)

Factor	N.v.t.	Zeer ontevreden	Ontevreden	Neutraal	Tevreden	Zeer tevreden
Openingstijden	9%	5%	4%	7%	37%	38%
Bereikbaarheid en toegankelijkheid	7%	3%	2%	6%	39%	43%
Kwaliteit Vloer/veld/bassin	10%	5%	5%	10%	39%	31%
Hoeveelheid aangeboden materialen	18%	3%	2%	8%	39%	29%
Kwaliteit materialen	18%	3%	2%	9%	37%	31%
Kleedruimten	19%	4%	6%	15%	35%	22%
Sanitair	16%	3%	8%	15%	36%	21%
Horeca	32%	2%	3%	12%	29%	22%

Vragenlijst

Naast de inwoners stellen het onderwijs en verenigingen ook kwalitatieve eisen aan de voorzieningen. ICSadviseurs heeft in samenwerking met de initiatiefgroep binnen dit onderzoek een vragenlijst verzonden naar de sportverenigingen en onderwijsinstellingen in Zevenaar. In deze vragenlijst zijn de verschillende organisaties gevraagd naar ledenontwikkelingen, de kwaliteit van de sportaccommodaties, bevindingen in relatie tot de openbare ruimte, de beschikbaarheid van de sportaccommodaties en op het onderdeel samenwerking. In totaal hebben 23 sportverenigingen en 10 onderwijsinstellingen de vragenlijst ingevuld. Als eerste is er gevraagd naar de algemene tevredenheid per accommodatie. In figuur 2.3 zijn de verschillende scores te zien.

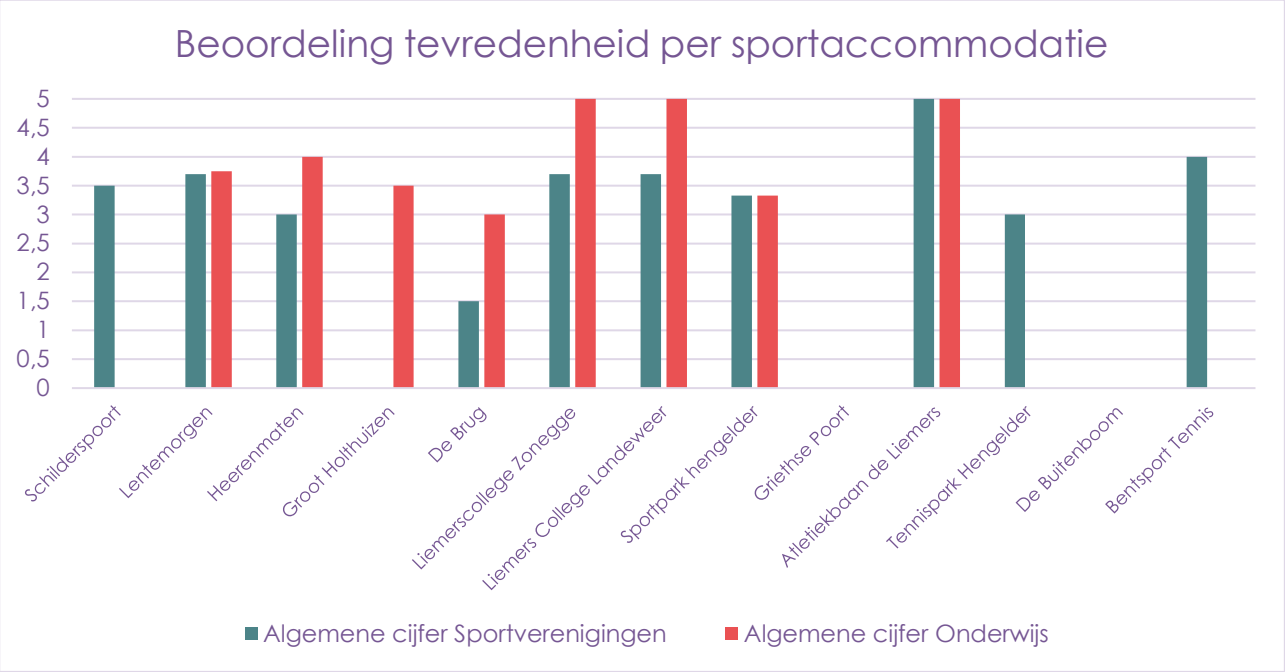

Figuur 2.3 Algemene tevredenheid per sportaccommodatie

Op een schaal van 1 (zeer ontevreden), 2 (ontevreden), 3 (gangbaar), 4 (tevreden) tot 5 (zeer tevreden) scoren de accommodaties tussen de 1,5 en de 5. Het is hierbij opvallend dat sporthal De Brug zeer laag wordt beoordeeld. Met een gemiddelde score van 1,5 lijkt deze binnensportaccommodatie niet te voldoen aan de wensen van sportverenigingen. De beoordeling vanuit het onderwijs is met een 3 hoger dan de sportverenigingen, maar lager dan de andere accommodaties. De voorzieningen van het Liemerscollege en de atletiekbaan worden goed beoordeeld, terwijl Sportpark Hengelder en Heerenmäten relatief slecht worden beoordeeld.

Het onderwijs en de verenigingen hebben op uiteenlopende onderdelen (zoals gebruik, functionaliteit, materialen, tevredenheid, de prijs-kwaliteitverhouding en bereikbaarheid) de sportaccommodaties beoordeeld. Dit zijn alleen de accommodaties waar zij gebruik van maken. Hiermee wordt inzichtelijk per accommodatie waar mogelijke knelpunten en verbeterpunten liggen.

In de volgende paragrafen (tot en met paragraaf 2.6) volgt een uiteenzetting van de uitkomsten van de vragenlijst, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de buitensport- en binnensportaccommodaties.

2.5.1 Buitensportaccommodaties

De beoordelingen van de sportverenigingen en het onderwijs over de buitensportaccommodaties in Zevenaar zijn te vinden in figuur 2.4 en 2.5.

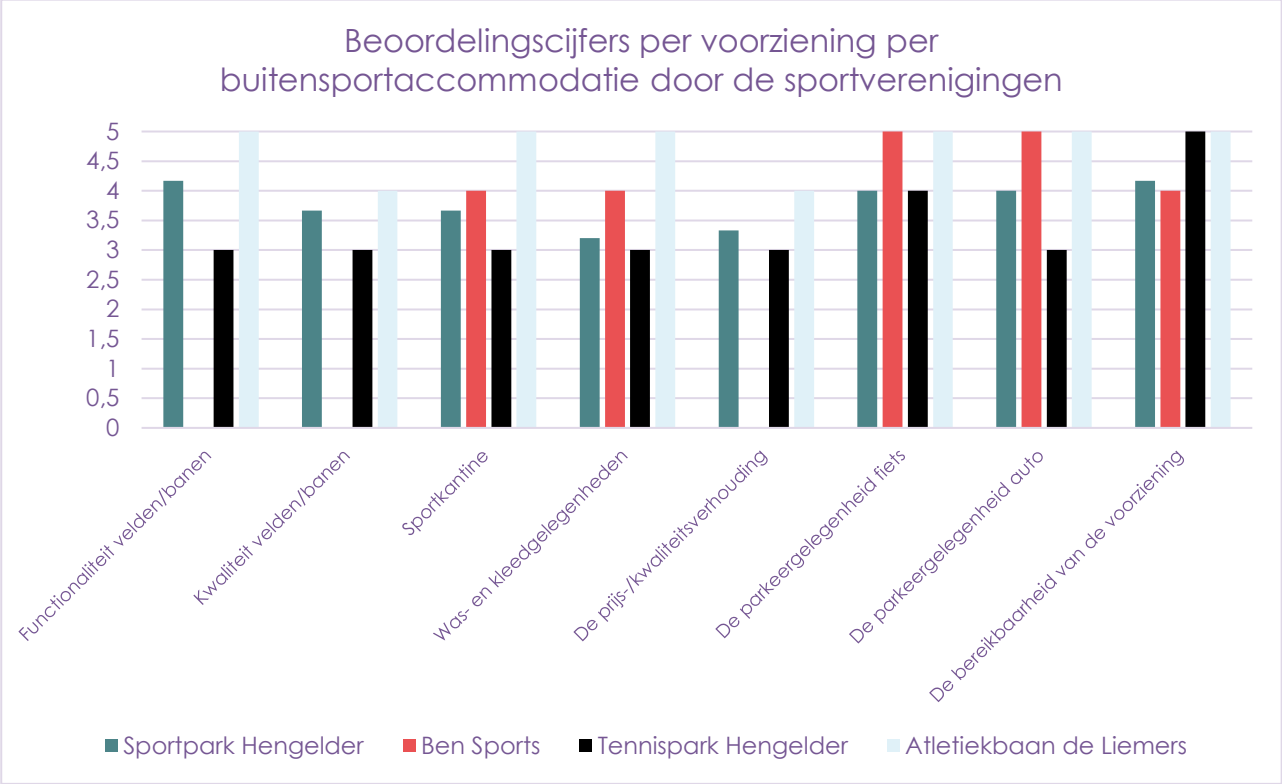

Figuur 2.4 Weergave van de kwalitatieve beoordeling van de buitensportaccommodaties door sportverenigingen

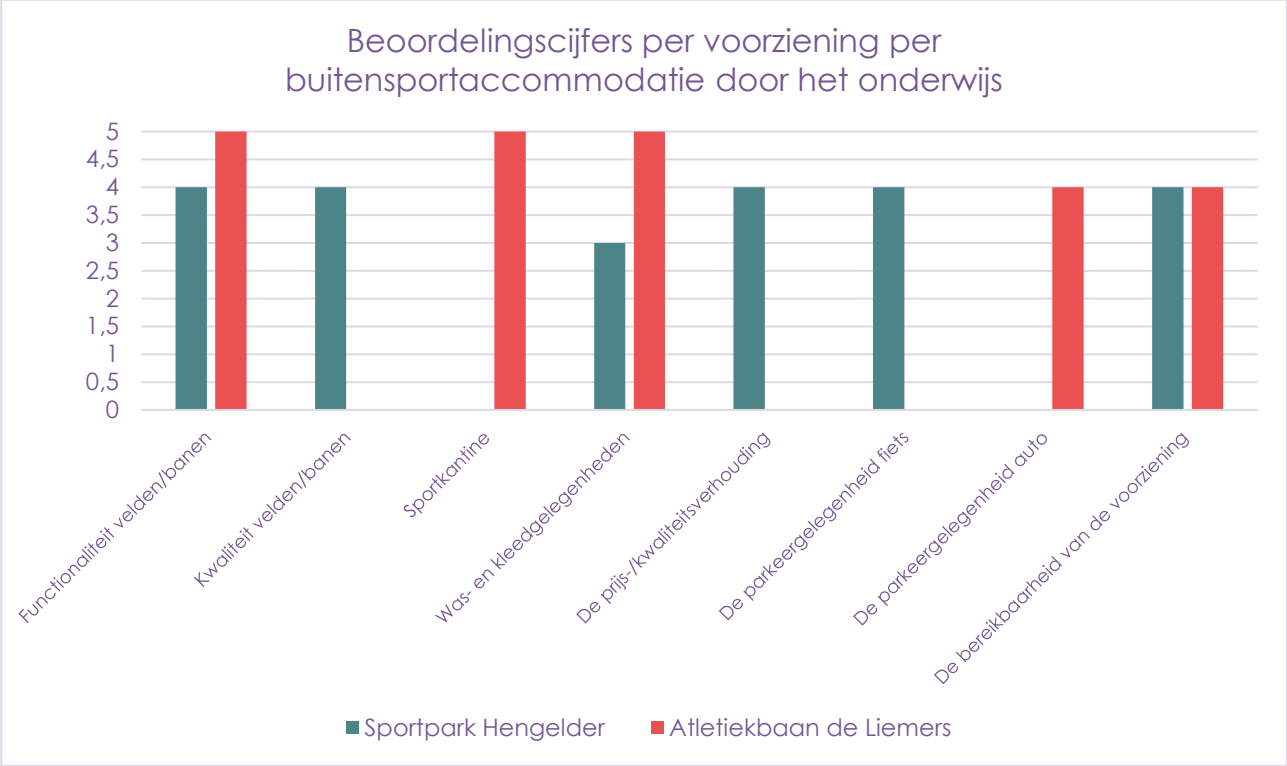

Figuur 2.5 Weergave van de kwalitatieve beoordeling van de buitensportaccommodaties door sportverenigingen.

In figuur 2.4 en 2.5 is te zien dat de atletiekbaan en Bent Sport relatief hoog scoren in de tevredenheid door de sportverenigingen en het onderwijs. Hengelder en het Tennispark Hengelder scoren relatief wat lager.

Bij Sportpark Hengelder valt het op dat verenigingen en het onderwijs minder tevreden zijn met de kleedaccommodaties. Deze wordt met een 3,2 en 3,0 als laagste beoordeeld. Anderzijds wordt de bereikbaarheid, functionaliteit en de parkeergelegenheid als zeer goed beoordeeld. Hierbij is het overigens goed te benoemen dat er grote verschillen zijn tussen de verenigingen op het Sportpark Hengelder: de accommodatie van HVZ wordt relatief laag beoordeeld met een score 2 op de onderdelen kantine, kleedgelegenheden en prijs-kwaliteitverhouding, terwijl KV Zwaluwen op deze onderdelen gemiddeld een 4,3 scoort.

Het Tennispark Hengelder wordt over het algemeen laag beoordeeld. Alleen de bereikbaarheid scoort relatief hoog. De relatief lage beoordeling wordt waarschijnlijk veroorzaakt, doordat de tennisbanen bij TVZ toe zijn aan vervanging.

2.5.2 Binnensportaccommodaties

De beoordelingen van de sportverenigingen en het onderwijs over de buitensportaccommodaties in Zevenaar zijn te vinden in figuur 2.6 en 2.7.

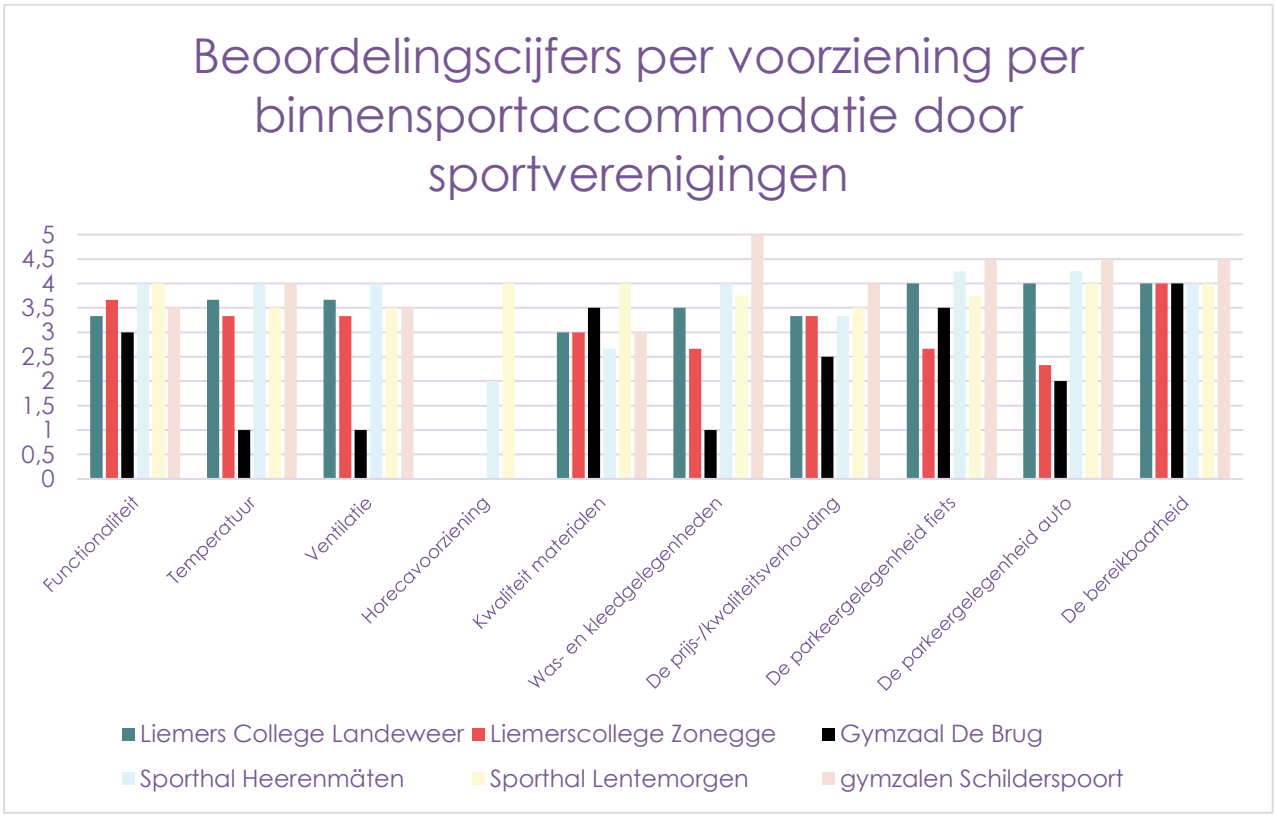

Figuur 2.6 Weergave van de kwalitatieve beoordeling van de binnensportaccommodaties door sportverenigingen[3]

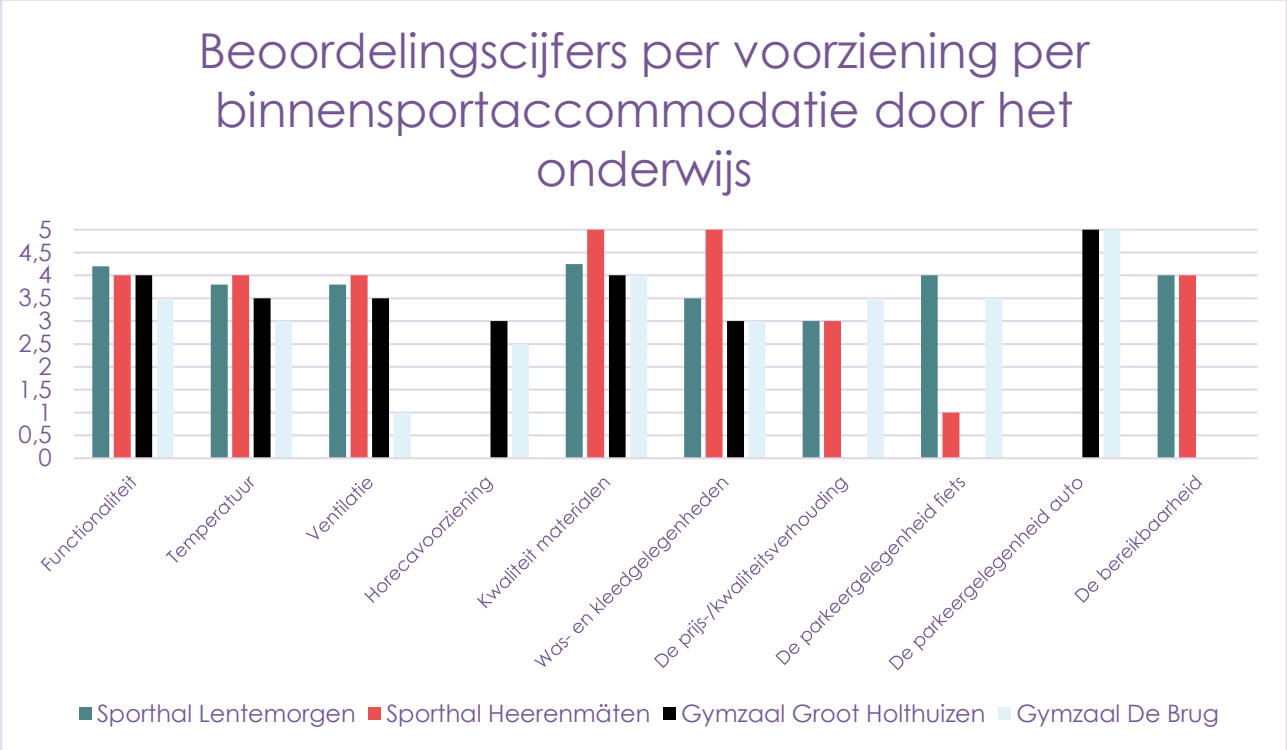

Figuur 2.7 Weergave van de kwalitatieve beoordeling van de binnensportaccommodaties door sportverenigingen[3]

In figuur 2.6 en 2.7 is te zien dat Sporthal Heerenmäten en gymzaal aan de Schilderspoort relatief goed scoren op de verschillende onderdelen. Uitzondering bij Heerenmäten zijn wel de parkeervoorzieningen. Verder scoort gymzaal De Brug relatief laag. Vooral de ventilatie wordt niet goed beoordeeld.

Verder toevoegingen in antwoord op de vragen vanuit de vragenlijst, is dat de zaal te krap is en er te weinig bergruimte is voor eigen toestellen en materialen. Opvallend is voor alle accommodaties de bereikbaarheid goed wordt beoordeeld.

2.5.3 Overige binnensportaccommodaties

Er wordt op kleine schaal gebruik gemaakt van de overige binnensportaccommodaties door de sportverenigingen en het onderwijs die de vragenlijst hebben ingevuld. Dit zijn sportscholen, een yoga studio, een dojo, een dansstudio en een bejaardenhuis. Verder kwam hier uit dat alleen de yogastudio behoefte heeft aan extra ruimte. De andere accommodatie voldoen qua afmetingen en aanwezige voorzieningen aan de behoefte.

2.5.4 Openbare ruimte en voorzieningen

Het onderwijs en sportverenigingen in Zevenaar maken gebruik van de openbare ruimte voor de beoefening van sport. Het onderwijs maakt gebruik van de openbare ruimte voor gymlessen, BSO activiteiten, spelactiviteiten en atletiek. Verder maakt zij gebruik van lokale parken, trapveldjes en speeltuinen en geven aan geen voorzieningen te missen.

[3] Niet van elke accommodatie en sommige onderdelen zijn gegevens van binnengekomen. Hierdoor ontbreken een aantal (beoordelingen van) voorzieningen.

Sportverenigingen maken gebruik van de openbare ruimte om te fietsen, hardlopen en yogalessen. De sportverenigingen beoefenen deze sporten op verschillende plekken en missen (vooralsnog) geen voorzieningen in de openbare ruimte.

Trends & ontwikkelingen en beleidsambities gemeente Zevenaar

In dit kader is het goed te benoemen dat trends en ontwikkelingen uit wijzen dat er steeds meer gebruik wordt gemaakt van de openbare ruimte. In paragraaf 4.3 gaan we hier nader op in. Bovendien heeft gemeente Zevenaar in de Beleidsvisie Sport en Bewegen 2021-2028 aandacht voor deze ontwikkelingen en stelt in de beleidsvisie dat in tegenstelling tot scholen en verenigingen, inwoners in Zevenaar openbare beweegvoorzieningen in de openbare ruimte missen. Dit betekent dat het de ambitie vanuit gemeente Zevenaar is om de komende jaren de openbare ruimte beweegvriendelijker in te richten en hierbij te inventariseren op welke wijze de omgeving kan uitnodigen tot sport, bewegen, spel en ontmoeting.

2.6 Behoefte aan samenwerking scholen en sportverenigingen

Uit de response op de vragenlijst wordt duidelijk dat er veel behoefte is aan samenwerking in relatie tot sport en bewegen. Zowel de gevraagde sportverenigingen en onderwijsinstellingen staan hier voor open. Maar liefst 77% van de sportverenigingen en alle scholen (100%) staan hier voor open. Vanuit de *sportverenigingen* wordt bijvoorbeeld een samenwerking gewenst op onderdelen als:

- Het ontwikkelen van strippenkaarten om verschillende sporten uit te proberen/ te beoefenen;
- Het uitwisselen van (gediplomeerd) kader (sporttechnisch)
- Het samenwerken met scholen, BSO's, fysiotherapie gezondheidsorganisaties, maatschappelijke organisaties en andere bedrijvigheid;
- Het gezamenlijk gebruikmaken van accommodaties/voorzieningen;
- Het gezamenlijk gebruikmaken / delen van vrijwilligers.

Vanuit het *onderwijs* is er bijvoorbeeld samenwerking gewenst op:

- Het uitwisselen van gastdocenten
- Het organiseren van sportactiviteiten voor de BSO
- Het organiseren van sportoriëntatie lessen, clinics voor leerlingen
- Het inzetten van een combifunctionaris/buurtsportcoach

  Dit vooral ook in samenwerking met sportverenigingen.

3. Huidige vraag

3.1 Huidige vraag onderwijs

Uit het onderzoek blijkt dat vanuit het onderwijs, voldoende accommodaties beschikbaar zijn voor het invulling geven van het bewegingsonderwijs. Alle scholen gaven in de vragenlijst aan op structurele basis voldoende ruimte te hebben voor het bewegingsonderwijs. Alleen het Liemerscollege en Het Kofschip hebben incidenteel niet kunnen sporten vanwege het gebrek aan zaalruimte dan wel een buitensportaccommodatie. Verder voldoen de buitensportaccommodaties, overige binnensportaccommodaties en openbare ruimte aan de vraag vanuit het onderwijs.

3.2 Huidige vraag sportverenigingen

Voor de sportverenigingen zijn er net als voor de scholen, voldoende accommodaties beschikbaar. Echter voor een aantal verenigingen geldt dat zij een structureel tekort hebben aan zaalruimte. Ongeveer 8 uur per week kan op dit moment niet worden ingeroosterd. Daarnaast zijn er relatief veel verenigingen die incidenteel niet voldoende sportruimte hebben in Zevenaar. Dit betreft hoofdzakelijk binnensportaccommodaties. Hierdoor wordt er door de betreffende verenigingen uitgeweken naar Duiven, Giesbeek en Herwen.

Het algehele beeld voor de buitensportaccommodaties, overige binnensportaccommodaties en de openbare ruimte is dat deze kan voorzien in de vraag.

Voor het Sportpark Hengelder geldt dat we hier nog even specifiek op inzoomen. Dit in het volgende hoofdstuk.

4. Toekomstige vraag

Naast de huidige vraag vanuit de sportverenigingen en scholen in Zevenaar zijn er ontwikkelingen, die relevant zijn voor het vraagstuk in relatie tot toekomstige vraag naar sportaccommodaties. We behandelen respectievelijk de volgende ontwikkelingen:

1. Woningbouwontwikkelingen
2. Demografische ontwikkelingen
3. Ontwikkeling sportdeelname
4. Accommodatieontwikkelingen
5. Leerlingenprognose

4.1 Woningbouwontwikkelingen

Zevenaar is gelegen in de gemeente Zevenaar. De gemeente heeft door de aanhoudende druk op de woningmarkt nieuwbouwplannen. In tegenstelling tot de Woonvisie in 2015, is er nu een woningtekort in Zevenaar (Liemerse Woonagenda 2020). Door dit verschil is er in de afgelopen 10 jaar relatief weinig gebouwd. Door de krapte op de huidige woningmarkt zal er in de komende jaren bijgebouwd worden. Dit zal voornamelijk gebeuren in de lijn van de A12 en de spoorlijn Arnhem – Zevenaar. De nieuwbouwwijk Groot Holthuizen is hier een voorbeeld waarbij ongeveer 500 huizen gebouwd worden. Daarnaast is in Zevenaar het BAT-terrein in ontwikkeling. Hier worden maximaal 160 woningen gebouwd.

Verwachting is dat de impact van deze nieuwbouwontwikkelingen op de hoeveelheid benodigde sportaccommodaties en voorzieningen op korte termijn klein zal zijn. Desondanks zal het op termijn leiden tot meer leerlingen en vervolgens meer sportende jeugd in delen van Zevenaar. Hierdoor komt op termijn in het oosten van Zevenaar (Groot Holthuizen en omgeving) extra behoefte aan sportaccommodaties en voorzieningen.

4.2 Demografische ontwikkelingen

Volgens het CBS heeft Zevenaar de afgelopen jaren een stabiel aantal inwoners met een kleine groei vanaf 2005. Dit is te zien in de onderstaande figuur 4.1. Het is de verwachting dat deze trend zich doorzet in de komende jaren. Uit bevolkingsprognoses van het CBS blijkt dat er binnen de gemeente Zevenaar sprake is van vergrijzing, door een toename van het aantal 65-plussers. Daar staat tegenover dat het aantal personen, met name in de leeftijdsgroepen 45 tot en met 64 jaar en jongeren tot en met 14 jaar, gaat afnemen. Dit is te zien in figuur 4.2 en 4.3.

Verwachting is dat de impact van deze ontwikkelingen invloed heeft op de ledenontwikkelingen bij de sportverenigingen. Immers de groep jongeren is de groep die vooral actief is binnen de sportverenigingen. Overigens biedt dit ook kansen voor sportverenigingen, door het uitbreiden of ontwikkelen van sportaanbod voor senioren.

Figuur 4.1 Bevolkingsontwikkeling van Zevenaar en de Babberich (Bron: CBS & Hulpverlening Gelderland)

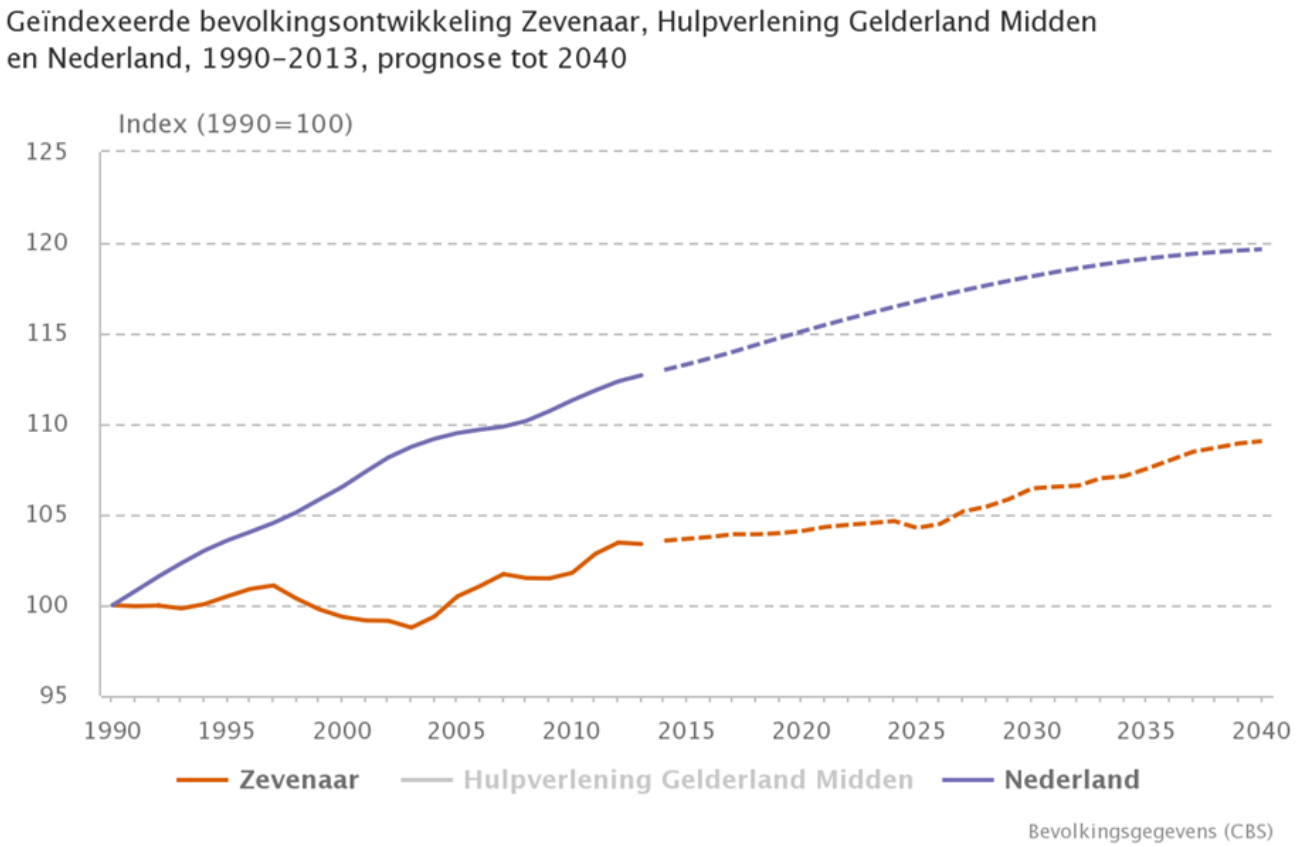

Figuur 4.2 Bevolkingsontwikkeling naar leeftijd van Zevenaar en Babberich (bron: CBS)

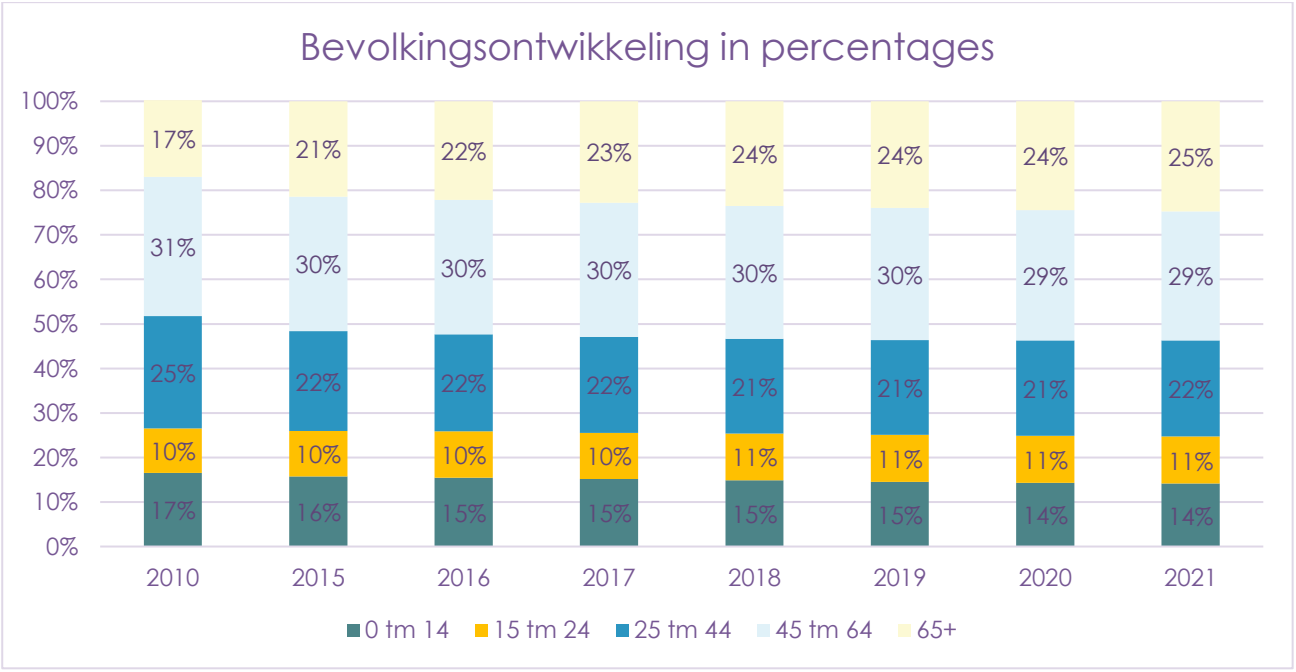

Figuur 4.3 Bevolkingsontwikkeling naar leeftijd van Zevenaar en Babberich (bron: CBS)

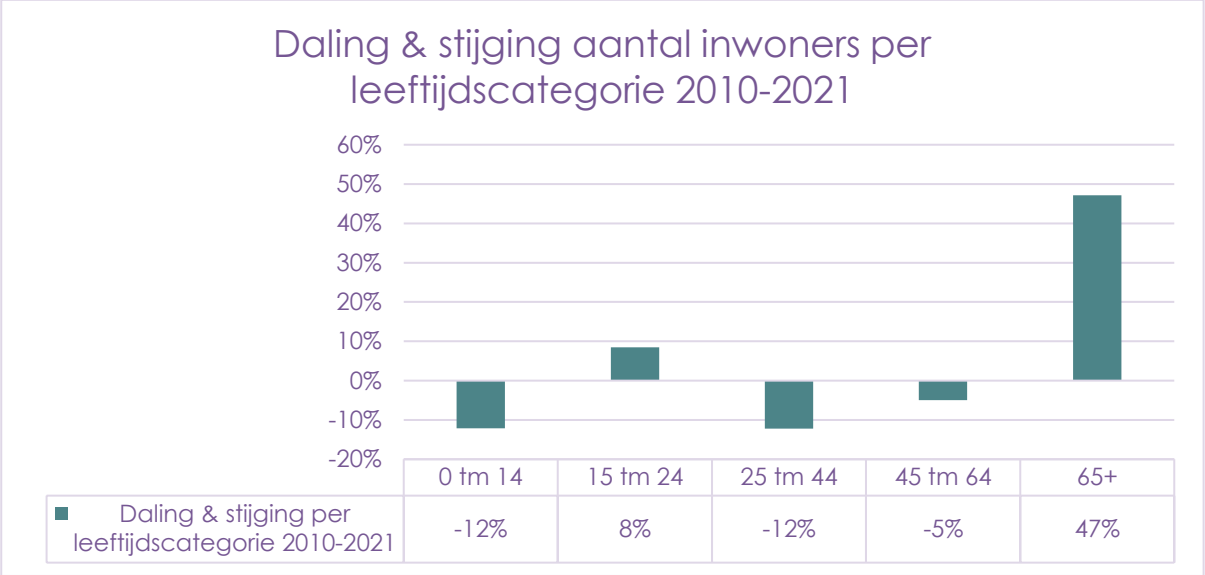

4.3 Ontwikkeling sportdeelname

Om goede voorspellingen te kunnen doen naar sportaccommodaties en voorzieningen is het belangrijk om ook naar een aantal onderdelen te kijken in relatie tot de ontwikkelingen in relatie tot de sportdeelname. In deze paragraaf staan we stil bij een aantal trends en ontwikkelingen.

Sportdeelname algeheel

Een doel van NOC*NSF is om het aantal mensen dat aan sport doet te verhogen. Een goede indicator hiervoor is de Sportdeelname Index. In 2020 deed 55% van de Nederlanders van 4 jaar en ouder één keer per week of vaker aan sport. In de gemeente Zevenaar lag de sportdeelname met 46% in 2020 lager dan het landelijke gemiddelde. Een andere indicator, voor het landelijk monitoren van sport en bewegen, is clublidmaatschap. Landelijk waren in 2020 4,2 miljoen mensen lid van een of meer van de 76 bij Nederlandse Sport Federatie aangesloten sportbonden. Met andere woorden, gemiddeld was 24% van de Nederlandse bevolking lid van een of meerdere sportbonden. Met 22,7% voor de gemeente Zevenaar ligt het aantal personen met een clublidmaatschap ook lager dan het landelijke gemiddelde.

Lidmaatschap bij sportverenigingen in coronatijd

In vergelijking met eerdere (corona) peilingen die Mulier Instituut heeft gedaan, concludeert zij in de vierde uitgave van de Monitor Sport en corona (november 2021), dat minder verenigingsbestuurders zich (ernstige) zorgen maken over de gevolgen van de coronacrisis voor de vereniging . In november 2021 maken twee op de tien verenigingsbestuurders zich (ernstige) zorgen over de toekomst van de vereniging. Kijkend naar de aard van de zorgen, worden financiële problemen minder vaak genoemd en betreffen zorgen vaker ledendaling en verlies van vrijwilligers. 3 procent van de verenigingen zegt op omvallen te staan. Dit is vergelijkbaar met het voorjaar van 2021.

Bij vier op de tien verenigingen is het ledental in de afgelopen twaalf maanden (sterk) gedaald. Met name bij zaalsportverenigingen is dit vaak het geval. Van de verenigingen met ledendaling verwacht een deel weer te groeien. Zorgelijk is dat er ook een deel van de verenigingen komend jaar (2022) een verdere ledendaling verwacht. Bij ongeveer een kwart van de verenigingen is het aantal vrijwilligers in de afgelopen twaalf

maanden (sterk) gedaald. Dit zijn dus belangrijke aandachtspunten voor een blijvende toekomst van sportverenigingen.

Vitaliteit

In het verlengde van deze ontwikkelingen zien we dat de vitaliteit van de sportverenigingen de afgelopen jaren ook is afgenomen. Onderstaand figuur laat dit zien.

Figuur 4.4 Vitaliteit van de verschillende sportverenigingen landelijk (Bron: Mulier Instituut).

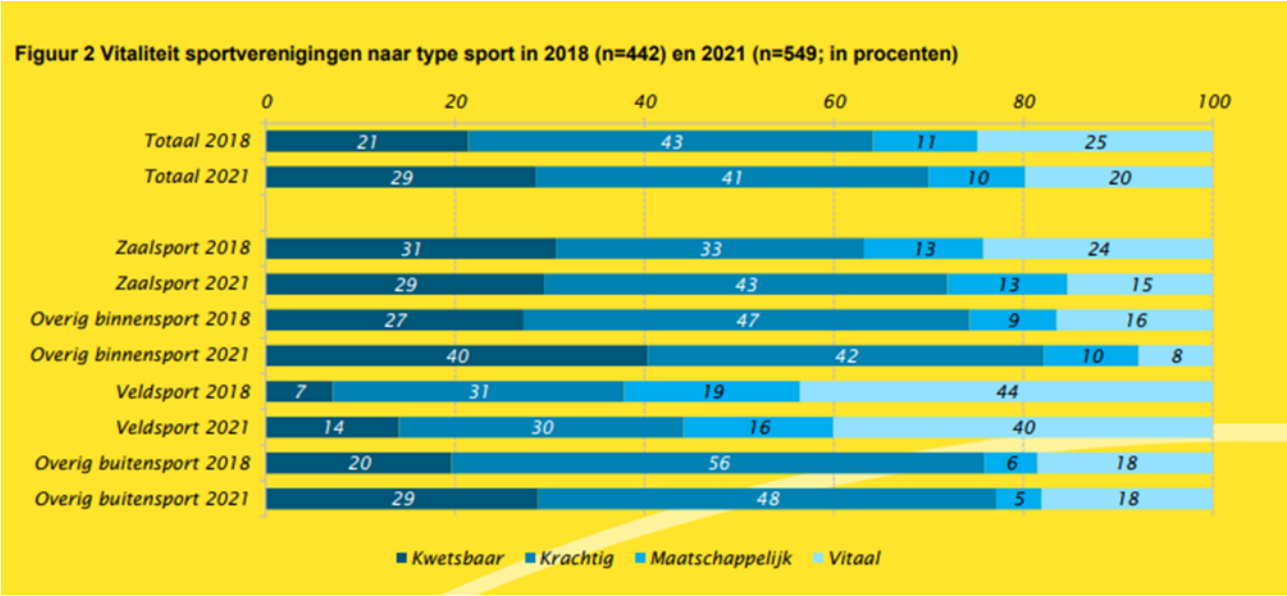

Bij de buitensportverenigingen is figuur 4.4 te zien dat de veldsportverenigingen relatief vitaal zijn ten opzichte van binnensporten. Veldsporten doen het relatief goed in vergeleken met de andere buitensporten als de wielersport en atletiek. Helaas is bij beide type buitensport zichtbaar dat verenigingen het steeds moeilijker krijgen. Zo is het percentage kwetsbare verenigingen onder veldsportverenigingen verdubbeld tussen 2018 en 2021 en bij de overige buitensportverenigingen met de helft toegenomen

De Monitor 'Sport en corona'(november 2021, Mulier Instituut) laat zien bij de meeste verenigingen de financiële gevolgen zijn te overzien, maar dat het tekort aan leden en vrijwilligers verder doorzet. Het aantal leden daalt met name bij zaalsportverenigingen en vooral de veldsportverenigingen hebben een tekort aan vrijwilligers en/of kader.

Lidmaatschap bij sportverenigingen - verwachting

Cijfers van NOC*NSF bevestigen het beeld dat vooral binnensportbonden en sportbonden waarbij het ledenbestand geheel of gedeeltelijk tot stand komt door het organiseren van competities en/of evenementen hard worden geraakt. Dit betekent dat het lidmaatschap van een sportvereniging (zowel binnen- en buitensport) geleidelijk steeds verder afneemt. Deze trend doet zich sinds 2012 al voor. Hier gaat het om jeugd en om volwassenen: het percentage leden van een sportvereniging neemt binnen deze groepen af. Dit betekent dat verenigingen voor sporters gaandeweg minder aantrekkelijk zijn geworden. Kortom het 'marktaandeel' van sportclubs neemt af en is een verschuiving te zien naar het ongeorganiseerd sporten (vooral in de buitenlucht). Zie ook de tabel in bijlage I.

Sportdeelname -anders en ongeorganiseerde sport

Trends binnen de sportdeelname zijn de opkomende ongeorganiseerde sporten die vooral in de openbare ruimte (outdoor) plaatsvinden, zoals hardlopen, fietsen en wandelen. Vooral *ouderen* zullen meer in anders- en ongeorganiseerd verband gaan sporten en deze trend zal zich de komende jaren naar alle waarschijnlijkheid verder voortzetten. De gemeente Zevenaar zal hier ook steeds meer mee te maken krijgen gezien de ouder wordende bevolking. Advies is om hier als sportverenigingen op te anticiperen en de mogelijkheden te verkennen om bijvoorbeeld als (binnen) sportvereniging ook buiten een aanvullend aanbod te ontwikkelen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan beachsporten (volleybal, handbal etc.), maar ook het airbadminton[4] wat tijdens de coronapandemie aan populariteit heeft gewonnen. Bovendien ontstaan er op sportparken steeds meer zogenaamde beweegparken. Parken die voor jong & oud en in samenwerking met gezondheids- en zorginstellingen worden benut, waar naast het sporten ook veel meer het gezond bewegen (geestelijk en lichamelijk) centraal komt te staan.

Verder zien we een veranderende vraag naar binnensportvoorzieningen; de vraag naar binnensportvoorzieningen wordt diverser en ook hier vindt een verschuiving plaats van het georganiseerd naar meer on- en anders georganiseerd sporten. Hierbij valt te denken aan sporten als klimmen, boulderen, freerunnen, padel en dans. Dit vereist een andere configuratie voor binnensportaccommodaties met vaak andere functionaliteiten. Verder onderzoek dient uit te wijzen wat dit voor Zevenaar kan betekenen en in hoeverre binnensportaccommodaties aan functionaliteit aangepast dient te worden.

Een andere ontwikkeling die zich voordoet is dat er steeds meer buitensportverenigingen gebruikmaken van binnensportaccommodaties. Korfbal, hockey maar ook voetbal zijn hier voorbeelden van. Deze sporten maken in de wintermaanden steeds vaker gebruik van de binnensportaccommodaties

Lidmaatschap bij sportverenigingen in Zevenaar

In Zevenaar sporten de meeste inwoners in ongeorganiseerd verband (en dus niet in verenigingsverband). In het Sportonderzoek 'Zevenaar 2020' van de gemeente Zevenaar komt naar voren dat 36% van de inwoners in deze vorm sport. Anderzijds sport 29% procent van de inwoners bij sportverenigingen. Kijkend naar de leeftijd van de inwoners, dan is het duidelijk dat vooral jongeren en jong volwassenen sporten bij verenigingen. Vanaf 31 jaar en ouder neemt het ongeorganiseerd sporten toe tot en met 70 jaar. Daarnaast wordt er weer meer in anders georganiseerd verband gesport. Verder zien we dus een trend (zie vorige paragraaf) dat er steeds meer in ongeorganiseerd verband wordt gesport. Dit strookt niet helemaal met wat de onderstaande tabel laat zien, maar verwachting is toch (ook gezien corona) dat er ook in Zevenaar meer in ongeorganiseerd verband zal worden gesport. Concreet betekent dit dat het sporten in georganiseerd verband (binnen sportverenigingen) welke vooral wordt ingevuld door de jongeren (t/m 14 jaar), het de komende jaren moeilijker gaat krijgen. Immers ook door de ontgroening zoals beschreven is in hoofdstuk 4.2, is de verwachting dat het lidmaatschap van leden bij verenigingen af zal nemen.

[4] Airbadminton is de nieuwste rage binnen de badmintonsport en wordt in een park, op het strand of andere openbare plaatsen gespeeld met een speciaal ontwikkelde Air-shuttle om in de buitenlucht te kunnen badmintonnen.

Tabel 4.1 Organisatievorm van sportbeoefening door de inwoners van Zevenaar (Bron: Gemeente Zevenaar)

Organisatievorm	2020	2016	Man	Vrouw
Georganiseerd (sportvereniging)	29%	26%	36%	21%
Anders georganiseerd (commerciële aanbieders, evenement, sociaal cultureel werk, beweegcoaches etc.)	29%	25%	23%	34%
Ongeorganiseerd	36%	42%	37%	36%
In ander verband	7%	7%	4%	10%

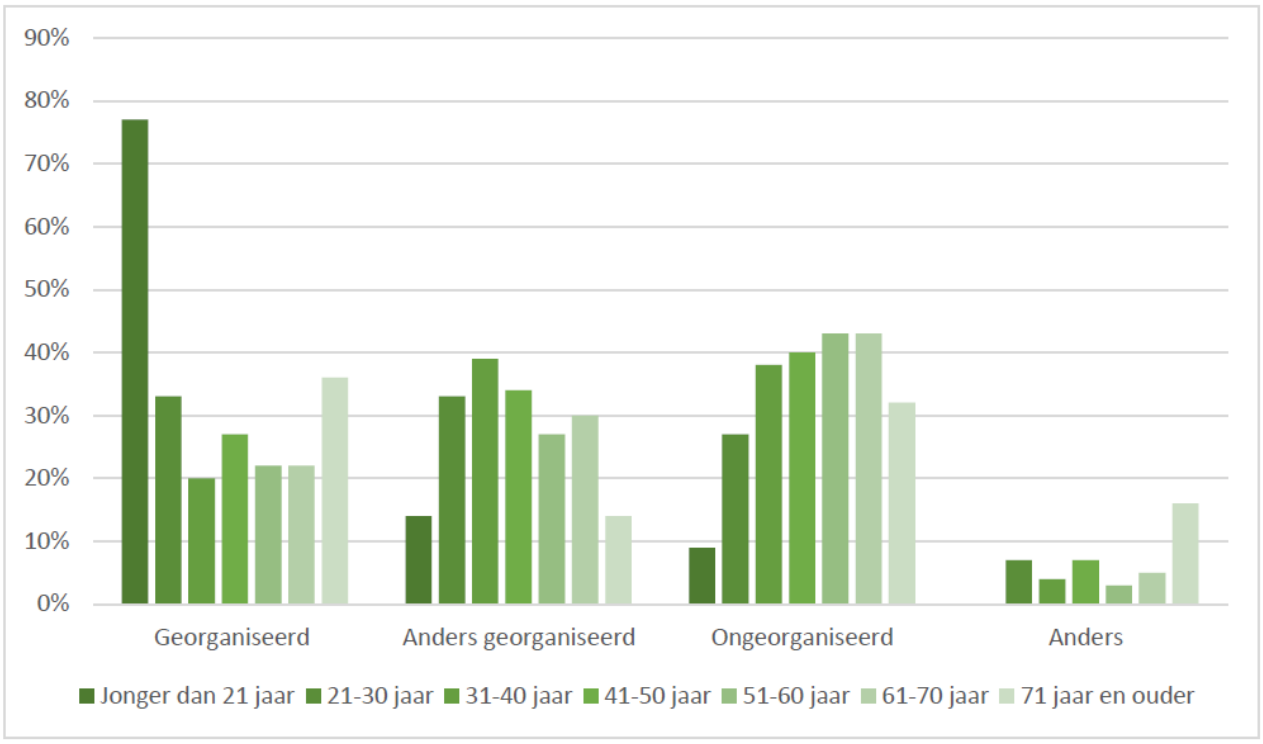

Figuur 4.5 Organisatievorm van sportbeoefening door de inwoners van Zevenaar per leeftijd (Bron: gemeente Zevenaar).

Wanneer we hier verder op inzoomen en we vragen sportverenigingen naar de ledenontwikkelingen dan geeft dit een wisselend beeld. Door het combineren van het onderzoek 'Zin in sport' van de gemeente Zevenaar in 2013, het Sportonderzoek 2020 gemeente Zevenaar en de vragenlijst voor dit onderzoek, dan kan van zes verenigingen de toekomstige ledenontwikkelingen worden getoond. Zie hiervoor figuur 4.6.

OBW, DCS, JBC Zevenaar en KV de Zwaluwen verwachten voor de komende vijf jaar hetzelfde ledenaantal te kunnen behouden. HVZ gaat uit van een doorgaande ledenkrimp en Atletiekvereniging de Liemers denkt na een aflopend ledenaantal over 5 jaar meer leden te verwelkomen.

Figuur 4.6 Ledenontwikkeling bij de verenigingen in Zevenaar (Bron: Zin in Sport gemeente Zevenaar 2013, Sportonderzoek 2020 gemeente Zevenaar en vragenlijst ICS/initiatiefgroep.)

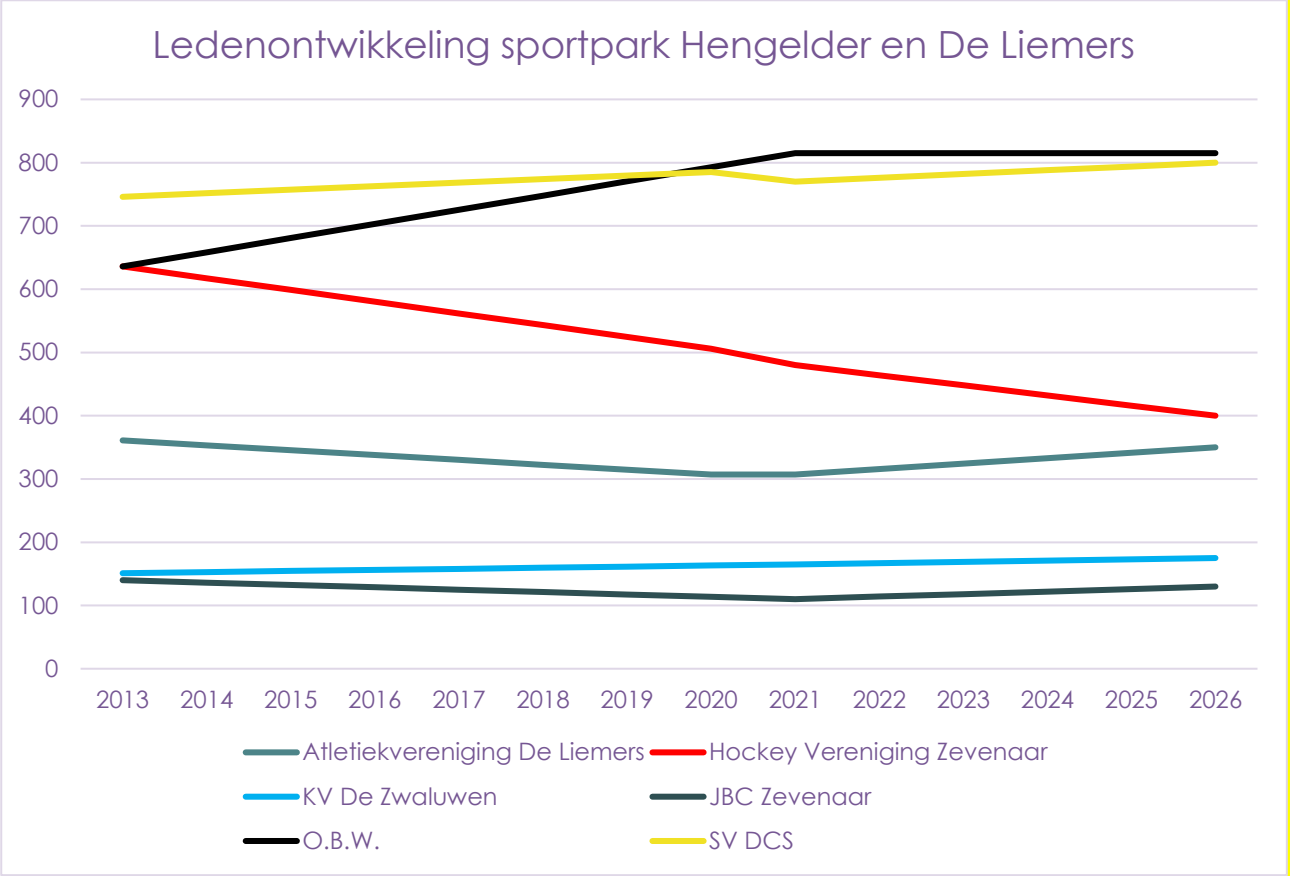

Als wordt gekeken naar de veranderingen per leeftijdscategorie dan laat dat een optimistisch beeld zien; zie figuur 4.7. De meeste sportverenigingen gaan ervan uit dat in de jongste categorie het aantal leden toeneemt.

Verder laat de tabel zien dat sportverenigingen geen grote wijzigingen verwachten in het aantal leden, maar gemiddeld genomen een kleine stijging van het aantal leden per leeftijdscategorie verwachten. De uitzondering is de seniorencategorie van 65+. Hier wordt in navolging van wat de demografie laat zien ook een stijging van het aantal leden verwacht.

Kijken we naar het totaal van de verenigingen in Zevenaar, dan verwachten de meeste verenigingen dat het ledenaantal gelijk zal blijven, maar dat er ook zeker wel verenigingen zijn die verwachten dat het ledental gaat dalen door de huidige coronapandemie, zie figuur 4.8.

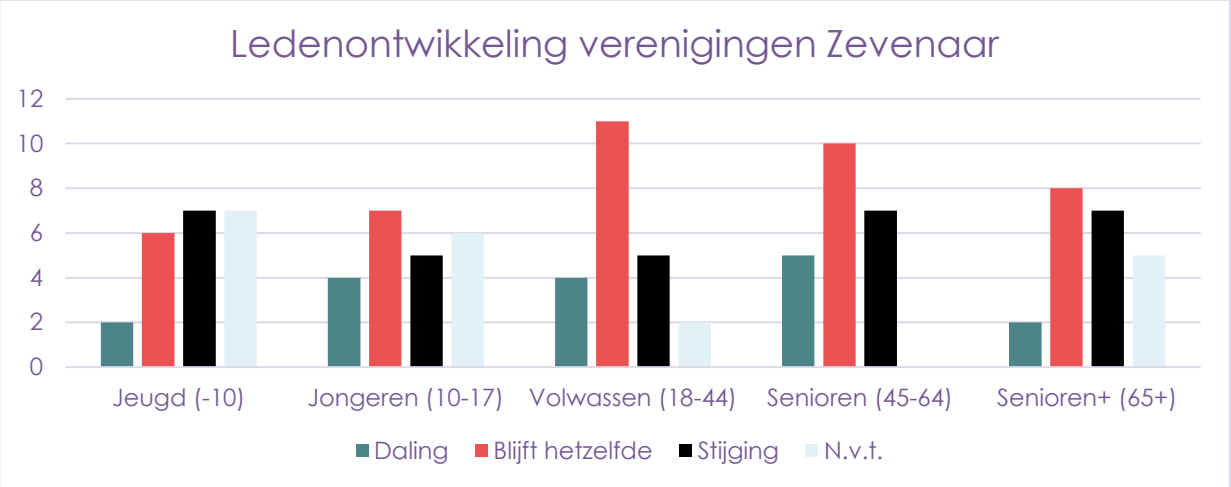

Figuur 4.7 Ledenontwikkeling per leeftijdscategorie bij de verenigingen in Zevenaar

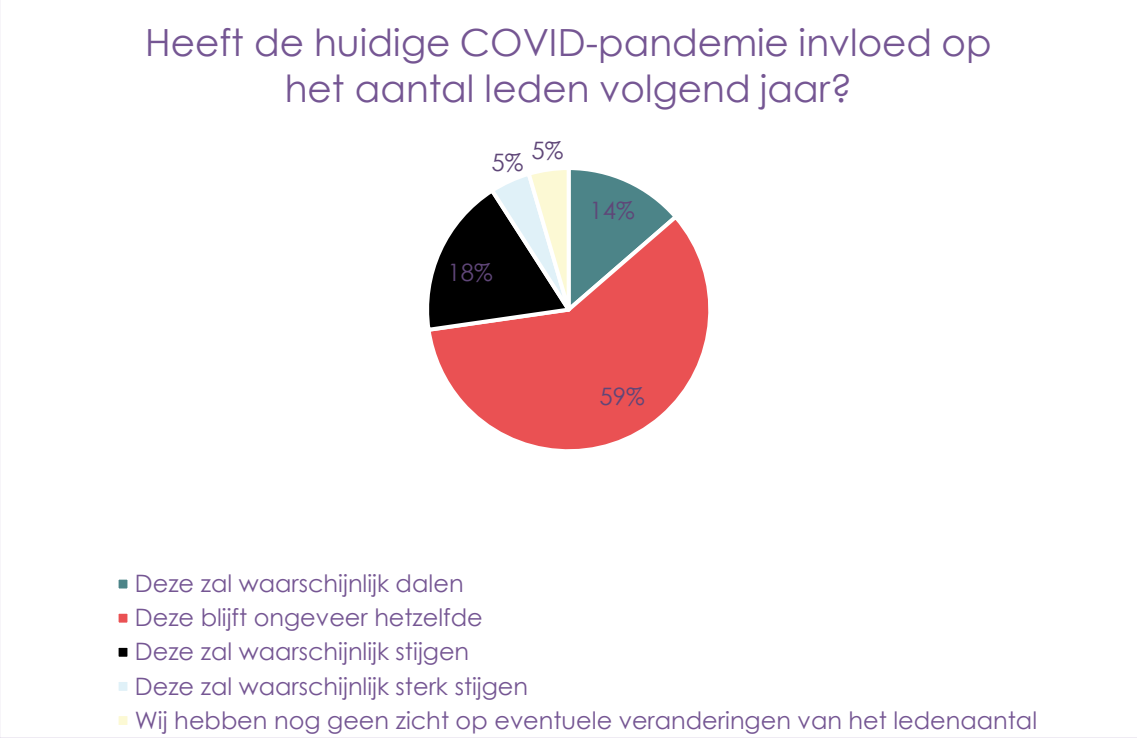

Figuur 4.8 Invloed COVID-pandemie op het ledenaantal bij de verenigingen in Zevenaar

Algehele verwachting

Ondanks een (licht) positivisme bij sportverenigingen (in algehele zin) is de verwachting dat het voor verenigingen in Zevenaar 'alle hens aan dek is' en het in de toekomst niet gemakkelijk zullen krijgen. Gezien de demografische ontwikkelingen, de veranderende vraag, de invloed van corona op het sporten en (daarmee gepaard gaande) afname van de vitaliteit van verenigingen is het advies om gezamenlijk na te denken over de toekomst van de sport en op welke wijze de sportverenigingen vitaal te houden.

4.4 Geschiktheid sportaccommodaties

In de vragenlijst konden verenigingen en het onderwijs ook aangeven of de accommodaties waar ze nu gebruik van maken nog geschikt zijn voor de komende 5 tot 10 jaar. Conclusie is dat de meeste organisaties aangeven op dit vlak de komende jaren nog uit de voeten kunnen, maar een zestal organisaties geeft aan dringend behoefte te hebben aan een grondige renovatie dan wel de wens om een grotere accommodatie te betrekken. Zo hebben Gymvereniging THOR, Zwaluwen, HVZ, OBW en TVZ dringend een behoefte aan een renovatie van de betreffende accommodatie. Survivalrun Primates, Yogapraktijk Emmerink en JBC Zevenaar hebben behoefte aan een grotere accommodatie, waarbij JBC ook behoefte heeft aan een renovatie van de installaties.

IAP Gemeente Zevenaar
In het overzicht 'Sportaccommodaties Zevenaar IAP' van de gemeente Zevenaar zijn er verschillende accommodaties benoemd, waarin de komende jaren accommodatie gerelateerde mutaties op de rol staan; sporthal Heerenmäten en de gymzalen van het Liemerscollege zullen in de komende jaren worden verduurzaamd. Gymzaal De Brug zal op de korte termijn worden afgestoten dan wel gesloopt, waardoor de zaalcapaciteit op korte termijn al niet meer beschikbaar is. Sporthal Lentemorgen zal naar verwachting in 2030 worden afgestoten waardoor ook deze zaalcapaciteit komt te vervallen. Door het vervallen van zaalcapaciteit op de korte termijn en op de middellange termijn neemt het aantal beschikbare uren af. Hierdoor is er in de richting van 2030 behoefte aan een of twee nieuwe binnensportaccommodatie in Zevenaar. Daarnaast zal basisschool De Bem door de groei van het aantal leerlingen ook groeien. De Bem heeft nu de beschikking over 1 gymzaal. Hierdoor kan er een tekort aan binnensportruimte ontstaan in het oosten van Zevenaar/Groot Holthuizen.

4.5 Leerlingenprognoses

Prognose primair onderwijs
Uit de prognoses (bron: DUO) voor de scholen in het primair onderwijs blijkt dat het aantal leerlingen in Zevenaar tot 2029 stabiel zal zijn rond de 2500 leerlingen. Na 2029 zal het aantal groeien richting de 3000 leerlingen in 2036, een stijging van ongeveer 20%. Hiermee zal de behoefte aan klokuren voor het bewegingsonderwijs ook meegroeien met ongeveer 20%. Hierdoor zal de behoefte aan binnensportvoorzieningen toenemen.

Figuur 4.9 Weergave van daling aantal basisschoolleerlingen (Bron: DUO)

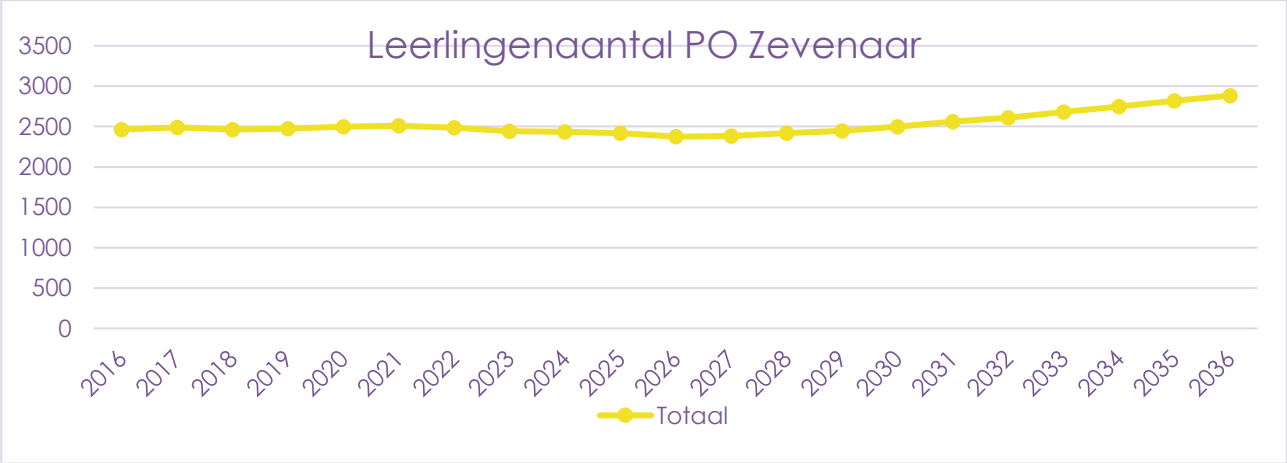

Prognose voortgezet onderwijs

De verwachting is dat het aantal leerlingen binnen het voortgezet onderwijs stabiel zal blijven rond de 2.000 leerlingen. De afgelopen 5 jaar heeft zich een grote daling voorgedaan. Vanaf 2016 is het aantal leerlingen met ongeveer 20% afgenomen. Het bewegingsonderwijs in de toekomst zal, net als het leerlingenaantal, ongeveer gelijk blijven.

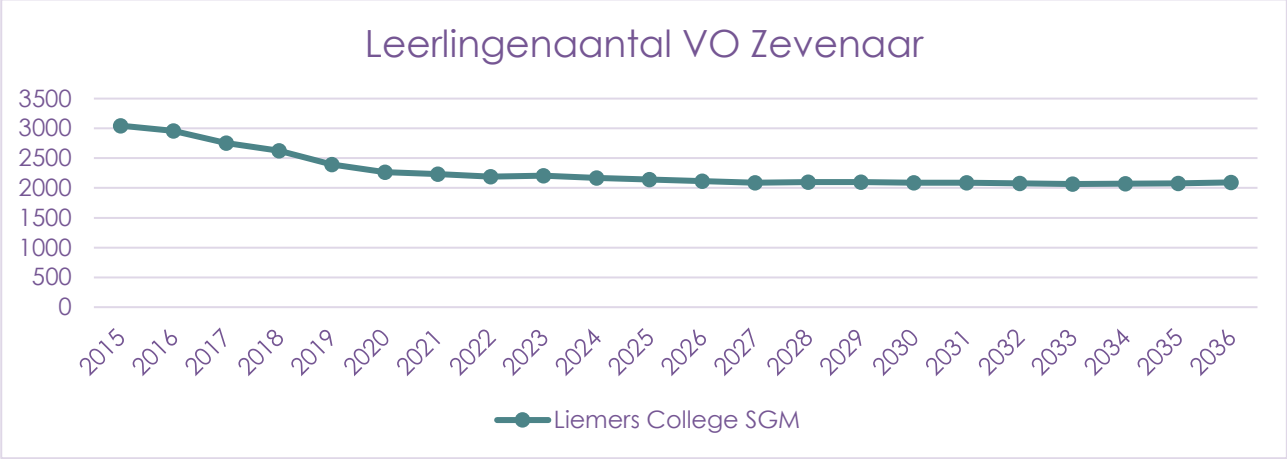

Figuur 4.10 Weergave van stabilisatie van aantal voortgezet-onderwijsleerlingen (Bron: DUO)

Kortom ondanks de positieve response op de ledenontwikkelingen die verenigingen zien, is de verwachting dat er geen toenemende vraag is naar sportaccommodaties in Zevenaar. Deze zal naar verwachting in algehele zin eerder afnemen dan toenemen. Bovendien is op dit moment onvoldoende inzichtelijk, welke impact de huidige coronapandemie heeft op de verenigingen.

5. Constateringen

Op basis van bovenstaande resultaten uit het onderzoek worden de constateringen in dit hoofdstuk samengevat. De voornaamste constateringen zijn als volgt:

5.1 Huidig aanbod

- Zevenaar en Babberich hebben een divers aanbod van sportaccommodaties; 4 buitensport-accommodaties, 5 overige Binnensportaccommodaties, 8 overige binnensportaccommodaties en diverse locaties in de openbare ruimte waar sport beoefend kan worden;
- De inwoners van Zevenaar maken veel gebruik van de sportaccommodaties in de eigen gemeente;
- Inwoners zijn over het algemeen tevreden over de sportaccommodaties in haar gemeente;
- De sportverenigingen en het onderwijs zijn gematigd tevreden over de accommodaties;
- Atletiekbaan de Liemers en de accommodaties van het Liemerscollege scoren goed, De Brug, De Heerenmäten en Sportpark Hengelder scoren relatief minder tevreden;
- De sportverenigingen en het onderwijs zijn tevreden met de functionaliteit en parkeergelegenheid van Sportpark, maar minder tevreden over de kleedruimten en de prijs-kwaliteitverhouding;
- Er wordt door verenigingen en het onderwijs op kleine schaal van overige binnensportaccommodaties gebruik gemaakt;
- Sportverenigingen en scholen van Zevenaar missen geen voorzieningen in de openbare ruimte;
- Trend en ontwikkelingen laten zien dat er steeds meer gebruik gemaakt wordt van de openbare ruimte en inwoners hebben de wens uitgesproken graag nieuwe beweegvoorzieningen te willen realiseren in de openbare ruimte; de gemeente Zevenaar speelt hier op in heeft de nodige ambities op dit vlak;
- Vanuit zowel de sportverenigingen en het onderwijs is er een grote behoefte aan samenwerking.

5.2 Huidige vraag

- Voor het bewegingsonderwijs en de meeste sportverenigingen zijn er (structureel) voldoende accommodaties beschikbaar;
- Er is ongeveer voor 8 uur per week structureel een tekort aan uren bij een aantal binnensportverenigingen;
- Incidenteel wordt er uitgeweken naar binnensportaccommodaties buiten Zevenaar in verband met dit ruimtetekort;
- De buitensportaccommodaties, overige binnensportaccommodaties en de openbare ruimte voldoen aan de vraag vanuit de scholen en de verenigingen;
- Er is op dit moment een behoefte aan een sporthal om bijvoorbeeld zaalkorfbal -en hockey mogelijk te maken op Sportpark Hengelder.

5.3 Toekomstige vraag

- Verwachting is dat de impact op **woningbouwontwikkelingen** klein is op de ledenontwikkelingen binnen de sportverenigingen;
- De **demografische ontwikkelingen** laten zien dat er sprake is van vergrijzing (toename van het aantal 65-plussers) en dat vooral de ontgroening (afname aantal jongeren tot en met 14 jaar in de gemeente) een ledenafname is te verwachten bij sportverenigingen in Zevenaar;
- De **totale gemeentelijke sportdeelname** is in relatie tot de landelijke en provinciale sportdeelname onder gemiddeld;

- Het **landelijke beeld** is dat het lidmaatschap van sportverenigingen geleidelijk steeds verder afneemt;
- Het **buiten sporten en bewegen (in de openbare ruimte)** vooral door ouderen (on- en anders georganiseerd sporten) neemt in de toekomst steeds verder toe;
- De meeste verenigingen in Zevenaar verwachten dat lidmaatschap het ledenaantal gelijk blijft, dit geldt ook voor de sportverenigingen op Sportpark Hengelder;
- Ondanks het (licht) positivisme bij sportverenigingen, is het gezien de geschetste trends en ontwikkelingen van belang om gezamenlijk na te denken over de toekomst van de sport en de sportverenigingen;
- De meeste verenigingen en scholen geven aan dat de accommodaties waarin zij actief zijn nog geschikt zijn voor de komende 5 – 10 jaar, maar zestal organisaties geven hebben dringend behoefte aan een grondige renovatie / uitbreiding van betreffende accommodaties;
- Sporthal Lentemorgen en gymzaal de Brug worden medio 2030 afgestoten of gesloopt. Hierdoor ontstaat er de behoefte aan één of twee nieuwe binnensportvoorzieningen;
- De leerlingenprognoses van het primair onderwijs tonen aan dat Zevenaar na 2029 meer behoefte heeft aan binnensportruimte. Het voortgezet onderwijs zal gezien de prognoses stabiel blijven;
- Naar verwachting zal in algehele zin de toekomstige vraag naar accommodaties, gezien de genoemde ontwikkelingen, eerder af dan toenemen.

6. Nadere verkenning: Sportpark Hengelder

In het voorgaande hoofdstuk is voor de gemeente Zevenaar in beeld gebracht wat het aanbod is en de huidige en toekomstige vraag naar sportaccommodaties en de voorzieningen in de openbare ruimte. Dit in kwalitatieve en kwantitatieve zin.

In de hiernavolgende hoofdstukken zullen we verder inzoomen op Sportpark Hengelder. Met verschillende verenigingen en maatschappelijke organisaties is een toekomstverkenning gedaan. Om invulling te geven aan deze verkenning is naast de uitgezette vragenlijst (zie paragraaf 2.5 en 2.6) het volgende opgepakt:

6.1 Gesprekken met betrokkenen

Hoe denken de (sport-)verenigingen, het onderwijs en andere maatschappelijke organisaties over Sportpark Hengelder? Waar liggen mogelijkheden? Waar worden knelpunten ervaren? Op welke wijze kan er tussen sportverenigingen en organisaties meer worden samengewerkt? In dit hoofdstuk worden deze vragen beantwoord aan de hand van gesprekken die zijn gevoerd met de huidige gebruikers en verdere betrokkenen. In deze paragraaf is samengevat wat de resultaten zijn van de gesprekken.

6.1.1 Gesprekken met verenigingen

Door ICSadviseurs en een aantal leden van de initiatiefgroep zijn in de afgelopen periode enkele gesprekken gevoerd met de sportverenigingen KV de Zwaluwen, De Duuvels, OBW, DCS, HVZ, JBZ, TVZ en de Rackets en met Hobbycentrum De Liemers. Samengevat zijn de belangrijkste punten als volgt:

- De meeste verenigingen geven aan behoefte te hebben aan parkmanagement; waarbij het gaat om taken die ten doel hebben het gebruik van de accommodaties te intensiveren door nieuwe gebruikers te werven en bestaande gebruikers efficiënter in te delen en andere vormen van samenwerking tussen gebruikers te realiseren.
- Het intensiveren van de samenwerking tussen OBW en DCS, KV de Zwaluwen en HVZ en De Rackets en TVZ behoort tot de mogelijkheden;
- De meeste sportverenigingen staan (conform ook de resultaten van de vragenlijst) open voor samenwerkingen met het onderwijs of andere maatschappelijke organisaties. Hierbij gaat de voorkeur uit naar structurele samenwerkingen.
- De wens van het in leven roepen van een overkoepelende organisatie voor zaken als beheer, onderhoud, ledenadministratie en uitwisselen van sporters (bijv. voetballers) en vrijwilligers;
- De wens (van vooral HVZ en KV de Zwaluwen) een binnensportaccommodatie te accommoderen op het sportpark;
- De wens om (een aantal) accommodaties te vernieuwen en te verduurzamen;
- Het op termijn over gaan van twee tennisverenigingen naar één tennisvereniging behoort tot de mogelijkheden;
- Het beter ontsluiten van de verkeerssituatie in het noordoosten van Hengelder, welke op dit moment leidt tot gevaarlijke verkeerssituaties. Hierbij is de parkeergelegenheid te klein en is de Marconistraat te smal voor het huidige verkeergebruik;
- Het huidige aantal velden volstaat met de vraag c.q. behoefte die er is vanuit sportverenigingen; alleen De Duuvels hebben dringend behoefte aan een tweede veld.

6.1.2 Vervolggesprekken

Op basis van deze gesprekken in combinatie met de bevindingen van het onderzoek welke zijn gedaan (zie hiervoor de voorgaande hoofdstukken) zijn er voor het Sportpark Hengelder een aantal concept scenario's uitgewerkt.

Deze concept scenario's zijn vervolgens begin dit jaar (januari 2022) besproken met de verenigingen welke actief zijn op het sportpark. Deze gesprekken zijn gedaan door een aantal leden van de initiatiefgroep. In deze vervolggesprekken is verder in gegaan op de scenario's (zie hoofdstuk 7). Dit met als doel vooral ook om een beter beeld te krijgen van de wensen en ambities die de verenigingen hebben. Dit heeft er in geresulteerd dat op basis van deze gesprekken de scenario's zijn aangescherpt en de gesprekken onderstrepen dat er de nodige consensus is om op een groot aantal onderdelen samen te werken. De vorige paragraaf gaf hier al een inzage in.

De verenigingen hebben in de gesprekken bovendien een opgave gedaan van het aantal velden en kleedkamers die zij thans gebruiken en de verwachting hoe deze aantallen zich in de toekomst zullen ontwikkelen. Zie hiervoor onderstaande tabel.

Tabel 6.1 Huidige en toekomstige vraag velden en kleedkamers

Accommodatie	Vereniging	Aantal velden	Aantal kleedkamers	Toekomstig aantal velden nodig	Toekomstig aantal kleedkamers nodig
Sportpark Hengelder	DCS	3 Natuurgras wedstrijdvelden 1 kunstgrasveld (wedstrijden en trainingsveld) 1 natuurgras trainingsveld + 1 oefenhoek	15 kleedkamers	2 trainingsvelden gras 2,5 kunstgras	15
Sportpark Hengelder	OBW	3 natuurgras wedstrijdvelden 1 kunstgrasveld (wedstrijden en trainingsveld) 1 natuurgras trainingsvelden 2 natuurgras handbalvelden	10 kleedkamers	1 kunstgras en 4 grasvelden, Sterk afhankelijk van de keuze van de ondergrond Erg kritisch op kunstgras met rubber. Zaal voor handbal welkom, evt. voetbal	12 Handbal 2 tot 4 (bij zaal of veld)
Sportpark Hengelder	HVZ	3 kunstgrasvelden voor wedstrijden en trainingen	5 kleedkamers	2 kunstgras watervelden en 1 derde veld kan combi zijn zaal of blaashal nodig	6
Sportpark Hengelder	KV de Zwaluwen	2 kunstgrasvelden voor wedstrijden en trainingen 1 natuurgrasveld	4 kleedkamers	2 kunstgras Comb met handbal (2 avonden) Beachveld nodig (Blaas) hal gewenst	4
Sportpark Hengelder	De Duuvels	1 natuurgrasveld 1/3 natuurgrasveld trainingsveld	2 kleedkamers	2, waarvan één combiveld	3, extra groot (22 pp/team)
Sportpark Hengelder **Tennisbanen Hengelder**	JBZ TVZ	16 binnenbanen van 3x13 meter 36 buitenbanen onverlicht 24 buitenbanen verlicht 7 tennisbanen	N.v.t. 2 kleedkamers	16 binnenbanen 28 buiten met verlichting 5, ook combi/ padel	geen 2
Tennisbanen Hengelder	de Rackets	4 tennisbanen	2 kleedkamers	3	2

De tabel maakt inzichtelijk van hoeveel velden of banen de verenigingen momenteel gebruikmaken en de verwachting die zij daarvan hebben voor de toekomst. Er is een verschuiving zichtbaar waarbij het gebruik van natuurgras ingeruild wordt voor kunstgras. Ook komt naar voren dat de verenigingen die gebruikmaken van de velden deze in aantal minder nodig lijken te hebben. Daar staat tegenover dat het benodigde aantal kleedkamers toeneemt en extra capaciteit, in geval van De Duuvels ook in grootte, nodig is. JBZ verwacht in de toekomst minder banen nodig te hebben, met name de onverlichte buitenbanen lijken te kunnen verdwijnen. Enkele banen kunnen worden voorzien van verlichting zodat de vraag naar meer buitenbanen

met verlichting kan worden opgevangen. Het aantal tennisbanen kan worden teruggebracht, maar is wel de wens om een combibaan, of padelbaan toe te voegen.

6.1.3 Gesprekken met het onderwijs

De onderwijsorganisaties waar verkennende gesprekken mee zijn geweest zijn Quadraam (Liemerscollege) en IKC Platanenlaan (het Kofschip, Lindenhage en Zonnekinderen). In de gesprekken zijn een aantal belangrijke punten naar voren gekomen voor het onderwijs:

- Quadraam ziet extra kansen voor samenwerking als meer accommodaties voor zorg en welzijn zich in Hengelder vestigen. Ze ziet ook kansen om in de zomer meer gebruik te maken van het sportpark.
- IKC Platanenlaan wil extra inzetten op de samenwerking met de verenigingen op Sportpark Hengelder. Hierbij richt zij zich voornamelijk op de naschoolse programmering en ziet mogelijkheden om sport en (veelzijdig) bewegen in deze programmering een plek te bieden.

6.1.4 Gesprekken met maatschappelijke organisaties

De verschillende maatschappelijke en gezondheidsorganisaties waar verkennende gesprekken mee zijn geweest zijn Romei Fysio en Huisarts Brugman, Bent Sports, Ataro, Caleidoz, Pleyade, Open Vereniging Zevenaar, Hobbycentrum de Liemers en de gemeente Zevenaar. In de verschillende gesprekken zijn een aantal belangrijke punten naar voren gekomen:

- Romei Fysio en huisarts Brugman zijn geïnteresseerd om op het Sportpark Hengelder een nieuwe gezamenlijke praktijkruimte te realiseren; een mooie kans om sport, bewegen en gezondheid te combineren;
- Bent Sports en Ataro hebben op dit moment nog niet de ambitie om zich te vestigen op Hengelder. Wel wil Bent Sports de mogelijkheden verkennen om het sportpark intensiever te gebruiken;
- Pleyade wacht eerst op de planontwikkelingen voor Hengelder. Wanneer de plannen meer duidelijkheid geven, wil zij haar rol verder verkennen in overleg met de verenigingen en organisaties;
- Caleidoz zoekt mogelijkheden om jongeren zonder sportlidmaatschap te laten sporten op Hengelder;
- Open Vereniging Zevenaar ziet kansen voor Hengelder om te komen tot één multifunctionele accommodatie en de verenigingen onder te brengen bij één overkoepelende organisatie. De gemeente Zevenaar deelt deze visie;
- Hobbycentrum De Liemers is tevreden met de huidige accommodatie èn locatie. Het is in staat in lengte van jaren zelfstandig naar behoren, conform de eisen van de tijd, te functioneren.

6.1.5 Gezamenlijke bijeenkomst

Naast de individuele gesprekken is op 27 september 2021 een bijeenkomst georganiseerd met een grote groep direct en indirect betrokkenen van het Sportpark Hengelder, zoals sportverenigingen, scholen en andere maatschappelijke organisaties. Het doel van deze bijeenkomst was op hoofdlijnen tweeledig:

1. Aanwezigen te informeren en te inspireren om na te denken over de toekomst van het sportpark;
2. Kansen en mogelijkheden met elkaar verkennen in relatie tot een toekomstbestendig sportpark.

Tijdens de bijeenkomst zijn we in verschillende groepen uiteengegaan en zijn we met elkaar in gesprek gegaan en hebben we de kansen en mogelijkheden voor het sportpark verkend. Bovendien hebben we stilgestaan bij hetgeen we graag willen behouden. Onderstaand overzicht laat een samenvatting zien van deze eerste verkenning:

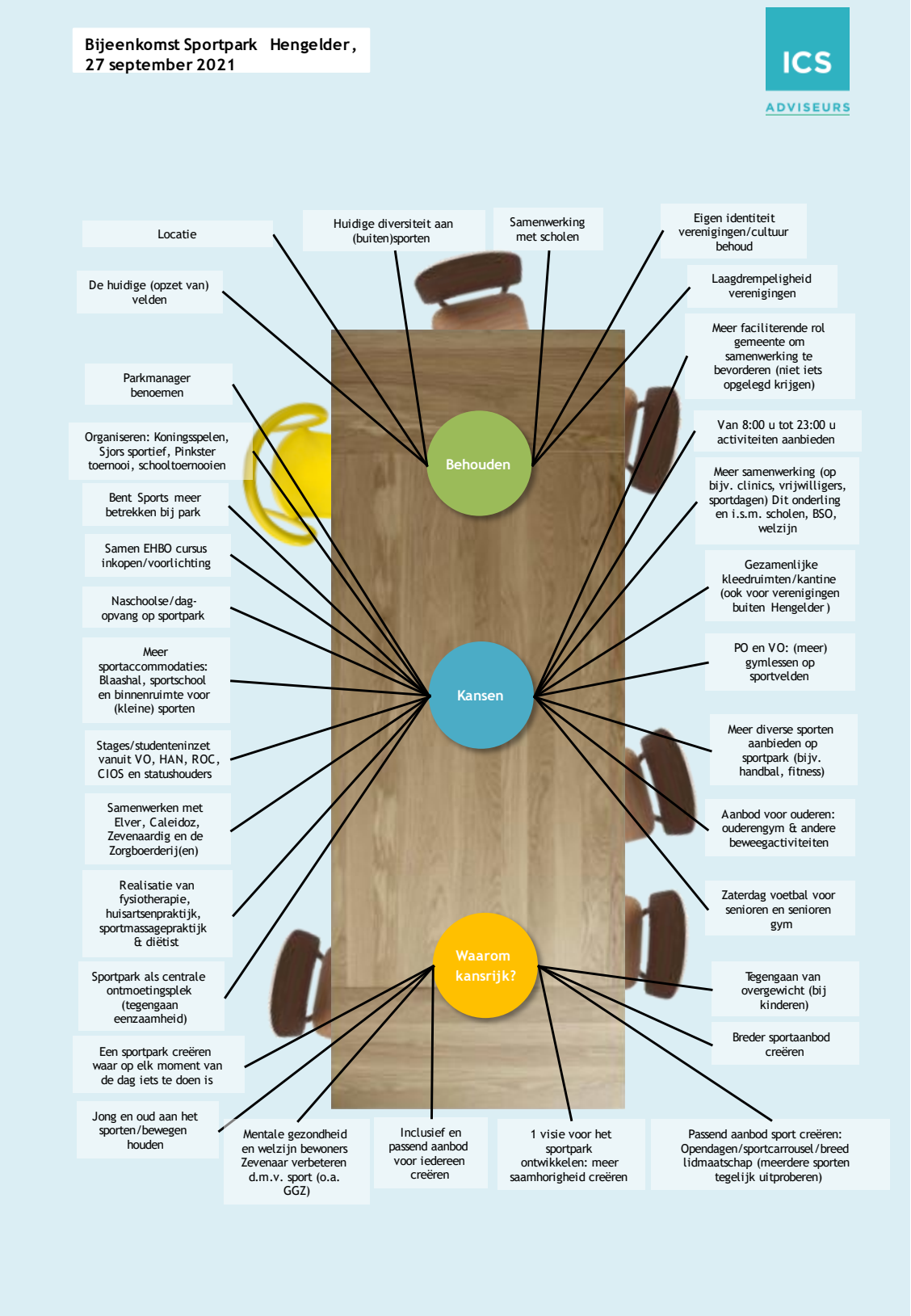

Figuur 6.1 Samenvatting eerste verkenning

7. Toekomstscenario's

Om op basis van de verkenning die is gedaan (door middel van de gesprekken en de bijeenkomst) wat meer richting te geven aan de toekomst van het sportpark wordt in dit hoofdstuk een aantal scenario's uitgewerkt.

Vervolgens zijn de scenario's vanuit verschillende invalshoeken door middel van een afwegingskader (matrix) in paragraaf 7.2 met elkaar vergeleken en gewogen. Een globale raming van deze scenario's is opgenomen in paragraaf 7.3.

7.1 De drie scenario's

In totaal zijn drie totaal verschillende scenario's uitgewerkt. Het gaat hierbij om de volgende scenario's:

- Scenario I: 'Alles blijft bij het oude'
- Scenario II: 'Tussenvariant'
- Scenario III: 'Toekomstdenken'

Het scenario 'Alles blijft bij het oude' schetst een beeld wanneer er in de toekomst geen (grootschalige) ingrepen plaatsvinden op het sportpark. Sportverenigingen blijven 'lone rangers' en dit scenario laat zien dat er een urgentie is om (gezamenlijk) na te denken over de toekomst van het sportpark. Het scenario 'Tussenvariant' gaat een stap verder en laat zien dat er op onderdelen mooie stappen worden gezet, maar een optimale benutting van het sportpark blijft achterwege. Deze optimale benutting is terug te lezen in scenario III: 'Toekomstdenken.' Een nieuwe start, een scenario waar alles samenkomt: sport (binnen en buiten), bewegen, gezondheid, onderwijs en bedrijfsleven.

De uitwerking van de scenario's is gedaan op basis van de volgende thema's: *'Samen versus individueel', Traditioneel versus vernieuwend aanbod', Toekomstbestendigheid sportpark, 'Vitaliteit' en 'Verduurzaming'*. Naast deze thema's gaan we bij een aantal sportverenigingen in op ontwikkelingen.

7.1.1 Scenario I: 'Alles blijft bij het oude'

Samen versus individueel

In relatie tot samenwerking met en tussen sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties, worden er net als nu het geval is, individuele afspraken gemaakt. Er wordt onvoldoende gebruik gemaakt van elkaars kracht, doordat er mondjesmaat met elkaar wordt samengewerkt. Juist in gezamenlijkheid is het mogelijk om te komen tot een breder sport- en beweegaanbod met bijvoorbeeld een uitwisseling van elkaars vrijwilligers en financiële bijdrage vanuit iedere vereniging. Dit komt bovendien ten goede aan de exploitatie van het park. Kinderopvang Humankind is bijvoorbeeld bij een enkele vereniging actief en maakt nu niet of nauwelijks gebruik van de kracht van het sportpark door bijvoorbeeld een sport-BSO in te richten en/ of in de toekomst de opvang verder uit te breiden bij andere sportverenigingen. Niet alleen op dit vlak, maar ook op andere vlakken blijft er potentieel onbenut, zoals de samenwerking met de scholen, maar ook initiatieven zoals het huidige beachcourt bij KV de Zwaluwen waar óók andere verenigingen gezamenlijk gebruik van gemaakt kan worden. Dit door gezamenlijk beachsportactiviteiten met de scholen, bedrijven en andere (maatschappelijke) organisaties, beachhandbal, voetbal- en tennistoernooien/evenementen te organiseren.

Traditioneel versus vernieuwend aanbod

In dit scenario weten de sportverenigingen onvoldoende in te spelen op trends en ontwikkelingen (zie ook pagina 23 en 24) omdat een samenwerking ontbreekt. Er is onvoldoende ambitie om nieuwe groepen (bijvoorbeeld ouderen), nieuwe leden te verwelkomen en gezamenlijk te komen tot een breder sport- en beweegaanbod. Binnen dit scenario blijft het aanbod daarmee traditioneel, ofwel richten verenigingen zich op hun eigen reguliere aanbod en is het zeer de vraag of dit voldoende toekomstperspectief heeft? Immers de verenigingen kijken weinig over hun eigen schouders heen en zoeken elkaar maar mondjesmaat op.

Toekomstbestendigheid sportpark

Door de verwachte krimp in ledenaantallen, zoals in hoofdstuk 5 is geconstateerd, raken ook op termijn bij de andere verenigingen velden in onbruik en is het niet ondenkbaar dat er op termijn leegstand ontstaat. Het sportpark krijgt hierdoor relatief veel ongebruikte ruimte, waardoor de kans bestaat dat het sportpark in verval komt. Dit verval is terug te zien in de accommodaties en velden.

Het hobbycentrum en gedurende de zomermaanden het onderwijs, zijn de enige partijen die overdag structureel gebruik blijven maken van Hengelder. Verder is net als nu het sportpark monofunctioneel ingericht en zal dat ook blijven in de toekomst. Maatschappelijke- en gezondheidsinstellingen zoals fysiotherapie, huisartsenpraktijk, revalidatiecentra, kinderopvang zullen zich niet vestigen op het sportpark. Dit betekent dat met de huidige opzet en achteruitgang van de verenigingen het park haar aantrekkingskracht verliest op organisaties om zich op het sportpark te vestigen, terwijl organisaties als Bent Sports, Romei Fysio en huisarts Brugman interesse hebben getoond. Verder is het niet reëel is om te veronderstellen dat op het sportpark de gewenste binnensportaccommodatie een plek krijgt.

Daarnaast zijn de vrijkomende ruimten minder goed gelegen ten opzichte van de bestaande infrastructuur en zullen zich geen synergiemogelijkheden voordoen. Bovendien is de kans groot dat de gemeente het sportpark zijn beloop zal laten en geen faciliterende en actieve rol op haar neemt om het park te revitaliseren. Dit scenario past namelijk niet of nauwelijks in het gemeentelijk beleid. In dit scenario blijven verenigingen en hun leden de meeste zeggenschap houden over hun eigen vereniging en accommodatie. Verenigingen trekken hun eigen plan hoe zij hun eigen toekomst zien, wat dus voor enkele verenigingen (in de toekomst) kan leiden tot op houden te bestaan.

Vitaliteit

Door de genoemde terugval in leden, wordt het lastiger om vrijwilligers te werven, te behouden en is het niet ondenkbaar dat de exploitatie onder druk komt te staan en verenigingen financieel in zwaar(der) weer komen. Ofwel het zal voor verenigingen lastiger worden om financiële middelen in te zetten voor bijvoorbeeld zaken als het dagelijks en groot onderhoud, laat staan dat er middelen zijn voor grootschalige renovatie / nieuwbouw van accommodaties. De terugloop van vrijwilligers heeft hier nog een versterkend effect op; omdat het aantal vrijwilligers krimpt, zal de inzet voor het dagelijks onderhoud aan gebouwen, velden en omgeving steeds lastiger worden. Dit gaat gepaard met achterstallig onderhoud en terugloop van kwaliteit van accommodaties en/of de omgeving achteruit.

Niet alleen voor onderhoud maar ook voor het bestuurlijk- en technisch kader wordt het in dit scenario steeds lastiger om vrijwilligers te vinden. Kortom verenigingen worden kwetsbaarder en de kans bestaat dat voor een aantal verenigingen op termijn het bestaansrecht in het geding komt.

Verduurzaming

Op basis van verslechterde financiële positie van verenigingen zullen verduurzamingsmaatregelen uitblijven. Bovendien is het gezien het gemeentelijk sportbeleid zeer de vraag in hoeverre zij voor de huidige (monofunctionele) accommodaties budget beschikbaar blijft stellen en samen met verenigingen tot verduurzaming overgaat.

Ontwikkelingen De Duuvels en Jeu de Boules

Voor de meeste verenigingen neemt de toekomstbestendigheid af. Voor de Duuvels en de Jeu de Boulesvereniging geldt dat het binnen dit scenario niet ondenkbaar is dat zij door een groei in de rugbysport en de vergrijzing ledengroei kunnen verwachten. Hierdoor kan er op korte termijn op Hengelder ruimtetekorten ontstaan bij deze verenigingen, terwijl andere verenigingen over 5 tot 10 jaar (te) veel ruimte hebben. Hierdoor is het op korte termijn noodzakelijk om een oplossing te vinden voor het tweede veld van De Duuvels. Het is daarmee niet ondenkbaar dat dit tweede veld niet op het huidige sportpark is te situeren. Dit kan ertoe leiden dat De Duuvels verhuizen naar een locatie buiten het sportpark en daardoor het sportpark op de locatie van De Duuvels niet meer of in mindere mater gebruikt wordt voor sportdoeleinden.

7.1.2 Scenario II: 'Een tussenvariant'

Dit scenario is een denkbaar scenario voor de sportverenigingen. Het is een 'tussenvariant' welke onderdelen pakt uit scenario I, maar ook een opmaat kan zijn voor scenario III.

Hoe denken de verenigingen over de toekomst? En misschien nog belangrijker, waar hebben deze organisaties behoefte aan? Dit scenario is een vertaalslag van de wensen en behoeften die de verenigingen en de organisaties kenbaar hebben gemaakt.

Samen versus individueel

Verenigingen op het sportpark fungeren nu, zoals in scenario I ook benoemd, als 'lone rangers', die alleen fysiek dicht tot elkaar staan. De onderlinge afstand tot samenwerking is groter. Deze vindt af en toe plaats en is niet van structurele aard. Eén van de oplossingen die een groot deel van de sportverenigingen aandragen is de inzet van parkmanagement. Het parkmanagement kan eraan bijdragen dat de verenigingen zich meer als één geheel (naar buiten toe) organiseren. Ook is het parkmanagement een onafhankelijke schakel die verenigingen en maatschappelijke organisaties kunnen benutten als aanspreekpunt voor het sportpark. Deze professional kan zorgdragen voor verbinding en samen met de verenigingen, scholen, buurtsportcoaches en maatschappelijke organisaties samenwerking organiseren door bijvoorbeeld, een gezamenlijk vernieuwend aanbod te organiseren (in samenwerking met buurtsportcoaches), de accommodatie overdag (beter) te benutten, gezamenlijke inzet van vrijwilligers (voor evenementen) te organiseren, bijeenkomsten te

organiseren ten behoeve van actuele thema's voor verenigingen (ledenwerving- en behoud, financiën, inzet van vrijwilligers etc.)

Parkmanagement sluit goed aan op een andere wens vanuit een groot deel van de sportverenigingen; een overkoepelende organisatie voor zaken als een gezamenlijke ledenadministratie, onderhoud en inkoop van materialen en cursussen. Hiermee worden kosten bespaard en verenigingen kunnen zich meer focussen op waar ze goed in zijn; het organiseren en invulling geven aan het regulier aanbod (voornamelijk trainingen en wedstrijden) en het hierboven genoemde gezamenlijke aanvullende aanbod. Deze organisatie kan eveneens als een soort platform dienen. Via dit platform kunnen nieuwe sportzoekenden, vrijwilligers, verenigingen en maatschappelijke organisaties elkaar vinden. Het online inrichten van een omgeving, een community is hierbij een pré. Het is hierbij belangrijk om dit laagdrempelig en overzichtelijk te houden, zodat alle doelgroepen dit platform kunnen gebruiken.

Traditioneel versus vernieuwend aanbod

In dit scenario is, zoals in de vorige paragraaf al benoemd, sprake van een vernieuwend aanbod. Hierbij gaat het niet alleen om een verdere samenwerking met Humankind (of andere kinderopvangorganisatie) zoals benoemd in scenario I. Maar ook in te spelen op de wens vanuit de hockeyvereniging HVZ, korfbalvereniging de Zwaluwen en in mindere mate de voetbalverengingen om in de wintermaanden trainingen en wedstrijden te accommoderen in een nieuw te bouwen sporthal, welke bij voorkeur een plek krijgt op het sportpark. Deze nieuwe sporthal kan dan tevens het structurele tekort van 8 uur voor de binnensport invulling geven (zie hiervoor hoofdstuk 5) en Op deze wijze is er sprake van een combinatie van het faciliteren van binnen- en buitensporten op het sportpark. Dit is een enorme pré; verenigingen als HVZ en de Zwaluwen zijn op deze wijze actief op één locatie en kunnen andere binnensportverenigingen gebruikmaken van de faciliteiten van het sportpark en hun aanbod uitbreiden (bijvoorbeeld een volleybalvereniging die beachvolleybal aanbiedt en gebruikmaakt van het beachcourt).

Bovendien hebben organisaties als Romei Fysio en huisarts Brugman aangegeven samen te willen werken met de verenigingen en zich te willen vestigen op het sportpark. Dit biedt mogelijkheden om tezamen met de sporthal te komen tot een accommodatie die zich leent voor binnensporten en een dienstverlening in relatie tot fysiotherapie en andere zorg- en gezondheidsgerelateerde activiteiten. In combinatie met het onderwijs (bijvoorbeeld het hybride leren) biedt dit een scala aan mogelijkheden om activiteiten, arrangementen en evenementen te organiseren. In scenario III wordt hier verder op in gegaan.

Ontwikkelingen tennisverenigingen

De tennisverenigingen zijn nu gelokaliseerd ten zuiden van het sportpark. Deze locatie zal in dit scenario behouden blijven en is er op termijn een kans dat de beide verenigingen samengaan in één vereniging. Voor deze nieuwe tennisvereniging zullen de velden een kwaliteitsimpuls nodig hebben en is er sprake van één verenigingsgebouw met kleedkamers en kantine.

Bovendien heeft TVZ kenbaar gemaakt de mogelijkheden te verkennen om naar het Sportpark Hengelder te verhuizen.

Ontwikkelingen Hobbycentrum

Binnen dit scenario behoudt het Hobbycentrum een eigen accommodatie. Verder onderzoek dient uit te wijzen of het haalbaar is om te komen tot nieuwbouw van een *stenen* accommodatie dan wel renovatie toe te passen. Een goede afzuiging is hierbij van belang, zodat ook (harde) steenbewerking invulling kan krijgen. Overigens kunnen de activiteiten die plaatsvinden in het hobbycentrum in verband met geluidsoverlast niet plaatsvinden in de nabijheid van woonwijken, winkels of scholen. Bij verhuizing c.q. nieuwbouw vereisen het atelier alsook de werkplaats speciale, specifieke bouwkundige voorzieningen.

Ontwikkelingen Jeu de Boules Club Zevenaar

Jeu de Boules Club Zevenaar (JBCZ) behoudt net als het hobbycentrum ook haar eigen accommodatie. De huidige accommodatie voldoet nu namelijk aan alle wensen. Indien zij toch een nieuwe plek moeten krijgen, zal dat dichtbij een openbaar parkeerterrein gesitueerd moeten worden; de doelgroep van JBCZ is relatief oud. Hierdoor is het wenselijk om in het kader van toegankelijkheid dicht bij een parkeerterrein gelegen te zijn, zodat de loopafstand kort is.

Ontwikkelingen voetbalverenigingen

De voetbalverenigingen OBW en DCS gaan in de toekomst een hechtere samenwerking aan. Eén van de onderdelen hiervan kan zijn om een gezamenlijk hoofdveld met tribune te betrekken. Dit veld dient dan in de nabijheid van beide accommodaties gesitueerd te zijn. Daarom wordt op Hengelder ruimte gezocht om deze twee verenigingen in nabijheid van elkaar te plaatsen. De plek van HVZ lijkt hiervoor het meest logisch vanwege de nabijheid van velden, kleedkamers en kantine. Waar nodig is zal renovatie en/of nieuwbouw plaatsvinden. Hierbij is het advies om over te gaan tot een (gedeeltelijke) gezamenlijke nieuwbouw van accommodatie.

Ontwikkeling Hockeyvereniging

HVZ zal in dit scenario van plaats ruilen met OBW. De (kleed-) accommodaties van HVZ zijn aan vervanging toe. Het is daarom een goed moment om de vereniging te verplaatsen. Indien de ruimte van OBW niet voldoende is, kan ook een oplossing buiten Hengelder gevonden worden. Het is daarnaast belangrijk dat HVZ een goede accommodatie krijgt met voldoende ruimte voor kantine en kleedruimten. Binnen dit scenario, om aan de wens van een binnensportaccommodatie te voldoen, wordt voor deze vereniging een blaashal gerealiseerd. De sporthal zorgt ervoor dat op de nieuwe accommodatie van HVZ het gehele jaar gehockeyd kan worden, zowel buiten als indoor. Bovendien heeft HVZ te kennen gegeven dat zij openstaat voor een samenwerking met de korfbalvereniging wanneer het gaat om gezamenlijk gebruik van zowel de blaashal en de verdere accommodatie en de gezamenlijke gebruikmaking van (hybride) velden. Advies hierbij is om een verdere verkenning te doen tussen HVZ en de korfbalvereniging en de haalbaarheid van een sporthal, waar uiteraard ook de andere verenigingen op Hengelder en in Zevenaar gebruik van kunnen maken.

Ontwikkeling Rugbyvereniging De Duuvels

Voor het gebied rondom De Duuvels zijn er diverse infrastructurele aanpassingen benodigd. De Marconiweg wordt in dit scenario verbreed en in het noorden van Hengelder zal een extra parkeergelegenheid worden aangelegd. Deze maatregelen zorgen voor een betere verkeersveiligheid rondom dit gebied. De Duuvels zal vanwege de grote ledengroei een extra veld krijgen. Dit is het veld wat nu in onbruik ligt ten zuidwesten van de huidige accommodatie. De breedte van het veld zal worden uitgebreid, zodat het voldoet aan de afmetingen van een rugbyveld. Verder zal de accommodatie uitgebreid worden met extra kleedgelegenheden, zodat uitspelende teams ook eigen kleedkamers hebben.

Toekomstbestendigheid sportpark

Het sportpark wordt binnen dit scenario suboptimaal benut: er wordt door een aantal verenigingen efficiënter gebruik gemaakt van elkaars accommodatie wat zorg draagt voor een betere benutting en exploitatie. Daarentegen zijn er verenigingen die gebruik blijven maken van hun eigen (monofunctionele) accommodaties en dus potentieel onbenut laten.

Dit scenario draagt daarmee zeker bij aan een toekomstbestendigheid van het sportpark, maar laat kansen en mogelijkheden onbenut.

Vitaliteit
Binnen dit scenario wordt er tussen een aantal verenigingen nauw samengewerkt en vindt er in samenspraak met het parkmanagement een verbreding van het aanbod plaats. Dit zal ongetwijfeld leiden tot nieuwe aanwas van leden, gezamenlijk benutten en inzetten van vrijwilligers, verbetering van een gezamenlijke organisatiekracht en verbetering van de financiële draagkracht van de verenigingen. Ofwel de vitaliteit van verenigingen krijgt binnen dit scenario een impuls.

Verduurzaming
Verder wordt het sportpark verduurzaamd , wat past binnen het gemeentelijk beleid. De huidige accommodaties voldoen namelijk niet aan de toekomstige duurzaamheidsambities. Hierdoor zijn de accommodaties relatief inefficiënt met hun energie, wat leidt tot hogere exploitatiekosten van de verenigingen. Door de huidige accommodaties te verduurzamen en accommodaties waar mogelijk te combineren, worden exploitatiekosten gereduceerd en duurzaamheidsambities behaald.

7.1.3 Scenario III: 'Toekomstdenken'
Dit scenario verbeeldt de visie van een nieuw in te richten multifunctioneel sportpark met waar het kan een gezamenlijke gebruikmaking van elkaars velden, kleedkamers en één kantine / horecagelegenheid waar alle sporters samen komen vanuit de verschillende verenigingen. Een modern en vitaal sportpark dat plaats biedt aan alle verenigingen en waar ook maatschappelijke en gezondheidsorganisaties zijn gehuisvest. De verenigingen binnen dit scenario zien volop mogelijkheden om gezamenlijk een uitgebreid sport- en beweegaanbod te ontwikkelen. Dit voor de inwoners van Zevenaar en omstreken.

Nieuwe start
Het is goed te benoemen dat er in deze fase geen rekening is gehouden met randvoorwaarden: alles is mogelijk. Als uitgangspunt is genomen dat alle bestaande sportvelden en opstallen (met uitzondering van het gebouw waar Hobbycentrum De Liemers is gehuisvest) worden verwijderd en gesloopt. Er is sprake van een 'blanco perceel', dat alle ruimte biedt voor een nieuw te bouwen *gezamenlijke accommodatie* en voorziet in de kwantitatieve en kwalitatieve vraag naar benodigde binnen- en buitensportvoorzieningen.

Bovendien is door verenigingen en de gebruikers de wens uitgesproken om hybridevelden te realiseren op het sportpark. Een openbaar toegankelijk sport- en speelveld wat multifunctioneel is en voor zowel de sportverenigingen, maar ook voor de scholen gebruikt kan worden. De wens hierbij is om ook verschillende sporten zoals voetbal, handbal, hockey, tennis en basketbal[5] te kunnen beoefenen.

In dit droomscenario maak je dus een nieuwe start. Het biedt dé mogelijkheid om het sportpark vorm te geven en in te richten, geheel naar de wensen en behoeften van de gebruikers en naar de kwaliteiten en maatstaven, passend bij hedendaagse nieuwbouw van sportaccommodaties. Dit op aspecten als duurzaamheid, multifunctionaliteit, exploitatie en synergie.

Samen versus individueel
In dit scenario is net als in het voorgaande scenario een overkoepelende organisatie actief voor zaken als het inrichten van een ledenadministratie, onderhoud en inkoop en welke ook als doel heeft het sport- en beweegaanbod een samenwerking tussen sportverenigingen en andere organisaties te intensiveren. De kracht ligt hier in de onderlinge samenwerking tussen sportverenigingen, maar ook wordt in dit scenario de samenwerking met andere organisaties verder uitgebouwd. In scenario I en II zijn hier de nodige voorbeelden van. Het parkmanagement heeft hier een belangrijke rol. In het vorige scenario is hier uitvoerig bij stilgestaan.

[5] Er zijn in Nederland voorbeelden van gezamenlijk / hybride gebruikmaking van velden waarop zowel trainingen als ook wedstrijden plaatsvinden vanuit verschillende takken van sport.

In dit scenario gaan we een stap verder en kunnen leden in de vorm van een universeel lidmaatschap sporten: tennissen, voetballen, hockeyen, korfballen etc. Het is allemaal 'af te nemen' binnen dit lidmaatschap. Afhankelijk van de organisatiestructuur zijn de afdelingen meer of in minder mate zelfstandig en fungeren zij individueel, maar op onderdelen (naar buiten toe) als één gezamenlijke vereniging. Een passend model voor het Sportpark Hengelder; verenigingen die de krachten bundelen en met een totale achterban van maar liefst 3.400 leden heeft dit potentieel. Hier dient te worden opgemerkt dat gelet op de reacties van de verenigingen uit de gesprekken er voor een omnisportvereniging praktisch geen draagvlak is.

Traditioneel versus vernieuwend aanbod

In tegenstelling tot het voorgaande scenario zijn in dit scenario verenigingen gevestigd in één gebouw. Een accommodatie met gezamenlijk gebruikmaking van kleedkamers, kantine/horecagelegenheid, maar ook gebruikmaking van velden. Bovendien is er net als in het voorgaande scenario ruimte voor de binnensport en gezondheidsactiviteiten. Een multifunctioneel sport, beweeg- en gezondheidscentrum, waarbij in ieder geval ruimte is voor Romei Fysio en huisarts Brugman.

Op deze manier kan er een optimale synergie op *ruimtelijk*, maar ook op *inhoudelijk* vlak worden gerealiseerd: het gezamenlijk invulling geven aan een programmering heeft in dit scenario de grootste kans van slagen. Voor ruimten als kleedkamers, horeca en overleg/leerruimten geldt dat gezamenlijk gebruik ook betekent, dat deze zowel door de maatschappelijke organisaties (overdag) en 's avonds door de sportverenigingen gebruikt zullen worden. Een optimale benutting. Uiteraard dienen er op dit vlak goede afspraken over het beheer, gebruik en exploitatie te worden gemaakt.

Dit scenario draagt verder bij aan een inclusieve samenleving: samen gezond in beweging, met elkaar en voor elkaar. Het maakt het sportpark ook voor jongeren en ouderen voor wie sporten en bewegen niet zo vanzelfsprekend is een belangrijke plaats. Werken aan het herstel na een blessure of het verbeteren en onderhouden van de mobiliteit en gezond en vitaal ouder worden. Een beweeg- en gezondheidscentrum biedt een uitgebreid aanbod en is gericht op herstel, sport en ontspanning in een prettige omgeving. Het centrum biedt namelijk naast een sporthal, onder andere een plek voor verschillende behandelruimten, fitnessruimten en oefenzalen.

Naast dit centrum spelen we in op de trend om het on- en anders georganiseerd sporten en bewegen te faciliteren door in de nabijheid van het centrum een beweegpark te realiseren. Een park welke door de zorg- en gezondheidsinstellingen gebruikt kan worden als 'outdoor' oefenzaal voor bijvoorbeeld revalidatie en kracht- en balansoefeningen. Bovendien kunnen sportverenigingen het park gebruiken voor conditietrainingen, blessurepreventie, maar ook beweeggroepen die het park benutten voor freerunning, calisthenics[6] en outdoor fitness voor senioren.

Verder wordt het park benut voor bewegingsonderwijs of activiteiten voor de naschoolse (sport-BSO) opvang. Hier geldt uiteraard ook dat na een work-out, les of training gebruik gemaakt kan worden van het centrum, wanneer het gaat om gebruikmaking van kleedkamers, horeca en overlegruimten. Kortom een centrum, voor binnen- en buitensporten, waar sport, bewegen, gezondheid en ontmoeting bij elkaar komt. Samen met Bent Sports, de scholen, de sportverenigingen, maar ook met IKC Platanenlaan en Humankind kan dit park worden ingericht.

[6] Calisthenics is een fysieke sport die zich richt op training met behulp van je eigen lichaamsgewicht als weerstand. Dit doe je met duw-, trek-, buig-, sprong- en zwaai-oefeningen. Het doel is het vergroten van spierkracht, spiermassa, mobiliteit/flexibiliteit en uithoudingsvermogen.

Een trend waar momenteel landelijk veel aandacht voor is het *Athletic Skills Model*. Deze methodiek zet in op veelzijdig bewegen en is een trainingsmethodiek voor de topsport, breedtesport, zorg en bewegingsonderwijs, wat leidt tot minder uitval (blessures), betere motorische ontwikkeling, meer plezier en met als doel een leven lang sporten en bewegen. Een Skills Garden als onderdeel van dit concept, is een beweegvriendelijke, openbare ruimte voor jong en oud om veelzijdig te sporten, spelen en bewegen te stimuleren.

Skills Garden op sportpark Peppelersteeg, Ede.

Bovendien wordt het sportpark in dit scenario ingericht als een park wat je als inwoner van Zevenaar graag wilt bezoeken. Het park krijgt in dit scenario een stevige impuls; waar je wordt uitgedaagd om in te kunnen wandelen, joggen en te recreëren. Hierbij valt te denken aan een multifunctioneel veld waar je een balletje kan trappen, frisbeeën en een yoga work-out kunt doen. Dit in een natuurlijke omgeving waar je wilt zijn, wilt vertoeven en elkaar ontmoet.

Een andere trend is 'Gamification'. Dit is het toepassen van gamedenken en gametechnieken in niet-game omgevingen. Bij Gamification gebruik je spelelementen om gebruikers te motiveren en hun ervaring te verrijken. Gamification kan erin bijdragen jongeren en ook andere doelgroepen meer uit te dagen om te gaan sporten.

Zoals reeds benoemd in scenario II kunnen de binnen- en buitensporten elkaar versterken: datgene wat doorgaans gedurende het seizoen buiten plaatsvindt op de sportvelden, kan in de wintermaanden binnen plaatsvinden. Dit gesitueerd op één centrale plek. Bovendien kan er gezamenlijk tussen de sportverenigingen een ruimer aanbod ontwikkeld worden, zoals bijvoorbeeld het realiseren van een beachcourt. Een voorziening die terug komt op het sportpark, maar dan als een zogenaamde multicourt, welke voor verschillende sporten gebruikt kan worden. Hierbij valt te denken aan beachsoccer, beachtennis, beachvolleybal, maar ook beachhandbal. Een gezamenlijk aanbod wat wordt georganiseerd door de binnen- en buitensportverenigingen. Op deze manier wordt óók in de zomer en dus het gehele jaar door gesport op het sportpark.

Kortom activiteiten welke op dit park kunnen worden georganiseerd, zijn:

- Lessen bewegingsonderwijs en naschools sport- en beweegprogramma's vanuit primair en voortgezet onderwijs; (o.a. sport-BSO in samenwerking met Humankind)
- Hybride leren: O.a. huiswerkbegeleiding in combinatie met sportactiviteiten;
- Senioren sport- en beweegprogramma's (o.a. fitness);
- Activiteiten voor mensen met een beperking;
- Activiteiten voor jongeren en volwassenen (freerunning / fitness);
- Dagactiviteiten zoals spelmiddagen;
- Culturele activiteiten (o.a. dans- en muziekvoorstellingen).

Toekomstbestendigheid sportpark

Het sportpark wordt in dit scenario optimaal benut, wat ten goede komt aan de exploitatie van de accommodaties en het sportpark: het aanbieden van een divers aanbod, 365 dagen per jaar. Overdag en in de avonden. Binnen en buiten. Bovendien is het sportpark door middel van een verdere professionalisering (onder andere inzet van parkmanagement) in staat om nieuwe organisaties die samen willen werken (en/of

zich willen vestigen) te verwelkomen en in te spelen op veranderende wensen en behoeften van de consument.

Vitaliteit
Een modern en eigentijds sportpark draagt er aan bij dat er een vernieuwend aanbod wordt gerealiseerd wat een aantrekkingskracht heeft op inwoners uit Zevenaar. Op dit park komt alles voor wat betreft sporten, bewegen, gezondheid en recreëren samen. Dit vertaalt zich in een afname van meerdere lidmaatschappen (toename van ledental) een gezonde(re) exploitatie (gunstige financieel perspectief voor verenigingen) en een krachtenbundeling van verenigingen die de organisatiekracht (o.a. inzet van vrijwilligers en professionals) als individuele vereniging en als gezamenlijke verenigingen versterkt.

Verduurzaming
Binnen dit scenario wordt een (bijna) volledig nieuw sportpark gerealiseerd. Het momentum om tot verduurzaming over gaat, wat past binnen het gemeentelijk beleid.

Ontwikkelingen bedrijfsleven
Binnen dit scenario heeft het park eveneens een aantrekkingskracht voor bedrijven en kan bijvoorbeeld het volgende (op termijn) invulling krijgen:

- Faciliteren van sportieve werkplekken en vergaderruimten;
- Organiseren van sportieve personeelsdagen;
- Organiseren van vitaliteitsprogramma's (voor werknemers van omliggende bedrijven)
- Organiseren van netwerkarrangementen.

Kortom
Kortom 'Sportpark Hengelder' als een bruisende 'hotspot' waar sporten, bewegen en gezondheid op een optimale manier samenkomen. Een park dat inwoners in Zevenaar in beweging zet om het park te bezoeken, wat van grote sportieve en maatschappelijke waarde is voor de sportverenigingen en andere organisaties die zich hier hebben gevestigd.

Bovendien is dit een scenario welke het meest passend is binnen het gemeentelijk beleid en passend bij de toekomstige trends en ontwikkelingen. Hét scenario wat verenigingen toekomstperspectief geeft en daartoe het meeste potentieel heeft en het volgende op kan leveren:

- Méér en betere sporters; een leven lang actief lid;
- Park met aanzuigende werking (24/7); een 'hotspot' voor Zevenaar;
- 'Imagebuilding'; het park met haar verenigingen als trendsetter (lokaal - provinciaal – nationaal);
- Vitaal en pandemiebestendig (-er);
- Gezonde exploitatie door sportieve en maatschappelijke benutting: overdag wordt het park hoofdzakelijk maatschappelijk gebruikt en 's avonds wordt het park voor sportdoeleinden gebruikt;
- Financieel gezond(-er); nu én in de toekomst;
- Professionalisering: in aansturing (parkmanagement) en in uitvoering (met buurtsportcoaches en ruimschoots voldoende vrijwilligers);
- Kwalitatief hoogwaardige en duurzame sportaccommodaties en voorzieningen.

Om dit te realiseren is Hengelder over 5 jaar (2027) een open (sport-)park dat inwoners in Zevenaar in beweging zet om het park te bezoeken.

7.2 Waardering en vergelijking

Om een vergelijk te maken tussen de scenario's, zijn de scenario's vergeleken op 10 parameters. De beoordeling laat zien in welke mate wordt ingespeeld op de parameter per scenario. De vergelijking is terug te vinden in onderstaande matrix en geeft een beeld, een verwachting. Het is overigens een subjectieve beoordeling, maar laat zien welk scenario het meeste perspectief biedt voor het sportpark en de sportverenigingen.

	Kwalitatieve beoordeling o.b.v. score	Alles blijft bij het oude	Tussenvariant	Toekomst denken
1	Beleidsvisie Sport & Bewegen 2021-2028, Gemeente Zevenaar	-	+	++
2	Lokale ontwikkelingen (o.a. demografie)	-	+	++
3	Landelijke en regionale trends & ontwikkelingen	-	+	++
4	Vitaliteit sportverenigingen (o.a. financiën, organisatie, ledenbestand)	--	+	++
5	Verduurzaming sportaccommodaties (energietransitie)	--	+	++
6	Toekomstbestendigheid sportpark (o.a. exploitatie, optimalisering benutting)	-	++	++
7	Ruimtelijke benutting / inpassingsmogelijkheden	-	+	++
8	Multifunctionaliteit sportpark (ruimtelijke / inhoudelijke samenwerking)	--	+	++
9	Financiële haalbaarheid	-	--	+
10	Maatschappelijk rendement / meerwaarde	/	+	++

++	Zeer positief
+	Positief
/	Neutraal
-	Negatief
--	Zeer negatief

Figuur 78.1 Kwalitatieve beoordeling scenario's

Een aantal parameters vraagt om een toelichting. In onderstaande zijn deze parameters weergegeven:

1. Beleidsvisie 'Sport en Bewegen 2021 – 2028'

In de beleidsvisie 'Sport en Bewegen 2021 – 2028' is de algehele sport- en beweegvisie als volgt:
"De gemeente Zevenaar streeft naar voldoende aantrekkelijke, bereikbare en betaalbare sportvoorzieningen, waarbij multifunctioneel gebruik en samenwerking tussen sportverenigingen, maatschappelijke organisaties en de gemeente centraal staat."

2. Maatschappelijk rendement / meerwaarde

Uiteraard heeft iedere sportvereniging een maatschappelijke waarde, maar voor deze parameter geldt dat het gaat om de mate waarin verenigingen activiteiten organiseren in samenwerking met maatschappelijke organisaties zoals scholen en zorg- en gezondheidsinstellingen. Deze parameter sluit overigens ook aan op het gemeentelijk beleid.

7.3 Financiële doorrekening

Voor scenario I is onvoldoende inzichtelijk welke (onderhouds-)kosten gemaakt zullen gaan worden in de toekomst. Voor scenario II en III geldt dat we verenigingen hebben gevraagd een globale inventarisatie te maken wat zij denken wat in de toekomst benodigd is aan velden en kleedkamers. Deze inventarisatie is terug te vinden op pagina 34. Op basis hiervan en op basis van de voor ICSadviseurs kengetallen en referenties, zijn scenario II en III geraamd. Omdat in deze fase nog ongewis is wat er vanuit partners zoals Fysio Romei en de huisarts benodigd is aan ruimten is dit in scenario's II en III buiten beschouwing gelaten. In bijlage II zijn de globale kostenramingen voor scenario II en III terug te vinden en in onderstaande tabel zijn de totaalbedragen van de ramingen weergegeven.

Tabel 7.1 Investeringskostenramingen scenario's

Scenario	Globale investeringsramingen (incl. btw)
Scenario I - 'Alles blijft bij het oude'	-
Scenario II - 'Tussenvariant'	€ 9.000.000,-
Scenario III - 'Toekomstdenken'	€ 16.100.000,-

In scenario II wordt het volgende gerealiseerd:

- Nieuwbouw sporthal (26m x 44m x 7m)
- DCS wordt verplaatst naar huidige locatie HVZ (realisatie 2 trainingsgrasvelden, 2,5 kunstgrasvelden en 15 kleedkamers)
- HVZ wordt verplaatst naar huidige locatie DCS (realisatie 1 kunstgrasveld en 6 kleedkamers)
- De Duuvels krijgen 1 extra veld en 3 kleedkamers.

In scenario III gaan we uit van nieuwbouw van de volgende accommodaties:

- Nieuwbouw gezamenlijke clubhuisaccommodatie (825 m²)
- Nieuwbouw sporthal (26m x 44m x 7m)
- Voetbal: realisatie van 6 grasvelden en 3,5 kunstgrasvelden en 27 kleedkamers
- Hockey: realisatie van 2 kunstgraswatervelden en 6 kleedkamers
- Rugby: 2 rugbyvelden en 3 kleedkamers
- Jeu de Boules: 28 buitenbanen
- Tennis: 8 tennisbanen (ook combi met Padel) en 4 kleedkamers

Voor de raming zijn de volgende kengetallen (incl. btw) gebruikt:

- Sporthal (26m x 44m x 7m) € 4.900.000,-
- Hockeyveld, zand ingestrooid € 332.750,- (incl. doelen, hekwerk, verlichting, straatwerk)
- Hockeyveld semi-waterveld € 393.250,- (incl. doelen, hekwerk, verlichting, straatwerk en beregeningsinstallatie)
- Natuurgras voetbalveld € 181.500,- (incl. doelen)
- Kunstgras voetbalveld (kurkinfill) € 465.000,- (incl. doelen, hekwerk, verlichting, straatwerk)
- Korfbalveld kunstgras, zand ingestrooid (40 x 20m) € 151.250,- (incl. korven, hekwerk, verlichting, straatwerk en verlichting)
- Tenniscourt (1 enkele baan) € 102.850,- (incl. net, hekwerk, verlichting en straatwerk)
- Rugbyveld (natuurgras) € 151.250,- (incl. doelen, verlichting en beregening)
- Jeu de Boulesbaan (4 x 15m) € 18.150,- (incl. hekwerk en 1 verlichtingsmast)
- Kleedkamers (á 15 m²) en clubhuis € 1.750,- p/m²

Verder is er rekening gehouden met 15% onvoorziene kosten en 15% projectbegeleidingskosten.

8. Conclusies en aanbevelingen

In algehele zin zijn sportverenigingen en scholen in Zevenaar tevreden over de sportaccommodaties en de voorzieningen in de openbare ruimte binnen de gemeente. Voor de binnensportverenigingen geldt, dat er een structureel tekort is van 8 uur. Hierbij is het aan te bevelen om nader te inventariseren in hoeverre dit met een herprogrammering is op te lossen en/of met dit tekort rekening te houden in relatie tot nieuw te bouwen binnensportaccommodaties (bijvoorbeeld wanneer Sporthal Lentemorgen wordt gesloopt). Voor de buitensportverenigingen geldt dat er voor een aantal accommodaties dringend behoefte is aan een grondige renovatie / uitbreiding.

Beweegvriendelijke(re) ruimte

Wanneer we inzoomen op de openbare ruimte dan is de constatering dat sportverenigingen en scholen geen voorzieningen missen, maar gezien de druk die op de openbare ruimte steeds verder toeneemt (o.a. corona heeft hier aan bijgedragen) en de vraag naar beweegvoorzieningen die er is vanuit inwoners, is het aan te bevelen hier een verder (speelruimte) plan op te realiseren en samen onder andere met buurtsportcoaches, wijkorganisaties, beweeggroepen, scholen na te denken over een verdere inrichting van de beweegvriendelijke(re) openbare ruimte in Zevenaar.

Toekomst sportverenigingen

Ondanks het (licht) positivisme bij sportverenigingen over de toekomst, is het gezien de trends en ontwikkelingen (lokaal en landelijk) van belang om na samen na te denken over de toekomst van de sport in Zevenaar. Algehele conclusie is dat de toekomst voor sportverenigingen niet rooskleurig is. Onder andere ledenafname, oplopende tekorten van vrijwilligers en een veranderende vraag naar sport laten een urgentie zien om een andere koers te varen. Een koers die in dit rapport voor Sportpark Hengelder is vertaald in een aantal scenario's, waarbij scenario III het beste toekomstperspectief biedt en het beste aansluit op het gemeentelijk sportbeleid waarbij de ambitie is *om voldoende aantrekkelijke, bereikbare en betaalbare sportvoorzieningen te realiseren, waarbij multifunctioneel gebruik en samenwerking tussen sportverenigingen, maatschappelijke organisaties en de gemeente centraal staat."*
Bovendien is dit een scenario waar de sportverenigingen voor open staan en in de komende maanden verder inhoud aan te geven.

Vervolgstappen

Om vervolgstappen te zetten is het advies om gezamenlijk met een kwartiermaker verder onderzoek te doen en bij voldoende draagvlak voor scenario III, inhoudelijk, ruimtelijk en financieel een verdere uitwerking te doen. Immers dit rapport laat inhoudelijk op *hoofdlijnen* een uitwerking zien. Het is daarbij belangrijk om dit verdere project in samenspraak met de betrokkenen partijen invulling te geven en te komen tot een Programma van Eisen, wat een gezamenlijke visie laat zien voor de accommodatie, een uitwerking doet op de functionele eisen van de ruimten en een ruimtestaat (totaal aan m² per ruimte) en kwaliteitskaders opstelt. Op basis van deze verdere inhoudelijke uitwerking kan er vervolgens een actualisatie plaatsvinden op de gemaakte kostenraming, waarbij inzichtelijk wordt gemaakt op welke wijze hiervoor dekking c.q. financiering voor te organiseren. Hierbij valt te denken aan subsidies, fondsen, btw-voordelen (SPUK/BOSA) en de bijdragen (o.a. zelfredzaamheid) vanuit sportverenigingen en andere organisaties.

Nadat vervolgens inzichtelijk is gemaakt wat de totale footprint is van de accommodaties en voorzieningen kan vervolgens een inpassing worden gemaakt en een vlekkenplan / eerste ontwerpschets worden opgesteld voor het sportpark.

Bovendien is het goed om bij aanvang van dit onderzoek gezamenlijk een intentieovereenkomst te ondertekenen, wat laat zien dat eenieder bereid is om een verdere verkenning te doen op dit scenario en gezamenlijk de intentie uitspreekt om invulling te willen geven aan een toekomstbestendig sportpark.

Deze haalbaarheidsstudie dient vervolgens uit te wijzen in hoeverre dit scenario realistisch is, wat vervolgens gebruikt kan worden om een voorstel te doen aan het College en respectievelijk de gemeenteraad en op deze wijze vanuit het nieuwe sportbeleid van de gemeente Zevenaar, financiële middelen aan te wenden voor een herinrichting van het sportpark.

Bijlage I - Ledenverwachting per sportvereniging in 2021

(Bron: Mulier Instituut)

Ontwikkeling van het ledental bij sportverenigingen in het afgelopen jaar en de verwachting voor komend jaar, peildatum april 2021, uitgesplitst naar kenmerken vereniging (in procenten, n=1.619)

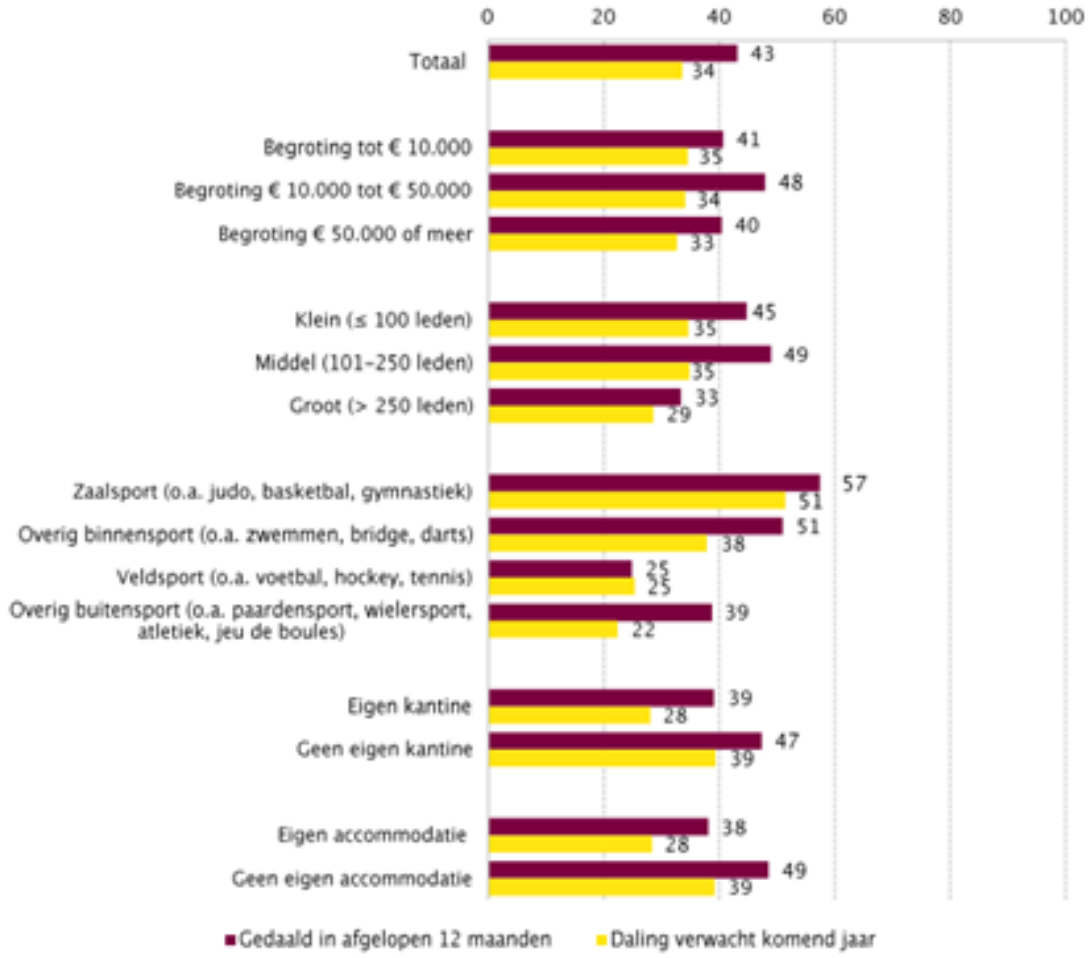

Bron: Mulier Instituut, Vragenlijst gevolgen coronacrisis voor sportverenigingen, april 2021.

Bijlage II - Globale kostenraming scenario II en III

Scenario II	Aantal	Oppervlak	Kengetallen prijspeil 2022	Investering prijspeil 2022
TOTALEN (incl. 15% onvoorziene kosten, 15% projectvoorbereiding en 21% BTW)				**€ 9.000.000,00**
Nieuwbouw Sporthal	1	1.712	€ 2.900	**€ 4.964.800,00**
Nieuwbouw buitensportaccommodaties (incl. doelen, hekwerk, verlichting, straatwerk, beregeningsinst.)			Totaal	**€ 4.084.678,00**
DCS				**€ 1.920.262,50**
Natuurgras veld	2		€ 181.500	€ 363.000,00
Kunstgrasveld	2,5		€ 465.000	€ 1.162.500,00
Kleedkamers	15		€ 26.318	€ 394.762,50
HVZ				**€ 938.960,00**
Semi waterveld	2		€ 393.250	€ 786.500,00
Kleedkamers	6		€ 25.410	€ 152.460,00
De Duuvels				**€ 282.837,50**
Natuurgrasveld	1		€ 151.250	€ 151.250,00
Kleedkamers	3		€ 43.863	€ 131.587,50

Scenario III	Aantal	Oppervlak	Kengetallen prijspeil 2022	Investering prijspeil 2022
TOTALEN (incl. 15% onvoorziene kosten, 15% projectvoorbereiding en 21% BTW)				**€ 16.100.000**
Nieuwbouw Sporthal	1	1.712	€ 2.900	**€ 4.964.800**
Nieuwbouw clubgebouw (kantine + overleg/vergaderruimten)	1	825	€ 1.755	**€ 1.881.701**
Nieuwbouw buitensportaccommodaties (incl. doelen, hekwerk, verlichting, straatwerk, beregeningsinst.)			Totaal	**€ 9.205.979**
DCS				**€ 1.920.263**
Natuurgras veld	2		€ 181.500	€ 363.000
Kunstgrasveld	2,5		€ 465.000	€ 1.162.500
Kleedkamers	15		€ 26.318	€ 394.763
OBW				**€ 1.506.810**
Natuurgras veld	4		€ 181.500	€ 726.000
Kunstgrasveld	1		€ 465.000	€ 465.000
Kleedkamers	12		€ 26.318	€ 315.810,00
HVZ				**€ 1.277.155**
Semi waterveld	2		€ 393.250	€ 786.500
Combi veld (zandingestrooid)	1		€ 332.750	€ 332.750,00
Kleedkamers	6		€ 26.318	€ 157.905,00
KV de Zwaluwen				**€ 407.772**
Kunstgrasveld (zandingestrooid)	2		€ 151.250	€ 302.500
Kleedkamers	4		€ 26.318	€ 105.272
De Duuvels				**€ 434.088**
Natuurgrasveld	2		€ 151.250	€ 302.500
Kleedkamers	3		€ 43.863	€ 131.588
JBZ				**€ 660.000**
Buitenbanen	28		€ 15.000	€ 420.000
Binnenbanen	16		€ 15.000	€ 240.000
TVZ				**€ 514.250**
Tennisbaan	5		€ 102.850	€ 514.250
de Rackets				**€ 361.185**
Tennisbaan	3		€ 102.850	€ 308.550
Kleedkamers	2		€ 26.318	€ 52.635

ICS
ADVISEURS

De hoogste kwaliteitseisen aan onze dienstverlening.
Een goede accommodatie begint met het beste idee.

Colofon

Datum: 4 april 2022
Auteurs: Michel de Boer
Rowan van Houwelingen
Jarno Thole

www.icsadviseurs.nl
info@icsadviseurs.nl
088 - 235 04 27

Bijlage I - Ledenverwachting per sportvereniging in 2021

(Bron: Mulier Instituut)

Ontwikkeling van het ledental bij sportverenigingen in het afgelopen jaar en de verwachting voor komend jaar, peildatum april 2021, uitgesplitst naar kenmerken vereniging (in procenten, n=1.619)

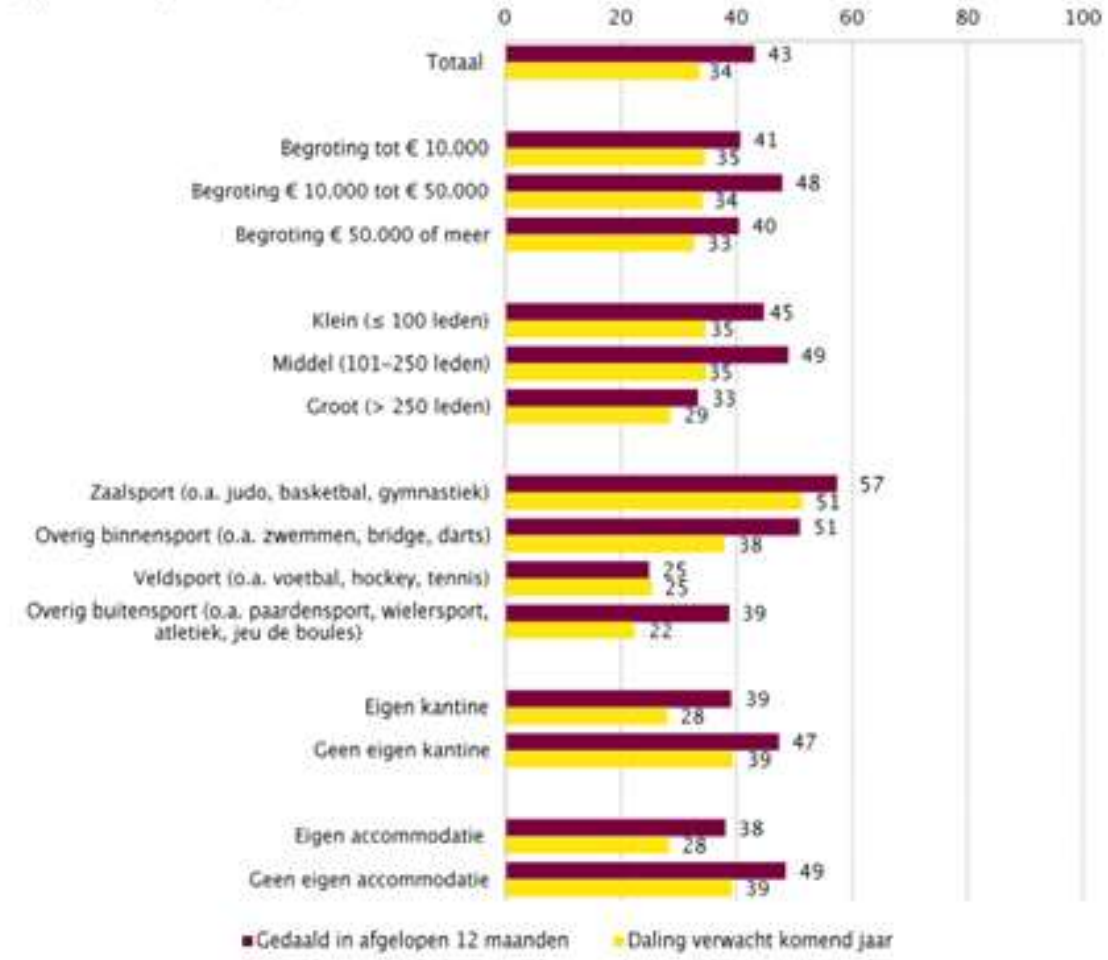

Bron: Mulier Instituut, Vragenlijst gevolgen coronacrisis voor sportverenigingen, april 2021.

Sportaccommodaties (BENG)

Incl.BTW

Nieuwbouw buitensport: 15% onvoorzien + 15% projectvoorbereiding

Scenario II	Aantal	Oppervlak	Kengetallen prijspeil 2022	Investering prijspeil 2022
TOTALEN (incl. 15% onvoorziene kosten, 15% projectvoorbereiding en 21% BTW)				**€ 9.000.000,00**
Nieuwbouw Sporthal	1	1.712	€ 2.900	**€ 4.964.800,00**
Nieuwbouw buitensportaccommodaties (incl. doelen, hekwerk, verlichting, straatwerk, beregeningsinst.)			Totaal	**€ 4.084.678,00**
DCS				**€ 1.920.262,50**
Natuurgras veld	2		€ 181.500	€ 363.000,00
Kunstgrasveld	2,5		€ 465.000	€ 1.162.500,00
Kleedkamers	15		€ 26.318	€ 394.762,50
HVZ				**€ 938.960,00**
Semi waterveld	2		€ 393.250	€ 786.500,00
Kleedkamers	6		€ 25.410	€ 152.460,00
De Duuvels				**€ 282.837,50**
Natuurgrasveld	1		€ 151.250	€ 151.250,00
Kleedkamers	3		€ 43.863	€ 131.587,50

Hockeyveld, zandingestrooid	€ 275.000,00 (332.750,00 incl. btw) (incl. doelen, hekwerk, verlichting, straatwerk)
Hockeyveld semi-waterveld	€ 325.000,00 (393.250,00 incl. btw) (incl. doelen, hekwerk, verlichting, straatwerk en beregeningsinstallatie)
Natuurgras voetbalveld	€ 150.000,00 (181.500,00 incl. btw) (incl. doelen)
Kunstgras voetbalveld (kurkinfill)	€ 385.000,00 (465.000,00 incl. btw) incl. doelen, hekwerk, verlichting, straatwerk)
Korfbalveld kunstgras zand ingestrooid (40 x 20m)	€ 125.000,00 (151.250,00 incl. btw) (incl. korven, hekwerk, verlichting, straatwerk en verlichting)
Tenniscourt (1 enkele baan)	€ 85.000,00 (incl. net, hekwerk, verlichting en straatwerk)

Rugbyveld (natuurgras)	€ 125.000,00 (incl. doelen, verlichting en beregening)
Jeu de Boulesbaan (4 x 15m)	€ 15.000,00 (incl. hekwerk en 1 verlichtingsmast)

Clubgebouwen, terreininrichting, parkeren en groen is niet opgenomen.

Sportaccommodaties (BENG)

Incl.BTW

Nieuwbouw buitensport: 15% onvoorzien + 15% projectvoorbereiding

Scenario III	Aantal	Oppervlak	Kengetallen prijspeil 2022	Investering prijspeil 2022
TOTALEN (incl. 15% onvoorziene kosten, 15% projectvoorbereiding en 21% BTW)				**€ 16.100.000**
Nieuwbouw Sporthal	1	1.712	€ 2.900	**€ 4.964.800**
Nieuwbouw clubgebouw (kantine + overleg/vergaderruimten)	1	825	€ 1.755	**€ 1.881.701**
Nieuwbouw buitensportaccommodaties (incl. doelen, hekwerk, verlichting, straatwerk, beregeningsinst.)			Totaal	**€ 9.205.979**
DCS				**€ 1.920.263**
Natuurgras veld	2		€ 181.500	€ 363.000
Kunstgrasveld	2,5		€ 465.000	€ 1.162.500
Kleedkamers	15		€ 26.318	€ 394.763
OBW				**€ 1.506.810**
Natuurgras veld	4		€ 181.500	€ 726.000
Kunstgrasveld	1		€ 465.000	€ 465.000
Kleedkamers	12		€ 26.318	€ 315.810,00
HVZ				**€ 1.277.155**
Semi waterveld	2		€ 393.250	€ 786.500
Combi veld (zandingestrooid)	1		€ 332.750	€ 332.750,00
Kleedkamers	6		€ 26.318	€ 157.905,00
KV de Zwaluwen				**€ 407.772**
Kunstgrasveld (zandingestrooid)	2		€ 151.250	€ 302.500
Kleedkamers	4		€ 26.318	€ 105.272
De Duuvels				**€ 434.088**
Natuurgrasveld	2		€ 151.250	€ 302.500
Kleedkamers	3		€ 43.863	€ 131.588
JBZ				**€ 660.000**

	Buitenbanen	28		€ 15.000	€	420.000
	Binnenbanen	16		€ 15.000	€	240.000
	TVZ				**€**	**514.250**
	Tennisbaan	5		€ 102.850	€	514.250
	de Rackets				**€**	**361.185**
	Tennisbaan	3		€ 102.850	€	308.550
	Kleedkamers	2		€ 26.318	€	52.635

Hockeyveld, zandingestrooid	€ 275.000,00 (332.750,00 incl. btw) (incl. doelen, hekwerk, verlichting, straatwerk)
Hockeyveld semi-waterveld	€ 325.000,00 (393.250,00 incl. btw) (incl. doelen, hekwerk, verlichting, straatwerk en beregeningsinstallatie)
Natuurgras voetbalveld	€ 150.000,00 (181.500,00 incl. btw) (incl. doelen)
Kunstgras voetbalveld (kurkinfill)	€ 385.000,00 (465.000,00 incl. btw) incl. doelen, hekwerk, verlichting, straatwerk)
Korfbalveld kunstgras zand ingestrooid (40 x 20m)	€ 125.000,00 (151.250,00 incl. btw) (incl. korven, hekwerk, verlichting, straatwerk en verlichting)
Tenniscourt (1 enkele baan)	€ 85.000,00 (incl. net, hekwerk, verlichting en straatwerk)
Rugbyveld (natuurgras)	€ 125.000,00 (incl. doelen, verlichting en beregening)
Jeu de Boulesbaan (4 x 15m)	€ 15.000,00 (incl. hekwerk en 1 verlichtingsmast)

Clubgebouwen, terreininrichting, parkeren en groen is niet opgenomen.

Ik adviseer wel om 15% onvoorzien op te nemen en 15% project voorbereiding.

Besluitenlijst raadsvergadering 6 juli 2022

De raadsvergadering is op woensdag 6 juli, 23.59 uur geschorst en is voortgezet op maandag 11 juli 2022.

(de beraadslagingen zijn terug te luisteren op de website van de gemeente Zevenaar op:
6 juli: https://channel.royalcast.com/zevenaar/#!/gemeentezevenaar/20220706_1 en
11 juli: https://channel.royalcast.com/zevenaar/#!/gemeentezevenaar/20220711_1)

Tijd	6 juli: 19:30 – 23:59 uur 11 juli: 19:30 – 20:10 uur
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	L.J.E.M. van Riswijk
Aanwezigen	Lokaal Belang: B.L.Y. van Die, J. Hugen, A. Ilhan, H.F.G.M. Staring, E. Vernes; WijZZ: N. van Dellen (11 juli afwezig), T.J.E.M. Riswick-Keultjes, J.W.H. Winters, A.Y. van Loon; CDA: J. de Nooij, F.B.M. Evers (11 juli afwezig), W.J.M. van Dinther, G.T.H.J. Ariessen; PvdA: M.B.M. Jansen, N. Niebuur-Sluiter (6 juli afwezig), M.R.A. Lap; VVD: P.A. Vos, P.A.T. de Winkel (6 juli afwezig), J.M. Koenen, G.A. Stokman; D66: R.T. Draisma, P.W.M. Pollmann; GroenLinks: C.P.J.M. van Aken, K. Godschalk; SP: L. van der Velden; Sociaal Zevenaar: H.L.M. Meijer: Lijst 10: M.H.A.G. Witjes
Afwezigen	6 juli: N. Niebuur-Sluiter (PvdA) en P.AT. de Winkel (VVD) 11 juli: N. van Dellen (WijZZ) en F.B.M. Evers (CDA)
College	A.H.M. Albers, S.H. Bijl, A.M. Boone, B.M. Kagei en A.H. van Orden

1	**Opening** De vergadering wordt om 19.30 uur geopend. Er wordt door de voorzitter nog een pamflet van het aanwezige publiek getoond.
2	**Vaststellen agenda** De gemeenteraad gaat unaniem akkoord met het ordevoorstel om agendapunt 7 "vaststellen Samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen" van de agenda af te voeren, omdat de stukken volgens de commissie Samenleving niet volledig zijn aangeleverd. Vanwege de publieke belangstelling stelt de voorzitter voor om de motie vreemd aan de orde van de dag over stikstof naar voren te halen. De gemeenteraad gaat hier unaniem mee akkoord.
2.a	**Ordevoorstel bekrachtigen toevoegen agendapunt aan raadsagenda (agendapunt 13 "verzoek opheffing geheimhouding")** Op 30 juni j.l. zijn een tweetal woo-verzoeken ingediend waarin gevraagd wordt om inzage in een aantal documenten waarop de raad vorig jaar maart geheimhouding

	heeft opgelegd. Omdat de raad destijds geheimhouding heeft opgelegd, is de raad bevoegd orgaan om deze geheimhouding te bekrachtigen of op te heffen. Om te voldoen aan de termijnen die gesteld zijn voor reactie op een woo-verzoek, is het voorstel een extra agendapunt en raadsvoorstel aan de agenda toe te voegen. De gemeenteraad stemt unaniem in met het toevoegen van agendapunt 13 "verzoek tot opheffing geheimhouding" aan de raadsagenda.
3	**Vragenuur** *a. Beantwoording schriftelijke vragen door het college* Door de CDA fractie zijn schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording ingediend over Veelschrijverij en over de TONK gelden. * TONK gelden: de vragen worden ter vergadering gedeeltelijk beantwoord. Er komt nog een antwoord op de vraag wat er met het bedrag gebeurd is. * Veelschrijverij: de vragen worden ter vergadering beantwoord. Naar aanleiding van de beantwoording worden nog door enkele raadsleden aanvullende vragen gesteld. *b. Mededelingen raadsleden vanuit hun vertegenwoordigende rol in diverse besturen gemeenschappelijke regelingen* De heer Van Dellen geeft een terugkoppeling vanuit de Auditcommissie. De heer Meijer geeft een terugkoppeling van de Euregioraad van 9 juni 2022. Mevrouw Van Die geeft een terugkoppeling vanuit de (Regioagendacommissie) Groene Metropool Regio (Regiodag 10 juni 2022, informatiebijeenkomst 23 juni 2022 en Agendacommissie 27 juni 2022). In overleg met de griffie wordt er een informatieve raadsbijeenkomst verstedelijkingsstrategie georganiseerd. *c. Mededelingen college* Er wordt een mededeling gedaan over de personeelstekorten in de zorg. Deze zomer zullen er brieven ontvangen worden dat zorginstanties moeten afschalen. Men is bezig met oplossingen. Na het reces zal de gemeenteraad over deze problematiek geïnformeerd worden.
3.d	**Wijze van afdoening van de ingekomen stukken** De fractie WijZZ verzoekt om agendering van brieven 2 en 4 (Woo-verzoeken) voor de commissie Middelen. Naar aanleiding van de vraag van de fractie WijZZ om brief 6 (brief Raad van State inzake bestemmingsplan Holtkamp) te agenderen heeft college aangegeven schriftelijk de raad informeren naar de laatste stand van zaken. Indien deze beantwoording voldoende is, is agendering niet nodig. De fractie van het CDA verzoekt om agendering van brief 20 (RIB drinkwaterreserve-ringsgebieden). De fractie wil graag van gedachten wisselen met het college en de rest van de fracties over de processtappen en de fatale termijnen.
4	**Vaststellen besluitenlijsten van de vorige vergaderingen** De raad wordt gevraagd de concept-besluitenlijsten van de raadsvergaderingen van 8 en 14 juni jl. vast te stellen. De besluitenlijsten worden ongewijzigd vastgesteld.

	Door de fractie van de PvdA wordt nog een vraag gesteld wanneer er een reactie komt op de vragen betreffende het terugplaatsen van de herdenkingssteen/plaquette uit het voormalig gemeentehuis (dit waren schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raadsvergadering van 8 juni 2022).
12a.	**Motie vreemd aan de orde van de dag Lijst 10 stikstof** De fractie van Lijst 10 licht de motie toe. In de motie wordt het college opgeroepen om solidariteit uit te spreken richting de boeren, de zorgen uit te spreken richting de Provincie en met de boeren die dit wensen (opnieuw) in gesprek te gaan en te inventariseren waar eventuele behoeften aan steun en ondersteuning liggen. Ook wordt het college opgeroepen de raad te informeren welke mogelijkheden er zijn om in de geïnventariseerde behoeften te voorzien, een terugkoppeling te geven over de bevindingen en dit zo snel als mogelijk uit te voeren. De heer Witjes ontvangt applaus omdat dit zijn maiden speech is. In het debat gaan de fracties in op de milieuproblematiek versus het aanwezig zijn van voldoende voedsel en goed drinkwater, het ontbreken van nuance bij de regering, landschapsbeheer en innovaties, het optreden van politie ten aanzien van de boeren, de opwekking van groene energie door boeren, het geven van perspectief aan de boeren, aandacht voor verwachtingsmanagement omdat de gemeente maar beperkte middelen voorhanden heeft, de rol van de gemeente richting Den Haag en Provincie, de dure investeringen die boeren hebben gedaan, het aangaan van het gesprek met de agrarische sector en het menselijk ondersteunen van de boeren, de grootte van de stikstofreductie, woningbouw op groen land, de leefbaarheid, het feit dat de boeren ook veel Natura2000 gebied onderhouden en het vergemakkelijken van regelgeving voor bnb/bed and breakfast. De raadsleden De Nooij, Van Aken en Hugen ontvangen applaus voor hun maiden speeches. *College* College laat weten al in gesprek te zijn met de boeren en zal ook in gesprek gaan met de Provincie. Volgens het college is de motie in die zin niet nodig. College wil geen valse verwachtingen wekken. Het beleid is erop gericht om zoveel mogelijk bedrijven te behouden en niet te saneren. De motie wordt aangenomen. Voor hebben gestemd de leden van de fracties van Lijst 10, Lokaal Belang, WijZZ, CDA, VVD en Sociaal Zevenaar (18). Tegen hebben gestemd de fracties van de PvdA, D66, SP en GroenLinks (7).
5	**Z/22/425499 Raadsvoorstel en -besluit benoeming leden in de klankbordgroep Reinigingsdienst De Liemers** Er heeft een schriftelijke stemming plaatsgevonden. De uitslag is als volgt:

	Raadslid Vernes: 12 voor, 11 tegen Raadslid Meijer: 19 voor, 4 tegen Raadslid Godschalk: 23 voor Raadslid Winters: 15 voor, 8 tegen De raad besluit de drie voorgedragen raadsleden die, zoals weergegeven in de bekendmaking uitslag stemming vertegenwoordiging in de klankbordgroep Reinigingsdienst De Liemers, de meeste stemmen hebben verkregen (raadsleden Meijer, Godschalk en Winters) te benoemen tot vertegenwoordigers in de klankbordgroep Reinigingsdienst De Liemers namens de gemeenteraad Zevenaar.
6	**Z/22/425500 Raadsvoorstel - en besluit benoemen plaatsvervangende leden in de Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio regio Arnhem Nijmegen en de Euregioraad** De raad besluit met algemene stemmen: 1. De heer K. Godschalk te benoemen tot plaatsvervangend lid namens de gemeenteraad Zevenaar in de Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen 2. De heer E. Vernes te benoemen tot plaatsvervangend lid namens de gemeenteraad Zevenaar in de Euregioraad.
7	**Z/22/411961 Vaststellen Samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen** Dit agendapunt is van de agenda afgevoerd (zie agendapunt 2).
8	**Z/22/420369 Conceptbegroting Reinigingsdienst De Liemers (RDL) 2023** Door de fractie WijZZ is een amendement op dit voorstel ingediend om in de zienswijze op te nemen dat naast de aanbiedstations op 7Poort en 's-Heerenberg ook op het aanbiedstation in Lobith de betaalde stromen ingenomen en gewogen moeten worden en dat de consequenties daarvan in de begroting moeten worden opgenomen. De fractie WijZZ geeft een toelichting op het amendement. *College* Het college is van oordeel dat het amendement te verstrekkend is. College is van oordeel dat nu al consequenties in de begroting opnemen té voorbarig is. College zegt toe onderzoek te willen doen naar de mogelijkheden (haalbaarheid, kosten, wenselijkheid en consequenties) van een aanbiedstation in Lobith en een behoefteonderzoek te doen voor een aanbiedstation in Angerlo. De fracties maken nog opmerkingen over het feit dat het voorstel in het amendement voor de inwoners van Angerlo en Lathum niet relevant is (gelijkheid binnen de gemeente) en dat men niet op de stoel van het bestuur van de RDL wil

	gaan zitten, de kosten die met het amendement gemoeid zijn en de toezegging van het college om eerst een onderzoek te willen doen. Het merendeel van de fracties wil eerst de resultaten van de door het college toegezegde onderzoeken afwachten. Met de toezegging van het college wordt het amendement door de fractie WijZZ ingetrokken. De raad besluit met algemene stemmen geen zienswijze in te dienen op de Begroting 2023 van Reinigingsdienst De Liemers.
9	**HAMERSTUK Z22/419681 Jaarstukken 2021 Gemeente Zevenaar** De raad besluit met algemene stemmen: 1. De jaarstukken 2021 vast te stellen; 2. Kennis te nemen van het accountantsverslag van Stolwijk & Kelderman en de reactie van het college; Op dit verslag; 3. Voor het totaal van de boekwaarde van overgenomen activa van Ataro een nieuwe bestemmingsreserve kapitaallasten sportaccommodaties te vormen en een bedrag van € 1.387.467 toe te voegen; 4. Het restant van het voordelige resultaat 2021 van € 6.464.444 toe te voegen aan de algemene reserve.
10	**HAMERSTUK Z/22/421769 Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2021** De raad besluit met algemene stemmen de Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2021 vast te stellen.
11	**HAMERSTUK Z/22/420721 Ontwerpbegroting VGGM 2023** De raad besluit met algemene stemmen om de zienswijze conform de concept-zienswijzebrief vast te stellen en daarmee in te stemmen met de VGGM begroting 2023, onder de voorwaarde dat de VGGM de noodzakelijke verbetering van de bedrijfsvoering beter onderbouwt.
12	**Moties vreemd aan de orde van de dag** <u>12b Motie SP en VVD opstellen richtlijn veelschrijvers</u> Deze motie werd eerder door de fractie SP ingediend in de vergadering van 20 april jl. en is toen aangehouden. In de motie wordt het college opgeroepen een 'Gemeentelijke richtlijn veelschrijvers' op te stellen en hierbij de afwegingen en begrenzingen voor de in het collegebesluit en schriftelijke vragen opgelegde gedragslijn als basis te gebruiken, de veelschrijver te informeren over het voornemen een eenzijdige gedragslijn op te leggen, de gemeenteraad te informeren op het

	moment er een veelschrijversituatie is ontstaan of als er overwogen wordt een eenzijdige gedragslijn op te leggen en de raad te informeren over de opgestelde richtlijn. De fracties van de SP en VVD lichten de ingediende motie toe. In het debat gaan de fracties in op de kosten voor de gemeenschap die veelschrijvers veroorzaken, het open en transparant blijven (geen zaken binnenskamers houden), het effect van veelschrijvers op mensen binnen de gemeentelijke organisatie, het in de richtlijn opnemen dat er eerst in gesprek moet worden gegaan met veelschrijvers en het eventueel inschakelen van een mediator, het vermelden van Wob- en Woo-verzoeken op de website, het binnen de wet blijven bij het opstellen van de richtlijn en het kaderen van de definiëring van de richtlijn. Raadsleden Godschalk en Ariessen ontvangen een applaus voor hun maiden speeches. *College* College laat weten dat alle afgeronde Woo- en Wob-verzoeken die gepubliceerd mogen worden op de website staan. Procedures moeten wel volledig afgerond zijn voor publicatie op website. College laat weten er alles aan te doen om de "vraag achter de vraag" bij veelschrijvers boven tafel te krijgen. De motie wordt met algemene stemmen aangenomen. <u>12c Motie Lokaal Belang en D66 Romeinse rijk zichtbaar in de gemeente Zevenaar</u> In de motie wordt het college opgeroepen met de Provincie in contact te gaan over het mogelijk overbrengen van Romeinse vondsten naar de gemeente (in samenwerking met de provincie, archeologen en klankbordgroep), te proberen om de zichtbaarheid van het Romeinse verleden te vergroten door replica's of iets anders dergelijks van de recentelijke vondsten in het gebied te plaatsen (hierin is invulling van de mogelijke replica's en locaties nog niet definitief), op zoek te gaan naar een geschikte locatie voor de mogelijke replica en eventueel tentoongestelde vondsten die beschikbaar gesteld worden en de raad voor het eind van het jaar te informeren naar de voortgang en eventuele ontwikkelingen. De fracties van Lokaal Belang en D66 lichten de motie toe. *College* College laat weten dat het collegebeleid al in de lijn van de motie is. Als gemeente moet je een depot met beveiliging hebben voor archeologische schatten. Zevenaar heeft dat niet. College heeft al contact gehad met het Liemers Museum in samenwerking met de Provincie. Er moeten eerst onderzoeken worden gedaan. Deze onderzoeken moeten eerst worden afgerond. De termijn die in de motie genoemd wordt, is niet realistisch en een replica kost veel geld.

	<u>Toegezegd wordt om op zoek te gaan naar een geschikte locatie (te denken valt aan het Liemers Museum) voor een mogelijke replica en eventueel tentoongestelde vondsten die beschikbaar gesteld worden (punt 3 in de motie)</u> Er worden door de fracties vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over het contact met de Provincie hierover, de rol van het Liemers Museum, de kosten, het oprichten van een werkgroep om de vondsten gestalte te kunnen geven, het onderzoeken van de nieuwste technieken (3D-film), de toezegging door het college en het belemmeren van de creativiteit van het college door deze motie. De fractie WijZZ heeft ter vergadering nog een motie op hetzelfde onderwerp ingediend, waarin het college wordt opgeroepen met de Provincie in contact te treden over het mogelijk overbrengen van Romeinse vondsten, een geschikte locatie te zoeken, waarbij te denken valt aan het Liemers Museum, om de Romeinse vondsten tentoon te stellen, in samenwerking met de Provincie, archeologen en klankbordgroep om de zichtbaarheid van het Romeinse verleden te vergroten door replica's van de vondsten op diverse locaties in de gemeente Zevenaar te plaatsen, kosten welke dit met zich meebrengt vooraf inzichtelijk te maken, zodat er een goede afweging gemaakt kan worden en de raad voor het eind van Q4 2022, of indien mogelijk eerder, te informeren over de voortgang en verdere ontwikkelingen. De ter vergadering ingediende motie van WijZZ is niet in stemming gebracht. Met de toezegging van het college wordt de motie door de fracties van Lokaal Belang en D66 ingetrokken. <u>12d Motie PvdA, SP, GroenLinks en WijZZ openbare en opengestelde toiletten gemeente Zevenaar</u> In de motie wordt het college verzocht de drempel weg te nemen voor hen die door gebrek aan zekerheid over toiletvoorzieningen worden belemmerd verblijfsgebieden in Zevenaar te bezoeken, in eerste instantie alle toiletten van maatschappelijk vastgoed van de gemeente ter beschikking te stellen, in gesprek te gaan met ondernemers en hen te vragen hun toilet open te stellen, alle openbare en opengestelde toiletten zichtbaar te maken met stickers en in de HogeNood-app, de financiële gevolgen en risico's van bovenstaande in kaart te brengen en hiervoor een dekkingsvoorstel aan de raad voor te leggen bij de begroting 2023-2026 en de raad te informeren over de voortgang van de uitvoering van deze motie. De fracties van de PvdA en WijZZ lichten de motie toe. *College* <u>Toezegging: de inventarisatie van openbare en opengestelde toiletten in de gemeente Zevenaar (t.b.v. hoge nood app) – die door corona tijdelijke stopgezet was – zal weer door het college opgepakt worden.</u> Met de toezegging van het college wordt de motie door de fracties van PvdA, SP, GroenLinks en WijZZ ingetrokken.

GEMEENTE ZEVENAAR

	<u>12d Motie SP, Lijst10 en WijZZ uitbreiding energietoeslag</u> In de motie wordt het college opgeroepen een eenmalige energietoeslag van 500 euro toe te kennen aan inkomens tot 140% van het minimuminkomen, de eventueel overgebleven gelden van het rijk voor de energietoeslag hiervoor te gebruiken en de verdere kosten te dekken uit de algemene reserve. De fractie van de SP licht de motie toe. *College* Het college deelt de zorgen. De beschrijving van de opdracht in de motie is een carte blanche en het college kan niet inschatten wat de kosten zijn. De financiële risico's zijn te groot. Maatregelen dienen ook afgewogen te worden bij de begroting. De raad ontvangt nog een raadsinformatiebrief over structurele maatregelen ten aanzien van energie-armoede. <u>Toezegging: onderzocht zal worden of zelfstandige melding van niet meer kunnen betalen rekeningen mogelijk kan worden gemaakt plus samen met energiemaat-schappij(en) in kaart brengen wie rekeningen niet meer kan betalen in het kader van vroegsignalering.</u> Bij de beraadslagingen gaan de fracties in op het instellen van een herstelfonds met een plafond van bijvoorbeeld 1 miljoen die naar rato verdeeld wordt, de wijze waarop echte noodgevallen gedefinieerd worden, de dekking en het ontbreken van financiële kaders, onzichtbare armoede achter de voordeur bij mensen die zich niet melden bij de loketten, de mensen die tussen wal en schip raken, de problemen bij ZZP'ers, een regeling om huizen (door woningcorporaties) te verduurzamen en hiermee de energielasten te verlagen, de impact op de ambtelijke organisatie, het aanpassen van het formulier voor de energietoeslag en het betrachten van zorgvuldigheid bij de uitvoering (het goed op orde komen van het doen van meldingen bij de gemeente, ook voor laaggeletterden en anderstaligen etc.), het feit dat hiermee niet te lang gewacht moet worden, de bestaande landelijke regelingen, de criteria voor wie er gebruik kunnen maken van de regeling omdat de lasten voor iedereen te hoog zijn en het zoeken naar structurele oplossingen. Raadslid Draisma krijgt een applaus van de gemeenteraad voor haar maiden speech. Na een schorsing wordt er door de fractie van de SP een aanpassing in de motie aangebracht waarbij punt 1 als volgt wordt gewijzigd: "het college wordt opgeroepen een eenmalige energietoeslag van 500 euro toe te kennen aan inkomens tussen de 120% en 140% van het minimuminkomen met inachtneming van een budgetplafond van 1 miljoen euro". *College* Het college blijft bedenkingen houden bij de uitvoering. Het is lastig uitvoerbaar: hoe is de herverdeling als het bedrag boven de 1 miljoen komt, op welke termijn staat het op ieders rekening, wat is de periode waarbinnen mensen zich kunnen melden, waarop is het bedrag gebaseerd en hoe kan iedereen bereikt worden.

	Raadslid Ilhan geeft een stemverklaring af. Ze laat weten mee te stemmen vóór de motie en zal afwijkend van haar fractie stemmen. De motie wordt verworpen. Voor stemden de leden van de fracties van de SP, Lijst 10, WijZZ en raadslid Ilhan van de fractie van Lokaal Belang (7) Tegen stemden de leden van de fracties van Lokaal Belang (met uitzondering van raadslid Ilhan), CDA, PvdA, VVD, D66, GroenLinks en Sociaal Zevenaar (18). De vergadering is op woensdag 6 juli, 23.59 uur geschorst en is voortgezet op maandag 11 juli 2022. Er wordt nog afscheid genomen van commissielid Dorothea van der Velden (GroenLinks).
	Voortzetting vergadering op maandag 11 juli 2022:
12e	**Motie vreemd aan de orde van de dag fractie WijZZ herinrichting sportpark Hengelder** In de motie wordt het college opgeroepen het plan 'Vernieuwing Hengelder' te omarmen en de gevraagde steun te bieden aan de initiatiefgroep Hengelder en eenmalig € 75.000,00 uit de Algemene Reserve beschikbaar te stellen voor vervolg van dit initiatief en de gemeenteraad periodiek te informeren over voortgang en eventuele obstakels bij deze ontwikkeling. De fractie WijZZ licht de motie toe. De overige fracties gaan bij de beraadslagingen in de 1e termijn in op de ingediende motie. *College* College geeft aan dat er in september een uitgewerkt plan komt waarin ook een locatieonderzoek zoals opgenomen in het coalitieakkoord is meegenomen. Bij aanvang van de 2e termijn geeft de fractie WijZZ aan de motie in te trekken.
13	**Z/22/425732 Verzoek tot opheffing geheimhouding (onder voorbehoud bekrachtiging gemeenteraad)** Voor de aanvang van de 1e termijn wordt aan de raad de vraag gesteld of de raad over dit raadsvoorstel in openbaarheid wil spreken of niet. De keuze voor openbaar is unaniem. In de 1e termijn maken alle fracties opmerkingen over het raadsvoorstel. Van de 2e termijn wordt geen gebruik gemaakt.

	De raad besluit met algemene stemmen naar aanleiding van de ontvangen Woo-verzoeken de geheimhouding op de stukken behorende bij de raadsbesluiten van 24 maart 2021 (met kenmerk INT/21/1017506 en INT/21/1009747) in stand te laten.
14	**Sluiting** De voorzitter sluit onder dankzegging de vergadering op 11 juli 2022 om 20:10 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 21 september 2022.

De griffier,
I.M. van Dijk

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Raadsvoorstel

Onderwerp	Adviesrecht en verplichte participatie onder de Omgevingswet
Zaaknummer	Z/19/342350
Documentnummer	INT/22/1109205
Portefeuillehouder	A. van Orden
Portefeuille	RO/ Omgevingswet
Behandelend ambtenaar/afdeling	Jacqueline van der Leij
Telefoon	0316 595 513
E-mail	j.vanderleij@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Net als onder de huidige wetgeving is het gewenst dat de raad op basis van de Omgevingswet een aantal besluiten neemt over de gewenste rolverdeling tussen raad en college en de in Zevenaar gewenste werkwijze. De Omgevingswet maakt dat de raad een aantal besluiten moet nemen die deze accentverschillen in rolverdeling formeel vastleggen. Het gaat dan om de delegatie van een aantal taken aan het college, onderwerpen waarover de raad bindend advies wenst te geven en over de uitvoering van de participatie. Het is noodzakelijk dat voor de invoering van de Omgevingswet deze besluiten genomen zijn. In de raad van september 2022 worden deze onderdelen in de vorm van drie voorstellen aan uw raad voorgelegd.

Met de Omgevingswet komen er veel veranderingen op de gemeente af. Voor de gemeenteraad specifiek betekent de Omgevingswet een verandering in bepaalde taken en bevoegdheden. Onder de nieuwe wet zal de raad meer focussen op visievorming en kaderstelling enerzijds, en controle en verantwoording anderzijds. Deze veranderende rolverdeling ziet in het geval van de raad toe op een actievere rol aan de voor- en aan de achterkant van verschillende processen. Onder de Omgevingswet behoudt de raad enkele mogelijkheden om tijdens verschillende processen actief een rol uit te oefenen.

Adviesrecht

Eén van die mogelijkheden betreft het verzwaard adviesrecht. De gemeenteraad kan als adviseur worden aangewezen als het gaat om een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, wanneer die buitenplanse omgevingsplanactiviteit door de gemeenteraad is aangewezen als geval waarbij hij advies wenst te geven. Onder de huidige wetgeving kan het college van burgemeester en wethouders uitsluitend een omgevingsvergunning voor een initiatief of (bouw)plan dat in strijd is met het bestemmingsplan verlenen met instemming van de gemeenteraad. Daarover besluit uw raad met een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen'. Onder de Omgevingswet moet uw raad gevallen aanwijzen waarin u bindend advies nodig vindt om af te wijken van het omgevingsplan. Voor de niet-aangewezen gevallen vervalt het adviesrecht. Het gaat hierbij om een verzwaard, bindend adviesrecht voor uw raad over buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een dergelijke activiteit kan het college van burgemeester en wethouders niet zelfstandig afdoen. Als uw raad een negatief advies geeft, dan mag het college de omgevingsvergunning niet verlenen.

Verplichte participatie

Nieuw onder de Omgevingswet is dat de raad een lijst kan opstellen waarin zij bepaalt dat voor bepaalde typen omgevingsvergunningen participatie voor de initiatiefnemer verplicht is. Participatie is een

belangrijk onderdeel van de Omgevingswet. Als een initiatief past in het omgevingsplan of wordt toegestaan met een binnenplanse afwijking, dan is participatie voor de initiatiefnemer niet verplicht. Bij het opstellen van het omgevingsplan is immers al geparticipeerd. Op het moment dat wij een vergunning verlenen buiten de regels van het omgevingsplan om, dan is participatie ook niet verplicht, tenzij u dit wel verplicht stelt. U kunt daarvoor vooraf categorieën van gevallen aanwijzen. Valt het initiatief in een van deze categorieën, dan moet de initiatiefnemer dus participeren.

Omwille van een integrale benadering is er samen met de raadswerkgroep Omgevingswet voor gekozen om beide bevoegdheden gecombineerd vast te stellen. De verwachting is dat u gebruik wilt kunnen maken van uw adviesrecht in die gevallen, welke een redelijke impact hebben op de fysieke leefomgeving. Juist ook bij dit soort initiatieven, streven we ernaar, dat de initiatiefnemer met de omgeving in gesprek gaat om draagvlak te creëren voor zijn plannen. Een gezamenlijke aanwijzingslijst biedt tevens meer duidelijkheid en voorkomt verwarring bij inwoners, ondernemers, bedrijven en instellingen.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen uw raad voor om:

1. De notitie 'Adviesrecht en lijst met verplichte participatie bij afwijkingen van het omgevingsplan' vast te stellen.

2. Waarom naar de raad

- De Omgevingswet biedt de mogelijkheid om gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten aan te wijzen waarbij de raad om advies wordt gevraagd. Met het vaststellen van het adviesrecht is na inwerkingtreding van de Omgevingswet geborgd wanneer het college om advies moet vragen bij de raad in een buitenplanse omgevingsvergunningprocedure.
- De Omgevingswet biedt de gemeenteraad de mogelijkheid om bij aanvragen voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit participatie verplicht te stellen.

De raad is bevoegd tot het nemen van de gevraagde besluiten op grond van de artikelen 16.15a lid b onder 1 en artikel 6.55 lid 7 van de Omgevingswet.

3. Doelstelling en beoogd resultaat

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2023 moet het proces van vergunningverlening goed zijn georganiseerd. Dat betekent niet alleen dat het sneller moet, zodat inwoners en ondernemers sneller weten waar ze aan toe zijn en hun plannen kunnen uitvoeren, maar ook dat rollen en bevoegdheden goed zijn geregeld. Door het vaststellen van het bindend adviesrecht van de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders en het vaststellen van een lijst met gevallen van verplichte participatie bij omgevingsvergunningen voldoen we aan de eisen die de Omgevingswet stelt.

4. Argumenten en alternatieven

Argumenten

Adviesrecht

1.1. Met de mogelijkheid van een bindend adviesrecht kan de gemeenteraad gevallen van categorieën aanwijzen, waarin het college niet zomaar van het omgevingsplan kan afwijken door een vergunning te verlenen.

In essentie blijft de rolverdeling tussen de gemeenteraad en het college van B&W voor wat betreft de vergunningverlening na de inwerkingtreding van de Omgevingswet onveranderd. Ook in de nieuwe situatie is het college het bevoegd gezag voor het besluiten over de omgevingsvergunning. De raad heeft onder de Omgevingswet de mogelijkheid om gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten aan te wijzen waarbij de raad als adviseur optreedt en het advies vervolgens in acht moet worden genomen door het college. Dit heet het bindend adviesrecht (ook wel het verzwaard adviesrecht genoemd).

1.2 De huidige lijst met categorieën voor een Verklaring van Geen Bedenkingen (VvGB), dient als uitgangspunt voor de lijst adviesrecht.
Voor activiteiten in strijd met het bestemmingsplan kan de gemeenteraad in de huidige situatie beslissen dat er 'geen bedenkingen' zijn, een zogenoemde VvGB. In de meeste gevallen wordt bij initiatieven gekozen voor de procedure van herziening van een bestemmingsplan, waarvoor de raad het bevoegd gezag is. Dat blijft onder de Omgevingswet ook zo. Onder de huidige wetgeving is het gemiddeld 1 of 2 keer per jaar voorgekomen dat aan de raad is gevraagd om een VvGB af te geven voor een (buitenplanse) omgevingsvergunning.

Onder de Omgevingswet is het precies omgekeerd. Dan wijst de gemeenteraad gevallen aan waarin wel een bindend advies nodig is van de raad om af te wijken van het omgevingsplan (artikel 16.15a onder b Omgevingswet). Dit betreft alleen de initiatieven die via een omgevingsvergunning worden verleend en waarvoor het college bevoegd gezag is. Voor de niet-aangewezen gevallen vervalt het adviesrecht; dan gaat de raad er niet over.

Lijst met gevallen van verplichte participatie
2.1. Participatie is een belangrijke pijler binnen de Omgevingswet en er wordt in Zevenaar veel waarde aan gehecht
Participatie is onder de Omgevingswet een aanvraagvereiste. Dat betekent dat iedere initiatiefnemer bij het indienen van een vergunningaanvraag moet aangeven óf hij inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties of bestuursorganen heeft betrokken bij een initiatief. Bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten kunt u als gemeenteraad verder gaan en categorieën aanwijzen, waarbij participatie verplicht is. Het vrijwillige karakter van participatie vervalt dan. Bij de aangewezen activiteiten is de initiatiefnemer dus verplicht om een participatieproces vorm te geven en aan te geven wat met de resultaten is gedaan. De initiatiefnemer mag in principe zelf weten hoe hij het participatieproces aanpakt. Binnen de gemeente Zevenaar is een Participatieleidraad opgesteld. Deze vormt hierbij voor de gemeente Zevenaar het kader en dient als instrument voor een initiatiefnemer om vorm te geven aan de participatie.

2.2. Er is aansluiting gezocht bij de lijst met gevallen voor het bindend adviesrecht
De lijst met activiteiten die opgesteld is voor het adviesrecht van de raad geeft een lijst van activiteiten die een significant effect hebben op de fysieke leefomgeving. Voor het verplicht stellen van het doorlopen van een participatietraject vinden wij ditzelfde criterium van toepassing; een participatietraject is met name van belang bij activiteiten met een significant effect op de fysieke leefomgeving.

Alternatieven
Adviesrecht
Andere optie kan zijn om alle afwijkingen onder bindend adviesrecht van uw raad te brengen. Dat levert uiteraard procedurele vertragingen in tijd op voor verzoekers van initiatieven die geen of geringe impact op de omgeving hebben. Daarnaast levert ook het onnodige werkbelasting op voor de organisatie. Dit zal extra capaciteit in tijd en geld kosten.

Verplichte participatie

De gemeenteraad moet, vóórdat de Omgevingswet van kracht wordt een besluit nemen over de lijst van categorieën waarbij de raad participatie verplicht stelt. Regelt de gemeenteraad niets, dan hoeft de initiatiefnemer in geen enkel geval verplicht aan participatie te doen. Ook dan zullen we in alle gevallen de initiatiefnemer stimuleren om aan participatie te doen.

Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Adviesrecht
Voor het tijdig uitbrengen van adviezen dienen organisatorische wijzigingen plaats te vinden.
Onder de Omgevingswet worden in beginsel alle omgevingsvergunningen met een reguliere procedure verleend. Dit betekent 8 weken. Ook wanneer bindend advies aan de gemeenteraad gevraagd dient te worden, moet verlening van de vergunning binnen deze gestelde termijn plaatsvinden. Uw gemeenteraad moet bij het bepalen van de gevallen waarin advies van de raad vereist is, meewegen dat de Omgevingswet als doel heeft om besluitvorming over initiatieven sneller en overzichtelijker te laten verlopen. Er zijn enkele gevallen waarbij de termijn van 8 weken kan worden verlengd (onder meer op verzoek van aanvrager). Echter het feit dat de raad nog zijn adviesrecht moet uitbrengen binnen de 8 weken en de planning van de raadscyclus dit niet toelaat, is geen reden om de procedure te verlengen. Het is dan ook goed dat de gemeenteraad vooraf weet dat de planningscyclus van de raad van invloed kan zijn op het niet halen van de termijnen voor vergunningverlening.

Verplichte participatie
Verplichte participatie vergroot de mogelijkheid tot integrale belangenafweging over de vergunningaanvraag. Wanneer participatie niet verplicht is, kan in een aanvraag worden vermeld dat er niet aan participatie is gedaan en is er dus geen informatie over participatie beschikbaar. Door participatie verplicht te stellen in een aantal gevallen, zal bij vergunningsaanvragen voor die gevallen meer informatie over participatie aanwezig zijn. Op die manier is het beter mogelijk voor het college en (in het geval de raad adviesrecht heeft) ook de gemeenteraad een integrale belangenafweging te maken. De raad is niet bevoegd om voor te schrijven "hoe" geparticipeerd moet worden, alleen "dat" geparticipeerd moet worden. Het verplicht stellen van participatie zal niet automatisch leiden tot betere participatie of groter draagvlak. Het is veelal "de toon die de muziek maakt" en zorgt voor betere uitkomsten. Met het verplicht stellen van participatie kan echter niet gestuurd worden op de wijze of de vorm van de participatie. De Participatieleidraad, die eveneens aan u ter besluitvorming wordt voorgelegd, wordt bij initiatiefnemers onder de aandacht gebracht om zo te inspireren en te stimuleren om zo goed mogelijk vorm te geven aan participatie.

Vaststelling van de lijst van categorieën voor bindend adviesrecht en verplichte participatie is de eerste stap van de beleidscyclus. In de vergunningsprocessen en -verlening moet blijken of de categorieën aansluiten bij de praktijk van initiatieven zoals verwacht en of het resultaat is dat de processen snel en efficiënt verlopen. In de monitoring zal een brede evaluatie van deze lijst plaatsvinden. Daarbij zal juist ook inzicht worden gegeven in de gevallen die niet aan de raad zijn voorgelegd ter advisering en van de ervaringen van participatie voor die gevallen waarvoor participatie niet verplicht is voorgeschreven. Dit mede op verzoek vanuit de raadswerkgroep.

5. Klimaat en duurzaamheid
Bij het voorliggende voorstel speelt duurzaamheid in principe geen rol, aangezien het voorstel alleen toeziet op de processen rondom initiatieven en bijbehorende vergunningaanvragen.

6. Communicatie

Dit beleid treedt na vaststelling door de raad gelijktijdig in werking met de Omgevingswet. Na vaststelling wordt het beleid bekendgemaakt op gebruikelijke wijze. Het gaat hier om besluitvorming die ook een externe werking heeft. We bekijken op welke wijze we inwoners, bedrijven en adviseurs het beste kunnen informeren over het bindend adviesrecht en de verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten rondom inwerkingtreding van de Omgevingswet.

7. Kosten, baten en dekking

Het voorliggende voorstel heeft naar verwachting minimale financiële consequenties. Momenteel wordt door de raad een verklaring van geen bedenkingen afgegeven waar dat nodig is. Verscheidene (werk)processen zijn hier op ingesteld. Met het adviesrecht wordt beoogd de huidige mate waarin advies wordt afgegeven door de raad voort te zetten. Dat wil zeggen dat naar verwachting dezelfde capaciteit gevraagd wordt van de gemeente als dat nu het geval is. Logischerwijs dient deze beoordeling een plek te krijgen in de processen die toezien op het toetsen van aanvragen voor een omgevingsvergunning. Verwacht wordt echter dat dit geen significante impact heeft op deze werkzaamheden.

De verplichte participatie ligt voornamelijk bij de initiatiefnemer. Echter, voor de gemeente brengt dit wel extra werk met zich mee in de vorm van het beoordelen van de doorlopen participatieprocessen. Of dit van significante invloed is, is nu nog onvoldoende te beoordelen. Insteek is niet dat wij als gemeente de participatie gaan overnemen.

8. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	Z/19/342350 INT/22/1109608	Adviesrecht en lijst met verplichte participatie bij afwijkingen van het omgevingsplan

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Adviesrecht en verplichte participatie onder de Omgevingswet
Zaaknummer	Z/19/342350
Documentnummer	INT/22/1109205

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat het vaststellen van voorliggen besluit een voorwaarde is voor invoering van de Omgevingswet;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op de artikelen 16.15a lid b onder 1 en artikel 6.55 lid 7 van de Omgevingswet.

besluit:

1. De notitie 'Adviesrecht en lijst met verplichte participatie bij afwijkingen van het omgevingsplan' vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 21 september 2022.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp Adviesrecht en verplichte participatie onder de Omgevingswet
Zaaknummer Z/19/342350
Documentnummer INT/22/1109205

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat het vaststellen van voorliggen besluit een voorwaarde is voor invoering van de Omgevingswet;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op de artikelen 16.15a lid b onder 1 en artikel 6.55 lid 7 van de Omgevingswet.

besluit:

1. De notitie 'Adviesrecht en lijst met verplichte participatie bij afwijkingen van het omgevingsplan' vast te stellen;

waarbij in de notitie het volgende artikel in Hoofdstuk 3 - Lijst van gevallen adviesrecht en participatie:

5.	**Adviesrecht (16.15a onder b Ow)**	**Verplichte participatie (16.55 lid 7Ow)**
Projecten m.b.t. energie opwekking	5.1 Het realiseren van 1 of meer windturbine(s) hoger dan 20 meter (ashoogte);	5.4 Het realiseren van minimaal één windturbine, ongeacht de hoogte;
	5.2 Het realiseren van zonneparken groter dan 2 hectare, buiten de bebouwde kom;	5.5 Het realiseren van een zonnepark, ongeachte de grootte;
	5.3 Het opwekken en/of opslag van andere vormen van energie (zoals biomassa -installatie en waterstof), anders dan voor eigen gebruik.	5.6 Het opwekken en/of opslag van andere vormen van energie (zoals buurtbatterij, biomassa-installatie en waterstof)

Toelichting: Windturbine: een bouwwerk ter opwekking van energie door benutting van windkracht. Ashoogte: de afstand tussen de grond en de as waar de rotorbladen omheen draaien. Hieronder wordt dit in een afbeelding aangegeven uit het Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind).

Ad 5.2: Kleinschalige individuele energieopwekking (< 2 hectare) valt buiten het adviesrecht van de gemeenteraad. Onder grootschalige energievoorzieningen worden zonneparken vanaf 2 hectare bedoeld op grond van het vastgestelde beleid (Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind)). Zonnepark: Een ruimtelijk samenhangende, grondgebonden of drijvende installatie of bouwwerk met daarop zonnepanelen voor het opwekken van energie.

Ad 5.3: het gaat hier om ook andere vormen van energieopwekking, niet zijnde een windturbine of zonnepark, waarbij er geen sprake is van opwekking voor eigen gebruik.

wordt gewijzigd in:

5.	**Adviesrecht (16.15a onder b Ow)**	**Verplichte participatie (16.55 lid 7Ow)**
Projecten m.b.t. energie opwekking	5.1 Het opwekken en/of opslag van alle vormen van ernegie, anders dan voor eigen gebruik.	5.2 Het opwekken en/of opslag van alle vormen van energie, anders dan voor eigen gebruik.

Toelichting: Het gaat hier om alle vormen van energieopwekking, waarbij er geen sprake is van opwekking voor eigen gebruik

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 21 september 2022.

De griffier
I.M. van Dijk

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk

ADVIESRECHT EN LIJST MET GEVALLEN VAN VERPLICHTE PARTICIPATIE BIJ AFWIJKINGEN VAN HET OMGEVINGSPLAN

Een lijst met categorieën van gevallen waarin de gemeenteraad haar adviesrol wil nemen en een lijst met gevallen waarvan de raad bepaald dat participatie verplicht is voor bepaalde buitenplanse omgevingsactiviteiten.

Vaststelling raad : 21 september 2022

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1:	Het adviesrecht van de gemeenteraad	3
Hoofdstuk 2:	Verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplan activiteiten	5
Hoofdstuk 3:	Categorieën van gevallen adviesrecht en participatie	8
Hoofdstuk 4:	Inwerkingtreding en wijziging	11

Hoofdstuk 1 – Het adviesrecht van de gemeenteraad

De Omgevingswet: rolverdeling gemeenteraad en college van B&W

In essentie blijft de rolverdeling tussen de gemeenteraad en het college van B&W na de inwerkingtreding van de Omgevingswet onveranderd. De gemeenteraad stelt kaders vast, en het college geeft uitvoering aan deze kaders (en toetst of initiatieven passen binnen de door de gemeenteraad vastgestelde kaders). Daarnaast houdt de gemeenteraad gedurende het beleids- en besluitvormingsproces vinger aan de pols en stuurt op de gewenste doelen. Dat is met de komst van de Omgevingswet niet anders. Ook in de nieuwe situatie is het college van B&W het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning. Het college krijgt wel meer bevoegdheden bij de uitvoering van het beleid en de gemeenteraad is nadrukkelijker belast met de hoofdlijnen en het monitoren van de resultaten.

De huidige situatie: 'Verklaring van geen bedenkingen (VvGB)'

Het kan zijn dat een bouwplan niet past in het bestemmingsplan en het niet mogelijk is om via een binnenplanse afwijking of via bij AMvB aangewezen gevallen (kruimellijst) medewerking te verlenen. In dat geval kan onder de huidige wetgeving het college van B&W uitsluitend een projectomgevingsvergunning voor een initiatief of (bouw)plan dat in strijd is met het bestemmingsplan verlenen met instemming van de gemeenteraad. Voor activiteiten in strijd met het bestemmingsplan kan de gemeenteraad in de huidige situatie beslissen dat er 'geen bedenkingen' zijn, een zogenoemde VvGB. Om het werkbaar te houden wijst de raad gevallen aan waarin een VvGB niet nodig is. De huidige lijst is op 21 februari 2018 vastgesteld door de raad en is te vinden via de volgende link: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR608560 . Komt een project niet voor op deze lijst, dan is deze verklaring dus wel nodig.

Het adviesrecht vervangt de VvGB

Onder de Omgevingswet is het precies omgekeerd. Dan wijst de gemeenteraad gevallen aan waarin juist een bindend advies nodig is van de raad om af te wijken van het omgevingsplan (artikel 16.15a onder b Omgevingswet). Voor de niet-aangewezen gevallen vervalt het adviesrecht; dan gaat het college erover. Met het adviesrecht wordt dus de bovengrens bepaald voor projecten in de fysieke leefomgeving waarover het college zelfstandig mag beslissen.

De status van het raadsadvies

Als de gemeenteraad een negatief advies geeft, dan mag het college de omgevingsvergunning niet verlenen. Dit advies moet nadrukkelijk door de raad gemotiveerd worden. Dit adviesrecht van de gemeenteraad is een zogenaamd verzwaard, bindend advies. Het college van B&W mag daar niet van afwijken.

Raadsbesluit nodig over adviesrecht

De gemeenteraad moet - vóórdat de Omgevingswet in 2023 van kracht wordt - een besluit nemen over de gevallen waarin hij advies wil geven. Het huidige raadsbesluit 'aanwijzingslijst gevallen waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen nodig is' van 21 februari 2018 vervalt namelijk automatisch bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Regelt de gemeenteraad niets, dan hoeft het college nooit naar de gemeenteraad voor activiteiten die in strijd zijn met het omgevingsplan.

Eenvoudigere en snellere procedures

De gemeenteraad moet bij het bepalen van het aantal gevallen waarover hij advies wil geven, meewegen dat de Omgevingswet als doel heeft om besluitvorming over initiatieven sneller en overzichtelijker te laten verlopen. Ook bij afwijkingen van het omgevingsplan is de reguliere procedure van toepassing (een beslistermijn van 8 weken, eenmalig met 6 weken verlengen).

In enkele gevallen kan de termijn nog verder worden verlengd (onder meer op verzoek van aanvrager of als bevoegd gezag dat beslist). De planning van de raadscyclus is echter geen reden om de procedure te verlengen. Het is dan ook zinvol dat de gemeenteraad vooraf bepaalt waar hij wel en geen rol voor zich ziet.

Zie hoofdstuk 3 voor de lijst van gevallen waarvoor geadviseerd wordt te besluiten dat er advies van de raad nodig is.

Hoofdstuk 2 - Verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten

Participatie is een belangrijke pijler onder de Omgevingswet. Met participatie wordt in de Omgevingswet het volgende bedoeld: het in een vroegtijdig stadium betrekken van belanghebbenden (burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden) bij het proces van de besluitvorming over een project of activiteit om tijdig belangen, meningen en creativiteit op tafel te krijgen.

Omgevingswet, artikel 16.55: aanvraagvereisten

7. De gemeenteraad kan gevallen van activiteiten aanwijzen waarin participatie van en overleg met derden verplicht is voordat een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit waarvoor het college van burgemeester en wethouders bevoegd gezag is, kan worden ingediend.

Krachtens artikel 16.55 lid 7 van de Omgevingswet heeft de gemeenteraad de bevoegdheid om gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten aan te wijzen waarbij participatie van en overleg met derden verplicht is, alvorens een aanvraag om een omgevingsvergunning kan worden ingediend. Het aanwijzen van dergelijke gevallen waarbij participatie verplicht wordt gesteld, dient door de gemeenteraad besloten te worden. Hierin geeft de wet niet meer vorm of richting. Het is geheel door de gemeente vrij in te vullen. Wel kan richting worden gezocht in de beleids- en maatschappelijke doelen welke de Omgevingswet nastreeft. De 'geest van de wet' vormt zo het enige duidelijke handvat waarmee aan de slag kan worden gegaan. Wel geeft dit handvat duidelijk aan dat er onderscheid en keuzes moeten worden gemaakt. De mogelijkheid om dergelijke gevallen aan te wijzen is immers niet voor niets opgenomen in de wet.

Welke keuzes en gevolgen hangen samen met het vraagstuk van verplichte participatie?

Ten eerste is het goed om duidelijk te hebben wat de vereisten zijn rondom participatie bij het indienen van vergunningaanvragen. Welke keuzes heeft een initiatiefnemer daarbij? Vervolgens is het goed om inzicht te krijgen in het type vergunning dat de gemeente verleent en hoe participatie daarbij wel of niet is meegenomen. Daarna kan bepaald worden in welke specifieke gevallen de raad wil dat een initiatiefnemer voorafgaand aan een vergunningaanvraag de omgeving heeft meegenomen in de voorbereiding rondom de vergunningaanvraag. Hieronder worden deze drie onderdelen nader omschreven.

Participatie als indieningsvereiste

In de Omgevingsregeling wordt geregeld dat een initiatiefnemer bij een omgevingsvergunningaanvraag aan dient te geven of en zo ja, met welke resultaten burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding van de aanvraag zijn betrokken. Deze juridische vereiste vorm van participatie heeft betrekking op de indieningsvereisten bij een omgevingsvergunning.

Omgevingsregeling, artikel 7.4: participatie

1. Bij de aanvraag wordt aangegeven of burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding van de aanvraag zijn betrokken.
2. Als burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding van de aanvraag zijn betrokken, verstrekt de aanvrager bij de aanvraag gegevens over hoe zij zijn betrokkenen wat de resultaten daarvan zijn.

Het artikel verplicht de initiatiefnemer niet om participatie uit te voeren. Men dient slechts aan te geven of men derden heeft betrokken in voorbereiding van de omgevingsvergunningaanvraag. Dit heeft als gevolg dat dit artikel drie mogelijke uitwerkingen in de praktijk zal kennen.

1. Ten eerste kan de initiatiefnemer bij het indienen van de omgevingsvergunning aangeven niet aan participatie te hebben gedaan. Hiermee wordt voldaan aan hetgeen in artikel 7.4 van de Omgevingsregeling wordt gesteld. Het niet hebben uitgevoerd van participatie mag geen reden zijn voor de gemeente om de vergunningaanvraag niet te behandelen of te weigeren.

2. Ten tweede kan de initiatiefnemer bij het indienen van de omgevingsvergunning aangeven wel aan participatie te hebben gedaan. In dit geval dient men tevens bij het indienen van de omgevingsvergunning aan te geven hoe deze participatie heeft plaatsgevonden en wat hiervan de resultaten zijn. Dit is geheel vormvrij. De wet schrijft geen vormen van participatie voor. Evenmin geeft de wet voorbeelden over het verwerken van de resultaten van de participatie. De gemeente kan hierin slechts een begeleidende en adviserende rol spelen. De gemeente kan de initiatiefnemer in dit geval niet verplichten een bepaalde mate of vorm van participatie uit te laten voeren. Met de Participatieleidraad voor een goede Zevenaarse omgevingsdialoog hebben we als Zevenaar wel een duidelijke handreiking opgesteld; een stappenplan voor een goed participatieproces.

3. Tot slot kan de situatie zich voordoen dat de initiatiefnemer bij het indienen van de omgevingsvergunning niet heeft aangegeven of er participatie heeft plaatsgevonden. In dit geval voldoet de initiatiefnemer niet aan de indieningsvereisten voor een omgevingsvergunning. Met andere woorden, de aanvraag is onvolledig en wordt derhalve niet in behandeling genomen door de gemeente.

Type vergunning: toets Omgevingsplan

De gemeente toets bij een aanvraag omgevingsvergunning of het initiatief past in het omgevingsplan. Daarbij zijn er drie situaties mogelijk:

1. Het initiatief past binnen de regels.
2. Het initiatief past met een binnenplanse afwijking. Zo'n afwijking kennen we nu ook in onze bestemmingsplannen. Dit heet onder de Omgevingswet een binnenplanse omgevingsplanactiviteit (de zogeheten binnenplanse opa).
3. Het initiatief past niet. Als de gemeente wil meewerken aan het initiatief, moet ze een vergunning gaan verlenen in afwijking van het omgevingsplan. Zo'n initiatief is dan een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (de zogeheten buitenplanse opa).

Bij de situaties 1 en 2 gaat het om activiteiten die binnen de kaders van het omgevingsplan vallen. Bij het vaststellen van het omgevingsplan zelf heeft al participatie plaatsgevonden, dus het is niet voor de hand liggend om voor deze situaties participatie verplicht te stellen voor een initiatiefnemer. Wel wordt richting initiatiefnemers verwezen naar de Participatieleidraad Zevenaar voor een goede omgevingsdialoog.

Verplichte participatie is wel voorstelbaar als iemand een vergunning voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (mogelijkheid 3) aanvraagt. Dat zijn activiteiten die niet in het omgevingsplan passen. Hierover heeft namelijk nog niet eerder participatie plaatsgevonden. Bij een dergelijke buitenplanse omgevingsactiviteit moet de aanvrager aangeven of en hoe derden (burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen) zijn betrokken bij de voorbereiding van de aanvraag. Indien in de aanvraag is aangegeven dat er participatie heeft plaatsgevonden, moet aangegeven worden wat hiervan de resultaten zijn. Het bevoegd gezag betrekt deze informatie bij de integrale belangenafweging. De participatieleidraad dient hierbij mede als afwegingskader. Primair is het voor de gemeente van belang dat participatie de verschillende belangen, standpunten en waarden inzichtelijk maakt. Wanneer dit lukt is de participatie in principe succesvol. Participatie blijft echter ook maatwerk.

Verplichte participatie

De gemeenteraad kan vervolgens bepalen in welke gevallen binnen de buitenplanse omgevingsplanactiviteiten participatie ook verplicht moet zijn. Het is niet mogelijk om een algemeen besluit te nemen dat 'in alle gevallen' van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten participatie verplicht is. Er dient namelijk expliciet gemaakt te worden in welke gevallen de verplichte participatie dus wel geldt. Daarbij kan gekozen worden om heel bewust te kijken naar initiatieven die het meest impact hebben.

We streven naar een zo goed mogelijke en brede inzet van participatie en bieden hiervoor met de Participatieleidraad voor een goede Zevenaarse omgevingsdialoog ook handvatten. Maar we willen voor de verplichte participatie categorieën aanwijzen zodat er geen discussies kunnen ontstaan. Hierbij hebben wij aansluiting gezocht bij het adviesrecht. Dit zijn de gevallen waarin de raad betrokken wordt bij de vergunningverlening en bindend advies kan uitbrengen. De omgevingsvergunning met minder grote impact voor de omgeving worden onder bevoegdheid van het college afgedaan en in die gevallen zullen wij zoals gezegd streven naar participatie, maar gaan we dit niet verplichten.

In welke gevallen schrijft de gemeenteraad van Zevenaar verplicht participatie voor?

In hoofdstuk 3 geven wij de gevallen aan waarin wij bij de indiening van een aanvraag omgevingsvergunning participatie verplicht stellen en daarbij van initiatiefnemers vragen om het stappenplan zoals voorgeschreven in de participatieleidraad geheel te doorlopen. Daarbij zijn de volgende aspecten meegenomen: buurtoverstijgend belang en verwachte tegenstellingen in belangen, omvang van project of activiteit en impact op de omgeving en de complexiteit van de procedure, context en ligging. In hoofdstuk 3 wordt het adviesrecht geplaatst naast de verplichte participatie. Daarbij ligt de 'drempel' voor verplichte participatie lager dan bij het adviesrecht. Op deze manier wordt zo veel als mogelijk participatie verplicht gesteld, terwijl toch de koppeling met het adviesrecht overeind blijft.

Hoofdstuk 3 - Lijst van gevallen adviesrecht en participatie

Naast het vastleggen van beleid en kaders in visies, waaronder de omgevingsvisie en het omgevingsplan (nu bestemmingsplannen) bestaat de mogelijkheid dus voor de raad om het college te verplichten eerst advies te vragen aan de raad voordat een vergunning wordt verleend om af te wijken van het omgevingsplan, de buitenplanse omgevingsplanactiviteit genoemd (ook wel bopa). De gemeenteraad geeft aan in de volgende gevallen gebruik te maken van zijn adviesbevoegdheid.

Daarnaast legt de gemeenteraad in dit hoofdstuk vast om welke gevallen participatie verplicht wordt gesteld bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Participatie voorafgaand aan de indiening van omgevingsvergunningen is per definitie wenselijk. In onderstaande lijst legt de gemeenteraad van Zevenaar vast in welke gevallen de raad vindt dat alle stappen van het stappenplan uit de Participatieleidraad moeten zijn doorlopen alvorens de definitieve aanvraag voor een buitenplanse omgevingsactiviteit wordt ingediend.

Aangezien er overlap is tussen de lijst van buitenplanse activiteiten waar de gemeenteraad over wil adviseren en buitenplanse activiteiten met verplichte participatie, wordt deze gezamenlijk ter besluitvorming voorgelegd. Het gaat om gecombineerde besluitvorming, maar het zijn strikt genomen twee aparte lijsten.

1.	Adviesrecht (16.15a onder b Ow)	Verplichte participatie (16.55 lid 7 Ow)
Woningen	1.1 Het toevoegen van 31 of meer woningen binnen de bebouwde kom van de stad Zevenaar; 1.2 Het toevoegen van 11 of meer woningen binnen de bebouwde kom van de kernen van Aerdt, Angerlo, Babberich, Giesbeek, Herwen, Lathum, Lobith, Pannerden, Spijk en Tolkamer; 1.3 Het toevoegen of bouwen van 2 of meer woningen buiten de bebouwde kom, niet passend binnen de VAB regeling (vrijkomende agrarische bebouwing) zoals opgenomen in bestemmingsplan Buitengebied Zevenaar Noord 2018 en voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied Gelders Eiland. 1.4 Het toevoegen of bouwen van recreatiewoningen buiten de bebouwde kom.	1.5 Het toevoegen van 1 of meer woningen binnen de bebouwde kom van alle kernen van de gemeente Zevenaar; 1.6 Het toevoegen of bouwen van 1 of meer woningen buiten de bebouwde kom, ook als sprake is van functieveranderingsbeleid.

Toelichting:
Bebouwde kom: uitgaande van de begrenzing van de bebouwde kom op basis van de Wegenverkeerswet.
Ad 1.1 en 1.2: Het gaat hier om projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten ten behoeve van woningen/woongebouwen/woongebied al dan niet met bijbehorende wegen, verblijfsgebieden, groenvoorzieningen, water, mits niet gesitueerd op een bedrijventerrein of in de bestemming Groen.
Ad 1.3: Hieronder vallen dus ook uitleglocaties.
Ad 1.4: Ook recreatiewoningen vallen hieronder vanaf 5 verblijfseenheden al dan niet gelegen in 1 gebouw.

2.	Adviesrecht (16.15a onder b Ow)	Verplichte participatie (16.55 lid 7Ow)
Bedrijvig-heid	2.1 Het oprichten, veranderen of uitbreiden van bedrijvigheid in een zwaardere categorie dan het omgevingsplan toestaat, zowel in de bebouwde kom en op bedrijventerreinen; 2.2 Het oprichten, veranderen of uitbreiden van niet-agrarische bedrijvigheid buiten de bebouwde kom, zwaarder dan categorie 2.	2.3 Het oprichten, veranderen of uitbreiden van bedrijvigheid in een andere categorie dan het (tijdelijk) omgevingsplan toestaat, zowel in de bebouwde kom en op bedrijventerreinen. 2.4 Het uitbreiden van bedrijvigheid in dezelfde categorie, zowel binnen de bebouwde kom als op een bedrijventerrein waarbij de impact op de omgeving aanzienlijk is. 2.5 Het oprichten, veranderen of uitbreiden van niet-agrarische bedrijvigheid buiten de bebouwde kom.

Toelichting:
Bebouwde kom: uitgaande van de begrenzing van de bebouwde kom op basis van de Wegenverkeerswet.
Ad 2.1: Het gaat hier om projecten respectievelijk planologisch gebruik en bouwactiviteiten binnen de bebouwde kom ten behoeve van een bedrijf, bedrijven of bedrijventerrein waar sprake is van een gewenste milieucategorie die zwaarder is dan in het bestemmingsplan is toegestaan.
Ad 2.2: Het gaat hier om niet agrarische bedrijvigheid in de categorie vanaf 3, want vanaf categorie 3 hebben de te vestigen/ uit te breiden bedrijven een grotere impact op de omgeving.
Ad 2.3: Hieronder wordt niet verstaan een beroep of bedrijf aan huis.

3.	Adviesrecht (16.15a onder b Ow)	Verplichte participatie (a6.55 lid 7 Ow)
Antenne-installatie	Het oprichten of veranderen van een antenne-installatie hoger dan 40 m.	Het oprichten of veranderen van een antenne-installatie, hoger dan 15 meter, niet passend binnen het (tijdelijk) omgevingsplan.

Toelichting:
Antenne-installatie: installatie bestaande uit een antenne, een antennedrager, de bedrading en de al dan niet in een of meer techniekkasten opgenomen apparatuur, met de daarbij behorende bevestigingsconstructie.

4.	Adviesrecht (16.15a onder b Ow)	Verplichte participatie (16.55 lid 7 OW)
Intensieve recreatie	Het toevoegen van grootschalige projecten ten behoeve van intensieve recreatie, inclusief de daarbij behorende voorzieningen (zoals paden, ontsluiting en groen) buiten de bebouwde kom.	Het toevoegen van projecten ten behoeve van intensieve recreatie, inclusief de daarbij behorende voorzieningen (zoals paden, ontsluiting en groen).

Toelichting:
Bebouwde kom: uitgaande van de begrenzing van de bebouwde kom op basis van de Wegenverkeerswet.
Met grootschalig wordt bedoeld groter dan 1 hectare.
In Zevenaar hanteren we de volgende definitie van **extensieve recreatie:** niet-gemotoriseerde recreatieve activiteiten, zoals wandelen, fietsen, skaten, paardrijden, vissen, natuurzwemmen en natuurobservatie van een beperkte omvang, waarbij overnachting niet is toegestaan. Alles wat daar niet onder valt, wordt aangemerkt als **intensieve recreatie,** zoals in ieder geval alle gemotoriseerde recreatieve activiteiten en nachtverblijf.

5.	Adviesrecht (16.15a onder b Ow)	Verplichte participatie (16.55 lid 7Ow)
Projecten m.b.t. energie opwekking	5.1 Het realiseren van 1 of meer windturbine(s) hoger dan 20 meter (ashoogte); 5.2 Het realiseren van zonneparken groter dan 2 hectare buiten de bebouwde kom; 5.3 Het opwekken en/of opslag van andere vormen van energie (zoals biomassa-installatie en waterstof), anders dan voor eigen gebruik.	5.4. Het realiseren van minimaal één windturbine, ongeacht de hoogte; 5.5. Het realiseren van een zonnepark, ongeacht de grootte; 5.6. Het opwekken en/of opslag van andere vormen van energie (zoals buurtbatterij, biomassa-installatie en waterstof).

Toelichting:
Windturbine: een bouwwerk ter opwekking van energie door benutting van windkracht.
Ashoogte: de afstand tussen de grond en de as waar de rotorbladen omheen draaien. Hieronder wordt dit in een afbeelding aangegeven uit het Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind).

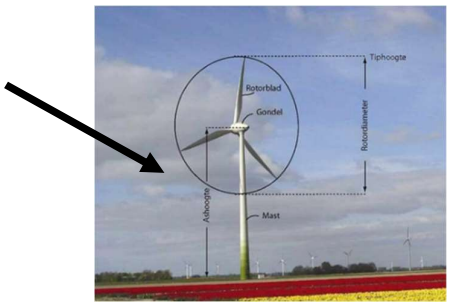

Ad 5.2: Kleinschalige individuele energieopwekking (< 2 hectare) valt buiten het adviesrecht van de gemeenteraad. Onder grootschalige energievoorzieningen worden zonneparken vanaf 2 hectare bedoeld op grond van het vastgestelde beleid (Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind)).
Zonnepark: Een ruimtelijk samenhangende, grondgebonden of drijvende installatie of bouwwerk met daarop zonnepanelen voor het opwekken van energie.
Ad 5.3: het gaat hier om ook andere vormen van energieopwekking, niet zijnde een windturbine of zonnepark, waarbij er geen sprake is van opwekking voor eigen gebruik.

6.	Adviesrecht (16.15a onder b Ow)	Verplichte participatie (16.55 lid 7 Ow)
Maatschappelijke voorzieningen en sportvoorziening	6.1 Het realiseren van een grootschalige en/of maatschappelijk gevoelige voorzieningen. Hieronder vallen in ieder geval ook een asielzoekerscentrum, drugsopvang en justitiële inrichting. 6.2 Het realiseren van sportinfrastructuur, waaronder sportparken en sporthallen.	6.3. Het realiseren van maatschappelijke voorzieningen; 6.4 Het realiseren van sportinfrastructuur, waaronder sportparken en sporthallen.

Toelichting:
Ad 6.1: Met 'grootschalig' wordt hier bedoeld die maatschappelijke voorzieningen, die normaal gesproken niet zonder meer overal in de woonomgeving passen, gelet op specifieke eisen ten aanzien van het gebruik, situering en bereikbaarheid. In veel gevallen gaat het hier om intensieve functies/ voorzieningen, onder andere voorzieningen die tot 7 dagen in de week / 24 u per dag toegankelijk zijn.
Ad 6.3: Het gaat hier om nieuw te realiseren sportinfrastructuur, niet om uitbreiding van bestaande parken.

7.	Adviesrecht (16.15a onder b Ow)	Verplichte participatie (16.55 lid 7 Ow)
Infrastructurele projecten	Het aanleggen/ bouwen van grootschalige infrastructurele (kunst)werken;	Het aanleggen/ bouwen van infrastructurele (kunst)werken.

Toelichting:
Met 'grootschalig' wordt bedoeld o.a. de nieuwe aanleg van rondwegen, spoortunnels en viaducten.

8.	Adviesrecht (16.15a onder b Ow)	Verplichte participatie (16.55 lid 7 Ow)
Gevoelige maatschappelijke of politieke onderwerpen	Er zullen zich gevallen voordoen, die op voorhand niet in te schatten zijn, maar waarbij het college toch graag het advies van de gemeenteraad inwint. In die gevallen kan het college naar eigen inzichten onderwerpen voorleggen aan de raad. Hier dient zorgvuldig mee te worden omgegaan gelet op de consequenties van het hanteren van het adviesrecht.	Indien - naar mening van het college - sprake is van maatschappelijke onrust of anderszins gevoelige initiatieven, waarbij participatie gewenst en noodzakelijk wordt geacht.

Toelichting:
De onderwerpen 1 t/m 7 van deze lijst zijn niet uitputtend. Er zullen zich gevallen voordoen, welke op moment va vaststelling van dit document niet in te schatten waren, maar waarbij het college toch graag het advies van de gemeenteraad inwint. Omdat niet scherp te maken is om welke gevallen het concreet zal gaan, kan niet bij voorbaat participatie verplicht worden gesteld.

Hoofdstuk 4 – Inwerkingtreding en wijziging

Datum inwerkingtreding Omgevingswet

De inwerkingtreding van de in hoofdstuk 3 opgenomen 'lijst met gevallen waarvoor advies van de gemeenteraad nodig is en verplichte participatie wordt voorgeschreven voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 16.15a onder b en 16.55 lid 7 van de Omgevingswet' is gelijk aan de datum inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Actualiseren/ wijzigen van de lijst met gevallen

Met het vaststellen van het definitieve omgevingsplan zal de noodzaak ontstaan om deze 'lijst met gevallen' te actualiseren. Maar ook nieuwe inzichten kunnen ertoe leiden dat aanpassingen nodig zijn. Ook dit actualisatiebesluit is aan de gemeenteraad. Jaarlijkse monitoring zal plaatsvinden. In de monitoring is een brede evaluatie van deze lijst gewenst.

GEMEENTE ZEVENAAR

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Zevenaar

Nr. 316247

24 december 2019

Besluit mandaat-, volmacht- en machtiging Zevenaar 2020

Het college van burgemeester en wethouders van Zevenaar en de burgemeester van Zevenaar, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft;

gelet op de artikelen 10:1 tot en met 10:12 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb);

overwegende,

dat in deze regeling de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke bevoegdheden aan functionarissen in de organisatie worden toegekend om hen in staat te stellen deze taken rechtmatig uit te voeren;

dat per 1 januari 2020 de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren in werking treedt;

BESLUITEN:
vast te stellen het navolgende **Besluit mandaat-, volmacht- en machtiging Zevenaar 2020**

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. besluit: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1:3 Awb;
b. mandaat: de bevoegdheid om namens een bestuursorgaan besluiten te nemen;
c. mandaatgever: het bestuursorgaan dat de oorspronkelijke wettelijke bevoegdheid heeft en deze aan een ander mandateert;
d. mandaathouder: de functionaris die namens het bestuursorgaan een bevoegdheid uitoefent;
e. volmacht: de bevoegdheid om privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten;
f. machtiging: de bevoegdheid tot het verrichten van handelingen die noch een besluit, noch een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn;
g. CAO: CAO Gemeenten;
h. Personeelshandboek: verzameling van alle lokale regelingen, arbeidsvoorwaarden en beleid ten aanzien van het personeel;
i. functieboek 1: functieboek waarin de functies van de sleutelfunctionarissen zijn beschreven.

Artikel 2 Schakelbepaling volmacht en machtiging

Waar in dit besluit gesproken wordt over mandaat, dient tenzij anders is bepaald, daaronder tevens te worden begrepen volmacht en machtiging.

Artikel 3 Inhoud mandaat

De bevoegdheid om krachtens mandaat besluiten te nemen omvat tevens de bevoegdheid tot het stellen van voorschriften en beperkingen en het verrichten van voorbereidings- en uitvoeringshandelingen.

Artikel 4 Algemene bepalingen

1. Het college en de burgemeester van Zevenaar verlenen de functionaris die werkzaam is onder verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur het mandaat om alle besluiten te nemen en alle overige (rechts)handelingen te verrichten, waaronder de vertegenwoordiging in rechte, die in het kader van een goede uitoefening van zijn taken en bevoegdheden nodig zijn.
2. Het gestelde in het eerste lid geldt uitsluitend wanneer is voldaan aan de voorwaarden zoals genoemd in artikel 5.
3. De mandaathouder heeft tevens de bevoegdheid het in het eerste lid bedoelde mandaatbesluit te ondertekenen.

Artikel 5 Voorwaarden en uitzonderingen mandaatverlening

1. Het in het artikel 4, eerste lid, bedoelde mandaat komt de mandaathouder slechts toe, voor zover de uitoefening van de bevoegdheid overeenstemt met de taken en verantwoordelijkheden van de organisatie-eenheid c.q. taakveld waarbinnen de functionaris werkzaam is.
2. De in bijlage 1 genoemde bevoegdheden blijven voorbehouden aan het college respectievelijk de burgemeester.
3. De in bijlage 2 genoemde bevoegdheden blijven voorbehouden aan de gemeentesecretaris.
4. De in bijlage 3 genoemde bevoegdheden blijven voorbehouden aan de afdelingshoofden.
5. Ondermandaat is niet toegestaan, tenzij het college of de burgemeester ten aanzien van een bepaalde bevoegdheid hebben aangegeven dat ondermandaat wel is toegestaan.

6. Het doorgeven van een volmacht (substitutie) of machtiging is wel toegestaan.
7. De Budgethoudersregeling en het Treasurystatuut dienen in acht te worden genomen.
8. In geval van strijdigheid tussen de Budgethoudersregeling en het Mandaatbesluit vervalt laatstgenoemd besluit.
9. Naast de mandaten die op basis van deze algemene mandatenregeling worden verleend, kunnen er ook individuele mandaten worden verleend.

Artikel 6 Specifieke mandaten aan derden

1. Verlening van mandaat aan een mandaathouder die niet werkzaam is onder verantwoordelijkheid van de mandaatgever, behoeft de instemming van de mandaathouder en in voorkomend geval van degene onder wiens verantwoordelijkheid de gemandateerde werkt.
2. Mandaat tot het uitoefenen van bevoegdheden en taken die aan een Gemeenschappelijke Regeling zijn opgedragen valt niet onder deze regeling.
3. Mandaat tot het uitoefenen van taken en bevoegdheden die door middel van een overeenkomst aan een derde zijn overgedragen, valt niet onder deze regeling.
4. Voor zover aan overige derden een specifiek mandaat wordt verleend, zijn deze opgenomen in bijlage 4.
5. Het specifieke mandaat laat onverlet de werking van het algemeen mandaat.
6. De algemene uitzonderingen zoals genoemd in bijlage 1 zijn onverkort van toepassing op specifieke mandaten.

Artikel 7 Plaatsvervanging

1. Indien het mandaat, de volmacht of machtiging aan een bepaalde functionaris wordt verleend, wordt daarmee het mandaat, de volmacht of machtiging eveneens geacht te zijn verleend aan de hiërarchisch hoger geplaatsten, zoals de gemeentesecretaris en het afdelingshoofd van de betreffende afdeling.
2. Bij afwezigheid of verhindering van het afdelingshoofd als bedoeld in het eerste lid, kan deze worden vervangen door een ander afdelingshoofd.

Artikel 8 Ondertekeningswijze bij mandaat

1. Een krachtens mandaat genomen besluit vermeldt namens welk bestuursorgaan het besluit is genomen, als volgt:"Namens het college van burgemeester en wethouders van Zevenaar" of "Namens de burgemeester van Zevenaar",
   Handtekening
   Naam mandaathouder
   Functie mandaathouder
2. Een krachtens mandaat genomen besluit en bij vervanging genomen besluit vermeldt de naam en functie van degene die wordt vervangen met daarachter "bij afwezigheid" (b.a.) en de handtekening van de vervanger.

Artikel 9 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2020.

Artikel 10 Intrekking oude regelingen

De 1e wijziging Mandaatregeling Zevenaar 2018 wordt per 1 januari 2020 ingetrokken.

Artikel 11 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: 'Mandaatregeling Zevenaar 2020'.

Het college van burgemeester en wethouders, respectievelijk de burgemeester van Zevenaar,
Zevenaar, 17 december 2019

Secretaris,

Burgemeester

Burgemeester

GEMEENTE ZEVENAAR

Bijlage 1 Niet gemandateerde bevoegdheden van het college en de burgemeester

Algemeen

1. Indien het besluit een afwijking zou inhouden van het bestaande beleid, vastgestelde richtlijnen en/of voorschriften.
2. In geval van een bevoegdheid die in een wettelijke regeling expliciet wordt uitgezonderd van mandaat en derhalve geacht wordt voorbehouden te zijn aan het desbetreffende orgaan aan wie het is toebedeeld.
3. Het voorgenomen besluit een overschrijding van een budget of krediet tot gevolg heeft dan wel een groot financieel risico met zich brengt.
4. Als een lid van het college of de leidinggevende van de mandaathouder heeft aangegeven dat hij het voorstel aan de mandaatgever wenst voor te leggen.
5. Als de mandaatgever heeft aangegeven zelf te willen besluiten.
6. Aan het voorgenomen besluit mogelijkerwijs politieke consequenties zijn verbonden dan wel dat dit precedentwerking tot gevolg kan hebben; hiervan is sprake als:
   - de aangelegenheid tot negatieve berichtgeving in de media heeft geleid of redelijkerwijs moet worden aangenomen dat dit zal gebeuren;
   - de aangelegenheid ingrijpende gevolgen kan hebben voor een groot aantal inwoners, bedrijven, verenigingen, stichtingen of belangengroepen.

7. Indien de mandaathouder een persoonlijk belang heeft bij de uitoefening van de bevoegdheden, dan vindt besluitvorming plaats door de hiërarchisch hoger geplaatste persoon op de afdeling.

Publiekrecht

1. Het doen van voorstellen aan de raad.
2. Het afleggen van verantwoording, het informeren en raadplegen van de raad.
3. Het vaststellen van een formulier voor het indienen van een aanvraag.
4. Het beslissen om een besluit met de uniforme openbare voorbereidingsprocedure voor te bereiden.
5. Het nemen van een besluit dat is voorbereid met de uniforme openbare voorbereidingsprocedure en waarbij zienswijzen zijn ingediend.
6. Voordracht voor of benoeming van personen op grond van een wettelijk voorschrift betreft anders dan het aangaan van een dienstverband.
7. Het vaststellen van algemeen verbindende voorschriften of beleidsregels.
8. Het weigeren van subsidies.
9. Het beslissen op bezwaar wanneer het primaire besluit niet in mandaat is genomen.
10. Het beslissen op bezwaar waarbij wordt afgeweken van het advies van de Adviescommissie voor bezwaarschriften.
11. Het beslissen op een verzoek in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter, als bedoeld in artikel 7:1a Awb.
12. Het beslissen ten aanzien van een ingediende klacht op grond van hoofdstuk 9 Awb.
13. Het instellen van commissies als bedoeld in artikel 83 en 84 Gemeentewet.
14. Het benoemen van personen in adviesorganen van het college.
15. Het benoemen van personen als vertegenwoordiger van de gemeente in organen van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtspersonen.
16. Het nemen van besluiten t.a.v. alternatieve geschillenbeslechting, zoals mediation.
17. Het geven van een zienswijze op een voorgenomen besluit van een bestuursorgaan van een ander openbaar lichaam.
18. Het nemen van een aanwijzingsbesluit op grond van de APV.
19. Alle bevoegdheden op grond van de APV ten aanzien van seksinrichtingen.

Privaatrecht

1. Het besluit tot oprichting van of deelneming in rechtspersonen.
2. Het afgeven van borgstellingen.
3. Het aanvragen van surseance van betaling of faillissement.
4. Het besluit tot aanvaarding of afwijzing van een schenking, erfstelling of legaat.
5. Het besluit tot het doen van een schenking.
6. Besluiten tot het aangaan van civiele procedures voor vorderingen boven de € 25.000,-.
7. Het nemen van besluiten t.a.v. alternatieve geschillenbeslechting, zoals mediation.
8. Besluiten tot het treffen van een schikking.
9. Het beslissen inzake verzekeringsaangelegenheden, waaronder aansprakelijkheid van de gemeente, boven de € 10.000,- per geval.
10. Het oninbaar verklaren van vorderingen boven de € 25.000,-.
11. Besluiten tot het aangaan van convenanten, intentieverklaringen en bestuursovereenkomsten.

12. Besluiten om een privaatrechtelijke rechtshandeling te verrichten in gevallen waarvoor de raad heeft verzocht om van tevoren te worden ingelicht.
13. Het aangaan en opzeggen van verplichtingen voor:
    a. werken met een opdrachtwaarde van meer dan € 1.000.000,- en
    b. leveringen en diensten die de drempelwaarde voor verplichte Europese aanbesteding overschrijden, tenzij het aangaan van een verplichting past binnen de vastgestelde Grondexploitatie (GREX).

14. Het verstrekken van kapitaal aan instellingen en ondernemingen.

Personeelsaangelegenheden

1. Het vaststellen van de definitieve functiebeschrijvingen/functiewaarderingen.
2. Alle rechtshandelingen ten aanzien van de gemeentesecretaris, zoals: het aangaan, wijzigen en beëindigen/ontbinden/opzeggen van een arbeidsovereenkomst, schorsing, het overeenkomen van salaris bij aanvang van de arbeidsovereenkomst, het geven van extra salarisverhoging en persoonlijke toelage(n).

Bevoegdheden burgemeester

1. Het opleggen van een huisverbod.
2. Het sluiten van een woning (artikel 13b Opiumwet).
3. Het verlenen van een evenementenvergunning, risicocategorie C.
4. Het instellen van cameratoezicht op openbare plaatsen.
5. Noodverordening/noodbevel.
6. Het intrekken of verlengen van een tijdelijk huisverbod krachtens de Wet tijdelijk huisverbod.
7. Het nemen van een crisismaatregel op grond van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg.
8. Alle overige in de Gemeentewet, Hoofdstuk XI, aan de burgemeester toegekende bevoegdheden op het gebied van openbare orde en veiligheid, tenzij uitdrukkelijk gemandateerd.
9. Alle bevoegdheden op grond van de Wet veiligheidsregio's.
10. Alle bevoegdheden op grond van de Wet aanpak woonoverlast en de daarop gebaseerde bepalingen in de APV.
11. Alle bevoegdheden op grond van de APV ten aanzien van het toezicht op horecabedrijven.
12. Het opleggen van een verblijfsontzegging op grond van de APV.
13. Het opleggen van een gebiedsverbod op grond van de APV.

GEMEENTE ZEVENAAR

Bijlage 2 mandaat voorbehouden aan algemeen directeur/secretaris

Personeelsaangelegenheden
Bevoegdheden die gelden ten aanzien van alle (hiërarchisch ondergeschikte) medewerkers tenzij anders is vermeld.

1. Het nemen van een beslissing om over te gaan tot schorsing en ontzeggen van de toegang tot het gemeentehuis of gemeentedienst.
2. Alle rechtshandelingen ten aanzien van de afdelingshoofden en functionarissen van functieboek 1, zoals: het aangaan, wijzigen en beëindigen/ontbinden/opzeggen van een arbeidsovereenkomst, schorsing, het overeenkomen van salaris bij aanvang van de arbeidsovereenkomst, het geven van extra salarisverhoging en persoonlijke toelage(n).
3. Het opzeggen, ontbinden of beëindigen van een arbeidsovereenkomst (alle ontslaggronden).
4. Het aangaan van een vaststellingsovereenkomst, waarbij een vergoeding wordt toegekend.
5. Het aangaan en opzeggen van overeenkomsten met betrekking tot het inhuren van tijdelijk personeel.
6. Het toepassen van de hardheidsclausule in de CAO of het Personeelshandboek.
7. Het vaststellen van de voorlopige functiebeschrijvingen.
8. Het indelen van een nieuwe functie in een HR21 normfunctie welke reeds in het huidige functieboek is vastgesteld.
9. Het wijzigen of intrekken van het personeelshandboek.

Overige bevoegdheden

1. Het voeren van het georganiseerd overleg met de vakbonden.
2. Het nemen van besluiten indien bij betrokkenheid van meerdere afdelingen er geen overeenstemming is over het te nemen besluit.

GEMEENTE ZEVENAAR

Bijlage 3 mandaat voorbehouden aan afdelingshoofd(en)

Personeelsaangelegenheden

Bevoegdheden die gelden ten aanzien van alle (hiërarchisch ondergeschikte) medewerkers tenzij anders is vermeld.

1. Alle rechtshandelingen ten aanzien van de medewerkers van de desbetreffende afdeling, zoals: het aangaan en wijzigen van een arbeidsovereenkomst, het overeenkomen van salaris bij aanvang van de arbeidsovereenkomst, het geven van extra salarisverhoging en persoonlijke toelage(n), met uitzondering van het opzeggen/ontbinden of beëindigen van de arbeidsovereenkomst.
2. Het verlenen van ontslag op eigen verzoek van de medewerker.
3. Het nemen van beslissingen ten aanzien van alle overige bevoegdheden op grond van de CAO en het Personeelshandboek.

Overige bevoegdheden

1. Het nemen van besluiten over verzoeken om planschade en nadeelcompensatie, waarbij de toekenning meer dan € 10.000,- bedraagt.
2. Het nemen van besluiten tot het verlenen en vaststellen van subsidies die in overeenstemming zijn met het vastgestelde beleid en die passen binnen de begroting en/of het subsidieplafond vanaf € 5.000,-.
3. Het wijzigen en intrekken van subsidies.
4. Het nemen van besluiten op grond van de Wmo of de Jeugdwet, waarmee een bedrag is gemoeid van meer dan € 30.000,-.
5. Het toepassing geven aan de hardheidsclausule
6. Het aangaan en opzeggen van verplichtingen voor:
   a. werken met een opdrachtwaarde tussen € 250.000,- en € 1.000.000,- en;
   b. leveringen en diensten met een opdrachtwaarde tussen € 100.000,- en de drempelwaarde voor verplichte Europese aanbesteding, tenzij het aangaan van een verplichting past binnen de vastgestelde Grondexploitatie (GREX).
7. Besluiten tot de aan- en verkoop van onroerende zaken tot een bedrag van € 500.000, tenzij het besluit past binnen de vastgestelde GREX en de grondprijsbrief.
8. Besluiten tot het aangaan van civiele procedures voor vorderingen tot € 25.000,-.
9. Het aanvragen van vergunningen/ontheffingen en het doen van meldingen ten behoeve van de eigen afdeling.
10. Het benoemen van de ambtenaren van de burgerlijke stand.
11. Het nemen van besluiten tot het aanvragen van subsidie t.b.v. de gemeente.
12. Het indienen van een zienswijze, het maken van bezwaar, het indienen van beroep of hoger beroep of het verzoeken om een voorlopige voorziening in een bestuursrechtelijke procedure.
13. Het verlenen van een machtiging tot het vertegenwoordigen van de gemeente in een bestuursrechtelijke-, strafrechtelijke- of privaatrechtelijke procedure.
14. Het beslissen op bezwaar indien conform het advies van de Adviescommissie voor bezwaarschriften wordt besloten.
15. Het beslissen op verzoeken op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming.
16. Het aangaan en opzeggen van verwerkersovereenkomsten.
17. Het aanwijzen van toezichthouders.
18. Het oninbaar verklaren van vorderingen tussen de € 5.000,- en de € 25.000,-.

GEMEENTE ZEVENAAR

Bijlage 4 mandaat aan derden

1. Ondertekeningsmandaat ten aanzien van het nemen van het besluit tot het opleggen van een huisverbod (Wet tijdelijk huisverbod). De Hulpofficier overlegt met de burgemeester voordat een huisverbod wordt opgelegd.
2. Bevoegdheden o.g.v. de Huisvestingsverordening aan de woningbouwcoöperaties, de Urgentiecommissie woonruimteverdeling gemeente Arnhem en de hoofden van de afdeling Sociale Zekerheid en Omgevingsrecht en Juridisch Advies en Control van de gemeente Arnhem.
3. Bevoegdheden o.g.v. de Wegsleepregeling aan bergingsbedrijf van Amerongen BV te Arnhem.
4. Bevoegdheden o.g.v. de Wet kinderopvang aan de inspecteur GGD.
5. Bevoegdheden o.g.v. de Jeugdwet aan de geregistreerde instellingen.
6. Bevoegdheden o.g.v. de Wet maatschappelijke ondersteuning t.b.v. het beschermd wonen aan de centrumgemeente Arnhem.
7. Bevoegdheden tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen o.g.v. het Burgerlijk Wetboek aan de Officier van Dienst en de Algemeen Commandant Bevolkingszorg in geval van incidenten, rampen en crises.
8. Het aanwijzen van bijzondere opsporingsambtenaren voor het gebied Rhederlaag aan de directie van RGV Holding BV, thans Leisurelands (17-2-2011).

GEMEENTE ZEVENAAR

Toelichting op het Besluit mandaat-, volmacht- en machtiging Zevenaar 2020

Voor u ligt het mandaatbesluit van de gemeente Zevenaar. In artikel 10:1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) wordt mandaat omschreven als de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen. De bevoegdheid in mandaat wordt uitgeoefend onder verantwoordelijkheid van het oorspronkelijke bevoegde orgaan. De mandaathouder kan namens de mandaatgever besluiten nemen. Deze besluiten worden toegerekend aan het bestuursorgaan zelf. Het bestuursorgaan verliest de bevoegdheid om zelf het besluit te nemen niet en kan dit ook te allen tijde doen. Ook betekent dit dat bezwaar en beroep tegen een in mandaat genomen besluit wordt ingesteld tegen het bestuursorgaan zelf en niet tegen de ambtenaar die het besluit feitelijk heeft genomen. Voor de gemeente Zevenaar is behoefte aan een nieuwe mandaatregeling, die aansluit op de nieuwe organisatiestructuur.

Methodiek
De methodiek die in deze mandaatregeling wordt toegepast wijkt af van de methodiek die tot nu toe in de gemeente werd gehanteerd. Tot nu toe is het in de gemeente gebruikelijk om in de mandaatregeling alle gemandateerde bevoegdheden expliciet te benoemen, vaak onder verwijzing naar het wetsartikel waarin die bevoegdheid is neergelegd. Deze methode heeft vanzelfsprekend voor- en nadelen. Voordeel van deze methode is dat er vrij nauwkeurig kan worden nagegaan aan welke functionaris welke bevoegdheid is gemandateerd. Is een bepaalde bevoegdheid niet opgenomen in de mandaatregeling dan is uitsluitend het college of de burgemeester bevoegd om de besluiten te nemen. Nadeel van deze methode is dat dergelijke mandaatbesluiten snel “verouderen” en daardoor erg onderhoudsgevoelig zijn. Wetten worden voortdurend gewijzigd, er komen steeds nieuwe wetten of wetten worden juist ingetrokken. Dit alles maakt dat de mandaatregeling vrijwel voortdurend aan wijzigingen onderhevig is.

De gemeente Zevenaar kent een besturingsfilosofie, waarbij op basis van integraliteit wordt gewerkt. Volgens dit organisatiebeginsel worden de bevoegdheden zo laag mogelijk in de organisatie gelegd om de organisatie zo slagvaardig mogelijk te maken. De afdelingshoofden, maar ook de onder hen ressorterende functionarissen, moeten over die bevoegdheden beschikken om de hen toegekende taken adequaat en efficiënt uit te voeren.
Dat impliceert tevens dat het bestuur haar medewerkers het vertrouwen schenkt dat zij op gepaste en verstandige wijze gebruik maken van en omgaan met hun bevoegdheden. Derhalve wordt een zeker inschattingsvermogen en politieke sensitiviteit verlangd van de betrokken functionaris. Waar dat in een incidenteel geval verkeerd wordt ingeschat, heeft dat naar derden geen gevolgen. Immers, de betreffende functionaris was formeel bevoegd. Intern kan de functionaris echter aangesproken worden op een onjuist of onterecht gebruik van zijn bevoegdheden. Belangrijk is ook dat van een mandaat gebruik kan worden gemaakt; het is geen verplichting. Dit dient van geval tot geval bekeken te worden door de functionaris.

De nieuwe, omgekeerde methodiek is minder onderhoudsgevoelig en komt beter tegemoet aan de uitgangspunten van integraliteit. Alle collegebevoegdheden worden gemandateerd tot op medewerkers-niveau, tenzij de bevoegdheid expliciet wordt voorbehouden aan een ander (leidinggevend) niveau. Bovendien wordt in de mandaatregeling zo min mogelijk verwezen naar wetsartikelen e.d. Het directe gevolg van deze methode is natuurlijk dat alle bevoegdheden die niet zijn uitgezonderd van het mandaat, zijn gemandateerd tot op medewerkers-niveau en dus zo laag mogelijk in de organisatie komen te liggen.

Ondertekening- en beslissingsmandaat
In het mandaatbesluit is degene die bevoegd is in mandaat een besluit te nemen tevens bevoegd dit besluit te ondertekenen. Uitgangspunt van het mandaatbesluit is dat alle bevoegdheden beslissingsmandaten zijn. Met beslissingen worden hier zowel beslissingen gericht op rechtsgevolg bedoeld (besluiten in de zin van de Awb) als beslissingen die niet zijn gericht op rechtsgevolg.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1
Spreekt voor zich.

Artikel 2
Dit artikel vormt een weerslag van artikel 10:12 Awb. Door dit artikel wordt duidelijk dat de mandaatregeling niet slechts betrekking heeft op het publiekrechtelijk handelen van de gemeente maar op al het handelen, dus ook privaatrechtelijk en feitelijk handelen.

Een voorbeeld van volmacht is de bevoegdheid tot het aangaan van overeenkomsten en een voorbeeld van een machtiging is de bevoegdheid om een betaling te verrichten of om tarieven vast te stellen voor commerciële dienstverlening door de gemeente.

Volmacht is de privaatrechtelijke evenknie van mandaat. Volmacht is geregeld in het Burgerlijk Wetboek, boek 3 art. 60 e.v. en wordt via de schakelbepaling in de Awb (art. 10:12) gelijkgesteld met mandaat. Volmacht is niet als zodanig in het mandaatbesluit te onderscheiden. Toch is het van belang even bij deze rechtsfiguur stil te staan. Volmacht speelt een rol bij het optreden van de gemeente als rechtspersoon naar burgerlijk recht. Een voorbeeld kan hierbij wellicht duidelijkheid verschaffen. Als de gemeente (als rechtspersoon) een koopovereenkomst sluit, is het college op grond van de Gemeentewet het bevoegde orgaan om tot koop te beslissen. De ondertekening van de koopovereenkomst wordt echter door de burgemeester (ingevolge art. 171 Gemeentewet) gedaan. Het college kan een ambtenaar een volmacht verlenen om besluiten te nemen tot het aangaan van een overeenkomst. Toch zal de burgemeester nog steeds de overeenkomst moeten ondertekenen, tenzij deze aan een ambtenaar volmacht verleent om de gemeente namens hem/haar te vertegenwoordigen.

Artikel 3
Het ligt voor de hand dat bij mandatering van een bevoegdheid ook de daarbij behorende handelingen, bijvoorbeeld ondertekening van de stukken, door de mandaathouder worden verricht. In plaats van per gemandateerde bevoegdheid ook de bijbehorende handelingen te mandateren, is deze algemene bepaling in het mandaatbesluit opgenomen.

Artikel 4
In het eerste artikellid worden de bevoegdheden die bij het college en de burgemeester berusten, gemandateerd aan de medewerkers van de gemeente Zevenaar en aan ingehuurde medewerkers die werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur.

In het tweede lid is opgenomen dat de voorwaarden en uitzonderingen die in artikel 5 zijn opgenomen in acht dienen te worden genomen bij de uitoefening van het mandaat.

In het derde lid is opgenomen dat er geen onderscheid bestaat tussen een beslis- en ondertekeningsmandaat.

Artikel 5
In het eerste lid is de voorwaarde opgenomen dat pas gebruik kan worden gemaakt van een mandaat als de uitoefening van een bevoegdheid overeenstemt met de taken en verantwoordelijkheden van de desbetreffende organisatie-eenheid danwel taakveld. In de hoofd- en detailstructuur, vastgesteld door de stuurgroep Rijnwaarden/Zevenaar, zijn de verschillende organisatie-eenheden beschreven. Daarnaast zijn in de functieplaatsingsboeken de taken beschreven op medewerkers-niveau.

Het uitgangspunt van de regeling is dat de bevoegdheden zodanig in de organisatie zijn neergelegd dat het slechts in uitzonderingssituaties nodig moet zijn om terug te vallen op een hoger bevoegdhedenniveau. Dit past ook bij de uitgangspunten van de besturingsfilosofie die door de stuurgroep is vastgesteld.

In het tweede lid wordt verwezen naar bijlage 1, waarin de bevoegdheden zijn opgesomd die zijn uitgezonderd van mandaat.

In het derde lid wordt verwezen naar bijlage 2, waarin de bevoegdheden zijn opgesomd die zijn gemandateerd aan de algemeen directeur/gemeentesecretaris.

In het vierde lid wordt verwezen naar bijlage 3, waarin de bevoegdheden zijn opgesomd die zijn gemandateerd aan de afdelingshoofden.

In het vijfde lid is opgenomen dat ondermandaat niet is toegestaan, tenzij dit expliciet is aangegeven.

In het zesde lid is opgenomen dat het doorgeven van een volmacht (substitutie) of machtiging wel is toegestaan. Dit is met name van belang bij het compareren bij en het ondertekenen van notariële akten. Aan de medewerkers van het desbetreffende notariskantoor kan per geval een volmacht/machtiging worden verleend door de burgemeester danwel de gevolmachtigde ambtenaar.

In het zevende lid is opgenomen dat hetgeen is bepaald in de Budgethoudersregeling en het Treasurystatuut in acht wordt genomen bij de uitoefening van een mandaat.

In het achtste lid is geregeld dat de Budgethoudersregeling voorgaat op het Mandaatbesluit in geval van strijdigheid.

In het negende lid is opgenomen dat het college en de burgemeester ook nog individuele mandaten kunnen verlenen. Een overzicht van deze mandaten wordt achter deze mandatenregeling gevoegd.

Artikel 6
In dit artikel zijn de mandaten aan derden geregeld. Het betreft derden die niet werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van de mandaatgever. In bijlage 4 is een lijst van mandaten opgesomd.

In het tweede lid is opgenomen dat de mandaten die aan een gemeenschappelijke regeling zijn verleend buiten de reikwijdte van het Mandaatbesluit vallen.

Artikel 7
Spreekt voor zich.

Artikel 8
Spreekt voor zich.

Artikel 9
Spreekt voor zich.

Artikel 10
De mandaten aan externe partijen worden niet ingetrokken en blijven dus ook na in werking treden van dit mandaatbesluit gelden. Dit sluit aan bij art. 10:4 Awb. Mandaat aan ondergeschikten is steeds een eenzijdige (publiekrechtelijke) rechtshandeling. Externe partijen zijn geen ondergeschikten. Mandaat aan niet- ondergeschikten is – met uitzondering van de situatie waarin bij wettelijk voorschrift in mandaat is voorzien – alleen mogelijk indien de ander het mandaat ook aanvaardt: wilsovereenstemming is vereist en dat impliceert een afspraak of in de terminologie van het BW een overeenkomst. De omgekeerde methodiek is niet geschikt voor het vastleggen van mandaten aan niet-ondergeschikten.

Artikel 11
Spreekt voor zich.

Bijlage 1
In deze bijlage staan de bevoegdheden die van mandaat zijn uitgezonderd.
Dit houdt in dat de bestuursorganen zelf deze bevoegdheden blijven uitoefenen. Een portefeuillehouder alleen komen geen bevoegdheden toe op grond van de wet. Deze lijn is doorgetrokken in dit Mandaatbesluit.

Er is een onderverdeling gemaakt in algemeen, publiekrechtelijke bevoegdheden, privaatrechtelijke bevoegdheden, personeelsaangelegenheden en specifieke bevoegdheden van de burgemeester.

Veel van de bevoegdheden spreken voor zich. Een enkele bevoegdheid wordt hieronder nog toegelicht.

<u>Publiekrecht</u>
Onder 2; de portefeuillehouder kan zelfstandig ook de raad informeren.

<u>Privaatrecht</u>
Onder 10; het mandaat kan worden uitgeoefend per vordering; er kunnen meerdere vorderingen bestaan op één wederpartij.

Onder 13; onderstaande drempelwaarden dienen in acht te worden genomen bij het aangaan (en opzeggen) van een verplichting.

Werken		Diensten en Leveringen	
Tot € 250.000	medewerker	Tot € 100.000	medewerker
Tussen € 250.000 en € 1.000.000	Afdelingshoofd	Tussen € 100.000 en drempelwaarde Europese aanbesteding	Afdelingshoofd
> € 1.000.000	Geen mandaat	> drempelwaarde Europese aanbesteding	Geen mandaat

- bovenstaande bedragen betreffen de gecalculeerde opdrachtwaarde.
- de aanbesteding dient te geschieden volgens het Liemerse Inkoop- en aanbestedingsbeleid;
- het aangaan van verplichtingen is inclusief beslissing over meer- en minderwerk, mits dit binnen het beschikbare budget of krediet blijft;
- er ligt altijd een bestuurlijk besluit en voldoende budget/krediet ten grondslag aan het aangaan van verplichtingen;
- de afwegingen die in Bijlage 1 onder Algemeen zijn opgesomd dienen in acht te worden genomen;

- als het aangaan van een verplichting past binnen de financiële kaders van de Grondexploitatie (GREX) dan ligt het mandaat op medewerkers-niveau, ongeacht de waarde die met de verplichting is gemoeid.

Personeelsaangelegenheden
De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren, die per 1 januari 2020 in werking treedt, regelt dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde rechten en plichten krijgen als werknemers in het bedrijfsleven. De aanstelling verandert in een arbeidsovereenkomst, zodat het Burgerlijk Wetboek rechtstreeks van toepassing is op de rechtspositie van ambtenaren tezamen met de CAO Gemeenten en het personeelshandboek.

Onder 2; aan het college blijft voorbehouden alle rechtshandelingen ten aanzien van de gemeentesecretaris.

Bevoegdheden burgemeester
Onder 1; het betreft een beslismandaat. Het ondertekeningsmandaat is gemandateerd aan de Hulpofficier van Justitie (zie bijlage 4, onder 1).

Onder 3; het weigeren van evenementenvergunning risicocategorie C is wel gemandateerd. Ook het verlenen/weigeren van een evenementenvergunning risicocategorie 0, A en B is gemandateerd (zie afdeling 7 van de APV).

Onder 4; het betreft een bevoegdheid op grond van de APV.

Onder 5; dit is geregeld in Hoofdstuk XI van de Gemeentewet.

Onder 7; sinds 1 januari 2020 vervangt de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg, de Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen (Bopz).

Bijlage 2
In deze bijlage staan de bevoegdheden die zijn gemandateerd aan de algemeen directeur/gemeentesecretaris.

Personeelsaangelegenheden
Onder 2; de gemeentesecretaris beslist over alle rechtspositionele aangelegenheden ten aanzien van de afdelingshoofden en functionarissen van functieboek 1.

Onder 3; de gemeentesecretaris gaat over het ontslag van alle ambtenaren die hiërarchisch ondergeschikt aan hem/haar zijn. Dit betreft alle gronden voor ontslag, zoals genoemd in artikel 7:669, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek.

Onder 4; als met een medewerker een vaststellingsovereenkomst wordt gesloten, waarbij een vergoeding wordt toegekend dan is de gemeentesecretaris bevoegd.

Bijlage 3
In deze bijlage staan de bevoegdheden die zijn gemandateerd aan de afdelingshoofden.

Personeelsaangelegenheden
Onder 1; de afdelingshoofden beslissen over alle rechtspositionele aangelegenheden ten aanzien van hun medewerkers, met uitzondering van het schorsen van de medewerker of opzeggen van de arbeidsovereenkomst. Deze bevoegdheid ligt bij de gemeentesecretaris.

Overige bevoegdheden
Onder 2; bij bedragen boven de € 50.000,- dient eerst te worden afgestemd met de portefeuillehouder.

Onder 5; dit geldt niet voor de hardheidsclausule in de CAO of het Personeelshandboek. Deze bevoegdheid ligt bij de gemeentesecretaris.

Onder 6; zie toelichting bij punt 13 van bijlage 1.

Onder 7; als het besluit past binnen de financiële kaders van de Grondexploitatie (GREX) en de grondprijsbrief dan ligt het mandaat op medewerkers-niveau, ongeacht de waarde die met de verplichting is gemoeid.

Onder 13; de bevoegdheid ziet ook op het machtigen van derden (zoals advocaten en adviseurs).

Onder 16; deze overeenkomsten zijn gebaseerd op de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Bijlage 4
In deze bijlage staan de bevoegdheden die aan externen zijn verleend. Het betreft een opsomming van de verleende mandaten. De mandaten zijn niet gedetailleerd beschreven. Hiervoor dienen de afzonderlijke mandaatbesluiten te worden geraadpleegd.

Niet tot de categorie externen behoren de gemeenschappelijke regelingen. Dit is bepaald in artikel 6, tweede lid.

Amendement Adviesrecht voor opwekken en/of opslag van vormen van energie

De ondergetekenden stellen volgend amendement voor bij voorstel:
Z/19/342350 Adviesrecht en verplichte participatie onder de Omgevingswet

De raad besluit:

besluit: 1. De notitie 'Adviesrecht en lijst met verplichte participatie bij afwijkingen van het omgevingsplan' vast te stellen.

Waarbij in de notitie het volgende artikel in Hoofdstuk 3 - Lijst van gevallen adviesrecht en participatie.

5.	**Adviesrecht (16.15a onder b Ow)**	**Verplichte participatie (16.55 lid 7Ow)**
Projecten m.b.t. energie opwekking	5.1 Het realiseren van 1 of meer windturbine(s) hoger dan 20 meter (ashoogte);	5.4 Het realiseren van minimaal één windturbine, ongeacht de hoogte;
	5.2 Het realiseren van zonneparken groter dan 2 hectare, buiten de bebouwde kom;	5.5 Het realiseren van een zonnepark, ongeachte de grootte;
	5.3 Het opwekken en/of opslag van andere vormen van energie (zoals biomassa -installatie en waterstof), anders dan voor eigen gebruik.	5.6 Het opwekken en/of opslag van andere vormen van energie (zoals buurtbatterij, biomassa-installatie en waterstof)

Toelichting: Windturbine: een bouwwerk ter opwekking van energie door benutting van windkracht. Ashoogte: de afstand tussen de grond en de as waar de rotorbladen omheen draaien. Hieronder wordt dit in een afbeelding aangegeven uit het Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind).

Ad 5.2: Kleinschalige individuele energieopwekking (< 2 hectare) valt buiten het adviesrecht van de gemeenteraad. Onder grootschalige energievoorzieningen worden zonneparken vanaf 2 hectare bedoeld op grond van het vastgestelde beleid (Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind)). Zonnepark: Een ruimtelijk samenhangende, grondgebonden of drijvende installatie of bouwwerk met daarop zonnepanelen voor het opwekken van energie.
Ad 5.3: het gaat hier om ook andere vormen van energieopwekking, niet zijnde een windturbine of zonnepark, waarbij er geen sprake is van opwekking voor eigen gebruik.

wordt gewijzigd in:

5.	**Adviesrecht (16.15a onder b Ow)**	**Verplichte participatie (16.55 lid 7Ow)**
Projecten m.b.t. energie opwekking	5.1 Het opwekken en/of opslag van alle vormen van ernegie, anders dan voor eigen gebruik.	5.2 Het opwekken en/of opslag van alle vormen van energie, anders dan voor eigen gebruik.

Toelichting: Het gaat hier om alle vormen van energieopwekking, waarbij er geen sprake is van opwekking voor eigen gebruik

Toelichting
De fractie van de VVD is van mening dat over alle vormen van energie opwekken anders dan voor eigen gebruik de raad van zijn adviesrecht gebruik wil maken. De impact voor inwoners is namelijk erg groot en daarom stellen wij voor gebruik te maken van het adviesrecht zodat we onze rol als raad in deze gevallen optimaal kunnen gebruiken en verplichte participatie blijft onveranderd van toepassing.

Zevenaar, 21 september 2022

P.A. Vos, VVD
L. van der Velden, SP
J. de Nooij, CDA

Dit amendement is aangenomen in de vergadering van 21 september 2022

Voor hebben gestemd de leden van de fracties van: Lokaal Belang, CDA, PvdA, VVD, SP en Ons Zevenaar (16)
Tegen hebben gestemd de leden van de fracties van: WijZZ, D66, GroenLinks en Sociaal Zevenaar (8)

De griffier, De voorzitter,

Raadsvoorstel

Onderwerp	Participatieleidraad Zevenaar voor een goede omgevingsdialoog
Zaaknummer	Z/19/342350
Documentnummer	INT/22/1109651
Portefeuillehouder	A. van Orden
Portefeuille	RO/ Omgevingswet
Behandelend ambtenaar /afdeling	Jacqueline van der Leij
Telefoon	0316 595 513
E-mail	j.vanderleij@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Net als onder de huidige wetgeving is het gewenst dat de raad op basis van de Omgevingswet een aantal besluiten neemt over de gewenste rolverdeling tussen raad en college. De Omgevingswet maakt dat de raad een aantal besluiten moet nemen die deze accentverschillen in rolverdeling formeel vastleggen. Het gaat dan om de delegatie van een aantal taken aan het college, onderwerpen waarover de raad bindend advies wenst te geven en over de uitvoering van de participatie. Het is noodzakelijk dat voor de invoering van de Omgevingswet deze besluiten genomen zijn. In de raad van september 2022 worden deze onderdelen in de vorm van drie voorstellen aan uw raad voorgelegd: de participatieleidraad, het delegatiebesluit en het adviesrecht in combinatie met verplichte participatie.

Als onderdeel van de implementatie van de Omgevingswet in onze gemeente is een Participatieleidraad opgesteld voor participatie bij bouwplannen/ projecten. Reden hiervoor is dat met de komst van de Omgevingswet participatie bij vergunningverlening en bij wijziging van het omgevingsplan straks uitgangspunt is. Concreet betekent dit dat initiatiefnemers bij het aanvragen van een vergunning of planwijziging moeten aangeven of inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding van de aanvraag zijn betrokken.

De wettelijke noodzaak is niet de enige reden om een handreiking op te stellen. Als gemeente werken we voor onze inwoners en participatie speelt daarin een belangrijk rol. Het betrekken van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners bij het maken van beleid dan wel bij het uitvoeren van projecten vanuit de gemeenten en op initiatief van derden, vindt de laatste jaren steeds vaker plaats.

De leidraad die nu voor uw raad ter vaststelling voorligt, is een concrete uitwerking van onze gemeentelijke ambities op het gebied van participatie. In deze leidraad is een stappenplan opgenomen voor gemeentelijke initiatieven en voor initiatieven van derden met een bouwplan om deze op weg te helpen een zorgvuldig participatieproces te organiseren.

De leidraad is tot stand gekomen na een proces van een jaar waarin adviseurs, woningbouwcorporaties in de vorm van interviews, de dorpsraden via een bijeenkomst, inwoners middels een enquête en u als raad op een raadsinformatieavond begin dit jaar zijn betrokken. Er is waardevolle informatie opgehaald en de input uit de gesprekken, bijeenkomsten en uitkomst van de enquête is verwerkt in de leidraad.

Voorliggende participatieleidraad is in het kader van de Omgevingswet voorbereid. Participatie breed vormt een rode draad in het coalitieakkoord en collegeprogramma en staat als onderwerp op de raadsagenda. Het bredere thema participatie (voor alle beleidsterreinen) zal nog op een later moment aan

de orde komen. Deze leidraad zal hiervoor als basis dienen, daar waar het de Omgevingswet en aanpalende beleidsterreinen gaat. In de informatieve bijeenkomst van 7 september zal, in aanloop naar formele besluitvorming, de participatieleidraad zoals die nu is voorbereid voor de Omgevingswet worden toegelicht.

Raadsvoorstel
Wij stellen uw raad voor om:
1. de Participatieleidraad Zevenaar voor een goede omgevingsdialoog vast te stellen.

2. Waarom naar de raad
De raad is bevoegd om over dit voorstel een besluit te nemen op grond van 'Algemene' bevoegdheid tot regeling en bestuur inzake de huishouding van de gemeente (artikel 108 van de Gemeentewet).

3. Doelstelling en beoogd resultaat
De participatieleidraad heeft als doel om initiatiefnemers met (bouw)plannen te helpen om in de voorbereiding op een omgevingsvergunning of planwijziging zo veel mogelijk kennis, ervaringen, perspectieven, belangen en creativiteit van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners te betrekken. Dit leidt tot betere plannen, zorgvuldigere besluitvorming en tot meer draagvlak onder inwoners en alle andere betrokkenen.

4. Argumenten en alternatieven
Argumenten
1.1 Deze leidraad geeft duidelijkheid aan initiatiefnemers en betrokkenen
Als er plannen worden gemaakt voor een ruimtelijke ontwikkeling, of die nu groot of klein is, vinden de mensen die daar iets van gaan merken (betrokkenen) het over het algemeen prettig als de initiatiefnemer hen zelf informeert over het plan en hen vraagt hoe het voor hen is. In de leidraad staat een heldere en praktische lijn die initiatiefnemers op weg helpt bij het betrekken van betrokkenen bij een bouwplan. Door de verschillende adviseurs die zijn geïnterviewd is ook aangegeven dat zij behoefte hebben aan een duidelijke leidraad.

1.2 Deze leidraad draagt bij aan betere plannen en zorgvuldigere besluiten
Door belangen, kansen en zorgen in beeld te brengen en gebruik te maken van ideeën en kennis van betrokkenen, kunnen plannen worden verbeterd en kan er meer draagvlak ontstaan. We verwachten dat goed overleg voorafgaande aan de vergunningsprocedure ook formele bezwaren (zienswijzen en beroep) kan voorkomen. Door belangen helder in beeld te hebben en te laten zien welke afwegingen worden gemaakt stellen we raad en college in staat om besluiten zorgvuldiger te nemen. Participatie is op die manier een volwaardig onderdeel van de totale belangenafweging rondom een ruimtelijke ontwikkeling. De handreiking daagt initiatiefnemers uit om betrokkenen uit te nodigen een actieve bijdrage te leveren aan een ontwikkeling en bij plannen met een grotere impact verder te gaan dan louter informeren.

1.3 Participatie moet je doen
We willen dat initiatiefnemers zo snel mogelijk met de leidraad aan de slag kunnen gaan. Vooral door te doen kunnen we leren en de leidraad eventueel bijstellen. We gaan de participatietrajecten die gebaseerd zijn op de leidraad ook volgen en evalueren zodat we nieuwe inzichten mee kunnen nemen bij een volgende versie.

1.4 Constructieve samenwerking tussen betrokkenen is een voorwaarde voor het slagen van participatie
De leidraad geeft aan hoe participatietrajecten vorm te geven om dit te bereiken. Het uitgangspunt daarbij is om opgaven zoveel mogelijk met elkaar te realiseren. Onder andere door open en constructieve interactie, adequate en tijdige communicatie en goed verwachtingsmanagement over en weer. De leidraad biedt handvatten om deze uitgangspunten in de praktijk te brengen in de vorm van een stappenplan.

Alternatieven
Een participatieleidraad is wettelijk vereist, maar ook gewenst, dus een alternatief is niet aan de orde.

Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Met deze leidraad hebben de raad, het college, de ambtelijke organisatie en belanghebbenden heldere richtlijnen voor participatie in Zevenaar en weten we welke afwegingen we maken voor het inrichten van een participatieproces. Daarmee zijn verwachtingen voor alle betrokkenen duidelijker. Hiermee hebben we een stevige basis, waar we samen verder op voort kunnen bouwen. We beschouwen dit kader als versie 1.0. Participatie is nooit 'af'. De samenleving verandert. De samenstelling en de rol van de raad veranderen. En de kijk op participatie verandert. Daarom is het belangrijk om te blijven monitoren en evalueren. Samen moeten we werken aan hoe we dit kader in de praktijk brengen. Wat we daarbij leren, nemen we mee. Wat kunnen we van elkaar leren en hoe doen we dit steeds een stapje beter? De evaluatie zal een jaar na het vaststellen van de leidraad aan de raad worden voorgelegd. Dus in de raad van oktober 2023.

5. Klimaat en duurzaamheid
Niet van toepassing.

6. Communicatie
De leidraad treedt formeel na vaststelling door de raad gelijktijdig in werking met de Omgevingswet. Echter, er is een wens om al zo snel mogelijk deze leidraad onder de aandacht te brengen bij initiatiefnemers om de voorgestelde uitgangspunten en werkwijzen wel al zo goed mogelijk toe te passen. Vooruitlopende op de Omgevingswet gaan we dus al met de leidraad aan de slag. We verspreiden de leidraad met de nodige context en helpen initiatiefnemers op weg en toetsen na inwerkingtreding van de Omgevingswet de aanvragen aan de participatievereisten. Participatie is vanaf dan (naast een toetsing aan de wettelijke regels en ons omgevingsbeleid) één van de beoordelingsregels. Bij deze toetsing staan de volgende vragen centraal: Wie zijn betrokken? Wat hebben participanten ingebracht? Wat is ermee gedaan?

De leidraad is ook uitgangspunt bij vergunningsaanvragen en planwijzigingen waarbij de gemeente de initiatiefnemer is.

7. Kosten, baten en dekking
De kosten voor de ontwikkeling en evaluatie van de handreiking zijn gedekt uit het budget voor de Omgevingswet. De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor de uitvoering van de participatie. Als gemeente zijn we belast met het verder op weg helpen van initiatiefnemers en de toetsing of er voldoende aan participatie gedaan is. Voor participatie is vanuit het coalitieakkoord een voorstel opgenomen om separaat voor participatie budget ter beschikking te stellen. In dit voorstel wordt hierover dan ook niet iets specifieks opgenomen.

Omdat we verwachten dat door de leidraad er meer bewustzijn komt en de participatie beter wordt vormgegeven verwachten we dat onze gemeente op den duur minder kosten maakt tijdens de procedure.

8. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/22/ 1109609:	Participatieleidraad Zevenaar voor een goede omgevingsdialoog

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Participatieleidraad Zevenaar voor een goede omgevingsdialoog
Zaaknummer	Z/19/342350
Documentnummer	INT/22/1109651

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat het vaststellen van voorliggend besluit een voorwaarde is voor invoering van de Omgevingswet;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 108 van de Gemeentewet ;

besluit:

1. in te stemmen met de Participatieleidraad Zevenaar voor een goede omgevingsdialoog.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 21 september 2022.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Participatieleidraad: een goede omgevingsdialoog

Vaststelling raad: 21 september 2022

ZEVENAAR

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
2. Participatie in Zevenaar 4
3. Hoe participeren wij in de gemeente Zevenaar 6
4. Participatie bij gemeentelijke initiatieven 9
5. Participatie bij initiatieven vanuit onze samenleving 11
6. Beoordeling participatieproces 14

Bijlagen:

1. Stappenplan Zevenaar voor gemeentelijke initiatieven 15
2. Stappenplan Zevenaar voor initiatieven vanuit onze samenleving 17
3. Wat hebben we opgehaald bij onze inwoners en belanghebbenden bij participatie? 21

1. Inleiding

De verhouding tussen overheid en samenleving verandert. Waar de overheid voorheen vooral inwoners informeerde over het gevoerde beleid, wordt nu vaker de dialoog gezocht met de inwoner. Steeds meer inwoners, ondernemers en organisaties willen invloed hebben op en een bijdrage leveren aan de kwaliteit van hun fysieke of sociale leefomgeving. Ook willen zij verantwoordelijkheid nemen bij de grote vraagstukken van vandaag, zoals de energietransitie, klimaatverandering of maatschappelijke ontwikkelingen in het sociaal domein. De Omgevingswet speelt hierop in en stimuleert vroegtijdige participatie om tijdig belangen, meningen en creativiteit op tafel te krijgen.

Doel van de participatiehandreiking: een goede omgevingsdialoog!

In deze handreiking wordt aangegeven op welke manier we in Zevenaar graag zien dat uitvoering wordt gegeven aan participatie: de omgevingsdialoog. In de praktijk geven we al invulling aan de participatie en deze ervaringen hebben we meegenomen in voorliggende handreiking. We merken dat de participatie in de praktijk niet altijd loopt zoals we dat zouden willen en zoals we het aan de voorkant hebben bedacht. Er zijn goede voorbeelden, maar ook zeker minder goede voorbeelden. Met deze handreiking willen we meer duidelijkheid bieden in de wijze waarop een participatieproces doorlopen kan of moet worden en welke stappen binnen dat proces van belang zijn.

Totstandkoming handreiking

Ter voorbereiding op de handreiking hebben we de al uitgevoerde participatieprocessen intern geëvalueerd en hebben er op ambtelijk en bestuurlijk niveau gesprekken plaatsgevonden met adviseurs van aanvragers, ontwikkelaars en de woningbouwcorporaties. We hebben de dorpsraden geraadpleegd en onder de inwoners van Zevenaar een enquête uitgezet. Ook heeft op 16 februari 2022 een raadsinformatieavond plaatsgevonden over het onderwerp participatie. In de gesprekken, de bijeenkomsten en de enquête hebben een aantal vragen centraal gestaan.

1. *Wat is volgens u participatie?*
2. *Hoe ziet u het proces van participatie?*
3. *Wat is uw rol in het participatieproces?*
4. *Wat is de rol van de gemeente in het participatieproces?*
5. *Wanneer is participatie volgens u geslaagd?*

De verslagen van deze overleggen en bijeenkomsten en de beantwoording van de vragen zijn in deze handreiking verwerkt en/ of als bijlage toegevoegd.

Leeswijzer

In deze participatiehandreiking gaan we eerst nader in op het begrip participatie. Vervolgens geven we in deze handreiking voornamelijk invulling aan de 'hoe-vraag'. Hoe willen wij in Zevenaar dat er geparticipeerd wordt? Welke stappen zouden moeten worden doorlopen om te komen tot een goed participatieproces? Dat wordt weergegeven in de hoofdstukken 3 tot en met 5. In hoofdstuk 3 wordt de participatietrap geïntroduceerd en hoe we in Zevenaar participatie zien in brede zin en welke treden daarbij mogelijk zijn. Vervolgens maken we in de hoofdstukken 4 en 5 onderscheid tussen participatie bij gemeentelijke initiatieven (hoofdstuk 4) en participatie bij initiatieven vanuit de samenleving (hoofdstuk 5).

2. Participatie in Zevenaar

Wat is participatie?

De gemeente Zevenaar hecht veel waarde aan het onderwerp participatie. In het 'coalitieakkoord 2022-2026: Het moet anders en het gaat anders, samen!' staat hierover het volgende opgenomen:

> *'Wij willen in gesprek met inwoners die ideeën hebben over waar wij mee bezig zijn. Ook willen we met de inwoners praten over wat wij doen en waarom. Wij moeten ons verhaal duidelijker overbrengen, het gesprek vaker aangaan, beter laten zien dat er iets te kiezen valt en dat de meningen en ideeën van onze inwoners serieus worden genomen. Onze inwoners hebben veel kennis en ervaring, die voor ons van waarde is. Door inwoners, ondernemers en instellingen actief te betrekken bij het maken van ons beleid en de uitvoering, verhogen we de kwaliteit van de plannen. Door ieders belang mee te nemen, kunnen we betere besluiten nemen waar meer mensen zich in kunnen vinden.'*

Participatie vanuit het coalitieakkoord ziet dus niet alleen op beleidsvorming, maar daarnaast ook op projecten en plannen die in de fysieke omgeving worden uitgevoerd, door de gemeente, dan wel door een derde partij. Participatie speelt juist bij deze projecten en plannen een grote rol. Denk aan woningbouwprojecten, de aanleg van zonnevelden, ingrepen in de openbare ruimte. Wat is participatie bij deze projecten of plannen?

Als je aan honderd mensen vraagt wat participatie is, zul je 100 verschillende antwoorden krijgen, omdat iedereen een andere interpretatie geeft aan participatie. Wij hebben er voor nu voor gekozen om aansluiting te zoeken bij de definitie die de nieuwe Omgevingswet geeft aan participatie:

'Het in een vroegtijdig stadium betrekken van belanghebbenden bij het proces van de besluitvorming over een project of activiteit'. Vroegtijdig samenwerken vergroot de kwaliteit van oplossingen en zorgt ervoor dat verschillende perspectieven, kennis en creativiteit direct op tafel komen.'

Hoe ziet de gemeente Zevenaar participatie?

Wij zien participatie als een middel om vroeg in het proces van planvorming de omgeving en overige belanghebbenden mee te nemen in het plan om zo samen met elkaar een beter plan te maken. Door het betrekken van de omgeving zorg je ervoor dat alle belangen, meningen, kennis en creativiteit direct op tafel komen, die vervolgens kunnen worden meegewogen in de besluitvorming. Door bezwaren, maar ook juist goede ideeën met elkaar te bespreken, kun je het initiatief beter maken en is er meer kans op draagvlak voor je plan. Het hebben van draagvlak is geen vereiste, immers er kunnen altijd belanghebbenden zijn die het niet eens zijn met de inhoud van het plan. Wel zien wij dat participeren vroeg in het proces ervoor zorgt dat een plan meer als een samenwerking met de omgeving wordt gezien vanuit de initiatiefnemer en dat de belanghebbenden meer inzicht krijgen in de totstandkoming van een plan. Dit leidt minimaal tot een constructieve communicatie wat kan leiden tot wederzijds begrip en maximaal zelfs tot een plan waarin de omgeving optimaal haar invloed heeft kunnen uitoefenen.

Informatieavond 'toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energie' – oktober 2019

Relatie met de formele procedures

In de huidige regelgeving is participatie opgenomen in de vorm van een formele inspraakmogelijkheid (zienswijze) gedurende de procedure. Wanneer de formele inspraakprocedure start, liggen er vaak al uitgekristalliseerde plannen voor bij het bestuur. De initiatiefnemer heeft dan al kosten gemaakt in de planvoorbereiding en is daardoor minder bereid om grote aanpassingen te doen aan zijn/haar plan. De initiatiefnemer is dit wel sneller geneigd te doen als er slechts sprake is van een idee en nog geen uitgekristalliseerd plan.

Vroegtijdige participatie (voorafgaand aan vergunningverlening/ of indienen omgevingsplan) zorgt er voor dat plannen relatief makkelijk kunnen worden afgestemd op zowel de wensen van de initiatiefnemer, als de wensen van belanghebbenden en op de wensen van de gemeente, omdat de plannen minder ver zijn uitgewerkt. Hieronder wordt dit nader toegelicht:

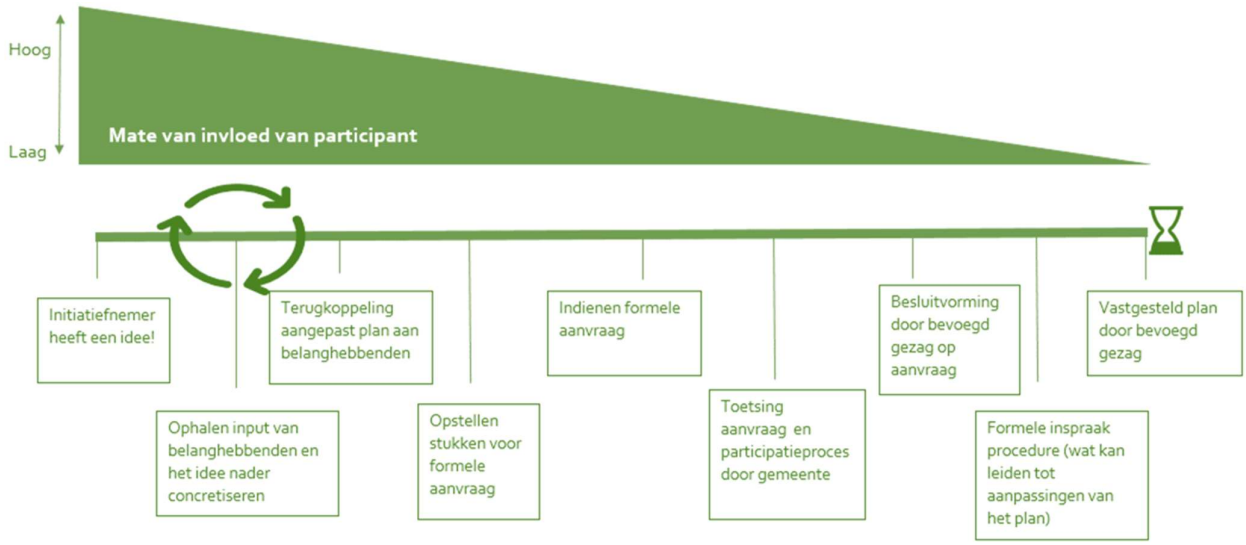

Van belang is hierbij om nog aan te geven dat een niet goed uitgevoerd participatietraject wel negatieve gevolgen kan hebben voor de formele procedure, zoals inspraak, bezwaar/zienswijze en mogelijk beroep. Dit kan immers leiden tot een gevoel van 'niet goed meegenomen te zijn' en daardoor meer weerstand in het verdere proces.

De formele procedures (inspraak, bezwaar/zienswijze en beroep) worden niet vervangen door participatie. Deze zouden elkaar moeten versterken en aanvullen.

3. Hoe participeren wij in de gemeente Zevenaar?

Onze Zevenaarse samenleving wordt er beter van wanneer we er samen aan bouwen en verantwoordelijkheid nemen. We vinden het belangrijk dat inwoners en (maatschappelijke) ondernemers invloed hebben op dat wat voor hen belangrijk is en hun leefomgeving mede vormgeven. Daarbij ondersteunen we waar het nodig is en reiken we kaders aan als het moet.

We borduren voort op de weg die we al in 2018 zijn ingeslagen. Participatie is niet nieuw, maar we merken dat het belangrijk is om samen met elkaar de uitgangspunten en spelregels beter vast te leggen. Daarbij moeten we ook bedacht zijn op het feit dat participatie maatwerk is. Niet alles wat er in onze gemeente gebeurt, leent zich voor participatie. Maar als er participatie plaatsvindt, dan doen we dat zorgvuldig en met respect voor elkaars belangen en rollen.

Algemene uitgangspunten participatie

We kiezen in Zevenaar bewust voor een aantal algemene uitgangspunten bij elk participatietraject, ongeacht of het initiatief vanuit de samenleving of vanuit de gemeente komt. Deze uitgangspunten, ook wel basisprincipes genoemd, zijn de volgende:

- **Vroegtijdig in gesprek gaan**
  Wanneer een initiatiefnemer voornemens is om een initiatief in te dienen, is het van belang dat de initiatiefnemer zo vroeg mogelijk in het proces in gesprek gaat met de belang-hebbenden, zodat alle belangen zo vroeg mogelijk op tafel komen. De initiatiefnemer organiseert participatie in ieder geval voordat definitieve besluiten worden genomen, zodat de opbrengst van het participatietraject kan worden meegewogen in de eindafweging. Hier worden alle belangen nauwkeurig gewogen.
- **Echt contact maken**
  Initiatiefnemers kiezen voor een vorm van participatie die dichtbij de belanghebbenden staat en waarbij het goede gesprek / het echte contact volop de ruimte krijgt. Dat betekent ook dat je je als initiatiefnemer verdiept in de (omgeving van) de ander.
- **Maximaal open zijn**
  Bij gewenste ontwikkelingen maken initiatiefnemers inzichtelijk aan de voorkant welke maximale ruimte er is voor belanghebbenden. Dit vergt maatwerk per onderwerp. Belanghebbenden informeren we minimaal bij nieuwe initiatieven en we streven naar meedenken.
- **Duidelijk zijn**
  Wat kunnen we van wie verwachten en wat niet? Initiatiefnemers communiceren helder over wat wel en niet mogelijk is. De kaders waarbinnen initiatiefnemers opereren worden vooraf helder aangegeven. Dit kunnen bijvoorbeeld wettelijke- of financiële kaders zijn Initiatiefnemers durven 'nee' te zeggen, maar denken ook mee over alternatieven. Initiatiefnemers laten bij acties en plannen goed zien wat het oplevert en voor wie.
- **Ruimte laten voor maatwerk**
  Loslaten en vrijheid geven betekent ook dat er verschillen ontstaan. Dit mag en kan, zolang het geen willekeur is. Initiatiefnemers leggen uit waarom ze doen wat ze doen en vertrouwen daarbij op hun eigen professionele kwaliteit.
- **In contact blijven**
  Initiatiefnemers, inwoners en professionals trekken samen op en werken samen aan de kwaliteit van leven in onze gemeente. Door in gesprek te blijven, worden botsende belangen omgezet in 'samen leven, samen leren'. Steeds opnieuw zoeken we elkaar op voor een open gesprek. Contact houden is daarbij erg belangrijk.

- **'Ja, en' cultuur**
  Initiatiefnemers denken in mogelijkheden en niet in problemen. Ze steken hun nek uit, durven de grenzen van wet- en regelgeving op te zoeken.

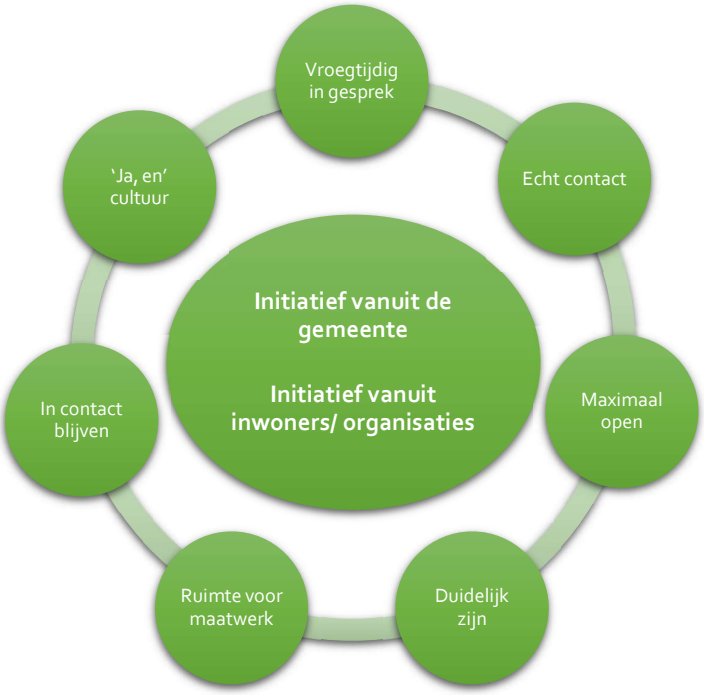

De bovenstaande basisprincipes zijn geformuleerd vanuit de initiatiefnemer, maar de meeste basisprincipes gelden voor alle deelnemers aan het participatieproces. Om te komen tot een goede omgevingsdialoog is een constructieve houding van alle deelnemers wenselijk (maximaal open, duidelijk zijn, in contact zijn en blijven met elkaar).

Hoe gaan we de participatie invullen?

We maken gebruik van de **'Participatietrap'** om per project of plan de juiste participatieaanpak te bepalen. In deze trap zijn verschillende opties, ook wel de **gespreksdoelen**, van participatie weergegeven: 1) informeren, 2) inventariseren, 3) verdiepen en 4) samen doen. Elk gespreksdoel vormt een trede van de Participatietrap en kent een aantal instrumenten (online/offline) die ingezet kunnen worden om de participatie uit te voeren. Dit noemen we de **gespreksvormen**.

De Participatietrap wordt toegepast bij zowel 'participatie bij gemeentelijke initiatieven' als bij 'participatie bij initiatieven vanuit de samenleving'. De vier gespreksdoelen zijn in beide situaties hetzelfde; de uitvoering kan verschillen. In hoofdstuk 4 en 5 wordt dit nader uiteengezet.

Hieronder wordt de participatietrap nader gevisualiseerd.

Gespreksdoelen Participatietrap

1) **Informeren (= het minimale)**
   Feitelijk gezien is dit geen participatie. Belanghebbenden krijgen informatie over een project, beleid of initiatief, maar kunnen niet meedenken of -doen. Zij zijn toehoorder en hebben verder geen inbreng.

2) **Inventariseren**
   Belanghebbenden wordt gevraagd om hun mening en advies in te brengen. De stem van belanghebbenden wordt meegenomen in het plan of besluit. Niet alle meningen en adviezen worden gebruikt. De rol van de participant is geconsulteerde.

3) **Verdiepen**
   Belanghebbenden kunnen problemen en oplossingen aandragen. Deze ideeën spelen een volwaardige rol bij het ontwikkelen van beleid. De initiatiefnemer* verbindt zich aan de resultaten, maar er kan uiteindelijk nog beargumenteerd afgeweken worden. De rol van de participant is adviseur. De betrokken partijen kunnen ook zelf met een voorstel komen. Dit hoeft niet aan te sluiten op een plan van de initiatiefnemer.

4) **Samen doen (= het maximale)**
   Initiatiefnemer* en belanghebbenden maken samen plannen, beleid of gezamenlijke financiering van een project. De rol van de participant is samenwerkingspartner. De belanghebbenden zitten zelf aan tafel om over uitgangspunten, een plan of ontwerp mee te denken. Vaak al in een vroeg stadium om ook het proces mede vorm te geven (en mee te bepalen).

*= de gemeente of een particuliere initiatiefnemer uit de samenleving

4. Participatie bij gemeentelijke initiatieven

Samen maken we Zevenaar. Daarom vragen we inwoners, ondernemers en organisaties om te participeren. Dat betekent meedenken en meewerken aan plannen en besluiten voor de gemeente Zevenaar. Soms gaat het om de realisatie van een speeltuin, woningen of een weg. Een andere keer over duurzaamheid of wonen zonder aardgas. Als gemeente willen we graag samenwerken, zodat iedereen die dat wil, kan meepraten. Ook kunnen we plannen beter maken met de kennis, de kunde en ervaring van inwoners, ondernemers en organisaties. We weten dan beter wat er leeft in onze samenleving en kunnen daarop inspelen.

Het gespreksdoel
Meedenkende inwoners of organisaties moeten keuzes kunnen maken. Als er geen mogelijkheden zijn voor verschillende reële beleidsalternatieven, dan is er geen sprake van 'echte' participatie. De minimale vorm is dan 'informeren' (= eenzijdige communicatie). Maar wanneer is er sprake van 'inventariseren', 'verdiepen of 'samen doen'? Om te bepalen welk **gespreksdoel** precies van toepassing is, maken we als gemeente gebruik van het 'Stappenplan participatie' voor participatie. Met behulp van dit format is het mogelijk om per situatie te bepalen op welke manier participatie vorm kan krijgen.

In acht stappen wordt antwoord gegeven op strategische vragen zoals:

1) *Waarom gaan we in gesprek?*
2) *Met wie gaan we in gesprek?*
3) *Als wie gaan we in gesprek?*
4) *Waarover gaan we in gesprek?*
5) *Hoe gaan we in gesprek?*

Maar ook uitvoeringszaken komen aan bod:

6) *Wie doet wat?*
7) *Hoe gaan we de belanghebbenden uitnodigen?*
8) *Hoe gaan we terugkoppelen?*

Door de vragen te beantwoorden kan bepaald worden wat het gespreksdoel is: 'informeren', 'inventariseren', 'verdiepen' of 'samen doen'. Participeren kan op allerlei manieren en er kan tegenwoordig een heel scala aan middelen worden ingezet. Offline, maar ook online. De inzet van e-tools biedt voordelen. Een inwoner of ondernemer kan vanuit de eigen locatie meedoen wanneer het hem of haar uitkomt en via een communicatiemiddel dat hij of zij zelf verkiest (zoals telefoon, tablet of computer). Als overheidsorganisatie is het mogelijk om andere groepen te bereiken (en te betrekken) dan met de meer traditionele communicatiemiddelen. Tegelijkertijd is het risico dat een deel van de inwoners hierdoor juist uitgesloten raakt, omdat zij geen toegang tot of kennis hebben van deze digitale middelen. In de ideale situatie is het dus niet offline of online participatie, maar een combinatie van offline en online (waarbij het één het ander versterkt).

Arrangementen participatie | gemeentelijk initiatief

Gespreksdoel	Informeren	Inventariseren	Verdiepen	Samen doen
Doel	Meeweten	Meedenken	Meewerken	Meebepalen
Mogelijke gespreksvormen offline	-Informatiebericht in Zevenaar Post - Informatiebrief/ flyer/ nieuwsbrief (print) - Informatieavond	- Oproep in Zevenaar Post -Bewonersbrief met uitnodiging voor bewonersavond & verwijzing naar digitale meedenk-mogelijkheid (op e-participatieplatform) - Bewonersavond - Interviews/ enquêtes	- Oproep in Zevenaar Post - Brief aan bewoners/ experts/belanghebbenden met oproep om mee te werken - Ateliers / werksessies / bijeenkomsten	-Oproep in Zevenaar Post om belanghebbenden mee te nemen/ hen de mogelijkheid te geven iets van de plannen te vinden - Brief aan direct belanghebbenden om samen plan(nen) te maken - Ateliers/ werksessies/ bijeenkomsten met afgebakende groep - Bewonersbrieven
Mogelijke gespreksvormen online	-Nieuwsbericht op zevenaar.nl & inzet social media - Nieuwsbrief/ mailings bewoners - Digitale informatieavond of webinar	- Nieuwsbericht op zevenaar.nl & inzet social media (met verwijzing naar e-participatieplatform) -Projectpagina op e-participatieplatform met bijvoorbeeld enquête of poll -Digitale bewonersavond -Inwonerspanel	- Nieuwsbericht op zevenaar.nl en social media (met verwijzing naar e-participatieplatform) - Projectpagina op e-participatieplatform met mogelijkheid om met ideeën te komen - Digitale bijeenkomsten/ werksessies/ ateliers	- Nieuwsbericht op zevenaar.nl en social media (met verwijzing naar e-participatieplatform) - Projectpagina op e-participatieplatform (besloten/ openbaar) waar meebepalen mogelijk is - Digitale bijeenkomsten werksessies/ ateliers

Per gespreksvorm is het goed om te bepalen of en hoe de gemeenteraad zo goed mogelijk bij de participatie betrokken kan worden. Ook kan de pers actief worden geïnformeerd over het project, initiatief of beleidsstuk.

5. Participatie bij initiatieven vanuit de samenleving

Er komen jaarlijks vele particuliere initiatieven binnen bij de gemeente Zevenaar. De gemeente hecht ook waarde aan participatie bij initiatieven vanuit onze samenleving. De Omgevingswet gaat er vanuit dat een initiatiefnemer daarbij zelf verantwoordelijk is voor goede participatie. Zoals beschreven in hoofdstuk 3 vragen we ook bij initiatieven vanuit de samenleving om gebruik te maken van de 'Participatietrap' om de participatieaanpak per initiatief te bepalen.

Bepaal de participatietrede

De initiatieven vanuit de samenleving die binnenkomen bij de gemeente zijn veelal ruimtelijk van aard. De aard en omgang van de vraag verschilt. Men kan verzoeken om een nieuw tuinhuis of om een zonnepark te mogen realiseren. Bij al deze ontwikkelingen is het belangrijk dat initiatiefnemers vroegtijdig in gesprek gaan met de belanghebbenden.

Vanwege het verschil in omvang en complexiteit van de ontwikkelingen, hanteert de gemeente een driedeling in ruimtelijke ontwikkelingen. Elk van deze ontwikkelingen heeft een andere aanbevolen participatietrede die men kan hanteren. Door vooraf initiatiefnemers heldere kaders te geven met betrekking tot participatie, voorkomen wij eventuele problemen in de voortgang van het participatieproces.

1. **Kleine initiatieven:** hieronder worden in ieder geval bedoeld de afwijkingen binnen het bestemmingsplan (onder de Omgevingswet omgevingsplan) en overige ruimtelijke ontwikkelingen die weinig impact hebben op de omgeving. Dit zijn veelal de plannen die qua aard en omgang klein zijn. Denk hierbij aan het plaatsen van een tuinhuis of overkapping.
   Wijze van participeren: Informeer de belanghebbenden (bijvoorbeeld de direct aanwonenden). Voeg bij het indienen van de aanvraag een samenvatting van hoe en op welke manier de verschillende belanghebbenden zijn geïnformeerd.
2. **Grote initiatieven die complex zijn:** Dit zijn ruimtelijke ontwikkelingen die veel impact hebben op de omgeving door bijvoorbeeld de omvang of de aard van de activiteit, politieke gevoeligheid, te verwachten bezwaren of zienswijzen. Het zijn ontwikkelingen waarbij meerderere (tegengestelde) belangen spelen. Op basis van de invloed van het initiatief op de omgeving bepaalt de initiatiefnemer welke participatietrede er wordt gekozen. Een grote invloed van het initiatief vraagt om een hoge participatietrede.
   Wijze van participeren: Bij complexe initiatieven dient de initiatiefnemer minimaal te kiezen voor de trede 'inventariseren': vraag en antwoord. Voor initiatiefnemer betekent dit het plan toelichten, vragen beantwoorden, het ophalen van meningen en input vanuit belanghebbenden en vastleggen wat hiermee is gedaan. Wij vragen initiatiefnemer om hierbij gebruik te maken van het participatie stappenplan van Zevenaar.
3. **Initiatieven waarbij sprake is van verplichte participatie[1]:** De raad kan een lijst vaststellen met gevallen waarbij participatie verplicht wordt. Bij deze gevallen kan de gemeente de aanvraag buiten behandeling laten als er geen of onvoldoende participatie heeft plaatsgevonden.
   Wijze van participeren: Bij deze initiatieven waar participatie verplicht is, dient de initiatiefnemer minimaal te kiezen voor 'verdiepen': de dialoog aangaan. Initiatiefnemer moet het gehele participatie stappenplan Zevenaar doorlopen zoals hieronder aangegeven en dient uitgebreid in te gaan op de verschillende stappen en zal dit goed moeten vastleggen.

[1] Voor deze lijst met verplichte participatie, wordt verwezen naar het betreffende raadsbesluit met kenmerk INT/22/1109205.

Participatie stappenplan Zevenaar

Zodra er een participatietrede is gekozen (hoger dan informeren) vragen wij de initiatiefnemer het 'Participatie stappenplan Zevenaar' in te vullen (zie bijlage 2), al dan niet in overleg met de gemeente. Afhankelijk van initiatiefnemer, kan de gemeente hierbij een grote of kleine rol hebben. Dit zal met elkaar worden afgestemd. Doel vanuit de gemeente daarbij zal zijn om zo goed mogelijk het participatieproces te ondersteunen zodat de betrokken partijen met elkaar in gesprek gaan en met elkaar in gesprek blijven. Bij initiatieven vanuit de samenleving zal het niet gebruikelijk zijn om de hoogste trede 'Samen doen' in te zetten. Dit heeft te maken met de belangen die er financieel, bedrijfsmatig of persoonlijk zijn voor de initiatiefnemer. We zullen voor deze plannen en projecten dan ook maximaal inzetten op de derde trede: Verdiepen.

Eisen aan de uitvoering

Het Participatie stappenplan Zevenaar, eventueel aangevuld met toevoegingen vanuit de gemeente Zevenaar, voert de initiatiefnemer uit. De initiatiefnemer is hiervoor zelf verantwoordelijk. Om te zorgen voor een goed participatietraject is het belangrijk dat iedereen dezelfde verwachtingen heeft en zich aan dezelfde regels houdt. Omdat participatie maatwerk is kunnen de regels per traject verschillen. In hoofdstuk 3 hebben we de algemene uitgangspunten voor participatie geformuleerd. Initiatiefnemer dient deze in acht te nemen bij het invullen/ doorlopen van het stappenplan. Daarbij vragen we nog extra aandacht voor de volgende uitvoeringseisen.

- **Maak heldere afspraken en leg alles vast:**
  De initiatiefnemer legt de resultaten van het participatietraject goed vast. Daarnaast dient te worden aangegeven, hoe én waarom de input van belanghebbenden wel of niet is verwerkt in het initiatief. Dit wordt ingediend met de vergunningaanvraag en is van belang voor de beoordeling van de aanvraag.
- **Zorg ervoor dat alle belangen op tafel liggen:**
  De initiatiefnemer spant zich in om alle belangen, standpunten en waarden op tafel te krijgen, zodat de gemeente een afgewogen besluit kan nemen. De initiatiefnemer streeft ernaar een representatieve en diverse groep belanghebbenden te betrekken.

Van belang hierbij is om op te merken dat wij als gemeente de rol van de initiatiefnemer niet overnemen. De initiatiefnemer blijft uiteindelijk voor zijn initiatief verantwoordelijk en daarmee ook voor het te doorlopen participatieproces. De gemeente kan dus een actieve rol spelen in het participatieproces bij initiatieven vanuit de samenleving, maar is daarmee niet verantwoordelijk voor het resultaat. De initiatiefnemer maakt uiteindelijk de keuzes binnen het participatieproces om een plan al dan niet aan te passen.

Doel van participatie is dat het proces inzichtelijk is en dat belanghebbenden zijn/ worden gehoord. Ze moeten zichzelf/ hun inbreng terug kunnen vinden in de stappen van het participatieproces.

Om als initiatiefnemer (niet gemeente) te kunnen bepalen welke communicatiemiddelen en welke communicatiekanalen gebruikt kunnen worden, wordt hieronder een aantal suggesties gedaan per gespreksdoel (arrangementen).

Arrangementen initiatief vanuit de samenleving

	Informeren	Inventariseren	Verdiepen	Samen doen
Doel	Meeweten	Meedenken	Meewerken	Meebepalen
Mogelijke gespreksvormen offline	-Brief in de brievenbus van de belanghebbenden	-Een afspraak maken met de belanghebbenden om langs te gaan (Keukentafelgesprek) -Bijeenkomst organiseren voor belanghebbenden -Informatiebrief versturen -Nieuwsbericht in de lokale krant	-Een afspraak maken met de belanghebbenden om langs te gaan (Keukentafelgesprek) -Bijeenkomst organiseren voor belanghebbenden -Informatiebrief versturen -Nieuwsbericht in de lokale krant	-Brief aan belanghebbenden om samen plan(nen) te maken - Een afspraak maken met de belanghebbenden om langs te gaan (Keukentafelgesprek) - Bijeenkomst organiseren voor belanghebbenden -Informatiebrief versturen -Nieuwsbericht in de lokale krant
Mogelijke gespreksvormen online	-een berichtje sturen (mail of whatsapp naar de belanghebbenden -de belanghebbenden telefonisch contacten	-Social mediapagina aanmaken voor het initiatief -Projectpagina realiseren -Digitale enquête of poll -Digitale bewonersavond	-Social mediapagina aanmaken voor het initiatief -Projectpagina realiseren -Digitale enquête of poll -Digitale bewonersavond	-Social mediapagina aanmaken voor het initiatief -Projectpagina realiseren -Digitale enquête of poll -Digitale bewonersavond

Per gespreksvorm is het goed om te bepalen of en hoe de gemeenteraad zo goed mogelijk bij de participatie betrokken kan worden.

6. Beoordeling omgevingsdialoog/ participatie

De omgevingsdialoog is een belangrijk onderdeel voor de totstandkoming van een plan/ initiatief. Bij de beoordeling van een vergunningaanvraag kijkt de gemeente of deze omgevingsdialoog goed is gevoerd. Om dit te beoordelen, maken we gebruik van de volgende vragen:

1. Heeft de initiatiefnemer geprobeerd om een goede afspiegeling van alle belanghebbenden bij de omgevingsdialoog te betrekken?
2. Hoe hebben de deelnemers hun inbreng geleverd?
3. Was voor de deelnemers het doel van de participatie duidelijk?
4. Hoe is er geluisterd naar elkaar?
5. Wat heeft de initiatiefnemer met de wensen en ideeën van de deelnemers gedaan en waarom?
6. Hoe is omgegaan met afwijkende standpunten en zorgen van de deelnemers?
7. Hoe zijn de verschillende belangen afgewogen?
8. Is het voor alle deelnemers duidelijk waarop zij wel en geen invloed hebben en waarom?
9. Zijn alle deelnemers tijdig en duidelijk geïnformeerd?
10. Hoe waarderen de deelnemers de uitkomst en het proces van de dialoog?

Tot slot

Alhoewel deze leidraad handvatten biedt voor een goed participatietraject, is het succes van participatie afhankelijk van veel meer factoren. Primair is het voor de gemeente van belang dat de participatie de verschillende belangen, standpunten en waarden inzichtelijk maakt. Wanneer dit lukt is de participatie in principe succesvol. Participatie blijft echter ook maatwerk: het lukt de initiatiefnemer niet altijd om alle belangen op tafel te krijgen, bijvoorbeeld omdat niet alle belanghebbenden mee willen doen. Daarom kijkt de gemeente naast de opbrengst van een participatietraject ook naar hoe het proces is verlopen. Daarbij wordt gekeken of dit voldoet aan de door de gemeente gestelde eisen in het stappenplan.

Uit een onderzoek naar lokale participatieprocessen blijkt dat deelnemers aan een participatieproces onderscheid maken tussen de inhoudelijke uitkomsten en een eerlijk verloop van het participatieproces, en dat ze een rechtvaardig proces belangrijker achten dan de uitkomsten. De resultaten laten zien dat met name een goede toelichting van een project of plan een belangrijke rol speelt in de beoordeling van een participatieproces. Het gaat dan om het belang dat de deelnemers hechten aan begrijpelijke informatie over het participatieproces, verantwoording over de inhoudelijke keuzes die de gemeente of initiatiefnemer heeft gemaakt en hoe de uitkomsten van het participatieproces hierin terugkomen. Ongeacht de uitkomst hechten deelnemers er waarde aan dat zij serieus genomen worden.

Bijlage 1: Stappenplan bij gemeentelijke initiatieven

Communicatie- en participatieaanpak

In 8 stappen een relevant gesprek

1. Waarom in gesprek?

Wat is het beleidsdoel?

Wat is het participatiedoel?

Check criteria voor een participatievraagstuk.

DOEL

2. Met wie in gesprek?

Wie is je publiek?

Waar vind je het publiek?

Wat is de belevingswereld van je publiek?

PUBLIEK

3. Als wie in gesprek?

Wie is de afzender?

Zijn partners mogelijk (mede) afzender?

AFZENDER

4. Waarover in gesprek?

Formuleer de participatie-vraag.

Vertaal beleidstaal naar publiekstaal.

ONDERWERP

SIR communicatie management

5. Hoe in gesprek?

Wat is het gespreksdoel?

Kies passende gespreksvorm.

Wat lever je op?

GESPREKS-VORM

↑ Strategie
↓ Uitvoering

6. Wie doet wat?

Inrichten werkgroep met beleid en communicatie.

Maak planning.

Regel verslaglegging.

ORGANISATIE

7. Uitnodigen voor gesprek.

Kies communicatiemiddelen en kanalen voor uitnodigen tot gesprek.

Persoonlijke afzender.

COMMUNICATIE

8. Terugkoppeling gesprek.

Opbrengst/resultaat van gesprekken delen.

Structureel in gesprek of afronding.

Evaluatie gesprek.

FEEDBACK

SIR communicatie management

Bijlage 2: Stappenplan Zevenaar voor initiatieven vanuit onze samenleving.

Communicatieformat: in 8 stappen naar een goed participatietraject.

1. **Bepaal het doel**

Doel

Wat is het participatiedoel?
Wat wilt u bereiken met het participatietraject?

2. **Bepaal het publiek**

Publiek

Voor wie gaat uw initiatief iets veranderen/betekenen?
Bepaal de betrokkenen van het participatietraject.
Wat kunnen de gevolgen van uw initiatief zijn voor uw omgeving?
Beschrijf de gevolgen van uw initiatief.

3. **Bepaal wie het participatietraject vertegenwoordigd**

Afzender

Wie is de planeigenaar/initiatiefnemer van het participatietraject?
In welke hoedanigheid en in welke rol start u het participatietraject? (Bijvoorbeeld als grondeigenaar, als ontwikkelaar, of wordt u ingehuurd voor het participatietraject?)

4. Bepaal waarover u in gesprek gaat

Onderwerp

Wat is de bedoeling van uw plan?
Beschrijf wat u precies wilt gaan doen.
Waarover kunnen de betrokkenen meedenken?
Bepaal vooraf waarover u in gesprek wilt met de betrokkenen.

5. Bepaal de gespreksvorm

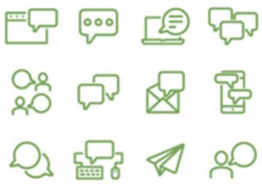

Gespreksvorm

Hoe worden de betrokkenen benaderd?
Op welke manier wilt u gaan participeren met de betrokkenen?
Hoe zorgt u ervoor dat iedereen de informatie heeft die hij/zij nodig heeft?
Hoe gaat u voorafgaand aan het participatieproces de informatie ontsluiten?
Welke participatietrede wordt gehanteerd?
Geef aan welke participatietrede u hanteert van de participatieladder.

6. Het proces en verslaglegging

Organisatie

Welke afspraken worden gemaakt met de betrokkenen over het proces?
Formuleer heldere afspraken in samenspraak met de betrokkenen over het proces.
Hoe komt het participatieproces eruit te zien?
Geef een beschrijving van het beoogde participatieproces.
Op welke manier wordt de inbreng van betrokkenen verwerkt?
Wat er gebeurt met de inbreng van de belanghebbenden en de argumentatie waarom er wel of niet gekozen wordt om de inbreng te verwerken in het beoogde plan?
Hoe worden de reacties aan de verschillende mensen teruggekoppeld?
Geef een beschrijving hoe u de reacties aan de verschillende betrokkenen gaat terugkoppelen.

7. Kies een communicatiemiddel

Communicatiemiddel

Van welke communicatiemiddelen en kanalen wordt gebruik gemaakt?
Geef een overzicht van welke communicatiemiddelen en kanalen u gebruik maakt.

8. Evalueer het proces

Feedback

Hoe kijkt u terug op het participatieproces?
Evalueer uw eigen participatietraject.
Hoe kijken de betrokkenen terug op het participatieproces?
Laat de betrokkenen het participatietraject evalueren.

Bijlage 3: **Wat hebben we opgehaald bij onze inwoners en belanghebbenden bij participatie?**

Hieronder een overzicht van de inhoud van de gesprekken die zijn gevoerd met de adviseurs van initiatiefnemers, projectontwikkelaars en de woningbouwcorporaties.

- Enige kaders op voorhand zijn gewenst, niet blanco starten aan participatie
- Afstemming met gemeente. Heeft de gemeente een positieve grondhouding?
- Verwachtingsmanagement: waarover heeft deelnemer aan het proces wat te zeggen
- Relatie gemeente/ initiatiefnemer: wie is waarvoor verantwoordelijk? Waar ligt de regie?
- Goede verslaglegging
- Proactief betrekken van mensen bij een proces: wederzijdse beweging
- Duidelijkheid over rollen en het proces
- Blijven communiceren in een bepaalde frequentie
- Participatie terug laten komen in de prestatieafspraken
- De handreiking moet initiatiefnemer enthousiasmeren
- In een vroeg stadium toelichten waarom een ontwikkeling wenselijk is vanuit de gemeente
- Proactief samenwerken, dialoog aangaan, gelijkwaardigheid, meedoen, gehoord worden
- Neem de tijd
- Vroegtijdig in het proces moet worden gestart met participatie
- De initiatiefnemer dient transparant te zijn over de inhoud en het proces.
- Er gebruik dient te worden gemaakt van de plan-do-check-act cyclus, ook tussentijds gedurende het proces
- De omgeving moet gehoord zijn. Met een goede onderbouwing/ goede argumenten dient te worden aangegeven waarom wel of niet iets is gedaan met de geleverde input
- In het proces vroegtijdig betrokken zijn en ook in het verdere proces
- Het proces elke keer evalueren en de lessen vanuit de afgeronde processen ook toepassen op nieuwe participatieprocessen
- Geen vooringenomenheid meer vanuit initiatiefnemers

De reacties op enquête van de inwoners worden op de volgende pagina weergegeven.

Enquête over Participatie

Er is door de gemeente in de periode van 8 juli tot en met 29 juli 2021 een enquête uitgezet onder onze inwoners over participatie. De enquete is door 216 respondenten ingevuld.

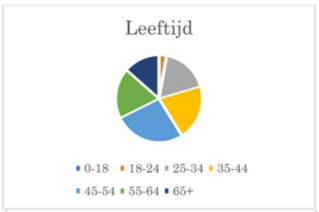

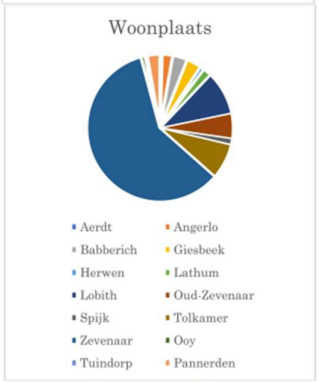

Zijn de deelnemers in de afgelopen 12 maanden betrokken geweest bij projecten?

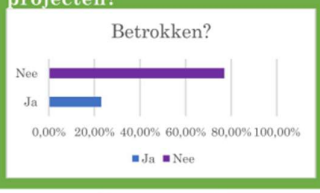

Indien ja: bij welke projecten?

Hieronder een aantal genoemde projecten:

- Energieprojecten
- Nieuwbouw Noordeinde
- Centrumplan
- Klimaatadaptatie
- Groenonderhoud
- Berenboot Lobith
- Verkeersveiligheid
- Herinrichting Hengelder
- Evenementen
- Medewerker Stembureau

Hoe beoordelen de deelnemers de participatie?

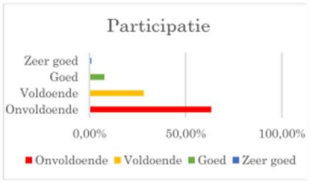

Waarom?

Hieronder een aantal reacties:

- Er wordt een te selecte groep maar betrokken
- Plannen worden doorgeduwd
- Participatie betekent vroegtijdig betrokken worden, nu vaak wordt men in de eindfase betrokken
- Uitvoering kan beter, plannen zijn vaak moeilijk te vinden
- Goede ervaringen gehad
- Er wordt niet geluisterd
- Men weet niet waarover zij kunnen mee participeren

Hoe wil men betrokken worden en via welke middelen?

Meerdere antwoorden zijn mogelijk

Ruim 70% zou het liefst via bijeenkomsten worden betrokken, 45% via een online participatieplatform en 46% via enquêtes/vragenlijsten. Ongeveer 37% wil via de gemeentelijke website betrokken willen worden, 60% via social media, 65% via een bewonersbrief en 18% via een keukentafelgesprek

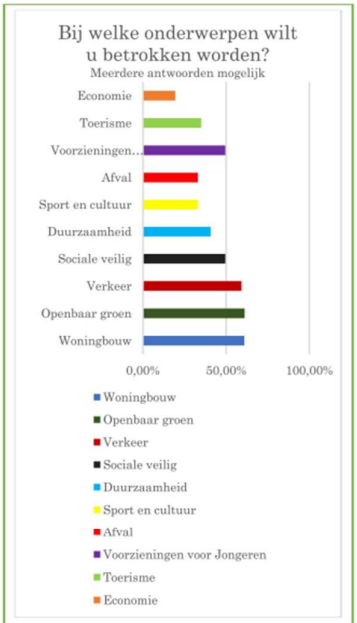

Ruim 75% van de respondenten heeft aangegeven graag over de eigen omgeving te willen meepraten, ook omdat inwoners andere dingen zien dan gemeenten.

Circa 40% voelt zich betrokken bij de gemeente. Ruim 47 % wil graag meedenken omdat dit de gemeente of initiatiefnemer kan helpen. Circa 10% zou graag betrokken willen zijn om zo andere mensen te ontmoeten

Wanneer is er sprake van een goede participatie?

Hieronder een aantal reacties:

- Als er voldoende mensen worden betrokken in een vroeg stadium
- Als de gemeente of initiatiefnemer ook iets doet met de feedback
- Als besluiten kunnen rekenen op ruim draagvlak
- Goede en duidelijke communicatie
- Wanneer er met meer snelheid gewerkt wordt
- Wanneer er nog geen concrete plannen voorliggen en durven te reageren en te denken vanuit het belang van een ander
- Als er vooraf duidelijk wordt aangegeven waarover er meegepraat kan worden
- Als met alle betrokken goed overleg is gevoerd en zij tijdig worden geïnformeerd
- Als het duidelijk is wat er met de participatie wordt gedaan

Wat kan de gemeente dan wel initiatiefnemer doen om inwoners nog beter te betrekken?

Hieronder een aantal reacties:

- Beter communiceren
- Gerichter informeren
- Structureel participatieproces opzetten
- Inwoners directer informeren en benaderen
- Een centrale plek inregelen waar online participatie mogelijk is
- Persoonlijk in gesprek gaan met de inwoner
- Niet liegen en toezeggingen nakomen
- In iedere fase inwoners betrekken
- Luisteren en zichtbaar benaderen
- Meer aanwezig zijn in de wijken
- Directe communicatie middels e-mail en een telefoontje
- Altijd goed en snel reageren, niet via FIXI

Wat kunnen inwoners zelf doen om de samenwerking met gemeente of initiatiefnemer verbeteren?

Hieronder een aantal reacties:

- Meedenken vanuit verschillende standpunten
- Meedenken en mijn mening geven
- Vaker de websites raadplegen
- Tijd en kennis beschikbaar stellen
- Constructief meedoen
- Zelf contact zoeken
- Niks
- Openstaan voor tegenargumenten

Raadsvoorstel

Onderwerp	Integrale Laadvisie gemeente Zevenaar 2022
Zaaknummer	Z/21/402773
Documentnummer	INT/22/1090247
Portefeuillehouder	B. Kagei
Portefeuille	Duurzaamheid
Behandelend ambtenaar/afdeling	M.A. Jansen / R.O. Duurzaamheid/milieu
Telefoon	0316 - 595194
E-mail	mischa.jansen@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Het aantal elektrische voertuigen (EV's) neemt sterk toe, ook in de gemeente Zevenaar. In het Regeer- en Klimaatakkoord is afgesproken dat vanaf 2030 alle nieuwe auto's emissieloos zijn. Voor een belangrijk deel zullen dat batterij-elektrische auto's zijn. Deze kunnen alleen mobiliteit bieden als de laadinfrastructuur op orde is, zeker ook in de publieke ruimte.

De Integrale Laadvisie bepaalt de strategie van gemeente Zevenaar om tijdig een toegankelijke, betaalbare, betrouwbare en veilige laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen te realiseren. Dit in navolging van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL)[1], een bijlage van het Klimaatakkoord[2].

2. Raadsvoorstel

De raad wordt voorgesteld om:

1. de Integrale Laadvisie gemeente Zevenaar 2022 vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om kaders vast te stellen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met de Integrale Laadvisie anticipeert gemeente Zevenaar tijdig op een passende en dekkende laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen. Dit is belangrijk om de mobiliteit te verduurzamen, de bereikbaarheid te borgen en de luchtkwaliteit te verbeteren. Ook voldoet gemeente Zevenaar hiermee aan de eisen vanuit de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) en de regionale concessie 'Openbare Laadinfrastructuur Elektrische Voertuigen' waaraan gemeente Zevenaar deelneemt. De concessie is van start gegaan op 1 juli 2022, het is daarom van belang dat de Laadvisie zo snel mogelijk wordt vastgesteld zodat het beleid zal aansluiten op de reeds gestarte uitvoering.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De Integrale Laadvisie is vereist vanuit de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) en de regionale concessie 'Openbare Laadinfrastructuur Elektrische Voertuigen'

Met de Integrale Laadvisie is tevens bekend hoeveel en welke laadpunten gemeente Zevenaar moet realiseren, kan gemeente Zevenaar inwoners, ondernemers maar ook concessiehouders (bijvoorbeeld

[1] https://www.agendalaadinfrastructuur.nl
[2] https://www.klimaatakkoord.nl

voor laadinfrastructuur en doelgroepenvervoer) informeren over de geplande laadinfrastructuur voor elektrisch rijden en levert gemeente Zevenaar een belangrijk aandeel in de energietransitie.

1.2 *De Integrale Laadvisie is noodzakelijk om de toename van elektrisch vervoer te kunnen blijven faciliteren*
Het kenniscentrum ElaadNL heeft een prognose gemaakt van de behoefte aan publieke laadpalen in Nederlandse gemeenten:
- Begin 2022 zijn er 37 publieke laadpalen (74 laadpunten) in gemeente Zevenaar aanwezig.
- Om in 2025 in de laadbehoefte van elektrische personenvervoer te voorzien, is de verwachting dat circa 338 laadpunten in gemeente Zevenaar benodigd zijn. Dit betekent dat gemiddeld 66 laadpunten, ofwel 33 laadpalen, per jaar geplaatst dienen te worden.
- Bovenop deze aantallen reserveert gemeente Zevenaar 4 strategische (vanuit de concessie onrendabele) laadpalen per jaar gedurende de looptijd van de concessie. Dit aantal is ingeschat en gebaseerd op de opgave en het aantal locaties (zoals bij recreatieve en toeristische locaties). Hier zit geen afname verplichting aan vast.
- In 2030 groeit dit aantal naar verwachting tot circa 733 laadpunten.

1.3 *Gemeente Zevenaar wil een aantrekkelijke laadinfrastructuur realiseren voor e-rijders*
In de Integrale Laadvisie staan de uitgangspunten voor de laadinfrastructuur beschreven.
- *Dekkend:* EV-rijders moeten in de buurt van hun woning of werk een beschikbare laadpaal kunnen vinden.
- *Toegankelijk:* Laadpunten moeten voor iedereen eenvoudig te gebruiken zijn.
- *Betaalbaar:* Laden moet betaalbaar blijven.
- *Duurzaam:* Het laden dient zoveel mogelijk met groene stroom te gebeuren.
- *Veilig:* Iedereen moet zijn of haar elektrische voertuig veilig kunnen laden en gebruiken.
- *Ladder van laden:* Laadvoorzieningen eigen terrein, eigen laadvoorzieningen publieke ruimte, publieke laadvoorzieningen publieke ruimte.

1.4 *Gemeente Zevenaar wil kaders stellen voor plaatsing en het gebruik van laadpalen*
De vraag naar laadpalen legt in toenemende mate beslag op de openbare ruimte. Ook heeft deze ontwikkeling invloed op de parkeercapaciteit. In de laadvisie zijn uitgangspunten opgenomen voor het plaatsen en het gebruik van laadpalen:
- Niet in de buurt van bomen (3 meter uit het midden van de kroon).
- Trottoirs (resterend na plaatsing laadpaal) moeten breed genoeg zijn (minimaal 90cm maar met een streven van 120cm).
- Binnen 25 meter van een geschikte elektriciteitskabel van Liander.
- Geen belemmering van het uitzicht (of zo min mogelijk indien geen andere optie) vanuit woningen
- Niet voor aangezicht van monumenten.
- Goed verlichte en bewoonde locaties (uitzondering voor sport accommodaties vanwege de meestal afgelegen ligging).
- Met zoveel mogelijk behoud van openbaar groen.

A**lternatieven**

Uw raad kan ervoor kiezen om de Integrale Laadvisie niet vast te stellen. Bij het niet vaststellen van de laadvisie voldoet gemeente Zevenaar niet aan de eisen vanuit de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) en ook niet aan de eisen vanuit de regionale concessie 'Openbare Laadinfrastructuur Elektrische Voertuigen' waaraan gemeente Zevenaar deelneemt.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Regionale concessie Openbare Laadinfrastructuur Elektrische Voertuigen
Gemeente Zevenaar neemt deel aan deze regionale concessie, onder regie van de provincie Overijssel. De concessie is gestart op 1 juli 2022. De nieuwe concessiehouder (Vattenfall InCharge), heeft exclusiviteit om tot en met het tweede kwartaal van 2025 (met een optie voor tweemaal één jaar verlenging) openbare laadpalen in gemeente Zevenaar te plaatsen.

Plankaart
De Plankaart is een belangrijk onderdeel van de aanpak en het werkproces binnen de concessie. In de Plankaart staat het aantal verwachtte laadpalen met locatie en geeft gemeente Zevenaar aan welke laadpalen jaarlijks proactief worden geplaatst. Op basis daarvan maakt de concessiehouder zijn planning en neemt gemeente Zevenaar de (verzamel)verkeersbesluiten. De kaart is online in te zien via zevenaar.nl/openbare-laadpalen.

Plaatsingsaanpak
De plaatsingsaanpak bestaat uit een mix van methoden:

- *Proactief*
  Laadpalen geplaatst voor de vraag uit. Gemeente Zevenaar selecteert de locaties.
- *Paal-volgt-auto*
  Laadpalen die op basis van aanvraag worden geplaatst.
- *Verbruikersdata gedreven*
  Bij een gebruik hoger dan 5000 kWh wordt door de concessiehouder, in overleg met gemeente Zevenaar, kosteloos een laadpaal bijgeplaatst.
- *Strategische laadpalen op aanvraag van gemeente Zevenaar*
  Gemeente Zevenaar kan iedere willekeurige locatie aanwijzen voor de plaatsing van een laadpaal. De concessiehouder is verplicht deze laadpaal te realiseren. Gemeente Zevenaar betaalt per paal een eenmalige vergoeding van € 1.500,-.

Parkeerdruk
De laadpalen zijn zoveel mogelijk op bestaande parkeervakken geprojecteerd. Hierdoor zal de parkeerdruk toenemen. Door gefaseerd uitvoering te geven aan het plaatsen verwachten we de druk zoveel mogelijk te kunnen spreiden. Klachten over parkeren zullen door de afdeling Beheer, Ontwerp en Realisatie (BOR) worden geïnventariseerd. Naar aanleiding hiervan zal bekeken worden of er extra parkeergelegenheid noodzakelijk is en waar deze gerealiseerd kan worden.

In de Laadvisie wordt de samenhang met het parkeerbeleid aangestipt. Deze visie zal dan ook het uitgangspunt zijn voor de nieuwe parkeervisie maar staat verder los van deze opgave. Vooralsnog is de verwachting dat de parkeervisie medio 2023 zal worden opgeleverd.

Zichttermijn en evaluatie
De Integrale Laadvisie heeft een zichttermijn tot en met 2030 en wordt daarbij tweejaarlijks herijkt om zo tijdig aan te sluiten op nieuwe inzichten en ontwikkelingen. Vanuit de concessie is tevens afgesproken om een zes-wekelijks ambtelijk overleg te hebben voor het bespreken van de voortgang en (bij)sturing op de gemaakte prognoses.

7. Klimaat en duurzaamheid

De Integrale Laadvisie draagt bij aan de verduurzaming van mobiliteit, vermindering van CO_2-uitstoot en de verbetering van luchtkwaliteit. Eén van de uitgangspunten is om elektrisch laden mogelijk te maken middels het gebruik van groene stroom. Hiermee draagt de Integrale Laadvisie direct bij aan het realiseren van de ambitie en doelstelling van gemeente Zevenaar om in 2050 een energie- en CO_2-neutrale samenleving te zijn.

8. Communicatie en participatie

Communicatie

Wanneer u positief besluit over de Integrale Laadvisie, dan wordt een persbericht verzonden om dit kenbaar te maken aan inwoners en ondernemers van gemeente Zevenaar. Ook wordt dit onderwerp toegelicht in het wekelijkse persgesprek. Daarnaast vindt berichtgeving plaats via de gemeentelijke website, in de gemeentepagina en via sociale media.

Participatie

De Gemeente Zevenaar vindt het belangrijk dat inwoners goed geïnformeerd zijn over ontwikkelingen in hun omgeving. Zo zijn inwoners niet alleen geïnformeerd over de toename van elektrisch vervoer en de daaraan gerelateerd plaatsing van de laadpalen, inwoners konden hier in december 2021 ook over meedenken via een (online) inwonersconsultatie.

In maart 2022 is de concept Plankaart online gepubliceerd. Inwoners zijn gevraagd om te reageren op de voorgenomen locaties van laadpunten en om suggesties en opmerkingen aan te dragen. Ook is in dit kader op donderdag 24 maart 2022 een inloopmiddag georganiseerd. Uiteindelijk zijn meer dan 50 digitale reacties op de concept Plankaart ontvangen. Inwoners worden op de hoogte gehouden van verkeersbesluiten welke op basis van de Plankaart genomen worden. Ook hierbij kunnen inwoners inspraak leveren.

In 2022 wordt gestart met een pilot om laadkabels te verwerken in zogeheten EV Kabelgoot Tegels. Hiermee wil gemeente Zevenaar ervaring op doen met zowel de techniek alsook de sociale component. Deze EV Tegel is een robuuste tegel met een uitsparing en rubber afdekstrip waar dikkere kabels makkelijk in weggelegd kunnen worden. Met de EV Tegel wil gemeente Zevenaar thuisladen voor meer inwoners beschikbaar maken en daarnaast de wildgroei aan laadkabels over de publieke ruimte, in verband met veiligheidsoverwegingen, indammen. Onafhankelijk van een succesvol verloop van de pilot zal op 1 januari 2024 een expliciet verbod worden ingesteld op laadkabels over de openbare ruimte. De huidige Algemene Plaatselijke Verordening (APV) biedt hiervoor reeds voldoende handvatten om eventuele handhaving te borgen. Inwoners worden middels de gebruikelijke communicatiekanalen aangevuld met een specifieke campagne ruim van te voren geïnformeerd. Daarnaast zal ook een inloopavond georganiseerd worden.

Het gedoogbeleid van laden als niet vergunninghouder in vergunninghoudergebied zal eveneens komen te vervallen per 1 januari 2024. Het is de verwachting dat dit tegen die tijd niet meer nodig is omdat het aantal laadpalen de komende periode zal toenemen. Daarnaast geeft dit meer duidelijkheid voor de afdeling Toezicht en Handhaving om op te kunnen treden.

Laadpaalkleven

In een recente ontwikkeling (april 2022) is voor het eerst een rechterlijke uitspraak gedaan inzake overlast door het zogeheten laadpaalkleven. De desbetreffende gebruiker van de laadpaal is beboet voor het onnodig bezet houden van een publieke laadpaal. Gemeente Zevenaar zal in overleg met de diverse beheerders van laadpalen afspraken maken over hoe laadpaalkleven zoveel mogelijk kan worden

voorkomen. Ook wordt laadpaalkleven als onderwerp opgenomen in de communicatiekanalen. Waar echt problemen zijn kan met gemeente Zevenaar contact opgenomen worden (bijvoorbeeld via KCC/Fixi). Samen met de vakspecialist, en eventueel specialisten van andere beleidsterreinen wordt het gesprek met betrokkenen aangegaan om tot een werkbare oplossing te komen. Lossen de problemen niet op, dan kan als laatste stap de BOA's van gemeente Zevenaar worden ingezet om laadpaalklevers te voorzien van een waarschuwing of beschikking (boete) voor het onnodig bezet houden van een laadplek.

9. Kosten, baten en dekking

Op basis van de huidige markt is de verwachting dat de plaatsing van reguliere laadinfrastructuur kan worden uitgevoerd zonder financiële bijdrage van gemeente Zevenaar. De benodigde capaciteit voor reguliere laadpalen die op aanvraag worden geplaatst komt neer op circa 300 uur per jaar.

Naast de reguliere laadinfrastructuur zet gemeente Zevenaar zich in voor innovatieve oplossingen en het stimuleren van ondernemers op bedrijventerreinen om mee te bouwen aan een semi-publieke laadinfrastructuur. De huidige begroting voorziet hierin.

Het benodigde budget voor het plaatsen van de door gemeente Zevenaar aan te wijzen strategische laadpalen wordt gedekt uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid. Over het beschikbaar stellen van deze reserve ontvangt uw raad een separaat voorstel.

De pilot met de EV Kabelgoot Tegel kent een doorlooptijd van circa 8 maanden en wordt in de zomer van 2023 geëvalueerd. Wanneer de pilot succesvol is en voortzetting financiële middelen vereist buiten de huidige dekking zal uw raad hierover geïnformeerd worden. De consequenties zullen dan in de reguliere PC-cyclus worden meegenomen.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	Z/21/402773/1094384	Integrale Laadvisie gemeente Zevenaar 2022

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Raadsvoorstel Integrale Laadvisie gemeente Zevenaar 2022
Zaaknummer	Z/21/402773
Documentnummer	INT/22/1090247

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op de bepalingen van de Gemeentewet;

besluit:

1. de Integrale Laadvisie gemeente Zevenaar 2022 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op .

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Integrale Laadvisie 2022

Met schone kracht vooruit!

ZEVENAAR

Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling (Duurzaamheid en milieu)
Datum: 10-08-2022
Versie: 4.0
Status: Definitief

Samenvatting

Het aantal elektrische voertuigen neemt sterk toe, ook in gemeente Zevenaar. In het Regeer- en Klimaatakkoord is afgesproken dat vanaf 2030 alle nieuwe auto's emissieloos zijn. Voor een belangrijk deel zullen dat batterij-elektrische auto's zijn. Deze kunnen alleen mobiliteit bieden als de laadinfrastructuur op orde is, zeker ook in de publieke ruimte. Deze Integrale Laadvisie bepaalt de strategie van gemeente Zevenaar om tijdig een toegankelijke, betaalbare, betrouwbare en veilige laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen te realiseren. Dit in navolging van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL)[1], een bijlage van het Klimaatakkoord[2].

Opgave

Ten tijde van het opstellen van de laadvisie zijn ongeveer 74 publieke laadpunten in gemeente Zevenaar aanwezig. Omdat een publieke laadpaal vrijwel altijd twee laadpunten heeft, zijn dit 37 palen. Om in 2025 in de laadbehoefte van elektrische personenauto's te blijven voorzien, zijn in totaal circa 338 laadpunten nodig. Dit betekent dat tot 2025 gemiddeld 66 laadpunten, ofwel gemiddeld 33 laadpalen per jaar, worden geplaatst. In 2030 groeit dit aantal naar verwachting tot circa 733 laadpunten. Gemeente Zevenaar acht dit aantal toereikend om ook doelgroepenvervoer, lichte transportvoertuigen en mogelijke deelauto's te bedienen.

Concessie Openbare Laadinfrastructuur Elektrische Voertuigen

Gemeente Zevenaar neemt deel aan de regionale concessie Openbare Laadinfrastructuur Elektrische Voertuigen. De concessie start formeel op 1 juli 2022. De concessiehouder (Vattenfall InCharge), heeft exclusiviteit om tot en met Q2 2025, met een optie van tweemaal één jaar verlenging, laadpalen in gemeente Zevenaar te plaatsen. Het uitvoeren van contractmanagement met de concessiehouder is belegd bij provincie Overijssel.

Laadpalen plaatsen op basis van Plankaart

De Plankaart is een belangrijk onderdeel van de aanpak en het werkproces binnen de concessie. In de Plankaart staat het aantal verwachtte laadpalen met locatie en geeft gemeente Zevenaar aan welke laadpalen jaarlijks proactief worden geplaatst. Op basis daarvan maakt de concessiehouder zijn planning en neemt gemeente Zevenaar een (verzamel)verkeersbesluit. De plankaart is te bekijken op zevenaar.nl/openbare-laadpalen.

Plaatsingsstrategie

Binnen de concessie worden vier categorieën onderscheiden voor de plaatsing van laadpalen:

- *Proactief;* laadpalen geplaatst voor de vraag uit. Gemeente Zevenaar selecteert de locaties.
- *Paal-volgt-auto;* laadpalen die op basis van aanvraag worden geplaatst.
- *Verbruikersdata gedreven*; bij een gebruik hoger dan 5000 kWh wordt door de concessiehouder kosteloos een laadpaal bijgeplaatst.
- *Strategische laadpalen op aanvraag van gemeente Zevenaar;* gemeente Zevenaar kan iedere willekeurige locatie aanwijzen voor de plaatsing van een laadpaal. De concessiehouder is verplicht deze laadpaal te realiseren. Gemeente Zevenaar betaald per paal een eenmalige vergoeding van € 1.500,-.

Gebruikersgroepen

De laadvisie richt zich primair op de volgende gebruikersgroep:

- Personenververvoer (auto's van inwoners, bezoekers en mogelijk deelvervoer)

[1] https://www.agendalaadinfrastructuur.nl
[2] https://www.klimaatakkoord.nl

Secondair is aandacht voor de gebruikersgroepen:

- Doelgroepenvervoer (aanvullend vervoer voor inwoners die gebruik maken van WMO, jeugdzorg en leerlingenvervoer)
- Openbaar vervoer (stads- en streekbussen)
- Lichte logistieke voertuigen (o.a. bestelwagens/pakketbezorgers)

Om de druk op de openbare ruimte zoveel mogelijk te beperken is het eerste uitgangspunt dat gebruikers van elektrische auto's (EV-rijders) zoveel mogelijk laden op eigen/privaat terrein. EV-rijders die geen toegang hebben tot een privaat laadpunt moeten kunnen uitwijken naar semipublieke en publieke laadpunten. Gemeente Zevenaar heeft de verantwoordelijkheid om te zorgen voor een basisnetwerk van publieke laadpunten. Dit is afgesproken in het Klimaatakkoord. Ook wil gemeente Zevenaar samen met buurgemeenten snelladen in de regio onderzoeken. Het gaat hierbij om het aanwijzen van een aantal strategische locaties waar snellaadpunten het meest opportuun lijken.

<u>Parkeerdruk</u>
De laadpalen zijn zoveel mogelijk op bestaande parkeervakken geprojecteerd. Hierdoor zal de parkeerdruk toenemen. Door gefaseerd uitvoering te geven aan het plaatsen is de verwachting dat de druk zoveel mogelijk kan gespreid. Klachten over parkeren zullen door de afdeling verkeer worden geïnventariseerd. Deze laadvisie dient als uitgangspunt voor de nog te ontwikkelen parkeervisie voor de gemeente Zevenaar.

<u>Pilot EV Kabelgoot Tegel</u>
Met deze pilot wil de gemeente Zevenaar ervaring op doen met het gebruik van dit type kabelgoot en leren hoe deze wordt ervaren door de gebruikers en de buurt. In de pilot is ruimte voor 10 deelnemers. Naast de technische kant is er ook interesse in het sociale aspect, de kabelgoten leiden immers naar publieke parkeergelegenheid waardoor deze voor deelnemer niet zonder meer beschikbaar is. De EV Kabelgoot Tegel is een robuuste tegel met een uitsparing en rubber afdekstrip waar dikkere kabels makkelijk in weggelegd kunnen worden. Met de EV Kabelgoot Tegel wil gemeente Zevenaar thuisladen voor meer inwoners beschikbaar maken en daarnaast de wildgroei aan laadkabels over de openbare ruimte, in verband met veiligheidsoverwegingen, indammen. Onafhankelijk van een succesvol verloop van de pilot, zal op 1 januari 2024 een expliciet verbod worden ingesteld op laadkabels over de openbare ruimte. De huidige Algemene Plaatselijke Verordening (APV) biedt hiervoor reeds voldoende handvatten om handhaving te borgen.

<u>Laden in parkeervergunninggebied</u>
Het gedoogbeleid van laden als niet vergunninghouder in vergunninghoudergebied zal eveneens komen te vervallen per 01 januari 2024. Het is de verwachting dat dit tegen die tijd niet meer nodig is omdat het aantal laadpalen de komende periode zal toenemen. Daarnaast geeft dit meer duidelijkheid voor de afdeling Vergunning, Toezicht en Handhaving (VTH) om op te kunnen treden. Tevens dient deze laadvisie als vertrekpunt voor het nog te ontwikkelen parkeerbeleid in gemeente Zevenaar.

<u>Participatie</u>
Gemeente Zevenaar vindt het belangrijk dat inwoners goed geïnformeerd zijn over ontwikkelingen in hun omgeving. Inwoners krijgen een raadplegende rol bij planvorming en de realisatie van publieke laadpunten in en nabij woonwijken. Zo heeft gemeente Zevenaar in december 2021 een inwonersconsultatie over elektrisch rijden en laden opengesteld. Daarnaast hebben inwoners de gelegenheid gehad om te reageren op de Plankaart met daarin de locaties van alle laadpalen t/m 2024. Zie voor een meer uitgebreide toelichting over dit onderwerp paragraaf 4.6 participatie.

<u>Laadpaalkleven</u>

In een zeer recente ontwikkeling (april 2022) is voor het eerst een rechterlijke uitspraak gedaan inzake overlast door het zogeheten laadpaalkleven. De desbetreffende gebruiker van de laadpaal is beboet voor het onnodig bezet houden van een publieke laadpaal. Gemeente Zevenaar zal in overleg met de diverse beheerders van laadpalen afspraken maken over hoe laadpaalkleven zoveel mogelijk kan worden voorkomen. Ook wordt laadpaalkleven als onderwerp opgenomen in de communicatiekanalen. Waar problemen ontstaan is de gemeente Zevenaar het eerste aanspreekpunt (bijvoorbeeld via KCC of Fixi). Samen met de vakspecialist, en eventueel specialisten van andere beleidsterreinen wordt het gesprek met betrokkenen aangegaan om tot een werkbare oplossing te komen. Lossen de problemen niet op, dan kan als laatste stap de BOA's van gemeente Zevenaar worden ingezet om laadpaalklevers te voorzien van een waarschuwing of beschikking (boete) voor het onnodig bezet houden van een laadplek.

LAADVISIE

Gemeente Zevenaar

ONZE GEBRUIKERSGROEP(EN)

AANTAL LAADPUNTEN 2030

2756 private laadpunten en 733 publieke laadpunten

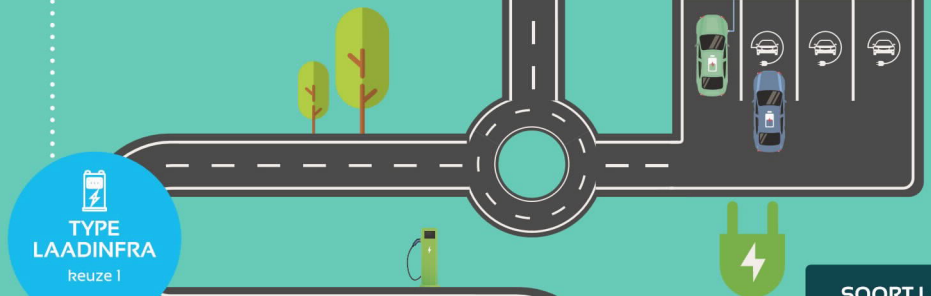

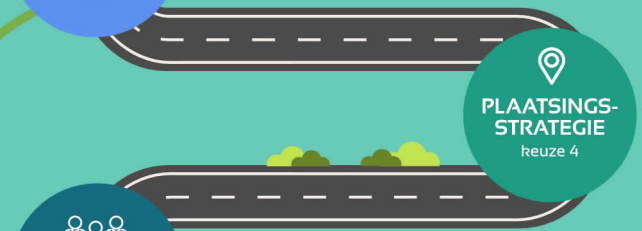

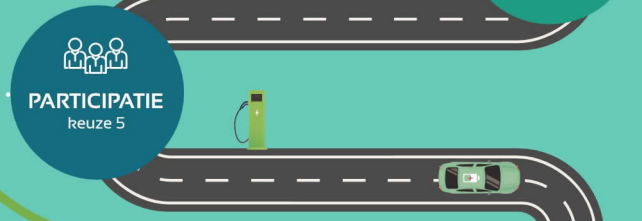

TYPE LAADINFRA

Gemeente Zevenaar gaat uit van clustering van meerdere laadpalen bij elkaar. Waar dit mogelijk blijkt (ruimtegebrek, beperkingen netcapaciteit, draagvlak) kan hiervan afgeweken worden.

UITVOERINGSMODEL

Gemeente Zevenaar heeft zich voor aanvullend personenvervoer aangesloten bij een provinciaal gecoördineerde concessie voor het plaatsen van laadpalen t/m 2024. T.a.v. OV en doelgroepenvervoer zal er in overleg met de regio en met vervoerders en separaat traject gevolgd worden voor verdere elektrificatie.

PARTICIPATIE

Gemeente Zevenaar heeft haar inwoners gevraagd naar hun ervaring met elektrisch laden. Deze gegevens zijn verwerkt in deze laadvisie en de Plankaart. Op Plankaart is eveneens inspraak mogelijk geweest middels een breed gedeelde uitvraag. De reacties zijn zo goed mogelijk in de Plankaart verwerkt.

TYPE LAADINFRA
keuze 1

SOORT LAADPUNTEN
keuze 2

UITVOERINGS-MODEL
keuze 3

PLAATSINGS-STRATEGIE
keuze 4

PARTICIPATIE
keuze 5

SOORT LAADPUNTEN

Gemeente Zevenaar richt zich met name op personenvervoer. Daarnaast is ook aandacht voor lichte transportvoertuigen, openbaar vervoer en doelgroepenvervoer. Ten aanzien van snelladen wordt regionaal onderzocht welke strategische locaties hiervoor het meest opportuun zijn.

PLAATSINGSSTRATEGIE

De plaatsingstrategie is te onderscheiden in vier categorieën:

1. *Proactief;*
2. *Paal-volgt-auto;*
3. *Op basis van gebruikscijfers;*
4. *Voorkeursloccties.*

Belangrijkste speerpunten hierbij zijn een geleidelijke transitie naar EV met een zo goed mogelijk dekking ten aanzien van de (toekomstige) vraag. Parkeerdruk

Inhoudsopgave

Samenvatting **3**
1 Inleiding **8**
1.1 Aanleiding 8
1.2 Opgave 8
1.3 Doel en scope integrale laadvisie 8
1.4 Uitgangspunten voor de uitrol 9
1.5 Leeswijzer 10
2 Ontwikkelingen **11**
2.1 Elektrische voertuigen en laadpaalgebruik 11
2.2 Slim laden 11
2.3 Wet- & regelgeving 11
2.4 Energietransitie 12
2.5 Gemeentelijke kaders en aanpalend beleid 12
2.5.1 Verkeersvisie 12
2.5.2 Parkeerbeleid 12
2.5.3 Nota Ruimtelijke Kwaliteit 13
2.5.4 Nieuwbouwwijken 13
2.5.5 Regionale Energie Strategie (RES) 13
2.5.6 Participatiekader 13
3 Opgave **15**
3.1 Inleiding 15
3.2 Prognose benodigde laadpunten 15
4 Strategische keuzes **17**
4.1 Type laadinfrastructuur: privaat, semipubliek en publiek 17
4.2 Soorten laadpunten 18
4.3 Uitvoeringsmodel 19
4.4 Plaatsingsstrategie: mate van proactieve uitrol 19
4.5 Inzet EV Kabelgoot tegel 20
4.6 Participatie 21
5 Gebruikersgroepen **22**
5.1 Personenvervoer 22
5.2 De logistieke sector 22
5.3 Overige gebruikersgroepen 23
6 Uitvoering en organisatie **24**
6.1 Gemeentelijke organisatie 24
6.2 Samenwerking en afstemming 24
6.3 Monitoring 24
6.4 Laadpaalkleven 24
6.5 Financiële kaders 25
7 Plaatsingsbeleid **26**
7.1 Private, semipublieke, publieke laadpunten 26
7.2 Locaties 26
7.3 Realisatiecriteria 27
7.4 Verkeersbesluit 27
BIJLAGE I Begrippenlijst **28**
BIJLAGE II: Overzicht gebruikersgroepen **30**
BIJLAGE III: Factsheet inwonersconsultatie **32**

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het aantal elektrische voertuigen (EV) neemt de komende jaren sterk toe, ook in gemeente Zevenaar. Dat is ook noodzakelijk om de klimaatdoelen te halen zoals deze zijn vastgelegd in het Regeer- en Klimaatakkoord. Naast huidige stimuleringsregelingen om over te stappen op EV moeten vanaf 2030 alle nieuwe voertuigen verplicht emissieloos zijn[3]. Voor een belangrijk deel gaat het hierbij naar een overstap naar batterij-elektrische auto's. Die kunnen alleen rijden als de laadinfrastructuur in de openbare ruimte op orde is. Immers, niet iedereen heeft de beschikking over een oprit waar laadinfrastructuur aangelegd kan worden voor privé doeleinden.

Om te zorgen dat tijdig voldoende laadpunten aanwezig zijn, is de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) opgesteld, een bijlage van het nationale Klimaatakkoord. Eén van de afspraken is dat Nederlandse gemeenten zorgen voor een integrale laadvisie en plaatsingsbeleid. Voor gemeente Zevenaar geeft deze Integrale Laadvisie de komende jaren richting aan de ontwikkeling van een dekkend, toegankelijk, betaalbaar en veilig netwerk van laadinfrastructuur voor (de meeste) elektrische voertuigen. De laadvisie dient daarmee als basis om de plannen rondom de uitvoering en uitrol van laadinfrastructuur mee op te stellen.

1.2 Opgave

Met ongeveer 74 publiek toegankelijke en naar schatting 470 private laadpunten[4] in gemeente Zevenaar zijn de eerste stappen reeds gezet. Toch is dit pas het begin van de transitie naar elektrisch vervoer. De verwachting is dat het aantal EV de komende jaren fors toeneemt, mede doordat steeds meer betaalbare modellen beschikbaar komen en de reikwijdte door batterij innovatie toeneemt. Dit geldt voor personenauto's én voor commerciële voertuigen, zoals bestelwagens en -bussen. In hoofdstuk 3 van de laadvisie wordt hier uitgebreid op ingegaan.

1.3 Doel en scope integrale laadvisie

Doel

Het doel van deze Integrale Laadvisie is om een strategie te hebben waarmee tijdig een passende laadinfrastructuur voor alle EV wordt gerealiseerd. Dit is belangrijk om de mobiliteit te verduurzamen, CO_2-uitstoot te verminderen en de luchtkwaliteit te verbeteren.
Gemeente Zevenaar wil met deze laadvisie in de toenemende laadvraag kunnen voorzien en richting geven aan de transitie naar EV. De visie heeft een zichttermijn tot en met 2030 en wordt daarbij tweejaarlijks herijkt om zo tijdig aan te sluiten op nieuwe inzichten en ontwikkelingen.

Met de laadvisie neemt gemeente Zevenaar regie op het plaatsen en opschalen van de laadoplossingen die nodig zijn. Op die manier wordt gezorgd voor een goede inpassing in de openbare ruimte, wordt wildgroei van laadkabels over de openbare ruimte voorkomen en het volle potentieel van het elektriciteitsnet benut. Ervaringen elders in Nederland laten zien dat inwoners, bezoekers en bedrijven hiermee het vertrouwen krijgen om verantwoord de stap naar EV te maken.

De overstap naar EV verloopt niet voor alle gebruikersgroepen en typen voertuigen in hetzelfde tempo. Voor personenvervoer is de overstap al volop gaande en is redelijk zicht op wat nodig is om deze gebruikersgroep goed te faciliteren. Uit een inventarisatie blijkt dat voor de

[3] *Afspraak uit het regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' 2017-2021 en het nationale Klimaatakkoord*
[2] *Een laadpunt is de elektrische aansluiting op een laadpaal waar de stekker van een elektrisch motorvoertuig op wordt aangesloten. Een laadpaal heeft over het algemeen 2 laadpunten.*

gebruikersgroepen; doelgroepenvervoer, openbaar vervoer en lichte logistieke voertuigen dat hier vooralsnog weinig ontwikkelingen zijn en hebben derhalve (nog) geen prioriteit hebben.

De verwachting is dat ook lichte transportvoertuigen en voertuigen voor het doelgroepenvervoer steeds meer overstappen naar EV. Een deel van deze voertuigen gaan 's avonds mee naar huis en laadt in de wijk. Deze capaciteitsvraag is in de prognoses meegenomen.

Waterstof voertuigen

Naast EV zet Nederland, net als Europa, in op waterstof als energiedrager en 'brandstof' voor met name zware industrie en zware emissievrije voertuigen. De ontwikkeling van duurzame waterstof is nog niet zo ver als batterij-elektrisch. Het aanbod vulpunten, betaalbare voertuigen en groene waterstof is nog zeer beperkt voorhanden en duur. Landelijk wordt ingezet op demonstratie- en proefprojecten om te zorgen dat waterstof op termijn een kansrijk alternatief wordt voor de transportsector. Daarnaast wordt ook gekeken hoe waterstof als brandstof voor personenvoertuigen kan worden toegepast. Hoe dit precies vormgegeven wordt in gemeente Zevenaar is nog niet bepaald. Hierin worden de landelijke en regionale ontwikkelingen gevolgd en wordt aangehaakt op kansen die zich eventueel voordoen.

1.4 Uitgangspunten voor de uitrol

Om te zorgen dat laadinfrastructuur geen belemmering vormt voor de groei van EV, wordt aan een dekkend, toegankelijk, betaalbaar en ook veilig (fysiek/privacy) netwerk van laadinfrastructuur gewerkt. Gemeente Zevenaar hanteert hiervoor de volgende uitgangspunten:

- **Dekkend:** EV-rijders moeten in de buurt van hun woning of werk een beschikbare laadpaal kunnen vinden. Hierbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk clusteren van laadpalen op centrale locaties in en aan de rand van de wijk.
- **Toegankelijk:** Laadpunten moeten voor iedereen eenvoudig te gebruiken zijn. Daarom wordt de werkwijze en het gebruik van de laadinfrastructuur zoveel mogelijk gestandaardiseerd.
- **Betaalbaar:** Laden moet betaalbaar blijven. Hiervoor worden afspraken gemaakt in de concessie en met eventuele andere (toekomstige) leveranciers.
- **Duurzaam:** Het laden dient zoveel mogelijk met groene stroom te gebeuren, eventueel kan dit ook door een lokaal initiatief worden ingevuld.
- **Veilig:** Iedereen moet zijn of haar elektrische voertuig veilig kunnen laden en gebruiken. Dit betreft zowel fysieke veiligheid als digitale veiligheid, ofwel cybersecurity. Waar nodig kan in overleg met de concessiehouder aanrijdbeveiliging worden geplaatst.
- **Ladder van laden:** Op basis van deze ladder wordt een zo eerlijk mogelijke spreiding van laadfaciliteiten geborgd en wordt elektrisch rijden en laden voor iedereen zoveel mogelijk bereikbaar.

Deze uitgangspunten worden gerealiseerd in samenwerking met partijen zoals de concessiehouder, energieleveranciers, energiecoöperaties, netbeheerder Liander en ondernemers. Gemeente Zevenaar houdt echter de regie op de uitgangspunten en het proces.

1.5 Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken wordt de Integrale Laadvisie in meer detail uitgewerkt.
Hoofdstuk 2 beschrijft de ontwikkelingen over de transitie naar EV, waarna in hoofdstuk 3 de opgave voor laadinfrastructuur voor de komende jaren wordt beschreven. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de strategische keuzes voor de uitrol. Hoofdstuk 5 beschrijft de gebruikersgroepen waar de laadvisie zich op richt. In hoofdstuk 6 wordt beschreven hoe de uitvoering van deze visie georganiseerd wordt en de kwaliteit hiervan is geborgd. Tot slot staat in hoofdstuk 7 het plaatsingsbeleid beschreven.

In de bijlagen staat een begrippenlijst (bijlage I), een overzicht van de doelgroepen (bijlage II) en een factsheet van de inwonersconsultatie (bijlage III). De Plankaart is digitaal te raadplegen via zevenaar.nl/openbare-laadpalen.

2 Ontwikkelingen

2.1 Elektrische voertuigen en laadpaalgebruik

Verwacht wordt dat in de toekomst laden steeds efficiënter verloopt. In de toekomst kan eenzelfde aantal laadpunten steeds meer EV-rijders bedienen dan nu het geval is. Die verwachting is gebaseerd op een aantal ontwikkelingen:

- **Efficiëntere voertuigen:** Volledig EV krijgen een steeds grotere actieradius. Nieuwe modellen hebben een betere accucapaciteit en zijn steeds vaker technisch geschikt om op hogere vermogens en dus sneller te laden.
- **Efficiëntere laadpunten:** Het aantal snelladers neemt toe, vooral langs snelwegen, maar ook binnen gemeentegrenzen.
- **Efficiënter laadpaalgebruik:** Er zijn meerdere manieren om laadpaalkleven (het onnodig bezet houden van een oplaadplaats) tegen te gaan, zoals tarifering en *social charging* apps.

2.2 Slim laden

Slim laden is een brede term, die wordt gebruikt om aan te duiden dat slimme technieken de laadtransactie op afstand kunnen aansturen. Een laadsessie kan bijvoorbeeld sneller of langzamer verlopen afhankelijk van de druk op het elektriciteitsnet. Minimaal betekent slim laden dat het opladen van EV op het meest optimale moment gebeurt, bijvoorbeeld wanneer de kosten van elektriciteit laag zijn en het aanbod van duurzame elektriciteit (uit hernieuwbare bronnen als zon en wind) hoog is. Slimme technieken kunnen zorgen dat het elektriciteitsnet niet te zwaar wordt belast door een betere spreiding over de dag.

Een aspect van slim laden is bi-directioneel laden. Bij bi-directioneel laden kan het elektrische voertuig stroom terug leveren aan bijvoorbeeld een gebouw of het elektriciteitsnet. Hiermee kunnen pieken en dalen in het elektriciteitsnetwerk worden gebalanceerd. Bi-directioneel laden staat nu nog in de kinderschoenen, maar binnen de Proeftuin Slimme Laadpleinen[5] wordt deze techniek al volop getest.

2.3 Wet- & regelgeving

Nederland en Europa bouwen aan wet- en regelgeving voor elektrisch laden. Gemeente Zevenaar vindt het belangrijk om deze ontwikkelingen op de voet te volgen en zodra daar wijzigingen zijn, deze toe te passen op de werkwijze en uitgangspunten van de laadvisie.

Onderwerpen waar in Nederland aan gewerkt wordt, zijn onder andere:

- Brandveiligheid opladen in parkeergarages;
- Digitale veiligheid (privacy van gebruikers);
- Prijstransparantie; zodat, net als bij een reguliere benzinepomp, voor de gebruiker vooraf duidelijk is wat het laden kost.

Nu al relevant zijn de Europese richtlijnen voor de energieprestatie van gebouwen: de Energy Performance of Buildings Directive (EPBD III[6]). Nederland heeft deze vastgelegd in de laatste versie van het Bouwbesluit. De richtlijn verplicht om laadinfrastructuur voor EV aan te leggen bij nieuwbouw, bij ingrijpende renovaties of bij bestaande grotere gebouwen, ook als deze niet worden verbouwd.

[5] *https://www.nkl-kennisloket.nl/veelgestelde-vragen-proeftuin-slimme-laadpleinen/*
[6] *https://www.rvo.nl/onderwerpen/wetten-regels/laadinfrastructuur-elektrisch-vervoer*

2.4 Energietransitie

De energietransitie heeft grote impact op het elektriciteitsnetwerk. Duurzame bronnen als zonnepanelen en windmolens geven piekmomenten in het aanbod, terwijl bijvoorbeeld aardgasvrije wijken juist voor een grotere vraag zorgen. Binnen deze complexe opgave neemt het groeiende aantal EV de komende jaren ook een steeds prominentere plek in.

Als door al deze veranderingen netproblemen ontstaan, kan dat tot hoge maatschappelijke kosten leiden. Elektrische infrastructuur zoals kabels en verdeelstations zijn duur in aanleg. Ook kan het de uitrol van laadinfrastructuur sterk vertragen en daarmee een risico betekenen voor het halen van de ambities in laadinfrastructuur en de gehele energietransitie. De netbeheerders staan voor de uitdaging te zorgen dat het elektriciteitsnet deze verandering aankan. Gemeente Zevenaar erkent daarbij de verantwoordelijkheid om tijdig, op basis van prognoses, aan te geven welke laadinfrastructuur gewenst is voor de komende jaren. Netbeheerder Liander kan vervolgens inzicht geven in de haalbaarheid en eventueel maatregelen treffen om te zorgen dat voldoende capaciteit op het elektriciteitsnetnet beschikbaar is of deze tijdig verhogen.

Eén van de uitgangspunten uit de concessie is dat de elektriciteit op publieke laadinfrastructuur duurzaam is, wat betekent; afkomstig uit hernieuwbare bronnen als zon en wind en als het kan, lokaal opgewekt.

2.5 Gemeentelijke kaders en aanpalend beleid

Deze Integrale Laadvisie raakt verschillende beleidskaders waarmee in de uitwerking rekening gehouden dient te worden. De onderstaande beleidskaders van gemeente Zevenaar zijn in het kader van de laadvisie bekeken.

2.5.1 Verkeersvisie

In gemeente Zevenaar zijn volop ontwikkelingsplannen, van het doortrekken van de A15 tot en met grootschalige woningbouw in Groot Holthuizen en de ontsluiting van het 't Gelders Eiland. Een goede bereikbaarheid is van belang voor de ontwikkeling van gemeente Zevenaar. Dit geldt voor gemotoriseerd verkeer, openbaar vervoer, fietsen en wandelen. Het realiseren van een goede bereikbaarheid moet in balans zijn met een goede leefbaarheid en verkeersveiligheid. Gemeente Zevenaar moet daarom voor iedereen leefbaar, bereikbaar en veilig zijn. Duurzaam elektrisch vervoer speelt hierbij ook een rol. Met name het laden op de openbare weg kan tot onwenselijke situaties leiden wanneer iedereen zijn voertuig voor de woning op straat parkeert of wanneer er veel "zoekverkeer" ontstaat (EV-rijders rijden door de wijk op zoek naar een beschikbare laadpaal).

2.5.2 Parkeerbeleid

Het laden van een voertuig is wat anders dan het parkeren van een voertuig. Vanuit gegaan wordt dat een voertuig enkel op een publieke laadplaats staat om op te laden. Waarna geacht wordt dat de eigenaar het voertuig verplaatst naar een reguliere parkeerplaats wanneer het voertuig geladen is. Toch ligt hier en relatie met de nog te ontwikkelen parkeervisie, de laadvisie zal hiervoor als uitgangspunt dienen. In enkele delen van gemeente Zevenaar is echter sprake van een hoge parkeerdruk. Het is de verwachting dat op deze locaties in de toekomst problemen ontstaan wanneer niet tijdig geanticipeerd wordt op het totaal aantal beschikbare parkeervakken. Met name in oudere woonwijken en het centrumgebied is de verwachting dat enkele extra (tijdelijke) parkeervakken aangelegd moeten worden, in de straat of in de directe omgeving. Het aantal klachten inzake parkeren en de parkeerdruk zal hierom de komende tijd verder toenemen. De gemeente Zevenaar inventariseert deze mogelijke knelpunten.

In gemeente Zevenaar wordt het heden gedoogd om in vergunningshoudergebied zonder de benodigde parkeervergunning een elektrische voertuig te laden. Omdat het aantal laadpalen de komende jaren toeneemt komen steeds meer alternatieve locaties beschikbaar om een voertuig te laden, ook in en rondom een vergunningshoudergebied en in de betaald parkeren zones. Hiermee is het niet meer nodig om deze constructie van gedogen in stand te houden, het gedogen zal hierom per 01-01-2024 komen te vervallen. Wanneer na deze datum geladen wordt binnen een vergunningshoudergebied of betaald parkeren zone, zal aantoonbaar een vergunning of betaalbewijs aanwezig moeten zijn. Wanneer dit niet het geval is dan is de eigenaar van het voertuig in overtreding. De afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving kan met dit gegeven besluiten om op te treden. Deze Integrale Laadvisie dient, gezien de raakvlakken in deze paragraaf, ook als vertrekpunt voor het nog te ontwikkelen parkeerbeleid in gemeente Zevenaar.

2.5.3 Nota Ruimtelijke Kwaliteit

Bij het formuleren van deze Integrale Laadvisie en de Plankaart, is gekeken naar het effect van de laadpalen op de omgeving. Het effect hierop lijkt momenteel minimaal te zijn.

In de Nota Ruimtelijke Kwaliteit zijn per deelgebied in gemeente Zevenaar de eisen vastgelegd over hoe om te gaan met de ruimtelijke kwaliteit en de welstandseisen. Hierbij wordt met name gekeken naar bouwwerken (verblijfsobjecten) en niet zo zeer op het niveau van straatmeubilair of andere noodzakelijke plaatsingen in de openbare ruimte. Bij de plaatsing van laadpalen wordt rekening gehouden dat deze op de meest hindervrije locaties geplaatst worden. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet plaatsen van laadpalen voor aangezichten van monumenten en zo min mogelijke op uitzichten vanuit verblijfsobjecten.

2.5.4 Nieuwbouwwijken

Bij de ontwikkeling van nieuwbouwwijken heeft de concessiehouder het exclusieve recht om ook hier laadpalen te plaatsen. Om dit goed met elkaar te coördineren stemt gemeente Zevenaar tijdig nieuwe ontwikkelingen af met de concessiehouder. In het planologisch ontwerp dient vanaf het begin nagedacht te worden over laadvoorzieningen, zeker wanneer dit niet mogelijk is op eigen terrein en men dus is aangewezen op laadpalen in de openbare ruimte. Gemeente Zevenaar is verantwoordelijk voor het aanwijzen van de specifieke locaties in het Definitief Ontwerp en baseert het aantal laadpalen op de prognoses van ElaadNL[7]. Wanneer aan de eisen uit de concessie is voldaan (o.a. het nemen van verkeersbesluiten, bouwrijp maken van de grond, mantelbuizen aanleggen etc.) zal de concessiehouder samen met de projectontwikkelaar het werk afstemmen. Voor details inzake de rechten en plichten bij nieuwbouwwijken verwijst gemeente Zevenaar ontwikkelaars en aannemers naar de concessie en bijbehorende contractstukken. De betreffende informatie kan bij gemeente Zevenaar, afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling, worden opgevraagd.

2.5.5 Regionale Energie Strategie (RES)

In de RES is geen directe verwijzing naar elektrisch rijden opgenomen. Hierin staan wel de regionale keuzes voor de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving samen met de daarvoor benodigde opslag- en energie-infrastructuur. Mobiliteit is nu enkel gesignaleerd als een onderdeel.

2.5.6 Participatiekader

De verhouding tussen overheid en samenleving verandert. Waar de overheid voorheen vooral inwoners informeerde over het gevoerde beleid, wordt nu vaker de dialoog gezocht. Steeds meer inwoners, ondernemers en organisaties willen invloed hebben op en een bijdrage leveren aan de kwaliteit van hun fysieke en sociale leefomgeving. Ook willen zij verantwoordelijkheid nemen bij de grote vraagstukken van vandaag, zoals de energietransitie, klimaatverandering of duurzame ondersteuning in het sociaal domein. De Omgevingswet, die naar verwachting in gaat in 2023,

[7] *ElaadNL is een Nederlandse stichting en kennisinstituut welke zich bezighoudt met onderzoeken en innovatie op het gebied van elektrische mobiliteit. De gebruikte prognoses dateren van november 2021.*

speelt hierop in en stimuleert vroegtijdige participatie om tijdig belangen, meningen en creativiteit op tafel te krijgen. Bij het opstellen van deze Integrale Laadvisie en de Plankaart, hebben inwoners van gemeente Zevenaar tweemaal de gelegenheid gekregen om mee te denken over publiekladen en elektrisch rijden. Eenmaal middels een inwonersconsultatie (december 2021) en eenmaal bij de concept Plankaart (maart 2022) waarbij inwoners konden reageren op de beoogde locaties van de laadpalen. Gemeente Zevenaar heeft alle reacties gewogen en eventueel locaties aangepast wanneer dat in het publieke belang was. Zie voor een meer uitgebreide toelichting over dit onderwerp paragraaf 4.6 participatie.

3 Opgave

3.1 Inleiding

Om inzicht te krijgen in hoeveel laadpunten nodig zijn, heeft gemeente Zevenaar gebruik gemaakt van de prognoses van ElaadNL, de zogeheten *outlooks* daterend van november 2021. De prognose is afgezet tegen de huidige situatie waardoor de restopgave tot 2025 concreet wordt. Doel daarbij is niet om het aantal voorspelde laadpunten te realiseren, maar om te zorgen dat de laadinfrastructuur in het juiste tempo meegroeit om de vergroting van het aandeel elektrisch vervoer niet te laten stagneren.

De prognoses geven momenteel het beste inzicht in het aantal benodigde publieke en private laadpunten en het aantal benodigde reguliere en snellaadpunten, voor de periodes tot 2025 en tot 2030. ElaadNL gebruikt voor de *outlooks* veel openbare databestanden, zoals gegevens over kavels (eigen oprit) en demografische en welvaartsgegevens (waar komen als eerste elektrische voertuigen). Prognoses voor semipublieke laadpunten, zoals bij hotels en parkeergarages, zijn tot op heden niet beschikbaar. Deze zijn nu opgenomen in de cijfers voor private laadpunten. Omdat onzekerheden in de prognoses zitten en semipublieke laadpunten niet apart zijn weergegeven, houdt gemeente Zevenaar de ontwikkelingen goed in de gaten en stelt zo nodig de doelstellingen elke twee jaar bij.

3.2 Prognose benodigde laadpunten

Momenteel zijn ongeveer 74 publieke laadpunten in gemeente Zevenaar aanwezig. Naast reguliere laadpunten zijn ook 8 snellaadpunten (van Tesla en heden enkel voor Tesla rijders) met een laadvermogen van 120kW per stuk.

Om in 2025 in de laadbehoefte van elektrische voertuigen te voorzien zijn ongeveer 338 laadpunten nodig. In 2030 zijn ongeveer 733 laadpunten nodig voor deze gebruikersgroepen, zie ook figuur 1.

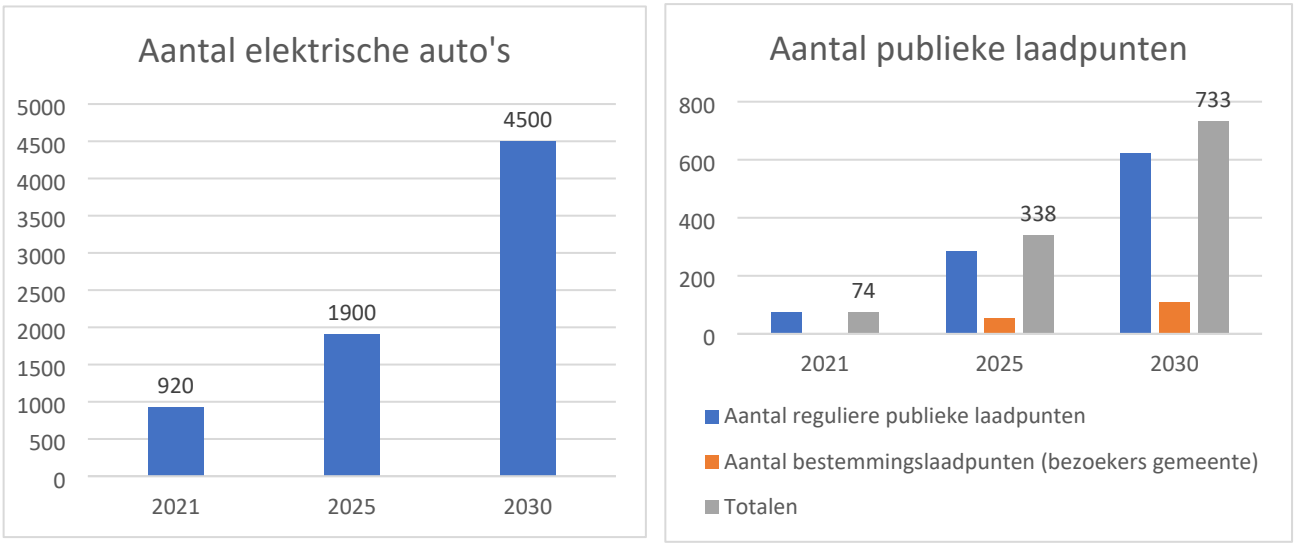

Figuur 1- analyse van aantal in gemeente Zevenaar aanwezige laadpunten tot en met 2030 (Bron: ElaadNL, 2021)

laadpunten nodig. Dit betekent dat tot 2025 gemiddeld 66 laadpunten ofwel gemiddeld 33 laadpalen per jaar worden geplaatst.

Hier bovenop heeft gemeente Zevenaar vier strategische laadpalen per jaar geraamd welke aangewezen kunnen worden op een willekeurige locatie van belang (zoals bij recreatieve en

toeristische locaties). Dit aantal is ingeschat en gebaseerd op de opgave en aantal locaties. Aan dit getal zit geen afname verplichting richting de concessiehouder maar wel een eigen bijdrage (zie ook paragraaf 4.4)

Uit *figuur 1* valt op te maken dat richting 2030 gemeente Zevenaar voor een grote opgave staat. Om te voorzien in deze laadbehoefte is een forse toename van het totaal aantal laadpunten en daarmee ook publieke laadpunten nodig. Wel is de verwachting dat verhoudingsgewijs minder laadpunten per elektrische voertuig nodig zijn dan in de huidige situatie, zoals beschreven in paragraaf 2.2. (efficiënter laden). In de prognoses is rekening gehouden met deze ontwikkelingen.

Ten aanzien van de overige gebruikersgroepen in deze visie; doelgroepenvervoer, lichte transportvoertuigen en OV, is de prognose moeilijker af te geven. Dit komt omdat deze gebruikersgroepen vaak eigen beleid hebben ten aanzien van de transitie naar elektrisch vervoer. Gemeente Zevenaar wil deze dienstverleners stimuleren en steunen door, al dan niet in regionaalverband, met hen in overleg te gaan over de toekomstige ontwikkelingen. Uit deze gesprekken moet naar voren komen welke rollen gemeente Zevenaar, de vervoerders en de mogelijke concessiehouders hierbij hebben. Gemeente Zevenaar kan faciliteren door gebruikers, aanbieders en de netbeheerder Liander bij elkaar te brengen, door gebieden aan te wijzen waar men infrastructuur mag realiseren.

4 Strategische keuzes

Elke gebruikersgroep heeft een andere laadbehoefte: waar wordt geladen, hoe vaak wordt geladen en hoe hoog het gewenste laadvermogen is, verschilt. De Integrale Laadvisie richt zich primair op de gebruikersgroep personenvervoer, daarnaast is ook aandacht voor doelgroepenvervoer, lichte transportvoertuigen en het openbaarvervoer.

De strategie van gemeente Zevenaar is aan de hand van de volgende onderwerpen opgebouwd:

1. **Type laadinfrastructuur:** de verhouding tussen private, semipublieke en/of publieke laadpunten;
2. **Soorten laadpunten:** reguliere laadpalen, laadpleinen en snelladers;
3. **Uitvoeringsmodel:** de wijze van samenwerking met Charge Point Operators (CPO) voor de uitrol van publieke laadpunten;
4. **Plaatsingsstrategie:** vraag gestuurd en/of meer proactief plaatsen;
5. **Participatie:** het verkrijgen van draagvlak voor laadvoorzieningen in of nabij woonwijken.

Gemeente Zevenaar hanteert de ladder van elektrisch laden (zie *figuur 2*). Op basis van deze ladder wordt een zo eerlijk mogelijke spreiding van laadfaciliteiten geborgd en wordt elektrisch rijden en laden voor iedereen zoveel mogelijk bereikbaar.

Trede	Dat betekent voor de gemeente
De e-rijder is zelfvoorzienend en parkeert en laadt op eigen terrein.	Het uitgangspunt in het beleid is dat de gemeente geen aanvullende voorzieningen treft voor e-rijders die op eigen terrein kunnen parkeren en laden. De gemeente heeft eventueel een faciliterende rol.
De e-rijder parkeert op een openbare parkeerplek en laadt via een private laadvoorziening.	De gemeente stelt kaders aan het parkeren (en laden) van de elektrische auto in de openbare ruimte. Waar nodig maakt de gemeente afspraken met de eigenaar van een laadpunt.
De e-rijder maakt gebruik van publiek toegankelijke laadvoorzieningen.	De gemeente stimuleert het realiseren van publieke laadvoorzieningen, stelt kaders, gaat overeenkomsten aan stelt mogelijk ook financiële middelen beschikbaar.

Figuur 2 – Ladder van elektrisch laden (Bron: Agentschap NL, 2021)

4.1 Type laadinfrastructuur: privaat, semipubliek en publiek

Als definitie is het volgende overzicht gehanteerd:

- **Publiek laadpunt:** Een laadpunt dat 24/7 openbaar toegankelijk is, zonder fysieke barrières zoals slagbomen of poorten;
- **Semipubliek laadpunt:** Een privaat laadpunt dat is opengesteld voor publiek. Denk aan parkeergarages, tankstations of horeca-locaties. Er kunnen beperkte toegangstijden zijn;
- **Privaat laadpunt:** Een laadpunt op eigen terrein, aan huis of bij een bedrijf welke in principe alleen voor de eigenaren (of bezoekers hiervoor) beschikbaar is.

Om de druk op de openbare ruimte zoveel mogelijk beperkt te houden, is het eerste vertrekpunt dat EV-rijders zoveel mogelijk laden op privaat terrein. Dat wil zeggen voor inwoners op de eigen oprit door middel van een eigen privé lader en voor bedrijven op het eigen bedrijfsterrein. EV-rijders die geen toegang hebben tot een privaat laadpunt moeten kunnen uitwijken naar semipublieke en publieke laadpunten. Gemeente Zevenaar heeft en neemt de verantwoordelijkheid om te zorgen voor een basisnetwerk van publieke laadpunten voor de gebruikersgroepen inwoners en bezoekers.

Daarbij wordt rekening gehouden met een goede geografische spreiding van laadpunten over de hele gemeente. Hierbij wordt naast de stad Zevenaar dus ook specifiek gekeken naar alle dorpskernen. Daarnaast worden de mogelijkheden verkend om private en semipublieke laadpunten beter beschikbaar te maken voor derden. Dit kan bijvoorbeeld door private laders uit te rusten met een betaalsysteem, dit is voor de eigenaar een duurdere optie maar omdat de eigenaar hier een vergoeding voor krijgt kan dit zich mogelijk terugverdienen. Eventueel zou een subsidie eigenaren kunnen verleiden om alsnog voor een dergelijk systeem te kiezen.

4.2 Soorten laadpunten

Laadpunten kunnen op dit moment verschillende vermogens elektriciteit leveren:

1. **Regulier laden:** laadpunt met een vermogen tot 22 kilowatt (kW). Het opladen tot de maximale batterijcapaciteit duurt hierbij meerdere uren. Reguliere laadpunten kunnen individueel worden geplaatst, of geclusterd worden op een centraal gelegen laadplein.
2. **Snelladen:** laadpunt met een vermogen van meer dan 22 kW, waarmee elektrische voertuigen in kortere tijd kunnen opladen. Snelladen gebeurt op gelijkstroom en is volop in ontwikkeling. Snelladen kent drie subcategorieën:
   a. Kortparkeerladen of semi-snelladen
   Laadpunt met een vermogen tussen 22 en 125 kW, deze worden steeds meer geplaatst bij onder andere supermarkten, hotels en vergaderlocaties.
   b. Ultrasnelladen voor personenvervoer
   Laadpunt met een vermogen tussen 125 en 350 kW. Het grootste deel van de huidige beschikbare EV is technisch geschikt om te laden met een snelheid van maximaal 50 kW. De nieuwere modellen en modellen in het hogere segment zijn geschikt voor de hogere vermogens. De laadvermogens tussen 125 kW en 350 kW worden overwegend bij snellaadstations langs hoofdwegen geplaatst, bijvoorbeeld bij pompstations en wegrestaurants.
   c. Ultrasnelladen voor openbaar vervoer en logistiek
   Laadpunt met een vermogen hoger dan 350 kW, bijvoorbeeld een pantograaf waarbij voertuigen met een uitschuifbare arm via de bovenzijde opgeladen worden. De laadpunten zijn hierdoor vooral geschikt om grote voertuigen zoals vrachtwagens en bussen in korte tijd te laden. Voor personenvoertuigen bestaan dergelijke laadinfrastructuur niet.

Snelladen is in de regel duurder dan regulier laden. Snelladers zijn daarom vooral gewenst op plaatsen waar een korte verblijfsduur gepaard gaat met een grote laadbehoefte en men bereid is om daar meer voor te betalen. Hierbij kan gedacht worden aan taxistandplaatsen of verzorgingsplaatsen langs de snelwegen.

Om de laadbehoefte van EV-rijders op te vangen, is minimaal een basisnetwerk van reguliere publieke laadpunten nodig, eventueel aangevuld met snellaadpunten als laadoplossing voor bijvoorbeeld bezoekers, passanten of lichte transportvoertuigen. Gemeente Zevenaar heeft een verantwoordelijkheid in de uitrol van reguliere publieke laadpunten, zoals aangegeven in paragraaf 3.1.

Gemeente Zevenaar wil ook een actieve rol spelen in de mogelijkheid tot snelladen. Hierbij wordt verwacht dat op standplaatsen voor doelgroepenvervoer, logistieke knooppunten, toeristische

bestemmingen in gemeente Zevenaar behoefte ontstaat aan snelladers. Daarom wordt ingezet op stimulering van snellaadpunten op deze locaties door derde. Daarbij wordt gezocht naar vroegtijdig afstemming met andere gemeenten in de regio, netbeheerder Liander en mogelijke exploitanten vanwege de complexere en meer kostbare faciliteiten. Momenteel zijn geen concrete locaties voor ogen.

4.3 Uitvoeringsmodel

Gemeente Zevenaar neemt deel aan de regionale concessie Openbare Laadinfrastructuur Elektrische Voertuigen. De concessie start formeel op 1 juli 2022. De concessiehouder (Vattenfall InCharge), heeft exclusiviteit om tot en met Q2 2025, met een optie van tweemaal één jaar verlenging, laadpalen in gemeente Zevenaar te plaatsen.

Met deelname aan de regionale concessie kan gemeente Zevenaar de ontwikkeling en plaatsing van laadpalen, na afloop van de voorgaande concessie, continueren. Het uitvoeren van het contractmanagement met de concessiehouder is belegd bij provincie Overijssel. Gemeente Zevenaar heeft hierbij de mogelijkheid om separate afspraken te maken met de concessiehouder over bijvoorbeeld prijs, spreiding, uitvoeringstempo en flexibiliteit. Een ander voordeel voor deelname is dat de regionale concessie zorgt voor een betere samenwerking ten aanzien van elektrisch vervoer en laden met buurgemeenten, welke ook deelnemen aan de concessie (zoals Duiven/Westervoort). Een goed voorbeeld hiervan is de mogelijkheid om samen innovatieve laadoplossingen met de concessiehouder te onderzoeken en hier op basis van pilots ervaring mee op te doen.

De concessiehouder is verantwoordelijk voor het installeren en beheren van de laadpalen (e.e.a. in overleg met gemeente Zevenaar/netbeheerder). Ook voert zij, indien noodzakelijk, reparaties en onderhoud of modificaties aan de laadpalen uit.

4.4 Plaatsingsstrategie: mate van proactieve uitrol

Met de groei van het aantal elektrische voertuigen en de opkomst van de tweedehandsmarkt is de verwachting dat vraaggestuurde plaatsing alleen niet langer voldoet vanwege de lange doorlooptijden en de druk hiervan op de ambtelijke organisatie. De behoefte om (ook) proactief uit te rollen – en daarmee voor de vraag uit te plaatsen – wordt steeds groter.

Binnen de concessie worden vier categorieën onderscheiden voor de plaatsing van laadpalen:

1. *Proactieve laadpalen*
   Laadpalen geplaatst voor de vraag uit (proactief) waarbij de locaties door gemeente Zevenaar worden geselecteerd op basis van de Plankaart. In deze categorie wordt een deel van de jaarlijkse prognose kosteloos geplaatst door de concessiehouder.
2. *Paal-volgt-auto laadpalen*
   Laadpalen die op basis van aanvraag van de EV-rijder worden geplaatst. Hierbij wordt waar mogelijk gezocht naar een locatie op de Plankaart. Mocht deze niet voorzien zijn, dan wordt in overleg met de concessiehouder een locatie gezocht. Ook deze laadpalen worden kosteloos geplaatst door de concessiehouder.
3. *Laadpalen op basis van gebruikscijfers*
   Bij een gebruik hoger dan 5000 kWh wordt door de concessiehouder kosteloos een laadpaal bijgeplaatst. De locatie wordt op basis van de Plankaart in overleg met de concessiehouder geselecteerd.
4. *Laadpalen op aanvraag van gemeente Zevenaar*
   Mocht blijken dat in aanvulling op bovenstaande categorieën nog niet voldaan wordt aan de behoefte van gemeente Zevenaar, dan kan gemeente Zevenaar iedere willekeurige locatie

aanwijzen voor de plaatsing van een laadpaal. De concessiehouder is verplicht deze laadpaal te realiseren. Gemeente Zevenaar betaalt de concessiehouder een eenmalige vergoeding van €1.500,- per laadpaal, ongeacht het werkelijke toekomstige verbruik.

Indien de toename in het elektrisch vervoer een dermate vlucht neemt dat de huidige methode niet meer afdoende is, wordt met de concessiehouder de mogelijkheden bekeken om meer data gedreven te werken. Met verschillende databronnen kan zo eerder gesignaleerd worden waar de vraag toeneemt om daarop te anticiperen. Zo hoeven inwoners niet te wachten op laadpaal. Heden is onbekend of de concessiehouder hier een (goed) platform voor beschikbaar heeft of krijgt. Vooralsnog volstaat de hiervoor beschreven plaatsingsstrategie en kan dit gaande de concessie verder uitgewerkt worden.

4.5 Inzet EV Kabelgoot tegel

Momenteel wordt het plaatsen van laadkabels over de openbare ruimte gedoogd, mits dit niet direct een gevaar oplevert voor de omgeving of hier klachten vanuit de buurt over ontstaan. Echter, dit is een ongewenst neveneffect van het elektrisch rijden in het kader van veiligheid. Met name wetende dat elektrisch rijden de komende jaren fors toeneemt. Om hiervoor een oplossing te bieden is de zogeheten EV Kabelgoot Tegel ontwikkelt. Deze tegel lijkt op een reguliere 'stoeptegel' maar heeft een uitsparing met rubberen strips erboven zodat de laadkabel in de tegel gelegd kan worden tijdens het laden.

In Q2 2022 wordt gestart met een pilot om de werking van de EV Kabelgoot Tegel te ervaren. In deze pilot is ruimte gereserveerd voor 10 huishoudens. Eind 2022 wordt de pilot geëvalueerd en bij overwegend positieve ervaringen wordt de EV Kabelgoot Tegel als standaard geïmplementeerd. Hierbij is naast het technische aspect ook aandacht voor de sociale component. In 2023 wordt een overgangstermijn aangehouden waarin inwoners geïnformeerd worden en de tijd krijgen om een EV Kabelgoot Tegel aan te vragen bij gemeente Zevenaar. Het is niet toegestaan dat inwoners zelf de goten, of iets vergelijkbaars, gaan aanleggen omdat dit de openbare ruimte betreft. Een verbod voor laadkabels over de openbare ruimte gaat in per 1 januari 2024. Er zal worden toegezien op de naleving en waar nodig opgetreden worden met waarschuwingen of een beschikking (boete). Wanneer de EV Kabelgoot Tegel niet wenselijk blijkt, blijft het verbod onverminderd van kracht. Er wordt hierbij ingezet op alternatieve oplossingen waarvoor een nieuwe pilot gestart kan worden.

Figuur 3 – EV Kabelgoot Tegel door trottoir (Bron: Struyk Verwo Infra)

4.6 Participatie

Gemeente Zevenaar vindt het belangrijk dat inwoners goed geïnformeerd zijn over ontwikkelingen in hun omgeving. Zo zijn inwoners niet alleen geïnformeerd over de plaatsing van de laadpalen maar inwoners hebben hier in december 2021 ook over kunnen meedenken via een inwonersconsultatie. Deze consultatie bestond uit circa 8 vragen en had in sommige gevallen een open veld voor commentaar. Enkele vragen welke gesteld zijn:

- Waar wordt de elektrische auto meestal opgeladen?
- Wat zijn, binnen de gemeente Zevenaar, goede locaties voor snellaadpunten?

Met het aantal respondenten van circa 485 geeft de inwonersconsultatie een indicatief beeld over dit onderwerp. In bijlage III staat een factsheet met enkele resultaten, deze zijn ook gedeeld met de respondenten.

In maart 2022 is de concept Plankaart online gepubliceerd. Inwoners zijn gevraagd om te reageren op de voorgenomen locaties voor laadpunten op de concept Plankaart en om suggesties en opmerkingen aan te dragen. Daarnaast is op donderdag 24 maart 2022 een inloopmiddag georganiseerd, hier zijn vier inwoners op afgekomen. Uiteindelijk zijn meer dan 50 digitale reacties op de Plankaart ontvangen (met daarin alle locaties van de toekomstige laadpalen). Hierbij was minder dan de helft (18) positief in de reactie. De rest van de reacties waren met name gericht op het verwijderen of verminderen van de beoogde locaties voor laadpalen. De meest opgegeven reden hiervoor is parkeerdruk. Ten aanzien van enkele reacties is besloten om laadpalen elders te plaatsen. Het merendeel van de Plankaart is ongewijzigd gebleven om een goede spreiding en capaciteit van de laadinfrastructuur te borgen.

Inwoners worden tevens op de hoogte gehouden van de verkeersbesluiten via www.overheid.nl. Een verkeersbesluit is noodzakelijk vanwege het uitsluiten van een categorie weggebruiker. Ook hier heeft men nog eens inspraak op.

5 Gebruikersgroepen

Gemeente Zevenaar kent verschillende gebruikersgroepen die (op termijn) overstappen naar elektrisch rijden, met elk hun eigen kenmerken en behoeftes aan laadinfrastructuur. In dit hoofdstuk staat beschreven voor de gebruikersgroepen: personenvervoer, lichte transport voertuigen, doelgroepenvervoer en openbaar vervoer, op welke laadoplossingen wordt ingezet. In bijlage II wordt een overzicht van de relevante gebruikersgroepen weergegeven.

5.1 Personenvervoer

Voor personenvervoer wordt onderscheid gemaakt tussen inwoners en bezoekers, waarbij bezoekers worden verdeeld in recreatief en werk gerelateerd bezoek.

- *Inwoners:* De voornaamste laadoplossing voor inwoners met een eigen parkeerplaats is privaat laden op eigen terrein. Voor inwoners die elektrisch rijden en geen toegang hebben tot een privaat dan wel semipubliek laadpunt, wordt ingezet op voldoende publieke laadpunten verspreid over gemeente Zevenaar. Deze zijn ook aan te vragen voor invalide met een parkeerplaats op kenteken. Laadpalen worden waar dat kan in clusters geplaatst om zoekverkeer door de woonwijken zoveel mogelijk te voorkomen.
- *Bezoekers recreatief:* Hieronder valt bezoek aan vrienden en familie maar ook bezoek aan toeristische locaties en onder andere het centrum van stad Zevenaar. De eerste groep maakt voornamelijk gebruik van publieke laadpunten in woonwijken. Daarvoor wordt ingezet op een dekkend netwerk van publieke laadpunten verspreid over gemeente Zevenaar, zodat binnen redelijke afstand een laadpunt beschikbaar is. De laadbehoefte van bezoekers aan toeristische locaties en het centrumgebied van stad Zevenaar wordt waar mogelijk ingevuld door private en semipublieke laadpunten bij de betreffende toeristische locaties.
- *Bezoekers werk:* De laadbehoefte van werk gerelateerd bezoek wordt waar mogelijk ingevuld met private en semipublieke laadpunten bij onder andere kantorencomplexen en industrieterreinen. Voor bedrijven is dit in de meeste gevallen ook de meest kosteneffectieve optie, omdat zij elektriciteit vaak relatief goedkoop kunnen inkopen en zelf meer kunnen opwekken door grote dakoppervlakken met zonnepanelen. Daarnaast zijn snellaadpunten van belang als vangnet voor bezoekers die lange afstanden moeten rijden en kort de tijd hebben om te laden.
- *Deelauto's:* Naast de overstap naar particulier elektrisch vervoer zet gemeente Zevenaar ook in op deelvervoer, bij voorkeur met elektrische deelauto's. Als mogelijk moeten deze voertuigen laden bij private en semipublieke laadpunten, maar verwacht wordt dat in veel gevallen ook publieke laadpunten nodig zijn.

5.2 De logistieke sector

Steeds meer bedrijven stappen over op elektrische voertuigen voor goederenvervoer, zeker in verstedelijkt gebied. De ontwikkeling van zero-emissiezones versnelt deze overstap nog eens. Ook financieel wordt het steeds aantrekkelijker om over te stappen op elektrisch vervoer. De aanschafprijs is weliswaar nog hoog maar de operationele kosten van een elektrische bestelvoertuigen zijn lager, waardoor de *Total Cost of Ownership* (TCO) in sommige gevallen al voordeliger uitvalt voor een elektrische oplossing. De verwachting is dat van de bestelwagens ongeveer de helft gaat laden bij het bedrijf, via private laadinfrastructuur. De andere helft gaat thuis laden, op de eigen oprit of in de openbare ruimte. Bestelwagens kunnen dezelfde laadinfrastructuur gebruiken als personenauto's, maar gebruiken deze naar verwachting veel intensiever vanwege een groter accupakket.

Gemeente Zevenaar heeft momenteel geen concrete plannen om een zero-emissiezone voor logistiek in te richten. Daarom wordt geen groot effect van een grote laadvraag van bestelwagens

verwacht. Ontwikkelingen op dit gebied worden gemonitord, net als de ontwikkelingen in de regio en op landelijk niveau. Indien nodig wordt de laadvisie hierop aangepast.

5.3 Overige gebruikersgroepen

Ook voor de gebruikersgroepen doelgroepenvervoer en het openbaarvervoer wordt beleid ontwikkelt.

Doelgroepenvervoer

De doelstelling is dat het doelgroepenvervoer (aanvullend vervoer voor inwoners die gebruik maken van WMO, jeugdzorg en leerlingenvervoer) voor 2030 geheel emissievrij (batterij- of waterstof-elektrisch) is. De voertuigen voor doelgroepenvervoer worden voornamelijk 's nachts in de remise geladen en voor een deel thuis bij chauffeurs, op de eigen inrit of in de openbare ruimte. Waar nodig worden, in overleg met BVO DRAN (concessiehouder regionale doelgroepenvervoer), publieke laadpunten in de wijk gefaciliteerd. Daarnaast zijn mogelijk snelladers nodig op strategische locaties. Deze locaties worden bepaald in overleg met de regio.

Openbaar vervoer

Het regionaal busvervoer moet in 2030 geheel emissievrij zijn. Bussen laden op in de remise. Als snellaadpunten nodig zijn bij transferia op publieke grond zal gemeente Zevenaar dit ondersteunen en faciliteren wanneer mogelijk. Vooralsnog zijn hiertoe geen concrete aanvragen binnengekomen.

6 Uitvoering en organisatie

6.1 Gemeentelijke organisatie

De wethouder Duurzaamheid van gemeente Zevenaar is bestuurlijk opdrachtgever voor de realisatie van openbare laadinfrastructuur. Voor de uitrol is de afdeling Beheer Ontwerp en Realisatie (BOR) van gemeente Zevenaar verantwoordelijk. De opschaling van laadinfrastructuur vraagt om grotere uitvoeringskracht en verdere professionalisering van het werkproces. Ook is het belangrijk dat het onderwerp structureel aandacht krijgt bij meerdere gemeentelijke afdelingen, die op de hoogte zijn van elkaars werk en visie, zoals mobiliteit, groen, parkeren, handhaving en toerisme. Om de zes weken is hiervoor een overleg met de concessiehouder gepland. De verschillende disciplines worden uitgenodigd om mee te denken over actuele zaken.

6.2 Samenwerking en afstemming

Om de doelen uit deze Integrale Laadvisie te behalen, wordt samengewerkt met verschillende partners, zoals de NAL-samenwerkingsregio Oost. Dit is een samenwerkingsverband tussen provincies Gelderland en Overijssel en de inliggende netbeheerders. De samenwerkingsregio ondersteunt gemeenten bij de uitrol van laadinfrastructuur, onder andere door het delen van kennis en het organiseren van aanbestedingen voor laadpunten in de publieke ruimte[8]. Daarnaast zijn inwoners, netbeheerder, dorpsraden, regio gemeenten en (markt)partijen die de laadinfrastructuur plaatsen, belangrijke partijen waarmee wordt samengewerkt en afgestemd. Voor inwoners is de gemeente Zevenaar bereikbaar voor suggesties en problemen met laadvoorziening. Inwoners worden actief betrokken bij pilots (zoals die van de EV Kabelgoot Tegel) en innovatieve trajecten. Bij het evalueren en herijking van het beleid zullen inwoners wederom worden betrokken.

6.3 Monitoring

Monitoring levert waardevolle inzichten op over onder meer de groei van elektrisch vervoer in gemeente Zevenaar, het gebruik van specifieke laadpunten en de laadinfrastructuur als geheel en de belasting van het energienetwerk. Het is van belang dat gemeente Zevenaar eigenaar is en blijft van gebruiksdata van de laadpunten in de publieke ruimte. Dit is binnen de concessie geregeld en gemeente Zevenaar kan desgewenst toegang krijgen tot deze data. Deze gebruiksdata wordt benut om samen met NAL-samenwerkingsregio Oost (Gelderland en Overijssel) de monitoring verder invulling te geven. Op deze manier kan de ontwikkeling van elektrisch vervoer en het laadnetwerk gevolgd en waar nodig/wenselijk bijgestuurd worden.

6.4 Laadpaalkleven

In een zeer recente ontwikkeling (april 2022) is voor het eerst een rechterlijke uitspraak gedaan inzake overlast door het zogenaamde laadpaalkleven. De desbetreffende gebruiker van de laadpaal is beboet voor het onnodig bezet houden van een publieke laadpaal. Dit betekent niet dat dit in Zevenaar nu ook moet gaan gebeuren maar is wel een signaal dat hier een gat zit tussen beleid en dagelijkse gang van zaken. Vanuit de gemeentelijk peiling elektrisch rijden en laden uit december ’21 blijkt dit in gemeente Zevenaar ook irritaties zijn rondom laadpaalklevers, zie ook bijlage III.

Gemeente Zevenaar zal in overleg met de diverse beheerders van laadpalen afspraken maken over hoe laadpaalkleven zoveel mogelijk kan worden voorkomen. Een voorbeeld hiervan is het zogenaamde tarifering (meter voor laden loopt door nadat het voertuig is opgeladen, al dan niet met een hoger tarief). Parallel hieraan zet gemeente Zevenaar in op het creëren van bewustwording middels communicatie uitingen en bijvoorbeeld het stimuleringen van Whatsapp-groepen voor

[8] Zie voor meer informatie de Gelders-Overijsselse Regionale Aanpak Laadinfrastructuur (GO-RAL)

gebruikers. Inwoners kunnen hierdoor het laden met elkaar afstemmen. Wanneer er echt problemen zijn kan met gemeente Zevenaar contact op worden genomen. Samen met de vakspecialist, en eventueel specialisten van andere beleidsterreinen wordt het gesprek met betrokkenen aangegaan om tot een aanvaardbare oplossing te komen. Als laatste stap kunnen BOA's van gemeente Zevenaar worden ingezet om laadpaalklevers te voorzien van een waarschuwing of beschikking (boete) voor het onnodig bezet houden van een laadplek.

6.5 Financiële kaders

Op basis van de huidige markt is de verwachting dat de plaatsing van reguliere laadinfrastructuur kan worden uitgevoerd zonder financiële bijdrage van gemeente Zevenaar. De benodigde capaciteit voor de reguliere laadpalen die op aanvraag worden geplaatst is afgestemd met de afdeling BOR en is geraamd op circa 300 uur per jaar.

Naast de reguliere laadinfrastructuur zet gemeente Zevenaar zich in voor innovatieve oplossingen en het stimuleren van ondernemers op bedrijventerreinen om mee te bouwen aan een semi-publieke laadinfrastructuur. De huidige begroting voorziet hierin.

Het benodigde budget voor het plaatsen van de door gemeente Zevenaar aan te wijzen strategische laadpalen wordt gedekt uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid omdat hier heden geen middelen voor beschikbaar zijn. Over het beschikbaar stellen van deze reserve zal de gemeenteraad later in het jaar een voorstel ontvangen.

Na de evaluatie van de pilot met de EV Kabelgoot Tegel wordt de gemeenteraad geïnformeerd over een eventuele voortzetting. De financiële consequenties worden in de reguliere PC-cyclus meegenomen.

7 Plaatsingsbeleid

7.1 Private, semipublieke, publieke laadpunten

Om het gebruik van laadpalen op privaat en semipubliek terrein maximaal te benutten en daarmee de druk op de openbare ruimte zoveel mogelijk te ontzien, zet gemeente Zevenaar in op de volgende maatregelen:

1. In Q2 2022 wordt gestart met een pilot voor de zogenoemde EV Kabelgoot Tegel.
2. In overleg met de bedrijfskring het elektrisch vervoer en de daarmee gepaarde oplaadpunten op eigen terrein gestimuleerd;
3. Onderzoek uitvoeren naar deelmobiliteit. Hoewel men publiek kan laden kunnen er ook voorzieningen komen bij bijvoorbeeld dorpshuizen.

7.2 Locaties

Gemeente Zevenaar wijst locaties aan waar publieke laadinfrastructuur wordt geplaatst. De locaties worden op de volgende manieren bepaald.

- Op basis van de Plankaart. Deze Plankaart wordt gebruikt om, als een verzoek (paal-volgt-auto) is goedgekeurd, te bepalen op welke locatie de laadpaal wordt geplaatst. Hierbij wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij reeds bestaande laadpalen (clustering). Zo ontstaan zogenoemde laadpleinen en wordt zoekverkeer door de wijken beperkt en een veiligere omgeving gecreëerd. De fysieke eisen voor locaties zijn;
    - Niet in de buurt van bomen (3 meter uit het midden van de kroon)
    - Trottoirs (resterend na plaatsing paal) moeten breed genoeg zijn (minimaal 90cm maar gestreefd wordt naar 120cm)
    - Binnen 25 meter van een geschikte elektriciteitskabel van netbeheerder Liander
    - Geen belemmering van het uitzicht (of zo min mogelijk indien geen andere optie) vanuit woningen
    - Niet voor aangezicht van monumenten
    - Goed verlichte en bewoonde locaties (uitzondering voor sport accommodaties vanwege de meestal afgelegen ligging).
    - Met zoveel mogelijk behoud van openbaar groen
- Zorgen voor een voldoende dekkend laadnetwerk in heel gemeente Zevenaar..
- Strategische laadpalen worden door gemeente Zevenaar aangewezen op basis van verzoeken uit de samenleving, dat kan proactief uitgevraagd worden, vooralsnog via de communicatiekanalen van gemeente Zevenaar, via het contactformulier op de website van gemeente Zevenaar of door te bellen met het algemene nummer 0316 – 595 111 van gemeente Zevenaar.
- Reguliere laadpalen kunnen zowel individueel als geclusterd in een laadplein geplaatst worden. De aanleg van laadpleinen zijn weliswaar in eerste instantie complexer maar heeft ook voordelen. Hiermee wordt de ruimtelijke impact elders beperkt en wordt hinderlijk zoekverkeer van EV-rijders, welke op zoek naar een beschikbare laadpaal, voorkomen. Met name op geconcentreerde locaties waar meerdere gebruikers tegelijk willen laden, heeft een laadplein de voorkeur. Waar laadpleinen ruimtelijk niet mogelijk of wenselijk zijn, worden separate laadpalen geplaatst. Dit is duidelijk uitgewerkt in de Plankaart voor gemeente Zevenaar.

7.3 Realisatiecriteria

Bij de realisatie van laadinfrastructuur gelden de volgende criteria:

- Veiligheid: de laadkabel mag niet over het trottoir, groen en anderzijds hinderlijk liggen tijdens het laden. Vanaf 1 januari 2024 mogen in zijn geheel geen laadkabels over de openbare ruimte geplaatst worden;
- Elektriciteitsnet: laadpalen worden waar mogelijk binnen 25 meter van het elektriciteitsnet (laagspanningsnet) gerealiseerd. Dit in verband met de meerkosten voor kabels die langer dan 25 meter zijn. Daarnaast wordt rekening gehouden met voldoende ruimte voor de realisatie van ondersteunende hardware bij grotere aansluitingen zoals de trafo en omvormers;
- Bestaand parkeervak: laadpalen worden in eerste instantie gerealiseerd bij bestaande parkeervakken. Bij nieuwe ontwikkelingen worden laadplaatsen extra bijgeplaatst, naast de minimale parkeereis welke in de wijk noodzakelijk is.
- Locatie: anders dan voorheen zal een laadpaal op aanvraag enkel conform de Plankaart worden geplaatst. De meest geschikte locatie wordt voor de aanvrager geselecteerd.

7.4 Verkeersbesluit

Het verkeersbesluit geeft het parkeervak de doelbestemming 'opladen van elektrische voertuigen'. In dit vak mag alleen worden geparkeerd door elektrische voertuigen die laden. Dat wil zeggen dat de stekker in de laadpaal moet zijn aangesloten en deze ook actief moet zijn.

Jaarlijks kan een verzamelverkeersbesluit genomen voor in ieder geval de proactieve te plaatsen palen, dat zijn 14-17 palen per jaar. Daarnaast experimenteert gemeente Zevenaar met verzamelbesluiten per 2 of 3 maanden. Alle aanvragen in die periode worden in een besluit toegekend. Alle locaties zullen in het verzamelbesluit met een korte toelichting worden gemotiveerd en gepubliceerd op www.overheid.nl.

BIJLAGE I Begrippenlijst

Laadpaal
Fysiek object met meestal één of twee laadpunten.

Laadpunt
De elektrische aansluiting op een laadpaal waar de stekker wordt aangesloten. Reguliere laadpalen beschikken meestal over twee laadpunten. Eén laadpunt kan ook verwerkt zijn in bijvoorbeeld een muurbox of lichtmast.

Laadplein
Een laadplein bestaat uit meer dan twee laadpunten voor elektrische voertuigen die een gedeelde netaansluiting hebben (bij publieke laadpalen) of die op een gedeelde groep achter de meter zitten.

Laadpunt voor regulier laden
Laadpunt met een vermogen van hoogstens 22kW.

Laadpunt voor snel laden
Laadpunt met een vermogen hoger dan 22 kW.

Kortparkeerladen
Snelladen aan het begin van de snellaadrange wordt 'kortparkeerladen' genoemd. Deze laadpalen
worden vaak geplaatst op plekken waar de EV-rijder het laden kan combineren met een andere activiteit, zoals winkelen of vergaderen.

Ultrasnelladen
Snelladen aan de bovenkant van de range wordt ook wel ultrasnelladen of 'Ultra Fast Charging' (UFC) genoemd. Hierbij gaat het om laadvermogens van meer dan 150kW. Deze laadvermogens zijn gewenst voor zwaardere voertuigen.

Slim laden
Brede term, die wordt gebruikt om aan te duiden dat slimme technieken de laadtransactie op afstand kunnen aansturen. Minimaal betekent dit dat het opladen van elektrische auto's op het meest optimale moment gebeurt, wanneer de kosten laag zijn en het aanbod van (duurzame) energie hoog.

Publiek toegankelijk laadpunt
Een laadpunt voor een elektrisch voertuig dat 24/7 openbaar toegankelijk is, zonder barrières zoals slagbomen of poorten.

Semipubliek toegankelijk laadpunt
Een laadpunt dat is opengesteld voor publiek op een private locatie. Bijvoorbeeld bij parkeergarages of tankstations. Er kunnen beperkte toegangstijden zijn.

Privaat laadpunt
Een laadpunt op eigen terrein.

Laadpaalkleven
Het onnodig bezet houden van een elektrisch laadpunt door een elektrische auto.

Social charging app
App waarbij EV-rijders het gebruik van laadpunten in de buurt met elkaar afstemmen. Deelnemers laten bijvoorbeeld in de app weten hoe lang ze nog moeten laden.

Batterij elektrisch voertuig (BEV)
Volledig elektrisch voertuig, waarbij een brandstofmotor ontbreekt. Dit in tegenstelling tot een Plug-In Hybride Elektrisch Voertuig (PHEV).

Charge Point Operator (CPO)
De CPO is verantwoordelijk voor beheer, onderhoud en exploitatie van laadpalen.

NAL-regio's
Zes samenwerkingsregio's die zijn voortgekomen uit de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL). Gemeenten werken binnen deze regio's samen met de provincie en met de netbeheerder.

Zero-emissielogistiek (ZE-logistiek)
Zonder uitstoot van schadelijke stoffen goederen verplaatsen voor bijvoorbeeld bouw, retail, afval, horeca, en e-commerce. Voertuigen rijden op elektriciteit of waterstof.

Zero-emissiezones (ZE-zones)
Zones waarbinnen geen logistieke voertuigen mogen komen die emissies uitstoten

BIJLAGE II: Overzicht gebruikersgroepen

In onderstaande tabel staat een overzicht van de verschillende gebruikersgroepen en de verwachte laadoplossingen

	Gebruikersgroep	**Voertuigtype**	**Regulier laden (<22 kW)**	**Kortparkeerladen en/ of Ultrasnelladen voor personenvervoer (22-350 kW)**	**Ultrasnelladen voor zwaar transport zoals logistiek, busvervoer (>350)**
	Personenvervoer particulier (woon-werk en bezoekers)	Personenauto	**Privaat:** thuis- en bedrijfsaansluiting. **Semipubliek:** *[parkeergarages,]* horeca, winkelcentra. **Publiek:** *[publieke parkeergarages en]* openbare ruimte.	**Privaat:** n.v.t. **Semipubliek:** winkelcentra, supermarkten, tankstations, horeca. **Publiek:** snel(bij)laden in *[publieke parkeergarages, hubs en]* openbare ruimte.	Voorlopig niet van toepassing.
	Doelgroepenvervoer	Personenauto	Zie personenauto's.		
		Personenbus	Zie bestelwagens.		
	Taxi's		**Privaat:** thuis- en bedrijfsaansluiting stallingdepot. **Semipubliek:** parkeergarages, horeca, winkelcentra en taxistandplaatsen. **Publiek:** publieke parkeergarages en openbare ruimte.	**Privaat:** snellader bedrijf. **Semipubliek:** parkeergarages, horeca, winkelcentra, standplaatsen, tankstations en op bedrijfsaansluiting stallingdepot. **Publiek:** snel(bij)laden op standplaatsen, strategische hubs, publieke parkeergarages en openbare ruimte.	Voorlopig niet van toepassing.
	Openbaar vervoer	Bus	n.v.t.	**Privaat:** remise concessiehouder en via opportunityladen (eigen laadinfra) bij eindhaltes buslijnen. **Semipubliek:** n.v.t. **Publiek:** n.v.t.	**Privaat:** remise concessiehouder en via opportunityladen (eigen laadinfra) bij eindhaltes buslijnen. **Semipubliek:** n.v.t. **Publiek:** n.v.t.
	Lichte logistieke voertuigen	Bestelwagens	**Privaat:** thuis- en bedrijfsaansluiting stallingdepot. **Semipubliek:** *[parkeergarages,]* horeca en winkelcentra. **Publiek:** *[publieke parkeergarages en]* openbare ruimte.	**Privaat:** snellader bedrijf. **Semipubliek:** horeca, winkelcentra, tankstations, hubs. **Publiek:** *[op strategische hubs, publieke parkeergarages en]* openbare ruimte.	Voorlopig niet van toepassing.

		[optie: Light electric vehicles LEV's, o.a. fiets en bromfiets]	**Privaat:** stopcontact thuis (220 volt). **Semipubliek:** in fietsenstallingen (220 volt). **Publiek:** gemeentelijke stallingsplekken (220 volt).	n.v.t.	n.v.t.
	Zware logistieke voertuigen	Vrachtwagens	**Privaat:** bedrijf/depot. **Semipubliek**: n.v.t. **Publiek:** n.v.t.	**Privaat:** bedrijf/depot. **Semipubliek:** laad- en losplekken, tankstations, hubs. **Publiek:** openbare ruimte.	**Privaat:** bedrijf/depot. **Semipubliek:** laad- en losplekken, tankstations, hubs. **Publiek:** openbare ruimte.
	Mobiele werktuigen		Er is nog geen duidelijk eindbeeld van technologie en laadbehoefte: van 220 volt tot krachtstroom.		
	[Vaartuigen]		• Walstroom • Wissel- en laadplekken voor accucontainers		

BIJLAGE III: Factsheet inwonersconsultatie

Over het onderzoek

Het aantal elektrische voertuigen neemt sterk toe. Naar schatting rijden er in 2030 zo'n 1,9 miljoen elektrische personenvoertuigen in Nederland. Deze ontwikkelingen vragen om een gelijktijdige ontwikkeling van de benodigde laadinfrastructuur. In het regeerakkoord en het Klimaatakkoord staat dat uiterlijk in 2030 alle nieuwe auto's emissieloos moeten zijn. In de transitie naar emissieloze auto's speelt elektrisch vervoer een belangrijk rol. Dit is één van de manieren waarmee we de klimaatdoelen uit het Klimaatakkoord willen behalen. Ook zorgt elektrisch rijden voor een verbetering van de luchtkwaliteit. De transitie naar elektrisch vervoer kan alleen slagen als er voldoende mogelijkheden zijn om op te laden. Omdat niet iedereen op eigen terrein kan laden, of als bezoeker in de gemeente verblijft is men aangewezen op een betrouwbare en een betaalbare publieke laadinfrastructuur.

De gemeente Zevenaar heeft van het Rijk de taak gekregen om een Laadvisie te ontwikkelen. In de Laadvisie beschrijft de gemeente hoe de laadstructuur tot stand komt en welke afwegingen hierbij gemaakt worden. De inwoners van Zevenaar zijn als gebruikers van de omgeving en de toekomstige laadinfrastructuur van belang om hierbij te betrekken. In opdracht van gemeente Zevenaar heeft het onderzoeksbureau Research 2Evolve een onderzoek, over elektrisch rijden en laden uitgevoerd. De inzichten welke hieruit verkregen worden, wegen mee in de totstandkoming van de Laadvisie.

Reacties (respons)

Het onderzoek is uitgevoerd van donderdag 25 november tot en met zondag 12 december 2021. Er zijn 547 panelleden uitgenodigd, uiteindelijk hebben 344 panelleden de vragenlijst ingevuld, wat neerkomt op een respons van 63%. Inwoners van de gemeente Zevenaar die niet lid zijn van het panel hebben ook de mogelijkheid gekregen om via de open link de vragenlijst in te vullen. Zij zijn uitgenodigd via de communicatiekanalen van de gemeente (social media, gemeentelijke website & ZevenaarPost). 141 inwoners hebben gebruik gemaakt van deze mogelijkheid via een zogenaamde open link. In totaal hebben 485 inwoners deelgenomen aan het onderzoek.

Aantal reacties (respons) per leeftijd:

- **16 t/m 34 jaar:** 58 reacties
- **35 t/m 49 jaar:** 137 reacties
- **50 t/m 64 jaar:** 146 reacties
- **65 jaar en ouder:** 132 reacties
- **Onbekend:** 12 reacties

Vergeleken met de bevolking van de gemeente Zevenaar zijn er relatief weinig reacties van inwoners tussen de 16 en 34 jaar en relatief veel van 50 jaar en ouder. Door het toevoegen van een weging op leeftijd zijn de resultaten aangepast zodat er een betere afspiegeling ontstaat van de leeftijdsverdeling binnen de gehele gemeente. Op deze manier geven de resultaten een beter beeld van de gemeente Zevenaar.

Samenvatting van de resultaten

Elektrische en/of plug-in hybride auto's bezitters

- Twee op de tien (20%) deelnemers heeft één of meer elektrische en/of een plug-in hybride auto's binnen het huishouden.
- De auto's worden meestal thuis opgeladen (52%) of via een publieke laadpaal (33%).
- De auto's worden gemiddeld 10 keer per maand aan een publieke laadpaal opgeladen.

Aanschaf elektrische en/of plug-in hybride auto's binnen 2 jaar

- Twee op de tien (20%) deelnemers geeft aan binnen 2 jaar (nog) een elektrische en/of een plug-in hybride auto's aan te schaffen. Een derde (36%) weet het nog niet zeker en vier op de tien (44%) geeft aan dit niet te doen.
- Van de deelnemers die niet van plan zijn om een elektrische en/of plug-in hybride auto binnen 2 jaar aan schaffen geven de meeste deelnemers (66%) aan dat de huidige auto nog niet toe is aan vervanging. Twee andere redenen die ook genoemd worden, zijn de bereikbaarheid van elektrische auto's (30%) en de hoge prijs van elektrisch rijden (24%).

Publieke laadpunten

- Op de vraag wat goede locaties zijn voor snellaadpunten binnen de gemeente Zevenaar noemen de meeste deelnemers bij een winkelcentrum (60%), laadpleinen in de buurt (58%) en bij bestaande tankstations (53%).

- Het merendeel (86%) van de deelnemers vindt dat een eigenaar nadat de auto is opgeladen de plek vrij moet maken voor een andere elektrische of plug-in hybride auto.
- De overlast die deelnemers ervaren van opladende elektrische en/of plug-in hybride auto's is vooral:
- Lege parkeerplekken met een laadpaal die niet gebruikt kunnen worden. Hierdoor zijn er minder parkeerplekken voor gewone auto's.
- Auto's die de hele dag aan dezelfde paal staan. Dit terwijl ze vaak al zijn opgeladen.
- Laadkabels over de stoep.
- Weinig laadpalen in het centrum van Zevenaar.

Wat doen we met de uitkomsten?
Als gemeente nemen wij kennis van de cijfermatige uitkomsten (percentages) en het grote aantal deelnemers van deze peiling. Dit steunt ons in de gedachte dat het onderwerp elektrisch rijden leeft onder de inwoners. Het is erg fijn om middels het onderzoek te horen wat belangrijke zaken voor onze inwoners zijn op het gebied van elektrisch laden.

Alle input wordt meegenomen in de Laadvisie van de gemeente Zevenaar. Met deze visie willen we een dekkend, toegankelijk, betaalbaar & veilig netwerk van laadpalen opzetten.

Binnen nu en enkele weken kunt u meedenken over de precieze locaties van de laadpalen. Meer informatie hierover volgt via de communicatiekanalen van de gemeente Zevenaar (website, social media en Zevenaar Post)

Motie Integrale Laadvisie gemeente Zevenaar 2022

De gemeenteraad van Zevenaar, in vergadering bijeen op 21 september 2022, gehoord de beraadslagingen over agendapunt 10. Z/22/420773 Integrale laadvisie gemeente Zevenaar;

Het aantal elektrische voertuigen (EV's) neemt sterk toe, ook in de gemeente Zevenaar. In het Regeer- en Klimaatakkoord is afgesproken dat vanaf 2030 alle nieuwe auto's emissieloos zijn. Voor een belangrijk deel zullen dat batterij-elektrische auto's zijn. Deze kunnen alleen mobiliteit bieden als de laadinfrastructuur op orde is, zeker ook in de publieke ruimte.

De ontwikkeling van de laadinfrastructuur heeft eveneens een sterke invloed op de groei van het aantal elektrische auto's en het antwoord op de vraag of vanaf 2030 enkel volledig elektrische personenauto's worden verkocht. Volgens de Nationale Agenda Laadinfrastructuur, moeten er in de komende negen jaar 1,5 miljoen extra laadpunten worden aangelegd. Dit impliceert dat er in Nederland gemiddeld genomen 644 nieuwe laadpunten per werkdag moeten worden aangelegd tot 2029.

Begin 2022 zijn er 37 publieke laadpalen (74 laadpunten) in gemeente Zevenaar aanwezig.
Om in 2025 aan de laadbehoefte van elektrische personenvervoer te voorzien, is de verwachting dat circa 338 laadpunten in de gemeente Zevenaar benodigd zijn. Dit betekent dat gemiddeld 66 laadpunten, ofwel 33 laadpalen, per jaar geplaatst dienen te worden.

Bovenop deze aantallen reserveert de gemeente Zevenaar 4 strategische (vanuit de concessie onrendabele) laadpalen per jaar gedurende de looptijd van de concessie.

Gemeenten bepalen zelf de regels rond het laden bij publieke laadpunten, en gaan ook zelf over de handhaving van die regels. Gemeenten zijn dus zelf verantwoordelijk voor het beleid en voor de uitvoering van dat beleid.

Constaterende dat:

1. De Integrale Laadvisie noodzakelijk is om de toename van elektrisch vervoer te kunnen blijven faciliteren
2. De Gemeente Zevenaar een aantrekkelijke laadinfrastructuur wil realiseren voor e-rijders
3. De Gemeente Zevenaar kaders wil stellen voor plaatsing en het gebruik van laadpalen
4. Afhankelijk van het type auto het laden van een lege accu aan een publieke oplaadpaal gemiddeld 4 uur duurt (bron: Bovag)
5. Landelijk onderzoek heeft aangetoond dat 52 procent van de elektrische auto's langer dan twee uur aan de laadpaal staan zonder te laden. (bron: Bovag)

Overwegende dat:

1. De Integrale Laadvisie de strategie van gemeente Zevenaar bepaalt om tijdig een voor iedereen toegankelijke, betaalbare, betrouwbare en veilige laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen te realiseren.

Roept het college op:

1. Vanaf 1-1-2024 ieder jaar te inventariseren en de gemeenteraad te informeren hoeveel laadpalen er gerealiseerd zijn en of de geplande 33 laadpalen per jaar aan de toekomstige laadbehoefte van elektrische personenvervoer voldoen.
2. Om te onderzoeken of het mogelijk is groene parkeerzones te realiseren, waar elektrische auto's voor een te bepalen aantal uren aan de laadpaal mogen staan, afhankelijk van de parkeerdrukte in het gebied.

en gaat over tot de orde van de dag.

Zevenaar, 21 september 2022,
Peter Pollmann fractievoorzitter D66 Zevenaar.

Deze motie is ingetrokken in de vergadering van 21 september 2022

Raadsvoorstel

Onderwerp	Beschikbaar stellen bestemmingsreserve voor het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid - extra inzet
Zaaknummer	Z/22/420725
Documentnummer	INT/22/1109637
Portefeuillehouder	B. Kagei
Portefeuille	duurzaamheid - klimaat
Behandelend ambtenaar/afdeling	Erik Roumen
Telefoon	(0316) 595 244
E-mail	e.roumen@zevenaar.nl

1. Samenvatting

De gemeenteraad is op 26 januari 2022 gevraagd extra middelen beschikbaar te stellen om als lokale overheid (extra) in te zetten op het halen van de klimaatdoelen en zo een bijdrage te leveren aan het leefbaar houden van de gemeente Zevenaar, Nederland en onze aarde. De aanleiding voor de oproep van inzet van extra middelen waren de conclusies uit het IPCC-rapport '*Climate Change 2021 – the Physical Science Basis'* (07.08.2021), die later nogmaals door het rapport *'Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability'* (28.02.2022) werden bevestigd.

In de raadsvergadering van 26 januari 2022 zijn bij de behandeling van het voorstel Bestemmingsreserve Duurzaamheid voor het Uitvoeringsprogramma duurzaamheid het amendement Aanpak duurzaamheid (van D66 en PvdA) en het geamendeerde voorstel aangenomen. Hiermee is het voorgenomen besluit gewijzigd in:

- Uit de algemene reserve éénmalig een bedrag van € 1.500.000 toe te kennen aan deze bestemmingsreserve Duurzaamheid;
- Uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid € 50.000 beschikbaar te stellen voor het aanstellen van een programmamanager die de taak krijgt een concreet duurzaamheidsplan op te stellen. Dit plan dient tijdens de behandeling van de Kadernota ter vaststelling aangeboden te worden.

In navolging van het amendement is het *Uitvoeringsprogramma Duurzaamheidsplan – extra inzet 2023-2024-2025* opgesteld. Dit uitvoeringsprogramma is als bijlage toegevoegd.

Onder andere door de gemeenteraadsverkiezingen en het vormen van een nieuw college wordt de uitwerking van het amendement nu aan uw raad voorgelegd.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid - extra inzet 2023-2024-2025 (exclusief eigen vastgoed) vast te stellen;
2. het bedrag (€ 996.500 (excl. vastgoed)) uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid beschikbaar te stellen voor de uitvoering van dit plan;
3. de periode van de bestemmingsreserve Duurzaamheid met één jaarschijf te verschuiven (van 2022-2024 naar 2023-2025).

3. Waarom naar de raad

Om uitvoering te geven aan het amendement wordt uw raad het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheidsplan – extra inzet 2023-2024-2025 ter vaststelling aangeboden.
Verder is het de bevoegdheid van de raad om middelen uit bestemmingsreserves ook daadwerkelijk beschikbaar te stellen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Door gebruik te kunnen maken van de bestemmingsreserve Duurzaamheid wordt het mogelijk om in de periode 2023 tot en met 2025 extra in te zetten op het behalen van onze duurzaamheidsambities en invulling te geven aan de oproep om ook als lokale overheid (extra) in te zetten op het halen van de klimaatdoelen (urgentie gebaseerd op de conclusies uit het recente IPCC-rapport).

In het *Uitvoeringsprogramma Duurzaamheidsplan – extra inzet 2023-2024-2025* zijn de geplande acties verder beschreven en uitgewerkt.
De geplande acties voor de verduurzaming eigen vastgoed zijn niet opgenomen en hier wordt dan ook nog geen budget voor gevraagd. Mede vanwege capaciteitsproblemen bij het advies- en installatiebureau wordt de concrete lijst met mogelijke maatregelen tegen het eind van 2022 verwacht. Wij zullen dan met een separaat voorstel naar uw raad komen om op basis van concrete maatregelen het resterende budget uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid (circa € 500.000,00) beschikbaar te stellen.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Als duidelijk signaal voor het college, de raad en de samenleving
De recente berichtgevingen van de IPCC-rapporten zijn alarmerend, de opwarming van de aarde gaat sneller dan we dachten. De conclusies zijn dat we nu echt werk moeten maken van het terugdringen van broeikasgassen om catastrofe en onomkeerbare gevolgen te voorkomen. De gemeente als overheid heeft drie rollen (voorbeeld-, regie- en stimulerende rol) waarmee zij een wezenlijke bijdrage kan leveren, en extra inzet is daarom nodig. Deze extra inzet staat verder beschreven in het *Uitvoeringsprogramma Duurzaamheidsplan – extra inzet 2023-2024-2025*. In dit uitvoeringsprogramma zijn de acties (met uitzondering van ons eigen vastgoed) uitgewerkt. Zoals al is aangegeven komen wij voor ons eigen vastgoed met een separaat onderbouwd voorstel hiervoor bij u terug.

1.2 Uitvoering wordt steeds urgenter
Ook het coalitieakkoord gemeente Zevenaar 2022 – 2026 geeft aan dat de gevolgen van de klimaatverandering keihard zichtbaar worden en dat daarom de gemeente haar verantwoordelijk neemt en stevige stappen wil zetten. Met dit uitvoeringsprogramma kunnen we een begin maken van het zetten van die stevige stappen.

2.1 Het beschikbaar stellen van middelen is de bevoegdheid van de raad
De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om financiële middelen beschikbaar te stellen (het budgetrecht). En ook om middelen uit een ingestelde bestemmingsreserves beschikbaar stellen. Het bedrag dat nu van u gevraagd wordt is exclusief de raming voor ons eigen vastgoed (circa € 500.000).

3.1 Bestemmingsreserve Duurzaamheid is gelabeld voor de periode 2022-2023-2024
Vanwege gemeenteraadsverkiezingen en het vormen van een nieuw college heeft de uitwerking van het amendement op zich laten wachten, waardoor één jaarschijf is verlopen waarin we geen extra

inzet hebben kunnen plegen. Om toch tot een optimale invulling van de bestemmingsreserves Duurzaamheid en uitvoering te komen wordt u voorgesteld de periode van de bestemmingsreserve Duurzaamheid te verschuiven naar 2023-2024-2025.

Alternatieven
Een alternatief is om de middelen niet uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid beschikbaar te stellen. Dan kan er geen invulling gegeven worden aan de oproep om als lokale overheid (extra) in te zetten op het behalen van de klimaatdoelen; onduidelijk is dan ook hoe de eigen ambities behaald kunnen worden. Verder zal nu niets doen ook geld kosten, onder andere doordat er dan meer (en vaak duurdere) preventieve maatregelen (klimaatadaptatie) nodig zijn.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
In de voortgangsrapportages zal verslag worden gedaan van de uitvoering en verloop van de extra inzet. Verder zal bij de monitoring van de maatregelen ook CO_2 reductie meegenomen worden.

7. Klimaat en duurzaamheid
Het voorstel voorziet erin om uitvoering te geven aan het behalen van de eigen gestelde ambities voor zowel de eigen organisatie als de samenleving van Zevenaar. Verder draagt het ook bij aan het halen van de klimaatdoelen (landelijk en wereldwijd).

8. Communicatie
De communicatie wordt op activiteit niveau afgestemd. Per activiteit wordt bekeken hoe de communicatie precies wordt ingericht, gelet op de juiste middelenmix (online/offline).

9. Kosten, baten en dekking
In de raadsvergadering van 26 januari 2022 heeft de gemeenteraad besloten om uit de algemene reserve éénmalig een bedrag van € 1.500.000 toe te kennen aan de bestemmingsreserve Duurzaamheid. Hierdoor is de dekking voor de uitvoering van het *Uitvoeringsprogramma Duurzaamheidsplan – extra inzet 2022-2023-2024* (exclusief eigenvastgoed) geregeld.
Door in te stemmen met beslispunt 3. wordt de periode verschoven naar 2023-2024-2025.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1095225_2	Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid – extra inzet 2023-2024-2025

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Beschikbaar stellen bestemmingsreserve voor het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid - extra inzet
Zaaknummer	Z/22/420725
Documentnummer	INT/22/1109637

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat :
- de gemeente Zevenaar de ambitie heeft om in 2050 CO_2 neutraal te zijn;
- deze ambitie een invulling is van de opgaven uit het Nationaal Klimaatakkoord;
- de urgentie opnieuw wordt benadrukt door de recent uitgebrachte IPCC-rapporten.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

besluit:

1. het *Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid - extra inzet 2023-2024-2025* (exclusief eigen vastgoed) vast te stellen;
2. het bedrag (€ 996.500 (excl. vastgoed)) uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid beschikbaar te stellen voor de uitvoering van dit plan;
3. de periode van de bestemmingsreserve Duurzaamheid met één jaarschijf te verschuiven van 2022-2024 naar 2023-2025.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 21 september 2022.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Inzet bestemmingsreserve Duurzaamheid

Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid – extra inzet – 2023-2025

OP WEG NAAR 100% ENERGIE NEUTRAAL

OP WEG NAAR 100% AARDGAS VRIJ

ZEVENAAR

Afdeling : Ruimtelijke Ontwikkeling (Duurzaamheid)
Datum : 28 juli 2022
Versie : Z/22/420725 | 1095225_2
Status :

INHOUDSOPGAVE

1. Aanleiding 3
2. Leeswijzer 3
3. Uitvoeringsprogramma 4
   3.1 Energietransitie – samenleving 4
      3.1.1 Laadinfrastructuur voor elektrisch laden van voertuigen 4
      3.1.2 Vervolg (campagne) in de lijn van Regeling Reductie Energiegebruik Woningen 5
      3.1.3 Groene daken subsidie 5
      3.1.4 Ondersteuning initiatieven samenleving 6
   3.2 Energietransitie – eigen organisatie 6
      3.2.1 Inkoop en aanbesteding 6
      3.2.2 Van afval naar grondstof 7
      3.2.3 Vastgoed 8
   3.3 Warmtetransitie – samenleving 8
      3.3.1 Wijk van de Toekomst: Angerlo aardgasvrij 8
      3.3.2 Warmtenet stad Zevenaar 9
4. Financiën 10

1. Aanleiding

Het IPCC[1]-rapport *'Climate Change 2021 – the Physical Science Basis'* (07.08.2021) geeft aan dat de temperatuur op aarde sneller stijgt dan verwacht, dat de opwarming nu overal op aarde merkbaar is en dat de oorzaak de menselijke uitstoot van broeikasgassen is.
De invloed van de mens is niet meer 'zeer waarschijnlijk' maar 'onbetwistbaar'. De grens van 1,5 graad Celsius wereldwijde temperatuurstijging bereiken we al over ongeveer tien jaar.
De conclusies uit het IPCC-rapport geven de urgentie aan om ook als lokale overheid extra in te zetten op het halen van de klimaatdoelen en zo een bijdrage te leveren aan het leefbaar houden van de gemeente Zevenaar, Nederland en onze aarde.

En het IPCC-rapport *'Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability'* (28 februari 2022) benadrukt deze urgentie nogmaals. Klimaatverandering heeft inmiddels wereldwijd geleid heeft tot wijdverbreide en deels onomkeerbare gevolgen voor mens en natuur, met name door vaker optredende extreme weersomstandigheden. Het vormt een bedreiging voor het menselijk welzijn en de gezondheid van de planeet en de meest kwetsbare mensen en ecosystemen worden daarbij onevenredig getroffen.
De risico's en kwetsbaarheden bij verder stijgende temperaturen worden nu door IPCC hoger ingeschat dan in het rapport uit 2014. Meer dan 3 miljard mensen bevinden zich in gebieden die als bijzonder kwetsbaar worden beschouwd bij verdere klimaatverandering. Met name bij meer dan 1,5 graden opwarming nemen de mogelijkheden voor effectieve aanpassing en klimaatbestendige, duurzame ontwikkeling snel af.

Vanwege deze urgentie en de nodige extra inspanningen was in de paragraaf 'ontwikkeling' van programma 7 Volksgezondheid en Duurzaamheid van de *Meerjarenbegroting 2022-2025* aangegeven om voor de periode 2022-2023-2024 een uitvoeringsprogramma op te stellen. Voorliggend document voorziet hierin. Voor de uitvoering van dit programma is een Bestemmingsreserve Duurzaamheid van € 1.500.000 ingesteld (raadsbesluit 26.01.2022). Vanwege het moment van besluitvorming wordt/is de raad voorgesteld om de periode van uitvoering van de extra inzet te verschuiven naar 2023-2024-2025.

2. Leeswijzer

Voorliggend uitvoeringsprogramma geeft invulling aan de extra inzet die de gemeente Zevenaar wil plegen om vooral de CO_2 uitstoot extra te reduceren. De extra inzet heeft de focus op de thema's:

- Energietransitie – samenleving en eigen organisatie;
- Warmtetransitie – samenleving.

Voor beide thema's wordt op activiteiten niveau een omschrijving gegeven en wordt aangegeven hoeveel budget er voor nodig is.
Bij het onderdeel 'energietransitie – eigen organisatie' het onderdeel *vastgoed* (3.2.3) zijn de geplande acties voor de verduurzaming eigen vastgoed niet opgenomen. Hier wordt dan ook nog geen budget voor gevraagd.
Mede vanwege capaciteitsproblemen bij het advies- en installatiebureau wordt de concrete lijst met mogelijke maatregelen tegen het eind van 2022 verwacht. Wij zullen dan met een separaat voorstel naar uw raad komen om op basis van concrete maatregelen het resterende budget uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid (circa € 500.000) beschikbaar te stellen.

[1] Intergouvernementele Panel voor Klimaatverandering

3. Uitvoeringsprogramma

3.1 Energietransitie – samenleving

3.1.1 Laadinfrastructuur voor elektrisch laden van voertuigen

Het aantal elektrische voertuigen neemt sterk toe, ook in gemeente Zevenaar. In het Regeer- en Klimaatakkoord is afgesproken dat vanaf 2030 alle nieuwe auto's emissieloos zijn. Voor een belangrijk deel zullen dat batterij-elektrische auto's zijn. Deze kunnen alleen mobiliteit bieden als de laadinfrastructuur op orde is, zeker ook in de publieke ruimte.

De gemeente Zevenaar deed mee met de concessie voor openbare laadpalen (tot 01.07.2022) en heeft op 5 oktober 2021 besloten om met de (nieuwe) concessie van de provincies Overijssel en Gelderland[2] mee te doen. Het uitvoeren van contractmanagement met de concessiehouder is belegd bij provincie Overijssel.

Om de laadinfrastructuur in Zevenaar toekomstbestendig te maken is een *Integrale Laadvisie van gemeente Zevenaar*[3] opgesteld waarin de strategie wordt bepaald om tijdig een toegankelijke, betaalbare, betrouwbare en veilige laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen te realiseren. Dit in navolging van de *Nationale Agenda Laadinfrastructuur* (NAL) , een bijlage van het Klimaatakkoord.

Met de Integrale Laadvisie anticipeert gemeente Zevenaar tijdig op een passende en dekkende laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen. Dit is belangrijk om de mobiliteit te verduurzamen (reductie van de CO_2 uitstoot), de bereikbaarheid te borgen en de luchtkwaliteit te verbeteren.
De gemeenteraad wordt in een separaat voorstel gevraagd om de *Integrale Laadvisie gemeente Zevenaar* vast te stellen. Voor de implementatie c.q. uitvoering van deze laadvisie voorziet de huidige begroting.

Om de laadinfrastructuur te optimaliseren zijn vanuit de gemeente Zevenaar ook 'extra' laadpalen gewenst op locaties die voor de concessiehouder niet direct rendabel zijn, zoals locaties voor recreatiegebieden De Bylandt en Rhederlaag. Deze worden in de concessie voor laadpalen *strategische laadpalen* genoemd.

Omdat deze extra strategische laadpalen niet gefinancierd worden binnen de concessie (realisatie valt wel binnen de concessie), wordt voor het plaatsen van vier strategische laadpalen per jaar voor de periode tot 2025 een beroep gedaan op de *bestemmingsreserve Duurzaamheid*, voor een totaal bedrag van € 18.000.

omschrijving	2023	2024	2025	totaal
4 strategische laadpalen per jaar [a]	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 18.000

[a] plaatsing en exploitatie van 10 jaar: wordt gerekend met €1.500 per laadpaal.

[2] JOIN nr. Z/21/397050 – Europese aanbesteding openbare laadinfrastructuur elektrische voertuigen
[3] JOIN nr. Z/21/402773 – Integrale Laadvisie gemeente Zevenaar

3.1.2 *Vervolg (campagne) in de lijn van Regeling Reductie Energiegebruik Woningen*

De Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW) is gestart op 1 juli 2021 en loopt eind 2022 af. De regeling is bedoeld om inwoners te blijven stimuleren in te zetten op energiebesparing (en dus het verminderen van de CO_2-uitstoot) en het verlagen van woonlasten. Deze regeling heeft goede resultaten opgeleverd:

- Er zijn ruim 4.000 woningen bereikt waarvan meer dan 2.300 koop- en 1.750 huurwoningen;
- Er heeft een investering van bijna € 116.000 plaatsgevonden in 'grote' energiemaatregelen (isolatie, hybride warmtepompen en zonnepanelen);
- Er heeft een investering (door middel van cadeaubonnen) van meer dan € 180.000 plaatsgevonden in 'kleine' energiemaatregelen (onder andere tochtstrips, brievenbusborstels en ledlampen);
- 521 inwoners hebben één van de georganiseerde informatieavonden bijgewoond waarbij een gemiddelde beoordeling van 4 (van 5) is afgegeven.

Vanwege deze positieve resultaten wordt de campagne in de lijn van Regeling Reductie Energiegebruik Woningen opgezet, zodat huurders, eigenaar-bewoners, VvE's en momenteneigenaren zich blijvend bewust zijn en worden van hun mogelijkheden om energie te besparen. Met de focus op woningen met slechte energie labels, isolatie en voorbereiden op 'aardgasvrij-ready'. Hiervoor worden onder andere de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Aanbieden van eenvoudige energiebesparende maatregelen die de eigenaar-bewoner of huurder zelf aan kan brengen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan tochtstrips, ledlampen en radiatorfolie;
- Werven, opleiden en inzetten van 'energieconciërges' (naast de reeds beschikbare aanpak energiecoaches);
- Verwarmings-of ventilatiesystemen energiezuinig inregelen of laten inregelen;
- Algemeen energieadvies (digitaal energieloket en fysieke informatie bijeenkomsten) en specifiek voor de woning van de eigenaar-bewoner of huurder.

De vervolg campagne richt zich op huurders, eigenaar-bewoners, VvE's en monumenteneigenaren, waarbij de planning is om totaal 3.000 woningen te bereiken. Op basis van de ervaringen van het RREW-traject wordt uitgegaan van een gemiddelde bestedingsruimte van € 100 per woningen.
Voor de uitvoering van deze campagne wordt beroep gedaan op de *bestemmingsreserve Duurzaamheid*, voor een totaal bedrag van € 300.000.

omschrijving	2023	2024	2025	totaal
Stimuleren energiebesparende maatregelen	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 300.000

3.1.3 *Groene daken subsidie*

Dankzij de verkoelende werking hebben groene daken een positief effect op het rendement van zonnepanelen en draagt het bij aan de isolatiegraad van gebouwen (houdt warmte in de zomer buiten en warmte in de winter binnen). Het zorgt daarmee voor een hogere energieopbrengst en een verlaging van het energiegebruik (is CO_2 reductie).
Daarnaast dragen groene daken bij aan een gezonde en prettige leefomgeving:

- verlengt de levensduur van het dak tot wel 60 jaar;
- biedt een groen dak voedsel voor insecten en vogels (biodiversiteit);
- heeft het een verkoelend effect tijdens warme dagen;
- groene daken vangen hemelwater op en zorgt voor een vertraagde afvoer van het overtollige hemelwater. Zo draagt het bij aan het voorkomen van wateroverlast op straat tijdens piekbuien.

Omdat groene daken naast de reductie van CO_2 meer positieve effecten hebben, gaat de gemeente Zevenaar het vergroenen van bestaande daken en aanleggen van nieuwe groene daken stimuleren. De mogelijkheden en eventuele financiële cofinanciering wordt samen met het Waterschap Rijn en IJssel en de provincie onderzocht.

Voor het stimuleren zetten we (in ieder geval tot eind 2025) een subsidie in. Hiervoor wordt in 2022 de subsidieregeling opgesteld zodat vanaf 2023 de regeling beschikbaar gesteld kan worden.
De aanlegkosten van een groendak variëren van € 50,- per m² voor een sedumdak tot € 150,- per m² voor een intensief begroeide daktuin. Uit gegevens van andere gemeenten blijkt dat er subsidies van minimaal €25 per vierkante meter worden verstrekt.

De gemeente Zevenaar wil met het inzetten van de subsidie tot 2026 circa 1.500 m² nieuw groen dak hebben gerealiseerd.
Voor de benodigde financiële middelen wordt beroep gedaan op *de bestemmingsreserve Duurzaamheid*, voor een totaal bedrag van € 45.000.

omschrijving	2023	2024	2025	totaal
Instellen en uitvoering subsidie groene daken	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 45.000

3.1.4 Ondersteuning initiatieven samenleving

Er zijn initiatieven uit de samenleving die willen bijdragen aan de klimaatdoelen maar die een 'steuntje in de rug' kunnen gebruiken. Dit (financieel) steuntje willen de gemeente Zevenaar graag geven. Omdat we samen staan voor deze klimaat opgave, samenleving en gemeente.
Dit 'steuntje in de rug' kan zijn:

- Een bijdrage in de zaalhuur voor een buurtbijeenkomst, kopje koffie e.d.;
- Het mee financiering van een noodzakelijk onderzoek of advies;
- Het mee financiering van de startfase bij het oprichten van (energie) coöperaties e.d.;
- Het mee financiering van (kleinschalige) innovatieve projecten, bijdrage bij de onrendabele top e.d.

Voor het kunnen geven van dit 'steuntje in de rug' wordt beroep gedaan op de *bestemmingsreserve Duurzaamheid*, voor een totaal bedrag van € 60.000.

omschrijving	2023	2024	2025	totaal
Ondersteuning initiatieven	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 60.000

3.2 Energietransitie – eigen organisatie

3.2.1 Inkoop en aanbesteding

Maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI) betekend dat naast de prijs van de producten, diensten of werken ook gelet wordt op de effecten van inkoop op onder andere milieueffecten.
Als overheid zijn wij een grote opdrachtgever. Daarom is 'inkoop en aanbesteding' een belangrijk instrument om in te zetten bij de reductie van de CO_2 uitstoot.

In de eerste plaats door het inkopen van producten die zo min mogelijk uit primaire grondstoffen bestaan en die na hun eerste gebruiksfase goed herbruikbaar (circulair) zijn (als product, component of materiaal), met zo min mogelijk waarde vernietiging.

En door ook in te zetten op preventief en correctief onderhoud en/of refurbishment van reeds bestaande producten.

Maatregel voor de CO_2 reductie zijn:
1. Invulling duurzaam en circulair inkopen: door de juiste eisen aan leveranciers te stellen wordt het leveren van circulaire en/of CO_2-neutrale producten gestimuleerd. In het geval van externe inhuur kan ook via het inkoopbeleid een stimulans worden gegeven aan CO_2-neutraal woon-werkverkeer.
2. Duurzaam aanbesteden: door de juiste eisen te stellen, worden ontwikkelaars en aannemers gestimuleerd om (meer) circulair en/of CO_2-neutraal te handelen.

Aandachtspunten zijn ook het stimuleren en bewerkstelligen van andere wijze van ontwerpen, opdrachtverlening en andere financiële afwegingen.
Om de juiste eisen te kunnen stellen moet dit intern (projectleiders, ontwerpers, werkvoorbereiders, budgethouders e.d.) bekend zijn. Daarom worden er trainingen en workshops georganiseerd met aandacht voor duurzaam en circulair:
- Ontwerpen;
- Opdrachtverlening en andere financiële afwegingen;
- Onderdeel maken van (bestaande) werkprocessen.

Daarnaast worden begeleidingstrajecten gefaciliteerd.

Voor de voorbereiding en het organiseren wordt beroep gedaan op de *bestemmingsreserve Duurzaamheid*, voor een totaal bedrag van € 50.000.

omschrijving	2023	2024	2025	totaal
Duurzaam en circulair inkopen en aanbesteden	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	€ 51.000

3.2.2 Van afval naar grondstof

Afval is een significantie emissiebron van de CO_2-uitstoot. Minder afval zal direct leiden tot een CO_2 reductie. De gemeente Zevenaar heeft als doel om niet meer dan 100 kilogram restafval per inwoner per jaar in te zamelen. Met de 30 ton afval die in het gemeentehuis (en Turmac Cultuurfabriek) wordt geproduceerd[4], zit het aantal kilogram afval per medewerker nu boven die grens van 100 kilogram. Maatregelen en acties om onze eigen afvalstromen te verminderen richten zich op het voorkomen van afval (inkoop) en betere scheidingsmogelijkheden van afvalstromen op het gemeentehuis, de Turmac Cultuurfabriek en bij projecten en werken (aanbestedingen).
Hiervoor starten we het project *'Van Afval naar Grondstof'* .

Voor de voorbereiding en het uitvoeren van het project *'Van afval naar Grondstof'* wordt beroep gedaan op de *bestemmingsreserve Duurzaamheid*, voor een totaal bedrag van € 7.500.

omschrijving	2023	2024	2025	totaal
Van afval naar grondstof (eigen organisatie)	€ 7.500	-	-	€ 7.500

[4] Bron: CO2-Reductieplan gemeente Zevenaar 2018

3.2.3 Vastgoed

In het *Integraal Accommodatieplan (IAP) 2020-2040*[5] wordt prioriteit gegeven aan het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed. In uitvoering van de ambitie om te komen tot een energie neutrale organisatie in 2025, wordt ingezet om te komen tot energie- en CO_2 -neutraal vastgoed. Het gaat hierbij specifiek om het energiegebruik en om vastgoedobjecten die benut worden voor bedrijfsvoering van gemeente Zevenaar:

- Gemeentehuis;
- Turmac Cultuurfabriek;
- Gemeentewerf.

In 2040 is de gehele vastgoedportefeuille energieneutraal.

De gemeenteraad heeft bij vaststelling van het IAP gekozen de investeringen tot verduurzaming van onder andere bovenstaande vastgoedobjecten uit te stellen. Hierdoor is het behalen van de ambitie om te komen tot een energie neutrale organisatie in 2025 in het geding gekomen.

In het kader van het IAP wordt geïnventariseerd welke maatregel mogelijk zijn voor het verduurzamen van ons vastgoed. Mede vanwege capaciteitsproblemen bij het advies- en installatiebureau wordt de concrete lijst met mogelijke maatregelen tegen het eind van 2022 verwacht.
Op basis van de lijst met concrete maatregelen zal met een separaat raadsvoorstel voorgesteld worden het resterende budget uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid (€ 500.000) beschikbaar te stellen. Daarom wordt nu niet voorgesteld het geraamde budget (€ 500.000) beschikbaar te stellen.

omschrijving	2023	2024	2025	totaal
Verduurzaming eigen vastgoed				PM[a.]

[a.] invulling via separaat voorstel met concrete onderbouwing

3.3 Warmtetransitie – samenleving

3.3.1 Wijk van de Toekomst: Angerlo aardgasvrij

In september 2021 heeft de gemeenteraad het *Wijktransitieplan Angerlo Aardgasvrij* vastgesteld. Aansluitend hierop is in het dorp Angerlo gestart met het opstellen van een *Wijkuitvoeringsplan*, op basis waarvan een definitieve keuze gemaakt wordt voor het warmtealternatief in het dorp en het moment waarop het aardgas wordt afgesloten.

Het Wijkuitvoeringsplan wordt samen met de inwoners en gebouweigenaren in het dorp opgesteld. Betaalbaarheid is een belangrijk issue. Gaande weg is duidelijk geworden dat meer specifieke kennis en kunde nodig is. Door nieuwe inzichten is onder andere de businesscase herijkt en zijn er nieuwe vragen ontstaan. Onder andere op juridisch-, technisch- en financieel vlak. Hier was niet in voorzien. Hierdoor is ook de oorspronkelijke planning met circa 6 maanden verlengd.

Voor het herijken van het warmtealternatief (wijktransitieplan), het verfijnen van het businessmodel en het doorrekenen van alternatieve scenario's is extra begeleiding en kennis nodig op basis waarvan (mogelijk) nieuwe afwegingen gemaakt gaan worden.

[5] JOIN nr. Z/21/381554 - Integraal accommodatieplan 2020 – 2040

Het projectteam Angerlo Aardgasvrij (vertegenwoordiging van de inwoners vanuit de Dorpsraad en de Coöperatie Angerlo Duurzaam, woningcorporatie Plavei en gemeente Zevenaar) wordt uitgegaan van de volgende planning op hoofdlijn:

- *initiatieffase* (2022 -2023): met het ondertekenen van de intentieovereenkomst door de betrokken partijen als het beoogd resultaat. Aspecten als rollen en verantwoordelijkheden, voorwaarden, budget e.d. zijn in deze fase van belang;
- *ontwikkelingsfase I* (2023-2024): met het ondertekenen van een samenwerkingsovereenkomst door de betroken partijen (+ marktpartij) als beoogd resultaat. Aspecten als financieringsplan, businessplan, juridische document(en) e.d. zijn in deze fase van belang;
- *ontwikkelingsfase II* (2024 – 2025): met het ondertekenen van een realisatieovereenkomst als beoogd resultaat. Aspecten als offertes, aanbesteding e.d. zijn in deze fase van belang;
- *bouwfase* (2026 e.v.): met de realisatie van het warmtenet als beoogd eindresultaat.

Voor deze extra en niet voorziene werkzaamheden en benodigde inzet wordt alvast beroep gedaan op de *bestemmingsreserve Duurzaamheid*, voor een totaal bedrag van € 450.000 om de continuïteit en de voortgang te kunnen garanderen. Over de voortgang van de fases zal regelmatig een terugkoppeling plaats vinden.

omschrijving	2023	2024	2025	totaal
Aardgasvrij Angerlo	€ 300.000	€ 150.000	-[a.]	€ 450.000

[a.] op basis van concrete voorstellen zal via de reguliere PC-cyclus eventueel benodigd budget gevraagd worden. Mogelijk zal vanuit het Rijk ook extra middelen voor de warmtetransitie komen dat ook voor dit project ingezet kan worden.

3.3.2 Warmtenet stad Zevenaar

Een collectief alternatief voor aardgas is (vaak) voor de bewoners c.q. eigenaren een financieel aantrekkelijk alternatief. Voor stad Zevenaar loopt het proces om het warmtenet vanuit de AVR (restwarmte) door te trekken. Samen met de corporatie Baston Wonen wordt gewerkt naar een intentieovereenkomst (fase 3B) dan de basis zal zijn voor de uiteindelijke samenwerkingsovereenkomst.

Bestuurlijk (woningcorporaties en gemeenten) is de wens uitgesproken om dit onderzoeksgebied te verbreden en de mogelijkheden te onderzoeken voor het doortrekken naar Didam, waardoor het warmtenet een meerwaarde krijgt door opschaling. Samen met de gemeente Montferland, wooncorporatie Plavei, Baston Wonen en de provincie Gelderland is dit als parallel spoor opgepakt.

Hierdoor is de oorspronkelijke planning bijgesteld en voor de benodigde middelen voor aanvullende inventarisaties en advies wordt beroep gedaan op de *bestemmingsreserve Duurzaamheid*, voor een totaal bedrag van € 65.000.

omschrijving	2023	2024	2025	totaal
Warmtenet stad Zevenaar	€ 65.000	-	-	€ 65.000

4. Financiën

In de raadsvergadering van 26 januari 2022 is besloten om uit de algemene reserve éénmalig een bedrag van € 1.500.000 te doteren aan de bestemmingsreserve Duurzaamheid. Hiermee is de dekking voor de uitvoering van het *Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid – extra inzet 2023 – 2024 – 2025* geregeld.

Onderstaande tabel geeft het totaal budget aan waar voor de periode 2023 – 2024 – 2025 beroep op wordt gedaan (exclusief verduurzamen eigen vastgoed).

Tabel: totaal benodigd budget voor extra inzet voor de periode 2023 - 2024 - 2025

	omschrijving	totaal
3.1.1	Strategische laadpalen per jaar	€ 18.000
3.1.2	Stimuleren energiebesparende maatregelen	€ 300.000
3.1.3	Instellen en uitvoering subsidie groene daken	€ 45.000
3.1.4	Ondersteuning initiatieven	€ 60.000
3.2.1	Duurzaam en circulair inkopen en aanbesteden	€ 51.000
3.2.2	Van afval naar grondstof (eigen organisatie)	€ 7.500
3.2.3	Verduurzaming eigen vastgoed	PM
3.3.1	Aardgasvrij Angerlo	€ 450.000
3.3.2	Warmtenet stad Zevenaar	€ 65.000
	totaal	**€ 996.500**
	restant bestemmingsreserve	**€ 503.500**

In de reguliere financiële voortgangsrapportages zal verslag worden gedaan van de uitvoering en verloop van de extra inzet. Bij de monitoring van de maatregelen wordt ook de CO_2 reductie meegenomen.

Motie Gebruik term leefbaarheid

De gemeenteraad van Zevenaar, in vergadering bijeen op 21 september 2022, gehoord de beraadslagingen over agendapunt 11. Z/22/420725 Raadsvoorstel Beschikbaar stellen bestemmingsreserve voor het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid – extra inzet

Constaterende dat:

1. de term “leefbaarheid” veelvuldig gebruikt wordt in stukken met betrekking tot duurzaamheid en CO2 reductie
2. deze term in stuk Z22 420725 Bestemmingsreserve duurzaamheid (2022-2023-2024),gebruikt wordt in een enkele zin met “aarde”
3. het produceren van oplossingen voor CO2 reducerende maatregelen onder andere aan de andere kant van de aarde aanzienlijke milieuschade met zich meebrengt
4. milieu (in veel gevallen) ook een aandeel heeft in de leefbaarheid van een bepaald gebied.

Overwegende dat:

1. stukken en omschrijvingen geen onwaarheden dienen te bevatten
2. wij kunnen beslissen de term “leefbaarheid” te interpreteren zodat deze term alle relevante aspecten van een stuk tekst behelst.

Roept het college op:

1. rekening te houden met het milieu wanneer de term “leefbaarheid” voor bepaalde gebieden wordt gebruikt en het milieu voor de leefbaarheid van genoemde gebieden relevant en op van invloed is.

en gaat over tot de orde van de dag.

Zevenaar, 21 september 2022

ONS Zevenaar – Martin H.A.G. Witjes
VVD Zevenaar – P.A.T. de Winkel

Deze motie is ingetrokken in de vergadering van 21 september 2022.

D66

Motie Warmtenet in Angerlo

De gemeenteraad van Zevenaar, in vergadering bijeen op 21 september 2022, gehoord de beraadslagingen over agendapunt 11. Z/22/420725 Raadsvoorstel Beschikbaar stellen bestemmingsreserve voor het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid – extra inzet

Constaterende dat:

1. Het uitvoeringsprogramma waarvoor in dit raadsvoorstel geld beschikbaar wordt gesteld bestaat uit de onderdelen 1) Energietransitie – samenleving 2) Energietransitie – eigen organisatie 3) Warmtetransitie – samenleving;
2. Wijk van de toekomst: Angerlo aardgasvrij onderdeel uitmaakt van het uitvoeringsprogramma 3) Warmtetransitie – samenleving;
3. In september 2021 de gemeenteraad het *Wijktransitieplan Angerlo Aardgasvrij* heeft vastgesteld;
4. Aansluitend hierop in Angerlo is gestart met het opstellen van een *Wijkuitvoeringsplan*, op basis waarvan de definitieve keuze gemaakt wordt voor het warmtealternatief in het dorp en het moment waarop aardgas wordt afgesloten;
5. Het *Wijkuitvoeringsplan* samen met inwoners en gebouweneigenaren wordt opgesteld;
6. Er een projectteam is samengesteld met de naam Angerlo Aardgasvrij met daarin vertegenwoordigers van de inwoners vanuit de Dorpsraad en de Coöperatie Angerlo Duurzaam, woningcorporatie Plavei en de gemeente Zevenaar die zich buigen over de planning en vooruitgang van het project.

Overwegende dat:

1. Het afsluiten van aardgas en het aardgasvrij maken van Angerlo ingrijpende gevolgen kan hebben voor de inwoners en bedrijven in Angerlo;
2. Het beschikbare budget ad. 450.000 voor de komende jaren is bedoeld om de voortgang van het project niet in gevaar te brengen en de extra kosten voorlopig te dekken;
3. Er nog geen draagvlak onderzoek heeft plaatsgevonden onder alle inwoners van Angerlo met de vraag of zij in een warmtenet de beste oplossing zien voor de toekomst;
4. Niet alle inwoners vertegenwoordigd zijn (of zich vertegenwoordigd voelen) in de afspiegeling van het projectteam en/of een bijdrage kunnen leveren aan het opstellen van het *Wijkuitvoeringsplan.*

Roept het college op:

1. Een draagvlak onderzoek te doen onder de inwoners van Angerlo over de komst van een eventueel warmtenet en dat op basis van de resultaten van dit draagvlakonderzoek definitief wordt bepaald of een warmtenet de beste oplossing blijkt voor het energievraagstuk;
2. Indien een warmtenet de beste oplossing blijkt, de inwoners van Angerlo te garanderen dat zij inspraak krijgen over de warmtelevering en dat de koppeling tussen de gasprijs en de prijs voor warmte via een warmtenet komt te vervallen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Zevenaar, 21 september 2022

Peter Pollmannn D66

~~Deze motie is aangenomen in de vergadering van 21 september 2022~~

~~Voor stemden leden van de fracties: Lokaal Belang, CDA, D66, SP, Sociaal Zevenaar en ONS Zevenaar (14)~~
~~Tegen stemden leden van de fracties: WijZZ, PvdA, VVD en Groenlinks (10)~~

De griffier
I.M. van Dijk

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk

Rectificatie 19 oktober 2022:

De stemming is op 21 september jl. niet rechtsgeldig verlopen, omdat er twee keer gestemd is. De uitslag van de eerste stemming is derhalve geldig:

De motie is VERWORPEN in de vergadering van 21 september 2022, met de aantekening dat de fractie van het CDA voor had willen stemmen.

Voor stemden de leden van de fracties: Lokaal Belang, D66, SP, Sociaal Zevenaar en ONS Zevenaar (10)
Tegen stemden de leden van de fracties: CDA, WijZZ, PvdA, VVD en GroenLinks (14)

De griffier
I.M. van Dijk

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk

Raadsvoorstel

Onderwerp	Benoeming commissievoorzitters
Zaaknummer	Z/22/428415
Documentnummer	INT/22/1113272
Portefeuillehouder	L.J.E.M. van Riswijk
Portefeuille	
Behandelend ambtenaar/afdeling	R.Heemsbergen/Griffie
Telefoon	0316-595382
E-mail	griffie@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Dhr. Visser heeft in zijn brief van 13 juli 2022 meegedeeld per 1 augustus 2022 niet meer beschikbaar te zijn als commissievoorzitter, mw. M. Jansen is vanaf 14 september 2022 door persoonlijke omstandigheden tijdelijk niet beschikbaar. Door deze samenloop van omstandigheden wordt duidelijk hoe kwetsbaar een poule is van slechts drie voorzitters. Aan de in de gemeenteraad zitting hebbende partijen is daarom verzocht een raads- of commissie lid voor te dragen voor het voorzitterschap van een commissie. In de Verordening op de raadscommissies is geen maximum gesteld aan het aantal door de raad te benomen commissievoorzitters.

De volgende kandidaten zijn voorgedragen:
- dhr. F.H.F. Jansen
- dhr. J.W.H. Winters
- dhr. G.A. Stokman

2. Raadsvoorstel

Te benoemen als commissievoorzitter de heren:
- dhr. F.H.F.. Jansen
- dhr. J.W.H. Winters
- dhr. G.A. Stokman

3. Waarom naar de raad

Conform artikel 5 van de Verordening op de raadscommissies gemeente Zevenaar besluit de raad over het benoemen van commissievoorzitters.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met de benoeming van deze commissievoorzitters is er voor iedere bijeenkomst weer een voorzitter en is er, na terugkeer van mw. Jansen een extra voorzitter die een voorzitter kan vervangen als deze verhinderd is. Deze commissievoorzitters zullen ook deelnemen aan de Agendacommissie.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

n.v.t.

Alternatieven
n.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
n.v.t.

7. Klimaat en duurzaamheid
n.v.t.

8. Communicatie
De commissievoorzitters worden op de website van de gemeente Zevenaar vermeld.

9. Kosten, baten en dekking
n.v.t.

10. Bijlagen
n.v.t.

De griffier,
I.M. van Dijk

De burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Benoeming commissievoorzitter
Zaaknummer	Z/22/428415
Documentnummer	INT/22/1113272

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van de griffier en de burgemeester;

gelet op artikel 5 van de Verordening op de raadscommissies gemeente Zevenaar

besluit:

1. Te benoemen als commissievoorzitter:
- dhr. F.H.F. Jansen
- dhr. J.W.H. Winters
- dhr. G.A. Stokman

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 21 september 2022.

De griffier,	De burgemeester,
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Raadsvoorstel

Onderwerp	Benoeming voorzitter Rekenkamercommissie Zevenaar
Zaaknummer	Z/22/426197
Documentnummer	INT/22/1110806
Portefeuillehouder	L.J.E.M. van Riswijk
Portefeuille	
Behandelend ambtenaar/afdeling	R.Heemsbergen/griffie
Telefoon	0316-595382
E-mail	griffie@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Na het voortijdig vertrek van de voorzitter van de Rekenkamercommissie heeft de Rekenkamercommissie periode 2018-2022 besloten de wervingsprocedure uit te stellen tot de benoeming van de Rekenkamercommissie periode 2022-2026. Na de benoeming van de leden van de Rekenkamercommissie in de raadsvergadering van 11 mei 2022, is de Rekenkamercommissie gestart met de sollicitatieprocedure. In de verordening op de Rekenkamercommissie van de gemeente Zevenaar 2018 is vastgelegd in artikel 4 lid 2 dat de commissie een externe voorzitter heeft die door de raad benoemd dient te worden. De raad wordt nu voorgesteld die externe voorzitter te benoemen.

2. Raadsvoorstel

De raad wordt voorgesteld om: de heer A.C. Barske met ingang van 22 september 2022 tot en met de gemeenteraadsverkiezingen in Zevenaar in 2026 te benoemen als voorzitter van de Rekenkamercommissie van de gemeente Zevenaar.

3. Waarom naar de raad

In de verordening op de Rekenkamercommissie gemeente Zevenaar 2018 is vastgelegd in artikel 4 lid 2 dat de commissie een externe voorzitter heeft die door de raad wordt benoemd.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met de benoeming van de heer Barske als externe voorzitter van de Rekenkamercommissie voldoet de commissie aan de verordening op de Rekenkamercommissie gemeente Zevenaar 2018. De Rekenkamercommissie heeft er vertrouwen in dat met de benoeming van de heer Barske als voorzitter, de commissie op kwalitatieve wijze de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur kan onderzoeken.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

In de verordening op de Rekenkamercommissie gemeente Zevenaar 2018 is bepaald dat de voorzitter van deze commissie een extern lid is. De afgelopen periode heeft een wervingsprocedure plaatsgevonden om deze voorzitter te selecteren. Uit die procedure is de heer Barske als meest geschikte kandidaat naar voren gekomen.

Alternatieven

n.v.t.

6. **Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?**
   n.v.t.

7. **Communicatie**
   n.v.t.

8. **Kosten, baten en dekking**
   De kosten van de vergoeding die de externe voorzitter van de Rekenkamercommissie ontvangt, komen ten laste van het budget dat aan haar bij de begroting beschikbaar is gesteld ten behoeve van de uitvoering van haar taken.

9. **Bijlagen**
   --

De griffier,
I.M. van Dijk

De vicevoorzitter Rekenkamercommissie,
W.J.M. van Dinther

Raadsbesluit

Onderwerp	Benoeming voorzitter Rekenkamercommissie Zevenaar
Zaaknummer	Z/22/426197
Documentnummer	INT/22/1110806

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van de griffier en van de vicevoorzitter van de Rekenkamercommissie van Zevenaar;

gelet op artikel 4 lid 2 van de verordening Rekenkamerfunctie gemeente Zevenaar 2018;

besluit:

1. De heer A.C. Barske met ingang van 22 september 2022 tot en met de gemeenteraadsverkiezingen in Zevenaar in 2026 te benoemen als voorzitter van de Rekenkamercommissie van de gemeente Zevenaar.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 21 september 2022.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Raadsvoorstel

Onderwerp	Benoeming leden Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Zaaknummer	Z/22/431228
Documentnummer	INT/22/1119542
Portefeuillehouder	L.J.E.M. van Riswijk
Portefeuille	
Behandelend ambtenaar/afdeling	R.Heemsbergen/Griffie
Telefoon	0316-595382
E-mail	griffie@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Dhr. M. Witjes heeft in zijn mail van 4 juli 2022 laten weten zich terug te trekken als lid van de Agendacommissie van de Groene Metropoolregio
De gemeenteraad van Zevenaar mag twee raadsleden afvaardigen in de Regionale Agendacommissie van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen en mag daarnaast één plaatsvervanger aanwijzen. Nu dhr. Witjes heeft aangegeven zich terug te trekken, is het plaatsvervangend lid, dhr. Godschalk, bereidt gevonden toe te treden in de vaste vertegenwoordiging namens de gemeenteraad Zevenaar. Hierdoor is de positie van plaatsvervanger vacant geworden. Aan de in de gemeenteraad zitting hebbende partijen is verzocht kandidaten hiervoor aan te dragen

Voorgedragen zijn:
- dhr. K. Godschalk als lid
- dhr. H.L.M. Meijer als plaatsvervangend lid

2. Raadsvoorstel

De raad wordt voorgesteld:

1. Dhr. K. Godschalk te benoemen tot lid namens de gemeenteraad Zevenaar in de Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

2. Dhr. H.L.M. Meijer te benoemen als plaatsvervangend lid namens de gemeenteraad Zevenaar in de Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

3. Waarom naar de raad

In artikel 3, lid 1 van het Reglement van orde Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is bepaald dat de benoeming van leden en plaatsvervangende leden een bevoegdheid is van de gemeenteraad van de deelnemende gemeenten.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met deze benoemingen is voorzien in een volledige vertegenwoordiging van de gemeenteraad Zevenaar in de Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten
n.v.t.

Alternatieven
n.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
n.v.t.

7. Klimaat en duurzaamheid
n.v.t.

8. Communicatie
n.v.t.

9. Kosten, baten en dekking
n.v.t.

10. Bijlagen
--

De griffier,
I.M. van Dijk

de burgemeester,
L.J.E.M. van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Benoeming leden regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Zaaknummer	Z/22/431228
Documentnummer	INT/22/1119542

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat ;

gelezen het voorstel van de griffie en de burgemeester van Zevenaar:

Gelet op artikel 3, lid 1 van het Reglement van orde regioagendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

besluit:

1. Dhr. K. Godschalk te benoemen tot lid namens de gemeenteraad Zevenaar in de Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

2. Dhr. H.L.M. Meijer te benoemen als plaatsvervangend lid namens de gemeenteraad Zevenaar in de Regionale Agendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 21 september 2022.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Raadsvoorstel

Onderwerp	Regiovisie samenwerken en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen
Zaaknummer	Z/22/411961
Documentnummer	INT/22/1077351
Portefeuillehouder	Stef Bijl
Portefeuille	Jeugd en Wmo
Behandelend ambtenaar/afdeling	Jennifer Hartogensis Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon	
E-mail	J.hartogensis@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Vanuit de regio Centraal Gelderland is de regiovisie Samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen opgesteld, naar aanleiding van de Norm voor Opdrachtgeverschap Jeugd en Beschermd Wonen van de VNG. Deze Normen voor Opdrachtgeverschap zijn opgesteld, zodat gemeenten beter uitvoering kunnen geven aan de Jeugdwet en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (waar Beschermd Wonen onderdeel van uitmaakt). De regiovisie moet ter vaststelling aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

2. Raadsvoorstel

1) De regiovisie samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen vast te stellen.
2) De bijgevoegde brief aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

De voorliggende visie op onze regionale samenwerking is voortgekomen uit zowel onze lokale Beleidsvisie Sociaal Domein 2020 – 2023 (januari 2020, Z/19/345901) als de door de VNG opgestelde Norm Voor Opdrachtgeverschap Jeugd (NvO) en Norm voor Opdrachtgeverschap Beschermd Wonen (juni 2020).
In onze lokale beleidsvisie streven wij regionale samenwerking na, omdat we niet alle verantwoordelijkheden van het Sociaal Domein alleen kunnen organiseren. In de NvO's van de VNG is onder andere afgesproken dat alle gemeenten de regionale samenwerking op het gebied van Jeugd en Beschermd Wonen vastleggen in een regionale visie en daarmee ook duidelijk maken hoe zij samenwerken en invulling geven aan het opdrachtgeverschap.
Voor de regio Centraal Gelderland heeft dit geresulteerd in een weergave van onze regionale samenwerking, zoals wij daaraan hebben gebouwd vanaf 2013 (vaststelling regionale visie op het Sociaal Domein). Daarmee biedt dit document een helder beeld op het 'wat' en het 'hoe' van onze regionale samenwerking, gericht op het gezamenlijk zo efficiënt mogelijk inzetten van beschikbare tijd en middelen.
In deze regiovisie Samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen worden nieuwe afspraken over regionale samenwerking, opdrachtgeverschap en een goed functionerend zorglandschap gemaakt ten aanzien van jeugdhulpverlening en Beschermd Wonen. In het geval van jeugdhulpverlening gaat het ook om bovenregionale afspraken. Afspraken hierover vastleggen is een bevoegdheid van de raad.
Wij stemmen op alle fronten regionaal af hoe wij opereren, zonder afbreuk te doen aan onze lokale richtinggevende principes voor transformatie en uitvoering binnen het sociaal domein.

Met betrekking tot Jeugd en Beschermd Wonen zijn beide Normen voor opdrachtgeverschap een bekrachtiging van de al bestaande regionale samenwerking, zoals we die al hebben ingericht via de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling. Voor het onderwerp jeugd heeft deze NvO en regiovisie geen juridische of financiële consequenties. Voor Beschermd Wonen is de regionale samenwerking met betrekking tot de regionale inkoop al ingericht in de MGR. Maar de financiën en de uitvoeringsorganisatie zijn nog niet definitief belegd. Daar zal in de toekomst nog nadere besluitvorming over plaatsvinden.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De Regiovisie op samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo, Beschermd Wonen in Centraal Gelderland is opgesteld om te laten zien op welke manier de samenwerking verloopt tussen de gemeenten en met diverse maatschappelijke organisaties en welke inhoudelijke ontwikkelingen wij wensen. Hiermee geven we vorm aan de Norm voor Opdrachtgeverschap (voor Jeugd en Beschermd Wonen), die in juni 2020 in VNG-verband is aangenomen. Hiermee ondersteunen we de inwoners van Zevenaar die deze vormen van zorg nodig hebben.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Het vaststellen van een Regiovisie op samenwerking en opdrachtgeverschap is een uitwerking van de lokale Beleidsvisie Sociaal Domein 2020 – 2023 (januari 2020) en het lokale Beleidsplan Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 en Participatiewet 2020 – 2023 (januari 2020). Wij kunnen onze lokale doelen alleen verwezenlijken met regionale samenwerking.

1.2 Het vaststellen van een Regiovisie op samenwerking en opdrachtgeverschap is opgenomen in de NvO's Jeugd en Beschermd Wonen, zoals die zijn aangenomen door de VNG.

1.3 Wanneer de gemeente Zevenaar deze visie vaststelt, kan de gemeente in regionaal verband meebeslissen over de benodigde zorg, de inkoop daarvan en de ontwikkeling van de zorg. De organisatie van dit overleg is ook vastgelegd in de regiovisie.
Binnen het domein jeugd worden ook afspraken gemaakt over bovenregionale zorg en landelijke zorg. Deze (hoog)specialistische voorzieningen worden wel ingebed in de regionale inkoop.
Binnen het domein Beschermd Wonen worden ook afspraken gemaakt over de decentralisatie van de middelen voor Beschermd Wonen van de (voormalige) centrumgemeenten naar de regiogemeenten.

2.1 Met de brief een signaal afgeven over de financiële samenwerking.
De gemeente Zevenaar wil een signaal afgeven over evenwichtige financiële verantwoordelijkheid bij de samenwerking. Er is soms discussie over het volledig inleggen van de gemeentelijke middelen die voor het betreffende werkveld beschikbaar zijn (de doeluitkering). Dit baart ons zorgen, omdat discussies over een volwaardige inleg van financiële middelen een slagvaardige samenwerking op dossiers in de weg kan staan. De energie gaat dan naar de discussie, in plaats van de inhoudelijke transformatie.

Alternatieven

Regionale samenwerking binnen het sociaal domein wordt belangrijker. Het Rijk vraagt gemeenten dan ook steeds meer om zich goed regionaal en bovenregionaal te organiseren. Zo werd voor de Jeugdzorg in het najaar 2021 een landelijke Hervormingsagenda opgesteld, waarin minimale eisen worden gesteld aan de regionale samenwerking. Met het nu voorliggend voorstel voldoen wij als regio hieraan. Binnen deze context kunnen wij u geen redelijk alternatief bieden.

Wanneer deze regiovisie niet wordt vastgesteld en de gemeente Zevenaar zich niet committeert aan de regionale afspraken, maakt de gemeente Zevenaar nog wel deel uit van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling. Maar de samenwerking met de gemeenten en zorgverleners over inhoudelijke ontwikkeling rondom de zorg wordt dan wel moeilijker.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
De samenwerking en realisatie strekt van lokaal met onze inwoners tot en met de bovenregionale afstemming op bestuurlijk niveau. Wij stemmen op alle fronten regionaal af over hoe wij opereren, zonder afbreuk te doen aan onze lokale richtinggevende principes voor transformatie en uitvoering binnen het sociaal domein.
Wat op ons afkomt op het gebied van Beschermd Wonen en op het gebied van Jeugd (verbeteragenda jeugdbescherming en het programma Kind en Gezinsbescherming) binnen strakke financiële kaders zal nog de nodige sturingskunst van alle gemeenten op zich en in samenhang vragen. Daarom stemmen we voortdurend af, zodat samenwerken geen moeten is maar een willen, omdat het leidt tot behoud van het goede en verbetering voor onze inwoners.

7. Klimaat en duurzaamheid
Niet van toepassing

8. Communicatie
De regionale visie op samenwerking en verbinding wordt conform digitaal toegankelijk gemaakt voor alle belanghebbenden.
Na vaststelling door uw raad, zal de brief verzonden worden aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland.
Na vaststelling door uw raad, zal de regiovisie ter informatie worden toegestuurd aan de Participatieraad.

9. Kosten, baten en dekking
De lokale en regionale budgettaire kaders zijn leidend voor onze beleidsontwikkeling en regionale samenwerking. Wij zetten in de regionale samenwerking in op financiële transparantie.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1075883	Samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen
2.	1093166	Brief aan de MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Regiovisie samenwerken en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen
Zaaknummer	Z/22/411961
Documentnummer	INT/22/1077351

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat ;
het vaststellen van de regiovisie samenwerken en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen van belang is voor de samenwerking binnen de regio Centraal Gelderland.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:
24 mei 2022

Gelet op artikel 108 van de Gemeentewet, artikel 2.1.1 en 2.6.1. 1e lid van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015, artikel 2.1 en 2.8 van de Jeugdwet, de Norm voor Opdrachtgeverschap Jeugd en de Norm voor Opdrachtgeverschap Beschermd Wonen

besluit:

1. De regio visie Samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, WMO, Beschermd Wonen Regio Centraal Gelderland vast te stellen.
2. De bijgevoegde brief aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 21 september 2022.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, WMO, Beschermd Wonen

Regio Centraal Gelderland, 10 december 2021

Inhoud

Samenvatting 3

1 Inleiding 5

1.1 Waarom deze notitie? 5

1.2 Reikwijdte 5

2 Werken vanuit een regionale visie 6

3 Samenwerking in Centraal Gelderland 7

3.1 Verschillende samenwerkingsniveaus 8

3.1.1 Bovenregionale samenwerking 8

3.1.2 Landelijke samenwerking en afspraken 9

3.2 Hoe ziet de governance eruit? 9

3.3 Communicatie 10

4 Inkoop en contractafspraken 12

4.1 Zorgvormen 12

4.2 Bekostiging en tarieven 12

4.3 Monitoring eisen en voorwaarden 13

4.4 Monitoring inzet van aanbieders en producten 13

4.5 Transformatie 13

4.6 Beheersbaarheid aantal aanbieders 14

4.7 Tussentijdse openstelling 14

4.8 Onderaannemers 14

4.9 12 maanden geen ondersteuning 14

4.10 Lokale verschillen mogelijk 15

5 Kwaliteit en handhaving 16

5.1 Kwaliteit en rechtmatigheid 16

5.2 Fraude preventie 16

5.3 Ondermijning 17

5.4 Handhaving 17

6 Lokale teams en de toegang tot jeugdhulp 18

6.1 Toegang tot Jeugdhulp 18

6.2 Overlegtafels Jeugd 19

7 Gewenste ontwikkelingen Jeugdhulp 20

7.1 Waar staan we? 20

7.2 Waar willen we naar toe binnen het jeugddomein? 20

7.2.1 Regionale Transformatieprojecten Jeugd 20

7.2.2 Bescherming en veiligheid 21

7.2.3 Bovenregionale transformatieprojecten Jeugd 21

7.2.4 Hervormingsagenda Jeugdzorg 23
7.2.5 Overzicht van de belangrijkste regionale en bovenregionale projecten 24
7.2.6 In gesprek met ervaringsdeskundigen 24
8 Gewenste ontwikkelingen Beschermd wonen en maatschappelijk opvang 25
8.1 Waar willen we naar toe binnen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang? 25
8.2 Transformatieplan Beschermd Thuis 'Samen aan Zet' 2019-2021 25
8.3 Waar willen we naartoe? Beschermd Thuis in 2033 26
9 Samenwerking met andere domeinen 27
9.1 Gezondheid 27
9.2 Jeugdgezondheidszorg (JGZ) 27
9.3 Onderwijs 28
9.4 Veiligheid 28
9.5 Veiligheidshuis 29
9.6 Omgeving 29
10 Bijlagen 30
10.1 Bijlage 1: Lokale visies op het sociaal domein 30
10.2 Bijlage 2: De uitgangspunten voor het sociaal domein nader uitgewerkt 34
10.3 Bijlage 3: Norm voor opdrachtgeverschap 37
10.4 Bijlage 4: Overlegtafels in Centraal Gelderland 39

Samenvatting

De visie op samenwerking in de regio Centraal Gelderland is een uitwerking van de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) die de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) namens alle Nederlandse gemeenten heeft opgesteld. In deze norm is afgesproken dat gemeenten hun samenwerking in een regiovisie vaststellen en daarmee transparant maken hoe zij samenwerken en invulling geven aan het opdrachtgeverschap.

De aanleiding voor de NvO is de vaststelling dat gemeenten een verantwoordelijkheid hebben om regionale samenwerking te verbeteren en het opdrachtgeverschap te versterken om daarmee een goed functionerend zorglandschap vorm te geven. Voor Jeugdzorg geldt dat naast goede afspraken over regionale samenwerking, er op onderdelen ook duidelijkheid moet zijn over bovenregionale samenwerking. Met deze regiovisie willen we daarvoor goede oplossingen bieden, rekening houdend met het beperken dan wel verminderen van onder andere de bureaucratische last voor aanbieders. Diezelfde opdracht geldt voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen.

Voor onze regio heeft dit geresulteerd in een weergave van onze regionale samenwerking zoals wij daaraan hebben gebouwd vanaf 2013 (vaststelling regionale visie op het Sociaal Domein). “Lokaal wat kan en regionaal wat moet” was daarbij een gedeeld uitgangspunt. Nu in 2021, acht jaar later, zijn de uitgangspunten van de regionale visie op het sociaal domein nauwelijks veranderd. De basis voor de regionale visie ligt nog steeds bij optelsom van de 11 lokale visies.

Samenwerking

Op het gebied van Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen zijn een tal van samenwerkingsverbanden actief, zoals op lokaal, als (boven)regionaal en landelijk niveau. Binnen deze samenwerkingsverbanden worden inhoudelijke / beleidsmatige afspraken gemaakt, en op sommige onderdelen ook inkoop gerelateerde afspraken gemaakt. Voor de inkoop van zorg op het gebied van Wmo en Jeugd trekken we regionaal met elkaar op, zodat zorgaanbieders niet 11 verschillende contracten hoeven af te sluiten, maar één aanspreekpunt hebben namens onze regio. Maar het inrichten van de preventieve kant van jeugdzorg is bijvoorbeeld een onderdeel waar elke gemeente zelf voor aan de lat staat.

In 2017 is de Gemeenschappelijke Regeling “Modulair Gemeenschappelijke Regeling Centraal Gelderland” (MGR) vastgesteld. Met de komst van deze regeling zijn de diverse overlegvormen gepositioneerd. Binnen de regio Centraal constateren we dat de regionale samenwerking stevig staat. Daar mogen we trots op zijn. Onze kracht ligt niet alleen in het samen optrekken maar juist ook in het elkaar ruimte geven, zodat we kunnen samenwerken. Te weinig ruimte leidt tot scheuringen, teveel ruimte leidt tot loslaten. Het is een voortdurend zoeken naar de juiste balans, die wij met elkaar gevonden denken te hebben. Die juiste balans is geen statisch gegeven. Dat kan ook niet binnen een omgeving die sterk in beweging is. Wat op ons afkomt op het gebied van Beschermd Wonen en op het gebied van Jeugd (verbeteragenda jeugdbescherming en het programma Kind en Gezinsbescherming) binnen strakke financiële kaders zal nog de nodige sturingskunst van alle gemeenten op zich en in samenhang vragen. Daarom kijken we elkaar voortdurend in de ogen om af te stemmen, zodat samenwerken geen moeten is maar een willen, omdat het leidt tot behoud van het goede en verbetering voor onze inwoners. Alleen vanuit die optiek is samenwerking vruchtbaar en dus dienstbaar aan onze inwoners.

Inkoop

Zoals hierboven al is aangegeven, werken we in de regio op het gebied van Inkoop met elkaar samen. Dit is van belang om de bureaucratie bij aanbieders te verminderen en de eenduidigheid (ook voor inwoners) te vergroten. De regionale inkoop is niet alleen verantwoordelijk voor het aanbestedingsproces, maar ook voor het proces van vraagontwikkeling (bepalen van een inkoopbeleid, evalueren en monitoren), onderhandelen, contracteren, monitoren en bijsturen op de gemaakte afspraken en daarmee over het realiseren van de gezamenlijke opgaven.

Het zorgsysteem binnen de regio Centraal Gelderland is ingericht in zorgvormen. Hierbij maken we onderscheid tussen Wmo (Wet maatschappelijk ondersteuning) en de Jeugdzorg (Jeugdwet). De Wmo wordt ingezet om zelfstandig te kunnen wonen en mee te kunnen doen in de samenleving. De Jeugdwet is specifiek voor kinderen en jongeren die ondersteuning nodig hebben. Een aantal zorgvormen wordt ingezet voor beide groepen (Wmo & Jeugd):

- Zorgvormen Wmo: Beschermd Wonen en Huishoudelijke Ondersteuning
- Zorgvormen Wmo & Jeugd: Activerend Werk, Groepsbegeleiding en Begeleiding
- Zorgvormen Jeugd: Behandeling, Jeugdbescherming en Verblijf

Eén van de uitgangspunten binnen onze Regio is dat het inkoopsysteem flexibel moet zijn en gemeenten de gelegenheid moet bieden om per zorgvorm te kunnen bepalen of zij regionaal contracteren of hier lokaal uitvoering aan willen geven. De regionaal gekozen semi open toelatingsprocedure biedt hierin alle mogelijkheden. Gemeenten kunnen regionaal meedoen, maar ook de keuze maken om bepaalde zorgvormen lokaal in te kopen. Ook biedt de Toelatingsprocedure gemeenten de gelegenheid om, binnen bepaalde kaders, pilots uit te voeren.

Echter, ten behoeve van het beperken van bureaucratische inzet voor aanbieders, is het van belang om als regio in de inkoop zoveel mogelijk samen te (blijven) optrekken. Voor kosten die aanbieders maken in dubbele aanbestedingen of uitvragen voor offertes moet immers ook dekking zijn en dat werkt onbedoeld prijs opdrijvend. Het is zaak om elkaar daarop scherp te houden.

1 Inleiding

1.1 Waarom deze notitie?

In de ledenraadpleging van de VNG op 10 juni 2020 is de Norm voor Opdrachtgeverschap[1] aangenomen (zie bijlage 3). Met deze norm zeggen gemeenten collectief dát ze willen samenwerken en hoe ze dat willen doen. In de norm staat de regiovisie centraal. In deze visie spreken gemeenten onderling af op welke taken op het gebied van het sociaal domein ze samenwerken en welke inhoudelijke ontwikkelingen er in de regio gewenst zijn.

In Centraal Gelderland wordt binnen het sociaal domein al een aantal jaar intensief samengewerkt. Samenwerken doen we niet alleen onderling, met 11 gemeenten, maar ook met aanbieders, met ervaringsdeskundigen en met partners in aangrenzende domeinen. Deze Visie is daarom niet een nieuw document, we beginnen niet op nul. We bouwen voort op onze bestaande samenwerking en op de regiovisie die we in 2013 met elkaar hebben vastgesteld. Deze 'nieuwe' regiovisie 2021 is bedoeld om onze afspraken over de samenwerking tussen gemeenten onderling, en het opdrachtgeverschap richting onze zorgaanbieders transparant te maken, te herijken en te verstevigen.

1.2 Reikwijdte

Deze regiovisie, die we eerder zien als een nadere notitie op samenwerking en opdrachtgeverschap, heeft primair betrekking op het sociaal domein. In het bijzonder op de taken die de gemeenten hebben op het gebied van de Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Voorbeelden van deze regionale samenwerking binnen het Sociaal Domein zijn de regionale inkoop van maatwerkvoorzieningen voor Jeugdhulp en Wmo ondersteuning, de doordecentralisatie Beschermd Wonen, de bovenregionale samenwerking met betrekking tot Jeugdbescherming en essentiële functies voor complexe jeugdzorgaanvragen en de inkoop van inburgering. De deelnemende regiogemeenten komen tot afstemming op uitgangspunten en samenwerking op transformatie en beleidsontwikkeling. Er is wel een verschil waarop de samenwerking is georganiseerd en geformaliseerd voor verschillende onderwerpen.

Daarnaast zoeken we afstemming met veel aanpalende terreinen en domeinen. Waar mogelijk worden in dit document ook deze verbanden aangegeven.

[1] De Norm voor Opdrachtgeverschap dient niet te worden verward met het opdrachtgeverschap in relatie tot inkoop. Het opdrachtgeverschap in relatie tot inkoop gaat expliciet over verschillende modellen van opdrachtgeverschap die bepalen hoe en welke taken en verantwoordelijkheden bij de marktpartijen worden neergelegd. Wat besluiten gemeenten zelf te doen en hoe willen gemeenten hierop sturen. Daarmee is het opdrachtgeverschap in relatie tot inkoop volgend op de Norm voor Opdrachtgeverschap en de regio visie op samenwerking.

2 Werken vanuit een regionale visie

In 2013 hebben de gemeenten het document 'Zorg voor de Jeugd, visie van de regio Arnhem[2]' vastgesteld. “Lokaal wat kan en regionaal wat moet” was daarbij een gedeeld uitgangspunt. Hierbij is afgesproken niet te gaan voor een gezamenlijke betaling en verevening. Immers, elke gemeente ontvangt de middelen vanuit het Rijk die passend zijn voor de problematiek en omvang van haar populatie. Hiermee zorgen we er voor dat de discussies over de inhoud blijven gaan; het organiseren van goede en betaalbare zorg en inkoop daarvan voor onze inwoners.

Nu in 2021, acht jaar later, zijn de uitgangspunten van de regionale visie op het sociaal domein nauwelijks veranderd. De basis voor de regionale visie ligt nog steeds bij optelsom van de 11 lokale visies. Ter illustratie daarvan hebben we de huidige lokale uitgangspunten op het sociaal domein bijeengebracht (zie ook bijlage 1). Hieruit blijkt weer dat in alle lokale visies een aantal gelijke uitgangspunten zijn neergelegd. Deze punten kunnen rekenen op een breed draagvlak en vormen de basis voor de regiovisie.

De lokale visies hebben de volgende uitgangspunten als gemeenschappelijke noemer:

- We zetten de vraag van onze inwoners centraal. Daar hoort maatwerk bij. Iedereen heeft andere behoeften en andere mogelijkheden. Daar proberen we met elkaar de juiste en passende hulp bij te vinden. Maatwerk is in die zin hulp passend bij de vraag en kan geïndiceerde en niet geïndiceerde hulp zijn;
- We gaan uit van het versterken van de eigen kracht (zelfstandigheid) van onze inwoners;
- We willen de zorg zo nabij mogelijk organiseren;
- We willen dat kinderen zo thuis mogelijk opgroeien:
- We willen zorgen dat onze inwoners zo veel mogelijk kunnen deelnemen (meedoen) aan het sociaal verkeer en streven daarmee naar een inclusieve samenleving, waarin mensen met een beperking dezelfde kansen en mogelijkheden hebben als mensen zonder beperking;
- We gaan uit van positieve gezondheid, door te normaliseren en niet de nadruk te leggen op wat iemand niet meer kan, maar uit te gaan van wat iemand wél kan;
- We onderschrijven de transformatie naar de nieuwe Geestelijke gezondheidszorg (GGZ) (ambulantisering, herstelbenadering);
- We zetten in op normaliseren. Immers, niet voor ieder probleem is ondersteuning of hulp nodig;
- We willen hulp en ondersteuning toegankelijk en betaalbaar houden en werken daarom ook gezamenlijk aan transformatie;
- Voorkomen is beter dan genezen, daarom zetten we in op preventie;
- We werken middels een integrale aanpak en stemmen zoveel mogelijk af / werken zoveel mogelijk samen tussen de verschillende zorgvormen binnen het sociaal domein.

Zie voor een toelichting op de uitgangspunten bijlage 2.

[2] De regio Arnhem is later omgedoopt in de regio Centraal Gelderland.

3 Samenwerking in Centraal Gelderland

De organisatie van opdrachtgeverschap bij gemeenten bestaat uit twee delen, de politiek-bestuurlijke organisatie met de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders die de politiek-bestuurlijke rationaliteit van macht en emotie inbrengt, en de ambtelijke organisatie voor de inhoudelijke en procedurele inbreng.

De politiek-en bestuurlijke aspecten worden lokaal doorlopen middels voorstellen van het college aan de raad binnen de begrotingscyclus waar het gaat om de middelen en kaders. Voor de uitwerking van de opdracht dragen de ambtelijke organisaties zorg, onder supervisie van de bestuurders.

De wetgever heeft middels de Wmo en de Jeugdwet de raad en/of het college de opdracht gegeven zorg te dragen voor de ondersteuning van hun inwoners. Binnen die wettelijke kaders besluit de raad inzake de lokale kaders en de middelen.

Beleidsmatig werken we samen in het volgen van de laatste ontwikkelingen, het delen en up-to-date houden van de benodigde kennis en het delen van ervaringen. Op financieel vlak hebben we sinds 2013 onze afspraken zo simpel mogelijk gehouden: de gebruiker betaalt. Daarmee voorkomen we complexer vereveningsregelingen en de daarmee gepaard gaande bestuurlijke drukte. Tevens hebben we besloten op inkoop en transformatie samen te werken om daarmee de bureaucratische lasten voor aanbieders zo beperkt mogelijk te houden.

Voor aanbieders geldt dat het maken van afspraken met één samenwerkende organisatie veel minder inzet kost dan het maken van vergelijkbare afspraken met elf gemeenten. Voor gemeenten geldt dit voor de organisatie van het contractbeheer, het relatiemanagement en contractmonitoring op kwaliteit en rechtmatigheid. Inkoop Sociaal Domein Centraal Gelderland (SDCG) ondersteunt de regio, als expert, adviseur, vraagbaak en procesbegeleider, vanuit haar inkooptaken (juridisch/contractueel, strategisch, procesmatig).

3.1 Verschillende samenwerkingsniveaus

Samenwerken doen we op verschillende niveaus: lokaal, regionaal, bovenregionaal en landelijk. In onderstaand schema zijn de belangrijkste onderwerpen per niveau weergegeven.

Niveau	Welke voorzieningen?	Beleid	Inkoop
Lokaal	• Algemene voorzieningen • Lokaal gecontracteerde voorzieningen	• Lokaal beleid	• Elke gemeente afzonderlijk: lokale subsidies en contracten
Regionaal	• Regionaal gecontracteerde maatwerk- en specialistische voorzieningen	• Regionale transformatieprojecten	• regionale contracten
Bovenregionaal (alleen jeugd)	• Specialistische voorzieningen	• Bovenregionale transformatieprojecten	• Bovenregionale afspraken, ingebed in regionale inkoop
Landelijk (alleen jeugd en beschermd wonen voor wat betreft de voorzieningen voor zintuiglijk gehandicapten)	• Hoog specialistische voorzieningen	• Landelijke programma's	• Landelijk Transitie-arrangement, ingebed in regionale inkoop

Tabel 1: De verschillende samenwerkingsniveaus

3.1.1 Bovenregionale samenwerking[3]

Ook in bovenregionaal verband werken we, op het jeugddomein, op sommige thema's met 7 regio's samen. We zoeken elkaar (bestuurlijk) op waar het samenwerken noodzakelijk is en meerwaarde heeft. De samenwerking is informeel; er is geen sprake van een formeel bestuursorgaan. Besluitvorming vindt in de individuele gemeenten plaats. We werken inhoudelijk samen als we een gezamenlijk belang hebben dat niet afzonderlijk te organiseren is (noodzakelijk) en zodat we samen sterker staan (meerwaarde). Concreet gaat het om het borgen van de beschikbaarheid, kwaliteit, betaalbaarheid (schaalvoordelen) en transformatie van hoog specialistische zorg. Het gaat om maatwerkoplossingen en nieuwe vormen van jeugdhulp waar de regio's zelf te weinig volume hebben om krachtig te sturen op de noodzakelijke vernieuwing.

Daarnaast wordt aan de hand van de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming gewerkt aan uniforme contracten met gecertificeerde instellingen en aan samenwerkingsafspraken met Veilig Thuis, gecertificeerde instellingen, de Raad voor de Kinderbescherming en de lokale teams om de bescherming van kinderen en gezinnen beter te laten verlopen.

Bijzonder aan Gelderland is de aanwezigheid van veel jeugdvoorzieningen met een landelijke functie. Denk hierbij aan de JeugdzorgPlus en Driemilieus-voorzieningen. Dit schept een grotere verantwoordelijkheid dan de eigen Gelderse populatie. De gemeenten waar de voorzieningen gehuisvest zijn, hebben dan ook meerdere belangen dan alleen jeugdhulpbelangen. Ook de financiële

[3] Op het gebied van Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang zijn er op dit moment geen bovenregionale samenwerking en/of afspraken gemaakt, wel is sprake van een landelijke inkoop van voorzieningen voor zintuiglijk gehandicapten door de VNG.

houdbaarheid van de voorzieningen in relatie tot de verdeling in het land speelt hierin mee. Het vergt zorgvuldige afstemming met aanbieders en met gemeenten en regio's om deze voorzieningen te transformeren (afbouwen en kleinschalig te maken) en te komen tot een evenwichtig regionaal en landelijk voorzieningenniveau. Hier trekken we dan ook zoveel als mogelijk samen in op.

In hoofdstuk 7 wordt de bovenregionale samenwerking Jeugd verder toegelicht.

3.1.2 Landelijke samenwerking en afspraken[4]

De VNG sluit raamovereenkomsten namens alle gemeenten op basis van een Programma van Eisen voor een aantal nader omschreven functies en aanbieders[5]. In het Landelijke Transitiearrangement (LTA) is afgesproken dat de landelijke afspraken voor de specialistische jeugdhulp voor drie jaar gelden. Het gaat hier om specialistische zorg binnen relatief kleine voorzieningen met landelijke schaal. Landelijke raamcontracten zijn bedoeld voor specifiek aanbod waarvoor geen regionale alternatieven voor handen zijn.

Gemeenten hoeven minder contracten af te sluiten, en worden juist ontlast in het sluiten van contracten met aanbieders waar ze relatief weinig van afnemen. Doordat er voor een deel van de jeugdhulp landelijke raamcontracten worden gesloten, is er meer inzicht in de inhoud en spreiding van de meest specialistische functies binnen het zorglandschap.

De ontwikkeling van de landelijke afspraken dient in nauwe samenhang met de ordening van de zorg op lokaal en (boven)regionaal niveau te worden gevolgd en afgestemd.

3.2 Hoe ziet de governance eruit?

In 2017 is de regionale samenwerking geformaliseerd middels een Gemeenschappelijke Regeling: De Modulair Gemeenschappelijke Regeling Centraal Gelderland (MGR) met als eerste module de module Inkoop. Met de komst van de Gemeenschappelijke Regeling zijn op dat moment ook de diverse overlegvormen als onderdeel van het governance plan verder geformaliseerd. De Bestuurscommissie (BC) Inkoop is gemachtigd om namens de 11 gemeenten contracten aan te gaan met zorgaanbieders. De naam module Inkoop is vervolgens gewijzigd in Inkoop sociaal domein Centraal Gelderland (verder te noemen Inkoop SDCG).[6]

De samenwerking tussen gemeenten verloopt via meerdere ambtelijke en bestuurlijke overleggen (Regionaal Portefeuillehoudersoverleg Zorg). In het Regionaal Portefeuillehouders Overleg (RPO) Zorg wordt afgestemd over inhoudelijke onderwerpen. Hier worden geen formele besluiten genomen. Besluitvorming vindt in de individuele gemeenten plaats. In het schema op de volgende pagina zijn deze overleggen zo goed mogelijk in beeld gebracht.

[4] Op het gebied van Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang zijn er op dit moment geen bovenregionale samenwerking en/of afspraken gemaakt.
[5] Doelgroep Hoog specialistische jeugdzorg, weinig voorkomend
[6] Naast Inkoop SDCG, zijn ook het Werkgevers Service Punt (WSP), het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL) en het Werkgeverschap van medewerkers uit de Sociale Werkvoorziening (WgSW) als module ondergebracht bij de MGR. De werkvoorziening zelf (de activiteiten) is overgenomen door de gemeente Arnhem (het huidige Scalabor).

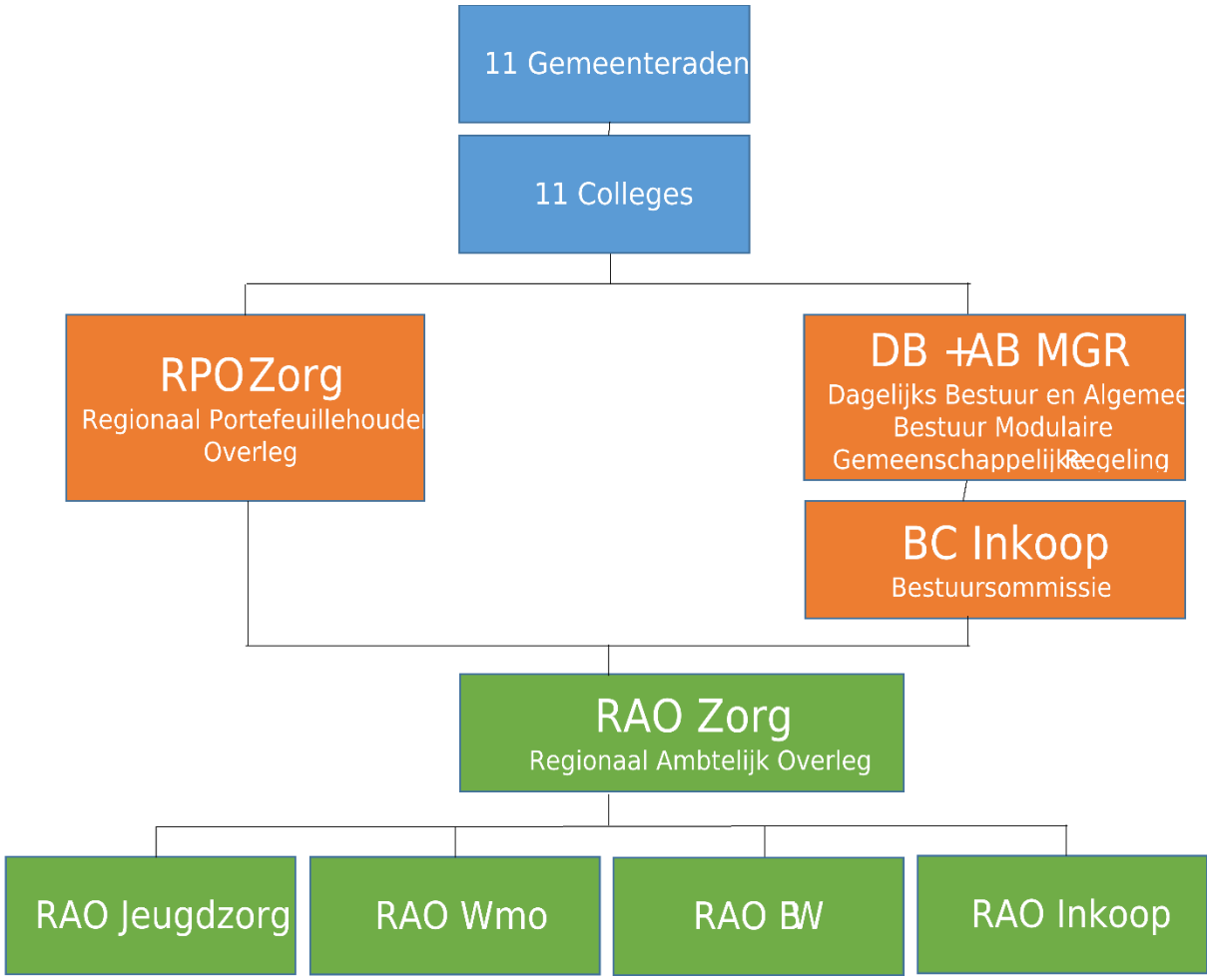

3.3 Communicatie

De kwaliteit van onze regionale samenwerking wordt tevens bepaald door de kwaliteit van onze communicatie. De informatie die wij met elkaar delen moet efficiënt en effectief zijn en erop zijn gericht inhoud en processen op elkaar af te stemmen. Dat vraagt in ons samenwerkingsmodel om communicatie op maat. Daar waar op ambtelijk gebied voortdurend de diepte wordt gezocht, vraagt communicatie met het bestuur om goed onderbouwde hoofdlijnen zonder het detail niveau dat ambtelijke noodzakelijk is. Datzelfde geldt voor de communicatie met onze raden. Deze laatste vindt voornamelijk plaats vanuit de Wet gemeenschappelijke regelingen. Hierin is gesteld dat het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling voor het vaststellen van hun (meerjaren beleids)begroting de raden in de gelegenheid stelt om kennis te nemen van de (financiële)voornemens. Daarop kunnen de raden gebruik maken van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze om op die manier hun invloed uit te oefenen. De jaarstukken worden ter kennisname aan de raden gestuurd. Naast deze formele informatieve verbinding met de raden organiseert de module Inkoop met regelmaat (regionale)thema bijeenkomsten en komt op uitnodiging ook toelichting geven op het reilen en zeilen van de MGR.

Ook de communicatie met onze aanbieders kent een vergelijkbaar onderscheid. Daar waar de bestuurders op hoofdlijnen delen, gaan ambtenaren, managers, uitvoerders, klanten en ervaringsdeskundigen in op de details van producten, tarieven en transformatie. Tot slot, en dat is zeker niet het sluitstuk, maar een van de meest belangrijke elementen, de communicatie met onze inwoners. Die wordt voornamelijk, zij het wel op gelijke leest geschoeid, lokaal uitgevoerd via onze

gemeentelijke sites en via onze lokale toegangen, de menselijke maat, zo dicht mogelijk bij onze inwoners.

Naast het inhoudelijk aspect dat op maat moet zijn, kijken we ook naar het instrument dat wij voor communicatie inzetten. Zo heeft Inkoop SDCG op haar site uitgebreide informatie inzake inkoop, kwaliteit en tarieven en kunnen uitvoerders inloggen op Vendorlink om hun uitvoering te ondersteunen. Ook voor mededelingen maakt Inkoop SDCG gebruik van haar site. Daarnaast maken we gebruik regionaal en lokaal van nieuwsbrieven voor aanbieders en voor onze raden. Deze worden ambtelijk en bestuurlijk op inhoud afgestemd, maar hebben daarnaast allemaal hun eigen lokale vertaling, vanuit de flexibiliteit van onze samenwerking en de afspraken die wij hierover regionaal hebben gemaakt. Begin 2022 wordt een plan uitgewerkt voor de opzet van een regionale website voor het delen van informatie over de regionale samenwerking, over inhoudelijke afspraken en vastgestelde plannen en over de functie en bereikbaarheid van verschillende regionale overleggen.

De toegankelijkheid van informatie is ook een punt van aandacht, wederom op maat. De lokale toegangen hebben andere behoeften dan inwoners of aanbieders. Daar passen we het aanbod van informatie op aan: toegankelijk, functioneel en effectief.

Communicatie is geen onderwerp dat vanzelf gaat. Het vraagt voortdurend om bewustwording en op elkaar gericht zijn: wie heeft wat nodig. Daarom is input en reflectie vanuit de gebruikers voor ons van groot belang om kritisch te blijven op de kwaliteit en die te kunnen blijven aanpassen/behouden.

4 Inkoop en contractafspraken

Inkopen is veel meer dan enkel aanbesteden. Inkopen is het proces van vraagontwikkeling (strategische keuzes, beleid, monitoring, evalueren), specificeren, onderhandelen, contracteren, bewaken/monitoring, nieuwe vraagontwikkeling. Het breed en in onderlinge samenhang inzetten van verschillende instrumenten bepaalt in hoge mate de effectiviteit van gemeenten bij de inkoop.

Inkopen is dan ook geen statisch proces. Inkopen gaat, naast het uitvoeren van een aanbesteding, ook over het realiseren van gezamenlijke opgaven. Inkopen is daarmee het totale proces waarin plaats moet zijn voor zoeken, onderzoeken, experimenteren en bijstellen.

Het is dan ook van belang om te onderzoeken en te definiëren welke problemen er moeten worden opgelost, lokaal en regionaal. Samenwerkende gemeenten dienen zichzelf dan ook een aantal kritische vragen te stellen binnen- interne en externe analyses. De regio dient optimaal aan te sluiten bij de (lokale) zorgvragen, trends te ontdekken, de markt van aanbieders te verkennen, te bepalen hoe er gestuurd moet worden op de toewijzing, op inhoud, kwaliteit en samenwerking met en tussen aanbieders.

De regio wil doorontwikkelen naar netwerk gedragen zorg gericht op de specifieke hulpvraag, waar de cliënt leidend is. Waar preventie in beeld is, georganiseerd en waar er sprake is van professionele toewijzing op het moment dat alleen ondersteuning met een maatwerkvoorziening[7] nog een oplossing is.

Dan kan er gekozen worden voor de best passende opdrachtgeversvorm. De meest bekende hierin zijn het Hoofdaannemersmodel en het Catalogusmodel. En pas daarna wordt gekozen voor het best passende bekostigingsmodel. Bekostiging is slechts één klein instrument binnen de sturing op contractering.

Hiermee is de inkoop tevens een belangrijk aspect voor het realiseren van transformaties.

4.1 Zorgvormen

Het zorgsysteem binnen de regio Centraal Gelderland is ingericht in zorgvormen. Hierbij maken we onderscheid tussen Wmo (Wet maatschappelijk ondersteuning) en de Jeugdzorg (Jeugdwet).
De Wmo wordt ingezet om zelfstandig te kunnen wonen en mee te kunnen doen in de samenleving. De Jeugdwet is specifiek voor kinderen en jongeren die ondersteuning nodig hebben. Een aantal zorgvormen wordt ingezet voor beide groepen (Wmo & Jeugd):

- Zorgvormen Wmo: Beschermd Wonen en Huishoudelijke Ondersteuning
- Zorgvormen Wmo & Jeugd: Activerend Werk, Groepsbegeleiding en Begeleiding
- Zorgvormen Jeugd: Behandeling, Jeugdbescherming en Verblijf

4.2 Bekostiging en tarieven

In de voorbereiding op de Inkoop 2020 is uitgebreid onderzoek gedaan naar de best passende bekostigingsvorm. Voor vrijwel alle producten is gekozen voor een inspanningsgerichte Bekostigingsvorm (PxQ). Op basis van regionale en bovenregionale afspraken wordt een taakgerichte

[7] Een maatwerkvoorziening is hulp die niet vrij toegankelijk is en waar een beschikking voor nodig is.

bekostigingsvorm toegepast voor specifieke taken of functies (locaties waar jeugdigen kunnen verblijven bij crisissituaties of landelijke functies).

Tarieven zijn transparant en opgebouwd op basis van kostprijselementen uit de AmvB (Algemene Maatregel van Bestuur) reële prijzen. De regio heeft bij het tot stand laten komen van de tarieven gebruik gemaakt van input uit de markt en ondersteuning van een externe specialist.

4.3 Monitoring eisen en voorwaarden

Binnen de nieuwe contractering per 1 juli 2020 zijn aanbieders gehouden aan alle eisen en voorwaarden die in de kwalificatie met hen zijn overeengekomen. Binnen onze Toelatingsprocedure zijn de eisen en voorwaarden als volgt opgebouwd:

- Algemene eisen en voorwaarden geldend voor alle gecontracteerde aanbieders
    - Algemeen programma van eisen
    - Algemene inkoopvoorwaarden
    - Specifieke inkoopvoorwaarden
- Zorgvorm specifieke eisen en voorwaarden geldend voor alle aanbieders gecontracteerd binnen een bepaalde zorgvorm
- Product specifieke eisen en voorwaarden gelden voor alle aanbieders gecontracteerd voor een bepaald product.

Naast het geven van een zorgtoewijzing dient de lokale toegang de uitvoering van de gegeven opdracht, op deze onderdelen, te monitoren. Indien aanbieders geen uitvoering geven aan toegewezen opdrachten zoals dit is afgesproken dient de lokale toegang hiervan een signaal af te geven in het contractmanagementsysteem, Vendorlink.

Daarnaast wordt de contractmonitoring uitgevoerd vanuit de kwaliteitscoördinatie (Signaalgericht toezicht, Proactief toezicht, rechtmatigheidstoezicht, kwaliteitstoetsing, jaarrekeningcontrole, maand- en jaarverantwoordingen) en de contractgesprekken.

De contractgesprekken worden voor een deel gevoerd met de belangrijkste gecontracteerde aanbieders in de regio, maar ook worden gesprekken gevoerd op basis van signalen. Tijdens de contractgesprekken wordt gewerkt vanuit een agenda, maar in ieder geval wordt met aanbieders ook gesproken over de bijdrage van de aanbieder aan regionale transformatie en beleidsdoelen.

4.4 Monitoring inzet van aanbieders en producten

De 11 gemeenten monitoren zelf de inzet van aanbieders in hun gemeenten, de doelmatigheid van de producten en zij volgen daarbij opvallende trends. Om de ontwikkelingen en de effecten van het lokaal en regionaal beleid op regionaal niveau te kunnen volgen wordt gewerkt aan een regionale monitor. Daarvoor is het noodzakelijk dat alle gemeenten hun gegevens delen. In de zomer van 2021 zijn nog niet alle gemeenten op de regionale monitor aangesloten.

4.5 Transformatie

De samenwerkende gemeenten binnen de regio Centraal Gelderland staan voor uitdagingen met het oog op politieke-, economische-, budgettaire-, bestuurlijke- of organisatorische ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen kunnen, onder andere, teweeg brengen dat:

- Een krimp of groei van cliënten ontstaat:
- Producten worden aangepast;

- Producten worden vervangen door nieuwe producten;
- Producten worden beëindigd;
- Producten worden samengevoegd ten behoeve van flexibel maatwerk;
- Producten worden omgezet van maatwerkvoorziening naar algemene voorziening;
- Pilots worden geïnitieerd en uitgevoerd;
- Andere vormen van financiering worden ontwikkeld;
- Tarieven wijzigen;
- Aanvullende afspraken bij het SAP (Standaard Administratie Protocol) worden toegevoegd of aangepast;
- Programma's van eisen worden aangepast;
- Specifieke Inkoopvoorwaarden worden aangepast;
- Het aantal deelnemende gemeenten wijzigt (toetreden, uittreden).

Met de voorwaarde dat aanpassingen tijdig worden gecommuniceerd en, in principe, vooraf worden verkend met betrokken aanbieders, is het mogelijk binnen de semi open toelatingsprocedure aanpassingen door te voeren.

4.6 Beheersbaarheid aantal aanbieders

De geschiktheid, kwaliteit en rechtmatigheid van gecontracteerde aanbieders is bij inschrijving op de Inkoop 2020 uitgebreid getoetst. De hoogwaardige toetsing aan de voorkant heeft ook geleid tot beduidend minder aanbieders per gemeente. Dit was ook één van de uitgangspunten voor de Inkoop 2020 en de toelatingsprocedure heeft hierin zijn werk gedaan.

4.7 Tussentijdse openstelling

Na de uiterste inschrijfdatum is de toelatingsprocedure gesloten voor nieuwe toetreding. Alleen wanneer gemeenten aangegeven dat er sprake is van onvoldoende gecontracteerd aanbod op een product of een bepaalde specialiteit wordt gemist, kan worden overgegaan tot een tussentijdse openstelling.

4.8 Onderaannemers

Inschrijving met onderaannemers was bij de inkoop 2020 toegestaan. Aanmelding van nieuwe onderaannemers is in een procesbeschrijving geregeld. Gemeenten kunnen, per zorgvorm en/of product zelf kiezen of zij aanmelding van nieuwe onderaannemers willen toestaan.

Wanneer het is toegestaan om nieuwe onderaannemers aan te melden, worden de onderaannemers uitgebreid getoetst.

4.9 12 maanden geen ondersteuning

Per gemeente is het mogelijk om per zorgvorm de toetreding van aanbieders te beëindigen die 12 maanden of langer geen ondersteuning hebben geleverd aan die specifieke gemeente. Uiteraard moeten gemeenten, vanuit de vraag goed bepalen of er voldoende gecontracteerd aanbod is, maar de mogelijkheid bestaat om evolutionair het aantal aanbieders te verminderen en te komen tot een uitgebalanceerd aanbod.

4.10 Lokale verschillen mogelijk

In een brief ‘Perspectief voor de jeugd’ van 20 maart 2020 (kenmerk 1663105-203241-J) die minister Hugo de Jonge aan de Tweede Kamer heeft geschreven, geeft hij zijn zienswijze aan over de wettelijke ondersteuning van regionale samenwerking op het gebied van jeugdhulp. Hierin is opgenomen dat aanpassing van regelgeving voorbereid op de volgende terreinen:

1. Gemeenten in een regio werken (ten minste) samen bij de organisatie van specialistische jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering;
2. Gemeenten werken samen in vaste regionale verbanden voor specifieke taken;
3. Zorgvormen die in ieder geval regionaal georganiseerd dienen te worden;
4. Regio’s komen tot bovenregionale afstemming over bepaalde onderwerpen.

De regelgeving heeft tot doel een effectieve samenwerking te ondersteunen maar ook om in te kunnen grijpen wanneer het niet goed gaat met de regionale samenwerking.

Binnen de regio Centraal constateren we dat de regionale samenwerking stevig staat. Daar mogen we trots op zijn. Eén van de uitgangspunten binnen onze Regio is dat het inkoopsysteem flexibel moet zijn en gemeenten de gelegenheid moet bieden om per zorgvorm te kunnen bepalen of zij regionaal contracteren of hier lokaal uitvoering aan willen geven. De regionaal gekozen semi open toelatingsprocedure biedt hierin alle mogelijkheden. Gemeenten kunnen regionaal meedoen, maar ook de keuze maken om bepaalde zorgvormen lokaal in te kopen. Ook biedt de Toelatingsprocedure gemeenten de gelegenheid om, binnen bepaalde kaders, pilots uit te voeren.

Voorbeelden van het flexibele karakter van de regionale toelatingsprocedure is de lokale inkoop van de gemeente Rheden en Rozendaal voor de zorgvormen Begeleiding en Behandeling. Deze gemeenten hebben de keuze gemaakt om een deel van deze zorgvormen niet meer binnen de regionale inkoop af te nemen. Daarnaast hebben de gemeente Overbetuwe en de gemeente Wageningen de huishoudelijke ondersteuning lokaal ingekocht. Binnen de regionale contractering bereidt de gemeente Wageningen op dit moment een pilot voor op de zorgvorm Behandeling en voert de gemeente Arnhem een pilot uit op de zorgvorm Begeleiding voor zowel jeugd als Wmo.

Gemeenten die voor zorgvormen zijn uitgetreden kunnen later de keuze maken om weer toe te treden. Gemeenten kunnen binnen de regionale samenwerking eigen lokale keuzes maken binnen de grenzen van doelmatigheid en rechtmatigheid. Van de resultaten van de verschillende pilots die lokaal of regionaal worden uitgevoerd houden we elkaar op de hoogte, zodat we hier in gezamenlijkheid van kunnen leren.

Ten behoeve van het beperken van bureaucratische inzet voor aanbieders, is het van belang om als regio in de inkoop zoveel mogelijk samen te (blijven) optrekken. Voor kosten die aanbieders maken in dubbele aanbestedingen of uitvragen voor offertes moet immers ook dekking zijn en dat werkt onbedoeld prijs opdrijvend. Het is zaak om elkaar daarop scherp te houden.

5 Kwaliteit en handhaving

Met betrekking tot de naleving van de gestelde eisen en voorwaarden wordt regionaal ingezet op de toetsing en handhaving op zowel kwaliteits- als rechtmatigheidsniveau. De inrichting en uitvoering van preventie, toezichts- en handhavingstaken op regionaal niveau zorgt voor een grotere nalevingsbereidheid en een inwoner die krijgt waar hij recht op heeft.
Daarnaast wordt ingezet op de samenwerking tussen de diverse toezichthouders en functionarissen binnen de regio, met als doel een integrale aanpak kwaliteit en rechtmatigheid te bewerkstelligen. Inmiddels zijn er diverse instrumenten ontwikkeld die hieraan een bijdrage leveren, waaronder het regionaal signalenoverleg, de jaarrekeningenanalyse en de uitvoer van quick scans.

5.1 Kwaliteit en rechtmatigheid

Zoals uitgelegd in paragraaf 4.3 (monitoring eisen en voorwaarden) zijn alle eisen en voorwaarden belegd in onze inkoopdocumenten. Binnen onze Toelatingsprocedure zijn de eisen en voorwaarden als volgt opgebouwd:

- Algemene eisen en voorwaarden geldend voor alle gecontracteerde aanbieders
    - Algemeen programma van eisen
    - Algemene inkoopvoorwaarden
    - Specifieke inkoopvoorwaarden
- Zorgvorm specifieke eisen en voorwaarden geldend voor alle aanbieders gecontracteerd binnen een bepaalde zorgvorm
- Product specifieke eisen en voorwaarden gelden voor alle aanbieders gecontracteerd binnen een bepaald product.

Bij inschrijving op de Inkoop 2020 zijn de geschiktheid, kwaliteit en rechtmatigheid van gecontracteerde aanbieders uitgebreid getoetst. Dit was ook één van de uitgangspunten van deze inkoop. Naast de schriftelijke beoordeling hebben aanbieders ingeschreven met een plan van aanpak (specifiek voor iedere zorgvorm) en zijn met alle aanbieders verificatiegesprekken gevoerd.

Op dit moment ligt de focus op het vervolg: het bewaken van de kwaliteit en de rechtmatigheid: Is er geleverd wat er is afgesproken en heeft het opgeleverd wat is afgesproken. Het indiceren op input-output staat sturing op outcome niet in de weg.

Vanuit dit perspectief trekken we regionaal op omdat de urenbelasting lokaal incidenteel een te zware wissel trekt op de lokale ambtelijke inzet. Tevens wordt de verbinding gemaakt met Veiligheid, waarbinnen de focus meer ligt op preventie van fraude en het voorkomen van ondermijning.

5.2 Fraude preventie

Als regio is het onze wens dat onze inwoners van passende zorg gebruik kunnen maken én om de voorzieningen ook naar de toekomst betaalbaar te houden. Daarbij past het niet dat bedrijven en instellingen in de zorg hoge winsten behalen. We kunnen dit niet 100% voorkomen, maar streven er naar door preventieve toetsing de rotte appels uit onze contracten te weren. Daartoe werken wij regionaal in het analyseren van de data uit jaarrekeningen, indicaties en verzilvering om uitschieters te kunnen traceren en met hen in gesprek te gaan.

5.3 Ondermijning

De verweving van (drugs)criminaliteit met meerdere maatschappelijke sectoren in ons land strekt zich ook uit tot binnen het sociaal domein. Voor onze regio is het zaak om ervoor te zorgen dat we goed geïnformeerd zijn, dat signalen direct worden opgepakt zodat criminaliteit geen voet aan de grond krijgt.

Zowel bij ondermijning als bij de preventie van fraude is het essentieel dat de verschillende gemeentelijke domeinen – met name openbare orde en veiligheid en het sociaal domein –, maar ook de partners in de keten elkaar op alle niveaus blijvend weten te vinden. Aangezien veel zorgaanbieders regionaal (of zelfs landelijk) actief zijn, wordt door de projectgroep 'Samen Weerbaar' gewerkt aan een aanpak georganiseerd in districten om de pak- en slagingskans te vergroten. Daar waar mogelijk zullen processen voor het gehele district gestandaardiseerd worden. Dit geldt in elk geval voor het proces van (fraude)signaal tot interventie en het maken van samenwerkingsafspraken met de partners (denk aan politie, Openbaar Ministerie (OM), Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ), Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).
Om deze districtelijke aanpak te laten slagen, is het essentieel dat naast de regionale ontwikkelingen, de gemeenten een aantal (organisatorische) randvoorwaarden op orde brengen, zodat zij een volwaardig partner in de aanpak kunnen zijn.

Om signalen te kunnen opvangen, interpreteren en doorzetten, is het van belang dat alle medewerkers van gemeenten, de inkooporganisatie maar ook onze inwoners alert zijn en weten waarop te letten. Informatie en kennisdelen zijn vanuit dit aspect essentieel en krijgen lokaal en regionaal dan ook onze aandacht in de vorm van thema bijeenkomsten (kennisdelen). Met betrekking tot onze inwoners is het van belang dat onze toegangen informatie kunnen verstrekken, een luisterend oor bieden en alert zijn op hoe door aanbieders met onze inwoners wordt omgegaan.

5.4 Handhaving

Om een bepaalde mate van naleving te bewerkstelligen of af te dwingen hebben we diverse handhavingsmiddelen ter beschikking. Uitkomsten van onder andere onderzoeken bij aanbieders kunnen ertoe leiden dat wordt besloten over te gaan tot handhaving.
Herstelaanbod is een eerste stap in het bevorderen van naleving van de gestelde eisen en voorwaarden, waarbij de uitvoering van de verbetermaatregelen worden gemonitord. Afhankelijk van de aard kan bij ernstige tekortkomingen, fouten of misstanden kan worden overgegaan tot het inzetten van een formele maatregel, waaronder een bestuurlijke boete, een cliëntenstop en/of beëindiging van het contract.

Momenteel ligt de focus op de ontwikkeling van een regionaal handhavingskader, waarin zowel de regionale als de lokale handhavingsmaatregelen uiteen zijn gezet en ondersteunen in een eenduidige aanpak van malafide zorgaanbieders.

6 Lokale teams en de toegang tot jeugdhulp

Elke gemeente is zelf verantwoordelijk voor het vormgeven van een Lokaal Team. Vanuit de regionale visie vinden wij het belangrijk dat alle Lokale Teams voldoen aan dezelfde basiseisen. We sluiten daarbij voor een groot deel aan bij de inzichten die KPMG, in opdracht van de VNG en het ministerie van VWS, in beeld heeft gebracht:

- Het is nodig dat Lokale Teams voldoende inhoudelijke expertise beschikbaar hebben;
- Lokale Teams horen zicht te hebben op de individuele en collectieve vraagstukken;
- Lokale Teams leveren ook zelf (kortdurende) concrete ondersteuning;
- Er is een goede visie nodig van de gemeenten op de inrichting van de toegang/ Lokale Teams.
- Er is inzicht en overzicht nodig met betrekking tot gecontracteerde aanbieders. Welke aanbieders doen het goed, beter dan anderen en wat zijn de specialismen van je aanbieders. Dit ondersteunt een afgewogen toewijzing op het moment dat dit van het Lokale Team wordt gevraagd.

Op basis van deze inzichten zijn **vijf basisfuncties voor de Lokale Teams** benoemd.

1. Veilige leefomgeving: houdt altijd oog voor een veilige leefomgeving van de inwoner;
2. Tijdig signaleren van de vraag: wees outreachend en maak verbinding met de inwoner en zijn omgeving;
3. Handelen met een brede blik: verhelder de vraag, plan van en met het huishouden en verleen ondersteuning, beleg de regie, maak duidelijke afspraken en houd een vinger aan de pols;
4. Vindt bereikbare en toegankelijke hulp: wees toegankelijk en vindbaar en voer een goede triage uit;
    a. Ken het preventieve veld (sociale participatie, fysieke gezondheid, mentale gezondheid, wonen, Algemene Dagelijkse Levensbehoeften /huishouden, mobiliteit, regie, opvoeden, financiën, werk en opleiding)
    b. Ken je sociale kaart
    c. Weet wat de lokale algemene voorzieningen zijn
    d. Ken de voorliggende voorzieningen
5. Leren en verbeteren: verzamel inzichten, ga erover in gesprek en durf te veranderen.

De gemeenten in de regio onderschrijven deze basisfuncties. De individuele gemeenten zijn ieder zelf verantwoordelijk voor het beleggen van deze 5 basisfuncties in hun Lokale Teams.

6.1 Toegang tot Jeugdhulp

Waar alleen de gemeente verantwoordelijk is voor de toegang tot Wmo, loopt de toewijzing van jeugdhulp via drie verschillende lijnen:

1. **Via de Lokale Teams van de gemeente**
   Deze Lokale Teams zijn lokaal georganiseerd. Gemeenten hebben hun eigen keuzen gemaakt in de vormgeving, inrichting en doorontwikkeling van de Lokale Teams.

2. **Via de huisartsen, jeugdartsen en medische specialisten (alleen voor jeugdhulp)**
   De medisch specialisten zijn een belangrijke verwijzer voor kinderen en jongeren, met name naar de jeugd-GGZ. Op lokaal niveau hebben gemeenten en huisartsen afspraken gemaakt over de inzet van jeugdhulp, de samenwerking en de inzet van praktijkondersteuners (POH). De afspraken zijn verschillend, er is nog geen dekkend netwerk van praktijkondersteuners.

3. **Via de Jeugdbescherming (Gecertificeerde Instellingen, ook alleen voor jeugdhulp)**
   Jeugdbeschermers zetten vaak jeugdhulp in ter ondersteuning van de jongeren en het gezin waar zij in opdracht van de Rechtbank op toezien. Het gaat vaak om duurdere vormen van jeugdhulp, waaronder verblijf.

Ondanks dat de toegang tot specialistische jeugdhulp ook via andere kanalen dan de gemeente loopt, is de rol van de Lokale Teams bij de toewijzing tot gespecialiseerde jeugdhulp uitermate belangrijk. In de contractering van onze maatwerkvoorzieningen is de afspraak dat ook bij geautoriseerde verwijzing de ondersteuningsplannen door aanbieders moeten worden afgestemd met de Lokale Teams. Op deze wijze hebben gemeenten zicht en enige controle op aard en de duur van ingezette zorg en ondersteuning waarvoor zij betalen.

6.2 Overlegtafels Jeugd

In de regio worden verschillende overlegtafels georganiseerd waar individuele jeugdcasussen met specifieke problematiek besproken kunnen worden om besluiten te kunnen nemen over het waarborgen van de veiligheid en/of de inzet van hulp. Dit gebeurt met toestemming en zo mogelijk in aanwezigheid van betrokkenen. De belangrijkste overlegtafels zijn:

- **Beschermingstafel**
  Doel: besluitvorming of er al dan niet een beschermingsonderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming moet worden ingezet, inclusief het maken van veiligheidsafspraken

- **Perspectiefoverleg**
  Doel: optimale analyse maken van de situatie van de jeugdige en het creëren van duurzaam perspectief; beter maatwerk met integrale, passende oplossingen voor jongeren en gezinnen met complexe problematiek; voorkomen en verminderen van het aantal uithuisplaatsingen en het aantal jongeren in verblijf; zorgen voor passende in-, door- en uitstroom van de jeugdige.

- **MDA++ (multi disciplinaire aanpak)**
  Doel: intersectoraal regie voeren vanuit een systematische visie en aanpak waarbij structurele veiligheid van gezinnen voorop staat.

- **MDO (multi disciplinair overleg) Huiselijk Geweld**
  Doel: Het komen tot een gezamenlijk persoonsgericht plan van aanpak dat leidt tot het stoppen van het geweld en een veilig perspectief biedt.

Zie bijlage 4.

7 Gewenste ontwikkelingen Jeugdhulp

7.1 Waar staan we?

In 2000 had 1 op de 27 kinderen in Nederland een vorm van jeugdhulp, in 2021 is dat 1 op de 8! De regio heeft, net als de rest van Nederland, te maken gehad met een dramatische toename van het gebruik van jeugdhulp. Deze is vele malen groter dan verwacht bij de overdracht van de jeugdzorg naar gemeenten in 2015. Het doel van de decentralisatie was juist gericht op minder zorg en met name het indammen van de steeds verder oplopende kosten van vóór 2015. De gedachte was dat zorg nabij zou leiden tot minder en kortere inzet van de jeugdhulp. Wat we echter zien is een enorme toename die moeilijk te duiden valt.

Het onderzoek naar de financiële tekorten binnen de Jeugdzorg, van AEF[8] 'Stelsel in Groei', laat zien dat de kosten vanaf 2017 flink zijn gestegen. In het onderzoek wordt gesteld dat er niet direct sprake is van een stijging van het aantal jongeren met jeugdzorg als wel de achterblijvende uitstroom en de hogere kosten per jongere in zorg per jaar. Dit geldt zowel voor individuele als voor groepsgerichte voorzieningen.

Het onderzoek laat echter ook zien dat er met preventie en vroegsignalering binnen de Jeugdzorg weliswaar sprake is van een stijging in de kosten van de Jeugdzorg, maar dat over de andere domeinen, sprake is van een netto positief financieel effect.

Aanpak in een vroeg stadium kan erger voorkomen en daarmee inzet op zwaardere zorg.

De situatie is voor onze regio niet anders dan voor anderen. Er is sprake van afbakening tussen de verschillende domeinen en een stijging van kosten binnen de Jeugdhulp, maar een netto positief effect over alle domeinen heen. Deze situatie vraagt om een uitgebalanceerde samenwerking met de andere domeinen, lokaal en regionaal, met investering op het (preventieve) voorveld. Het is aan onze regio om te besluiten hoe we hier mee om willen gaan.

7.2 Waar willen we naar toe binnen het jeugddomein?

Binnen het jeugddomein hebben we uitdagingen op bovenregionaal, regionaal en lokaal niveau. De uitdagingen op regionaal en bovenregionaal niveau zijn aan het einde van deze paragraaf in een figuur verder uitgewerkt. De uitdagingen op lokaal niveau verschillen per gemeente, en zijn daarom niet uitgewerkt in deze regionale visie.

7.2.1 Regionale Transformatieprojecten Jeugd

Onze regionale ambities zijn vastgelegd in het Transformatieplan jeugd 2018-2021. Dit jaar hebben we met name gebruikt om hierbinnen een laatste eindsprint te trekken. Op korte termijn zal besloten moeten worden hoe we met deze projecten verder willen gaan.

[8] Andersson Elffers Felix (AEF) is een adviesbureau voor maatschappelijke vraagstukken.

Versterken van de lokale toegang

We organiseren kennis- en inspiratiesessies voor managers en medewerkers van de lokale teams en we gaan onderzoeken hoe we zorg op school kunnen verbeteren.

Transformatie van ambulante specialistische jeugdhulp

Om minder verblijf te kunnen realiseren, is het noodzakelijk dat we ons ambulante aanbod door ontwikkelen zodat meer problematiek behandeld kan worden in de thuissituatie. Hierbij werken we intensief samen met aanbieders, en zetten we in op gepast gebruik. De belangrijkste thema's in 2021 zijn het faciliteren van de beweging naar 0 door het ontwikkelen van ambulante alternatieven; het ontwikkelen van sturingsinstrumenten gepast bij gebruik ASJ; aanbieders investeren in gepast gebruik.

Transformatie van verblijf

In dit thema wordt gewerkt aan het terugdringen van het aantal jongeren in verblijf (algemeen) en op terreinvoorzieningen in het bijzonder. De belangrijkste thema's in 2021 zijn het doorontwikkelen van het Perspectiefoverleg; de transitie van de Jeugdzorgplus; het maken van afspraken met het Collectief van aanbieders verblijf; en het ontwikkelen van Kleinschalig verblijf.

Complexe scheidingen

In 2021 zijn we gestart met een pilot digitaal scheidingsloket. Daarnaast zijn we bezig met het ontwikkelen van meer passend en voorliggend aanbod op dit thema, het ontwikkelen van een expertteam door consulenten extra te scholen op dit onderwerp. En gaan we starten met een pilot uniform hulpaanbod.

7.2.2 Bescherming en veiligheid

Naast de vier thema's vanuit het Regionaal Transformatieplan uit 2018 wordt gewerkt aan een verbetering van de aanpak rondom veiligheid en bescherming van kinderen en gezinnen. Daarbij worden de afspraken die gemaakt zijn rondom de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming vertaald naar de praktijk in Centraal Gelderland. Daarnaast wordt gewerkt aan een verbetering van de samenwerking tussen Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen, raad voor de Kinderbescherming en Lokale Teams. Dit gebeurt onder andere via het voorbereiden van een toekomsttuin (pilot) voor bescherming en veiligheid.

7.2.3 Bovenregionale transformatieprojecten Jeugd

Bovenregionale samenwerking kennen we op dit moment alleen binnen het jeugddomein. Het gaat daarbij om het maken van afspraken over de beschikbaarheid van (hoog) specialistisch jeugdzorgaanbod.

De zeven Gelderse jeugdhulpregio's Achterhoek, Centraal Gelderland, Food Valley, Midden-IJssel / Oost-Veluwe, Nijmegen, Noord-Veluwe en Rivierenland werken met elkaar samen binnen een netwerkstructuur. De samenwerking komt voort uit de overtuiging dat regio's samen meer weten dan alleen, dat regio's van elkaar kunnen leren en dat er efficiencyvoordelen te behalen zijn door dingen samen te doen. Bovenregionale inhoudelijke afstemming is het uitgangspunt. Er is op dit moment geen sprake van een formeel bestuursorgaan en ook niet van bovenregionale contractering. Bovenregionale afspraken dienen altijd bekrachtigd te worden door afzonderlijke regios waarbinnen besluitvorming op gemeenteniveau plaatsvindt.

Bovenregionaal Expertisecentrum Gelderland BOEG
BOEG is een netwerkorganisatie die aangestuurd wordt door een stuurgroep namens de 7 Gelderse Jeugdhulpregio's. BOEG heeft een netwerk van superspecialisten om de regionale expertteams te ondersteunen, organiseert hulp bij vastgelopen casussen, en voorzieningen die de hiaten in het zorglandschap oplossen. Daarnaast faciliteert ze de kennisontwikkeling. Formeel valt BOEG onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Nijmegen, die als coördinerende gemeente in Gelderland door VWS is aangewezen om een bovenregionaal netwerk voor jeugdhulp te ontwikkelen en vorm te geven.

Transformatie JeugdzorgPlus
Jeugdzorgplus en 3 milieu voorzieningen. Jeugdzorg plus is een vorm van gesloten jeugdhulp die wordt geboden aan kinderen en jongeren die niet bereikbaar zijn voor lichtere vormen van hulpverlening. Zonder behandeling vormen zij een risico voor zichzelf of hun omgeving. Een verzoek tot Jeugdzorgplus kan worden ingediend door een gemeente, de Raad voor de Kinderbescherming, een Gecertificeerde Instelling of de Officier van Justitie. De kinderrechter beslist of een jongere in de Jeugdzorgplus geplaatst wordt. De Gelderse regio's willen in gezamenlijkheid kijken naar hoe JeugdzorgPlus anders kan worden georganiseerd: kleinschaliger (geen leefgroepen maar gezinshuizen) en dichterbij (meer nabij in de regio). De vastgoedtransitie is een verdere aanleiding om tot een bovenregionaal afgestemd inhoudelijke visie op JeugdzorgPlus te komen, met een bijpassend plan. We willen voorkomen dat de afbouw per JeugdzorgPlus instelling op zichzelf staande projecten worden en er te scherp wordt afgebouwd, onder een telkens verschillend regime. Op 1 oktober moet er een strategisch vastgoedplan liggen dat is afgestemd tussen aanbieders en gemeente. Trekker is regio Midden-IJssel/ Oost-Veluwe, die nauw samenwerkt met Ermelo en Arnhem als account houdende gemeenten van respectievelijk 's Heeren Loo en Pactum / OG Heldring.
Drie milieu voorzieningen zijn eveneens bedoeld voor kinderen en jongeren met zware problematiek. Er wordt niet allen hulp geboden, maar ook onderwijs en vrije tijd. Het is een open voorziening. In de zomer van 2021 werkt het Ministerie van VWS aan een regeling om ook deze voorzieningen te vormen. Ook zal dit bovenregionaal worden opgepakt.

Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming
Onder jeugdbescherming wordt formeel verstaan het uitvoeren van kinderbeschermingsmaatregelen zoals toezicht, voogdij of uithuisplaatsing en jeugdreclassering. De Verbeteragenda is tot stand gekomen na het landelijke Inspectierapport 'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd'. Het is een gezamenlijk project waar afspraken gemaakt gaan worden over uniformering in de inkoop van de functies jb/jr. De ambitie van de regio's is dan om te komen tot uniforme contractering van jb/jr bij de vier Gelderse organisaties voor jeugdbescherming (de Gecertificeerde Instellingen of GI's): eenduidige productcodes, eenduidige tarieven en eenduidig contractmanagement. Daarnaast worden afspraken gemaakt over de samenwerking in het veiligheidsnetwerk, samen met Veilig Thuis-organisaties, Gecertificeerde Instellingen, Raad voor de Kinderbescherming, Lokale Teams, gemeenten en jeugdhulpregio's. Daarmee wordt tevens geanticipeerd op het landelijke Toekomstscenario voor kind- en gezinsbescherming. Trekker van de verbeteragenda is de regio Centraal Gelderland als accounthoudende regio voor de Jeugdbescherming Gelderland.

Overige projecten
• **Beschikbaarheid High Intensive Care plekken:** dit is een klinische Jeugd-GGZ voorziening met bedden. De Gelderse jeugdregio's hebben afspraken gemaakt over de solidaire bekostiging van deze bedden zodat de beschikbaarheid gegarandeerd is voor de kinderen. Trekker is Nijmegen.
• **Spoed Eisende Zorg**: Er is een team Spoedeisende Zorg (SEZ) van Jeugdbescherming Gelderland die direct (binnen 3 uur) intervenieert in een crisissituatie bij een jeugdige (en zijn gezin). Ook hier is de beschikbaarheid nu gegarandeerd. Trekker is de jeugdregio Achterhoek.
• **Uniforme verwijzing rechtbank naar hulpaanbod gemeenten**: Er is een pilot gestart Uniforme verwijzing van de Rechtbank naar hulpaanbod scheidingsinterventies in Gelderland (UHA Gelderland). Doel is een jeugdige zo snel mogelijk de meest passende hulp te bieden, als zijn ouders scheiden en hij daardoor in zijn ontwikkeling wordt bedreigd. Trekker is Regio de Achterhoek.

7.2.4 Hervormingsagenda Jeugdzorg

Rijk en gemeenten hebben in juni 2021 afgesproken om op korte termijn afspraken te maken over een hervormingsagenda. Daarmee moet het jeugdstelsel op den duur beter gaan werken en financieel houdbaar worden. Dat hebben ze besloten naar aanleiding van het oordeel van de arbitragecommissie over de tekorten in de jeugdzorg. De exacte impact van deze hervormingsagenda is nog niet duidelijk, wel wordt verwacht dat er meer taken en verantwoordelijkheden komen te liggen bij de (boven)regionale samenwerking in de jeugdzorg. Dit kan er toe leiden dat we in 2022 opnieuw naar de formele inrichting en besluitvorming van de regionale en bovenregionale samenwerking moeten kijken.

7.2.5 Overzicht van de belangrijkste regionale en bovenregionale projecten

Transformatieprojecten, in Centraal Gelderland en Bovenregionaal (2021)

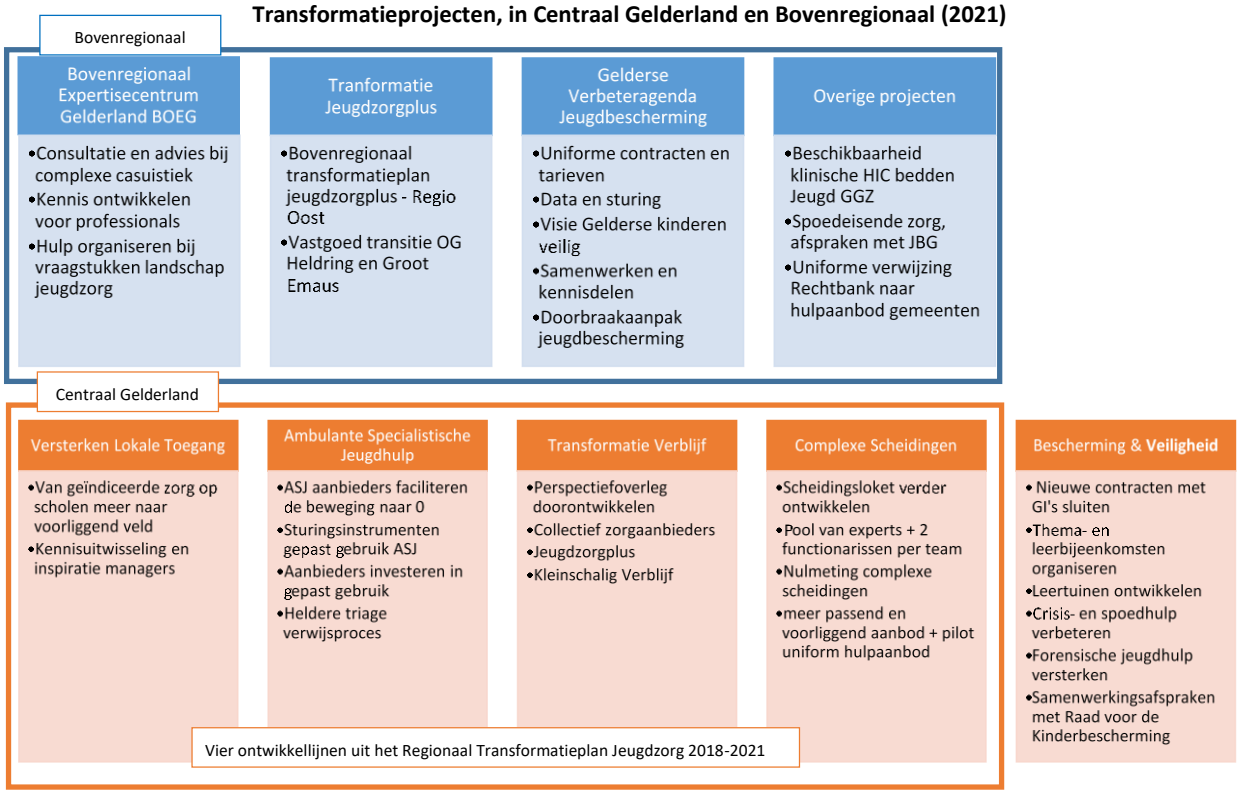

7.2.6 In gesprek met ervaringsdeskundigen

Tijdens de totstandkoming van de Regiovisie op samenwerking en opdrachtgeverschap is met het JongerenNetwerk afgesproken om vanaf 2022 periodiek bijeenkomsten met ervaringsdeskundigen uit de jeugdzorg te organiseren. Doel is reflectie op het gevoerde regionale beleid, op de kwaliteit van de lokale toegangen (individuele gemeenten overstijgend), op het gecontracteerde zorgaanbod en op specifieke thema's.

8 Gewenste ontwikkelingen Beschermd wonen en maatschappelijk opvang

8.1 Waar willen we naar toe binnen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang?

Hoewel alle gemeenten wettelijk verantwoordelijk zijn voor beschermd wonen op grond van de Wmo 2015, is op dit moment de gemeente Arnhem nog centrumgemeente voor beschermd wonen en de maatschappelijke opvang. De centrumgemeente ontvangt de financiële middelen en voert de taak voor de regio uit, met uitzondering van de gemeente Wageningen.

Het Rijk heeft besloten om vanaf 1 januari 2022 te starten met de (inhoudelijke) doordecentralisatie van beschermd wonen. Dit betekent dat beschermd wonen vanaf 1 januari 2022 ook qua uitvoering de taak van elke gemeente wordt. Vier jaar na inwerkingtreding van de doordecentralisatie van beschermd wonen zal een besluit over maatschappelijke opvang worden genomen. Omdat de doordecentralisatie van de maatschappelijke opvang is opgeschoven, wordt maatschappelijke opvang in dit hoofdstuk verder niet uitgewerkt.
De financiële doordecentralisatie op basis van een objectief verdeelmodel gebaseerd op het inwoneraantal, start een jaar later en werkt met een ingroeipad van 10 jaar (2023-2032).

De doordecentralisatie en transformatie beschermd wonen is gebaseerd op het *rapport 'Toekomst Beschermd Wonen, van Beschermd wonen naar een Beschermd Thuis'* van de commissie Dannenberg. In dit rapport wordt een nieuwe visie op beschermd wonen en maatschappelijke opvang gegeven. Deze visie gaat uit van een inclusieve samenleving waarin ook mensen met psychische problematiek midden in de samenleving kunnen leven en meedoen. De gemeenten staan dus voor een grote transformatieopgave om een breed palet aan voorzieningen en woonvormen te bieden, variërend van zelfstandig wonen met lichte vormen van begeleiding tot gespecialiseerde opvang en beschermd wonen. In de regio Centraal Gelderland speelt daarnaast dat in vergelijking met regio's elders in het land, het aantal plaatsen beschermd wonen in verhouding tot het aantal inwoners, hoog is en ook niet gelijkmatig is verspreid over de diverse regiogemeenten. Op basis van wat we nu weten over de uitwerking van het toekomstige financiële verdeelmodel, hebben we straks minder middelen te besteden aan beschermd wonen.

De transformatieopgave vraagt samenwerking binnen de gemeente, tussen de gemeenten en ook met aanbieders en woningcorporaties. De Rijksoverheid en de VNG hebben afgesproken dat iedere centrumregio in Nederland komt tot een regionaal plan waarin de visie en concrete uitwerking op het gebied van de transformatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang regionaal wordt ingevuld.

8.2 Transformatieplan Beschermd Thuis 'Samen aan Zet' 2019-2021

In 2016 is er een eerste visiedocument opgesteld voor de transformatie: het *visiedocument Beschermd Thuis Regio Centraal Gelderland.* Daarin omarmen we als gemeenten de beweging naar een inclusieve samenleving en zijn een aantal uitgangspunten bepaald.

Het Transformatieplan Beschermd Thuis 'Samen aan Zet' (vastgesteld door de regio Centraal Gelderland in 2019), bouwt voort op de visie van een Beschermd Thuis, en geeft een eerste richting en kaders voor de verdere uitwerking de komende jaren. Aan de hand van een aantal benoemde

ontwikkellijnen zijn een spoorboek en een programmaplan gemaakt[9]. We streven ernaar om met extra inzet op preventie en versterking van de lokale ondersteuningsstructuur onze inwoners snel en adequaat te helpen en meer mensen in staat te stellen om met ondersteuning zelfstandig te wonen en te participeren in onze samenleving. Tegelijkertijd zorgen we er samen voor dat er een regionaal vangnet in stand blijft voor wie dat toch nodig heeft.

8.3 Waar willen we naartoe? Beschermd Thuis in 2033

De gemeenten werken in het programma 'Samen Aan Zet' verder aan de actualisatie, verbetering en versterking van de regionale samenwerking op het gebied van beschermd wonen. De vastgestelde Norm voor Opdrachtgeverschap voor beschermd wonen[10] vormt het kader voor de regionale samenwerking. In de norm staat dat gemeenten in regionaal verband dienen samen te werken vanuit een gedeelde visie. Ook dient te worden aangegeven hoe gemeenten in regioverband zorgdragen voor de beschikbaarheid en continuïteit van hulp en ondersteuning aan inwoners met een psychische kwetsbaarheid, hoe de toegang tot de gecontracteerde hulp geregeld is en hoe gemeenten bovenregionaal samenwerken. De NvO verplicht om verder binnen een regio dezelfde contractvoorwaarden te hanteren en zich te houden aan dezelfde zorgvuldigheidseisen bij de inkoop.

Aan de hand van een viertal actielijnen (regiovisie, governance, financiën en toegang) wordt in 2021 de huidige visie geactualiseerd en een nieuwe kadernota gepresenteerd. In de toekomst zal worden gewerkt met een gezamenlijke regionale begroting. De toegang tot beschermd wonen zal worden vormgegeven via een ‘hybride model’. Dit betekent dat de toegang lokaal wordt georganiseerd in combinatie met extra (regionale) expertise die indien nodig kan worden ingezet. Centraal in het plan staat het vormgeven van ‘beschermd thuis’ in een variatie van woonvormen en het verder door ontwikkelen van de lokale infrastructuur in de gemeenten. Preventie, vroegsignalering en zorg en ondersteuning dichtbij zijn centrale thema’s.

In een bestuurlijk akkoord en convenant worden de samenwerkingsafspraken tussen de 10 gemeenten[11] bekrachtigd. De kadernota “Samen aan Zet, de volgende stap in de transformatie van beschermd wonen naar beschermd thuis wordt afzonderlijk aan de gemeenteraden in de regio ter besluitvorming voorgelegd.

[9] Voor maatschappelijke opvang is het beleidskader *'Minder Opvang Beter Leven'* de basis van het reguliere beleid en aanvullend het recent vastgestelde plan '*Van opvang naar Wonen'* (2021).
[10] De NvO geldt zowel voor beschermd wonen als voor maatschappelijke opvang. Gelet op het uitstel van de doordecentralisatie van MO, worden er nog geen samenwerkingsafspraken voor MO uitgewerkt.
[11] Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar

9 Samenwerking met andere domeinen

Het Sociaal Domein staat niet op zichzelf. Het heeft raakvlakken met en werkt veel samen met andere domeinen. De belangrijkste stippen we hieronder kort aan. Dat zijn de domeinen gezondheid, onderwijs, veiligheid en omgeving. Aandachtspunt hierbij is dat de verschillende domeinen waarmee wordt samengewerkt deels zelf vanuit een andere regio samenwerken dan de regio Centraal Gelderland. Dit kan voor het maken van afspraken een complicerende factor zijn.

9.1 Gezondheid

De Wet Publieke Gezondheid (Wpg) regelt de overheidsbemoeienis rondom de Publieke Gezondheidszorg in Nederland. In deze wet is Publieke Gezondheid als volgt omschreven:

"de gezondheidsbeschermende en gezondheidsbevorderende maatregelen voor de bevolking of specifieke groepen daaruit, waaronder begrepen het voorkómen en tijdig opsporen van ziekten."

De Publieke Gezondheidszorg wordt collectief door de overheid georganiseerd en richt zich o.a. op het bewaken, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid. Ook legt de Publieke Gezondheid een sterk accent op preventie.

De wet schrijft voor dat gemeenten een GGD in stand houden waar taken vanuit de wet Publieke Gezondheid belegd zijn. Daarbij kan bijv. gedacht worden aan uitvoering van de jeugdgezondheidszorg en ouderengezondheidszorg. Elke regio bepaalt zelf hoe groot de inzet van de GGD op de verschillende taakvelden is. De GGD is een belangrijke partner in het bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. De GGD werkt vanuit verschillende taakvelden aan het voorkomen van gezondheidsproblemen bij de burger en draagt ertoe bij dat de aanwezige gezondheidsproblemen als zo min mogelijk belastend worden ervaren waardoor het beroep op de nodige geïndiceerde hulp kan worden beperkt.

9.2 Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) is het uitgangspunt dat elk in Nederland wonend kind recht heeft op een gegarandeerd pakket aan zorg. Alle jeugdigen hebben het recht om zo gezond mogelijk op te groeien in een gezonde en veilige omgeving en zich te ontwikkelen tot gezonde volwassenen.

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) zet zich in om het opgroeien en opvoeden van kinderen zo goed mogelijk te laten verlopen, zodat gezondheidsproblemen worden voorkomen, eventuele afwijkingen tijdig worden opgespoord en ouders/verzorgers informatie krijgen en hun vragen beantwoord worden.

De hele Jeugdgezondheidszorg (dus ook -9 maanden t/m 18 jaar, prenataal) is door 15 deelnemende gemeenten[12] bij GGD Gelderland Midden belegd. De JGZ heeft een belangrijke functie om vroegtijdig problemen bij jeugdigen te signaleren. Deze signalerende functie biedt zinvolle informatie voor de inrichting van het voorveld op lokaal niveau en met vroegtijdige signalering kan mogelijk het beroep op jeugdhulp worden voorkomen. Daarnaast heeft de JGZ zelf een aanbod van preventie-activiteiten en interventies, zoals stevig ouderschap en voorzorgtrajecten.

[12] Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar

9.3 Onderwijs

Iedere gemeente in de regio Centraal Gelderland heeft een (vorm van een) Lokale Educatieve Agenda waarin met de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties afspraken zijn gemaakt over het bevorderen van integratie, het voorkomen van segregatie, het bestrijden van onderwijsachterstanden en de inschrijving en toelating. De lokale educatieve agenda is een selectie van actuele thema's die schoolbesturen en gemeente belangrijk vinden en die om actie vragen.

Daarnaast vindt er regionale afstemming plaats tussen het onderwijs en gemeenten middels het (verplichte) Op Overeenstemming gericht Overleg (OOGO).

Net als de JGZ heeft het onderwijs een belangrijke signalerende functie om mogelijke problemen vroegtijdig te herkennen. Daarmee kunnen enerzijds onderwijsachterstanden worden tegen gegaan. Anderzijds kan vroegtijdig begeleiding worden geboden waarmee een beroep op zwaardere jeugdhulp kan worden voorkomen.

Een regionaal aandachtspunt is de afstemming onderwijs-jeugdhulp. Hoe zorgen we er voor dat partijen elkaar goed weten te vinden en er passende oplossingen gezocht en gevonden worden om te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten. De samenwerkingsverbanden spelen daar een belangrijke rol in. In de regio is een sluitend geheel van samenwerkingsverbanden gevormd. De gemeenten in de regio Centraal Gelderland zijn verdeeld over 4 samenwerkingsverbanden primair onderwijs en 4 voor het voortgezet onderwijs.

De schoolbesturen in een samenwerkingsverband maken afspraken over hoe voor elke leerling zo goed mogelijk passend onderwijs kan worden gerealiseerd. In het samenwerkingsverband worden afspraken gemaakt over welke begeleiding in de reguliere scholen kan worden geboden, welke kinderen geplaatst kunnen worden in het speciaal onderwijs en over de verdeling van de ondersteuningsmiddelen.

9.4 Veiligheid

Gemeenten en hun maatschappelijke partners hebben een belangrijke rol en taak in het organiseren van veiligheid voor kinderen. In paragraaf 8.2 is de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming al als bovenregionaal project benoemd. Er worden o.a. afspraken gemaakt over de samenwerking in het veiligheidsnetwerk dat bestaat uit Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK), de GI in samenwerking met gemeente en aanbieders. Daarnaast wordt er samengewerkt met het Veiligheidshuis.

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Zij beoordelen de veiligheid, stellen vervolgens de betrokken hulpverlening op de hoogte en schakelen het wijkteam in.

De Raad voor de Kinderbescherming vraagt middels een rapportage aan de rechtbank om een jeugdbeschermingsmaatregel. Ook controleert de Raad de uitvoering van de jeugdbeschermingsmaatregel (uitgevoerd door een GI) en kan zij een zaak opnieuw op zitting brengen.

9.5 Veiligheidshuis

Binnen de Veiligheidsregio Gelderland-Midden kennen we twee Veiligheidshuizen:

- Veiligheidshuis Regio Arnhem
- Veiligheidshuis West-Veluwe Vallei.

Sinds 2014 werken de twee Veiligheidshuizen nauw samen, waarbij er sprake is van één organisatiestructuur.

Het veiligheidshuis West Veluwe Vallei en Regio Arnhem is een netwerksamenwerking tussen straf- en zorgpartners en gemeenten, waarin zij komen tot een keten overstijgende persoonsgerichte aanpak van complexe problematiek.

Alle partners kunnen een probleem rond een persoon, (gezins)systeem of gebied inbrengen in het Veiligheidshuis. Dit kan in de vorm van een adviesvraag of als aanmelding voor een overleg. Er volgt een Multi Disciplinair Overleg (MDO) als de casuïstiek passend is voor het Veiligheidshuis. Hieraan nemen alle belanghebbende lokale en regionale ketenpartners deel. De partners in het overleg komen tot een plan van aanpak dat een maatwerkcombinatie is van repressie, bestuurlijke interventies en zorg. De strafrechtelijke aanpak kan dienen als stok achter de deur voor zorg- en hulpverlening. Op haar beurt kan de zorg- en hulpverlening een effectieve aanvulling zijn op de strafrechtelijke aanpak.

Het veiligheidshuis organiseert naast het genoemde MDO Huiselijk Geweld het MDA++, het Perspectief overleg en de Beschermingstafel. Deze overlegtafels worden in bijlage 4 kort toegelicht.

9.6 Omgeving

De nieuwe omgevingswet wordt naar verwachting het komend jaar ingevoerd. Gemeenten formuleren daarvoor een Omgevingsvisie. In deze visie staat de inwoner centraal en wordt naar zijn omgeving gekeken vanuit zijn behoeften en belangen. Daarmee is een Omgevingsvisie dan ook overkoepelend en integraal verbindend, net zoals de visies op het Sociaal Domein. Immers, voor onze inwoners bestaat er geen indeling in domeinen van het dagelijks leven. Het is dan ook logisch om aan te sluiten op dat dagelijks leven. Wat betekent wonen voor de inwoners? Sport en vrije tijd, Gezondheid en schone lucht, beweging en deelnemen aan het maatschappelijk verkeer? Het is dan ook logisch dat wij ook hierin met elkaar verbinding zoeken en hebben. Wonen en behoefte aan woonruimte stopt niet bij de grenzen van de gemeente, dat geldt voor iedere inwoner maar specifiek voor kwetsbare inwoners. Zodoende zoeken wij vanuit onze regionale samenwerking op het sociaal domein ook hierin samenwerking.

10 Bijlagen

10.1 Bijlage 1: Lokale visies op het sociaal domein

Arnhem

Onze ambitie is groot. We willen binnen één generatie het verschil maken. Dat vraagt om focus op de drie belangrijkste maatschappelijke opgaven die we voor ons zien:

1. Iedere Arnhemmer heeft dezelfde **kans**en op persoonlijke ontwikkeling; a**lle Arnhemmers kunnen het maximale uit zichzelf halen. Er zijn gelijke ontwikkelkansen voor iedereen.**
2. Een **stabiele basis voor alle Arnhemmers**; **a**lle Arnhemmers hebben de basis **op orde; voldoende inkomen (bij voorkeur door betaald werk), een geschikte woning, een veilige en gezonde (leef)omgeving en een gezonde leefstijl.**
3. Alle Arnhemmers kunnen **in veiligheid en vrijheid** l**even.** In Arnhem kun je zijn wie je bent. Verscheidenheid en acceptatie kenmerken onze stad.

Er gaat veel goed in Arnhem. Het kan nog beter als we in de wijken samen werken aan meer continuïteit (lange termijn), meer focus (keuzes maken) en erger voorkomen (preventie).

Doesburg

1) We verbinden de decentralisaties en zorgen voor een integrale aanpak in een Doesburgse context met maatwerk voor de bewoners.
2) De vraag van de mensen wordt centraal gesteld en niet het aanbod van zorgaanbieders.
3) Uitgangspunt is: één gezin, één plan, één hulpverlener/regisseur. Voorkomen moet worden dat meerdere hulpverleners langs elkaar heen werken binnen een gezin.
4) Bij de uitvoering van de nieuwe taken in het sociale domein staan begeleiding naar werk, activering, participatie, preventie en eigen verantwoordelijkheid centraal.
5) We streven naar minder bureaucratie en meer sturing op resultaat.
6) Inwoners worden goed geïnformeerd en betrokken bij het sociale beleid.

Duiven

Inwoners van gemeente Duiven en Westervoort kunnen een betekenisvol en veerkrachtig leven leiden. Waar nodig reiken we handvatten aan gericht op zelfredzaamheid, elkaar ondersteunen en participatie. De leefwereld en omgeving van inwoners staat hierbij centraal, zodat we - waar nodig - de juiste en passende ondersteuning bieden**.**

Lingewaard

Onze inwoners verdienen een samenleving waarin iedereen kan meedoen, waarin mensen naar elkaar omkijken en elkaar helpen als dat nodig is. We leven echter in een complexe samenleving, waarin het voor veel mensen niet vanzelfsprekend is om mee te doen. Het is de taak van de gemeente om inwoners te helpen zo goed mogelijk deel te blijven nemen aan de samenleving. Daarnaast helpen we (groepen) inwoners die hun wijk of dorp aangenamer willen maken voor hun medebewoners.

Om dit concreet te maken, doen we acht beloften aan onze inwoners:

1. Iedereen hoort erbij
2. Er zijn voldoende mogelijkheden bij je in de buurt om andere mensen te ontmoeten
3. Wij helpen je jouw goede ideeën uit te werken
4. Je weet waar je terecht kunt met jouw vragen of problemen
5. Wij kijken naar je om
6. Er is aanvullende hulp en ondersteuning als je dat nodig hebt
7. Je krijgt de hulp die bij jouw situatie past
8. Wij houden een vinger aan de pols

Overbetuwe

Een sterke sociale basis[1], kwaliteit van leven van onze inwoners, voldoende mogelijkheden om talenten te ontwikkelen en een leefbare en inclusieve samenleving[2]. Dát is onze ambitie. Zorg voor elkaar is in essentie de verantwoordelijkheid van onze inwoners zelf. Moeders en vaders zorgen voor hun kinderen, kinderen zorgen voor hun oudere ouders, geliefden zorgen voor elkaar, buren zorgen voor hun buurtgenoten en buurtgenoten zorgen voor hun buurt. Dat is onze sociale basis. Een basis waar relaties tussen mensen het fundament zijn, vraagt om samenwerking en vakmanschap en een faciliterende en stimulerende gemeente die het gemeenschappelijk belang bewaakt. Het gewone leven en het gesprek met onze inwoners, van mens tot mens, inspireert ons. We handelen integraal vanuit de inwoner, vanuit mogelijkheden en vertrouwen.

Daar waar inwoners ondersteuning nodig hebben, bieden we die. Samen met alle professionals in het welzijns- en zorgveld van Overbetuwe werken we vanuit één integraal Sociaal Team Overbetuwe. Het STO kan inwoners op allerlei manieren faciliteren, ondersteunen, de weg wijzen, een keukentafelgesprek inzetten voor vraagverheldering en een ondersteuningsplan opstellen. We zetten ons in om signalen vroegtijdig te signaleren en ondersteuning nabij, toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief goed te organiseren.

Renkum

- Nabij en snel: wanneer nodig, is er hulp snel en nabij de inwoner. Dit willen we bereiken door dorpsgericht te werken. Per kern wordt een netwerk van partners ontwikkeld dat elkaar kent.
- Kracht van het collectief: we brengen de collectieve mogelijkheden nog beter in beeld en bij een hulpvraag wordt bekeken wat het collectief of algemene voorzieningen kunnen betekenen, zoals een sportvereniging of welzijnsorganisatie.
- Zicht op zorg: we hebben meer zich op de kwaliteit, het resultaat, de kosten en de duur van hulp en ondersteuning aan onze inwoners, geboden door zorgaanbieders.
- Veiligheid voorop: bij het ondersteunen van onze inwoners zetten wij en onze partners veiligheid altijd voorop.
- Transparant: wij zijn transparant naar onze inwoners en netwerkpartners, ook wanneer iets niet zo goed gaat. Samen zoeken we naar oplossingen.
- Meedoen en inspraak: alle kinderen en jongeren kunnen meedoen. Bovendien hebben kinderen en jongeren zeggenschap en een stem als er hulp en ondersteuning nodig is.
- Vroeg signalering en tijdig handelen: om te voorkomen dat hulpvragen van onze inwoners groter worden, willen we deze tijdig in beeld hebben. Samenwerking met partners is daarbij cruciaal, denk aan scholen, huisartsen en JGZ. Wij gaan nauwer op deze partijen aansluiten.
- Normaliseren: het is tijdens het opgroeien en opvoeden normaal om af en toe tegen problemen aan te lopen. Het ene kind ontwikkelt zich anders dan het andere. We willen waar mogelijk problemen en verschillen meer normaliseren en bekijken wat ouders en kinderen zelf kunnen. Wanneer iets je zelf lukt geeft dat vaak vertrouwen.
- Kansrijke start: omdat de eerste 1000 dagen van een kind cruciaal zijn voor een goede start zetten we in op: preventie, vroeg signalering, doorontwikkelen ondersteuningsaanbod en ontmoeting en elkaar steunen bij de prenatale zorg.

Rheden

Wij bieden zorg en ondersteuning voor inwoners die dit nodig hebben in het leven van alle dag. De inwoner is het vertrekpunt. De zorg en ondersteuning organiseren we zo dichtbij en zo licht (normaal) mogelijk. De sociale basis biedt een stevig en breed scala aan ondersteuning en op de juiste momenten wordt specialistische maatwerkondersteuning geboden. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn: eigen regie en eigen verantwoordelijkheid, preventief voor curatief, collectief voor individueel, algemene voorziening voor specialistisch maatwerk en een netwerksamenwerking met een beperkt aantal, op samenwerking en resultaat gerichte, partners.

Rozendaal

Wij bieden zorg en ondersteuning voor inwoners die dit nodig hebben in het leven van alle dag. De inwoner is het vertrekpunt. De zorg en ondersteuning organiseren we zo dichtbij en zo licht (normaal) mogelijk. De sociale basis biedt een stevig en breed scala aan ondersteuning en op de juiste momenten wordt specialistische maatwerkondersteuning geboden. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn: eigen regie en eigen verantwoordelijkheid, preventief voor curatief, collectief voor individueel, algemene voorziening voor specialistisch maatwerk en een netwerksamenwerking met een beperkt aantal, op samenwerking en resultaat gerichte, partners.

Wageningen

Beleidskader Samen Wageningen uit 2017.

Er zijn 5 Wageningse principes en 11 hoofdlijnen. De 5 principes zijn:

1) We willen problemen zoveel mogelijk voorkomen, maar als er problemen zijn een oplossing kunnen bieden. We vinden dat de overheid daar een rol in heeft, door mensen te helpen bij het maken van slimme keuzes voor hun gezondheid en welzijn.
2) We zetten de inwoner centraal. Daarbij hoort maatwerk. Iedereen heeft andere behoeften en andere mogelijkheden. Daar proberen we met elkaar de juiste hulp bij te vinden, waarbij we ongelijke gevallen ongelijk durven te behandelen. We willen keuzevrijheid, ook bij het wel of niet meedoen in de buurt, wijk of stad. We hebben respect voor ieders eigen ruimte. Gemeente en professionele hulpverleners praten niet óver, maar mét de inwoner.
3) We doen het samen. We waarderen wat iedereen voor elkaar doet in Wageningen en willen dat ondersteunen. Zodat we er samen voor kunnen zorgen dat iedereen mee kan doen. Met elkaar gaan we voor samenredzaamheid.
4) We gaan uit van vertrouwen in plaats van wantrouwen in het contact tussen gemeente, inwoners, zorgaanbieders en werkgevers. We willen naar een andere manier van verantwoorden: niet tellen, maar vertellen. Geen nadruk op cijfers, maar op ervaringen. Geen controle, maar samenwerking met wederzijds respect waarin we elkaar aan kunnen spreken op gemaakte afspraken.
5) We zoeken actief naar vernieuwing. Een nieuwe invulling van zorg, met vertrouwen in elkaar, samenredzaamheid en maatwerk waar regels tekortschieten vraagt om innovatie, frisse ideeën en experimenteerruimte. Voor gemeente, zorgaanbieders, werkgevers én voor inwoners.

De 11 hoofdlijnen:

1. Het gemeentelijk beleid is gericht op iedere inwoner (algemeen beleid), met oog voor doelgroepen met specifieke behoeften (specifiek beleid).
2. Voorkomen is beter dan genezen, daarom zetten we in op preventie.
3. We herkennen en waarderen wat al goed gaat, om dat te versterken en stimuleren. Daarbij laten we ruimte voor vernieuwing.
4. Er is laagdrempelige toegang tot informatie, hulp en ondersteuning voor iedereen.
5. Iedereen moet (zinvol) mee kunnen doen en wordt daarbij zo nodig ondersteund.
6. Contact is gebaseerd op basis van wederzijds respect, omdat we allemaal anders zijn en gehoord en gezien willen worden.
7. We zetten ieders mogelijkheden om zichzelf te redden centraal; waar mogelijk met inzet van informele ondersteuning en waar nodig met professionele hulp
8. We gaan uit van eigen regie voor iedereen, ook wanneer diegene ondersteuning krijgt.
9. We vertrouwen op de kracht van eigen netwerken; gemeente en professionals bieden ondersteuning waar nodig om overbelasting te voorkomen en beperken niet met regels.
10. Waar netwerken ontbreken, ondersteunen we bij het vormen en onderhouden van een netwerk
11. We zorgen voor evenwicht tussen het informele netwerk, vrijwillige hulp en professionele hulp door goede afstemming en samenwerking.

Westervoort

Inwoners van gemeente Duiven en Westervoort kunnen een betekenisvol en veerkrachtig leven leiden. Waar nodig reiken we handvatten aan gericht op zelfredzaamheid, elkaar ondersteunen en participatie. De leefwereld en omgeving van inwoners staat hierbij centraal, zodat we - waar nodig - de juiste en passende ondersteuning bieden.

Zevenaar

Beleidsvisie/ Leidende principes

1. Rechtszekerheid – We doen wat nodig is
2. Primaire levensbehoeften – Eigen verantwoordelijkheid
3. Positieve Gezondheid – Samen verantwoordelijk
4. Van en voor inwoners – Inclusieve samenleving
5. Integrale benadering – De mens staat centraal
6. Participatie – Netwerk samenleving
7. Regionale Samenwerking – Slim volgen in de basis en vooroplopen waar nodig

Daarnaast is er een vertaling gemaakt naar ambities:

Ambitie 1 Wij doen (alleen) wat nodig is.
Ambitie 2 Meer inwoners in Zevenaar leven in een (sociaal) veilige omgeving.
Ambitie 3 Meer inwoners doen zo zelfstandig mogelijk mee aan de maatschappij.

10.2 Bijlage 2: De uitgangspunten voor het sociaal domein nader uitgewerkt

De inwoner centraal

Inwoners en gezinnen staan centraal en maken waar dat mogelijk is gebruik van eigen mogelijkheden binnen hun sociale omgeving. Basisvoorzieningen zijn daarmee preventief en voorliggend. Alleen waar deze basisondersteuning niet toereikend is, wordt ondersteuning op maat geboden.

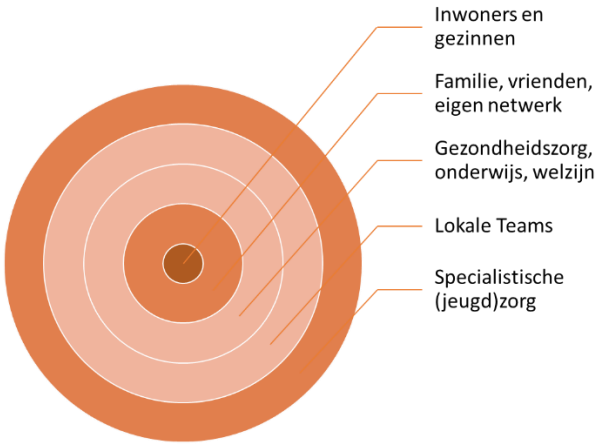

Positieve gezondheid als uitgangspunt

Het concept positieve gezondheid biedt een brede kijk op gezondheid en ziekte. Centraal staat het vermogen van mensen om met de fysieke, sociale en emotionele uitdagingen van het leven om te gaan. Niet langer wordt de nadruk gelegd op wat een persoon door zijn ziekte of stoornis niet kan doen, de nadruk ligt op het aansluiten bij en versterken van wat iemand wél kan. In de nieuwe GGZ vinden we een vergelijkbare denkwijze terug in de herstelbenadering. Positieve gezondheid en de nieuwe GGZ richten zich op normaliseren en veel minder op diagnosticeren.

Vanaf de decentralisatie hebben wij gezien dat de producten die aanbieders in de markt zetten nog voornamelijk aanbod gestuurd zijn, terwijl vanuit het oogpunt van transformatie de vraag van de inwoner centraal zou moeten staan en niet het aanbod. De paradigma shift richting positieve gezondheid en herstelbenadering vraagt ook om een andere houding van alle betrokkenen: van professionals, van opleiders en van bestuurders. Hoewel er al zeker stappen in de goede richting zijn gezet is er nog veel werk te doen. Wij zijn ons er echter van bewust dat dit een cultuurverandering is die tijd vergt.

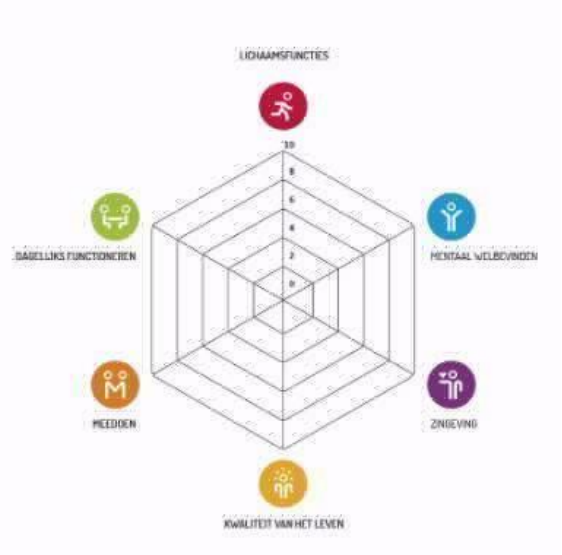

Normalisatie en de-medicaliseren

De Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling heeft in zijn publicatie van 2012 "*ontzorgen en normaliseren. Naar een sterke eerstelijns jeugdzorg*" al gewezen op het belang van normaliseren. Niet ieder probleem hoeft gemedicaliseerd te worden of vraagt om een oplossing door de inzet van geprofessionaliseerde hulpverlening.

Normaliseren is wederkerig en strekt zich uit over het hele sociaal domein. Het vraagt van alle betrokken partijen om anders te kijken en anders te handelen. De nadruk komt meer te liggen op het accepteren dat een leven niet perfect is, dat hobbels en tegenslag erbij horen en dat wij moeten

leren, opnieuw leren misschien, om ermee om te gaan. Het vraagt meer eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid (zelfredzaamheid) van onze inwoners. Het vraagt ook terughoudendheid van de inwoner richting overheid, niet alle mankementen kunnen worden verholpen, hooguit gecompenseerd. Willen wij ons stelsel lokaal, regionaal, landelijk toegankelijk en betaalbaar houden, dan moeten wij ons dit met elkaar realiseren. Dat stelt eisen aan de toegang naar zorg én het stelt eisen aan diegene die om toegang vraagt. Er steekt ook een stukje solidariteit in: het teveel voor de één resulteert in het te weinig voor een ander.

Preventie

Preventie gaat om het voorkomen van problematiek én om het voorkomen dat een probleem onnodig erger wordt. Belangrijk is dat preventieve voorzieningen voor de inwoner makkelijk te bereiken zijn en de toegang heel laagdrempelig is georganiseerd.
Hierbij dient te worden gedacht aan oplossingen binnen verschillende domeinen:

- Sociale participatie
    - Mantelzorgondersteuning
    - Algemene dagvoorzieningen
    - Welzijnswerk
    - Ontmoetingspunten
    - Vrijwilligerswerk
    - Verenigingen
    - Vrijetijdsbesteding
    - Sociaal contact
- Fysieke gezondheid
    - Huisarts
    - Ergotherapie, fysiotherapie
    - Sportzorgprogramma's
    - Preventieprogramma's
    - Zelfhulpgroepen
    - Sporten
    - Zelfzorg
    - Gezonde leefstijl en advies
- Mentale gezondheid
    - Cursussen/trainingen
    - Maatschappelijk werk
    - Inloopfunctie
    - Lotgenoten contact
    - Zelfhulpgroepen
    - Buddysysteem
    - Zelfzorg
    - Gezonde leefstijl en advies
- Wonen
    - Algemene woonbegeleiding
    - Woonservice
    - Inwonend bij een ander
    - Leefbaarheid
    - Klussendienst
    - Levensloop bestendig wonen
- ADL/Huishouden
    - Respijtzorg
    - Gemaksdiensten
    - Maaltijdservice
    - Vrijwillige thuishulp
    - Eetpunt
    - Burenhulp
    - Gebruikelijke zorg
    - Zelfzorg
- Mobiliteit
    - Algemeen groepsvervoer
    - Scootmobielpool
    - Openbaar vervoer
    - Buurt/dorpsvervoer
    - Burenhulp
    - Meerijden
    - Gebracht worden
    - Eigen vervoer
- Regie
    - Maatschappelijk werk
    - Sociale netwerkversterking
    - Vertrouwenspersoon
    - Buddy
    - Vrijwilliger
    - Mantelzorg
    - Eigen regie
- Opvoeden
    - Gezinscoach
    - Opvoedcursussen
    - Zelfhulpgroepen
    - School

    - Familie
    - Buurt
    - Positief opvoeden
- Financiën
    - Kredietbank
    - Sociaal raadslieden
    - Budgetvoorlichting
    - Schuldhulpmaatje
    - Thuisadministratie
    - Budgetkring
    - Financieel zelfstandig
- Werk/opleiding
    - Werkbemiddeling
    - Sollicitatietraining
    - Onderwijsbegeleiding
    - Loopbaanoriëntatie
    - Maatschappelijke stage
    - Vrijwilligerswerk

De ene gemeente binnen onze regionale samenwerking is verder in de ontwikkeling van het preventieve veld als de andere. De kracht van de regionale samenwerking is juist om van elkaar te leren. Wat gaat goed, wat werkt en wat niet.

10.3 Bijlage 3: Norm voor opdrachtgeverschap

De NvO Jeugd geeft richting aan de samenwerking tussen gemeenten bij het organiseren en inkopen van jeugdhulp, beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De NvO geeft duidelijkheid over wat in ieder geval regionaal en bovenregionaal tussen regio's afgesproken wordt. Hoe invulling aan de samenwerking wordt gegeven is een gemeentelijke, regionale of bovenregionale aangelegenheid.

De NvO Jeugd bestaat uit acht afspraken: [13]

1. Gemeenten stellen in regionaal verband een **regiovisie** op die door de verschillende gemeenteraden wordt vastgesteld. De regiovisie komt tot stand in overleg met aanbieders (en voor jeugd met gecertificeerde instellingen en Veilig Thuis), professionals, (vertegenwoordigers van) jongeren en ouders en volwassenen en ketenpartijen.	Wat hebben wij geregeld in CG?
2. De regiovisie geeft helderheid hoe gemeenten, tenminste voor de looptijd van deze visie, in regioverband de beschikbaarheid en **continuïteit van jeugdfuncties** en zorgfuncties voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang borgen (waarbij voor jeugd als leidraad de lijst met functies uit de regeling Jeugdautoriteit kan dienen, die regionaal een eigen invulling kan krijgen), alsmede aangeeft wat de gewenste ontwikkeling van het zorglandschap is.	
3. De regiovisie gaat in op de wijze waarop de lokale toegang verbonden is met de regionaal gecontracteerde hulp en regionale maatschappelijke opvang, met de **vijf basisfuncties voor lokale teams** als leidraad.	
4. Regio´s kiezen in hun regiovisie een niet-vrijblijvende **governance**, met één onderling overeengekomen en gedragen aanspreekpunt dat extern kan optreden namens de regio.	
5. Regio's geven in hun regiovisie aan hoe en voor welke functies ze **bovenregionaal samenwerken**, met als doel dat deze bovenregionale functies beschikbaar blijven.	
6. Regio's verplichten zich tot **beperking van administratieve lasten** door 1) de drie uitvoeringsvarianten consequent toe te passen; 2) bij regionale contractering als gemeente dezelfde contractvoorwaarden en gezamenlijk contractbeheer te hanteren.	

[13] De NvO Beschermd wonen is vergelijkbaar. De exacte voorwaarden hiervoor zijn opgenomen in de Kadernota Samen aan Zet: 2022-2025.

7. Gemeenten houden zich aan **zorgvuldigheidseisen voor inkoop**. Dit betekent dat ze inzetten op tijdige start en afronding van contractering, op meerjarige contracten en op continuïteit van zorg bij aflopende contracten.	
8. Regio´s hanteren in hun contractering **reële tarieven** en kunnen rekenen op transparantie van aanbieders in de opbouw van hun tarief.	

10.4 Bijlage 4: Overlegtafels in Centraal Gelderland

MDO Huiselijk Geweld	➔ Voor wie? Systemen of individuen bij wie sprake is van complexe problematiek met (ernstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling en/of eergerelateerd geweld en/of stalking. ➔ Doel: Het komen tot een gezamenlijk persoonsgericht plan van aanpak dat leidt tot het stoppen van het geweld en een veilig perspectief biedt. Dit plan komt tot stand in samenwerking tussen ketenpartners uit de domeinen zorg, veiligheid en gemeenten, onder procesregie van het Veiligheidshuis. Dit plan van aanpak is systeemgericht. Er wordt gekeken naar hulp en/of behandeling aan de dader om terugval te voorkomen. Er is aandacht voor veiligheid, opvang en nazorg van de slachtoffers. Specifiek is er aandacht voor de kinderen ➔ Organisatie: georganiseerd vanuit Veiligheidshuis Regio Arnhem ➔ Aanmelden: Aanmelden kan via: https://www.veiligheidshuizen.nl/veiligheidshuizen/veiligheidshuis-west-veluwevallei-en-regio-arnhem
MDA++	➔ Doel: intersectoraal regie voeren vanuit een systematische visie en aanpak waarbij structurele veiligheid van gezinnen voorop staat. ➔ Organisatie: via Veiligheidshuis Regio Arnhem ➔ Aanmelding: https://www.veiligheidshuizen.nl/veiligheidshuizen/veiligheidshuis-west-veluwe-vallei-en-regio-arnhem
Perspectief overleg	➔ Voor wie? Een jeugdige waarbij uithuisplaatsing dreigt of een jeugdige die geen verblijfs- of hulpverleningsperspectief heeft. Jeugdigen met complexe problematiek, die valt onder de jeugdwet. ➔ Doel: optimale analyse maken van de situatie van de jeugdige en het creëren van duurzaam perspectief; beter maatwerk met integrale, passende oplossingen voor jongeren en gezinnen met complexe problematiek; voorkomen en verminderen van het aantal uithuisplaatsingen en het aantal jongeren in verblijf; zorgen voor passende in-, door- en uitstroom van de jeugdige. ➔ Organisatie: georganiseerd vanuit veiligheidshuis Regio Arnhem ➔ Aanmelding: via Perspectieftafel-regiocentraal@arnhem.nl
Beschermings tafel	➔ Voor wie? De minderjarige, van wie de ontwikkeling stagneert of dreigt te stagneren, en zijn ouders ➔ Doel: besluitvorming of er al dan niet een beschermingsonderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming moet worden ingezet, inclusief het maken van veiligheidsafspraken. ➔ Organisatie: georganiseerd vanuit Veiligheidshuis Regio Arnhem ➔ Aanmelding via beschermingstafel-regioarnhem@arnhem.nl

GEMEENTE
ZEVENAAR

MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland
De heer J. Goossen
Dorpsplein 1
6931 CZ WESTERVOORT

datum	21 september 2022
zaaknummer	Z/22/411961
onderwerp	Samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen
contactpersoon	Jennifer Hartogensis

Geachte heer leden van het dagelijks bestuur van de MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland,

Op 6 juli 2022 heeft de gemeenteraad van de gemeente Zevenaar de regiovisie samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen vastgesteld.

De gemeente Zevenaar onderschrijft het belang van regionale samenwerking en het beschrijven van de gewenste ontwikkelingen daarin. We vinden het belangrijk om transparant te laten zien hoe de samenwerking en het opdrachtgeverschap voor Jeugd, Wmo, Beschermd Wonen in Centraal Gelderland is georganiseerd en hoe de samenwerking verloopt tussen de gemeenten en de maatschappelijke organisaties. De samenwerking moet ertoe leiden dat de inwoners van Zevenaar de zorg en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben.
We vinden het wel belangrijk om een signaal af te geven over een evenwichtige financiële verantwoordelijkheid bij de samenwerking. We ervaren dat er in een dossier zoals Beschermd Wonen / Beschermd Thuis discussie is over het volledig inleggen van de gemeentelijke middelen die voor het betreffende werkveld beschikbaar zijn (de doeluitkering). Ook op andere werkvelden ervaren we dergelijke discussies.

We maken ons hier zorgen over omdat discussies over een volwaardige inleg van financiële middelen een slagvaardige samenwerking op dossiers in de weg kan staan. We verzoeken u daarom bij regionale samenwerking expliciet te sturen dat alle gemeenten de doeluitkering beschikbaar stellen bij regionale samenwerking. Op een manier dat bij samenwerking tussen alle gemeenten transparant is hoe elke gemeente in een dossier omgaat met de inkomsten die men ontvangt in relatie tot de uitgaven die de gezamenlijke gemeenten in de regio doen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 21 september 2022

De griffier	De voorzitter
I. M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Raadsvoorstel

Onderwerp	Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Zaaknummer	Z/21/389010
Documentnummer	INT/22/1114217
Portefeuillehouder	A. van Orden
Portefeuille	Ruimtelijke Ontwikkeling
Behandelend ambtenaar/afdeling	J. van der Wijk/ Ruimtelijke Ontwikkeling
Telefoon	0316595428
E-mail	j.vanderwijk@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Door initiatiefnemer is een aanvraag ingediend om ter plaatse van de Meentsestraat 112-114 het bestaand aannemersbedrijf en slagerij te slopen en 11 grondgebonden woningen te realiseren. Het stedenbouwkundig plan gaat uit van een functioneel programma van 7 rijwoningen, 2 twee-onder-éénkapwoningen en 2 vrijstaande woningen. Het plan sluit aan en is afgestemd op de ontwikkeling Meentsestraat ongenummerd (in realisatiefase). Het blokje met seniorenwoningen wordt één laag met kap. De overige woningen worden twee lagen met kap. De openbare ruimte in het plan (hoofdzakelijk weg en parkeerplaatsen) wordt – woonrijp – overgedragen aan de gemeente.
De beoogde ontwikkeling is op basis van het vigerende bestemmingsplan ('Bestemmingsplan Kernen Lathum, Angerlo en Giesbeek') niet mogelijk. De aanvrager heeft een bestemmingsplan opgesteld waarmee de beoogde ontwikkeling mogelijk gemaakt kan worden (zie verbeelding van het bestemmingsplan hieronder).

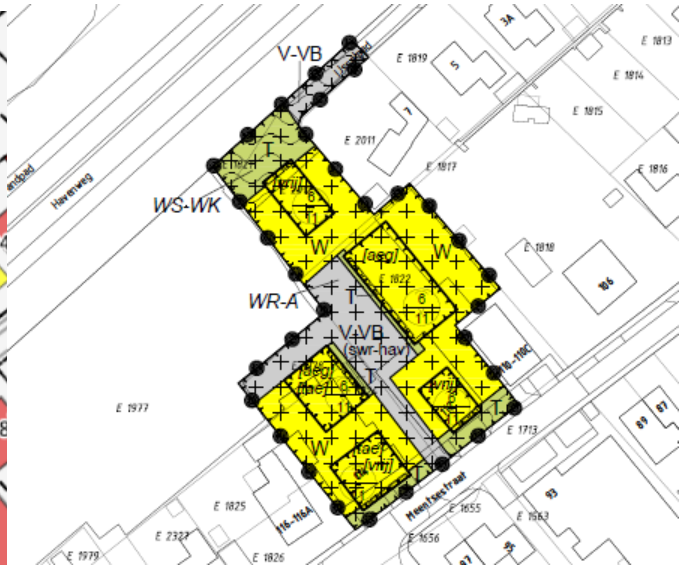

Het ontwerpbestemmingsplan heeft gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode kon een ieder een zienswijze op het (ontwerp)bestemmingsplan naar voren brengen. Er is een zienswijze ingediend, die niet lijdt tot aanpassing van het beoogde bouwplan. Wel wordt er een kleine ambtshalve wijziging doorgevoerd, namelijk wordt er een bouwvlak iets aangepast. De volgende stap in de procedure is het gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan door de gemeenteraad.

2. Raadsvoorstel

Wij adviseren u om:

1. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen, zoals opgenomen in de zienswijzennota 'Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114';.
2. Het bestemmingsplan "Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114", bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal met IDN: IMROcode NL.IMRO.0299.BP05MEENTSE112-VA01, overeenkomstig de bijgevoegde stukken;
3. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

De gemeenteraad stelt het bestemmingsplan vast (artikel 3.1, lid 1 en artikel 3.8, lid 1, onder e, Wet ruimtelijke ordening).

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het creëren van een juridisch-planologisch kader op basis waarvan 11 grondgebonden woningen gerealiseerd kunnen worden aan de Meentsestraat 112-114 te Giesbeek.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1. De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van het plan.

Er is een zienswijze ingediend. Deze zienswijze is samengevat en van een reactie voorzien in de zienswijzennota. Reclamant geeft in de zienswijzen aan dat door de ontwikkeling de parkeerdruk onacceptabel stijgt in de Meentsestraat. Er is een parkeerdrukonderzoek uitgevoerd, waaruit blijkt dat dit niet het geval is. De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van het plan.

2.1. Er is sprake van een kwaliteitsverbetering

Met deze ontwikkeling verdwijnt een aannemersbedrijf uit de bebouwde kom van Giesbeek. Door het verdwijnen van een geluidsbron verbetert het woon- en leefklimaat in de directe omgeving.
De beeldkwaliteit van de bestaande bebouwing en percelen is laag tot zeer laag. Aan de Meentsestraat wordt het beeld bepaald door een oud bedrijfspand met een lage beeldkwaliteit. Aan de 'achterzijde' wordt het beeld bepaald door buitenopslag, stellingen en bedrijfsbebouwing met een lage beeldkwaliteit. Dit is zichtbaar vanaf de dijk (Havenweg). De transformatie van bedrijf naar woningbouw betekent een sterke verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van deze (zichtbare) plek.

Beeld vanaf de Meentsestraat en Havenweg

2.2 Het initiatief voorziet in de woningbehoefte en is in overeenstemming met het Woonbeleid
Zowel regionaal als specifiek in Giesbeek is behoefte aan uitbreiding van de woningvoorraad. Vanuit de Woonvisie is de opgave dat woningbouw aansluit bij de behoefte om de potentiële groei maximaal op te vangen én tegelijkertijd het voorkomen van overaanbod. Dit plan levert een bijdrage aan het creëren van woningen en voorziet in de woonbehoefte. Het plan bevat tevens seniorenwoningen en twee-kappers wat in potentie de doorstroming kan bevorderen.

2.3 Er is sprake van een goede ruimtelijke ordening.
Uit de toelichting en bijbehorende onderzoeken blijkt dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Zoals gebruikelijk is dit bestemmingsplan inclusief bijlagen inhoudelijk beoordeeld door diverse beleidsadviseurs en overlegpartners. Alle opmerkingen zijn door de initiatiefnemer in de eindversie verwerkt. Er zijn geen belemmeringen voor de uitvoering van dit plan en er is voldoende onderbouwd dat het plan uitvoerbaar en haalbaar is.

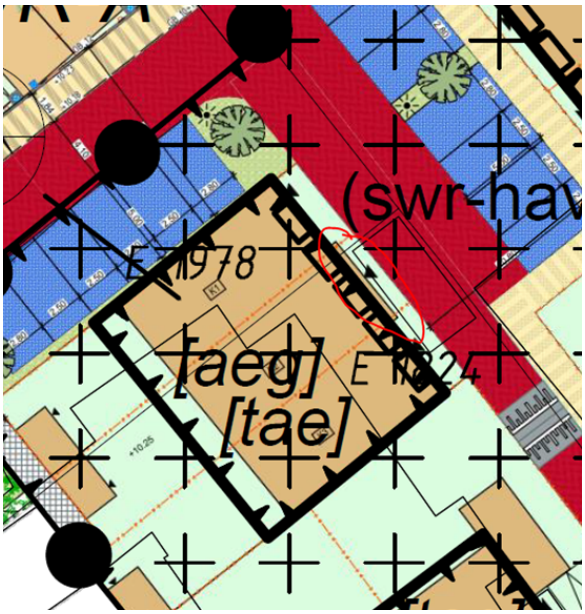

2.4 Er is sprake van een kleine ambtshalve wijziging.
In de verbeelding wordt het bouwvlak iets verlegd. Door het laatste stedenbouwkundig plan onder de verbeelding te leggen werd er een kleine overschrijding van het bouwvlak geconstateerd. Dit is in voorliggend plan aangepast.

3.1 De kosten zijn anderszins verzekerd.
Er hoeft geen exploitatieplan op basis van artikel 6.12, tweede lid van de Wet ruimtelijke ordening te worden opgesteld omdat het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is, namelijk door middel van een overeenkomst.

Alternatieven
Niet van toepassing. Indien het bestemmingsplan niet wordt vastgesteld, is realisatie van woningbouw op deze locatie niet mogelijk.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Er is sprake van een aanvraag ingediend door derden. De gemeente is 'slechts' verantwoordelijk voor het vaststellen van een planologisch kader. De ontwikkelaar is verantwoordelijk voor de realisatie van de woningen. Evaluatie is niet nodig.

7. Klimaat en duurzaamheid
Duurzaamheidseisen hebben geen plek in het bestemmingsplan. De woningen die binnen dit planologisch kader gerealiseerd kan worden, moet voldoen aan de wettelijke duurzaamheidseisen. De gebouwen moeten ontworpen worden conform de (wettelijke) BENG-eisen. Voor nieuwbouw van woningen geldt vanaf 1 juli 2018 de Wet Voortgang Energietransitie (VET). Dit komt feitelijk neer op een verbod om aan te sluiten op aardgas. De gemeente Zevenaar heeft de ambitie om in 2040 aardgasloos te zijn. De nieuw te bouwen woningen worden aardgasloos uitgevoerd.

8. Communicatie

Na vaststelling wordt het bestemmingsplan op de gebruikelijke wijze 6 weken ter inzage gelegd. Dit wordt gepubliceerd in de Zevenaar Post en het Gemeenteblad De legesverordening is van toepassing op behandeling (procedure) van het bestemmingsplan.

9. Kosten, baten en dekking

De legesverordening is van toepassing op behandeling (procedure) van het bestemmingsplan.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/22/1114270	Zienswijzennota
2.	INT/22/1114279	Zienswijze
3.	INT/22/1114398	Verbeelding
4.	INT/22/1114396	Regels
5.	INT/22/1114394	Toelichting
6.	INK/22/1075387	Vormvrije m.e.r.-beoordeling
7.	INK/22/1075388	Bodemonderzoek
8.	INK/22/1075389	Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai
9.	INK/22/1075390	Notitie Watermanagement en natuurinclusief bouwen
10.	INK/22/1075391	Quickscan Natuur
11.	INK/22/1075392	Onderzoek stikstofdepositie
12.	INK/22/1075393	Aanvullend natuuronderzoek
13.	INK/22/1075394	Archeologisch onderzoek

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Zaaknummer	Z/21/389010
Documentnummer	INT/22/1114217

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat;

- Een planologisch kader (bestemmingsplan) vastgesteld moet worden die realisatie van 11 grondgebonden woningen op deze locatie mogelijk maakt;
- het bestemmingsplan Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114 een planologisch kader biedt voor de realisatie van 11 woningen;
- het bestemmingsplan voldoet aan de goede ruimtelijke ordening;
- het ontwerpbestemmingsplan Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114 voor 6 weken ter inzage heeft gelegen, voor iedereen langs elektronische weg beschikbaar is gesteld en raadpleegbaar is gemaakt;
- het digitale ontwerpbestemmingsplan tevens is gepubliceerd op www.ruimtelijkeplannen.nl met IDN: NL.IMRO.0299.BP05MEENTSE112-ON01;
- voorafgaande aan de ter inzage legging een openbare kennisgeving is gedaan in het Gemeenteblad en de Zevenaar Post, waarbij is gewezen op de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen gedurende hiervoor genoemde inzagetermijn;
- Er is een zienswijzen ingediend m.b.t. parkeren. Naar aanleiding hiervan is een parkeeronderzoek uitgevoerd waaruit blijkt dat de zienswijzen ongegrond verklaard wordt;
- het bestemmingsplan derhalve wordt vastgesteld;
- het niet noodzakelijk is een exploitatieplan vast te stellen, omdat de kosten anderszins verzekerd zijn;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen, zoals opgenomen in de zienswijzennota 'Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114';.
2. Het bestemmingsplan "Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114", bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal met IDN: IMROcode NL.IMRO.0299.BP05MEENTSE112-VA01, overeenkomstig de bijgevoegde stukken;
3. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 21 september 2022.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

GEMEENTE ZEVENAAR

Zienswijzennota Meentsestraat 112-114 te Giesbeek

1. Inleiding

Aanleiding

Wij hebben het verzoek gekregen om medewerking te verlenen aan een bestemmingswijziging van de bestemmingen 'bedrijf' en 'detailhandel' naar 'wonen' op basis waarvan 11 woningen gerealiseerd kunnen worden. Het college heeft op 25 januari 2022 besloten om medewerking te verlenen aan dit initiatief. Het ontwerp bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen van 3 februari 2022 tot en met 16 maart 2022. Tijdens deze periode is er een zienswijzen ingediend. Op de volgende pagina wordt deze zienswijzen samengevat en van een reactie voorzien.

Zienswijze reclamant	Beantwoording gemeente
Meentsestraat 110 bestaat inmiddels uit vier appartementen. Op dit moment zijn er voor deze vier woningen in totaal twee parkeerplaatsen. Deze parkeerplaatsen bevinden zich voor huisnummer 110 Deze parkeerplaatsen staan altijd vol. De bewoners parkeren nu voor nummer 112 en ze parkeren tussen de voormalige Werkplaats en de Woning in, (tussen Meentsestraat 110 en 112 Wat geen officiële parkeerplaatsen zijn.	Ter hoogte van het perceel 1822 worden 11 grondgeboden woningen gerealiseerd. Binnen het plangebied wordt het parkeren zowel op eigen terrein als in de openbare ruimte opgelost. Binnen het plangebied bestaat een parkeerbalans. Met de realisatie van deze woningen hoeven bestaande tekorten van andere ontwikkelingen niet worden opgelost. **Conclusie:** De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van het plan.
Steeds vaker wordt er ook gebruik gemaakt van onze eigenparkeerplaatsen die bedoeld zijn voor onze klanten. Dit zorgt geregeld voor overlast voor ons als winkel. Andere omwonenden maken ook gebruik van de parkeerplaatsen van Meentsestraat 112 en 114.	De parkeerplaatsen voor het bedrijf vallen buiten het plangebied. Binnen het plangebied is er sprake van een parkeerbalans. Bestaande tekorten of problemen met parkeren in het gebied daarbuiten hoeven niet door het nieuwe plan te worden opgelost. De parkeerplaatsen voor uw bedrijf zijn openbaar toegankelijk en hebben de bordjes 'parkeren bezoekers' juridisch gezien geen betekenis. Het voorkomen van parkeren door bezoek of bewoners is daarom niet uitvoerbaar. **Conclusie:** De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van het plan.
In het ontwerp met nummer 180491 komen alle parkeerplaatsen van Meentsestraat 112, 114 (vijf stuks) en de parkeerruimte tussen huisnummer 110 en 112 te vervallen. Zoals beschreven in het bestemmingsplan van Meentsestraat 112 en 114 op 35 voldoet het plan niet aan de gemeentelijke parkeernormen voor het realiseren van parkeergelegenheid op eigen terrein. Hierin is de parkeergelegenheid voor Meentsestraat 110 nog niet eens meegenomen.	De realisatie van de woning Meentsestraat 110 valt buiten het plangebied. Met de beoogde ontwikkeling hoeven bestaande tekorten niet worden opgelost. Voor de beoogde ontwikkeling van 7 rijwoningen, 2 twee-onder-één-kapwoningen en 2 vrijstaande woningen is de parkeerbehoefte volgens het Paraplubestemmingsplan Parkeren 21,9 parkeerplaatsen. Dit betekent dat er 22 parkeerplaatsen benodigd zijn voor deze ontwikkeling. Het ontwerp voorziet in 20 parkeerplaatsen, waarvan 8 parkeerplaatsen op het privéterrein en 14 parkeerplaatsen op het openbaar terrein

	van het woonerf. Het parkeren op eigen terrein wordt door middel van een garages met lange oprit aan de Meentsestraat en een garage met dubbele oprit aan het IJsselpad vorm gegeven. Conform het gemeentelijk parkeerbeleid telt een garage met lange oprit als 1,3 parkeerplaats en een garage met dubbele oprit als 1,8 parkeerplaats. Dat maakt dat conform het gemeentelijk parkeerbeleid er in totaal 6 parkeerplaatsen op eigen terrein worden gerealiseerd en 14 in het openbaar gebied en er sprake is van een tekort aan 2 parkeerplaatsen. De 2 parkeerplaatsen worden afgewenteld op het openbaar gebied. Er is door Bureau de Groot Volker onderzocht of dit acceptabel is qua parkeerdruk in de omgeving. Voor de secties binnen circa 100 meter rondom Meentsestraat 112-114 varieert de bezettingsgraad tussen de 48% en de 68%. Voor de secties in het gebied daaromheen (circa 100– 200 meter) is de bezettingsgraad iets lager. Hier varieert de bezetting op de verschillende onderzoeksmomenten tussen de 42% en de 64%. Het maatgevende onderzoeksmoment in de parkeerbezetting is de zaterdagmiddag (9 juli, 2022) om 15 uur met een bezettingsgraad van 68% voor het gebied tot circa 100 meter en 64% voor het gebied van 100 – 200 meter. In het gehele onderzoeksgebied was er op dit moment een bezettingsgraad van 64%. Het niet meetelellen van sectie 6 (voetbalvereniging) resulteert alsnog in een bezetting van 64%. Dit is acceptabel omdat een bezetting van 85% of hoger als onwenselijk wordt beschouwd. Dit onderzoek toont aan dat er voldoende vrije parkeerplaatsen zijn binnen 100m -200m vanaf de locatie Meentsestraat 112 – 114 om de 2 parkeerplaatsen af te wentelen op de openbare ruimte. **Conclusie:** De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van het plan.

Tussen Meentsestraat 106 en 108 wordt tevens een extra woning gebouwd. Ook hierdoor komt er extra druk op de parkeergelegenheid in onze straat.	De realisatie van deze woning valt buiten het plangebied van dit project. De parkeerbehoefte voor de nieuw te bouwen woning tussen Meentsestraat 106 en 108 zal op eigen terrein worden opgelost. De parkeerdruk op de Meentsestraat zal hierdoor niet stijgen. **Conclusie:** De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van het plan.
Er wordt in het plan gesproken over het aanpassen van de parkeergelegenheid in de huidige openbare ruimte. Er is geen ruimte in de Meenstsetraat voor extra parkeergelegenheid. De enige openbare parkeervoorziening in de straat is bij voetbalvereniging GSV'38. Wij hebben nu al overlast van de parkerende sporters en supporters van deze club. Dus ook uitwijken om te parkeren op deze plaats is geen optie.	In het parkeeronderzoek is de parkeerdruk onderzocht op zaterdagen. In het gebied van circa 100 – 200 meter vanaf de Meentsestraat 112-114 is een parkeerterrein nabij een sportgelegenheid aanwezig (sectie 6). Het onderzoek biedt inzage in de restcapaciteit van het gebied zowel wanneer het parkeerterrein wel en wanneer deze niet is meegenomen. In het geval dat sectie 6 niet wordt meegenomen in de berekening van de restcapaciteit bedraagt de restcapaciteit in het gebied van circa 100 – 200 meter vanaf de Meentsestraat 112-114, op het maatgevende (drukste) moment (zaterdag 15 uur) een overschot van 14 parkeerplaatsen. Volgende om de twee parkeerplaatsen te kunnen afwentelen op de openbare ruimte. **Conclusie:** De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van het plan.
Onze goederen worden gelost met vrachtwagens. Deze vrachtwagens parkeren voor Meentsestraat 112. Zoals getekend in het bestemmingsplan komt er op deze plek een oprit/uitrit voor een woning. Wij zien mogelijk ergernis bij de nieuwe bewoners als onze vrachtwagens die inrit/uitrit dicht zetten om te moeten lossen. Op dit moment is er ook een inrit voor Aannemersbedrijf Ebbers. Deze inrit wordt bijna nooit gebruikt, waardoor zij en onze vrachtwagens geen hinder van ondervinden. Wij zien graag dat nieuwe bewoners van tevoren worden ingelicht over het laden en lossen van onze vrachtwagens, zodat hier geen verwarring over ontstaat.	De situatie in uw straat gaat veranderen. Door de realisatie van de nieuwe woningen ontstaan er twee nieuwe uitwegen op de Meentsestraat. Deze mogen volgens de Wegenverkeerswet niet worden geblokkeerd. Uw vrachtwagens lossen nu voor Meentsestraat 112, maar dit is geen officiële laad- en losplek. Indien door het lossen van de vrachtwagens de uitwegen worden geblokkeerd, is er sprake van een overtreding. Om ergernissen te voorkomen kunt u zelf contact opnemen met de nieuwe bewoners. De nieuwe bewoners zullen niet door de gemeente worden ingelicht. Wel wordt aan de ontwikkelaar gevraagd om dit te communiceren met de nieuwe bewoners

	Conclusie: De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van het plan.
De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van het plan.	

EBBERS Doe Het Zelf Markt

www.ebbersdoehetzelf.nl
www.ebbersvuurwerk.nl
info@ebbersdoehetzelf.nl

Meentsestraat 93 Tel: 0313 - 631502
6987 CL Giesbeek

EBBERS DOE- HET-ZELF VOF
BTW nr. NL 858415598B01
KvK nr. 70670870

ING Bank: NL27INGB0002822622
BIC: INGBNL2A

GEMEENTE ZEVENAAR
- 1 MAART 2022
INGEKOMEN

Aan: Het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Zevenaar
Kerkstraat 27
6901 AA Zevenaar

Giesbeek, 28 februari 2022

Betreft: Zienswijze met betrekking tot ontwerp-omgevingsvergunning voor het herinrichten van het perceel van Meentsestraat 112 en 114 te Giesbeek.

Geacht college,

Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar met betrekking tot de ontwerp-omgevingsvergunning met nummer 180491 voor het herinrichten van Meentsestraat 112 en 114 te Giesbeek.

Als bedrijf zijnde juichen wij het toe dat Meentsestraat 112 en 114 worden herontwikkeld. Dit komt ten goede aan de woongelegenheid in Giesbeek. Wij zien echter als bedrijf tegenover Meentsestraat 112 en 114 een aantal punten die ons zorgen baren.

Parkeergelegenheid.
Meentsestraat 110 bestaat inmiddels uit vier appartementen. Op dit moment zijn er voor deze vier woningen in totaal twee parkeerplaatsen. Deze parkeerplaatsen bevinden zich voor huisnummer 110 Deze parkeerplaatsen staan altijd vol. De bewoners parkeren nu voor nummer 112 en ze parkeren tussen de voormalige werkplaats en de woning in, (tussen Meentsestraat 110 en 112) wat geen officiële parkeerplaatsen zijn. Steeds vaker wordt er ook gebruik gemaakt van onze eigen parkeerplaatsen die bedoeld zijn voor onze klanten. Dit zorgt geregeld voor overlast voor ons als winkel. Andere omwonenden maken ook gebruik van de parkeerplaatsen van Meentsestraat 112 en 114.

In het ontwerp met nummer 180491 komen alle parkeerplaatsen van Meentsestraat 112, 114 (vijf stuks) en de parkeerruimte tussen huisnummer 110 en 112 te vervallen.

Zoals beschreven in het bestemmingsplan van Meentsestraat 112 en 114 op blz. 35 voldoet het plan niet aan de gemeentelijke parkeernormen voor het realiseren van parkeergelegenheid op eigen terrein. Hierin is de parkeergelegenheid voor Meentsestraat 110 nog niet eens meegenomen.
Tussen Meentsestraat 106 en 108 wordt tevens een extra woning gebouwd.
Ook hierdoor komt er extra druk op de parkeergelegenheid in onze straat.

Er wordt in het plan gesproken over het aanpassen van de parkeergelegenheid in de huidige openbare ruimte. Er is geen ruimte in de Meentsestraat voor extra parkeergelegenheid. De enige openbare parkeervoorziening in de straat is bij voetbalvereniging GSV '38. Wij hebben nu al overlast van de parkerende sporters en supporters van deze club. Dus ook uitwijken om te parkeren op deze plaats is geen optie.

Als het bestemmingsplan, zoals beschreven, zo wordt ontwikkeld, voorzien wij grote problemen betreft het parkeren en de overlast die wij krijgen door parkerende visite of bewoners van Meentsestraat 110, 112 en 114. Wij zien graag welke oplossing de gemeente Zevenaar heeft voor het parkeerprobleem dat dan ontstaat.

Laden en lossen van vrachtwagens.
Onze goederen worden gelost met vrachtwagens. Deze vrachtwagens parkeren voor Meentsestraat 112. Zoals getekend in het bestemmingsplan komt er op deze plek een oprit/uitrit voor een woning. Wij zien mogelijk ergernis bij de nieuwe bewoners als onze vrachtwagens die inrit/uitrit dicht zetten om te moeten lossen. Op dit moment is er ook een inrit voor Aannemersbedrijf Ebbers. Deze inrit wordt bijna nooit gebruikt, waardoor zij en onze vrachtwagens hier geen hinder van ondervinden. Wij zien graag dat nieuwe bewoners van tevoren worden ingelicht over het laden en lossen van onze vrachtwagens, zodat hier geen verwarring over ontstaat.

Foutieve vermelding.
Wij worden op blz. 21 genoemd als 'Doeland'.
Ons bedrijf heet al meer dan tien jaar 'Ebbers doe het zelf'.

Ik verzoek u, op grond van het bovenstaande, het plan nader te bekijken.

Ik ga ervan uit dat u mij van de verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt.

R **AANGETEKENDE BRIEF NL** D

NL Frankering betaald €9.05 PostNL

30 gr. 112025 28-02-2022 16:25

NL

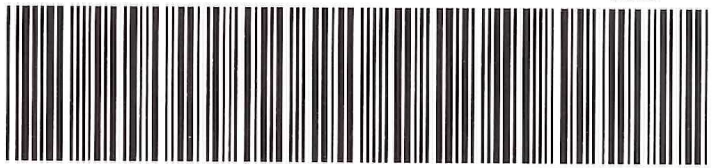

3SRPKS030015472 6900AA 10

Gemeente Zevenaar

Postbus 10

6900 AA Zevenaar

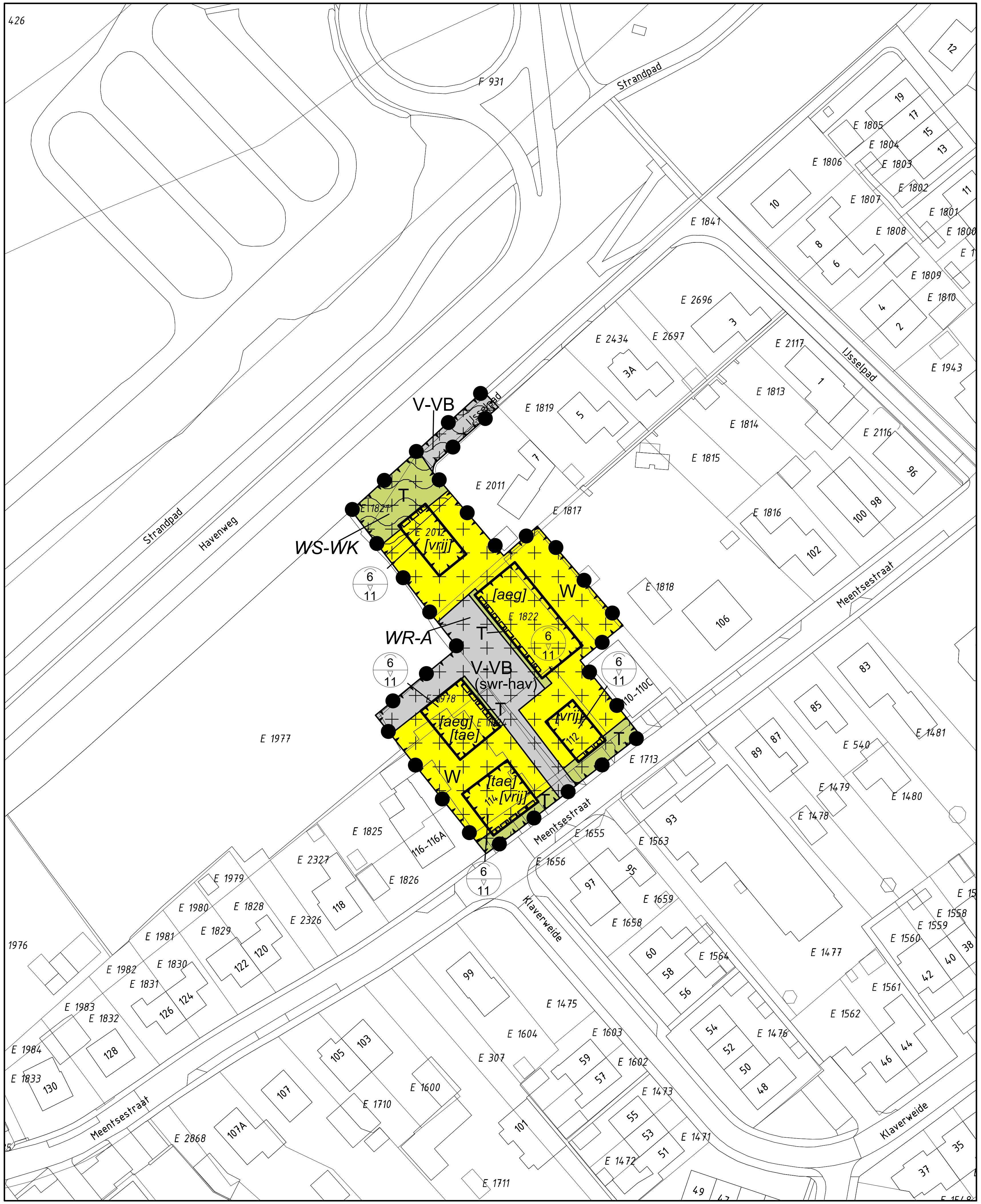

LEGENDA

PLANGEBIED

plangebied

BESTEMMINGEN

T Tuin

V-VB Verkeer - Verblijfsgebied

W Wonen

WR-A Waarde - Archeologie

WS-WK Waterstaat - Waterkering

AANDUIDINGEN

(swr-hav) specifieke vorm van waarde - hoge archeologische verwachting

bouwvlak

[aeg] aaneengebouwd

[tae] twee-aaneen

[vrij] vrijstaand

6 / 12 maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)

gevellijn

VERKLARING

BGT- en kadastrale gegevens

bestemmingsplan **Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114**

schaal :	1 : 1000	datum :	10-08-2022
formaat :	A3	datum ondergrond :	03-11-2020
projectnummer :	180491	voorontwerp :	-
bladnummer :	1	ontwerp :	25-01-2022
aantal bladen :	1	vaststelling :	-
Identificatiecode :	NL.IMRO.0299.BP05MEENTSE112-VA01		

gemeente **Zevenaar**

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling
Postbus 479, 6800 AL Arnhem | T 026 357 69 11 | www.sab.nl

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Bestemmingsplan | Regels

Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114

Gemeente Zevenaar

Datum: 10 augustus 2022

Projectnummer: 180491

ID: NL.IMRO.0299.BP05MEENTSE112-VA01

INHOUD

REGELS

1	**Inleidende regels**	**3**
Artikel 1	**Begrippen**	**3**
Artikel 2	**Wijze van meten**	**6**
2	**Bestemmingsregels**	**9**
Artikel 3	**Tuin**	**9**
Artikel 4	**Verkeer - Verblijfsgebied**	**10**
Artikel 5	**Wonen**	**11**
Artikel 6	**Waarde - Archeologie**	**13**
Artikel 7	**Waterstaat - Waterkering**	**14**
3	**Algemene regels**	**15**
Artikel 8	**Anti-dubbeltelregel**	**15**
Artikel 9	**Algemene gebruiksregels**	**15**
Artikel 10	**Algemene afwijkingsregels**	**16**
Artikel 11	**Algemene wijzigingsregels**	**17**
Artikel 12	**Overige regels**	**17**
4	**Overgangs- en slotregels**	**19**
Artikel 13	**Overgangsrecht**	**19**
Artikel 14	**Slotregel**	**19**

De verbeelding

Verbeelding met legenda

1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan
het bestemmingsplan ‘Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114’ met identificatienummer NL.IMRO.0299.BP05MEENTSE112-ON01 van de gemeente Zevenaar;

1.2 bestemmingsplan
de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels;

1.3 aanduiding
een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolgde deze regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens
de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.5 ander werk
een werk, geen bouwwerk zijnde of een werkzaamheid;

1.6 archeologische verwachtingswaarde
de aan een gebied toegekende verwachting in verband me de kans op het voorkomen van archeologische relicten;

1.7 archeologische waarde
de aan een gebied toegekende waarde in verband met het voorkomen van archeologische relicten;

1.8 bebouwing
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.9 bebouwingspercentage
de oppervlakte van de bebouwing binnen het bouwvlak of, bij afwezigheid daarvan, het bestemmingsvlak, uitgedrukt in een percentage van de oppervlakte van dat vlak;

1.10 bedrijfsactiviteit aan huis
door de bewoner van de betreffende woning bedrijfsmatig verlenen van diensten, dan wel het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid, die niet krachtens een milieuwet vergunning- of meldingsplichtig is en waarvan de omvang van de activiteiten zodanig is, dat de activiteiten door de bewoner met behoud van de woonfunctie kunnen worden uitgeoefend;

1.11 beroep aan huis
door de bewoner van de betreffende woning beroepsmatig verlenen van diensten op administratief, juridisch, medisch, therapeutisch, kunstzinnig, ontwerptechnisch, cosmetisch of hiermee gelijk te stellen gebied, dat door zijn beperkte omvang door de

bewoner van de betreffende woning en daarbij behorende bijgebouwen met behoud van de woonfunctie kunnen worden uitgeoefend;

1.12 bestemmingsgrens
de grens van een bestemmingsvlak;

1.13 bestemmingsvlak
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.14 bijbehorend bouwwerk
uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd op de grond staand gebouw, of ander bouwwerk met een dak. Onder dit begrip vallen derhalve aanbouwen, uitbouwen bijgebouwen en overkappingen;

1.15 bouwen
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.16 bouwgrens
de grens van een bouwvlak;

1.17 bouwlaag
een gedeelte van een gebouw dat wordt begrensd door vloeren of balklagen, die op gelijke of nagenoeg gelijke hoogte liggen (hoogteverschil per vloer of balklaag maximaal 1,5 m), zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouwen en kappen; daarbij zijn de bovenkanten van de afgewerkte vloeren bepalend voor de hoogteligging;

1.18 bouwperceel
een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.19 bouwperceelsgrens
de grens van een bouwperceel;

1.20 bouwvlak
een geometrisch bepaald vlak, waarmee de gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten;

1.21 bouwwerk
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct, hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.22 bruto vloeroppervlakte
de vloeroppervlakte van alle voor mensen toegankelijke ruimten binnen een gebouw;

1.23 CROW richtlijnen

richtlijnen opgesteld door het Nationale Kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte;

1.24 detailhandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen voor gebruik, verbruik of aanwending overwegend anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

1.25 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.26 hoofdgebouw

een gebouw dat op een bouwperceel door zijn constructie of afmetingen, dan wel gelet op de bestemming, als het belangrijkste bouwwerk valt aan te merken;

1.27 horeca

een bedrijf, waar bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren al dan niet voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt en/of waarin zaalruimte wordt verhuurd en ter plaatse beschikbaar wordt gesteld, één en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie, met uitzondering van een seksinrichting;

1.28 huishouden

persoon of groep personen die een huishouding voert, waarbij sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan; daaronder niet begrepen kamerverhuur;

1.29 overkapping

een bouwwerk, al dan niet aangebouwd aan een gebouw of een ander bouwwerk, bestaande uit een slechts van boven afgesloten of afgedekte ruimte van lichte constructie zonder eigen wanden;

1.30 peil

a. ter plaatse van een gebouw waarvan de hoofdtoegang direct aan een weg grenst: de hoogte van die weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
b. indien in het water wordt gewerkt: de hoogte van de waterbodem;
c. in andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het aansluitende terrein waarbij dat aansluitende terrein wordt opgedeeld in vlakken van 10 m² en de gemiddelde hoogte van het aansluitende terrein per te onderscheiden vlak van 10 m² bepaald wordt.

1.31 seksinrichting

een inrichting, bestaande uit een of meer voor publiek toegankelijke, besloten ruimten, waarin bedrijfsmatig of op een daarmee vergelijkbare wijze, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een hiervoor bedoelde inrichting worden in elk geval verstaan:

a. een bordeel, seksbioscoop, seksautomatenhal, escortbedrijf;
b. sekswinkel, sekstheater, parenclub en erotische massagesalon;

c. al of niet in combinatie met elkaar.

1.32 voorgevel
de op de weg georiënteerde gevel van een hoofdgebouw dat maximaal één voorgevel heeft;

1.33 voorgevelrooilijn
de lijn die, op peil, door het buitenwerkse vlak van de voorgevel loopt, welke lijn in geval van een bouwgrens waarnaar de voorgevel is gekeerd, wordt verondersteld te liggen ter plaatse van die bouwgrens;

1.34 voorste perceelsgrens
de naar de weg gekeerde grens van een perceel; indien meerdere zijden van het perceel naar de weg gekeerd zijn, wijst het bevoegd gezag een voorste perceelsgrens aan;

1.35 wonen/woondoeleinden
het gehuisvest zijn in een woning/wooneenheid;

1.36 woning/wooneenheid
een complex van intern met elkaar in verbinding staande ruimten in een (gedeelte van een) gebouw, uitsluitend bedoeld voor de permanente huisvesting van een afzonderlijk (gemeenschappelijk) huishouden.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de bouwhoogte van een bouwwerk
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.2 de dakhelling
langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.3 de diepte
vanaf het peil tot aan het diepste punt van de ingreep waarbij de diepte bij toepassing van begrip 1.30 onder c gemeten dient te worden per te onderscheiden vlak van 10 m^2;

2.4 de goothoogte van een bouwwerk
a. vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;
b. in afwijking van het onder a gestelde geldt dat bij toepassing van het meten van de goothoogte van een bouwwerk dakkapellen buiten beschouwing worden gelaten, behoudens dakkapellen waarvan de gezamenlijke breedte meer bedraagt dan 50 % van de breedte van het betreffende dakvlak. De goothoogte wordt dan gemeten vanaf het peil tot aan de goot van de dakkapel.

2.5 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.6 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.7 ondergeschikte onderdelen

bij toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwonderdelen, als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, liftschachten, gevel- en kroonlijsten, luifels, droogstanden, ingangspartij, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van bouwgrenzen niet meer dan 1,0 m bedraagt.

2.8 berekeningsaantal parkeernorm

bij het voldoen aan de parkeernorm dient bij de navolgende parkeervoorzieningen uitgegaan te worden van het berekende aantal parkeerplaatsen conform onderstaande tabel:

Parkeervoorziening	**Theoretisch aantal**	**Berekenings-aantal**	**Opmerking**
Enkele oprit zonder garage	1,0	0,8	Oprit min. 5,0 m diep
Lange oprit zonder garage of carport	2,0	1,0	
Dubbele oprit zonder garage	2,0	1,7	Oprit min. 4,5 m breed
Garage zonder oprit (bij woning)	1,0	0,4	
Garagebox (niet bij woning)	1,0	0,5	
Garage met enkele oprit	2,0	1,0	Oprit min. 5,0 m diep
Garage met lange oprit	3,0	1,3	
Garage met dubbele oprit	3,0	1,8	Oprit min. 4,5 m breed

2.9 afronden parkeernorm

bij het bepalen van de parkeernorm wordt op één decimaal nauwkeurig gerekend waarna de uitkomst wordt afgerond op hele getallen en waarbij vanaf 0,5 en hoger naar boven wordt afgerond.

2.10 woningtype parkeernorm

bij het bepalen van woningentype gelden de volgende oppervlaktematen voor het gebruiksvloeroppervlak (NEN2580):

	Grondgebonden
Goedkoop	< 110 m^2
Midden	110 m^2 – 155 m^2
Duur	> 155 m^2

2.11 maatvoering parkeerruimte

de ruimte voor het parkeren van auto's is afgestemd op gangbare personenauto's waaraan wordt voldaan indien de afmetingen van:

a. bedoelde parkeerruimten ten minste 2,5 x 5,0 m in geval van kops parkeren en 2,0 x 6,0 m bij langsparkeren bedragen;
b. een gereserveerde parkeerruimte voor een gehandicapte, voor zover die ruimte niet in de lengterichting aan een trottoir grenst - ten minste 3,5 x 6,0 m bedragen.

2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Tuin

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a tuinen.

3.2 Bouwregels

Op en in de gronden als bedoeld in lid 3.1 mogen uitsluitend worden gebouwd:

3.2.1 Gebouwen

Gebouwen moeten voldoen aan de volgende kenmerken:

a aan de voorgevel van een woning mag een erker, een ingangspartij en een droogstand worden gebouwd:
   1 met, uit de betreffende gevel van de woning gemeten, een gezamenlijke diepte van ten hoogste 30% van de kortste afstand tussen de betreffende gevel en de bestemmingsgrens evenwijdig aan die gevel, met een maximum diepte van 1,5 m;
   2 de afstand tot de voorste en zijdelingse perceelsgrens moet minimaal 1,0 m bedragen;
   3 tot een gezamenlijke breedte van ten hoogste 3/5 van de breedte van de betreffende gevel van de woning, waarbij een erker tot 1,5 m breder dan de breedte van die gevel mag zijn;
   4 met een maximum bouwhoogte van 3,25 m.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Bouwwerken geen gebouw zijnde moeten voldoen aan de volgende kenmerken:

a de maximum bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen gelegen voor het (verlengde van) de voorgevel bedraagt 1,0 m.
b de maximum bouwhoogte van pergola's bedraagt 3,0 m.

Artikel 4 Verkeer - Verblijfsgebied

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer - Verblijfsgebied' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a verhardingen voor woonstraten, pleinen, auto-, fiets- en voetgangersverkeer en parkeervoorzieningen;
b bermen, groen- en speelvoorzieningen;
c voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, zoals riolering, wadi's en waterafvoer;
d watergangen en -partijen;
e ondergeschikte bouwwerken, geen gebouw zijnde, voor nutsvoorzieningen alsmede abri's;
f bij de bestemming behorende bouwwerken, geen gebouw zijnde, zoals lichtmasten, informatieborden, verkeerstekens, kunstobjecten en straatmeubilair.

4.2 Bouwregels

Op en in de gronden als bedoeld in lid 4.1 mogen uitsluitend worden gebouwd:

4.2.1 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Bouwwerken geen gebouw zijnde moeten voldoen aan de volgende kenmerken:

a een maximum bouwhoogte van 3,0 m, behalve voor speelvoorzieningen, kunstobjecten, palen, masten en verkeerstekens, waarvan de maximum bouwhoogte 6,0 m bedraagt.

Artikel 5 Wonen

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a wonen;

b het uitoefenen van een beroep aan huis, met dien verstande dat de gezamenlijke bruto vloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening van een aan huis gebonden beroep binnen een woning en de bijbehorende bouwwerken mag, in voorkomend geval samen met de bruto vloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening van bedrijfsactiviteiten als bedoeld in lid 5.5, niet meer bedragen dan 30 % van de totale bruto vloeroppervlakte van de betreffende woning en de bijbehorende bouwwerken, en in ieder geval niet meer dan 75 m²;

c maximaal 11 woningen;

d bouwwerken, geen gebouw zijnde, zoals erf- of perceelafscheidingen, overkappingen, pergola's, vlaggen- en andere masten, schotel- en andere antennes, speeltoestellen en tuinmeubilair.

5.2 Bouwregels

Op en in de gronden als bedoeld in lid 5.1 mogen uitsluitend worden gebouwd:

5.2.1 Woningen

Woningen moeten voldoen aan de volgende kenmerken:

a woningen moeten gebouwd worden binnen de bouwvlakken;

b ter plaatse van de aanduiding 'aaneengebouwd', 'twee-aaneen' en ‘vrijstaand' mogen woningen uitsluitend worden gebouwd in die hoedanigheid;

c binnen een bouwvlak bedraagt de minimum afstand tussen twee niet-aaneengebouwde woningen van elk van de woningen tot de onderlinge zijdelingse perceelsgrens 1,0 m;

d de maximum goot- en bouwhoogte van woningen bedragen niet meer dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)' is aangegeven;

e de voorgevel van een hoofdgebouw dient te worden gebouwd ter plaatse van de aanduiding 'gevellijn' dan wel maximaal 3 m daarachter.

5.2.2 Bijbehorende bouwwerken

Bijbehorende bouwwerken moeten voldoen aan de volgende kenmerken:

a de gezamenlijke oppervlakte (inclusief overkappingen) mag niet meer dan 50 % bedragen van de oppervlakte van de bij de woning behorende gronden buiten het bouwvlak;

b onverminderd het bepaalde onder a bedraagt de gezamenlijke maximum oppervlakte van vergunningplichtige bijbehorende bouwwerken (exclusief overkappingen) buiten het bouwvlak bij elke woning:

1 60 m² bij percelen met een oppervlakte tot 1.000 m²;

2 100 m² bij percelen met een oppervlakte vanaf 1.000 m².

c de maximum goothoogte bedraagt 3,25 m;

d de maximum bouwhoogte bedraagt 5,0 m tenzij:

1 op het zijerf van de naar de weg gekeerde zijgevel van een woning wordt gebouwd in welk geval de maximum bouwhoogte 3,25 m bedraagt.

5.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Bouwwerken geen gebouw zijnde moeten voldoen aan de volgende kenmerken:

a moeten gebouwd worden in dan wel achter (het verlengde) van de voorgevel van de woning;

b de maximum bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouw zijnde, bedraagt 2,0 m, met dien verstande dat de maximum bouwhoogte van een vlaggenmast 6,0 m bedraagt, de maximum bouwhoogte van een pergola 3,0 m;

c de maximum bouwhoogte van erf- of perceelsafscheiding gelegen voor (het verlengde van) de voorgevel bedraagt 1,0 m.

5.3 Specifieke gebruiksregels

5.3.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik in strijd met de bestemmingen wordt in ieder geval gerekend:

a het gebruik van een woning voor de huisvesting van meer dan één huishouden.

5.4 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in sublid 5.2.1 ten behoeve van het realiseren van andere woningtypes onder de voorwaarden dat:

1 het maximum aantal woningen zoals opgenomen in lid 5.1 niet overschreden wordt;

2 de woningen passen binnen het gemeentelijk woonbeleid;

3 in de omgeving geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk optreedt;

4 er wordt voorzien in voldoende geschikte parkeerplaatsen op eigen terrein, waarbij in ieder geval wordt voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in CROW-publicatie nummer 381 'Toekomstbestendig parkeren'.

5.5 Afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 5.1, ten behoeve van de uitoefening van bedrijfsactiviteit aan huis, in een woning en bijbehorende bouwwerken, mits:

a de gezamenlijke bruto vloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening van bedrijfsactiviteiten binnen een woning en de bijbehorende bouwwerken, in voorkomend geval samen met de bruto vloeroppervlakte ten behoeve van een beroep niet meer bedraagt dan 30 % van de totale bruto vloeroppervlakte van de betreffende woning en de bijbehorende bouwwerken maar in ieder geval niet meer dan 75 m²;

b geen buitenopslag van goederen ten behoeve van bedrijfsactiviteiten op de bij de betreffende woning behorende gronden plaatsvindt;

c in de omgeving van de betreffende woning geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk optreedt, met dien verstande dat het parkeren ten behoeve van de bedrijfsactiviteiten zoveel mogelijk op eigen terrein plaatsvindt;

d behoudens in- en uitladen, geen bedrijfsactiviteiten in de openbare ruimte rond de betreffende woning mogen plaats vinden, en

e de bedrijfsactiviteiten door hun aard en visuele aspecten, zoals reclame-uitingen en technische installaties, het woonkarakter van de buurt niet onevenredig aantasten;

f met in achtneming van het bepaalde in lid 10.2.

Artikel 6 Waarde - Archeologie

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming van de vastgestelde en verwachte waarden.

6.2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

6.2.1 Begrenzing

Ter plaatse van de volgende aanduiding geldt dat het verboden is om een bodemingreep uit te voeren of te laten uitvoeren, zonder een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden, zulks ongeacht het bepaalde in de regels bij andere op deze gronden van toepassing zijnde bestemmingen:

a 'specifieke vorm van waarde - hoge archeologische verwachting' voor bodemingrepen groter dan 200 m² en dieper dan 0,5 m.

6.2.2 Verlenen van de omgevingsvergunning

De omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden wordt verleend, indien is gebleken dat de in lid 6.2.1 genoemde werken en werkzaamheden dan wel de directe of indirecte gevolgen van deze werken en werkzaamheden niet zullen leiden tot een verstoring van archeologisch materiaal dan wel dat de verstoring ervan redelijk is in relatie tot het belang van de te verrichten werken en het archeologische belang daarbij voldoende is gewaarborgd.

6.2.3 Onderbouwing van de aanvraag

Om de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden goed te kunnen beoordelen kan het noodzakelijk zijn dat een rapport wordt overgelegd waarin de archeologische waarde van de gronden die blijkens de aanvraag worden verstoord naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld.

6.2.4 Verbinding van voorschriften

Aan de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden kunnen in ieder geval de volgende voorschriften worden verbonden:

a de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem worden behouden; of
b de verplichting tot het doen van opgravingen; of
c de verplichting om de activiteit die tot bodemverstoring leidt te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

6.3 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen het bestemmingsplan wijzigen door:

a de gebieden waar de aanduidingen als genoemd in artikel 6.2.1 betrekking op hebben te vergroten en / of te veranderen indien dat op basis van nader verkregen archeologisch kennis noodzakelijk en / of mogelijk is; of

b de oppervlaktes en / of de dieptes als genoemd in artikel 6.2.1 te veranderen en / of hier desgewenst een extra aanduiding voor op te nemen indien dat op basis van nader verkregen archeologisch kennis noodzakelijk en / of mogelijk is.

Artikel 7 Waterstaat - Waterkering

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waterstaat - Waterkering' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de aanwezige waterstaatswerken met bijbehorende bouwwerken, voorzieningen en (on)bebouwde gronden.

7.2 Bouwregels

Op en in de gronden als bedoeld in 7.1 mogen uitsluitend worden gebouwd:

a bouwwerken, geen gebouw zijnde, tot een bouwhoogte van maximaal 2 m voor zover gelegen boven peil;

b ten behoeve van andere, voor deze gronden geldende bestemming(en), met inachtneming van de voor de betrokken bestemming geldende (bouw)regels, uitsluitend worden gebouwd, indien het bouwplan betrekking heeft op vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bouwwerken, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid.

7.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 7.2 ten behoeve van het bouwen van gebouwen ten behoeve van de daar voorkomende bestemmingen en met inachtneming van de voor de betrokken bestemming geldende (bouw)regels indien het belang voor de waterstaat en -kering niet onevenredig wordt aangetast en een advies is ingewonnen van de eigenaar / beheerder van de waterstaatsvoorziening en met in achtneming van het bepaalde in artikel 10.2.

3 Algemene regels

Artikel 8 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels

9.1 Gebruiksverbod

Het is verboden de in het plan begrepen gronden en bouwwerken te gebruiken, in gebruik te geven en/of te laten gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met de in het plan aan deze gronden gegeven bestemming en met het in of krachtens het plan ten aanzien van het gebruik van deze gronden en bouwwerken bepaalde.

9.2 Strijdig gebruik

Voor de toepassing van het bepaalde in lid 9.1, wordt in ieder geval als strijdig gebruik aangemerkt, het gebruik ten behoeve van een seksinrichting, behoudens gevallen waarin dit gebruik als zodanig uitdrukkelijk is toegestaan.

9.3 Vormen van verboden gebruik

Een verboden gebruik als bedoeld in lid 9.1, is in ieder geval het gebruik van onbebouwde gronden:

a als stand- of ligplaats van onderkomens, tenzij dit gebruik verband houdt met het op de bestemming gerichte gebruik van de gronden;
b als opslag-, stort- of bergplaats van machines, voer- en vaartuigen en andere al of niet afgedankte stoffen, voorwerpen en producten, tenzij dit gebruik verband houdt met het op de bestemming gerichte gebruik van de gronden.

9.4 Toegestaan gebruik

Het volgende gebruik is niet in strijd met het bestemmingsplan:

a het gebruiken of het laten gebruiken van gronden ten behoeve van kortstondige en incidentele evenementen, festiviteiten en manifestaties onder de volgende voorwaarde:
    1 niet meer dan drie per jaar per locatie en per keer een duur van ten hoogste vijftien dagen per evenement, het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van het evenement hieronder begrepen.
b het aanleggen of het laten aanleggen van kabels en leidingen ten behoeve van de drinkwatervoorziening, de riolering, de waterhuishouding, de energievoorziening en de datacommunicatie, met uitzondering van:
    1 aardgastransportleidingen met een diameter van meer dan 4" en/of een druk van meer dan 40 bar;
    2 transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1-, K2- en K3-categorie met een diameter van meer dan 4";
    3 hoogspanningsleidingen;
    4 buisleidingen voor het transport van water, afvalwater of stoom met een doorsnede van 1 m of meer en een lengte van 10 km of meer.

9.5 Afwijken gebruiksverbod

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 9.1, indien strikte toepassing daarvan zou leiden tot een beperking van het meest doelmatig gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

Artikel 10 Algemene afwijkingsregels

10.1 Afwijken van de regels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van deze regels:

a ten behoeve van het bouwen van niet voor bewoning bestemde bouwwerken van openbaar nut, zoals gasdrukregelstations, wachthuisjes, bewaarplaatsen van huisvuilcontainers en transformatorhuisjes, tot een bouwhoogte van 3,0 m en een oppervlakte van 30 m² mag bedragen;

b indien en voor zover afwijkingen ten aanzien van grens of richting van wegen en paden en ligging van bestemmings- en bebouwingsgrenzen, grenzen van woningvlakken en maatvoeringsgrenzen noodzakelijk zijn ter aanpassing van het plan aan de bij uitmeting blijkende werkelijke toestand van het terrein, mits die afwijkingen ten opzichte van wat op de verbeelding is aangegeven niet meer dan 5,0 m bedragen;

c ten behoeve van het bouwen van antennemasten tot vanaf peil een bouwhoogte van 15,0 m;

d ten behoeve van het bouwen van masten en bijbehorende installaties voor telecommunicatie, al of niet op of aan gebouwen of bouwwerken, geen gebouw zijnde, tot vanaf peil een bouwhoogte van 40,0 m, waarbij als voorwaarde kan worden gesteld dat gebruik dient te worden gemaakt van bestaande masten voor telecommunicatie en/of andere bestaande hoge objecten, zoals hoge gebouwen, windturbines, reclamezuilen, lichtmasten en/of hoogspanningsmasten, indien deze aanwezig zijn binnen een redelijke afstand van de gevraagde locatie;

e ten behoeve van het bouwen van reclameborden:

   1 tot een bouwhoogte van 3,5 m, en;

   2 met reclamevlakken met een oppervlakte van ten hoogste 8 m² bij eenzijdige, en 16 m² bij tweezijdige uitvoering, mits door hun aard en visuele aspecten geen onaanvaardbare gevolgen ontstaan voor aangrenzende percelen betreffende landschapsontsiering, privacy en gebruiksmogelijkheden van die percelen;

   3 voor zover dit is gelegen binnen de bestemming 'Verkeer - Verblijfsgebied' dan wel maximaal 20,0 m uit de bestemmingsgrens van deze bestemming.

10.2 Voorwaarden voor afwijking

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 10.1 kan slechts worden verleend, mits:

a de belangen van de eigenaren en/of gebruikers van betrokken en nabijgelegen gronden niet onevenredig worden geschaad;

b het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie en de verkeersveiligheidsbelangen niet onevenredig worden geschaad;

c door initiatiefnemer een zekerheidstelling is afgeven met betrekking tot de (plan)kosten;

d de afwijking voorzien wordt van een ruimtelijke motivering.

Artikel 11 Algemene wijzigingsregels

11.1 Geringe veranderingen bestemmingsgrenzen

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd tot het wijzigen van grenzen van bestemmings- en bouwvlakken en van aanduidingen op de verbeelding zodanig, dat de geldende oppervlakte van de bij wijziging betrokken vlakken met niet meer dan 10 % wordt verkleind of vergroot en de grenzen daarbij met niet meer dan 10 m worden verschoven.

11.2 Uitvoerbaarheid wijzigingsplan

De uitvoerbaarheid van het wijzigingsplan moet zijn gewaarborgd, in verband waarmee in elk geval aangetoond moet worden:

a dat de belangen van de eigenaren en/of gebruikers van betrokken en nabijgelegen gronden niet onevenredig worden geschaad;
b dat het straat- en bebouwingsbeeld en de verkeersveiligheidsbelangen niet onevenredig worden geschaad;
c dat het plan voorzien is voorzien van een watertoets;
d dat het wijzigingsplan milieutechnisch aanvaardbaar is;
e dat het wijzigingsplan inpasbaar is in het volkshuisvestingsprogramma (indien dat relevant is voor het plan);
f dat het wijzigingsplan economisch uitvoerbaar is;
g dat verhaal van gemeentelijke (plan)kosten is zeker gesteld;
h dat het wijzigingsplan stedenbouwkundig inpasbaar is.

Artikel 12 Overige regels

12.1 Parkeernormen

12.1.1 Parkeernormen

a. Een omgevingsvergunning voor het bouwen en/ of een omgevingsvergunning voor een wijziging van het gebruik kan pas worden verleend als is verzekerd dat op eigen terrein wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid voor motorvoertuigen. Hierbij gelden de navolgende normen:

Functie	**Per**	**Rest bebouwde Kom**
Koop, vrijstaand	Woning	2,2
Koop, twee-onder-één-kap	Woning	2,1
Koop, tussen/hoek	Woning	1,9
Huurhuis, vrije sector	Woning	1,9
Huurhuis, sociale huur	Woning	1,6

b. de onder a bedoelde parkeerplaatsen voor motorvoertuigen dienen de maatvoering te hebben conform het bepaalde in artikel 12.11.

12.1.2 Laden en lossen

Indien de bestemming van een bouwwerk of een terrein aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden of lossen van goederen met bijbehorende voorzieningen, moet, bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen en/of een omgevingsvergunning voor een wijziging van het gebruik, zijn ver-

zekerd dat op eigen terrein wordt voorzien in voldoende ruimte voor het laden en lossen met bijbehorende voorzieningen.

Het aanleggen en/ of instandhouden van voornoemde ruimte, met bijhorende voorzieningen, geldt als een voorwaardelijke verplichting in de zin van de Wet ruimtelijke ordening.

12.1.3 Afwijken

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in sublid 12.1.1 en 12.1.2 indien:

a het voldoen aan die bepalingen gezien het gebruik en/of het bouwplan van het betreffende plangebied, mede gezien de omgeving, niet noodzakelijk is en/of op overwegende bezwaren stuit, en/ of;
b op andere wijze in de nodige parkeerruimte wordt voorzien.

Dit besluit moet worden voorzien van een motivering waaruit blijkt dat de ruimtelijke kwaliteit gewaarborgd blijft.

12.1.4 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aanvullend aan het bepaalde in sublid 12.1.1 en 12.1.2 indien ten behoeve van het verhogen van de parkeernormen en/ of het aanleggen van voorzieningen voor het laden en lossen indien dat nodig is gelet op het gebruik en/ of het bouwplan waarbij (het functioneren van) de omgeving mede betrokken wordt. Het besluit tot het stellen van de nadere eis moet worden voorzien van een motivering waaruit in ieder blijkt dat de eis noodzakelijk is om de ruimtelijke kwaliteit te borgen.
Een nadere eis kan tevens gesteld worden bij die (bouw)plannen waarvan de functie niet genoemd wordt in de tabel in sublid 12.1.1.

12.1.5 Afwijken maatvoering parkeerplaats

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken dan wel nadere eisen stellen ten opzichte van het bepaalde in artikel 2.11 ten behoeve van lagere dan wel hogere eisen met betrekking tot de maatvoering van een parkeerplaats waarbij mede ingegaan wordt op de (parkeertechnische)achtergronden en gevolgen bij dat besluit.

Dit besluit moet worden voorzien van een motivering waaruit blijkt dat de ruimtelijke kwaliteit gewaarborgd blijft en/ of dat dit besluit noodzakelijk is ten behoeve van de ruimtelijke kwaliteit.

12.1.6 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen in de vorm van het veranderen van de:

a aanduiding 'rest bebouwde kom' naar 'centrum' en / of 'buitengebied';
b functies en/of normen in de tabel in artikel 12.1.1;

waarbij het wijzigingsplan voorzien wordt van een goede ruimtelijke motivering waaruit de noodzaak en gevolgen voor de wijziging worden toegelicht.

4 Overgangs- en slotregels

Artikel 13 Overgangsrecht

13.1 Overgangsrecht bouwwerken

a Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
   1 gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   2 na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

b Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van lid a een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10 %.

c Lid a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

13.2 Overgangsrecht gebruik

a Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

b Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

c Indien het gebruik, bedoeld in lid a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

d Lid a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 14 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan ‘Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114’.

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Bestemmingsplan | Toelichting

Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114

Gemeente Zevenaar

Datum: 10 augustus 2022

Projectnummer: 180491

ID: NL.IMRO.0299.BP05MEENTSE112-VA01

INHOUD

TOELICHTING

1	**Inleiding**	**3**
1.1	Aanleiding	3
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	3
1.3	Geldend bestemmingsplan	4
1.4	Leeswijzer	5
2	**Planbeschrijving**	**6**
2.1	Huidige situatie plangebied	6
2.2	Toekomstige situatie plangebied	8
3	**Beleid en regelgeving**	**10**
3.1	Rijksbeleid	10
3.2	Provinciaal beleid	12
3.3	Gemeentelijk beleid	13
4	**Milieu- en omgevingsaspecten**	**16**
4.1	Milieueffectrapportage	16
4.2	Bodem	17
4.3	Geluid	17
4.4	Luchtkwaliteit	19
4.5	Bedrijven en milieuzonering	21
4.6	Geur	22
4.7	Externe veiligheid	22
4.8	Water	25
4.9	Natuur	30
4.10	Archeologie	32
4.11	Cultuurhistorie	33
4.12	Verkeer en parkeren	34
4.13	Kabels en leidingen	35
5	**Wijze van bestemmen**	**36**
5.1	Algemeen	36
5.2	Dit bestemmingsplan	37
6	**Uitvoerbaarheid**	**40**
6.1	Economische uitvoerbaarheid	40
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	40

Bijlagen:

- Bijlage 1: Vormvrije m.e.r.-beoordeling
- Bijlage 2: Bodemonderzoek
- Bijlage 3: Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai
- Bijlage 4: Watermanagement en natuurinclusief bouwen
- Bijlage 5: Quick scan natuur
- Bijlage 6: Onderzoek stikstofdepositie
- Bijlage 7: Aanvullend natuuronderzoek
- Bijlage 8: Archeologisch onderzoek
- Bijlage 9: Parkeeronderzoek
- Bijlage 10: Zienswijzenota

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Meentsestraat 112 en 114 in het westen van Giesbeek bevinden zich een tweetal bedrijfspercelen. Het aannemersbedrijf (nr. 112) en de slagerij (nr. 114) zijn voornemens om hun bedrijfsactiviteiten ter plaatse te beëindigen. Het voornemen bestaat om de opstallen te slopen en in totaal maximaal 11 woningen te realiseren.

In het ter plaatse geldende bestemmingsplan 'Kernen Lathum, Angerlo en Giesbeek' is de locatie voorzien van de bestemmingen 'Bedrijf' (nr. 112) en 'Detailhandel' (nr. 114). Op grond van deze bestemmingen is de bouw van woningen niet mogelijk. Om de beoogde ontwikkeling juridisch-planologisch mogelijk te maken is de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan voor het gebied noodzakelijk. Voorliggend plan voorziet hierin.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied betreft de gronden behorende bij de adressen Meentsestraat 112 en 114 te Giesbeek binnen de gemeente Zevenaar in de provincie Gelderland. Op de navolgende afbeeldingen zijn de globale ligging in Giesbeek en de globale begrenzing van het plangebied zelf weergegeven. Voor de exacte begrenzing wordt verwezen naar de verbeelding, behorende bij dit bestemmingsplan.

Ligging plangebied (gele cirkel) in relatie tot de kern Giesbeek (Bron: PDOK viewer).

Het plangebied bij benadering globaal geel omlijnd (Bron: PDOK viewer).

1.3 Geldend bestemmingsplan

Het plangebied maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan ‘Kernen Lathum, Angerlo en Giesbeek’ (vastgesteld d.d. 20 april 2011) en kent momenteel de bestemmingen ‘Bedrijf’ (Meentsestraat 112) en ‘Detailhandel’ (Meentsestraat 114).

De gronden met de bestemming ‘Bedrijf’ aan de Meentsestraat 112 zijn bedoeld voor een aannemersbedrijf, een (boven)woning en de daarbij behorende voorzieningen als wegen, paden, bermen, parkeerplaatsen, tuinen, groenvoorzieningen en overige voorzieningen, zoals nutsvoorzieningen.

De gronden aan de Meentsestraat 114 zijn voorzien van de bestemming ‘Detailhandel’. De voor ‘Detailhandel’ aangewezen gronden zijn bestemd voor detailhandel, een (boven)woning en de daarbij behorende voorzieningen als wegen, paden, bermen, parkeerplaatsen, tuinen, groenvoorzieningen en overige voorzieningen, zoals nutsvoorzieningen.

Raadpleging van het geldende bestemmingsplan ‘Kernen Lathum, Angerlo en Giesbeek’ wijst verder uit dat het plangebied een archeologische dubbelbestemming (specifieke vorm van waarde - hoge archeologische verwachting) kent. Uit raadpleging van de regels blijkt dat bij een bodemingreep groter dan 200 m^2 en dieper dan 0,5 meter een archeologisch onderzoek moet worden overlegd om aan te tonen dat archeologische waarden voldoende beschermd worden bij eventuele ruimtelijke ontwikkelingen.

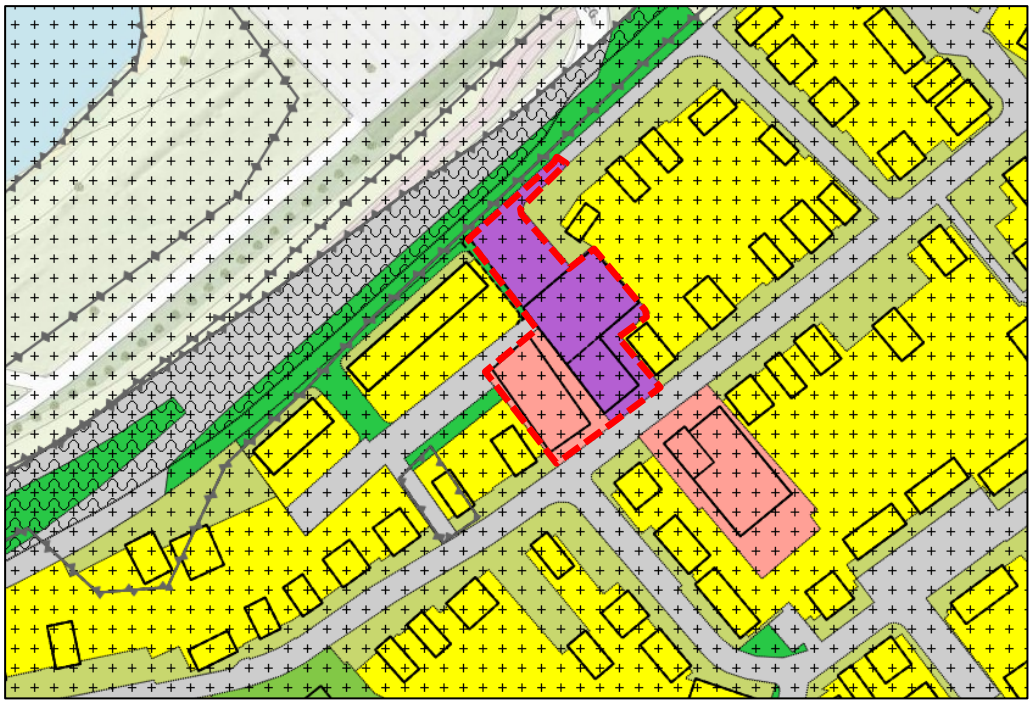

Uitsnede juridisch-planologische situatie plangebied (globaal in rood begrensd) en omgeving (Bron: PDOK viewer).

Als gevolg van de geldende bestemmingen is de realisatie van nieuwe woningen niet mogelijk op grond van het geldende bestemmingsplan. Daarom is het opstellen van een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk.

1.4 Leeswijzer

Het bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en deze toelichting. De toelichting is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. Na het inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de bestaande situatie van het plangebied en komt de planbeschrijving aan de orde. In hoofdstuk 3 wordt de toets aan het beleidskader weergegeven, waarna in hoofdstuk 4 de haalbaarheid van het plan aangetoond wordt voor wat betreft milieu- en omgevingsaspecten. Hoofdstuk 5 geeft een toelichting op de juridische planopzet. Het laatste hoofdstuk behandelt de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid.

2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie plangebied

Giesbeek

Giesbeek is een lintdorp aan de IJsseldijk. Het gebied rond Giesbeek en Lathum is al sinds lange tijd bewoond. De ligging aan de IJssel is bepalend geweest voor het karakter van het dorp Giesbeek. Het gezicht van Giesbeek en Lathum is jarenlang bepaald door beroepsscheepvaart, boerderijen en steenfabrieken. Met name de steenfabrieken hebben voor deze dorpen als aanjager voor bewoning gediend in de negentiende en de twintigste eeuw.

Het lint wordt gevormd door de Kerkstraat en de Meentsestraat. De Kerkstraat is een oud dijklichaam. De Meentsestraat is ontstaan achter de IJsseldijk. Aan de Kerkstraat bevond zich aan het begin van de twintigste eeuw behalve een kerk ook de school. Aan de Meentsestraat was behalve de molen wat verspreide bebouwing te vinden. Tot aan de tweede helft van de twintigste eeuw bestond Giesbeek uit niet veel meer dan enige bebouwing aan of rondom deze wegen. Daarna is Giesbeek gestaag gegroeid. Vanaf de tweede helft van de twintigste eeuw zorgt de ligging aan de IJssel voor een nieuwe bron van inkomsten in de vorm van grootschalige recreatie in het Rhederlaag. Door afgraving van zand en grind zijn plassen met oevers ontstaan die geschikt zijn voor watersport. Ook de infrastructuur werd verbeterd. Met de aanleg van de Rivierweg verloor het historische lint de functie als belangrijke verbindingsweg. Rond de centrale wegen heeft het dorp zich in de afgelopen decennia ontwikkeld. Het meest recente woongebied is Riesweerd, gelegen ten noorden van de Kerkstraat. Bij de Rivierweg is een bedrijventerrein aangelegd. Navolgende afbeelding geeft meer inzicht in de ruimtelijke kenmerken van Giesbeek.

Topografische kaart ruimtelijke situatie Giesbeek met daarop de ligging van het plangebied globaal in rood weergegeven (Bron: J.W. van Aalst, www.opentopo.nl).

Meentsestraat

Onderhavig plangebied is gesitueerd aan het bebouwingslint van de Meentsestraat. De Meentsestraat vormt al sinds het ontstaan van Giesbeek de doorgaande weg van het dorp, zoals in voorgaande alinea beschreven. De bebouwing aan de Meentsestraat heeft een overwegend kleinschalig karakter. Het gaat voornamelijk om grondgebonden woningen bestaande uit één of twee bouwlagen met een kapconstructie. De bebouwing bestaat uit vooroorlogs gebouwen alsmede recentelijk gerealiseerde bebouwing. De percelen aan de Meentsestraat kenmerken zich daarnaast onder meer door groene voortuinen. In eerste instantie is de bebouwing in het bebouwingslint van de Meentsestraat gerealiseerd. Vanaf de jaren ’80 van de vorige eeuw is er meer bebouwing achter het lint gerealiseerd, onder andere ter hoogte van het IJsselpad en de Bongerd. Functioneel gezien is langs de Meentsestraat de woonfunctie nu dominant. Direct grenzend aan de locatie bevinden zich eveneens woonpercelen.

Plangebied

Het plangebied wordt gevormd door de percelen Meentsestraat 112 en 114 waar zich respectievelijk een aannemersbedrijf en een slagerij bevinden. Het gaat om bedrijfsfuncties die overwegend omringd worden door woningen. Aan de overzijde van het plangebied is nog een doe-het-zelf-zaak gevestigd. Ook ruimtelijk gezien vormt het plangebied op dit moment een uitzondering in het bebouwingslint. De gronden zijn als gevolg van de bedrijfsfuncties vrijwel volledig verhard, onder andere voor parkeervoorzieningen, en hebben daardoor een stenig karakter zonder groene voortuin. De bebouwing is gerealiseerd aan het begin van de twintigste eeuw en is thans verouderd. De onderstaande afbeeldingen geven een impressie van de huidige situatie.

Impressie huidige situatie plangebied (Bron: Google Streetview).

2.2 Toekomstige situatie plangebied

Het aannemersbedrijf en de slagerij zijn voornemens om hun bedrijfsactiviteiten ter plaatse te beëindigen. Om langdurige leegstand en verloedering te voorkomen doet zich de kans voor om de locatie op passende wijze te herontwikkelen ten behoeve van woningen. Met woningbouw wordt de mogelijkheid geboden om het bebouwingslint langs de Meentsestraat zowel ruimtelijk als functioneel gezien op een meer passende functie in te vullen. Functioneel gezien is langs de Meentsestraat immers de woonfunctie dominant. Bovendien wordt met de herontwikkeling een mogelijk milieuknelpunt opgeheven en kan aansluiting worden gezocht bij de functionele kenmerken van de omgeving als woonbuurt. Verder sluit de ontwikkeling van het plangebied qua aard en opzet aan bij de naastgelegen voorziene woningbouwontwikkeling. Het gaat om een ontwikkeling van 13 grondgebonden woningen op het agrarische perceel achter de percelen Meentestraat 114 tot en met 124.

Voor de ontwikkeling is een stedenbouwkundig plan opgesteld waarbinnen het realiseren van en dorps karakter, met aansluiting op de ruimtelijke kenmerken en karakteristieken van de omgeving, als uitgangspunt is gehanteerd. Daarom wordt de lintbebouwing aan de Meentsestraat voortgezet door de realisatie van een vrijstaande woning en een twee-onder-één-kapwoning met een groene voortuinzone. Achter deze woningen bestaat de mogelijkheid om een kleinschalig woonbuurtje te maken, zoals dat vaker het geval is langs de Meentsestraat zodat aangesloten wordt op de huidige stedenbouwkundige opzet in Giesbeek. Er wordt een diversiteit aan woningtypen beoogd. In het plangebied zijn vrijstaande, twee-onder-één-kap- en rijwoningen voorzien. Dit zorgt voor huisvestigingsmogelijkheden voor starters, gezinnen en senioren. Het plan biedt ruimte aan maximaal 11 nieuwe woningen. Het stedenbouwkundig plan gaat uit van een functioneel programma van 7 rijwoningen, 2 twee-onder-één-kapwoningen en 2 vrijstaande woningen.

Stedenbouwkundig plan plangebied (Bron: MH Tekenwerk).

De beoogde woningen zijn grondgebonden en bestaan uit één à twee bouwlagen met een kapconstructie. Bergingen en garages zijn achter de voorgevelrooilijn voorzien, zodat een groene en dorpse voortuin kan worden gerealiseerd. De meest noordelijke woning, nabij de dijk (kavel 11), krijgt een bijzonder karakter en een markantere opzet en uitstraling. Door de positionering en de zichtlijnen vanuit de woning wordt verbinding gezocht met de Gieseplas.

Het plangebied zal net zoals in de huidige situatie worden ontsloten via de Meentsestraat. Daarvoor zal een nieuwe entree worden gemaakt. De verkeersstructuur houdt rekening met de naastgelegen woningbouwontwikkeling en vormt bij de afronding van het naastgelegen plan één ontsluitingsstructuur. Parkeren gebeurt straks zowel op eigen terrein als in de vorm van openbaar parkeren. Daarbij is gekozen om enkele bomen aan te planten, zodat er een groen, prettig en kleinschalig karakter ontstaat.

Gelet op het voorgaande wordt gesteld dat voorliggend plan ruimtelijk en functioneel gezien aansluit bij de karakteristieken van het plangebied en haar omgeving. Navolgende afbeelding geeft een impressie van de toekomstige situatie van het plangebied.

Impressie toekomstige situatie ter plaatse van het plangebied (Bron: MH Tekenwerk).

3 Beleid en regelgeving

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 De Nationale Omgevingsvisie

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) biedt een duurzaam perspectief voor de leefomgeving met ambities. In deze NOVI worden de nationale belangen in de fysieke leefomgeving en de daaruit voortkomende opgaven beschreven. Er worden vier prioriteiten voor Nederland geformuleerd:

- ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- duurzaam economisch groeipotentieel;
- sterke en gezonde steden en regio's;
- toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om beleidskeuzes op een heldere en voorspelbare manier te maken, hanteert de NOVI drie afwegingsprincipes, die helpen bij het prioriteren en afwegen van de verschillende belangen en opgaven;

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: in het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Er wordt weer gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van ruimte.
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: er moet altijd gekeken worden naar de context van het gebied. Keuzes in verschillende gebieden kunnen daarom verschillen.
3. Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat onze leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van toekomstige generaties.

Toetsing

Gelet op het feit dat er met voorliggend plan wordt voorzien in een duurzame en toekomstbestendige inrichting, waarbij de bestaande kwaliteiten en identiteit van Giesbeek centraal staan, is dit plan in lijn met het gedachtegoed van de NOVI. Leegstaande verouderde bedrijfspercelen worden herontwikkeld naar een meer duurzame en toekomstbestendige invulling door middel van een dorpse woningbouwontwikkeling. Binnen het plan is aansluiting gezocht met de kenmerken en karakteristieken van de omgeving, zoals beschreven in paragraaf 2.2.

3.1.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bepaalt welke kaderstellende uitspraken van het kabinet bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken. Het gaat onder meer om nationale belangen als Rijksvaarwegen, Defensie, Ecologische Hoofdstructuur (thans NNN), Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen en Primaire waterkeringen.

Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, bij de Ecologische Hoofdstructuur (thans NNN) en bij de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind. Ten aanzien van de begrenzing van de EHS (thans NNN) is bepaald dat niet het rijk, maar de provincies die grenzen (nader) bepalen.

Door de nationale belangen vooraf in bestemmingsplannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen en vermindering van de bestuurlijke drukte.

Toetsing
Het voorgenomen plan raakt geen van de nationale belangen en is niet in strijd met het bepaalde in de SVIR en het Barro.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking (Bro 3.1.6 tweede lid)

Vanuit het rijk wordt een zorgvuldig gebruik van de schaarse ruimte bevorderd. Hiervoor is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd en als procesvereiste opgenomen in artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het doel dat hiermee wordt beoogd is het stimuleren van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik en het bewerkstelligen van een goede ruimtelijke ordening, onder meer door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden, het bevorderen van vraaggerichte programmering en het voorkomen van overprogrammering. Met de ladder wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke besluiten nagestreefd. Een nieuwe stedelijke ontwikkeling moet daarom altijd worden afgewogen en gemotiveerd. Daarbij moet een beschrijving worden gegeven van de behoefte aan de betreffende ontwikkeling. Indien de ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied mogelijk wordt gemaakt, dient te worden gemotiveerd waarom de ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied wordt voorzien.

Toetsing
Wat onder stedelijke ontwikkeling wordt verstaan is in het Bro opgenomen. Een stedelijke ontwikkeling is volgens het besluit ‘een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen’. Uit jurisprudentie blijkt dat een woningbouwplan die voorziet in de realisatie van maximaal 11 woningen binnen een kern niet hoeft te worden aangemerkt als woningbouwlocatie of een andere stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder i, van het Bro. Daarmee hoeft er voor dit plan geen toets aan de Ladder worden doorlopen.

Conclusie
Voorliggend plan is niet in strijd met het rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie en -verordening Gelderland

Op 19 december 2018 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland vastgesteld. Sinds 1 maart 2019 is deze Omgevingsvisie van kracht. De provincie heeft in de Omgevingsvisie een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal gesteld.

- *Gezond en veilig.* Dat = een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat = voorbereid zijn op klimaatverandering, zoals hitte, droogte, bosbranden en overstromingen. En, dat = aandacht hebben voor verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- *Schoon en welvarend.* Dat = een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat = ook: het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen. En: het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Onderdeel van de Omgevingsvisie zijn diverse thematische visieschetsen met de volgende thema's:

- Energietransitie: van fossiel naar duurzaam.
- Klimaatadaptie: omgaan met veranderend weer.
- Circulaire economie: sluiten van kringlopen.
- Biodiversiteit: werken met de natuur.
- Bereikbaarheid: duurzaam verbonden.
- Vestigingsklimaat: een krachtige, duurzame topregio.
- Woon- en leefomgeving: dynamisch, divers, duurzaam.

De Omgevingsvisie bevat de strategische ambities voor de lange termijn.
De Omgevingsverordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De verwachting is dat de Omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Toetsing
Raadpleging van de digitale kaarten van de Omgevingsvisie en -verordening Gelderland heeft uitgewezen dat het plangebied geen overige provinciale belangen raakt. In meer algemene zin geldt daarentegen wel dat voorliggend plan een bijdrage levert aan het realiseren van de provinciale ambities ten aanzien van een goede ruimtelijke kwaliteit en een goede woon- en leefkwaliteit.

Conclusie
Het voorgenomen plan is niet in strijd met het provinciale beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030

Op 20 februari 2013 heeft de gemeenteraad van Zevenaar de structuurvisie 'Samen kijken naar de toekomst 2012-2030' vastgesteld. In de structuurvisie wordt ingezet op een vijftal hoofdopgaven:
- versterken van de identiteit van Zevenaar met aandacht voor de diversiteit in landschappen, kernen en functies;
- voldoende plek voor stedelijke ontwikkelingen tot 2030;
- behoud van kwalitatief goede woon- en werkgebieden en goede voorzieningen;
- tegengaan van versnippering van de leefomgeving incl. het leefbaar houden van de kernen;
- nadrukkelijker inzetten op een duurzame ontwikkeling.

In de structuurvisie wordt specifiek ingegaan op de visie voor de kernen van de gemeente Zevenaar. Wat betreft wonen wordt gesteld dat het woningbouwprogramma moet worden afgestemd op de behoefte van Giesbeek en het gemeentelijk woningbouwprogramma. Nieuwbouw dient een impuls te geven aan de kwaliteit, waarbij behoud en versterking van de identiteit van Giesbeek van belang is.

Toetsing
Met dit plan doet zich de kans voor om de verouderde en leegstaande bedrijfspanden te herontwikkelen ten behoeve van woningen, waardoor verloedering wordt voorkomen en een bijdrage wordt geleverd aan de leefbaarheid ter plaatse. Voor het plan is een diverse woonprogramma beoogd, gericht op verschillende doelgroepen. Daarbij wordt aangesloten op de aard en kenmerken van de omgeving zonder het eigen karakter te verliezen. Daarmee sluit onderhavig plan aan bij het gestelde in de Structuurvisie.

3.3.2 Woonvisie Gemeente Zevenaar 2015-2025

Om ervoor te zorgen dat Zevenaar een prettige woongemeente blijft heeft de gemeente kritisch gekeken naar de vraag naar nieuwe woningen, de kwaliteit van de bestaande wijken en de demografische ontwikkeling in de gemeente. Hiertoe is de woonvisie opgesteld ter bepaling van de koers richting 2025. De visie richt zich op drie opgaven:
- Het aantrekkelijk houden van de bestaande woningvoorraad;
- Het verbeteren van de positie van doelgroepen met een kwetsbare positie;
- Bewaken dat de woningbouw aansluit bij de behoefte: om de potentiële groei maximaal op te vangen én tegelijkertijd het voorkomen van overaanbod.

Woondeal

Op 4 maart 2020 is de Woondeal regio Arnhem-Nijmegen ondertekend. Aanleiding hiervoor zijn de toenemende woningtekorten en de complexiteit van de stedelijke vraagstukken. De woondeal is een pakket met afspraken met het ministerie van BZK, de regio Arnhem-Nijmegen en de provincie Gelderland. Doel van deze woondeal is om tot een gezamenlijke inzet van instrumentarium en middelen te komen om opgaven op de woningmarkt op te pakken. De woondeal bevat een zestal kernafspraken, waar onder woningbouwopgave en versnelling en betaalbaarheid. Voor het laatste punt is afgesproken om 50% van de “zachte” plancapaciteit te realiseren in het betaalbare segment (sociale- en middeldure huur en betaalbare koop tot de NHG-grens, conform landelijke definities).

Sub regionale woonagenda.

In 2020 is de subregionale woonagenda geactualiseerd. De uitgangspunten uit de Liemerse Woonagenda zijn nog steeds relevant, al zien we op een aantal punten een accentverschuiving. Zo kijken wij nu vooral naar de kwaliteiten van het plan en naar de toegevoegde waarden van het plan op lokale en/of (sub)regionale behoefte en zijn we afgestapt van harde afspraken over het aantal te bouwen woningen. Bovendien hebben we de afgelopen jaren gewerkt aan een beter inzicht in vraag en aanbod in de Liemers. Op basis van het regionale woningmarktonderzoek 2019 Arnhem- Nijmegen zijn de belangrijkste opgaven:

- Voorkomen dat het woningtekort verder oploopt inde Liemers
- Ruimte voor nieuwe woningbouwlocaties
- Behoefte aan betaalbaar wonen.

Door de accentverschuiving zijn de uitgangspunten herijkt en zijn er zes punten geformuleerd in plaats van zeven. Parallel aan de Liemerse Woonagenda werken we in de Regio Arnhem Nijmegen ook samen aan de Woondeal. Die zal ons op een aantal punten helpen bij het uitvoeren van de opgaven en uitgangspunten die we in de Liemerse Woonagenda hebben geformuleerd. De toevoeging van woningen (en uitbreiding van de woningvoorraad) is noodzakelijk om de woningvraag als gevolg van de toename van het aantal huishoudens te kunnen faciliteren. Ten opzichte van 2017 ligt het accent nu sterk op de oplopende woningtekorten en de betaalbaarheid van woningen voor middeninkomensgroepen. Volgens het woningbehoefteonderzoek zou tot 2025 bijna de helft van het woningbouwprogramma moeten bestaan uit betaalbare koopwoningen Voor de middeldure huur hanteren we € 850 als bovengrens:. Daarnaast geeft het onderzoek aan dat er vanuit de middeninkomens ook behoefte is aan vrije sector huurwoningen in de middenhuur. (voetnoot: Bij de bouw van betaalbare koopwoningen hanteren we € 250.000 als bovengrens (lager dan de grens in de Woondeal, waar de NHG-grens wordt hanteert).

Toetsing

In de Woonvisie wordt gesteld dat de gemeente zich blijft inzetten om jongere leeftijdsgroepen en hogere inkomensgroepen aan te trekken. Dat is goed voor de lokale economie en noodzakelijk om voldoende draagvlak te behouden voor de voorzieningen. Deze voorzieningen zijn belangrijk voor een prettige woonomgeving en om de leefbaarheid op peil te houden.

Het plan voorziet in een divers woonprogramma, met kansen voor betaalbare en levensloopbestendige woningen. Dit betekent huisvestigingsmogelijkheden voor starters, gezinnen en senioren. De vrijstaande woningen zijn daarentegen uitermate geschikt voor hogere inkomensgroepen. Door de realisatie van woningbouw zal meer draagvlak ontstaan voor lokale voorzieningen. Voorliggend initiatief beantwoord daarmee nadrukkelijk aan de ambities uit de Woonvisie.

Conclusie

Voorliggend project is in lijn met het gestelde in het gemeentelijk beleid.

4 Milieu- en omgevingsaspecten

4.1 Milieueffectrapportage

Algemeen
Voor plannen en activiteiten, die mogelijk belangrijke nadelige gevolgen hebben voor het milieu, kan het noodzakelijk zijn dat een milieueffectrapport wordt opgesteld. In hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en in het Besluit milieueffectrapportage is dit geregeld. Er is een m.e.r.-plicht voor plannen (planMER) en een m.e.r.-plicht voor besluiten. Een plan is plan-m.e.r.-plichtig als het plan kaders stelt voor m.e.r.-plichtige activiteiten.

Toetsing
Het plan voorziet in de ontwikkeling van maximaal 11 nieuwe woningen binnen de bebouwde kom van Giesbeek. Het plan kan worden gekwalificeerd als de wijziging van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen als genoemd in onderdeel D.11.2 van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Bij de uitleg van de Europese m.e.r.-richtlijn wordt immers aangegeven dat 'stedelijke ontwikkelingsprojecten' breed moet worden geïnterpreteerd en een herontwikkeling wordt als wijziging in de zin van het Besluit m.e.r. beschouwd.

Bij de activiteit zijn drie relevante indicatieve drempelwaarden opgenomen, namelijk:
- een oppervlakte van 100 hectare of meer;
- een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen;
- een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

Het totale plangebied is circa 3.300 m² groot. Hiermee blijft het project ver onder de indicatieve drempelwaarden kan in eerste instantie met een vormvrije m.e.r.-beoordeling worden volstaan. In de vormvrije m.e.r.-beoordeling wordt beoordeeld of de activiteit belangrijke nadelige milieugevolgen kan hebben. Hierbij moet in het bijzonder worden nagegaan of er sprake is van de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de Europese Richtlijn betreffende de milieueffectbeoordeling. Daarbij dient te worden ingegaan op de volgende onderdelen:
- de kenmerken van het project;
- de plaats waar de activiteit plaatsvindt;
- de kenmerken van het potentiële effect.

Conclusie
Er is een vormvrije m.e.r.-beoordeling[1] uitgevoerd. Hieruit volgt dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden ten aanzien van de kenmerken en locatie van het plan, die zouden kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Voor de beoordeelde milieuaspecten geldt dat er hoogstens een beperkt negatief effect kan optreden (soortenbescherming). De conclusie is dan ook dat belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten. Het volgen van een m.e.r.-(beoordelings-) procedure is daarom niet nodig.

[1] SAB (2021). Vormvrije m.e.r.-beoordeling. Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114. Projectnummer: 180491. 4 januari 2021.

4.2 Bodem

Algemeen

In het kader van het bestemmingsplan moet zijn aangetoond dat de bodem en het grondwater geschikt zijn voor het beoogde gebruik. Hiertoe is het uitvoeren van een verkennend milieukundig bodem- en grondwateronderzoek noodzakelijk.

Toetsing

Ten behoeve van de ontwikkeling in het plangebied is een verkennend bodemonderzoek en asbest in puinonderzoek[2] uitgevoerd (NEN 5740 en NEN 5897). Uit de resultaten kan het volgende geconcludeerd worden:

- de bodem op de locatie bevat in de bovengrond plaatselijk sporen puin;
- in de bovengrond zijn plaatselijk licht verhoogde gehalten cadmium, lood, zink en PAK aangetroffen.
- in de ondergrond zijn licht verhoogde gehalten nikkel en lood aangetroffen.
- het grondwater is matig verontreinigd met barium en licht verontreinigd met nikkel, zink, xylenen en naftaleen. Het matig verhoogde gehalte barium heeft waarschijnlijk een natuurlijke oorsprong en derhalve is hiervoor geen aanvullend onderzoek noodzakelijk;
- de puinverharding van erfverharding 1 is niet asbesthoudend;
- in erfverharding 2 is een zeer licht verhoogd gehalte asbest aangetroffen. Dit gehalte ligt echter ruim beneden de norm voor nader onderzoek;
- ter plaatse van de voormalige bovengrondse tank zijn zowel in de grond als in het grondwater geen verontreinigingen aangetroffen.

Het plangebied is op basis van de milieuhygiënische kwaliteit geschikt is voor het voorgenomen gebruik.

Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

4.3 Geluid

Algemeen

De mate waarin het geluid onder andere het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). In het bestemmingsplan moet volgens de Wgh worden aangetoond dat gevoelige functies, zoals een woning, een aanvaardbare geluidsbelasting hebben als gevolg van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen. Indien nieuwe geluidsgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wgh de verplichting akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidsbelasting ten gevolge van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen.

Toetsing

Met voorliggend plan is sprake van de realisatie van nieuwe geluidgevoelige functies. SAB heeft middels een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai[3] de geluidsbelasting op de nieuwe woningen als gevolg van de omliggende wegen onderzocht.

---

[2] De Klinker Milieu (2021). Verkennend bodemonderzoek en asbest in puinonderzoek. Meentsestraat 112-114 Giesbeek. Rapportnummer: K20B031. 6 oktober 2021.

[3] SAB (2020). Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai. Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114. Projectnummer: 180491. 16 december 2020.

Op basis van dit onderzoek worden de volgende conclusies getrokken:

N338 (80 km/uur)
De geluidbelasting vanwege de gezoneerde N338 (80 km/uur) bedraagt maximaal 41 dB inclusief aftrek conform art. 110g Wgh. De ten hoogste toelaatbare geluidbelasting van 48 dB wordt niet overschreden. Er wordt voldaan aan de Wgh. Tevens wordt de ambitiewaarde uit het gemeentelijk beleid niet overschreden.

Havenweg (60 km/uur)
De geluidbelasting vanwege de gezoneerde Havenweg (60 km/uur) bedraagt maximaal 46 dB inclusief aftrek conform art. 110g Wgh. De ten hoogste toelaatbare geluidbelasting van 48 dB wordt niet overschreden. Er wordt voldaan aan de Wgh. Tevens wordt de ambitiewaarde uit het gemeentelijk beleid niet overschreden.

Meentsestraat (30 km/uur)
De geluidbelasting vanwege de niet-gezoneerde Meenstestraat (30 km/uur) bedraagt maximaal 48 dB inclusief aftrek conform art. 110g Wgh. De gehanteerde ten hoogste toelaatbare geluidbelasting van 48 dB wordt niet overschreden. Op basis van de resultaten wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Tevens wordt de ambitiewaarde uit het gemeentelijk beleid niet overschreden.

Klaverweide (30 km/uur)
De geluidbelasting vanwege de niet-gezoneerde Klaverweide (30 km/uur) bedraagt maximaal 41 dB inclusief aftrek conform art. 110g Wgh. De gehanteerde ten hoogste toelaatbare geluidbelasting van 48 dB wordt niet overschreden. Op basis van de resultaten wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Tevens wordt de ambitiewaarde uit het gemeentelijk beleid niet overschreden.

Conclusie
Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.4 Luchtkwaliteit

Algemeen
Eisen met betrekking tot luchtkwaliteit zijn verankerd in de Wet milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2 en vormen een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO_2) en zwevende deeltjes als PM_{10} (fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor. Vanaf 1 januari 2015 dient het bevoegd gezag de luchtkwaliteit ook te toetsen aan de grenswaarde voor $PM_{2,5}$. Op basis van onderzoek door het Planbureau voor de Leefomgeving kan worden gesteld dat als aan de grenswaarden voor PM_{10} wordt voldaan, ook aan de grenswaarde voor $PM_{2,5}$ wordt voldaan.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die in 2010 van kracht zijn geworden. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkings-

programma Luchtkwaliteit (NSL). De derogatiebeschikking van de EU is in 2015 verlopen. De NSL is na 2015 twee maal verlengd en betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Plannen die in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in een gebiedsgericht programma van het NSL. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Doordat de derogatiebeschikking van de EU na 2015 niet is verlengd, dient Nederland overigens op dit moment te voldoen aan de Europese luchtkwaliteitsnormen. Plannen die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden aangezien deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof: Voor NO_2 en PM_{10} betekent dit dat aannemelijk moeten worden gemaakt dat het plan tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM.

Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wordt afgewogen of het aanvaardbaar is het project op deze plaats te realiseren. Hierbij kan de blootstelling aan luchtverontreiniging een rol spelen, ook als het project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Er is sprake van een significante blootstellingsduur als de verblijfsduur die gemiddeld bij de functie te verwachten is een aanzienlijk deel van de dag betreft. Volgens de toelichting op de Regeling Beoordeling luchtkwaliteit is dit onder andere het geval bij een woning, school of sportterrein.

Gevoelige bestemmingen als scholen, kinderdagverblijven, bejaarden- en zorgtehuizen genieten op grond van de gelijknamige AMvB extra bescherming. Substantiële uitbreiding of nieuwsvestiging binnen 50 meter van een provinciale weg of 300 meter van een Rijksweg is alleen toegestaan als de concentraties luchtvervuilende stoffen zich onder de grenswaarden bevinden waardoor geen onacceptabele gezondheidsrisico's optreden.

Toetsing

Dit plan voorziet in de realisatie van maximaal 11 nieuwe woningen. Het plan draagt daarom 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Raadpleging van de NSL-monitoringstool heeft aangetoond dat er geen sprake is van (dreigende) grenswaarde-overschrijdingen. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's. Vanuit zowel de Wet milieubeheer als vanuit een goede ruimtelijke ordening vormt het plan op het gebied van luchtkwaliteit daarom geen belemmering.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

4.5 Bedrijven en milieuzonering

Algemeen

Indien door middel van een ruimtelijke ontwikkeling nieuwe, gevoelige functies mogelijk worden gemaakt, moet worden aangetoond dat een goed leefmilieu mogelijk kan worden gemaakt. Hierbij moet rekening worden gehouden met omliggende functies met een milieuzone. Anderzijds mogen omliggende bedrijven niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden aangetast door de realisatie van een nieuwe gevoelige functie.

Wat betreft de aanbevolen richtafstanden tussen bedrijvigheid en gevoelige functies is de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009) als leidraad voor milieuzonering gebruikt. In de VNG-publicatie zijn richtafstanden voor diverse omgevings- en gebiedstypen opgenomen. Het gaat onder andere om de volgende omgevings- en gebiedstypen: 'rustige woonwijk', 'rustig buitengebied' en 'gemengd gebied'.
In een rustige woonwijk en een rustig buitengebied komen vrijwel geen andere functies dan de woonfunctie voor. Gemengde gebieden betreffen gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of gebieden met matige tot sterke functiemenging. In een dergelijk gebied komen direct naast woningen andere functies voor, zoals winkels, maatschappelijke voorzieningenhoreca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Voor gemengde gebieden kunnen de richtafstanden worden verminderd. De afstand wordt gemeten vanaf het op de verbeelding aangeduide deel voor de bedrijfsmatige activiteit tot aan de gevel van nieuwe of bestaande gevoelige functies gelegen buiten betreffend perceel.

Toetsing

Met onderhavig plan worden gevoelige functies (woningen) mogelijk gemaakt. Aan de overzijde van het plangebied, aan de Meentestraat 93, bevindt zich ‘Doeland’. Deze winkel kent een detailhandelsbestemming en is ook als zodanig in gebruik. Detailhandel behoort tot milieucategorie 1, zoals vermeld in de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering'. Voor milieucategorie 1 geldt een richtafstand van 10 meter in een rustig woongebied. De gemeten afstand tussen de grens van de detailhandelsbestemming tot aan de dichtstbijzijnde gevel binnen het plangebied bedraagt circa 14 meter, waarmee wordt voldaan aan de aanbevolen richtafstand.

In de omgeving van de beoogde woningbouw bevinden zich verder sportvelden en een jachthaven. Dit zijn beide functies behorend tot milieucategorie 3.1. De richtafstand voor een functie behorend tot milieucategorie 3.1 bedraagt 50 meter. Aangezien de daadwerkelijke afstand circa 100 meter bedraagt voor de sportvelden en circa 200 meter voor de jachthaven wordt ruimschoots voldaan aan de richtafstanden zoals vermeld in de VNG publicatie.

Conclusie

Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.6 Geur

Algemeen

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt in eerste instantie het wettelijk kader bij de beoordeling van een aanvraag om een milieuvergunning voor dierenverblijven van veehouderijen. De Wet geurhinder en veehouderij geeft hiervoor geurbelastings- en afstandsnormen in relatie met geurgevoelige objecten in de nabijheid van de (geprojecteerde) veehouderij. De Wgv heeft betrekking op twee aspecten. Ten eerste speelt de geurbelasting een rol bij de beoordeling of er in het kader van een goede ruimtelijke ordening een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. Ten tweede moet bij de belangenafweging voor een zorgvuldige besluitvorming worden nagegaan of een partij niet onevenredig in haar belangen wordt geschaad.

Toetsing

In de directe nabijheid (circa 300 meter) van de ontwikkelingslocatie bevinden zich geen (intensieve) veehouderijen. Het uitvoeren van een nader onderzoek geurhinder is daarom niet noodzakelijk. Ook de bedrijfsmogelijkheden van omliggende bedrijven worden niet belemmerd. Er zijn geen belemmeringen in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij.

Conclusie

Het aspect geur zorgt niet voor een belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.7 Externe veiligheid

Algemeen

Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire bronnen (chemische fabriek, lpg-vulpunt) en de mobiele bronnen (route gevaarlijke stoffen). Er wordt onderscheid gemaakt tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Er wordt bij externe veiligheid onderscheid gemaakt in plaatsgebonden risico en groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico mag in principe nergens groter zijn dan 1 op 1 miljoen (ofwel 10^{-6}). Dit is de kans dat een denkbeeldig persoon, die zich een jaar lang permanent op de betreffende plek bevindt (de plek waarvoor het risico is uitgerekend), dodelijk verongelukt door een ongeval. Deze kans mag niet groter zijn dan eens in de miljoen jaar. Elke ruimtelijke ontwikkeling wordt getoetst aan het plaatsgebonden risico van 10^{-6} als grenswaarde.

Het groepsrisico geeft de kans aan dat in één keer een groep mensen die zich in de omgeving van een risicosituatie bevindt, dodelijk door een ongeval wordt getroffen. Groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Bij groepsrisico is het dan ook niet een contour die bepalend is, maar het aantal mensen dat zich gedurende een bepaalde periode binnen de effectafstand van een risicovolle activiteit ophoudt. Welke kans nog acceptabel geacht wordt, is afhankelijk van de omvang van de ramp.

Toetsing

Onderhavig plan voorziet in de toevoeging van kwetsbare objecten (woningen). De navolgende afbeelding toont een uitsnede van de risicokaart met daarop het plangebied weergegeven door middel van een groene stip. Raadpleging van de risicokaart wijst uit dat het plangebied buiten een plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van een Bevi-inrichting, transportroute en hogedruk aardgastransportleiding ligt. Dit vormt geen belemmering voor de realisatie van het plan.

Het plangebied ligt wel in het invloedsgebied van de spoorlijn Arnhem-Zutphen. Daarmee hebben wijzigingen in het plangebied mogelijk invloed op de hoogte van het groepsrisico van deze risicobron. Doordat de afstand tussen het plan en de risicobron groter dan 200 meter is, heeft de wetgever aangegeven dat het groepsrisico alleen beperkt verantwoord hoeft te worden. Hierdoor hoeft niet de hoogte van het groepsrisico in beeld gebracht te worden, maar enkel de aspecten zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid.

Uitsnede risicokaart met daarop het plangebied weergegeven door middel van een groene stip (Bron: www.risicokaart.nl).

<u>Verantwoording groepsrisico (beperkt) toxisch</u>

Vanwege de ligging van de planlocatie in het invloedsgebied van een risicobron waarvan een toxische wolk het maatgevende scenario is, dient een beperkte verantwoording van het groepsrisico plaats te vinden. Hierbij wordt de Veiligheidsregio om advies gevraagd.

Scenario('s)

Het relevante scenario voor het plangebied i.r.t. het transport van gevaarlijke stoffen is het overdrijven van een toxische wolk. Door bijvoorbeeld een incident tijdens de verlading of door een mechanische impact op de tank ontstaat een gat waardoor in korte tijd een groot deel van de toxische stof vrijkomt en met de wind mee wordt verspreidt.

De kans op een dergelijk ongeval is bijzonder klein. De gevolgen voor personen zijn afhankelijk van de concentratie en blootstellingstijd aan de stof.

Mogelijkheden tot bestrijdbaarheid van een calamiteit
Bij het scenario toxische wolk zal de brandweer proberen de toxische wolk neer te slaan. Bij een snelle verspreiding van de toxische wolk zal dit echter beperkt effect hebben. De bestrijdbaarheid wordt om deze reden als matig beoordeeld.

De mogelijkheden tot zelfredzaamheid
Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar. Het zelfredzame vermogen van personen is een belangrijke voorwaarde om grote aantallen slachtoffers bij een incident te voorkomen. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid bestaan globaal uit schuilen binnen bebouwing en ontvluchten van het plangebied.

De mogelijkheden ten aanzien van de zelfredzaamheid zijn goed. De aanwezige personen zullen over het algemeen zelfredzaam zijn. De aanwezigen zijn normaal gesproken in staat om zelfstandig conform instructies bijvoorbeeld via NL-Alert te reageren. Het aantal mensen in het plangebied is beperkt.

Behalve de vraag of zelfredding mogelijk is, zijn de fysieke eigenschappen van gebouwen en omgeving van invloed op de vraag of die zelfredding optimaal kan plaatsvinden. Vanuit de hierboven geschetste mogelijkheden is het dus van belang, dat het plangebied:
- goed te alarmeren is;
- goed te schuilen is;
- goed te ontvluchten is.

In geval van een calamiteit zal NL-Alert worden ingezet. NL-Alert is een aanvullend alarmmiddel van de overheid voor de mobiele telefoon. Met NL-Alert kan de overheid mensen in de directe omgeving van een noodsituatie met een tekstbericht informeren. In het bericht staat specifiek wat er aan de hand is en wat je op dat moment het beste kunt doen.

Schuilen in de afgesloten bebouwing zal in beginsel de beste manier zijn om de calamiteit met het scenario toxische wolk te overleven. Schuilen voor een toxische wolk is mogelijk binnen de bebouwing op de planlocatie. Om veilig schuilen binnen de bebouwing mogelijk te maken dient de bebouwing aan bepaalde veiligheidseisen te voldoen. Als gevolg van energieprestatie-eisen zijn nieuwe woningen goed geïsoleerd en bieden daarom een goede bescherming. Eventuele aanwezige ventilatieopeningen moeten afgesloten kunnen worden.

Het plangebied wordt ontsloten door de Meentsestraat. Via deze weg is het plangebied goed bereikbaar voor hulpdiensten en kan van de bron af worden gevlucht.

Conclusie
De Veiligheidsregio is om een advies gevraagd. Het advies is op het moment van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan nog niet voorhanden en zal voorafgaand aan de vaststelling van het bestemmingsplan verwerkt worden.

4.8 Water

Rijksbeleid – Het Nationaal Waterplan 2016-2021

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is op 10 december 2015 vastgesteld. Het Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen.

In het Nationaal Waterplan 2016-2021 staan de volgende ambities centraal:

- Nederland blijft de veiligste delta in de wereld.
- Nederlandse wateren zijn schoon en gezond en er is genoeg zoetwater.
- Nederland is klimaatbestendig en waterrobuust ingericht.
- Nederland is en blijft een gidsland voor watermanagement.
- Nederlanders leven waterbewust.

Het kabinet zet de veranderingen in het waterveiligheidsbeleid voort en zal hiertoe een wetsvoorstel met nieuwe normen voor de primaire keringen voorbereiden.

Nieuwe normen zijn nodig, omdat de huidige eisen aan primaire keringen grotendeels uit de jaren zestig van de vorige eeuw dateren. Sindsdien zijn het aantal mensen en de economische waarde achter de dijken toegenomen. Ook is nieuwe kennis beschikbaar gekomen over de werking van de keringen en de gevolgen van overstromingen. De doelen op het gebied van waterveiligheid zijn omgerekend naar normspecificaties voor de keringen. Deze zijn niet meer gebaseerd op dijkringen, maar op dijktrajecten. Elk dijktraject krijgt een norm-specificatie die past bij de gevolgen in dat specifieke gebied. De normspecificaties zijn ingedeeld in zes klassen, waarbij de overstromingskans varieert van 1/300 per jaar tot 1/100.000 per jaar.

Het Rijk onderkent het belang van verbinden van ruimte en water. Bij het aanpakken van wateropgaven en de uitvoering van watermaatregelen vindt daarom afstemming plaats met andere relevante ruimtelijke opgaven en maatregelen in het gebied, zodat scope, programmering en financiering zo veel mogelijk op elkaar aansluiten of, beter nog, elkaar versterken. Het kabinet streeft daarbij ook naar integrale combinaties, waarbij ruimtelijke inrichting een belangrijke rol speelt bij het oplossen van wateropgaven. Omgekeerd is het van belang om bij ruimtelijke opgaven vroegtijdig rekening te houden met wateropgaven en de veerkracht van watersystemen. De gewenste betere verbinding tussen water en ruimte geldt voor alle opgaven op het gebied van waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit.

Provinciaal beleid – Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Op 19 december 2018 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland vastgesteld. De hoofdzaken van het provinciaal beleid voor water zijn gericht op een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem. Dit systeem bestaat uit bodem en ondergrond, grondwater en oppervlaktewater en is duurzaam als het ook in de toekomst kan blijven functioneren en in stand kan worden gehouden tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

De provincie onderschrijft de ambitie van de Europese Kaderrichtlijn Water dat uiterlijk in 2027 het grond- en oppervlaktewater in Europa schoon en ecologisch gezond moet zijn en dat er voldoende water is voor duurzaam gebruik en voert deze uit. De beschermde gebieden voor grondwater, waterberging, de Kaderrichtlijn Water en Natura 2000 zijn leidend bij de uitwerking van dit beleid in programma's of in kaders in de verordening. Er worden condities gesteld voor effectief en zuinig gebruik van drinkwater, speciale waterecologie (Hoogst Ecologisch Niveau wateren en Specifiek Ecologische Doelstelling wateren), (grond)waterafhankelijke landnatuur plus de beschermingszones natte landnatuur en grondwateronttrekkingen voor drinkwater en industrie, groter dan 150.000 m^3/jaar.

De provincie stelt via uitvoerend beleid de doelen voor de regionale wateren voor de Kaderrichtlijn Water vast en geeft daarbij ook invulling aan de voorzieningenniveaus. Met de Gelderse waterschappen en de landbouw geeft de provincie invulling aan het vasthouden van water in de bodem, het grondwater en de haarvaten van het watersysteem. Bescherming tegen overstromingen vindt primair plaats op basis van preventie, waar nodig aangevuld met maatregelen in de ruimtelijke ordening en evacuatie. Deze bescherming gebeurt bij voorkeur in combinatie met het ontwikkelen en versterken van karakteristieke riviernatuur in Natura 2000-gebieden.

Waterschapbeleid – Waterbeheerplan 2016-2021 waterschap Rijn en IJssel
Dit waterbeheerplan is vastgesteld in november 2015 en vervangt het Waterbeheerplan 2010-2015. In dit waterbeheerplan beschrijft het waterschap Rijn en IJssel op welke wijze de volgende zaken in de periode 2016-2021 gedaan worden: het zorgen voor een goede bescherming tegen hoog water, het zorgen voor een goed functionerend regionaal watersysteem en het zorgen voor het zuiveren van afvalwater.

Het waterbeheerplan zoekt verbinding met het werk van andere overheden: de provincies, gemeenten, Rijkswaterstaat en het Rijk. Het waterbeheer schept vaak randvoorwaarden voor gebruikers van het water, maar biedt ook mogelijkheden en meerwaarde voor maatschappelijke gebruikers, zoals burgers, agrariërs en terreinbeheerders, ondernemers en (drinkwater)bedrijven, recreanten en de naburige Duitse waterbeheerders.

Vanuit de omgevingsverkenning is het beleid voor de planperiode 2016-2021 beschreven voor de primaire taakgebieden van het waterschap:
- Bescherming tegen overstromingen en werken aan veiligheid: Veilig water.
- Zorgen voor de juiste hoeveelheid water en passende waterpeilen: Voldoende water.
- Zorgen voor een goede waterkwaliteit die nodig is voor mens, plant en dier: Schoon water.
- Verwerken van afvalwater en het benutten van energie en grondstoffen daaruit: Afvalwater.
- Zorgen voor goede randvoorwaarden voor beroepsvaart op de Oude IJssel: Vaarwegbeheer.

Toetsing

Om de waterhuishoudkundige gevolgen van het plan in beeld te brengen is gebruik gemaakt van de watertoets. Voor de watertoets is de Standaard Waterparagraaf van het waterschap Rijn en IJssel aangewend. Deze waterparagraaf is onderdeel van, en hangt samen met, een set van standaarden zoals die door het waterschap gehanteerd wordt. In deze waterparagraaf worden de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling per waterthema afgewogen. Als op één of meer vragen per waterthema 'ja' wordt geantwoord dan is het waterthema relevant. Die waterthema's worden toegelicht.

Thema	Toetsvraag	Relevant
HOOFDTHEMA'S		
Veiligheid	1. Ligt in of nabij het plangebied een primaire of regionale waterkering? 2. Ligt in of nabij het plangebied een kade?	Ja Nee
Riolering en Afvalwaterketen	1. Is er toename van het afvalwater (DWA)? 2. Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ? 3. Ligt in of nabij het plangebied een RWZI van het waterschap?	Ja Nee Nee
Wateroverlast (oppervlaktewater)	1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak? 2. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak? 3. In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	Nee Nee Nee
Grondwateroverlast	1. Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond? 2. Bevindt het plangebied zich in de invloedzone van de Rijn of IJssel? 3. Is in het plangebied sprake van kwel? 4. Beoogt het plan dempen van slootjes of andere wateren?	Nee Nee *(zie uitleg)* Nee Nee
Oppervlaktewaterkwaliteit	1. Wordt vanuit het plangebied water op oppervlaktewater geloosd? 2. Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water? 3. Ligt het plangebied geheel of gedeeltelijk in een Strategisch actiegebied?	Nee Nee Nee
Grondwaterkwaliteit	1. Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	Nee

Volksgezondheid	1. In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde of verbeterde gescheiden stelsel? 2. Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	Nee Nee
Verdroging	1. Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Nee
Natte natuur	1. Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ? 2. Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Nee Nee
Inrichting en beheer	1. Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap? 2. Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	Nee Nee
AANDACHTSTHEMA'S		
Recreatie	1. Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	Nee
Cultuurhistorie	1. Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?	Nee

* als op één of meer vragen per waterthema Ja wordt geantwoord dan is het thema relevant en zal de toelichting bij het kopje 3 ingevuld en toegevoegd moeten worden in het bestemmingsplan.

Waterveiligheid

Uit voorgaande toetsing van de watertoetstabel en uit navolgende afbeelding blijkt dat het plangebied zich in beperkte mate aan de noordzijde binnen de kernzone, beschermingszone, buitenbeschermingszone en het profiel van de vrije ruimte van een waterkering bevindt. De werken die met het plan worden beoogd zijn vergunningplichtig op basis van de legger en de keur van het waterschap. De (beschermingszone van de) waterkering wordt doormiddel van de dubbelbestemming 'Waterstaat - Waterkering' beschermd. Voor de noordelijk gelegen woning betekent dat dat de woning alleen gebouwd kan worden dan nadat is aangetoond dat er geen sprake is van onevenredige aantasting van de waterkering en dan nadat advies is ingewonnen bij het waterschap. Het waterschap staat binnen de beschermingszone van de waterkering (ter vermeerderen met een denkbeeldig vlak met een dalende helling van 1:5) geen holle ruimten toe. Dit betekent dat de volgende zaken niet vergund gaan worden:

- kruipruimtes, kelders;
- drainage- of infiltratiekoffers;
- bomen en struiken;
- medium voerende buisleidingen (gas- en water);
- toekomstige tuininrichtingen waarbij maaiveldverlagingen nodig zijn z.a. vijvers, trampolines e.d.

Uitsnede (ontwerp)legger Waterschap Rijn en IJssel met daarop het plangebied globaal rood omlijnd (Bron: Waterschap Rijn en IJssel).

Grondwateroverlast

De locatie ligt binnendijks waardoor het plangebied niet in het stroomvoerend regime c.q. de invloedsfeer van de IJssel ligt. Aangezien het plangebied in de huidige situatie reeds grotendeels verhard is zal er geen wijziging optreden in de huidige situatie van het grondwater. Bovendien vindt met dit plan geen ophoging van het maaiveld (met meer dan 50-100 m^3) plaats.

Overige waterbelangen

Verder heeft raadpleging van de digitale legger van het waterschap Rijn en IJssel aangetoond dat er geen andere waterbelangen spelen waar bij de herontwikkeling rekening mee moet worden gehouden.

Watermanagement plangebied

Het plangebied is in de huidige situatie vrijwel volledig verhard (circa 3.100 m^2). In de toekomstige situatie zal de verharding naar verwachting circa 2.300 m^2 zijn. Er zal dan ook sprake zijn van een afname van het verhard oppervlak. Binnen de ontwikkeling zijn diverse maatregelen op het gebied van watermanagement voorzien en verder uitgewerkt in een rapportage[4] die als bijlage bij deze toelichting is gevoegd. Zo wordt het hemelwater op het eigen perceel geïnfiltreerd door middel van een systeem van dakgoten, regenpijpen en een schoonwaterriool waarmee het water wordt verzameld in

[4] Ebbers (2021). Watermanagement & Natuurinclusief bouwen. Project: nieuwbouw 11 woningen te Giesbeek. 6 januari 2021

één of meerder verzamelputten met zandvangfunctie. Deze putten worden aangesloten op een stelsel van infiltratieunits, die in de ondergrond aangebracht worden. Een verdere uitwerking van het watermangement vindt in het kader van de omgevingsvergunning plaats.

Overleg waterschap
Initiatiefnemer heeft in het kader van de planvorming overleg gevoerd met het waterschap. Hierna wordt ingegaan op de overeengekomen afspraken tussen beide partijen.

Voor zowel het bouw- en woonrijp maken als de bouw van de nieuwe woningen plus voorzieningen is een watervergunning nodig van het waterschap. De aanvraag kan ingediend worden als het vooroverleg tussen ons beiden is afgerond, en er een definitief ontwerp is goedgekeurd door het waterschap.

Voor de bouw van uw woningen worden dezelfde uitgangspunten toegepast als bij de naastgelegen bouwontwikkeling. Dit betekent dat in afwijking van de huidige regelgeving het waterschap niet de recent aangepaste regelgeving rondom het profiel van de vrije ruimte hanteert, maar de oude regelgeving gebruikt. Concreet betekent dit dat niet mag worden gebouwd beneden het huidige maaiveld. Er mogen geen maaiveldverlagingen en holle ruimten worden gecreëerd beneden het huidige maaiveld. Uitzonderingen hierop zijn rioleringen (buisleidingen hwa en dwa). De woningen moeten echter aangesloten worden vanaf de zuidoostzijde van de woning. Dus niet aan de dijk zijde. De leidingen moeten vanaf de woning via de kortste weg naar de Meentsestraat worden aangelegd.

In het ontwerp dienen de voorzieningen als infiltratie, tuininrichting, erfafscheiding, kabels en leidingen te worden ingetekend. Bij infiltratie zijn ingegraven kratten niet toegestaan, omdat dit holle ruimten zijn beneden maaiveld. In het overleg is aangegeven dat de woning die het dichtst bij de dijk wordt gebouwd, op een terp of aanberming wordt gebouwd. Hiervoor ontvangt het waterschap een uitgewerkt dwarsprofiel op schaal met dijk en woning incl. aanberming en maatvoering.

Conclusie
Met inachtneming van het voorgaande vormt het aspect water geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.9 Natuur

Algemeen
Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Vanaf 1 januari 2017 geldt hiervoor de Wet natuurbescherming. Deze wet beschermt bepaalde plant- en diersoorten, natuurgebieden en bossen. Voordat ontwikkelingen mogen plaatsvinden, moet worden aangetoond dat in het kader van de huidige natuurwet- en regelgeving van een negatief effect geen sprake is, dan wel dat daarvoor respectievelijk een vergunning of ontheffing kan worden verkregen.

Toetsing

Voor voorliggende ontwikkeling is in een door SAB uitgevoerde quick scan natuur[5] onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Ook is nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied. Navolgend worden de conclusies van de quick scan uiteengezet.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebied Rijntakken en Veluwe liggen in de buurt van het plangebied. Een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van Rijntakken en Veluwe is vanwege een mogelijke toename in stikstofdepositie door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied niet uit te sluiten. SAB heeft daarom een onderzoek stikstofdepositie[6] uitgevoerd. Uit de uitgevoerde berekeningen voor zowel de aanleg- als gebruiksfase blijkt dat er geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol stikstof/ha/j op de stikstofgevoelige habitattypen in de omliggende Natura 2000-gebieden. Er zijn daardoor geen nadelige milieueffecten te verwachten op de omliggende Natura 2000-gebieden. Verder blijkt uit de quick scan dat in de provinciale bescherming van het Natuurnetwerk Nederland of andere provinciaal beschermde natuur niet negatief beïnvloedt wordt.

Soortenbescherming

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving.

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Daarnaast zijn mogelijk nog enkele essentiële elementen aanwezig, voor soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt. Zo blijkt uit de quick scan dat in en rondom het plangebied vogels kunnen broeden. Om overtreding van de wet te voorkomen wordt geadviseerd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield.

Mogelijk zijn ook nestplaatsen aanwezig van gierzwaluw en huismus. Nestplaatsen van deze soorten zijn jaarrond beschermd. Om hierover duidelijkheid te krijgen dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien nestplaatsen of essentieel leefgebied van deze soorten aanwezig blijkt, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk

[5] SAB (2021). Quick scan natuur. Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114. Projectnummer: 180491. 8 februari 2021.

[6] SAB (2020). Onderzoek stikstofdepositie. Giesbeek, Meentsetraat 112 en 114. Projectnummer: 180491. 21 januari 2021.

Verder zijn mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Om uitsluitsel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien verblijfplaatsen aanwezig blijken, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Ook kan met de geplande ruimtelijke ontwikkelingen leefgebied van de rugstreeppad ontstaan. Aangeraden wordt om tijdens de verbouwing ondiepe poelen zo snel mogelijk te dempen en het terrein zo kort mogelijk braak te laten liggen. Hiermee kan vestiging van de rugstreeppad worden voorkomen.

Andere essentiële elementen, zoals essentieel leefgebied of verblijfplaatsen, van andere beschermde soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, zijn niet aanwezig. De bescherming van deze categorie soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

Er is aanvullend natuuronderzoek[7] naar de soorten gierzwaluw, huismus en vleermuis verricht. Uit het onderzoek volgt dat de ontwikkeling geen negatief effect heeft op vaste rust- en verblijfplaatsen van de gierzwaluw, huismus en vleermuizen en (essentieel) functioneel leefgebied van de huismus. Het aanvragen van een ontheffing en het opstellen van een mitigatie- en compensatieplan is niet noodzakelijk.

Bescherming houtopstanden
Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop de regels van de Wet natuurbescherming van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

Natuurinclusief bouwen
Binnen de ontwikkeling zijn diverse ambities op het gebied van natuurinclusief bouwen beoogd en verder uitgewerkt in een rapportage[8] die als bijlage bij deze toelichting is gevoegd. Zo bestaat het voornemen om verschillende gevels te voorzien van muurplanten. Ook wordt gekeken naar het plaatsen van nestgelegenheden voor huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen binnen het plangebied.

Conclusie
Het aspect natuur vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.10 Archeologie

Algemeen
Door ondertekening van het verdrag van Valletta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erf-

[7] Staring Advies (2021). Aanvullend natuuronderzoek Meentsestraat 112 en 114 in Giesbeek. Rapportnummer: 2346. 16 november 2021.

[8] Ebbers (2021). Watermanagement & Natuurinclusief bouwen. Project: nieuwbouw 11 woningen te Giesbeek. 6 januari 2021

goedwet is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

Toetsing
Raadpleging van het geldende bestemmingsplan 'Kernen Lathum, Angerlo en Giesbeek' wijst uit dat het plangebied een archeologische dubbelbestemming (specifieke vorm van waarde - hoge archeologische verwachting) kent. Uit raadpleging van de regels blijkt dat bij een bodemingreep groter dan 200 m^2 en dieper dan 0,5 meter een archeologisch onderzoek moet worden overlegd. Aangezien deze grenswaarden worden overschreden is een verkennend archeologisch bureau- en booronderzoek[9] uitgevoerd. Navolgend worden de onderzoeksresultaten besproken.

In het plangebied zijn vijf boringen gezet met einddieptes tussen 290 en 500 cm -mv. De natuurlijke bodem in het plangebied bestaat uit oever- en/of crevasseafzettingen op komafzettingen met daaronder Pleistoceen stuifzand. De top van dit stuifzand is ontkalkt wat erop duidt dat het enige tijd aan de oppervlakte heeft gelegen. Er is echter geen sprake van bodemvorming waardoor het vermoedelijk in een lager en natter deel van het landschap heeft gelegen. In twee boringen ligt onder de komafzettingen een tweede niveau zandige oever- en/of crevasseafzettingen. In de top van deze afzettingen is tussen 160 en 170 cm -mv een dunne vegetatiehorizont aanwezig. Tijdens het booronderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Geadviseerd wordt om het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling.

Conclusie
Het aspect archeologie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.11 Cultuurhistorie

Algemeen
Op grond van artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten ook cultuurhistorische waarden worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen.

Toetsing
Op de provinciale cultuurhistorische waardenkaart is aangegeven waar cultuurhistorische waarden te vinden zijn. De gemeente Zevenaar heeft daarnaast ook een gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart laten opstellen. Ook hierop is te zien waar cultuurhistorische waarden te verwachten zijn. In of nabij het plangebied liggen geen monumenten of waardevolle cultuurhistorische structuren. Daarbij komt dat met de ontwikkeling wordt aangesloten bij de huidige stedenbouwkundige kenmerken.

[9] Bureau voor Archeologie (2020). Een bureau- en inventariserend veldonderzoek. Meentsestraat 112 en 114, Giesbeek. Projectnummer: 976. 18 december 2020.

Daarmee wordt gesteld dat de ontwikkeling niet zorgt voor eventuele aantasting van aanwezige cultuurhistorische waarden.

Conclusie
Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.12 Verkeer en parkeren

Verkeer
Voor het maken van een inschatting van de hoeveelheid autoverkeer die wordt gegenereerd bij een bepaalde ontwikkeling, hanteert het CROW[10] kencijfers voor wat betreft verkeersgeneratie. Onder verkeersgeneratie wordt hierbij verstaan de totale hoeveelheid gemotoriseerd verkeer (excl. openbaar vervoer) die gedurende een gekozen tijdsperiode naar de desbetreffende voorziening toe rijdt en hiervan wegrijdt. Gelet op het feit dat het plangebied aan de rand van de bebouwde kom van Giesbeek ligt, wordt gesteld dat de kencijfers voor 'rest bebouwde kom' aangehouden kunnen worden. De gemeente Zevenaar wordt conform CBS-gegevens ten aanzien van de mate van stedelijkheid gezien als een 'matig stedelijk gebied'.

Voor de ontwikkeling van 7 rijwoningen, 2 twee-onder-één-kapwoningen en 2 vrijstaande woningen volgt uit deze kerncijfers de volgende verkeersgeneratie:

	Rij (7)	Tweekap (2)	Vrijstaand (2)	Totaal
Minimaal	6,7 x 7 = 46,9	7,4 x 2 = 14,8	7,8 x 2 = 15,6	77,3
Maximaal	7,5 x 7 = 52,5	8,2 x 2 = 16,4	8,6 x 2 = 17,2	86,1

Gemiddeld gezien zullen gemiddeld circa 82 extra verkeersbewegingen per etmaal ontstaan als gevolg van de ontwikkeling. De verwachting is dat dit extra verkeer afgewikkeld kan worden op de Meentsestraat.

Parkeren
De gemeente Zevenaar heeft voor het aspect parkeren gemeentelijk beleid vastgesteld in de vorm van een Paraplubestemmingsplan Parkeren. Voor de te hanteren parkeernormen wordt aangesloten bij de parkeerkencijfers van Nationaal kenniscentrum voor infrastructuur, verkeer en openbare ruimte (CROW: Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, publicatie 317, oktober 2012). Volgens het paraplubestemmingsplan maakt het plangebied onderdeel uit van 'rest bebouwde kom'.

Voor de ontwikkeling van 7 rijwoningen, 2 twee-onder-één-kapwoningen en 2 vrijstaande woningen volgt uit deze kerncijfers de volgende parkeerbehoefte:

Rij (7)	Tweekap (2)	Vrijstaand (2)	Totaal
1,9 x 7 = 13,3	2,1 x 2 = 4,2	2,2 x 2 = 4,4	21,9

[10] CROW, publicatie 381, van parkeerkencijfers naar parkeernomen.

Het ontwerp voorziet in 22 parkeerplaatsen, waarvan 8 parkeerplaatsen op het privéterrein en 14 parkeerplaatsen op het openbaar terrein van het woonerf. Het parkeren op eigen terrein wordt door middel van garages met lange oprit aan de Meentsestraat en een garage met dubbele oprit aan het IJsselpad vorm gegeven. Conform het gemeentelijk parkeerbeleid telt een garage met lange oprit als 1,3 parkeerplaats en een garage met dubbele oprit als 1,8 parkeerplaats. Dat maakt dat conform het gemeentelijk parkeerbeleid er in totaal 6 parkeerplaatsen op eigen terrein worden gerealiseerd en 14 in het openbaar gebied en er sprake is van een tekort aan 2 parkeerplaatsen. In de huidige situatie heeft de slagerij op het adres Meentsestraat 114, gelet op de gemeentelijke parkeernormen, in theorie te weinig parkeergelegenheid op eigen terrein. Dat betekent dat er in theorie reeds aanspraak wordt gemaakt op parkeren in de openbare ruimte. Omdat er in theorie nu al sprake is van een zekere parkeervraag die in het openbaar gebied wordt beantwoord, is het in de toekomstige situatie verdedigbaar om de resterende parkeervraag die niet binnen het plangebied kan worden voorzien te beantwoorden in de huidige openbare ruimte aan de Meentsestraat.

De 2 parkeerplaatsen worden afgewenteld op het openbaar gebied. Er is door Bureau de Groot Volker[11] onderzocht of dit acceptabel is qua parkeerdruk in de omgeving. Voor de secties binnen circa 100 meter rondom Meentsestraat 112-114 varieert de bezettingsgraad tussen de 48% en de 68%. Voor de secties in het gebied daaromheen (circa 100-200 meter) is de bezettingsgraad iets lager. Hier varieert de bezetting op de verschillende onderzoeksmomenten tussen de 42% en de 64%. Het maatgevende onderzoeksmoment in de parkeerbezetting is de zaterdagmiddag (9 juli, 2022) om 15 uur met een bezettingsgraad van 68% voor het gebied tot circa 100 meter en 64% voor het gebied van 100-200 meter. In het gehele onderzoeksgebied was er op dit moment een bezettingsgraad van 64%. Het niet meetelellen van sectie 6 (voetbalvereniging) resulteert alsnog in een bezetting van 64%. Dit is acceptabel omdat een bezetting van 85% of hoger als onwenselijk wordt beschouwd. Dit onderzoek toont aan dat er voldoende vrije parkeerplaatsen zijn binnen 100-200 meter vanaf de locatie Meentsestraat 112-114 om de 2 parkeerplaatsen af te wentelen op de openbare ruimte.

Conclusie
De aspecten verkeer en parkeren vormen geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.13 Kabels en leidingen

Er bevinden zich geen planologisch relevante kabels en leidingen in het plangebied of in de directe nabijheid van het plangebied.

[11] Bureau de Groot Volker (2022). Parkeeronderzoek Omgeving Meentsestraat 112-114 te Giesbeek. Rapportnummer: P222360-01. 19 juni 2022

5 Wijze van bestemmen

5.1 Algemeen

5.1.1 Wat is een bestemmingsplan?

Het gemeentelijke bestemmingsplan is een middel waarmee functies aan gronden worden toegekend. Het gaat dus om het toekennen van gebruiksmogelijkheden. Vanuit de Wet ruimtelijke ordening volgt een belangrijk principe: het gaat om toelatingsplanologie. Het wordt de grondgebruiker (eigenaar, huurder etc.) toegestaan om de functie die het bestemmingsplan geeft, uit te oefenen. Dit houdt in dat:

- de grondgebruiker niet kan worden verplicht om een in het bestemmingsplan aangewezen bestemming ook daadwerkelijk te realiseren, en
- de grondgebruiker geen andere functie mag uitoefenen in strijd met de gegeven bestemming (de overgangsbepalingen zijn hierbij mede van belang).

Een afgeleide van de gebruiksregels in het bestemmingsplan zijn regels voor bebouwing (omgevingsvergunning voor het bouwen) en regels voor het verrichten van 'werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden' (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden).

Een bestemmingsplan regelt derhalve:

- het toegestane gebruik van gronden (en de bouwwerken en gebouwen);

en een bestemmingsplan kan daarbij regels geven voor:

- het bebouwen van de gronden;
- het verrichten van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden.

Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument voor het voeren van ruimtelijk beleid, maar het is zeker niet het enige instrument. Andere ruimtelijke wetten en regels zoals bijvoorbeeld de Woningwet, de Erfgoedwet, de Algemene Plaatselijke Verordening, de Wet milieubeheer en de Bouwverordening zijn ook erg belangrijk voor het uitoefenen van ruimtelijk beleid.

5.1.2 Over bestemmen, dubbelbestemmen en aanduiden

Op de verbeelding wordt aangegeven welke bestemming gronden hebben. Dit gebeurt via een bestemmingsvlak. Voor het op de verbeelding aangegeven bestemmingsvlak gelden de gebruiksmogelijkheden zoals die in de bijbehorende regels worden gegeven. Die toegekende gebruiksmogelijkheden kunnen op twee manieren nader worden ingevuld:

1 Via een dubbelbestemming. Een dubbelbestemming is, zoals de naam al zegt, een bestemming die óók aan de gronden wordt toegekend. Voor gronden kunnen dus meerdere bestemmingen gelden. Er geldt altijd één 'enkel' bestemming (dat is dé bestemming) en soms geldt er een dubbelbestemming (soms zelfs meerdere). In de regels van de dubbelbestemming wordt omschreven wat er voor de onderliggende gronden geldt aan extra bepalingen in aanvulling, of ter beperking, van de mogelijkheden van de onderliggende bestemmingen.

2 Via een aanduiding. Een aanduiding is een teken op de verbeelding. Dat teken kan bestaan uit een lijn, een figuur, of een lettercode etc. Via een aanduiding wordt in de regels ‘iets’ geregeld. Dat ‘iets’ kan betrekking hebben op extra mogelijkheden of extra beperkingen voor het gebruik en/of de bebouwing en/of het aanleggen van werken. Aanduidingen kunnen voorkomen in een bestemmingsregel, in meerdere bestemmingsregels en kunnen ook een eigen regel hebben.

5.1.3 Hoofdstukindeling van de regels

De regels zijn verdeeld over 4 hoofdstukken:

1 Inleidende regels. In dit hoofdstuk worden begrippen verklaard die in de regels worden gebruikt (artikel 1). Dit gebeurt om een eenduidige uitleg en toepassing van de regels te waarborgen. Ook is bepaald de wijze waarop gemeten moet worden bij het toepassen van de regels (artikel 2).
2 Bestemmingsregels. In dit tweede hoofdstuk zijn de regels van de bestemmingen opgenomen. Dit gebeurt in alfabetische volgorde. Per bestemming is het toegestane gebruik geregeld en zijn bouwregels en, eventueel, ook bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden opgenomen. Als er dubbelbestemmingen zijn worden die ook in dit hoofdstuk opgenomen. Die komen, ook in alfabetische volgorde, achter de bestemmingsregels. Ieder artikel kent een vaste opzet. Eerst wordt het toegestane gebruik geformuleerd in de bestemmingsomschrijving. Vervolgens zijn bouwregels opgenomen. Aansluitend volgen afwijkingsregels met betrekking tot bouw- en/of gebruiksregels. Ten slotte zijn eventueel bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden en/of wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Belangrijk om te vermelden is dat naast de bestemmingsregels ook in andere artikelen relevante informatie staat die mede gelezen en geïnterpreteerd moet worden. Alleen zo ontstaat een volledig beeld van hetgeen is geregeld.
3 Algemene regels. In dit hoofdstuk zijn regels opgenomen met een algemeen karakter. Ze gelden dus voor het hele plan. Het zijn achtereenvolgens een antidubbeltelregel, algemene bouwregels, algemene afwijkingsregels, algemene wijzigingsregels en overige regels.
4 Overgangs- en slotregels. In het laatste hoofdstuk is het overgangsrecht en een slotregel opgenomen. Hoewel het hier in wezen ook algemene regels betreft, zijn deze vanwege hun meer bijzondere karakter in een apart hoofdstuk opgenomen.

5.2 Dit bestemmingsplan

5.2.1 Algemeen

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De verbeelding en de regels vormen tezamen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden bezien en toegepast. Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels betreffende het gebruik gekoppeld.
De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt niettemin een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting van dit bestemmingsplan geeft een weergave van de beweegredenen, de onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten die aan het be-

stemmingsplan ten grondslag liggen. Tot slot is de toelichting van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan.

5.2.2 De specifieke bestemmingen

Voor onderhavig plan is bij de regeling aansluiting gezocht bij het geldende bestemmingsplan ‘Kernen Lathum, Angerlo en Giesbeek’. Het plan bevat de bestemmingen ‘Tuin’, ‘Verkeer - Verblijfsgebied’ en ‘Wonen ' en de dubbelbestemming ‘Waarde - Archeologie’.

Tuin
De voortuinen van de beoogde woningen zijn voorzien van de bestemming ‘Tuin’. Deze bestemming voorziet uitsluitend in de bouw van een erker, ingangspartij en droogstand aan de voorgevel van een woning.

Verkeer - Verblijfsgebied
Het middengebied van het plangebied heeft de bestemming ‘Verkeer - Verblijfsgebied' toegekend gekregen. Hiermee zijn onder andere verhardingen voor woonstraten, pleinen, auto-, fiets- en voetgangersverkeer en parkeervoorzieningen toegestaan, alsmede bermen, groen- en speelvoorzieningen, voorzieningen ten behoeven van de waterhuishouding en watergangen en -partijen. Wat betreft bebouwing zijn enkel bij de bestemming behorende bouwwerken toegestaan, zoals lichtmasten, informatieborden, verkeerstekens, kunstobjecten en straatmeubilair. Ook ondergeschikte bouwwerken in de vorm van onder meer nutsvoorzieningen en abri's zijn toegestaan. Tot slot is een verkeersbestemming bij de dijk opgenomen om hier de voetgangersverbinding mee te bestemmen. Hier wordt geen doorgaand autoverkeer mogelijk gemaakt.

Wonen
De gronden die bestemd zijn als ‘Wonen’ zijn bedoeld voor het wonen. In woningen zijn naast het wonen ook beroepsmatige activiteiten rechtstreeks toegestaan over een beperkt oppervlak van de woning. Woningen moeten in het bouwvlak worden gebouwd. Bijbehorende bouwwerken mogen onder voorwaarden buiten het bouwvlak worden gerealiseerd. Woningen worden gebouwd als vrijstaande, twee-aaneengebouwde of aaneengebouwde woningen. Er is een regeling opgenomen waarin wordt gesteld dat maximaal 11 nieuwe woningen in het plangebied mogen worden gerealiseerd. Per bouwvlak is met een aanduiding op de verbeelding weergegeven welke bouwtypes in dat bouwvlak zijn toegestaan. Dit geldt ook voor de geldende maximum goot- en bouwhoogte voor de woningen.

Waarde - Archeologie
De dubbelbestemmingen ‘Waarde - Archeologie’ is opgenomen ter bescherming van de archeologische waarden binnen het plangebied. Op grond van deze dubbelbestemmingen geldt bij bepaalde bodemingrepen een vergunningenstelsel voor het bouwen en voor uitvoeren van een werk, geen gebouwwerk zijnde, of van werkzaamheden. Het plangebied kent de aanduiding ‘specifieke vorm van waarde - hoge archeologische verwachting’. Bij een bodemingreep groter dan 200 m^2 en dieper dan 0,5 meter moet een archeologisch onderzoek worden overlegd waarin is aangetoond dat met een eventuele ontwikkeling archeologische waarden niet worden aangetast.

5.2.3 Algemene regels

Naast de bestemmingen bevat het plan een aantal algemene regels over bijvoorbeeld begrippen, de wijze van meten en overgangsrecht. Deze min of meer standaardregels in bestemmingsplannen worden hier verder niet toegelicht.

Parkeren
In de algemene bouwregels is een parkeerregeling opgenomen. Deze regeling houdt in dat een omgevingsvergunning voor bouwen of uitbreiden van een gebouw slechts wordt verleend indien voldoende parkeergelegenheid is gerealiseerd, conform het meest recente gemeentelijk beleid ten aanzien van parkeren. Hier kan onder voorwaarden van worden afgeweken.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

De Wet ruimtelijke ordening maakt met het bepaalde in afdeling 6.4 het vaststellen van een exploitatieplan verplicht voor een aantal bouwactiviteiten, wanneer de bouw planologisch mogelijk wordt gemaakt in het bestemmingsplan. De zogenaamde “aangewezen bouwplannen” waarbij een exploitatieplan verplicht is en welke zijn opgenomen in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) zijn:

- de bouw van een of meer woningen;
- de bouw van een of meer andere hoofdgebouwen; de uitbreiding van een hoofdgebouw met ten minste 1.000 m^2 of met een of meer woningen;
- de verbouwing van een of meer aangesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
- de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte van de nieuwe functies ten minste 1.000 m^2 bedraagt;
- de bouw van kassen met een oppervlakte van tenminste 1.000 m^2.

Het voorliggende plan (incl. aanleg openbare ruimte) wordt volledig gerealiseerd op particulier initiatief. De gemeente en de initiatiefnemer hebben een anterieure overeenkomst gesloten waarin de rechten en plichten van zowel de initiatiefnemer als de gemeente zijn aangegeven, alsmede de definitieve regeling van kostenverhaal. Met deze overeenkomst is het plan verzekerd van kostendekking, het opstellen van een exploitatieplan is daarom overeenkomstig artikel 6.12, lid 2 onder a. van de Wet ruimtelijke ordening niet nodig. Gesteld kan worden dat er geen verplichting is om tegelijkertijd met de ruimtelijke procedure een exploitatieplan op te stellen.

De economische uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan is hiermee aangetoond.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Overleg

Op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening voert het college van burgemeester en wethouders, dat belast is met de voorbereiding van een bestemmingsplan, overleg met andere bestuursorganen van bijvoorbeeld buurgemeenten, het waterschap en de provincie.

Het overleg tussen de bestuurlijke instanties dient in een redelijke verhouding te staan tot de aard en omvang van het bestemmingsplan. Het overleg dient dan ook beperkt te blijven tot die overheidsinstanties waarmee overleg werkelijk noodzakelijk is om te voorkomen dat de taak of verantwoordelijkheid van het andere overheidsorgaan ontoelaatbaar wordt beperkt, of dat het door dat orgaan te behartigen belang aantoonbaar wordt benadeeld.

6.2.2 Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft voor een periode van zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. Een ieder heeft in deze periode zienswijzen in kunnen dienen. Er is één zienswijze binnen gekomen die in een zienswijzenota is samengevat en van een antwoord is voorzien. Daarnaast is ambtshalve een wijziging doorgevoerd op de verbeelding door één bouwvlak iets vergroten zodat het beoogde plan daarbinnen past.

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114

Gemeente Zevenaar

Datum: 4 januari 2021

Plannummer: 180491

INHOUD

1	**Inleiding**	**3**
1.1	**Aanleiding**	**3**
1.2	**De m.e.r.-beoordeling**	**4**
1.3	**Leeswijzer**	**6**
2	**Kenmerken van het plan**	**7**
2.1	**Inleiding**	**7**
2.2	**Beschrijving plan**	**7**
2.3	**Omvang van het plan**	**8**
2.4	**Overige kenmerken van het plan**	**8**
3	**Plaats van het plan**	**10**
3.1	**Inleiding**	**10**
3.2	**Het bestaande grondgebruik**	**10**
3.3	**Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu**	**10**
4	**Kenmerken van het potentiële effect**	**16**
4.1	**Inleiding**	**16**
4.2	**Natuur**	**17**
4.3	**Archeologie**	**19**
4.4	**Verkeer**	**19**
4.5	**Geluid**	**20**
4.6	**Luchtkwaliteit**	**21**
5	**Conclusie**	**23**
	Gebruikte onderzoeken/bronnen	**25**

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Meentsestraat 112 en 114 in het westen van Giesbeek bevinden zich een tweetal bedrijfspercelen. Het aannemersbedrijf (nr. 112) en de slagerij (nr. 114) hebben inmiddels hun bedrijfsactiviteiten ter plaatse beëindigd. Het voornemen bestaat om de opstallen te slopen en in totaal maximaal 11 woningen te realiseren.

Het plangebied bij benadering globaal geel omlijnd (Bron: PDOK viewer).

Om de doelstellingen te kunnen realiseren wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. In de toelichting van het bestemmingsplan moet de haalbaarheid van de ontwikkeling worden aangetoond en in dat kader vindt toetsing plaats aan van toepassing zijnde wetgeving. Uit toetsing van de ontwikkeling aan de m.e.r.-wetgeving, blijkt dat de beoogde ontwikkeling is aan te merken als een activiteit als bedoeld in categorie D.11.2 in de bijlage van het Besluit m.e.r., namelijk '*de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsplan met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'*. Het onderhavige plan blijft onder de bij deze activiteit genoemde drempelwaarde, die in paragraaf 1.2 nader worden besproken. Hoewel onder de drempelwaarde wordt gebleven, is een vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig.

Ook dient op basis van het Besluit m.e.r. en de Wet milieubeheer een m.e.r.-beoordelingsbesluit te worden genomen door het bevoegde gezag (college) voorafgaand aan het in procedure brengen van het ontwerpbestemmingsplan. Het bevoegde gezag neemt de beslissing of, vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die de activiteit mogelijk voor het milieu kan hebben, een m.e.r. moet worden doorlopen.

In het kader van voorgaande is voorliggende vormvrije m.e.r. beoordeling opgesteld. Deze kan tevens worden gebruikt als aanmeldingsnotitie. Op basis van deze aanmeldingsnotitie kan het bevoegde gezag de gevolgen beoordelen van het plan en de beslissing nemen of er een m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk is in het kader van dit plan.

1.2 De m.e.r.-beoordeling

Het instrument milieueffectrapportage

De milieueffectrapportage (hierna: m.e.r.) is een hulpmiddel om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. De wettelijke basis voor de m.e.r. is de Wet milieubeheer. In de uitvoeringswetgeving, het Besluit m.e.r., staat wanneer een m.e.r. of (vormvrije) m.e.r.-beoordeling aan de orde is. De activiteit die het plan mogelijk maakt, de omvang ervan en het besluit over de activiteit zijn daarbij bepalend. In de onderdelen C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. staat of sprake is van m.e.r.-plicht of (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsplicht. Per categorie van activiteiten is een drempelwaarde voor de omvang van de activiteit gegeven.

Schema m.e.r.-plicht vanwege Besluit m.e.r. (Bron: www.Infomil.nl).

Bovenstaande afbeelding laat zien dat wanneer een besluit over een activiteit die qua omvang boven de C-drempel blijft voor dat besluit een m.e.r.-plicht geldt. Tussen de C- en D-drempel geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht. Onder de D-drempel moet het bevoegd gezag via een vormvrije beoordeling nagaan of een formele m.e.r.-beoordeling nodig is.

In een m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een plan mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Als dat zo is, moet een m.e.r.-procedure worden doorlopen.

Ook in de vormvrije m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een plan mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Deze beoordeling is qua inhoud vormvrij. Als belangrijke nadelige gevolgen niet zijn uit te sluiten, dan moet de formele m.e.r.-beoordelingsprocedure worden doorlopen. Uiteraard kan ook direct voor een m.e.r. gekozen worden.

Sedert een recente wetswijziging, waarmee een herziening van de Europese m.e.r.-richtlijn is geïmplementeerd, is ook de vormvrije m.e.r.-beoordeling aan regels gebonden. De toetsingscriteria lagen al vast, maar nu zijn er ook procedureregels. Vooraf-gaand aan de besluitvorming over het besluit, moet een aanmeldingsnotitie worden ingediend bij het bevoegd gezag. Op grond van de inhoud van deze notitie moet het bevoegd gezag binnen zes weken gemotiveerd oordelen of voor de activiteit een MER moet worden opgesteld. Dit besluit hoeft niet openbaar te worden gemaakt. Wel zal in

het ontwerp van het besluit aan deze m.e.r.-beoordelingsbeslissing moeten worden toegelicht.

Voor plannen, die een kader vormen voor een activiteit waarvoor op grond van de bijlage bij het Besluit m.e.r. een m.e.r. moet worden doorlopen dan wel een formele m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd, moet een planMER worden opgesteld.

Toetsing aan Besluit m.e.r.
Onderhavig plan (de realisatie van woningen) wordt als een activiteit genoemd in bijlage onderdeel D van het Besluit m.e.r. Categorie D.11.2 betreft namelijk '*de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsplan met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen*'. De drempelwaarde is als volgt geformuleerd: "in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:
1°. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
2°. een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat, of
3°. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m^2 of meer."

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt circa 3.300 m^2. Het beoogde bouwplan voorziet in de realisatie van maximaal 11 woningen.

Gezien het voorgaande blijft de voorgenomen ontwikkeling ruim onder de drempelwaarde en kan volstaan worden met een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Doel vormvrije m.e.r-beoordeling
Het doel van een vormvrije m.e.r.-beoordeling is het geven van inzicht in de milieueffecten van de voorgenomen activiteit aan het bevoegd gezag. Er wordt in een vormvrije m.e.r.-beoordeling een antwoord gegeven op de vraag of er vanwege de uitvoering van de activiteiten belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn te verwachten. In voorliggend rapport wordt inzicht gegeven in de milieueffecten en daarmee vormt dit rapport de benodigde vormvrije m.e.r.-beoordeling. Het rapport is de aanmeldingsnotitie waarmee het college een m.e.r.-beoordelingsbeslissing wordt gevraagd over het bijbehorende bestemmingsplan.

Criteria voor toetsing
In het voorliggend rapport wordt op de milieueffecten van het voornoemde plan ingegaan, waarbij, conform artikel 2, lid 5 van het Besluit m.e.r. juncto de leden 1 tot en met 3 van artikel 7.16 van de Wet milieubeheer, ingezoomd wordt op de volgende onderdelen:
- kenmerken van de activiteit;
- plaats waar de activiteit wordt verricht;
- kenmerken van de gevolgen van de activiteit.

Aan de hand van de behandeling van deze criteria wordt onderzocht of voor de ontwikkelingen al dan geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te verwachten zijn.

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgen drie hoofdstukken waarin nader wordt ingegaan op het onderhavige plan en de eventuele milieugevolgen. Navolgend wordt ingegaan op de kenmerken van het plan in hoofdstuk 2, in hoofdstuk 3 wordt de plaats van het plan beschreven en de kenmerken van het potentiële effect komen in hoofdstuk 4 aan bod. Het rapport wordt afgesloten met een eindconclusie in hoofdstuk 5.

2 Kenmerken van het plan

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de kenmerken van het plan besproken. De aard en de omvang van het plan worden in beeld gebracht. Ook wordt gekeken naar overige aspecten: cumulatie, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder en het risico op ongevallen.

2.2 Beschrijving plan

2.2.1 Planbeschrijving

Het voornemen bestaat om ter plaatse van het plangebied te voorzien in maximaal 11 woningen. Het woningbouwprogramma omvat 7 rijwoningen, 2 twee-onder-één-kapwoningen en 2 vrijstaande woningen.

Voor de ontwikkeling is een stedenbouwkundig plan opgesteld waarbinnen het realiseren van en dorps karakter, met aansluiting op de ruimtelijke kenmerken en karakteristieken van de omgeving, als uitgangspunt is gehanteerd. Daarom wordt de lintbebouwing aan de Meentsestraat voortgezet door de realisatie van een vrijstaande woning en een twee-onder-één-kapwoning met een groene voortuinzone. Achter deze woningen doet zich de kans voor om een kleinschalig woonbuurtje te maken, zoals dat vaker het geval is langs de Meentsestraat zodat aangesloten wordt op de huidige stedenbouwkundige opzet in Giesbeek. Er is sprake van een diversiteit aan woningtypen, waardoor vrijstaande, twee-onder-één-kap- en rijwoningen in het plangebied zijn beoogd. Dit zorgt voor huisvestigingsmogelijkheden voor starters, gezinnen en senioren. Het plan biedt ruimte aan maximaal 11 nieuwe woningen. Het stedenbouwkundig plan gaat uit van een functioneel programma van 7 rijwoningen, 2 twee-onder-één-kapwoningen en 2 vrijstaande woningen.

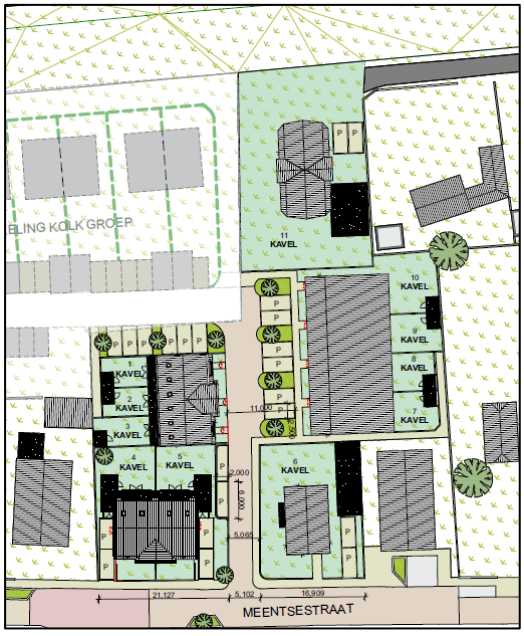

Stedenbouwkundig plan plangebied (Bron: MH Tekenwerk).

2.3 Omvang van het plan

De oppervlakte van het totale plangebied bedraagt circa 3.300 m^2. Het programma voorziet in 7 rijwoningen, 2 twee-onder-één-kapwoningen en 2 vrijstaande woningen.

2.4 Overige kenmerken van het plan

2.4.1 Cumulatie met andere planen

Direct ten westen van het plangebied worden 13 woningen gerealiseerd. Er is cumulatie denkbaar voor wat betreft verkeerseffecten. Cumulatie bij de aspecten archeologie, bodem en natuur zijn op voorhand beperkter gezien de lokale aard van deze aspecten. Ten aanzien van het aspect verkeer geldt dat voor de in totaal 24 woningen een verkeersgeneratie van circa 191 verkeersbewegingen zal ontstaan (beide plannen). Voor de 13 woningen is de verkeersgeneratie berekend op circa 104 verkeersbewegingen en voor voorliggend plan, de realisatie van 11 woningen, is de verkeersgeneratie berekend op maximaal 87 verkeersbewegingen (zie paragraaf 0). Gesteld wordt dat de verkeersgeneratie van de beoogde ontwikkelingen dusdanig beperkt is dat er wat betreft verkeer geen negatieve cumulerende milieueffecten verwacht worden op het gebied van doorstroming en veiligheid. Dit geldt daarmee ook voor het aspect geluid en lucht waar eveneens geen sprake zal zijn van cumulatie. Gezien voorgaande wordt geen cumulatie verwacht met andere ontwikkelingen in de directe nabijheid.

2.4.2 Gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Natuurlijke hulpbronnen zijn alle in de natuur aanwezige stoffen die van economisch nut kunnen zijn. Naast natuurlijke grondstoffen, die in productieprocessen gebruikt worden, maken hulpbronnen (economische) activiteiten mogelijk (deze worden daarbij niet verbruikt). De toetsing in deze paragraaf blijft beperkt tot het gebruik van natuurlijke hulpbronnen die binnen dan wel in de directe nabijheid van het plangebied voorkomen.

Tijdens de realisatie van de beoogde nieuwbouw wordt tijdelijk gebruik gemaakt van brandstof, elektriciteit, eventueel spoelwater en eventueel grond bij de graafwerkzaamheden. De precieze hoeveelheden en te gebruiken bouwstoffen zijn op dit moment nog niet inzichtelijk te maken.

De nieuwe functie maakt geen gebruik van natuurlijke hulpbronnen in de direct nabijheid van het plangebied.

In het geheel legt het plan hiermee geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen.

2.4.3 Productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder

Tijdens de realisatie van de nieuwbouw wordt gewerkt met stikstof- en fijnstof-emitterend materieel (machines, etc.). Hiernaast zullen de aanlegwerkzaamheden in beperkte mate gepaard gaan met afvalstoffen (zoals overtollig bouwmaterialen) en hinder (bijv. geluid). Verder vindt geen productie plaats die leidt tot gevaarlijke of milieubelastende afvalstoffen.

Het beoogde plan heeft een verkeersaantrekkende functie. Er is daarom sprake van mogelijke effecten op het gebied van geluid, lucht en verkeer (bijvoorbeeld hinder, doorstroming, veiligheid).

2.4.4 Risico van ongevallen

Onderhavig plan vormt in algemene zin geen bijzonder risico voor de omgeving. Het plan brengt geen wezenlijke risico's met zich mee.

3 Plaats van het plan

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de omgeving waarin de activiteiten plaatsvinden, alsmede de eventuele kwetsbaarheid van dit gebied voor de voorgenomen activiteiten. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het plangebied zelf, maar ook naar de aangrenzende gebieden.

3.2 Het bestaande grondgebruik

Het plangebied bevindt zich in de kern van Giesbeek. Het plangebied kent een stenig karakter en bestaat uit een aannemersbedrijf, een slager met de winkel en een slachthuis, garageboxen, een schuur en een gedeelte verharde grond welke als opslaglocatie en parkeerplaats in gebruik is. In het noordelijke gedeelte van het plangebied staan enkele jonge bomen. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van het plangebied in de huidige situatie.

Het aannemersbedrijf (Bron: SAB).

De winkel van de slager (Bron: SAB).

3.3 Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu

3.3.1 Inleiding

Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu heeft te maken met de gevoeligheid van gebieden voor ontwikkelingen. In het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling is een analyse gedaan naar het voorkomen van en het mogelijke effect van de ontwikkeling op zogenaamde gevoelige gebieden, zoals gedefinieerd in bijlage III van de EU-Richtlijn. Echter, behalve gebieden die op grond van de richtlijn als gevoelig worden beschouwd, zijn er ook gebieden waar krachtens nationale en provinciale regels in het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling rekening mee dient te worden gehouden.

Het resultaat van de analyse wordt hierna beknopt gepresenteerd. Wanneer er een grote relevantie is voor de in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling centraal staande ingrepen, wordt er een toelichting gegeven.

3.3.2 Overzicht gevoelige gebieden bijlage III EU-Richtlijn

In de navolgende tabel is de toetsing opgenomen aan alle typen gebieden zoals genoemd in bijlage III van de Richtlijn.

Type gebied	*Juridisch kader*	*Relevantie voor de activiteit*
Wetlands	Conventie van Ramsar	In of in de directe nabijheid van het plangebied zijn geen aangewezen Wetlands aanwezig.
Kustgebieden		Het plangebied is niet gelegen in een kustgebied.
Berggebieden en bosgebieden	Wet natuurbescherming	Het plangebied is niet gelegen in een berg- en bosgebied.
Reservaten en natuurparken: • *Nationale Landschappen* • *Nationale parken*	Nationale Landschappen zijn benoemd in de Nota Ruimte Nationale Parken zijn onderdeel van de EHS.	Het plangebied ligt niet in een Nationaal Landschap of Nationaal Park.
Speciale beschermingszones, door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn)	Wet natuurbescherming	In de omgeving van het plangebied liggen enkele Natura 2000-gebieden (zie verder onder **1**).
Gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden	Europese milieurichtlijnen (o.a. kaderrichtlijn Luchtkwaliteit, kaderrichtlijn water)	Het plangebied ligt niet in gebieden waar op basis van communautaire wetgeving reeds normen worden overschreden.
Gebieden met hoge bevolkingsdichtheid		Het plangebied is niet gelegen in een gebied met hoge bevolkingsdichtheid.
Landschappen van • *historisch belang* • *cultureel belang* ○ *beschermd stads- en dorpsgezicht* • *archeologisch belang*	• Verdrag van Valletta • Monumentenwet • Gemeentelijk landschapsontwikkelingsplan	In het plangebied zijn geen historische bouwwerken of monumentale panden gelegen. Ook bevinden zich geen structuren met een cultuurhistorische of beeldbepalende waarde in/nabij het plangebied. Het plangebied heeft mogelijk een archeologische verwachtingswaarde (zie verder onder **2**).

1. Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is het netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie, die worden beschermd op grond van de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). Deze richtlijnen geven aan welke typen natuur en welke soorten beschermd moeten worden. De lidstaten wijzen daarvoor speciale beschermingszones aan en moeten instandhoudingsmaatregelen nemen om deze gebieden te beschermen.

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Wel liggen twee Natura 2000-gebieden in de buurt van het plangebied. Dit zijn het Natura 2000-gebied ‘Rijntakken’ op circa 150 meter afstand en het Natura 2000-gebied ‘Veluwe’ op circa 3 kilometer afstand. In deze gebieden bevinden zich stikstofgevoelige habitattypen.

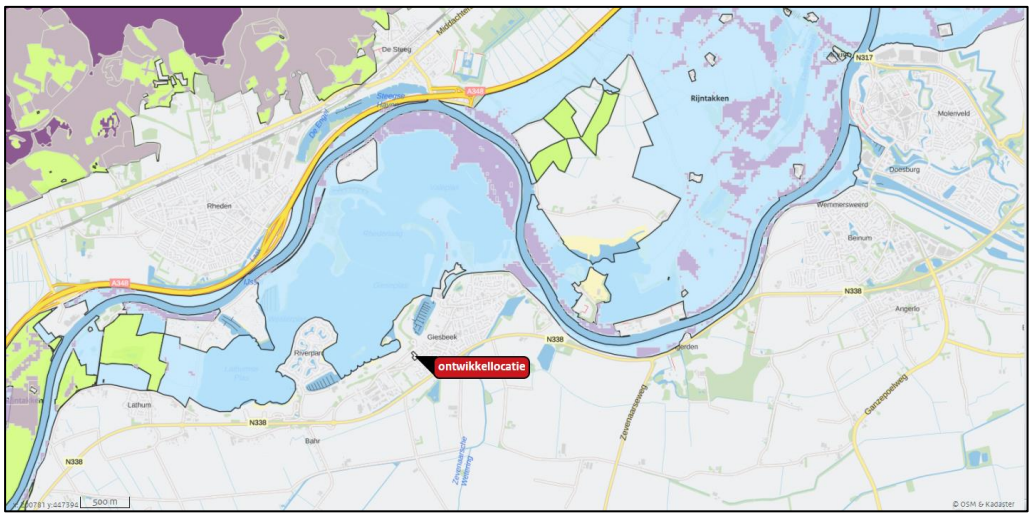

Situering ontwikkellocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden (Bron: Aerius).

Met het plan wordt een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk gemaakt. Het is uitgesloten dat bijvoorbeeld licht of geluid afkomstig van de ontwikkeling op deze afstand het Natura 2000-gebied kan verstoren. Wel is met de ontwikkeling een toename van stikstofemissie te verwachten. Gelet op de afstand van het plangebied tot aan het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en gelet op de omvang van het plan kan op voorhand niet worden gesteld dat geen sprake is van negatieve milieueffecten op het Natura 2000-gebied. Daarom wordt in hoofdstuk 4 nader ingegaan op het aspect gebiedsbescherming.

2. Archeologische waarden

Door ondertekening van het verdrag van Valletta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

Raadpleging van het geldende bestemmingsplan ‘Kernen Lathum, Angerlo en Giesbeek’ wijst uit dat het plangebied een archeologische dubbelbestemming (specifieke vorm van waarde - hoge archeologische verwachting) kent. Op basis van deze dubbelbestemming is onder andere vastgelegd dat archeologisch onderzoek noodzakelijk is bij ontwikkelingen met een grotere omvang dan 200 m^2 en die dieper reiken dan 50 centimeter onder maaiveld. Het voorliggende plan overschrijdt deze grenzen. Gezien de overschrijding van de grenswaarden zoals gesteld in de archeologische dubbelbestemming wordt in hoofdstuk 4 nader ingegaan op het aspect archeologie.

3.3.3 Toetsing overige gevoelige gebieden

Naast de gebiedstypen die specifiek zijn genoemd in bijlage III van de Richtlijn, is getoetst aan de gevoelige gebieden op grond van overig nationale of provinciale wetgeving of beleid.

Type gebied	*Juridisch kader*	*Relevantie voor de activiteit*
Natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur)	Provinciale verordening	Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), maar er ligt wel NNN in de buurt (zie onder **3**).
Gebied geschikt voor beschermde soorten	Wet natuurbescherming	Het plangebied is mogelijk geschikt voor beschermde soorten (zie verder onder **4**).
Weidevogelgebied en ganzenfoerageergebied	Provinciale verordening	Het plangebied ligt niet in een beschermingsgebied voor weidevogels, maar er ligt wel een weidevogelgebied in de buurt (zie verder onder **5**).
Stiltegebied	Wet milieubeheer Provinciale verordening	Het plangebied is niet gelegen in een stiltegebied.
Bodembeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het plangebied is niet gelegen in een bodembeschermingsgebied.
Grondwaterbeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het plangebied is niet gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied.

3. NNN (voormalige EHS)

Het Nationaal Natuurnetwerk (NNN), de opvolger van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuwe aan te leggen natuurgebieden. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. De provincie Gelderland spreekt niet van Natuurnetwerk Nederland maar van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Binnen het GNN en de GO staat de bescherming van de kernkwaliteiten centraal. De kernkwaliteiten bestaan uit bestaande natuurwaarden, uit nog te ontwikkelen potentiele waarden en omgevingscondities. Per saldo moet elke ontwikkeling in het GNN een verbetering van de betreffende kernkwaliteiten opleveren.

NNN/GNN

Het plangebied ligt niet binnen een NNN/GNN (zie navolgende afbeelding). Het dichtstbijzijnde gedeelte van het natuurnetwerk bevindt zich op circa 1.200 meter ten noorden en oosten van het plangebied. De bescherming van het natuurnetwerk kent in de provincie Gelderland niet het begrip externe werking. Aangezien het plangebied niet in het natuurnetwerk of de groene contour ligt, leidt de voorgenomen ingreep niet tot vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. De voorgenomen ingreep zal geen effect op de wezenlijke waarden en kenmerken van het natuurnetwerk hebben. De bescherming van het natuurnetwerk staat de

uitvoering van het plan niet in de weg. Dit aspect wordt daarom in hoofdstuk 4 niet nader onderzocht.

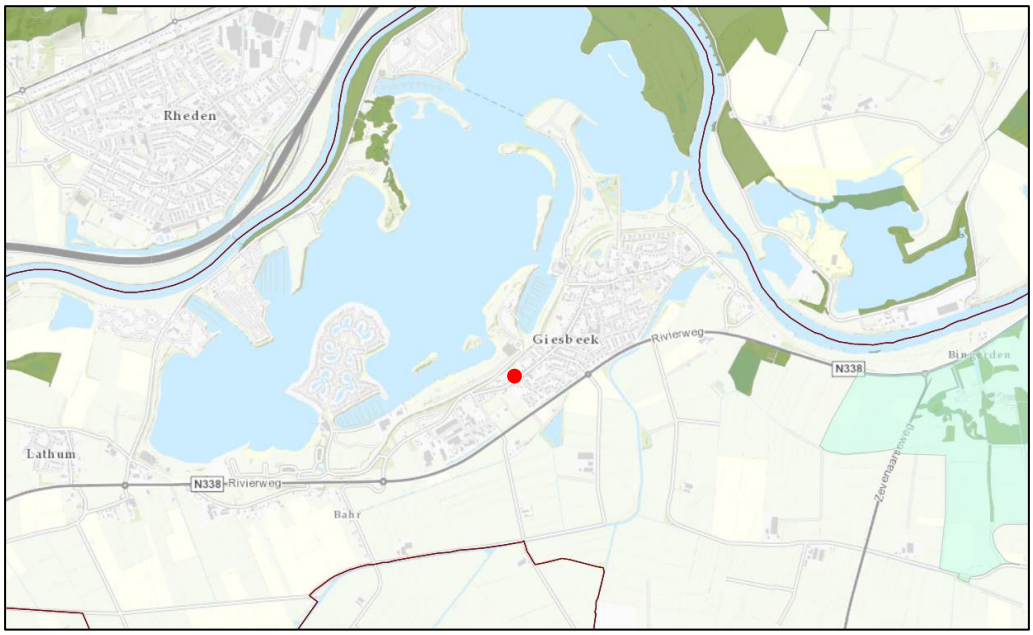

Globale ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van het NNN/GNN (groen) (Bron: provincie Gelderland).

GO

De GO heeft een dubbeldoelstelling. Er is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de ecologische samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden. Door de samenhang met de aangrenzende en inliggende natuur van het GNN herbergt de GO ook kenmerkende natuurwaarden.

Het plangebied maakt wel deel uit van de Groene Ontwikkelingszone. Ruimtelijke ontwikkeling via een bestemmingsplanwijziging binnen de GO is toegestaan zolang de natuurkwaliteit er op vooruit gaat. In het plangebied zijn geen natuurwaarden aanwezig die enige toevoeging hebben voor de GO. Zo ligt het plangebied in de bebouwde kom van Giesbeek en bestaat het plangebied grotendeels uit verharde grond. Ruimte voor ganzen om te foerageren is ook niet aanwezig. In de huidige situatie zijn wel gebouwen aanwezig, wat mogelijk nestgelegenheid biedt voor vogels huismus en gierzwaluw. Echter in de nieuwe situatie zal vanwege nieuwbouw meer nestgelegenheid ontwikkeld worden voor soorten als huismus en/of gierzwaluw, wat vogels van cultuurgronden zijn. Meer geschikt habitat voor soorten van cultuurgronden is één van de ontwikkelingsdoelen van het betreffende deel (“De Liemers West”) van de GO. Aangezien er geen ontwikkelingsdoelen in het geding komen en er wel positieve effecten voor één van de ontwikkelingsdoelen gerealiseerd worden, kan geconcludeerd worden dat de natuurkwaliteit er op vooruit gaat en er geen verdere toetsing benodigd is op het gebied van de Groene Ontwikkelingszone. Overigens wordt opgemerkt dat in de in voorbereiding zijnde actualisatie van de omgevingsverordening de status van GO van het plangebied wordt gehaald. Dit aspect wordt daarom in hoofdstuk 4 niet nader onderzocht.

4. Beschermde soorten

Gelet op het karakter van het plangebied en haar omgeving kunnen mogelijk beschermde dier- of plantensoorten aanwezig zijn, dit aspect wordt daarom in hoofdstuk 4 nader onderzocht.

5. Weidevogelgebied

Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied bevindt zich op 400 meter afstand van het plangebied, zoals navolgend te zien is. De aanwezigheid van dit gebied zal geen probleem vormen voor de gewenste ontwikkeling. Dit omdat de ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt in de dorpskern. Effecten van geluid of licht zullen dan ook geen invloed hebben op de weidevogels. Wanneer er met de ontwikkeling stikstof vrijkomt, zal dit ook niet tot een significant effect leiden voor de weidevogels. Dit omdat het leefgebied maar weinig gevoelig is voor stikstof en er door middel van maaibeheer jaarlijks vele kilo's stikstof van het land verwijderd wordt. Eerder het verkeerd uitvoeren van het maaibeheer, predatie of de afwezigheid van voldoende voedsel hebben een negatief effect op de weidevogelstand. Hier heeft de ruimtelijke ontwikkeling verder niks mee te maken. Het weidevogelgebied wordt daarom in hoofdstuk 4 niet nader onderzocht.

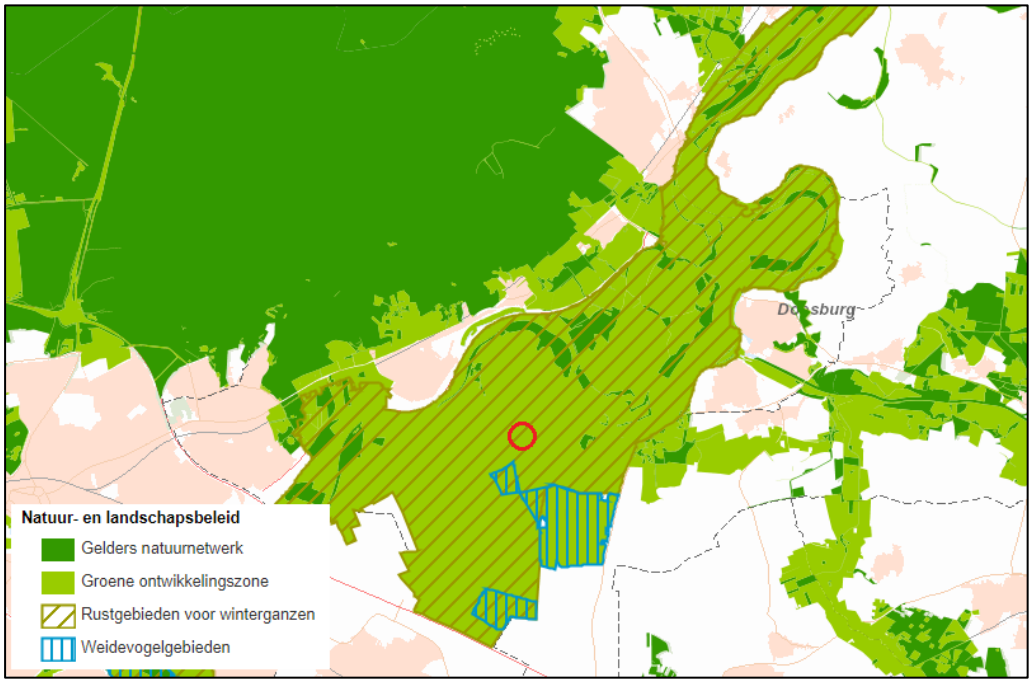

Globale ligging van het plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van onder meer weidevogelgebied (Bron: provincie Gelderland).

4 Kenmerken van het potentiële effect

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de potentiële effecten van de activiteiten. In dit hoofdstuk gaat het om de interactie tussen beide voorgaande hoofdstukken. Hetgeen beschreven is over de kenmerken van het plan en de plaats van het plan zijn bepalend voor de milieuaspecten die in dit hoofdstuk nader aan de orde worden gesteld. Voor alle thema's geldt dat conform de Europese richtlijn gelet wordt op de duur, frequentie en onomkeerbaarheid van het effect. Tevens wordt aandacht besteed aan de mogelijke cumulatieve effecten op de diverse aspecten als gevolg van de beoogde woningbouw.

Hoofdstuk 2 laat zien dat het plan de realisatie van 11 woningen betreft. Dit is een ontwikkeling die zorgt voor de aantrekking van enig verkeer.

Hoofdstuk 3 laat zien dat de omgeving van het plangebied een beperkt aantal kwetsbaarheden kent. In de omgeving bevinden zich enkele Natura 2000-gebieden. Verder kunnen beschermde dier- of plantensoorten in het plangebied aanwezig zijn en geldt er een archeologische dubbelbestemming.

Nader te beoordelen aspecten
Op basis van de voorgaande twee hoofdstukken worden de volgende milieuaspecten in dit hoofdstuk nader behandeld:

- natuur: het plan kan voor wat betreft gebiedsbescherming leiden tot gevolgen voor de omliggende Natura 2000-gebieden. Het plan kan wat betreft soortenbescherming leiden tot negatieve milieueffecten op beschermde flora en fauna.
- archeologie: er kan sprake zijn van negatieve effecten voor archeologische waarden door onderhavig plan.
- verkeer: de nieuwe ontwikkeling zal leiden tot een toename van het (gemotoriseerde) verkeer. Er zal nader worden beoordeeld of sprake is van negatieve (milieu-) effecten op het gebied van doorstroming en veiligheid.
- geluidshinder: het plan heeft een verkeersaantrekkende werking en leidt dus mogelijk ook tot een toename van geluidshinder (door verkeer) op de omgeving.
- luchtkwaliteit: de toename van het verkeer kan leiden tot een verslechtering van de luchtkwaliteit als gevolg van verkeer.

Aspecten waarbij op voorhand geen effecten zijn te verwachten
Van de overige milieuaspecten wordt op basis van de beoordeling van de kenmerken het concrete plan en de bestaande situatie zoals omschreven in de voorgaande hoofdstukken op voorhand verwacht dat deze niet leiden tot betekenisvolle milieueffecten. Om alle aspecten nog kort langs te lopen:

- externe veiligheid: de functies in onderhavig plan leiden niet tot externe veiligheidseffecten.
- landschap en cultuurhistorie: het plangebied en de directe omgeving hebben geen specifieke landschappelijke of cultuurhistorische kwaliteiten.
- bodem: onderhavig plan bevat geen onderdelen die mogelijk bedreigend zijn voor de bodem.
- geurhinder: de functies in onderhavig plan leiden niet tot geurhinder.

– water: het plangebied is reeds grotendeels verhard. Er is met het project nauwelijks sprake van een toename van de bebouwing c.q. verharding. Uit te sluiten is dat de ontwikkeling kan leiden tot een verslechtering van de waterhuishouding en waterkwaliteit.

De voorgaande aspecten worden daarom in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling niet nader besproken.

Opzet van de beoordeling
De inhoud van de vormvrije m.e.r.-beoordeling is met name gebaseerd op algemeen beschikbare informatie, aangevuld met onderzoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van het bestemmingsplan.

4.2 Natuur

4.2.1 Huidige situatie

Het plangebied bevindt zich in de kern van Giesbeek. De omgeving van Giesbeek kenmerkt zich door agrarische gronden en de nabijheid van de rivier de IJssel. In de nabijheid liggen de plassen Valeplas, Gieseplas en Lathumse Plas en natuurgebieden als de Posbank en Hekenbroek.

De directe omgeving van het plangebied kenmerkt zich voornamelijk door de aanwezigheid van woonhuizen en bedrijven. Ten oosten en westen van het plangebied zijn woonhuizen aanwezig. Ten zuiden bevindt zich de Meentsestraat met daarachter een bedrijvenpand. Ten noorden bevindt zich een dijk, waarachter de Gieseplas ligt.

4.2.2 Effecten ontwikkeling

SAB heeft met een quick scan natuur[1] en onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Ook is nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied. Navolgend worden kort de conclusies van de quick scan uiteengezet.

Natura 2000
Natura 2000-gebied Rijntakken en Veluwe liggen in de buurt van het plangebied. Een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van Rijntakken en Veluwe is vanwege een mogelijke toename in stikstofdepositie door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied niet uit te sluiten. SAB heeft daarom een onderzoek stikstofdepositie[2] uitgevoerd. Uit de uitgevoerde berekeningen voor zowel de aanleg- als gebruiksfase blijkt dat er geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol stikstof/ha/j op de stikstofgevoelige habitattypen in de omliggende Natura 2000-gebieden. Er zijn daardoor geen nadelige milieueffecten te verwachten op de omliggende Natura 2000-gebieden.

---

1 SAB (2020). Quick scan natuur. Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114. Projectnummer: 180491. 3 december 2020.

2 SAB (2020). Onderzoek stikstofdepositie. Giesbeek, Meentsetraat 112 en 114. Projectnummer: 180491. 9 december 2020.

Soortenbescherming

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving.

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Daarnaast zijn mogelijk nog enkele essentiële elementen aanwezig, voor soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt. Zo blijkt uit de quick scan dat in en rondom het plangebied vogels kunnen broeden. Om overtreding van de wet te voorkomen wordt geadviseerd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield.

Mogelijk zijn ook nestplaatsen aanwezig van gierzwaluw en huismus. Nestplaatsen van deze soorten zijn jaarrond beschermd. Om hierover duidelijkheid te krijgen dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien nestplaatsen of essentieel leefgebied van deze soorten aanwezig blijkt, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk

Verder zijn mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Om uitsluitsel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien verblijfplaatsen aanwezig blijken, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Ook kan met de geplande ruimtelijke ontwikkelingen leefgebied van de rugstreeppad ontstaan. Aangeraden wordt om tijdens de verbouwing ondiepe poelen zo snel mogelijk te dempen en het terrein zo kort mogelijk braak te laten liggen. Hiermee kan vestiging van de rugstreeppad worden voorkomen.

Andere essentiële elementen, zoals essentieel leefgebied of verblijfplaatsen, van andere beschermde soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, zijn niet aanwezig. De bescherming van deze categorie soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

Conclusie

Ervan uitgaande dat de voornoemde werkwijzen (nader soortgericht onderzoek) worden gevolgd en de eventueel benodigde nadere maatregelen ook daadwerkelijk worden uitgevoerd, dan kunnen de negatieve gevolgen van het plan minimaal blijven. Daarnaast kan ervan worden uitgegaan dat rekening zal worden gehouden met de algemene aanbeveling dat rekening moet worden gehouden met de broedperiode voor vogels en de zorgplicht.

Geconcludeerd wordt dat er op zijn hoogst sprake zal zijn van een zeer beperkt negatief milieueffect. In ieder geval kan worden uitgesloten dat sprake is van een belangrijk nadelig gevolg voor het milieu.

4.3 Archeologie

4.3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt op oeverafzettingen van de Gelderse IJssel beddinggordel die actief is vanaf de Midden Romeinse tijd tot en met het heden. Resten ouder dan de Romeinse tijd kunnen zijn geërodeerd door activiteit van de IJssel. Hoewel de oeverafzettingen duiden op een gunstige bewoningslocatie, zijn in eerder archeologisch onderzoek in de directe omgeving van het plangebied geen archeologische resten gevonden. De rivier is in de Late Middeleeuwen bedijkt. Het plangebied ligt langs deze dijk. Op historisch kaartmateriaal is het plangebied als bouwland, weiland en boomgaard in gebruik tot de jaren ‘50 van de 20e eeuw.

4.3.2 Effecten ontwikkeling

Bureau voor Archeologie heeft een bureau- en inventariserend veldonderzoek[3] uitgevoerd. Navolgend worden de onderzoeksresultaten kort uiteengezet.

In het plangebied zijn vijf boringen gezet met einddieptes tussen 290 en 500 cm -mv. De natuurlijke bodem in het plangebied bestaat uit oever- en/of crevasseafzettingen op komafzettingen met daaronder Pleistoceen stuifzand. De top van dit stuifzand is ontkalkt wat erop duidt dat het enige tijd aan de oppervlakte heeft gelegen. Er is echter geen sprake van bodemvorming waardoor het vermoedelijk in een lager en natter deel van het landschap heeft gelegen. In twee boringen ligt onder de komafzettingen een tweede niveau zandige oever- en/of crevasseafzettingen. In de top van deze afzettingen is tussen 160 en 170 cm -mv een dunne vegetatiehorizont aanwezig. Tijdens het booronderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Geadviseerd wordt om het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling.

Het aspect archeologie vormt dan ook geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan. Negatieve milieueffecten van eventueel aanwezige archeologische waarden zijn daarmee uitgesloten.

4.4 Verkeer

4.4.1 Huidige situatie

Binnen het plangebied wordt het bestaande aannemersbedrijf en de slagerij gesloopt. De locatie wordt herontwikkeld ten behoeve van woningbouw. Het programma voorziet in 7 rijwoningen, 2 twee-onder-één-kapwoningen en 2 vrijstaande woningen. Derhalve genereert de voorgenomen ontwikkeling verkeer.

---

[3] Bureau voor Archeologie (2020). Een bureau- en inventariserend veldonderzoek. Meentsestraat 112 en 114, Giesbeek. Projectnummer: 976. 18 december 2020.

4.4.2 Effecten ontwikkeling

Voor het maken van een inschatting van de hoeveelheid autoverkeer die wordt gegenereerd bij een bepaalde ontwikkeling, hanteert het CROW[4] kencijfers voor wat betreft verkeersgeneratie. Onder verkeersgeneratie wordt hierbij verstaan de totale hoeveelheid gemotoriseerd verkeer (excl. openbaar vervoer) die gedurende een gekozen tijdsperiode naar de desbetreffende voorziening toe rijdt en hiervan wegrijdt. Gelet op het feit dat het plangebied aan de rand van de bebouwde kom van Giesbeek ligt, wordt gesteld dat de kencijfers voor 'rest bebouwde kom' aangehouden kunnen worden. De gemeente Zevenaar wordt conform CBS-gegevens ten aanzien van de mate van stedelijkheid gezien als een 'matig stedelijk gebied'.

Voor de ontwikkeling van 7 rijwoningen, 2 twee-onder-één-kapwoningen en 2 vrijstaande woningen volgt uit deze kerncijfers de volgende verkeersgeneratie:

	Rij (7)	Tweekap (2)	Vrijstaand (2)	Totaal
Minimaal	6,7 x 7 = 46,9	7,4 x 2 = 14,8	7,8 x 2 = 15,6	77,3
Maximaal	7,5 x 7 = 52,5	8,2 x 2 = 16,4	8,6 x 2 = 17,2	86,1

Gemiddeld gezien zullen maximaal circa 87 extra verkeersbewegingen per etmaal ontstaan als gevolg van de ontwikkeling. De verwachting is dat dit extra verkeer afgewikkeld kan worden op de Meentsestraat.

4.5 Geluid

4.5.1 Huidige situatie

De locatie is gelegen binnen bestaand stedelijk gebied, waar verwacht kan worden dat in de bestaande situatie reeds sprake is van een enig geluidsniveau als gevolg van omringende wegen en de detailhandel aan de overzijde van het plangebied.

4.5.2 Effecten ontwikkeling

In de toekomstige situatie zal het plangebied ingericht zijn met een toevoeging woningen. Het verkeer zal net zoals in de huidige situatie worden ontsloten op de Meentsestraat richting de N338 en verder. Daarvoor zal een nieuwe entree worden gemaakt. Langs deze route bevinden zich bestaande woningen. Bij deze bestaande woningen zal de geluidsbelasting dus kunnen toenemen als gevolg van de realisatie van het plan.

Zoals in de voorgaande paragraaf is gesteld, is de extra verkeersaantrekking geschat op maximaal 87 motorvoertuigen per etmaal op een gemiddelde weekdag. Uit de Wet geluidhinder is af te leiden dat bij een geluidstoename van 1,5 dB de geluidstoename merkbaar toeneemt en mogelijk maatregelen gewenst zijn. Deze toename komt neer op een verkeerstoename als gevolg van de ontwikkeling van circa 40% (licht verkeer).

---

[4] CROW, publicatie 381, van parkeerkencijfers naar parkeernomen.

Bij dit plan is evenwel te verwachten dat de verkeerstoename veel lager zal zijn dan 40%. In het kader van het bestemmingsplan is door SAB een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai[5] uitgevoerd waarin de etmaalintensiteiten van de omliggende wegen zijn opgenomen. De toename van de 87 motorvoertuigen per etmaal bedraagt op zijn hoogst ca. 13% voor de Meentsestraat (etmaalintensiteit 2031: 700 mvt/etm). Er is dus naar verwachting geen sprake van een merkbare geluidstoename, rekening houdend met de toekomstige verkeersstructuur.

4.6 Luchtkwaliteit

4.6.1 Huidige situatie

Om inzicht te krijgen in de huidige luchtkwaliteit zijn de kaarten met de achtergrondconcentraties van stikstofdioxide (NO_2), fijnstof (PM_{10}) en zeer fijnstof ($PM_{2,5}$) bestudeerd. De navolgende tabel brengt de achtergrondconcentraties in de huidige situatie voor de toekomstige zichtjaren in beeld. Daarnaast is inzicht gegeven in de wettelijke grenswaarden voor de betreffende stoffen vanuit de 'Wet Luchtkwaliteit' (Titel 5.2 Wet milieubeheer); dit bedragen de jaargemiddelde immissieconcentraties. Zoals te zien is zijn de achtergrondconcentraties voor stikstofdioxide en (zeer) fijnstof in de huidige situatie beneden de gestelde grenswaarden.

Zichtjaar	Concentraties wegen direct rondom het plangebied		
	stikstofdioxide (NO_2), jaargem. concentratie NSL-monitoringstool	fijn stof (PM_{10}), jaargem. concentratie NSL-monitoringstool	fijn stof ($PM_{2.5}$), jaargem. concentratie NSL-monitoringstool
2019	17,8 µg/m^3	17,2 µg/m^3	10,3 µg/m^3
2020	16,5 µg/m^3	17,0 µg/m^3	10,5 µg/m^3
2030	11,2 µg/m^3	14,6 µg/m^3	8,4 µg/m^3
Grenswaarden	40,0 µg/m^3	40 µg/m^3	25 µg/m^3

Stikstofdioxide en fijnstof huidige situatie (Bron: Atlas Leefomgeving).

4.6.2 Effecten ontwikkeling

Onderhavig project voorziet in de ontwikkeling van 11 woningen. Gezien de omvang is het plan ruimschoots als NIBM aan te merken conform de ministeriële regeling 'niet in betekenende mate' (NIBM), zoals op navolgende afbeelding weergegeven. Van plannen die onder de NIBM-grens blijven, wordt gesteld dat deze niet in betekenende mate bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Dat onderhavig plan onder de NIBM-grens blijft, is een belangrijke aanwijzing dat geen sprake is van negatieve effecten op het gebied van luchtkwaliteit.

[5] SAB (2020). Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai. Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114. Projectnummer: 180491. 16 december 2020.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

	Jaar van planrealisatie	2020
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	87
	Aandeel vrachtverkeer	1,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in $\mu g/m^3$	**0,08**
	PM_{10} in $\mu g/m^3$	**0,01**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in $\mu g/m^3$		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Berekening NIBM-tool, op basis van 87 extra voertuigbewegingen, waarvan 1,0% vrachtverkeer (Bron: Infomil / ministerie van Infrastructuur en Milieu).

Hiernaast geldt dat in de bestaande situatie de achtergrondconcentraties van de luchtverontreinigende stoffen onder de wettelijke grenswaarden liggen. Gezien de beperkte omvang van het project kan worden verwacht dat ook met de planbijdrage deze nog steeds onder de wettelijke grenswaarden zullen liggen. Dit is eveneens een belangrijke aanwijzing dat geen sprake is van negatieve effecten op het gebied van luchtkwaliteit.

Wat betreft het aspect ‘luchtkwaliteit’ is dus geen sprake van negatieve milieueffecten

5 Conclusie

In voorliggend rapport is beoordeeld of als gevolg van de beoogde woningen aan de Meentsestraat te Giesbeek belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn te verwachten.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de beoordeelde milieuaspecten en de daarbij behorende conclusies weer, zoals deze in hoofdstuk 4 aan bod zijn gekomen.

Aspect	***Beoordeling milieueffecten***
Natuur (gebiedsbescherming)	Het uitgevoerde natuuronderzoek en stikstofonderzoek wijzen uit dat negatieve effecten op omliggende Natura 2000-gebieden niet aan de orde zijn. Negatieve milieueffecten zijn uitgesloten.
Natuur (soortenbescherming)	Het uitgevoerde natuuronderzoek wijst uit dat op zijn hoogst sprake is van een beperkt negatief milieueffect dat niet als een belangrijk nadelig gevolg voor het milieu kan worden gekwalificeerd. Nader soortenonderzoek zal plaatsvinden.
Archeologie	Er heeft een bureau- en inventariserend veldonderzoek plaatsgevonden. Op basis van dit onderzoek wordt geadviseerd het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling. Het aspect archeologie vormt dan ook geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.
Verkeer	De nieuwe ontwikkeling zorgt voor een verkeersaantrekkende werking. Gezien de relatief beperkte verkeerstoename (maximaal 87 verkeersbewegingen per etmaal) worden wat betreft verkeer geen negatieve milieueffecten verwacht op het gebied van doorstroming en veiligheid.
Geluid	Als gevolg van de nieuwe ontwikeling zal er sprake zijn van een verkeersaantrekkende werking. Hiermee zou sprake kunnen zijn van een toename van geluidshinder op bestaande omringende woningen. De toename van het verkeer op de omringende wegen is echter ruim minder dan 40% (licht verkeer) ten opzichte van de intensiteiten. Hiermee zal geen sprake zijn van een merkbare toename van geluidshinder en is geen sprake van een negatief milieueffect.
Lucht	Er zijn geen nadelige gevolgen te verwachten. Het project draagt Niet in Betekenende Mate bij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit en gezien de bestaande achtergrondconcentraties en de planbijdrage is geen sprake van een wezenlijke verslechtering.

De uitkomst van de in voorgaande hoofdstukken uitgevoerde toets is dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden ten aanzien van de kenmerken en locatie van het project die zouden kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Voor de beoordeelde milieuaspecten geldt dat er hoogstens een beperkt negatief effect kan optreden (soortenbescherming).

De conclusie is dan ook dat belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten. Het volgen van een m.e.r.-(beoordelings-) procedure is daarom niet benodigd.

Gebruikte onderzoeken/bronnen

Onderzoeken

- Quick scan natuur (SAB)
- Onderzoek stikstofdepositie (SAB)
- Archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek (Bureau voor Archeologie)
- Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai (SAB)

Bronnen

- Risicokaart www.risicokaart.nl
- Atlas leefomgeving http://www.atlasleefomgeving.nl/kijken
- Publieke Dienstverlening op de kaart (PDOK) http://pdokviewer.pdok.nl/
- Milieu-kenniscentrum Infomil http://www.infomil.nl/
- CBS-Statline, statistische informatie http://statline.cbs.nl/Statweb/
- Wetgeving, overheidsportal http://wetten.overheid.nl/zoeken
- AERIUS Calculator, kaartbeeld Natura 2000 https://calculator.aerius.nl/calculator/
- Natura 2000 Database http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx

DE KLINKER MILIEU

VERKENNEND BODEMONDERZOEK
en ASBEST IN PUINONDERZOEK
volgens NEN 5740 en NEN 5897

Meentsestraat 112 - 114
Giesbeek

Datum:	6 oktober 2021
Adviesbureau:	De Klinker Milieu Verlengde Ooyerhoekseweg 9 7207 BJ Zutphen 0575-517298
Rapportnummer:	K20B031
Versie	2.0
Opdrachtgever:	SAB

Auteur:	Paraaf	Gecontroleerd door	Paraaf
R. Linnenbank		N. Looman	

BRL SIKB 2000 ISO 9001

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 2
2 VOORONDERZOEK 3
2.1 Wat is de afbakening onderzoekslocatie 3
2.2 Potentiële bronnen van bodemverontreiniging 3
2.3 Verwachte bodemkwaliteit 5
2.4 Bodemopbouw en geohydrologie 6
2.5 Beïnvloeding vanuit de omgeving 6
2.6 Bodemonderzoek noodzakelijk? 7
2.7 Hypothese en strategie 7
3 ONDERZOEKSOPZET EN UITGEVOERDE WERKZAAMHEDEN 8
3.1 Onderzoeksopzet 8
3.2 Veldonderzoek 8
3.3 Chemisch onderzoek 9
4 ONDERZOEKSRESULTATEN 10
4.1 Globale bodemopbouw 10
4.2 Zintuiglijke waarnemingen 10
4.3 Veldmetingen 10
4.4 Waarnemingen in het kader van aanwezigheid van asbest 11
4.5 Toetsingskader 11
4.5.1 Wet bodembescherming 11
4.5.2 Besluit bodemkwaliteit 12
4.5.3 Asbest 12
4.6 Analyseresultaten grond en grondwater 13
4.7 Grond 13
4.8 Grondwater 13
4.9 Asbest 13
4.10 Toetsing hypothese 13
5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 15
5.1 Conclusies 15
5.2 Algemeen 15

Bijlage 1: Ligging onderzoekslocatie
Bijlage 2: Boorstaten en zintuiglijke waarnemingen
Bijlage 3: Analyseresultaten
Bijlage 4: Toetsingstabellen
Bijlage 5: Situering monsterpunten
Bijlage 6: Checklist vooronderzoek

1 INLEIDING

In opdracht van SAB is door De Klinker Milieu een bodemonderzoek uitgevoerd conform de NEN 5740 en NEN 5897 op de locatie Meentsestraat 112-114 te Giesbeek. Het perceel is kadastraal bekend als:

- gemeente Bahr en Lathum;
- sectie E;
- perceelnummers 1821, 1822 (ged.), 1824, 1978 en 2012 (ged.).

Onderhavige rapportage (versie 2.0) vervang de rapportage met projectcode K20B031 van 7 december 2020, welke hiermee komt te vervallen. In deze versie is een onderzoek naar een bovengrondse tank toegevoegd.

De onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van 3.064 m^2. In bijlage 1 is de regionale ligging opgenomen en bijlage 5 voor een overzicht van de onderzoekslocatie.

De aanleiding tot het bodemonderzoek wordt gevormd door de voorgenomen eigendomsoverdracht en bouwactiviteiten op de locatie. Doel van het bodemonderzoek is het vaststellen van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van de locatie en nagaan of er mogelijke gebruiksbeperkingen bestaan in relatie tot het beoogde gebruik.

Het door De Klinker Milieu gehanteerde kwaliteitssysteem en de toepassing daarvan voldoet aan NEN-EN-ISO 9001 (2008). Tussen De Klinker Milieu en de opdrachtgever is geen sprake van een relatie die de onafhankelijkheid en integriteit zou kunnen beïnvloeden en/of haar werkzaamheden zou kunnen belemmeren.

In voorliggende rapportage wordt een overzicht gegeven van de resultaten van het uitgevoerde verkennend bodemonderzoek. In hoofdstuk 2 worden de tijdens het vooronderzoek verzamelde informatie, de globale bodemopbouw, de geohydrologische gegevens en de hypotheses weergegeven. Hoofdstuk 3 presenteert de onderzoeksopzet en de uitgevoerde werkzaamheden. Vervolgens worden de onderzoeksresultaten weergegeven in hoofdstuk 4. Tot slot worden de conclusies en aanbevelingen gepresenteerd in hoofdstuk 5.

2 VOORONDERZOEK

Onderstaand wordt de informatie gepresenteerd die tijdens uitvoering van het vooronderzoek is verzameld.

Het vooronderzoek is uitgevoerd conform NEN 5725 (2017). Hierbij is getracht uit diverse bronnen de voorgeschreven onderzoeksvragen te beantwoorden. In bijlage 6 is de tabel uit de NEN 5740 met de diverse aanleidingen voor bodemonderzoek weergegeven, alsmede een checklist van de verplichte vooronderzoeksaspecten. De gekozen aanleiding van het vooronderzoek is 'Opstellen hypothese over de bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek' (optie A uit de NEN 5725).

In onderstaande alinea's worden de te beantwoorden onderzoeksvragen weergegeven en beantwoord. Hierbij is (indien van toepassing) tevens de bron van de informatie weergegeven.

2.1 Wat is de afbakening onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie betreft het perceel, kadastraal bekend als gemeente Bahr en Lathum, sectie E, perceelnummers 1821, 1822 (ged.), 1824, 1978 en 2012 (ged.) (bron: Kadaster). Voor het vooronderzoek zijn gegevens van zowel de onderzoekslocatie als de direct aangrenzende percelen bekeken.

2.2 Potentiële bronnen van bodemverontreiniging

In het westelijke deel van de kern Giesbeek, aan de Meentsestraat 112, is een aannemersbedrijf gevestigd. De bedrijfsactiviteiten ter plaatse zijn inmiddels beëindigd. het voornemen is om de gebouwen op het perceel te slopen en op de locatie zes woningen te realiseren. Op het buurperceel, de Meentsestraat 114, is in de huidige situatie een slagerij gesitueerd. De bedrijfsactiviteiten aldaar zijn eveneens beëindigd. Het voornemen bestaat om de bebouwing te slopen en hier nogmaals vijf woningen te realiseren.

Voorafgaand aan de veldwerkzaamheden op 16 november 2020 heeft een locatie-inspectie plaatsgevonden. Foto 1 en 2 tonen de bedrijfspanden. Het terrein is verhard met klinkers, beton, stelcon, asfalt en split/puin en een deel is braakliggend en in gebruik als opslag (foto's 3, 4, 5, 6, en 7). Er zijn verdachte asbestdaken geconstateerd, een druppelzone ontbreekt (foto 7, 8 en 9). Op foto 8 is ook een opvangput voor vet waar te nemen.

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Foto 4

Foto 5

Foto 6

Foto 7

Foto 8

Foto 9

Informatie van het Provincieloket Gelderland (mail van 9 november 2020, V2020-016190) en de gemeente Zevenaar (mail van 4 november 2020, Simone Bogaard) melden dat op de onderzoekslocatie geen voorgaande onderzoeken bekend zijn. In het historisch bodembestand (HBB) wordt de onderzoekslocatie genoemd (Aannemersbedrijf Ebbers en Slachterij Witjes). Het is niet bekend of er verontreinigingen op de locatie zijn. Bij zowel de provincie als de gemeente zijn geen verdachte deellocaties bekend.

De gemeente heeft aangegeven dat er in 1992 een bodemonderzoek is uitgevoerd. Deze is echter niet in het gemeentelijk archief aanwezig. Ook bij de provincie is dit onderzoek niet bekend. Omdat het onderzoek niet is in te zien en vanwege de ouderdom, wordt dit derhalve verder niet meegenomen in dit onderzoek.

N.a.v. een reactie van het bevoegd gezag (zaaknummer ODRA21AV406 van 20 april 2021) is er bij de gemeente Zevenaar nogmaals (historische) bodeminformatie aangevraagd. Op 30 juli 2021 is door de heer R. Linnenbank van De Klinker Milieu Adviesbureau een dossieronderzoek uitgevoerd op het gemeentehuis te Zevenaar.
In één van de aanwezige dossiers (verslag milieucontrole) wordt beschreven dat er een inspectie van de bovengrondse dieselolie tank en opvangbak (1.200 liter) door Kuster Olie is uitgevoerd op 12 september 2005. Op ontvangen bouwtekeningen is de locatie van de tank aangegeven.

Op 12 december 2006 is een vergunningsaanvraag gedaan voor de bouw van een spuitcabine op Meentestraat 112. Volgens de aanvraag betreft het uitsluitend watergedragen verven. Het betreft een Wagner aircoat spuitsysteem. Met dhr. N. Emmanouil, technisch medewerker milieu, van de Gemeente Zevenaar is deze aanvraag besproken. Er is geen duidelijkheid of de spuitwand daadwerkelijk is geplaatst.

Op 11 augustus 2021 is door de heer R. Linnenbank van De Klinker Milieu Adviesbureau een locatie-inspectie uitgevoerd om bovengenoemde zaken te verifiëren. Tijdens de locatie inspectie is ook in de aanwezige gebouwen gekeken. Hierbij zijn geen verdachte activiteiten waargenomen die van invloed zijn op de bodemkwaliteit. Tijdens de locatie inspectie is uitvoerig gesproken met dhr. Joop Ebbers, oprichter van het aannemersbedrijf en eigenaar van de locatie.

De spuitwand is nooit gerealiseerd op de locatie. Kort na de aanvraag in december 2006 is een nieuwe bedrijfshal op een andere locatie in gebruik genomen waardoor de spuitwand niet noodzakelijk was op de locatie aan de Meentestraat in Giesbeek. Op bouwtekeningen is de locatie ook niet zichtbaar.

De locatie van de voormalige bovengrondse dieselolie tank is in kaart gebracht en de bodem ter plaatse zal separaat onderzocht gaan worden. Er heeft tijdelijk een dieselolie tank gestaan om de vervoersmiddelen die in eigen beheer zijn te voorzien van brandstof.

Uit de gegevens van www.topotijdreis.nl is waar te nemen dat er sinds 1956 op de locatie bebouwing is. Op de onderstaande afbeeldingen is te zien dat er gedurende de jaren veranderingen aan de bebouwing zijn geweest.

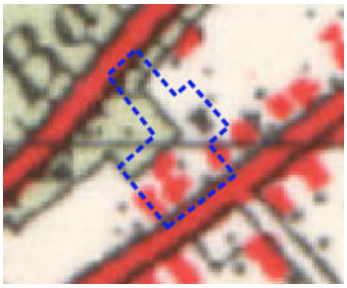
1956

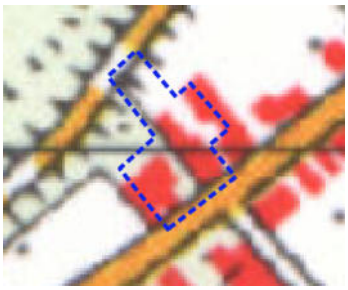
1980

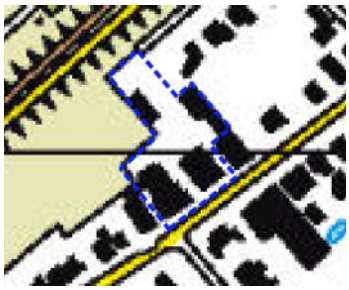
2015

2.3 Verwachte bodemkwaliteit

De locatie is volgens de bodemkwaliteitskaart gelegen in deelgebied met de volgende bodemkwaliteitsklassen:
- Ontgravingskwaliteit: wonen (bovengrond) – Achtergrondwaarde (ondergrond)
- Bodemfunctieklasse: wonen
- Toepassingseis: wonen

(bron: informatie Bodemkwaliteitskaart Regio Arnhem – augustus 2018).

Op de locatie is op een tweetal plaatsen een puinverharding aangetroffen. De herkomst van het puin is onbekend. Puin is in principe asbestverdacht.

Tijdens de locatie inspectie is gebleken dat er op de onderzoekslocatie schuren met asbest-dakbedekking zijn (foto 7, 8 en 9). Door verwering kunnen asbestvezels met het regenwater uitspoelen en op de bodem terecht komen. Als er geen sprake is van een dakgoot en er is geen sprake van een gesloten verharding, kunnen de vezels in de bodem terechtkomen. De zogenaamde druppelzone is dan verdacht op het voorkomen van asbest.

In dit geval bevinden zich er geen dakgoten aan de schuren, echter de bodem onder de druppelzone is verhard. Hierdoor is er geen sprake van een verdachte deellocatie.

Bij de locatie inspectie is een vetvangput aangetroffen. Er wordt hier niet direct een bodemverontreiniging verwacht en derhalve wordt deze locatie niet separaat als verdachte deellocatie onderzocht. De peilbuis wordt wel ter plaatse van deze put geplaatst.

De voormalige bovengrondse 1.200 liter dieselolie tank zal als separate deellocatie onderzocht worden.

2.4 Bodemopbouw en geohydrologie

Als uitgangspunt voor de bodemsamenstelling en de geohydrologische situatie is boring B40E0069 van het Dinoloket gekozen. Deze boring is in de nabijheid van de locatie uitgevoerd.
De bodemopbouw laat zich globaal als volgt beschrijven:

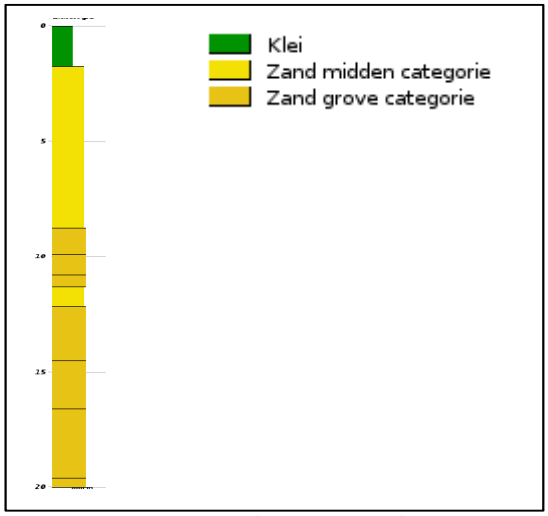

Regionale bodemopbouw (bron: Dinoloket)

De regionale grondwaterstroming is zuidoostelijk gericht (bron: Atlas Gelderland).

2.5 Beïnvloeding vanuit de omgeving

Zowel vanuit de gemeente Zevenaar als Provincieloket Gelderland is geen informatie genoemd over beïnvloeding vanuit de omgeving. Via de website www.bodemloket.nl, zie onderstaand overzicht, is echter te zien dat er ter hoogte van de Meentsestraat 106-110 tot 1988 o.a. een brandstoffendetailhandel (vaste en vloeibare) zat.

Verontreinigende (onderzochte) activiteiten

Omschrijving	Start	Eind
benzine-service-station (5050)	1970	onbekend
timmerwerkplaats (4542)	1952	onbekend
brandstoffendetailhandel (vaste en vloeibare) (526333)	1938	1988

Bron: www.bodemloket.nl

Onderzoeksrapporten

Type	Auteur	Nummer	Datum
Saneringsplan	Syncera B.V.	B07B0167	2007-05-14
Orienterend bodemonderzoek	Syncera B.V.	B07B0150	2007-04-20
Verkennend onderzoek NEN 5740	Land Ingenieursbureau	R01-75521-ROS	2006-09-11

Bron: www.bodemloket.nl

Er is echter geen informatie voorhanden met betrekking tot het uitvoeren van de sanering op die locatie.

Vanuit de omgeving zijn er verder geen zaken bekend die van invloed kunnen zijn op de bodemkwaliteit van de huidige onderzoekslocatie.

2.6 Bodemonderzoek noodzakelijk?

De milieuhygiënische kwaliteit van de bodem is niet bekend. Uit de locatie inspectie blijkt dat er op een tweetal plaatsen een puinverharding aanwezig is. De twee locaties met puinverharding zijn separaat onderzocht op de aanwezigheid van asbest.

De voormalige bovengrondse 1.200 liter dieselolie tank zal als separate deellocatie worden onderzocht.

Voor de rest zijn er geen zaken bekend die de locatie verdacht maken op het voorkomen van een bodemverontreiniging.

2.7 Hypothese en strategie

De hypotheses en onderzoeksstrategieën zijn weergegeven in tabel 2.1.

***Tabel 2.1**: Geselecteerde deellocaties en hypothese*

Deellocatie	Oppervlakte (m^2)	Hypothese	Verdachte stoffen en bodemlaag	Strategie*
Erfverharding 1	<500	Verdacht, heterogeen verdeeld	asbest, halfverhardingslaag	paragraaf 6.5.3.3 NEN 5897 halfverhardingslagen
Erfverharding 2	<100	Verdacht, heterogeen verdeeld	asbest, halfverhardingslaag	paragraaf 6.5.3.3 NEN 5897 halfverhardingslagen
Vml. bovengrondse tank	<10	Verdacht met duidelijke verontreinigingskern	Minerale olie in de bovengrond	VEP
Overig terrein	3.064	Onverdacht	-	ONV-NL

* VEP = verdachte locatie met plaatselijke bodembelasting met een duidelijke verontreinigingskern
ONV-NL = onverdachte, niet lijnvormige locatie

Indien in de geanalyseerde monsters geen van de onderzochte stoffen aanwezig zijn in een concentratie boven de streefwaarde uit de “Circulaire bodemsanering 2013” (Staatscourant 16675, 27 juni 2013) en of de achtergrondwaarden uit de Regeling bodemkwaliteit (bijlage 4, Staatscourant 247, 20 december 2007 en de wijzigingen hierop) wordt de hypothese onverdacht aangenomen.

3 ONDERZOEKSOPZET EN UITGEVOERDE WERKZAAMHEDEN

3.1 Onderzoeksopzet

De onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van 3.064 m^2. Het aantal boringen, gaten en peilbuizen en het aantal te analyseren grond- en grondwatermonsters is omschreven in NEN 5740 en NEN 5897 en is afhankelijk van de verdachtheid en de oppervlakte van de locatie. In tabel 3.1. worden de uit te voeren veld- en laboratorium werkzaamheden weergegeven.

Tabel 3.1: *Uit te voeren veld- en laboratoriumwerkzaamheden*

Locatie	Veldwerk	Analyses
Gehele locatie	10 boringen/gaten tot 0,5 m-mv* 2 boringen tot 2,0 m-mv* 1 peilbuis	2x standaardpakket grond (laag 0,0-0,8 m-mv) 1x standaardpakket grond (laag 0,5-2,0 m-mv) 1x standaardpakket grondwater 2x asbest in puin (0,0-0,45)
Vml. bovengrondse tank	2 boringen tot 0,5 m-mv 1 peilbuis	1x minerale olie (laag 0,0-0,5 m-mv) 1x minerale olie en vluchtige aromaten

*aantal boringen zijn gecombineerd met asbest inspectiegaten t.b.v onderzoek naar de puinverharding

De opgeboorde grond wordt in trajecten van maximaal 50 cm bemonsterd, of anders afhankelijk van de veldwaarnemingen en bodemlagen.

3.2 Veldonderzoek

In tabel 3.2 worden de verrichte veldwerkzaamheden weergegeven.

Tabel 3.2: *Verrichte veldwerkzaamheden*

Locatie	Aantal boringen (excl. peilbuizen)	Aantal peilbuizen
Gehele locatie	10 boringen/gaten tot 0,5 m-mv (2 t/m 5, 7 t/m 12 en 14) * 2 boringen/gaten tot 2,0 m-mv (6 en 13) *	1 peilbuis (PB01, filterstelling 4,1-5,1 m-mv)
Vml. bovengrondse tank	2 boringen tot 0,5 m-mv (T02 en T03)	1 peilbuis (T01, filterstelling 3,80-4,80 m-mv)

*aantal boringen zijn gecombineerd met asbest inspectiegaten

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd op 16 november 2020 (boorwerkzaamheden) en op 23 november 2020 (monsterneming grondwater) door de heer D. van Konijnenburg. Zowel De Klinker Milieu als de heer D. van Konijnenburg zijn erkend voor het uitvoeren van deze werkzaamheden (certificaat K25343/16).

De aanvullende boorwerkzaamheden ter plaatse van de vml. bovengrondse tank zijn op 20 september 2021 uitgevoerd door de heer D. van Konijnenburg. De monsterneming van de peilbuis is uitgevoerd door de heer W. Lichtenberg op 27 september 2021. Zowel De Klinker Milieu als de heren D. van Konijnenburg als W. Lichtenberg zijn erkend voor het uitvoeren van deze werkzaamheden (certificaat K25343/16).

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd conform de normen van het Nederlands Normalisatie Instituut. Tevens is gewerkt conform de Beoordelingsrichtlijnen "Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek" (BRL-SIKB 2000) en de daarbij behorende protocollen 2001, 2002 en 2018.

Tijdens het uitvoeren van het veldwerk is de grond zintuiglijk beoordeeld op de aanwezigheid van verontreinigingen en is het opgeboorde materiaal gekarakteriseerd en vastgelegd in boorbeschrijvingen. Bij het zintuiglijk beoordelen wordt door middel van geur en aanblik van de opgeboorde grond een eerste indruk verkregen. Verder wordt door middel van de "olie-op-water"-

proef een indicatie verkregen omtrent de aanwezigheid van olie-achtige verontreinigingen. De zintuiglijke waarnemingen en boorprofielen zijn vermeld in bijlage 2.

3.3 Chemisch onderzoek

De geanalyseerde (meng)monsters en hun samenstelling staan weergegeven in tabel 3.3.

Tabel 3.3: *Geanalyseerde (meng)monsters en hun samenstelling*

Deellocatie	Monster		Samenstelling	Traject (m-mv)	Analyse
Gehele locatie	MMBG01	G	2-3, 4-3, 6-1, 8-1, 9-1, 10-1, 11-1, PB01-3	0,0-0,5	Standaardpakket grond
	MMBG02	G	7-2, 9-2, 10-2, 11-2, 12-2, 13-2, 14-2	0,15-0,8	Standaardpakket grond
	MMOG03	G	6-4, 6-5, 6-6, 13-3, 13-4, 13-5, 13-6, PB01-5, PB01-6	0,5-2,0	Standaardpakket grond
	PB01-1-1	W	1-1-1	4,1-5,1	Standaardpakket grondwater
Erfverharding 1	APMM01	A	7, 12, 13, 14	0,0-0,3	Asbest in puin
Erfverharding 2	APMM02	A	PB01, 2, 3, 4, 6	0,1-0,45	Asbest in puin
Vml. bovengrondse tank	MMBGtank	G	T01-1, T02-1, T03-1	0,07-0,30	Minerale olie
	T01-1-1	W	T01	3,80-4,80	Minerale olie en vluchtige aromaten

G=grond
W=grondwater
A=grondmonsters i.k.v. asbestonderzoek

Het samenstellen van de mengmonsters en de grond- en grondwateranalyses is uitgevoerd door Eurofins Analytico Milieu te Barneveld (Raad voor de Accreditatie (RvA)- erkend laboratorium (NEN-EN-ISO/IEC 17025). Tevens is Eurofins Analytico Milieu ISO 14001 (2004) gecertificeerd en AS 3000 erkend.

In de onderstaande tabel worden de samenstelling van de standaard analysepakketten weergegeven

Tabel 3.4: *Samenstelling standaard analysepakketten.*

	Grond	Grondwater
metalen: Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni, Zn	*	*
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen (PAK (10 van VROM))	*	
PCB (7)	*	
minerale olie	*	*
vluchtige aromaten, incl. naftaleen en styreen		*
vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen (incl. vinylchloride, chloorpropanen en bromoform)		*
geleidbaarheid, pH en troebelheid		*

4 ONDERZOEKSRESULTATEN

4.1 Globale bodemopbouw

Een globale beschrijving van de bodemopbouw is opgenomen onderstaande tabel.

Tabel 4.1: *Lokale bodemopbouw*

Diepte [m-mv]	Bodemsamenstelling	Opmerkingen
0,0 – 0,25	Volledig stenen, split	zwak roesthoudend
0,25 – 1,0	Zand, matig fijn tot grof, zwak siltig	Zwak roesthoudend, laagjes klei
1,0 – 2,0	Klei, zwak zandig,	Zwak roesthoudend
2,0 – 2,5	Klei, zwak siltig, matig humeus	Zwak tot sterk roesthoudend
2,5 – 5,1	Zand, matig grof, zwak siltig	-

4.2 Zintuiglijke waarnemingen

De tijdens de veldwerkzaamheden waargenomen zintuiglijke afwijkingen in de bodem zijn weergegeven in tabel 4.2.

Tabel 4.2: *Zintuiglijke afwijkingen*

Boring	Traject (m-mv)	Zintuiglijke afwijking
2	0,0 – 0,25	Volledig puingranulaat
4	0,0 – 0,25	Volledig puingranulaat
6	0,15 – 0,45	Volledig puingranulaat
6	0,45 – 0,5	Zwak baksteenhoudend
7	0,0 – 0,3	Volledig puingranulaat
12	0,0 – 0,3	Volledig puingranulaat
13	0,0 – 0,3	Volledig puingranulaat
14	0,0 – 0,3	Volledig puingranulaat
PB01	0,0 – 0,25	Volledig puingranulaat

4.3 Veldmetingen

Bij bemonstering van het grondwater uit de peilbuizen is de grondwaterstand, de zuurgraad (pH), geleidbaarheid en de troebelheid gemeten. De meetresultaten zijn opgenomen in tabel 4.3.

Tabel 4.3: *Grondwaterstand, zuurgraad, geleidbaarheid en de troebelheid grondwater*

Peilbuis	Plaatsings-datum	Bemonste-ringsdatum	Filterstelling (m-mv)	Grondwaterstand (m-mv)	Zuurgraad pH	Geleidbaarheid EGV (µS/cm)	Troebelheid (ntu)
PB01	16-11-2020	23-11-2020	4,1-5,1	3,90	6.8	1100	7,23
T01	20-09-2021	27-09-2021	3,80-4,80	3,20	6,9	688	23,7

De troebelheid van het grondwater is hoger dan 10 NTU in peilbuis T01. Een hoge troebelheid kan invloed hebben op de analyseresultaten. Tevens is de geleidbaarheid van het grondwater aan de hoge kant in peilbuis PB01. Geen van de overige gemeten waarden wijkt duidelijk af van de waarde, welke gezien de natuurlijke omstandigheden verwacht kan worden.

4.4 Waarnemingen in het kader van aanwezigheid van asbest

Ten tijde van het veldonderzoek heeft een visuele beoordeling van asbest op de bodem plaatsgevonden (maaiveld inspectie). Op het maaiveld is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen.

De puin uit de gegraven gaten is geïnspecteerd op de aanwezigheid van asbest. In de puin uit de gaten is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen.

4.5 Toetsingskader

De analyseresultaten van de onderzochte monsters worden vergeleken met de waarden van de toetsingstabel uit de circulaire “Circulaire bodemsanering 2013” (Staatscourant 16675, 27 juni 2013) en achtergrondwaarden en maximale waarden uit de Regeling bodemkwaliteit (bijlage 4, Staatscourant 247, 20 december 2007 en de wijzigingen hierop).
De toetsing van de analyseresultaten vindt plaats conform de, door het Rijk beschikbaar gestelde Bodem Toets- en Validatieservice (BoToVa).

4.5.1 Wet bodembescherming

De in deze tabel genoemde toetsingswaarden hebben de volgende betekenis:

achtergrond-/streefwaarde[1]	=	referentiewaarde
tussenwaarde[2]	=	referentiewaarde voor nader onderzoek grond: 1/2(AW+I-waarde) grondwater: 1/2(S+I-waarde)
interventiewaarde	=	toetsingswaarde voor sanering of saneringsonderzoek

De achtergrond-, tussen- en interventiewaarden voor een aantal stoffen in de bodemmonsters zijn afhankelijk van het gehalte aan organische stof en lutum. Deze gehalten zijn in het laboratorium bepaald en verwerkt in de toetsingstabel (zie bijlage 3 voor de analyseresultaten en bijlage 4 voor de toetsing).

Voor de beoordeling van de verontreinigingssituatie wordt behalve met de toetsingstabel, ook rekening gehouden met de zintuiglijke waarnemingen en eventueel met het gebruik van de bodem.
Bij de beoordeling worden de volgende termen toegepast:

kleiner dan de achtergrond-/streefwaarde	=	niet verontreinigd
tussen achtergrondwaarde en tussenwaarde	=	licht verontreinigd
tussen tussenwaarde en interventiewaarde	=	matig verontreinigd
groter dan de interventiewaarde	=	sterk verontreinigd

De locatie wordt als verontreinigd beschouwd, indien in een (meng)monster stoffen aanwezig zijn in een concentratie hoger dan de achtergrondwaarde. Overschrijding van de tussenwaarde houdt in dat er een vermoeden van ernstige bodemverontreiniging bestaat en dat een nader onderzoek moet worden uitgevoerd.

Als voor tenminste één stof de gemiddelde concentratie van minimaal 25 m^3 grond of 100 m^3 grondwater hoger is dan de interventiewaarde is het vermoeden van ernstige bodemverontreiniging bevestigd.

[1] Voor grond wordt de achtergrondwaarde en voor grondwater wordt de streefwaarde als referentiewaarde gehanteerd.
[2] De term tussenwaarde is niet meer in de wet verankerd maar wordt landelijk nog wel op deze wijze gebruikt.

Het bovenstaande toetsingskader is alleen van toepassing voor “bestaande” gevallen van bodemverontreiniging (ontstaan voor 1987). Recente gevallen van bodemverontreinigingen vallen onder de “zorgplicht”. De aantasting van de bodem dient dan gesaneerd te worden of de aantasting en de directe gevolgen daarvan dienen beperkt en zoveel mogelijk ongedaan gemaakt te worden. Dit staat los van de ernst en urgentie van de verontreiniging.

4.5.2 Besluit bodemkwaliteit

Voor het toetsen van de kwaliteit van grond en baggerspecie aan de verschillende normen van het Besluit en voor het indelen van de (water)bodem in kwaliteitsklassen kent het Besluit als uitgangspunt dat de rekenkundige gemiddelden moeten voldoen aan de gestelde maximale waarden. Deze maximale waarden zijn landelijk (generiek) vastgesteld. Daarnaast mogen gemeenten gebiedsspecifieke maximale waarden hanteren. Deze dienen te worden vastgelegd in een bodembeheernota.

Bij de toetsing geldt een rekenregel voor het standaardiseren van de gemeten concentraties met de daadwerkelijk gemeten concentraties lutum en organische stof. Daarnaast zijn er twee bijzondere toetsingsregels: voor de achtergrondwaarde en voor de indeling in de bodemkwaliteitsklasse wonen.
Bij de beoordeling worden de volgende termen toegepast:

		Bodemkwaliteitsklasse
Kleiner dan de achtergrondwaarde[(a)]	=	Achtergrondwaarde
Kleiner dan maximale waarde wonen[(b)]	=	Wonen
Kleiner dan maximale waarde industrie	=	Industrie

(a) De kwaliteit van de grond en baggerspecie overschrijdt niet de achtergrondwaarde als bij meting van **X** stoffen in de grond of baggerspecie het rekenkundige gemiddelde van maximaal **Y** stoffen verhoogd zijn ten opzichte van de achtergrondwaarde. De verhoging mag per stof maximaal 2x de achtergrondwaarde voor die stof bedragen, waarbij voor alle stoffen geldt dat de verhoogde gehalten kleiner zijn dan of gelijk zijn aan de maximale waarde voor kwaliteitsklasse wonen van de betreffende stof.

X	2	7	16	27	37
Y	1	2	3	4	5

(b) De kwaliteit van de bodem overschrijdt niet de maximale waarde voor de kwaliteitsklasse wonen wanneer bij meting van **X** stoffen maximaal **Y** stoffen verhoogd zijn ten opzichte van de maximale waarde voor kwaliteitsklasse wonen. De verhoging mag per stof ten hoogste de maximale waarde voor de kwaliteitsklasse wonen vermeerderd met de achtergrondwaarde voor die stof bedragen, waarbij voor alle stoffen geldt dat de gehalten van de gemeten stoffen kleiner zijn dan of gelijk zijn aan de maximale waarde voor kwaliteitsklasse industrie van de betreffende stof.

X	7	16	27	37
Y	2	3	4	5

4.5.3 Asbest

In de circulaire Streef/ en interventiewaarden bodemsanering (Staatscourant 2000, 39) is voor asbest een interventiewaarde opgenomen van 100 mg/kg (gewogen: serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie).

Bij concentraties asbest beneden de 100 mg/kg gewogen zijn geen risico’s aanwezig en wordt vastgehouden aan de benadering dat beneden deze norm het materiaal als asbestvrij beschouwd mag worden. Echter bij een verkennend asbestonderzoek kan door de lage intensiteit van het onderzoek niet direct worden getoetst aan de interventiewaarde, maar dient deze waarde gecorrigeerd te worden met factor 2. Indien het asbestgehalte groter is dan de helft van de interventiewaarde is een nader onderzoek asbest verplicht.

In de circulaire bodemsanering is aangegeven dat er sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging, wanneer er asbest wordt aangetroffen in een concentratie boven de interventiewaarde (onafhankelijk van het volume).

4.6 Analyseresultaten grond en grondwater

In tabel 4.5 zijn de analyseresultaten van de grond en grondwater weergegeven en wordt per analysemonster het eindoordeel met betrekking tot de Wet bodembescherming en een indicatieve toetsing ten aanzien van het Besluit Bodemkwaliteit weergegeven. De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 4, de toetsingsresultaten in bijlage 5.

Tabel 4.5: *Analyseresultaten*

Monster (traject)	**Toetsing Wbb**		**Toetsing Bbk**
	Beoordeling	**Kritieke parameter**	**Beoordeling**
		Grond	
MMBG01	-		Achtergrondwaarde
MMBG02	+	Cadmium, lood, zink, PAK	Wonen
MMOG03	+	Nikkel, lood	Wonen
APMM01	-		n.v.t.
APMM02	+	Asbest (2,0 mg/kg)	n.v.t.
MMBGtank	-		Achtergrondwaarde
		Grondwater	
2-1-1 (4,1-5,1 m-mv)	++	Barium	n.v.t.
	+	Nikkel, zink, xylenen, naftaleen	
T01-1-1 (3,80-4,80 m-mv)	-		n.v.t.
	-	< Achtergrond-/streefwaarde	
	+	> Achtergrond-/streefwaarde	
	++	> Tussenwaarde	
	+++	> Interventiewaarde	

4.7 Grond

In de bovengrond zijn plaatselijk licht verhoogde gehalten cadmium, lood, zink en PAK aangetroffen. In de ondergrond zijn licht verhoogde gehalten nikkel en lood aangetroffen.

In de bovengrond ter plaatse van de voormalige dieselolietank zijn geen verontreinigingen aangetroffen.

4.8 Grondwater

Het grondwater is matig verontreinigd met barium en licht verontreinigd met nikkel, zink, xylenen en naftaleen. Een matig verhoogde gehalte barium wordt vaker aangetroffen in Oost-Nederland en betreft vaak een natuurlijk verhoogd gehalte.

In het grondwater ter plaatse van de voormalige bovengrondse dieselolie tank zijn geen verontreinigen aangetroffen.

4.9 Asbest

De gewogen concentratie in mengmonster APMM02 is 2,0 mg/kg ds. Dit is kleiner dan de helft van de grenswaarde, derhalve is nader onderzoek niet noodzakelijk. In APMM01 is geen asbest aangetroffen.

4.10 Toetsing hypothese

In de onderstaande tabel staan de hypotheses weergegeven. Tevens wordt aangegeven of deze aangenomen of verworpen kan worden.

***Tabel 4.6**: Toetsing hypotheses*

Deellocatie	Oppervlakte (m²)	Hypothese	Verdachte stoffen en bodemlaag	Toetsing
Erfverharding 1	<500	Verdacht, heterogeen verdeeld	asbest, halfverhardingslaag	verwerpen
Erfverharding 2	<100	Verdacht, heterogeen verdeeld	asbest, halfverhardingslaag	aannemen
Overig terrein	2.464	Onverdacht	-	verwerpen
Vml. bovengrondse tank	<10	Verdacht met duidelijke verontreinigingskern	Minerale olie in de bovengrond	verwerpen

Door de aangetroffen lichte verontreinigingen in de grond en lichte en matige verontreinigingen in het grondwater dient de hypothese ‘onverdachte locatie’ verworpen te worden. De aangetroffen gehalten zijn van dien aard dat de onderzoeksinspanning niet hoeft te worden herzien.

Omdat er in APMM02 een zeer licht verhoogd gehalte asbest is aangetroffen, dient de hypothese ‘verdacht’ formeel aangenomen te worden voor erfverharding 2. Voor erfverharding 1 wordt de hypothese ‘verdacht’ verworpen, omdat hier geen asbest is aangetroffen.

Ter plaatse van de voormalige bovengrondse tank zijn in de grond en in het grondwater geen verontreinigingen aangetroffen.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In opdracht van SAB is door De Klinker Milieu een bodemonderzoek uitgevoerd conform de NEN 5740 en NEN 5897 op de locatie Meentsestraat 112-114 te Giesbeek.

De aanleiding tot het bodemonderzoek wordt gevormd door de voorgenomen eigendomsoverdracht en bouwactiviteiten op de locatie. Doel van het bodemonderzoek is het vaststellen van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van de locatie en nagaan of er mogelijke gebruiksbeperkingen bestaan in relatie tot het beoogde gebruik.

5.1 Conclusies

Uit de resultaten kan het volgende geconcludeerd worden:

- De bodem op de locatie bevat in de bovengrond plaatselijk sporen puin;
- In de bovengrond zijn plaatselijk licht verhoogde gehalten cadmium, lood, zink en PAK aangetroffen.
- In de ondergrond zijn licht verhoogde gehalten nikkel en lood aangetroffen.
- Het grondwater is matig verontreinigd met barium en licht verontreinigd met nikkel, zink, xylenen en naftaleen. Het matig verhoogde gehalte barium heeft waarschijnlijk een natuurlijke oorsprong en derhalve is hiervoor geen aanvullend onderzoek noodzakelijk;
- De puinverharding van erfverharding 1 is niet asbesthoudend;
- In erfverharding 2 is een zeer licht verhoogd gehalte asbest aangetroffen. Dit gehalte ligt echter ruim beneden de norm voor nader onderzoek;
- Ter plaatse van de voormalige bovengrondse tank zijn zowel in de grond als in het grondwater geen verontreinigingen aangetroffen.

Het terrein is ons inziens op basis van de milieuhygiënische kwaliteit geschikt voor het voorgenomen gebruik.

5.2 Algemeen

Ten behoeve van de verwerking van vrijkomende grond buiten de onderzoekslocatie wordt verwezen naar de uitgangspunten van het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk).

De conclusies hebben uitsluitend betrekking op de geselecteerde deellocaties en de geanalyseerde componenten.

Gezien het verkennende karakter van dit onderzoek is het, ondanks de zorgvuldigheid waarmee het is uitgevoerd, altijd mogelijk dat eventueel lokaal voorkomende verontreinigingen niet zijn ontdekt.

BIJLAGE 1: LIGGING ONDERZOEKSLOCATIE

BIJLAGE 2: BOORSTATEN EN ZINTUIGLIJKE WAARNEMINGEN

Boring: 02

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 16-11-2020

Opmerking: Bovenste 10cm bestaat uit natuursteen split

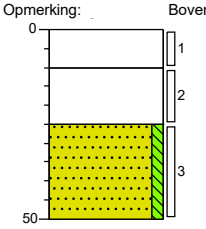

0 puin
Volledig stenen, Puinboor, Split
10
Volledig puingranulaat, Puinboor
25
Zand, matig grof, zwak siltig, licht beigebruin, Puinboor
50

Boring: T01

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 20-9-2021
GWS: 330

Maaiveldhoogte: maaiveld

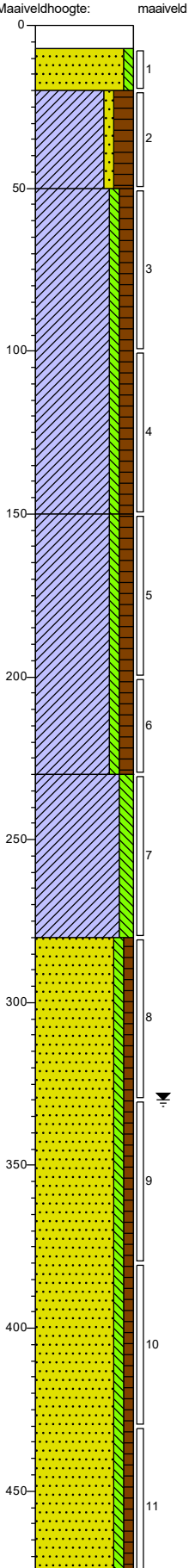

0 klinker
7
Zand, matig grof, zwak siltig, licht beigebruin, Edelmanboor
20
Klei, zwak zandig, sterk humeus, donker zwartbruin, Edelmanboor
50
Klei, zwak siltig, matig humeus, zwak roesthoudend, neutraal cremebruin, Edelmanboor
150
Klei, zwak siltig, matig humeus, matig roesthoudend, donker roestbruin, Edelmanboor
230
Klei, matig siltig, donker blauwgrijs, Edelmanboor
280
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

de Klinker
Milieu Adviesbureau

Projectcode: K20B031

Boring: T02

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 20-9-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

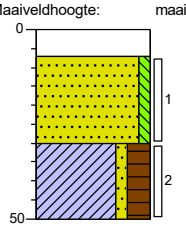

0 klinker
7 Zand, matig grof, zwak siltig, licht beigebruin, Edelmanboor
30 Klei, zwak zandig, sterk humeus, donker zwartbruin, Edelmanboor
50

Boring: T03

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 20-9-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

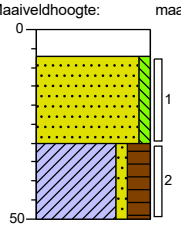

0 klinker
7 Zand, matig grof, zwak siltig, licht beigebruin, Edelmanboor
30 Klei, zwak zandig, sterk humeus, donker zwartbruin, Edelmanboor
50

Boring: 03

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 16-11-2020

Maaiveldhoogte: maaiveld

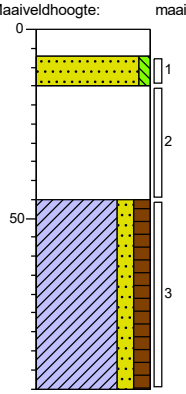

0 klinker
7 Zand, matig grof, zwak siltig, licht beigebruin, Schep
15 Volledig puingranulaat, Puinboor
45 Klei, matig zandig, matig humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor
95

Boring: 04

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 16-11-2020

Opmerking: Bovenste 10cm bestaat uit natuursteen split

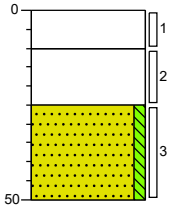

0 puin
Volledig stenen, Puinboor, Split
10 Volledig puingranulaat, Puinboor
25 Zand, matig grof, zwak siltig, licht beigebruin, Puinboor
50

de Klinker
Milieu Adviesbureau

Projectcode: K20B031

Boring: 05

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 16-11-2020

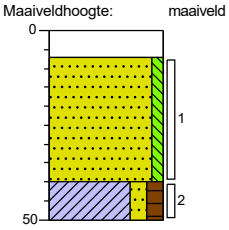

0 klinker
7 Zand, matig grof, zwak siltig, licht beigebruin, Edelmanboor
40 Klei, matig zandig, matig humeus, zwak roesthoudend, donker zwartbruin, Edelmanboor
50

Boring: 06

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 16-11-2020

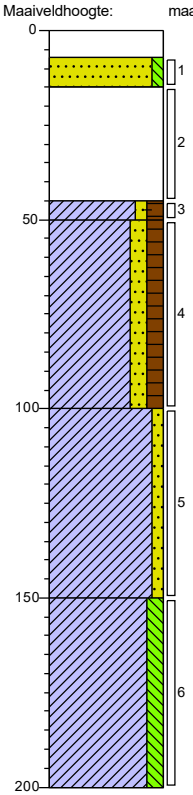

0 klinker
7 Zand, matig grof, zwak siltig, licht beigebruin, Schep
15 Volledig puingranulaat, Puinboor
45
50 Klei, zwak zandig, matig humeus, zwak baksteenhoudend, donker zwartbruin, Edelmanboor
Klei, matig zandig, matig humeus, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor
100 Klei, zwak zandig, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor
150 Klei, matig siltig, zwak roesthoudend, neutraal cremebruin, Edelmanboor
200

Boring: 07

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 16-11-2020

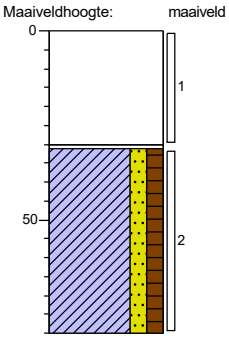

0 puin
Volledig puingranulaat, Puinboor
30
31 Volledig worteldoek, Puinboor
Klei, matig zandig, matig humeus, donker zwartbruin, Edelmanboor
80

Boring: 08

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 16-11-2020

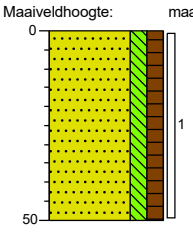

0 groenstrook
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, donker zwartbruin, Edelmanboor
50

de Klinker
Milieu Adviesbureau

Projectcode: K20B031

Boring: 09

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 16-11-2020

Maaiveldhoogte: maaiveld

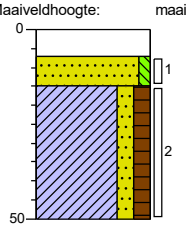

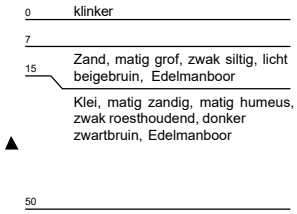

Boring: 10

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 16-11-2020

Maaiveldhoogte: maaiveld

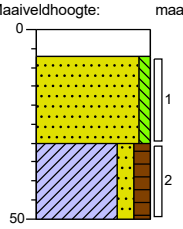

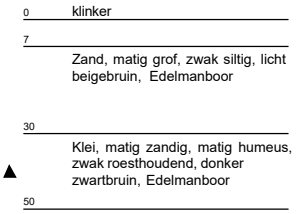

Boring: 11

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 16-11-2020

Maaiveldhoogte: maaiveld

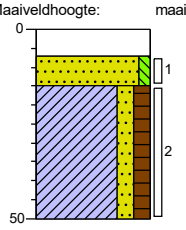

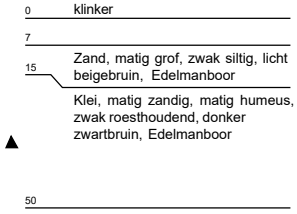

Boring: 12

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 16-11-2020

Maaiveldhoogte: maaiveld

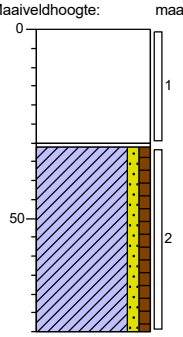

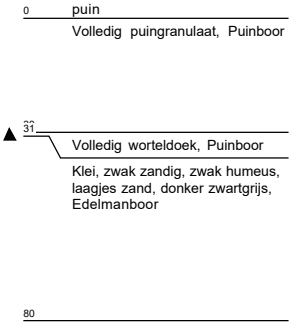

de Klinker
Milieu Adviesbureau

Projectcode: K20B031

Boring: 13

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 16-11-2020

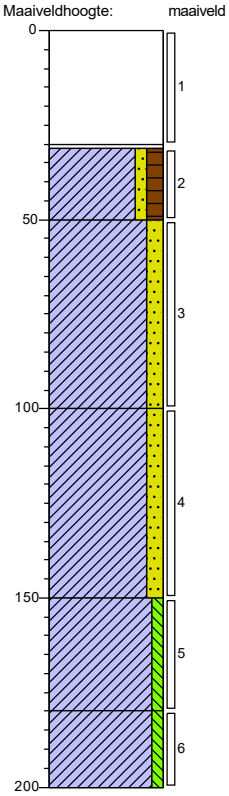

0 puin
Volledig puingranulaat, Puinboor

31
Volledig worteldoek, Puinboor

Klei, zwak zandig, matig humeus, laagjes zand, donker zwartgrijs, Edelmanboor

50
Klei, matig zandig, sporen roest, donker bruingrijs, Edelmanboor

100
Klei, matig zandig, donker grijsbruin, Edelmanboor

150
Klei, zwak siltig, zwak roesthoudend, donkerbruin, Edelmanboor

180
Klei, zwak siltig, sterk roesthoudend, donker oranjebruin, Edelmanboor

200

Boring: 14

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 16-11-2020

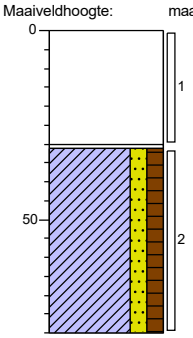

0 puin
Volledig puingranulaat, Puinboor

31
Volledig worteldoek, Puinboor

Klei, matig zandig, matig humeus, donker zwartbruin, Edelmanboor

80

de Klinker
Milieu Adviesbureau

Projectcode: K20B031

Boring: PB01

X: 6,060000
Y: 51,990000
Datum: 16-11-2020
GWS: 360

Opmerking: Bovenste 10cm bestaat uit natuursteen split

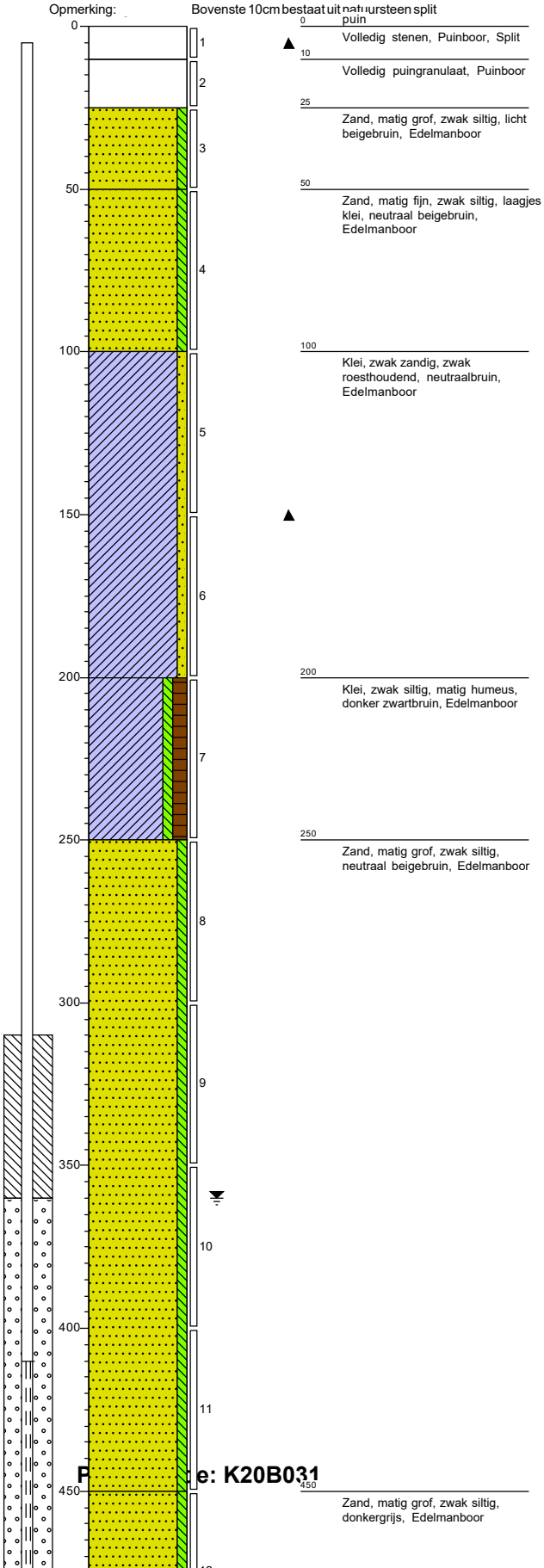

0 puin
Volledig stenen, Puinboor, Split

10
Volledig puingranulaat, Puinboor

25
Zand, matig grof, zwak siltig, licht beigebruin, Edelmanboor

50
Zand, matig fijn, zwak siltig, laagjes klei, neutraal beigebruin, Edelmanboor

100
Klei, zwak zandig, zwak roesthoudend, neutraalbruin, Edelmanboor

200
Klei, zwak siltig, matig humeus, donker zwartbruin, Edelmanboor

250
Zand, matig grof, zwak siltig, neutraal beigebruin, Edelmanboor

450
Zand, matig grof, zwak siltig, donkergrijs, Edelmanboor

Boring: APMM1

Datum: 16-11-2020

Opmerking: Puinverharding opslagterrein. Gaten; 07 en 12 t/m 14

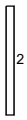

0 puin

de Klinker
Milieu Adviesbureau

Boring: APMM2

Datum: 16-11-2020

Opmerking: Puinfundatie slagerij. Gaten: PB01, 02,03,04 en 06

0 puin

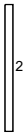

de Klinker
Milieu Adviesbureau

Projectcode: K20B031

Legenda (conform NEN 5104)

grind

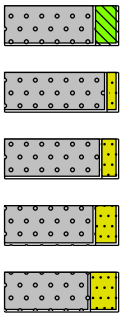

Grind, siltig

Grind, zwak zandig

Grind, matig zandig

Grind, sterk zandig

Grind, uiterst zandig

zand

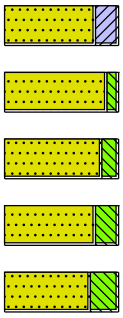

Zand, kleïig

Zand, zwak siltig

Zand, matig siltig

Zand, sterk siltig

Zand, uiterst siltig

veen

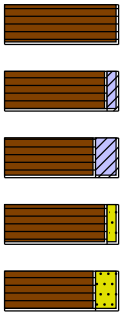

Veen, mineraalarm

Veen, zwak kleïig

Veen, sterk kleïig

Veen, zwak zandig

Veen, sterk zandig

klei

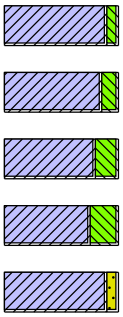

Klei, zwak siltig

Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

Klei, uiterst siltig

Klei, zwak zandig

Klei, matig zandig

Klei, sterk zandig

leem

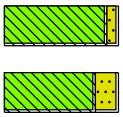

Leem, zwak zandig

Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

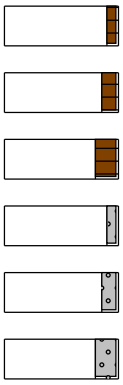

zwak humeus

matig humeus

sterk humeus

zwak grindig

matig grindig

sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

geroerd monster

ongeroerd monster

volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

slib

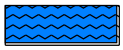

water

BIJLAGE 3: ANALYSERESULTATEN

De Klinker Milieu B.V.
T.a.v. Nico Looman
Verlengde Ooyerhoekseweg 9
7200 AN ZUTPHEN

Analysecertificaat

Datum: 20-Nov-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020182768/1
Uw project/verslagnummer	K20B031
Uw projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Uw ordernummer	K20b031
Monster(s) ontvangen	16-Nov-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K20B031	Certificaatnummer/Versie	2020182768/1
Uw projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek	Startdatum analyse	16-Nov-2020
Uw ordernummer	K20b031	Datum einde analyse	20-Nov-2020
Uw monsternemer		Rapportagedatum	20-Nov-2020/16:09
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	89.9	85.0	81.5
S	Organische stof	% (m/m) ds	1.2	2.8	1.6
	Gloeirest	% (m/m) ds	99	96	97
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2.8	12.2	22.9
	Metalen				
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	23	110	140
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	0.48	<0.20
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	3.0	7.9	14
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	5.7	22	19
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0.050	0.12	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	7.1	20	36
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	12	55	150
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	27	120	71
	Minerale olie				
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	6.0	5.3	5.6
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	7.6	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB				
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MMBG01	Grond (AS3000)	11704517
2	MMBG02	Grond (AS3000)	11704518
3	MM0G03	Grond (AS3000)	11704519

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K20B031	Certificaatnummer/Versie	2020182768/1
Uw projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek	Startdatum analyse	16-Nov-2020
Uw ordernummer	K20b031	Datum einde analyse	20-Nov-2020
Uw monsternemer		Rapportagedatum	20-Nov-2020/16:09
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	0.18	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	0.075	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.057	0.57	0.079
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	0.32	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	0.37	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	0.18	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	0.29	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	0.27	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	0.30	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.37	2.6	0.39

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MMBG01	Grond (AS3000)	11704517
2	MMBG02	Grond (AS3000)	11704518
3	MM0G03	Grond (AS3000)	11704519

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

VA
TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2020182768/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
11704517	MMBG01				
3682104AA	PB01	25	50	16-Nov-2020	3
3682086AA	02	25	50	16-Nov-2020	3
3682723AA	04	25	50	16-Nov-2020	3
3682312AA	06	7	15	16-Nov-2020	1
3682319AA	11	7	15	16-Nov-2020	1
3682303AA	10	7	30	16-Nov-2020	1
3682316AA	09	7	15	16-Nov-2020	1
3682313AA	08	0	50	16-Nov-2020	1
11704518	MMBG02				
3682690AA	12	31	80	16-Nov-2020	2
3682696AA	14	31	80	16-Nov-2020	2
3682720AA	07	31	80	16-Nov-2020	2
3682310AA	11	15	50	16-Nov-2020	2
3682283AA	10	30	50	16-Nov-2020	2
3682718AA	09	15	50	16-Nov-2020	2
3682730AA	13	31	50	16-Nov-2020	2
11704519	MM0G03				
3682721AA	13	50	100	16-Nov-2020	3
3682728AA	13	100	150	16-Nov-2020	4
3682727AA	13	150	180	16-Nov-2020	5
3682729AA	13	180	200	16-Nov-2020	6
3682103AA	PB01	100	150	16-Nov-2020	5
3682102AA	PB01	150	200	16-Nov-2020	6
3682314AA	06	50	100	16-Nov-2020	4
3682304AA	06	100	150	16-Nov-2020	5
3682307AA	06	150	200	16-Nov-2020	6

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020182768/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020182768/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

De Klinker Milieu B.V.
T.a.v. Nico Looman
Verlengde Ooyerhoekseweg 9
7200 AN ZUTPHEN

Analysecertificaat

Datum: 23-Sep-2021

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2021151883/1
Uw project/verslagnummer	K20B031
Uw projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Uw ordernummer	K20B031
Monster(s) ontvangen	20-Sep-2021

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K20B031	Certificaatnummer/Versie	2021151883/1
Uw projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek	Startdatum analyse	20-Sep-2021
Uw ordernummer	K20B031	Datum einde analyse	23-Sep-2021
Uw monsternemer		Rapportagedatum	23-Sep-2021/10:19
		Bijlage	A,C
		Pagina	1/1

	Analyse	Eenheid	1
	Voorbehandeling		
	Cryogeen malen		Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses		
S	Droge stof	% (m/m)	92.2
S	Organische stof	% (m/m) ds	<0.7
	Gloeirest	% (m/m) ds	100
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	<2.0
	Minerale olie		
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MMBGtank	Grond (AS3000)	12287098

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021151883/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	**Boornr**	**Van**	**Tot**	**Uw datum monstername**	**Monsteromsch./Monstername ID**
12287098	MMBGtank				
0538898626	T01	7	20	20-Sep-2021	1
0538898605	T02	7	30	20-Sep-2021	1
0538898600	T03	7	30	20-Sep-2021	1

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2021151883/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
UitScan Cryo	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

De Klinker Milieu B.V.
T.a.v. Nico Looman
Verlengde Ooyerhoekseweg 9
7200 AN ZUTPHEN

Analysecertificaat

Datum: 27-Nov-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020188830/1
Uw project/verslagnummer	K20B031
Uw projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Uw ordernummer	K20B031
Monster(s) ontvangen	25-Nov-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K20B031	Certificaatnummer/Versie	2020188830/1
Uw projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek	Startdatum analyse	25-Nov-2020
Uw ordernummer	K20B031	Datum einde analyse	27-Nov-2020
Uw monsternemer	D.v.Konijnenburg	Rapportagedatum	27-Nov-2020/18:10
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1
	Metalen		
S	Barium (Ba)	µg/l	410
S	Cadmium (Cd)	µg/l	<0.20
S	Kobalt (Co)	µg/l	<2.0
S	Koper (Cu)	µg/l	<2.0
S	Kwik (Hg)	µg/l	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	µg/l	<2.0
S	Nikkel (Ni)	µg/l	<3.0
S	Lood (Pb)	µg/l	<2.0
S	Zink (Zn)	µg/l	72
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen		
S	Benzeen	µg/l	<0.20
S	Tolueen	µg/l	0.34
S	Ethylbenzeen	µg/l	<0.20
S	o-Xyleen	µg/l	0.11
S	m,p-Xyleen	µg/l	0.21
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/l	0.32
	BTEX (som)	µg/l	<0.90
S	Naftaleen	µg/l	0.085
S	Styreen	µg/l	<0.20
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen		
S	Dichloormethaan	µg/l	<0.20
S	Trichloormethaan	µg/l	<0.20
S	Tetrachloormethaan	µg/l	<0.10
S	Trichlooretheen	µg/l	<0.20
S	Tetrachlooretheen	µg/l	<0.10
S	1,1-Dichloorethaan	µg/l	<0.20
S	1,2-Dichloorethaan	µg/l	<0.20
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	<0.10
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	<0.10
S	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0.10

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	PB01-1-1	Water (AS3000)	11724119

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K20B031	Certificaatnummer/Versie	2020188830/1
Uw projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek	Startdatum analyse	25-Nov-2020
Uw ordernummer	K20B031	Datum einde analyse	27-Nov-2020
Uw monsternemer	D.v.Konijnenburg	Rapportagedatum	27-Nov-2020/18:10
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1
S	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10
	CKW (som)	µg/L	<1.6
S	Tribroommethaan	µg/L	0.22
S	Vinylchloride	µg/L	<0.10
S	1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0.10
S	1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0.14 [1)]
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0.42
	Minerale olie		
	Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10
	Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10
	Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10
	Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15
	Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10
	Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	PB01-1-1	Water (AS3000)	11724119

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2020188830/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
11724119	PB01-1-1				
0800914991	PB01	410	510	23-Nov-2020	1
0680502467	PB01	410	510	23-Nov-2020	2
0680502466	PB01	410	510	23-Nov-2020	3

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020188830/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020188830/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Metalen			
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
VOCl (11)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Tribroommethaan (Bromoform)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichlooretheen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,3-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiChlprop. som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Minerale olie			
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	pb 3110-5

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

De Klinker Milieu B.V.
T.a.v. Nico Looman
Verlengde Ooyerhoekseweg 9
7200 AN ZUTPHEN

Analysecertificaat

Datum: 01-Oct-2021

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2021155713/1
Uw project/verslagnummer	K20B031
Uw projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Uw ordernummer	K20b031
Monster(s) ontvangen	27-Sep-2021

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K20B031	Certificaatnummer/Versie	2021155713/1
Uw projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek	Startdatum analyse	27-Sep-2021
Uw ordernummer	K20b031	Datum einde analyse	01-Oct-2021
Uw monsternemer	Wilfried Lichtenberg	Rapportagedatum	01-Oct-2021/13:24
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/1

	Analyse	Eenheid	1
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen		
S	Benzeen	µg/l	<0.20
S	Tolueen	µg/l	<0.20
S	Ethylbenzeen	µg/l	<0.20
S	o-Xyleen	µg/l	<0.10
S	m,p-Xyleen	µg/l	<0.20
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/l	0.21 [1)]
	BTEX (som)	µg/l	<0.90
S	Naftaleen	µg/l	<0.020
	Minerale olie		
	Minerale olie (C10-C12)	µg/l	<10
	Minerale olie (C12-C16)	µg/l	<10
	Minerale olie (C16-C21)	µg/l	<10
	Minerale olie (C21-C30)	µg/l	<15
	Minerale olie (C30-C35)	µg/l	<10
	Minerale olie (C35-C40)	µg/l	<10
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/l	<50

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	T01-1-1	Water (AS3000)	12300193

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021155713/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	**Boornr**	**Van**	**Tot**	**Uw datum monstername**	**Monsteromsch./Monstername ID**
12300193	T01-1-1				
0680562980	T01	380	480	27-Sep-2021	1
0680562973	T01	380	480	27-Sep-2021	2

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2021155713/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2021155713/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Minerale olie			
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	pb 3110-5

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

De Klinker Milieu B.V.
T.a.v. Nico Looman
Verlengde Ooyerhoekseweg 9
7200 AN ZUTPHEN

Analysecertificaat

Datum: 20-Nov-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020183103/1
Uw project/verslagnummer	K20B031
Uw projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Uw ordernummer	K20b031
Monster(s) ontvangen	17-Nov-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K20B031	Certificaatnummer/Versie	2020183103/1
Uw projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek	Startdatum analyse	17-Nov-2020
Uw ordernummer	K20b031	Datum einde analyse	19-Nov-2020
Uw monsternemer		Rapportagedatum	19-Nov-2020/23:05
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/1

Analyse	Eenheid	1	2
Extern / Overig onderzoek			
Droge stof (Extern)	% (m/m)	90.4 [1)]	93.9 [1)]
In behandeling genomen hoeveelheid	kg	28.2 [2)]	28.1 [2)]
Asbest fractie 0,5-1mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie 1-2mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie 2-4mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie 4-8mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie 8-20mm	mg	0.0 [2)]	52 [2)]
Asbest fractie >20mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest (som)	mg	<8.0 [2)]	52 [2)]
Asbest in puin	mg/kg ds	<0.4 [2)]	2.0 [2)]
Gemeten Asbestconcentratie	mg/kg ds	<0.4 [2)]	2.0 [2)]
Gemeten concentratie Chrysotiel	mg/kg ds	<0.4 [2)]	2.0 [2)]
Gemeten concentratie Amfibool	mg/kg ds	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Totaal asbest hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 [2)]	2.0 [2)]
Totaal asbest niet hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 [2)]	0.0 [2)]

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	APMM01	Asbestverdachte grond	11705665
2	APMM02	Asbestverdachte grond	11705666

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
MC

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2020183103/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	**Boornr**	**Van**	**Tot**	**Uw datum monstername**	**Monsteromsch./Monstername ID**
11705665	APMM01				
1639298MG	APMM1	0	30	16-Nov-2020	1
1639297M	APMM1	0	30	16-Nov-2020	2
11705666	APMM02				
1609754MG	APMM2	10	45	16-Nov-2020	1
1609753MG	APMM2	10	45	16-Nov-2020	2

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020183103/1

Opmerking 1)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Opmerking 2)

Deze bepaling is uitbesteed en uitgevoerd onder accreditatie L086.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020183103/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Extern / Overig onderzoek			
Droge stof (uitbesteed)	W0004	Extern	Uitbesteding
Asbest Puin NEN5898 2016	W0004	Microscopie	NEN 5898

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode : **1115733**
Uw project omschrijving : **2020183103-K20B031**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **6526366**
Uw referentie : **APMM01**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **16/11/2020**

Asbestonderzoek

Initialen analist : A.S.
Datum geanalyseerd : 19-11-2020

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**Q**).

Massa aangeleverde monster : 28250 g
Droge massa aangeleverde monster : 25538 g
Percentage droogrest : **90,4** **m/m %**
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	20660,0	81,8	13,3	0,06	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	83,6	0,3	18,4	22,01	0	0,0
1-2 mm	229,9	0,9	86,9	37,80	0	0,0
2-4 mm	534,7	2,1	388,7	72,69	0	0,0
4-8 mm	1406,4	5,6	1406,4	100,00	0	0,0
8-20 mm	2334,1	9,2	2334,1	100,00	0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	100,00	0	0,0
Totaal	**25248,7**	**100,0**	**4247,8**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
1-2 mm	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
2-4 mm	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,4**	**0,0**	**0,6**	**<0,4**	**0,0**	**0,3**	**0,0**	**0,0**	**0,3**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,4 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode : **1115733**
Uw project omschrijving : **2020183103-K20B031**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **6526367**
Uw referentie : **APMM02**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **16/11/2020**

Asbestonderzoek

Initialen analist : D.v.G.
Datum geanalyseerd : 18-11-2020

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**Q**).

Massa aangeleverde monster : 28130 g
Droge massa aangeleverde monster : 26414 g
Percentage droogrest : **93,9** **m/m %**
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	19717,9	75,5	0,0	0,00	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	644,2	2,5	165,7	25,72	0	0,0
1-2 mm	726,5	2,8	315,2	43,39	0	0,0
2-4 mm	678,3	2,6	446,8	65,87	0	0,0
4-8 mm	1144,2	4,4	1144,2	100,00	0	0,0
8-20 mm	3202,5	12,3	3202,5	100,00	3	1489,4
>20 mm	0,0	0,0	0,0	100,00	0	0,0
Totaal	**26113,6**	**100,0**	**5274,4**		**3**	**1489,4**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm									
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1-2 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	2,0	1,1	2,9	2,0	1,1	2,9	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**2,0**	**1,1**	**2,9**	**2,0**	**1,1**	**2,9**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Aangetroffen type asbest : Serpentijn
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	2,0	0,0	2,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	2,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **2,0 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1115733**
Uw project omschrijving	:	**2020183103-K20B031**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode	:	**6526367**
Uw referentie	:	**APMM02**
Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**16/11/2020**

Asbestonderzoek - productidentificatie

zeeffractie (mm)	materiaal	gebondenheid	asbestsoort	percentage (m/m %)
8-20 mm	cement met cellulosevezels	hecht	chrysotiel	2-5

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1115733**
Uw project omschrijving	:	**2020183103-K20B031**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

De volgende informatie is indien van toepassing verstrekt door de opdrachtgever:
Project omschrijving, Monsterreferentie(s), Opgegeven bemonsteringsdatum, Matrix, Monsterdiepte, Potnr (Barcode), Veldgegevens, Veldwaarnemingen en Bemonsteringsdata. De opgegeven bemonsteringsdatum kan van invloed zijn op de geldigheid van de resultaten.

Asbest
Individuele monsters van dit project zijn als asbest verdacht gekwalificeerd. De analysedeelmonsters zijn met beschermende maatregelen in het laboratorium in behandeling genomen.

Opmerking bij project:	- Eurofins Omegam heeft het asbestonderzoek in dit/deze monster(s) uitgevoerd volgens de NEN 5898, en zoals beschreven in een aparte bijlage als onderdeel van dit analysecertificaat. Voor de analyseresultaten van het asbestonderzoek geldt dat Eurofins Omegam de analyse heeft uitgevoerd in de monsters die de opdrachtgever, zoals deze staan vermeld in de koptekst van dit analysecertificaat, zelf heeft genomen of laten nemen en aan Eurofins Omegam heeft aangeboden. Eurofins Omegam draagt geen verantwoordelijkheid inzake de herkomst en representativiteit alsmede de veiligheid tijdens de monsterneming.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1115733**
Uw project omschrijving	:	**2020183103-K20B031**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Barcodeschema's

Monstercode	*Uw referentie*	*uw monsterref.*	*uw diepte*	*uw barcode*
6526366	APMM01	APMM1	0-.3	1639298MG
		APMM1	0-.3	1639297MG
6526367	APMM02	APMM2	.1-.45	1609754MG
		APMM2	.1-.45	1609753MG

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1115733**
Uw project omschrijving	:	**2020183103-K20B031**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Analysemethoden in Puin

In dit analysecertificaat zijn de met 'Q' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. De matrix puin is representatief voor bouw- en sloopafval, puin en granulaat. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Asbestonderzoek	:	Conform NEN 5898

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

BIJLAGE 4: TOETSINGSTABELLEN

Grond

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K20B031
Projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Ordernummer	K20b031
Datum monstername	16-11-2020
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2020182768
Startdatum	16-11-2020
Rapportagedatum	20-11-2020

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		1,2						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,8						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	89,9	89,9					
Organische stof	% (m/m) ds	1,2	1,2					
Gloeirest	% (m/m) ds	99						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,8	2,8					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	23	81,02		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2381	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	3	9,698	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	5,7	11,48	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0496	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	7,1	19,41	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	12	18,61	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	27	61,56	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	6	30					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	7,6	38					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	0,057	0,057					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,37	0,372	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	11704517	MMBG01

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K20B031
Projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Ordernummer	K20b031
Datum monstername	16-11-2020
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2020182768
Startdatum	16-11-2020
Rapportagedatum	20-11-2020

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		2,8						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		12,2						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	85	85					
Organische stof	% (m/m) ds	2,8	2,8					
Gloeirest	% (m/m) ds	96						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	12,2	12,2					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	110	187,4		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,48	0,6924	*	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	7,9	13,13	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	22	33	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,12	0,1472	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	20	31,53	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	55	71,92	*	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	120	185	*	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	7,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	12,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	12,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	27,5					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	5,3	18,93					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	15					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	87,5	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0175	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	0,18	0,18					
Anthraceen	mg/kg ds	0,075	0,075					
Fluorantheen	mg/kg ds	0,57	0,57					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,32	0,32					
Chryseen	mg/kg ds	0,37	0,37					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,18	0,18					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,29	0,29					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,27	0,27					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,3	0,3					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	2,6	2,59	*	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	11704518	MMBG02

Eindoordeel: Overschrijding Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K20B031
Projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Ordernummer	K20b031
Datum monstername	16-11-2020
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2020182768
Startdatum	16-11-2020
Rapportagedatum	20-11-2020

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		1,6						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		22,9						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	81,5	81,5					
Organische stof	% (m/m) ds	1,6	1,6					
Gloeirest	% (m/m) ds	97						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	22,9	22,9					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	140	150,2		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,1825	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	14	14,98	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	19	22,85	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0375	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	36	38,3	*	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	150	170,2	*	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	71	81,68	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	5,6	28					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	0,079	0,079					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,39	0,394	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
3	11704519	MMOG03

Eindoordeel: Overschrijding Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K20B031
Projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Ordernummer	K20B031
Datum monstername	20-09-2021
Monsternemer	
Certificaatnummer	2021151883
Startdatum	20-09-2021
Rapportagedatum	23-09-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		0,7						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	92,2	92,2					
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49					
Gloeirest	% (m/m) ds	100						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	<2,0	1,4					
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	-	35	190	2600	5000

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	12287098	MMBGtank

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/
N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K20B031
Projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Ordernummer	K20b031
Datum monstername	16-11-2020
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2020182768
Startdatum	16-11-2020
Rapportagedatum	20-11-2020

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		1,2							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,8							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	89,9	89,9						
Organische stof	% (m/m) ds	1,2	1,2						
Gloeirest	% (m/m) ds	99							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,8	2,8						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	23	81,02		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2381	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	3	9,698	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	5,7	11,48	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0496	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	7,1	19,41	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	12	18,61	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	27	61,56	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	6	30						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	7,6	38						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	0,057	0,057						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,37	0,372	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	11704517	MMBG01

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K20B031
Projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Ordernummer	K20b031
Datum monstername	16-11-2020
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2020182768
Startdatum	16-11-2020
Rapportagedatum	20-11-2020

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		2,8							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		12,2							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	85	85						
Organische stof	% (m/m) ds	2,8	2,8						
Gloeirest	% (m/m) ds	96							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	12,2	12,2						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	110	187,4		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,48	0,6924	Wonen	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	7,9	13,13	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	22	33	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,12	0,1472	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	20	31,53	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	55	71,92	Wonen	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	120	185	Wonen	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	7,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	12,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	12,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	27,5						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	5,3	18,93						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	15						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	87,5	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0175	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	0,18	0,18						
Anthraceen	mg/kg ds	0,075	0,075						
Fluorantheen	mg/kg ds	0,57	0,57						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,32	0,32						
Chryseen	mg/kg ds	0,37	0,37						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,18	0,18						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,29	0,29						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,27	0,27						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,3	0,3						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	2,6	2,59	Wonen	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	11704518	MMBG02

Eindoordeel: Klasse wonen

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K20B031
Projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Ordernummer	K20b031
Datum monstername	16-11-2020
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2020182768
Startdatum	16-11-2020
Rapportagedatum	20-11-2020

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		1,6							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		22,9							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	81,5	81,5						
Organische stof	% (m/m) ds	1,6	1,6						
Gloeirest	% (m/m) ds	97							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	22,9	22,9						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	140	150,2		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,1825	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	14	14,98	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	19	22,85	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0375	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	36	38,3	Wonen	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	150	170,2	Wonen	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	71	81,68	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	5,6	28						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	0,079	0,079						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,39	0,394	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
3	11704519	MMOG03

Eindoordeel: Klasse wonen

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
I W	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K20B031
Projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Ordernummer	K20B031
Datum monstername	20-09-2021
Monsternemer	
Certificaatnummer	2021151883
Startdatum	20-09-2021
Rapportagedatum	23-09-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		0,7							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	92,2	92,2						
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49						
Gloeirest	% (m/m) ds	100							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	<2,0	1,4						
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	<=AW	35	190	190	500	5000

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	12287098	MMBGtank

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Grondwater

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer	K20B031
Projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Ordernummer	K20B031
Datum monstername	23-11-2020
Monsternemer	D.v.Konijnenburg
Certificaatnummer	2020188830
Startdatum	25-11-2020
Rapportagedatum	27-11-2020

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Metalen								
Barium (Ba)	µg/L	410	410	**	20	50	338	625
Cadmium (Cd)	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,4	3,2	6
Kobalt (Co)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	20	60	100
Koper (Cu)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75
Kwik (Hg)	µg/L	<0,050	0,035	-	0,05	0,05	0,175	0,3
Molybdeen (Mo)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	5	153	300
Nikkel (Ni)	µg/L	<3,0	2,1	-	3	15	45	75
Lood (Pb)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75
Zink (Zn)	µg/L	72	72	*	10	65	433	800
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen								
Benzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,2	15,1	30
Tolueen	µg/L	0,34	0,34	-	0,2	7	504	1000
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	4	77	150
o-Xyleen	µg/L	0,11	0,11					
m,p-Xyleen	µg/L	0,21	0,21					
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,32	0,32	*	0,2	0,2	35,1	70
BTEX (som)	µg/L	<0,90						
Naftaleen	µg/L	0,085	0,085	*	0,02	0,01	35	70
Styreen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	153	300
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen								
Dichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,01	500	1000
Trichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	203	400
Tetrachloormethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
Trichlooretheen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	24	262	500
Tetrachlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	20	40
1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	454	900
1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	204	400
1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	150	300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	65	130
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
CKW (som)	µg/L	<1,6						
Tribroommethaan	µg/L	0,22	0,22					630
Vinylchloride	µg/L	<0,10	0,07	-	0,2	0,01	2,5	5
1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0,14	0,14	-	0,2	0,01	10	20
1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0,42	0,42	-	0,6	0,8	40,4	80
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	10,5					
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	7					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	35	-	50	50	325	600
Extra parameters								
som 16 aromatische oplosmiddelen	µg/L		1,08	Geen oordeel mogelijk				

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	11724119	PB01-1-1

Eindoordeel: Overschrijding Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
*	groter dan Streefwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
S	Streefwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer	K20B031
Projectnaam	Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Ordernummer	K20b031
Datum monstername	27-09-2021
Monsternemer	Wilfried Lichtenberg
Certificaatnummer	2021155713
Startdatum	27-09-2021
Rapportagedatum	01-10-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen								
Benzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,2	15,1	30
Tolueen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	504	1000
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	4	77	150
o-Xyleen	µg/L	<0,10	0,07					
m,p-Xyleen	µg/L	<0,20	0,14					
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,21	0,21	-	0,2	0,2	35,1	70
BTEX (som)	µg/L	<0,90						
Naftaleen	µg/L	<0,020	0,014	-	0,02	0,01	35	70
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	10,5					
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	7					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	35	-	50	50	325	600
Extra parameters								
som 16 aromatische oplosmiddelen	µg/L		0,63	Geen oordeel mogelijk				

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	12300193	T01-1-1

Eindoordeel: Voldoet aan Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
*	groter dan Streefwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
S	Streefwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BIJLAGE 5: SITUERING MONSTERPUNTEN

Bijlage 5

Legenda

- onderzoekslocatie
- asbestgaten
- boringen 0,5 m
- boringen 1,0 m / asbest inspectiegat
- boringen 2,0 m / asbest inspectiegat
- peilbuis

puinverharding (1)
asbestverdacht dak
split / puinverharding (2)
opvangput vet
asbestdak
MEENTSESTRAAT
106
110
110b
112
114
116
89
93
0 5 10 15 20 25 m

Situatietekening

projectnummer K20B031
Meentsestraat 112-114 Giesbeek

DE KLINKER MILIEU

Bijlage 5

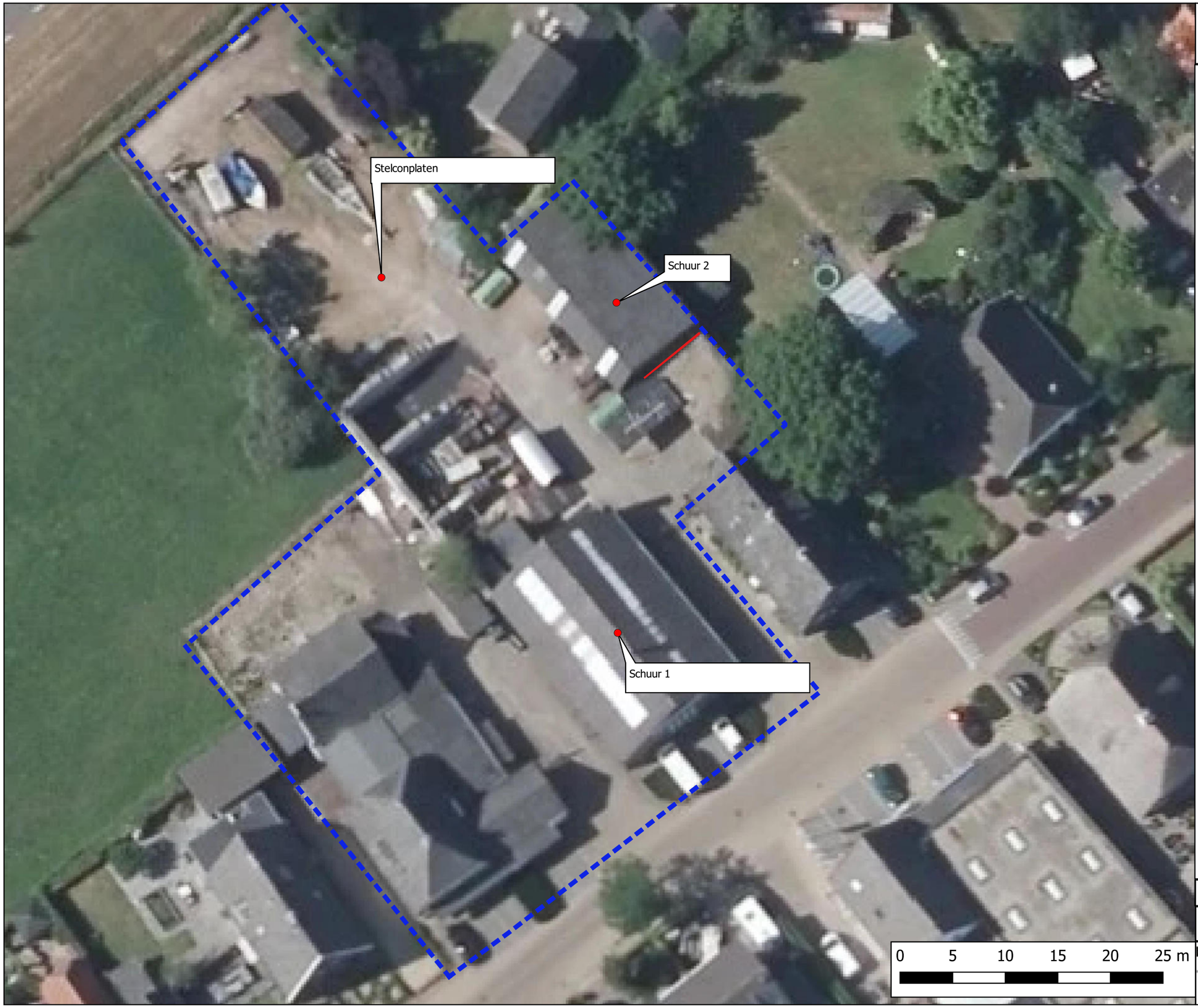

Legenda

- onderzoekslocatie
- vml. bovengrondse tank

Situatietekening

projectnummer K20B031
Meentsestraat 112-114 Giesbeek

DE KLINKER MILIEU

Bijlage 5

Legenda

- onderzoekslocatie
- vml. bovengrondse tank
- boringen 0,5 m
- peilbuis

Situatietekening

projectnummer K20B031
Meentsestraat 112-114 Giesbeek

DE KLINKER MILIEU

BIJLAGE 6: CHECKLIST VOORONDERZOEK

Onderzoeksaspecten bij milieuhygiënisch vooronderzoek

Onderzoeksaspecten		**Aanleiding tot vooronderzoek**						
		A	B	C	D	E	F	G
1. Locatiegegevens	Eigendomssituatie	O	O					
	Hoogteligging					V		
2. Bodemopbouw en geohydrologie	Bodemopbouw	V	V		V	V	V	
	Antropogene lagen in de bodem	V	V	V	V	V	V	V
	Geohydrologie	V	V					
3. Verwachting t.a.v. de bodemkwaliteit	Geval van Ernstige bodemverontreiniging?	V		V	V	V	V	V
	Kwaliteit o.b.v. BKK	V	O	V	V	V	V	V
	O.b.v. uitgevoerde bodemonderzoeken	V	V	V	V	V		V
4. Gebruik en beïnvloeding van de locatie, verdachte situaties, activiteiten, ongewoon voorval	Voormalig	V	O	V	V	V		V
	Huidig	V	V		V	V	V	
	Toekomst		V			O		
	Asbestverdacht	V		V	V	V	V	V
5. Terreinverkenning								
V: Verplicht onderzoeksaspect O: Optioneel								

A) opstellen hypothese over de bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek volgens 6.2.1;

B) opstellen hypothese over de aanwezigheid van potentieel bodembedreigende (bedrijfs)activiteiten bij nul- en eindsituatieonderzoek (Omgevingsvergunning milieu of Activiteitenbesluit, volgens 6.2.2);

C) opstellen hypothese over de bodemkwaliteitsklasse van de ontvangende bodem voorafgaande aan het toepassen van grond of baggerspecie (het Besluit bodemkwaliteit, volgens 6.2.3);

D) opstellen hypothese over de milieuhygiënische kwaliteit ten behoeve van partijkeuring, volgens 6.2.4;

E) opstellen of actualiseren van een bodemkwaliteitskaart (het Besluit bodemkwaliteit, volgens 6.2.5);

F) toetsing gebruik bodemkwaliteitskaarten bij te ontgraven grond en het toepassen van grond (het Besluit bodemkwaliteit, volgens 6.2.6);

G) opstellen hypothese over de bodemkwaliteit bij tijdelijke uitplaatsing en bij overig projectmatig grondverzet ten behoeve van het inschatten van arbeidshygiënische risico's, volgens 6.2.7.

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai

Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114

Gemeente Zevenaar

Datum: 16 december 2020

Projectnummer: 180491

INHOUD

1 Inleiding 3
1.1 Aanleiding 3
1.2 Ligging plangebied 3
1.3 Doel van het onderzoek 3

2 Wet- en regelgeving 4
2.1 Wet geluidhinder 4
2.2 Hogere waarde procedure 5
2.3 Gecumuleerde geluidbelasting 6
2.4 Rekenmethodieken 6

3 Onderzoeksgegevens 7
3.1 Selectie van geluidbronnen 7

4 Onderzoek 9
4.1 Onderzoeksopzet 9
4.2 Bepalen van de geluidbelastingen 9
4.3 Geluidbelastingen 10
4.4 Toetsing aan het Bouwbesluit 2012 13

5 Conclusie 14

Bijlagen

Bijlage A Grafisch overzicht rekenmodel
Bijlage B Rapportage van het rekenmodel
Bijlage C Verbeelding bestemmingsplan
Bijlage D Rekenresultaten in tabelvorm

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Meentsestraat 112 en 114 in het westen van Giesbeek bevinden zich een tweetal bedrijfspercelen. Het aannemersbedrijf (nr. 112) en de slagerij (nr. 114) hebben inmiddels hun bedrijfsactiviteiten ter plaatse beëindigd. Het voornemen bestaat om de opstallen te slopen en in totaal maximaal 11 woningen te realiseren.

Op grond van het geldende bestemmingsplan 'Kernen Lathum, Angerlo en Giesbeek' is de bouw van woningen niet mogelijk. Om de beoogde ontwikkeling juridisch-planologisch mogelijk te maken, is de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan voor het gebied noodzakelijk. In het kader van het bestemmingsplan is onderzoek noodzakelijk naar de geluidsbelasting (op de woningen) vanwege wegverkeerslawaai. Dit rapport is een uitwerking van dit onderzoek naar geluid.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied betreft de gronden behorende bij de adressen Meentsestraat 112 en 114 te Giesbeek binnen de gemeente Zevenaar in de provincie Gelderland. Ten noorden is de gezoneerde 60 km/uur weg Havenweg gelegen. Ten zuiden loopt de gezoneerde provinciale weg N338. Grenzend aan het plangebied zijn de 30 km/uur wegen Meentsestraat en Klaverweide gesitueerd.

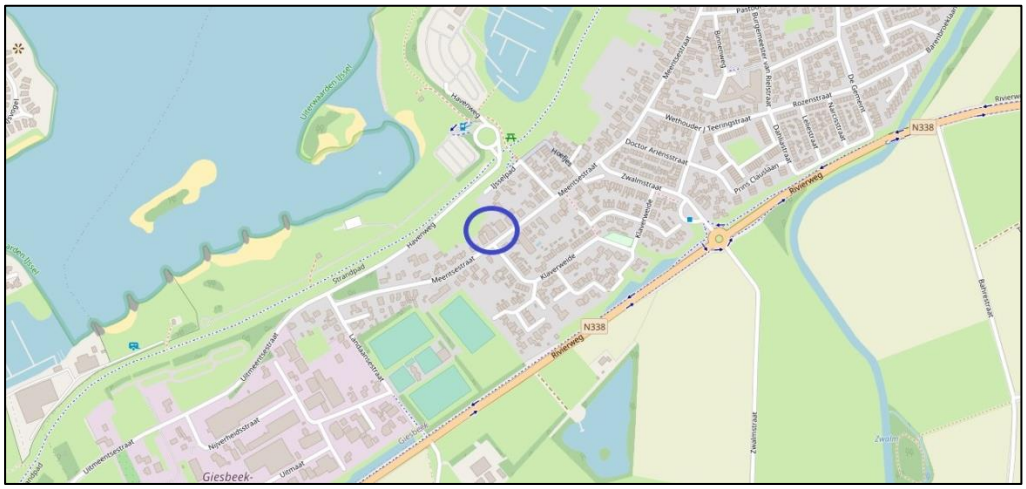

Figuur 1 Globale ligging plangebied (in blauw)

1.3 Doel van het onderzoek

Om het initiatief mogelijk te maken moet volgens de artikelen 76a en 77 van de Wet geluidhinder (Wgh) en artikel 4.1 van het Besluit geluidhinder (Bgh) bij het nieuwe planologische regime waarin woningen of andere geluidsgevoelige bestemmingen mogelijk worden gemaakt binnen de zones van (spoor)wegen, akoestisch onderzoek worden verricht.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Wet geluidhinder

2.1.1 Zones

Langs wegen liggen zones. Binnen deze zones moet voor de realisatie van geluidgevoelige bestemmingen akoestisch onderzoek worden uitgevoerd.

Wegverkeer
De breedte van de zone is afhankelijk van het aantal rijstroken en de ligging van de weg: stedelijk of buitenstedelijk. De zone ligt aan weerszijden van de weg en is gemeten vanuit de rand van de weg. De zones, zoals beschreven in artikel 74 van de Wgh, zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

Aantal rijstroken	Zones langs wegen	
	Stedelijk gebied	Buitenstedelijk gebied
1 of 2 rijstroken	200 meter	250 meter
3 of 4 rijstroken	350 meter	400 meter
5 of meer rijstroken	350 meter	600 meter

Tabel 1 Overzicht van de zones langs wegen

Artikel 74 lid 2 van de Wgh maakt een uitzondering voor wegen met een maximumsnelheid van 30 km/uur en woonerven. Deze wegen hebben geen zone en zijn daarmee niet onderzoeksplichtig[1].

2.1.2 Grenswaarden

De Wgh heeft tot doel geluidhinder te voorkomen en te beperken tot aanvaardbare geluidniveaus. In de Wgh zijn hiervoor twee soorten grenswaarden opgenomen:
- *Ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting:* Deze waarde garandeert een goede woon- en leefsituatie binnen de invloedssfeer van een geluidbron (wegen, spoorwegen, enzovoort).
- *Maximale ontheffingswaarde:* Deze waarde geeft de hoogste gevelbelasting weer waarvoor een hogere waarde kan worden aangevraagd.

De grenswaarden zijn onder andere afhankelijk van de geluidbron (wegverkeer-, railverkeer- of industrielawaai), de ligging van de geluidgevoelige bebouwing (stedelijk of buitenstedelijk gebied) en het type geluidgevoelige bebouwing. In de volgende tabel zijn voor geluidgevoelige bestemmingen de ten hoogste toelaatbare geluidbelasting en de maximale ontheffingswaarde uit de Wgh weergeven voor wegverkeer.

[1] Conform artikel 74 lid 2 van de Wgh is voor 30 km/uur wegen geen onderzoeksplicht. Op 3 september 2003 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitgesproken (nr. 200203751/1: Abcoude) dat nog niet geconcludeerd kan worden dat het project aanvaardbaar is vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening (goed woon- en leefklimaat, zoals opgenomen in het Bouwbesluit). Daarom wordt bij 30 km-zones onderzocht of wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB of de ten hoogst toelaatbare geluidbelasting op de gevel.

	Wegverkeer	Railverkeer	Gezoneerd industrieterrein
Stedelijk gebied			
Ten hoogst toelaatbare geluidbelasting	48 dB (art. 82 Wgh)	55 dB (art. 4.9 lid 1)	50 dB (art. 44 Wgh)
Maximale ontheffingswaarde	63 dB (art. 83 lid 2 Wgh)	68 dB (art. 4.10)	55 dB (art. 45 Wgh)
Buitenstedelijk gebied			
Ten hoogst toelaatbare geluidbelasting	48 dB (art. 82 Wgh)	55 dB (art. 4.9 lid 1)	50 dB (art. 44 Wgh)
Maximale ontheffingswaarde	53 dB (art. 83 lid 1 Wgh)	68 dB (art. 4.10)	55 dB (art. 45 Wgh)

Tabel 2 Overzicht van de grenswaarden uit de Wgh

Gezien de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting en de maximale ontheffingswaarde kunnen zich drie situaties voordoen:

Een geluidbelasting lager dan de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting
In deze situatie zijn volgens de Wgh geen nadere acties nodig om de geluidgevoelige bebouwing te realiseren.

Een geluidbelasting tussen de ten hoogst toelaatbare geluidbelasting en de maximale ontheffingswaarde
In deze situatie dienen bij voorkeur maatregelen te worden getroffen om de geluidbelasting terug te brengen tot een waarde die lager is dan de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting. Wanneer er overwegende bezwaren zijn vanuit stedenbouwkundig, verkeerskundig, landschappelijk of financieel oogpunt, kan voor de geluidgevoelige bebouwing een hogere waarde worden aangevraagd. Voor het verlenen van hogere waarden kan de gemeente een gemeentelijk geluidbeleid vaststellen.

Een geluidbelasting hoger dan de maximale ontheffingswaarde
In deze situatie is de realisatie van geluidgevoelige bebouwing in principe niet mogelijk, tenzij geluidbeperkende maatregelen worden getroffen waardoor de geluidbelasting daalt tot een waarde lager dan de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting of de maximale ontheffingswaarde.

2.2 Hogere waarde procedure

Bij een geluidbelasting, na beschouwing van maatregelen, tussen ten hoogste toelaatbare geluidbelasting en de maximale ontheffingswaarde kan bij het college van burgemeester en wethouders (B en W), onder bepaalde voorwaarden, ontheffing van de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting worden aangevraagd.

Indien aanwezig, zal voldaan moeten worden aan één of meerdere subcriteria uit lokaal hogere waarden beleid. De gemeente Zevenaar maakt gebruik van het beleidsdocument Gemeentelijk Geluidbeleid 2008. De locatie van onderhavig plangebied valt onder het gebiedstype ‘De woonwijken in Zevenaar en in de dorpen’ met een ambitiewaarde van 43 tot en met 48 dB (redelijk rustig). Direct genzend aan de Meentsestraat is overigens sprake van het gebiedstype ‘Centrum Zevenaar’ met een ambitiewaarde

van 48 tot en met 53 dB (onrustig). In het gemeentelijk beleid worden voorwaarden gesteld ten behoeve van aan te vragen hogere grenswaarden. Indien benodigd zal hieraan getoetst worden.

2.3 Gecumuleerde geluidbelasting

De gecumuleerde geluidbelasting wordt berekend ter plaatse van de geluidgevoelige bestemmingen (waarvoor een hogere waarde wordt vastgesteld) die in meerdere geluidszones in de zin van de Wgh liggen. In het zesde lid van artikel 110a Wgh wordt aangegeven dat burgemeester en wethouders slechts hogere waarden vast kunnen stellen, wanneer de gecumuleerde geluidsbelasting niet leidt tot een onacceptabele geluidbelasting.

De Wgh geeft geen grenswaarden voor de gecumuleerde geluidbelasting. Dit is derhalve ter beoordeling van het bevoegd gezag.

2.4 Rekenmethodieken

2.4.1 Rekenmethodiek voor de geluidbelastingen

Volgens artikel 110d van de Wgh moet voor wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai het “Reken- en meetvoorschrift geluid 2012” (RMG 2012) worden gevolgd. Voor de berekening van de geluidbelasting van een weg is de rekenmethodiek beschreven in bijlage III (hoofdstuk 3) van het RMG 2012. Voor de berekening van de geluidbelasting van een spoorlijn is de rekenmethodiek beschreven in bijlage IV(hoofdstuk 3) van het RMG 2012. Voor de berekening van de geluidbelasting van een gezoneerd industrieterrein is de rekenmethodiek beschreven in de Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999.

De reken- en meetvoorschriften schrijven voor dat het equivalente geluidniveau moet worden bepaald volgens standaardrekenmethode 2, maar dat in bepaalde situaties kan worden volstaan met een eenvoudigere standaardrekenmethode 1-berekening. Standaardrekenmethode 1 is gebaseerd op een vereenvoudiging van de situatie, waarbij ten aanzien van het toepassingsbereik van de methode, voorwaarden worden gesteld. In voorliggende situatie is gerekend met standaardrekenmethode 2, hiervoor is gebruikgemaakt van het computerprogramma Geomilieu (V2020.1).

2.4.2 Rekenmethodiek voor de gecumuleerde geluidbelasting

Cumulatie is alleen van belang in situaties waarin geluidgevoelige bebouwing wordt blootgesteld aan meerdere geluidbronnen. Op basis van bijlage I, hoofdstuk 2: “Rekenmethode gecumuleerde geluidbelasting” uit het RMG 2012 hoeven bronnen, die niet zorgen voor een overschrijding van de ten hoogste toelaatbare geluidbelasting, niet betrokken te worden in de berekening van de gecumuleerde geluidbelasting. De gecumuleerde geluidbelasting wordt in het kader van de bepaling van de gevelwering berekend exclusief aftrek artikel 110g Wgh.

3 Onderzoeksgegevens

De verkeersgegevens van de provinciale weg N338 zijn geraadpleegd via Gelders Verkeer.

Uit een radartelling van de gemeente Zevenaar volgt dat in januari 2020 sprake was van circa 700 motorvoertuigen per etmaal op de 30 km/uur weg Meentsestraat. Deze telling was uitgevoerd ten tijde van een omvangrijke herinrichting, waarbij meerdere straten in Giesbeek niet toegankelijk waren. In dit onderzoek is veiligheidshalve uitgegaan van 700 motorvoertuigen per etmaal voor de wegen Meentsestraat en Havenweg. Voor de Klaverweide is uitgegaan van 500 motorvoertuigen per etmaal.

Voor de gemeentelijke wegen is uitgegaan van ervaringscijfers voor wat betreft de uurpercentages en voertuigcategorieën.

3.1 Selectie van geluidbronnen

Voor het akoestische onderzoek wordt allereerst bepaald welke wegen relevant zijn voor het plangebied. In de directe omgeving van het plangebied liggen alleen wegen. Het plangebied ligt in de akoestische aandachtszone van de gezoneerde weg Havenweg en de provinciale weg N338.

Daarnaast liggen in de directe nabijheid van het plangebied de, volgens de Wgh, niet gezoneerde 30 km/uur wegen Meentsestraat en Klaverweide. De overige omliggende 30 km/uur wegen worden, akoestisch gezien, niet als relevant beschouwd voor onderhavige ontwikkeling.

3.1.1 Snelheid wegen

Op de Havenweg geldt een maximumsnelheid van 60 km/uur. De provinciale weg N338 kent een maximumsnelheid van 80 km/uur. Op de Meentsestraat en Klaverweide geldt een maximumsnelheid van 30 km/uur.

3.1.2 Wegverharding

De wegverharding van de gezoneerde wegen bestaat uit dichtasfaltbeton (DAB). De wegverharding van de 30 km/uur wegen bestaat uit klinkers in keperverband.

3.1.3 Verkeersintensiteiten wegen

In dit onderzoek zijn de verkeersgegevens conform tabel 4 ingevoerd. Voor een nadere specificatie van de verkeersgegevens wordt verwezen naar bijlage B.

Weg	wegvak	etmaalintensiteit 2017	autonome groei	etmaalintensiteit 2031
N338	Groenestraat/Uitmeentsestraat - Zwalmstraat	7.910	1,0%	9.092
	Zwalmstraat – N336 Zevenaarseweg	7.400	1,0%	8.506

Weg	wegvak	etmaalintensiteit 2017	autonome groei	etmaalintensiteit 2031
Havenweg				700
Meentsestraat				700
Klaverweide				500

Tabel 4 Verkeersintensiteiten

3.1.4 Bebouwing en waarneemhoogten

De waarneempunten zijn per verdieping op 1½ meter gesitueerd. Uitgegaan wordt van een vloerhoogte van 3 meter en een maximale bebouwingshoogte conform de verbeelding van onderhavig bestemmingsplan. Getoetst op de randen van de bouwvlakken. De verbeelding is bijgevoegd als bijlage C.

3.1.5 Aftrek ex artikel 110g Wgh

Voor wegen waar de representatief te achten snelheid lager is dan 70 km/uur wordt een correctie toegepast van 5 dB. Tot 1 juli 2018 geldt voor wegen waar de toegestane maximum snelheid hoger of gelijk is aan 70 km/uur een aftrek afhankelijk van de berekende geluidbelasting. Indien de geluidbelasting 57 dB bedraagt, is de aftrek 4 dB. Bij een geluidbelasting van 56 dB bedraagt de correctie 3 dB. Indien een andere geluidbelasting wordt berekend bedraagt de correctie 2 dB.

Maximum snelheid wegen	Aftrek ex artikel 110g Wgh
< 70 km/uur	- 5 dB
≥ 70 km/uur	- 2 dB
	Bij 57 dB - 4 dB
	Bij 56 dB - 3 dB

Tabel 5 Aftrek ex artikel 110g Wgh

4 Onderzoek

4.1 Onderzoeksopzet

Volgens de Wgh mag voor geluidgevoelige bestemmingen de geluidbelasting in principe niet hoger zijn dan de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting. Als de geluidbelasting hoger is dan de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting, wordt getoetst of de geluidbelasting lager is dan de maximale ontheffingswaarde. In deze situatie wordt het plan gesitueerd in een (binnen)stedelijk gebied.

De ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting voor wegverkeer bedraagt 48 dB. De maximale ontheffingswaarde voor wegverkeer bedraagt 63 dB. Voor de niet gezoneerde 30 km/uur wegen worden dezelfde grenswaardes gehanteerd ter toetsing aan een goede ruimtelijke ordening.

4.2 Bepalen van de geluidbelastingen

De geluidbelasting wordt bepaald met behulp van de standaardrekenmethode 2-berekening. Conform de Wgh wordt de geluidbelasting getoetst per bron en dus per weg. Bijlage A toont de grafische weergave van het rekenmodel. In bijlage B is een rapportage met de invoergegevens opgenomen. Bijlage D toont de rekenresultaten in tabelvorm. Figuur 2 toont de ligging van de toetspunten.

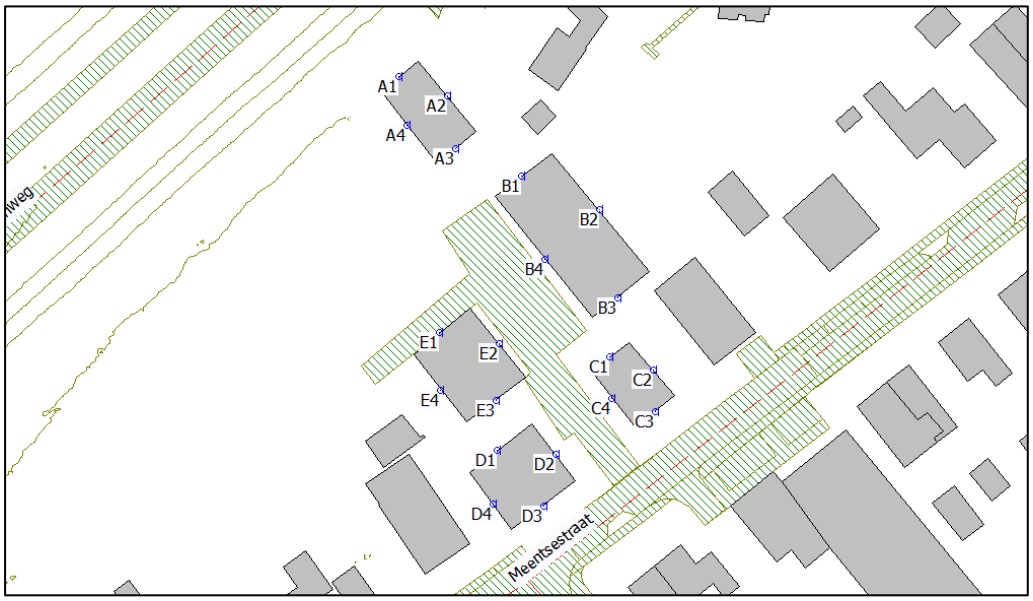

Figuur 2 Ligging toetspunten

4.3 Geluidbelastingen

4.3.1 Berekende geluidbelasting N338 (80 km/uur)

In figuur 3 zijn de geluidbelastingen als gevolg van de gezoneerde N338 (80 km/uur) weergegeven.

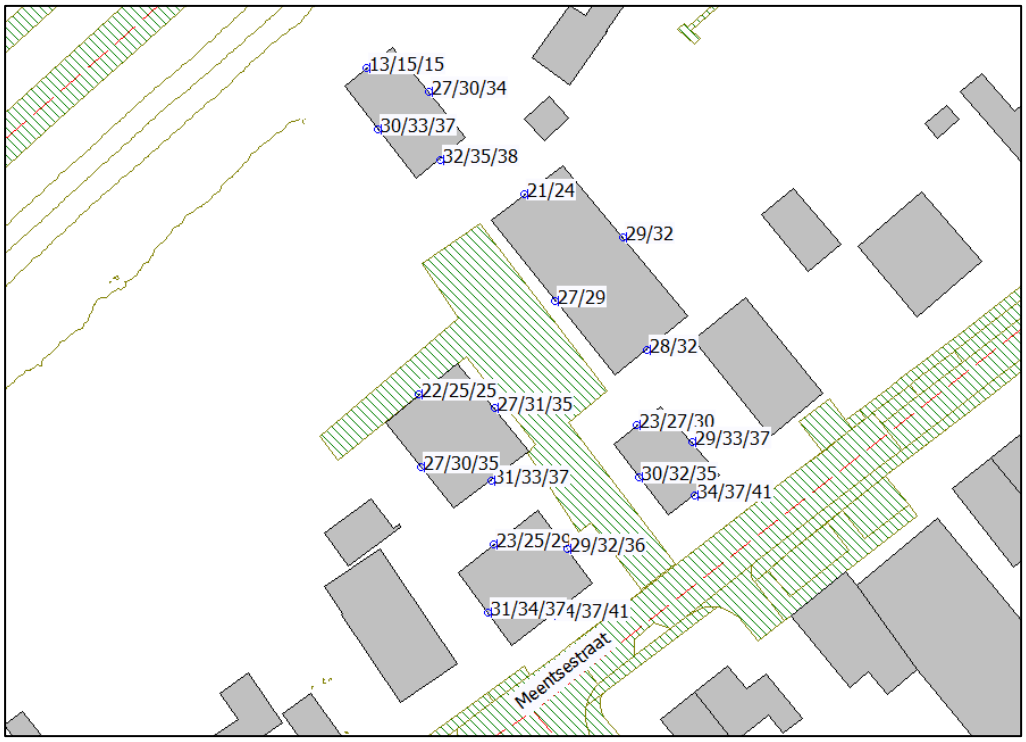

Figuur 3 Berekende geluidbelasting vanwege de N338 (80 km/uur) inclusief aftrek conform artikel 110g Wgh

Uit de berekeningen blijkt dat als gevolg van de gezoneerde N338 de ten hoogste toelaatbare geluidbelasting niet wordt overschreden. Er wordt voldaan aan de Wgh. Tevens wordt de ambitiewaarde uit het gemeentelijk beleid niet overschreden.

4.3.2 *Berekende geluidbelasting Havenweg (60 km/uur)*

In figuur 4 zijn de geluidbelastingen als gevolg van de gezoneerde Havenweg (60 km/uur) weergegeven.

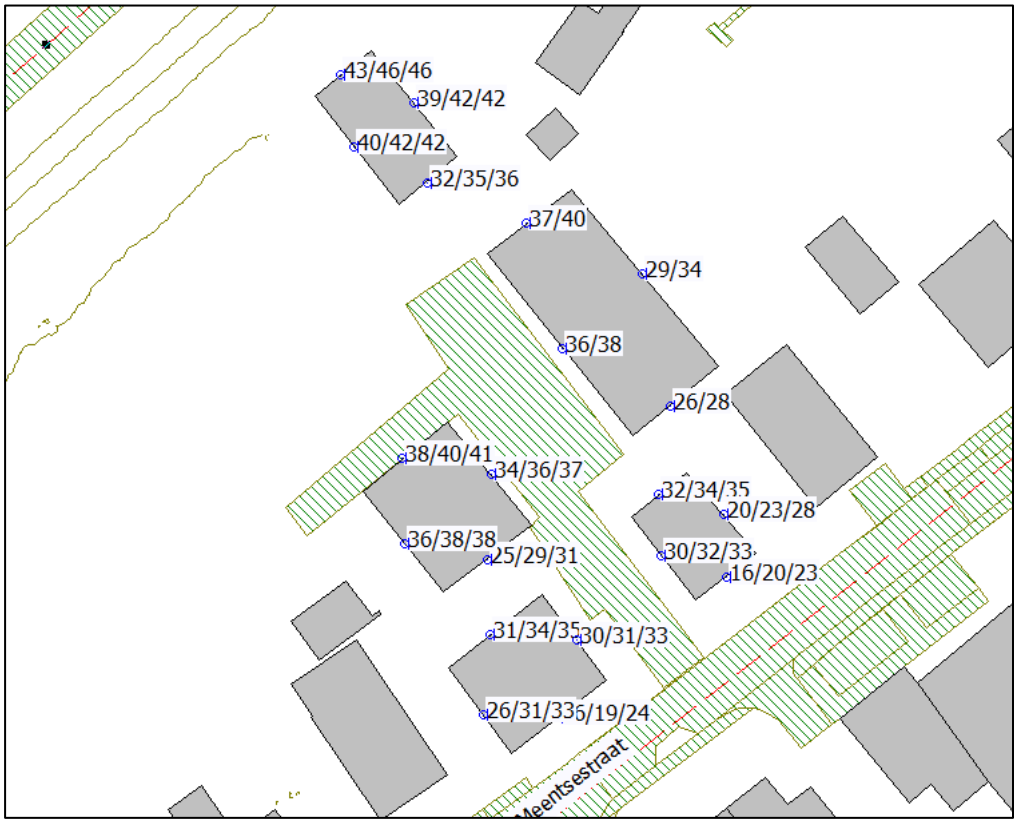

Figuur 4 Berekende geluidbelasting vanwege de Havenweg (60 km/uur) inclusief aftrek conform artikel 110g Wgh

Uit de berekeningen blijkt dat als gevolg van de gezoneerde Havenweg de ten hoogste toelaatbare geluidbelasting niet wordt overschreden. Er wordt voldaan aan de Wgh. Tevens wordt de ambitiewaarde uit het gemeentelijk beleid niet overschreden.

4.3.3 Berekende geluidbelasting Meentsestraat (30 km/uur)

In figuur 5 zijn de geluidbelastingen als gevolg van de 30 km/uur weg Meentsestraat weergegeven.

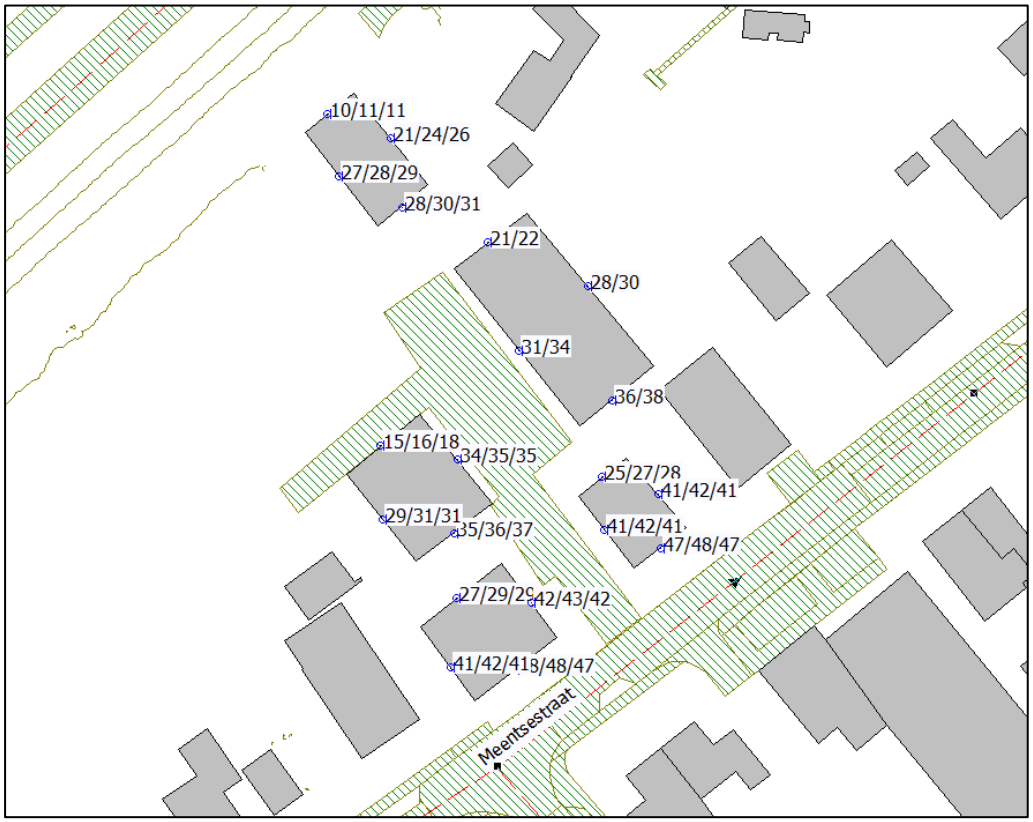

Figuur 5 Berekende geluidbelasting vanwege de Meentsestraat (30 km/uur) inclusief aftrek conform artikel 110g Wgh

Uit de berekeningen blijkt dat als gevolg van de niet-gezoneerde 30 km/uur weg Meentsestraat de (gehanteerde) ten hoogste toelaatbare geluidbelasting niet wordt overschreden. Op basis van de resultaten wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Tevens wordt de ambitiewaarde uit het gemeentelijk beleid niet overschreden.

4.3.4 Berekende geluidbelasting Klaverweide (30 km/uur)

In figuur 6 zijn de geluidbelastingen als gevolg van de 30 km/uur weg Klaverweide weergegeven.

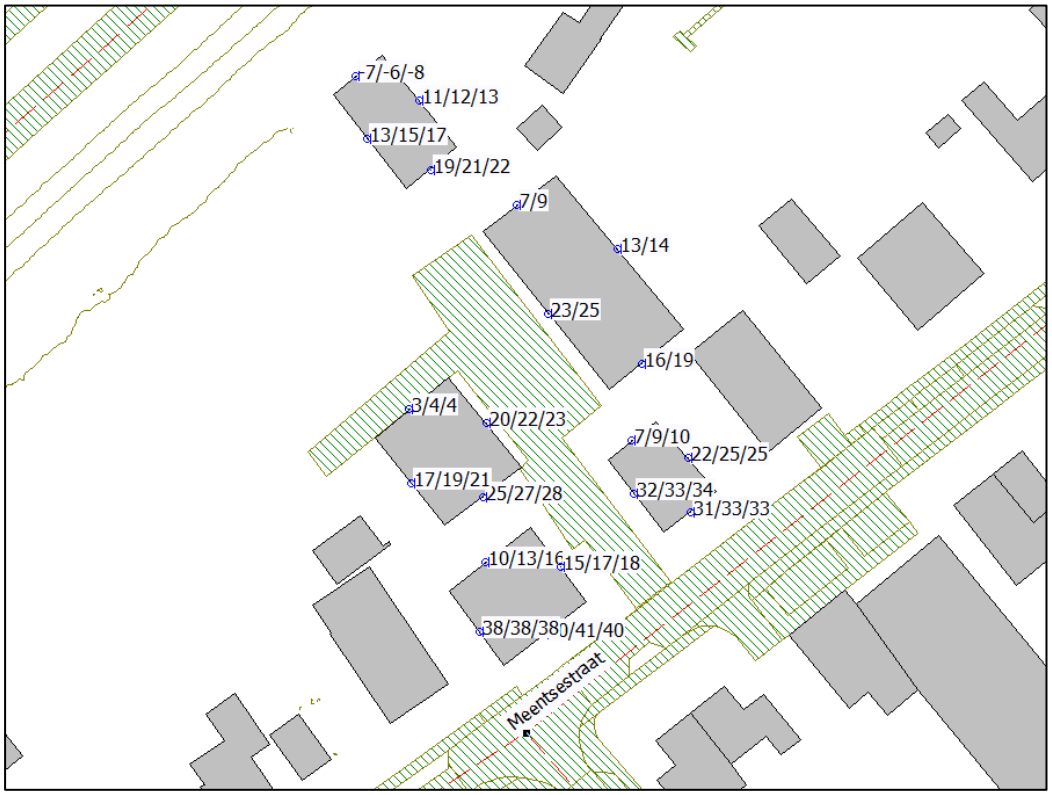

Figuur 6 Berekende geluidbelasting vanwege de Klaverweide (30 km/uur) inclusief aftrek conform artikel 110g Wgh

Uit de berekeningen blijkt dat als gevolg van de niet-gezoneerde 30 km/uur weg Klaverweide de (gehanteerde) ten hoogste toelaatbare geluidbelasting niet wordt overschreden. Op basis van de resultaten wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Tevens wordt de ambitiewaarde uit het gemeentelijk beleid niet overschreden.

4.4 Toetsing aan het Bouwbesluit 2012

Omdat de (gehanteerde) ten hoogste toelaatbare geluidbelasting van 48 dB niet wordt overschreden als gevolg van de individueel te onderscheiden wegen N338, Havenweg, Meentsestraat en Klaverweide is een toetsing aan het Bouwbesluit 2012 niet benodigd.

5 Conclusie

Aan de Meentsestraat 112 en 114 in het westen van Giesbeek bevinden zich een tweetal bedrijfspercelen. Het aannemersbedrijf (nr. 112) en de slagerij (nr. 114) hebben inmiddels hun bedrijfsactiviteiten ter plaatse beëindigd. Het voornemen bestaat om de opstallen te slopen en in totaal maximaal 11 woningen te realiseren.

Om de ontwikkeling mogelijk te maken wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. In het kader van het bestemmingsplan is onderzoek noodzakelijk naar de geluidbelasting op de beoogde woningen vanwege wegverkeerslawaai.

Op basis van dit onderzoek, waarbij is getoetst op randen van de bouwvlakken vanuit de verbeelding, kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

N338 (80 km/uur)
De geluidbelasting vanwege de gezoneerde N338 (80 km/uur) bedraagt maximaal 41 dB inclusief aftrek conform art. 110g Wgh. De ten hoogste toelaatbare geluidbelasting van 48 dB wordt niet overschreden. Er wordt voldaan aan de Wgh. Tevens wordt de ambitiewaarde uit het gemeentelijk beleid niet overschreden.

Havenweg (60 km/uur)
De geluidbelasting vanwege de gezoneerde Havenweg (60 km/uur) bedraagt maximaal 46 dB inclusief aftrek conform art. 110g Wgh. De ten hoogste toelaatbare geluidbelasting van 48 dB wordt niet overschreden. Er wordt voldaan aan de Wgh. Tevens wordt de ambitiewaarde uit het gemeentelijk beleid niet overschreden.

Meentsestraat (30 km/uur)
De geluidbelasting vanwege de niet-gezoneerde Meenstestraat (30 km/uur) bedraagt maximaal 48 dB inclusief aftrek conform art. 110g Wgh. De gehanteerde ten hoogste toelaatbare geluidbelasting van 48 dB wordt niet overschreden. Op basis van de resultaten wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Tevens wordt de ambitiewaarde uit het gemeentelijk beleid niet overschreden.

Klaverweide (30 km/uur)
De geluidbelasting vanwege de niet-gezoneerde Klaverweide (30 km/uur) bedraagt maximaal 41 dB inclusief aftrek conform art. 110g Wgh. De gehanteerde ten hoogste toelaatbare geluidbelasting van 48 dB wordt niet overschreden. Op basis van de resultaten wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Tevens wordt de ambitiewaarde uit het gemeentelijk beleid niet overschreden.

Het aspect geluid, afkomstig van wegverkeerslawaai, vormt geen belemmering.

Bijlage A

Grafisch overzicht rekenmodel

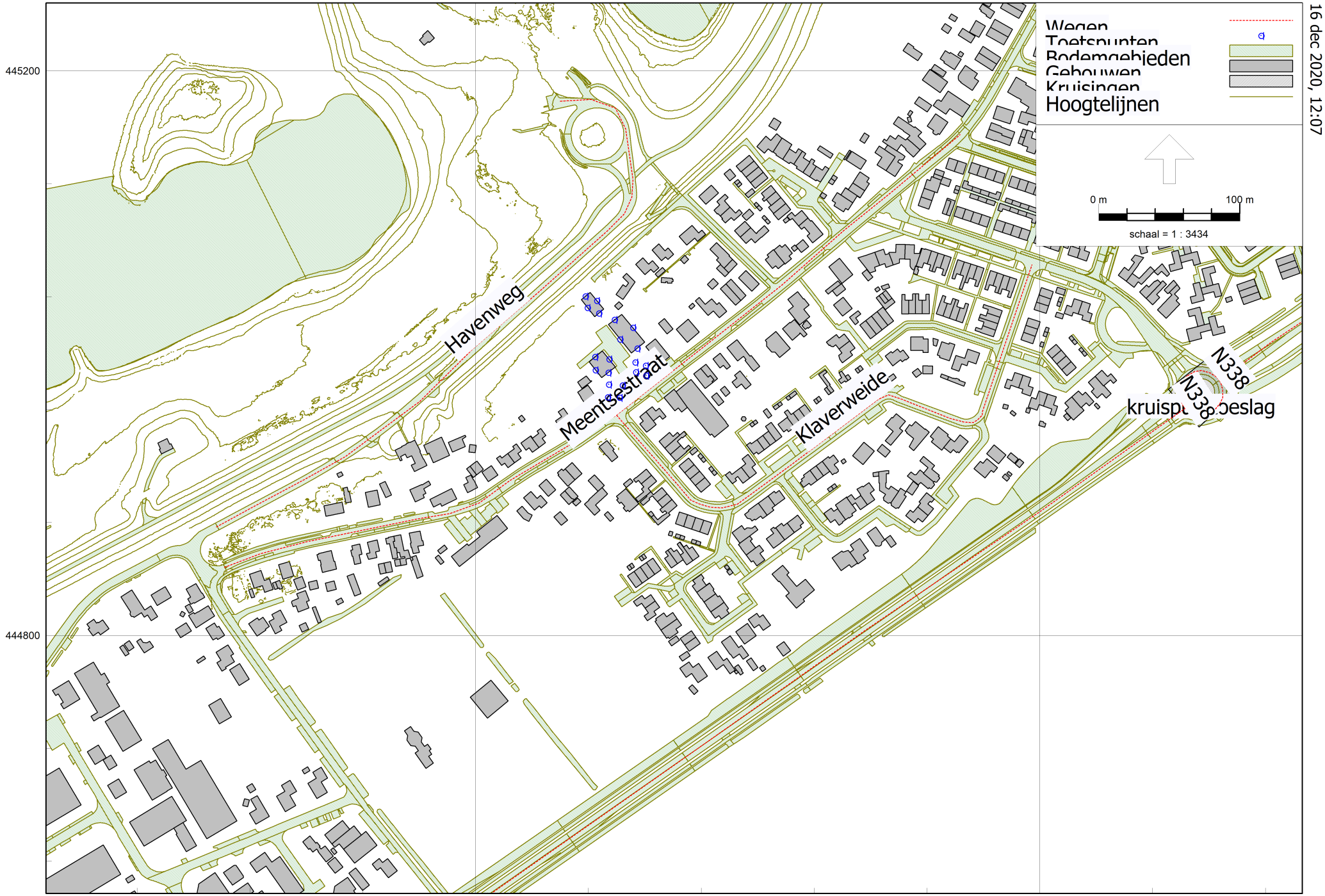

180491

16 dec 2020, 12:07

SAB

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - eerste model] , Geomilieu V2020.1 rev 2 Licentiehouder: SAB

Bijlage B

Rapportage van het rekenmodel

Model: eerste model
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Type	Cpl	Cpl_W	Helling	Wegdek	V(MR(D))	V(MR(A))	V(MR(N))	V(MR(P4))	V(LV(D))
Havenweg	Havenweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	--	--	--	--	60
Klaverweid	Klaverweide	0,00	10,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	--	--	--	--	30
Meentsestr	Meenstestraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	--	--	--	--	30
N338	Groenestraat - Zwalmstraat	0,00	10,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	--	--	--	--	80
N338	Zwalmstraat - N336 Zevenaarseweg	0,00	10,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	--	--	--	--	80
N338	Groenestraat - Zwalmstraat	0,00	10,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	--	--	--	--	35
N338	Zwalmstraat - N336 Zevenaarseweg	0,00	10,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	--	--	--	--	35

Model: eerste model
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(LV(A))	V(LV(N))	V(LV(P4))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(MV(P4))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	V(ZV(P4))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%Int(P4)
Havenweg	60	60	--	60	60	60	--	60	60	60	--	700,00	6,70	3,50	0,70	--
Klaverweid	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	500,00	6,70	3,50	0,70	--
Meentsestr	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	700,00	6,70	3,50	0,70	--
N338	80	80	--	80	80	80	--	80	80	80	--	9092,00	6,75	2,99	0,88	--
N338	80	80	--	80	80	80	--	80	80	80	--	8056,00	6,75	2,98	0,88	--
N338	35	35	--	35	35	35	--	35	35	35	--	9092,00	6,75	2,99	0,88	--
N338	35	35	--	35	35	35	--	35	35	35	--	8056,00	6,75	2,98	0,88	--

Model: eerste model
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%MR(D)	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)	MR(D)	MR(A)	MR(N)	MR(P4)
Havenweg	--	--	--	--	97,50	98,50	99,00	--	2,00	1,00	0,50	--	0,50	0,50	0,50	--	--	--	--	--
Klaverweid	--	--	--	--	97,50	98,50	99,00	--	2,00	1,00	0,50	--	0,50	0,50	0,50	--	--	--	--	--
Meentsestr	--	--	--	--	97,50	98,50	99,00	--	2,00	1,00	0,50	--	0,50	0,50	0,50	--	--	--	--	--
N338	--	--	--	--	92,40	95,89	92,60	--	5,59	2,75	4,63	--	2,00	1,35	2,77	--	--	--	--	--
N338	--	--	--	--	92,40	95,89	92,60	--	5,59	2,75	4,63	--	2,00	1,36	2,77	--	--	--	--	--
N338	--	--	--	--	92,40	95,89	92,60	--	5,59	2,75	4,63	--	2,00	1,35	2,77	--	--	--	--	--
N338	--	--	--	--	92,40	95,89	92,60	--	5,59	2,75	4,63	--	2,00	1,36	2,77	--	--	--	--	--

Model: eerste model
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LV(D)	LV(A)	LV(N)	LV(P4)	MV(D)	MV(A)	MV(N)	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250
Havenweg	45,73	24,13	4,85	--	0,94	0,24	0,02	--	0,23	0,12	0,02	--	70,67	78,71	84,21
Klaverweid	32,66	17,24	3,46	--	0,67	0,18	0,02	--	0,17	0,09	0,02	--	77,04	81,35	88,71
Meentsestr	45,73	24,13	4,85	--	0,94	0,24	0,02	--	0,23	0,12	0,02	--	78,50	82,81	90,17
N338	567,07	260,68	74,09	--	34,31	7,48	3,70	--	12,27	3,67	2,22	--	81,05	90,98	96,20
N338	502,45	230,20	65,65	--	30,40	6,60	3,28	--	10,88	3,26	1,96	--	80,52	90,45	95,67
N338	567,07	260,68	74,09	--	34,31	7,48	3,70	--	12,27	3,67	2,22	--	84,11	89,59	98,28
N338	502,45	230,20	65,65	--	30,40	6,60	3,28	--	10,88	3,26	1,96	--	83,59	89,07	97,76

Model: eerste model
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (D) 500	LE (D) 1k	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (N) 63
Havenweg	91,03	98,21	94,60	87,77	77,09	67,59	75,44	80,74	88,04	95,35	91,72	84,88	74,05	60,47
Klaverweid	89,18	92,61	85,88	80,74	74,39	73,70	77,83	84,33	86,22	89,69	82,87	77,71	70,55	66,43
Meentsestr	90,64	94,07	87,35	82,20	75,85	75,16	79,29	85,79	87,68	91,15	84,33	79,17	72,01	67,89
N338	103,21	110,12	106,33	99,46	88,40	76,77	86,49	91,68	98,99	106,48	102,68	95,79	84,59	72,42
N338	102,68	109,59	105,81	98,94	87,88	76,24	85,95	91,15	98,46	105,94	102,14	95,25	84,05	71,89
N338	99,99	105,22	102,34	95,76	89,24	79,43	84,57	92,55	95,83	101,35	98,26	91,63	84,03	75,28
N338	99,47	104,70	101,81	95,23	88,72	78,89	84,04	92,02	95,30	100,81	97,73	91,09	83,50	74,76

Model: eerste model
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (N) 125	LE (N) 250	LE (N) 500	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (P4) 63	LE (P4) 125	LE (P4) 250	LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k
Havenweg	68,21	73,38	80,97	88,34	84,70	77,86	66,95	--	--	--	--	--	--	--
Klaverweid	70,44	76,28	79,16	82,65	75,77	70,61	62,95	--	--	--	--	--	--	--
Meentsestr	71,90	77,74	80,62	84,11	77,23	72,07	64,41	--	--	--	--	--	--	--
N338	82,08	87,33	94,52	101,31	97,51	90,63	79,57	--	--	--	--	--	--	--
N338	81,56	86,81	94,00	100,79	96,98	90,11	79,05	--	--	--	--	--	--	--
N338	80,82	89,40	91,37	96,47	93,56	87,00	80,47	--	--	--	--	--	--	--
N338	80,30	88,87	90,85	95,94	93,03	86,47	79,94	--	--	--	--	--	--	--

Model: eerste model
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (P4) 8k
Havenweg	--
Klaverweid	--
Meentsestr	--
N338	--
N338	--
N338	--
N338	--

Model: eerste model
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
A1		10,04	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A2		10,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A3		10,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
A4		10,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
B1		10,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B2		10,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B3		10,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B4		10,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
C1		10,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C2		10,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C3		10,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
C4		10,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D1		10,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D2		10,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D3		10,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
D4		10,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
E1		10,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
E2		10,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
E3		10,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
E4		10,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja

Model: eerste model
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Kruisingen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Corr.
kruispuntt	kruispunttoeslag	1

Bijlage C

Verbeelding bestemmingsplan

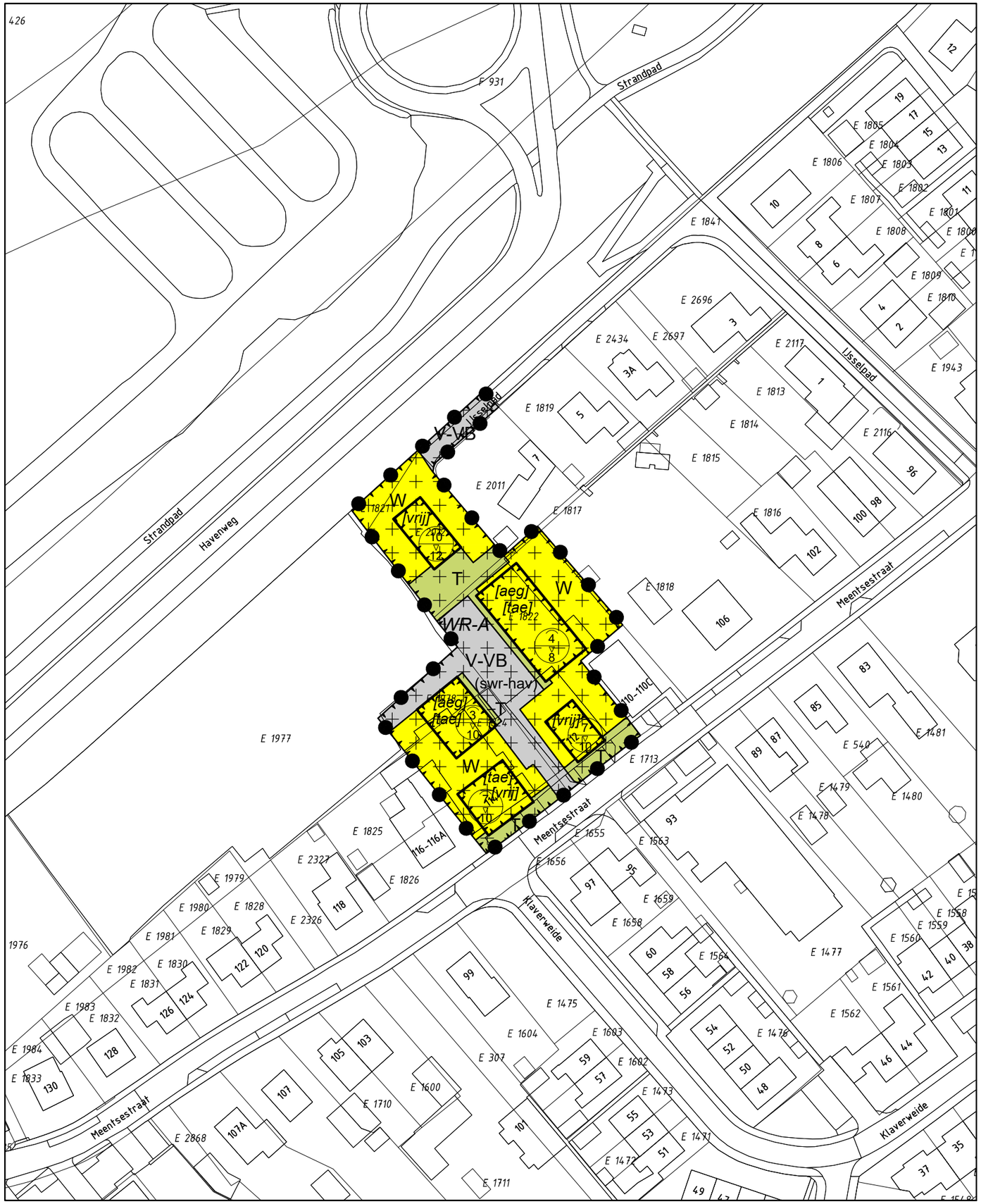

LEGENDA

PLANGEBIED

plangebied

BESTEMMINGEN

- T — Tuin
- V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied
- W — Wonen
- WR-A — Waarde - Archeologie

AANDUIDINGEN

- (swr-hav) — specifieke vorm van waarde - hoge archeologische verwachting
- 7 / 10 — maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)
- bouwvlak
- [aeg] — aaneengebouwd
- [tae] — twee-aaneen
- [vrij] — vrijstaand

VERKLARING

- 35 / 37 — BGT- en kadastrale gegevens

bestemmingsplan **Giesbeek, Meentsestraat 112 en 114**

schaal :	1 : 1000	datum :	03-11-2020
formaat :	A3	datum ondergrond :	-
projectnummer :	180491	voorontwerp :	-
bladnummer :	1	ontwerp :	03-11-2020
aantal bladen :	1	vaststelling :	-
Identificatiecode :	NL.IMRO.yyyyyyyyyyyyyyyyyy-xxxx		

gemeente **Zevenaar**

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Postbus 479, 6800 AL Arnhem I T 026 357 69 11 I www.sab.nl

Bijlage D

Rekenresultaten in tabelvorm

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: N338
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Lden
A1_A		201277,93	445040,32	1,50	13
A1_B		201277,93	445040,32	4,50	15
A1_C		201277,93	445040,32	7,50	15
A2_A		201286,12	445037,15	1,50	27
A2_B		201286,12	445037,15	4,50	30
A2_C		201286,12	445037,15	7,50	34
A3_A		201287,50	445028,25	1,50	32
A3_B		201287,50	445028,25	4,50	35
A3_C		201287,50	445028,25	7,50	38
A4_A		201279,36	445032,20	1,50	30
A4_B		201279,36	445032,20	4,50	33
A4_C		201279,36	445032,20	7,50	37
B1_A		201298,56	445023,74	1,50	21
B1_B		201298,56	445023,74	4,50	24
B2_A		201311,57	445018,09	1,50	29
B2_B		201311,57	445018,09	4,50	32
B3_A		201314,69	445003,40	1,50	28
B3_B		201314,69	445003,40	4,50	32
B4_A		201302,51	445009,80	1,50	27
B4_B		201302,51	445009,80	4,50	29
C1_A		201313,30	444993,54	1,50	23
C1_B		201313,30	444993,54	4,50	27
C1_C		201313,30	444993,54	7,50	30
C2_A		201320,59	444991,28	1,50	29
C2_B		201320,59	444991,28	4,50	33
C2_C		201320,59	444991,28	7,50	37
C3_A		201320,90	444984,29	1,50	34
C3_B		201320,90	444984,29	4,50	37
C3_C		201320,90	444984,29	7,50	41
C4_A		201313,61	444986,63	1,50	30
C4_B		201313,61	444986,63	4,50	32
C4_C		201313,61	444986,63	7,50	35
D1_A		201294,50	444977,92	1,50	23

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: N338
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Lden
D1_B		201294,50	444977,92	4,50	25
D1_C		201294,50	444977,92	7,50	29
D2_A		201304,27	444977,27	1,50	29
D2_B		201304,27	444977,27	4,50	32
D2_C		201304,27	444977,27	7,50	36
D3_A		201302,20	444968,62	1,50	34
D3_B		201302,20	444968,62	4,50	37
D3_C		201302,20	444968,62	7,50	41
D4_A		201293,72	444968,90	1,50	31
D4_B		201293,72	444968,90	4,50	34
D4_C		201293,72	444968,90	7,50	37
E1_A		201284,78	444997,57	1,50	22
E1_B		201284,78	444997,57	4,50	25
E1_C		201284,78	444997,57	7,50	25
E2_A		201294,71	444995,77	1,50	27
E2_B		201294,71	444995,77	4,50	31
E2_C		201294,71	444995,77	7,50	35
E3_A		201294,26	444986,27	1,50	31
E3_B		201294,26	444986,27	4,50	33
E3_C		201294,26	444986,27	7,50	37
E4_A		201285,00	444987,98	1,50	27
E4_B		201285,00	444987,98	4,50	30
E4_C		201285,00	444987,98	7,50	35

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Havenweg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Lden
A1_A		201277,93	445040,32	1,50	43
A1_B		201277,93	445040,32	4,50	46
A1_C		201277,93	445040,32	7,50	46
A2_A		201286,12	445037,15	1,50	39
A2_B		201286,12	445037,15	4,50	42
A2_C		201286,12	445037,15	7,50	42
A3_A		201287,50	445028,25	1,50	32
A3_B		201287,50	445028,25	4,50	35
A3_C		201287,50	445028,25	7,50	36
A4_A		201279,36	445032,20	1,50	40
A4_B		201279,36	445032,20	4,50	42
A4_C		201279,36	445032,20	7,50	42
B1_A		201298,56	445023,74	1,50	37
B1_B		201298,56	445023,74	4,50	40
B2_A		201311,57	445018,09	1,50	29
B2_B		201311,57	445018,09	4,50	34
B3_A		201314,69	445003,40	1,50	26
B3_B		201314,69	445003,40	4,50	28
B4_A		201302,51	445009,80	1,50	36
B4_B		201302,51	445009,80	4,50	38
C1_A		201313,30	444993,54	1,50	32
C1_B		201313,30	444993,54	4,50	34
C1_C		201313,30	444993,54	7,50	35
C2_A		201320,59	444991,28	1,50	20
C2_B		201320,59	444991,28	4,50	23
C2_C		201320,59	444991,28	7,50	28
C3_A		201320,90	444984,29	1,50	16
C3_B		201320,90	444984,29	4,50	20
C3_C		201320,90	444984,29	7,50	23
C4_A		201313,61	444986,63	1,50	30
C4_B		201313,61	444986,63	4,50	32
C4_C		201313,61	444986,63	7,50	33
D1_A		201294,50	444977,92	1,50	31

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Havenweg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Lden
D1_B		201294,50	444977,92	4,50	34
D1_C		201294,50	444977,92	7,50	35
D2_A		201304,27	444977,27	1,50	30
D2_B		201304,27	444977,27	4,50	31
D2_C		201304,27	444977,27	7,50	33
D3_A		201302,20	444968,62	1,50	16
D3_B		201302,20	444968,62	4,50	19
D3_C		201302,20	444968,62	7,50	24
D4_A		201293,72	444968,90	1,50	26
D4_B		201293,72	444968,90	4,50	31
D4_C		201293,72	444968,90	7,50	33
E1_A		201284,78	444997,57	1,50	38
E1_B		201284,78	444997,57	4,50	40
E1_C		201284,78	444997,57	7,50	41
E2_A		201294,71	444995,77	1,50	34
E2_B		201294,71	444995,77	4,50	36
E2_C		201294,71	444995,77	7,50	37
E3_A		201294,26	444986,27	1,50	25
E3_B		201294,26	444986,27	4,50	29
E3_C		201294,26	444986,27	7,50	31
E4_A		201285,00	444987,98	1,50	36
E4_B		201285,00	444987,98	4,50	38
E4_C		201285,00	444987,98	7,50	38

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Meentsestraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Lden
A1_A		201277,93	445040,32	1,50	10
A1_B		201277,93	445040,32	4,50	11
A1_C		201277,93	445040,32	7,50	11
A2_A		201286,12	445037,15	1,50	21
A2_B		201286,12	445037,15	4,50	24
A2_C		201286,12	445037,15	7,50	26
A3_A		201287,50	445028,25	1,50	28
A3_B		201287,50	445028,25	4,50	30
A3_C		201287,50	445028,25	7,50	31
A4_A		201279,36	445032,20	1,50	27
A4_B		201279,36	445032,20	4,50	28
A4_C		201279,36	445032,20	7,50	29
B1_A		201298,56	445023,74	1,50	21
B1_B		201298,56	445023,74	4,50	22
B2_A		201311,57	445018,09	1,50	28
B2_B		201311,57	445018,09	4,50	30
B3_A		201314,69	445003,40	1,50	36
B3_B		201314,69	445003,40	4,50	38
B4_A		201302,51	445009,80	1,50	31
B4_B		201302,51	445009,80	4,50	34
C1_A		201313,30	444993,54	1,50	25
C1_B		201313,30	444993,54	4,50	27
C1_C		201313,30	444993,54	7,50	28
C2_A		201320,59	444991,28	1,50	41
C2_B		201320,59	444991,28	4,50	42
C2_C		201320,59	444991,28	7,50	41
C3_A		201320,90	444984,29	1,50	47
C3_B		201320,90	444984,29	4,50	48
C3_C		201320,90	444984,29	7,50	47
C4_A		201313,61	444986,63	1,50	41
C4_B		201313,61	444986,63	4,50	42
C4_C		201313,61	444986,63	7,50	41
D1_A		201294,50	444977,92	1,50	27

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Meentsestraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Lden
D1_B		201294,50	444977,92	4,50	29
D1_C		201294,50	444977,92	7,50	29
D2_A		201304,27	444977,27	1,50	42
D2_B		201304,27	444977,27	4,50	43
D2_C		201304,27	444977,27	7,50	42
D3_A		201302,20	444968,62	1,50	48
D3_B		201302,20	444968,62	4,50	48
D3_C		201302,20	444968,62	7,50	47
D4_A		201293,72	444968,90	1,50	41
D4_B		201293,72	444968,90	4,50	42
D4_C		201293,72	444968,90	7,50	41
E1_A		201284,78	444997,57	1,50	15
E1_B		201284,78	444997,57	4,50	16
E1_C		201284,78	444997,57	7,50	18
E2_A		201294,71	444995,77	1,50	34
E2_B		201294,71	444995,77	4,50	35
E2_C		201294,71	444995,77	7,50	35
E3_A		201294,26	444986,27	1,50	35
E3_B		201294,26	444986,27	4,50	36
E3_C		201294,26	444986,27	7,50	37
E4_A		201285,00	444987,98	1,50	29
E4_B		201285,00	444987,98	4,50	31
E4_C		201285,00	444987,98	7,50	31

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Klaverweide
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Lden
A1_A		201277,93	445040,32	1,50	-7
A1_B		201277,93	445040,32	4,50	-6
A1_C		201277,93	445040,32	7,50	-8
A2_A		201286,12	445037,15	1,50	11
A2_B		201286,12	445037,15	4,50	12
A2_C		201286,12	445037,15	7,50	13
A3_A		201287,50	445028,25	1,50	19
A3_B		201287,50	445028,25	4,50	21
A3_C		201287,50	445028,25	7,50	22
A4_A		201279,36	445032,20	1,50	13
A4_B		201279,36	445032,20	4,50	15
A4_C		201279,36	445032,20	7,50	17
B1_A		201298,56	445023,74	1,50	7
B1_B		201298,56	445023,74	4,50	9
B2_A		201311,57	445018,09	1,50	13
B2_B		201311,57	445018,09	4,50	14
B3_A		201314,69	445003,40	1,50	16
B3_B		201314,69	445003,40	4,50	19
B4_A		201302,51	445009,80	1,50	23
B4_B		201302,51	445009,80	4,50	25
C1_A		201313,30	444993,54	1,50	7
C1_B		201313,30	444993,54	4,50	9
C1_C		201313,30	444993,54	7,50	10
C2_A		201320,59	444991,28	1,50	22
C2_B		201320,59	444991,28	4,50	25
C2_C		201320,59	444991,28	7,50	25
C3_A		201320,90	444984,29	1,50	31
C3_B		201320,90	444984,29	4,50	33
C3_C		201320,90	444984,29	7,50	33
C4_A		201313,61	444986,63	1,50	32
C4_B		201313,61	444986,63	4,50	33
C4_C		201313,61	444986,63	7,50	34
D1_A		201294,50	444977,92	1,50	10

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Klaverweide
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Lden
D1_B		201294,50	444977,92	4,50	13
D1_C		201294,50	444977,92	7,50	16
D2_A		201304,27	444977,27	1,50	15
D2_B		201304,27	444977,27	4,50	17
D2_C		201304,27	444977,27	7,50	18
D3_A		201302,20	444968,62	1,50	40
D3_B		201302,20	444968,62	4,50	41
D3_C		201302,20	444968,62	7,50	40
D4_A		201293,72	444968,90	1,50	38
D4_B		201293,72	444968,90	4,50	38
D4_C		201293,72	444968,90	7,50	38
E1_A		201284,78	444997,57	1,50	3
E1_B		201284,78	444997,57	4,50	4
E1_C		201284,78	444997,57	7,50	4
E2_A		201294,71	444995,77	1,50	20
E2_B		201294,71	444995,77	4,50	22
E2_C		201294,71	444995,77	7,50	23
E3_A		201294,26	444986,27	1,50	25
E3_B		201294,26	444986,27	4,50	27
E3_C		201294,26	444986,27	7,50	28
E4_A		201285,00	444987,98	1,50	17
E4_B		201285,00	444987,98	4,50	19
E4_C		201285,00	444987,98	7,50	21

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

correspondentie SAB
Postbus 479
6800 AL Arnhem
T: 026 357 69 11
E: info@sab.nl
www.sab.nl

bezoekadres Arnhem
Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

bezoekadres Amsterdam
Jacob Bontiusplaats 9
1018 LL Amsterdam

Watermanagement
&
Natuurinclusief bouwen

Project:
Nieuwbouw 11 woningen te Giesbeek.

EBBERS
AANNEMERSBEDRIJF
GIESBEEK

Watermanagement

Inleiding.

Gevolgen klimaatverandering

De effecten van klimaatverandering zijn ook in Nederland te merken. Er vallen steeds vaker hevige regenbuien die hinder, wateroverlast en schade aan tuinen en gebouwen veroorzaken. De klimaatverandering zorgt ook steeds vaker voor warmere zomers en langdurige droogte. In dorpen en steden zijn de gevolgen van de klimaatverandering voelbaar, het hitte-eilandeffect of urban heat island effect (UHI). Op warme dagen is het dan in bebouwd gebied enkele graden warmer dan in landelijk gebied.

Tijd dus voor watermanagement en een klimaatbestendige tuin die de nare gevolgen van wateroverlast, hitte en droogte voorkomt!

Regenwater afkoppelen

Om het gemeenteriool minder te belasten, verplichten steeds meer gemeenten hun inwoners om zelf te zorgen voor het opvangen van regenwater. Burgers en bedrijven moeten daarom investeren in een oplossing op eigen terrein: hemelwater infiltreren of opvangen en hergebruiken.

Advies.

De te bouwen (grondgebonden) woningen hebben voldoende kavel afmeting om te kiezen voor het infiltreren van regenwater op “eigen grond”. Het bouwplan en de kavelverdeling is middels bijlage 1 aan dit rapport toegevoegd.

Advies is om middels dakgoten, regenpijpen en schoonwaterriool het regenwater te verzamelen en aan te sluiten op een of meerderen verzamelput(ten) met zand-vang-functie. Deze putten worden aangesloten op een stelsel van infiltratie units. De units worden ondergronds aangebracht in een omgeving van zand met een waterdoorlatende functie. Per woning is berekend welke hoeveelheid putten en units toegepast dient te worden.

Afvoer van regenwater van terrasverharding is niet inbegrepen. Deze kan wel optioneel worden toegevoegd door middel van het toepassen van lijngoten. Ook kan optioneel regenwater worden opgeslagen in putten om daarmee de tuin te besproeien.

Schematisch overzicht van het systeem:

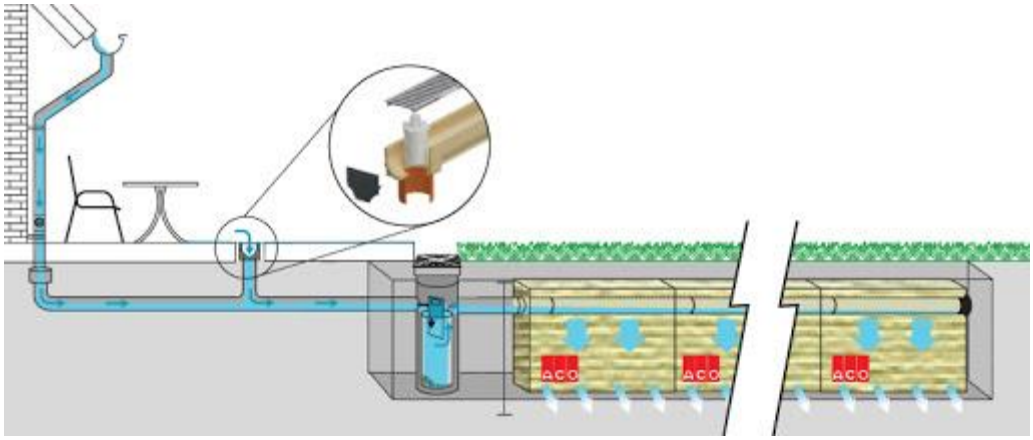

Verzamelput.

Advies is het toepassen van Aco 18L zandvanger, specificaties zie bijlage 2.

Infiltratie.

Advies is het toepassen van Aco easy line, hoeveelheden conform berekening.

Omgeving van de infiltratie.

Advies is het toepassen van de infiltratie boxen in een ruime omgeving van zand, type: middel fijn, met verhoogde waterdoorlatendheid. Specificaties zie bijlage 3.

Berekening.

Project: Nieuwbouw 11 woningen Giesbeek.
Kavels: 1, 2 en 3.
Bebouwing: Rijwoning (3 stuks) achter Meentsestraat 114

Uitgangspunten:
Oppervlakte: 57m² (incl. berging in achtertuin)
Regenbui: Hoos regenbui | 1 keer per 2 jaar | 20 mm
Grondtype: Zand (middel fijn) | goed | k 5 m/d

Advies:
Zandvangers: 1 stuks
Infiltratieunits: 3 stuks

Project: Nieuwbouw 11 woningen Giesbeek.
Kavels: 4 en 5.
Bebouwing: Tweekapper Meentsestraat 114

Uitgangspunten:
Oppervlakte: 89m² (inclusief garage)
Regenbui: Hoos regenbui | 1 keer per 2 jaar | 20 mm
Grondtype: Zand (middel fijn) | goed | k 5 m/d

Advies:
Zandvangers: 1 stuks
Infiltratieunits: 5 stuks

Project: Nieuwbouw 11 woningen Giesbeek.
Kavel: 6
Bebouwing: Vrijstaande woning Meentsestraat 112

Uitgangspunten:
Oppervlakte: 129m² (incl. vrijstaande garage)
Regenbui: Hoos regenbui | 1 keer per 2 jaar | 20 mm
Grondtype: Zand (middel fijn) | goed | k 5 m/d

Advies:
Zandvangers: 2 stuks
Infiltratieunits: 7 stuks

Project: Nieuwbouw 11 woningen Giesbeek.
Kavels: 7, 8, 9 en 10.
Bebouwing: Rijwoning (4 stuks) achter Meentsestraat 112

Uitgangspunten:
Oppervlakte: 82m² (incl. berging in achtertuin)
Regenbui: Hoos regenbui | 1 keer per 2 jaar | 20 mm
Grondtype: Zand (middel fijn) | goed | k 5 m/d

Advies:
Zandvangers: 1 stuks
Infiltratieunits: 5 stuks

Project: Nieuwbouw 11 woningen Giesbeek.
Kavel: 10.
Bebouwing: Vrijstaande woning IJsselpad 9

Uitgangspunten:
Oppervlakte: 155m² (incl. garage)
Regenbui: Hoos regenbui | 1 keer per 2 jaar | 20 mm
Grondtype: Zand (middel fijn) | goed | k 5 m/d

Advies:
Zandvangers: 2 stuks
Infiltratieunits: 8 stuks

Afbeelding: lijngoot in combinatie met infiltratie box.

Natuurinclusief bouwen

Inleiding.

Door natuurinclusief te bouwen en te ontwerpen is het mogelijk gezonde en aantrekkelijke steden en dorpen te creëren, die voor alle gebruikers een prettige leefomgeving zijn. Investeren in groene kwaliteit levert immers veel meer op dan alleen maar een mooi plaatje.

Het voorgelegde plan, het realiseren van 11 woningen, heeft een duurzaam karakter, waarbij wij voorzieningen aanbrengen voor behoud van een natuurrijke leefomgeving.

Toepassing.

De gesloten kopgevel van zowel de rij van 3 woningen (kavel 1,2 en 3) als de rij van 4 woningen (kavel 7, 8, 9 en 10) worden uitgevoerd in gemetselde bakstenen. Deze gevels bieden vanwege dit gesloten karakter kansen voor implementatie van natuurinclusief bouwen.

Muurplanten.

De kopgevel van beide rijen zullen worden voorzien van muurplanten. Door toepassing van daarvoor geschikte mortel en bakstenen, evenals het aanbrengen van stalen rasterwerken, worden muurplanten gefaciliteerd tot groei. Tussen deze muurplanten wordt een habitat voor huismussen gevormd.

Voorbeeldfoto groene muur.

Huismus kasten.

Aanvullend op het creëren van habitat voor huismussen in de muurbeplating worden een 6 tal huismus kasten aangebracht op de noord- of oost gerichte gevel van kavel 4, 5, 6 en 11.

Voorbeeldfoto kast huismus.

Gierzwaluw.

Aan de bovenzijde van de kopgevels van de rijwoningen zullen, volgens richtlijnen “Kennisdocument Gierzwaluw Apus Apus, versie 1.0 juli 2017, een vijftal nestkasten voor gierzwaluwen aangebracht worden. De gevels van kavel 1 en 10 zijn hiervoor het meest geschikt. Hiermee wordt voorzien in 10 nestkasten.

Voorbeeldfoto nestkasten gierzwaluw.

Vleermuizen.

Aan de bovenzijde van kopgevels van de rijwoningen van kavel 3 en 7, worden een 2 tal kasten voor vleermuizen aangebracht.

Voorbeeldfoto ingemetselde kast vleermuis.

Bijlage 1: Kavelverdeling.

Zones per categorie

Categorie	Element ID	Naam	Getekend opp.
Terreinoppervlakte			
	1	KAVEL	102
	2	KAVEL	96
	3	KAVEL	107
	4	KAVEL	210
	5	KAVEL	233
	6	KAVEL	367
	7	KAVEL	143
	8	KAVEL	138
	9	KAVEL	146
	10	KAVEL	200
	11	KAVEL	686
			2.428 m²

PROJECT OMSCHRIJVING
AANTAL NIEUWE WONINGEN 11STK
1X RIJWONINGEN 4STK
1X RIJWONINGEN 3STK
1X TWEE ONDER 1 KAP
2X VRIJSTAANDE WONING

AANTAL PARKEERPLAATSEN OP EIGEN
GROND 8 STK
OPENBAAR 12 STK
TOTAAL 20 STK

MHtekenwerk Klapstraat 129 I 6931 CH I Westervoort I
Tel; 06-41441426 I mail; info@mhtekenwerk.nl

Opdr: **Oudendijk**
Meentstraat Giesbeek

Project: **Meentstraat**
11 woningen

Locatie: Meentstraat te Giesbeek
Fase: VO

Constructie volgens opgave constructeur

Datum: 18-08-2020
wijze. A: 31-08-2020
wijze. B:

Tekening: **GS SITUATIE**
Tekening nr: **05**

Werknr: **44.20**
Schaal: 1:500

Bijlage 2: Aco verzamelput.

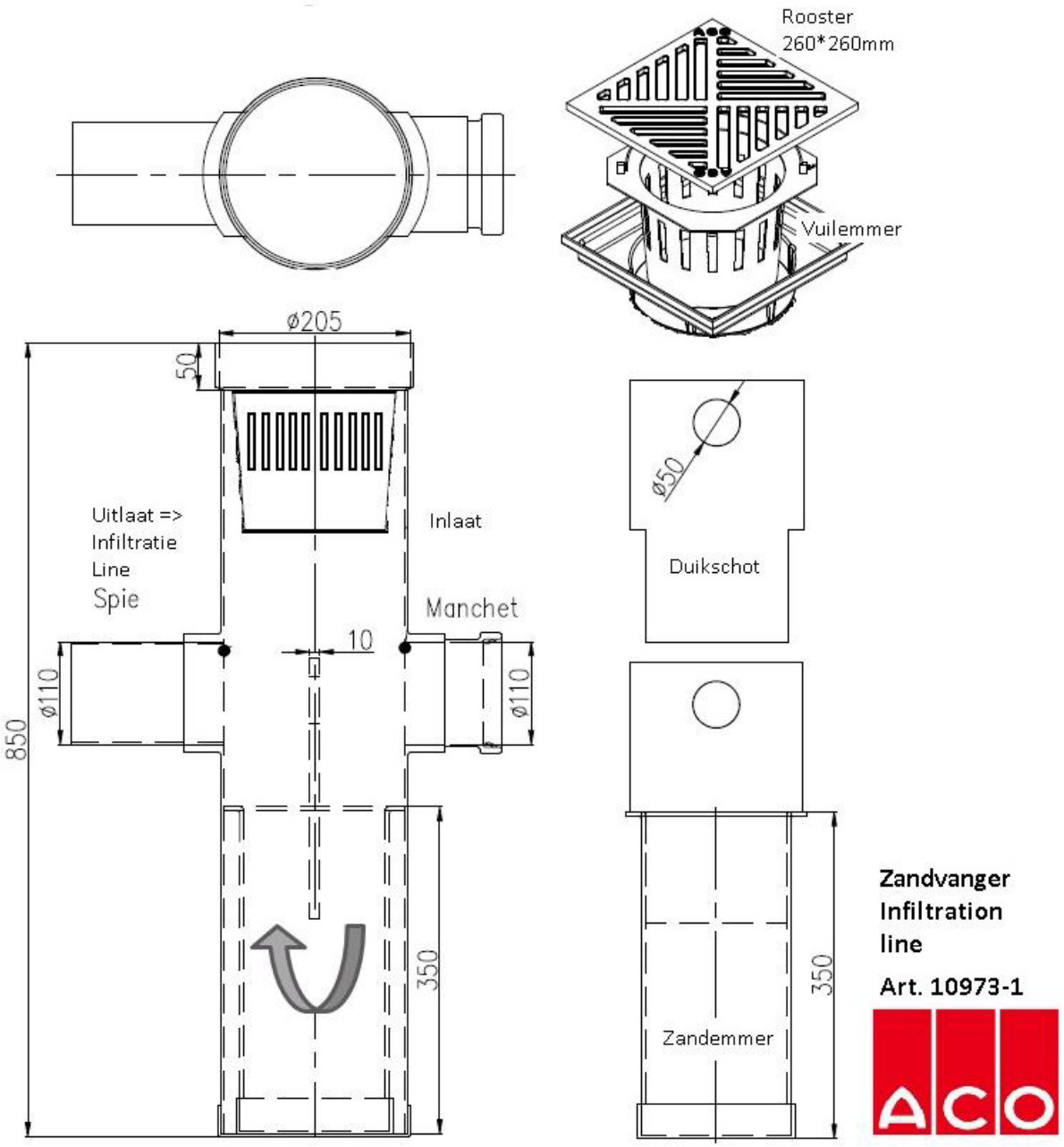

Bijlage 3: Certificaat zand.

NL BSB®
Productcertificaat
983-20-BBK

Uitgegeven	*2020-09-01*	**Vervangt**	*983-16-BBK*
Geldig tot	*Onbepaald*		
Pagina	*1 van 2*		

CERTIFICAAT

340190125

Industriezand en (gebroken) industriegrind
Zand - korrelklasse a - voor toepassing als grond.
Zand voldoet aan de achtergrondwaarden voor grond.

K3Delta Zand en Grind B.V.

VERKLARING VAN KIWA
Dit productcertificaat is afgegeven op basis van BRL 9321 "Milieuhygiënische kwaliteit van industriezand en (gebroken) industriegrind", versie d.d. 4 november 2014, inclusief wijzigingsblad d.d. 27 mei 2019, conform het Kiwa Reglement voor Certificatie.

Kiwa verklaart dat:
- het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat de door de certificaathouder geleverde producten bij aflevering aan de in dit certificaat vastgelegde milieuhygiënische specificaties voldoen, mits zij zijn voorzien van het NL BSB®-merk op de wijze als aangegeven in dit certificaat.
- met in achtneming van het bovenstaande, het product in zijn toepassingen voldoet aan de relevante eisen van het Besluit bodemkwaliteit.

Kiwa verklaart dat voor dit productcertificaat geen controle plaatsvindt op het gebruik in werken en op de melding- en/of informatieplicht van de gebruiker aan het bevoegd gezag.

Voor het Besluit bodemkwaliteit is dit een door de minister van Infrastructuur en Waterstaat erkend certificaat, indien het certificaat is opgenomen in het “Overzicht van erkende kwaliteitsverklaringen in de bouw” op de website van SBK: www.bouwkwaliteit.nl en de website van Bodem+: www.bodemplus.nl

Ron Scheepers
Kiwa

Advies: raadpleeg www.kiwa.nl om na te gaan of dit certificaat geldig is.

Kiwa Nederland B.V.
Sir Winston Churchilllaan 273
Postbus 70
2280 AB RIJSWIJK
Tel. 088 998 44 00
Fax 088 998 44 20
info@kiwa.nl
www.kiwa.nl

Certificaathouder
K3Delta Zand en Grind B.V.
Wanraaij 2
6673 DN ANDELST
Tel. 024-3488888
info@k3.nl
www.k3.nl
KvK 55269966

Bezoekadres
Havikerwaard 8a
6994 JD De Steeg

Wingebieden
Valewaard / Rhederklaag,
Bemmel fase 2 -
I-Lent (Nl.)
en Rees (Dld.)

Afbeelding van het NL BSB®-merk

® is een collectief merk van Stichting Bouwkwaliteit

PRODUCTEN RvA C 002

MILIEUHYGIËNISCHE SPECIFICATIES

Onderwerp en toepassingsgebied

Dit productcertificaat heeft betrekking op het door K3Delta Zand en Grind B.V. geproduceerde industriezand en (gebroken) industriegrind en de bijbehorende milieuhygiënische eigenschappen dat kan worden toegepast op de landbodem en/of in een oppervlaktewaterlichaam. Het product komt vrij bij winning uit de bodem.

Samenstelling

De gemiddelde samenstellingswaarden bepaald overeenkomstig AP 04-SG voldoen voor het beoogde toepassingsgebied aan bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit, met inachtneming van artikel 4.2.2 lid 4 en lid 5 van de Regeling bodemkwaliteit.

TOEPASSINGSVOORWAARDEN

Voor industriezand en (gebroken) industriegrind gelden de volgende toepassingsvoorwaarden:

- het industriezand en (gebroken) industriegrind dient te worden toegepast conform de markering op de afleverbonnen, waarin de kwaliteitsklasse staat aangegeven waarvoor het product is gekwalificeerd
- het industriezand en (gebroken) industriegrind dient te worden toegepast in overeenstemming met artikel 5, 6, 7, 37 en 42 van het Besluit bodemkwaliteit (*functionaliteit, zorgplicht, algemene voorschriften en melding*).

CERTIFICATIEMERK

De afleveringsbon van het op basis van de BRL 9321 gecertificeerde industriezand en (gebroken) industriegrind wordt gemerkt met:

het NL BSB® -certificatiemerk (afmeting ten minste 10x10 mm):

dan wel

het NL BSB® -woordmerk (afmeting ten minste 5 mm hoog): **NL BSB® 983-20-BBK**

De afleveringsbon bevat tevens de volgende verplichte aanduidingen:

- datum van belading en aflevering
- de naam van het schip of bij transport per as, het kenteken
- geleverde hoeveelheid, uitgedrukt in massa- of volume-eenheden
- naam en adres van de producent
- nummer van dit certificaat
- naam en herkomst van het product, zoals aangegeven op het productcertificaat:
  - wingebied
  - naam of locatie van de verwerkingsinstallatie
  - eventueel handelsnaam
- moment van aflevering (inclusief/exclusief transport)
- resultaat van de controle op reinheid van het transportmiddel
- toepasbaarheid van het product (“kwaliteitsklasse: voldoet aan de grond klasse achtergrondwaarden / klasse wonen / klasse industrie).

Toepassingen van industriezand en (gebroken) industriegrind dat de achtergrondwaarden niet overschrijdt, in hoeveelheden van minder dan 50 m^3, hoeven niet te worden gemeld.

WENKEN VOOR DE GEBRUIKER

Inspecteer bij aflevering:

- geleverd is wat is overeengekomen;
- het merk en de wijze van merken juist zijn;
- de afleveringsbon alle gegevens bevat.

Indien u op grond van het hiervoor gestelde tot afkeuring overgaat, neem dan contact op met:

- K3Delta Zand en Grind B.V.

en zo nodig met:

- Kiwa Nederland B.V..

Controleer of voldaan wordt aan de voorwaarden voor toepassing in de betreffende klasse.
Ga na of en door wie melding moet worden gedaan aan het bevoegd gezag.
Overhandig het bewijsmiddel (afleverbonnen en certificaat) aan de opdrachtgever. Dit geldt niet bij levering aan natuurlijke personen anders dan in de uitoefening van beroep of bedrijf.

De opdrachtgever moet het bewijsmiddel (afleverbonnen en certificaat) tenminste 5 jaar ter beschikking houden voor inzage door het bevoegd gezag. Dit geldt niet voor natuurlijke personen anders dan in de uitoefening van beroep of bedrijf.

LIJST VAN VERMELDE DOCUMENTEN

AP04 -SG	Accreditatieprogramma voor keuring van partijen grond, bouwstoffen en korrelvormige afvalstoffen – Onderwerp: Samenstelling Grond; vigerende versie beschikbaar via www.sikb.nl.
Besluit bodemkwaliteit	Besluit bodemkwaliteit, Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 2007, nr. 469 met alle bijbehorende nadien gepubliceerde wijzigingen.
Regeling bodemkwaliteit	in het kader van deze beoordelingsrichtlijn wordt uitgegaan van de vigerende versie van de Regeling bodemkwaliteit met alle bijbehorende nadien gepubliceerde wijzigingen.

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Quick scan natuur

Giesbeek, Meentsestraat 112 & 114

Ebbers project & vastgoedontwikkeling B.V.

Datum: 8 februari 2021

Projectnummer: 180491

Versie 2

INHOUD

1	**Inleiding**	**3**
1.1	**Aanleiding**	**3**
1.2	**Plangebied**	**3**
2	**Wettelijk kader**	**7**
2.1	**Gebiedsbescherming**	**7**
2.2	**Soortenbescherming**	**8**
2.3	**Bescherming houtopstanden**	**9**
3	**Onderzoeksmethode**	**10**
3.1	**Deskundigheid**	**10**
3.2	**Definitie product**	**10**
3.3	**Werkwijze**	**10**
4	**Aanwezigheid beschermde gebieden en soorten**	**12**
4.1	**Ligging beschermde gebieden**	**12**
4.2	**Aanwezigheid beschermde soorten**	**13**
4.3	**Aanwezigheid houtopstanden**	**23**
5	**Effectbeoordeling en advies vervolgtraject**	**24**
5.1	**Mogelijke effecten op beschermde gebieden**	**24**
5.2	**Mogelijke effecten op beschermde soorten**	**24**
5.3	**Mogelijke effecten op beschermde houtopstanden**	**28**
6	**Conclusie**	**29**
6.1	**Vervolgstappen**	**30**
	Geraadpleegde bronnen	**3**
	Bijlage 1. Wettelijk kader	**5**

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op de Meentsestraat 112 en 114 te Giesbeek bevindt zich een aannemersbedrijf en een slager. De initiatiefnemer is voornemens om op deze locatie nieuwbouw te realiseren. Hiertoe wordt de bestaande bebouwing gesloopt en is een wijziging in het bestemmingsplan nodig.

Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. Voorliggende rapportage zet door middel van een quick scan natuur uiteen of met de ruimtelijke ontwikkeling mogelijk sprake kan zijn van het verstoren van beschermde natuurgebieden en beschermde soorten en of nader onderzoek hiernaar noodzakelijk is.

1.2 Plangebied

1.2.1 Huidige situatie

Het plangebied bevindt zich in het dorp Giesbeek (gemeente Zevenaar, provincie Gelderland). De omgeving van Giesbeek kenmerkt zich door agrarische gronden en de nabijheid van de rivier de IJssel. In de nabijheid liggen de plassen Valeplas, Gieseplas en Lathumse Plas en natuurgebieden als de Veluwezoom en de Posbank.

De directe omgeving van het plangebied kenmerkt zich voornamelijk door de aanwezigheid van woonhuizen en bedrijven. Ten oosten en westen van het plangebied zijn woonhuizen aanwezig. Ten zuiden bevindt zich de Meentsestraat met daarachter een bedrijvenpand. Ten noorden bevindt zich een dijk, waarachter de Gieseplas ligt. Navolgende afbeeldingen geven de globale ligging van het plangebied weer.

Topografische kaart met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd).Bron: PDOK. Bewerking: SAB.

Luchtfoto met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: PDOK. Bewerking: SAB.

Op 12 november 2020 is een veldbezoek uitgevoerd. Het plangebied bestaat uit een aannemersbedrijf, een slager met de winkel met een slachthuis, garageboxen, een schuur en een gedeelte verharde grond welke als opslaglocatie en parkeerplaats in gebruik is. In het noordelijke gedeelte van het plangebied staan enkele jonge bomen.

Navolgende afbeeldingen geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

Het aannemersbedrijf;

De winkel van de slager;

Het slachthuis;

De opslagruimte van het aannemersbdrijf.

1.2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie zal nieuwbouw in het plangebied zijn gerealiseerd. Dit zal gaan om twee vrijstaande woningen, twee rijtjeswoningen en één twee-onder-een-kap woning. In totaal zullen 10 woningen in het plangebied aanwezig zijn. Voor de nieuwbouw wordt de bestaande bebouwing gesloopt (de slachterij, het aannemersbedrijf, de schuur en de garageboxen). Ook worden de aanwezige bomen en het groen binnen het plangebied verwijderd. Zie navolgende afbeelding voor de toekomstige situatie.

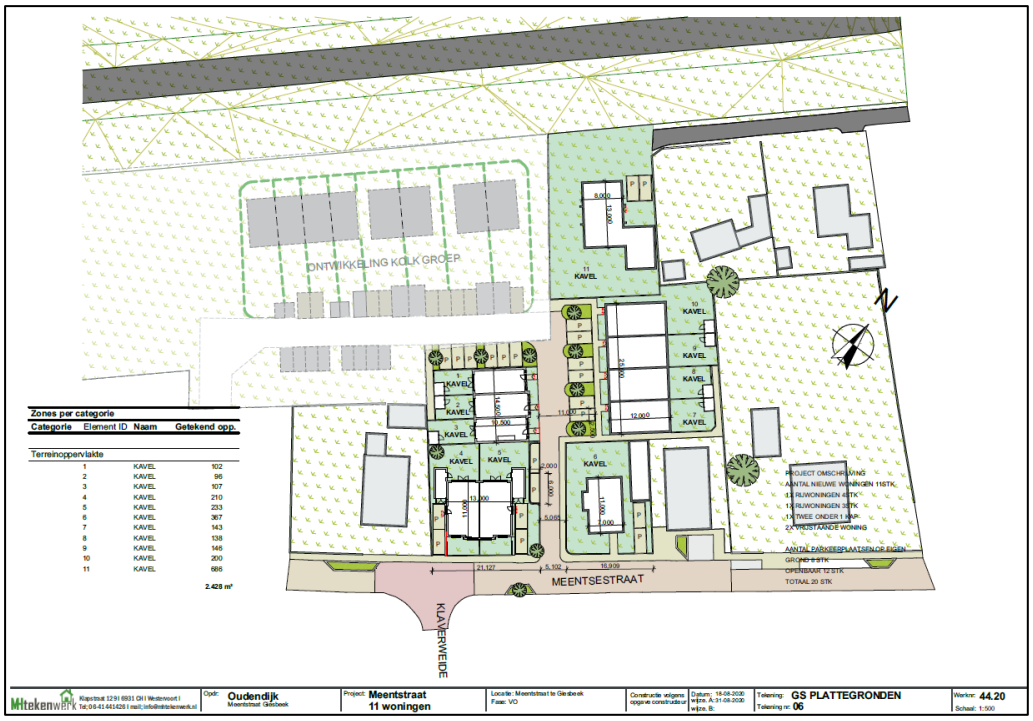

Toekomstige situatie van het plangebied. Bron: MHtekenwerk.

2 Wettelijk kader

Hieronder staat een samenvatting van het wettelijk kader. Een uitgebreide beschrijving staat in bijlage 1.

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden

Op grond van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen.

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Het is verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat significant negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Als een plan of project mogelijk negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, vindt eerst een globale toetsing plaats, de voortoets. Als uit de voortoets blijkt dat er zeker geen negatieve gevolgen zijn, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of geldt in het geval van een project geen vergunningplicht. Als de kans op significante gevolgen niet kan worden uitgesloten dan moet, conform artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling worden gemaakt.

2.1.2 Natuurnetwerk Nederland

De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. Voor dit netwerk geldt, op basis van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (het Barro), een ‘nee, tenzij’-beschermingsregime. Het bestemmingsplan, of een omgevingsvergunning waarmee van het bestemmingsplan wordt afgeweken, maakt geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur, of tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden, *tenzij* er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en overblijvende negatieve effecten worden gecompenseerd. Provincies dienen deze bescherming te regelen bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

De provincie Gelderland spreekt niet van Natuurnetwerk Nederland maar van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Binnen het GNN en de GO staat de bescherming van de kernkwaliteiten centraal. De kernkwaliteiten bestaan uit bestaande natuurwaarden, uit nog te ontwikkelen potentiële waarden en omgevingscondities. Per saldo moet elke ontwikkeling in het GNN een verbetering van de betreffende kernkwaliteiten opleveren.

De GO heeft een dubbeldoelstelling. Er is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de ecologische samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden. Door de samenhang met de aangrenzende en inliggende natuur van het GNN herbergt de GO ook kenmerkende natuurwaarden. Bij ruimtelijke ingrepen in de GO wordt onderscheid gemaakt tussen nieuwvestiging, uitbreiding van bestaande bestemmingen en de schaal/omvang van de ingreep.

De provincie Gelderland vindt het verder van belang dat rustgebieden voor winterganzen geschikt blijven voor ganzen. De provincie stuurt daarom op het behoud van de openheid en de rust in deze gebieden. Ook zijn weidevogelgebieden aangewezen. De provincie wil hier een landbouwpraktijk stimuleren en in stand houden die rekening houdt met weidevogels. Beschermde weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden liggen voornamelijk in de GO en voor het overige deel in het GNN.

2.2 Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming. Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten, voor Habitatrichtlijnsoorten en voor andere soorten. Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de verboden van de wet. De provincie Gelderland heeft besloten voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën een vrijstelling te verlenen, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de soorten aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden.

2.3 Bescherming houtopstanden

Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn onder meer niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

3 Onderzoeksmethode

3.1 Deskundigheid

Kwaliteit van het ecologisch onderzoek en het geleverde product staan bij SAB hoog in het vaandel. Mede daarom zijn wij aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB); de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Om aan onze standaard te voldoen, wordt ecologisch onderzoek enkel uitgevoerd door deskundigen. Onder een ecologisch deskundige verstaan we iemand met aantoonbare ervaring en kennis op het gebied van de ecologie van de betreffende soorten. Onze deskundigen voldoen aan de eisen van een ecologisch deskundige zoals de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland die stelt. Ecologen in opleiding tot deskundige werken altijd onder begeleiding van een deskundige.

3.2 Definitie product

Het product wat in deze rapportage geleverd wordt is een “quick scan natuur”. Dit bestaat uit een “quickscan soorten” conform de begrippenlijst van het Netwerk Groene Bureaus (NGB 2020), aangevuld met verkennende analyse op het gebied van gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland) en een verkennende analyse op het gebied van houtopstanden.

3.3 Werkwijze

Voor het onderzoek werd een bureaustudie uitgevoerd en werd een veldbezoek aan de locatie gebracht. Als eerste werd voor het onderzoek, op basis van informatie van de opdrachtgever, het plangebied in beeld gebracht en werden de toekomstige ontwikkelingen beschreven. Vervolgens werd onderzocht welke beschermde plant- en diersoorten in de omgeving van het plangebied zijn te verwachten. Hiervoor werd de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 4 november 2020, waarbij waarnemingen van de afgelopen 10 jaar werden opgevraagd. Aanvullend hierbij is gebruik gemaakt van andere bronnen, als websites en verspreidingsatlassen. Bij deze bureaustudie werd ook de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en gebieden die via de provinciale verordening zijn beschermd onderzocht. Hiervoor werd onder meer informatie van de website van de provincie geraadpleegd.

Vervolgens werd een veldbezoek aan het plangebied en de directe omgeving ervan gebracht. Dit bezoek vond plaats op 12 november 2020, bij droog, windstil, onbewolkt weer en een temperatuur van circa 11 graden Celsius. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en om de geschiktheid van het plangebied voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

Met de gegevens uit de bureaustudie en het veldbezoek is vervolgens een inschatting gemaakt van de mogelijke effecten op beschermde soorten en beschermde gebieden. Op basis van deze inschatting is een advies opgesteld met aanbevelingen voor vervolgstappen. Nadat het eerste conceptrapport gereed was, is dit beoordeeld op inhoud en vorm door een deskundig collega. Het commentaar is vervolgens besproken en verwerkt, om zo tot een eensluidend advies te komen.

4 Aanwezigheid beschermde gebieden en soorten

In dit hoofdstuk beschrijven wij de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en beschrijven we de kans op de aanwezigheid van beschermde soorten. In het volgende hoofdstuk volgt een beoordeling van de mogelijke effecten op beschermde gebieden en beschermde soorten ten gevolge van de ontwikkeling.

4.1 Ligging beschermde gebieden

Ligging Natura 2000-gebied

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen (zie navolgende afbeelding). Wel liggen Natura 2000-gebieden “Rijntakken” en “Veluwe” in de directe omgeving van het plangebied. Deze liggen 200 meter en 3 kilometer van het plangebied verwijderd.

Globale ligging van het plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van Natura 2000-gebieden Rijntakken (blauw en groen) en Veluwe (groen). Bron: PDOK. Bewerking: SAB.

Ligging Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen het Gelders Natuurnetwerk, maar wel binnen de Groene Ontwikkelingszone (zie navolgende afbeelding). Ook ligt het plangebied in een rustgebied voor ganzen. Het dichtstbijzijnde gedeelte van het Gelders Natuurnetwerk bevindt zich op 1,5 kilometer ten noorden van het plangebied. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied bevindt zich op 400 meter afstand van het plangebied.

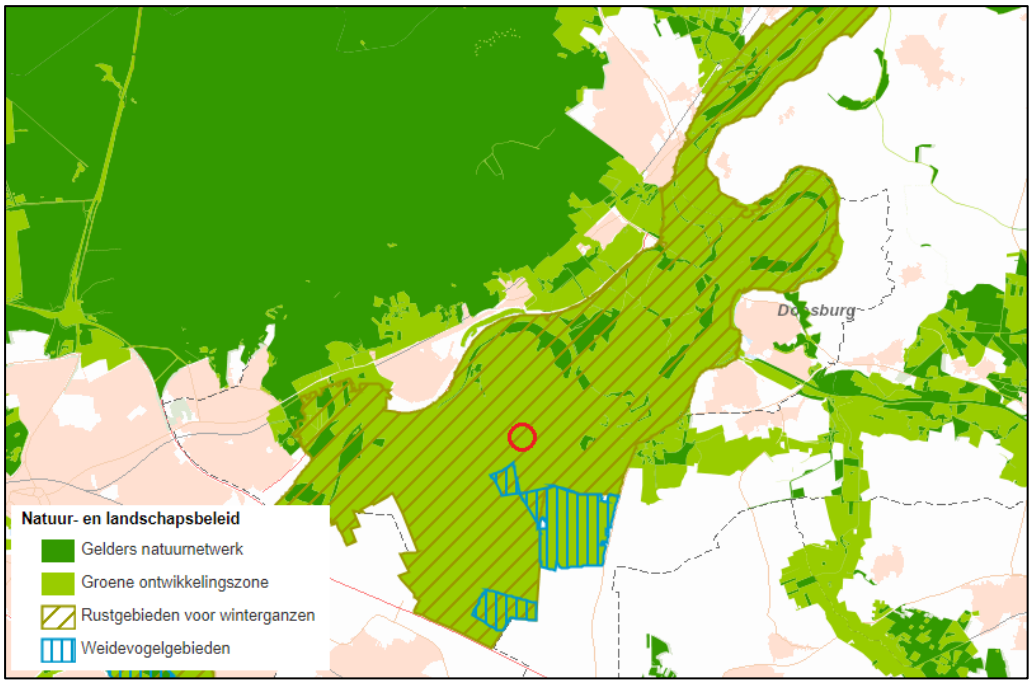

Globale ligging van het plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van Gelders Natuurnetwerk, Groene ontwikkelingszone, rustgebied voor winterganzen en weidevogelgebieden. Bron: Provincie Gelderland. Bewerking: SAB.

4.2 Aanwezigheid beschermde soorten

4.2.1 Zorgplicht, voor alle in het wild levende dieren en planten

In het plangebied zijn gebouwen aanwezig en ook is enig groen aanwezig. Het plangebied vormt daarmee geschikt leefgebied voor in het wild levende planten en dieren.

4.2.2 Vogelrichtlijnsoorten

Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten
Tijdens het veldbezoek rondom het plangebied zijn soorten met niet jaarrond beschermde nesten aangetroffen als kauw, houtduif en merel. Dergelijke soorten kunnen mogelijk direct in de omgeving van het plangebied tot broeden komen. Daarnaast is direct naast het plangebied een vogelnest waargenomen.

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten
Naast de reguliere bescherming in het broedseizoen zijn er verschillende vogelsoorten van wie de nesten jaarrond worden beschermd. Deze jaarrond beschermde status is vanwege verschillende redenen. Zo zijn er soorten die het hele jaar gebruik maken van het nest. Daarnaast zijn er koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn. Ook zijn er soorten die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die nauwelijks in staat zijn zelf een nest te maken. Hieronder wordt in meer detail beschreven of en in welke mate het gebied geschikt kan zijn voor de betreffende soorten.

Huismussen broeden in kieren en spleten van bebouwing en tevens vaak onder (golvende) dakpannen. Een geschikte leefomgeving van de huismus bestaat uit een combinatie van een geschikte nestgelegenheid, voedsel, drinkwater en voldoende dekking in de vorm van stekelige of groenblijvende struiken. Voornamelijk plekken waar bebouwing wordt afgewisseld met groenvoorzieningen herbergen hoge dichtheden aan huismussen (BIJ12 2017c). In het plangebied zijn mogelijk geschikte nestlocaties van de huismus aangetroffen. Deze mogelijke geschikte locaties zijn aangetroffen bij de winkel en de slachterij van de slager. Zie navolgende afbeeldingen.

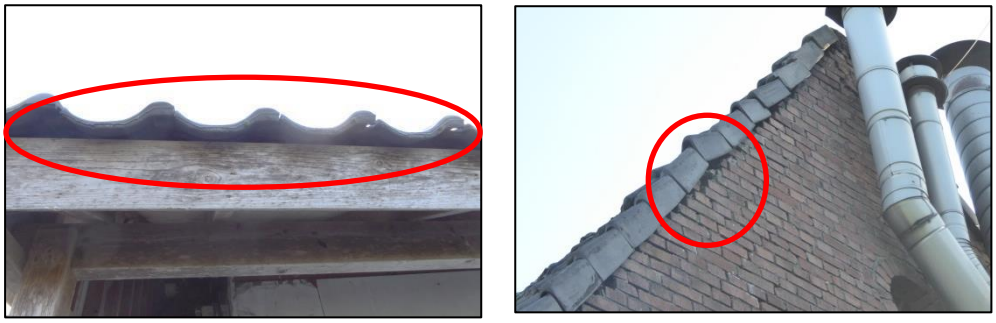

Aanwezige geschikte nestlocaties voor de huismus

Naast de mogelijk geschikte nestlocaties, zijn er tijdens het veldbezoek ook sporen van uitwerpselen van gevonden die mogelijk van huismussen zijn. Het voorkomen van huismussen in het plangebied kan dan ook niet op voorhand worden uitgesloten.

Gierzwaluwen broeden in Nederland in stedelijk gebied. Ze broeden in kolonies, onder daken en in gebouwen. Veel gebruikte nestlocaties zijn onder scheefliggende of kapotte dakpannen, onder nokpannen, in gaten en kieren onder de dakrand en bij dakkapellen, daar waar het zink overloopt van de dakkapel naar de dakpannen. Daarnaast worden soms kunstmatige nestkasten of nestpannen, gaten in muren, gaten achter regenpijpen of ventilatieschachten als broedlocatie gebruikt. Nestlocaties dienen een vrije uitvliegroute op minimaal enkele meters boven de grond te hebben. Daken dienen verder minimaal een hellingshoek van 45 graden te hebben om als nestlocatie geschikt te zijn (BIJ12 2017b). De gebouwen zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op de aanwezigheid van kieren in muren of onder dakpannen die een geschikte nestlocatie van de gierzwaluw kunnen zijn. In de gebouwen in het plangebied zijn meerdere kieren aanwezig die een geschikte nestlocatie kunnen vormen. Dit betreft onder andere ruimtes onder dakpannen en kieren onder de dakrand. Zie navolgende afbeeldingen. De geschikte locaties zijn aangetroffen bij de winkel en de slachterij van de slager en bij het aannemersbedrijf.

Aanwezige geschikte nestlocaties voor de gierzwaluw.

Andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, nestelen op hoge gebouwen (slechtvalk), op richels van bergen of steengroeven en soms op oude roofvogelnesten (oehoe), langs stromende beken (grote gele kwikstaart), in hoge bomen in bos of boomgroepen (buizerd, roek, havik, sperwer, wespendief, zwarte wouw), in oude nesten van kraaien en roofvogels in boomgroepen (boomvalk) in oude nesten van kraaien en roofvogels in vooral naaldbomen (ransuil), in holtes in bomen en in gebouwen in kleinschalig agrarisch gebied (steenuil), in nissen van kerktorens of in andere toegankelijke gebouwen in kleinschalig agrarisch gebied (kerkuil) of op speciale nestpalen (ooievaar) (SOVON 2002, vogelbescherming.nl, sovon.nl). Deze elementen zijn niet in het plangebied aanwezig. Nesten van deze vogelsoorten worden niet in het plangebied verwacht.

4.2.3 Planten

De vaatplanten die zijn beschermd middels de Wet natuurbescherming betreffen veelal zeldzame soorten, waarvan de meeste Rode Lijst-soorten, met specifieke groeiplaatsen in met name stabiele en natuurlijke biotopen, zoals bossen, zeeduinen, kalkgraslanden, beekdalen, veengronden en moerassen. Ook is een aantal soorten beschermd die groeit op oude en verweerde muren en zijn enkele zeldzame akkerplanten beschermd. Een deel van de beschermde planten komt alleen voor in Zuid-Limburg. Veel soorten komen voornamelijk voor op kalkhoudende en voedselarme grond (Sparrius et al. 2012). Naast de beschermde vaatplanten zijn er twee mossoorten beschermd. Beide soorten zijn zeer zeldzaam. Tonghaarmuts is in Nederland gevonden in vochtige, jonge wilgenbossen en in jonge aanplant van zomereik. Geel schorpioenmos groeit op moskussens op venig substraat (Janssen en Schamineé 2004, verspreidingsatlas.nl).

In het plangebied is sprake van een voornamelijk versteende bodem. De overige gronden zijn voedselrijke en regelmatig bewerkte. Beschermde planten worden in een dergelijk biotoop niet verwacht en zijn dan ook niet aangetroffen.

4.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Aanwezigheid soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt
Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten zoogdieren een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet. Het is goed mogelijk dat in of nabij het plangebied deze soorten voorkomen, zoals de veldmuis of egel. Deze soorten komen wijdverspreid voor en stellen geen hoge eisen aan hun omgeving.

Aanwezigheid soorten waarvoor geen vrijstelling geldt
Deze beschermde grondgebonden zoogdieren komen voornamelijk voor in natuurlijke- of half-natuurlijke habitats zoals bos, heide of kleinschalig agrarisch landschap. Een aantal soorten is zeer zeldzaam en komt alleen in Zuid-Limburg voor. Dit geldt voor hamster, hazelmuis, eikelmuis, molmuis, lynx en wilde kat. Ook de wolf is zeer zeldzaam. Andere soorten, zoals bever, boommarter, das, eekhoorn, steenmarter, waterspitsmuis en wild zwijn komen algemener voor. Met name eekhoorn en steenmarter worden ook regelmatig in meer stedelijk gebied aangetroffen (Lange et al. 2003, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en de verspreidingsatlas komen de bever, boommarter, bunzing, das, eekhoorn, hermelijn, otter, steenmarter en wezel in de omgeving van het projectgebied voor. Het terrein is bijna volledig versteend en bestaat voor een klein deel uit kort gemaaid grasland. Dekking of schuilgelegenheid van struweel of andere beschutting biedende landschapselementen is niet aanwezig.

De bever, das, otter en hermelijn zijn soorten die de bebouwde kom mijden. Het plangebied ligt aan de rand van de bebouwde kom. In het noorden grenst het plangebied aan het buitengebied. Het plangebied wordt hier echter omsloten door een dijk, waarop een weg aanwezig is. De kans is, vanwege de ligging in de bebouwde kom en de aanwezigheid van de dijk, klein dat één van deze soorten het plangebied bereikt. Daarnaast biedt het plangebied niet het juiste habitat voor deze soorten. Het voorkomen van de bever, otter en hermelijn in het plangebied kan dan ook uitgesloten worden.

De boommarter en eekhoorn zijn afhankelijk van bomen voor hun voortplanting. In het plangebied staat maar enkele jonge bomen, die niet geschikt zijn als nestlocatie voor de boommarter of eekhoorn. In de bomen waren geen holen of nesten aanwezig. Daarnaast bevindt het plangebied zich niet in een bosrijke omgeving. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied kan dan ook uitgesloten worden.

De steenmarter leeft bij voorkeur in een kleinschalig, parkachtig landschap. De soort is met name aanwezig in de nabijheid van dorpen, boerderijen en ook steden. Elementen als groenstroken, heggen, bosjes en greppels zijn belangrijk voor het vinden van voedsel en als dekking. Binnen zijn leefgebied heeft de steenmarter vele schuilplaatsen, zoals boomholtes, takkenhopen, dicht struweel en ruimtes in bebouwing. Hier bewoont de soort bijvoorbeeld zolders, kruipruimtes of ruimtes in de spouw (www.zoogdiervereniging.nl). Het plangebied is uitvoerig onderzocht op sporen, als prooiresten, uitwerpselen en pootafdrukken, van de steenmarter. Hierbij zijn ook de leegstaande schuren en zolders onderzocht. Sporen werden niet gevonden. In het plangebied zijn ook geen groenstructuren als heggen, bosjes of greppels aanwezig. Ook zijn geen geschikte schuillocaties aanwezig. De opslag voor materiaal dat op het terrein aanwezig is, wordt dagelijks gebruikt en het materiaal dagelijks versleept. Hier kunnen dus geen rustplaatsen aanwezig zijn. De steenmarter kan wel incidenteel voorkomen in het plangebied, maar omdat het plangebied maar een klein oppervlakte omvat en omdat geschikte schuilplaatsen afwezig zijn, zal het plangebied niet onderdeel uitmaken van de essentiële leefomgeving van de steenmarter.

De bunzing heeft een voorkeur voor een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de nabijheid. De soort kan ook voorkomen in een bebouwde omgeving met veel groen en in open bossen. De bunzing maakt zijn schuilplaats in oude holen van konijn, mol, vos en das, maar ook steenhopen, holle bomen en boomwortels worden als schuilplaats gebruikt (Bouwens 2017). Het plangebied bevindt zich aan de rand van het buitengebied, wat geschikt gebied vormt voor de bunzing. In het plangebied zijn echter geen geschikte schuilplaatsen aanwezig. Holen zijn niet gevonden en het aanwezige materiaal wordt vaak versleept. De bunzing kan wel incidenteel voorkomen in het plangebied, maar omdat het plangebied maar een klein

oppervlakte omvat en omdat geschikte schuilplaatsen afwezig zijn, zal het plangebied niet onderdeel uitmaken van de essentiële leefomgeving van de bunzing.

De wezel is niet gebonden aan een bepaald landschapstype maar heeft een voorkeur voor een kleinschalig (cultuur-) landschap. Een vereiste is wel dat er voldoende dekking aanwezig is, bijvoorbeeld in de vorm van bosschages, houtstapels of heggen. De soort komt ook wel voor in een groene bebouwde omgeving. De soort mijdt natte gebieden. Als verblijfplaats gebruiken ze onder meer houtstapels, oude holen van muizen, ratten en konijnen (Bouwens, 2017). Het plangebied bevindt zich aan de rand van het buitengebied, wat geschikt gebied vormt voor de wezel. In het plangebied zijn echter geen geschikte schuilplaatsen aanwezig. Holen zijn niet gevonden en het aanwezige materiaal wordt vaak versleept. De wezel kan wel incidenteel voorkomen in het plangebied, maar omdat het plangebied maar een klein oppervlakte omvat en omdat geschikte schuilplaatsen afwezig zijn, zal het plangebied niet onderdeel uitmaken van de essentiële leefomgeving van de wezel.

4.2.5 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de baardvleermuis, Brandt's vleermuis, bosvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis in de buurt van het plangebied voor. Daarnaast kan de meervleermuis in de omgeving voorkomen aldus de verspreidingsgegevens van verspreidingsatlas.nl. Alle vleermuissoorten, alsmede hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn beschermd volgens de Wet natuurbescherming.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruikmaken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, etc.). Andere soorten als de rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, holen en achter loshangend schors). De watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten (Dietz et al. 2011).

<u>*Gebouwbewonende vleermuissoorten*</u>
Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter bijvoorbeeld gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot, achter luiken en in schoorstenen (BIJ12 2017a, Dietz et al. 2011). De gebouwen zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op de aanwezigheid van geschikte kieren, spleten en open stootvoegen. Op verschillende plekken zijn open stootvoegen en kieren en ruimtes onder dakpannen aangetroffen. Zie navolgende afbeeldingen.

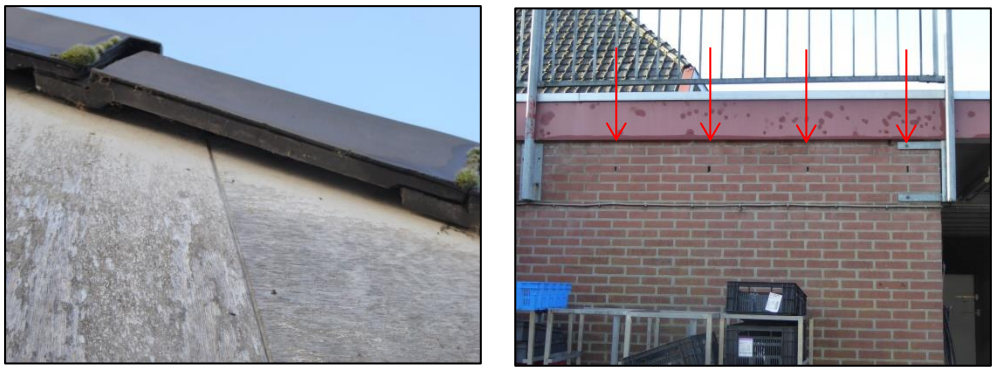

Ruimte onder de dakpannen en open stootvoegen.

Vleermuizen kunnen via de aangetroffen stootvoegen, kieren en ruimtes onder dakpannen de spouwmuur en de ruimte bij het dakbeschot bereiken. De verschillende invliegopeningen hebben een vrije aanvliegroute en in de directe omgeving van de mogelijke verblijfplaatsen is geschikt foerageergebied aanwezig. Namelijk bij de groene tuinen aan de oostkant net buiten het plangebied en het weiland aan de westkant net buiten het plangebied. Foerageergebied in de directe omgeving van een potentiele verblijfplaats vergroot de kans dat een ruimte als verblijfplaats wordt gebruikt. Vanwege de mogelijk geschikte verblijfplaatsen en de foerageerplekken in de nabijheid, kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen niet op voorhand worden uitgesloten. De geschikte locaties zijn aangetroffen bij de winkel en de slachterij van de slager, bij het aannemersbedrijf en bij de garageboxen.

Boombewonende vleermuissoorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangend schors. Bomen dienen hiervoor een zekere diameter en leeftijd te hebben. Zo hebben vleermuizen genoeg ruimte in de boom. Grofweg zijn hardhout bomen als eik en beuk jonger dan 60 jaar en zachthout bomen jonger dan ongeveer 30 jaar voor een spechtenhol nog niet geschikt (Zoogdiervereniging & Probos 2012). In het plangebied staan een aantal jonge bomen. Deze zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op geschikte holtes en loszittend schors. Deze zijn niet aangetroffen. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn daarom niet in het plangebied te verwachten.

De mogelijkheden voor de verschillende verblijffuncties voor boom- en gebouwbewonende vleermuizen zijn per soort beoordeeld. Deze beoordeling is gebaseerd op de bekende verspreiding, de ecologie van de soort en de aangetroffen situatie. De soorten en functies die niet zijn uit te sluiten zijn samengevat in de navolgende tabel.

Vleermuissoorten en functies die wel of niet zijn uit te sluiten in het plangebied. "x"= functie is niet uit te sluiten, "-" = functie is uit te sluiten.

Vleermuissoort	Kraamverblijf	Zomerverblijf	Paarverblijf	Winterverblijf
Gewone dwergvleermuis	x	x	x	x
Ruige dwergvleermuis	-	x	x	x
Laatvlieger	x	x	x	x
Meervleermuis	x	x	x	-
Gewone grootoorvleermuis	x	x	x	-
Watervleermuis	-	-	-	-
Baardvleermuis	-	x	-	-
Brandt's vleermuis	x	x	-	-
Bosvleermuis	-	-	-	-
Franjestaart	-	-	-	-
Rosse vleermuis	-	-	-	-

Essentieel foerageergebied

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied van zeer groot belang is voor vleermuizen van een bepaalde verblijfplaats, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren zou gaan, zou de voedselvoorziening van deze vleermuizen verdwijnen, waardoor ze de verblijfplaats moeten verlaten. Het verdwijnen van het foerageergebied leidt zo tot het niet meer functioneren van de verblijfplaats. Dergelijk essentieel foerageergebied is beschermd.

Bomen vormen geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Het plangebied heeft echter een beperkte oppervlakte en er zijn maar weinig bomen aanwezig. Daarnaast is in de directe omgeving van het plangebied vergelijkbaar alternatief foerageergebied aanwezig waar vleermuizen voedsel kunnen vinden. Dit betreft onder andere de groene tuinen ten oosten net buiten het plangebied. Het is niet waarschijnlijk dat de bomen in het plangebied een essentieel foerageergebied voor vleermuizen vormen.

Essentiële vliegroutes

Om zich van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied te verplaatsen worden door een aantal soorten steeds dezelfde lijnvormige elementen gebruikt. Bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis gebruikt vaak bomenrijen waaraan het zich kan oriënteren. Als een dergelijke route verdwijnt of onderbroken wordt, vervalt deze mogelijkheid om van verblijfplaats naar foerageergebied te komen. Vleermuizen moeten dan een alternatieve route zoeken. Als dit niet mogelijk is en als de vliegroute door veel vleermuizen wordt gebruikt, kan dit een groot negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben (Limpens et al. 2004). Daarom zijn dergelijke vliegroutes beschermd. In het plangebied is geen sprake van een doorlopende groenstructuur. De aanwezigheid van een essentiële vliegroute voor vleermuizen kan dan ook op voorhand worden uitgesloten.

4.2.6 Reptielen

Reptielen komen in ons land voornamelijk voor op de hogere zandgronden, in duin-, bos- of heidegebieden. De ringslang komt daarnaast ook voor in veengebieden en laat zich ook in meer stedelijk gebied zien. Deze soort komt vooral voor ten noorden van

de grote rivieren. De muurhagedis is gebonden aan warme, stenige plekken en leeft in Nederland vooral in Maastricht en is daarnaast op verschillende plaatsen uitgezet. (Creemers en van Delft 2009).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas.nl komen de gladde slang, hazelworm, levendbarende hagedis, ringslang en zandhagedis in de buurt van het plangebied voor.

De gladde slang komt in Nederland voornamelijk voor op de Veluwe en enkele grotere hoogvenen en stuwwallen in Oost- en Zuid-Nederland. De soort is gebonden aan droge, zonnige habitats zoals heidevelden, rotswanden en wijngaarden. In hoogveen komt de soort vooral in de drogere randzones voor (vaak bij dijkjes en paden) omdat de hoogveenkern te nat is voor overwintering. Vooral droge heideterreinen worden bewoond maar ook open bossen en jonge aanplant op zandgrond. De soort overwintert in vorstvrije holen onder de grond tussen oktober en april (Creemers & van Delft 2009, www.ravon.nl). Habitat van de gladde slang, zoals hierboven beschreven, komt niet voor in het plangebied. Het voorkomen van deze soort kan dan ook uitgesloten worden.

De hazelworm leeft in bossen, bosranden, houtwallen en heide maar ook in parken en tuinen in een bosrijke omgeving. De soort wordt het meest in de randzone van heide- en bosterreinen aangetroffen. Het leefgebied bestaat uit enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. Ze hebben daarbij een voorkeur voor habitats met voldoende gevarieerde structuur in de vegetatie en ook met holen en gaten in de grond. Door deze variatie kunnen de dieren hun temperatuur regelen zonder in alle openheid te hoeven zonnebaden. Ook in kleinschalig cultuurlandschap kan de soort worden aangetroffen. Hazelwormen leven deels ondergronds, onder blad of onder heidestruiken. De overwintering gebeurt ondergronds, in droge holten, die gedeeltelijk zelf gegraven zijn (Creemers & van Delft, 2009). In het plangebied is een bosrijke omgeving afwezig. De bodem in het plangebied is grotendeels versteend en biedt hierdoor geen kruidlaag voor de hazelworm om in weg te kruipen. Het voorkomen van de hazelworm in het plangebied kan dan ook op voorhand worden uitgesloten.

Het habitat van de levendbarende hagedis bestaat uit vochtige gebieden zoals natte heiden, drogere delen van moerassen of veengebieden, duinen, open bossen en bosranden. Heide en hoogveen zijn een voorkeurshabitat. De soort wordt ook vaak in bermen, dijken en langs spoorlijnen aangetroffen welke van grote betekenis zijn voor de uitwisseling tussen populaties. Ook in half-natuurlijke graslanden en ruigten kan de soort gedijen. Open plekken om te zonnen zijn een voorwaarde voor vestiging. Winterverblijven bestaan uit vorstvrije plekken in zeggepollen, zandholen of onder boomstronken (Creemers & van Delft, 2009). Habitat van de levendbarende hagedis is niet aanwezig in het plangebied. Wel bevindt zich ten noorden net buiten het plangebied een dijk. Zoals hierboven beschreven komt de levendbarende hagedis vaak bij dijken voor. De dijk is echter begroeid met een dicht grasmat van Engels raaigras. Open plekken om te zonnen of schuilgelegenheden ontbreken. Daarnaast loopt er een autoweg over de dijk, wat voor verstoring zorgt. Het voorkomen van de levendbarende hagedis op deze dijk is dan ook niet te verwachten. Omdat het plangebied geen geschikt habitat biedt en omdat in de omgeving van het plangebied geen geschikt leef-

gebied aanwezig is, kan het voorkomen van de levendbarende hagedis uitgesloten worden.

De ringslang is sterk gebonden aan waterrijke habitats. De soort komt voor ten noorden van de grote rivieren en wordt vooral aangetroffen in laagveengebieden, natte heideterreinen en waterrijke zandgronden. Maar de soort komt ook voor op verhoogde terreinen zoals dijken, spoorbanen of struwelen. Belangrijk hierbij is de aanwezigheid van natuurlijke oevers met open plekken en ruigte zodat deze zowel zongelegenheid als schuilplaatsen bieden. Veel meer dan andere in Nederland levende reptielen wordt de soort ook in bebouwde omgeving en in agrarisch gebied aangetroffen. Leefgebieden van de ringslang hebben meestal veel ruimtelijke variatie en kleinschaligheid. Voor de voortplanting is de ringslang afhankelijk van warme, vochtige plekken zoals composterende bladhopen of andere rottende boomresten. In cultuurlandschap wordt intensief gebruik gemaakt van door de mens aangelegde mest-, zaagsel- en composthopen of speciaal voor de ringslang aangelegde broeihopen. Ringslangen overwinteren op vorstvrije plaatsen onder takkenbossen, struiken, in oude konijnenholen of in kelders (Creemers & van Delft 2009). Net zoals bij de levendbarende hagedis, kan de ringslang op dijken voorkomen. De aanwezige dijk is echter weinig geschikt voor reptielen. Open plekken en ruigtes ontbreken. Ook loopt een autoweg over de dijk, wat voor verstoring van de soort zorgt. De kans dat de ringslang op de dijk voorkomt is dan ook klein. In het plangebied zelf is ook geen geschikt habitat aanwezig. De bodem is grotendeels versteend en mogelijkheden voor broeihopen zijn afwezig. Het voorkomen van de ringslang in het plangebied kan derhalve uitgesloten worden.

De zandhagedis komt voor op droge en zandige plekken op (struik)heidevelden, duinen of bosranden. Ook op open plekken in het bos en langs weg- en spoorbermen is de soort te vinden. De aanwezigheid van struikhei en helm en voldoende zonnige plekken zijn hierbij de belangrijkste structuurbepalende landschapskarakteristieken. De optimale habitat is een mozaïek van dwergstruikvegetatie, hogere grassen en kale grond. In kalkrijke duinen betstaat het voorkeurshabitat uit met duinriet vergrast duindoornstruweel met lage grassen, korstmossen en zand. Zandhagedissen overwinteren in de grond in een verlaten zoogdier- of een zelf gegraven hol (Creemers & van Delft, 2009). Habitat als droge en zandige plekken op (struik)heidevelden, duinen of bosranden is niet aanwezig in het plangebied. De zandhagedis zal dan ook niet aanwezig zijn in het plangebied.

4.2.7 Amfibieën

Aanwezigheid soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt
Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten amfibieën een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet. Het is goed mogelijk dat in of nabij het plangebied deze soorten voorkomen, zoals de bruine kikker of gewone pad. Deze soorten komen wijdverspreid voor en stellen geen hoge eisen aan hun omgeving.

Aanwezigheid soorten waarvoor geen vrijstelling geldt
Beschermde amfibieën waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, komen voornamelijk voor in en nabij vennen, poelen en slootjes, met helder en schoon water, in heide-, veen- en bosgebied en in de uiterwaarden. De rugstreeppad is ook in de duinen aan-

wezig. De geelbuikvuurpad, vuursalamander en vroedmeesterpad worden bijna uitsluitend in Zuid-Limburg aangetroffen (Creemers en van Delft 2009, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas.nl komen de kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad in de buurt van het plangebied voor.

In of in directe omgeving van het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen zonder vis aanwezig. Het dichtstbijzijnde watervoerend element zijn namelijk de plassen ten noorden van het plangebied achter de dijk en deze plassen staan op de Gezamenlijke Lijst van Nederlandse Viswateren. Het is daarom op voorhand uitgesloten dat voortplantingshabitat van amfibieën in het plangebied aanwezig is. Verder zijn in het plangebied vrijwel geen schuilmogelijkheden aanwezig en is er geen geschikt voortplantingshabitat van beschermde amfibieën in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Het is daarom ook uitgesloten dat in de huidige situatie in het plangebied landhabitat van beschermde amfibieën aanwezig is.

Op het moment is het niet waarschijnlijk dat de rugstreeppad in het plangebied voorkomt omdat zanderig terrein en ondiepe poelen ontbreken. Als het plangebied in een later stadium echter uit braakliggend terrein zal bestaan, is het niet onmogelijk dat de soort zich in het plangebied zal vestigen.

4.2.8 Vissen

De beschermde vissoorten zijn veelal zeldzaam voorkomende soorten gebonden aan helder, stromend water van beekjes of rivieren. Een uitzondering hierop is de grote modderkruiper die vooral leeft in langzaam stromend water van sloten, vennen of plassen. De soort komt daar voor op plekken met veel onderwatervegetatie en een goed ontwikkelde waterbodem (Janssen en Schamineé 2004, verspreidingatlas.nl).

In het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig. De aanwezigheid van beschermde vissen in het plangebied is daarmee uitgesloten.

4.2.9 Insecten en andere ongewervelden

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden zijn veelal zeldzaam en eisen een specifiek habitat. Beschermde vlindersoorten komen vooral voor in kruidenrijke en soortenrijke graslanden, heiden, venen en (vochtig) bos (Bos et al. 2006, vlinderstichting.nl). Beschermde libellensoorten leven met name in veengebieden, nabij beekjes of rivieren en bij vennen op de hogere zandgronden (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002). Beschermde keversoorten zijn gebonden aan oude, rottende bomen in bosgebieden of komen zeldzaam voor in (groter) permanent, helder open water van goede kwaliteit op veengrond (eis-nederland.nl, Janssen en Schamineé, 2004). De Europese rivierkreeft is in ons land nog maar van één plek bekend, op landgoed Warnsborn bij Arnhem. De Bataafse stroommossel is uit ons land verdwenen en de platte schijfhoren komt lokaal voor in laagveengebieden en het rivierengebied, in helder, stilstaand of zeer zwak stromend water met rijke plantengroei, in zowel meren, sloten als plassen (anemoon.org, verspreidingsatlas.nl).

In het betreffende plangebied is geen sprake van open water, bos, soortenrijk grasland, heide of veen. Leefgebied voor deze soorten is hierdoor niet aanwezig. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het plangebied en zijn dan ook niet aangetroffen.

4.3 Aanwezigheid houtopstanden

Binnen het plangebied is geen houtopstand aanwezig. In het plangebied zijn wel bomen en struiken aanwezig. Maar deze bomen en struiken zijn geen onderdeel van een eenheid bomen en struiken waarvan de oppervlakte groter is dan duizend vierkante meter en zijn ook geen onderdeel van een rijbeplanting die groter is dan 20 bomen.

5 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

5.1 Mogelijke effecten op beschermde gebieden

Natura 2000
Uit voorliggend onderzoek blijkt dat Natura 2000-gebieden Rijntakken en Veluwe in de directe omgeving van het plangebied liggen. Met de geplande ruimtelijke ontwikkeling is een toename in stikstofuitstoot in het plangebied te verwachten (Rijksoverheid, 2020). Om te onderzoeken of negatieve effecten op Natura 2000-gebied mogelijk zijn, adviseren wij nader onderzoek in de vorm van een AERIUS-berekening. Andere verstoringen als gevolg van de ontwikkeling zijn op voorhand uit te sluiten, zoals verstoring van instandhoudingsdoelstellingen door geluid en licht. Dit komt voornamelijk door de kleinschaligheid van de ontwikkeling, de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de aanwezigheid van de dijk tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied (Arcadis 2014).

Provinciale bescherming
Het dichtstbijzijnde gedeelte van het Gelder Natuurnetwerk bevindt zich op minimaal 1,5 kilometer ten noorden van het plangebied. De bescherming van het NNN kent in de provincie Gelderland niet het begrip externe werking. Aangezien het besluitgebied niet in de GNN is ten opzichte van het GNN geen verdere toetsing noodzakelijk. De voorngenomen ingreep zal geen effect op de wezenlijke waarden en kenmerken van het Gelders Natuurnetwerk hebben. De bescherming van het Gelders Natuurnetwerk staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

Het plangebied maakt wel deel uit van de Groene Ontwikkelingszone. Ruimtelijke ontwikkeling via een bestemmingsplanwijziging binnen de GO is toegestaan zolang de natuurkwaliteit er op vooruit gaat. In het besluitgebied zijn geen natuurwaarden aanwezig die enige toevoeging hebben voor de GO. Zo ligt het plangebied in de bebouwde kom van Giesbeek en bestaat het plangebied grotendeels uit verharde grond. Ruimte voor ganzen om te foerageren is ook niet aanwezig. In de huidige situatie zijn wel gebouwen aanwezig, wat mogelijk nestgelegenheid biedt voor vogels huismus en gierzwaluw. Echter in de nieuwe situatie zal vanwege nieuwbouw meer nestgelegenheid ontwikkeld worden voor soorten als huismus en/of gierzwaluw, wat vogels van cultuurgronden zijn. Meer geschikt habitat voor soorten van cultuurgronden is één van de ontwikkelingsdoelen van het betreffende deel (“De Liemers West”) van de GO. Aangezien er geen ontwikkelingsdoelen in het geding komen en er wel positieve effecten voor één van de ontwikkelingsdoelen gerealiseerd worden, kan geconcludeerd worden dat de natuurkwaliteit er op vooruit gaat en er geen verdere toetsing benodigd is op het gebied van de Groene Ontwikkelingszone.

5.2 Mogelijke effecten op beschermde soorten

5.2.1 Zorgplicht, voor alle in het wild levende dieren en planten

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren voorkomen. Bij de ruimtelijke ontwikkeling zouden deze planten en dieren kunnen worden gedood. Voor al de in het wild levende soorten geldt de zorgplicht van de Wet natuur-

bescherming. Dit houdt in elk geval in dat iedereen die weet dat hij schade aan natuur gaat veroorzaken door een bepaalde handeling, hij deze handeling daarom niet uitvoert, of maatregelen neemt om schade aan de natuur door de handeling zoveel mogelijk te voorkomen. Probeer bijvoorbeeld bij de ruimtelijke ingreep zoveel mogelijk bomen, struiken en overig groen te behouden. Werken buiten de winterperiode voorkomt dat dieren die in winterrust zijn verstoord of gedood worden. Wanneer verlichting wordt geplaatst, probeer uitstraling van licht naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken, om verstoring van diersoorten te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door verlichting te beperken tot die plekken waar licht noodzakelijk is, lage en gericht armaturen te gebruiken in plaats van rondstralende armaturen en lampen goed te richten.

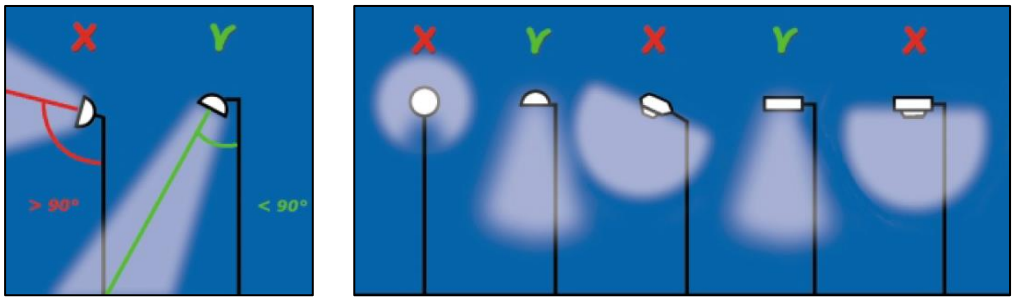

Om verstoring van dieren door straatverlichting en andere vormen van verlichting tot een minimum te beperken, dienen lichtbundels zo veel mogelijk naar beneden te worden gericht.

5.2.2 Vogels

Uit voorliggend onderzoek blijkt verder dat direct rond het plangebied vogels aanwezig zijn en ook kunnen broeden. Voor deze vogels geldt artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming, die het onder meer verbiedt vogels te doden, te vangen of in gebruik zijnde nesten van vogels te beschadigen of te vernielen.

Bij de geplande ontwikkeling zouden nesten van broedende vogels kunnen worden verstoord, wat verboden is onder de Wet natuurbescherming. De periode waarin de meeste vogelsoorten broeden, loopt globaal van half maart tot half augustus, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn gewoon beschermd. Om overtreding van de wet te voorkomen adviseren wij u om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Ook zullen vogels in en direct rond het plangebied geen nest bouwen, omdat te veel verstoring aanwezig is.

Indien de werkzaamheden echt in de broedperiode gestart moeten worden, is nader onderzoek naar broedende vogels noodzakelijk. Kort voor de start van de werkzaamheden dient dan door een ecoloog met kennis van vogels door middel van één veldbezoek onderzocht te worden of broedende vogels in en direct rond het plangebied aanwezig zijn. Als deze niet aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden starten. Als wel een broedende vogel aanwezig is, mogen de werkzaamheden niet starten. Er dient dan met een ecoloog met kennis van vogels naar een oplossing gezocht te worden.

Jaarrond beschermde nesten

Naast soorten waarvan het nest alleen in de broedtijd beschermd is, zijn mogelijk ook soorten aanwezig waarvan het nest jaarrond is beschermd. Dit betreft de soorten huismus en gierzwaluw. Met de geplande werkzaamheden gaan mogelijk aanwezige nesten waarschijnlijk verloren. Ook is kans aanwezig op het verwonden of doden van vogels. In beide gevallen is sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming. Om uitsluitsel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien nestplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig blijkt, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Overige vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd zijn niet in het plangebied of de omgeving aanwezig.

5.2.3 Overige beschermde soorten

Soorten waarvoor provinciale vrijstelling geldt

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Dit betreft bijvoorbeeld de soorten bruine kikker en gewone pad. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Wel geldt ook voor deze soorten altijd de eerder beschreven zorgplicht.

Soorten, waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Door het uitgevoerde onderzoek is duidelijk geworden dat enkele essentiële elementen, van soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, niet op voorhand kunnen worden uitgesloten in het plangebied. Het betreft verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, baardvleermuis, Brandt's vleermuis, laatvlieger, meervleermuis). Vleermuizen zijn habitatrichtlijnsoorten, waarvoor de verboden van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming gelden. Daarmee is het onder meer verboden deze soorten te doden of rust- of verblijfplaatsen te beschadigen. Met de geplande werkzaamheden gaan eventueel aanwezige verblijfplaatsen waarschijnlijk verloren. Ook is kans aanwezig op het verwonden of doden van deze dieren. In beide gevallen is sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming. Om uitsluitsel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien verblijfplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig blijkt, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Andere soorten waarvoor de provinciale vrijstelling niet geldt, zijn niet in of nabij het plangebied aanwezig. Negatieve effecten op die soorten zijn dan ook niet te verwachten en nader onderzoek naar die soorten is dan ook niet nodig.

Ook kan met de geplande ruimtelijke ontwikkelingen leefgebied van de rugstreeppad ontstaan. Wanneer het terrein namelijk braak komt te liggen, kunnen ondiepe poelen ontstaan en kan de rugstreeppad zich ingraven in de bodem. Aangeraden wordt om

tijdens de verbouwing ondiepe poelen zo snel mogelijk te dempen en het terrein zo kort mogelijk braak te laten liggen. Hiermee kan vestiging van de rugstreeppad worden voorkomen.

5.2.4 Aanvullend onderzoek naar beschermde soorten: onderzoekseisen en -periodes

Voor veel beschermde plant- en diersoorten zijn protocollen opgesteld waarin beschreven staat waar het nader soortgericht onderzoek aan moet voldoen om aan- of afwezigheid van de betreffende soort aan te kunnen tonen.

Gierzwaluwen
Het nader onderzoek gierzwaluwen dient volgens het kennisdocument gierzwaluw (BIJ12 2017b) plaats te vinden door middel van drie 3 inventarisaties met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. Dit dient te gebeuren in de periode 1 juni tot en met 15 juli, waarvan minimaal één inventarisatie tussen 20 juni en 7 juli, tussen twee uur voor zonsondergang tot zonsondergang, tijdens goede inventarisatieomstandigheden. Mocht uit dit onderzoek blijken dat verblijfplaatsen van gierzwaluwen aanwezig zijn, dan dient mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden.

Huismussen
Het nader onderzoek naar de huismus dient plaats te vinden volgens bepaalde richtlijnen zoals verwoord in de soortenstandaard van de huismus (BIJ12 2017a). Het onderzoek dient plaats te vinden door middel van twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of door middel van vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni. De inventarisaties dienen onder goede weersomstandigheden plaats te vinden, op geluidsluwe momenten, rond één à twee uur na zonsopkomst en met een tussenperiode van 10 dagen.

Vleermuizen
Het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen dient plaats te vinden volgens bepaalde richtlijnen, zoals verwoord in het vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur). Het vleermuisprotocol stelt vast dat vijf veldbezoeken uitgevoerd dienen te worden. Drie daarvan dienen plaats te vinden in de periode van 15 mei tot en met 15 juli met een tussenperiode van minimaal 20 dagen. De andere twee veldbezoeken dienen tussen 15 augustus en 30 september plaats te vinden, ook met een tussenperiode van minimaal 20 dagen.

Tijdens deze veldbezoeken zal gebruik worden gemaakt van een batdetector of batlogger. Dit zijn apparaten waarmee de onhoorbare ultrasone geluiden van vleermuizen worden opgevangen en vertaald in voor mensen hoorbare geluiden. Door het uitvoeren van vijf veldbezoeken kan met voldoende juridische zekerheid aannemelijk worden gemaakt of vleermuizen wel of niet aanwezig zijn in het plangebied. Mocht uit dit onderzoek blijken dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, dan dient mogelijk een ontheffing Wet natuurbescherming aangevraagd te worden.

Navolgend overzicht geeft de onderzoeksperiodes van alle te onderzoeken soorten weer.

Soortgroep	Jan		Feb		Mrt		Apr		Mei		Jun		Jul		Aug		Sep		Okt		Nov		Dec	
Vleermuizen																								
Gierzwaluwen																								
Huismussen																								

5.3 Mogelijke effecten op beschermde houtopstanden

In het plangebied is geen houtopstand aanwezig. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

6 Conclusie

Op de Meentsestraat 112 en 114 te Giesbeek bevindt zich een aannemersbedrijf en een slager. De initiatiefnemer is voornemens om op deze locatie nieuwbouw te realiseren. Hiertoe wordt de bestaande bebouwing gesloopt en is een wijziging in het bestemmingsplan nodig. Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. In deze quick scan is onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Ook is nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied.

Gebiedsbescherming
Natura 2000-gebied Rijntakken en Veluwe liggen in de buurt van het plangebied. Een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van Rijntakken en Veluwe is vanwege een mogelijke toename in stikstofdepositie door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied niet uit te sluiten. Nader onderzoek in de vorm van een AERIUS-berekening is daarom noodzakelijk.

Verder blijkt uit de quick scan dat in de omgeving van het besluitgebied geen Natuurnetwerk Nederland of andere provinciaal beschermde natuur negatief beïnvloedt wordt. De provinciale bescherming van deze gebieden staat de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg en nader onderzoek hiernaar is niet noodzakelijk.

Soortenbescherming
In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving.

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Daarnaast zijn mogelijk nog enkele essentiële elementen aanwezig, voor soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt. Zo blijkt uit de quick scan dat in en rondom het plangebied vogels kunnen broeden. Om overtreding van de wet te voorkomen wordt geadviseerd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield.

Mogelijk zijn ook nestplaatsen aanwezig van gierzwaluw en huismus. Nestplaatsen van deze soorten zijn jaarrond beschermd. Om hierover duidelijkheid te krijgen dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien nestplaatsen of essentieel leefgebied van deze soorten aanwezig blijkt, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk

Verder zijn mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Om uitsluitsel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien verblijfplaatsen aanwezig blijken, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Ook kan met de geplande ruimtelijke ontwikkelingen leefgebied van de rugstreeppad ontstaan. Aangeraden wordt om tijdens de verbouwing ondiepe poelen zo snel mogelijk te dempen en het terrein zo kort mogelijk braak te laten liggen. Hiermee kan vestiging van de rugstreeppad worden voorkomen.

Andere essentiële elementen, zoals essentieel leefgebied of verblijfplaatsen, van andere beschermde soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, zijn niet aanwezig. De bescherming van deze categorie soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

Bescherming houtopstanden
Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop de regels van de Wet natuurbescherming van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

6.1 Vervolgstappen

- Uitvoering AERIUS-berekening;
- Nader onderzoek effect ontwikkeling op Groene Ontwikkelingszone en rustgebied voor ganzen;
- Nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen en nestlocaties huismus en gierzwaluw;
- Voorkom vestiging van de rugstreeppad tijdens de aanlegfase;
- Houdt rekening met de zorgplicht;
- Houdt rekening met de broedperiode.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Arcadis. 2014. Effectenafstanden Natura 2000-gebiedn Veluwe en Rijntakken.

BIJ12. 2017a. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017b. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017c. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

Bouwens, S. 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant. Zoogdiervereniging, rapport 2017.32.

Bos, F. Bosveld, M. Groenendijk, D. van Swaay, C. Wynhof, I. De Vlinderstichting. 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming. Nederlandse fauna deel 7.

Creemers, R. van Delft, J. 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna deel 9.

Dietz, Ch. von Helversen, O. Nill, D. 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika.

Janssen, J. A. M. Schamineé, J. H. J. 2004. Europese Natuur in Nederland. Soorten van de habitatrichtlijn.

Lange, R. Twisk, P. van Winden, A. van Diepenbeek, A. 2003. Zoogdieren van West-Europa.

Limpens, H. J. G. A. Twisk, P. Veenbaas, G. 2004. Met vleermuizen onderweg. Uitgave DDW en VZZ.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). Nederlandse Fauna deel 4.

Netwerk Groene Bureaus, Definitielijst Netwerk Groene Bureaus 2020, 16 januari 2020.

Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdiervereniging. 2020. Vleermuisprotocol 2020.

Ministerie EZLI. 2012. Memorie van toelichting bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk.

Ministerie EZ. 2015. Memorie van antwoord bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Rijksoverheid. 2020. Handreiking woningbouw en AERIUS.

SOVON. 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Verspreiding, aantallen, verandering. Nederlandse Fauna deel 5.

Sparrius, L. Odé, B. Beringen, R. Basisrapport Rode Lijst Vaatplanten 2012 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. FLORON rapport 57.

Zoogdiervereniging & Probos. 2012. Laanbeheer en vleermuizen; met oog voor veiligheid en cultuurhistorie; met bijdragen van E. A. Jansen, M. H. A. van Benthem, C. de Groot, P. Twisk & H. J. G. A. Limpens.

Websites

www.anemoon.org
www.aerius.nl
www.eis-nederland.nl
www.ndff.nl
www.ravon.nl
www.sovon.nl
statline.cbs.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vlinderstichting.nl
www.vogelbescherming.nl

Bijlage 1. Wettelijk kader

Gebiedsbescherming

Inleiding

Op grond van artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten daarnaast op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. De bescherming van dit natuurnetwerk wordt geregeld bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen. Hieronder wordt een toelichting gegeven bij de verschillende vormen van gebiedsbescherming.

Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden

Voor alle Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze gebieden. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor deze gebieden zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Uit de Memorie van Toelichting blijkt, dat de Wet natuurbescherming, buiten de zorgplicht, al voldoende instrumenten bevat om schadelijke handelingen in Natura 2000-gebieden te beperken. Deze zorgplicht is daarmee primair bedoeld om de eigen verantwoordelijkheid vast te leggen, die een ieder heeft voor een zorgvuldige omgang met de natuurwaarden in Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Conform artikel 2.7, lid 2 van de Wet natuurbescherming is het verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Als een plan of project mogelijk negatieve gevolgen kan hebben op Natura 2000-gebied, vindt eerst een globale toetsing plaats, de voortoets. Als uit de voortoets blijkt dat er zeker geen negatieve gevolgen zijn, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of geldt in het geval van een project geen vergunningplicht. Als de kans op significante gevolgen niet kan worden uitgesloten dan moet, conform artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling worden gemaakt. In dit geval wordt een plan eveneens m.e.r.-plichtig[1]. Blijkt uit de passende beoordeling dat er geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of kan voor de projecten door Gedeputeerde

[1] Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001, welke plicht in de Nederlandse wetgeving is verankerd in artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

Staten een vergunning worden verleend. In bepaalde gevallen kan, ondanks dat uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken mogelijk is, een plan toch worden vastgesteld of kan een vergunning toch worden verleend. Er dient dan te worden voldaan aan de zogeheten ADC criteria. De ADC criteria houden in: i) dat er geen alternatieve oplossingen zijn, ii) dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en iii) dat de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Bijzondere nationale natuurgebieden

In uitzonderlijke gevallen kan de Minister, op grond van artikel 2.11, bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Minister kan dit doen voor een gebied dat is of wordt aangemeld als Habitatrichtlijngebied, maar nog niet definitief is aangewezen. Ook kan het voor een gebied dat nog geen onderdeel is van het Natura 2000-netwerk, maar waar compenserende maatregelen worden getroffen voor de realisatie van een project met significante gevolgen. Tot slot kan een gebied worden aangewezen in het geval dat dat noodzakelijk is in het kader van de Vogel- of Habitatrichtlijn, om een gunstige staat van instandhouding te realiseren. Ter bescherming van de bijzondere nationale natuurgebieden kan de Minister verschillende maatregelen nemen, waaronder toegangsbeperkingen tot het gebied, het gebruik maken van zijn of haar aanschrijvingsbevoegdheid en het treffen van behoud- en herstelmaatregelen in het gebied.

Natuurnetwerk Nederland

Ter bescherming van vogelsoorten, van soorten van de Habitatrichtlijn en van rode lijstsoorten dienen provincies, op basis van artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming, zorg te dragen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS). Voor dit netwerk geldt, op basis van artikel 2.10 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (het Barro), een ‘nee, tenzij’-beschermingsregime. Het bestemmingsplan, of een omgevingsvergunning waarmee van het bestemmingsplan wordt afgeweken, maakt geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur, of tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden, *tenzij* er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en overblijvende negatieve effecten worden gecompenseerd.

Provincies dienen deze bescherming te regelen bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, zoals weidevogelgebieden of ganzenfoerageergebied. De precieze invulling van de bescherming verschilt van provincie tot provincie. In paragraaf 2.1 staat de bescherming beschreven die in dit geval van toepassing is.

Soortenbescherming

Verboden en zorgplicht

Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen in de Wet natuurbescherming. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1-3.4), voor Habitatrichtlijnsoorten (artikelen 3.5-3.9) en voor andere soorten (artikelen 3.10 en 3.11).

Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Vogelrichtlijnsoorten
Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen, het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze soorten te beschadigen of te vernielen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden deze soorten opzettelijk te storen wanneer dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

De verboden in de wet zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd, dus ook als ze niet als broedlocatie worden gebruikt. Het betreft dan over het algemeen soorten die hun nest het gehele jaar als verblijfplaats gebruiken of soorten die niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Habitatrichtlijnsoorten
Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om soorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen van Bonn en Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren, om eieren opzettelijk te vernielen, om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om planten van de Habitatrichtlijn en van het verdrag van Bern opzettelijk te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten
Naast de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten worden in de wet een aantal diersoorten en plantensoorten beschermd. Voor deze soorten zijn bij ruimtelijke ingrepen de volgende verboden relevant: het is verboden de beschermde diersoorten opzettelijk te doden of te vangen en om de vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en het is verboden om de beschermde plantensoorten opzettelijk te plukken, ontwortelen of te vernielen.

Opzetvereiste

Bij veel van de hierboven genoemde verboden is er sprake van een opzetvereiste. Zo is het verboden om vogelnesten o*pzettelijk* te beschadigen. In de wet wordt bij deze opzet uitgegaan van 'voorwaardelijke opzet'. Bij voorwaardelijke opzet is men zich bij het handelen bewust van de mogelijke negatieve consequenties, terwijl men de handeling toch uitvoert. Een voorbeeld van voorwaardelijke opzet is iemand die in het voorjaar een boom omzaagt en daarbij 'per ongeluk' een vogelnest beschadigt. De persoon had niet de opzet dit nest te beschadigen. Maar in de broedtijd van vogels is er wel een aanzienlijke kans dat er in een boom een vogel nestelt. Er kan daarom toch sprake zijn van opzettelijke beschadiging van het nest; voorwaardelijke opzet.

Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de bovenstaande verboden. Zie paragraaf 2.2 voor de vrijstelling die in deze provincie van toepassing is.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen daarbij zowel gebruikt worden voor de omgang met de Vogelrichtlijnsoorten, de Habitatrichtlijnsoorten als de andere beschermde soorten. Wel geldt voor de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten de aanvullende eis dat de handelingen die men uitvoert een wettelijk belang dienen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gaat dan onder meer om handelingen in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna.

Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden. Ook hierbij geldt voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten dat aan de handelingen die men verricht een wettelijk belang van de Vogelrichtlijn respectievelijk de Habitatrichtlijn ten grondslag dient te liggen.

Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen

bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Ook kan de provincie een ontheffing verlenen ten behoeve van herbeplanting op andere grond. Verder kan de provincie ontheffing verlenen en kan de provincie bij verordening vrijstelling verlenen van zowel de meldingsplicht als de plicht tot herbeplanting.

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Onderzoek stikstofdepositie

Giesbeek, Meentsetraat 112 en 114

Gemeente Zevenaar

Datum: 21-1-2021

Projectnummer: 180491

Versie: 1.1

INHOUD

1	**Inleiding**	**3**
1.1	**Situering en huidige situatie**	**3**
1.2	**Toekomstige situatie**	**4**
2	**Wettelijk kader en berekeningsmethodiek**	**5**
2.1	**Natura 2000-gebieden**	**5**
2.2	**Berekeningsmethodiek**	**6**
3	**Onderzoeksgegevens**	**8**
3.1	**Huidige situatie**	**8**
3.2	**Aanlegfase**	**8**
3.3	**Toekomstige situatie, gebruiksfase**	**9**
4	**Onderzoeksresultaten**	**10**
4.1	**Aanlegfase**	**10**
4.2	**Gebruiksfase**	**11**
5	**Conclusie**	**12**
5.1	**Aanlegfase**	**12**
5.2	**Gebruiksfase**	**12**
5.3	**Eindadvies**	**12**
	Bijlage 1: Aerius-bestand aanlegfase	**13**
	Bijlage 2: Aerius-bestand gebruiksfase	**14**

1 Inleiding

In Giesbeek bestaat het voornemen ter hoogte van de Meentsestraat 112 en 114 de bestaande bebouwing te slopen en 11 nieuwe woningen te realiseren. In het kader van de Wet Natuurbescherming is het noodzakelijk de mogelijke stikstofuitstoot door de beoogde ontwikkeling inzichtelijk te maken. Het voorliggende rapport voorziet in dit onderzoek.

1.1 Situering en huidige situatie

Het voorliggende plan voorziet de realisatie van woningbouw aan de Meentsetraat 112 en 114, ten zuiden van de kern van Giesbeek. De directe omgeving wordt gekenmerkt door onder andere woningbouw, bedrijvigheid en natuur. Figuur 1 geeft de ligging van de ontwikkellocatie ten opzichte van de nabije omgeving weer en Figuur 2 is een luchtfoto van de ontwikkellocatie (op de navolgende pagina).

Figuur 1 Topografische kaart met globale aanduiding ontwikkellocatie (in rood)

Figuur 2 Luchtfoto van de ontwikkellocatie (in geel)

1.2 Toekomstige situatie

De beoogde ontwikkeling voorziet in de realisatie van in totaal 11 woningen op de locaties aan de Meentsestraat 112 en 114 te Giesbeek. Het betreft 2 vrijstaande woningen, 2 twee-onder-één-kapwoningen en 7 tussen-/hoekwoningen. Figuur 3 geeft het stedenbouwkundig ontwerp weer.

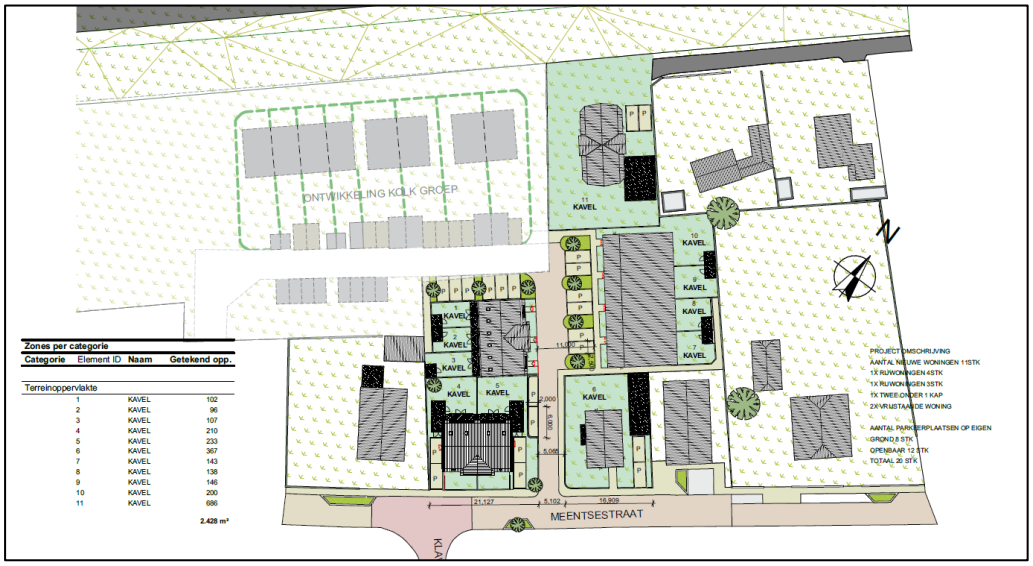

Figuur 3 Uitsnede ontwerp Meentsestraat 112 en 114 (Bron: MH Tekenwerk)

2 Wettelijk kader en berekeningsmethodiek

2.1 Natura 2000-gebieden

Ingevolge artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming zijn er Natura 2000-gebieden aangewezen ter uitvoering van Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn. Dit impliceert dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor deze gebieden en dat negatieve gevolgen zo veel mogelijk beperkt dienen te worden. Voor de habitattypen en leefgebieden waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden in Natura 2000-gebieden zijn kritische depositiewaarden (KDW) voor stikstofdepositie vastgesteld. Met de KDW wordt bedoeld: de grens waarboven het risico bestaat dat de kwaliteit van het habitat significant wordt aangetast als gevolg van de verzurende en/of vermestende invloed van atmosferische stikstofdepositie.

Plannen zoals het in dit rapport genoemde project kunnen door stikstofemissie effect hebben op habitattypen binnen omliggende Natura 2000-gebieden en gelet op de instandhoudingsdoelstelling van een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soort verslechteren. Gezien het gegeven dat stikstofemissie, in de vorm van stikstofoxiden (NOx) of ammoniak (NH3), kan plaatsvinden bij onder andere landbouw, gemotoriseerd verkeer, industrie en ook bij de verwarming van huizen, is het wettelijk vereist deze emissie in beeld te brengen. Het voorliggende rapport voldoet aan deze vereiste.

Figuur 4 geeft de locaties van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden weer.

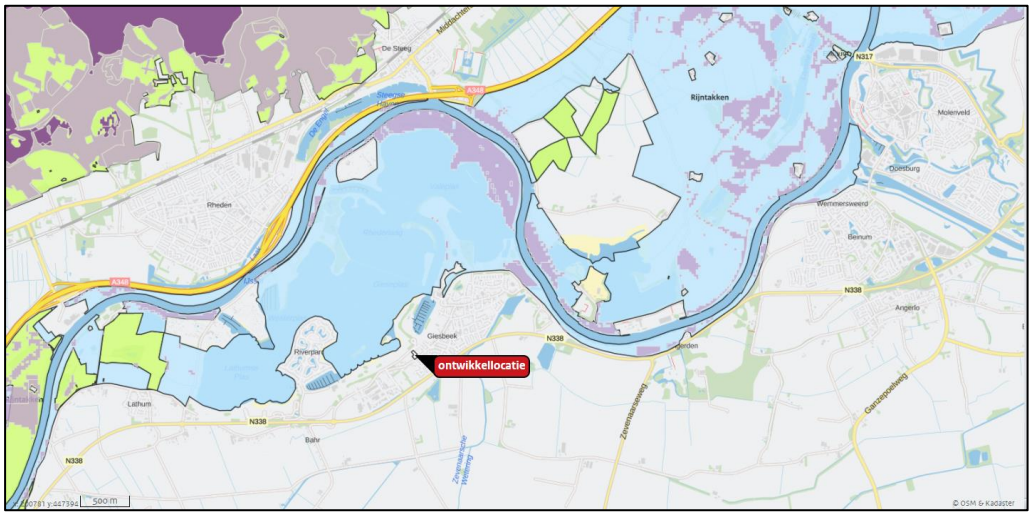

Figuur 4 Situering ontwikkellocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden

Het betreft de volgende Natura 2000-gebieden met de bijbehorende afstanden tot de ontwikkellocatie:

- Rijntakken circa 150 meter
- Veluwe circa 3 kilometer

Overige Natura 2000-gebieden zijn op grotere afstand van het plangebied gelegen. De opgesomde en grafisch weergegeven Natura 2000-gebieden zijn niet per definitie gelijk aan de Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitattypen maar geven

slechts een overzicht van de ligging van het plan ten opzichte van nabijgelegen Natura 2000-gebieden. In voorgaande figuur wordt de locatie van het plan inzichtelijk gemaakt en tevens worden de mogelijk aanwezige stikstofgevoelige habitattypen weergegeven, van zeer gevoelig (donker paars), gevoelig (licht paars) tot minder/niet gevoelig (licht groen). De meest actuele kaart van alle Natura 2000-gebieden is via de website van de provincie te raadplegen en niet per definitie opgenomen in het programma Aerius Calculator 2020[1].

2.2 Berekeningsmethodiek

De berekeningen naar de stikstofdepositiebijdrage vanwege de aanlegfase en gebruiksfase van het project worden uitgevoerd met het programma Aerius Calculator 2020. De gehanteerde 'grenswaarde' voor de stikstofdepositie bedraagt 0,00 mol/hal/j. In het kader van een stikstofonderzoek kunnen significant negatieve effecten met deze waarde worden uitgesloten, waardoor het uitvoeren van vervolgonderzoeken niet aan de orde is en het aspect stikstofdepositie geen belemmering vormt voor de realisatie van een plan of project.

Een hogere waarde wordt beschouwd als overschrijding zodat er op verzoek van het bevoegd gezag een nadere beschouwing conform wettelijke kaders dient plaats te vinden. Uit het navolgende hoofdstuk zal moeten blijken of op basis van de rekenresultaten een overschrijding wordt geconstateerd.

Bij de berekening van stikstofemissies door mobiele werktuigen, bijvoorbeeld in de aanlegfase, maakt het programma Aerius Calculator 2020 gebruik van een nadere specificatie van Stage klasse, vermogen en bouwjaar van het materieel. Daarmee geeft het programma Aerius Calculator 2020 een range waarbinnen invoer en berekening van gegevens en brandstofverbruik voor materieel mogelijk is. Hierbij worden nieuwere machines geclassificeerd als schoner en hebben derhalve ook een lager brandstofverbruik.

Voor het brandstofverbruik is niet voor elk materieel bedrijfsspecifieke informatie beschikbaar, vandaar dat als alternatief verbruiksgetallen uit het TNO rapport EMMA (Emissiemodel Mobiele Machines gebaseerd op machineverkopen in combinatie met brandstof Afzet) kunnen worden gehanteerd. Als kanttekening dient te worden opgemerkt dat dit rapport in 2009 verscheen en derhalve uitsluitend van toepassing is op materieel t/m STAGE IIIA. Recentere publicaties wijzen uit dat nieuwere machines schoner zijn dan oudere, derhalve kan ook worden uitgegaan van een lager brandstofverbruik.

Uitgaande van publicaties en op basis van vergelijkbare projecten hanteert SAB bij het verbruik van materieel standaard een brandstofverbruik van gemiddeld 20 liter per uur voor zwaar materieel (vermogen > 130 kW) en een brandstofverbruik van gemiddeld 10 liter per uur voor licht materieel (vermogen ≤ 130 kW), tenzij anders door de opdrachtgever c.q. aannemer vermeld.

[1] Aerius Calculator 2020, release op 15 oktober 2020

Naast de klasse en het brandstofverbruik dient bij een Aerius-berekening ook inzicht gegeven te worden in het aantal uren stationair draaien van het mobiele werktuig en haar cilinderinhoud. Op basis van het TNO rapport 2018 R10465 kan geconcludeerd worden dat machines gedurende 18% tot 57% van de tijd stationair of lage last draaien. Een onderzochte graafmachine (129 kW) draait circa 35% van de tijd stationair, een andere graafmachine (159 kW) circa18% en een laadschop (129 kW) 57%. In dit onderzoek gaat SAB, tenzij anders door de opdrachtgever c.q. aannemer vermeld, derhalve uit van een gemiddeld stationair gebruik van 37,5% van de tijd voor de gemiddelde mobiele werktuigen, voor graafmachines hanteert SAB gemiddeld 26,5% stationaire draaiuren. Uitgaande van de door Aerius Calculator opgenomen bandbreedte voor de cilinderinhoud per stageklasse is door SAB, tenzij anders door de opdrachtgever c.q. aannemer vermeld, de gemiddelde cilinderinhoud genomen voor materieel.

Het gebruik van gemiddelde kencijfers conform actuele inzichten in combinatie met ervaringscijfers van vergelijkbare projecten voor berekening van de aanlegfase ligt in lijn met de door de Rijksoverheid[2] gehanteerde uitgangspunten dat de tijdelijke emissie gedurende sloop- en bouwactiviteiten onderdeel is van de totale ‘stikstofdeken’ en derhalve een permanent significant effect door de tijdelijke emissie door het voorliggende plan niet aannemelijk is.

[2] Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Programmadirectie Stikstof. Kabinetsreactie op het eindadvies ‘Niet alles kan overal’ van het Adviescollege Stikstofproblematiek, dd. 13 oktober 2020

3 Onderzoeksgegevens

3.1 Huidige situatie

De ontwikkellocatie betreft een momenteel bebouwd perceel met een voormalige, leegstaande slagerij en aannemersbedrijf. In het kader van een worst-case scenario wordt in het navolgende onderzoek aangenomen dat er in de huidige situatie geen relevante stikstofemissie naar de lucht plaatsvindt. Om nieuwbouw mogelijk te maken zullen sloopactiviteiten plaatsvinden, deze worden als onderdeel van de aanlegfase inzichtelijk gemaakt.

3.2 Aanlegfase

Het plan voorziet in de sloop van de bestaande panden en de realisatie van 11 grondgebonden woningen. De start van de aanlegfase zal op zijn vroegst in 2021 plaatsvinden. Daarom is in dit onderzoek uitgegaan van rekenjaar 2021. Ten behoeve van de aanlegfase voor het plangebied vinden een aantal relevante stikstofemissies naar de lucht plaats. Deze stikstofemissies worden veroorzaakt door mobiele werktuigen en bouwverkeer ten behoeve van het project en worden in onderstaande paragraven beschreven. In bijlage 1 is de Aerius export van de aanlegfase bijgevoegd.

3.2.1 Mobiele werktuigen

Voor de aanleg zal gebruik worden gemaakt van mobiele werktuigen. In overleg met de opdrachtgever is een inschatting gemaakt van het gebruik van mobiele werktuigen op basis van cijfers uit vergelijkbare projecten. De effectieve slooptijd duurt circa 2 weken en de bouwtijd duurt circa 35 weken. Tabel 1 geeft een overzicht van het groot materieel en het te verwachten dieselverbruik in deze periode.

Tabel 1 Overzicht inzet groot materieel

Voertuig	Vermogen in kW	Leeftijd	Bedrijfsduur/jaar	Verbruik (liters/jaar)
Sloopkraan	130 - 300	Stage IV	ca. 40	ca. 800
Shovel	75 - 130	Stage IV	ca. 32	ca. 320
Graafmachine	75 - 130	Stage IV	ca. 200	ca. 600
Boor-/Heistelling	300 - 560	Stage IV	ca. 16	ca. 320
Mobiele kraan	300 - 560	elektrisch	*elektrisch*	n.v.t.
Betonpomp	130 - 300	Stage IV	ca. 30	ca. 600

3.2.2 Bouwverkeer

Ten behoeve van de aan- en afvoer van bouwmaterialen en het personeel ter plaatse vindt van en naar de ontwikkellocatie werkverkeer plaats. Gemiddeld per jaar komen er 4 busjes (lichtverkeer) en 1 vrachtwagen per dag naar het plangebied, dat zijn respectievelijk circa 8 en 2 bewegingen. Tijdens het volledige rekenjaar 2021 zullen er 1480 bewegingen van licht verkeer en 350 bewegingen van zwaar vrachtverkeer plaatvinden. Het bouwverkeer is gemodelleerd vanuit de ontwikkellocatie via de Meentsestraat en Zwalmstraat tot aan de rotonde Zwalmstraat/Rivierweg. Hierna is het verkeer ruimschoots opgenomen in het heersende verkeersbeeld.

3.3 Toekomstige situatie, gebruiksfase

Het plan voorziet in de realisatie van 2 vrijstaande woningen, 2 twee-onder-één-kapwoningen en 7 tussen- of hoekwoningen. De voor stikstofdepositie relevante bronnen voor dit plan in de gebruiksfase betreffen de stookinstallaties van de te realiseren nieuwbouw en de aantrekkende verkeersbewegingen ten gevolge van het plan. Deze worden in onderstaande paragraven beschreven. In bijlage 2 is de Aerius export van de gebruiksfase bijgevoegd. De nieuwbouw is op zijn vroegst in 2022 gereed. Daarom is in dit onderzoek uitgegaan van rekenjaar 2022 voor de gebruiksfase.

3.3.1 Stookinstallaties

De nieuwbouw krijgt geen aansluiting op het gastransportnet (Wet voortgang energietransitie, 01-07-2018) en is haardloos verwarmd. Er vindt derhalve geen stikstofdepositie naar de lucht plaats ten gevolge van stikstof emitterende stookinstallaties. De stikstofdepositie voor de gebruiksfase betreft voor dit plan enkel de stikstofdepositie door de verkeersgeneratie.

3.3.2 Verkeer

Aan de hand van CROW-publicatie 381, d.d. december 2018, is de verkeersgeneratie bepaald. Aan de hand van de omgevingsadressendichtheid (CBS, 2019) wordt de stedelijkheidsgraad van een gemeente vastgesteld. De gemeente Zevenaar wordt geclassificeerd als ‘matig stedelijk’. Onderhavige locatie wordt beschouwd als ‘rest bebouwde kom’. Tabel 2 geeft de verkeersgeneratie weer van de beoogde nieuwbouw waarbij het getal naar boven is afgerond. Zo wordt de worst-case situatie berekend.

Tabel 2 Berekening verkeersgeneratie

kenmerk	aantal	kencijfer	per	verkeersgeneratie gemiddeld
Koop, huis, vrijstaand	2	8,2	woning	16,4
Koop, huis, twee-onder-een-kap	2	8,2	woning	16,4
Koop, huis, tussen/hoek	7	7,1	woning	49,7
totaal afgerond	*11*			*90*

Bovenop de hierboven beschreven verkeersgeneratie wordt gerekend met een aantrekkende werking voor middelzwaar vrachtverkeer van 1% van de totale verkeersgeneratie. In dit geval betreft dit, naar boven afgerond, gemiddeld per jaar 1 middelzware vrachtverkeerbewegingen per etmaal.

Het verkeer van één vrijstaande woning in het noorden van het plangebied wordt ontsloten aan het IJsselpad. Het verkeer voor deze woning – naar boven afgerond circa 10 verkeersbewegingen per etmaal en 35 middelzware vrachtverkeerbewegingen per jaar- is gemodelleerd via het IJsselpad naar de Meenstestraat. De overige 10 woningen -naar boven afgerond circa 85 verkeersbewegingen en 1 middelzware vrachtverkeerbewegingen per etmaal - worden direct of via een nieuw te realiseren ingang ontsloten aan de Meentsestraat. Worst-case wordt dit verkeer gemodelleerd vanuit de parkeerplaatsen in het plangebied naar de Meentsestraat.
Vanuit de Meentsestraat is het verkeer in noordoostelijke richting gemodelleerd tot aan de kruising Meentsestraat/Zwalmstraat. Vanaf hier is het verkeer ruimschoots opgenomen in het heersende verkeersbeeld.

4 Onderzoeksresultaten

4.1 Aanlegfase

Figuur 5 geeft een uitsnede van de Aerius-berekening van de aanlegfase weer.

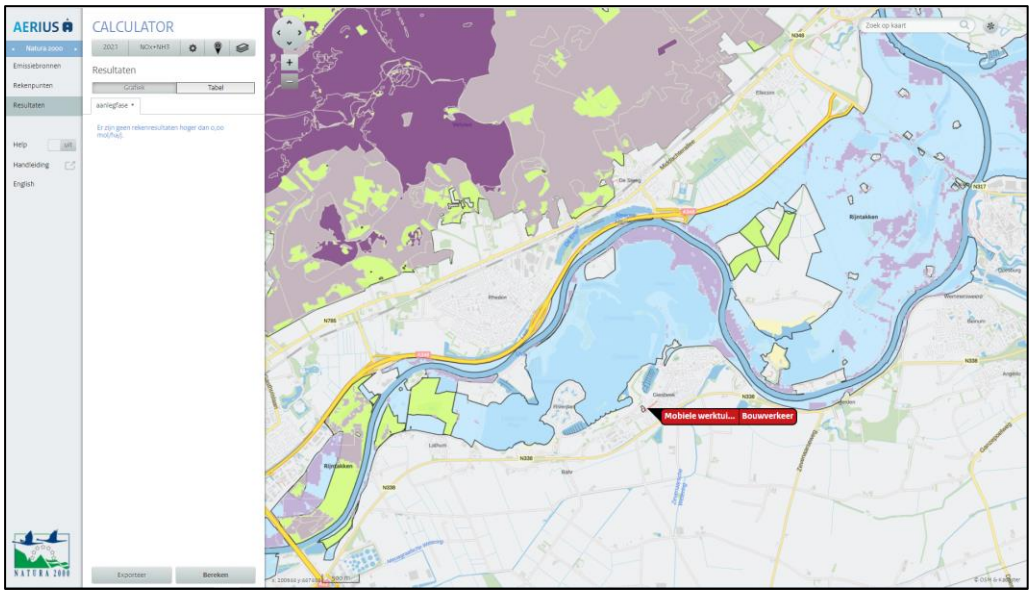

Figuur 5 Resultaatblad Aerius aanlegfase

Uit de uitgevoerde berekeningen van de aanlegfase blijkt dat er geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol stikstof/ha/j op de stikstofgevoelige habitattypen in de omliggende Natura 2000-gebieden. Er zijn daardoor geen nadelige milieueffecten te verwachten op de omliggende Natura 2000-gebieden.

4.2 Gebruiksfase

Figuur 6 geeft een uitsnede van de Aerius-berekening van de gebruiksfase weer.

Figuur 6 Resultaatblad Aerius gebruiksfase

Uit de uitgevoerde berekeningen van de gebruiksfase blijkt dat er geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol stikstof/ha/j op de stikstofgevoelige habitattypen in de omliggende Natura 2000-gebieden. Er zijn daardoor geen nadelige milieueffecten te verwachten op de omliggende Natura 2000-gebieden.

5 Conclusie

In Giesbeek bestaat het voornemen ter hoogte van de Meentsestraat 112 en 114 de bestaande bebouwing te slopen en 11 nieuwe woningen te realiseren. In het kader van de Wet Natuurbescherming is de stikstofuitstoot door de beoogde ontwikkeling inzichtelijk gemaakt.

5.1 Aanlegfase

Uit de uitgevoerde berekeningen van de aanlegfase blijkt dat er geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol stikstof/ha/j op de stikstofgevoelige habitattypen in de omliggende Natura 2000-gebieden. Er zijn daardoor geen nadelige milieueffecten te verwachten op de omliggende Natura 2000-gebieden.

5.2 Gebruiksfase

Uit de uitgevoerde berekeningen van de gebruiksfase blijkt dat er geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol stikstof/ha/j op de stikstofgevoelige habitattypen in de omliggende Natura 2000-gebieden. Er zijn daardoor geen nadelige milieueffecten te verwachten op de omliggende Natura 2000-gebieden.

5.3 Eindadvies

Geconcludeerd wordt dat significant negatieve effecten derhalve worden uitgesloten. Er is geen vergunning ten behoeve van de Wet natuurbescherming benodigd.

Bijlage 1: Aerius-bestand aanlegfase

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening aanlegfase

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
SAB	Meentsestraat 112 en 114, Giesbeek

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Meentsestraat Giesbeek	ReddaEgnvbty

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
21 januari 2021, 15:34	2021	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	14,49 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

Aanlegfase 2021

Locatie
aanlegfase

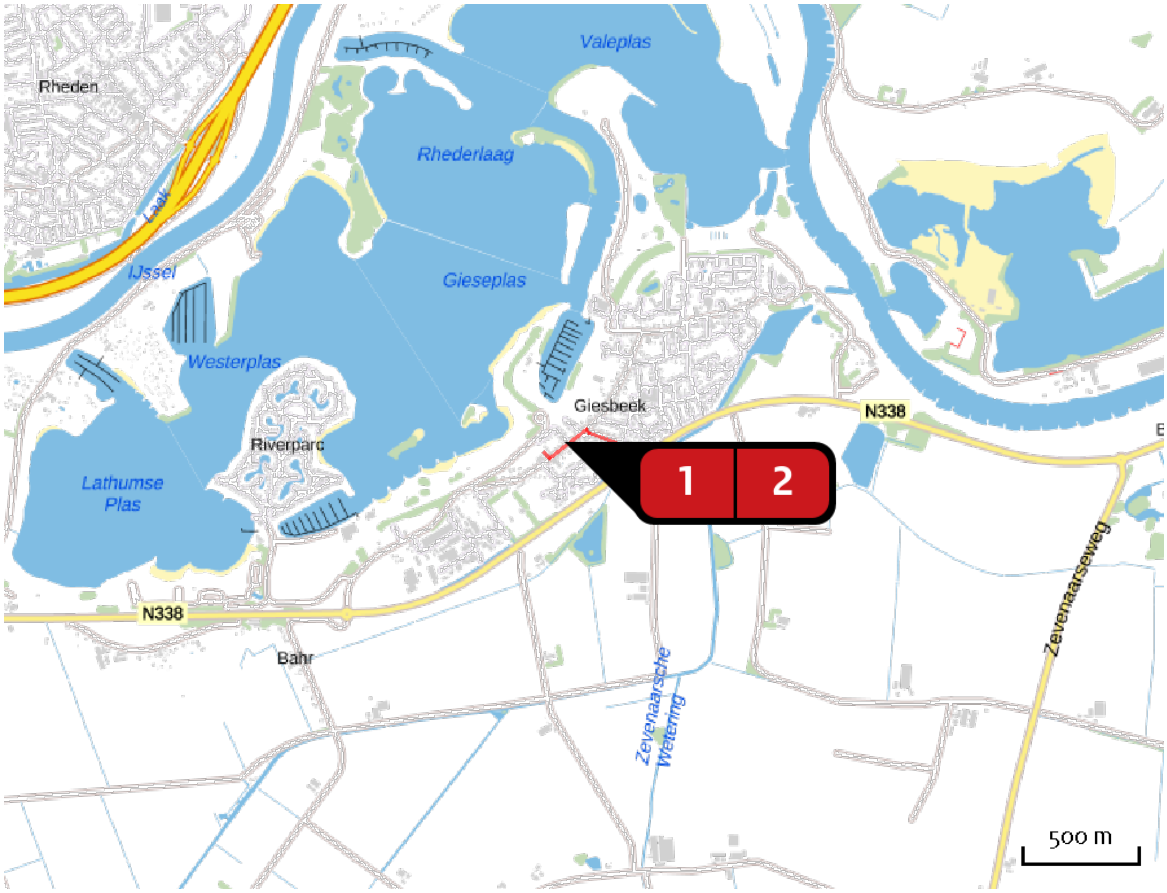

Emissie
aanlegfase

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Mobiele werktuigen Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	13,53 kg/j
2		Bouwverkeer Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	< 1 kg/j

Emissie (per bron)
aanlegfase

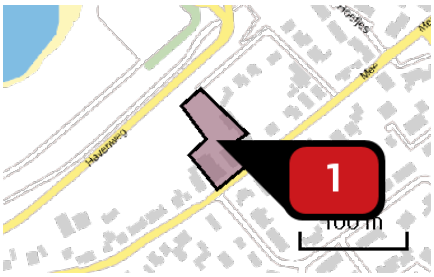

Naam	Mobiele werktuigen
Locatie (X,Y)	201299, 445007
NOx	13,53 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Sloopkraan	800	15	10,8	NOx NH3	3,98 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	Shovel	320	12	5,1	NOx NH3	1,53 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	Graafmachine	600	23	5,1	NOx NH3	2,89 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 300 <= kW < 560, bouwjaar 2014 (Diesel)	Boor-/Heistelling	320	6	21,5	NOx NH3	2,16 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 300 <= kW < 560, bouwjaar 2014 (Diesel)	Mobiele kraan (elektrisch)	1	0	21,5	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	Betonpomp	600	11	10,8	NOx NH3	2,96 kg/j < 1 kg/j

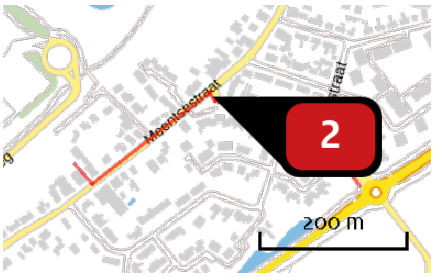

Naam	Bouwverkeer
Locatie (X,Y)	201495, 445103
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	1.480,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	350,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20201216_c759386971
Database	versie 2020_20201216_c759386971

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Bijlage 2: Aerius-bestand gebruiksfase

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening gebruiksfase

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
SAB	Meentsestraat 112 en 114, Giesbeek

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Meentsestraat Giesbeek	RtZDsfZ5qS94

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
21 januari 2021, 14:40	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	3,06 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

gebruiksfase 2022

Locatie
gebruiksfase

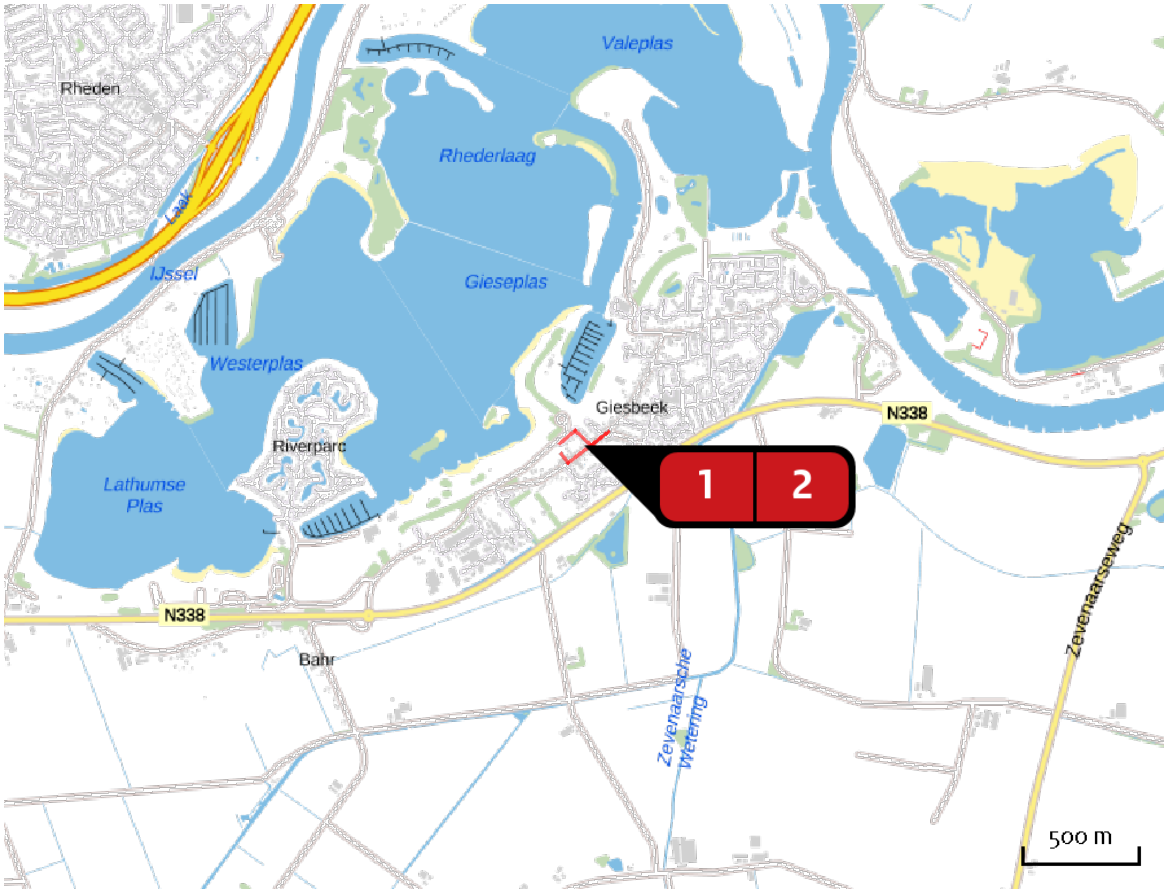

Emissie
gebruiksfase

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		verkeer 1 vrijstaande woning Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	< 1 kg/j
2		verkeer 10 woningen Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	2,73 kg/j

Emissie (per bron)
gebruiksfase

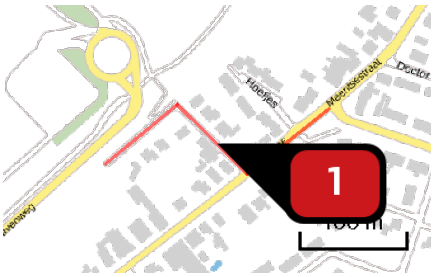

Naam	verkeer 1 vrijstaande woning
Locatie (X,Y)	201384, 445073
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	10,0 / etmaal	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	35,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

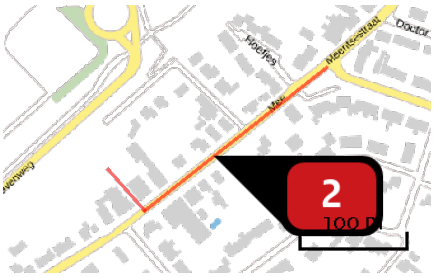

Naam	verkeer 10 woningen
Locatie (X,Y)	201383, 445022
NOx	2,73 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	85,0 / etmaal	NOx	2,48 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	1,0 / etmaal	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20201216_c759386971
Database	versie 2020_20201216_c759386971

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

STARING ADVIES

Adviesbureau
voor natuur
en landschap

Aanvullend natuuronderzoek

Meentsestraat 112 en 114 in Giesbeek

In opdracht van Aannemersbedrijf Ebbers B.V.

Colofon

Aanvullend natuuronderzoek Meentsestraat 112 en 114 in Giesbeek

Opdrachtgever	Aannemersbedrijf Ebbers B.V.
Contactpersoon	Dhr. J. Ebbers
Opdrachtnemer	Staring Advies Jonker Emilweg 11 6997 CB Hoog-Keppel
Rapportnummer	2346
Auteur	S.J.J. Wamelink
Controle	Ing. R. Boerboom
Publicatiedatum:	16 november 2021
Foto voorblad	Huismus (foto: ing. R. Boerboom)

Copyright
Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Aansprakelijkheid
Dit onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Staring Advies accepteert geen aansprakelijkheid ten aanzien van beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door Staring Advies uitgevoerde onderzoek. Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Netwerk Groene Bureaus
Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

Colofon 1

Samenvatting 3

1 Inleiding en doel 4

1.1 Inleiding 4

1.2 Doel 4

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden 5

2.1 Gegevens plangebied 5

2.2 Beschrijving van het plangebied 5

2.3 Beschrijving van het onderzoeksgebied 5

2.4 Geplande werkzaamheden 5

3 Methodiek aanvullend onderzoek 7

3.1 Gierzwaluw 7

3.2 Huismus 8

3.3 Vleermuizen 8

4 Resultaten aanvullend onderzoek 10

4.1 Jaarrond beschermde vogelsoorten 10

4.2 Vleermuizen 11

4.3 Steenmarter 12

5 Wet natuurbescherming 13

5.1 Gierzwaluw 13

5.2 Huismus 14

5.3 Gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis 14

5.4 Steenmarter 15

5.5 Overige soorten broedvogels en grondgebonden zoogdieren 16

6 Conclusie 17

Bijlage 1 Resultaten veldonderzoek 19

Samenvatting

Uit gericht onderzoek blijkt dat het slopen van enkele gebouwen aan de Meentsestraat 112 en 114 in Giesbeek geen negatief effect heeft op vaste rust- en verblijfplaatsen van de gierzwaluw, huismus en vleermuizen en (essentieel) functioneel leefgebied van de huismus. Het aanvragen van een ontheffing en het opstellen van een mitigatie- en compensatieplan is niet noodzakelijk.

Bij werkzaamheden en activiteiten dient altijd rekening te worden gehouden met broedvogels. De werkzaamheden moeten buiten het broedseizoen worden uitgevoerd of ruim voor aanvang van het broedseizoen gestart worden en/of er dient te worden voorkomen dat broedvogels zich lokaal vestigen. Bezette nesten mogen, ongeacht de tijd van het jaar, niet worden verstoord.

Voor overige soort(groep)en is het aanvragen van een ontheffing ook niet noodzakelijk, aangezien er geen overtredingen van de Wet natuurbescherming optreden.

Dit zijn de uitkomsten van het onderzoek dat is gehouden naar aanleiding van de plannen om enkele gebouwen aan de Meentsestraat 112 en 114 in Giesbeek te slopen ten behoeve van nieuwbouw. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor beschermde plant- en diersoorten. Daarom is onderzoek noodzakelijk om te voldoen aan de Wet Natuurbescherming.

Staring Advies voerde het onderzoek uit in opdracht van Aannemersbedrijf Ebbers B.V.

1 Inleiding en doel

1.1 Inleiding

Bij een ruimtelijke ontwikkeling verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Wet natuurbescherming een plannenmaker oplegt. Er zijn plannen om enkele gebouwen aan de Meentsestraat 112 en 114 in Giesbeek te slopen ten behoeve van nieuwbouw. Hiervoor is daarom eerder een quickscan natuuronderzoek uitgevoerd. De conclusie uit dit onderzoek is dat aanvullend onderzoek naar vaste verblijfplaatsen van de jaarrond beschermde gierzwaluw en huismus en gebouwbewonende vleermuizen noodzakelijk is. De heer Ebbers van Aannemersbedrijf Ebbers B.V. is betrokken bij de plannen en heeft Staring Advies opdracht gegeven voor dit aanvullende onderzoek.

1.2 Doel

Ruimtelijke plannen kunnen conflicterend zijn met de Wet natuurbescherming, wanneer er sprake is van negatieve effecten op beschermde soorten. Het doel van het natuuronderzoek is om te inventariseren of er door de geplande ruimtelijke ontwikkeling sprake is van aantasting van vaste verblijfplaatsen van de jaarrond beschermde gierzwaluw en huismus en gebouwbewonende vleermuizen. Voor overige beschermde soorten is tijdens de quickscan natuurtoets aangetoond dat negatieve effecten op deze soorten op voorhand uit te sluiten zijn, indien met (overige) broedvogels rekening gehouden wordt.

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

2.1 Gegevens plangebied

Locatie: Meentsestraat 112 en 114
Plaats: Giesbeek
Gemeente: Zevenaar
Provincie: Gelderland

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bevindt zich in de rand van de bebouwde kom van Giesbeek, in de gemeente Zevenaar (zie figuur 1). Het plangebied wordt begrensd door overige woningen en opstallen met tuinen, de Meentestraat en weilanden.

Het plangebied betreft twee erven, te weten:

- het erf met nummer 112, bestaande uit een loods met omliggende verharding en opslag van materiaal;
- het erf met nummer 114, bestaande uit een slagerij met woonhuis en schuur.

De winkel van de Slagerij Gebroeders Witjes aan de Meentsetraat 114 is niet meer als zodanig in gebruik, maar in de slagerij zelf wordt nog wel beperkt vlees bewerkt. Het is niet bekend of de woning nog bewoond is. De loods aan de Meentsetraat 112 is in eigendom van Aannemersbedrijf Ebbers B.V. en in gebruik als opslagruimte voor bouwmateriaal. De achterliggende verharde buitenruimte is eveneens in gebruik als opslagplek.

De directe omgeving van het plangebied bestaat uit woningen met tuinen, infrastructuur, weilanden, bosschages en het recreatiegebied Rhederlaag (zie figuur 1 en 2).

2.3 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Om het eventuele verstorend effect van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden in de directe omgeving van het plangebied (externe werking) in te kunnen schatten is een groter gebied onderzocht dan het plangebied zelf. Het onderzoeksgebied, met daarbinnen het plangebied, wordt bepaald door woonhuizen met bijbehorende tuinen, winkels, infrastructuur en weilanden (zie figuur 2).

2.4 Geplande werkzaamheden

Er zijn plannen om enkele gebouwen aan de Meentsestraat 112 en 114 in Giesbeek te slopen ten behoeve van de realisatie van enkele woningen.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied (rood). Bron: Provincie Gelderland (2021).

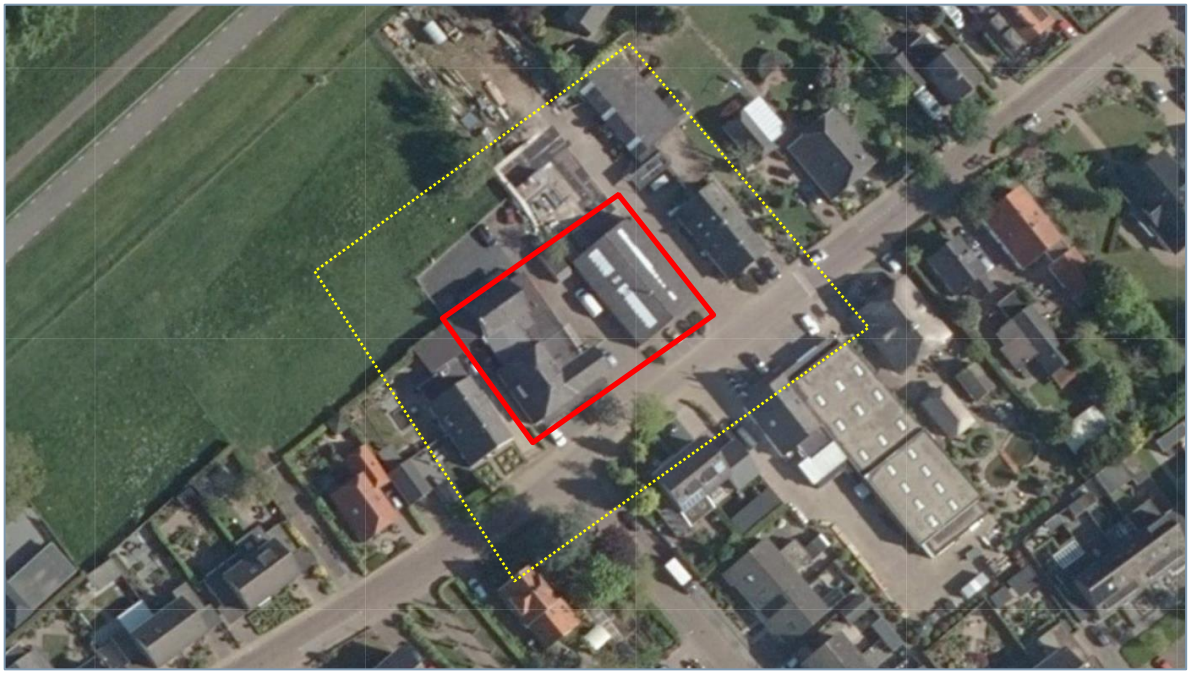

Figuur 2. Luchtfoto van het onderzoeksgebied (gele stippellijn) met daarbinnen het plangebied (rood). Bron: Provincie Gelderland (2021).

3 Methodiek aanvullend onderzoek

Op basis van de landelijk erkende protocollen voor gericht natuuronderzoek is de onderzoeksintensiteit bepaald. Voor het onderzoek naar jaarrond beschermde gierzwaluw en huismus zijn de Handleiding Broedvogel Monitoring Project (BMP) van SOVON Vogelonderzoek Nederland, de Soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus en de kennisdocumenten Huismus en Gierzwaluw van BIJ12 richtinggevend. Voor het vleermuisonderzoek is het Vleermuisprotocol (versie 2017/2021), opgesteld door de Zoogdiervereniging VZZ, in samenwerking met het Netwerk Groene Bureaus en de Gegevensautoriteit Natuur, richtinggevend.

Voor de steenmarter is geen aanvullend onderzoek voorgesteld. Aangezien deze beschermde soort hier niet is uit te sluiten is er toch gericht onderzoek uitgevoerd. Er is voor de steenmarter (nog) geen provinciaal/landelijk inventarisatieprotocol.

3.1 Gierzwaluw

Om de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen (nestlocaties) van de gierzwaluw aan te tonen zijn er 3 bezoeken met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen uitgevoerd (zie tabel 1). Deze onderzoeken zijn tussen 2 uur voor zonsondergang tot zonsondergang in de periode 1 juni tot en met 15 juli door twee ecologen uitgevoerd, waarvan minimaal 1 inventarisatie tussen 20 juni en 7 juli (jongen aanwezig) is uitgevoerd (zie tabel 1). Er is gepost vanaf strategisch gekozen punten waarbij zoveel mogelijk alle laagvliegende (tot 20 meter boven de gebouwen of lager) gierzwaluwen genoteerd zijn. Deze losse exemplaren of groepen zijn vervolgens gevolgd, waarbij er speciaal is gelet op het gedrag (bezoek aan waarschijnlijke nestplaats en vluchtgedrag). Is de vlucht herhaaldelijk over een bepaald dak/gebouw dan is er gepost bij de zijde van het gebouw waar de gierzwaluwen op aanvliegen. Werd er herhaaldelijk geroepen bij het langsvliegen op eenzelfde locatie dan is daar gepost. Middels dit onderzoek is een volledig beeld ontstaan over de aanwezigheid van en het gebiedsgebruik door gierzwaluwen.

Ronde	Functie	Datum	Begintijd	Eindtijd	Weersomstandigheden
1	Nestlocaties	07-06-2021	19:45 uur	21:45 uur	Onbewolkt, droog, 16-15°C, wind 0-1 Bft
2	Nestlocaties	18-06-2021	20:00 uur	22:00 uur	Onbewolkt, droog, 24-21°C, wind 0-1 Bft
3	Nestlocaties	09-07-2021	19:55 uur	21:55 uur	Onbewolkt, droog, 19-17°C, wind 0-1 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek gierzwaluw.

3.2 Huismus

De huismus is een gebouwbewonende soort waarvan de nestlocaties jaarrond beschermd zijn. Deze soort kan het beste tijdens de ochtend geïnventariseerd worden. Dan is de zangactiviteit van mannetjes het hoogst. Er is door één ecoloog geïnventariseerd op territoriaal gedrag, transport van voedsel, transport van nestmateriaal etc. Zo zijn de nestlocaties vastgesteld. Tevens is in beeld gebracht of er (essentiële) elementen van de functionele leefomgeving zich binnen het onderzoeksgebied bevinden. Deze elementen zijn vooral de plekken waar gefoerageerd en geslapen wordt, zoals struiken, hagen, klimop en kruidenrijke vegetaties. Conform de richtlijnen van de Soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus zijn hiervoor 2 ochtendbezoeken, met een tussenperiode van minimaal 10 dagen, uitgevoerd in de periode 1 april t/m 20 juni (zie tabel 2). Middels dit onderzoek is een volledig beeld ontstaan over de aanwezigheid van en het gebiedsgebruik door huismussen.

Tijdens de veldbezoeken voor de huismus is aanvullend gezocht naar sporen als latrines en/of prooiresten van de steenmarter. Deze niet vrijgestelde soort kan potentieel een vaste verblijfplaats in één van de gebouwen hebben.

Ronde	Functie	Datum	Begintijd	Eindtijd	Weersomstandigheden
1	Nestlocaties	16-04-2021	09:00 uur	11:00 uur	Onbewolkt, droog, 5-6°C, wind 1-2 Bft
2	Nestlocaties	21-05-2021	08:10 uur	10:15 uur	Licht bewolkt, droog, 13-14°C, wind 3-4 Bft

Tabel 2. Veldonderzoek huismus inclusief sporenonderzoek steenmarter.

3.3 Vleermuizen

De woningen en het voormalig autobedrijf aan de Bergakkerweg 22 en 28-32 in Nunspeet zijn potentieel geschikt als kraam- zomer- en paarverblijfplaats voor enkele gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis en als (massa)winterverblijfplaats voor gewone dwergvleermuis. Het vleermuisprotocol (2021) adviseert om bij het vermoeden op vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen van de te verwachten soorten gericht vleermuisonderzoek uit te voeren middels 3 avond- of ochtendbezoeken in de periode 15 mei – 15 juli en 2 avondbezoeken in de periode 15 augustus – 1 oktober (zie tabel 3). De bezoeken zijn allen te voet uitgevoerd door twee tot drie vleermuisonderzoekers. De veldbezoeken zijn conform de eisen van het vleermuisprotocol 2021 uitgevoerd. Hierbij moet worden opgemerkt dat het onderzoeksgebied iets groter is dan het weergegeven plangebied (zie figuur 2). Dit is gedaan omdat, ook al vinden de werkzaamheden binnen de grenzen van het plangebied plaats, deze werkzaamheden ook verstoring kunnen opleveren voor vleermuizen die zich mogelijk net buiten het plangebied bevinden. Het plangebied is door de aanwezigheid van direct aangrenzende openbare wegen (Meentestraat), parkeerterrein en overige verharding zeer overzichtelijk. Door de onderzoeksintensiteit en toegankelijkheid van het plangebied,

en de direct aangrenzende openbare wegen en verharding, is een volledig beeld ontstaan over de aanwezigheid van en het gebiedsgebruik door vleermuizen.

Vleermuisprotocol
Het vleermuisprotocol wordt daar waar nodig jaarlijks geëvalueerd. De aanpassingen zijn gebaseerd op het oordeel van de deskundigen in het Vleermuisvakberaad. Het protocol wordt daarmee aangepast naar de meest recente wetenschappelijke inzichten. Ingeval de evaluatie geen aanleiding tot aanpassing gaf, is het protocol met ongewijzigde naamgeving gehandhaafd. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen ten opzichte van het vorige vleermuisprotocol (versie 2017). Eén van de wijzigingen in het actuele vleermuisprotocol (2021) is de periode tussen de bezoeken in het kraamseizoen. Deze is van 30 dagen aangepast naar 20 dagen. Bij uitvoering van de veldbezoeken in de kraamperiode (2021) van de te verwachten vleermuissoorten is deze tussenperiode van 20 dagen tussen de beide avondbezoeken aangehouden als minimale eis.

Ronde	Functie	Datum	Begintijd	Eindtijd	Weersomstandigheden
Zomer- en kraamverblijfplaatsen gebouwbewonende soorten					
Soorten: gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis					
Avond – nacht (conform vleermuisprotocol 2021)					
1	zomer- en kraamverblijfplaatsen	24-05-2021	21:30 uur	00:00 uur	Bewolkt, droog-motregen (22:10-22:25 uur), 15-12°C, wind 1-2 Bft
2	zomer- en kraamverblijfplaatsen	09-07-2021	21:55 uur	00:30 uur	Onbewolkt, droog, 17-14°C, wind 0-1 Bft
Soorten: gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis					
Nacht – ochtend (conform vleermuisprotocol 2021)					
3	zomer- en kraamverblijfplaatsen	13-07-2021	03:30 uur	05:30 uur	Bewolkt, droog, 16°C, wind 0-1 Bft
Paarverblijfplaatsen gebouwbewonende soorten					
Soorten: gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis					
Paarverblijfplaats: avond - nacht (conform vleermuisprotocol 2021)					
1	paarverblijfplaatsen	20-08-2021	21:45 uur	00:25 uur	Zwaar bewolkt, droog, 15-13°C, wind 1-2 Bft
2	paarverblijfplaatsen	17-09-2021	20:40 uur	22:45 uur	Bewolkt, droog, 15-13°C, wind 0-1 Bft

Tabel 3. Veldonderzoek vleermuizen.

4 Resultaten aanvullend onderzoek

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het veldonderzoek besproken.

4.1 Jaarrond beschermde vogelsoorten

4.1.1 Gierzwaluw

Tijdens de avondbezoeken van 7 juni, 18 juni en 9 juli 2021 zijn er alleen enkele hoog boven het plangebied foeragerende/overvliegende gierzwaluwen waargenomen. Langs dakranden scherende en/of invliegende exemplaren zijn niet in het plangebied vastgesteld.

Op 18 juni en 6 juli zijn elders in de bebouwde kom van Giesbeek, waaronder bij de Sint-Martinuskerk en in de Tulpstraat en Zwalmstraat, enkele ‘laag gierende’ gierzwaluwen waargenomen. Onder dit ‘laag gieren’ verstaan we het in een doelgerichte vlucht over een dak of langs een gevel scheren, waarbij ter hoogte van de (vermoedelijke) verblijfplaats wordt geroepen (“gegierd”). Op basis van dit gedrag kan men aannemen dat deze gierzwaluwen hier ergens een nestlocatie hebben. De vermoedelijke vaste rust- en verblijfplaatsen bij de Sint-Martinuskerk en bij gebouwen aan de Tulpstraat en Zwalmstraat bevinden zich op ruime afstand van het plangebied en niet binnen de invloedsfeer van de geplande werkzaamheden.

Conclusie
Er bevinden zich geen vaste rust- en verblijfplaatsen (nestlocaties) van de gierzwaluw in het plangebied. De geplande werkzaamheden hebben ook geen negatief effect op eventueel aanwezige nestlocaties in de omgeving van het plangebied.

4.1.2 Huismus

Tijdens de dagbezoeken van 16 april en 21 mei zijn in het plangebied geen territoriale/zingende mannetjes of nestindicerende waarnemingen van de huismus verricht. Tijdens beide veldbezoeken zijn wel in een direct aan het plangebied grenzende coniferenhaag enkele huismussen waargenomen. Deze haag bevindt zich op het terrein van het woonhuis aan IJsselpad 7. De in de coniferenhaag waargenomen huismussen vertoonde geen nestindicerende gedrag bij één van de gebouwen aan de Meentestraat 112 en 114. Wel is waargenomen dat enkele huismussen kortstondig in het plangebied aan het foerageren waren.

In de omgeving van het plangebied zijn tijdens beide veldbezoeken op/bij de volgende locaties territoriale/zingende mannetjes of nestindicerende waarnemingen vastgesteld:

- Meentestraat 81 en 106
- IJsselpad 3a

Het is zeer aannemelijk dat de waargenomen huismussen hun vaste rust- en verblijfplaats (nestlocatie) elders in de omgeving van het plangebied hebben, bijvoorbeeld bij de

woonhuizen aan IJsselpad 3a en 7 en Meentestraat 81 en 106. Het plangebied wordt incidenteel gebruikt als foerageergebied voor de in de omgeving aanwezige huismussen. Echter de directe omgeving voorziet ruim in voldoende geschikt foerageergebied en rust- en slaapplekken in de vorm van gazons, groenperken en beuken- en laurierkershagen. Daarnaast is het plangebied zelf grotendeels bestraat en zijn elementen van de functionele leefomgeving slechts zeer marginaal aanwezig.

Conclusie
Er bevinden zich geen vaste rust- en verblijfplaatsen (nestlocaties) en overige essentiële delen van de functionele leefomgeving (voedsel, dekking, plekken voor stofbaden en drinkwater e.d.) van de huismus in het plangebied. De geplande werkzaamheden hebben ook geen negatief effect op aanwezige nestlocaties in de omgeving van het plangebied.

4.2 Vleermuizen

Tijdens het veldonderzoek zijn de volgende vleermuissoorten aangetroffen in, of direct grenzend aan, het plangebied:

- Gewone dwergvleermuis
- Rosse vleermuis

4.2.1 Gewone dwergvleermuis

Zomer- en kraamverblijfplaatsen
Tijdens de avondbezoeken van 24 mei en 9 juli en de ochtendronde van 13 juli is een enkele passerende of kort foeragerende gewone dwergvleermuis in het plangebied vastgesteld. Tijdens de avondbezoeken van 24 mei en 9 juli is een enkele (1-2 exemplaren) gewone dwergvleermuis kort na zonsondergang / start van het onderzoek in het plangebied waargenomen. Dit kan mogelijk duiden op aanwezigheid van een vaste rust- en verblijfplaats binnen de grenzen van het plangebied of in de directe omgeving. Echter tijdens de avondbezoeken en de ochtendronde zijn geen in- en uitvliegende of langdurig rondzwermende exemplaren in het plangebied vastgesteld. De vaste rust- en verblijfplaatsen bevinden zich buiten het plangebied.

Tijdens alle voorjaarsbezoeken zijn er geen verdere waarnemingen verricht van meerdere uit- en/of invliegende dieren die duiden op aanwezigheid van een kraamverblijfplaats binnen of direct grenzend aan het plangebied.

Paarverblijfplaatsen
Tijdens het paarverblijfplaatsonderzoek op 17 september is één baltsende gewone dwergvleermuis in het plangebied vastgesteld.

Betreffende exemplaar vertoonde geen tot marginale binding met het plangebied en verplaatst zich langs de Meentestraat richting Klaverweide. Rond 21:10 uur vloog dit exemplaar voor enkele seconden rond achter de slagerij aan de Meentestraat 114. Zeer

waarschijnlijk bevindt zich de vaste rust- en verblijfplaats van deze baltsende gewone dwergvleermuis elders in de bebouwden kom van Giesbeek.

Foerageergebied
Het plangebied is incidenteel in gebruik door een enkele foeragerende gewone dwergvleermuis. Er wordt telkens kort in het plangebied, door maximaal 2 exemplaren gelijktijdig, gefoerageerd.

In de directe omgeving van het plangebied, met nabijgelegen tuinen, parken, gazons, openbaar groen en recreatiegebied Rhederlaag, is ruim voldoende (alternatief) geschikt foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis aanwezig. Er is geen sprake van essentieel foerageergebied in het plangebied.

Vliegroute
Het plangebied is incidenteel in gebruik door een enkele passerende gewone dwergvleermuis. Lijnvormige houtige elementen als een bomenrij en laanbeplanting zijn niet in het plangebied aanwezig. Er is geen sprake van een vliegroute in het plangebied.

4.2.2 Rosse vleermuis

Zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen
De aanwezigheid van een zomer-, kraam- en/of paarverblijfplaats is, mede door afwezigheid van bomen met geschikte holten, hier uit te sluiten.

Foerageergebied
Het plangebied is vrijwel geheel verhard en bevindt zich in bebouwd gebied. De aanwezigheid van een (essentieel) foerageergebied is hierdoor uit te sluiten.

Vliegroute
Tijdens het avondbezoek van 9 juli is één overvliegende rosse vleermuis boven het plangebied vastgesteld. Tijdens overige veldbezoeken zijn verder geen overvliegende rosse vleermuizen waargenomen. Lijnvormige houtige elementen als een bomenrij en laanbeplanting zijn niet in het plangebied aanwezig. De aanwezigheid van een vliegroute is binnen de grenzen van het plangebied uit te sluiten.

4.2.3 Overige vleermuissoorten

Tijdens de veldbezoeken zijn naast de aangetroffen vleermuissoorten geen overige soorten, waaronder de eventueel te verwachten laatvlieger en ruige dwergvleermuis, in het plangebied of direct hieraan grenzend vastgesteld. De aanwezigheid van een verblijfplaats van een overige vleermuissoort is hier uit te sluiten.

4.3 Steenmarter

Tijdens beide ochtendbezoeken van 16 april en 21 mei en overige veldbezoeken naar gierzwaluw en vleermuizen zijn geen steenmarters, verblijfplaatsen, voetsporen, latrines en/of prooiresten in het plangebied aangetroffen.

5 Wet natuurbescherming

De effecten op aangetroffen beschermde fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

In het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van de strikt beschermde huismus, gierzwaluw, vleermuizen en eventueel steenmarter vastgesteld. Het aanvragen van een ontheffing en het opstellen van een mitigatie- en compensatieplan is niet noodzakelijk.

5.1 Gierzwaluw

5.1.1 Beschermde status

De gierzwaluw is strikt beschermd via de Wet natuurbescherming. Hij staat ook vermeld in de Europese Vogelrichtlijn. De nesten van de gierzwaluw zijn het gehele jaar beschermd. Bij werkzaamheden aan gebouwen is er vaak sprake van dat er voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen van de gierzwaluw worden weggenomen of dat de functionaliteit daarvan niet behouden kan blijven. Door het toepassen van zorgplicht maatregelen en activiteit specifieke maatregelen is het wellicht mogelijk om negatieve effecten teniet te doen. Wanneer dit het geval is, is er geen sprake van een overtreding en behoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Wanneer dit het geval is, is er geen sprake van een overtreding en behoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Wanneer dit niet of in onvoldoende mate het geval is, moet er een ontheffing met de daarbij benodigde maatregelen voor gierzwaluw worden aangevraagd omdat er dan wel sprake is van een overtreding van de verboden als vermeldt in artikel 3.1, lid 1, 2 en 4.

5.1.2 Gebruik van het plangebied

Tijdens het gericht veldonderzoek, dat is uitgevoerd conform de Handleiding Broedvogel Monitoring Project (BMP) van SOVON Vogelonderzoek Nederland, de Soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus en het Kennisdocument Gierzwaluw van BIJ12, zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen (nestlocaties) van de gierzwaluw aangetroffen binnen het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Effectbeoordeling
Aangezien het soortgericht onderzoek naar de gierzwaluw heeft aangetoond dat er zich binnen het plangebied en de invloedssfeer van de werkzaamheden geen vaste rust- en verblijfplaatsen (nestlocaties) van deze soort bevinden, zal er bij de uitvoering van de geplande werkzaamheden geen sprake zijn van het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen van de gierzwaluw. Derhalve is een ontheffingsaanvraag ten aanzien van de vaste rust- en verblijfplaatsen niet noodzakelijk.

5.2 Huismus

5.2.1 Beschermde status

De huismus is strikt beschermd via de Wet natuurbescherming. De nesten van de huismus en het daarbij behorend functioneel leefgebied zijn het gehele jaar beschermd. Bij werkzaamheden aan gebouwen is er vaak sprake van dat er voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen van de huismus worden weggenomen of dat de functionaliteit daarvan niet behouden kan blijven. Tevens kan is er in sommige gevallen sprake van het verlies van (essentieel) functioneel leefgebied (zoals foerageergebieden). Door het toepassen van zorgplicht maatregelen en specifieke maatregelen is het wellicht mogelijk om negatieve effecten teniet te doen. Wanneer dit het geval is, is er geen sprake van een overtreding en behoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Wanneer dit niet of in onvoldoende mate het geval is, moet er een ontheffing met de daarbij benodigde maatregelen voor huismus worden aangevraagd omdat er dan wel sprake is van een overtreding van de verboden als vermeldt in artikel 3.1, lid 1, 2 en 4.

5.2.2 Gebruik van het plangebied

Tijdens het gericht veldonderzoek, dat is uitgevoerd conform de Handleiding Broedvogel Monitoring Project (BMP) van SOVON Vogelonderzoek Nederland, de Soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus en het Kennisdocument Huismus van BIJ12, zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen (nestlocaties) van de huismus aangetroffen binnen het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Verder zijn er geen (overige) essentiële delen van de functionele leefomgeving (voedsel, dekking, plekken voor stofbaden en drinkwater e.d.) van de, in de directe omgeving aanwezige, huismussen aanwezig.

Effectbeoordeling

Aangezien het soortgericht onderzoek naar de huismus heeft aangetoond dat er zich binnen het plangebied en de invloedssfeer van de werkzaamheden geen vaste rust- en verblijfplaatsen (nestlocaties) en geen (overige) essentiële delen van de functionele leefomgeving van deze soort bevinden, zal er bij de uitvoering van de geplande werkzaamheden geen sprake zijn van het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen of aantasten van de functionele leefomgeving van de huismus. Derhalve is een ontheffingsaanvraag ten aanzien van de vaste rust- en verblijfplaatsen en/of functionele leefomgeving niet noodzakelijk.

5.3 Gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis

5.3.1 Beschermde status

Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd via de Wet natuurbescherming. Ze staan ook vermeld in de Europese Habitatrichtlijn. Dat wil zeggen dat de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd zijn. Daarnaast zijn essentiële foerageergebieden en

vliegroutes ook strikt beschermd. Wanneer een vaste rust- en verblijfplaats, vliegroute of essentieel foerageergebied verdwijnt dient hiervoor ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden en dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen getroffen te worden.

5.3.2 Gebruik van het plangebied

Tijdens het gericht veldonderzoek, dat is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (versie 2017/2021), opgesteld door de Zoogdiervereniging VZZ, in samenwerking met het Netwerk Groene Bureaus en de Gegevensautoriteit Natuur, zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen, essentieel foerageergebied of een vliegroute van de vastgestelde vleermuissoorten (gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis) aangetroffen binnen het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Effectbeoordeling
Aangezien het soortgericht onderzoek naar vleermuizen heeft aangetoond dat er zich binnen het plangebied en de invloedssfeer van de werkzaamheden geen vaste rust- en verblijfplaatsen, essentieel foerageergebied en vliegroute van de aangetroffen vleermuissoorten bevinden, zal er bij de uitvoering van de geplande werkzaamheden geen sprake zijn van het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen of aantasten van een essentieel foerageergebied of vliegroute van vleermuizen. Derhalve is een ontheffingsaanvraag ten aanzien van vaste rust- en verblijfplaatsen, essentieel foerageergebied en vliegroute niet noodzakelijk.

5.4 Steenmarter

5.4.1 Beschermde status

De steenmarter is een nationaal beschermde soort en opgenomen in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Voor deze soort geldt dat het niet is toegestaan om:

- Individuen opzettelijk te doden of te vangen
- Vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen

Dat wil zeggen dat wanneer voortplantingsplaatsen of rustplaatsen worden beschadigd of vernield er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming, artikel 3.10, lid 1b. Bij het opzettelijk doden of vangen van steenmarters is er sprake van een overtreding van de Wet natuurbescherming, artikel 3.10, lid 1a.

5.4.2 Gebruik van het plangebied

Tijdens het gericht veldonderzoek zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenmarter aangetroffen binnen het plangebied.

Effectbeoordeling
Aangezien het soortgericht onderzoek naar de steenmarter heeft aangetoond dat er zich

binnen het plangebied geen vaste rust- en verblijfplaatsen bevinden, zal er bij de uitvoering van de geplande werkzaamheden geen sprake zijn van het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen. Derhalve is een ontheffingsaanvraag ten aanzien van vaste rust- en verblijfplaatsen niet noodzakelijk.

5.5 Overige soorten broedvogels en grondgebonden zoogdieren

Tijdens het soortgericht onderzoek naar de gierzwaluw, huismus, vleermuizen en steenmarter zijn naast diverse soorten broedvogels ook bosmuis, egel en konijn aangetroffen in het plangebied.

Broedvogels
Er moet rekening worden gehouden met broedvogels. Tijdens de veldonderzoeken zijn diverse broedvogels in het plangebied waargenomen, die mogelijk nestlocaties hebben binnen het plangebied. Het gaat om kauw, koolmees, merel, Turkse tortel, witte kwikstaart en zwarte roodstaart. Bezette nesten van alle inheemse broedvogels zijn beschermd en een ontheffing voor het verstoren of vernielen van deze nesten is niet mogelijk. Activiteiten moeten daarom bij voorkeur buiten het broedseizoen (15 maart – 15 juli) worden uitgevoerd of ruim voor aanvang van het broedseizoen gestart worden, waarbij voorkomen wordt dat broedvogels zich vestigen in het plangebied. Vogels die buiten het broedseizoen broeden zijn ook beschermd. Werkzaamheden mogen alleen in het broedseizoen plaatsvinden indien er geen broedvogels verstoord worden.

Zwarte roodstaart
De zwarte roodstaart is een categorie 5 soort. Een categorie 5 soort is enkel beschermd wanneer hiervoor zwaar ecologische redenen voor gelden. Omdat de zwarte roodstaart in gebouwen al snel een broedplaats kan maken is dit niet het geval. In de omgeving en elders in de bebouwde kom van Giesbeek zijn voor deze soort voldoende alternatieven.

Grondgebonden zoogdieren
De in het plangebied aangetroffen grondgebonden zoogdiersoorten bosmuis, egel en konijn zijn in de provincie Gelderland vrijgesteld van de verboden als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdelen a en b, bij ruimtelijke ontwikkelingen. Echter voor deze soorten blijft de zorgplicht van kracht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht neemt voor alle in het wild voorkomende dieren en planten, dus ook niet-beschermde (vrijgestelde) soorten, en hun leefomgeving. Derhalve moet er bij de werkzaamheden rekening gehouden worden met de aanwezigheid van individuen van deze soorten, bijvoorbeeld door bij de werkzaamheden in één richting te werken, werkzaamheden in fases uitvoeren, ruim voor de winterperiode aanwezige beplanting en materiaal (opslag) verwijderen op die plekken waar gewerkt gaat worden en door aangetroffen individuen van beperkt mobiele soorten (zoals egels) te verplaatsen naar een veilige locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

6 Conclusie

Aan de hand van de verkregen resultaten en datgene wat gesteld wordt in de Wet natuurbescherming kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

Door de geplande activiteiten verdwijnen geen vaste rust- en verblijfplaatsen of essentiële delen van de functionele leefomgeving van gierzwaluw, huismus, vleermuizen en steenmarter. Het nemen van mitigerende en/of compenserende maatregelen en het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

Overige broedvogels en grondgebonden zoogdieren
Er dient rekening gehouden te worden met broedvogels, door buiten het broedseizoen te werken of de werkzaamheden te starten voor aanvang van het broedseizoen. Voor de in het plangebied voorkomende beschermde zoogdiersoorten bosmuis, egel en konijn is in de provincie Gelderland een vrijstelling van kracht, waardoor een ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk is. Wel dient er in het kader van de zorgplicht rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van individuen van deze soorten.

Bijlagen

1 Resultaten veldonderzoek

Bijlage 1 Resultaten veldonderzoek

Gierzwaluw

= “laag gierende” gierzwaluwen: (vermoedelijke) nestlocatie gierzwaluw
= hoog overvliegende gierzwaluwen

Huismus

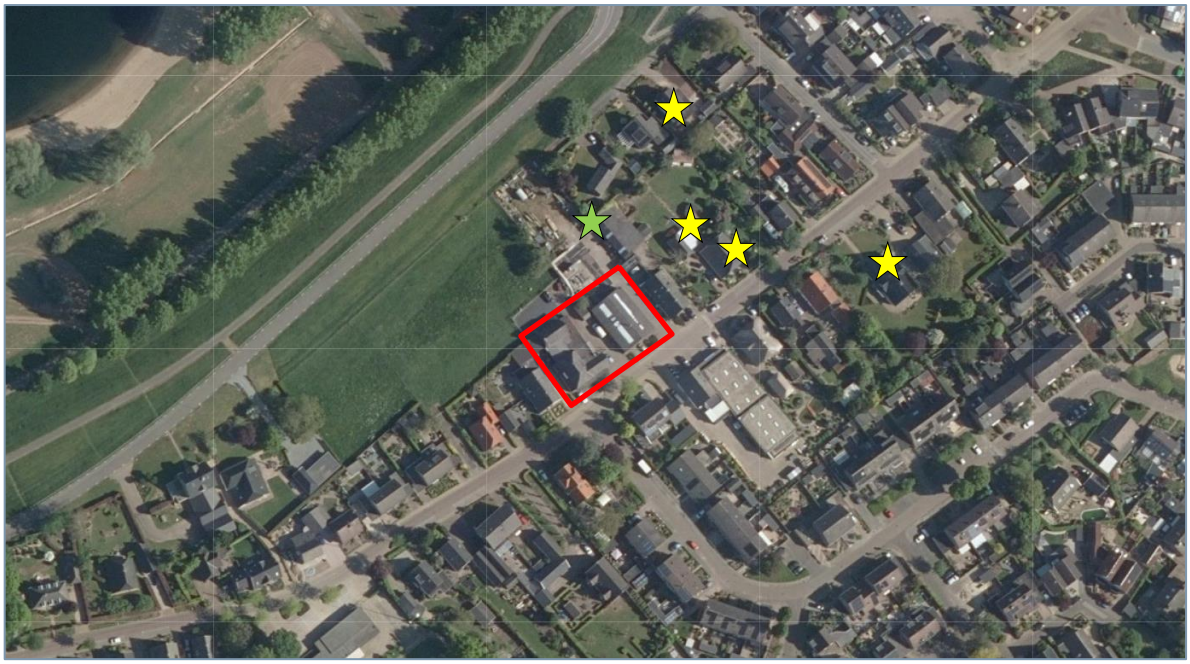

= territoriale/zingende mannetjes of nestindicerende waarnemingen

= waarneming huismussen in rand plangebied (coniferenhaag bij IJsselpad 7)

Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641 910
info@staringadvies.nl

Bureau voor Archeologie Rapport 976

Meentsestraat 112 en 114, Giesbeek, gemeente Zevenaar: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende en karterende fase

Colofon

titel:	Bureau voor Archeologie Rapport 976. Meentsestraat 112 en 114, Giesbeek, gemeente Zevenaar: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende en karterende fase
auteur:	F. Roodenburg (KNA prospector)
autorisatie:	A. de Boer (KNA senior prospector)
datum:	18 december 2020
ISSN:	2214-6687

© Bureau voor Archeologie
Koningsweg 244 Utrecht
T 030 245 18 95
E info@bureauvoorarcheologie.nl
I https://www.bureauvoorarcheologie.nl

Administratieve gegevens

Projectnummer	2020110301
Provincie	Gelderland
Gemeente	Zevenaar
Plaats	Giesbeek
Toponiem	Meentsestraat 112 en 114
Centrum locatie (m RD)	201.300; 445.000 (x; y)
Omvang plangebied	3.110 m^2
Kadastrale gegevens	gemeentecode: 71, sectie: E, nummer(s): 1713, 1817, 1818, 1821, 1822, 1824, 1978, 2012
ARCHIS onderzoeksmeldingsnummer	4922421100 (ABU); 4922438100 (ABO)
Soort onderzoek	een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende en karterende fase
Opdrachtgever	SAB
Uitvoerder	Bureau voor Archeologie
Kaartblad	40E
(RO) kader onderzoek	Bestemmingsplanwijziging
Periode van uitvoering veldwerk	15 december 2020
Bevoegde overheid	Gemeente Zevenaar
Deskundige namens bevoegde overheid	Omgevingsdienst Regio Arnhem
Status goedkeuring bevoegde overheid	Onbekend
Beheerder en plaats van documentatie	Digitale documentatie: ARCHIS en E-Depot Vondstdocumentatie: geen vondsten

Figuur 1: Het onderzoeksgebied (kaartbeeld) met plangebied (rood; www.opentopo.nl).

Inhoudsopgave

Samenvatting....8
1 Inleiding....9
1.1 Doelstelling en vraagstelling....9
2 Bureauonderzoek....10
2.1 Methode....10
2.2 Onderzoeksgebied en toekomstig gebruik....10
2.3 Huidige situatie....11
2.4 Aardwetenschappelijke waarden....12
2.5 Historische situatie....13
2.6 Mogelijke verstoringen....14
2.7 Archeologische en bouwhistorische waarden....14
2.8 Gespecificeerde verwachting....18
3 Booronderzoek....20
3.1 Inleiding....20
3.2 Methode....20
3.3 Resultaten en geologische interpretatie....21
3.4 Archeologische interpretatie....23
4 Waardestelling en Selectieadvies....24
5 Conclusie....25
6 Advies....29
7 Literatuur....30
Figuren....33
Bijlage 1: Boorbeschrijvingen....66

Lijst met Figuren

Figuur 1: Het onderzoeksgebied (kaartbeeld) met plangebied (rood; www.opentopo.nl)....4
Figuur 2: Topografische kaart....33
Figuur 3: Luchtfoto 2018....34
Figuur 4: Foto van de Meentsestraat 112 gezien in noordelijke richting (Google Maps Street View, augustus 2010)....35
Figuur 5: Het adres Meentsestraat 114 gezien in noordelijke richting (Google Maps Street View, augustus 2010)....36
Figuur 6: Het plangebied gezien vanaf de Havenweg (dijk) in zuidoostelijke richting (Google Maps Street View, augustus 2010)....37
Figuur 7: Onderzoeksgebied (een straal van 500 m rondom het plangebied)....38
Figuur 8: Archeologische beleidskaart van de gemeente Zevenaar....39
Figuur 9: Nieuwe situatie....40
Figuur 10: Kaart bodemverontreinigingen in de provincie Gelderland (Provincie Gelderland)....41
Figuur 11: Bouwjaren van panden in, en in de omgeving van, het plangebied (Kadaster 2013)....41
Figuur 12: Bestemmingsplannen (‘http://www.ruimtelijkeplannen.nl’)....42
Figuur 13: Algemene geologische ontwikkeling van de omgeving van het plangebied (Vos en De Vries 2013)....43
Figuur 14: Beddinggordels (Cohen e.a. 2012)....44
Figuur 15: Zanddieptekaart provincie Gelderland (Cohen 2009)....45
Figuur 16: Geomorfologische kaart (Alterra 2004)....46
Figuur 17: Bodemkaart (Alterra Wageningen UR 2012)....47
Figuur 18: Hoogte-reliëfkaart (Actueel Hoogtebestand Nederland 2018)....48
Figuur 19: Hoogte-reliëfkaart detail (Actueel Hoogtebestand Nederland 2018).. 49
Figuur 20: Locaties archeologische booronderzoeken nabij het plangebied (Dinoloket 2014)....49
Figuur 21: Boormonsterprofiel van geologische boring B40E0847 (Dinoloket 2014)....50
Figuur 22: Boormonsterprofiel van geologische boring B40E1932 (Dinoloket 2014)....51
Figuur 23: Kaart uit 1547 van het afwateringssysteem tussen Westervoort, Zevenaar en Doesburg (Gielis 1547)....52
Figuur 24: Nieuwe kaart van 't Kwartier Zutphen uit 1741 (Keizer 1741)....53
Figuur 25: Blad 6 van de Hottinger Atlas, vervaardigd tussen 1773 en *1794* (Versfelt 2011)....53
Figuur 26: Gedigitaliseerde weergave van het kadastraal minuutplan van de gemeente "Bahr en Lathum" tussen 1811 en 1832, sectie B, blad 1 (‘HISGIS Gelderland’ 2019)....54
Figuur 27: Topografisch militaire kaart 1850....55
Figuur 28: 492-1580-ANGERLO-1866....55
Figuur 29: 492-1582-ANGERLO-1901....56
Figuur 30: 492-1584-ANGERLO-1920....56
Figuur 31: 492-1585-ANGERLO-1931....57
Figuur 32: Luchtfoto van de RAF uit 1945 (RAF 1940-1945)....58
Figuur 33: 40E-1954-Didam / Doesburg / Zevenaar....59
Figuur 34: 40E-1957-Didam / Doesburg / Zevenaar....59
Figuur 35: 40E-1966-Didam / Doesburg / Zevenaar....60

Figuur 36: 40E-1986-Didam / Doesburg / Zevenaar.....60
Figuur 37: 40E-1995-Didam / Doesburg / Zevenaar.....61
Figuur 38: Archeologische zaken (blauw) uit ARCHIS (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2020).....62
Figuur 39: Archeologische verwachtingskaart uiterwaarden rivierengebied, totaalkaart, blad 40e (Cohen e.a. 2014).....63
Figuur 40: Boorpuntenkaart en archeologische indicatoren.....64
Figuur 41: Schematische weergave van boorprofielen.....65

Lijst met Tabellen

Tabel 1: Aardkundige waarden.....13
Tabel 2: Bekende archeologische waarden tot ca. 500 m van het plangebied.....17

Samenvatting

Bureau voor Archeologie heeft een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen uitgevoerd voor sloop- en bouwwerkzaamheden aan de Meentsestraat 112 en 114 te Giesbeek.

De vraagstelling van het onderzoek luidt: hoe kan rekening gehouden worden met eventuele archeologische waarden bij de voorgenomen ontwikkeling? Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de richtlijnen van de KNA, protocollen 4002 en 4003. Voor het onderzoek zijn kaarten, databases en literatuur geraadpleegd om te komen tot een gespecificeerde archeologische verwachting van het gebied.

In het plangebied wordt de bebouwing gesloopt en vervangen door nieuwbouw.

Het plangebied ligt op oeverafzettingen van de Gelderse IJssel beddinggordel die actief is vanaf de Midden Romeinse tijd tot en met heden. Resten ouder dan de Romeinse tijd kunnen zijn geërodeerd door activiteit van de IJssel. Hoewel de oeverafzettingen duiden op een gunstige bewoningslocatie, zijn in de directe omgeving van het plangebied geen archeologische resten gevonden. De rivier is in de Late Middeleeuwen bedijkt. Het plangebied ligt langs deze dijk. Op historisch kaartmateriaal is het plangebied als bouwland, weiland en boomgaard in gebruik tot de jaren ‘50 van de 20^{e} eeuw.

In het plangebied zijn vijf boringen gezet met einddieptes tussen 290 en 500 cm -mv. De natuurlijke bodem in het plangebied bestaat uit oever- en/of crevasseafzettingen op komafzettingen met daaronder Pleistoceen stuifzand. De top van dit stuifzand is ontkalkt wat erop duidt dat het enige tijd aan de oppervlakte heeft gelegen. Er is echter geen sprake van bodemvorming waardoor het vermoedelijk in een lager en natter deel van het landschap heeft gelegen. In twee boringen ligt onder de komafzettingen een tweede niveau zandige oever- en/of crevasseafzettingen. In de top van deze afzettingen is tussen 160 en 170 cm -mv een dunne vegetatiehorizont aanwezig. Tijdens het booronderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

Bureau voor Archeologie adviseert het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling.

Dit onderzoek is met grote zorgvuldigheid uitgevoerd. Het is echter nooit uit te sluiten dat bij de graafwerkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen op plaatsen en dieptes waar die niet worden verwacht. Eventuele archeologische resten is men verplicht te melden bij de Minister van OCW in overeenstemming met de Erfgoedwet uit 2015. In dit geval wordt aangeraden om contact op te nemen met de gemeente Zevenaar.

1 Inleiding

Bureau voor Archeologie heeft een archeologisch bureauonderzoek en een booronderzoek uitgevoerd voor sloop- en bouwwerkzaamheden aan de Meentsestraat 112 en 114 te Giesbeek.

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de aanvraag van een bestemmingsplanwijziging.

Het ligging van het plangebied is weergegeven in fig. 1. Vanwege de regels uit het geldende bestemmingsplan moet voor de beoogde ontwikkeling een archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

Het onderzoek is uitgevoerd onder certificaat BRL SIKB 4000,[1] in overeenstemming met de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA versie 4.1) en de richtlijnen van het handboek archeologisch onderzoek in de regio Arnhem.[2]

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een booronderzoek in de verkennende en karterende fase. Met de bevindingen wordt aan het einde van het rapport een advies gegeven hoe bij het project rekening kan worden gehouden met archeologische waarden.

1.1 Doelstelling en vraagstelling

Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting. Het doel van het veldonderzoek is het controleren en verfijnen van de archeologische verwachting zodat een beslissing genomen kan worden over hoe met eventuele archeologische waarden rekening moet worden gehouden bij de voorgenomen werkzaamheden.

Het veldonderzoek is uitgevoerd als booronderzoek (IVO – O) en betreft de verkennende fase. Met het verkennende veldonderzoek wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden. Hiermee worden kansarme zones uitgesloten en kansrijke zones geselecteerd. Tijdens een karterend veldonderzoek wordt het terrein systematisch onderzocht op de aanwezigheid van vondsten en sporen.

Voor dit onderzoek zijn de onderzoeksvragen uit het handboek archeologisch onderzoek in de regio Arnhem gebruikt.[3]

1 https://www.kiwa.nl/upload/certificate/00094278.pdf
2 Habraken 2017
3 Habraken 2017

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Het bureauonderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de richtlijnen van de KNA 4.1, protocol 4002.[4]

Voor het onderzoek zijn kaarten, databases en literatuur geraadpleegd om tot een gespecificeerde archeologische verwachting van het gebied te komen. Eerst wordt het plan- en onderzoeksgebied vastgesteld en het onderzoek gemeld bij ARCHIS. Daarna wordt achtereenvolgens de aardkundige, archeologische en historische context van het te onderzoeken gebied bestudeerd. Deze gegevens leiden tot het opstellen van een gespecificeerde verwachting. In de gespecificeerde verwachting worden de mogelijk aanwezige archeologische waarden beschreven in termen van onder meer diepteligging, omvang, ouderdom en conservering.

De genoemde stappen leiden tot onderhavig rapport en het openbaar maken van de resultaten bij Archis en het e-Depot voor de Nederlandse Archeologie.[5] In de hierna volgende hoofdstukken worden de belangrijkste onderzoeksgegevens gepresenteerd. De cultuurhistorische vereniging Zevenaar is gecontacteerd.

Van alle afgebeelde kaarten is het noorden boven, tenzij anders aangegeven.

2.2 Onderzoeksgebied en toekomstig gebruik

Afbakening plan- en onderzoeksgebied

De ligging van het plangebied staat afgebeeld in fig. 2. Het plangebied ligt in de gemeente Zevenaar in de plaats Giesbeek. De locatie ligt aan het adres Meentsestraat 112 en 114. Het plangebied is 85 m lang en 60 m breed en heeft een omvang van 3.110 m^2.

Het plangebied wordt begrensd door de Meentsestraat in het zuidoosten (fig. 3). Aan weerszijden wordt het plangebied begrensd door de percelen van de adressen 110 en 116 (fig. 4 en 5). Ten westen van het plangebied ligt een grasveld en aan de noordzijde wordt het plangebied begrensd door de dijk (Havenweg, fig. 6).

Om voldoende informatie over aardkundige, historische en archeologische gegevens te verzamelen wordt een onderzoeksgebied gebruikt dat groter is dan het plangebied. Het onderzoeksgebied voor het bureauonderzoek is een zone met straal van circa 500 m om de ontwikkeling heen (fig. 7).

Overheidsbeleid

In het gebied geldt een vastgesteld gemeentelijk archeologisch beleid (fig. 8). Op de gemeentelijke archeologische beleidskaart uit 2010 heeft het plangebied een hoge archeologische verwachting. Het beleid is dat bij ingrepen van meer dan 200 m^2 en waarbij dieper wordt gegraven dan 50 cm onder maaiveld rekening gehouden moet worden met archeologische waarden.[6]

4 SIKB 2018
5 Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en Data Archiving and Networking Services
6 Willemse en Verhagen 2006

Ontwerp c.q. inrichtingsplan;

De beoogde ingreep bestaat uit de sloop van de bestaande bebouwing en realisering van elf nieuwe woningen (fig. 9).

Aard en omvang van de toekomstige verstoring

De precieze diepte van de graafwerkzaamheden is onbekend. Voor dit onderzoek wordt uitgegaan van een gemiddelde ontgraving van circa 80 cm onder maaiveld voor het uitgraven van de funderingen. De graafwerkzaamheden vinden plaats over circa 2.400 m^2.

Milieutechnische condities,

Op het bodemloket staat op het adres Meentsestraat 112 een timmerwerkplaats geregistreerd en op het adres Meentsestraat 114 een slachterij en vleeswarenindustrie.[7]

Op basis van de kaart bodemverontreinigingen in Gelderland ligt ten zuidoosten van het plangebied een ernstig verontreinigde zone (fig. 10). De zone ter hoogte van het adres Meentsestraat 112 is potentieel ernstig verontreinigd.[8]

De opdrachtgever heeft doorgegeven dat in het plangebied een milieukundig onderzoek is uitgevoerd waarvan het rapport nog niet is gepubliceerd. Uit dit onderzoek blijkt dat in het plangebied geen ernstige vervuiling aanwezig is.

Grondwaterpeil

De actuele grondwaterstand in het plangebied kan worden afgeleid uit de grondwatertrap op de bodemkaart. De grondwatertrap is VII. Dit betekent dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand dieper staat dan 80 cm onder maaiveld.

De grondwaterstand zal door de beoogde ingrepen waarschijnlijk niet veranderen.

Consequentie van de ingrepen

Door uitvoeren van graafwerkzaamheden kunnen archeologische resten worden vergraven.

2.3 Huidige situatie

Bebouwing en functie

In het plangebied staan twee bedrijfspanden (fig. 3). Deze bevinden zich langs de Meentsestraat (fig. 4 en 5). De panden zijn op staal gefundeerd. Achter de panden liggen een (onoverdekte) opslagruimte, een schuur of loods en parkeerplaatsen (fig. 6). Het terrein is grotendeels verhard met klinkers. Ter plaatse van de opslagruimte in de open lucht achter het adres Meentsestraat 112 liggen betonplaten. Het achterste deel van het terrein, grenzend aan de dijk, is semi-verhard. De gebouwen hebben volgens de Basisadministratie Adressen en Gebouwen bouwjaren van 1920 en 1930 (fig. 11).[9]

7 Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Milieu
8 Provincie Gelderland
9 Kadaster 2013

Bestemmingsplan

Een verbeelding van het bestemmingsplan is opgenomen in fig. 12. In het bestemmingsplan is een dubbelbestemming voor archeologie opgenomen. Het plangebied ligt in bestemmingsplan ‘Kernen Lathum, Angerlo en Giesbeek’. In het plangebied geldt de dubbelbestemming Waarde Archeologie– hoge archeologische verwachting. Dit betekent dat bij ingrepen met een omvang van meer dan 200 m^2 waarbij de bodem dieper dan 50 cm onder maaiveld wordt verstoord een rapport moet worden overlegd waaruit blijkt dat de archeologische waarde van het plangebied voldoende is vastgesteld.

2.4 Aardwetenschappelijke waarden

De aardkundige gegevens staan samengevat in tabel 1.

Het plangebied ligt in het archeologisch landschap 'Rijn-Maasdelta', in de landschapszone overstromingsvlakte.[10]

Aan het einde van de laatste ijstijd (het Weichselien) ligt het plangebied in een riviervlakte die gedurende het Pleistoceen door vlechtende rivieren is gevormd (fig. 13). In de loop van het Holoceen wordt het klimaat warmer en natter en concentreren rivieren zich in enkele geulen die binnen een beddinggordel meanderen. In of nabij het plangebied is geen beddinggordel actief en hier worden waarschijnlijk komafzettingen afgezet en vindt veengroei plaats.[11]

Tussen circa 300 en 1150 n. Chr. is de Gelderse IJssel beddinggordel actief (fig. 14). Deze beddinggordel ontstaat waarschijnlijk door een doorbraak van de oeverwallen van de Rijn. De Gelderse IJssel erodeert de Pleistocene ondergrond en zet bedding- en oeverafzettingen af.[12] Volgens de zanddiepte-kaart ligt de top van het Pleistoceen zand tussen één en twee meter onder het oppervlak, wat zou betekenen dat de Pleistocene ondergrond bij het plangebied niet is geërodeerd (fig. 15). De Gelderse IJssel wordt in de Late Middeleeuwen bedijkt.

De geomorfologische kaart plaatst het plangebied in een relatief hooggelegen uiterwaard met welvingen (fig. 16). Op basis van de bodemkaart zijn in het plangebied kalkhoudende ooivaaggronden aanwezig die in zware zavel en lichte klei zijn gevormd (fig. 17).

Het reliëf in de omgeving van het plangebied is sterk beïnvloed door menselijk handelen (fig. 18). Het landschap daalt in zuidoostelijke richting, wat waarschijnlijk de overgang van de oeverzone naar het achterliggende komgebied weergeeft. Het oppervlak in het plangebied ligt tussen 9,6 en 10,2 m NAP (fig. 19).

Direct ten westen van het plangebied zijn twee archeologische booronderzoeken uitgevoerd (zie zaken 2.099.475.100 en 4.771.527.100 in hoofdstuk 2.7). De bovenste 100 tot 150 cm van het bodemprofiel op de onderzochte locaties bestaat uit oeverafzettingen die op komafzettingen en veen liggen. Vanaf drie tot vier meter onder maaiveld ligt de top van een zandig pakket. Dit zijn waarschijnlijk beddingafzettingen hoewel het onzeker is of dit zand in het Pleistoceen is afgezet of dat het aan een fossiele geul van de Gelderse IJssel behoort.

10 Rensink e.a. 2015
11 Berendsen en Stouthamer 2011
12 De dateringen Cohen e.a. (2012) zijn in ongekalibreerde ^{14}C jaren Before Present (BP).

Nabij het plangebied zijn twee geologische booronderzoeken uitgevoerd (fig. 20, 21 en 22).[13] Eén bodemprofiel is op de rand van het noordwestelijk deel van het plangebied gezet (B40E0847). De bovenste 90 cm bestaat uit, waarschijnlijk opgebracht, matig fijn siltig, zand. Daaronder ligt sterk zandige klei met een zandlaagje (oeverafzettingen) die op een diepte van 180 cm -mv overgaat naar matig siltige klei en veen (komafzettingen). Onder het veen (op 275 cm -mv) ligt sterk zandige klei op grof zand dat geïnterpreteerd is als Pleistoceen zand. Het tweede bodemprofiel ligt ongeveer 50 m ten zuidwesten van het plangebied en bestaat uit zwak siltige (kom)klei die op een diepte van 130 cm -mv overgaat naar sterk grindig zand (B40E1932).

Bron	Situatie plangebied, omschrijving
Geologie (fig. 15 en 14)	Geologische Overzichtskaart 1 : 250 000:[14] • Ec6: Formatie van Echteld op Formatie van Kreftenheye; rivierklei op rivierzand en -grind (Ec6) Beddinggordels:[15] • 50: Gelderse IJssel, actief tussen 1700 en 850 BP (circa 300 tot en met 1150 n. Chr.). Bevat archeologische resten uit de Laat Romeinse tijd, Middeleeuwen en Nieuwe tijd. • 300: Gelderse IJssel – uiterwaarden. Actief vanaf 1700 BP. Zanddieptekaart:[16] • Pleistoceen zand 1,0 - 2,0 m-mv
Bodemkunde (fig. 17)	Vaaggronden, Kalkhoudende ooivaaggronden; zware zavel en lichte klei (Rd90A-VII)
Geomorfologie (fig. 16)	Welvingen in uiterwaard, rel. laaggelegen (3L16b), Hoge dijk (D)
AHN (fig. 18 en 19)	Het maaiveld in het plangebied ligt tussen 9,6 en 10,2 m NAP.

Tabel 1: Aardkundige waarden.

2.5 Historische situatie

Op basis van de landschappelijke ligging kan het plangebied gedurende het Laat Paleolithicum en Mesolithicum zijn bewoond door jagers-verzamelaars. Waarschijnlijk komt het plangebied in de loop van het Mesolithicum in een komgebied te liggen dat te nat is voor bewoning en waarschijnlijk uitsluitend voor jacht en visvangst is gebruikt. In de Midden Romeinse tijd wordt de Gelderse IJssel beddinggordel actief. Op de oeverafzettingen van deze rivier kan landbouw en bewoning plaatsvinden. De rivier wordt aan het begin van de Late Middeleeuwen bedijkt.

De naam Giesbeek wordt voor het eerst genoemd in historische bronnen uit de 14^{e} eeuw. De betekenis van de naam is onzeker maar het eerste deel ‘Gies-’ is mogelijk verwant aan het Oud Hoogduits “gësan” (schuimen of gisten) of het Germaans “geusan” (krachtig stromen). De naam betekent waarschijnlijk ‘schuimende sterk stromende beek’.[17]

Het plangebied bevindt zich tussen het dorp Bahr en de monding van de Zwalm in de IJssel (fig. 23 en 24). De historische kern van Giesbeek ligt ten westen van

13 Dinoloket 2014
14 De Mulder 2003
15 Cohen e.a. 2012
16 Cohen 2009
17 Van der Sijs 2010

de Zwalm. Historische kaarten uit de 16e, 17e en 18e eeuw van dit gebied zijn doorgaans figuratief. De Hottinger Atlas geeft het gebied in meer detail weer (fig. 25). Het plangebied ligt aan de dijk ten noordoosten van Bahr. Deze zone is weergegeven als onbebouwd en is waarschijnlijk bouwland. Op het kadastraal minuutplan uit het begin van de 19e eeuw is het plangebied in gebruik als bouwland, weiland en boomgaard (fig. 26). Direct ten zuidoosten van het plangebied ligt een 'huis met erf', waarschijnlijk ter plaatse van de Meentsestraat 110. Op de topografisch militaire kaart uit 1850 is dezelfde situatie weergegeven met als uitzondering dat ook langs de dijk een erf is gebouwd ten noordoosten van het plangebied (fig. 27).

Op de Bonnebladen verandert de situatie in de tweede helft van de 19e eeuw en in het begin van de 20e eeuw nauwelijks (fig. 28, 29, 30 en 31). Op basis van het BAG-register zijn de huidige bouwwerken in het plangebied in 1920 en 1930 gerealiseerd maar deze staan niet op de topografische kaarten en luchtfoto uit 1945 (fig. 32). Deze zijn waarschijnlijk tussen 1954 en 1957 gebouwd (fig. 33 en 34). Deze situatie blijft onveranderd in de tweede helft van de 20e eeuw (fig. 35, 36 en 37).

2.6 Mogelijke verstoringen

De bodem in het plangebied is mogelijk verstoord bij het dempen van sloten of greppels en bij de bouw van bedrijfspanden en schuren in de 20e eeuw.

2.7 Archeologische en bouwhistorische waarden

Archeologische zaken staan weergegeven in fig. 38 en staan toegelicht in tabel 2. De belangrijkste bevindingen worden in de lopende tekst samengevat.

In het plangebied liggen geen archeologische waarnemingen en geen (delen van) archeologische terreinen. Het plangebied is niet eerder archeologisch onderzocht.

Direct ten westen van het plangebied zijn twee booronderzoeken uitgevoerd (zaken 2.099.475.100 en 4.771.527.100). Bij beide onderzoeken is een bodemopbouw van oeverafzettingen op komafzettingen en veen op beddingafzettingen beschreven. Bij onderzoek 4.771.527.100 is een laklaag in de komafzettingen aanwezig op een diepte van twee meter onder maaiveld (7,9 m NAP). Er is geen sprake van archeologische lagen of indicatoren waardoor de kans dat archeologische resten in deze onderzochte locaties klein is.

Overige booronderzoeken in de omgeving beschrijven een vergelijkbare opbouw van oeverafzettingen op beddingafzettingen. Ongeveer 600 meter ten zuidoosten van het plangebied zijn sporen van een restgeul gevonden (zaak 2.472.269.100). Op basis van landschappelijke ligging heeft de onderzoekslocatie een middelhoge verwachting voor archeologische resten uit de Romeinse tijd tot en met de Nieuwe tijd. Bij de onderzoeken bleek de bodem grotendeels intact maar zijn hierin geen archeologische lagen of indicatoren aanwezig.

Het plangebied bevindt zich ter plaatse van de militaire IJssellinie die tussen 1860 en 1940 is opgebouwd. Ongeveer één kilometer ten noorden van het plangebied liggen kazematten. In de Tweede Wereldoorlog werd deze linie onderdeel van de "IJsselstellung". Dit is een Duitse stelling die in 1944 en 1945 is aangelegd. Het doel van deze linie was het tegenhouden van de Geallieerden indien deze een omtrekkende beweging om de linie "Westwall" maakten. De

IJssellinie is in de Koude Oorlog weer een Nederlands verdedigingswerk waarbij het plangebied in een inundatiezone ligt. Resten van de linie zijn grotendeels verdwenen. Op een luchtfoto uit de Tweede Wereldoorlog zijn geen herkenbare militaire structuren in het plangebied aanwezig (fig. 32).[18]

Op de cultuurhistorische waardenkaart van de gemeente Zevenaar ligt het plangebied in de bebouwde kom van Giesbeek (zone Z11b). Giesbeek is een relatief jong dorp gelegen op een oeverwal van de IJssel. In de 19e eeuw is sprake van enige bebouwing langs de dijk (Kerkstraat). Buitendijks stonden enkele steenovens. De oudste bebouwing heeft een hoofdzakelijk agrarisch karakter. Het dorp breidt zich met name in de 20e eeuw uit in zuidelijke richting. In het plangebied staan geen bekende (ondergrondse) bouwhistorische waarden of gemeentelijke monumenten geregistreerd.[19] In het onderzoeksgebied bevinden zich geen rijksmonumenten.[20]

Het plangebied ligt buiten het bereik van de archeologische verwachtingskaart en cultuurhistorische elementen in de uiterwaarden van het rivierengebied (fig. 39).[21] Het plangebied ligt in zone 105 van de archeologische verwachtingskaart en omvat de Lathumse en Bahrse waard en aanliggende gebieden. Deze zone bevat een oude meanderbocht van de IJssel die door de mens is afgesneden. Vrijwel de gehele uiterwaard is voor zandwinning afgegraven. Binnen de uiterwaarden zijn archeologische vondstmeldingen aanwezig waarvan er drie nabij het plangebied liggen. Ongeveer 1 km ten westen van het plangebied zijn resten van een middeleeuwse brug gevonden (vondstlocatie 1.031.082) en ongeveer 900 meter ten noordoosten van het plangebied zijn resten uit de IJzertijd / Romeinse tijd gevonden.

Op de kaart “Historisch landschap, historische stedenbouw en archeologie van de provincie Gelderland” ligt het plangebied in de historische geografische eenheid: “Bebouwde kom of sterk veranderd gebied”.[22]

Archeologische terreinen
Geen.
Zaken (incl. evt. bijbehorende vondsten)
2.099.475.100: Zevenaar, Onbekend, Meentsestraat 118, booronderzoek De locatie kan in het Laat Paleolithicum en van 1700 BP en later zijn bewoond. In de tussengelegen periode ligt het plangebied waarschijnlijk in een Holocene overstromingsvlakte die ongunstig is voor bewoning. De onderzoekslocatie ligt ten zuiden van de historische kern van Giesbeek. Uit het booronderzoek blijkt dat de bodem bestaat uit oeverwalafzettingen op komklei met daaronder een verlande geul. De bodemopbouw is als volgt beschreven: • De bovenste 50 cm bestaat uit een bouwvoor van zwak zandige, grijsbruine klei. • Van 50 tot 120 cm -mv bestaat de bodem uit oranjebruine, roesthoudende lichte zavel en zand. • Van 120 tot 270 cm -mv bestaat de bodem uit oranjebruine sterk siltige klei met plantenresten, mangaan en roestsporen. • Tussen 270 en 305 cm -mv is sterk amorf donkerbruin veen aanwezig. • Tussen 305 en 320 cm -mv ligt sterk siltige grijze klei. • Van 320 tot 270 cm -mv bestaat het materiaal uit matig grof, zwak siltig zand met kleilaagjes.

18 Stichting RAAP 2017; Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2016
19 Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2017
20 Boer en Oldenmenger 2013
21 Cohen e.a. 2014; Popta en Arnoldussen 2015
22 Provincie Gelderland

Tijdens het booronderzoek zijn geen archeologische indicatoren gevonden. De kans dat archeologische resten verstoord worden is klein. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.[23]

2.099.483.100: Zevenaar, Hoefjes 2-12, booronderzoek

De bodem is, op de bouwvoor na, intact. De onderzoekslocatie ligt op een oeverwal die tot de Gelderse IJssel stroomgordel behoort. De bodemopbouw is als volgt beschreven:

- 0-70 cm -mv: Bruine zwak zandige klei.
- 70-150 cm -mv: Oranje-lichtbruin roesthoudend matig fijn zand met een lichte kleibijmenging.
- 150-300 cm -mv: Grijsbeige matig grof zand.

De locatie bevindt zich op de oeverwal, er is geen komklei aanwezig. Er zijn geen archeologische indicatoren in de boringen aangetroffen. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.[24]

2.133.534.100: Zevenaar, Lathum, Mr Willemssenstraat 2 te Giesbeek, booronderzoek

De bovenste 50 tot 70 cm van het plangebied bestaat uit matig fijn, matig siltig, donkerbruin zand en gaat geleidelijk over naar de C-horizont. Deze bestaat uit een afwisseling van zwak tot matig siltig, matig fijn tot matig grof zand in roest houdende lichtbruine tot lichtgrijze lagen. Op 210 en 240 cm -mv zijn kleilaagjes aanwezig en vanaf 220 cm -mv worden sporen grind gevonden. Van 280 tot 340 cm -mv zijn afwisselend laagjes uiterst siltig zand en lichte klei en zware zavel aanwezig. Wegens de aanwezigheid van sterk siltig zand zand ligt waarschijnlijk een oeverwal in het plangebied. In geen van de boringen zijn archeologische resten of indicatoren gevonden. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.[25]

2.141.294.100: Zevenaar, Giesbeek, Binnenweg en Meentsestraat, booronderzoek

Het rapport is niet geregistreerd in ARCHIS of DANS.

2.183.341.100: Zevenaar, Lathum, Uitmeentsestraat (ongenummerd) middelste terreindeel, booronderzoek

In het middelste deel zijn oeverafzettingen aanwezig. De top van deze afzettingen zijn minimaal tot 30 en maximaal tot 120 cm beneden maaiveld geroerd. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.[26]

2.183.358.100: Zevenaar, Lathum, Uitmeentsestraat (ongenummerd) noordelijk terreindeel, bureauonderzoek

In het plangebied kunnen archeologische resten aanwezig zijn uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd gerelateerd aan de Gelderse IJssel beddinggordel. Het noordelijk deel is echter sterk verstoord door vergravingen en het aanleggen van werken. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.[27]

2.365.640.100: Zevenaar, Eilandje in recreatiegebied Rhederlaag te Giesbeek, bureauonderzoek

Het plangebied lag in de binnenbocht van de Gelderse IJssel. De kans is groot dat archeologische resten door de rivier zijn geërodeerd. Het plangebied is in de jaren ‘30 ontgraven voor aanleg van een waterpartij. In 1977 is grond opgebracht voor aanleg van het eilandje waar het plangebied nu op ligt. Er worden daarom geen archeologische resten in het plangebied verwacht. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.[28]

2.472.269.100: Zevenaar, Zwalmstraat 40, te Giesbeek, booronderzoek

Het Pleistocene niveau is geërodeerd door een Holocene (crevasse)geul waardoor geen archeologische resten uit het Laat Paleolithicum en Mesolithicum worden verwacht. De beddingafzettingen van deze geul bestaan uit grijs, grindhoudend grof zand en zijn afgedekt door humeuze matig siltige klei. In twee boringen is op de overgang van klei naar bedding een veenlaag aanwezig waardoor hier de aanwezigheid van een restgeul wordt vermoed. De humeuze klei wordt afgedekt door roesthoudende oranjebruine matig siltige klei die is geïnterpreteerd als komafzettingen van de IJssel of de Rijn. Hier bovenop ligt de bouwvoor. In de boorprofielen zijn geen bewoningshorizonten aanwezig. De afzettingen wijzen op natte en ongunstige bewoningsomstandigheden voor de periode Neolithicum tot en met Vroege Middeleeuwen. In de top van het bodemprofiel zijn geen verstoringen aanwezig waardoor geen resten uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd worden verwacht. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.[29]

2.481.592.100: Deventer, Kampen, Stroomlijn Fase 3 / Perceel 5, BO Stroomlijn - Gelderse IJssel, bureauonderzoek

23 Helmich 2005a
24 Helmich 2005b
25 Koeman 2006
26 Stiekema 2008
27 Stiekema 2008
28 Rooij en Huizer 2012
29 Kremer en Leuvering, J.H.F. 2015

Het rapport is niet geregistreerd in ARCHIS of DANS. **4.556.715.100: Archeologisch onderzoek deelgebied Giesbeek gemeente Zevenaar, bureauonderzoek** Het plangebied ligt in de stroomgordel van de Gelderse IJssel die actief is van de Midden Romeinse tijd tot bedijking in de Late Middeleeuwen. In het plangebied zijn mogelijk kronkelwaardafzettingen (met name zuidelijk deel) en oeverwallen (met name noordelijk deel) aanwezig. Mogelijk zijn ophogingspakketten aanwezig langs de Kerkstraat, de Meentsestraat (in mindere mate) en ter hoogte van voormalige, geïsoleerde boerenerven. Er is geadviseerd een vervolgonderzoek uit te voeren om de verwachting te toetsen.[30] **4.581.071.100: Zevenaar, Giesbeek, Meentsestraat 44a, booronderzoek** Het plangebied ligt op een rivieroeverwal van de Gelderse IJssel die waarschijnlijk rond 400 n. Chr. Is ontstaan. De dijkring rond de Liemers werd circa 1328 gesloten. Uit het booronderzoek blijkt dat de bodemopbouw in het plangebied intact is en uit oeverafzettingen bestaat. Deze zijn herkenbaar aan sterk zandige klei met enkele zandlagen. De bovenste 40 cm van het bodemprofiel bestaat uit de bouwvoor. Er zijn geen archeologische lagen of indicatoren aanwezig. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.[31] **4.616.736.100: Zevenaar, Giesbeek, revitalisering Giesbeek, begeleiding** Het onderzoek is nog niet afgemeld in ARCHIS, het betreft een lopend onderzoek. **4.771.527.100: Zevenaar, Giesbeek, Plangebied Meentsestraat, booronderzoek** Op basis van de ligging van het plangebied op de oever van de Gelderse IJssel geldt een hoge verwachting voor aanwezigheid van vindplaatsen uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd. Voor de overige perioden geldt een lage verwachting. Uit het booronderzoek blijkt dat oeverafzettingen van de Gelderse IJssel in het plangebied aanwezig zijn. De bodemopbouw is als volgt, van diep naar ondiep: • De top van Pleistocene afzettingen ligt tussen 3,1 en 3,8 m -mv (6,5 en 6,7 m NAP). Deze bestaan uit kalkloos matig grof grijs zwak siltig zand met grind en houtresten. • Het Pleistoceen zand is afgedekt door kalkloze lichtgrijze sterk siltige of uiterst siltige klei met zandbijmenging en houtresten. Deze klei is geïnterpreteerd als komklei. • Tussen 6,6 en 6,9 m NAP gaat de klei over in kleiig broekveen. Het veen is 25 tot 45 cm dik en bevat houtresten en enkele kleilagen. • Op het veen ligt (zeer) stevige kalkloze sterk siltige klei met zandbijmenging en een enkele dunne zandlaag. Onder in dit pakket zijn roestvlekken aanwezig. In dit pakket is een laklaag aanwezig van 5 tot 20 cm dik op een diepte van twee meter onder maaiveld (7,9 m NAP). • Tussen 7,9 en 8,5 m NAP gaat de klei over naar kalkrijke oeverafzettingen. Deze hebben een *coarsening up* verloop van uiterst siltige naar sterk zandige klei. De bovenste 35 tot 75 cm van deze afzettingen is geroerd. Omdat geen sprake is van een *fining upward* textuurverloop zijn deze afzettingen waarschijnlijk kort voor de bedijking afgezet. De zandige afzettingen wijzen op een dynamisch en actief afzettingsmilieu dat ongunstig is geweest voor bewoning. In geen van de boringen zijn archeologische indicatoren aanwezig. Er is geadviseerd geen vervolgonderzoek uit te voeren.[32] **4.876.722.100: Zevenaar, Giesbeek, Bureauonderzoek Archeologie Plangebied Prins Clauslaan 4 t/m 24 (even nrs.)** Het onderzoek is nog niet afgemeld in ARCHIS, het betreft een lopend onderzoek.
Vondstlocaties los
Geen.

Tabel 2: Bekende archeologische waarden tot ca. 500 m van het plangebied.

30 Mierlo, Bex, en Osinga 2019
31 Raad en Wijnen 2019
32 Boer 2020

2.8 Gespecificeerde verwachting

Het plangebied ligt op oeverafzettingen van de Gelderse IJssel beddinggordel die actief is vanaf de Midden Romeinse tijd. Resten ouder dan de Romeinse tijd kunnen zijn geërodeerd. In de directe omgeving van het plangebied zijn geen archeologische resten gevonden. De rivier is in de Late Middeleeuwen bedijkt. Het plangebied ligt langs deze dijk. Op historisch kaartmateriaal is het plangebied als bouwland, weiland en boomgaard in gebruik tot de jaren ‘50 van de 20e eeuw.

De verwachting wordt als volgt gespecificeerd:

1. *Datering*

Laat Paleolithicum tot en met Vroeg Romeinse tijd: waarschijnlijk geërodeerd.

Midden Romeinse tijd tot en met Nieuwe tijd.

2. *Complextype*

Archeologische resten uit de periode van landbouwsamenlevingen en staatssamenlevingen gerelateerd aan bewoning, economie, infrastructuur, rituelen en begravingen.

Archeologische resten uit de Nieuwe tijd (tot de 20e eeuw) zijn waarschijnlijk uitsluitend gerelateerd aan agrarisch gebruik.

3. *Omvang*

Archeologische resten gerelateerd aan bewoning uit de periode van de landbouwsamenlevingen kunnen worden beschouwd als vlakelementen met variabele omvang (klein tot groot). Sommige complextypen kunnen zich ook als puntelementen manifesteren (begravingen, depots) of als lijnelementen (wegen, watergangen, percelering).

4. *Diepteligging*

Archeologische resten kunnen vanaf het maaiveld aanwezig zijn, waarschijnlijk onder een bouwvoor en eventueel opgebrachte grond.

De top van zandige beddingafzettingen ligt waarschijnlijk tussen drie en vier meter beneden maaiveld.

5. *Gaafheid en conservering (fysieke kwaliteit)*

Archeologische resten kunnen goed zijn geconserveerd in of onder oeverafzettingen. Resten ouder dan de Midden Romeinse tijd kunnen zijn geërodeerd. De Gelderse IJssel is tussen 300 en 1150 n. Chr. actief en kan bij overstromingen archeologische resten hebben geërodeerd.

De grondwatertrap is VII. Dit betekent dat de conservering van organische archeologische resten (zoals hout, textiel, leer en bot) dieper dan 80 cm onder maaiveld goed kan zijn. De conservering van organische artefacten die boven dit niveau liggen kan door de (periodiek) zuurstofrijke en droge condities slecht zijn.

6. *Locatie*

Hele plangebied.

7. *Uiterlijke kenmerken (prospectie kenmerken):*

Archeologische resten kenmerken zich door de aanwezigheid van een archeologische laag. Dit is een doorwerkte laag bestaande uit het oorspronkelijke

sediment dat is vermengd met archeologische indicatoren zoals bot-, houtskool- en aardewerkfragmenten.

8. Mogelijke verstoringen

Door bouw- en sloopactiviteiten kunnen archeologische resten zijn vergraven.

Specificatie LS05 van de BRL4000 verplicht dat aansluitend op het formuleren van de gespecificeerde verwachting een onderzoeksstrategie wordt opgesteld om deze verwachting te toetsen aan de feiten gebruik makend van het stroomdiagram van protocol 4003 Inventariserend veldonderzoek.

De precieze aard en opbouw van de bodem in het plangebied is onbekend. Deze kan worden vastgesteld door middel van een verkennend archeologisch booronderzoek. Er van uitgaande dat de archeologische resten zich manifesteren als een archeologische laag zouden deze kunnen worden opgespoord door middel van een karterend archeologisch booronderzoek aan de hand van methode D1 van de leidraad voor karterend booronderzoek.[33]

33 Tol, Verhagen, en Verbruggen 2012

3 Booronderzoek

3.1 Inleiding

De ligging van het plangebied staat afgebeeld in fig. 1. In het plangebied is een ontwikkeling voorzien waarbij grondwerkzaamheden zullen plaatsvinden. Daardoor worden mogelijk archeologische waarden verstoord. Voor de beoogde ontwikkeling is een bureauonderzoek uitgevoerd (zie hoofdstuk 2 van dit rapport) waarbij een gespecificeerde archeologische verwachting is opgesteld. Op basis daarvan is een Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van boringen uitgevoerd.

Het veldonderzoek is uitgevoerd zoals voorgeschreven in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 4.1,[34] in het bijzonder het hoofdstuk ”protocol 4003 inventariserend veldonderzoek overig”. Het veldonderzoek is uitgevoerd volgens specificatie “VS03 Uitvoeren booronderzoek”. Het onderzoek is gerapporteerd volgens specificatie “VS05 Opstellen standaardrapport IVO - O/P”.

Het onderzoeksgebied voor het booronderzoek is hetzelfde als het plangebied.

Het veldonderzoek is een inventariserend veldonderzoek (specificatie VS03), verkennende en karterende fase.

De boringen zijn in de eerste plaats gezet met het doel de bodemopbouw te verkennen. Met de verkenning wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden. Hiermee kunnen kansarme zones worden uitgesloten en kansrijke zones worden geselecteerd.

De boringen zijn in de tweede plaats gezet met het doel de archeologische waarden te karteren. Tijdens een karterend veldonderzoek wordt het terrein systematisch onderzocht op de aanwezigheid van vondsten en/of sporen.

Deze methode is toegepast om middelgrote archeologische vindplaatsen op te sporen die zich manifesteren als een archeologische laag.

De kartering is gebaseerd op de Leidraad IVO Karterend booronderzoek, methode D1:[35]

- Prospectie type: Archeologische laag.
- Datering: Bronstijd tot en met Middeleeuwen.
- Complextype: Huisplaats(en).
- Omvang: 500 tot en met 2.000 m^2 (1.200 m^2).
- Boorgrid: 30 m x 35 m.
- Boordiameter: 3 cm guts.
- Waarnemingstechniek: Boormes.

3.2 Methode

De werkwijze in het veld was als volgt:

34 SIKB 2018
35 Tol, Verhagen, en Verbruggen 2012

Boortype: 7 cm Edelmanboor (onverzadigde bovengrond tot ca. 1 m -mv) en 3 cm guts (diepere lagen).

Aantal boringen: Vijf.

Boordiepte: De einddieptes van de boringen liggen tussen 290 en 500 cm -mv.

Grid: Het grid was onregelmatig vanwege bebouwing, begroeiing en verhardingen.

Waarnemingswijze: Het sediment is met de hand bemonsterd en met het blote oog onderzocht door het te versnijden en te verbrokkelen. De opgeboorde grond is systematisch uitgelegd op een plastic zeil. Representatieve uitgelegde boorprofielen zijn gefotografeerd.

Classificatie bodemtextuur en archeologische indicatoren: De opgeboorde grond is beschreven op basis van de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 1.1 (ASB 1.1), dit omvat NEN 5104.[36]

Locatie bepaling X en Y: De X en Y coördinaten van de boringen zijn bepaald door middel van een GPS met WAAS en GLONASS correctie met een nauwkeurigheid van 2 m.

Hoogte bepaling: De Z coördinaat is na afloop van het veldwerk bepaald aan de hand het AHN.[37]

De gegevens zijn digitaal in het veld geregistreerd. Het veldwerk is uitgevoerd op 15 december 2020 door A. de Boer (KNA Senior Prospector) en F. Roodenburg (KNA prospector).

Voorgaand aan het veldwerk is een plan van aanpak opgesteld. Het Plan van Aanpak is geregistreerd in ARCHIS3.

3.3 Resultaten en geologische interpretatie

De locaties van de boringen zijn in fig. 40 weergegeven. De boorgegevens staan in Bijlage 1. Met de gegevens is een schematische doorsnede gemaakt. Deze is weergegeven in fig. 41.

Onder andere op basis van de textuur, kleur en bijmengingen kunnen de volgende pakketten worden onderscheiden, van diep naar ondiep:

Pakket 1: Pleistoceen zand

Zwak siltig bruingrijs of grijs matig fijn zand. Het pakket is aanwezig in boorprofielen 2, 4 en 5. De dikte van het pakket is niet bepaald omdat de onderzijde van het pakket beneden de einddieptes van de boringen ligt. De top van het pakket ligt tussen 225 en 300 cm -mv (701 en 771 cm NAP). De top van het pakket is kalkloos. Dit duidt erop dat het tijdelijk aan de oppervlakte heeft gelegen en door percolerend regenwater (dat van nature enigszins zuur is) is ontkalkt. Het zand heeft een fijne textuur waardoor het als rivierduinzand kan worden geïnterpreteerd. Het pakket wordt daarom tot de Pleistocene afzettingen gerekend.

36 Bosch 2008; Nederlands Normalisatie Instituut 1989
37 Kadaster en PDOK 2014

Pakket 2: Zeggeveen

Bruin mineraalarm veen. Het pakket is alleen aanwezig in boorprofiel 1. Het pakket is 80 cm dik. De top van het pakket ligt op 320 cm -mv (665 cm NAP). Het pakket bevat rietresten maar voornamelijk resten van zegge. Het is daarom als zeggeveen geïnterpreteerd.

Pakket 3: Oever- / crevasseafzettingen 1

Zwak zandige bruingrijze klei. Het pakket is 50 tot 160 cm dik. In het pakket bevinden zich lagen met roest (weinig). In het pakket bevinden zich zandlagen. Het pakket is aanwezig in boorprofielen 1 en 3. De top van het pakket ligt tussen 160 en 210 cm -mv (800 en 825 cm NAP). In boorprofiel 1, op 160 cm -mv (8 m NAP), is de bovenste 10 cm van het pakket zwak humeus en donker getint. Dit wordt geïnterpreteerd las een vegetatiehorizont (laklaag). Deze ontstaat in een periode met weinig sedimentatie en bodemvorming. Het is mogelijk een oud loopoppervlak. Er zijn echter geen archeologische indicatoren in de laag aanwezig. Een vergelijkbare laklaag is ten westen van het plangebied gevonden bij zaak 4.771.527.100 (fig. 38) op een diepte van twee meter onder maaiveld (7,9 m NAP).[38] In boorprofiel 3 is het pakket wisselend kalkloos en kalkrijk. Op basis van de zandbijmenging is het pakket als oever- en/of crevasseafzettingen van de Gelderse IJssel geïnterpreteerd.

Pakket 4: Komafzettingen

Zwak tot matig siltige klei, lichtgrijs of bruingrijs van kleur. Het pakket is in alle boorprofielen aanwezig. Het pakket is 50 tot 170 cm dik. In het pakket bevinden zich lagen met roest (een spoor, weinig en veel). De top van het pakket ligt tussen 110 en 145 cm -mv (851 en 880 cm NAP). Op basis van de textuur is het pakket als komafzettingen van de Gelderse IJssel geïnterpreteerd.

In boorprofiel 3 is in het pakket tussen 260 en 280 cm -mv een donker getinte laag aanwezig. Waarschijnlijk is dit veroorzaakt door de ontbinding van houtbrokken die in deze laag aanwezig zijn en geen aanwijzing voor een oud loopoppervlak.

Pakket 5: Oever- / crevasseafzettingen 2

Zwak zandige kalkrijke grijsbruine klei. Het pakket is in alle boorprofielen aanwezig. Het pakket is 35 tot 65 cm dik. In het pakket bevinden zich lagen met roest. In het pakket bevinden zich zandlagen. De top van het pakket ligt tussen 70 en 85 cm -mv (910 en 940 cm NAP). Op basis van de zandbijmenging is het pakket als oever- en/of crevasseafzettingen van de Gelderse IJssel geïnterpreteerd. Dit betreft afzettingen jonger dan pakket 3 omdat deze dichter bij de oppervlakte liggen en gescheiden worden door afzettingen van pakket 4.

Pakket 6: Omgewerkte grond

Zwak zandige donkergrijze klei. Het pakket is 30 tot 70 cm dik. Het pakket is aanwezig in boorprofielen 1, 2, 3 en 5. In het pakket bevinden zich lagen met roest, brokken baksteen en houtskoolbrokken. In boorprofiel 5 is een fragment aluminiumfolie aanwezig. De top van het pakket ligt tussen 15 en 45 cm -mv (946 en 981 cm NAP). Het betreft de top van oever- en/of crevasseafzettingen die door menselijk handelen is omgewerkt.

38 Boer 2020

Pakket 7: Opgebrachte grond

Zwak siltig (bruin)grijs zand. Het pakket is in alle boorprofielen aanwezig. Het pakket is 10 tot 80 cm dik. In boorprofielen 3 en 4 zijn in het pakket veel puin en baksteenresten aanwezig. De top van het pakket ligt aan de oppervlakte of onder klinkers tussen 980 en 1010 cm NAP). Dit materiaal kan op basis van het geologische model niet van nature zo dicht aan de oppervlakte liggen en is daarom als opgebrachte grond geïnterpreteerd.

Er zijn archeologische indicatoren aangetroffen. Er zijn geen vondsten verzameld.

De grondwaterstand tijdens het onderzoek bevond zich tussen 200 en 150 cm -mv.

3.4 Archeologische interpretatie

De natuurlijke ondergrond in het plangebied bestaat uit oever- en/of crevasseafzettingen op komafzettingen op Pleistoceen zand.

In de top van het Pleistoceen rivierduinzand kunnen archeologische resten uit het Laat Paleolithicum tot en met de Vroege Romeinse tijd aanwezig zijn (pakket 1). De top van het niveau is ontkalkt wat er op wijst dat het enige tijd aan de oppervlakte heeft gelegen. Er zijn echter geen sprake resten van bodemvorming aanwezig. De kans op aanwezigheid van archeologische resten wordt daarom als laag ingeschat.

De komafzettingen en het veen (pakketten 2 en 4) zijn gevormd in natte milieus die ongunstig zijn voor bewoning en landbouw. De kans op aanwezigheid van archeologische resten wordt daarom als laag ingeschat.

In het plangebied zijn ter hoogte van boorprofielen 1 en 3 door komafzettingen afgedekte oever- en/of crevasseafzettingen aanwezig (pakket 3). Oever- en/of crevasseafzettingen vormen een gunstige locatie voor bewoning en landbouw. Ter plaatse van boorprofiel 1 is in de top van het pakket een humeus en kalkloos laagje aanwezig tussen 160 en 170 cm -mv. Het laagje is waarschijnlijk ontstaan door ligging aan de oppervlakte maar is dun (10 cm) en bevat geen archeologische indicatoren. De kans dat hier archeologische resten in aanwezig zijn wordt daarom als laag ingeschat.

Het bovenste deel van het bodemprofiel bestaat uit oever- en/of crevasseafzettingen (pakket 4). De top van deze afzettingen is in de jaren ‘20 en ‘30 van de 20^{e} eeuw omgewerkt bij bouwwerkzaamheden en aanleg van het erf en parkeerplaatsen (pakket 6). Ook is puinhoudende grond opgebracht (pakket 7). Eventuele archeologische resten in dit pakket zijn waarschijnlijk verstoord.

4 Waardestelling en Selectieadvies

Conform KNA 4.1 vormt een waardestelling (VS06) en selectieadvies (VS07) van vindplaatsen onderdeel van een standaardrapport (VS05). In het plangebied is op één locatie een potentieel archeologisch niveau aanwezig. Het is onzeker of hier een vindplaats aanwezig is en het is onbekend wat de aard en datering van een eventuele vindplaats zou zijn. Er is daarom geen waardestelling mogelijk en er is geen selectieadvies opgesteld.

5 Conclusie

De onderzoeksvragen kunnen als volgt worden beantwoord:

De onderzoeksvragen voor het bureauonderzoek zijn:

1. *Wat is de aard (ontstaanswijze en classificatie), diepteligging, genese en gaafheid van natuurlijke bodemhorizonten en natuurlijke afzettingen binnen een afstand tot ca. 200 m vanaf de onderzoekslocatie?*

   In het plangebied liggen waarschijnlijk oeverafzettingen van de Gelderse IJssel op komafzettingen op beddingzand. Mogelijk is een laklaag aanwezig op circa 200 cm -mv. De oeverafzettingen zijn waarschijnlijk 100 tot 150 cm dik. De top van de beddingafzettingen ligt waarschijnlijk tussen drie en vier meter beneden maaiveld.

2. *Wat is de aard (ontstaanswijze), diepteligging, genese, gaafheid, dikte, en omvang van eventueel in het omringende gebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, colluvium, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?*

   Binnen de oever- en komafzettingen kunnen afgedekte oppervlakken aanwezig zijn (bijvoorbeeld herkenbaar aan een laklaag). De precieze diepte en ouderdom van deze oppervlakken en afdekkende lagen is niet te bepalen aan de hand van bureauonderzoek.

3. *Wat is het historisch landgebruik van de onderzoekslocatie en het omringende gebied geweest?*

   Op basis van historisch kaartmateriaal heeft het plangebied en de omgeving voornamelijk een agrarische functie gehad. Binnen het plangebied zijn bouwlanden, weiland en een boomgaard aanwezig geweest. Direct ten zuidoosten van het plangebied heeft een erf met boerderij gestaan. Direct ten noorden van het plangebied staat een (middeleeuwse) dijk.

4. *Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen ('waarnemingen' inclusief uitkomsten historisch kaartonderzoek) zijn reeds binnen het onderzoeksgebied en/of binnen de landschappelijke eenheden rondom de onderzoekslocatie bekend?*

Zie hoofdstuk 2.7.

5. *Welke natuurlijke formatieprocessen (sedimentatie, erosie, laterale verplaatsing, bodemvorming, degradatie e.d.)hebben een rol gespeeld in het onderzoeksgebied?*

   Binnen het plangebied kan voornamelijk erosie door de Gelderse IJssel een rol hebben gespeeld. Het is waarschijnlijk dat het Pleistocene niveau door de Gelderse IJssel is geërodeerd.

6. *Met welke culturele formatieprocessen (grondbewerking, bemesting, ophoging, betreding, percelering, [de-]constructie, materiaaltypen, materiaalgebruik en materiaaldepositie e.d.) hebben een rol gespeeld in het onderzoeksgebied?*

   In het plangebied hebben voornamelijk agrarische werkzaamheden een rol gespeeld. Met name door ploegen is de bovenste 30 tot 50 cm van de

bodem geroerd. In de 20e eeuw hebben, voornamelijk in het zuiden van het plangebied, bouwwerkzaamheden plaatsgevonden.

7. *Welke formatieprocessen kunnen een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming van eventuele aanwezige vondstspreidingen, de vondstdichtheid, vondst- en spoorniveaus en de fysieke kwaliteit van eventueel aanwezige archeologische resten?*

   Archeologische resten ouder dan de Midden Romeinse tijd zijn waarschijnlijk geërodeerd. Bij bouwwerkzaamheden kunnen archeologische resten zijn vergraven.

8. *Wat is de aard (materiaalsoorten, fragmentatie, dichtheden, ruimtelijke en stratigrafische spreiding, etc.) van (mogelijk) aanwezige vondst- en/of spoorcomplexen?*

   Het betreft waarschijnlijk archeologische resten uit de periode van landbouwsamenlevingen en staatssamenlevingen gerelateerd aan bewoning, economie, infrastructuur, rituelen en begravingen. Archeologische resten uit de Nieuwe tijd (tot de 20e eeuw) zijn waarschijnlijk uitsluitend gerelateerd aan agrarisch gebruik. Archeologische resten gerelateerd aan bewoning uit de periode van de landbouwsamenlevingen kunnen worden beschouwd als vlakelementen met variabele omvang (klein tot groot). Sommige complextypen kunnen zich ook als puntelementen manifesteren (begravingen, depots) of als lijnelementen (wegen, watergangen, percelering).

9. *Hoe manifesteren deze zich tijdens prospectieonderzoek?*

   Waarschijnlijk is sprake van een archeologische laag.

10. *Met de inzet van welke zoekmethoden (detectie- en waarnemingsvorm, monsterbehandeling en zoekstrategie) kunnen vondst- en/of spoorcomplexen systematisch opgespoord worden (zoeksleuven,* booronderzoek*, veldkartering, geofysisch etc.). Licht beargumenteerd toe met verwijzing naar de verschillende KNA-leidraden.*

Een archeologische laag kan effectief worden opgespoord aan de hand van methode D1 van de leidraad voor karterend booronderzoek.

Onderzoeksvragen voor het verkennend booronderzoek:

11. *Wat is de aard (*ontstaanswijze*, textuur, kleur), diepteligging en ouderdom van de relevante natuurlijke afzettingen in de ondergrond ter plaatse van het onderzoeksgebed?*

    In het plangebied kunnen voor archeologie drie relevante niveaus afzettingen worden onderscheiden:

    a) Pleistocene afzettingen bestaande uit zwak siltig bruingrijs of grijs matig fijn zand (pakket 1 in paragraaf 3.3). Vanwege de mediane korrelgrootte, het ontbreken van grind, de afronding en het lage koolzure kalkgehalte is het waarschijnlijk rivierduinzand. De top van deze afzettingen ligt tussen 225 en 300 cm -mv (701 en 771 cm NAP). Dit pakket is waarschijnlijk tijdens de laatste ijstijd ontstaan (Weichselien).

    b) Oever- en/of crevasseafzettingen van de Gelderse IJssel die bedekt zijn door komafzettingen waardoor de top tussen 160 en 210 cm -mv ligt (800 en 825 cm NAP; pakket 3 in paragraaf 3.3). Deze

afzettingen bestaan uit zwak zandige kalkrijke grijsbruine klei. Deze afzettingen kunnen tijdens, of na, de Midden Romeinse tijd zijn ontstaan, maar zijn in ieder geval vóór de Nieuwe tijd bedekt door komafzettingen.

c) Oever- en/of crevasseafzettingen van de Gelderse IJssel bestaande uit zwak zandige kalkrijke grijsbruine klei (pakket 5 in paragraaf 3.3).. De top van het pakket ligt tussen 15 en 45 cm -mv (946 en 981 cm NAP). Het bovenste deel van de afzettingen is geroerd bij bouwwerkzaamheden in de 20e eeuw. De grens tussen geroerde en ongeroerde grond ligt tussen 70 en 85 cm -mv (910 en 940 cm NAP).

12. *Wat is de aard (kleur, textuur, samenstelling),* diepteligging*, genese en gaafheid van natuurlijke en eventueel antropogene bodemhorizonten (akkerlagen en overige 'verstoringslagen', bemestingslagen e.d.), ter plaatse van het onderzoeksgebied?*

De top van de oorspronkelijke oppervlakte bestaat uit een pakket zwak zandige donkergrijze klei van 30 tot 70 cm dik. In dit pakket zijn roest, brokken baksteen en houtskool. In boorprofiel 5 is een fragment aluminiumfolie aanwezig. De top van het pakket ligt tussen 15 en 45 cm -mv (946 en 981 cm NAP). Het betreft de top van oever- en/of crevasseafzettingen die door bouwwerkzaamheden in de 20e eeuw is omgewerkt.

Ter plaatse van boring 1 zijn door komafzettingen bedekte oever- en/of crevasseafzettingen van de Gelderse IJssel aanwezig. In de top van deze oeverafzettingen is een dunne vegetatiehorizont aanwezig tussen 160 en 170 cm -mv.

13. *Wat is de aard, dikte en omvang van eventueel ter plaatse van het onderzoeksgebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?*

In het plangebied is een recente (20e-eeuwse) ophogingslaag aanwezig van grof zand met puin. Deze laag ligt aan de oppervlakte en is 10 tot 80 cm dik.

14. *Indien er afdekkende lagen voorkomen; wat is de aard (ontstaanswijze, kleur, textuur, samenstelling), gaafheid en dikte van het onderliggende afgedekte bodemprofiel (natuurlijke en antropogene bodemhorizonten zoals oude akkerlagen) en/of afzettingen?*

Het door de ophogingslaag afgedekte bodemprofiel bestaat uit oever- en/of crevasseafzettingen van de Gelderse IJssel. De top hiervan is geroerd tijdens 20e-eeuwse bouwwerkzaamheden.

15. *Wat is de diepte tot waarop artefacten van recente ouderdom ('modern' afvalmateriaal) in het bodemprofiel voorkomen?*

Tot 70 en 85 cm -mv (910 en 940 cm NAP) is modern afvalmateriaal in de bodem aanwezig.

16. *Tot* welke *diepte in het bodemprofiel is sprake van een 'recente' bodemverstoring en wat is de ouderdom van deze verstoring?*

Recente bodemverstoringen zijn tot minimaal 70 en maximaal 85 cm -mv waargenomen. Deze verstoring kan worden gekoppeld aan 20e-eeuwse

bouwwerkzaamheden.

Onderzoeksvragen voor karterend booronderzoek:

17. *Uitgaande van de onderzoeksstrategie: zijn de verwachte vondst- en/of spoorcomplexen (archeologische indicatoren) binnen het onderzoeksgebied aanwezig? Geef de mate van zekerheid of onzekerheid aan en licht toe met een beargumenteerde interpretatie.*

De verwachte vondst- en/of spoorcomplexen zijn in het plangebied afwezig. Op basis van de gehanteerde methode D1 voor het karterend booronderzoek kan worden gesteld dat in het plangebied geen middelgrote huisplaatsen aanwezig zijn die zich manifesteren als een archeologische laag. De aanwezigheid van kleine huisplaatsen en vindplaatsen die zich manifesteren lijnelementen en puntvondsten kunnen niet effectief met deze methode worden opgespoord.

18. *Uitgaande van waarnemingen gedaan tijdens het veldwerk, in hoeverre komen de uitkomsten overeen met de resultaten van het bureauonderzoek? Geef de mate van zekerheid of onzekerheid aan en licht toe met een beargumenteerde interpretatie.*

Tijdens het booronderzoek is de aanwezigheid van afzettingen van de Gelderse IJssel bevestigd. Op basis van de landschappelijke ligging zouden hier archeologische resten aanwezig kunnen zijn uit de Midden Romeinse tijd tot en met de Nieuwe tijd die zich manifesteren als archeologische laag. Tijdens het booronderzoek bleek geen archeologische laag aanwezig te zijn waardoor de verwachting voor archeologische resten uit deze perioden naar “laag” kan worden bijgesteld. De aanwezigheid van kleine vindplaatsen en vindplaatsen die zich manifesteren als lijn- of puntelementen kan niet worden uitgesloten.

In het bureauonderzoek werd verondersteld dat het Pleistocene niveau is geërodeerd. Deze verwachting bleek niet te kloppen. In het plangebied is rivierduinzand aanwezig waar in theorie archeologische resten uit het Laat Paleolithicum tot en met de Vroeg Romeinse tijd in verwacht kunnen worden. In de top van het Pleistocene niveau is echter geen sprake van bodemvorming waardoor de kans dat archeologische resten hier aanwezig zijn klein is.

19. *Uitgaande van waarnemingen gedaan tijdens het veldwerk, hoe adequaat is de gekozen zoekstrategie geweest? Licht beargumenteerd toe.*

De gekozen strategie sluit aan bij het model van de gespecificeerde verwachting en kan archeologische lagen effectief opsporen. De strategie is adequaat voor gebieden met rivierafzettingen.

Voor het karteren van prehistorische archeologische resten in Pleistocene rivierduinen wordt een fijner boorgrid aanbevolen en het gebruik van een zeef. Dit niveau is daarom alleen verkennend onderzocht. Vanwege het ontbreken van bodemvorming is de kans dat hier archeologische resten aanwezig zijn klein.

In het plangebied zijn geen relevante archeologische indicatoren aanwezig waardoor vragen 20 tot en met 26 komen te vervallen.

6 Advies

Bureau voor Archeologie adviseert het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling.

Dit onderzoek is met grote zorgvuldigheid uitgevoerd. Het is echter nooit uit te sluiten dat bij de graafwerkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen op plaatsen en dieptes waar die niet worden verwacht. Eventuele archeologische resten is men verplicht te melden bij de Minister van OCW in overeenstemming met de Erfgoedwet uit 2015. In dit geval wordt aangeraden om contact op te nemen met de gemeente Zevenaar.

7 Literatuur

Actueel Hoogtebestand Nederland. 2018. '*AHN3*'. Digitale Hoogtekaart. https://ahn.arcgisonline.nl/ahnviewer/.

Alterra. 2004. '*Geomorfologische Kaart Nederland (GKN) Landsdekkend digitale bestand*'. Wageningen.

Alterra Wageningen UR. 2012. '*BISNederland*'. *Bodemkaart 1 : 50 000*. http://www.bodemdata.nl/.

Berendsen, H.J.A., en Esther Stouthamer. 2011. *De vorming van het land: inleiding in de geologie en de geomorfologie*. Assen: Koninklijke Van Gorcum.

Boer, E.A.M. de, en A.G. Oldenmenger. 2013. '*Gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden Cultuurhistorische Waardenkaart*'. BAAC Rapport V-12.0232. BAAC BV.

Boer, G.H. de. 2020. '*Plangebied Meentsestraat, Giesbeek (gemeente Zevenaar). Een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek*'. 5124. ADC ArcheoProjecten. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis3/Zaakdocumenten/477/4771527/afm/.

Bosch, J.H.A. 2008. '*Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 1.1: Op basis van de Standaard Boor Beschrijvingsmethode versie 5.2*'. 2008-U-R0881/A. Deltares-rapport.

Cohen, K. M., S. Arnoldussen, G. Erkens, Y.T. van Popta, en L.J. Taal. 2014. '*Archeologische verwachtingskaart uiterwaarden rivierengebied*'. 1207078. Deltares-rapport. DANS. https://doi.org/10.17026/dans-zbt-xcck.

Cohen, K. M., E. Stouthamer, H.J. Pierik, en A. H. Geurts. 2012. '*Digitaal Basisbestand Paleogeografie van de Rijn-Maas Delta*'. Dept. Physical Geography. Utrecht University. http://persistent-identifier.nl/?identifier=urn:nbn:nl:ui:13-nqjn-zl.

Cohen, K.M. 2009. *Zand in banen: zanddiepte-kaarten van het Rivierengebied en het IJsseldal in de provincies Gelderland en Overijssel*. Utrecht; Arnhem: Universiteit Utrecht] ; Provincie Gelderland].

de Mulder, E.F.J. 2003. *De ondergrond van Nederland*. Wolters-Noordhof: Groningen [etc.].

Dinoloket. 2014. '*Ondergrondgegevens | DINOloket*'. http://www.dinoloket.nl/ondergrondgegevens.

Gielis, Jan. 1547. '*De Lymers*'. Gelders Archief. https://www.geldersarchief.nl/bronnen/archieven?mivast=37&mizig=129&miadt=37&miaet=1&micode=0124&minr=38232264&miview=ldt.

Habraken, J. 2017. '*Handboek archeologisch onderzoek Regio Arnhem. Eisen en kaders voor onderzoek en beoordeling van rapporten.*' derde druk.

Helmich, C. 2005b. '*Inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen Hoefjes 2-12 te Giesbeek*'. 175247. Synthegra Rapport. Synthegra bv. DANS. https://dx.doi.org/10.17026/dans-z4c-bd52.

———. 2005a. '*Inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen Meentsestraat 118 te Giesbeek*'. 175246. Synthegra Rapport. Synthegra B.V. DANS. https://dx.doi.org/10.17026/dans-xmn-v9ar.

'*HISGIS Gelderland*'. 2019. https://hisgis.nl/projecten/gelderland/.

'*http://www.ruimtelijkeplannen.nl*'.

Kadaster. 2013. '*BAG-Viewer*'. http://bagviewer.geodan.nl/index.html.
Kadaster, en PDOK. 2014. '*AHN2 en 3 - WCS service*'. http://nationaalgeoregister.nl.
Keizer, J. 1741. '*Nieuwe kaart van 't kwartier Zutphen*'. Amsterdam. Universiteitsbibliotheek Utrecht. https://uu.georeferencer.com/maps/1701bd7a-a30c-534f-b86d-fe295dcaabb6/.
Koeman, S.M. 2006. '*Bureauonderzoek en karterend veldonderzoek d.m.v. boringen Mr. Willemsestraat 2 te Giesbeek*'. 176207. Synthegra Rapport. Synthegra B.V. DANS. https://doi.org/10.17026/dans-x4s-s8d4.
Kremer, H., en Leuvering, J.H.F. 2015. '*Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek, verkennend booronderzoek. Zwalmstraat 40 te Giesbeek, gemeente Zevenaar.*' S150020. Synthegra Rapport. Synthegra B.V. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis2/Archeorapporten/42/AR35787.
Mierlo, M. van, J. Bex, en M. Osinga. 2019. '*Archeologisch onderzoek deellocatie Giesbeek, gemeente Zevenaar. Bureauonderzoek (BO).*' 2017.22. GRA-rapport. Greenhouse Advies BV. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis3/Zaakdocumenten/455/4556715/afm/.
Nederlands Normalisatie Instituut. 1989. *Geotechniek: classificatie van onverharde grondmonsters*. Delft: Nederlands Normalisatie-instituut.
Popta, Y.T. van, en S. Arnoldussen. 2015. '*Van peilschaal tot steenfabriek. Cultuurhistorische elementenkaart uiterwaarden rivierengebied*'. Universiteit Groningen. DANS. https://doi.org/10.17026/dans-zx3-t2cy.
Provincie Gelderland. '*Bodemverontreinigingen Gelderland*'. http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_bodemverontreinigingen.
———. '*Kaart Historisch landschap, historische stedenbouw en archeologie van de provincie Gelderland*'. https://www.gelderland.nl/Kaartenencijfers.
Raad, J.H.M. de, en J.J.A. Wijnen. 2019. '*Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek - karterende fase. Meentsestraat 44a, Giesbeek, gemeente Zevenaar, Gelderland*'. 134. Laagland Archeologie Rapport. Laagland Archeologie. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis3/Zaakdocumenten/458/4581071/afm/.
RAF. 1940. '*Wageningen UR GeoPortal: RAF aerial photographs*'. 1945. http://library.wur.nl/WebQuery/geoportal/raf.
Rensink, E., H.J.T. Weerts, M. Kosian, H. Feiken, en B.I. Smit. 2015. '*Archeologische Landschappenkaart van Nederland. Methodiek en kaartbeeld*'. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. https://doi.org/10.17026/dans-xf6-ywnd.
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. 2016. '*Kaart van verdedigingswerken, alle linies en stellingen*'. https://landschapinnederland.nl/bronnen-en-kaarten/militaire-landschapskaart.
———. 2017. '*Rijksmonumentenregister*'. *Cultureelerfgoed.nl*. https://cultureelerfgoed.nl/monumentenregister.
———. 2020. '*Archis3 - Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed*'. https://archis.cultureelerfgoed.nl/#/login.
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, en Data Archiving and Networking Services. '*e-depot voor de Nederlandse archeologie*'. http://www.edna.nl.
Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Milieu. '*Bodemloket*'.

http://www.bodemloket.nl/.
Rooij, J.A.G. van, en J. Huizer. 2012. '*Eilandje in recreatiegebied Rhederlaag te Giesbeek (gemeente Zevenaar). Een bureauonderzoek.*' 3065. ADC rapporten. ADC ArcheoProjecten. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis2/Archeorapporten/24/AR26844.
van der Sijs, N. 2010. '*Etymologiebank*'. http://www.etymologiebank.nl.
SIKB. 2018. '*BRL 4000: Beoordelingsrichtlijn Archeologie, versie 4.1*'. SIKB. https://www.sikb.nl/doc/BRL4000/BRL%20SIKB%204000%20Archeologie%20versie%204_1.pdf.
Stichting RAAP. 2017. '*Indicatieve Kaart Militaire Waarden (IKME)*'. december 22.
Stiekema, M. 2008. '*Giesbeek, Uitmeentsestraat (gem. Zevenaar). Plangebied short-golfbaan.*' 1349. ADC rapporten. ADC ArcheoProjecten. DANS. https://doi.org/10.17026/dans-xx8-eq2c.
Tol, A.J., J.W.H.P. Verhagen, en M. Verbruggen. 2012. '*Leidraad inventariserend veldonderzoek; Deel: karterend booronderzoek*'. SIKB.
Versfelt, H.J. 2011. *Kaarten van Gelderland 1773-1813. Achterhoek, Liemers, Arnhem-Nijmegen*. Gieten: H.J. Versfelt.
Vos, P., en S. de Vries. 2013. '*2e generatie palaeogeografische kaarten van Nederland (versie 2.0)*'. Deltares. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). https://archeologieinnederland.nl/bronnen-en-kaarten/paleogeografische-kaarten.
Willemse, N.W., en J.G.M. Verhagen. 2006. '*Gemeente Zevenaar. Een archeologische waarden- en verwachtingskaart met AMZ-Adviezen.*' RAAP rapport 1274.

Figuren

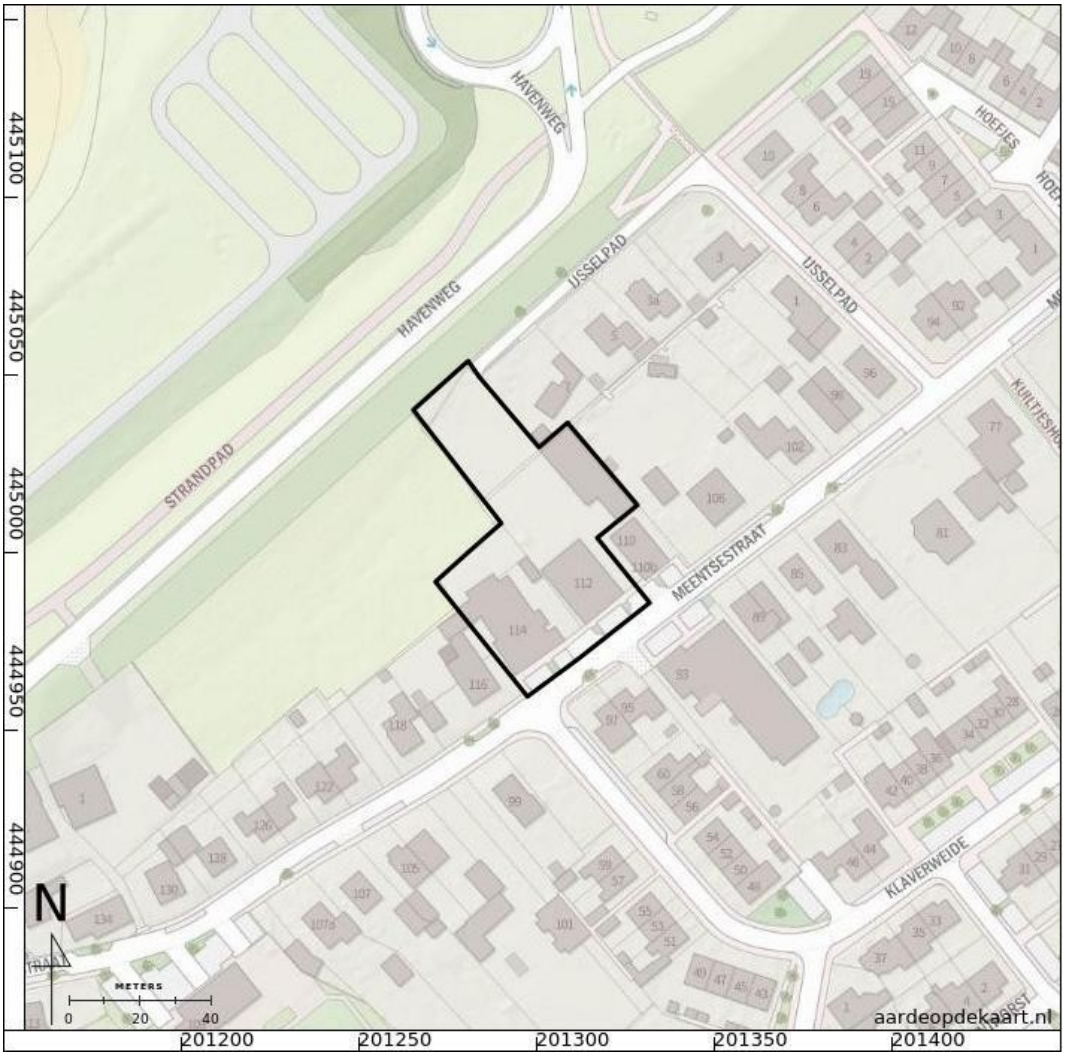

Figuur 2: Topografische kaart.

Figuur 3: Luchtfoto 2018.

Figuur 4: Foto van de Meentsestraat 112 gezien in noordelijke richting (Google Maps Street View, augustus 2010).

Figuur 5: Het adres Meentsestraat 114 gezien in noordelijke richting (Google Maps Street View, augustus 2010).

Figuur 6: Het plangebied gezien vanaf de Havenweg (dijk) in zuidoostelijke richting (Google Maps Street View, augustus 2010).

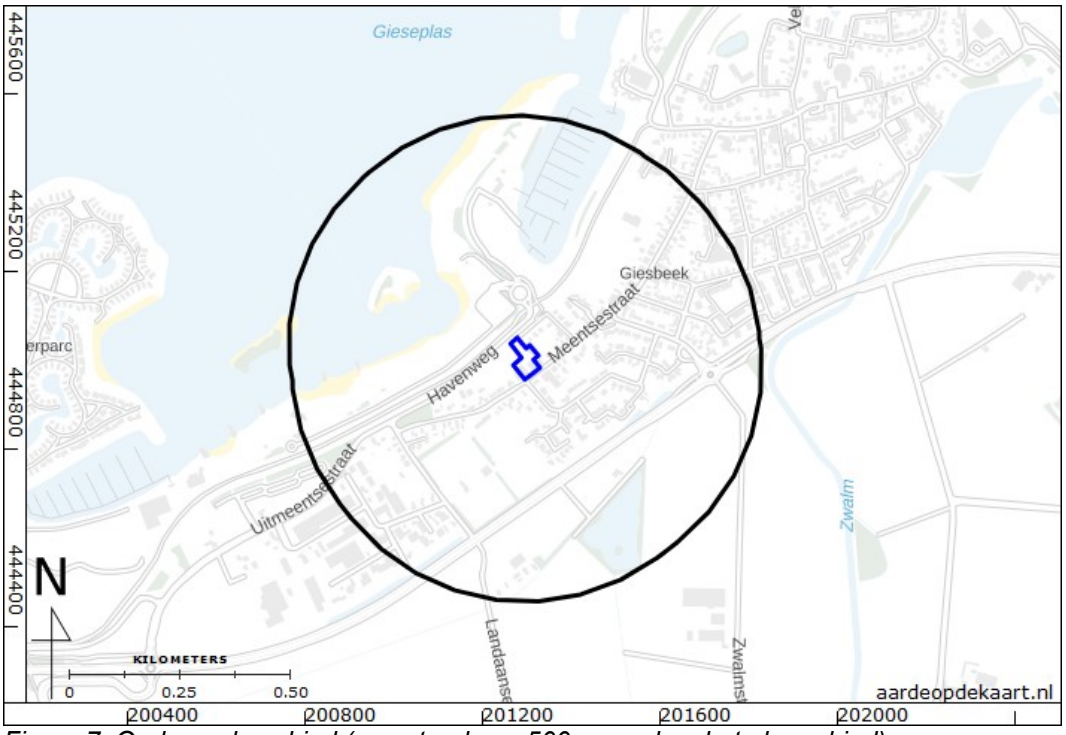

Figuur 7: Onderzoeksgebied (een straal van 500 m rondom het plangebied).

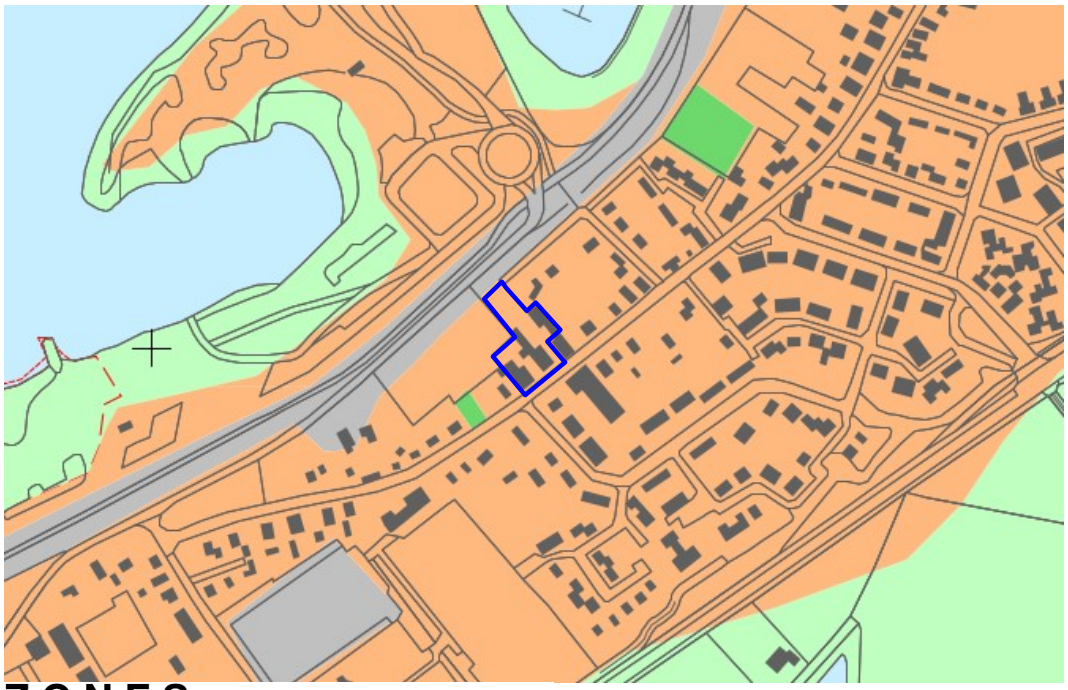

ZONES

- zone met een vastgestelde hoge archeologische waarde
- zone met een hoge archeologische verwachting
- zone met een middelmatige archeologische verwachting
- zone met een lage archeologische verwachting
- zone met een onbekende archeologische verwachting
- oppervlaktewater
- zone met een middelmatige archeologische verwachting
- archeologische onderzoeksgebieden

Figuur 8: Archeologische beleidskaart van de gemeente Zevenaar.

Zones per categorie

Categorie	Element ID	Naam	Getekend opp.
Terreinoppervlakte			
	1	KAVEL	102
	2	KAVEL	96
	3	KAVEL	107
	4	KAVEL	210
	5	KAVEL	233
	6	KAVEL	367
	7	KAVEL	143
	8	KAVEL	138
	9	KAVEL	146
	10	KAVEL	200
	11	KAVEL	686
			2.428 m²

Figuur 9: Nieuwe situatie.

Figuur 10: Kaart bodemverontreinigingen in de provincie Gelderland (Provincie Gelderland).

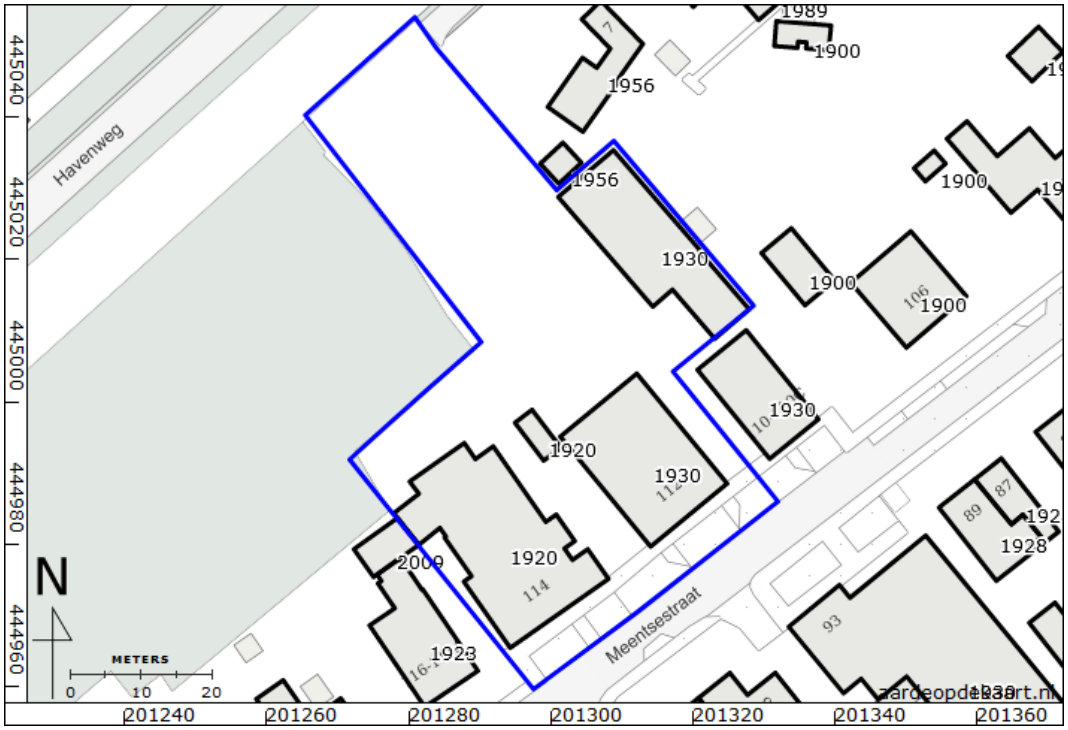

Figuur 11: Bouwjaren van panden in, en in de omgeving van, het plangebied (Kadaster 2013).

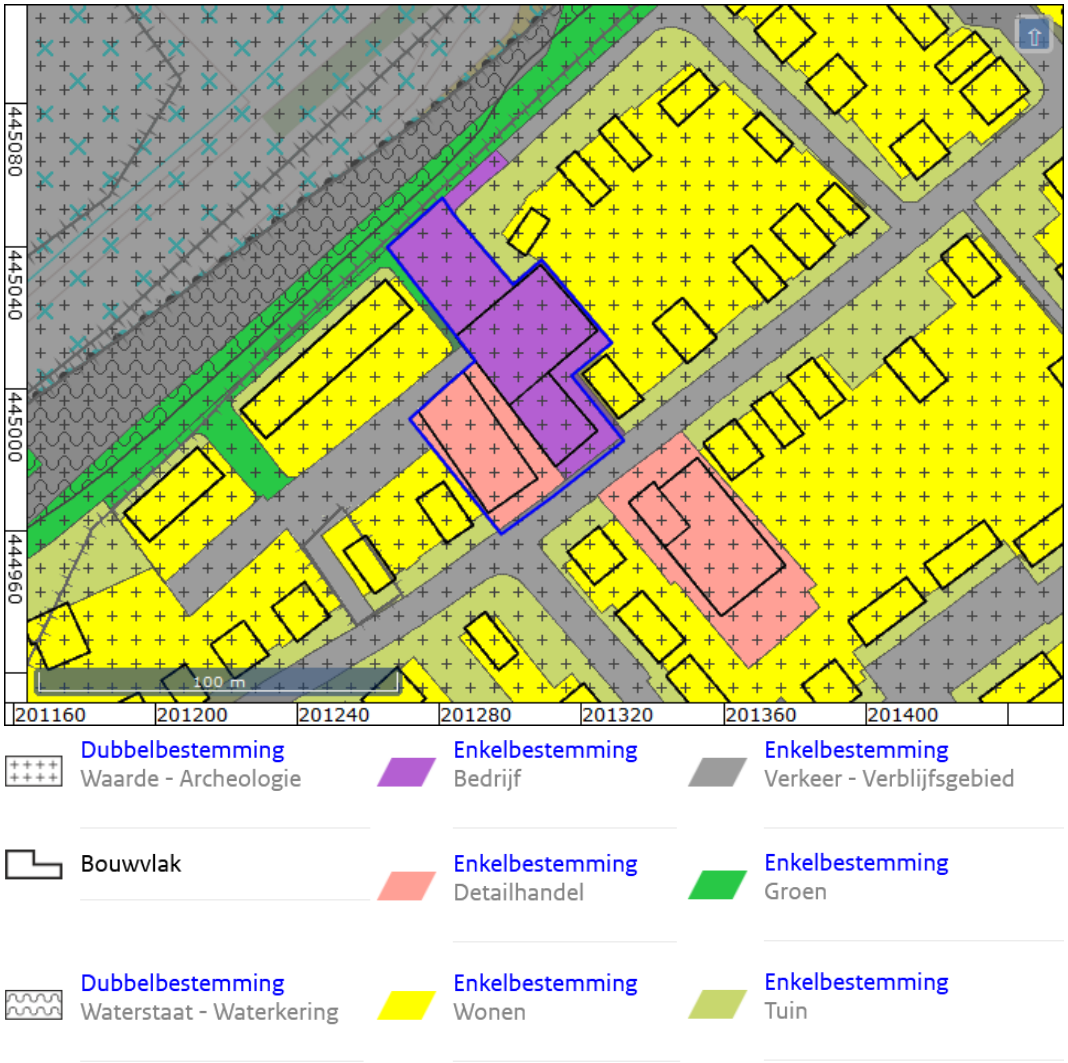

Figuur 12: Bestemmingsplannen ('http://www.ruimtelijkeplannen.nl').

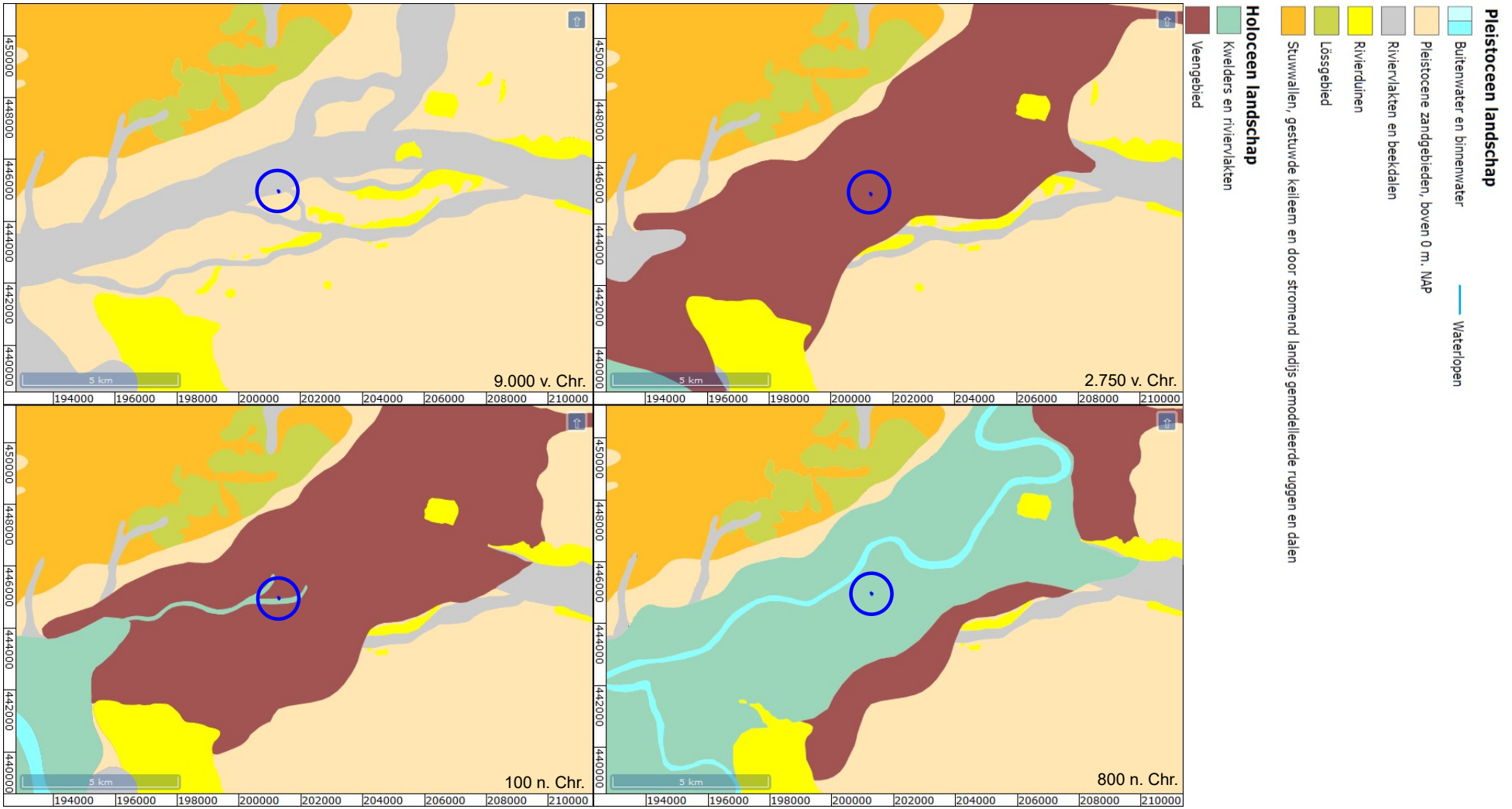

Figuur 13: Algemene geologische ontwikkeling van de omgeving van het plangebied (Vos en De Vries 2013).

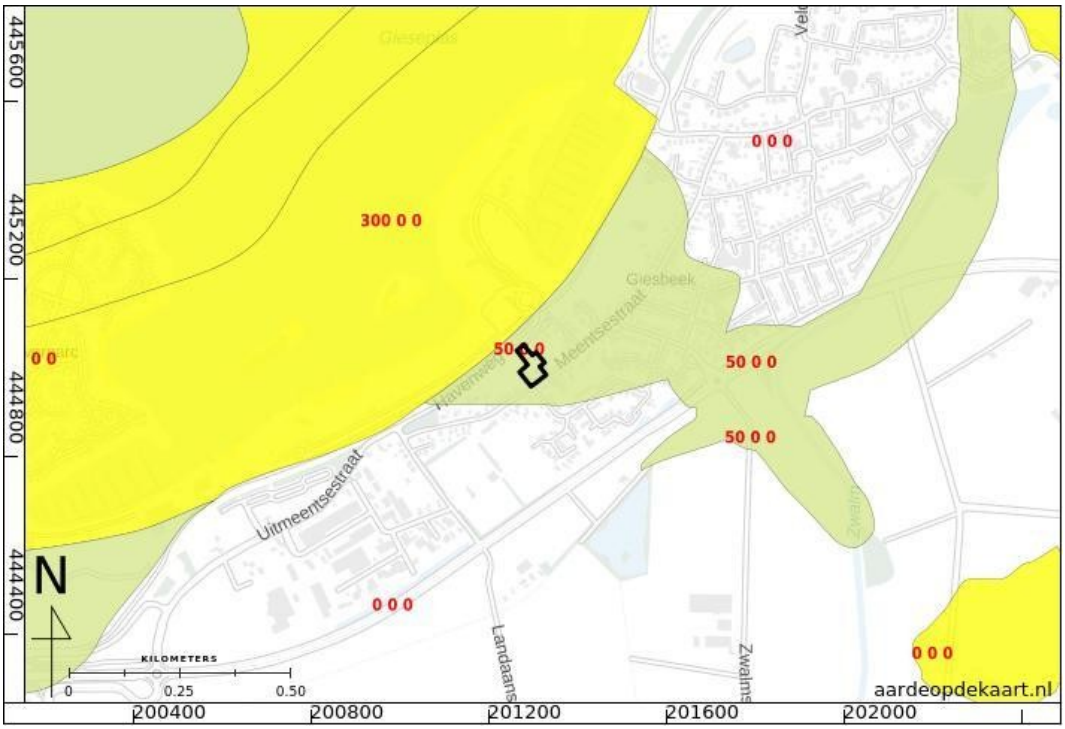

50: Gelderse IJssel, actief tussen 1700 en 850 BP (circa 300 tot en met 1150 n. Chr.). Bevat archeologische resten uit de Laat Romeinse tijd, Middeleeuwen en Nieuwe tijd.

300: Gelderse IJssel – uiterwaarden. Actief vanaf 1700 BP tot heden.

Figuur 14: Beddinggordels (Cohen e.a. 2012).

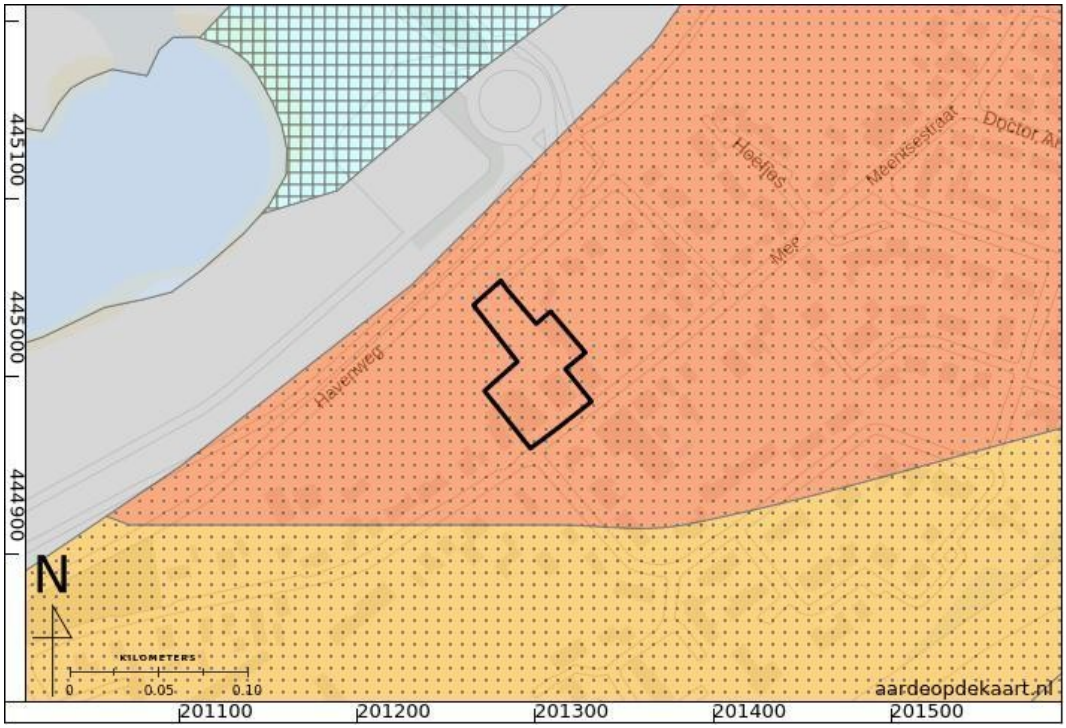

Top zand van bedijkte rivieren tussen 5 en 6 m -mv.

Verstoord (bebouwd, zandwinning, vergraven).

Top Pleistoceen zand tussen 1 en 2 m -mv, zandige laag binnen 1 m -mv.

Top Pleistoceen zand tussen 2 en 3 m -mv.

Water.

Figuur 15: Zanddieptekaart provincie Gelderland (Cohen 2009).

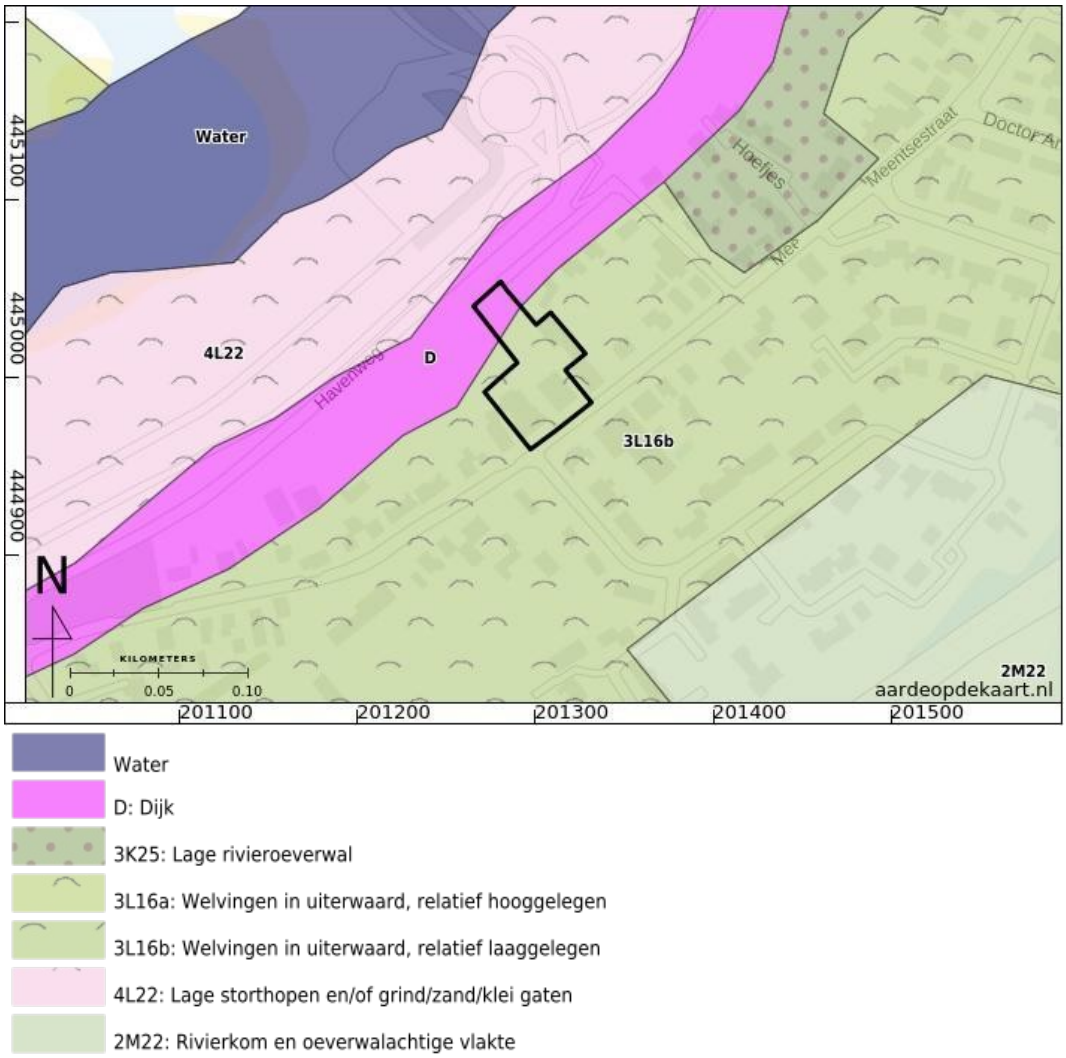

Water
D: Dijk
3K25: Lage rivieroeverwal
3L16a: Welvingen in uiterwaard, relatief hooggelegen
3L16b: Welvingen in uiterwaard, relatief laaggelegen
4L22: Lage storthopen en/of grind/zand/klei gaten
2M22: Rivierkom en oeverwalachtige vlakte

Figuur 16: Geomorfologische kaart (Alterra 2004).

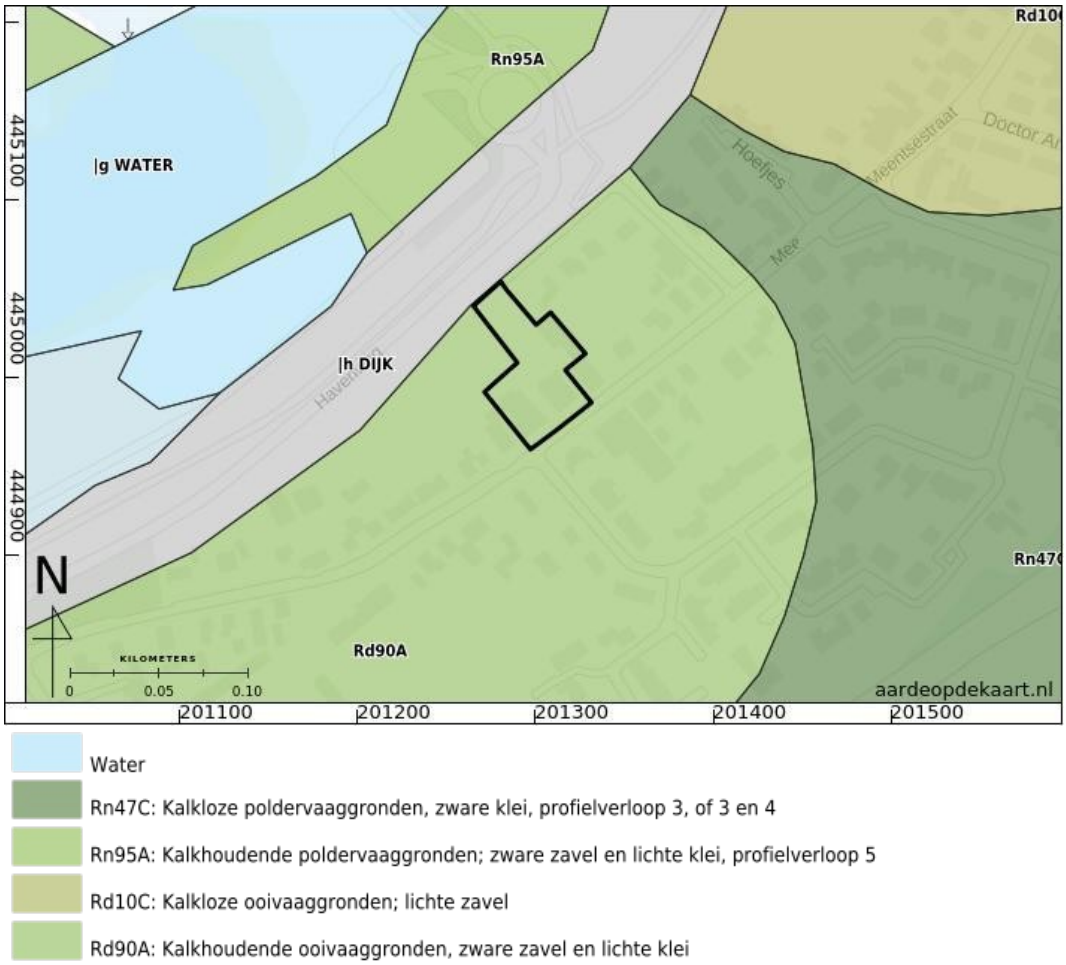

Figuur 17: Bodemkaart (Alterra Wageningen UR 2012).

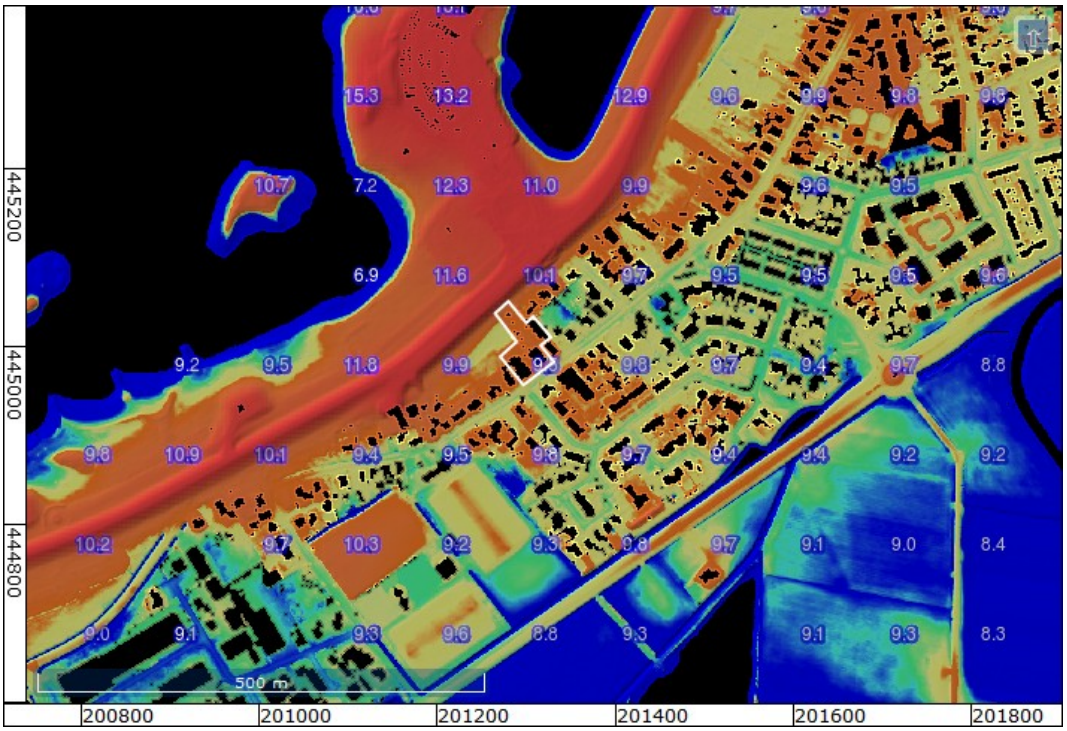

Figuur 18: Hoogte-reliëfkaart (Actueel Hoogtebestand Nederland 2018).

Alle hoogtematen zijn weergegeven in meters NAP.

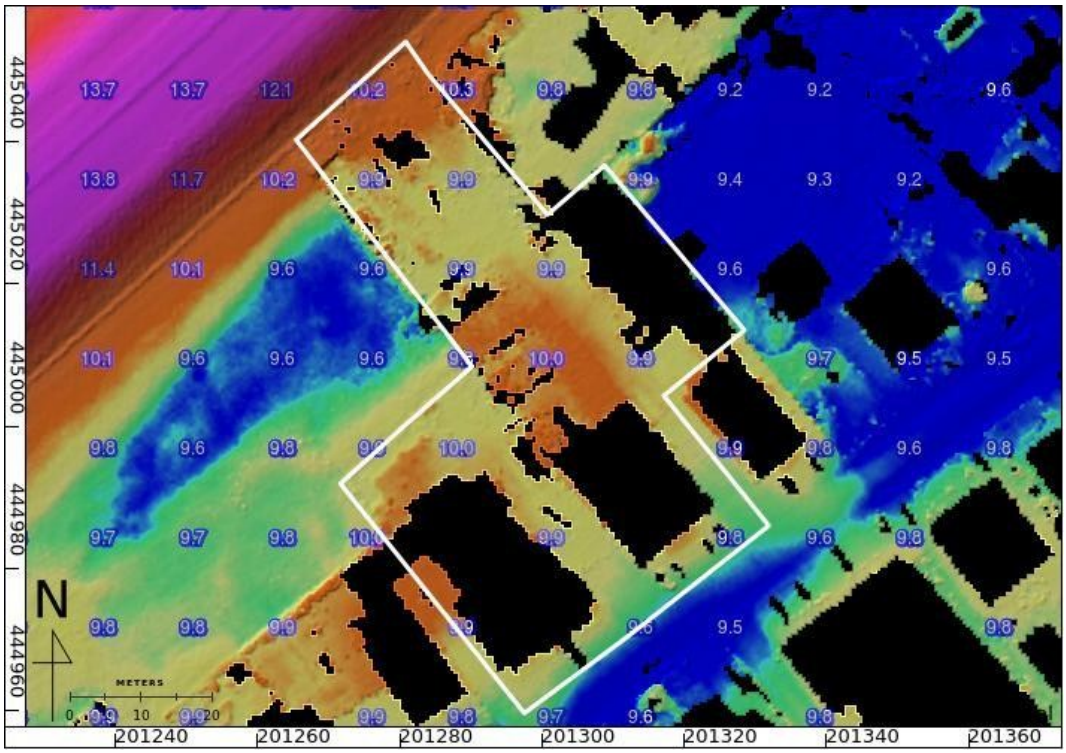

Figuur 19: Hoogte-reliëfkaart detail (Actueel Hoogtebestand Nederland 2018).

Alle hoogtematen zijn weergegeven in meters NAP.

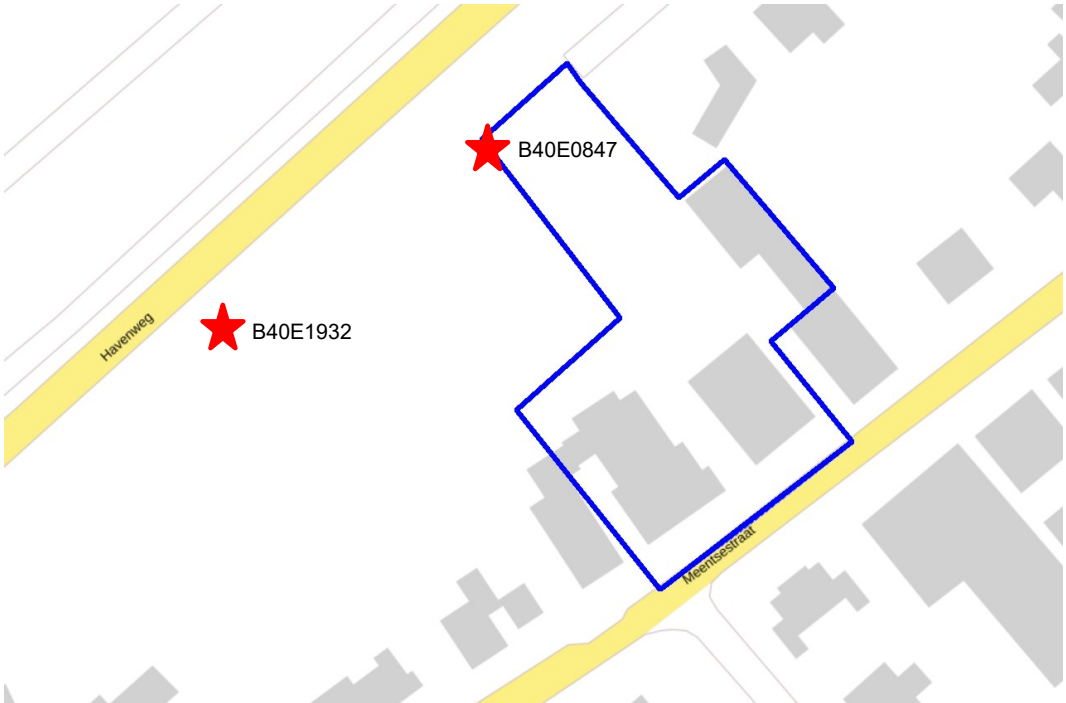

Figuur 20: Locaties archeologische booronderzoeken nabij het plangebied (Dinoloket 2014).

Figuur 21: Boormonsterprofiel van geologische boring B40E0847 (Dinoloket 2014).

Figuur 22: Boormonsterprofiel van geologische boring B40E1932 (Dinoloket 2014).

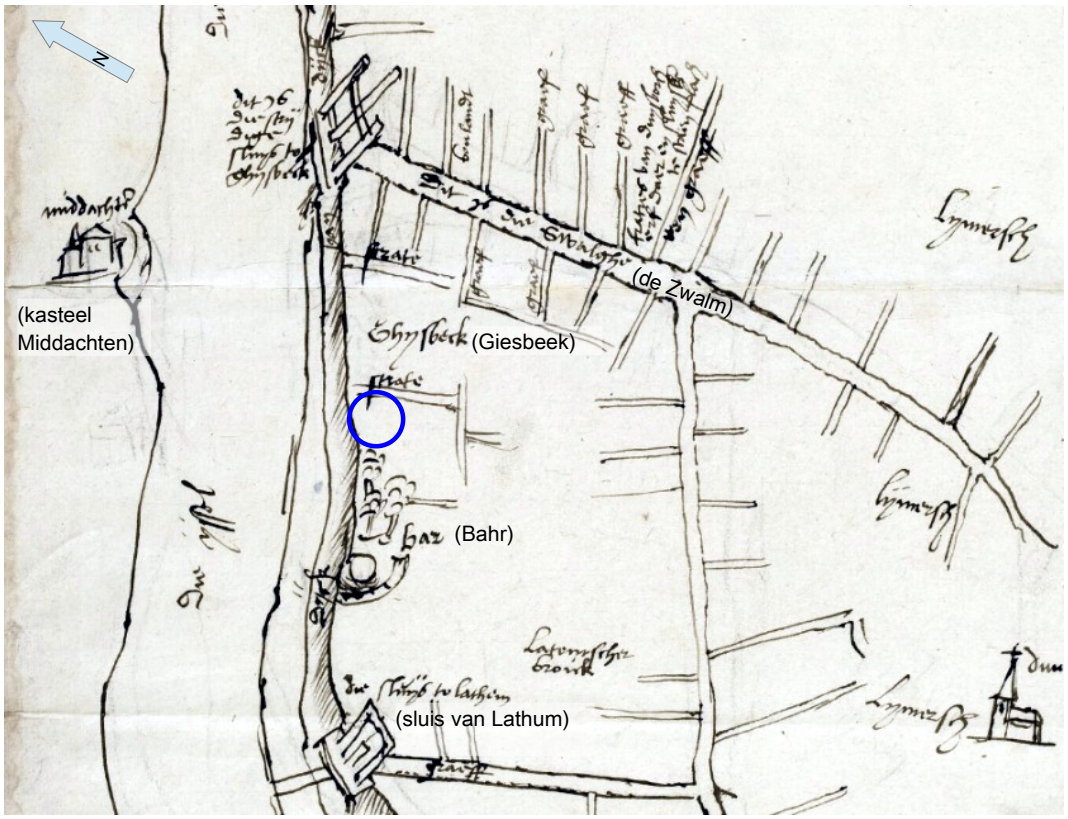

Figuur 23: Kaart uit 1547 van het afwateringssysteem tussen Westervoort, Zevenaar en Doesburg (Gielis 1547).

Het noorden is linksboven (zie pijl). De Gelderse IJssel is zonder meander weergegeven.

Figuur 24: Nieuwe kaart van 't Kwartier Zutphen uit 1741 (Keizer 1741).

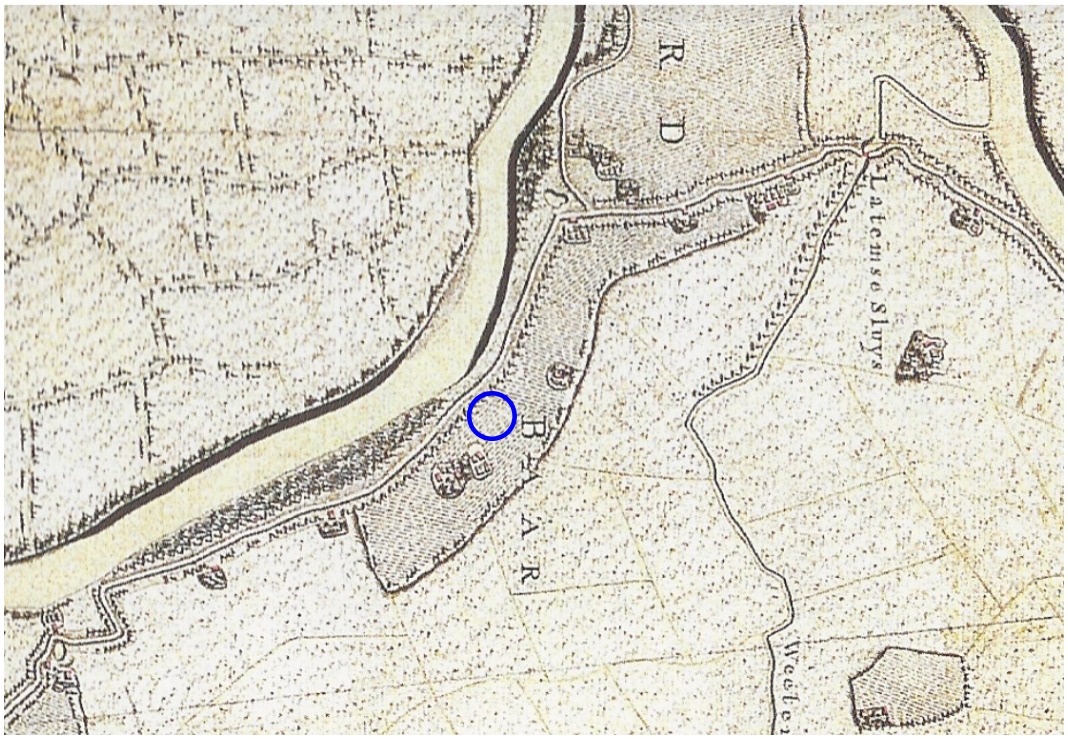

Figuur 25: Blad 6 van de Hottinger Atlas, vervaardigd tussen 1773 en 1794 (Versfelt 2011).

Figuur 26: Gedigitaliseerde weergave van het kadastraal minuutplan van de gemeente "Bahr en Lathum" tussen 1811 en 1832, sectie B, blad 1 ('HISGIS Gelderland' 2019).

Figuur 27: Topografisch militaire kaart 1850.

Figuur 28: 492-1580-ANGERLO-1866.

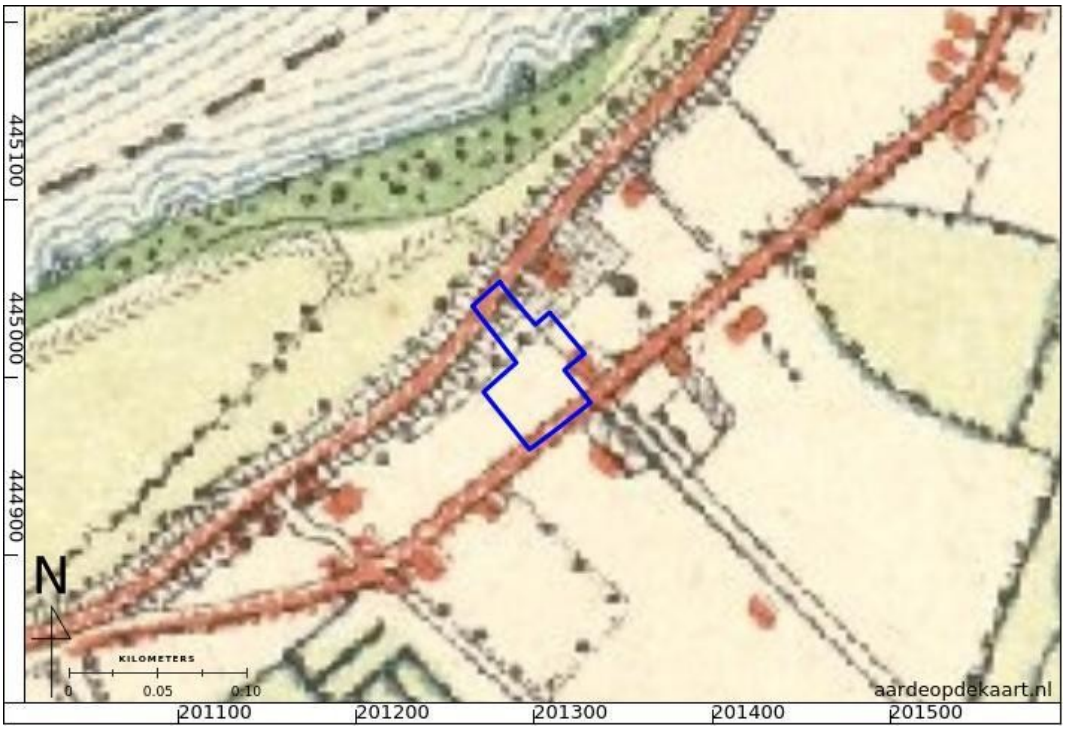

Figuur 29: 492-1582-ANGERLO-1901.

Figuur 30: 492-1584-ANGERLO-1920.

Figuur 31: 492-1585-ANGERLO-1931.

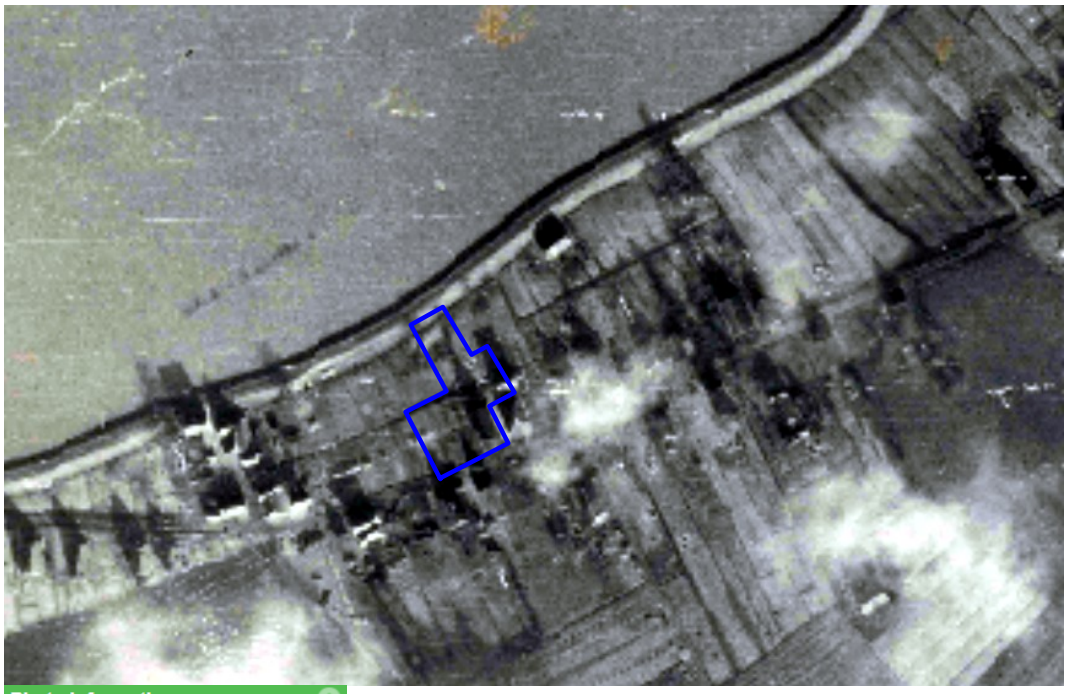

Photo information	
Flight	132
Run	06
Photo	4107
Date	1945-02-14
Height	23000 feet
Scale	1:7600
Sortie	R4/1741
Pilot	Fryer
Squadron	1 Cdn. A.P.I.S.
WUR library ID	330852

Figuur 32: Luchtfoto van de RAF uit 1945 (RAF 1940-1945).

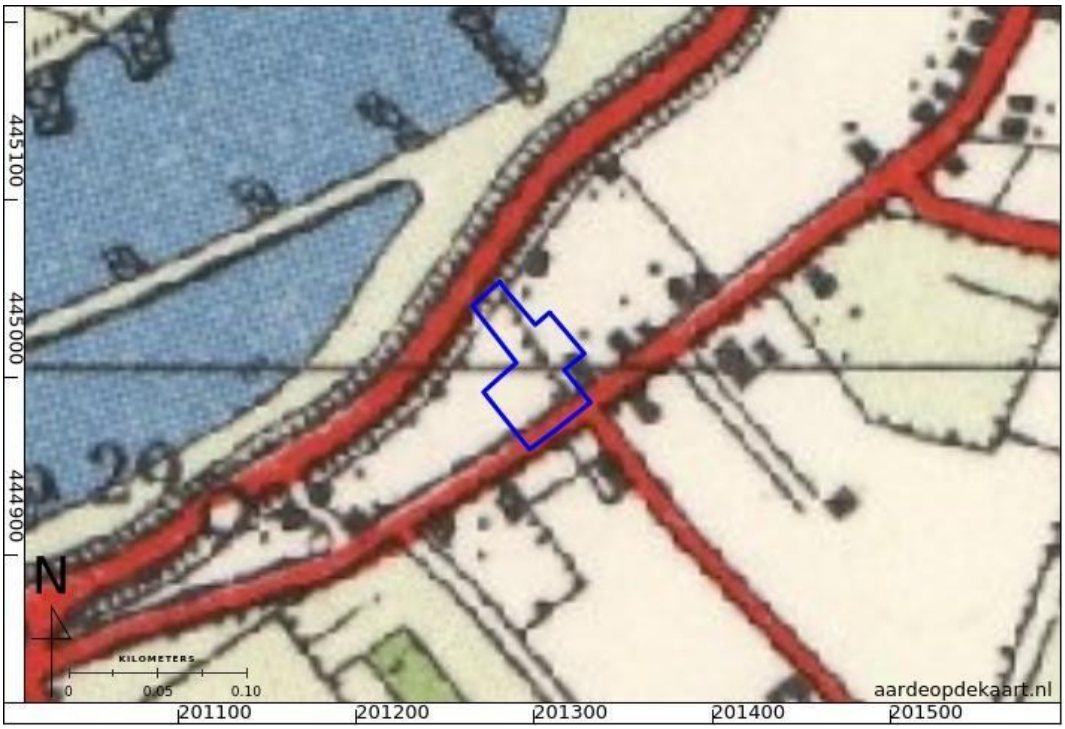

Figuur 33: 40E-1954-Didam / Doesburg / Zevenaar.

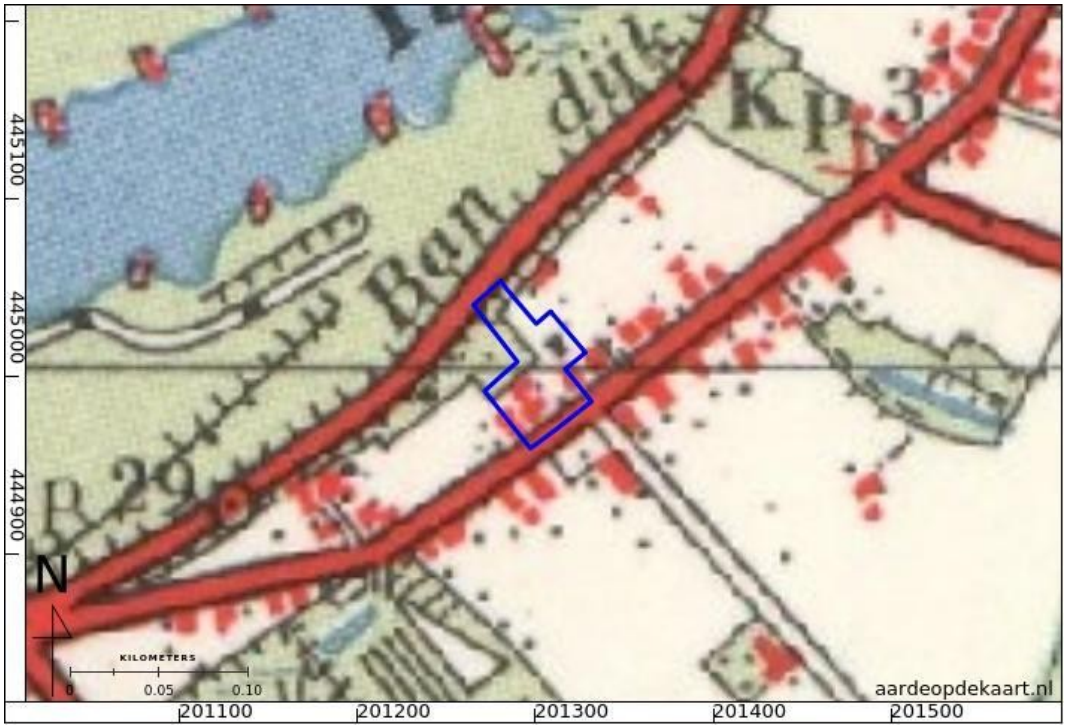

Figuur 34: 40E-1957-Didam / Doesburg / Zevenaar.

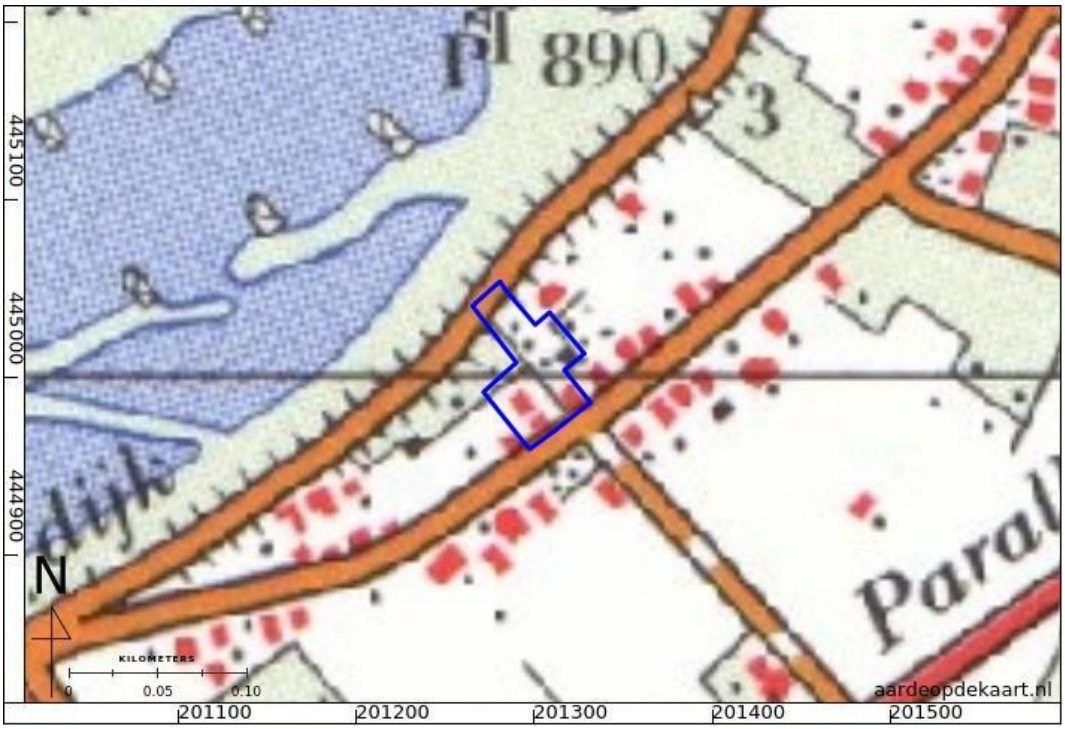

Figuur 35: 40E-1966-Didam / Doesburg / Zevenaar.

Figuur 36: 40E-1986-Didam / Doesburg / Zevenaar.

Figuur 37: 40E-1995-Didam / Doesburg / Zevenaar.

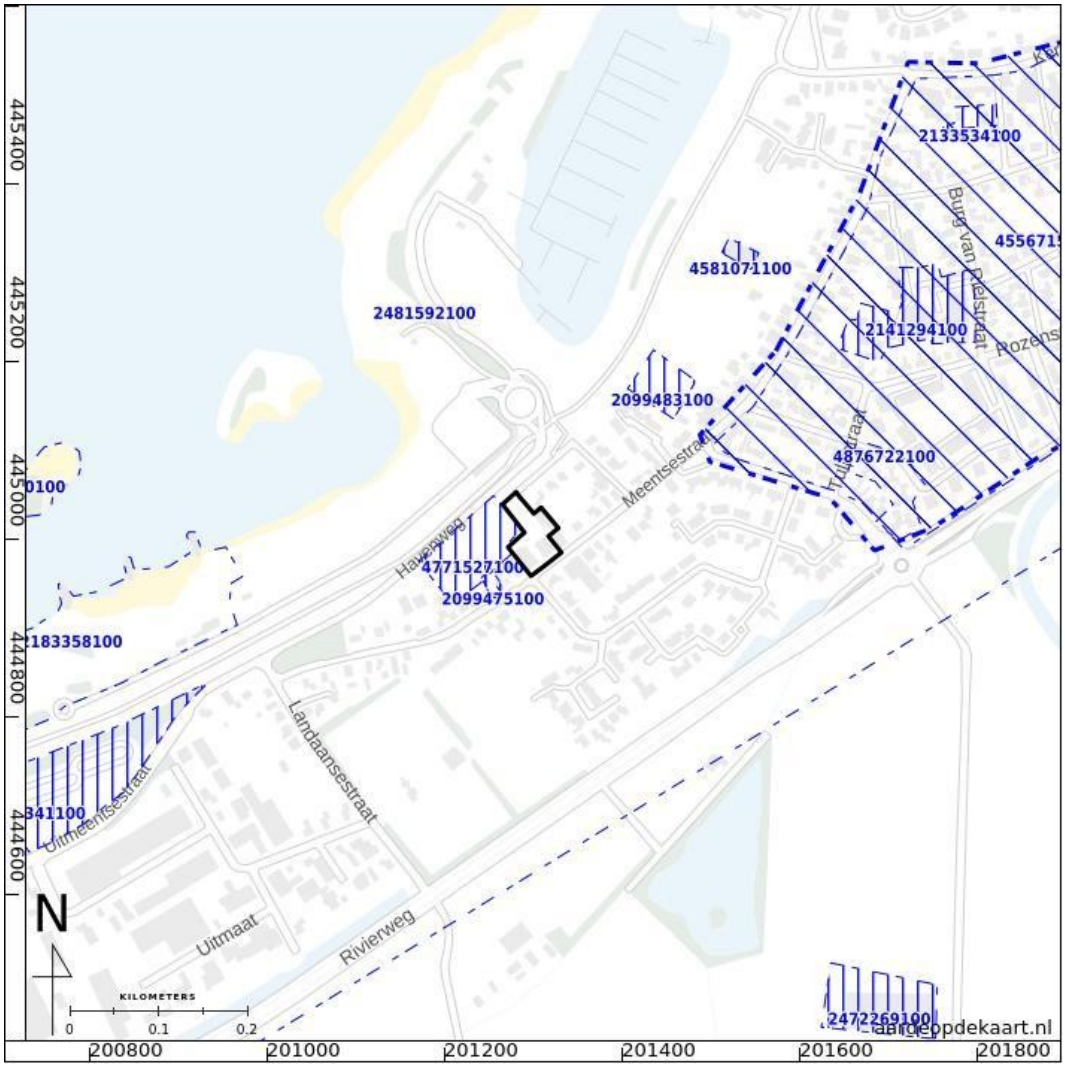

Figuur 38: Archeologische zaken (blauw) uit ARCHIS (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2020).

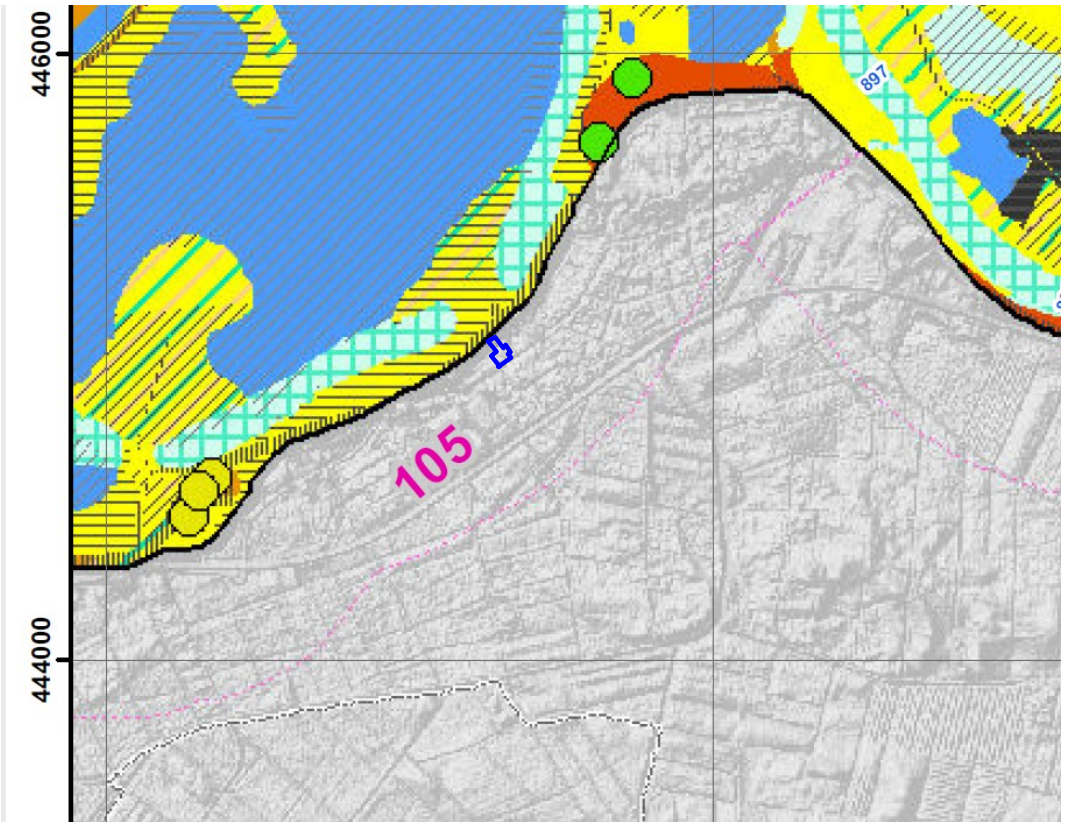

Archeologische verwachtingskaart uiterwaarden rivierengebied

UIKAV trefkans betrekt verwachting op terrestrische èn aquatische archeologie.

Trefkans op archeologie uit **alle** beschouwde perioden

Op land	In water	Codering volgt legenda IKAW3	
1	5	8	Water; jonger dan 1950, zeer lage trefkans
2		9	Stedelijk gebied; niet op trefkans gekarteerd
3	6		Tot middelhoge trefkans op (met name) maritieme acheologie in vaargeul
4	7		Middelhoge trefkans op begraven aquatische (incl. maritieme) archeologie

laag | midden | hoog

laag | midden | hoog

Archeologie en Cultuurhistorie Bron: UIKAV 2014 \ 20_BASISKAARTEN_ARCHEOLOGIE

Vondsten naar tijdsnede: T1 Jagers-verz. T2 Vroege Boeren T3 Bloei Bronstijd
T4 IJzertijd+Romeins T5 Vroege M.E. T6 Volle M.E.
T7 Late M.E. 1300-1600 T8 NieuweTijd T9 sinds1850

ouderdom onvoldoende nauwkeurig bekend: *

Bijkaart Verstoringen:
1 - Ophoging
2 - Oppervl. vergraving
3 - Afgravingen naar Alterra, 2007
4 - Bebouwd naar BBG2008

Terreinen van bekende archeologische waarde
Archeologie [RCE / AMK; Gemeentes; RvR]
Cultuur-historie [RCE, Gemeentes]

Gebieden met verhoogde kans op archeologie
Limes bufferzone overige bufferzones

Figuur 39: Archeologische verwachtingskaart uiterwaarden rivierengebied, totaalkaart, blad 40e (Cohen e.a. 2014).

ID 105: Lathumse en Bahrse waard en aanliggende gebieden.

Figuur 40: Boorpuntenkaart en archeologische indicatoren.

BST1: spoor baksteen
BST3: veel baksteen

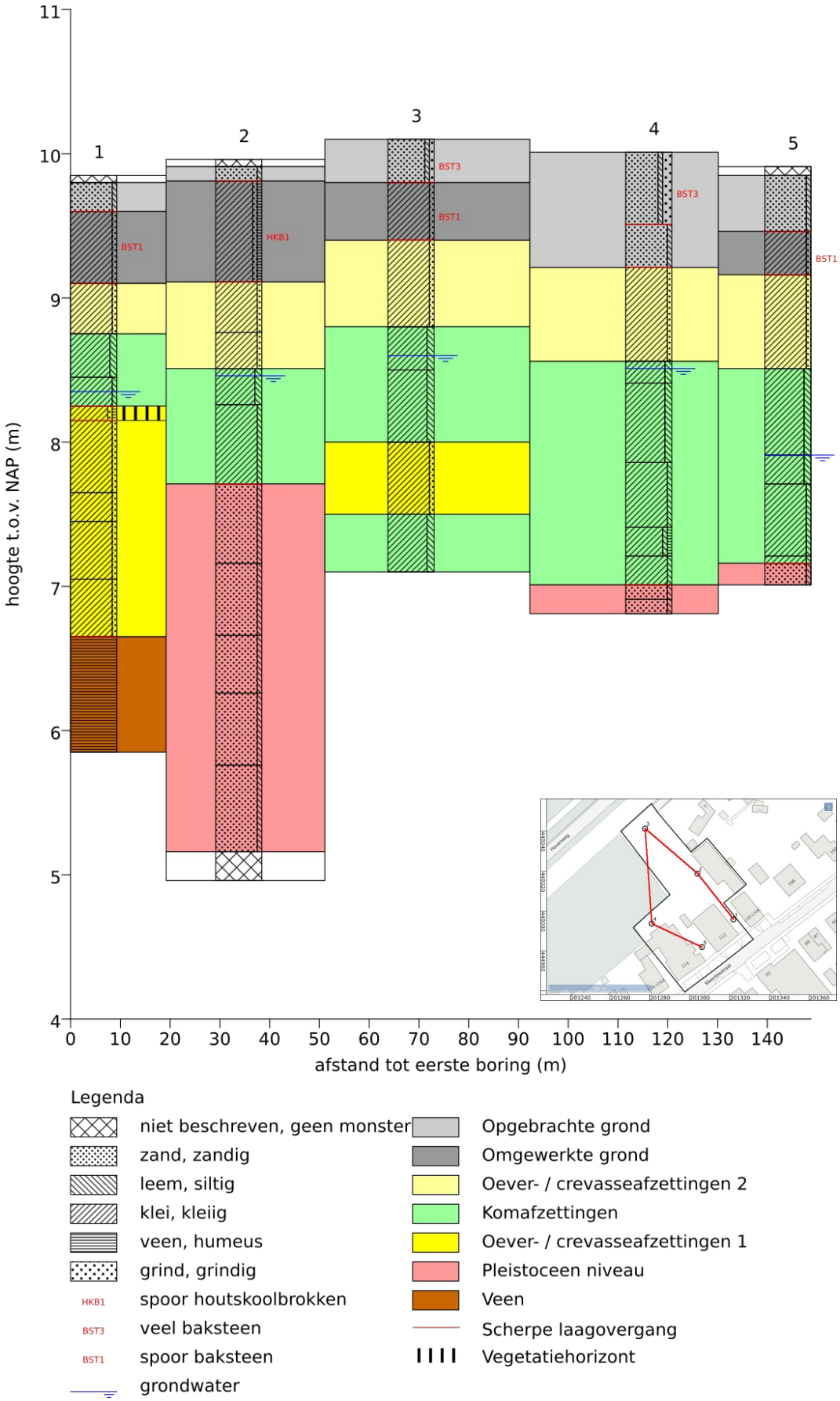

Figuur 41: Schematische weergave van boorprofielen.

Bijlage 1: Boorbeschrijvingen

nr.	grens (cm - mv)		grond	bijmenging	mediaan	kleur	kalk	nieuwvormingen	antropogene bijmengingen	boortype	overig
	boven	onder									
1											Datum: 15-12-2020; grondwaterstand tijdens boring: 150 (cm -mv) beschrijver: F. Roodenburg
	0	5	Klinker							handmatig	klinker
	5	25	zand	zwak siltig	zeer grof	grijs-bruin	kalkloos			7cm-Edelman	cunet; basis scherp; matig kleine spreiding; zand hoekig; opgebrachte grond
	25	75	klei	zwak zandig		donker-grijs	kalkrijk	spoor roestvlekken	spoor baksteen	7cm-Edelman	basis scherp; roestbrokken; oranjerode baksteenbrokken
	75	110	klei	zwak zandig		bruin	kalkrijk	veel roestvlekken		7cm-Edelman	oever- en/of crevasseafzettingen; basis geleidelijk
	110	140	klei	matig siltig		bruin	kalkrijk	veel roestvlekken		7cm-Edelman	kom; basis geleidelijk
	140	160	klei	zwak siltig		licht-grijs	kalkloos	spoor roestvlekken		7cm-Edelman	basis scherp
	160	170	klei	zwak zandig; zwak humeus		donker-bruin-grijs	kalkloos			7cm-Edelman	basis scherp; mogelijk oud oppervlak
	170	220	klei	zwak zandig		bruin-grijs	kalkrijk	weinig roestvlekken		7cm-Edelman	oever- en/of crevasseafzettingen; basis geleidelijk
	220	240	klei	zwak zandig		bruin-grijs	kalkrijk	weinig roestvlekken		3cm- Guts	oever- en/of crevasseafzettingen; basis geleidelijk; zandlagen
	240	280	klei	zwak zandig		licht-grijs	kalkrijk			3cm- Guts	basis geleidelijk; zandlagen
	280	320	klei	zwak zandig		grijs	kalkrijk			3cm- Guts	basis scherp
	320	400	veen	mineraalarm		bruin	kalkloos			3cm- Guts	met riet; zeggeveen
2											Datum: 15-12-2020; grondwaterstand tijdens boring: 150 (cm -mv) beschrijver: F. Roodenburg
	0	5	klinker							Handmatig	klinker
	5	15	zand	zwak siltig	zeer grof	grijs-bruin	kalkloos			7cm-Edelman	cunet; basis scherp; matig kleine spreiding; zand hoekig; opgebrachte grond

nr.	grens (cm - mv)		grond	bijmenging	mediaan	kleur	kalk	nieuwvormingen	antropogene bijmengingen	boortype	overig
	boven	onder									
	15	85	klei	zwak zandig; zwak humeus		donker-bruin-grijs	kalkrijk		spoor houtskool-brokken	7cm-Edelman	basis scherp; oranjerode baksteenbrokken; omgewerkte grond
	85	120	klei	zwak zandig		bruin-grijs	kalkrijk			7cm-Edelman	oever- en/of crevasseafzettingen; basis geleidelijk
	120	145	klei	zwak zandig		groen-grijs	kalkarm	spoor roestvlekken		7cm-Edelman	basis geleidelijk
	145	170	klei	matig siltig		bruin-grijs	kalkloos	veel roestvlekken		7cm-Edelman	basis geleidelijk
	170	225	klei	zwak siltig		licht-grijs	kalkloos	spoor roestvlekken		7cm-Edelman	basis scherp
	225	280	zand	zwak siltig	matig fijn	grijs-bruin	kalkloos			7cm-Edelman	basis geleidelijk; zand afgerond; matig kleine spreiding
	280	330	zand	zwak siltig	matig fijn	grijs-bruin	kalkrijk			7cm-Edelman	basis geleidelijk; zand afgerond; matig kleine spreiding
	330	370	zand	zwak siltig	matig fijn	grijs-bruin	kalkrijk			7cm-Edelman	basis geleidelijk; zand afgerond; matig kleine spreiding
	370	420	zand	zwak siltig	matig fijn	grijs	kalkrijk			7cm-Edelman	spoor schelpmateriaal; zand afgerond; matig kleine spreiding
	420	480	zand	zwak siltig	matig fijn	grijs	kalkrijk			3cm- Guts	spoor schelpmateriaal; zand afgerond; matig kleine spreiding
	480	500	niet beschreven							6cm- Guts	zand gevoeld guts loopt leeg
3											Datum: 15-12-2020; grondwaterstand tijdens boring: 150 (cm -mv) beschrijver: F. Roodenburg
	0	30	zand	zwak siltig; zwak grindig	matig grof	grijs-bruin	kalkrijk		veel baksteen	7cm-Edelman	veel puin; verharding; basis scherp; matig grote spreiding; opgebrachte grond; zand matig afgerond
	30	70	klei	zwak zandig		donker-grijs	kalkrijk		spoor baksteen	7cm-Edelman	basis scherp; oranjerode baksteen brokken en mortel; houtbrokken; omgewerkte grond
	70	130	klei	zwak zandig		bruin-grijs	kalkrijk	spoor mangaanconcreties		7cm-Edelman	basis geleidelijk
	130	160	klei	matig siltig		grijs-bruin	kalkrijk			7cm-Edelman	basis geleidelijk; spoor schelpmateriaal

nr.	grens (cm - mv)		grond	bijmenging	mediaan	kleur	kalk	nieuwvormingen	antropogene bijmengingen	boortype	overig
	boven	onder									
	160	210	klei	matig siltig		grijs	kalkloos	spoor roestvlekken		7cm-Edelman	basis geleidelijk
	210	260	klei	zwak zandig		grijs	kalkarm	weinig roestvlekken		3cm- Guts	basis geleidelijk
	260	300	klei	matig siltig		grijs	kalkloos			3cm- Guts	
4											Datum: 15-12-2020; grondwaterstand tijdens boring: 150 (cm -mv) beschrijver: F. Roodenburg
	0	50	zand	zwak siltig; sterk grindig	zeer grof	bruin-grijs	kalkrijk		veel baksteen	7cm-Edelman	basis scherp; zeer grote spreiding; opgebrachte grond; zand matig afgerond
	50	80	zand	zwak siltig	matig fijn	grijs-bruin	kalkloos			7cm-Edelman	basis scherp; matig kleine spreiding; zand matig afgerond; opgebrachte grond
	80	145	klei	zwak zandig		grijs-bruin	kalkrijk	spoor mangaanconcreties		7cm-Edelman	oever- en/of crevasseafzettingen; basis geleidelijk
	145	160	klei	matig siltig		licht-grijs	kalkloos	spoor roestvlekken		7cm-Edelman	basis geleidelijk
	160	215	klei	matig siltig		oranje-bruin	kalkloos	veel roestvlekken		7cm-Edelman	basis geleidelijk
	215	260	klei	zwak siltig		grijs	kalkloos	spoor roestvlekken		7cm-Edelman	basis geleidelijk
	260	280	klei	zwak siltig; zwak humeus		donker-grijs	kalkloos			7cm-Edelman	basis geleidelijk; houtbrokken
	280	300	klei	zwak siltig		grijs	kalkloos	spoor roestvlekken		7cm-Edelman	basis scherp
	300	310	zand	zwak siltig	matig fijn	bruin-grijs	kalkloos			7cm-Edelman	basis geleidelijk; zand afgerond; matig kleine spreiding
	310	320	zand	zwak siltig	matig fijn	bruin-grijs	kalkrijk			7cm-Edelman	zand afgerond; matig kleine spreiding
5											Datum: 15-12-2020; grondwaterstand tijdens boring: 200 (cm -mv) beschrijver: F. Roodenburg opmerking algemeen: fining downward
	0	6	niet beschreven							handmatig	klinker
	6	45	zand	zwak siltig	zeer grof	grijs-bruin	kalkloos			7cm-	cunet; basis scherp; tweetoppige spreiding; zand

nr.	grens (cm - mv)		grond	bijmenging	mediaan	kleur	kalk	nieuwvormingen	antropogene bijmengingen	boortype	overig
	boven	onder									
										Edelman	hoekig; opgebrachte grond
	45	75	klei	zwak zandig		grijs	kalkrijk	spoor roestvlekken	spoor baksteen	7cm-Edelman	oranjerode baksteen brokken; roestklompen; aluminiumfolie; basis scherp; spoor schelpmateriaal; omgewerkte grond
	75	140	klei	zwak zandig		grijs-bruin	kalkrijk	spoor mangaanconcreties		7cm-Edelman	oever- en/of crevasseafzettingen; basis geleidelijk
	140	200	klei	matig siltig		licht-grijs	kalkloos	weinig roestvlekken		7cm-Edelman	basis geleidelijk
	200	220	klei	matig siltig		licht-grijs	kalkloos	spoor mangaanconcreties		3cm- Guts	basis geleidelijk
	220	270	klei	zwak siltig		licht-grijs	kalkloos	spoor roestvlekken		3cm- Guts	basis geleidelijk; kom; zwart bandje op ca. 250 cm -mv, een paar mm dik
	270	275	klei	zwak siltig		bruin-grijs	kalkloos			3cm- Guts	zware klei met veel zandkorrels; basis scherp
	275	290	zand	zwak siltig	matig fijn	bruin-grijs	kalkloos			3cm- Guts	Pleistoceen; zand afgerond; matig kleine spreiding

Coördinaten van de boringen:

nr.	X (m RD)	Y (m RD)	Z (cm NAP)
1	201322	444996	985
2	201304	445019	996
3	201278	445042	1010
4	201281	444994	1001
5	201306	444982	991

Parkeeronderzoek

Omgeving Meentsestraat 112-114 te Giesbeek

Verkeersonderzoek | Mechanische telling | Advies en ontwerp | **Parkeeronderzoek** | Fietsverkeer

Onderzoeksperiode:
Donderdag 7 juli 2022
Zaterdag 9 juli 2022

Bureau de Groot Volker
Verkeersonderzoek en -advies

Opdrachtgever: Gemeente Zevenaar
Rapportnummer: P222360-01

Documentatiepagina

Opdrachtgever(s)	:	Gemeente Zevenaar
Titel rapport	:	Parkeeronderzoek, omgeving Meentsestraat 112-114 te Giesbeek
Kenmerk	:	P222360-01
Datum publicatie	:	19 juni, 2022
Projectteam Bureau de Groot Volker	:	Dhr. R.J. Bourgonjen
Projectomschrijving	:	Het uitvoeren van een parkeeronderzoek in de omgeving van Meentsestraat 112-114, te Giesbeek. Het berekenen van de parkeerdruk en de restcapaciteit in het onderzoeksgebied.
Trefwoorden	:	Parkeercapaciteit, parkeerdruk en restcapaciteit
Gegevens	:	Bureau de Groot Volker Spoorstraat 11 6953 BW Dieren Tel [0313] 496 816 info@verkeersonderzoek.nl www.verkeersonderzoek.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3
1.1 Aanleiding 3
1.2 Leeswijzer 3

2 Werkwijze 4
2.1 Onderzoeksgebied 4
2.2 Onderzoeksperiode 5
2.3 Parkeercapaciteit 5
2.4 Parkeerdruk 6
2.5 Restcapaciteit 6
2.6 Onderzoeksomstandigheden 6

3 Resultaten 8
3.1 Parkeercapaciteit 8
3.2 Parkeerdruk 8
3.3 Restcapaciteit 10

4 Conclusies 11
4.1 Parkeercapaciteit 11
4.2 Parkeerdruk 11
4.3 Restcapaciteit 11

Bijlage 1 Straatsectie-indeling 13
Bijlage 2 Tabel parkeercapaciteit
Bijlage 3 Tabellen parkeerdruk 15
Bijlage 4 Visualisaties parkeerdruk 16

Inleiding

In dit hoofdstuk worden de aanleiding van het onderzoek en de inhoud van de rapportage omschreven.

1.1 Aanleiding

Ten behoeve van de realisatie van nieuwe woningen in Giesbeek ter hoogte van Meentsestraat 112 – 114 worden een aantal publiek toegankelijke parkeerplaatsen opgeheven. De gemeente Zevenaar wil graag onderzoek doen naar de parkeersituatie ter hoogte van deze percelen perceel.

Om de huidige situatie met betrekking tot het parkeren in beeld te brengen voert Bureau de Groot Volker op een aantal maatgevende momenten parkeerdrukmetingen uit.

1.2 Leeswijzer

Deze rapportage bevat een toelichting op de uitgevoerde onderzoeken in hoofdstuk 2. Een beknopte weergave van de resultaten van de uitgevoerde tellingen staat in hoofdstuk 3 en in hoofdstuk 4 staan de belangrijkste conclusies van het onderzoek. In de bijlagen 1 t/m 4 zijn de onderzoeksresultaten van het parkeeronderzoek op straat-sectieniveau weergegeven door middel van tabellen en visualisaties.

Werkwijze

In dit hoofdstuk worden de opzet van het parkeeronderzoek, een omschrijving van de werkwijze en de omstandigheden van het onderzoek weergegeven.

1.3 Onderzoeksgebied

Het onderzoek is uitgevoerd in de omgeving van Meentsestraat 112-114 te Giesbeek. Voor de functie wonen geldt dat de parkeervraag binnen een loopafstand van circa 100 meter moet worden opgelost. Bij het bepalen van het onderzoeksgebied is naast de afstand ook rekening gehouden met natuurlijke barrières zoals bijvoorbeeld drukke wegen. De loopafstand is vanaf de voordeur van de percelen bepaald. Deze bevinden zich aan de straat Meentsestraat.

Naast het parkeren binnen een straal van circa 0 - 100 meter hebben wij in het onderzoek ook het parkeren binnen een straal van circa 100 - 200 meter meegenomen. Zo ontstaat een goed beeld van de parkeerdruk in de omgeving. In de rapportage isonderscheid gemaakt tussen de geregistreerde parkeerdruk van 0 - 100 meter en van 100 - 200 meter.

Figuur 2.1: Onderzoeksgebied omgeving Meentsestraat 112-114, te Giesbeek.

Sectie-indeling

Om de parkeerbezetting in beeld te brengen is het onderzoeksgebied opgedeeld in verschillende straat-secties. Een straat-sectie kan gevormd worden door een straat, een gedeelte van een straat of een parkeerterrein met min of meer dezelfde bebouwingskenmerken. Met deze sectie-indeling kan op straatniveau de geregistreerde parkeerdruk worden weergegeven. Een gedetailleerde overzichtskaart van het onderzoeksgebied met de gebruikte sectie-indeling staat weergegeven in bijlage 1 van dit rapport.

1.4 Onderzoeksperiode

Het parkeeronderzoek is uitgevoerd op twee dagen (donderdag en zaterdag) tussen 10 uur in de ochtend en 23 uur in de avond. Op donderdag is op drie verschillende momenten de parkeerdruk geregistreerd. Op zaterdag is er op twee verschillende momenten de parkeerdruk geregistreerd. De parkeerbezetting is geregistreerd op de onderzoeksmomenten die staan weergegeven in tabel 2.1.

Tabel 2.1: Registratiemomenten parkeerbezetting.

	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23/05
Donderdag 7 juli											■					■			■
Zaterdag 9 juli						■					■								

Deze onderzoeksperiode valt buiten de landelijke advies-data voor schoolvakanties en feestdagen.

1.5 Parkeercapaciteit

Binnen het onderzoeksgebied is de parkeercapaciteit van de aanwezige parkeerplaatsen geïnventariseerd. Bij het bepalen van de parkeercapaciteit is onderscheid gemaakt naar de kenmerken uit tabel 2.2.

Tabel 2.2: Verschillende typen parkeermogelijkheden.

Parkeermogelijkheden	Uitgangspunten
Parkeervakken	• Aangeven door belijning en/of bestrating
Rijbaan en/of strook	• Benodigde ruimte van ca. 6 meter per parkeerder • Parkeerverbod ▪ Bebording ▪ Ter plaatse van in- en uitritconstructie ▪ Binnen 5 meter van een kruispunt ▪ Blokkade rijbaan
Gehandicapten	• Verkeersbord E6: Gehandicaptenparkeerplaats
Laden en lossen	• Verkeersbord E7: Gelegenheid voor het laden en lossen
Elektrisch laadpunt	• Verkeersbord E1000, E1002 t/m E1004: Gelegenheid voor elektrische voertuigen
Gereserveerd/overige	• Verkeersbord E8: Gelegenheid alleen bestemd voor bepaalde doelgroep

Bij dit onderzoek zijn alleen de openbare parkeerplaatsen in beeld gebracht.

1.6 Parkeerdruk

Per sectie is het aantal geparkeerde voertuigen in kaart gebracht (met uitsplitsing naar type parkeerplaats). Door deze aantallen te delen door de parkeercapaciteit ontstaat op sectieniveau een overzicht van de bezettingsgraad.

De bezettingsgraad is het percentage parkeerplaatsen dat op een bepaald moment bezet is. Een laag percentage geeft aan dat er weinig parkeerplaatsen bezet zijn. Een hoog percentage betekent dat er veel voertuigen staan geparkeerd. Bij het registreren is onderscheid gemaakt tussen de volgende typen geparkeerde voertuigen:

- Voertuigen die in een parkeervak geparkeerd staan;
- Voertuigen die op de rijbaan geparkeerd staan;
- Voertuigen die op een gehandicaptenparkeerplaats geparkeerd staan;
- Voertuigen die op een parkeerplaats voor laden en lossen geparkeerd staan;
- Overige parkeerders (voertuigen op een gereserveerde parkeerplaats, op een parkeerplaats voor opladen van elektrische auto's, etc.);
- Fout geparkeerde voertuigen;
- Parkeervakken bezet door objecten (bijvoorbeeld aanhangers, bouwmaterialen of afvalcontainers).

Geparkeerde voertuigen op eigen terrein zijn bij dit parkeeronderzoek niet meegeteld. De resultaten van de parkeerdrukmetingen zijn in hoofdstuk 3.2 van deze rapportage opgenomen.

1.7 Restcapaciteit

Naast de parkeerdruk is per sectie de restcapaciteit in beeld gebracht. De restcapaciteit van een gebied of sectie is het aantal parkeerplaatsen dat tijdens het betreffende onderzoeksmoment nog vrij is. Bij de berekening van de restcapaciteit is uitgegaan van een gewenste maximum bezetting van 85%. Met de overige 15% kan zoekverkeer en een eventuele reserve worden opgevangen. De berekening van de restcapaciteit staat in hoofdstuk 3.3 van deze rapportage opgenomen.

1.8 Onderzoeksomstandigheden

In deze paragraaf zijn de weersomstandigheden op de onderzoeksdagen weergegeven en eventuele bijzonderheden die tijdens het onderzoek vastgesteld zijn.

Weersomstandigheden

De weersomstandigheden op de onderzoeksdagen staan weergegeven in tabel 2.3. De gegevens zijn afkomstig van het KNMI meetstation Deelen.

Tabel 2.3: Weersomstandigheden (KNMI, meetlocatie Deelen).

Dag	Temperatuur (°C)		Neerslag (mm.)	Omstandigheden
	Min.	Max.		
Donderdag 7 juli	14,4	18,9	1.6mm	Geheel bewolkt
Zaterdag 9 juli	16,9	23.0	0.0mm	vrijwel geheel bewolkt

De waargenomen weersomstandigheden zijn niet ongebruikelijk voor de tijd van het jaar.

Bijzonderheden

Tijdens het onderzoek was op zaterdag 9 juli het festival *Dreamfields* gaande. Giesbeek was hierdoor afgesloten voor niet-bestemmingsverkeer. Een verkeersregelaar bij de rotonde van de N338 – Zwalmstraat controleerde op dit moment de beweegredenen van de automobilisten. Mogelijk heeft het afsluiten van Giesbeek voor dit niet-bestemmingsverkeer invloed gehad tijdens de onderzoeksmomenten van zaterdag 9 juli. Het kan bijvoorbeeld zijn dat men het gebied heeft gemeden of verlaten in verband met de drukte of zijn mensen niet naar het gebied gegaan om bij Rhederlaag recreatieve activiteiten uit te voeren.

Resultaten

In dit hoofdstuk staan de resultaten van het parkeeronderzoek. De parkeercapaciteit voor het onderzoeksgebied is weergegeven en per onderzoeksmoment is de parkeerdruk en de restcapaciteit in het onderzoeksgebied omschreven.

1.9 Parkeercapaciteit

De parkeercapaciteit is bepaald voor alle openbare parkeerplaatsen binnen het onderzoeksgebied. In tabel 3.1 staat de parkeercapaciteit van het onderzoeksgebied weergegeven. De parkeercapaciteit op sectieniveau, uitgesplitst naar verschillende kenmerken, staat in de tabel van bijlage 2 weergegeven.

Tabel 3.1: Parkeercapaciteit omgeving Meentsestraat 112-114, te Giesbeek.

Categorie	0 - 100 m.	100 - 200 m.	Totaal
parkeervakken	7	66	73
parkeren op de rijbaan	18	25	43
gehandicapten	0	1	1
laden en lossen	0	0	0
elektrische laadpunt	0	0	0
overige parkeerplaatsen	0	0	0
Totale capaciteit	25	92	117

Tussen 0 - 100 meter vanaf Meentsestraat 112-114, zijn 25 openbare parkeerplaatsen aanwezig en in het gebied 100 - 200 meter vanaf Meentsestraat 112-114 bevinden zich 92 openbare parkeerplaatsen. In totaal bedraagt de parkeercapaciteit van het onderzoeksgebied 117 parkeerplaatsen.

1.10 Parkeerdruk

De parkeerdruk en bezettingsgraad is bepaald voor de verschillende meetmomenten op de donderdag en op de zaterdag. Bij de verwerking is onderscheid gemaakt tussen het gebied dat van 0 - 100 meter van Meenstestraat 112-114 ligt en het gebied dat tussen 100 - 200 meter er vanaf ligt.

Donderdag 7 juli

Op basis van het aantal geregistreerde voertuigen is de bezettingsgraad per onderzoeksmoment bepaald. De parkeerbezetting op de verschillende meetmomenten voor donderdag 7 juli is afgebeeld in tabel 3.2. De bezetting op straat-sectieniveau is terug te vinden in de tabellen van bijlage 3.

Tabel 3.2: Parkeerbezetting (%) donderdag 7 juli.

Tijd	0 – 100 m.		100 – 200 m.		Totaal	
	Bezetting (abs.)	Bezetting (%)	Bezetting (abs.)	Bezetting (%)	Bezetting (abs.)	Bezetting (%)
15:00 uur	15	60%	42	46%	57	49%
20:00 uur	14	56%	48	52%	62	53%
23:00 uur	12	48%	48	52%	60	51%

De bezettingsgraad voor de secties tot circa 100 meter rondom Meentsestraat 112-114, varieert op de verschillende onderzoeksmomenten tussen de 48% en de 60%.

Voor de secties in het gebied van circa 100 - 200 meter rondom Meentsestraat 112-114, varieert de bezettingsgraad tussen de 46% en de 52%.

De hoogste bezettingsgraad, binnen het gebied van circa 0 – 100 meter, is geregistreerd tijdens het onderzoeksmoment van 15 uur in de middag. Binnen circa 0-100 meter was de bezettingsgraad op dit moment 60% en in het gebied van circa 100 - 200 meter 46%.

Zaterdag 9 juli

Op basis van het aantal geregistreerde voertuigen is de bezettingsgraad per onderzoeksmoment bepaald. De parkeerbezetting op de verschillende meetmomenten voor zaterdag 9 juli is afgebeeld in tabel 3.3. De bezetting op straat-sectieniveau is terug te vinden in de tabellen van bijlage 3.

Tabel 3.3: Parkeerbezetting (%) zaterdag 9 juli.

Tijd	0 – 100 m.		100 – 200 m.		Totaal	
	Bezetting (abs.)	Bezetting (%)	Bezetting (abs.)	Bezetting (%)	Bezetting (abs.)	Bezetting (%)
10:00 uur	16	64%	39	54%	55	56%
15:00 uur	17	68%	59	64%	76	65%

De bezettingsgraad voor de secties tot circa 100 meter rondom Meentsestraat 112-114, varieert op de verschillende onderzoeksmomenten tussen de 64% en de 68%.

Voor de secties in het gebied van circa 100 - 200 meter rondom Meentsestraat 112-114, varieert de bezettingsgraad tussen de 54% en de 64%.

De hoogste bezettingsgraad is geregistreerd tijdens het onderzoeksmoment van 15 uur in de middag. Binnen circa 0 - 100 meter was de bezettingsgraad op dit moment 68% en in het gebied van circa 100 - 200 meter 64%.

In bijlage 4 staat de visualisatie van het maatgevende (drukste) onderzoeksmoment weergegeven. Hierbij wordt de geregistreerde bezettingsgraad per sectie met verschillende kleuren op de kaart afgebeeld.

1.11 Restcapaciteit

Op basis van de bezetting en de maximaal gewenste bezetting van 85% op de openbare weg is de restcapaciteit berekend. De restcapaciteit in het onderzoeksgebied voor de verschillende onderzoeksmomenten staat weergegeven in tabel 3.4. Hierin is het aantal aanwezige vrije parkeerplaatsen op basis van een maximale parkeerbezetting van 85% weergegeven.

Tabel 3.4: Restcapaciteit per onderzoeksmoment voor en tijdens de herontwikkeling

Moment	Donderdag			Zaterdag		
	Restcapaciteit 0 – 100 m.	Restcapaciteit 100 – 200 m.	Restcapaciteit 0 – 200 m.	Restcapaciteit 0 – 100 m.	Restcapaciteit 100 – 200 m.	Restcapaciteit 0 – 200 m.
10 uur	-	-	-	5	28	33
15 uur	6	36	42	4	19	23
20 uur	7	30	37	-	-	-
23 uur	9	30	39	-	-	-

De restcapaciteit op het maatgevende (drukste) onderzoeksmoment (zaterdag 15:00 uur) bedraagt in de huidige situatie een overschot van 4 parkeerplaatsen in het gebied tot circa 100 meter rondom Meentsestraat 112-114. De restcapaciteit op het maatgevende (drukste) onderzoeksmoment (zaterdag 15:00 uur) in het gebied van circa 100 tot 200 meter rondom Meentsestraat 112-114 bedraagt in de huidige situatie een overschot van 19 parkeerplaatsen.

In het onderzoeksgebied van 100 – 200m zijn er tevens parkeerplaatsen aanwezig nabij een sportgelegenheid (sectie 6). Om erachter te komen of er genoeg restcapaciteit aanwezig is in het geval van een voetbalwedstrijd, is er voor gekozen ook een berekening uit te voeren waarbij het parkeerterrein (sectie 6) niet wordt meegenomen.

De restcapaciteit op het maatgevende (drukste) onderzoeksmoment (zaterdag 15:00) bedraagt in de huidige situatie, excl. Sectie 6, in het gebied van circa 100 – 200 meter rondom Meentsestraat 112-114 een overschot van 14 parkeerplaatsen. De bezettingsgraad was op dit moment 66%.

Conclusies

Het parkeeronderzoek heeft als doel om de bezettingsgraad van de parkeerplaatsen in de omgeving van Meentsestraat 112-114 te Giesbeek in beeld te brengen. Met de onderzoeksgegevens kan de huidige restcapaciteit worden berekend. Onderstaand zijn de belangrijkste conclusies verwoord.

1.12 Parkeercapaciteit

De totale parkeercapaciteit voor de secties binnen het gebied tot circa 100 meter rondom Meentsestraat 112-114 bedraagt 25 openbare parkeerplaatsen. In het gebied daaromheen (circa 100 – 200 meter) zijn 92 openbare parkeerplaatsen aanwezig. In het totale gebied zijn 117 openbare parkeerplaatsen aanwezig.

1.13 Parkeerdruk

Voor de secties binnen circa 100 meter rondom Meentsestraat 112-114 varieert de bezettingsgraad tussen de 48% en de 68%. Voor de secties in het gebied daaromheen (circa 100 – 200 meter) is de bezettingsgraad iets lager. Hier varieert de bezetting op de verschillende onderzoeksmomenten tussen de 42% en de 64%.

Het maatgevende onderzoeksmoment in de parkeerbezetting is de zaterdagmiddag (9 juli, 2022) om 15 uur met een bezettingsgraad van 68% voor het gebied tot circa 100 meter en 64% voor het gebied van 100 – 200 meter. In het gehele onderzoeksgebied was er op dit moment een bezettingsgraad van 64%.

1.14 Restcapaciteit

In de huidige situatie op het maatgevende (drukste) onderzoeksmoment (zaterdag 15:00 uur) in het gebied van circa 0 - 100 meter een overschot van 4 parkeerplaatsen en in het gebied van circa 100 - 200 meter van de Meentsestraat 112-114 bedraagt de restcapaciteit een overschot van 19 openbare parkeerplaatsen.

In het gebied van circa 100 – 200 meter vanaf de Meentsestraat 112-114 is een parkeerterrein nabij een sportgelegenheid aanwezig (sectie 6). De opdrachtgever heeft gevraagd inzage te bieden naar de restcapaciteit van het gebied wanneer dit parkeerterrein niet meegenomen wordt.

In het geval dat sectie 6 niet wordt meegenomen in de berekening van de restcapaciteit bedraagt de restcapaciteit in het gebied van circa 100 – 200 meter vanaf de Meentsestraat 112-114, op het maatgevende (drukste) moment (zaterdag 15 uur) een overschot van 14 parkeerplaatsen.

Op basis van deze restcapaciteit in combinatie met de toekomstige parkeervraag kan worden bepaald of er voldoende parkeercapaciteit is in de directe omgeving van de Meentsestraat.

Bijlagen

Bijlage 1 Straatsectie-indeling

- B1.1, visualisatie straatsectie-indeling

Sectie-indeling Giesbeek, Meentsestraat

Versie: juni 2022

Gemeente:
Zevenaar

Gebied:
Meentsestraat

Plaats:
Giesbeek

Rapportnummer:
P222360

LEGENDA

Onderzoeksgebied

0 - 100 meter

100 - 200 meter

Locatie Herontwikkeling

Sectie-indeling

0 - 100 meter

100 - 200 meter

12 Sectienummer

30 0 30 60 m

N

Achtergrondkaart bron: J.W. van Aalst, www.opentopo.nl

Bureau de Groot Volker

Verkeersonderzoek en -advies

Bijlage 2 Tabel parkeercapaciteit

- B2.1, Tabel parkeercapaciteit

B2.1 Parkeercapaciteit Giesbeek Meentsestraat 112-114

Bureau de Groot Volker
Verkeersonderzoek en -advies

SECTIE	STRAAT / TERREIN	VANAF HUIS-NUMMER	TOT HUIS-NUMMER	PARKEERREGIME	OPENBAAR							BIJZONDERHEDEN omschrijving van gereserveerd omschrijving van parkeerregime
					parkeer vakken	Rijbaan/S trook	gehandi-capten	laden en lossen	elektrisch laadpunt	gereser-veerd / overige	*totaal capaciteit*	
1	Meentsestraat	112	110A	Privé/Gereserveerd	0	0	0	0	0	0	0	
2	Meentsestraat			Openbaar	0	7	0	0	0	0	7	Tot laatste rijstrook
3	Meentsestraat	116	126	Openbaar	0	4	0	0	0	0	4	
4	Klaverweide			Openbaar	7	7	0	0	0	0	14	
5	Meentsestraat	128	115A	Openbaar	0	5	0	0	0	0	5	
6	P-Plaats Sportpark de Does			Openbaar	21	0	1	0	0	0	22	
7	Meentsestraat			Openbaar	0	3	0	0	0	0	3	
8	Ijsselpad			Openbaar	0	8	0	0	0	0	8	
9	Hoefjes			Openbaar	0	2	0	0	0	0	2	
10	Klaverweide			Openbaar	0	0	0	0	0	0	0	
11	Klaverweide			Openbaar	0	0	0	0	0	0	0	
12	Klaverweide			Openbaar	5	0	0	0	0	0	5	
13	Klaverweide			Openbaar	17	0	0	0	0	0	17	
14	De Genthorst			Openbaar	12	0	0	0	0	0	12	
15	Jan Bosstraat			Openbaar	0	0	0	0	0	0	0	
16	Jan Bosstraat			Openbaar	5	2	0	0	0	0	7	
17	Jan Bosstraat			Openbaar	0	0	0	0	0	0	0	
18	Jan Bosstraat			Openbaar	2	3	0	0	0	0	5	
19	Jan Bosstraat			Openbaar	0	2	0	0	0	0	2	
20	Jan Bosstraat			Openbaar	4	0	0	0	0	0	4	
Totaal					73	43	1	0	0	0	117	

Totaal 0-100m	7	18	0	0	0	0	25
Totaal 100-200m	66	25	1	0	0	0	92

Bijlage 3 Tabellen parkeerdruk

- B3.1, Tabel, parkeerdrukmetingen, donderdag 15:00 uur
- B3.2, Tabel, parkeerdrukmetingen, donderdag 20:00 uur
- B3.3, Tabel, parkeerdrukmetingen, donderdag 23:00 uur
- B3.4, Tabel, parkeerdrukmetingen, zaterdag 10:00 uur
- B3.5, Tabel, parkeerdrukmetingen, zaterdag 15:00 uur

B3.1 Tabel Parkeerdruk donderdag 7 juli 2022 15:00

Parkeeronderzoek omgeving Meentsestraat 112-114, Giesbeek

sectie nummer	straatnaam	capaciteit	bezetting openbare parkeerplaatsen										rest-capaciteit	
			parkeer-vakken	Op de rijbaan/strook	gehandicapten	Laden en Lossen	Elektrisch laadpunt	Gereserveerd/Overige	bezet door objecten	fout parkeren	bezetting (abs.)	parkeerdruk (%)	aantal plaatsen	aantal plaatsen bij 85%
1	Meentsestraat	0	0	0						1	1	-	-1	-1
2	Meentsestraat	7	0	4					2		6	86%	1	0
3	Meentsestraat	4	0	0							0	0%	4	3
4	Klaverweide	14	7	1							8	57%	6	4
5	Meentsestraat	5	0	1							1	20%	4	3
6	P-Plaats Sportpark de Does	22	2	0					11		13	59%	9	6
7	Meentsestraat	3	0	1							1	33%	2	2
8	Ijsselpad	8	0	3							3	38%	5	4
9	Hoefjes	2	0	1							1	50%	1	1
10	Klaverweide	0	0	0							0	-	0	0
11	Klaverweide	0	0	0							0	-	0	0
12	Klaverweide	5	3	0							3	60%	2	1
13	Klaverweide	17	6	0							6	35%	11	8
14	De Genthorst	12	7	0							7	58%	5	3
15	Jan Bosstraat	0	0	0							0	-	0	0
16	Jan Bosstraat	7	3	0							3	43%	4	3
17	Jan Bosstraat	0	0	0							0	-	0	0
18	Jan Bosstraat	5	1	0							1	20%	4	3
19	Jan Bosstraat	2	0	1							1	50%	1	1
20	Jan Bosstraat	4	2	0							2	50%	2	1
Totaal		*117*	31	12	0	0	0	0	13	1	57	49%	60	42

Binnen 0-100 meter	*25*	7	5	0	0	0	0	2	1	15	60%	10	6
Binnen 100-200 meter	*92*	24	7	0	0	0	0	11	0	42	46%	50	36

Totaal zonder sectie 6	*70*	22	7	0	0	0	0	0	0	29	41%	41	31

B3.2 Tabel Parkeerdruk donderdag 7 juli 2022 20:00 **Parkeeronderzoek omgeving Meentsestraat 112-114, Giesbeek**

sectie nummer	straatnaam	capaciteit	bezetting openbare parkeerplaatsen										rest-capaciteit	
			parkeer-vakken	Op de rijbaan/strook	gehandicapten	Laden en Lossen	Elektrisch laadpunt	Gereserveerd/Overige	bezet door objecten	fout parkeren	bezetting (abs.)	parkeerdruk (%)	aantal plaatsen	aantal plaatsen bij 85%
1	Meentsestraat	0	0	0							0	-	0	0
2	Meentsestraat	7	0	4					2		6	86%	1	0
3	Meentsestraat	4	0	0							0	0%	4	3
4	Klaverweide	14	5	3							8	57%	6	4
5	Meentsestraat	5	0	0							0	0%	5	4
6	P-Plaats Sportpark de Does	22	0	0					11		11	50%	11	8
7	Meentsestraat	3	0	1							1	33%	2	2
8	Ijsselpad	8	0	7							7	88%	1	0
9	Hoefjes	2	0	2							2	100%	0	0
10	Klaverweide	0	0	0							0	-	0	0
11	Klaverweide	0	0	0							0	-	0	0
12	Klaverweide	5	5	0							5	100%	0	-1
13	Klaverweide	17	5	0							5	29%	12	9
14	De Genthorst	12	7	0					1		8	67%	4	2
15	Jan Bosstraat	0	0	0							0	-	0	0
16	Jan Bosstraat	7	5	1							6	86%	1	0
17	Jan Bosstraat	0	0	0							0	-	0	0
18	Jan Bosstraat	5	0	0							0	0%	5	4
19	Jan Bosstraat	2	0	1							1	50%	1	1
20	Jan Bosstraat	4	2	0							2	50%	2	1
Totaal		*117*	29	19	0	0	0	0	14	0	62	53%	55	37

Binnen 0-100 meter	*25*	5	7	0	0	0	0	2	0	14	56%	11	7
Binnen 100-200 meter	*92*	24	12	0	0	0	0	12	0	48	52%	44	30

Totaal zonder sectie 6	*70*	24	12	0	0	0	0	1	0	37	53%	33	23

B3.3 Tabel Parkeerdruk donderdag 7 juli 2022 23:00

Parkeeronderzoek omgeving Meentsestraat 112-114, Giesbeek

sectie nummer	straatnaam	capaciteit	bezetting openbare parkeerplaatsen										rest-capaciteit	
			parkeer-vakken	Op de rijbaan/strook	gehandicapten	Laden en Lossen	Elektrisch laadpunt	Gereserveerd/Overige	bezet door objecten	fout parkeren	bezetting (abs.)	parkeerdruk (%)	aantal plaatsen	aantal plaatsen bij 85%
1	**Meentsestraat**	0	0	0							0	**-**	0	**0**
2	**Meentsestraat**	7	0	2					2		4	**57%**	3	**2**
3	**Meentsestraat**	4	0	0							0	**0%**	4	**3**
4	**Klaverweide**	14	5	3							8	**57%**	6	**4**
5	**Meentsestraat**	5	0	0							0	**0%**	5	**4**
6	**P-Plaats Sportpark de Does**	22	1	0					11		12	**55%**	10	**7**
7	**Meentsestraat**	3	0	0							0	**0%**	3	**3**
8	**Ijsselpad**	8	0	8							8	**100%**	0	**-1**
9	**Hoefjes**	2	0	2							2	**100%**	0	**0**
10	**Klaverweide**	0	0	0							0	**-**	0	**0**
11	**Klaverweide**	0	0	0							0	**-**	0	**0**
12	**Klaverweide**	5	4	0							4	**80%**	1	**0**
13	**Klaverweide**	17	6	0							6	**35%**	11	**8**
14	**De Genthorst**	12	7	0					1		8	**67%**	4	**2**
15	**Jan Bosstraat**	0	0	0							0	**-**	0	**0**
16	**Jan Bosstraat**	7	5	1							6	**86%**	1	**0**
17	**Jan Bosstraat**	0	0	0							0	**-**	0	**0**
18	**Jan Bosstraat**	5	0	0							0	**0%**	5	**4**
19	**Jan Bosstraat**	2	0	0							0	**0%**	2	**2**
20	**Jan Bosstraat**	4	2	0							2	**50%**	2	**1**
Totaal		*117*	30	16	0	0	0	0	14	0	60	**51%**	57	**39**

Binnen 0-100 meter	*25*	5	5	0	0	0	0	2	0	12	**48%**	13	**9**
Binnen 100-200 meter	*92*	25	11	0	0	0	0	12	0	48	**52%**	44	**30**

Totaal zonder sectie 6	*70*	24	11	0	0	0	0	1	0	36	**51%**	34	**24**

B3.4 Tabel Parkeerdruk zaterdag 9 juli 2022 10:00 **Parkeeronderzoek omgeving Meentsestraat 112-114, Giesbeek**

sectie nummer	straatnaam	capaciteit	bezetting openbare parkeerplaatsen										rest-capaciteit	
			parkeer-vakken	Op de rijbaan/strook	gehandicapten	Laden en Lossen	Elektrisch laadpunt	Gereserveerd/Overige	bezet door objecten	fout parkeren	bezetting (abs.)	parkeerdruk (%)	aantal plaatsen	aantal plaatsen bij 85%
1	**Meentsestraat**	0	0	0							0	**-**	0	**0**
2	**Meentsestraat**	7	0	5					2		7	**100%**	0	**-1**
3	**Meentsestraat**	4	0	1							1	**25%**	3	**2**
4	**Klaverweide**	14	5	3							8	**57%**	6	**4**
5	**Meentsestraat**	5	0	1							1	**20%**	4	**3**
6	**P-Plaats Sportpark de Does**	22	0	0					11		11	**50%**	11	**8**
7	**Meentsestraat**	3	0	1						1	2	**67%**	1	**1**
8	**Ijsselpad**	8	0	6							6	**75%**	2	**1**
9	**Hoefjes**	2	0	2							2	**100%**	0	**0**
10	**Klaverweide**	0	0	0						1	1	**-**	-1	**-1**
11	**Klaverweide**	0	0	0							0	**-**	0	**0**
12	**Klaverweide**	5	4	0							4	**80%**	1	**0**
13	**Klaverweide**	17	5	0							5	**29%**	12	**9**
14	**De Genthorst**	12	5	0					1		6	**50%**	6	**4**
15	**Jan Bosstraat**	0	0	0						2	2	**-**	-2	**-2**
16	**Jan Bosstraat**	7	5	0							5	**71%**	2	**1**
17	**Jan Bosstraat**	0	0	0							0	**-**	0	**0**
18	**Jan Bosstraat**	5	1	0							1	**20%**	4	**3**
19	**Jan Bosstraat**	2	0	1							1	**50%**	1	**1**
20	**Jan Bosstraat**	4	3	0							3	**75%**	1	**0**
Totaal		*117*	28	20	0	0	0	0	14	4	66	**56%**	51	**33**

Binnen 0-100 meter	*25*	5	9	0	0	0	0	2	0	16	**64%**	9	**5**
Binnen 100-200 meter	*92*	23	11	0	0	0	0	12	4	50	**54%**	42	**28**

Totaal zonder sectie 6	*70*	23	11	0	0	0	0	1	4	39	**56%**	31	**21**

B3.5 Tabel Parkeerdruk zaterdag 9 juli 2022 15:00

Parkeeronderzoek omgeving Meentsestraat 112-114, Giesbeek

sectie nummer	straatnaam	capaciteit	bezetting openbare parkeerplaatsen										rest-capaciteit	
			parkeer-vakken	Op de rijbaan/strook	gehandicapten	Laden en Lossen	Elektrisch laadpunt	Gereserveerd/Overige	bezet door objecten	fout parkeren	bezetting (abs.)	parkeerdruk (%)	aantal plaatsen	aantal plaatsen bij 85%
1	Meentsestraat	0	0	0						1	1	-	-1	-1
2	Meentsestraat	7	0	7					2		9	129%	-2	-3
3	Meentsestraat	4	0	0							0	0%	4	3
4	Klaverweide	14	4	3							7	50%	7	5
5	Meentsestraat	5	0	2							2	40%	3	2
6	P-Plaats Sportpark de Does	22	2	0					11		13	59%	9	6
7	Meentsestraat	3	0	2						1	3	100%	0	0
8	Ijsselpad	8	0	8							8	100%	0	-1
9	Hoefjes	2	0	2							2	100%	0	0
10	Klaverweide	0	0	0							0	-	0	0
11	Klaverweide	0	0	0							0	-	0	0
12	Klaverweide	5	4	0							4	80%	1	0
13	Klaverweide	17	12	0							12	71%	5	2
14	De Genthorst	12	5	0					1		6	50%	6	4
15	Jan Bosstraat	0	0	0							0	-	0	0
16	Jan Bosstraat	7	5	0							5	71%	2	1
17	Jan Bosstraat	0	0	0							0	-	0	0
18	Jan Bosstraat	5	0	2							2	40%	3	2
19	Jan Bosstraat	2	0	0							0	0%	2	2
20	Jan Bosstraat	4	2	0							2	50%	2	1
Totaal		*117*	34	26	0	0	0	0	14	2	76	65%	41	23

Binnen 0-100 meter	*25*	4	10	0	0	0	0	2	1	17	68%	8	4
Binnen 100-200 meter	*92*	30	16	0	0	0	0	12	1	59	64%	33	19

Totaal zonder sectie 6	*70*	28	16	0	0	0	0	1	1	46	66%	24	14

Bijlage 4 Visualisaties parkeerdruk

- B4.1, visualisatie, parkeerdruk, zaterdag 15:00 uur

B4.1 Visualisatie parkeerdruk

zaterdag 9 juni 2022
15 :00 uur

Gemeente:
Zevenaar

Gebied:
Meentsestraat 112-114

Plaats:
Giesbeek

Rapportnummer:
P222360

LEGENDA

Onderzoeksgebied

- 0 - 100m
- 100 - 200m
- Herontwikkeling

Bezettingsgraad

- Geen meting
- Geen parkeercapaciteit
- 0%
- >0 - 40%
- 40 - 60%
- 60 - 80%
- 80 - 85%
- 85 - 90%
- 90 - 100%
- meer dan 100%
- **12** Sectienummer

N

0 50 100 m

Bureau de Groot Volker
Verkeersonderzoek en -advies

www.ebbersdoehetzelf.nl
www.ebbersvuurwerk.nl
info@ebbersdoehetzelf.nl

Meentsestraat 93 Tel: 0313 - 631502
6987 CL Giesbeek

EBBERS DOE- HET-ZELF VOF
[redacted]

AAN: GEMEENTE RAAD GEMEENTE ZEVENAAR

Geachte gemeenteraad van de gemeente Zevenaar,

Bedankt voor uw reactie op onze ingediende zienswijze.

Helaas zijn wij vanavond niet in de gelegenheid om te spreken bij de Raad.

Echter zien we nog steeds een parkeer/ en laad en los probleem ontstaan door de nieuwe ontwikkelingen aan de Meentsestraat 112-114.

Tot onze grote verbazing is er voor ons bedrijfspand aan de Meentsestraat 93 geen laad- en losplek.
In de oude situatie was er een slagerij, aannemersbedrijf en onze doe-het-zelf zaak waar dagelijks vrachtwagen laden en lossen. Dit is de situatie sinds 1973.

In het ontwerp valt Meentsestraat 110 buiten het plangebied. Echter vervallen de parkeerplaatsen voor deze woning, met inmiddels 4 appartementen, De parkeerplaatsen die komen te vervallen bij Meentsestraat 112 zijn voor de bewoners van Meentsestraat 110. Dit valt dus wel degelijk binnen het plangebied. Voor deze vier appartementen zijn nog maar twee parkeerplaatsen over.

Onze parkeerplaatsen op eigen grond vallen volgens de zienswijze onder openbare ruimte.
Worden de plannen doorgezet, dan zijn wij genoodzaakt onze parkeerplaatsen buiten openingstijden af te sluiten.

Vriendelijke vragen wij nogmaals naar deze situatie te kijken zodat wij later geen laad-en losproblemen en parkeer problemen ondervinden.

Bij vragen zijn wij altijd te bereiken op [redacted] of tijdens openingstijden van Ebbers Doe Het Zelf te Giesbeek.

Met vriendelijke groet,
[redacted]

Naam en contactgegevens kunnen opgevraagd worden bij de griffie

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde (beantwoording binnen 30 dagen)

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen over onderwerpen geagendeerd voor een commissie- en/of raadsvergadering

D. Overige technische vragen (vragen die geen betrekking hebben op een voorliggend raadsvoorstel of onderwerp op de commissieagenda; beantwoording binnen 30 dagen)

Categorie: C (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp:

Naam en fractie: Berno Stokman, VVD

Datum indienen: 06-09-2022

Onderwerp: Z/21/389010 Vaststelling bestemmingsplan Meentsestraat 112-114 – nota van zienswijzen -

Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling

Ebbers 'Doe Het Zelf Markt' zit tegenover het plangebied. Ebbers geeft een zienswijze ingediend op het bestemmingsplan over o.a. de losplaats van goederen voor zijn zaak en de parkeerdruk in de Meentsestraat. De gemeente heeft in de zienswijzennota een reactie hierop gegeven. Hierbij een aantal technische vragen over de zienswijzennota:

a) losplaats van Ebbers

1. Is onderzocht of er een officiële laad en losplaats noodzakelijk is voor Ebbers aan de Meentsestraat? Nee, het betreft namelijk een bestaande situatie. Doe het zelf Markt ligt ook buiten het plangebied van voorliggend bestemmingsplan.
2. Zo ja wordt deze nog door de gemeente aangelegd? Nee. Dit is ook niet gebruikelijk.
3. Zo nee gaat de gemeente in gesprek met Ebbers om afspraken te maken over de losplaats? Nee. Wel wordt de ontwikkelaar gevraagd te communiceren met de nieuwe bewoners dat er af en toe gelaad en gelost dient te worden bij de oprit van nieuwe bewoners.

b) Parkeren

4. Wat is de reden dat er 2 parkeerplaatsen te weinig zijn in plangebied?
   Er is gekozen voor dit stedenbouwkundig plan waarin de verhouding tussen groen en grijs acceptabel is. Wanneer de algehele parkeerdruk dient te worden opgelost in het

plangebied, blijft er weinig openbaar groen over. Dit is vanuit hittestress, maar ook vanuit ecologische beweegredenen niet wenselijk.

5. Er is een aanvullende parkeerstudie gedaan. Uit deze studie blijkt dat er voldoende parkeerplaatsen zijn in de Meentsestraat (obv de bezettingsgraad).
   Wordt het rapport parkeerstudie nog als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd?
   Ja, deze is per abuis niet toegevoegd en zal worden toegevoegd.

6. Gaat de gemeente met Ebbers in overleg om een toelichting te geven op de parkeerstudie?

   Nee. De conclusies uit de parkeerstudie staan verwoord in de zienswijzennota die reclamant heeft ontvangen. Hier zijn tot nu toe nog geen vragen over gesteld.

7. Heeft de gemeente met Ebbers gesproken over het parkeren bij de Doe Het Zelf Markt? En/of gaat zij dan nog doen?

   Nee.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Prins Clauslaan te Giesbeek
Zaaknummer	Z/22/420217
Documentnummer	INT/22/1112706
Portefeuillehouder	A. van Orden
Portefeuille	Ruimtelijke ordening
Behandelend ambtenaar/afdeling	J. van der Wijk/Ruimtelijke ontwikkeling
Telefoon	0316595428
E-mail	j.vanderwijk@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Aan de Prins Clauslaan te Giesbeek staan momenteel twaalf verouderde sociale huurwoningen die verzakt zijn en daardoor aan vervanging toe zijn. Initiatiefnemer is voornemens om de twaalf sociale huurwoningen te slopen en veertien nieuwe sociale huurwoningen te realiseren. Door initiatiefnemer (plavei) is een bestemmingsplan aangeleverd waarmee er een nieuw planologisch kader gecreëerd wordt op basis waarvan veertien nieuw te bouwen sociale huurwoningen kunnen worden gerealiseerd. Voor de nieuw te bouwen woningen is ook een besluit procedure hogere grenswaarde geluid noodzakelijk. Het ontwerpbestemmingsplan en het besluit Hogere Grenswaarden Geluid hebben gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Het bestemmingsplan wordt in gewijzigde vorm ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. De gewijzigde vaststelling is het gevolg van ambtshalve wijzigingen. De ambtshalve wijzigingen hebben betrekking op:

- In het ontwerpbestemmingsplan voor de Prins Clauslaan zat een omissie t.a.v. de parkeervakken aan de Tulpstraat. Er staan er 6 getekend, maar er zitten er in werkelijkheid maar 5. In het oorspronkelijke stedenbouwkundig plan zijn dit er ook 5 geweest. Deze omissie is in het voorliggend bestemmingsplan hersteld.
- Ten aanzien van het meest linker bouwvlak wordt de bouwaanduiding aangepast van ‘aaneengebouwd’ naart ‘aaneengebouwd/twee-aaneen’. Om drie woningen in het meest linker bouwvlak te kunnen bouwen dient er een gasleiding te worden verlegd. De kosten hiervoor zijn nog niet bekend. Mocht blijken dat de kosten te hoog zijn in relatie tot de bouwkosten van de woning, kan er voor gekozen worden om twee van de drie woningen in dit bouwvlak te realiseren.

Ontwerp locatie Prins Clauslaan

Na vaststelling van het besluit procedure hogere grenswaarden geluid door het college en na vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad worden beide besluiten gedurende 6 weken ter inzage gelegd voor het beroepstermijn.

Om de beoogde ontwikkeling mogelijk te kunnen maken is ook een uitruil van gronden noodzakelijk tussen de initiatiefnemer en de gemeente. Tevens dienen er elf openbare parkeerplaatsen te worden aangelegd in deze openbare ruimte. Het gaat om een netto grondoverdracht van 900 m² van de gemeente naar de initiatiefnemer. Het college heeft eerder met deze grondoverdracht ingestemd, namelijk op 21 december 2021.

2. Raadsvoorstel

Wij adviseren u om:

1. het bestemmingsplan "Prins Clauslaan, Giesbeek" bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal met IDN: IMROcode NL.IMRO.0299.BP05PRINSCLAUSLN-VA01, overeenkomstig de bijgevoegde stukken;
2. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

Het vaststellen van een bestemmingsplan is de bevoegdheid van de gemeenteraad (artikel 3.1, lid 1 en artikel 3.8, lid 1, onder e, Wet ruimtelijke ordening).

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het creëren van een juridisch-planologisch kader op basis waarvan veertien sociale huurwoningen nabij de Prins Clauslaan te Giesbeek kunnen worden gerealiseerd.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Het plan past binnen het woonbeleid

Het plan betreft een sloop en vervangende nieuwbouw project. De nieuwbouw bestaat uit levensloopbestendige woningen in de sociale prijsklasse tot de eerste aftoppingsgrens, in principe bestemd voor de doelgroep senioren. De behoefte van toevoeging van sociale huurwoningen is beperkt. Het betreft echter slechts een netto toevoeging van 2 woningen. (grondgebonden) Levensloopbestendige woningen zijn in principe voor meerdere doelgroepen geschikt. Indien de behoefte aan seniorenwoningen feitelijk afneemt, kunnen de woningen in de behoefte van andere doelgroepen voorzien.
Daarbij worden de nieuwe woningen conform de huidige eisen en opvattingen gebouwd. Dit leidt tot een kwalitatieve verbetering van de woningvoorraad. Het plan voldoet aan de eisen vanuit het woonbeleid.

1.2 Het voorgestelde plan sluit aan op de prestatieafspraken tussen Plavei en de Gemeente Zevenaar

In de prestatieafspraken van 2019 is afgesproken voor deze locatie een plan te ontwikkelen, waarbij toename van het aantal woningen niet is uitgesloten. Het plan bevat 2 woningen meer dan de huidige situatie. De toename van 2 woningen past in deze (volkshuisvestelijk) afspraak, de beperkte toename van aantal woningen past binnen woningbouwprogramma.

1.3 De stedenbouwkundige opzet is aanvaardbaar en het plan leidt tot minder versnippering van het openbaar groen

In de oorspronkelijke opzet van dit deel van de Prins Clauslaan ontbrak de begeleiding van dit deel van de Prins Clauslaan met representatieve inrichting van het straatbeeld. Het enige dat de moeite waard is, is de forse bomenrij aan de zuidkant gekoppeld aan de weg. Het ontbreken van aantrekkelijke gevels resulteerde in een vreemd en weinig uitnodigend toegangsgebied tot een deel van de noordelijk gelegen woonomgeving van Giesbeek. Aan de noordkant treffen we direct aan het trottoir geplaatste hoge en diverse erfafscheidingen en een strook langsparkeervakken. Aan de zuidzijde achter het groen lagen deels verstopte introverte woningen met een versnipperde openbare buitenruimte die in praktijk geen waarde had van algemeen nut maar wel in beheer bij de gemeente was. Met het verdwijnen van de in slechte staat verkerende geschakelde kleine bungalowwoningen is de gelegenheid te baat genomen om voor deze locatie te komen tot een meer efficiënte stedenbouwkundige hoofdopzet. Hierbij zijn de aanwezige straten als leidend principe gekozen waarbij de nieuwe woningen aan de zuidzijde zorgen voor een aantrekkelijke stedenbouwkundige begeleiding, te beginnen met een kort blokje aan de Tulpstraat en verder met twee blokken doorgezet langs de Prins Clauslaan. Een vierde blok is georiënteerd op de entree van Giesbeek waardoor de toegang tot het dorp meer uitnodigend wordt en hierbij de mogelijkheid ontstaat om de voetganger een prettige en veilige verbinding te bieden tussen rotonde Rivierweg en de woonomgeving. De bebouwingsvorm is in overleg met de omgeving en bezien vanuit de doelgroep van

Plavei bewust laag gehouden waardoor in de nieuwe situatie sprake is van levensloopbestendige woningen van één bouwlaag met beperkte kap.

Een groot deel van de bestaande bomenrij is ingepast en gecombineerd met een logische parkeerinvulling ten behoeve van een toenemende parkeervraag. Het om de woningen liggende terrein is logisch verkaveld waardoor er niet langer sprake is van vreemde snippers gemeentegroen. Het groen is grotendeels onderdeel van een gangbaar wegprofiel met een beperkt stukje centraal geplaatst gras dat tevens een bergingsfunctie voor regenwater heeft. Verder ontstaat er meer maat richting de rotonde voor enerzijds een groene aankleding en anderzijds om negatieve effecten van de weg te beperken.

1.4 Het plan voorziet een gesloten parkeerbalans
Voor 14 woningen zijn 22 parkeerplaatsen noodzakelijk. In het concept zijn 27 parkeerplaatsen ingetekend. Dit is voldoende voor een gesloten parkeerbalans. Vanuit stedenbouwkundig en landschappelijk oogpunt is de parkeerkoffer aan de Zwalmstraat minder wenselijk. De ruimte aan de Prins Clauslaan is voldoende om tot een gesloten parkeerbalans te komen. De parkeerplaatsen worden – op kosten van de initiatiefnemer – in de openbare ruimte gerealiseerd en komen in beheer bij de gemeente.

1.5 Uit het bestemmingsplan blijkt dat wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening
Door een adviesbureau is een bestemmingsplan (verbeelding, regels en toelichting) aangeleverd. Zoals gebruikelijk is dit bestemmingsplan inclusief bijlagen inhoudelijk beoordeeld door diverse beleidsadviseurs en overlegpartners. Alle opmerkingen zijn door de initiatiefnemer in de eindversie verwerkt. Er zijn geen belemmeringen voor de uitvoering van dit plan en er is voldoende onderbouwd dat het plan uitvoerbaar en haalbaar is. Voor de vleermuis is een ontheffing verkregen van de provincie Gelderland.

2.1 De kosten worden anderszins verzekerd.
Er hoeft geen exploitatieplan op basis van artikel 6.12, tweede lid van de Wet ruimtelijke ordening te worden opgesteld, omdat het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd wordt, namelijk door middel van een overeenkomst.

Alternatieven
Niet van toepassing. Indien het bestemmingsplan niet wordt vastgesteld, is realisatie van vervangende woningbouw in deze vorm op deze locatie niet mogelijk.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Er is sprake van een aanvraag ingediend door derden. De gemeente is 'slechts' verantwoordelijk voor het vaststellen van een planologisch kader. De ontwikkelaar is verantwoordelijk voor de realisatie van de veertien sociale huurwoningen. Evaluatie is niet nodig.

7. Klimaat en duurzaamheid
Levensloopbestendige woningen zijn een duurzaam concept. De woningen zijn aantrekkelijk voor een brede doelgroep en daarmee duurzamer in gebruik. De woningen worden volgens opgave gerealiseerd met het energielabel A+++ / energie neutrale woning.

8. Communicatie
Het gewijzigd vastgestelde bestemmingsplan en besluit procedure hogere grenswaarde geluid worden gepubliceerd in Zevenaar Post en het Gemeenteblad. Ook is het te raadplegen via www.ruimtelijkeplannen.nl en bij het Loket Vergunningen.

9. Kosten, baten en dekking

De gebruikelijke leges worden in rekening gebracht.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/22/1114574	Verbeelding
2.	INT/22/1114576	Regels
3.	INT/22/1114575	Toelichting
4.	INT/22/1098020	Staat van bedrijfsactiviteiten
5.	INT/22/1098023	Verkennend bodemonderzoek
6.	INT/22/1098026	Akoestisch onderzoek
7.	INT/22/1098029	Waterhuishoudkundig plan
8.	INT/22/1098032	Archeologisch onderzoek
9.	INT/22/1098033	Archeologisch booronderzoek
10.	INT/22/1098034	AERIUS berekening
11.	INT/22/1098037	Quickscan Natuur
12.	INT/22/1098038	Aanvullend ecologisch onderzoek
13.	INT/22/1098780	Advies VGGM
14.	INT/22/1114583	Ontheffing Wnb

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Prins Clauslaan te Giesbeek
Zaaknummer	Z/22/420217
Documentnummer	INT/22/1112706

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat ;

- Het plan past binnen het gemeentelijk woonbeleid;
- Het voorgestelde plan aansluit op de prestatieafspraken die gemaakt zijn tussen Plavei en gemeente Zevenaar;
- De stedenbouwkundige opzet aanvaardbaar is en het plan leidt tot minder versnippering van het openbaar groen;
- Een planologisch kader vastgesteld moet worden om de realisatie van de veertien sociale huurwoningen mogelijk te maken;
- Het bestemmingsplan Prins Clauslaan te Giesbeek een planologisch kader biedt voor de realisatie van de veertien woningen;
- Het bestemmingsplan voldoet aan de goede ruimtelijke ordening
- Het ontwerp bestemmingsplan Prins Clauslaan voor 6 weken ter inzage geeft gelegen, voor iedereen langs elektronische weg beschikbaar is gesteld en raadpleegbaar is gemaakt;
- het digitale ontwerpbestemmingsplan tevens is gepubliceerd op www.ruimtelijkeplannen.nl met IDN: NL.IMRO.0299.BP05PRINSCLAUSLN-ON01;
- voorafgaande aan de ter inzage legging een openbare kennisgeving is gedaan in het Gemeenteblad en de Zevenaar Post, waarbij is gewezen op de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen gedurende hiervoor genoemde inzagetermijn;
- van de geboden gelegenheid tot het indienen van zienswijzen geen gebruik is gemaakt;
- het bestemmingsplan derhalve wordt vastgesteld;
- het niet noodzakelijk is een exploitatieplan vast te stellen, omdat de kosten anderszins verzekerd zijn;
-

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening:

besluit:

1. het bestemmingsplan "Prins Clauslaan, Giesbeek" bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal met IDN: IMROcode NL.IMRO.0299.BP05PRINSCLAUSLN-VA01, overeenkomstig de bijgevoegde stukken;
2. voor dit bestemmingsplan geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 21 september 2022.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

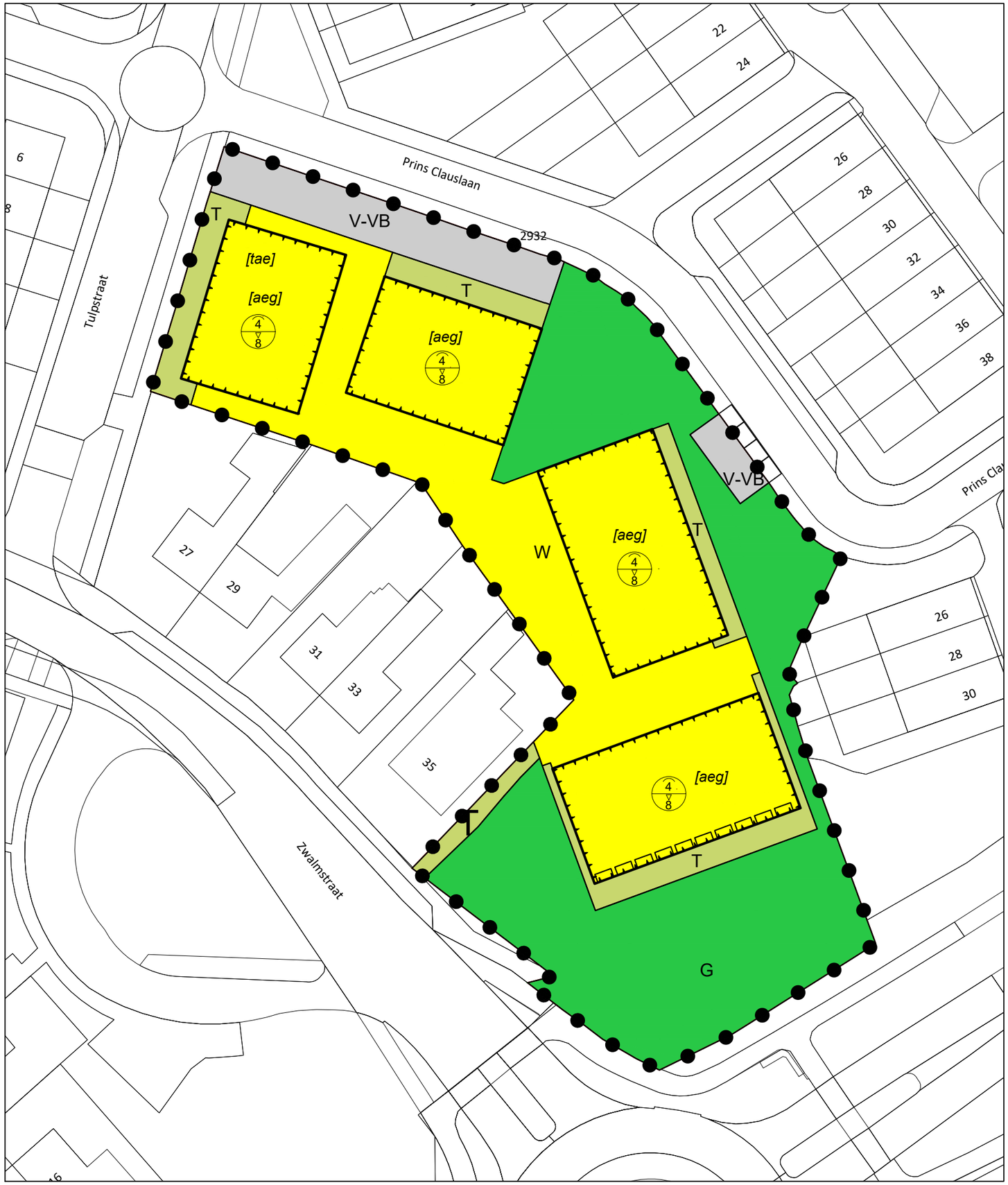

LEGENDA

PLANGEBIED

Plangebied

BESTEMMINGEN

- G — Groen
- T — Tuin
- V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied
- W — Wonen

AANDUIDINGEN

- [aeg] — Aaneengebouwd
- [tea] — Twee-aaneen
- 4 / 8 — Maximum goothoogte (m), Maximum bouwhoogte (m)
- Bouwvlak
- Gevellijn

VERKLARING

- gbkn- en kadastrale gegevens

bestemmingsplan **Prins Clauslaan Giesbeek**

schaal :	1 :500	datum :	10-08-2022
formaat :	A3	datum ondergrond :	Augustus 2022
projectnummer :	3172.02	voorontwerp :	-
bladnummer :	1	ontwerp :	-
aantal bladen :	1	vaststelling :	-
Identificatiecode :	NL.IMRO.0299.BP05PRINSCLAUSLN-ON01		

N

gemeente **Zevenaar**

buro ontwerp & omgeving
adviseurs voor leefomgeving

buro ontwerp & omgeving
adviseurs voor leefomgeving

Bestemmingsplan

Prins Clauslaan Giesbeek

Gemeente Zevenaar

Projectnummer: 3172.02
Datum: 10-08-2022
Versie: vastgesteld
IMRO-idn: NL.IMRO.0299.BP05PRINSCLAUSLN-VA01

Regels

Inhoudsopgave

Regels 3

Hoofdstuk 1 Inleidende regels 6

Artikel 1 Begrippen 6
Artikel 2 Wijze van meten 12

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels 14

Artikel 3 Groen 14
Artikel 4 Tuin 15
Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied 16
Artikel 6 Wonen 17

Hoofdstuk 3 Algemene regels 19

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel 19
Artikel 8 Algemene gebruiksregels 20
Artikel 9 Algemene afwijkingsregels 22
Artikel 10 Algemene wijzigingsregels 24
Artikel 11 Overige regels 25

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels 27

Artikel 12 Overgangsrecht 27
Artikel 13 Slotregel 28

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0299.BP05PRINSCLAUSLN-VA01 met de bijbehorende regels (en eventuele bijlagen);

1.2 plan:

het bestemmingsplan 'Prins Clauslaan Giesbeek' van de gemeente Zevenaar;

1.3 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.5 Aaneengebouwde woning

Een woning die onderdeel uitmaakt van een blok van minimaal drie woningen waarvan de hoofdmassa aan elkaar gebouwd / verbonden is;

1.6 ander-werk

een werk, geen bouwwerk zijnde of een werkzaamheid;

1.7 archeologische verwachtingswaarde

de aan een gebied toegekende verwachting in verband me de kans op het voorkomen van archeologische relicten;

1.8 archeologische waarde

de aan een gebied toegekende waarde in verband met het voorkomen van archeologische relicten;

1.9 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde;

1.10 bebouwingspercentage:

de oppervlakte van de bebouwing binnen het bouwvlak of, bij afwezigheid daarvan, het bestemmingsvlak, uitgedrukt in een percentage van de oppervlakte van dat vlak;

1.11 bedrijf aan huis:

Door de bewoner van de betreffende woning bedrijfsmatig verlenen van diensten, dan wel het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid, die niet krachtens een milieuwet vergunning- of meldingsplichtig is en waarvan de omvang van de activiteiten zodanig is, dat de activiteiten door de bewoner met behoud van de woonfunctie kunnen worden uitgeoefend;

1.12 beperkt kwetsbaar object:

onder een beperkt kwetsbaar object wordt verstaan:

a. verspreid liggende woningen van derden met een dichtheid van maximaal twee woningen per

hectare, dienst- en bedrijfswoningen van derden, sporthallen, zwembaden en speeltuinen;
b. kantoorgebouwen, hotels en restaurants, winkels en bedrijfsgebouwen, voor zover zij niet onder de definitie voor kwetsbare objecten, onder c, vallen;
c. sport- en kampeerterreinen en terreinen bestemd voor recreatieve doeleinden, voor zover zij niet onder de definitie voor kwetsbare objecten, onder d, vallen;
d. objecten die met de onder a en a genoemde gelijkgesteld kunnen worden uit hoofde van de gemiddelde tijd per dag gedurende welke personen daar verblijven, het aantal personen dat daarin doorgaans aanwezig is en de mogelijkheden voor zelfredzaamheid bij een ongeval, voor zover die objecten geen kwetsbare objecten zijn;
e. objecten met een hoge infrastructurele waarde, zoals een telefoon- of elektriciteitscentrale of een gebouw met vluchtleidingsapparatuur, voor zover die objecten wegens de aard van de gevaarlijke stoffen die bij een ongeval kunnen vrijkomen, bescherming verdienen tegen de gevolgen van dat ongeval;

1.13 beroep aan huis:

door de bewoner van de betreffende woning beroepsmatig verlenen van diensten op administratief, juridisch, medisch, therapeutisch, kunstzinnig, ontwerptechnisch, cosmetisch of hiermee gelijk te stellen gebied, dat door zijn beperkte omvang door de bewoner van de betreffende woning en daarbij behorende bijgebouwen met behoud van de woonfunctie kunnen worden uitgeoefend;

1.14 bestaand:

a. bij bouwwerken: een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is en afwijkt van het plan tenzij in de regels anders is bepaald;
b. bij gebruik: het gebruik dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan bestaat, tenzij in de regels anders is bepaald;

1.15 bestaande afstand:

de afstand zoals die is of rechtens mag zijn op het tijdstip van ter inzage legging van het ontwerp van het plan;

1.16 bestemming:

een bestemming geeft aan voor welk doel of welke doeleinden (functies) de als zodanig op de plankaart aangegeven gronden mogen worden gebruikt;

1.17 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak;

1.18 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.19 bijbehorend bouwwerk

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd op de grond staand gebouw, of ander bouwwerk met een dak. Onder dit begrip vallen derhalve aanbouwen, uitbouwen bijgebouwen en overkappingen;

1.20 bodemingreep

grondwerkzaamheden, waartoe onder meer worden gerekend:

a. het afgraven van grond waaronder ook wordt begrepen het verwijderen van bestaande funderingen en het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren en het aanleggen van drainage;

b. woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden,
c. het verlagen van het waterpeil;
d. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
e. het uitvoeren van hei- en / of boorwerken en/of indrijven van scherpe voorwerpen in de bodem;
f. het aanleggen van bos of boomgaard, of het rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
g. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen;
h. het aanleggen van nieuwe en / of het vervangen en / of uitbreiden van bestaande (ondergrondse) transport-, energie-, riool- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur;

1.21 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.22 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.23 bouwlaag:

een gedeelte van een gebouw dat wordt begrensd door vloeren of balklagen, die op gelijke of nagenoeg gelijke hoogte liggen (hoogteverschil per vloer of balklaag maximaal 1,5 m), zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouwen en kappen; daarbij zijn de bovenkanten van de afgewerkte vloeren bepalend voor de hoogteligging;

1.24 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.25 bouwperceelgrens:

de grens van een bouwperceel;

1.26 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.27 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.28 detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen voor gebruik, verbruik of aanwending overwegend anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

1.29 dienstverlenend bedrijf en/of dienstverlenende instelling:

een bedrijf of instelling, waarvan de werkzaamheden bestaan uit het verlenen van diensten op administratief, adviesgevend, educatief, financieel, informatietechn(olog)isch, intermediair, juridisch, (lichaams)verzorgend, ontwerptechnisch, (para)medisch, therapeutisch of daarmee gelijk te stellen terrein;

1.30 gebiedsaanduiding:

aanduiding die verwijst naar een gebied waar specifieke regels gelden of waar andere nadere afwegingen moeten worden gemaakt;

1.31 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.32 hoofdgebouw:

een gebouw dat op een bouwperceel door zijn constructie of afmetingen, dan wel gelet op de bestemming, als het belangrijkste bouwwerk valt aan te merken;

1.33 horeca:

een bedrijf waar hoofdzakelijk overdag en/of in de avonduren dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en/of waarin logies wordt verstrekt, zoals bijvoorbeeld een café, restaurant, hotel, pension, en naar de aard en openingstijden daarmee gelijk te stellen bedrijven, een en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie met uitzondering van een erotisch getinte vermaaksfunctie;

1.34 huishouden

Persoon of groep personen die een huishouding voert, waarbij sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan; daaronder niet begrepen kamerverhuur.

1.35 kantoor:

een gebouw, zonder of met ondergeschikte publieksgerichte functie, dat dient voor de uitoefening van administratieve werkzaamheden en werkzaamheden die verband houden met het doen functioneren van (semi-)overheidsinstellingen, het bankwezen en naar aard daarmee gelijk te stellen dienstverlenende bedrijven en instellingen;

1.36 kwetsbaar object:

onder een kwetsbaar object wordt verstaan:

a. woningen, niet zijnde woningen als bedoeld bij de definitie voor beperkt kwetsbare objecten, onder a;
b. gebouwen bestemd voor het verblijf, al dan niet gedurende een gedeelte van de dag, van minderjarigen, ouderen, zieken of gehandicapten, zoals:
    1. ziekenhuizen, bejaardenhuizen en verpleeghuizen;
    2. scholen;
    3. gebouwen of gedeelten daarvan, bestemd voor dagopvang van minderjarigen;
c. gebouwen waarin doorgaans grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn, zoals:
    1. kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak van meer dan 1.500 m² per object;
    2. complexen waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd en waarvan het gezamenlijk bruto vloeroppervlak meer dan 1.000 m² bedraagt en winkels met een totaal bruto vloeroppervlak van

meer dan 2.000 m² per winkel, voor zover in die complexen of in die winkels een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd;

d. kampeer- en andere recreatieterreinen bestemd voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen;

1.37 m:

meter;

1.38 maatvoeringsgrens:

de grens van een maatvoeringsvlak;

1.39 maatvoeringsvlak:

een op de plankaart als zodanig aangegeven vlak waarmee de gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels voor bepaalde bouwwerken eenzelfde maatvoering geldt;

1.40 mantelzorg:

zorg die een persoon, zonder dat die persoon daarvoor betaald wordt, meer dan 8 uur per week of langer dan 3 maanden draagt voor een chronisch ziek, gehandicapt of hulpbehoevend familielid;

1.41 onderkomen:

een voor verblijf geschikt, al dan niet aan zijn bestemming onttrokken, vaar- of voertuig, ark of caravan, voor zover dat/die niet als een bouwwerk is aan te merken, alsook een tent;

1.42 overkapping:

een bouwwerk, al dan niet aangebouwd aan een gebouw of een ander bouwwerk, bestaande uit een slechts van boven afgesloten of afgedekte ruimte van lichte constructie zonder eigen wanden;

1.43 peil

a. ter plaatste een gebouw waarvan de hoofdtoegang direct aan een weg grenst: de hoogte van die weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
b. indien in het water wordt gewerkt: de hoogte van de waterbodem;
c. in andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het aansluitende terrein waarbij dat aansluitende terrein wordt opgedeeld in vlakken van 10 m² en de gemiddelde hoogte van het aansluitende terrein per te onderscheiden vlak van 10 m² bepaald wordt;

1.44 plankaart:

de analoge en digitale verbeelding van de bestemming(en);

1.45 publiekgerichte dienstverlening:

aan detailhandel verwante dienstverlening, zoals reis- en uitzendbureaus, videotheken, kap- en schoonheidssalons, zonnestudio's, hypotheekwinkels, baliefuncties van banken en van andere kantoren, en andere vormen van dienstverlening met overwegend een baliefunctie; onder dienstverlening is hier geen detailhandel en geen horeca begrepen;

1.46 seksinrichting:

een inrichting, bestaande uit een of meer voor publiek toegankelijke, besloten ruimten, waarin bedrijfsmatig of op een daarmee vergelijkbare wijze, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een hiervoor bedoelde inrichting worden in elk geval verstaan:

a. een bordeel, seksbioscoop, seksautomatenhal, escortbedrijf,

b. sekswinkel, sekstheater, parenclub en erotische massagesalon;
c. al of niet in combinatie met elkaar;

1.47 Twee-aaneengebouwde woning

Een woning die onderdeel uitmaakt van een blok van twee woningen die met de hoofdmassa/het hoofdgebouw aan elkaar zijn gebouwd;

1.48 voorgevel:

de naar de weg gekeerde gevel van een gebouw of, indien het een gebouw betreft met meer dan één naar de weg gekeerde gevel, de gevel die kennelijk als zodanig moet worden aangemerkt;

1.49 voorgevelrooilijn:

de lijn die, op peil, door het buitenwerkse vlak van de voorgevel loopt, welke lijn in geval van een bouwgrens waarnaar de voorgevel is gekeerd, wordt verondersteld te liggen ter plaatse van die bouwgrens;

1.50 weg:

weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b van de Wegenverkeerswet (alle voor het openbaar verkeer openstaande wegen of paden met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten). Onder weg wordt niet verstaan achterpaden bij woningen, waaronder brandgangen;

1.51 wijziging

een wijziging als bedoeld in artikel 3.6 lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening;

1.52 wonen/woondoeleinden

het gehuisvest zijn in een woning/wooneenheid;

1.53 woning/wooneenheid

een complex van intern met elkaar in verbinding staande ruimten in een (gedeelte van een) gebouw, uitsluitend bedoeld voor de permanente huisvesting van een afzonderlijk (gemeenschappelijk) huishouden.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de dakhelling:

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.2 de goothoogte van een bouwwerk:

a. vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;
b. in afwijking van het onder a gestelde geldt dat bij toepassing van het meten van de goothoogte van een bouwwerk dakkapellen buiten beschouwing worden gelaten, behoudens dakkapellen waarvan de gezamenlijke breedte meer bedraagt dan 50% van de breedte van het betreffende dakvlak. De goothoogte wordt dan gemeten vanaf het peil tot aan de goot van de dakkapel.

2.3 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.4 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.5 de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.6 diepte

vanaf het peil tot aan het diepste punt van de ingreep waarbij de diepte bij toepassing van begrip 1.43 onder c gemeten dient te worden per te onderscheiden vlak van 10 m².

2.7 de oppervlakte van een bodemingreep

het gebied binnen de buitenwerkse grens van de grondwerkzaamheden opwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.8 berekeningsaantal parkeernorm

bij het voldoen aan de parkeernorm dient bij de navolgende parkeervoorzieningen uitgegaan te worden van het berekende aantal parkeerplaatsen conform onderstaande tabel:

Parkeervoorziening	Theoretisch aantal	Berekeningsaantal	Opmerking
Enkele oprit zonder garage	1,0	0,8	Oprit min. 5,0 m diep
Lange oprit zonder garage of carport	2,0	1,0	
Dubbele oprit zonder garage	2,0	1,7	Oprit min. 4,5 m breed
Garage zonder oprit (bij woning)	1,0	0,4	
Garagebox (niet bij woning)	1,0	0,5	
Garage met enkele oprit	2,0	1,0	Oprit min. 5,0 m diep

Garage met lange oprit	3,0	1,3	
Garage met dubbele oprit	3,0	1,8	Oprit min. 4,5 m breed

2.9 afronden parkeernorm

bij het bepalen van de parkeernorm wordt op één decimaal nauwkeurig gerekend waarna de uitkomst wordt afgerond op hele getallen en waarbij vanaf 0,5 en hoger naar boven wordt afgerond.

2.10 Woningtype parkeernorm

bij het bepalen van woningentype gelden de volgende oppervlaktematen voor het gebruiksvloeroppervlak (NEN2580):

	Grondgebonden	**Appartement**
Goedkoop	< 110 m²	< 100 m²
Midden	110 m² - 155 m²	100 m² - 125 m²
Duur	> 155 m²	> 125 m²

2.11 maatvoering parkeerruimte

de ruimte voor het parkeren van auto's is afgestemd op gangbare personenauto's waaraan wordt voldaan indien de afmetingen van:

a. bedoelde parkeerruimten ten minste 2,5 x 5,0 m in geval van kops parkeren en 2,0 x 6,0 m bij langsparkeren bedragen;
b. een gereserveerde parkeerruimte voor een gehandicapte, voor zover die ruimte niet in de lengterichting aan een trottoir grenst - ten minste 3,5 x 6,0 m bedragen.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groen- en speelvoorzieningen;
b. voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, zoals riolering en waterafvoer;
c. watergangen en -partijen, en
d. fiets- en voetpaden, in- en uitritten en andere, ondergeschikte verhardingen.

3.2 bouwregels

Op en in de gronden als bedoeld in artikel 3.1 mogen uitsluitend worden gebouwd:

3.2.1 bouwwerken geen gebouw zijnde

Bouwwerken geen gebouw zijnde moeten voldoen aan de volgende kenmerken:

a. de bouwhoogte mag niet meer dan 3 m bedragen, behoudens speelvoorzieningen, kunstobjecten, palen en masten waarvan de bouwhoogte niet meer dan 6 m mag bedragen.

3.3 afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 3.1 ten behoeve van de aanleg van parkeervoorzieningen, mits:

a. de behoefte daaraan op de plaats waar de aanleg gewenst wordt geacht, voldoende vaststaat, en
b. het structurele karakter van de groenzone gehandhaafd blijft;

met in achtneming van het bepaalde in artikel 9.2.

Artikel 4 Tuin

4.1 bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. tuinen;

4.2 bouwregels

Op en in de gronden als bedoeld in artikel 4.1 mogen uitsluitend worden gebouwd:

4.2.1 gebouwen

Gebouwen moeten voldoen aan de volgende kenmerken:

a. bijbehorende bouwwerken in de vorm van tuinhuisjes, hobbykastjes en soortgelijke gebouwen mogen uitsluitend achter de voorgevel van de woning worden gebouwd, tot bij elke woning een gezamenlijke oppervlakte van 10 m² en een bouwhoogte van 3,25 m, onverminderd het bepaalde in artikel 6.2.2 onder a en b;
b. aan de voor- en zijgevel van een woning een erker, een ingangspartij en een droogstand worden gebouwd:
    1. met, uit de betreffende gevel van de woning gemeten, een gezamenlijke diepte van ten hoogste 30% van de kortste afstand tussen de betreffende gevel en de bestemmingsgrens evenwijdig aan die gevel, met een maximum van 1,5 m;
    2. indien gesitueerd aan de zijgevel dient een afstand van minimaal 1 m tot de zijdelingse perceelsgrens te resteren;
    3. tot een gezamenlijke breedte van 3/5 van de breedte van de betreffende gevel van de woning, waarbij een erker tot 1,5 m breder dan de breedte van die gevel mag zijn;
    4. tot een bouwhoogte van maximaal 3,25 m.

4.2.2 bouwwerken geen gebouw zijnde

Bouwwerken geen gebouw zijnde moeten voldoen aan de volgende kenmerken:

a. erf- en terreinafscheidingen mogen worden opgericht tot een bouwhoogte van maximaal 2 m, mits gesitueerd minimaal 2,5 m achter de voorgevel van de woning;
b. pergola's mogen worden opgericht tot een bouwhoogte van maximaal 3 m.

Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied

5.1 bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer - Verblijfsgebied' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. verhardingen voor woonstraten, pleinen, auto-, fiets- en voetgangersverkeer en parkeervoorzieningen;
b. bermen, groen- en speelvoorzieningen;
c. voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, zoals riolering en waterafvoer;
d. watergangen en -partijen;
e. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouw zijnde, voor nutsvoorzieningen alsmede abri's.
f. bij de bestemming behorende bouwwerken, geen gebouw zijnde, zoals lichtmasten, informatieborden, verkeerstekens, kunstobjecten en straatmeubilair.

5.2 bouwregels

Op en in de gronden als bedoeld in artikel 5.1 mogen uitsluitend worden gebouwd:

5.2.1 gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen:

a. op of in deze gronden mogen uitsluitend gebouwen ten behoeve van nutsvoorzieningen worden gebouwd;
b. de maximale bouwhoogte bedraagt 3 m;
c. de maximale oppervlakte van nutsvoorzieningen bedraagt 25 m^2

5.2.2 bouwwerken geen gebouw zijnde

Bouwwerken geen gebouw zijnde moeten voldoen aan de volgende kenmerken:

a. een maximale bouwhoogte van 3 m, behoudens palen, masten en verkeerstekens, waarvan de bouwhoogte niet meer dan 10 m mag bedragen.

Artikel 6 Wonen

6.1 bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen;
b. het uitoefenen van een beroep aan huis, met dien verstande dat:
    1. de gezamenlijke bruto vloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening van een aan huis gebonden beroep binnen een woning en de bijbehorende bouwwerken mag, in voorkomend geval samen met de brutovloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening van bedrijfsactiviteiten als bedoeld in 6.5, niet meer bedragen dan 30% van de totale brutovloeroppervlakte van de betreffende woning en de bijbehorende bouwwerken, en in ieder geval niet meer dan 75 m²;
    2. de woonfunctie in stand blijft en de ruimtelijke uitstraling met de woonfunctie in overeenstemming is;
c. maximaal 14 woningen;
d. bouwwerken, geen gebouw zijnde, zoals erf- of perceelafscheidingen, overkappingen, pergola's, vlaggen- en andere masten, schotel- en andere antennes, speeltoestellen en tuinmeubilair.

6.2 bouwregels

Op en in de gronden als bedoeld in artikel 6.1 mogen uitsluitend worden gebouwd:

6.2.1 woningen

Woningen moeten voldoen aan de volgende kenmerken:

a. uitsluitend gebouwd binnen bouwvlakken met ten minste één voorgevel in:
    1. de voorgevelrooilijn, of
    2. in voorkomend geval, in de gevellijn ter plaatse van de aanduiding 'gevellijn';
b. ter plaatse van de aanduiding **'aaneengebouwd'** mogen woningen uitsluitend worden gebouwd in die hoedanigheid, met dien verstande dat er plaatse van de aanduiding **'twee-aaneen'** woningen tevens twee-aaneen mogen worden gebouwd.
c. de goothoogte en de bouwhoogte van woningen mogen niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding **'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)'** is aangegeven;

6.2.2 bijbehorende bouwwerken

Bijbehorende bouwwerken moeten voldoen aan de volgende kenmerken:

a. de gezamenlijke oppervlakte (inclusief overkappingen) mag niet meer dan 50 % bedragen van de oppervlakte van de bij de woning behorende gronden buiten het bouwvlak;
b. onverminderd het bepaalde onder a mag de gezamenlijke oppervlakte van vergunningplichtige bijbehorende bouwwerken (exclusief overkappingen) buiten het bouwvlak bij elke woning niet meer bedragen dan 60 m².
c. de goothoogte mag niet meer dan 3,5 m bedragen:
d. de bouwhoogte mag niet meer dan 5 m bedragen, tenzij:
    1. op het zijerf van de naar de weg gekeerde zijgevel van een woning wordt gebouwd in welk geval de maximum bouwhoogte 3,5 m bedraagt.

6.2.3 bouwwerken geen gebouw zijnde

Bouwwerken geen gebouw zijnde moeten voldoen aan de volgende kenmerken:

a. gebouwd in dan wel achter (het verlengde) van de voorgevel van de woning;
b. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouw zijnde, mag maximaal 2 m bedragen met dien

verstande dat de bouwhoogte van een vlaggenmast maximaal 6 m mag bedragen en de bouwhoogte van een pergola maximaal 3 m;

c. in afwijking van het bepaalde onder a en b mag de bouwhoogte van erf- of perceelsafscheiding gelegen voor (het verlengde van) de voorgevel maximaal 1 m zijn.

6.3 afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 6.2.1 onder a ten behoeve van het bouwen van de voorgevel van de woning op ten hoogste 2 m achter de voorgevelrooilijn, met in achtneming van het bepaalde in artikel 9.2.

6.4 specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik in strijd met de bestemmingen wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van een woning voor de huisvesting van meer dan één huishouden.

6.5 afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 6.1, ten behoeve van de uitoefening van bedrijfsactiviteit aan huis, in een woning en bijbehorende bouwwerken, mits:

a. de gezamenlijke brutovloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening van bedrijfsactiviteiten binnen een woning en de bijbehorende bouwwerken, in voorkomend geval samen met de brutovloeroppervlakte ten behoeve van een beroep niet meer bedraagt dan 30% van de totale brutovloeroppervlakte van de betreffende woning en de bijbehorende bouwwerken maar in ieder geval niet meer dan 75 m²;
b. geen buitenopslag van goederen ten behoeve van bedrijfsactiviteiten op de bij de betreffende woning behorende gronden plaatsvindt;
c. in de omgeving van de betreffende woning geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk optreedt, met dien verstande dat het parkeren ten behoeve van de bedrijfsactiviteiten zoveel mogelijk op eigen terrein plaatsvindt;
d. behoudens in- en uitladen, geen bedrijfsactiviteiten in de openbare ruimte rond de betreffende woning mogen plaats vinden, en
e. de bedrijfsactiviteiten door hun aard en visuele aspecten, zoals reclame-uitingen en technische installaties, het woonkarakter van de buurt niet onevenredig aantasten;

met in achtneming van het bepaalde in artikel 9.2.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene gebruiksregels

8.1 gebruiksverbod

Het is verboden de in het plan begrepen gronden en bouwwerken te gebruiken, in gebruik te geven en/of te laten gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met de in het plan aan deze gronden gegeven bestemming en met het in of krachtens het plan ten aanzien van het gebruik van deze gronden en bouwwerken bepaalde.

8.2 strijdig gebruik

Voor de toepassing van het bepaalde in 8.1, wordt in ieder geval als strijdig gebruik aangemerkt, het gebruik ten behoeve van een seksinrichting, behoudens gevallen waarin dit gebruik als zodanig uitdrukkelijk is toegestaan.

8.3 vormen van verboden gebruik

Een verboden gebruik als bedoeld in 8.1, is in ieder geval het gebruik van onbebouwde gronden:

a. als stand- of ligplaats van onderkomens, tenzij dit gebruik verband houdt met het op de bestemming gerichte gebruik van de gronden;
b. als opslag-, stort- of bergplaats van machines, voer- en vaartuigen en andere al of niet afgedankte stoffen, voorwerpen en producten, tenzij dit gebruik verband houdt met het op de bestemming gerichte gebruik van de gronden.

8.4 toegestaan gebruik

Het volgende gebruik is niet in strijd met het bestemmingsplan:

a. het gebruiken of het laten gebruiken van gronden ten behoeve van kortstondige en incidentele evenementen, festiviteiten en manifestaties onder de volgende voorwaarden:
    1. niet meer dan 3 per jaar per locatie en per keer een duur van ten hoogste vijftien dagen per evenement, het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van het evenement hieronder begrepen.
b. het aanleggen of het laten aanleggen van kabels en leidingen ten behoeve van de drinkwatervoorziening, de riolering, de waterhuishouding, de energievoorziening en de datacommunicatie, met uitzondering van:
    1. aardgastransportleidingen met een diameter van meer dan 4" en/of een druk van meer dan 40 bar;
    2. transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1-, K2- en K3-categorie met een diameter van meer dan 4";
    3. hoogspanningsleidingen;
    4. buisleidingen voor het transport van water, afvalwater of stoom met een doorsnede van 1 m of meer en een lengte van 10 km of meer;
c. mantelzorg.

8.5 afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 8.1, indien strikte toepassing daarvan zou leiden tot een beperking van het meest doelmatig gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

8.6 voorwaarden voor afwijking

Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 8.5 kan slechts worden verleend, mits:

a. de belangen van de eigenaren en/of gebruikers van betrokken en nabijgelegen gronden niet onevenredig worden geschaad;

b. het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie en de verkeersveiligheidsbelangen niet onevenredig worden geschaad;
c. aangetoond wordt dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening;
d. door initiatiefnemer een zekerheidstelling is afgeven met betrekking tot de plan- en planschade kosten;
e. de afwijking voorzien wordt van een ruimtelijke motivering.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

9.1 afwijken van de regels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van deze regels:

a. ten behoeve van het bouwen van niet voor bewoning bestemde bouwwerken van openbaar nut, zoals gasdrukregelstations, wachthuisjes, telefooncellen, bewaarplaatsen van huisvuilcontainers en transformatorhuisjes, tot een bouwhoogte van 3 m en een oppervlakte van 30 m^2 mag bedragen;
b. indien en voor zover afwijkingen ten aanzien van grens of richting van wegen en paden en ligging van bestemmings- en bebouwingsgrenzen, grenzen van woningvlakken en maatvoeringsgrenzen noodzakelijk zijn ter aanpassing van het plan aan de bij uitmeting blijkende werkelijke toestand van het terrein, mits die afwijkingen ten opzichte van hetgeen op de plankaart is aangegeven niet meer dan 5 m bedragen;
c. ten behoeve van het bouwen van antennemasten tot vanaf peil een bouwhoogte van 15 m;
d. ten behoeve van het bouwen van masten en bijbehorende installaties voor telecommunicatie, al of niet op of aan gebouwen of bouwwerken, geen gebouw zijnde, tot vanaf peil een bouwhoogte van 40 m, waarbij als voorwaarde kan worden gesteld dat gebruik dient te worden gemaakt van bestaande masten voor telecommunicatie en/of andere bestaande hoge objecten, zoals hoge gebouwen, windturbines, reclamezuilen, lichtmasten en/of hoogspanningsmasten, indien deze aanwezig zijn binnen een redelijke afstand van de gevraagde locatie;
e. ten behoeve van het bouwen van reclameborden:
    1. tot een bouwhoogte van 3,5 m, en;
    2. met reclamevlakken met een oppervlakte van ten hoogste 8 m^2 bij eenzijdige, en 16 m^2 bij tweezijdige uitvoering, mits door hun aard en visuele aspecten geen onaanvaardbare gevolgen ontstaan voor aangrenzende percelen betreffende landschapsontsiering, privacy en gebruiksmogelijkheden van die percelen;
    3. voor zover dit is gelegen binnen de bestemming 'Verkeer - Verblijfsgebied' dan wel maximaal 20 m uit de bestemmingsgrens van deze bestemming.
f. ten behoeve van mantelzorg en toestaan dat de toegestane oppervlakte van bijbehorende bouwwerken bij woonhuizen wordt uitgebreid mits:
    1. de uitbreiding plaatsvindt ten behoeve van mantelzorg en in gebruik wordt genomen voor woondoeleinden;
    2. de noodzaak van mantelzorg is aangetoond;
    3. uitgaande van de feitelijke situatie een oplossing binnen de bestaande planologische mogelijkheden niet tot de mogelijkheden behoort;
    4. het woongedeelte ten behoeve van mantelzorg (de afhankelijke woonunit) aan de woning is aangebouwd en van daaruit rechtstreeks bereikbaar is. Woondoeleinden voor een vrijstaand bijbehorend bouwwerk is niet mogelijk en bewoners kunnen elkaar en de hoofdentree binnendoor bereiken. De verbinding tussen de woning en de afhankelijke woonunit mag niet het karakter hebben van een gang of 'verbindingsstuk';
    5. maximaal 45 m^2 wordt uitgebreid, waarbij geldt dat de bestaande planologische ruimte (op basis van de feitelijke situatie) in mindering wordt gebracht en dat bij nieuwbouw maximaal 5 m^2 boven de gebruikelijke planologische mogelijkheden kan worden toegestaan. In dat geval is een garage van gebruikelijke afmetingen en een afhankelijke woonunit van 45 m^2 mogelijk;
    6. de gezamenlijke oppervlakte van bijbehorende bouwwerken niet meer bedraagt dan 50% van de bij de woning behorende gronden buiten het woningvlak;
    7. afwijkingen van goot- en nokhoogtes en overige bepalingen in het bestemmingsplan ten aanzien van bijbehorende bouwwerken niet aan de orde zijn;
    8. de afhankelijke woonunit inpasbaar is op het perceel en in de omgeving. Daarbij wordt gekeken naar en kunnen aanvullende voorwaarden gesteld worden voor de bereikbaarheid voor

hulpdiensten en parkeren (al dan niet op eigen terrein).

9.2 voorwaarden voor afwijking

Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 9.1 kan slechts worden verleend, mits:

a. de belangen van de eigenaren en/of gebruikers van betrokken en nabijgelegen gronden niet onevenredig worden geschaad;
b. het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie en de verkeersveiligheidsbelangen niet onevenredig worden geschaad;
c. door initiatiefnemer een zekerheidstelling is afgeven met betrekking tot de plan- en planschade kosten;
d. de afwijking voorzien wordt van een ruimtelijke motivering.

Artikel 10 Algemene wijzigingsregels

10.1 geringe veranderingen bestemmingsgrenzen

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd tot het wijzigen van grenzen van bestemmings- en bouwvlakken en van aanduidingen op de plankaart zodanig, dat de geldende oppervlakte van de bij wijziging betrokken vlakken met niet meer dan 10% wordt verkleind of vergroot en de grenzen daarbij met niet meer dan 10 m worden verschoven.

Artikel 11 Overige regels

11.1 Parkeernormen

11.1.1 Parkeernormen

a. Een omgevingsvergunning voor het bouwen en/ of een omgevingsvergunning voor een wijziging van het gebruik kan pas worden verleend als is verzekerd dat op eigen terrein wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid voor motorvoertuigen. Hierbij gelden de navolgende normen:

Functie	**Per**	**Rest bebouwde Kom**
Wonen		
Koop, vrijstaand	woning	2,2
Koop, twee-onder-een-kap	woning	2,1
Koop, tussen/hoek	woning	1,9
Huurhuis, vrije sector	woning	1,9
Huurhuis, sociale huur	woning	1,6

b. de onder a bedoelde parkeerplaatsen voor motorvoertuigen dienen de maatvoering te hebben conform het bepaalde in artikel 2.11.

11.1.2 Laden en lossen

Indien de bestemming van een bouwwerk of een terrein aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden of lossen van goederen met bijbehorende voorzieningen, moet, bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen en/of een omgevingsvergunning voor een wijziging van het gebruik, zijn verzekerd dat op eigen terrein wordt voorzien in voldoende ruimte voor het laden en lossen met bijbehorende voorzieningen.

Het aanleggen en/ of instandhouden van voornoemde ruimte, met bijhorende voorzieningen, geldt als een voorwaardelijke verplichting in de zin van de Wet ruimtelijke ordening.

11.1.3 Afwijken

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in sublid 11.1.1 en 11.1.2 indien:

a. het voldoen aan die bepalingen gezien het gebruik en/of het bouwplan van het betreffende plangebied, mede gezien de omgeving, niet noodzakelijk is en/of op overwegende bezwaren stuit, en/ of;
b. op andere wijze in de nodige parkeerruimte wordt voorzien.

Dit besluit moet worden voorzien van een motivering waaruit blijkt dat de ruimtelijke kwaliteit gewaarborgd blijft.

11.1.4 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aanvullend aan het bepaalde in sublid 11.1.1 en 11.1.2 indien ten behoeve van het verhogen van de parkeernormen en/ of het aanleggen van voorzieningen voor het laden en lossen indien dat nodig is gelet op het gebruik en/ of het bouwplan waarbij het (functioneren van) de omgeving mede betrokken wordt. Het besluit tot het stellen van de nadere eis moet worden voorzien van een motivering waaruit in ieder blijkt dat de eis noodzakelijk is om de ruimtelijke kwaliteit te borgen.

Een nadere eis kan tevens gesteld worden bij die (bouw)plannen waarvan de functie niet genoemd wordt in de tabel in sublid 11.1.1.

11.1.5 Afwijken maatvoering parkeerplaats

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken danwel nadere eisen stellen ten opzichte van het bepaalde in artikel 2.11 ten behoeve van lagere danwel hogere eisen met betrekking tot de maatvoering van een parkeerplaats waarbij mede ingegaan wordt op de (parkeertechnische)achtergronden en gevolgen bij dat besluit.

Dit besluit moet worden voorzien van een motivering waaruit blijkt dat de ruimtelijke kwaliteit gewaarborgd blijft en/ of dat dit besluit noodzakelijk is ten behoeve van de ruimtelijke kwaliteit.

11.1.6 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen in de vorm van het veranderen van de:

a. gebiedsbegrenzing 'rest bebouwde kom' naar 'centrum' en / of 'buitengebied';
b. functies en/ of normen in de tabel in het vorige lid;

waarbij het wijzigingsplan voorzien wordt van een goede ruimtelijke motivering waaruit de noodzaak en gevolgen voor de wijziging worden toegelicht.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 12 Overgangsrecht

12.1 Overgangsrecht bouwwerken

1. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
   a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;
2. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het eerste lid onder artikel 12.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10%;
3. Het eerste lid onder artikel 12.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

12.2 Overgangsrecht gebruik

12.2.1 Overgangsrecht

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is,mag worden voortgezet;
2. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid onder artikel 12.2, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;
3. Indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid onder artikel 12.2, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten;
4. Het eerste lid onder artikel 12.2 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 13 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als regels van het bestemmingsplan Prins Clauslaan Giesbeek van de gemeente Zevenaar.

buro ontwerp &
omgeving
adviseurs voor leefomgeving

buro ontwerp & omgeving
adviseurs voor leefomgeving

Bestemmingsplan

Prins Clauslaan Giesbeek

Gemeente Zevenaar

Projectnummer: 3172.02
Datum: 10-08-2022
Versie: vastgesteld
IMRO-idn: NL.IMRO.0299.BP05PRINSCLAUSLN-VA01

Toelichting

Inhoudsopgave

Toelichting 3

Hoofdstuk 1 Inleiding 6

1.1 Aanleiding 6
1.2 Ligging van het plangebied 6
1.3 Geldende bestemmingsplannen 7
1.4 Opzet van de toelichting 8

Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plan 9

2.1 Inleiding 9
2.2 Bestaande situatie 9
2.3 Toekomstige situatie 10

Hoofdstuk 3 Uitvoerbaarheid 12

3.1 Inleiding 12
3.2 Beleid 12
3.3 Milieu- en omgevingsaspecten 16

Hoofdstuk 4 Juridische planaspecten 31

4.1 Algemeen 31
4.2 Dit bestemmingsplan 32

Hoofdstuk 5 Procedure 34

5.1 Zienswijzen 34
5.2 Ambtshalve wijzigingen 34

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Woonstichting Plavei heeft twaalf sociale huurwoningen aan de Prins Clauslaan in Giesbeek in beheer. In 2018 bleken er verzakkingen te zijn opgetreden in enkele woningen. Daarom zijn er onderzoeken uitgevoerd. Renovatie en schadeherstel bleken niet realistisch door de hoge kosten. Daarom wil woonstichting Plavei een nieuwbouwplan voor de locatie realiseren ten behoeve van veertien nieuwe huurwoningen.

Voor de locatie geldt het bestemmingsplan 'Kernen Lathum, Angerlo en Giesbeek'. Het nieuwe bouwplan kan niet op basis van het geldende bestemmingsplan worden gerealiseerd. Om de ontwikkeling mogelijk te maken is de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk.

1.2 Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt aan de zuidzijde van de kern Giesbeek, aan de Prins Clauslaan, de Zwalmstraat en de Tulpstraat.

Op de navolgende afbeeldingen zijn de globale ligging en begrenzing van het plangebied weergegeven met een rood kader. Voor de exacte begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar de verbeelding behorende tot dit bestemmingsplan.

Globale ligging plangebied

Globale begrenzing plangebied

1.3 Geldende bestemmingsplannen

Ter plaatse van het plangebied geldt het bestemmingsplan 'Kernen Lathum, Angerlo en Giesbeek'. Dit bestemmingsplan is op 20 april 2011 vastgesteld door de gemeenteraad van Zevenaar. Verder gelden ter plaatse de bestemmingsplannen 'Paraplubestemmingsplan Wonen' en 'Paraplubestemmingsplan parkeren gemeente Zevenaar'. Op de navolgende afbeelding is een uitsnede van de verbeelding van het geldende bestemmingsplan 'Kernen Lathum, Angerlo en Giesbeek' weergegeven. Het plangebied is daarop met een blauw kader weergegeven.

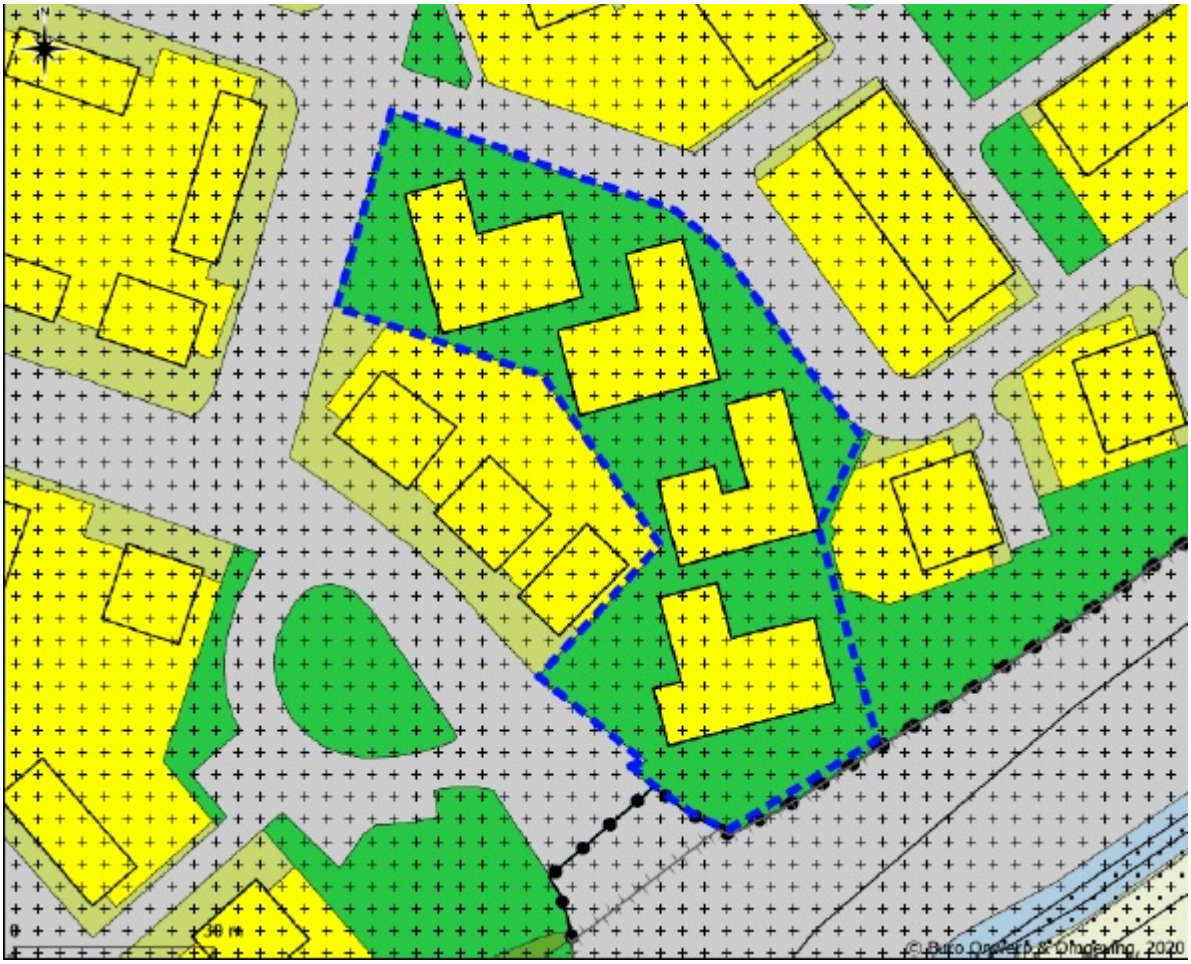

Uitsnede vigerend bestemmingsplan 'Kernen Lathum, Angerlo en Giesbeek'

Op grond van het vigerend bestemmingsplan gelden ter plaatse van de locatie Prins Clauslaan de bestemmingen 'Wonen' en 'Groen'. Binnen de bestemming 'Wonen' is een bouwvlak opgenomen. Het bouwvlak is aangeduid met de bouwaanduidingen 'aaneengebouwd', 'specifieke bouwaanduiding - huidige kapvorm'. In de regels is opgenomen dat ter plaatse van deze aanduiding uitsluitend aaneengebouwde woningen zijn toegestaan. Daarnaast geldt een maatvoering waarbij de maximum bouwhoogte en maximum goothoogte beide 4 meter bedragen.

Binnen de bestemming 'Groen' zijn de gronden aangewezen voor hoofdzakelijk groen- en speelvoorzieningen, voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, fiets- en voetpaden en overige ondergeschikte verhardingen.

De ontwikkeling voorziet in de realisatie van veertien grondgebonden woningen. Deze woningen passen niet binnen de bestaande bestemmingsvlakken (en bouwvlakken) van de bestemming 'Wonen'. De ontwikkeling is daarmee in strijd met het vigerend bestemmingsplan. Om de ontwikkeling alsnog mogelijk te maken, moet een nieuw bestemmingsplan voor het plangebied worden vastgesteld.

1.4 Opzet van de toelichting

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De toelichting is opgebouwd uit vijf hoofdstukken. Het volgende hoofdstuk (Hoofdstuk 2) beschrijft de bestaande en toekomstige situatie. Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van het ruimtelijke beleidskader van de verschillende overheden waaraan het plan moet voldoen en bevat de milieu- en omgevingsaspecten van het plan. De toelichting besluit met hoofdstukken over de opbouw van de planregels (Hoofdstuk 4) en de uitkomsten van de gevolgde procedure (Hoofdstuk 5).

Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plan

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de beoogde ontwikkeling omschreven. Hierbij wordt als eerste ingegaan op de bestaande situatie in het plangebied, waarna de beoogde ontwikkeling nader toegelicht wordt.

2.2 Bestaande situatie

Het plangebied ligt in Giesbeek tussen de Prins Clauslaan, Tulpstraat, Zwalmstraat en de Rivierweg (N338). Het plangebied bestaat uit twaalf wooneenheden in vier clusters. Door de zeer droge zomer van 2018 is de kleigrond op het plangebied gaan inklinken. Door het inklinken is er schade ontstaan aan het meest zuidelijke cluster.

De woningen zijn allen levensloopbestendig uitgevoerd en bestaan uit één bouwlaag. Daarnaast zijn de woningen ontsloten via voetpaden aan de Prins Clauslaan. Iedere woning heeft een eigen buitenruimte welke gericht is naar het omliggende grasveld. Het plangebied wordt omsloten door de achterkanten van de omliggende bebouwing. In de huidige situatie kijkt men vanuit de woning en de patio veelal op deze achterkanten.

Er is weinig tot geen samenhang tussen de verschillende bebouwingstypologiën en oriëntatie van de bebouwing in de omgeving. De bebouwing is veelal georiënteerd op de wegen. Binnenin het plangebied wijkt de bebouwing af van omliggende bebouwingstypologiën. De bebouwing is op geen van de omliggende wegen (Prins Clauslaan, Zwalmstraat en Tuinstraat) georiënteerd.

Onderstaande afbeeldingen geven een impressie van het plangebied in de bestaande situatie.

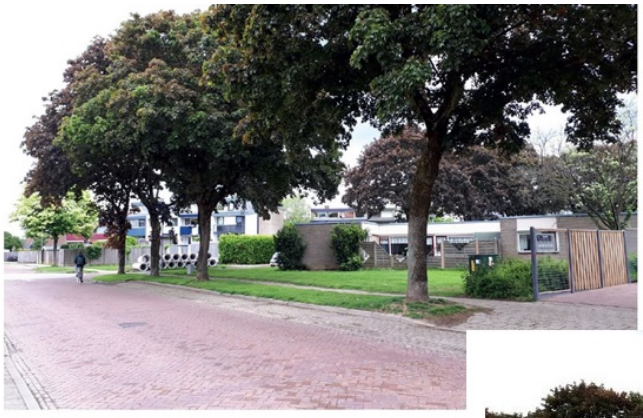

Huidige situatie

2.3 Toekomstige situatie

In het ontwerp zijn vier woonblokken opgenomen met in totaal veertien levensloopbestendige woningen in een bouwvorm van één laag met kap. De dakgoothoogte wordt maximaal 4 meter en de nokhoogte maximaal 8 meter.

Per saldo is sprake van een toename van twee woningen ten opzichte van de huidige situatie. In het noordelijke deel zijn twee rijen van drie woningen, en in het zuidelijke deel zijn twee rijen van vier woningen gesitueerd. De woonblokken staan haaks op elkaar en maken een knik aan de Prins Clauslaan. Dit zorgt dit voor een semi-gesloten bouwblok. De voetpaden zijn rondom de bouwkavels georiënteerd en omsluiten het gebied. Het bestaande groen wordt zoveel mogelijk gerespecteerd met het plan.

Parkeren vindt plaats door middel van haaksparkeren tussen de bomenrij aan de Prins Clauslaan. Met deze ontwerpinpassing worden, ten opzichte van de huidige situatie, acht extra parkeerplaatsen gerealiseerd. De parkeerplaatsen aan de Tulpstraat en de noordzijde van de Prins Clauslaan blijven in het ontwerp gehandhaafd.

De navolgende afbeelding geeft een opzet van het stedenbouwkundig plan op de locatie weer.

Ontwerp locatie Prins Clauslaan

Door de stedenbouwkundige opzet in het nieuwe ontwerp komt er meer 'ruimte' in het plangebied. Ten opzichte van de bestaande situatie leidt de nieuwe situatie tot minder versnippering van het openbaar groen. Daarnaast worden de verouderde woningen gesloopt en worden hiervoor woningen teruggebouwd met een toekomst- en levensloopbestendige opzet. Tot slot is de clustering van de wooneenheden op een logischere wijze ingedeeld. Hiermee draagt het initiatief bij aan een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse van het plangebied.

Hoofdstuk 3 Uitvoerbaarheid

3.1 Inleiding

Ten behoeve van de planologische procedure moet de uitvoerbaarheid van het plan worden aangetoond. Het al dan niet voldoen aan verschillende randvoorwaarden en uitgangspunten is bepalend voor de vraag of een nieuwe ontwikkeling ook daadwerkelijk uitvoerbaar is. Hierbij moet worden gedacht aan onder meer het ruimtelijke beleid van de hogere overheden en de gemeente zelf, milieuaspecten als geluid, bodem en hinder van bedrijven, water, externe veiligheid, archeologie en economische haalbaarheid. De beoogde ontwikkeling is op deze aspecten getoetst. In dit hoofdstuk is aangegeven wat hiervan de resultaten zijn.

3.2 Beleid

3.2.1 Algemeen

In deze paragraaf wordt een analyse gegeven van het relevante beleidskader. De beleidsnota's die direct of indirect doorwerken in voorliggend bestemmingsplan, worden in deze paragraaf behandeld. Gezien de aard en de schaal van de ontwikkeling binnen bestaand stedelijk gebied is het relevante beleid op Europees niveau buiten beschouwing gelaten en op Rijksniveau beperkt gehouden. Per bestuurslaag is een korte samenvatting gegeven van de meest relevante aspecten uit de verschillende beleidsnota's, alsmede de consequenties voor het voorliggende plan.

3.2.2 Rijksbeleid

Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Onderdeel van de Omgevingswet is een visie op de leefomgeving: de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Met de NOVI neemt het Rijk het voortouw voor een langetermijnvisie op de toekomst en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving van Nederland. De NOVI richt zich op de volgende vier prioriteiten die onderling veel met elkaar te maken hebben en gevolgen hebben voor het inrichten van de fysieke leefomgeving:

- Ruimte maken voor de klimaatverandering en energietransitie;
- De economie van Nederland verduurzamen en het groeipotentieel behouden;
- Steden en regio's sterker en leefbaarder maken;
- Het landelijk gebied toekomstbestendig ontwikkelen.

In de NOVI staan de keuzes op nationaal niveau, maar in veel gevallen ligt de verantwoordelijkheid bij gemeenten en/of provincies. Op basis van drie uitgangspunten helpt de NOVI bij het wegen van belangen en het maken van keuzes:

- Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies;
- Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal;
- Afwentelen wordt voorkomen.

De nationale belangen zijn geborgd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Het gaat bijvoorbeeld om rijksvaarwegen, defensie, ecologische hoofdstructuur, erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, hoofdwegen en hoofdspoorwegen, elektriciteitsvoorziening, buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen en primaire waterkeringen.

Door de nationale belangen vooraf in bestemmingsplannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen en vermindering van de

bestuurlijke drukte.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In artikel 3.1.6, lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de ladder voor duurzame verstedelijking opgenomen. Het doel van de Ladder is zorgvuldig en duurzaam ruimtegebruik, met oog voor de toekomstige ruimtebehoefte en ontwikkelingen in de omgeving. De Ladder geeft daarmee invulling aan het nationaal ruimtelijk belang gericht op een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij ruimtelijke besluiten. Dit belang staat beschreven in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte binnen een breder kader van een goed systeem van ruimtelijke ordening.

Met de ladder worden eisen gesteld aan de motivering van onder meer bestemmingsplannen en ruimtelijke onderbouwingen die nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk maken. De toelichting bij een bestemmingsplan of ruimtelijke onderbouwing voor een nieuwe stedelijke ontwikkeling bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien die ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Toetsing rijksbeleid

Wat onder stedelijke ontwikkeling wordt verstaan is in het Bro opgenomen. Een stedelijke ontwikkeling is volgens het besluit 'een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'. De ontwikkelingen in het plangebied zouden kunnen worden aangemerkt als een woningbouwlocatie. Deze term is echter niet gedefinieerd in het Bro. Uit jurisprudentie (zie bijvoorbeeld uitspraak ABRvS201501297/1/R4) blijkt dat woningbouwplannen met een maximum van elf woningen niet hoeven te worden aangemerkt als woningbouwlocatie, maar grotere woningbouwplannen wel.

Met voorliggend plan is sprake van herstructurering binnen bestaand stedelijk gebied. Op basis van het vigerend bestemmingsplan is woningbouw binnen het plangebied reeds mogelijk. In de huidige situatie bevinden zich in het plangebied twaalf woningen. Voorliggend initiatief maakt in totaal veertien woningen mogelijk. Ten opzichte van de vigerende planologische situatie neemt het aantal woningen in het plangebied toe met twee woningen. Het initiatief wordt dus niet aangemerkt als een nieuwe stedelijke ontwikkeling, omdat er per saldo twee woningen worden toegevoegd. Om die reden is de ladder voor duurzame verstedelijking niet van toepassing.

Met het initiatief zijn geen overige nationale belangen gemoeid.

3.2.3 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland'

Op 19 december 2018 is de omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' vastgesteld. In deze visie beschrijft de provincie welke richting de provincie op wil op het gebied van energie, klimaat, water, voedsel en ook hoe de provincie de omgeving wil inrichten.

Om samen een Gaaf Gelderland te bereiken, legt de provincie bij het uitvoeren van haar taken de focus op een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland. Met behulp van zeven ambities geeft de provincie hier richting aan:

- energietransitie;
- klimaatadaptatie;
- circulaire economie;
- biodiversiteit;
- bereikbaarheid;
- economisch vestigingsklimaat;
- woon- en leefklimaat.

Voor dit bestemmingsplan is de ambitie voor het woon- en leefklimaat van toepassing. De provincie streeft naar een duurzaam en divers woon- en leefklimaat, dat steeds weet te anticiperen op ontwikkelingen. Zo worden de economische kracht en kwaliteit van leven in Gelderland versterkt, nu en in de toekomst.

Om Gelderland voor mensen en bedrijven aantrekkelijk te houden, is de kwaliteit van de leefomgeving van groot belang. Bovendien draagt een goede kwaliteit van de leefomgeving bij aan gezondheid. Goed bereikbare voorzieningen, aansprekende evenementen, unieke cultuurhistorie, inspirerende culturele voorzieningen, een mooie natuur; het is allemaal van belang. Ook goed wonen hoort daarbij. Gelderland heeft op woongebied een bijzondere positie met uiteenlopende woonkwaliteiten, zowel stedelijke als landelijke. De Gelderse streken hebben ieder hun eigen aard, waar mensen zich thuis en verbonden met elkaar voelen. In onze groeiende Gelderse steden komen veel activiteiten samen. Tegelijkertijd wordt geïnvesteerd in een vitaal platteland, juist als daar krimp plaatsvindt. Om het landschap open, groen en het voorzieningenniveau op peil te houden en leegstand te voorkomen, is bouwen binnen bestaand stedelijk gebied het vertrekpunt. De provincie geeft de voorkeur aan het benutten van bestaande gebouwen en gaat voor concentraties van bebouwing. Pas als er geen andere goede mogelijkheden zijn, kan worden uitgebreid aan de randen van de steden of dorpen.

Omgevingsverordening

De provincie beschikt over verschillende instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. De verordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De omgevingsverordening richt zich net zo breed als de omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De verwachting is dat de omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Ten aanzien van voorliggend initiatief zijn de regels ten aanzien van het onderwerp 'wonen' relevant. In de verordening wordt aangegeven dat nieuwe woonlocaties en de daar te bouwen woningen slechts zijn toegestaan wanneer dit past in het vigerende door Gedeputeerde Staten vastgestelde Kwalitatief Woonprogramma, successievelijk de door Gedeputeerde Staten vastgestelde kwantitatieve opgave wonen voor de betreffende regio.

Wonen

In de verordening wordt aangegeven dat nieuwe woonlocaties en de daar te bouwen woningen slechts zijn toegestaan wanneer dit past in het door Gedeputeerde Staten vastgestelde kwantitatieve opgave wonen voor de betreffende regio.

Toetsing provinciaal beleid

Met de realisatie van de woningen is er sprake van herstructurering binnen het bestaand stedelijk gebied van Giesbeek. Met de ontwikkeling worden verouderde en in een slechte staat verkerende woningen vervangen door duurzame en levensloopbestendige woningen. Hiermee wordt voorzien in een actuele behoefte aan woningen in de gemeente Zevenaar.

In de huidige situatie is woningbouw in het plangebied reeds mogelijk. Ten opzichte van de vigerende planologische situatie neemt het aantal woningen in het plangebied toe met twee woningen. Met de realisatie van veertien duurzame en levensloopbestendige woningen wordt voorzien in de actuele behoefte aan woningen in dit segment.

Het plan wordt zorgvuldig ingepast in de omgeving van het plangebied. De voorgenomen ontwikkeling is opgenomen in het woningbouwprogramma van de gemeente Zevenaar dat regionaal is afgestemd met de regio 'De Liemers' (zie paragraaf 3.2.4).

3.2.4 Regionaal beleid

Liemerse Woonagenda 2020-2025

Op 13 oktober 2020 is door de Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland de Liemerse Woonagenda 2020-2025 vastgesteld, waarmee de agenda onderdeel is van het provinciaal beleid. Bij de vaststelling van de Liemerse Woonagenda is aangegeven dat Woonvisie 2016-2020 van de gemeente nog het geldend beleidskader is.

De regionale woningbouwafspraken zijn tot stand gekomen op basis van recentelijk uitgevoerd onderzoek naar de toekomstige woonbehoeftes in de Liemers en is doorvertaald naar de verschillende gemeenten. Waar men vijf jaar geleden nog bezig was met de aanstaande krimp en het terugbrengen van de nieuwbouw aantallen, voorziet men nu dat er hard aan de slag gegaan moet worden met extra locaties om in de groeiende woningbehoefte te voorzien.

In de nieuwe woningbehoefte prognoses is er geen sprake meer van een krimp in de Liemers. De prognoses uit 2019 laten tenminste tot 2040 een huishoudensgroei zien. Voor die groeiende vraag van huishoudens zullen nieuwe woningen gebouwd moeten worden. De groei is het grootst in de komende vijf jaar (ongeveer 500 woningen per jaar). Vanaf 2025 ligt deze op ongeveer 300 per jaar en na 2030 is vooralsnog een beperkte groei van 50 woningen per jaar voorzien.

Met de woonagenda wordt sterker ingezet op bouwen naar behoefte (zowel kwalitatief als kwantitatief) en is men afgestapt van harde afspraken over het aantal te bouwen woningen. Ten opzichte van 2017 ligt het accent nu sterk op de oplopende woningtekorten en de betaalbaarheid van woningen voor midden inkomensgroepen. Volgens het woningbehoefte onderzoek zou tot 2025 bijna de helft van het woningbouwprogramma moeten bestaan uit betaalbare koopwoningen. De gemeente moet daarom bij nieuwbouwprojecten sturen op de te realiseren prijsklassen en het aandeel sociale huurwoningen. In de kleine kernen wordt bijvoorbeeld ingezet op specifiek maatwerk met woningbouw waarmee naar aard en omvang van de kern gericht wordt ingespeeld op de lokale woningvraag met het behouden en versterken van de groene kwaliteiten van de Liemers.

Toetsing regionaal beleid

Met de realisatie van de woningen is er sprake van herstructurering binnen het bestaand stedelijk gebied van Giesbeek. Met de ontwikkeling worden verouderde en in een slechte staat verkerende woningen vervangen door duurzame en levensloopbestendige woningen. Hiermee wordt voorzien in een actuele behoefte aan woningen in de gemeente Zevenaar. Op basis van het vigerend bestemmingsplan is woningbouw binnen het plangebied reeds mogelijk. Er is daarmee geen sprake van een nieuwe woonlocatie.

In de huidige situatie zijn in het plangebied twaalf woningen planologisch mogelijk. Voorliggend initiatief maakt in totaal veertien sociale huurwoningen mogelijk. Ten opzichte van de vigerende planologische situatie neemt het aantal woningen in het plangebied met twee toe. Met de realisatie van veertien duurzame en levensloopbestendige woningen wordt voorzien in de actuele behoefte aan woningen in dit segment.

Het initiatief is hiermee in lijn met de Liemerse Woonagenda.

3.2.5 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie

In 2013 heeft de gemeenteraad de Structuurvisie 'Samen kijken naar de toekomst 2012-2030' vastgesteld. De visie is opgesteld als kader voor het ruimtelijk beleid tot het jaar 2030 en betreft het gehele grondgebied van Zevenaar. In het algemeen richt de gemeente zich (vanuit regionaal perspectief) met de structuurvisie op het '(ruimtelijk) faciliteren van welvaart en welzijn in Zevenaar en het bevorderen van (ruimtelijke) kwaliteit als onderdeel van de leefkwaliteit van Zevenaar'. Tijdens het structuurvisieproces is onderzocht wat daarvoor wenselijk, noodzakelijk en ook daadwerkelijk mogelijk is. Het gaat hierbij om onderwerpen op allerlei terreinen, zoals wonen, zorg, welzijn, voorzieningen en werken, maar ook over recreatie, natuur, cultuurhistorie en infrastructuur.

In de structuurvisie wordt ingezet op een vijftal hoofdopgaven:

- Versterken van de identiteit van Zevenaar met aandacht voor de diversiteit in landschappen, kernen en functies;
- Voldoende plek voor stedelijke ontwikkelingen tot 2030;
- Behoud van kwalitatief goede woon- en werkgebieden en goede voorzieningen;
- Tegengaan van versnippering van de leefomgeving incl. het leefbaar houden van de kernen;
- Nadrukkelijker inzetten op een duurzame ontwikkeling.

In de structuurvisie wordt niet specifiek ingegaan op voorliggend plangebied.

Toetsing gemeentelijk beleid

In de huidige situatie wordt het plangebied omsloten door de achterzijden van de omliggende woonpercelen. Hierdoor kijkt men vanuit de bestaande woningen en patio's veelal op deze achterkanten wat zorgt voor een gesloten karakter van het plangebied. Door de stedenbouwkundige opzet in het nieuwe ontwerp komt er meer 'ruimte' in het plangebied. Momenteel is er weinig tot geen samenhang tussen de verschillende bebouwingstypologiën en oriëntatie van de bebouwing in de omgeving. De oriëntatie van de huidige bebouwing is nergens op georiënteerd. Het nieuwe ontwerp sluit goed aan op de omliggende woonblokken en is daarmee beter passend in zijn omgeving.

Ten opzichte van de bestaande situatie leidt de nieuwe situatie tot minder versnippering van het openbaar groen. Het plan voorziet in een pad dat een verbinding kan vormen met een mogelijk uitloopgebied aan de overkant van de grote weg. Hiermee draagt het initiatief bij aan een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse van het plangebied. Het initiatief is hiermee in lijn met de structuurvisie.

Met de realisatie van de woningen is er sprake van herstructurering binnen het bestaand stedelijk gebied van Giesbeek. Met de ontwikkeling worden verouderde en in een slechte staat verkerende woningen vervangen door duurzame en levensloopbestendige woningen. Hiermee wordt voorzien in een actuele behoefte aan woningen in de gemeente Zevenaar.

Het initiatief is hiermee in lijn met het gemeentelijk beleid.

3.3 Milieu- en omgevingsaspecten

3.3.1 Bodem

Algemeen

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet aangetoond worden dat de bodem- en grondwaterkwaliteit ter plaatse van het plangebied geschikt zijn voor het beoogde gebruik.

Toetsing

Door Buro Ontwerp & Omgeving is in augustus 2020 een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is als Bijlage 1 bijgevoegd. De conclusies uit het onderzoek worden hierna kort behandeld.

In de bovengrond is plaatselijk een bijmenging met sporen baksteen waargenomen. Op het maaiveld en in de opgeboorde grond zijn geen asbestverdachte materialen waargenomen. Verder zijn zintuiglijk geen waarnemingen gedaan welke kunnen duiden op de aanwezigheid van een bodemverontreiniging.

Ten aanzien van de onderzoekslocatie wordt de hypothese 'onverdachte locatie' op basis van de resultaten van het verkennend bodemonderzoek niet geheel bevestigd. In de bovengrond met een bijmenging van sporen baksteen, is een gehalte PAK boven de achtergrondwaarde gemeten. De analyseresultaten van de grond zijn in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb) getoetst aan de Achtergrondwaarden uit het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). De Achtergrondwaarden voor grond zijn vastgesteld op basis van gehalten aan stoffen, zoals die voorkomen in de bodem van natuur- en landbouwgronden in Nederland. In de visueel schone bovengrond en de ondergrond zijn geen gehaltes met de onderzochte parameters boven de achtergrondwaarde gemeten. Het grondwater bevat licht verhoogde concentraties barium en nikkel. De indicatie van de te verwachten bodemkwaliteitsklasse betreft voor de boven- en ondergrond AW (overal toepasbaar).

De resultaten van het uitgevoerde verkennend bodemonderzoek geven geen aanleiding tot het uitvoeren van een aanvullend of nader onderzoek. Op basis van het uitgevoerde verkennend bodemonderzoek wordt geconcludeerd dat er geen milieuhygiënische belemmeringen zijn voor de voorgenomen ontwikkeling.

Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de uitvoering van het initiatief.

3.3.2 Geluid

Algemeen

De mate waarin het geluid, veroorzaakt door het wegverkeer en/of door industrie, onder andere het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet volgens de Wgh worden aangetoond dat gevoelige functies, zoals een woning, een aanvaardbare geluidsbelasting hebben als gevolg van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen. Indien nieuwe geluidsgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wgh de verplichting akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidsbelasting ten gevolge van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen.

Toetsing

Voor de ontwikkeling is door Buro Ontwerp & Omgeving in januari 2021 een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is als Bijlage 2 bijgevoegd.

Selectie van geluidsbronnen

In de omgeving van de nieuwe woningen liggen geen spoorlijnen en gezoneerde bedrijventerreinen zijn in de nabijheid van de nieuwe woning niet aanwezig. Akoestisch onderzoek naar spoorlijnen en gezoneerde bedrijventerreinen is dan ook niet noodzakelijk.

Ten zuidoosten van het plangebied ligt de Rivierweg (N338). Deze weg ligt in buitenstedelijk gebied en heeft twee rijstroken. De zone van deze weg bedraagt 250 meter op basis van de Wgh. Het plangebied ligt dan ook in de zone van de Rivierweg (N338).

De eerste 30 meter van de Zwalmstraat ligt buiten de bebouwde kom. Dit deel van de Zwalmstraat heeft een zone van 250 meter. De nieuwe woningen liggen dan ook formeel binnen de zone van het wegvak

van de Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom.

Ten zuidwesten van het plangebied ligt de Zwalmstraat (binnen de bebouwde kom) en ten westen ligt de Tulpstraat. Beide wegen hebben een 30 km/uur regime. Formeel geldt voor deze weg volgens de Wgh geen onderzoeksplicht, omdat de maximaal toegestane snelheid 30 km/uur bedraagt. De verkeersintensiteit op de Zwalmstraat en de Tulpstraat zijn dusdanig dat een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde van 48 dB niet kan worden uitgesloten. Daarom is in het kader van een goede ruimtelijke ordening toch akoestisch onderzoek uitgevoerd naar deze omliggende 30 km/uur wegen.

De verkeersintensiteiten op de overige omliggende wegen, zoals de Doctor Ariënsstraat, zijn dusdanig beperkt dat er geen overschrijding van de voorkeursgrenswaarde is te verwachten bij de nieuwe woningen.

Resultaten

De hoogste geluidsbelasting afkomstig van de Rivierweg (N338) bedraagt 58 dB, inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh. Bij de nieuwe woningen wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB uit de Wgh overschreden, echter de hoogst toelaatbare geluidsbelasting van 63 dB wordt niet overschreden.

De hoogste geluidsbelasting afkomstig van de Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom, bedraagt 53 dB, inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh. Bij de nieuwe woningen wordt de voorkeursgrenswaarde van 53 dB uit de Wgh overschreden, echter de hoogst toelaatbare geluidsbelasting van 63 dB wordt niet overschreden.

De hoogste geluidsbelasting afkomstig van de omliggende 30 km/uur wegen bedraagt 54 dB, inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh. Bij de nieuwe woningen wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB uit de Wgh overschreden, echter de hoogst toelaatbare geluidsbelasting van 63 dB wordt niet overschreden.

Gezien de beperkte schaal van dit plan is het niet mogelijk of wenselijk om effectieve maatregelen te treffen die de geluidsbelastingen terugbrengen tot waarden die lager zijn dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB.

Verlening hogere grenswaarden

De nieuwe woningen vervangen de bestaande woningen binnen het plangebied. Hierdoor is er sprake van het criterium uit het geluidbeleid te weten: 'de nieuwbouw ter plaatse dient ter vervanging van bestaande bebouwing'.

Op basis van het gemeentelijke geluidbeleid en de Wgh kan de gemeente Zevenaar een hogere waarde verlenen voor de geluidsbelasting afkomstig van de Rivierweg en de Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom).

De veertien woningen kunnen na de verlening van hogere waarden worden gerealiseerd. Het 'besluit hogere grenswaarde' is als Bijlage 3 bij dit bestemmingsplan bijgevoegd.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat er vanuit het aspect geluid geen belemmeringen bestaan ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling in het plangebied.

3.3.3 Luchtkwaliteit

Algemeen

De Wet luchtkwaliteit (verankerd in de Wet milieubeheer, hoofdstuk 5, titel 5.2) is een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit, waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland

zijn stikstofdioxide (NO_2) en zwevende deeltjes als PM_{10} (fijnstof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor. Vanaf 1 januari 2015 dient het bevoegd gezag de luchtkwaliteit ook te toetsen aan de grenswaarde voor $PM_{2,5.}$ Op basis van onderzoek door het Planbureau voor de Leefomgeving kan worden gesteld dat als aan de grenswaarden voor PM_{10} wordt voldaan, ook aan de grenswaarde voor $PM_{2,5}$ wordt voldaan.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd, kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die in 2010 van kracht zijn geworden. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht, waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Plannen die in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in een gebiedsgericht programma van het NSL. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Plannen die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden aangezien deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof: Voor NO_2 en PM_{10} betekent dit dat aannemelijk moet worden gemaakt dat het project tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM.

Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wordt afgewogen of het aanvaardbaar is het project op deze plaats te realiseren. Hierbij kan de blootstelling aan luchtverontreiniging een rol spelen, ook als het project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Er is sprake van een significante blootstellingsduur als de verblijfsduur die gemiddeld bij de functie te verwachten is een aanzienlijk deel van de dag betreft. Volgens de toelichting op de Regeling Beoordeling luchtkwaliteit is dit onder andere het geval bij een woning, school of sportterrein.

Gevoelige bestemmingen als scholen, kinderdagverblijven, bejaarden- en zorgtehuizen genieten op grond van de gelijknamige AMvB extra bescherming. Substantiële uitbreiding of nieuwvestiging binnen 50 meter van een provinciale weg of 300 meter van een Rijksweg is alleen toegestaan als de concentraties luchtvervuilende stoffen zich onder de grenswaarden bevinden, waardoor geen onacceptabele gezondheidsrisico's optreden.

Toetsing

Volgens de ministeriële regeling NIBM draagt een bouwplan met minder dan 1.500 woningen niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging. Toetsing aan de grenswaarden is derhalve niet noodzakelijk.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is de lokale luchtkwaliteit onderzocht, zodat onacceptabele gezondheidsrisico's kunnen worden uitgesloten. Hiertoe is de monitoringstool uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) van de rijksoverheid geraadpleegd. De monitoringstool geeft inzicht in de concentraties stikstofdioxide (NO_2) en fijnstof (PM_{10}) in het plangebied tussen 2020 en 2030. De monitoringstool kent scenario's zonder en met lokale maatregelen die er voor moeten zorgen dat op termijn overal aan de grenswaarden wordt voldaan. Beide typen scenario's laten in de toekomst een afname van de concentraties zien. Dit komt doordat bedrijven en het verkeer steeds schoner worden door technologische verbeteringen. De monitoringstool maakt duidelijk dat de concentraties luchtvervuilende stoffen in de peiljaren 2020 en 2030 in het plangebied onder de grenswaarden liggen die op Europees niveau zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu tegen schadelijke gevolgen van luchtverontreiniging. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's.

In het plangebied worden geen gevoelige functies beoogd zoals bedoeld in het 'Besluit gevoelige

bestemmingen'. Toetsing aan de grenswaarden is daarom niet noodzakelijk.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het initiatief.

3.3.4 Externe veiligheid

Algemeen

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport ervan. Op basis van de criteria zoals onder andere gesteld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) worden bedrijven en activiteiten geselecteerd die een risico op zware ongevallen met zich mee (kunnen) brengen. Daarbij gaat het vooral om de grote chemische bedrijven, maar ook om kleinere bedrijven als LPG-tankstations en opslagen van bestrijdingsmiddelen. Daarnaast zijn (hoofd)transportassen voor gevaarlijke stoffen, zoals buisleidingen, spoor-, auto-, en waterwegen, ook als potentiële gevarenbron aangemerkt.

Het externe veiligheidsbeleid heeft tot doel zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken zijn gemeenten en provincies verplicht om bij besluitvorming in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Wet milieubeheer en de Wet op de ruimtelijke ordening de invloed van een risicobron op zijn omgeving te beoordelen. Daartoe wordt binnen het werkveld van de externe veiligheid veelal het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR) gehanteerd.

Het plaatsgebonden risico is de kans dat een persoon die zich gedurende een jaar onafgebroken onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit risico wordt per bedrijf en transportas vastgelegd in contouren. Er geldt een contour waarbinnen deze kans $1x10^{-6}$ (één op de miljoen) bedraagt.

Het groepsrisico is een berekening van de kans dat een groep personen binnen een bepaald gebied overlijdt ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. De oriëntatiewaarde geeft hierbij de indicatie van een aanvaardbaar groepsrisico. Indien een ontwikkeling is gepland in de nabijheid van een risicobron geldt afhankelijk van de ontwikkeling een verantwoordingsplicht voor het toelaten van gevoelige functies.

Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Voor bepaalde risicovolle bedrijven geldt het Besluit externe veiligheid inrichtingen en Regeling externe veiligheid inrichtingen (Bevi en Revi). Hierin zijn de risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

Circulaire effectafstanden LPG-tankstations

In de circulaire is de effectbenadering uitgewerkt voor LPG-tankstations. Het bevoegd gezag wordt verzocht om rekening te houden met een effectafstand van 60 meter tot (beperkt) kwetsbare objecten. Dit wil zeggen dat deze afstand in beginsel aangehouden moet worden, maar dat gemotiveerd afwijken is toegestaan door het treffen van veiligheidsmaatregelen. Daarnaast wordt verzocht om rekening te houden met een effectafstand van 160 meter tot zeer kwetsbare objecten. Naast de circulaire blijft ook de toetsing aan het Bevi noodzakelijk.

Transport van gevaarlijke stoffen (water, spoor, weg)

Voor de beoordeling van de risico's vanwege transport van gevaarlijke stoffen geldt het Besluit externe

veiligheid transportroutes (Bevt en basisnet), met als uitvloeisel het zogeheten Basisnet en de bijbehorende regeling Basisnet.

Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

Voor de beoordeling van de risico's van transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb en Revb). Naast de toetsing aan het plaatsgebonden risico en het groepsrisico is hierin vastgelegd dat aan weerszijden van een buisleiding een bebouwingsvrije afstand moet worden aangehouden voor beheer en onderhoud aan de buisleidingen.

Toetsing

De navolgende afbeelding bevat een fragment van de risicokaart Nederland. De globale ligging van het plangebied is aangeduid met een groen kader.

Uitsnede risicokaart Nederland

Volgens de Risicokaart bevinden zich in de directe omgeving van het plangebied geen stationaire of mobiele risicobronnen.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het initiatief.

3.3.5 Bedrijven en milieuzonering

Algemeen

Indien door middel van een plan nieuwe, milieuhindergevoelige functies mogelijk worden gemaakt, dient te worden aangetoond dat deze niet worden gerealiseerd binnen de hinderzone van omliggende bedrijven. Anderzijds mogen milieuhindergevoelige functies in de directe omgeving van het plangebied niet negatief worden beïnvloed door de ontwikkelingen die met een plan mogelijk worden gemaakt.

Wat betreft de aanbevolen afstanden tussen bedrijvigheid en gevoelige functies, zoals wonen, is de brochure 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten geraadpleegd. Hierin worden richtafstanden voor het omgevingstype 'gemengd gebied' als 'rustige woonwijk' en 'rustig buitengebied' aanbevolen.

Gemengde gebieden betreffen gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of gebieden met matige tot sterke functiemenging. In een rustige woonwijk en het buitengebied komen vrijwel geen andere functies voor. De richtafstanden gelden voor een gemiddeld nieuw bedrijf en gaan uit van het gebiedstype 'rustig woongebied'. Voor gemengde gebieden kunnen de richtafstanden worden

verminderd. De afstand wordt gemeten vanaf het op de verbeelding aangeduide deel voor de bedrijfsmatige activiteit tot aan de gevel van de woningen gelegen buiten het betreffende perceel.

Toetsing

Bedrijvigheid in het plangebied

Binnen het plangebied worden geen functies gerealiseerd die milieuhinder veroorzaken. De woning kan worden aangemerkt als milieuhindergevoelig.

Bedrijvigheid in de omgeving van het plangebied

Naast voorgenoemde toetsing moet onderzocht worden of de functies in het plangebied hinder ondervinden van hinderveroorzakende functies in de omgeving van het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn geen bedrijven of functies gelegen die een belemmering vormen voor de voorgenomen ontwikkeling.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat vanuit het aspect bedrijven en milieuzonering geen belemmeringen aanwezig zijn voor de uitvoerbaarheid van het initiatief.

3.3.6 Water

Beleid

Het waterbeleid van Rijk en provincie is gericht op een veilig en goed bewoonbaar land met gezonde, duurzame watersystemen. Het plangebied ligt in het beheersgebied van het Waterschap Rijn en IJssel. In het Waterbeheerplan 2016-2021 van Waterschap Rijn en IJssel laat het waterschap zien welke ontwikkelingen voor het waterbeheer van belang zijn en welke accenten zij in de samenwerking met haar partners willen leggen. Vanuit die omgevingsverkenning is vervolgens het beleid voor de planperiode 2016-2021 beschreven voor primaire taakgebieden van het waterschap:

- Bescherming tegen overstromingen en werken aan veiligheid: Veilig water.
- Zorgen voor de juiste hoeveelheid water en passende waterpeilen: Voldoende water.
- Zorgen voor een goede waterkwaliteit die nodig is voor mens, plant en dier: Schoon water.
- Verwerken van afvalwater en het benutten van energie en grondstoffen daaruit: Afvalwater.
- Zorgen voor goede randvoorwaarden voor beroepsvaart op de Oude IJssel: Vaarwegbeheer.

Situatie plangebied

Door Buro Ontwerp & Omgeving is in december 2021 een Waterhuishoudkundig plan opgesteld. Dit onderzoek is als Bijlage 4 bijgevoegd.

Huidige situatie

In de huidige situatie zijn ter plaatse van het plangebied vier clusters van drie woningen aanwezig. Naast de bebouwing bestaat het overig terrein uit tuinen en gras met bomen. In de navolgende tabel is globaal de verhouding van verhard/onverhard oppervlak voor het plangebied opgenomen.

Huidige situatie	Oppervlakte (in m²)
Bebouwd oppervlak	1.013
Terreinverharding/infrastructuur	635
Subtotaal verhard	*1.648*
Onverhard	2.542
Open water / talud	(10)
Subtotaal onverhard	*2.552*
Totaal oppervlak plangebied	4.200

Toekomstige situatie

Het voornemen is om de bestaande woningen te slopen en hiervoor in de plaats veertien nieuwe woningen te realiseren. In het noordelijk deel zijn twee rijen van drie woningen en in het zuidelijke deel zijn twee rijen van vier woningen gesitueerd. De woonpercelen hebben een oppervlakte van circa 140 tot 207 m². De voetpaden zijn rondom de bouwkavels georiënteerd en omsluiten het gebied. Parkeren vindt plaats door middel van haaksparkeren aan de Prins Clauslaan en de Tulpstraat. De erfgrenzen worden groen, aan de voorzijde van de woningen komt een haag (en aan de achter- en/of zijkant komt een hekwerk met klimop. Tussen de woonblokken aan de oostzijde wordt een wadi ingepast als water/groenbuffer.

In volgende tabel is een overzicht van het verhard en onverhard oppervlak voor de toekomstige inrichting van het plangebied opgenomen.

Nieuwe situatie	Oppervlakte (in m²)
Daken	1.117
Trottoir	510
Verharding tuinen	560
Parkeren	105
Subtotaal verhard	*2.292*
Tuinen	561
Wadi	104
Openbaar groen	1.233
Open water / talud	(10)
Subtotaal onverhard	*1.908*
Totaal oppervlak plangebied	4.200

Aangenomen is dat in de toekomstige situatie een perceel voor 50% wordt verhard (exclusief daken). Ten opzichte van de huidige situatie zal het verhard oppervlak in de nieuwe situatie met circa 644 m² toenemen.

Waterhuishoudkundige consequenties en uitgangspunten

Uitgangspunten
In navolgende tabel worden de uitgangspunten die van toepassing zijn op de waterhuishouding in het plangebied. Deze komen voort uit de beleidsuitgangspunten en de gebiedskenmerken.

Uitgangspunt/situatie	eis/voorwaarde/norm	eenheid
Klimaatbui	70	mm/m²
Bergingseis gemeente	60	mm/m²
Ontwatering onder bouwpeil	0,9	m
Ontwatering onder straatpeil	0,7	m
Ontwatering onder maaiveld	0,5	m
Maaiveldhoogte	9,43	m NAP
GHG	8,43	m NAP
Vloerpeil huidig	9,70	m NAP
As van de weg (dakprofiel) Prins Clauslaan	9,40	m NAP
As van de weg (dakprofiel) Tulpstraat	9,33	m NAP

Benodigde waterberging

Ten opzichte van de huidige situatie zal het verhard oppervlak in de nieuwe situatie met circa 644 m^2 toenemen. Dit betekent dat het verlies aan waterberging gecompenseerd moet worden. Aanleg van nieuw verhard oppervlak leidt tot versnelde afvoer van hemelwater naar watergangen. Om te voorkomen dat hierdoor wateroverlast ontstaat, kan aanleg van extra waterberging noodzakelijk zijn. Zo wordt het verlies van berging in de bodem gecompenseerd.

Voor dit plangebied betekent dat er, met een bergingseis van 60 mm, een waterberging van 39 m^3 gerealiseerd moet worden.

De gemeente heeft als uitgangspunt dat de afvoer van het regenwater van het dak en de verharding op eigen terrein verwerkt dient te worden. Dit kan bijvoorbeeld door het regenwater middels waterberging en/of een infiltratievoorziening in combinatie met een verticale infiltratieput in de grond te infiltreren. De afvoer van overtollig regenwater (bij een stortbui) uit de infiltratievoorziening dient met een overstort bovengronds zichtbaar te worden afgevoerd naar openbaar terrein (straat) of naar de wadi.

Gezien de grondwaterstand en bodemopbouw is het infiltreren van hemelwater wel mogelijk. Echter, bij de aanleg van een hemelwatervoorzieningen moet mogelijk plaatselijk bodemverbetering worden toegepast door de aanwezigheid van slecht doorlatende kleilagen. Eventuele ondergrondse infrastructuren zoals kelders e.d. dienen waterdicht te worden uitgevoerd. Er moet worden voorkomen dat deze van bovenaf kunnen vollopen.

Naast infiltratie behoort het toepassen van (blauw)groene daken en regentonnen tot de mogelijkheden.

De wadi in het midden van het plangebied heeft een diepte van 0,50 m, een maximale waterstand van 0,3 m ten opzichte van de bodem en een talud van 1:3. De bodemhoogte van de wadi is circa 8,93 m +NAP. Een wadi is voorzien van een slokop. De slokop staat in verbinding met een drain onder de wadi. De drain kan worden aangesloten op een overstortput naar watergang. Een drain wordt in een cunet in het midden van de wadi aangelegd. Het cunet wordt gevuld met drainagezand. De bergingscapaciteit van de wadi is circa 30 m^3. Indien een maximale waterstand van circa 0,37 m mogelijk is, heeft de wadi een bergingscapaciteit van circa 39 m^3. Mocht de maximale waterstand niet groter zijn dan 0,3 m, kan de bergingscapaciteit van de wadi vergroot worden door ondergrondse berging onder de wadi toe te passen. Bijvoorbeeld met de aanleg van drainagezand.

Bij extreme buien moet er ook voor gezorgd worden dat het hemelwater oppervlakkig kan afstromen. Door middel van verschil in hoogteligging kan het water naar de wadi of naar openbaar terrein (straat)

gebracht worden.

Oppervlaktewater

Aan de zuidzijde van het plangebied is een watergang aanwezig van de gemeente. In overleg met de gemeente dient afgestemd te worden of het overtollig water hierop mag overstorten.

Riolering

De droogweerafvoer (DWA) zal op basis van de nieuwe woningen circa: 15 l/uur/inw. = 15 x 3 inw/woning x 14 woningen = 0,63 m³/uur bedragen. In de bestaande situatie zijn 12 seniorenwoningen aangesloten. De DWA is circa: 15 l/uur/inw. = 15 x 2 inw/woning x 12 woningen = 0,36 m³/uur. Dat er nog twee woningen extra op het DWA-riool worden aangesloten, zal naar verwachting niet leiden tot capaciteitsproblemen van de reeds aanwezige riolering

Watertoets

Via de digitale watertoets is beoordeeld of en welke waterbelangen voor het plan relevant zijn. Voor dit plan is op 4 maart 2021 de digitale watertoets doorlopen. Er is volgens de digitale watertoets een normale procedure nodig vanwege de toename van het verhard oppervlak van het plangebied. Voor het gebied zijn er aandachtspunten voor de voorgenomen ontwikkeling en dient er afstemming plaats te vinden met gemeente Zevenaar en waterschap Rijn en IJssel.

Conclusie

Met de voorgenomen ontwikkelingen binnen het plangebied zijn geen negatieve gevolgen te verwachten voor de waterhuishouding ter plaatse. Het aspect water vormt daarmee geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de voorgenomen ontwikkeling.

3.3.7 Archeologie en cultuurhistorie

Algemeen

Op basis van artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a, van het Bro moet bij ruimtelijke ontwikkelingen worden getoetst, hoe er wordt omgegaan met de aspecten archeologie en cultuurhistorie. De bescherming van archeologische waarden is verankerd in de Erfgoedwet. Het belangrijkste doel van deze wet is de bescherming van de aanwezige en de te verwachten archeologische waarden door het reguleren van bodemverstorende activiteiten.

Toetsing

Archeologie

Bureauonderzoek

Door Hamaland Advies is in juli 2020 een archeologisch bureauonderzoek en archeologisch bouwdossieronderzoek naar het plangebied uitgevoerd. Dit onderzoek is als Bijlage 5 bijgevoegd. De conclusies uit het onderzoek worden hierna kort behandeld.

Het bureauonderzoek toont aan dat het plangebied is gelegen op de stroomrug van de IJssel die actief is geweest van 250 nC tot 1.200 nC. Er geldt door de eroderende werking van de IJssel een lage trefkans op archeologische resten uit de periode Laat-Paleolithicum-Bronstijd. Voor de periode van de Ijzertijd tot en met de Late Middeleeuwen geldt er een hoge verwachting. De periode van de Tweede Wereldoorlog heeft een lage verwachting.

De geplande verstoringdiepte voor het plangebied is nog onbekend maar mag voor een vorstvrije fundering op zo'n 80 cm-mv verwacht worden. Dit is niet dieper dan de mogelijk bestaande verstoring binnen de bebouwing maar dieper dan de mogelijk bestaande verstoring buiten de bebouwing.

Vervolgonderzoek in de vorm van een inventariserend veldonderzoek (verkennende fase) wordt noodzakelijk geacht voor het deel van het plangebied dat buiten de huidige bebouwing ligt. Met dat onderzoek kan de bodemopbouw en mate van intactheid van de bodem worden bepaald.

Vervolgonderzoek

Door Hamaland Advies is in november 2021 een verkennend booronderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is als Bijlage 6 bijgevoegd. De conclusies uit het onderzoek worden hierna kort behandeld.

Het booronderzoek heeft aangetoond dat er inderdaad sprake is van stroomrugafzettingen (oeverafzettingen op komklei op beddingafzettingen) van de Formatie van Echteld waarin een poldervaaggrond ontwikkeld is. De hoge archeologische verwachting voor de Volle Middeleeuwen en Nieuwe tijd kan worden bijgesteld naar laag, met als indicatie verstoord. De lage verwachting voor de oudere perioden kan gehandhaafd blijven, omdat er geen aanwijzingen zijn aangetroffen voor menselijk handelen in het verleden (archeologische indicatoren, bodemvorming of cultuurlagen).

Op basis van de resultaten van het booronderzoek acht Hamaland Advies de kans gering dat er met de toekomstige bodemingrepen archeologische waarden verloren gaan. Er wordt dan ook geadviseerd om het plangebied vrij te geven voor de geplande ontwikkelingen.

Cultuurhistorie

In het plangebied zijn geen monumenten of andere cultuurhistorische waarden aanwezig.

Conclusie

De aspecten archeologie en cultuurhistorie vormen geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het initiatief.

3.3.8 Ecologie

Algemeen

Bij elke ruimtelijke ontwikkeling moet, in het kader van de Wet natuurbescherming, in beeld worden gebracht of er sprake is van invloeden op natuurwaarden en beschermde soorten.

Toetsing

Gebiedsbescherming

Ruimtelijke ingrepen in of nabij Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten zijn niet toegestaan wanneer deze significante negatieve effecten op de kernkwaliteiten veroorzaken. Gelet op de voorgenomen ingrepen ter plaatse is voor de locatie door Econsultancy in februari 2020 een quickscan uitgevoerd. Deze quickscan is als Bijlage 8 bijgevoegd.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Rijntakken, bevindt zich op circa 500 meter afstand ten noorden van de onderzoekslocatie. Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van de Natura 2000-gebieden en de aard van de werkzaamheden kunnen direct negatieve effecten op voorhand worden uitgesloten. Indirecte negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie kunnen echter niet op voorhand worden uitgesloten.

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Het plangebied ligt ook niet in de nabijheid van een gebied behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen

gebied bevindt zich circa 850 ten oosten van het plangebied. Het betreft deelgebied 21 De Liemers west.

Soortenbescherming

Gelet op de voorgenomen ingrepen ter plaatse is voor de locatie door Econsultancy in februari 2020 een quickscan uitgevoerd. Deze quickscan is als Bijlage 8 bijgevoegd.

Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in onderstaande tabel. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	mogelijk	aanvullend onderzoek naar zomer-, kraam- en paarverblijfplaats van gewone dwerg-vleermuis en ruige dwergvleermuis.
	foerageergebied	nee	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		nee	nee	nee	nee	-
Overige soortgroepen		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		**Gebied aanwezig**	**Ingreep verstorend**	**Nader onderzoek**	**Vergunning-plicht**	
Natura 2000		500	mogelijk	ja	mogelijk	stikstofdepositieonderzoek doormiddel van een aerius-berekening.
Natuurnetwerk Nederland		850	nee	nee	nee	-

Broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen en de kasten buiten het broedseizoen worden verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Vleermuizen

De te slopen bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De sloop van de bebouwing zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Gelet op de geschiktheid

van de onderzoekslocatie voor vleermuizen, is aanvullend onderzoek gedaan om de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Dit aanvullend onderzoek is bijgevoegd als Bijlage 9. De vleermuissoorten die onderzocht zijn de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

In de woningen aan de Prins Clauslaan 2 t/m 6 en 14 t/m 24 zijn geen functies voor vleermuizen aangetroffen. Wel zijn er in de directe omgeving twee zomer-/paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen waargenomen. Er kan echter met voldoende zekerheid worden gesteld dat deze woningen geen functie hebben voor vleermuizen. De sloop kan daarom zonder verdere maatregelen ten aanzien van vleermuizen uitgevoerd worden.

In de woning aan de Prins Clauslaan 10 zijn wel functies voor vleermuizen aangetroffen. Het betreft hier een zomerverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis. De vleermuis vloog in onder de daklijst aan de kopgevel van het gebouw aan de straatzijde. Door de werkzaamheden zal er één zomer-/paarverblijfplaats definitief verdwijnen. Hiervoor zullen een drietal maatregelen moeten worden getroffen:

1. Aanbieden van vier alternatieve verblijfplaatsen voor één zomer-/paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.
2. Het ongeschikt maken van de verblijfplaats buiten de gevoelige winterperiode van de gewone dwergvleermuis uitvoeren.
3. Na afloop van de werkzaamheden dient de bebouwing wederom geschikt te zijn als paarverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis. Hiervoor worden inbouwkasten gerealiseerd in de nieuwbouwwoningen. In totaal zullen er vier inbouwkasten voor vleermuizen in de nieuwbouwwoningen worden gerealiseerd.

Aan het zorgvuldig handelen en de zorgplicht wordt voldaan door het werken buiten de gevoelige periode van de gewone dwergvleermuis. Omdat de woningen in de winter van 2022 worden gesloopt zullen de woningen van te voren al ongeschikt gemaakt moeten worden om verstoring van vleermuizen in de winterperiode te voorkomen. Daarom wordt de te slopen bebouwing ongeschikt gemaakt in het actieve seizoen voor vleermuizen. In september 2021 is de bebouwing ongeschikt gemaakt door Econsultancy. Hiervoor is op 22 september jl. een controle ronde uitgevoerd en geconstateerd dat er geen vleermuizen in de bebouwing meer aanwezig zijn. Het ongeschikt maken is dus succesvol uitgevoerd en daarmee is de bebouwing nu vrijgegeven voor sloop en daarmee zijn de voorbereidende werkzaamheden voor ecologie afgerond. Daarnaast is er voor Prins Clauslaan 8/12 een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd en deze is inmiddels ook verleend voor de vleermuis.

Stikstof

Het is dus niet op voorhand uit te sluiten of er sprake is van een significante toename van stikstof-depositie op het nabijgelegen Natura 2000-gebied. De uitvoering van een stikstofdepositieonderzoek is daarom noodzakelijk en moet middels AERIUS-berekening uitgevoerd worden. Door Buro Ontwerp & Omgeving is een AERIUS berekening uitgevoerd, dat is bijgevoegd als Bijlage 7.

Uit de AERIUS-berekening blijkt dat er geen stikstofdepositie groter dan 0,00 mol/ha/jaar plaatsvindt in de gebruiksfase.

Op 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking getreden. Hiermee wordt de Wet natuurbescherming gewijzigd en wordt een vrijstelling van de vergunningplicht voor de bouwsector opgenomen in artikel 2.9a van de Wet natuurbescherming. Deze vrijstelling geldt voor alle projecten die in de gebruiksfase geen tot weinig stikstofemissie veroorzaken en heeft betrekking op de bouw van woningen, utiliteitsgebouwen en andere bouwwerken (waaronder buisleidingen) inclusief de daarmee gepaard gaande vervoersbewegingen. Wel bestaat er een verplichting om de emissie van stikstof te beperken voor bouw- en sloopwerkzaamheden waarvoor een omgevingsvergunning of melding

noodzakelijk is. Hiermee wordt beoogd dat machines en andere processen (eerder) worden vervangen door alternatieven met een lagere uitstoot. Voor aanvang van de werkzaamheden moet het bevoegd gezag worden geïnformeerd over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de verplichting van het beperken van de emissie. Nu is vastgesteld dat de gebruiksfase niet leidt tot significant negatieve effecten kan gebruik worden gemaakt van deze vrijstelling.

Conclusie

Het aspect ecologie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het initiatief.

3.3.9 Verkeer en parkeren

Algemeen

Bij ruimtelijke plannen moet worden aangetoond dat de ontwikkeling geen negatieve gevolgen heeft voor de verkeer- en parkeersituatie ter plaatse.

Toetsing

Verkeer

Ten opzichte van de vigerende planologische dan wel huidige situatie neemt het aantal woningen in het plangebied toe met twee woningen. Er is daarmee sprake van een toename van het aantal verkeersbewegingen van en naar het plangebied. Om de toename van de verkeersbewegingen van en naar het plangebied te berekenen, wordt er gebruik gemaakt van de kengetallen van het CROW. Voor de berekening van de toename van het aantal verkeersbewegingen is uitgegaan van een woning in de categorie 'huur, huis, sociale huur' in een weinig stedelijk gebied in de rest van de bebouwde kom. Hiervoor geldt de norm van 6 verkeersbewegingen per dag. Dit geeft een maximale toename van in totaal 12 verkeersbewegingen per dag. De woningen in het plangebied worden ontsloten op de Prins Clauslaan. Deze weg heeft voldoende capaciteit om de beperkte toename van het aantal verkeersbewegingen op te vangen.

Parkeren

De parkeerbehoefte als gevolg van de ontwikkeling neemt ten opzichte van de vigerende planologische, dan wel vergunde situatie toe. Om de parkeerbehoefte te bepalen, is gebruik gemaakt van de kengetallen van het paraplubestemmingsplan 'parkeren gemeente Zevenaar' van de gemeente Zevenaar. De gemeente catagoriseerd het plangebied als 'rest bebouwde kom'. Hiervoor wordt een parkeernorm van gemiddeld 1,6 parkeerplaatsen per woning gehanteerd.

Er worden per saldo twee woningen toegevoegd aan het plangebied. Dat betekent dat er voor de ontwikkeling 3,2 extra parkeerplaatsen benodigd zijn. Binnen het plangebied worden 8 extra parkeerplaatsen in de openbare ruimte gerealiseerd. Hiermee worden er voldoende extra parkeerplaatsen gerealiseerd om te voorzien in de parkeerbehoefte die ontstaat als gevolg van de ontwikkeling. De totale parkeerbehoefte van de veertien woningen is 23 parkeerplaatsen. In en rondom het plangebied zijn 23 parkeerplaatsen beschikbaar die in de openbare ruimte gesitueerd zijn.

Conclusie

Het aspect verkeer en parkeren vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

3.3.10 Economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid

Voorliggend bestemmingsplan maakt een bouwplan mogelijk, dat is benoemd in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Dit betekent dat tegelijkertijd met dit bestemmingsplan een exploitatieplan moet worden vastgesteld, waarmee de gemeente de door haar te maken kosten kan verhalen op de initiatiefnemer. Een exploitatieplan hoeft niet vastgesteld te worden indien verhaal van kosten anderszins is verzekerd, en tevens locatie-eisen niet nodig zijn of anderszins zijn verzekerd.

Voorliggend initiatief wordt gerealiseerd door Plavei. De kosten die gepaard gaan met planologische procedure en de kosten voor ontwikkeling en inrichting van het plangebied zijn voor rekening van Plavei.

Door middel van een anterieure overeenkomst tussen de gemeente en Plavei is vastgelegd dat de gemeentelijke kosten, die verband houden met de ruimtelijke procedure en mogelijke planschade, op Plavei worden verhaald. Het vaststellen van een exploitatieplan is daarmee niet noodzakelijk.

De economische uitvoerbaarheid wordt hiermee geacht te zijn aangetoond.

Hoofdstuk 4 Juridische planaspecten

4.1 Algemeen

4.1.1 Wat is een bestemmingsplan

Het gemeentelijke bestemmingsplan is een middel waarmee functies aan gronden worden toegekend. Het gaat dus om het toekennen van gebruiksmogelijkheden. Vanuit de Wet ruimtelijke ordening volgt een belangrijk principe: het gaat om toelatingsplanologie. Het wordt de grondgebruiker (eigenaar, huurder etc.) toegestaan om de functie die het bestemmingsplan geeft uit te oefenen. Dit houdt in dat:

1. de grondgebruiker niet kan worden verplicht om een in het bestemmingsplan aangewezen bestemming ook daadwerkelijk te realiseren, en
2. de grondgebruiker geen andere functie mag uitoefenen in strijd met de gegeven bestemming (het overgangsrecht is hierbij mede van belang).

Een afgeleide van de gebruiksregels in het bestemmingsplan zijn regels voor bebouwing (omgevingsvergunning voor het bouwen) en regels voor het verrichten van 'werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden' (omgevingsvergunning ten behoeve van het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden).

Een bestemmingsplan regelt derhalve het toegestane gebruik van gronden (en de bouwwerken en gebouwen) en een bestemmingsplan kan daarbij regels geven voor:

- het bebouwen van de gronden;
- het verrichten van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden (aanleggen).

Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument voor het voeren van ruimtelijk beleid, maar het is zeker niet het enige instrument. Andere ruimtelijke wetten en regels zoals de Woningwet, de Erfgoedwet, de Algemene Plaatselijke Verordening, de Wet milieubeheer en de bouwverordening zijn ook erg belangrijk voor het uitoefenen van het ruimtelijke beleid.

4.1.2 Bestemmen, dubbelbestemmen en aanduiden

Op de verbeelding wordt aangegeven welke bestemming gronden hebben. Dit gebeurt via een bestemmingsvlak. Voor het op de verbeelding aangegeven bestemmingsvlak gelden de gebruiksmogelijkheden zoals die in de bijhorende regel worden gegeven. Die toegekende gebruiksmogelijkheden kunnen op twee manieren nader worden ingevuld:

- Via een dubbelbestemming
  Een dubbelbestemming is, zoals de naam al zegt, een bestemming die óók aan de gronden wordt toegekend. Voor gronden kunnen dus meerdere bestemmingen gelden. Er geldt altijd één 'enkel' bestemming (dat is dé bestemming) en soms geldt er een dubbelbestemming (soms zelfs meerdere). In de regel van de dubbelbestemming wordt omschreven wat er voor de onderliggende gronden geldt aan extra bepalingen in aanvulling, of ter beperking, van de mogelijkheden van de onderliggende bestemmingen.
- Via een aanduiding
  Een aanduiding is een teken op de verbeelding dat betrekking heeft op een vlak op die kaart. Via een aanduiding wordt in de regels 'iets' geregeld. Dat 'iets' kan betrekking hebben op extra mogelijkheden of extra beperkingen voor het gebruik en/of de bebouwing en/of het aanleggen van werken. Aanduidingen kunnen voorkomen in een bestemmingsregel, in meerdere bestemmingsregels en kunnen ook een eigen regel hebben.

4.1.3 Hoofdstukindeling van de regels

De regels zijn verdeeld over vier hoofdstukken:

1. **Inleidende regels**
   In dit hoofdstuk worden begrippen verklaard die in de regels worden gebruikt (Begrippen). Dit gebeurt om een eenduidige uitleg en toepassing van de regels te waarborgen. Ook is bepaald de wijze waarop gemeten moet worden bij het toepassen van de regels (Wijze van meten).
2. **Bestemmingsregels**
   In dit tweede hoofdstuk zijn de bepalingen van de bestemmingen opgenomen. Dit gebeurt in alfabetische volgorde. Per bestemming is het toegestane gebruik geregeld en zijn bouwregels en, eventueel, ook bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden opgenomen. Als er dubbelbestemmingen zijn worden die ook in dit hoofdstuk opgenomen. Die komen, ook in alfabetische volgorde, achter de bestemmingsbepalingen.Ieder artikel kent een vaste opzet. Eerst wordt het toegestane gebruik geformuleerd in de bestemmingsomschrijving. Vervolgens zijn bouwregels opgenomen. Aansluitend volgen afwijkingsbevoegdheden met betrekking tot bouw- en/of gebruiksregels. Ten slotte zijn eventueel bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden en/of wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Belangrijk om te vermelden is dat naast de bestemmingsbepalingen ook in andere artikelen relevante informatie staat die mede gelezen en geïnterpreteerd moet worden. Alleen zo is een volledig beeld te verkrijgen van hetgeen is geregeld.
3. **Algemene regels**
   In dit hoofdstuk zijn bepalingen opgenomen met een algemeen karakter. Ze gelden dus voor het hele plan. Het zijn achtereenvolgens een anti-dubbeltelregel, algemene gebruiksregels en algemene afwijkingsregels.
4. **Overgangs- en slotregels**
   In het laatste hoofdstuk zijn respectievelijk het overgangsrecht en een slotregel opgenomen. Hoewel het hier in wezen ook algemene regels betreft, zijn deze vanwege hun meer bijzondere karakter in een apart hoofdstuk opgenomen.

4.2 Dit bestemmingsplan

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De verbeelding en de regels vormen tezamen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden bezien en toegepast. Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels betreffende het gebruik gekoppeld.

De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt niettemin een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting van dit bestemmingsplan geeft een weergave van de beweegredenen, de onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten die aan het bestemmingsplan ten grondslag liggen. Tot slot is de toelichting van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan.

4.2.1 Bijzonderheden in dit bestemmingsplan

In dit bestemmingsplan zijn de bestemmingen 'Groen', 'Tuin, 'Verkeer - Verblijfsgebied' en 'Wonen' opgenomen.

Groen (Artikel 3)

Het structurele groen rondom de woningen is bestemd als 'Groen'. De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor groen- en speelvoorzieningen, voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding,

zoals riolering en waterafvoer, watergangen en -partijen, en fiets- en voetpaden, in- en uitritten en andere, ondergeschikte verhardingen.

Binnen deze bestemming zijn in principe alleen bouwwerken geen gebouw zijnde toegestaan.

Tuin (Artikel 4)

De tuinen aan de voorzijde (en een deel van de zijkant) van de woningen zijn bestemd als 'Tuin'. Ook gronden grenzend aan de zuidoostzijde van het perceel Zwalmstraat 35 zijn bestemd als 'Tuin'. In die bestemming is het niet toegestaan gebouwen of bouwwerken, geen gebouw zijnde te bouwen, behoudens vergunningsvrije bouwwerken zoals muurtjes en dergelijke, als ook een erker en andere vergelijkbare (kleine) gebouwtjes aan de voorzijde van een woning.

Verkeer - Verblijfsgebied (Artikel 5)

De locaties van de parkeerplaatsen en de trottoirs en groenstroken aan de noordzijde van de twee westelijke clusters zijn bestemd als 'Verkeer - Verblijfsgebied'. De voor 'Verkeer - Verblijfsgebied' aangewezen gronden zijn bestemd voor verhardingen voor woonstraten, pleinen, auto-, fiets- en voetgangersverkeer en parkeervoorzieningen, bermen, groen- en speelvoorzieningen, voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, zoals riolering en waterafvoer, watergangen en -partijen, ondergeschikte bouwwerken, geen gebouw zijnde, voor nutsvoorzieningen alsmede abri's. Tevens zijn de gronden bestemd voor bij de bestemming behorende bouwwerken, geen gebouw zijnde, zoals lichtmasten, informatieborden, verkeerstekens, kunstobjecten en straatmeubilair.

Binnen deze bestemming mogen uitsluiten gebouwen ten behoeve van nutsvoorzieningen worden gebouwd. Onder voorwaarden zijn daarnaast bouwwerken, geen gebouwen zijnde, toegestaan.

Wonen (Artikel 6)

De woonpercelen en de achterpaden zijn voorzien van de bestemming 'Wonen' (en de bestemming 'Tuin'). De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor wonen en het (onder voorwaarden) uitoefenen van een beroep aan huis. Tevens zijn bouwwerken, geen gebouw zijnde, zoals erf- of perceelafscheidingen, overkappingen, pergola's, vlaggen- en andere masten, schotel- en andere antennes, speeltoestellen en tuinmeubilair toegestaan.

In de bestemming 'Wonen' is per cluster een bouwvlak opgenomen. In dat bouwvlak mogen de hoofdgebouwen worden gebouwd (onder bepaalde voorwaarden). Buiten het bouwvlak mogen bouwen van aan- uit en bijgebouwen. De maatvoeringseisen van deze bouwwerken zijn opgenomen in de bouwregels. Binnen het meest westelijke bouwvlak zijn twee bouwaanduidingen opgenomen, namelijk 'aaneengebouwd' en 'twee-aaneen'. Ter plaatse van dit bouwvlak mogen woningen zowel aaneengebouwd als twee-aaneen worden gebouwd.

4.2.2 Algemene regels

Naast de bestemmingen bevat het plan een aantal algemene regels over bijvoorbeeld begrippen, de wijze van meten, algemene afwijkingen en overgangsrecht. Deze min of meer standaardregels in bestemmingsplannen worden hier verder niet toegelicht.

Hoofdstuk 5 Procedure

5.1 Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 09 juni 2022 tot en met 20 juli 2022 ter inzage gelegen. Binnen deze termijn is een ieder in de gelegenheid gesteld schriftelijk en/of mondeling een zienswijze op het plan in te dienen. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

5.2 Ambtshalve wijzigingen

Ambtshalve is het plan op een aantal onderdelen gewijzigd. De volgende wijzigingen zijn doorgevoerd.

5.2.1 Verbeelding

Ter plaatse van het meest westelijke bouwvlak is de aanduiding 'twee-aaneen' opgenomen.

5.2.2 Regels

In Artikel 1 is het begrip 'aaneengebouwde woning' toegevoegd.

In Artikel 1 is het begrip 'twee-aaneengebouwde woning' toegevoegd.

In artikel 6.2.1 is in sub b de volgende bepaling toegevoegd: 'met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding **'twee-aaneen'** woningen tevens twee-aaneen mogen worden gebouwd'. Deze regeling regelt dat woningen binnen het bouwvlak met de aanduiding 'twee-aaneen' tevens twee-aaneen mogen worden gebouwd.

Deze bepaling is opgenomen om de mogelijkheid tot het bouwen van twee-aaneengebouwde woningen in het westelijke bouwvlak toe te staan. Dit om de mogelijkheid te geven om twee woningen in plaats van drie woningen te bouwen.

5.2.3 Toelichting

De afbeelding in paragraaf 2.3 'Ontwerp locatie Prins Clauslaan' is aangepast omdat er op de oude afbeelding een foutief aantal parkeerplaatsen stond ingetekend aan de Tulpstraat. Deze parkeerplaatsen vallen buiten de scope van dit bestemmingsplan. Het betreffen ondergeschikte aanpassingen die niet hebben geleid tot een inhoudelijke aanpassing aan het plan.

In paragraaf 4.2.1 is de regeling ten behoeve van twee-aaneengebouwde woningen nader toegelicht.

buro ontwerp &
omgeving
adviseurs voor leefomgeving

staat van bedrijfsactiviteiten (categorie 1 t/m 3b)		
SBI	***omschrijving***	***cat.***
15	***vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken***	
151	slachterijen en overige vleesverwerking:	
	- slachterijen en pluimveeslachterijen	3b
	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken	3b
	- loonslachterijen	3a
1532, 1533	groente- en fruitconservenfabrieken:	
	- jam	3b
	- groente algemeen	3b
1551	zuivelprodukten fabrieken:	
	- melkprodukten fabrieken v.c. < 55.000 t/j	3b
1552	consumptie-ijsfabrieken	3b
1581	broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen:	
	- v.c. < 2500 kg meel/week	2
	- brood- en beschuitfabrieken	3b
1582	banket, biscuit- en koekfabrieken	3b
1584	verwerking cacaobonen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk:	
	- suikerwerkfabrieken zonder suiker branden	3b
1585	deegwarenfabrieken	3a
1586	koffiebranderijen en theepakkerijen:	
	- theepakkerijen	3b
1589.2	soep- en soeparomafabrieken:	
	- zonder poederdrogen	3b
1593 t/m 1595	vervaardiging van wijn, cider en andere niet gedistilleerde, gegiste dranken	2
1598	mineraalwater- en frisdrankfabrieken	3b
17	***vervaardiging van textiel***	
171	bewerken en spinnen van textielvezels	3b
172	weven van textiel:	
	- aantal weefgetouwen < 50	3b
173	textielveredelingsbedrijven	3a
174, 175	vervaardiging van textielwaren	3a
176, 177	vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	3a
18	***vervaardiging van kleding; bereiden en verven van bont***	
181	vervaardiging kleding van leer	3a
182	vervaardiging van kleding en -toebehoren (excl. van leer)	2
183	bereiden en verven van bont; vervaardiging van artikelen van bont	3a
19	***vervaardiging van leer en lederwaren (excl. kleding)***	
192	lederwarenfabrieken (excl. kleding en schoeisel)	3a
193	schoenenfabrieken	3a

staat van bedrijfsactiviteiten (categorie 1 t/m 3b)		
SBI	*omschrijving*	*cat.*
20	***houtindustrie en vervaardiging artikelen van hout, riet, kurk e.d.***	
2010.1	houtzagerijen	3b
2010.2	houtconserveringsbedrijven:	
	- met zoutoplossingen	3a
202	fineer- en plaatmaterialenfabrieken	3b
203, 204	timmerwerkfabrieken	3b
205	kurkwaren-, riet- en vlechtwerkfabrieken	2
21	***vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren***	
2112	papier- en kartonfabrieken:	
	- p.c. < 3 t/u	3a
212	papier- en kartonwarenfabrieken	3b
2121.2	golfkartonfabrieken:	
	- p.c. < 3 t/u	3b
22	***uitgeverijen, drukkerijen en reproductie van opgenomen media***	
221	uitgeverijen (kantoren)	1
2221	drukkerijen van dagbladen	3b
2222	drukkerijen (vlak- en rotatie-diepdrukkerijen)	3b
2222.6	kleine drukkerijen en kopieerinrichtingen	2
2223	grafische afwerking	1
2223	binderijen	2
2224	grafische reproductie en zetten	2
2225	overige grafische activiteiten	2
223	reproductiebedrijven opgenomen media	1
23	***aardolie-/steenkoolverwerkende industrie; bewerking van splijt- en kweekstoffen***	
2320.2	smeeroliën- en vettenfabrieken	3b
24	***vervaardiging van chemische producten***	
2442	farmaceutische productenfabrieken:	
	- formulering en afvullen geneesmiddelen	3a
	- verbandmiddelenfabrieken	2
2462	lijm- en plakmiddelenfabrieken:	
	- zonder dierlijke grondstoffen	3b
2464	fotochemische productenfabrieken	3b
2466	chemische kantoorbenodigdhedenfabrieken	3a
25	***vervaardiging van producten van rubber en kunststof***	
2512	loopvlakvernieuwingsbedrijven:	
	- vloeroppervlak < 100 m^2	3a
2513	rubber-artikelenfabrieken	3b

staat van bedrijfsactiviteiten (categorie 1 t/m 3b)		
SBI	***omschrijving***	***cat.***
26	***vervaardiging van glas, aardewerk, cement-, kalk- en gipsproducten***	
261	glasfabrieken:	
	- glas en glasproducten, p.c. < 5.000 t/j	3b
2615	glasbewerkingsbedrijven	3a
262, 263	aardewerkfabrieken:	
	- vermogen elektrische ovens totaal < 40 kw	3a
	- vermogen elektrische ovens totaal ≥ 40 kw	3b
2661.2	kalkzandsteenfabrieken:	
	- p.c. < 100.000 t/j	3b
2662	mineraalgebonden bouwplatenfabrieken	3b
2663, 2664	betonmortelcentrales:	
	- p.c. < 100 t/u	3b
2665, 2666	vervaardiging van producten van beton, (vezel)cement en gips:	
	- p.c. < 100 t/d	3b
267	natuursteenbewerkingsbedrijven:	
	- zonder breken, zeven en drogen	3b
2681	slijp- en polijstmiddelen fabrieken	3a
2682	minerale productenfabrieken n.e.g.	3b
28	***vervaardiging van producten van metaal (excl. machines/ transportmiddelen)***	
281	constructiewerkplaatsen:	
	- gesloten gebouw	3b
284	smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen e.d.	3b
2851	metaaloppervlaktebehandelingsbedrijven:	
	- algemeen	3b
	- scoperen (opspuiten van zink)	3b
	- thermisch verzinken	3b
	- thermisch vertinnen	3b
	- mechanische oppervlaktebehandeling (slijpen, polijsten)	3b
	- anodiseren, eloxeren	3b
	- chemische oppervlaktebehandeling	3b
	- emailleren	3b
	- galvaniseren (vernikkelen, verchromen, verzinken, verkoperen e.d.)	3b
	- metaalharden	3b
	- lakspuiten en moffelen	3b
2852	overige metaalbewerkende industrie	3b
287	overige metaalwarenfabrieken n.e.g.	3b
29	***vervaardiging van machines en apparaten***	
29	machine- en apparatenfabrieken:	
	- p.o. < 2.000 m^2	3b

staat van bedrijfsactiviteiten (categorie 1 t/m 3b)		
SBI	***omschrijving***	***cat.***
30	***vervaardiging van kantoormachines en computers***	
30	kantoormachines- en computerfabrieken	3a
31	***vervaardiging van overige elektrische machines, apparaten en benodigdheden***	
314	accumulatoren- en batterijenfabrieken	3b
316	elektrotechnische industrie n.e.g.	3a
32	***vervaardiging van audio-, video-, telecomapparaten en -benodigdheden***	
321 t/m 323	vervaardiging van audio-, video- en telecom-apparatuur en benodigdheden	3a
3210	fabrieken voor gedrukte bedrading	3a
33	***vervaardiging van medische en optische apparaten en instrumenten***	
33	fabrieken voor medische apparaten en instrumenten, orthopedische artikelen, optische instrumenten en uurwerken	2
34	***vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers***	
343	auto-onderdelenfabrieken	3b
35	***vervaardiging van transportmiddelen (excl. auto's, aanhangwagens en opleggers)***	
351	scheepsbouw- en reparatiebedrijven:	
	- houten schepen	3a
	- kunststof schepen	3b
352	wagonbouw- en spoorwegwerkplaatsen:	
	- algemeen	3b
354	rijwiel- en motorrijwielfabrieken	3b
355	transportmiddelenindustrie n.e.g.	3b
36	***vervaardiging van meubels; vervaardiging van overige goederen n.e.g.***	
361	meubelfabrieken	3b
362	fabricage van munten, sieraden e.d.	2
363	muziekinstrumentenfabrieken	2
364	sportartikelenfabrieken	3a
365	speelgoedartikelenfabrieken	3a
366	vervaardiging van overige goederen n.e.g.	3a
40	***productie en distributie van elektriciteit, aardgas, stoom en warm water***	
40	elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:	
	- < 10 mva	2

staat van bedrijfsactiviteiten (categorie 1 t/m 3b)		
SBI	*omschrijving*	*cat.*
	- 10 - 100 mva	3a
	- 100 - 200 mva	3b
40	gasdistributiebedrijven:	
	- gasdrukregel- en meetruimten (kasten en gebouwen), cat. b en c	2
	- gasontvang- en -verdeelstations, cat. d	3b
40	warmtevoorzieninginstallaties, gasgestookt:	
	- stadsverwarming	3b
	- blokverwarming	2
41	***winning en distributie van water***	
41	waterwinning-/ bereiding- bedrijven:	
	- bereiding met chloorbleekloog e.d. en/of straling	3a
41	waterdistributiebedrijven met pompvermogen:	
	- < 1 mw	2
	- 1 - 15 mw	3b
45	***bouwnijverheid***	
45	bouwbedrijven en aannemersbedrijven met werkplaats	3a
50	***handel/reparatie van auto's, motorfietsen; benzineservicestations***	
501, 502, 504	handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven	2
5020.4	autoplaatwerkerijen	3b
5020.4	autobekledерijen	1
5020.4	autospuitinrichtingen	3a
5020.5	autowasserijen	2
503, 504	handel in auto- en motorfietsonderdelen en -accessoires	2
505	benzineservicestations:	
	- met lpg	3b
	- zonder lpg	2
51	***groothandel en handelsbemiddeling***	
511	handelsbemiddeling (kantoren)	1
5121	grth in akkerbouwproducten en veevoeders	2
5122	grth in bloemen en planten	2
5123	grth in levende dieren	3b
5124	grth in huiden, vellen en leder	3a
5125, 5131	grth in ruwe tabak, groenten, fruit en consumptieaardappelen	2
5132, 5133	grth in vlees, vleeswaren, zuivelproducten, eieren, spijsoliën	2
5134	grth in dranken	2
5135	grth in tabaksproducten	2
5136	grth in suiker, chocolade en suikerwerk	2
5137	grth in koffie, thee, cacao en specerijen	2
5138, 5139	grth in overige voedings- en genotmiddelen	2
514	grth in overige consumentenartikelen	2

staat van bedrijfsactiviteiten (categorie 1 t/m 3b)		
SBI	*omschrijving*	*cat.*
5148.7	grth in vuurwerk	
	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag tot 50 ton	2
	- consumentenvuurwerk, onverpakt, opslag tot 2 ton	2
	- consumentenvuurwerk, onverpakt, opslag 2-5 ton	3a
5151.1	grth in vaste brandstoffen:	
	- klein, lokaal verzorgingsgebied	3b
5151.3	grth minerale olieproducten (excl. brandstoffen)	3b
5152.2 /.3	grth in metalen en -halffabrikaten	3b
5153	grth in hout en bouwmaterialen	3a
5154	grth in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur	3a
5155.1	grth in chemische producten	3b
5156	grth in overige intermediaire goederen	2
5157	autosloperijen	3b
5157.2 /.3	overige groothandel in afval en schroot	3b
5162	grth in machines en apparaten	2
517	overige grth (bedrijfsmeubels, emballage, vakbenodigdheden e.d.)	2
52	***detailhandel en reparatie t.b.v. particulieren***	
52	detailhandel voor zover n.e.g.	1
5211, 5212, 5246, 5249	supermarkten, warenhuizen, hypermarkten, bouwmarkten, tuincentra	2[1]
5222, 5223	detailhandel vlees, wild, gevogelte, met roken, koken, bakken	2
5224	detailhandel brood en banket met bakken voor eigen winkel	2
5231, 5232	apotheken en drogisterijen	1
5249	detailhandel in vuurwerk	1
527	reparatie t.b.v. particulieren (excl. auto's en motorfietsen)	1
55	***logies-, maaltijden- en drankenverstrekking***	
5511, 5512	hotels en pensions met keuken	2
552	kampeerterreinen, vakantiecentra, e.d. (met keuken)	3a
553	restaurants, cafetaria's, snackbars, viskramen e.d.	2
554	café's, bars, discotheken	3a
5551	kantines	2
5552	cateringbedrijven	2
60	***vervoer over land***	
601	spoorwegen:	
	- stations	3b
6021.1	bus-, tram- en metrostations en -remises	3b
6022	taxibedrijven, taxistandplaatsen	2
6023	touringcarbedrijven	3b
6024	goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks)	3b
603	pomp- en compressorstations van pijpleidingen	3a

[1] Indien koelinstallatie met ammoniak, anders 10m en categorie 1

staat van bedrijfsactiviteiten (categorie 1 t/m 3b)		
SBI	*omschrijving*	*cat.*
61, 62	***vervoer over water/door de lucht***	
61, 62	vervoersbedrijven (uitsluitend kantoren)	1
63	***dienstverlening t.b.v. het vervoer***	
6311.2	laad-, los- en overslagbedrijven t.b.v. binnenvaart:	
	- stukgoederen	3b
6312	veem- en pakhuisbedrijven, koelhuizen	3a
6321	autoparkeerterreinen, parkeergarages	2
6322, 6323	overige dienstverlening t.b.v. vervoer (kantoren)	1
633	reisorganisaties	1
634	expediteurs, cargadoors (kantoren)	1
64	***post en telecommunicatie***	
641	post- en koeriersdiensten	2
642	telecommunicatiebedrijven	1
642	tv- en radiozendstations (zie ook tabel 2: zendinstallaties)	2
65, 66, 67	***financiële instellingen en verzekeringswezen***	
65, 66, 67	banken, verzekeringsbedrijven, beurzen	2
70	***verhuur van en handel in onroerend goed***	
70	verhuur van en handel in onroerend goed	1
71	***verhuur van transportmiddelen, machines, andere roerende goederen***	
711	personenautoverhuurbedrijven	2
712	verhuurbedrijven voor transportmiddelen (excl. personenauto's)	3a
713	verhuurbedrijven voor machines en werktuigen	3a
714	verhuurbedrijven voor roerende goederen n.e.g.	2
72	***computerservice- en informatietechnologie***	
72	computerservice- en informatietechnologie-bureau's e.d.	1
73	***speur- en ontwikkelingswerk***	
731	natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk	2
732	maatschappij- en geesteswetenschappelijk onderzoek	1
74	***overige zakelijke dienstverlening***	
74	overige zakelijke dienstverlening: kantoren	1
747	reinigingsbedrijven voor gebouwen	3a
7481.3	foto- en filmontwikkelcentrales	2
7484.4	veilingen voor huisraad, kunst e.d.	1

staat van bedrijfsactiviteiten (categorie 1 t/m 3b)		
SBI	***omschrijving***	***cat.***
75	***openbaar bestuur, overheidsdiensten, verplichte sociale verzekeringen***	
75	openbaar bestuur (kantoren e.d.)	2
7525	brandweerkazernes	3a
80	***onderwijs***	
801, 802	scholen voor basis- en algemeen voortgezet onderwijs	2
803, 804	scholen voor beroeps-, hoger en overig onderwijs	2
85	***gezondheids- en welzijnszorg***	
8511	ziekenhuizen	2
8512, 8513	artsenpraktijken, klinieken en dagverblijven	1
8514, 8515	consultatiebureaus	1
853	verpleeghuizen	2
90	***milieudienstverlening***	
9000.2	vuilophaal-, straatreinigingsbedrijven e.d.	3a
9000.2	gemeentewerven (afval-inzameldepots)	3a
9000.3	afvalverwerkingsbedrijven:	
	- kabelbranderijen	3b
	- pathogeen afvalverbranding (voor ziekenhuizen)	3a
	- oplosmiddelterugwinning	3b
	- verwerking fotochemisch en galvano-afval	2
9000.3	composteerbedrijven:	
	- gesloten	3b
91	***diverse organisaties***	
9111	bedrijfs- en werknemersorganisaties (kantoren)	2
9131	kerkgebouwen e.d.	2
9133.1	buurt- en clubhuizen	3a
9133.1	hondendressuurterreinen	3a
92	***cultuur, sport en recreatie***	
921, 922	studio's (film, tv, radio, geluid)	2
9213	bioscopen	2
9232	theaters, schouwburgen, concertgebouwen, evenementenhallen	2
9234	muziek- en balletscholen	2
9234.1	dansscholen	2
9251, 9252	bibliotheken, musea, ateliers, e.d.	1
9253.1	dierentuinen	3b
9261.1	zwembaden:	
	- overdekt	3a
9261.2	sporthallen	3a
9261.2	bowlingcentra	2
9261.2	overdekte kunstijsbanen	3b

staat van bedrijfsactiviteiten (categorie 1 t/m 3b)		
SBI	***omschrijving***	***cat.***
9261.2	maneges	3a
9261.2	tennisbanen (met verlichting)	3a
9261.2	veldsportcomplex (met verlichting)	3a
9261.2	golfbanen	1
9261.2	kunstskibanen	2
9262	schietinrichtingen:	
	- binnenbanen: boogbanen	1
	- buitenbanen met voorzieningen: boogbanen	2
9262	sportscholen, gymnastiekzalen	2
9262	jachthavens met diverse voorzieningen	3a
9271	casino's	2
9272.1	amusementshallen	2
93	***overige dienstverlening***	
9301.1	wasserijen en strijkinrichtingen	3a
9301.1	tapijtreinigingsbedrijven	3a
9301.2	chemische wasserijen en ververijen	2
9301.3	wasverzendinrichtingen	2
9301.3	wasserettes, wassalons	1
9302	kappersbedrijven en schoonheidsinstituten	1
9303	begrafenisondernemingen:	
	- uitvaartcentra	1
	- begraafplaatsen	1
	- crematoria	3b
9304	badhuizen en saunabaden	2
9305	dierenasiels en -pensions	3b
9305	persoonlijke dienstverlening n.e.g.	1

Verkennend bodemonderzoek

Prins Clauslaan te Giesbeek

Gemeente Zevenaar

Projectnummer: 3172.02
Datum: 27 augustus 2020
Versie: definitief

Verkennend bodemonderzoek

Prins Clauslaan te Giesbeek

Gemeente Zevenaar

Opdrachtgever:	**Plavei**
Projectnummer:	3172.02
Datum:	27 augustus 2020
Versie:	Definitief
Projectleider en rapporteur:	Ing. R. Schreuder
Kwaliteitscontrole:	Ing. M. Teusink

Opdrachtnemer: **Buro Ontwerp & Omgeving**

Velperweg 157
6824 MB Arnhem
Postbus 2033
6802 CA Arnhem

info@ontwerpenomgeving.nl
www.ontwerpenomgeving.nl

INHOUD

Pagina

1 INLEIDING 4

2 VOORONDERZOEK 5
2.1 Algemeen 5
2.2 Locatie gegevens 5
2.3 Historisch gebruik en beïnvloeding van de onderzoekslocatie 6
2.4 Verwachting ten aanzien van de bodemkwaliteit 7
2.5 Regionale bodemopbouw en geohydrologische situatie 8
2.6 Onderzoeksopzet 8

3 RESULTATEN BODEMONDERZOEK 10
3.1 Veldwerkzaamheden 10
3.2 Bodemopbouw en zintuiglijke waarnemingen 10
3.3 Laboratoriumonderzoek 11
3.4 Toetsingskader 12
3.5 Analyseresultaten 13
3.6 Interpretatie 14

4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 15
4.1 Samenvatting 15
4.2 Conclusies en aanbevelingen 16
4.3 Opmerkingen 16

BIJLAGEN

1 Situatietekeningen
1.1 Topografisch overzicht en kadastrale kaart
1.2 Situatietekening met boorpunten
2 Boorprofielen en legenda
3 Analysecertificaten
4 Toetsing van de analyseresultaten
4.1 Toetsing analyseresultaten aan Wbb
4.2 Toetsing analyseresultaten aan Bbk
5 Toetsingskader
5.1 Wet bodembescherming (Wbb)
5.2 Besluit bodemkwaliteit (Bbk)
5.3 Toetsing uit het “Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie”

1 INLEIDING

In opdracht van Plavei is door Buro Ontwerp & Omgeving een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op de locatie bekend als Prins Clauslaan te Giesbeek.

De aanleiding tot de uitvoering van het onderzoek is de voorgenomen nieuwbouw op de locatie.

Doel van het verkennend bodemonderzoek is een indicatie te krijgen van de huidige milieuhygienische kwaliteit van de bodem.

Het verkennend bodemonderzoek is uitgevoerd conform de NEN 5740:2009/A1:2016 (Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond). Uitvoering van een vooronderzoek conform NEN 5725:2017 (Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek) maakt deel uit van het onderzoek.

In het voorliggende rapport worden achtereenvolgens de resultaten van het vooronderzoek en de daarop gebaseerde onderzoeksstrategie (hoofdstuk 2), de uitvoering en resultaten van het uitgevoerde bodemonderzoek (hoofdstuk 3) en de conclusies en aanbevelingen (hoofdstuk 4) beschreven.

Buro Ontwerp & Omgeving verklaart dat zij geen financieel of zakelijk belang heeft bij het resultaat van het onderzoek. Het onderzoek is in dat opzicht onafhankelijk van de opdrachtgever uitgevoerd.

2 VOORONDERZOEK

2.1 Algemeen

Ten behoeve van het verkennend bodemonderzoek is een vooronderzoek uitgevoerd conform de norm NEN 5725. In het kader van het vooronderzoek is informatie verzameld over de volgende onderzoeksaspecten:
- Locatie gegevens;
- Gebruik en beïnvloeding van de locatie, verdachte situatie, activiteiten, ongewoon voorval;
- Verwachting ten aanzien van de bodemkwaliteit;
- Bodemopbouw en geohydrologie.

Hierbij zijn de volgende bronnen geraadpleegd:
- Verstrekte informatie door de opdrachtgever, de heer P. Lassche van Plavei;
- Verstrekte informatie door mevrouw S. Boogaard van de gemeente Zevenaar;
- Verstrekte informatie door de provincie Gelderland;
- www.kadaster.nl;
- www.dinoloket.nl;
- www.bodemloket.nl;
- http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/AtlasGelderland;
- www.topotijdreis.nl.

2.2 Locatie gegevens

Afbakening onderzoekslocatie vooronderzoek
De onderzoekslocatie betreft de Prins Clauslaan 6 tot en met 24 (even) en de omliggende openbare ruimte met een oppervlakte van circa 4.100 m^2. Het betreft een deel van het kadastrale perceel gemeente Bahr en Lathum, sectie E, nummer 2932, en de kadastrale percelen E 988 t/m 991 (woningen en tuinen). Voor de ligging van de locatie en de kadastrale kaart wordt verwezen naar bijlage 1.1 en voor een situatietekening naar bijlage 1.2.

Het vooronderzoek omvat de onderzoekslocatie en direct hieraan grenzende percelen binnen een afstand van 25 meter.

Huidig gebruik onderzoekslocatie
De onderzoekslocatie bestaat uit de woningen met tuin welke bekend staan als Prins Clauslaan 6 tot en met 24 (even) en het direct aangrenzende openbaar groen. De locatie is grotendeels onverhard. Kleine delen van de locatie zijn ingericht als voetpaden en voorzien van tegels.

Terreinverkenning
Voorafgaand aan het bodemonderzoek is er een terreinverkenning uitgevoerd. De inspectie is onder andere gericht op de identificatie van bronnen, die mogelijk hebben geleid of kunnen leiden tot een bodemverontreiniging.
Tijdens de terreinverkenning zijn geen bijzonderheden waargenomen die kunnen duiden op een verontreiniging van de bodem.

Toekomstig gebruik
De initiatiefnemer is voornemens de bestaande woningen te slopen en nieuwbouw te realiseren op de locatie. De uiteindelijke inrichting is nog niet bekend.

2.3 Historisch gebruik en beïnvloeding van de onderzoekslocatie

Historisch kaartmateriaal
Volgens historisch kaartmateriaal daterend van 1900 is alleen de Meentsestraat zichtbaar. Vanaf 1956 is de Zwalmstraat zichtbaar, vanaf 1966 de Rivierweg. De woonwijk tussen de Meentsestraat en de Rivierweg, waar de onderzoekslocatie deel van uit maakt, is vanaf 1977 zichtbaar.

1900

1956

1966

1977

Calamiteiten
Voor zover bij de opdrachtgever bekend hebben zich op de onderzoekslocatie in het verleden geen calamiteiten met een bodembedreigend karakter voorgedaan. Ook uit informatie van de gemeente Zevenaar blijkt niet dat er zich in het verleden bodembedreigende calamiteiten hebben voorgedaan.

Tanks
Voor zover bekend, heeft er op de onderzoekslocatie nimmer opslag van oliehoudende producten in ondergrondse of bovengrondse tanks plaatsgevonden.

Historisch bodemgebruik
Uit bodemloket en de atlas Gelderland blijkt dat geen HBB-(historisch bodemgebruik) locaties ter plaatse van onderhavige onderzoekslocatie aanwezig zijn. In de directe omgeving komen de in Tabel 1 genoemde HBB-locaties voor:

Tabel 1 HBB-locaties

Locatie	GE-code	Bis-code	Activiteit	start	eind	Opmering
Zwalmstraat 35	GE019900152	AA029900096	HBO tank ondergronds	onbekend	1991	Voldoende onderzocht. Tank in 1991 gereinigd.
Zwalmstraat -34	GE019900113	AA029900057	Demping, niet gespecificeerd	1980	Onbekend	Geen onderzoek noodzakelijk, buiten de locatie

2.4 Verwachting ten aanzien van de bodemkwaliteit

Uitgevoerde bodemonderzoeken
Op het bodemloket en de website van de provincie Gelderland worden geen uitgevoerde bodemonderzoeken op en in de omgeving van de onderzoekslocatie aangegeven.

Bij de gemeente Zevenaar zijn ter plaatse van de onderzoekslocatie en in de directe omgeving geen bodemonderzoeken bekend.

Publiekrechtelijke beperkingen tan aanzien van artikel 55 Wet bodembescherming
Op de onderzoekslocatie zijn geen publiekrechtelijke beperkingen opgenomen ten aanzien van het artikel 55 uit de Wet bodembescherming.

PFAS
Er zijn geen specifieke aanwijzingen voor de aanwezigheid van PFAS ter plaatse van de onderzoekslocatie.

Asbest
Tijdens het uitvoeren van het vooronderzoek zijn geen aanwijzingen verkregen voor de mogelijke aanwezigheid van asbestverdachte materialen op of in de bodem van de onderzoekslocatie. Op de asbestdakenkaart zijn op de onderzoekslocatie en in de directe omgeving geen asbesthoudende of asbestverdachte dakbedekkingen aangegeven.

Bodemkwaliteitskaart
Op de 'Bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart Milieusamenwerking regio Arnhem' valt de locatie voor de boven- en ondergrond grond deelgebied 'B8 overige bebouwing landelijke gemeente'.
Voor de bovengrond geld een ontgravingskwaliteit wonen. Voor de ondergrond (1,0-2,0 m-mv) geldt voor zowel ontgraving als toepassing Landbouw/natuur.

Regionaal komen verhoogde concentraties van metalen in het grondwater voor.

2.5 Regionale bodemopbouw en geohydrologische situatie

Het maaiveld ligt globaal op een hoogte van circa 9 m +NAP. Volgens de Bodemkaart van Nederland betreft de bodem een poldervaaggrond, die is opgebouwd uit zware klei.

Tabel 2 geeft de hydrologische bodemopbouw op basis van gegevens afkomstig van het DINO-loket (boring B40E0072).

Tabel 2 Geohydrologische bodemopbouw (Dinoloket)

Diepte (m-mv)	Beschrijving	Formatie
0 – 4,4	Complexe eenheid, bestaande uit een afwisseling van zandige klei, midden en fijn zand, klei en veen en een weinig grof zand	Holocene deklaag
4,4 – 19	Zand: midden en grof zand, weinig zandige klei, fijn zand en grind en een spoor klei en veen	Formatie van Kreftenheye
19 – 24	Zandige klei en klei, weinig fijn en midden zand en een spoor grof zand	Formatie van Kreftenheye, laagpakket van Twello
24 – 29	afwisseling van grof en midden zand, weinig klei, zandige klei, fijn zand en grind en een spoor veen	Gestuwd complex
29 – 33	Zandige klei, klei en midden zand, weinig veen, fijn en grof zand en een spoor grind	Formatie van Waalre

De grondwaterstand bevindt zich naar verwachting op circa 8 m +NAP. De stromingsrichting van het grondwater is globaal westelijk gericht. Er liggen geen pompstations in de buurt van de onderzoekslocatie die van invloed zouden kunnen zijn op de grondwaterstroming ter plaatse van de onderzoekslocatie. De onderzoekslocatie ligt niet in een grondwaterbeschermings- en/of grondwaterwingebied.

2.6 Onderzoeksopzet

Het verkennend bodemonderzoek is gebaseerd op de in de NEN 5740 genoemde strategie voor een onverdachte locatie (paragraaf 5.1, NEN 5740). Op verzoek van de opdrachtgever zijn geen boringen in de tuinen geplaatst. Op aangeven van de opdrachtgever is, met het oog op mogelijk grondverzet is tevens PFAS meegenomen in het onderzoek.

Tenzij anders vermeld zijn de veldwerkzaamheden uitgevoerd conform het Bemonsterings-protocol PFAS-verbindingen in grond- en grondwater de BRL SIKB 2000 Beoordelingsrichtlijn voor het SIKB procescertificaat Veldwerk bij Milieuhygiënisch Bodemonderzoek en de bijbehorende protocollen 2001 en 2002.

Alle monsters zijn, tenzij anders vermeld, ter analyse aangeboden aan het milieulaboratorium van Eurofins Analytico B.V. te Barneveld. Eurofins Analytico is een NEN-EN-ISO/IEC 17025 geaccrediteerd milieulaboratorium, en door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu erkend voor de uitvoering van milieuanalyses in het kader van AS3000 en AP04.

3 RESULTATEN BODEMONDERZOEK

3.1 Veldwerkzaamheden

De veldwerkzaamheden ten behoeve van het verkennend bodemonderzoek zijn op 12 augustus 2020 uitgevoerd door de erkende veldwerker, de heer M. Scholten van Bodemexpert BV te Huissen, met medewerking van de heer M. Dahles. Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden zijn geen kritieke afwijkingen opgetreden van de protocollen beschreven in de BRL SIKB 2000. Tabel 3 geeft een overzicht van de uitgevoerde veldwerkzaamheden.

Tabel 3 Uitgevoerde veldwerkzaamheden

Terreindeel	Aantal boringen	Boornummers
Onderzoekslocatie (circa 4.100 m^2)	11x 0,5 m -mv 3x 2,0 m -mv 1 peilbuis	01 t/m 15

Bij alle boringen is de vrijgekomen grond zintuiglijk beoordeeld op textuur, kleur en zintuiglijk waarneembare verontreinigingen. De gegevens van de monsterpunten zijn verwerkt tot boorprofielen, welke zijn opgenomen in bijlage 2. De situering van de boringen is aangegeven op tekening 1 in bijlage 1.2.

Het grondwater is bemonsterd op 19 augustus 2020, door de heer M. Scholten van Bodemexpert te Huissen. Tabel 4 geeft een overzicht van de tijdens de monstername van het grondwater gemeten grondwaterstand, zuurgraad (pH) en het elektrisch geleidingsvermogen (EC). Tevens is in de tabel de troebelheid van het grondwater aangegeven (in NTU).

Tabel 4 Grondwaterstanden, zuurgraad (pH), elektrisch geleidingsvermogen (EC) en troebelheid (NTU)

Peilbuis	Filterstelling (m -mv)	Grondwaterstand (m -mv)	Zuurgraad (pH)	Geleidbaarheid (EC: µs/cm)	Troebelheid (NTU)
07	3,00 - 4,00	2,34	6,5	1160	6,82

De waarden voor de zuurgraad (pH), het elektrisch geleidingsvermogen (EC) en de troebelheid (NTU) kunnen als normaal/niet afwijkend worden beschouwd.

3.2 Bodemopbouw en zintuiglijke waarnemingen

De bovengrond bestaat voornamelijk uit zeer fijn tot matig fijn zand. De bovengrond is tevens zwak tot matig grindig en zwak tot matig humeus. In de ondergrond is een laag (zandige) klei aanwezig, op een diepte van circa 0,5 tot 1,7 m-mv. Onder deze kleilaag is matig grof, zwak siltig zand aanwezig, waarin plaatselijk sporen grind aanwezig zijn.

In enkele boringen is een bijmenging met sporen baksteen aangetroffen in de bovengrond. Op het maaiveld en in het opgeboorde materiaal zijn geen asbestverdachte materialen waargenomen. Tabel 5 geeft een overzicht van de zintuiglijke waarnemingen.

Tabel 5 Zintuiglijke waarnemingen

Boring	Traject (m –mv)	Zintuiglijke waarneming
04	0,06 - 0,50	sporen baksteen
05	0,00 - 0,70	sporen baksteen
07	0,00 - 0,50	sporen baksteen
08	0,00 - 0,50	sporen baksteen
09	0,00 - 0,50	sporen baksteen
10	0,00 - 0,50	sporen baksteen
11	0,00 - 0,50	sporen baksteen
15	0,00 - 0,80	sporen baksteen

3.3 Laboratoriumonderzoek

Ten behoeve van het analyseprogramma is rekening gehouden met de resultaten van de zintuiglijke waarnemingen. Tabel 6 geeft een overzicht van de onderzochte monsters en de analysepakketten.

Tabel 6 Analyseprogramma

Monstercode	Boring/monster (cm -mv)	Textuur en zintuiglijke waarnemingen	Analyses
Grond			
MM01	04 (0,06 - 0,50), 05 (0,00 - 0,50), 07 (0,00 - 0,50), 08 (0,00 - 0,50), 09 (0,00 - 0,50), 10 (0,00 - 0,50), 11 (0,00 - 0,50), 15 (0,00 - 0,50)	Zand, sporen baksteen (bovengrond).	Standaardanalysepakket grond
MM02	01 (0,00 - 0,50), 01 (0,50 - 0,90), 02 (0,00 - 0,50), 03 (0,30 - 0,50), 06 (0,00 - 0,50), 12 (0,00 - 0,50), 13 (0,00 - 0,50)	Zand, visueel schoon (bovengrond)	Standaardanalysepakket grond
MM03	01 (0,90 - 1,30), 05 (0,70 - 1,20), 05 (1,20 - 1,70), 07 (0,50 - 1,00), 07 (1,00 - 1,30), 07 (1,30 - 1,60), 15 (0,80 - 1,20), 15 (1,20 - 1,50)	Klei, visueel schoon (ondergrond)	Standaardanalysepakket grond
MM01 P	01 (0,00 - 0,50), 02 (0,00 - 0,50), 05 (0,00 - 0,50), 07 (0,00 - 0,50), 09 (0,00 - 0,50), 11 (0,00 - 0,50), 12 (0,00 - 0,50), 15 (0,00 - 0,50)	Zand, bodemlaag 0,0 – 0,5 m-mv	PFAS (28 THK), org. stof
MM02 P	01 (0,50 - 0,90), 05 (0,50 - 0,70), 15 (0,50 - 0,80)	Zand, bodemlaag 0,5 – 1,0 m-mv	PFAS (28 THK), org. stof
Grondwater			
07-1-1	07 (3,00 - 4,00)	-	Standaardanalysepakket grondwater

Monster-code	Boring/monster (cm -mv)	Textuur en zintuiglijke waarnemingen	Analyses
Standaardanalysepakket grond:	*droge stof, lutum, organische stof, metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), PCB, PAK en minerale olie.*		
Standaardanalysepakket grondwater:	*metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), vluchtige aromaten (BTEX), styreen, naftaleen, gehalogeneerde koolwaterstoffen (VOX) en minerale olie.*		
PFAS:	*uit de advieslijst d.d. 12-07-2019*		

3.4 Toetsingskader

De analyseresultaten van de grond zijn in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb) getoetst aan de Achtergrondwaarden uit het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) en de interventiewaarden uit de Circulaire bodemsanering 2013. De analyseresultaten voor grond zijn omgerekend naar het gehalte voor standaardbodem en vervolgens getoetst aan de toetsingswaarden voor standaardbodem. Voor de omrekening naar standaardbodem wordt gebruik gemaakt van de gemeten percentages voor organische stof (humus) en lutum. De analyseresultaten van het grondwater zijn in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb) getoetst aan de streefwaarden en de interventiewaarden uit de Circulaire bodemsanering 2013.

Tabel 7 bevat het toetsingskader volgens de Wbb (zie tevens bijlage 4.1).

Tabel 7 Overzicht toetsingskader Wbb

Gehalte/concentratie	Betekenis	Opmerking
≤ AW-waarde (of < detectielimiet)	niet verontreinigd	geen aanvullend onderzoek nodig (*A)
> AW-waarde ≤ T-waarde	licht verontreinigd	geen aanvullend onderzoek nodig (*A)
> T-waarde ≤ I-waarde	matig verontreinigd	mogelijk nader bodemonderzoek noodzakelijk
> I-waarde	sterk verontreinigd	nader bodemonderzoek noodzakelijk; mogelijk sprake van ernstige bodemverontreiniging
*(*A)*	*Voor grondwater geldt de streefwaarde.*	
Toelichting:	*De AW-waarden zijn achtergrondwaarden en zijn referentiewaarden voor een multifunctionele bodem.*	
	De halve som van de AW- en I-waarden ((AW+I)/2 = T-waarde) is een toetsingswaarde waarboven er een vermoeden is van ernstige bodemverontreiniging. Door middel van aanvullend onderzoek moet dit vermoeden worden getoetst.	
	De I-waarden zijn de 'interventiewaarden'. Als de I-waarde voor een stof wordt overschreden in meer dan 25 m^3 grond of in meer dan 100 m^3 grondwater (bodemvolume), dan wordt gesproken van een geval van ernstige bodemverontreiniging.	

De analyseresultaten zijn tevens getoetst aan de maximale waarden van het Bbk. Dit teneinde een indicatie omtrent de te verwachten bodemkwaliteitsklasse van de voorkomende bodemlagen te verkrijgen (zie tevens bijlage 4.2).

3.5 Analyseresultaten

Het resultaat van de toetsing is in bijlage 3.1 numeriek weergegeven voor toetsing van grond aan de achtergrond- en interventiewaarden uit de Wbb en in bijlage 3.2 voor de toetsing aan het Bbk. Tabel 8 bevat de analyse- en de toetsingsresultaten voor grond bij toetsing aan achtergrond- en interventiewaarden (Wbb). Tevens is een indicatie met betrekking tot de te verwachten bodemkwaliteitsklasse weergegeven.

Tabel 8 Analyse- en toetsingsresultaten grond in mg/kg d.s.

Monster-code	Boring/monster (m –mv)	Gemeten verhoogde parameters Wbb (gestandaardiseerde gehalten in mg/kg d.s.)			Indicatie Bbk
		> AW-waarde	> T-waarde	> I-waarde	
MM01	04 (0,06 - 0,50), 05 (0,00 - 0,50), 07 (0,00 - 0,50), 08 (0,00 - 0,50), 09 (0,00 - 0,50), 10 (0,00 - 0,50), 11 (0,00 - 0,50), 15 (0,00 - 0,50)	PAK (1,98)	-	-	AW
MM02	01 (0,00 - 0,50), 01 (0,50 - 0,90), 02 (0,00 - 0,50), 03 (0,30 - 0,50), 06 (0,00 - 0,50), 12 (0,00 - 0,50), 13 (0,00 - 0,50)	-	-	-	AW
MM03	01 (0,90 - 1,30), 05 (0,70 - 1,20), 05 (1,20 - 1,70), 07 (0,50 - 1,00), 07 (1,00 - 1,30), 07 (1,30 - 1,60), 15 (0,80 - 1,20), 15 (1,20 - 1,50)	-	-	-	AW

Wbb:

<	*: aangetroffen gehaltes kleiner dan achtergrond-, tussen- en interventiewaarde*
>AW-waarde	*: aangetroffen gehalte groter dan achtergrondwaarde*
>T-waarde	*: aangetroffen gehalte groter dan tussenwaarde (aanvullend / nader bodemonderzoek nodig*
>I-waarde	*: aangetroffen gehalte groter dan interventiewaarde*

Resultaten PFAS

In tabel 9 zijn de PFAS-parameters weergegeven waarvan het gehalte boven de achtergrondwaarde is gemeten. Tevens is de indicatieve functieklasse in de zin van het Tijdelijk handelingskader weergegeven.

Tabel 9 Analyse- en toetsingsresultaten PFAS grond in µg/kg d.s.

Monster-code	Boring/monster (m –mv)	Gemeten verhoogde parameters PFAS (gehalten in µg/kg d.s.) ten opzichte van de achtergrondwaarde	Indicatie bodemkwaliteits-klasse
MM01 P	01 (0,00 - 0,50), 02 (0,00 - 0,50), 05 (0,00 - 0,50), 07 (0,00 - 0,50), 09 (0,00 - 0,50), 11 (0,00 - 0,50), 12 (0,00 - 0,50), 15 (0,00 - 0,50)	<	AW
MM02 P	01 (0,50 - 0,90), 05 (0,50 - 0,70), 15 (0,50 - 0,80)	<	AW

<	*: aangetroffen gehaltes kleiner dan achtergrondwaarde*
Bbk	*: de indicatieve beoordeling Bbk geldt voor de situatie "Grond, toepassing op landbodem"*
AW	*: overal toepasbaar (voldoet aan Achtergrondwaarde)*
Wonen	*: toepasbaar (bodemkwaliteitsklasse wonen)*
Industrie	*: toepasbaar (bodemkwaliteitsklasse industrie)*
NT	*: niet toepasbaar*

Tabel 10 bevat de analyse- en de toetsingsresultaten voor grondwater bij toetsing aan streef- en interventiewaarden.

Tabel 10 Analyse- en toetsingsresultaten grondwater in µg/l

Monstercode	Traject (m -mv)	Gemeten verhoogde parameters (concentraties in µg/l)		
		> S-waarde	> T-waarde	> I-waarde
07-1-1	3,00 - 4,00	Barium (88), nikkel (24)	-	-

Wbb:	
<	*: aangetroffen gehaltes kleiner dan achtergrond-, tussen- en interventiewaarde*
>AW-waarde	*: aangetroffen gehalte groter dan achtergrondwaarde*
>T-waarde	*: aangetroffen gehalte groter dan tussenwaarde (aanvullend / nader bodemonderzoek nodig*
>I-waarde	*: aangetroffen gehalte groter dan interventiewaarde*

3.6 Interpretatie

In de bovengrond met een bijmenging van sporen baksteen (monster MM01) is een gehalte PAK boven de achtergrondwaarde gemeten. In de visueel schone bovengrond (monster MM02) en de ondergrond (monster MM03) zijn geen gehaltes met de onderzochte parameters boven de achtergrondwaarde aangetoond. De indicatie voor de bodemkwaliteitsklasse voor zowel de boven- als de ondergrond betreft AW (Altijd toepasbaar). In de onderzochte bodemlagen tot 1 m-mv zijn geen gehaltes PFAS gemeten boven de achtergrondwaarde.

Het grondwater bevat licht verhoogde concentraties barium en nikkel.

4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

4.1 Samenvatting

Algemeen
In opdracht van Plavei is door Buro Ontwerp & Omgeving een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op de locatie bekend als Prins Clauslaan te Giesbeek.

De aanleiding tot de uitvoering van het onderzoek is de voorgenomen nieuwbouw op de locatie.

Doel van het verkennend bodemonderzoek is een indicatie te krijgen van de huidige milieuhygienische kwaliteit van de bodem.

Het verkennend bodemonderzoek is uitgevoerd conform de NEN 5740:2009/A1:2016 (Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond). Uitvoering van een vooronderzoek conform NEN 5725:2017 (Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek) maakt deel uit van het onderzoek. Bij het onderzoek is tevens PFAS meegenomen.

Zintuiglijke waarnemingen
In de bovengrond is plaatselijk een bijmenging met sporen baksteen waargenomen. Op het maaiveld en in de opgeboorde grond zijn geen asbestverdachte materialen waargenomen.

Toetsing analyseresultaten Wbb
Ten aanzien van de onderzoekslocatie wordt de hypothese ‘onverdachte locatie’ op basis van de resultaten van het verkennend bodemonderzoek niet geheel bevestigd.

In de bovengrond met een bijmenging van sporen baksteen is een gehalte PAK boven de achtergrondwaarde gemeten. In de visueel schone bovengrond en de ondergrond zijn geen gehaltes met de onderzochte parameters boven de achtergrondwaarde gemeten. In het grondwater zijn concentraties barium en nikkel boven de streefwaarde aangetoond. De gemeten gehaltes PFAS liggen onder de achtergrondwaarde.

Indicatieve toetsing analyseresultaten Bbk
De indicatie van de te verwachten bodemkwaliteitsklasse betreft voor de boven- en ondergrond AW (overal toepasbaar).

4.2 Conclusies en aanbevelingen

De resultaten van het uitgevoerde verkennend bodemonderzoek geven onzes inziens geen aanleiding tot het uitvoeren van een aanvullend of nader onderzoek.

Op basis van het uitgevoerde verkennend onderzoek zien wij geen milieuhygiënische belemmering voor de voorgenomen realisatie van woningbouw op de locatie.

4.3 Opmerkingen

Dit onderzoek is uitgevoerd met de grootst mogelijke nauwkeurigheid en conform de daarvoor opgestelde normen en richtlijnen. Desondanks dient opgemerkt te worden dat een bodemonderzoek slechts bestaat uit een steekproef, waarbij een relatief gering aantal boringen en analyses wordt uitgevoerd. Niet geheel uitgesloten kan worden dat op de locatie een verontreiniging aanwezig is, die bij dit onderzoek niet is aangetroffen.

Tevens dient opgemerkt te worden dat het verkennend bodemonderzoek volgens de NEN 5740 niet is bedoeld voor beoordeling van de kwaliteit van de grond bij afvoer. Voor afvoer van grond is het Besluit bodemkwaliteit van toepassing, waarover u informatie kunt inwinnen bij Buro Ontwerp & Omgeving of de betreffende gemeente.

Bijlagen

Bijlage 1

Kaarten en situatietekening

Bijlage 1 .1

Kadastrale kaart en regionale ligging

Regionale Ligging

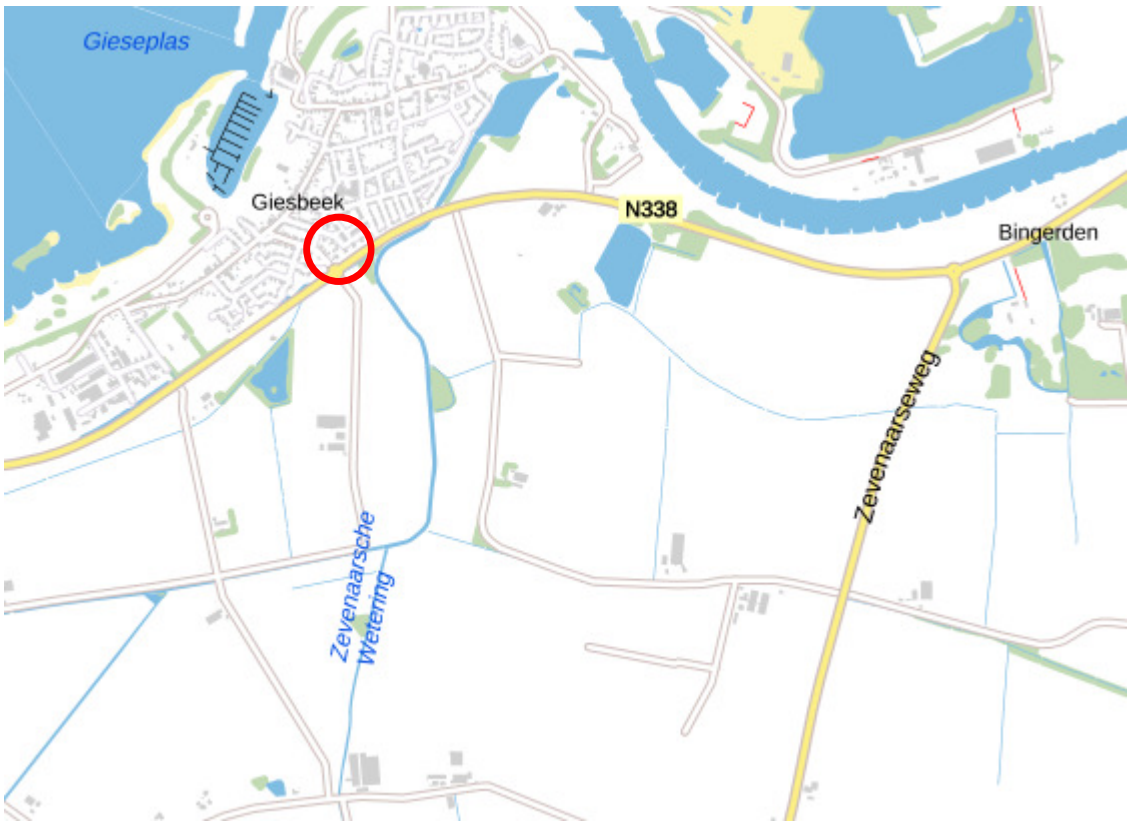

Bron: https://www.pdok.nl/viewer/

Hier bevindt zich de onderzoekslocatie

Deze kaart is noordgericht
12345 Perceelnummer
25 Huisnummer
Vastgestelde kadastrale grens
Voorlopige kadastrale grens
Administratieve kadastrale grens
Bebouwing

Voor een eensluidend uittreksel, geleverd op 27 juli 2020
De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

Schaal 1: 2300

Kadastrale gemeente	Bahr en Lathum
Sectie	E
Perceel	2932

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

kadaster

Bijlage 1 .2

Situatietekening met boorpunten

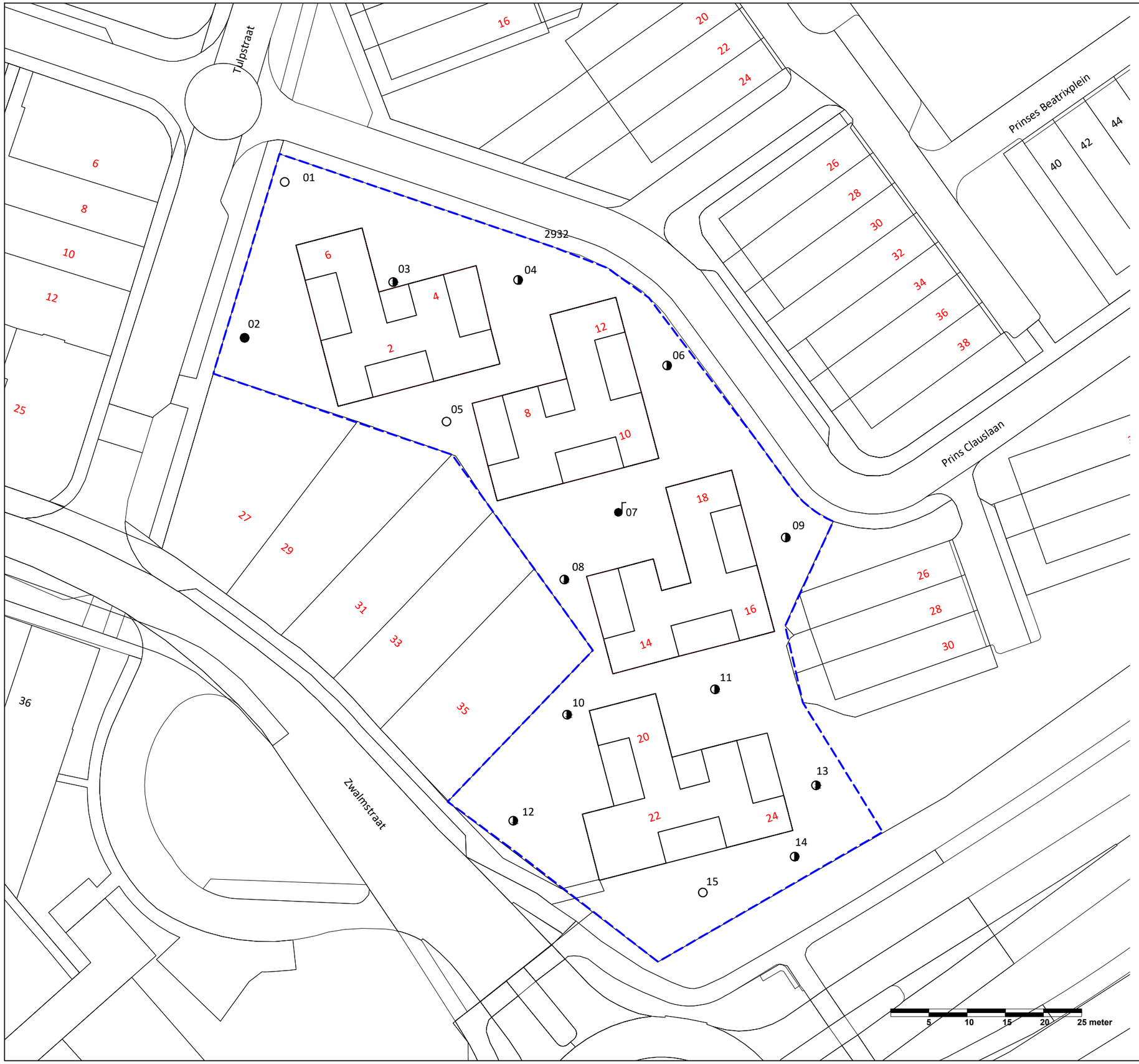

Legenda

- Perceelsgrens
- 33 Huisnummer
- Onderzoekslocatie
- Boring met peilbuis
- Boring tot 0,5 m-mv
- Boring tot 2,0 m-mv

Aan de maten kunnen geen rechten worden ontleend.

Locatie:	Prins Clauslaan Giesbeek		
Type:	Verkennend bodemonderzoek		
Omschrijving:	Situatietekening met boorpunten		
Projectnr:	3172.01		
Schaal:	1 : 500	*Formaat:*	A3
Datum:	20-08-2020		
Getekend:	RS		
Tekeningnr:	1		
Bestandsnaam:	3172.02-01		

N

buro ontwerp & omgeving
adviseurs voor leefomgeving

Bijlage 2

Boorprofielen en legenda

Boring: 01

Datum: 12-8-2020

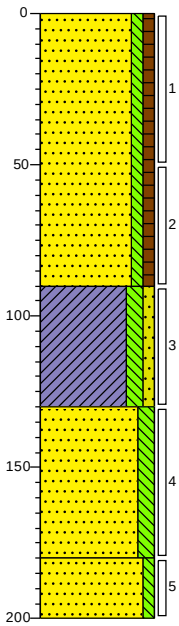

0 gras

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen wortels, sporen klei, donker cremebruin, Edelmanboor

90

Klei, matig siltig, zwak zandig, laagjes klei, sporen roest, donker cremebruin, Edelmanboor

130

Zand, matig fijn, matig siltig, sporen klei, licht cremebruin, Edelmanboor

180

Zand, matig grof, zwak siltig, sporen roest, sporen klei, neutraal cremebruin, Edelmanboor

200

Boring: 02

Datum: 12-8-2020

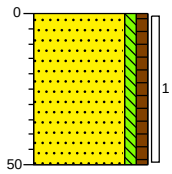

0 gras

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen wortels, sporen klei, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Boring: 03

Datum: 12-8-2020

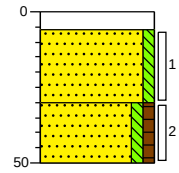

0 tegel

6 Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, matig grindhoudend, sporen roest, neutraal roestbruin, Edelmanboor

30

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen wortels, sporen klei, sporen roest, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Boring: 04

Datum: 12-8-2020

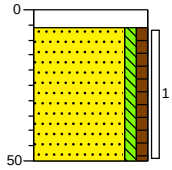

0 gras

6 Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen wortels, sporen klei, sporen roest, sporen baksteen, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Project: Clauslaan Giesbeek

Projectnummer: 3172.02

'getekend volgens NEN 5104'

Boring: 05

Datum: 12-8-2020

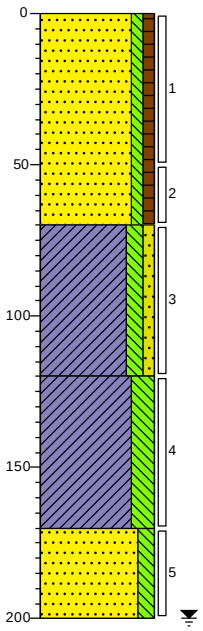

0 gras

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen wortels, sporen klei, sporen baksteen, donker cremebruin, Edelmanboor

70

Klei, matig siltig, zwak zandig, laagjes klei, sporen roest, donker roestbruin, Edelmanboor

120

Klei, sterk siltig, sporen roest, licht cremebruin, Edelmanboor

170

Zand, matig grof, matig siltig, sporen roest, sporen klei, neutraal grijsbruin, Edelmanboor

200

Boring: 06

Datum: 12-8-2020

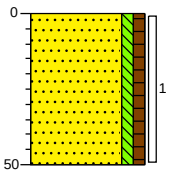

0 gras

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen wortels, sporen klei, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Project: Clauslaan Giesbeek

Projectnummer: 3172.02

'getekend volgens NEN 5104'

Boring: 07

Datum: 12-8-2020

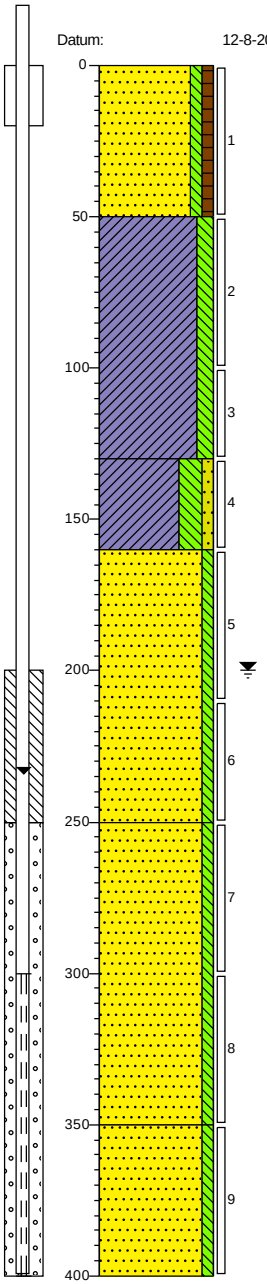

0 gras

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen wortels, sporen klei, sporen baksteen, sporen roest, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Klei, matig siltig, sporen roest, donker roestbruin, Edelmanboor

130

Klei, sterk siltig, zwak zandig, sporen roest, neutraal cremebruin, Edelmanboor

160

Zand, matig grof, zwak siltig, sporen roest, sporen klei, neutraal roestbruin, Edelmanboor

250

Zand, matig grof, zwak siltig, sporen klei, donker cremebruin, Zuigerboor handmatig

350

Zand, matig grof, zwak siltig, sporen grind, neutraal cremebruin, Zuigerboor handmatig

400

Boring: 08

Datum: 12-8-2020

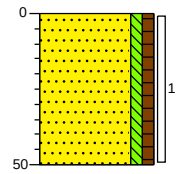

0 gras

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen wortels, sporen klei, sporen baksteen, sporen grind, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Boring: 09

Datum: 12-8-2020

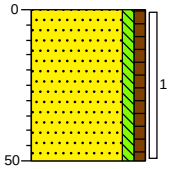

0 gras

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen wortels, sporen klei, sporen baksteen, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Boring: 10

Datum: 12-8-2020

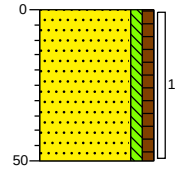

0 gras

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen wortels, sporen klei, sporen grind, sporen baksteen, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Project: Clauslaan Giesbeek

Projectnummer: 3172.02

'getekend volgens NEN 5104'

Boring: 11

Datum: 12-8-2020

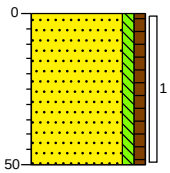

0 gras

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen wortels, sporen klei, sporen baksteen, sporen grind, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Boring: 12

Datum: 12-8-2020

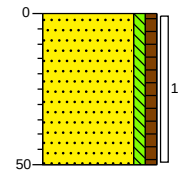

0 gras

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen wortels, sporen klei, sporen grind, sporen roest, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Boring: 13

Datum: 12-8-2020

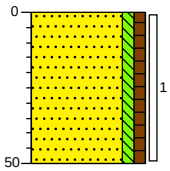

0 gras

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen wortels, sporen klei, sporen grind, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Boring: 14

Datum: 12-8-2020

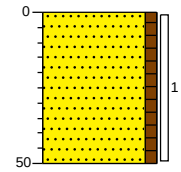

0 gras

Zand, matig fijn, zwak humeus, sporen wortels, sporen klei, donker cremebruin, Edelmanboor

50

Boring: 15

Datum: 12-8-2020

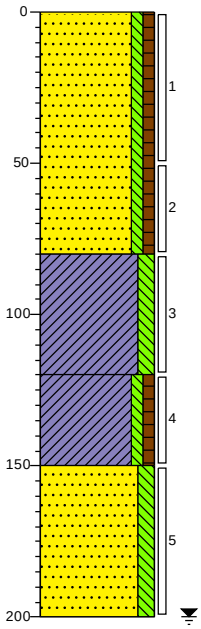

0 gras

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen wortels, sporen klei, sporen baksteen, sporen grind, donker zwartbruin, Edelmanboor

80

Klei, matig siltig, sporen roest, donker roestbruin, Edelmanboor

120

Klei, zwak siltig, zwak humeus, sporen roest, laagjes klei, sporen plantenresten, donker zwartbruin, Edelmanboor

150

Zand, matig grof, matig siltig, sporen roest, sporen klei, sporen grind, licht roestbruin, Edelmanboor

200

Project: Clauslaan Giesbeek

Projectnummer: 3172.02

'getekend volgens NEN 5104'

Legenda (conform NEN 5104)

grind

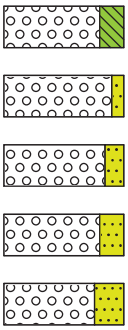

Grind, siltig

Grind, zwak zandig

Grind, matig zandig

Grind, sterk zandig

Grind, uiterst zandig

zand

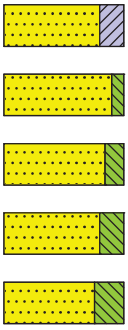

Zand, kleïig

Zand, zwak siltig

Zand, matig siltig

Zand, sterk siltig

Zand, uiterst siltig

veen

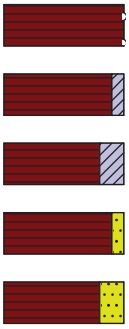

Veen, mineraalarm

Veen, zwak kleïig

Veen, sterk kleïig

Veen, zwak zandig

Veen, sterk zandig

klei

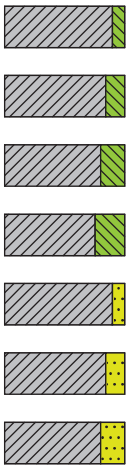

Klei, zwak siltig

Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

Klei, uiterst siltig

Klei, zwak zandig

Klei, matig zandig

Klei, sterk zandig

leem

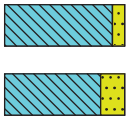

Leem, zwak zandig

Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

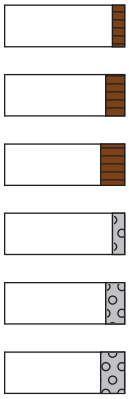

zwak humeus

matig humeus

sterk humeus

zwak grindig

matig grindig

sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

geroerd monster

ongeroerd monster

volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

slib

water

peilbuis

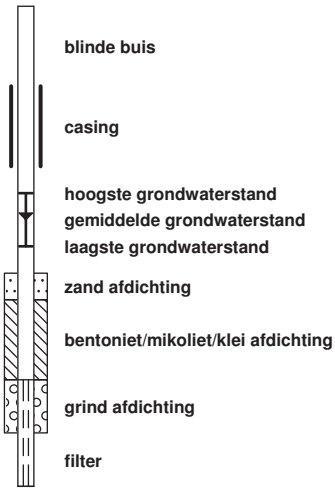

blinde buis

casing

hoogste grondwaterstand
gemiddelde grondwaterstand
laagste grondwaterstand

zand afdichting

bentoniet/mikoliet/klei afdichting

grind afdichting

filter

Bijlage 3

Analysecertificaten Analytico

Buro Ontwerp & Omgeving
T.a.v. Remco Schreuder
Velperweg 157
6824 MB ARNHEM
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 20-Aug-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020122769/1
Uw project/verslagnummer	3172.02
Uw projectnaam	Clauslaan Giesbeek
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	12-Aug-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	3172.02	Certificaatnummer/Versie	2020122769/1
Uw projectnaam	Clauslaan Giesbeek	Startdatum	13-Aug-2020
Uw ordernummer		Rapportagedatum	20-Aug-2020/12:34
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	Max Scholten	Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	87.7	90.0	77.3
S	Organische stof	% (m/m) ds	3.9	3.4	5.4
	Gloeirest	% (m/m) ds	95	95	93
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	18.9	16.3	24.3
	Metalen				
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	92	100	170
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.27	0.28	0.21
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	9.0	8.8	10
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	16	16	17
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.086	0.065	0.071
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	23	25	30
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	25	27	24
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	67	75	64
	Minerale olie				
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	5.5	5.9	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB				
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	MM01 (0-50)	12-Aug-2020	11518663
2	MM02 (0-90)	12-Aug-2020	11518664
3	MM03 (50-170)	12-Aug-2020	11518665

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	3172.02	Certificaatnummer/Versie	2020122769/1
Uw projectnaam	Clauslaan Giesbeek	Startdatum	13-Aug-2020
Uw ordernummer		Rapportagedatum	20-Aug-2020/12:34
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	Max Scholten	Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	0.20	0.17	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	0.065	0.063	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.48	0.23	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.27	0.11	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	0.28	0.12	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.12	0.052	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.23	0.092	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.14	0.058	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.16	0.058	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	2.0	0.99	0.35 [1)]

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	MM01 (0-50)	12-Aug-2020	11518663
2	MM02 (0-90)	12-Aug-2020	11518664
3	MM03 (50-170)	12-Aug-2020	11518665

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2020122769/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
11518663	04	1	6	50	0538285064	MM01 (0-50)
11518663	05	1	0	50	0538285076	MM01 (0-50)
11518663	09	1	0	50	0538285604	MM01 (0-50)
11518663	11	1	0	50	0538285601	MM01 (0-50)
11518663	15	1	0	50	0538285494	MM01 (0-50)
11518663	10	1	0	50	0538039178	MM01 (0-50)
11518663	07	1	0	50	0538285525	MM01 (0-50)
11518663	08	1	0	50	0538285586	MM01 (0-50)
11518664	01	1	0	50	0538285519	MM02 (0-90)
11518664	01	2	50	90	0538285070	MM02 (0-90)
11518664	03	2	30	50	0538285120	MM02 (0-90)
11518664	06	1	0	50	0538285595	MM02 (0-90)
11518664	13	1	0	50	0538286164	MM02 (0-90)
11518664	12	1	0	50	0538039162	MM02 (0-90)
11518664	02	1	0	50	0538285127	MM02 (0-90)
11518665	01	3	90	130	0538285080	MM03 (50-170)
11518665	05	3	70	120	0538285049	MM03 (50-170)
11518665	05	4	120	170	0538285042	MM03 (50-170)
11518665	15	3	80	120	0538285444	MM03 (50-170)
11518665	15	4	120	150	0538285615	MM03 (50-170)
11518665	07	2	50	100	0538285575	MM03 (50-170)
11518665	07	3	100	130	0538285594	MM03 (50-170)
11518665	07	4	130	160	0538285535	MM03 (50-170)

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020122769/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020122769/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Buro Ontwerp & Omgeving
T.a.v. Remco Schreuder
Velperweg 157
6824 MB ARNHEM
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 25-Aug-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020126147/1
Uw project/verslagnummer	3172.02
Uw projectnaam	Clauslaan Giesbeek
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	19-Aug-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	3172.02	Certificaatnummer/Versie	2020126147/1
Uw projectnaam	Clauslaan Giesbeek	Startdatum	19-Aug-2020
Uw ordernummer		Rapportagedatum	25-Aug-2020/14:40
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	Max Scholten	Pagina	1/2
Monstermatrix	Water (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	
	Metalen			
S	Barium (Ba)	µg/L	88	
S	Cadmium (Cd)	µg/L	<0.20	
S	Kobalt (Co)	µg/L	4.5	
S	Koper (Cu)	µg/L	2.4	
S	Kwik (Hg)	µg/L	<0.050	
S	Molybdeen (Mo)	µg/L	<2.0	
S	Nikkel (Ni)	µg/L	24	
S	Lood (Pb)	µg/L	<2.0	
S	Zink (Zn)	µg/L	<10	
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
S	Benzeen	µg/L	<0.20	
S	Tolueen	µg/L	<0.20	
S	Ethylbenzeen	µg/L	<0.20	
S	o-Xyleen	µg/L	<0.10	
S	m,p-Xyleen	µg/L	<0.20	
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0.21	1)
	BTEX (som)	µg/L	<0.90	
S	Naftaleen	µg/L	<0.020	
S	Styreen	µg/L	<0.20	
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
S	Dichloormethaan	µg/L	<0.20	
S	Trichloormethaan	µg/L	<0.20	
S	Tetrachloormethaan	µg/L	<0.10	
S	Trichlooretheen	µg/L	<0.20	
S	Tetrachlooretheen	µg/L	<0.10	
S	1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	
S	1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	
S	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	07-1-1 (300-400)	19-Aug-2020	11528719

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	3172.02	Certificaatnummer/Versie	2020126147/1
Uw projectnaam	Clauslaan Giesbeek	Startdatum	19-Aug-2020
Uw ordernummer		Rapportagedatum	25-Aug-2020/14:40
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	Max Scholten	Pagina	2/2
Monstermatrix	Water (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1
S	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10
	CKW (som)	µg/L	<1.6
S	Tribroommethaan	µg/L	<0.20
S	Vinylchloride	µg/L	<0.10
S	1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0.10
S	1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0.14 [1)]
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0.42
	Minerale olie		
	Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10
	Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10
	Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10
	Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15
	Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10
	Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	07-1-1 (300-400)	19-Aug-2020	11528719

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2020126147/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
11528719	07	1	300	400	0800961669	07-1-1 (300-400)
11528719	07	2	300	400	0680491475	07-1-1 (300-400)
11528719	07	3	300	400	0680491466	07-1-1 (300-400)

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020126147/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020126147/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Metalen			
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
VOCl (11)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Tribroommethaan (Bromoform)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichlooretheen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,3-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiChlprop. som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Minerale olie			
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	pb 3110-5

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Buro Ontwerp & Omgeving
T.a.v. Remco Schreuder
Velperweg 157
6824 MB ARNHEM
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 19-Aug-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020122776/1
Uw project/verslagnummer	3172.02
Uw projectnaam	Clauslaan Giesbeek
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	12-Aug-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	3172.02	Certificaatnummer/Versie	2020122776/1
Uw projectnaam	Clauslaan Giesbeek	Startdatum	13-Aug-2020
Uw ordernummer		Rapportagedatum	19-Aug-2020/14:18
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	Max Scholten	Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2
	Bodemkundige analyses			
S	Droge stof	% (m/m)	89.0	86.3
S	Organische stof	% (m/m) ds	4.8 [1)]	4.4 [1)]
	Gloeirest	% (m/m) ds	95	95
	PerFluorKoolwaterstoffen(PFC)			
	perfluorbutaanzuur (PFBA)	µg/kg ds	0.2	<0.1
	perfluorpentaanzuur (PFPeA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	perfluorhexaanzuur (PFHxA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	perfluorheptaanzuur (PFHpA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	perfluoroctaanzuur (PFOA) lineair	µg/kg ds	0.8	0.2
	perfluoroctaanzuur (PFOA) vertakt	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	perfluornonaanzuur (PFNA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	perfluordecaanzuur (PFDA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	perfluordodecaanzuur (PFDoA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	perfluortridecaanzuur (PFTrDA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	perfluorheptaansulfonzuur (PFHpS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) lineair	µg/kg ds	0.5	0.2
	perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	µg/kg ds	0.2	<0.1
	perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
	10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1	<0.1

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	MM01 P (0-50)	12-Aug-2020	11518678
2	MM02 P (50-90)	12-Aug-2020	11518679

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	3172.02	Certificaatnummer/Versie	2020122776/1
Uw projectnaam	Clauslaan Giesbeek	Startdatum	13-Aug-2020
Uw ordernummer		Rapportagedatum	19-Aug-2020/14:18
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	Max Scholten	Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond (AS3000)		

Analyse	Eenheid	1	2
N-methylperfluoroctaansulfonamideacetaat(MeFOSAA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
N-ethylperfluoroctaansulfonamideacetaat (EtFOSAA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
perfluoroctaansulfonamide (PFOSA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
N-methylperfluoroctaansulfonamide (MeFOSA)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
8:2 fluortelomeerfosfaatdiester (8:2 diPAP)	µg/kg ds	<0.1	<0.1
som PFOA (*0,7)	µg/kg ds	0.8	0.3
som PFOS (*0,7)	µg/kg ds	0.7	0.2

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	MM01 P (0-50)	12-Aug-2020	11518678
2	MM02 P (50-90)	12-Aug-2020	11518679

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2020122776/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
11518678	02	1	0	50	0538285127	MM01 P (0-50)
11518678	01	1	0	50	0538285519	MM01 P (0-50)
11518678	05	1	0	50	0538285076	MM01 P (0-50)
11518678	09	1	0	50	0538285604	MM01 P (0-50)
11518678	11	1	0	50	0538285601	MM01 P (0-50)
11518678	15	1	0	50	0538285494	MM01 P (0-50)
11518678	12	1	0	50	0538039162	MM01 P (0-50)
11518678	07	1	0	50	0538285525	MM01 P (0-50)
11518679	05	2	50	70	0538285055	MM02 P (50-90)
11518679	15	2	50	80	0538285483	MM02 P (50-90)
11518679	01	2	50	90	0538285070	MM02 P (50-90)

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020122776/1

Opmerking 1)

Het organische stof gehalte is gecorrigeerd voor het lutumgehalte van 5.4 % m/m (SIKB 3010 pb 3).

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020122776/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
PerFluorKoolwaterstoffen(PFC)			
PFAS (28) Handelingskader	W0323	LC-MSMS	Eigen methode
Som lineair en vertakt PFOS en PFOA (AS3000 en AP04) grond	W0323	LC-MSMS	Eigen methode

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage 4

Toetsing van de analysecertificaten

Bijlage 4.1

Wet bodembescherming (Wbb)

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	3172.02
Projectnaam	Clauslaan Giesbeek
Ordernummer	
Datum monstername	12-08-2020
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2020122769
Startdatum	13-08-2020
Rapportagedatum	20-08-2020

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		3,9						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		18,9						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	87,7	87,7					
Organische stof	% (m/m) ds	3,9	3,9					
Gloeirest	% (m/m) ds	95						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	18,9	18,9					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	92	114,5		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,27	0,3451	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	9	11,11	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	16	20,08	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,086	0,0958	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	23	27,85	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	25	29,19	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	67	83,34	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	5,385					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	8,974					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	8,974					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	19,74					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	5,5	14,1					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	10,77					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	62,82	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0017					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0017					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0017					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0017					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0017					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0017					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0017					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0125	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PA								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	0,2	0,2					
Anthraceen	mg/kg ds	0,065	0,065					
Fluorantheen	mg/kg ds	0,48	0,48					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,27	0,27					
Chryseen	mg/kg ds	0,28	0,28					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,12	0,12					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,23	0,23					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,14	0,14					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,16	0,16					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	2	1,98	*	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	11518663	MM01 (0-50)

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	3172.02
Projectnaam	Clauslaan Giesbeek
Ordernummer	
Datum monstername	12-08-2020
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2020122769
Startdatum	13-08-2020
Rapportagedatum	20-08-2020

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		3,4						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		16,3						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	90	90					
Organische stof	% (m/m) ds	3,4	3,4					
Gloeirest	% (m/m) ds	95						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	16,3	16,3					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	100	139		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,28	0,3754	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	8,8	12,07	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	16	21,48	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,065	0,0751	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	25	33,27	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	27	32,93	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	75	101	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	6,176					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	10,29					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	10,29					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	22,65					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	5,9	17,35					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	12,35					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	72,06	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,002					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,002					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,002					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,002					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,002					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,002					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,002					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0144	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PA								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	0,17	0,17					
Anthraceen	mg/kg ds	0,063	0,063					
Fluorantheen	mg/kg ds	0,23	0,23					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,11	0,11					
Chryseen	mg/kg ds	0,12	0,12					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,052	0,052					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,092	0,092					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,058	0,058					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,058	0,058					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,99	0,988	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	11518664	MM02 (0-90)

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	3172.02
Projectnaam	Clauslaan Giesbeek
Ordernummer	
Datum monstername	12-08-2020
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2020122769
Startdatum	13-08-2020
Rapportagedatum	20-08-2020

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		5,4						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		24,3						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	77,3	77,3					
Organische stof	% (m/m) ds	5,4	5,4					
Gloeirest	% (m/m) ds	93						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	24,3	24,3					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	170	173,9		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,21	0,2412	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	10	10,22	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	17	18,65	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,071	0,0734	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	30	30,61	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	24	25,6	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	64	68,4	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	3,889					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	6,481					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	6,481					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	14,26					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	6,481					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	7,778					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	45,37	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0012					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0012					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0012					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0012					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0012					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0012					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0012					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,009	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PA								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
3	11518665	MM03 (50-170)

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer	3172.02
Projectnaam	Clauslaan Giesbeek
Ordernummer	
Datum monstername	19-08-2020
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2020126147
Startdatum	19-08-2020
Rapportagedatum	25-08-2020

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Metalen								
Barium (Ba)	µg/L	88	88	*	20	50	337,5	625
Cadmium (Cd)	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,4	3,2	6
Kobalt (Co)	µg/L	4,5	4,5	-	2	20	60	100
Koper (Cu)	µg/L	2,4	2,4	-	2	15	45	75
Kwik (Hg)	µg/L	<0,050	0,035	-	0,05	0,05	0,175	0,3
Molybdeen (Mo)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	5	152,5	300
Nikkel (Ni)	µg/L	24	24	*	3	15	45	75
Lood (Pb)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75
Zink (Zn)	µg/L	<10	7	-	10	65	432,5	800
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen								
Benzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,2	15,1	30
Tolueen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	503,5	1000
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	4	77	150
o-Xyleen	µg/L	<0,10	0,07					
m,p-Xyleen	µg/L	<0,20	0,14					
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,21	0,21	-	0,2	0,2	35,1	70
BTEX (som)	µg/L	<0,90						
Naftaleen	µg/L	<0,020	0,014	-	0,02	0,01	35,01	70
Styreen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	153	300
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen								
Dichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,01	500	1000
Trichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	203	400
Tetrachloormethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5,005	10
Trichlooretheen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	24	262	500
Tetrachlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	20	40
1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	453,5	900
1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	203,5	400
1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	150	300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	65	130
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
CKW (som)	µg/L	<1,6						
Tribroommethaan	µg/L	<0,20	0,14					630
Vinylchloride	µg/L	<0,10	0,07	-	0,2	0,01	2,505	5
1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5,005	10
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0,14	0,14	-	0,2	0,01	10,01	20
1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0,42	0,42	-	0,6	0,8	40,4	80
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	10,5					
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	7					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	35	-	50	50	325	600
Extra parameters								
som 16 aromatische oplosmiddelen	µg/L		0,77	Geen oordeel mogelijk				

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	11528719	07-1-1 (300-400)

Eindoordeel: Overschrijding Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
*	groter dan Streefwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
S	Streefwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

Bijlage 4.2

Besluit bodemkwaliteit (grond)

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de la

Projectnummer	3172.02
Projectnaam	Clauslaan Giesbeek
Ordernummer	
Datum monstername	12-08-2020
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2020122769
Startdatum	13-08-2020
Rapportagedatum	20-08-2020

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		3,9							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		18,9							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	87,7	87,7						
Organische stof	% (m/m) ds	3,9	3,9						
Gloeirest	% (m/m) ds	95							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	18,9	18,9						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	92	114,5		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,27	0,3451	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	9	11,11	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	16	20,08	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,086	0,0958	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	23	27,85	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	25	29,19	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	67	83,34	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	5,385						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	8,974						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	8,974						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	19,74						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	5,5	14,1						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	10,77						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	62,82	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0017						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0017						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0017						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0017						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0017						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0017						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0017						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0125	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PA									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	0,2	0,2						
Anthraceen	mg/kg ds	0,065	0,065						
Fluorantheen	mg/kg ds	0,48	0,48						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,27	0,27						
Chryseen	mg/kg ds	0,28	0,28						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,12	0,12						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,23	0,23						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,14	0,14						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,16	0,16						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	2	1,98	Wonen	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	11518663	MM01 (0-50)

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de la

Projectnummer	3172.02
Projectnaam	Clauslaan Giesbeek
Ordernummer	
Datum monstername	12-08-2020
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2020122769
Startdatum	13-08-2020
Rapportagedatum	20-08-2020

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		3,4							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		16,3							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	90	90						
Organische stof	% (m/m) ds	3,4	3,4						
Gloeirest	% (m/m) ds	95							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	16,3	16,3						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	100	139		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,28	0,3754	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	8,8	12,07	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	16	21,48	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,065	0,0751	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	25	33,27	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	27	32,93	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	75	101	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	6,176						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	10,29						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	10,29						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	22,65						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	5,9	17,35						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	12,35						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	72,06	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,002						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,002						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,002						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,002						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,002						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,002						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,002						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0144	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PA									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	0,17	0,17						
Anthraceen	mg/kg ds	0,063	0,063						
Fluorantheen	mg/kg ds	0,23	0,23						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,11	0,11						
Chryseen	mg/kg ds	0,12	0,12						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,052	0,052						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,092	0,092						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,058	0,058						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,058	0,058						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,99	0,988	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	11518664	MM02 (0-90)

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de la

Projectnummer	3172.02
Projectnaam	Clauslaan Giesbeek
Ordernummer	
Datum monstername	12-08-2020
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2020122769
Startdatum	13-08-2020
Rapportagedatum	20-08-2020

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		5,4							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		24,3							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	77,3	77,3						
Organische stof	% (m/m) ds	5,4	5,4						
Gloeirest	% (m/m) ds	93							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	24,3	24,3						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	170	173,9		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,21	0,2412	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	10	10,22	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	17	18,65	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,071	0,0734	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	30	30,61	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	24	25,6	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	64	68,4	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	3,889						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	6,481						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	6,481						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	14,26						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	6,481						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	7,778						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	45,37	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0012						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0012						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0012						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0012						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0012						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0012						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0012						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,009	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PA									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
3	11518665	MM03 (50-170)

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lanc

Projectnummer	3172.02
Projectnaam	Clauslaan Giesbeek
Ordernummer	
Datum monstername	12-08-2020
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2020122776
Startdatum	13-08-2020
Rapportagedatum	19-08-2020

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		4,8							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		25		#					
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	89	89						
Organische stof	% (m/m) ds	4,8	4,8						
Gloeirest	% (m/m) ds	95							
PerFluorKoolwaterstoffen(PFC)									
perfluorbutaanzuur (PFBA)	µg/kg ds	0,2			0,1	1,4	3	3	
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluoroctaanzuur (PFOA) lineair	µg/kg ds	0,8			0,1	1,9	7	7	
perfluoroctaanzuur (PFOA) vertakt	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,9	7	7	
perfluornonaanzuur (PFNA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluordecaanzuur (PFDA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluordodecaanzuur (PFDoA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluortridecaanzuur (PFTrDA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorheptaansulfonzuur (PFHpS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) lineair	µg/kg ds	0,5			0,1	1,4	3	3	
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	µg/kg ds	0,2			0,1	1,4	3	3	
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
N-methylperfluoroctaansulfonamideacetaat(MeF(	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
N-ethylperfluoroctaansulfonamideacetaat (EtFOSA	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluoroctaansulfonamide (PFOSA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
N-methylperfluoroctaansulfonamide (MeFOSA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
8:2 fluortelomeerfosfaatdiester (8:2 diPAP)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
som PFOA (*0,7)	µg/kg ds	0,8			0,1	1,9	7	7	
som PFOS (*0,7)	µg/kg ds	0,7			0,1	1,4	3	3	

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	11518678	MM01 P (0-50)

Eindoordeel:

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lanc

Projectnummer	3172.02
Projectnaam	Clauslaan Giesbeek
Ordernummer	
Datum monstername	12-08-2020
Monsternemer	Max Scholten
Certificaatnummer	2020122776
Startdatum	13-08-2020
Rapportagedatum	19-08-2020

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		4,4							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		25		#					
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	86,3	86,3						
Organische stof	% (m/m) ds	4,4	4,4						
Gloeirest	% (m/m) ds	95							
PerFluorKoolwaterstoffen(PFC)									
perfluorbutaanzuur (PFBA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluoroctaanzuur (PFOA) lineair	µg/kg ds	0,2			0,1	1,9	7	7	
perfluoroctaanzuur (PFOA) vertakt	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,9	7	7	
perfluornonaanzuur (PFNA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluordecaanzuur (PFDA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluordodecaanzuur (PFDoA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluortridecaanzuur (PFTrDA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluorheptaansulfonzuur (PFHpS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) lineair	µg/kg ds	0,2			0,1	1,4	3	3	
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
N-methylperfluoroctaansulfonamideacetaat(MeF(	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
N-ethylperfluoroctaansulfonamideacetaat (EtFOSA	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
perfluoroctaansulfonamide (PFOSA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
N-methylperfluoroctaansulfonamide (MeFOSA)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
8:2 fluortelomeerfosfaatdiester (8:2 diPAP)	µg/kg ds	<0,1			0,1	1,4	3	3	
som PFOA (*0,7)	µg/kg ds	0,3			0,1	1,9	7	7	
som PFOS (*0,7)	µg/kg ds	0,2			0,1	1,4	3	3	

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	11518679	MM02 P (50-90)

Eindoordeel:

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Bijlage 5

Toetsingskader

Bijlage 5.1

Wet bodembescherming (Wbb)

Toetsingskader Wet bodembescherming

Stof/niveau		Grond/sediment (mg/kg droge stof)		Grondwater (µg/l opgelost, tenzij anders vermeld)	
		Achtergrondwaarde	Interventiewaarde	Streefwaarde	Interventiewaarde
I.	**Metalen**				
	antimoon (Sb)	4,0	22	-	20
	arseen (As)	20	76	10	60
	barium (Ba)	-	920*	50	625
	cadmium (Cd)	0,60	13	0,4	6
	chroom (Cr)	55	-	1	30
	chroom III	-	180	-	-
	chroom VI	-	78	-	-
	cobalt (Co)	15	190	20	100
	koper (Cu	40	190	15	75
	kwik (Hg)	0,15	-	0,05	0,3
	kwik (anorganisch)	-	36	-	-
	kwik (organisch)	-	4	-	-
	lood (Pb)	50	530	15	75
	molybdeen (Mo)	1,5	190	5	300
	nikkel (Ni)	35	100	15	75
	tin (Sn)	6,5	-	-	-
	vanadium (V)	80	-	-	-
	zink (Zn)	140	720	65	800
II.	**Anorganische verbindingen**				
	chloride	-	-	100 (Cl/l)	-
	cyaniden-vrij	3	20	5	1500
	cyaniden-complex	5,5	50	10	1500
	thiocyanaat	6,0	20	-	1500
III.	**Aromatische verbindingen**				
	benzeen	0,20	1,1	0,2	30
	ethylbenzeen	0,20	110	4	150
	tolueen	0,20	32	7	1000
	xylenen	0,45	17	0,2	70
	styreen (vinylbenzeen)	0,25	86	6	300
	fenol	0,25	14	0,2	2000
	cresolen (som)	0,30	13	0,2	200
	dodecylbenzeen	0,35	-	-	-
	aromatische oplosmiddelen (som)	2,5	-	-	-
IV.	**Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's)**				
	naftaleen			0,01	70
	antraceen			0,0007	5
	fenantreen			0,003	5
	fluoranteen			0,003	1
	benzo(a)antraceen			0,0001	0,5
	chryseen			0,003	0,2
	benzo(a)pyreen			0,0005	0,05
	benzo(ghi)peryleen			0,0003	0,05
	benzo(k)fluoranteen			0,0004	0,05
	indeno(1,2,3cd)pyreen			0,0004	0,05
	PAK (som 10)	1,5	40	-	-
V.	**Gechloreerde koolwaterstoffen**				
	vinylchloride	0,10	0,1	0,01	5
	dichloormethaan	0,10	3,9	0,01	1000
	1,1-dichloorethaan	0,20	15	7	900
	1,2-dichloorethaan	0,20	6,4	7	400
	1,1-dichlooretheen	0,30	0,3	0,01	10
	1,2-dichlooretheen (cis- en trans-)	0,30	1	0,01	20
	dichloorpropanen	0,80	2	0,8	80
	trichloormethaan (chloroform)	0,25	5,6	6	400
	1,1,1-trichloorethaan	0,25	15	0,01	300
	1,1,2-trichloorethaan	0,3	10	0,01	130
	trichlooretheen (Tri)	0,25	2,5	24	500
	tetrachloormethaan (Tetra)	0,30	0,7	0,01	10
	tetrachlooretheen (Per)	0,15	8,8	0,01	40
	monochloorbenzeen	0,20	15	7	180
	dichloorbenzenen	2,0	19	3	50
	trichloorbenzenen	0,015	11	0,01	10
	tetrachloorbenzenen	0,0090	2,2	0,01	2,5
	pentachloorbenzeen	0,0025	6,7	0,003	1
	hexachloorbenzeen	0,0085	2,0	0,0009	0,5
	monochloorfenolen(som)	0,045	54	0,3	100
	dichloorfenolen (som)	0,20	22	0,2	30
	trichloorfenolen (som)	0,0030	22	0,03	10
	tetrachloorfenolen (som)	0,015	21	0,01	10
	pentachloorfenol	0,0030	12	0,04	3
	PCB's (som 7)	0,020	1	0,01	0,01
	chloornaftaleen (som)	0,070	23	-	6
	monochlooranilinen (som)	0,20	50	-	30
	dioxine (som I-TEQ)	0,000055	0,00018	-	-
	pentachlooraniline	0,15	-	-	-

* De norm voor barium geldt alleen voor die situaties waarbij duidelijk sprake is van antropogene bodemverontreiniging. Voor overige situaties is de norm voor barium tijdelijk buiten werking gesteld.

Stof/niveau		Grond/sediment (mg/kg droge stof)		Grondwater (µg/l opgelost, tenzij anders vermeld)	
		Achtergrondwaarde	Interventiewaarde	Streefwaarde	Interventiewaarde
VI.	**Bestrijdingsmiddelen**				
	chloordaan	0,0200	4	0,02 ng/l	0,2
	DDT (som)	0,20	1,7	-	
	DDE (som)	0,10	2,3	-	
	DDD (som)	0,020	34	-	
	DDT/DDE/DDD (som)	-	-	0,004 ng/l	0,01
	aldrin	-	0,32	0,009 ng/l	-
	dieldrin	-	-	0,1 ng/l	-
	endrin	-	-	0,04 ng/l	-
	drins (som)	0,015	4	-	0,1
	α-endosulfan	0,00090	4	0,2 ng/l	5
	α-HCH	0,0010	17	33 ng/l	-
	β-HCH	0,0020	1,6	8 ng/l	-
	χ-HCH (lindaan)	0,0030	1,2	9 ng/l	-
	HCH-verbindingen (som)	-	-	0,05	1
	heptachloor	0,00070	4	0,005 ng/l	0,3
	heptachloorepoxide (som)	0,0020	4	0,005 ng/l	3
	hexachloorbutadieen	0,003	-	-	-
	organochloorhoudende bestrijdingsmiddelen(som landbodem)	0,40	-	-	-
	azinfos-methyl	0,0075	-	-	-
	organotin verbindingen (som)	0,15	2,5	0,05-16 ng/l	0,7
	tributyltin (TBT)	0,065	-	-	-
	MCPA	0,55	4	0,02	50
	atracine	0,035	0,71	29 ng/l	150
	carburyl	0,15	0,45	2 ng/l	50
	carbofuran	0,017	0,017	9 ng/l	100
	4-chloormethylfenolen (som)	0,60	-	-	-
	niet-chloorhoudende bestr.mid. (som)	0,090	-	-	-
VII.	**Overige verontreinigingen**				
	asbest	-	100	-	-
	cyclohexanon	2,0	150	0,5	15000
	dimethyl ftalaat	0,045	82	-	-
	diethyl ftalaat	0,045	53	-	-
	di-isobutylftalaat	0,045	17	-	-
	dibutyl ftalaat	0,070	36	-	-
	butyl benzylftalaat	0,070	48	-	-
	dihexyl ftalaat	0,070	220	-	-
	di(2-ethylhexyl)ftalaat	0,045	60	-	-
	ftalaten (som)	-	-	0,5	5
	minerale olie	190	5000	50	600
	pyridine	0,15	11	0,5	30
	tetrahydrofuran	0,45	7	0,5	300
	tetrahydrothiofeen	1,5	8,8	0,5	5000
	tribroommethaan	0,20	75	-	630
	ethyleenglycol	5,0	-	-	-
	diethyleenglycol	8,0	-	-	-
	acrylonitril	2,0	-	-	-
	formaldehyde	2,5	-	-	-
	isopropanol (2-propanol)	0,75	-	-	-
	methanol	3,0	-	-	-
	butanol (1-butanol)	2,0	-	-	-
	butylacetaat	2,0	-	-	-
	ethylacetaat	2,0	-	-	-
	methyl-tert-butyl ether (MTBE)	0,20	-	-	-
	methylethylketon	2,0	-	-	-

Bijlage 5.2

Besluit bodemkwaliteit (Bbk)

Toetsingskader Besluit bodemkwaliteit (grond/sediment)

	Stof/niveau	Achtergrond-waarden	Maximale waarden voor verspreiden van baggerspecie	Maximale waarden bodemfunctieklasse wonen	Maximale waarden bodemfunctieklasse industrie	Maximale waarden grootschalige toepassingen op of in de bodem	
		(mg/kg ds)	over aangrenzend perceel (2) (mg/kg ds)	Maximale waarden kwaliteitsklasse wonen (mg/kg ds)	Maximale waarden kwaliteitsklasse industrie (mg/kg ds)	Maximale emissiewaarden (mg/kg L/S 10)	Emissietoetswaarden (mg/kg ds)
I.	**Metalen**						
	antimoon (Sb)	4,0 *)		15	22	0,070	9
	arseen (As)	20	x	27	76	0,61	42
	barium (Ba)	-	(*B)	-	-	-	-
	cadmium (Cd)	0,60	x en 7,5	1,2	4,3	0,051	4,3
	chroom (Cr)	55	x	62	180	0,17	180
	kobalt (Co)	15	(*B)	35	190	0,24	130
	koper (Cu)	40	x	54	190	1,0	113
	kwik (Hg)	0,15	x	0,83	4,8	0,49	4,8
	lood (Pb)	50	x	210	530	15	308
	molybdeen (Mo)	1,5 *)	(*B)	88	190	0,48	105
	nikkel (Ni)	35	x	-	100	0,21	100
	tin (Sn)	6,5		180	900	0,093	450
	vanadium (V)	80		97	250	1,9	146
	zink (Zn)	140	x	200	720	2,1	430
II.	**Overige anorganische stoffen**						
	chloride 3)					-	
	cyanide (vrij) 4)	3,0		3,0	20	nvt	nvt
	cyanide (complex)	5,5		5,5	50	nvt	nvt
	thiocyanaten (som)	6,0		6,0	20	nvt	nvt
III.	**Aromatische stoffen**						
	benzeen	0,20 *)		0,20	1	nvt	nvt
	ethylbenzeen	0,20 *)		0,20	1,25	nvt	nvt
	tolueen	0,20 *)		0,20	1,25	nvt	nvt
	xylenen (som)	0,45 *)		0,45	1,25	nvt	nvt
	styreen (vinylbenzeen	0,25 *)		0,25	86	nvt	nvt
	fenol	0,25		0,25	1,25	nvt	nvt
	cresolen (som)	0,30 *)		0,30	5	nvt	nvt
	dodecylbenzeen	0,35 *)		0,35	0,35	nvt	nvt
	aromatische oplosmiddelen (som) 6)	2,5 *)		2,5	2,5	nvt	nvt
IV.	**Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's)**						
	naftaleen		x			nvt	nvt
	fenantreen		x			nvt	nvt
	antraceen		x			nvt	nvt
	fluorantheen		x			nvt	nvt
	chryseen		x			nvt	nvt
	benzo(a)antraceen		x			nvt	nvt
	benzo(a)pyreen		x			nvt	nvt
	benzo(k)fluorantheen		x			nvt	nvt
	indeno(1,2,3cd)pyreen		x			nvt	nvt
	benzo(ghi)peryleen		x			nvt	nvt
	PAK's totaal (som 10)	1,5		6,8	40	nvt	nvt
V.	**Gechloreerde koolwaterstoffen a. (vluchtige) chloorkoolwaterstoffen**						
	monochlooretheen	0,10 *)		0,10	0,1	nvt	nvt
	(vinylchloride) 7)	0,10		0,10	3,9	nvt	nvt
	dichloormethaan	0,20 *)		0,20	0,20	nvt	nvt
	1,1-dichloorethaan	0,20 *)		0,20	4	nvt	nvt
	1,2-dichloorethaan	0,30 *)		0,30	0,30	nvt	nvt
	1,1-dichlooretheen 7)	0,30 *)		0,30	0,30	nvt	nvt
	1,2-dichlooretheen (som)	0,80 *)		0,80	0,80	nvt	nvt
	dichloorpropanen (som)	0,25 *)		0,25	3	nvt	nvt
	trichloormethaan (chloroform)	0,25 *)		0,25	0,25	nvt	nvt
	1,1,1-trichloorethaan	0,30 *)		0,30	0,30	nvt	nvt
	1,1,2-trichloorethaan	0,25 *)		0,25	2,5	nvt	nvt
	trichlooretheen (Tri)	0,30 *)		0,30	0,7	nvt	nvt
	tetrachloormethaan (Tetra	0,15		0,15	4	nvt	nvt
	tetrachlooretheen (Per)						
	b. chloorbenzenen						
	monochloorbenzeen	0,20 *)		0,20	5	nvt	nvt
	dichloorbenzenen (som)	2,0 *)		2,0	5	nvt	nvt
	trichloorbenzenen (som)	0,015 *)		0,015	5	nvt	nvt
	tetrachloorbenzenen (som)	0,0090 *)		0,0090	2,2	nvt	nvt
	pentachloorbenzeen	0,0025		0,0025	5	nvt	nvt
	hexachloorbenzeen	0,0085		0,027	1,4	nvt	nvt
	chloorbenzenen (som)		x				
	c. chloorfenolen						
	monochloorfenolen (som)	0,045		0,045	5,4	nvt	nvt
	dichloorfenolen (som)	0,20 *)		0,20	6	nvt	nvt
	trichloorfenolen (som)	0,0030 *)		0,0030	6	nvt	nvt
	tetrachloorfenolen (som)	0,015 *)	x	1	6	nvt	nvt
	pentachloorfenol	0,0030 *)		1,4	5	nvt	nvt
	chloorfenolen (som)	-					

	stofniveau	Achtergrondwaarden	Maximale waarden voor verspreiden van baggerspecie	Maximale waarden bodemfunctieklasse wonen	Maximale waarden bodemfunctieklasse industrie	Maximale waarden grootschalige toepassingen op of in de bodem	
		(mg/kg ds)	over aangrenzend perceel (2) (mg/kg ds)	Maximale waarden kwaliteitsklasse wonen (mg/kg ds)	Maximale waarden kwaliteitsklasse industrie (mg/kg ds)	Maximale emissiewaarden (mg/kg L/S 10)	Emissietoetswaarden (mg/kg ds)
	d. polychloorbifenylen (PCB's)						
	PCB 28		x			nvt	nvt
	PCB 52		x			nvt	nvt
	PCB 101		x			nvt	nvt
	PCB 118		x			nvt	nvt
	PCB 138		x			nvt	nvt
	PCB 153		x			nvt	nvt
	PCB 180		x			nvt	nvt
	PCB's (som 7)	0,020		0,020	0,5	nvt	nvt
	e. overige gechloreerde koolwaterstoffen						
	monochlooranilinen (som)	0,20 *)		0,20	0,20	nvt	nvt
	pentachlooraniline	0,15 *)		0,15	0,15	nvt	nvt
	dioxine (som I-TEQ)	0,000055 *)		0,000055	0,000055	nvt	nvt
	chloornaftaleen (som)	0,070 *)		0,070	10	nvt	nvt
VI.	**Bestrijdingsmiddelen**						
	a. organochloor bestrijdings-middelen chloordaan (som)						
	DDT (som)	0,0020	x	0,0020	0,0020	nvt	nvt
	DDE (som)	0,20	x	0,20	1	nvt	nvt
	DDD (som)	0,10	x	0,13	1,3	nvt	nvt
	DDT/DDE/DDD (som)	0,020	x	0,84	34	nvt	nvt
	aldrin					nvt	nvt
	dieldrin		x			nvt	nvt
	endrin		x			nvt	nvt
	isodrin		x			nvt	nvt
	telodrin		x			nvt	nvt
	drins (som)		x			nvt	nvt
	endosulfansulfaat	0,015		0,04	4,0	nvt	nvt
	α-endosulfan		x		0,1	nvt	nvt
	α-HCH	0,00090	x	0,00090	0,00090	nvt	nvt
	β-HCH	0,0010	x	0,0010	0,5	nvt	nvt
	χ-HCH (lindaan)	0,0020	x	0,0020	0,5	nvt	nvt
	δ-HCH	0,0030	x	0,04	0,5	nvt	nvt
	HCH-verbindingen (som)		x			nvt	nvt
	heptachloor				0,1	nvt	nvt
	heptachloorepoxide (som)	0,00070	x	0,00070	0,1	nvt	nvt
	hexachloorbutadieen	0,0020	x	0,0020	0,0020	nvt	nvt
	organochloorhoudende bestrijdingsmiddelen(som landbodem)	0,003 *) 0,40	x	0,40	0,5	nvt	nvt
	b. organofosforpesticiden						
	azinfos-methyl	0,0075 *)		0,0075	0,0075	nvt	nvt
	c. organotin bestrijdingsmiddelen	0,15		0,5	2,5 (9)	nvt	nvt
	organotin verbindingen (som) [8]	0,065		0,065	0,065	nvt	nvt
	tributyltin (TBT) [8]						
	d. chloorfenoxy-azijnzuur herbiciden	0,55 *)		0,55	0,55	nvt	nvt
	MCPA						
	e. overige bestrijdingsmiddelen atrazine	0,035 *)		0,035	0,5	nvt	nvt
	carbaryl	0,15 *)		0,15	0,45	nvt	nvt
	carbofuran (7)	0,017 *)		0,017	0,017	nvt	nvt
	4-chloormethylfenolen (som)	0,60 *)		0,60	0,60	nvt	nvt
	niet-chloorhoudende bestrijdingsmiddelen (som)	0,090 *)		0,090	0,5	nvt	nvt
VII.	**Overige stoffen**						
	asbest [10]			100	100	nvt	nvt
	cyclohexanon	2,0 *)		2,0	150	nvt	nvt
	dimethyl ftalaat [11]	0,045 *)		9.2	60	nvt	nvt
	diethyl ftalaat [11]	0,045 *)		5,3	5,3	nvt	nvt
	di-isobutylftalaat [11]	0,045 *)		1,3	1,7	nvt	nvt
	dibutyl ftalaat [11]	0,070 *)		5,0	36	nvt	nvt
	butyl benzylftalaat [11]	0,070 *)		2,6	48	nvt	nvt
	dihexyl ftalaat [11]	0,070 *)		18	60	nvt	nvt
	di(2-ethylhexyl)ftalaat [11]	0,045 *)		8,3	60	nvt	nvt
	minerale olie [12] [13]	190	3000	190	500	nvt	nvt
	pyridine	0,15 *)		0,15	1	nvt	nvt
	tetrahydrofuran	0,45		0,45	2	nvt	nvt
	tetrahydrothiofeen	1,5 *)		1,5	8,8	nvt	nvt
	tribroommethaan	0,20 *)		0,20	0,20	nvt	nvt
	(bromoform)	5,0		5,0	5,0	nvt	nvt
	ethyleenglycol	8,0		8,0	8,0	nvt	nvt
	diethyleenglycol	0,1 *)		0,1	0,1	nvt	nvt
	acrylonitril	0,1 *)		0,1	0,1	nvt	nvt
	formaldehyde	0,75		0,75	0,75	nvt	nvt
	isopropanol (2-propanol)	3,0		3,0	3,0	nvt	nvt
	methanol	2,0 *)		2,0	2,0	nvt	nvt
	butanol (1-butanol)	2,0 *)		2,0	2,0	nvt	nvt
	butylacetaat	2,0 *)		2,0	2,0	nvt	nvt
	ethylacetaat	0,20 *)		0,20	0,20	nvt	nvt
	methyl-tert-butyl ether (MTBE)	2,0 *)		2,0	2,0	nvt	nvt
	methylethylketon						

Verklaring en de afkortingen en tekens

1)	Voor de definitie van somparameters wordt verwezen naar bijlage N van deze regeling. De definitie van sommige somparameters is verschillend voor de landbodem en de waterbodem. Achter de somparameter wordt vermeld welke van de twee definities gehanteerd moet worden.
2)	De msPAF wordt berekend voor de met x aangegeven stoffen. Indien geen waarde wordt ingevuld (bijvoorbeeld omdat de stof niet gemeten wordt) wordt gerekend met 0,7 * bepalingsgrens (intralaboratorium reproduceerbaarheid). De baggerspecie voldoet aan de maximale waarden voor verspreiden van baggerspecie op het aangrenzende perceel * de gehalten van de gemeten stoffen lager zijn dan de Interventiewaarde bodem, niet zijnde de bodem onder oppervlaktewater, en * voor organische stoffen: msPAF < 20%, en * voor metalen: msPAF < 50%, waarbij voor cadmium een maximum gehalte geldt. Voor gemeten stoffen die geen deel uitmaken van de msPAF-berekening geldt de achtergrondwaarde (m.u.v. somparamaters waarbij de individuele parameters onderdeel uitmaken van de msPAF-berekening). Barium, kobalt, molybdeen en minerale olie maken geen deel uit van de msPAF-berekening. In plaats van de Achtergrondwaarde geldt voor deze vier stoffen de waarde, die vermeld is in de kolom 'Maximale waarden verspreiden van baggerspecie over aangrenzend perceel'. Voor de gemeten stoffen, die geen onderdeel uitmaken van de msPAF-berekening, worden de toetsingsregels van de Achtergrondwaarden toegepast.
3)	Voor het toepassen van zeezand geldt de norm 200 mg/kg ds. Bij het toepassen van zeezand op plaatsen waar een direct contact is of mogelijk is met brak oppervlaktewater of zeewater met van nature een chloride-gehalte van meer dan 5000 mg/l, geldt voor chloride geen maximale waarde.
4)	Bij gehalten die de Achtergrondwaarde overschrijden moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid van uitdamping. Wanneer uitdamping naar binnenlucht zou kunnen optreden, moet bij overschrijding van de Achtergrondwaarde worden gemeten in de bodemlucht en moet worden getoetst aan de TCL (Toxicologisch Toelaatbare Concentratie in Lucht).
5)	Het gehalte cyanide-complex is gelijk aan het gehalte cyanide-totaal minus het gehalte cyanide-vrij, bepaald conform NEN 6655. Indien geen cyanide-vrij wordt verwacht, mag het gehalte cyanide-complex gelijk worden gesteld aan het gehalte cyanide-totaal (en hoeft dus alleen het gehalte cyanide-totaal te worden gemeten).
6)	De Achtergrondwaarde van deze somparameter gaat uit van de aanwezigheid van meerdere van de 15 componenten, die tot deze somparameter worden gerekend (zie bijlage N). De hoogte van de Achtergrondwaarde is gebaseerd op de som van de bepalingsgrenzen vermenigvuldigd met 0,7. Sommige componenten zijn tevens individueel genormeerd. Binnen de somparameter mag de Achtergrondwaarde van de individueel genormeerde componenten niet worden overschreden. Hetzelfde geldt voor de Maximale waarde wonen en de Maximale waarde industrie. Voor de componenten, die niet individueel zijn genormeerd, geldt per component een maximum gehalte van 0,45 mg/kg ds, zowel voor de Achtergrondwaarde als de Maximale waarden wonen en industrie.
7)	De Interventiewaarde van deze stoffen zijn gelijk of kleiner dan de bepalingsgrens (intralaboratorium reproduceerbaarheid). Indien de stof wordt aangetoond moeten de risico's nader worden onderzocht. Bij het aantreffen van vinylchloride of 1,1-dichlooretheen moet tevens het grondwater worden onderzocht.
8)	De eenheid voor organotinverbindingen is mg Sn/kg ds, met uitzondering van de normwaarden met voetnoot 9.
9)	De eenheid van de Maximale Waarde Industrie voor organotinverbindingen (som) is mg organotin/kg ds.
10)	Zijnde het gehalte serpentijnasbest plus tienmaal het gehalte amfiboolasbest. Deze eis bedraagt 100 mg/kg d.s. indien niet is voldaan aan artikel 2, onder b, van het Productenbesluit Asbest.
11)	Het is onzeker of de Achtergrondwaarden en Maximale waarden wonen voor de ftalaten meetbaar zijn. Toekomstige ervaringen moeten uitwijzen of sprake is van een knelpunt.
12)	Minerale olie heeft betrekking op de som van de (al dan niet) vertakte alkanen. Indien er enigerlei vorm van verontreiniging met minerale olie wordt aangetoond in grond/baggerspecie, dan dient naast het gehalte aan minerale olie ook het gehalte aan aromatische en/of polycyclische aromatische koolwaterstoffen bepaald te worden.
13)	Voor het toepassen van baggerspecie in grootschalige toepassingen geldt voor minerale olie een maximale waarde van 2.000 mg/kg ds.
*)	Achtergrondwaarde is gebaseerd op de bepalingsgrens (intralaboratorium reproduceerbaarheid), omdat onvoldoende data beschikbaar zijn om een betrouwbare P95 af te leiden.
(*A)	De norm voor barium geldt alleen voor die situaties waarbij duidelijk sprake is van antropogene bodemverontreiniging. Voor overige situaties is de norm voor barium tijdelijk buiten werking gesteld. Als verhoogde bariumgehalten het gevolg zijn van een antropogene bron, dan kan het bevoegd gezag dit gehalte beoordelen op basis van de voormalige Interventiewaarde (920 mg/kg d.s. voor droge toepassingen en 625 mg/kg d.s. voor toepassingen in oppervlaktewater).
(*B)	De individuele normen voor metalen voor het verspreiden van baggerspecie over aangrenzende percelen worden tijdelijk buitenwerking gesteld, totdat deze metalen zijn geïntegreerd in de ms-PAF.

Bijlage 5.3

Toetsing uit het “Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie”

Toetsing uit het "Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie"

Voor de volledige tekst wordt verwezen naar het "Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie" d.d. 8 juli 2019 en de aanpassing daarvan door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, d.d. 29 november 2019 en 1 juli 2020.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de voorlopige toepassingsnormen voor de onderscheiden situaties waarin grond en baggerspecie worden toegepast. Dit zijn voorlopige toepassingsnormen voor het toepassen van grond en baggerspecie op land- en waterbodem.

Tabel 1 - Normen voor het toepassen van grond en baggerspecie op landbodem (in µg/kg d.s.)

Toepassingssituatie		**Toepassingsnorm**
Op de landbodem		
Grond en baggerspecie toepassen boven grondwaterniveau		
Bodemkwaliteitsklasse	Bodemfunctieklasse	
Wonen of industrie	Wonen of industrie	PFOS = 3 PFOA = 7 GenX= 3 Andere PFAS = 3
Landbouw/natuur	Landbouw/natuur	PFOA = 1,9 Andere PFAS 1,4
Baggerspecie toepassen boven grondwaterniveau, als bedoelt in artikel 35, onder f, BBK (verspreiden van baggerspecie op aangrenzend perceel of weilanddepot		PFOS = 3 PFOA = 7 GenX = 3 Andere PFAS = 3
Grond en baggerspecie grootschalig toepassen boven grondwaterniveau		PFOS = 3 PFOA = 7, GenX = 3 Andere PFAS = 3
Grond en baggerspecie toepassen in grondwaterbeschermingsgebieden		Bepalingsgrens = 0,1
Grond en baggerspecie toepassen onder grondwaterniveau, met inbegrip van grootschalig toepassen		PFOA = 1,9 Andere PFAS 1,4

Tabel 2 – Normen voor het toepassen van grond en baggerspecie op waterbodem (in µg/kg d.s.)

Toepassingssituatie	**Toepassingsnorm**
Op de waterbodem	
Grond toepassen	PFOA = 1,9 Andere PFAS 1,4
Baggerspecie toepassen in hetzelfde oppervlaktelichaam of aansluitende (sediment delende) stroomafwaarts gelegen oppervlaktelichamen als bedoelt in artikel 35, onder g, BBK (verspreiden van baggerspecie in zoet of zout oppervlaktewater)	Toepasbaar, wel meten en toetsen op uitschieters
Baggerspecie toepassen in hetzelfde oppervlaktelichaam in ophogingen in waterbouwkundige constructies, uitgezonderd de diepe plas als bedoelt in artikel 35, onder d, BBK	Toepasbaar, wel meten en toetsen op uitschieters
Baggerspecie toepassen in een ander oppervlaktelichaam in ophogingen inwaterbouwkundige constructies, uitgezonderd de diepe plas als bedoelt in artikel 35, onder d, BBK	PFOA = 1,9 Andere PFAS 1,4
Baggerspecie toepassen in niet-vrij liggende diepe plassen die in open verbinding staan met een rijkswater, voor zover is voldaan aan de volgende voorwaarde: in de nabijheid van de diepe plas is geen kwetsbaar object gelegen, als bedoelt op pagina 26 van de 'Handreiking voor herinrichting van diepe plassen'	PFAS = 0,8 PFOS = 3,7
Baggerspecie toepassen in andere diepe plassen	Bepalingsgrens = 0,1

Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai

Prins Clauslaan, Giesbeek

Projectnummer: 3172.02
Datum: 19 november 2021

Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai

Prins Clauslaan, Giesbeek

Gemeente Zevenaar

Opdrachtgever:	Woonstichting Plavei
Projectnummer:	3172.02
Datum:	19 november 2021
Projectleider:	Dhr. W. van den Hoff

Opdrachtnemer: **Buro Ontwerp & Omgeving**

Velperweg 157
6824 MB Arnhem
Postbus 2033
6802 CA Arnhem

info@ontwerpenomgeving.nl
www.ontwerpenomgeving.nl

INHOUD

Pagina

1 Inleiding 2
1.1 Aanleiding 2
1.2 Doel van het onderzoek 2

2 Wettelijk kader 3
2.1 Toetsingskaders 3
2.2 Zones 6

3 Uitgangspunten 8
3.1 Selectie van geluidsbronnen 8
3.2 Uitgangspunten en verkeersgegevens 9

4 Resultaten 11
4.1 Onderzoeksopzet 11
4.2 Resultaten 11
4.3 Onderzoek naar geluidsreducerende maatregelen 17
4.4 Cumulatieve geluidsbelastingen 19

5 CONCLUSIE EN SAMENVATTING 21
5.1 Toetsing aan de Wet geluidhinder 21
5.2 Samenvatting 23
5.3 Toetsing aan het Bouwbesluit 2012 23

Bijlagen
Bijlage 1: Geluidsbelastingen in tabelvorm
Bijlage 2, overzichtstekening 1: Grafische weergave van het model
Bijlage 3: Invoergegevens van het model

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Woonstichting Plavei heeft 12 sociale huurwoningen aan de Prins Clauslaan in Giesbeek. In 2018 bleken er verzakkingen te zijn opgetreden in enkele woningen. Daarom zijn er onderzoeken uitgevoerd. Renovatie en schadeherstel bleken niet realistisch door de hoge kosten. Daarom wil de woonstichting Plavei (samen met een klankbordgroep) een nieuwbouwplan voor de locatie realiseren.
In het ontwerp zijn vier woonblokken opgenomen met in totaal veertien levensloopbestendige woningen in een bouwvorm van één laag met kap. Dakgoothoogte wordt maximaal 4 meter en nokhoogte maximaal 8 meter.
In de onderstaande figuur is de ligging de nieuwe woningen weergegeven.

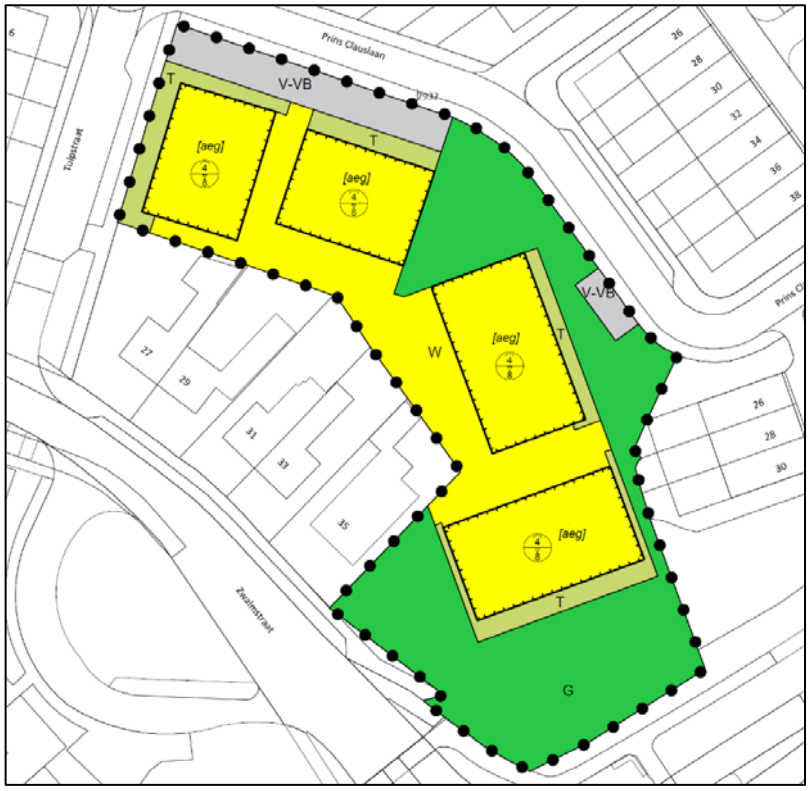

Ligging van de woningen

1.2 Doel van het onderzoek

De nieuwe woningen kunnen op basis van het huidige bestemmingsplan niet worden gerealiseerd. Om de ontwikkeling mogelijk te maken wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

In het kader van het nieuwe bestemmingsplan moet akoestisch onderzoek de akoestische haalbaarheid van de woningen aantonen ten opzichte van de omliggende geluidsbronnen (wegen, spoorwegen en gezoneerde industrieterreinen). Dit onderzoek heeft tot doel inzicht te geven in het akoestisch klimaat van de nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen ten gevolge van wegverkeerslawaai.

2 Wettelijk kader

2.1 Toetsingskaders

In het akoestisch onderzoek wordt getoetst op basis van verschillende toetsingskaders, te weten:

- Wet geluidhinder (Wgh)
- Gemeentelijk geluidbeleid
- Bouwbesluit 2012

De Wet geluidhinder (Wgh) en het Bouwbesluit 2012 zijn landelijke wetgeving. Gemeentelijk geluidbeleid is beleid dat gemeenten kunnen opstellen voor het vaststellen van hogere grenswaarden.
In onderstaande paragrafen staat een beknopte samenvatting weergegeven van de drie toetsingskaders.

2.1.1 Wet geluidhinder (Wgh)

De Wet geluidhinder (Wgh) heeft als doel het beschermen van de mens tegen geluidhinder. In de Wgh worden twee soorten grenswaarden genoemd:

- Voorkeursgrenswaarde[1]: Deze waarde garandeert een goed woon- en leefklimaat. Voor woningen waarbij de voorkeursgrenswaarde niet wordt overschreden zijn op basis van de Wgh geen aanvullende maatregelen noodzakelijk, zoals de verlening van hogere grenswaarden.
- Hoogste toelaatbare geluidsbelasting: Deze waarde geeft de hoogste gevelbelasting weer waarvoor op basis van de Wgh een hogere waarde kan worden vastgesteld.

De hoogte van de grenswaarden varieert, afhankelijk van het type geluidsbron, de ligging van de geluidsgevoelige bestemming (binnen of buiten de bebouwde kom) en het soort geluidsgevoelige bestemming. In onderstaande tabel staan de voorkeursgrenswaarde en de hoogste toelaatbare geluidsbelasting voor de nieuwe woningen in de ontwikkeling weergegeven. De nieuwe woningen liggen in stedelijk gebied (bebouwde kom van Giesbeek).

Tabel 1 Overzicht van de normen uit de Wgh

Overzicht van de normen uit de Wgh			
	Wegverkeer	Railverkeer	Industrie
Voorkeursgrenswaarde	48 dB (art. 82 Wgh)	55 dB (art. 4.9 lid 1 Bgh)	50 dB(A) (art. 44 Wgh)
Hoogste toelaatbare geluidsbelasting	63 dB (art. 83 lid 2 Wgh)	68 dB (art. 4.10 Bgh)	55 dB(A) (art. 59 lid 1 Wgh)

[1] Formele term in de Wgh: ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting

2.1.2 Gemeentelijk geluidbeleid

Eventuele verlening van hogere grenswaarden bij de realisatie van nieuwe woningen vindt plaats door de gemeente. Door middel van gemeentelijk geluidbeleid kan de gemeente aanvullende eisen vastleggen voor de verlening van hogere grenswaarden.

De gemeente Zevenaar heeft voor de verlening van hogere grenswaarden gemeentelijk geluidbeleid vastgesteld[2]. Dit beleid hanteert de gemeente voor de vaststelling van hogere waarden. In dit beleid stelt ten opzichte van de Wgh aanvullende eisen aan het bouwplan, zodat een goed woon- leefklimaat wordt gegarandeerd.

Naast de aanvullende eisen voor de het woon- en leefklimaat heeft de gemeente aanvullende normen beschreven in het geluidbeleid waaraan nieuwe woningen moeten worden getoetst. De aanvullende normen zijn:

- *ambitiewaarde*: het geluidniveau dat wordt nagestreefd door de gemeente.
- *bovengrens:* is het maximale niveau dat onder voorwaarden kan worden toegestaan. In principe verleent de gemeente geen hogere grenswaarde die hoger is dan de bovenwaarde.

De nieuwe woning ligt in het gebiedstype “woonwijken in Zevenaar en in de kerkdorpen”. In het geluidsbeleid kent voor de bovengrens voor vervangende nieuwbouw een hogere bovengrens voor de geluidsklasse lawaaiig. In de onderstaande tabel staan voor dit gebiedstype de ambitiewaarde en bovengrens weergegeven.

Tabel 2 Overzicht van de normen uit het gemeentelijke geluidbeleid

Overzicht van de normen uit de Wgh			
	Wegverkeer	Railverkeer	Industrie
Ambitiewaarde	48 dB	55 dB	50 dB(A)
Bovengrens	63 dB	68 dB	50 dB(A)

2 Nota Hogere grenswaarde 2008, Zevenaar, versie 1.2, d.d. oktober 2008

2.1.3 Bouwbesluit 2012

Bij een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde uit de Wgh dreigt ook een overschrijding van de binnenwaarde uit het Bouwbesluit 2012. Bij verlening van een omgevingsvergunning voor bouwen (voorheen: bouwvergunning) wordt de binnenwaarde getoetst aan het Bouwbesluit 2012. Bij weg- en railverkeerslawaai mag de binnenwaarde 33 dB bedragen. Bij industrielawaai bedraagt de binnenwaarde 35 dB(A). Wanneer de nieuwe woningen worden gerealiseerd nabij diverse geluidsbronnen, dient de geluidsbelasting van de verschillende geluidsbronnen bij elkaar te worden opgeteld (gecumuleerd). Bij de bepaling van de cumulatieve geluidsbelasting mag geen gebruik worden gemaakt van de aftrek op grond van artikel 110g van de Wgh (aftrek van 2 of 5 dB).
Bij woningen waarvoor hogere waarden in het kader van de Wet geluidhinder zijn toegestaan, is aanvullend bouwakoestisch onderzoek noodzakelijk voor de bepaling van eventueel noodzakelijke gevelisolatie, zodat de binnenwaarde uit het Bouwbesluit 2012 wordt behaald.
Wegen met een 30 km-regime hebben op basis van de Wgh geen onderzoeksplicht. Voor deze wegen kunnen op basis van de Wgh ook geen hogere waarden worden verleend. Doordat er geen hogere waarde wordt vastgesteld is een formele toetsing aan de binnenwaarde uit het Bouwbesluit 2012 niet noodzakelijk. Echter om een goed woon- en leefklimaat bij nieuwe woningen te garanderen is een toetsing aan de binnenwaarde uit Bouwbesluit 2012 ook bij 30 km-wegen wenselijk.

2.2 Zones

Langs wegen en spoorlijnen en rondom gezoneerde industrieterreinen liggen zogenoemde zones. Wanneer een nieuwe woning wordt gerealiseerd in de zone, is akoestisch onderzoek noodzakelijk.

2.2.1 Wegverkeer

De zone van een weg bevindt zich aan beide zijden van de weg en is afhankelijk van het aantal rijbanen en de ligging van de weg. Er wordt gemeten vanuit de rand van de weg. De grootte van de zones staat beschreven in artikel 74 van de Wgh. In onderstaande tabel staan de zones weergegeven:

Tabel 3 Zones langs wegen

Zones langs wegen		
Aantal rijstroken	**Stedelijk gebied**	**Buitenstedelijk gebied**
1 en 2	200 meter	250 meter
3 en 4	350 meter	400 meter
5 en meer	350 meter	600 meter

Uit artikel 74 lid 2 van de Wgh blijkt dat 30 km-wegen en woonerven geen zone kennen. Daarom hoeven ze niet te worden onderzocht op basis van de Wgh. Echter ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening wordt voor drukkere 30 km-wegen wel akoestisch onderzoek uitgevoerd.

2.2.2 Railverkeer

Langs landelijke spoorwegen liggen referentiepunten, waarvoor is vastgelegd hoeveel geluid de spoorlijn mag produceren, zogenaamde geluidsproductieplafonds (GPP's). De hoogte van de geluidsproductieplafonds is vastgelegd in het geluidsregister. De grootte van de zone van een spoorweg is afhankelijk van het geluidsproductieplafond en is vastgelegd in artikel 1.4a uit het Besluit geluidhinder (Bgh). De zone van een spoorweg ligt aan beide zijden van de spoorweg en wordt gemeten van de buitenste spoorstaaf. In de onderstaande tabel staan de zones van spoorwegen weergegeven.
De wettelijke zone van een spoorweg is afhankelijk van de toegestane geluidsbelasting op het referentiepunt uit het geluidregister.
De zones van spoorlijnen zijn weergegeven in onderstaande tabel:

Tabel 4 Zones langs wegen

Zones langs spoorwegen	
Geluidsproductieplafond	**Zone**
Kleiner dan 56 dB	100 meter
Tussen de 56 en 61 dB	200 meter
Tussen de 61 en 66 dB	300 meter
Tussen 66 en 71 dB	600 meter
Tussen 71 en 74 dB	900 meter
Groter dan 74 dB	1.200 meter

2.2.3 Industrielawaai

Rondom een bedrijventerrein waar ‘grote’ lawaaimakers zijn toegestaan, ligt een geluidszone. De grootte van de geluidszone is vastgelegd in het zonebeheersplan van het gezoneerde bedrijventerrein en in het bestemmingsplan rondom het gezoneerde bedrijventerrein.

3 Uitgangspunten

3.1 Selectie van geluidsbronnen

In de omgeving van de nieuwe woningen bevinden zich wegen. Gezoneerde industrieterreinen en spoorlijnen zijn in de nabijheid van de nieuwe woningen niet aanwezig. Het plangebied ligt dan ook niet in de zones van gezoneerde industrieterreinen en spoorlijnen. Akoestisch onderzoek naar gezoneerde industrieterreinen en spoorlijnen is dan ook niet nodig.

Ten zuidoosten van het plangebied ligt de Rivierweg (N338). Deze weg ligt in buitenstedelijk gebied en heeft twee rijstroken. De zone van deze weg bedraagt 250 meter op basis van de Wgh. Het plangebied ligt dan ook in de zone van de Rivierweg (N338).

De eerste 30 meter van de Zwalmstraat ligt buiten de bebouwde kom. Dit deel van de Zwalmstraat heeft een zone van 250 meter. De nieuwe woningen liggen dan ook formeel binnen de zone van het wegvak van de Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom.

Ten zuidwesten van het plangebied ligt de Zwalmstraat (binnen de bebouwde kom) en ten westen ligt de Tulpstraat. Beiden wegen hebben een 30 km/uur-regime. Formeel geldt voor deze weg volgens de Wgh geen onderzoeksplicht, omdat de maximaal toegestane snelheid 30 km/uur bedraagt.
De verkeersintensiteit op de Zwalmstraat en de Tulpstraat zijn dusdanig dat een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde van 48 dB niet kan worden uitgesloten. Daarom is in het kader van een goede ruimtelijke ordening toch akoestisch onderzoek uitgevoerd naar deze omliggende 30 km-wegen.
De verkeersintensiteiten op de overige omliggende wegen, zoals de Doctor Ariensstraat, zijn dusdanig beperkt dat er geen overschrijding van de voorkeursgrenswaarde is te verwachten bij de nieuwe woningen.

Akoestisch onderzoek is noodzakelijk naar de geluidhinder afkomstig van de Rivierweg (N338), de Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom) en de akoestisch relevante 30 km-wegen (Zwalmstraat (binnen de bebouwde kom) en Tulpstraat).

3.2 Uitgangspunten en verkeersgegevens

3.2.1 Harde en zachte bodem

In het rekenmodel is als stand bodemfactor gerekend met een harde bodem (Bf=0). De zachte bodemgebieden zoals tuinen en groen zijn gemodelleerd. Bij tuinen is een bodemfactor (Bf) van 0,5 (half hard en half zacht) aangehouden. Bij de plantsoenen, weilanden en groene bermen is een bodemfactor (Bf) van 0,8 aangehouden.

3.2.2 Ligging van de nieuwe woningen

De nieuwe woningen worden maximaal 8 meter hoog. De woningen kunnen maximaal 2 lagen met geluidsgevoelige ruimten krijgen. In onderstaande tabel worden vloerhoogten en waarneemhoogten weergegeven.

Tabel 5 Overzicht van de waarneemhoogten

Zones langs wegen		
	Vloerhoogte in meters	Waarneemhoogte in meters
Begane grond	0,0	1,5
Eerste verdieping	3,0	4,5
Maximale bouwhoogte	8,0	--

3.2.3 Verkeersgegevens

De verkeersgegevens zijn afkomstig uit het verkeersmodel van de Omgevingsdienst Regio Arnhem voor het prognosejaar 2030. De verkeersintensiteit voor het maatgevende jaar 2035 is berekend met een autonome groei van 1,0 % per jaar.

In onderstaande tabel zijn de etmaalintensiteiten voor het prognosejaar 2030 en het maatgevende jaar 2035 weergegeven.

Tabel 6 Overzicht van de verkeersintensiteiten

Overzicht van de verkeersintensiteiten		
	2030 (prognosejaar)	2035 (maatgevende jaar)
Rivierweg (N338), ten oosten van de Zwalmstraat	7.300	7.672
Rivierweg (N338), ten westen van de Zwalmstraat	8.509	8.943
Zwalmstraat, tussen de Rivierweg (N338) en de Tulpstraat	3.737	3.928
Tulpstraat, tussen de Zwalmstraat en de Doctor Ariensstraat	1.499	1.575

In onderstaande tabel zijn de periode- en voertuigverdelingen weergegeven.

Tabel 7 Overzicht van de periode- en voertuigverdeling

Periode- en voertuigverdelingen												
	Dagperiode (07:00 t/m 19:00)				Avondperiode (19:00 t/m 23:00)				Nachtperiode (23:00 t/m 07:00)			
Rivierweg (N338), ten oosten van de Zwalmstraat	6,60	92,47	5,62	1,91	3,39	92,50	4,91	2,59	0,90	91,91	4,40	3,68
Rivierweg (N338), ten westen van de Zwalmstraat	6,60	93,28	4,91	1,81	3,41	93,28	4,28	2,44	0,90	92,91	3,82	3,47
Zwalmstraat, tussen de Rivierweg (N338) en de Tulpstraat	6,52	92,12	6,85	1,03	3,84	94,19	4,93	0,88	0,88	92,19	7,01	0,81
Tulpstraat, tussen de Zwalmstraat en de Doctor Ariensstraat	7,00	97,01	1,71	1,28	2,59	97,60	1,37	1,03	0,72	94,30	2,14	3,56

De overige uitgangspunten, zoals snelheid, verkeersdrempels, wegdek en toegepaste aftrek op grond van artikel 110g Wgh, van de onderzochte wegen zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 8 Overzicht van de overige uitganspunten

Overzicht van de overige uitgangspunten				
	Wegdek	Verkeersdrempels	Maximum snelheid in km/u	Aftrek op grond van artikel 110g Wgh in dB
Rivierweg (N338)	referentiewegdek	Nee	80	2[3]
Zwalmstraat	Steenmastiek asfalt 0/8	Ja	80 30	2 5[4]
Tulpstraat	Elementen in keperverband	Ja	30	5

Op de Zwalmstraat en de Tulpstraat liggen verkeersdrempels. Bij deze verkeersdrempels zijn obstakelcorrecties toegepast. De verkeersdrempels zijn uitgevoerd in elementenverharding in keperverband.

3 Wanneer de geluidsbelasting na afronding 56 of 57 (exclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh) bedraagt, dan is de aftrek op grond van artikel 110g Wgh geen 2 dB, maar 3 respectievelijk 4 dB.

4 Op grond van de Wgh moet bij wegen met een snelheid tot 70 km/uur een aftrek voor het stiller worden van het verkeer (aftrek op grond van artikel 110g Wgh) van 5 dB worden toegepast. Voor 30 km-wegen is deze aftrek niet vastgelegd in de Wgh, omdat deze geen zone hebben. Bij lagere snelheden is wordt het aandeel motorgeluid hoger ten opzichte van het bandengeluid. Het is aannemelijk dat het motorgeluid in de toekomst sterk zal afnemen, door andere gebruik van elektrische en hybride auto's, bij 30 km-wegen, bij deze wegen is dan ook de aftrek voor het stiller worden van het verkeer (aftrek op grond van artikel 110g Wgh) van 5 dB toegepast. Hiermee is aangesloten bij de Raad van State uitspraak bij het bestemmingsplan "Parijsch Zuid" in Culemborg (zaaknummer: 201304862/3/R2)

4 Resultaten

4.1 Onderzoeksopzet

Voor de nieuwe woningen zijn de geluidsbelastingen afkomstig van de omliggende wegen berekend. De geluidsbelastingen zijn getoetst aan de normen uit de Wgh en uit het gemeentelijke geluidsbeleid.

4.2 Resultaten

De geluidsbelastingen afkomstig van de onderzochte wegen zijn bepaald met behulp van standaardrekenmethode 2-berekening. De gebruikte rekenmethode voor wegverkeer is beschreven in het RMG 2012, bijlage III, behorend bij hoofdstuk 3: Weg.
De geluidsbelastingen voor wegverkeer zijn berekend met Standaardrekenmethode 2, met behulp van het computerprogramma GeoMilieu, versie 2021.1.

Alle berekende geluidsbelastingen zijn weergegeven in bijlage 1 in tabelvorm. In de onderstaande figuur is de nummering van de waarneempunten en bouwvlakken weergegeven.

Nummering van de waarneempunten

De grafische weergave van het model is weergegeven in overzichtstekening 1, bijlage 2. In deze tekening is onder meer de ligging van de verschillende waarneempunten te zien. In bijlage 3 zijn de invoergegevens van het model weergegeven.

4.2.1 Rivierenweg (N338)

In de onderstaande figuur zijn de geluidsbelastingen (L_{den}), inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh, per verdieping (begane grond/eerste verdieping) afkomstig van de Rivierweg (N338) weergegeven.

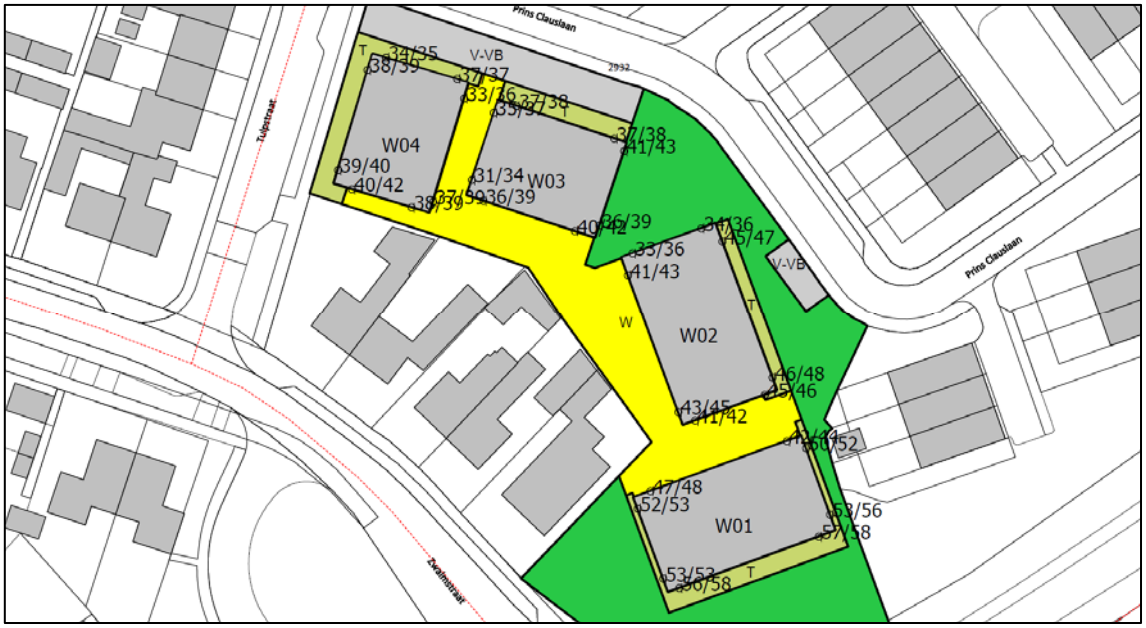

Geluidsbelasting afkomstig van de Rivierweg (N338)

De hoogste geluidsbelastingen afkomstig van de Rivierenweg (N338) staan in de onderstaande tabel.

Tabel 9 Geluidsbelastingen afkomstig van de Rivierenweg (N338))

Geluidsbelastingen afkomstig van de Rivierenweg (N338)		
	Aantal woningen	Hoogste geluidsbelastingen in dB (incl. aftrek op grond van artikel 110g Wgh)
W01	4	58
W02	4	48
W03	3	43
W04	3	42
Toetsingskader		
Voorkeursgrenswaarde uit de Wgh		48
Hoogste toelaatbare geluidsbelasting uit de Wgh		63
Ambitiewaarde uit het gemeentelijke geluidsbeleid		48
Bovengrens uit het gemeentelijke geluidsbeleid		63

Conclusie

De hoogste geluidsbelasting afkomstig van de Rivierweg (N338) bedraagt 58 dB, inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh.
Bij de nieuwe woningen wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB uit de Wgh overschreden, echter de hoogst toelaatbare geluidsbelasting van 63 dB wordt niet overschreden.
Bij de nieuwe woningen wordt ook voldaan aan de bovengrens van 63 dB uit het gemeentelijke geluidsbeleid.

4.2.2 Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom

De eerste 30 meter van de Zwalmstraat vanaf de Rivierenweg ligt buiten de bebouwde kom. Dit wegvak van de Zwalmstraat heeft een zone van 250 meter en de nieuwe woningen liggen in de zone . Dit wegvak is dan ook onderzoeksplichtig op basis van de Wgh.
In de onderstaande figuur zijn de geluidsbelastingen (L_{den}), inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh, per verdieping (begane grond/eerste verdieping) afkomstig van de Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom, weergegeven.

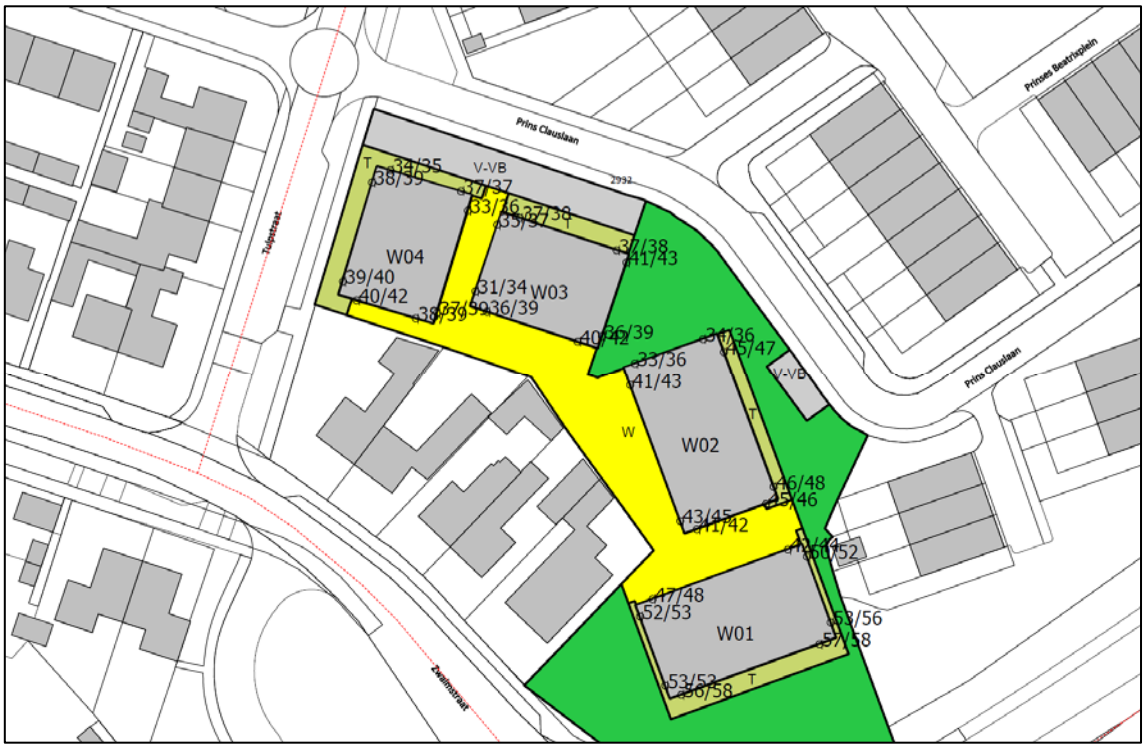

Geluidsbelasting afkomstig van de Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom

De hoogste geluidsbelastingen afkomstig van de Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom, staan in de onderstaande tabel.

Tabel 10 Geluidsbelastingen afkomstig van de Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom

Geluidsbelastingen afkomstig van de Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom		
	Aantal woningen	Hoogste geluidsbelastingen in dB (incl. aftrek op grond van artikel 110g Wgh)
W01	4	53
W02	4	42
W03	3	36
W04	3	38
Toetsingskader		
Voorkeursgrenswaarde uit de Wgh		48
Hoogste toelaatbare geluidsbelasting uit de Wgh		63
Ambitiewaarde uit het gemeentelijke geluidsbeleid		48
Bovengrens uit het gemeentelijke geluidsbeleid		63

Conclusie

De hoogste geluidsbelasting afkomstig van de Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom, bedraagt 53 dB, inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh.
Bij de nieuwe woningen wordt de voorkeursgrenswaarde van 53 dB uit de Wgh overschreden, echter de hoogst toelaatbare geluidsbelasting van 63 dB wordt niet overschreden.
Bij de nieuwe woningen wordt ook voldaan aan de bovengrens van 63 dB uit het gemeentelijke geluidsbeleid.

4.2.3 Omliggende 30 km-wegen

De geluidsbelastingen afkomstig van de omliggende 30 km-wegen (Zwalmstraat (binnen de bebouwde kom) en de Tulpstraat) zijn te samen bepaald.
In de onderstaande figuur zijn de geluidsbelastingen (L_{den}), inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh, per verdieping (begane grond/eerste verdieping) afkomstig van de omliggende 30 km-wegen, weergegeven.

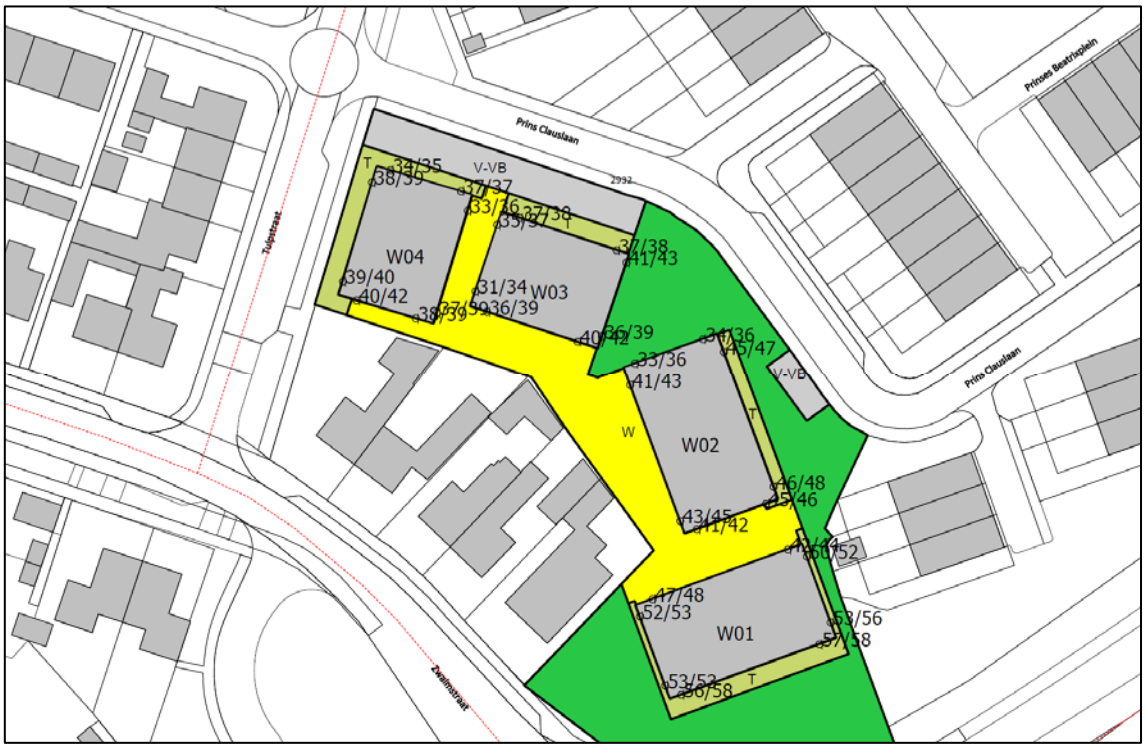

Geluidsbelasting afkomstig van de omliggende 30 km-wegen

De hoogste geluidsbelastingen afkomstig van de omliggende 30 km-wegen staan in de onderstaande tabel.

Tabel 11 Geluidsbelastingen afkomstig van de omliggende 30 km-wegen

Geluidsbelastingen afkomstig van de omliggende 30 km-wegen		
	Aantal woningen	Hoogste geluidsbelastingen in dB (incl. aftrek op grond van artikel 110g Wgh)
W01	4	44
W02	4	38
W03	3	42
W04	3	54
Toetsingskader		
Voorkeursgrenswaarde uit de Wgh		48
Hoogste toelaatbare geluidsbelasting uit de Wgh		63
Ambitiewaarde uit het gemeentelijke geluidsbeleid		48
Bovengrens uit het gemeentelijke geluidsbeleid		63

Conclusie

De omliggende 30 km-wegen hebben op basis van de Wgh geen zone. Formeel gelden de normen uit de Wgh dan ook niet voor 30 km-wegen. Echter, in het kader van een goede ruimtelijke ordening, zijn bij de beoordeling van de geluidsbelastingen zijn de voorkeursgrenswaarde van 48 dB en de hoogste toelaatbare geluidsbelastingen van 63 dB gebruikt. Deze normen gelden voor een vergelijkbare weg met een 50 km-regime.
De hoogste geluidsbelasting afkomstig van de omliggende 30 km-wegen bedraagt 54 dB, inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh. Bij de nieuwe woningen wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB uit de Wgh overschreden, echter de hoogst toelaatbare geluidsbelasting van 63 dB wordt niet overschreden.
Bij de nieuwe woningen wordt ook voldaan aan de bovengrens van 63 dB uit het gemeentelijke geluidsbeleid.

4.3 Onderzoek naar geluidsreducerende maatregelen

Het doel van de Wgh en het gemeentelijke geluidsbeleid is om geluidhinder te voorkomen en te beperken. Een geluidsbelasting tot met de voorkeursgrenswaarde garandeert een goed woon-/leefklimaat op basis van de Wgh.
De Rivierweg (N338) en de Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom, zorgt voor een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde. Daarom is onderzoek noodzakelijk naar doeltreffende geluidsreducerende maatregelen. Wanneer de geluidsbelasting niet terug te brengen is tot de voorkeursgrenswaarde, dan kan een hogere waarde ten gevolge van de Rivierweg (N338) en de Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom, worden verleend door de gemeente.
De ontwikkeling bestaat uit de ontwikkeling van 14 woningen, hierdoor heeft de ontwikkeling beperkte omvang. Door deze beperkte omvang is de financiële ruimte om geluidsreducerende maatregelen te nemen in het bron- en overdrachtsgebied beperkt.
Bij het treffen van maatregelen geldt een voorkeursvolgorde: bron, overdracht en ontvanger.

4.3.1 Bronmaatregelen

Ten opzichte van het bestaande asfalt is een geluidsreductie van 2,8 respectievelijk 2,2 dB haalbaar door het toepassen van een dunne deklaag type A op de Rivierweg (N338) en de Zwalmstraat, buitende bebouwde kom. Door het toepassen van dit wegdek wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB nog steeds overschreden op de nieuwe woning door de Rivierweg (N338) en de Zwalmstraat, buitende bebouwde kom. De hoogste geluidsbelasting bedraagt 55 respectievelijk 50 dB door het toepassen van een dunne deklaag type A.
Het vervangen van het huidige asfalt op de Rivierweg (N338) en de Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom, door een stiller wegdek is financieel niet rendabel aangezien er slechts 14 woningen wordt gerealiseerd.

4.3.2 Overdrachtsmaatregelen

Het plaatsen van een effectief geluidsscherm langs de Rivierweg (N338) en de Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom, is niet gewenst vanuit stedenbouwkundig en landschappelijk oogpunt.
Tevens zullen de kosten voor het plaatsen van een scherm dusdanig hoog zijn dat dit vanuit financieel oogpunt niet rendabel is voor het plan. Het aanleggen van een geluidswal is niet gewenst gezien het ruimtebeslag hiervan.

Het vergroten van de afstand tussen de Rivierweg (N338) en de nieuwe woningen, zodanig dat de geluidsbelasting wel voldoet aan de voorkeursgrenswaarde, zorgt voor een dusdanig grote afstand dat dit niet wenselijk is. In de onderstaande figuur zijn de geluidscontouren (inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh) weergegeven.

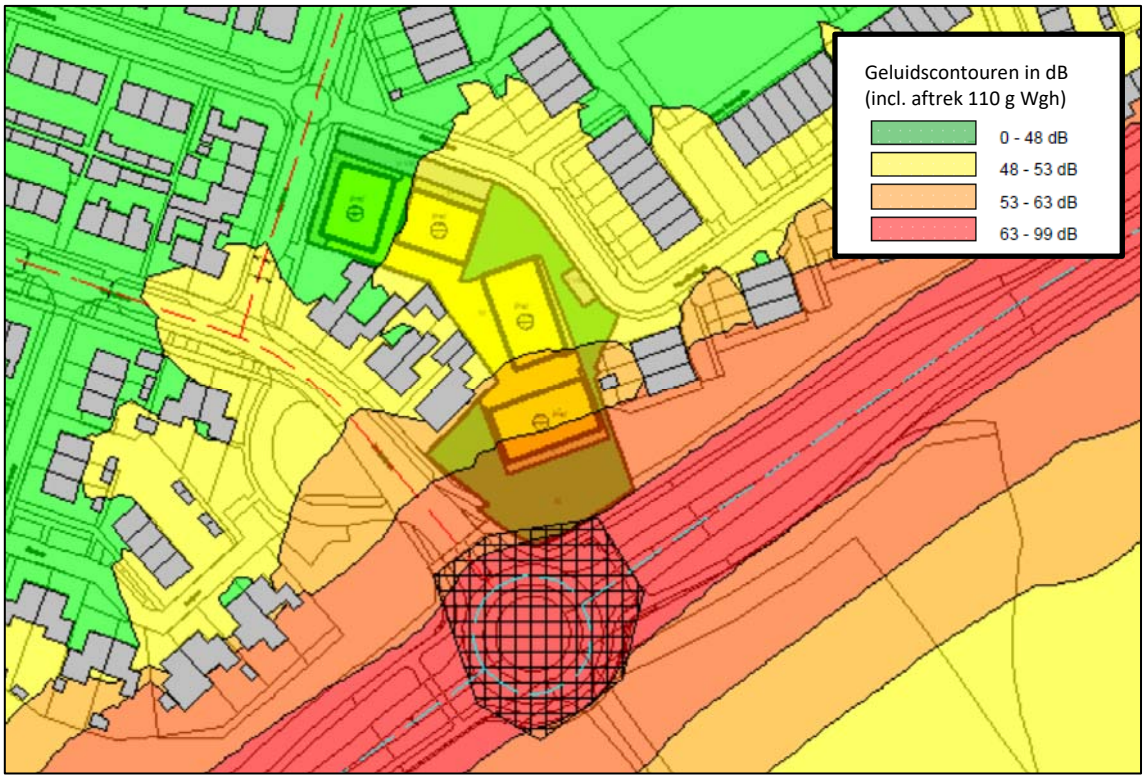

Figuur 1: Ligging van de geluidscontouren

4.3.3 Maatregelen bij de ontvanger

De maatregelen die kunnen worden genomen bij de ontvanger (woningen) zijn erop gericht om te voldoen aan de binnenwaarde van 33 dB. Mogelijk moeten voor de woningen met een hogere geluidsbelasting dan de voorkeursgrenswaarde aanvullende isolerende voorzieningen worden getroffen om de akoestische binnenwaarde te halen. De benodigde gevelwering is berekend in hoofdstuk 4.4.

Conclusie

Gezien de beperkte schaal van dit plan is het niet mogelijk of wenselijk om effectieve maatregelen te treffen die de geluidsbelastingen terugbrengen tot waarden die lager zijn dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB.

4.4 Cumulatieve geluidsbelastingen

De nieuwe woningen liggen nabij diverse wegen. De optellingen van de geluidsbelastingen van de verschillende geluidbronnen resulteert in de cumulatieve geluidsbelasting. Bij de berekening van de cumulatieve geluidsbronnen zijn alle relevante geluidsbronnen [Rivierenweg (N338), de Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom) en de akoestisch relevante 30 km-wegen (Zwalmstraat (binnen de bebouwde kom) en Tulpstraat)] gebruikt bij de berekening van de cumulatieve geluidsbelastingen.
De cumulatieve geluidsbelastingen zijn berekend volgens het RMG 2012, bijlage I, hoofdstuk 2: 'Rekenmethode cumulatieve geluidsbelasting'. Aangezien alleen wegen maatgevende geluidsbronnen zijn nabij de ontwikkeling is de cumulatieve geluidsbelasting bepaald op basis van het wegverkeerspectrum.
Het overzicht met de cumulatieve geluidsbelastingen is weergegeven in bijlage 1.

De cumulatieve geluidsbelasting is van belang voor de berekening van de vereiste gevelisolatie. Volgens het Bouwbesluit 2012 moet een akoestische binnenwaarde van 33 dB bij wegverkeerslawaai worden gegarandeerd. Bij de toetsing aan het Bouwbesluit 2012 mag geen rekening worden gehouden met stiller worden van het verkeer in de toekomst (aftrek op grond van artikel 110g Wgh). Deze cumulatieve geluidsbelasting wordt aangeduid met L_{CUM}.

In het gemeentelijk geluidbeleid van de gemeente Zevenaar ligt de nadruk op garanderen van een goed woon- en leefklimaat. Dit wordt gedaan door te toetsen aan de cumulatieve geluidsbelasting (zogenaamde $L_{CUM,plus}$) waarbij rekening is gehouden met het stiller worden van het verkeer in de toekomst. De verwachte afname van de geluidsbelasting is opgenomen in artikel 110g Wgh. De toetsing op een goed woon- en leefklimaat zijn uitgevoerd met de normen uit het gemeentelijke geluidbeleid.

De hoogste cumulatieve geluidsbelastingen en de minimaal benodigde gevelwering per gevel zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 12 Cumulatieve geluidsbelastingen

Cumulatieve geluidsbelastingen en minimaal benodigde gevelwering			
	Hoogste cumulatieve geluidsbelastingen in dB		Minimaal benodigde gevelwering in dB
	L_{CUM} (excl. aftrek op grond van artikel 110g Wgh)	$L_{CUM,plus}$ (incl. aftrek op grond van artikel 110g Wgh)	
W01	61	59	28
W02	50	48	17
W03	48	44	16
W04	59	54	26
Toetsingskader			
Ambitiewaarde uit het gemeentelijke geluidsbeleid	-	48	-
Bovengrens uit het gemeentelijke geluidsbeleid	-	63	-
Minimale gevelwering uit het Bouwbesluit 2012	-	-	20

In de onderstaande figuur zijn de cumulatieve geluidsbelastingen ($L_{CUM,plus}$), inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh, per verdieping (begane grond/eerste verdieping) weergegeven.

Figuur 2: Cumulatieve geluidsbelasting ($L_{CUM,plus}$), inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh

Conclusie

De hoogste cumulatieve geluidsbelasting ($L_{CUM,plus}$) bedraagt 59 dB, inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh. De optredende cumulatieve geluidsbelasting is hiermee lager dan de bovengrens van 63 dB uit het gemeentelijke geluidbeleid, daarmee zijn de optredende geluidsbelastingen op basis van het gemeentelijke geluidbeleid acceptabel.
Ook hebben alle woningen een geluidsluwe gevel[5].

[5] In het gemeentelijke geluidsbeleid is een geluidsluwe gevel als volgt gedefinieerd: "geluidsluwe zijde of geluidsluwe binnenterreinen 1 of 2 geluidsklassen stiller". De hoogste berekende cumulatieve geluidsbelasting ($L_{CUM,plus}$) bedraagt 59 dB, inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh en valt daarmee binnen de geluidsklasse "lawaaiig". De geluidsklasse "onrustig" is twee geluidsklassen stiller dan geluidsklasse "lawaaiig". De geluidsklasse "onrustig" komt over een geluidsbelasting van 48 tot 53 dB voor wegverkeer. Een gevel is dan ook geluidsluw als de geluidsbelasting lager is dan 53 dB, inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh. Iedere woning heeft minimaal 1 gevel met een geluidsbelasting van minder dan 53 dB.

5 CONCLUSIE EN SAMENVATTING

Woonstichting Plavei heeft 12 sociale huurwoningen aan de Prins Clauslaan in Giesbeek. In 2018 bleken er verzakkingen te zijn opgetreden in enkele woningen. Daarom zijn er onderzoeken uitgevoerd. Renovatie en schadeherstel bleken niet realistisch door de hoge kosten. Daarom wil de woonstichting Plavei een nieuwbouwplan voor de locatie realiseren.
In het ontwerp zijn vier woonblokken opgenomen met in totaal veertien levensloopbestendige woningen in een bouwvorm van één laag met kap. Dakgoothoogte wordt maximaal 4 meter en nokhoogte maximaal 8 meter.
Door de nieuwe ontwikkeling worden woningen (geluidsgevoelige bestemmingen) gerealiseerd. Voor de realisatie van deze nieuwe woningen is akoestisch onderzoek verricht. De geluidsbelasting van de nieuwe woningen wordt getoetst aan de normen uit de Wet geluidhinder (Wgh) en uit het gemeentelijke geluidsbeleid.

5.1 Toetsing aan de Wet geluidhinder

Rivierweg (N338)
De hoogste geluidsbelasting afkomstig van de Rivierenweg (N338) bedraagt 58 dB, inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh.
Bij de nieuwe woningen wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB uit de Wgh overschreden, echter de hoogst toelaatbare geluidsbelasting van 63 dB wordt niet overschreden.
Bij de nieuwe woningen wordt ook voldaan aan de bovengrens van 63 dB uit het gemeentelijke geluidsbeleid.

Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom
De hoogste geluidsbelasting afkomstig van de Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom, bedraagt 53 dB, inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh.
Bij de nieuwe woningen wordt de voorkeursgrenswaarde van 53 dB uit de Wgh overschreden, echter de hoogst toelaatbare geluidsbelasting van 63 dB wordt niet overschreden.
Bij de nieuwe woningen wordt ook voldaan aan de bovengrens van 63 dB uit het gemeentelijke geluidsbeleid.

Omliggende 30 km-wegen
De omliggende 30 km-wegen hebben op basis van de Wgh geen zone. Formeel gelden de normen uit de Wgh dan ook niet voor 30 km-wegen. Echter, in het kader van een goede ruimtelijke ordening, zijn bij de beoordeling van de geluidsbelastingen zijn de voorkeursgrenswaarde van 48 dB en de hoogste toelaatbare geluidsbelastingen van 63 dB gebruikt. Deze normen gelden voor een vergelijkbare weg met een 50 km-regime.
De hoogste geluidsbelasting afkomstig van de omliggende 30 km-wegen bedraagt 54 dB, inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh. Bij de nieuwe woningen wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB uit de Wgh overschreden, echter de hoogst toelaatbare geluidsbelasting van 63 dB wordt niet overschreden.
Bij de nieuwe woningen wordt ook voldaan aan de bovengrens van 63 dB uit het gemeentelijke geluidsbeleid.

5.1.1 Verlening hogere grenswaarden

Het doel van de Wgh en het gemeentelijke geluidsbeleid is geluidhinder te voorkomen. Maatregelen om de voorkeursgrenswaarde te bereiken zijn bijvoorbeeld het toepassen van stil wegdek op de Rivierweg (N338) en de Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom, het vergroten van de afstand tussen de woningen en de weg of het toepassen van dove gevels. Gezien de beperkte schaal van dit plan (realisatie van 14 woningen) is het niet mogelijk of gewenst om effectieve maatregelen te treffen die de geluidsbelastingen terugbrengen tot de voorkeursgrenswaarde van 48 dB.

In het gemeentelijke geluidbeleid 'Nota Hogere grenswaarde 2008, Zevenaar', ligt de nadruk op het voorkomen van geluidhinder. Echter de verlening van hogere waarden is mogelijk wanneer de geluidsbelasting niet kosteneffectief is terug te brengen naar de voorkeursgrenswaarden, dan wel dat er overwegende bezwaren zijn van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard zijn.
In het gemeentelijke geluidsbeleid zijn locatie specifieke criteria genoemd. Voor de verlening van hogere waarden moet minimaal aan één locatie specifieke criterium worden voldaan. De nieuwe 14 woningen vervangen de bestaande 12 huidige woningen. Hierdoor is er sprake van het locatie specifieke criterium "de nieuwbouw ter plaatse dient ter vervanging van bestaande bebouwing".

Tevens zijn er in het geluidsbeleid criteria op basis van de geluidsklassen opgenomen. Deze criteria zijn afhankelijk van hoogte van de (cumulatieve) geluidsbelasting en de daarbij behorende geluidsklasse.
De hoogste cumulatieve geluidsbelasting ($L_{CUM,plus}$), inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh, bedraagt 59 dB, inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh. De geluidsbelasting komt dan ook overeen met de geluidsklasse "lawaaiig".
De verlening van hogere waarden in de geluidsklasse "lawaaiig" is mogelijk op basis van het gemeentelijke geluidsbeleid wanneer voldaan wordt aan volgende criteria op basis van de geluidsklassen:

- het geluidsaspecten vanaf eerste ontwerpstadium te betrekken
- bij eengezinswoningen minimaal 3 verblijfsruimten aan de geluidsluwe zijde
- bij een aanvraag om bouwvergunning een akoestisch onderzoek te worden gevoegd en wordt getoetst of wordt voldaan aan de binnenniveau van het Bouwbesluit 2012
- al het mogelijke moet gedaan om de geluidsbron stiller te maken danwel de afstand te vergroten zodat slechts in het geval van het opvullen van een open plaats tussen bestaande bebouwing en/of ter plaatse van vervangende nieuwbouw, nieuwe gevoelige bestemmingen worden gebouwd in de geluidsklasse "lawaaiig"
- de lucht- en contactgeluidsisolatie tussen woningen wordt met een geluidsklasse aangescherpt

In het gemeentelijke geluidsbeleid is een geluidsluwe gevel als volgt gedefinieerd: "geluidsluwe zijde of geluidsluwe binnenterreinen 1 of 2 geluidsklassen stiller". De hoogste berekende cumulatieve geluidsbelasting ($L_{CUM,plus}$) bedraagt 59 dB, inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh en valt daarmee binnen de geluidsklasse "lawaaiig". De geluidsklasse "onrustig" is twee geluidsklassen stiller dan geluidsklasse "lawaaiig". De geluidsklasse "onrustig" komt over een geluidsbelasting van 48 tot 53 dB voor wegverkeer. Een gevel is dan ook geluidsluw als de geluidsbelasting lager is dan 53 dB, inclusief aftrek ex artikel 110g Wgh. Iedere woning heeft minimaal 1

gevel met een geluidsbelasting van minder dan 53 dB. Alle woningen hebben dan ook een geluidsluwe gevel.

Bij alle woningen wordt dan ook voldaan aan de criteria van de geluidsklassen en aan de locatie specifieke criteria, hierdoor is op basis van het gemeentelijke geluidsbeleid de verlening van hogere waarden mogelijk. De gemeente Zevenaar kan voor 4 woningen een hogere waarde verlenen voor de geluidsbelasting van 58 respectievelijk 53 dB afkomstig van de Rivierweg (N338) en de Zwalmstraat, buiten de bebouwde kom. De verlening van de hogere waarde vindt plaats in een aparte hogere waarde-procedure gelijktijdig met de ruimtelijke procedure.

5.2 Samenvatting

De woningen kunnen na de verlening van hogere waarden worden gerealiseerd.

5.3 Toetsing aan het Bouwbesluit 2012

Op grond van het Bouwbesluit 2012 dient een akoestische binnenwaarde van 33 dB bij woningen ten gevolge van wegverkeerslawaai gegarandeerd te worden. Volgens artikel 3.2 van het Bouwbesluit 2012 bezit een standaard gevelconstructie een minimale geluidsisolatie van 20 dB.

De hoogste cumulatieve geluidsbelastingen en de minimaal benodigde gevelwering per gevel zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 13 Cumulatieve geluidsbelastingen

Cumulatieve geluidsbelastingen en minimaal benodigde gevelwering		
	Hoogste cumulatieve geluidsbelastingen L_{CUM} in dB L_{CUM} (excl. aftrek op grond van artikel 110g Wgh)	Minimaal benodigde gevelwering in dB
W01	61	28
W02	50	17
W03	48	16
W04	59	26
Toetsingskader		
Minimale gevelwering uit het Bouwbesluit 2012	-	20

Ter indicatie: volgens artikel 3.2 van het Bouwbesluit 2012 bezit een standaard gevelconstructie een minimale geluidsisolatie van 20 dB. In een aanvullend bouwakoestisch onderzoek moet worden onderzocht of aanvullende gevelmaatregelen nodig zijn om de binnenwaarde van 33 dB uit het Bouwbesluit 2012 te halen.

Bijlagen

Bijlage 1: Geluidsbelastingen in tabelvorm

Geluidsbelastingen in tabelvorm

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte in meter	Ligging van de waarneempunt	Aantal woningen	Geluidsbelastingen afkomstig van de Rivierweg (N338) in dB			Geluidsbelastingen afkomstig van de Zwalmsweg (buiten de bebouwde kom) in dB			Geluidsbelastingen afkomstig van de omliggende 30 km-wegen in dB			Cumulatieve geluidsbelastingen in dB	
				Excl. aftrek ex art. 110g Wgh	Aftrek ex art. 110g Wgh	Incl. aftrek ex art. 110g Wgh	Excl. aftrek ex art. 110g Wgh	Aftrek ex art. 110g Wgh	Incl. aftrek ex art. 110g Wgh	Excl. aftrek ex art. 110g Wgh	Aftrek ex art. 110g Wgh	Incl. aftrek ex art. 110g Wgh	L_{CUM} Excl. aftrek ex art. 110g Wgh	$L_{CUM,plus}$ Incl. aftrek ex art. 110g Wgh
Wnp.01	1,5	W01	4	58,17	2	56,17	54,05	2	52,05	30,36	5	25,36	59,60	57,59
Wnp.01	4,5	W01	4	59,75	2	57,75	54,66	2	52,66	31,71	5	26,71	60,93	58,92
Wnp.02	1,5	W01	4	58,64	2	56,64	47,25	2	45,25	29,05	5	24,05	58,95	56,95
Wnp.02	4,5	W01	4	60,20	2	58,20	49,26	2	47,26	30,19	5	25,19	60,54	58,54
Wnp.03	1,5	W01	4	56,42	3	53,42	2,83	2	0,83	26,16	5	21,16	56,42	53,42
Wnp.03	4,5	W01	4	58,11	2	56,11	6,02	2	4,02	28,24	5	23,24	58,11	56,11
Wnp.04	1,5	W01	4	52,19	2	50,19	21,41	2	19,41	28,88	5	23,88	52,21	50,20
Wnp.04	4,5	W01	4	54,32	2	52,32	27,58	2	25,58	30,55	5	25,55	54,35	52,34
Wnp.05	1,5	W01	4	44,08	2	42,08	41,06	2	39,06	32,86	5	27,86	46,05	43,95
Wnp.05	4,5	W01	4	45,51	2	43,51	43,17	2	41,17	35,06	5	30,06	47,75	45,63
Wnp.06	1,5	W01	4	48,63	2	46,63	47,22	2	45,22	30,11	5	25,11	51,03	49,01
Wnp.06	4,5	W01	4	50,48	2	48,48	49,06	2	47,06	33,79	5	28,79	52,89	50,87
Wnp.07	1,5	W01	4	54,32	2	52,32	52,81	2	50,81	45,52	5	40,52	56,96	54,81
Wnp.07	4,5	W01	4	55,95	3	52,95	54,20	2	52,20	46,58	5	41,58	58,46	55,77
Wnp.08	1,5	W01	4	55,26	2	53,26	54,23	2	52,23	47,49	5	42,49	58,17	55,98
Wnp.08	4,5	W01	4	56,69	4	52,69	54,78	2	52,78	48,65	5	43,65	59,25	56,01
Wnp.09	1,5	W02	4	46,61	2	44,61	35,91	2	33,91	36,39	5	31,39	47,33	45,15
Wnp.09	4,5	W02	4	48,50	2	46,50	38,15	2	36,15	38,64	5	33,64	49,28	47,08
Wnp.10	1,5	W02	4	42,73	2	40,73	34,79	2	32,79	40,57	5	35,57	45,21	42,39
Wnp.10	4,5	W02	4	44,12	2	42,12	36,83	2	34,83	42,53	5	37,53	46,86	43,98
Wnp.11	1,5	W02	4	45,48	2	43,48	41,72	2	39,72	40,23	5	35,23	47,83	45,44
Wnp.11	4,5	W02	4	46,80	2	44,80	43,76	2	41,76	42,27	5	37,27	49,47	47,04
Wnp.12	1,5	W02	4	42,89	2	40,89	38,16	2	36,16	36,28	5	31,28	44,81	42,49
Wnp.12	4,5	W02	4	45,37	2	43,37	40,09	2	38,09	39,09	5	34,09	47,22	44,88
Wnp.13	1,5	W02	4	35,07	2	33,07	19,30	2	17,30	35,63	5	30,63	38,42	35,10
Wnp.13	4,5	W02	4	38,00	2	36,00	22,18	2	20,18	38,02	5	33,02	41,08	37,85
Wnp.14	1,5	W02	4	36,13	2	34,13	16,35	2	14,35	33,17	5	28,17	37,94	35,15
Wnp.14	4,5	W02	4	38,40	2	36,40	18,16	2	16,16	35,84	5	30,84	40,34	37,50
Wnp.15	1,5	W02	4	47,35	2	45,35	19,78	2	17,78	23,33	5	18,33	47,37	45,37
Wnp.15	4,5	W02	4	48,79	2	46,79	21,55	2	19,55	24,79	5	19,79	48,82	46,81
Wnp.16	1,5	W02	4	47,53	2	45,53	20,54	2	18,54	29,44	5	24,44	47,61	45,57
Wnp.16	4,5	W02	4	49,53	2	47,53	23,55	2	21,55	30,66	5	25,66	49,60	47,57
Wnp.17	1,5	W03	3	42,88	2	40,88	32,31	2	30,31	32,16	5	27,16	43,57	41,41
Wnp.17	4,5	W03	3	44,60	2	42,60	34,02	2	32,02	34,05	5	29,05	45,30	43,14

Geluidsbelastingen in tabelvorm

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte in meter	Ligging van de waarneempunt	Aantal woningen	Geluidsbelastingen afkomstig van de Rivierweg (N338) in dB			Geluidsbelastingen afkomstig van de Zwalmsweg (buiten de bebouwde kom) in dB			Geluidsbelastingen afkomstig van de omliggende 30 km-wegen in dB			Cumulatieve geluidsbelastingen in dB	
				Excl. aftrek ex art. 110g Wgh	Aftrek ex art. 110g Wgh	Incl. aftrek ex art. 110g Wgh	Excl. aftrek ex art. 110g Wgh	Aftrek ex art. 110g Wgh	Incl. aftrek ex art. 110g Wgh	Excl. aftrek ex art. 110g Wgh	Aftrek ex art. 110g Wgh	Incl. aftrek ex art. 110g Wgh	L_{CUM} Excl. aftrek ex art. 110g Wgh	$L_{CUM,plus}$ Incl. aftrek ex art. 110g Wgh
Wnp.18	1,5	W03	3	37,92	2	35,92	24,76	2	22,76	31,20	5	26,20	38,93	36,55
Wnp.18	4,5	W03	3	41,23	2	39,23	28,47	2	26,47	33,28	5	28,28	42,07	39,77
Wnp.19	1,5	W03	3	41,59	2	39,59	36,38	2	34,38	36,64	5	31,64	43,69	41,24
Wnp.19	4,5	W03	3	44,09	2	42,09	38,28	2	36,28	39,30	5	34,30	46,12	43,64
Wnp.20	1,5	W03	3	38,26	2	36,26	33,68	2	31,68	38,62	5	33,62	42,12	39,03
Wnp.20	4,5	W03	3	41,01	2	39,01	35,54	2	33,54	41,05	5	36,05	44,61	41,54
Wnp.21	1,5	W03	3	32,97	2	30,97	17,26	2	15,26	33,84	5	28,84	36,49	33,12
Wnp.21	4,5	W03	3	36,28	2	34,28	20,80	2	18,80	37,35	5	32,35	39,91	36,51
Wnp.22	1,5	W03	3	36,80	2	34,80	22,31	2	20,31	43,01	5	38,01	43,97	39,75
Wnp.22	4,5	W03	3	38,58	2	36,58	25,14	2	23,14	45,22	5	40,22	46,11	41,84
Wnp.23	1,5	W03	3	38,93	2	36,93	20,95	2	18,95	45,46	5	40,46	46,34	42,08
Wnp.23	4,5	W03	3	39,80	2	37,80	22,02	2	20,02	47,21	5	42,21	47,95	43,57
Wnp.24	1,5	W03	3	38,77	2	36,77	22,71	2	20,71	42,14	5	37,14	43,82	40,02
Wnp.24	4,5	W03	3	40,47	2	38,47	23,26	2	21,26	44,35	5	39,35	45,86	41,98
Wnp.25	1,5	W04	3	39,17	2	37,17	34,72	2	32,72	31,99	5	26,99	41,07	38,80
Wnp.25	4,5	W04	3	40,96	2	38,96	36,44	2	34,44	35,85	5	30,85	43,17	40,74
Wnp.26	1,5	W04	3	35,30	2	33,30	22,68	2	20,68	34,75	5	29,75	38,17	35,05
Wnp.26	4,5	W04	3	38,29	2	36,29	25,75	2	23,75	36,94	5	31,94	40,81	37,82
Wnp.27	1,5	W04	3	38,54	2	36,54	19,86	2	17,86	49,29	5	44,29	49,65	44,97
Wnp.27	4,5	W04	3	38,74	2	36,74	20,47	2	18,47	50,32	5	45,32	50,62	45,89
Wnp.28	1,5	W04	3	36,01	2	34,01	17,04	2	15,04	53,35	5	48,35	53,43	48,51
Wnp.28	4,5	W04	3	37,45	2	35,45	17,68	2	15,68	53,60	5	48,60	53,71	48,81
Wnp.29	1,5	W04	3	39,98	2	37,98	27,11	2	25,11	57,72	5	52,72	57,80	52,87
Wnp.29	4,5	W04	3	40,96	2	38,96	28,69	2	26,69	58,01	5	53,01	58,10	53,19
Wnp.30	1,5	W04	3	41,27	2	39,27	23,43	2	21,43	58,19	5	53,19	58,28	53,37
Wnp.30	4,5	W04	3	41,75	2	39,75	27,75	2	25,75	58,54	5	53,54	58,63	53,72
Wnp.31	1,5	W04	3	42,33	2	40,33	38,32	2	36,32	54,72	5	49,72	55,06	50,37
Wnp.31	4,5	W04	3	43,52	2	41,52	39,54	2	37,54	55,44	5	50,44	55,81	51,16
Wnp.32	1,5	W04	3	39,82	2	37,82	23,08	2	21,08	50,09	5	45,09	50,49	45,85
Wnp.32	4,5	W04	3	40,80	2	38,80	28,21	2	26,21	51,34	5	46,34	51,73	47,08

Geluidsbelastingen in tabelvorm												
Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte in meter	Ligging van de waarneempunt	Aantal woningen	Geluidsbelastingen afkomstig van de Rivierweg (N338) in dB			Geluidsbelastingen afkomstig van de Zwalmsweg (buiten de bebouwde kom) in dB			Geluidsbelastingen afkomstig van de omliggende 30 km-wegen in dB			Cumulatieve geluidsbelastingen in dB	
				Excl. aftrek ex art. 110g Wgh	Aftrek ex art. 110g Wgh	Incl. aftrek ex art. 110g Wgh	Excl. aftrek ex art. 110g Wgh	Aftrek ex art. 110g Wgh	Incl. aftrek ex art. 110g Wgh	Excl. aftrek ex art. 110g Wgh	Aftrek ex art. 110g Wgh	Incl. aftrek ex art. 110g Wgh	L_{CUM} Excl. aftrek ex art. 110g Wgh	$L_{CUM,plus}$ Incl. aftrek ex art. 110g Wgh
Hoogste geluidsbelastingen														
		W01	4	60		58	55		53	49		44	61	59
		W02	4	50		48	44		42	43		38	50	48
		W03	3	45		43	38		36	47		42	48	44
		W04	3	44		42	40		38	59		54	59	54
Hoogste geluidsbelasting				60		58	55		53	59		54	61	59
Toetsingskader														
Voorkeursgrenswaarde uit de Wgh				-		48	-		48	-		48	-	-
Ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting uit de Wgh				-		63	-		63	-		63	-	-
waarde uit het gemeentelijke geluid				-		48	-		48	-		48	-	-
geluidsbelasting uit de Wgh				-		63	-		63	-		63	-	-

Bijlage 2, overzichtstekening 1: Grafische weergave van het model

Overzichtstekening 1

Grafische weergave van het model

Buro Ontwerp & Omgeving

Bijlage 3: Invoergegevens van het model

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: Prins Clausplein (2021-11)

Model eigenschap	
Omschrijving	Prins Clausplein (2021-11)
Verantwoordelijke	Johan
Rekenmethode	#2|Wegverkeerslawaai|RMG-2012, wegverkeer|
Aangemaakt door	Johan op 30-3-2019
Laatst ingezien door	Johan op 19-11-2021
Model aangemaakt met	Geomilieu V4.50
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	7,5
Detailniveau toetspunt resultaten	Groepsresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Aandachtsgebied	--
Max.refl.afstand	--
Standaard bodemfactor	0,00
Zichthoek	2
Max.refl.diepte	1
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00
Meteorologische correctie	Conform standaard
Waarde voor C0	3,50

Commentaar

Rapport: Groepsreducties
Model: Prins Clausplein (2021-11)

Groep	Reductie			Sommatie		
	Dag	Avond	Nacht	Dag	Avond	Nacht
Berm	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
groenvoorziening	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Gebouw3D	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Groen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
bouwland	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
grasland agrarisch	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
grasland overig	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
loofbos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
struiken	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
transitie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
oever	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
oever, slootkant	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ontwikkeling	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
bodemabsorptie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
gebouw	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
tuin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
erf	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
onverhard	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zand	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
wegen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
01 Rivierweg (N338)	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
03 omliggende 30 km-wegen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2a Zwalmstraat	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
2b Tulpstraat	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	1e kid	NrKids
01 Rivierweg (N338)	1944	21	10:12, 17 nov 2021	-35371	2
01 Rivierweg (N338)	1945	21	10:12, 17 nov 2021	-35373	2
01 Rivierweg (N338)	1947	21	10:12, 17 nov 2021	-35377	2
01 Rivierweg (N338)	1948	21	17:08, 16 nov 2021	-35379	2
01 Rivierweg (N338)	1949	21	17:08, 16 nov 2021	-35381	2
2a Zwalmstraat	1964	26	11:15, 17 nov 2021	-35411	2
2a Zwalmstraat	1969	26	11:15, 17 nov 2021	-35421	2
2a Zwalmstraat	1971	26	11:15, 17 nov 2021	-35425	2
2a Zwalmstraat	1972	26	11:15, 17 nov 2021	-35427	2
2a Zwalmstraat	1977	26	11:15, 17 nov 2021	-35429	2
2b Tulpstraat	1958	27	17:14, 16 nov 2021	-35399	2
2b Tulpstraat	1959	27	17:14, 16 nov 2021	-35401	2
2b Tulpstraat	1965	27	17:14, 16 nov 2021	-35413	2
2b Tulpstraat	1966	27	17:14, 16 nov 2021	-35415	2
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	1946	28	11:15, 17 nov 2021	-35375	2

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
01 Rivierweg (N338)	N338 - Riv	N338 - Rivierweg	Polylijn	201704,66	444984,06
01 Rivierweg (N338)	N338 - Riv	N338 - Rivierweg	Polylijn	201704,66	444984,06
01 Rivierweg (N338)	N338 - Riv	N338 - Rivierweg	Polylijn	201702,17	444963,22
01 Rivierweg (N338)	N338 - Riv	N338 - Rivierweg	Polylijn	201702,17	444963,22
01 Rivierweg (N338)	N338 - Riv	N338 - Rivierweg	Polylijn	201727,20	444980,31
2a Zwalmstraat	Zwalmstraa	Zwalmstraat	Polylijn	201638,31	445049,62
2a Zwalmstraat	Zwalmstraa	Zwalmstraat	Polylijn	201508,95	445094,16
2a Zwalmstraat	Zwalmstraa	Zwalmstraat	Polylijn	201604,49	445061,67
2a Zwalmstraat	Zwalmstraa	Zwalmstraat	Polylijn	201582,89	445068,96
2a Zwalmstraat	Zwalmstraa	Zwalmstraat	Polylijn	201684,52	445008,00
2b Tulpstraat	Tulpstraat	Tulpstraat	Polylijn	201677,31	445173,12
2b Tulpstraat	Tulpstraat	Tulpstraat	Polylijn	201676,02	445169,50
2b Tulpstraat	Tulpstraat	Tulpstraat	Polylijn	201638,31	445049,62
2b Tulpstraat	Tulpstraat	Tulpstraat	Polylijn	201639,05	445051,94
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	Zwalmstraa	Zwalmstraat	Polylijn	201704,66	444984,06

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	X-n	Y-n	H-1	H-n	M-1	M-n
01 Rivierweg (N338)	201702,17	444963,22	0,00	0,00	0,00	0,00
01 Rivierweg (N338)	201727,20	444980,31	0,00	0,00	0,00	0,00
01 Rivierweg (N338)	201727,20	444980,31	0,00	0,00	0,00	0,00
01 Rivierweg (N338)	201186,00	444600,25	0,00	0,00	0,00	0,00
01 Rivierweg (N338)	202147,77	445198,66	0,00	0,00	0,00	0,00
2a Zwalmstraat	201604,49	445061,67	0,00	0,00	0,00	0,00
2a Zwalmstraat	201582,89	445068,96	0,00	0,00	0,00	0,00
2a Zwalmstraat	201596,20	445064,47	0,00	0,00	0,00	0,00
2a Zwalmstraat	201596,20	445064,47	0,00	0,00	0,00	0,00
2a Zwalmstraat	201638,31	445049,62	0,00	0,00	0,00	0,00
2b Tulpstraat	201676,02	445169,50	0,00	0,00	0,00	0,00
2b Tulpstraat	201660,12	445118,59	0,00	0,00	0,00	0,00
2b Tulpstraat	201639,05	445051,94	0,00	0,00	0,00	0,00
2b Tulpstraat	201660,12	445118,59	0,00	0,00	0,00	0,00
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	201684,61	445007,82	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ISO_H	Min.RH	Max.RH	Min.AH	Max.AH	ISO M.	Hdef.
01 Rivierweg (N338)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Relatief
01 Rivierweg (N338)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Relatief
01 Rivierweg (N338)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Relatief
01 Rivierweg (N338)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Relatief
01 Rivierweg (N338)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Relatief
2a Zwalmstraat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Relatief
2a Zwalmstraat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Relatief
2a Zwalmstraat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Relatief
2a Zwalmstraat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Relatief
2a Zwalmstraat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Relatief
2b Tulpstraat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Relatief
2b Tulpstraat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Relatief
2b Tulpstraat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Relatief
2b Tulpstraat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Relatief
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Relatief

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Vormpunten	Lengte	Lengte3D	Min.lengte
01 Rivierweg (N338)	7	23,53	23,53	3,61
01 Rivierweg (N338)	7	26,03	26,03	3,87
01 Rivierweg (N338)	11	46,75	46,75	3,86
01 Rivierweg (N338)	7	631,03	631,03	23,53
01 Rivierweg (N338)	11	476,77	476,77	29,24
2a Zwalmstraat	3	35,91	35,91	14,46
2a Zwalmstraat	3	78,11	78,11	23,88
2a Zwalmstraat	2	8,75	8,75	8,75
2a Zwalmstraat	2	14,05	14,05	14,05
2a Zwalmstraat	6	62,89	62,89	6,94
2b Tulpstraat	2	3,85	3,85	3,85
2b Tulpstraat	3	53,33	53,33	2,13
2b Tulpstraat	2	2,43	2,43	2,43
2b Tulpstraat	2	69,91	69,91	69,91
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	2	31,08	31,08	31,08

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Type	Cpl	Cpl_W	Hbron	Helling	Wegdek
01 Rivierweg (N338)	4,46	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W1
01 Rivierweg (N338)	5,26	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W1
01 Rivierweg (N338)	5,83	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W1
01 Rivierweg (N338)	207,78	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W1
01 Rivierweg (N338)	102,25	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W1
2a Zwalmstraat	21,45	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W7
2a Zwalmstraat	54,23	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W7
2a Zwalmstraat	8,75	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W13
2a Zwalmstraat	14,05	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W13
2a Zwalmstraat	26,49	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W7
2b Tulpstraat	3,85	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W13
2b Tulpstraat	51,21	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W13
2b Tulpstraat	2,43	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W13
2b Tulpstraat	69,91	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W13
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	31,08	Verdeling	False	1,5	0,75	0	W7

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Wegdek	V(MR(D))	V(MR(A))	V(MR(N))	V(MR(P4))
01 Rivierweg (N338)	Referentiewegdek	40	40	40	--
01 Rivierweg (N338)	Referentiewegdek	40	40	40	--
01 Rivierweg (N338)	Referentiewegdek	40	40	40	--
01 Rivierweg (N338)	Referentiewegdek	80	80	80	--
01 Rivierweg (N338)	Referentiewegdek	80	80	80	--
2a Zwalmstraat	SMA 0/8	30	30	30	--
2a Zwalmstraat	SMA 0/8	30	30	30	--
2a Zwalmstraat	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	--
2a Zwalmstraat	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	--
2a Zwalmstraat	SMA 0/8	30	30	30	--
2b Tulpstraat	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	--
2b Tulpstraat	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	--
2b Tulpstraat	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	--
2b Tulpstraat	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	--
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	SMA 0/8	80	80	80	--

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(LV(P4))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))
01 Rivierweg (N338)	40	40	40	--	40	40	40
01 Rivierweg (N338)	40	40	40	--	40	40	40
01 Rivierweg (N338)	40	40	40	--	40	40	40
01 Rivierweg (N338)	80	80	80	--	80	80	80
01 Rivierweg (N338)	80	80	80	--	80	80	80
2a Zwalmstraat	30	30	30	--	30	30	30
2a Zwalmstraat	30	30	30	--	30	30	30
2a Zwalmstraat	30	30	30	--	30	30	30
2a Zwalmstraat	30	30	30	--	30	30	30
2a Zwalmstraat	30	30	30	--	30	30	30
2b Tulpstraat	30	30	30	--	30	30	30
2b Tulpstraat	30	30	30	--	30	30	30
2b Tulpstraat	30	30	30	--	30	30	30
2b Tulpstraat	30	30	30	--	30	30	30
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	80	80	80	--	80	80	80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	V(MV(P4))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	V(ZV(P4))	30 km/uur	Totaal aantal
01 Rivierweg (N338)	--	40	40	40	--	False	5466,00
01 Rivierweg (N338)	--	40	40	40	--	False	5636,00
01 Rivierweg (N338)	--	40	40	40	--	False	4774,00
01 Rivierweg (N338)	--	80	80	80	--	False	8943,00
01 Rivierweg (N338)	--	80	80	80	--	False	7672,00
2a Zwalmstraat	--	30	30	30	--	True	1843,00
2a Zwalmstraat	--	30	30	30	--	True	1843,00
2a Zwalmstraat	--	30	30	30	--	True	1843,00
2a Zwalmstraat	--	30	30	30	--	True	1843,00
2a Zwalmstraat	--	30	30	30	--	True	3928,00
2b Tulpstraat	--	30	30	30	--	True	1135,00
2b Tulpstraat	--	30	30	30	--	True	1135,00
2b Tulpstraat	--	30	30	30	--	True	1575,00
2b Tulpstraat	--	30	30	30	--	True	1575,00
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	--	80	80	80	--	False	3928,00

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%Int(P4)	%MR(D)	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)
01 Rivierweg (N338)	6,60	3,39	0,90	--	--	--	--	--	92,62
01 Rivierweg (N338)	6,60	3,39	0,90	--	--	--	--	--	92,61
01 Rivierweg (N338)	6,60	3,39	0,90	--	--	--	--	--	93,02
01 Rivierweg (N338)	6,60	3,41	0,90	--	--	--	--	--	93,28
01 Rivierweg (N338)	6,60	3,39	0,90	--	--	--	--	--	92,47
2a Zwalmstraat	6,52	3,88	0,79	--	--	--	--	--	96,85
2a Zwalmstraat	6,52	3,88	0,79	--	--	--	--	--	96,85
2a Zwalmstraat	6,52	3,88	0,79	--	--	--	--	--	96,85
2a Zwalmstraat	6,52	3,88	0,79	--	--	--	--	--	96,85
2a Zwalmstraat	6,52	3,84	0,80	--	--	--	--	--	92,12
2b Tulpstraat	7,00	2,59	0,72	--	--	--	--	--	97,11
2b Tulpstraat	7,00	2,59	0,72	--	--	--	--	--	97,11
2b Tulpstraat	7,00	2,59	0,72	--	--	--	--	--	97,01
2b Tulpstraat	7,00	2,59	0,72	--	--	--	--	--	97,01
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	6,52	3,84	0,80	--	--	--	--	--	92,12

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)
01 Rivierweg (N338)	92,77	92,13	--	5,71	4,98	4,66	--	1,67	2,26
01 Rivierweg (N338)	92,67	91,92	--	5,52	4,81	4,50	--	1,87	2,52
01 Rivierweg (N338)	93,12	92,34	--	5,33	4,63	4,48	--	1,66	2,24
01 Rivierweg (N338)	93,28	92,71	--	4,91	4,28	3,82	--	1,81	2,44
01 Rivierweg (N338)	92,50	91,91	--	5,62	4,91	4,40	--	1,91	2,59
2a Zwalmstraat	97,72	98,15	--	2,18	1,46	1,08	--	0,97	0,82
2a Zwalmstraat	97,72	98,15	--	2,18	1,46	1,08	--	0,97	0,82
2a Zwalmstraat	97,72	98,15	--	2,18	1,46	1,08	--	0,97	0,82
2a Zwalmstraat	97,72	98,15	--	2,18	1,46	1,08	--	0,97	0,82
2a Zwalmstraat	94,19	92,19	--	6,85	4,93	7,01	--	1,03	0,88
2b Tulpstraat	97,68	94,58	--	1,70	1,36	2,12	--	1,18	0,96
2b Tulpstraat	97,68	94,58	--	1,70	1,36	2,12	--	1,18	0,96
2b Tulpstraat	97,60	94,30	--	1,71	1,37	2,14	--	1,28	1,03
2b Tulpstraat	97,60	94,30	--	1,71	1,37	2,14	--	1,28	1,03
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	94,19	92,19	--	6,85	4,93	7,01	--	1,03	0,88

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	%ZV(N)	%ZV(P4)	MR(D)	MR(A)	MR(N)	MR(P4)	LV(D)	LV(A)	LV(N)
01 Rivierweg (N338)	3,21	--	--	--	--	--	334,13	171,90	45,32
01 Rivierweg (N338)	3,58	--	--	--	--	--	344,49	177,06	46,63
01 Rivierweg (N338)	3,18	--	--	--	--	--	293,09	150,70	39,67
01 Rivierweg (N338)	3,47	--	--	--	--	--	550,57	284,46	74,62
01 Rivierweg (N338)	3,68	--	--	--	--	--	468,22	240,57	63,46
2a Zwalmstraat	0,77	--	--	--	--	--	116,38	69,88	14,29
2a Zwalmstraat	0,77	--	--	--	--	--	116,38	69,88	14,29
2a Zwalmstraat	0,77	--	--	--	--	--	116,38	69,88	14,29
2a Zwalmstraat	0,77	--	--	--	--	--	116,38	69,88	14,29
2a Zwalmstraat	0,81	--	--	--	--	--	235,92	142,07	28,97
2b Tulpstraat	3,30	--	--	--	--	--	77,15	28,71	7,73
2b Tulpstraat	3,30	--	--	--	--	--	77,15	28,71	7,73
2b Tulpstraat	3,56	--	--	--	--	--	106,95	39,81	10,69
2b Tulpstraat	3,56	--	--	--	--	--	106,95	39,81	10,69
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	0,81	--	--	--	--	--	235,92	142,07	28,97

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	LV(P4)	MV(D)	MV(A)	MV(N)	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)
01 Rivierweg (N338)	--	20,60	9,23	2,29	--	6,02	4,19
01 Rivierweg (N338)	--	20,53	9,19	2,28	--	6,96	4,81
01 Rivierweg (N338)	--	16,79	7,49	1,92	--	5,23	3,63
01 Rivierweg (N338)	--	28,98	13,05	3,07	--	10,68	7,44
01 Rivierweg (N338)	--	28,46	12,77	3,04	--	9,67	6,74
2a Zwalmstraat	--	2,62	1,04	0,16	--	1,17	0,59
2a Zwalmstraat	--	2,62	1,04	0,16	--	1,17	0,59
2a Zwalmstraat	--	2,62	1,04	0,16	--	1,17	0,59
2a Zwalmstraat	--	2,62	1,04	0,16	--	1,17	0,59
2a Zwalmstraat	--	17,54	7,44	2,20	--	2,64	1,33
2b Tulpstraat	--	1,35	0,40	0,17	--	0,94	0,28
2b Tulpstraat	--	1,35	0,40	0,17	--	0,94	0,28
2b Tulpstraat	--	1,89	0,56	0,24	--	1,41	0,42
2b Tulpstraat	--	1,89	0,56	0,24	--	1,41	0,42
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	--	17,54	7,44	2,20	--	2,64	1,33

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ZV(N)	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k
01 Rivierweg (N338)	1,58	--	81,49	87,66	95,62	98,40	103,95
01 Rivierweg (N338)	1,82	--	81,66	87,82	95,77	98,60	104,11
01 Rivierweg (N338)	1,37	--	80,80	86,94	94,85	97,76	103,34
01 Rivierweg (N338)	2,79	--	80,70	90,59	95,80	102,87	109,92
01 Rivierweg (N338)	2,54	--	80,18	90,13	95,34	102,34	109,28
2a Zwalmstraat	0,11	--	76,12	79,99	88,33	91,32	96,12
2a Zwalmstraat	0,11	--	76,12	79,99	88,33	91,32	96,12
2a Zwalmstraat	0,11	--	82,93	87,49	95,11	95,02	98,31
2a Zwalmstraat	0,11	--	82,93	87,49	95,11	95,02	98,31
2a Zwalmstraat	0,25	--	80,95	85,26	94,94	95,14	99,86
2b Tulpstraat	0,27	--	81,02	85,62	93,04	93,28	96,52
2b Tulpstraat	0,27	--	81,02	85,62	93,04	93,28	96,52
2b Tulpstraat	0,40	--	82,50	87,14	94,60	94,76	97,97
2b Tulpstraat	0,40	--	82,50	87,14	94,60	94,76	97,97
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	0,25	--	77,15	87,25	92,43	99,14	105,66

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k	LE (D) Totaal	LE (A) 63	LE (A) 125
01 Rivierweg (N338)	100,87	94,22	86,60	107,11	78,64	84,80
01 Rivierweg (N338)	101,03	94,38	86,77	107,28	78,84	85,00
01 Rivierweg (N338)	100,24	93,59	85,88	106,48	77,96	84,09
01 Rivierweg (N338)	106,13	99,26	88,17	112,37	78,04	87,72
01 Rivierweg (N338)	105,49	98,62	87,56	111,75	77,49	87,23
2a Zwalmstraat	92,69	86,48	79,72	99,38	73,50	77,19
2a Zwalmstraat	92,69	86,48	79,72	99,38	73,50	77,19
2a Zwalmstraat	91,64	86,54	80,68	102,04	80,25	84,64
2a Zwalmstraat	91,64	86,54	80,68	102,04	80,25	84,64
2a Zwalmstraat	96,91	90,67	85,68	103,61	78,04	82,17
2b Tulpstraat	89,83	84,74	78,76	100,19	76,42	80,87
2b Tulpstraat	89,83	84,74	78,76	100,19	76,42	80,87
2b Tulpstraat	91,29	86,21	80,31	101,68	77,88	82,37
2b Tulpstraat	91,29	86,21	80,31	101,68	77,88	82,37
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	101,40	94,97	83,97	108,10	74,51	84,42

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k
01 Rivierweg (N338)	92,70	95,68	101,12	98,03	91,39	83,76
01 Rivierweg (N338)	92,90	95,90	101,29	98,19	91,56	83,96
01 Rivierweg (N338)	91,93	95,04	100,51	97,40	90,75	83,04
01 Rivierweg (N338)	92,96	100,16	107,09	103,29	96,41	85,32
01 Rivierweg (N338)	92,47	99,61	106,42	102,62	95,75	84,69
2a Zwalmstraat	85,02	88,90	93,75	90,21	84,00	76,66
2a Zwalmstraat	85,02	88,90	93,75	90,21	84,00	76,66
2a Zwalmstraat	91,77	92,59	95,94	89,20	84,07	77,64
2a Zwalmstraat	91,77	92,59	95,94	89,20	84,07	77,64
2a Zwalmstraat	91,47	92,57	97,34	94,20	87,97	82,37
2b Tulpstraat	87,99	88,79	92,11	85,37	80,26	73,88
2b Tulpstraat	87,99	88,79	92,11	85,37	80,26	73,88
2b Tulpstraat	89,53	90,26	93,55	86,82	81,71	75,41
2b Tulpstraat	89,53	90,26	93,55	86,82	81,71	75,41
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	89,60	96,49	103,29	98,99	92,57	81,48

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	LE (A) Totaal	LE (N) 63	LE (N) 125	LE (N) 250	LE (N) 500	LE (N) 1k
01 Rivierweg (N338)	104,29	73,16	79,37	87,29	90,27	95,51
01 Rivierweg (N338)	104,47	73,39	79,62	87,54	90,52	95,70
01 Rivierweg (N338)	103,66	72,52	78,72	86,61	89,65	94,91
01 Rivierweg (N338)	109,55	72,64	82,08	87,36	94,70	101,38
01 Rivierweg (N338)	108,90	72,13	81,61	86,89	94,18	100,74
2a Zwalmstraat	96,89	66,40	70,00	77,48	81,92	86,78
2a Zwalmstraat	96,89	66,40	70,00	77,48	81,92	86,78
2a Zwalmstraat	99,44	73,11	77,42	84,20	85,60	88,98
2a Zwalmstraat	99,44	73,11	77,42	84,20	85,60	88,98
2a Zwalmstraat	100,89	71,82	76,08	85,78	85,94	90,70
2b Tulpstraat	95,63	72,29	77,59	85,59	84,48	87,23
2b Tulpstraat	95,63	72,29	77,59	85,59	84,48	87,23
2b Tulpstraat	97,09	73,82	79,18	87,22	86,01	88,72
2b Tulpstraat	97,09	73,82	79,18	87,22	86,01	88,72
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	105,67	67,96	78,13	83,30	89,96	96,53

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (N) Totaal	LE (P4) 63	LE (P4) 125
01 Rivierweg (N338)	92,42	85,81	78,34	98,73	--	--
01 Rivierweg (N338)	92,61	86,01	78,59	98,93	--	--
01 Rivierweg (N338)	91,81	85,19	77,69	98,11	--	--
01 Rivierweg (N338)	97,55	90,67	79,62	103,87	--	--
01 Rivierweg (N338)	96,92	90,04	79,01	103,25	--	--
2a Zwalmstraat	83,19	76,98	69,30	89,86	--	--
2a Zwalmstraat	83,19	76,98	69,30	89,86	--	--
2a Zwalmstraat	82,19	77,06	70,29	92,35	--	--
2a Zwalmstraat	82,19	77,06	70,29	92,35	--	--
2a Zwalmstraat	87,75	81,51	76,50	94,45	--	--
2b Tulpstraat	80,73	75,78	71,10	91,51	--	--
2b Tulpstraat	80,73	75,78	71,10	91,51	--	--
2b Tulpstraat	82,24	77,30	72,71	93,05	--	--
2b Tulpstraat	82,24	77,30	72,71	93,05	--	--
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	92,28	85,85	74,84	98,96	--	--

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	LE (P4) 250	LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k	LE (P4) 8k
01 Rivierweg (N338)	--	--	--	--	--	--
01 Rivierweg (N338)	--	--	--	--	--	--
01 Rivierweg (N338)	--	--	--	--	--	--
01 Rivierweg (N338)	--	--	--	--	--	--
01 Rivierweg (N338)	--	--	--	--	--	--
2a Zwalmstraat	--	--	--	--	--	--
2a Zwalmstraat	--	--	--	--	--	--
2a Zwalmstraat	--	--	--	--	--	--
2a Zwalmstraat	--	--	--	--	--	--
2a Zwalmstraat	--	--	--	--	--	--
2b Tulpstraat	--	--	--	--	--	--
2b Tulpstraat	--	--	--	--	--	--
2b Tulpstraat	--	--	--	--	--	--
2b Tulpstraat	--	--	--	--	--	--
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	--	--	--	--	--	--

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	LE (P4) Totaal
01 Rivierweg (N338)	--
01 Rivierweg (N338)	--
01 Rivierweg (N338)	--
01 Rivierweg (N338)	--
01 Rivierweg (N338)	--
2a Zwalmstraat	--
2a Zwalmstraat	--
2a Zwalmstraat	--
2a Zwalmstraat	--
2a Zwalmstraat	--
2b Tulpstraat	--
2b Tulpstraat	--
2b Tulpstraat	--
2b Tulpstraat	--
02 Zwalmstraat (buiten de bebouwde kom)	--

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Minirotondes, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
wegen	1903	20	21:24, 30 mrt 2019	rotonde		Polygoon	201702,76	444998,30

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Minirotondes, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte	Max.lengte
wegen	7	172,98	2137,75	17,74	35,19

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Obstakels, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
2a Zwalmstraat	1973	26	11:15, 17 nov 2021	drempel		Lijn	201583,53	445071,67
2a Zwalmstraat	1974	26	11:15, 17 nov 2021	drempel		Lijn	201605,37	445064,04
2b Tulpstraat	1975	27	17:15, 16 nov 2021	drempel		Lijn	201646,31	445064,14
2b Tulpstraat	1976	27	17:15, 16 nov 2021	drempel		Lijn	201641,96	445070,57

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Obstakels, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	X-n	Y-n	Vormpunten	Lengte	Min.lengte	Max.lengte
2a Zwalmstraat	201581,91	445066,42	2	5,49	5,49	5,49
2a Zwalmstraat	201603,54	445059,03	2	5,33	5,33	5,33
2b Tulpstraat	201640,51	445065,96	2	6,08	6,08	6,08
2b Tulpstraat	201647,73	445068,77	2	6,04	6,04	6,04

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	1e kid	NrKids	Naam	Omschr.	Vorm	X
--	1912	0	09:21, 17 nov 2021	-35179	2	Wnp.01	W01	Punt	201709,31
--	1913	0	09:21, 17 nov 2021	-35185	2	Wnp.02	W01	Punt	201729,63
--	1914	0	09:21, 17 nov 2021	-35191	2	Wnp.03	W01	Punt	201731,28
--	1915	0	09:21, 17 nov 2021	-35197	2	Wnp.04	W01	Punt	201727,79
--	1916	0	09:21, 17 nov 2021	-35203	2	Wnp.05	W01	Punt	201724,99
--	1917	0	09:21, 17 nov 2021	-35209	2	Wnp.06	W01	Punt	201705,12
--	1918	0	09:21, 17 nov 2021	-35215	2	Wnp.07	W01	Punt	201703,26
--	1919	0	09:21, 17 nov 2021	-35221	2	Wnp.08	W01	Punt	201706,98
--	1920	0	09:21, 17 nov 2021	-35227	2	Wnp.09	W02	Punt	201721,77
--	1921	0	09:21, 17 nov 2021	-35233	2	Wnp.10	W02	Punt	201711,63
--	1922	0	09:21, 17 nov 2021	-35239	2	Wnp.11	W02	Punt	201709,18
--	1923	0	09:21, 17 nov 2021	-35245	2	Wnp.12	W02	Punt	201701,83
--	1924	0	09:21, 17 nov 2021	-35251	2	Wnp.13	W02	Punt	201702,51
--	1925	0	09:21, 17 nov 2021	-35257	2	Wnp.14	W02	Punt	201712,52
--	1926	0	09:21, 17 nov 2021	-35263	2	Wnp.15	W02	Punt	201715,60
--	1927	0	09:21, 17 nov 2021	-35269	2	Wnp.16	W02	Punt	201722,90
--	1928	0	09:21, 17 nov 2021	-35275	2	Wnp.17	W03	Punt	201701,28
--	1929	0	09:21, 17 nov 2021	-35281	2	Wnp.18	W03	Punt	201697,67
--	1930	0	09:21, 17 nov 2021	-35287	2	Wnp.19	W03	Punt	201694,09
--	1931	0	09:21, 17 nov 2021	-35293	2	Wnp.20	W03	Punt	201680,75
--	1932	0	09:21, 17 nov 2021	-35299	2	Wnp.21	W03	Punt	201679,09
--	1933	0	09:21, 17 nov 2021	-35305	2	Wnp.22	W03	Punt	201682,29
--	1934	0	09:21, 17 nov 2021	-35311	2	Wnp.23	W03	Punt	201685,58
--	1935	0	09:21, 17 nov 2021	-35317	2	Wnp.24	W03	Punt	201699,81
--	1936	0	09:21, 17 nov 2021	-35323	2	Wnp.25	W04	Punt	201673,42
--	1937	0	09:21, 17 nov 2021	-35329	2	Wnp.26	W04	Punt	201677,95
--	1938	0	09:21, 17 nov 2021	-35335	2	Wnp.27	W04	Punt	201676,94
--	1939	0	09:21, 17 nov 2021	-35341	2	Wnp.28	W04	Punt	201666,56
--	1940	0	09:21, 17 nov 2021	-35347	2	Wnp.29	W04	Punt	201663,89
--	1941	0	09:21, 17 nov 2021	-35353	2	Wnp.30	W04	Punt	201659,60
--	1942	0	09:21, 17 nov 2021	-35359	2	Wnp.31	W04	Punt	201661,61
--	1943	0	09:21, 17 nov 2021	-35365	2	Wnp.32	W04	Punt	201670,29

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Y	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Hoogtes
--	445017,14	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445024,60	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445027,80	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445037,43	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445038,48	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445031,20	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445028,66	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445018,52	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445045,17	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445041,45	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445042,66	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445062,68	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445065,88	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445069,48	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445067,59	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445047,69	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445080,76	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445069,91	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445069,10	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445073,53	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445076,55	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445086,32	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445087,31	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445082,59	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445073,37	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445088,39	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445091,26	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445094,35	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445092,55	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445077,97	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445075,22	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50
--	445072,56	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	1,50/4,50

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Gevel
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja
--	Ja

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
Gebouw3D	1	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201511,95	444748,26
Gebouw3D	2	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201409,11	444807,19
Gebouw3D	3	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201386,36	444773,89
Gebouw3D	4	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201353,68	444765,12
Gebouw3D	5	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201403,89	444778,85
Gebouw3D	6	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201398,98	444799,80
Gebouw3D	7	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201418,18	444785,29
Gebouw3D	8	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201348,23	444793,26
Gebouw3D	9	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201395,30	444784,16
Gebouw3D	10	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201354,03	444777,32
Gebouw3D	11	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201380,69	444786,76
Gebouw3D	12	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201384,04	444775,42
Gebouw3D	13	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201386,20	444779,25
Gebouw3D	17	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201335,69	444886,68
Gebouw3D	18	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201342,15	444972,58
Gebouw3D	21	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201300,92	444926,46
Gebouw3D	22	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201187,00	444859,28
Gebouw3D	25	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201342,92	444811,79
Gebouw3D	26	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201323,78	444945,96
Gebouw3D	29	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201289,63	444904,73
Gebouw3D	30	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201315,64	444893,23
Gebouw3D	31	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201335,67	444806,71
Gebouw3D	32	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201157,85	444856,68
Gebouw3D	33	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201256,77	444903,21
Gebouw3D	35	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201284,31	444913,81
Gebouw3D	36	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201316,70	444848,44
Gebouw3D	37	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201321,11	444851,55
Gebouw3D	38	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201326,98	444843,23
Gebouw3D	40	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201345,48	444934,64
Gebouw3D	41	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201330,51	444819,81
Gebouw3D	42	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201270,48	444910,23
Gebouw3D	43	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201335,81	444900,37
Gebouw3D	45	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201334,14	444932,74
Gebouw3D	47	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201324,77	444913,55
Gebouw3D	48	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201310,91	444847,30
Gebouw3D	49	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201293,81	444887,81
Gebouw3D	51	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201317,61	444856,51
Gebouw3D	53	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201154,68	444862,28
Gebouw3D	56	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201263,26	444902,46
Gebouw3D	57	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201317,69	444822,83
Gebouw3D	58	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201319,47	444853,87
Gebouw3D	59	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201274,67	444894,87
Gebouw3D	60	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201240,69	444889,91
Gebouw3D	61	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201309,04	444849,94
Gebouw3D	65	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201336,41	444860,37
Gebouw3D	66	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201356,18	444798,82
Gebouw3D	68	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201350,35	444885,53
Gebouw3D	69	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201344,84	444866,09
Gebouw3D	75	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201317,45	444907,39
Gebouw3D	76	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201312,30	444845,33
Gebouw3D	77	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201237,79	444880,77
Gebouw3D	79	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201345,44	444870,97
Gebouw3D	80	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201265,81	444906,03
Gebouw3D	81	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201304,85	444907,23
Gebouw3D	84	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201270,24	444896,33
Gebouw3D	86	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201326,08	444951,98
Gebouw3D	88	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201355,00	444920,99
Gebouw3D	89	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201328,95	444894,69
Gebouw3D	90	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201344,62	444868,54
Gebouw3D	92	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201344,40	444785,01
Gebouw3D	93	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201338,07	444928,21
Gebouw3D	94	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201322,32	444886,34

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
Gebouw3D	6,44	6,44	0,00	Relatief	8	69,06	185,60	5,28
Gebouw3D	6,29	6,29	0,00	Relatief	8	45,85	98,97	3,00
Gebouw3D	2,04	2,04	0,00	Relatief	4	8,26	4,25	1,89
Gebouw3D	5,81	5,81	0,00	Relatief	4	19,45	22,07	3,61
Gebouw3D	3,93	3,93	0,00	Relatief	4	12,93	10,43	3,10
Gebouw3D	6,52	6,52	0,00	Relatief	4	41,67	108,43	10,10
Gebouw3D	5,93	5,93	0,00	Relatief	4	29,11	52,38	6,51
Gebouw3D	7,33	7,33	0,00	Relatief	4	30,39	53,31	5,50
Gebouw3D	3,48	3,48	0,00	Relatief	4	24,94	33,94	4,01
Gebouw3D	6,87	6,87	0,00	Relatief	8	57,41	142,17	4,76
Gebouw3D	6,22	6,22	0,00	Relatief	10	58,33	140,71	0,29
Gebouw3D	6,83	6,83	0,00	Relatief	8	58,51	124,56	3,06
Gebouw3D	3,53	3,53	0,00	Relatief	8	19,82	20,03	0,53
Gebouw3D	8,97	8,97	0,00	Relatief	15	67,66	99,38	0,15
Gebouw3D	8,46	8,46	0,00	Relatief	7	49,48	128,80	2,34
Gebouw3D	8,21	8,21	0,00	Relatief	8	41,78	88,50	0,31
Gebouw3D	3,66	3,66	0,00	Relatief	12	113,85	425,31	0,31
Gebouw3D	8,56	8,56	0,00	Relatief	9	45,63	103,97	1,30
Gebouw3D	7,92	7,92	0,00	Relatief	9	40,85	89,51	0,06
Gebouw3D	5,16	5,16	0,00	Relatief	9	56,09	128,52	0,45
Gebouw3D	8,79	8,79	0,00	Relatief	12	51,83	133,81	1,50
Gebouw3D	8,66	8,66	0,00	Relatief	9	44,61	100,59	1,27
Gebouw3D	5,12	5,12	0,00	Relatief	6	39,99	68,48	1,64
Gebouw3D	7,24	7,24	0,00	Relatief	5	33,94	69,66	0,30
Gebouw3D	5,65	5,65	0,00	Relatief	5	32,60	62,02	2,14
Gebouw3D	6,45	6,45	0,00	Relatief	4	31,15	54,92	5,39
Gebouw3D	6,32	6,32	0,00	Relatief	4	31,15	54,92	5,39
Gebouw3D	6,27	6,27	0,00	Relatief	4	31,55	56,96	5,59
Gebouw3D	6,41	6,41	0,00	Relatief	9	49,21	78,66	0,60
Gebouw3D	8,60	8,60	0,00	Relatief	8	41,54	74,40	2,79
Gebouw3D	8,42	8,42	0,00	Relatief	4	34,13	69,38	6,68
Gebouw3D	9,19	9,19	0,00	Relatief	12	55,99	81,90	0,82
Gebouw3D	6,63	6,63	0,00	Relatief	6	40,69	71,41	2,44
Gebouw3D	8,41	8,41	0,00	Relatief	8	35,29	59,81	0,17
Gebouw3D	2,80	2,80	0,00	Relatief	4	10,92	7,18	2,21
Gebouw3D	2,38	2,38	0,00	Relatief	4	19,43	21,35	3,35
Gebouw3D	2,41	2,41	0,00	Relatief	4	10,73	6,90	2,12
Gebouw3D	7,64	7,64	0,00	Relatief	12	47,61	104,17	0,28
Gebouw3D	5,08	5,08	0,00	Relatief	5	28,53	41,29	2,32
Gebouw3D	7,52	7,52	0,00	Relatief	8	42,75	76,18	3,07
Gebouw3D	2,38	2,38	0,00	Relatief	4	10,88	7,13	2,19
Gebouw3D	2,95	2,95	0,00	Relatief	4	16,31	16,09	3,33
Gebouw3D	7,26	7,26	0,00	Relatief	9	47,81	108,40	1,58
Gebouw3D	2,44	2,44	0,00	Relatief	4	10,86	7,11	2,18
Gebouw3D	8,96	8,96	0,00	Relatief	6	33,96	51,45	2,15
Gebouw3D	7,45	7,45	0,00	Relatief	4	30,38	53,27	5,49
Gebouw3D	8,71	8,71	0,00	Relatief	4	30,08	54,79	6,19
Gebouw3D	8,87	8,87	0,00	Relatief	11	42,93	61,35	0,14
Gebouw3D	7,68	7,68	0,00	Relatief	12	55,70	95,76	0,07
Gebouw3D	6,43	6,43	0,00	Relatief	4	31,55	56,96	5,59
Gebouw3D	4,87	4,87	0,00	Relatief	6	31,25	53,86	3,32
Gebouw3D	2,53	2,53	0,00	Relatief	4	11,80	8,57	2,57
Gebouw3D	8,35	8,35	0,00	Relatief	9	37,70	77,62	0,51
Gebouw3D	4,20	4,20	0,00	Relatief	4	18,71	19,63	3,18
Gebouw3D	5,01	5,01	0,00	Relatief	5	26,18	38,39	2,32
Gebouw3D	7,47	7,47	0,00	Relatief	9	40,88	71,45	0,15
Gebouw3D	8,93	8,93	0,00	Relatief	4	30,09	54,76	6,17
Gebouw3D	9,16	9,16	0,00	Relatief	5	28,60	48,03	0,15
Gebouw3D	2,48	2,48	0,00	Relatief	4	11,31	7,91	2,52
Gebouw3D	3,87	3,87	0,00	Relatief	4	21,37	26,51	3,92
Gebouw3D	6,15	6,15	0,00	Relatief	8	40,72	71,12	0,29
Gebouw3D	2,65	2,65	0,00	Relatief	6	12,19	9,11	0,13

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63
Gebouw3D	13,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,12					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	2,16					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,11					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,36					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,73					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,05					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,70					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,63					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,64					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,80					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,25					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,62					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,16					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	25,49					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,85					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,37					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,59					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,20					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,85					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	15,43					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,01					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,30					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,18					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,18					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,18					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,14					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,80					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,39					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,91					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,14					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,56					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,26					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,37					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,23					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,79					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,24					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,80					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,25					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,82					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,05					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,24					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,69					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,70					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,85					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	16,04					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,56					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,18					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,35					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,33					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,39					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,18					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,20					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,37					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,88					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,91					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,14					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,77					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,82					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,39					0	0	0	0 dB	False	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
Gebouw3D	95	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201340,03	444873,16
Gebouw3D	96	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201344,59	444796,55
Gebouw3D	97	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201345,11	444856,87
Gebouw3D	101	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201210,96	444768,29
Gebouw3D	102	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201260,01	444887,75
Gebouw3D	103	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201175,24	444850,19
Gebouw3D	104	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201175,07	444857,64
Gebouw3D	106	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201803,52	445071,55
Gebouw3D	107	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201696,68	445037,21
Gebouw3D	108	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201661,31	445050,93
Gebouw3D	113	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201734,00	445091,65
Gebouw3D	114	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201741,58	445103,18
Gebouw3D	115	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201731,14	445095,57
Gebouw3D	117	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201711,05	445118,74
Gebouw3D	118	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201716,70	445110,76
Gebouw3D	119	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201713,88	445114,75
Gebouw3D	120	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201698,57	445120,46
Gebouw3D	121	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201785,73	445121,41
Gebouw3D	122	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201773,27	445096,78
Gebouw3D	123	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201793,20	445110,77
Gebouw3D	124	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201865,32	445104,80
Gebouw3D	126	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201878,85	445122,25
Gebouw3D	127	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201768,93	445061,52
Gebouw3D	128	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201808,62	445083,93
Gebouw3D	129	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201796,45	445079,38
Gebouw3D	130	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201753,59	445048,02
Gebouw3D	131	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201741,35	445043,71
Gebouw3D	132	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201739,67	445083,86
Gebouw3D	134	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201745,42	445075,97
Gebouw3D	135	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201742,55	445079,91
Gebouw3D	136	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201825,73	445092,47
Gebouw3D	137	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201781,75	445118,61
Gebouw3D	138	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201777,26	445099,58
Gebouw3D	141	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201859,09	445115,64
Gebouw3D	142	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201679,94	445114,40
Gebouw3D	143	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201838,01	445096,83
Gebouw3D	146	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201784,49	445056,65
Gebouw3D	147	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201750,11	445091,48
Gebouw3D	148	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201767,29	445066,14
Gebouw3D	149	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201680,99	445057,84
Gebouw3D	150	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201665,60	445056,57
Gebouw3D	151	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201883,05	445114,95
Gebouw3D	152	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201861,22	445111,93
Gebouw3D	153	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201675,41	445038,81
Gebouw3D	154	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201856,23	445120,61
Gebouw3D	155	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201781,24	445102,38
Gebouw3D	156	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201836,36	445101,46
Gebouw3D	157	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201731,55	445038,89
Gebouw3D	158	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201691,90	445043,07
Gebouw3D	159	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201682,83	445041,57
Gebouw3D	160	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201801,70	445104,17
Gebouw3D	161	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201756,85	445038,77
Gebouw3D	162	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201765,80	445107,42
Gebouw3D	163	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201638,52	444974,63
Gebouw3D	165	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201465,22	445008,64
Gebouw3D	166	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201465,01	444850,09
Gebouw3D	168	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201484,51	444863,68
Gebouw3D	169	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201359,67	444989,21
Gebouw3D	170	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201365,97	444836,98
Gebouw3D	171	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201546,75	444996,28
Gebouw3D	172	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201520,99	445010,00
Gebouw3D	174	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201376,97	444913,56

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
Gebouw3D	2,17	2,17	0,00	Relatief	4	11,09	7,61	2,48
Gebouw3D	4,13	4,13	0,00	Relatief	4	21,39	26,33	3,84
Gebouw3D	8,80	8,80	0,00	Relatief	9	33,91	52,28	0,17
Gebouw3D	8,29	8,29	0,00	Relatief	4	76,38	364,61	19,07
Gebouw3D	4,07	4,07	0,00	Relatief	4	27,77	46,94	5,81
Gebouw3D	8,39	8,39	0,00	Relatief	4	18,37	18,41	2,95
Gebouw3D	10,57	10,57	0,00	Relatief	4	18,90	20,05	3,22
Gebouw3D	10,28	10,28	0,00	Relatief	7	41,25	88,57	2,73
Gebouw3D	6,70	6,70	0,00	Relatief	11	66,94	156,16	0,91
Gebouw3D	7,67	7,67	0,00	Relatief	8	57,24	102,61	2,92
Gebouw3D	8,61	8,61	0,00	Relatief	4	35,56	62,75	4,86
Gebouw3D	9,38	9,38	0,00	Relatief	4	35,56	62,75	4,86
Gebouw3D	8,85	8,85	0,00	Relatief	4	35,55	62,74	4,86
Gebouw3D	9,41	9,41	0,00	Relatief	4	35,75	63,45	4,88
Gebouw3D	8,68	8,68	0,00	Relatief	4	35,75	63,44	4,88
Gebouw3D	8,80	8,80	0,00	Relatief	4	35,75	63,45	4,88
Gebouw3D	8,68	8,68	0,00	Relatief	4	35,72	63,34	4,88
Gebouw3D	9,00	9,00	0,00	Relatief	4	35,75	63,34	4,87
Gebouw3D	9,25	9,25	0,00	Relatief	4	35,75	63,34	4,87
Gebouw3D	9,52	9,52	0,00	Relatief	4	35,75	63,33	4,87
Gebouw3D	8,25	8,25	0,00	Relatief	8	39,87	78,94	1,42
Gebouw3D	8,01	8,01	0,00	Relatief	8	39,66	79,19	1,26
Gebouw3D	8,66	8,66	0,00	Relatief	4	35,85	63,84	4,90
Gebouw3D	8,62	8,62	0,00	Relatief	4	35,80	63,72	4,90
Gebouw3D	8,97	8,97	0,00	Relatief	4	35,79	63,71	4,90
Gebouw3D	9,38	9,38	0,00	Relatief	4	35,76	63,62	4,90
Gebouw3D	8,63	8,63	0,00	Relatief	4	35,76	63,61	4,90
Gebouw3D	8,54	8,54	0,00	Relatief	4	35,63	63,23	4,89
Gebouw3D	9,18	9,18	0,00	Relatief	4	35,61	63,07	4,88
Gebouw3D	9,37	9,37	0,00	Relatief	4	35,60	63,04	4,88
Gebouw3D	9,18	9,18	0,00	Relatief	4	35,88	64,00	4,91
Gebouw3D	9,28	9,28	0,00	Relatief	4	35,75	63,33	4,87
Gebouw3D	9,24	9,24	0,00	Relatief	4	35,75	63,32	4,87
Gebouw3D	2,44	2,44	0,00	Relatief	4	18,27	19,50	3,40
Gebouw3D	2,30	2,30	0,00	Relatief	5	10,02	6,10	1,03
Gebouw3D	8,63	8,63	0,00	Relatief	4	35,88	64,01	4,91
Gebouw3D	8,53	8,53	0,00	Relatief	4	35,85	63,84	4,90
Gebouw3D	8,90	8,90	0,00	Relatief	4	35,39	61,64	4,76
Gebouw3D	8,59	8,59	0,00	Relatief	4	35,84	63,84	4,90
Gebouw3D	5,42	5,42	0,00	Relatief	6	32,28	44,12	2,59
Gebouw3D	7,59	7,59	0,00	Relatief	11	59,93	107,66	0,26
Gebouw3D	9,29	9,29	0,00	Relatief	4	29,12	51,69	6,14
Gebouw3D	9,22	9,22	0,00	Relatief	4	29,01	51,64	6,27
Gebouw3D	7,87	7,87	0,00	Relatief	11	43,12	77,36	0,11
Gebouw3D	2,60	2,60	0,00	Relatief	6	24,11	28,74	2,30
Gebouw3D	8,69	8,69	0,00	Relatief	4	35,75	63,34	4,87
Gebouw3D	9,44	9,44	0,00	Relatief	4	35,88	64,00	4,91
Gebouw3D	5,59	5,59	0,00	Relatief	4	14,84	13,43	3,13
Gebouw3D	4,83	4,83	0,00	Relatief	6	26,71	36,50	0,05
Gebouw3D	7,88	7,88	0,00	Relatief	8	47,70	81,65	0,11
Gebouw3D	2,76	2,76	0,00	Relatief	4	15,81	15,60	3,78
Gebouw3D	9,51	9,51	0,00	Relatief	4	35,76	63,62	4,90
Gebouw3D	9,14	9,14	0,00	Relatief	4	35,75	63,33	4,87
Gebouw3D	8,29	8,29	0,00	Relatief	10	52,56	119,02	0,34
Gebouw3D	8,76	8,76	0,00	Relatief	11	45,30	94,94	0,73
Gebouw3D	6,60	6,60	0,00	Relatief	11	50,98	144,47	0,13
Gebouw3D	7,16	7,16	0,00	Relatief	10	39,10	89,84	0,74
Gebouw3D	8,62	8,62	0,00	Relatief	8	43,50	94,27	0,86
Gebouw3D	8,85	8,85	0,00	Relatief	9	39,45	91,69	0,24
Gebouw3D	9,04	9,04	0,00	Relatief	10	64,71	142,64	3,27
Gebouw3D	7,86	7,86	0,00	Relatief	8	47,10	119,54	1,50
Gebouw3D	8,80	8,80	0,00	Relatief	12	52,57	97,98	0,08

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63
Gebouw3D	3,06					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,85					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,69					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	19,12					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,13					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,23					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,23					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,99					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,87					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,55					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,99					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,99					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,99					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,23					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,42					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,02					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,99					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,99					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,03					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,73					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	2,94					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,03					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,02					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,02					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,84					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,55					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,42					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,23					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	15,14					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,33					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,03					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,29					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,76					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	15,14					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,12					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,10					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,02					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,19					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,09					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,22					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,94					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,62					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,79					0	0	0	0 dB	False	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
Gebouw3D	175	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201520,87	444918,87
Gebouw3D	176	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201457,68	445002,84
Gebouw3D	177	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201416,42	444865,56
Gebouw3D	178	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201462,30	444881,92
Gebouw3D	179	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201524,41	444908,18
Gebouw3D	180	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201385,75	444867,55
Gebouw3D	181	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201489,47	444897,05
Gebouw3D	182	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201426,41	444820,50
Gebouw3D	184	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201425,99	445023,84
Gebouw3D	185	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201585,00	444975,46
Gebouw3D	186	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201549,31	444937,31
Gebouw3D	187	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201378,27	445003,89
Gebouw3D	188	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201350,12	444961,54
Gebouw3D	189	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201528,89	444996,98
Gebouw3D	190	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201504,59	444944,99
Gebouw3D	191	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201513,73	444882,94
Gebouw3D	192	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201467,39	445055,57
Gebouw3D	193	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201575,98	444927,90
Gebouw3D	194	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201627,51	444955,91
Gebouw3D	195	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201622,85	445082,82
Gebouw3D	196	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201454,81	444882,10
Gebouw3D	197	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201477,79	444892,51
Gebouw3D	198	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201402,24	444884,58
Gebouw3D	199	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201504,64	445076,95
Gebouw3D	200	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201399,48	444849,24
Gebouw3D	201	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201373,58	444821,54
Gebouw3D	202	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201617,81	445104,94
Gebouw3D	203	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201614,39	445114,01
Gebouw3D	204	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201602,63	444962,52
Gebouw3D	205	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201626,55	445067,55
Gebouw3D	206	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201637,61	445103,53
Gebouw3D	207	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201399,55	444938,65
Gebouw3D	208	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201532,48	445069,41
Gebouw3D	209	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201568,77	445016,29
Gebouw3D	210	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201555,70	445061,68
Gebouw3D	211	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201546,04	445031,45
Gebouw3D	212	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201529,80	445036,96
Gebouw3D	213	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201534,05	445058,70
Gebouw3D	214	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201563,56	445030,94
Gebouw3D	215	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201558,04	445014,78
Gebouw3D	216	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201531,41	445026,21
Gebouw3D	218	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201436,57	444907,84
Gebouw3D	219	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201385,27	444982,22
Gebouw3D	220	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201623,71	445028,96
Gebouw3D	221	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201527,41	445113,69
Gebouw3D	222	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201407,35	444898,81
Gebouw3D	223	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201366,72	444816,63
Gebouw3D	224	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201421,01	444879,64
Gebouw3D	228	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201634,06	445029,02
Gebouw3D	229	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201650,14	444981,07
Gebouw3D	231	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201557,33	445050,92
Gebouw3D	232	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201564,38	445048,58
Gebouw3D	233	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201541,12	445056,32
Gebouw3D	235	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201579,46	444977,35
Gebouw3D	237	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201523,34	445072,45
Gebouw3D	238	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201432,56	444879,70
Gebouw3D	239	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201551,15	445063,20
Gebouw3D	240	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201580,55	445043,23
Gebouw3D	241	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201524,73	444939,07
Gebouw3D	242	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201502,30	445037,50
Gebouw3D	243	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201420,98	444954,46
Gebouw3D	244	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201373,38	444999,91

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
Gebouw3D	8,50	8,50	0,00	Relatief	15	55,62	104,79	0,40
Gebouw3D	8,75	8,75	0,00	Relatief	9	44,34	95,45	2,82
Gebouw3D	7,51	7,51	0,00	Relatief	10	43,93	95,24	0,04
Gebouw3D	8,64	8,64	0,00	Relatief	12	46,66	124,01	0,20
Gebouw3D	8,95	8,95	0,00	Relatief	17	54,17	118,85	0,40
Gebouw3D	7,34	7,34	0,00	Relatief	10	48,69	111,37	2,10
Gebouw3D	9,23	9,23	0,00	Relatief	24	72,87	153,45	0,15
Gebouw3D	8,40	8,40	0,00	Relatief	15	101,05	339,47	0,59
Gebouw3D	6,84	6,84	0,00	Relatief	10	50,58	122,42	0,42
Gebouw3D	8,27	8,27	0,00	Relatief	8	44,06	88,03	2,82
Gebouw3D	6,36	6,36	0,00	Relatief	11	49,96	117,42	0,08
Gebouw3D	8,27	8,27	0,00	Relatief	12	71,30	173,50	0,87
Gebouw3D	4,76	4,76	0,00	Relatief	9	112,88	607,19	0,30
Gebouw3D	7,35	7,35	0,00	Relatief	8	43,26	107,07	1,04
Gebouw3D	6,75	6,75	0,00	Relatief	12	60,97	167,31	0,47
Gebouw3D	7,68	7,68	0,00	Relatief	8	44,78	94,17	2,66
Gebouw3D	7,93	7,93	0,00	Relatief	4	49,53	146,73	9,81
Gebouw3D	6,03	6,03	0,00	Relatief	4	38,12	88,73	8,08
Gebouw3D	8,80	8,80	0,00	Relatief	9	46,29	116,13	0,21
Gebouw3D	8,26	8,26	0,00	Relatief	16	55,71	104,28	0,24
Gebouw3D	8,34	8,34	0,00	Relatief	10	45,96	98,73	0,54
Gebouw3D	7,73	7,73	0,00	Relatief	11	46,28	104,95	0,26
Gebouw3D	9,14	9,14	0,00	Relatief	13	45,40	104,86	0,70
Gebouw3D	8,81	8,81	0,00	Relatief	10	48,30	104,73	0,88
Gebouw3D	7,76	7,76	0,00	Relatief	10	45,11	100,58	1,26
Gebouw3D	8,27	8,27	0,00	Relatief	10	40,38	94,65	0,27
Gebouw3D	7,94	7,94	0,00	Relatief	4	27,68	47,57	6,35
Gebouw3D	7,72	7,72	0,00	Relatief	4	27,68	47,57	6,35
Gebouw3D	8,96	8,96	0,00	Relatief	8	44,99	81,48	3,09
Gebouw3D	7,96	7,96	0,00	Relatief	16	48,78	81,43	0,05
Gebouw3D	7,61	7,61	0,00	Relatief	12	50,73	83,07	0,07
Gebouw3D	9,13	9,13	0,00	Relatief	8	36,28	69,67	1,34
Gebouw3D	8,50	8,50	0,00	Relatief	6	36,88	55,00	2,12
Gebouw3D	8,89	8,89	0,00	Relatief	6	37,33	54,93	2,03
Gebouw3D	8,93	8,93	0,00	Relatief	6	36,81	54,92	2,14
Gebouw3D	8,84	8,84	0,00	Relatief	8	37,72	58,24	0,13
Gebouw3D	9,03	9,03	0,00	Relatief	8	37,72	58,23	0,03
Gebouw3D	8,66	8,66	0,00	Relatief	8	37,67	58,22	0,16
Gebouw3D	8,79	8,79	0,00	Relatief	8	37,75	58,22	0,09
Gebouw3D	9,09	9,09	0,00	Relatief	8	37,81	58,15	0,11
Gebouw3D	8,72	8,72	0,00	Relatief	6	37,94	56,89	2,31
Gebouw3D	8,32	8,32	0,00	Relatief	10	39,38	76,85	1,39
Gebouw3D	5,21	5,21	0,00	Relatief	8	43,82	85,11	2,65
Gebouw3D	8,96	8,96	0,00	Relatief	8	43,66	85,04	2,86
Gebouw3D	9,28	9,28	0,00	Relatief	10	38,93	84,99	0,11
Gebouw3D	9,03	9,03	0,00	Relatief	7	38,28	84,97	2,13
Gebouw3D	9,21	9,21	0,00	Relatief	9	40,45	84,93	1,71
Gebouw3D	6,83	6,83	0,00	Relatief	7	38,57	84,62	2,21
Gebouw3D	9,33	9,33	0,00	Relatief	8	43,52	85,40	2,94
Gebouw3D	8,70	8,70	0,00	Relatief	9	43,81	78,56	0,34
Gebouw3D	8,62	8,62	0,00	Relatief	8	37,60	58,03	0,05
Gebouw3D	8,51	8,51	0,00	Relatief	8	37,66	57,92	0,10
Gebouw3D	8,71	8,71	0,00	Relatief	8	37,66	57,90	0,17
Gebouw3D	8,67	8,67	0,00	Relatief	8	44,11	80,02	2,93
Gebouw3D	8,80	8,80	0,00	Relatief	8	41,13	84,25	0,48
Gebouw3D	7,64	7,64	0,00	Relatief	8	35,70	74,07	0,08
Gebouw3D	8,99	8,99	0,00	Relatief	8	47,77	66,80	0,24
Gebouw3D	9,18	9,18	0,00	Relatief	8	37,83	57,76	0,19
Gebouw3D	6,42	6,42	0,00	Relatief	10	47,86	131,09	0,08
Gebouw3D	8,91	8,91	0,00	Relatief	8	37,70	57,61	0,12
Gebouw3D	9,16	9,16	0,00	Relatief	7	33,86	66,08	1,88
Gebouw3D	7,14	7,14	0,00	Relatief	6	36,63	65,93	3,13

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63
Gebouw3D	10,20					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,66					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,66					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,07					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,67					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,02					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,94					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,80					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,44					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,31					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,97					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	39,10					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,10					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	17,13					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,95					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,42					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,66					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,08					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,58					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,21					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,48					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,75					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,50					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,50					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,07					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,25					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,73					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,63					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,86					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,60					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,66					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,66					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,68					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,67					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,67					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,15					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,47					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,41					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,93					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,58					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,43					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,66					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,41					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,10					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,70					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,65					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,70					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,44					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,11					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,45					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,60					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,65					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,42					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,70					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,69					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,75					0	0	0	0 dB	False	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
Gebouw3D	245	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201519,33	445037,53
Gebouw3D	247	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201484,10	445013,32
Gebouw3D	248	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201492,33	445019,68
Gebouw3D	249	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201613,38	445079,80
Gebouw3D	250	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201535,97	445024,66
Gebouw3D	251	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201570,32	445020,83
Gebouw3D	252	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201415,25	444902,72
Gebouw3D	255	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201503,81	444899,53
Gebouw3D	257	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201394,81	444867,02
Gebouw3D	259	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201450,33	444970,41
Gebouw3D	260	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201627,85	445100,00
Gebouw3D	261	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201550,92	445093,25
Gebouw3D	262	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201636,69	445100,55
Gebouw3D	263	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201478,67	444859,82
Gebouw3D	264	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201367,30	444915,72
Gebouw3D	265	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201359,64	444924,88
Gebouw3D	267	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201351,73	444930,06
Gebouw3D	268	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201488,22	445016,50
Gebouw3D	270	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201631,47	445001,92
Gebouw3D	271	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201361,71	444881,69
Gebouw3D	272	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201356,03	444883,61
Gebouw3D	273	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201607,80	445094,06
Gebouw3D	274	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201613,03	445036,69
Gebouw3D	275	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201412,94	444937,68
Gebouw3D	276	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201513,55	444989,27
Gebouw3D	278	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201471,04	444985,79
Gebouw3D	279	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201422,12	444970,09
Gebouw3D	280	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201473,06	445027,66
Gebouw3D	281	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201364,87	444982,91
Gebouw3D	282	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201369,25	444917,36
Gebouw3D	283	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201355,96	444864,66
Gebouw3D	284	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201603,28	445007,39
Gebouw3D	285	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201641,27	444960,30
Gebouw3D	286	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201582,51	444921,49
Gebouw3D	287	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201600,27	444952,06
Gebouw3D	288	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201451,12	444916,27
Gebouw3D	289	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201622,69	445008,44
Gebouw3D	290	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201452,16	444905,76
Gebouw3D	291	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201564,36	445114,05
Gebouw3D	292	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201581,01	445108,40
Gebouw3D	293	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201515,62	444893,65
Gebouw3D	294	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201458,13	444986,54
Gebouw3D	295	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201634,87	445094,71
Gebouw3D	296	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201413,89	444964,05
Gebouw3D	297	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201492,68	445037,01
Gebouw3D	298	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201380,60	444847,16
Gebouw3D	299	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201478,38	445051,20
Gebouw3D	301	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201578,46	445100,68
Gebouw3D	302	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201584,27	445098,70
Gebouw3D	303	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201593,47	444960,44
Gebouw3D	304	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201580,44	444959,44
Gebouw3D	305	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201529,54	444983,11
Gebouw3D	306	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201498,23	444864,88
Gebouw3D	308	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201591,62	445101,54
Gebouw3D	309	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201376,62	444976,56
Gebouw3D	310	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201452,92	445044,27
Gebouw3D	311	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201547,21	444979,12
Gebouw3D	312	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201445,76	444923,41
Gebouw3D	314	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201490,50	445030,83
Gebouw3D	315	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201396,57	444951,21
Gebouw3D	316	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201475,85	444982,86
Gebouw3D	317	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201471,53	444979,67

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
Gebouw3D	8,96	8,96	0,00	Relatief	8	37,72	58,28	0,10
Gebouw3D	8,29	8,29	0,00	Relatief	4	35,14	64,31	5,20
Gebouw3D	8,11	8,11	0,00	Relatief	5	35,14	64,30	2,53
Gebouw3D	7,86	7,86	0,00	Relatief	8	33,84	58,50	0,19
Gebouw3D	8,82	8,82	0,00	Relatief	6	37,93	56,29	2,18
Gebouw3D	8,73	8,73	0,00	Relatief	6	37,33	56,87	2,31
Gebouw3D	8,82	8,82	0,00	Relatief	7	34,37	68,62	1,56
Gebouw3D	9,20	9,20	0,00	Relatief	12	40,11	83,83	0,18
Gebouw3D	7,53	7,53	0,00	Relatief	10	39,35	84,41	0,19
Gebouw3D	2,86	2,86	0,00	Relatief	4	14,58	10,91	2,10
Gebouw3D	2,42	2,42	0,00	Relatief	4	10,66	6,93	2,25
Gebouw3D	7,85	7,85	0,00	Relatief	4	26,81	44,58	6,12
Gebouw3D	7,82	7,82	0,00	Relatief	5	26,74	44,36	0,18
Gebouw3D	7,61	7,61	0,00	Relatief	10	50,95	131,66	0,13
Gebouw3D	2,81	2,81	0,00	Relatief	4	11,56	8,24	2,55
Gebouw3D	2,62	2,62	0,00	Relatief	4	11,25	7,83	2,53
Gebouw3D	2,80	2,80	0,00	Relatief	4	16,56	15,98	3,05
Gebouw3D	8,34	8,34	0,00	Relatief	4	35,14	64,31	5,20
Gebouw3D	2,63	2,63	0,00	Relatief	4	10,86	7,28	2,41
Gebouw3D	8,70	8,70	0,00	Relatief	4	29,68	53,01	5,99
Gebouw3D	8,77	8,77	0,00	Relatief	4	29,68	53,02	5,99
Gebouw3D	2,46	2,46	0,00	Relatief	6	27,01	44,02	0,03
Gebouw3D	2,53	2,53	0,00	Relatief	4	11,02	7,46	2,39
Gebouw3D	8,61	8,61	0,00	Relatief	7	36,00	66,43	0,20
Gebouw3D	2,95	2,95	0,00	Relatief	4	18,73	21,88	4,49
Gebouw3D	2,65	2,65	0,00	Relatief	4	10,82	6,98	2,12
Gebouw3D	2,44	2,44	0,00	Relatief	4	10,35	6,70	2,54
Gebouw3D	3,07	3,07	0,00	Relatief	6	28,66	34,72	3,05
Gebouw3D	8,22	8,22	0,00	Relatief	8	39,37	51,97	0,86
Gebouw3D	2,62	2,62	0,00	Relatief	4	11,54	8,20	2,53
Gebouw3D	2,52	2,52	0,00	Relatief	4	11,49	8,15	2,54
Gebouw3D	2,51	2,51	0,00	Relatief	4	11,55	8,13	2,44
Gebouw3D	2,25	2,25	0,00	Relatief	4	11,97	8,13	2,08
Gebouw3D	7,30	7,30	0,00	Relatief	4	17,65	19,33	4,04
Gebouw3D	7,61	7,61	0,00	Relatief	6	15,68	14,03	0,56
Gebouw3D	7,66	7,66	0,00	Relatief	15	43,10	87,75	0,10
Gebouw3D	2,44	2,44	0,00	Relatief	4	11,53	8,11	2,44
Gebouw3D	3,62	3,62	0,00	Relatief	4	12,42	9,51	2,73
Gebouw3D	2,52	2,52	0,00	Relatief	6	26,59	32,12	2,11
Gebouw3D	2,49	2,49	0,00	Relatief	4	16,02	15,17	3,07
Gebouw3D	8,33	8,33	0,00	Relatief	10	48,23	99,56	1,27
Gebouw3D	2,59	2,59	0,00	Relatief	14	27,62	28,76	0,10
Gebouw3D	8,57	8,57	0,00	Relatief	5	26,70	44,22	0,52
Gebouw3D	2,46	2,46	0,00	Relatief	4	12,19	8,99	2,50
Gebouw3D	2,67	2,67	0,00	Relatief	4	20,11	21,15	2,99
Gebouw3D	2,92	2,92	0,00	Relatief	4	12,91	10,41	3,08
Gebouw3D	4,53	4,53	0,00	Relatief	4	22,43	29,57	4,24
Gebouw3D	2,46	2,46	0,00	Relatief	4	18,47	18,99	3,09
Gebouw3D	2,48	2,48	0,00	Relatief	4	18,46	18,99	3,09
Gebouw3D	2,07	2,07	0,00	Relatief	4	11,75	8,58	2,70
Gebouw3D	2,45	2,45	0,00	Relatief	4	12,00	8,52	2,31
Gebouw3D	9,66	9,66	0,00	Relatief	4	15,49	12,73	2,37
Gebouw3D	4,36	4,36	0,00	Relatief	4	23,43	32,24	4,40
Gebouw3D	2,51	2,51	0,00	Relatief	4	18,50	18,98	3,07
Gebouw3D	4,01	4,01	0,00	Relatief	4	20,10	24,22	4,01
Gebouw3D	3,32	3,32	0,00	Relatief	8	30,21	35,01	0,03
Gebouw3D	6,08	6,08	0,00	Relatief	10	31,51	34,14	0,32
Gebouw3D	8,09	8,09	0,00	Relatief	4	28,77	48,76	5,46
Gebouw3D	2,90	2,90	0,00	Relatief	7	38,64	48,68	2,55
Gebouw3D	2,39	2,39	0,00	Relatief	4	10,25	6,56	2,47
Gebouw3D	8,23	8,23	0,00	Relatief	4	28,45	47,53	5,37
Gebouw3D	7,87	7,87	0,00	Relatief	4	28,45	47,53	5,37

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63
Gebouw3D	9,70					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,37					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,37					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,29					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,15					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,86					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,43					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,02					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,67					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,18					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,09					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,28					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,25					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,93					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,24					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,11					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,21					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,37					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,02					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,84					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,85					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,97					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,13					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,73					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,87					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,29					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	2,65					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,73					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,09					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,24					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,20					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,34					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,91					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,79					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,32					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,48					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,03					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,96					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,84					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,25					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,60					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,06					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,33					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,14					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,14					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,18					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,69					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,42					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,33					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,18					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,04					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,40					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,49					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,61					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	2,65					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,85					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,85					0	0	0	0 dB	False	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
Gebouw3D	318	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201599,46	445041,25
Gebouw3D	319	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201601,65	445076,09
Gebouw3D	320	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201545,12	445095,20
Gebouw3D	321	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201407,71	444944,68
Gebouw3D	322	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201429,19	444960,53
Gebouw3D	324	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201615,55	444988,21
Gebouw3D	325	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201516,95	444985,50
Gebouw3D	326	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201603,41	445015,35
Gebouw3D	327	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201590,07	445096,72
Gebouw3D	328	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201579,58	444929,45
Gebouw3D	329	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201575,69	445092,58
Gebouw3D	330	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201584,99	445081,73
Gebouw3D	331	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201591,98	445121,61
Gebouw3D	332	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201597,79	445119,63
Gebouw3D	333	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201628,67	445073,79
Gebouw3D	334	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201434,36	444953,54
Gebouw3D	335	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201620,21	445112,04
Gebouw3D	336	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201556,73	445091,30
Gebouw3D	337	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201547,44	445102,10
Gebouw3D	338	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201577,95	444916,29
Gebouw3D	340	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201403,63	444941,66
Gebouw3D	341	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201425,09	444957,50
Gebouw3D	343	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201535,52	445118,04
Gebouw3D	344	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201619,80	444952,20
Gebouw3D	345	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201473,12	444899,11
Gebouw3D	346	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201510,27	444909,34
Gebouw3D	348	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201608,59	444996,29
Gebouw3D	349	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201434,82	445023,27
Gebouw3D	350	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201590,16	445019,79
Gebouw3D	351	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201460,49	444921,50
Gebouw3D	353	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201523,51	445108,15
Gebouw3D	354	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201604,00	445082,99
Gebouw3D	355	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201449,59	444976,32
Gebouw3D	356	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201628,81	445103,01
Gebouw3D	357	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201595,35	445112,48
Gebouw3D	358	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201380,13	444847,78
Gebouw3D	359	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201358,88	444873,31
Gebouw3D	360	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201527,91	445070,93
Gebouw3D	361	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201354,09	444852,98
Gebouw3D	362	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201537,03	445107,71
Gebouw3D	364	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201455,08	444967,52
Gebouw3D	365	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201450,76	444964,31
Gebouw3D	366	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201586,18	445123,58
Gebouw3D	368	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201612,58	445089,15
Gebouw3D	369	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201511,98	445041,92
Gebouw3D	370	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201498,32	444982,64
Gebouw3D	372	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201394,33	444911,41
Gebouw3D	373	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201622,66	444968,95
Gebouw3D	374	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201398,04	444949,22
Gebouw3D	375	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201406,42	444960,74
Gebouw3D	376	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201482,98	445071,55
Gebouw3D	377	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201484,45	445043,26
Gebouw3D	378	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201614,07	445093,97
Gebouw3D	379	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201504,76	444951,65
Gebouw3D	380	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201436,53	445034,08
Gebouw3D	381	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201406,46	445007,81
Gebouw3D	382	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201612,07	444992,25
Gebouw3D	384	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201552,69	445117,96
Gebouw3D	386	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201565,60	444916,91
Gebouw3D	388	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201539,72	445116,14
Gebouw3D	390	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201446,43	444961,10
Gebouw3D	391	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201460,38	444960,40

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
Gebouw3D	8,25	8,25	0,00	Relatief	4	28,49	47,50	5,32
Gebouw3D	7,79	7,79	0,00	Relatief	5	26,82	44,62	0,19
Gebouw3D	8,13	8,13	0,00	Relatief	4	26,81	44,58	6,12
Gebouw3D	9,00	9,00	0,00	Relatief	4	27,66	44,50	5,08
Gebouw3D	9,09	9,09	0,00	Relatief	4	27,60	44,38	5,11
Gebouw3D	8,46	8,46	0,00	Relatief	4	28,83	49,15	5,53
Gebouw3D	4,20	4,20	0,00	Relatief	4	25,15	39,09	5,62
Gebouw3D	2,52	2,52	0,00	Relatief	4	11,35	7,89	2,43
Gebouw3D	2,39	2,39	0,00	Relatief	6	26,97	31,69	2,44
Gebouw3D	4,45	4,45	0,00	Relatief	4	21,78	27,84	4,10
Gebouw3D	7,44	7,44	0,00	Relatief	4	27,33	46,42	6,34
Gebouw3D	7,75	7,75	0,00	Relatief	4	27,33	46,42	6,34
Gebouw3D	8,20	8,20	0,00	Relatief	4	27,36	46,29	6,13
Gebouw3D	7,98	7,98	0,00	Relatief	4	27,36	46,29	6,13
Gebouw3D	7,69	7,69	0,00	Relatief	5	27,19	46,17	0,95
Gebouw3D	8,97	8,97	0,00	Relatief	4	28,00	46,13	5,31
Gebouw3D	7,76	7,76	0,00	Relatief	4	27,28	46,06	6,15
Gebouw3D	7,41	7,41	0,00	Relatief	4	27,21	46,03	6,32
Gebouw3D	7,77	7,77	0,00	Relatief	4	27,21	46,03	6,32
Gebouw3D	4,05	4,05	0,00	Relatief	4	10,44	6,43	1,99
Gebouw3D	9,09	9,09	0,00	Relatief	4	27,72	44,80	5,08
Gebouw3D	9,02	9,02	0,00	Relatief	8	35,98	56,62	0,44
Gebouw3D	2,82	2,82	0,00	Relatief	6	23,08	32,69	0,39
Gebouw3D	3,37	3,37	0,00	Relatief	4	14,65	12,99	3,01
Gebouw3D	7,85	7,85	0,00	Relatief	11	43,86	72,58	0,22
Gebouw3D	5,16	5,16	0,00	Relatief	4	26,62	41,43	5,00
Gebouw3D	8,21	8,21	0,00	Relatief	4	28,43	47,37	5,33
Gebouw3D	2,41	2,41	0,00	Relatief	8	20,00	22,47	0,55
Gebouw3D	8,24	8,24	0,00	Relatief	4	28,40	47,21	5,31
Gebouw3D	2,84	2,84	0,00	Relatief	4	10,93	7,46	2,61
Gebouw3D	9,41	9,41	0,00	Relatief	6	32,85	52,41	0,13
Gebouw3D	7,85	7,85	0,00	Relatief	8	31,26	50,83	0,13
Gebouw3D	2,49	2,49	0,00	Relatief	10	44,77	45,32	0,59
Gebouw3D	2,63	2,63	0,00	Relatief	5	11,39	7,93	0,07
Gebouw3D	7,86	7,86	0,00	Relatief	4	27,76	47,80	6,33
Gebouw3D	2,46	2,46	0,00	Relatief	4	10,90	7,36	2,46
Gebouw3D	8,69	8,69	0,00	Relatief	4	30,08	54,78	6,19
Gebouw3D	8,90	8,90	0,00	Relatief	6	36,89	55,52	2,26
Gebouw3D	8,98	8,98	0,00	Relatief	8	42,68	54,10	0,22
Gebouw3D	2,92	2,92	0,00	Relatief	8	34,80	36,11	0,23
Gebouw3D	8,11	8,11	0,00	Relatief	4	28,53	47,82	5,39
Gebouw3D	8,16	8,16	0,00	Relatief	4	28,53	47,82	5,39
Gebouw3D	7,81	7,81	0,00	Relatief	4	27,76	47,80	6,33
Gebouw3D	2,40	2,40	0,00	Relatief	4	20,82	22,59	3,08
Gebouw3D	8,82	8,82	0,00	Relatief	6	37,80	56,00	2,15
Gebouw3D	3,17	3,17	0,00	Relatief	4	19,46	21,88	3,50
Gebouw3D	8,50	8,50	0,00	Relatief	8	46,76	96,76	3,33
Gebouw3D	8,10	8,10	0,00	Relatief	9	45,06	96,67	0,21
Gebouw3D	3,06	3,06	0,00	Relatief	4	10,09	6,36	2,43
Gebouw3D	2,51	2,51	0,00	Relatief	4	18,52	19,14	3,12
Gebouw3D	8,85	8,85	0,00	Relatief	8	47,29	122,08	2,83
Gebouw3D	7,16	7,16	0,00	Relatief	4	11,25	7,83	2,55
Gebouw3D	2,46	2,46	0,00	Relatief	4	18,35	18,62	3,03
Gebouw3D	5,95	5,95	0,00	Relatief	10	63,61	154,85	0,75
Gebouw3D	8,04	8,04	0,00	Relatief	10	66,71	206,00	0,55
Gebouw3D	7,87	7,87	0,00	Relatief	8	52,99	170,12	1,67
Gebouw3D	8,31	8,31	0,00	Relatief	4	28,43	47,37	5,33
Gebouw3D	2,45	2,45	0,00	Relatief	6	25,00	29,15	2,17
Gebouw3D	9,09	9,09	0,00	Relatief	8	47,15	112,87	2,23
Gebouw3D	2,74	2,74	0,00	Relatief	4	11,15	7,65	2,45
Gebouw3D	8,29	8,29	0,00	Relatief	4	28,93	49,60	5,59
Gebouw3D	8,28	8,28	0,00	Relatief	4	28,93	49,59	5,59

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63
Gebouw3D	8,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,29					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,28					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,73					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,69					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,88					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,95					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,24					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,95					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,78					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,33					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,33					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,55					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,55					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,69					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,50					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,28					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,28					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,23					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,73					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,69					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,31					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,31					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,08					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,54					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,88					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,89					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	2,86					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,93					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,29					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,62					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,28					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,55					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	2,99					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,84					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,63					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	16,04					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,12					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,88					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,88					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,55					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,32					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,10					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,22					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,79					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	2,60					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,14					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,69					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,08					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,14					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,30					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,99					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	15,80					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,88					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,25					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,11					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,13					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,88					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,88					0	0	0	0 dB	False	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
Gebouw3D	392	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201352,03	444910,72
Gebouw3D	393	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201348,20	444915,29
Gebouw3D	394	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201515,92	445110,73
Gebouw3D	395	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201467,21	444976,48
Gebouw3D	396	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201481,11	444975,73
Gebouw3D	397	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201607,92	445038,41
Gebouw3D	398	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201561,80	445106,43
Gebouw3D	399	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201365,97	444836,98
Gebouw3D	400	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201551,70	445115,05
Gebouw3D	401	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201597,76	445036,21
Gebouw3D	402	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201606,80	445091,14
Gebouw3D	403	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201372,35	444962,70
Gebouw3D	404	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201462,38	445045,37
Gebouw3D	405	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201613,35	445025,08
Gebouw3D	406	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201493,68	445046,47
Gebouw3D	407	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201605,71	445014,57
Gebouw3D	408	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201615,30	445035,93
Gebouw3D	409	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201598,59	445016,97
Gebouw3D	410	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201588,47	445014,76
Gebouw3D	411	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201486,49	445062,20
Gebouw3D	412	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201609,23	445098,82
Gebouw3D	413	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201441,37	444920,15
Gebouw3D	414	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201415,38	444962,04
Gebouw3D	415	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201361,58	444926,51
Gebouw3D	416	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201618,34	445044,86
Gebouw3D	417	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201574,45	445055,41
Gebouw3D	418	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201355,87	444906,14
Gebouw3D	419	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201557,51	445113,06
Gebouw3D	420	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201608,25	445095,95
Gebouw3D	421	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201482,75	444930,65
Gebouw3D	422	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201472,85	444991,21
Gebouw3D	423	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201615,32	445002,09
Gebouw3D	424	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201579,18	445083,68
Gebouw3D	425	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201573,36	445085,64
Gebouw3D	427	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201562,77	445109,31
Gebouw3D	428	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201556,96	445111,26
Gebouw3D	430	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201453,81	444903,57
Gebouw3D	431	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201356,79	444867,11
Gebouw3D	432	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201579,46	445103,61
Gebouw3D	433	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201534,07	445108,74
Gebouw3D	434	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201619,69	445083,71
Gebouw3D	435	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201488,26	444935,38
Gebouw3D	436	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201504,28	445066,74
Gebouw3D	437	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201467,02	445031,67
Gebouw3D	438	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201605,59	444971,09
Gebouw3D	439	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201580,02	445105,49
Gebouw3D	440	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201585,82	445103,51
Gebouw3D	441	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201542,69	445115,15
Gebouw3D	442	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201389,37	444951,81
Gebouw3D	443	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201441,72	444963,99
Gebouw3D	444	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201629,64	445000,34
Gebouw3D	445	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201513,39	445059,24
Gebouw3D	447	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201476,55	445023,12
Gebouw3D	449	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201516,78	445037,52
Gebouw3D	450	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201576,75	444909,31
Gebouw3D	451	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201488,38	445042,61
Gebouw3D	452	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201579,01	445053,90
Gebouw3D	453	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201524,35	445010,55
Gebouw3D	454	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201574,43	444963,89
Gebouw3D	455	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201443,43	444969,41
Gebouw3D	456	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201462,28	444983,48
Gebouw3D	457	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201423,64	444968,05

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
Gebouw3D	9,24	9,24	0,00	Relatief	4	29,69	52,98	5,97
Gebouw3D	8,96	8,96	0,00	Relatief	4	29,69	52,98	5,97
Gebouw3D	9,54	9,54	0,00	Relatief	4	29,05	52,16	6,50
Gebouw3D	8,19	8,19	0,00	Relatief	4	28,85	49,31	5,57
Gebouw3D	8,21	8,21	0,00	Relatief	4	28,85	49,31	5,57
Gebouw3D	8,10	8,10	0,00	Relatief	4	28,89	49,28	5,52
Gebouw3D	2,48	2,48	0,00	Relatief	4	18,32	18,60	3,04
Gebouw3D	9,29	9,29	0,00	Relatief	10	42,74	69,80	0,23
Gebouw3D	2,51	2,51	0,00	Relatief	4	18,44	18,90	3,08
Gebouw3D	8,07	8,07	0,00	Relatief	4	28,89	49,28	5,52
Gebouw3D	2,47	2,47	0,00	Relatief	4	18,41	18,88	3,09
Gebouw3D	5,03	5,03	0,00	Relatief	4	25,37	37,20	4,60
Gebouw3D	2,73	2,73	0,00	Relatief	4	25,95	39,54	4,85
Gebouw3D	2,67	2,67	0,00	Relatief	6	17,41	18,02	2,50
Gebouw3D	6,94	6,94	0,00	Relatief	4	16,15	14,84	2,82
Gebouw3D	2,46	2,46	0,00	Relatief	4	11,45	8,01	2,43
Gebouw3D	2,51	2,51	0,00	Relatief	4	11,47	7,99	2,39
Gebouw3D	8,16	8,16	0,00	Relatief	4	28,80	48,99	5,51
Gebouw3D	8,14	8,14	0,00	Relatief	4	28,80	48,99	5,51
Gebouw3D	8,87	8,87	0,00	Relatief	9	44,25	96,17	2,80
Gebouw3D	2,47	2,47	0,00	Relatief	8	26,25	30,80	0,79
Gebouw3D	8,00	8,00	0,00	Relatief	4	28,66	48,27	5,41
Gebouw3D	2,46	2,46	0,00	Relatief	4	10,42	6,77	2,49
Gebouw3D	2,60	2,60	0,00	Relatief	5	11,59	8,27	0,96
Gebouw3D	2,62	2,62	0,00	Relatief	4	20,45	25,15	4,12
Gebouw3D	9,05	9,05	0,00	Relatief	6	36,75	55,42	2,31
Gebouw3D	8,50	8,50	0,00	Relatief	4	30,09	54,76	6,17
Gebouw3D	2,50	2,50	0,00	Relatief	5	18,54	19,18	0,05
Gebouw3D	2,53	2,53	0,00	Relatief	4	18,35	18,63	3,03
Gebouw3D	7,66	7,66	0,00	Relatief	4	44,41	121,42	9,74
Gebouw3D	2,71	2,71	0,00	Relatief	4	11,67	8,37	2,54
Gebouw3D	8,04	8,04	0,00	Relatief	4	28,83	49,15	5,53
Gebouw3D	7,80	7,80	0,00	Relatief	4	26,93	44,97	6,14
Gebouw3D	7,65	7,65	0,00	Relatief	4	26,93	44,97	6,14
Gebouw3D	2,48	2,48	0,00	Relatief	4	18,32	18,60	3,04
Gebouw3D	2,50	2,50	0,00	Relatief	4	18,32	18,60	3,04
Gebouw3D	3,68	3,68	0,00	Relatief	4	11,51	8,26	2,74
Gebouw3D	2,47	2,47	0,00	Relatief	4	11,76	8,53	2,58
Gebouw3D	2,47	2,47	0,00	Relatief	6	26,54	31,51	2,16
Gebouw3D	3,22	3,22	0,00	Relatief	5	26,46	31,45	3,08
Gebouw3D	2,65	2,65	0,00	Relatief	7	39,58	43,48	1,84
Gebouw3D	4,73	4,73	0,00	Relatief	4	26,34	42,36	5,58
Gebouw3D	8,16	8,16	0,00	Relatief	15	61,09	115,23	0,38
Gebouw3D	8,94	8,94	0,00	Relatief	4	37,86	89,05	8,72
Gebouw3D	9,02	9,02	0,00	Relatief	8	46,68	97,93	3,26
Gebouw3D	2,50	2,50	0,00	Relatief	4	18,41	18,84	3,07
Gebouw3D	2,50	2,50	0,00	Relatief	4	18,40	18,83	3,07
Gebouw3D	2,53	2,53	0,00	Relatief	4	12,07	9,10	2,91
Gebouw3D	2,97	2,97	0,00	Relatief	6	10,87	8,53	1,81
Gebouw3D	2,93	2,93	0,00	Relatief	4	10,76	6,85	2,06
Gebouw3D	2,34	2,34	0,00	Relatief	4	11,77	8,37	2,41
Gebouw3D	2,92	2,92	0,00	Relatief	6	16,66	14,24	0,89
Gebouw3D	9,20	9,20	0,00	Relatief	5	35,14	64,31	2,53
Gebouw3D	8,67	8,67	0,00	Relatief	6	37,80	56,44	2,24
Gebouw3D	4,26	4,26	0,00	Relatief	4	14,83	13,33	3,06
Gebouw3D	8,64	8,64	0,00	Relatief	4	20,46	22,38	3,15
Gebouw3D	8,78	8,78	0,00	Relatief	6	36,75	54,73	2,13
Gebouw3D	2,55	2,55	0,00	Relatief	4	15,69	14,12	2,18
Gebouw3D	4,67	4,67	0,00	Relatief	4	12,56	9,80	2,90
Gebouw3D	3,12	3,12	0,00	Relatief	4	11,73	8,45	2,54
Gebouw3D	2,37	2,37	0,00	Relatief	5	11,74	8,42	0,19
Gebouw3D	2,74	2,74	0,00	Relatief	4	15,86	13,64	2,51

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63
Gebouw3D	8,88					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,88					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,02					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,85					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,85					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,12					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,22					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,14					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,12					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,09					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,12					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,40					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,40					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,29					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,35					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,89					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,89					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,99					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,89					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	2,73					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,29					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,10					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,57					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,88					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,14					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,15					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,47					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,29					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,88					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,33					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,33					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,12					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,12					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,03					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,30					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,01					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,12					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,59					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,11					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,21					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,07					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,13					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,13					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,13					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	1,81					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,32					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,47					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,40					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,37					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,10					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,35					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,06					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,57					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,93					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,38					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,32					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,37					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,41					0	0	0	0 dB	False	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
Gebouw3D	458	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201628,07	445096,04
Gebouw3D	459	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201481,95	444912,54
Gebouw3D	461	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201501,35	444995,31
Gebouw3D	462	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201624,54	445010,03
Gebouw3D	466	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201633,85	445271,89
Gebouw3D	467	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201610,92	445232,11
Gebouw3D	468	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201611,73	445146,56
Gebouw3D	470	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201584,55	445180,95
Gebouw3D	471	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201591,18	445158,08
Gebouw3D	472	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201652,17	445136,14
Gebouw3D	475	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201623,01	445148,80
Gebouw3D	476	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201646,24	445158,86
Gebouw3D	478	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201581,84	445171,32
Gebouw3D	480	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201652,03	445257,72
Gebouw3D	483	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201572,75	445160,73
Gebouw3D	486	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201616,68	445236,98
Gebouw3D	493	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201657,82	445147,58
Gebouw3D	496	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201587,06	445171,30
Gebouw3D	498	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201629,07	445222,59
Gebouw3D	499	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201635,23	445198,25
Gebouw3D	505	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201613,55	445178,91
Gebouw3D	507	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201629,14	445200,16
Gebouw3D	508	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201647,70	445287,31
Gebouw3D	509	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201631,38	445260,11
Gebouw3D	511	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201646,34	445291,12
Gebouw3D	512	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201623,83	445253,91
Gebouw3D	520	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201634,93	445179,55
Gebouw3D	521	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201646,77	445217,93
Gebouw3D	523	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201632,66	445172,92
Gebouw3D	524	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201631,26	445206,95
Gebouw3D	525	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201609,03	445220,62
Gebouw3D	526	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201591,18	445158,08
Gebouw3D	532	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201539,45	445128,81
Gebouw3D	533	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201541,96	445136,31
Gebouw3D	534	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201616,56	445177,97
Gebouw3D	535	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201569,49	445129,20
Gebouw3D	537	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201643,78	445136,62
Gebouw3D	541	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201597,87	445161,72
Gebouw3D	542	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201657,31	445172,49
Gebouw3D	543	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201636,98	445144,47
Gebouw3D	544	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201567,09	445122,09
Gebouw3D	545	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201531,23	445124,96
Gebouw3D	546	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201612,53	445186,50
Gebouw3D	548	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201636,03	445139,54
Gebouw3D	549	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201578,74	445147,08
Gebouw3D	552	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201617,76	445175,44
Gebouw3D	553	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201620,06	445141,16
Gebouw3D	555	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201636,16	445236,65
Gebouw3D	557	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201637,37	445261,32
Gebouw3D	558	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201633,83	445156,91
Gebouw3D	559	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201525,22	445127,09
Gebouw3D	561	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201557,84	445133,13
Gebouw3D	562	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201563,67	445131,16
Gebouw3D	566	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201653,00	445214,76
Gebouw3D	567	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201633,58	445244,15
Gebouw3D	569	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201655,39	445207,35
Gebouw3D	572	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201587,63	445147,83
Gebouw3D	573	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201606,54	445167,75
Gebouw3D	577	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201629,85	445215,65
Gebouw3D	578	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201648,96	445211,81
Gebouw3D	580	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201711,18	445301,86
Gebouw3D	581	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201699,38	445299,50

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
Gebouw3D	2,71	2,71	0,00	Relatief	4	18,36	20,64	3,93
Gebouw3D	2,61	2,61	0,00	Relatief	4	14,19	12,07	2,76
Gebouw3D	6,73	6,73	0,00	Relatief	12	47,49	104,74	0,55
Gebouw3D	2,30	2,30	0,00	Relatief	4	11,18	7,69	2,44
Gebouw3D	7,72	7,72	0,00	Relatief	9	48,01	119,89	0,58
Gebouw3D	6,84	6,84	0,00	Relatief	10	54,41	107,70	0,16
Gebouw3D	6,60	6,60	0,00	Relatief	8	43,55	98,12	2,01
Gebouw3D	7,29	7,29	0,00	Relatief	16	85,23	320,39	0,19
Gebouw3D	6,43	6,43	0,00	Relatief	10	49,64	111,01	0,43
Gebouw3D	5,83	5,83	0,00	Relatief	10	44,25	103,17	1,31
Gebouw3D	6,23	6,23	0,00	Relatief	11	59,29	112,20	2,10
Gebouw3D	8,07	8,07	0,00	Relatief	8	45,56	66,84	1,18
Gebouw3D	7,89	7,89	0,00	Relatief	4	43,92	117,50	9,24
Gebouw3D	4,57	4,57	0,00	Relatief	9	49,23	103,89	0,42
Gebouw3D	7,00	7,00	0,00	Relatief	8	47,16	89,00	0,48
Gebouw3D	6,38	6,38	0,00	Relatief	8	53,86	109,52	2,08
Gebouw3D	7,03	7,03	0,00	Relatief	4	42,35	97,16	6,72
Gebouw3D	5,69	5,69	0,00	Relatief	6	43,12	90,07	2,76
Gebouw3D	3,06	3,06	0,00	Relatief	6	33,91	62,58	2,03
Gebouw3D	7,95	7,95	0,00	Relatief	8	43,89	75,78	0,31
Gebouw3D	7,98	7,98	0,00	Relatief	12	45,66	66,92	0,03
Gebouw3D	8,23	8,23	0,00	Relatief	8	43,91	73,82	0,53
Gebouw3D	5,46	5,46	0,00	Relatief	5	33,54	65,38	0,43
Gebouw3D	8,01	8,01	0,00	Relatief	4	34,88	73,50	7,12
Gebouw3D	6,83	6,83	0,00	Relatief	7	33,32	60,68	2,33
Gebouw3D	6,40	6,40	0,00	Relatief	4	38,09	90,49	9,11
Gebouw3D	7,88	7,88	0,00	Relatief	8	45,95	66,56	1,15
Gebouw3D	2,58	2,58	0,00	Relatief	4	10,02	4,39	1,10
Gebouw3D	7,88	7,88	0,00	Relatief	8	49,79	61,66	1,92
Gebouw3D	7,95	7,95	0,00	Relatief	4	27,39	46,81	6,58
Gebouw3D	9,07	9,07	0,00	Relatief	8	79,19	262,61	2,11
Gebouw3D	4,11	4,11	0,00	Relatief	6	18,10	17,70	0,11
Gebouw3D	9,78	9,78	0,00	Relatief	4	28,88	51,67	6,54
Gebouw3D	9,50	9,50	0,00	Relatief	4	28,88	51,67	6,54
Gebouw3D	7,99	7,99	0,00	Relatief	4	27,07	45,76	6,58
Gebouw3D	7,70	7,70	0,00	Relatief	4	27,30	46,11	6,14
Gebouw3D	4,10	4,10	0,00	Relatief	4	26,78	41,99	5,01
Gebouw3D	2,15	2,15	0,00	Relatief	4	21,38	28,50	5,03
Gebouw3D	7,93	7,93	0,00	Relatief	9	45,56	65,70	0,10
Gebouw3D	3,16	3,16	0,00	Relatief	4	21,35	26,90	4,08
Gebouw3D	7,75	7,75	0,00	Relatief	4	27,70	47,61	6,34
Gebouw3D	2,65	2,65	0,00	Relatief	4	19,98	22,96	3,53
Gebouw3D	7,63	7,63	0,00	Relatief	9	40,56	67,11	0,95
Gebouw3D	4,87	4,87	0,00	Relatief	4	17,33	18,34	3,67
Gebouw3D	7,31	7,31	0,00	Relatief	8	48,55	101,49	0,49
Gebouw3D	3,67	3,67	0,00	Relatief	4	18,60	14,05	1,90
Gebouw3D	6,40	6,40	0,00	Relatief	14	51,85	101,37	0,26
Gebouw3D	4,18	4,18	0,00	Relatief	8	57,90	93,86	1,87
Gebouw3D	4,28	4,28	0,00	Relatief	4	29,94	47,75	4,61
Gebouw3D	4,21	4,21	0,00	Relatief	4	19,66	22,64	3,68
Gebouw3D	2,66	2,66	0,00	Relatief	7	20,09	16,45	0,07
Gebouw3D	7,74	7,74	0,00	Relatief	4	27,70	47,61	6,34
Gebouw3D	7,63	7,63	0,00	Relatief	4	27,30	46,10	6,14
Gebouw3D	2,47	2,47	0,00	Relatief	4	14,02	12,02	2,96
Gebouw3D	3,33	3,33	0,00	Relatief	4	17,11	17,42	3,34
Gebouw3D	7,82	7,82	0,00	Relatief	8	42,27	68,86	0,96
Gebouw3D	4,30	4,30	0,00	Relatief	4	16,27	15,73	3,16
Gebouw3D	2,54	2,54	0,00	Relatief	8	30,97	36,89	1,40
Gebouw3D	3,85	3,85	0,00	Relatief	4	16,43	16,84	3,91
Gebouw3D	2,62	2,62	0,00	Relatief	6	18,89	21,70	0,04
Gebouw3D	7,73	7,73	0,00	Relatief	6	44,69	105,42	3,30
Gebouw3D	8,77	8,77	0,00	Relatief	6	44,68	105,39	3,29

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63
Gebouw3D	5,26					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,39					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,73					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,15					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,97					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,61					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,07					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,86					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,95					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,99					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,85					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	16,32					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,72					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,02					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,36					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,82					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,45					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,53					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	15,05					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,40					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	15,05					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,61					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,32					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,53					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,93					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	16,41					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,88					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	16,41					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,11					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	15,94					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,88					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,91					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,91					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,95					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,50					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,38					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,65					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	16,32					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,60					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,50					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,43					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,95					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,99					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,86					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,40					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,04					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	23,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,36					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,15					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,37					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,50					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,50					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,03					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,22					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,62					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,97					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,40					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,30					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,04					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,04					0	0	0	0 dB	False	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
Gebouw3D	582	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201934,60	445264,42
Gebouw3D	583	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201895,84	445244,23
Gebouw3D	584	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201850,45	445268,30
Gebouw3D	585	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201816,15	445269,77
Gebouw3D	586	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201883,74	445273,43
Gebouw3D	587	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201913,58	445248,91
Gebouw3D	588	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201841,17	445288,82
Gebouw3D	589	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201816,53	445246,72
Gebouw3D	590	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201666,19	445303,75
Gebouw3D	591	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201885,03	445265,79
Gebouw3D	592	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201664,54	445271,86
Gebouw3D	593	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201668,91	445313,34
Gebouw3D	594	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201817,09	445141,53
Gebouw3D	595	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201705,37	445186,95
Gebouw3D	596	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201818,82	445230,80
Gebouw3D	597	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201666,29	445188,49
Gebouw3D	598	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201809,18	445136,04
Gebouw3D	599	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201813,12	445138,78
Gebouw3D	600	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201784,19	445175,92
Gebouw3D	601	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201865,09	445184,46
Gebouw3D	602	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201801,30	445130,55
Gebouw3D	603	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201877,92	445216,28
Gebouw3D	604	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201880,11	445145,30
Gebouw3D	605	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201824,51	445130,86
Gebouw3D	606	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201800,10	445172,89
Gebouw3D	607	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201746,84	445160,54
Gebouw3D	608	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201755,90	445177,91
Gebouw3D	609	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201751,41	445162,30
Gebouw3D	610	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201760,55	445165,80
Gebouw3D	611	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201742,19	445172,66
Gebouw3D	612	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201820,46	445256,85
Gebouw3D	613	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201681,23	445129,53
Gebouw3D	614	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201682,97	445124,96
Gebouw3D	615	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201660,70	445164,13
Gebouw3D	616	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201806,48	445159,82
Gebouw3D	617	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201793,73	445185,96
Gebouw3D	618	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201796,94	445149,78
Gebouw3D	619	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201802,23	445168,54
Gebouw3D	620	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201850,59	445285,43
Gebouw3D	621	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201918,80	445193,02
Gebouw3D	622	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201782,07	445180,28
Gebouw3D	623	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201808,60	445155,47
Gebouw3D	624	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201721,88	445317,99
Gebouw3D	625	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201721,67	445126,23
Gebouw3D	626	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201734,97	445155,92
Gebouw3D	627	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201716,62	445162,80
Gebouw3D	628	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201721,18	445164,55
Gebouw3D	629	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201730,28	445168,07
Gebouw3D	630	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201725,73	445166,31
Gebouw3D	631	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201651,05	445193,39
Gebouw3D	633	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201695,99	445164,05
Gebouw3D	634	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201689,13	445150,94
Gebouw3D	637	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201928,56	445280,62
Gebouw3D	638	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201897,27	445304,32
Gebouw3D	639	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201685,76	445189,03
Gebouw3D	640	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201929,40	445287,75
Gebouw3D	641	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201787,26	445302,79
Gebouw3D	642	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201670,50	445202,00
Gebouw3D	643	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201863,07	445233,95
Gebouw3D	644	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201875,35	445271,71
Gebouw3D	645	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201854,98	445167,54
Gebouw3D	646	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201840,74	445189,96

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
Gebouw3D	6,41	6,41	0,00	Relatief	7	51,36	143,33	2,61
Gebouw3D	5,27	5,27	0,00	Relatief	14	58,11	140,18	0,23
Gebouw3D	7,23	7,23	0,00	Relatief	12	55,88	107,41	0,68
Gebouw3D	6,42	6,42	0,00	Relatief	8	44,38	97,71	1,22
Gebouw3D	8,12	8,12	0,00	Relatief	12	56,66	112,00	0,23
Gebouw3D	6,15	6,15	0,00	Relatief	10	53,53	112,49	1,01
Gebouw3D	6,36	6,36	0,00	Relatief	10	55,97	103,56	2,53
Gebouw3D	7,64	7,64	0,00	Relatief	12	44,57	89,06	0,31
Gebouw3D	8,31	8,31	0,00	Relatief	8	53,27	106,49	3,01
Gebouw3D	8,20	8,20	0,00	Relatief	13	60,29	124,88	0,21
Gebouw3D	5,59	5,59	0,00	Relatief	10	57,07	120,78	0,43
Gebouw3D	7,20	7,20	0,00	Relatief	10	75,21	135,99	0,32
Gebouw3D	8,54	8,54	0,00	Relatief	4	35,66	62,75	4,82
Gebouw3D	8,19	8,19	0,00	Relatief	12	42,98	67,99	0,46
Gebouw3D	7,58	7,58	0,00	Relatief	8	44,59	86,63	3,15
Gebouw3D	7,72	7,72	0,00	Relatief	8	42,28	69,75	0,47
Gebouw3D	9,13	9,13	0,00	Relatief	4	35,61	62,45	4,80
Gebouw3D	9,06	9,06	0,00	Relatief	4	35,61	62,44	4,80
Gebouw3D	8,67	8,67	0,00	Relatief	4	35,55	62,27	4,75
Gebouw3D	8,09	8,09	0,00	Relatief	8	38,06	70,94	1,90
Gebouw3D	8,52	8,52	0,00	Relatief	4	36,01	65,05	5,00
Gebouw3D	8,64	8,64	0,00	Relatief	4	27,44	46,72	6,28
Gebouw3D	8,08	8,08	0,00	Relatief	4	27,52	46,71	6,10
Gebouw3D	8,48	8,48	0,00	Relatief	4	35,97	64,76	4,98
Gebouw3D	8,73	8,73	0,00	Relatief	4	35,74	63,52	4,85
Gebouw3D	8,61	8,61	0,00	Relatief	4	35,74	63,51	4,89
Gebouw3D	8,93	8,93	0,00	Relatief	4	35,74	63,51	4,89
Gebouw3D	9,38	9,38	0,00	Relatief	4	35,74	63,49	4,89
Gebouw3D	8,76	8,76	0,00	Relatief	4	35,74	63,49	4,89
Gebouw3D	8,56	8,56	0,00	Relatief	4	35,74	63,49	4,89
Gebouw3D	5,52	5,52	0,00	Relatief	7	34,31	63,43	2,38
Gebouw3D	8,65	8,65	0,00	Relatief	4	35,72	63,36	4,88
Gebouw3D	8,39	8,39	0,00	Relatief	4	35,72	63,34	4,88
Gebouw3D	7,89	7,89	0,00	Relatief	8	39,22	80,63	0,10
Gebouw3D	8,67	8,67	0,00	Relatief	4	35,64	62,90	4,85
Gebouw3D	8,44	8,44	0,00	Relatief	4	35,64	62,90	4,85
Gebouw3D	9,06	9,06	0,00	Relatief	4	35,64	62,90	4,85
Gebouw3D	9,08	9,08	0,00	Relatief	4	35,64	62,88	4,85
Gebouw3D	7,14	7,14	0,00	Relatief	8	42,61	74,70	2,91
Gebouw3D	8,43	8,43	0,00	Relatief	8	33,67	63,85	0,27
Gebouw3D	9,33	9,33	0,00	Relatief	4	35,64	62,88	4,85
Gebouw3D	8,68	8,68	0,00	Relatief	4	35,64	62,88	4,85
Gebouw3D	8,81	8,81	0,00	Relatief	6	38,07	63,73	0,16
Gebouw3D	8,92	8,92	0,00	Relatief	4	35,78	63,61	4,89
Gebouw3D	9,44	9,44	0,00	Relatief	4	35,80	63,55	4,88
Gebouw3D	9,34	9,34	0,00	Relatief	4	35,80	63,55	4,88
Gebouw3D	8,95	8,95	0,00	Relatief	4	35,80	63,55	4,88
Gebouw3D	8,66	8,66	0,00	Relatief	4	35,80	63,55	4,88
Gebouw3D	8,62	8,62	0,00	Relatief	4	35,80	63,53	4,88
Gebouw3D	7,56	7,56	0,00	Relatief	12	45,97	74,31	0,06
Gebouw3D	8,69	8,69	0,00	Relatief	7	35,61	63,08	1,80
Gebouw3D	8,65	8,65	0,00	Relatief	4	35,60	63,07	4,88
Gebouw3D	9,53	9,53	0,00	Relatief	6	36,02	72,65	0,60
Gebouw3D	6,50	6,50	0,00	Relatief	8	35,08	66,14	0,23
Gebouw3D	7,41	7,41	0,00	Relatief	8	39,79	73,60	0,59
Gebouw3D	9,39	9,39	0,00	Relatief	6	35,09	61,25	2,93
Gebouw3D	7,08	7,08	0,00	Relatief	14	80,24	129,99	0,30
Gebouw3D	7,89	7,89	0,00	Relatief	8	42,17	71,44	0,41
Gebouw3D	5,99	5,99	0,00	Relatief	6	33,40	65,32	1,29
Gebouw3D	7,69	7,69	0,00	Relatief	9	42,77	82,79	0,21
Gebouw3D	2,45	2,45	0,00	Relatief	4	11,97	8,82	2,63
Gebouw3D	2,50	2,50	0,00	Relatief	4	11,96	8,80	2,61

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63
Gebouw3D	15,11					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,80					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,14					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,54					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,17					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,29					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,06					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,44					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	16,95					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	16,07					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,80					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,36					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,16					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,97					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,68					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,44					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,66					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,97					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,96					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,97					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,97					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,97					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,97					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,39					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,49					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,97					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,97					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,04					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,99					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,02					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,02					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,02					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,02					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,02					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,62					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,64					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,74					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,57					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,03					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	18,80					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,16					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,40					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,56					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,37					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,38					0	0	0	0 dB	False	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
Gebouw3D	647	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201896,10	445192,65
Gebouw3D	648	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201955,74	445184,61
Gebouw3D	649	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201833,42	445231,02
Gebouw3D	650	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201935,26	445196,36
Gebouw3D	651	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201736,66	445202,19
Gebouw3D	652	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201903,46	445183,89
Gebouw3D	653	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201679,01	445229,85
Gebouw3D	654	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201777,24	445303,99
Gebouw3D	655	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201879,06	445295,82
Gebouw3D	656	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201893,14	445313,14
Gebouw3D	657	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201754,73	445199,91
Gebouw3D	658	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201874,95	445304,61
Gebouw3D	659	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201923,14	445307,31
Gebouw3D	660	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201945,70	445216,42
Gebouw3D	661	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201723,54	445204,81
Gebouw3D	662	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201897,77	445174,66
Gebouw3D	663	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201677,09	445208,58
Gebouw3D	664	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201889,07	445189,94
Gebouw3D	665	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201836,26	445175,96
Gebouw3D	666	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201848,06	445207,60
Gebouw3D	667	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201845,85	445133,28
Gebouw3D	668	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201755,59	445245,23
Gebouw3D	669	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201680,82	445245,81
Gebouw3D	670	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201833,11	445277,55
Gebouw3D	671	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201927,36	445293,34
Gebouw3D	672	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201955,84	445163,13
Gebouw3D	673	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201952,65	445169,72
Gebouw3D	674	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201893,44	445205,24
Gebouw3D	675	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201953,83	445196,95
Gebouw3D	676	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201946,97	445207,44
Gebouw3D	677	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201890,40	445294,95
Gebouw3D	678	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201721,83	445191,30
Gebouw3D	679	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201898,60	445262,53
Gebouw3D	681	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201754,38	445209,60
Gebouw3D	682	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201905,53	445130,73
Gebouw3D	683	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201927,47	445293,83
Gebouw3D	684	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201929,89	445274,46
Gebouw3D	686	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201737,43	445311,25
Gebouw3D	687	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201841,52	445187,48
Gebouw3D	688	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201841,61	445241,43
Gebouw3D	689	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201734,10	445211,91
Gebouw3D	690	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201898,52	445193,58
Gebouw3D	691	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201861,89	445132,75
Gebouw3D	692	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201895,88	445279,87
Gebouw3D	693	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201850,30	445245,18
Gebouw3D	694	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201871,71	445167,21
Gebouw3D	695	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201824,75	445242,21
Gebouw3D	696	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201679,99	445277,06
Gebouw3D	697	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201867,27	445178,78
Gebouw3D	698	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201869,45	445173,09
Gebouw3D	699	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201877,93	445151,00
Gebouw3D	700	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201907,84	445319,69
Gebouw3D	701	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201930,39	445141,10
Gebouw3D	702	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201926,45	445148,35
Gebouw3D	703	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201848,03	445177,91
Gebouw3D	704	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201706,63	445194,32
Gebouw3D	705	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201753,01	445206,49
Gebouw3D	706	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201783,80	445212,40
Gebouw3D	707	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201777,02	445212,24
Gebouw3D	708	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201772,28	445314,80
Gebouw3D	709	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201830,52	445202,09
Gebouw3D	710	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201674,24	445287,28

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
Gebouw3D	2,40	2,40	0,00	Relatief	4	11,96	8,78	2,59
Gebouw3D	2,41	2,41	0,00	Relatief	4	11,91	8,76	2,65
Gebouw3D	6,50	6,50	0,00	Relatief	12	35,62	70,65	0,08
Gebouw3D	9,28	9,28	0,00	Relatief	4	27,21	45,77	6,10
Gebouw3D	7,88	7,88	0,00	Relatief	5	26,66	44,40	0,09
Gebouw3D	2,41	2,41	0,00	Relatief	4	11,55	8,28	2,65
Gebouw3D	9,10	9,10	0,00	Relatief	16	46,51	109,93	0,54
Gebouw3D	7,05	7,05	0,00	Relatief	14	57,59	72,85	0,22
Gebouw3D	7,41	7,41	0,00	Relatief	6	35,02	66,70	2,46
Gebouw3D	6,46	6,46	0,00	Relatief	6	35,08	66,38	2,61
Gebouw3D	7,47	7,47	0,00	Relatief	10	46,59	66,33	0,34
Gebouw3D	7,11	7,11	0,00	Relatief	6	35,02	66,31	2,57
Gebouw3D	9,37	9,37	0,00	Relatief	4	29,63	54,25	6,63
Gebouw3D	2,47	2,47	0,00	Relatief	4	12,21	9,15	2,65
Gebouw3D	3,23	3,23	0,00	Relatief	4	19,38	21,84	3,57
Gebouw3D	2,47	2,47	0,00	Relatief	4	18,73	19,89	3,26
Gebouw3D	2,82	2,82	0,00	Relatief	4	10,70	6,69	1,99
Gebouw3D	8,34	8,34	0,00	Relatief	4	27,50	46,91	6,27
Gebouw3D	8,08	8,08	0,00	Relatief	4	27,49	46,88	6,28
Gebouw3D	8,87	8,87	0,00	Relatief	4	27,30	46,12	6,15
Gebouw3D	8,31	8,31	0,00	Relatief	4	27,25	45,91	6,11
Gebouw3D	10,09	10,09	0,00	Relatief	78	541,24	2682,33	0,10
Gebouw3D	7,40	7,40	0,00	Relatief	12	44,48	107,37	1,00
Gebouw3D	6,46	6,46	0,00	Relatief	14	78,05	172,32	0,04
Gebouw3D	9,48	9,48	0,00	Relatief	9	41,52	73,37	0,21
Gebouw3D	8,42	8,42	0,00	Relatief	4	29,01	51,62	6,26
Gebouw3D	7,08	7,08	0,00	Relatief	4	12,08	9,00	2,67
Gebouw3D	2,42	2,42	0,00	Relatief	4	12,11	9,00	2,61
Gebouw3D	2,44	2,44	0,00	Relatief	4	12,10	9,00	2,63
Gebouw3D	2,35	2,35	0,00	Relatief	4	12,09	9,00	2,66
Gebouw3D	3,42	3,42	0,00	Relatief	4	22,58	31,51	5,04
Gebouw3D	8,11	8,11	0,00	Relatief	5	26,57	44,11	0,07
Gebouw3D	2,83	2,83	0,00	Relatief	4	19,22	21,03	3,35
Gebouw3D	3,98	3,98	0,00	Relatief	4	18,77	15,39	2,12
Gebouw3D	8,36	8,36	0,00	Relatief	8	39,38	78,21	1,59
Gebouw3D	9,43	9,43	0,00	Relatief	12	54,62	101,57	0,25
Gebouw3D	9,47	9,47	0,00	Relatief	6	36,44	74,69	0,54
Gebouw3D	2,64	2,64	0,00	Relatief	4	17,48	18,98	4,02
Gebouw3D	2,49	2,49	0,00	Relatief	4	12,10	8,98	2,61
Gebouw3D	2,58	2,58	0,00	Relatief	4	20,20	24,39	4,00
Gebouw3D	3,90	3,90	0,00	Relatief	5	19,02	15,35	0,63
Gebouw3D	2,95	2,95	0,00	Relatief	4	11,82	8,60	2,59
Gebouw3D	2,48	2,48	0,00	Relatief	4	11,75	8,55	2,66
Gebouw3D	2,31	2,31	0,00	Relatief	4	13,52	11,22	2,93
Gebouw3D	2,34	2,34	0,00	Relatief	4	18,29	19,88	3,56
Gebouw3D	8,77	8,77	0,00	Relatief	4	27,95	48,36	6,30
Gebouw3D	3,84	3,84	0,00	Relatief	4	19,76	23,56	4,02
Gebouw3D	2,59	2,59	0,00	Relatief	4	23,79	34,87	5,23
Gebouw3D	7,85	7,85	0,00	Relatief	4	27,54	46,76	6,09
Gebouw3D	9,03	9,03	0,00	Relatief	4	27,53	46,75	6,09
Gebouw3D	9,26	9,26	0,00	Relatief	4	27,52	46,73	6,10
Gebouw3D	2,83	2,83	0,00	Relatief	9	25,27	35,39	0,06
Gebouw3D	8,39	8,39	0,00	Relatief	4	29,14	52,11	6,31
Gebouw3D	8,34	8,34	0,00	Relatief	4	29,13	52,09	6,31
Gebouw3D	2,45	2,45	0,00	Relatief	6	14,22	10,64	1,12
Gebouw3D	7,57	7,57	0,00	Relatief	9	32,36	52,45	0,46
Gebouw3D	7,79	7,79	0,00	Relatief	4	26,74	44,66	6,56
Gebouw3D	7,78	7,78	0,00	Relatief	4	26,63	44,30	6,54
Gebouw3D	8,07	8,07	0,00	Relatief	4	26,63	44,30	6,53
Gebouw3D	7,32	7,32	0,00	Relatief	6	32,45	49,17	1,56
Gebouw3D	8,02	8,02	0,00	Relatief	4	27,25	45,94	6,12
Gebouw3D	2,48	2,48	0,00	Relatief	6	38,09	40,83	2,12

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63
Gebouw3D	3,39					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,31					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,89					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,50					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,80					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,13					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,30					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	18,80					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,70					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,74					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,26					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,70					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,19					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,45					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,12					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,11					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,36					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,48					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,47					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	40,97					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,99					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	16,80					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,07					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,24					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,38					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,45					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,42					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,39					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,25					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,74					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,29					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,26					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,23					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,45					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,64					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,72					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,45					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,10					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,45					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,32					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,25					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,83					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,58					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,68					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,86					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,67					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,68					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,68					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,66					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,25					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,25					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,26					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,74					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,80					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,80					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,78					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,78					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,73					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,71					0	0	0	0 dB	False	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
Gebouw3D	711	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201901,28	445268,93
Gebouw3D	712	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201836,36	445203,93
Gebouw3D	713	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201842,20	445205,76
Gebouw3D	714	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201843,71	445139,00
Gebouw3D	715	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201927,19	445170,99
Gebouw3D	716	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201939,63	445184,97
Gebouw3D	717	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201937,44	445190,66
Gebouw3D	718	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201884,28	445181,54
Gebouw3D	719	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201882,09	445187,25
Gebouw3D	720	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201955,02	445229,02
Gebouw3D	721	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201929,48	445229,99
Gebouw3D	722	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201834,57	445161,75
Gebouw3D	723	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201933,06	445202,10
Gebouw3D	724	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201759,07	445217,18
Gebouw3D	725	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201851,51	445148,44
Gebouw3D	726	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201662,73	445154,05
Gebouw3D	727	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201734,72	445306,14
Gebouw3D	728	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201687,39	445270,33
Gebouw3D	729	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201900,67	445203,21
Gebouw3D	730	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201805,24	445133,30
Gebouw3D	731	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201906,97	445182,70
Gebouw3D	732	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201696,37	445200,18
Gebouw3D	733	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201854,28	445258,22
Gebouw3D	734	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201759,08	445219,92
Gebouw3D	735	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201847,99	445127,56
Gebouw3D	736	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201668,85	445211,01
Gebouw3D	737	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201895,65	445220,93
Gebouw3D	738	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201889,74	445219,38
Gebouw3D	739	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201866,36	445159,80
Gebouw3D	740	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201671,36	445306,60
Gebouw3D	741	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201940,06	445204,79
Gebouw3D	742	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201906,41	445273,63
Gebouw3D	743	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201916,62	445198,72
Gebouw3D	744	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201941,81	445179,27
Gebouw3D	745	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201911,80	445190,35
Gebouw3D	746	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201849,32	445271,22
Gebouw3D	747	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201899,76	445162,21
Gebouw3D	748	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201947,21	445234,67
Gebouw3D	749	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201829,48	445172,84
Gebouw3D	750	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201832,02	445167,29
Gebouw3D	751	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201935,39	445231,55
Gebouw3D	752	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201953,11	445236,23
Gebouw3D	753	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201941,29	445233,11
Gebouw3D	754	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201883,83	445217,83
Gebouw3D	755	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201930,94	445309,80
Gebouw3D	756	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201912,38	445131,28
Gebouw3D	757	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201882,35	445139,47
Gebouw3D	758	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201766,98	445210,16
Gebouw3D	759	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201886,48	445175,83
Gebouw3D	760	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201904,68	445263,62
Gebouw3D	761	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201842,80	445232,90
Gebouw3D	762	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201917,87	445144,24
Gebouw3D	763	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201896,52	445198,62
Gebouw3D	764	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201659,66	445207,15
Gebouw3D	765	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201913,88	445314,39
Gebouw3D	766	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201841,57	445144,73
Gebouw3D	767	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201882,29	445199,59
Gebouw3D	768	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201911,37	445160,13
Gebouw3D	769	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201687,37	445155,50
Gebouw3D	770	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201852,52	445166,59
Gebouw3D	771	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201922,91	445154,86
Gebouw3D	772	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201956,38	445201,02

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
Gebouw3D	2,67	2,67	0,00	Relatief	4	21,85	27,75	4,02
Gebouw3D	8,69	8,69	0,00	Relatief	4	27,25	45,93	6,12
Gebouw3D	9,16	9,16	0,00	Relatief	4	27,25	45,93	6,12
Gebouw3D	7,90	7,90	0,00	Relatief	4	27,25	45,91	6,11
Gebouw3D	8,73	8,73	0,00	Relatief	4	27,25	45,91	6,11
Gebouw3D	8,25	8,25	0,00	Relatief	4	27,21	45,78	6,10
Gebouw3D	9,03	9,03	0,00	Relatief	4	27,21	45,78	6,10
Gebouw3D	8,13	8,13	0,00	Relatief	4	27,20	45,77	6,12
Gebouw3D	8,31	8,31	0,00	Relatief	4	27,20	45,76	6,12
Gebouw3D	8,33	8,33	0,00	Relatief	4	27,44	46,69	6,26
Gebouw3D	8,17	8,17	0,00	Relatief	4	27,43	46,68	6,26
Gebouw3D	8,26	8,26	0,00	Relatief	4	27,44	46,68	6,25
Gebouw3D	8,21	8,21	0,00	Relatief	4	27,31	46,17	6,15
Gebouw3D	3,62	3,62	0,00	Relatief	6	15,48	14,64	0,46
Gebouw3D	7,94	7,94	0,00	Relatief	6	33,77	57,34	2,99
Gebouw3D	5,72	5,72	0,00	Relatief	4	21,56	25,99	3,64
Gebouw3D	3,06	3,06	0,00	Relatief	4	21,61	25,97	3,61
Gebouw3D	8,14	8,14	0,00	Relatief	8	18,87	18,34	0,54
Gebouw3D	3,98	3,98	0,00	Relatief	4	14,60	13,10	3,18
Gebouw3D	8,65	8,65	0,00	Relatief	4	35,61	62,44	4,80
Gebouw3D	2,46	2,46	0,00	Relatief	5	18,66	19,35	2,84
Gebouw3D	4,25	4,25	0,00	Relatief	6	15,60	14,72	0,56
Gebouw3D	7,03	7,03	0,00	Relatief	6	36,70	83,85	3,67
Gebouw3D	3,13	3,13	0,00	Relatief	7	31,46	37,95	0,46
Gebouw3D	8,20	8,20	0,00	Relatief	4	27,63	47,34	6,30
Gebouw3D	3,91	3,91	0,00	Relatief	4	20,58	25,40	4,05
Gebouw3D	9,14	9,14	0,00	Relatief	4	27,10	45,47	6,11
Gebouw3D	9,00	9,00	0,00	Relatief	4	27,10	45,46	6,11
Gebouw3D	8,69	8,69	0,00	Relatief	4	27,84	47,95	6,26
Gebouw3D	2,75	2,75	0,00	Relatief	6	29,09	45,14	0,80
Gebouw3D	8,95	8,95	0,00	Relatief	4	27,55	47,05	6,27
Gebouw3D	4,86	4,86	0,00	Relatief	5	28,54	47,05	3,15
Gebouw3D	7,94	7,94	0,00	Relatief	6	27,54	47,04	0,27
Gebouw3D	8,63	8,63	0,00	Relatief	4	27,55	47,04	6,27
Gebouw3D	8,27	8,27	0,00	Relatief	4	27,54	47,04	6,28
Gebouw3D	2,77	2,77	0,00	Relatief	6	28,15	47,02	0,59
Gebouw3D	8,42	8,42	0,00	Relatief	4	27,52	46,99	6,29
Gebouw3D	9,14	9,14	0,00	Relatief	4	27,16	45,64	6,12
Gebouw3D	8,90	8,90	0,00	Relatief	4	27,16	45,63	6,11
Gebouw3D	8,18	8,18	0,00	Relatief	4	27,14	45,57	6,10
Gebouw3D	8,06	8,06	0,00	Relatief	4	27,13	45,57	6,11
Gebouw3D	8,39	8,39	0,00	Relatief	4	27,13	45,56	6,11
Gebouw3D	8,89	8,89	0,00	Relatief	4	27,13	45,53	6,11
Gebouw3D	8,80	8,80	0,00	Relatief	4	27,11	45,48	6,11
Gebouw3D	9,41	9,41	0,00	Relatief	4	29,63	54,25	6,62
Gebouw3D	8,25	8,25	0,00	Relatief	4	29,05	51,81	6,29
Gebouw3D	9,02	9,02	0,00	Relatief	4	27,82	47,88	6,25
Gebouw3D	3,70	3,70	0,00	Relatief	6	28,38	49,10	0,52
Gebouw3D	8,22	8,22	0,00	Relatief	4	27,50	46,90	6,27
Gebouw3D	3,15	3,15	0,00	Relatief	8	36,28	46,86	0,77
Gebouw3D	3,44	3,44	0,00	Relatief	4	12,10	8,18	2,04
Gebouw3D	4,15	4,15	0,00	Relatief	4	25,30	32,50	3,58
Gebouw3D	2,38	2,38	0,00	Relatief	4	19,03	20,67	3,36
Gebouw3D	2,60	2,60	0,00	Relatief	4	19,77	22,91	3,65
Gebouw3D	3,07	3,07	0,00	Relatief	6	20,65	24,74	0,15
Gebouw3D	8,83	8,83	0,00	Relatief	6	33,43	53,97	2,61
Gebouw3D	2,49	2,49	0,00	Relatief	4	12,00	8,86	2,62
Gebouw3D	2,41	2,41	0,00	Relatief	4	12,00	8,84	2,61
Gebouw3D	8,61	8,61	0,00	Relatief	4	35,60	63,07	4,88
Gebouw3D	2,47	2,47	0,00	Relatief	4	12,04	8,91	2,63
Gebouw3D	2,41	2,41	0,00	Relatief	4	12,04	8,91	2,62
Gebouw3D	2,45	2,45	0,00	Relatief	4	12,00	8,88	2,66

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63
Gebouw3D	6,91					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,50					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,50					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,48					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,48					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,47					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,50					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,45					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,60					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,14					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,20					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,83					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,12					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,20					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,21					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,59					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,26					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,17					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,44					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,44					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,66					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,73					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,50					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,90					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,49					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,50					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,49					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,32					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,47					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,47					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,47					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,44					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,19					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,23					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,66					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,33					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,48					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,02					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,07					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,16					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,17					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,23					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,60					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,38					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,39					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,41					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,42					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,35					0	0	0	0 dB	False	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
Gebouw3D	773	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201904,94	445145,04
Gebouw3D	774	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201857,40	445144,11
Gebouw3D	775	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201861,44	445151,21
Gebouw3D	776	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201949,45	445208,39
Gebouw3D	777	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201859,00	445150,28
Gebouw3D	778	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201696,39	445223,28
Gebouw3D	779	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201722,51	445198,45
Gebouw3D	780	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201894,29	445287,71
Gebouw3D	781	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201954,20	445206,57
Gebouw3D	782	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201857,60	445150,80
Gebouw3D	783	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201864,38	445133,68
Gebouw3D	784	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201715,69	445207,09
Gebouw3D	785	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201905,25	445208,37
Gebouw3D	786	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201915,91	445253,97
Gebouw3D	787	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201703,24	445150,25
Gebouw3D	788	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201689,07	445199,02
Gebouw3D	789	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201958,21	445185,56
Gebouw3D	790	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201686,76	445202,63
Gebouw3D	791	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201681,47	445201,07
Gebouw3D	792	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201921,79	445297,03
Gebouw3D	793	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201951,38	445196,01
Gebouw3D	794	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201703,43	445279,30
Gebouw3D	795	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201915,85	445276,61
Gebouw3D	796	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201902,93	445182,16
Gebouw3D	797	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201845,92	445180,20
Gebouw3D	798	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201921,66	445157,16
Gebouw3D	799	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201901,40	445200,11
Gebouw3D	800	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201900,18	445192,45
Gebouw3D	801	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201883,59	445285,63
Gebouw3D	802	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201911,12	445171,32
Gebouw3D	803	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201956,83	445222,15
Gebouw3D	804	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201843,49	445179,27
Gebouw3D	805	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201863,47	445138,93
Gebouw3D	806	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201913,28	445165,67
Gebouw3D	807	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201875,23	445128,55
Gebouw3D	808	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201851,52	445179,25
Gebouw3D	809	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201790,57	445162,85
Gebouw3D	810	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201892,79	445159,53
Gebouw3D	811	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201850,31	445200,44
Gebouw3D	812	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201824,68	445200,26
Gebouw3D	813	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201925,01	445176,70
Gebouw3D	814	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201920,18	445168,31
Gebouw3D	815	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201699,50	445202,80
Gebouw3D	816	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201738,30	445195,59
Gebouw3D	817	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201693,37	445134,14
Gebouw3D	818	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201881,62	445202,13
Gebouw3D	819	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201852,45	445193,63
Gebouw3D	820	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201905,92	445205,81
Gebouw3D	821	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201850,44	445168,91
Gebouw3D	823	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201905,84	445311,82
Gebouw3D	824	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201903,45	445215,27
Gebouw3D	825	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201909,21	445165,83
Gebouw3D	826	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201945,02	445218,98
Gebouw3D	827	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201829,85	445183,79
Gebouw3D	828	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201847,99	445167,90
Gebouw3D	829	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201829,06	445186,30
Gebouw3D	830	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201902,65	445193,39
Gebouw3D	831	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201951,49	445172,12
Gebouw3D	832	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201953,90	445200,07
Gebouw3D	833	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201904,94	445145,04
Gebouw3D	834	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201859,88	445145,04
Gebouw3D	835	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201908,93	445159,20

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
Gebouw3D	2,45	2,45	0,00	Relatief	4	11,79	8,59	2,64
Gebouw3D	2,53	2,53	0,00	Relatief	4	11,78	8,58	2,65
Gebouw3D	2,50	2,50	0,00	Relatief	4	11,79	8,57	2,61
Gebouw3D	2,31	2,31	0,00	Relatief	4	12,04	8,94	2,66
Gebouw3D	2,44	2,44	0,00	Relatief	10	20,69	16,11	0,10
Gebouw3D	9,71	9,71	0,00	Relatief	4	36,12	80,59	8,06
Gebouw3D	8,05	8,05	0,00	Relatief	13	51,65	71,50	0,07
Gebouw3D	3,52	3,52	0,00	Relatief	4	31,61	55,45	5,26
Gebouw3D	2,41	2,41	0,00	Relatief	4	12,40	9,40	2,64
Gebouw3D	4,40	4,40	0,00	Relatief	4	12,36	9,37	2,67
Gebouw3D	2,47	2,47	0,00	Relatief	4	12,32	9,31	2,66
Gebouw3D	4,01	4,01	0,00	Relatief	6	23,66	20,24	0,21
Gebouw3D	2,52	2,52	0,00	Relatief	4	11,93	8,78	2,64
Gebouw3D	2,63	2,63	0,00	Relatief	6	20,77	13,45	1,23
Gebouw3D	9,34	9,34	0,00	Relatief	5	35,60	63,08	0,83
Gebouw3D	2,69	2,69	0,00	Relatief	4	17,83	19,56	3,90
Gebouw3D	2,38	2,38	0,00	Relatief	4	12,20	9,14	2,65
Gebouw3D	3,08	3,08	0,00	Relatief	4	18,47	17,81	2,74
Gebouw3D	3,59	3,59	0,00	Relatief	4	21,19	16,78	1,94
Gebouw3D	2,69	2,69	0,00	Relatief	4	21,17	26,70	4,15
Gebouw3D	2,41	2,41	0,00	Relatief	4	11,85	8,67	2,63
Gebouw3D	8,52	8,52	0,00	Relatief	6	44,68	105,32	3,30
Gebouw3D	7,29	7,29	0,00	Relatief	6	30,52	47,45	1,76
Gebouw3D	2,41	2,41	0,00	Relatief	10	21,47	18,40	0,31
Gebouw3D	2,45	2,45	0,00	Relatief	8	20,04	16,90	0,28
Gebouw3D	2,35	2,35	0,00	Relatief	4	12,06	8,93	2,62
Gebouw3D	2,38	2,38	0,00	Relatief	5	18,05	18,24	2,33
Gebouw3D	2,46	2,46	0,00	Relatief	4	12,06	8,95	2,64
Gebouw3D	2,28	2,28	0,00	Relatief	4	23,70	34,49	5,40
Gebouw3D	2,37	2,37	0,00	Relatief	4	12,22	9,15	2,63
Gebouw3D	2,45	2,45	0,00	Relatief	6	16,28	16,11	0,94
Gebouw3D	2,51	2,51	0,00	Relatief	4	12,19	9,10	2,61
Gebouw3D	2,45	2,45	0,00	Relatief	4	12,17	9,10	2,66
Gebouw3D	2,35	2,35	0,00	Relatief	4	12,17	9,08	2,63
Gebouw3D	2,50	2,50	0,00	Relatief	4	12,18	9,08	2,60
Gebouw3D	2,45	2,45	0,00	Relatief	6	14,16	9,07	0,30
Gebouw3D	8,71	8,71	0,00	Relatief	4	35,64	62,89	4,85
Gebouw3D	8,36	8,36	0,00	Relatief	8	33,50	55,68	0,28
Gebouw3D	8,62	8,62	0,00	Relatief	4	27,57	47,14	6,28
Gebouw3D	8,66	8,66	0,00	Relatief	4	27,57	47,13	6,28
Gebouw3D	9,02	9,02	0,00	Relatief	4	27,56	47,10	6,27
Gebouw3D	8,76	8,76	0,00	Relatief	4	27,56	47,10	6,27
Gebouw3D	4,08	4,08	0,00	Relatief	7	16,51	17,21	0,07
Gebouw3D	7,92	7,92	0,00	Relatief	11	46,94	68,80	0,09
Gebouw3D	8,59	8,59	0,00	Relatief	4	35,72	63,34	4,88
Gebouw3D	2,43	2,43	0,00	Relatief	4	12,16	9,07	2,62
Gebouw3D	2,42	2,42	0,00	Relatief	4	12,15	9,06	2,63
Gebouw3D	2,42	2,42	0,00	Relatief	4	12,14	9,06	2,64
Gebouw3D	2,52	2,52	0,00	Relatief	4	12,11	9,03	2,66
Gebouw3D	2,82	2,82	0,00	Relatief	4	22,18	28,98	4,21
Gebouw3D	8,71	8,71	0,00	Relatief	4	27,44	46,73	6,28
Gebouw3D	2,40	2,40	0,00	Relatief	4	12,08	8,95	2,60
Gebouw3D	2,41	2,41	0,00	Relatief	4	12,05	8,94	2,65
Gebouw3D	2,50	2,50	0,00	Relatief	4	12,06	8,94	2,63
Gebouw3D	2,55	2,55	0,00	Relatief	4	12,05	8,94	2,66
Gebouw3D	2,43	2,43	0,00	Relatief	4	12,06	8,94	2,63
Gebouw3D	2,45	2,45	0,00	Relatief	4	12,05	8,94	2,64
Gebouw3D	10,75	10,75	0,00	Relatief	4	12,16	9,10	2,67
Gebouw3D	2,43	2,43	0,00	Relatief	4	12,12	9,04	2,66
Gebouw3D	2,41	2,41	0,00	Relatief	7	14,60	11,93	0,31
Gebouw3D	5,05	5,05	0,00	Relatief	4	12,23	9,18	2,65
Gebouw3D	2,47	2,47	0,00	Relatief	4	11,86	8,67	2,61

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63
Gebouw3D	3,27					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,27					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,30					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,37					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,68					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,69					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,55					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,57					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,54					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,69					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,33					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,62					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,92					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,01					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,50					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,66					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,43					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,30					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,04					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,90					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,71					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,06					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,43					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,93					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,39					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,03					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,48					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,74					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,49					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,45					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,49					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,74					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,97					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,47					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,24					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,45					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,98					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,45					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,44					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,41					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,90					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,44					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,44					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,37					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,40					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,38					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,40					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,38					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,42					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,41					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,52					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,50					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,33					0	0	0	0 dB	False	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
Gebouw3D	836	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201910,82	445164,73
Gebouw3D	837	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201894,97	445153,84
Gebouw3D	838	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201873,93	445130,81
Gebouw3D	839	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201836,58	445245,13
Gebouw3D	840	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201901,56	445222,47
Gebouw3D	841	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201853,23	445191,12
Gebouw3D	842	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201933,87	445213,34
Gebouw3D	843	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201865,95	445139,88
Gebouw3D	844	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201900,49	445181,22
Gebouw3D	845	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201894,10	445202,72
Gebouw3D	846	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201769,01	445314,41
Gebouw3D	847	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201701,41	445289,39
Gebouw3D	848	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201653,49	445317,21
Gebouw3D	849	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201932,44	445218,76
Gebouw3D	850	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201674,22	445209,92
Gebouw3D	851	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202057,17	445264,35
Gebouw3D	852	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202029,59	445220,16
Gebouw3D	853	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202060,18	445253,48
Gebouw3D	854	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202041,88	445225,21
Gebouw3D	855	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202072,77	445276,72
Gebouw3D	856	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202084,62	445283,15
Gebouw3D	857	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201975,11	445271,29
Gebouw3D	858	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202021,05	445201,27
Gebouw3D	859	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201971,12	445308,06
Gebouw3D	860	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202000,00	445254,88
Gebouw3D	861	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202000,00	445178,23
Gebouw3D	862	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202000,00	445205,80
Gebouw3D	863	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201974,25	445172,01
Gebouw3D	864	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201981,81	445231,59
Gebouw3D	865	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201992,75	445277,86
Gebouw3D	866	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201999,40	445220,00
Gebouw3D	867	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202026,41	445255,56
Gebouw3D	868	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202000,00	445194,75
Gebouw3D	869	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201959,43	445155,71
Gebouw3D	870	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201976,75	445295,18
Gebouw3D	871	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201991,32	445235,58
Gebouw3D	872	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202040,55	445302,16
Gebouw3D	873	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202016,83	445251,61
Gebouw3D	874	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202006,47	445263,36
Gebouw3D	875	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202057,74	445319,87
Gebouw3D	876	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201977,37	445173,52
Gebouw3D	877	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202021,62	445253,59
Gebouw3D	878	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202061,95	445312,79
Gebouw3D	879	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202034,91	445311,65
Gebouw3D	880	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201982,44	445271,74
Gebouw3D	881	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202012,04	445249,64
Gebouw3D	882	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202041,57	445312,40
Gebouw3D	883	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202023,01	445245,12
Gebouw3D	884	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202000,00	445189,23
Gebouw3D	885	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201986,56	445233,58
Gebouw3D	886	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201995,88	445187,64
Gebouw3D	887	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201957,51	445219,57
Gebouw3D	888	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202000,00	445289,90
Gebouw3D	889	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201984,08	445305,16
Gebouw3D	890	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201984,46	445313,13
Gebouw3D	891	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202014,95	445298,73
Gebouw3D	892	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201985,95	445297,65
Gebouw3D	893	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201988,43	445285,12
Gebouw3D	894	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202019,27	445291,46
Gebouw3D	895	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202003,36	445306,34
Gebouw3D	896	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201974,66	445194,97
Gebouw3D	897	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202035,48	445299,14

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
Gebouw3D	2,45	2,45	0,00	Relatief	4	11,85	8,66	2,63
Gebouw3D	8,91	8,91	0,00	Relatief	4	27,51	46,97	6,29
Gebouw3D	2,49	2,49	0,00	Relatief	4	11,67	8,41	2,60
Gebouw3D	2,32	2,32	0,00	Relatief	4	14,82	13,68	3,48
Gebouw3D	8,31	8,31	0,00	Relatief	4	27,10	45,46	6,11
Gebouw3D	2,49	2,49	0,00	Relatief	4	11,94	8,79	2,63
Gebouw3D	2,43	2,43	0,00	Relatief	6	18,00	8,78	0,03
Gebouw3D	2,47	2,47	0,00	Relatief	4	11,91	8,76	2,66
Gebouw3D	2,44	2,44	0,00	Relatief	4	11,90	8,72	2,62
Gebouw3D	2,43	2,43	0,00	Relatief	4	11,89	8,70	2,61
Gebouw3D	4,75	4,75	0,00	Relatief	4	14,56	13,22	3,45
Gebouw3D	7,64	7,64	0,00	Relatief	6	44,68	105,40	3,29
Gebouw3D	7,14	7,14	0,00	Relatief	6	42,74	84,50	0,23
Gebouw3D	2,54	2,54	0,00	Relatief	6	21,68	23,93	2,02
Gebouw3D	3,19	3,19	0,00	Relatief	4	19,42	23,47	4,52
Gebouw3D	7,16	7,16	0,00	Relatief	9	47,76	94,97	0,27
Gebouw3D	6,68	6,68	0,00	Relatief	11	47,67	89,93	0,06
Gebouw3D	6,68	6,68	0,00	Relatief	7	47,76	98,07	0,27
Gebouw3D	7,01	7,01	0,00	Relatief	9	53,36	112,71	0,27
Gebouw3D	7,64	7,64	0,00	Relatief	14	48,15	87,81	0,24
Gebouw3D	6,64	6,64	0,00	Relatief	10	53,01	106,90	0,24
Gebouw3D	7,99	7,99	0,00	Relatief	12	47,95	94,04	0,14
Gebouw3D	7,65	7,65	0,00	Relatief	14	55,49	105,00	0,15
Gebouw3D	8,04	8,04	0,00	Relatief	4	33,49	69,87	7,91
Gebouw3D	7,29	7,29	0,00	Relatief	8	40,13	62,69	0,43
Gebouw3D	9,22	9,22	0,00	Relatief	8	40,21	62,34	0,44
Gebouw3D	7,67	7,67	0,00	Relatief	9	40,30	62,19	0,14
Gebouw3D	8,29	8,29	0,00	Relatief	8	41,64	80,86	2,33
Gebouw3D	7,16	7,16	0,00	Relatief	10	46,86	85,43	0,14
Gebouw3D	7,72	7,72	0,00	Relatief	8	37,90	70,68	1,77
Gebouw3D	7,99	7,99	0,00	Relatief	6	40,16	62,83	2,30
Gebouw3D	7,57	7,57	0,00	Relatief	6	39,97	63,58	2,47
Gebouw3D	7,62	7,62	0,00	Relatief	12	43,40	69,19	0,14
Gebouw3D	8,47	8,47	0,00	Relatief	8	41,41	84,32	2,30
Gebouw3D	8,11	8,11	0,00	Relatief	4	36,88	84,27	8,38
Gebouw3D	7,94	7,94	0,00	Relatief	6	40,03	61,42	2,12
Gebouw3D	7,74	7,74	0,00	Relatief	6	34,28	67,15	0,03
Gebouw3D	7,85	7,85	0,00	Relatief	6	40,17	63,09	2,24
Gebouw3D	7,92	7,92	0,00	Relatief	6	40,07	63,09	2,24
Gebouw3D	7,71	7,71	0,00	Relatief	8	41,93	71,94	2,51
Gebouw3D	8,38	8,38	0,00	Relatief	8	40,98	86,96	2,41
Gebouw3D	8,20	8,20	0,00	Relatief	6	39,83	61,32	2,24
Gebouw3D	7,87	7,87	0,00	Relatief	8	35,79	60,10	0,07
Gebouw3D	7,87	7,87	0,00	Relatief	6	34,26	65,70	0,19
Gebouw3D	7,63	7,63	0,00	Relatief	6	34,01	65,28	0,08
Gebouw3D	7,59	7,59	0,00	Relatief	6	39,69	60,80	2,24
Gebouw3D	7,73	7,73	0,00	Relatief	9	37,65	68,75	0,03
Gebouw3D	1,98	1,98	0,00	Relatief	4	10,63	6,90	2,26
Gebouw3D	8,02	8,02	0,00	Relatief	8	40,24	61,86	1,39
Gebouw3D	7,83	7,83	0,00	Relatief	6	40,05	61,69	2,15
Gebouw3D	7,66	7,66	0,00	Relatief	8	40,17	61,69	1,42
Gebouw3D	2,45	2,45	0,00	Relatief	4	12,07	8,98	2,66
Gebouw3D	8,01	8,01	0,00	Relatief	10	42,08	73,51	0,22
Gebouw3D	2,83	2,83	0,00	Relatief	6	25,49	35,44	0,30
Gebouw3D	3,59	3,59	0,00	Relatief	8	30,65	40,80	0,58
Gebouw3D	8,03	8,03	0,00	Relatief	5	29,08	51,45	0,13
Gebouw3D	2,30	2,30	0,00	Relatief	4	14,59	13,00	3,10
Gebouw3D	7,99	7,99	0,00	Relatief	5	29,03	51,30	0,08
Gebouw3D	7,72	7,72	0,00	Relatief	4	29,62	53,73	6,34
Gebouw3D	2,33	2,33	0,00	Relatief	8	18,04	18,31	0,24
Gebouw3D	7,87	7,87	0,00	Relatief	4	27,14	45,56	6,09
Gebouw3D	7,83	7,83	0,00	Relatief	5	29,62	54,09	0,19

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63
Gebouw3D	3,30					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,47					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,23					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,93					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,44					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,34					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,60					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,33					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,33					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,33					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,83					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	12,04					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	15,90					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,60					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,19					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,28					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,88					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	17,00					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	17,01					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,81					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	17,01					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,01					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,79					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,84					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,44					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,51					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,38					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,20					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,87					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,44					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,89					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,74					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,57					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,24					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,06					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,87					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,03					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,79					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,81					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,24					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,20					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,79					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,24					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,03					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,01					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,81					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,27					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,06					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,55					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,87					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	10,55					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,37					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,39					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,39					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,28					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,44					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	5,31					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,48					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,27					0	0	0	0 dB	False	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1
Gebouw3D	898	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201968,07	445212,07
Gebouw3D	899	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201967,68	445192,28
Gebouw3D	900	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202000,00	445214,91
Gebouw3D	901	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202039,29	445234,62
Gebouw3D	902	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201960,71	445189,59
Gebouw3D	903	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201971,05	445178,62
Gebouw3D	904	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201958,27	445188,65
Gebouw3D	905	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202034,49	445227,38
Gebouw3D	906	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201972,63	445288,24
Gebouw3D	907	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202019,08	445240,88
Gebouw3D	908	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201972,47	445200,65
Gebouw3D	909	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202010,37	445306,43
Gebouw3D	910	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201968,80	445181,92
Gebouw3D	911	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201996,07	445237,57
Gebouw3D	912	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201970,26	445206,37
Gebouw3D	913	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202068,01	445269,42
Gebouw3D	914	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202050,48	445238,93
Gebouw3D	915	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202008,78	445309,11
Gebouw3D	916	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201998,09	445303,62
Gebouw3D	917	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201969,91	445180,99
Gebouw3D	918	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202014,04	445288,37
Gebouw3D	919	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201974,23	445285,55
Gebouw3D	920	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202003,12	445210,23
Gebouw3D	921	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201980,28	445291,20
Gebouw3D	922	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202004,67	445230,20
Gebouw3D	923	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201989,23	445304,34
Gebouw3D	924	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202024,66	445317,32
Gebouw3D	925	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	202026,73	445247,97
Gebouw3D	926	1	20:43, 30 mrt 2019			Polygoon	201983,57	445223,26
gebouw	1906	24	11:13, 17 nov 2021	W01	4 woningen	Polygoon	201702,78	445030,24
gebouw	1907	24	11:13, 17 nov 2021	W02	4 woningen	Polygoon	201723,45	445045,89
gebouw	1908	24	11:13, 17 nov 2021	W03	3 woningen	Polygoon	201701,56	445081,90
gebouw	1909	24	11:13, 17 nov 2021	W04	3 woningen	Polygoon	201678,54	445090,68

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
Gebouw3D	8,67	8,67	0,00	Relatief	4	27,48	46,83	6,26
Gebouw3D	8,34	8,34	0,00	Relatief	4	27,47	46,80	6,26
Gebouw3D	7,75	7,75	0,00	Relatief	8	39,78	59,38	1,25
Gebouw3D	6,98	6,98	0,00	Relatief	12	47,45	89,41	0,07
Gebouw3D	2,43	2,43	0,00	Relatief	4	12,01	8,87	2,62
Gebouw3D	2,47	2,47	0,00	Relatief	4	12,04	8,91	2,63
Gebouw3D	2,42	2,42	0,00	Relatief	4	12,04	8,91	2,62
Gebouw3D	6,96	6,96	0,00	Relatief	11	47,86	91,10	0,08
Gebouw3D	2,25	2,25	0,00	Relatief	4	19,50	20,66	3,12
Gebouw3D	2,74	2,74	0,00	Relatief	4	9,06	5,13	2,26
Gebouw3D	8,86	8,86	0,00	Relatief	4	27,22	45,84	6,13
Gebouw3D	2,33	2,33	0,00	Relatief	4	14,65	13,10	3,12
Gebouw3D	2,50	2,50	0,00	Relatief	4	22,58	29,06	3,97
Gebouw3D	7,27	7,27	0,00	Relatief	8	39,99	61,18	0,90
Gebouw3D	9,01	9,01	0,00	Relatief	4	27,18	45,69	6,11
Gebouw3D	6,91	6,91	0,00	Relatief	13	51,21	96,41	0,25
Gebouw3D	7,04	7,04	0,00	Relatief	8	47,74	93,07	0,27
Gebouw3D	2,72	2,72	0,00	Relatief	9	22,46	26,45	0,08
Gebouw3D	2,32	2,32	0,00	Relatief	4	14,34	12,58	3,07
Gebouw3D	2,40	2,40	0,00	Relatief	4	12,05	8,93	2,63
Gebouw3D	7,25	7,25	0,00	Relatief	8	34,45	65,67	0,13
Gebouw3D	2,28	2,28	0,00	Relatief	4	13,94	12,00	3,12
Gebouw3D	7,23	7,23	0,00	Relatief	8	40,53	64,29	1,25
Gebouw3D	2,26	2,26	0,00	Relatief	4	13,85	11,85	3,10
Gebouw3D	2,58	2,58	0,00	Relatief	4	12,94	10,22	2,73
Gebouw3D	2,75	2,75	0,00	Relatief	4	14,18	12,25	2,95
Gebouw3D	2,33	2,33	0,00	Relatief	4	14,82	13,32	3,07
Gebouw3D	2,59	2,59	0,00	Relatief	4	12,42	9,22	2,46
Gebouw3D	7,93	7,93	0,00	Relatief	6	20,43	16,24	1,38
gebouw	8,00	8,00	0,00	Relatief	4	80,53	372,88	14,43
gebouw	8,00	8,00	0,00	Relatief	4	80,51	372,49	14,41
gebouw	8,00	8,00	0,00	Relatief	4	67,91	281,61	14,40
gebouw	8,00	8,00	0,00	Relatief	4	67,99	282,26	14,35

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63
Gebouw3D	7,48					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,48					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,63					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,79					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,39					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,39					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,41					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,88					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,73					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	2,28					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,48					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,28					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,32					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	14,87					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,48					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	9,81					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	11,28					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	6,09					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,17					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,40					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	8,46					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,95					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	13,63					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,91					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,74					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,11					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	4,39					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	3,75					0	0	0	0 dB	False	0,80
Gebouw3D	7,33					0	0	0	0 dB	False	0,80
gebouw	25,86					0	0	0	0 dB	False	0,80
gebouw	25,89					0	0	0	0 dB	False	0,80
gebouw	19,59					0	0	0	0 dB	False	0,80
gebouw	19,64					0	0	0	0 dB	False	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gebouw3D	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
gebouw	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
gebouw	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
gebouw	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
gebouw	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm
groenvoorziening	927	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	928	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	929	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	930	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	931	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	932	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	933	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	934	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	935	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	936	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	937	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	938	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	939	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	943	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	944	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	945	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	946	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	947	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	948	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	950	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	951	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	952	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	953	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	954	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	955	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	956	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	957	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	958	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	959	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	960	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	961	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	964	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	965	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	966	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	967	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	968	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	969	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	970	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	971	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	972	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	973	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	974	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	976	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	977	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	978	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	981	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	982	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	984	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	985	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	986	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	987	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	988	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	992	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	993	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	995	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	998	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1000	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1002	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1004	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1005	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1006	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1008	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	X-1	Y-1	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
groenvoorziening	201777,37	444995,65	8	42,87	22,18	1,08
groenvoorziening	202205,68	445215,74	27	89,06	78,78	0,20
groenvoorziening	201843,56	445052,34	29	208,86	515,45	0,39
groenvoorziening	202111,44	445174,31	6	5,97	0,22	0,15
groenvoorziening	202047,31	445154,44	28	56,17	57,65	0,10
groenvoorziening	201721,07	444952,77	62	63,61	64,98	0,19
groenvoorziening	202149,57	445206,68	241	1065,04	769,52	0,07
groenvoorziening	201696,02	444970,90	75	69,59	111,89	0,18
groenvoorziening	202055,32	445159,92	45	163,89	127,87	0,10
groenvoorziening	201693,60	444947,81	6	38,55	32,93	0,81
groenvoorziening	202019,20	445150,26	6	62,13	30,79	0,79
groenvoorziening	201681,65	444935,54	4	36,24	13,45	0,83
groenvoorziening	201733,77	444992,52	57	74,08	116,35	0,20
groenvoorziening	201517,67	444821,03	49	94,95	56,21	0,07
groenvoorziening	201754,44	445005,91	103	690,05	1038,12	0,71
groenvoorziening	201702,53	444949,68	13	52,12	21,20	0,24
groenvoorziening	201672,30	444948,86	13	208,11	317,31	1,31
groenvoorziening	201433,55	444758,37	43	142,29	77,08	0,10
groenvoorziening	201425,06	444787,54	4	12,25	5,50	0,95
groenvoorziening	201590,08	444891,76	4	201,08	67,46	0,63
groenvoorziening	201924,08	445112,65	21	204,62	169,20	1,83
groenvoorziening	202118,19	445178,00	38	131,28	69,22	0,10
groenvoorziening	202035,94	445167,97	27	255,49	102,94	0,65
groenvoorziening	201508,16	444834,64	5	201,53	76,86	0,72
groenvoorziening	201669,81	444927,26	4	171,93	76,99	0,99
groenvoorziening	201515,82	444823,68	37	523,47	492,87	0,05
groenvoorziening	201735,29	444972,56	35	55,57	56,69	0,09
groenvoorziening	201774,97	444579,98	274	1080,53	1037,70	0,01
groenvoorziening	202100,38	445178,48	28	93,90	70,06	0,39
groenvoorziening	201779,91	444582,81	302	1124,14	1057,25	0,01
groenvoorziening	201433,94	444766,28	4	11,29	7,34	2,01
groenvoorziening	202055,32	445159,92	27	56,17	57,65	0,10
groenvoorziening	201392,19	444748,66	10	137,36	123,92	0,15
groenvoorziening	201264,50	444659,59	19	524,68	482,61	0,15
groenvoorziening	201719,38	444948,64	30	43,87	19,55	0,01
groenvoorziening	201762,91	444986,86	37	106,60	76,59	0,23
groenvoorziening	201777,37	444995,65	50	237,57	464,18	0,03
groenvoorziening	202158,83	445204,95	20	100,77	88,24	1,62
groenvoorziening	201227,71	444639,08	111	1274,05	591,46	0,14
groenvoorziening	202118,59	445176,25	44	460,35	564,27	0,27
groenvoorziening	201475,12	444795,33	12	105,84	93,13	0,48
groenvoorziening	201838,06	445061,14	21	208,53	549,92	2,03
groenvoorziening	201597,92	444880,93	4	203,97	190,57	1,90
groenvoorziening	201740,60	444982,57	36	54,98	58,65	0,22
groenvoorziening	201596,90	444876,20	5	202,17	94,56	0,89
groenvoorziening	202111,83	445174,27	189	1074,17	1151,68	0,03
groenvoorziening	201510,44	444831,38	29	531,69	664,03	0,27
groenvoorziening	201929,60	445102,15	58	222,07	736,82	0,01
groenvoorziening	201515,82	444823,68	28	88,77	80,12	0,05
groenvoorziening	201667,31	444955,95	6	46,04	16,24	1,04
groenvoorziening	201426,14	444777,44	5	201,72	86,11	0,82
groenvoorziening	202158,15	445208,86	89	325,98	289,84	0,25
groenvoorziening	201258,05	444668,83	31	597,15	580,12	0,10
groenvoorziening	201762,91	444986,86	63	107,89	59,58	0,01
groenvoorziening	201427,65	444775,27	3	1,09	0,04	0,21
groenvoorziening	201592,23	444888,79	4	202,96	155,70	1,31
groenvoorziening	201764,21	444991,91	10	52,88	109,10	0,49
groenvoorziening	201364,65	444742,76	19	205,60	153,12	0,34
groenvoorziening	202254,00	445224,13	41	228,59	197,34	0,20
groenvoorziening	201364,65	444742,76	20	205,60	153,12	0,12
groenvoorziening	201708,05	444995,44	60	74,35	111,64	0,20
groenvoorziening	201433,55	444758,37	51	254,02	248,98	0,10

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Bf
groenvoorziening	8,02	0,80
groenvoorziening	10,48	0,80
groenvoorziening	48,61	0,80
groenvoorziening	2,92	0,80
groenvoorziening	10,61	0,80
groenvoorziening	5,63	0,80
groenvoorziening	55,14	0,80
groenvoorziening	4,96	0,80
groenvoorziening	36,69	0,80
groenvoorziening	16,84	0,80
groenvoorziening	15,48	0,80
groenvoorziening	17,65	0,80
groenvoorziening	7,11	0,80
groenvoorziening	43,96	0,80
groenvoorziening	45,42	0,80
groenvoorziening	22,43	0,80
groenvoorziening	39,46	0,80
groenvoorziening	66,87	0,80
groenvoorziening	5,13	0,80
groenvoorziening	99,87	0,80
groenvoorziening	41,40	0,80
groenvoorziening	28,34	0,80
groenvoorziening	33,09	0,80
groenvoorziening	100,00	0,80
groenvoorziening	85,41	0,80
groenvoorziening	100,10	0,80
groenvoorziening	3,58	0,80
groenvoorziening	102,45	0,80
groenvoorziening	16,06	0,80
groenvoorziening	102,45	0,80
groenvoorziening	3,65	0,80
groenvoorziening	10,61	0,80
groenvoorziening	63,34	0,80
groenvoorziening	100,00	0,80
groenvoorziening	7,32	0,80
groenvoorziening	22,10	0,80
groenvoorziening	23,38	0,80
groenvoorziening	19,02	0,80
groenvoorziening	100,00	0,80
groenvoorziening	69,21	0,80
groenvoorziening	43,24	0,80
groenvoorziening	45,42	0,80
groenvoorziening	100,10	0,80
groenvoorziening	3,58	0,80
groenvoorziening	100,14	0,80
groenvoorziening	62,80	0,80
groenvoorziening	99,93	0,80
groenvoorziening	54,30	0,80
groenvoorziening	41,92	0,80
groenvoorziening	14,17	0,80
groenvoorziening	100,00	0,80
groenvoorziening	29,09	0,80
groenvoorziening	100,00	0,80
groenvoorziening	19,80	0,80
groenvoorziening	0,46	0,80
groenvoorziening	99,93	0,80
groenvoorziening	21,77	0,80
groenvoorziening	29,73	0,80
groenvoorziening	19,86	0,80
groenvoorziening	29,73	0,80
groenvoorziening	4,55	0,80
groenvoorziening	66,87	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm
groenvoorziening	1009	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1011	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1012	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1015	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1016	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1017	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1018	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1019	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1024	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1025	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1026	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1032	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1033	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1038	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1039	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1040	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1042	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1043	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1044	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1047	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1048	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1050	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1053	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1059	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1060	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1063	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1064	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1065	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1066	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1067	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1069	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1072	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1074	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1075	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1076	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1084	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1087	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1090	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1091	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1097	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1101	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1106	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1108	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1114	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1115	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1116	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz		Polygoon
groenvoorziening	1119	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1122	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1123	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1124	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1125	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1126	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1128	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1129	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1132	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1133	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1134	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1136	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1137	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1138	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1139	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1141	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	X-1	Y-1	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
groenvoorziening	202197,60	445204,66	36	179,08	164,53	0,36
groenvoorziening	201809,79	445027,58	86	649,67	981,25	0,39
groenvoorziening	202205,69	445202,67	13	80,31	31,74	0,90
groenvoorziening	202085,83	445170,31	15	128,82	70,01	0,85
groenvoorziening	202005,75	445143,01	22	174,86	140,00	1,76
groenvoorziening	201679,87	444938,07	5	203,68	189,26	1,90
groenvoorziening	201856,33	445031,88	221	889,89	2112,71	0,01
groenvoorziening	201465,73	444781,23	10	113,76	171,90	0,41
groenvoorziening	201758,46	445017,52	4	22,02	12,45	1,80
groenvoorziening	201650,34	444941,34	29	162,52	48,52	0,63
groenvoorziening	201683,77	444968,69	44	75,69	93,03	0,27
groenvoorziening	201730,86	444955,89	39	106,60	76,59	0,01
groenvoorziening	202205,69	445202,67	161	894,72	515,33	0,08
groenvoorziening	201921,96	445116,71	20	204,32	115,06	0,65
groenvoorziening	201844,95	445050,11	49	303,99	829,94	0,01
groenvoorziening	202031,70	445163,47	51	240,88	193,23	0,71
groenvoorziening	201510,44	444831,38	8	93,91	85,45	0,27
groenvoorziening	201797,59	445044,75	217	744,14	502,56	0,06
groenvoorziening	201427,03	444761,50	7	116,72	113,40	0,42
groenvoorziening	202207,66	445206,76	143	872,33	690,30	0,04
groenvoorziening	201466,37	444800,56	12	98,90	73,36	0,42
groenvoorziening	201691,32	444981,09	47	75,02	97,95	0,21
groenvoorziening	201750,08	445012,15	58	81,89	72,24	0,06
groenvoorziening	201685,16	444958,86	10	45,25	105,57	0,70
groenvoorziening	201928,36	445104,49	27	203,71	185,91	1,76
groenvoorziening	201466,37	444800,56	11	98,22	73,31	0,21
groenvoorziening	201835,58	445065,14	116	201,89	199,86	0,06
groenvoorziening	201681,17	444936,22	55	104,97	50,86	0,01
groenvoorziening	201701,67	444997,88	59	74,09	116,46	0,20
groenvoorziening	201465,73	444781,23	9	113,76	171,90	0,98
groenvoorziening	201731,33	444954,76	134	1385,21	2051,70	0,02
groenvoorziening	202111,15	445191,65	9	101,19	72,74	0,89
groenvoorziening	201774,97	444579,98	274	1080,51	1037,68	0,01
groenvoorziening	201754,44	445005,91	16	54,96	125,78	0,71
groenvoorziening	201731,33	444954,76	133	1385,19	2051,68	0,02
groenvoorziening	201433,94	444766,28	14	113,11	100,48	0,48
groenvoorziening	201722,64	444977,34	93	60,99	295,86	0,61
groenvoorziening	201993,79	445125,54	24	222,06	736,45	0,39
groenvoorziening	201517,67	444821,03	67	545,37	262,41	0,07
groenvoorziening	201696,24	444972,19	74	69,59	111,87	0,18
groenvoorziening	202113,73	445174,82	4	5,97	0,22	0,15
groenvoorziening	201728,03	444951,56	288	1182,42	1161,66	0,01
groenvoorziening	202169,72	445194,58	37	131,28	69,22	0,23
groenvoorziening	201832,61	445031,19	43	237,57	464,19	0,66
groenvoorziening	201702,52	444949,68	43	104,97	50,86	0,21
groenvoorziening	201901,86	445076,46	28	303,99	830,36	2,68
groenvoorziening	201503,80	445090,84	4	32,75	49,69	4,00
groenvoorziening	201195,22	444781,84	122	907,80	2966,16	0,08
groenvoorziening	201289,72	444952,12	7	23,85	17,62	0,18
groenvoorziening	201708,17	445165,61	22	113,21	277,80	0,36
groenvoorziening	201949,46	445299,74	5	59,70	166,17	0,19
groenvoorziening	201227,74	444907,08	5	13,02	7,76	2,36
groenvoorziening	201230,25	444745,84	68	1325,66	3825,22	0,02
groenvoorziening	201819,68	445111,00	20	52,09	121,85	0,33
groenvoorziening	201789,62	445197,00	13	68,99	102,03	0,68
groenvoorziening	201166,77	444882,83	5	16,09	10,32	0,66
groenvoorziening	201604,08	444989,94	11	19,50	13,64	0,15
groenvoorziening	201555,64	445068,98	4	25,76	33,86	3,68
groenvoorziening	201447,92	445072,69	31	16,17	9,41	0,04
groenvoorziening	201949,46	445299,74	6	15,44	13,85	0,19
groenvoorziening	201603,54	445059,03	13	49,30	78,49	0,06
groenvoorziening	201503,80	445090,84	5	28,96	26,60	1,93

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Bf
groenvoorziening	14,44	0,80
groenvoorziening	48,61	0,80
groenvoorziening	18,24	0,80
groenvoorziening	36,69	0,80
groenvoorziening	32,37	0,80
groenvoorziening	99,90	0,80
groenvoorziening	54,30	0,80
groenvoorziening	53,04	0,80
groenvoorziening	9,95	0,80
groenvoorziening	23,85	0,80
groenvoorziening	17,14	0,80
groenvoorziening	22,10	0,80
groenvoorziening	46,32	0,80
groenvoorziening	31,56	0,80
groenvoorziening	41,84	0,80
groenvoorziening	15,48	0,80
groenvoorziening	36,30	0,80
groenvoorziening	33,09	0,80
groenvoorziening	56,40	0,80
groenvoorziening	88,00	0,80
groenvoorziening	46,43	0,80
groenvoorziening	17,14	0,80
groenvoorziening	29,39	0,80
groenvoorziening	12,53	0,80
groenvoorziening	34,76	0,80
groenvoorziening	46,43	0,80
groenvoorziening	22,83	0,80
groenvoorziening	23,78	0,80
groenvoorziening	7,11	0,80
groenvoorziening	53,04	0,80
groenvoorziening	128,05	0,80
groenvoorziening	36,63	0,80
groenvoorziening	102,45	0,80
groenvoorziening	14,49	0,80
groenvoorziening	128,05	0,80
groenvoorziening	43,24	0,80
groenvoorziening	0,68	0,80
groenvoorziening	54,30	0,80
groenvoorziening	100,14	0,80
groenvoorziening	4,96	0,80
groenvoorziening	2,92	0,80
groenvoorziening	102,45	0,80
groenvoorziening	28,34	0,80
groenvoorziening	23,38	0,80
groenvoorziening	23,78	0,80
groenvoorziening	41,84	0,80
groenvoorziening	12,37	0,80
groenvoorziening	112,47	0,80
groenvoorziening	7,89	0,80
groenvoorziening	29,35	0,80
groenvoorziening	22,45	0,80
groenvoorziening	2,85	0,80
groenvoorziening	106,94	0,80
groenvoorziening	13,82	0,80
groenvoorziening	17,58	0,80
groenvoorziening	7,20	0,80
groenvoorziening	7,03	0,80
groenvoorziening	9,20	0,80
groenvoorziening	7,44	0,80
groenvoorziening	4,87	0,80
groenvoorziening	19,81	0,80
groenvoorziening	12,37	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm
groenvoorziening	1142	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1143	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1144	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1145	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1147	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1148	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1149	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1150	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1152	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1153	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1155	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1156	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1158	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1159	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1161	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1163	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1164	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1165	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1167	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1168	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1169	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1170	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1172	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1175	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1176	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1177	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1178	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1179	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1180	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1181	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1184	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1185	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1186	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1188	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1189	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1190	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1192	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1193	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1195	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1198	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1202	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1206	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1209	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1210	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1212	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1213	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1214	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1215	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1216	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1217	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1218	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1219	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1221	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1222	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1223	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1224	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1226	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1227	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1229	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1230	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1231	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1232	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	X-1	Y-1	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
groenvoorziening	201620,10	445274,15	4	14,76	9,04	2,42
groenvoorziening	201340,90	444836,40	10	24,51	30,25	0,42
groenvoorziening	201184,21	444769,43	7	153,03	103,94	0,66
groenvoorziening	201427,80	445051,13	6	56,57	38,90	0,35
groenvoorziening	201683,04	445000,52	14	24,76	16,85	0,16
groenvoorziening	201824,07	445157,88	44	125,02	449,09	0,17
groenvoorziening	201694,90	445005,29	7	17,52	9,06	0,06
groenvoorziening	201668,28	445129,51	17	38,49	42,66	0,23
groenvoorziening	201579,76	445005,21	17	65,57	58,36	0,17
groenvoorziening	201694,21	445236,84	6	25,45	11,48	0,97
groenvoorziening	201434,16	444938,57	4	37,34	67,59	4,91
groenvoorziening	201795,88	445206,70	4	39,19	66,67	4,44
groenvoorziening	202034,36	445258,81	22	66,49	105,02	0,17
groenvoorziening	201511,06	444864,82	7	30,48	49,94	1,64
groenvoorziening	201523,96	444984,90	7	48,08	37,73	0,54
groenvoorziening	201568,69	444994,65	17	28,51	32,04	0,22
groenvoorziening	201647,88	445183,23	12	12,21	6,28	0,17
groenvoorziening	201703,04	445242,35	9	93,72	543,24	1,90
groenvoorziening	201801,75	445238,62	9	14,23	9,18	0,13
groenvoorziening	201478,30	444949,72	17	65,17	132,39	0,08
groenvoorziening	201186,28	444885,41	14	31,06	44,56	0,27
groenvoorziening	201604,08	444989,94	10	19,50	13,64	0,22
groenvoorziening	201489,30	445098,85	10	56,87	92,47	1,17
groenvoorziening	202120,72	445348,74	161	957,94	3427,98	0,05
groenvoorziening	201313,00	444963,26	4	14,10	8,90	2,19
groenvoorziening	201336,77	444824,17	6	26,85	29,87	0,16
groenvoorziening	201134,55	444681,72	66	1325,66	3825,23	0,26
groenvoorziening	201765,67	445261,34	27	56,14	85,96	0,37
groenvoorziening	201542,40	445073,50	4	32,61	46,47	3,68
groenvoorziening	201740,84	445291,46	34	110,28	145,96	0,18
groenvoorziening	201611,09	445198,53	16	11,00	5,62	0,09
groenvoorziening	201199,96	444843,55	5	40,02	61,18	1,33
groenvoorziening	201528,66	445082,04	4	21,92	26,91	3,76
groenvoorziening	201795,97	445279,28	10	25,38	36,44	0,15
groenvoorziening	201156,45	444887,37	29	30,12	13,50	0,05
groenvoorziening	201597,85	445058,00	7	12,41	7,88	0,33
groenvoorziening	201530,98	445077,28	4	28,50	39,49	3,78
groenvoorziening	201408,31	444919,57	5	50,59	99,05	1,00
groenvoorziening	201639,96	445045,41	10	32,65	37,33	0,16
groenvoorziening	201227,80	444766,09	18	48,18	67,39	0,44
groenvoorziening	201955,52	445280,34	9	48,10	125,96	0,29
groenvoorziening	201450,12	444653,36	289	1296,89	4750,19	0,06
groenvoorziening	201864,12	445087,72	11	113,82	59,45	1,85
groenvoorziening	202045,32	445199,68	12	69,16	124,78	1,60
groenvoorziening	201103,74	444717,09	15	369,40	8061,69	0,14
groenvoorziening	201219,82	444890,00	10	25,08	31,16	0,31
groenvoorziening	201817,34	445110,19	23	51,68	109,79	0,04
groenvoorziening	201819,68	445111,00	17	47,94	102,71	0,31
groenvoorziening	201766,82	445091,33	13	52,95	149,86	0,38
groenvoorziening	201752,54	445187,25	27	120,69	302,22	0,21
groenvoorziening	201504,49	445100,25	5	47,41	63,61	0,57
groenvoorziening	201863,16	445089,29	82	308,79	824,40	0,06
groenvoorziening	201593,13	445239,47	16	12,18	6,46	0,08
groenvoorziening	201576,78	445198,87	41	22,26	13,19	0,10
groenvoorziening	201854,91	445034,16	8	132,41	444,97	3,71
groenvoorziening	201624,56	445194,15	9	12,75	6,86	0,36
groenvoorziening	202027,47	445180,88	17	41,97	100,35	0,93
groenvoorziening	201860,24	445299,60	4	4,00	1,00	1,00
groenvoorziening	201735,60	445274,61	114	100,77	164,43	0,03
groenvoorziening	201694,39	445237,44	4	18,12	13,56	1,89
groenvoorziening	201566,53	444966,04	8	64,66	77,80	0,52
groenvoorziening	201433,68	444938,21	4	24,80	36,78	4,92

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Bf
groenvoorziening	6,56	0,80
groenvoorziening	8,76	0,80
groenvoorziening	39,81	0,80
groenvoorziening	27,24	0,80
groenvoorziening	5,61	0,80
groenvoorziening	33,33	0,80
groenvoorziening	7,39	0,80
groenvoorziening	17,39	0,80
groenvoorziening	16,41	0,80
groenvoorziening	11,76	0,80
groenvoorziening	13,85	0,80
groenvoorziening	15,63	0,80
groenvoorziening	14,16	0,80
groenvoorziening	11,60	0,80
groenvoorziening	15,98	0,80
groenvoorziening	4,79	0,80
groenvoorziening	5,43	0,80
groenvoorziening	25,55	0,80
groenvoorziening	5,06	0,80
groenvoorziening	25,30	0,80
groenvoorziening	7,58	0,80
groenvoorziening	7,03	0,80
groenvoorziening	21,75	0,80
groenvoorziening	44,43	0,80
groenvoorziening	6,08	0,80
groenvoorziening	10,13	0,80
groenvoorziening	106,94	0,80
groenvoorziening	18,23	0,80
groenvoorziening	12,62	0,80
groenvoorziening	20,63	0,80
groenvoorziening	4,71	0,80
groenvoorziening	16,93	0,80
groenvoorziening	7,46	0,80
groenvoorziening	8,10	0,80
groenvoorziening	6,19	0,80
groenvoorziening	4,78	0,80
groenvoorziening	10,64	0,80
groenvoorziening	20,53	0,80
groenvoorziening	12,32	0,80
groenvoorziening	8,53	0,80
groenvoorziening	16,49	0,80
groenvoorziening	90,96	0,80
groenvoorziening	24,31	0,80
groenvoorziening	18,95	0,80
groenvoorziening	112,26	0,80
groenvoorziening	5,82	0,80
groenvoorziening	14,70	0,80
groenvoorziening	14,70	0,80
groenvoorziening	16,59	0,80
groenvoorziening	31,59	0,80
groenvoorziening	22,43	0,80
groenvoorziening	30,30	0,80
groenvoorziening	5,37	0,80
groenvoorziening	1,62	0,80
groenvoorziening	41,84	0,80
groenvoorziening	5,66	0,80
groenvoorziening	9,30	0,80
groenvoorziening	1,00	0,80
groenvoorziening	11,51	0,80
groenvoorziening	7,18	0,80
groenvoorziening	30,25	0,80
groenvoorziening	7,50	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm
groenvoorziening	1236	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1237	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1238	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1239	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1240	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1241	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1243	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1244	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1245	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1246	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1247	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1248	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1250	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1255	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1258	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1264	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1266	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1268	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1269	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1276	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1277	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1279	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1280	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1281	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1285	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1286	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1290	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1291	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1292	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1294	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1297	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1301	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1303	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1304	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1305	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1306	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1308	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1309	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1311	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1312	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1313	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1314	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1315	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1319	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1320	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1321	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1322	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1324	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1325	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1327	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1328	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1329	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1330	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1331	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1332	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1334	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1337	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1338	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1340	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1342	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1343	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1344	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	X-1	Y-1	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
groenvoorziening	201801,72	445240,03	10	14,23	9,18	0,13
groenvoorziening	201776,50	445136,29	4	26,65	30,93	3,01
groenvoorziening	201617,26	444978,28	11	30,27	14,76	0,16
groenvoorziening	201647,18	445053,00	9	41,02	66,55	0,13
groenvoorziening	201994,86	445323,39	56	209,26	292,30	0,19
groenvoorziening	201207,60	444786,16	10	54,10	26,50	0,45
groenvoorziening	201961,22	445262,33	13	57,64	160,42	0,19
groenvoorziening	201625,09	445049,37	4	13,70	11,70	3,26
groenvoorziening	201103,74	444717,09	12	371,95	8064,75	0,75
groenvoorziening	201806,40	445145,85	16	19,83	21,79	0,14
groenvoorziening	201501,20	445112,80	6	29,60	25,55	1,38
groenvoorziening	201775,63	445154,20	5	21,63	29,15	2,22
groenvoorziening	201640,88	445038,86	13	42,87	59,51	0,14
groenvoorziening	201997,04	445158,39	18	173,93	72,22	0,81
groenvoorziening	201057,78	444778,96	125	917,41	2943,32	0,08
groenvoorziening	201646,61	445000,00	11	84,20	193,14	2,06
groenvoorziening	201534,63	444888,75	210	643,32	2516,39	0,01
groenvoorziening	201210,25	444893,53	15	25,92	28,84	0,11
groenvoorziening	201077,48	444755,01	9	368,99	8083,54	0,75
groenvoorziening	201878,78	445062,56	5	97,65	247,07	3,71
groenvoorziening	201658,91	445031,15	95	166,80	435,24	0,03
groenvoorziening	201183,68	444773,68	7	198,46	197,65	2,03
groenvoorziening	201418,91	444796,08	19	121,16	235,54	0,70
groenvoorziening	201752,47	445286,57	31	104,84	94,71	0,06
groenvoorziening	202013,69	445173,88	17	53,70	128,39	0,14
groenvoorziening	202001,15	445170,63	12	35,05	33,79	0,09
groenvoorziening	202034,36	445258,81	21	88,72	518,51	0,17
groenvoorziening	201447,92	445072,69	32	16,17	9,41	0,04
groenvoorziening	201722,48	445139,83	10	15,60	12,27	0,01
groenvoorziening	201845,27	445304,57	4	4,00	1,00	1,00
groenvoorziening	201665,94	445110,30	6	46,07	93,62	0,54
groenvoorziening	201989,34	445156,09	21	186,08	75,51	0,37
groenvoorziening	201489,55	445089,29	5	47,67	95,64	1,45
groenvoorziening	201386,33	445019,57	4	15,01	9,80	2,45
groenvoorziening	201647,57	444956,57	5	49,41	22,69	0,97
groenvoorziening	201481,50	444836,07	48	275,23	727,58	0,01
groenvoorziening	201346,39	444987,24	5	11,70	8,42	1,01
groenvoorziening	201658,08	445101,39	15	69,34	78,80	0,28
groenvoorziening	201381,82	444899,85	20	59,65	130,46	0,06
groenvoorziening	201995,19	445303,56	5	27,08	38,73	2,13
groenvoorziening	201373,03	444885,04	7	54,91	69,66	0,59
groenvoorziening	201379,22	444851,53	13	14,77	13,05	0,21
groenvoorziening	201635,03	445021,18	20	66,68	138,65	0,29
groenvoorziening	201717,03	445133,84	14	36,48	62,36	0,12
groenvoorziening	201061,10	444773,86	124	917,47	2949,12	0,08
groenvoorziening	201223,60	444893,05	9	15,07	4,31	0,31
groenvoorziening	201658,08	445101,39	16	69,34	78,77	0,28
groenvoorziening	201289,08	444831,23	29	121,55	163,64	0,02
groenvoorziening	201500,74	444973,37	26	155,13	247,62	0,21
groenvoorziening	201791,22	445233,16	6	29,12	42,41	0,10
groenvoorziening	201769,57	445256,08	4	49,56	44,10	1,86
groenvoorziening	201529,16	445081,87	4	12,33	8,85	1,78
groenvoorziening	201652,10	445014,07	38	73,23	16,32	0,53
groenvoorziening	201551,63	444915,64	10	74,03	138,16	0,81
groenvoorziening	201548,61	444911,98	4	56,88	89,16	2,45
groenvoorziening	201744,99	445129,00	4	29,40	40,61	3,61
groenvoorziening	201195,22	444781,84	8	369,07	8084,60	0,75
groenvoorziening	201755,65	445030,38	31	92,77	169,63	0,17
groenvoorziening	201795,95	445133,62	10	14,14	10,70	0,18
groenvoorziening	201799,70	445301,73	4	3,80	0,85	0,73
groenvoorziening	201791,26	445059,11	20	30,73	29,26	0,07
groenvoorziening	201646,61	445000,00	12	25,72	23,94	0,93

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Bf
groenvoorziening	5,06	0,80
groenvoorziening	10,31	0,80
groenvoorziening	9,37	0,80
groenvoorziening	17,76	0,80
groenvoorziening	25,78	0,80
groenvoorziening	22,34	0,80
groenvoorziening	22,05	0,80
groenvoorziening	3,59	0,80
groenvoorziening	112,39	0,80
groenvoorziening	7,09	0,80
groenvoorziening	13,38	0,80
groenvoorziening	5,80	0,80
groenvoorziening	11,53	0,80
groenvoorziening	31,53	0,80
groenvoorziening	112,26	0,80
groenvoorziening	30,76	0,80
groenvoorziening	36,70	0,80
groenvoorziening	5,62	0,80
groenvoorziening	112,39	0,80
groenvoorziening	41,84	0,80
groenvoorziening	20,41	0,80
groenvoorziening	97,19	0,80
groenvoorziening	10,54	0,80
groenvoorziening	39,01	0,80
groenvoorziening	11,64	0,80
groenvoorziening	10,87	0,80
groenvoorziening	21,56	0,80
groenvoorziening	6,80	0,80
groenvoorziening	4,93	0,80
groenvoorziening	1,00	0,80
groenvoorziening	17,99	0,80
groenvoorziening	31,53	0,80
groenvoorziening	19,82	0,80
groenvoorziening	6,57	0,80
groenvoorziening	23,55	0,80
groenvoorziening	84,40	0,80
groenvoorziening	3,37	0,80
groenvoorziening	32,44	0,80
groenvoorziening	14,16	0,80
groenvoorziening	10,27	0,80
groenvoorziening	24,72	0,80
groenvoorziening	4,46	0,80
groenvoorziening	16,28	0,80
groenvoorziening	15,12	0,80
groenvoorziening	112,39	0,80
groenvoorziening	5,61	0,80
groenvoorziening	32,44	0,80
groenvoorziening	17,34	0,80
groenvoorziening	44,97	0,80
groenvoorziening	10,50	0,80
groenvoorziening	22,85	0,80
groenvoorziening	3,85	0,80
groenvoorziening	3,04	0,80
groenvoorziening	16,31	0,80
groenvoorziening	24,91	0,80
groenvoorziening	10,97	0,80
groenvoorziening	112,47	0,80
groenvoorziening	24,87	0,80
groenvoorziening	3,82	0,80
groenvoorziening	1,17	0,80
groenvoorziening	6,45	0,80
groenvoorziening	7,80	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm
groenvoorziening	1345	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1351	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1353	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1357	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1358	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1359	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1363	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1365	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1366	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1368	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1369	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1373	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1375	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1376	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1377	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1383	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1384	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1385	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1386	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1387	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1389	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1390	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1391	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1392	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1393	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1394	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1396	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1398	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1399	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1400	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1401	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1402	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1403	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1404	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1405	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1407	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1411	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1412	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1416	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1417	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1418	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1419	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1421	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1422	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1423	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1424	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1425	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1426	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1427	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1428	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1429	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1430	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1431	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1432	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1433	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1436	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1437	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1438	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1439	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1442	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1443	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1444	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	X-1	Y-1	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
groenvoorziening	201989,34	445156,09	44	149,30	334,27	0,09
groenvoorziening	201673,05	445180,91	5	21,22	14,27	0,20
groenvoorziening	201254,61	444745,67	5	281,07	4852,65	4,04
groenvoorziening	202000,00	445159,80	41	166,60	400,51	0,14
groenvoorziening	201489,55	445089,29	7	70,53	137,01	2,00
groenvoorziening	201187,09	444831,64	7	358,66	7765,48	0,53
groenvoorziening	201496,19	444985,49	6	43,27	88,51	2,10
groenvoorziening	201182,78	444845,44	120	707,17	2151,79	0,08
groenvoorziening	201062,70	444776,35	14	371,95	8064,61	0,14
groenvoorziening	201790,33	445261,05	16	74,03	126,46	0,10
groenvoorziening	201723,33	445133,64	4	33,71	18,57	1,18
groenvoorziening	201942,67	445321,13	7	57,76	152,31	1,60
groenvoorziening	201831,94	445298,32	5	4,00	1,00	0,14
groenvoorziening	202051,27	445278,84	23	99,46	405,46	0,31
groenvoorziening	201654,27	445007,08	54	87,32	451,56	0,30
groenvoorziening	201369,74	444860,31	7	54,52	68,77	0,59
groenvoorziening	201503,80	444975,52	10	114,00	119,22	0,22
groenvoorziening	201872,72	445238,67	4	4,00	1,00	1,00
groenvoorziening	201568,75	444964,40	14	150,88	194,10	0,01
groenvoorziening	201520,43	445138,28	42	15,53	8,16	0,04
groenvoorziening	201866,20	445310,14	4	4,00	1,00	1,00
groenvoorziening	201817,27	445291,35	4	3,97	0,99	0,97
groenvoorziening	201832,85	445075,40	20	22,58	32,72	0,44
groenvoorziening	201579,93	444911,30	4	28,09	9,98	0,75
groenvoorziening	201495,18	444959,06	6	46,79	88,56	0,08
groenvoorziening	201520,43	445138,28	44	15,53	8,16	0,04
groenvoorziening	201610,08	445268,98	5	15,70	9,57	2,37
groenvoorziening	201195,60	444887,99	9	26,67	21,61	0,37
groenvoorziening	201495,18	444959,06	14	26,13	43,83	0,76
groenvoorziening	202051,27	445278,84	4	19,25	8,03	0,62
groenvoorziening	201195,22	444781,84	8	226,71	226,38	2,03
groenvoorziening	201733,72	445274,12	31	80,78	112,22	0,10
groenvoorziening	201378,43	444895,54	14	47,89	119,45	0,09
groenvoorziening	201180,97	444890,63	6	26,07	23,19	0,49
groenvoorziening	201645,53	445187,68	7	10,76	4,96	0,05
groenvoorziening	201500,74	444973,37	25	155,13	247,75	0,21
groenvoorziening	201489,55	445089,29	4	47,67	95,64	3,49
groenvoorziening	201175,99	444881,40	18	13,77	10,56	0,09
groenvoorziening	201565,23	445002,93	5	21,49	9,58	0,93
groenvoorziening	201179,34	444870,05	9	58,07	75,85	0,13
groenvoorziening	201209,98	444893,85	11	21,89	12,85	0,11
groenvoorziening	201581,91	445066,42	12	43,37	65,72	0,08
groenvoorziening	201551,69	444973,92	5	68,69	78,55	2,44
groenvoorziening	201491,67	444977,69	9	29,80	38,03	1,80
groenvoorziening	201960,62	445282,18	9	46,59	60,60	0,29
groenvoorziening	201429,12	444900,45	6	15,62	11,38	1,01
groenvoorziening	202107,42	445326,19	21	113,98	495,06	1,00
groenvoorziening	201179,34	444870,05	11	58,07	75,85	0,10
groenvoorziening	201504,49	445100,25	4	47,41	63,61	4,85
groenvoorziening	201581,91	445066,42	11	43,37	65,72	0,12
groenvoorziening	201584,59	444924,86	32	98,13	192,11	0,16
groenvoorziening	201454,42	444866,17	21	72,62	150,46	0,37
groenvoorziening	201507,03	444861,34	12	61,33	150,34	0,10
groenvoorziening	201734,30	445049,93	22	46,06	20,28	0,26
groenvoorziening	201446,31	444870,96	11	16,98	17,44	0,28
groenvoorziening	201482,23	444990,57	12	74,00	147,47	1,80
groenvoorziening	201175,99	444881,40	19	13,77	10,56	0,09
groenvoorziening	201446,86	445032,91	5	32,30	22,84	0,52
groenvoorziening	201491,63	444876,03	6	51,11	15,33	0,21
groenvoorziening	201766,82	445091,33	10	42,75	76,90	0,11
groenvoorziening	201386,33	445019,57	5	15,01	9,80	0,23
groenvoorziening	201489,30	445098,85	26	34,19	39,24	0,09

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Bf
groenvoorziening	35,94	0,80
groenvoorziening	9,36	0,80
groenvoorziening	79,56	0,80
groenvoorziening	25,07	0,80
groenvoorziening	27,34	0,80
groenvoorziening	107,87	0,80
groenvoorziening	13,37	0,80
groenvoorziening	112,26	0,80
groenvoorziening	112,26	0,80
groenvoorziening	24,45	0,80
groenvoorziening	15,67	0,80
groenvoorziening	22,45	0,80
groenvoorziening	1,00	0,80
groenvoorziening	21,56	0,80
groenvoorziening	20,41	0,80
groenvoorziening	24,49	0,80
groenvoorziening	32,13	0,80
groenvoorziening	1,00	0,80
groenvoorziening	23,00	0,80
groenvoorziening	7,13	0,80
groenvoorziening	1,00	0,80
groenvoorziening	1,00	0,80
groenvoorziening	2,18	0,80
groenvoorziening	13,30	0,80
groenvoorziening	19,61	0,80
groenvoorziening	6,63	0,80
groenvoorziening	3,84	0,80
groenvoorziening	10,03	0,80
groenvoorziening	5,69	0,80
groenvoorziening	8,82	0,80
groenvoorziening	111,32	0,80
groenvoorziening	18,55	0,80
groenvoorziening	14,16	0,80
groenvoorziening	10,45	0,80
groenvoorziening	4,68	0,80
groenvoorziening	44,97	0,80
groenvoorziening	19,82	0,80
groenvoorziening	4,52	0,80
groenvoorziening	9,76	0,80
groenvoorziening	17,45	0,80
groenvoorziening	9,87	0,80
groenvoorziening	16,38	0,80
groenvoorziening	31,81	0,80
groenvoorziening	6,72	0,80
groenvoorziening	16,49	0,80
groenvoorziening	4,85	0,80
groenvoorziening	27,83	0,80
groenvoorziening	17,45	0,80
groenvoorziening	22,43	0,80
groenvoorziening	16,38	0,80
groenvoorziening	21,08	0,80
groenvoorziening	12,18	0,80
groenvoorziening	25,10	0,80
groenvoorziening	5,81	0,80
groenvoorziening	5,14	0,80
groenvoorziening	18,74	0,80
groenvoorziening	4,52	0,80
groenvoorziening	14,92	0,80
groenvoorziening	25,10	0,80
groenvoorziening	11,55	0,80
groenvoorziening	6,34	0,80
groenvoorziening	13,95	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm
groenvoorziening	1445	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1446	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1450	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1453	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1457	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1459	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1460	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1463	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1465	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1466	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1467	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1469	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1471	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1474	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1475	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1476	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1479	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1480	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1484	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1485	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1487	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1489	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1490	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1493	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1494	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1495	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1496	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1497	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1499	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1502	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1503	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1506	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1507	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1508	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1509	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1510	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1512	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1514	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1515	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1516	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1517	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1521	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1522	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1523	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1526	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1527	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1528	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1533	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1537	3	20:46, 30 mrt 2019	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
groenvoorziening	1905	3	16:05, 16 nov 2021	groenvoorz	groenvoorziening	Polygoon
grasland agrarisch	1121	6	20:47, 30 mrt 2019	grasland a	grasland agrarisch	Polygoon
grasland agrarisch	1191	6	20:47, 30 mrt 2019	grasland a	grasland agrarisch	Polygoon
grasland agrarisch	1199	6	20:47, 30 mrt 2019	grasland a	grasland agrarisch	Polygoon
grasland agrarisch	1228	6	20:47, 30 mrt 2019	grasland a	grasland agrarisch	Polygoon
grasland agrarisch	1253	6	20:47, 30 mrt 2019	grasland a	grasland agrarisch	Polygoon
grasland agrarisch	1350	6	20:47, 30 mrt 2019	grasland a	grasland agrarisch	Polygoon
grasland agrarisch	1477	6	20:47, 30 mrt 2019	grasland a	grasland agrarisch	Polygoon
grasland overig	1127	7	20:47, 30 mrt 2019	grasland o	grasland overig	Polygoon
grasland overig	1130	7	20:47, 30 mrt 2019	grasland o	grasland overig	Polygoon
grasland overig	1166	7	20:47, 30 mrt 2019	grasland o	grasland overig	Polygoon
grasland overig	1183	7	20:47, 30 mrt 2019	grasland o	grasland overig	Polygoon
grasland overig	1361	7	20:47, 30 mrt 2019	grasland o	grasland overig	Polygoon

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	X-1	Y-1	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
groenvoorziening	201766,40	445282,44	4	58,86	60,35	1,92
groenvoorziening	201801,60	445245,55	9	14,29	9,67	0,16
groenvoorziening	201677,27	445163,92	15	49,06	73,02	0,15
groenvoorziening	201551,69	444973,92	8	79,70	81,51	0,13
groenvoorziening	201186,28	444885,41	9	24,45	22,94	0,06
groenvoorziening	201518,49	444966,76	32	258,67	574,70	0,54
groenvoorziening	201668,74	445176,82	8	12,57	5,53	0,02
groenvoorziening	201834,13	445127,04	8	33,56	21,02	0,33
groenvoorziening	201453,53	444827,59	21	121,16	235,54	0,14
groenvoorziening	201493,24	444846,51	4	35,07	30,20	1,87
groenvoorziening	201378,43	444895,54	10	14,29	11,01	0,01
groenvoorziening	201817,54	445076,79	37	105,29	217,44	0,01
groenvoorziening	201708,17	445165,61	8	24,25	24,42	0,21
groenvoorziening	201819,68	445111,00	21	52,10	123,73	0,33
groenvoorziening	201867,70	445263,19	4	4,00	1,00	1,00
groenvoorziening	201723,33	445133,64	91	484,03	1790,07	0,04
groenvoorziening	201994,86	445323,39	57	209,26	292,30	0,19
groenvoorziening	201723,33	445133,64	80	497,59	1810,22	0,04
groenvoorziening	201791,26	445059,11	10	51,37	45,46	0,08
groenvoorziening	201213,93	444771,55	124	917,88	2944,30	0,08
groenvoorziening	201195,22	444781,84	123	972,35	3045,43	0,13
groenvoorziening	201588,47	445210,52	12	14,34	10,27	0,15
groenvoorziening	201846,40	445100,56	25	39,30	47,52	0,21
groenvoorziening	201589,36	445061,46	10	21,28	29,20	0,17
groenvoorziening	201232,65	444869,70	4	25,83	34,21	3,71
groenvoorziening	201340,90	444836,40	11	24,51	30,25	0,42
groenvoorziening	201194,28	444781,18	126	917,41	2943,32	0,08
groenvoorziening	201205,12	444782,66	26	239,22	682,57	0,20
groenvoorziening	201212,55	444768,77	7	66,32	89,72	2,81
groenvoorziening	201518,49	444966,76	31	258,67	574,70	0,93
groenvoorziening	201422,44	444797,17	239	937,26	4620,97	0,01
groenvoorziening	201534,63	444888,75	238	937,26	4620,97	0,01
groenvoorziening	201184,21	444769,43	8	153,03	103,95	0,30
groenvoorziening	201644,09	445043,19	5	11,25	7,12	0,07
groenvoorziening	201848,59	445044,27	5	58,61	197,91	5,40
groenvoorziening	201254,61	444745,67	66	1290,02	3753,27	0,02
groenvoorziening	202045,32	445199,68	27	285,45	270,86	0,25
groenvoorziening	201960,62	445282,18	10	38,67	65,36	1,78
groenvoorziening	201799,84	445207,82	15	25,34	35,98	0,04
groenvoorziening	201428,43	444855,68	5	20,68	18,69	0,60
groenvoorziening	201482,23	444990,57	4	21,41	20,93	2,54
groenvoorziening	201635,03	445021,18	15	49,53	121,31	1,15
groenvoorziening	201668,74	445176,82	7	12,57	5,53	0,15
groenvoorziening	201467,39	444829,35	20	161,78	267,91	0,23
groenvoorziening	201638,09	444996,08	8	21,22	17,34	0,29
groenvoorziening	201201,66	444888,55	8	23,76	15,99	0,20
groenvoorziening	201799,84	445207,82	16	25,34	35,97	0,04
groenvoorziening	201207,78	444787,30	13	79,33	247,10	0,64
groenvoorziening	201489,30	445098,85	12	56,87	92,47	0,20
groenvoorziening	201732,51	445031,82	91	459,81	1927,11	0,01
grasland agrarisch	201521,40	444350,47	362	3432,90	100781,17	0,06
grasland agrarisch	201782,17	444873,54	45	406,85	8226,57	0,40
grasland agrarisch	201482,98	444793,76	35	346,04	5253,12	0,30
grasland agrarisch	201772,40	444450,27	280	3052,39	79409,70	0,06
grasland agrarisch	201825,44	444050,97	734	4695,88	183939,53	0,01
grasland agrarisch	201521,40	444350,47	376	3926,39	102983,52	0,06
grasland agrarisch	202124,67	445178,05	94	863,45	45607,62	0,02
grasland overig	201606,25	444865,05	108	537,01	894,93	0,01
grasland overig	201854,27	445027,83	113	425,98	509,65	0,01
grasland overig	202172,06	445425,65	193	1353,44	3580,96	0,05
grasland overig	202216,11	445389,65	41	480,37	2478,62	2,22
grasland overig	201804,77	445017,20	52	125,77	158,47	0,03

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Bf
groenvoorziening	27,22	0,80
groenvoorziening	5,09	0,80
groenvoorziening	20,76	0,80
groenvoorziening	31,62	0,80
groenvoorziening	10,03	0,80
groenvoorziening	31,62	0,80
groenvoorziening	5,70	0,80
groenvoorziening	14,70	0,80
groenvoorziening	10,54	0,80
groenvoorziening	15,61	0,80
groenvoorziening	4,19	0,80
groenvoorziening	13,03	0,80
groenvoorziening	10,04	0,80
groenvoorziening	13,82	0,80
groenvoorziening	1,00	0,80
groenvoorziening	43,05	0,80
groenvoorziening	25,78	0,80
groenvoorziening	44,00	0,80
groenvoorziening	15,81	0,80
groenvoorziening	112,39	0,80
groenvoorziening	112,47	0,80
groenvoorziening	5,09	0,80
groenvoorziening	9,62	0,80
groenvoorziening	5,74	0,80
groenvoorziening	9,22	0,80
groenvoorziening	8,76	0,80
groenvoorziening	112,26	0,80
groenvoorziening	52,26	0,80
groenvoorziening	19,89	0,80
groenvoorziening	31,62	0,80
groenvoorziening	84,40	0,80
groenvoorziening	84,40	0,80
groenvoorziening	39,51	0,80
groenvoorziening	3,84	0,80
groenvoorziening	16,17	0,80
groenvoorziening	106,94	0,80
groenvoorziening	29,34	0,80
groenvoorziening	11,12	0,80
groenvoorziening	8,96	0,80
groenvoorziening	8,22	0,80
groenvoorziening	8,14	0,80
groenvoorziening	16,28	0,80
groenvoorziening	5,72	0,80
groenvoorziening	23,87	0,80
groenvoorziening	5,15	0,80
groenvoorziening	9,87	0,80
groenvoorziening	8,48	0,80
groenvoorziening	29,08	0,80
groenvoorziening	21,75	0,80
groenvoorziening	31,65	0,80
grasland agrarisch	253,46	0,80
grasland agrarisch	108,46	0,80
grasland agrarisch	92,12	0,80
grasland agrarisch	253,46	0,80
grasland agrarisch	184,20	0,80
grasland agrarisch	253,46	0,80
grasland agrarisch	142,95	0,80
grasland overig	108,46	0,80
grasland overig	36,53	0,80
grasland overig	21,25	0,80
grasland overig	29,52	0,80
grasland overig	23,38	0,80

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm
grasland overig	1364	7	20:47, 30 mrt 2019	grasland o	grasland overig	Polygoon
grasland overig	1379	7	20:47, 30 mrt 2019	grasland o	grasland overig	Polygoon
grasland overig	1380	7	20:47, 30 mrt 2019	grasland o	grasland overig	Polygoon
grasland overig	1381	7	20:47, 30 mrt 2019	grasland o	grasland overig	Polygoon
grasland overig	1447	7	20:47, 30 mrt 2019	grasland o	grasland overig	Polygoon
transitie	1233	9	20:47, 30 mrt 2019	transitie	transitie	Polygoon
transitie	1257	9	20:47, 30 mrt 2019	transitie	transitie	Polygoon
transitie	1326	9	20:47, 30 mrt 2019	transitie	transitie	Polygoon
loofbos	1249	10	20:47, 30 mrt 2019	loofbos	loofbos	Polygoon
bouwland	1352	11	20:46, 30 mrt 2019	bouwland	bouwland	Polygoon
bouwland	1488	11	20:46, 30 mrt 2019	bouwland	bouwland	Polygoon
oever, slootkant	1540	13	20:47, 30 mrt 2019		oever, slootkant	Polygoon
oever, slootkant	1544	13	20:47, 30 mrt 2019		oever, slootkant	Polygoon
oever, slootkant	1545	13	20:47, 30 mrt 2019		oever, slootkant	Polygoon
oever, slootkant	1547	13	20:47, 30 mrt 2019		oever, slootkant	Polygoon
oever, slootkant	1548	13	20:47, 30 mrt 2019		oever, slootkant	Polygoon
oever, slootkant	1549	13	20:47, 30 mrt 2019		oever, slootkant	Polygoon
oever, slootkant	1551	13	20:47, 30 mrt 2019		oever, slootkant	Polygoon
oever, slootkant	1552	13	20:47, 30 mrt 2019		oever, slootkant	Polygoon
oever, slootkant	1554	13	20:47, 30 mrt 2019		oever, slootkant	Polygoon
oever, slootkant	1555	13	20:47, 30 mrt 2019		oever, slootkant	Polygoon
oever, slootkant	1557	13	20:47, 30 mrt 2019		oever, slootkant	Polygoon
erf	1558	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1560	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1562	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1564	15	16:06, 16 nov 2021	erf		Polygoon
erf	1567	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1574	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1575	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1576	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1577	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1578	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1579	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1580	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1581	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1582	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1583	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1584	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1585	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1586	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1587	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1591	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1592	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1594	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1597	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1598	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1600	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1601	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1602	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1603	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1604	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1606	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1607	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1608	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1609	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1610	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1611	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1612	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1613	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1614	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1616	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1617	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	X-1	Y-1	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
grasland overig	201563,18	444777,26	104	537,23	894,21	0,01
grasland overig	202032,62	445174,00	187	1353,44	3580,96	0,35
grasland overig	202172,06	445425,65	194	1353,44	3580,96	0,05
grasland overig	201861,06	444973,26	154	1606,73	3093,60	0,80
grasland overig	202057,65	445178,90	216	1338,79	6498,24	0,43
transitie	201865,34	444980,04	230	2276,77	87829,96	0,02
transitie	201390,12	444727,57	29	376,35	7361,01	0,02
transitie	201825,44	444050,97	672	4759,72	183869,76	0,01
loofbos	201842,34	445016,40	46	276,09	2383,50	0,36
bouwland	202252,17	444682,43	53	694,78	30539,98	0,06
bouwland	202088,54	445201,56	104	1229,95	34645,40	0,32
oever, slootkant	201387,55	444725,72	380	1974,57	985,36	0,01
oever, slootkant	201323,06	443946,18	965	6327,74	3162,11	0,01
oever, slootkant	201584,00	444819,87	386	1974,57	985,35	0,01
oever, slootkant	201794,87	444824,17	103	585,32	291,72	0,01
oever, slootkant	201618,67	444876,79	89	668,57	333,31	0,01
oever, slootkant	201568,11	444773,06	229	1342,54	514,48	0,01
oever, slootkant	202124,67	445178,05	54	530,09	264,03	0,01
oever, slootkant	202161,61	445046,74	61	359,45	178,72	0,01
oever, slootkant	201739,54	444970,87	168	500,45	249,19	0,01
oever, slootkant	202056,71	445176,68	890	4046,49	2019,65	0,01
oever, slootkant	201568,11	444773,06	220	1342,79	514,03	0,01
erf	201866,78	445281,25	181	765,65	2452,98	0,21
erf	201575,69	445092,58	14	65,69	202,53	0,48
erf	201524,07	445022,91	36	188,63	393,81	0,03
erf	201730,49	445041,50	48	135,38	299,99	0,03
erf	201561,80	445106,43	14	76,73	224,30	1,54
erf	201997,35	445174,52	192	952,89	3315,71	0,06
erf	201771,99	445388,97	323	1648,82	4211,54	0,06
erf	201456,22	444905,34	313	1459,98	4870,66	0,10
erf	201579,93	444911,30	53	313,21	605,80	0,25
erf	201796,94	445149,78	54	196,68	881,49	0,01
erf	201617,02	445040,96	125	660,29	1817,71	0,05
erf	201598,02	445085,06	29	133,60	279,41	0,03
erf	201496,19	444985,49	118	644,31	1630,24	0,08
erf	201819,68	445111,00	38	148,47	457,09	0,10
erf	201990,20	445216,34	187	952,89	3315,69	0,06
erf	201865,31	445230,14	231	1076,00	2662,61	0,04
erf	201997,35	445174,52	193	952,89	3315,71	0,06
erf	201863,06	445136,96	72	379,16	924,56	0,18
erf	202029,75	445290,04	294	1470,77	3956,53	0,08
erf	201593,28	445086,67	15	69,75	216,67	0,96
erf	201907,41	445173,61	65	300,74	666,07	0,12
erf	201439,72	444957,50	412	2281,29	8772,78	0,01
erf	201907,41	445173,61	67	314,11	630,39	0,12
erf	201592,62	445104,44	25	179,06	430,86	1,44
erf	201677,20	445375,56	718	4007,78	11957,00	0,01
erf	201316,75	444894,49	338	1988,79	7608,26	0,06
erf	201720,13	445276,42	712	4002,02	11936,50	0,01
erf	201363,55	444924,15	49	193,76	390,05	0,02
erf	201810,98	445100,32	25	119,84	326,79	0,08
erf	201808,72	445119,88	44	151,22	578,94	0,10
erf	202103,09	445334,46	550	2601,57	6567,90	0,01
erf	201482,98	444793,76	43	377,39	1282,80	0,41
erf	201821,85	445178,54	300	1405,80	3370,57	0,01
erf	201860,49	445096,94	70	285,60	705,13	0,25
erf	201890,70	445202,12	60	239,48	614,65	0,14
erf	201787,26	445302,79	298	1653,98	4246,12	0,14
erf	201948,25	445211,53	42	242,65	592,17	0,07
erf	202052,72	445328,31	71	346,89	934,25	0,57
erf	201334,14	444932,74	446	2711,66	9311,58	0,03
erf	201370,15	444829,50	71	241,05	747,39	0,05

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Bf
grasland overig	108,46	0,80
grasland overig	21,25	0,80
grasland overig	21,25	0,80
grasland overig	140,44	0,80
grasland overig	49,77	0,80
transitie	111,96	0,80
transitie	69,61	0,80
transitie	184,20	0,80
loofbos	60,04	0,80
bouwland	167,48	0,80
bouwland	36,78	0,80
oever, slootkant	85,41	0,80
oever, slootkant	70,00	0,80
oever, slootkant	85,41	0,80
oever, slootkant	16,18	0,80
oever, slootkant	18,24	0,80
oever, slootkant	91,12	0,80
oever, slootkant	26,08	0,80
oever, slootkant	38,61	0,80
oever, slootkant	19,80	0,80
oever, slootkant	39,05	0,80
oever, slootkant	91,12	0,80
erf	28,68	0,50
erf	6,45	0,50
erf	27,28	0,50
erf	12,98	0,50
erf	11,69	0,50
erf	35,94	0,50
erf	60,03	0,50
erf	39,35	0,50
erf	24,77	0,50
erf	21,84	0,50
erf	26,46	0,50
erf	15,02	0,50
erf	27,28	0,50
erf	21,32	0,50
erf	44,32	0,50
erf	33,29	0,50
erf	29,34	0,50
erf	23,18	0,50
erf	27,41	0,50
erf	7,95	0,50
erf	17,73	0,50
erf	32,63	0,50
erf	17,73	0,50
erf	27,60	0,50
erf	46,67	0,50
erf	82,42	0,50
erf	46,67	0,50
erf	15,36	0,50
erf	15,57	0,50
erf	21,32	0,50
erf	42,30	0,50
erf	36,60	0,50
erf	34,82	0,50
erf	17,44	0,50
erf	14,70	0,50
erf	53,79	0,50
erf	27,71	0,50
erf	19,99	0,50
erf	68,97	0,50
erf	11,63	0,50

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm
erf	1618	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1621	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1624	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1625	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1627	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1628	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1629	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1631	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1634	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1636	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1640	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1641	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1642	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1644	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1645	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1648	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1649	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1650	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1651	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1654	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1655	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1657	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1658	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1660	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1662	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1663	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1664	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1666	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1668	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1671	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1672	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1673	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1674	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1675	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1676	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1681	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1682	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1683	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1684	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1687	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1688	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1690	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1693	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1697	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1698	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1699	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1700	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1701	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1702	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1703	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1704	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1705	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1707	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1708	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1709	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1711	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1712	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1714	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1715	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1716	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1718	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1719	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	X-1	Y-1	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
erf	201720,25	445307,93	321	1796,71	4246,98	0,06
erf	201380,59	444865,00	111	478,15	1225,87	0,01
erf	201864,35	445306,03	114	634,74	1535,98	0,06
erf	201535,86	445091,24	11	79,85	183,81	1,11
erf	201037,61	444801,89	269	1725,81	4804,61	0,03
erf	201926,40	445296,35	179	765,65	2452,98	0,21
erf	201798,16	445074,79	39	136,25	432,91	0,23
erf	201455,08	444967,52	418	2330,47	8611,38	0,01
erf	201968,97	445221,38	249	1144,04	2533,13	0,04
erf	201479,71	445003,67	344	2163,77	5286,38	0,02
erf	201607,44	445074,12	30	133,63	279,47	0,03
erf	201467,39	444829,35	64	348,10	1254,38	0,16
erf	201579,48	444929,33	51	313,21	605,80	0,25
erf	201543,61	445117,90	74	327,52	828,08	0,07
erf	201568,46	445107,01	22	154,42	412,88	0,06
erf	201315,85	444855,27	338	1988,88	7596,80	0,06
erf	201561,27	445124,05	26	144,46	362,57	0,05
erf	201479,71	445003,67	346	2171,79	5280,75	0,02
erf	201626,72	444979,28	130	795,66	2162,70	0,01
erf	201941,71	445167,36	64	259,29	671,39	0,11
erf	201786,23	445093,17	41	211,11	471,17	0,04
erf	202034,36	445258,81	134	603,51	1273,16	0,14
erf	201997,35	445174,52	320	1525,99	4639,08	0,02
erf	201677,20	445375,56	714	4046,28	12017,67	0,01
erf	201865,08	445184,46	65	344,06	885,46	0,10
erf	201881,30	445233,83	290	1517,52	4210,80	0,06
erf	201722,87	445263,16	707	3980,44	12054,56	0,01
erf	201779,55	445070,51	33	124,19	380,84	0,18
erf	201439,72	444957,50	412	2280,86	8820,11	0,01
erf	201783,26	445082,06	35	131,21	445,26	0,23
erf	201712,43	445160,11	46	220,50	788,51	0,11
erf	201551,69	444973,92	124	647,71	1534,10	0,08
erf	201503,80	444975,52	124	654,75	1622,24	0,08
erf	201467,39	444829,35	15	109,40	467,10	0,27
erf	201895,47	445201,81	76	359,70	728,23	0,28
erf	201432,92	444903,46	313	1453,27	4856,71	0,10
erf	201775,92	445233,10	18	70,35	157,06	0,18
erf	201710,35	445356,20	314	1715,54	4260,21	0,06
erf	201960,70	445220,68	58	254,29	604,43	0,19
erf	201334,14	444932,74	443	2684,32	9166,68	0,03
erf	201821,85	445178,54	302	1391,83	3361,81	0,01
erf	201849,85	445190,38	57	249,05	689,33	0,01
erf	201412,94	444937,68	22	118,43	271,57	0,21
erf	201563,69	445064,23	37	201,18	316,23	0,05
erf	201037,61	444801,89	271	1725,81	4804,61	0,03
erf	201046,57	444789,31	266	1725,81	4804,61	0,03
erf	201731,14	445095,57	39	160,50	541,60	0,09
erf	201641,79	445092,56	70	336,94	743,65	0,04
erf	201039,12	444832,30	268	1706,35	4825,46	0,03
erf	201796,94	445149,78	34	184,45	849,00	0,01
erf	201972,47	445200,65	42	213,58	490,32	0,28
erf	201479,71	445003,67	345	2166,13	5257,91	0,02
erf	201547,36	445015,85	36	196,19	400,18	0,09
erf	201783,26	445082,06	37	131,21	445,26	0,23
erf	201495,18	444959,06	310	1448,27	4859,28	0,10
erf	201579,59	445032,73	30	184,75	366,49	0,10
erf	201655,49	445121,59	305	1438,19	3816,98	0,01
erf	201897,52	445135,06	321	1448,22	2881,22	0,04
erf	201496,19	444985,49	125	654,75	1622,24	0,08
erf	201626,72	444979,28	129	795,66	2162,71	0,01
erf	201664,92	445176,27	298	1544,55	3908,21	0,01
erf	201816,61	445125,36	38	147,27	448,13	0,10

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Bf
erf	60,03	0,50
erf	35,20	0,50
erf	21,30	0,50
erf	19,94	0,50
erf	38,20	0,50
erf	28,68	0,50
erf	15,81	0,50
erf	32,63	0,50
erf	27,71	0,50
erf	70,33	0,50
erf	15,02	0,50
erf	31,79	0,50
erf	28,69	0,50
erf	24,79	0,50
erf	25,43	0,50
erf	82,42	0,50
erf	25,94	0,50
erf	70,33	0,50
erf	35,05	0,50
erf	13,68	0,50
erf	17,84	0,50
erf	21,90	0,50
erf	44,32	0,50
erf	72,74	0,50
erf	28,15	0,50
erf	28,68	0,50
erf	72,74	0,50
erf	24,87	0,50
erf	32,63	0,50
erf	15,81	0,50
erf	48,13	0,50
erf	31,81	0,50
erf	22,19	0,50
erf	37,42	0,50
erf	28,75	0,50
erf	39,35	0,50
erf	14,63	0,50
erf	60,03	0,50
erf	20,74	0,50
erf	68,97	0,50
erf	34,82	0,50
erf	34,82	0,50
erf	20,59	0,50
erf	23,05	0,50
erf	38,20	0,50
erf	38,20	0,50
erf	25,60	0,50
erf	21,82	0,50
erf	38,20	0,50
erf	21,84	0,50
erf	17,25	0,50
erf	70,33	0,50
erf	25,27	0,50
erf	15,81	0,50
erf	39,35	0,50
erf	24,91	0,50
erf	24,36	0,50
erf	32,69	0,50
erf	22,19	0,50
erf	35,05	0,50
erf	60,76	0,50
erf	21,32	0,50

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm
erf	1722	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1723	15	16:05, 16 nov 2021	erf		Polygoon
erf	1724	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1725	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1727	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1728	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1732	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1733	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1735	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1736	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1737	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1739	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1740	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1741	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1742	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1746	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1749	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1750	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1754	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1755	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1756	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1757	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1758	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1763	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1764	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1765	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1766	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1767	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1768	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
erf	1771	15	20:49, 30 mrt 2019	erf		Polygoon
onverhard	1565	16	20:49, 30 mrt 2019	onverhard		Polygoon
onverhard	1566	16	20:49, 30 mrt 2019	onverhard		Polygoon
onverhard	1573	16	20:49, 30 mrt 2019	onverhard		Polygoon
onverhard	1633	16	20:49, 30 mrt 2019	onverhard		Polygoon
onverhard	1661	16	20:49, 30 mrt 2019	onverhard		Polygoon
onverhard	1730	16	20:49, 30 mrt 2019	onverhard		Polygoon
onverhard	1731	16	20:49, 30 mrt 2019	onverhard		Polygoon
onverhard	1738	16	20:49, 30 mrt 2019	onverhard		Polygoon
onverhard	1752	16	20:49, 30 mrt 2019	onverhard		Polygoon
onverhard	1759	16	20:49, 30 mrt 2019	onverhard		Polygoon
bodemabsorptie	1910	25	16:11, 16 nov 2021	groen		Polygoon
bodemabsorptie	1911	25	16:12, 16 nov 2021	tuin		Polygoon

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	X-1	Y-1	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Min.lengte
erf	201293,93	444947,27	686	4203,79	15119,07	0,06
erf	201705,23	445038,24	91	489,15	1013,94	0,05
erf	201806,28	445105,96	48	247,30	455,57	0,04
erf	201380,02	444842,66	71	240,99	755,12	0,05
erf	201677,20	445375,56	712	4009,64	11946,73	0,01
erf	201617,02	445040,96	122	635,86	1798,77	0,02
erf	201810,98	445100,32	47	153,68	374,31	0,08
erf	201988,23	445337,67	298	1477,73	3923,25	0,08
erf	201456,21	445021,12	216	1347,83	3527,25	0,04
erf	201985,95	445297,65	295	1471,17	3933,52	0,08
erf	201960,70	445220,68	59	254,29	604,43	0,19
erf	201807,50	445277,30	209	1076,29	2683,11	0,04
erf	202034,36	445258,81	133	603,51	1273,16	0,14
erf	201337,65	444776,68	231	1443,65	5361,29	0,12
erf	201704,69	445146,47	75	345,86	1426,42	0,01
erf	201704,69	445146,47	66	339,86	1364,06	0,01
erf	201367,30	444915,72	47	188,16	407,34	0,02
erf	201997,35	445174,52	193	952,89	3289,94	0,06
erf	201630,23	445036,70	120	633,84	1783,64	0,02
erf	201416,11	444860,66	115	482,80	1226,33	0,01
erf	201790,33	445261,05	18	77,53	129,41	0,10
erf	201960,72	445189,59	42	232,69	520,06	0,28
erf	201565,08	445081,23	8	65,20	176,36	0,78
erf	201906,54	445148,92	62	287,01	717,81	0,31
erf	201808,00	445106,77	43	147,27	448,13	0,04
erf	201797,30	445127,77	40	147,27	448,13	0,10
erf	201348,71	444941,71	11	42,70	57,96	0,29
erf	201359,08	444863,89	666	3920,07	15041,25	0,06
erf	201732,76	445253,15	7	52,20	152,90	0,16
erf	201619,88	445091,99	21	129,05	303,81	0,20
onverhard	201734,49	445128,23	4	13,83	10,58	2,43
onverhard	201782,46	445134,59	4	16,91	17,54	4,07
onverhard	201730,82	445130,04	4	34,61	72,42	8,16
onverhard	201994,86	445309,24	4	19,39	22,45	3,82
onverhard	201516,58	444973,93	8	44,01	120,68	4,14
onverhard	201292,90	444829,52	6	29,21	37,70	2,01
onverhard	201301,21	444836,81	4	11,16	7,78	2,67
onverhard	201731,80	445128,38	22	46,56	103,15	0,89
onverhard	201541,90	444970,87	8	24,43	42,25	1,65
onverhard	201990,42	445315,80	11	54,84	95,94	0,79
bodemabsorptie	201704,19	445089,82	33	348,69	1566,14	0,54
bodemabsorptie	201702,54	445084,93	11	282,56	2369,05	1,39

Model: Prins Clausplein (2021-11)
Prins Clausplein - Prins Clausplein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMG-2012, wegverkeer

Groep	Max.lengte	Bf
erf	85,56	0,50
erf	27,09	0,50
erf	17,84	0,50
erf	11,63	0,50
erf	46,67	0,50
erf	26,46	0,50
erf	15,57	0,50
erf	27,41	0,50
erf	30,75	0,50
erf	27,41	0,50
erf	20,74	0,50
erf	33,29	0,50
erf	21,90	0,50
erf	25,35	0,50
erf	33,15	0,50
erf	33,15	0,50
erf	15,36	0,50
erf	29,34	0,50
erf	26,46	0,50
erf	35,20	0,50
erf	24,45	0,50
erf	17,25	0,50
erf	25,77	0,50
erf	32,69	0,50
erf	20,84	0,50
erf	20,84	0,50
erf	9,43	0,50
erf	82,42	0,50
erf	16,12	0,50
erf	19,55	0,50
onverhard	4,49	0,50
onverhard	4,38	0,50
onverhard	9,15	0,50
onverhard	5,87	0,50
onverhard	7,72	0,50
onverhard	9,26	0,50
onverhard	2,91	0,50
onverhard	6,05	0,50
onverhard	5,50	0,50
onverhard	9,57	0,50
bodemabsorptie	50,79	0,80
bodemabsorptie	50,66	0,50

buro ontwerp & omgeving
adviseurs voor leefomgeving

Waterhuishoudkundig plan

Prins Clauslaan te Giesbeek

Gemeente Zevenaar

Projectnummer: 3172.02
Datum: 6 december 2021

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4

1.2 Doel van het waterhuishoudkundig plan 4

1.3 Opbouw van het waterhuishoudkundig plan 4

2 Plangebied 6

2.1 Ligging plangebied 6

2.2 Huidige situatie 7

2.3 Toekomstige situatie 8

3 Gebiedskenmerken 10

3.1 Algemeen 10

3.2 Maaiveldhoogte 10

3.3 Bodemopbouw 10

3.4 Grondwater 12

3.5 Oppervlaktewater 13

3.6 Hemelwater 15

3.7 Riolering 15

4 Beleidsuitgangspunten 17

4.1 Algemeen 17

4.2 De Europese Kaderrichtlijn Water (2003) 17

4.3 Waterbeleid in de 21e eeuw (2000) 17

4.4 Bestuursakkoord Water (2011) 17

4.5 Regionaal waterprogramma, Provincie Gelderland 18

4.6 Waterbeheerprogramma 2022-2027, Waterschap Rijn en IJssel 18

4.7 Watertakenplan De Liemers, 2017 - 2021 19

5 Waterhuishoudkundige consequenties en uitgangspunten 22

5.1 Algemeen 22

5.2 Uitgangspunten 22

5.3 Benodigde waterberging 22

5.4 Oppervlaktewater 24

5.5 Riolering 24

6 Conclusie en vervolg 25

Bijlagen

Bijlage 1 : Watertoets

Bijlage 2 : Situatietekening bestaande situatie - terreinmeting

Bijlage 3 : Ontwerp nieuwe situatie

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor dit waterhuishoudkundig plan is het voornemen om 12 seniorenwoningen te slopen en 14 nieuwe woningen te realiseren op de locatie gelegen aan de Prins Clauslaan in Giesbeek.

Om de ontwikkeling mogelijk te maken, is de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk. Op basis van het huidig bestemmingsplan is de beoogde bouwwijze niet toegestaan. Daarnaast passen de woningen niet geheel binnen het bestaande bouwvlak.

Het waterhuishoudkundig plan dient als onderbouwing voor het aspect water bij het bestemmingsplan en geeft een invulling aan voor de toekomstige inrichting voor hemelwater, huishoudelijk afvalwater, grondwater en oppervlaktewater.

1.2 Doel van het waterhuishoudkundig plan

In het bestemmingsplan moet worden aangetoond dat de waterhuishouding ter plaatse niet negatief wordt beïnvloed door de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen. Om de gevolgen in kaart te brengen, dient het instrument de Watertoets worden uitgevoerd. Naar aanleiding van de Watertoets, geeft het waterschap, in samenwerking met de gemeente, advies en uitgangspunten met betrekking tot de waterhuishouding. Het doel van de watertoets is waterbelangen evenwichtig mee te nemen in het planvormingsproces van het rijk, provincies en gemeenten. Hiermee wordt een veilig, gezond en duurzaam watersysteem nagestreefd.

Via de digitale watertoets is beoordeeld of en welke waterbelangen voor het plan relevant zijn. Voor dit plan is op 4 maart 2021 de digitale watertoets doorlopen. Er geldt een standaard waterparagraaf, een paragraaf zonder waterschapsbelang en een normale watertoetsprocedure.

Het waterhuishoudkundig plan is gebaseerd op de bij Buro Ontwerp & Omgeving bekende gegevens. Voor het initiatief is geen geohydrologisch onderzoek verricht. Om die reden kan het zijn dat de aannames ten aanzien van de waterhuishouding in het gebied afwijken van de werkelijke situatie ter plaatse. Mocht naar aanleiding van dit plan blijken dat bepaalde waterhuishoudkundige maatregelen getroffen moeten worden, dan kan het nodig zijn om een geohydrologisch onderzoek uit te voeren. In een dergelijk onderzoek wordt de lokale waterhuishoudkundige situatie nauwkeuriger bepaald.

1.3 Opbouw van het waterhuishoudkundig plan

In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op de ligging van het plangebied, de huidige situatie binnen het plangebied en de situatie binnen het plangebied nadat de ontwikkeling is gerealiseerd. In hoofdstuk 3 volgen de gebiedskenmerken van het plangebied en de omgeving. De gebiedskenmerken hebben invloed op het functioneren van het watersysteem ter plaatse en geven inzicht in de (on)mogelijkheden van eventuele waterhuishoudkundige

maatregelen. In hoofdstuk 4 worden de beleidsuitgangspunten behandeld die het kader vormen voor de wijze waarop in de toekomstige situatie het watersysteem moet functioneren. De hoofdstukken 2, 3 en 4 leiden tot de waterhuishoudkundige consequenties en uitgangspunten voor het initiatief in hoofdstuk 5. Het zesde en laatste hoofdstuk bevat een conclusie en het vervolg.

2 Plangebied

2.1 Ligging plangebied

Het plangebied ligt aan de zuidzijde van de kern Giesbeek, aan de Prins Clauslaan, de Zwalmstraat en de Tulpstraat. Het plangebied heeft het adres Prins Clauslaan 2 t/m 24 (oneven). Aan de noord- en oostzijde wordt het plangebied begrenst door de Prins Clauslaan. De Tulp- en Zwalmstraat begrenzen het plangebied aan de westzijde. Zuidelijk gelegen is de Rivierweg (N338). Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 4.200 m². In onderstaande afbeelding is de globale ligging van het plangebied weergegeven.

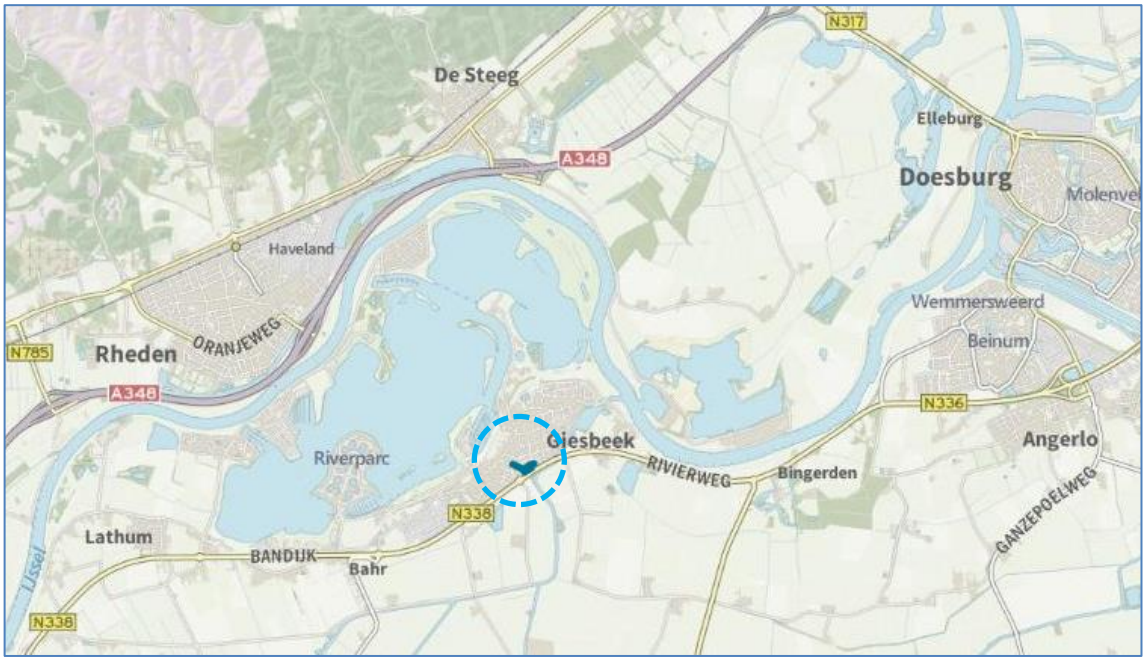

Afbeelding 1: Luchtfoto van de globale ligging plangebied (bron: www.pdok.nl/viewer)

Binnen het plangebied liggen de kadastrale percelen, gemeente Bahr en Lathum, sectie E, nummer 2932, en de kadastrale percelen E 988 t/m 991 (woningen en tuinen). De percelen worden ontsloten via voetpaden vanaf de Prins Clauslaan.

Ter plaatse van het plangebied zijn vier clusters van drie woningen met één woonlaag aanwezig. Door verzakkingen is er in de zomer van 2018 schade opgetreden aan drietal woningen. Naast de bebouwing bestaat het overig terrein uit tuinen en gras met bomen. Afbeelding 2 geeft de globale begrenzing van het plangebied weer.

Afbeelding 2: Luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving (bron: www.pdok.nl/viewer)

2.2 Huidige situatie

In de navolgende tabel is de verhouding van verhard/onverhard oppervlak voor het plangebied opgenomen.

Tabel 1 Overzicht verhard en onverhard oppervlak bestaande situatie plangebied

Huidige situatie	Oppervlakte (in m²)
Bebouwd oppervlak	1.013
Terreinverharding/infrastructuur	635
Subtotaal verhard	*1.648*
Onverhard	2.542
Open water / talud	(10)
Subtotaal onverhard	*2.552*
Totaal oppervlak plangebied	4.200

2.3 Toekomstige situatie

Het voornemen is om de 12 seniorenwoningen te slopen en 14 nieuwe woningen te realiseren. In het ontwerp zijn vier woonblokken opgenomen met in totaal veertien levensloopbestendige woningen in een bouwvorm van één laag met kap.
In het noordelijk deel zijn twee rijen van drie woningen en in het zuidelijke deel zijn twee rijen van vier woningen gesitueerd. De woonblokken staan haaks op elkaar en maken een knik aan de Prins Clauslaan. Dit zorgt dit voor een semi-gesloten bouwblok. De woonpercelen hebben een oppervlakte van circa 140 tot 207 m². De voetpaden zijn rondom de bouwkavels georiënteerd en omsluiten het gebied. Parkeren vindt plaats door middel van haaksparkeren aan de Prins Clauslaan en de Tulpstraat.
De erfgrenzen worden groen, aan de voorzijde van de woningen komt een haag en aan de achter- en/of zijkant komt een hekwerk met klimop.
Tussen de woonblokken aan de oostzijde wordt een wadi ingepast als water/groenbuffer.

In onderstaande afbeelding 3 is de beoogde toekomstige situatie van het plangebied weergegeven.

Afbeelding 3: Stedenbouwkundig plan toekomstige situatie (bron: Buro Ontwerp & Omgeving)

In volgende tabel is een overzicht van het verhard en onverhard oppervlak voor de toekomstige inrichting van het plangebied opgenomen.

Tabel 2 Gegevens toekomstige inrichting plangebied

Nieuwe situatie	Oppervlakte (in m^2)
Daken	1.117
Trottoir	510
Verharding tuinen	560
Parkeren	105
Subtotaal verhard	*2.292*
Tuinen	561
Wadi	104
Openbaar groen	1.233
Open water / talud	(10)
Subtotaal onverhard	*1.908*
Totaal oppervlak plangebied	4.200

Aangenomen is dat in de toekomstige situatie een perceel voor 50% wordt verhard (exclusief daken). Ten opzichte van de huidige situatie zal het verhard oppervlak in de nieuwe situatie met circa 644 m^2 toenemen.

3 Gebiedskenmerken

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de omgevingskenmerken van het plangebied besproken die invloed hebben op het functioneren van het watersysteem ter plaatse. Dit betreft de beschrijving van de maaiveldhoogten, bodemopbouw, geohydrologische situatie, grondwaterstanden, oppervlaktewater en de riolering.

3.2 Maaiveldhoogte

Het plangebied is indirect gelegen aan de IJssel. Door aanpassingen aan de IJssel en zandwinning is er een groot recreatiegebied ontstaan tussen de IJssel en Giesbeek. De IJssel is hierdoor verlegd. Giesbeek ligt in een stroomrug en heeft altijd binnendijks gelegen. Op basis van de AHN3 (www.ahn.nl) bevindt de maaiveldhoogte van het plangebied zich tussen 9,70 m +NAP aan de noordzijde (rood) en 9,30 m +NAP aan de zuidzijde (geel).
Het terrein is digitaal ingemeten. In de bijlage is de tekening van de terreinmeting opgenomen.

Afbeelding 4: Plangebied geprojecteerd op de Algemene Hoogtekaart Nederland (bron: ahnviewer)

3.3 Bodemopbouw

De bodemopbouw is van belang omdat de gesteldheid van de bodem bepaalt hoe makkelijk water kan infiltreren en hoe goed de bodem water vasthoudt. Volgens de Bodemkaart van

Nederland betreft de bodem van het plangebied een 'Kalkloze poldervaaggrond, die is opgebouwd uit zware klei.

Voor het bepalen van de hydrologische bodemopbouw is gebruik gemaakt van het DINOloket. Tabel 3 geeft de hydrologische bodemopbouw van het plangebied.

Tabel 3 Geohydrologische bodemopbouw planlocatie

m-mv	m NAP	Beschrijving	Formatie
0 - 4,4	8,9 tot -4,5	Complexe eenheid: een afwisseling van zandige klei, midden en fijn zand, klei en veen en een weinig grof zand	Holocene afzettingen
4,4 - 18,9	4,5 tot -10	midden en grof zand, weinig zandige klei, fijn zand en grind en een spoor klei en veen	Formatie van Kreftenheye
18,9 - 24,3	-10 tot -15,4	grof en midden zand, met weinig zandige klei, fijn zand en grind en een spoor klei	Formatie van Kreftenheye, Laagpakket van Twello
24,3 - 29,6	-15,4 tot -20,7	Complexe eenheid: een afwisseling van grof en midden zand, weinig klei, zandige klei, fijn zand en grind en een spoor veen	Gestuwde afzettingen
29,6 - 33,2	-20,7 tot -24,3	zandige klei, klei en midden zand, weinig veen, fijn en grof zand en een spoor grind	Formatie van Waalre

Er is voor de bestemmingsplan wijziging een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. 'Verkennend bodemonderzoek, Prins Clauslaan te Giesbeek, Gemeente Zevenaar', d.d. 27 augustus 2020, projectnummer: 3172.02, Buro Ontwerp & Omgeving. Hieruit blijkt dat de bovengrond voornamelijk uit zeer fijn tot matig fijn zand bestaat. De bovengrond is tevens zwak tot matig grindig en zwak tot matig humeus. In de ondergrond is een laag (zandige) klei aanwezig, op een diepte van circa 0,5 tot 1,7 m-mv. Onder deze kleilaag is matig grof, zwak siltig zand aanwezig, waarin plaatselijk sporen grind aanwezig zijn.

In het plangebied is de doorlatendheid van de bodem ter plaatse niet gemeten. Op basis van de boorprofielen uit het verkennend bodemonderzoek en het DINOloket wordt voor zeer fijn tot matig fijn zand een doorlatendheid verwacht van 1 tot 10 m/d. Naar mate het zand grover is en/of grindig is neemt de doorlatendheid toe. De (zandige) kleiig heeft een verwachte doorlatendheid van 0,001 tot 0,01 m/d. Infiltreren van hemelwater is naar verwachting alleen goed mogelijk in de zandlagen en niet in de kleilaag.

Tabel 4 K-waarde grondsoorten

Grondsoort	Doorlaatfactor min [m/dag]	Doorlaatfactor max [m/dag]
Zwak siltig klei	<0,0001	
Matig tot sterk siltig klei	0,0001	0,001
Sterk siltig klei	0,001	0,01
Zwak zandige tot sterk zandige klei	0,01	0,1
Kleiig en uiterst fijn zand	0,1	1,0
Zeer fijn tot matig fijn zand	1,0	10
Matig grof tot zeer grof zand	10	100
Uiterst grof zand en grind	100	1000
Kalkzandsteen	0,5	5,0
Kleiig veen	0,005	0,1
Veen	0,1	1,0

3.4 Grondwater

De grondwaterstand fluctueert gedurende het jaar. In de winter worden vaak de hoogste grondwaterstanden gemeten en de laagste standen worden in de zomer gemeten. De jaarlijkse variatie van de grondwaterstand op een locatie kan worden gekarakteriseerd door de gemiddeld hoogste (GHG) en laagste grondwaterstand (GLG).

Met de GHG kan worden bepaald of er binnen een plangebied mogelijkheden zijn voor infiltratie/waterberging. Daarnaast heeft de GHG invloed op het gebruik van het plangebied. Er dient afhankelijk van het gebruik een minimale afstand te zitten tussen het maaiveldniveau en de GHG. Deze ontwateringsdiepte moet voldoende zijn om problemen met bijvoorbeeld draagkracht en natte kruipruimtes te voorkomen.

Voor het bepalen van de GHG en de GLG is het DINO-loket en grondwatertools geraadpleegd. Op circa 140 m ten noordwesten is een monitoringspeilbuis aanwezig (B40E0277), met een maaiveldhoogte van 9,58 m +NAP. Uit de opgenomen grondwaterstanden is voor deze locatie een GHG afgeleid van 1,28 m-mv (8,30 m +NAP). De afgeleide GLG bedraagt 2,83 m-mv (6,75 m +NAP).

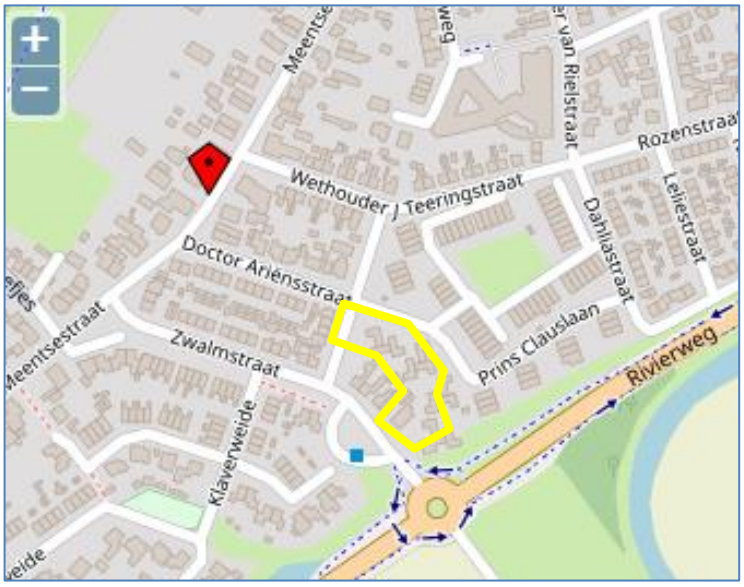

Afbeelding 5: Plangebied en dichtbij zijnde peilbuis (bron: grondwatertools.nl)

Aan het einde van de Wethouder J. Teeringstraat, 10 meter naast monitoringspeilbuis (B40E0277), is monitoringspeilbuis (B40E1497) aanwezig. De maaiveldhoogte is 9,75 m +NAP. Uit de opgenomen grondwaterstanden is voor deze locatie een GHG afgeleid van 1,0 m-mv (8,75 m +NAP). De afgeleide GLG bedraagt 3,41 m-mv (6,34 m +NAP).

Aan de overzijde van de straat is tevens een monitoringspeilbuis (ZV-47 LT-50) aanwezig. De maaiveldhoogte is 9,76 m +NAP. Uit de (bijna) 1 jarige meetreeks van 2021 is een GHG afgeleid van 1,0 m-mv (8,76 m +NAP). De afgeleide GLG bedraagt 3.21 m-mv (6,55 m +NAP).

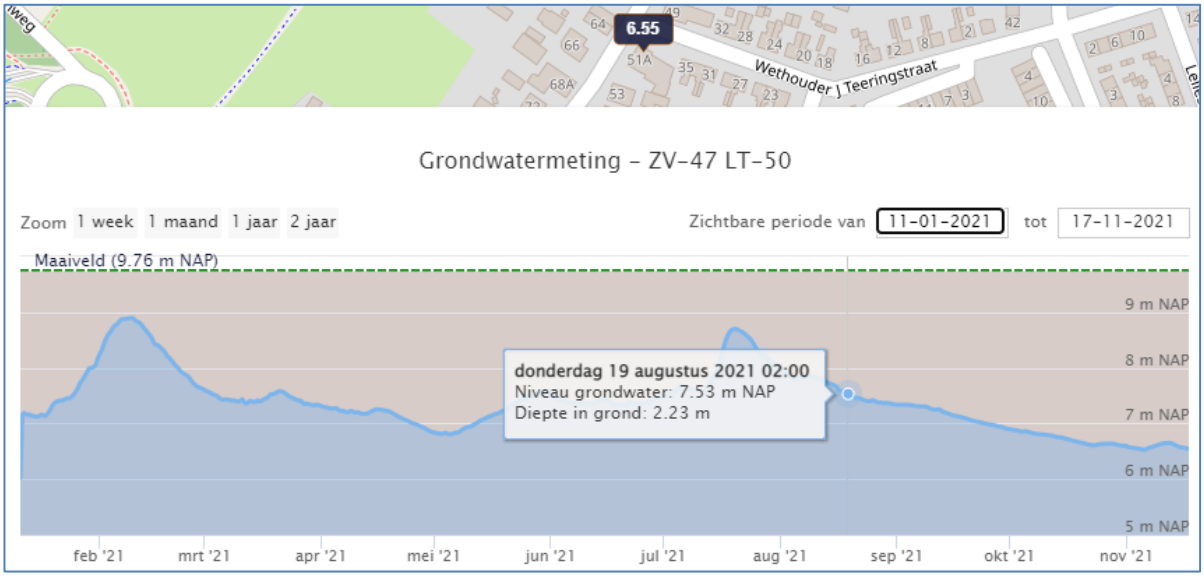

Afbeelding 6: Grondwatermeting peilbuis ZV-47 LT-50 (bron: https://liemers.grondwater.nl/kaart)

Bij uitvoering van het bodemonderzoek op 19 augustus 2020 is het grondwater aangetroffen op een diepte variërend van circa 2,34 m-mv (circa 7,26 m +NAP).

De stromingsrichting van het grondwater is globaal westelijk gericht. Er liggen geen pompstations in de buurt van het plangebied die van invloed zouden kunnen zijn op de grondwaterstroming. Het plangebied ligt niet in een grondwaterbeschermings- en/of grondwaterwingebied.

3.5 Oppervlaktewater

In de nabijheid van het plangebied bevinden zich twee watergangen. Aan de zuidzijde van het projectgebied en Rivierweg bevindt zich watergang DLM46.000, in beheer van het waterschap. Deze watergang komt uit op oostelijk gelegen watergang De Zwalm. Aan de westzuidzijde van het plangebied bevindt zich tevens een watergang (DLM46.000.060), in beheer van het waterschap. Deze watergang voert het water af middels een duiker, onder de Rivierweg, naar de zuidelijke watergang en vervolgens naar De Zwalm (DLM49.000).

Direct ten zuiden van de plangrens is een watergang gelegen in beheer bij de gemeente. In normale omstandigheden valt deze watergang droog. De watergang heeft uitsluitend bij regenval een afvoerende functie. Aan de westzijde, kop van de watergang/zaksloot is een duiker (Ø 125, pvc) aanwezig, de ligging is in zuidelijke richting, maar het is niet duidelijk waar deze op uitkomt. De watergang/zaksloot staat niet in verbinding met een watergang van het waterschap. Wel is de watergang/zaksloot (bodemhoogte is circa 8,75 m +NAP) met een duiker (Ø 315, pvc) verbonden met de watergang aan de oostzijde. Deze watergang heeft een uitstroomvoorziening van het infiltratieriool.

Het plangebied is gelegen in het stroomgebied Liemers. Binnen de Liemers zijn geen peilbesluiten. Bij laag rivierpeil watert het gebied onder vrij verval af op de IJssel. Voor de meeste

watergangen geldt een streefpeil voor de zomer en winter. Met stuwen wordt het water vastgehouden en gestuurd. Streefpeil is 7,9 m +NAP. Bij hoge IJsselrivierstanden wordt het peil gereguleerd. De Wijde Wetering en de Zevenaarse Wetering gaan over in de Zwalm en watert af via gemaal De Liemers, op de IJssel. Hoogwater gemaal 7,6 m +NAP. Wijde Wetering en Zevenaarse Wetering werkt hoofdzakelijk drainerend. De watergangen hebben de status KRW-watergangen, categorie 'Meren'. Verwachting is dat het GEP (Goed ecologisch potentieel) voor macrofauna en overige waterflora in 20121 gehaald wordt.

Het plangebied ligt niet in of nabij een beschermingszone van een waterkering.

Afbeelding 7: Plangebied geprojecteerd op leggerkaart Waterschap Rijn & IJssel

Afbeelding 8: Plangebied geprojecteerd op streefpeilbesuit Waterschap Rijn en IJssel

3.6 Hemelwater

Ter plaatse van het plangebied is geen sprake van wateroverlast tijdens hevige regenval.

Op de klimaateffectatlas is de maximale waterdiepte ter plaatse van het plangebied te zien bij twee extreme buien; 70 mm en 140 mm in twee uur.

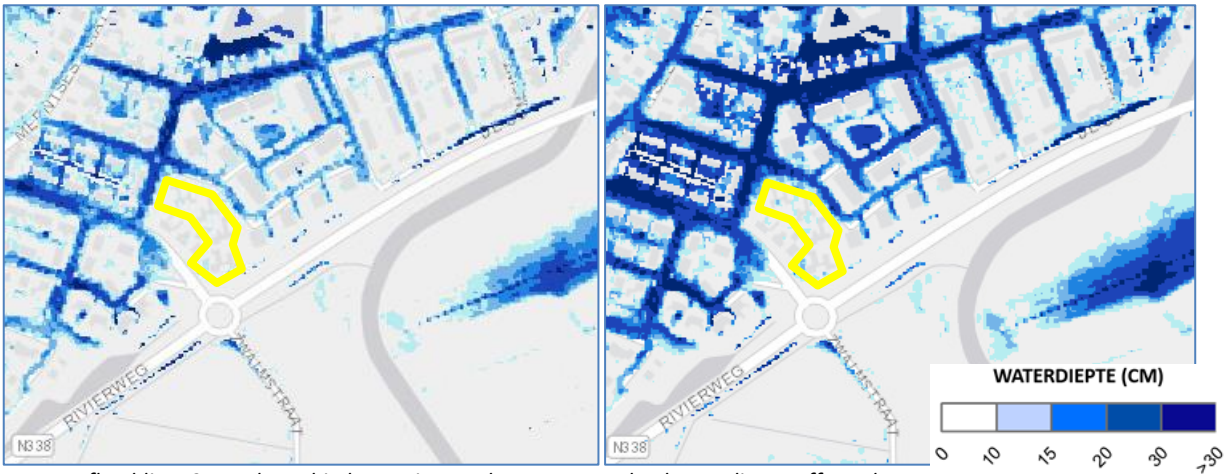

Afbeelding 9: Plangebied geprojecteerd op wateroverlastkaart Klimaateffectatlas.

Waterschap Rijn en IJssel heeft in samenwerking met de (21) gemeenten klimaatstresstesten uitgevoerd. De atlas laat de klimaatscenario's voor 2050. In onderstaande afbeelding is het effect van extreme neerslag te zien.

Afbeelding 10: Plangebied geprojecteerd op wateroverlastkaart Klimaatatlas Zevenaar.

Deze kaart is een klimaatstresstest met een bui van 70 mm in 1 uur (T=100) en een bui 160 mm in 2 uur (T=1000). Voor het plangebied geldt een gemiddelde kans op wateroverlast bij een flinke klimaatbui en een grootte kans op wateroverlast bij een extreme klimaatbui.

3.7 Riolering

De aanwezige riolering ter plaatse van de Prins Clauslaan is een vuilwaterriool Ø 400 (beton) onder vrijverval en een infiltratieriool Ø 400 (pvc). De straatkolken zijn aangesloten op het infiltratieriool. In de Tulpstraat is tevens een vuilwater- en een infiltratieriool aanwezig. In de

Zwalmstraat is alleen een vuilwaterriool Ø 500 (beton) aanwezig. Aan de zuidzijde van het plangebied is een bergbezinkriool aanwezig.

Effectief worden er twee woningen extra op het DWA riool aangesloten. De gemeente heeft aangegeven dat dat geen probleem zal zijn. Uit de woning dient een leiding met alléén huishoudelijk afvalwater (DWA) aangesloten te worden op het DWA riool van de gemeente.

Afbeelding 11: Plangebied en het rioolsysteem.

4 Beleidsuitgangspunten

4.1 Algemeen

De beleidsuitgangspunten van de verschillende overheidslagen met betrekking tot het aspect water worden in dit hoofdstuk behandeld. Deze uitgangspunten worden gebruikt om in hoofdstuk 5 de waterhuishoudkundige consequenties in beeld te brengen en waterhuishoudkundige uitgangspunten voor de ontwikkeling te formuleren.

4.2 De Europese Kaderrichtlijn Water (2003)

De Europese Kaderrichtlijn Water gaat er vanuit dat water geen gewone handelswaar is, maar een erfgoed dat moet worden beschermd en verdedigd. Het hoofddoel van de richtlijn is daarop gebaseerd. De Kaderrichtlijn Water geeft het kader voor de bescherming van landoppervlaktewater, overgangswater, kustwater en grondwater. Dat moet ertoe leiden dat: aquatische ecosystemen en gebieden die rechtstreeks afhankelijk zijn van deze ecosystemen, voor verdere achteruitgang worden behoed; emissies worden verbeterd; duurzaam gebruik van water wordt bevorderd op basis van bescherming van de beschikbare waterbronnen op lange termijn; er wordt gezorgd voor een aanzienlijke vermindering van de verontreiniging van grondwater.

4.3 Waterbeleid in de 21e eeuw (2000)

De hoge waterstanden in de rivieren in 1995 en 1996 en de klimaatscenario's waarin naast de zeespiegelstijging ook meer en heviger buien worden voorspeld hebben geleid tot vernieuwde aandacht voor water. Nederland is met zijn lage ligging en hoge verstedelijkingsgraad kwetsbaar voor wateroverlast en de veiligheid is in de toekomst in het geding. Maar ook door de drogere zomers is er het risico van watertekorten en verdroging. De commissie "Waterbeheer 21e eeuw" heeft in opdracht van de regering duidelijk gemaakt dat we anders moeten omgaan met water en ruimte. Ruimte die nu beschikbaar is voor de bescherming tegen overstromingen en wateroverlast moet ten minste behouden blijven. De aanwezige ruimte mag niet sluipenderwijs verloren gaan bij de uitvoering van nieuwe projecten voor infrastructuur, woningbouw, landbouw of bedrijventerreinen.

4.4 Bestuursakkoord Water (2011)

Het bestuursakkoord is een overeenkomst tussen het rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven om maatregelen te treffen voor een doelmatiger waterbeheer. De inzet is een mooi, veilig, schoon, gezond en duurzaam beheer van het watersysteem en waterketen. De kwaliteit van het beheer vergroten tegen een zo laag mogelijke kosten.
Met betrekking tot het procesinstrument de watertoets is afgesproken, conform de Bestuurlijke Notitie Watertoets, om bij alle ruimtelijke plannen die van belang zijn voor het waterbeheer uit te voeren.

4.5 Regionaal waterprogramma, Provincie Gelderland

In het regionaal waterprogramma verwoordt de provincie Gelderland haar ambities voor het water binnen de provincie. Verder wordt aangegeven wat dat betekent voor haar rol ten opzichte van de Gelderse waterschappen, gemeenten en het rijk. Wat betreft stedelijk water zijn de onderstaande uitgangspunten geformuleerd.

In het stedelijk gebied zijn de inrichting en het beheer van het waterhuishoudkundig systeem gericht op:
- het tegengaan of zo veel mogelijk beperken van wateroverlast;
- het ontwikkelen en behoud van de natuur in het stedelijk gebied;
- het tegengaan van zettingen;
- het herbenutten van ontwateringswater voor drink- en industriewatervoorziening of voor herstel van verdroogde natuur;
- het weren van de riolering van (diepe) drainage en instromend grond- en oppervlaktewater;
- het beperken van de vuilbelasting door riool overstorten en hemelwateruitlaten;
- het beperken van de invloed van bronbemaling;
- het realiseren van de basiskwaliteit voor oppervlaktewater.

Voor de productie van drinkwater, riolering en waterzuivering en lozingen volgt de provincie de lijn van het Bestuursakkoord Water.

4.6 Waterbeheerprogramma 2022-2027, Waterschap Rijn en IJssel

Het 'Waterbeheerprogramma 2022-2027' beschrijft de beleidsdoelen voor de planperiode van 6 jaar van het waterschap Rijn en IJssel. Het waterschap is (mede) verantwoordelijk voor de waterveiligheid, het watersysteem en de waterketen. De kerntaken van het waterschap zijn in ieder geval:
- peilbeheer van grond- en oppervlaktewater;
- onderhouden en beheren van de waterkeringen en watergangen;
- transporteren en zuiveren van afvalwater;
- verbeteren van de waterkwaliteit;
- vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Belangrijkste speerpunt is het veerkrachtiger maken tegen klimaatverandering. Hiervoor werkt het waterschap toe naar een andere balans van vasthouden-bergen-afvoeren (voorraadbeheer), rekening houdend met de meest recente inzichten over de snelheid van klimaatverandering. Het waterschap investeert gebiedsbreed in een toename van de veerkracht, anticiperend op de nieuwe inzichten over de snelheid van klimaatverandering richting 2050.

De omgevingswet vraagt van overheden om naar buiten toe meer als één overheid te opereren, met de omgeving centraal gesteld. Dit vraagt van het waterschap een nog betere af-

stemming met gemeenten en provincies op het vlak van de ruimtelijke plannen en een nauwere samenwerking met initiatiefnemers in ons gebied. Met ingang van de Omgevingswet vervangt het begrip 'weging van het waterbelang' de term watertoets. De weging van het waterbelang geldt bij het vaststellen van het omgevingsplan. Daarnaast kan de weging van het waterbelang ook nodig zijn bij andere instrumenten. De gemeente moet de opvattingen van de waterbeheerder nog nadrukkelijker betrekken bij het omgevingsplan.
Het waterschap treedt in gesprek met gebiedspartners over hoe om te gaan met effecten van klimaatverandering die naar voren komen uit de stresstesten. Vanuit verdere verstedelijking komt er een steeds groter beslag op de ruimtelijke inrichting.

4.7 Watertakenplan De Liemers, 2017 - 2021

Het 'Watertakenplan De Liemers, Integraal beleidsplan voor stedelijk water, riolering en zuivering De Liemers' is een plan van de gemeenten Duiven, Rijnwaarden, Westervoort en Zevenaar en het Waterschap Rijn en IJssel en beschrijft het beleid en plannen voor de watertaken. De watertaken zijn de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater en de waterschapstaken voor zuivering en de waterhuishouding in het stedelijk gebied.

4.7.1 Hemelwater

Op basis van de zorgplicht is de perceeleigenaar primair verantwoordelijk voor het verwerken van hemelwater op het eigen terrein. Pas als de perceeleigenaar het hemelwater redelijkerwijs niet zelf kan verwerken, treedt de zorgplicht voor de gemeente in werking voor een doelmatige verwerking van het hemelwater. De gemeente vult de zorgplicht rondom hemelwater in door de waterkwantiteitstrits *vasthouden-bergen-afvoeren* en de waterkwaliteitstrits *schoonhouden-scheiden-schoonmaken* toe te passen.
Het streven is zoveel mogelijk gescheiden houden van hemelwater en vuilwater. Hemelwater voert bij voorkeur bovengronds af naar oppervlaktewater of bodem (afhankelijk van de situatie). Wateroverlast uit de riolering wordt zoveel mogelijk voorkomen en beperkt. De volgende normen worden gehanteerd:
- Er mag maximaal gedurende 30 minuten water-op-straat voorkomen bij een neerslag met een herhalingstijd van 2 jaar;
- Er mag maximaal 120 minuten water-op-straat voorkomen bij een neerslag met een herhalingstijd van 10 jaar;
- Er is geen sprake van ondergelopen woningen, winkels en belangrijke verkeerstunnels bij neerslag met een herhalingstijd van 25 jaar.

Op klimaatverandering wordt geanticipeerd door in het ontwerp en inrichting van zowel (afval)waterketen, watersysteem als openbare ruimte rekening te houden met de verwachte klimaateffecten op (middel)lange termijn. Hierbij wordt nadrukkelijk gezocht naar een integrale benadering bij groot onderhoud, reconstructie en nieuwbouw. Bij nieuwbouw wordt alleen afstromend hemelwater ingezameld voor zover dit redelijkerwijs niet op eigen perceel te verwerken is.
De berging is gebaseerd op 60 mm per vierkante meter (m^2) verhard terrein.

4.7.2 Grondwater

Op basis van de zorgplicht heeft de gemeente de taak in de openbare ruimte van bebouwd gebied maatregelen te treffen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, voor zover het treffen van die maatregelen doelmatig is en niet tot de zorg van het waterschap of de provincie behoort. De grondwaterstand is, zeker in bebouwd gebied, zeer beperkt te sturen. Daarom heeft de gemeentelijke grondwaterzorgplicht het karakter van een inspanningsverplichting en niet van een resultaatsverplichting. Dit betekent dat de gemeente aanspreekbaar is voor grondwaterproblemen, maar niet dat zij ook aansprakelijk is. De perceeleigenaar is primair verantwoordelijk voor tegengaan van grondwaterlast op eigen terrein. Dit geldt ook voor funderingsproblemen. Daarnaast dient de eigenaar te voldoen aan de geldende bouwkundige regelgeving.
Als maatstaf voor de grondwaterstand in de openbare ruimte wordt een minimale ontwateringsdiepte voor wegen van 70 cm -mv gehanteerd, welke maximaal 2 weken aaneengesloten per jaar mag worden overschreden. Voor nieuwbouw wordt tevens een ontwateringseis voor woningen van ten minste 90 cm -mv gehanteerd, welke maximaal twee weken aaneengesloten per jaar mag worden overschreden. In geval van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructurele plannen treden gemeente en waterschap vroegtijdig in overleg over de effecten op de grondwaterhuishouding met andere afdelingen en partijen. Uitgangspunt bij nieuwbouw is dat de natuurlijke grondwatersituatie zo min mogelijk (negatief) beïnvloed wordt. De initiatiefnemer draagt hierbij zorg voor het verzamelen en aanleveren van voldoende (meet)gegevens om de grondwaterhuishouding te kunnen beoordelen.

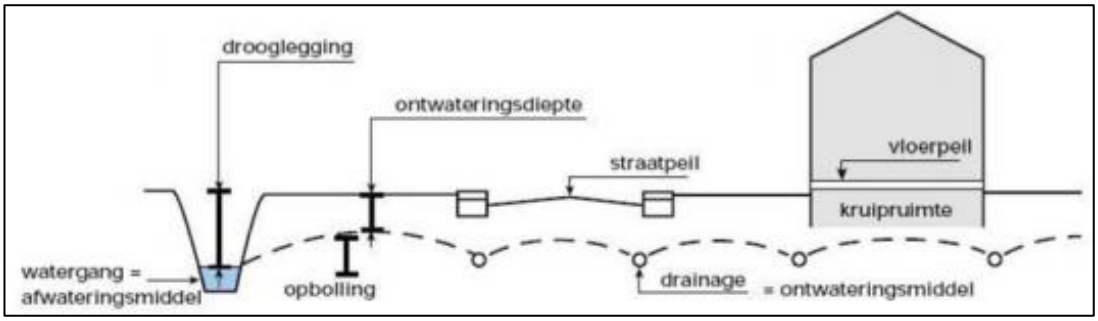

4.7.3 Afvalwater

De gemeenteraad of het college zorgt voor de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater vermengt met bedrijfsafvalwater, afvloeiend hemelwater, grondwater of ander water. De ontvangst en zuivering van het door de gemeente ingezamelde (stedelijke) afvalwater is de taak van het waterschap. Alle percelen waar afvalwater vrijkomt moeten zijn aangesloten op de riolering of, indien doelmatig, op een alternatieve zuiverende voorziening. Conform de trits waterkwaliteit wordt het afvalwater zoveel mogelijk gescheiden ingezameld van het hemelwater. Systeemaanpassingen ten gevolge van nieuwe aansluitingen op de openbare riolering worden (financieel) doorberekend aan de initiatiefnemer.

4.7.4 Klimaatopgave

Door klimaatverandering kan in bebouwd gebied overlast en schade ontstaan door hitte, extreme droogte en wateroverlast. Bij de locatiekeuze, de ruimtelijke inrichting en de bouwwijze is/wordt daar vaak geen rekening mee gehouden. Daarom is het belangrijk het bebouwde gebied minder kwetsbaar te maken voor extreme weerssituaties en de negatieve impact daarvan te beperken. Voor een duurzame waterketen en systeem en klimaatbestendige omgeving geven we water meer ruimte, om het op te vangen tijdens piekbuien maar ook om het te behouden voor langdurige droge perioden. Door nu kansen te benutten om 'mee te koppelen' met geplande maatregelen in bijvoorbeeld de openbare ruimte, voorkomen we draconische maatregelen over 30 jaar.
Ook de burger kan hierin een rol spelen, door hemelwater af te koppelen van de riolering of de tuin niet volledig te verharden waardoor neerslag kan infiltreren in de bodem. Het is daarnaast van belang dat inwoners bewust worden van de mogelijke effecten van klimaatverandering en accepteren dat er tijdelijk water-op-straat kan voorkomen na een extreme bui.

Het beleid sluit aan bij de stappen die in het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) zijn voorgesteld. De stappen zijn het uitvoeren van stresstesten, aangaan van risicodialogen met de omgeving en opstellen van uitvoeringsplannen.

5 Waterhuishoudkundige consequenties en uitgangspunten

5.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de consequenties van de voorgenomen ontwikkeling voor de waterhuishouding behandeld. Daarnaast wordt ingegaan op de waterhuishoudkundige uitgangspunten voor de ontwikkeling. Om inzicht te krijgen welke aspecten een rol spelen binnen t.a.v. de voorgenomen ontwikkeling is de digitale watertoets van Waterschap Rijn en IJssel ingevuld. De resultaten en de samenvatting zijn opgenomen in de bijlage hieronder zijn de onderwerpen welke van belang zijn voor het plangebied beschreven.

5.2 Uitgangspunten

In onderstaande tabel worden de uitgangspunten die van toepassing zijn op de waterhuishouding in het plangebied.

Tabel 5 Uitgangspunten

Uitgangspunt/situatie	eis/voorwaarde/norm	eenheid
Klimaatbui	70	mm/m²
Bergingseis gemeente	60	mm/m²
Ontwatering onder bouwpeil	0,9	m
Ontwatering onder straatpeil	0,7	m
Ontwatering onder maaiveld	0,5	m
Maaiveldhoogte	9,43	m NAP
GHG	8,43	m NAP
Vloerpeil huidig	9,70	m NAP
As van de weg (dakprofiel) Prins Clauslaan	9,40	m NAP
As van de weg (dakprofiel) Tulpstraat	9,33	m NAP

De ontwateringseisen voldoen in de huidige situatie. Geadviseerd wordt om zoveel mogelijk de huidige hoogtematen aan te houden voor de inpassing van het ontwerp voor het plangebied.

5.3 Benodigde waterberging

Ten opzichte van de huidige situatie zal het verhard oppervlak in de nieuwe situatie met circa 644 m^2 toenemen. Dit betekent dat het verlies aan waterberging gecompenseerd moet worden. Aanleg van nieuw verhard oppervlak leidt tot versnelde afvoer van hemelwater naar watergangen. Om te voorkomen dat hierdoor wateroverlast ontstaat, kan aanleg van extra waterberging noodzakelijk zijn. Zo wordt het verlies van berging in de bodem gecompenseerd.

Voor dit plangebied betekent dat er, met een bergingseis van 60 mm, een waterberging van 39 m^3 gerealiseerd moet worden.

In het ontwerp voor het watersysteem wordt onderscheid gemaakt tussen snelle berging en langzame berging. Een snelle berging wordt benut bij korte hevige buien en langzame berging

is voor de langdurige buien. Onder snelle berging verstaan we laagtes in het terrein bijvoorbeeld wadi's, verlaagde parkeervakken maar ook ondergrondse voorzieningen zoals riolering zijn een vorm van snelle berging. Onder langzame berging verstaan we berging in daarvoor ontworpen bodem en/of funderingslagen. Vanuit deze vormen van berging kan er grondwateraanvulling plaatsvinden, het overtollige water moet afgevoerd worden naar het watersysteem.

De gemeente heeft als uitgangspunt dat de afvoer van het regenwater van het dak en de verharding op eigen terrein verwerkt dient te worden. Dit kan bijvoorbeeld door het regenwater middels waterberging en/of een infiltratievoorziening in combinatie met een verticale infiltratieput in de grond te infiltreren. De afvoer van overtollig regenwater (bij een stortbui) uit de infiltratievoorziening dient met een overstort bovengronds zichtbaar te worden afgevoerd naar openbaar terrein (straat) of naar de wadi.
Gezien de grondwaterstand en bodemopbouw is het infiltreren van hemelwater wel mogelijk. Echter, bij de aanleg van een hemelwatervoorzieningen moet mogelijk plaatselijk bodemverbetering worden toegepast door de aanwezigheid van slecht doorlatende kleilagen. Eventuele ondergrondse infrastructuren zoals kelders e.d. dienen waterdicht te worden uitgevoerd. Er moet worden voorkomen dat deze van bovenaf kunnen vollopen.

Uit oogpunt van klimaatadaptatie kan gekozen worden voor blauwgroene daken. Naast waterberging is het dak geluidsisolerend, verkoelend (isolerend), brandwerend, opname van CO_2, biodiversiteit. Er zijn verschillende uitvoeringen van blauwgroene daken. Met een eenvoudig groen dak kan het grootste deel van het regenwater dat in een jaar op een dak valt, worden opgevangen. Dit water zal vervolgens verdampen. Met voldoende laagte in de tuin, een infiltratiesleuf (greppel) of een paar ondergrondse kratten wordt het grootste deel van het regenwater van daken en verharding geïnfiltreerd in de bodem. Op een natuurdak kan circa 15 tot 30 mm waterberging plaatsvinden. Het dakoppervlak telt dan niet mee in een toename van 'verhard oppervlak' en hoeft niet gecompenseerd te worden.

Nieuwe situatie	Oppervlakte (in m^2)	Berging bij 20 mm (in m^3)
Daken	1.117	22

Water kan op eigen terrein eenvoudig worden opgevangen in een regenton. Het is verstandig de opvangcapaciteit van een regenton aan te laten sluiten bij de grootte van het dak. Bij een dak van 25 m² met één regenpijp is minstens een regenton met een inhoud van 100 liter nodig. Zo kunnen er bij een dak van 50 m² en twee regenpijpen twee regentonnen gebruikt worden van 100 liter per ton. Het water wordt dan gebruikt in de bijvoorbeeld de tuin. De regenpijpen, afkomstig van de daken, dienen boven de regenton te zijn voorzien van bladafscheiders. Niet alle regenbuien kunnen worden opgevangen in een regenton. Er dient ook een overloop voorziening aangebracht te worden.

De wadi in het midden van het plangebied heeft een diepte van 0,50 m, een maximale waterstand van 0,3 m ten opzichte van de bodem en een talud van 1:3. De bodemhoogte van

de wadi is circa 8,93 m +NAP. Een wadi is voorzien van een slokop. De slokop staat in verbinding met een drain onder de wadi. De drain kan worden aangesloten op een overstortput naar watergang. Een drain wordt in een cunet in het midden van de wadi aangelegd. Het cunet wordt gevuld met drainagezand. De bergingscapaciteit van de wadi is circa 30 m³. Indien een maximale waterstand van circa 0,37 m mogelijk is, heeft de wadi een bergingscapaciteit van circa 39 m³. Mocht de maximale waterstand niet groter zijn dan 0,3 m, kan de bergingscapaciteit van de wadi vergroot worden door ondergrondse berging onder de wadi toe te passen. Bijvoorbeeld met de aanleg van drainagezand.

Bij extreme buien moet er ook voor gezorgd worden dat het hemelwater oppervlakkig kan afstromen. Door middel van verschil in hoogteligging kan het water naar de wadi of naar openbaar terrein (straat) gebracht worden.

5.4 Oppervlaktewater

Aan de zuidelijke plangrens is een watergang aanwezig van de gemeente. In overleg met de gemeente dient afgestemd te worden of het overtollig water hierop mag overstorten.

5.5 Riolering

De DWA zal op basis van de nieuwe woningen circa: 15 l/uur/inw. = 15 x 3 inw/woning x 14 woningen = 0,63 m³/uur bedragen. In de bestaande situatie zijn 12 seniorenwoningen aangesloten. De DWA is circa: 15 l/uur/inw. = 15 x 2 inw/woning x 12 woningen = 0,36 m³/uur. Dat er nog twee woningen extra op het DWA-riool worden aangesloten, zal naar verwachting niet leiden tot capaciteitsproblemen van de reeds aanwezige riolering. De verdeling van de huisaansluitingen op het riool zal naar verwachting zijn: 7 aansluitingen riool Prins Clauslaan (huidig ook); 3 aansluitingen riool Tulpstraat (huidig geen) en 3 aansluitingen riool Zwalmstraat (huidig ook). Hoogstwaarschijnlijk zijn er twee woningen momenteel of gekoppeld aan een aansluiting op de Prins Clauslaan of aangesloten op het riool Zwalmstraat.

6 Conclusie en vervolg

Met de voorgenomen ontwikkelingen binnen het plangebied zijn geen negatieve gevolgen te verwachten voor de waterhuishouding ter plaatse. Het aspect water vormt daarmee geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de voorgenomen ontwikkeling.

Er is volgens de digitale watertoets een normale procedure nodig vanwege de toename van het verhard oppervlak van het plangebied. Voor het gebied zijn er aandachtspunten voor de voorgenomen ontwikkeling en er dient afstemming plaats te vinden met gemeente Zevenaar en waterschap Rijn en IJssel.

Verder zijn de onderstaande uitgangspunten gehanteerd voor het ontwerp van het watersysteem:

- Geadviseerd wordt ter plaatse van de toekomstige infiltratie doorlatendheidsmetingen te verrichten;
- Afvoer van HWA van dak en verharding verwerking op eigen terrein;
- Bergingsproblemen dienen binnen het plan te worden opgelost;
- Afvoer van overtollig regenwater (bij een stortbui) uit infiltratievoorziening dient met een overstort bovengronds zichtbaar te worden afgevoerd naar openbaar terrein (straat);
- Voor een goede bovengrondse afwatering is minimaal een verhang in de lengterichting van 5 ‰ nodig. In de dwarsrichting 2 %;
- Het groen wordt lager aangelegd dan de aangrenzende verharding en percelen, zodat het afgestoomde hemelwater kan infiltreren;
- Diepte wadi maximaal 0,50 m beneden maaiveld;
- Talud wadi maximaal 1:3.

Bijlage 1 Watertoets

Code: 20210304-7-

Waterschap Rijn en IJssel

WATERBEHEER: VEILIG EN OP MAAT

Datum: 2021-03-04
Deze uitgangspuntennotitie bevat de waterhuishoudkundige streefbeelden, strategieen en randvoorwaarden van Waterschap Zuiderzeeland en dient als hulpmiddel voor de eerste aanzet van een waterparagraaf.

Op basis van de antwoorden op de vragen op de website www.dewatertoets.nl is bepaald dat voor het plan "Prins Clauslaan Giesbeek" de normale procedure moet worden doorlopen. De vragen en antwoorden zijn terug te vinden op het bijgevoegde resultatenblad.

De relevante randvoorwaarden voor het plan "Prins Clauslaan Giesbeek" zijn gerangschikt onder zeven streefbeelden ingedeeld op basis van de drie waterthema's 'Veiligheid, Voldoende Water en Schoon Water'. Van streefbeeld naar randvoorwaarde vindt u de strategie, die erop gericht is het streefbeeld te verwezenlijken. U krijgt op deze manier een goed overzicht van de randvoorwaarden en kan eveneens herleiden waarop deze gebaseerd zijn. Deze dienen als goed uitgangspunt voor gesprek.
(...)
© Digitale Watertoets www.dewatertoets.nl
Dit document is gegenereerd via de website www.dewatertoets.nl. Het document mag alleen worden gebruikt ten behoeve van het plan, dat in dit document is omschreven. De informatie in dit document is houdbaar tot maximaal 1 jaar, gerekend vanaf de genoemde datum in dit document.

datum 4-3-2021
dossiercode 20210304-7-25749

Deze uitgangspuntennotitie bevat de waterhuishoudkundige streefbeelden, strategieen en randvoorwaarden van Waterschap Zuiderzeeland en dient als hulpmiddel voor de eerste aanzet van een waterparagraaf.

Op basis van de antwoorden op de vragen op de website www.dewatertoets.nl is bepaald dat voor het plan "Prins Clauslaan Giesbeek" de normale procedure moet worden doorlopen. De vragen en antwoorden zijn terug te vinden op het bijgevoegde resultatenblad.

De relevante randvoorwaarden voor het plan "Prins Clauslaan Giesbeek" zijn gerangschikt onder zeven streefbeelden ingedeeld op basis van de drie waterthema's 'Veiligheid, Voldoende Water en Schoon Water'. Van streefbeeld naar randvoorwaarde vindt u de strategie, die erop gericht is het streefbeeld te verwezenlijken. U krijgt op deze manier een goed overzicht van de randvoorwaarden en kan eveneens herleiden waarop deze gebaseerd zijn. Deze dienen als goed uitgangspunt voor gesprek.

(...)

www.dewatertoets.nl

datum 4-3-2021
dossiercode 20210304-7-25749

Tekenen:

Heeft u een beperkingsgebied geraakt?
nee

Welke gemeente omvat het grootste deel van het door u getekende plangebied?
Zevenaar

Vragen:

Gaat het om een ruimtelijk plan dat uitsluitend een functiewijziging van bestaande bebouwing inhoudt?
nee

Worden in het plan meer dan 10 wooneenheden gerealiseerd?
ja

Is er in of rondom het plangebied sprake van wateroverlast of grondwateroverlast?
{overlast}

Neemt in het plan het verharde oppervlak van bebouwing en bestrating toe met meer dan 1500m2?
{oppervlaktoename}

Maakt het plan deel uit van een groter plan dat in ontwikkeling is?
nee

Worden er op bedrijfsmatige wijze activiteiten verricht waardoor het verharde oppervlak verontreinigd raakt?
nee

Heeft het plan een permanente waterpeilverandering van 10cm of meer tot gevolg?
{waterpeilverandering}

Bijlage 2 Situatietekening bestaande situatie - terreinmeting

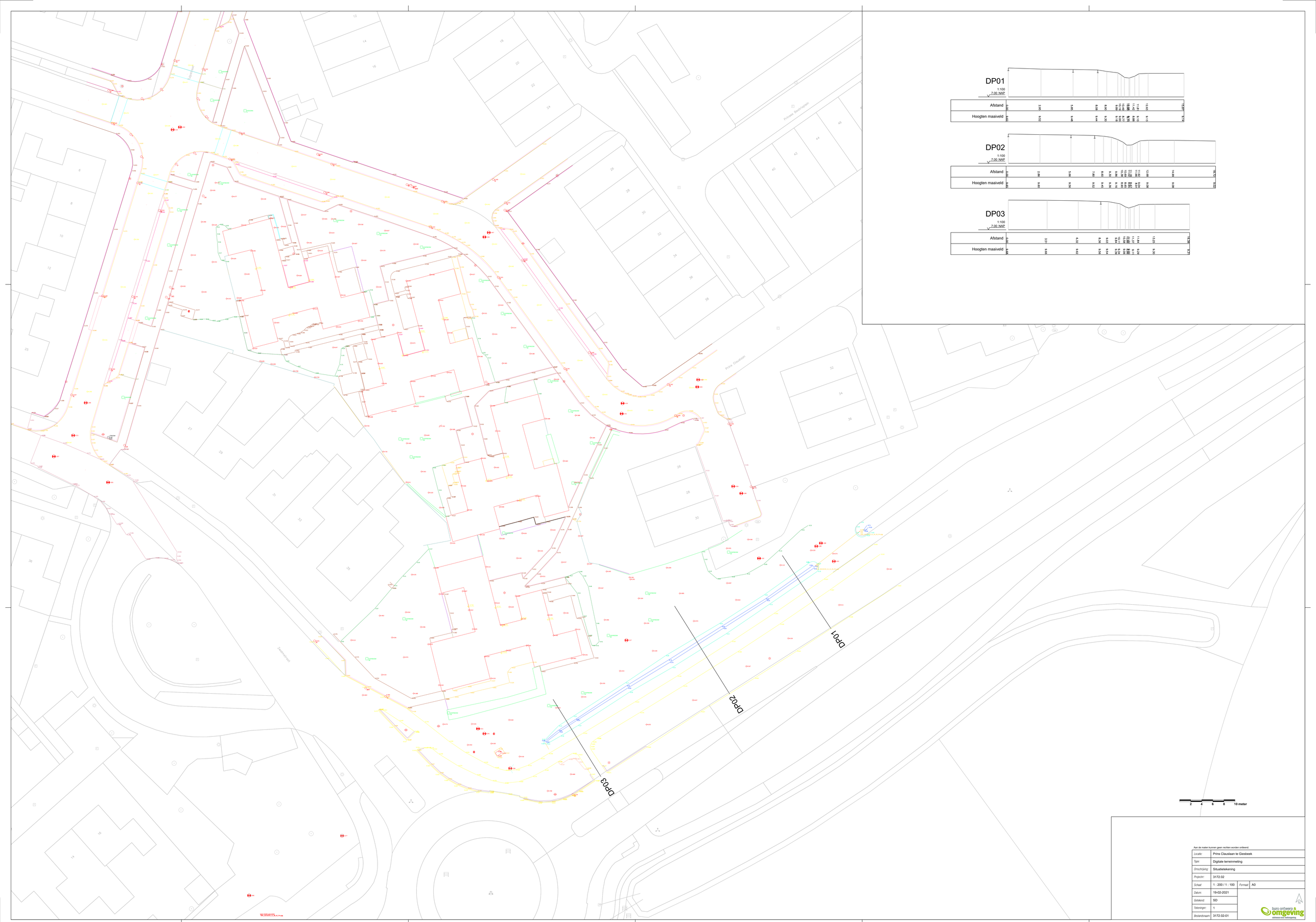

DP01

1:100
7.00 NAP

Afstand	0.00	2.95	5.80	8.90	9.30	10.16	10.39	10.62	10.85	11.08	11.42	11.76	12.03	13.11	15.47	15.74
Hoogten maaiveld	9.48	9.53	9.49	9.44	9.30	9.19	9.09	9.00	8.93	8.89	8.91	9.01	9.11	9.31	9.31	9.31

DP02

1:100
7.00 NAP

Afstand	0.00	2.96	5.96	7.90	8.60	9.20	9.36	9.96	10.09	10.22	10.35	11.22	12.66	14.49	15.74	15.92
Hoogten maaiveld	9.48	9.60	9.56	9.52	9.45	9.36	9.34	9.36	9.36	9.36	9.34	9.34	9.40	9.40	9.40	9.40

DP03

1:100
7.00 NAP

Afstand	0.00	3.51	6.39	8.36	9.03	9.64	9.74	10.13	10.23	10.33	10.43	11.31	11.84	13.53	15.36	15.74
Hoogten maaiveld	9.48	9.66	9.62	9.54	9.54	9.54	9.54	9.54	9.54	9.54	9.54	9.54	9.55	9.55	9.4	9.4

2 4 6 8 10 meter

Aan de maten kunnen geen rechten worden ontleend.

Locatie:	Prins Clauslaan te Giesbeek
Type:	Digitale terreinmeting
Omschrijving:	Situatietekening
Projectnr:	3172.02
Schaal:	1 : 200 / 1 : 100
Format:	A0
Datum:	19-02-2021
Gemeten:	SD
Tekeningnr:	1
Bestandsnaam:	3172.02-01

buro ontwerp & omgeving
adviseurs voor ruimtegebruik

Bijlage 3 Ontwerp nieuwe situatie

Legenda

- Bebouwing
- Perceel (148,07 m²)
- Verharding klinkers (bestaand)
- Verharding tegels (materialisatie als bestaand) (,03 m², 7.23)
- Parkeerplaatsen Verharding Klinkers (materialisatie als bestaand)
- Gras
- Sloot
- Wadi
- Boom (bestaand)
- Boom opkronen
- Nieuwe bomen soorten nader te bepalen

Prins Clauslaan Giesbeek
Stedenbouwkundig plan

Project: 3172.02
Schaal: 1:500
Formaat: A3
Datum: 06-12-2021

buro ontwerp & omgeving
adviseurs voor leefomgeving

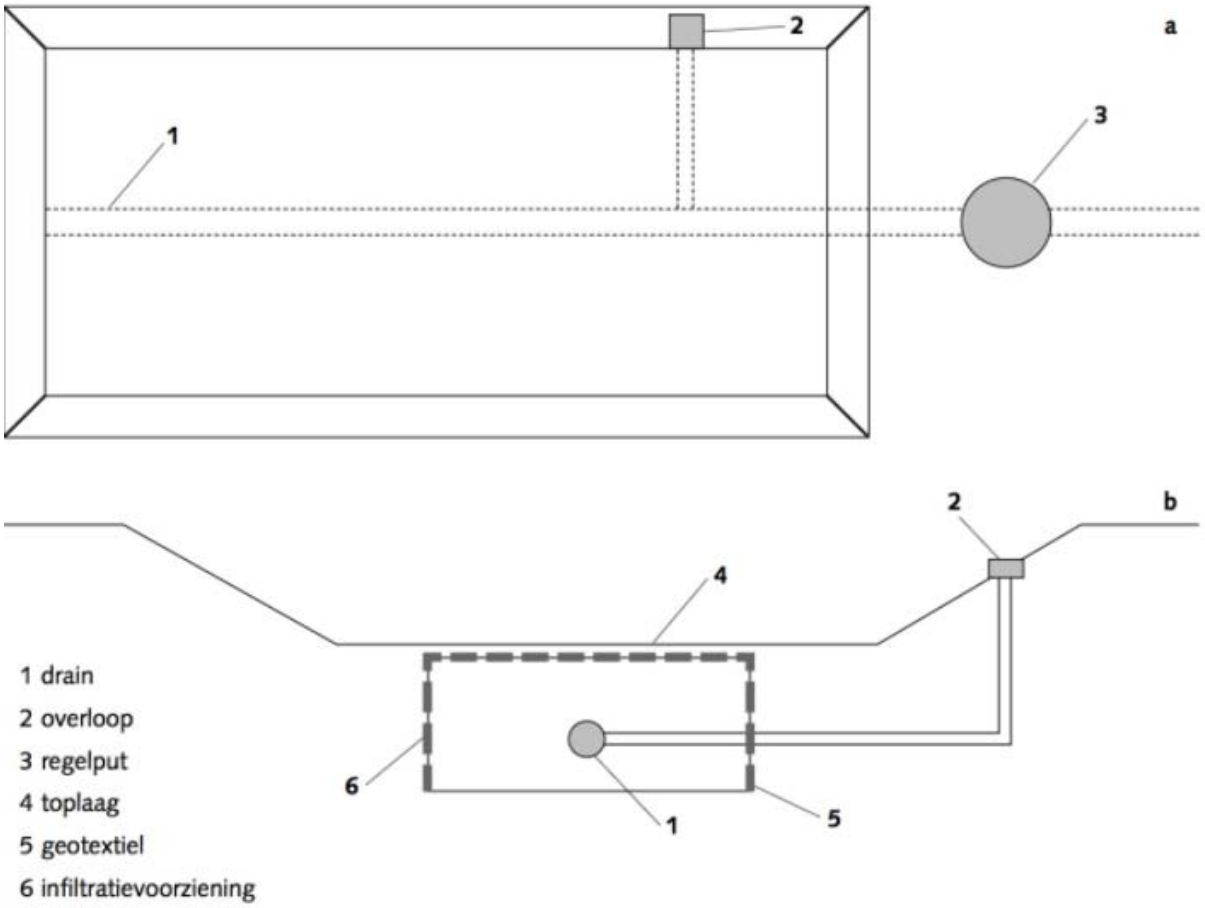

Talud 1: 3

Bodemhoogte is circa 8,93 m +NAP

Maaiveldhoogte is circa 9,43 m +NAP

Bureauonderzoek Archeologie

Plangebied Prins Clauslaan 4 t/m 24 (even nrs.) te Giesbeek, gemeente Zevenaar

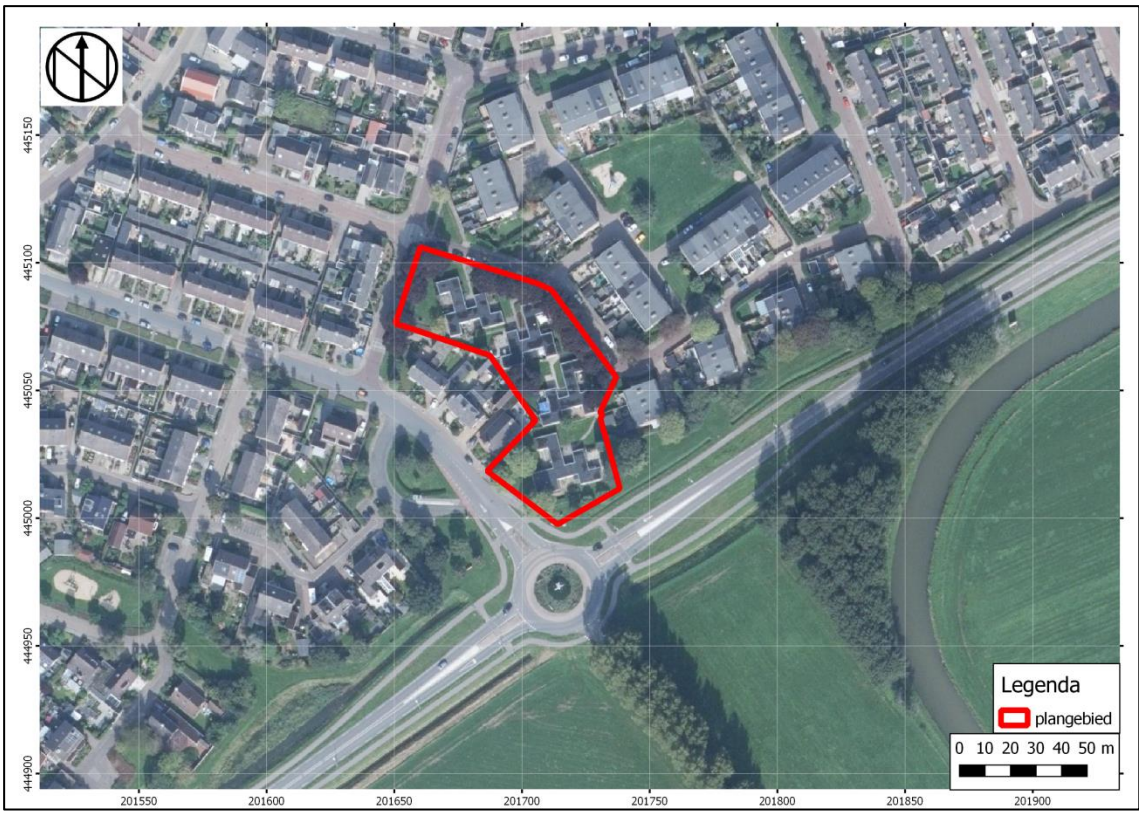

Opdrachtgever
Buro Ontwerp & Omgeving
Velperweg 157 • 6824 MB Arnhem
Dhr. Jurian Heerink, Adviseur ruimte en milieu
06 - 16 41 18 52
J.Heerink@ontwerpenomgeving.nl

Projectnummer
202858

Kenmerk	Eindredactie/kwaliteitscontrole	Paraaf	Datum
HAMA/DIR/EKU/202858	Drs. E.E.A. van der Kuijl		15-07-2020

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

Colofon

Opdrachtgever	Buro Ontwerp & Omgeving
Project	Bureauonderzoek Archeologie Prins Clauslaan 4 t/m 24 (even nrs.) te Giesbeek
Projectnummer	192420
Titel	Bureauonderzoek Archeologie plangebied Prins Clauslaan 4 t/m 24 (even nrs.) te Giesbeek, gemeente Zevenaar
Datum en versie	15-07-2020, versie 1.1 (concept)
Redactie	Drs. E.E.A. van der Kuijl, R.de Graaf (dtp, GIS)
Eindredactie	Drs. E.E.A. van der Kuijl (senior KNA archeoloog / senior KNA prospector, KNA materiaalspecialist)
Afbeelding voorzijde:	*Satellietfoto van het plangebied. (pdok.nl)*

Inhoud

1 Inleiding 4
1.1 Inleiding en onderzoekskader 4
1.2 Doel en vraagstelling van het bureauonderzoek 5
1.3 Werkwijze 5
1.4 Beleidskaders 6
1.5 Administratieve gegevens 8
2 Bureauonderzoek en verwachtingsmodel 9
2.1 Landschapsgenese 9
2.2 Historische ontwikkeling plangebied 11
2.3 Archeologische waarden 14
2.4 Archeologisch verwachtingsmodel 16
3 Conclusie en aanbeveling 19
3.1 Conclusie 19
3.2 Selectieadvies 19
3.3 Voorbehoud 19
Gebruikte Bronnen 20
Literatuur 20
Websites 20
BIJLAGEN 21

1 Inleiding

1.1 Inleiding en onderzoekskader

Hamaland Advies heeft in opdracht van Buro Ontwerp & Omgeving een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd conform de BRL SIKB 4002 in verband met de herontwikkeling van vier wooncomplexen aan de Prins Clauslaan 4 t/m 24 (even nrs.) in Giesbeek, gemeente Zevenaar (zie Afbeelding 1). De ontwikkeling is in het onderzoeksstadium en is daardoor nog niet in detail bekend. Een schetsontwerp spreekt van de ontwikkeling van 14 woningen in vier clusters van 3-4 woningen verdeeld over het plangebied (zie bijlage 1). Het plangebied heeft een totale oppervlakte van 4.360 m². De bodemingrepen veroorzaken bodemverstoringen die op het moment van rapporteren nog niet bekend zijn, maar normaliter worden de funderingen vorstvrij gerealiseerd op een diepte van meer dan 0,80 m-mv.

Afbeelding 1: Topografische kaart met het plangebied in het rode kader (pdok.nl).

Het plangebied ligt volgens het bestemmingsplan 'Archeologie'[1] en het bestemmingsplan 'Kernen Lathum, Angerlo en Goesbeek'[2] in een zone met de dubbelbestemming Waarde - Archeologie. Op de 'Loketkaart Archeologie Gemeente Zevenaar'[3] ligt het in een zone met een 'Hoge archeologische verwachting'. Voor bodemingrepen groter dan 200 m² en dieper dan 0,5 m-mv dient een rapport te worden overlegd, waarin de archeologische waarden van de gronden van het plangebied in voldoende mate is vastgesteld.[4] Op basis van de overschrijding van de vrijstellingsgrens is door Hamaland Advies een KNA en BRL SIKB 4002 conform bureauonderzoek uitgevoerd. Een bouwdossieronderzoek is tevens uitgevoerd om de verstoring van de eerdere en huidige bebouwing vast te stellen. Het bevoegd gezag, de gemeente Zevenaar en haar adviseur van de ODRA (dhr. J. Habraken), zullen de resultaten van het onderzoek toetsen.

[1] *https://www.ruimtelijkeplannen.nl*
[2] *https://www.ruimtelijkeplannen.nl*
[3] *In bestand LOKETKAART zevenaar.pdf*
[4] *NL.IMRO.0299.BP99ARCHEOLOGIE-VA01 artikel 3.2.1. lid b en artikel 3.2.3.*

1.2 Doel en vraagstelling van het bureauonderzoek

Het doel van het bureauonderzoek is het verkrijgen van inzicht in bekende en te verwachten archeologische waarden in en om het plangebied. Op basis van de verworven informatie wordt een archeologisch verwachtingsmodel voor de onderzoekslocatie opgesteld.

Om deze doelstelling te realiseren, zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld[5]:

1. Wat is de aard (ontstaanswijze en classificatie), diepteligging, genese en gaafheid van natuurlijke bodemhorizonten en natuurlijke afzettingen in het omringende (binnen een afstand tot ca. 200 m van de onderzoekslocatie) gebied?
2. Wat is de aard (ontstaanswijze), diepteligging, genese, gaafheid, dikte, en omvang van eventueel in het omringende gebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, colluvium, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?
3. Wat is het historisch landgebruik van de onderzoekslocatie en het omringende gebied geweest?
4. Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen ('waarnemingen' inclusief uitkomsten historisch kaartonderzoek) zijn reeds binnen het plangebied en/of binnen de landschappelijke eenheden rondom de onderzoekslocatie bekend?
5. Welke natuurlijke formatieprocessen (sedimentatie, erosie, laterale verplaatsing, bodemvorming, degradatie e.d.) hebben een rol gespeeld in het plangebied?
6. Met welke culturele formatieprocessen (grondbewerking, bemesting, ophoging, betreding, percelering, [de-]constructie, materiaaltypen, materiaalgebruik en materiaaldepositie e.d.) hebben een rol gespeeld in het plangebied?
7. Welke formatieprocessen kunnen een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming van eventuele aanwezige vondstspreidingen, de vondstdichtheid, vondst- en spoorniveaus en de fysieke kwaliteit van eventueel aanwezige archeologische resten?
8. Wat is de aard (mobilia [materiaalsoorten, fragmentatie, dichtheden], immobilia, ruimtelijke en stratigrafische spreiding, etc.) van (mogelijk) aanwezige vondst- en/of spoorcomplexen?
9. Hoe manifesteren deze zich tijdens prospectieonderzoek (prospectiekenmerken, geografisch en stratigrafisch)?
10. Met de inzet van welke zoekmethoden (detectie- en waarnemingsvorm, monsterbehandeling en zoekstrategie) kunnen vondst- en/of spoorcomplexen systematisch opgespoord worden (zoeksleuven, booronderzoek, veldkartering, geofysisch etc.). Licht beargumenteerd toe met verwijzing naar de verschillende KNA-leidraden.

1.3 Werkwijze

Het bureauonderzoek is uitgevoerd conform de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, 4.1) en bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Afbakenen Plan- en onderzoeksgebied, vermelden overheidsbeleid, vaststellen consequenties toekomstig gebruik (KNA-LS01);
2. beschrijving van het huidig gebruik (KNA LSO2);
3. beschrijving van de historische situatie en de mogelijke verstoringen KNA LSO3);
4. beschrijving van de bekende archeologische, ondergrondse bouwhistorische en aardwetenschappelijk kenmerken (KNA LSO4);
5. het opstellen van een specifieke verwachting en formulering onderzoeksstrategie (KNA LSO5);
6. het opstellen van het standaardrapport (LS06)

Om tot een gefundeerd archeologisch verwachtingsmodel te komen is voor het onderzoek relevant bronnenmateriaal geraadpleegd. Door informatie uit verschillende invalshoeken samen te voegen ontstaat de mogelijkheid dwarsverbanden te leggen tussen de diverse brontypen en aan de hand hiervan een geïntegreerd archeologisch verwachtingsmodel op te stellen. De gegevens voor het bureauonderzoek zijn ontleend aan:

- Archis3, het geautomatiseerde archeologische informatiesysteem voor Nederland;
- geomorfologisch, geologisch, bodemkundig, topografisch en historisch kaartmateriaal;
- loketkaart archeologie en bestemmingsplan Archeologie;
- Relevante archeologische rapporten en publicaties.

[5] *Habraken, 2014*

1.4 Beleidskaders

Rijksbeleid

In 1992 werd in Valetta door de Ministers van Cultuur van de bij de Raad van Europa aangesloten landen het 'Europees Verdrag inzake de bescherming van het Archeologisch Erfgoed', beter bekend onder de naam 'Verdrag van Malta', ondertekend. De Wet op de Archeologische Monumentenzorg is op 1 september 2007 in werking getreden. De nieuwe wet heeft zijn beslag gekregen via een wijziging van de Monumentenwet 1988, aanpassingen in de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) en enkele andere wetten en met de invoering van de Wabo (2010). Met de nieuwe Wet op de Archeologische Monumentenzorg is het accent komen te liggen op het streven naar het behoud en beheer van archeologische waarden in de bodem (in situ) en het beperken van (de noodzaak van) archeologische opgravingen. Uitgangspunt van het nieuwe beleid is tevens het principe 'de verstoorder betaalt'. Bij het voorbereiden van werkzaamheden die het bodemarchief kunnen verstoren (zoals de aanleg van een weg, een nieuwe woonwijk, een bedrijventerrein), dient onderzocht te worden of daardoor archeologische resten verstoord kunnen worden. Als uit het onderzoek blijkt dat er archeologische waarden aanwezig zijn en deze niet ter plaatse behouden kunnen blijven, dan dient de initiatiefnemer van het werk de kosten te dragen die gepaard gaan met het opgraven en conserveren van de plaats. Met de introductie van de nieuwe wet zijn de kerntaken en bestuurlijke verantwoordelijkheden van gemeenten veranderd. Eén van de belangrijkste consequenties is, dat gemeenten een centrale rol is toegekend in de bescherming van archeologisch erfgoed. In de wet is bepaald, dat gemeenten door inzet van een planologisch instrumentarium het archeologisch belang dienen te waarborgen.

Bescherming van het archeologisch erfgoed kan onder meer vorm krijgen door in bestemmingsplannen regels ter bescherming van bekende en te verwachten archeologische waarden op te nemen. In de regelgeving is vastgelegd dat in het kader van een omgevingsvergunning van de aanvrager geëist kan worden dat hij een rapport overlegt waarin de archeologische waarde van het te verstoren terrein voldoende is vastgesteld. Voor de toetsing van archeologische waarden is een archeologisch bestel ontwikkeld, waarmee de archeologische waarde van een terrein bepaald kan worden door middel van een getrapt systeem van onderzoek. In het kader van het vrijstellingsbesluit volstaat in eerste instantie een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO).

Per 1 juli 2016 is de Erfgoedwet van toepassing. De Erfgoedwet harmoniseert bestaande wet- en regelgeving, schrapt overbodige regels en legt de verantwoordelijkheid voor de bescherming van het cultureel erfgoed zoveel mogelijk bij het erfgoedveld zelf: musea, collectiebeheerders, archeologen, eigenaren en overheden. Bepaalde onderdelen van de wettelijke bescherming van het cultureel erfgoed verhuizen naar de nieuwe Omgevingswet. De vuistregel hierbij is: duiding van erfgoed in de Erfgoedwet, omgang met erfgoed in de fysieke leefomgeving in de Omgevingswet."

Provinciaal Beleid

Het provinciaal beleid van Gelderland t.a.v. cultuurhistorie en archeologische monumentenzorg is vastgelegd in het Cultuur- en erfgoedprogramma[6]. Zij wil bewerkstelligen:

- Versterken van de functionaliteit van erfgoed
- Verbeteren van de uitvoeringskwaliteit door samenwerking in het erfgoednetwerk
- Stimuleren van innovatie en nieuwe ontwikkelingen
- Verankeren van de geschiedenis van Gelderland in de identiteit van de Gelderse regio's
- Versterken van de maatschappelijke rol van musea
- Versterken van de presentatie van collecties beeldende kunst die verbonden zijn met onze provincie, de 'Gelderse school'
- Stimuleren van kwalitatief hoogwaardig cultuuronderwijs op basisscholen. Cultuureducatie heeft een vaste plek in het lesaanbod binnen het basisonderwijs
- Stimuleren van cultuur- en erfgoedparticipatie

In de programmaperiode 2017-2020 gaat de provincie voor archeologie aan de slag met:

- Archeologische en cultuurhistorische Waardenkaarten van gemeenten toegankelijk maken voor een breder publiek;

[6] *www.gelderland.nl/bestanden/Documenten/Gelderland/Bestuur-en-organisatie/beleidsplannen/Beleid_Cultuur_Erfgoed.pdf*

- Actualisatie Kennisagenda Archeologie van Gelderland en samen met gemeenten implementatie van de Erfgoedwet;
- Programmatische samenwerking door een netwerk van alle relevante partijen;
- De uitvoering van projecten als de Vliegende startprojecten, Kennisagenda archeologie, Landgoederen en buitenplaatsen, Landgoed Sevenaer.

De archeoregio laat zich op het regionale niveau van Oost-Gelderland onderverdelen in vijf subgebieden op basis van de geomorfologische gesteldheid[7]:

- het plateau van Winterswijk (subregio 1)
- het stuwwallandschap van Montferland (subregio 2)
- het vlakke midden, het centrale dekzandlandschap (subregio 3)
- het stuwwal- en dekzandlandschap van het stroomgebied van de Berkel (subregio 4)
- het rivierenlandschap van de Oer-Rijn, de Oude IJssel en IJssel (subregio 5)

Het plangebied ligt in subregio 5 en daarmee is de provincie medebepalend voor het beleid.

Gemeentelijk beleid

Gemeente Zevenaar beschikt over een eigen archeologiebeleid. Er is een archeologische beleidskaart uit 2009[8] die gebruikt is als toetsingskader voor de archeologische verwachting. Het archeologisch beleid is opgenomen in de bestemmingsplannen als dubbelbestemming. Het plangebied ligt volgens het bestemmingsplan 'Archeologie'[9] en het bestemmingsplan 'Kernen Lathum, Angerlo en Goesbeek'[10] in een zone met de dubbelbestemming Waarde - Archeologie. Op de 'Loketkaart Archeologie Gemeente Zevenaar'[11] ligt het in een zone met een 'Hoge archeologische verwachting'. Voor bodemingrepen groter dan 200 m² en dieper dan 0,5 m-mv dient een rapport te worden overlegd, waarin de archeologische waarden van de gronden van het plangebied in voldoende mate is vastgesteld.[12]

[7] *www.gelderland.nl/4/Home/Kennisagenda-archeologieOostGelderland.html*
[8] *In bestand loketkaart Zevenaar.pdf*
[9] *https://www.ruimtelijkeplannen.nl*
[10] *https://www.ruimtelijkeplannen.nl*
[11] *In bestand loketkaart zevenaar.pdf*
[12] *NL.IMRO.0299.BP99ARCHEOLOGIE-VA01 artikel 3.2.1. lid b en artikel 3.2.3.*

1.5 Administratieve gegevens

Tabel 1: Gegevens projectgebied

Uitvoerder, Beheer en plaats documentatie	Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem	
Bevoegd gezag	Gemeente Zevenaar	
Toetsing namens bevoegd gezag	Adviseur van de ODRA (dhr. J. Habraken)	
Provincie, Gemeente, Plaats	Gelderland, Zevenaar, Giesbeek	
Adres en Toponiem	Prins Clauslaan 4 t/m 24 (even nrs.)	
x, y coördinaten		
	NO	201.7360, 445.055
	NW	201.660 , 445.106
	ZO	201.713 , 445.997
	ZW	201.650 , 445.076
	Centrum	201.705 , 445.038
Hoogte centrumcoördinaat	9,50-9,65 m+NAP	
Kadastrale gegevens	Kadastrale gemeente Bahr en Lathum, Sectie E, Perceel 988, 989, 990, 991, 2932 (deels)	
Onderzoekmeldingsnr.	4876722100	
Oppervlakte plangebied	4.360 m^2	
Oppervlakte onderzoeksgebied	4.360 m^2	
Huidig grondgebruik	Bebouwing, erf, gras	
Toekomstig grondgebruik	Bebouwing, erf, gras	
Geomorfologie	3B44 Stroomrug	
Bodemtype	Rn47C Kalkloze poldervaaggronden; zware klei	
Grondwatertrap	VI	
Geologie	Ec2 rivierklei van de Formatie van Echteld op grofzandige afzettingen van de Formatie van Kreftenheye	
Periode	Paleolithicum t/m Nieuwe Tijd m.u.v. actieve fase Stroomrug IJssel van 200-1200 nC.	

2 Bureauonderzoek en verwachtingsmodel

2.1 Landschapsgenese

Het plangebied ligt in de fysisch geografische regio 'het Rivierengebied' in de IJsselvallei. Op de Geologische Kaart van Nederland ligt het in een gebied met rivierkleien en zand van de Formatie van Echteld met inschakelingen van de Formatie van Nieuwkoop (Hollandveen) op de Formatie van Kreftenheye (Ec2).[13] Het plangebied ligt op de stroomgordel van de Gelderse IJssel die actief is geweest van 250 nC. tot 1200 nC.[14] Volgens de zandbanenkaart van de Provincie Gelderland ligt binnen het plangebied de zandige deklaag binnen 1,0 m-mv (code 18).[15] Het pleistocene zand bevindt zich in het noordwestelijk deel tussen de 1,0 - 2,0 m-mv (zanddieptecode 21) en in het zuidoostelijk deel tussen de 2,0 - 3,0 m-mv (zanddieptecode 22).[16] In de Atlas van de uiterwaarden van het Rivierengebied is het plangebied vanwege de ligging buiten de uiterwaarden, niet gekarteerd.[17]

Op de Geomorfologische kaart van Archis3[18] (zie Afbeelding 2) is het plangebied gekarteerd als Stroomrug (3B44). Meer naar het zuiden liggen een Restgeul en een Terrasrestrug.

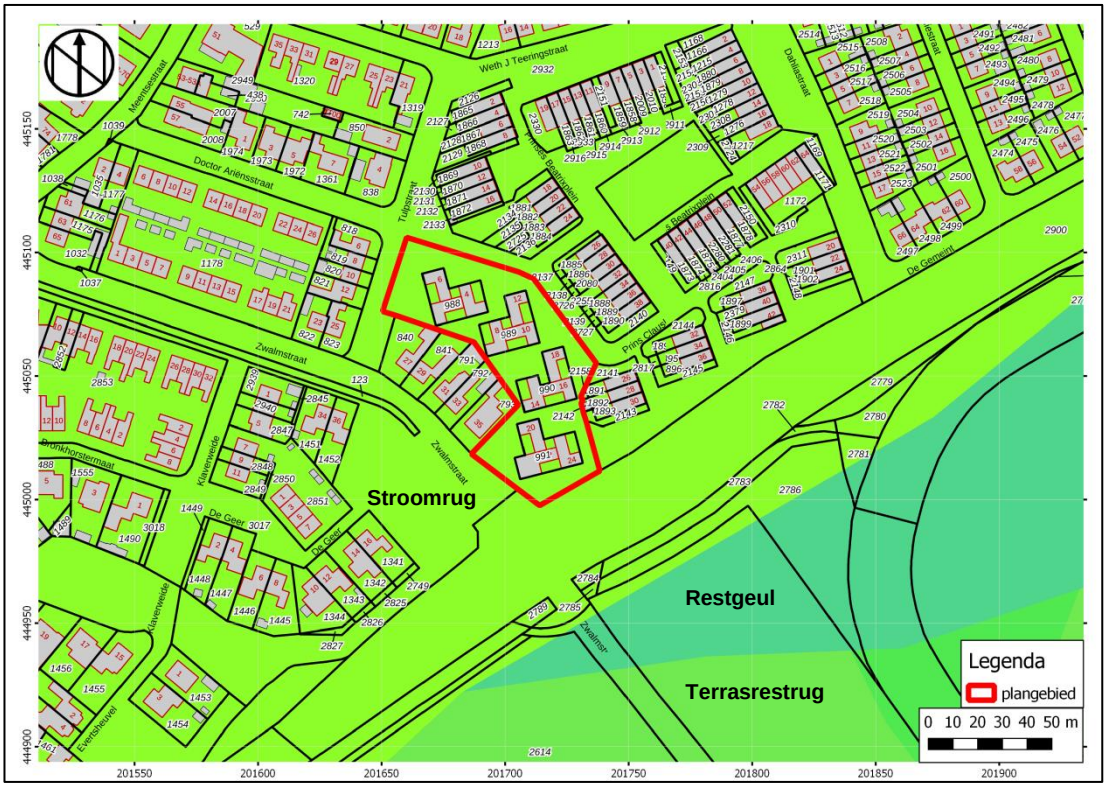

Afbeelding 2: Geomorfologische kaart met het plangebied in het rode kader (Archis 3)

Het plangebied is op de bodemkaart[19] gelegen in een zone met kalkloze poldervaaggronden van zware klei (Rn47C, zie Afbeelding 3). Meer naar het noorden liggen kalkloze ooivaaggronden van lichte zavel (Rd10C).

[13] *Geologische kaart van Nederland*
[14] *Cohen & Stouthamer, 2012*
[15] *https://www.gelderland.nl/Kaartenencijfers*
[16] *https://www.gelderland.nl/Kaartenencijfers*
[17] *Cohen, 2014 Bijlage G*
[18] *Archis3*
[19] *Archis3*

Afbeelding 3: Bodemkaart met de situering van het plangebied binnen het rode kader (Archis 3)

Het plangebied heeft op de grondwaterkaart[31] grondwatertrap V, met een gemiddeld hoogste grondwaterstand (winter) van minder dan 40 cm-mv en een gemiddeld laagste grondwaterstand (zomer) van meer dan 120 cm-mv.

Op de hoogtekaart[20] ligt het centrum van het plangebied op een hoogte van 9,65 m+NAP. Binnen het plangebied is de hoogte overal redelijk uniform met centimeters hoogteverschil tussen de verschillende delen met een verschil tussen 9,50-9,65 m-mv. Er is geen specifiek hoger of lager deel aan te merken. Hierdoor is op de hoogtekaart geen verschil te zien omdat ze valt in eenzelfde kleurcategorie. Daarom is de hoogtekaart niet afgebeeld.

In het plangebied is bij het bodemloket en bij de provincie geen milieukundige melding bekend.[21] Om een beeld te krijgen van de gedetailleerde opbouw van de bodem ter plaatse is gekeken in het Dinoloket.[22] In de zuidwesthoek van het plangebied is in 1969 boring B40E0846 gezet tot 3,90 m-mv. De boring ligt in het gebied waar op de zandbanenkaart het pleistocene zand zich tussen de 2,0-3,0 m-mv bevindt. De boring ligt met een hoogte van 8,90 m+NAP, zo'n 75 cm lager dan het plangebied nu is gelegen. Waarschijnlijk is deze boring voorafgaan aan de realisatie van de bebouwing gezet en is daarna het plangebied 75 cm opgehoogd. Het RD-coördinaat van de boring is 201.677, 445.013. De bodem bestaat vanaf maaiveld tot 1,00 m-mv uit sterk zandige klei. Daaronder is klei aanwezig tot een diepte van 1,45 m-mv. Beide lagen behoren tot de Formatie van Echteld. Het sterk grindige, zwak siltige matig grove zand van de Formatie van Kreftenheye bevindt zich vanaf 1,45 m-mv tot boordiepte op 3,90 m-mv.

Hiermee is de informatie van de zandbanenkaart niet bevestigd. De pleistocene ondergrond bevindt zich in het plangebied beneden de 1,45 m-mv. Er wordt bovenop de natuurlijke bodem een antropogene ophoging van ca. 75 cm verwacht.

---

[20] *http://ahn.maps.arcgis.com/*
[21] *www.bodemloket.nl/ nr. GE170501115*
[22] *www.dinoloket.nl*

2.2 Historische ontwikkeling plangebied

Het plangebied ligt vanaf de eerste historische kaarten, waaronder de Hottingeratlas, het kadastrale minuutplan van 1811-1832, de Topografische Militaire kaarten van 1830-1850 en 1850-1860 (TMK), het Bonneblad en de Topografische kaarten tot 1951 in het agrarisch buitengebied en is in gebruik als bouwland (zie Afbeelding 4 voor 1866). In het noordelijk en zuidelijk deel liggen twee sloten vanaf de eerste topografische kaarten tot 1955. In 1955 is er een weg ten zuiden van het plangebied aangelegd (zie Afbeelding 5 voor 1955). Vanaf de topografische kaart van 1962 tot de kaart van 1970 is er in het zuidwestelijk deel een woning gerealiseerd (zie Afbeelding 5 voor 1962). De rest van het gebied blijft in agrarisch gebruik. De sloten zijn ook nog aanwezig, waarbij de zuidelijke watergang breder is dan de noordelijke sloot. De zuidelijk gelegen woning is op de kaart van 1970 niet meer aanwezig en het plangebied is agrarisch in gebruik. Wel is er een schuur in het noordelijk deel gerealiseerd. De zuidelijke watergang is gedempt en is er een rondweg net buiten het plangebied aangelegd (zie Afbeelding 7). In 1978 is de bebouwing gerealiseerd, die nu herontwikkeld gaat worden (zie Afbeelding 8). Dit blijft zo tot in de huidige tijd.

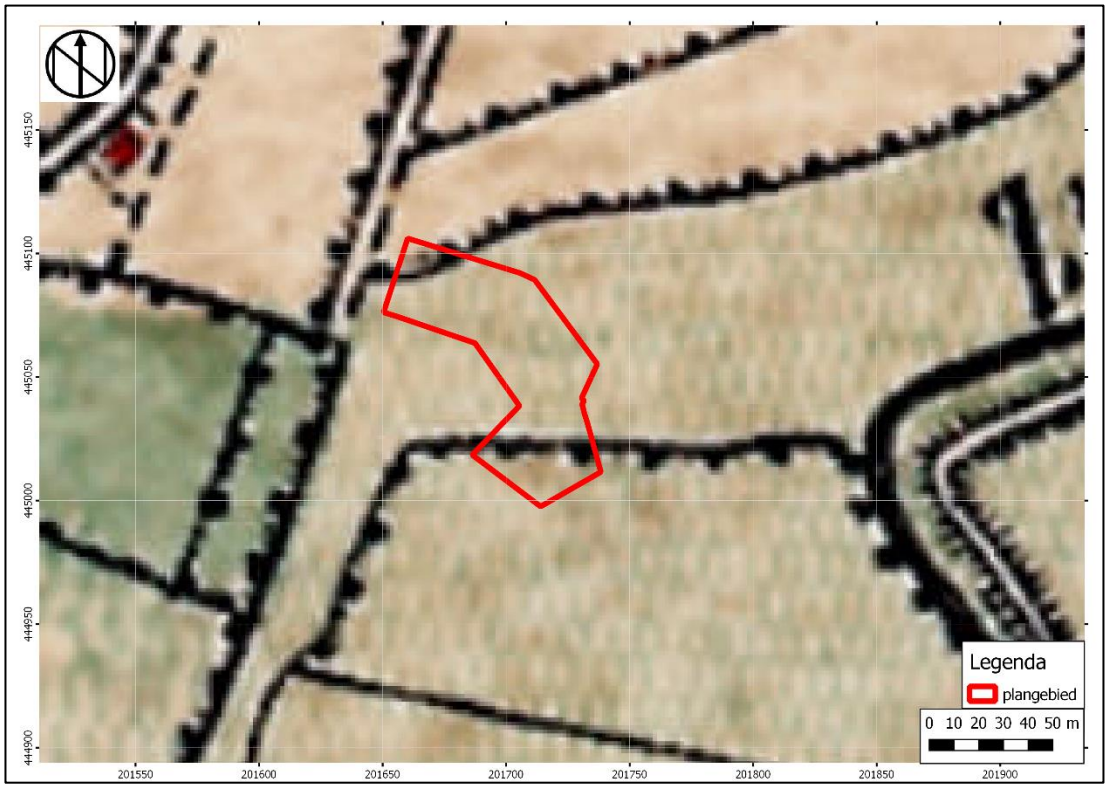

Afbeelding 4 Situatie in 1866 met de ligging van het plangebied in het rode kader (topotijdreis.nl).

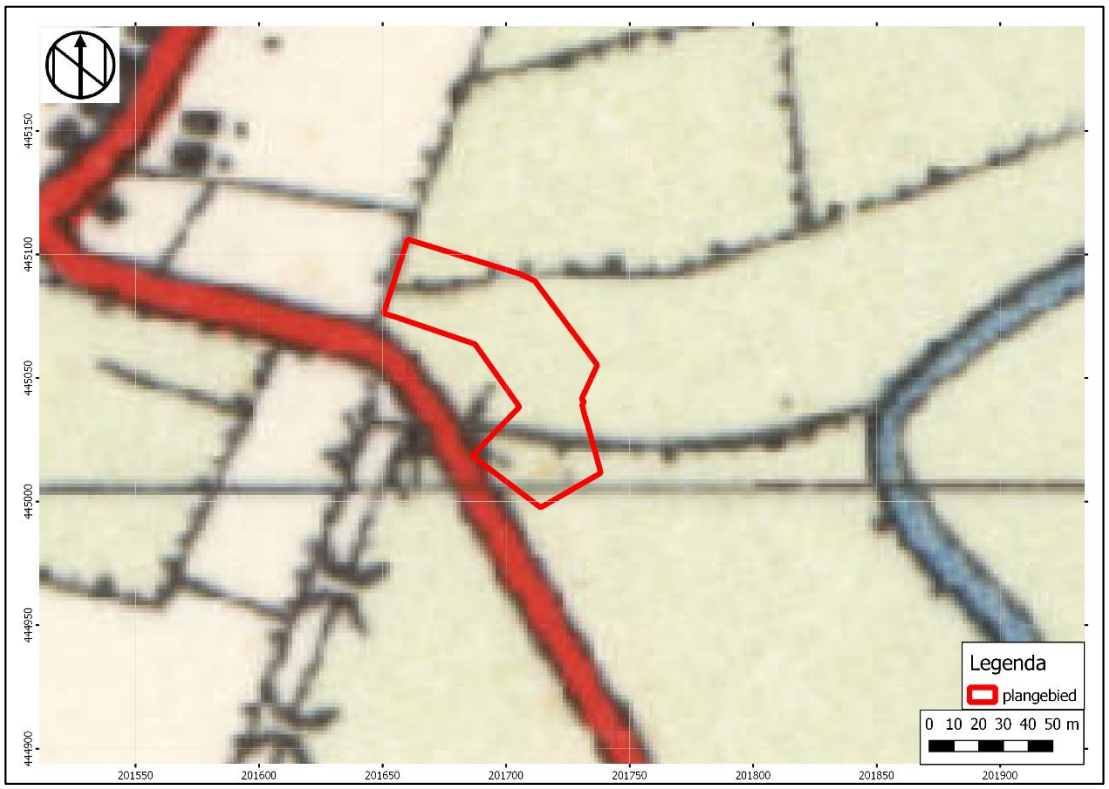

Afbeelding 5: Situatie in 1955 met het plangebied in het rode kader (topotijdreis.nl).

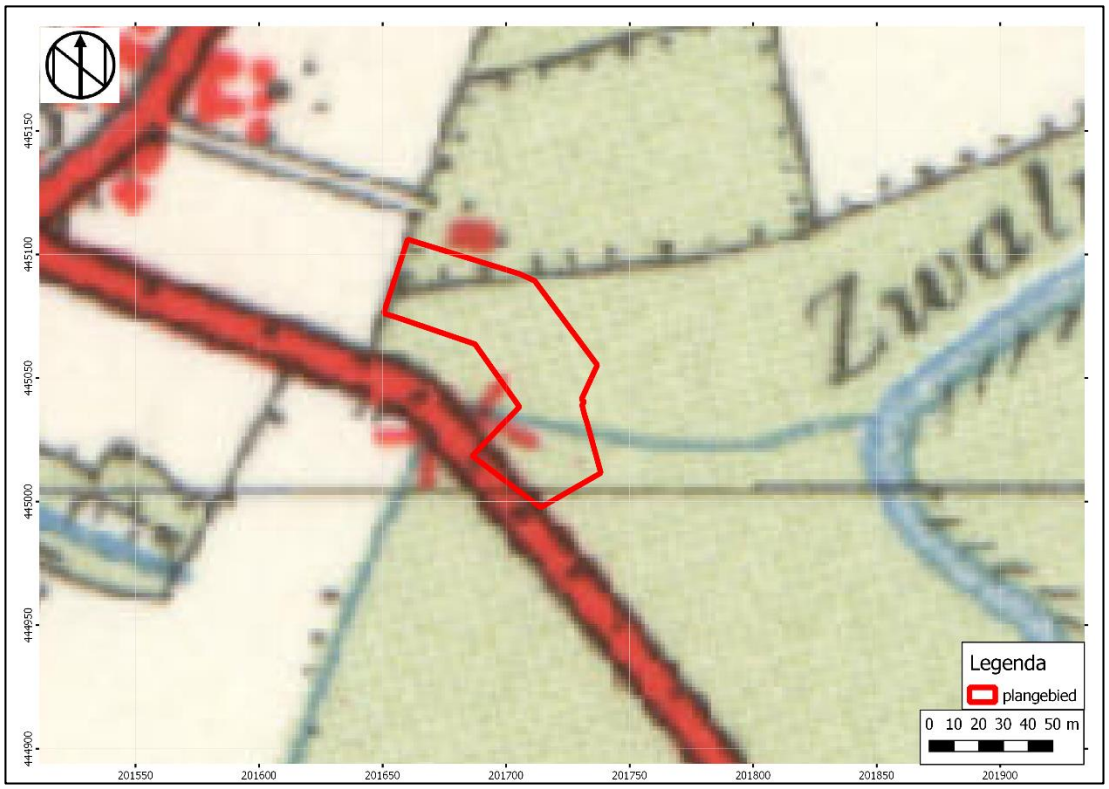

Afbeelding 6: Situatie in 1962 met het plangebied in het rode kader (topotijdreis.nl)

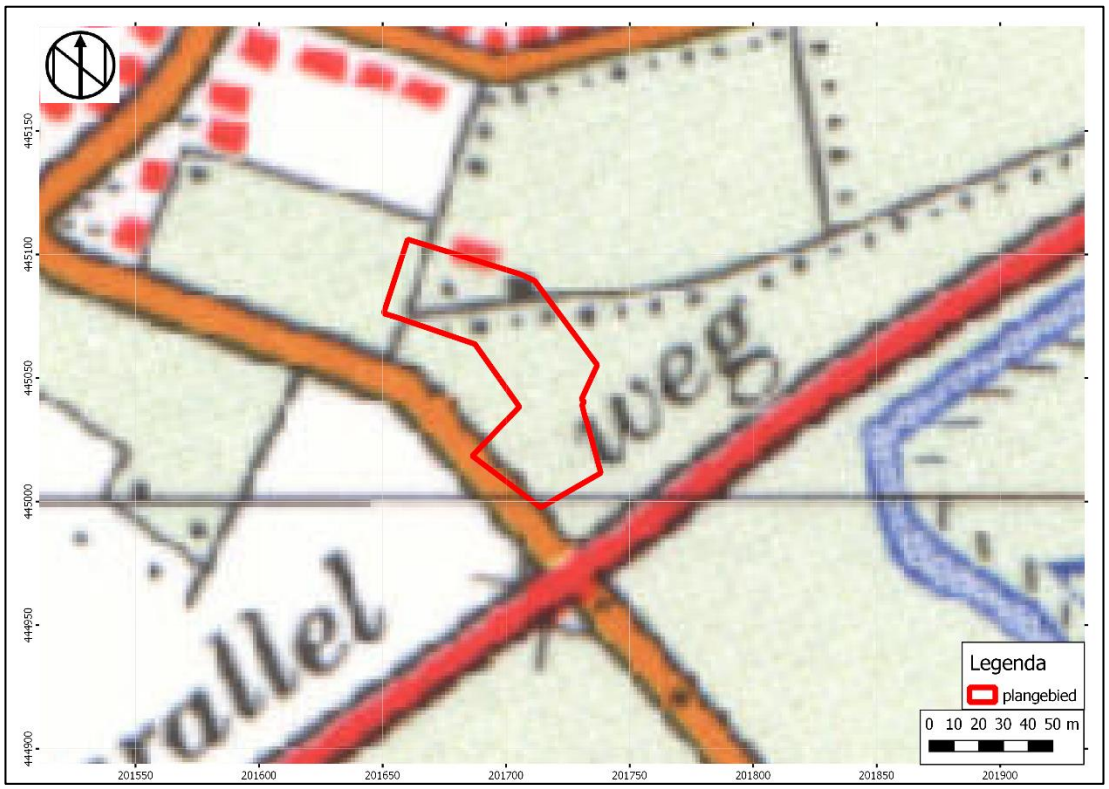

Afbeelding 7: Situatie in 1970 met het plangebied in het rode kader (topotijdreis.nl)

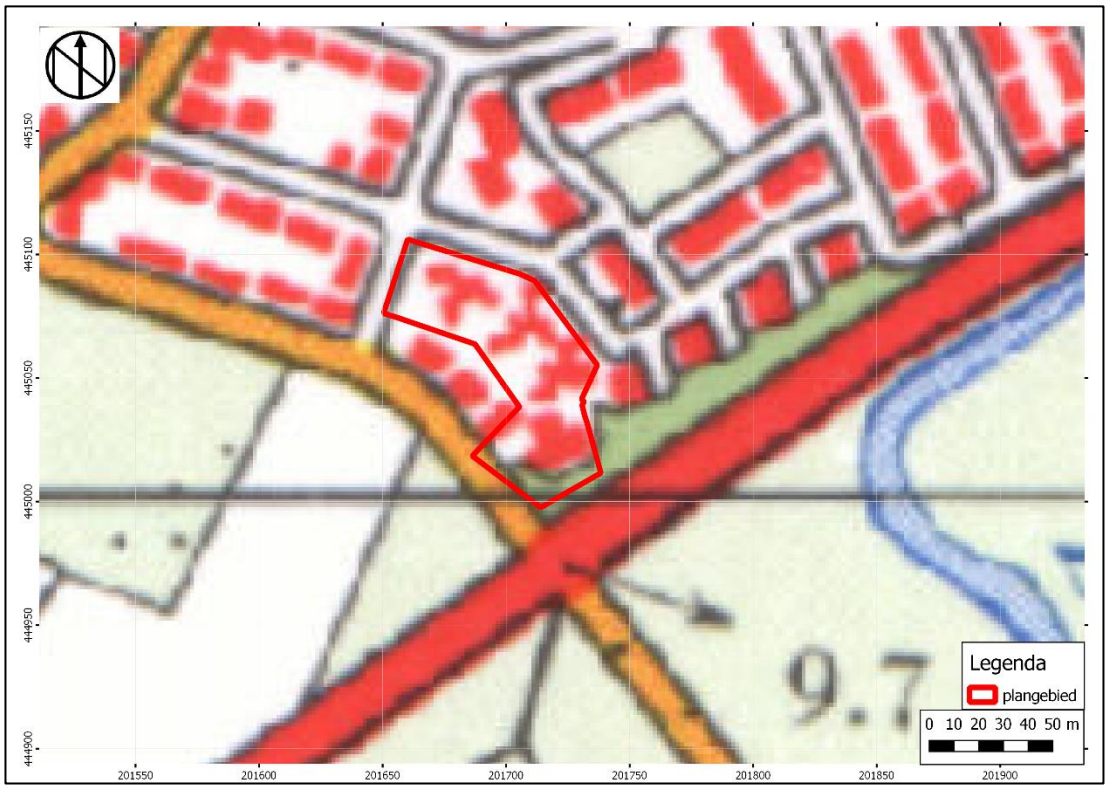

Afbeelding 8: Situatie in 1978 met het plangebied in het rode kader (topotijdreis.nl)

Op grond van het uitgevoerde cartografisch onderzoek blijkt dat het plangebied pas op de topografische kaarten van 1962, 1970 en 1978 bebouwd is geraakt. Ondergrondse bouwhistorische waarden zijn niet te verwachten in het plangebied.

Op de Indicatieve Kaart voor Militair Erfgoed[23] ligt het plangebied in het gebied van de IJsselstellung. Dit is een Duitse stelling die in '44/'45 is aangelegd om een omtrekkende beweging van de Westwall tegen te houden van de Geallieerden. Naast het gebouwde erfgoed zoals bunkers en tankversperringen kunnen archeologische resten worden verwacht zoals de resten van gevechts- en waarnemingsposities voor infanterie, opstellingen voor geschut, loopgraven, mangaten, overstoven betonbouw, versperringen, barakken e.d. Echter door de bebouwing in 1978 zijn mogelijk aanwezige relicten al aangetroffen en geruimd. Er is echter geen informatie bij de opdrachtgever hierover bekend. Bij het Gelders Archief zijn voor het plangebied geen relevante gegevens voorhanden.[24] Op de aanwezige luchtfoto's zijn geen archeologische sporen waargenomen.[25] In het verliesregister zijn geen vliegtuigcrashes in de omgeving geregistreerd.[26]

2.3 Bouwdossieronderzoek

Bij het bouwdossierarchief van de gemeente Zevenaar zijn de oude bouwvergunningen opgevraagd. Er is door mevr. Simone Bogaard één bouwdossier ter beschikking gesteld van de bebouwing die aanwezig is op de kaart van 1978. Er zijn niet meer dossiers van dit adres voorhanden.

Uit het bouwdossier dat is vergund op 22 juni 1977 is op te maken dat de bouw uit vier complexen bestaan met dezelfde opbouw van drie woningen. De fundering van elk complex is aangelegd op 77 cm-mv waarbij het bouwcunet geheel is uitgegraven. Voor alle complexen samen bedraagt de totale oppervlakte van het bouwcunet 1.127,50 m² (281,88 m² per complex). Er zijn geen kelders aangelegd.

In de buitenruimte is voor elk complex een terras met een looppad aangelegd van ca. 20 m² per woning. De totale oppervlakte van deze inrichting is ca. 240 m². De verstoringsdiepte hiervan is niet aangegeven.

Van de bebouwing die op de topografische kaarten van 1962 en 1970 is aangegeven, zijn geen gegevens uit bekend. De verstoring onder deze gebouwen kan dan ook niet op voorhand worden vastgesteld.

2.4 Archeologische waarden

In Archis3 zijn meldingen van archeologische onderzoeken en vondsten geregistreerd. Binnen een straal van 250 meter rond het plangebied in dezelfde gemorfologische eenheid (stroomrug) zijn de volgende meldingen geregistreerd (zie Afbeelding 9).

[23] *www.ikme.nl*
[24] *www.geldersarchief.nl*
[25] *www. maps.google.nl en http://www.bing.com/maps, Airborne museum, Dotkadata, Platform Bodemonderzoek Tweede Wereldoorlog, Beeldbank WOII, Defensie en Aircraft research group Achterhoek, http://www.ikme.nl*
[26] *https://verliesregister.studiegroepluchtoorlog.nl/*

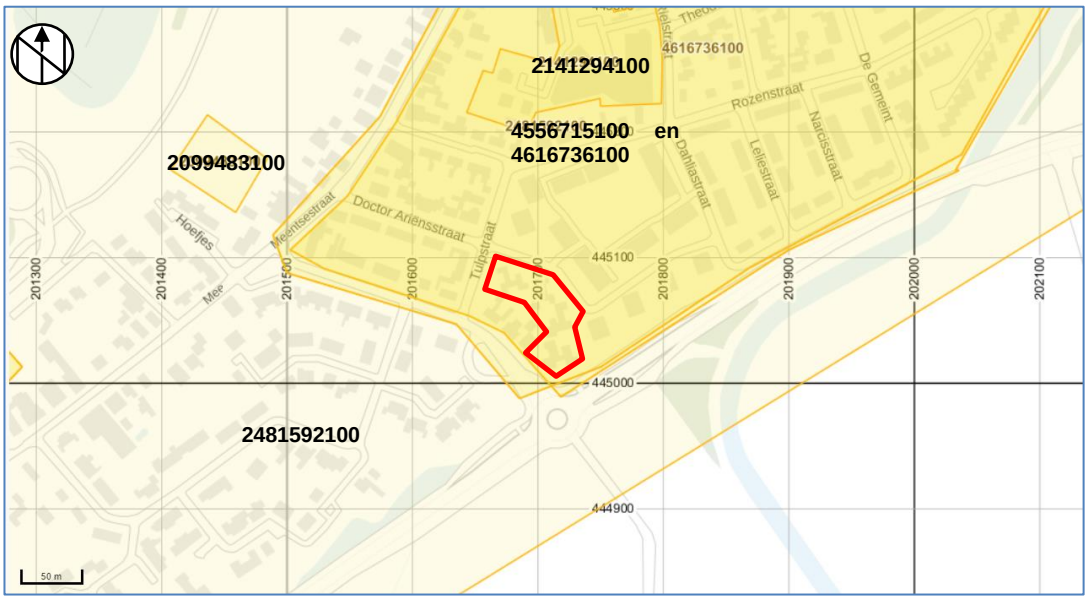

Afbeelding 9: Meldingen in Archis3 met plangebied in het rode kader (Archis3)

Het plangebied is onderdeel van een archeologisch bureauonderzoek met onderzoeksnummer 2481592100 van Transect uit 2015 naar de Stroomlijn Fase 3 / Perceel 5. Het rapport, waarvan de opsteller en de naam niet bekend is, is in Archis3 en Dans-easy niet digitaal beschikbaar en opgevraagd bij het bevoegde gezag. Verwacht mag echter worden dat omdat het onderzoeksgebied loopt van Kampen naar Arnhem ze geen informatie over het plangebied zelf geeft.

Tevens is het plangebied gelegen binnen een bureauonderzoek uit 2017 met onderzoeknummer 4556715100[27] en een archeologische begeleiding met onderzoeksnummer 4616736100[28] voor de voorgenomen vervanging van het rioolsysteem binnen dit deel van Giesbeek. Het bureauonderzoek geeft een (middel)hoge archeologische verwachting voor het gehele plangebied voor de periode midden Romeinse tijd tot en met de Nieuwe tijd. De archeologische begeleiding is in 2018 in Archis3 geregistreerd maar nog niet gerapporteerd. Het rapport waarvan de opsteller en de naam niet bekend is, is opgevraagd bij het bevoegde gezag. Geconcludeerd kan worden dat deze onderzoeken in de straten t.b.v. vervanging van de riolering zijn uitgevoerd en geen referentie kunnen zijn voor het plangebied zelf omdat door de eerdere aanleg van riolering bodemverstoring tot een verwachte van onder het archeologische niveau dat zich op 1,45 m-mv bevindt, is opgetreden.

Circa 150 meter westelijk van het plangebied is aan de Hoefjes 2-12 in 2005 door Synthegra een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek met onderzoeksnummer 2099483100 uitgevoerd.[29] Het plangebied is gelegen op een oeverwal van de IJssel. De bodem is op de bouwvoor na, intact en archeologische relevante bodemlagen bevinden zich op een diepte tussen maaiveld en 1,50 m-mv. Er zijn in de boringen geen archeologische indicatoren aangetroffen. Geadviseerd wordt het plangebied vrij te geven voor de ontwikkeling.

75 meter ten noorden van het plangebied is in 2007 door RAAP een bureau- en veldonderzoek met onderzoeksnummer 2141294100 uitgevoerd.[30] Het rapport is in Archis3 en Dans-easy niet digitaal beschikbaar, de opsteller en de naam van het rapport is wel in Archis3 geregistreerd. Dit rapport is opgevraagd bij het bevoegde gezag. Verwacht mag echter worden er geen extra informatie over het plangebied zelf wordt aangedragen, dan die al bekend is door het hierboven genoemde onderzoek met nummer 2099483100.

Er zijn in de directe omgeving van het plangebied geen vondstmeldingen geregistreerd.

---

[27] *Mierlo, et al. 2019 in bestand: 08205205-afm-1551710242148-2017.22 XCK00117_rapportage_BOenIVO_riolering_Giesbeek_D1.0.pdf*
[28] *Niet digitaal aanwezig, opgevraagd bij het bevoegde gezag*
[29] *Helmich, 2005*
[30] *Goosens, 2007: Niet digitaal aanwezig, opgevraagd bij het bevoegde gezag*

2.5 Archeologisch verwachtingsmodel

Op grond van de bodemkundige kenmerken en de bekende cultuurhistorische- en archeologische waarden in de omgeving van het plangebied kan de archeologische verwachting worden bepaald.

1. Wat is de aard (ontstaanswijze en classificatie), diepteligging, genese en gaafheid van natuurlijke bodemhorizonten en natuurlijke afzettingen in het omringende (binnen een afstand tot ca. 200 m van de onderzoekslocatie) gebied?

Het plangebied is gelegen op de stroomrug van de IJssel die actief is geweest van 250 nC tot 1.200 nC. De bodem in het plangebied bestaat uit kalkloze poldervaaggronden van zware klei.

2. Wat is de aard (ontstaanswijze), diepteligging, genese, gaafheid, dikte, en omvang van eventueel in het omringende gebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, colluvium, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?

Uit geologische boringen in het plangebied is bekend dat het door de rivier afgezette grove pleistocene zand van de Formatie van Kreftenheye op een diepte vanaf ca. 1,45 m-mv aanwezig. Op dit pakket heeft zich een ca. 1,45 meter dik pakket met jonge rivierklei en beddingzand gevormd met daarop een jonge bouwvoor. Er is een hoge kans op het aantreffen van archeologische vondsten uit de periode Neolithicum tot de Middeleeuwen in de top van de oever- of beddingafzettingen, mits deze niet verspoeld zijn door de IJssel. Vondsten uit de periode Volle Middeleeuwen bevinden zich, al dan niet in situ in de bovenste antropogene ophooglagen en de kleilagen van de Formatie van Echteld.

3. *Wat is het historisch landgebruik van de onderzoekslocatie en het omringende gebied geweest?*
Historische kaarten geven aan dat het plangebied pas in 1955 en 1970 beperkt bebouwd is geweest en grotendeels in 1978 bebouwd is geraakt met de huidige bebouwing.

4. Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen ('waarnemingen' inclusief uitkomsten historisch kaartonderzoek) zijn reeds binnen het plangebied en/of binnen de landschappelijke eenheden rondom de onderzoekslocatie bekend?

Op basis van deze datering kunnen vindplaatsen uit de periode vanaf de IJzertijd tot en met de Late Middeleeuwen worden verwacht, mits sprake is van oever- en of beddingafzetitngen. Eventuele oudere vindplaatsen kunnen eveneens worden verwacht. Dit wordt echter niet ondersteund door meldingen in Archis3 in de directe omgeving en/of de Archeologische Loketkaart. De kans is groot dat de stroomgordel oudere afzettingen heeft geërodeerd.

5. Welke natuurlijke formatieprocessen (sedimentatie, erosie, laterale verplaatsing, bodemvorming, degradatie e.d.) hebben een rol gespeeld in het plangebied?
Het plangebied is gelegen op de stroomrug van de IJssel die actief is geweest van 250 nC tot 1.200 nC. Zie verder vraag 1 en 2.

6. Met welke culturele formatieprocessen (grondbewerking, bemesting, ophoging, betreding, percelering, [de-]constructie, materiaaltypen, materiaalgebruik en materiaaldepositie e.d.) hebben een rol gespeeld in het plangebied?
Het plangebied is tot de algehele inrichting en bebouwing in 1978 agrarisch in gebruik geweest. Op grond van een dinoboring in de omgeving wordt verwacht dat de ondergrond bestaat uit een 75 cm dikke subrecente bouwvoor op kom- en beddingafzettingen van de IJssel. De top van het pleistocene pakket wordt op 2,20 m-mv verwacht.

7. *Welke formatieprocessen kunnen een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming van eventuele aanwezige vondstspreidingen, de vondstdichtheid, vondst- en spoorniveaus en de fysieke kwaliteit van eventueel aanwezige archeologische resten?*
Door de aanwezigheid van de stroomrug van de IJssel in de ondiepe ondergrond is het plangebied geschikt voor landbouwende samenlevingen vanaf de IJzertijd tot en met de Middeleeuwen.

De agrarische bewerking door de jaren heen en de inrichting van het erf en de bebouwing van 1955, 1970 en 1978 voor de huidige bebouwing hebben waarschijnlijk voor een beperkte bodemverstoring gezorgd. Uit het bouwdossieronderzoek is te concluderen dat de verstoringsdiepte door de fundering 77 cm-mv bedraagt over een oppervlakte van het bouwcunet 1.127,50 m². In de buitenruimte is door terrassen met een looppaden een verstoringsoppervlakte van ca. 240 m² ontstaan. De verstoringsdiepte hiervan is niet aangegeven. Normaliter bedraagt de verstoringsdiepte door de inrichting en agrarische bewerking zo'n 50 cm-mv.

Van de bebouwing die op de kaarten van 1962 en 1970 zijn aangegeven zijn geen gegevens uit het archief verstrekt. De verstoring onder deze gebouwen kan dan ook niet worden vastgesteld. Normaliter bedraagt de bodemverstoring door bebouwing ca. 0,80 m-mv.

8. Wat is de aard (materiaalsoorten, fragmentatie, dichtheden, ruimtelijke en stratigrafische spreiding, etc.) van (mogelijk) aanwezige vondst- en/of spoorcomplexen?

Verwacht wordt dat de vondstverspreiding van alle materiaalsoorten hoog zal zijn voor de periode Volle Middeleeuwen-Nieuwe Tijd. Voor de periode Paleolithicum-Bronstijd geldt een lage vondstdichtheid door de eroderende werking van de IJssel. Vondstmateriaal kan bestaan uit aardewerkfragmenten, verbrande leem, bewerkt en onbewerkt vuursteen, houtskoolfragmenten, bouwmateriaal, slakmateriaal en fosfaten.

9. Hoe manifesteren deze zich tijdens prospectieonderzoek?

Vondstmateriaal kan door bewerking aan de oppervlakte zijn gebracht of als dit niet het geval is zal het vondstmateriaal aangetroffen worden vanaf maaiveld tot in de top van de oeverwal van de IJssel.
De gespecificeerde verwachting staat aangeven in Tabel 2 hieronder. Indien er archeologische vindplaatsen (cultuurlagen of vondstlagen) aanwezig zijn in het plangebied, dan worden deze direct onder de huidige subrecente bouwvoor aangetroffen vanaf ca. 0,75 m-mv en hieronder in de jonge rivierkleiafzettingen tot 2,20 m-mv en in de top van het de rivieroeverwal op 2,20 m-mv, mits sprake is van oever- en beddingafzettingen. Organische resten en bot zullen door de overwegend natte en zuurstofarme bodemomstandigheden goed zijn geconserveerd. Andere typen indicatoren zoals aardewerk en houtskool zijn waarschijnlijk ook goed geconserveerd. Er is naar verwachting geen aantoonbaar geografisch onderscheid in dichtheid van sporen en vondsten binnen het plangebied.

Tabel 2: Gespecificeerde Archeologische verwachting plangebied

Periode	**Verwachting**	**Verwachte vindplaatstypen**	**Verwachte grondlaag (diepte)**
Tweede wereldoorlog	Laag	bunkers en tankversperringen kunnen archeologische resten worden verwacht zoals de resten van gevechts- en waarnemingsposities voor infanterie, opstellingen voor geschut, loopgraven, mangaten, overstoven betonbouw, versperringen, barakken e.d	In de bouwvoor en in de antropogene ophoging tot ca. 75 cm-mv
Nieuwe Tijd- Volle Middeleeuwen	Hoog	sporen van agrarische activiteiten, losse fragmenten aardewerk	In de bouwvoor en in de antropogene ophoging tot ca. 75 cm-mv
Volle Middeleeuwen	Hoog	sporen van agrarische activiteiten, losse fragmenten aardewerk	Onder de antropogene ophoging vanaf 75 cm-mv-2,20 m-mv
Romeinse Tijd-Middeleeuwen	Laag	Actieve stroomgordel van de IJssel	n.v.t.
Paleolithicum-Mesolithicum-Neolithicum-IJzertijd-Bronstijd	Laag (verspoeld)	Huisplaatsen, urnengrafvelden, infrastructuur, strooivondsten Vuursteenvindplaatsen, jachtkampen, strooivondsten	In de top van de Formatie van Kreftenheye, dieper dan 2,20 m-mv

10. *Met de inzet van welke zoekmethoden kunnen vondst- en/of spoorcomplexen systematisch opgespoord worden (zoeksleuven, booronderzoek, veldkartering, geofysisch etc.).*

De geplande verstoringdiepte voor het plangebied is nog onbekend maar mag voor een vorstvrije fundering op zo'n 80 cm-mv verwacht worden. Dit is niet dieper dan de mogelijk bestaande verstoring binnen de bebouwing, maar dieper dan de mogelijk bestaande verstoring buiten de bebouwing. Omdat er archeologische waarden worden verwacht in en direct onder de bouwvoor in de kleilagen en in het stroomrugzand zal de ontwikkeling archeologisch relevante niveaus zal verstoren bij de graafwerkzaamheden.

Omdat verwacht mag worden dat buiten de huidige bebouwing de bodem vanaf 50 cm-mv intact zal zijn en de ontwikkelingen dieper gaan dan deze verstoring dient inventariserend veldonderzoek (verkennende fase) conform de BRL 4003 te worden uitgevoerd. Het doel van de verkennende boringen is het vaststellen van de mate van intactheid van de bodemopbouw en het bepalen van de bodemsamenstelling. In relatie tot de omvang van het plangebied dienen conform de gemeentelijke richtlijnen minimaal 5 verkennende boringen te worden gezet op basis waarvan een advies kan worden uitgebracht. De boorkern zal versneden en verbrokkeld worden om te kunnen controleren op aanwezigheid van archeologische indicatoren. Doel van het verkennend booronderzoek is de toetsing van de mate van intactheid van de bodemopbouw en bij een intacte bodem het vaststellen van archeologische vindplaatsen. Voordat het booronderzoek kan worden uitgevoerd dient een Plan van Aanpak te worden opgesteld.

3 Conclusie en aanbeveling

3.1 Conclusie

Het bureauonderzoek toont aan dat het plangebied is gelegen op de stroomrug van de IJssel die actief is geweest van 250 nC tot 1.200 nC. Er geldt door de eroderende werking van de IJssel een lage trefkans op archeologische resten uit de periode Laat-Paleolithicum-Bronstijd. Voor de periode van de IJzertijd tot en met de Late Middeleeuwen geldt er een hoge verwachting. De periode van de Tweede Wereldoorlog heeft een lage verwachting.

De bouw en inrichting van het erf heeft voor een bodemverstoring van ca. 0,50 tot 0,77 m-mv gezorgd. Onder de subrecente bouwvoor is waarschijnlijk sprake van komafzettingen.

3.2 Selectieadvies

De geplande verstoringdiepte voor het plangebied is nog onbekend maar mag voor een vorstvrije fundering op zo'n 80 cm-mv verwacht worden. Dit is niet dieper dan de mogelijk bestaande verstoring binnen de bebouwing maar dieper dan de mogelijk bestaande verstoring buiten de bebouwing.

Hamaland Advies acht vervolgonderzoek noodzakelijk voor het deel van het plangebied dat buiten de huidige bebouwing ligt en adviseert om een inventariserend veldonderzoek (verkennende fase) uit te voeren om de bodemopbouw en mate van intactheid van de bodem te bepalen. Hiervoor dient een Plan van Aanpak te worden opgesteld.

3.3 Voorbehoud

Het uitgevoerde onderzoek is op zorgvuldige wijze verricht volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden. Het archeologisch onderzoek is erop gericht om de kans op het aantreffen dan wel vernietigen van archeologische waarden bij bouwwerkzaamheden in het plangebied te verkleinen.

Het bevoegd gezag, de gemeente Zevenaar en haar adviseur van de ODRA (dhr. J. Habraken) zullen de resultaten van het onderzoek toetsen voordat vervolgstappen/graafwerkzaamheden kunnen worden ondernomen.

Verder dient te allen tijde bij het afgeven van een omgevingsvergunning de wettelijke meldingsplicht (artikel 5.10 en 5.11 van de Erfgoedwet) kenbaar te worden gemaakt, om het documenteren van toevalsvondsten te garanderen: 'Degene die anders dan bij het doen van opgravingen een zaak vindt waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een monument is (in roerende of onroerende zin), meldt die zaak zo spoedig mogelijk bij onze minister'. Deze aangifte dient te gebeuren bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in Amersfoort. Ook wordt geadviseerd om de verantwoordelijk ambtenaar voor de gemeente Zevenaar en haar adviseur van de ODRA (dhr. J. Habraken) hierover direct te informeren.

Gebruikte Bronnen

Literatuur

Bakker, H. de & Schelling J., 1989. *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland: de hogere niveaus.* Wageningen.

Berendsen, H.J.A., 2005. *Landschappelijk Nederland: De fysisch-geografische regio's.* Assen

Berendsen, H.J.A., 2008. *De vorming van het land: inleiding in de geologie en de geomorfologie*. Assen.

Helmich, C. 2005. *Inventariserend Veldonderzoek d.m.n. boringen, Hoefjes 2-12 te Giesbeek*, Synthegrarapport 175247.

Mierlo, M. van, et.al 2019. *Archeologisch onderzoek deellocatie Giesbeek, gemeente Zevenaar,* Greenhouse Advies, rapportnr. 2017.22

Niet digitaal aanwezige literatuur, opgevraagd bij het bevoegde gezag:

Goossens BA, E. 2007. *Plangebied Binnenweg en Meentsestraat te Giesbeek 2007, RAAP*-Rapport N 1998

Websites

http://zoeken.cultureelerfgoed.nl; Archis3 voor informatie over waarnemingen, vondsten, onderzoeken, Bonneblad, geomorfologie, bodem, grondwater, coördinaten,
https://archis.cultureelerfgoed.nl/#/ voor doen van melding
http://ahn.maps.arcgis.com/ voor hoogte- informatie
www.dans.easy.nl voor Archeologische rapporten
www.pdok.nl voor databestanden tbv GIS-kaarten
https://www.ruimtelijkeplannen.nl voor bestemmingsplangegevens
https://www.dinoloket.nl/ondergrondgegevens voor informatie over ondergrondse boringen
www.gelderland.nl voor Cultuur en Erfgoed programma, kaarten en kennisagenda
http://maps.bodemdata.nl/bodemdatanl/index.jsp voor grondwatertrappen
https://www.bodemloket.nl/ voor milieukundige informatie
www.ikme.nl voor WOII informatie
https://verliesregister.studiegroepluchtoorlog.nl/ voor vliegtuigcrashes WOII

BIJLAGEN

Bijlage 1: Plangebied

Afbeelding 10: Schetsontwerp met het plangebied binnen het gekleurde kader (opdrachtgever in bestand: 3172.01_Schetsboek_Prins Clauslaan_04-06-2020.pdf)

Bijlage 2: Overzicht van geologische en archeologische perioden

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

Project: BO Prins Clauslaan 4 t/m 24 (even nrs.) te Giesbeek
Kenmerk: HAMA/DIR/PCG/202858

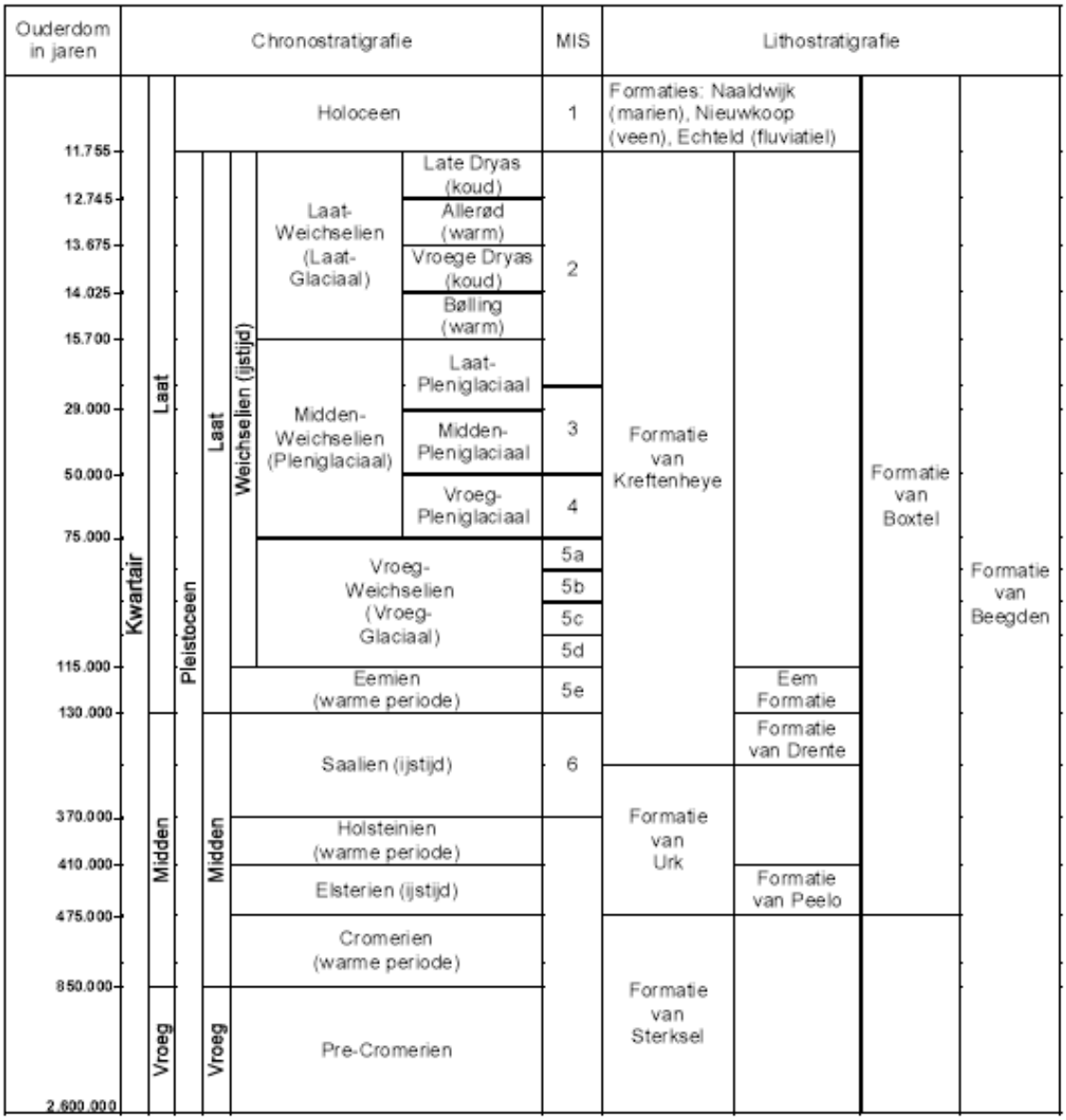

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

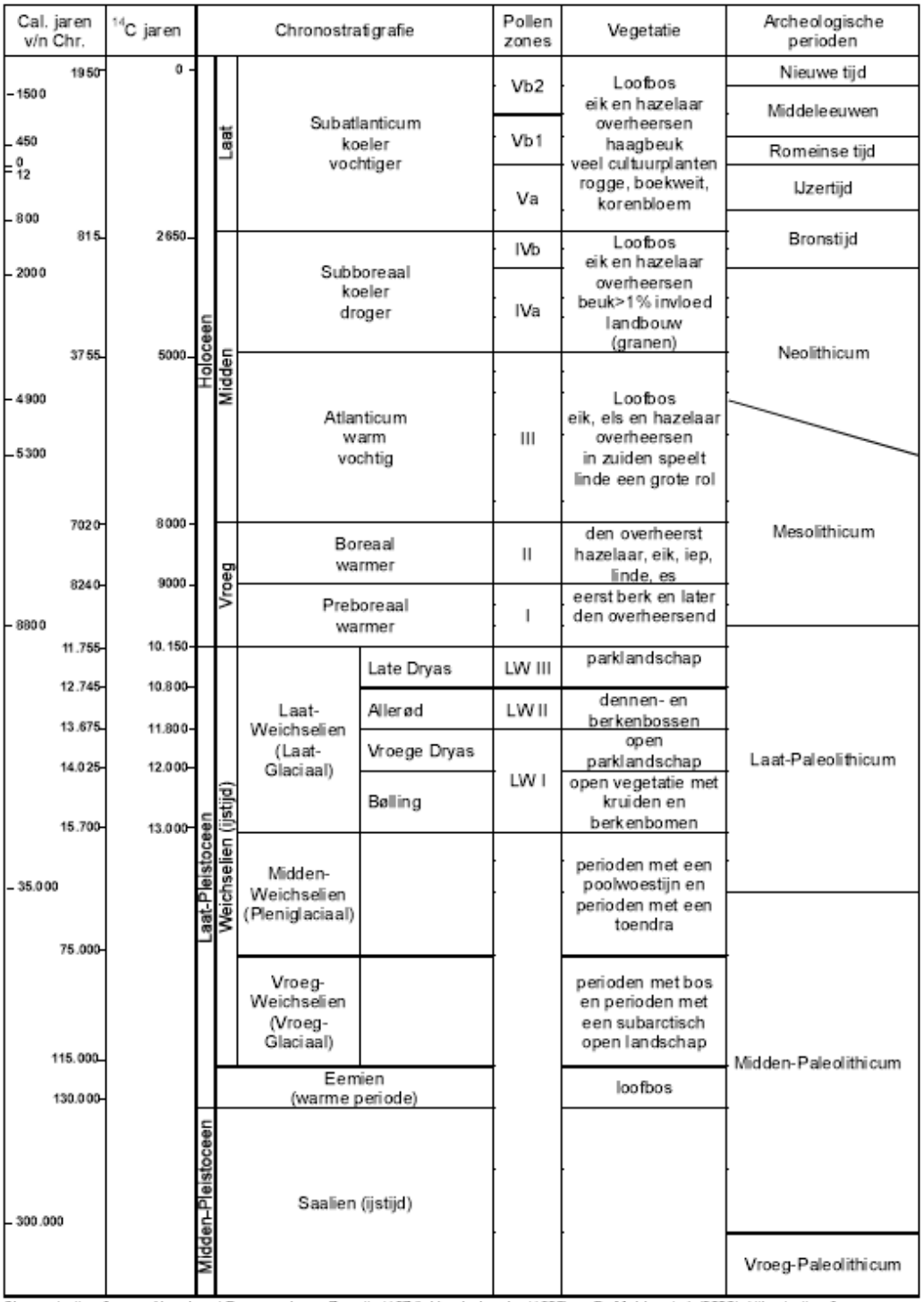

Chronostratigrafie voor Noordwest-Europa volgens Zagwijn (1974), Vandenberghe (1985) en De Mulder *et al.* (2003). Lithostratigrafie volgens De Mulder *et al.* (2003). Mariene isotoop stadium (MIS) volgens Bassinot *et al.* (1994). Atmosferische data volgens Stuiver *et al.* (1998). Zuurstofisotoop calibratie (OxCal) versie 3.9 Bronk Ramsey (2003), toegepast op het Laat-Weichselien en het Holoceen. Archeologische periode-indeling en ouderdom volgens de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Vegetatie bewerkt volgens Berendsen (2000). Pollenzones volgens P. Vos & P. Kiden (2005).

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

Bijlage 3: Bouwdossiergegevens bestaande bebouwing plangebied

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

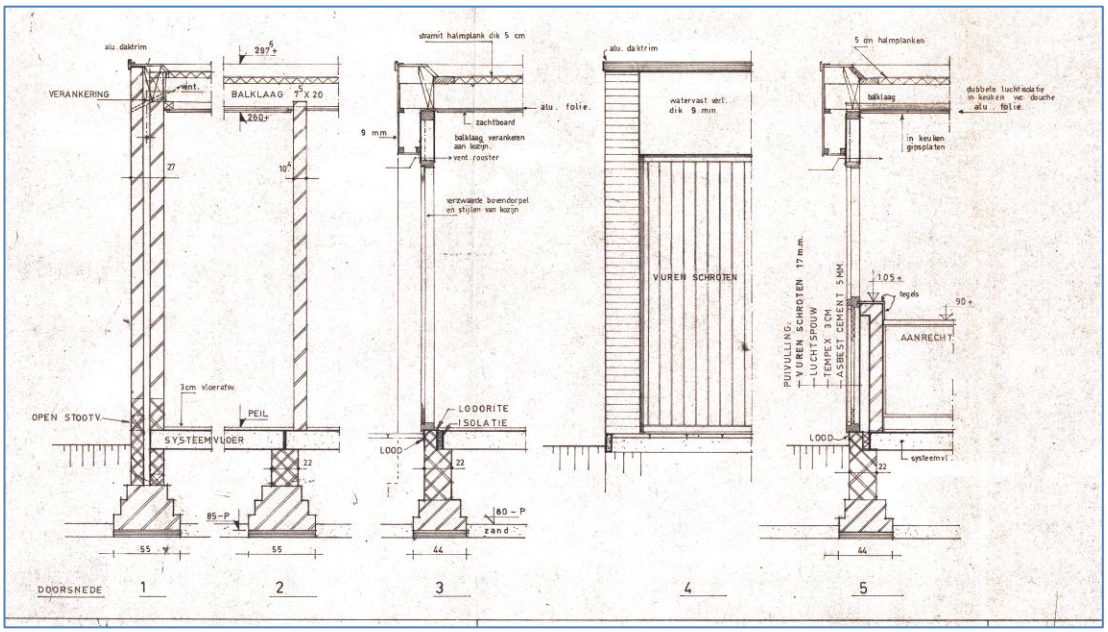

Afbeelding 11: Funderingsdiepte van 0,77 m-mv van de woningen in het plangebied (bouwvergunning 1977, gemeente Zevenaar)

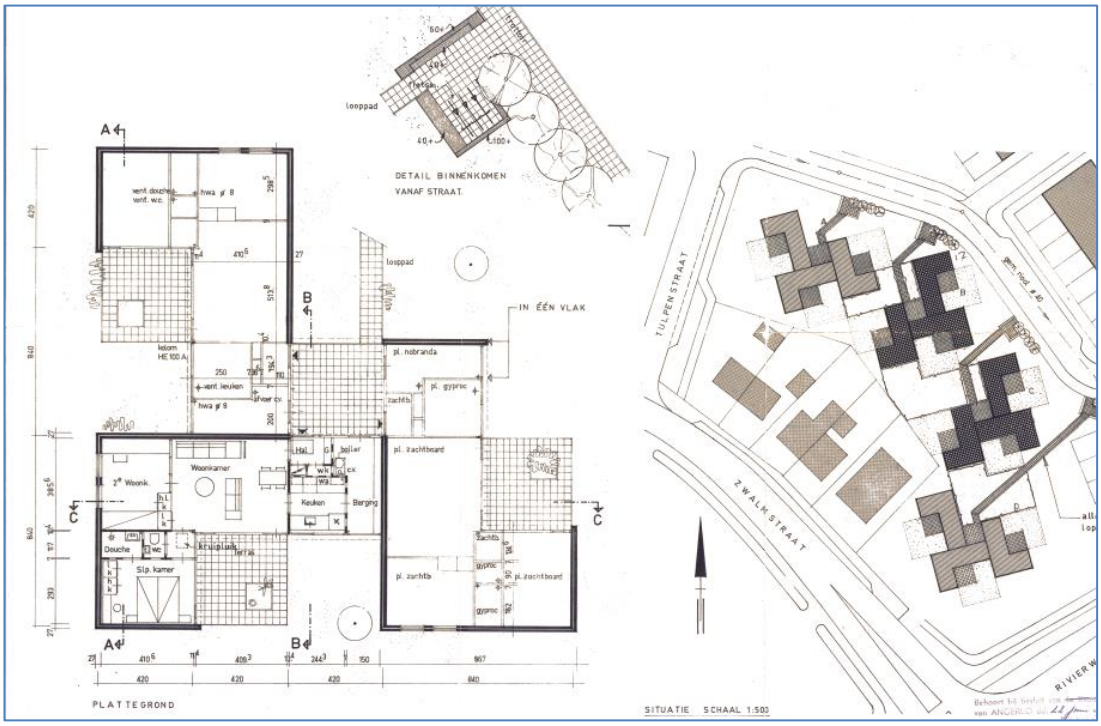

Afbeelding 12: Verstoringsoppervlakte van in totaal 1.127,50 m² voor de 12 woningen en 240 m² voor terras (bouwvergunning 1977, gemeente Zevenaar)

Bureauonderzoek en Verkennend Booronderzoek Archeologie

Plangebied Prins Clauslaan 4 t/m 24 (even nrs.) te Giesbeek, gemeente Zevenaar

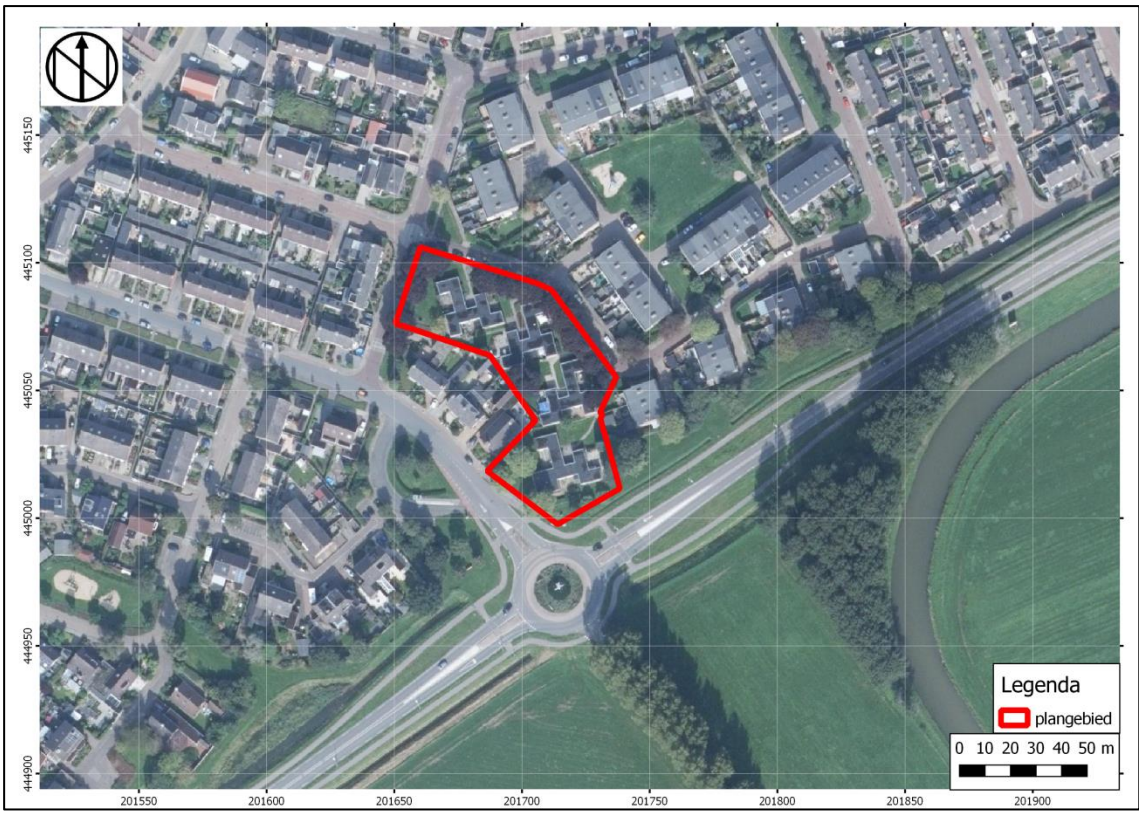

Opdrachtgever
Buro Ontwerp & Omgeving
Velperweg 157 • 6824 MB Arnhem
Dhr. Jurian Heerink, Adviseur ruimte en milieu
06 - 16 41 18 52
J.Heerink@ontwerpenomgeving.nl

Projectnummer
202858

Kenmerk	Eindredactie/kwaliteitscontrole	Paraaf	Datum
HAMA/DIR/EKU/202858	Drs. E.E.A. van der Kuijl		09-11-2021

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

Colofon

Opdrachtgever	Buro Ontwerp & Omgeving
Project	Bureauonderzoek en Verkennend Booronderzoek Archeologie Prins Clauslaan 4 t/m 24 (even nrs.) te Giesbeek
Projectnummer	192420
Titel	Bureauonderzoek en Verkennend Booronderzoek Archeologie plangebied Prins Clauslaan 4 t/m 24 (even nrs.) te Giesbeek, gemeente Zevenaar
Datum en versie	09-11-2021, versie 1.3 (concept)
Redactie	Drs. E.E.A. van der Kuijl, R.de Graaf (dtp, GIS) en D. Woolschot MSc
Eindredactie	Drs. E.E.A. van der Kuijl (senior KNA archeoloog / senior KNA prospector, KNA materiaalspecialist)
Afbeelding voorzijde:	*Satellietfoto van het plangebied. (pdok.nl)*

Inhoud

1 Inleiding 4
1.1 Inleiding en onderzoekskader 4
1.2 Doel en vraagstelling van het bureauonderzoek 5
1.3 Werkwijze 5
1.4 Beleidskaders 6
1.5 Administratieve gegevens 8
2 Bureauonderzoek en verwachtingsmodel 9
2.1 Landschapsgenese 9
2.2 Historische ontwikkeling plangebied 11
2.3 Bouwdossieronderzoek 14
2.4 Archeologische waarden 14
2.5 Archeologisch verwachtingsmodel 16
3 Resultaten booronderzoek 19
3.1 Werkwijze Booronderzoek 19
3.2 Resultaten 19
4. Conclusie en aanbeveling 22
4.1 Conclusie 22
4.2 Selectieadvies 22
4.3 Voorbehoud 22
Gebruikte Bronnen 24
Literatuur 24
Websites 24
BIJLAGEN 25

1 Inleiding

1.1 Inleiding en onderzoekskader

Hamaland Advies heeft in opdracht van Buro Ontwerp & Omgeving een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd conform de BRL SIKB 4002 en een verkennend booronderzoek conform de BRL SIKB 4003 in verband met de herontwikkeling van vier wooncomplexen aan de Prins Clauslaan 4 t/m 24 (even nrs.) in Giesbeek, gemeente Zevenaar (zie Afbeelding 1). De ontwikkeling is in het onderzoeksstadium en is daardoor nog niet in detail bekend. Een schetsontwerp spreekt van de ontwikkeling van 14 woningen in vier clusters van 3-4 woningen verdeeld over het plangebied (zie bijlage 1). Het plangebied heeft een totale oppervlakte van 4.360 m². De bodemingrepen veroorzaken bodemverstoringen die op het moment van rapporteren nog niet bekend zijn, maar normaliter worden de funderingen vorstvrij gerealiseerd op een diepte van meer dan 0,80 m-mv.

Afbeelding 1: Topografische kaart met het plangebied in het rode kader (pdok.nl).

Het plangebied ligt volgens het bestemmingsplan 'Archeologie'[1] en het bestemmingsplan 'Kernen Lathum, Angerlo en Goesbeek'[2] in een zone met de dubbelbestemming Waarde - Archeologie. Op de 'Loketkaart Archeologie Gemeente Zevenaar'[3] ligt het in een zone met een 'Hoge archeologische verwachting'. Voor bodemingrepen groter dan 200 m² en dieper dan 0,5 m-mv dient een rapport te worden overlegd, waarin de archeologische waarden van de gronden van het plangebied in voldoende mate is vastgesteld.[4] Op basis van de overschrijding van de vrijstellingsgrens is door Hamaland Advies een KNA en BRL SIKB 4002 conform bureauonderzoek uitgevoerd. Een bouwdossieronderzoek is tevens uitgevoerd om de verstoring van de eerdere en huidige bebouwing vast te stellen. Het bevoegd gezag, de gemeente Zevenaar en haar adviseur van de ODRA (dhr. J. Habraken), zullen de resultaten van het onderzoek toetsen.

[1] *https://www.ruimtelijkeplannen.nl*
[2] *https://www.ruimtelijkeplannen.nl*
[3] *In bestand LOKETKAART zevenaar.pdf*
[4] *NL.IMRO.0299.BP99ARCHEOLOGIE-VA01 artikel 3.2.1. lid b en artikel 3.2.3.*

1.2 Doel en vraagstelling van het bureauonderzoek

Het doel van het bureauonderzoek is het verkrijgen van inzicht in bekende en te verwachten archeologische waarden in en om het plangebied. Op basis van de verworven informatie wordt een archeologisch verwachtingsmodel voor de onderzoekslocatie opgesteld.

Om deze doelstelling te realiseren, zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld[5]:

1. Wat is de aard (ontstaanswijze en classificatie), diepteligging, genese en gaafheid van natuurlijke bodemhorizonten en natuurlijke afzettingen in het omringende (binnen een afstand tot ca. 200 m van de onderzoekslocatie) gebied?
2. Wat is de aard (ontstaanswijze), diepteligging, genese, gaafheid, dikte, en omvang van eventueel in het omringende gebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, colluvium, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?
3. Wat is het historisch landgebruik van de onderzoekslocatie en het omringende gebied geweest?
4. Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen ('waarnemingen' inclusief uitkomsten historisch kaartonderzoek) zijn reeds binnen het plangebied en/of binnen de landschappelijke eenheden rondom de onderzoekslocatie bekend?
5. Welke natuurlijke formatieprocessen (sedimentatie, erosie, laterale verplaatsing, bodemvorming, degradatie e.d.) hebben een rol gespeeld in het plangebied?
6. Met welke culturele formatieprocessen (grondbewerking, bemesting, ophoging, betreding, percelering, [de-]constructie, materiaaltypen, materiaalgebruik en materiaaldepositie e.d.) hebben een rol gespeeld in het plangebied?
7. Welke formatieprocessen kunnen een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming van eventuele aanwezige vondstspreidingen, de vondstdichtheid, vondst- en spoorniveaus en de fysieke kwaliteit van eventueel aanwezige archeologische resten?
8. Wat is de aard (mobilia [materiaalsoorten, fragmentatie, dichtheden], immobilia, ruimtelijke en stratigrafische spreiding, etc.) van (mogelijk) aanwezige vondst- en/of spoorcomplexen?
9. Hoe manifesteren deze zich tijdens prospectieonderzoek (prospectiekenmerken, geografisch en stratigrafisch)?
10. Met de inzet van welke zoekmethoden (detectie- en waarnemingsvorm, monsterbehandeling en zoekstrategie) kunnen vondst- en/of spoorcomplexen systematisch opgespoord worden (zoeksleuven, booronderzoek, veldkartering, geofysisch etc.). Licht beargumenteerd toe met verwijzing naar de verschillende KNA-leidraden.

1.3 Werkwijze

Het bureauonderzoek is uitgevoerd conform de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, 4.1) en bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Afbakenen Plan- en onderzoeksgebied, vermelden overheidsbeleid, vaststellen consequenties toekomstig gebruik (KNA-LS01);
2. beschrijving van het huidig gebruik (KNA LSO2);
3. beschrijving van de historische situatie en de mogelijke verstoringen KNA LSO3);
4. beschrijving van de bekende archeologische, ondergrondse bouwhistorische en aardwetenschappelijk kenmerken (KNA LSO4);
5. het opstellen van een specifieke verwachting en formulering onderzoeksstrategie (KNA LSO5);
6. het opstellen van het standaardrapport (LS06)

Om tot een gefundeerd archeologisch verwachtingsmodel te komen is voor het onderzoek relevant bronnenmateriaal geraadpleegd. Door informatie uit verschillende invalshoeken samen te voegen ontstaat de mogelijkheid dwarsverbanden te leggen tussen de diverse brontypen en aan de hand hiervan een geïntegreerd archeologisch verwachtingsmodel op te stellen. De gegevens voor het bureauonderzoek zijn ontleend aan:

- Archis3, het geautomatiseerde archeologische informatiesysteem voor Nederland;
- geomorfologisch, geologisch, bodemkundig, topografisch en historisch kaartmateriaal;
- loketkaart archeologie en bestemmingsplan Archeologie;
- Relevante archeologische rapporten en publicaties.

[5] *Habraken, 2014*

1.4 Beleidskaders

Rijksbeleid

In 1992 werd in Valetta door de Ministers van Cultuur van de bij de Raad van Europa aangesloten landen het 'Europees Verdrag inzake de bescherming van het Archeologisch Erfgoed', beter bekend onder de naam 'Verdrag van Malta', ondertekend. De Wet op de Archeologische Monumentenzorg is op 1 september 2007 in werking getreden. De nieuwe wet heeft zijn beslag gekregen via een wijziging van de Monumentenwet 1988, aanpassingen in de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) en enkele andere wetten en met de invoering van de Wabo (2010). Met de nieuwe Wet op de Archeologische Monumentenzorg is het accent komen te liggen op het streven naar het behoud en beheer van archeologische waarden in de bodem (in situ) en het beperken van (de noodzaak van) archeologische opgravingen. Uitgangspunt van het nieuwe beleid is tevens het principe 'de verstoorder betaalt'. Bij het voorbereiden van werkzaamheden die het bodemarchief kunnen verstoren (zoals de aanleg van een weg, een nieuwe woonwijk, een bedrijventerrein), dient onderzocht te worden of daardoor archeologische resten verstoord kunnen worden. Als uit het onderzoek blijkt dat er archeologische waarden aanwezig zijn en deze niet ter plaatse behouden kunnen blijven, dan dient de initiatiefnemer van het werk de kosten te dragen die gepaard gaan met het opgraven en conserveren van de plaats. Met de introductie van de nieuwe wet zijn de kerntaken en bestuurlijke verantwoordelijkheden van gemeenten veranderd. Eén van de belangrijkste consequenties is, dat gemeenten een centrale rol is toegekend in de bescherming van archeologisch erfgoed. In de wet is bepaald, dat gemeenten door inzet van een planologisch instrumentarium het archeologisch belang dienen te waarborgen.

Bescherming van het archeologisch erfgoed kan onder meer vorm krijgen door in bestemmingsplannen regels ter bescherming van bekende en te verwachten archeologische waarden op te nemen. In de regelgeving is vastgelegd dat in het kader van een omgevingsvergunning van de aanvrager geëist kan worden dat hij een rapport overlegt waarin de archeologische waarde van het te verstoren terrein voldoende is vastgesteld. Voor de toetsing van archeologische waarden is een archeologisch bestel ontwikkeld, waarmee de archeologische waarde van een terrein bepaald kan worden door middel van een getrapt systeem van onderzoek. In het kader van het vrijstellingsbesluit volstaat in eerste instantie een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO).

Per 1 juli 2016 is de Erfgoedwet van toepassing. De Erfgoedwet harmoniseert bestaande wet- en regelgeving, schrapt overbodige regels en legt de verantwoordelijkheid voor de bescherming van het cultureel erfgoed zoveel mogelijk bij het erfgoedveld zelf: musea, collectiebeheerders, archeologen, eigenaren en overheden. Bepaalde onderdelen van de wettelijke bescherming van het cultureel erfgoed verhuizen naar de nieuwe Omgevingswet. De vuistregel hierbij is: duiding van erfgoed in de Erfgoedwet, omgang met erfgoed in de fysieke leefomgeving in de Omgevingswet."

Provinciaal Beleid

Het provinciaal beleid van Gelderland t.a.v. cultuurhistorie en archeologische monumentenzorg is vastgelegd in het Cultuur- en erfgoedprogramma[6]. Zij wil bewerkstelligen:

- Versterken van de functionaliteit van erfgoed
- Verbeteren van de uitvoeringskwaliteit door samenwerking in het erfgoednetwerk
- Stimuleren van innovatie en nieuwe ontwikkelingen
- Verankeren van de geschiedenis van Gelderland in de identiteit van de Gelderse regio's
- Versterken van de maatschappelijke rol van musea
- Versterken van de presentatie van collecties beeldende kunst die verbonden zijn met onze provincie, de 'Gelderse school'
- Stimuleren van kwalitatief hoogwaardig cultuuronderwijs op basisscholen. Cultuureducatie heeft een vaste plek in het lesaanbod binnen het basisonderwijs
- Stimuleren van cultuur- en erfgoedparticipatie

In de programmaperiode 2017-2020 gaat de provincie voor archeologie aan de slag met:

- Archeologische en cultuurhistorische Waardenkaarten van gemeenten toegankelijk maken voor een breder publiek;

[6] *www.gelderland.nl/bestanden/Documenten/Gelderland/Bestuur-en-organisatie/beleidsplannen/Beleid_Cultuur_Erfgoed.pdf*

- Actualisatie Kennisagenda Archeologie van Gelderland en samen met gemeenten implementatie van de Erfgoedwet;
- Programmatische samenwerking door een netwerk van alle relevante partijen;
- De uitvoering van projecten als de Vliegende startprojecten, Kennisagenda archeologie, Landgoederen en buitenplaatsen, Landgoed Sevenaer.

De archeoregio laat zich op het regionale niveau van Oost-Gelderland onderverdelen in vijf subgebieden op basis van de geomorfologische gesteldheid[7]:

- het plateau van Winterswijk (subregio 1)
- het stuwwallandschap van Montferland (subregio 2)
- het vlakke midden, het centrale dekzandlandschap (subregio 3)
- het stuwwal- en dekzandlandschap van het stroomgebied van de Berkel (subregio 4)
- het rivierenlandschap van de Oer-Rijn, de Oude IJssel en IJssel (subregio 5)

Het plangebied ligt in subregio 5 en daarmee is de provincie medebepalend voor het beleid.

Gemeentelijk beleid

Gemeente Zevenaar beschikt over een eigen archeologiebeleid. Er is een archeologische beleidskaart uit 2009[8] die gebruikt is als toetsingskader voor de archeologische verwachting. Het archeologisch beleid is opgenomen in de bestemmingsplannen als dubbelbestemming. Het plangebied ligt volgens het bestemmingsplan 'Archeologie'[9] en het bestemmingsplan 'Kernen Lathum, Angerlo en Goesbeek'[10] in een zone met de dubbelbestemming Waarde - Archeologie. Op de 'Loketkaart Archeologie Gemeente Zevenaar'[11] ligt het in een zone met een 'Hoge archeologische verwachting'. Voor bodemingrepen groter dan 200 m² en dieper dan 0,5 m-mv dient een rapport te worden overlegd, waarin de archeologische waarden van de gronden van het plangebied in voldoende mate is vastgesteld.[12]

[7] *www.gelderland.nl/4/Home/Kennisagenda-archeologieOostGelderland.html*
[8] *In bestand loketkaart Zevenaar.pdf*
[9] *https://www.ruimtelijkeplannen.nl*
[10] *https://www.ruimtelijkeplannen.nl*
[11] *In bestand loketkaart zevenaar.pdf*
[12] *NL.IMRO.0299.BP99ARCHEOLOGIE-VA01 artikel 3.2.1. lid b en artikel 3.2.3.*

1.5 Administratieve gegevens

Tabel 1: Gegevens projectgebied

Uitvoerder, Beheer en plaats documentatie	Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem	
Bevoegd gezag	Gemeente Zevenaar	
Toetsing namens bevoegd gezag	Adviseur van de ODRA (dhr. J. Habraken)	
Provincie, Gemeente, Plaats	Gelderland, Zevenaar, Giesbeek	
Adres en Toponiem	Prins Clauslaan 4 t/m 24 (even nrs.)	
x, y coördinaten		
	NO	201.7360, 445.055
	NW	201.660 , 445.106
	ZO	201.713 , 445.997
	ZW	201.650 , 445.076
	Centrum	201.705 , 445.038
Hoogte centrumcoördinaat	9,50-9,65 m+NAP	
Kadastrale gegevens	Kadastrale gemeente Bahr en Lathum, Sectie E, Perceel 988, 989, 990, 991, 2932 (deels)	
Onderzoekmeldingsnr.	4876722100	
Oppervlakte plangebied	4.360 m^2	
Oppervlakte onderzoeksgebied	4.360 m^2	
Huidig grondgebruik	Bebouwing, erf, gras	
Toekomstig grondgebruik	Bebouwing, erf, gras	
Geomorfologie	3B44 Stroomrug	
Bodemtype	Rn47C Kalkloze poldervaaggronden; zware klei	
Grondwatertrap	VI	
Geologie	Ec2 rivierklei van de Formatie van Echteld op grofzandige afzettingen van de Formatie van Kreftenheye	
Periode	Paleolithicum t/m Nieuwe Tijd m.u.v. actieve fase Stroomrug IJssel van 200-1200 nC.	

2 Bureauonderzoek en verwachtingsmodel

2.1 Landschapsgenese

Het plangebied ligt in de fysisch geografische regio 'het Rivierengebied' in de IJsselvallei. Op de Geologische Kaart van Nederland ligt het in een gebied met rivierkleien en zand van de Formatie van Echteld met inschakelingen van de Formatie van Nieuwkoop (Hollandveen) op de Formatie van Kreftenheye (Ec2).[13] Het plangebied ligt op de stroomgordel van de Gelderse IJssel die actief is geweest van 250 nC. tot 1200 nC.[14] Volgens de zandbanenkaart van de Provincie Gelderland ligt binnen het plangebied de zandige deklaag binnen 1,0 m-mv (code 18).[15] Het pleistocene zand bevindt zich in het noordwestelijk deel tussen de 1,0 - 2,0 m-mv (zanddieptecode 21) en in het zuidoostelijk deel tussen de 2,0 - 3,0 m-mv (zanddieptecode 22).[16] In de Atlas van de uiterwaarden van het Rivierengebied is het plangebied vanwege de ligging buiten de uiterwaarden, niet gekarteerd.[17]

Op de Geomorfologische kaart van Archis3[18] (zie Afbeelding 2) is het plangebied gekarteerd als Stroomrug (3B44). Meer naar het zuiden liggen een Restgeul en een Terrasrestrug.

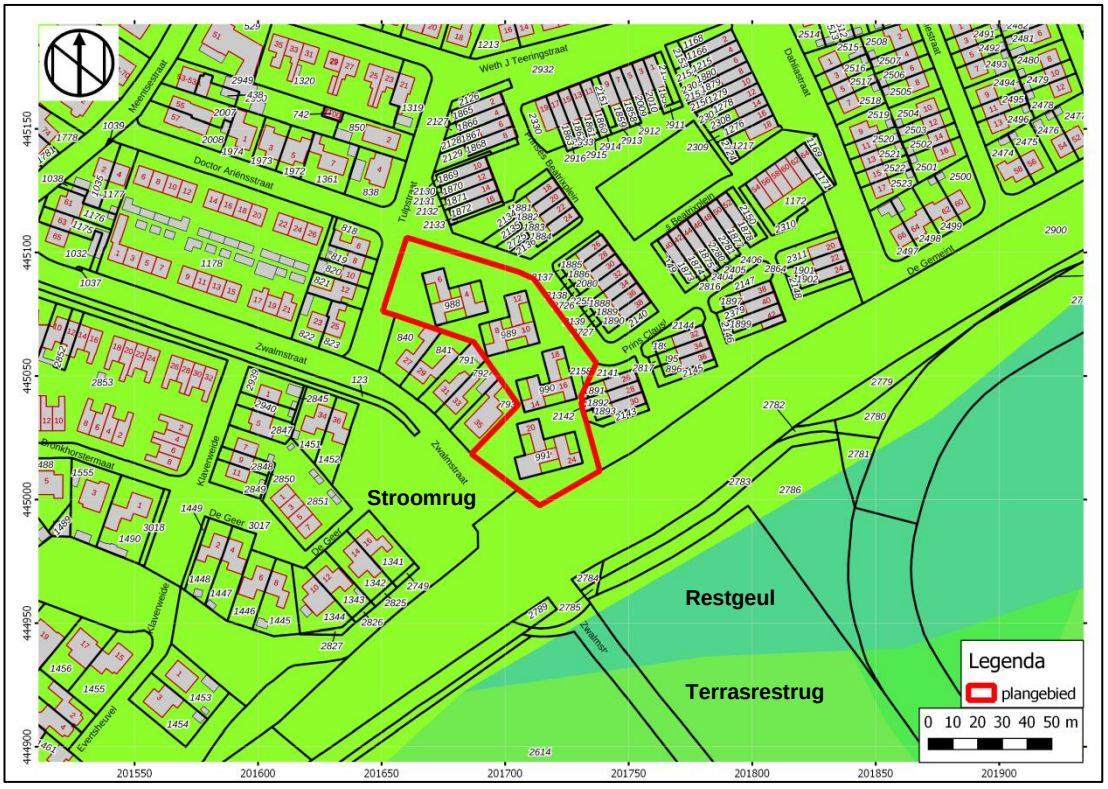

Afbeelding 2: Geomorfologische kaart met het plangebied in het rode kader (Archis 3)

Het plangebied is op de bodemkaart[19] gelegen in een zone met kalkloze poldervaaggronden van zware klei (Rn47C, zie Afbeelding 3). Meer naar het noorden liggen kalkloze ooivaaggronden van lichte zavel (Rd10C).

[13] *Geologische kaart van Nederland*
[14] *Cohen & Stouthamer, 2012*
[15] *https://www.gelderland.nl/Kaartenencijfers*
[16] *https://www.gelderland.nl/Kaartenencijfers*
[17] *Cohen, 2014 Bijlage G*
[18] *Archis3*
[19] *Archis3*

Afbeelding 3: Bodemkaart met de situering van het plangebied binnen het rode kader (Archis 3)

Het plangebied heeft op de grondwaterkaart[31] grondwatertrap V, met een gemiddeld hoogste grondwaterstand (winter) van minder dan 40 cm-mv en een gemiddeld laagste grondwaterstand (zomer) van meer dan 120 cm-mv.

Op de hoogtekaart[20] ligt het centrum van het plangebied op een hoogte van 9,65 m+NAP. Binnen het plangebied is de hoogte overal redelijk uniform met centimeters hoogteverschil tussen de verschillende delen met een verschil tussen 9,50-9,65 m-mv. Er is geen specifiek hoger of lager deel aan te merken. Hierdoor is op de hoogtekaart geen verschil te zien omdat ze valt in eenzelfde kleurcategorie. Daarom is de hoogtekaart niet afgebeeld.

In het plangebied is bij het bodemloket en bij de provincie geen milieukundige melding bekend.[21] Om een beeld te krijgen van de gedetailleerde opbouw van de bodem ter plaatse is gekeken in het Dinoloket.[22] In de zuidwesthoek van het plangebied is in 1969 boring B40E0846 gezet tot 3,90 m-mv. De boring ligt in het gebied waar op de zandbanenkaart het pleistocene zand zich tussen de 2,0-3,0 m-mv bevindt. De boring ligt met een hoogte van 8,90 m+NAP, zo'n 75 cm lager dan het plangebied nu is gelegen. Waarschijnlijk is deze boring voorafgaan aan de realisatie van de bebouwing gezet en is daarna het plangebied 75 cm opgehoogd. Het RD-coördinaat van de boring is 201.677, 445.013. De bodem bestaat vanaf maaiveld tot 1,00 m-mv uit sterk zandige klei. Daaronder is klei aanwezig tot een diepte van 1,45 m-mv. Beide lagen behoren tot de Formatie van Echteld. Het sterk grindige, zwak siltige matig grove zand van de Formatie van Kreftenheye bevindt zich vanaf 1,45 m-mv tot boordiepte op 3,90 m-mv.

Hiermee is de informatie van de zandbanenkaart niet bevestigd. De pleistocene ondergrond bevindt zich in het plangebied beneden de 1,45 m-mv. Er wordt bovenop de natuurlijke bodem een antropogene ophoging van ca. 75 cm verwacht.

---

[20] *http://ahn.maps.arcgis.com/*
[21] *www.bodemloket.nl/ nr. GE170501115*
[22] *www.dinoloket.nl*

2.2 Historische ontwikkeling plangebied

Het plangebied ligt vanaf de eerste historische kaarten, waaronder de Hottingeratlas, het kadastrale minuutplan van 1811-1832, de Topografische Militaire kaarten van 1830-1850 en 1850-1860 (TMK), het Bonneblad en de Topografische kaarten tot 1951 in het agrarisch buitengebied en is in gebruik als bouwland (zie Afbeelding 4 voor 1866). In het noordelijk en zuidelijk deel liggen twee sloten vanaf de eerste topografische kaarten tot 1955. In 1955 is er een weg ten zuiden van het plangebied aangelegd (zie Afbeelding 5 voor 1955). Vanaf de topografische kaart van 1962 tot de kaart van 1970 is er in het zuidwestelijk deel een woning gerealiseerd (zie Afbeelding 5 voor 1962). De rest van het gebied blijft in agrarisch gebruik. De sloten zijn ook nog aanwezig, waarbij de zuidelijke watergang breder is dan de noordelijke sloot. De zuidelijk gelegen woning is op de kaart van 1970 niet meer aanwezig en het plangebied is agrarisch in gebruik. Wel is er een schuur in het noordelijk deel gerealiseerd. De zuidelijke watergang is gedempt en is er een rondweg net buiten het plangebied aangelegd (zie Afbeelding 7). In 1978 is de bebouwing gerealiseerd, die nu herontwikkeld gaat worden (zie Afbeelding 8).

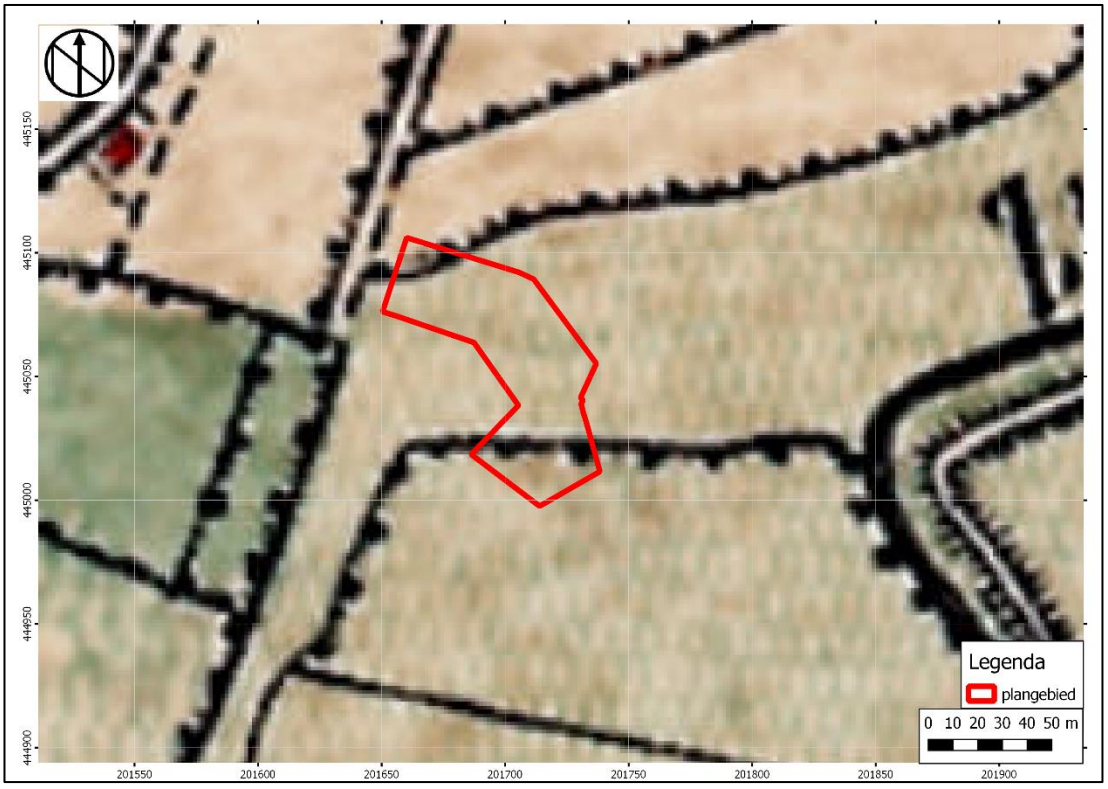

Afbeelding 4 Situatie in 1866 met de ligging van het plangebied in het rode kader (topotijdreis.nl).

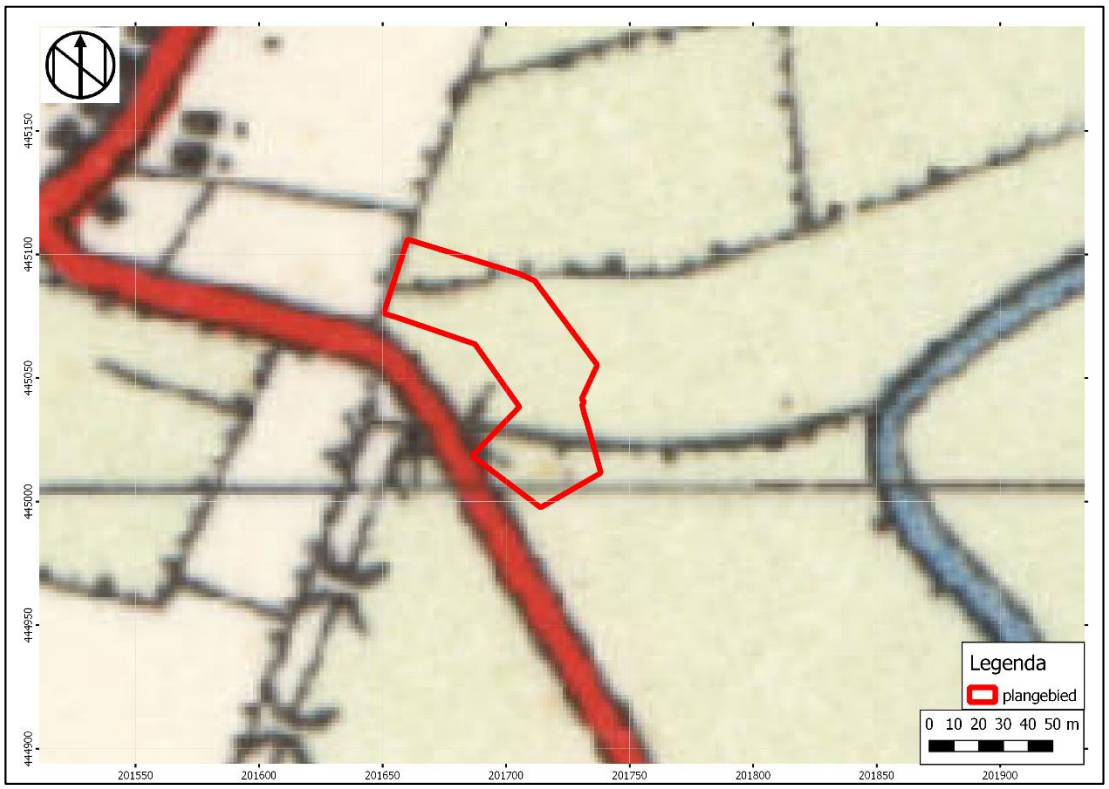

Afbeelding 5: Situatie in 1955 met het plangebied in het rode kader (topotijdreis.nl).

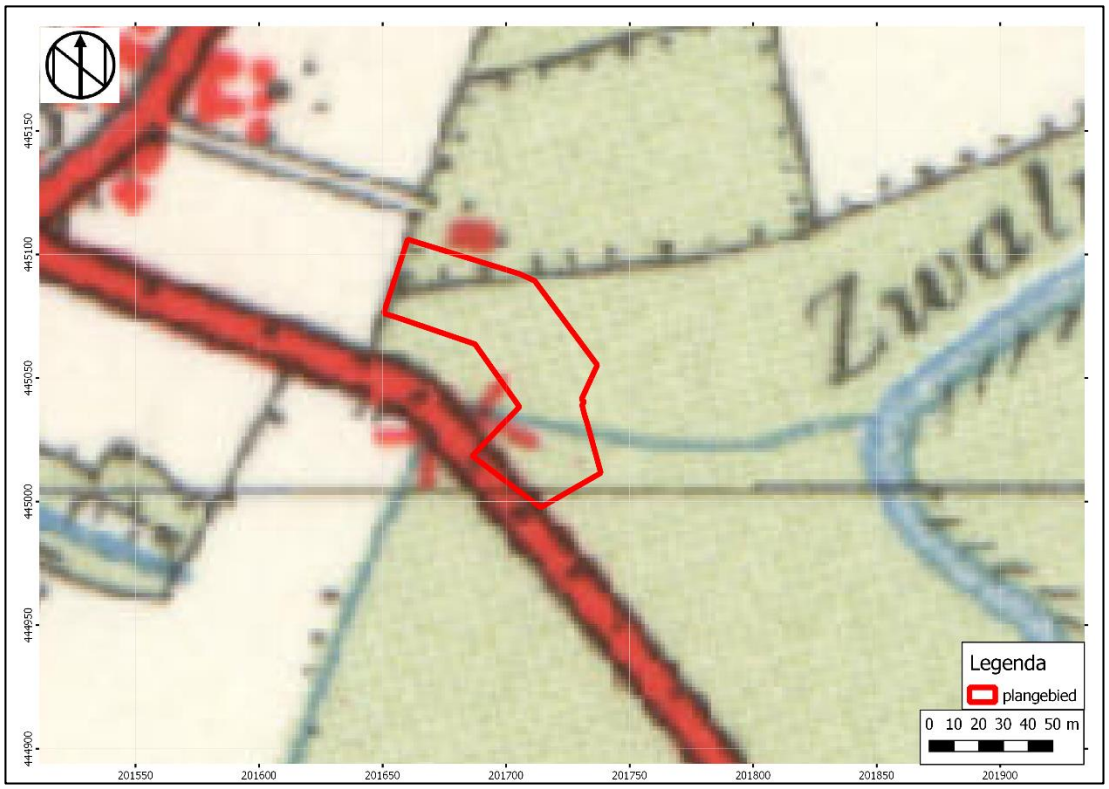

Afbeelding 6: Situatie in 1962 met het plangebied in het rode kader (topotijdreis.nl)

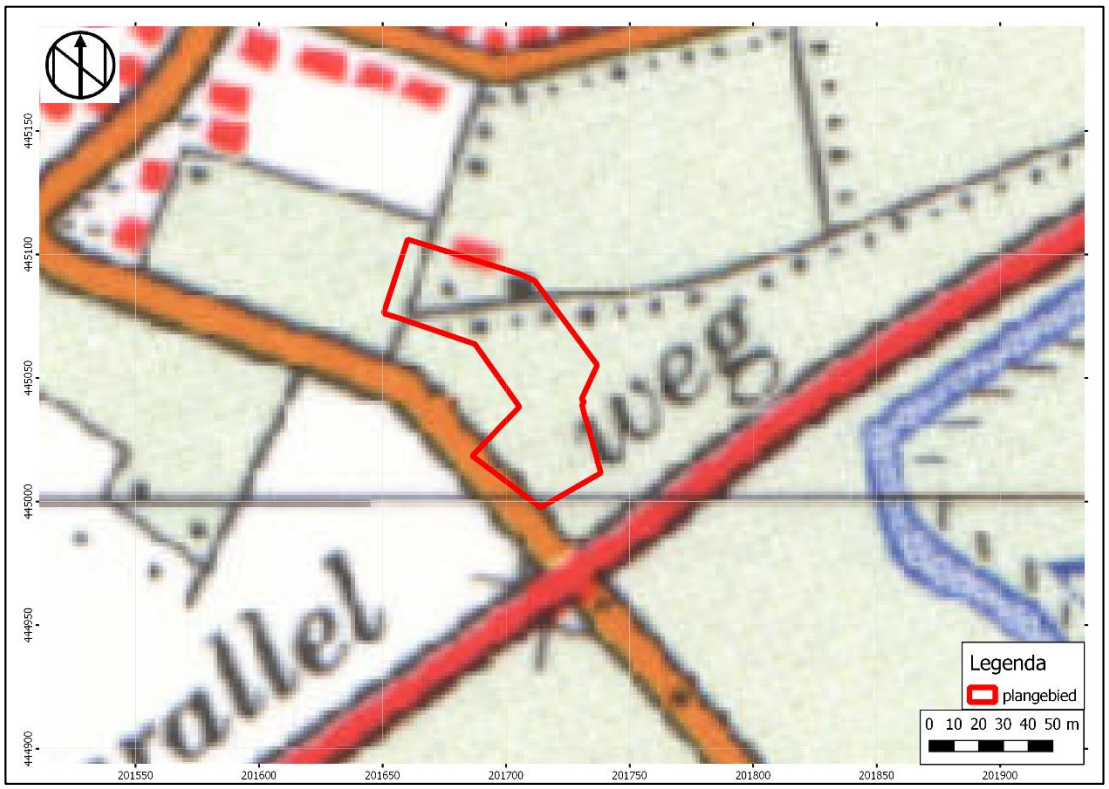

Afbeelding 7: Situatie in 1970 met het plangebied in het rode kader (topotijdreis.nl)

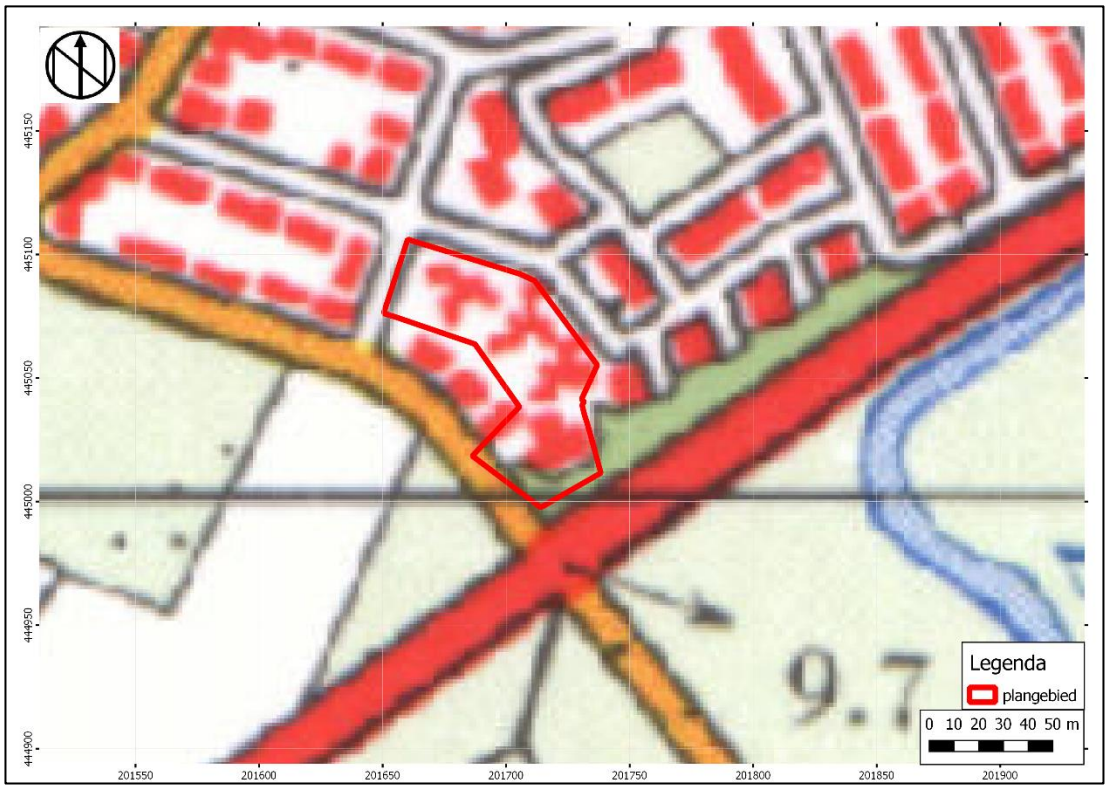

Afbeelding 8: Situatie in 1978 met het plangebied in het rode kader (topotijdreis.nl)

Op grond van het uitgevoerde cartografisch onderzoek blijkt dat het plangebied pas op de topografische kaarten van 1962, 1970 en 1978 bebouwd is geraakt. Ondergrondse bouwhistorische waarden zijn niet te verwachten in het plangebied.

Op de Indicatieve Kaart voor Militair Erfgoed[23] ligt het plangebied in het gebied van de IJsselstellung. Dit is een Duitse stelling die in '44/'45 is aangelegd om een omtrekkende beweging van de Westwall tegen te houden van de Geallieerden. Naast het gebouwde erfgoed zoals bunkers en tankversperringen kunnen archeologische resten worden verwacht zoals de resten van gevechts- en waarnemingsposities voor infanterie, opstellingen voor geschut, loopgraven, mangaten, overstoven betonbouw, versperringen, barakken e.d. Echter door de bebouwing in 1978 zijn mogelijk aanwezige relicten al aangetroffen en geruimd. Er is echter geen informatie bij de opdrachtgever hierover bekend. Bij het Gelders Archief zijn voor het plangebied geen relevante gegevens voorhanden.[24] Op de aanwezige luchtfoto's zijn geen archeologische sporen waargenomen.[25] In het verliesregister zijn geen vliegtuigcrashes in de omgeving geregistreerd.[26]

2.3 Bouwdossieronderzoek

Bij het bouwdossierarchief van de gemeente Zevenaar zijn de oude bouwvergunningen opgevraagd. Er is door mevr. S. Bogaard één bouwdossier ter beschikking gesteld van de bebouwing die aanwezig is op de kaart van 1978. Er zijn niet meer dossiers van dit adres voorhanden.

Uit het bouwdossier dat is vergund op 22 juni 1977 is op te maken dat de bouw uit vier complexen bestaan met dezelfde opbouw van drie woningen. De fundering van elk complex is aangelegd op 77 cm-mv waarbij het bouwcunet geheel is uitgegraven. Voor alle complexen samen bedraagt de totale oppervlakte van het bouwcunet 1.127,50 m² (281,88 m² per complex). Er zijn geen kelders aangelegd.

In de buitenruimte is voor elk complex een terras met een looppad aangelegd van ca. 20 m² per woning. De totale oppervlakte van deze inrichting is ca. 240 m². De verstoringsdiepte hiervan is niet aangegeven.

Van de bebouwing die op de topografische kaarten van 1962 en 1970 is aangegeven, zijn geen gegevens uit bouwdossiers bekend. De verstoring onder deze gebouwen kan dan ook niet op voorhand worden vastgesteld.

2.4 Archeologische waarden

In Archis3 zijn meldingen van archeologische onderzoeken en vondsten geregistreerd. Binnen een straal van 250 meter rond het plangebied in dezelfde gemorfologische eenheid (stroomrug) zijn de volgende meldingen geregistreerd (zie Afbeelding 9).

[23] *www.ikme.nl*
[24] *www.geldersarchief.nl*
[25] *www. maps.google.nl en http://www.bing.com/maps, Airborne museum, Dotkadata, Platform Bodemonderzoek Tweede Wereldoorlog, Beeldbank WOII, Defensie en Aircraft research group Achterhoek, http://www.ikme.nl*
[26] *https://verliesregister.studiegroepluchtoorlog.nl/*

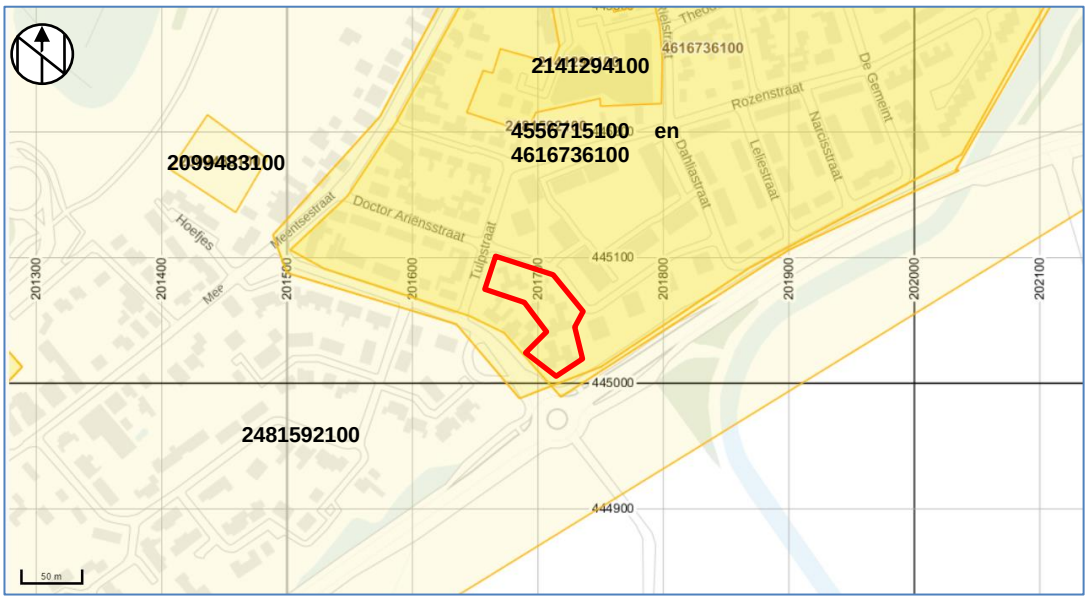

Afbeelding 9: Meldingen in Archis3 met plangebied in het rode kader (Archis3)

Het plangebied is onderdeel van een archeologisch bureauonderzoek met onderzoeksnummer 2481592100 van Transect uit 2015 naar de Stroomlijn Fase 3 / Perceel 5. Het rapport, waarvan de opsteller en de naam niet bekend is, is in Archis3 en Dans-easy niet digitaal beschikbaar en opgevraagd bij het bevoegde gezag. Verwacht mag echter worden dat omdat het onderzoeksgebied loopt van Kampen naar Arnhem ze geen informatie over het plangebied zelf geeft.

Tevens is het plangebied gelegen binnen een bureauonderzoek uit 2017 met onderzoeknummer 4556715100[27] en een archeologische begeleiding met onderzoeksnummer 4616736100[28] voor de voorgenomen vervanging van het rioolsysteem binnen dit deel van Giesbeek. Het bureauonderzoek geeft een (middel)hoge archeologische verwachting voor het gehele plangebied voor de periode midden Romeinse tijd tot en met de Nieuwe tijd. De archeologische begeleiding is in 2018 in Archis3 geregistreerd maar nog niet gerapporteerd. Het rapport waarvan de opsteller en de naam niet bekend is, is opgevraagd bij het bevoegde gezag. Geconcludeerd kan worden dat deze onderzoeken in de straten t.b.v. vervanging van de riolering zijn uitgevoerd en geen referentie kunnen zijn voor het plangebied zelf omdat door de eerdere aanleg van riolering bodemverstoring tot een verwachte van onder het archeologische niveau dat zich op 1,45 m-mv bevindt, is opgetreden.

Circa 150 meter westelijk van het plangebied is aan de Hoefjes 2-12 in 2005 door Synthegra een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek met onderzoeksnummer 2099483100 uitgevoerd.[29] Het plangebied is gelegen op een oeverwal van de IJssel. De bodem is op de bouwvoor na, intact en archeologische relevante bodemlagen bevinden zich op een diepte tussen maaiveld en 1,50 m-mv. Er zijn in de boringen geen archeologische indicatoren aangetroffen. Geadviseerd wordt het plangebied vrij te geven voor de ontwikkeling.

75 meter ten noorden van het plangebied is in 2007 door RAAP een bureau- en veldonderzoek met onderzoeksnummer 2141294100 uitgevoerd.[30] Het rapport is in Archis3 en Dans-easy niet digitaal beschikbaar, de opsteller en de naam van het rapport is wel in Archis3 geregistreerd. Dit rapport is opgevraagd bij het bevoegde gezag. Verwacht mag echter worden er geen extra informatie over het plangebied zelf wordt aangedragen, dan die al bekend is door het hierboven genoemde onderzoek met nummer 2099483100.

Er zijn in de directe omgeving van het plangebied geen vondstmeldingen geregistreerd.

---

[27] *Mierlo, et al. 2019 in bestand: 08205205-afm-1551710242148-2017.22 XCK00117_rapportage_BOenIVO_riolering_Giesbeek_D1.0.pdf*
[28] *Niet digitaal aanwezig, opgevraagd bij het bevoegde gezag*
[29] *Helmich, 2005*
[30] *Goosens, 2007: Niet digitaal aanwezig, opgevraagd bij het bevoegde gezag*

2.5 Archeologisch verwachtingsmodel

Op grond van de bodemkundige kenmerken en de bekende cultuurhistorische- en archeologische waarden in de omgeving van het plangebied kan de archeologische verwachting worden bepaald.

1. Wat is de aard (ontstaanswijze en classificatie), diepteligging, genese en gaafheid van natuurlijke bodemhorizonten en natuurlijke afzettingen in het omringende (binnen een afstand tot ca. 200 m van de onderzoekslocatie) gebied?

Het plangebied is gelegen op de stroomrug van de IJssel die actief is geweest van 250 nC tot 1.200 nC. De bodem in het plangebied bestaat uit kalkloze poldervaaggronden van zware klei.

2. Wat is de aard (ontstaanswijze), diepteligging, genese, gaafheid, dikte, en omvang van eventueel in het omringende gebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, colluvium, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?

Uit geologische boringen in het plangebied is bekend dat het door de rivier afgezette grove pleistocene zand van de Formatie van Kreftenheye op een diepte vanaf ca. 1,45 m-mv aanwezig is. Op dit pakket heeft zich een ca. 1,45 meter dik pakket met jonge rivierklei en beddingzand gevormd met daarop een jonge bouwvoor. Er is een hoge kans op het aantreffen van archeologische vondsten uit de periode Neolithicum tot de Middeleeuwen in de top van de oever- of beddingafzettingen, mits deze niet verspoeld zijn door de IJssel. Vondsten uit de periode Volle Middeleeuwen bevinden zich, al dan niet in situ in de bovenste antropogene ophooglagen en de kleilagen van de Formatie van Echteld.

3. *Wat is het historisch landgebruik van de onderzoekslocatie en het omringende gebied geweest?*

Historische kaarten geven aan dat het plangebied pas in 1955 en 1970 beperkt bebouwd is geweest en grotendeels in 1978 bebouwd is geraakt met de huidige bebouwing.

4. Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen ('waarnemingen' inclusief uitkomsten historisch kaartonderzoek) zijn reeds binnen het plangebied en/of binnen de landschappelijke eenheden rondom de onderzoekslocatie bekend?

Op basis van deze datering kunnen vindplaatsen uit de periode vanaf de IJzertijd tot en met de Late Middeleeuwen worden verwacht, mits sprake is van oever- en of beddingafzetitngen. Eventuele oudere vindplaatsen kunnen eveneens worden verwacht. Dit wordt echter niet ondersteund door meldingen in Archis3 in de directe omgeving en/of de Archeologische Loketkaart. De kans is groot dat de stroomgordel oudere afzettingen heeft geërodeerd.

5. Welke natuurlijke formatieprocessen (sedimentatie, erosie, laterale verplaatsing, bodemvorming, degradatie e.d.) hebben een rol gespeeld in het plangebied?

Het plangebied is gelegen op de stroomrug van de IJssel die actief is geweest van 250 nC tot 1.200 nC. Zie verder vraag 1 en 2.

6. Met welke culturele formatieprocessen (grondbewerking, bemesting, ophoging, betreding, percelering, [de-]constructie, materiaaltypen, materiaalgebruik en materiaaldepositie e.d.) hebben een rol gespeeld in het plangebied?

Het plangebied is tot de algehele inrichting en bebouwing in 1978 agrarisch in gebruik geweest. Op grond van een dinoboring in de omgeving wordt verwacht dat de ondergrond bestaat uit een 75 cm dikke subrecente bouwvoor op kom- en beddingafzettingen van de IJssel. De top van het pleistocene pakket wordt op 2,20 m-mv verwacht.

7. *Welke formatieprocessen kunnen een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming van eventuele aanwezige vondstspreidingen, de vondstdichtheid, vondst- en spoorniveaus en de fysieke kwaliteit van eventueel aanwezige archeologische resten?*
Door de aanwezigheid van de stroomrug van de IJssel in de ondiepe ondergrond is het plangebied geschikt voor bewoning en landgebruik door landbouwende samenlevingen vanaf de IJzertijd tot en met de Middeleeuwen.

De agrarische bewerking door de jaren heen en de inrichting van het erf en de bebouwing van 1955, 1970 en 1978 voor de huidige bebouwing hebben waarschijnlijk voor een beperkte bodemverstoring gezorgd. Uit het bouwdossieronderzoek is te concluderen dat de verstoringsdiepte door de fundering

77 cm-mv bedraagt over een oppervlakte van het bouwcunet 1.127,50 m². In de buitenruimte is door terrassen met een looppaden een verstoringsoppervlakte van ca. 240 m² ontstaan. De verstoringsdiepte hiervan is niet aangegeven. Normaliter bedraagt de verstoringsdiepte door de inrichting en agrarische bewerking zo'n 50 cm-mv.

Van de bebouwing die op de kaarten van 1962 en 1970 zijn aangegeven zijn geen gegevens uit het bouwarchief bekend. De verstoring onder deze gebouwen kan dan ook niet worden vastgesteld. Normaliter bedraagt de bodemverstoring door bebouwing ca. 0,80 m-mv.

8. Wat is de aard (materiaalsoorten, fragmentatie, dichtheden, ruimtelijke en stratigrafische spreiding, etc.) van (mogelijk) aanwezige vondst- en/of spoorcomplexen?

Verwacht wordt dat de vondstverspreiding van alle materiaalsoorten hoog zal zijn voor de periode Volle Middeleeuwen-Nieuwe Tijd. Voor de periode Paleolithicum-Bronstijd geldt een lage vondstdichtheid door de eroderende werking van de IJssel. Vondstmateriaal kan bestaan uit aardewerkfragmenten, verbrande leem, bewerkt en onbewerkt vuursteen, houtskoolfragmenten, bouwmateriaal, slakmateriaal en fosfaten.

9. Hoe manifesteren deze zich tijdens prospectieonderzoek?

Vondstmateriaal kan door bewerking aan de oppervlakte zijn gebracht of als dit niet het geval is zal het vondstmateriaal aangetroffen worden vanaf maaiveld tot in de top van de oeverwal van de IJssel. De gespecificeerde verwachting staat aangeven in Tabel 2 hieronder. Indien er archeologische vindplaatsen (cultuurlagen of vondstlagen) aanwezig zijn in het plangebied, dan worden deze direct onder de huidige subrecente bouwvoor aangetroffen vanaf ca. 0,75 m-mv en hieronder in de jonge rivierkleiafzettingen tot 2,20 m-mv en in de top van het de rivieroeverwal op 2,20 m-mv, mits sprake is van oever- en beddingafzettingen. Organische resten en bot zullen door de overwegend natte en zuurstofarme bodemomstandigheden goed zijn geconserveerd. Andere typen indicatoren zoals aardewerk en houtskool zijn waarschijnlijk ook goed geconserveerd. Er is naar verwachting geen aantoonbaar geografisch onderscheid in dichtheid van sporen en vondsten binnen het plangebied.

Tabel 2: Gespecificeerde Archeologische verwachting plangebied

Periode	**Verwachting**	**Verwachte vindplaatstypen**	**Verwachte grondlaag (diepte)**
Tweede wereldoorlog	Laag	bunkers en tankversperringen kunnen archeologische resten worden verwacht zoals de resten van gevechts- en waarnemingsposities voor infanterie, opstellingen voor geschut, loopgraven, mangaten, overstoven betonbouw, versperringen, barakken e.d	In de bouwvoor en in de antropogene ophoging tot ca. 75 cm-mv
Nieuwe Tijd- Volle Middeleeuwen	Hoog	sporen van agrarische activiteiten, losse fragmenten aardewerk	In de bouwvoor en in de antropogene ophoging tot ca. 75 cm-mv
Volle Middeleeuwen	Hoog	sporen van agrarische activiteiten, losse fragmenten aardewerk	Onder de antropogene ophoging vanaf 75 cm-mv-2,20 m-mv
Romeinse Tijd-Middeleeuwen	Laag	Actieve stroomgordel van de IJssel	n.v.t.
Paleolithicum-Mesolithicum-Neolithicum-IJzertijd-Bronstijd	Laag (verspoeld)	Huisplaatsen, urnengrafvelden, infrastructuur, strooivondsten Vuursteenvindplaatsen, jachtkampen, strooivondsten	In de top van de Formatie van Kreftenheye, dieper dan 2,20 m-mv

10. *Met de inzet van welke zoekmethoden kunnen vondst- en/of spoorcomplexen systematisch opgespoord worden (zoeksleuven, booronderzoek, veldkartering, geofysisch etc.).*

De geplande verstoringdiepte voor het plangebied is nog onbekend maar mag voor een vorstvrije fundering op zo'n 80 cm-mv verwacht worden. Dit is niet dieper dan de mogelijk bestaande verstoring binnen de bebouwing, maar dieper dan de mogelijk bestaande verstoring buiten de bebouwing. Omdat er archeologische waarden worden verwacht direct onder de bouwvoor zal de ontwikkeling archeologisch relevante niveaus verstoren bij de graafwerkzaamheden.

Omdat verwacht mag worden dat buiten de huidige bebouwing de bodem vanaf 50 cm-mv intact zal zijn en de ontwikkelingen dieper gaan dan deze verstoring dient inventariserend veldonderzoek (verkennende fase) conform de BRL 4003 te worden uitgevoerd. Het doel van de verkennende boringen is het vaststellen van de mate van intactheid van de bodemopbouw en het bepalen van de bodemsamenstelling. In relatie tot de omvang van het plangebied dienen conform de gemeentelijke richtlijnen minimaal 5 verkennende boringen te worden gezet op basis waarvan een advies kan worden uitgebracht. De boorkern zal versneden en verbrokkeld worden om te kunnen controleren op aanwezigheid van archeologische indicatoren. Doel van het verkennend booronderzoek is de toetsing van de mate van intactheid van de bodemopbouw en bij een intacte bodem het vaststellen van archeologische vindplaatsen. Voordat het booronderzoek kan worden uitgevoerd dient een Plan van Aanpak te worden opgesteld.

3 Resultaten booronderzoek

3.1 Werkwijze Booronderzoek

Het verkennend booronderzoek is uitgevoerd conform de eisen van de KNA versie 4.1, specificatie VS03 en het vooraf opgestelde Plan van Aanpak.

In het totaal zijn op 6 november 2021 zes (6) grondboringen buiten de bestaande bebouwing en verharding en kabels en leidingen op de onderzoekslocatie gezet door E.E.A. van der Kuijl (senior KNA archeoloog / senior KNA prospector) met ondersteuning van J.F.M. Rohling (veldmedewerkster). Boring 7 kon vanwege de aanwezigheid van veel kabels en leidingen niet gezet worden. De boringen zijn regelmatig verspreid over het onderzoeksgebied met behulp van een verspringend driehoeksgrid en zijn doorgezet tot minimaal 25 centimeter in de C-horizont. De exacte boorlocaties zijn ingemeten met GPS. Van alle boringen is de maaiveldhoogte afgeleid van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN3).

Het opgeboorde sediment is in het veld bodemkundig beschreven conform de NEN 5104 en de bodemclassificatie volgens De Bakker en Schelling (1989). Het kalkgehalte van de bodem is gecontroleerd met behulp van HCl. Alle afzonderlijke bodemlagen zijn gezeefd (bij zand en zavel) en versneden en verbrokkeld (bij klei) en geïnspecteerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals fragmenten vuursteen, aardewerk, houtskool, verbrande leem, bot etc.

3.2 Resultaten

Geologie en Bodem

Voor de ligging van de boorpunten wordt verwezen naar bijlage 4. De resultaten van de boringen (de boorbeschrijvingen) zijn opgenomen in bijlage 5. Een kaart met daarop de diepteligging van de C-horizont is bijgevoegd in bijlage 6. In bijlage 7 zijn de overzichtsfoto's opgenomen van het plangebied.

De bodemopbouw in het plangebied is tamelijk uniform. Onder een subrecent geroerde laag met puin, is een pakket jonge rivierklei aanwezig (Formatie van Echteld). Dit matig gerijpte tot gerijpte kleipakket klei gaat geleidelijk over in siltig fijn beddingzand van de stroomgordel van de IJssel (Formatie van Echteld). Alleen in boring 2 komt het beddingzand dichter onder de oppervlakte voor en zijn ook de afdekkende lagen zandiger.

Tabel 3: Bodemopbouw in het onderzoeksgebied (boring 1)

Diepte (cm – mv)	Samenstelling	Interpretatie
0-10	Gras	
10-150	Grijsbruin gevlekte, zwak zandige klei met baksteenpuin en industrieel slakmateriaal	Ap1; bouwvoor/geroerd pakket
150-190	Grijsbruine, roestige, zwak zandige klei	C1; oeverafzettingen (jonge rivierklei, Formatie van Echteld)
190-210	Grijze, matig gerijpte klei met roestvlekken	C2; komklei (jonge rivierklei, Formatie van Echteld)
210-240	Grijs, sterk siltig, fijn zand	C3; beddingafzettingen (Formatie van Echteld)

Archeologie

Tijdens het booronderzoek zijn alle zandige lagen gezeefd over een metalen zeef met een maaswijdte van 4 mm en alle afzonderlijke kleilagen versneden en verbrokkeld. Hierbij zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.[31]

[31] *Het opsporen van vondstmateriaal was niet primair het doel van het verkennend booronderzoek.*

Op grond van de onderzoeksresultaten kunnen de onderzoeksvragen uit het Plan van Aanpak als volgt beantwoord worden:

Beantwoording onderzoeksvragen

- *Wat is de bodemopbouw en intactheid van het bodemprofiel binnen het plangebied?*

Binnen het plangebied is in boring 1, 3, 4, 5 en 6 onder de subrecente bouwvoor/geroerde laag sprake van overwegend kalkloze jonge rivierklei. Deze rivierklei bestaat uit een pakket zwak zandige klei (oeverafzettingen) op komklei. In de komklei komen soms veenbrokjes (verslagen Hollandveen) voor. De overgang naar de zandige klei vindt plaats op minimaal 80 cm-mv (boring 4) en op maximaal 150 cm-mv (boring 1). De overgang naar de onderliggende komklei is in alle gevallen geleidelijk. De top van de komklei is op minimaal 140 cm-mv (boring 3) en maximaal 190 cm-mv (boring 5) aangetroffen. In boring 6 is tussen 200 en 205 cm-mv in de komklei een vegetatiehorizont aangetroffen, bestaande uit donkerbruine, venige klei. Onder komklei of onder de vegetatiehorizont in boring 6 is een pakket matig tot sterk siltig fijn zand aangetroffen dat is geïnterpreteerd als beddingzand. De top hiervan is op minimaal 120 cm-mv (boring 2) en maximaal 220 cm-mv (boring 5) aanwezig. Alle bovengenoemde afzettingen zijn door de IJssel afgezet en worden tot de Formatie van Echteld gerekend.

Boring 2 laat een iets afwijkend bodemprofiel zien. De geroerde lagen (Ap1-, Ap2- en Ap3-horizont) reiken hier tot 120 cm-mv. Intacte jonge rivierkleiafzettingen ontbreken. Onder de geroerde lagen komt het beddingzand van de Formatie van Echteld voor. Dit zand zit hier aanzienlijk hoger dan in de rest van het plangebied. Ook in boring 3 ligt de top van het zand hoger, namelijk op 160 cm-mv, terwijl dit in de andere boringen op meer dan 200 cm-mv voorkomt. Waarschijnlijk gaat het hier om (micro)reliëf in het natuurlijke beddinglandschap, waarbij er ter plaatse van boring 2 en 3 een noord-zuid georiënteerde verhoging in het landschap aanwezig was.

- *Zijn, daar waar de bodem intact is, archeologische indicatoren aangetroffen die kunnen wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats in het onderzoeksgebied? Zo ja, wat is de aard en diepteligging ervan?*

Hoewel het opsporen van archeologische vindplaatsen niet het primaire doel is van verkennend bodemonderzoek, zijn alle relevante bodemlagen geïnspecteerd op archeologische indicatoren. Er zijn geen relevante archeologische indicatoren aangetroffen behalve industriële slak, modern betonpuin en modern baksteenpuin dat in de subrecente bouwvoor/geroerde laag aanwezig is.

- *Zijn er archeologische lagen aangetroffen (cultuur- en afvallagen c.q. ophogingslagen)? Zo ja, wat is de aard, diepteligging en minimale en maximale dikte ervan?*

Zie tevens het antwoord op bovenstaande vragen. De aangetroffen bouwvoor/geroerde laag kan op basis van de bijmenging aan submoderne materialen gedateerd worden in de 20^{e} eeuw. Andere aanwijzingen voor menselijk handelen in het verleden ontbreken. Er zijn alleen natuurlijke afzettingen aangetroffen. De aangetroffen vegetatiehorizont in boring 6 is erg dun en is vrij kort na het ontstaan overstroomd met een kleidek, waardoor deze niet als archeologisch relevant kan worden geduid.

- *In welke mate stemmen de resultaten overeen met de verwachtingen?*

Op basis van het bureauonderzoek werd verwacht dat het plangebied op een stroomrug van de IJssel zou liggen, waarin poldervaaggronden ontstaan zijn. Daaronder werd grof rivierzand van de Formatie van Kreftenheye verwacht. Het booronderzoek heeft aangetoond dat er inderdaad sprake is van stroomrugafzettingen (oeverafzettingen op komklei op beddingafzettingen) van de Formatie van Echteld waarin een poldervaaggrond ontwikkeld is. Het onderliggende zand is echter niet grof, maar heeft een fijne korrelgrootte. Het zand is daarom geïnterpreteerd als beddingzand van de Formatie van Echteld. Dat betekent dat binnen de maximale boordiepte van 250 cm-mv geen pleistocene afzettingen aangetroffen zijn.

De hoge archeologische verwachting voor de Volle Middeleeuwen en Nieuwe tijd kan worden bijgesteld naar laag, met als indicatie verstoord. De lage verwachting voor de oudere perioden kan gehandhaafd blijven, omdat er geen aanwijzingen zijn aangetroffen voor menselijk handelen in het verleden (archeologische indicatoren, bodemvorming of cultuurlagen).

Afbeelding 10: Boring 2 met achtereenvolgens (v.l.n.r. en van boven naar onder) de bouwvoor/geroerde lagen, rivierklei en helemaal onderin (rechts op de foto) de zandige beddingafzettingen

4. Conclusie en aanbeveling

4.1 Conclusie

Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek toont aan dat het plangebied gelegen is op de stroomrug van de IJssel die actief is geweest van 250 nC tot 1.200 nC. Er geldt door de eroderende werking van de IJssel een lage trefkans op archeologische resten uit de periode Laat-Paleolithicum-Bronstijd. Voor de periode van de IJzertijd tot en met de Late Middeleeuwen geldt er een hoge verwachting. De periode van de Tweede Wereldoorlog heeft een lage verwachting.

De bouw en inrichting van het erf heeft voor een bodemverstoring van ca. 0,50 tot 0,77 m-mv gezorgd. Onder de subrecente bouwvoor is waarschijnlijk sprake van komafzettingen.

Booronderzoek

Binnen het plangebied is in boring 1, 3, 4, 5 en 6 onder de subrecente bouwvoor/geroerde laag sprake van overwegend kalkloze jonge rivierklei. Deze rivierklei bestaat uit een pakket zwak zandige klei (oeverafzettingen) op komklei. In de komklei komen soms veenbrokjes voor. De overgang naar de zandige klei vindt plaats op minimaal 80 cm-mv (boring 4) en op maximaal 150 cm-mv (boring 1). De overgang naar de onderliggende komklei is in alle gevallen geleidelijk. De top van de komklei is op minimaal 140 cm-mv (boring 3) en maximaal 190 cm-mv (boring 5) aangetroffen. In boring 6 is tussen 200 en 205 cm-mv in de komklei een vegetatiehorizont aangetroffen, bestaande uit donkerbruine, venige klei. Onder komklei of onder de vegetatiehorizont in boring 6 is een pakket matig tot sterk siltig fijn zand aangetroffen dat is geïnterpreteerd als beddingzand. De top hiervan is op minimaal 120 cm-mv (boring 2) en maximaal 220 cm-mv (boring 5) aanwezig. Alle bovengenoemde afzettingen zijn door de IJssel afgezet en worden tot de Formatie van Echteld gerekend.

Boring 2 laat een iets afwijkend bodemprofiel zien. De geroerde lagen (Ap1-, Ap2- en Ap3-horizont) reiken hier tot 120 cm-mv. Intacte jonge rivierkleiafzettingen ontbreken. Onder de geroerde lagen komt het beddingzand van de Formatie van Echteld voor. Dit zand zit hier aanzienlijk hoger dan in de rest van het plangebied. Ook in boring 3 ligt de top van het zand hoger, namelijk op 160 cm-mv, terwijl dit in de andere boringen op meer dan 200 cm-mv voorkomt. Waarschijnlijk gaat het hier om (micro)reliëf in het natuurlijke landschap, waarbij er ter plaatse van boring 2 en 3 een noord-zuid georiënteerde verhoging in het landschap aanwezig was.

4.2 Selectieadvies

Op basis van de resultaten van het booronderzoek acht Hamaland Advies de kans gering dat er met de toekomstige bodemingrepen archeologische waarden verloren gaan. Wij adviseren daarom om het plangebied vrij te geven voor de geplande ontwikkelingen.

4.3 Voorbehoud

Het uitgevoerde onderzoek is op zorgvuldige wijze verricht volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden. Het archeologisch onderzoek is erop gericht om de kans op het aantreffen dan wel vernietigen van archeologische waarden bij bouwwerkzaamheden in het plangebied te verkleinen.

Het bevoegd gezag, de gemeente Zevenaar en haar adviseur van de ODRA (dhr. J. Habraken) zullen de resultaten van het onderzoek toetsen voordat vervolgstappen/graafwerkzaamheden kunnen worden ondernomen.

Verder dient te allen tijde bij het afgeven van een omgevingsvergunning de wettelijke meldingsplicht (artikel 5.10 en 5.11 van de Erfgoedwet) kenbaar te worden gemaakt, om het documenteren van toevalsvondsten te garanderen: ‘Degene die anders dan bij het doen van opgravingen een zaak vindt waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een monument is (in roerende of onroerende zin), meldt die zaak zo spoedig mogelijk bij onze minister’. Deze aangifte dient te gebeuren bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in Amersfoort. Ook wordt geadviseerd om de

verantwoordelijk ambtenaar voor de gemeente Zevenaar en haar adviseur van de ODRA (dhr. J. Habraken) hierover direct te informeren.

Gebruikte Bronnen

Literatuur

Bakker, H. de & Schelling J., 1989. *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland: de hogere niveaus.* Wageningen.

Berendsen, H.J.A., 2005. *Landschappelijk Nederland: De fysisch-geografische regio's.* Assen

Berendsen, H.J.A., 2008. *De vorming van het land: inleiding in de geologie en de geomorfologie*. Assen.

Helmich, C. 2005. *Inventariserend Veldonderzoek d.m.n. boringen, Hoefjes 2-12 te Giesbeek*, Synthegrarapport 175247.

Mierlo, M. van, et.al 2019. *Archeologisch onderzoek deellocatie Giesbeek, gemeente Zevenaar,* Greenhouse Advies, rapportnr. 2017.22

Niet digitaal aanwezige literatuur, opgevraagd bij het bevoegde gezag:

Goossens BA, E. 2007. *Plangebied Binnenweg en Meentsestraat te Giesbeek 2007, RAAP*-Rapport N 1998

Websites

http://zoeken.cultureelerfgoed.nl; Archis3 voor informatie over waarnemingen, vondsten, onderzoeken, Bonneblad, geomorfologie, bodem, grondwater, coördinaten,
https://archis.cultureelerfgoed.nl/#/ voor doen van melding
http://ahn.maps.arcgis.com/ voor hoogte- informatie
www.dans.easy.nl voor Archeologische rapporten
www.pdok.nl voor databestanden tbv GIS-kaarten
https://www.ruimtelijkeplannen.nl voor bestemmingsplangegevens
https://www.dinoloket.nl/ondergrondgegevens voor informatie over ondergrondse boringen
www.gelderland.nl voor Cultuur en Erfgoed programma, kaarten en kennisagenda
http://maps.bodemdata.nl/bodemdatanl/index.jsp voor grondwatertrappen
https://www.bodemloket.nl/ voor milieukundige informatie
www.ikme.nl voor WOII informatie
https://verliesregister.studiegroepluchtoorlog.nl/ voor vliegtuigcrashes WOII

BIJLAGEN

Bijlage 1: Plangebied

Afbeelding 11: Schetsontwerp met het plangebied binnen het gekleurde kader (opdrachtgever in bestand: 3172.01_Schetsboek_Prins Clauslaan_04-06-2020.pdf)

Bijlage 2: Overzicht van geologische en archeologische perioden

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

Project: BO Prins Clauslaan 4 t/m 24 (even nrs.) te Giesbeek
Kenmerk: HAMA/DIR/PCG/202858

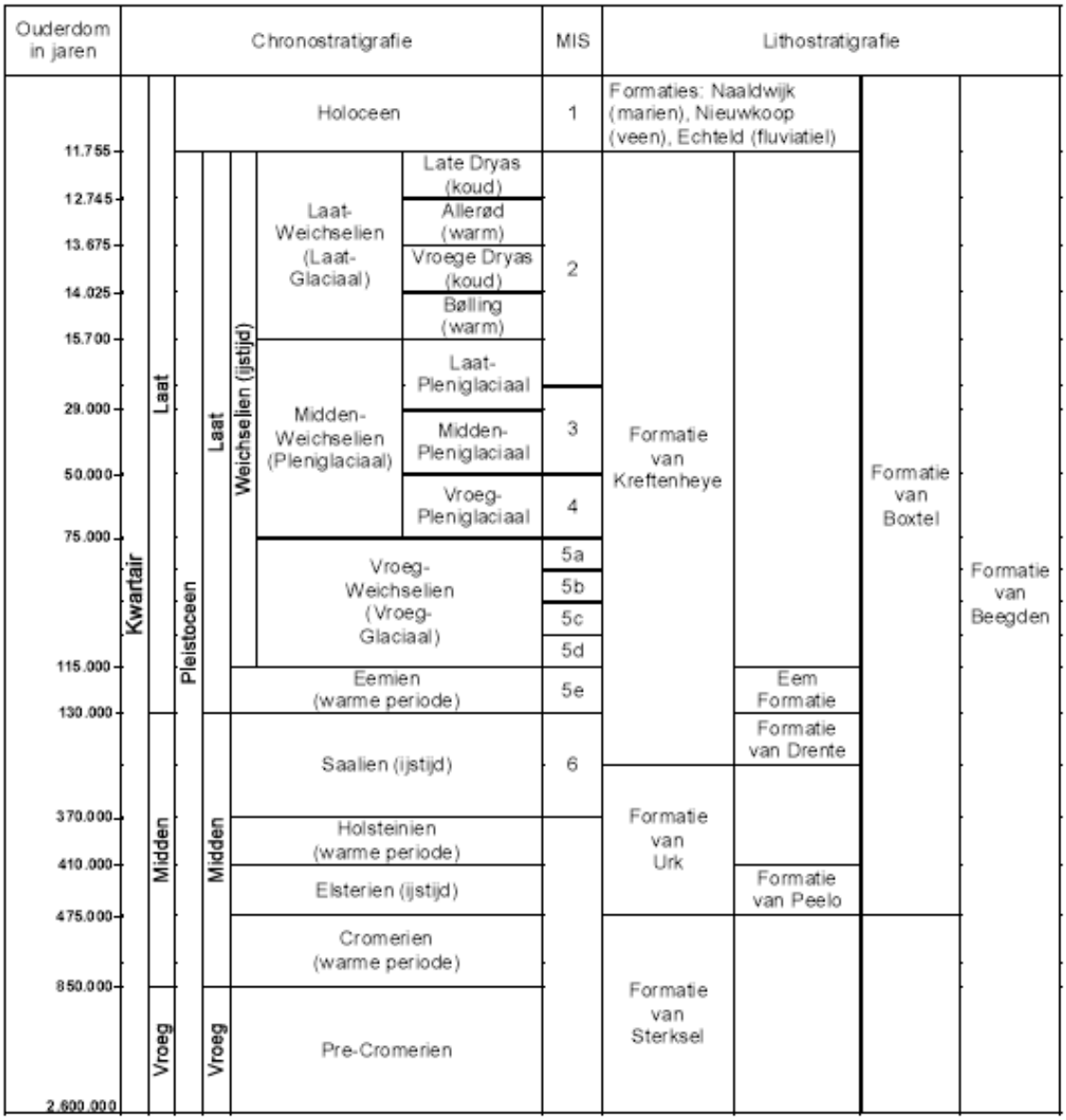

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

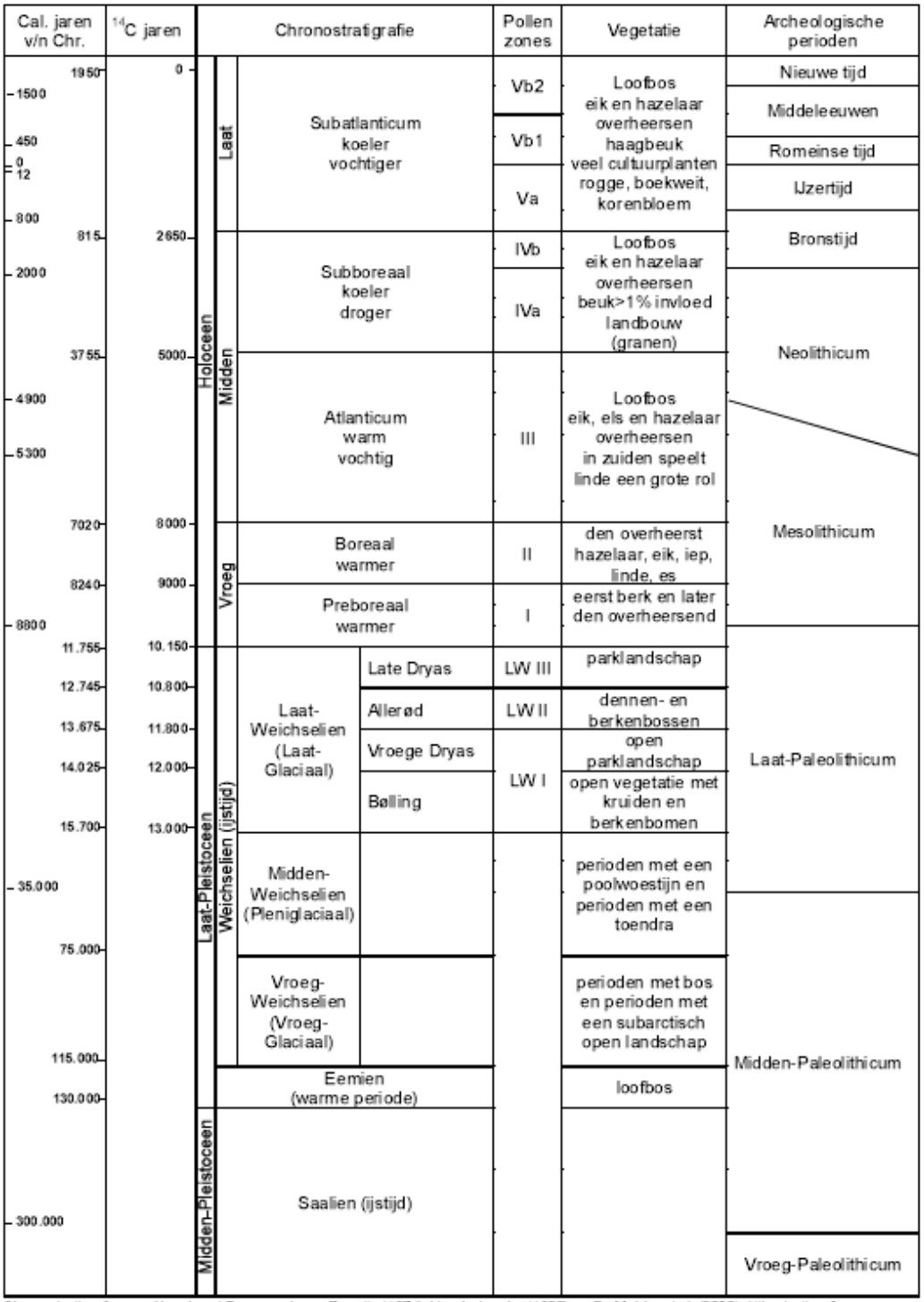

Chronostratigrafie voor Noordwest-Europa volgens Zagwijn (1974), Vandenberghe (1985) en De Mulder *et al.* (2003). Lithostratigrafie volgens De Mulder *et al.* (2003). Mariene isotoop stadium (MIS) volgens Bassinot *et al.* (1994). Atmosferische data volgens Stuiver *et al.* (1998). Zuurstofisotoop calibratie (OxCal) versie 3.9 Bronk Ramsey (2003), toegepast op het Laat-Weichselien en het Holoceen. Archeologische periode-indeling en ouderdom volgens de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Vegetatie bewerkt volgens Berendsen (2000). Pollenzones volgens P. Vos & P. Kiden (2005).

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

Bijlage 3: Bouwdossiergegevens bestaande bebouwing plangebied

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

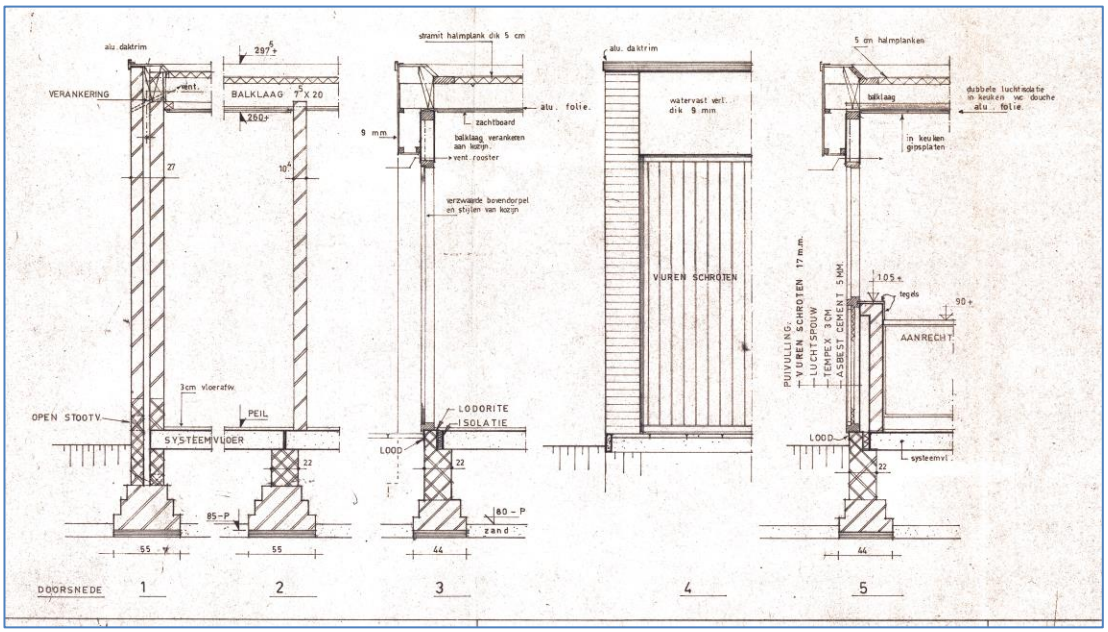

Afbeelding 12: Funderingsdiepte van 0,77 m-mv van de woningen in het plangebied (bouwvergunning 1977, gemeente Zevenaar)

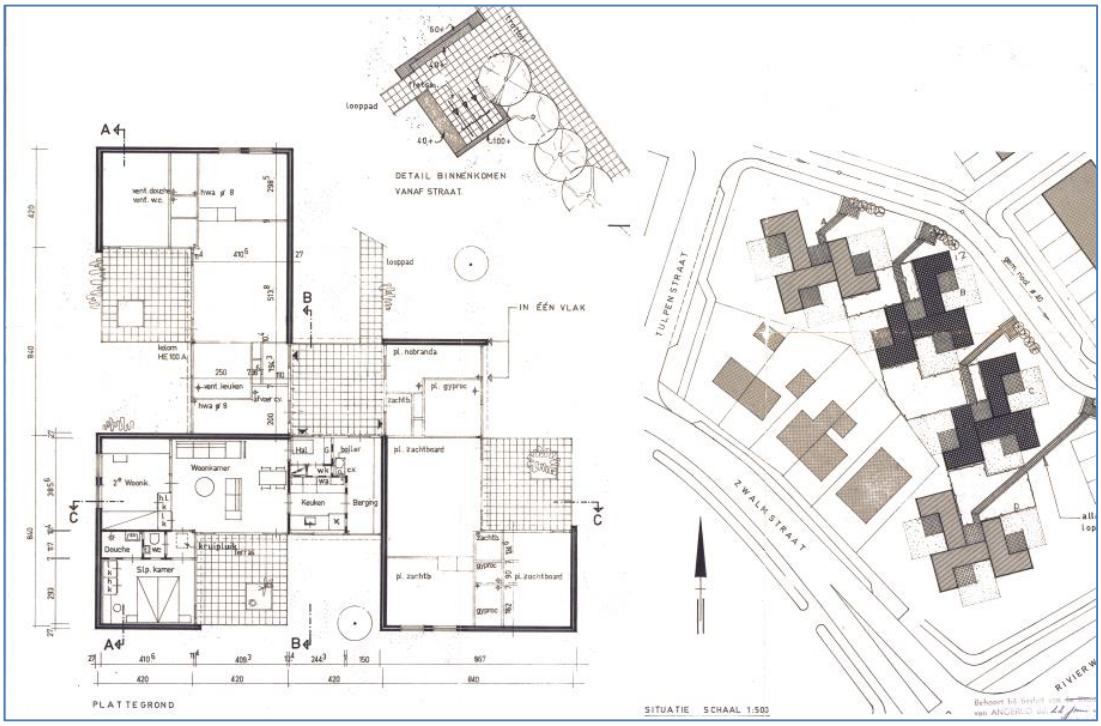

Afbeelding 13: Verstoringsoppervlakte van in totaal 1.127,50 m² voor de 12 woningen en 240 m² voor terras (bouwvergunning 1977, gemeente Zevenaar)

Bijlage 4: Boorpuntenkaart en RD-coordinaten van de boringen

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

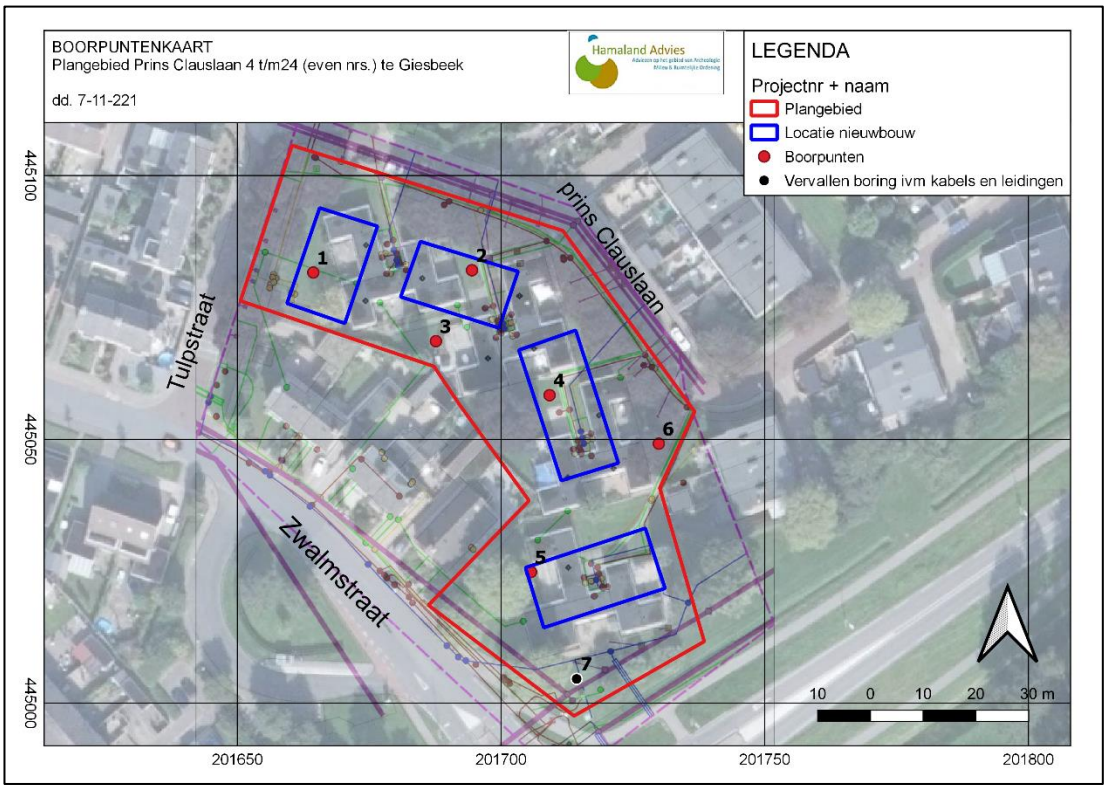

Boring	X-Coördinaat	Y-Coördinaat	Maaiveldhoogte	opmerking
1	201.664	445.081	9,59 m+NAP	
2	201.695	445.082	9,61 m+NAP	
3	201.688	445.068	9,77 m+NAP	
4	201.709	445.058	9,65 m+NAP	
5	201.706	445.025	9,55 m+NAP	
6	201.730	445.049	9,70 m+NAP	
7	201.714	445.005		Boring is niet gezet ivm de kabels&leidingen

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

Bijlage 5: Boorlegenda en boorstaten (separaat bijgevoegd)

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

Project: BO Prins Clauslaan 4 t/m 24 (even nrs.) te Giesbeek
Kenmerk: HAMA/DIR/PCG/202858

SMART

Boorstatenlegenda

Classificaties volgens de (Lutum+Silt)-Zand-Grind-driehoek

Grind

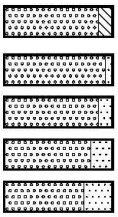

Grind als toevoeging

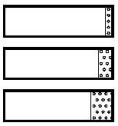

Classificaties volgens de OS-Lutum-(Silt+Zand)-driehoek

Veen

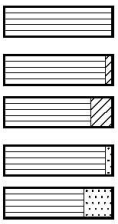

Veen als toevoeging

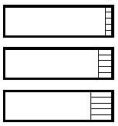

Laagaanduidingen

Peilbuizen

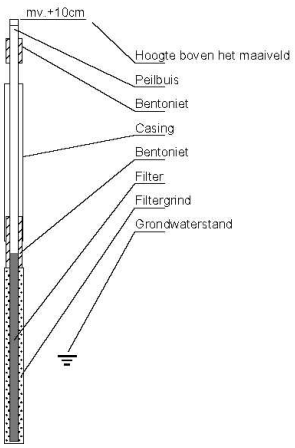

Classificaties volgens de Lutum-Silt-Zand-driehoek

Klei

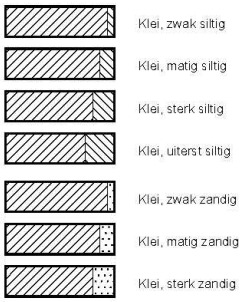

Zand

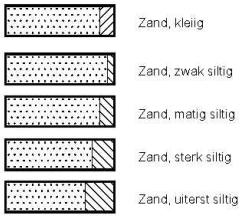

Leem

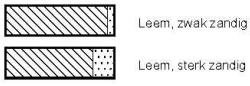

Bijzondere lagen

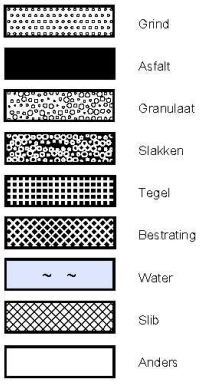

Monsters

Detectie

Olie/water-reactie

1 = zwak
2 = matig
3 = sterk
4 = uiterst

PID waarden

< 0,2 ppm
0,2 - 1,0 ppm
1,0 - 2,0 ppm
2,0 - 10 ppm
> 10 ppm

getekend volgens NEN 5104

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

Bijlage 6: Top-C-kaart

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

Project: BO Prins Clauslaan 4 t/m 24 (even nrs.) te Giesbeek
Kenmerk: HAMA/DIR/PCG/202858

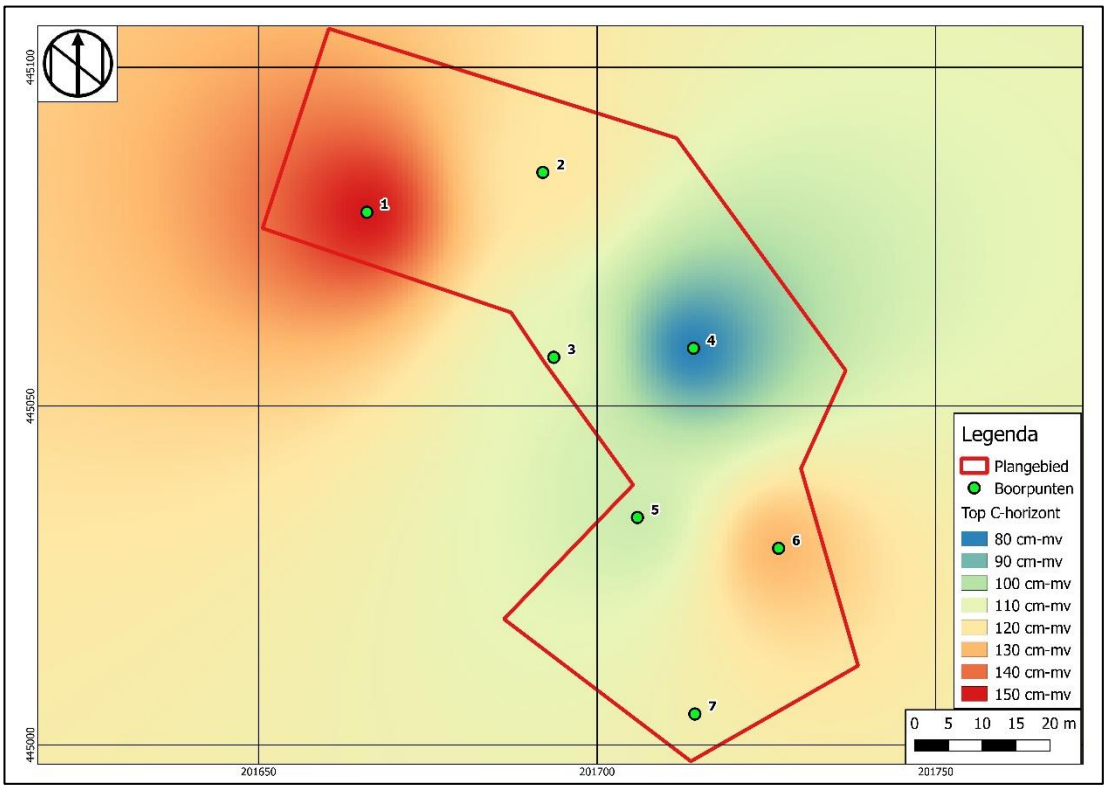

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

Bijlage 7: Overzichtsfoto’s plangebied tijdens het booronderzoek

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

© Hamaland Advies, Ambachtsweg 9b, 7021 BT Zelhem t. 06-54.3603933

MEMO

Aan:	Woningcoöperatie Plavei
Datum:	15-11-2021
Project nr:	3172.02
Betreft:	Memo effectbeoordeling stikstofdepositie Ruimtelijke onderbouwing Prins Clauslaan te Giesbeek
Bijlage(n)	BIJL 1 - AERIUS – gebruiksfase

1. Inleiding

In opdracht van woningcoöperatie Plavei heeft Buro Ontwerp & Omgeving onderzoek verricht naar de stikstofdepositie op nabijgelegen kwetsbare natuurgebieden ten gevolge van het gebruik van veertien woningen aan de Prins Clauslaan te Giesbeek.

Omschrijving projectgebied

Het projectgebied aan de Prins Clauslaan te Giesbeek is in de huidige situatie bebouwd met twaalf seniorenwoningen van één bouwlaag hoog. Door verzakkingen is er schade opgetreden aan enkele woningen. Besloten is om alle woningen van dit type te vervangen voor nieuwbouw. De nieuwbouw bestaat uit veertien levensloopbestendige woningen. Het projectgebied is gelegen aan de rand van de kern Giesbeek en de directe omgeving van het projectgebied kan getypeerd worden als een woonomgeving (woonstraat). Op de navolgende afbeeldingen is de globale ligging en begrenzing van het projectgebied weergegeven.

Ligging en begrenzing van het projectgebied

Natura-2000

In Nederland zijn ongeveer 161 Natura 2000-gebieden aangewezen. Dit zijn gebieden met een Europese beschermingsstatus. Veel van die gebieden zijn gevoelig voor stikstofdepositie. Het projectgebied ligt op een afstand van circa 1 km ten zuiden van stikstofgevoelige habitats in het Natura 2000-gebied Rijntakken en 3 km van stikstofgevoelige habitats in het Natura 2000-gebied Veluwe. Op de navolgende kaart is de ligging van het projectgebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied weergegeven. Hierbinnen zijn de stikstofgevoelige habitats en leefgebieden paars gekleurd en de overige delen van Natura 2000-gebieden zijn groen (terrestrisch) of blauw (aquatisch) gekleurd.

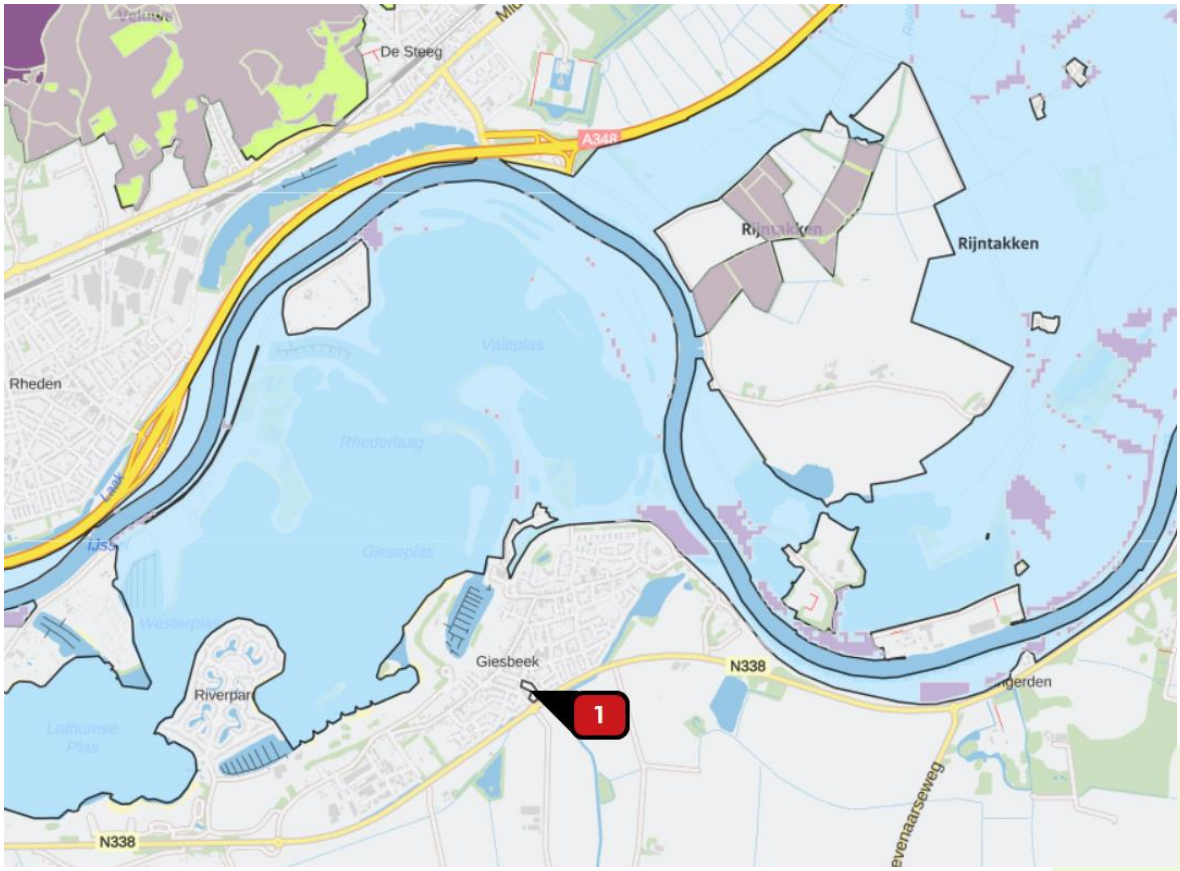

Ligging projectgebied (nummer 1) t.o.v. Natura 2000-gebieden Rijntakken (blauw) en Veluwe (groen, linksboven)

Volgens de Wet natuurbescherming moet uitgesloten worden dat significante negatieve effecten kunnen optreden in Natura 2000-gebieden. Stikstofdepositie kan verslechterende gevolgen hebben voor stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden waarvoor een Natura 2000-gebied is aangewezen. Deze gevolgen kunnen significant zijn wanneer een plan, project of andere handeling leidt tot een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden die overbelast zijn. Een verdere toename van de stikstofdepositie is alleen toegestaan met een vergunning Wet natuurbescherming (Wnb). Daarom dient voor nieuwe plannen en projecten onderzocht te worden of er sprake is van een significante depositie van stikstof op relevante Natura 2000-gebieden.

Doelstelling van het onderzoek

De effectbeoordeling stikstofdepositie heeft tot doel de NO_x- (stikstofoxiden) en NH_3- (ammoniak) emissies naar de lucht door het voornemen inzichtelijk te maken en de toename van stikstofdepositie als gevolg hiervan op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden te berekenen. De effectbeoordeling stikstofdepositie wordt afgesloten met conclusies waarbij duidelijk wordt of in het kader van de Wet natuurbescherming significante effecten uitgesloten kunnen worden.

2. Werkwijze

Algemeen

Op basis van de berekende NO_x- en NH_3-emissies die een project of andere handeling van een plan uitstoot wordt met een verspreidingsmodel de stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats en leefgebieden in Natura 2000-gebieden berekend. Er wordt gebruik gemaakt van AERIUS voor wat betreft informatie over de actuele stikstofdepositie en kritische depositiewaarde (KDW) van stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden in de Natura 2000-gebieden. Depositieberekeningen zijn uitgevoerd met de meest recente versie van AERIUS Calculator.

Significante effecten kunnen worden uitgesloten als door het project, andere handeling of planologische mogelijkheden van een plan geen stikstofdepositie toename plaats vindt op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden in Natura 2000-gebieden. Hiervan is sprake als de berekende toename in stikstofdepositie niet groter is dan 0,00 mol/ha/jr. Indien dit het geval is, is er geen vergunningsplicht voor wat betreft stikstof.

Onderzoeksopzet

In dit onderzoek zijn de NO_x- en NH_3-emissies gedurende de gebruiksfase (hoofdstuk 3) onderzocht. In hoofdstuk 4 wordt met deze gegevens berekend of er een toename van stikstofdepositie plaatsvindt op nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

3. Emissie permanente fase (gebruiksfase)

Programma

Het beoogde programma voor het projectgebied bestaat uit veertien levensloopbestendige woningen. De woningen worden gasloos opgeleverd.

Verkeersaantrekkende werking

De verkeersgeneratie is bepaald met behulp van CROW-publicatie 381 "Toekomstbestendig parkeren. Van parkeerkencijfers naar parkeernormen" (december, 2018) en 'Demografische kerncijfers per gemeente' van het CBS. De verkeersaantrekkelijke werking is afhankelijk van de stedelijkheid van de gemeente, de ligging t.o.v. het centrum en het woningtype. Het CBS typeert de gemeente Zevenaar als een 'matig stedelijke gemeente'[5] .

Onderwerp	Grootte en stedelijkheid van gemeenten			
	Gemeentegrootte		Stedelijkheid	
Regio's	Code	Omschrijving	Code	Omschrijving
	code	omschrijving	code	omschrijving
Zevenaar	4	20 000 tot 50 000 inwoners	3	Matig stedelijk

Bron: CBS

Volgens het CROW kan de ligging van het projectgebied getypeerd worden als 'rest bebouwde kom' aangezien de locatie aan de rand van de kern Giesbeek ligt en deel uitmaakt van de bebouwde kom. De verkeersaantrekkende werking voor woningen op een dergelijke locatie is als volgt:

Overzicht verkeersbewegingen					
Type	Aantal	norm (min)	Norm (max)	Gemiddeld	bewegingen per etmaal
Sociale huurwoning	14	4,5	5,3	4,9	68,6
	Totaal per etmaal				68,6
	Percentage vrachtverkeer per woning		0,018		
	Aantal woningen	14	0,252		
	Per jaar	365 dagen	91,98		

De totale verkeersaantrekkende werking van het plan is gemiddeld 68,6 motorvoertuigbewegingen per etmaal.

[5] https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83859NED/table?dl=2944A

In de CROW-publicatie is het volgende over vrachtverkeer opgenomen: “het vrachtverkeer naar en van woongebieden is doorgaans verwaarloosbaar, maar is wel in de cijfers verwerkt. Als gemiddelde kan worden gehanteerd: 0,02 vrachtautobewegingen per woning per werkdagetmaal”. Een werkdag kan naar weekdag worden omgerekend door te delen met 1,11. Per weekdagetmaal zijn er dus 0,018 vrachtverkeerbewegingen per woning. Op jaarbasis zijn dit er 91,88.

Huishoudens

Conform de gegevensset ‘kentallen Ruimtelijke plannen’ van RIVM/EZ, behorende bij de AERIUS-factsheet ‘Ruimtelijke plannen – Emissiefactoren’ is de NH_3-emissie van huishoudens voor nieuwbouwwoningen 0 kg/jr. Ook de NO_x-emissie is verwaarloosbaar, aangezien de geplande woning gasloos wordt opgeleverd (Emissiefactor = 0 kg/jr).

Tauw heeft in 2018 in opdracht van BIJ12 emissiekentallen NO_x voor huishoudens bepaald[6]. Aangezien appartementen (nagenoeg) geen buitenruimte hebben, is de NO_x-emissie door sfeerhaarden en barbecues verwaarloosbaar (Emissiefactor = 0 kg/jr). Voor een grondgebonden woning wordt uitgegaan van een Emissiefactor van 0,44 kg/jr. Veertien grondgebonden woningen emitteren 6,16 kilo NO_x per jaar.

[6] Tauw, Emissiekentallen NOx en NH3 voor PAS / AERIUS, 31 augustus 2018

4. AERIUS-berekening

Uitgangspunten berekeningen

In lijn met de gewijzigde Regeling natuurbescherming van 24 april 2019 zijn aparte stikstofdepositie berekeningen uitgevoerd voor de tijdelijke en de permanente fase. Met AERIUS Calculator zijn de eerder genoemde emissiebronnen gemodelleerd waarbij wordt opgemerkt dat:

- Het wegverkeer is gemodelleerd als lijnbron;
- AERIUS hanteert een minimum van 1,0 voertuig; Als het voertuigaantal per etmaal lager is dan 1,0 is het aantal per jaar weergegeven;
- De emissie door de woningen is gemodelleerd als oppervlaktebron;
- De emissie door mobiele werktuigen is gemodelleerd als oppervlaktebron.

Rekenresultaten permanente fase

De verspreidingsberekeningen zijn uitgevoerd met AERIUS Calculator voor het rekenjaar '2022', aangezien dit het eerste jaar is wanneer theoretisch de woningen bewoond kunnen zijn.

Uit de rekenresultaten blijkt dat op verschillende stikstofgevoelige habitattypes in de Natura 2000-gebieden Rijntakken en Veluwe geen stikstofdepositie groter dan 0,00 mol/ha/jr plaats vindt. De rekenresultaten voor de permanente fase zijn als bijlage 1 bij dit memo gevoegd.

Conclusie

Uit de uitgevoerde effectbeoordeling stikstofdepositie blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling van maximaal veertien woningen aan de Prins Clauslaan te Giesbeek in de gebruiksfase (bewoning) niet leidt tot een stikstof-depositie groter dan 0,00 mol/ha/jr.

De tijdelijke emissie in de realisatiefase is vanaf 1 juli 2021 vrijgesteld volgens de wetswijziging stikstofreductie en natuurverbetering en kan daardoor vanaf 1 juli aanstaande zonder vergunning plaatsvinden[7]. Met betrekking tot stikstofdepositie kan worden opgemerkt dat er geen vergunning van de Wet natuurbescherming nodig is om de ontwikkeling mogelijk te maken.

[7] Staatsblad 2021, 288 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen (officielebekendmakingen.nl)

Bijlagen

Bijlage 1: AERIUS-berekening gebruiksfase

Bijlage 1

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de berekende stikstofbijdragen op eigen gedefinieerde rekenpunten.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Laura Tilleman	Prins Clauslaan, 6987BX Giesbeek

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
ontwikkeling Giesbeek	RXoLicQuP4FG

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
15 november 2021, 16:25	2022	Berekend met eigen rekenpunten

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	7,59 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Niet van toepassing	Niet van toepassing

Toelichting

gebruiksfase 2022

Locatie
Situatie 1

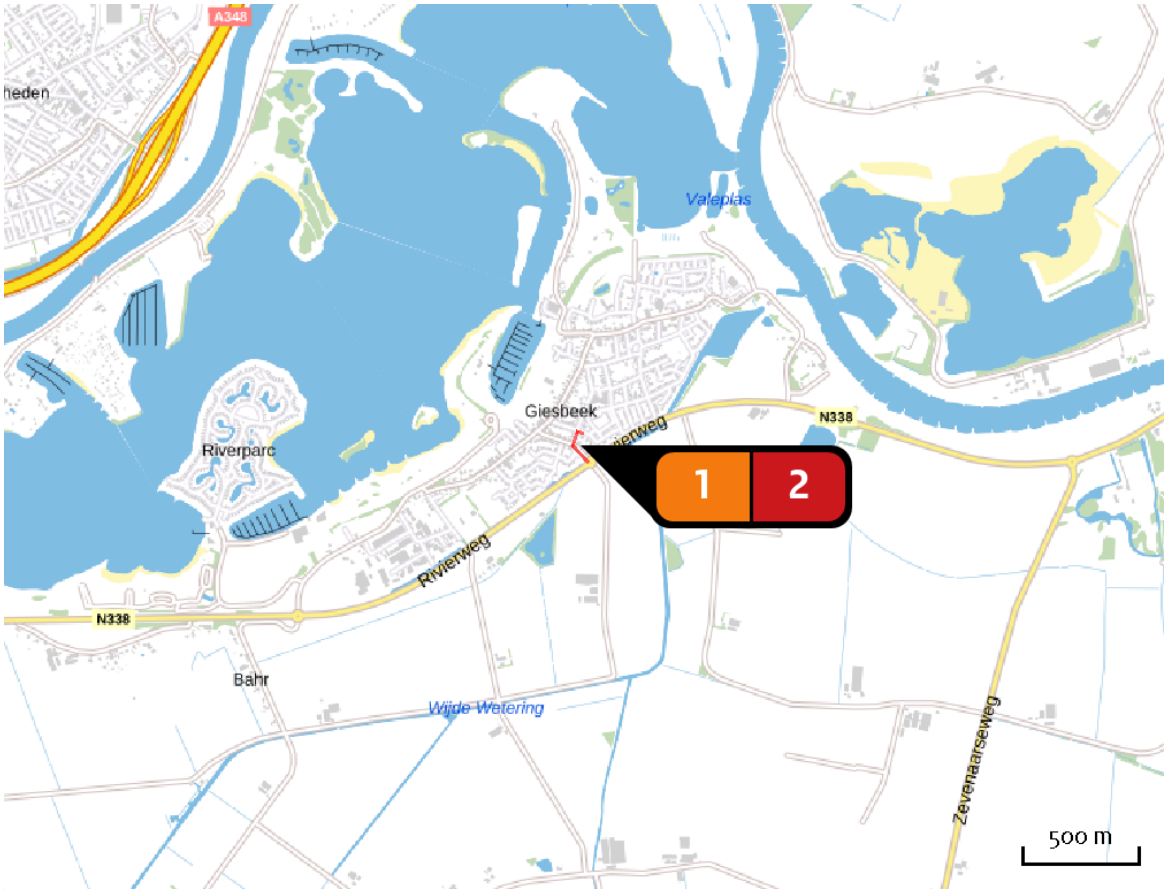

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		giesbeek gebruik Wonen en Werken | Woningen	-	6,20 kg/j
2		wegverkeer gebruik Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	1,39 kg/j

Rekenpunten

	Label	Positie	Situatie 1	Afstand tot dichtstbijzijnde bron
a	Veluwe ZGL4030 (4 km)	198143, 447225	0,00	4.101 m
b	Rijntakken Lg11 (2 km)	202665, 447175	0,00	2.293 m
c	Rijntakken (1 km)	201154, 445111	0,00	490 m
d	Rijntakken ZGH91E0B (2 km)	202580, 446827	0,00	1.944 m
e	Rijntakken H6510A (5 km)	196978, 443470	0,00	4.923 m
f	Rijntakken Lg08 (1 km)	202325, 446300	0,00	1.359 m
g	Veluwe H9120 (3 km)	200105, 447555	0,00	2.895 m
h	Veluwe H4030 (4 km)	199307, 448150	0,00	3.841 m
i	Veluwe Lg14 (3 km)	200743, 447852	0,00	2.889 m
j	Rijntakken ZGLg11 (1 km)	201650, 446000	0,00	888 m
k	Rijntakken H6120 (5 km)	196970, 443477	0,00	4.929 m
l	Veluwe L4030 (4 km)	199286, 448050	0,00	3.776 m
m	Veluwe (3 km)	200350, 447678	0,00	2.880 m
n	Rijntakken ZGLg08 (2 km)	199675, 445947	0,00	2.151 m

Emissie (per bron)

Situatie 1

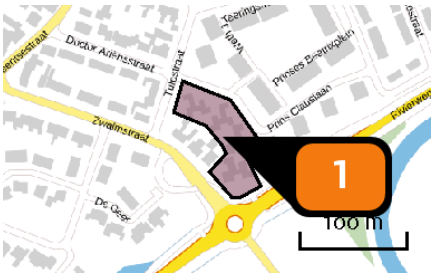

Naam	giesbeek gebruik
Locatie (X,Y)	201704, 445054
Uitstoothoogte	1,0 m
Oppervlakte	0,4 ha
Spreiding	0,5 m
Warmteinhoud	0,000 MW
Temporele variatie	Continue emissie
NOx	6,20 kg/j

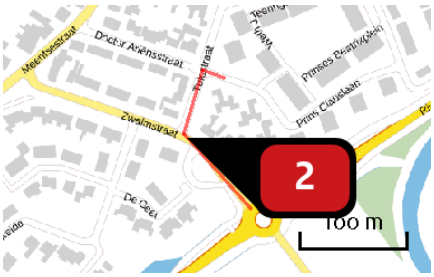

Naam	wegverkeer gebruik
Locatie (X,Y)	201644, 445049
NOx	1,39 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	92,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Licht verkeer	68,6 / etmaal	NOx	1,32 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210713_c09c249ebe

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

PRINS CLAUSLAAN 2 T/M 24

TE GIESBEEK

Ecologie

Rapportage quickscan Wet natuurbescherming

Prins Clauslaan 2 t/m 24 te Giesbeek

Opdrachtgever	Plavei Kerkstraat 47 6940BB Didam
Rapportnummer	11893.001
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	7 februari 2020
Vestiging	Gelderland Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem 088 - 5001600 doetinchem@econsultancy.nl
Opsteller	C.C. Slemmer, Bsc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	J.G. Boogaard, BSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg
Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid
Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 1

2 GEBIEDSBESCHRIJVING 2

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving 2
2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen 4

3 ONDERZOEKSMETHODIEK 5

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING 6

4.1 Zorgplicht 6
4.2 Soortenbescherming 6
4.3 Gebiedenbescherming 7
4.4 Houtopstanden 8

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN 9

5.1 Vogels 9
5.2 Vleermuizen 10
5.3 Overige zoogdieren 12
5.4 Overige soortgroepen 12

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING 13

6.1 Broedvogels 13
6.2 Vleermuizen 13
6.3 Overige soort(groep)en 14

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING 15

7.1 Natura 2000 15
7.2 Natuurnetwerk Nederland 16

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES 17

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
Bijlage 2 verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Plavei opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming aan de Prins Clauslaan 2 t/m 24 te Giesbeek.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen sloop en nieuwbouw op de onderzoekslocatie.

De quickscan Wet natuurbescherming heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden.

Econsultancy is lid van de brancheverenigingen "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (12 woningen) ligt aan de Prins Clauslaan 2 t/m 24, direct ten zuiden van de kern van Giesbeek.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie X = 201.765, Y = 445.085**.**

Figuur 1. Ligging onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft 12 senioren woningen. De seniorenwoningen bestaan uit vier woonblokken van elk drie woningen. De woningen bestaan uit één bouwlaag en zijn voorzien van een plat dak. De bebouwing is voorzien van een luchtspouw die reeds gevuld is met isolatiemateriaal. Echter is de isolatie deels verzakt. De luchtspouw is voor een deel toegankelijk doormiddel van open stootvoegen. De dakrand is voorzien van een metalen strip die nauw aansluit op de gevel.

Ten noorden van de onderzoekslocatie is de bebouwde kom van Giesbeek gelegen. Verder ten noorden is de IJssel gelegen en de Gieseplas. Ten zuiden van de onderzoekslocatie is het agrarisch buitengebied van Giesbeek gelegen.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Plangebied gezien vanaf de Prins Clauslaan.

Figuur 4. Binnenplein plangebied.

Figuur 5. Plangebied gezien vanaf de Prins Clauslaan.

Figuur 6. Impressie seniorenwoningen.

Figuur 7. Achtertuin van seniorenwoning.

Figuur 8. Binnenplein met esdoorn.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is met de bewoners in gesprek en gaan binnenkort een stedenbouwkundig plan opstellen. Bij een open planvorming zijn er twee varianten voor het vervolg van de ingreep.

1. De eerste variant is om alleen sloop en nieuwbouw te plegen in het verzakte bouwblok. Dit betekent sloop en nieuwbouw van 3 woningen.
2. De tweede variant is om een groter plan te maken voor de locatie. Er worden dan meer woningen gesloopt en nieuw gebouwd. Deze variant kan leiden tot sloop en nieuwbouw van alle 12 senioren woningen aan de Prins Clauslaan. Hoeveel woningen er gesloopt worden is afhankelijk van financiële haalbaarheid, bouwkundige noodzaak, stedenbouwkundige aspecten, volkshuisvestelijke argumenteren en draagvlak onder bewoners.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 5 februari 2020. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Gelderland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan Wet natuurbescherming is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn *(artikel 3.1)*;
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn *(artikel 3.5)*;
- andere soorten *(artikel 3.10)*.

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is krachtens de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd ‘Natuurnetwerk Nederland’. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel VI) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingsroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

5.1.1 Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen de bebouwde kom kunnen dit zijn: huismus, gierzwaluw en slechtvalk. Van deze soorten kan de slechtvalk op voorhand worden uitgesloten. Deze soort broedt enkel op hoge stenige bebouwing, zoals kantoorgebouwen, torens en fabrieksschoorstenen.

De huismus en de gierzwaluw kunnen niet tot broeden komen op de onderzoekslocatie. De bebouwing is voorzien van een plat dak en de dakrand is afgesloten met een metalen strip. Verder zijn er geen geschikte ruimtes waargenomen waar deze soorten kunnen broeden. Tijdens de quickscan zijn er wel huismussen waargenomen ten oosten van de onderzoekslocatie. De huismussen broeden vermoedelijk in de geschikte woningen ten oosten van het plangebied. Ten oosten van de onderzoekslocatie werd ook gefoerageerd in de tuinen. Het is niet duidelijk of het groen in de tuinen van het plangebied verwijderd wordt. Echter zijn er tijdens het veldbezoek van de quickscan geen huismussen waargenomen in de tuinen van het plangebied. De voorgenomen plannen leiden daarom niet tot aantasting van het leefgebied van de huismus. Er zijn geen negatieve gevolgen te verwachten voor jaarrond beschermde broedvogels als gevolg van de voorgenomen sloop en nieuwbouw van de woningen.

5.1.2 Overige broedvogels

De beplanting en nestkasten aan de woningen (figuur 9) op de onderzoekslocatie kunnen nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals roodborst en koolmees. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

Figuur 9. Nestkasten waar broedvogels in kunnen broeden.

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. In de esdoorns rondom de locatie zijn holtes aangetroffen waar mezen in kunnen broeden. Deze bomen vallen echter buiten het plangebied. Indien deze bomen toch gekapt worden is overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. De vogels die hierin kunnen broeden betreffen namelijk algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Het werken buiten het broedseizoen is voldoende om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, baardvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen die toegang verlenen tot de spouwmuren. De open stootvoegen zijn groot genoeg voor kleine vleermuissoorten zoals de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis om toegang te krijgen tot de luchtspouw (figuur 10 en 11). Niet alle gevels van de seniorenwoningen zijn voorzien van open stootvoegen. Het betreft alleen de gevels aan de straatzijde van de Prins Clauslaan. De gevels aan de binnenzijde bij de tuinen zijn niet voorzien van open stootvoegen en zijn daarom ongeschikt voor vleermuizen. Deze soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijf, kraamverblijf en als paarverblijf (zie hoofdstuk 6).

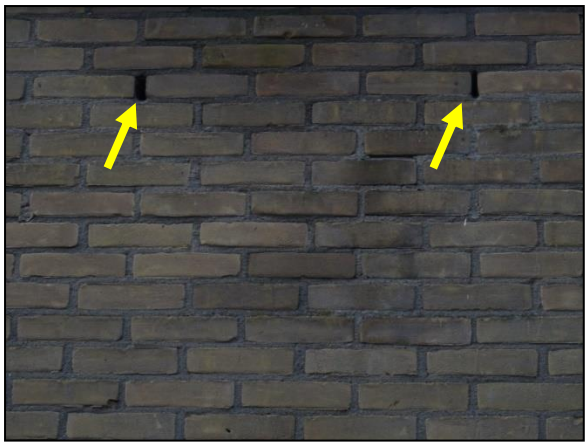

Figuur 10. Open stootvoegen bieden toegang tot luchtspouw voor vleermuizen.

Figuur 11. Open stootvoegen bieden toegang tot luchtspouw voor vleermuizen.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

In de bomen rondom de woningen van de onderzoekslocatie zijn drie holtes aangetroffen waar vleermuizen gebruik van kunnen maken (figuur 12). In de huidige planvorming blijven deze bomen ongemoeid. Indien deze bomen toch gekapt moeten worden zal aanvullend onderzoek moeten plaatsvinden naar de functie van deze holtes als verblijfplaats voor vleermuizen (hoofdstuk 6).

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Figuur 12. Eén van de geschikte boomholtes voor vleermuizen.

Foerageerhabitat
De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en mogelijk ruige dwergvleermuis om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Het betreft de Gieseplassen ten noorden van de onderzoekslocatie en overig openbaar groen in de directe omgeving.

Vliegroutes
Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat dergelijke lijnvormige elementen ontbreken op de onderzoekslocatie, worden er geen potentiële vliegroutes verstoord.

5.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: steenmarter en eekhoorn.

Streng beschermde soorten
De onderzoekslocatie vormt geen geschikt habitat voor de steenmarter. Deze soort komt in de omgeving wel voor. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. De seniorenwoningen zijn niet geschikt voor de steenmarter wegens ontbreken van loze zolderruimtes of oude schuren. Tevens zijn er geen openingen aanwezig die groot genoeg zijn voor een steenmarter om de bebouwing in te kunnen.

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de eekhoorn. De hoge bomen op de onderzoekslocatie konden door het ontbreken van bladerdek goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen, zodat de aanwezigheid van een vaste- rust of verblijfplaats van eekhoorn kan worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten
De onderzoekslocatie vormt matig geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel, en rosse woelmuis. De verblijfplaatsen van deze soorten worden door de voorgenomen mogelijk vergraven.

5.4 Overige soortgroepen

Aangezien de onderzoekslocatie volledig bestaat uit bebouwing en verharding kunnen de overige soortgroepen zoals reptielen, amfibieën, vissen, ongewervelden en vaatplanten buiten beschouwing worden gelaten. De voorgenomen ingreep leidt niet tot overtreding van soorten uit de overige soortgroepen.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit soortbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen en de kasten buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Vleermuizen

De te slopen bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De sloop van de bebouwing zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Gelet op de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor vleermuizen, zal aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn om de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Wet natuurbescherming aan de orde zijn. De vleermuissoorten die onderzocht dienen te worden zijn gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Een dergelijk aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Netwerk Groene Bureaus, 2017). Dit houdt in dat afhankelijk van de potentiële functies er in de periode april tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dient te worden. Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Bij het aantreffen van verblijfplaatsen van vleermuizen is bij de voorgenomen werkzaamheden overtreding van de Wet natuurbescherming naar verwachting niet te vermijden en is daarom een ontheffingsaanvraag aan de orde. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen, omschreven in een projectplan, dienen vervolgens ter goedkeuring worden voorgelegd aan de provincie Gelderland, middels een ontheffingsaanvraag.

6.3 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Rijntakken, bevindt zich op circa 500 meter afstand ten noorden van de onderzoekslocatie (zie figuur 13).

Figuur 13. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toenamen van geluid, licht of depositie van stikstof. Externe effecten als toename van licht, geluid of trilling zijn gezien de afstand en aard van de ingreep niet te verwachten. Een toename van stikstofdepositie is bij sloop en nieuwbouw mogelijk wel aan de orde. Het is niet op voorhand uit te sluiten of er sprake is van een significante toename van stikstofdepositie op het nabijgelegen Natura 2000-gebied. De uitvoering van een stikstofdepositieonderzoek is daarom noodzakelijk en moet middels aerius-berekening uitgevoerd worden. Een aerius-berekening kan in dit stadium nog niet uitgevoerd worden. Er zal eerst definitief onderzocht moeten worden welke woningen gesloopt worden en hoe de nieuwe inrichting van het plangebied er uit komt te zien.

7.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie is ook niet in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland, gelegen. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 850 ten oosten van de onderzoekslocatie. Het betreft deelgebied 21 De Liemers west. In figuur 14 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 14. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland betreft een planologische bescherming, de bestemming van het aangrenzende natuurnetwerk blijft gelijk. Aanvullende maatregelen of aanvullend advies ten aanzien van het natuurnetwerk zijn in onderhavige situatie niet benodigd.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Plavei een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd aan de Prins Clauslaan 2 t/m 24 te Giesbeek.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van sloop en nieuwbouw op de onderzoekslocatie.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is met de bewoners in gesprek en gaan binnenkort een stedenbouwkundig plan opstellen. Bij een open planvorming zijn er twee varianten voor het vervolg van de ingreep.

1. De eerste variant is om alleen sloop en nieuwbouw te plegen in het verzakte bouwblok. Dit betekent sloop/nieuwbouw van 3 woningen.
2. De tweede variant is om een groter plan te maken voor de locatie. Er worden dan meer woningen gesloopt en nieuw gebouwd. Deze variant kan leiden tot sloop/nieuwbouw van alle 12 senioren woningen aan de Prins Clauslaan. Hoeveel woningen er gesloopt worden is afhankelijk van financiële haalbaarheid, bouwkundige noodzaak, stedenbouwkundige aspecten, volkshuisvestelijke argumenteren en draagvlak onder bewoners.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel I. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		**Geschikt habitat**	**Ingreep verstorend**	**Nader onderzoek**	**Ontheffings-aanvraag**	**Bijzonderheden / opmerkingen***
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	mogelijk	aanvullend onderzoek naar zomer-, kraam- en paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.
	foerageergebied	nee	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		nee	nee	nee	nee	-
Overige soortgroepen		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		**Gebied aanwezig**	**Ingreep verstorend**	**Nader onderzoek**	**Vergunning-plicht**	
Natura 2000		500	mogelijk	ja	mogelijk	stikstofdepositieonderzoek doormiddel van een aerius-berekening.
Natuurnetwerk Nederland		850	nee	nee	nee	-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

Broedvogels
Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen en de kasten buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Vleermuizen
De te slopen bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De sloop van de bebouwing zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Gelet op de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor vleermuizen, zal aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn om de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Wet natuurbescherming aan de orde zijn. De vleermuissoorten die onderzocht dienen te worden zijn gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Natura 2000-gebied
Een toename van stikstofdepositie is bij sloop en nieuwbouw mogelijk aan de orde. Het is niet op voorhand uit te sluiten of er sprake is van een significante toename van stikstofdepositie op het nabijgelegen Natura 2000-gebied. De uitvoering van een stikstofdepositieonderzoek is in dat geval noodzakelijk en moet middels aerius-berekening uitgevoerd worden.

Econsultancy
Doetinchem, 7 februari 2020

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), uitvoerportaal; https://ndff-ecogrid.nl, zoekgebied Giesbeek, periode 2010-2020

www.sovon.nl (soortgegevens vogels)
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten)
www.verspreidingsatlas.nl/ (verspreidingsgegevens NDFF)

Provinciale websites

www.gelderland.nl (GNN en beschermde gebieden in Gelderland)
www.gelderland.nl/Kaartenencijfers

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht
1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. 2. De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn *(artikel 3.1)*;
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn *(artikel 3.5)*;
- andere soorten *(artikel 3.10)*.

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn
1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen. 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben. 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen. 5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1. Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen. 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren. 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen. 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen. 5. Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfijn, gewone dolfijn, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfijn, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfijn
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimpernelblauwtje, grote vuurvlinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercuurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoren

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluiter, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihals, duinpieper, dwergmeeuw, dwergstern, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluiter, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggenmus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmsijs, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinst waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekelzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpheusspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tjiftjaf, torenvalk, tuinfluiter, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespendief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangstern, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: 1. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. 2. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. 3. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhert, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	vlinders	aardbeivlinder, bosparelmoervlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparelmoervlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoervlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, kommavlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegeldikkopje, veenbesblauwtje, veenbesparelmoervlinder, veenhooibeestje, veldparelmoervlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert
Planten	akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, beklierde ogentroost, berggamander, bergnachtorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenorchis, dreps, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooide vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuizeranjer, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, stijve wolfsmelk, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruiptijm, lange zonnedauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboompje, rozenkransje, ruw parelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam	

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op: a) Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; b) Houtopstanden op erven of in tuinen; c) Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; d) Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; e) Kweekgoed; f) Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwagen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; g) het dunnen van een houtopstand; h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. 3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.
Artikel 4.3 lid 1 en 2	Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.
Artikel 4.4 lid 1	De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op: het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer
Artikel 4.5	Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitattype als de omstandigheden waarin de soort of het habitattype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitattype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water**.** Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Projectplan

Een projectplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

ECOLOGISCH ONDERZOEK

PRINS CLAUSLAAN 2 T/M 6 EN 14 T/M 24

TE GIESBEEK

Ecologie

Rapportage ecologisch onderzoek

Prins Clauslaan 2 t/m 6 en 14 t/m 24 te Giesbeek

Opdrachtgever	Plavei Kerkstraat 47 6940BB Didam
Rapportnummer	11893.002
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	15 oktober 2020
Vestiging	Gelderland Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem 088 - 5001600 doetinchem@econsultancy.nl
Opsteller	Dhr. C.C. Slemmer, BSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Dhr. K. Schilderman, MSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg
Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid
Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 1

2 GEBIEDSBESCHRIJVING 2

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving 2
2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie 3
2.3 Resultaten voorgaand onderzoek 4

3 ONDERZOEKSMETHODIEK 5

4 ONDERZOEKSRESULTATEN 7

5 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING 9

6 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 10

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Plavei opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Prins Clauslaan 2 t/m 6 en 14 t/m 24 te Giesbeek.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen sloop en nieuwbouw op de onderzoekslocatie.

Het onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescher-ming die Econsultancy in februari 2020 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 11893.001).

Econsultancy is lid van de brancheverenigingen "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (9 woningen) ligt aan de Prins Clauslaan 2 t/m 6 en 14 t/m 24, direct ten zuiden van de kern van Giesbeek.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie X = 201.765, Y = 445.085**.** In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

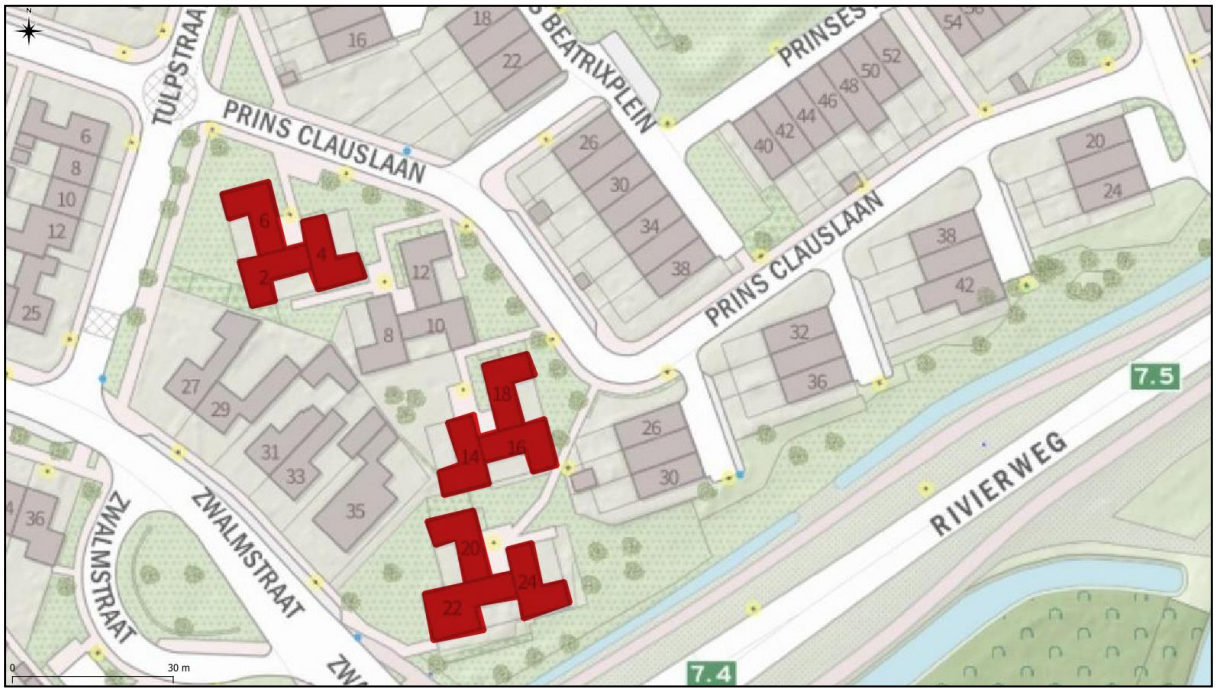

Figuur 1. Topografische ligging onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie bestaat uit laagbouw seniorenwoningen. De woningen bestaan uit woonblokken van elk drie woningen. De woningen zijn voorzien van een plat dak gedekt met dakleer. Een deel van de gevels is voorzien van open stootvoegen die toegang verlenen tot de spouwmuur. In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie weergegeven en de figuren 3 t/m 5 geven een impressie van de onderzoekslocatie middels foto's die gemaakt zijn tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto van de onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Plangebied gezien vanaf de Prins Clauslaan.

Figuur 4. Binnenplein plangebied.

Figuur 5. Plangebied gezien vanaf de Prins Clauslaan.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing te slopen. Hiervoor in de plaats komen nieuwe appartementen. Op de locatie heeft plavei een nieuwbouwplan voor de hele locatie ontwikkeld. Voor de woningen aan de Prins Clauslaan 8-12 is separaat een ontheffing aangevraagd. Onderstaande rapportage heeft alleen betrekking op de Prins Clauslaan 2 t/m 6 en 14-24. De nieuwbouw heeft betrekking op een groter plangebied. Op de locatie worden 14 nieuwbouwwoningen gerealiseerd. In figuur 6 is een stedenbouwkundig plan weergegeven.

Figuur 6. Stedenbouwkundig plan, gebaseerd op 14 nieuwbouwwoningen (Plavei, 2020).

2.3 Resultaten voorgaand onderzoek

De conclusie uit de quickscan was als volgt:

Broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen en de kasten buiten het broedseizoen worden verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Vleermuizen

De te slopen bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De sloop van de bebouwing zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Gelet op de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor vleermuizen, zal aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn om de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Wet natuurbescherming aan de orde zijn. De vleermuissoorten die onderzocht dienen te worden zijn gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Natura 2000-gebied

Een toename van stikstofdepositie is bij sloop en nieuwbouw mogelijk aan de orde. Het is niet op voorhand uit te sluiten of er sprake is van een significante toename van stikstofdepositie op het nabijgelegen Natura 2000-gebied. De uitvoering van een stikstofdepositieonderzoek is in dat geval noodzakelijk en moet middels aeriusberekening uitgevoerd worden.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Voor het onderzoek naar ***vleermuizen*** zijn in de periode half april tot oktober in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2017), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijf en paarverblijf/baltsplaats voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs)functie slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken is onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functie noodzakelijk. Iedere (verblijfs)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming.

Het totaal aantal voorgestelde veldbezoeken is vastgesteld op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van twee waarnemers per veldronde. De verwachting is dat met vijf bezoeken omtrent deze soortgroep voldoende zekerheid is verkregen over de functie van de onderzoekslocatie.

Voor het onderzoek wordt gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (Pettersson D240x). Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soort) en waarbij het sonogram uitsluitsel kan geven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van analyseprogramma Batsound.

Overzicht veldbezoeken
Het onderzoek bestaat uit diverse veldbezoeken. Onderstaande tabel bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel I. Onderzoeksinspanning per soortgroep

		februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september
vleermuizen	tijdstip	-			1 x avond* 2 x ochtend		1 x ochtend*	2 x avond	
	datum				21 mei, 13 juni en 13 juli 2020		22 juli 2020	8 en 29 september 2020	
	functie				kraamverblijf		zomerverblijf	paar/baltsverblijf	

* het veldwerk is door twee personen uitgevoerd.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 10 ºC. De windsnelheid lag beneden de 5 Bft. en er was geen sprake van neerslag. De onderzoeken naar de functie kraamverblijfplaatsen die met twee personen uitgevoerd zou worden is op twee momenten door 1 persoon uitgevoerd. Waarbij bij gedurende het eerste onderzoek, de ene helft onderzocht is en bij het tweede onderzoek de andere helft van het plangebied. In tabel II zijn de omstandigheden van de veldbezoeken weergegeven.

Tabel II. *Omstandigheden aanvullende onderzoeken vleermuizen*

Datum	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
21 mei 2020 (1 pers)	03:30 – 05:30	11 °C	2 Bft.
13 juni 2020	22:00 – 00:00	23 °C	1 Bft.
13 juli 2020 (1 pers)	03:30 – 05:30	12 °C	2 Bft.
22 juli 2020	03:45 – 05:45	12 °C	1 Bft.
8 september 2020	21:05 – 23:05	17 °C	2 Bft.
29 september 2020	23:00 – 01:00	14 °C	1 Bft.

4 ONDERZOEKSRESULTATEN

Zomer-/kraamonderzoek

In de kraamperiode zijn drie rondes uitgevoerd in de ochtend en de avond. Het ochtendbezoek is gesplitst, waarbij op twee ochtenden de helft van het plangebied is onderzocht door één persoon in plaats van het gehele plangebied door twee personen. Gedurende de kraamperiode zijn er geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld. Het was opvallend dat er in het plangebied en daar direct omheen ook maar weinig activiteit van vleermuizen was. Slechts af en toe werd een passerende gewone dwergvleermuis of hoog overvliegende rosse vleermuis waargenomen. Gedurende het laatste onderzoek, naar een functie van de bebouwing als zomerverblijfplaats, is net buiten het plangebied een zomerverblijfplaats waargenomen aan de Prins Clauslaan 10 van een gewone dwergvleermuis. De vleermuis vloog in onder de daklijst aan de kopgevel van het gebouw aan de straatzijde. In figuur 7 is een foto weergegeven van de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aan de Prins Clauslaan 10. Ook net buiten de onderzoekslocatie werd een zomerverblijfplaats van vleermuizen waargenomen. Bij de houten daklijst van het appartementencomplex aan de Prinses Beatrixlaan 24 werden 8 invliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. In figuur 8 is de invliegopening van de verblijfplaats net buiten de onderzoekslocatie weergegeven. In figuur 9 is op kaart weergegeven waar de verblijfplaatsen net buiten de onderzoekslocatie zich bevinden.

Figuur 7. Invlieglocatie gewone dwergvleermuis onder daklijst van Prins Clauslaan 10 net buiten de onderzoekslocatie.

Figuur 8. Invlieglocatie van 8 gewone dwergvleermuizen net buiten de onderzoekslocatie aan de Prinses Beatrixplein 24.

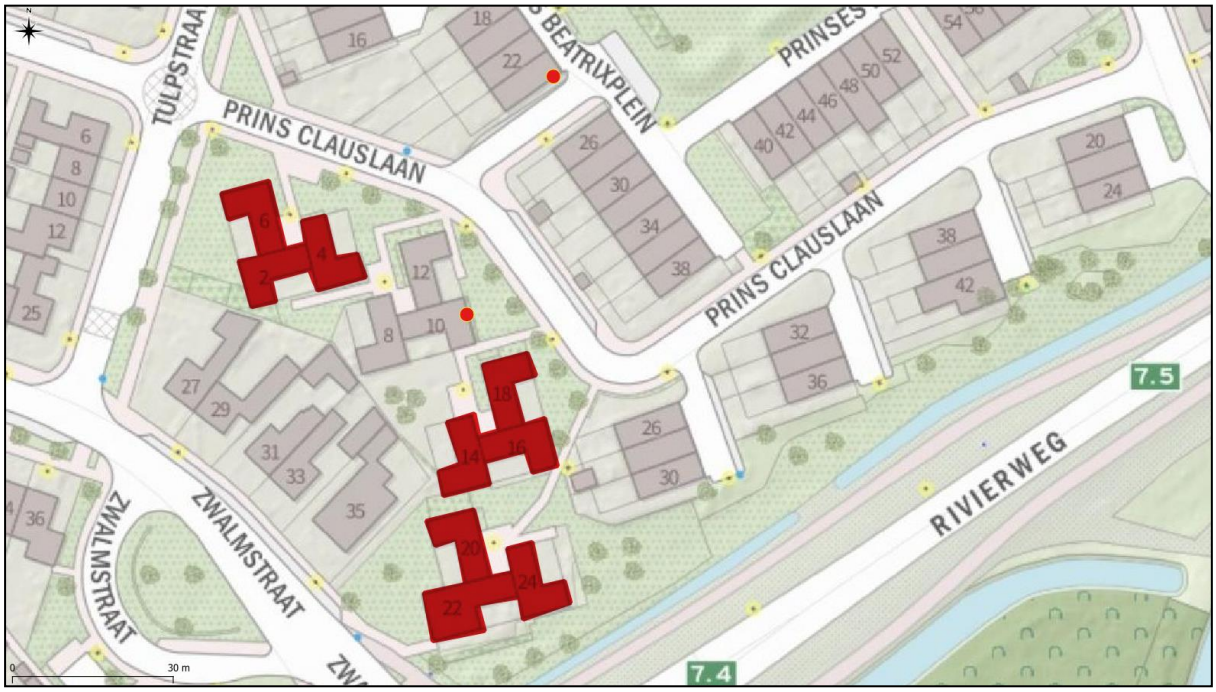

Figuur 9. Zomerverblijfplaatsen (rode stip) van de gewone dwergvleermuis net buiten het plangebied.

Paar-/baltsonderzoek

In het najaar van 2020 zijn twee onderzoeken uitgevoerd naar de functie van de bebouwing als paar-/baltsverblijfplaats. In de directe omgeving van het plangebied werd gedurende beide onderzoeken een baltsverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis waargenomen. Het werd niet duidelijk waar de verblijfplaats zich precies bevond. De baltsvlucht van de betreffende gewone dwergvleermuis was vrij groot waardoor een exacte locatie voor een paarverblijfplaats niet kon worden aangeduid. Echter omdat het territorium zich in de nabijheid van de zomerverblijfplaats aan de Prins Clauslaan bevond, is het aannemelijk dat deze zomerverblijfplaats ook als paarverblijfplaats in gebruik is door een gewone dwergvleermuis. Een tweede baltslocatie werd ten zuidwesten van het plangebied waargenomen aan de Zwalmstraat. Deze gewone dwergvleermuis vertoonden geen enkele binding met de seniorenwoningen aan de Prins Clauslaan. Vermoedelijk heeft deze gewone dwergvleermuis een paarverblijfplaats in één van de woningen aan de Zwalmstraat ten zuidwesten van het plangebied. In figuur 10 zijn de aangetroffen baltslocaties van de gewone dwergvleermuizen waargenomen op basis van de inventarisatie in 2020. Met een gele cirkel is in de figuur aangegeven waar de baltsende vleermuis vermoedelijk zijn paarverblijfplaats heeft. Met zekerheid is aangetoond dat er geen paarverblijfplaatsen in de woningen, behorend tot het plangebied zich bevinden.

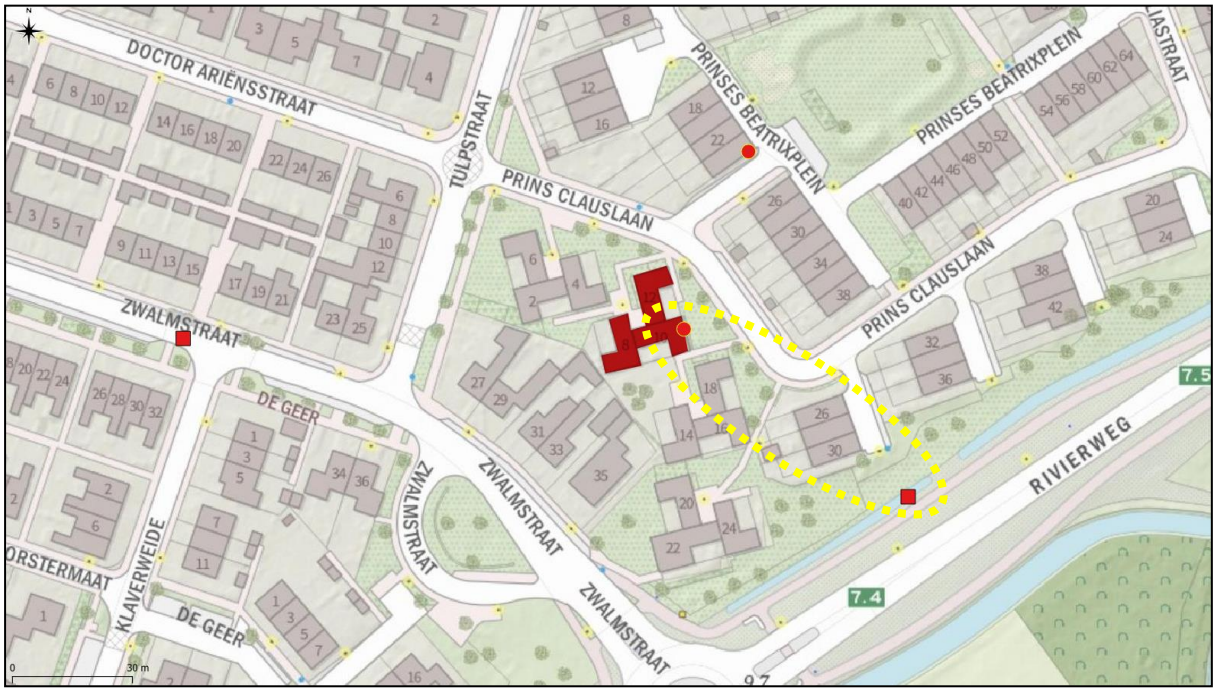

Figuur 10. Baltslocaties (rood vierkant) van de gewone dwergvleermuis op basis van de inventarisatie in het najaar van 2020.

5 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

Alle vleermuissoorten vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn en de conventie van Bonn, in de Wet natuurbescherming ondergebracht in artikel 3.5. De verboden handelingen die van toepassing zijn op de vleermuizen betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen.

Omdat er geen verblijfplaatsen van vleermuizen zijn vastgesteld in de woningen aan de Prins Clauslaan 2 t/m 6 en 14 t/m 24 zijn er geen maatregelen nodig voor vleermuizen ten behoeve van de sloop. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2017 en daarom kan met voldoende zekerheid worden aangetoond dat er geen beschermde functie voor vleermuizen in de bebouwing aanwezig is.

6 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Plavei een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Prins Clauslaan 2 t/m 6 en 14 t/m 24 te Giesbeek.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen sloop en nieuwbouw op de onderzoekslocatie.

Voorgenomen ingreep
De initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing te slopen. Hiervoor in de plaats komen nieuwe appartementen. Op de locatie heeft plavei een nieuwbouwplan voor de hele locatie ontwikkeld. De ontheffingsaanvraag maakt alleen onderdeel uit van de woningen aan de Prins Clauslaan 8-12. De nieuwbouw heeft betrekking op een groter plangebied. Op de locatie worden 14 nieuwbouwwoningen gerealiseerd. In figuur 6 is een stedenbouwkundigplan weergegeven.

Functie onderzoekslocatie voor vleermuizen
In de woningen aan de Prins Clauslaan 2 t/m 6 en 14 t/m 24 zijn geen functies voor vleermuizen aangetroffen. Wel zijn er in de directe omgeving twee zomer-/paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen waargenomen. Echter kan met voldoende zekerheid worden gesteld dat de bebouwing behorend tot het plangebied geen functie hebben voor vleermuizen.

Conclusie
Omdat er geen verblijfplaatsen van vleermuizen zijn vastgesteld in de woningen aan de Prins Clauslaan 2 t/m 6 en 14 t/m 24 zijn er geen maatregelen nodig voor vleermuizen ten behoeve van de sloop. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2017 en daarom kan met voldoende zekerheid worden aangetoond dat er geen beschermde functie voor vleermuizen in de bebouwing aanwezig is. De sloop kan daarom zonder verdere maatregelen ten aanzien van vleermuizen uitgevoerd worden.

Econsultancy
Doetinchem, 15 oktober 2020

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan
Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking
Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement
Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat
Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren
Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied
Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding
Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitattype als de omstandigheden waarin de soort of het habitattype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitattype.

Habitat
Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats
Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan
Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat
Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water**.** Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen
Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck
Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing
De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats
Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie
Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst
Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect
Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of voortplantingsplaats
Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute
Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats
Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats
Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

BRANDWEER
Gelderland-Midden

Gemeente Zevenaar
De heer A. Sannes
Postbus 10
6900AA Zevenaar

Datum	03-02-2022
Uw kenmerk	
Ons kenmerk	2022-000515
Contactpersoon	Yvet van den Bergh
Telefoonnummer	088-3556186
E-mailadres	yvet.van.den.bergh@vggm.nl

Onderwerp Conceptbestemmingsplan

Geachte heer/mevrouw Sannes,

Op 01 februari 2022 hebben wij uw verzoek ontvangen voor het uitbrengen van een advies voor "Conceptbestemmingsplan" aan de Prins Clauslaan te Giesbeek. Wij hebben het plan getoetst aan de voorwaarden in de Wet Veiligheidsregio's van oktober 2010 en het daarbij behorende Besluit Veiligheidsregio's en de voorwaarden in de handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid van Brandweer Nederland van november 2019. Het plan is niet getoetst aan het Bouwbesluit.

Opkomsttijd
In de Wet veiligheidsregio's worden eisen gesteld aan de opkomsttijden van de brandweer. Deze zijn als norm vastgelegd in het bijbehorende Besluit. De opkomsttijd is de totale tijd die verstrijkt vanaf het moment dat de brandweer gealarmeerd wordt tot het moment dat de brandweer bij het betreffende adres arriveert. De maximale opkomsttijd is gerelateerd aan de gebruiksfunctie. De opkomstnorm voor een standaardfunctie is maximaal 8 minuten.
De werkelijke opkomsttijd voor Prins Clauslaan Giesbeek valt in dit geval binnen de norm zoals die in het Besluit veiligheidsregio's is vastgelegd. Daarom zijn er geen aanvullende voorwaarden noodzakelijk.

Bluswatervoorziening
Voor een adequate brandbestrijding dient de brandweer tijdig over voldoende bluswater te kunnen beschikken. Ook hiervoor zijn voorwaarden gesteld.
Primair
Voor dit plan betekent dat, dat het brandweervoertuig de hoofdtoegang tot maximaal 40 meter moet kunnen naderen (opstelplaats). Vervolgens dient de brandweer binnen een afstand van maximaal 100 meter vanaf de opstelplaats over een primaire bluswatervoorziening (brandkraan) met een capaciteit van minimaal 60 m^3 per uur te kunnen beschikken. In dit plan bevindt de dichtstbijzijnde primaire bluswatervoorziening, in de vorm van een ondergrondse brandkraan met een capaciteit van 60 m^3 per uur, zich op een afstand van minder dan 100 meter.
De primaire bluswatervoorziening voldoet aan de voorwaarden zoals opgenomen in de handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid. Om die reden zijn er geen aanvullende voorwaarden nodig.

Bereikbaarheid
Voor wat betreft de bereikbaarheid wordt voldaan aan de voorwaarden zoals die zijn opgenomen in de handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid. Wij zien daarom geen aanleiding om hieraan aanvullende voorwaarden te stellen.

Externe Veiligheid
In het kader van Externe Veiligheid hebben wij getoetst of het plan op zich zelf een risicobron vormt voor de omgeving of dat er in de omgeving risicobronnen aanwezig zijn die van invloed zijn op het plan. Dit blijkt niet het geval. Ten aanzien van Externe Veiligheid zijn dan ook geen nadere voorwaarden van toepassing.

Waterveiligheid
Het plan bevindt zich in een gebied waar bij hoge waterstanden er een kans op overstroming ontstaat. De beoogde toekomstige bewoners zijn senioren. Deze groep kan hulp nodig hebben bij een mogelijke (pré-)evacuatie. Ik adviseer om aandacht te besteden aan de risicocommunicatie waardoor bij de start van de bewoning er een goed waterbewustzijn wordt gecreëerd. Graag denken wij mee over de mogelijke handelingsperspectieven van de toekomstige bewoners.

Vragen?
Indien u ons advies niet (geheel) overneemt vernemen we dat graag. Als u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met Yvet van den Bergh te bereiken op telefoonnummer 088-3556186.

Met vriendelijke groet,

Robert Polman
Afdelingshoofd Risicobeheersing

Besluit
Verlenen ontheffing

Datum
8 september 2021

Onderwerp
Wet natuurbescherming - soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Locatie
Prins Clauslaan 8 t/m 12 te Giesbeek

Gemeente
Zevenaar

Activiteit
Sloop en realisatie nieuwbouwwoningen

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit
Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen. Neem alle bijlagen goed door.

Definitief besluit
Wij verlenen u deze ontheffing.
U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op gelderland.nl. U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03355255, 03505480, 03505490, 03505492, 03505493

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Stichting Plavei, Kerkstraat 47, 6941 AE Didam, hierna te noemen de aanvrager, van 4 november 2020 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:
- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie* en *overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 4 november 2020 ontvingen wij een aanvraag van Stichting Plavei voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van het in de wet genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 6 juli 2020 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 21 juni 2021 hebben verzocht.

Er heeft een toets plaatsgevonden naar de effecten van het project en de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied. Er is aangegeven dat er geen negatieve effecten zijn. De initiatiefnemer vraagt geen vergunning aan.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienswijzen ontvangen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8 lid 1 en lid 5, van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Stichting Plavei, Kerkstraat 47, 6941 AE Didam;

voor de soort, verbodsbepalingen en wettelijk belang zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soort, verboden en belang

Soort	**Verbod**		**Belang**
Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)	Artikel 3.5 lid 2 Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk verstoren Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	A

Belang:

A. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.>

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor de Prins Clauslaan 8 tot en met 12 te Giesbeek in het plangebied zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2.

2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2025 uitgevoerd zijn. Indien er nog verstorende werkzaamheden worden uitgevoerd na 1 maart 2024, dient een update van het soortgericht onderzoek uit 2020 uit te worden gevoerd.

3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort, verboden en belang zoals weergegeven in tabel 1.

4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-014449.

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-) personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.

7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.

8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-014449.

9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-014449.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige[1] op het gebied van vleermuizen.

11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-014449. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.

12. De ontheffinghouder is er verantwoordelijk voor dat de ecologisch deskundige tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.

13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2020-014449.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 2 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.

---

[1] De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:
- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.

16. De te slopen woningen dienen minimaal één week vóór de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober en buiten de kwetsbare kraamperiode (1 mei tot half juli). Indien er in de winterperiode aan woningen gewerkt moet worden, dienen deze vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt. Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende dagen moet de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient het juiste moment van ongeschikt maken te bepalen.
17. Bij sloop kan er voor het ongeschikt maken voor gekozen worden om handmatig dakbedekking, daklijsten, muurplaten, dakbeschot en raam- en deurkozijnen te verwijderen, zodat de spouwruimte aan de bovenkant volledig open is. Hierbij dient een deskundige op het gebied van vleermuizen aanwezig te zijn. Eventueel kan aanvullend het gebouw sterk aangelicht worden met bouwlampen.

18. Indien gekozen wordt voor het ongeschikt maken doormiddel van exclusion-flaps mogen er geen expanderende vulmiddelen (purschuim) gebruikt worden, als achter de openingen nog vleermuizen of andere dieren kunnen zitten. Wanneer bestaande toegangsmogelijkheden worden dichtgezet, dient altijd binnen de twee meter een ontsnappingsmogelijkheid door middel van een exclusion-flap te worden gecreëerd. Dit geldt voor alle potentiële toegangsopeningen, niet alleen die waarvan gebruik is aangetoond.
19. Na het ongeschikt maken dient een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond. De controle dient uiterlijk drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd te worden en als de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C is geweest. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden dient deze controle tussen 15 september en 15 oktober te worden uitgevoerd.

20. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.

21. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten dienen te blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

22. Voorafgaand aan de nieuwbouwwerkzaamheden worden de definitieve locaties van de inmetselkasten ter goedkeuring aan de provincie Gelderland voorgelegd.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project
In de aanvraag beschreven project
De initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing te slopen en op deze locatie nieuwbouwwoningen te realiseren. De sloop heeft betrekking op de Prins Clauslaan 2 tot en met 24, maar onderhavige ontheffingsaanvraag betreft alleen de woningen aan de Prins Clauslaan 8 tot en met 12. Er worden veertien nieuwbouwwoningen gerealiseerd. De sloopwerkzaamheden starten in maart 2022 en in het najaar van 2022 worden de eerste nieuwbouwwoningen opgeleverd.

Onderzoek
In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek
Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in hoofdstuk 3 op pagina 4 en 5 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan Prins Clauslaan 8 t/m 12 te Giesbeek' (Slemmer, 2020) en in de aanvullende informatie van 6 juli 2021. Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Het nader onderzoek naar vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2020 op basis van het Vleermuisprotocol 2017 en kennisdocumenten van BIJ12.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden
Tijdens de onderzoeken is aangetroffen:
- één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

Niet aangetroffen zijn:
- jaarrond beschermde nesten, reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden
Door de sloopwerkzaamheden wordt:
- één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield, en vleermuizen verstoord.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen
Er worden geen preventieve maatregelen voorgesteld.

In de aanvraag beschreven gedragscode
Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen
Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis te beperken, worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 6 op pagina 12 tot en met 14 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan Prins Clauslaan 8 t/m 12 te Giesbeek' (Slemmer, 2020) en in de aanvullende informatie van 6 juli 2021.
De maatregelen die de aanvrager dient uit te voeren zijn per soort uitgewerkt in tabel 2 onder het kopje *Beoordeling* in deze ontheffing.

Beoordeling
Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn met enkele aanvullingen voldoende.

Het aanbrengen van tochtgaten in gevels om het gebouw ongeschikt te maken, werkt niet altijd afdoende. Om die reden is in de ontheffing onder voorschrift 17 opgenomen dat de woningen ongeschikt gemaakt dienen te worden door het handmatig verwijderen van dakbedekking, daklijsten, muurplaten, dakbeschot en raam-en deurkozijnen. Eventueel kunnen de woningen aanvullend worden aangelicht met bouwlampen. Als gekozen wordt voor het gebruik van exclusion flaps, mogen geen expanderende middelen (purschuim) worden gebruikt om te voorkomen dat vleermuizen of andere dieren niet meer kunnen ontsnappen. Als invliegopeningen worden dichtgezet, dient altijd binnen twee meter een ontsnappingsmogelijkheid te zijn in de vorm van een exclusion flap. Dit geldt voor alle potentiële invliegopeningen, niet alleen voor de opening waar een verblijfplaats is vastgesteld. Dit is in de ontheffing opgenomen onder voorschrift 18.
De locaties van de inmetselstenen in de nieuwbouw zijn globaal bepaald. De exacte locaties van de inmetselstenen dienen voorafgaand aan de nieuwbouwwerkzaamheden aan de provincie Gelderland ter goedkeuring te worden voorgelegd. Dit is in de ontheffing opgenomen onder voorschrift 22.
Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in tabel 2 opgenomen.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis	Sloop uitvoeren buiten de winterperiode of ongeschikt maken in paarperiode. Werken buiten de kraamperiode.	Plaatsen van 4 tijdelijke vleermuiskasten type VMT1 van Faunaprojecten aan de gevels van de woningen aan de Doctor Ariënsstraat 22 en 26 en Zwalmstraat 21.	De te slopen woningen dienen minimaal een 1 week vóór de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober en buiten de kwetsbare kraamperiode (1 mei tot half juli). Indien er in de winterperiode aan woningen gewerkt moet worden, dienen deze vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt. Voor het ongeschikt maken kan gekozen worden om handmatig dakbedekking, daklijsten, muurplaten, dakbeschot en raam- en deurkozijnen te verwijderen, zodat de spouwruimte aan de bovenkant volledig open is. Eventueel kan aanvullend het gebouw sterk aangelicht worden met bouwlampen.	Aanbrengen van 4 inmetselkasten van het type VMPM1 van Faunaprojecten in de spouw van de nieuwbouwwoningen. Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc. Voorafgaand aan de nieuwbouwwerkzaamheden worden de definitieve locaties van de inmetselkasten ter goedkeuring aan de provincie Gelderland voorgelegd.

			Indien gekozen wordt voor het ongeschikt maken doormiddel van exclusion-flaps, mogen er geen expanderende vulmiddelen (purschuim) gebruikt worden. Wanneer bestaande toegangsmogelijkheden worden dichtgezet, dient altijd binnen de twee meter een ontsnappingsmogelijkheid door middel van een exclusion-flap te worden gecreëerd. Dit geldt voor alle potentiële toegangsopeningen. Na het ongeschikt maken dient een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond. De controle dient uiterlijk 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd te worden en als de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C is geweest. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden dient deze controle tussen 15 september en 15 oktober te worden uitgevoerd.	

Andere bevredigende oplossing
Andere bevredigende oplossingen van het project zijn beschreven in hoofdstuk 4.4 op pagina 9 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan Prins Clauslaan 8 t/m 12 te Giesbeek' (Slemmer, 2020) en in de aanvullende informatie van 6 juli 2021.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen
Het project is locatiespecifiek omdat het gaat om sloop van bestaande woningen, dit kan niet op een andere locatie worden uitgevoerd. De woningen zijn aan het einde van de levensduur. Een aantal woningen heeft last van scheurvorming als gevolg van verzakking van de woningen. Dit is nog niet het geval bij de woning waarin de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis is vastgesteld, maar het is niet uitgesloten dat dit gaat gebeuren. De woningen zijn in de huidige staat niet energiezuinig. Indien de woningen gerenoveerd worden om deze te verduurzamen, gaat de aanwezige verblijfplaats ook verloren. Hiermee is het effect van renovatie van de woningen gelijk aan sloop en nieuwbouw. Door te werken buiten de kwetsbare periode van de gewone

dwergvleermuis en het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen is zoveel mogelijk rekening gehouden met de aanwezigheid van de soort in het plangebied.
Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang
Op pagina 8 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan Prins Clauslaan 8 t/m 12 te Giesbeek' (Slemmer, 2020) is beschreven welk wettelijk belang op het project van toepassing is.

Beoordeling van belang
De woningen in het plangebied zijn zonder paalfundering gefundeerd op een grondlaag met weinig draagkracht. Door de constructieve opbouw van de woningen zijn zettingsverschillen in de ondergrond moeilijk op te vangen en één woonblok is al verzakt. Door een daling van de grondwaterstand in 2018 is het proces versneld. De vloer op de begane grond ligt niet meer waterpas en het metselwerk in binnen- en buitenmuren vertoont horizontale scheuren. Drie van de twaalf woningen zijn in de huidige situatie al onbewoonbaar. Of de overige woningen ook gaan verzakken, is niet te voorspellen. In alle woningen is echter sprake van tocht- en vochtproblemen. Door de woningen te slopen en nieuwbouw te realiseren, worden deze problemen opgelost. In plaats van de huidige twaalf woningen worden in de nieuwe situatie veertien nieuwbouwwoningen gerealiseerd. Deze woningen zijn levensloopbestendig. Door vergrijzing van de bevolking in Giesbeek is er vraag naar dit type woning. De woningen zijn daarnaast energiezuinig en gasloos en daarmee toekomstbestendig. Door uitvoering van het project wordt daarnaast een bijdrage geleverd aan de grote vraag naar woningen in de regio.

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het betreft het belang dat is weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding
In hoofdstuk 5 op pagina 10 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan Prins Clauslaan 8 t/m 12 te Giesbeek' (Slemmer, 2020) is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de gewone dwergvleermuis in het geding is door het geplande project.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort
De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuissoort in Nederland en kan overal in bebouwd gebied worden aangetroffen. Als gevolg van de sloopwerkzaamheden gaat één paarverblijfplaats verloren. Er worden voor zowel de tijdelijke situatie gedurende de uitvoering van de werkzaamheden, als de nieuwe situatie gezorgd voor alternatieve verblijfplaatsen. Er wordt voldoende gewenningstijd geboden om de tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen te ontdekken voordat de huidige verblijfplaats wordt aangetast. Door de woningen voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden ongeschikt te maken, wordt doden en verwonden van vleermuizen voorkomen. Hiermee is een negatief effect op de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk beperkt.

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis. Wij kunnen hiermee instemmen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soort welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soort en verboden.

Conclusie
Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

BIJLAGE 2

Figuur 1: Ligging plangebied aangegeven in rood (Slemmer, 2020)

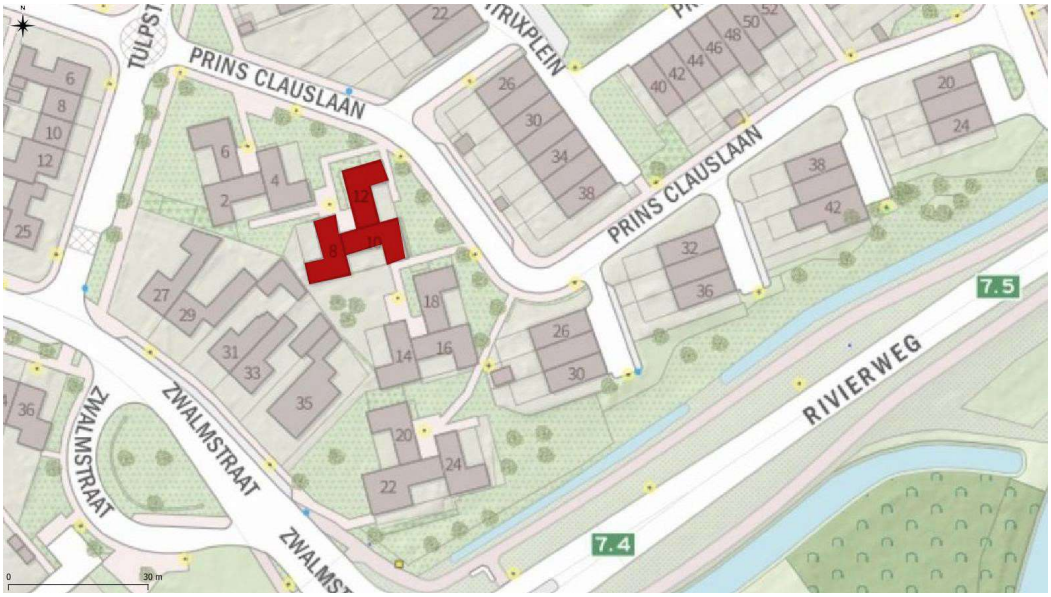

Raadsvoorstel

Onderwerp	Delegatiebesluit onder de Omgevingswet
Zaaknummer	Z/19/342350
Documentnummer	INT/22/1108890
Portefeuillehouder	A. van Orden
Portefeuille	RO/ Omgevingswet
Behandelend ambtenaar/afdeling	Jacqueline van der Leij
Telefoon	0316 595 513
E-mail	j.vanderleij@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Net als onder de huidige wetgeving is het gewenst dat de raad op basis van de Omgevingswet een aantal besluiten neemt over de gewenste rolverdeling tussen raad en college en de in Zevenaar gewenste werkwijze. De Omgevingswet maakt dat de raad een aantal besluiten moet nemen die deze accentverschillen in rolverdeling formeel vastleggen. Het gaat dan om de delegatie van een aantal taken aan het college, onderwerpen waarover de raad bindend advies wenst te geven en over de uitvoering van de participatie. Het is noodzakelijk dat voor de invoering van de Omgevingswet deze besluiten genomen zijn. In de raad van september 2022 worden deze onderdelen in de vorm van drie voorstellen aan uw raad voorgelegd.

Met de Omgevingswet komen er veel veranderingen op de gemeente af. Voor de gemeenteraad specifiek betekent de Omgevingswet een verandering in bepaalde taken en bevoegdheden. Onder de nieuwe wet zal de raad zich meer focussen op visievorming en kaderstelling enerzijds, en controle en verantwoording anderzijds. Deze veranderende rolverdeling ziet in het geval van de raad toe op een actievere rol aan de voor- en aan de achterkant van verschillende processen. Het vaststellen van omgevingsplannen is een taak van de gemeenteraad. Vergelijkbaar met de huidige bestemmingsplannenmethodiek. Onder de Omgevingswet bestaat de mogelijkheid de vaststelling van delen van het omgevingsplan te delegeren aan het college. Dit biedt kansen om te voldoen aan een van de belangrijkste doelstellingen van de Omgevingswet: snellere procedures. Met deze delegatiebevoegdheid krijgt de gemeenteraad een veel grotere mogelijkheid om globaal de visie voor een bepaald gebied vast te stellen, waarbij het college gedetailleerder maatwerk mogelijk kan maken.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen uw raad voor om:

1. in te stemmen met het Delegatiebesluit gemeente Zevenaar: Besluit bevoegdheden raad bij procedures omgevingsplan.

3. Waarom naar de raad

Het nemen van een delegatiebesluit is na inwerkingtreding van de Omgevingswet een bevoegdheid van de raad. Met het vaststellen van dit delegatiebesluit is na de inwerkingtreding van de Omgevingswet geborgd wanneer het college bevoegd is om (delen van) het omgevingsplan te wijzigen.

De raad is bevoegd tot het nemen van het gevraagde besluit op grond van de artikelen 2.8 en 4.14 lid 5 van de Omgevingswet.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet (nu voorzien op 1 januari 2023) moet het proces van vergunningverlening goed zijn georganiseerd. Dat betekent niet alleen dat het sneller moet, zodat inwoners en ondernemers sneller weten waar ze aan toe zijn en hun plannen kunnen uitvoeren, maar ook dat rollen en bevoegdheden goed zijn geregeld. Door delegatie van het wijzigen van een omgevingsplan aan het college van burgemeester en wethouders voldoen we aan de eisen die de Omgevingswet stelt.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Het is een keuze van de gemeenteraad

De raad kan ervoor kiezen om taken te delegeren naar het college. Dit betekent dat het college deze taken mag uitvoeren zonder besluit in de raad. De raad blijft uiteraard de kaderstellende en controlerende taak behouden. Als het gaat om de Omgevingswet zijn er praktische redenen om enkele onderwerpen te delegeren. Met praktisch wordt bedoeld dat aanvragen sneller afgehandeld kunnen worden of dat voorkomen wordt dat zaken dubbel worden gedaan. Dit past ook bij één van de doelen van de Omgevingswet, namelijk een snellere dienstverlening. In het delegatiebesluit zijn de volgende gevallen benoemd:

1. Delegatie voor het inpassen van omgevingsvergunningen die al dan niet in afwijking van het omgevingsplan zijn verleend;
2. Delegatie van het vertalen van beleidsregels van raad en college in het omgevingsplan;
3. Delegatie bij nieuwe ontwikkelingen in lijn met toekomstig adviesrecht (nu de gevallen zoals beschreven in de Verklaring van Geen Bedenkingen (VvGB);
4. Delegatie bij het corrigeren van verschrijvingen, verkeerde verwijzingen en inventarisatiefoutjes in het omgevingsplan;
5. Delegatie bij instructieregels provincie en of rijk voor zover hier geen beleidsvrijheid meer is toegekend;
6. Delegatie bij het toevoegen en of wijzigen van begripsbepalingen voor zover deze geen wezenlijke wijzigingen voor de fysieke leefomgeving tot gevolg hebben;
7. Delegatie voor het aanpassen van het omgevingsplan voor zover dat onder de Wet ruimtelijke ordening als wijzigingsbevoegdheid in een bestemmingsplan opgenomen was.

1.2 Er worden alleen onderdelen gedelegeerd die niet veel impact hebben op de fysieke leefomgeving en die geen zwaarwegende benadeling van inwoners/initiatiefnemers tot gevolg hebben.

Het gaat om onderdelen die weinig (directe) impact hebben op de fysieke leefomgeving en geen zwaarwegende benadeling van inwoners/initiatiefnemers tot gevolg hebben. U kunt hierbij denken aan het toevoegen en/of wijzigen van begripsbepalingen voor zover deze geen wezenlijke wijzigingen voor de fysieke leefomgeving tot gevolg hebben, het toevoegen van die onderdelen uit de gemeentelijke verordeningen die beleidsneutraal overgeheveld gaan worden naar het omgevingsplan of wijzigingen die noodzakelijk zijn vanwege gewijzigde hogere wet- of regelgeving.

1.3 Waar nodig kan het delegatiebesluit worden aangevuld of gewijzigd.

Het delegatiebesluit biedt aan de gemeenteraad nog steeds de kans om haar kaderstellende taak op zich te nemen door bijvoorbeeld globaal een visie voor een bepaald gebied vast te stellen, waarna het college vervolgens gedetailleerder maatwerk mogelijk kan maken. Bij iedere besluitvorming over kaders (visies e.d.) kan de raad een besluit nemen over het delegeren van de bevoegdheid tot vaststelling van een omgevingsplan of nadere voorwaarden stellen waarbinnen dit kan.

Alternatieven
Als alternatief zou de gemeenteraad ervoor kunnen kiezen om geen of minder gevallen te delegeren aan het college, maar in dat geval zouden die situaties dus allemaal aan de gemeenteraad ter besluitvorming worden voorgelegd. Dat leidt tot een langere proceduretijd voor initiatiefnemers en geeft een extra druk op de agenda van de gemeenteraad.

Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
De mogelijkheid om delen van het omgevingsplan via delegatie in- of aan te vullen of te wijzigen biedt ruimte voor toedeling van bevoegdheden op maat. Met delegatie kan het college zorgdragen voor de uitvoering van het beleid, ook als dat een aanpassing van het omgevingsplan betreft. Dit zorgt ervoor dat de raad zich bezig kan houden met inhoudelijke kaders.

In het delegatiebesluit is verder bepaald dat het college de raad eenmaal per jaar op de hoogte stelt in hoeverre van de delegatiemogelijkheden gebruik is gemaakt. Aan de raad wordt een lijst voorgelegd met die onderdelen van het omgevingsplan waar het college een besluit heeft genomen tot vaststelling van het omgevingsplan. Op deze manier kan goed gemonitord worden hoe het gaat.

6. Klimaat en duurzaamheid
Bij het voorliggende voorstel speelt duurzaamheid in principe geen rol.

7. Communicatie
Dit beleid treedt na vaststelling door de raad gelijktijdig in werking met de Omgevingswet. Na vaststelling wordt het beleid bekendgemaakt op de gebruikelijke wijze.

8. Kosten, baten en dekking
Het voorliggende voorstel heeft naar verwachting minimale financiële consequenties. Het delegatiebesluit levert weliswaar ambtelijk een urenbesparing op, maar dat is niet substantieel.

9. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/22/1109329:	Delegatiebesluit gemeente Zevenaar: Besluit bevoegdheden raad bij procedures omgevingsplan

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Delegatiebesluit onder de Omgevingswet
Zaaknummer	Z/19/342350
Documentnummer	INT/22/1108890

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat het vaststellen van voorliggend besluit een voorwaarde is voor invoering van de Omgevingswet;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op de artikelen 2.8 en 4.14 lid 5 van de Omgevingswet;

besluit:

1. in te stemmen met het Delegatiebesluit gemeente Zevenaar: Besluit bevoegdheden raad bij procedures omgevingsplan.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 21 september 2022.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Delegatiebesluit

Besluit bevoegdheden raad bij procedures omgevingsplan

Vaststelling raad: 21 september 2022

ZEVENAAR

DELEGATIEBESLUIT GEMEENTERAAD ZEVENAAR

Besluit bevoegdheden raad bij procedures omgevingsplan

Vaststelling raad: *21 september 2022*

Inhoudsopgave

Inleiding 3

Hoofdstuk 1 – Overzicht met delegatiebevoegdheden 4

Hoofdstuk 2 – Inwerkingtreding 6

Inleiding

Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet legt het college een voorstel aan de gemeenteraad voor om daarmee tijdig een standpunt in te nemen over de mogelijkheden die de Omgevingswet biedt voor een vlotte afhandeling van verzoeken die afwijken van het omgevingsplan. Concreet wordt met dit voorstel invulling gegeven aan de mogelijkheid die de wet biedt aan de raad om de vaststelling van bepaalde delen van het omgevingsplan aan het college te delegeren.

Het vaststellen van het Omgevingsplan is een bevoegdheid van de gemeenteraad, maar de raad kan dit (deels) delegeren aan het college. De grondslag hiervoor ligt in artikel 2.8 Omgevingswet. Ook onder de huidige wetgeving heeft de gemeenteraad bevoegdheden gedelegeerd. Denk hierbij aan wijzigingsplannen en uitwerkingsplannen. Deze lijn wordt doorgezet. Daarmee wordt voorkomen dat de gemeenteraad met elke wijziging belast wordt door daar een besluit over te moeten nemen.

De gemeenteraad kan de bevoegdheid tot het vaststellen van delen van het omgevingsplan delegeren aan het college van burgemeester en wethouders. Het delegatiebesluit vormt een afzonderlijk besluit, dat geen deel uitmaakt van het omgevingsplan of de verordening. Het delegatiebesluit geeft de reikwijdte van de bevoegdheid aan. Het bepaalt binnen welke grenzen en onder welke voorwaarden de bevoegdheid kan of moet worden uitgeoefend en, voor zover nodig, binnen welke termijn. Het delegerende orgaan (de gemeenteraad) kan bij het delegatiebesluit bepalen op welke wijze het college van burgemeester en wethouders uitvoering moet geven aan de gedelegeerde bevoegdheid. Daarnaast beschikt het delegerende orgaan (de gemeenteraad) over de bevoegdheid om beleidsregels vast te stellen over de gedelegeerde bevoegdheid.

Met de invoering van de Omgevingswet vervalt een aantal eerder genomen besluiten op het gebied van bevoegdheidsverdeling tussen de gemeenteraad en het college. Deze bevoegdheidsverdeling wijzigt in de Omgevingswet, waardoor het noodzakelijk is nieuwe besluiten te nemen over deze bevoegdheidsverdeling. De voorstellen zijn zo ingestoken dat zoveel als mogelijk wordt aangesloten bij de huidige manier van werken.

Met het nemen van dit besluit kunnen de gemeenteraad en het college na invoering van de Omgevingswet (voorzien op 1 januari 2023) werken met de verschillende bevoegdheden van de Omgevingswet. Praktisch gezien maakt dit het mogelijk om te kunnen blijven werken zoals we dat nu ook al doen. Hiermee leren we eerst de verschillende bevoegdheden goed kennen voordat er inhoudelijke veranderingen doorgevoerd worden.

Hoofdstuk 2 Voorstel voor delegatie

De mogelijkheid om delen van het omgevingsplan te delegeren, biedt ruimte voor toedeling van bevoegdheden op maat. Vooruitlopend op het werken met het omgevingsplan zijn bepaalde mogelijkheden voor delegatie denkbaar en deze staan hieronder beschreven.

Welke gevallen komen, na inwerkingtreding van de Omgevingswet, in aanmerking voor delegatie?

1.	**Delegatie voor het inpassen van omgevingsvergunningen die al dan niet in afwijking van het omgevingsplan zijn verleend**
Toelichting	De Omgevingswet bepaalt dat vergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten binnen vijf jaar moeten worden verwerkt in het omgevingsplan. Het college heeft bij het afwegen van de vergunning in afwijking van het omgevingsplan al rekening gehouden met het door de gemeenteraad vastgesteld beleid en de bedoeling van het omgevingsplan. Het gaat hier dus om een administratieve handeling. Datzelfde geldt voor het verwerken van omgevingsvergunningen die niet strijdig zijn met het Omgevingsplan.

2.	**Delegatie van het vertalen van beleidsregels van raad en college in het omgevingsplan**
Toelichting	Wanneer de raad of het college beleidsregels hebben vastgesteld die doorvertaling in het omgevingsplan behoeven, kan dit door het college worden gedaan. Het gaat immers om het vertalen van beleid waar al sprake is geweest van een inhoudelijke afweging. Een dergelijke aanpassing van delen van het omgevingsplan is aan te merken als uitvoering en daarmee ligt delegatie aan het college voor de hand.

3.	**Delegatie bij nieuwe ontwikkelingen in lijn met toekomstig adviesrecht (nu de gevallen zoals beschreven in de Verklaring van Geen Bedenkingen (VvGB)**
Toelichting	Binnen het adviesrecht wijst de gemeenteraad gevallen aan waarin juist een bindend advies nodig is van de raad om af te wijken van het omgevingsplan (artikel 16.15a onder b Omgevingswet). Voor de niet-aangewezen gevallen vervalt het adviesrecht; dan gaat het college erover. Met het adviesrecht wordt dus de bovengrens bepaald voor projecten in de fysieke leefomgeving waarover het college zelfstandig mag beslissen. Ontwikkelingen die niet passen binnen een omgevingsplan en wel passen binnen deze lijst van gevallen, worden doordoor onder bevoegdheid van het college afgehandeld.

4.	**Delegatie bij het corrigeren van verschrijvingen, verkeerde verwijzingen en inventarisatiefoutjes in het omgevingsplan**
Toelichting	Het gaat hier om technische aanpassingen waarbij inhoudelijke besluitvorming niet is vereist. Delegatie van dit onderdeel aan het college ligt hiermee voor de hand.

5.	Delegatie bij instructieregels provincie en of rijk voor zover hier geen beleidsvrijheid meer is toegekend
Toelichting	Wet- en regelgeving wijzigt regelmatig. Dit door andere inzichten, wijzigingen in normstellingen, meetmethoden, naamgeving, vervallen van wetgeving, etc. Dit kan er toe leiden dat normen, meetmethoden, referenties en verwijzingen (naar wetgeving) die in het omgevingsplan zijn opgenomen aangepast moet worden. Het betreft hier onder andere gewijzigde wet- en regelgeving van hogerhand, waar we feitelijk niets over te zeggen hebben en waar geen beleidsvrijheid meer is toegekend. Om de procedure voor het aanpassen van het omgevingsplan in deze situaties sneller te laten verlopen wordt het delegeren van de vaststelling van het omgevingsplan op dit punt als wenselijk gezien.

6.	Delegatie bij het toevoegen en of wijzigen van begripsbepalingen voor zover deze geen wezenlijke wijzigingen voor de fysieke leefomgeving tot gevolg hebben
Toelichting	Het gemeentelijk omgevingsplan wordt via het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) voor iedereen digitaal raadpleegbaar. In al deze plannen en verordeningen worden begripsbepalingen opgenomen. Hierbij dient een uniform begrippenapparaat gewaarborgd te worden. Dit kan er toe leiden dat een begripsbepaling aangepast of toegevoegd wordt aan het omgevingsplan. Indien begripsbepalingen zijn opgenomen die de harmonisatie ten goede komen, kunnen deze ook overgenomen worden in het omgevingsplan. Daarnaast is het mogelijk dat er begripsbepalingen in het omgevingsplan worden toegevoegd of aangepast om de 'leesbaarheid' te verbeteren. In voornoemde gevallen gaat het niet om het aanpassen of toevoegen van begripsbepalingen die nadelige effecten (kunnen) hebben op de fysieke leefomgeving dan welnadelige/ beperkende effecten tot gevolg hebben voor inwoners en initiatiefnemers of inhoudelijk besproken moet worden.

7.	Delegatie voor het aanpassen van het omgevingsplan voor zover dat onder de Wet ruimtelijke ordening als wijzigings- of uitwerkingsbevoegdheid in een bestemmingsplan opgenomen was
Toelichting	Het aanpassen van het omgevingsplan voor zover dat onder de Wet ruimtelijke ordening als wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht in een bestemmingsplan opgenomen was. Onder de huidige Wet ruimtelijke ordening (Wro) kan het college een bestemmingsplan wijzigen of uitwerken om een nieuwe ontwikkeling mogelijk te maken, als er een wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan staat of een uitwerkingsplicht. De Omgevingswet kent deze wijzigings- en uitwerkingsbevoegdheid niet. Het college van B&W kan na inwerkingtreding van de omgevingswet dus geen wijzigingsplan of uitwerkingsplan meer vaststellen, tenzij de raad deze bevoegdheid delegeert. De raad heeft deze wijzigings- en uitwerkingsbevoegdheden al vastgesteld in de bestemmingsplannen en dit betreft een continuering van de bestaande lijn. Om de procedure voor het aanpassen van het omgevingsplan in deze situaties sneller te laten verlopen wordt het delegeren van de vaststelling van het omgevingsplan op dit punt als wenselijk gezien.

Alternatief

Als alternatief zou de gemeenteraad ervoor kunnen kiezen om geen of minder gevallen te delegeren aan het college, maar in dat geval zouden die situaties dus allemaal aan de gemeenteraad ter besluitvorming worden voorgelegd. Dat leidt tot een langere proceduretijd voor initiatiefnemers en geeft een extra druk op de agenda van de gemeenteraad.

Hoofdstuk 3 – Inwerkingtreding en monitoring

Datum inwerkingtreding Omgevingswet

De inwerkingtreding van de in hoofdstuk 2 opgenomen voorstellen voor delegatie is gelijk aan de datum inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Actualiseren/ monitoring voorstellen

Het college stelt de raad jaarlijks op de hoogte in hoeverre van de delegatiemogelijkheden gebruik is gemaakt. Aan de raad wordt een lijst voorgelegd met die onderdelen van het omgevingsplan waar het college een besluit heeft genomen tot vaststelling van het omgevingsplan. Op deze manier kan vanuit de raad goed gemonitord worden hoe uitvoering is gegeven aan dit delegatiebesluit.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Watertakenplan 2022 - 2026
Zaaknummer	Z/22/421828
Documentnummer	INT/22/1114000
Portefeuillehouder	Bart Kagei
Portefeuille	Duurzaamheid en Onderwijs
Behandelend ambtenaar/afdeling	Budi Subroto (BOR)
Telefoon	0316 595123
E-mail	b.subroto@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Het Watertakenplan De Liemers (WTP) 2022-2026 is een integraal beleidsplan voor stedelijk water, riolering en zuivering voor de regio Liemers. In dit plan hebben de Liemerse waterorganisaties, gemeenten Zevenaar, Duiven en Westervoort en waterschap Rijn en IJssel hun beleid en plannen verwoord voor hun watertaken:

- de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater; en
- de waterschapstaken voor zuivering en waterhuishouding in het stedelijk gebied.

Deze taken zijn onderling sterk met elkaar verweven. Door hierin gezamenlijk op te trekken, worden kwaliteit, duurzaamheid en doelmatigheid geborgd voor zowel de korte als lange termijn. We zetten hiermee de bestaande samenwerking tussen gemeenten en waterschap voort. Aan de hand van eerder gemaakte afspraken dragen we middels dit plan zorg voor:

- het actualiseren van het huidige overkoepelend WTP De Liemers 2017-2021, met voor iedere gemeente een eigen individuele vastgestelde financiële bijlage;
- het geven van nadere invulling aan het waterbeheerplan van het waterschap en vertaling naar de lokale situatie in De Liemers;
- het opvolgen van de conclusies van de gezamenlijke integrale visie op de afvalwaterketen 'De Liemerse Waterketen in 2030';
- het geven van input op de Omgevingswet die naar verwachting per 1 jan. 2023 in werking gaat treden;
- aansluiting bij het 'Voorstel beleidsambities klimaatadaptatie' en het 'Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie'.

2. Raadsvoorstel

Wij adviseren u om:

1. het Watertakenplan De Liemers 2022-2026, inclusief de technisch/inhoudelijke rapportage Zevenaar vast te stellen;
2. in te stemmen met de jaarlijks lineaire tariefontwikkeling voor de rioolheffing van 0,0% tot en met het jaar 2026;
3. de budgetten en investeringen conform de planning in het Watertakenplan De Liemers 2022-2026 voor de jaarschijf 2022 op te nemen in de 2e voortgangsrapportage 2022;
4. de budgetten en investeringen jaarlijks conform de planning in het Watertakenplan De Liemers 2022-2026 vanaf 2023 op te nemen in de meerjarenbegroting 2023-2026;
5. de afschrijvingstermijn voor rioolvervanging vrijverval te verlagen naar zestig jaar en hierop de nota van activerings- en afschrijvingsbeleid 2019 aan te passen en te wijzigen naar de nota van activerings- en afschrijvingsbeleid 2022;

6. voor investeringen in klimaatadaptieve maatregelen en vervangen oeverbeschoeiing een afschrijvingstermijn van respectievelijk 60 en 45 jaar te hanteren en hierop de nota van activerings- en afschrijvingsbeleid 2019 aan te passen en wijzigen naar de nota van activerings- en afschrijvingsbeleid 2022.

3. Waarom naar de raad

De raad heeft de bevoegdheid om het beleid, de kosten en de tarieven met betrekking tot riolering vast te stellen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De primaire doelen van het WTP:

- risico's voor de volksgezondheid en leefomgeving maximaal te beperken;
- optimale afstemming tussen riolering, watersysteem, zuivering en openbare ruimte;
- het beperken van wateroverlast en wateronderlast;
- op basis van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) in beeld brengen en oplossen van de kwetsbaarheden op het gebied van wateroverlast en droogte in samenhang met het derde onderdeel hittestress dat valt buiten het WTP (klimaatadaptatie);
- het beperken van hinder door falen van riolen;
- het zorgen voor een goede oppervlaktewater kwaliteit en voor zo weinig mogelijk afvoer van schoon water naar de zuivering;
- zorg dragen dat bovenstaand een goede basis vormt voor input in de Omgevingsplannen van gemeente Zevenaar;
- de klant staat voorop.

Een doelmatig (afval)waterbeheer door een nauwe samenwerking tussen gemeenten en waterschap, en gemeenten onderling. Met als doel dat:

- de stijging van de lasten (rioolheffing en zuiveringsheffing) voor inwoners en bedrijven de komende jaren wordt beperkt;
- rekening wordt gehouden met de klimaatverandering en ook het slim koppelen van projecten in de openbare ruimte maatschappelijk meerwaarde oplevert.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1. In het herziene WTP 2022 – 2026 worden de 'oude' Watertakenplannen van voorheen gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar in elkaar geschoven en getotaliseerd.

1.2. Het is noodzakelijk om vanuit het WTP input te kunnen leveren in de Omgevingswet

Met het inwerking treden van de Omgevingswet zal de verplichting vanuit de Wet milieubeheer en Waterwet vervallen voor gemeenten om een geldend gemeentelijk rioleringsplan te hebben. Een goede basis voor de invulling van de afval-, hemel- en grondwatertaken die de gemeente heeft, blijft echter noodzakelijk. Omdat bij de opstelling van het geactualiseerde WTP rekening is gehouden met de samenhang met de plannen die vallen onder de Omgevingswet past het plan daar goed in. De invoering van de Omgevingswet, die al vaker is uitgesteld, komt naar verwachting pas per 1 januari 2023 in werking. Desondanks is het belangrijk om integraliteit en aansluiting met de aankomende wet te waarborgen.

1.3. De gemeente heeft een zorgplicht voor de riolering

De Waterwet verplicht gemeenten om voor stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater en grondwater doelmatig beleid op te stellen en uit te voeren. De beschreven maatregelen zorgen ervoor dat de inwoners geen natte voeten krijgen en dat al het afvalwater snel en volledig wordt afgevoerd naar de zuivering en het afvloeiende hemelwater en grondwater wordt afgevoerd naar oppervlaktewater. Dit is verwoord in het WTP.

1.4. In het WTP wordt, door de link met het Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie, ook werk gemaakt van aanpak klimaatverandering door inbedding van klimaatadaptieve maatregelen om wateroverlast en droogte tegen te gaan.

Naast de opgaven op het gebied van duurzaamheid en besparingen, is ook de klimaatverandering meegenomen in het WTP. Het klimaat verandert en wordt extremer. De buien worden heviger en intensiever. Daarnaast komen er vaker lange periodes met hoge temperatuur en droogte voor. Dit kan leiden tot zowel wateroverlast als verdroging. Dat vraagt om anders naar de ruimtelijke ordening te kijken en slimme maatregelen te treffen, die zowel wateroverlast als -onderlast zoveel mogelijk beperken.
Gemeente Zevenaar heeft in Liemers verband vorm gegeven aan de invulling die het Rijk vraagt voor het DPRA, met als eindresultaat het Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie. Voor de onderdelen wateroverlast en droogte is er een directe link met het WTP waar de basis ligt voor deze maatregelen en ook de financiering is geregeld. Derhalve is zorg gedragen voor een koppeling tussen het WTP en het Uitvoeringsprogramma DPRA.

1.5. Dit WTP benadert het watersysteem en -keten als één.

Naast de rioleringszorg regelt het WTP de zorg voor grondwater en oppervlaktewater in beheer bij de gemeente. Met het waterschap kijken we ook naar de zuivering en het transport van het water. Al het water binnen de gemeente wordt als één beschouwd, waarbij al wordt voorgesorteerd op de aanstaande Omgevingswet. Over de grenzen van de gemeente heen pakken we met de buurgemeenten en waterschap Rijn en IJssel gezamenlijk projecten op en werken we samen.

1.6. Met dit WTP wordt het riool beheerd in aansluiting op het IBOR.

Met de beschreven strategie voor dagelijks en groot onderhoud wordt actief, planmatig beheer nagestreefd. De beschreven beheerstrategie houdt het midden tussen een reactieve strategie, waarin problemen (en overlast) worden opgelost als ze zich voordoen, en een proactief beheer waarin met uitgebreid beheer problemen worden voorkomen. De maatregelen en aanpak sluiten volledig aan bij het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) binnen de Liemerse gemeenten. Belangrijkste punt daarin is een integrale aanpak van de openbare ruimte met als een belangrijk onderdeel daarin het riool. Het IBOR-plan wordt naar verwachting in oktober aan de raad voorgelegd. Om integraliteit of samenhang van verschillende plannen te waarborgen is er voor gekozen hiernaar te verwijzen.

2.1. Dit WTP heeft een onderbouwd kostendekkingsplan

Naast de beschrijvingen van noodzakelijke werkzaamheden, gaat het rioleringsplan voornamelijk in op een goed financieel beheer van de riolering en het gemeentelijke watersysteem. Voor de looptijd van deze planperiode is een onderbouwd kostendekkingsplan opgenomen, waarin alle noodzakelijke maatregelen in tijd en middelen zijn weergegeven. Dit kostendekkingsplan is een verplicht onderdeel van het rioleringsplan. Om na te gaan of de kosten op lange termijn beheersbaar blijven, is in dit WTP een doorkijk tot 2081 opgenomen als het gaat om de geplande vervanging van riolering.

2.2. In het kostendekkingsplan WTP zijn de kosten voor uitvoering scenario B van het Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie meegenomen.
Bij de behandeling van het Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie is aan uw raad voorgesteld te kiezen voor Scenario B uit dit plan als de financieel meest aantrekkelijke optie waarbij werk wordt gemaakt van klimaatadaptatie. De kosten in dit plan die betrekking hebben op aanpak wateroverlast en droogte zijn toegerekend aan het WTP en zijn meegenomen in dit plan bij de financiële doorrekening van het kostendekkingsplan.
Voor de aanpak hittestress is de link met het WTP er niet. In het WTP mogen, zoals bij vaststelling van het Uitvoeringprogramma klimaatadaptatie in juni '22 is geïnformeerd, alleen kosten opgevoerd worden samenhangend met watertaken die gemeente Zevenaar heeft. Aanpak van hittestress behoort niet tot de watertaken. Dat is de reden dat hittestressmaatregelen niet bekostigd mogen worden vanuit het Watertakenplan.

2.3. Uit de doorrekeningen van het herziene WTP blijkt dat er de komende jaren geen tariefsverhoging noodzakelijk is om uitvoering te kunnen geven aan het plan.

3.1. Door de financiële consequenties voor de jaarschijf 2022 op te nemen in de 2e voortgangsrapportage 2022 kunt u een integrale afweging maken.
Als we de financiële consequenties in een separaat raadsvoorstel aan u voorleggen ontbreekt de behoefte uit andere domeinen. Hierdoor is het lastiger een integraal afgewogen beslissing te nemen. Overigens is in het kostendekkingsplan uitgegaan van een gesloten financiële huishouding. De kosten voor beheer en onderhoud, vervanging/renovatie en optimalisering van de riolering worden gedekt door de rioolheffing.

4.1. Door de financiële consequenties vanaf 2023 structureel op te nemen in de meerjarenbegroting 2023-2026 kunt u een integrale afweging maken.
Als we de financiële consequenties in een separaat raadsvoorstel aan u voorleggen ontbreekt de behoefte uit andere domeinen. Hierdoor is het lastiger een integraal afgewogen beslissing te nemen. Overigens is in het kostendekkingsplan uitgegaan van een gesloten financiële huishouding. De kosten voor beheer en onderhoud, vervanging/renovatie en optimalisering van de riolering worden gedekt door de rioolheffing.

4.2. Uit de doorrekeningen van het herziene WTP blijkt dat er de komende jaren geen tariefsverhoging noodzakelijk is om uitvoering te kunnen geven aan het plan.

5.1. Hiermee hanteren we het voorzichtigheidsprincipe.
Door de afschrijvingstermijn te verlagen hebben we meer zekerheid dat we, zodra dit technisch noodzakelijk is, ook daadwerkelijk voldoende middelen hebben om de rioolvervanging vrijverval uit te kunnen voeren. De aangepaste afschrijvingstermijn sluit tevens beter aan bij de technische levensduur.

5.2. Door de afschrijvingstermijn te verlagen sluiten we aan bij de andere Liemerse gemeenten.
De gemeenten Duiven en Westervoort hanteren bij rioolvervanging vrijverval ook een afschrijvingstermijn van 60 jaar.

6.1. Gemeente Zevenaar gaat klimaatadaptieve maatregelen en vervangen oeverbeschoeiing investeren en hanteert hier een afschrijvingstermijn van respectievelijk 60 en 45 jaar voor.
Door investeringen in klimaatadaptieve maatregelen en vervangen oeverbeschoeiing te activeren

kan gemeente Zevenaar de bijbehorende lasten gelijkmatig over de jaren verdelen. De aangepaste afschrijvingstermijn sluit tevens beter aan bij de technische levensduur.

Alternatieven
Het alternatief "om de vervangingsinvesteringen niet beschikbaar te stellen" houdt in dat we de verouderde rioolobjecten niet kunnen vervangen, waardoor het naar verwachting juist tot hogere reparatie- en onderhoudskosten en op langere termijn tot hogere vervangingsinvesteringen kan leiden. Daarnaast neemt het risico dat een rioolobject (bv. leiding, gemaal) onverwacht kapot gaat dan ook toe, m.a.w. lagere bedrijfszekerheid. Het doen van vervangingsinvesteringen is dus noodzakelijk.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Dit WTP heeft betrekking op de planperiode 2022 – 2026. Als onderdeel van de uitvoering van de voorgenomen maatregelen zal de voortgang jaarlijks worden geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd. Bij het verstrijken van de planperiode zal dit plan worden geëvalueerd en de basis vormen voor de volgende planperiode.

7. Klimaat en duurzaamheid
In dit plan wordt de financiering geregeld van een deel van de maatregelen uit het Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie. Bij deze en ook andere maatregelen die de komende jaren worden uitgerold vanuit het WTP wordt gekeken naar de mogelijkheden bij te dragen aan duurzame en nog betere klimaatadaptieve oplossingen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het realiseren van een aantrekkelijke leefomgeving, vergroten van biodiversiteit, energiebesparing, circulaire toepassingen, etc. Bij het bepalen van de uitgangspunten voor projecten en onderdelen is het belangrijk goed te kijken naar deze doelen.

Mogelijkheden om projecten en onderdelen te combineren/koppelen laten we niet voorbij gaan en worden indien mogelijk meegenomen in de planvorming. Om middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten wordt aangesloten bij de aanpak vanuit het *IBOR*. Vanuit de Impulsgelden en de landelijke subsidieregeling ZON (Zoetwatervoorziening Oost-Nederland) zijn vanuit het Rijk middelen beschikbaar om werk te maken van aanpak wateroverlast en droogte in het kader van klimaatadaptatie. Bij projecten binnen gemeente Zevenaar zullen we hiervan ook gebruik maken.

8. Communicatie
<u>Communicatie / participatie:</u>
Het WTP De Liemers is opgesteld in samenwerking tussen gemeenten en waterschap. Gedurende het proces is regelmatig afstemming geweest met het management en de stuurgroep. Waterschap Rijn en IJssel is één van de partijen die dit plan heeft opgesteld. Zij zijn dus al geïnformeerd over dit plan. Formeel moeten zij wel gekend worden in het plan. De provincie en Vitens zijn formeel nog niet geïnformeerd. Na vaststelling zullen ook zij op de hoogte worden gesteld.
Belangrijk onderdeel in het WTP is het Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie. Bij de opstelling van het Uitvoeringsprogramma is de samenleving intensief betrokken en dit zal ook gaan gebeuren met deze en andere projecten en activiteiten die opgenomen staan in het WTP. Ook willen wij nog intensiever inzetten op informatie verstrekken over riolering en water. Speciale aandacht zal daarbij zoals gezegd zijn voor klimaatadaptatie en ook wat inwoners en bedrijven daarin kunnen doen. Dit wordt een continue proces.

<u>Samenwerking regio:</u>
Het WTP is in samenwerking met gemeenten Westervoort, Duiven en waterschap Rijn en IJssel opgesteld. Op lokaal niveau maar ook in samenhang met elkaar zijn de maatregelen per gemeente bepaald. Na vaststelling is het onze intentie om opnieuw gezamenlijk projecten aan te pakken en uit te voeren.

De harde uitvoeringsmaatregelen worden vooral individueel per gemeente opgepakt. Op beleidsmatig niveau kunnen we elkaar op veel vlakken wel vinden in de samenwerking.

9. Kosten, baten en dekking

Bij de kostenopbouw is de samenwerking tussen de vier Liemerse organisaties op elkaar afgestemd. Dit resulteert in een separaat financieel overzicht voor gemeente Zevenaar en een gemeenschappelijk overzicht van samenwerkingsprojecten. In de bijlagen van het WTP zijn overzichten opgenomen van de activiteiten en investeringen. Ook is de input van het Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie voor scenario B meegenomen.

Bij de vaststelling van het vorige WTP hadden we nog te maken met voormalige gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden met elk hun eigen financiële paragraaf en rioolheffing. Na de herindeling is de rioolheffing gelijk getrokken voor de gehele (nieuwe) gemeente en geharmoniseerd in 2019.
De gemeente gaat de komende planperiode verder met het investeren in het vervangen en renoveren van verouderde riolen waarbij maatregelen m.b.t. klimaat en duurzaamheid worden meegenomen. We sluiten hierbij aan op scenario B van het DPRA. Dat heeft effect op de gekozen maatregelen en daarmee op de financiën. Er wordt de komende jaren meer geïnvesteerd dan in voorgaande jaren. Desondanks is er geen stijging van het riooltarief noodzakelijk. In het jaar 2021 was het tarief rioolheffing voor een meerpersoonshuishouden nog € 237,00. Voor het jaar 2022 is deze verlaagd naar € 233,00. Uit de doorrekening van het nieuwe WTP blijkt dat de rioolheffing vanaf 2023 gelijk kan blijven (exclusief jaarlijkse indexatie) voor de komende planperiode (tot en met 2026). Vanaf 2027 zal de heffing gedurende circa 25 jaar met 2% per jaar moeten stijgen om kostendekkend te blijven. In het WTP 2017-2021 werd uitgegaan van een stijging van 1,5% (exclusief jaarlijkse indexatie).
In onderstaand overzicht is het verloop van het tarief voor een meerpersoonshuishouden weergegeven van het nieuwe WTP 2022-2026. Tarieven zijn afhankelijk van bestuurlijke vaststelling en jaarlijkse indexatie door prijsstijgingen is hierin niet meegenomen.

Rioolheffing meerpersoonshuishoudens/jaar	2022	2023	2024	2025	2026
Rioolheffing WTP 2022-2026	**€ 233,00**	**€ 233,00**	**€ 233,00**	**€ 233,00**	**€ 233,00**

Conform het Besluit, Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de notitie lokale heffingen (2021) (opgesteld door de commissie BBV) mag de rioolheffing hoogstens kostendekkend zijn en mag er geen sprake zijn van een negatieve voorziening.

De exploitatiekosten worden gedurende de planperiode opgevangen vanuit de rioolheffing. De economische afschrijvingstermijn voor rioolvervanging vrijverval is met tien jaar verlaagd van 70 naar 60 jaar.

Gemeente Zevenaar beschikt over een voorziening (BBV, artikel 44 lid 2). Doel van de voorziening is om de heffing en de kosten groot onderhoud niet te veel te laten 'schommelen' en oplopende kapitaallasten op te kunnen vangen. In onderstaande tabel is het verloop van de voorziening weergegeven. Per saldo loopt deze de eerste jaren op om voldoende saldo te hebben om de onttrekking vanaf 2027 op te kunnen vangen.

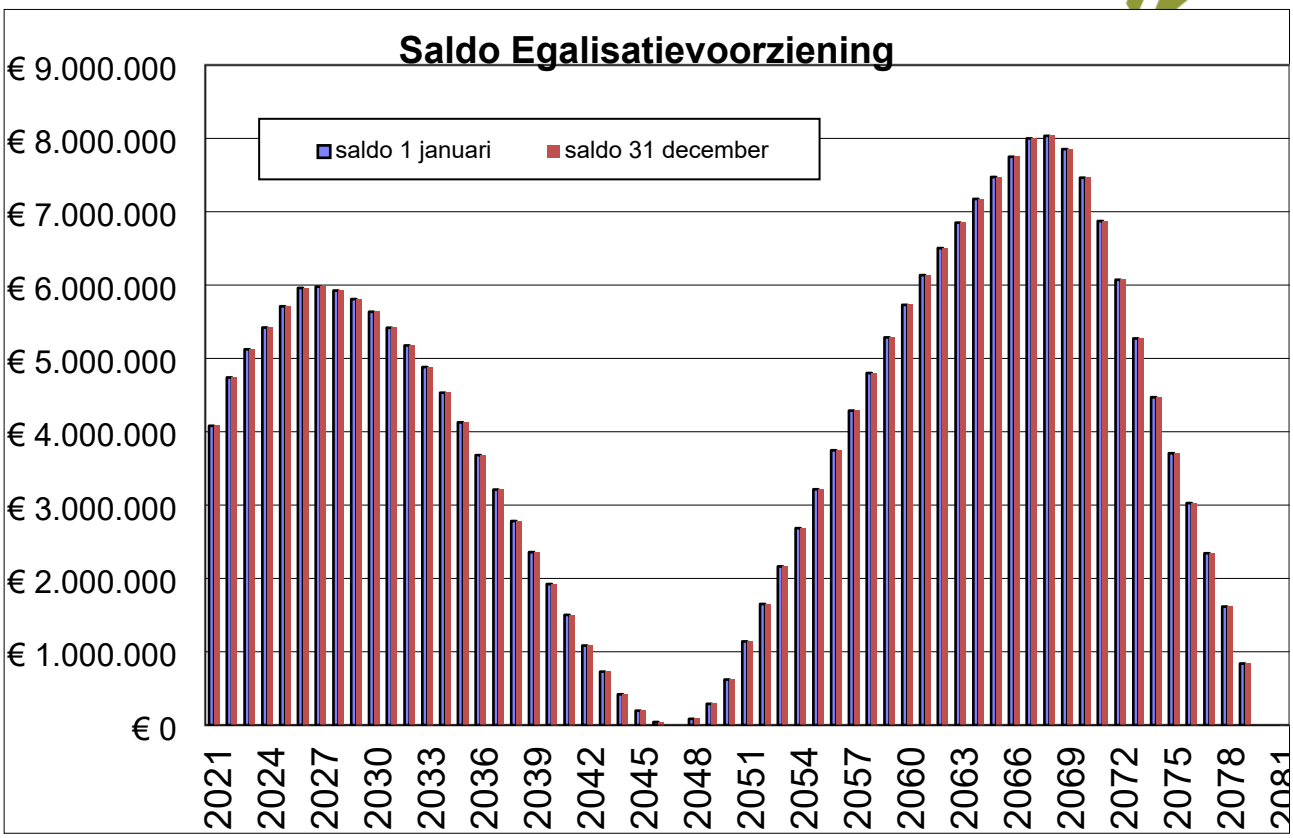

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1113379	Watertakenplan 2022 - 2026
2.	Z/21/381560/1094413	Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie in de Liemers

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Watertakenplan 2022 - 2026
Zaaknummer	Z/22/421828
Documentnummer	INT/22/1114000

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat
de raad van gemeente Zevenaar de bevoegdheid heeft om het beleid, de kosten en de tarieven m.b.t. riolering vast te stellen.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 110 van de Gemeentewet, artikel 10.33 Wet Milieubeheer en artikelen 3.5. en 3.6. van de Waterwet [1]

besluit:

1. het Watertakenplan De Liemers 2022-2026, inclusief de technisch/inhoudelijke rapportage Zevenaar vast te stellen;
2. in te stemmen met de jaarlijks lineaire tariefontwikkeling voor de rioolheffing van 0,0% tot en met het jaar 2026;
3. de budgetten en investeringen conform de planning in het Watertakenplan De Liemers 2022-2026 voor de jaarschijf 2022 op te nemen in de 2e voortgangsrapportage 2022;
4. de budgetten en investeringen jaarlijks conform de planning in het Watertakenplan De Liemers 2022-2026 vanaf 2023 op te nemen in de meerjarenbegroting 2023-2026;
5. de afschrijvingstermijn voor rioolvervanging vrijverval te verlagen naar zestig jaar en hierop de nota van activerings- en afschrijvingsbeleid 2019 aan te passen en wijzigen naar de nota van activerings- en afschrijvingsbeleid 2022;
6. voor investeringen in klimaatadaptieve maatregelen en vervangen oeverbeschoeiing een afschrijvingstermijn van respectievelijk 60 en 45 jaar te hanteren en hierop de nota van activerings- en afschrijvingsbeleid 2019 aan te passen en wijzigen naar de nota van activerings- en afschrijvingsbeleid 2022.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 21 september 2022.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

[1] Naar verwachting per 1 januari 2023 de Omgevingswet; de wet Milieubeheer en Waterwet komen dan te vervallen.

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

RAPPORT

Watertakenplan De Liemers 2022-2026

Integraal beleidsplan voor stedelijk water, riolering en zuivering De Liemers

Klant: Waterteam De Liemers

Referentie: BH9028-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0002

Status: 00/Definitief

Datum: 16 juni 2022

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Water & Maritime
Trade register number: 56515154

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Watertakenplan De Liemers 2022-2026

Ondertitel:
Referentie: BH9028-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0002
Status: 00/Definitief
Datum: 16 juni 2022
Projectnaam: Watertakenplan De Liemers 2022-2026
Projectnummer: BH9028
Auteur(s): Ivar Roefs en Waterteam De Liemers

Opgesteld door: Ivar Roefs

Gecontroleerd door: Evert de Lange

Datum:

Goedgekeurd door: Waterteam De Liemers

Datum:

Classificatie

Project gerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1 Een gezamenlijk Watertakenplan 4
1.1 Dit Watertakenplan 4
1.2 Geldigheidsduur en evaluatie 5
1.3 Samenhang Watertakenplan, DPRA en IBOR 6
1.4 Een digitaal Watertakenplatform 6
1.5 Leeswijzer 7
2 Liemers Water 8
2.1 Gebiedskenmerken 8
2.2 Assets afvalwaterketen en watersysteem 9
2.3 Lozingspunten gemeentelijke voorzieningen 12
3 Visie en doelen 13
3.1 Algemeen 13
3.2 Visie 13
3.3 Doelen 15
4 Waterregels De Liemers 22
4.1 Algemeen 22
4.2 Procedure (water)regels in het omgevingsplan 22
4.3 Watertoets in de Omgevingswet 22
4.4 Water in ruimtelijke plannen 23
4.5 Waterregels in het omgevingsplan 23
5 Waterprogramma De Liemers 25
5.1 Evaluatie planperiode 2017 - 2021 25
5.2 Opgaven voor de komende planperiode 26
5.3 Maatregelen 29
6 Middelen 32
6.1 Personele middelen 32
6.2 Financiële middelen 33

Bijlagen

1. Bijlage: Wetelijke Kaders

2. Bijlage: Input RIONED tool

3. Bijlage: Kostendekkingsplannen

3.1 Financiële paragraaf Duiven

3.2 Financiële paragraaf Westervoort

3.3 Financiële paragraaf Zevenaar

1 Een gezamenlijk Watertakenplan

1.1 Dit Watertakenplan

In dit Watertakenplan hebben De Liemerse waterorganisaties - gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar en waterschap Rijn en IJssel hun beleid en plannen verwoord voor hun Watertaken: De gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater en de waterschapstaken voor zuivering en de waterhuishouding in het stedelijk gebied. Deze taken zijn onderling sterk met elkaar verweven. Door hierin gezamenlijk op te trekken, borgen wij kwaliteit, duurzaamheid en doelmatigheid - voor de korte en de lange termijn.

We borduren hiermee voort op de bestaande samenwerking tussen gemeenten en waterschap binnen het samenwerkingsverband De Liemers. Aan de hand van eerder gemaakte afspraken dragen we middels dit plan zorg voor:

- het actualiseren van het huidige overkoepelend Watertakenplan De Liemers 2017-2021, met voor iedere gemeente een eigen individuele vastgestelde financiële bijlage;
- het geven van nadere invulling aan het waterbeheerplan van het waterschap en vertaling naar de lokale situatie in De Liemers;
- het opvolgen van de conclusies van de gezamenlijke integrale visie op de afvalwaterketen ‘De Liemerse Waterketen in 2030’;
- aansluiting bij het ‘Voorstel beleidsambities klimaatadaptatie’ van De Liemers.

Het thema drinkwater valt niet binnen de scope van dit plan. Wel is er goed contact met Vitens en zal deze relatie de komende periode worden geïntensiveerd.

Het Watertakenplan is een praktische vertaling van onze visie op de afvalwaterketen en klimaatadaptatie naar beleid en maatregelen. Wat gaan we de komende jaren doen om het systeem goed te beheren en onderhouden én ons voor te bereiden op de toekomst? Hierbij willen we stappen zetten om onze visie 2030 te verwezenlijken en dienen we tegelijkertijd rekening te houden met ontwikkelingen zoals klimaatverandering en wijzigende wetgeving (omgevingswet).

Met de komende invoering van de omgevingswet op 1 jan 2023 legt de gemeente haar strategische kijk op de fysieke leefomgeving vast in een Omgevingsvisie. Hier maakt water onderdeel van uit. Waterregels worden vastgelegd in het omgevingsplan en beleid en maatregelen in het omgevingsprogramma. Dit Watertakenplan biedt input voor de omgevingswet en geeft zo mede richting en kaders voor het ruimtelijk domein. Figuur 1 geeft de samenhang van het Watertakenplan met de instrumenten van de omgevingswet weer.

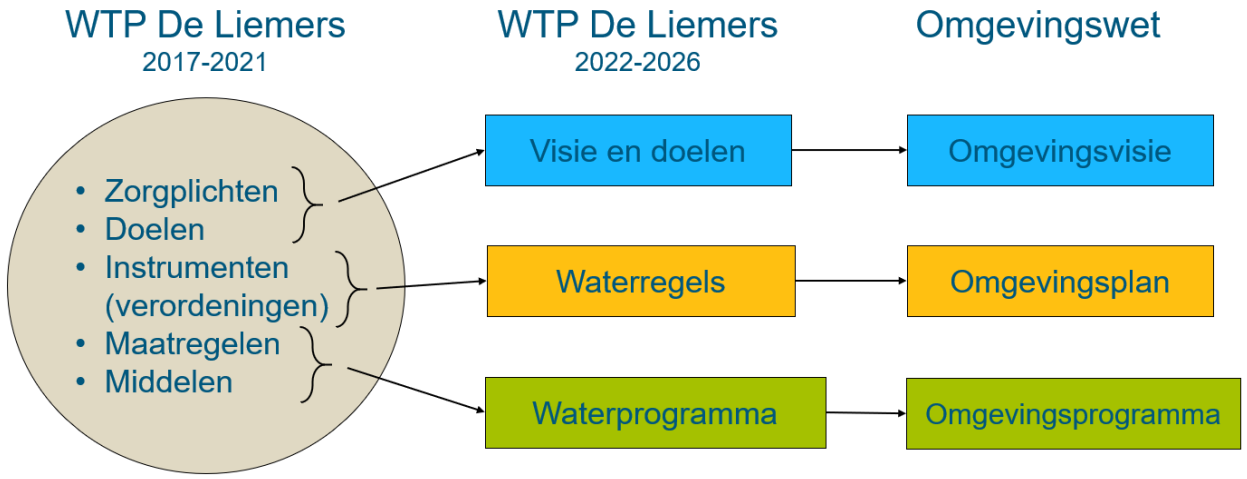

Figuur 1 Samenhang Watertakenplan De Liemers met de omgevingswet.

Het Watertakenplan wordt vanuit vier thema's benaderd:

- ***Basis op orde.*** We willen een degelijk en betrouwbare invulling geven aan onze basistaken. Hiervoor dienen onze basis werkprocessen, assets, beleid en systemen op orde te zijn en te blijven.
- ***Klaar voor de toekomst***. Het klimaat verandert. We moeten vaker hevige piekbuien verwerken in het stedelijk gebied. Hierbij maken we gebruik van tijdelijke berging in de openbare ruimte om overlast en schade te beperken. Ook moeten we rekening houden met langdurigere perioden van hitte en droogte, met lage rivierstanden en grondwaterstanden tot gevolg. Het is tevens van belang dat De Liemers goed is voorbereid op projecten van derden (o.a. de woningbouwopgave en het doortrekken van de A15 naar de A12) en de aankomende transitie in wet- en regelgeving (omgevingswet).
- ***De burger centraal.*** Volksgezondheid, droge voeten en een leefbare omgeving; we voeren onze watertaken uit voor de burger. Dit doen we op een doelmatige wijze om de lasten van inwoners acceptabel te houden. We willen inwoners betrekken en bewust maken van hun eigen rol en verantwoordelijkheid. Dit vereist actieve communicatie naar en met burgers, bedrijven en instellingen. Dat maakt onze systemen robuuster en bevordert het draagvlak voor de belangrijke watertaken.
- ***Samenwerking De Liemers.*** De "Bestuursakkoord Water"-opgave van de samenwerkingsregio om structureel de kosten voor onze watertaken te beperken, met behoud van kwaliteit liep tot 2021. Dit thema en de samenwerking wordt doorgezet en verbreed met klimaatadaptatie.

1.2 Planning en evaluatie van het Watertakenplan

Dit Watertakenplan heeft betrekking op de planperiode 2022 – 2026. In het jaar 2021 liep de planperiode van het Watertakenplan 2017-2021 af. In een vroeg stadium is de herziening van het Watertakenplan opgestart. Het Watertakenplan heeft een duidelijke samenhang met het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie uit het DPRA (zie ook paragraaf 1.3). Vanwege deze samenhang was het gewenst om eerst het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie vast te stellen en daaropvolgend het Watertakenplan 2022 – 2026. Daarbij was het tijdspad van het DPRA-spoor bepalend waardoor beide plannen in het jaar 2022 in de raden behandeld konden worden. Na vaststelling van de beleidsambities klimaatadaptatie in de zomer van 2021 was het Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie pas begin 2022 gereed voor behandeling in de raden. Daarna zou dan behandeling van het nieuwe Watertakenplan 2022-2026 volgen. Door druk op de raadsagenda en de daarop volgende gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 was uiteindelijke behandeling van het Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie (DPRA) en het nieuwe Watertakenplan gepland voor de zomer van 2022. Door onverwachte politieke ontwikkelingen in mei 2022 met het zittende College en er nog geen nieuw College was geformeerd, is er na een intern bestuurlijk

overleg voor gekozen de behandeling van het herziene Watertakenplan 2022 – 2026 door te schuiven naar de gemeenteraadsvergadering van september 2022.

Als onderdeel van de uitvoering van de voorgenomen maatregelen zal de voortgang jaarlijks worden geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd. Bij het verstrijken van de planperiode zal dit plan worden geëvalueerd en de basis vormen voor de volgende planperiode.

1.3 Samenhang Watertakenplan, DPRA en IBOR

Het Watertakenplan heeft een belangrijke samenhang met het DPRA / Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie De Liemers en het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR). Zie Figuur 2 voor een schematisatie van de samenhang. Het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie geeft de ambities en maatregelen voor het tegengaan van wateroverlast en droogte. Deze maatregelen vallen onder de zorgplichten en de financiering is daarmee vanuit de rioolheffing. Met het IBOR zijn meerdere koppelkansen mogelijk. Als het gaat om middelen voor biodiversiteit, bewonersparticipatie en vergroening van verhardingen wordt uit Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie De Liemers aangesloten bij de IBOR-projecten en andersom. Daarnaast wordt in de beheerplannen volgend uit de IBOR nadere uitwerking gegeven aan beheeropgaven. De beleidslijnen om water en klimaatadaptatie te koppelen aan het IBOR-programma zijn aanwezig. In de beheerplannen kunnen maatregelen vanuit het Watertakenplan en het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie De Liemers worden overgenomen, zodat werk met werk gemaakt kan worden.

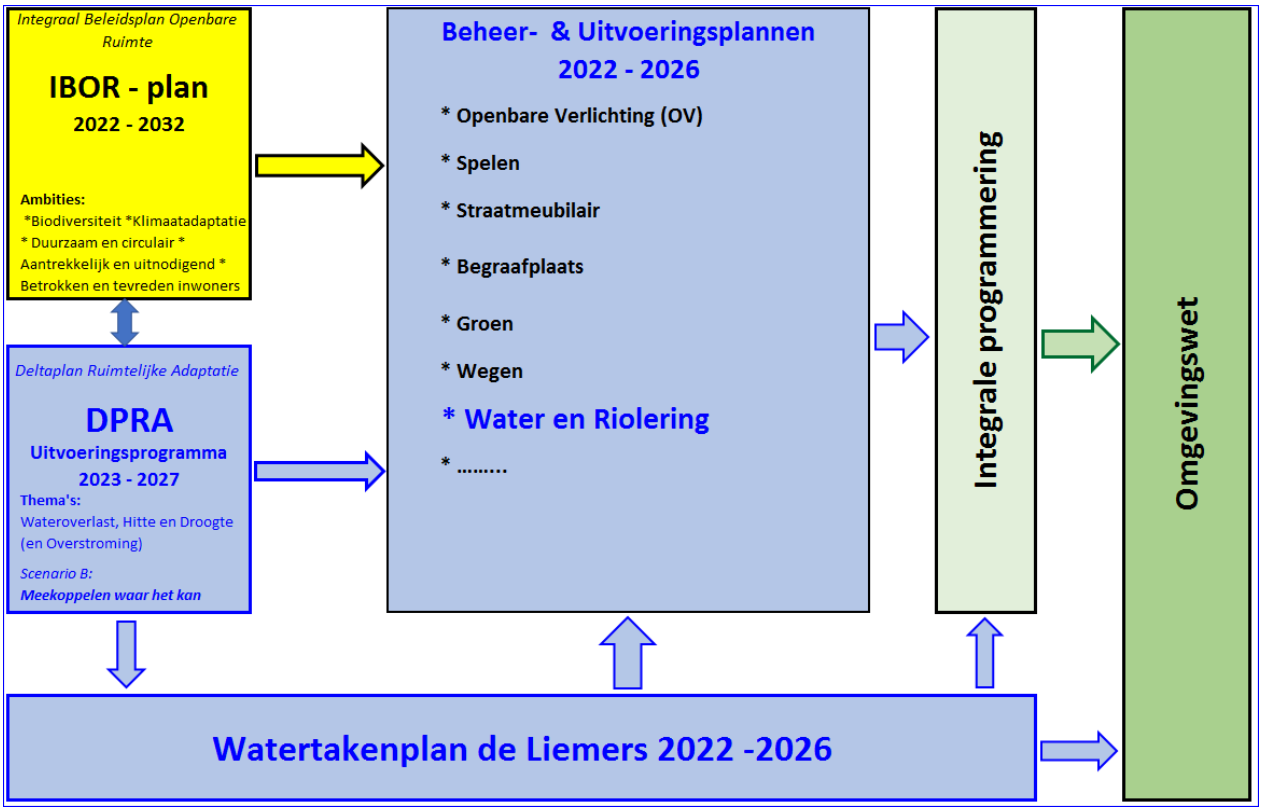

Figuur 2 Samenhang Watertakenplan De Liemers met o.a. het DPRA en IBOR.

1.4 Een digitaal Watertakenplatform

Als eindproduct van het gezamenlijke planvormingsproces is gekozen voor een beeldend, interactief en breed toegankelijk plan. Dit heeft geresulteerd in een Watertakenplatform. Dit platform kan eenvoudig

worden gedeeld, zowel binnen de eigen organisatie als met inwoners. Naast informatie over het vastgestelde beleid en voorgenomen maatregelen biedt het digitale Watertakenplatform nadere uitwerkingen, links naar relevant beleid en informatie die is verzameld gedurende het planvormingsproces. Ook biedt deze online omgeving een platform voor het delen van (GIS)gegevens en is het ingericht om het Waterteam bij de voortgang van de geplande activiteiten te ondersteunen.

Deze beknopte rapportage van het Watertakenplan dient als vaststellingsdocument voor het bestuurlijk traject en is tevens leidend voor het digitale Watertakenplatform. Middels deze rapportage committeren zowel gemeenten als waterschap zich aan het gezamenlijke beleidskader voor de Watertaken in De Liemers en het bijbehorende Liemersbrede maatregelenpakket. Het voldoet daarbij aan de wettelijke vereisten om vast te stellen als een gemeentelijk rioleringsplan en de bekostiging hiervan middels de rioolheffing.

Het streven is om het digitale Watertakenplatform de komende planperiode te transformeren naar een middel dat we kunnen gebruiken voor onze communicatie naar burgers, bedrijven en instellingen.

1.5 Leeswijzer

Deze rapportage schetst in hoofdstuk 2 allereerst een beeld van De Liemers: wat zijn de kenmerken van het gebied, de afvalwaterketen en het watersysteem? Hoofdstuk 3 beschrijft de ambitie voor dit nieuwe plan via een lange termijn visie en doelstellingen. Hoofdstuk 4 gaat in op de huidige en de mogelijke toekomstige waterregels. In hoofdstuk 5 beschrijven we de wijze waarop De Liemers invulling gaat geven aan de watertaken en schetsen we een overzicht van de opgaven voor de komende planperiode 2022 – 2026. Naast keuzes leidt dit tot een pakket van (gezamenlijke) maatregelen (hoofdstuk 5) waar gemeenten en waterschap de komende planperiode aan gaan werken. In hoofdstuk 6 zijn ten slotte de personele en financiële middelen beschreven die nodig zijn om daadwerkelijk uitvoering te kunnen geven aan de watertaken van gemeenten en waterschap.

2 Liemers Water

2.1 Gebiedskenmerken

Het gebied De Liemers bestaat van west naar oost uit gemeenten Westervoort, Duiven en Zevenaar. Voormalige gemeente Rijnwaarden is sinds 1 januari 2018 onderdeel van gemeente Zevenaar. Alle gemeenten vallen volledig binnen het beheersgebied van waterschap Rijn en IJssel. Kenmerkend voor het watersysteem in De Liemers is de ligging langs, en interactie met, de Rijn, het Pannerdens Kanaal en de IJssel. Fluctuaties in rivierstanden kunnen - afhankelijk van de afstand tot het water - leiden tot grote verschillen in grondwaterstanden in het gebied. Dit hangt mede samen met het ontstaan van het gebied, waarin het water oorspronkelijk werd afgevoerd via kleine beken. Hoewel deze afvoerroutes zijn opgevuld met zand zorgt dit nog steeds voor een onregelmatig patroon van kleilagen en zand. Via de goed doorlatende zandlagen kan water snel het gebied in en ook weer uit.

De fluctuaties in grondwaterstanden werken door in het oppervlaktewater. Door de interactie met het grondwater vallen watergangen binnen De Liemers in de zomer soms droog. Ook resulteert dit lokaal in stilstaand water met onvoldoende waterkwaliteit tot gevolg. Door de interactie van het regionaal en lokaal water- en grondwatersysteem zijn oplossingen voor de droogteproblematiek complex en is er afstemming nodig op verschillende schalen.

Waterbiografie
Het gebied de Liemers vervult al heel lang een cruciale rol in de verdeling van het Rijnwater: hier splitst de Rijn zich in meer rivieren. Hoe hebben water en de mens zich tot elkaar verhouden, hoe is het landschap gevormd en hoe zijn deze invloeden tot op de dag van vandaag nog zichtbaar in het landschap? Vanuit deze historische beschrijving maakt de Waterbiografie een verbinding tussen het verleden en de toekomst.

De Waterbiografie kijkt naar de betekenis en rol van het water in de wordingsgeschiedenis van de Liemers. Dit is belangrijk om het gebied te begrijpen, inzicht te krijgen in het ontstaan ervan, gevoel te krijgen bij de bijzondere historie en identiteit van het gebied, te ontdekken wat er allemaal speelt en te inspireren in toekomstige ontwikkelingen.

De waterbiografie is beschikbaar via:
https://www.cultuurland.com/index.php/2020/03/05/waterbiografie-liemers/

Het hydraulisch en milieutechnisch functioneren van de riolering is over het algemeen op orde; water op straat komt nauwelijks voor en de gemeente brede emissie vanuit de aanwezige stelsels voldoet aan de geldende afspraken. Daar waar er nog locaties met mogelijke waterkwaliteitsknelpunten in De Liemers resteren, hebben gemeenten en waterschap deze in beeld en werken ze in gezamenlijkheid aan oplossingen.

Ook het transport- en zuiveringssysteem van waterschap Rijn en IJssel voldoet aan de geldende normen en heeft voldoende capaciteit voor nu en in de toekomst. Op het terrein van de afvalwaterzuivering is ruimte beschikbaar voor innovaties voor verdergaande zuivering en grondstoffenterugwinning.

In het gebied zijn momenteel forse infrastructurele werken gaande (verbreding van de A12 en het aansluiten en doortrekken van de A15 hierop), welke ook komende periode aan de orde zijn. De daarvoor benodigde werkzaamheden en de nieuwe eindsituatie zullen invloed hebben op afvalwaterketen en watersysteem. In een apart traject worden hiervoor de benodigde maatregelen uitgewerkt, getroffen en gefinancierd.

Samenwerkingsproces
De onderlinge samenwerking binnen De Liemerse gemeenten en het waterschap bestaat al ruim 10 jaar. Dit heeft onder andere geresulteerd in een gezamenlijk Watertakenplan De Liemers. Daarnaast zorgt de gezamenlijke Visie 2030 op De Liemerse Waterketen voor een lange termijn perspectief waar het Watertakenplan mede invulling aan geeft.

Het Bestuursakkoord Water dat in 2011 is opgesteld, is mede door assetmanagement behaald en afgerond. Het samenwerkingsverband De Liemers heeft de besparingsdoelstelling behaald. De kracht van de samenwerking wordt erkend. Daarom wordt deze komende periode voortgezet en verbreed met collega's van ruimtelijke ordening. Hierdoor kan het thema klimaatadaptatie beter opgepakt worden.

2.2 Assets afvalwaterketen en watersysteem

Het watersysteem is de natuurlijke weg van het water. Regenwater valt op de grond en zakt in de bodem (grondwater) of stroomt naar het oppervlaktewater. Het grootste deel komt uiteindelijk in zee terecht. Daar verdampt het, vormt het wolken die naar land drijven en opnieuw neerslag geven.

De waterketen wordt gevormd door de ingrepen van de mens op het watersysteem: het oppompen van grondwater om er drinkwater van te maken. Drinkwater wordt uiteindelijk afvalwater, dat behandeld wordt in een rioolwaterzuivering. Na zuivering komt het water weer in het oppervlaktewater terecht. In het Watertakenplan wordt regelmatig gesproken over de afvalwaterketen. Dit is het deel van de waterketen waar afvalwater (en hemelwater), via het riool langs de rioolwaterzuiveringsinstallatie, gezuiverd wegstroomt de sloot in.

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de gemeentelijke zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Voor de afvalwaterketen is dat het verzamelen en transporteren van afvalwater via het riool. De kostendekkingsplannen in dit Watertakenplan zijn opgesteld voor invulling van de gemeentelijke zorgplichten. Het waterschap is verantwoordelijk voor het transport en zuivering van afvalwater en voor het beheer van oppervlaktewater.

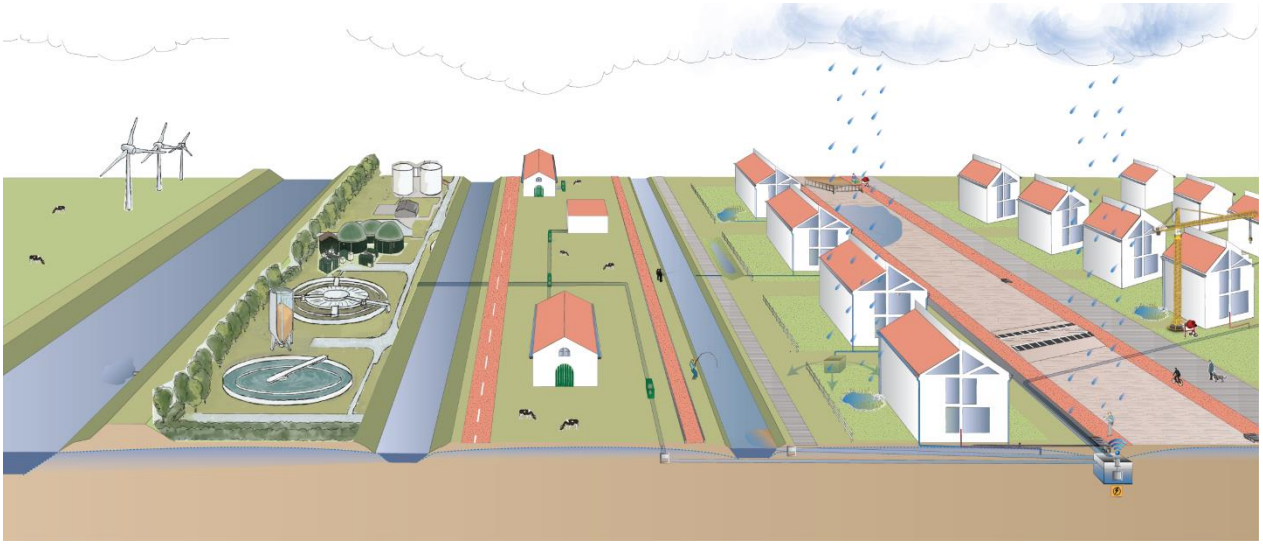

Afvalwaterketen
Ten behoeve van de watertaken beheren waterschap en gemeenten samen in totaal 550 km vrijverval riolen, 101 km persleiding en 92 km drukriool. Voor een uitgebreid en actueel overzicht van de aanwezige voorzieningen wordt verwezen naar de GIS-omgeving in het digitale Watertakenplatform. Hieronder is op

hoofdlijnen een samenvatting gegeven van de aanwezige voorzieningen van afvalwaterketen en watersysteem in De Liemers.

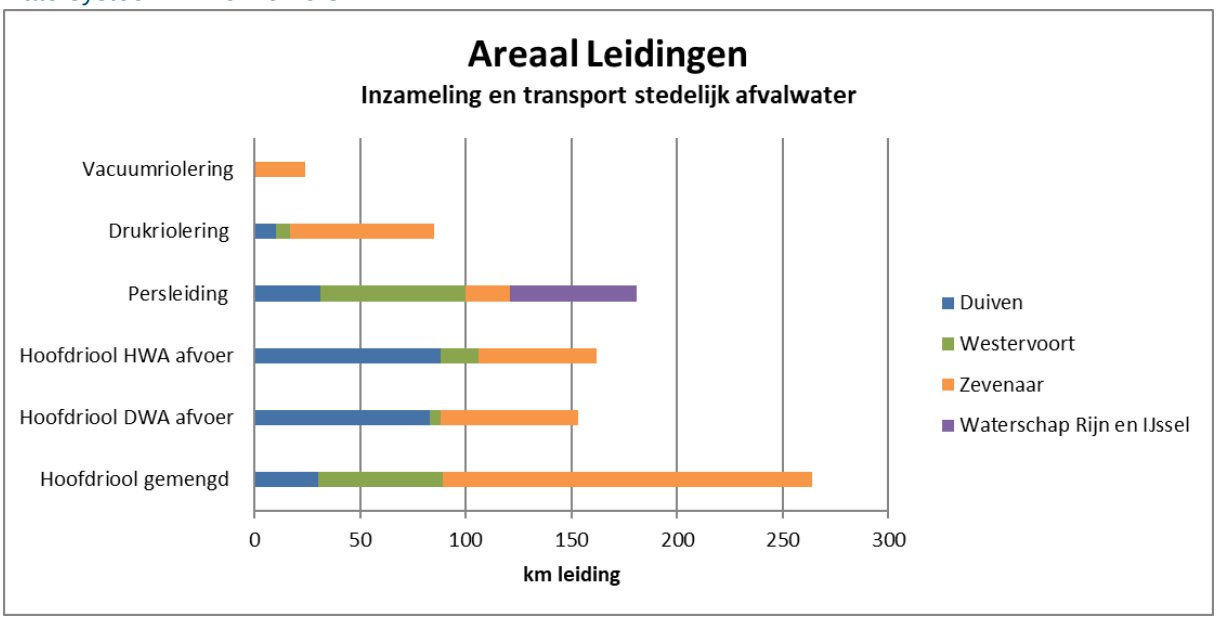

Figuur 3 Voorzieningen inzameling en transport: leidingen.

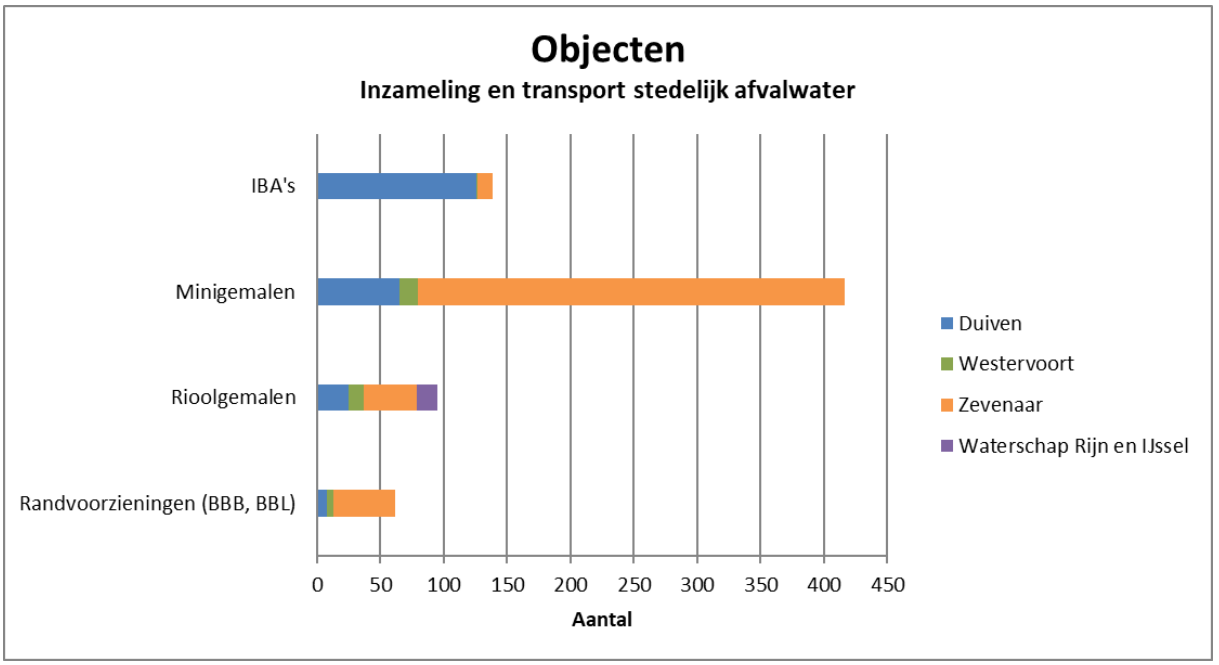

Figuur 4 Voorzieningen inzameling en transport: objecten.

Het ingezamelde stedelijke afvalwater (huishoudelijk afvalwater en hemelwater) wordt getransporteerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Nieuwgraaf op het bedrijventerrein InnoFase bij Duiven. De RWZI Nieuwgraaf is een van de grotere zuivering van waterschap Rijn en IJssel en heeft een debiet van ca. 50.000 m^3/dag (bron: Jaarverslag waterschap Rijn en IJssel 2020) Het waterschap loost het effluent vanuit de zuivering vervolgens op de IJssel.

Figuur 5 Werkgebied waterschap Rijn en IJssel.

Watersysteem

Het waterschap heeft de verantwoordelijkheid tot het beschermen en in stand houden van het watersysteem. Het waterschap beheert in totaal ca. 330 km watergang waarvan een deel in stedelijk gebied (zie Figuur 6 voor het beheersgebied Liemers Veluwe). Oeverbeschoeiingen zijn onderdeel van het watersysteem en vallen daarmee onder de verantwoordelijkheid van het waterschap. Gemeenten hebben een rol bij beschoeiingen die niet gebruikt worden voor instandhouding van het watersysteem en grenzen aan openbaar gebied.

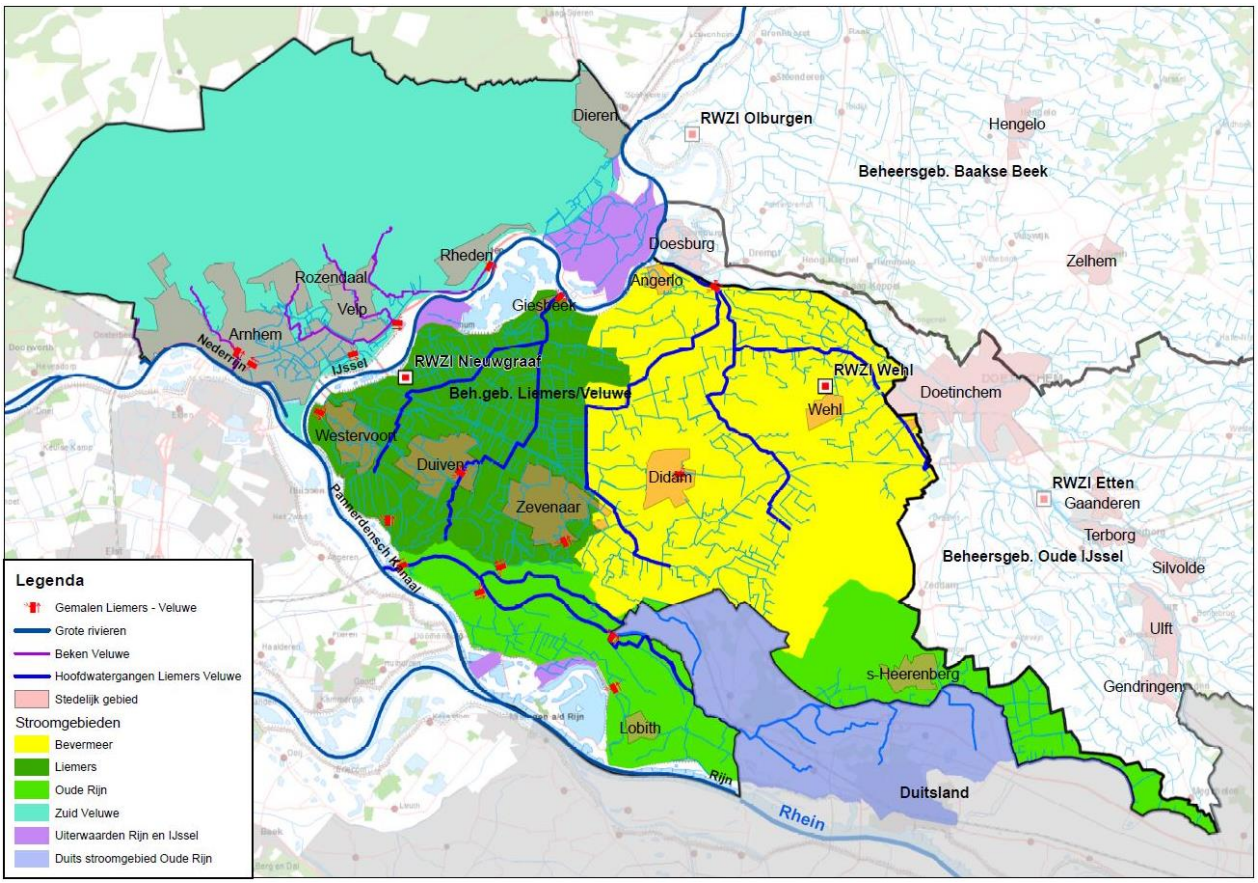

Figuur 6 Watersysteem beheersgebied Liemers Veluwe van waterschap Rijn en IJssel.

2.3 Lozingspunten gemeentelijke voorzieningen

Met het Besluit lozen buiten inrichtingen is op grond van de Waterwet de vergunningplicht voor lozingen vanuit het gemeentelijke stelsel opgeheven en gelden algemene regels. Conform de eisen van dit besluit kan het waterschap een actueel overzicht van de aanwezige lozingsvoorzieningen opvragen bij de gemeente. Tevens beschikt iedere gemeente over een actueel overzicht van de aanwezige IBA's (Individuele Behandeling van Afvalwater) binnen het eigen beheersgebied.

3 Visie en doelen

3.1 Algemeen

Dit hoofdstuk gaat in op de visie en beleidsambities voor de watertaken van De Liemerse waterorganisaties. Het hoofdstuk is de basis voor de visie op water in de omgevingsvisies van de verschillende organisaties. De visie en doelen zijn afgeleid van de ‘De Liemerse Waterketen in 2030’ en afgestemd met de visie van het waterschap ten aanzien van stedelijk waterbeheer ‘Water raakt’.

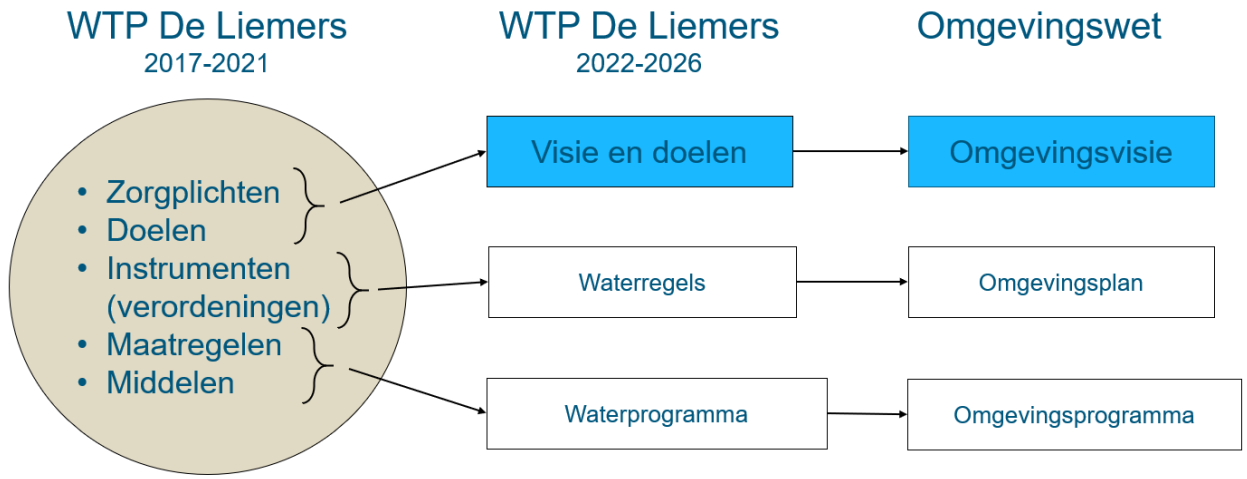

Figuur 7 Samenhang Watertakenplan De Liemers en de omgevingswet.

Waterteam De Liemers neemt haar verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van haar afval-, hemel- en grondwatertaken. Zij doet dit met betrokken en kundige mensen, inwoners, ondernemers, andere overheden en belanghebbenden en altijd redenerend vanuit het algemeen belang. De zorg voor de afvalwaterketen en het watersysteem vindt plaats op basis van maatschappelijk aanvaardbare kosten. De visies voor de drie wettelijke zorgplichten, het veranderend klimaat en het oppervlaktewater zijn navolgend uitgewerkt.

3.2 Visie

Visie op afvalwater

Het inzamelen en afvoeren van afvalwater levert een enorme bijdrage aan de volksgezondheid en leidt wereldwijd tot een langere levensverwachting. De gemeenten dragen bij aan een gezonde leefomgeving door in te zetten op een goed functionerend en robuust rioolstelsel dat kan meebewegen met de ontwikkelingen van de toekomst.

De Liemers beschouwt de afvalwaterketen als één systeem. De gemeenten streven er samen met het waterschap naar om het afvalwater op een doelmatige wijze in te zamelen, te transporteren en te zuiveren voordat het geloosd wordt op het oppervlaktewater.

Daar waar mogelijk worden stromen van vuil en schoon water gescheiden (gehouden) en worden water en grondstoffen hergebruikt. Samen met het waterschap streven de gemeenten naar het verminderen van de hoeveelheid te zuiveren afvalwater en het optimaal gebruik van afvalwater vanuit het perspectief van circulariteit: hergebruik van water, nutriënten en warmte.

Visie op hemelwater
De gemeenten en het waterschap werken aan een veilige en klimaatbestendige leefomgeving door op een zorgvuldige manier om te gaan met het hemelwater dat valt op de verhardingen. Waar mogelijk worden verharde oppervlakken ontsteend en vergroend.

Afstromend schoon regenwater van verhardingen wordt zoveel mogelijk direct of anders via voorzieningen naar de bodem geleid, zodat het vertraagd kan afstromen en in perioden van droogte een buffer vormt. In z'n algemeenheid wordt nagestreefd om het hemelwater zoveel mogelijk vast te houden, daar waar het valt. Burgers, ondernemers en overige belanghebbenden worden gestimuleerd om waterbewust te handelen en hemelwater zoveel mogelijk op het eigen terrein vast te houden.

Visie op grondwater
De Liemers heeft een uitdagend grondwatersysteem. In een groot deel van De Liemers is het (grond)waterpeil sterk gerelateerd aan het waterpeil in de Rijn en de IJssel. Bij extreme (lage of hoge) waterstanden in de Rijn en de IJssel heeft dit tot gevolg dat in De Liemers sprake is van verdroging bij lage waterstanden of wateroverlast door kweldruk bij hoge waterstanden.

De gemeenten en het waterschap streven, ook bij een veranderend klimaat, naar het voorkomen van structureel negatieve gevolgen van afwijkende grondwaterstanden voor de aan de grond gegeven bestemming van een gebied. De gemeenten en het waterschap streven naar een grondwaterpeil dat voldoende diep is om structurele nadelige gevolgen door een te hoge grondwaterstand te voorkomen en voldoende hoog om droogteproblemen tegen te gaan. De Liemerse waterorganisaties en andere grondeigenaren nemen daarin de eigen verantwoordelijkheid:

- De particulier is verantwoordelijk voor de goede staat van zijn eigendom. Hij zorgt voor bouwkundige of waterhuishoudkundige voorzieningen op het eigen terrein en aan de eigen woning (zoals vochtdichte vloer en als het nodig is drainage);
- De gemeente heeft de zorgplicht voor het grondwater in de openbare ruimte (stedelijk gebied) en is het aanspreekpunt voor de burger. Zij behandelt eventuele klachten en zorgt voor een doelmatige aanpak van grondwaterproblemen als er sprake is van structurele grondwateroverlast;
- Het waterschap zorgt voor de afvoer van eventueel door de gemeente ingezameld grondwater via het oppervlaktewater en beïnvloedt via het peil van het oppervlaktewater de grondwatersituatie;
- De provincie en het waterschap zijn verantwoordelijk voor de vergunningverlening voor de onttrekking van grondwater. In de vergunning kunnen zij voorschriften opnemen voor de beëindiging van de onttrekking.

Visie op een veranderend klimaat
De visie en doelen voor het veranderend klimaat hebben een duidelijke relatie met de wettelijke zorgplichten maar heeft wettelijk een andere basis dan de drie zorgplichten.

De Liemers sluit zich aan bij het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) en streeft naar een klimaatrobuuste inrichting van de openbare (en niet openbare) ruimte in 2050. Thema's hierin zijn Wateroverlast, Hitte, Droogte en Overstroming, maar ook hieraan gekoppelde thema's als vergroening en biodiversiteit. Het thema Overstroming wordt in het gemeentelijke traject voor het DPRA in mindere mate meegenomen. Overstromingsrisico wordt binnen het Deltaprogramma waterveiligheid geborgd in het Hoogwaterbeschermingsprogramma en de Veiligheidsregio Rivierenland. Daarnaast zijn te nemen maatregelen in het kader van overstroming veelal regionaal van karakter.

Voor het thema Wateroverlast staan het zoveel mogelijk voorkomen van negatieve economische gevolgen zoals schade aan gebouwen en vitale infrastructuur en de toegankelijkheid van hulpdiensten centraal. Voor het thema Hitte staat verkleining van de gezondheidsimpact op kwetsbare groepen en het

hittebestendiger maken van de openbare ruimte centraal. Voor het thema Droogte streeft de gemeente naar sponswerking van de openbare ruimte via groene en bodembuffers en het voorkomen van onomkeerbare schade aan kwetsbare gebouwen (zoals op hout gefundeerde gebouwen of met veenlagen), infrastructuur en natuurwaarden.

Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA)
Klimaatadaptatie heeft in het landelijke beleid een flinke impuls gekregen. Mede gebaseerd op de adviezen uit het Manifest Klimaatbestendige Stad is in 2014 de intentieverklaring Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie verschenen. In het Deltaprogramma 2018 is dit vertaald naar een eerste Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie: een gezamenlijk plan van gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk dat de aanpak van wateroverlast, hittestress en droogte versnelt en intensiveert.

Het gezamenlijke doel staat centraal: in 2050 is het bebouwde gebied in Nederland, inclusief vitale en kwetsbare objecten, zo goed mogelijk “waterrobuust” en “klimaatbestendig” ingericht. Hierbij horen maatregelen om de kwetsbaarheid van de stad te verlagen voor drie opgaven: te nat (overstroming en wateroverlast), te droog (wateronderlast) en te warm (hittestress).

Voor meer informatie zie https://klimaatadaptatienederland.nl/overheden/deltaplan-ra/.

Visie op oppervlaktewater
Naast afvalwater, hemelwater en grondwater is het oppervlaktewater een belangrijke schakel voor het veilig en droog houden van de leefomgeving. Schoon oppervlaktewater verhoogt ook de kansen voor biodiversiteit en is een van de dragers voor de toekomstige klimaatbestendige inrichting van De Liemers.

Ook rioolstelsels dragen hier in belangrijke mate aan bij. Verstandige keuzes voor beide systemen zorgen ervoor dat de dorpen klimaatbestendig, schoon en gezond blijven voor de mensen, maar natuurlijk ook voor planten en dieren! De Liemers wil water zichtbaarder maken en werken aan een goede waterkwaliteit. Door water zichtbaarder te maken wordt de waterbewustwording en de belevingswaarde vergroot.

3.3 Doelen

Beleidsdoelen met behoud van wettelijke taken
Dit beleidskader verwoordt de gezamenlijke doelen van De Liemers op zowel de afvalwaterketen als het stedelijk water. Zowel gemeenten als waterschap ondersteunen hierbij de gekozen strategie, maar behouden hierbij ieder hun eigen wettelijke taken en verantwoordelijkheden. Deze zijn terug te vinden in Bijlage 1. Wettelijke kaders.

Status Watertakenplan en relatie met bestaand beleid
Het Watertakenplan vormt de basis voor de invulling van de gemeentelijke zorgplicht voor afval-, hemel- en grondwater. Het beleid van waterschap Rijn en IJssel voor zowel watersysteem als afvalwaterketen is reeds vastgelegd in bestaande beleidsstukken voor het gehele beheersgebied. Deze blijven onverminderd van kracht.

Leidende principes
Om te komen tot een integrale benadering van waterketen en -systeem zijn breed gedragen uitgangpunten benoemd voor de invulling van de watertaken in De Liemers. Dit gaat uit van de gedachte dat afstemming in de benadering van de watertaken vereist is om de gezamenlijke doelen te realiseren. Zodanig, dat het gehanteerde beleid van de verschillende (deel)systemen niet conflicteert, maar juist complementair aan elkaar is. Deze leidende principes werken door in de verschillende beleidsdoelen zoals opgenomen in paragraaf 3.3.1 t/m 3.3.8.

Wij streven ernaar bij de invulling van de beleidsdoelen in De Liemers:

1. de hydrologische en ecologische toestand van het watersysteem zo min mogelijk negatief te beïnvloeden;
2. minder fossiele en meer duurzame energie te gebruiken;
3. zoveel mogelijk hemel-, oppervlakte- en grondwater in het gebied vast te houden en te benutten;
4. de belevingswaarde, de gebruikswaarde en natuurwaarden van het watersysteem te optimaliseren;
5. knelpunten in de waterkwaliteit te voorkomen en op te lossen;
6. kansen voor innovatie in de waterketen te benutten, specifiek als het gaat om het verwaarden en terugwinnen van grondstoffen en beter benutten van effluent en hiermee bij te dragen aan de circulaire economie;
7. te anticiperen op de effecten van klimaatverandering;
8. niet meer geld uit te geven dan nodig is voor een duurzame bedrijfsvoering (kwaliteit, kwetsbaarheid en kosten);
9. overlast en schade vanuit waterketen of watersysteem te voorkomen;
10. water in De Liemers een volwaardige plaats te geven in de openbare ruimte;
11. burgers en andere belanghebbenden te informeren, te betrekken en te stimuleren tot duurzaam gebruik van waterketen en –systeem.

3.3.1 Beleidsdoelen afvalwater

Algemeen

1. Alle percelen waar afvalwater vrijkomt moeten zijn aangesloten op de riolering of, indien doelmatig, op een alternatieve zuiverende voorziening;
2. Conform de trits waterkwaliteit (schoonhouden, scheiden, zuiveren) zamelen we het afvalwater zoveel mogelijk gescheiden in van het hemelwater;
3. Het afvalwater dient zonder overmatige aanrotting en/of stankoverlast te worden afgevoerd naar een zuiverende voorziening;
4. Gemeenten, waterschap en Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) handhaven op illegale lozingen van afvalwater op de riolering, de bodem en het oppervlaktewater;
5. Als het milieutechnisch functioneren van de riolering verandert ten opzichte van referentie-emissies (lozingssituatie na realiseren basisinspanning en waterkwaliteitsspoor) naar het oppervlaktewater, dan volgt maatwerkoverleg over de emissie effecten;
6. De vuilemissie vanuit de riolering mag niet leiden tot kwaliteitsknelpunten in het watersysteem;
7. Emissies vanuit de riolering naar de bodem (a.g.v. exfiltratie) zijn beperkt door een goede staat van objecten, zoals riolering, pompen en gemalen;
8. Foutieve aansluitingen zijn ongewenst. Emissies als gevolg van foutieve aansluitingen van vuil stedelijk afvalwater op hemelwaterriolen mogen niet leiden tot kwaliteitsproblemen in het ontvangende water;
9. Alle lozingen op de riolering dienen te voldoen aan de lozingsvoorwaarden zoals opgenomen in de lozingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) dan wel de algemene regels van het Activiteitenbesluit, het Besluit lozen buiten inrichtingen of het Besluit lozing afvalwater huishoudens;
10. We dragen zorg voor de instandhouding van de aanwezige systemen, waaronder de aanwezige drukriolering en IBA's. Mits doelmatig en duurzaam staan gemeente en waterschap open voor lokale initiatieven voor inzameling en zuivering van stedelijk afvalwater.

Nieuwbouw

11. Kosten als gevolg van systeemaanpassingen ten gevolge van nieuwe aansluitingen op de openbare riolering kunnen worden doorberekend aan de initiatiefnemer. Aanpassingen in het watersysteem/-keten moeten mee worden genomen in het watertoetsproces.

3.3.2 Beleidsdoelen hemelwater

Algemeen

1. In navolging op het landelijke beleid vastgesteld in de Wet Milieubeheer (art.10. 29a), het Nationaal Bestuursakkoord Water en Waterbeheer 21e eeuw hanteren we de volgende tritsen voor de omgang met hemelwater:

Waterkwantiteit	Waterkwaliteit
• Vasthouden • Bergen • Infiltreren • Afvoeren	• Schoonhouden • Scheiden • Schoonmaken

2. In lijn met de trits voor waterkwaliteit streven we naar het zoveel mogelijk gescheiden houden van hemelwater en vuilwater;
3. Hemelwater voert bij voorkeur bovengronds en zichtbaar af naar oppervlaktewater en indien mogelijk via infiltratie naar de bodem (afhankelijk van lokale situatie);
4. Wateroverlast willen we beperken. Wateroverlast in gebouwen door hevige neerslag wordt niet geaccepteerd. Daarnaast is er aandacht voor de doorgaanbaarheid van belangrijke verkeersaders en de bereikbaarheid van woonstraten voor calamiteitenverkeer;
5. We anticiperen op klimaatverandering door in het ontwerp en inrichting van zowel (afval)waterketen, watersysteem als openbare ruimte rekening te houden met de verwachte klimaateffecten op (middel)lange termijn (2050). Hierbij wordt nadrukkelijk gezocht naar een integrale benadering bij groot onderhoud, reconstructie en nieuwbouw;
6. Actief scheiden van waterstromen (hemelwater en afvalwater) - geïnitieerd en bekostigd door gemeente en/of waterschap - bij particulieren is dit alleen wenselijk als dit doelmatig is. Dit is maatwerk;
7. Het is niet toegestaan om hemelwater af te voeren via de mechanische riolering. In het buitengebied zal het hemelwater daarom strikt gescheiden van afvalwater moeten blijven en lokaal worden geïnfiltreerd, geborgen of afgevoerd naar oppervlaktewater. Ook hier worden perceeleigenaren actief in gestimuleerd;
8. We willen dat de particulier zo veel mogelijk zijn verantwoordelijkheid neemt voor het verwerken van hemelwater binnen de perceelgrenzen (infiltreren, hergebruik, ontharden etc.). Waar mogelijk ondersteunen we de particulier daarbij;
9. Voor gebieden (wijken, bedrijventerreinen e.d.) waar afkoppelen nodig is zullen wij in de planperiode, conform de mogelijkheid van artikel 10.32a van de Wet milieubeheer, een verordening vaststellen op grond waarvan het mogelijk is afkoppelen binnen een redelijke termijn te verplichten. Hierbij wordt aangegeven voor welke gebieden een aanwijzingsbesluit zal worden vastgesteld. Voorafgaand aan de inzet van deze verordening zullen wij voorlichting verzorgen over nut en noodzaak van afkoppelen.

Nieuwbouw

10. Hemelwater dient bij nieuwbouw op eigen terrein te worden verwerkt of wanneer dit niet mogelijk is, in het plangebied;
11. De terreinen rond bedrijven sluiten we afhankelijk van de vervuilingsgraad aan op een verbeterd of een duurzaam gescheiden systeem. Voor de daken van bedrijven geldt dat afstromend hemelwater zoveel mogelijk dient te worden geïnfiltreerd in de bodem op eigen terrein of als laatste stap rechtstreeks afgevoerd naar het oppervlaktewater.

3.3.3 Beleidsdoelen grondwater

Algemeen

1. De perceeleigenaar draagt zorg voor de verwerking van overtollig grondwater op eigen terrein en treft maatregelen om schade of overlast ten gevolge van hoge of lage grondwaterstanden te voorkomen;
2. De zorg van gemeente richt zich op het zoveel mogelijk voorkomen en beperken van structurele aan de bestemming gebonden grondwaterover- of -onderlast in de openbare ruimte (stedelijk gebied);
3. Als maatstaf voor de grondwaterstand in de openbare ruimte hanteert De Liemers een minimale ontwateringsdiepte voor wegen van 70 cm –mv, welke maximaal 2 weken aaneengesloten per jaar mag worden overschreden;
4. Klachten en meldingen met betrekking tot grondwater in de bebouwde omgeving worden geregistreerd door de gemeente en worden zorgvuldig in behandeling genomen. De gemeente beoordeelt daarbij of er sprake is van structurele grondwaterover- of -onderlast en de mogelijke oorzaken hiervan;
5. Indien er sprake is van structurele grondwaterover- of -onderlast op eigen terrein is de particulier primair aan zet. Aanvullend kan de gemeente besluiten tot het treffen van maatregelen in de openbare ruimte, mits dit doelmatig is en dit niet valt onder de verantwoordelijkheid van de provincie of het waterschap. Problemen met natte kelders en andere diepe constructies zijn voor rekening van de eigenaar;
6. We zorgen voor voldoende inzicht in de grondwaterhuishouding in de bebouwde omgeving. Aan de hand van dit inzicht beoordelen we ontvangen meldingen en evalueren we periodiek het gehanteerde beleid;
7. Waterschap Rijn en IJssel heeft drainage- en beregeningsbeleid. Doel van het drainage- en beregeningsbeleid is om kwetsbare natuur te beschermen. Met het nieuwe drainage- en beregeningsbeleid sluit het waterschap aan op de begrenzing van de natuurgebieden uit de Omgevingsvisie (provinciaal plan waarin de provinciale doelen en belangen staat gedefinieerd, inclusief functietoekenning) Gelderland 2015.

Nieuwbouw

8. Voor nieuwbouw hanteert De Liemers een ontwateringsdiepte voor woningen van ten minste 90 cm –mv, welke maximaal 2 weken aaneengesloten per jaar mag worden overschreden;
9. In geval van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructurele plannen treden gemeente en waterschap/provincie vroegtijdig in overleg (de watertoets) over de effecten op de grondwaterhuishouding met andere afdelingen en partijen. Uitgangspunt bij nieuwbouw is dat de natuurlijke grondwatersituatie zo min mogelijk (negatief) beïnvloed wordt. De initiatiefnemer draagt hierbij zorg voor het verzamelen en aanleveren van voldoende (meet)gegevens om de grondwaterhuishouding te kunnen beoordelen.

3.3.4 Beleidsdoelen doelmatig beheer

Gegevensbeheer

1. De gegevens van de afvalwaterketen en watersysteem zijn op orde: de kenmerken van voorzieningen zijn volledig, actueel en toegankelijk voor elke geïnteresseerde;
2. Beheergegevens van de afvalwaterketen en watersysteem zijn digitaal toegankelijk en beschikbaar voor alle partijen binnen het Waterteam De Liemers.

Toestand en functioneren

3. We hebben voldoende inzicht in de toestand van de openbare riolering. Hiertoe verzamelen we gegevens van de actuele ligging en toestand van objecten in de afvalwaterketen en het watersysteem;
4. We beheren onze voorzieningen zodanig dat deze in acceptabele staat verkeren. Hierbij houden we rekening met de risico's die acceptabel zijn voor het object, het systeem en de omgeving;
5. Alle rioolgemalen en overstorten zijn aangesloten op een telemetriesysteem en storingen worden binnen 24 uur verholpen;
6. We hebben voldoende inzicht in het hydraulisch en milieutechnisch functioneren van afvalwaterketen en de hydraulische en ecologische toestand van het watersysteem;
7. We streven ernaar het energieverbruik bij het uitvoeren van onze watertaken te optimaliseren.

Integrale aanpak beheer en onderhoud

8. We hanteren een integrale aanpak bij werkzaamheden in de openbare ruimte, ten einde de inzet van middelen te vergroten en overlast of hinder te beperken;
9. We hanteren een integrale benadering bij de inrichting en het beheer van water, riolering en de openbare buitenruimte, ten einde de ruimtelijke meerwaarde en de doelmatigheid van onze activiteiten te vergroten.

Communicatie

10. Gemeenten en waterschap zorgen voor educatie en communicatie in het kader van de watertaken. Hiermee beogen we:
    - goed gebruik van de riolering te stimuleren;
    - overlast te beperken en acceptatie van hinder te bevorderen;
    - draagvlak te verkrijgen bij belanghebbenden binnen en buiten de gemeente voor een integrale benadering van water en de openbare inrichting;
    - invulling van particulieren aan de verantwoordelijkheid op eigen terrein te bevorderen;
    - lokale lasten te verantwoorden door te laten zien wat gemeente en waterschap allemaal doen;
    - omwonenden te informeren door gericht te communiceren per project;
    - bewustwording: bijvoorbeeld plaatsen van openbare grondwaterpeilmeter.

3.3.5 Beleidsdoelen waterhuishouding

Algemeen

1. Klimaat: We anticiperen bij nieuwbouw en indien doelmatig bij bestaande bouw op klimaatverandering (m.b.t. wateroverlast, droogte, hittestress en waterkwaliteit);

2. KRW-waterlichamen in stedelijk gebied moeten voldoen aan alle eisen van de Kaderrichtlijn Water. De overige wateren in stedelijk gebied en periferie moeten voldoen aan de fysisch, chemische eisen van de KRW (basiskwaliteit);
3. Wij spannen ons in om de basiswaterkwaliteit van al het stedelijk water te waarborgen. We hanteren een gezamenlijke aanpak van waterkwaliteitsknelpunten;
4. Wij vergroten de belevingswaarde en natuurwaarden van het stedelijk water door:
    - inrichting, gebruik en beheer af te stemmen op gedeelde streefbeelden;
    - water zichtbaar te maken;
    - ons watersysteem open te stellen voor recreatief medegebruik.
5. Communicatie: Wij gaan in gesprek met inwoners en dragen bij aan bewustwording.

Nieuwbouw

6. Ruimtelijke plannen leggen we hydrologisch neutraal aan. Dit betekent dat het omliggende watersysteem niet zwaarder belast zal worden ten gevolge van de ontwikkeling.

3.3.6 Beleidsdoelen zuivering

Deze beleidsdoelen hebben betrekking op waterschap Rijn en IJssel.

Algemeen

1. We transporteren het ingezamelde stedelijk afvalwater vanaf de overnamepunten naar de zuivering;
2. We zuiveren het ingezamelde afvalwater zodanig dat het effluent voldoet aan de normen om te mogen lozen op het ontvangende water;
3. We beperken de overlast (o.a. geur en geluid) voor de omgeving ten gevolge van het transport en zuivering van afvalwater;
4. Waar mogelijk en doelmatig benutten we grondstoffen en energie vanuit het ingezamelde afvalwater en benutten we effluent als aanvoer van zoetwater. Waterschap Rijn en IJssel ondersteunt hiertoe initiatieven om grondstoffen en energie terug te winnen op de RWZI Nieuwgraaf.

3.3.7 Beleidsdoelen klimaatadaptatie

Afgelopen planperiode zijn kwetsbaarheden voor de klimaateffecten voor De Liemers in beeld gebracht. De resultaten hiervan zijn online te bekijken. Ook zijn er klimaatdialogen gevoerd met de politiek en ambtelijk intern. Inwoners zijn via een digitaal traject met social media campagne, website en enquêtes betrokken. Uit de uitgevoerde inventariserende en beeldvormende activiteiten zijn hoofdlijnen afgeleid waar De Liemers richting kiest in de aanpak van klimaatverandering de komende jaren. Op basis van de gegevens uit het participatieproces zijn de hierna volgende beleidsdoelen voorgesteld om De Liemers beter bestendig maken tegen klimaatverandering.

1. We werken aan een gezondere en beter bereikbare buitenruimte voor onze inwoners met voldoende biodiversiteit, groen, schaduw en gebruiksgemak;
2. In De Liemers is in 2050 minder kans op wateroverlast in gebouwen dan nu en minder risico op voor de gemeente onverwachte financiële schades;
3. We benutten de (bergings)capaciteiten van het natuurlijk bodemsysteem en het watersysteem beter om voldoende water te bewaren voor drogere periodes;
4. Inwoners worden regelmatiger geïnformeerd over klimaatadaptatie op eigen terrein en de acceptatie van klimaateffecten blijft in stand.

Het klimaatthema Hitte is geen onderdeel van de gemeentelijke watertaken. Maar door meekoppelkansen te benutten kan er wel een bijdrage worden geleverd aan het verminderen van hittestress. Ontharden (en vergroenen) is namelijk wel onderdeel van de gemeentelijke watertaken omdat het zorgt voor minder afstroming en hemelwater kan infiltreren.

3.3.8 Beleidsdoelen oppervlaktewater

Bijdrage leveren aan een ecologisch en chemisch gezond oppervlaktewater en waterbodem. Door:

1. De vervuilende invloed op de kwaliteit en het ecologisch functioneren van het oppervlaktewater en de waterbodem door overstortingen en regenwaterlozingen wordt waar mogelijk beperkt;
2. Verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater en waterbodem door planmatig beheer en onderhoud van het rioolstelsel;
3. Bijdrage leveren aan het beheer en onderhoud van oppervlaktewater vanuit de wettelijke zorgplichten.

4 Waterregels De Liemers

4.1 Algemeen

In het omgevingsplan komen de juridisch bindende regels voor burgers en bedrijven die de gemeente nodig acht om de visie te realiseren. In dit hoofdstuk sorteren we voor op de waterregels die gebruikt kunnen worden in de toekomstige omgevingsplannen van waterorganisaties van De Liemers.

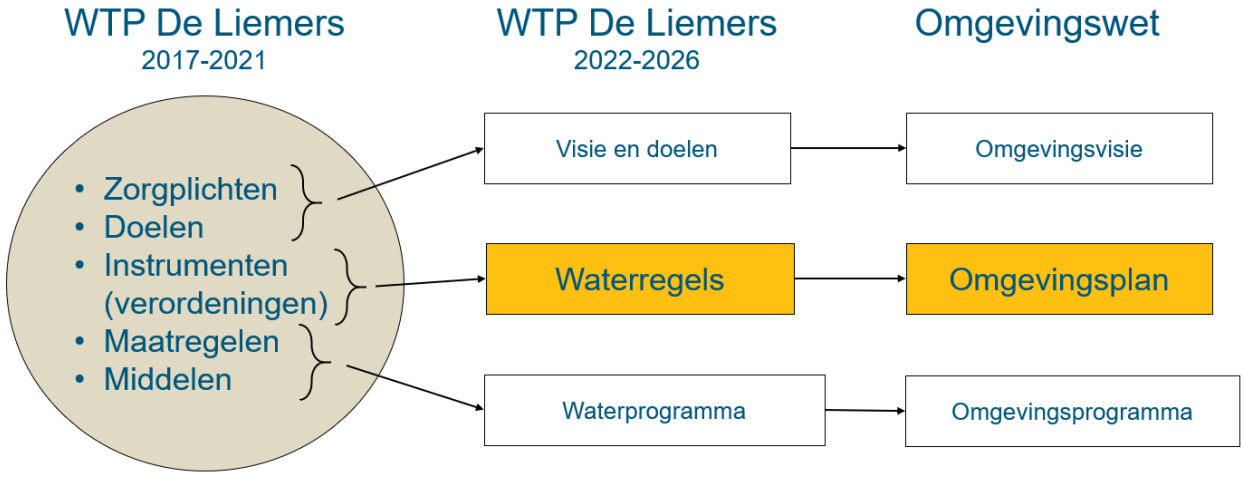

Figuur 8 Samenhang watertakenplan De Liemers en het omgevingsplan.

In dit hoofdstuk geven we inzicht in de procedure die vanuit de Omgevingswet voor de (water)regels in het omgevingsplan wordt doorlopen en de wijze waarop het watertoetsproces is geborgd. Vervolgens komen de belangrijkste waterregels die komende planperiode worden toegepast aan bod: de regels die in het kader van het watertoetsproces zijn opgesteld en de aansluit- en hemelwaterverordening. Deze blijven in de planperiode van het Watertakenplan De Liemers 2022-2026 van kracht.

4.2 Procedure (water)regels in het omgevingsplan

Via de Invoeringswet Omgevingswet zorgt het Rijk ervoor dat bij inwerkingtreding van de Omgevingswet alle gemeenten een omgevingsplan hebben. Het omgevingsplan dat van rechtswege ontstaat, bevat alle vigerende bestemmingsplannen en verordeningen, waaronder de aansluitverordening en hemelwaterverordening van De Liemers. Dit tijdelijk omgevingsplan voldoet nog niet aan de eisen van het nieuwe stelsel. Voor gemeenten geldt een overgangstermijn tot 2029.

Het Rijk voorziet in overgangsrecht voor de regels die nu nog op rijksniveau zijn gesteld in onder andere het Besluit lozing afvalwater huishoudens, het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Bouwbesluit 2012, maar in het nieuwe stelsel niet terugkeren op rijksniveau. Dit overgangsrecht voor voormalige rijksregels wordt de bruidsschat genoemd. De bruidsschat wordt van rechtswege toegevoegd aan ieder omgevingsplan. Direct vanaf inwerkingtreding van de Omgevingswet kunnen gemeenten de bruidsschatregels aanpassen of schrappen.

4.3 Watertoets in de Omgevingswet

In het huidige watertoetsproces wordt een aantal stappen doorlopen met waterbeheerders om na te gaan of er voldoende rekening wordt gehouden met waterbelangen in ruimtelijke planprocessen van gemeenten, provincies en het Rijk. De kern van het instrument wordt gevormd door vroegtijdig overleg, een wateradvies en een waterparagraaf in de ruimtelijke plannen.

De Omgevingswet gaat uit van een integrale benadering van alle aspecten van de fysieke leefomgeving. Alle bestuursorganen moeten bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden rekening houden met de taken van andere bestuursorganen. Met dit uitgangspunt borgt de Omgevingswet dat gemeenten bij het opstellen van een omgevingsvisie en omgevingsplan al in een vroeg stadium de waterbelangen borgen.

De watertoets zou, gelet op dit uitgangspunt, niet meer wettelijk te hoeven worden voorgeschreven. Toch is een (enigszins aangepaste) watertoets in de nieuwe regelgeving (het Besluit kwaliteit leefomgeving) opgenomen. Deze nieuwe watertoets legt meer nadruk op de inhoudelijke vertaling van het waterbelang in onder andere omgevingsplannen, en minder op het proces.

4.4 Water in ruimtelijke plannen

In 2015 is de beleidsnotitie Water Raakt! bestuurlijk vastgesteld. Waterschappen Vechtstromen (WVS), Drents Overijsselse Delta (WDOD) en Rijn en IJssel (WRIJ) hebben in Water Raakt! beschreven wat hun visie is ten aanzien van stedelijk waterbeheer.

Waterschap Rijn en IJssel heeft de visie uitgewerkt tot concrete uitgangspunten voor de weging van het waterbelang bij ruimtelijke plannen (watertoets). Ook de uitgangspunten voor waterbeheer in het landelijk gebied zijn hierin opgenomen. De voor dit Watertakenplan relevante uitgangspunten staan navolgend kort samengevat. Voor de gedetailleerde uitwerking van de uitgangspunten van waterschap Rijn en IJssel is ‘Water in ruimtelijke plannen’ te raadplegen.

- Schoon hemelwater wordt, waar mogelijk, binnen het plangebied geïnfiltreerd of geborgen en vertraagd afgevoerd naar het oppervlaktewater;
- Een verslechtering van de waterkwaliteit wordt benoemd en met duurzame maatregelen verbeterd;
- Bij een toename van het afvalwater controleert het waterschap of deze mogelijk is binnen de bestaande capaciteit van de RWZI.
- Zuiveringstechnische werken blijven bereikbaar voor beheer en onderhoud en in calamiteitenfase. Bebouwing en/of beplanting binnen de belangenstrook van bijvoorbeeld een persleiding is daarom niet toegestaan;
- In de milieuzonering van de rwzi’s en rioolgemalen worden geen hindergevoelige functies mogelijk gemaakt;
- De geldende voorwaarden omtrent RWZI’s zijn beschreven in de Beleidsregels zuiveringstechnische werken ;
- Nieuwe ruimtelijke plannen zijn ten minste grondwaterneutraal. Dit betekent dat ze niet mogen leiden tot structurele verlaging van de grondwaterstand;
- Waterschap Rijn en IJssel adviseert niet te bouwen in gebieden met een hoge grondwaterstand of kwel, of de bouwwijze hierop aan te passen;
- In zettingsgevoelige gebieden wordt rekening gehouden met de bodemgesteldheid en de relatief hoge grondwaterstanden. Ook als slecht doorlatende lagen in het plangebied voorkomen, wordt de bouwwijze aangepast om grondwateroverlast te voorkomen;
- Nieuwe functies mogen geen negatieve invloed hebben op de kwaliteit van het grondwater.

4.5 Waterregels in het omgevingsplan

Voor het waterbeheer zijn met name de regels over aansluiten op de riolering en over afvalwaterlozingen in de bruidsschat relevant. Dit betreft onder andere de lozing van grondwater, afstromend hemelwater en huishoudelijk afvalwater in de bodem, de riolering en het oppervlaktewater. Daarnaast zijn er specifieke lozingsregels voor bedrijfstakken opgenomen in de bruidsschat. De belangrijkste voorbeelden hiervan zijn het lozen bij kleinschalige voedselbereiding (zoals de vetafscheider bij de horeca), lozen bij telen en

kweken van gewassen (zoals spoelwater van biologisch geteeld fruit), lozen bij het maken van beton, lozen bij het wassen van motorvoertuigen en lozen bij het opslaan van mest of kuilvoer. De Liemers heeft gezamenlijk een Aansluitverordening en Hemelwaterverordening opgesteld en daarbij aandacht gehad voor de bruidsschatregels.

Aansluitverordening
De Liemers hebben aanvullend op de bestaande wet- en regelgeving (Bouwbesluit 2012 en de lozingsregels uit het Besluit lozing afvalwater huishoudens) regels opgesteld over het aansluiten van percelen op het openbaar riool. De verordening bevat regels over onder andere de begrenzing van het openbaar riool, aansluitverplichting, vergunningsplicht en de voorwaarden aansluiten op openbaar riool.

Hemelwaterverordening
De hemelwaterverordening verbiedt particulieren om afvloeiend hemelwater en grondwater te lozen op het openbare vuilwaterriool bij ontwikkelingen in een bepaald gebied. Ten aanzien van hemelwaterberging op particulier terrein gelden de volgende eisen:

- Bij een uitbreiding van het bebouwd oppervlak tot maximaal 2.000 m^2 heeft de hemelwaterberging ten minste een capaciteit van 60 liter per m^2 (60 mm) bebouwd oppervlak;
- Bij een uitbreiding van het bebouwd oppervlak vanaf 2.000 m^2 komt de bergingseis terug in de watertoets;
- De hemelwaterberging wordt zo ontworpen dat deze binnen 24 uur weer beschikbaar is.

De hoeveelheid hemelwater die niet kan worden geborgen in de hemelwaterberging kan onder voorwaarden middels een noodoverloop geloosd worden op een nader aan te wijzen openbare watergang of hemelwatervoorziening.

5 Waterprogramma De Liemers

De komende jaren komt er veel af op gemeenten en waterschap. Met een aantal stappen is in beeld gebracht welke onderwerpen en aspecten de komende planperiode extra aandacht verdienen.

1. Toetsen van de huidige situatie aan de doelen vanuit het vigerende beleid;
2. Evaluatie van de afgelopen planperiode;
3. In beeld brengen van nieuwe opgaven voor de komende planperiode.

Gedurende de totstandkoming van het Watertakenplan zijn de bovengenoemde stappen doorlopen en hebben geleid tot een brede consultatie binnen zowel gemeenten als waterschap. Op basis van de resultaten zijn opgaven voor de komende planperiode benoemd en vertaald naar maatregelen.

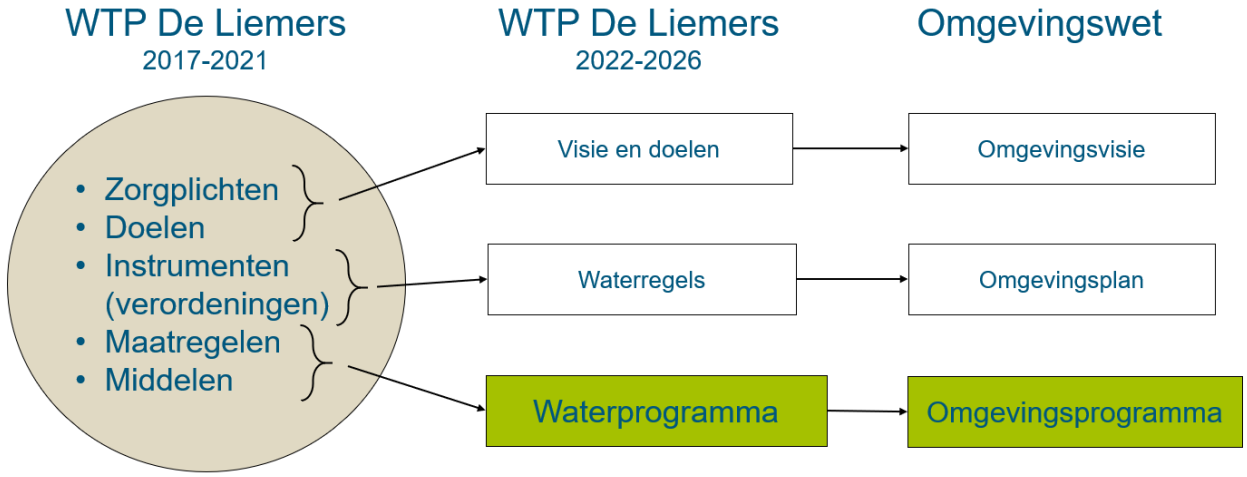

Figuur 9 Samenhang watertakenplan De Liemers en het omgevingsprogramma.

5.1 Evaluatie planperiode 2017 - 2021

Uit de evaluatie van het Watertakenplan 2017 - 2021 blijkt dat er al veel goed gaat bij het uitvoeren van de (afval)watertaken in De Liemers. Dit heeft er in geresulteerd dat de afgelopen planperiode een groot deel van de gestelde beleidsdoelen deels of geheel zijn behaald.

Belangrijke speerpunten die bij de evaluatie naar voren kwamen zijn:

- Voor het overgrote deel van De Liemers is het beheer op orde (binnen het areaal van voormalig gemeente Rijnwaarden is een inhaalslag nodig). Echter, dit neemt niet weg dat er inspanningen nodig blijven om het huidige niveau te handhaven en gesteld te staan voor nieuwe opgaven en ontwikkelingen. Komende planperiode is daarom van belang om het beheer op orde te houden;
- Het klimaatadaptatiebeleid en de bijbehorende uitvoeringsagenda worden geïntegreerd in het Watertakenplan;
- Met het nieuwe Watertakenplan moet De Liemers goed voorbereid zijn op de Omgevingswet.
- De Liemers regio heeft te maken met een behoorlijke woningbouwopgave. Er is behoefte aan duidelijke regels om de watertaken van de gemeenten te borgen in ruimtelijke plannen;
- Het samenwerkingsteam van De Liemers wordt komende planperiode verbreedt met collega's vanuit Ruimtelijke Ordening. Voor klimaatadaptatie in de regio is het belangrijk dit thema op te nemen in de samenwerking.

5.2 Opgaven voor de komende planperiode

De paragraven 5.3.1 tot en met 5.3.4 vertegenwoordigen de vier thema's van waaruit dit Watertakenplan wordt benaderd. Bij ieder thema horen opgaven waar De Liemers de komende planperiode mee aan de slag gaat.

5.2.1 Basis op orde (houden)

Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte
Liemers breed wordt het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) opgepakt. Met het invoeren van IBOR wil De Liemers zowel de beheerders als het bestuur een instrument bieden om gerichter te kunnen sturen op de onderhoudskwaliteit van de woonomgeving. Naast communicatie-instrument moet IBOR gaan dienen als vertrekpunt om inwoners, bedrijven en instellingen, buurten, wijken en dorpen de mogelijkheid te geven om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor de leefbaarheid van de eigen woon- of werkomgeving (= participatie). Kortom, met IBOR heeft De Liemers:

- een sturingsinstrument voor het gemeentebestuur om de kwaliteitsniveaus voor het beheer te bepalen;
- een beheerinstrument voor de gemeentelijke organisatie waarin het vastgestelde kwaliteitsbeeld kan worden gerealiseerd;
- een communicatie-instrument voor inwoners (en bezoekers) van de gemeente dat duidelijkheid geeft over welk kwaliteit men kan verwachten en in hoeverre men daarop invloed heeft.

Beheer en onderhoud
De gemeente stelt de kwaliteitstoestand van het gemeentelijk rioleringsstelsel vast door middel van een visuele inspectie ten behoeve van het bepalen van vervangings- en verbeteringsmaatregelen. Voordat zo'n inspectie plaatsvindt, wordt de betreffende rioolstreng schoongemaakt en het vrijkomend slib afgevoerd. Jaarlijks reinigt en inspecteert de gemeente ongeveer 10% van de riolering. Bijzondere voorzieningen zoals zinkers, overstortputten, spindelschuiven en terugslagkleppen worden regelmatiger geïnspecteerd en gereinigd, kleine gebreken worden daarbij meteen hersteld. In de komende planperiode wordt dit beleid voortgezet.

Diverse criteria zijn van invloed op de keuze of een riool vervangen wordt of niet. Belangrijk zijn vanzelfsprekend de afwegingen ten aanzien van het riool zelf: de kwaliteitstoestand, ouderdom en functie van het riool. Daarnaast wordt aansluiting gezocht bij de aanleg van blauwe aders, ontwikkelingen in de omgeving, en de afstemming met andere programma´s. Bij het vervangen van riolering worden straten en wegen veelal van trottoir tot trottoir opengebroken. Dit leidt tot hinder bij de betrokken burgers en bedrijven. Door de werkzaamheden te combineren met andere werken (bijvoorbeeld vervangen van bestrating, de wijkaanpak met betrekking tot de energietransitie, elektriciteitskabels of drinkwaterleidingen en herinrichtingsprojecten, wordt efficiënter gewerkt en wordt hinder voor de omgeving zoveel mogelijk beperkt. Daarnaast bespaart het kosten in de uitvoering van de werkzaamheden, omdat de kosten voor het open maken van de straat maar één keer betaald hoeven te worden. Binnen De Liemers wordt zoveel mogelijk 'Werk met Werk' gemaakt.

De gemalen en drukrioolunits worden jaarlijks gereinigd en in detail geïnspecteerd waarna preventieve onderhoudsmaatregelen worden vastgesteld. Het eerste lijns onderhoud van gemalen wordt uitgevoerd door de buitendienst, ernstigere gebreken worden op contractbasis uitbesteed. In de komende planperiode wordt dit beleid voortgezet.

Kolken en lijngoten zijn essentieel voor het inzamelen van regenwater dat valt in de openbare ruimte. Verstopping kan lokaal leiden tot overlast, terwijl de hoofdriolering nog voldoende afvoercapaciteit heeft.

In De Liemers worden kolken en lijngoten minimaal 1 maal per jaar gereinigd. In de komende planperiode wordt dit beleid voortgezet.

De laatste jaren heeft De Liemers veel kleinere (groene) hemelwatervoorzieningen aangelegd. Het gaat om bergende greppels, bermen, wadi's en infiltratievoorzieningen. In de komende planperiode is meer aandacht voor deze voorzieningen nodig. Het gegevensbeheer (vaste en kwaliteitsgegevens) en operationele beheer voor deze voorzieningen wordt versterkt en door onderzoek wordt in beeld gebracht of voorzieningen nog voldoende functioneren.

Inrichting & kwaliteit (oppervlakte)watersysteem
Hoe meer groen en water in de woonomgeving, hoe gezonder mensen zich voelen. Water en groen gaan vaak hand in hand als het gaat om het watersysteem. Een goed ingericht watersysteem kan zorgen voor beleving, verkoeling, ontspanning en natuur. Daarom willen we in de komende planperiode voor het Liemerse watersysteem bekijken hoe we de inrichting en het beheer en onderhoud beter kunnen afstemmen op de omgeving. Verder zijn in de komende planperiode maatregelen nodig om het watersysteem op orde te houden, zoals het baggeren van de watergangen en het onderhouden van de beschoeiingen.

5.2.2 Klaar voor de toekomst

De klimaatopgave
Door klimaatverandering kan in bebouwd gebied overlast en schade ontstaan door wateroverlast, hitte, en droogte. Bij de locatiekeuze, de ruimtelijke inrichting en de bouwwijze is/wordt daar vaak geen rekening mee gehouden. Daarom is het belangrijk het bebouwde gebied minder kwetsbaar te maken voor extreme weerssituaties en de negatieve impact daarvan te beperken. Voor een duurzame waterketen en -systeem en klimaatbestendige omgeving geven we water meer ruimte, vangen we het op tijdens piekbuien en behouden we het voor langdurige droge perioden. Door nu kansen te benutten om 'mee te koppelen' met geplande maatregelen in bijvoorbeeld de openbare ruimte, voorkomen we draconische maatregelen over 30 jaar. De Liemers heeft een gezamenlijke Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie opgesteld. Zie Paragraaf 5.3.4 voor meer informatie.

Ook burger en bedrijven hebben een rol: door hemelwater af te koppelen van de riolering en percelen niet volledig te verharden waardoor neerslag kan infiltreren in de bodem. Het is daarnaast van belang dat inwoners bewust worden van de mogelijke effecten van klimaatverandering en accepteren dat er tijdelijk water-op-straat kan voorkomen na een extreme bui. De Liemers wil komende planperiode gezamenlijk optrekken in communicatie en participatie.

De duurzaamheidsopgave
De duurzaamheidsopgave ligt vooral in het samen optrekken met de energietransitie bij (her)inrichtingen (werk met werk) en het terugwinnen van waardevolle grondstoffen en energie uit afvalwater. Voor de terugwinning van grondstoffen en energie uit afvalwater wordt steeds meer technisch mogelijk en financieel aantrekkelijk. Dat kan in huis, in de wijk of op de centrale afvalwaterzuivering van het waterschap. Op de RWZI Nieuwgraaf worden nieuwe initiatieven om invulling te geven aan deze duurzaamheidsopgave verwelkomd.

Doortrekken van de A15 naar de A12
Momenteel wordt er een nieuwe autosnelweg aangelegd. Het project is naar verwachting in uitvoering tot 2024. Het tracé van de A15 loopt door zowel gemeente Duiven als gemeente Zevenaar. Als gevolg hiervan zullen watergangen en persleidingen moeten worden omgelegd. Dit biedt soms kansen, maar kost altijd aandacht en tijd. Ook de potentiële negatieve effecten van de verdiepte aanleg op grondwaterstanden verdienen speciale aandacht in dit grondwatergevoelige gebied. Overigens worden de

consequenties van de werkzaamheden aan de A12 en de A15 buiten het Watertakenplan opgepakt en gefinancierd.

Woningbouwopgave
Net als in vele andere gebieden in Nederland is in De Liemers een woningentekort ontstaan. Het Rijk, provincie Gelderland en gemeenten zijn samen een proces gestart van ontwerpend onderzoek om te komen tot een integrale verstedelijkingsstrategie 2020 – 2040 voor de regio's Arnhem-Nijmegen en FoodValley. Het gebied De Liemers is onderdeel van deze regio. De aanleiding voor de verstedelijkingsstrategie is de noodzaak om rond de 100.000 woningen toe te voegen in de regio's Arnhem-Nijmegen en FoodValley. Voor het borgen van de beleidsdoelen uit dit watertakenplan is behoefte aan duidelijke waterregels voor nieuwe ontwikkelingen.

5.2.3 De burger centraal

Communicatie samen oppakken
Er zijn verschillende situaties waarbij communicatie richting inwoners gezamenlijk wordt opgepakt. Bijvoorbeeld bij werken in de openbare ruimte, tijdens calamiteiten en over thema's zoals klimaatverandering en -adaptatie. Afstemming binnen De Liemers over communicatie naar inwoners verloopt goed, doordat collega's van communicatie van de verschillende partijen elkaar goed weten te vinden. Dit aspect van de samenwerking wordt komende periode voortgezet.

Waterbewust handelen promoten
Overheden kunnen verschillende instrumenten inzetten om inwoners en bedrijven aan te zetten tot klimaatbewust handelen. De Liemers gaat komende periode een combinatie van instrumenten gebruiken, die beginnen met verleiden en overtuigen en overgaan in verplichten:

1. Informeren over de risico's van wateroverlast, droogte, hittestress en overstromingen versterkt de bewustwording over deze problemen en kan ertoe leiden dat men eerder bereid is om klimaatmaatregelen te treffen op particulier terrein. De resultaten van de stresstesten en risicodialogen zijn hiervoor te gebruiken. Informeren kan door middel van publicaties, folders en bijeenkomsten;
2. Advies geven over de mogelijke maatregelen die men kan treffen om particulier terrein klimaatbestending in te richten. Daarnaast kan er ook advies worden gegeven over mogelijke subsidies en regelingen die men kan aanvragen om klimaatmaatregelen te nemen. Advisering kan door middel van folders, een online tool, een afkoppelcoach en/of maatwerk;
3. Stimuleren door het verstrekken van subsidies en regelingen of differentiatie van de rioolheffing. Een subsidie geeft een stimulans om klimaatmaatregelen te nemen die wellicht te duur worden gevonden of waarover in het geheel niet wordt nagedacht;
4. Het inzetten van juridische instrumenten. Door juridisch bindende regels op te leggen aan inwoners en bedrijven zijn deze verplicht tot het realiseren van klimaatmaatregelen. Gemeente Duiven, Westervoort en Zevenaar hebben alle een aansluitverordening en hemelwaterverordening.

5.2.4 Samenwerking De Liemers

De Bestuursakkoord Water opgave van de samenwerkingsregio om structureel de kosten voor onze watertaken te beperken, met behoud van kwaliteit liep tot 2021. Dit thema en de samenwerking wordt doorgezet.

Verbreding met Ruimtelijke Ordening
Het DPRA-proces is komende planperiode via de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie nadrukkelijk gekoppeld aan het Watertakenplan. Voor een klimaatrobuuste inrichting van De Liemers is een integrale werkwijze nodig waarbij collega's van ruimtelijke ordening een belangrijke rol hebben. Daarom wil het samenwerkingsteam De Liemers komende planperiode de groep verbreden met collega's van ruimtelijke ordening.

5.3 Maatregelen

Waterschap en gemeenten dragen zorg voor de instandhouding van de afvalwaterketen en het watersysteem zodanig dat voorzieningen goed blijven functioneren en geen gevaar optreedt voor de volksgezondheid, het milieu of voor de leefomgeving. Jaarlijks zijn hiervoor activiteiten gepland zoals het vervangen en renoveren van rioolobjecten, uitvoeren van onderzoek, planvorming en beleid en zorgdragen voor het beheer en onderhoud. In dit hoofdstuk lichten we de verschillende type maatregelen kort toe.

5.3.1 Investeringen

Iedere organisatie draagt de zorg voor de benodigde investeringen (vervangingen, renovatie) voor haar eigen voorzieningen. Deze investeringen volgen veelal uit de meerjarenplanning en zijn gebaseerd op een integrale afweging van:

- informatie over de staat van voorzieningen in relatie tot effecten op het systeem en de omgeving;
- overige geplande werkzaamheden in de openbare ruimte;
- mogelijke alternatieve (beheer)maatregelen die getroffen kunnen worden.

Met name in het stedelijk gebied is de verwevenheid van ondergrondse infrastructuur met de omgeving groot, waardoor deze niet altijd leidend zal zijn. Dit zal per situatie opnieuw worden bekeken in een integrale afweging. Op basis van deze afwegingen stellen gemeente en waterschap veelal jaarlijks hun uitvoeringsprogramma's vast waarin de uit te voeren projecten zijn gedefinieerd.

De jaarlijkse geraamde investeringen van de gemeente zijn opgenomen in het individuele kostendekkingsplan (Bijlage 3). Het waterschap heeft een meerjarenbegroting voor haar gehele beheersgebied waarin investeringen zijn opgenomen.

5.3.2 Beheeractiviteiten

Ten behoeve van het functioneren en de instandhouding van het afvalwaterstelsel en watersysteem voeren de partijen beheeractiviteiten uit. Deze werkzaamheden zijn meestal periodiek en/of cyclisch van aard en worden bekostigd vanuit de exploitatiebegroting. Zie hiervoor ook de individuele exploitatiebegroting per organisatie (Bijlage 3).

Waterschap en gemeenten zijn toegegroeid naar een meer risicobewust beheer voor het uitvoeren van de watertaken. Dit is onderdeel van de implementatie van assetmanagement om te komen tot een meer doelmatiger waterbeheer. Komende planperiode implementeert iedere gemeente het IBOR. Met het IBOR zijn risicobewuste afwegingen en vervolgens afspraken gemaakt over de kwaliteit van assets. Het IBOR is daarmee een uitwerking van assetmanagement.

5.3.3 Liemersbrede maatregelen

Gedurende het opstellen van het Watertakenplan is in beeld gebracht op welke onderwerpen er maatregelen gewenst zijn om de gestelde doelen voor de watertaken te bereiken. Hierbij kiest het waterteam waar zinvol voor een gezamenlijke aanpak waarbij capaciteit, kennis en kunde wordt gebundeld.

Het onderstaande overzicht geeft de voorgenomen maatregelen voor de planperiode 2022 – 2026 weer. Afhankelijk van de aard van de maatregelen pakt het Waterteam de voorgenomen maatregelen in gezamenlijkheid of in deelgroepjes op. Iedere organisatie draagt daarbij zelf zorg voor het reserveren van de benodigde middelen om de afgesproken maatregelen te bekostigen. Eventuele aanvullende eigen onderzoeken en studies zijn opgenomen in de individuele begrotingen.

Tabel 1 Liemersbrede maatregelen.

Maatregelen	Toelichting
Onderzoek functioneren rioolvoorzieningen. (Basis op orde)	Grote regenbuien passen niet in rioolbuizen dus wordt verharding vervangen door groen. Groenvoorzieningen krijgen functies als waterberging en infiltreren regenwater in de bodem, zoals bij wadi's (water afvoer drainage en infiltratie). De Liemers wil komende periode gebruiken om het functioneren van rioolvoorzieningen van bijvoorbeeld groene berging te onderzoeken. Is de infiltratiecapaciteit nog voldoende en in hoeverre zijn de bodems van groene bergingen vervuild.
Onderzoek grondwatersysteem voor droogte en wateroverlast. (Klaar voor de toekomst)	De Liemers is voornemens komende periode het grondwatersysteem te analyseren. Uitgangspunt is met elkaar structurele oplossingen zoeken om een balans te vinden tussen weersextremen, van te nat en te droog
Doortrekking A15 / verbreding A12 (Klaar voor de toekomst)	Rijkswaterstaat werkt momenteel aan de doortrekking van de A15 en de verbreding van de A12. Deze doortrekking heeft ook gevolgen voor het watersysteem en de riolering, die op een aantal locaties moeten worden verlegd of aangepast. Daarnaast heeft de doortrekking gevolgen voor de grondwaterstromen in het gebied. Gemeenten Duiven en Zevenaar en waterschap Rijn en IJssel zijn betrokken bij de voorbereiding van de doortrekking en zullen ook de komende periode meedenken om te zorgen dat (grond)water en riolering goed blijven functioneren.
Samenwerken / programmamanagement (Samenwerking De Liemers)	De gemeenten en het waterschap werken samen in De Liemers om te zorgen voor een prettige leefomgeving met schoon en voldoende water. Structuur is er iedere 6 weken overleg. Daarnaast weten de leden elkaar ook buiten het overleg goed te vinden. De samenwerking zorgt voor onderlinge afstemming, delen van kennis en beperken van kosten.
Verbreding samenwerking met Ruimtelijke Ordening (Samenwerking De Liemers)	Hemelwater valt op de straat of in tuinen en komt daarna in het riool of de watergangen. Door het aanleggen van bestrating of asfalt komt hemelwater veel sneller in het riool of de watergang terecht. Daarnaast loopt water naar het laagste punt en kan daar overlast veroorzaken. Door klimaatverandering neemt de kans op hevige buien, en daarmee op wateroverlast toe. Hetzelfde geldt voor hittestress, en (gevolgen van) langere drogere en warmere perioden. Voor een klimaat robuuste inrichting van De Liemers is een integrale werkwijze nodig waarbij collega's van ruimtelijke ordening een belangrijke rol hebben. Daarom wil het samenwerkingsteam De Liemers komende planperiode de groep verbreden met collega's van ruimtelijke ordening.

5.3.4 Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie

In het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie is een aantal scenario's uitgewerkt. Gemeenten Duiven en Westervoort kiezen beide scenario B+ en gemeente Zevenaar scenario B. Navolgend is samengevat wat deze scenario's omvat. Voor een uitgebreid overzicht wordt verwezen naar het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie in de Liemers.

Scenario B: Meekoppelen waar het kan
In Scenario B wordt uitgegaan van de kracht van meekoppelen en aanjagen. Binnen reguliere rioolvervangingsprojecten, energietransitie opgaven en wijkreconstructies worden maatregelen uitgevoerd. Zo wordt aangesloten bij logische vervangingsmomenten. Voor scenario B zijn de volgende uitgangspunten van toepassing:

- Klimaatmaatregelen worden aangelegd wanneer er zich kansen voordoen op termijn. Beleidsmatig worden alle projecten opgestart om klimaatadaptatie voldoende te borgen en de kennis te delen binnen de organisatie en de inwoners;
- Om te voorkomen dat kansen gemist worden in huidige situatie óf de problematieken vaker opspelen, wordt een budget gereserveerd voor maatregelen die in lopende initiatieven of projecten kan worden aangewend.
- De personele capaciteit wordt uitgebreid met een projectmanager klimaatadaptatie, adviseur en communicatiespecialist;
- Er wordt een subsidietraject opgestart om inwoners te motiveren om klimaatadaptieve maatregelen door te voeren;
- In de uitgaven worden buurtprojecten ingepland, wordt er een afkoppelkansenkaart opgesteld en wordt er een intern opleidingstraject gestart.

Scenario B+ is gelijk aan bovenstaande plus een financiële impuls in de eerste drie jaar voor het versneld realiseren van klimaatadaptieve pleinen in Duiven en Westervoort.

6 Middelen

6.1 Personele middelen

Om de komende planperiode invulling te geven aan De Liemerse watertaken zijn personele middelen beschikbaar vanuit zowel gemeenten als waterschap. Hierbij dient er voldoende capaciteit aanwezig te zijn om de voorgenomen activiteiten vorm te geven, uit te voeren of – in meer of mindere mate - uit te besteden.

Daarnaast is het van belang dat er voldoende kennis en expertise binnen de eigen organisatie aanwezig is voor het opstellen van beleid, uitvoeren van onderzoek, begeleiden van inhuur en controle van opgeleverde werken of producten. De beschikbare formatie is middels interviews in beeld gebracht. Met de RIONED tool voor personele bezetting is de benodigde personele middelen berekend. Onderstaande tabel geeft het resultaat.

Tabel 2 Beschikbare en benodigde personele middelen voor de zorgplichten (Bijlage 2 geeft de gebruikte input voor de RIONED tool).

Formatie		1Stroom (Duiven en Westervoort)	Zevenaar (inclusief Rijnwaarden)	Totaal
Beschikbare formatie (2021)	Binnendienst	2	2,9	4,9
	Buitendienst	0,5	5,7	6,2
	Binnen + buiten	2,5	8,6	11,1
Benodigde formatie (2021) o.b.v. RIONED tool	Planvorming, onderzoek en facilitair (binnen)	1,4	1,6	3,1
	Onderhoud (buiten)	1,4	4,0	5,4
	Maatregelen (binnen)	1,2	2,6	3,8
	Totaal	3,5	8,3	12,3
Verschil beschikbaar - benodigd		**-1,5**	**0,3**	**-1,2**

Te zien is dat de formatie per organisatie kan verschillen. Voor een deel zijn deze verschillen te verklaren door de keuzes die iedere gemeente maakt in de mate van uitbesteden van taken of juist het uitvoeren van werkzaamheden in eigen beheer - met name Zevenaar voert nog een deel van de beheertaken zelf uit. Daarnaast zijn factoren zoals areaalgrootte, complexiteit van het stelsel en de mate waarin er de komende jaren rioolprojecten tot uitvoering moeten worden gebracht bepalend voor de formatie.

Tabel 2 laat zien dat 1Stroom 1,5 fte tekort komt, met name voor onderhoud (buitendienst). Zevenaar heeft 0,3 fte extra t.o.v. wat benodigd is volgens de RIONED tool. In de komende planperiode wordt voor beide organisaties het aantal benodigde fte voor de watertaken nader bekeken en geanalyseerd.

De RIONED tool berekent de personele middelen voor de watertaken gerelateerd aan de zorgplichten. Personele capaciteit voor klimaatadaptatie en oppervlaktewater is geen onderdeel van deze berekening. Daarom gaan komende planperiode 1Stroom en Zevenaar ieder 1 fte aannemen voor klimaatadaptatie en strategische ondersteuning.

Aanvullend op de gemeentelijke formatie beschikt ook waterschap Rijn en IJssel over personele middelen voor het zuiveringsbeheer, technische ondersteuning en beheer van het watersysteem. Deze capaciteit maakt onderdeel van de bredere formatie voor het gehele beheersgebied van Rijn en IJssel en is

daardoor niet altijd 1-op-1 toe te rekenen aan De Liemers. Wel kan gebruik worden gemaakt van de aanwezige kennis en overlap in expertise voor bijvoorbeeld gemalenbeheer, gegevensuitwisseling en/of storingsdienst.

Door het systeem vanuit het Waterteam als één organisatie te benaderen blijft de continuïteit en kwaliteit ook de komende jaren gewaarborgd. Binnen het Waterteam zal daarnaast aandacht zijn voor het verder verminderen van de kwetsbaarheid door kennis en informatie beter toegankelijk te maken. Het uniformeren en uitwisselen van gegevens vormt hierin een belangrijk onderdeel.

6.2 Financiële middelen

Gemeenten en waterschap zijn ieder verantwoordelijk voor de invulling van een deel van de watertaken. Beide overheden hebben de mogelijkheid om belastingen te innen onder de begunstigden binnen het eigen beheergebied:

- de gemeenten innen rioolbelasting voor de uitvoering van de gemeentelijke zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater;
- het waterschap heft zuiveringsheffing voor het transport en zuivering van afvalwater en de watersysteemheffing ten behoeve van het beheer van oppervlaktewater.

Dit hoofdstuk beschrijft de algemene kaders en geeft per gemeentelijke organisatie de hoofdlijnen weer van de kosten voor het uitvoeren van de taken en de vertaling hiervan in lasten voor de burger.
Voor de gemeenten is een eigen financiële paragraaf opgenomen in Bijlage 3, met daarin een op de gemeenten toegesneden kostendekkingsplan voor de rioleringszorg. Deze financiële paragraven vormen de financiële basis voor de komende planperiode met een doorkijk op de lange termijn, en worden als zodanig ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraden van de gemeenten.

Waterschap Rijn en IJssel heeft reeds op andere wijze de jaarlijks benodigde middelen en de hierbij behorende belastingtarieven vastgesteld. Omdat de partijen zich met dit plan committeren aan het gezamenlijk maatregelenpakket voor De Liemers, zal ook het waterschap gedurende de planperiode uren en geld moeten reserveren.

6.2.1 Kostenontwikkeling komende planperiode

In de individuele kostendekkingsplannen is in overleg met de gemeente bepaald hoe de kosten voor de rioleringszorg gedekt kunnen worden, zowel op korte als langere termijn. Dit resulteert in een tariefstelling voor de begunstigden (gebruikers en eigenaren van aangesloten panden). Figuur 10 geeft de tariefontwikkeling weer voor een gemiddeld meerpersoons huishouden over de komende planperiode 2022-2026.

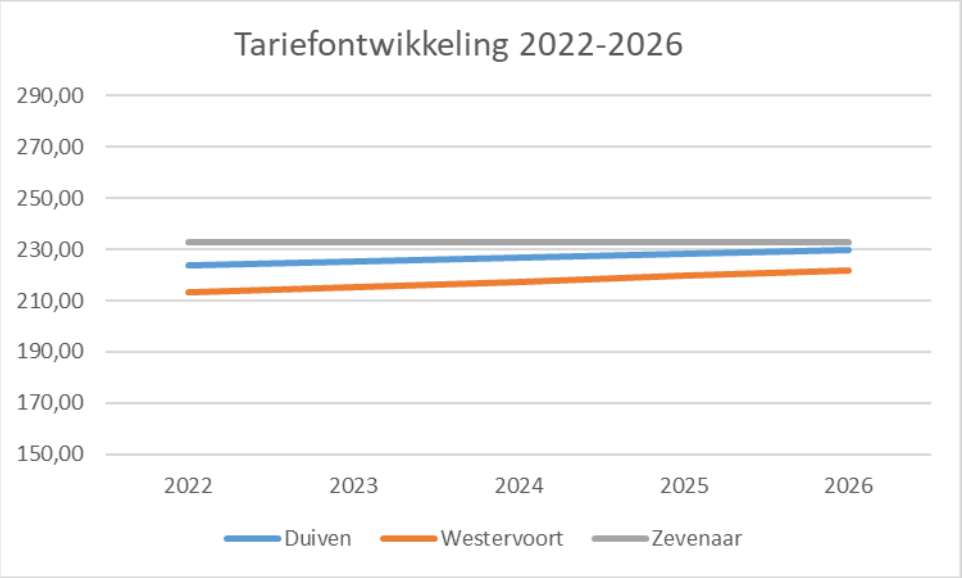

Figuur 10 Tariefontwikkelingen rioolheffing Liemerse gemeenten (Riooltarief voor de gemeente Duiven op basis van een standaard meerpersoons huishouden (COELO) met een jaarlijks drinkwatergebruik van 127 m^3).

Het algemene beeld is dat de riooltarieven binnen De Liemers zich de komende planperiode zeer geleidelijk ontwikkelen, met een lichte stijging tot resultaat. De kleine verschillen in stijging zijn niet 1-op-1 te verklaren maar het resultaat van een veelheid aan factoren, zoals de verwachte lasten op korte en lange termijn, inzet van de voorziening riolering, het aantal aanwezigen aansluitingen (en heffingseenheden) en de gehanteerde financiële uitgangspunten voor de kostendekkingsberekeningen.

Daarbij zullen naar verwachting de lokale gebiedskenmerken zoals de toestand van het stelsel (verouderd of juist nieuw), bodemgesteldheid en de aansluitdichtheid van een gebied uiteindelijk richtinggevend zijn voor de tariefstelling op middellange termijn. De gehanteerde uitgangspunten en berekeningswijze per gemeente is terug te vinden in het kostendekkingsplan in Bijlage 3.

6.2.2 Liemersbrede maatregelen

Vanuit de gezamenlijke aanpak in de Watertakenplan is een Liemersbreed maatregelenpakket geformuleerd, zie ook paragraaf 5.3.3. Deze activiteiten worden vanuit de samenwerking opgepakt en uitgevoerd. Partijen delen mee in de kosten indien de activiteit logischerwijs valt onder de invulling van diens (wettelijke) taken. Tabel 3 geeft de verdeling van de kosten en Tabel 4 geeft de kosten per organisatie weer.

Tabel 3 Verdeling kosten Liemersbrede maatregelen.

Maatregelen	Duiven	Westervoort	Zevenaar	Wrij	Provincie
Onderzoek functioneren rioolvoorzieningen	30%	18%	52%	0%	0%
Onderzoek grondwatersysteem (droogte en wateroverlast)	18%	11%	31%	20%	20%
A15 / verbreding A12: afstemming en onderzoek	50%	0%	50%	0%	0%
Samenwerken/programmamanagement	22%	13%	39%	25%	0%

Tabel 4 Kosten Liemersbrede maatregelen per organisatie.

Maatregelen	Totaal kosten (jaarlijks)	Duiven	Westervoort	Zevenaar	Wrij	Provincie
Onderzoek functioneren rioolvoorzieningen	€ 6.000	€ 1.800	€ 1.080	€ 3.120	€ 0	€ 0
Onderzoek grondwatersysteem (droogte en wateroverlast)	€ 15.000	€ 2.700	€ 1.650	€ 4.650	€ 3.000	€ 3.000
A15 / verbreding A12: afstemming en onderzoek	€ 5.000	€ 2.500	€ 0	€ 2.500	€ 0	€ 0
Samenwerken / programmamanagement	€ 33.000	€ 7.359	€ 4.422	€ 12.969	€ 8.250	€ 0
Totaal	**€ 59.000**	**€ 14.359**	**€ 7.152**	**€ 23.239**	**€ 11.250**	**€ 3.000**

1. Bijlage: Wetelijke Kaders

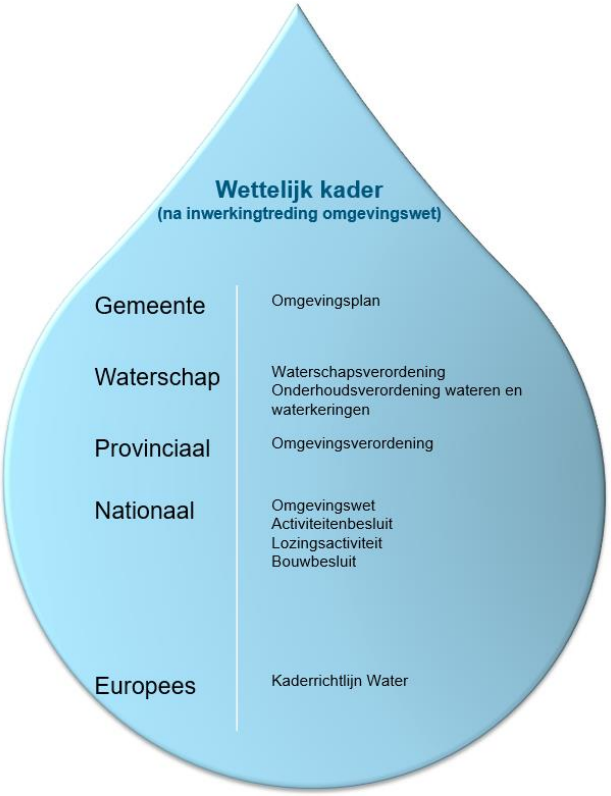

Afvalwater
Ingevolge artikel 10.33 van de Wet Milieubeheer dragen de gemeenteraad of het college zorg voor de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater vermengt met bedrijfsafvalwater, afvloeiend hemelwater, grondwater of ander water. Er geldt geen plicht om bedrijfsafvalwater, met uitzondering van het aan huishoudelijk afvalwater vergelijkbaar afvalwater, in te zamelen en af te voeren. Voor de kwaliteit van het overig te lozen bedrijfsafvalwater zijn regels opgenomen in het Activiteitenbesluit milieubeheer. De ontvangst (op een overnamepunt), transport en zuivering van het door de gemeente ingezamelde (stedelijke) afvalwater is de taak van het waterschap (art 3.4 Waterwet).

Hemelwater
De hemelwaterzorgplicht voor gemeenten is omschreven in artikel 3.5 van de Waterwet. Op basis hiervan is de perceeleigenaar primair verantwoordelijk voor het verwerken van hemelwater op het eigen terrein. Pas als de perceeleigenaar het hemelwater redelijkerwijs niet zelf kan verwerken, treedt de zorgplicht voor de gemeente in werking voor een doelmatige verwerking van het hemelwater.

Grondwater
Op basis van artikel 3.6 van de Waterwet heeft de gemeente de zorgplicht voor het in de openbare ruimte van bebouwd gebied treffen van maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, voor zover het treffen van die maatregelen doelmatig is en niet tot de zorg van het waterschap of de provincie behoort.

De grondwaterstand is, zeker in bebouwd gebied, zeer beperkt te sturen. Daarom heeft de gemeentelijke grondwaterzorgplicht het karakter van een inspanningsverplichting en niet van een resultaatsverplichting. Dit betekent dat de gemeente aanspreekbaar is voor grondwaterproblemen, maar niet dat zij ook aansprakelijk is.

De perceeleigenaar is primair verantwoordelijk voor tegengaan van grondwaterlast op eigen terrein. Dit geldt ook voor funderingsproblemen. Daarnaast dient de eigenaar te voldoen aan de geldende bouwkundige regelgeving.

Doelmatig beheer
Doelmatig beheer staat in dienst van de verschillende zorgplichten van gemeenten en waterschap. Als onderdeel hiervan zorgen partijen voor een doelmatige uitvoering, brengen zij de effecten voor het milieu in beeld en geven ze invulling aan de landelijke afspraken voor een meer doelmatige waterketen (Bestuursakkoord Water).

Waterhuishouding
Naast de wettelijke zorgplicht voor de zuivering van stedelijk afvalwater heeft het waterschap taken in het waterbeheer. Deze hebben betrekking op de waterkwantiteit (niet teveel en niet te weinig), waterkwaliteit en waterkeringen (veiligheid). Belangrijk wettelijk kader naast de Waterschapswet (artikel 1) en de Waterwet, vormt de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht en vanaf 2019 de Omgevingswet, onder meer voor emissies naar bodem en lucht.

Zuivering
Op basis van de Waterwet (art. 3.4) in samenhang met artikel 1, lid 2 van de Waterschapswet heeft het waterschap de zorgplicht voor de zuivering van stedelijk afvalwater gebracht in een openbaar vuilwaterriool . Deze zuivering dient plaats te vinden in een daartoe bestemde inrichting onder de zorg van een waterschap. Het waterschap heeft dus geen ontvangstplicht voor een individuele reststroom, er geldt alleen een zorgplicht voor de zuivering van al het door de gemeente ingezamelde stedelijke afvalwater.

Omgevingswet
Decentrale regelgeving: één van de uitgangspunten van de wet is dat decentrale overheden al hun regels over de leefomgeving bijeenbrengen in één gebiedsdekkende regeling. Voor de gemeenten is dit het omgevingsplan, voor de waterschappen de waterschapsverordening en voor de provincies de omgevingsverordening.

Algemene rijksregels voor activiteiten: Op sommige gebieden kan het nuttig zijn om nationale regels te stellen voor de bescherming van de leefomgeving. Daar werkt het rijk, als dat kan, met algemeen geldende regels. Dat voorkomt dat burgers en bedrijven steeds toestemming moeten vragen aan de overheid. Nadeel van algemene regels is dat ze soms niet goed passen bij specifieke situaties. Daarom bevat de omgevingswet een aantal instrumenten die de flexibiliteit van algemene regels vergroten.

De Omgevingswet vervangt de volgende voor dit plan relevante nationale wetten: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Waterwet, en de Wet milieubeheer

2. Bijlage: Input RIONED tool

		1Stroom			Zevenaar		
		Aantal	% uitbesteed	% V+T	Aantal	% uitbesteed	% V+T
Grootte	Inwoners (aantal in 2021, CBS)	40080			44096		
	Tarief inzet personeel (euro/uur)	€ 100			€ 100		
Areaal	Gemengd (km)	89	75%		177	85%	
	Gescheiden (km)	75	75%		100	85%	
	VGS (km)	119	75%		49	85%	
	Pompunits (aantal)	75	75%		597	5%	
	Bijzondere voorzieningen (aantal)	11	75%		70	10%	
	Drainage (km)	1	75%		6,4	85%	
Investeringen	Nieuwbouw	1.200.000	60%	15%	€ 500.000	60%	15%
	Bestaande bebouwing				€ 100.000	60%	15%
	Drainage				€ 50.000	60%	15%
	Reparaties	103.000	60%	15%	€ 300.000	10%	15%
	Renovatie				€ 606.000	60%	15%
	Vervanging	1.475.8000	60%	15%	€ 4.000.000	60%	15%
	Verbetering				€ 200.000	60%	15%
Planvorming	GRP		70%			60%	
	Jaarprogramma's		40%			40%	
Onderzoek	Inspectie/controle		90%			90%	
	Meten		50%			50%	
Facilitair	Verwerken revisiegegevens		90%			10%	

3. Bijlage: Kostendekkingsplannen

3.1 Financiële paragraaf Duiven

Inleiding

Algemeen

De kostendekkingsplannen zijn opgesteld in overleg met de financieel consulent(en) van de drie gemeenten.
Voor iedere gemeente is de financiële systematiek gehanteerd die gewenst is voor de situatie vanaf 2021. Dit geldt eveneens voor de werking van de voorziening(en).

De gemeenten hebben de financiële informatie aangeleverd afkomstig uit de (meerjaren)begroting. In overleg met de beleidsmedewerker en financieel consulent zijn exploitatielasten en/of investeringen aangepast op basis van de informatie uit het Watertakenplan (WTP).

Er wordt in het kostendekkingsplan 60 jaar vooruit gekeken. De looptijd (planperiode) van het WTP is 2021 t/m 2026. Om een vergelijk te kunnen maken met het jaar 2021, zijn de financiële gegevens van dat jaar op het voorblad eveneens opgenomen (in het grijs).

In deze bijlage worden de relevante bedragen (optellingen), alsmede de tariefberekening gepresenteerd. Voor meer achtergrond informatie wordt verwezen naar het kostendekkingsplan. Iedere gemeente heeft het kostendekkingsplan van de betreffende gemeente in excel ontvangen.

Uitgangspunten

- Indien investeringen geactiveerd worden geldt een lineaire afschrijving en een rentepercentage van 2,0%. De volgende economische afschrijvingstermijnen worden daarbij gehanteerd:
    - Rioleringsbuizen vrijverval: 60 jaar
    - Buizen druk- en persriolering: 45 jaar
    - Pompinstallaties (M/E gemalen): 15 jaar
    - Pompputten (bouwkundig): 45 jaar
- Het saldo van de spaarvoorziening kan en mag niet negatief zijn.
- De in het kostendekkingsplan opgenomen stijging (of daling) van de heffing is exclusief indexatie.
- De dotatiebedragen (‘jaarruimte’) worden in de begroting jaarlijks als last opgenomen
- Er wordt uitgegaan van een minimale afname (2.344 m^3) van waterverbruik. Voor de hieraan gerelateerde ontwikkeling van het waterverbruik (grondslag voor de rioolheffing) is uitgegaan van het huidig gemiddeld verbruik per woning.
- BTW (21%) wordt toegerekend over ‘exploitatie derden’ en over de totale investeringen van het betreffende jaar.
- De lopende kapitaallasten van investeringen tot en met 2021 zijn aangeleverd door de gemeente
- Alle bedragen zijn gebaseerd op het huidige prijspeil (2021). Er is geen indexatie toegepast. Dat geldt zowel voor de lasten als voor de inkomsten.
- De kosten van de projecten in het kader van samenwerking in Liemers verband zijn opgenomen in de exploitatie.
- Investeringen: voor de korte en lange termijn zijn door de gemeente aangeleverd.
- Voor de investeringskosten voor het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie is scenario B+ aangehouden.
- De investeringskosten voor het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie zijn t/m 2050 in de berekening opgenomen. De beleidsmaatregelen (exploitatie) zijn t/m 2081 in de berekening opgenomen.
- Investeringen worden betaald uit de voorziening. Er worden geen nieuwe kapitaallasten gemaakt.

Tariefberekening, voorziening

De gemeente Duiven beschikt over een voorziening (BBV, artikel 44 lid 2). Doel van de voorziening is om de heffing niet te veel te laten ‘schommelen’ en oplopende kapitaallasten op te kunnen vangen.

Vaststelling van het WTP 2022-2026 is in 2022. De rioolheffing voor 2022 is daarom (exclusief indexatie) onveranderd en gelijk aan 2021. Ondanks de hoge stand van de voorziening wordt er vanaf 2023 een lichte stijging ingezet waardoor het mogelijk is om vanaf 2027 de heffing gedurende circa 30 jaar met 2,9% per jaar (exclusief indexatie) te laten stijgen om kostendekkend te blijven en geen kapitaallasten te maken.

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de rioolheffing in de planperiode:

Jaar	Stijging/daling	Tarief per m^3 waterverbruik
(2021)		(€ 1,761)
2022	0,0%	€ 1,761
2023	0,7%	€ 1,773
2024	0,7%	€ 1,786
2025	0,7%	€ 1,798
2021	0,7%	€ 1,811

Onderstaande grafiek toont het saldo in de spaarvoorziening op 1 januari (inclusief jaardotatie) en 31 december van ieder jaar.

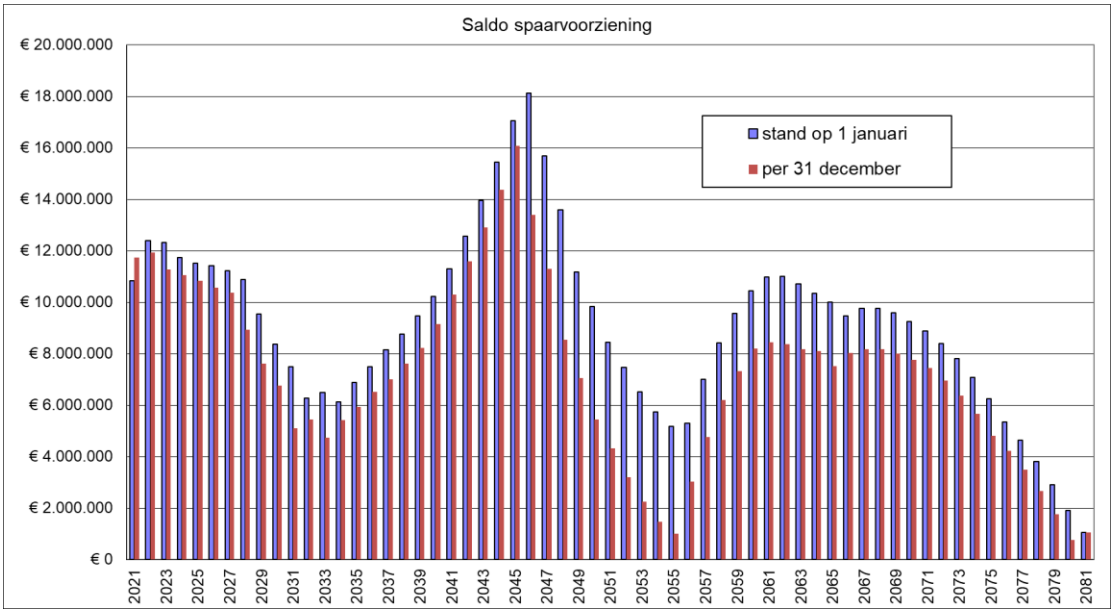

Exploitatie en investeringen

Onderstaande tabel toont de exploitatielasten en de investeringen voor de planperiode.

EXPLOITATIE RIOLERINGSZORG DUIVEN								
Exploitatie	Begroting (netto toerekenen aan rioolheffing)						Toerekening	BTW
omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026	2027	aan rioolheffing	toerekening
Onderhoud en reparatie							percentage	ja/nee
riolering								
onderhoud riolering	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	100%	ja
calamiteiten riolering	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.001	100%	ja
reinigen hoofdriool	€ 29.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	100%	ja
Reinigen kolken	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	100%	ja
Foutieve aansluitingen		€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	100%	ja
Gegevens op orde / uitwisselen		€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	100%	ja
Meten en monitoren		€ 17.333	€ 17.333	€ 17.333	€ 17.333	€ 17.333	100%	ja
Assetmanagement / IBOR		€ 33.333	€ 33.333	€ 33.333	€ 33.333	€ 33.333	100%	ja
onderhoud waterdoorlatende verhardingen	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	100%	ja
contributies	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	100%	nee
onderzoekskosten	€ 108.750	€ 108.750	€ 108.750	€ 108.750	€ 108.750	€ 108.750	100%	ja
projectkosten vanuit Samenwerking de Liemers	€ 100.000	€ 14.359	€ 14.359	€ 14.359	€ 14.359	€ 14.359	100%	ja
advieskosten	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	100%	ja
klimaat / DPRA maatregelen exploitatie	€ 25.000	€ 101.456	€ 121.988	€ 98.138	€ 95.213	€ 104.663	100%	ja
voorlichtingsbudget	€ 2.200	€ 2.200	€ 2.200	€ 2.200	€ 2.200	€ 2.200	100%	ja
vastgoedinformatie	€ 600	€ 600	€ 600	€ 600	€ 600	€ 600	100%	ja
tractie	€ 5.237	€ 5.237	€ 5.237	€ 5.237	€ 5.237	€ 5.237	100%	nee
gemalen								
onderhoud gemalen	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	100%	ja
calamiteiten gemalen	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	100%	ja
electriciteiskosten	€ 60.500	€ 60.500	€ 60.500	€ 60.500	€ 60.500	€ 60.500	100%	ja
telefoonkosten	€ 9.500	€ 9.500	€ 9.500	€ 9.500	€ 9.500	€ 9.500	100%	ja
vastgoedinformatie	€ 600	€ 600	€ 600	€ 600	€ 600	€ 600	100%	ja
tractie	€ 5.237	€ 5.237	€ 5.237	€ 5.237	€ 5.237	€ 5.237	100%	nee
onderhoud beschoeiingen	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	100%	ja
onderhoud iba's	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	100%	ja
actualiseren GRP		€ 3.000		€ 20.000			100%	ja
software	€ 2.835	€ 2.835	€ 2.835	€ 2.835	€ 2.835	€ 2.835	100%	ja
bijdrage 1stroom	€ 497.898	€ 497.898	€ 497.898	€ 497.898	€ 497.898	€ 497.898	100%	nee
perceptiekosten	€ 30.676	€ 27.176	€ 27.176	€ 27.176	€ 27.176	€ 27.176	100%	nee
Subtotaal exclusief BTW	**1.360.533**	**1.437.515**	**1.455.046**	**1.451.196**	**1.428.271**	**1.437.722**		
Toerekenbare BTW over exploitatie	**171.987**	**188.888**	**192.570**	**191.761**	**186.947**	**188.932**		

Lange termijn investeringen

Onderstaande tabel toont de langjarige investeringsplanning. Op basis van deze bedragen is de ontwikkeling van de rioolheffing gebaseerd.

	Vervanging vrijverval riolering, incl afkoppeling	DPRA reservering lange termijn	Ombouwen VGS -> VGS 2.0	Vervanging drukriolering en persleidingen	Vervanging oeverbeschoeiing (Inrichting & kwaliteit	IBA's (milieu-maatregelen)	Gemalen M/E incl BBB	Gemalen bouwkundig	Bouwkundig randvoorzieningen
	ec afschr. 60 jaar	ec afschr. 60 jaar	ec afschr. 60 jaar	ec afschr. 45 jaar	ec afschr. 45 jaar	ec afschr. 15 jaar	ec afschr. 15 jaar	ec afschr. 45 jaar	ec afschr. 45 jaar
2021	€ 150.000						€ 40.000	€ 100.000	
2022	€ 400.000					€ 30.000	€ 40.000		
2023	€ 575.000	€ 375.000				30.000	€ 60.000		
2024	€ 0	€ 375.000	€ 175.000		€ 20.000	30.000	€ 60.000		
2025	€ 0	€ 375.000	€ 150.000		€ 20.000	30.000	€ 60.000	€ 35.000	
2026	€ 544.000	€ 17.244	€ 150.000		€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2027	€ 544.000	€ 17.244	€ 150.000		€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2028	€ 1.794.000	€ 17.244			€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2029	€ 1.794.000	€ 17.244			€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2030	€ 544.000	€ 17.244		€ 917.000	€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2031	€ 544.000	€ 17.244		€ 1.680.000	€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2032	€ 544.000	€ 17.244		€ 35.000	€ 20.000	€ 92.000	€ 60.000	€ 35.000	
2033	€ 544.000	€ 17.244		€ 1.069.000	€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2034	€ 544.000	€ 17.244			€ 20.000	€ 8.000	€ 60.000	€ 35.000	
2035	€ 544.000	€ 17.244			€ 20.000	€ 251.000	€ 60.000	€ 35.000	
2036	€ 826.000	€ 17.244			€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2037	€ 826.000	€ 17.244			€ 20.000	€ 154.000	€ 60.000	€ 35.000	
2038	€ 826.000	€ 17.244			€ 20.000	€ 154.000	€ 60.000	€ 35.000	
2039	€ 826.000	€ 17.244		€ 102.000	€ 20.000	€ 154.000	€ 60.000	€ 35.000	
2040	€ 826.000	€ 17.244		€ 36.000	€ 20.000	€ 50.000	€ 60.000	€ 35.000	
2041	€ 826.000	€ 17.244			€ 20.000	€ 14.000	€ 60.000	€ 35.000	
2042	€ 826.000	€ 17.244			€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2043	€ 826.000	€ 17.244		€ 64.000	€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2044	€ 826.000	€ 17.244		€ 87.000	€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2045	€ 826.000	€ 17.244			€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2046	€ 3.973.000	€ 17.244		€ 612.000	€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2047	€ 3.973.000	€ 17.244		€ 156.000	€ 20.000	€ 92.000	€ 60.000	€ 35.000	
2048	€ 3.973.000	€ 17.244		€ 933.000	€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2049	€ 3.973.000	€ 17.244			€ 20.000	€ 8.000	€ 60.000	€ 35.000	
2050	€ 3.973.000	€ 17.244			€ 20.000	€ 251.000	€ 60.000	€ 35.000	
2051	€ 3.973.000			€ 24.000	€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2052	€ 3.973.000				€ 20.000	€ 154.000	€ 60.000	€ 35.000	
2053	€ 3.973.000				€ 20.000	€ 154.000	€ 60.000	€ 35.000	
2054	€ 3.973.000				€ 20.000	€ 154.000	€ 60.000	€ 35.000	
2055	€ 3.973.000				€ 20.000	€ 50.000	€ 60.000	€ 35.000	
2056	€ 2.103.000				€ 20.000	€ 14.000	€ 60.000	€ 35.000	
2057	€ 2.103.000				€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2058	€ 2.103.000				€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2059	€ 2.103.000				€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2060	€ 2.103.000				€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2061	€ 2.103.000			€ 294.000	€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2062	€ 2.103.000			€ 294.000	€ 20.000	€ 92.000	€ 60.000	€ 35.000	
2063	€ 2.103.000			€ 294.000	€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2064	€ 2.103.000				€ 20.000	€ 8.000	€ 60.000	€ 35.000	
2065	€ 2.103.000				€ 20.000	€ 251.000	€ 60.000	€ 35.000	
2066	€ 1.293.000				€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2067	€ 1.293.000				€ 20.000	€ 154.000	€ 60.000	€ 35.000	
2068	€ 1.293.000				€ 20.000	€ 154.000	€ 60.000	€ 35.000	
2069	€ 1.293.000				€ 20.000	€ 154.000	€ 60.000	€ 35.000	
2070	€ 1.293.000				€ 20.000	€ 50.000	€ 60.000	€ 35.000	
2071	€ 1.293.000				€ 20.000	€ 14.000	€ 60.000	€ 35.000	
2072	€ 1.293.000				€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2073	€ 1.293.000				€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2074	€ 1.293.000				€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2075	€ 1.293.000				€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2076	€ 1.000.000				€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2077	€ 1.000.000				€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2078	€ 1.000.000				€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2079	€ 1.000.000				€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2080	€ 1.000.000				€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	
2081	€ 1.000.000				€ 20.000		€ 60.000	€ 35.000	

Samenvatting voorblad kostendekkingsplan

JAAR	INKOMSTEN						
	Bestaande heffinseenheden (obv gebruik)	Verschil water-verbruik	Totaal aantal m3	**Rioolheffing** aantal h.e. x tarief per m3	**Stijging heffing** exclusief indexatie	**Oninbaar** vermindering/ leegstand	**Inkomsten rioolheffing totaal**
2021	1.448.882		1.448.882	€ 1,761		25.000	2.526.684
2022	1.556.186	7,41%	**1.556.186**	**€ 1,761**	0,0%	25.000	**2.715.661**
2023	1.554.323	-0,12%	**1.554.323**	**€ 1,773**	0,7%	25.000	**2.731.542**
2024	1.552.462	-0,12%	**1.552.462**	**€ 1,786**	0,7%	25.000	**2.747.514**
2025	1.552.462		**1.552.462**	€ 1,798	0,7%	25.000	**2.766.922**
2026	1.552.462		**1.552.462**	€ 1,811	0,7%	25.000	**2.786.465**
2027	1.552.462		**1.552.462**	€ 1,86	2,9%	25.000	**2.867.998**
2028	1.552.462		**1.552.462**	€ 1,92	2,9%	25.000	**2.951.895**
2029	1.552.462		**1.552.462**	€ 1,97	2,9%	25.000	**3.038.225**
2030	1.552.462		**1.552.462**	€ 2,03	2,9%	25.000	**3.127.058**
2031	1.552.462		**1.552.462**	€ 2,09	2,9%	25.000	**3.218.468**
2032	1.552.462		**1.552.462**	€ 2,15	2,9%	25.000	**3.312.529**
2033	1.552.462		**1.552.462**	€ 2,21	2,9%	25.000	**3.409.317**
2034	1.552.462		**1.552.462**	€ 2,28	2,9%	25.000	**3.508.912**
2035	1.552.462		**1.552.462**	€ 2,34	2,9%	25.000	**3.611.396**
2036	1.552.462		**1.552.462**	€ 2,41	2,9%	25.000	**3.716.851**
2037	1.552.462		**1.552.462**	€ 2,48	2,9%	25.000	**3.825.365**
2038	1.552.462		**1.552.462**	€ 2,55	2,9%	25.000	**3.937.025**
2039	1.552.462		**1.552.462**	€ 2,63	2,9%	25.000	**4.051.924**
2040	1.552.462		**1.552.462**	€ 2,70	2,9%	25.000	**4.170.155**
2041	1.552.462		**1.552.462**	€ 2,78	2,9%	25.000	**4.291.814**
2042	1.552.462		**1.552.462**	€ 2,86	2,9%	25.000	**4.417.002**
2043	1.552.462		**1.552.462**	€ 2,94	2,9%	25.000	**4.545.820**
2044	1.552.462		**1.552.462**	€ 3,03	2,9%	25.000	**4.678.374**
2045	1.552.462		**1.552.462**	€ 3,12	2,9%	25.000	**4.814.772**
2046	1.552.462		**1.552.462**	€ 3,21	2,9%	25.000	**4.955.125**
2047	1.552.462		**1.552.462**	€ 3,30	2,9%	25.000	**5.099.549**
2048	1.552.462		**1.552.462**	€ 3,40	2,9%	25.000	**5.248.160**
2049	1.552.462		**1.552.462**	€ 3,50	2,9%	25.000	**5.401.082**
2050	1.552.462		**1.552.462**	€ 3,60	2,9%	25.000	**5.558.438**
2051	1.552.462		**1.552.462**	€ 3,70	2,9%	25.000	**5.720.358**
2052	1.552.462		**1.552.462**	€ 3,81	2,9%	25.000	**5.886.974**
2053	1.552.462		**1.552.462**	€ 3,92	2,9%	25.000	**6.058.421**
2054	1.552.462		**1.552.462**	€ 4,03	2,9%	25.000	**6.234.840**
2055	1.552.462		**1.552.462**	€ 4,15	2,9%	25.000	**6.416.375**
2056	1.552.462		**1.552.462**	€ 4,27	2,9%	25.000	**6.603.175**
2057	1.552.462		1.552.462	€ 4,06	-4,8%	25.000	**6.285.023**
2058	1.552.462		1.552.462	€ 3,87	-4,8%	25.000	**5.982.142**
2059	1.552.462		1.552.462	€ 3,68	-4,8%	25.000	**5.693.799**
2060	1.552.462		1.552.462	€ 3,51	-4,8%	25.000	**5.419.297**
2061	1.552.462		1.552.462	€ 3,34	-4,8%	25.000	**5.157.970**
2062	1.552.462		1.552.462	€ 3,18	-4,8%	25.000	**4.909.188**
2063	1.552.462		1.552.462	€ 3,03	-4,8%	25.000	**4.672.347**
2064	1.552.462		1.552.462	€ 2,88	-4,8%	25.000	**4.446.874**
2065	1.552.462		1.552.462	€ 2,74	-4,8%	25.000	**4.232.224**
2066	1.552.462		1.552.462	€ 2,61	-4,8%	25.000	**4.027.877**
2067	1.552.462		1.552.462	€ 2,49	-4,8%	25.000	**3.833.339**
2068	1.552.462		1.552.462	€ 2,37	-4,8%	25.000	**3.648.139**
2069	1.552.462		1.552.462	€ 2,25	-4,8%	25.000	**3.471.828**
2070	1.552.462		1.552.462	€ 2,14	-4,8%	25.000	**3.303.981**
2071	1.552.462		1.552.462	€ 2,04	-4,8%	25.000	**3.144.190**
2072	1.552.462		1.552.462	€ 1,94	-4,8%	25.000	**2.992.068**
2073	1.552.462		1.552.462	€ 1,85	-4,8%	25.000	**2.847.249**
2074	1.552.462		1.552.462	€ 1,76	-4,8%	25.000	**2.709.381**
2075	1.552.462		1.552.462	€ 1,68	-4,8%	25.000	**2.578.131**
2076	1.552.462		1.552.462	€ 1,60	-4,8%	25.000	**2.453.181**
2077	1.552.462		1.552.462	€ 1,52	-4,8%	25.000	**2.334.228**
2078	1.552.462		1.552.462	€ 1,45	-4,8%	25.000	**2.220.985**
2079	1.552.462		1.552.462	€ 1,38	-4,8%	25.000	**2.113.178**
2080	1.552.462		1.552.462	€ 1,31	-4,8%	25.000	**2.010.545**
2081	1.552.462		1.552.462	€ 1,25	-4,8%	25.000	**1.912.839**

JAAR		LASTEN					
		Exploitatielasten		Lopende kapitaallasten	Nieuwe kapitaallast		Subtotale
	Kapitaallast t.o.v baten	exploitatie exclusief BTW	BTW component exploitatie	investeringen t/m 2021	vervangingen	BTW component investeringen	lasten
2021	18%	1.078.982	135.010	458.429	0	0	1.672.422
2022	15%	1.360.533	171.987	415.980	0	98.700	2.047.200
2023	15%	1.512.515	204.638	415.980	0	218.400	2.351.533
2024	15%	1.530.046	208.320	414.856	0	142.800	2.296.021
2025	15%	1.526.196	207.511	414.856	0	144.900	2.293.463
2026	15%	1.428.271	186.947	409.393	0	177.711	2.202.323
2027	14%	1.437.722	188.932	409.393	0	177.711	2.213.758
2028	14%	1.437.722	188.932	404.935	0	408.711	2.440.300
2029	13%	1.437.722	188.932	391.119	0	408.711	2.426.484
2030	12%	1.437.722	188.932	384.539	0	338.781	2.349.974
2031	12%	1.437.722	188.932	374.538	0	499.011	2.500.203
2032	11%	1.437.722	188.932	358.795	0	172.881	2.158.330
2033	10%	1.437.722	188.932	356.301	0	370.701	2.353.656
2034	10%	1.437.722	188.932	339.514	0	147.891	2.114.059
2035	9%	1.437.722	188.932	332.848	0	198.921	2.158.423
2036	9%	1.437.722	188.932	328.605	0	205.431	2.160.690
2037	9%	1.437.722	188.932	325.938	0	237.771	2.190.363
2038	8%	1.437.722	188.932	325.938	0	237.771	2.190.363
2039	8%	1.437.722	188.932	325.938	0	259.191	2.211.783
2040	8%	1.437.722	188.932	325.938	0	223.491	2.176.083
2041	8%	1.437.722	188.932	325.878	0	208.371	2.160.903
2042	7%	1.437.722	188.932	325.878	0	205.431	2.157.963
2043	7%	1.437.722	188.932	319.346	0	218.871	2.164.871
2044	7%	1.437.722	188.932	311.393	0	223.701	2.161.747
2045	6%	1.437.722	188.932	291.741	0	205.431	2.123.826
2046	6%	1.437.722	188.932	282.862	0	994.821	2.904.337
2047	5%	1.437.722	188.932	272.087	0	918.381	2.817.122
2048	5%	1.437.722	188.932	272.087	0	1.062.231	2.960.972
2049	5%	1.437.722	188.932	262.370	0	867.981	2.757.005
2050	4%	1.437.722	188.932	229.395	0	919.011	2.775.060
2051	4%	1.437.722	188.932	225.562	0	867.720	2.719.936
2052	4%	1.437.722	188.932	225.424	0	895.020	2.747.098
2053	4%	1.437.722	188.932	225.424	0	895.020	2.747.098
2054	4%	1.437.722	188.932	223.780	0	895.020	2.745.454
2055	3%	1.437.722	188.932	223.780	0	873.180	2.723.614
2056	3%	1.437.722	188.932	223.780	0	472.920	2.323.354
2057	4%	1.437.722	188.932	223.780	0	469.980	2.320.414
2058	4%	1.437.722	188.932	220.702	0	469.980	2.317.335
2059	4%	1.437.722	188.932	219.340	0	469.980	2.315.974
2060	4%	1.437.722	188.932	219.340	0	469.980	2.315.974
2061	4%	1.437.722	188.932	219.340	0	531.720	2.377.714
2062	4%	1.437.722	188.932	180.466	0	551.040	2.358.160
2063	4%	1.437.722	188.932	178.719	0	531.720	2.337.092
2064	4%	1.437.722	188.932	177.091	0	471.660	2.275.405
2065	4%	1.437.722	188.932	170.973	0	522.690	2.320.317
2066	4%	1.437.722	188.932	159.110	0	299.880	2.085.644
2067	4%	1.437.722	188.932	145.189	0	332.220	2.104.063
2068	3%	1.437.722	188.932	114.004	0	332.220	2.072.878
2069	3%	1.437.722	188.932	111.961	0	332.220	2.070.835
2070	3%	1.437.722	188.932	111.961	0	310.380	2.048.995
2071	4%	1.437.722	188.932	111.961	0	302.820	2.041.435
2072	3%	1.437.722	188.932	103.521	0	299.880	2.030.055
2073	3%	1.437.722	188.932	89.205	0	299.880	2.015.739
2074	3%	1.437.722	188.932	71.843	0	299.880	1.998.377
2075	3%	1.437.722	188.932	64.884	0	299.880	1.991.418
2076	2%	1.437.722	188.932	52.503	2	238.350	1.917.509
2077	2%	1.437.722	188.932	52.503	0	238.350	1.917.507
2078	2%	1.437.722	188.932	44.519	2	238.350	1.909.525
2079	1%	1.437.722	188.932	14.249	0	238.350	1.879.253
2080	1%	1.437.722	188.932	12.849	2	238.350	1.877.855
2081	0%	1.437.722	188.932	4.166	0	0	1.630.820

JAAR		VOORZIENING				VOORZIENING
	Jaarruimte	Stand voorz per 1 januari	Bruto investering	Onttrekking uit	Netto investering	Stand voorz
	baten minus lasten	(incl. jaarruimte)	vervangingen	Voorziening	te activeren	per 31 december
2021	**854.262**	**10.823.997**	**0**	**0**	0	**11.734.004**
2022	668.462	12.402.466	470.000	470.000	0	11.932.466
2023	380.009	12.312.475	1.040.000	1.040.000	0	11.272.475
2024	451.493	11.723.968	680.000	680.000	0	11.043.968
2025	473.459	11.517.427	690.000	690.000	0	10.827.427
2026	584.143	11.411.570	846.244	846.244	0	10.565.326
2027	654.240	11.219.565	846.244	846.244	0	10.373.321
2028	511.594	10.884.916	1.946.244	1.946.244	0	8.938.672
2029	611.741	9.550.413	1.946.244	1.946.244	0	7.604.169
2030	777.085	8.381.254	1.613.244	1.613.244	0	6.768.010
2031	718.265	7.486.274	2.376.244	2.376.244	0	5.110.030
2032	1.154.199	6.264.229	823.244	823.244	0	5.440.985
2033	1.055.661	6.496.646	1.765.244	1.765.244	0	4.731.402
2034	1.394.853	6.126.255	704.244	704.244	0	5.422.011
2035	1.452.973	6.874.984	947.244	947.244	0	5.927.740
2036	1.556.161	7.483.901	978.244	978.244	0	6.505.657
2037	1.635.002	8.140.659	1.132.244	1.132.244	0	7.008.415
2038	1.746.662	8.755.077	1.132.244	1.132.244	0	7.622.833
2039	1.840.141	9.462.974	1.234.244	1.234.244	0	8.228.730
2040	1.994.072	10.222.802	1.064.244	1.064.244	0	9.158.558
2041	2.130.912	11.289.470	992.244	992.244	0	10.297.226
2042	2.259.039	12.556.265	978.244	978.244	0	11.578.021
2043	2.380.949	13.958.969	1.042.244	1.042.244	0	12.916.725
2044	2.516.626	15.433.352	1.065.244	1.065.244	0	14.368.108
2045	2.690.945	17.059.053	978.244	978.244	0	16.080.809
2046	2.050.788	18.131.597	4.737.244	4.737.244	0	13.394.353
2047	2.282.427	15.676.780	4.373.244	4.373.244	0	11.303.536
2048	2.287.189	13.590.724	5.058.244	5.058.244	0	8.532.480
2049	2.644.077	11.176.557	4.133.244	4.133.244	0	7.043.313
2050	2.783.378	9.826.692	4.376.244	4.376.244	0	5.450.448
2051	3.000.423	8.450.871	4.132.000	4.132.000	0	4.318.871
2052	3.139.876	7.458.746	4.262.000	4.262.000	0	3.196.746
2053	3.311.323	6.508.069	4.262.000	4.262.000	0	2.246.069
2054	3.489.386	5.735.455	4.262.000	4.262.000	0	1.473.455
2055	3.692.761	5.166.217	4.158.000	4.158.000	0	1.008.217
2056	4.279.821	5.288.038	2.252.000	2.252.000	0	3.036.038
2057	3.964.609	7.000.647	2.238.000	2.238.000	0	4.762.647
2058	3.664.806	8.427.453	2.238.000	2.238.000	0	6.189.453
2059	3.377.825	9.567.278	2.238.000	2.238.000	0	7.329.278
2060	3.103.323	10.432.601	2.238.000	2.238.000	0	8.194.601
2061	2.780.256	10.974.858	2.532.000	2.532.000	0	8.442.858
2062	2.551.028	10.993.885	2.624.000	2.624.000	0	8.369.885
2063	2.335.254	10.705.140	2.532.000	2.532.000	0	8.173.140
2064	2.171.469	10.344.609	2.246.000	2.246.000	0	8.098.609
2065	1.911.907	10.010.517	2.489.000	2.489.000	0	7.521.517
2066	1.942.234	9.463.750	1.428.000	1.428.000	0	8.035.750
2067	1.729.276	9.765.027	1.582.000	1.582.000	0	8.183.027
2068	1.575.261	9.758.288	1.582.000	1.582.000	0	8.176.288
2069	1.400.994	9.577.282	1.582.000	1.582.000	0	7.995.282
2070	1.254.986	9.250.268	1.478.000	1.478.000	0	7.772.268
2071	1.102.755	8.875.023	1.442.000	1.442.000	0	7.433.023
2072	962.013	8.395.036	1.428.000	1.428.000	0	6.967.036
2073	831.510	7.798.546	1.428.000	1.428.000	0	6.370.546
2074	711.005	7.081.551	1.428.000	1.428.000	0	5.653.551
2075	586.713	6.240.263	1.428.000	1.428.000	0	4.812.263
2076	535.671	5.347.935	1.135.000	1.135.000	0	4.212.935
2077	416.721	4.629.656	1.135.000	1.135.000	0	3.494.656
2078	311.460	3.806.115	1.135.000	1.135.000	0	2.671.115
2079	233.925	2.905.040	1.135.000	1.135.000	0	1.770.040
2080	132.690	1.902.731	1.135.000	1.135.000	0	767.731
2081	282.019	1.049.750	0	0	0	1.049.750

3.2 Financiële paragraaf Westervoort

Inleiding

Algemeen

De kostendekkingsplannen zijn opgesteld in overleg met de financieel consulent(en) van de drie gemeenten.
Voor iedere gemeente is de financiële systematiek gehanteerd die gewenst is voor de situatie vanaf 2021. Dit geldt eveneens voor de werking van de voorziening(en).

De gemeenten hebben de financiële informatie aangeleverd afkomstig uit de (meerjaren)begroting. In overleg met de beleidsmedewerker en financieel consulent zijn exploitatielasten en/of investeringen aangepast op basis van de informatie uit het Watertakenplan (WTP).

Er wordt in het kostendekkingsplan 60 jaar vooruit gekeken. De looptijd (planperiode) van het WTP is 2021 t/m 2026. Om een vergelijk te kunnen maken met het jaar 2021, zijn de financiële gegevens van dat jaar op het voorblad eveneens opgenomen (in het grijs).

In deze bijlage worden de relevante bedragen (optellingen), alsmede de tariefberekening gepresenteerd. Voor meer achtergrond informatie wordt verwezen naar het kostendekkingsplan. Iedere gemeente heeft het kostendekkingsplan van de betreffende gemeente in excel ontvangen.

Uitgangspunten

- Investeringen worden geactiveerd. Hiervoor geldt een annuïteiten afschrijving en een rentepercentage van 2,0%. Uitgegaan is van het huidige rentepercentage dat binnen de gemeente Westervoort gehanteerd wordt.
- De volgende economische afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:
    - Rioleringsbuizen vrijverval: 60 jaar
    - Buizen druk- en persriolering: 45 jaar
    - Pompinstallaties (M/E gemalen): 15 jaar
    - Pompputten (bouwkundig): 45 jaar
- De gemeente beschikt over een (tarief)egalisatievoorziening, conform BBV artikel 44 lid 2.
- Het saldo van de voorziening kan en mag niet negatief zijn
- De in het kostendekkingsplan opgenomen stijging (of daling) van de heffing is exclusief indexatie
- Eventuele ‘jaarruimte’ (dotatie aan de voorziening) wordt in de begroting als last opgenomen.
- Er wordt uitgegaan van 7.093 heffingseenheden in 2021 en een ‘nulgroei’ voor de rest van de planperiode.
- BTW (21%) wordt toegerekend over ‘exploitatie derden’ en over het totaal van de lopende kapitaallasten.
- De lopende kapitaallasten van investeringen tot en met 2021 zijn aangeleverd door de gemeente
- Alle bedragen zijn gebaseerd op het huidige prijspeil (2021). Er is geen indexatie toegepast. Dat geldt zowel voor de lasten als voor de inkomsten.
- Investeringen: voor de korte en lange termijn zijn door de gemeente aangeleverd.
- Voor de investeringskosten voor het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie is scenario B+ aangehouden.
- De investeringskosten voor het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie zijn t/m 2050 in de berekening opgenomen. De beleidsmaatregelen (exploitatie) zijn t/m 2081 in de berekening opgenomen.

Tariefberekening, voorziening

De gemeente Westervoort beschikt over een voorziening (BBV, artikel 44 lid 2). Doel van de voorziening is om de heffing niet te veel te laten ‘schommelen’ en oplopende kapitaallasten op te kunnen vangen.

Vanwege een motie (d.d. 5 juli 2021) is er een verlaging van de rioolheffing in 2022. Het college draagt op de storting in de voorziening van € 105.478,- (het verschil tussen werkelijke storting in 2020 en de voorziene storting) terug te geven aan de heffingsplichtigen via verlaging van de rioolheffing.

Vanaf 2027 zal de heffing gedurende circa 20 jaar met 2,55% per jaar (exclusief indexatie) moeten stijgen om kostendekkend te blijven.

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de rioolheffing in de planperiode:

Jaar	Stijging/daling	Tarief per heffingseenheid
(2021)		(€ 228,03)
2022	-6,6%	€ 213,05
2023	1,0%	€ 215,18
2024	1,0%	€ 217,33
2025	1,0%	€ 219,50
2021	1,0%	€ 221,70

Onderstaande grafiek toont het saldo in de spaarvoorziening op 1 januari (inclusief jaardotatie) en 31 december van ieder jaar.

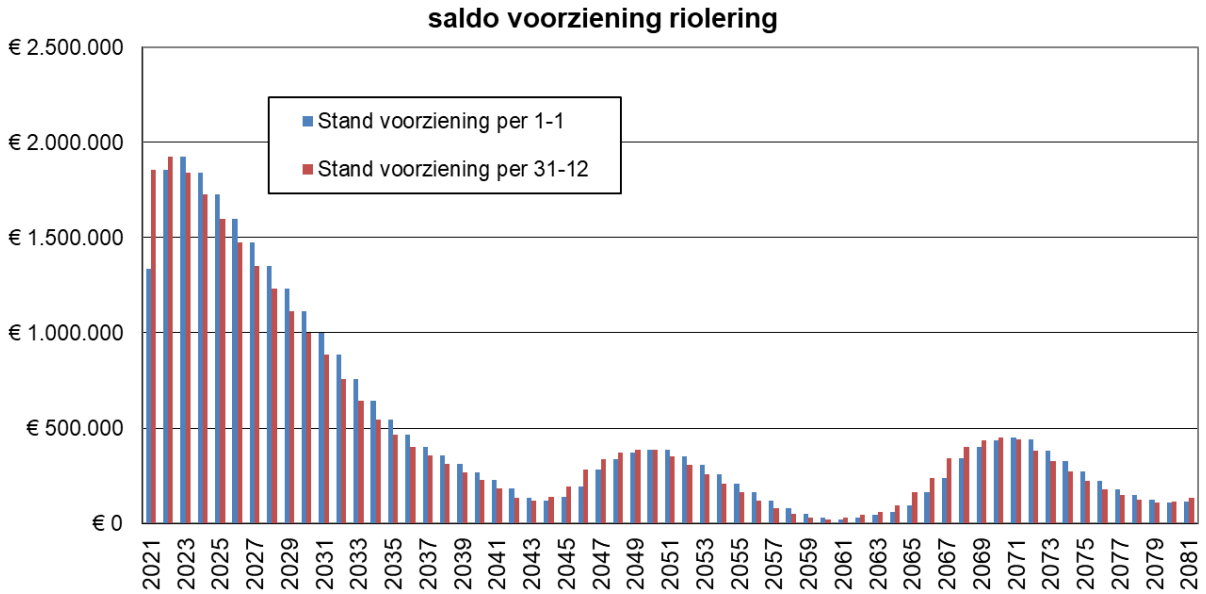

Exploitatie en investeringen

Onderstaande tabel toont de exploitatielasten en de investeringen voor de planperiode.

EXPLOITATIE RIOLERINGSZORG WESTERVOORT

exploitatie	Begroting (netto toerekenen aan rioolheffing)						Toerekening aan rioolheffing	BTW toerekening
omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026	2027		
Onderhoud en reparatie							percentage	ja/nee
riolering								
onderhoud riolering	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	100%	ja
calamiteiten riolering	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	100%	ja
reinigen hoofdriool	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	100%	ja
Reinigen kolken	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	100%	ja
Foutieve aansluitingen		€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	100%	ja
Gegevens op orde / uitwisselen		€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	100%	ja
Meten en monitoren		€ 8.667	€ 8.667	€ 8.667	€ 8.667	€ 8.667	100%	ja
Assetmanagement / IBOR		€ 16.667	€ 16.667	€ 16.667	€ 16.667	€ 16.667	100%	ja
onderhoud waterdoorlatende verhardingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	100%	ja
contributies	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	100%	nee
onderzoekskosten	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	100%	ja
projectkosten vanuit Samenwerking de Liemers	€ 50.000	€ 7.152	€ 7.152	€ 7.152	€ 7.152	€ 7.152	100%	ja
advieskosten	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	100%	ja
klimaat / DPRA maatregelen exploitatie	€ 12.500	€ 70.249	€ 82.568	€ 68.258	€ 66.503	€ 72.173	100%	ja
voorlichtingsbudget	€ 2.200	€ 2.200	€ 2.200	€ 2.200	€ 2.200	€ 2.200	100%	ja
participatie		€ 37.500	€ 37.500	€ 37.500	€ 37.500	€ 37.500		
vastgoedinformatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	100%	ja
tractie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	100%	nee
gemalen								
onderhoud gemalen	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	100%	ja
calamiteiten gemalen	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	100%	ja
electriciteiskosten	€ 14.800	€ 14.800	€ 14.800	€ 14.800	€ 14.800	€ 14.800	100%	ja
telefoonkosten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	100%	ja
vastgoedinformatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	100%	ja
tractie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	100%	nee
verzekeringen	€ 200	€ 200	€ 200	€ 200	€ 200	€ 200	100%	ja
onderhoud beschoeiingen	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	100%	ja
onderhoud iba's	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	100%	ja
actualiseren GRP		€ 3.000		€ 20.000			100%	ja
software	€ 1.665	€ 1.665	€ 1.665	€ 1.665	€ 1.665	€ 1.665		
bijdrage 1stroom	€ 252.474	€ 252.474	€ 252.474	€ 252.474	€ 252.474	€ 252.474	100%	nee
perceptiekosten	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	100%	nee
Subtotaal exclusief BTW	**669.839**	**765.573**	**774.892**	**780.582**	**758.827**	**764.497**		
Toerekenbare BTW over exploitatie	**86.387**	**106.491**	**108.448**	**109.643**	**105.074**	**106.265**		

Lange termijn investeringen

Onderstaande tabel toont de langjarige investeringsplanning. Op basis van deze bedragen is de ontwikkeling van de rioolheffing gebaseerd. Daarnaast is een samenvatting opgenomen van de financiële gegevens en uitkomsten van de kostendekkende rioolheffingsberekening.

	60 jaar	60 jaar	60 jaar	45 jaar	45jaar	60 jaar	15 jaar	45 jaar	15 jaar	45 jaar	45 jaar	
	Concrete rioolvervangings projecten	Rioolvervanging op basis van beheerpakket update 2021 na aftrek concrete vervangingsprojecten	DPRA reservering lange termijn	**Rioolvervanging** (druk- en persleidingen)	Vervangen oeverbeschoeiingen (inrichting & kwaliteit watersysteem)	**Investeringen Water (duikers en kunstwerken)**	Gemalen (mechanisch - elektrisch)	Gemalen (bouwkundig)	Minigemalen (mechanisch - elektrisch)	Minigemalen (bouwkundig)	**Randvoor-zieningen** (bouwkundig)	
Jaar	economisch 60 jaar	economisch 60 jaar	economisch 60 jaar	economisch 45 jaar	economisch 45 jaar	economisch 60 jaar	economisch 15 jaar	economisch 45 jaar	economisch 15 jaar	economisch 45 jaar	economisch 45 jaar	**Totale investering**
2021	150.000						50.000					240.000
2022	1.412.500								25.000			1.437.500
2023	364.619	549.381	237.089	-	20.000	-	-	50.000	-	-	-	1.221.089
2024	-	914.000	237.089	-	20.000	-	-	-	-	-	-	1.171.089
2025	200.000	714.000	237.089	6.000	20.000	34.000	16.000	47.000	-	-	-	1.274.089
2026	200.000	714.000	49.589	-	20.000	34.000	9.000	-	-	-	-	1.026.589
2027	200.000	1.140.000	49.589	-	20.000	34.000	-	-	-	-	-	1.443.589
2028	200.000	1.140.000	49.589	-	20.000	34.000	-	-	-	-	-	1.443.589
2029	200.000	1.140.000	49.589	-	20.000	34.000	-	-	-	-	-	1.443.589
2030	400.000	940.000	49.589	21.000	20.000	34.000	-	41.000	-	-	-	1.505.589
2031	400.000	940.000	49.589	-	20.000	34.000	137.000	-	62.000	-	-	1.642.589
2032	400.000	564.000	49.589	-	20.000	34.000	-	-	6.000	-	-	1.073.589
2033	400.000	564.000	49.589	-	20.000	34.000	11.000	-	-	-	-	1.078.589
2034	400.000	564.000	49.589	-	20.000	34.000	-	-	-	-	-	1.067.589
2035	-	964.000	49.589	20.000	20.000	34.000	37.000	58.000	25.000	-	-	1.207.589
2036	-	964.000	49.589	-	20.000	34.000	-	-	-	-	-	1.067.589
2037	-	1.667.000	49.589	-	20.000	34.000	10.000	-	-	-	-	1.780.589
2038	-	1.667.000	49.589	-	20.000	34.000	-	-	-	-	-	1.770.589
2039	-	1.667.000	49.589	-	20.000	34.000	-	-	-	-	-	1.770.589
2040	450.000	1.217.000	49.589	5.000	20.000	34.000	16.000	44.000	-	-	-	1.835.589
2041	450.000	1.217.000	49.589	19.000	20.000	34.000	9.000	77.000	-	-	77.000	1.952.589
2042	450.000	463.000	49.589	-	20.000	34.000	-	-	-	-	-	1.016.589
2043	450.000	463.000	49.589	-	20.000	34.000	-	-	-	-	-	1.016.589
2044	450.000	463.000	49.589	-	20.000	34.000	-	-	-	-	-	1.016.589
2045	450.000	463.000	49.589	-	20.000	34.000	-	-	-	-	-	1.016.589
2046	450.000	463.000	49.589	24.000	20.000	34.000	137.000	68.000	62.000	180.000	68.000	1.555.589
2047	450.000	463.000	49.589	-	20.000	34.000	-	-	6.000	8.000	-	1.030.589
2048	450.000	463.000	49.589	-	20.000	34.000	11.000	-	-	-	-	1.027.589
2049	450.000	463.000	49.589	-	20.000	34.000	-	-	-	-	-	1.016.589
2050	-	913.000	49.589	1.000	20.000	-	37.000	126.000	25.000	35.000	76.000	1.282.589
2051		913.000		-	20.000		-	-	-	-	-	933.000
2052		407.000		1.000	20.000		10.000	36.000	-	-	36.000	510.000
2053		407.000		-	20.000		-	-	-	-	-	427.000
2054		407.000		-	20.000		-	-	-	-	-	427.000
2055		407.000		-	20.000		16.000	-	-	-	-	443.000
2056		407.000		-	20.000		9.000	-	-	-	-	436.000
2057		101.000		-	20.000		-	-	-	-	-	121.000
2058		101.000		-	20.000		-	-	-	-	-	121.000
2059		101.000		-	20.000		-	-	-	-	-	121.000
2060		101.000		-	20.000		-	-	-	-	-	121.000
2061		101.000		-	20.000		137.000	-	62.000	-	-	320.000
2062		525.000		-	20.000		-	-	6.000	-	-	551.000
2063		525.000		-	20.000		11.000	-	-	-	-	556.000
2064		525.000		-	20.000		-	-	-	-	-	545.000
2065		525.000		-	20.000		37.000	-	25.000	-	-	607.000
2066		525.000		-	20.000		-	-	-	-	-	545.000
2067		1.913.000		-	20.000		10.000	-	-	-	-	1.943.000
2068		1.913.000		-	20.000		-	-	-	-	-	1.933.000
2069		1.913.000		-	20.000		-	-	-	-	-	1.933.000
2070		1.913.000		6.000	20.000		16.000	47.000	-	-	-	2.002.000
2071		1.913.000		-	20.000		9.000	-	-	-	-	1.942.000
2072		785.000		-	20.000		-	-	-	-	-	805.000
2073		785.000		-	20.000		-	-	-	-	-	805.000
2074		785.000		-	20.000		-	-	-	-	-	805.000
2075		785.000		-	20.000		-	-	-	-	-	805.000
2076		785.000		-	20.000		-	-	-	-	-	805.000
2077		72.000		-	20.000		-	-	-	-	-	92.000
2078		72.000		-	20.000		-	-	-	-	-	92.000
2079		72.000		-	20.000		-	-	-	-	-	92.000
2080		72.000		-	20.000		-	-	-	-	-	92.000
2081		-		-	20.000		-	-	-	-	-	20.000

Samenvatting voorblad kostendekkingsplan

JAAR	INKOMSTEN					
	Tarief per heffings-eenheid	aantal heffings-eenheden	**Stijging heffing** benodigd, exclusief indexatie	Opbrengst rioolheffing	oninbare debiteuren (niet in riooltarief)	Totale inkomsten
2020	€ 224,00	6.999		1.567.776	15.000	1.552.776
2021	€ 228,03	7.093		1.617.417	15.000	1.602.417
2022	€ 213,05	7.093	**-6,6%**	1.511.129	15.000	**1.496.129**
2023	€ 215,18	7.093	**1,0%**	1.526.241	15.000	**1.511.241**
2024	€ 217,33	7.093	**1,0%**	1.541.503	15.000	**1.526.503**
2025	€ 219,50	7.093	**1,0%**	1.556.918	15.000	**1.541.918**
2026	€ 221,70	7.093	**1,0%**	1.572.487	15.000	**1.557.487**
2027	€ 227,35	7.093	**2,6%**	1.612.586	15.000	**1.597.586**
2028	€ 233,15	7.093	**2,6%**	1.653.707	15.000	**1.638.707**
2029	€ 239,09	7.093	**2,6%**	1.695.876	15.000	**1.680.876**
2030	€ 245,19	7.093	**2,6%**	1.739.121	15.000	**1.724.121**
2031	€ 251,44	7.093	**2,6%**	1.783.469	15.000	**1.768.469**
2032	€ 257,85	7.093	**2,6%**	1.828.947	15.000	**1.813.947**
2033	€ 264,43	7.093	**2,6%**	1.875.585	15.000	**1.860.585**
2034	€ 271,17	7.093	**2,6%**	1.923.413	15.000	**1.908.413**
2035	€ 278,09	7.093	**2,6%**	1.972.460	15.000	**1.957.460**
2036	€ 285,18	7.093	**2,6%**	2.022.757	15.000	**2.007.757**
2037	€ 292,45	7.093	**2,6%**	2.074.338	15.000	**2.059.338**
2038	€ 299,91	7.093	**2,6%**	2.127.233	15.000	**2.112.233**
2039	€ 307,55	7.093	**2,6%**	2.181.478	15.000	**2.166.478**
2040	€ 315,40	7.093	**2,6%**	2.237.106	15.000	**2.222.106**
2041	€ 323,44	7.093	**2,6%**	2.294.152	15.000	**2.279.152**
2042	€ 331,69	7.093	**2,6%**	2.352.653	15.000	**2.337.653**
2043	€ 340,14	7.093	**2,6%**	2.412.645	15.000	**2.397.645**
2044	€ 348,82	7.093	**2,6%**	2.474.168	15.000	**2.459.168**
2045	€ 357,71	7.093	**2,6%**	2.537.259	15.000	**2.522.259**
2046	€ 366,83	7.093	**2,6%**	2.601.959	15.000	**2.586.959**
2047	€ 368,12	7.093	**0,4%**	2.611.066	15.000	**2.596.066**
2048	€ 369,41	7.093	**0,4%**	2.620.205	15.000	**2.605.205**
2049	€ 370,70	7.093	**0,4%**	2.629.375	15.000	**2.614.375**
2050	€ 372,00	7.093	**0,4%**	2.638.578	15.000	**2.623.578**
2051	€ 373,30	7.093	**0,4%**	2.647.813	15.000	**2.632.813**
2052	€ 374,61	7.093	**0,4%**	2.657.081	15.000	**2.642.081**
2053	€ 375,92	7.093	**0,4%**	2.666.380	15.000	**2.651.380**
2054	€ 377,23	7.093	**0,4%**	2.675.713	15.000	**2.660.713**
2055	€ 378,55	7.093	**0,4%**	2.685.078	15.000	**2.670.078**
2056	€ 379,88	7.093	**0,4%**	2.694.475	15.000	**2.679.475**
2057	€ 381,21	7.093	**0,4%**	2.703.906	15.000	**2.688.906**
2058	€ 382,54	7.093	**0,4%**	2.713.370	15.000	**2.698.370**
2059	€ 383,88	7.093	**0,4%**	2.722.867	15.000	**2.707.867**
2060	€ 385,22	7.093	**0,4%**	2.732.397	15.000	**2.717.397**
2061	€ 386,57	7.093	**0,4%**	2.741.960	15.000	**2.726.960**
2062	€ 387,93	7.093	**0,4%**	2.751.557	15.000	**2.736.557**
2063	€ 389,28	7.093	**0,4%**	2.761.187	15.000	**2.746.187**
2064	€ 390,65	7.093	**0,4%**	2.770.851	15.000	**2.755.851**
2065	€ 392,01	7.093	**0,4%**	2.780.549	15.000	**2.765.549**
2066	€ 393,39	7.093	**0,4%**	2.790.281	15.000	**2.775.281**
2067	€ 394,76	7.093	**0,4%**	2.800.047	15.000	**2.785.047**
2068	€ 396,14	7.093	**0,4%**	2.809.847	15.000	**2.794.847**
2069	€ 397,53	7.093	**0,4%**	2.819.682	15.000	**2.804.682**
2070	€ 398,92	7.093	**0,4%**	2.829.551	15.000	**2.814.551**
2071	€ 400,32	7.093	**0,4%**	2.839.454	15.000	**2.824.454**
2072	€ 401,72	7.093	**0,4%**	2.849.392	15.000	**2.834.392**
2073	€ 403,12	7.093	**0,4%**	2.859.365	15.000	**2.844.365**
2074	€ 404,54	7.093	**0,4%**	2.869.373	15.000	**2.854.373**
2075	€ 405,95	7.093	**0,4%**	2.879.416	15.000	**2.864.416**
2076	€ 407,37	7.093	**0,4%**	2.889.494	15.000	**2.874.494**
2077	€ 408,80	7.093	**0,4%**	2.899.607	15.000	**2.884.607**
2078	€ 410,23	7.093	**0,4%**	2.909.756	15.000	**2.894.756**
2079	€ 411,66	7.093	**0,4%**	2.919.940	15.000	**2.904.940**
2080	€ 413,11	7.093	**0,4%**	2.930.160	15.000	**2.915.160**
2081	€ 414,55	7.093	**0,4%**	2.940.415	15.000	**2.925.415**

JAAR		LASTEN					
	kapitaallasten ten opzichte van totale baten	**Kapitaallast** invest t/m 2021 exclusief BTW	**Kapitaallast** invest v.a. 2022 exclusief BTW	**Exploitatielast** excl BTW	**Toerekenbare BTW** exploitatie derden	**Toerekenbare BTW** kapitaal-lasten	Totaal
2020	42%	659.180		503.871	68.633	138.428	**1.370.112**
2021	43%	688.198	0	616.970	69.050	144.522	**1.518.740**
2022	37%	551.856	0	669.839	86.387	115.890	**1.423.971**
2023	40%	555.639	42.580	765.573	106.491	125.626	**1.595.910**
2024	41%	546.755	78.069	774.892	108.448	131.213	**1.639.376**
2025	42%	535.962	111.861	780.582	109.643	136.043	**1.674.090**
2026	43%	526.390	149.674	758.827	105.074	141.974	**1.681.939**
2027	44%	520.730	179.752	764.497	106.265	147.101	**1.718.344**
2028	45%	511.815	221.384	764.497	106.265	153.972	**1.757.932**
2029	46%	503.856	263.015	764.497	106.265	161.043	**1.798.676**
2030	46%	495.860	304.647	764.497	106.265	168.107	**1.839.376**
2031	47%	487.871	348.382	764.497	106.265	175.613	**1.882.628**
2032	49%	481.064	405.501	764.497	106.265	186.179	**1.943.506**
2033	49%	475.635	436.783	764.497	106.265	191.608	**1.974.787**
2034	49%	468.542	468.454	764.497	106.265	196.769	**2.004.528**
2035	49%	463.145	499.270	764.497	106.265	202.107	**2.035.283**
2036	50%	457.747	537.555	764.497	106.265	209.013	**2.075.077**
2037	49%	449.016	568.370	764.497	106.265	213.651	**2.101.799**
2038	50%	443.683	618.242	764.497	106.265	223.004	**2.155.691**
2039	51%	437.868	669.281	764.497	106.265	232.501	**2.210.412**
2040	52%	432.544	720.320	764.497	106.265	242.101	**2.265.727**
2041	53%	427.221	773.020	764.497	106.265	252.051	**2.323.054**
2042	54%	421.897	829.926	764.497	106.265	262.883	**2.385.467**
2043	53%	413.515	859.274	764.497	106.265	267.286	**2.410.836**
2044	53%	408.250	888.622	764.497	106.265	272.343	**2.439.977**
2045	52%	402.986	917.970	764.497	106.265	277.401	**2.469.119**
2046	52%	397.722	947.318	764.497	106.265	282.458	**2.498.260**
2047	53%	392.458	988.195	764.497	106.265	289.937	**2.541.352**
2048	54%	387.194	1.017.815	764.497	106.265	295.052	**2.570.822**
2049	55%	380.851	1.047.163	764.497	106.265	299.883	**2.598.659**
2050	55%	374.329	1.076.511	764.497	106.265	304.676	**2.626.277**
2051	56%	369.111	1.112.951	764.497	106.265	311.233	**2.664.056**
2052	57%	362.656	1.139.894	764.497	106.265	315.536	**2.688.848**
2053	57%	357.177	1.154.756	764.497	106.265	317.506	**2.700.201**
2054	57%	351.291	1.167.143	764.497	106.265	318.871	**2.708.067**
2055	57%	344.961	1.179.530	764.497	106.265	320.143	**2.715.395**
2056	57%	338.914	1.191.917	764.497	106.265	321.475	**2.723.067**
2057	57%	333.779	1.204.303	764.497	106.265	322.997	**2.731.841**
2058	57%	327.886	1.207.887	764.497	106.265	322.512	**2.729.047**
2059	57%	322.215	1.211.471	764.497	106.265	322.074	**2.726.522**
2060	56%	316.536	1.215.055	764.497	106.265	321.634	**2.723.987**
2061	56%	310.858	1.218.639	764.497	106.265	321.194	**2.721.453**
2062	56%	305.457	1.222.222	764.497	106.265	320.813	**2.719.253**
2063	56%	300.374	1.238.004	764.497	106.265	323.059	**2.732.199**
2064	55%	275.698	1.253.785	764.497	106.265	321.191	**2.721.436**
2065	54%	236.986	1.269.566	764.497	106.265	316.376	**2.693.690**
2066	55%	230.699	1.285.348	764.497	106.265	318.370	**2.705.178**
2067	54%	193.847	1.301.129	764.497	106.265	313.945	**2.679.682**
2068	55%	182.918	1.356.840	764.497	106.265	323.349	**2.733.869**
2069	56%	161.172	1.410.178	764.497	106.265	329.984	**2.772.095**
2070	57%	127.613	1.465.211	764.497	106.265	334.493	**2.798.079**
2071	57%	101.611	1.520.244	764.497	106.265	340.590	**2.833.207**
2072	59%	99.815	1.575.277	764.497	106.265	351.769	**2.897.623**
2073	59%	77.880	1.597.860	764.497	106.265	351.906	**2.898.408**
2074	59%	61.861	1.620.443	764.497	106.265	353.284	**2.906.349**
2075	59%	45.612	1.643.026	764.497	106.265	354.614	**2.914.014**
2076	59%	29.406	1.663.506	764.497	106.265	355.512	**2.919.186**
2077	59%	20.518	1.670.602	764.497	106.265	355.135	**2.917.017**
2078	58%	20.150	1.672.206	764.497	106.265	355.395	**2.918.513**
2079	58%	17.396	1.673.422	764.497	106.265	355.072	**2.916.651**
2080	58%	12.365	1.675.493	764.497	106.265	354.450	**2.913.069**
2081	57%	9.951	1.670.094	764.497	106.265	352.810	**2.903.617**

JAAR	VOORZIENING (BBV art 44, lid 2)		
	Stand voorziening per 1-1	**Mutatie** balans (baten - lasten)	Stand voorziening per 31-12
2020		182.664	**1.336.395**
2021	1.336.395	518.032	**1.854.427**
2022	**1.854.427**	72.158	**1.926.585**
2023	**1.926.585**	-84.669	**1.841.916**
2024	**1.841.916**	-112.873	**1.729.043**
2025	**1.729.043**	-132.172	**1.596.871**
2026	**1.596.871**	-124.452	**1.472.419**
2027	**1.472.419**	-120.759	**1.351.661**
2028	**1.351.661**	-119.225	**1.232.436**
2029	**1.232.436**	-117.800	**1.114.636**
2030	**1.114.636**	-115.255	**999.381**
2031	**999.381**	-114.159	**885.222**
2032	**885.222**	-129.559	**755.663**
2033	**755.663**	-114.202	**641.461**
2034	**641.461**	-96.115	**545.346**
2035	**545.346**	-77.823	**467.523**
2036	**467.523**	-67.319	**400.204**
2037	**400.204**	-42.461	**357.742**
2038	**357.742**	-43.458	**314.285**
2039	**314.285**	-43.934	**270.350**
2040	**270.350**	-43.622	**226.729**
2041	**226.729**	-43.902	**182.826**
2042	**182.826**	-47.815	**135.011**
2043	**135.011**	-13.191	**121.821**
2044	**121.821**	19.191	**141.011**
2045	**141.011**	53.140	**194.152**
2046	**194.152**	88.699	**282.851**
2047	**282.851**	54.714	**337.564**
2048	**337.564**	34.383	**371.947**
2049	**371.947**	15.717	**387.664**
2050	**387.664**	-2.699	**384.965**
2051	**384.965**	-31.243	**353.722**
2052	**353.722**	-46.767	**306.955**
2053	**306.955**	-48.821	**258.134**
2054	**258.134**	-47.354	**210.780**
2055	**210.780**	-45.318	**165.462**
2056	**165.462**	-43.592	**121.870**
2057	**121.870**	-42.935	**78.935**
2058	**78.935**	-30.677	**48.258**
2059	**48.258**	-18.655	**29.603**
2060	**29.603**	-6.590	**23.012**
2061	**23.012**	5.507	**28.520**
2062	**28.520**	17.304	**45.823**
2063	**45.823**	13.988	**59.812**
2064	**59.812**	34.415	**94.227**
2065	**94.227**	71.860	**166.086**
2066	**166.086**	70.103	**236.190**
2067	**236.190**	105.365	**341.555**
2068	**341.555**	60.979	**402.533**
2069	**402.533**	32.587	**435.120**
2070	**435.120**	16.472	**451.592**
2071	**451.592**	-8.753	**442.840**
2072	**442.840**	-63.231	**379.609**
2073	**379.609**	-54.043	**325.566**
2074	**325.566**	-51.976	**273.590**
2075	**273.590**	-49.598	**223.991**
2076	**223.991**	-44.692	**179.300**
2077	**179.300**	-32.410	**146.890**
2078	**146.890**	-23.757	**123.133**
2079	**123.133**	-11.711	**111.422**
2080	**111.422**	2.090	**113.512**
2081	**113.512**	21.798	**135.311**

3.3 Financiële paragraaf Zevenaar

Inleiding

Algemeen

De kostendekkingsplannen zijn opgesteld in overleg met de financieel consulent(en) van de drie gemeenten.
Voor iedere gemeente is de financiële systematiek gehanteerd die gewenst is voor de situatie vanaf 2021. Dit geldt eveneens voor de werking van de voorziening(en).

De gemeenten hebben de financiële informatie aangeleverd afkomstig uit de (meerjaren)begroting. In overleg met de beleidsmedewerker en financieel consulent zijn exploitatielasten en/of investeringen aangepast op basis van de informatie uit het Watertakenplan (WTP).

Er wordt in het kostendekkingsplan 60 jaar vooruit gekeken. De looptijd (planperiode) van het WTP is 2022 t/m 2026. Om een vergelijk te kunnen maken met het jaar 2021, zijn de financiële gegevens van dat jaar op het voorblad eveneens opgenomen (in het grijs).

In deze bijlage worden de relevante bedragen (optellingen), alsmede de tariefberekening gepresenteerd. Voor meer achtergrond informatie wordt verwezen naar het kostendekkingsplan. Iedere gemeente heeft het kostendekkingsplan van de betreffende gemeente in excel ontvangen.

Uitgangspunten

- Investeringen worden geactiveerd. Hiervoor geldt een lineaire afschrijving. De volgende economische afschrijvingstermijnen worden daarbij gehanteerd:
    - Rioleringsbuizen vrijverval: 60 jaar
    - Buizen druk- en persriolering: 60 jaar
    - Pompinstallaties (M/E gemalen): 15 jaar
    - Pompputten (bouwkundig): 45 jaar
- De gemeente beschikt over een egalisatiereserve en een voorziening, conform BBV artikel 44 lid 2.
  De egalisatiereserve (met een saldo van circa € 596.538) wordt enkel gebruikt voor eventuele overschotten en tekorten in de exploitatiesfeer (op rekeningbasis).
  De voorziening (met een saldo van circa € 4.080.928) dient om te grote schommelingen in de heffing en kosten groot onderhoud tegen te gaan én oplopende kapitaallasten (als gevolg van toenemende vervangingskosten) op te kunnen vangen.
- De interne rekenrente tot en met 2026 bedraagt 0,50%. Vanaf 2027 bedraagt de interne rekenrente 1,50%.
- Eventuele ‘jaarruimte’ (dotatie aan de voorziening) wordt in de begroting als last opgenomen.
- Het saldo van de voorziening kan en mag niet negatief zijn.
- De in het kostendekkingsplan opgenomen stijging (of daling) van de heffing is exclusief indexatie.
- Ten aanzien van de ontwikkeling van het aantal heffingseenheden wordt van de volgende groei uitgegaan: 170 woningen per jaar t/m 2030 (verdeling: 32% eenpersoons en 68% meerpersoons). Vanaf 2031 geldt een ‘nulgroei’ als uitgangspunt.
- Gemeentelijk beleid is om een vast bedrag van € 185.465 te hanteren als BTW component.
- De lopende kapitaallasten van investeringen tot en met 2021 zijn aangeleverd door de gemeente.
- Alle bedragen zijn gebaseerd op het huidige prijspeil (2021). Er is geen indexatie toegepast. Dat geldt zowel voor de lasten als voor de inkomsten.
- De kosten van de projecten in het kader van samenwerking in Liemers verband zijn opgenomen in de exploitatie.
- Investeringen: voor de korte en lange termijn zijn door de gemeente aangeleverd.
- Vaststelling van het WTP 2022-2026 is in 2022.

- Voor de investeringskosten voor het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie is scenario B aangehouden.
- De investeringskosten voor het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie zijn t/m 2050 in de berekening opgenomen. De beleidsmaatregelen (exploitatie) zijn t/m 2081 in de berekening opgenomen.

Tariefberekening, voorziening

De gemeente Zevenaar beschikt over een voorziening (BBV, artikel 44 lid 2). Doel van de voorziening is om de heffing en de kosten groot onderhoud niet te veel te laten ‘schommelen’ en oplopende kapitaallasten op te kunnen vangen.

Vanwege de hoge stand van de voorziening is er voor gekozen om komende planperiode in 2022 de rioolheffing licht te laten dalen en voor de resterende jaren de rioolheffing gelijk te houden (exclusief jaarlijkse indexatie). Vanaf 2027 zal de heffing gedurende circa 25 jaar met 2% per jaar moeten stijgen om kostendekkend te blijven.

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de rioolheffing in de planperiode:

Jaar	Stijging/daling	Eenpersoons	Meerpersoons	Overig (per 500m3)
(2021)		(€ 165,90)	(€ 237,00)	(€ 206,00)
2022	-1,7%	€ 163,10	€ 233,00	€ 202,52
2023	0,0%	€ 163,10	€ 233,00	€ 202,52
2024	0,0%	€ 163,10	€ 233,00	€ 202,52
2025	0,0%	€ 163,10	€ 233,00	€ 202,52
2026	0,0%	€ 163,10	€ 233,00	€ 202,52

Onderstaande grafiek toont het saldo in de voorziening op 1 januari (inclusief jaardotatie) en 31 december van ieder jaar.

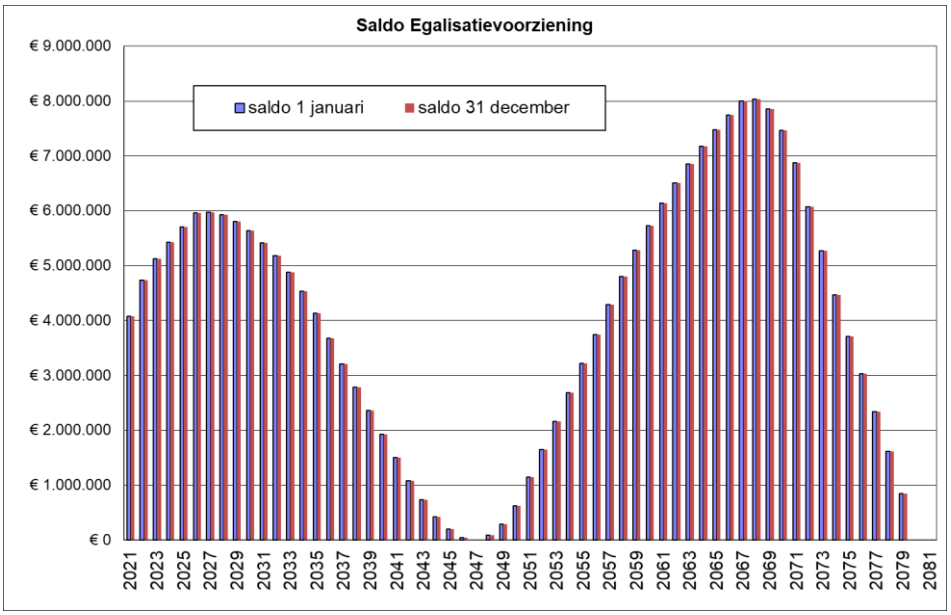

Exploitatie en investeringen

Onderstaande tabel toont de exploitatielasten en de investeringen voor de planperiode.

ECL	Omschrijving	Onderbouwing €	Onderbouwing €	2022	2023	2024	2025	2026	2027
EXPLOITATIE									
40156U	Doorbelasting Salariskosten Openbare werken			536.158	536.158	536.158	536.158	536.158	536.158
40159U	Doorbelasting Salariskosten BOR			275.032	275.032	275.032	275.032	275.032	275.032
40201U	Belastingen			4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
	Overhead (89%)			725.519	725.519	725.519	725.519	725.519	725.519
	Subtotaal: €			1.540.709	1.540.709	1.540.709	1.540.709	1.540.709	1.540.709
EXPLOITATIE - beheer									
40311U	Beheersysteem			72.500	72.500	72.500	72.500	72.500	72.500
	Telemetrie (abonnement YP-CARS)	10.000							
	Ondersteuning	25.000							
	Onderhoud telemetrie hoofdgemalen & BBB's	10.000							
	Rioolbeheerprogramma (abonnement Kikker & SAM)	10.000							
	Actualiseren (Kikker & SAM)	15.000							
	Hardware (afschrijving PC's, Laptops, tablets & smartphones)	2.500							
	Subtotaal €		72.500						
40319U	Elektriciteit			131.000	131.000	131.000	131.000	131.000	131.000
40331U	Leveringen en diensten door derden			5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
40332U	Materiaalkosten			3.915	3.915	3.915	3.915	3.915	3.915
40334U	Onderhoud en reparaties en vrijverval riolering, Duikers, Wadi's			340.000	340.000	340.000	340.000	340.000	340.000
	BBB & BBL	30.000							
	Strengen, putten & inlaten (lokale reparatie)	75.000							
	Kolken & lijngoten	25.000							
	Reinigen en Inspecteren leidingen & beoordeling>> Risico gestuurd beheer	135.000							
	Reinigen kolken, lijngoten en putdeksels	60.000							
	Duikers, Wadi's, watersysteem, fonteinen,	15.000							
	Subtotaal €		340.000						
40335U	Onderhoud en reparaties mechanische riolering, bron- & fonteinpompen			181.500	181.500	181.500	181.500	181.500	181.500
	Hoofdgemalen + 5 Deepwells	60.000							
	Drukpompen	25.000							
	Drukleidingen	6.500							
	Vacuümgemalen (Z2) & Bufferputten (Z195) >> uitbesteden	75.000							
	Vacuümleidingen (Z23 km)	5.000							
	Bron- & fonteinpompen (3 + 4)	10.000							
	Subtotaal €		181.500						
40339U	Onderhoud materieel en bedrijfsmiddelen			5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
40342U	Onderzoeken, adviezen			208.239	208.239	208.239	208.239	208.239	208.239
	Hydraulisch functioneren, afkoppelen, infiltratiemogelijkheden	20.000							
	Grondwatermeetnet (abonnement H2gO, onderhoud peilbuizen, analyse)	37.500							
	Hydronet (abonnement neerslagdata)	2.500							
	Meten en monitoren (overstort- en debietbetingen)	10.000							
	Gemalenbeheer (optimalisatie)	10.000							
	Overige onderzoeken, Lidmaatschap/abonnement (Rioned, Hydrologic, IKN, etc.)	75.000							
	Gemeentelijke verordeningen, waterbeleid, vestigen Opstalrecht	20.000							
	Juridische adviezen	10.000							
	Samenwerking De Liemers - deel Zevenaar	23.239							
	Subtotaal €		208.239						
40355U	Telefoon- en datacommunicatie			20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
40358U	Verzekeringen			4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
40359U	Water			4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
40382U	Doorbelasting heffing en inning belastingen			127.565	127.565	127.565	127.565	127.565	127.565
40399U	Doorbel. Kostenplaats Materieel			98.741	98.741	98.741	98.741	98.741	98.741
40417U	Bijdrage GR - RDL			1.170	1.170	1.170	1.170	1.170	1.170
	Communicatie (promotie, informatie, "Operatie Steenbreek"....)			15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
	Klimaatadaptieve Maatregelen				182.108	217.695	176.355	171.285	187.665
	0,5 fte Strategische functieschaal 10				43.000	43.000	43.000	43.000	43.000
	Totaal Exploitatie = €			1.217.630	1.442.738	1.478.325	1.436.985	1.431.915	1.448.295

Lange termijn investeringen

Onderstaande tabel toont de langjarige investeringsplanning. Op basis van deze bedragen is de ontwikkeling van de rioolheffing gebaseerd. Daarnaast is een samenvatting opgenomen van de financiële gegevens en uitkomsten van de kostendekkende rioolheffingsberekening.

	Vrijvervalriolering			Persleidingen en	Vervangen	Gemalen			Minigemalen / pompunits		
jaar	Vrijverval rioolvervanging	Klimaatadaptieve maatregelen	Renovatie	drukriolering	oeverbeschoeiing	Elektr./mechan.	Kasten	Bouwkundig	Elektr./mechan.	Kasten	Bouwkundig
econ.afschr.	60	60	60	60	45	15	45	45	15	45	45
2021											
2022	€ 3.000.000		€ 50.000			€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2023	€ 3.000.000	€ 215.559	€ 50.000		€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2024	€ 3.000.000	€ 215.559	€ 50.000		€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2025	€ 3.000.000	€ 215.559	€ 50.000		€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2026	€ 3.000.000	€ 215.559	€ 50.000		€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2027	€ 5.835.289	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2028	€ 5.835.289	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2029	€ 5.835.289	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2030	€ 5.835.289	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2031	€ 5.835.289	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2032	€ 5.093.559	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2033	€ 5.093.559	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2034	€ 5.093.559	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2035	€ 5.093.559	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2036	€ 5.093.559	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2037	€ 5.174.487	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2038	€ 5.174.487	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2039	€ 5.174.487	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2040	€ 5.174.487	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2041	€ 5.174.487	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2042	€ 3.378.168	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2043	€ 3.378.168	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2044	€ 3.378.168	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2045	€ 3.378.168	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2046	€ 3.378.168	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2047	€ 1.945.115	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2048	€ 1.945.115	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2049	€ 1.945.115	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2050	€ 1.945.115	€ 215.559			€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2051	€ 1.945.115				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2052	€ 1.047.678				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2053	€ 1.047.678				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2054	€ 1.047.678				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2055	€ 1.047.678				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2056	€ 1.047.678				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2057	€ 2.125.836				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2058	€ 2.125.836				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2059	€ 2.125.836				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2060	€ 2.125.836				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2061	€ 2.125.836				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2062	€ 1.443.795				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2063	€ 1.443.795				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2064	€ 1.443.795				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2065	€ 1.443.795				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2066	€ 1.443.795				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2067	€ 7.593.934				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2068	€ 7.593.934				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2069	€ 7.593.934				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2070	€ 7.593.934				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2071	€ 7.593.934				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2072	€ 882.029				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2073	€ 882.029				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2074	€ 882.029				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2075	€ 882.029				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2076	€ 882.029				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2077	€ 2.641.999				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2078	€ 2.641.999				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2079	€ 2.641.999				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2080	€ 2.641.999				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		
2081	€ 2.641.999				€ 50.000	€ 210.000		€ 100.000	€ 90.000		

Samenvatting voorblad kostendekkingsplan

JAAR	BATEN									
	Eenpersoons huishoudens			Meerpersoons huishoudens			Overige percelen		Stijging heffing	Baten rioolheffing
	Aantal h.e. bestaand	Groei aantal eenpersoons huishoudens	Rioolheffing eenpersoons huishouden	Aantal h.e. bestaand	groei meerpersoons huishoudens	Rioolheffing meerpersoons huishouden	Aantal heffingseenheden (per 500 m3) bestaand	Rioolheffing overig per 500 m3	benodigd, **exclusief indexatie**	totaal
	woningen en niet-woningen									
2021	5.800	54	**€ 165,90**	12.755	116	**€ 237,00**	3.250	**€ 206,00**	0,0%	**4.654.655**
2022	5.854	54	**€ 163,10**	12.871	116	**€ 233,00**	3.250	**€ 202,52**	-1,7%	**4.611.903**
2023	5.909	54	**€ 163,10**	12.986	116	**€ 233,00**	3.250	**€ 202,52**	0,0%	**4.647.710**
2024	5.963	54	**€ 163,10**	13.102	116	**€ 233,00**	3.250	**€ 202,52**	0,0%	**4.683.518**
2025	6.018	54	**€ 163,10**	13.217	116	**€ 233,00**	3.250	**€ 202,52**	0,0%	**4.719.325**
2026	6.072	54	**€ 163,10**	13.333	116	**€ 233,00**	3.250	**€ 202,52**	0,0%	**4.755.133**
2027	6.126	54	€ 166,40	13.449	116	€ 237,71	3.250	€ 206,62	2,0%	**4.887.756**
2028	6.181	54	€ 169,76	13.564	116	€ 242,51	3.250	€ 210,79	2,0%	**5.023.798**
2029	6.235	54	€ 173,19	13.680	116	€ 247,41	3.250	€ 215,05	2,0%	**5.163.341**
2030	6.290	54	€ 176,69	13.795	116	€ 252,41	3.250	€ 219,40	2,0%	**5.306.474**
2031	6.344	54	€ 180,26	13.911	116	€ 257,51	3.250	€ 223,83	2,0%	**5.453.282**
2032	6.398		€ 183,90	14.027		€ 262,72	3.250	€ 228,35	2,0%	**5.603.857**
2033	6.398		€ 187,62	14.027		€ 268,03	3.250	€ 232,97	2,0%	**5.717.101**
2034	6.398		€ 191,41	14.027		€ 273,44	3.250	€ 237,68	2,0%	**5.832.632**
2035	6.398		€ 195,28	14.027		€ 278,97	3.250	€ 242,48	2,0%	**5.950.499**
2036	6.398		€ 199,22	14.027		€ 284,61	3.250	€ 247,38	2,0%	**6.070.747**
2037	6.398		€ 203,25	14.027		€ 290,36	3.250	€ 252,38	2,0%	**6.193.426**
2038	6.398		€ 207,36	14.027		€ 296,22	3.250	€ 257,48	2,0%	**6.318.583**
2039	6.398		€ 211,55	14.027		€ 302,21	3.250	€ 262,68	2,0%	**6.446.270**
2040	6.398		€ 215,82	14.027		€ 308,32	3.250	€ 267,99	2,0%	**6.576.537**
2041	6.398		€ 220,18	14.027		€ 314,55	3.250	€ 273,40	2,0%	**6.709.436**
2042	6.398		€ 224,63	14.027		€ 320,90	3.250	€ 278,93	2,0%	**6.845.021**
2043	6.398		€ 229,17	14.027		€ 327,39	3.250	€ 284,57	2,0%	**6.983.346**
2044	6.398		€ 233,80	14.027		€ 334,01	3.250	€ 290,32	2,0%	**7.124.467**
2045	6.398		€ 238,53	14.027		€ 340,76	3.250	€ 296,18	2,0%	**7.268.439**
2046	6.398		€ 243,35	14.027		€ 347,64	3.250	€ 302,17	2,0%	**7.415.320**
2047	6.398		€ 248,27	14.027		€ 354,67	3.250	€ 308,28	2,0%	**7.565.170**
2048	6.398		€ 253,28	14.027		€ 361,83	3.250	€ 314,51	2,0%	**7.718.048**
2049	6.398		€ 258,40	14.027		€ 369,15	3.250	€ 320,86	2,0%	**7.874.015**
2050	6.398		€ 263,62	14.027		€ 376,61	3.250	€ 327,34	2,0%	**8.033.134**
2051	6.398		€ 268,95	14.027		€ 384,22	3.250	€ 333,96	2,0%	**8.195.469**
2052	6.398		€ 266,22	14.027		€ 380,31	3.519	€ 330,56	-1,0%	**8.201.001**
2053	6.398		€ 263,51	14.027		€ 376,44	3.785	€ 327,20	-1,0%	**8.204.678**
2054	6.398		€ 260,83	14.027		€ 372,61	4.049	€ 323,87	-1,0%	**8.206.554**
2055	6.398		€ 258,17	14.027		€ 368,82	4.309	€ 320,58	-1,0%	**8.206.683**
2056	6.398		€ 255,55	14.027		€ 365,07	4.568	€ 317,32	-1,0%	**8.205.119**
2057	6.398		€ 252,95	14.027		€ 361,35	4.823	€ 314,09	-1,0%	**8.201.912**
2058	6.398		€ 250,37	14.027		€ 357,68	5.076	€ 310,89	-1,0%	**8.197.113**
2059	6.398		€ 247,83	14.027		€ 354,04	5.327	€ 307,73	-1,0%	**8.190.771**
2060	6.398		€ 245,31	14.027		€ 350,44	5.574	€ 304,60	-1,0%	**8.182.934**
2061	6.398		€ 242,81	14.027		€ 346,87	5.820	€ 301,50	-1,0%	**8.173.648**
2062	6.398		€ 240,34	14.027		€ 343,34	6.062	€ 298,43	-1,0%	**8.162.960**
2063	6.398		€ 237,89	14.027		€ 339,85	6.303	€ 295,40	-1,0%	**8.150.914**
2064	6.398		€ 235,47	14.027		€ 336,39	6.541	€ 292,39	-1,0%	**8.137.553**
2065	6.398		€ 233,08	14.027		€ 332,97	6.776	€ 289,42	-1,0%	**8.122.920**
2066	6.398		€ 230,71	14.027		€ 329,58	7.009	€ 286,47	-1,0%	**8.107.056**
2067	6.398		€ 228,36	14.027		€ 326,23	7.240	€ 283,56	-1,0%	**8.090.003**
2068	6.398		€ 226,04	14.027		€ 322,91	7.468	€ 280,67	-1,0%	**8.071.798**
2069	6.398		€ 223,74	14.027		€ 319,63	7.694	€ 277,82	-1,0%	**8.052.481**
2070	6.398		€ 221,46	14.027		€ 316,37	7.918	€ 274,99	-1,0%	**8.032.090**
2071	6.398		€ 219,21	14.027		€ 313,16	8.140	€ 272,19	-1,0%	**8.010.660**
2072	6.398		€ 216,98	14.027		€ 309,97	8.359	€ 269,43	-1,0%	**7.988.228**
2073	6.398		€ 214,77	14.027		€ 306,82	8.576	€ 266,69	-1,0%	**7.964.829**
2074	6.398		€ 212,59	14.027		€ 303,70	8.791	€ 263,97	-1,0%	**7.940.497**
2075	6.398		€ 210,42	14.027		€ 300,61	9.003	€ 261,29	-1,0%	**7.915.264**
2076	6.398		€ 208,28	14.027		€ 297,55	9.214	€ 258,63	-1,0%	**7.889.164**
2077	6.398		€ 206,17	14.027		€ 294,52	9.422	€ 256,00	-1,0%	**7.862.228**
2078	6.398		€ 204,07	14.027		€ 291,53	9.628	€ 253,39	-1,0%	**7.834.486**
2079	6.398		€ 201,99	14.027		€ 288,56	9.832	€ 250,82	-1,0%	**7.805.969**
2080	6.398		€ 199,94	14.027		€ 285,62	10.034	€ 248,26	-1,0%	**7.776.706**
2081	6.398		€ 197,90	14.027		€ 282,72	10.234	€ 245,74	-1,0%	**7.746.726**

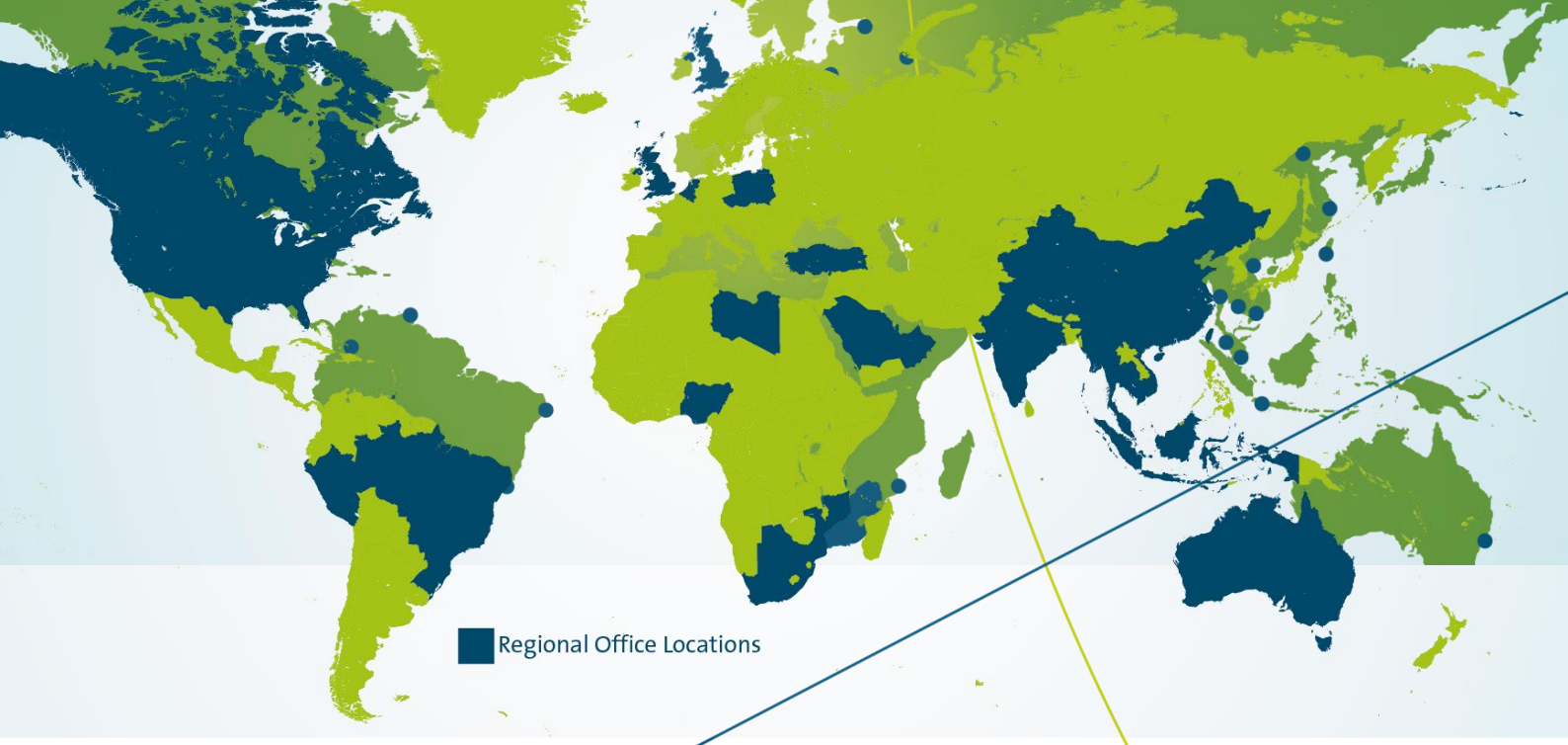

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

BOOT INGENIEURS MET EEN VERHAAL

NL Greenlabel

© Sanne Smits

Uitvoeringsprogramma

Klimaatadaptatie 2023 - 2027

Regio de Liemers

Gemeenten Westervoort, Duiven en Zevenaar
en Waterschap Rijn en IJssel

Inhoudsopgave

1. ALGEMEEN 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Bestuurlijke achtergrond 5
1.3 Proces 6
1.4 De Liemerse aanpak 6
1.5 Doel uitvoeringsprogramma 7
1.6 Leeswijzer 7

2. DE UITDAGINGEN 8
2.1 Natuurlijke omgeving en menselijk gebruik 8
2.2 Extremer weer 9
2.3 Gevolgen in de Liemers 9

3. BELEIDSVORMING 13
3.1 Aanpak 13
3.2 Liemerse ambitie op klimaatadaptatie 13
3.3 Beleidsambities 16

4. Beleidsambitie 1: We werken aan een gezondere en beter bereikbare buitenruimte voor onze inwoners met voldoende biodiversiteit, groen, schaduw en gebruiksgemak 17
4.1 Inleiding op de beleidsambitie 17
4.2 Hoe is het nu? 19
4.3 Wat gaan we doen? 20

5. Beleidsambitie 2: In de Liemers is in 2050 minder kans op wateroverlast in gebouwen dan nu en minder risico op voor de gemeente onverwachte financiële schades 24

5.1 Inleiding op de beleidsambitie..... 24
5.2 Hoe is het nu?..... 26
5.3 Wat gaan we doen?..... 26

6. Beleidsambitie 3: We benutten de (bergings-) capaciteiten van het natuurlijk bodemsysteem en het watersysteem beter om voldoende water te bewaren voor drogere periodes 29

6.1 Inleiding op de beleidsambitie..... 29
6.2 Hoe is het nu?..... 31
6.3 Wat gaan we doen?..... 31

7. Beleidsambitie 4: Inwoners worden regelmatig geïnformeerd over klimaatadaptatie op eigen terrein en de acceptatie van klimaateffecten blijft in stand 34

7.1 Inleiding op de beleidsambitie..... 34
7.2 Wat gaan we doen?..... 36

8. Hoe gaan we het doen? 39

8.1 De maatregelen..... 39
8.2 Raakvlakken met beleidsterreinen..... 42
8.3 Botsing beleidsvelden..... 42

9. Wat gaat het kosten?

9.1 Scenario's..... 44
9.2 Scenario A: Alle maatregelenuitvoeren als zelfstandige maatregel..... 44
9.3 Scenario B: Meekoppelen waar het kan..... 44
9.4 Scenario C: Niet actief uitvoeren van klimaatadaptatie..... 45
9.5 Scenario D: Niet specifiek uitvoeren klimaatadaptatie..... 45
9.6 Voorkeurscenario..... 46
9.7 Lasten..... 46

Bijlagen

A. Kostenraming
   a. Groenblauwe maatregelen
   b. Afkoppelen
   c. Beleidsmaatregelen
   d. Kostenoverzicht

B. Overzichtskaarten maatregelen per gemeente

C. Themakaarten ambities per gemeente

1 ALGEMEEN

Het klimaat verandert. Door de opwarming van de aarde verandert ons klimaat en daarmee het dagelijks weerpatroon. Het wordt warmer met meer hittestress tot gevolg. Hittestress kan leiden tot gezondheidsproblemen bij veel van onze inwoners. Daarnaast wordt het natter met grotere kans op wateroverlast en bijbehorende schades tot gevolg. En wordt het ook droger waardoor natuur, binnenstedelijk groen en landbouwgewassen verdrogen. Daarnaast kan droogte ook leiden tot verzakking van panden en woningen zoals we in recente zomers waarin recorddroogtes voorkwamen gezien hebben. Een voorbeeld van het weer van de toekomst.

1.1 Aanleiding

De aarde warmt als gevolg van de toename van broeikasgassen zoals CO2 in de lucht op, waardoor het klimaat verandert. Menselijke activiteit is hier grotendeels voor verantwoordelijk en zullen de gevolgen van dit veranderende klimaat ondergaan. De opwarming van de aarde heeft over de hele wereld gevolgen voor de natuur, onze gezondheid en veiligheid en voor de beschikbaarheid van voedsel en water.

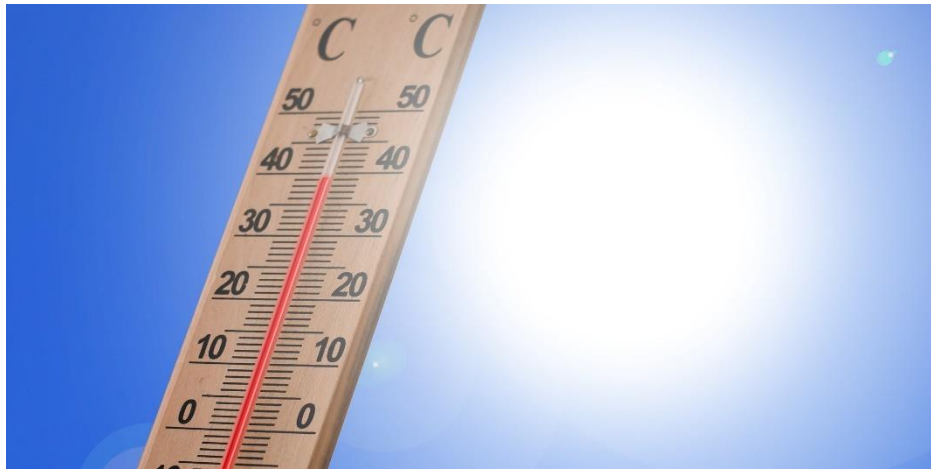

Door de toenemende warmte wordt het in een groot deel van de wereld droger, terwijl andere delen juist natter worden. De extremen nemen toe. Deze extremen hebben verschillende gevolgen:

- Voedseltekorten in drogere delen van de wereld door tegenvallende oogsten;
- Drinkwaterschaarste en onvoldoende water voor landbouwirrigatie;
- Poolkappen smelten waardoor de zeespiegel stijgt. Dit kan bij rivierdelta's (zoals bijvoorbeeld Nederland of Bangladesh) en dichtbevolkte gebieden leiden tot overstromingen en grote schade;
- De kans op extreme neerslag neemt toe waarbij meer neerslag in een korte tijd valt. Dat leidt in dichtbevolkte gebieden tot overlast en tot sterk versnelde afvoer van hemelwater wat juist kostbaar is voor (openbaar) groen of het aanvullen van het grondwater.

Op dit moment lopen er twee sporen binnen Nederland aan gewerkt wordt: mitigatie en adaptatie. Mitigatie houdt in dat de opwarming van de aarde zoveel mogelijk beperkt wordt. Dit kan onder andere door opwekking van hernieuwbare energie en energiebesparing. Adaptatie betekent kortgezegd: aanpassen aan klimaatverandering. Zo passen wij ons gedrag, gebruik en leefomgeving aan om overlast of schade aan onze leefomgeving te beperken.

De aanpak van klimaatmitigatie in Nederland zien wij op dit moment onder andere terug in de Regionale Energie Strategie (RES), op lokaal niveau valt dit binnen de Transitievisie Warmte en de daaruit voortkomende Wijkuitvoeringsplannen. Het aanpassen aan het veranderende klimaat, de adaptatie, zien wij terug in het voorliggende uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie. Dit plan geeft weer welke strategische lijnen we de komende jaren binnen de Liemers voorstellen om klimaatadaptatie in onze gemeenten vorm te geven.

1.2 Bestuurlijke achtergrond

Alle gemeenten in Nederland zijn momenteel actief om een uitvoeringsstrategie voor klimaatadaptatie vorm te geven. Dit doen ze samen met de waterschappen. Dit vloeit voort uit samenwerkingsafspraken (Bestuursakkoord Klimaatadaptatie) waarin gemeenten zich via de VNG verbonden hebben aan de uitvoering van de ambities van het Delta Programma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). Het DPRA heeft als centrale doelstelling opgelegd dat onze gemeenten en waterschappen in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust ingericht zijn.

Om dit centrale doel te verwezenlijken volgt het DPRA een lijn van zeven uitgewerkte ambities (figuur 1-1). Dit start met het in beeld brengen van de kwetsbaarheden van de gemeente voor de gevolgen van klimaatverandering. Vervolgens het voeren van de risicodialogen. Daarin worden de kwetsbaarheden gewogen door het gesprek te voeren met inwoners, de organisatie en besturen van gemeenten en het waterschap. Afhankelijk van de uitkomsten van de risicodialoog is een maatregelagenda opgesteld waarin maatregelen worden opgenomen om in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te zijn.

Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie zoekt actief naar meekoppelkansen bij andere transities en belangen zoals de energietransitie, biodiversiteit of de circulaire transitie. We borgen ruimtelijke adaptatie in beleid en regelgeving. Daarnaast kijken we hoe we onze inwoners kunnen stimuleren om ook zelf maatregelen te treffen. Als het ondanks maatregelen toch te nat, te droog of te heet wordt, vinden wij het nodig dat inwoners weten welke stappen zij kunnen nemen om de negatieve gevolgen en eventuele schade te beperken.

Figuur 1-1: de zeven ambities binnen het DPRA

Binnen het DPRA worden vier thema's onderscheiden. Dat zijn de thema's wateroverlast, hitte, droogte en overstroming (figuur 1-2). Binnen het gemeentelijke traject voor het DPRA wordt vooral op de eerste drie thema's ingegaan. Overstromingsrisico wordt binnen het Deltaprogramma waterveiligheid geborgd in het Hoogwaterbeschermingsprogramma waar de waterschappen uitvoering aan geven. Daarnaast werken we aan het programma Integraal Riviermanagement (IRM). Maatregelen die worden genomen in het kader van overstromingen zijn veelal regionaal van karakter. Waar mogelijk, binnen onze verantwoordelijkheden, bedden we overstroming in het beleid van onze gemeenten en waterschap in.

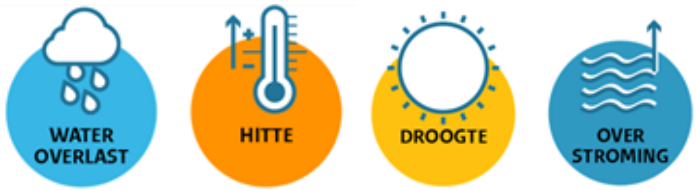

Figuur 1-1: de vier klimaatthema's binnen het DPRA

1.3 Proces

Het jaar 2020 was door de Deltacommissaris uitgeroepen tot jaar van de risicodialoog. De dialoog wordt vormgegeven door gesprekken met inwoners, bedrijven en de ambtelijke organisatie over de kwetsbaarheden en welke wel of niet aangepakt moeten worden. Door COVID is dit op veel plaatsen vertraagd en verplaatst en vonden bijeenkomsten online plaats. In de risicodialoog gaat het om twee dingen: bewustwording en acceptatie. Bewustwording van de gevolgen van een veranderend klimaat is nodig om inwoners handelingsperspectief bij weersextremen te geven. Het is goed om er bewust van te zijn dat hittegolven vaker zullen plaatsvinden en dat de kans op wateroverlast groter wordt. Daarnaast is het in de dialogen goed om met elkaar te bepalen wat we hierin acceptabel vinden en wat niet. Zo kunnen we gericht beleid maken om de benodigde ingrepen te prioriteren.

1.4 De Liemerse aanpak

Onze voorgestelde programmatische aanpak van klimaatadaptatie is pragmatisch van aard. Wij zien onze uitvoeringsagenda als een regionaal leidend document dat praktisch doorvertaald is naar de regionale strategie. Kort samengevat betekent deze aanpak dat we regionaal doen wat kan en lokaal doen wat lokaal moet.

Concreet betekent dit dat de regionale communicatie het primaire communicatiemiddel is over klimaatadaptatie naar onze inwoners en we lokaal maatwerk toepassen waar nodig. Met deze aanpak sluiten we naadloos aan op de regionale ambities en voorkomen we dubbel werk.

1.5 Doel

Het doel van dit uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie is het uitzetten van een koers voor plannen, acties en maatregelen om de gevolgen van de risico's van klimaatverandering aan te pakken. Hierbij speelt de samenwerking tussen gemeente en waterschap een belangrijke rol.

1.6 Leeswijzer

Na deze algemene inleiding op het rapport volgt een beschrijving in hoofdstuk 2 van de uitdagingen die op Liemers afkomen. In hoofdstuk 3 wordt het proces achter en de totstandkoming van de klimaatbeleidsambities en regionaal en lokaal beleid kort toegelicht. Daarna wordt in hoofdstuk 4, 5, 6 en 7 de verschillende beleidsambities en hun invulling behandeld. In hoofdstuk 8 wordt vervolgens ingegaan op de uitvoering van het beleid met daarin voorgestelde maatregelen, raakvlakken en botsingen met andere beleidsterreinen. In hoofdstuk 9 worden financiële scenario's uitgewerkt voor fysieke en beleidsmaatregelen om aan een klimaatadaptief Liemers te werken.

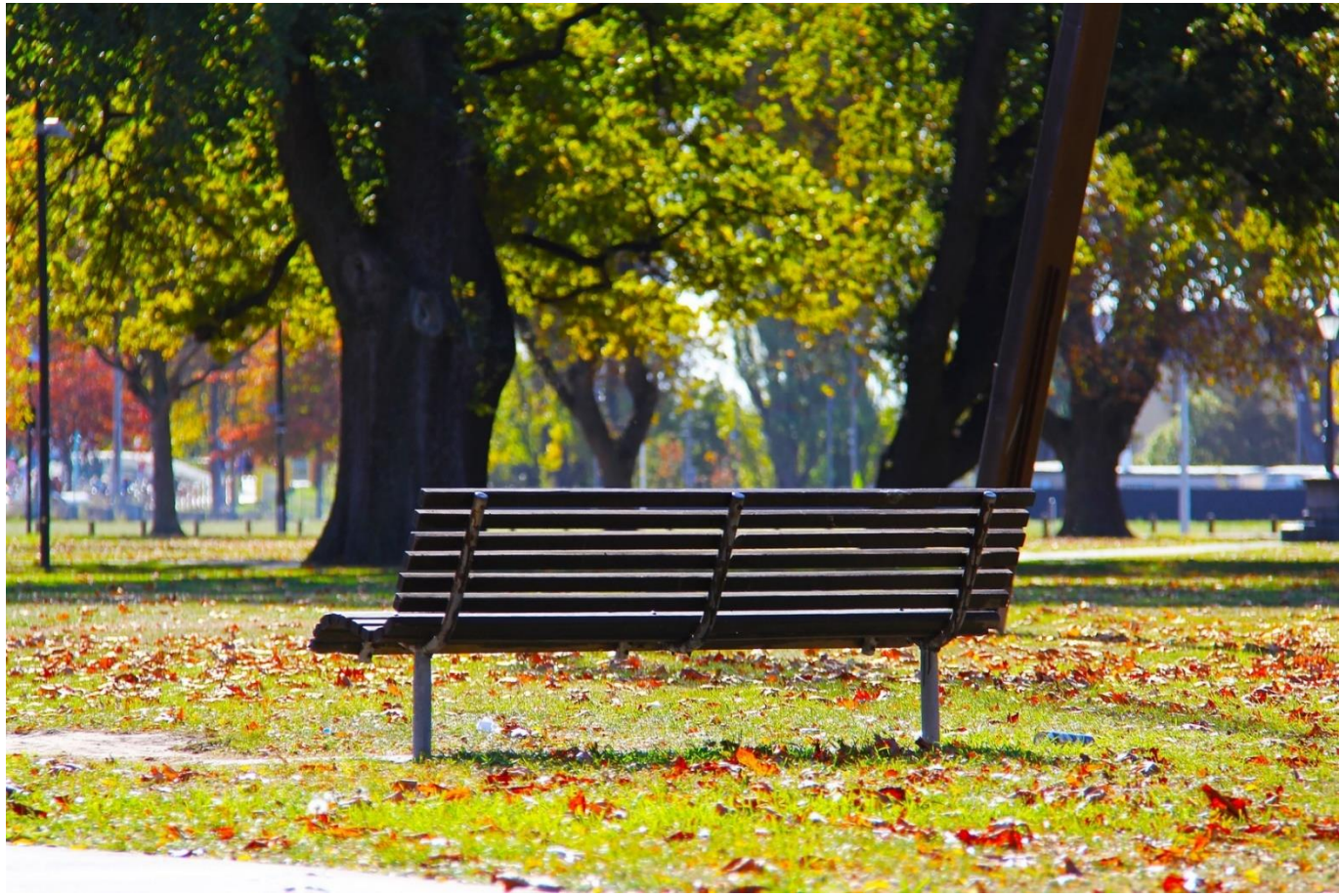

2 DE UITDAGINGEN

2.1 Natuurlijke omgeving en menselijk gebruik

Door de rijke en vruchtbare rivierklei in de ondergrond en de ligging langs de Nederrijn en IJssel trokken tal van agrariërs naar de Liemers. Naast de voordelen van de rivier en de rijke bodem kent de regio ook een rijke geschiedenis van dijkdoorbraken, hongersnoden en veesterfte.

Op historisch kaartmateriaal van 1849 zijn door de gehele regio de Liemers (destijds 'De Lijmers') kleinere vestigingen zichtbaar met lintbebouwing langs de doorgaande wegen. Ieder van de huidige kernen bestond uit enkele tientallen gebouwen en woningen met daaromheen uitgestrekte agrarische en bosrijke gebieden en uiterwaarden. Na de Tweede Wereldoorlog, en mede dankzij de aanwijzing van de gemeente Westervoort en Duiven als 'groeikernen', groeiden de gemeenten sterk.

Door bevolkingsgroei is de hoeveelheid verharding bestaande uit bebouwing en bijbehorende wegen toegenomen.

In de hiernaast weergegeven kaartbeelden uit 1951 (l) en 2020 (r) wordt duidelijk hoe het stedelijk gebied in de verschillende gemeenten en kernen de afgelopen eeuw is gegroeid (figuur 2.1). Veranderingen in het klimaat, met extremer weer als gevolg, hebben in het verstedelijkte (en sterker verharde) gebied daardoor een steeds grotere invloed op de leefomgeving van steeds meer inwoners en gebruikers. Daarnaast is de (economische) schade een steeds groter wordende uitdaging voor onze partners als verzekeraars, banken en hun klanten; onze inwoners.

Figuur 2-1: Overzichtskaarten De Liemers van de jaren 1951 en 2020

2.2 Extremer weer

Het KNMI bracht in 2014 al scenario's uit met toekomstige verwachtingen voor het weerpatroon in Nederland op basis van de IPCC rapporten van de Verenigde Naties (figuur 2-2). Hierbij is rekening gehouden met vier verschillende scenario's. Dit maakt de gevolgen van de wereldwijde opwarming van de aarde voor het weer in Nederland zeer tastbaar. In 2023 worden nieuwe verwachtingen opgesteld op basis van het beeld op dat moment. In een opwarmende wereld wordt het weer extremer.

Uit de analyse van het KNMI komen op hoofdlijnen de volgende effecten van klimaatverandering in het weerbeeld van Nederland naar voren:

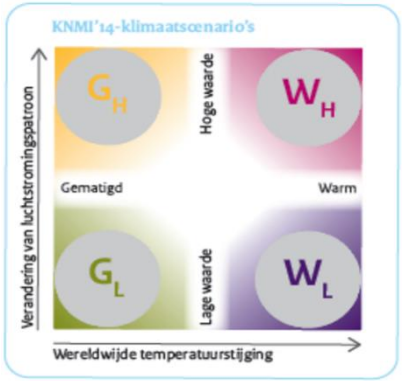

Figuur 2-2: KNMI '14 scenario's

- Het wordt droger: in de toekomst zullen periodes van droogte vaker voorkomen. Wetenschappelijke analyses van de afgelopen jaren moeten uitsluitsel geven of er sprake is van incidenten of een aan klimaatverandering gekoppelde trend.

- Het wordt natter: Op twee manieren wordt het natter: bij zomerse neerslag valt meer regen (in korte tijd) en de winterse neerslag is breder verspreid waardoor er gemiddeld meer neerslag valt. Vooral in kustgebieden valt meer neerslag waar het binnenland relatief minder extra neerslag krijgt.

- Het wordt heter: een warmere wereld betekent meer kans op extreme hittegolven. Dat houdt in dat hittegolven langer duren en er meer hete nachten zijn. Dit heeft voor inwoners grote gevolgen zoals gezondheidsrisico's. Nu al sterven in een hittegolf ongeveer 12% meer mensen dan verwacht. Zelfs in coronajaar 2020 was dit zichtbaar en zag dit eruit, zoals in figuur 2-3 weergegeven rond week 32.

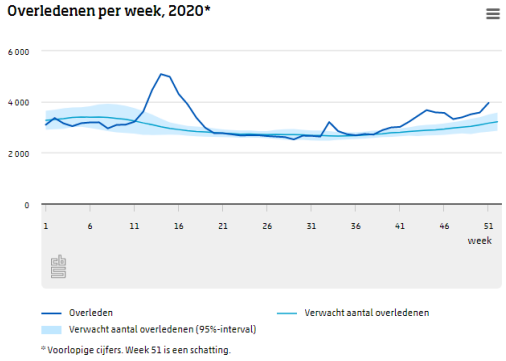

Figuur 2-3: Extra sterfte door hitte in week 31-36 van 2020

Een gedetailleerder en uitgebreider beeld van de gevolgen van het veranderende klimaat is weergegeven in de Regionale Adaptatie strategie en de regionale stresstest: https://wrij.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=615ebe7ef0f448e884bd8ccaa707bfa5

2.3 Gevolgen in de Liemers

Per thema uit het DPRA schetsten we de gevolgen van klimaatverandering waar de Liemers mee te maken heeft. Vanuit de regionale samenwerking is op hoog abstractieniveau een beeld gevormd van kwetsbaarheden via een regionale stresstest. Per thema worden deze hieronder toegelicht.

Wateroverlast

Het risico op wateroverlast bij extreme buien is in beeld gebracht met behulp van beschikbare QuickScans.

In deze analyses wordt de openbare ruimte getoetst om te zien waar zich kwetsbare locaties bevinden waar zich veel water kan verzamelen en waar dit kwetsbare objecten raakt. De analyse kijkt niet naar ondergrondse leidingen, maar puur naar hoogteverschillen in het maaiveld. Hiermee worden (mogelijke) kwetsbaarheden geïdentificeerd en ontstaat een goed eerste beeld van de situaties. In een nader onderzoek moet bekeken worden hoe kwetsbaar de locatie daadwerkelijk is.

Onderstaand figuur 2-4 is van een situatie in de gemeente Duiven en geeft een indruk van de analyse die uitgevoerd is met betrekking tot wateroverlast. Hierin is zichtbaar waar zich grote knelpunten voor kunnen doen bij extreme neerslag.

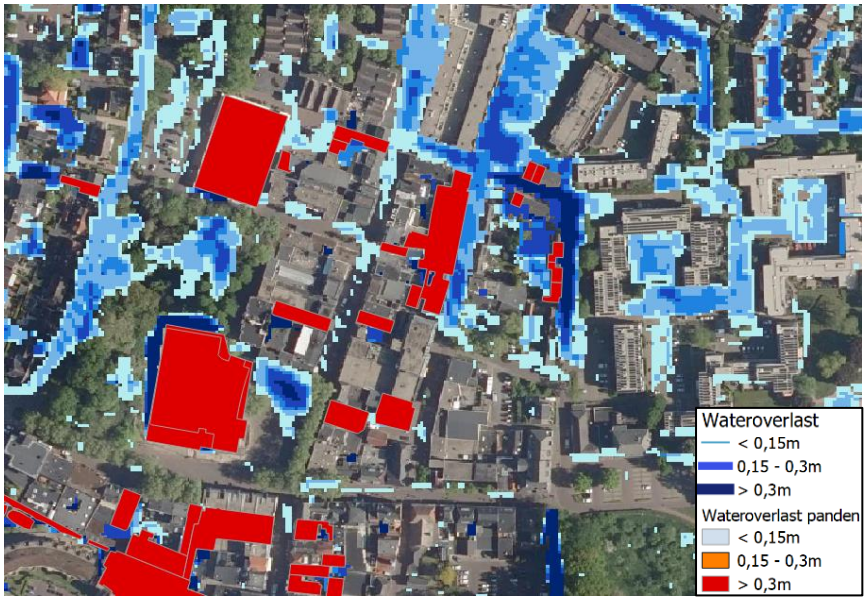

Figuur 2-4: Uitsnede lokaal resultaat QuickScan omgeving Raadhuisplein, Zevenaar (T=100)

In de uitsnede is zichtbaar dat een aantal woningen en panden in de omgeving van het Raadhuisplein wateroverlast kunnen hebben wanneer een bui van 70 mm in één uur (T=100) valt. Dit is bepaald volgens de modellen uit de stresstest. Op deze wijze is voor alle kernen binnen de Liemers geïnventariseerd waar risicovolle locaties liggen. Om de exacte impact na te gaan dient een nadere analyse van de feitelijke situatie uitgevoerd te worden, om deze eerste ruwe quickscan te toetsen. In een nader onderzoek kan de berekende situatie aan de werkelijkheid of ervaringen van bewoners getoetst worden.

Binnen de gehele regio valt op dat grote aaneengesloten vlakken verharding tot afstroming komen en tot wateroverlast kunnen leiden bij omliggende panden en gebieden. Dit zijn veelal bedrijventerreinen en dichtbebouwde woongebieden als winkelcentra of wijken met omvangrijke parkeergebieden. Hier krijgt het gevallen hemelwater geen kans de bodem in te zakken en komt het tot afstroming naar lagergelegen delen in de omgeving.

Het is mede daarom belangrijk bij nieuwe toekomstige ontwikkelingen de omgang met het hemelwater te borgen. Met als doel hemelwater zo optimaal mogelijk te benutten en wateroverlast te voorkomen of te beperken.

Droogte

Om de gevolgen van droogte bij extremen te onderzoeken is een stresstest droogte uitgevoerd. De kwetsbaarheden voor de Liemers zijn hierin onderzocht. Uit de analyse blijkt dat het grondwatersysteem van De Liemers beïnvloed wordt door verschillende factoren: de aanvoer van rivierwater, water wat bijvoorbeeld onder de dijken door sijpelt in diepere watervoerende lagen en vanuit de bodem omhoog komt, de verschillende opbouw van zand en klei in de ondergrond, het uitslijten van de bodem en het samenspel tussen verdamping en neerslag.

Tekenen van droogte uiten zich in verschillende vormen: droogvallende sloten, sloten met een afvoerstop, sterfte en schade bij waterafhankelijke flora- en fauna, beperkte drinkwatervoorziening, schade aan (landbouw)gewassen, verboden op (grond)water-onttrekkingen en schade aan gebouwen door inklinking.

De huidige grondwaterspiegel heeft natuurlijke schommelingen tussen zomer- en winterniveau. In voorgaand onderzoek was zichtbaar dat de schommelingen groter worden. Dit betekent dat het grondwater in de winter hoger zal staan en in de zomer lager dan de gemiddelde waarden die nu gelden.

De zomermaanden van 2018 waren landelijk zeer droge maanden. Dit werd veroorzaakt door een combinatie van hoge verdamping en weinig neerslag. Daarnaast was de aanvoer van rivierwater zeer laag. De combinatie van deze factoren zorgde ervoor dat door het hele land de grondwaterstanden (sterk) zakten.

In de studie van SWECO (2019) is te zien dat het gemiddelde verschil tussen de hoogste en laagste grondwaterstanden (GLG en GHG) groter wordt. Dit wordt weergegeven als de dynamiek. Dit volgt de voorspelling voor het toekomstige klimaat: De extremen worden extremer. Als zich dus een situatie voordoet zoals afgelopen zomer, waarbij er een meteorologische droogte is, zullen de effecten hiervan groter zijn. Dit komt omdat in het hydrologisch natte seizoen het startpunt al lager is dan in de huidige situatie.

De effecten van (lagere) rivierstanden zijn niet in de modellering van SWECO opgenomen. Zo hebben zich in de afgelopen jaren perioden voorgedaan dat er weinig water vanuit Duitsland en Alpen via onze regio afgevoerd werd, wat zorgt voor de extreme droogte en een groot watertekort. Daarnaast liggen de Nederrijn en de IJssel op sommige plekken tot wel een meter lager dan 50 jaar geleden, wat in de nabijheid van de grotere rivieren tot extra lage grondwaterstanden leidt. Om hier een duidelijker inzicht in te verkrijgen is nader onderzoek nodig.

De zomer van 2018 was een tekenend jaar voor het veranderde klimaat en de achterstand welke opgelopen kan worden.

Schade aan panden

Door de aanwezigheid van klei- en veenlagen in (grote) delen van de Liemerse ondergrond en de zakkende grondwaterstanden zullen deze gronden inklinken. De samenstelling van de ondergrondse lagen en of er grote werken in de buurt plaatsvinden met grondwateronttrekkingen bepaald hoe veel de grond inklinkt. Het is hierbij mogelijk dat de ondergrondse lagen zich weer uitzetten wanneer de grondwaterstanden stijgen.

Uit het onderzoek van SWECO komt naar voren dat de panden die in de zomer van 2018 schade ondervonden, door inklinkende grondlagen, deze waarschijnlijk geleden hebben doordat het grondwater tot een dieper niveau zakte; tot onder de diepere kwetsbare bodemlagen. Hierdoor kwamen deze lagen droog te staan en gingen inklinken. Wanneer de grondwaterstanden weer stijgen, zullen de lagen uitzetten en in dikte toenemen, waarbij de mate van opzwelling afneemt en de bodem (blijvend) lager zal liggen. Dit proces van uitzetting en inklinking veroorzaakt schade aan bovengelegen panden.

Door de sterk verschillende en heterogene bodemopbouw in de regio vraagt dit een analyse van de bodemopbouw en de oorzaken welke inklinking veroorzaken. Daar waar mogelijk proberen we ingrepen in de leefomgeving bij te laten dragen aan het zoveel mogelijk vasthouden van water om droogte te bestrijden.

Hitte

Voor het aspect hitte is een analyse van de gemeenten gemaakt waarin berekend is wat de oppervlaktetemperatuur is binnen de gemeenten op een hete dag. Daarmee is een beeld verkregen waar zich hete plekken bevinden in de regio. Bij hittestress gaat het namelijk niet alleen om technische gevolgen (bijvoorbeeld vastgelopen bruggen) maar ook gezondheidseffecten. Hittestress kan bij langdurige blootstelling leiden tot hitte gerelateerde ziekten als slaapverstoring, gedragsverandering, beroertes, oververmoeidheid en ademhalingsproblemen (https://www.tno.nl/media/3959/factsheet-hitte-stress.pdf). Bij een aantal groepen - met name ouderen en chronisch zieken- leidt het tot extra sterfte. Ook worden mensen bij hogere temperaturen agressiever, wat leidt tot een toename van geweldsincidenten.

In onderstaande figuur 2-5 is als voorbeeld van hittestress een gebied in Zevenaar weergegeven. De warme plekken (rood) zijn goed zichtbaar in het dichtbebouwde winkelcentrum aan de Marktstraat en het Raadhuisplein. De koele groene plekken (blauw) bevinden zich in de nabije omgeving, ter plaatse van onder andere Huis Sevenaer en het Freulebos.

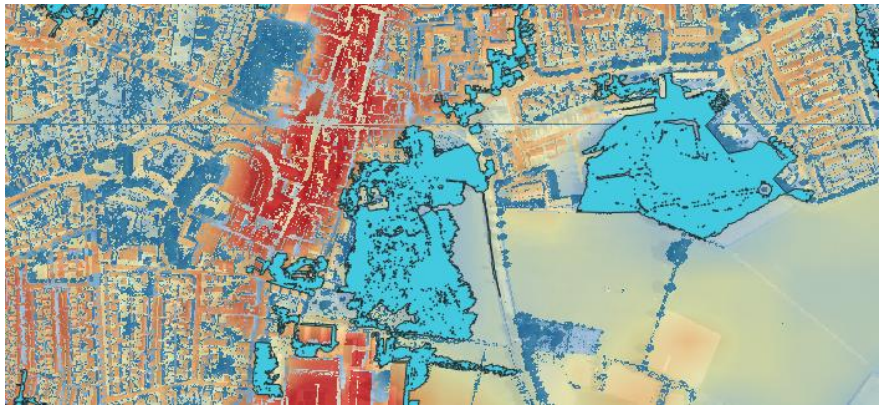

Figuur 2-5: Hitte en koelte rondom het winkelgebied van Zevenaar

Door deze analyse is een beeld ontstaan van de locaties waar hitte meer blijft hangen en inwoners hittestress ervaren tijdens hittegolven.

Binnen de gehele regio valt op dat grotere bedrijventerreinen, waar grote aaneengesloten vlakken van verharding gelegen zijn en waar groen vaak ontbreekt, sterk opwarmen. Ook zijn in de verschillende kernen van de regio locaties als dichtbebouwde locaties en parkeerterreinen rondom winkelcentra en gemeentehuizen aanwezig die door de sterke mate van verharding en het weinige groen sterk opwarmen en voor een lokaal hitte-eiland zorgen.

Om een nauwkeurig beeld te krijgen van de werkelijk gevoelstemperaturen, die voor de mensen waarneembaar en voelbaar zijn, is het mogelijk om als vervolgstap een zogenaamde PET-kaart op te stellen waarbij de fysiologische equivalente temperatuur of ook wel de gemiddelde gevoelstemperatuur inzichtelijk gemaakt wordt. Hierbij wordt niet alleen de oppervlaktetemperatuur meegenomen, maar ook andere relevante factoren als zonnestraling, windsnelheid en luchtvochtigheid.

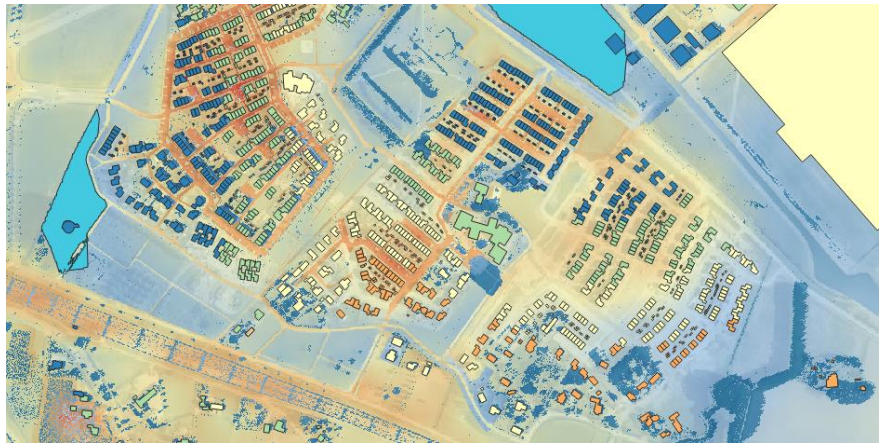

Figuur 2-6: Afstand tot koele groene zones in de wijk Groot Holthuizen in Zevenaar

Een maatstaf die binnen het thema hittestress wordt toegepast is de afstand tot een koelte-eiland waar de inwoners af kunnen koelen of recreëren gedurende tropische dagen. Binnen de gemeente Zevenaar bevinden zich enkele nieuwbouwwoningen waar binnen een hemelsbrede afstand van 300 meter geen koelte-eiland gelegen is. Dit wordt veroorzaakt doordat binnen deze wijken nog niet ver-ontwikkeld groen aanwezig is en het stedelijk groen nog moet groeien. Een voorbeeld hiervan is de wijk Groot Holthuizen in Zevenaar en meerdere woningen langs de rand in de wijken Duiven Zuid-Oost en Duiven-Oost. Ook de wijk de Ganzenpoel in gemeente Westervoort is hier een voorbeeld van. Op dit moment zijn dit wijken waar mogelijk hittestress ervaren wordt. De ontwikkeling van het nieuw aangeplante groen zal hier echter in de toekomst positieve effecten op hebben.

Figuur 2-7: Voorbeeld van een sterk verhard maar koel plein in Nantes, Frankrijk

3 BELEIDSVORMING

3.1 Aanpak

Voor de Liemerse gemeenten geldt dat de kwetsbaarheden voor klimaateffecten hitte, droogte en wateroverlast in 2019 in beeld zijn gebracht.

In 2018 is het DPRA (Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie) ondertekend door gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk. Hierin sprak elke partij af om in het jaar 2020 te starten met klimaatadaptief handelen om over 39 jaar, in het jaar 2050, een klimaatbestendig en water- en hitterobuuste leefomgeving te bereiken.

Het waterschap Rijn en IJssel en de gemeenten Westervoort, Zevenaar en Duiven vormen een regio die samen optrekken. Zij geven invulling aan de doelstellingen en afspraken uit het Deltaplan.

De volgende ambitie uit het DPRA is het voeren van de risicodialogen en het opstellen van een strategie. Deze vonden in het derde en vierde kwartaal van 2020 plaats. Zowel in het fysieke, voor corona, als in het digitale deel gaven bestuurders, medewerkers en inwoners van de Liemerse gemeenten en het waterschap aan hoe zij denken over de effecten van klimaatverandering en waar volgens hen (extra) aandacht voor moet zijn. De resultaten van de werksessies en de digitale enquêtes zijn verwerkt tot beleidsambities die hierna nader worden toegelicht.

3.2 Liemerse ambitie klimaatadaptatie

3.2.1. Politiek

Met de gemeenteraden van Duiven en Westervoort (1Stroom) vonden fysieke bijeenkomsten plaats. In verband met de landelijke lockdown is, in overeenstemming met het waterschap, de sessie met de Zevenaarse gemeenteraad digitaal belegd. Het waterschap was betrokken bij de bijeenkomsten van de gemeenteraden.

1Stroom

De gemeenten Duiven en Westervoort accepteerden beiden water op straat als klimaateffect. Ook water op straat waardoor eens per twee jaar geen doorgang kan vinden en stroomuitval door bijvoorbeeld hitte worden geaccepteerd. Naast deze resultaten wordt ook aandacht gevraagd voor droogvallende watergangen en minder gewasopbrengst door droogte.

De deelgroepen vonden het gezamenlijk niet acceptabel als water woningen of winkels binnenstroomt bij hevige neerslag. Extra gemeentelijke schade-uitkeringen door extremen en slechte drinkwaterkwaliteit worden ook niet geaccepteerd. Daarnaast wordt op de tafels aandacht gevraagd voor niet acceptabele onderwerpen, zoals toename van vissterfte, woningverzakking, toename van natuurbranden, nadelige gevolgen voor kwetsbare groepen en toename van het voorkomen van blauwalg in watergangen.

Figuur 3-1: Uitkomsten afwegingsmatrixen (links gemeente Duiven, rechts gemeente Westervoort)

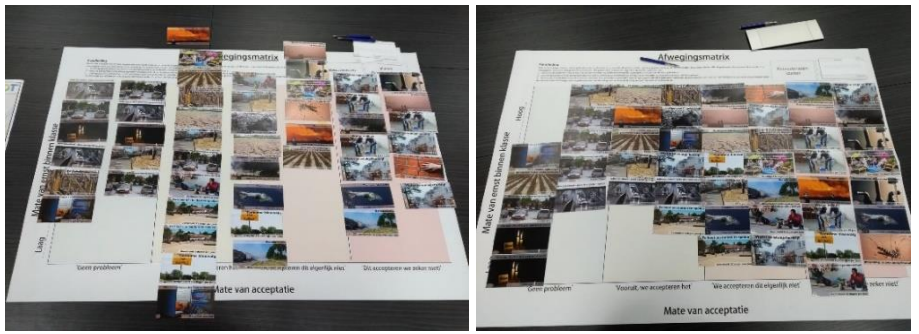

Zevenaar

Door de gemeenteraad van Zevenaar werden de thema's 'te heet om buiten te spelen', 'water op straat' en 'een lagere arbeidsproductiviteit' als acceptabel omschreven.

Daartegenover werden de thema's 'water in woningen', 'verslechtering van de drinkwaterkwaliteit', toename van 'schade aan stedelijk groen', 'verslechtering van luchtkwaliteit', een 'toename van woningverzakkingen' en een 'toename gemeentelijke uitkeringen schade' als niet acceptabel aangegeven.

3.2.2. Ambtelijk

In februari 2020 vond een ambtelijke risicosessie plaats waarbij de risicoweging en het handelingsperspectief centraal stonden. Bij deze sessie waren gemeentelijke medewerkers aanwezig, waterschappers, de GGD en de Veiligheidsregio.

Duiven

- Gebeurtenissen met een directe impact op de gezondheid zijn niet acceptabel;
- Water in woningen en bedrijven is onacceptabel, wanneer dit eens per 10 jaar voorkomt accepteren we het eigenlijk niet;

- Water-op-straat is in principe acceptabel, onafhankelijk van hoe vaak dit gebeurt. Bij blokkering van belangrijke verkeersaders en blokkering hulpdiensten is het minder acceptabel.

Westervoort

- Gebeurtenissen met een directe impact op de gezondheid (o.a. slechte lucht- en drinkwaterkwaliteit) zijn niet acceptabel;
- Water in woningen en bedrijven is onacceptabel. Water in kelders, garages en bedrijven waar de impact van water in het bedrijf laag is, is meer acceptabel;
- Water-op-straat is in principe acceptabel, onafhankelijk van hoe vaak dit gebeurt. Bij blokkering van belangrijke verkeersaders en blokkering hulpdiensten is het minder acceptabel;
- Gebeurtenissen waar weinig aan gedaan kan worden of die weinig impact hebben in Westervoort worden geaccepteerd.

Zevenaar

- Wanneer we het al ervaren in de huidige situatie is het beter te accepteren. We moeten wel oppassen dat een lange reeks van kleine veranderingen die we accepteren uiteindelijk ongemerkt kan leiden tot een onacceptabele situatie;

- Wanneer op gebeurtenissen eenvoudig geanticipeerd kan worden, zijn deze acceptabel;
- Gebeurtenissen met een geringe economische impact zijn acceptabel;
- Voornamelijk die gebeurtenissen die een directe impact hebben op de fysieke gezondheid van mensen zijn onacceptabel;
- Water in woningen en bedrijven is onafhankelijk van hoe vaak het voorkomt onacceptabel. (Vooral vanwege de grote schade, zowel financieel als emotioneel);
- Water-op-straat is acceptabel, zolang hierdoor geen belangrijke verkeersaders worden geblokkeerd.

Binnen de in 2019 uitgevoerde klimaatstresstest is, naast de effecten op de leefomgeving en de technische aspecten, ook naar de organisatorische aspecten gekeken om in beeld te brengen hoe men op dat moment intern met klimaatadaptie bezig was. Hierbij is een organisatiescan uitgevoerd in een governancemodel die uitgaat van de volgende planningscapaciteiten om klimaatadaptie gangbaar te maken: wetgevingscapaciteit, institutionele capaciteit, sociale capaciteit, resource capaciteit en leer capaciteit.

Hier zijn de volgende bevindingen naar voren gekomen:

Wetgevingscapaciteit
Zowel bij 1Stroom als in Zevenaar ontbreekt een duidelijk beleidsmatig kader met betrekking tot klimaatadaptatie.
Handboeken openbare ruimte en watertakenplannen zijn vaak nog traditioneel ingestoken. Er wordt meestal van project tot project gewerkt. Bij het waterschap is een klimaatstrategie en een position paper opgesteld. Het waterschap weegt per ontwikkeling af of ze probleemeigenaar, partner of adviseur is in klimaatadaptatie. Diverse programma's en (onderhouds-)plannen van waterschap Rijn en IJssel krijgen bij actualisatie een duidelijke 'klimaatadaptatie-insteek'.

Institutionele capaciteit
Het aantal collega's dat rechtstreeks actief aan klimaatadaptatie werkt, is bij het waterschap beperkt. Uiteraard raakt het werk van velen wel aan (gevolgen van) klimaatverandering. Calamiteiten (zoals ook de droogte van 2018 is opgepakt), zijn door middel van een calamiteitenorganisatie wel goed ondervangen. Bij de gemeenten is het iets uitgesprokener dat met name de vakdisciplines direct invloed uitoefenen op de openbare ruimte, en dus, de mate van klimaatadaptatie. Bij de afdelingen Ruimtelijke Ordening kan nog veel gewonnen worden; al in bestemmingsplannen wordt al dan niet voorgesorteerd op een klimaatrobuuste inrichting van de ruimte.

Communicatie vanuit de gemeenten en het waterschap (afdelingen communicatie) kan meer gestructureerd om een duidelijkere uitstraling neer te zetten.

Leercapaciteit
De gemeenten geven te kennen dat kennis- en informatiedeling tussen de afdelingen beter kan. De afdelingen Realisatie en beheer bezitten een schat aan informatie over de buitenruimte, waar afdelingen Ruimte, maar ook het Sociaal Domein in de combinatie veel aan kunnen hebben. Afstemming over werkzaamheden, inzet van intranet en bredere bijeenkomsten worden genoemd als instrumenten om van elkaar te leren en samen (integraal) op te trekken. Een belangrijke stok achter de deur kan zijn het opnemen van een standaard 'ruimtelijke adaptatie'-check voordat stukken naar de Raad gaan.

Voor het waterschap is het belangrijk om 'leren in het veld' tussen de verschillende stroomgebieden te faciliteren. In Arnhem en Lichtenvoorde wordt gevoelsmatig al langer en meer gedaan op het gebied van klimaatadaptatie. Het waterschap ziet een duidelijke rol in het stroomlijnen en beschikbaar stellen van informatie uit bijvoorbeeld stresstesten. Het omgaan met 'nieuwe' soorten en verschijnselen vraagt nog wel inspanning (bijvoorbeeld hoe om te gaan met bevers die waterkeringen beschadigen of het bestrijden van nieuwe invasieve plantensoorten).
Bron: De Liemerse Stresstest, SWECO 2018

3.2.3. Inwoners

Voor inwoners zijn 3 enquêtes uitgezet met de thema's 'Hitte' (155 respondenten), 'Droogte en wateroverlast' (161 respondenten) en 'Gezondheid' (6 respondenten). Per enquête worden hierna de hoofdpunten toegelicht.

Hitte

Bewoners geven, als het om hitte gaat, aan dat zij met name de gezondheidsrisico's voor kwetsbare groepen van belang vinden. Circa 75% vindt dit erg. Daarnaast geven bewoners aan dat als het structureel te heet wordt om te sporten zij dit erg vinden. Waar 5 dagen nog als incident geaccepteerd wordt, zijn 12 dagen teveel.

Inwoners geven aan dat het verlies van arbeidsproductiviteit en een slechte nachtrust acceptabel zijn vergeleken met de andere thema's.

In de enquêtes is ook gevraagd naar eventuele maatregelen en hoe inwoners hierover denken. Daarin wordt aangegeven dat het planten van bomen brede steun geniet, evenals het vergroenen van woonwijken en het stimuleren van de aanleg van groene daken, met name daken van bedrijfsgebouwen. 85% van de respondenten wil verder lopen van en naar de auto als dit vergroening van de leefomgeving oplevert. Vergroening wordt vooral als gewenst omschreven bij stads- en dorpspleinen (43%), schoolpleinen en in mindere mate bij bedrijventerreinen (20%).

Belasting op tuinen en tegels ligt erg verdeeld onder de respondenten. 47,7% oneens, 47,1% eens. Het verschil is 1 stem.

Bewoners geven aan dat zij geen behoefte hebben aan ondersteuning op het gebied van hittestress. Daarbij geeft 45% aan dat ze wel meer informatie willen ontvangen. De overheid is als eerste aan zet, vindt de meerderheid van de bewoners.

Figuur 3-2: Uitkomsten enquête – actiehouders klimaatadaptatie

Antwoord	Antwoorden	Ratio
Gemeenten	113	72.9%
Provincie Gelderland	68	43.9%
Inwoners	62	40%
Woningcoöperatie	33	21.3%
Bedrijven	19	12.3%
Wijkvereniging	3	1.9%
Geen idee	6	3.9%
Andere...	10	6.5%

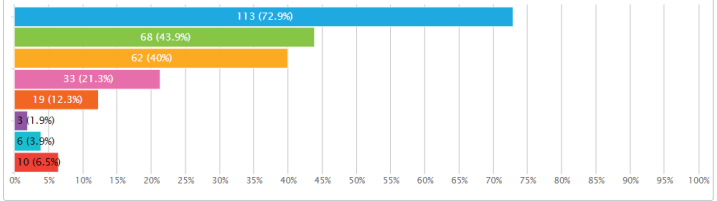

Droogte en wateroverlast

Bij de thema's droogte en wateroverlast wordt door 84,5% van de respondenten aangegeven dat water in woningen erg is. Daarom is dit onacceptabel. Daarnaast geven meerdere inwoners (65,8%) aan dat water op straat waarbij geen doorgang met auto's mogelijk is ook erg gevonden wordt. Overige onderwerpen, zoals eens in de twee jaar een verslechterde drinkwaterkwaliteit, verhoogt risico op natuurbranden (93%) en droogvallende watergangen (83%) worden als erg omschreven.

Bewoners geven aan dat water-op-straat waar wel doorheen gereden kan worden met de auto niet erg is (69%). Dit is een belangrijk gegeven in de acceptatie van water-op-straat. Dit sluit ook aan bij de latere uitspraak dat water-op-straat tijdelijk geborgen mag worden bij extreme regenval waar 77% mee eens is.

Bewoners zijn het grotendeels (69,6%) eens met aanvullende eisen aan het watergebruik in een droge periode. Daarbij accepteren ze maatregelen als tijdelijke wateropslag op straat, in tuinen en zijn veel inwoners bereid tot het treffen van hydrologische maatregelen op eigen terrein.

Inwoners geven aan voldoende informatie te hebben over het verminderen van het waterverbruik en hoeven geen informatie over maatregelen om wateroverlast te verminderen. Dit is opvallend wanneer het uitgezet wordt tegenover de bereidheid maatregelen te nemen.

3.2.4. Bedrijven

Onder de bedrijven zijn dezelfde enquêtes verspreidt als onder de inwoners. Met het oog op de lage respons zijn deze niet representatief.

Hitte

Opmerkelijk is dat 57 mensen de enquête over hitte op bedrijventerreinen openden, maar slechts 11 bedrijven de hele enquête invulden. Uit Westervoort ontbreken bedrijven in de enquêteresultaten.

Opvallend is dat meer dan de helft arbeidsproductiviteitsverlies door hitte gedurende 12 dagen per jaar geen probleem vindt en ook een slechte nachtrust als gevolg van hitte accepteert. Leidt dit tot gezondheidsklachten onder personeel zegt ¾ dat het toch erg is. Op basis van de ingevulde enquête lijkt vergroening op maaiveldniveau en daken kansrijk op de bedrijventerreinen.

Droogte en wateroverlast

De enquête over droogte en wateroverlast vulden 10 bedrijven in. Opvallend is dat hiervan 7 bedrijven daarin droogvallende watergangen markeren als 'vind ik erg'. Wateroverlast in bedrijfspanden wordt als erg beoordeeld evenals verslechterde drinkwaterkwaliteit. Ook bij bedrijven is een hoge bereidheid om in periodes van droogte bewust met water om te gaan en water op terreinen op te vangen bij extremen.

3.3 Beleidsambities

Op basis van de gegevens uit het participatieproces zijn de hiernavolgende beleidsambities voorgesteld om de Liemers bestendiger te maken tegen klimaatverandering. De beleidsambities zijn genummerd om bespreking herkenbaar te maken en worden in het volgende hoofdstuk nader toegelicht.

1: We werken aan een gezondere en beter bereikbare buitenruimte voor onze inwoners met voldoende biodiversiteit, groen, schaduw en gebruiksgemak.

2: In de Liemers is in 2050 minder kans op wateroverlast in gebouwen dan nu en minder risico op, voor de gemeente, onverwachte financiële schades.

3: We benutten de (bergings-)capaciteiten van het natuurlijk bodemsysteem en het watersysteem beter om voldoende water te bewaren voor drogere periodes.

4: Inwoners worden regelmatiger geïnformeerd over klimaatadaptatie op eigen terrein en de acceptatie van klimaateffecten blijft in stand.

De gemeenteraden van Duiven en Zevenaar hebben de beleidsambities reeds vastgesteld. De gemeenteraad van Westervoort heeft aangegeven een concretere uitwerking te willen zien alvorens tot vaststelling overgegaan wordt. Dit lokale adaptatieplan is de concrete uitwerking van bovenstaande ambities.

4 Beleidsambitie 1: We werken aan een gezondere en beter bereikbare buitenruimte voor onze inwoners met voldoende biodiversiteit, groen, schaduw en gebruiksgemak

Recreatiegebied Horsterpark, Duiven ©Cyclomedia

4.1 Inleiding op beleidsambitie

In de Liemers streven we naar een gezonde en fijne leefomgeving voor onze inwoners. Inwoners geven zelf aan in de klimaatenquêtes dat gezondheid hen zwaar weegt. De beschikbare ruimte binnen de woonkernen zetten we in de komende jaren in als leefruimte; om een rondje te wandelen of in een parkje te recreëren of te sporten. De coronapandemie heeft laten zien hoe waardevol het is om groen in de buurt te hebben waar we koeling en ontspanning kunnen vinden.

Daarnaast wordt met het creëren van bereikbaar groene leefruimte gewerkt aan het verbeteren van de luchtkwaliteit, het tegengaan van hittestress en kan stedelijk groen als waterbuffer worden ingezet. In combinatie van groen met water wordt verdroging van het stedelijk groen zoveel mogelijk tegengegaan. Het creëren van schaduw, bij voorkeur door bomen, is één van de meest effectieve maatregelen tegen hittestress. Bij het treffen van maatregelen kunnen meekoppelkansen als biodiversiteit, energietransitie en circulaire ontwikkelingen worden meegewogen. Schaduwvoorzieningen kunnen bijvoorbeeld van zonnepanelen voorzien worden.

We richten onze ruimte in met oog op de kwetsbare groepen die er wonen of samenkomen. Plekken waar deze kwetsbare groepen samenkomen zijn: basisscholen, kinderopvangvoorzieningen, verzorgingstehuizen voor ouderen, ziekenhuis en huisartsposten en sportvoorzieningen waar jong en oud zich inspant voor een betere gezondheid. Deze locaties liggen in de toekomst bij voorkeur in een koele omgeving of tegen een koel gebied aan.

Het beleid richt zich met name op de woongebieden en focust zich minder op de bedrijventerreinen. Dit houdt niet in dat we de bedrijven links laten liggen. Door onderzoek naar de combinatie van provinciale programma's, maatregelen van het waterschap en gemeentelijke projecten creëren we synergie in de leefbaarheid op bedrijventerreinen. In de samenwerking met ondernemers benutten we kansen om maatschappelijk verantwoord ondernemen binnen handbereik te brengen. Zo zetten we samen met partners stappen in het klimaatadaptief maken van de terreinen.

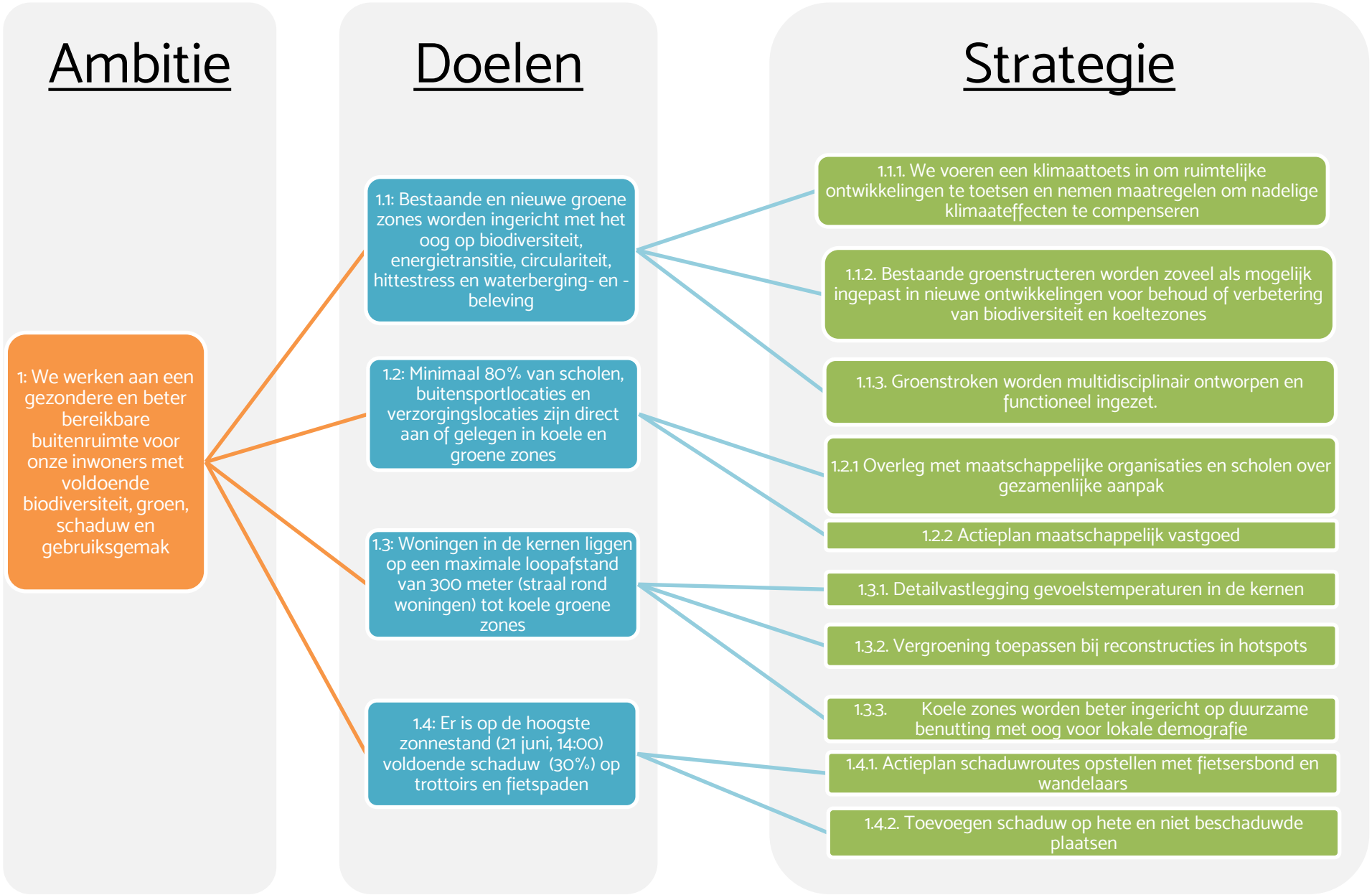
Ambitie
Doelen
Strategie
1: We werken aan een gezondere en beter bereikbare buitenruimte voor onze inwoners met voldoende biodiversiteit, groen, schaduw en gebruiksgemak
1.1: Bestaande en nieuwe groene zones worden ingericht met het oog op biodiversiteit, energietransitie, circulariteit, hittestress en waterberging- en -beleving
1.2: Minimaal 80% van scholen, buitensportlocaties en verzorgingslocaties zijn direct aan of gelegen in koele en groene zones
1.3: Woningen in de kernen liggen op een maximale loopafstand van 300 meter (straal rond woningen) tot koele groene zones
1.4: Er is op de hoogste zonnestand (21 juni, 14:00) voldoende schaduw (30%) op trottoirs en fietspaden
1.1.1. We voeren een klimaattoets in om ruimtelijke ontwikkelingen te toetsen en nemen maatregelen om nadelige klimaateffecten te compenseren
1.1.2. Bestaande groenstructeren worden zoveel als mogelijk ingepast in nieuwe ontwikkelingen voor behoud of verbetering van biodiversiteit en koeltezones
1.1.3. Groenstroken worden multidisciplinair ontworpen en functioneel ingezet.
1.2.1 Overleg met maatschappelijke organisaties en scholen over gezamenlijke aanpak
1.2.2 Actieplan maatschappelijk vastgoed
1.3.1. Detailvastlegging gevoelstemperaturen in de kernen
1.3.2. Vergroening toepassen bij reconstructies in hotspots
1.3.3. Koele zones worden beter ingericht op duurzame benutting met oog voor lokale demografie
1.4.1. Actieplan schaduwroutes opstellen met fietsersbond en wandelaars
1.4.2. Toevoegen schaduw op hete en niet beschaduwde plaatsen

4.2 Hoe is het nu?

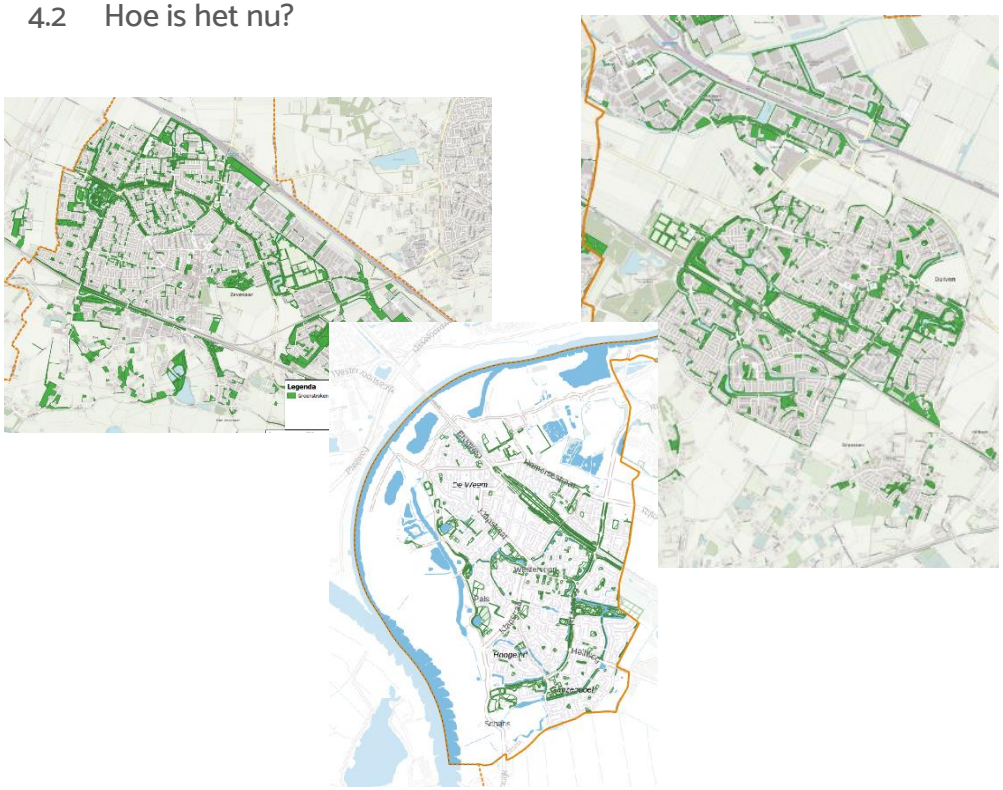

Gemeente Westervoort

Binnen de gemeente Westervoort zijn met gebieden als Park Steenderens, het Emmerik park en De Waaij grotere groene locaties met oppervlaktewater aanwezig die een belangrijk aandeel vormen in het stedelijk groen en verkoeling. Daarnaast zijn er in de wijken en buurten van Westervoort enkele kleinere groenstroken aanwezig waar ruimte is voor sport, spelen en recreatie.

Wat opvalt is de grote mate van verharding of juist het ontbreken van openbaar groene zones ter plaatse van winkelcentra en dichtbebouwde gebieden in de kern van Westervoort. Voor het noordelijker gelegen industriegebied van Westervoort is sprake van grotere aaneengesloten vlakken van verharding en weinig groen.

Gemeente Duiven

Binnen de gemeente Duiven is een ruimere opzet waardoor zich in iedere buurt meerdere groene zones bevinden. Ook binnen deze gemeente zijn de gebieden met een hoge verhardingsgraad de gebieden waar bedrijven, winkelcentra en parkeerplaatsen gelegen zijn. Deze verhardingsgraad zorgt voor lokale hitte-eilanden en voorkomt dat hemelwater lokaal kan infiltreren.

Hierbij wordt opgemerkt dat een groene zone niet gelijk is aan een koele zone door het ontbreken van schaduwvoorzieningen of juist de aanwezigheid van een hoge mate van verharding. De kwaliteit van de groene zones kan verhoogd worden door functies als recreatie (speelvoorzieningen en bankjes), biodiversiteit, waterberging en schaduwvoorzieningen te combineren.

Gemeente Zevenaar

De om Zevenaar gelegen kernen kennen een ruimere opzet van de woningen en bedrijven waardoor op particulier terrein meer groen aanwezig is. Daarnaast zorgt de kleinschaligheid en de ligging binnen de uiterwaarden en langs het water voor een groene beleving.

Binnen de kern van Zevenaar (incl. Oud-Zevenaar en de wijk Groot Holthuizen) zijn verschillende groenstroken aanwezig welke van meerwaarde zijn voor de directe omgeving. Dit is terug te zien in de mindere mate van hittestress rondom deze locaties. Park Rosorum, de groene zones langs de Ringbaan-Noord en het park Gimbornhof zijn de grotere aaneengesloten groenstructuren.

Locaties waar de hoeveelheid groenzones een stuk lager is betreffen het centrum, de wijk Zuidspoor en de industriegebieden Tatelaar en Hengelder. Hier is de mate van hittestress dan ook opvallend hoog ten opzichte van overige delen van de kern Zevenaar.

Voor de gemeente Westervoort is in september 2021 de omgevingsvisie vastgesteld en voor de gemeente Duiven in februari 2023. In deze visies zijn een vijftal thema's benoemd. Deze thema's hebben een vertaling naar visiekaarten gekregen waarbij een duidelijke ruimtelijke relatie is gelegd. Met dit uitvoeringsprogramma wordt een bijdrage geleverd aan het thema 'Klaar voor de toekomst', waaronder ook de ambities voor klimaatadaptatie vallen. Tegelijkertijd draagt het uitvoeringsprogramma ook bij aan het thema 'een gezonde leefomgeving'.

4.3 Wat gaan we doen?

1.1. Bestaande en nieuwe groene zones worden ingericht met het oog op biodiversiteit, energietransitie, circulariteit, hittestress en waterberging en -beleving.

Belangrijk om brede welvaart ook daadwerkelijk zo te ervaren is het ter beschikking hebben van groene ruimte in de directe woonomgeving. Vrij en comfortabel bewegen in het groen is gezond en stimuleert de geest. Tegelijkertijd neemt de druk op binnenstedelijk groen sterk toe. Enerzijds komen beheerbudgetten sterk onder druk te staan door financiële situaties bij gemeenten, anderzijds is er een grote behoefte aan woningen waardoor inbreidingen plaatsvinden op de groenstroken. We stellen daarom kaders aan het omgaan met groene zones, zodat ontwikkelingen in groenstroken niet ten koste gaan van het leefmilieu van de omgeving en bij voorkeur dit versterken. We houden onze oren en ogen open om inwoners en bedrijven te betrekken in het beheer en onderhoud van groene zones in de openbare ruimte.

1.1.1. We voeren een klimaattoets in om ruimtelijke ontwikkelingen te toetsen en nemen maatregelen om nadelige klimaateffecten te compenseren

In 2023 wordt de klimaattoets ingevoerd. Dit is een nieuw instrument waarin we de effecten van voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen op wateroverlast, hittestress, droogte en biodiversiteit toetsen. Met deze klimaattoets wordt de impact van een fysieke ingreep in het groen in beeld gebracht en worden de maatregelen beoordeeld die in of rondom de ruimtelijke ontwikkeling getroffen worden om negatieve gevolgen tegen te gaan of te compenseren.

Wanneer de klimaattoets in werking treedt wordt voor iedere ruimtelijke ontwikkeling inzichtelijk gemaakt wat de effecten van de voorgenomen ontwikkelingen zijn op de klimaatthema's. Wanneer er nadelige effecten zijn dienen (compenserende) maatregelen genomen te worden. Hierop wordt actief gecommuniceerd en getoetst bij planvorming en vergunningverlening. Het combineren van groen en wonen/werken hoeft elkaar niet te bijten en is door middel van mitigerende maatregelen mogelijk. Het behoud van leefkwaliteit ter plaatse en in de omgeving van de ontwikkeling staat hierin centraal.

Resultaat:

- In 2022-2023 wordt een klimaattoets geïntroduceerd en ingevoerd;
- Negatieve klimaateffecten van ruimtelijke ontwikkelingen worden gecompenseerd.

1.1.2. Bestaande groenstructuren worden zoveel als mogelijk ingepast in nieuwe ontwikkelingen voor behoud of verbetering van biodiversiteit en koeltezones

Zogenaamd groot groen, bestaande bomen met grote kroonprojecties of houtwallen, hebben een grote functie in het bewaren van biodiversiteit en het tegengaan van hittestress. Door bij ruimtelijke ontwikkelingen deze structuren te beschermen is het uitgangspunt meer natuurinclusief en is de nieuwe ontwikkeling ook meer klimaatadaptief. Voordat nieuw aangebrachte bomen een rol van betekenis spelen in bestrijding van hittestress is de eerste generatie woningeigenaren veelal verhuist, *'boompje groot is plantertje dood'*.

We brengen binnen de gemeenten in beeld welke bestaande groenstroken van waarde zijn voor het behouden of verbeteren van biodiversiteit en koeltezones en het beperken en voorkomen van droogte en wateroverlast. Dit leggen wij vast in het omgevingsplan en stemmen wij af op het beleid ten aanzien van onder andere klimaat, duurzaamheid en wonen.

Resultaat:

- In het Omgevingsplan wordt opgenomen dat bestaande groenstructuren ingepast worden in uitbreidingen.

1.1.3. De openbare ruimte wordt multidisciplinair ontworpen en functioneel ingezet met aandacht voor het gebruik.

In het ontwerp, beheer en onderhoud van groenstroken wordt altijd afgewogen welke meerdere functies kunnen worden toegevoegd. Bij klimaatadaptatie vermengen functies zich die voorheen zeer gescheiden bleven in het eigen domein. Riolering, wegen, verkeer, groen en water vervloeien steeds meer samen in projecten. Daarvoor is het nodig meer met elkaar samen te werken binnen projecten. Hier kunnen particuliere gronden als tuinen en bedrijfsgroen ook in betrokken worden.
Klimaatadaptatie is niet alleen van groen of water, maar iedereen kan zijn steentje bijdragen (of juist wegdragen). Als aftrap hiervoor worden binnen de Liemerse samenwerking interne cursussen opgezet waarin met elkaar draagvlak en handelingsperspectief wordt gecreëerd. Met elkaar formuleren we basisprincipes voor de inrichting van de openbare ruimte die in referentiebeelden worden vastgelegd die in de handboeken openbare ruimte worden opgenomen.

Resultaat:

- Intern opleidingstraject borgt integraliteit projecten en draagvlak/bekendheid met het thema;

- Basisprincipes klimaatadaptatie worden vastgelegd in referentiebeelden;
- Handboeken openbare ruimte worden geüpdatet met de referentiebeelden.

1.2. Minimaal 80% van de scholen, buitensportlocaties en verzorgingslocaties zijn direct aan of gelegen in koele en groene zones om deze kwetsbare doelgroepen zoveel mogelijk te beschermen tegen de gevolgen van hittestress gedurende extreme hitte.

Wij vinden het van belang om, binnen de Liemers, kwetsbare doelgroepen te beschermen. Dat doen we door het creëren van een buitenruimte waarin ruimte is voor gezondheid en gezonde recreatie. Daarnaast willen we (maatschappelijk) vastgoedeigenaren stimuleren om zelf ook aan de slag te gaan met klimaatadaptatie.

1.2.1. Overleg met maatschappelijke organisaties en scholen over een gezonde buitenruimte

We gaan als overheden in gesprek met onze maatschappelijke partners om hen te stimuleren aan de slag te gaan met vergroening en afkoppelen van de terreinen. Als overheden hebben we data beschikbaar en kunnen we faciliteren in de probleemanalyse. We nemen als Liemers-gemeenten een faciliterende en stimulerende rol in bij het creeren van een gezonde leefomgeving in de semi - openbare ruimte.

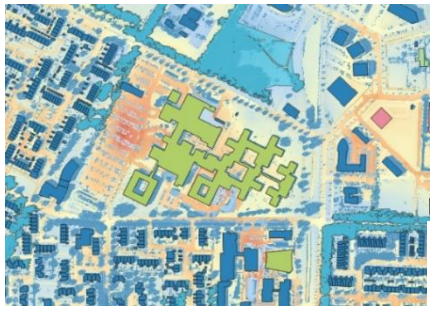

Figuur 4-1 Berekende hittestress rondom het ziekenhuis van Zevenaar

Resultaat:

- Verbinding met maatschappelijke organisaties door in 2022 te starten met inventarisatie en afstemming wensen en bereidheid
- Bewustwording rol buitenruimte in gezondheid bewoners

1.2.2. Convenant (maatschappelijk) vastgoed

Uit de overleggen over de gezonde buitenruimte met maatschappelijke partners willen we doorpakken en niet alleen hittestress en gezonde buitenruimte samen agenderen, maar ook klimaatadaptatie in bredere zin een plaats geven. We werken daarom aan een actieplan maatschappelijk vastgoed waar gemeentelijk vastgoed een plaats in krijgt, maar waar maatschappelijke partners ook nadrukkelijk worden uitgedaagd/uitgenodigd om aan deel te nemen. Wij willen met eigenaren van zorginstellingen, woningcorporaties, scholen en bedrijvenkringen werken aan een convenant klimaatadaptief vastgoed. In een dergelijk convenant worden afspraken vastgelegd over tempo, werkwijzen, mogelijkheden en samenwerking gedurende het pad richting een klimaatadaptieve leefomgeving in 2050.

Resultaat:

- Convenant klimaatadaptief vastgoed in 2023;
- Plan van aanpak klimaatadaptief gemeentelijk vastgoed in 2023.

1.3. Alle woningen liggen binnen een straal van 300 meter tot koele groene zones

In een hete zomer is het goed om binnen loopafstand met geringe inspanning een koele groene zone te kunnen bereiken. Onderzoek van de Hogeschool van Amsterdam en anderen heeft uitgewezen dat 300 m hiervoor een goed criterium is. Voor alle panden in de Liemers is berekend wat de afstand is tot een koele groene openbare zone van minimaal 1000 m2 grootte welke geschikt zijn voor verblijf. In de huidige situatie ligt binnen de gemeente Westervoort 3%, de gemeente Duiven 8% en binnen de gemeente Zevenaar 6% van de woningen buiten een straal van 300 m van groene koele plekken, zie bijlage C.

1.3.1. *Detailvastlegging gevoelstemperaturen in de kernen*

Het is van belang om de gevoelstemperaturen te berekenen binnen de Liemers. Daarmee zijn locaties waar koelte ervaren wordt beter herleidbaar en worden ingrepen meer doelgericht. Het biedt door de rekenmethodiek tevens de kans om maatregelen en effecten van maatregelen te berekenen.

Resultaat:

- Overzichtskaart met de Physical Equivalent Temperature (PET) in de Liemers.

1.3.2. ***Vergroening toepassen bij reconstructies in hotspots***

Daar waar woningen aanwezig zijn op meer dan 300 m afstand van groenstroken >1000 m2 ontstaan hotspots. Deze gebieden benoemen we als zoekgebied voor vergroening, zodat inwoners in deze gebieden ook meer groen en koelte ter beschikking krijgen. Voor vergroening bij werkzaamheden creëren we een vergroeningsfonds. Dit fonds wordt later toegelicht.

Resultaat:

- Alle woningen liggen in 2050 binnen 300 meter van een koele zone.

1.3.3. ***Koele zones worden beter ingericht op duurzame benutting met oog voor lokale demografie***

We richten koele zones in op gebruik, zodat in hete perioden inwoners toch buiten in koelte kunnen verkeren. Door gebruik van koele plekken ontstaat een sociale functie van openbaar groen/water waarmee neveneffecten bij hitte zoals eenzaamheid worden bestreden. We houden bij het inrichten van de koele zones rekening met de huidige en toekomstige gezins- en leeftijdsopbouw van gebruikers.

Gebruik van koele zones wordt gestimuleerd door het plaatsen van bankjes, het stimuleren van looproutes door groen-/waterzones en/of het plaatsen van drinkwaterpunten.

Resultaat:

- Koele zones worden meer benut;
- In 2026 zijn er 100 bankjes toegevoegd.

1.4. ***Er is op de hoogste zonnestand (21 juni, 14:00) voldoende schaduw (30%) op trottoirs en fietspaden***

Hoewel het belangrijkste advies bij hitte is het beperken van de inspanningen op hete dagen, is een toegankelijke openbare ruimte een belangrijk speerpunt. De toegankelijkheid verhogen we door na te denken waar onze primaire (loop-)routes moeten liggen en hoe wij hete routes koeler kunnen krijgen. Dat doen we niet alleen als overheden, maar we treden in overleg met belangenorganisaties en gebruikers van de routes. Uiteindelijk doel is het beschaduwen van minimaal 30% van de openbare routes. We kiezen voor de routes, omdat we in ons beleid rekening houden met de aanwezigheid van groen <300 m en de routes waar inspanning wordt geleverd. Daarnaast stimuleren we inwoners (zie hoofdstuk 4) om in de eigen invloedsfeer te vergroenen voor meer verblijfscomfort.

1.4.1. ***Actieplan schaduwroutes opstellen met fietsersbond en wandelaars***

In overleg met gebruikers van de routes in onze gemeenten zetten we een actieplan op voor beschaduwing. In het actieplan worden concrete ervaringen gemonitord, waarbij extra aandacht is voor intensief gebruikte wandelgebieden en (snel)fietsroutes. We willen gebruikers vragen om gedurende de komende zomer in de achterban te peilen waar knelpunten op dit vlak liggen, zodat we uiteindelijk gezamenlijk een knelpuntenkaart kunnen opstellen. Daarnaast werken we zelf ook aan een algemeen schaduwplan om in straten en wijken bij reconstructies schaduw toe te kunnen voegen.

Resultaat:

- Praktische knelpunten (locaties waar hitte wordt ervaren) in beeld;
- Actieplan met draagvlak bij gebruikers.

1.4.2. Toevoegen schaduw op hete en niet beschaduwde plaatsen

Vanuit het vergroeningsfonds passen we doelgerichte investeringen toe om meer schaduw te krijgen op de relevante routes en locaties en combineren deze waar mogelijk met opwekking van duurzame energie. In de maatregeloverzichten zijn locaties weergegeven waar vergroening gewenst is. Voor het gemiddelde beschaduwd oppervlak van alle voet- en fietspaden wordt als doelstelling 30% beschaduwing opgenomen. Op sommige locaties ligt dit hoger dan op andere locaties. Monitoring vindt plaats op wijkniveau om spreiding over de wijken te bevorderen. Doelstelling is op langere termijn alle routes minimaal 30% beschaduwd te hebben.

Resultaat:

- 30% beschaduwde routes in 2050.

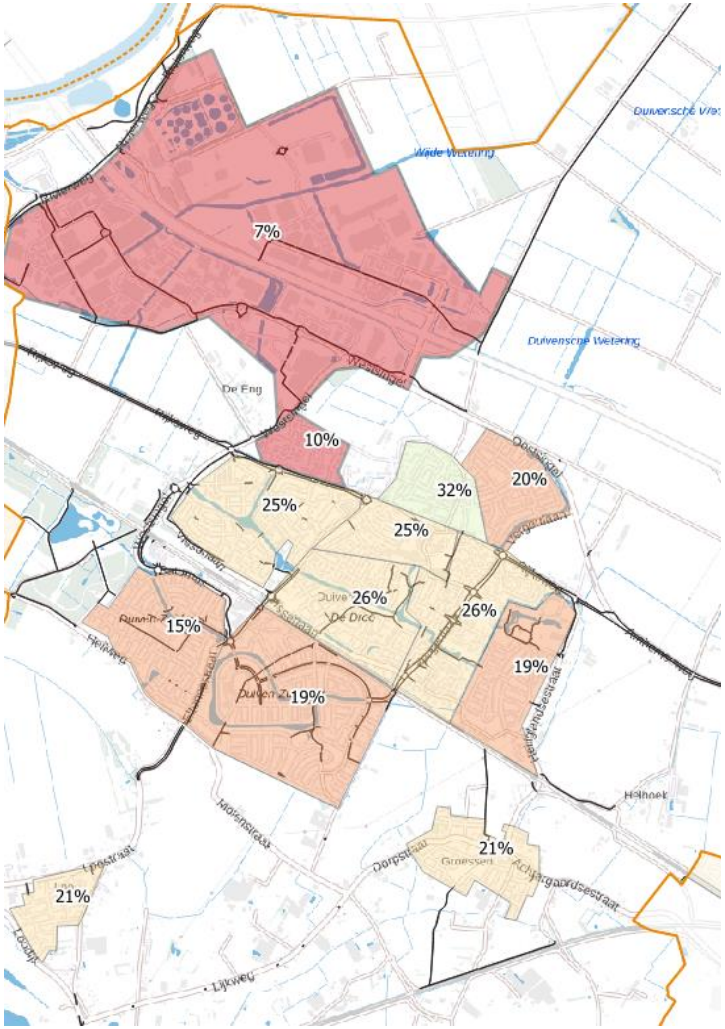

Figuur 4-2: Schaduwverdeling op openbare fiets- en voetpaden in Duiven in de huidige situatie.

5 Beleidsambitie 2: In de Liemers is in 2050 minder kans op wateroverlast in gebouwen dan nu en minder risico op voor de gemeente onverwachte financiële schades

5.1 Inleiding op de beleidsambitie

Wateroverlast is het meest tastbare en zichtbare gevolg van de effecten van klimaatverandering binnen de leefomgeving van mensen. Hevige neerslag met water op straat, water in woningen of winkels komt snel in het nieuws en mensen ervaren de hinder ook fysiek. Water in de woning, zeker bij een repeterend karakter, kan een grote impact hebben op inwoners.

Een grote gemene deler, in de Liemerse samenwerking bij de risicosessies en de enquêtes onder inwoners, is het niet accepteren van wateroverlast in gebouwen. Water op straat met soms verminderde bereikbaarheid van wijken en straten wordt breder geaccepteerd. In de aanpak is daarom vooral aandacht voor de locaties met kwetsbare woningen en het toegankelijk houden van straten voor hulpdiensten.

Zeker bij wateroverlast is het ook een gegeven dat niet alle overlast voorkomen kan worden, en kwetsbare locaties door de kapitaalintensieve projecten ook niet allemaal te gelijk opgepakt kunnen worden. Daarom richten we ons op korte termijn op een aantal knelpunten.

Omdat door de raden ook aangegeven is dat onverwachte financiële tegenvallers als gevolg van klimaatextremen niet gewenst zijn, is het van belang hier een grondig risicoprofiel voor op te stellen. Hiermee bereiden de gemeenten zich niet alleen fysiek voor op klimaatextremen, maar vertaalt zich dit ook in een financiële weerbaarheid.

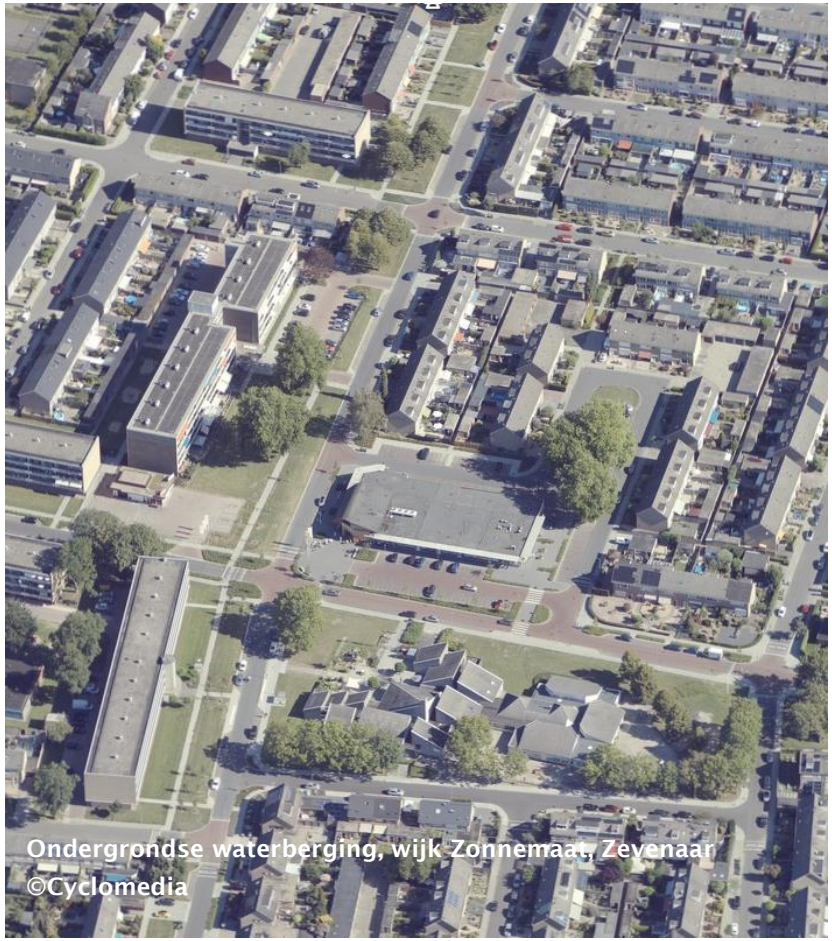

Ondergrondse waterberging, wijk Zonnemaat, Zevenaar
©Cyclomedia

Ambitie

2: In de Liemers is in 2050 minder kans op wateroverlast in gebouwen dan nu en minder risico op voor de gemeente onverwachte financiële schades

Doelen

2.1: Het aantal woningen en andere gebouwen die kwetsbaar zijn voor wateroverlast is minimaal 80% afgenomen in 2050.

2.2: Vitale verkeersaders blijven in het geval van extreme neerslag begaanbaar en woonstraten zijn bereikbaar voor hulpdiensten

2.3: De kosten welke gemaakt worden om de gevolgen van klimaatextremen te beperken wegen op tegen de (onverwachte) kosten van de maatregelen.

Strategie

2.1.1. Uitvoeren van een detailberekening voor alle kernen van zowel riolering als oppervlakkige afstroming, als navolging op de uitgevoerde quick-scan.

2.1.2. Inzichtelijk maken zoekgebieden voor (tijdelijke) waterberging

2.1.3. We treffen maatregelen tegen wateroverlast op locaties waar het doelmatig is.

2.2.1. We treffen maatregelen op locaties waar meer dan 30 centimeter water op vitale verkeersaders berekend wordt.

2.2.2. We overleggen met de veiligheidsregio over de vitale routes en functies.

2.3.1. Bij investeringen in klimaatmaatregelen houden we rekening met de lange termijn schades

2.3.2. Wij reserveren schadebedragen op basis van een gedetailleerdere risicostudie

5.2 Hoe is het nu?

In het proces van de stresstest is met gemeenten en waterschap samen in beeld gebracht hoe de situatie is bij een bui van 70 mm in één uur (T=100). Daaruit volgt dat in totaal binnen de Liemers circa 53.683 panden aanwezig zijn waarbij circa 8.730 (16%) panden water tegen het pand berekend wordt. Daarin is verschil in kwetsbaarheid aangebracht. Bij kwetsbare panden is de berekende waterdiepte op straat hoger dan de gemiddelde drempelhoogte van 30 centimeter ten opzichte van het straatniveau tegen het pand berekend, bij matig kwetsbare panden bedraagt dit 15 tot 30 centimeter water op straat. Afhankelijk van de drempelhoogte van het pand vindt hier mogelijk instroom in het pand plaats.

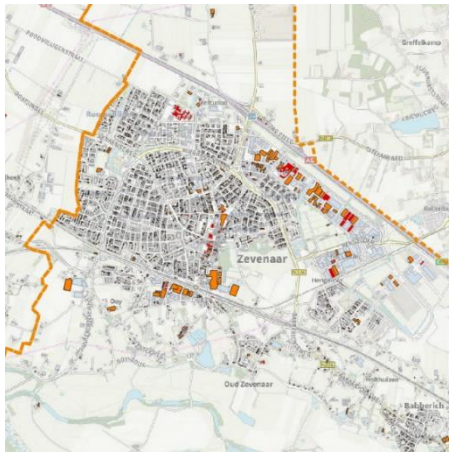

Plaats	Matig kwetsbaar	Kwetsbaar	Totaal
Duiven	1.819	204	2.023
Westervoort	982	74	1.056
Zevenaar	5.008	643	5.651
Totaal	7.809	921	8.730

Naast panden waar water tegen berekend wordt, zijn ook diverse vitale verkeersroutes waar water op straat berekend wordt.

5.3 Wat gaan we doen?

2.1. Het aantal woningen en andere gebouwen die kwetsbaar zijn voor wateroverlast is minimaal 80% afgenomen in 2050.

We werken deze planperiode aan maatregelen voor de kwetsbare panden. Voor matig kwetsbare panden geldt dat niet alle ervaren overlast voorkomen zal kunnen worden. Daarom wordt in ambitie 4 geïnvesteerd in de acceptatie van wateroverlast door inwoners.

Kwetsbare panden vormen ongeveer 10 procent van de panden met wateroverlast. In 2026 willen we waar het kan de kansen op wateroverlast fors verminderd hebben door gerichte inzet.

2.1.1. Uitvoeren detailberekeningen

De stresstesten zijn op een laag detailniveau uitgevoerd zoals hiervoor beschreven. Daarom willen we meer gedetailleerde berekeningen opstellen waarin riolering en maaiveld gemodelleerd worden met actuele data. Dit stelt ons in staat om de berekende risicolocaties te verfijnen én maatregelen gedetailleerd te onderbouwen. We voeren deze berekeningen uit op het moment dat de nieuwe data beschikbaar is van het Algemeen Hoogtebestand Nederland versie 4. Verwacht wordt dat deze najaar 2022 beschikbaar is.

Resultaat:

- Inzicht in functioneren riolering én maaiveldstroming;
- Grip op het systeem en detaillering maatregelen.

2.1.2. Inzichtelijk maken zoekgebieden voor (tijdelijke) waterberging

Vanuit de stresstest is in voorliggend plan een strategie voorgesteld om maatregelen te treffen. Op basis van de gedetailleerdere berekeningen die opgesteld worden gaan we de maatregelen verder verfijnen. Het is dan van belang dat in meer detail vastgelegd wordt welke gebieden er nodig zijn voor waterberging zodat het in ontwikkelingen ook duidelijk is welke rol gebieden spelen in de klimaatadaptatieopgave. In de adaptatie structuurkaart worden deze gebieden voorzien van de functieaanduiding waterberging.

Resultaat:

- Op kaart is vastgelegd welke gebieden van belang zijn voor waterberging.

2.1.3. We treffen maatregelen op locaties waar het nodig is

Hoewel duidelijk is dat in meer detail inzicht gewenst is in het functioneren van het stedelijk watersysteem als geheel wachten we niet met het treffen van maatregelen. Voor de kwetsbare locaties zijn maatregelen geformuleerd die we verder uitwerken en uitvoeren. Waar mogelijk sluiten we aan bij al geplande werkzaamheden om kapitaalvernietiging te voorkomen.

Resultaat:

- Kwetsbare locaties zijn aangepakt óf er is een maatregelplan opgesteld.

2.2. Vitale verkeersaders blijven in het geval van extreme neerslag begaanbaar en woonstraten zijn bereikbaar voor hulpdiensten

2.2.1. We overleggen met de veiligheidsregio over de vitale routes en functies.
Mogelijk zijn binnen onze gemeenten routes en functies aanwezig die wij als minder belangrijk beoordelen maar onze veiligheidspartners wel noodzakelijk achten om op tijd ter plaatse van een noodgeval te zijn. Om te voorkomen dat belangrijke zaken buiten het zicht blijven, treden we in overleg met de veiligheidsregio om op regionaal niveau als gemeenten, veiligheidsregio, waterschap en GGD na te denken over veiligheid, vitale routes, vitale functies en een handelingsperspectief bij calamiteiten.

Resultaat:
- Actieplan vitale routes

2.2.2. We treffen maatregelen op locaties waar meer dan 30 centimeter water op vitale verkeersaders berekend wordt.
Als regio accepteren wij geen vitale wegen met meer dan 30 centimeter water omdat dan de hulpverlening bij extreem weer in het gedrang komt. Daarom worden op vitale (fiets-)routes maatregelen getroffen bij waterdieptes die groter zijn dan 30 cm.

Resultaat:
- Knelpunten met >30 cm berekende waterdiepte zijn opgelost in 2026 of voorzien van een plan daartoe.

Figuur 5-2 Water-op-straat in combinatie met doorgaanbaarheid vitale routes in de omgeving van de Kampsingel te Zevenaar

2.3. De kosten welke gemaakt worden om de gevolgen van klimaatextremen te beperken wegen op tegen de (onverwachte) kosten van de maatregelen.

2.3.1. Bij investeringen in klimaatmaatregelen houden we rekening met de lange termijn schades
Wij vinden doelmatigheid van de investeringen een belangrijk criterium bij het treffen van maatregelen tegen de verwachte effecten van klimaatverandering. Bij investeringen maken we daarom altijd een afweging of een investering afweegt tegen het effect dat de investering heeft op de overlastsituatie.
Zodoende prioriteren we de investeringen op mate van schade, kans op voorkomen en de impact die een dergelijk event heeft.

Resultaat:
- Borging doelmatigheid en prioritering

2.3.2. Wij reserveren schadebedragen op basis van een gedetailleerdere risicostudie
In de risicosessies is onderscheid gemaakt tussen de verschillende klimaateffecten welke zich in de toekomst voor zullen doen, met daarbij de keuze of wij een schadebeeld als gemeenten accepteren of juist niet acceptabel vinden en maatregelen nodig zijn. Sommige gebeurtenissen accepteren we als schade of het betreft overmacht door bijv. noodweer. Dit neemt niet weg dat dergelijke gebeurtenissen schade kunnen veroorzaken aan onze eigendommen of eigendommen van derden waar wij verantwoordelijk voor gehouden worden.

Aan de hand van de website www.klimaatschadeschatter.nl is per gemeente een eerste inzicht verkrijgbaar in de verschillende schadetypen en hoogte van bedragen per klimaatthema.

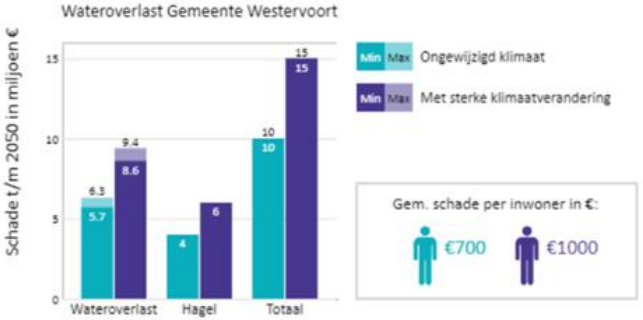

Figuur 5-1 Uitsnede van de geschatte schade van wateroverlast in de gemeente Westervoort

Na berekening van de waterstanden met behulp van meer detail (zie 2.1.1) is een gedetailleerdere berekening van de verwachte schades ten gevolge van wateroverlast te maken. De hieruit afgeleide mogelijke schadelast bij een herhalingstijd kan in de planning en control documenten worden opgenomen bij de analyse van risico's voor de weerstandsreserve.

Niet alleen schades als gevolg van wateroverlast worden berekend. Ook van de andere gevolgen van klimaatverandering analyseren we de mogelijke schadelast en wordt deze voorzien van een kans op optreden. Hierbij houden wij rekening met schade als gevolg van overmacht (noodweer) en de gestelde inspanningsverplichtingen.

Resultaat:

- Gedetailleerd inzicht in de risico's als gevolg van klimaatadaptatie
- Afdekking risico's in weerstandsreserve

6 Beleidsambitie 3: We benutten de (bergings-) capaciteiten van het natuurlijk bodemsysteem en het watersysteem beter om voldoende water te bewaren voor drogere periodes

6.1 Inleiding op de beleidsambitie

Droogte is binnen de Liemers een relevant thema. Kijken we alleen al naar de zomers van 2018, 2019 en 2020 dan zien we kwetsbaarheid voor droge periodes. Naar verwachting neemt dit alleen maar toe door het veranderende klimaat en staat de aanvoer van zoetwater via de rivieren onder druk op termijn.

De watervraag en het wateraanbod moeten daarom beter aan elkaar gekoppeld worden. Waar bestaande systemen vooral gericht zijn op het snel en efficiënt afvoeren van water uit onze gebieden naar watergangen en rivieren is een omslag nodig in denken. Ofwel, we moeten de weg van de druppel van dakpan tot zee zo lang mogelijk vertragen.

Om de weg van de druppel te vertragen zetten we niet meer in op efficiënte en snelle afvoer vanuit het gebied. We richten ons op infiltratie in de bodem waar het kan en houden zo water vast. We handelen binnen de Liemers in de toekomst volgens de volgende trappen: besparen-vasthouden- bergen-afvoeren.
Om verdroging tegen te gaan zetten we allereerst in op besparen van grond- en oppervlaktewater en het benutten van hemelwater. Daarna houden we water vast op de plek waar het valt. Lukt dat niet dan richten we centrale bergingen in waar we water tijdelijk kunnen bergen om overlast op andere plaatsen te voorkomen. Als dat ook niet lukt, voeren we water pas af naar oppervlaktewater.

Door zoveel mogelijk water in de bodem vast te houden, werkt de gemeente binnen haar invloedssfeer aan de drinkwaterkwaliteit en waterbeschikbaarheid op lange termijn. Verzakkingen worden door droogte niet voorkomen, maar wel bestreden en blijft stedelijk groen langer vitaal in droge zomers.

Wadi's Wannersgaard, Westervoort ©Cyclomedia

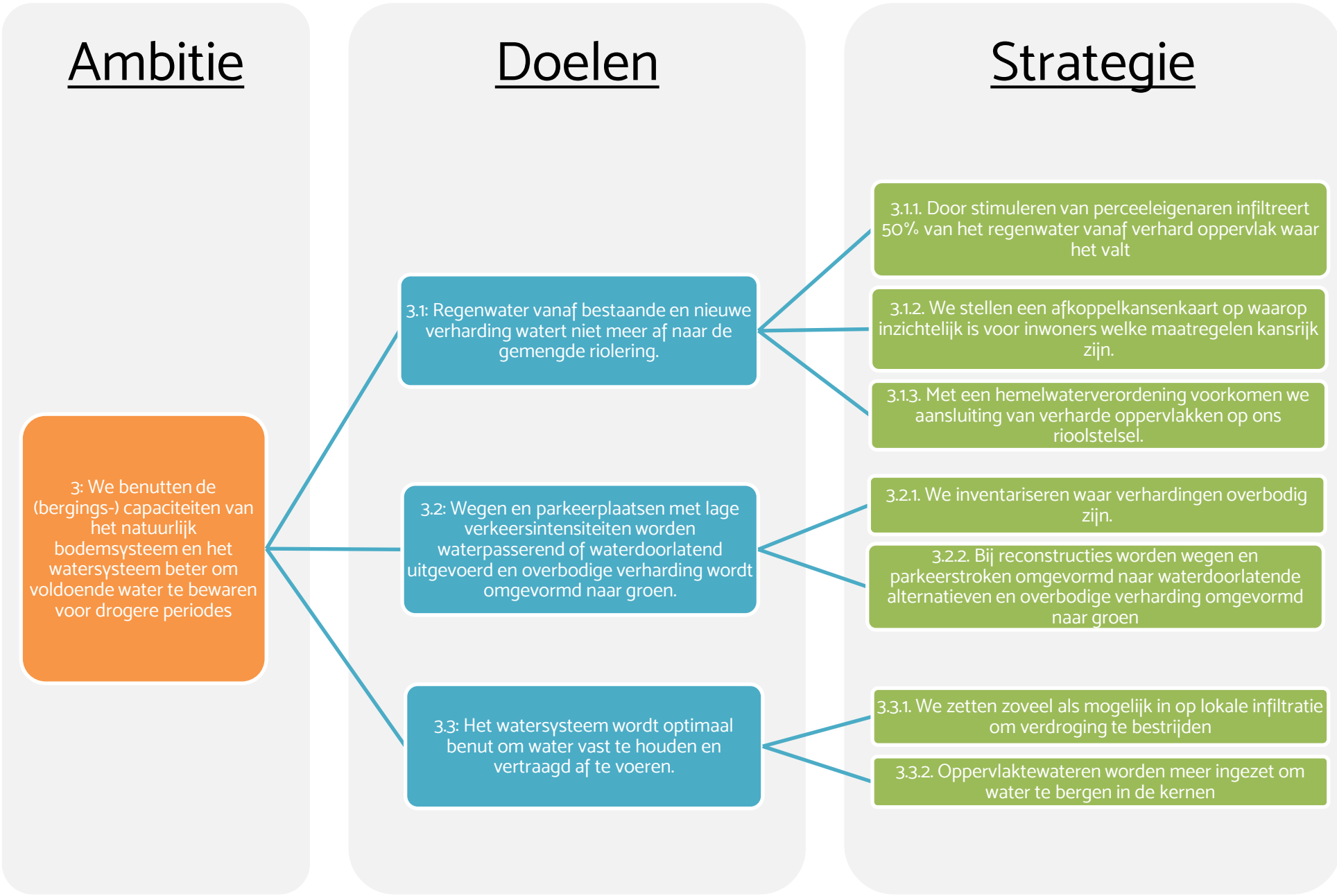
Ambitie
Doelen
Strategie
3: We benutten de (bergings-) capaciteiten van het natuurlijk bodemsysteem en het watersysteem beter om voldoende water te bewaren voor drogere periodes
3.1: Regenwater vanaf bestaande en nieuwe verharding watert niet meer af naar de gemengde riolering.
3.2: Wegen en parkeerplaatsen met lage verkeersintensiteiten worden waterpasserend of waterdoorlatend uitgevoerd en overbodige verharding wordt omgevormd naar groen.
3.3: Het watersysteem wordt optimaal benut om water vast te houden en vertraagd af te voeren.
3.1.1. Door stimuleren van perceeleigenaren infiltreert 50% van het regenwater vanaf verhard oppervlak waar het valt
3.1.2. We stellen een afkoppelkansenkaart op waarop inzichtelijk is voor inwoners welke maatregelen kansrijk zijn.
3.1.3. Met een hemelwaterverordening voorkomen we aansluiting van verharde oppervlakken op ons rioolstelsel.
3.2.1. We inventariseren waar verhardingen overbodig zijn.
3.2.2. Bij reconstructies worden wegen en parkeerstroken omgevormd naar waterdoorlatende alternatieven en overbodige verharding omgevormd naar groen
3.3.1. We zetten zoveel als mogelijk in op lokale infiltratie om verdroging te bestrijden
3.3.2. Oppervlaktewateren worden meer ingezet om water te bergen in de kernen

6.2 Hoe is het nu?

In de huidige situatie watert een groot deel van het verharde oppervlak af via de gemengde riolering naar de rioolwaterzuivering. Als het hard regent stort ongezuiverd water over naar oppervlaktewater. In zomers waarin het droog is en af en toe een grote regenbui valt, stort er dus voedselrijk water over in stilstaand water. Dit leidt tot waterkwaliteitsproblemen. Daarnaast verdroogt de ondergrond, omdat water van verhardingen niet infiltreert in de bodem, maar via gesloten systemen naar de zuivering wordt afgevoerd. Onderstaande figuren (figuur 6-1) tonen de gebieden waar hemelwater gezamenlijk met afvalwater wordt ingezameld en waar mogelijkheden bestaan voor afkoppelen.

Figuur 6-1: Wijken en buurten waar gemengde riolering aanwezig en waar afkoppelen mogelijk is

6.3 Wat gaan we doen?

3.1. Regenwater vanaf bestaande en nieuwe verharding watert niet meer af naar de gemengde riolering.

Binnen de Liemers werken we aan het volledig scheiden van waterstromen. In 2050 watert er daarom bijna geen verhard oppervlak meer af via de riolering. Alleen in gebieden waar het grondwaterpeil te hoog of de grond te slecht water doorlaat, benutten we afvoer via de riolering nog om onze voeten droog te houden. Andere locaties houden het water vast door infiltratie of het mogelijk maken van benutting door bijvoorbeeld bomen. We werken naar de situatie dat uiteindelijk in 2050 100% van dakvlakken is afgekoppeld. Voorzijdes nemen we mee bij rioolvervangingen, achterzijden stimuleren we vooralsnog door subsidie.

3.1.1. Door stimuleren van perceeleigenaren infiltreert 50% van het regenwater op eigen terrein.

In de Liemers richten we ons op het vasthouden van hemelwater. Bij voorkeur daar waar het valt. Perceeleigenaren vragen wij, in eerste instantie vrijwillig, om hemelwater te infiltreren daar waar het kan volgens de afkoppelkansenkaart. Waar het niet kan, vragen we een waterberging met gereguleerde afvoer om een gelijke inspanning te bewerkstelligen voor eigenaren.

We richten ons met name op de achtertuinen, omdat regulier afkoppelen daar te kostbaar is. Voortuinen voeren we waar het kan af via de hemelwaterriolering of infiltreren we in de straat.

Resultaat:

- Hemelwater dat valt binnen particuliere percelen infiltreert in de bodem

3.1.2. We stellen een afkoppelkansenkaart op waarop inzichtelijk is voor inwoners welke maatregelen kansrijk zijn.

Het is belangrijk inwoners bij voorkeur te ondersteunen met kennis. We maken daarom begrijpelijke overzichten, zodat inwoners weten in hoeverre zij regenwater van verharde oppervlakten lokaal kunnen infiltreren of eventueel de doorlatendheid van de grond kunnen verbeteren. Daarmee zijn ze beter op de hoogte van de stappen die inwoners kunnen nemen om bij te dragen aan het oplossen van de lokale droogte of wateroverlast. Ook kunnen op deze manier de gemeenten en het waterschap in een vroeg stadium plannen ondersteunen, bijsturen of voorzien van advies.

Naast dat het inzicht biedt in de geschiktheid voor afkoppeling door particulieren versnellen we onze eigen afwegingen door middel van een afkoppelkansenkaart. Hierin zal onder andere staan waar we wel en niet gaan infiltreren en of het afvoeren van afgekoppeld hemelwater op het oppervlaktewater gewenst is

Resultaat:

- Afkoppelkansenkaart die online gedeeld wordt in samenwerking met gemeenten en waterschap.

3.1.3. Met een hemelwaterverordening voorkomen we aansluiting van verharde oppervlakken op ons rioolstelsel.

Met een hemelwaterverordening leggen we vast dat verharde oppervlakken niet aan mogen sluiten op de riolering. Voor nieuwe oppervlakken geldt daarmee dus dat deze al deels op eigen terrein water bergen en vervolgens afvoeren naar openbaar terrein. Dit afvoeren gebeurt bij voorkeur bovengronds om waterkwaliteitsaspecten.
In de verordening wordt ook opgenomen dat lokaal bij perceeleigenaren 30 millimeter waterberging wordt gerealiseerd en bij bedrijventerreinen 60 millimeter. De hemelwaterverordening geldt primair voor nieuwe oppervlakken binnen de gemeenten maar biedt ook mogelijkheden om bestaande gebieden aan te wijzen. Bijvoorbeeld bij grote reconstructies is er de gelegenheid om gebieden aan te wijzen waar particulieren verplicht worden hemelwater op eigen terrein te verwerken. Bij reconstructies zijn we in direct contact met inwoners en benutten we deze contacten optimaal.

Resultaat:

- Nieuwe verharde oppervlakken worden niet op riolering aangesloten mits in de afkoppelkansenkaart staat dat infiltratie niet geschikt is.

3.2. Wegen en parkeerplaatsen met lage verkeersintensiteiten worden waterpasserend of waterdoorlatend uitgevoerd en overbodige verharding wordt omgevormd naar groen.

Om wateroverlast te bestrijden is het terugdringen van verhardingen noodzakelijk. Omdat water op verhardingen niet in de bodem kan wegzakken moet het afgevoerd worden naar een andere plaats. Daardoor ontstaan problemen. Door verharding te verminderen of doorlaatbaar voor water te maken wordt accumulatie van water op lage delen bestreden en daardoor het risico op wateroverlast en droogte vermindert.

3.2.1. We inventariseren waar verhardingen overbodig zijn.

Daar waar het kan worden verhardingen verwijderd. Te brede trottoirs en wegen worden in beeld gebracht om bij reconstructies te versmallen en te verlagen. Zo bundelen we de locatiespecifieke eigenschappen met de beleidswens om verhard oppervlak te verminderen en meer groen en biodiversiteit in de straten te bevorderen. Door inventarisatie en afstemming binnen gemeenten en waterschap worden kansen bij werkzaamheden niet gemist. Bijvoorbeeld een trottoir versmallen, kan plaatsvinden bij realisatie van een warmtenet.

Resultaat:

- Overzicht van te verwijderen of veranderen verharde oppervlakken.

3.2.2. Bij reconstructies worden wegen en parkeerstroken omgevormd naar waterdoorlatende alternatieven en overbodige verharding omgevormd naar groen.

Ter plaatse van daarvoor geschikte parkeerterreinen en parkeerstroken vormen we de waterdichte verharding om, tot waterdoorlatende, waterpasserende of groene verhardingen. Hiermee bestrijden we de hittestress die door pleinen en parkeerplaatsen veroorzaakt worden én zorgen we voor het zo lokaal mogelijk verwerken en infiltreren van hemelwater. Daarnaast draagt het bij aan het vergroenen van het straatbeeld en kan dit gecombineerd worden met het vergroten van de binnenstedelijke biodiversiteit.

Resultaat:

- Niet intensief gebruikte parkeerterreinen en parkeerstroken worden voorzien van een halfverharding óf doorlatende verharding.
- Overbodige verharding wordt omgevormd tot groen.

Figuur 6-2: Voorbeeld van een groene openbare parkeerplaats

3.3: Het watersysteem wordt optimaal benut om water vast te houden en vertraagd af te voeren.

Naast de focus op het vertragen van de weg van de druppel, hebben we te maken met watergangen die droogvallen of waar waterkwaliteitsproblemen voorkomen. Deze waterkwaliteitsproblemen kunnen we deels bestrijden door meer water aan te voeren naar het oppervlaktewater of in natte periodes meer water vast te houden. Daarom werken we, waar mogelijk, samen met het waterschap om regenwater af te koppelen en in de watergangen vast te houden en overstorten waar mogelijk te saneren. Dit vermindert enerzijds de vuilvracht vanuit de overstorten op de watergangen en zorgt voor meer voeding.

3.3.1. We zetten zoveel als mogelijk in op lokale infiltratie om verdroging te bestrijden.

De natuurlijke waterkringloop willen we zo natuurlijk mogelijk inrichten. Daarom richten we ons op het in de bodem brengen van hemelwater waar het kan. Dit bestrijdt in “normale zomers” de ver uitzakkende grondwaterstanden met mogelijk inklinkingen tot gevolg én het zorgt voor waterbeschikbaarheid voor bomen, waardoor deze water kunnen verdampen en het minder heet wordt in de kernen.

Regionale grondwaterstanden worden wel grotendeels door de rivieren veroorzaakt. Ver uitzakkende waterstanden in de grote rivieren kunnen wij niet beheersen waardoor ons gebied altijd kwetsbaar blijft voor droogte. Dit zorgt er echter niet voor dat wij geen verantwoordelijkheid moeten dragen om ons regenwater zo lang mogelijk vast te houden en nuttig in te zetten.

Om de maximale inzet concreet te maken, vragen we bij ieder project om bij de projectinitiatie een afweging te maken hoe zoveel mogelijk water benut, geïnfiltreerd of in een watergang gebracht kan worden.

Resultaat:

- In ieder projectvoorstel een afweging maken voor het omgaan met water.
- Meer dan 80% van het water dat valt in openbaar gebied infiltreert.

3.3.2. Oppervlaktewateren worden meer ingezet om water te bergen in de kernen.

Om droogvallen van watergangen, met grote gevolgen voor onder meer de biodiversiteit en waterkwaliteit te bestrijden, kiezen we in een aantal gebieden actief voor het lokaal vasthouden van water uit wijken in lokale waterpartijen. Zo spannen we ons als overheden in de Liemers in om meer water in watergangen te krijgen, zodat het waterpeil langer gewaarborgd blijft. Hierbij wordt goed gekeken naar het bergend vermogen van de watergang, om overstroming vanuit een watergang te voorkomen. Ingrepen om water naar watergangen te krijgen zijn kapitaalintensieve ingrepen. Deze worden daarom bij grootschalige wijk- en gebiedsreconstructies ingepland. We zoeken hierbij nauwe afstemming met het waterschap Rijn en IJssel om uitdagingen, die zij in het beheer van de watergangen en droogteproblematieken ervaren, mee te nemen in deze projecten en vanuit haar rol als vergunningverlener.

Resultaat:

- In 2050 is er 150 hectare (ca. 25% van het huidig op het gemengd riool aangesloten verhard oppervlak) afgekoppeld richting oppervlaktewater in samenwerking met het waterschap Rijn en IJssel.

7 Beleidsambitie 4: Inwoners worden regelmatig geïnformeerd over klimaatadaptatie op eigen terrein en de acceptatie van klimaateffecten blijft in stand

Groenstrook binnen de wijk Groot Holthuizen in Zevenaar ©Cyclomedia

7.1 Inleiding op de beleidsambitie

Klimaatadaptatie is bij uitstek een thema wat niet alleen de gemeente en het waterschap kunnen oplossen. Het merendeel van het gemeentelijk oppervlak, binnen woonkernen, is namelijk in particulier bezit. Het is daarom belangrijk om in overleg te gaan met de inwoners en informatie te delen over de kansen om op eigen terrein maatregelen te nemen tegen wateroverlast en droogte, bijvoorbeeld via www.weetvanwater.nl. Daarbij zorgen we voor continue communicatie over het onderwerp klimaatadaptatie en dragen we in de vorm van kennis en middelen bij aan particuliere maatregelen. Daarnaast kunnen gemeenten en waterschap ter inspiratie de klimaatadaptieve maatregelen delen die wij nemen in de openbare ruimte.

Samenwerken als overheden met verschillende partners, vraagt om een solide en degelijke organisatie die bewust is van de opgave en waar de succesfactoren voldoende geborgd zijn. In dit plan wordt door kennisdeling, capaciteitsuitbreiding en strategische beleidsvorming in de benodigde ruimte voorzien om kaderende regels op te stellen.

Daarnaast is het van belang dat de huidige acceptatie van bijvoorbeeld water op straat door gestroomlijnde woordvoering van de gemeenten in stand blijft en wordt uitgebouwd. Adhoc besluiten moeten voorkomen worden. Hiertoe vindt continue communicatie plaats, in het bijzonder bij extreme weersomstandigheden.

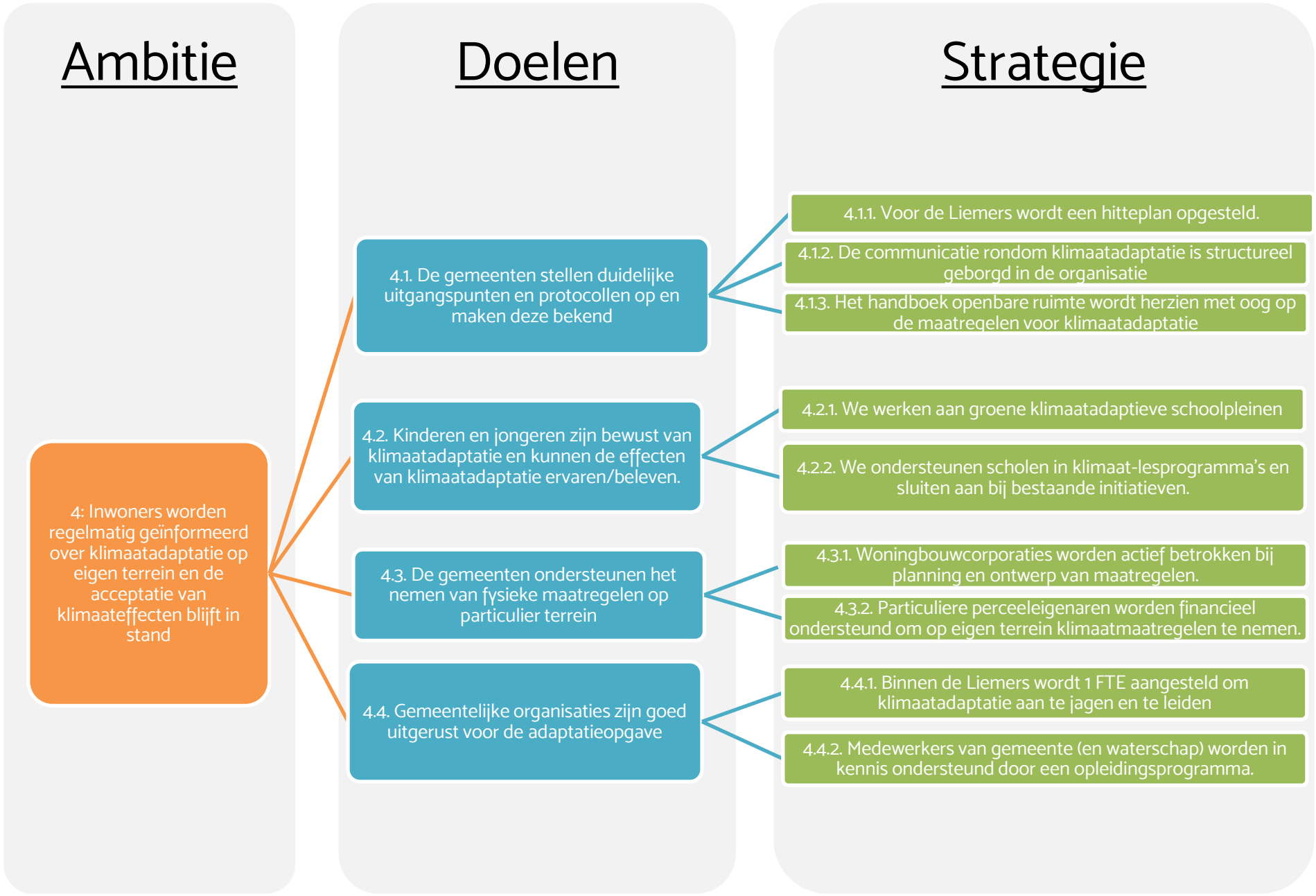
Ambitie
Doelen
Strategie
4: Inwoners worden regelmatig geïnformeerd over klimaatadaptatie op eigen terrein en de acceptatie van klimaateffecten blijft in stand
4.1. De gemeenten stellen duidelijke uitgangspunten en protocollen op en maken deze bekend
4.1.1. Voor de Liemers wordt een hitteplan opgesteld.
4.1.2. De communicatie rondom klimaatadaptatie is structureel geborgd in de organisatie
4.1.3. Het handboek openbare ruimte wordt herzien met oog op de maatregelen voor klimaatadaptatie
4.2. Kinderen en jongeren zijn bewust van klimaatadaptatie en kunnen de effecten van klimaatadaptatie ervaren/beleven.
4.2.1. We werken aan groene klimaatadaptieve schoolpleinen
4.2.2. We ondersteunen scholen in klimaat-lesprogramma's en sluiten aan bij bestaande initiatieven.
4.3. De gemeenten ondersteunen het nemen van fysieke maatregelen op particulier terrein
4.3.1. Woningbouwcorporaties worden actief betrokken bij planning en ontwerp van maatregelen.
4.3.2. Particuliere perceeleigenaren worden financieel ondersteund om op eigen terrein klimaatmaatregelen te nemen.
4.4. Gemeentelijke organisaties zijn goed uitgerust voor de adaptatieopgave
4.4.1. Binnen de Liemers wordt 1 FTE aangesteld om klimaatadaptatie aan te jagen en te leiden
4.4.2. Medewerkers van gemeente (en waterschap) worden in kennis ondersteund door een opleidingsprogramma.

7.2 Wat gaan we doen?

4.1. De gemeenten en het waterschap stellen duidelijke uitgangspunten en protocollen op en maken deze bekend.

Om als regio impact te maken in de communicatie, stellen we duidelijke communicatie- en inhoudelijke richtlijnen op. We werken als regio zoveel mogelijk in één taal. Dat doen we door structurele borging van de communicatiecapaciteit en de inhoudelijke communicatie, zoals via de website www.weetvanwater.nl. Zo is het voor inwoners en samenwerkingspartners helder waar we voor staan en op welke wijze we doelen willen realiseren. Communicatie is van wezenlijk belang als het erop aankomt, in crisissituaties. Ook daarvoor voorzien we in duidelijke woordvoeringslijnen.

4.1.1. Voor de Liemers wordt een hitteplan opgesteld.

In geval van hittegolven is het van belang dat in samenwerking met de GGD opgeschaald wordt in de aanpak. De gemeenten stellen uiterlijk 2023 een centraal hitteplan op waarin opgenomen wordt wanneer, wat, wie en hoe gecommuniceerd wordt bij hittegolven. Dit plan stellen we op met de GGD en veiligheidsregio, zodat een brede vertegenwoordiging partners ontstaat met één geluid.

4.1.2. De communicatie rondom klimaatadaptatie is structureel geborgd in de organisatie.

Om de ambities die in dit uitvoeringsprogramma zijn opgenomen waar te maken, doen wij een fors beroep op de communicatieafdelingen. Om te voorkomen dat ambities ondersneeuwen in de dagelijkse werkzaamheden trekken we eigen capaciteit aan.

We stellen hiervoor 0,4 FTE communicatie voor die alleen wordt ingezet op klimaatadaptatie en onderliggende activiteiten Liemers breed.
Uit ambtelijke analyse, zie figuur 7-2, blijkt dat de medewerking van inwoners nog laag wordt ingeschat. De respons op de enquête was ook niet hoog in de inventarisatie van dit uitvoeringsplan. Daarom steken we extra in op herkenbare communicatie gedurende de planperiode.

Resultaat:

- Communicatiecapaciteit is geborgd door aanstelling 0,4 FTE specialistische communicatie.

4.1.3. Het handboek openbare ruimte wordt herzien met oog op de maatregelen voor klimaatadaptatie.

De standaarden voor ontwerp en beheer van de openbare ruimte zijn nog niet altijd op maat voor een klimaatadaptieve buitenruimte. Denk bijvoorbeeld aan het toepassen van trottoirbanden langs groenstroken waar juist door verlagingen ruimte voor water gemaakt kan worden. Of het toepassen van halfverhardingen waar een scala aan mogelijkheden zijn met wenselijkheid. Daarom gaan we als onderdeel van het opleidingstraject onder collega's aan de slag met de aanpassing van onze ontwerpvoorkeuren. De integrale klimaattoets is onderdeel van onze standaarden die met ontwikkelaars worden gecommuniceerd. De klimaattoets wordt ter onderbouwing en beeldvorming aangevuld met afbeeldingen en schetsen.

Resultaat:

- Meer klimaatadaptiviteit in een handboek openbare ruimte

4.2. Kinderen en jongeren zijn bewust van klimaatadaptatie en kunnen de effecten van klimaatadaptatie ervaren/beleven.

Klimaatadaptatie is, naast het weerbaar maken van de leefomgeving, ook een proces van bewustwording. Daarom zetten we samen als overheden in op onderwijs, zodat kinderen weten wat de gevolgen zijn van een veranderend klimaat en wat we eraan kunnen doen. Omdat onderwijs vooral blijft hangen als het aanschouwelijk gemaakt wordt, is het vergroenen en klimaatadaptief vormgeven van schoolpleinen een speerpunt voor ons.

4.2.1. We werken aan groene klimaatadaptieve schoolpleinen.

Als onderdeel van het convenant klimaatadaptief maatschappelijk vastgoed, werken we naast het vastgoed zelf aan klimaatadaptieve (school-)pleinen. Wat we zelf beheren, pakken we het binnen 5 jaar op om schoolpleinen adaptief te maken. Scholen in bezit

van stichtingen en onderwijsorganisaties en andere pleinen nemen we concrete afspraken voor op in het convenant.

Resultaat:

- Voor alle (school-)pleinen is in 2024 een plan opgesteld om klimaatadaptief te zijn.

4.2.2. We ondersteunen scholen in klimaatlesprogramma's en sluiten aan bij bestaande initiatieven en programma's.

Bij iedere locatie waar kinderen en jongeren onderwijs volgen, worden gastlessen klimaatadaptatie en duurzaamheid georganiseerd om het belang van het klimaat en goed omgaan met de leefomgeving door te geven aan de volgende generatie. Wij sluiten aan bij dergelijke bestaande initiatieven en ondersteunen scholen hierin. Het klimaatadaptief inrichten van de schoolpleinen heeft daarmee ook een educatieve rol naast het geschikt maken en houden van de speelplekken. Kinderen en jongeren zullen sneller op deze locaties samenkomen en gaan bewegen.

Resultaat:

- In 2026 draait op 80% van de scholen een gastles klimaatadaptatie.

4.3. *De gemeenten ondersteunen het nemen van fysieke maatregelen op particulier terrein.*

4.3.1. Woningbouwcorporaties worden actief betrokken bij planning en ontwerp van maatregelen.

Uit inventariserende gesprekken met woningbouwcorporaties/stichtingen blijkt dat zij graag bereid zijn om hun vastgoed klimaatadaptief te maken. We betrekken de woningbouwcorporaties dan ook bij het convenant klimaatadaptief maatschappelijk vastgoed. Daarnaast gaan we aan de slag om samen pilots uit te voeren. We gaan aan de slag met geveltuintjes en buurtprojecten. Ook zetten we Steenbreek in voor doelgerichte kansen bij de gemeente Zevenaar.

Corporaties geven aan dat ze graag samenwerken, maar hun agenda wel moeten afstemmen op de investeringsagenda van gemeenten. De gemeentelijke wijkuitvoeringsplannen vormen hier een mooie opmaat voor, maar dit moet concreter worden vormgegeven. De komende periode stemmen we uitvoering beter op elkaar af om win-win te maken.

Resultaat:

- Er zijn minimaal 7 (buurt-)projecten geweest in samenwerking met gemeenten en woningbouwcorporaties;
- Klimaatadaptatie doet concreet mee in de prestatieafspraken.
- Wijkuitvoeringsplannen worden afgestemd met de investeringsagenda's van woningbouwcorporaties.

Figuur 7-1 Particulier gevelgroen

4.3.2. Particuliere perceeleigenaren worden financieel ondersteund om op eigen terrein klimaatmaatregelen te nemen.

We vinden het als gemeente belangrijk om klimaatadaptatie en biodiversiteit niet alleen in de openbare ruimte in te passen, maar ook op particulier terrein invulling te geven. Daarom stellen we een subsidieverordening op, waarin we het mogelijk maken om financieel bij te dragen aan inwonerinitiatieven. Voorgesteld wordt een individuele regeling te maken, zodat particulieren die hun tuin aan willen passen, een schuurdak willen vergroenen of anderszins aan de slag willen met klimaatadaptatie op eigen terrein, een aanvraag kunnen doen. De subsidiecriteria worden breed voorgesteld, zodat inwoners uit een breed palet van maatregelen kunnen kiezen om toe te passen op eigen terrein mits dit bijdraagt aan een klimaatadaptieve leefomgeving. De subsidieregeling wordt in 2022 opgesteld en in 2023 opengesteld.

Naast financiële ondersteuning leveren we ook kennis. Een speciale website houden we bij om tips en trucs te verzamelen en successen te delen. Daarnaast organiseren we buurtavonden om mensen te enthousiasmeren.

Resultaat:

- Subsidieregeling ter stimuleren particuliere maatregelen;
- Meer biodiversiteit en klimaatadaptatie in straat en perceel;
- Sociale cohesie door betrokkenheid bij vergroening in de buurt.

4.4. Gemeentelijke organisaties zijn goed uitgerust voor de adaptatieopgave.

4.4.1. Binnen de Liemers wordt capaciteit (2 FTE) aangesteld om klimaatadaptatie aan te jagen en te leiden.

Uit een ambtelijke analyse van de succesfactoren van klimaatadaptatie blijkt dat capaciteit het grootste knelpunt is om klimaatadaptatie van de grond te krijgen. Een ander knelpunt is de borging van klimaatadaptatie in het beleid en het handelen binnen de organisatie. Dit is weergegeven in onderstaande figuren (figuur 7-2).

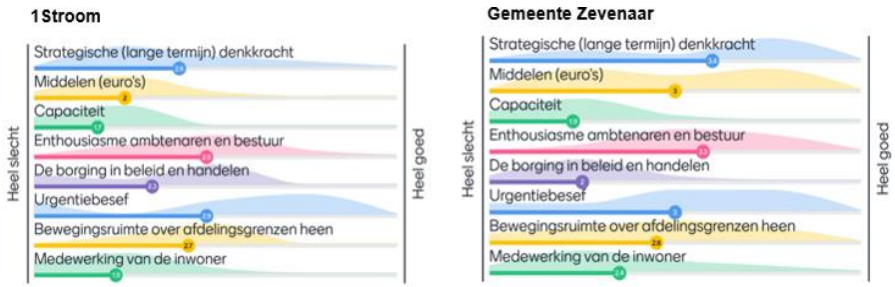

Figuur 7-2 Succesfactoren voor het slagen van klimaatadaptatie ambtelijke sessie binnen de gemeenten.

Daarom zetten we in op formatie-uitbreiding en doen we dit samen als regio. Eén aanspreekpunt voor de regio Liemers die de kar trekt, uitwisseling met externe organisaties doet en interne projecten initieert en coördineert op strategisch niveau. Binnen gemeentelijke organisaties worden kopgroepen gevormd om zaken op te pakken.

Op operationeel niveau wordt de capaciteit uitgebreid om advisering bij ruimtelijke projecten mogelijk te maken. Zo worden de belangen van klimaat en gezondheid geborgd bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Resultaat:

- Er is voldoende capaciteit om projecten en bewegingen in gang te zetten en van advies te voorzien;
- Er wordt 2 FTE aanvullende capaciteit in de regio georganiseerd. Hiervan wordt één FTE in de regio verdeeld als aanjager. Zevenaar neemt daarnaast 0,5 FTE voor rekening en 1Stroom ook 0,5 FTE op tactisch niveau.

4.4.2. Medewerkers van gemeente en waterschap worden in kennis ondersteund door een opleidingsprogramma.

Naast het breed en integraal delen van kennis en voorbeelden, richten we een aanjaagteam binnen de organisaties in. Leden van dit team worden na een opleidingstraject van 3 dagdelen gevraagd deel te nemen. Dit team zorgt voor brede inbedding en bewaking van het thema in de organisatie. Zij delen voorbeelden uit de regio en leveren desgevraagd input aan de regio. In 2026 bij de herijking van het beleid, wordt dit team kopgroep en worden bevindingen verwerkt in nieuw beleid.

Resultaat:

- Kennis en onderbouwing klimaatadaptatie is up-to-date;
- Medewerkers weten elkaar te vinden.

8 Hoe gaan we het doen?

De in het vorige hoofdstuk beschreven doelen vragen ingrepen in de fysieke ruimte. In dit hoofdstuk worden maatregelen toegelicht en wordt inzichtelijk gemaakt wat de bijdrage van de maatregelen is aan de vier klimaatadaptatiethema's. Inpassing van maatregelen is locatie specifiek en daarom niet generiek vorm te geven. Daarnaast is een inkijk gemaakt in botsende beleidsvoornemens bij het voorgestelde beleid.

8.1 De maatregelen

Bij de rotonde de Looierstraat in Duiven is een mooi voorbeeld beschikbaar van een locatie waar veel klimaatadaptieve maatregelen bij elkaar komen. Er is groen aanwezig, maar meer aandacht voor biodiversiteit, gebruik en bereikbaar koelte en de mogelijkheid tot waterberging ter bestrijding van wateroverlast is wenselijk. Ter plaatse wordt meer dan 30 cm water op straat berekend, terwijl de groenstrook grotendeels droog blijft. De bankjes staan net buiten de schaduwvakken in de hittekaart én er is ruimte beschikbaar om aanvullend te beschaduwen rond de brievenbus. De maatregelen uit onderstaande paragrafen zijn zo bedoeld dat waar combinatie mogelijk is, zoals op deze plaats, deze ook actief gezocht wordt.

Figuur 8-1: Locatie aan de Looierstraat te Duiven, met daarbij de berekende hittestress en wateroverlast rondom de locatie

Hieronder is weergegeven welke maatregelen er binnen de Liemers voorgesteld worden en aan welke klimaatthema's zij bijdragen.

Hitte | Wateroverlast | Droogte | Biodiversiteit

Hierin is door middel van de stippen (●) aangegeven of zij in beperkte (●) of grote (●●) mate bijdragen om de klimaateffecten te beperken. In bijlage A is weergegeven waar de maatregelen toegepast worden.

Groenzone geschikt maken voor verblijf door: creëren van schaduw door het aanplanten van bomen en het aanbrengen van voorzieningen (o.a. bankjes/speeltoestellen) waarbij aandacht is voor biodiversiteit.

Door het gehele beheergebied van de Liemers worden op 9 locaties voorgesteld de aanwezige groenstroken op te waarderen met schaduwvoorzieningen als bomen en verblijfsvoorzieningen. Om het zowel voor de jongere als oudere doelgroepen een aantrekkelijke plek te maken om te recreëren en te verblijven. Bij deze opwaardering ligt het voor de hand direct fauna-verblijfsvoorzieningen te treffen, dit kunnen voorzieningen zijn als nestkasten of insectenhotels.

●● | | | ●●

Koele zone geschikt maken voor verblijf door plaatsen bankje(s) H2

Op enkele locaties binnen de regio zijn reeds speelvoorzieningen in groene zones aanwezig waar gesport en gespeeld kan worden. Voor de oudere doelgroepen kunnen aanvullende verblijfsplekken, als bankjes/picknickbanken, uitkomst bieden om het verblijf rondom deze speelvoorzieningen aantrekkelijker te maken.

Het inzetten op aanvullend groen rondom deze locaties kan hierbij direct meegenomen worden, waarbij gestreefd wordt naar vegetatie met meerwaarde voor biodiversiteit en klimaatadaptatie.

●● | | |

Bestaande groenzone met voorzieningen (bankjes/speeltuin) deels koel maken door bomen aan te planten (schaduw)

Groene zones met verblijfsvoorzieningen zijn geschikt om enige tijd te verblijven. Echter kan (extreme) warmte en onvoldoende schaduw ervoor zorgen dat verblijf op deze locaties gedurende warme zomerse dagen onaantrekkelijk wordt. Door schaduwvoorzieningen als bomen, hogere vegetatie of kunstmatige voorzieningen als schaduwdoeken of pergola's te plaatsen, is het mogelijk de groenzones geschikt te maken en te houden voor verblijf.

Voor onder meer senioren bieden deze koele plekken de mogelijkheid om ook tijdens warme dagen een ommetje te maken. Daarnaast zorgen koele speelplekken ervoor dat kinderen de gelegenheid hebben om ook tijdens warme zomerdagen buiten te spelen.

Hierbij is het dus van belang dat de locatie koel is en dat voorzieningen aanwezig zijn die verblijf op deze locatie mogelijk maken. Hierbij moet wel aandacht zijn voor de situatie op minder warme dagen. Wanneer bijvoorbeeld alle bankjes en speeltuinen volledig in de schaduw komen te liggen, is het daar op minder warme dagen te koel. Bij de verdere uitwerking van de maatregelen moet hierin een goede balans gevonden worden.

Hierbij is aandacht voor de thema's als waterberging en -overlast, biodiversiteit en uitbreiding van de speel- en verblijfsvoorzieningen te betrekken.

Gebied vergroenen (bijv. door te ontharden of bomen aan te planten)

Zogenaamde hitte-eilanden, waar bijvoorbeeld grote aaneengesloten vlakken verhard oppervlak aanwezig zijn, warmen gedurende warme en zonnige perioden sneller op dan groene beschaduwde zones langs waterpartijen. Voorbeelden van hitte-eilanden zijn parkeergebieden, industriegebieden en marktpleinen.

Door binnen deze locaties de verhardingspercentage omlaag te brengen in de vorm van halfverharde (groen) parkeerplaatsen en fiets- en wandelpaden, zal de locatie minder snel opwarmen. Het aanleggen van groene zones en hogere vegetatie als bomen te planten draagt bij aan het verkoelen van de locaties.

Binnen de Liemers zijn in Westervoort 6, Duiven 8 en Zevenaar 21 lokale-hitte-eilanden gelegen waar deze maatregel voorgesteld wordt.

Biodiversiteit bestaande groenzone verbeteren

Groenzones zijn veelal ingericht met beperkt soortenrijke mengsels van bloemen, struiken en bomen. Ook met het oog op faunavoorzieningen is hier winst te behalen door bijvoorbeeld nestkasten, insectenhotels of meer variatie toe te voegen in bijvoorbeeld vegetatiehoogten of verwilderde opzet van groenstroken. Bij toepassing van een variatie aan groen op de juiste locaties is het mogelijk een impuls te geven aan de biodiversiteit in de bebouwde omgeving, die sterk onder druk staat.

In principe kan deze maatregel bij iedere (her)inrichting van speel- en verblijfsplaatsen toegepast worden.

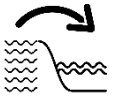

Water-op-straat oppervlakkig richting watergang sturen

Door het toepassen van goten, afvoerstroken of verlagingen in het maaiveld, is het mogelijk overtollig hemelwater naar watergangen te geleiden. Hierdoor wordt de kans op wateroverlast ter plaatse van lokaal gelegen wegen en panden verlaagd en watergangen benut voor het lokaal verwerken en bergen van water.

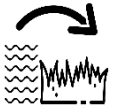

Water-op-straat oppervlakkig richting groenzone sturen

Regenwater dat valt, kan zich ter plaatse van lokale laagten verzamelen en hier tot wateroverlast tegen panden en water op straat leiden. Door het hemelwater in nabijgelegen groenzones te bergen, is het mogelijk het water te bergen waar dit het minst kwaad kan en dit overschot aan hemelwater lokaal te bergen en te infiltreren.

Binnen de gemeente Westervoort zijn 9 locaties, in Duiven 25 locaties en in Zevenaar 44 locaties voorgesteld waar groenstroken omgevormd of aangepast kunnen worden ten behoeve van lokale verwerking van hemelwater.

Deze maatregelen kunnen variëren van het aanpassen van de parkeerprofielen, het verlagen van de straatbanden tot het verdiept aanleggen van speeltuinen en groene zones. Hierbij is het belangrijk vooraf de infiltratiecapaciteit in beeld te brengen om de geschiktheid voor infiltratie te toetsen en eventueel aanvullende maatregelen te nemen.

Inrit/trottoir ophogen om afstroming van water op straat naar woning te voorkomen

Water op straat heeft niet direct schade tot panden en wegen tot gevolg. Wanneer het water zich echter via een verlaagde in- of oprit of verlaagd trottoir naar lager gelegen kwetsbare objecten als woningen of bedrijven verplaatst, kan dit tot overlast of schade leiden. Door een lokale verhoging van het maaiveld zoals een drempel toe te passen kan het water tussen de straatbanden blijven staan en wordt schade beperkt.

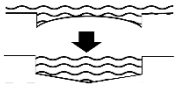

Berging water-op-straat vergroten (bijv. door V-profiel)

In veel gevallen worden wegen bol aangelegd. Dit wil zeggen dat het midden van de weg of straat hoger ligt dan de zijkanten. Hierdoor kan water zich langs de zijkanten van de weg verzamelen, waarna het bijvoorbeeld via straatkolken opgevangen en afgevoerd kan worden of naar groenstroken kan afstromen.

Binnen deze maatregel wordt voorgesteld straten juist ‘hol’ of in een V-profiel uit te voeren. Daardoor is er een grotere waterberging beschikbaar op straat. Hierbij worden de kolken in het midden van de weg gelegd om het gevallen hemelwater te verzamelen.

Bij dergelijke (grote) herinrichtingen van straten en wijken loont het om de directe fysieke omgeving mee te nemen door bijvoorbeeld rioleringswerkzaamheden gelijktijdig uit te voeren en parkeervakken en wandelpaden te ontharden en te vergroenen. Zo worden meekoppelkansen zoveel mogelijk gecombineerd.

Binnen de gehele Liemers worden in Westervoort 1, in Duiven 6 en in Zevenaar 14 van dergelijke maatregelen voorgesteld.

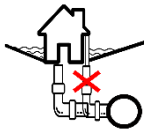

Lokale laagte met overlast, dus het stelsel ontlasten (bijv. door afkoppelen)

Wanneer de geleiding van afstromend water op straat niet mogelijk is, of niet voldoende resultaat heeft om overlast te voorkomen, moet gewerkt worden aan het ontlasten van de riolering. Dit kan door het verminderen van de hoeveelheid verhard oppervlak op zowel openbaar als particulier terrein. Daarnaast is dit mogelijk door verhard oppervlak af te koppelen en indien mogelijk lokaal te verwerken, of af te voeren via een hemelwaterstelsel. Ook het vergroten van de bergingscapaciteit van de riolering en/of het vergroten van de afvoercapaciteit van de riolering kunnen hier oplossingen bieden.

Maatwerkoplossing

Maatwerkoplossingen zijn van toepassing op locaties waar, op basis van de klimaateffect-analysen, effecten of gevolgen van het veranderende klimaat merk- of voelbaar zijn. Dit zijn bijvoorbeeld locaties waar kwetsbare groepen geconcentreerd zijn als verzorgingstehuizen, scholen of buitensportlocaties.

Om nut en noodzaak van maatregelen en wensen voor de locaties met elkaar af te stemmen is het belangrijk de samenwerking tussen de partijen aan te gaan.

8.2 Raakvlak met beleidsterreinen

Klimaatadaptatie is een opgave die zich op diverse terreinen voordoet in de openbare ruimte. Naast klimaatadaptatiedoelen, zoals in dit uitvoeringsprogramma geformuleerd, zijn er meerdere doelen in de openbare ruimte.

Watertakenplan

De zorgplichten op het gebied van hemelwater en grondwater worden door de gemeenten en het waterschap in een integraal watertakenplan georganiseerd. Dit plan voorziet in de wijze van uitvoering van de zorgplichten waar grote overlap met klimaatadaptatie aanwezig is. Droogte en wateroverlast zijn veelal direct onder te brengen bij de zorgplichten. Hierdoor is een grote verbondenheid aanwezig tussen het klimaatadaptatie uitvoeringsprogramma en het watertakenplan, niet in de laatste plaats door de financiering van maatregelen uit dit plan via de rioolheffing.

IBOR

Vanuit de recente IBOR-beleidsdocumenten die ter vaststelling aan de raden is verzonden zijn meerdere koppelkansen mogelijk. Als het gaat om middelen voor biodiversiteit, bewonersparticipatie en vergroening van verhardingen wordt uit dit uitvoeringsprogramma aangesloten bij de IBOR-projecten en andersom. Daarnaast wordt in de beheerplannen volgend uit de IBOR nadere uitwerking gegeven aan beheeropgaven. De beleidslijnen om klimaatadaptatie te koppelen aan het IBOR-programma zijn aanwezig. In de beheerplannen kunnen maatregelen vanuit dit uitvoeringsprogramma worden overgenomen, zodat werk met werk gemaakt kan worden, aansluitend bij financieel scenario B (zie vervolg).

Warmtevisie

In een groot deel van de gemeenten wordt gewerkt aan het aardgasvrij maken van woningen. Daarvoor dienen op termijn op grotere schaal wijkuitvoeringsplannen opgesteld te worden en uitgevoerd voor 2050. Hierbij zal sprake zijn van civiele ingrepen voor bijvoorbeeld warmtenetten. Bij deze maatregelen kan klimaatadaptatie volgens dit uitvoeringsprogramma worden vormgegeven en wordt synergie beoogd.

Onder doel 1.1.3. wordt integraliteit beoogd door een intern opleidingstraject. Het is daarbij met name de bedoeling overlappende en aanpalende beleidsterreinen met elkaar te verbinden om de hiervoor beschreven integraliteit te behalen. Hiertoe hebben ambtelijk al inventariserende bijeenkomsten plaatsgevonden.

8.3 Botsing beleidsvelden

Ieder beleid heeft effecten op de dagelijkse praktijk. In dit hoofdstuk worden enkele voorbeelden uitgewerkt om de botsingen in beeld te brengen.

Bomen – Zon PV

Uit de stresstesten en wetenschappelijke informatie blijkt dat grote bomen veel effect hebben op de gevoelstemperatuur. In nieuwbouwontwikkelingen worden nu vaak kleine bomen geplant. Daarnaast worden bij reconstructies ook vaak grote bomen ingewisseld voor kleine bomen. De trend is dat bij ontwikkelingen in de buitenruimte steeds groot groen voor klein groen wordt ingewisseld. Daarbij wordt qua leefklimaat een stap teruggezet.

Groot groen speelt hierbij een rol om het leefklimaat te verbeteren. Met grote bomen in bestaande bebouwing is er meer beschaduwing op de woningen en verhardingen. Hierdoor is het koeler in de bebouwing en warmt de bebouwing minder op. Zonnepanelen leveren door de beschaduwing echter minder op, waardoor inwoners vaak kiezen voor klein groen. Daarom stellen we in de Liemers ons leefklimaat centraal, boven de specifieke opbrengst van een enkel dakvlak uit.

Bomen – Verzakkingen

Bomen zorgen voor verkoeling. Deels is dat door beschaduwing en deels is dat door het verdampen van (grond-)water. Dat is strijdig met verdrogingsproblematieken die kunnen

spelen en kunnen leiden in droge periodes tot verzakkingen, zoals onder de aandacht gebracht is door comité ZWIK (Zakkende woningen, Inklinkende klei). Daarom dient de aanplant van bomen vergezeld te gaan met hydrologische maatregelen in gebieden waar veel verstening is, zodat meer water in de bodem wordt vastgehouden en per saldo de situatie geohydrologisch niet verslechtert.

Ontwikkelwensen – Leefmilieu

Een harde botsing zijn de wensen tot ontwikkeling van bedrijventerreinen en woningbouwprojecten. Door het hitte-eilandeffect dragen ontwikkelingen aan de randen van kernen bij aan hittestress in de kernen, maar is inbreiding ook nadelig voor de ontwikkeling van het hitte-eilandeffect. Het verharden van groenstroken en bebouwen van groen staat dus tegengesteld op het verbeteren van het leefklimaat in de woongebieden.
Voor deze botsing geldt dat bij een voldoende klimaatinclusieve ontwikkeling de kwaliteit van het leefklimaat niet per definitie hoeft te verslechteren. Het is dan van belang dat de gemeente duidelijk voorwaarden stelt aan de ontwikkeling om aan te tonen dat er daadwerkelijk duurzaam ontwikkeld wordt.

Vergroenen – financiën

Groen is een noodzakelijk middel om klimaatadaptatie handen en voeten te geven. Echter is de praktijk ook dat binnen de gemeentelijke begroting het groenbudget een bescheiden deel is waarbinnen geen of nauwelijks investeringen mogelijk zijn. De werkzaamheden bestaan met name uit onderhoud en vervangen van groenstroken. Investeringen in uitbreiding van het areaal en groter groen zijn niet te financieren en vragen om meer middelen. Daarom is in dit plan expliciet gemaakt wat de realisatie van ambities kost en wordt uw raad gevraagd hier mee in te stemmen.

9 Wat gaat het kosten?

In dit hoofdstuk worden de financiële scenario's weergegeven waarin de verschillende keuzemogelijkheden zijn uitgewerkt. Per gemeente is in beeld gebracht wat de lasten zijn indien het voorgestelde programma wordt uitgevoerd als regio. Daarnaast is in beeld gebracht waar het Waterschap Rijn en IJssel deel kan nemen in projecten om knelpunten in stedelijk gebied op te lossen.

9.1 Scenario's

Het financieel gevolg van de voorgestelde werkwijze en strategie is uitgewerkt in de volgende drie scenario's met ieder een eigen bijbehorend kostenplaatje over 28 jaar genomen. Voor het vergelijken van scenario's is een periode tot 2050 genomen omdat de uitvoeringsagenda deels ook over de lange termijn adviseert. In onderstaande figuur zijn de (investerings-)kosten tot 2050 per scenario weergegeven.

	Duiven	Westervoort	Zevenaar
Scenario A	€ 26.297.320,00	€ 33.092.992,00	€ 146.578.338,00
Scenario B	€ 5.838.056,00	€ 4.612.832,00	€ 14.967.344,00
Scenario C	€ 3.998.120,00	€ 2.195.000,00	€ 6.333.600,00
Scenario D	€ 863.100,00	€ 532.980,00	€ 1.539.720,00

In alle scenario's geldt dat de kosten zijn berekend op basis van kentallen die in de bijlage zijn opgenomen. Aantallen bomen of bankjes en grondwerk zijn berekend naar x/m2 en door het bepalen van oppervlakken zijn verrekenbare tarieven samengesteld. Op basis van de gemiddelde kosten over de komende 5 jaren zijn de lasten met 28 jaar vergeleken.

Alle maatregelen uit het maatregelenoverzicht zijn op basis van impact en effect gecategoriseerd in de klassen Hoog, Middel-hoog en Lage urgentie om een eerste indeling in maatregelen aan te brengen. Globaal betekent dit dat maatregelen met hoge urgentie tot 2030 worden opgepakt, met middelhoge urgentie tot 2040 en met lage urgentie tot 2050.

9.2 Scenario A: Alle maatregelen uitvoeren als zelfstandige maatregel

In dit scenario zijn projecten voor klimaatadaptatie leidend in het investeren in de buitenruimte. De middelen zijn voldoende om maatregelen zelfstandig uit te voeren zonder dat aansluiting wordt gezocht met de IBOR of dat gewacht wordt op natuurlijke vervangingsmomenten. In dit scenario zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Looptijd strategisch investeren in klimaatadaptatie 28 jaar (horizon in 2050 klimaatadaptief);
- Afkoppelmaatregelen worden los van de rioolvervanging geagendeerd om klimaatadaptatiedoelen te behalen op korte termijn;
- Maatregelen zoals het afkoppelen van verhard oppervlak vallen grotendeels in de reguliere rioleringswerken in het Watertakenplan. In het uitvoeringsprogramma is in scenario A geen rekening gehouden met financiële dekking uit het Watertakenplan voor projecten die vanuit klimaatadaptatie ook gewenst zijn. Omdat projecten als op zichzelf staand worden beschouwd, wordt niet gewacht tot de planning van het Watertakenplan aangepast is aan klimaatnoodzakelijke locaties.

9.3 Scenario B: Meekoppelen waar het kan

In Scenario B wordt uitgegaan van de kracht van meekoppelen en aanjagen. Binnen reguliere rioolvervangingsprojecten, energietransitie opgaven en wijkreconstructies worden maatregelen uitgevoerd. Zo wordt aangesloten bij logische vervangingsmomenten. Voor scenario B zijn de volgende uitgangspunten van toepassing:

- Klimaatmaatregelen worden aangelegd wanneer er zich kansen voordoen op termijn. Beleidsmatig worden alle projecten opgestart om klimaatadaptatie voldoende te borgen en de kennis te delen binnen de organisatie en de inwoners;
- Om te voorkomen dat kansen gemist worden in huidige situatie óf de problematieken vaker opspelen, wordt een budget gereserveerd voor maatregelen die in lopende initiatieven of projecten kan worden aangewend. Dit betreft 30% van het budget berekend voor bouwsteen A in bijlage A;

- Binnen scenario B worden rioolvervangingen niet zelfstandig geagendeerd, maar worden klimaatambities gerealiseerd op het moment van rioolreconstructie. Wel is inzichtelijk gemaakt in welke wijken klimaatknelpunten in oppervlaktewater aanwezig zijn. Ingrepen in deze wijken worden gezamenlijk met WRIJ opgepakt;
- Per maatregel is afgewogen hoe de maatregel zich verhoudt tot kostendekking uit het Watertakenplan en de algemene middelen. Voor Scenario B levert dit de hiernavolgende investeringsopgave op voor de komende planperiode. De bijbehorende kapitaallasten zijn in paragraaf 9.7 berekent

Duiven	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Kosten totaal	€ 210.887,00	€ 241.262,00	€ 195.587,00	€ 192.662,00	€ 202.112,00
Algemene middelen	*€ 53.855,75*	*€ 111.593,25*	*€ 132.124,50*	*€ 108.274,50*	*€ 105.349,50*
Investeringen	*€ 10.137,00*	*€ 10.137,00*	*€ 10.137,00*	*€ 10.137,00*	*€ 10.137,00*
Exploitatie	*€ 43.718,75*	*€ 101.456,25*	*€ 121.987,50*	*€ 98.137,50*	*€ 95.212,50*
Watertakenplan	*€ 157.031,25*	*€ 129.668,75*	*€ 63.462,50*	*€ 84.387,50*	*€ 96.762,50*
Westervoort					
Kosten totaal	€ 165.635,00	€ 183.860,00	€ 156.455,00	€ 157.400,00	€ 160.370,00
Algemene middelen	*€ 45.797,75*	*€ 51.704,00*	*€ 38.609,00*	*€ 41.309,00*	*€ 38.609,00*
Investeringen	*€ 16.441,50*	*€ 16.441,50*	*€ 16.441,50*	*€ 16.441,50*	*€ 16.441,50*
Exploitatie	*€ 29.356,25*	*€ 35.262,50*	*€ 22.167,50*	*€ 24.867,50*	*€ 22.167,50*
Watertakenplan	*€ 119.837,25*	*€ 132.156,00*	*€ 117.846,00*	*€ 116.091,00*	*€ 121.761,00*
Zevenaar					
Kosten totaal	€ 537.122,00	€ 589.772,00	€ 510.602,00	€ 513.332,00	€ 521.912,00
Algemene middelen	*€ 139.455,50*	*€ 156.518,00*	*€ 118.688,00*	*€ 126.488,00*	*€ 118.688,00*
Investeringen	*€ 61.593,00*	*€ 61.593,00*	*€ 61.593,00*	*€ 61.593,00*	*€ 61.593,00*
Exploitatie	*€ 77.862,50*	*€ 94.925,00*	*€ 57.095,00*	*€ 64.895,00*	*€ 57.095,00*
Watertakenplan	*€ 397.666,50*	*€ 433.254,00*	*€ 391.914,00*	*€ 386.844,00*	*€ 403.224,00*

9.4 Scenario C: Niet actief uitvoeren van klimaatadaptatie

Scenario C richt zich op het sober uitvoeren van klimaatadaptatie. Alleen beleidsmatig en richting bewoners wordt klimaatadaptatie opgepakt. In de realisatie worden geen projecten ondernomen. Zo wordt het binnen de organisaties toch mogelijk aan de slag te gaan met klimaatadaptatie, alleen missen de middelen om knelpunten buiten op te pakken.

Uitgangspunten voor scenario C zijn:

- Vanuit klimaatadaptatie wordt niet concreet op maatregelen ingezet. Projecten en beheer vinden plaats zoals gebruikelijk.
- Ambities en doelen die we willen realiseren zijn niet leidend in onze programmering, maar volgen de beheercyclus zoals deze al bepaald is met bijbehorende middelen zonder impuls voor klimaatadaptatie.

Scenario C geeft het hiernavolgende kostenbeeld (investeringskosten):

Totale kosten beleidsmatig per jaar		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Duiven	*Algemeen*	€ 43.718,75	€ 53.562,50	€ 31.737,50	€ 36.237,50	€ 31.737,50
	Watertakenplan	€ 101.456,25	€ 121.987,50	€ 98.137,50	€ 95.212,50	€ 104.662,50
	Totaal	€ 145.175,00	€ 175.550,00	€ 129.875,00	€ 131.450,00	€ 136.400,00
Westervoort	*Algemeen*	€ 29.356,25	€ 35.262,50	€ 22.167,50	€ 24.867,50	€ 22.167,50
	Watertakenplan	€ 70.248,75	€ 82.567,50	€ 68.257,50	€ 66.502,50	€ 72.172,50
	Totaal	€ 99.605,00	€ 117.830,00	€ 90.425,00	€ 91.370,00	€ 94.340,00
Zevenaar	*Algemeen*	€ 77.862,50	€ 94.925,00	€ 57.095,00	€ 64.895,00	€ 57.095,00
	Watertakenplan	€ 182.107,50	€ 217.695,00	€ 176.355,00	€ 171.285,00	€ 187.665,00
	Totaal	€ 259.970,00	€ 312.620,00	€ 233.450,00	€ 236.180,00	€ 244.760,00

9.5 Scenario D: Niet specifiek uitvoeren klimaatadaptatie

In scenario D is het uitvoeren van klimaatadaptatie een bijzaak. De regio is passief in het oppakken van klimaatadaptatie, omdat de capaciteit niet wordt uitgebreid en de focus primair gelegd wordt op het operationeel houden van de huidige openbare en private ruimte. Voor scenario D gelden de volgende uitgangspunten t.o.v. scenario C:

- De personele capaciteit wordt niet uitgebreid. De projectmanager klimaatadaptatie, adviseur en de communicatiespecialist worden niet aangenomen;
- Er wordt geen subsidietraject opgestart om inwoners te motiveren om klimaatadaptieve maatregelen door te voeren;
- In de uitgaven worden de buurtprojecten niet ingepland, wordt er geen afkoppelkansenkaart opgesteld en wordt er geen intern opleidingstraject gestart.

Scenario D, waarin dus geen fysieke maatregelen getroffen worden, levert een kostenoverzicht (investeringen) op zoals onderstaand weergegeven. 75% van de kosten kan worden toegerekend aan het Watertakenplan, 25% dient verrekend te worden uit de algemene middelen.

Eenmalig:	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal
Duiven	€ 13.275,00	€ 24.975,00	€ 2.925,00	€ -	€ 9.450,00	€ 50.625,00
Westervoort	€ 7.965,00	€ 14.985,00	€ 1.755,00	€ 2.700,00	€ 5.670,00	€ 33.075,00
Zevenaar	€ 23.010,00	€ 43.290,00	€ 5.070,00	€ 7.800,00	€ 16.380,00	€ 95.550,00
						€ -
Jaarlijks terugkerend:						€ -
Duiven	€ 20.700,00	€ 20.700,00	€ 20.700,00	€ 20.700,00	€ 20.700,00	€ 103.500,00
Westervoort	€ 12.420,00	€ 12.420,00	€ 12.420,00	€ 12.420,00	€ 12.420,00	€ 62.100,00
Zevenaar	€ 35.880,00	€ 35.880,00	€ 35.880,00	€ 35.880,00	€ 35.880,00	€ 179.400,00
Jaarlijkse kosten per gemeente:						
Duiven	€ 33.975,00	€ 45.675,00	€ 23.625,00	€ 20.700,00	€ 30.150,00	€ 154.125,00
Westervoort	€ 20.385,00	€ 27.405,00	€ 14.175,00	€ 15.120,00	€ 18.090,00	€ 95.175,00
Zevenaar	€ 58.890,00	€ 79.170,00	€ 40.950,00	€ 43.680,00	€ 52.260,00	€ 274.950,00

9.6 Voorkeurscenario

Het voorkeurscenario is scenario B. Het is de voorkeur om klimaatadaptatie naast beleidstechnisch ook praktisch al in de planperiode op te pakken. Voor projecten die al in de ontwerpfase verkeren, kunnen extra middelen juist het verschil maken tussen een regulier en een klimaatadaptieve vormgeving. De volgende argumenten leiden tot de voorkeurskeuze:

- Scenario B maakt zowel beleidstechnisch als praktische klimaatadaptatie mogelijk door de middelen voor projecten;
- In scenario B is financiële ruimte om in de openbare ruimte projecten van derden te ondersteunen. Bijvoorbeeld bij (school-)pleinen of bedrijven worden meekoppelkansen benut;
- Door praktische projecten in vergroening mogelijk te maken met de projectmiddelen, kunnen middelen uit het stimuleringsprogramma van het Rijk worden ingezet voor watermaatregelen gecombineerd met vergroening. Zo ontstaat synergie in de aanpak;
- Koppelkansen rond woningbouwinvesteringsprogramma's kunnen we met projectgelden oppakken. Zo creëren we draagvlak en maken we met derden een integraal klimaatadaptieve buitenruimte bereikbaar voor onze inwoners.

9.7 Lasten

Van het voorkeurscenario B is berekend hoe de jaarlijkse lasten uitpakken wanneer de investeringen worden geactiveerd. Uit deze analyse blijkt dat de benodigde kapitaalslasten voor investeringen in groene maatregelen (ten laste van de algemene middelen) variëren.

Voor de berekening van de kapitaalslasten zijn de volgende uitgangspunten gebruikt:

- Rente 1,5% (Zevenaar eerste 5 jaar 0,5%, daarna 1,5%)
- Investeringen worden als project geactiveerd in het jaar na uitvoering.
- Afschrijftermijn groeninvestering bedraagt 30 jaar.
- Investeringen worden lineair afgeschreven.

Op de korte termijn ziet de kapitaallastenverdeling er voor de gemeenten als volgt uit:

	2023	2024	2025	2026	2027
Duiven	€ -	€ 490	€ 975	€ 1.455	€ 1.929
Westervoort	€ -	€ 795	€ 1.581	€ 2.359	€ 3.129
Zevenaar	€ -	€ 2.361	€ 4.712	€ 7.052	€ 9.383

Scenario B leidt op langere termijn, zie figuur 9.1. tot de volgende berekende ruimte in de begroting om de investeringen behorende bij variant B uit te kunnen voeren:

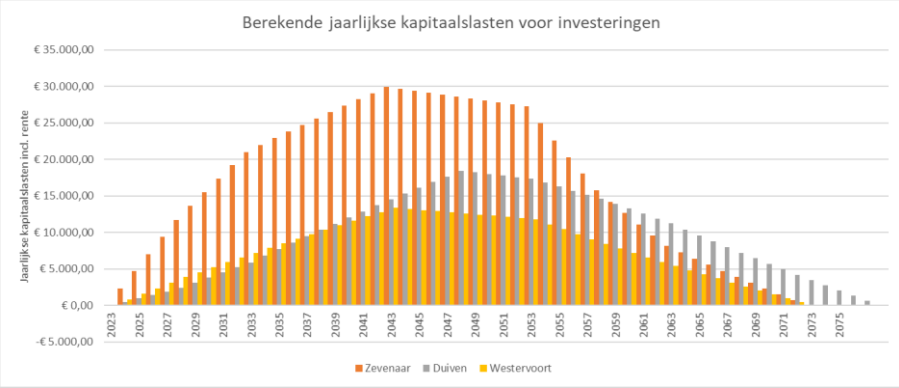

Bijlage A: Kostenraming

Groenblauwe maatregelen

A-1: Groenblauwe maatregelen Westervoort
A-2: Groenblauwe maatregelen Duiven
A-3: Groenblauwe maatregelen Zevenaar

Afkoppelen

A-4: Afkoppelen wijken en buurten – regio De Liemers

Beleidsmaatregelen

A-5: Beleidsmaatregelen – regio de Liemers

Kostenoverzicht

A-6: Kostenoverzicht – regio de Liemers

Bijlage B: Overzichtskaarten maatregelen

B-1: Maatregelen Westervoort
B-2: Maatregelen Duiven
B-3: Maatregelen Zevenaar Noord
B-4: Maatregelen Zevenaar Centraal
B-5: Maatregelen Zevenaar-Zuid

Bijlage C: Themakaarten ambities per gemeente

Afstand kwetsbare groepen tot koele groene zones

C-1: Westervoort – Afstand kwetsbare groepen tot koele groene zones
C-2: Duiven - Afstand kwetsbare groepen tot koele groene zones
C-3: Zevenaar Noord - Afstand kwetsbare groepen tot koele groene zones
C-4: Zevenaar Centraal - Afstand kwetsbare groepen tot koele groene zones
C-5: Zevenaar Zuid - Afstand kwetsbare groepen tot koele groene zones

Afstand koele groene zones tot panden

C-6: Westervoort – Afstand koele groene zones tot panden
C-7: Duiven – Afstand koele groene zones tot panden
C-8: Zevenaar Noord – Afstand koele groene zones tot panden
C-9: Zevenaar-Centraal - Afstand koele groene zones tot panden
C-10: Zevenaar-Zuid – Afstand koele groene zones tot panden

Schaduw op voet- en fietspaden

C-11 Westervoort – Schaduw op voet- en fietspaden
C-12 Duiven – Schaduw op voet- en fietspaden
C-13 Zevenaar Noord – Schaduw op voet- en fietspaden
C-14 Zevenaar Centraal – Schaduw op voet- en fietspaden
C-15 Zevenaar Zuid – Schaduw op voet- en fietspaden

Wateroverlast panden en wegen T=100

C-16 Westervoort – Wateroverlast panden en wegen T=100
C-17 Duiven – Wateroverlast panden en wegen T=100
C-18 Zevenaar Noord – Wateroverlast panden en wegen T=100
C-19 Zevenaar Centraal – Wateroverlast panden en wegen T=100
C-20 Zevenaar Zuid – Wateroverlast panden en wegen T=100

Ondoorgaanbare wegdelen T=100

C-21 Westervoort – Ondoorgaanbare wegdelen T=100
C-22 Duiven – Ondoorgaanbare wegdelen T=100
C-23 Zevenaar Noord– Ondoorgaanbare wegdelen T=100
C-24 Zevenaar Centraal – Ondoorgaanbare wegdelen T=100
C-25 Zevenaar Zuid - Ondoorgaanbare wegdelen T=100

Raadsvoorstel

Onderwerp
Aanwijzen elektronisch kanaal voor verzoeken Wet open overheid (Woo)

Zaaknummer	Z/22/428693
Documentnummer	INT/22/1113946
Portefeuillehouder	L. van Riswijk
Portefeuille	Raadsaangelegenheden
Behandelend ambtenaar/afdeling	E. Maris / Bedrijfsvoering
Telefoon	0316 – 595 111
E-mail	e.maris@zevenaar.nl

1. Samenvatting
De raad wijst het hiervoor bedoelde webformulier aan als het (enige) elektronische kanaal om een verzoek op grond van de Wet open overheid in te dienen. De raad is op grond van de Algemene wet bestuursrecht bevoegd tot het vaststellen van een formulier voor aanvragen.

2. Raadsvoorstel
1. Te besluiten dat voor elektronische verzoeken op grond van de Wet open overheid (Woo) gebruik kan worden gemaakt van het hiervoor bedoelde webformulier; ingediende Woo-verzoeken via andere elektronische kanalen worden niet in behandeling genomen.

2. Te bepalen dat dit besluit in werking treedt met ingang van de dag na de datum van bekendmaking.

3. Waarom naar de raad
Op grond van de Wet open overheid mag een verzoek tot openbaarmaking van overheidsinformatie mondeling of schriftelijk worden ingediend, of elektronisch worden verzonden op een door het bestuursorgaan aangegeven wijze. In de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is bepaald dat het bestuursorgaan nadere eisen kan stellen aan het gebruik van de elektronische weg. Het bestuursorgaan kan ten slotte voor het indienen van aanvragen en het verstrekken van gegevens een formulier vaststellen.

Bij het indienen van een Woo-verzoek gericht aan de raad, is het daarom aan uw raad om te bepalen welke eisen gesteld worden aan de elektronische weg van het indienen. Deze bevoegdheid valt niet onder het Delegatiebesluit gemeente Zevenaar 2018, aangezien de gemandateerde bevoegdheid slechts ziet op het beslissen op aan de raad gerichte verzoeken om informatie, inclusief het opschorten en verdagen op grond van de Woo.

4. Doelstelling en beoogd resultaat
Het openstellen van een elektronisch kanaal voor het indienen van een verzoek tot openbaarmaking van overheidsinformatie op grond van de Woo te stroomlijnen door het aanwijzen van het webformulier als het (enige) elektronische kanaal.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Er moet een elektronische weg openstaan voor verzoeken op grond van de Woo en het bestuursorgaan kan hier eisen aan stellen.

Op grond van artikel 4.1 lid 2 van de Woo kan een verzoek tot openbaarmaking van publieke informatie mondeling of schriftelijk worden ingediend. Ook kan het op een elektronische manier worden ingediend op een door het bestuursorgaan aangegeven wijze. Als bestuursorgaan dient uw raad dus een elektronische weg open te stellen voor het indienen van verzoeken op grond van de Woo. Wel kan uw raad hier eisen aan stellen. Dat is bepaald in artikel 2:15 van de Awb.

Door ons is op 17 mei 2022 voor Woo-verzoeken gericht aan het college een besluit afgegeven waarin eisen worden gesteld aan de elektronische weg. De ervaringen naar aanleiding van het collegebesluit zijn goed te noemen. Inmiddels zijn er ook verzoeken ontvangen gericht aan de raad. Gelet daarop is er in overleg met de griffie voor gekozen om uw raad voor te stellen ook eisen te stellen aan de elektronische weg voor het indienen van een Woo-verzoek bij de raad.

1.2 Het aanwijzen van het webformulier levert een betere dienstverlening voor de burger op en is efficiënter.

Het op een andere wijze dan via het webformulier elektronisch indienen van een Woo-verzoek leidt tot administratieve problemen. Soms is een Woo-verzoek niet als zodanig te herkennen als het op een andere manier binnenkomt. Zo kan het verwerkt zijn in een algemene e-mail. Hierdoor worden deze verzoeken niet, verkeerd of te laat ingeboekt waardoor de Woo-coördinator pas laat op de hoogte is van het verzoek. Dan is een deel van de beslistermijn al verlopen. Dit terwijl in de Woo korte beslistermijnen staan. Door dit te stroomlijnen via een webformulier wordt dit voorkomen.

Daarnaast wordt een verzoek niet altijd helder geformuleerd. Het is dan niet duidelijk welke informatie wordt opgevraagd. In dat geval moet het college – die het Woo-verzoek op grond van het Delegatiebesluit gemeente Zevenaar 2018 afhandelt voor de raad - binnen 2 weken een verzoek tot precisering indienen bij de aanvrager. In het webformulier zijn vragen opgenomen, die dit kunnen voorkomen. Zo wordt gevraagd om zo precies mogelijk te omschrijven waarover men informatie wil ontvangen, welke documenten men wil ontvangen en over welke periode deze documenten gaan. De verwachting is dat hierdoor het besluitvormingsproces efficiënter en sneller plaatsvindt. Dit verbetert de dienstververlening.

Alternatieven

Uw raad kan ervoor kiezen om geen eisen te stellen aan de elektronische weg. Dan dienen wij over alle ingekomen verzoeken die zien op het openbaren van informatie, een besluit te nemen, ongeacht de (electronische) manier van binnenkomen.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Indien gewenst kan uw raad dit besluit intrekken en besluiten dat er geen eisen aan de elektronische weg worden gesteld of andere eisen aan de elektronische weg stellen.

7. Klimaat en duurzaamheid

N.v.t.

8. Communicatie

Dit besluit wordt op de gebruikelijke wijze bekend gemaakt en treedt daarna in werking.

9. Kosten, baten en dekking

N.v.t.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/22/1113943	Webformulier 'Verzoek openbaarmaking op grond van de Wet open overheid'

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Aanwijzen elektronisch kanaal voor verzoeken Wet open overheid (Woo)
Zaaknummer	Z/22/428693
Documentnummer	INT/22/1113946

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende:

- dat op grond van artikel 4.1 Wet open overheid (Woo) een verzoek ook elektronisch kan worden verzonden op een door het bestuursorgaan aangegeven wijze;

- dat de raad op grond van artikel 2:15 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) nadere eisen mag stellen aan het gebruik van de elektronische weg;

- dat de raad op grond van artikel 4:4 Awb voor het indienen van aanvragen en het verstrekken van gegevens een formulier vast kan stellen, voor zover daarin niet is voorzien bij wettelijk voorschrift, en

- dat het vaststellen van een formulier het ordelijk verloop van de behandeling van aanvragen dient.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar van 16 augustus 2022:

Gelet op artikel 4.1 van de Wet open overheid, artikel 2:15 van de Awb en artikel 4:4 van de Awb;

besluit:

1. Dat voor elektronische verzoeken op grond van de Woo alleen gebruik kan worden gemaakt van het hiervoor bedoelde webformulier en ingediende Woo-verzoeken via andere elektronische kanalen niet in behandeling worden genomen.

2. Dat dit besluit in werking treedt met ingang van de dag na de datum van bekendmaking.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 21 september 2022.

De griffier	De burgemeester
I.M. van Dijk	L.J.E.M. van Riswijk

Vul alle velden in. Als dat niet hoeft, staat het erbij.

Verzoek openbaarmaking op grond van de Wet open overheid

Indienen Woo-verzoek

Begin | Voltooid

Gegevens aanvrager

Achternaam

Voorletter(s)

Postcode | Huisnummer | Huisletter | Nummer toevoeging

Straatnaam

Plaats

Telefoonnummer

E-mailadres

Informatie

Omschrijf zo precies mogelijk waarover u informatie wilt ontvangen (bijvoorbeeld een aangelegenheid)

Welk(e) document(en) wilt u ontvangen?

Over welke periode wilt u de informatie ontvangen?

Hoe wilt u de gegevens ontvangen?

- ○ Per post
- ○ Per e-mail
- ○ Inzien

Opmerkingen:

Verzenden

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde (beantwoording binnen 30 dagen)

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen over onderwerpen geagendeerd voor een commissie- en/of raadsvergadering

D. Overige technische vragen (vragen die geen betrekking hebben op een voorliggend raadsvoorstel of onderwerp op de commissieagenda; beantwoording binnen 30 dagen)

Categorie: C (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp:

Naam en fractie: Martin Bloemberg, VVD

Datum indienen: 06-09-2022

Onderwerp: Z/22/428963 Aanwijzen specifiek digitaal kanaal voor het indienen van verzoeken in het kader van de Wet open overheid aan de gemeenteraad

Afdeling: Bedrijfsvoering

Vraag/Vragen:

1. Is er bij het opstellen van het digitale formulier ook gekeken naar hoe andere gemeenten dit gedaan hebben?

   Onder de Wet openbaarheid bestuur (hierna Wob) had de gemeente Zevenaar al een webformulier, dat je kon printen en opsturen. Het Wob-webformulier is het uitgangspunt geweest voor het opstellen van het digitale formulier voor de Wet open overheid (hierna Woo).

   Er is voor gezorgd dat het Woo-webformulier op het moment van inwerkingtreding van de Woo online stond. Op dat moment waren er nog weinig voorbeelden van andere gemeenten beschikbaar. Wij blijven goed nagaan of formulieren van andere gemeenten beter te benutten zijn.

2. In het formulier is er niet voor gekozen om gebruik te maken van eHerkenning of Digid.

Is dit wel overwogen? Zo ja, om welke reden is hier niet voor gekozen? Zo nee, is het een optie om dit alsnog te overwegen of toe te voegen?

In tegenstelling tot de vereisten uit de Algemene wet bestuursrecht (hierna Awb) voor het indienen van klachten en bezwaren, staat in de Woo niet de verplichting dat het Woo-verzoek ondertekend moet zijn. Daarom is in overleg met de Functionaris gegevensbescherming besloten dat het niet proportioneel is om bij het openstellen van elektronische informatieverzoeken een eHerkenning of DigiD voor te schrijven.

3. Worden WOO verzoeken naar aanleiding van een digitale aanvraag ook digitaal beantwoord door de gemeente? Zo nee, wat is hier de reden voor?

   Bij het indienen van het Woo-verzoek via het digitale formulier krijgt de aanvrager een automatisch e-mailbericht met de melding dat het Woo-verzoek is ontvangen. In deze e-mail staat ook wat de aanvrager heeft ingevuld, wat de verwachte reactietijd is en hoe er contact kan worden opgenomen.

   De gemeente kan op grond van de Awb een bericht alleen elektronisch verzenden als de verzoeker kenbaar heeft gemaakt dat hij langs deze weg voldoende bereikbaar is. Uit de rechtspraak blijkt vooralsnog dat alleen het doorgeven van het e-mailadres op een webformulier daarvoor onvoldoende is. Als er naar aanleiding van het Woo-verzoek communicatie nodig is, bijvoorbeeld vanwege verduidelijking, zal dit daarom telefonisch of per brief worden opgevraagd. Ook zal een besluit op het Woo-verzoek schriftelijk of mondeling moeten worden genomen.

4. Andere gemeenten (zie onderstaande afbeelding van gemeente Roosendaal) maken bij het formulier gebruik van de optie om naar relevante openbare informatie van de gemeente te verwijzen om zo onnodige WOO verzoeken te voorkomen.
   Is het mogelijk om dit voor Zevenaar ook toe te passen?

1. Een Woo-verzoek is niet altijd nodig

De gemeente Roosendaal maakt zelf al veel informatie openbaar. U hoeft hiervoor geen Woo-verzoek in te dienen. U kunt informatie van de gemeente Roosendaal onder meer hier vinden:

- **Bekendmakingen van vergunningen, besluiten, gemeentelijke regelgeving en beleid**
- **Bestemmingsplannen**
- **Gemeentelijke regelgeving en beleid**
- **Collegebesluiten**
- **Raadsstukken**

Op de website van de gemeente Zevenaar geven wij ook aan waar bepaalde informatie al gevonden kan worden (zie onderstaande afbeelding). Dit is wel iets beperkter dan in het voorbeeld van de gemeente Roosendaal.

Wij willen u bedanken voor uw suggestie. Op dit moment wordt de website van de gemeente Zevenaar vernieuwd. Voor de vernieuwde website is er al een tekst aangeleverd voor een pagina 'Wet open overheid' waarin we uitgebreider aangeven waar je bepaalde besluiten en documenten kan vinden. Wij zullen nagaan of we uw informatie kunnen benutten om de tekst op onze website te verbeteren.

Woo-verzoek

Wilt u meer informatie over het beleid van de gemeente en de uitvoering daarvan? Dan kunt u een Woo-verzoek (voorheen Wob-verzoek) doen om deze informatie openbaar te laten maken.

Veel informatie binnen de gemeente is al openbaar. Hiervoor is een verzoek tot openbaarmaking op grond van de Wet open overheid (Woo) niet van toepassing. Zo zijn collegebesluiten en raadsstukken terug te vinden via het bestuurlijk informatiesysteem iBabs.
Aangevraagde en verleende vergunningen worden gepubliceerd op www.officielebekendmakingen.nl.